Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermones dominicales ex epistolis et euangelys atq[ue] de sanctis s[ecundu]m ecclesie ordine[m] Wilhelmi cancellary Parisiensis.

https://hdl.handle.net/1874/461377

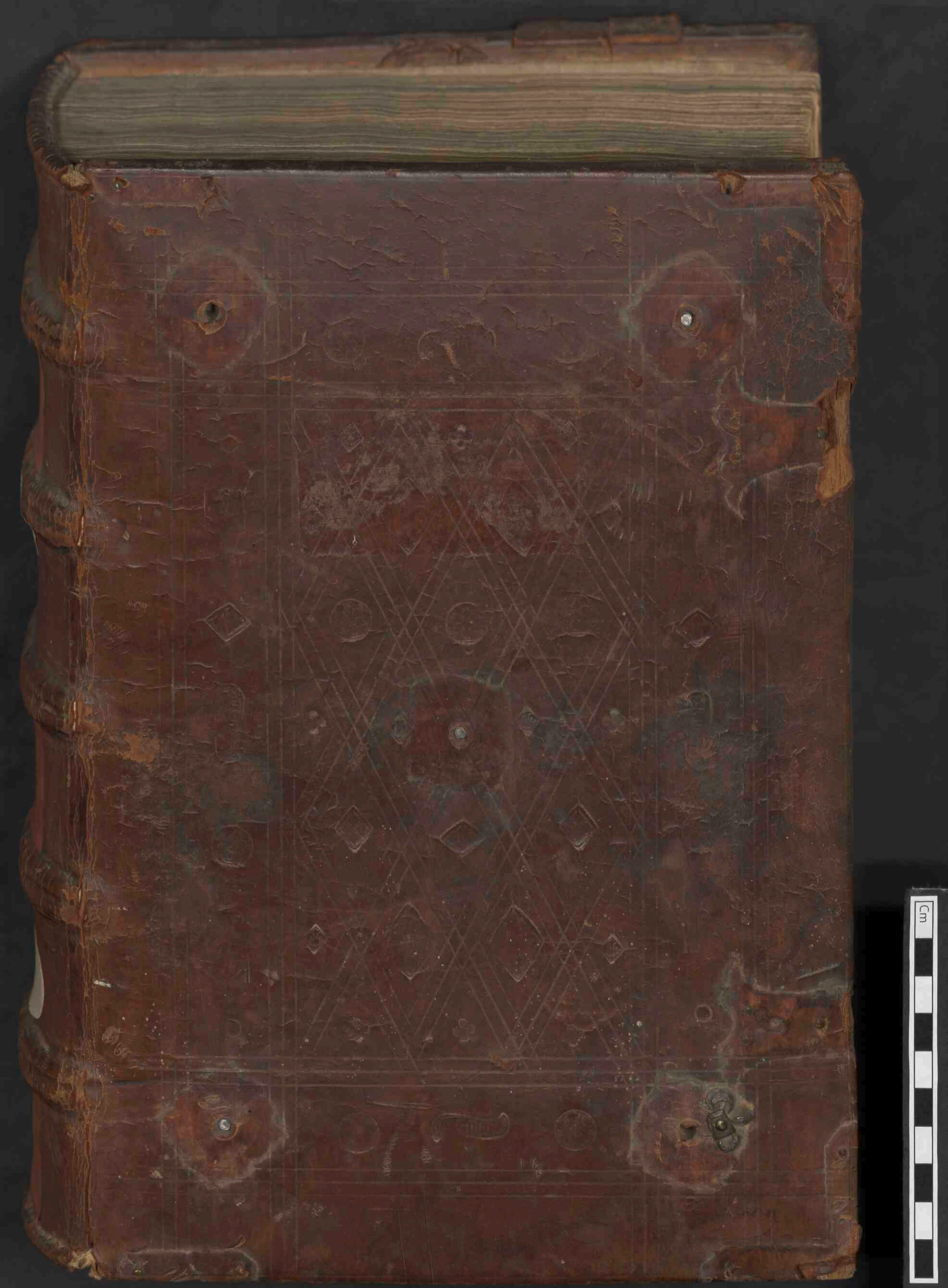
Cm

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

passus est cogitemus. Heb. xij. Recogita te eum qui talem sustinuit a peccatoribus aduersus semetipm ꝯtradictionē vt non fatigemini animis vris deficientes/ pma Pet. iiij. Xpo in carne passo/ et vos eadem cogitatōe armamini/ Bern. Videntes angustias dñi nostri leui⁹ vestras portabit/ Greg. Si passio dñi ad memoriā reuocetur/ nihil adeo durum est qō nō equo animo toleretur/ ¶ Passio xpi lignū est aquas tribulatōis dulcorans. sic figuratum est. Exod. xv. Jn ligno qō a dño ostensum ē moysi quo aque marach. sunt dulcorate/ .j. Bach. vi. Elephātib⁹ ostendebāt sanguis vue ꝛ mozsad acuendos eos in plio. Hic sanguis xpi ꝓsideratus acuere nos debet in pugna spūali/ Aspectus serpentꝫ enei sanabat a mozsibus ignitoꝝ serpētū. Hūeri. xxi. Jta aspectus xpi in cruce irā ꝛ impatientiā nostrā sanat/ Aspectus dñi discipl'os lerificat/ in quo datur exemplū ei qui pest/ vt talem se exhibeat q ei⁹ psentia subditos letificet non ꝓtristet/ qō fiet si ab eis ametur/ Aug⁹. loquens de eo. q pest/ et quāuis vtrūq; sit necessariū. tamē plus amari a nobis appetit q̄m timeri/ ¶ Hauisi sunt discipuli viso dei filio qui resurrexerat/ Baudeas ergo tu cum perpenderis aliquē a morte culpe resuscitatum. Noli imitari pfidos iudeos. qui cogitauerunt vt lazarum a mozte resuscitatū interficerent. Joh. xij. ¶ Et sciendum q̄ conuenienter dñs pacem optat specialiter discipulis ad pdicatiōnē mittendis/ Par enī pectoris multū est necessaria pdicatoribꝰ/ ¶ In aqua turbida imagines nō videntur/ et a mente turbata veritas que pdicanda est nō agnoscit. ¶ Item conuenienter eos suo exemplo ad pacientiā incitat dicēs. (Sicut misit me ꝛc) quia pdicatoribꝰ valde est necessaria pacientia. In psalmo. Bene pacientes erūt vt annunciēt ꝛc/ Prouer. xix. Doctrina viri p pacientiā nosci⁹/ ¶ Eisdē etiam spīrītūsanctū dat. ¶ Vultum enī est eis necessari⁹ spūsanctus/ oportet enī q̄ occupet eos totaliter/ vt scientia sit in intellectu. Caritas in affectu. Dulcedo in sermone/ lux boni exempli in opere/ potestatem etiā eis dat/ quia qui pdicant potestatem debent a supioribꝰ accipere nō sibi eam vsurpare/ q̄ qui potestatem sibi iniuste assumit. odietur. Ecclesia. xx. Quod dictū est (sic misit me pater ꝛc.) Pertinet ad sapientiā. illud vero. (Quoꝝ remiseri⁹ tis peccata ꝛc.) ptinet ad potentiā. illud vero (Accipite ꝛc.) ptinet ad bonitatem. ¶ Circa pmum notandū. q̄ filius cui sapientia appropriat missus est ad reformationem homis/ in qua sapientie moderationem ostendit non potentiā/ Job. xxvi. Prudentia ei⁹ percussit superbum/ Eiusdē. xl. quasi hamo capiet eum/ ¶ Item nūquid illudes ei quasi aui/ ¶ Potuit vt poterit ꝛ noluit. Hath. xxvi. An putas q̄ nō possum rogare patrē meū. et exhibebit mihi plus q̄ duodecim legiones angeloꝝ/ Dyabolus astutia hominē seduxerat. q. Loz .j. Timeo ne sic serpens euam seduxit/ ita corrumpant sensus vestri ꝛc/ Apoc. xij/ ¶ Ejectus est draco ille magnus serpens antiquus/ qui vocabat⁹ dyabolus. ꝛ satanas/ qui seduxit vniuersum orbem/ ideo quenienter sapictia ptra eum vsus est/ et sic xps ad hoc missus est vt sapiētie moderatōne vteretur. Sic misit ipse discipulos vt eadem moderatōe sapiētie vterentur/ Voluit vt facerent sicut illi qui docūt. Sap. ij. ¶ Sit fortitudo nra lex iustitie. ¶ Et notandum q̄ operi factionis respondet oꝝ reformatōis. de pmo dicit. Gen. ij. Formauit dñs de⁹ hominē de limo terre/ ꝛ inspirauit in faciem ei⁹ spiraculū vite/ de scdo dicit hic. Insufflauit et cetera.

¶ De eodem Sermo. V. in ordine. 78.

Post dies octo

iterū venit iesus/ ¶ Circa hūc aduentū dñi ad discipulos ¶ Primo nobis ꝓmunitas cōmendatur. Scdo veritas fidei ostenditur. ¶ Tercio habens veram fidē beatificatur. ¶ Comunitas ꝓmendat in hoc q̄ dñs thome apparet in ꝓgregatione existenti nō separato ab ea/ sic filij iacob ꝓgregati benedictionē patris receperūt/ Gen. xlix. Et spūsanct⁹ descēdit sup discipulos in vnū ꝓgregatos/ Act. ij. ¶ Utile est valde ꝓmunitatē sequi. In psalmo. Ecce q̄s bonū/ et q̄s iocūdū habitare frēs in vnū/ ¶ Periculosa ꝓ est singularitas. Eccs. 4. Ve soli q̄ si ceciderit nō habet subleuantē se/ ¶ Quis extra gregē a lupo rapitur/ ¶ Una candela

cito a vento extinguit̄/ non sic multe. Dyabolus sciens q̄ non ita possit p̄ualere vni ꝓgregationi sic vni psone inuitat ad singulare certamē. qō in golya significatū ē .i. Regū. xvij. ¶ Veritas fidei ostendit̄ in psone thome dicentꝫ. dns me⁹ ꝛ deus me⁹ Dña qui me redemisti/ deus me⁹ q̄ me creasti/ ¶ Exemplo ḡ thome et nos vere dñm et vere deū pfiteamur/ ¶ Vere pfitetur aliquis dñm p̄ omnib⁹ ei obediendo/ Deum vero p̄ omnibus eum diligendo/ Vera recognitio dominij obedientia ē/ Nō pfitet eum dñm q̄ membris generatōi deputatꝫ plus obedit circa mozsifera q̄s oo circa salutē ꝛ nō fa. q̄ dico/ ¶ Ite non vere pfitetur eum deū qui aliq̄d plus q̄s deū diligit/ vñ sup illud. Phil. iij. Quoꝝ de⁹ venter est/ dicit Glosa. hoc ab hoīe colitur qō p̄ ceterꝫ diligitur/ ¶ Nō vere pfitet eum dñm supbus a deo se auertens/ ꝛ se deificans sibi bona sua attribuendo/ Esse enī alpha et o. siue principium et finis dei est/ ¶ Item nō vere cōfitetur eū deū auarus. pecuniā deificans Eph. v. Auaricia est ydoloꝝ seruit⁹/ Glo. Auari de⁹ est nūmus. Osee. 8. Argentum suum ꝛ aurum suum fecerunt sibi ydola/ ¶ Simulacra gentiū ar. et au/ Glosus etiā nō vere pfitetur eū dñm cum deificet ventrē suū/ Phil. iij. Quoꝝ de⁹ venter est/ ¶ Habens verā fidē beatificat. ibi. Beati q̄ nō viderūt et crediderūt/ sili⁹ Luc. j. beata q̄ credidisti/ et Math. xvi. Beatus es symon bariona ꝛc/ ¶ Thome difficile credenti dñi resurrectionē similes sunt q̄ de facili mala de primo credentes/ bona de eis vix credere possunt/ ex leui suspitione mortē culpe de primo credunt/ resurrecti one que fit p̄ gram vix credere possunt.

¶ Dominica. II. post pascha Sermo primus In ordine. 79.

Ego sum pastor

bon⁹ Joh. x./ Voles pnceps pastorū pastores bonos pfici gregis q̄ adq̄siuit sanguine suo/ notificat pastorem bonū. ¶ Primo exemplariter dicens (Ego sum pastor bon⁹) ¶ Scdo describendo ibi. (bonus pastor ꝛc) ¶ Tercio. q̄ ex ꝓposita manifestiora se/ mortificat mercenariū. q̄ ꝓrari⁹ est bono pastori ibi. (Mercenari⁹ aūt) ¶ Quarto. exemplū positum manifestat ibi. (Ego sum pastor bonus ꝛ ꝓgnosco ꝛc. (Ego sum pastor ꝛc) ¶ Non fur de quo ꝓius locutus fuerat/ pastor inquā bon⁹ nō mercenari⁹. ¶ Et notandū q̄ nomen pastoris dupl'r sumitur/ ꝓmuniter scz. ꝛ ꝓpie/ ꝓmuniter oꝝ pastor cui cura ouiū ꝓmissa est ꝛ officiū pastoris exercet/ ꝛ sic commune est bonis ꝛ malis/ ¶ Propie vo dicit pastor qui hec facit fine debito. glām dei querens ꝛ ouiū vtilitatē (Bonus pastor) Victor. exꝑmit q̄d sit ꝓprium. bom pastoris (aiam suam) .i. vitā ꝓpriam corꝑalem (ponit) cū opus est (pro ouib⁹ suis). i. p spūali vita hominū (Mercenari⁹ aūt ꝛc) ¶ Notificat mercenariū p̄ q̄ fugit in aduentu lupi/ ostendēs damnū fuge ipsius (Et lupus rapit) et causam fuge ibi. (Mercenari⁹ aūt fugit) Aug⁹ Quis ille mercenari⁹/ ꝛ rndet/ Sunt in ecclesia q̄dam ꝓpositi nō deū ꝓpter deū q̄rentes/ tempalia comoda sectantes. honores ab hoibus appetētes/ quisq̄s talis est mercenari⁹ est/ Greg. Sunt nō nulli q̄ dum pl⁹ terrenā subam q̄m oues diligunt/ meritū pastoris pdunt/ ¶ Item nō pastor sed mercenari⁹ vocat̄ qui nō p amoze intimo oues dñicas sed ad tempales mercedes pascit/ ¶ Mercenari⁹ quippe est q̄ locum q̄dem pastoris tenet. sed lucra aiaꝝ non q̄rit/ terrenis comodis inhiat. honoze ꝓlatōis gaudet. tempalib⁹ lucris pascitur/ impensa sibi ab hoibus reuerentia letat̄ (Qui nō est pastor) q̄ntū ad meritū (Cui⁹ nō sūt oues ꝓprie) .i. q̄ non amat vtilitatē ouiū tanq̄ ꝓpria/ vtilitatē inquā spūalem. sed lac ꝛ lanam earū/ sibi vult. ꝓm illud Ezech. 34. Lac comedebat⁹. ꝛ lanis opiebamini ꝛc. ¶ Videt lupum venientē/ Quis est lupus nisi dyabol⁹. Greg. Lupus est malignus spūs/ qui caulas fideliū insidians circuit/ ꝛ moztes aiaꝝ querit (ꝛ dimittit oues) salutem earū negligendo/ vel localiter recedendo (ꝛ fugit) Aug⁹. Non occurrit resistendo/ vel peccata arguēdo. qō est fugere/ Item Aug⁹. O mercenarie lupū venientē vidisti ꝛ fugisti/ forte dices ecce assum. non fugi. fugisti/ q̄ tacuisti. corꝑe stetisti. spū fugisti. Greg. Lupus venies indicat/ quo quisq; aio sup gregis custodiam stabat. Lupus etiā intelligit̄ tyranus/ Greg

E. fol.
158
RARIORA
Cm

Cm

159
a.
cm

Cm

Theologia

Folio n°. 158.

291. **Guilelmus** P e r a l d u s (Perault), Sermones. Tübingen, Joh. Otmar 18 Febr. [14]99. 2°. E. 2°. 158

Typen 7, 13. — H* 8323. — BMC III p. 702. — Peddie II p. 307. — Pr. 3230.

Op het schutbl., bl. 280 en het laatste bl.: „Liber monasterii s. pauli In trajecto inferiori". — Deze sermones zijn niet van Guilelmus Alvernus; zie: Hurter II-1906 kol. 263. — In oorspr. doch beschadigden led. band, waaraan de doppen en sloten ontbreken.

Liber monasterij sancti pauli In trauecto inferiori

Registrum Sermonū Wilhelmi Parisiensis.

N. 171 A.

Phaleuticus Heinrici Bebelij Justingensis
Ad doctorem, Uendelinū Stainbach theologie
specimen et ornamentū. pro Indice ab eo composito
In homilialogum domini Guilielmi parhisiensis.

Disertissime Uendeline patrum
Diuine moderator & palestre
Idem non modicus Tuus poeta
Comendat sine blandulo susurro
Usum q̄ publicū tuo labore
Donatus vigili et iuuare nocte
(Que res in numerū dicare diuum
Consueuit veteres scientiores)
Jam nunc fructiferū Indicē & venustum
In librum popularis addidisti
Huius sermologi genus ad omne
Uirtutis vehementer incitantis
Peccatum soliti execrare acerbe
Hoc propter meruit cole perenne
Auctor posteritatibus sacrandus
Hec grates referant tibi minores
Lectores. duce q̄ tua minerua
Inuenisse queunt libro repente
In toto optima queq̄ non tacenda
Omne ad propositum satis decenter
O studor veneratione dignus
Utcūq̄ est stomacho legas benigno
Huse bebelie rudes ofellas
Solū mnemosynon tui clientis
Orans vt tibi sit perenne charus
Et notus bene pessimus poeta
Tanto pessimus omniū poeta
Quanto tu optimus es theologie
Doctor. Hestoreos vale per annos

Telos

Efflagitas ⁊ precum importunitate cōpellis. Friderice N. vt pro ecclesie ac rei publice vtilitate. aliquot subeam lucubraciūculas. pro edendo indice seu (vt aiunt) registro alphabetico principaliū punctorū ⁊ dictorū. in diui Guilhelmi parisiensis sermologo contentorū. Et licet rei tante imparem me senciam. nec aliquid ocij ad id mihi supesse videam. nichilominus consolationis fiduciam celitus spectans. remipsam non vt debui. sed vt potui iuxta ingenioli mei modicitatē aggressus sum. En imperfectum meū vident oculi tui. quia non ordinē alphabeticum vt moris est obseruaui. sed singulorū sermonū. singulas materias notatu digniores ⁊ dicta (premisso eorundem argumento) eo contextu ⁊ ordine prout in ipsis digesta comperi. punctatim ⁊ sepenumero summatim ānotaui. Et id quidem nō ab re vt estimo. Cum enim tanti concionatoris sermones declamatorios iamprimū plustrarem. Inueni quantocius omnia sua dicta. multa ⁊ pua. In moralitatꝫ exerciciū ꝓperare. imo ⁊ si qñqꝫ ex scripturꝫ aliq̄ ꝓ dictoꝝ munimine allegat. ea ipsa mox vel in sensum allegoricū. vel in moralis edificatiōis specimē. ꝓut euangelij vel epl'e pro tempore habet materia. flectere curat. hinc totus ille sermologus ad instar magni ⁊ diui Gregorij super Job. morali edificatione (ni fallar) plenus euadit in super latius lectitando comperi. ꝙ vnū ⁊ idem diuersorū scemate verborum. Iuxta aliam ⁊ aliam subiectam materiā. nunc sic nunc sic. crebrius pretractare non veretur Apl'ici dicti non īmemor cū inquit Eadem vobis scribere. mihi q̄dē non pigrum. vobis aūt necessarium. Exemplorū cumulatissimā abundantiā subnotata exhibebunt. Preterea quia Salomone teste. Doctrina prudentū facilis. ea ꝓpter veluti verbi diuini seminator prudētissimus. agriqꝫ dñici rigator vberrimus. suas ad populū declamationes. more predicatoris optimi. auditorij capacitati semp adaptare studet. resecando que visa fuere intellectu difficilia. que populo rudi inepta ⁊ indebita. que importabilia. que diffusioris sermonis nauseā allatiua. Considerauit hic ipse domus israel speculator occulatissimus. peuntiū sanguinē de speculatoris manu requirendū fore. hinc aīaduertit. quid. cui. qñ. qualiter ⁊ quantū. sit pro tempore ⁊ loco loquendū. si enim horum vnū defuerit. locutio aperta non erit vt magno placet gregorio. omelia vndecima sup ezech. Et cū eū nō latuit q̄ sunt a speculatore p̄dicanda. (nimirum fides recta ⁊ operatio pia. Ideoqꝫ vt prudentem condecet speculatorem prius ad fidei pietatem. de hinc ad piam actionem siue operationem carbasa tendere curauit. Nouit etiam de scripture sacre eloquijs id esse dictum prefatū per prophetā ezechie. Statura erat rotis. ⁊ altitudo. horribilis aspectus. attendit itaqꝫ semper ⁊ indesinēter suis in declamatōnibus diuinoꝝ eloquiorum staturam. conspexit altitudinē. Intuitus est aspectus horrorem. Staturam in morū edificatione. Altitudinem in premioꝝ celestiū ꝓmissione. aspectum horribilē in gehenne formidatione. Hinc quasi tuba celestis vocem exaltando. premissa iamiam fidei eruditione. in euangeliorū vel epistolaꝝ postillatiōe. Indesinenter clamat cū propheta ysaia. Quiescite agere peruerse. discite benefacere. Et erit dñs merces vestra magna nimis. Vermis illorū non morietur. nec ignis extinguet. Et hec quidem non ꝓfluentibus ⁊ choruscātibus verboꝝ phaleris sategit. sed trūcatis ⁊ dulcifluis oraciūculis. magno sententiarū pondere grauidis. ita vt phas sit dicere. eosipsos sermones tot habere nonnūq̄ sententias ⁊ sacramenta. quot habent orationes ⁊ vocabula Cum itaqꝫ facilitati ⁊ breuitati studēs. Plurima paucis ꝯplexus est. Iamiam in litterali euangelioꝝ vel epl'arum expositione Iam in fidei apertione Iam in moruꝫ edificatione tum in sensu hystorico siue litterali. tum in tropologico siue morali. tum in allegorico siue mystico. ineptuꝫ ⁊ incongruum iudicaui. hec omnia alphabetico ordine distinguere. salua saltim talismodi distinctionis rōe. fuisset deniqꝫ or̄onis alicuius ꝯtext⁹. equa lance sub lr̄a tali vel tali sicuti sub alia locandus. Et ea lege postillaris ⁊ litteralis textus expositio inuētario ānotanda. qua cetera moralia ex christi dictis vel factis per eum sumpta. quanta inde confusio. nausea quanta. quantūue tedium subsecutum fuisset. sapienti patet. Expedicius deniqꝫ esse videtur sacerdoti predicaturo. quatenus primis coniectis obtutibus ad sermonis alicuius dicta. breuiusculis nonnūq̄ elaborata verbis. vel saltem vtcunqꝫ indi-

cata. occurrat quantocius qđ inibi latet absconditum. aut ex hoc certior euadat. si ea que legendo pperit. velit ad populum hac vice declamare · Prefatas ob causas ⁊ alias. tum quia sermones ipsi in corpore nonnūq; indistincti iacent. Tum quia folia quottatione numerali vndiq; non clarent. tum quia auctor ipse in castris euangeliorum ⁊ epistolarum fixus manet. litteralia solum ⁊ mozalia iuxta litteram enodando ⁊ non extra transeundo. ob tales itaq; ⁊ rationes psimiles. inuentarium ⁊ quandoq; summariū pariter ⁊ indicatoriū tale quale conspicis. pro mea exiguitate aliquot lucubraciunculis elaborauī. quod cursitāti collectori. ⁊ si non studioso lectori sufficere visum fuit. Adiecta nihilominus quadam alphabetica directione seu tabula alia. que veluti generalis index dici potest contentorum in eisdem. Id autem scire velim pium lectorem. pro tabule prime intellectu. ex quo sermones ipsi non sunt vel per paragraphos vel per alias signaturas vt expediret distinctione oporteat predicaturum totum transcurrere sermonem. quandocūq; post aliqua notata in tabula. ponitur punctus talis figure . ante ly columna. signum est qꝙ illa materia reperiri potest in prima parte columne. talis vel talis iuxta annotationem numeralem subsequētem. Si vero ponitur punctus post ly colūna. signum est qꝙ idipsum cui annectitur. reperitur in secunda parte columne. Si vero ante ⁊ post ly columna ponitur punctus. signū est qꝙ iuxta medium columne. citra vel vltra medium reperitur. Ita exemplar primeuū diligēter castigatum ⁊ effigiatum fuit. Tabula vero secunda respicit generalem quotationem omniū sermonū huius operis. super euangelia tantum vel super epistolas tantum. cuius numerus dictioni adiectus. representat generalem numerum sermonum absq; eorundem columnari particione ⁊ distinctione. Generasset enim confusionez maximā. si singula annotata fuissent. ⁊ cum pleriq; ex sermonibus breues sunt. facile possunt a predicatore perspici seu perlustrari. Vale ex Thubingensi studio. Anno salutis Millesimo quadringentesimo nonagesimo octauo. In vigilia sancti Thome apostoli.

Dñica prima aduentus

1 Sermo primus docet esse triplicē aduentū dñi Et de ꝓpatiōe ad eosdē aduēt⁹. Incarnationis beneficium quadrupliciter recoli potest. Lo 1

Preparatio ad occurrendum xpō venturo in mentem in quibus consistit. Lo 2 ibi de negligentia et abusu secularīū in pompa vestium et similibus

De occurrendo xpō ad iudicium vniuersale vel particulare Lo. 2

Mortis cogitatio. ostendit mundi huius stulticiam. Lo 3

Director vite proprie normam sumere debet a nauclero. Lo 3

2 Sermo secundus Cur peccator corporaliter dormienti Et cur sine dilatōne quantocius surgendum est a peccato

Peccator corporaliter dormiēti quadruplici ratione Columna. 1

Sine dilatione surgendū est a peccato quadruplici ratione Lo. 2 et 3

3 Sermo tertius docet abīcere opera tenebrarum hoc est pctā

Magis conandū est vt mūdi simus a pctō post incarnationē ꝗs ante. Lo 1

Pctā dicuntur opera tenebrarū multiplici ratione Lo. 1 et 2

Tenebras solet querere creatura multiplici ratione. Lo 2

Peccatum summe displicet deo Lo. 2

Peccata sunt abīcienda duplici ratione. Columna 3

Ad bene operari conandū est multipliciter Lo. 3 et 4

Dñica secunda aduentus

4 Sermo primus docet esse quadruplicem librum et quid in quolibet legendū est

Liber glorie quis est. quid in eo legendum. quid in eo continet Lo. 1

Liber gratie quis est. quid in eo cōtinet. q̄d in eo legendū Lo. 1

Liber creaturarū quis est. quid in eo legēdum. quid loquitur nobis Lo. 3 et 4

Creature a deo condite quā faciūt homini eruditionem Lo. 4 et 5

Liber scripture quis est. quid docet. Lo 6

Sermo secundus ostendit satis late Qualiter figura exterior corporis humani docet hominē quēadmodū se habere debeat interius. per totum 5

Dominica tertia.

Sermo primus docet que pertinent ad vtilem xpi seruum. 6

Seruus inutilis ocio torpens quō meretur iram dñi Lo. 1

Serui infidelitas facit q̄ seruicium christo debitum alteri impendit. Et qui sunt tales. Lo 2

Seruorū christi fidelium est deo iugiter seruire Et hoc multiplici ratione Lo. 2 et 3

Sermo secundus docet satis late. que requirit deus a nobis in nostro ministerio et quot sunt illa per totum 7

Sermo tertius ostendit quēadmodū valde placet deo vt quis se non dñm sed ministrum xpi reputet 8

Vt quis se ministrū christi reputet vere plura sunt necessaria Lo. 2

Seruire deo bonum est multis de causis Columna. 3

Sermo quartus de triplici genere dispensatorum ministeriū xpi et de fidelitate singulorum 9

Prelatorum fidelitas et opera in quibus cōsistit. Lo. 2 et 3

Doctorum fidelitas et opera in q̄nibus consistit. Lo. 4

Fidelitas et opera hominum inferioris gradus in quibus consistit. Lo. 5

Dissipatio bonorum domini fit multipliciter Lo. 5

Infidelitas circa multiplicationem et lucrū. ac custodiam bonorum domini multiplex est. Columna 6

Salutatio virginis marie quid vtilitatis cuidam attulit Lo. 7

Dominica quarta.

Sermo primus prosequitur de gaudio bonorum et gaudio mundi 10

Ecclesia representat aduentum dñi in carnem ante eius natalem et patrum desiderium Cur hoc. Lo 1

Gaudiū iustorū multiplex. Co. 1
Bonitas dñi multiplex Co. 1 et 2
Cur ecclesia monet ad semp gaudere in domino Co. 3
Gaudiū mundi detestandū est multipliciratione Co. 3
Abundans in tpalibus nunquā habet iocū ditatem. Co 5
Modestia multiplex Co. 5 et 6
Exemplum bonum preferendū est proximo . Columna 7
Conscientie fama necessaria est proximo propter aliū. bona vero conscientia propter seipsum. Co 7
11 Sermo secundus ostendit quēadmodum dñs prope est tripliciter Et ideo nō est habenda solicitudo de alijs a xpo.
12 Sermo tertius ostendit quē admodū dñs ppe est sextuplici generi hominū
13 Sermo quartus ostendit triplicem rationem quare ecclesia nūc frequētat hoc verbum dñs prope est
Preparatio ad suscipiendū xpm venturum in quibus consistit. Co 2
Hospicium quomodo mundandū est xpo. Columna. 2
Vestis triplex necessaria est homini in natalitio xpi rite celebrando Co. 2 et 3
Delicie pparande dño in natali suo que sunt Columna. 4
Sumope conandū est vt xpm hospitem in natali suo digne suscipiamus Co. 5
Ad aliquos nō dignatur dño venire quare Co. 6

Dñica infra natiuitatis xpi

14 Sermo primus ostendit qualiter xps factus pro nobis paruulus se habuerit. Qui qz q̄druplex exemplum in eo fidelibus pstatur
15 Sermo secundus docet de tempore. modo finē incarnationis xpi cum destructione triplicis erroris
Tempus incarnationis quare et quō dicit plenitudo tēporis tēpus plenitudinis. Columna 2
Quare dñs in tantū distulit suam incarnationem. Co 3
Incarnationis modus explicat. Co. 3
Deus tribus modis seu tripliciter legit fecisse hominē. Co. 4
Deus incarnatus quare suscepit portauit onera legis. Co 4
Finis vtilitas icarnatiōis mltiplex. Co 4

Dñica infra octauā epiphanie

Sermo primus ostendit quēadmodū exhibere debemus deo corpa nostra hostiam viuentē sanctā deo placentē. Ibidem qui offerunt hostiā mortuā vel viuā deo cē. 16
Status incipientiū pficientium perfectorum. Co 2
Prelati quomodo debent regere subditos. Columna 2
Offerre deo hostiam viuentem vel mortuā Sanctā deo placentē quid est Co. 2 et 3
Sermo secundus docet ne conformemus nos huic seculo sed renouari studeamus in nouitate sensus nostri 17
Mundus assimilatur fornaci babilonice q̄ quatuor succendit fomētis Et que sunt illa. Co 1
Contra volentes se vnicuiqz conformare in malo Co. 1
In curialibus que abundant vicia Co. 1
Seculo huic non debet se homo conformare. Co 2
Mundus assimilatur bestie habenti capita septem cornua decem. Co 2 Cum explicatione singulorū.
Reformatio ymaginis quō vbi per que fit in nouitate sensus per dei imitationem. Columna 3
Negligentia vite disciplīne claustralium Columna. 3
Imitari debet homo deū in volūtate bona pfecta bñplacente. nō in potētia Co. 3
Voluntas dei bona. pfecta. bñplacens que est Co. 3 et 4
Claustraliū eruditio cōmendatio quē cuolare credunt si claustraliter viuerit. Columna 4. 5. et 6
Fideles quō se debent habere ad inuicē. docetur ex habitudine membrorū corporis humani ad sese Co. 4
Bone vite forma in quibus cōsistit. Co. 5
Claustralis mortificatio martyriū dici pōt diuturni q̄ martyriū corpale sctōrū Co. 5
Obedientia pfecta que est Co. 5
Claustrales tria mouere debent vt suā operentur salutem. Co 6

Dñica prima post octauã ephie

18 Sermo vnicus loquit de solicitudine duplici seculari z spirituali.
Solicitudo quoz est. Lo 1 et quib⁹ iniũgit
Solicitudo secularis non debet esse in fidelibus. Lo 1
Solicitudo spiritualis multiplex ẽ Et quã siue qualem solicitudinẽ plati habere debent erga gregem ouium christi sibi creditum Lo. 1 et 2
Elemosinarius dando elemosinã quid attẽdere debet. Lo 2

Dñica scõa post octauã ephie

19 Sermo vnicus detestatur sapientiã mundi z hortat ad verã prudentiã Siue dissuadet sapientiã intellectus. z hortatur ad sapientiã affectus
Sapientia intellectus que est. Et q̃s fatuꝰ est credere se sapientem cum quis non sit. Columna 1
Sapientia huius mũdi tres habet species Est enim sapiẽtia terrena. dyabolica Animalis Lo. 1
Appetitus prauus scientie nõ ad edificationẽ z vtilitatẽ proximi dissuadet Lo. 1 et 2
Prudentia vera que est Et quõ primũ ad se Deinde ad proximũ ea vtendum est. Et quottuplex est. Lo 2
Somniant quidã diuicias. quidam delicias. quidam honores z laudes eius tamen interpretationẽ ignorant Lo. 2
Prouidere debet homo bona coram deo et homine. Lo 3
Scandalus proximi z offensa dei cauenda sunt Lo. 3
Pax sequẽda est z adquirenda Lo. 3

20 Dñica tertia post octauã ephie.
Sermo vnicus de dilectione prximi p totũ
Diligendus est proximus. Quare Ad dilectionẽ prximi que incitãt hominẽ. Quantum placet deo dilectio prximi De dilectione inimicoꝝ. de modo diligendi proximũ per totum sermonem.
Christus plus dilexit nos q̃s se Lo. 3
Dilectio quare dicit plenitudo legis. Lo 4

Dñica quarta post octauã ephie

Sermo vnicus de nitore z splẽdore vestiũ christianoꝝ. 21
Sicut pueri furãtes poma vestib⁹ spoliant ita z adã comedẽdo fructũ phibitũ. Lo 1
Fideles qñ debẽt vestiri vestib⁹ pciosioꝝib⁹ z pulcrioꝝibus Et quare hoc Lo. 1 et 2
Peior est nuditas spũalis q̃s corpalis imo hec sine illa nil obest Lo. 1
Vestis xpianoꝝ que est Et quot sunt genera vestiũ xpionoꝝ Lo. 2 et 3
Pietas z pietatis exhibitio ieffectu exteriori z caritas vestes sunt christianoꝝ Columna. 2 et 3 et 4
Pietatis effectus multiplex. Lo. 3
Pacientie cõmendatio. Lo 4
Vestis cõmendationẽ plura faciunt scz pulcritudo colorꝭ. odoꝝ. artificiũ. materie pciositas. suauitas. Lo. 4 et 5
Vestis preciosissima caritas est ibidem de cõditionibus vestis. z effectibus caritatis Lo. 5 et 6
Caritatis effectus multe sunt. Lo 6

Dñica in septuagesima
Sermo primus prosequit de triplici cursu hominũ scz de cursu ad mortẽ tpalẽ. ð cursu bonoꝝ z cursu maloꝝ 22
Cursus ad mortẽ tpalẽ omniũ hominũ est. oẽs em̃ nati ꝓtinuo curr̃t ad mortẽ. Lo 2
Cursus maloꝝ ad gehenã. Lo 3
Cursus bonoꝝ ad vitã q̃s ẽ. q̃ necessaria sũt sic currẽti vt cõprehẽdat Et q̃ multũ cõducit huic cursui hũilitas. Lo. 3 et 4 Ad idem sequenti sermone per totum
Hũilitatis cõmẽdatio vtilitas z necessitas. Lo 4
Sermo scõus docet q̃t sunt alicui currẽti necc̃ia vt ꝓhendere possit brauium vite et a q̃bus cursoꝝ debet esse expeditus 23
Sermo terci⁹ docet cursorẽ spũalem qũo i currendo se conformare debet famulo cui dꝛa suo dño vt ad locũ illũ curꝛat 24
Incitantia ad currendũ spũaliter que sunt per totum sermonem
Sermo quartus fatuitatem hominum nũc delicate viuentium carpit z abstinentiam laudat. 25
Fatuitas hominũ nunc tẽpoꝝ delicate viuẽcium multiplex est. Lo prima et 2
Abstinentie cõmẽdatio z de speciebus eiusdem. Lo. 3. 4. 5

Dñica in sexagesima.

26 Sermo primus docet homines q̄ propter peccatum gule in miserias ⁊ tribulatiões presentis seculi collapsi sunt Et quod fortiter debent huiusmodi onus portare immo ⁊ pacienter exemplo amicorum christi ⁊ pauli apostoli

Vita presens laboribus ⁊ anxietatibus plena est. Lo 1

Stultum est flagella sustinere ⁊ onus tribulatiõis portare ⁊ nõ scire quare Lo. 1 et 2

Causa malorum huius seculi peccatum est gule Et omnis mali causa peccatũ est qõ deus non fecit. Lo 2

Ecclesia videns filios suos sub onere presentis seculi. cum non potest id remouere ab eis portat vt illud onus sapiẽter pacienter ⁊ vtiliter portent Lo. 1 et 2

Caritatis cõmendatio Lo. 2.

An ne dñs nimis dure egerit cum homine primo. damnãdo eum cũ tota sua posteritate ad miserias vite p̄sentis ꝑ peccatum gule Lo. 2 Item Lo. 3 de punitione posteritatis ade ⁊ retrusione eorundez in statũ miserie presentis vite ⁊ paupertatis

De acerbitate pene infernalis respectu vite presentis ⁊ de magnitudine pene pro minimo mortali peccato. Lo 3

Quanta est distantia iusticie ⁊ misericordie dei a iusticia ⁊ miſicordia hominũ Lo. 3

Ecclesia tripliciter inducit filios suos ad portandum fortiter onus tribulationum. Lo 4. 5. 6. 7.

Pacienter portande sunt tribulationes q̄ hoc est amicorum dei Lo. 4

Paulus vndecim sustinuit tribulationes. Columna. 5 et 6 Sed recepit a deo consolationem

Pauli humilitas magna fuit cũ iam raperet in tertium celum Lo. 6 et 7

Tertiũ celuz in qõ raptus fuit paulus quid est. Lo 7 Et an tunc vixerit ſm sensum quando raptus fuit.

Visio intellectualis corporalis ⁊ ymaginaria quõ differunt. Lo 7

Semper timendum est homini in hac vita periculosa Lo. 7

Angelus sathane quo tentatus fuit paulus fuit vel libido vel dolor corpis. Lo 8

Paulus dicitur tentationez habuisse de sancta tecla.

Exauditus est dyabolus ad Job ⁊ non est exauditus paulus petens stimulum a se remoueri ⁊ quare hoc. Columna 8 Ibi de responsione dñi data paulo

Tribulatio multipliciter facit ad virtutis p fectionem Lo. 8

27 Sermo secundus de multiplici gloriatione ⁊ tribulatione pacienter sufferenda

Gloriatio dyabolica mundana ⁊ christiana ⁊ hec est multiplex. Lo. 1 et 2

Gloriosuz est ⁊ honorificum homini immo plurimum vtile tribulationem sustinere Lo. 2 et 3 et 4

Dñica in quinquagesima

28 Sermo primus caritatẽ cõmendat ⁊ eius necessitatẽ ostendit docens q̄ ipsa est virtus qua diligitur deus ⁊ proximus.

Hortatio ad emendum charitatem Lo. 1

Amor dei ⁊ proximi ordinatus vel inordinatus quis est Lo. 1 et 2

Caritas virtus est qua diligetur deus ⁊ proximus ⁊ quare sic nominatur caritas Columna. 2 et 3

Quã damnosa est caritatis absentia. Et q̄d mali operatur peccatum in non habentibus caritatem. Lo 4 et 5

29 Sermo secundus ad caritatis cõmendationem septem recitat bona que eam comitantur ⁊ octo mala a quibus caritas hominem custodit

30 Sermo tertius docet quẽadmodũ caritas nunq̄ excidet ſm triplicem intellectum huius dicti

Caritas cõmendatur multipliciter vt thesaurus optimus. summe vtilis. bonus et necessarius. Lo. 1 et 2

31 Sermo quartus docet senes ⁊ puecte etatis viros exẽplo pauli puerilia euacuare.

Octo sunt puerilia a nobis euacuanda. Columna. 2 et 3

Dñica inuocauit in quadragesima

32 Sermo primus hortat ne in vacuũ gratiaz dei recipiamus Et que est illa gratia.

Gratia dei beneficium redẽptionis dici põt. Lo 1 vel etiã beneficiũ expectatiõis iustificationis. conservationis. Lo 4

Ingratitudo ⁊ obliuio dominice redēptionis ⁊ passionis multum est homini timenda Co. 1 et 2
Passionis dominice memorialia que sunt. Columna 2
Passionis dñice beneficia. quatuor genera hominū inuacuū videtur recipere. Co 3
33 Sermo secundus docet quēadmodū nunc est tempus adquirendi ⁊ lucrandi ac negociandi Est enim tempus nundinarum spiritualium.
Tempus huius seculi tēpus est meriti alibi vero tp̄s p̄mij Co 1 Est ⁊ tp̄s nundinarū ⁊ negotiationis. d̄r deniq3 tempus acceptabile. Co 2
Quadragesimale tp̄s quare dicit̄ tp̄s acceptabile ⁊ ad lucrandum plus aptū. Co 2
Negotiatio dei ⁊ dyaboli multū dissimiliter se habent Co. 3 et 4
34 Sermo tertius hortat̄ vt hoc tp̄e gr̄e quo flat ventus caritatis ducens in paradisuz ⁊ non ventus vanitatis ducens in infernum operemur nostrā salutem.
Peregrini sumus in hoc tempore Et sicut stultus est qui flante vento non vadit quo transeundū est ita fatuus est qui vēto gratie flante non vadit nunc in celestē hierusalem cum sit hoc tempus quadragesimale ad hoc aptum ⁊ conueniēs Co. 1
Ut tempore quadragesimali nostrā operemur salutem multa nos monent. Co 2
Contra negligentes salutem opari hoc tp̄e quadragesimali et eorundem peruersitatem qua amant ⁊ querunt non amanda ⁊ econtra. Co 3
Precipuū ad hoc ꝙ quis saluet animā suaz est amor salutis ꝓprie Eregione damnationis causa potissima est non amare nec querere salutē ꝓpriam. Co 3
Ad querendū ⁊ amandū salutē ꝓpriā plura mouere possunt hominē Co. 4
Ea que valere dicunt̄ a medicis pro sanitatis corporalis ꝯsecutione valent etiaz ad curationē infirmitatis spiritualis Co. 5

Dñica Reminiscere.

35 Sermo vnicus Docet quēadmodum voluntas dei est nostra sanctificatio ⁊ a peccatis emundatio
In hominis sanctificatione magna dei benignitas et multa hominum peruersitas relucet. Co 1
Ad perfecte mundicie consecutionem quatuor valent. Co. 2
Sanctificatio triplex que in lege veteri fiebat expiatione Sanguine ⁊ vnctione. triplex significat noue legis baptisma fluminis flaminis ⁊ sanguinis. Co 3
Species quatuor ex quibus fiebat vnctio in vetere lege significat quatuor que inesse debent ecclesie ministris legis noue Columna. 3 et 4
Scripture sacre cōmendatio. Co 4
Fornicatio corporalis ⁊ spiritualis Co. 4
Ad possidendū in honore ⁊ mundicia vas suū. h̄ est corpus suū. plura valent. Co 5
Linguam quare ⁊ qualiter immo quali muro dominus reclusit in ore. Co 5
Passio desiderij quid est. Co 5
Superborum cōditio que est Eo 5

Dominica oculi.

Sermo primus Docet quēadmodum imitari debemus deum ⁊ s̄m eius doctrinaz velut s̄m exemplar perfectum errata nostra corrigere 36
Summe conari debet homo vt deum imitetur quia nullum iustius nullum tucius. nullum gloriosius. nullū fructuosius imitari potest. Co. 2 et 3
Dignitas hominis in eius conditione in tribus insinuata est. Co. 2
Similitudo hominis cum deo triplex est Columna. 2
Mali in quibus imitantur deum Et in quibus ⁊ qualiter boni ⁊ iusti eum imitari debent in multis Co. 3 et 4 Et quomodo ypocrite deum imitantur. Co 5
Sermo secundus hortatur ad imitanduz deum. docens esse tria bona. propter quorum imitationem aliquis dicitur esse filiꝰ dei per adoptionem. 37
Bonitas dei in dando bonum non impeditur aliena malicia Co. 1
Ad dilectionem inimici quatuor dirigunt hominem Co. 2 et 3
Pacificatio discordium Misericordia Et inimicorum dilectio faciunt hominē esse dei filium per totum sermonē.
Sermo tertius docet vt deum imitemur si 38

cut filij dei carissimi in dilectione
Fideles sunt vere filij dei ē vnus pulcer fidei articulus sepe a nobis reuoluēdus. Co 1
Filiatio spiritualis hominis ad deū ex quatuor ꝑpendi potest Co. 1
Pater habet filium suum carum triplici ratione Et pariformiter deus diligit ⁊ carum habet hominem filium suum Co. 1
populus vero christianus dici potest carissimus filius. Co 2
Pater celestis triplici de causa amittitur ab homine malo. Co. 2
Caritatis cōmendatio ⁊ effectus. Co 3
Odorem suauem aliquid triplici ratiōe reddit. Et quō christus in cruce odorem suauitatis dedit. Co. 3
De hostijs oblatis deo in lege veteri quid significent Et quas oblationes nunc facere debemus deo. Co 4

Dominica letare.

39 Sermo primus Cōmendat celestem hierusalem ad solaciuz ⁊ consolationē peregrinorum qui viam penitentie assumpserunt ⁊ ad excitationem illorū qui adhuc tepent Ciues enim ⁊ incole presentes vel futuri gaudent audire bona ciuitatis sue.
Hierusalē celestis ex quatuor cōmendat̄ qꝛ in alto posita. quia pacifica. quia libera. quia mater nostra per totum sermonem.
Situationē ciuitatis alicui⁹ in alto plura sequūtur bona que eregione nō sunt in hoc mundo in ymo posito. Co 2
Hierusalē pacifica est. mundus vero iste caret pace ad deum. ad se. ad proximū qđ explicatur. Co. 3
In hierusalem multiplex est libertas. Co 4 sed non in isto mundo
Hierusalē celestis est mater nostra multū diligens om̄es illos reciproce qui sunt in ecclesia militante vnde ⁊ hij qui sunt in militante ecclesia. magnā fiduciam habere debent de ecclesia triumphante Co. 4
40 Sermo secundus inuitat homines ad gaudium Et quare hoc. cum tamen sit tempus penitentie.
Multiplici ratione ecclesia hodie monetur gaudere ⁊ letari. Co 1 et 2
Etates mundi quot sunt Co. 1
Septem sunt de quibus gaudere potest ecclesia tempore isto Co. 2 vsqꝫ in finem sermonis
In peccatoris cōuersione et eius spirituali natiuitate qualia aguntur festa. Co 3
Ancilla significat cetum malorum qui sunt in ecclesia multiplici ratione Co. 3 et 4
Contra irrisores ⁊ oppressores famulorum dei Co. 4 et 5

Dñica iudica in passione

Sermo primus Quare ista dñica vocatur in passione. Cum diffusa exhortatione vt dies illi qui adhuc supersunt maiori reuerentia preceteris habeantur 41
Quare ecclesia nunc facit officia de passione domini. Co 2
Passionis dñice memoria mlta bona affert tempore penitentie. Co 4
Sermo secundus quatuor ostendit scꝫ quō christus assistit patri pro nobis ītercessor cōtra pusillanimes. Quomō per propriū sanguinē introiuit in celum contra effeminatos Quomodo semel tantuz passus est contra recidiuantes. Quo modo redēptionem eternam difficulter inuenit contra se seipsos viliter vendentes 42
Christus multipliciter legit̄ orasse pro peccatoribus Co. 1 Et quō est cum patre pro peccatoribus ⁊ olim fuit cum patre cum peccatoribus. Co 2
Christus quare voluit per ꝓprium sanguinem celum intrare. Co 3
Christus quare semel tm̄ passus est ⁊ mortuus. Co 3
Redempti attēdere debēt q̄ꝫ care sint a xp̄o empti multiplici ratione Co. 3
Licet christus care redemerit hominē tamē eius redēptionē quasi inuentā iudicauit ex nimio ad hominē amore Co. 3

Dominica in palmis.

Sermo primus posita ratione ꝯiūctionis passionis ⁊ processionis ꝓsequitur epistolam quasi ad litteram. 43
Ecclesia in hodierno officio docet fideles contēnere gloriā mundi terminādā. ⁊ amplecti xp̄i hnmilitatē in gloriam cōmutandam. Columna 1
Plura nos docet coniunctio processionis cum passione. Co. 1 et 2 et 3

Epla docet christi humilitatem imitandam Et eiusdē sublimitatē adamandam Lo.3
Sentire in se qđ t in xpo quid est Lo.3
Humilitas t descensus xpi fuit quadruplex m tenorem eple. Lo 4 et 5
Christus specialiter passus est ad dandum exemplū humilitatis
44 Sermo secundus hortatur vt hoc sentiamus modo triplici sentiendi in nobis qđ t in xpo iesu fuit.
Modus senciēdi p compassionē. p effectus participationez. p imitationem. Lo 1 vsqz in finem sermonis.
Compassio quid est. Et quō christo cōpati debemus. Lo 1
Multa sunt que faciunt aliquem cōpati alteri que oīa circa xpm occurrūt Lo.1 et 2 et 3
Videtur aliquibus q maior fuerit in christo dolor compassionis q passionis. Lo.3
Sentire christi passionem quantū ad effectus participationē quid est. Lo 4
Imitādus nobis ponitur christus in quatuor de quibus iepla Lo.4. et 5.

In die sancto pasche.

45 Sermo primus ostendit maliciam peccati vnde homines sumēdo sacramentum vite sumūt sibi mortē t de digna pparatione ad sacramentū eucaristie.
Tripliciter solent homines peccare paschali tempore. Lo.1
Peccatū dicitur fermentū multiplici ratione Lo.1 Ibi quare dicitur fermentum vetus.
Peccati malicia quid causat t impedit in homine. Lo 2
Ad dignam t puram sacramenti eucaristie pceptionē plura mouere debēt hominem. Lo 3
Magnitudo diuine offense ex indigna sacramenti pceptione Lo.3
Eucaristie sacramentū sumpturi a quibus debent esse purgati. Lo 4 et 5
Hostia indicat dispositionē sumere volentiū eucaristiam. Lo.2
Dilectionis t vnionis fidelium inter se tres sunt cause. Lo.6

Sermo secundus ostendit contra reciuantes xpm esse passum pro peccatis hominum 46
Christum esse occisum pro hominū sanctificatione. quare hoc paschali tempore tam crebro reducitur homini ad memoriā. Lo 1
Reciduans in peceatū qualiter rursus crucifigit vendit t tradit christū Lolūnu. 1 et 2
Christi vulneratio triplex in scriptura reperitur. Lo 2
Sanguinē quocies pro nobis fudit christus. Lo 3
Volenti sanctitatē suam quā tēpore paschali adquisiuit pseruare que sunt necessaria Lo.3 et 4
Christus quare dicit pascha nrm. Lo 5
Pascha quō interpretatur. Lo.5
Peccator tres habet facere transitus cū auxilio xpi q trāsitus ei9 est causa scz a statu culpe ad statū gratie. Itē per mare penitētie de virtute in virtutē a statu gratie ad statum glorie p torrentez mortis. Ibi q difficile t periculosuz est homini huiusmodi transitus facere. Et de causa multiplici huius difficultatz t piculositatz. Lo 5 et deiceps
Status pcōris qualis est t cui comparatur. Lo 6
Sermo tertius ostendit multiplicē causam doloris nolentiū conicare in pascate. Et cibum quē sumere debemus proponit. 47
Cibus sumendus a nobis quis est t qualiter sumendus in pascate Lo.2
Fermentū malicie t nequicie quomodo differunt Lo.2 et 3
Azimorū genera duo sunt. Lo 3
Sacramentū altaris cuius rei est figura Lolūna. 3

Dñica prima post pascha
Sermo primus fidē instruit t fidei articulos distinguit diffuse p totū sermonē 48
Predicatores hoc tpe exemplo christi intendere debent fidei instructioni t eruditioni Lo. 1
Trinitatis personarū t vnitatis essencie vestigium. Et de appropriatis personarum. Lo 2

Fides debet esse simplex viua ⁊ integra Colūna. 2 Item debet esse magna. Columna 9

Simbolum triplex ⁊ vbi quodlibet horum ⁊ a quo ⁊ contra quos vel quare editum fuit. Co 3

Simboluz apl'oz quare dicit secreto ⁊ hoc in primis et completoziis. Alia vero duo dicuntur alta voce in ecclesia. Col. 3

Simbolum apostolozum quare dicit a religiosis iuxta mozituros Co. 3

Simboli apostolozum lata distinctio ⁊ explanatio p duodecim articulos ſm numerū duodecim apostolozū Co. 3 et deinceps per totum sermonem Ibidem qui articuli singulas respiciunt psonas ſm diuinitatē vel humanitatē.

Credere deo ⁊ in deum quomodo differunt Co. 3 et 4

Peccatoz an menciatur dicēdo simbolū Credo in deum. Co 4

Omnipotentia dei in quibus attenditur Co. 4

Creare quid est Co. 4

49 Sermo secūdus ostēdit quomodo dei filij vincunt mundum ⁊ de multiplici effectu fidei in homine.

Fidei effectus ⁊ vtilitas in homine multiplex est. Co. 2 et 3

Mundus quomodo pugnat veluti manibus contra hominē. Co 4

Dñica secunda post pascha

50 Sermo primus oñdit q̄ licz omni tempoze habenda sit memoria passionis dominice tam̄ plus conuenit hoc fieri tempoze paschali. Et qualiter homines sub cruce dñi veluti sub arboze cō fugiunt ⁊ latitant.

Quare pocius tempoze paschali q̄z alio tempoze habenda est memoria crucis ⁊ crucifixi ac quare tunc pocius confugiendū est sub vmbza crucis q̄z alio tempoze Co. 1 et 2

Sub arboze aliqua refugium queritur certis rationibus. que etiam habent locum de xp̄o qui dicitur lignuz vite. Columna 2

51 Sermo secundus docet qualiter christus passus est multipliciter. Et quomodo cum sequi debeamus

Passus est christus multa pro nobis. patitur multa a nobis. patitur in nobis. patitur nos portando Co. 1 et 2

Passionē christi plura aggrauāt. Co 2

Sequi aliū contingit multipliciter Columna. 2 et 3

Dominica tertia post pascha

Sermo primus. Continuata epistola hac ad precedentē docet esse abstinendum a carnalibus desideriis. 52

Abstinendū est a carnalibus desideriis triplici racione Col. 1

Inter voluptates carnales plus abstinendum est a luxuria multiplici racione Col. 2 et 3

Carnalibus desideriis ⁊ tentationibus quō est resistendū carnis castigatione docetur exemplis Col. 3 et 4

Sermo secundus plura docet primum conditiones pegrini de hinc quō boni habitare possunt cum malis. Item de fraternitate ⁊ de subsidio fraternali mutuo impendendo. 53

Caro ad plura trahit sed ratio consentire non debet Col. 1

Christus quomodo ⁊ qualiter dicit fuisse pegrinus. Et quō habuit omnia armamenta pegrinozum. Et que fuerunt illa. Col 2 et 3

Peregrini ꝯditiones ⁊ armamēta quot ⁊ que sunt. Co 3 Ibidem quō sancti in hac vita debent esse veluti pegrini.

Boni an possint ⁊ quō possint habitare inter malos Et que sunt ad hoc necessaria iustis Col 4 et 5

Fraternitas fidelium triplex Col. 5

Fraternitas ad q̄ valet boi q̄ debito modo est in ea. Co 6

Fraternalē subuētionē iustā plura impediunt peccata. Co. 6 Ibi de nō seruantibus iuramēta fraternitatis.

Dñica quarta post pascha.

Sermo vnicus postillat epistolam late ⁊ notabiliter. 54

Conuersis recenter ad deum duo sunt

necessaria scz cauere a peccato. ⁊ proficere in bono que ecclesia ꝓponit ⁊ docet in q̄n qz dñicis paschalibus. Co 1
Ad cauendū lap sum in pctm̄ valent p̄cipue fides. paciētia. abstinentia. Co 1
Ad ꝓficiendū in bono q̄tuor valēt Co. 1 et 2
Omnia bona nature fortune ⁊ gratie sunt a deo bono Co. 2 et 3
Malū pene nō malū culpe est a deo ⁊ ꝙ malum pene non est ꝓprie malū. Co 4
Bonitas dei ex multis nobis clarescit Columna. 3 et 4
Docilitas in tribus consistit Co. 4
Paratior debet esse hō ad audiendū q̄ ad loloquendū multiplici ratione Co. 4 et 5
Paratus esse debet homo ad audiendū tria. Columna 5
Ira viri non operatur iusticiam dei. Co. 5
Immūdicie peccatorū quō sunt abijciende, Co. 5 ⁊ 6

Dñica quinta post pascha

55 Sermo vnicus hortatur ad verbi dei obedientiā. ad lingue custodiā. ad misericordiam. ad mundiciam
Verbi dei auditores sunt in multiplici differentia ⁊ habitudine. Co 2 et 3
Custodia lingue plurimū necessaria est Et vana est religio linguam non custodire. Colunmna. 3 et 4
Misericordiam facere ⁊ misericordem esse summa est religio. Co. 4. et 5. ibi de effectu misericordie.
Contra faciētes multa opera de genere bonoruz absqz hoc ꝙ abstineant a peccatis Columna. 5
Amatores seculi multiplicē ꝯtrahūt maculam ab eo Co. 5 et 6
Volens euadere maculas huius seculi. precipue vitabit consorcia mulierꝫ. Co 6

Dñica infra octauā ascensionis dñi.

56 Sermo primus docet ⁊ hortat̄ ad suscepti onem spūssancti ⁊ ad preparationē condignam ⁊ ꝓ susceptione eiusdē. exēplo discipulorū christi.
Tempore illo fideles se debent p̄parare ad spiritussancti susceptionē. propter hospitis sublimitatē. vtilitatē ⁊ bonitatē. Dyaboli qui eius aduentu fugatur malignitatem Co. 1 et 2
Ad spiritussancti susceptionē plura preparant animam. Co. 3
Sermo secundus monet ⁊ hortatur ad prudentiam. 57
Prudentia diligenda est multiplici ratione Co. 1 et 2
Prudentia spūs ⁊ non carnis non dybolica imitanda est ⁊ querēda. Co 2
Peccator quilibet stultus est multiplici ratione Co. 3
Prudentie quatuor species Co. 3 et 4
Curiositas quid est. Co. 5
Docere volēs alios q̄liter se habebit Co. 5
Serpentis condictio ⁊ natura quid docet nos Columna. 5
Ad prudentiā monemur exemplo quatuor animaliū, Co. 5 et 6
Tentatio quadruplex Co. 6
Sermo tertius docet quomodo debemus esse prudentes ⁊ in oratione vigilantes 58
Caritas vestis est Qualis Quare Qualiter Columna. 1

In die penthecostes

Sermo primus Magnalia hui⁹ diei ostēdit. vt ppl's ad gratiarū actionē accendat̄ et ad spm̄ sanctū recipiendū preparetur. 59
Christus in die penthecostes ostendit se esse verum deū. qui se prius ostenderat dominū mundi terre ⁊ maris ⁊c̄. Co. 1
Quō christus hodie fecit nouos milites in ecclesia sua Co. 1 dans eis insignia milicie sue Et que sunt illa. Co 2
Ignis. lingue vise in missione spiritussancti quid representat. Co 2
Aduentus xp̄i ⁊ aduentus spūssancti quō differunt ⁊ in quo cōueniunt Co. 2
Glorificandus est spūssanctus ꝓpter multos effectus quos hodie effecit. Co 3
Preparanda sunt corda ad spūssancti susceptionem dignā Co. 3 et 4 et 5
Sermo secundus plura ad nostrā instructionem habet 60
Dispertite lingue que apl'is apparuere quid fuerunt Co. 1
Spiritussanctus quare apparuit ī linguis igneis. Co. 1
Spiritussanctus quare pocius elegit lin-

guam q̄ aliud membrū in sua apparitio-
ne. Co. 2
Spiritussanctus quare pocius elegit ignez
q̄ aliud elementū in sua appitione Co. 2
Ignis septem habet operationes ꝑm dona
septem spiritussancti Co. 2 et deinceps.
61 Sermo tertius Epl'am ꝓsequit' ad litteraz
docens spūmssctm̄ in tribus figuris fuisse
figuratū ⁊ alia ⁊c̄.
Spūssanctus in tribus figuris fuit figura-
tus. In columba. flatu. ⁊ igne. ꝓ eruditio-
ne incipientiū. proficientiū. ⁊ ꝑfectorum.
Co 1. 2. et 3.
Incipientes quō erudiuntur ex conditioni
bus columbe Co. 1
Flatus spūssancti quō erudit hoīes ꝓficien-
tes Et quid in eis opatur. Co 3
Ignis quō erudit ꝑfectos Co. 3
Spūssanctus in quibus hoībus requiescit
⁊ in quibus non. Co 4
Plenitudo multiplex. Co 5
Signa impletionis spūssancti que sunt Et
quid opus est volenti impleri spūsancto.
Co 5 et 6

Dñica trinitatis.

62 Sermo vnicus Exponit illud apl'i secūda
Coꝝ vltimo Gr̄a dñi nostri iesu xp̄i Ca-
ritas dei pax ⁊ cōmunicatio sancti spūs
sit semper ⁊c̄.
Gratia dñi nostri iesu multipliciter est hoī
exhibita. Co 2. ibi de multiplici gratia.
Columna 3
Caritas dei ad hominē in multis attendit'
Columna. 3 et 4
Cōmunicatio hoīs cū xp̄o triplex Co. 4 et 5
Cōmunicatio hoīs iusti in mēbris ecclesie
multiplex. Co 5

Dñica prima post festū trinitatis

63 Sermo primus de caritatis preciositate.
necessitate. ⁊ vtilitate. De amore dei ad
hominem.
Caritas preciosa est ignis diuinus est in no
bis accēdēdus. a nobis querendus. Co 2
Caritas in quo ꝯsistit Co. 2 Et quō amor
dei in nobis accendi potest ibidem
Amor dei ad hoīes multiplex inq̄b⁹ ꝑpendi
tur in q̄bus ꝯsistit Co. 2. 3. 4. et 5.
Amoris dei magnitudo in q̄bus ꝯsistit ⁊ in
q̄bus ꝑpenditur. Et de signis dilectiōis
dei. Columna 4
Sermo secūdus de dei timore ⁊ amore ho 64
mini volenti saluari necessarijs
Timor dei necessarius est volenti saluari si-
militer et amor. Co. 1
Timorē in hoīe peccatore multa generare
solent ⁊ presertim duodecim. Co. 2. et 3.
Timorē incutiūt hoī pctōri pene mltiplices
ab eo ꝯsiderate ꝑm earundē arcerbitatem
varietatē. diuturnitatē. vniuersitatem ⁊c̄
Co. 3. 4. et 5

Dñica secunda post trinitatis

Sermo vnicus docet non esse mirandū si 65
mūdus odit fideles Excitando eosdem
ad dilectionem veram ⁊ odij detestationē
Plures sunt rationes quare boni nō debēt
mirari si eos odit mundus. Co. 1 et 2
Odiū ⁊ ꝑsecutio bonoꝝ a malis nō est nouū
quid Qñ incepit Co. 2
Mors anime quid est. Co 3
Homicida odio occidens aliū quot occisio
nes cōmittit. Mortis tp̄alis ⁊ eterne dif
ferentia ⁊ que mala eos sequūtur Co. 3
Dilectionis opera que sunt Co. 3 et 4
Dilectio in lingua tm̄. non in ope ⁊ veritate
que est Co. 4

Dñica tertia post trinitatis

Sermo primus ꝓsequit' tres exhortatiōes 66
quas facit apl'us in epl'a
Mundus plura mala affert se amplectenti
Columna. 1
Humiliatio multiplex Et q̄ necessariū est
hoī se hūiliare sub potēti manu dei. Co 2
Supbi potissimū timere debent potentiaz
manus diuine Co. 2.
Cura multiplex est deo de hoīe. Co 3
Solicitudo hoīs ꝓijcienda est in deū mul-
tipliciter Co. 3
Sobrietas plurimū est ab hoīe querenda ⁊
ipsi necessaria. Co 4
Sermo secūdus cōtinet exhortatiōes apo 67
stolicas respectu hostis inuisibilis vt ho-
mines vigilēt vt ei resistant vt scuto fidei
se contra ipsum muniant
Vigilia aduersus dyabolū in quibus ꝯsistit
Et que impediūt huiusmodi vigilantiaz
Item que sunt excitātia somnolentorum
ad vigiliam. Co 2 et 3

Dñica quarta post trinitatis

68 Sermo vnicus passionū huius temporis ꝛ tribulationū vtilitatem ostendit.
Tribulationis fructus multiplex. Et que faciūt tribulationē facilē ꝛ leuē. Lo 1 et 2
Licet fideles nunc plurimū sint abiecti magnam tamen gloriā habituri sunt Et in quo consistit glorie eorundē magnitudo. Columna 3
Gaudiū saluandor' multiplex ꝛ vnde gaudebunt beati. Col 4 et 5

Dominica quinta post trinitatis

69 Sermo vnicus de oratione
Oratio ieiunium Elemosina quomodo se habent ad inuicem. et q̄z necessaria sunt homini pariter et vtilia. Lo 2
Orationis officium quilibet debet addiscere ꝓpter multa Lo. 2. 3 et 4
Orare docuit nos christus ꝛ q̄liter Lo. 4
Oratio dñica cōmēdabilis est a multis Et quot habet partes Quot petitiones Lo. 4 et deinceps per totū sermonē vide notabilem orationis dñice expositionē ꝛ declarationem
Preparatio ad orationē multiplex. Lo 5

Dñica sexta post trinitatis

70 Sermo primus docet quō ꝛ quare ecclesia vult vt baptisati sciāt se lotos esse in sanguine xp̄i.
Pcti immūdicia plurimū timēda est. Lo 2.
Baptismus quomodo interpretatur ꝛ qualiter baptisati debent esse tincti sanguine christi. Lo 3
Baptismi efficacia multiplex. Lo 4
Quando aliquis baptisatur cuius et quale festum celebratur. Lo 6
Baptismi solēnitas ostendit et figurat plures baptismi effectus. Lo 6 et 7
71 Sermo scōs oñdit quō xp̄c est bonus soci⁹
Soci⁹ bon⁹ est xp̄c ꝓpter mlta Lo. 1. 2 et 3
Societas demonū timenda. Lo. 2
Societas xp̄i querenda est studiose Et qua via Lo. 2 et 3
Socius xp̄i in tribulatione ꝛ via soci⁹ erit in hospicio ꝛ gaudio pariter ꝛ remuneratione. Lo 3
Sancti viri quare dicūtur mortui Et quō assūmiantur mortuis Lo. 3 et 4

Dñica septima post trinitatis

Sermo vnicus plura prosequitur de seruitio christi ꝛ immūdicie 72
Peccator multipliciter exhibet mēbra sua iniquitati ꝛ immūditie Lo. 1 et 2
Iniquitas quid est. Lo 2
Immūdicia quid est. Col 2
Sicut membra exhibita fuere seruire immūdicie ꝛ iniquitati ita nunc exhiberi debent seruire iustitie in sanctificationez de quibus ꝛ qualiter exponi habet multipliciter. Lo 2. Ibidem in quibus hec similitudo consistat
Circa diuinū seruitiū plura attenda sunt. Columna. 3

Dñica octaua post trinitatis

Sermo vnicus de multiplici debito quo ligatur homo deo. proximo. sibipsi 73
Viuere ſm carnem mortē multiplicē affert. Lo. 1 et quare nō est ſm carnē viuendum. Columna 2
Debitor est hō multis ꝛ in multis Lo. 2. 3. 4
Debito triplici ligatus est homo. Lo 3.
Debitū innate penalitatis in quo consistit. Columna 3
Debitum qō hō tenet deo multiplex est In quo ꝛ quibus consistit. Lo. 3 et 4

Dñica nona post trinitatis

Sermo primus docet quare nō sint concupiscenda mala Et que vicia sint ab homine fugienda 74
Malum concupiscere siue concupiscere malum nō licet ꝓpter multas ratiōes. Columna 1 et 2
Malum non est concupiscendum proximo ꝓpter multas rationes Lo. 2
Malum pene bonum est non sic malum culpe Lo. 3
Ydolatrant tria genera hominum. Lo 4
Fornicationem fugere tria faciunt Lo. 4
Diffidentes de deo grauiter peccant. Lo 5
Murmurantes contra deum grauiter peccant Lo. 5
Sermo secūdus de casu ꝛ precipicio in peccatum. 75
Homo nō potest habere citra reuelationez certitudinem de statu suo bono. potest tn̄ habere ex signis quandam de hoc opini-

onem. Columna 1 et 2
Precipitat se aliquis in peccatū multiplici ratione Co. 2 et 3
Dyabolus more lupi multos reclusos tenet in ore Co. 1
Doctrina. quēadmodū agere debet homo in oībus rebus suis ꝛ consiliis Co. 3
Occasio cadendi corpaliter ꝛ spiritualiter septuplex. Co 4.5.6.

Dñica decima post trinitatis

76 Sermo primus de bono ꝛ malo christiano
Dñm iesum esse dñm suum quis vere dicit Co. 1 et 2
Christianus malus male viuēs xpm negat ꝛ peccat grauius infideli in mltis Co. 2.3
Non est magnum esse christianū sed esse bonum christianū Co. 3
Christiani mali infelicitas. Co. 5
Esse bonū christianū magnum est valde ꝛ ārē et de felicitate boni christiani Co. 6.7
Ignominiosum est esse malum christianum multiplici ratione Co. 3.4.5.6
77 Sermo secundus de signis presentie spiritussancti Et quō peccator dicit mortuus
Signa presentie spūssancti q̄ sunt Co. 1
Cum quibus ꝛ qualibꝫ hoibus expedit alicui habitare. Co 2
Peccator dicitur mortuus et vnde aliquid dicitur mortuū. Co 3. et 4
78 Sermo tertius contra eos qui omnes operas suas venales portant.
Ignominiosum est oēs operas suas habere venales ꝛ nihil gratis vel liberaliter facere. Co 2
Plura mouere debent hominē vt gratis et liberaliter opetur Co. 2.3.4.5
Liberalitatis effectus multiplex. Co 3 et q̄ oīa suadēt homini liberalitatē. Co 5.
Item quot modis contingit aliquē liberaliter agere Co. 6
Unicuiq; datur manifestatio spūs ad vtilitatem de quibus intelligi pōt ꝛ quēadmodū contra quinq; genera hominū dictuꝫ esse intelligi. Co 2 6 et 7

Dñica vndecima post trinitatis

79 Sermo primus de vtilitate meditacionis dominice passionis
Documentum potissimum fidelibus ꝓponē dū q̄ christus passus est pro peccatis nostris Ibi multa de memoria ꝛ meditatione dñice passionis. Et quā vtilitatē affert passionis xpi meditatio. Item q̄ virtutes cōmendant ꝛ exēplant in dñica passione Co 1.2.3
Sermo secūdus de grē necessitate ꝛ qui indebito modo eam a se repellunt. 80
Sermo tertius de cognitiōe suiꝑsius ꝛ de cōducentibus ad sui cognitionē 81
Cognitio suiꝑsius valde est hoi necessaria Co. 1 Ad cognitionem suiꝑsius valent multa vt scz mediteꝛ homo qualis factus est p naturam qualis p culpā. qualis futurus p gratiā. Co 2
Gratie effectus in homine qui sunt. Co. 3
Vita nature gratie ꝛ glorie Co. 3.4
Gratia dei in paulo non fuit vacua. Co 4
Cauendū est homini ne gratia dei in eo sit ociosa. Co. 4

Dñica duodecima post trinitatis 82

Sermo primus de multiplici hominis insufficientia.
Insufficiens est homo ad subsistendū ꝛ hoc multipliciter. Co 1.2
Insufficens est homo ad bene viuendum et hoc multipliciter. Co 3
Insufficiens est homo ad replendū desiderium suū ex bonis transitoriis. Co 4.
Sermo secundus de multiplici sufficientia 83
nature gratie ꝛ glorie.
Volenti saluare animā suā que sunt necessaria. Co 1
Sufficientia triplex nature gratie. ꝛ glorie. Columna. 1

Dñica. xiij. post trinitatis

Sermo primus de preceptis decalogi plura docet. 84
Quinq; verba que in ecclesia apostolus loqui voluit que sunt. Columna 1
Eterna vita promittit sub figura terre promissionis. Co 1
Decalogi cōmendatio multiplex. Co 2
Mādatoꝝ dei obseruatio plura bona affert homini ea obseruanti. Co 2.3
Ad mandatorū dei obseruantiā plura inducunt hominē Co. 3.4.5.6.7
Decalogus an sit perfecta doctrina christi vel inicium doctrine Co. 7.8
Decalogus est alphabetum datū a deo ꝓpo

rudi Co.7.8
Decalogum ignorare turpe est christiano. Columna 8
Decalogi p̄cepta prima quō dirigūt hominem ⁊ ad quid. Co 8
Contra primū preceptū decalogi qñ cōtingit peccare. Co 8.9
Contra secundū ⁊ tertiū precepta decalogi peccatur multipliciter Co.9.10
Septez vltima decalogi precepta respectu ꝓximi que sunt in quibus cōsistūt. Quid in eis ꝓhibetur ⁊c̄. Co.10.11
85 Iniuria fit proximo multipliciter. Co 11
Sermo secundus de ꝓmissionibus factis abrahe ⁊ eius cōmendatione multiplici.
Abrahe ⁊ semini eius ꝓmisit ⁊ iurauit dñs vitam eternam. Co 1
Abraham in multis nobis ꝓponitur imitandus. Co 2.3.4. bene em̄ se habuit ad deum ⁊ proximum.
Abrahe tres viri apparuere ⁊ qui fuerunt illi Columna 4

86 Dominica.xiiij.
Sermo primus de duodecim fructibus ligni vite qđ est spiritussanctus
Inter alias creaturas mirabilior est homo ratione cōpositionis partiū essentialium. Columa 1
Lignum vite datū homini ꝓ corpe ⁊ aīa in paradiso ⁊ extra Co.1
Cor hoīs paradisus est. Co 2. ibidem de ligno vite talismodi paradisi. Co.2.
Lignum vite duodecim ꝓfert fructus ⁊ qui sunt illi vel illđ. Co 3. vsqz ī finē sermōis.
Circa lignum vite quinqz sunt ad mirāda. Columna 3
Varietas fructuum ligni vite in quo consistit Co.3
Caritas primus fructus ligni vite Co.3
Pignus ⁊ arra hereditatis eterne que sunt. Columna 3
Caritas q̄d est Quō ē fons ⁊ forma virtutū Co.3. de eius preciositate Co.6
De habitudine duodecim fructuū ⁊ quō dirigunt ⁊ ordinant hominē Co.3.4.5
De fructū assiduitate ⁊ preciositate. Co 6
Caritas primus fructus ligni vite plures habet virtutes Co.6.7
Gaudiū fructus spūs scđs dulcissimus est. de excellentia gaudij spiritualis ad carnale de virtutibus illius fructus. Co 8.9.
Gaudium seculi quid est. Co 4
De iocūditate ⁊ leticia vite bonoꝝ Co.9.10
Iocunditatem bonorum plura efficiunt. Co.11.12.13.14.15.16
De tristicia ⁊ afflictione vite maloꝝ. Co 11.
De gradibus hominū rationaliū. Co 16 72
De visione dei que cōceditur sanctis in hac vita ante mortem. Co 17
Predicator quō se habere debet ad contemplationem Co.16.
Pax tertius fructus ligni vite de eius preciositate de eius virtutibus. Co 18. ibi de impedientibus pacem pectoris. Co 19
Pacientia fructus quartus summe necessarius Cuius multiplex est virt⁹. Co 19.20
Paciens multiplciter sapiens est. Co 20
Longanimitas quintus fructus in quo cōsistit. Que sunt eius virtutes Co.20.21
Deum expectare ⁊ sustinere debemus multiplici ratione Co.20.21
Bonitas fructus sextus. de eius virtutib⁹ ⁊ laudibus. Co 22
Benignitas fructus septimus de eius virtutibus Co.22.23
Mansuetudo fructus octauus de eius virtutibus ⁊ preciositate. Co 23
Fides fructus nonus de eius preciositate ⁊ virtutibus Co.23
Modestia fructus decimus de eius preciositate ⁊ virtutibus. Co 24
Continētia fructus vndecim⁹ de eius preciositate ⁊ virtutibus Co.24.25 4
Castitas fructus duodecimus de eius preciositate ⁊ virtutibus Co.25.
Folia ligni vite que sunt Co.25.26
Sermo secundus docet qui homines sint christi ⁊ de signis eorumdem 87
Aliquis dicitur esse christi dupliciter. Columna.1.et 2.et ꝙ plurimū optandum est homini esse de parte dei Co.2
Deus dicitur bonus dominus mltiplici ratione Columna.2 et.3
Dominiū potest aliq̄s habere in re aliq̄ multipliciter Columna.1
Signa quibus quis perpendere potest an sit de parte dei Co 3.4.5
Qui sunt christi carnem suaz crucifigunt cū concupiscentijs Co.5
Crux christiana q̄tuor habet brachia Columna.5

Dominica xv

88 Sermo primus prosequitur quinq verba epistole
Spiritualem profectum plura impediūt. Columna 1.2
Spiritualem profectum plura promouent Columna.2.3
Ignis spiritualis fomenta. Co 3
Spiritualis pfectus in quibus attenditur Columna.3.4
Vana gloria timenda est. Co 4
Prouocantes homines ad iram.rixam.litigia.cauendi sunt Co.4.5
Litigare similimus est actibus demonum. Columna 5
Inuidia quantum malum est. Co.5
Preoccupatio quid est.preoccupatio in malo. Co 6
Instructio carnaliū ad viros spirituales pertinet Co.6
89 Sermo secundus de portando alterutrum onera ⁊ subuentione mutua.
Ad portandum onus fratris infirmi plura mouent hominē Co.1.2.
Onus peccati graue est. Co 3. ibi de signis grauitatis huiusmodi oneris
Peccatum comparatur plumbo. Co.3
Contra nolētes abīcere onus peccati ⁊ nō compacientes primo. Co 4
Ad subueniendum hīs qui sunt in purgatorio plura mouere debent hominē. Colūna.4.5
Onus penitentie assumptum non est pīciēdum multiplici ratione Co.5
Onus iniurie illate displicentis infirmitatis necessitatis. Co 6

Dominica.xvi.

90 Sermo primus ostendit quēadmodū apl's quinq petiuit genuflectione a domino docens nos per hoc similia petere.
Quinq sunt a domino diligenter petenda pro anime saluatione per totum sermonem scz boni propositi firmitas Meditatio passionis christi Operari in caritate Scientia vtilis.profectus virtutis.
zelus animarum maxime deo placet. Colūna 3
Presumptio q petita a deo cōcedenda sint vnde sumitur. Co 3
Frequenter cogitare debet homo de deo.illud enim multum est. Co 4
Dupliciter cogitandum est de christo Columna.4
Caritatis necessitas.laus. latitudo. longitudo.sublimitas.profundum. Co 5.6.7.
Glorificare deum ad quid valet homini. Columna. 8
Sermo secundus docet caritatem ⁊ in ea radicationem optimum esse locum 91
Caritas locus est optimus.securissimus ⁊c . Columna .1.2
Caritas dei ⁊ proximi. Co 3
Gloria regni in quibus consistit. Co 3

Dominica.xvij.post trinitatis

Sermo primus continet exhortationem ad digne ambulandum in via dei 92
Imparare volentes mansuetudinem habere debent Co. 1
Obsecratio quid est. Co2
Subditi libenter obedire debent prelatis propter multa pericula ⁊ labores que ipsorum intuitu prelati ipsorū expectare habent. Columna.2
Medici corporuz ⁊ medici animarum quid pro lucro suo reportant. Co 3
Vocatio multiplex Co.3.4
Dignitas regni glorie plura requirit. Columna.4.5
Sermo secundus de humilitate mansuetudine ⁊ pacientia que sunt virtutes multū necessarie electis . 93
Vnitatē spiritus habere debent electi. Columna 3

Dominica.xviij.post trinitatis

Sermo primus ad gratiarūactionem ad fraternam dilectionem Ad discretionez hortatur. 94
Ad gratiarūactioni insistendum plura mouere possunt hominem. Co 2.3
Rusticitatem et ingratitudinem magnam

homines impendunt deo. Lo.4
Ingratitudinis malum multiplex. Columna. 4
Gratiarũactio quando et in quibus placet deo. Columna 5
Fraternam dilectionem amplecti debet homo. Columna 5
Exemplar multiplex ad dilectionem proximi nos cohortans. Lo 5
95 Sermo secundus de diuicijs in christo et mundo.
Pius est christiana religio. Lo 2
Diuites in deo. diuites in mundo qui sunt . Columna 2. Ibidem in quibus differunt. Columna 2.3
Diuicie mundi vane sunt. Columna 4. nec dant qõ promittunt.
Gratias agit apostolus quia corinthij diuites facti fuerant in deo non in mũdo. multiplici ratione Lo.4.5

Dñica.xix.post trinitatis

96 Sermo primus de multiplici hominis renouatione.
Renouatio a peccati vetustate multiplex. Columna 2
Peccatum dicitur vetustas quare ꝛ quomodo Columna.1.
Renouationis species sex a creaturis recipiuntur quibus docetur hominis renouatio. Lo 2.3.4
97 Sermo secundus de mentis renouatione. lingue gubernatione et manuali operatione.
Ira multiplex scilicet hominis ꝛ peccati Columna.1.2
Mentis renouatio a peccati vetustate necessaria est Columna.1
Manualis labor et operatio cõmendatur Columna.2
Arborum renouatio docet hominem quemadmodum renouari debeat. Lo 3.

Dominica.xx.post trinitatis

98 Sermo vnicus de cauta hominis in hac vita ambulatione.
Caute ambulare necesse est volentem saluari Et quare caute ambulandum est in hac vita Lo.1.2.3
Bene viuere. nõ viuere simpliciter magnũ est Columna.3
Viatoris discretio in quibus consistit Columna.3.4.5

Dñica.xxi.post trinitatis

Sermo primus de confortatione militum christi ad pugnam spiritualem. 99
Militis christi animatio Armatio Certificatio Lo.1.2
Timẽtes presentia mala quõ confortari debent in domino Lo.2.3
Stultricia paruulorum deficientium in bello xpi multiplex Lo.3.4.5.6.
Serpens antiquus quare timendus Colũna.6
Principes dicũtur demones Lo.6
Sermo secundus epistolam postillat ꝛ ad armaturam dei hortatur 100
Armatura dei multiplex ꝛ cõmendabilis ꝓpter multa Lo.1
Resistitur dyabolo quõ. Lo 2
Fortuna multiplex Et que timenda est Columna.2
Armatio militis christi. Lo 3
Lumbi qui sunt Quomodo succingi debẽt lumbi mentis. Lo 3
Precingere seu precingi quorum est. Colũna 4
Lorica dicitur iusticia. Lo 4
Preparatio ad euangelium duplex. Lo.4.
Fides quare ꝛ quomodo dicitur scutum aliarum virtutum Lo 4.
Spes galea salutis dicitur ꝛ quare. Columna 5

Dñica.xxij.post trinitatis

Sermo primus docet ad quos dicta sint verba epistole. 101
Confidentia apostoli de profectu ephesiorum. Lo.2
Perfectionem hominis plura faciũt ꝛ constituũt. Lo.3

102 Sermo scōs de cōpassione ⁊ amore prīmi.
De compassione defectuū prīmi. Lo 2
Amici quō sunt in manu dei. Lo 2
Optat apostolus ephesios caritatē cum sciē tia Lo.2.
Amor se amantiū contra deum non est ve/rus amor. Lo 3
Caritatis abūdantia in quo attendit. Lo 3
Inter bona meliora eligenda sunt. Lo 4
Sinceritatis vtilitas et cōmēdatio. Lo 4
In quibus inuenit. Lo.5
Corrumpi solet aliquid mltipliciter Lo. 4

Dñica. xxiij. post trinitatis.

103 Sermo primus de triplici mundi sapientia
Sapieneia mundi circa glorias. Lo 1.2
Sapientia mundi circa diuicias. Lo.2.3
Diuicie mundane sunt in paupertate multi/plici de causa Lo.2
Voluptas vite presentis est in amaritudi/ne multipliciter. Lo 3
Sermo secundus quēadmodum cōuersa/tio nostra ad instar aplī debet esse in celis
Conuersatio nostra qualiter esse debet in ce lis exemplo apostoli. Lo 1.2.3.4

Dñica. xxiiij.

104 Sermo vnicus de sacramēto confessionis.
Modus querendi deum triplex. Lo 2
Aduentus filij dei in mundū. Lo 3
Confessionis sacramentalis cōmendatio. Lo 3.4.5.6.7.8.
Modus ⁊ forma procedendi in foro penitē tie a foro curie secularis quō differt, Lo.4
Confessionis virtus multiplex. Lo 7
Confessio quare fuit tempore gratie institu ta. Lo 9.10.11.
Miseratio dei tempore gratie habundare debuit multiplici ratione. Lo 9
Humilitatem hominū tempore gratie ha/bundare oportunū fuit. Lo 10
Humilitas necessaria est ad salutem Lo.10
Confessio peccatorum indicat dei bonita/tem ⁊ misericordiam Lo.10
De preparando se ad natale dñi per confes/sionem preuiā quēadmodū fieri solitū est in pascate ⁊ de cōparatione illarum festiui tatum ad inuicem. Lo 12.13
Confessionis species septem sunt. Colum/na 13.14.15.16
Contra blasphemātes ⁊ dicentes se nō pos/se continere a peccatis Lo.13.
Contra diminuentes confessionem ⁊ pecca ta occultātes pariter ⁊ abscondētes. Lo/lumna 14.15
Confessio qualis esse debet. Lo 17.18.19

Tabula alphabetica seu index generalis contentorū in sermo nibus epistolarib⁹ Guilhelmi parisiensis.

Abrahe promissio cōmēdatio apparitio ex/emplatio sermo.85
Abstinencie comēdacio et species f 25
Aduētus domini multiplex de ꝓparacione ad eosdem sermo.1.f.105
Aduentus representatio f.10
Amor dei et proximi vide in caritas itē ser/mo.102
Amor dei ad homines multiplex in quibus consistit ꝙ magnus est ⁊c f.63
Amatores seculi f.55
Ambulare digne in via dei f.92
Ambulare caute sermo.98
Amicus sermo.102
Armatura dei. armacio militis christi f.100
Arbor sermo.50
Audire sermo.54
Auditores verbi dei multiplices f.55
Azimus panis f.47

Baptismus de hoc plura f.70
Benignitas fructus spiritussancti de eius virtutibus sermo.86
Bonitas fructus spiritussancti de eius vir/tutibus et laudibus f.86
Bonitas sermo.10

Cadendi occasio f.75.
Caritatis preciositas ⁊ virtus f.86
Caritatis ꝓciositas necessitas vtilitas ser/mo.63. ibidē mlta de amore dei ad hoiez
Caritas dei ad hominez f.62
Caritatis cōmendatio ⁊ effectus f.38.

Regi strum

Caritatis ꝓmendacio f.26 f.28 f.29 f.30 ibi de caritatis comparacione. absencia preciositate
Caritas vestis est ibi. de caritatis effectib⁹ f.21. f.58
Caritatis longitudo latitudo sublimitas. profundum ser.90
Caritas locus bonus f.91
Caritatis abundancia f.102
Castitas f.66
Certitudo status sui f.75
Ciuitatis situacio f.39
Claustralis. claustralium erudicio commendacio euolacio ꝛc̄ f.17. ibi de eozūdē mozt ificacione que martirium dici potest. ibi de eozundā disciplina ꝑfectu negligēcia
Communicacio multiplex f.62
Cōpassio. cōpati f.44. f.102
Conuersis ad deuꝫ que sunt necessaria f.54
Cognicio sui ipsius f.81
Continencia f.86
Confessio sacramētalis de hoc plura f.105
Cogitare de deo. f.89
Conuersatio nostra in celis sit f.104
Creare sermo.48
Credere deo. in deum f.48
Christianus bonus. malus sermo.76
Crux christiana f.87
Christi qui sunt. signa eiusdem f.87
Cura multiplex f.66
Curialium vicia f.17
Cursus hominū multiplex f.22
Cursozi que sunt necessaria vt comprehendat sermo.23. f.24.
Curiositas sermo.57

Debitum. debitoz f.73
Decalogi cōmendatio necessitas explanatio diuisio violatio ꝛc̄. f.84
Delicate viuentiū fatuitas f.25
Desideria carnalia repellenda sunt. qualiter ipsis resistitur f.52
Diffidentia sermo.74
Dilectio f.65. De dilectione fraterna f.94
Dilectionis cause sermo.45
Dilectio inimici f.37
Dilectio proximi de hoc plura f.20
Dispensatoz dispensatio ministerij xpi multiplex sermo.9
Dissipatio sermo.9
Diues. diuitie christi ꝛ mūdi f.95.
Diuicie mūndane paupertates sunt. f.105.
Docere sermo.57
Doctrina sermo.75

Elemosina Elemosinarius sermo.18

Fermentum f.45. f.47
Festum cōuersionis peccatozis f.40
Fidei articuli. eozundem diuisio. appropria te ad personas diuinas. fides qualis esse debet sermo.48
Fidei effectus ꝛ vtilitas f.49
Fidei preciositas ꝛ virtus f.86
Fides est scutum aliarum virtutum f.100
Filiatio hominis ad deum. f.38.
Filium dei que faciunt f.37. f.38
Fornicatio multiplex f.35
Fornicacio fugienda f.74
Folia ligni vite f.86
Fraternitas fideliū fraternitaꝫ vtilitas f.53
Fructus. 12. ligni vite late explicantur. f.86

Gaudium mundi ꝛ bonozum f.10
Gaudere quādo licet. quare et de quibꝫ gaudendum sermo.40
Gaudium saluandozum f.68
Gaudium multiplex. f.86
Gloziatio multiplex sermo.27
Gloria fidelium in quo consistit. f.68
Gratia dei multiplex sermo.32. f.62
Gratie necessitas f.80.
Gratie effectus ꝛ ociositas f.81
Gratiarūactio Gratitudo ingratitudo ser. mo.94.
Gule peccatū multa mala attulit f.26

Habitare sermo.77
Homo cur habet staturam erectam. f.5
Hois dānatio ad pūtis vite miserias f.26.
Hois dignitas ꝛ similitudo cū deo f.36
Homicida sermo.65
Hostia q̄lis offerēda est deo f.16. f.38.
Hospicij ꝓparatio ꝛ vestiū ac deliciarū ad suscipiendū christum. f.13
Humilitas vtilitas ꝛ necessitas f.22. f.105.
Humiliatio multiplex. sermo.66

Idolatrant tria genera hominū f.74
Ignis opationes f.60
Hierlm cōmendatio multiplex. de libertate multiplici in ea. sermo.39

Immundicia.sermo.72
Imitatio Imitari deum f.36.37.38.44.51
Imaginis reformatio quē vbi qualiter fit. sermo.17
Imperare volens qualis esse debet.f.92
Incarnationis beneficium.f.1
Incarnationis christi tempus modus finis causa vtilitas ser.15.f.14
Inuidia.sermo.88
Iniuria.sermo.84
Insufficientia hominis multiplex. ser.82
Iniquitas sermo.72
Ira sermo.97
Irrisores famulorum dei f.40
Irritantes homines ad malum f.88

Labor manualis.f.97
Liberalis Illiberalis.f.78
Liber multiplex.f.4.
Ligni vite fructus.12.late explicantur cum suis virtubus.f.86
Ligna.f.35.f.55
Litigare.sermo.88
Longanimitas.f.86
Luxuria fugienda.f.52.55

Mansuetudo.f.86
Marie virginis salutatio.f.9
Malum pene ⁊ culpe Malum concupiscere.f.74
Medicus.f.92. Meditatio passionis christi.f.79.
Miles Milicie spūalis insignia.f.59
Miles milicia xpi militum armatio confortatio animatio.f.99
Misericordia misericors Misericordie effectus.f.55
Minister ministerium xpi.f.7.f.8
Mors sermo.1.
Modestia multiplex.f.10.f.86
Mors anime.f.65. Ibi plura de morte
Mundi mala.f.66
Mundus odit fideles.ser.65
Mundicia pfecta querenda.ser.35
Mundus cui assimilatur.f.17
Murmurare contra deum.ser.74

Negociatio multiplex.ser.33.

Obedientia.sermo.17.ser.92
Obsecratio.ser.92
Odor suauitatis sermo.38
Omnipotentia.sermo.48
Onus multiplex sermo.89
Operandū est bene sermo.3
Oratio Orare Orationis dñice cōmendatio.expositio.particio ⁊c.f.69

Paciens paciētia de eius virtutibus. f.86.
Pacientie cōmendatio.f.21
Pauli tribulatio.pacia hūilitas pauli rapt⁹ ⁊ an tunc vixerit fm sensum.f.26
Pauli tentatio Stimulus oratio.f.26
Passio desiderij.35
Pasca pascale tps pascalia officia. f.46.47 De pdicatione tpe pascali.f.48.et passionis xpi meditatione.ser.50
Palma⁊ diei offiñ. pcessio repsentatio.f.43
Pax fructus ligni vite de eius pretiositate ⁊ virtutibus ser.86
Pctor dr dormiēs Et quō surgere habet a peccato sermo.2
Peccatū est abiciendū f.3
Pctā sunt opera tenebrarum
Peccatū peccati malicia ser.45
Pctōr īmundicie abiciende ser.54
Pctōr stultus est f.57. Pctōris stat⁹.f.46.
Precipiciū ⁊ casus in pctm̄. ser.75
Peccator dicit mortuus.ser.77
Pēthēcostes ꝺ huiusmōi ꝺi facti f.59.60.61
Petēda sūt a dño f.90. Perfectio hoīs.f.101
Pergrinus pegrini insignia armamēta.f.53
Pietas pietatis exhibitio effectus.ser.21
Plenitudo multiplex.ser.61
Portare alterutrū onera.f.89
Prelator⁊ doctor⁊ fidelitas ⁊ opa ser.9
Predicator f.86. Preoccupatō i malo f.88
Prelatus quō regit subditos ser.16
Preceptor⁊ decalogi cōmēdatio explanatio
Presumptio.f.90. (ser.84.
Precingere lumbos ser.100
Preparatio ad cuāgeliū xpi ser.100
Prope est dñs multipliciter ser.11.12.13
Prouocatio hominū ad malū ser.88
Profectus spūalis ser.88
Profectus pficere in bono ser.54
Prudētia multiplex prudētie spēs f. 57.19.
Pugna spūalis f.99. Punitio pena f.26.
Purgatorium f.89

Quadragesimale tempus ⁊ quid in eo negociandum f.33.34

Regi strum

Recidiua recidiuare sermo. 46. 54
Redemptio hominis f. 42
Regni glorie dignitas f. 92
Renouatio hominis f. 96. 97

Sacramenti eucaristie pceptio multiplex de preparatione ad eucaristiam. de culpa indigne accedentiū f. 45
Saluationi anime necessaria f. 83
Sancti viri dicunt mortui f. 71
Saluationis anime causa potissima f. 34.
Salus ppria querenda f. 34
Sanctificatio hominis f. 35.
Sanctificatio multiplex f. 35
Sapientia multiplex ꝛ presertim de sapientia mundi f. 103
Sapiētia mltiplex plures hūs species f. 19
Scientie appetitus prauus f. 19
Scripture sacre cōmendatio. f. 35.
Seruus mltiplex ꝛ de officio singulox. f. 6
Seruiciū bois ad deū multiplex. f. 7
Seruire deo bonum est. f. 8
Sentire. f. 43
Senciendi modus multiplex. f. 44
Sequi alium. f. 51
Serpentis natura ꝛ conditio. f. 57
Seruiciū xpi ꝛ immūdicie. f. 72
Symboli expositio. Symboli diuisio qñ ꝛ quare ꝛ qualiter legitur. f. 48
Sobrietas. sermo. 66
Socius societas. f. 71
Solicitudo. f. 66. f. 18
Spes galea salutis. f. 100
Spūssanctus in quibus signis apparuit. sermo. 61. Ibi in quibus ꝛ in quibus non requiescit. Signa presentie spūssancti. f. 77. Spūssancti susceptio. f. 56. Item de spūssancti missione appitione. effectu glorificatione ꝛc̄. f. 59. 60. 61
Status incipientiū pficientiū ꝛ perfectorum. sermo. 61
Status multiplex. f. 16
Sufficientia multiplex. f. 83

Tempus nundinarū spiritualiū. f. 33
Tentatio multiplex. f. 57
Tenebre querunt ꝛ quare. f. 3
Timor timere in hac vita. f. 26
Timoris dei necessitas. generatio. incussio. sermo. 64
Tribulatio pro virtute. f. 26
Transitus peccatoris multiplex. f. 46
Tribulationū vtilitas fructus. ꝛc̄. f. 68

Vana gloria. f. 88
Vestis christianorū que est ꝛ quot sunt genera vestiū eorundē. f. 21. Ibidem de talismodi vestis cōmendatione.
Viatoris discretio. f. 98
Vigilia aduersus dyabolum. f. 67.
Vite presentis labores anxietates tribulationes. f. 26
Vita nature gratie ꝛ glorie. f. 81
Viuere bene. f. 98.
Viuere sm carnem. f. 73
Visio dei. f. 86
Visio multiplex. f. 26
Vite bone forma. f. 17
Vnctio veteris legis. f. 35
Vnitas spiritus. f. 93
Vocatio multiplex. f. 92
Voluptas vite pñtis amaritudo est. f. 103.

Xpi incarnatio ꝛ natiuitas. f. 14. f. 15
Xpi passio. f. 32 41 42 43 44 50. 51
Xpi oratio. f. 42
Xpi humilitas ꝛ descensus. f. 43
Xpi vulneratio. f. 46
Xpc dicitur lignum vite. f. 50
Xpc peregrinus. f. 53.
Xpianus. f. 76
Xpi passionis meditatio. f. 79

zelus animarū. f. 90

Sermones dominicales ex epistolis et euangelys atqz de sanctis sz̄m eccle sie ordinē Wilhelmi Can cellary parisiensis

Epigramma Heinrici Bebelij Justingensis
Ad lectorem

Tempore aristotelis macedum rex ipse philippus
Filius exiluit q̄ sibi natus erat
Per quem terrene sophie penetralia adiret
Hac duce regales vt moderetur opes
Tempore sed nostro christi vehementer amici
Dico sacerdotes gaudia vestra sonent
Cum liceat pauca stipe doctoris Guilielmi
Pellegisse libros qui latuere prius
Per quos non tristes regum moderamur habenas
Scandimus at celsi regna beata poli
Holkot. discipulus. cedat thesaurus et ipse
Et siquos alios bybliotheca tenet
Inter quos noster tanq̄ inter sidera phebus
Fulget. et ex spinis vt rosa pulchra nitet

Telos

Ad Reuerendū patrem. excellentissimūq; verbi diuini ꝯionatorē Andreā ꝓles theologū. et reformate ꝯgregatōis fratrū heremitarū sancti Augustini p alemāniā reuerēdissimi pris generalis vicariū Epistola Heinrici Bebelij ex Justingen.

Q; tecum attuleris andrea ꝓles Contionatoꝝ famatissime ad hanc nostrā germaniā Sermones de tpe ⁊ sanctis: Guilielmi parisiensis maioris hactenꝰ nobis incognitos et hospites: sed et tna et chalcographoꝝ nostroꝝ opera plurib⁹ ꝛmunicādos: quid de te aliud iudicem: q; ex eorum esse numero: qui omniū matrꝭ nature p̄scripta integerime seruantes: publice vtilitati ꝛsulunt: et de humano genere illisq; potissimū. qui diuinam in homine priculam vtpute intellectū summa vigilantia excolunt. bene mereri student. et ꝓ viribus sua portione nituntur studiosissime. his officijs prisci et heroes: et rerū inuentores scriptoresq; imortalē sibi gloriam pepererunt. quos benefitioꝝ memores posteri in numerū retulerūt deoꝝ. nā hoc tuo munere q̄d est q̄ quisq; magis reipublice christiane ꝛsuluisse possit existimari. cum sermones istos pus in tenebris abditos. et in extrema galliarum regione latentes tua vnius opera ꝓportaueris ad hanc nostrā Sueuiam. in subsidiū et refugium omniū illoꝝ qui cupiunt christianā sectam nō modo colere. Verū etiā ꝓpagare et viritim et regio
Simplicia natim. q; si de auctore Guilielmo quid sentiam queras. faciā eque ac Simplician⁹ presbyter quondam. qui
Augustin⁹ Aurelio Augustino ꝛmemoratī ꝛperisse se quosdam platonicoꝝ libros p Victorinū rhetorē latine donatos lingue. gratulatus est q; nō in alioꝝ phoꝝ scripta incidisset plena fallatiarum et deceptionum. Sic ⁊ ego congratulor omnibus christianissimi studiosis per te esse ad nos delatum Guilielmum singulari. et prope modum diuina liberaliter instructum doctrina. Cuius morumq; integritate probatum. Et vt vno verbo dicam cui nihil desit ad beatissimam diuini verbi predicationem quod in quoquam hactenus resplenduit horum omniū qui aliquo tempore habiti sunt in pretio. Genus autem oratōis eius dico simplex incompositum et tenuꝫ num quēadmodū omnes fere neoterici scriptitare ꝛsueuerunt. q; et si mallem copiosum ornatum et exuberans esse more sermonū Hieronymi. Augustini. Ambrosij. Leonis Cypriani. Tertulliani. Et omniū ecclesiasticoꝝ
Lactanti⁹. scriptoꝝ procul dubio eloquētissimi Lactancij firmiani: quoniā. Vt ipse ille Lactātius diuinarū institutionū aduersus gentes libro tercio dicit. magis possent credere homies ornate veritati. qui etiā mendatio credunt
Seneca capti oratōis ornatu lenociniisq; verboꝝ. qō et idem sensit christianissim⁹ phus Seneca. cum dixit ad sanctū Paulum apm. Vellem itaq; cum res eximias proferas vt maiestati earum cultus sermonis nō desit. Sed tamen sacras litteras esse debere in infimo oratōis genere. et vt ita dicam simplicissimo exaratas et scriptas
Augustin⁹ vt doctis pter ⁊ indoctis pateant locupletissimis testibus ꝓbatum iri existimate pij lectores. Primo em Aurelius Augustin⁹ ad volusianū epistola tercia luculentissime deducit dicens: Modus autē ipse dicendi quo sancta scriptura ꝛtexitur q; oibus accessibilis quāuis paucis penetrabilis. ea que apta ptinet: q; si amicus familiaris sine fuco ad cor loquitur indoctoꝝ atq; doctorum. ea vero que in mysterijs occultat. nec ipso eloquio superbo erigit quo nō audeat accedere mens tardiuscula et inerudita. q; si pauꝝ ad diuitem. sed inuitat omēs humili sermone q; nō solū manifesta pascat. sz etiā secreta exerceat veritate hoc in pmptis qō in recōditis hīs
Hieronym⁹ Qō ⁊ sanct⁹ Hiero⁹ ad pamachiū graphice exp̄ssit. ecclesiastica (inquiens) interptatio etiā si habeat eloquij
Lactanti⁹. venustatē dissimulare eam debet. et fugere vt nō ociosis phoꝝ scholis paucisq; discipulis sz vniuerso loquatē hominū generi. In hoc idem ꝛsentit meus ille Lactanti⁹ in tercio institutionū dicens. Sed quoniā deus hāc
Seneca voluit esse naturā vt simplex et nuda esset veritas luculentior quia satis ornata p se ideoq; ornamētis extrinsecus additis fucata corrumpit mendatiū vero specie placet aliena quia p se corruptum vanescit atq; defluit nisi aliunde ornatu quesito circūlitum fuerit ac politum. Audiam⁹ et Corduben sem phm ad lucillum. que veritati operā dat oratio incōposita debet esse ac simplex At vt ingenue fatear. nulla est causa alia cur sacre litere pigmentis nō debeāt oratorijs venustari. q; vt in doctis (proh tempa et mores) et quibus cum litteris
Hieronym⁹ et studio nullū est ꝛmertiū sacerdotib⁹ ad sacra christi mysteria possit etiā dari accessus. nam quid mentis fuisse existimas hieronymo cum scripsit ad magnū oratorem in hunc modū. Quis em nesciat: ⁊ in Moyse ⁊ in ꝓphetarū voluminib⁹ quedam assumpta de gentilū libris: et salomonē phis Tyri et ꝓposuisse nō nulla et aliqua respondisse ? et paulo post: quid ergo mirū si ⁊ ego sapientiā secularē ꝓpter eloquij venustatem: et membrorū pulchritudinē de ancilla captiua israbelitē facere cupio ? quid sibi voluisse aliud existimem⁹ hieronymū:
Bebelius. q; in pmis videri laude dignum. et a veterū sapientū instituto nō alienum dogma ecclesiasticū philosophicis elogijs fulciri posse: omiq; eloquij ꝛcinnitate expoliri. nam ⁊ seculares litteras ad intelligētiam sacrarum scripturarū esse necessarias habebis. xxxvij. distinctione .c. relatum nobis. ⁊ .c. turbat acumen. et .c. legimus ⁊c. quasi per totū. Quod haud obscure expressit idem Hieronym⁹ ad eundē magnū oratorē. cum plures ex scriptoribus. et sanctitudis simul ⁊ christiane fidei consultissimis enumerasset. tandem de his dicit. quid in illis indoctum imo quid non de media philosophia est. et iterum. qui omnes in tantum philosophoꝝ doctrinis atq; sententijs suos respersērūt libros. vt nescias quid in illis pmum āmirari debeas eruditionē secuꝝ an scientiā scripturaꝝ. Quis em vel mediocriter litterat⁹ nō videt ethnicos scriptores. ad oē virtutis genus. ad omniūq; vitioꝝ detestationē optimis vsdemq; incredibilibus exemplis statere. qō idem visum fuisse hieronymo cum ex multis et infinitis tum ex subiectis dictis pspicue intelligi datur. Iste tamen noster Guilielmus plurib⁹ alijs in stilo prestitit qua ꝓpter et illoꝝ famam pre se obscurauit. quē precoꝝ o cōcionatoꝝ res omnes qui cupitis instruere et erudire populū christianū hunc lectitate crebro. et vobis honorē salutēq; ꝓpulo aucupabimini sempiternā Valete. et tu ꝓles in pmis. ex Thubingensi studio. Anno salutis. M. cccc. xcvij. Undecimo Kl̄as Augustas

Dominica.I.aduentus.Sermo.I.

HOra est iam nos de som. sur. Ro. xiij. Hoc tēp⁹ dr tp⁹ aduētuū qz cant⁹ eccl'e sunt de aduentib⁹ christi. Triplex aūt est aduent⁹ xpi. scz aduentus in carne/et aduent⁹ in mentē/q̄ fit qñ dñs venit ad peccatorē vt ei peccata remittat/ꝛ qñ venit ad iustū vt ei grām augeat. et ꝓsoletur eū. Terci⁹ aduētus est ad iudiciū. vel ad pticulare iudiciū in morte vniuscuiusqz/vel ad vniuersale iudiciū/ ꝛ sicut cant⁹ ecclesie circa hos tres aduētus versant tempe isto/sic corda fidelium circa eosdem versari debēt/ ideo eccl'ia in verbo ꝓposito fideles excitat a somno pīg cie vt xpo occurrāt q̄ntū ad hos tres aduētus. Quātū ad ꝑmū aduētū occurrit xpo qui būficiū incarnatiōis recolit eo modo q̄ debet. Dō⁹ aūt recolēdi in q̄ttuor ꝓsistit Primo in hoc q⁹ de tanto būficio gaudeamus. ꝛ deo grās agam/qđ pauci hodie faciunt/ Bern. Ardorē desiderū patrū suspirantiū xpi in carne ꝓsentiam frequētissime cogitās opungor ꝛ ꝓfundor in memetipo/ ꝛ nunc vix ꝓtineo lacrimas/ꝛ ita pudet te poris torporisqz miserabiliū tempor⁹ hor⁹/ cui nāqz nr̄m tm̄ ingerat gaudium gratie hui⁹ exhibitio. q̄ntū veteribus sanctis accenderat desideriū sola ꝑmissio. Secūdo in hoc vt humilitatē ei⁹ imitari desiderem⁹. Ad ß ei exinaniuit se formā ser. ac. vt exē⁹ eius būiliemur Aug⁹. Medicina tumoris boīs est būilitas xpi/ Erubescat hō esse superb⁹/qz būilis fact⁹ est de⁹. Bern. loq̄ns de illo ꝟbo Isa. ix. Paruul⁹ natus est nob/ Studeam⁹ effici sicut ille puul⁹/discam⁹ ab eo/qz mitis est ꝛ humilis corde/ne magnus videlicz dōs/sine causa fact⁹ sit hō puulus. Idē. Intolerabilis impudicitie est. vt vbi se exinaniuit maiestas. infletur vermicul⁹ ꝛ tumescat. Tercio in hoc vt eū factū puulū ꝑ nobis. ardenti dilectōe amplectamur. ꝑm Bern. Magn⁹ dñs ꝛ laud. ni. factus est puul⁹ dñs. ꝛ amabilis nimis. Quarto ꝟo in hoc vt attendētes īmensitatē misericordie ei⁹ in eo spem⁹/sic em̄ ꝓsideratō vltimi aduent⁹ generat timorē/sic ꝓsideratio ꝑmi aduētus generat spem. Aug⁹. Dubitas q̄ dabit tibi bona sua/q̄ dignat⁹ est suscipe mala tua. Quantū ad scōm aduentū occurrim⁹ xpo ꝑ diligentē ꝑparationem. Circa qđ notandū q⁹ fides eccl'ie est/q⁹ sicuti xp̄s venit in mundū in natali corpaliter/sic in festo isto ventur⁹ est spūaliter. q̄ ad illos q̄ fuerint debito mō ꝑparti. Dō⁹ aūt ꝑpandi in psalmo innuit vbi dr. Misericordia ꝛ ꝟitas ꝑ. ta. t. Triplex aūt ē misericordia. scz in dando/dimittēdo/ꝛ mutuando. De mia mutui notandū q⁹ multū ꝑmēdabilis est et'a mutui/vicesies ꝑt dari ꝛ tñ remanebit danti/qñ em̄ alīqs p annū vnū. ꝯmodat alicui. xx. soli/q̄si datū reputat qđ cū. xx. annis fecerit adhuc suos. xx solidos hēbit. Preterea magnas vsuras recipiet a dō Aug⁹. Quid fenerarz h⁹ mōi miser hō/fenerare deo ꝛ centuplū. ac. ꝛ vi. eter. pos. Triplex est veritas. veritas ꝓtritionis/veritas ꝓfessiōis/veritas satisfactionis. Si vis q̄ q⁹ xp̄s tecū sit in natali ꝟe/mūda te p ꝓtritionē. ꝓfessionē. satisfactōz/ et mīficordie opibus instes/ Sed ecōtrario sunt multi q̄ ꝓpant ei vanitatē ꝛ crudelitatē/q̄ scz cū magnis expensis ꝓpant vanitatē vestiū. et instant vanitati ludor⁹/ qui nō crederent se debito mō facere festū natalis. nisi in die illa q̄ dñs ꝑmo fleuit ꝑ eis. luderent cū taxillis. Crudelitatē ꝓparant illi q̄ circa natalē exactiones faciunt. ꝛ debita sua repetūt/vt vltra sortē aliq̄d extorqueāt. tales vident deū velle fugare q̄ veritas est ꝛ mia/ vanitas em̄ ꝓria est veritati et fugat eā. Siliter crudelitas misericordiā. tales vident velle obstruere ꝺo vniuersas vias. ne ad eos veniat. vniuerse em̄ vie dñi misc̄dia ꝛ veritas. Attende etiā inordinationē eor⁹ q̄ ꝓpant se añ festum resurrectōis. ꝛ nō añ festū natiuitat⁹/ quid em̄ min⁹ debet natiuitati q̄m resurrectioni. cū eiusdē ꝑsone sit vtraqz solēnitas/ Item attende stulticiā eor⁹ q⁹ sua ꝓpant añ solēnitatē istā. ꝛ se impatos relinquunt/ cū pānos ꝛ mappas abluunt. ꝛ ipsi in suis īmundicijs remaneāt/ Aug⁹. cū iniqs oia sunt pulcra/ipsi sunt turpes/tales attendunt aduentū xpi q̄ nunc expectat spūalē nō esse. ꝛ spūalem nō requirere ꝓpatōnē sz carnalē/tales viliores se būt rebus suis Quantū ad terciū aduētū occurrit aliqs xpo. si frequēter habet meōriā mortis suę ꝛ

districti iudicij. ¶ Item nota q̄ sicut ille qui vult regere nauem ponit se in vltima ꝑte nauis/sic q̄ bene vult dirigere vitā suā debet se ponere in fine vite ꝑ mortis memoriā/Eccī. vij. In oibus opibus t. m. n. tu. ⁊ in eternū nō pec. ¶ Ō platonis sniā est. Dim sapiētū vitā. meditationē esse mortis/ ¶ Sapiēs. Summa phia est assidua meditatio mortis/ Et nota q̄ mors valde bene ostendit sapientiā hui⁹ mūdi stulticiā esse/ Sapia em̄ hui⁹ mundi in trib⁹ ꝓsistit/ In ꝓgregatōe diuiciaꝝ/in adq̄sitione honoꝝ/et in ꝑcuratōe deliciaꝝ/ō que fiunt tria in morte hoīs. ¶ Nudus em̄ ingredit terrā. sicut nudus est egressus de vtero matris/ solum sudariū secum defert/sub terra ponit/⁊ a ꝓximis ꝓmedit/ ¶ Primū ostēdit fatuitatē fuisse in laborā/ꝑ ꝓgregatōe diuiciarū/ Scōm ostēdit fatuitatē fuisse in laborādo q̄ sup alios esse voluit/ q̄n ipse sub tra ponit⁊ hoies et iumēta vadūt sup eū. ¶ Terciū ꝓo oñdit fatuitatē i laborā⁹. q̄n carni sue voluit delicias dare. cū caro sua cibus ꝓximū efficit/ ¶ Deōria est districti iudicij valde nccia est/ Hiero/ Siue ꝓmedo siue bibo. siue aliq̄d aliud facio/ sp insonare videt⁹ auribus meis illa tribilis tuba/ Surgite mortui. venite ad iudiciū Job. xj/ q̄d faciam cū surrexerit ad iudicādū ds. et cū q̄sierit q̄d rndebo illi. De antixpo ꝓo ds in ps̄. Inq̄nate sunt vie illius in omi t/et subdit cā/ Auferunt iudicia tua a facie ei⁹

¶ Deeodem Sermo. II.

Hora ēiam nos de somno surgere/ Scōm q̄ ponit de somno culpe/circa hoc ꝓbū tria sunt attendēda/ Primo cur pctōr dormiēti ꝓpetur/ Scōo cur sine dilatōe a pctō surgendū sit/ Tercio tangēdū est aliq̄d de diuersis spēbus pctōꝝ a q̄bus surgendū est. ¶ Circa ꝓmum notandū est q̄ pctōr ꝓpatur dormiēti q̄druplici ratione. Primo q̄ somnus est q̄dam imago mortis/ et hō dormiēs est q̄si imaginē hīns mortui/ si non deberet excitari ideme⁹set ac si esset mortu⁹/ Bern̄. Quantū ad debitū ꝓtinui pfcūs/nihil adeo depit de vita nr̄a q̄m qō somno deputat/ Sic pctm̄ q̄dam mors ē/ et pctōr q̄si mortuus est. Imo nisi essz ꝓpter spem suscitatōis spūalis/melius eēt ei q̄ esset mortuus/ Immo bonū esset q̄ nunq̄z natus fuisset. Bern̄/ Vita sine fructu est grauior mors/ Cum denīq̄z duo p̄ntur arbori infructuose securis ⁊ ignis/deteriora ꝓditōnis est pctōr q̄m canis q̄ntū ad hoc q̄ post mortē tpalem debitor est eterne mortis/ Cū canis mortē tm̄mō tpalem debeat/ Secūdo ꝓpter hoc q̄ dormiens credit se ꝓtrectare poma aurea. ⁊ lapides pciosos ꝓpter sola fantasmata q̄ habet apō se/credit etiā se veris delicijs vti ꝓpter fantasmata deliciaꝝ/ Sic pctōres in hoc mūdo credūt se hre veras diuicias⁊ delicias/ cū solam vmbrā hoꝝ hēant/ vere em̄ diuicie et delicie future vite sunt/⁊ longe amplius p̄sentes diuicie et delicie a futuris distant/q̄ntū fantasmata pomoꝝ aureoꝝ a pomis in veritate aureis Job. xx/ Trā siet q̄si visio nocturna/⁊. xxvij. Diues cū dormierit nihil secum auferet/ Tercio in hoc q̄ dormientibus videntur illa esse picula q̄ in veritate nō sunt pericula et ea timent/illa aūt picula q̄ vera sunt nec videt nec timet/si aliqs latro sit iuxta dormiētē qui velit eū spoliare vel iugulare ipse nec videt nec timet/ Sic pctōres vmbras timent. sz picula vera nō timent/ Mortem corpis trāsitoriā timēt/mortē ꝓo culpe et gehēne nō timēt/ Aug⁹/ vera mors est quā hoies nō timēt/ separatio aie a deo q̄ est btā vita aie/ ¶ Itē pauptatē h⁹ mundi timent. nō pauptatē inferni. vbi locus nō erit mutuandi l' mendicādi⁊ laborealiq̄d adq̄rē di/nō timent vbi vna gutta aq̄ hri nō poterit ibi ꝑ defectu bonoꝝ mors desiderabitur. ps̄/ Ibi trepidauerūt vbi non erat timor. ¶ Quarto ꝓpter hoc q̄ dormiens dum dormit erroꝛem suum non intelligit/ Sic peccatores dum in peccato sunt deceptionē suā nō intelligūt/nec ꝑ eis ꝑsuaderi magitudo erroris sui. sz q̄n ignis infernalis eos excitauerit tūc intelligent se esse deceptos/ vñ Sap. v/ Dicūt q̄ sunt in inferno. Trāsierūt oia sic vmbra/ Seneca. Somnia narrare vigilantis est/ ps̄. Dormierūt somnū suū⁊ nihil inue. oēs uiri. ima. suis. ¶ Circa scōm notādū est q̄ sine dilatione surgendum est a pctō q̄druplici rōe/ꝑ⁹ ne ab igne pcti ꝓsumamur/ignis em̄ ꝓsumit omia bona exteriora. sic ignis pcti deuastat oia bona interiora ¶ Job. xl

Hora est iam nos de so. ad vos iz/ Vna nob issimus ait/ꝑ⁹ em̄ stat⁹ nrū q̄di nonc⁊ misericā, nob⁹ ostendit/ Dns noster d. sono/ ¶ 2⁹ Iuxta ad pātriarchā ri ad surgēdū/ ꝑhēt d. surgēdū ¶ 3⁹ ia vltima ho ra est/ declarat/ et io hns ggruēnā dnor⁹ cōfit di. hora 3 ia/ vñ ei in tpliꝑ⁹ sono/ ꝑ⁹ e sono ramalis/ lasci me sine sit tupuus su gule vñ daniel 13⁹ de sembg ill/ q̄ qn̄ sep⁹ i grupis cepit sudare/ et auertit risu suu/ et dereliquit eū/ et ꝑ⁹ videret relū/ nrā ꝓditōnē/ vñ nisorē/ Omnō ā humana nō subuertī/ dū hom̄ suos habuerit/ nr̄ 2⁹ e pusillanimitatē/ et pigritiē/ q̄n ꝑ⁹ nr̄ vult opari hom̄ si quescere i sue pcti/ vñ tarditō d. ꝑ⁹ ꝓ vi⁹ vsq̄q⁹ pigri dormis/ q̄n ꝑsurgo de sono hui⁹/ Tales quan nō volunt dei pnti/ et ꝑ⁹ ꝓ parua excusatiē vtūt/ vñ em̄ 3⁹ Ordinē pot manū tua ꝓicere opari/ q̄ nr̄ opa/ s̄ machanisatē/ nr̄ nō ꝓhere/ nr̄ sapia theologie/ nr̄ sna/ loquere/ s̄ apō ꝓferos q̄ hi ꝑcās vñ ihūs d. ꝑ⁹ matheo. Quid hic statis tota die ociosi/ q̄ d. statē vbi nō ē standū/ desistē vbi nō ē inuestigandū/ dormitē vbi nō ē dormiendū/ s̄ vigilandū/ et vigilādo/ 3⁹ ꝑ⁹ sono ramalis et vane glē vñ de iona d. q̄ dormiebat sopē gñ/ q̄ medaꝝ ꝓphendi nolunt/ et io ꝑbar ꝑ⁹ nauis/ q̄ similitas dñi mādati/

Ignis vsq; ad pditionē deuorans/ vñ sic ignis sine mora a sinu excutitur. Sic peccatū sine mora abīciendū est/ qz pctm̄ ignis est ꝓsumens omia bona et qsi inutilia reddens/ qntum ad meritū vite eterne/ vñ Greg. Sicuti ignis sine mora abīciendū est. Bern̄. Abscondi ignē in sinu meo/ et exusto iam latere nudatq; viscerib⁹ iam sanie defluente/ adhuc cōsulendū est an excuciā illū/ Scdo surgendū est a pctō sine mora ꝓpter īmundiciā pcti/ pctō īmundior est qz sit aliqd lutū/ vñ sic hō sine mora asinū suū vel ꝓximi. de luto extrahit/ sic et seipm sine mora debet extrahere nisi forte asinū carioꝛē hēat qm̄ seipm/ Exo. xxiij. Si videris asinū odiētis te sub onere iacere n̄ pretāsibq; sz subleuab cū eo/ et Mat. xj/ Qui ex vobis est q hēat vnā ouē. et si ceciderit sabbato in foueā nonne tenebit et subleuabit eam/ et qnto melior est hō oue/ Tercio ꝓpter cruciatū et doloꝛē. quē hō in corde sustinet dū est in pctō/ iacet em̄ sup lectū doloꝛis. sup spinas viciorū/ vñ pungit et cruciat Mat. vij/ Nunqd colligūt de spinis vuas aut de tribulis ficus/ ꝑmis em̄ pscie mordet eos qñ intrat ꝓsciam/ et iniqtates eoꝝ sicut onus gue gnant sup eos/ vt nō q escant in ꝓsciētijs suis/ et sicut mr exhoꝛresceret si videret se pepisse bufonē vel serpentē/ sic aia naturalit̄ horrescit qñ videt se vel homicidiū vel incendiū vel aliō flagiciū ꝓpetrasse/ hoc expiunt in semetipis homicide et alij criminosi/ q in magna miseria sunt donec pniam suscepint/ et tūc qsi sensibilit̄ pcipiūt se a magno onere exoneratos esse Jō veritas ait Math. xi. Veni te ad me q labo. ꝛc/ vere miserabilis est negligētia eoꝝ q portā volūt esse in lecto doloꝛis et īgbato diaboli affligi/ q; cū ꝺo i lctō floꝛido q̄escere/ De lecto dyaboli nota q durioꝛ est lectꝰ pctoꝛis ad caput qz in alia pte/ cū lecti pauper aliqd molle ad caput soleāt hre/ Rō em̄ cruciat ibi cum sensualitas aliqntulū delectet/ et vt breuiter iam dicā habet pctō infernū suū qsi tenebras cecitatis. vermē remoꝛsiōis. ignē infernalem sz ignē cupiditatis. Quarto sine mora surgēdū est a pctō/ ꝓpter piculū qđ pctō imminet/ est em̄ pctoꝛ similis illi q cecidit in mare q nescit horā qñ debeat descēdere in ꝓfundū qsi lapis/ Jōq; insanus est si tabulam pnie sibi oblatā differt suscipe/ nescit em̄ horā mortis sue. Si āt in pctō decedat. ī pūcto ad inferna descēdet/ De diuersis ꝓ spēb⁹ pctoꝝ a quib⁹ surgendū est. Re q̄re in tractatu de vicijs ꝑm diuersitatem illoꝝ quibus predicabis.

De eodem Sermo. III.

Dies appropin quabit Abīciam⁹ gopa tenebraꝝ ꝛc. Dies ille spēaliter pōt intelligi dies natiuitatis dñi. hūc diē fecit ver⁹ sol nascēs in mūdo isto/ sic diē cōem facit sol visibilis dū oritur sup terrā/ et ht fides eccl'ie q xp̄s spiritalit̄ venturus sit in hac solēnitate ad eos q fuerint ꝓparati/ Primo monet eccl'a fideles ad p̄pandū se. Prepatio aūt in duob⁹ ꝓsistit/ scz in hoc q pctā abīciant/ et bona opa abundāti⁹ fiāt/ vñ ot Abīciam⁹ opa tenebraꝝ. Et nota q magis debem⁹ conari ad ꝙuandā būanā naturā mundā a pctō p⁹ incarnationē filij dei q̄m añ incarnationē/ Añ incarnationē filij dei erat vna cā q̄re mūda ꝙuanda erat būana natura scz dignitas ipi⁹/ qz imago dei est inq̄ntū ōs/ vñ si imago xp̄i inq̄ntū hō vel imago btē ꝙginis ita mūde ꝙuat/ valde mūde ꝙūāda est a pctō imago dei. ista cā innuit Eccī. 7/ Fili in māsuetudine serua aiam tuam/ et da ei honorē ꝑm meritū suū. i. ꝑm dignitatē suā. mō ꝙo sūt alie due cāe. Una est qz est ꝓūcta in vna ꝓsona deitati/ et qsi inseparabil'r/ vñ si crucifix⁹ deferet qz corpi xp̄i ad tps ꝓūcta fuit/ multū deferendū est būane nate/ Alia cā e. qz mūdicia būane nate sanguie xp̄i ꝓpata est Apo. j. Qui dilexit nos et lauit nos a pecca. in san. suo/ multū seruāda est mūdicia illa quā xp̄s ita care emit. Itē nota q opa tenebraꝝ pctā dicunt triplici rōne. Primo qz nō ꝓpetrant nisi ab his q sūt in tenebris et cecitate mētis/ Si sciret pfecte aliqs qd facit qñ peccat mortal'r. po⁹ pmitteret se corpalit̄ occidi/ Ipse em̄ ligat se et ligatū tradit dyabolo/ puer. v. Iniqtates sue capiūt impiū/ et funib⁹ pctoꝝ suoꝝ vn⁹ q̄sq; ꝓstringit/ Ipe colligat retortā qua in inferno suspendat/ hec retorta pctm̄ est/ sine qua nullus ibi suspēdit/ Cū ad locum suspendij vadunt q in pctō mortali morātur/ vñ mirabilis est cecitas eoꝝ qui retor

tam istā regno celoꝝ ꝓponunt/nolūt pctā sua relinquere/p regno etno.qđ eis ꝑmittitur/Si pctā sua deserant.retorta istam q̄si a collo pctōris sacerdos remouet cū a pctō absoluit/Jō libenter ad ꝓfessionē veniendū esset.ꝛ sine dilatōne/ tunc pctōr ꝑt dicere dño.Dirupisti dñe vin.me.ꝛc/Secundo dicunt pctā opa tenebraꝝ/qr tenebras q̄runt Joh.iij.Qui male agit odit lucem/Triplici rōne solet aliq̄ creatura q̄rere tenebras/Primo ꝓpter debilitatē visus/sicut noctua qr visum hz debilē.lumē diei sustinere non pōt/sz lumen noctis bñ sustinet/Sic pctōr qr visum cordis debilē hꝫ. lumen dine sapie qđ magnū est.qđ oñdit ei qūo possit magna lucrari.scz regnū dei eternū.suscipe nō pōt/sed lumen sapie mūdane qđ ꝓuum est.qđ docet eū qūo pecunias et obulos lucret bene sustinet/Scđo tenebras q̄rit aliq̄ creatura/qr aliq̄d erubescibile hz.hac ō causa pctōr tenebras q̄rit/nihil em̄ erubescibili⁹ pctō/etiam nuditas corꝑ nō ē ita erubescibil'/sic̄ ptz ex ℞.qr nuditas corꝑis ꝓpter pctm̄ erubescibil' est/vt parētes nr̄i q̄n pctm̄ nudi erant.ꝛ nō erubescebāt/Cū igit illud ꝓpter qđ vnūqđq; est tale.magis sit tale.peccatum magis est erubescibile q̄m nuditas corꝑis.tm̄ hodie hoies ad tantā corruptionē deuenerūt/vt nō erubescant peccare/sz potius bene agere/Tercio tenebras q̄rit aliq̄ creatura/qr est ꝛosa.ideo bubo auis noctis tenebras querit/Aues em̄ lucis eam odiūt/similiter lupi et ꝓpentes et latrones.ac de cā se abscondūt/Sed sup omia pctm̄ ꝛosum est. Summe em̄ displicet deo.ꝛ summe nocet hoi sicut in tractatu de vicijs ostēsum est a ꝓncipio/nihil em̄ est in vniuersitate creaturaꝝ.qđ nō placeret deo.ꝛ esset vtile hoi si pctm̄ nō eēt/hoc solū est qđ aiam deturpat.hoc solū est in mūdo isto de opib⁹ dyaboli/Omnia em̄ animalia sunt creature dei/peccatū toti⁹ miserie penalis q̄ in mundo est cā fuit/pctm̄ non solum nocuit hoi.sed etiā alijs creaturis/Terra em̄ q̄ fruct⁹ bonos ꝑ se ferebat ꝑ pctm̄ ita deteriorata est/q̄ mō exculta spinas.ꝛ tribulos germinat. Sol etz et luna multū amiserūt de claritate sua ꝓpt pctm̄/ideo ꝓtra pctōres pugnabūt creature in futuro Sap̄.v.Pugnabit cū illis orbis terraꝝ ꝺ insensatos/solebat ꝑmittus pctm̄ adeo ꝛosum esse.q̄ si q̄s peccabat manifeste/omēs clamabāt sup eum. q̄si viso lupo/sz mō nō clamāt ꝺ lupos.sz ꝺ agnos et oues/qr hoies lupi facti sunt.et ideo lupos nō odiūt/Jā bubones securi⁹ possunt ire de die q̄z aues lucis/boni em̄ deridēt.mali nō/Tercio dicūt pctā opa tenebraꝝ.qr ducūt ad tenebras eternas.ꝛ merito/pctōr em̄ tenebras luci ꝑelegit.et ideo ad tenebras ibit.Joh.iij.Hoc est iudiciū.qr lux venit in mundū.ꝛc. Eccī.xv. Ante hoiem bonū.ꝛ malū/vita.ꝛ mors.qđ placuerit datur illi/Si non possent pctā abijci aliter.abijcienda essent cū abiectōe man⁹.vel alteri⁹ mēbri. Hath.xviij. Si man⁹ tua.vel pes tu⁹ scan.t.absci.e.ꝛ ꝑj. ab.t/ꝛc.vsq; in ignē eternū/Duplici rōne peccata abijcięda sunt/Primo.qr inutilis est eoꝝ absconsio.puer.v.Qui abscondit scelera sua nō diriget Luc.xij. Nihil ē absconditū qđ non re/vt veritas ait/Scđo qr si nō abijciunt fiunt insepabilia/ita em̄ adherebūt homi post mortē sicut adherēt dyabolo/nihil aūt ad iudiciū adduci poterit qđ magis iudicē offendat/vel adducto magis aduerset Sap̄.4.Traducent eos ex aduerso iniq̄tates eoꝝ/ergo erūt a dextris pctā accusantia.ꝛc̄/Seq̄tur(et induamur arma lucis). Nota q̄ multū debem⁹ conari ad bona opa Eccēs.ix/Qđ cunq; ꝑt man⁹ tua facere.ꝛc̄/.ꝛ hoc q̄drupliciter/Primo qr bona opa opiunt multitudinē pctoꝝ/sine bono ope hō nud⁹ est/ j.Pet.4.Caritas opit multitu.p/Scđo qr bona opa defendūt hoiem tam in pñti q̄z in futuro/sic̄ ꝺ de elemosina.q̄ excellit inter bona opa Eccī.29.Sup scutū potētis/et sup lanceā aduersus inimicū.t.pug. et Tob.iij. Ab oi pctō el'a.et a morte liberat/.ꝛ nō pa.a.i.in te/Tercio ornāt hoiem in pñs. Astitit're.ꝛc̄ Vestit⁹ deaurat⁹/.ē opa ex caritate facta/Vestit⁹ ꝺo luto circūdatus.est opa.terrena intentōne facta.varietate circūdat⁹ est ornat⁹ iste q̄n hō abūdat in diuersis generib⁹ bonoꝝ opm/ille ornatus q̄rend⁹ est.nō ornat⁹ corꝑalis/q̄ tunc deserit hominē q̄n magis necessari⁹ est.q̄n scz hō vadit ad magnā curiā/Quarto ꝺo ꝓpter hoc.qr bona opa nobis exhibēt fidelem societatē/ipa em̄ nō deserunt nos q̄n alij amici nos deserunt/vnde Apoc.xiij.

Opa em̃ illoꝝ sequunt illos/ hic est thesaurus ille quē hō secum defert. Eccī. 29. Pone thesauꝝ tuū in p̄ceptis altissimi/ ꝛ pderit tibi magis q̃m aurū/ Sapiētes huj⁹ mūdi sil'es sūt colūbe q̃ nidificat vbi solet pullos suos amittere/ Sic ipsi thesaurizant in mūdo isto. vbi añcessores sui thesauꝝ amiserūt Ose. vij. Effraym fact⁹ est q̃si columba seducta. nō hñs cor. i. sensum Math. 6. Nolite thesaurizare thesauros vob in ter. ꝛc/ Hic q̃ttuor notant in ꝓbo ꝓposito/ Primū scz q̃ bona opera opiant mīti. pctōꝝ cū ōr. Induamur/ scōm q̃ defendant cū ōr. Arma/ tercīū ornant cū ōr lucis/ q̃rtū q̃ fidelem societatē exhibeant cū ōr. sicut in die honeste am/ vbi intelligitur ō illo die magno. q̃ñ oīa occulta apparebūt/ q̃ scz dies clar⁹ erit. quē diē semiplenū fecit sol iusticie in mōdo isto/ q̃ñ doctna et exemplis suis mundū illuiauit latens sub nube mortalitatꝫ nr̄e/ Sed in futuro plenū diē faciet. ꝛ tūc bona opa nob valebūt ad hoc. q̄ honeste ambulem⁹/ Nota q̄ honesta⁹ est honorꝫ stat⁹ in quo statu ille solus est q̃ est in statu vel gr̄e vel gl'e nō est in statu honoris. q̃ qñqz fuit filius dei sed modo est fꝰus dyaboli vel peccati.

Dominica. II. Fmo. I. In ordine. 4.

Quecūqz scripta sunt ad nos. doc. scrip. sūt. ad Rom̃. xv. Nota q̃ttuor libros scptos esse ad eruditionē nr̄am/ scz libꝝ gl'e. libꝝ gr̄e. libꝝ creaturaꝝ. librū scpturaꝝ/ In p̄mo libro legūt angeli ꝛ sancti q̃ cū deo sē/ sola aptio libri hoīm beatū facit/ vnica visio ipm hoīem reddit scientē. liber iste doctor est sui ip̄i⁹/ Aug⁹. habem⁹ vnū doctorē in celis quem semel vidisse totū didicisse est. De h̄ libro legit Luc̄. x/ In hoc nolite gaudere quia spūs vob subjciūt/ gaudete q̄ noia vestra scripta sē in celis/ Liber gr̄e est liber crucifixi. ō hoc libro legit Isa. 8. Sume tibi libꝝ grandē. ꝛ scribe in eo stilo hois/ liber grandis erat filius dei añ incarnatōꝫ scriptus stilo angeli. angel' scz legibilis/ Sz stilo hois script⁹ est cū incarnat⁹ est factus est em̃ homī legibilis. tunc etiā lib grādis fact⁹ ꝓbū abbuiatū. iuxta illud Isa. Verbum abbuiatū faciet dñs sup terrā. ō hoc libro legit Lox. ij. Non em̃ iudicaui me scire aliq̃d int' vos/ nisi ihm̃ xp̄m ꝛ hūc crucifixū/ ꝛ Job. 31. q̃s mihi tribuat auditorē/ vt desideriū meū oīpotēs audiat/ et librū scribat ille q̃ indicat. vt humero meo portem illum. ꝛ btūs est q̃ in hoc libro studet/ Bern̄. Btūs est dñe iesu. q̃ te hominē int' hoies ꝓuersantē diligent' obꝛuans/ ꝓ viribus suis se p̄bet imitatorē tui/ In h̄ libro q̃ttuor spēaliter legere debem⁹. hūilitatē. māsuetudinē. caritatē. ꝛ veritatē. de duobus hr̄ Mat. xi. Discite a me q̃ mitis sū ꝛc̄ de z⁰ Joh. xiij. In hoc ꝓgnoscent oēs/ q̃ mei estis discipuli. si dil'. ad in. ha/ ꝛ xv. Mandatū nouū do vob. vt di. in/ de q̃r Jo. xviij. Ego i hoc nat⁹ sum ꝛ ad h̄ veni in mundū vt testimoniū phibeā ꝟitati/ et ite x. in Jo. Si manseritꝫ in fmōe me. ꝟe discī. mei eritꝫ ꝛ ꝓgscetꝫ ꝟitatē. ꝛ in Luca .ij. Circa p̄mū ꝟo attendēdi sunt tres gdus hūilitatis q̃s xp̄s docuit. scz subdere se maiori. pari et minori. hoc nos xp̄s docuit in baptismo. q̃ñ būilians se Johānī dixit Mat. iij/ Sine mō. sic decet nos oēz adiplere iusticiā. i. oem hūilitatē/ ꝛ attende q̄ ōt dñs nos. nō me. insinuās se nō loqui de se. sed de bys q̃ sunt in loco supiori/ q̃b⁹ necesse ē in oīb⁹ exemplū hūilitatꝫ dare. Eccī. iiij/ Quanto maior es humilia te in oīb⁹ ꝛ cō. deo inue. gr̄am/ Cū dixit in oīb⁹ nihil excepit ꝛ in vestib⁹ ꝛ in eq̄taturis ꝛ in alīs exemplū hūilitatꝫ dz dare q̃ p̄est/ pfectionē etiā hūilitatis ostendit xp̄s in pedū ablutōe/ vñ Petr⁹ q̃si abhorrens dixit ei. Jo. xiij. Dñe tu mihi lauas pedes. q̃si nimia humilitatē reputās/ q̄ dñs se inferioribus subderet/ Similit circa mansuetudinē attendēdi sunt tres gdus/ Prim⁹ est circa humilitatē ꝟborꝫ/ Sc̄os circa rapinas rer̄/ Terci⁹ circa iniurias corꝓoꝝ/ ad quicia xp̄s fuit mansuet⁹ tūc. cū ei diceret Joh. 8/ Nōne bñdicim⁹ nos q̃ sama. es tu. ꝛ demo. ha/ Ex māsuetudine rñdit ego demo. nō hēo. iij. Pet. ij. Qui cū maledicer̄ nō maledicebat ꝛc̄/ De rapina rerū habes Job. xix. Acceperūt vestimēta ei⁹ ꝛ fecerūt qtuor ptes ꝛc̄/ De iniuria corꝓali habes in euā⁰. ꝛ Isa. liij. Sic̄ ouis ad occisionē duc/ ꝛ q̃si ag. co. ton. se obmut/ ꝛ idē xi. Ego q̃si agn⁹ māsuet⁹ q̃ portat ad vic/ Ip̄e ät nō solū malū ꝓ malo nō reddebat.

sed etiã pseqntib⁹ benefic⁹ erat/vñ Mat. xxvi. Seruo pncipis sacerdotũ auriculã restituit. ⁊ Lu. xxiij. p crucifixorib⁹ orauit dicẽs. Pater ignosce eis. qz ne. q̃d fa/Similiter caritas tres habet gradus/vt scz diligam⁹ debito mõ. qõ supra nos est/qõ iuxta nos est/qõ infra nos est/Deus q̃ supra nos est sup oĩa diligend⁹ est/pximũ ẏo qui iuxta nos est debem⁹ diligere sic nos scz mín⁹ q̃m deum/et plus q̃m tempalia. /Tempalia q̃ infra nos sunt ꝓtẽnenda sũt. vnde terza pedib⁹ ꝓculcatur/de hoc ordine ór Lañ. ij. Ordinauit in me ca/Veritas similit triplex debet esse in nobis. veritas cordis. oris. ⁊ operis. Sunt q̃ veritatem hñt in corde sz nõ audent eã pferre ore ppter erubescentiã/vel ppter timorem eo q̃ obsequm amicos. veritas odium parit/iuxta ẏbũ sapientis, sic accidit in aliq̃ bus iudicib⁹. vt in puer. xxviij/Qui in iudicio accipit faciẽ hominis nõ bene facit ille/et p bucella panis deserit veritatem/ideo veritas cecidit in plateis. iuxta verbũ Isa/Nõ habet testes q̃ eam tueant/nõ sufficit aũt in corde veritas. nisi etiã sit in ore vñ Ro. x. Corde credit ad iusti. zc. /Itẽ sunt alĩ qui habẽt veritatẽ in ore ⁊ nõ in corde. vt ypochrite q̃ bñ docẽt sed interi⁹ maliciã hñt/qui maledicti sunt. Eccĩ. ij. Ue duplici corde ⁊ labijs sceleſtz/Labia sceleſta sunt labia excõicata que a corde separantur/qñ aliud sonat in ore q̃s sit in corde q̃s ór in Math. Sit ẽmo vr. est est/nõ non. vt scz sic est in corde sic pferat in ore. /Sũt etiã q̃ ẏpocrite nõ habẽt in ope vt clerici et religiosi/q̃ habitu vel ornatu suo mẽtiunt/nõ hñt em in ope qõ in habitu eor vel ornatu figurat. /Liber ẏo creaturaꝝ est mundus iste/de quo legitur Isa. xxix. Erit vobis visio oĩm q̃si ẏba libri signati/Signat⁹ fuit lib ille diu vt etiã ipi phi pueriliter se habuerũt circa librũ istũ/pulcritudinẽ litteraꝝ libri admirãtes. ⁊ nõ attẽdentes quid eis liber ille loq̃retur/sic pueri ãmirari solent in libris lras aureas/q̃ mũd⁹ liber sit. ptz etiã ex ℏ/qõ legit Eccĩ. j. q̃ deus effudit sapientiã suã sup omnia opa sua/nõ est aliqua creatura dei in q̃ dei sapientia inueniri nõ possit/etiã in formica puer. vi/Uade piger ad formicã zc/et Aristote. interrogat⁹ a quo tot ⁊ tanta didicisset/Rñdit a rebus que mentiri nõ norunt/Ualet aũt liber ille ad duo. ad ꝓgnitionẽ dei/⁊ ad ꝓgnitionẽ nostri. iuxta illõ Aug⁹ Nouerim te/nouerim me/Notandum q̃ lib ille loq̃tur nob vnitatẽ essentie diuine sua vnitate/hoc em q̃ mũdus vn⁹ est. vnicũ pncipiũ esse ostendit/ vñ Amb⁹. Accedat quecũq̃ vis creatꝝ ⁊ faciat tale celum et talem terrã ⁊ dicam/q̃ de⁹ ẽ/Si duo dñi essent in mundo isto iam mũdus destructus esset/qz oĩe regnum ꝓtra. id ẽ in se diuisum nõ stabit. Math. xij/Loq̃tur etiã nobis liber ille trinitatẽ pſonaꝝ/Materia em creatꝝ loq̃tur nobis patrem/forma filiũ qui est imago patris/ꝓiunctio ẏo forme cũ materia et naturalis amor q̃ ibi est spũsanctũ qui est amor ⁊ nexus ambo rũ/Itẽ liber ille loq̃tur nobis ea q̃ sunt appropriata trib⁹ pſonis/magnitudine loq̃t nobis potentiã que patri appropꝛiatur/pulcritudine sapientiã que filio/vtilitate creaturaꝝ. bonitatẽ que spũisancto/Itẽ magnitudine loq̃tur nobis mũdus dei imensitatẽ/causa em excedit effectũ. delectabilitate pulcritudis vel suauitat⁹/vel q̃cũq̃ alia delectabilitate loq̃tur nobis dulcedinẽ que in deo est/ppetuitate ẏo loq̃tur dei eternitatẽ/effect⁹ em inferior est q̃m cã sit/ppter hec ⁊ similia dicunt creature. dei vestigia Job. l. ór Forsitan vestigia dei ꝓprehendes/⁊ Aug⁹ ór Aut⁹ tui dñe sunt oẽ creaturaꝝ decus/et ad Ro. j. Inuisibilia ipsi⁹ a creatura mũdi p ea que facta sunt intellecta ꝓspiciunt. ⁊ Sap. xiij. A magnitudine speciei et creature ꝓgnoscibiliter poterit creator horꝝ videri/pter hoc creature admonẽt hoiem ad laudẽ dei/omẽs em creature deũ laudant/et sic exẽplo suo ad ipm laudãdo nos inuitãt/vñ Greg. Dirum est qũo hõ semp deum non laudat/qz omnis creatura ad eũ laudãdo semp inuitat/plus laudat deũ rosa vna q̃z aliq̃s verbis explicare possit/nullus em est q̃ pfecte rosam ꝓgnoscat/⁊ nullus est viuẽs in mũdo isto qui pfecte sciret explicare sapiẽtiã creatoris quã rosa ab eo creata idicat/admonent etiã creature hominẽ. vt in eum speret/dum liberalitate sua dei liberalitatem homi ostendũt. iuxta illud Aug⁹. Indiciũ maximũ dine bonitatis est/q̃ q̃libet creatura seipam cogit dare/Monẽt etiã

creature hoiem de dei dilectiõe ⁊ timore/ bona h⁹ mõimonẽt hoiez ad dei dilectõz./ vñ Aug⁹. Celũ et terra ⁊ oia que in eis sũt./ vndiqz nihil dicũt nisi amare te nec cessãt hoc dicere oibus/ nullus mod⁹ efficatioz ad q̃rendum amorẽ alicui⁹ q̃m dona./ Beneficia eñ et fere sentiũt iuxta verb̃ sapiẽtis/ vñ cũ bona hui⁹ mundi dona dei sint. ꝓstat q̃ de eius amore nos monẽt/ Mala vero penalia mũdi monent de timore dei./ iuxta ps̃. Dedisti metuẽtib⁹ te signũ vt fugiant a facie arcus ¶ Speciales etiã creature specialẽ homini eruditionẽ faciunt/ de quibus pauca tangere sufficiat/ arbores in multis instruũt hominẽ/ arbor ꝑmo in terra radicem figit/ in quo nobis quasi ꝑdicat humilitatẽ tanq̃z radicem oĩm bonoz./ Flores et folia et fruct⁹ in altum mittit/ in quo monet nos ad rectitudinẽ intẽtionis. humorẽ sub duricie corticis ⁊ fructus sub duricia teste. abscondit ⁊ custodit/ in q̃ monet nos vt gratiã dei sub asperitate penitẽtie custodiam⁹/ ⁊ fruct⁹ bonoz opeꝝ nõ abscondam⁹/ flores cito cadere ꝓmittit. fruct⁹ ꝯo secum diu retinet/ in q̃ monemur vt hoc qõ bonũ est ei qõ pulcr̃ius est p̃ferat/ Itẽ arbor nõ degenerat Mat. vij. Nunq̃d colligunt de spinis vuas ⁊c. Sic nos a ꝓprijs moribus degenerare nõ debem⁹/ nec brutales mores assumere/ Itẽ arbor accepta oportunitate opandi nõ ociatur sed incipit opari/ in quo monet nos vt dũ acceptibile temp⁹ est q̃ salutis nr̃e sunt opemur/ Item arbor paulatim opando ꝓpter opatõis ꝓtinuationẽ multũ ꝓficit tã in augmento sui q̃z in fructuũ multitudie/ in q̃ nobis ostendit q̃ntũ bonũ sit pseuerãtia/ Bruta etiã aialia exemplo suo monẽt nos ad multa/ primo ad fugam rei nociue/ q̃ ꝑm Hiero. Bruta etiã aialia in easdem pedicas retiaq̃z non incidũt/ vir ꝓ aliq̃s ita caute lapidem accipe ad mittendũ in aues/ q̃n aues videant ⁊ fugiant/ Itẽ monent nos ad amorẽ rerũ/ que sunt eiusdem speciei nobiscũ. Eccl. xiij/ Oĩe aial diligit sibi simile/ Itẽ monẽt nos ad puidentiã nr̃i eoꝝq̃z q̃ ꝑm carnẽ nobis ꝓiũcti sũt vt sunt filij/ ⁊ vt breuit̃ dicã etiã in cauda aialiũ multiplex fit nobis instructio. Job xij. Animirũ interroga iumẽta et docebũt te. volatilia celi ⁊ narrabunt tibi ⁊ indicabunt tibi ea pisces mar̃z ¶ Item animalia quedam cauda se defendũt a muscis/ quedam cauda se regunt vt aues volãdo/ pisces natando/ sic cauda. i. ꝯsideratione finis tui seu mortis debes te defendere a vicijs/ et regere in mundo isto/ Corpa ꝼo celestia similiter vt sol et luna. et spirit⁹ angelici specialiter exemplo suo monẽt nos ad obedientiã/ iuxta illud. ꝓceptũ posuit et nõ ꝓteribit./ Sol et luna ꝓceptum sibi datum a dño o nunq̃z ꝓtereunt/ angeli etiã in custodia homis deo obediunt/ Omẽs eñ admĩstratorij spũs sunt in ministeriũ missi. ꝓpter eos qui hereditatẽ capiũt salutis/ sicut habet ad Hebre. ¶ Item monẽt nos ad seruandũ ordinẽ debitũ Job. 28. Nunq̃d nosti ordinẽ celi. ¶ Itẽ monent ad ꝓcordiam. iuxta illud Job. qui facit ꝓcordiam in sublimib⁹ ¶ De libro ꝼo scripturarũ legit Ezech. ij. q̃ in eo erãt scripta lamentatões ⁊ carmen ⁊ ve/ lamentatões ꝓmi hominis/ carmen vero ⁊ ve. dyaboli. et mẽbroz liber ille ostendit nobis q̃d credẽdum/ q̃d cauendũ/ q̃d agendũ q̃d timendũ/ q̃d appetendũ/ Qui nõ plus põt de isto libro scire/ saltẽ sciat illa duo mãdata de dilectõe dei ⁊ ꝓximi/ in q̃bus tota lex pẽdet ⁊ ꝓphete. vt legitur Math. xxij.

¶ De eodem Sermo. II. In ordine. ſ.

QVecunq̃z scripta sũt ⁊c. ad Ro. xv. Fili⁹ sapiẽs letificat patrẽ suũ/ vt legit puer. x. Et etiã glorificat iuxta illud. Gloria patris filius sapiens. Ideo celestis pater qui vere solus pater est/ ꝑm illõ Math. xxiij. Patrem nolite vocare vobis super. ter. Unus eñ est pater vester q̃ in celis est/ Ad instructionẽ filiozum suoꝝ fecit quasi innumerabiles libros. scilicet vniuersitatẽ creaturarũ/ librum voco omne illud in quo sapientiã addiscere possumus/ vniuerse ergo creature libri sunt. cũ oẽs aliquid sapientie nos doceant/ vnde legitur Ecclesiastici .j. Q̃ deus effudit sapientiam super omnia opera sua/ ⁊ Salomon sapientiam quesiuit tam in herbis q̃m in arboribus. ⁊ in animalibus/ disputauit enim ab ysopo vsq̃z ad cedrum/ et

de omib⁹ generib⁹ aīaliū ꝑ singula ꝓponēs
ꝑabolam de libris istis / vñ ꝓposuim⁹ vob̄
exponere figurā. s. corꝑis hūani / q̄ multū
instruit hoīem q̄liter hō interi⁹ se habeat.
In omni specie animaliū figura corporꝫ
et mēbroꝝ indicat naturā interiorē / Sic̄
vngues acuti magni et fortes adunati et
dētes magni ⁊ fissura oris magna indicāt
rabiē et ferocitatē. sic̄ apparet in leonib⁹ /
ꝯtraria vero signa sunt māsuetudīs sicut
apparet in homibus. Notandū ergo ꝙ
pedes homīs in tribus nos instruūt / Pri
mo in hoc ꝙ terrā ꝯculcant / in hoc osten-
dētes t̄rena ꝯtēnenda esse. Seneca. Nō
est dign⁹ deo q̄ opes nō ꝯtempserit / vñ ad
hoc significādū ꝑmitiui ꝺ eccl̄ia ꝑmitiua
celit⁹ edocti / precia domoꝝ ⁊ agroꝝ suoꝝ
ponebāt ad pedes apl̄oꝝ. Act̄. iiij. vñ in fi
ne eiusdē. c. vbi ꝺr. / ꝙ ioseph attulit p̄ciū
agri sui añ pedes apl̄oꝝ. ꝺt glo. docet cal
candū esse auꝝ qꝺ subdit pedibus apl̄oꝝ
Scꝺo in hoc ꝙ poti⁹ serpētes esse viden
tur q̄ꝫ hoīes / q̄ toto pectore ⁊ ventre in so
licitudine ⁊ amore circa t̄rena repunt / hō
solis plantis pedū tangit terrā. solū q̄ntū
ncc̄im est ad sustētationē / in q̄ ostendit̄ no
bis ꝙ amore nō debemus ꝯtingere t̄rena.
nisi q̄ntū ad necessitatē. vt scꝫ tm̄ sufficiat
nob̄ de illis. q̄ntū necessariū est nob̄ ad su
stentationē. j. Thy. vi. Hñtes alimēta ⁊ q̄
bus tegamur hys ꝯtenti sim⁹ / ꝓuer. xxx.
Mendicitatē ⁊ diuicias ne dederꝫ mihi /
sꝫ tribue tm̄ victui meo necessaria / Tercio
pedes quia t̄re ꝓpinq̄ores sunt ampli⁹ inq̄
nant̄ et facili⁹ ledunt̄ / vñ forti⁹ optet eos
muniri scꝫ calciamētꝫ / Sic qui t̄renis am
plius intendūt ampli⁹ peccādo inq̄nant̄ /
iuxta illuꝺ Ecc̄i. xi. Si diues fueris non
eris īmunis a delicto / ⁊ cū mult a aduersa
eis accidant freq̄nter ꝑ impatientiā ledūt̄ /
vbi exēplo xp̄i ⁊ alioꝝ sanctoꝝ sint muni-
ti. Greg̅. Facta p̄cedentiū ꝯsiderem⁹ ⁊ nō
erunt g̅uia q̄ toleram⁹ / de mēbris pudēdis /
de q̄bus etiā apte nō licet loq̄ / licet dicere
possum⁹ qm̄ ipsoꝝ absconsio satis innuit
vilē esse delectationē ꝑtinentē ad mēbra
illa / vñ valde infelix est q̄ ꝑ tali delectatōe
gl̄am regni celestis amittit / ⁊ valde pote-
rit ꝯfundi in die iudicij. qñ tot⁹ mūd⁹ sciet
ꝙ ꝑ re tam vili gl̄am tantā amisit / Bern̄.
ve ve ve. vapor ē ad modicū parens qꝺ et̄
ne felicitatis excludit aditum. qꝺ vniuer-
sitatis sciētia fraudat / qꝺ summe ꝑuat dig
nitatis honore / vilitas huius pcti tanta
est / ꝙ magr̄i dicūt. ꝙ sunt aliq̄ demones q̄
sunt memores sue antique nobilitatis / q̄
indignant̄ de luxuria tentare / cui⁹ signū ē.
ꝙ lucifer tentans dñm in deſ̄to. nō tenta-
uit eum de luxuria. Man⁹ vero nos in
tribus instruūt / Primo in hoc ꝙ man⁹ ha
bent magnā fissuram digitoꝝ / ꝑ hoc osten
dētes. ꝙ magna discretio debeat opa nr̄a
p̄uenire / In fissura em̄ discretio intelligit̄
vñ Leui. xi. vbi legitur / omne qꝺ habꝫ di
uisam vngulā et ruminat in pecorib⁹ co-
medetis / Qui sine discretiōe ꝯcupiscētiā
suam sequi volunt aīalia vident̄ nō homi
nes. iuxta illud Senece. Quosdam vētri
obediētes / loco aīaliū nūerem⁹ nō hoīm /
Item manus frequēti ablutione indigēt
ad sui mundiciā / nō sufficit ad hoc ꝙ ali-
quis manus mundas habeat vt in nocte
manus suas bene tectas ſ̄uauerit / imo in
singulis diebus optet eas lauari. in quo
ostendit̄ nobis ꝙ ꝑ ꝯfessionem opa nostra
lauare debem⁹ / si volumus ea esse munda
Isa. xxiij. Bene cane. frequēta canticum /
qꝺ de cantico ꝯfessionis exponit̄ / Tercio
manus quasi eque se habēt ad hoc ꝙ ape-
riantur vel claudant̄ / p̄terea medietas ma
nuum fissa est. alia medietas ꝯtinuitatem
habet / quasi apta ad retinendū. in quo no-
bis ostendit̄ / ꝙ mediocritas in dando et
retinendo laudabilis sit / et ꝙ tam ꝓdiga
litatis q̄m auaricie vicia sunt vitanda /
Monstruosum esset si aliq̄s haberet ma-
nus fissas vsqꝫ ad brachia / vel omnino cō
tinuas vsqꝫ ad vngues digitorum. sic vi-
ciosum est et omnia velle dare. ⁊ nihil vel
le dare / de hys aūt que pro deo dant̄ mo-
do non loquimur / illa em̄ magis in saccu
lo ponuntur q̄m dentur / Os etiam tria
nobis ostendit. in hoc ꝙ os vnicum est / cū
duo sint oculi / et due aures monemur ad
moderantiā in verbis. Sapiens. a natu
ra duas aures et vnum os accipim⁹ / q̄si
diceret. plus audias q̄m loquaris. ꝓuer.
x. Qui moderatur labia sua prudētissim⁹
est. Secundo in hoc ꝙ os modicum est.
(Nullum enim animal corꝑis magni. ſ̄m
Aristotelē. Ita paruum os habet a nat̄a
sic hō ſ̄m q̄ntitatē corꝑis) monemur ad

tpantiã in cibo ꝛ potu. Sapiẽs Si cibis ꝛ potib⁹ pce vteremur. ꝛ imaculatos nos custodirẽ? frueremur ꝓsortio ꝛ affabilitate deoꝝ id est angeloꝝ. Tercio os hominis nõ est ꝓnum ad terrã in quo ostendit ꝙ hõ non solũ de cibo terreno solicitudinẽ hre debet sz etiã de cibo spũali Sap. Cetera aialia natura deiecit ad pastũ. hoiem vero erexit ad sidera Deut. 8. ꝛ Mat. 4. Non in solo pane vẽ. ¶ Lingua etiam instruit nos in trib⁹. Primo in ꝟ ꝙ ipsa est lata et tenuis oñdit ꝙ potens sit ad euacuatõnẽ sordis. Greg. leuis res sermo sz grauiter vulnerat aptissimũ euacuãdis sordib⁹ instrumẽtũ. Scõo in hoc ꝙ est in humido docemur ꝙ de facili labit. Facili⁹ em̃ cadit hõ qñ vie sunt humide q̃m qñ vie sunt sicce. iõ ꝺr Eccĩ. xliij. Btũs vir qui nõ est lapsus in ꝟbo ex ore suo. Tercio inclusio lingue oñdit ꝙ valde mũde ꝺuanda sit et ꝓpter eius nociuitatẽ solẽt includi leones ꝛ aialia alia forcia. sic etiã lingua inclusa ẽ Jac. iij. Dis natura bestiaꝝ ꝛ volucꝝ ꝛ serpentũ ꝛ ceteroꝝ aialiũ domant et domita sunt a natura hũana. linguã ꝟo nullus hominũ domare ꝓt. ¶ Aures etiã nob⁹ tria ostẽdũt. in ꝟ ꝙ naturalit sunt apte ostẽdũt nob⁹ ꝙ hõ debeat paratior esse ad audiendum. tardior aũt ad loq̃ndũ. iuxta illõ Jacobi. j. Sit ois hõ velox ad audiẽdũ. tardus ad loquẽdũ. ¶ In ꝟ ãt ꝙ aures homis miores sunt q̃m aures bꝛutoꝝ oñdit nob⁹ ꝙ nõ debem⁹ aures nr̃as oib⁹ ꝟbis accõmodare. iuxta illõ Eccĩ. 28. Sepi aures tuas spinis. et noli audire linguã neq̃m et ori tuo facito hostia et seras auris tuis. ¶ In ꝟ ꝟo ꝙ aures nõ sunt dependẽtes ad terrã sic aures lepꝛine oñdit ꝙ nõ solum verba de terrenis audire debem⁹. sz etiã verba de celestib⁹. ¶ Nõstruosũ esset si aliqs hõ hret aures ad mos lepꝛarũ. sz valde vicios ũ ẽ ꝙ aliqs nunq̃ velit audire loq̃ nisi de terrenis Joh. iij. Qui de terra ẽ de terra loq̃tur Mat. 26. ve tu galyle⁹ es. nã et loq̃la ma. te facit vẽ. ¶ In oculis tria nob⁹ ostẽdunt. in ꝟ em̃ ꝙ oculi sunt duo (cũ tñ vn⁹ sufficere videret ad videndũ. non em̃ omia essent hois qne ipse videret cũ vno oculo) monemur in hoc ꝙ diuersoꝝ sapiẽtũ q̃ram⁹ ꝓsilia. meli⁹ em̃ vident duo oculi q̃m vn⁹. Prue. 24. Et erit salus vbi multa ꝓsilia sunt. ¶ In hoc ꝟo ꝙ alter oculoꝝ ẽ siniſter reliqu⁹ dexter. docemur ꝙ oculũ cordis debeam⁹ hre nõ solum ad ꝓspitatẽ que ꝓ dextrã ꝙ ꝙ sed etiã ad aduersitatẽ que ꝓ siniſtrũ intelligit. q̃ in aduersitate ẽ spare debet ad ꝓspitatẽ futurã ne absorbeatur a pusillanimitate. qñ ꝟo est in ꝓspitate timere debet aduersitatẽ ne in supbiam eleuet. vñ Eccĩ. xi. In die bonoꝝ ne immemor sis malorꝝ. ꝛ in die malorꝝ ne immemor sis bonorꝝ. nõ sic faciebat ille qui dicebat Lu. xij. Alia mea multa bona hẽs ꝛc. vsqz cui⁹ erũt. ¶ In hoc aũt ꝙ oculi a natura obuoluti sunt vicinis multꝝ instruimur magnã diligentiã adhibẽdã esse ad custodiã oculoꝝ de facili em̃ mors aie intrat ꝓ has fenestras. vt ptz in dauid q̃ ꝓpter incautũ respectũ vni⁹ mulieris ꝓmisit adulteriũ ꝛ homicidiũ. vt legit. ij. Re. xi. ¶ In hoc ꝙ hõ vnicũ caput hꝛt cũ hẽat duos pedes et duas man⁹ instruimur qõ pia fides nob⁹ ꝓdicat ꝙ scz vn⁹ sit ds et dñs oim. ꝙ ꝙz mẽtiant manichei qui dicũt duos esse deos ꝛ dños. qõ si essz. verisimile eẽt. ꝙ iam mũdus destructus esset. nõ durat diu castrũ vel ciuitas duoꝝ dominoꝝ diuersorũ quin destruatur Math. xij. Omne regnũ in seipsum diuisum ꝛc. Et omnis ciuitas vel domus diuisa ꝓtra se non stabit. ¶ Unitas etiã capitis nobis ostendit ꝙ in corpe vniuscuiusq̃z ꝓgregatõis debeat esse vnicus ꝓlatus. aliter pax nõ erit ibi. si essent duo capita in corꝛpore vno quãdo vnum illoꝝ ꝓcipet aliquid. aliud ꝓcipet oppositum. etz in domibus secularium vnicum debet esse caput scilicet vir. vxor em̃ debet esse subiecta viro. Si vero multi fratres maneant simul sine aliquo capite. debent sibi ꝓstituere vnum ex eis caput. ¶ Aliter enim ibi non erit pax. Amor em̃ mẽbꝛorum ad inuicem in corꝛpore vno ostendit nobis amorem quẽ fideles ad inuicẽ debent habere. de quo amore habes. ꝓma Corinth. xij. Si quid patitur vnum mẽbꝛum ꝓpatiuntur omnia alia membꝛa. ¶ Specialiter vero amor videtur esse inter oculos et manus. ita vt si periculum imꝛmineat oculis. manus se periculo exponunt ictum recipientes. vel aliud malum quod oculi essent susceptur⁹ oculi etiam mala ceterorum deflent. membꝛorum ꝛ se

quasi negligentes cetera mẽbra respiciũt cũ seipsos nõ videant/in q̃ nob ostenditur vehemens amor q̃ deberet esse int̃ laycos ꝛ clericos/layci eñ deberẽt eos amare tãꝯ oculos suos/ Clerici ꝓo deberẽt laycis picula eor ostẽdere.ꝛ mala eor flere/sic fleuit dñs sup ciuitatẽ hir'm'. ¶ Rectitudo etiã corpis hũani monet nos ad rectitudinẽ ai. Bern. Querere ꝛ sape q̃ sunt terrena.curuitas anie est/meditari ac desiderare ea q̃ sursum sunt.rectitudo est/ Idem illũ rectũ corde dicim? q̃ recte in omibus sentiat/ꝛ a recto qõ senserit a nullo dissentiat/ Quid in decenti? q̃m curuum recto corpe gerere animũ/idẽ Berñ/puersa res est ꝛ feda aia/que debuit nutriri in croceis herere luto/tanꝯ vna de suib?/amplexari qz stercora/erubesce aia mea diuinã in pecorinã mutasse sĩlitudinẽ/erubesce voluntari in ceno q̃ de celo es/ Idẽ loq̃ns in pson corpis ad aiam sic ait/ vide meam quã tui gr̃a accepi.te timente te ꝛ refuante p̃rogatiuã/tu qũo nõ pfunderꝛ amisisse tuã/cursuã in te pditor intuet abolitã similitudinẽ.cũ suã in me tibi pseruet assidueꝯ repsentet/indigne hũanũ corp? inbitas brutus et bestialis spũs.

¶ Dominica.III.kmo.I. In ordine.6.

Ic nos etiste bomo vt mistros xp̃i j. Lor. 4. Quilibet xp̃ian? xp̃i mister est ꝛ seru? q̃ re et noie est xp̃ian?/ hoc eñ videt sonare ℔ nomen xp̃ian? xp̃i seruus/ꝛ ideo oportet eum solicitũ esse ne sit seru? inutilis ocio torpendo/ꝛ infidelis fuitiũ qõ xp̃o debet alĩ soluẽdo/fuus neꝯ.pfuor suor nõ miserãdo/qz poti? bonus ꝛ fidelis ei seruitiũ gratũ exhibẽdo/vt mereaꝛ audire a xp̃o in futuro serue bone/q2 sup pauca fuisti fidelis ꝛc. ¶ Circa p̃mũ nota q̃ sola inutilitas mistror xp̃i sufficit pmereri iram dei ꝛ indignationẽ/iuxta illud puer.xiij./ Iracundiã eius inutilis sustinebit/ Item maledictionẽ dei hñt tales sup caput suũ iuxta illd Mat.xxij. De maledictõe ficulnee nõ ferentꝫ fructũ/ Ire merẽt mortẽ tpalem ꝛ eternã/de p? bẽs Luc.xiij. De ficulnea fructũ nõ ferente succide illã vt quid etiã terã occupat/de scdo Math.25/ Et inutilẽ fuũ pjcite in tenebras exteꝛ ibi e. fle.ꝛ stri.den/de vtroq Mat.iij.ꝛ v. Omis arbor q̃ non facit fructũ bonũ ꝛc/ Si vis dilatare materiã istam/respice in tractatu de vicijs in c. de ocio. ¶ Circa scdm nota q̃ tria genera hoĩm sunt q̃ fuitiũ qõ xp̃o debent alĩ soluũt/ Primi sunt voluptuosi de q̃bus legit Ro. vlt. b? moi xp̃o dño nõ seruiũt sz ventri suo/ꝛ ad Phy.iij./ Quor deus vẽter est ꝛc/ipsi de ventre suo fecerũt deũ suũ sed ignis infernalis destruet illũ .j. Lor. vi. Esca vẽtri ꝛ vent escis/ deꝰ ãt hũc ꝛ hãc destruet/ Scdi sunt ambiciosi q̃ fuitiũ qõ debẽt deo soluere in paupib?/ poti? volunt soluere canib? scz detractoribus ne mordeãt eos/vel ad litterã canib? sicut ptz in illis q̃ vacant venationi.tales nõ attendũt qõ ot dñs/ Mat.xv. Nõ est bonũ sumere panẽ fi. ꝛc. de tali legit Osee xij. Effraym pascit ventũ ꝛc/ꝛ subdit. ꝛ oleum in egyptũ ferebat/ Oleũ mie fert in egyptũ/qui ea dat filijs dyaboli. vñ debuit facere elemosinas filijs dei/de apl'o legitur Ro. xv. q̃ el'as transmisit in hir'm/ sz tales ecõuerso auferũt eas illis de hir'm/ꝛ dant hys q̃ sunt de egypto/ Subtrahũt ori dei in paupib?/ꝛ canib?ꝛ porcis dant/ etiã filios dyaboli lacerãt inuitãdo vt de suo accipiãt/ Filij ꝓo dei vix post longas pces.aliq̃d possunt extorq̃re ab eis/ Tercij sunt cupidi ꝛ auari dyabolo pdigi/ multi sunt q̃ si facerent p deo qõ faciũt p mõdo vel mãmona.regnũ dei possent adipisci/q̃ tot pallia ꝛ vestes expendũt.q̃s ydolatras esse pstat/ex illo ꝓbo Eph̃.v. Auaricia est ydoloꝝ fuitus/ vbi ot Glo. Auari ds est nũmus/ꝛ ex eo q̃ ot Glo. sup illud Mat. vi. Non potestis seruire deo ꝛ mãmone. Mãmona syra lingua diuicie sũt q̃b? seruire deum negare est/ Tales terram corde adorant/et q̃si eam colũt et quasi incessanter deũ exterius pedib? pculcant/ hoc eñ ab bomie colitur.qõ p̃ ceteris diligitur/ot Glosa Aug̃.sup illud Phy.iij. Quor deꝰ venter est/ de tercio habẽs Math̃. xviij. Serue neq̃m omne de.di.ti.ꝛc. ¶ Circa quartũ nota q̃ triplici ratõne debem? adherere xp̃o ad seruiendum ei/ Primo quia nulli iustius seruitur/ Secũdo quia nulli vtilius/ Tercio quia nulli honesti?. nulli iusti? seruit q̃z xp̃o/ꝓmo q2 ad ℔ de nihilo nos fecit vt ei fuirem?/ vñ nisi ℔ faciam?

digni sum⁹ ad nihilū redigi/ Si vis perpẽdere q̃ntū deo tenearis p hoc q̃ te fecit/ Attende q̃ntū teneri tẽ crederes illi q̃ tibi visū reddidisset amissū/ q̃ntū g̃ teneꝛ illi q̃ tibi dedit visum nouū. sic cogita de singulis mẽbris ⁊ videbis q̃ntū p̃ corpe teneꝛ seruire dño/ q̃ntū g̃ p̃ aĩa que in infinitū ẽ melioꝛ/ vel q̃ntū p̃ p̃iunctiõe coꝛpis et aĩe/ q̃d si meruisses p̃iunctoꝛ destrui scz q̃ meruisses moꝛtẽ ⁊ aliq̃s te ꝓcuraret a moꝛte illa nunq̃d nõ libẽter ꝓuires ei longo tempe/ q̃m libẽter g̃ deberes ꝓuire ei q̃ p̃iũctõnem illã de nouo fecit/ Scõo q̃ ipse ꝓuiuit nobis. vñ Lu. xxij. Ego in medio vr̃m sum quasi q̃ ministrat. et attende modũ ꝓuiendi. Seruiuit ei nob in hũillimo officio. scz i pedũ ablutõe. de q̃ Joh. xiij/ seruiuit etiã nob in ꝓuitio p̃ciosissimo. dũ se ipm expendit in seruitõ nr̃o/ vñ bonus minister qui carnẽ in cibũ sanguinẽ in potũ/ aiam minis strauit in p̃ciũ Berñ/ Cui iust⁹ ꝓuienõ. q̃m ei q̃ si nõ moꝛeret. nõ viuerem⁹/ Juste sibi vendicat vitã meã q̃ p mea posuit suã/ nõ refugias g̃ seruitiũ eius q̃ntũcunq̃ sit humile. nec timeas facere expensas in ꝓuitõ ei⁹ qui se ipm expendit p seruitio tuo/ Dicas g̃ cum btõ Berñ. Duo minuta habeo dñe iesu scz coꝛp⁹ ⁊ aiam/ da vt h̃ tibi digne offerre merear cũ vidua muliere/ Tercio/ q̃ ipse angelis mandauit vt nob ministrent vñ ad Heb. j. Nõne oẽs sunt administratorij spũs in ministeriũ missi ꝓpter eos q̃ hereditatẽ capiũt salutis/ vñ in ps̃. Angel⁹ suis ds mã. de te. cõ. circa q̃d ꝓbũ/ Ne sis ingratus de tanto bñficio. diligẽter attẽde quis mãdauerit q̃m ds. ⁊ q̃bus. q̃m angelis ⁊ de q̃ q̃m d putredine ⁊ ꝑme/ ad q̃d vt custodiãt te. ñ i vno loco tm̃ sz i oib⁹ vijs t. /nõ vno die vl̃ ãno. sz a natiuitate vsq̃ ad finẽ vite/ si p eo bñficio ꝓuiret hõ toto tpe vite sue. nõ esset h̃ nimis/ Quarto q̃ ipse ministratur⁹ est nob. Luc. xij. et trãsiens ministrabit illi/ si aliq̃s ministraret ei mille ãnj. vt vnica hoꝛa ministraret sibi i celo. nõ ẽet h̃ nisi mi⁹ ⁊ tñ. p̃singulis hoꝛis q̃b⁹ debito mõ ei ministram⁹. si in bono p̃seuerabim⁹. ministrabit ipe nobis plus q̃ centum milia annoꝛũ/ hec ministratio est faciei eius ostensio. de q̃ in psalmo. Satiaboꝛ cũ apparuerit g.t. ⁊ Ite. de toꝛrẽte voluptat⁹ tue potab⁹ eos Nulli vtilius seruitur. cũ seruientib⁹ sibi regnũ eternũ largiatur/ Vnde cantat ecclesia/ Ecce aduenit dominator dom⁹ ⁊ regnũ in manu eius/ intellige ad dandũ/ Dira cecitas hoim qui illis cum tanta diligentia seruiũt/ cum q̃bus nec villam nec castrum lucrari possunt/ Creatoꝛi ꝓo suo p regno et tali regno seruire nolunt. Nulli etiã honestius seruitur cũ ei seruire regnare sit/ ꝓterea honestissimũ est seruitiũ q̃ requirit/ vt est mundare se. iuxta illud. hec est volũtas dei sanctificatio vestra. j. Thessa. iiij. Vtẽ se ipm virtutũ floribus oꝛnare ⁊ similia/ h̃ potes descendere ad singula vicia vel virtutes.

De eodem Sermo. II. In oꝛdine. 7

Sic nos existimet hõ vt ministros xp̃i/ Cum q̃libet xp̃ianus minister xp̃i sit/ et ꝓ ministerio suo si debito modo fiat. regno celoꝝ remunerãdus sit/ Si vero non fiat debito mõ infernali patibulo affigendus/ valde solicitus debet esse quomõ sic xp̃o seruiat. vt xp̃c eius seruiciũ gratum habeat/ Si cũ tanto labore et solicitudine addiscit aliquis artẽ aliquã. de qua debet lucrari victum suum/ Cum quãta solicitudine addiscere debet ministeriũ illud circa q̃d potest accidere l̃ tantũ piculum vel tantũ lucrum/ Necesse aũt habet quilibet xp̃ianus duo ꝓgnoscere ad hoc. vt xp̃o debito modo seruiat/ scz quale velit xp̃s esse ministerium suum/ et qualia velit sibi ministrari/ Primum docet ipse xp̃s Joh. xij. d. Si quis mihi ministrat me sequatur/ Similitudo moꝝ dilectionẽ nutrit. Eccĩ. xiij. Omne animal sibi simile diligit/ ⁊ sic omis homo ꝓximũ suum/ Jõo familiari amoꝛe dilexit christ⁹ iohannẽ euangelistã/ quia virgo erat sic̃ ⁊ ipse/ vnde ⁊ Joh. vltio. vocatur discipul⁹ quẽ diligebat iesus/ Berñ. beat⁹ ẽ o domine iesu qui te hominẽ inter homines conuersantẽ diligenter obseruans/ ꝓ viribus se ꝓbet imitatoꝛẽ tui/ Si autem vis scire magis specialiter quales velit christ⁹ esse ministros suos/ Sex sunt q̃ ipe in eis requirit/ Primũ est intelligentia vel ꝓuidentia. puer. xiij. Accept⁹ est regi minister intelligẽs. iracundiã ei⁹ inutil̃ sustinebit/ q̃ debuit dicere nõ intelligẽs. dixit iutil̃

nō intelligentē eñ minīstrū xp̄s inutilē re
putat. ¶ Ido q̄libet xp̄ian⁹ amorē debet hr̄e
ad sapiam/ et addiscere eam qñ p̄t/ Quis re
gum vel p̄ncipū aliquor velit hr̄e minīstr
cecū/ sic nec xp̄us/ cecus est qui non intel
ligit/ ¶ Scōm est mūdicia mentis et corpis/ et
spēalit quo ad pcām carnis et ita mūdicia ē
p̄m⁹ effectus intelligētie ¶ Jaco. iij. Que de
sursum est sapia p̄mū. pudica est/ pudicū fa
ciens Job. 28. Ecce timor dñi est sapia/ et re
cedere a malo intelligētia. ¶ Sic̄s bñ in
telligeret q̄nta sit īmūdicia pcti ipse eque
citius saltaret in latrinā vnā. q̄m se ponere
t ī vno mortali pcō/ si esset in eo sic̄ de la
trina vna/ ¶ Si mundiciā q̄rit dñs in mini
stris. hēs Cant. ij. Dilect⁹ me⁹ mihi et ego
illi qui pascit inter lilya/ i. opa mūda mini
strans/ qō ei⁹ refectio est/ et ip̄s. Scōm pu
ritatē ma. m. r. mihi. ¶ Itē Ambulās in via
nō bona imaculata zē/ Mūdicia ista maxi
me req̄ritur in mīstris eccl̄sie. vñ Amb⁹.
Melius est spūalia peniⁿ omitti/ q̄m im
pure tractari l' tangi. ¶ In eccl̄siastic̄ offi
cijs dñs nō freq̄ntiā mīstror p̄bat/ sed de
uotionē aior. ¶ Tercijū est hūilitas/ Unde
ad minīstrū p̄tinet esse humilē/ Cū mīster
dicat q̄si minor statu/ sed p̄cipue ad illos
mīstros quor dñs humilis est. Math. x.
Discite a me zē/ et Luc. xxij. q̄ maior est in
vob fiat sicut mi/ Quartū est pacia. vñ. ij.
Cor. vi. In oibus exhibeam⁹ nos metip
sos tāq̄s mi. ōi in mlta pacia/ nō admittit
dñs ad mēsam suā celestem aliquē q̄ adul
tus sit/ q̄n p̄bet eū de paciētia. Ecc̄. ij. In
hūilitate tua paciētiā habe/ qm̄ igne p̄bat
aurū et argentū/ hoies ꝑo receptibiles in
camino hūiliatōis. ¶ Quintū est fidelitas.
Ecc̄i. xx. Si tibi est fu⁹ fidelis sit tibi q̄si
aia tua/ et Mat. 24 Quis putas est fidelis
seru⁹ et p̄udēs zē. ſm Bern̄/ Prudens est q̄
intelligit. fidelis est q̄ diligit/ Fidelitas tā
tum placet dō in mīstris suis/ q⁹ eis spēa
liter reddet mercedē eternā Mat. xx. di.
q⁹ sup pauca fuisti fidelis sup. m. t. con. zē/
¶ Sextū est velocitas vel strēnuitas. vnde
puer. xxij. Vidisti hoiem velocem in ope
re suo coram regibus stabit/ nec erit añ igno
biles/ ecōtrario piger solet esse onerosus
hoib⁹ et libēter se expediūt hoies a pigro.
vñ Ecc̄i. xxij. ¶ In lapide luteo lapidat⁹ est
piger. i. ꝑniciosa obiurgatōe/ et oēs loquū
tur similiter aſpnationē ipsi⁹/ De stercore
boum lapidat⁹ est piger/ et omnis q̄ tetige
rit eū excutiet man⁹. ¶ Sp velit sibi xp̄s mini
strari docet Petr⁹. j. ca. ij. d. ¶ Dīstrate in
fide vestra virtutē. in virtute añt scientiā/
ī scia añt abstinētiā ī absti. paciaz/ in paciē
tia añt pietatē/ ipietate añt amorē fraternitatis/ in amore añt fraternitatē caritatē. ¶ In
fide p̄mo docet mīstrare. sine q̄ ipossibile
est placere dō/ si aliq̄s faceret tot bona opa
sine fide quot facit totus mūdus/ nō ꝓpter
hoc hr̄et regnū celor. ¶ Uai⁹ius hr̄et ali
q̄s in regnū celor p vno ope. qō faceret in
vera fide q̄m hr̄et p oibus opibus bonis/
q̄ posset facere extra fidem. Aug⁹ ¶ Bona o
pera añ fidem inania sunt/ ita em videtur
esse vt magne vires et cursus celerim⁹ p̄
ter viam/ Fides homini ostendit duo q̄ so
lent q̄rere qui volūt alicui dño seruire/ scz
q̄lis sit dñs/ et q̄liter remunerat fuientes.
¶ Circa ip̄m dñm ostendit ip̄a fides nobis
tria. scz ei⁹ omipotentiā quā trāsgressores
nō possunt effugere. ¶ Et que bonis potest
abundātissime retribuere/ et summā ei⁹ sa
pientiā cui nihil possum⁹ abscōdere/ corā
q̄ facim⁹ quidq̄d facim⁹. Boeti⁹ ¶ Magna
nobis si dissimulare nō volum⁹ in dicta ē
p̄bitat necessitas/ cū agam⁹ añ oculos iu
dicis cuncta videntis/ ostendit et summā
bonitatē ei⁹ q̄ summe odit mala. vñ sume
vult punire ea. et summe diligit bonos et
bona eor remunerare. ¶ Itē ostendit ex
parte vna patibulū infernale patum male
seruientib⁹ et ex altera pte corōnā regni ce
lestis bñ se bñtib⁹ in ōi fuitio/ Hic possu⁹
mus intelligere opa virtuosa q̄ difficile ē
fieri/ vult em dñs eos qui sibi fuiūt aliq̄d
sibi difficile sustinere p amore ei⁹ Mat.
xi. Regnū celor vim patitur et violen. ra.
illud/ circa qō multi se male bñt. vñ Bern̄.
¶ Ignosce dñe ignosce. excusam⁹ tergiuer
samur/ sz nō est qui se abscondat a lumine
tuo. et subdit. et vix est aliq̄s qui in hijs que
ad te sunt velit expiri quid possit/ etiā qō
p̄mptissime p̄or q̄nq̄z ſm carnē. vel seculū
siue timor impulerit. siue cupiditas trahe
rit. ¶ In virtute requirit dñs scientiā. i.
discretōnē. insipidū em est omne bonū dō
nisi sale discretōr p̄diatur. Leuit. ij. Quid
q̄d obtuleris sacrificij sale p̄dies et Ro. xij
Rōnabile sit obsequiū vr̄m. Sapiā pug

nandū est ꝯtra dyaboli astutiam / Tulli⁹ Beluinū est viribus decertare / Discretio vero ista attendit in hoc. vt hō abstineat a pctō mortali / qd aufert ei valorem bonoꝝ operꝝ. ⁊ ideo dr / In scientia ꝟo abstinentiā pctm ꝟo mortale est qsi fel in esca dñi / iuxta illud / Dederūt in escam meā fel / et illud fermentū. de quo. j. Coꝝ. v. Modicū fermentū to. m. cor. / Unū mortale aufert oīa opa bona. que hō pt facere qntū ad meritū vite eterne / De abstinētia ꝟo ista legit. Isa. lviij. Nōne hoc magis est ieiuniū qd elegi / dissolue colligatōes impietatꝫ / non sufficit aūt a malis culpe abstinere. nisi et mala pene pacienter tolerent / ido subdit. In abstinētia pacientiā. Greg. Si dulcia qrim⁹ necesse est vt amara tolerem⁹ / Item non solum debem⁹ mala portare q nobis ab alijs inferunt sed etiā mala que ipsi sustinēt debem⁹ nobis p ꝯpassionē assumere vñ. ij. Coꝝ. xi. Quis infir. ⁊ ego nō infir. ⁊c. Ideo dr In paciētia aūt pietatē / Item nō sufficit hre cordis ꝯpassionē sine opm exhibitōne / si homo facultatē habeat. iō subdit In pietate fratnitatꝫ amorē. ⁊ hec tangunt Isa. lviij. vbi dr / Cum effuderis esurienti animā tuā et aīam afflictā repleueris / orietur in tenebris lux tua. / Nihil a deo valet ad hoc. q dñs respiciat pctōrem misericorditer sicut pietas cordis. ⁊ opis. Sed qm ista sine caritate nō sufficiunt. iuxta illd. j. Coꝝ. xiij. Si distri. in cibos paup. oēs facul. m. / ⁊ si tradi. cor. m. ita vt ardeam / cari. āt non ha. nihil mihi pdest. ido subdit. In amore fratnitatis caritatē Aug⁹. Caritas est ꝯcordia mentiū societas electoꝝ / vita aniaꝝ et angeloꝝ / qꝛ nec aīe sancte nec angeli sine caritate viuūt /

De eodem Sermo. III. in ordine. 8.

Sic nos existimet hō. vt mīstros xpi. / Apls intelligebat se mīstrū esse xpi. nō dñm / ministrū xpi se reputari volebat nō em erubescebat xpo seruire sicut multi hodie faciūt / In hys duobus debet eū imitari quilibet fidelis / intelligere em debet q nec in se nec in suis hꝫ dominiū sꝫ tm ministeriū / Itē honorē magnū dꝫ reputare se esse seruū xpi. ⁊ nō erubescere ei⁹ seruitiū Luc. ix / q me ⁊ sermōes m. erubuerit hūc filius hois erubescet / cū ve. in se. maie. sue / Ad pmū pbandū pt valere h qd dt eccl'ia xpo. tu solus dñs / Itē q totiēs in veteri lege legit. ego dñs / et multa alia testimonia scpture. sic illd Dañ. iij. Donec scias q dñetur excelsus in regno hoim ⁊c. / Qui ascēdit sup occasū dñs nomē illi / ille solus pfecte dominiū hꝫ q eadē manu q fecit reficere pōt ea si defecerint / Preta si hō esset dñs alteri⁹ rei. ipe videret esse dñs spūs sui de ei⁹ suba est / sꝫ ꝯstat q illi⁹ dominiū non hꝫ cū eū mutuo accepit Sap. .xv. Qui spm mutuat⁹ est is finxit illos / h videt intellexisse gedeon. Jud. 8. Cū diceret ei a filijs isrl. dñare nri ⁊ fili⁹ t / Rndit nō dñabor vri nec dñabit fili⁹ me⁹. sꝫ dñabitur dñs / Itē videt intellexisse augustus cesar / qui cū imparet toti mundo. phibuit tñ ne aliqs vocaret eū dñm / Quantū aūt hoc placeat deo / cū aliqs solū se ministrū reputat. ⁊ nō in aliquo dñm / ostendi pt p⁹ ex illo puer. xiiij. Accept⁹ est regi mister intelligens / inqntū se mīstrū intelligit / scdo ex illo ꝟbo Math. v. Beati paupes spū q. ip. est re. ce / paupes spū sunt q oibus se gerūt tanqꝫ mīstros et nunqꝫ dños / quoꝝ est reg. ce / qꝛ tales ꝯstituet dñs sup multa qꝛ in paucis eos fideles inuenit. Math. xxv. Hij soli pfecte fideles sunt / quo em fidelis est qui bona sue fidei bone a deo cōmissa pditiose sua facit / tercio potest idē ostendi p hoc qd legit / Omnis q nō renunciauerit ex vobis. omib⁹ que possidet / non potest esse meus discipulus / omnib⁹ que possidet renunciat / qui nō vsurpat sibi dominiū in aliquo eoꝝ que sibi ꝯmissa sunt /

Notandū vero q qnqꝫ sunt que videntur ptinere ad eum qui se ministꝝ reputat / Primū est vt de domino suo solicitus sit. non de se. Hec enim est lex inter dominū et ministrum / vt minister solicitus sit quomodo domino suo ad voluntatē eius seruiat / Dominus vero solicitus debet esse / quomō seruo suo prouideat vel ministro. Math. vi. Nolite soliciti esse dicentes. quid manducabi⁹ aut quid bibem⁹ aut q operiemur / et subditur. Scit enim pater vr qꝛ hys omibus indigetꝫ / pcipue nō debet habere solicitudinem de se qui sentit se bonum dñm habere / Sap. j. Sentite

de dño in bonitate. Scdm est vt q̃si d oi-
bus redditur⁹ rõnẽ expendat/ etiã de omi
verbo ocioso qd locuti fuerint hoies red
dent rationẽ in die iudicij. vt legit Mat.
xij/ et etiã de omni momẽto tempis Bern
Omne tẽpus qd tibi fuerit impensũ/ reqre
tur q̃liter a te fuerit expensum. Terciũ est/
vt in futuꝝ post amotionẽ ab ãmistratiõe
sibi ꝓuideat/ iuxta illud Luc. xvi. Facite
vobis amicos de mã. iniq/ vt cũ defe. re.
vos in eterna tabnacula/ Mãmona ling̃ sy
ra ꝑcat diuicias/ diuicie ꝟo iniqtates di-
cunt que cũ ineq̃litate quadã vel abundã
tia possident. Quartũ est vt si dñs abstu-
lerit ea ei quoꝝ hẽbat ministeriũ/ ipse non
offendat vel indignet/ sed dicat cũ Job.
Dñs dedit dñs abstulit/ sic do. p. i. f. ẽ. s. n.
dñi bñ/ Attendere debet mister onus ⁊ pi
culũ admistratõ/ et etiã mercedẽ futuram
quã ꝓ admistratõe expectat/ amore ergo
mercedis pacient admistratõnẽ sustineat/
ꝓpter onus ꝟo ⁊ ꝓpter piculũ admistratõ
admistratõnẽ ipam timeat/ ⁊ eius oblatõ
ꝓ magna exoneratõe hẽat. Quintũ est. vt
cũ dñs petit in suis paupib⁹ d suis bonis.
ipse se difficilem nõ exhibeat. Math. xv.
Amen dico vobis. q̃mdiu fecistis vni ex
his fratrib⁹ meis mimis. mihi fecistis/ ꝛc.
⁊ vt vno multa ꝯphendã ad volũtatẽ dñi
nõ ad suã debet hr̃e respectũ minister. vel
in seruando. vel in largiẽdo bona dñi sui/
Aug⁹. Maledict⁹ dispensator auar⁹ cui
largus est dñs. Circa eos ꝟo q erubescũt
se xp̃o ꝑuire attende q̃nta sit eoꝝ fatuitas
Erubescũt em̃ de eo ꝙ recte incedũt ⁊ gl'i
ant de eo ꝙ claudicãt/ erubescũt ꝙ ei serui
unt cui seruire regnare est ⁊ gl'iant seruire
dyabolo/ erubescũt ꝑuire ei cui angeli ser-
uire gl'iant ⁊ nõ erubescũt seruire ei qui ꝓ
pter indignationẽ ⁊ vilitatem a dei serui-
tio in ꝑpetuũ est repulsus dyabolo scz/
Et nota ꝙ q̃nqz de causis bonũ est ꝑuire
deo/ Primo qꝛ illi⁹ voluntati q̃ seruit deo
omia seruiũt/ iuxta illud Bern. Fideli hoi
totus mũdus diuiciaꝝ est/ totus plane est.
qꝛ tam ꝓspera q̃m aduersa ipsi⁹ eque oĩa
seruiũt ei ⁊ coopant in bonũ/ ecõtrario ãt
ille qui seruire deo rẽnuit iusto di iudicio
rebus vilissimis seruit vt dyabolo. vel im
mũdicie pcti. vel infimis creaturis diui-
cijs vel delicijs. Scdo qꝛ deus q̃si studet
ad exaltationẽ eoꝝ qui sibi seruiũt/ iuxta
illud ps̃/ Annunciate inter gentes stu. ei⁹.
Exemplũ potes hr̃e in Daniele. Joseph
Josue ⁊ Dauid/ q̃s exaltauit. Qualit xp̃s
exaltatur⁹ sit sibi ꝑuiẽtes. ꝑpendere potes
ex crucis exaltatõe/ que ꝑuiuit xp̃o breui
tempe. ⁊ satis duro ꝑuitio. ⁊ ita exaltata ẽ
ab eo/ vñ Aug⁹. Crux transiuit de penis
latronũ ad frontes impatoꝝ/ q̃d faciet ds
fidelib⁹ suis si tantũ honorẽ ꝯtulit penis
suis. Tercio ꝟo qꝛ xp̃s sibi seruiẽtes poti
us amicos reputat q̃z seruos/ iuxta illud
Joh. iiij. Jam nõ dicam vos ꝑuos sz ami
cos meos. imo reputat eos filios/ iuxta il
lud/ Ego dixi dij estis ⁊ fi. ex. omẽs/ imo
reputat eos q̃si in genere parẽtele sibi at-
tinentes/ iuxta illud Math. xij. Quicũqz
fecerit voluntatẽ pr̃is meis qui in celis ẽ
ipse me⁹ frat. ⁊ soror ⁊ mat est. In q̃ multũ
dissimilis est diuitib⁹ hui⁹ mundi/ qui sibi
ꝑuiẽtes nõ vident etiã hoies reputare/ im
mo min⁹ caros eos hr̃e vident q̃z iumẽta
sua. Quarto ꝓpter illud verbũ dulce quod
hẽtur Joh. xij. Ubi sum ego ibi et mister
meus erit/ nõ sic diuites h⁹ seculi q̃ mag-
nũ dedecus sibi reputarẽt si ministri eoꝝ
sederent cũ eis ad eandẽ mensam. Quito
vero qꝛ xp̃us redditur⁹ est vicẽ ꝑuientib⁹
suis/ cũ em̃ q̃euerint a misterio eoꝝ ip̃e eis
mistrabit/ iuxta illud Luc. xij. Et trãsiẽs
mistrabit illis/ ministrabit inq̃m seip̃m fer
culũ sufficiẽtissimũ tã corpi q̃z aie/ aie suffi
cientissimũ erit ferculũ ꝑm deitatẽ/ corpi
ꝑm hũanitatẽ. Ezech. 16. Similã ⁊ mel ⁊
oleũ comedisti.

De eodem Sermo. IIII. in ordine. 9.

Hic iam queri
tur inter dispẽsatores/ vt q̃s
fidelis inueniat. j. Coꝝ. 4.
Hic p̃mo habes materiam
ꝑmonis ad platos/ scdo ad doctores/ ter-
cio ad omẽs/ Et si multa ꝯmẽdabilia sint
in dispensatore/ p̃cipue tñ ꝯmẽdabilis est
in eo fidelitas. vnde ꝓuer. 28. Vir fidelis
multũ laudabit/ ⁊ Ecci. 33. Si est tibi ꝑu⁹
fidelis sit tibi q̃si a. t/ ⁊ sic sapientes huius
mũdi hanc spẽaliter req̃runt in suis dispẽ
satorib⁹ sic etiã xp̃s. vñ. Mat. 24. Quis
putas est fidelis seru⁹ et prudens/ quẽ cõ.
dñs. s. f. s. ꝛc/ licet duo noiet q̃ attẽdenda

sunt in eo qui debet fieri dispēsator. scz fidelitatem et prudentiā/ fidelitatē tñ pmittit tanq̄ pcipuā illi etiā mercedē reddendam esse ostendit. ¶ Dat. xxv. di/ qz sup p. f. fi/ su. mul. te. ⁊ sed hodie rarissimū inuēit in dispensatoribꝫ ecclesie qō pcipue xp̄us requirit. ¶ Jam em̄ grit̄r q̄liter alios inter dispensatores fidelis inueniat/ ¶ In pmitiua ecclesia in illo puo collegio dñi. xi. fuerunt fideles. ⁊ vnus infidelis iudas sc̄z et hodie inter. xij. dispensatores vix vnus fidelis inuenit/ q̄n inuenitur vn⁹ petrus. in ueniunt. xij. iude furātes filios dei. q̄ dant ꝓgnatis suis puer. xxvij. ¶ Multi homies mīficordes vocant/ virum aut̄ fidelē q̄s inueniet. ¶ Vocant aūt prelati mīficordes cum ꝑ sint crudeles/ quadam em̄ falsa benignitate. pmittunt filios suos spūales a lupis infernalib⁹ deferri/ ⁊ nō clamant ne q3 vnū ꝓbum increpatōis pferunt. ¶ Et notandū q̄ tria sunt genera dispensatoꝝ ⁊ ad q̄libet illoꝝ fidelitas req̄ritur. ¶ Primi sunt plati/ scōi doctores/ tercij q̄ sunt in statu inferiori. ¶ Fidelitas ptinēs ad platos ꝓsistit in q̄nq3/ scz in diligentia custodiendi/ audacia resistendi/ solercia pascēdi/ in discretiōe distribuēdi/ moderatōne puniendi. ¶ Triplici rōe debet esse solicitus plat⁹ ad custodiēdas anias sibi ꝓmissas/ ¶ Primo. qz sanguine x̄pi empti sunt/ Si quis haberet de vestib⁹ x̄pi valde diligēt custodiret eas/ Si ꝙ hr̄et aliquid q̄ eēt de corpe eius vt sanguinē vel lacrimā diligenti⁹ custodiret/ q̄liter ergo debet custodire aias quas sanguī suo ꝓposuit. p illis sanguinē suum effundendo. ¶ Scōo qz in piculo anime sue peunt aie ille si ex culpa sua peunt. vñ. iij. Re. x. Quicūq3 effugerit ex oibus his q̄s adduxero in man⁹ vestras. erit aia ei⁹ p aia illi⁹. Ezech. xxxiij. sanguinē eius de manu speculatoris requirā/ ¶ Tercio ꝙ qz si prelatus nō adduxerit q̄ntum in se fuerit aias sibi ꝓmissas ad deū/ faciem dñi nō videbit/ vñ Ben. xlviij. Nō videbitis faciem meā nisi fratrem meū minimū adduxeritis vobiscū/ debet ergo plat⁹ custodire eos qui sibi cōmissi sunt sic ipse diligēt custodirz sanguinē x̄pi si haberet in vase. ⁊ sicut vitam ꝓriā/ cū mors sibi imineat ex eoꝝ pditiōe. et sicut regnū celoꝝ. cū a visione faciei dei que vtiq3 est regnum celoꝝ excludatur. nisi eos secū adduxerit. ¶ Audacter etiā debet resistere mordentib⁹ gregem Job. xix. Contere bam molas iniq̄ de dentib⁹ illi⁹ auferebā predā. j. Re. xvij. Pascebat ku⁹ tu⁹ gregē patris sui. et veniebat leo vel vrsus. ⁊ tolebat arietem de medio gregis/ et p seq̄bar eos ⁊ p̄cutiebā/ Eccī. 7. noli fieri iudex nisi valeas virtute irrumpe iniq̄tates/ ¶ Bon⁹ pastor aiam suā po. p ouib⁹ suis. Joh. x. x̄ps in cruce scapulis suis obumbrauit nobis/ suscipiēdo sup se ictum. quē deus pater nobis minabat. sustinuit mortē temporalē vt nos liberemur a morte etna/ sic etiā platus sustinere debet mortē temporalē p grege suo. si opus fuerit/ ¶ De mercenario sic legis Joh. x. Mercenari⁹ aūt q̄ nō ē. pastor vi. lu. ve. disp. o. et fugit. ¶ Debet etiā platus esse solers ad pascendū subditos sibi. j. Pet. v. pascite eū qui in vobis est gregem domi/ ⁊ Ezech. xxxiij. Vle pastoribus israel qui pascebāt semetipsos/ ⁊ subditur ibi/ q̄d crassum erat occidebat⁊/ gregem aūt meū nō pascebatis/ cū natura doceat bruta aīalia diligentiā habere ad puidendum fetibus suis de cibo/ et pagani a lege naturali edocti de cibo puideāt/ patet inexcusabiles esse patres spūales. q̄ nō credunt se teneri ad puidendū cibum spūalem filijs suis/ nec remordet eos conscientia q̄ eos fame pire pmittant/ non attendentes q̄ x̄ps carnem suā ⁊ sanguiem cibum spūalem facit vt in filijs suis vita spūalis sustentetur/ ¶ in quo exemplum dat eis q̄ etiā ꝓpria carne et sanguine debent pascere filios suos si opus esset. aliq̄m vita spūalis in eis deficiat/ ¶ Non minor est virtus q̄m querere parta tueri. sic x̄ps seipsum expendit. p restaurāda vita spūali/ sic de seipso vita spūali. cibo in sacramēto altaris vult eam ꝓseruare. vñ Joh. vi. Panis quem ego dabo vobis ca. m. est. p m. vita. ¶ Discretus etiam dz esse platus in distribuēdo patrimoniū x̄pi/ vel etiā ministeria ecclesie/ nō debet dare. ꝓpriis ꝓgnatis que vult x̄ps filijs suis dari. Deutro. j. Date ex vobis viros sapientes et gnaros. quoꝝ ꝓuersatio sit pbata in tribub⁹ vr̄is/ vt ponam vobis ꝓncipes eos. ¶ Debet etiā platus esse discretus i moderatōne pene. vñ Isa. xxviij. Ponam in pōdere iudiciū

et iusticiam in mensura/ Cōtra illos vero qui in hoc infideliter se habent. dr Amos vi. Conuertitis in absinthiū iudicium/ et iusticiam in terra relinquitis/ ⁊ Ezech. 33. Laterib⁹ ⁊ humeris impingebatis. ⁊ cornibus vr̄is ventilabatꝫ omnia infirma pecora. ¶ De moderatōne in puniendo dat Greg. Regulā dicens. siue plectendo siue parcendo hoc solum bene agitur/ quo vita hominū corrigatur. ⁊ Seneca in libro d̄ clementia/ tam omnib⁹ ignoscere crudelitas est q̄m nulli/ modū tenere debem⁹ sed quia difficile tp̄amentū est. quidq̄d pl⁹ eq̄ factum est. in ꝑtem hūaniorē p̄ponderet. Sunt q̄ dicunt quādo aliquis peccauit/ bonū est cum talis sic fecit vt sic puniat̄/ volentes reddere vnicuiqꝫ qd̄ meruit/ cū poti⁹ illud deberent dicere sic infirmatur talis sic curetur. sic cecidit sic releuet̄. sic depaupat⁹ est sic recupetur. Si tales possent facere qd̄ intendunt. ad quid teneret dn̄s vniuersale iudiciū. si vnicuiqꝫ ꝑm merita sua redditū esset/ poti⁹ sunt prelati positi vt infirmis sint adiutores salutis. q̄m vt reddant eis ꝑm merita eoꝝ/ cum ip̄i nō possunt eis reddere mercedē de bonis q̄ agunt. quid ita sitiunt vindictā de malis sumere que faciūt. ¶ Seq̄tur de fidelitate doctoꝝ que in q̄nqꝫ ꝯsistit. scꝫ in dictoꝝ vel doctrine aptione/ in breui tractatōne/ in sentētiaꝝ pondere/ in loquēdi dulcedine vel suauitate/ et in traditōe vtilium. de p̄mo legit̄. j. Coꝝ. xiiij. Si incertā vocem dederit tuba q̄s se p̄parabit̄ ad pugnam/ Sunt q̄ gladium verbi diuini inuoluunt et abscondūt in decore ꝑmonis/ ꝓculdubio maledicti sc̄ iuxta ꝓphetā dicentē/ maledictus q̄ ꝓhibet gladiū suū a sanguine. potius videtur tales venditores esse gladioꝝ/ q̄m pugnatores/ qui gladios inuolutos ferunt/ in magna copia/ ⁊ nunq̄ꝫ ex eis ad nudum ꝑcutiunt/ ⁊ vere freq̄nter tales ꝓ vili feruore hominū ꝑmonē dei vendūt. ¶ Breuiloqu⁹ etiā debet esse doctor/ quia omne supuacuū pleno de pectore manat vn̄ Isa. x. verbū abbreuiatū faciet dn̄s sup terrā/ lr̄a nr̄a h̄t. ꝯsummatōꝫ et abb̄uiationē dn̄s d̄s exercituū faciet sup terrā/ si d̄s abbreuiauit verbū suū vt posset comp̄hēdi ab homib⁹/ quanto magis nos debem⁹ abbreuiare verba nostra. ¶ De tercio legit̄. Nūeri. xviij. Dedi vobis medullam frumenti ⁊ ordei/ nō debet esse doctrina in solis verbis/ que siliquis porcoꝝ videtur similis/ Luc. xv. legitur de filio ꝓdigo qui pascebatur siliq̄s porcoꝝ. et est siliqua genus leguminis sonori. et follibus vacuis/ quod ventrē magꝫ onerat q̄m reficiat/ sic dicit Interl. vnde significat doctrinam que in solis verbis est. Dulciter etiam debent loqui doctores. ⁊ q̄si ex cōpassione. Greg. sup illud Ezech. iij. Sedi manens iuxta eos. ille sermo libēter auditur/ qui a paciente ꝓferur. ⁊ in eodē sup illud. Deuoraui librum/ et factus est quasi mel/ illi loq̄ suauiter de deo nouerūt/ qui totis visceribus amare didicerunt Prouer. xvj. Qui sapiens est corde/ appellabit̄ prudēs/ et qui dulcis eloquio maiora repiet. De q̄nto legitur Ephe. iiij. Omnis sermo malus ex ore vestro nō ꝓcedat. sed siquis bonus est/ ad edificationē fidei/ qui det gratiā audiētibus/ Potius deberēt doctores querere vtilia/ q̄m subtilia/ et apta/ q̄m alta. ꝓuer. xv. Sermo oportun⁹ optim⁹ est. ¶ Fidelitas v̄o eius/ qui est in statu inferiori similiter potest attendi circa q̄nqꝫ/ Primū est vt ip̄e bona sibi ꝯmissa nō dissipet. Scd̄m vt ea studiose multiplicet/ Terciū vt dominū parte lucri que ad eum ꝑtinet nō defraudet/ Quartū vt bona sibi ad dispensandū ꝯmissa ꝓditiose sua nō faciat/ Quintum vt castrum sue bone fidei cōmissum/ hosti dn̄i non tradat. De p̄mo legitur Luce. xvi. Et hic diffamat⁹ est apud illū. eo q̄ dissipasset bona ipsi⁹ Isay. xiiij. Tu em̄ terrā tuā dispdidisti. Trib⁹ aūt modis fit dissipatio ista/ p̄mus modus est quādo aliquis se et sua que debuit expēdere ad dei honorē et aīe sue vtilitatem/ expendit in d̄i ꝯtumeliam. et anime sue damnationē/ sic accidit in eis qui vitam suam expendunt in seruitio dyaboli/ ꝯtra illud Prouer. v. Ne des alienis honorem tuum. et annos tuos crudeli. Item in illis qui seruos dyaboli instantissime inuitant/ Filijs vero dei duros se exhibent/ diuites dilaniant vt de bonis eorum accipiant/ paupes v̄o vix possunt aliq̄d ab eis obtinere. Scd̄s modus est quādo aliquis ab opere incepto desistit anteq̄ꝫ ꝯsūmauerit/ vn̄ in ꝓuer. Qui mollis est et dissolutus frater est sua

opera dissipant. Qui nullo amore vel desiderio ad opus ligatus est, talis operum suorum dissipator reputatur. ¶ Tercius modus est quando aliquis quod verbo edificat exemplo destruit. vnde Eccli. 34. Unus edificans et vnus destruens, quid prodest illis nisi labor. ¶ Circa scdm notandum quod circa multiplicationem triplex potest esse infidelitas. Prima est cum pecunia domini abscondit. vnde Math. xxv. Reprehendit seruus malus et piger qui pecuniam domini sui absconderat. ¶ Scda est cum pecunia in mercibus que minoris lucri sunt ponit, hec infidelitas est in illis qui legem dni per quam animas lucrari possunt relinquunt et phisicam vel leges per quas temporalia lucrantur addiscunt, nunquid infidelis esset nuncius alicuius mercatoris qui domino suo emere posset scarletum eodem precio quo emit burellum si eum non emeret. Tercia infidelitas est in eis qui merces domini vendunt vbi minus vendibiles sunt, sicut accidit eis qui parisius docent vbi doctrina eorum vix auditur et alibi nolunt docere vbi doctrina eorum cara haberet. ¶ Circa tercium notandum quod lucrum bonorum operum in tres partes diuiditur. Prima pars est gloria que ad deum pertinet iuxta illud apli. Ipsi soli honor et gloria. Scda pars est exemplum bonum quod pertinet ad proximum. vnde Math. v. Sic luceat opera vestra coram hoibus, vt vi. opera vestra bo. etc. Tercia pars est vtilitas mercedis que pertinet ad eum qui opera bona facit. Deum ergo defraudat parte sua lucri qui gloriam querit de bonis operibus que agit. Bernar. Fidelis reuera famulus es si de multa gloria domini tui et si non exeunte a te tamen transeunte per te. nil manibus tuis adherere contingat. De illis qui bona sibi commissa perditiose sua faciunt certum est quod cum infideliter se habeant in paucis ipsi non constituentur super multa. vnde Luc. xvi. Si in alieno fideles non fuistis. quod vestrum est quis dabit vobis. alienum vocat bonum transitorium. vestrum vero eternum, et idem Qui fidelis est in minimo et in maiori fidelis est, et qui in modico iniquus est et in maiori iniquus est, quod bona nra commissa sint nobis, ita quod in illis habeamus misterium. et non nature dominium. ostensum est in illo sermone. Sic nos existimet homo etc. Tercie dominice aduentus. ¶ Circa quintum notandum quod velut castrum nostre bone fidei commissum est nobis corpus nostrum. vel anima nostra, vulgariter dicit quod bonum castrum custodit qui corpus suum custodit, sed melius castrum custodit qui animam suam custodit. hoc castrum dyabolus sibi reddi querit cum peccatum carnis suggerit. Castrum vero anime sibi reddi querit quando peccata spualia suggerit, quando vero nos suggestioni eius consentimus castrum nobis a deo commissum. hosti eius tanquam proditores tradimus et valde infideles sumus, precipue si non permittamus nuntium ad dominum nostrum pro succursu, cum ipse possit nobis subuenire et etiam velit, non enim vult castrum ab heredari. j. Cor. x. Fidelis deus est qui non patietur vos tentari. super illud quod potestis. Nuncius qui ad deum permittendus est in tentatione est oratio. vnde super illud Intret in conspectu tuo oratio mea. dt glo. ¶ Magna virtus orationis ostendit, quod quasi quedam persona ad deum intrat, et illuc mandatum peragit quo caro peruenire nequit. Inexcusabilis est qui prius castrum suum reddit quam pro succursu miserit, vel qui non expectat succursum pro quo misit. ¶ Refertur de quodam qui de peccato luxurie tentabatur quod cum tantum inualuisset tentatio vt amplius non posset resistere, ipse prostrauit se ante crucifixum dicens. hoc modicum terre habebam domine a te non possum amplius tenere eam. reddo eam tibi. ¶ Salutationibus beate virginis fugatus est dyabolus sicut refertur de iuuencula quadam, que cum recessisset a iuuene quodam quem amauerat et iuuenis multis precibus temptasset flectere et non potuisset, dyabolus in forma iuuenis cepit eam tentare quem primo non agnouit iuuencula sed post hoc perpendit, non poterat tamen expedire se a dyabolo nec valebant multa sibi consilia que ei data fuerant sed ad vltimum. dictum sibi fuerat quod si dybolus ad eam veniret flexis genibus alte diceret, Aue maria. quod cum fecisset ita fuit confusus dyabolus, quasi de claua vna in fronte percussus fuisset. et ait dyabolus intret in buccam eius qui te hoc docuit.

Dominica. IIII. Sermo. I.
In ordine. jo.

Gaudete in domino semp iterũ dico gaudete modestia vr̃a nota sit oib⁹ hoibus ad Phyl. iiij.

¶ Ecclesia sicut in festo natalis recolit ortũ filij dei in mundũ istum. sic in tempe aduẽtus rep̃sentat temp⁹ ante natiuitatẽ saluatoris. et ostendit magna desideria que habebant antiqui patres / quibus saluator erat ꝓmissus de eius aduentu. quod ideo facit ecclesia vt fideles gaudeant ⁊ regratientur de beneficio iam accepto. prout vident magnitudinẽ desiderij p̃cessisse in antiquis de beneficio ꝓmisso / pauci tamen sunt qui hoc hodie recogitent. Bernard⁹

¶ Cum ardorem desiderij patrũ suspirantium xp̃i in carne p̃sentiam frequẽtissime recogito / ꝯfundor et pungor in me metipso / et tunc vix cõtineo lacrimas. tantũ pudet tepoꝛis torporisq3 miserabilium temporꝝ horꝝ. cui nanq3 nostrum tantum ingerat gaudium hui⁹ gratie exhibitio. quantum accenderat veterib⁹ sanctis desiderium ꝓmissio / ideo ad gaudiũ monet ecclesia dicens. Gaudete in domino ⁊c. ¶ Notandum ꝙ vir iustus quadruplicit̃ debet gaudere in domino. ¶ Primo ꝙ est tam de bono dominio. In psalmo. Beat⁹ populus cui⁹ domin⁹ deus eius. ¶ Ad bonitatẽ vero hui⁹ domini ¶ Primo facit hoc ꝙ ip̃e est benignissim⁹ preceptor. iubens honesta. leuia. facilia ⁊ vtilia Math. xi. Jugũ meũ suaue est ⁊ onus meũ leue. j. Jo. v. Et mãdata eius grauia nõ sunt. ¶ Scdo facit ad bonitatẽ eius / ꝙ ipse ẽ potẽtissim⁹ ꝓuisor et ꝓtector. Aug⁹ / Non habet xp̃s vñ alat paupes suos. ⁊ Ps̃. Domin⁹ ꝓtector vite mee. a quo tre ¶ Tercio hoc ꝙ ip̃e est liberalissimus retributor seruitiũ. modicũ regno celoꝝ remunerans. Gen̄. xv. Noli timere abraam ego ꝓtector tuus sum ⁊ merces tua magna nimis. ¶ Item ad bonitatẽ eius facit / ꝙ domiatio sua paterna est nõ tyrannica / iuxta illud Malach. vlt̃ / Parcam eis sicut parcit vir filio suo seruienti sibi. et videbitis quid sit inter iustũ et impium. ⁊ inter seruientẽ deo. et non seruientem ei. ¶ Ad bonitatem etiam domini facit ꝙ ipse factus est frater noster et socius presentis miserie / exemplo pacientie sue ꝯsolans in miseria pene / misericors ad liberandũ a miseria culpe. hoc magno desiderio videbatur petere salomon. Cañ. vl. Quis mihi det te fratrem meũ sugentem vbera matris mee / et Isay. xlix. Laudate celi et exultet terra. iubilate montes laudem. qꝛ domin⁹ ꝯsolatus est populũ suũ / et pauperꝝ suoꝝ miseret̃. In hoc domi⁹ populũ suũ ꝯsolatus ẽ / ꝙ trigintatres ãnis. dignatus est ei facere societatẽ in hac valle miserie. Aug⁹ / Magna membris ex capite ꝯsolatio / modo etiã domin⁹ ꝑ expientiam nouit et miseriam et pauperꝝ miseretur. / Homo enim indigens misericors est Pruer. xix. Hebre. ij. dicit̃ de xp̃o ꝙ debuit per omnia fratribus assimilari vt misericors fieret. i. in actu ostenderet misericordiã quã habebat in natura ¶ De bonitate h⁹ dñi legit̃ Sopho. ij. Querite dominũ omnes mansueti terre / qui iudiciũ ei⁹ estis operati / querite iustum. querite mãsuetũ.

¶ Qui in peccato mortali sunt non possunt hoc modo gaudere in domino / qꝛ habent dyabolũ dominũ qui pessim⁹ domi⁹ est / et ꝓtector ꝑuersissim⁹ grauia et inhõesta et facienti noxia p̃cipiens. vñ Sap̃. v Dicunt damnati. lassati sumus in via iniquitatis et ꝑditionis ⁊ ambulauim⁹ vias difficiles ¶ Item dyabolus impotens est ad ꝓtegendum suos ab eo quẽ ad ei⁹ suggestionẽ offendunt / qđ ptz ex h̃ ꝙ se ip̃m non potest defendere / ideo Joh. xvi. Dicebat domin⁹ ꝙ spũssanctus in aduentu suo argueret mundũ de iudicio dei quod non timebat / cum tamen p̃nceps hui⁹ mũdi iam iudicatus esset / verisimile est ꝙ valde dure iudicabit domi⁹ vermiculum vilem ꝯtra deum se erigentẽ / cũ ita dure iudicauerit tantum p̃ncipem scz luciferum superbientẽ / ipse etiam non habet festucã vnam de suo vnde possit sibi seruienti prouidere / p̃terea seruientiũ sibi nõ est remunerator. sz potius iugulator vl̃ cruciator /

¶ Secundo potest vir iustus gaugere in domino / ideo quia habet dominũ in archa cordis sui. iam per gatiam / sperans se habiturum illum in futuro per gloriam / mirabilẽ thesaurum habet. qui habet deũ in corde suo / si totum mundũ haberet nõ

esset ita diues. Aug⁹. Qui veram fidem habet de deo nõ cupit in hys miserijs fieri diues, maius em̃ est ei deus q̃ mundus ⁊ Sap̃.xi. Tanq̃ momentũ statere sic est ante te orbis terrarũ, et tanq̃ gutta roris añlucani. ps̃. Deus cordis mei et ps mea deus ineternũ, ⁊ Treñ.iij. Pars mea. domin⁹ dixit aĩa mea ꝓpterea expectabo eũ. Item in psal'. Et nunc que est expectatio mea. nõne dominus. Hoc modo non possunt gaudere mali. cũ nil boni habeant, ex quo deũ nõ habent, nihil em̃ est hoĩ bonũ sine se bono. vt ait Señ, ⁊ sicut cũ deo oĩa bona veniũt ad hominẽ iuxta illd̃. Sap̃. Venerũt mihi oĩa bona pariter cũ illa, qd̃ de sapientia increata intelligit̃, sic deo recedente oĩa bona recedunt ab hoĩe, nihil em̃ remanet ei qd̃ vere sit ei vtile. Tercio potest vir iustus in dño gaudere.i. in bonis que dñs suus habet et q̃ suis facit, vñ põt dicere. domini mei ẽ terra ⁊ plẽitudo ei⁹ ⁊c. Latitudo r̃gni xp̃i. magna materia gaudij debet eẽ seruis ⁊ fratribus xp̃i. vñ Apoc̃.xix. qm̃ regnauit dñs deus noster op̃s gaudeam⁹ ⁊ exultemus ⁊ demus gloriã deo. Quarto dz gaudere vir iustus in dño.i. vt ita maneat in dño per amorem, nõ em̃ debet aliq̃ gaudiũ suscipere ꝓpter qd̃ a deo recedat, hoc modo mali non gaudent in dño cum gaudiũ quod ipsi habent. eis eum auferat, ⁊ ꝓpter hoc potius deberet eẽ illud. de quo gaudent causa doloris q̃ gaudij, ideo iocũditas mala morte amarior reputat̃ a salomone. Ecc̃i viij. Inueni inq̃t mulierẽ morte amariorẽ, mors aĩam separat a corpe sed iocũditas mala a lõge meliori aĩam quia a deo, ideo viri sancti poti⁹ mori elegerunt q̃ iocunditati ꝓhibite ꝯsentire. Monet aũt ecclesia ad gaudendũ semper in domino. quia gaudium in domino siue gaudium spirituale, ita non est ad horam sicut gaudium mundi. Job.xx. Gaudium ypochrite adinstar puncti, de gaudio vero spirituali. Prouer.xv. dicitur, q̃ secura mens quasi iuge ꝯuiuium. Ideo autem bis monet ad gaudendũ, quia gaudendũ est d̃ bonis vie ⁊ de bonis patrie. Et notandũ q̃ gaudium huius mundi multiplici ratione amandum non est, primo quia ore dei maledictum. Luce.vj. Ve vobis diuitibus qui habetis hic ꝯsolationem vestram, quis audeat gustare cibum ab aliquo sancto maledictum, quomodo aliquis audet sumere gaudium ab ipso sancto sanctorũ maledictum. Dauid. Renuit consolari anima mea. Secundo quia gaudium mũdi fatuum est. Et hoc dupliciter. Primo quia ex fatuitate ꝓuenit, vnde Luce.xix. Dominus flens super hierusalẽ ciuitatẽ gaudentem ait, quia si ꝯgnouisses ⁊ tu suple fleres, innuẽs ex cecitate esse q̃ ip̃i gaudebant. Prouer.iij. Stultorum exultatõ ignominia. Eiusdẽ.xv. Stulticia est gaudiũ stulto, immo insania videt̃ esse. Gaudium em̃ talium s̃m Aug⁹ est gaudium freneticorum, Frenetici infirmitatẽ suam nõ agnoscentes rident, cum amici eorum fleant qui eorum infirmitatem agnoscunt, sic tales gaudent cum mater ecclesia ploret pro eis. immo ipse filius dei periculũ eorum plorauit. Berñ. Compatitur dei filius et plorat, homo patitur et ridebit. Nõne multũ fatuus est qui nescit intelligere illud quod puer nascens clamat ei. Puer nascens plorando predicat in mundo isto plorandum esse non gaudendum, sicut tangit Aug⁹. sup̃ illud Ephe.v. Redimentes tempus quoniã dies mali sunt. Puer inquit qui nascitur a ploratu incipit nec ridere potest statim nat⁹. plorat, ꝓpheta sue calamitatis. lacrime testes sunt miserie non dum loq̃tur et iam prophetat. Secundo est fatuum gaudium hui⁹ mundi ab effectu, quia infatuat hominem. vñ est quasi vinum quod infatuat homines habentes debilia capita, nisi aqua misceatur, sic gaudium huius mundi homines infatuat corda debilia habẽtes, nisi aqua tribulationis misceatur, vt patet in salomone qui non ꝓhibuit cor suum quin omni voluptate frueretur. vt habetur Ecc̃s ij. Ideo infatuat⁹ est. vt habetur. iij. Re. xi. Vinum istud potest intelligi illud de quo legitur, Amos.ij. Et vinum damnatorum bibebant in domo dei sui. Tercio non est amandum gaudium huius mũdi quia breue est, vnde Job.xx. Gaudium ypochrite ad instar puncti. Quarto quia non est purum, risus enim dolore miscebitur etiã in presenti. Boeci⁹. Dulcedo humane felicitatis multis amaritudinib⁹ re

spersa est. amatores mundi nõ possunt ve
rũ gaudiũ hr̃e in rebus hui⁹ mũdi, qꝛ aut
respiciunt hui⁹ mundi mala aut bona. de
malis certum est ꝙ sunt eis cã tristicie. bo
na vero trãsitoria sunt eis causa peccati.
peccatũ autẽ hꝫ tristiciam sibi annexã et
sic sunt eis causa tristicie. ¶ Item notan
dũ ꝙ ille qui ht abũdantiã bonoꝝ tpaliũ
vix aut nunq̃ pt ducere vitã iocundã, qꝛ
aut amat ea aut nõ amat ea, si nõ amat ea
sunt ei oneri. vnde potius faciunt ad mi-
seriam q̃m ad iocũditatẽ. Si vero amat
ea. et cũ amor sit fames spiritualis. ⁊ fame
licus est in miseria, constat ꝙ bona tempa
lia etiã si amenť faciunt ad miseriã Ecci.
v. Qui amat diuicias fructum nõ capiet
ex eis. preterea cum amor sit vnio aman-
tis et amati ipse quasi vnum est cum di-
uicijs suis, vñ omni mutationi subiacet
cui ipse subiacent, vñ miserrim⁹ est. Quin
to vero gaudium mundi aufert gaudium
spũale qd melius ẽ. Bern. Delicata est di
uina ꝯsolatio et non datur admittentib⁹
alienam. Sexto quia inique venit gaudi
um illud vt frequẽter, vñ Prouer. ij. Qui
letãtur cum malefecerint ⁊ exultãt in reb⁹
pessimis, vñ Aug⁹. Quid est seculi gaudi
um. breuiter dico seculi leticia est impuni
ta neq̃tia. scꝫ luxuriari. in spectaculis nu-
gari. ebriositate ingurgitari et turpitudi-
ne fetere ⁊ nihil mali pati. Septimo quia
gaudiũ istud vertetur in tristiciã, scꝫ quia
vna gutta gaudij in mille modios amari
tudinis. Luce. vi. Ue vobis qui ridetis
nũc, qꝛ lugebitꝫ et flebitꝫ Job. xxi. Ducũt
in bo. di. su. ⁊ i pũ. ad infer. de. puer. xiiij.
Extrema gaudij luctus occupat. Seqť
(Modestia vestra). id ẽ rõnabilis ꝯuersa
tio (nota sit omnib⁹ hoib⁹) Modestia ra-
tionabilis ꝯuersatio dr. quia hominis ra
tionẽ hñtis est vt modũ ponat in dictis
suis ⁊ in factis, q̃ em̃ sequiť impetũ animi
sui inter bruta animalia. nõ inter homies
reputãd⁹ est. exemplũ modestie dedit no-
bis deus. i mensura oĩa disponẽdo Sap.
xi. Modestiã etiã nobis ꝯmendat christ⁹
exemplo suo, vñ sup illud. ij. Coꝝ. x. Ob-
secro vos per mãsuetudinẽ ⁊ modestiã xp̃i
dicit Glo. Christ⁹ ꝓuocat⁹ lenem animũ
ostẽdit, ⁊ in correctõib⁹ modũ nõ excessit.
¶ Modestia est vnus ex duodecim fructib⁹
spũssancti. de quibus legiť Gal. v. ¶ Item
est vnum illoꝝ quibus ornãtur electi dei.
vnd̃ Col. iij. Induite vos sicut electi dei
sancti ⁊ dilecti viscera misericordie benig-
nitatẽ ⁊ humilitatẽ ⁊ modestiã. ⁊ j. Thy.
iij. Oportet episcopũ irrep̃hensibilẽ esse ⁊
non ꝑcussorem sed modestum, ad hãc etiã
monemur. j. Pet. iij. vbi sic legitur, Oẽs
vnanimes in oratione estote, ꝯpacientes
fraternitatꝫ amatores. misericordes. mode
sti humiles. ¶ Et notandũ ꝙ triplex est
modestia. scilicꝫ modestia oris, cordis, et
operꝫ. Modestia in corde duplex est, que
dam restringit superfluitatem cogitatio-
num ad quã modestiam inducere nos de-
bet. illud Mich. ij. Ue qui cogitatis inu
tile. Alia que restringit supfluitatem desi-
deriorum ad quã monemur. ꝑma Thy. v.
vbi diciť. habentes alimenta ⁊ quibus te
gamur hys cõtenti simus. Modestia ve
ro oris constringit supfluitatem verboꝝ
ad quã monemur. Ecci. xxv. vbi dicitur.
Non des aque tue exitum nec modicum.
aquã vocat spiritussancti verba, iuxta il-
lud Prouer. xviij. Aqua ꝓfunda verba ex
ore viri, eo ꝙ difficile sit verba retinere si
cut et aquã, de hac aqua dicitur Prouer.
xvi. Qui dimittit aquam caput ẽ iurgio-
rum. Modestia vero operis excessum in
opib⁹ restringit. De q̃ modestia possum⁹
intelligere illud Ecci. xi. Est qui locuple
tatur parce agendo quod de spũali locu-
pletatione verũ est. homo impetuosus ex
impetuositate sua quandoqꝫ in peccatum
incidit, vnde omnia bona sua amittit et
sic depauperatur. Homo modestus licet
quandoqꝫ non tantum boni faciat sicut
homo impetuosus, tamen bona sua meli-
us seruat, ⁊ sic locupletatur et plus habet
quietis spiritualis. Ecci. j. Somnus sa-
nitatis in homine parco, id est quies sine
turbatione est in homine modesto. Spe-
cialiter autem modestia necessaria est in
verbis. iuxta illud Prouer. xi. Qui mode
ratur labia sua prudentissim⁹ est et preci-
pue necessarium est labia moderari in cor
rectione hominũ, alioquin facile occidit
homo quem sanare debuit. Prouerb. xij.
Qui suauis est viuit in moderationibus
id ẽ vitam suam seruat moderãdo verba
sua, in suis monitionibus relinquit con-

tumeliam. id est cauet. ¶In hoc q̄ dicitur. (nota sit omnibus hominibus) innuitur q̄ vita nostra debet lucere primo ad exēplum. christiano enim necessaria est bona conscientia ꝓpter seipsum. bona autem fama ꝓpter primum. ideo baptizati inungūtur chrismate quod ꝓficitur ex oleo et balsamo. oleum pertinet ad nitorem cōscientie. balsamum ad odorem bone fame. Ro xij. ¶Prouidentes bona non tm̄ cor̄ deo sz etiam coram omnibus hominib⁹. vbi ꝺt Glosa. Qui ꝓscientie famam negligit crudelis est. ibi etiā ꝺt Glosa. Augustini. Propter nos conscientia nostra sufficit nobis. propter vos aut̄ fama nostra debet pollere in nobis. Eccī. xli. ¶Curā habe de bono nomine. et ¶Prouer. xxij. ¶Melius est nomen bonum q̄m diuitie multe. ergo deterior est detractor qui nomen bonum furatur alteri. q̄m fur qui furatur ei terrenas diuicias. Eccī. vi. ¶Melius est nomen bonū q̄m vngenta pretiosa. ¶Et sup hoc verbū. (nota sit omnibus hominibus) dicit Ambrosius Exemplo eorū vult alios adquiri. ¶Cum enim lucebūt opera illorum non deerunt. qui imitentur bonū illorum (modestia vestra) Unde hic modestus est qui modo est tentus. id est qui sub mensura in omnibus continetur (ita sit nota omnib⁹ hominibus) vt bonum testimonium vobis reddāt. vnde bene sequitur. quia dominus prope est. Vicino enim dño libenter testimoniū seruus haberet a primis. (Ita nota sit omnibus hominib⁹) vt ipsi edificatiōis exemplū accipiant. ¶Item vt videntes. deo gratias agant. et sic vnum quo ad te. alterum quo ad proximum. tercium quo ad deum. ¶Dominus prope est et ideo ꝓmissum opus suum non negligatis. ¶Ité vel insolētes fieri caueatis. ¶Item ipsius substantiam nō superflue aut pompatice expēdatis. ¶Primum fieret malum. secūdū deterius. tercium pessimū. ¶Nihil soliciti sitis. ꝓ defectu temporaliū. ꝓ victoria hostium. pro dilatione eternorum. ¶In hys enim omnib⁹ dominus prope est nobis. qui de primo ait Math. vj. Nolite soliciti esse dicētes. Quid māducabi⁹ aut quid bibem⁹ ꝛc. ipse etiam adiutor fortis ¶Et iterum. prope est vt veniat dies eius ¶Primum incipientes. secundum ꝓficientes. tercium perfectos vrget.

¶De eodem Sermo. II. In ordine. jj.

¶Dominus prope est. ¶Nihil soliciti sitis. ad ¶Phyl. vltimo. Hoc verbum frequentat ecclesia tempore isto. que frequentatio signum est q̄ verbū sit benigni magistri. ¶Verba enim valde vtilia solēt magistri repetere. ¶Circa quod verbum. scilicet q̄ dominus prope sit.

¶Notandum q̄ domin⁹ tripliciter prope est. ¶Primo est ꝓpe. id est ꝓxime nobis attinens. ¶Frater enim noster est quod debet esse causa magni gaudij ⁊ magne fiducie. ¶Bernardus. ¶Puto iam non spernere me poterit christus. os ex ossibus meis ⁊ caro de carne mea. ¶Augustin⁹. loquēs de filio dei naturali. multos inquit filios ꝺi emit vnicus filius dei. fratres sibi sanguine suo emit. ne solus esset. ꝓbauit reprobatus. redemit venditus. honorauit vilipendatus. viuificauit occisus. ¶Dubitas q̄ dabit tibi bona sua. qui non dedignatus est suscipere mala tua. ¶fraternitatem istam multum desiderabat qui dicebat. Cant. vltimo. ¶Quis mihi det te fratrem meum sugere vbera matris mee. id est marie que est mater nostra per gratiā. fouens nos et pregens ad modūmatris. q̄m nobis bona sit hec fraternitas. patebit. in recessu anime a corpore. cum demones parati erunt ad rapiendū. ¶Quantū gaudium erit viris iustis. cum videbunt fratrem suum volentem et valentem ferre auxiliū. ¶Prouerb. xviij. ¶Frater qui adiuuatur a fratre quasi ciuitas munita. ¶Similiter in die iudicij magna causa fiducie poterit esse iustis. q̄ videbunt fratrem suum iudicem. pater enim non iudicat quemq̄m. sed omne iudiciū dedit filio. Joh. v. Tunc agnoscetur quantum sit amanda ista fraternitas. De hac propinq̄tate predixit Dauid loquens. erit inquit tan. li. q̄ō plan. est secus de. a. ¶Aque sunt populi. iuxta illud. scōo ¶Regū. xiiij. ¶Omnes morimur. et q̄si aque in terram dilabimur. que non reuertuntur. ¶Unde sicut fatuus esset qui cursum aque defleret. sic fatuus est qui mortem mortalium deflet. tunc filius dei plātatus est secus decursus aquarū. quando

omnibus mortalibus similis factus est/ lignum plantatū iuxta aquam q̄ manet in loco suo. fluente aqua/ sicut spiritus ꝑm diuinitatē immortalis erat huic ligno adherere debet qui sentit se ꝑclitari in mari huius mundi. Aug⁹ Si fluxus temporalium rerum trahit te in precipiciū/ tene te ad lignum quod plantatū est secus decursus aquarū ¶ Secundo dominus prope est quia appropinquauit regnū celorum/ Math. iij. Penitentiam agite appropinq̄bit em regnum celoꝝ/ valde ꝓpinquiores modo sunt homines regno celoꝝ etiā diuine visioni q̄m essent ante aduentum filij dei/ Tunc enim nō erat via in celum nisi per infernum/ Omnes enim descendebāt ad inferos postq̄ adam amiserat regnum eternum per multa milia annoꝝ non potuit illud habere nec deum videre/ modo autem in momento vno lucratur homo regnum celoꝝ vel per baptismū vl' p martirium vel etiam per contritionē que tāta potest esse/ Prope est etiam dom⁹ comparatione status qui erit post mortem q̄ adeo longe erit a peccatorib⁹ salus/ q̄ ipi nō cessarent ad querēdum eum per centū milia annoꝝ/ et tamen non possunt ad eū peruenire. Luce. xvi. Eleuans autem dines oculos suos cum esset in tormentis/ vidit abraam a longe et post/ Inter nos ⁊ vos chaos magnum firmatum est vt ipsi qui volunt hinc transire ad vos non possunt neq̄ inde huc trāsmeare/ Ideo optimum est consilium peccatoribus. Isay. lij. Querite dominū dum inueniri potest/ inuocate eum dū prope est. ¶ Tercio prope est dom⁹ quia in proximo ꝑm representationem ecclesie nasciturus est in mūdo isto/ ⁊ spūaliter venturus ad eos qui fuerint preparati/ ꝓpinquior videtur esse hominibus tali tempore q̄m multis alijs tēporibus. quia multis ecclesie precibus inuocatus est/ Solent etiam principes dare munera in magnis festiuitatib⁹/ vnde ipse etiam seipsum tali tempore dedit mūdo/ puulus em nat⁹ est nob. Isay. ix. bene autem subditur. (Nihil solliciti sitis) ꝑm vnamquāq̄ harum ꝓpinquitatum ꝑm primam non/ quia non oportet fratrē christi nimis solicitum esse de hys que sunt necessaria p̄senti vite. tantūmodo ad xp̄m se bñ hēat et debito modo/ sic nō oportet fratrē regis ffrancie multum solicitum esse de victu suo ⁊ vestitu. tantūmodo se bene habeat ad fratrem suum. Math. vi. Nolite solliciti esse dicētes/ Quid māducabim⁹ aut quid bibem⁹ aut quo opiemur/ Ite quantum ad scōm non oportet homines nimis solicitos esse ad adquirenda temporalia/ quando vident tempus opportunū ad adquirendum regnū celoꝝ. et ipsum deum/ nō deberet homo ita cor suum totum dare ad adquirendū temporalia sicut multi faciunt/ etiam si crederet q̄ totum mūdū posset adquirere. cum ipse posset adquirere deum qui in infinitum plus valet q̄m totus mundus/ Augustin⁹. Qui veram fidem habet nō cupit in his miserijs diues fieri/ maius em̄ est deus q̄m mundus/ Fatuus esset ad quem ꝓtineret regnum vnū ex parte patris/ et terza alicuius pauperꝫ militis ex parte matris. si adhereret hereditati materne neglecta hereditate paterna. ex quo speraret q̄ ad hereditatem paternam posset puenire/ sic valde fatuus est qui huic valli miserie in qua Eua mater nostra nos posuit adherer. celestibus neglectis/ Ite quātū ad terciū appropinquā te tāta solennitate ⁊ aduēiente tanto dño debemus dimittere solicitudinē de alijs rebus/ et intendere circa tantum hospitē/ Eccī. ij. Qui timent dominum preparabunt corda sua. et in conspectu illius sanctificabunt animas suas/ orationi multū instandum esset tali tempore/ vnde subditur. (Sed cum omni obsecratione cum gratiarum actione petitiones vestre innotescant apud deum) oratio accipitur p prece sine adiuratione/ Obsecratio vero pro prece facta cum adiuratiōe. vt cum dicit Per natiuitatem tuā libera nos dñe (Innotescant apud deū). i. ita feruentes et deuote sint. vt digne sint ad deum intrare. Eccī. xxxv. Oratio humiliantis se nubes penetrabit et donec appropinquet non cōsolabitur/ et non discedet donec altissim⁹ aspiciat/ De hac oratione humili exemplum habes Math. xv. In illa muliere feruente que se catellis comparauit/ cum eam dominus canibus comparasset/ peti

tiones vo cū grariaꝝ actōe fiūt ideo pre/ponēde ſt. Qui eīm vult alia ipetrare gra/ꝝ oz eſſe de pterit/qz nō eſt dādis dignꝰ. q̄ non agit gratias de datis. ſic dicit Blo/ſa. Ille ſpirituali aduentu in ſolēnitate p/xima dignus erit/ qui in aduentu filij dei in mundum (quem modo eccleſia repſen/tat) gratus et deuotꝰ debito modo fuerit/

¶ Eſt eīm gratiarūactio ſm Chriſo. ſup ma thēū. Inuitatio ad plus dandū.

¶ De eodem Sermo. III.

¶ In ordine. jz.

Dominus pro/pe eſt) paratus dare qđ ne/ceſſariū eſt. Jdeo (Nihil ſoli/citi ſitis zc) de tpalibus/ſed ſolicitudinē curā veſtram in dño z ipe vos enutriet. ¶ Ubi notādū qꝫ hoc verbū (dñs ꝓpe eſt) multū freqntat eccleſia tpe iſto. vo/lens illud cordibus hominum infigere tā quā valde neceſſarium eis. ¶ Unde ꝓmo dñs ꝓpe eſt peccantibus/preſens enim eſt eis vt merito de eius preſentia erube/ſcāt. Boetius/ Magna nobis ſi diſſimu/lare non volumus indicta eſt probitatis neceſſitas/cum ante oculos tanti iudicis agamus cuncta cernētis. Unde quidam ait. Cum quid turpe facis quod me ſpe/ctante ruberes/ Cur ſpectante deo non magis inde rubes. Actuū. xvij. Non lon/ge eſt ab vnoquoꝝ noſtrum/ in ipſo enim viuimus. mouemur et ſumus. ¶ Domin⁹ etiam ꝓpe eſt manenti in peccato vt eū a peccato reuocet/ vnde Apocal. iij. Ego ſto ad oſtium et pulſo/ ſi quis mihi ape/ruerit intrabo et cenabo cum eo/ Ue illi qui per annum vel p multos facit deum expectare ad oſtium ſuum/ De ꝓpinqui/tate dei ad eum qui manet in peccato ſuo/

¶ Exemplum tale habes in vitas patrum/ Quidam frater impugnabat a fornicatio/ne/qui veniens in quendam vicum egypti adamauit filiam ſacerdotis paganorum. qui cōſilio accepto a demone ſuo/ noluit eam ei dare. niſi ille renūciaret deo/ z bap/tiſmo/et fidei/et ꝓpoſito monachi/ cui tan/dem ille conſenſit/et vidit colūbam exire de ore ſuo et volare in celum. et cum ſacer/dos renūciaret demoni ſuo/ qꝫ ipſe vellet hec omnia facere/ Reſpōdit demon. No/li filiam tuam ei dare/quia deus eius non receſſit ab ..ſed adhuc iuuabit eum/ z re/diens ſacerdos dixit ei. nolo eam tibi da/re/quia deus tuus adhuc iuuabit te/ z nō receſſit a te/ Audiēs frater dixit in ſemet ipſo. hec maxima eſt bonitas dei/que me recipit/cum tamen negauerim etiam ipm/ et cum inuenerit me nūc malum/cur rece/dam ab eo/ et veniens narrauit illud cui dam ſeni in heremo/ Senex autem labo/rauit ꝓ eo per tres ebdomadas/et roga/uit deum dicens/ Domine da mihi banc animam/et exaudita eſt oratio eius/ nam completa prima ebdomada requiſiuit a fratre/ſi aliquid vidiſſet/ qui dixit ei/ſe vi/diſſe columbam ab altitudine celi circa caput ſuum ſtantem/ Secunda ebdoma/da vidit frater columbam venientem iux/ta caput ſuum/ Tercia ebdomada com/pleta vidit frater colūbā ſtantem ſupra ca/put ſuum/et intrauit in os eius/ tunc dix/it ſenex. Ecce ſuſcepit deus penitentiaz tuam. Attende tibi met/et eſto ſolicitus.

¶ Tercio eſt ꝓpe dominus peccatori fugienti ab eo addendo peccatum pecca/to/quaſi enim ſequitur eum monendo eū vt redeat/ iuxta illud. Jſaye. xxx. Aures tue audient verbum poſt tergum monen/tis/ z Hieremie. iij. Dicit deus ad animā peccatricem/ tu fornicata es cum amato/ribus multis tamen reuertere dicit domi/nus et ego ſuſcipiā te/ Si aliquis rex ſpe/cioſiſſimus z ditiſſimꝰ duceret pauperem/ inuenculam et illa reliquiſſet eum/ pau/peri leproſo adherendo/ quāta dignatio eēt ſi rex dignaretur recipere eam/ Quam ad/miranda eſt ergo bonitas regis glorie qui cum ſit ſpecioſus forma pre filijs hominū/ tamē animam que ſibi deſponſata fuerat. poſtquam dyabolo adheſit eo ꝓtempto. dignatur recuperare/ mira inſania. fugit homo peccatoꝝ deum. et currit ad infer/nalem lupum. Cum ouicula naturaliter/ lupū fugiat et ad paſtorē curzat. ¶ Quarto pe ē domin⁹ peccatori penitenti et ad de/um reuertenti/ in quacunqꝫ hora ingemu/erit peccatoꝝ. iniquitatē ipſi⁹ dñs non re/cordabit ampli⁹. ij. Re. xij. dixit dō pecca/ui dño z tam cito dixit nathan/ dominus

transtulit peccatū tuum/ ⁊ in psalmo. Dixi confitebor aduersū me iniusticiā meā/ ⁊c. ⁊ Luce.xv. Cum filius prodigus rediret ad patrem suum et adhuc longe/ vidit eū pater eius et misericordia motus est ⁊ occurrens cecidit sup collum eius. et osculatus est eum/ et subditur/ Cito pferte stolā primā et induite illum/ stola vestis est. vñ prima stola est gratia prima qua deus induit animam in presenti/ Secunda stola est gloria qua induet in futuro/ exemplum habes de hac propinqtate in latrone bono. Luce.xxiij. Memento mei domine ⁊c Cui domin⁹. hodie mecum eris in paradiso. Quinto prope ē domin⁹ existenti in tribulatione vt subueniat/ vel pacientiam dando. vel ab ea eripiendo/ sed melius liberat cum pacientiam dat/ sicut dt Gregorius/ in psalmo Juxta est domin⁹ hys qui tribulato sunt. c. Item cum ipso sum in tribulatōe. Bernard⁹. Quacunqz hora seuiat tribulatio non putes te esse derelictum/ sed memineris scriptum esse/ Cum ipso sum in tribulatione. Sexto prope ē dominus vnicuiqz ad reddendum ꝟm merita sua/ Johel.iij. Cito velociter vicissitudinem reddet in caput eorum. Jaco. iiij Judex ante ianuam assistit. Apoc.iij/ Ecce veniam cito/ si dominus moratur⁹ esset etiam per mille annos/ tamen respectu p̄mij futuri vel pene. esset quasi vna hora. Juxta illd. mille anni añ oculos t. tan. di. hesterna. q̄ p̄terijt Mat. 24. Si dixerit ille malus seruus in corde suo moram facit domin⁹ meus venire. et ceperit percutere conseruos suos/ manducet autem cū ebriosis. veniet domin⁹ serui illius in die qua non sperat/ quandoqz est mors ꝓpinquior homini q̄m ipse credat/ vt patet in illo diuite. Luce.xij. qui dicebat/ Anima mea habes multa bona posita in annos plurimos/ cui dictū est. Sulte hac noc. ⁊c

De eodem Sermo. IIII.
In ordine. j3.

Dominus prope est ⁊c. Triplici ratione frequentat ecclesia verbū istud Primo vt fideles audientes dominum suum prope esse/ honesti⁹ se habeant. sic enim solent dicere ministri domus/ dominus venit tenete vos in pace. Idem enim solēt dicere discipuli adueniente magistro/ Et vere iustū est vt in tanta solennitate et circa tantam solennitatē homines honestius se habeant/ ⁊ propter aduentum tanti domini a malo cessent/ (Isa.j. Quiescite agere puerse discite bñ facere) tēpore illo quo rep̄sentat ecclesia q̄ filius dei ꝓ nobis reliquit tot et tanta bona/ vnde iustum est vt saltem tempore tali peccata ꝓ eo reliquamus/ Hiere.xij. Dimisi hereditatem meam/ reliqui domū meam. Secundo frequentat ecclesia istd verbum/ vt homines audientes tantum dominum prope esse/ non pigritentur preparare que preparanda sunt/ et circa hoc debet esse tali tpe opa et solicitudo fidelium/ quomodo scilicet debito modo se preparent tanto hospiti. Et notandum q̄ hec preparatio in tribus consistit/ scilicet in hospicij mundatione/ in vestium pulcritudine/ in epularum delectabilitate. Domum mūdat confessio. Dauid. Confessio et pulcritudo in cōspectu eius. Ista duo possunt esse in cōspectu dei. ita q̄ eum nō offendāt in hospicio quo ipse declinet/ scilicet pulcritudo baptismalis innocentie et humilis confessionis/ Est magna rusticitas hoīnum q̄rundam qui regem glorie volunt recipere in domum suam inquinatā imuudicia peccati. vsqz ad fenestras sensuum/ et absqz aliq̄ mundatione dom⁹/ videtur q̄ nō sufficiat eis q̄ paruulus semel in stabulo pro eis iacuerit/ nisi etiam modo ponant in stabulo/ cum tamen glorificatus regnet in celo/ Si vis loqui de confessione Require de ea in vltimo sermone vltime dominice. In diebus illis saluabitur iuda/ Et in tractatu d accidia in capitulo de dilatione confessionis.

Ad pulcritudinē vero vestium monet nos. Isay.lij. dicens. Induere vestimentis glorie tue hierusalem ciuitas sancta/ Vestimenta glorie dicuntur vestimenta spiritualia ad differentiam corporalium que ignominiosa videntur/ ꝟm illud Bernardi. Qui gloriantur d veste sua. similes sunt glorianti de cauterio/ quia propter peccatum Ade introductus est vsus vestium/ Unde vestimenta glorie solen-

nia vestimenta intelligi possunt/ sicut eñ corpora in magnis festis pulcriora habēt vestimenta q̄m in diebus ferialib⁹ sic anima pulcrius debet esse ornata in magnis festiuitatib⁹ q̄ in alio tempore/ Ad hanc etiam pulcritudinem vestium monemur. Baruth. iiij. vbi dicitur/ Exue te hierusalem stola luctus et vexatiōis tue et indue te decore et honore/ Triplex vero vestis necessaria erit in natali. scilicet vestis puritatis siue castitatis/ et hūilitatis ⁊ caritatis/ Prima vestis est quasi de bysso/ Secūda est quasi violacei coloris/ Tercia vero est quasi purpurea/ Prima vestis conueniens est in festo isto. in magna enim puritate seruāda est humana natura/ quā cōstat nobis diuine nature associatā in xp̄o/ et tali associatione. quā nunquā diuisio sequetur/ sic crux in maiori reuerentia habetur postquā coniuncta fuit dominico corpori q̄m ante/ Vestis etiam humanitatis multum est cōueniens in festo isto. in quo ad humilitatem dei exemplo ꝓuocamur. Aug⁹/ Medicina tumoris homīs est humilitas christi/ erubescat homo esse superbus. quia humilis factus est deus/ ⁊ Bern̄. loquens de illo verbo/ paruulus datus est nobis. studeamus inquit effici sicut iste paruulus./ discamus ab eo quia mitis est et humilis corde. ne magnus scz deus sine cā factus sit homo ꝑuulus Isa. xliiij/ Utinam dirumperes celos ⁊ venires/ a facie tua mōtes defluerent/ id est superbi humiliarentur/ Caritas etiam vestis est valde ꝯueniens in festo isto/ vnde Bern̄. loquens de filio dei incarnato ait. Nō hoc loco p̄dicatur magnus domin⁹ et laudabilis nimis/ sed paruus domin⁹ ⁊ amabilis nimis/ Paruulus vtiq; qui natus est nobis. ip̄e modo nobis omne amabile. ipse pater et frater et domin⁹ et minister premiū et exemplum/ Sunt autē hec tres vestes necessarie in hoc festo/ propter hoc q̄ in curia illa quā tunc tenebit ecclesia erunt tria genera personarū/ scilicz homo et deus et angelus/ humilitas ergo necessaria erit qua deo placeamus/ hac placuit ei beata virgo Luce. j. Quia respexit humilitatē ancille sue/ ⁊ Cant. j. Cum eēt rex in accubitu suo nard⁹ mea dedit odorem suum/ nardus est humilis herba. vnd̄ humilitatē significat/ puritate vero placebit ecclesia angelis/ puritas enim hominem angelis assimilat et quasi angelum facit. Bernard⁹/ Quid decentius castitate de homine angelum facit/ similitudo eñ et placere facit et amari. iuxta illud Eccī. xiij. Omne animal diligit simile sibi/ caritate vero placebimus hominib⁹/ amor vero ignis est/ Ignis vero non potest melius accendi q̄m igne sic nec amor potest melius accendi q̄z amore/ vis amari ama. et loquitur h̄ de opere dilectōz. p̄ma Joh̄ iij. Qui habuerit substantiā huius mūdi. ⁊ viderit fratrē suū nccītatē habere ⁊ clauserit viscera sua ab eo. q̄uo caritas dei manet in eo./ Filioli mei non diligamus verbo nec lingua sed opere et veritate. hec operit si quid turpitudinis est in homine. Prouer. x. Uniuersa delicta opit caritas/ Ve illi qui in solennitate nudus apparebit Apocal. xvi. Beatus qui custodit vestimenta sua ne nudus ambulet et videāt homines turpitudinem eius/ tria etiam festa festo natalis coniuncta monent nos ad caritatem. ad puritatem. ad humilitatem/ festum beati Stephani. qui tante caritatis fuit q̄ genibus flexis ꝑ suis lapidatoribus exorauit/ monet nos ad caritatem/ Festum iohannis qui virgo fuit ad puritatem. festum paruuloꝝ innocentum ad humilitatem. De delicijs vero preparandis tanto hospiti in tanta solennitate

Notandum q̄ delicie sunt ei esse cum filijs hominū. Prouer. viij. Non cum porcis. id est luxuriosis. canibus. id est detractoribus ⁊ serpentibus et bufonibus cupidis circa terrena amore et solicitudine repentibus et superbis/ qui dyaboli veneno inflantur. Joh̄. iij. Ego cibum habeo manducare quē vos nescitis. cibus ei⁹ est puritas bonoꝝ operuz. Cañ. ij/ Dilectus mihi ⁊ ego illi qui pascit̄ inter lylia. i. inter bona opera pura intentiōe facta/ ⁊ q̄r lyliū sex habet folia possum⁹ hoc spāliter intelligere de sex opib⁹ miscdie. beati sunt vere misericordes cū quibus deus facit sollennitatē venturā in multis mēbris suis. scz in multis paupib⁹. Math. xxv/ qui dicit q̄d vni exmīmis meis fecistis mihi fecistis

Sed multi sunt q̄ multas expēsas faciunt vt dyabolum splendide ꝓcurent in hoc festo scilicet in membris suis. id est in superbis hominib⁹. deus vero nō inuēiet i hospicijs eorum vbi caput suū reclinet/ specialiter vero laus et glorificatio apponenda est deo q̄ delicie in hoc festo. pſ. Quid māducabo carnes tauro. aut sang. byr. po. Immola deo sacrificium laudis. ¶ Ad hoc facit illud. tali die facta est multitudo milicie celestis laudantium et dicentiū. Gloria in excelsis deo. Luce. ij. Ostendentes qualis sit operatio angelorum in celo vt ad similem operationē reuocarentur homines in terra. Sed nihil repꝛesentat ita in terris quodāmodo celestis habitationis statum sicut alacritas laudantium deum. Dauid. Confiteant tibi populi deus ꝓfiteantur tibi populi omēs. q̄ subditur causa cum dicit. terra dedit frūctū suum/ et loquitur de ꝓfessione laudis/ terra dicitur beata virgo que dedit fructum sufficientem et hominibus et angelis ad eternam refectionem. ¶ Isa. lij. Laudete et exultate simul deserta hierusalem. quia ꝓsolatus est dominus populū suum. redemit hierusalem/ parauit dom⁹ brachiuꝫ sanctum suum in oculis omniū gentium et incarnari fecit filium suū. Q̄ deus multum glorificādus esset ꝓ assumptione humane nature figuratum est in hoc q̄ salomon fecit duos cherubin in lateribus arche habentes pedes obliquatos/ et quasi ad iubilandū eleuatos vt in tripudijs habent mulieres saltando iubilantes/ archa figurat dominicū corpus. Duo cherubin quasi iubilantes iuxta arcam sunt clerici et religiosi filium dei factum hominē glorificantes/ sicut deus ꝓ nobis se sine modo humiliauit. sic quasi sine modo eum glorificare et exaltare debem⁹. ¶ Et notandum q̄ quadruplici ratione debemus conari ad bene recipiendū tantum hospitem in festo isto. Primo ꝓpter hoc quia diu est q̄ ecclesia incepit eum inuitare nobis/ scilicet in p̄ncipio aduentus. et post. non fuit dies in qua nobis eum non inuitaret/ vnō poterit dicere se quasi derisum esse ab ecclesia si non bene recepimus eū/ satis enim habemus de tempore ad preparandum/ preterea instantia preparatōis reliquit diligentiam preparatōis. ¶ Secūdo ꝓpter persone sublimitatē. Altissimus est enim h̄ qui apud nos hospitari debet. ¶ Tercio ꝓpter huius hostis vtilitatem. Alij hospites auferri solent. sed cum isto hospite veniunt omia bona. Juxta illud Sap. vij. Venerunt mihi pariter omnia bona cum eo/ loquitur de sapientia increata que est fili⁹ dei. Quarto quia nisi hūc hospitem habuerim⁹ pessimū habebim⁹. hospitem scz dyabolum. Ue illi cuius hospicium dyabolus in tanta solennitate inquinabit. omnia bona in ꝓspectu h⁹ hospitꝫ fugiūt. ¶ Tercio frequētat ecclesia verbum ꝓpositum/ vt homines intelligentes dñm suū ꝓpe esse/ exeant obuiā ei. Math. xxv. Ecce sponsus venit exite obuiam ei. Obuiam vadit christo qui exercet aliq̄ de operib⁹ suis que solent cōmendare aduentum ipsius vt est sancta meditatio vel oratio/ vel auditus diuini verbi/ Nūeri. xi. Cum descenderet nocte sup castra ros/ descendebat pariter et manna. ros est sermo dei modo rozis ardorem ꝓcupiscentiarū refrigerans/ et ad bona opera fecundans/ hoc descēdente exterius. man. id est fili⁹ dei dulcedo anime descēdit interius/ sed sunt quidam qui cum deberent ire obuiā deo obuiāt dyabolo/ frequentātes malas societates. audientes praua colloquia/ et alia exercentes que solent esse occasio peccandi/ plus amantes vt videtur in hoc festo in hospicium suum recipere dyabolum q̄m deum. ¶ Et notandum q̄ tribus de causis non venit dom⁹ ad aliquos. licz sit prope/ Primo quia ipsi fugiunt eū. pſ. Appropinquauerūt ꝑsequentes me inique a. a. tu/ longe facti sunt. Prouerb. xxviij. Fugit impius nemine persequente. pſ. Qui elongant se a te peribunt. Secundo quia peccata eorum hoc impediunt. Isay. lix. Non est abbreuiata man⁹ domini facere misericordiā vt saluare nequeat neq̄ aggrauata est auris eius vt non exaudiat/ sed iniquitates vestre diuiserunt inter vos et deum/ et peccata vestra absconderunt faciem ei⁹ a vobis ne exaudiret. ¶ Tercio q̄ non inuocatur in veritate/ veritas inuocationis est desideriū cordis. vnde in veritate non inuocat. qui ore tantum inuocat eum. pſ. Prope est dom⁹ omnibus

inuocantibus eum in veritate. Non veīt domin⁹ ad hospicium nisi vbi scit aduentum suum desiderari. Item non inuocatur in veritate ab illis. qui dyabolum inuocant ope. et deū ore. Joh. xij. Prope es tu ori eorum et longe a renibus eorum

Dominica infra octauā natiuitatis dñi sermo. I. In ordine. j4.

Quanto tempore heres puulus est nihil differt a seruo. ad Gal. .iiij. Modo recolit ecclesia qualiter ille q̄ sine estimatōne magnus est p nobis paruulus factus est. et ideo legitur verbum ppositum in ecclesia. quo ostenditur qualiter puul⁹ iste se habuerit. Nota ergo q̄ christ⁹ est heres dei patris Heb. j. Quē ꝯstituit heredē. in ps. Postula a me ⁊ dabo tibi gentes hereditatē tuā ⁊c. Heres iste nihil differebat a seruo. cum paruulus esset. simil' em̄ erat alijs puulis. licet in eo essent thesauri sapientie et scientie absconditi. tamē videbat sapiētia pficere. iuxta illud Luc. .ij. Jesus pficiebat sapi. ⁊c. Secūdo licet omnia posset. tamen apparebat in eo natal' impotentia. loquendi. ambulandi. vt portaretur ab alio qui omnia portabat. Luc. ij. Tulerunt illum in hierusalē ⁊c. Tercio licet domin⁹ omniū esset. subiectus tamē erat matri sue. et fabro ioseph. iuxta illud Descendit cum illis et venit nazareth. et erat subditus illis. Quarto licet esset sine omni macula. tamē signum macule habere voluit scilicet cauteriū circumcisionis. Luc. ij. Postq̄ ꝯsumati sunt dies octo ⁊c. Bernar. Agnus sine macula qui peccati remedio nō eguit. tamen voluit circumcidi. nec vestigium vllum vulneris habens. alligaturam vulneris non refugit. nec repulit cultrū lapideum. in quo solo vetus illa que eraderetur rubigo non fuit. Nos vero impudentes ob feditatem culpe erubescim⁹ agere penitentiā. Quinto ille cui sunt omnes āministratorij spirit⁹ angelici. venit ministrare Mat. xx. Fili⁹ hois nō venit ministrari sed ministrare. ⁊ sic planū est q̄ xp̄s dum paruulus eēt a seruo in predictis nō differebat. Et nota q̄ quadrupliciter datur exemplū fidelib⁹ in christo. Primo exēplū equitatis ⁊ similitudinis amāde in hoc q̄ (nisi in pctis) ab alijs hominibus differre noluit Unde Hebre. ij. dicit q̄ per omnia debuit fratrib⁹ assimilari. hoc expediēs nobis erat. vt exemplo morū. vniformitatē et similitudinem amaremus. quia hoc multū facit ad pacem ⁊ amorē. Ecc̄i. xiij. Omne anīal diligit sibi simile ⁊c. Ps. qui habitare facit. vnanimes domo. Uñ maiores in ꝯgregatiōe deberēt se ꝯformare minorib⁹. Ecc̄i. iij. Quāto magnus es humilia te in omnibus. ⁊c. Math. ij. Quicunq̄ voluerit inter vos maior esse. sit vester minister. ⁊ quicunq̄ voluerit primus esse. sit vester seruus. p̄ma Corinth. ix. Cum essem liber ex omnib⁹ omniū me seruum feci. Secūdo datur in hoc exemplū fidelibus humilit' abscondēdi bona sua vsq̄ ad temp⁹ oportunū. vnde Bern̄. loquens de hoc q̄ xp̄s de nocte voluit nasci. dicit. Ubi sunt qui tam impudēter ostentare gestiunt semet ipsos. tacet xp̄c non se extollit. non magnificat non p̄dicat. ⁊ ecce annunciat eum angelus. laudat multitudo celestis milicie. et tu ergo qui xp̄m sequeris inuentū absconde thesaurum. ama nesciri. laudet te os alienū. sileat tuum. Isay. xxxj. Erat sicut vir qui abs. se a vento. et celat se a tēpestate. In vitas patrum. d̄r sic thesaur⁹ manifest⁹ cito minuit'. Ita et virt⁹ q̄libet depit publicata. nā sicut cera a facie ignis soluitur. ita anima p laudem perit resoluta ab intentiōe sua. Greg. Ille debet publicare bonū quod agit. qui sancta humilitate fundatur. ⁊ nulla elatiōe contingitur Tercio datur fidelib⁹ exemplū. sapienter amādi filios suos. vt nō querant eis suauia sed vtilia. sic em̄ fecit pater miscdiarū filio suo dilecto. paupertatē ⁊ alias aduersitates psperis ei p̄eligēdo. potius debet pater filijs suis puidere in posterū q̄ in p̄senti. Itē cauere debet ne sit misericors crudelr. puer. xiij. Qui parcit v̄ge odit filiū suū. qui aūt diligit illū instāter erudit. in eodē. xxiij. Noli subtrahere a puero disciplinam. si em̄ pcusseris eum virga nō morietur. si virga pcutis eum. animā eius de inferno liberabis. Et. xxix. Uirga atq̄ correptio tribuit sapientiā. puer aūt q̄ di-

mittitur voluntati sue ꝯfundit matrem suam. Refertur de quodam qui ducebat ad patibulū et simulās se osculari patrē suū dentibus abscidit nasum dicēs. patrē fuisse occasionē illius suspendij quia nō corripuerat eum. Eccī. vij. Filie tibi sunt serua corpus earum et non ostendas hylarē faciem ad illas. Idem. xxx. Lacta filium tuum et pauentē te faciet. lude cum eo et ꝯtristabit te. Hiero. Nimia familiaritas parit ꝯtemptū. ⁊ Ibidē. Curua ceruicem ei⁹ in iuuentute et tunde latera eius dum infans est ne forte induret ⁊ nō credat tibi et erit tibi dolor anime ⁊c. Specialiter āt cauere debent parentes. ne filijs suis cito dent potestatē sui. Eccī. xxx. Non des illis potestatē in iuuentute. et. xxxiij. Filio ⁊ mlēri fratri et amico. non des potestatē super te in vita tua et paulo post. melius est vt filij te rogent q̄z te respicere in manus filioꝝ tuoꝝ. Quarto datur exemplum fidelibus pacient sustinendi aduersitates. quoniā a deo dantur nec debent credere ex odio talia dari. sed ex amore cū filio suo naturali dederit quem dilexit. Math. iij. Hic est filius meus dilectus. sufficere debet homi adoptiuo si sic a dō ametur. sicut filius naturalis. Vñ christ⁹ discipulis suis dicit. Joh. xv. Sicut dilexit me pr̄ ⁊ ego dilexi vos. q̄ g̊ a dō flagellatur. nō ideo credat se dei inimicū sz paruulū et ideo necessariā sibi esse flagellationē. ad sui instructionē ⁊ custodiā. Grego. Quid mirū si flagellat custodiēs ꝑuulos domin⁹ quos grandes querit heredes. flagellat hominē ⁊ erudit ⁊ custodit. Isa. xxviij. sola vexatio intellectū dabit auditui ⁊c. ⁊ Hiere. xv. ꝑm aliam translationē. ꝑ omne flagellū ⁊ dolorem erudieris hierusalē. Job. ix. visitatio tua cnstodiuit spiritū meū. Apoc. iij. Ego quos amo ar. et flagel. sicut aliquis poti⁹ gaudet se legitimū filiū esse q̄ꝫ aduiterinū sic poti⁹ debet velle flagellari q̄ꝫ ꝓspari. Hebre. xij. Si extra disciplinā estis ⁊c. Si ꝓmissa patris agnouisti nō timeas flagellari sed exhere dari. curre sub manu patris flagellantis. qꝛ dū flagellat erudit adhereditatē. Noli esse iniquus ⁊ pueril. vt dicas. plus amat pater me⁹ fratrē meū (cui ꝑmittit quidq̄d vult) q̄ꝫ me. qꝛ si me mouero ꝯtra iussionē eius. flagella inuenio. poti⁹ gaude sub flagellis. qꝛ tibi seruatur hereditas. Illis ad temp⁹ parcit. quos in eternū dānabit. vñ glo. sup illd Jac. j. Om̄e gaudiū existimate. ⁊c. Ne indignemi frēs. si mali in mūdo florent. ⁊ vos patimi. qꝛ nō est xp̄iane dignitatꝫ his tꝑalib⁹ exaltari sed poti⁹ deꝑmi mali nihil habēt in celo. ⁊ vos nihil in mūdo. sed spe illi⁹ boni ad qd tenditis q̄dq̄d ꝯtingat in via gaudere debetis. vnde deberent fideles multū gaudere in tribulatiōib⁹. Job. 35. Vbi est de⁹ qui fecit me q̄ dedit in nocte carmina. ps̄. In die mādauit dn̄s misericordiā suam. ⁊ nocte canticū eius ⁊c. Act. 4. Ibant apostoli gaudētes a ꝯspectu ꝯcilij qm̄ digni habiti sunt ꝓ nomine iesu ꝯtumeliā pati ⁊c. Dn̄ica in q̄nq̄gesima inuenies sermonē de illo verbo. j. Coꝝ. xiiij. Cum essem ꝑuulus. de quo potes in hac dominica loq̄ si necesse fuerit.

De eodem Sermo. II. in ordine. j5.

At vbi venit plenitudo tempis. ⁊c. ad Gal. 4. In hac dn̄ica post natiuitatē declaratur qn̄ dn̄s venit. ad quid venit. et a q̄bus receptus. Quādo venit declaratur in introitu misse. Dum medium silentiū ⁊c. Ad quid venit in epistola. scz vt adoptionem filioꝝ recipemus. A quibus receptus fuerit cum dicit. Ecce hic positus est in ruinam ⁊c. (In ruinam) scz iudeoꝝ qui ceciderunt per infidelitatē (In resurrectionē gentiliū) qui surrexerūt ꝑ fidem. sicut ait Joh. ix. In h̄ veni in mundum. vt qui nō vident. videant et q̄ vident ceci fiant ⁊c. qꝛ vero in fine mundi reliquie iudeoꝝ ꝯuertētur ad fidem. Ideo cantatur in fine misse. tolle puerum ⁊c. In hys verbis determinat apl's tria. scz temp⁹ incarnatōꝫ. cū dicit. vbi venit pleitudo tempis. Modū cū dicit. misit deus filium suum factū ex muliere. factum sub lege. Finem id est vtilitatem cum dicit. vt eos qui sub lege erant redimeret vt adoptionē filioꝝ reciperēt. Et destruit hic triplicem errorē. Primo iudeorum asserentiū xp̄m non venisse ibi. vbi venit plenitudo tꝑis. Scdo hereticoꝝ dogmatizantiū xp̄m corp⁹ fantasticū habuisse et non traxisse de virgine ibi. natū ex muliere. Ter⁹ manicheoꝝ dicētiū

Dominica infra octauã Epiphanie

veterem legem a deo non esse ibi. factum sub lege. ¶ Temp⁹ incarnatõis dñi dicit temp⁹ plenitudinis imo plenitudo xpis. ¶ Tempus plenitudinis 9z ꝓpter triplicem plenitudinẽ. ¶ Prima est repletio vteri virginalis. Luc. j. Ecce ꝯcipies in vtero ⁊c. ¶ Scõa est mentis fideliũ vñ Repleti sunt omẽs spũsancto. ¶ Tercia est veteris legis de qua dñs. Math. v. Non veni soluere legẽ sz adimplere. ꝑma repletio fuit causa scde. qz nisi venter virginis replet⁹ fuisset filio dei. scda fideliũ repleta nõ fuissent gra spũssancti. ¶ Scõa fuit cã tercie. qz repletio mentis facit repletionẽ legis. ¶ Plenitudo quoq; tempis 9z ꝓpter sex. ¶ Primo ꝓpter pacis abũdantiã. pñs. Ozietur in diebus ei⁹ iusticia ⁊ abundãtia pacis ⁊c. Joelis. ij. Implebunt aree frumẽto ⁊ redundabũt torcularia vino ⁊ oleo ⁊c. ꝓpter hoc ianuari⁹ in quo natus fuit domin⁹ depingitur sedẽs ad ignẽ. ⁊ comedẽs in abũdantia omnia bona. ¶ Scõo ꝓpter carismatũ largissimã effusionẽ. Joheł. iij. Effundã spm meũ sup omnẽ carnẽ Ezech. 34. Deducã imbrẽ in tempe suo ⁊ pluuie benedictiõis erunt. id est bonoz spũaliũ abundãtia. vnde temp⁹ gre ꝯparatur autumno. Nã sicut que in hyeme germinant. et in vere pululant. ⁊ in estate maturant. colligũtur in autumno. sic etiaz ante legẽ. sancti germinauerũt. In lege pululauerũt in ꝓphis. ad maturitatẽ puenerũt. tempe gratie colliguntur. ¶ Tercio ꝓpter figuraz impletõz. qz pcedens temp⁹ vacuũ fuerat. ꝯtinens figuras sine rebus. Unde altare iubetur inane et vacuũ fieri. et terza repleri. Exo. xx. Altare de terza facietis mihi. quia vetus testamentũ est vacuum. sed xps fact⁹ terza. i. caro repleuit illud. ¶ Quarto ꝓpter ꝑmissoꝝ solutionem Joh. j. gratia ⁊ veritas per ieſum xpm ⁊c. gratia dei redemptio generis humani. que dum per aduẽtum perficitur veritas ꝑmissionis dei. in exhibitione gratie adimpletur. et ita iam exhibita veritate. et impleta ꝑmissiõe lex vetus debet cessare. ¶ Quinto ꝓpter rationalis creature pfectionẽ Eph. j. Propositũ fuit in dispensatiõe plenitudinis temporũ instaurare omnia in xpo que in celis ⁊ q in terris sunt. id est angelos et homines. quia dum hominẽ reducit. magnam ex eo supplet ruinam angelica. ¶ Sexto propter ꝓpositi temporis ꝯpletionẽ. de qua Daniel. ix. Septuaginta ebdomades ab. ⁊c. ¶ Sed quare tantum distulit incarnari ad hoc ãnq; possunt reddi rões. ¶ Prima ne subito veniens nõ agnosceret. ideo voluit vt expectaretur Abacuc. ij. Si moram fecerit expecta illum quia veniens veniet et non tardabit ⁊c. ¶ Secũda vt superbia hominis ꝯuinceret. ad Gal. iij. Conclusit scriptura omnia sub peccato. id est ꝯuicit domin⁹ peccatores esse omnes. ¶ Tercia vt medicus feruẽtius desideretur Isa. xliij. Utinam dirumperes celos et descenderes ⁊c. ¶ Quarto vt potentia medici ostenderetur. vñ Greg. Tanto maioz apparuit potẽtia medici. quanto magis creuit morbus egroti Sap. vi. Sermo tuus domine qui sanat omnia ⁊c. ¶ Quinto vt adepta sanitate nõ vilipendat. vnde fili peccasti non adũcias rem. ¶ Item modus incarnatiõis cũ dicit (misit filium suum) nõ ꝓ pbetam. nõ angelum (factum ex muliere) quia caro eius tantũ oziginẽ habuit a beata virgine. Hiere. xxxi. ¶ Nouũ faciet dominus sup terzam. mulier circũdabit virum ⁊c. vbi dicit Bernũ. Si dixisset femina circũdabit infantem. vel puulum. nec nouũ videret nec mirũ. nunc vero qz nibil tale posuit. sed dixit virũ. verto me ad ꝯceptionẽ et partum. virginalẽ. vbi agnoscitur. longitudo breuis. latitudo angusta. altitudo subdita. pfunditas plana. ¶ Uir siqdem erat ieſus nõ dum natus. sz sapientia non etate. non vigore corpis. sz maturitate sensuum. nõ corpulentia membroz. sed potentia virium. neq; eñ min⁹ habuit sapientie ꝯceptus qm natus. nec est contrarium quod dicit euangelista (qz ieſus pficiebat etate et sapiẽtia et gratia. quia nõ ita accipitur quasi seipso melioz factus sit. sed quia put tempus postulabat. magis ac magis apparuit sapientia et gratia quã habebat. et ita proficiebat apud homines quando illi in eius cognitione pficiebant. apud deũ vero quando eos ad laudem patris a quo hoc esse testabatur ꝓuocabat. ¶ Nouum ergo qdruplíciter fuit. qz creat⁹ in sanctitate. qz ꝯcept⁹ sine virili semine. quia perfect⁹ in sapientia et virtute. quia natus de virgine.

Tribus nanq; modis hoīem dn̄s fecerat scz de viro et muliere. sicut assiduus monstrat vsus. Itē nec de viro nec de muliere sic adam. Item de viro sine muliere sicut euā. Restabat ḡ vnus mod⁹ vt faceret de muliere sine viro. sicut xp̄m. vt sicut causa dānatiōis sumpsit p̄ncipiū a femina. Ita et salutis. ⁊ qꝛ virgo erat q̄ fuit causa mali. forti⁹ illa que fuit causa boī. Itē fact⁹ fuit sub lege nō tn̄ coacte. sed voluntarie quia circūcisus fuit et omēs obs̄uantias legis impleuit. Et hoc ꝓpter q̄tuor causas. Prima ne iudei dicerēt. q̄ legem implere non potuisset. Scd̄a. vt legē a deo datam ꝓbaret. Tercia. vt onera nostra exp̄imento ꝯgnosceret. et nob̄ compati disceret. Qr̄ta vt in seipso veterem legem t̄minaret. Sequitur de vtilitate ibi (vt eos q̄ sub lege e. re.) Duo p̄misit et duo subiūxit. Reddendo singula singul' q̄re itaq; factus est sub lege. vt eos q̄ sub lege e. re. qꝛ magno ḡuamine oppressi a quo eos redemit. et a legꝫ onere liberauit. Gal'. iij. nos xp̄s redemit de maledicto ⁊c. qd̄ scriptū est Deut'. xxvij maledict⁹ qui nō ꝑmanet in s̄monib⁹ legꝫ hui⁹ nec eos ope ꝑficit. fact⁹ ꝓ nobis maledictū scz sustinēdo suppliciū. qd̄ ꝓ maledicto. i. pctō erat. sic scriptū est Deutro. ij. qn̄ peccauit hō q̄ morte plectēdus erat. et ad iudiciū mortꝫ appēsus fuerat in patibulo. nō ꝑmanebat cadauer ei⁹ in ligno. sz eodem die sepeliebat. qꝛ maledict⁹ a deo omīs qui pēdet in ligno. ex hoc ptz q̄ ille tantū maledict⁹ est q̄ peccat. qꝛ deus odit pctm̄. sz xp̄s nō peccauit. sic ostendit Isa. liij. Iniq̄tatez nō fecit nec inuēt⁹ est do. in ore ei⁹. sic nec maledict⁹ a deo. sustinuit ḡ tantū maledictum pene. vt nos liberaret a duplici maledicto. scz culpe ⁊ pene. Itē q̄re fact⁹ est ex muliere scz fili⁹ homīs vt adoptionē filioꝝ dei recipem⁹. Venit nāq; filius naturalis. vt alienos frēs ⁊ coheredes efficeret. Osee. vlt'. ipse inter fratres diuidet hereditatē scz et onus hereditatꝫ. qd̄ est vt ꝑ tribulatōes veniam⁹ ad regnū

Dominica infra octauā Epiphanie.

Sermo. I. In ordine. 16.

Obsecro vos per misericordiā dei vt exhibeatꝫ corpa vestra hostiā viuentē s. deo pla. ⁊c. Ro. xij.

Primo monet ad regimen corpis. qꝛ s̄m Bern̄. status incipientiū circa corpus se habet. ꝓficientiū circa animā se exercet. ꝑfectoꝝ nō nisi in deo requiem habet. viator p̄mo debet ꝓuidere de equo. qui nō sit ita lasciuus vt eū deijciat. nec ita debilis vt in via deficiat. etiam cauere debet hō ne faciat dietam nimiā. Bern̄. Restringe non opprime. seruiat ne seuiat ancilla. ⁊c. (Obsecro vos ꝑ mīam ⁊c.) In p̄mo verbo dat formā p̄latis scz mansuetudinē regendi subditos. Seneca. Generosus est animus hoīs. ⁊ in arduū atq; ꝯrium nitēs facilius ducit q̄ trahatur. Ezech. 33. Cum austeritate ⁊ potentia impabatis. ⁊ dispse sunt oues mee. iij Re. xiij. Dicūt senes ad roboam si locut⁹ fuerꝫ ad eos verba lenia erunt tibi serui cunctis diebus. Per misericordiā potest spēaliter intelligi illa mīa qua dn̄s effudit sanguinē suū ad abluēda peccata nr̄a. ⁊ s̄m hoc ad frangenda corda adamātina sanguine xp̄i vtitur. sic sanguine hyrcino adamas frangi solet. Zach. vij. Posuerūt cor suū vt adamātē ne audirent legē. ⁊ s̄m hoc est adiuratio. vt ei corpora nr̄a offeram⁹ qui corp⁹ suū ꝓ nobis in cruce obtulit. vel de mīa dei spēaliter p̄t intelligi. solent homīes adiurare ꝑ id qd̄ magis amāt. ⁊ cui magis tenent. sic apl'us adiurat nos h̄ ꝑ misericordiā dei quā maxime amare debem⁹. ⁊ cui tenemur maxīe. ⁊ cui⁹ offensam maxime cauere debemus (Obsecro vos per mīam dei) que nobis tot ⁊ tanta bn̄ficia ꝯtulit. filium dei ꝓ nr̄a redemptōe vendidit. ꝓ viuificatōe nostra occidit. ⁊ ꝓ nr̄a ablutione sanguinē eius effudit. ⁊ in nostra defensiōe ip̄m q̄si clypeum in cruce opposuit. vt ꝓ nobis ictum sustineret. et cū inimici essem⁹ in filios dei nos adoptauit. que etiam nos inter tot ⁊ tanta ꝑicula custodit. Misericordie eius suntq; nō sum⁹ ꝯsumpti Tren̄. iij. (vt exhibeatis corpa vr̄a hosti. vi.) ꝑ caritatē (sanctam) ꝑ puram intentionē (placētem) per hylaritatē. Corpa sua hostiā mortuā offerunt q̄ dicunt. qn̄ mortuus fuero sepeliar in illa religione. ⁊ dum viuunt. in peccatꝫ suis ꝑseuerant. anima sepelieť in inferno. ⁊ cadauer vult sepeliri in cymiterio vel in loco sacro. Item hostiā mortuā offerunt q̄ sine caritate que est vita op̄m carnē suā

macerant ieiunando. pegrinãdo. affligũt p penitentiã / illã in sudore vultus sui ꝛc. faciendo. ꝓmum intelligo in eis q̃ in q̃dragesima tarde veniũt ad pniam et magnã ptem ieiunij q̃dragesimalis faciunt i mortali / Scõm in illis qui vadũt ad sanctũ Jacobũ vel romã iniuriã nõ pacificantes / nõ attendẽtes illud Eccĩ. iiij. Qui offert sacrificiũ suum de rapina paupis quasi q̃ victimat filium in ꝓspectu patris / Terciũ intelligo in hys qui de labore viuunt qui pniam a deo iniunctã in sudore ꝛc. agunt / et tñ sic eam inutilẽ reddũt q̃ i mortali remanent / et vñ pñt lucrari regnum eternũ si extra mortale essent ꝛ bonã intentionẽ hr̃ent. lucrarẽ tm̃ aliquid tempale. vel mũ danũ vel amplius / vel mortuã hostiam offerunt claustrales q̃ corpa habẽt in claustro corda in seculo / corpus em̃ mortuũ est qõ ab aia vel a corde sepatum est / hy faciunt inq̃m pticionẽ. vt qui aias dant dyabolo corpa deo / de talibus nõ est mirũ si claustrũ sit eis carcer ꝛ magnũ dolorem sentiant cum ipsi ꝓtinue sustinẽãt quasi mortẽ / mors em̃ est diuisio aie a corpe / hostiã sanctam offerũt qui pura intentõe carnẽ suã macerãt / sanctũ em̃ idem est qõ agyos .i. sine terza / hy sunt q̃ aliqua t̃renitate opa sua inq̃nãt. vtz in illis q̃ pegrinatões faciunt ad Romã vel ad sanctũ Jacobũ / et toto tẽpe vite sue. inde gloriant̃ / similit̃ multi sunt quib⁹ nõ saperet fuitium qõ faciũt in eccl'a nisi terzeno lucro ꝓditum esset / tales ꝓ dimento cibũ quẽ deo prepant tra vel luto inquinãt ꝛ sic ei illũ abominabilẽ reddunt / de⁹ em̃ pascitur opib⁹ bonis. vñ cibum ei prepam⁹ q̃n bona opa facim⁹ / ℈ tales dr̃ in ps̃. Tollite hostias et introite ℣ Ose. iij. Victimas declinast̃ in pfundũ ℣ Malach. j. Quis est in vob̃ qui aperiat hostia mea ꝛ incẽdat altare meũ gratuito / bene placet hostia cũ aliquis carnẽ suam cũ hylaritate mactat Mat. vi. Tu aũt cũ ieunas vnge caput tuũ ꝛc. ij Cor. ix. Hylarem datorem diligit deus. Eccĩ. 35. In omni dato hylarẽ fac vultũ tuũ / illi q̃ cum tristicia ꝛ murmure et amaritudine bona opa faciunt / ponunt velut fel in esca dñi que est bonũ opus / ꝛ potant eũ aceto acerbitat̃ ꝛ tristicie. ps̃. Potauerũt me aceto ¶ Et nota q̃ quidã sunt q̃ corpa sua deo offerunt hostiam viuentẽ p fidem / sanctã p spem / deo placentẽ p caritatem. Alij dyabolo offerunt hostiam fetentẽ vt luxurioſi et ypochrite / q̃ pter vanã gloriã se macerant / etiã quicũq; in dyaboli fuitio corpa sua affligunt.

¶ De eodem Sermo. XI. In ordine. j7.

¶ Dlite cõformari huic seculo. ¶ Notãdũ q̃ cõformatio hui⁹ seculi sic fit / Dũ dus iste fornax est babylonica que q̃tuor fomẽtis succendit̃. scz napta malleol' / pice / ꝛ stupa. ¶ Naptam vocam⁹ qõ remanet de oliuis cũ oleũ exp̃mitur. scz ossa cum fece vel amurca et significat pniam a q̃ si sepe vsus ope⁹ mie qõ in oleo significat / nihil aliud remanet q̃m fomentũ ignis infernalis Jaco. vlt. Aurũ ꝛ argentũ nr̃m erugināuit et erugo eor̃ erit nobis in testimoniũ et mãducabit carnes nr̃as sicut ignis. ¶ Malleoli sũt sarmẽta vineaꝝ ꝛ significãt secularẽ potentiã q̃ q̃ntumcũq; sit magna indiget tñ sustentari a subditis / q̃si paxill'. ¶ potentes h⁹ seculi ad modũ palmitũ si stipiti .i. deo adhereãt. magnũ fructũ faciũt in ecclesia / q̃ntum em̃ ad corpa sunt loco dei. clerici quantũ ad aias. / si ꝛo a stipite sepent̃. fomentũ sunt ignis infernal' / ¶ Jn pice ꝛo que nigra est et inq̃nat / ꝛ accensa tetrum facit odorẽ. luxuria designat̃ / que magne est infamie / vnde vocatur macula in Eccᵒ. xlvij. Jnclinasti femora tua mulieribus / ꝛ subdit̃. Dedisti maculã in gl'ia tua. ¶ Jn stupa ꝛo intelligit̃ vanitas. gl'ie secular⁹ que cito transit sic̃ stuppa cito ad ignem. ¶ Jn fornace ista sufflator est dyabolus / de quo Jsay. liij. Ego creaui fabrum insufflantẽ in igne prunas. ¶ Jn fornace ista p̃icitur aurum ꝛ argentũ. scz alios innocens homo ꝛ egredit̃ inde vitulus / hõ scz vanus ꝛ lasciuus. vt legit̃ Exo. 33. ¶ Notandũ q̃ sunt aliqui q̃ ꝓformare se volunt vnicuiq; in malo / hy sunt silꝛes cameleoni. q̃ videt̃ talis coloris q̃lis est res iuxta quã est. Ipse etiã symie sunt dyaboli. de q̃bus legit̃. iij. Regũ. x. q̃ Salomoni afferebant̃ dentes elephantor̃ ꝛ symie. ꝛ pauones / p que intelligunt̃ tria vicia que abundant in eis qui curias frequẽtãt. ¶ Jn dentibus q̃ candorẽ pferunt. et tamen ledunt

significant verba adulatōis ⁊ deceptiōis / que q̄si candorē p̄tendūt. ⁊ tñ nociua sūt. / In symijs v̄o intelligunt illi q̄ volunt imitari q̄dq̄d vanitatis vidēt fieri. / In pauonibus v̄o intelligūt illi q̄ de magnitudīe caude. i. multitudine socioꝝ gloriant. cōformatio mala ꝓhibet. Deutro. xxij. vbi legitur. / Vir nō vtat veste feminea nec mulier induat veste virili. Abomīabilis ē em̄ apud deū q̄ facit hec / sancti hoīes q̄ viriles debēt esse. nō debēt se ꝯformare malis in vanitatib⁹ eoꝝ. nec mali debēt se ꝯformare bonis ꝑ ypochrisim. Itē notandū q̄ huic seculo nō debē⁹ nos ꝯformare / qꝛ seculū istud monstrū est hñs faciē retro et nō ante. ⁊ caput deorsum ⁊ pedes sursum / Caro em̄ huic spūi dominat in amatoribus h⁹ seculi. / Itē oculos hñt maiores q̄ꝫ ventrē. / plura em̄ expendunt ad pascendū oculos q̄ꝫ ad pascendū ventres / mūd⁹ iste est bestia illa. de q̄ legit Apoc. xiij. que hēbat capita. vij. ⁊ cornua. x. / ⁊ sup cornua. x. diadmata. ⁊ sr̄ capita ei⁹ noīa blasphemie / ⁊ erat sil'is pardo. ⁊ pedes eius sic pedes vrsi. ⁊ os ei⁹ sicut os leonis / pctōr bestia ē. qd̄ figuratū ē. Dañ. iij. / Quid em̄ bestiali⁹ est hoīe q̄ rōnē ht et rōne nō viget / septem capita sunt septē vicia que pctōri dñant. / Septem em̄ dños ht. ex quo ꝯstat ex magna seruitute esse / caput suū scꝫ xp̄m. luxuriosus a se āputat. ⁊ q̄si caput porci sibi coaptat. ⁊ sic de alijs vicijs / Decē cornua sc̄ transgressiōes decalogi q̄bus hō deū impugnat / x. dyademata siue. x. cornua ꝯcāt gloriā quā hñt pctōres de pctis suis. / Nomina v̄o blasphemie sunt verba q̄b⁹ pctōres de pctis suis. se excusant. ⁊ deum accusant. / In pardo v̄o qꝛ est varij coloris intelligitur varietas. ⁊ duplicitas q̄ est in mdo isto / hñt em̄ hoīes aliud in corde ⁊ aliud in ore. ⁊ aliud dicūt h et aliud ibi / pedes v̄o simlies hñt vrso. / manib⁹ hūanis sil'es sūt pedes vrsi. sic pctōres opa hñt similia opibus hoīm / potius tñ opa eoꝝ opa bestiaꝝ sunt / man⁹ hoīm maiorē discretionē et distinctionē hñt q̄m pedes bestiaꝝ / vt q̄si a natura instruantur homīes. q̄ poti⁹ cum discretōe debeāt opari q̄m bestie / pctōres tamen ꝯcupiscentiā suā sequunt absq̄ꝫ discretōe. q. bruta aīalia / ip̄i ad mod̄ vrsi mel tempalis dulcedinis sequūt vsq̄ꝫ ad mortem / os v̄o eoꝝ. est vt os leonis / Fetet em̄ q̄ntum ad mala verba et patulum est quo ad gulositatē. vñ ps̄. Sepulcrū patens est guttur eoꝝ. sepulcꝝ d̄r quo ad fetorem patens quo ad vicium gule. Sequitur. (Sed reformami in nouitate sensus vr̄i vel mentis vr̄e). Nota hanc esse viam ad reformationē imaginis / ignē spūssancti oportet in corde hoīs accendi. de q̄ igne dicit dñs. Ignem veni mittere in terram / ⁊ q̄d volo nisi vt accendat / ad succendendum multū valet verbū dei. vñ ps̄. Eloq̄um dñi inflāmauit eū / ⁊ iteꝝ. Ignitū eloq̄um tuū vehementer / Deinde nisi materia sit valde dura sufficit vt recta forma imp̄mat / qd̄ fit qñ exempla bona añ oculos homīs ponis. p̄cipue v̄o ad hoc valet exemplū xp̄i. Ipse em̄ ē speciosus forma p̄ filijs hominū. / Bern̄. q̄m formosum te in forma mea cognosco dñe iesu non solū ꝓpter diuina q̄b⁹ effulges miracula. sꝫ etiam ꝓpter veritatē ⁊ mansuetudinē ⁊ iusticiā. / Item beatus est dñe iesu qui te hoīem inter homines ꝯuersantē ꝑ viribus se p̄bet imitatorē tui. Aug⁹. Summa religiōis est imitari quē colis / Alij sancti errare poterunt sed xp̄s nō. vñ ipse d̄t. Qui seq̄tur me non ambulat in tenebris / ꝓpter exēpla multum valet ad reformatōeꝫ imaginis esse in bona societate / si aūt cor sit nimis durū necesse est vt malleatio discipline vel alteri⁹ tribulatōis addat. Notandū tñ q̄ in q̄busdam claustris malleat sup ferrū frigidū / Abundat em̄ ibi disciplīa. sꝫ deest ibi verbū dei ꝑ qd̄ fornax diuini amoris succendatur. desunt etiā ibi recta exempla. ⁊ ideo nō est ibi reformatio / vñ in ꝓuer. 27. Si ꝯtuderꝫ stultū in pila q̄si ptisanas feriente desup pilo. nō auferet ab eo stultitia ei⁹ / Seq̄tur (vt ꝓbetꝫ q̄ sit volūtas ei⁹ ⁊c.) cū reformatio fiat ꝑ dei imitationē ⁊ non possum⁹ eū imitari in sapiētia ⁊ potentia / ꝯsequens est vt imitemur eū in bona volūtate. ⁊ ideo seq̄tur vt ꝓbetis ⁊c. Joh. iiij. Carissimi nolite omī spūi credere. sꝫ ꝓbate spūs si adeo sunt / volūtas dei bona d̄r. qꝛ nihil vult nisi bonū / beneplacēs v̄o est illis qui intelligūt et expti sunt / ꝑfecta v̄o est in oī bōitate. vt nihil sit ea melius / vel bona potest dici voluntas eius / qua vult sanctificatōnē nostrā. j. Thes. iij. Hec est

voluntas dei sanctificatio vestra. Hec voluntas dei bona est et misericordia plena cũ mortem meruerit. et dñs p morte sanctificatõz reqrit. Ezech. xviij. Nolo mortẽ peccatoris. ꝛc. Volũtas dei beneplacens est que vult vt homo instet bonis opibus pcipue opibus mificordie, vnde in Osee. Mificordiã volo et nõ sacrificiũ. et Jere. j. Ego sum q̃ facio misericordiã et iudiciũ et iusticiã in terra hec em̃ placẽt mihi. Perfecta aũt volũtas est q̃ dominus vult vt homo p amore ei⁹ pauptatem et alia mala pene volũtarie assumat vl sibi illata a proximo pacienter sustineat. Mathei. xviij. Si vis pfectus esse vade et vende omia q̃ habes et da paupe. j. Thessa. v. Videte ne q̃s malum p malo reddat ꝛc. et seq̃tur (hec est em̃ volũtas dei in xpo iesu ꝛc. Spealiter aũt videt ptinere hoc verbũ (pberis ꝛc) ad claustrales ad q̃s dicit Bernũ. Nõ est nostrũ languere circa ꝯmunia pcepta nec attendere q̃d deus pcipiat sed q̃d velit pfectura nõ pl⁹ sape q̃m oporet sape. j. Lozvij. Scia inflat. Ysidoz⁹ in libro ethimologiaz. credere debemus. discutere phibemur. puer. xv. sicut q̃ multũ comedit mel et nõ est ei bonũ. sic pscrutatoz maiestatis oppmet a gloria. puer. xxiiij. Non erigas oculos tuos ad opes q̃s hre non potes. et xxv. Vel inueniſti. comede q̃ sufficit tibi. et xxx. Qui vehemẽter emungit elicit sanguinẽ ꝛc. Eccs. vij. Dixi sapiens efficiar et ipa longi⁹ recessit a me. Eccl. iij. Altiora te ne q̃sieriz (sicut em̃ in vno corpe ꝛc.) vrtur apls; similitudine sumpta a membris corpis ad ostendendũ quo fideles debeant se hre ad inuicẽ. Attendẽte sunt diligenter pprietates mẽbroz. Notandũ q̃ q̃ mẽbz vnum nõ inuidet alij mẽbro. et si nõ ht idem officiũ q̃d aliud ht, si em̃ omia mẽbra vnicũ hrent officiũ essent q̃i vnum mẽbz. vñ. j. Lozxij. Si totũ corp⁹ oculus vbi audit? et si totũ corp⁹ audit⁹. vbi odoratus et post. Qz si essent omia vnũ membrũ vbi corp⁹ et hic dicit (Omia mẽbra nõ eũdẽ actũ habẽt. Scdo. nullũ mẽbrũ corpoz actũ suũ appropat sz alij pficat imo oculus est oculus oim alioz membroz et sic de ceteris membris immo cũ oculꝰ cetera membra videat. ipe solus sibi inuisibilis est. sic fideles se et sua debent cõicare alijs fidelib⁹. vñ hic dz. Multi vnũ corp⁹ sumus in xpo singuli aũt alt alteri⁹ mẽbra. Itẽ vnũ alij officiũ suũ nõ vendit sz gtis dat. sic deberet esse inter fideles sz aliter est hodie Mich. iij. pncipes ei⁹ in munerib⁹ iudicabãt et sacerdotes ei⁹ in mercede docebant. et pphe eius in pecunia diuinabãt. Quarto mẽbz vnũ lesum ab alio nõ se vindicat. Sic etiã debet esse in mẽbris eccle. vñ infra. Nulli malum p malo reddẽtes. Quito mẽbra infirmioza abundãtioz i honore honorã⁹ et magz necessaria sẽt. j. Lozxij. Que vident mẽbra infirmioza esse necessarioza sẽt. et q̃ putam⁹ ignobiliora eẽ mẽbra corpis hys abundãtiorẽ honorẽ circũdam⁹ ꝛc. et h dz (honore inuicẽ pueniẽtes) Aug⁹. Nõ est fraternus amor nisi mutuis se pueniãt obsequijs. Septio vnũ membz alij ꝯpatit et ꝯgaudet. j. Lozxij. Si quid patit vnũ mẽbz ꝯpatiunt oia mẽbra. si ꝙo gl'iatur vnũ mẽbz ꝯgaudẽt et alia mẽbra. distinguit Bernũ. nouẽ gdus quoz tres p mos ponere sufficiat, quoz pm⁹ est pfecta obediẽtia, scdus est corp⁹ suũ in seruitutem redigere, terci⁹ est vsus boni et ꝯsuetudinẽ in delectatõz vertisse. Hbs. optima forma viuẽdi eligenda ẽ quã iocundã reddet assuetudo, pfecta obedia est. cũ (maxie in incipiẽte) indiscreta est. h est. nõ discernere q̃d vel q̃re pcipiat, sed ad hoc tm̃ niti vt fideliter et hũilit fiat q̃ a maiore pcipit, stultus fiat vt sit sapiens. Et hec oia eius sit discretio. vt i ß nulla ei sit discretio, circa pceptũ eius oia s sapia sit. vt in hac pte ei nulla sit. pedes q̃b⁹ ascendit scala sit meditatio et oratio. Bernũ, ascendam⁹ duob⁹ pedibus meditatõe et oratõe, meditatio q̃d desit docet. oratio ne desit obtinet. Illa viã ostendit. ista deducit. In ß ꝙo q̃ summitas scale celũ tangebat innui videt, q̃ boni claustrales si decedant statim euolẽt. et verisi'e est q̃ freq̃nt statim euolẽt q̃ bene in claustro se hñt et p pctis q̃ fecerunt ante ingressum claustri purgatoriũ nõ intrent. Si em̃ falce martirij mometanei oia resecant quãtomagis martiriũ claustral' mortificatõis quod durat p. xx. vel. xxx. ãnos oia resecabit. hoc aũt q̃ vidit Jacob dñm innixũ scale multũ debz monere claustrales ad ascẽdendũ velociter, p scalam clau

stralis pnie cū post ascēsionē scale ad deū sint puēturi. hoc etiā qđ dictū est Jacob a dño. ero custos tuos q̄cunq; pretereūt. ¶ Erit ad solatiū bonoꝝ claustraliū qui in ꝓtectione dei celi ꝓmorant. Tria etiā tangunt in hac visiōe q̄ claustrales debēt monere vt cū timore ⁊ tremore salutē suā operent. Primū est angeloꝝ societas. q̄ notat ibi angelos quoq; ascendētes ⁊ descendētes. angeli ascendūt qū deuotas oīones bonoꝝ claustraliū deo offerunt. Tob. xij. Qñ orabas cū lacrimis ⁊c. descendūt ꝙ qñ voluntatē dei bonis fidelib⁹ ꝓsulunt. ¶ Fiunt em̄ imissiones p angelos bonos sic etiā p malos. Secōm est dei p̄sentia. vnde Jacob ait. Vere dñs est in loco isto. ⁊ ego nesciebā. cū magna reuerētia debet hō se hr̄e in loco quē scit deū inhitare. sic ꝺberꝫ bonus claustralis se custodire in claustro suo. q̄si si videret deū semp añ se. claustrū em̄ est dom⁹ dei in q̄ ꝺs habitat. vñ subdit Pauensq; ait (q̄m terribil' est locus iste. nō est h̄ aliud nisi dom⁹ dei) Mich. 6. Indicabo tibi hō qđ sit bonū. ⁊ qđ ꝺs req̄rat a te. vtiq; facere iudiciū ⁊ diligere miam. ⁊ solicite ābulare cū deo tuo. ¶ Beñ. v. ꝺr de Enoch q̄ ambulauit cū deo ⁊ nō appuit. q̄ tulit eū ꝺs. sic debet se hr̄e qui cum deo ambulat. multū timēdū est in loco sancto male viuere. cū scriptū sit in Jsay. Intra sanctoꝝ iniqua gessit. et nō videbit gloriā dei. ¶ Preterea multū dure punita sunt peccata illa. que in sanctis locis ꝓmissa fuer̄t vt pctm̄ luciferi qđ ꝓmissum est in celo. et pctm̄ ade qđ ꝓmissum est in padyso. Tercium est primitas celi. qđ notat ibi (⁊ porta celi) Ue illis q̄ iam sunt ad portā celi si nō ꝓtingat eos celū intrare. Ue etiā illi. qui de porta celi faciūt portā inferni. Ue etiā illis q̄ de domo dei faciūt domū dyaboli. hoc est factū in illis claustris q̄ paulatim ad tantā dissolutionē venerūt. q̄ facili⁹ ꝯ saluari in mundo q̄m in talib⁹ claustris. q̄si de porta celi ad portā inferni se p cipitat. q̄ in claustro mortaliter peccat. peccatū em̄ mortale porta inferni ꝺr Math. xvi. et porte inferi nō p̄ualebunt ad. eam.

¶ Dñica. I. post octauā Epiphanie
Sermo Jn ordine. j8.

Qui p̄est in solicitudine supple p̄esit. Ro. xij.

¶ Notandū q̄ solicitudinē sol illis qui p̄sunt a ꝓpar. gubnatoꝝ em̄ nauis alijs ꝺrmientibus vigilat. alijs quiescentib⁹ laborat. similit ⁊ pastor custodit vigilias sup gregem suū Luc. ij. ꝺum alij ꝺrmiūt. ¶ Idem faciunt vigiles castroꝝ. Velut vigiles eccl'e sunt illi q̄ p̄sunt. vñ in can. Jnuenerūt me vigiles q̄ custodi. ciui. Solicitudo magna q̄ debet esse in illis q̄ p̄sunt. Jnnuit cū ꝺr. Nō ꝺrmitabit neq; ꝺrmiet q̄ custo. israel. ¶ Et notandū q̄ duplex est solicitudo. secular⁊ et spūalis. de seculari legitur Math. vi. Nolite solliciti esse dicentes. Quid manducabimus. ⁊c. Ista nō debet esse in veris fidelib⁹. ¶ Primo q̄ tpalia accessoria sunt regno dyaboli. vñ ibidem. Primo q̄rite regnum dei et iusticiā ei⁹. ⁊ hec oia adiȝcient vobis. Scōo q̄ hec solicitudo aufert melioꝝ solicitudinē. vñ. j. Lor. vij. Qui cū vxore sua ē solicit⁹ est ⁊c. ¶ Preterea hec solicitudo h̄t turbationē. vnō dñs. Martha martha solicita es ⁊ turbaris. erga plures. Itē q̄ dñs solicit⁹ est ꝺ hys qui solicitudinē suā in eum p̄ȝciunt. j. Pet. v. Omnē solicitudinē p̄ȝcientes in eum. q̄m ipi cura est de vobis. ⁊ p̄s. Jacta cogitatū tuū in dño. et ipse enutriet te. Aug⁹. p̄ȝce te in deum. nō est ita crudelis vt se eripiat et te cadere ꝓmittat. ¶ Solicitudo ꝙ spūalis multiplex debet esse in illis q̄ p̄sunt. ¶ Primo solliciti debēt esse de custodia aiaꝝ suaꝝ. Jn maiori em̄ piculo sunt q̄m alij. totū em̄ pō dus p̄ij versum est in saul. vt legit. j. Re. in fi. tamē illi q̄ p̄sunt ad modū vigilū q̄ castra custodiūt timere ꝺnt sibi tā ab hostib⁹ tam a dño q̄m ab vtrisq;. Vigiles em̄ puniunt si ꝺrmientes inueniūt. Deutro. iij. Custodite solliciti aias vr̄as. ¶ Itē oportet eos solicitudiuē hr̄e circa deum. cui⁹ custodes sunt. in puer. q̄ custos est dñi sui glorificabit Ezech. vi Jndicabo tibi hō qđ sit bonū. ⁊ post pauca subdit. solicite ambulare cū deo tuo. qđ p̄cipue necessariū ē hys q̄ p̄sunt qz tales familiari⁹ debēt adherere ei. ¶ Item oportet eos hr̄e solicitudinē circa familiā magnā quā habēt. vt de cibo sibi ꝓuideant. nō debent esse sine solicitudine q̄

mille animabus tenẽtur ꝓuidere de cibo Joh. vlt. Dictũ est petro. Pasce oues meas. Preterea ad maiorẽ solicitudinẽ monet ꝙ infirmi sunt illi quoꝝ ipsi curã habẽt Seneca. Tm negocij ht quantũ medicus i pestilẽtia. Alia solicitudo dz eẽ circa subditos vt eos ꝙ demoib⁹ defendãt. Joh. x. Mercenarius aũt & ꝙ nõ est pastor videt lupum venientẽ & dim. o. & fu. Itẽ optet eos solicitudinẽ hre qũo deo possint rõnẽ reddere ipsi em inuigilant ꝙsi rõnẽ reddituri p alijs. ij. Thy. Solicite cura teipm ꝓbabilem exhibere deo. opariũ incõfusibilẽ &c. (Sequtur (ꝙ miserek in hylaritate) suple subueniat. ij. Lor. ix. Hylarẽ datorẽ diligit deus. Quattuor debet attẽdere ille a quo paupertam ꝙrit. Primo ꝙs petat qm de⁹. Dat. xxv. Nõ vni ex mini. meis fe. mihi fecistis. &c. Scõo debet cogitare ꝙd petat qm suũ petit non tuũ. vñ valde ingrat⁹ est ꝙ abundat ad mensam suã de bonis dñi & nõ vult dare modicũ panis dño petenti. Tercio debz cogitare ad ꝙd petat. nõ em petit ad dandũ sz ad mutuandũ cũ centupla vsura. vñ Aug⁹. Miser hõ ꝙd fenerariis homi fenerare deo et centuplũ accipies & vitam eternã possidebis. Diz est ꝙ hoies nolũt accomodare deo ad talẽ vsuram ad ꝗlem accomodarẽt iudeis & saracenis si hoc possent sine pctõ. Aug⁹. Ꝑps dicit. da mihi ex eo qõ dedi tibi. de meo ꝙro & mihi nõ donas. de meo quero da et reddo. habuisti me largitorẽ fac me debitorẽ habeã te feneratorẽ pauca mihi das plura reddã. tempalia mihi das eterna restituã. ℔ verbũ Aug. ptinet ad scõm & terciũ mẽbz. Quarto dz cogitare ꝙ ipse ht petere a deo regnũ eternũ. Qui nũc petit ab eo modicũ panis & si negat hõ ℔ modicum. deus negabit ei regnũ. Prouer. xiij. Clamore paupis clamabit & ipse nõ exaudietur. Sapiens. Ne dubites cũ magna petas impendere pua. Preterea cogitare debet a ꝙ ds petit elemosinã. si dyabolus in aliq̃ diuite ꝙ esset mẽbz ei⁹ veniret ad mensam ei⁹ ꝗm importune ipse inuitaret eũ & ꝙdem dilaniaret. Itẽ ꝗliter ds larg⁹ fuerit in sua paupertate qñ dedit nob seipm et ꝓ redemptõe nra mori voluit. (Sequtur (Benedicite ꝓsequntib⁹ &c.) bis benedicere monemur ꝓsequntib⁹ & qm nobis bnficia sũt & quia inde mercedẽ a deo nõ expectant.

(Dñica. ii. post octauã epiphanie Sermo. j⁹

Nolite ꝓuidẽtes esse apõ vosmetipos &c. ad Ro. xij. Pm hanc vnam expositionẽ dissuadetur in hoc ꝙbo supbia intellect⁹ ꝙ aliqs se sapientẽ reputat ꝙ etiã dissuadet Prouer. iij. Ne sis sapiẽs apud temetipm. Isa. v. vbi ostendit ꝗm sit piculosa hec supbia. Ve ꝙ sapiẽtes estis in oculis vris &c. Sapiam nõ hre est simpliciter ignorãtia. credere ꝙ se sapientẽ esse cũ nõ sit. ꝗsi insania est. sic em est in eis vt in freneticis & in insanis. qui se sapiẽtes reputãt & alios stultos. ista falsa opinio est ꝗsi quedã macula in oculo cordis. ꝙ impedit ne lumen sapie ibi possit recipi. talis nõ solũmõ nõ ht sapiam. sz ht quendã tumorẽ in corde. ꝙ impedit ne cor eius capax sit sapie. tumor em sapiaz repellit. puer. 26. Vidisti hoiem sapientẽ sibi videri magꝫ illo. spem hẽbit insipiens. sic loca. pfunda magꝫ abundãt a quis ceterꝫ locis. sic inter sapiẽtes sapientior est ꝙ est hũilis. et inter insipiẽtes insipientior est ꝙ supbus est. hanc supbã opinionẽ de sua sapia bñt ꝑcipue sapiẽtes h⁹ mundi. de quoꝝ sapia legit. j. Cor. j. Im me stultã fecit de⁹ sapiam h⁹ mundi. et. iij. Sapia h⁹ mũdi stultitia est apud deum. Ro. j. dicẽtes se esse sapiẽtes stulti facti sũ. Sapia ꝓ hui⁹ modi tres spẽs habet. que tangunt a Jacobo. iij. dicente nõ est hec sapiẽtia desursum descẽdens. sed terrena. animalis. dyabolica. terrenã bñt ꝙ sciunt tẽporalia bona adqrere. hãc habẽt talpe h⁹ mũdi que sub ẽra sapiẽter se bñt. sup terra ꝓ nil vident. sz erit tẽpus qñ pturbabunt ꝗsi reptilia de edib⁹ suis. Dich. vlt. animalẽ hñt vitam ꝙ bonis adquisitꝫ ad delicias vtunt. de quoꝝ sapia Ro. viij. Prudentia carnis mors est. Dyabolica bñt illi ꝙ sapiẽtes sunt vt faciãt mala. bene aũt facere nescierũt. qui sc̃z sciunt caute decipe hoies & nocere eis. ꝙ dñm ꝑcutiẽtes in mẽbris suis. facto vident dicere. ꝓphetiza ꝙs est qui te ꝑcussit. sic em nocent homib⁹ ꝙ hoies non ꝓpendũt ꝙs hoc fecerit. Scõo dissuadet in hoc verbo appetit⁹ quo aliq̃ appetũt hre sciaz. nõ ad edificationẽ sui vt

alioꝝ de q̄bus multi sunt qui scire volunt eo tm̄ fine vt sciant. ⁊ turpis curiositas ē/ alij vt sciank et turpis vanitas est/ alij vt scientiā suā vendant ꝓ pecunia ꝓ honoꝛibꝫ. ⁊c. ⁊ turpis q̄stus est/ alij vt edificent ⁊ prudentia est. Eccī. xx. Sapia abscōdita ⁊ thesaurꝰ inuisus. que vtilitas in vtrisq;.

¶ Augꝰ. in libro de doctrina xp̄iana/ Oia res que dando nō deficit. si habetur ⁊ nō datur. nondum habek q̄ñ hīda est/ cōtra illos q̄ sciētia sua vti nolūt ad vtilitatem p̄rimi. plenꝰ hꝫ in tractatu de vicijs in capi. de auaricia scie/ Qui prudētiā hꝫ debꝫ ea ꝓmo vti circa se. deinde circa p̄rimū./ ad ꝓmū monemur. Matth. x. Estote prudētes sic̄ ꝯpentes/ Serpēs ꝓ capite totū corpꝰ exponit. sic ⁊ nos ꝓ capite xp̄o corpus tribulatōibꝰ exponere debemꝰ. Ro. 8 Quis nos sepabit a caritate xp̄i ⁊c̄/ Item serpens in arto loco veterē pellē deponit/ sic ⁊ nos in arto pniēdbemꝰ deponere vetustatē culpe/ serpēs etiā ptra in cantatōꝝ vnā aurē obstruit ⁊tra/ ⁊ aliā cauda. Sic nos ptra blandimēta huiꝰ seculi. debemꝰ munire nos ꝓsideratōe terzenitatꝫ nostre ⁊ mortis.

¶ Item notandū q̄ ꝯm Berñ. vera prudētia est si mala p̄terita defleas. si tpalia ista ptemnas/ si eterna ꝓcupiscas. et hec triplex prudētia innuik nob Deut. xxx. vbi sic legik/ Utinam sapent. ⁊ intellige rēt. ac nouissima p̄uiderēt/ sapent p̄terita pctā q̄m sint amara Job. ij. Uide q̄ malū ⁊ amarū est te dereliq̄sse dm̄m deū tuū. malū est in culpa. ⁊ amaꝝ in pena/ vtinam intelligerent p̄sentia q̄m sint vana. Eccs. j. Uanitas vanitatū ⁊c̄/ q̄si q̄dam somnia se/ Somnia extollūt imprudētes q̄re de hac materia in tractatu de stulticijs auaroꝝ.

¶ Sed notandū est q̄ sunt q̄dam q̄ diuicias ⁊ delicias somniāt (sik es pharaoni q̄ de vaccis pinguibꝰ ⁊ spicis plenis somniauit) intp̄retatōnē ꝓ somnij ignoꝛāt nescientes q̄nta sterilitas ⁊ macies secutura sit diuicias et delicias huiꝰ mūdi talis erat ille cui dictū est Luc. xij. Stulte hac nocte repe. a te ani. tu. ⁊c̄/ Talis etiā erat diues ille epulo. de q̄ Luc. xvi/ Quidam ꝓ somniāt de honoꝛibus ⁊ laudibꝰ. q̄ nec somniū sciunt. neq̄ somnij interp̄tationē/ sik es nabuchodonosoꝛ. Dañ. ij. Nesciunt em̄ q̄d amant q̄ gl'am huiꝰ mūdi amāt. que nihil est. Bern̄. de supbo/ credit qꝺ audit ⁊ q̄d intendat nō attēdit/ hoc est. nec somnij reminiscik. nec interp̄tationē eiꝰ intelligit/ qꝛ nescit q̄d sit statuā t̄minari in luto/ ⁊ lapide de monte excisō ꝓminui/ qꝺ tm̄ exponik Osee. v. gl'am eoꝝ in ignominiā cōmutabo/ ⁊ in euangelio. sup quē lapis iste ceciderit ꝓminuet eū. Item. vtinā nouissima p̄uiderēt. scz eternitatē gl'e q̄ntum ad bonos/ ⁊ mortis q̄ntū ad malos vt sibi p̄uiderent q̄ntū Joseph ptra sterilitatē futurā. puer. vi Vade ad formicā o piger ⁊c̄ Lu. xvi. Facite vob amicos de mā. iniq̄. ⁊c̄.

¶ Seq̄tur (p̄uidētes bona nō tm̄ coꝛam deo. sz etiā coꝛam omibꝰ hoibꝰ) coꝛā deo q̄ coꝛ intuetur. debemꝰ bona p̄uidere triplicit̄/ Primo in cogitatōe vt sit mūda. Mich. ij. Ue q̄ cogitatis inutile/ Secōo in affectōe vt sit sancta/ Tercio in intentione vt sit recta/ Item coꝛam hoibꝰ debemꝰ bona p̄uidere tripl'r/ In hitu ne sit notabilis Augꝰ. nō sit notabilis habitꝰ vī. nec affectetis vestibꝰ placere sz moꝛibꝰ/ In locutione. ne sit irrōnabilis/ Sermo em̄ nūciꝰ rōnis est. ⁊ iō sine rōne nō debet esse in te.

¶ Uñ in solis hūtibus rōnē naturaliꝫ inuenik sermo/ ⁊ ideo merito de omi verbo ocioso reddituri sumꝰ rōnē in die iudicij. ⁊ in opatione ne sit reprehensibil'.

¶ Et nota q̄ nō solūmodo dz hō cauere ab offensa dei imo etiā a scandalo p̄rimi. vñ Mat. xviij Ue mūdo ab scādalis suple que nō cauet Item ve illi p quē scandalū venit/ ⁊ ibidē/ q̄ scandalizauerit vnū de pusillis istis q̄ in me credūt/ expedit vt suspendak mola asinaria in collo eiꝰ ⁊ dmer. in p. ma. Exo. xx

¶ Si egressus ignis inuenerit spicas ⁊ ꝓprehenderit aceruos frugū siue stantes segetes in agris. reddet damnū q̄ ignē succenderit. Ignē pcti succēdit qui suo malo exemplo p̄imū scandalizat. Seq̄tur (Si fieri p̄t qꝺ ex vob est cū oībus hoibꝰ pacē hītes) Heb. penl'. Pacē seq̄mini cū oibꝰ homibꝰ sine q̄ nemo videbit deū.

¶ Quida sunt qui pacem sibi oblatam recipiūt/ sed si fugiat eam nō sequūtur/ nō em̄ laborant vt eam habeāt. nec eam emere volūt. ptra quos dr. Pacem seq̄mini etiā si fugiat/ ⁊ ip̄s. (Inquire pacem ⁊ p. e.) hec est hereditas nr̄a a p̄re nr̄o nobis relicta/ Joh. xiiij. Pacem relinquo vobis. pacem meā do vo

bis/ꝛ potiꝰ expediret homi mori q̃m hac hereditate ꝓuari. iij. Reg. xxi. Naboth/in terfectꝰ est amore hereditatis sue/quã noluit a se alienare. pſ. Cum hys q̃ oderunt pa. e. pa/pacem locutꝰ est vbi fructus iusticie seminat. Jaco. iij. De hys que valere possunt ad amorẽ pacis. habes in tractatu de ira in capitulo de guerris.

Dominica. III. post octauam Epiphanie Sermo. 20.

Nemini quicquã debeatis ꝛc. ad Ro. xiij. i. cetera ita soluite vt nõ debeatis aliq̃d nisi caritatẽ. Caritatẽ ꝙo soluite. vt semp debeatꝭ. Aug⁹ Sola caritas est q̃(etiam reddita)semp detinet debitorẽ/reddit em̃ cum impendit. debet aũt si reddita fuerit/ qz nullum est tempꝰ quo impẽdenda nõ sit. Nota q̃ multe sunt cause ꝓpter qs ꝓximũ debemꝰ diligere/ Primo ꝓpter naturalem attinentiã seu parentelã. Omes em̃ sumus frẽs ex vno patre ꝛ ex vna matre. vñ Malach. ij. Nunq̃d nõ pater vnꝰ omniũ nrm. cũ dñs omẽs angelos simul creauit ipse tñ vnicũ hoiem a ꝓncipio voluit facere vt alij ab eo exuntes tanq̃ frẽs se amarent/ Scõo ꝓpter similitudinẽ Eccĩ. xiij. Omne aial diligit simile sibi/ Si lupꝰ nõ exercet maliciam in alios lupos. quam exercet in res que nno sunt similis spẽi/ sil⁹ et leo et serpens/ quid dicendũ est de hoie qui deseuit in aliũ hominẽ. nisi q̃ ferotior videt lupis leonibus ꝛ serpentib⁹? si natura docet bruta aialia mãsuetudinẽ ꝛ amorem seruare ad sibi similia/ quã excusatõz habebũt hoies. q̃ ꝓ rõnẽ quã bñt talia non faciunt/ ipsa etiã aqua que velut quandã pugnã habet ꝓtra ignẽ pac⁹. em hz cũ tra q̃ est similis spẽi/ Tercio vero ꝓpter amorẽ creatoris/ est em̃ �means sapientẽ idẽ velle idẽ nolle pfecta amicicia/ ille qui pfecte amat deũ. amat q̃cũq̃z scit ab eo amari/ Vñ cũ sciat deum sic dilexisse hominẽ. vt filium suum vnigenitũ ꝓ eo morti exposuerit/ super omia bona tempalia hominẽ debet diligere/ Ad hoc etiã multũ debet incitare similitudo quã habet hõ ad creatorẽ suuz/ licet em̃ aliquis amet omnes filios amici sui. magis tamẽ amat eum qui assimilatur ei. ita licet homo amorem debeat habere ad creaturas ꝓpter creatorem magis tamen ad hominem quẽ scit ei assimilari/ ad hoc etiam debet incitare eũ hoc. q̃ homo a deo ita care emptus est/ Quarto ꝓpter hoc/ q̃ tãtũ placet deo amor ꝓximi. vnde Eccĩ. xxv. In tribus beneplacitũ est spiritui meo. que sunt ꝓbata coram deo ꝛ hominibus/ ꝓcordia fratrũ. amor ꝓximoꝝ. ꝛ vir et mulier bene ꝓsentiẽtes/ Nec mirum si capiti placet membroꝝ vnio. cum aliter mẽbra nõ regãtur a capite nisi sint in vno corpe/ Quãtũ placeat deo amor ꝓximi satis apparet ex hoc/ q̃ dominꝰ spẽaliter vocat mandatũ de dilectione ꝓximi esse mãdatum suũ. Joh. xv. Hoc est ꝑceptũ meũ. vt diligatis inuicẽ. s. d. u/ ꝛ q̃ dicit discipulos suos hoc signo specialiter agnosci. In hoc inquit ꝓgnoscẽt omẽs q̃ discipuli mei sitis si. di. ad inui. ha/ Sicut dispẽsator alicuiꝰ diuitis iniuriam facit pauperi cui dominꝰ spẽaliter aliquid ꝑcipit dari: si illud detinet/ sic si amorẽ tuum non das ꝓximo cui dominꝰ cuius est amor. illum ꝑcipit dari/ indubitanter facit ei iniuriam/ Quinto qz nihil est vtilius q̃m ꝓximũ amare/ sicut nihil vtiliꝰ mẽbris alicuiꝰ corpis q̃m sibi inuicem esse ꝓiuncta/ Si em̃ aliq̃ membrũ ab aliquo corpe sepetur iam inutile est/ et a spiritu nõ viuificatur/ Ultimo debemꝰ amare ꝓximũ fideliter ꝓpter fraternitatẽ spũalẽ. nati em̃ sumꝰ ex vno pr̃e deo/ et matre vna ecclesia cũ baptizati sumus/ vbi effecti sumꝰ filij dei et frẽs spũales/ socij in lucro ꝑsenti. Juxta illõ ꝓticeps ego sum oĩm timentiũ te/ et in spe coheredes regni eterni/ Si tñ amant se aliqui ꝓpter carnalẽ natiuitatẽ que vilis est/ scz quia ex eodem patre ꝛ ex eadem matre/ quãtũ debent se amare fideles ꝓpter celestem generationẽ. Item si quis amat frẽm illum qui secum hereditatẽ partitur ꝛ diminuit/ quantũ debet amare fratres illos qui hereditatem suam ei augebũt/ quanto enim plures salui erunt. tanto plus gaudia habebunt electi/ Nullũ gaudium tempale tantũ valet sicut gaudium illud qõ hẽbit aliquis de salute vnius electi/ Deo nota q̃ amandꝰ est ꝓximꝰ siue credatur bonus siue credatur esse malus/ quãdo creditur esse bonus satis apparet q̃ amãdus est ab hys qui deũ amant/ cum talẽ deus non so

lum filium suum reputet/ sed etiã reputat sibi attinere quasi in genere attinentie. Math̃. xij. Quicũq; fecerit voluntatem patris mei qui in celis est ipse me⁹ frater soror & mat' est/ Pterea ipse est membr̃ xp̃i./ quis xp̃ianus non amaret pedes xp̃i et si posset lauaret eos. et oscularetur/ quãtum & amare debet illos p quib⁹ xp̃s pedes pprios clauis pfigi voluit/ pedes isti sunt fideles humiles qui sunt mẽbra corporis mystici cui⁹ caput est xp̃s. Item cũ tantus honor exhibeat pixidi vbi corp⁹ xp̃i seruat/ quantũ amand⁹ est & honorandus ille in quo creditur de⁹ manere/ Joh. xiiij. Ad eum veniem⁹ & man. apũ eũ fa.

¶ Si ꝓo ꝓxim⁹ tu⁹ mal⁹ sit. hostis tu⁹ sit & tibi noceat/ tñ etiã amãd⁹ est & ꝓpter deũ & ꝓ te & ꝓpter seipm/ ꝓpter deũ q; si deũ diligis. sicut filiũ eius amabas cũ sane mẽt; erat/ sic ꝓpter deũ debes amare illũ cũ insane mentis sit fact⁹ Item ẽ ꝓpter ipm ꝓximũ debes amare eum q; si fratrẽ tuum amabas sanũ. nichilomin⁹ debes eum amare egrotũ/ in tali eñ statu mag; indiget amore tuo q̃m in alio ¶ Item ꝓpter teipm debes eum amare. magis em lucraris amando eum cũ tibi nocet q̃s si tibi benefic⁹ esset/

¶ Sequtur (Diliges ꝓximũ tuũ sic teipm ẽ) .i. ad id ad qd̃ teipm/ scz ad fruendũ deo.

¶ Aug⁹ Qui amat homies aut q; iusti sunt/ aut q; nõ iusti sunt amare debet/ vel sicut teipm vt ea q̃ tibi vis puenire. velis et ꝓximo/ ꝑm hoc illa duo p̃cepta nãalia Tho. .iij. Quod tibi oderis fieri. alij ne feceris & q̃cunq; vultis vt faciãt vobis hoies eadẽ facite illis/ est expositio hui⁹ verbi diliges ꝓximũ tuũ sic teipm ẽ. ¶ Notandũ q; triplicit̃ ostẽdit nobis scptura modũ quo debem⁹ ꝓximũ diligere/ Primo ad similitudinẽ amoris qui est inter mẽbra eiusdem corpis/ de quo dictum est ꝓus/ Scõo p similitudinẽ amoris quẽ habz hõ ad seipm

¶ Tercio p similitudinẽ amoris quẽ habuit xp̃s ad nos. de q̃ Joh. xiiij. Hoc est p̃ceptum meũ vt. ẽ. ¶ Et nota q; xp̃s dilexit nos pl⁹ q̃m se q̃ntũ ad vitã mortalẽ/ tpl⁹ q̃; sua. vñ Hiere. xij/ Reliqui domũ meã/ dimisi hereditatẽ meã/ dedi dilectam aiam meã in manibus inimicor̃ meor̃. plenitudo legis est dilectio Aug vbi caritas ẽ. ꝺd est qõ possit deesse/ vbi caritas non est/ ꝺd est qõ possit ꝓdesse/ Quab⁹ de causis dicit esse dilectio plenitudo legis/ Primo quia tria p̃cepta decalogi dicunt̃ ptinere ad dilectionẽ dei/ & vij. ad dilectionẽ ꝓximi/ vñ qui pfecte deũ et ꝓximũ diligit. decem p̃cepta decalogi implet. Scõo ꝓo quia licet opera mandatorum fiant/ non est ibi plenitudo si caritas desit. si vnus hõ hꝫet tot opera degenere bonor̃ quot habet totus mund⁹ si caritas deesset vacuus a ꝺo reputaret. vñ Eccl. xxv/ Non apparebit in cõspectu dei vacu⁹. Exo. xxiij. Hõ apparebit in ꝓspectu d. va/ d.j. Lor. xiij Si distribuero in cibos pauperũ omẽs facultates meas ẽ.

Dominica. IIII. Sermo. xj.

INduite vos sicut electi dei sancti & dilecti viscera mis̃icordie ẽ. ad Col' iij. Sicut pueri solent vestib⁹ suis spoliari q̃n furant fruct⁹ alienos & deꝑhendunt̃ ibi. Sic ꝓmus hõ vestem innocẽtie pdidit q̃n fructum ꝓhibitũ comedit vnde Luc. x. Qui despoliauerũt eum ẽ.

¶ Hanc vestem recuperat homo in baptismo in cui⁹ signũ puuli veste candida induuntur/ & beat⁹ est qui hanc vestem recupatam in baptismo custodit/ Apoc. xvj. Beatus qui custodit vestimẽta sua ne mi. am. & vi. ho. tur. ei⁹/ Ve illis q̃ hanc vestẽ amiserunt/ erubescẽtior em̃ videt esse nuditas quantũ ad hanc vestem spũalem q̃m nuditas quantũ ad vestem corpalẽ/ cui⁹ signũ est q; ꝓmi pentes tunc ꝓmo erubuerũt cũ fuerunt nudati veste innocẽtie/ ꝓus enim nõ erubescebant licet corpalem nuditatẽ haberent/ diligenter seruanda esset illa vestis q̃ in extrẽo iudicio corã toto mõdo deferẽda est/ hanc q̃ nõ habebit nud⁹ apparebit in tanta curia/ ideo monet illos qui vestem spũalem amiserũt induere eam/ illos etiam qui hanc seruauerunt induere pulcriorem/ debent em̃ filij dei q̃n crescunt vestes pulcriores habere sicut filij nobilium pulcriores vestes habent. quãdo sunt adulti q̃m quando sunt paruuli. In solennitatib⁹ etiã debent fideles pulcriores vestes spũales habere q̃m in die laboris/ sic et de corpalibus vestibus fit/ Item in diebus illis in quibus debent regem suscipe

scz in diebus in q̄bus ꝯmunicant debent habere pulcriores q̄m in alijs diebus. Innuitur aūt triplex causa q̄re fideles vestiū pulcritudinē deberēt assumere. Prima est magna dignitas ad quā sūt electi que cā innuit cū dr. Induite vos sic ele. dei si electi ad dignitatē aliq̄m terrenā honorabiliter volūt esse induti, q̄d debēt facere illi qui ad regnū eternū sunt electi. Scda cā est sanctificatio qua sacramētoꝝ ꝑticipatione sanctificati sunt, qui em̄ suscipit sacramentū baptismi fit filiꝰ dei et templū spūssancti. j. Joh. iij. Filij dei sumus. ij. Coꝝ. vi. Vos tēplū dei viui, pulcriores vestes decet habere di filios q̄m dyaboli seruos, et ornatus p̄ciosior decet templū dei q̄m domos ꝯmunes. Dd. Domū tuā dn̄e decet sanctitudo in longitudine dieꝝ. Tercia est dei dilectio, aliter em̄ decet esse indutos amicos regis celestis q̄m alios. vn̄ legit. j. Mach. xi. ꝙ antiochꝰ volens ionathan esse inter amicos regis dedit ei ptātem esse in purpura. ⁊ habere fibulā auream, purpura est caritas perfecta desiderans ꝓ nomīe xp̄i aspera pati. Fibula v̄o est ꝑfecta castitas nō admittēs alienū neq̄ quantū ad visum neq̄ quantū ad tactū ⁊ hoc ꝓpter amorem sponsi, ad litterā fibula impedit ne pectus mulieris pudice videri possit vel ꝯtingi. In auro vero amor intelligit. In purpura ḡ ⁊ fibula intelligūtur caritas et castitas q̄ sunt ꝓprie vestes aīe a deo dilecte, iuxta illd ꝓuer. vlt. Byssus et purpura indumentū eius. Et notandū ꝙ vestis xp̄ianoꝝ spēaliter est xp̄i similitudo, iuxta illud Ro. xij. Induimī dominū iesum xp̄m. i. similitudinē eius, p̄ma Coꝝ. xv. Qualis celestꝫ tales ⁊ celestes. scz filij celestis regis. ⁊ subdit. Igit sicut portauimꝰ imaginē celestis ꝛc. Augꝰ. Sūma religiōis est imitari quē colis. Distinguuntur tamen hic tria genera vestiū que competūt fidelibꝰ. ꝑm tres causas q̄ iam posite sunt q̄ cause tangunt cum dicit. sic electi sancti dilecti. Prima vestis est pietas que valde pulcra est, iuxta illd Ecc̄i. xxxv. Specisa dei mīa intempe tribulationis, hac veste indutus venit filius dei. iuxta illud Luce. j. Per viscera misericordie dei nostri in quibus vi. n. ori. exal. illi erūt digni dei societate q̄ hac veste induti inuenient. Mat. v. Beati misericordes q̄m ip. mi. ꝯse. ⁊ xxv. eiusdē. Venite benedicti p. m. pos. reg. ꝛc. Esuriui em̄ ⁊ de. mi. mā. hec vestis spēaliter ꝑtinet ad fideles. quia electi sunt misericordit ad tantā dignitatē, ꝯgruū em̄ est vt misericordiā alijs exhibeat. q̄ mīam tuā tantā suscepit. Ad pietatē v̄o p̄mo monet eccl'ia, q̄ quasi naturalis est homī. vn̄ apud oēs nationes ꝯmendabil' est Job. xxxi. Ab infantia creuit mecū miseratio. ⁊ de vtero matris mee egressa est. Ad pietatem monet ecclesia cū dicit. Induite viscera mīe. i. affectus ꝯpassionis. Phy. iij. Si qua viscera misratōis. Nulla virtꝰ ꝯueniētior videt in hac valle miserie q̄m misericordia. Scdm genꝰ vestis est effectus exterior pietatis. q̄ em̄ ꝓximo in corde ꝯpatit exterius debet effectū ꝯpassiōꝫ indicare. Aliter nō est vera ꝯpassio, vnde Greg. sup illud Job. xxx. Flebam quondā sup eum qui afflictus erat, et ꝯpatiebatur anima mea pauperi. Nunq̄d qui vere cōpatitur. quod necessariū ꝯspicit ꝓximo negat. Isay. lviij. Cum effuderis esurienti animā tuā ecce compassio cordis et aīam afflictam repleueris, ecce exhibitio operꝫ. orietur in tenebris lux tua. Sex vero tanguntur ibi que ꝑtinēt ad effectū pietatis. Primnm est benignitas, que attēditur in hoc ꝙ homo ex pietate sua pauperi largiatur. Ephe. iiij. Estote inuicem benigni. Secundū est humilitas que attēditur in hoc vt homo in ꝓpria ꝑsona ministerium suum exhibeat indigenti. Joh. xiij. Si ego laui vestros pedes dominꝰ ⁊ magister, et vos debetis alter alteriꝰ lauare pedes. Tercium est modestia que in hoc attenditur vt sermones nostros moderemur, q̄n peccatores corripimur. Ecc̄i. viij. Non incēdas carbones peccatoꝝ arguēs eos, et Prouer. xij. Qui suauis est viuit in moderatōibꝰ in suis monitiōibꝰ relinquit cōtumeliam. Item modestia attenditur in hoc ꝙ in ꝓsperis sic expensas nostras moderemur, vt indigentias proximi explere possimꝰ, vnde modestia vr̄a nota sit omībus homībꝰ. Quartū est paciētia q̄ in hoc attenditur vt malum ꝓ malo non reddamus, vnde. j. Petri. Non reddētes malū ꝓ malo vel maledictū ꝓ maledicto. sꝫ ecōtra benedicētes. Quintū est supportatio

oneris ꝓximi. Juxta illud Gal. vi. Alter alteri⁹ onera portate. ⁊ Ro. xv. Debem⁹ nos firmiores imbecillitates infirmoꝝ sustinere. ⁊ nō nobis placere. Ultimū est cō donatio de quo ibi donātes vobis metip sis siqs aduersus aliquē habet querelā sic xp̄s donauit nobis ⁊ ita nos ad. Eph. 4 donantes inuicē. sicut⁊ deus in xp̄o do nauit. Math. xviij. Nōne et te oportuit mi sereri ꝓserui tui. sic. ⁊ e. mih. sum tui. Eccl. xxviij. Homo homini seruat iram. ⁊ a dō querit medelā. in hominē similē sibi mise ricordiā nō habet. ⁊ de peccatꝫ suis deꝑca bitur. ⁊ ibidē. Relinque ꝓximo nocenti te. et tunc deꝑcanti tibi peccata soluent. nō est aliter vera pacientia in homie. nisi hō ei quē tolerat offensam remittat. et amet Greg. Vera pacientia amat quē tolerat. Nam tolerare ⁊ odisse non est virtus mā suetudinis. sed velamen iniq̄tatis. exhibi tio vero mīatōis exterioris ptinet ad fi deles. eo q̄ sunt sancti sacramentoꝝ. scz p ticipatōe fratres spirituales effecti. sed q̄ opera pietatis etiā inutilia sunt nisi cari tas assit. iuxta illud. j. Coꝝ. xiij. Si distri buero ī cibos paupeꝝ. o. f. m. ca. aūt nō ha bue. nihil mihi ꝓdest. ideo monet ecclesia ad caritatē que est tercia vestis dicēs. (su per omīa hec caritatē habētes) vbi ōt glo sa. Ambro. magis est studendū ei ꝗ uti q̄ maior est oīb⁹. j. Coꝝ. xiij. Adhuc excellē tiorem viam ego vobis demōstro. qō de caritate intelligitur. et. j. Petri. iiij. Ante omnia mutuam in vobis metipsis ca. ha. hec est vestis illa xp̄i quā xp̄s noluit diui di. Joh. xix. licet pedes ⁊ manus fodi per miserit. vestis ista ptinet ad fideles quia a deo sunt electi. Valde em̄ oportet vt de um diligant. qui ab eo dilecti sunt. vsqz ad assumptionē nostre humanitatꝫ immo vsqz ad ponendū aīam suā ꝓ nobis. Joh. xv. Maiorem hac di. n. h. vt a. s. cē. Bern. Sup omnia reddit te mihi amabilē bone iesu calix quē bibisti opus redemptiōꝫ no stre (Et notandū q̄ q̄nqz sunt q̄ ad vestꝫ ꝓmendationē solent facere. Primū est pul critudo coloris. sic pacientia vel pietas pulcra vestis est. velut enim rosei coloris. Utrumqz em̄ est q̄si q̄dam martirium. de pietate hēs. ij. ad Coꝝ. xi. Quis infir. et ego nō infir. quis scan. et ego nō vroꝝ. De paciētia dicit Greg. sine ferro et flam mis martires esse possum⁹. si patientiā in tribulatione custodimus Scōm est odoꝝ vñ Cañ. iiij. Odoꝝ vestimentoꝝ t. s. o. th. In hoc valō ꝓmendabil' est benignitas ⁊ largitas. ipsa est vestis illa. de cui⁹ odore potest intelligi illud Genes. xxvij. Sta timqz vt sensit vestimentoꝝ illi⁹ fraglan tiam. benedicens ait. Ecce odoꝝ filij mei sicut o. a. p. cui benedixit dñs. illis em̄ qui de facultatib⁹ suis paupib⁹ largi sunt be nedicunt paupes. benedicit et popul⁹. be nedicit ⁊ domin⁹ Terciū est artificiū. hoc modo commendabilis est. modestia. mai me enim discretiōis est modestiam tenere in verbis. puer. x. Qui moderatur ſmōes suos ꝓcudentissim⁹ est. Quartū est mate rie p̄ciositas sic spes ꝓmēdabilis est cum materia ei⁹ sit beatitudo. est em̄ spes certa expectatio future beatitudis. vt ōt Aug⁹ Quintū est suauitas. Sic pax vel māsue tudo ꝓmēdabilis est. Col'. iij. Pax christi exultet in cordib⁹ vestris. De mansuetis aūt dicit in ps̄. Qj delectabunt in multi tudine pacis. et in hys omnib⁹ ꝓmēdabil' est vestis caritatꝫ In colore ꝓmendabilis est cum sit vestis deaurata vel poti⁹ aurea iuxta illud. Astitit re. a dex. t. in. v. ab odo re etiā ꝓmendabilis est. valde em̄ redolet deo. iuxta illud Cañ. j. cum esset rex in ac cubitu suo nardus mea dedit odorē suuz. Interl'. Humilis herba calide nature. per quā caritas designat. ꝓmendabilis etiam est ab artificio. quasi em̄ studuisse videtur deus. vt sponse sue banc vestē ꝓtexeret. qñ tot ⁊ tanta fecit vt eam ad amorē suum ac cenderet. ps̄. Annunciate inter gen. st. c. Quarto ꝓmēdabil' ē ꝓpter p̄ciositatē ma terie. Si sericum p̄ciosum est quod tra hitur de visceribus vermium. q̄m p̄cio sa debet esse vestis caritatis que quodam modo trahitur ex visceribus christi. dum per foramen lateris patet nobis amoꝝ q̄ christus dilexit nos. quo amore ad eum diligendum accendimur. Bernard⁹. patz archanum' cordis per foramen corporis ptz magnū illud pietatis sacramentū. pa tent viscera misericordie. in. q̄. v. n. o. ex. Quinto ꝓmendabilis est hec vestis a sua uitate ꝓpter quam vnctio vocatur. j. Joh ij. vos vnctionē habetis a sancto. Ite

notādum q̄ caritas est vest; turpitudinē peccatoꝝ operiēs. Iuxta illud. j. Pet. iiij. caritas opit multitudinē pctōꝝ. ꝓuer. x. Uniuersa delicta operit caritas. humilitas etiā est vestis opiens. sz hūilitas opit bona ne videant. abscōdita em̄ sunt bona nr̄a etiā a ꝓprijs oculis ne euanescant. caritas ꝟo operit mala. hūilitas est q̄si vestis de sacco sub qua latitant filij dei Isaye. l. Induā celos tenebris. ⁊ ponā saccū operimentū eoꝝ. ⁊ Jone. iij. Surrexit rex de solio suo ⁊ abiecit vestimentū suū a se et indutus est sacco. Itē caritas est vestis valde calefaciēs. ꝓpter qd̄ ignis d̄r a dño Luce. xij. Ignē inq̄t veni mittere in terrā. et quid volo nisi vt ardeat. Caritas etiā ornat et sine eius ornatu indigna est aīa celum ingredi. Ipsa est vestis nuptial'. de q̄ Mat. xxij. Amice qūo huc intrasti nō habēs ves. nup. et caritas vestis nuptial' p̄t dici qꝛ matrimoniū q̄ hūana natura soror nr̄a nupsit filio dei multū requirit vt vestem caritatis hēam⁹. si em̄ matrimonia q̄ fiunt quottidie inimicos amicos efficiūt. qūo hoc excellens mat'moniū hoīes ad d̄i amorē nō accēdet. Itē caritas hoīem munit qꝛ fortis est vt mors dilectio. Cant'. vlt'. ⁊ j. Coꝝ. xiij. caritas paciēs est. benigna ⁊c. Caritas est et decor et fortitudo. decor inq̄ntū ornat. fortitudo inq̄ntū munit. ꝓuer. vlt'. Fortitudo ⁊ decor indu. ei⁹ ꝓpriū indumentū est ecclesie caritas. q̄ fortitudo est qñ ꝑfecta est. Luc̄. vlt'. Sedete in ciuitate donec induami ꝟtute ex alto. Uirtus ista ex alto fuit ardor caritat; Sequitur (qd̄ est vinculū ꝑfectiōis) caritas d̄r vinculū qꝛ membra eccl'ie ligat ad virtutē et in qua ligatōe ꝑfectō est eccl'ie. j. Coꝝ. vi. Qui adheret dño vn⁹ spūs est cum eo Osee. xviij. aglutinari mihi oēm domum israel. ⁊ oēm domū iuda d̄t dñs. ⁊ Deut'. x Patribus tuis aglutinatus est dominus ⁊ amauit eos.

Dominica in. LXX. Sermo. I

In ordine. 22.

Sic currite. vt cōphendatis. j. Coꝝ. ix. Cursus. de q̄ apl'us loq̄tur nō est cursus leuitatis. sz est cursus sapientib⁹ ⁊ insipiētib⁹ spectabil' ⁊ possum⁹ distinguere s̄m scripturas tres spēs cursus. Prim⁹ est cursus ad mortē tpalem. hoc cursu currunt oēs magni ⁊ ꝑui ⁊ potētes ⁊ ꝯtracti. hoc cursu currunt pueri anteq̄ꝫ vadant. q̄libet em̄ singulis dieb⁹ facit vnā dietam ad mortē. de hoc cursu d̄t Aug⁹. Nihil aliud est tēp⁹ p̄sentis vite q̄m cursus ad mortem in quo nēo vel paululū stare vel tardi⁹ ire ꝑmittit. sz oēs vrgemur pari motu. ex q̄ verbo satis apparet q̄m fatuum sit sectari gaudiū in mūdo isto. cū poti⁹ fletus ꝑtineat ad eos. q̄ ad mortē tendūt q̄ꝫ risus. ideo recte dictū est a salomone Ecc̄i. ij. Risum reputaui errorem. Ex eodē ꝟbo. ptz fatue agere eos qui tm̄ laborant vt diu viuant. Ualde em̄ fatuū est ad locū aliquē currere et nolle ad eū ꝑuenire. vñ Aug⁹. Quāta cura q̄nto ope querūt hoīes vt diu viuāt. ip̄m aūt diu viuere q̄d est nisi ad finē currere. studia tua ꝯtraria sunt. ambulare vis ⁊ ꝑuenire nō vis. ⁊ Greg. Quid est vita mortalis nisi via. ⁊ quale sit frēs mei ꝑpendite in labore vie lassari et tñ eandē viam nolle finiri. Hoc tñ notandū q̄ sicut in flumīe nō apparet velox cursus nauis. nisi respectus habeat ad stabilitatē littoris. sic nec apparet velox cursus vite p̄sentis. nisi habeat respect⁹ ad et'nitatē vite future. tunc bñ ꝯgnoscunt hūc velocē cursum. vñ illi q̄ sunt in inferno dicunt Sap̄. v. Nos nati ꝯtinuo esse desinim⁹. et sic fatuus esset q̄ in modica terra hr̄et ius dñandi tanto tēpore q̄nto posset transire eā sup vno veloce equo. et in vno magno r̄gno hr̄et illd̄ ꝑpetuo possidendi. si primo iure. scd̄o iure se spoliaret. sic fatui sunt qui mundū istū regno eterno p̄ponunt. duo exempla hui⁹ cursus inuenim⁹ in creaturis. Primū est cursus aquaꝝ. vnd̄. ij. Regū. xiiij. Omēs morimur. ⁊ quasi aque in terrā dilabimur que nō reuertunt. sicut ergo fatuus esset qui cursum aque defleret. sic fatuus videt esse qui mortem mortaliū deflet. Aliud exemplū est cursus syderum p̄cipue cursus solis. vñ Ecc̄i. j. Oritur sol ⁊ occidit. ⁊ ad locum suum reuertit. q̄m cito sol ortus est tam cito incipit currere ad occasum. ⁊ qñ creditur occidisse occulte redit ad locum vñ ꝓcessit. Sic hō q̄m cito nat⁹ ē incipit currere ad mortē. ⁊ cū mortu⁹ credit ad auctorē suū reuertitur. vt penam vel premiū

a deo recipiat. Secūd⁹ cursus est maloꝝ de quo cursu legitur Hiere. xxiij. Factus est cursus eoꝝ malus. ⁊ fortitudo dissimil. Dissimilitudo ista ꝑt attendi in hoc ꝙ ipsi sunt fortes ad malū et debiles ad bonum. Cursus ꝯo iste nihil aliud videt esse q̄m festinatio ad mortē eternā. nunq̄d ad mortem eternā festinant illi qui nō solū malū de die opant̄ sed etiā de nocte nec solū festivalib⁹ diebꝫ etiā festiuis ꝙ nō solum duobus pedib⁹ vadūt in infernū ꝫ etiā omibus mēbris. velut pedib⁹ vtunt. dum omibus mēbris peccāt. vñ puer. vi. Hō apostata. vir inutilis graditur ore puerso. qui pertīm ore ꝓmittit. ore q̄ām̄o graditur in infernū. idem ꝑt dici de alijs mēbris. de ℔ cursu ōt Bern̄. magna ꝓfusio. ardenti⁹ desiderant seculares pnitiosa q̄m vtilia. alacrius curr̄ūt ad mortē q̄m nos ad vitam. mali hoies onusti spinis viciorꝝ ad infernale incendiū nō cessant curr̄ere nec vllis āmonitiōib⁹ spinas volūt deponere ꝙbus incendi debēt nec ad modicū tēpus quiescere. singulis diebꝫ faciūt dietam vnam illuc. Vere gens absq̄ cōsilio sunt ⁊ sine prudētia. vtinā sapent ⁊ intelligerēt ac nouissima puiderent. vtinā cogitarent vias suas ⁊ puerterent pedes suos in viā pacis. Terci⁹ cursus est bonoꝝ de quo Bern̄. qui amat ardenti⁹. curr̄it veloci⁹ ⁊ puenit citius. ⁊ de hoc cursu loq̄tur ℔ ap̄l's Sic curr̄ite cō. ⁊ Hebr. xij. Curram⁹ ꝓpositū nobis certamē. ℔ cursu curr̄it. ꝙ incessant bonū opat̄ iuxta illud Eccī. ix. Quātū cunq̄ ꝑt man⁹ tua instanter opare. qr nec opus nec sciētia nec ratio nec sapia erunt apud inferos q̄ tu ꝓperas. opus nō erit ibi. ꝫ poti⁹ merces opis. rō etiā excusatōꝫ vel defensiōis nō erit ibi. Sap. vij. ⁊ Apo. j4 Opa em̄ illoꝝ sequunt̄ illos. sciētia etiā ⁊ sapia nō erūt ibi vtiles ad defensionē peccatoꝝ imo poti⁹ erūt nocie. faciunt em̄ ad graua tionē pcti. vñ Luc̄. xij. Ser⁹ sciēs voluntatē dñi sui. ⁊ nō faciens plagis vapulabit multis. Qui ꝯo vult sic curr̄ere vt ꝓphendat spēaliter debet duo facere. Pri mū est vt a malis abstineat. Scōm est vt ō bonis q̄ agit nō supbiat. ille q̄ bona agēdo curr̄it. ⁊ tm̄ a malis nō cauet. ipse in incertū curr̄it. modo p viā padysi. mō p viā inferni. mō ante mō retro talis maledict⁹ est Eccī. ij. Ue pctōri terrā ingrediēti duabus vijs. de tali ōt glo. sup illud. j. Loꝝ ix. Ego sic curro nō q̄si i incertū. In incertū curr̄it qui talia agit vt ex ꝙbusdā possit spare. ⁊ ex alijs despare. de tali ꝑt intelligi illud Eccī. 34. Un⁹ edificās. ⁊ vn⁹ destruens q̄d ꝑdest eis nisi labor. ille etiā qui de bonis q̄ agit supbit. ad brauiū ee nū nō puenit licet em̄ videat curr̄ere in padysum curr̄it tm̄ in infernū. gressu opis exterioꝫ qui hoib⁹ apparet tēdere vidēt ad celū ꝫ gressu mentis q̄ potentioꝝ est intentōe scz tendit in infernū. Et notādū ꝙ hūilitas multū valet ad hoc ꝙ curr̄ens brauiū ꝓphendat. Et ℔ q̄nq̄ de cāis. Primo qr hominē leue facit. Vere em̄ hūilis q̄si nil ponderat ⁊ se et bona q̄ habet. ipsi⁹ vox est illa. ⁊ dixi. nunc cepi. Supbus ꝑsumit de brauio cū adhuc longe valde sit ab eo. vnde cessat de cursu nō aduertens illud Aug⁹. vbi dixisti sufficit. ibi defecisti. Humil ꝯo qr longe se a brauio credit incessanter curr̄it. Scōo qr hūilitas hominē a casu custodit. casus em̄ maximū impedimētū solet esse curr̄ētib⁹ in stadio. ⁊ p̄cipue casus a quo curr̄ēs p se nō ꝑt surgere. ꝙ aūt humilitas a casu obꝰuet ptz ex eo ꝙ cū dñs ostenderet beato bñdicto mūdū plenū laqueis. ⁊ ipse q̄reret ꝙs euaderet laqueos illos. Rñsum est ei ꝙ hūilitas. iō ptz ex verbis Greg. dicentis. Nunq̄d q̄ hūilib⁹ dat gratiā auferet datam. ergo argumentū supbie est subtractio gr̄e. Tercio qr hūilitas impetrat gr̄e abundantiā. Isa. xl. qui dat lasso virtutē ⁊ hys qui non sunt. fortitudinem ⁊ robur multiplicat. illi qui non sunt vocantur humiles qui se nil reputant. et Bernard⁹. Semp solet esse diuine gratie familiarꝫ humilitas. cum ergo humilitas gratia dei digna sit valet ad hoc vt brauium ꝓphendat. ꝓphendere em̄ brauiū gratie dei est non virtutis humane. Juxta illud ad Ro. ix. Non est volentis neq̄ currentis sed miserentis dei est. et Amos. ij. Veloꝝ pedibus. et Eccī. ix. Uerti me ad aliud vidiq̄ sub sole nec cursum velociū nec fortium bellum. Quarto quia humilitas descendendo vadit cum superbia eat ascendendo. ⁊ ideo velocius curr̄ere pōt. humilitas etiā non detinet bellis ⁊ pcientionibus sicut supbia. vnō Eccē. Arma et

gladi⁹ in via ſuꝑbi cuſtos autē anime ſue longe fiet ab eo. Quinto qꝛ de⁹ q̄ brauium eſt hūili appꝛopinq̄t/ ſm q̄ ꝺt glo. ſup illō Juxta eſt dñs hys q̄ tribulato ſunt coꝛde/ aug⁹. Alt⁹ q̄dem eſt dñs ſz inclinat hūili/ t no ſe erigenti/ ſuꝑb⁹ curſu circulari cur rere vidēt. bona em̄ opa que ab ipſo ꝓce/ dunt ad ſeip̄m reflectit dum ꝓpꝛiā gl̄iam q̄rit. Cū curꝛēdo nō ꝓficit eo mō quo ille qui gl̄iam dei q̄rit/ ſuꝑbus h̄ mercedē ſuā recipit. iuxta illud Math. vi. Amen dico vobis/ re. me. ſu/ t ideo in futuro brauium non comꝑehendit.

De eodem Sermo. II. In ordine. 23.

Sic curꝛite ꝛc.

j. Coꝛ. ix. Quatuoꝛ ſunt ne ceſſaria alicui/ ad hoc q̄ ſic cur rat q̄ ꝓpēdat. Primo q̄ ſit expedit⁹. Atrib⁹ ꝯo debet eſſe expedit⁹ q̄ curꝛere vult ad brauiū eternū. ſcz a vincu lis pctoꝝ/ t a carcere ꝺyaboli. puer. v. Iniq̄tates ſue capiūt impiū/ t funib⁹ pctoꝝ ſu orū ꝯſtringit/ nō ꝑt ergo curꝛere niſi ꝑtute dei ſoluat. iuxta illud Joh. x. Soluite eū t ſinite abire/ t ſic vxoꝛ q̄ ſcit maritū ſuū eſſe in carcere materiali laboꝛat/ et apud dñm t apud hoies vt a carcere liberet/ ſic etiā multo foꝛti⁹ laboꝛare deberet. q̄ ſcit eū eſſe in carcere ꝺyaboli/ ſz aliter eſt. ꝓli beratōe em̄ a carcere ꝺyaboli/ q̄ꝛ nec elemoſinas. nec oꝛones. nec alia auxilia fiūt. Scōm a q̄ optet hominē expeditū eſſe eſt on⁹ tē poraliū iſtoꝝ. vñ Bern. Tu onuſt⁹ auro t argento putas te xp̄m ſequi qui exultauit vt gygas ad curꝛēdā viā/ q̄ videt ſe nimis oneratū tpalib⁹ hois. dēret facē largas ele moſinas. t ſic ſe exoneraret t dei auxiliū ſibi ꝓparet. Terciū a quo debet expeditū eſſe eſt veſtis longitudo/ q̄ſi veſtis de pꝛa uo pāno eſt caro q̄ ſemp creſcit deſideria ſua dilatando/ de q̄ veſte ꝺr in epl'a Jude Alīs miſeremi in timoꝛe dñi odiētes eā. q̄ carnalis eſt maculatā tunicā/ veſtis iſta reſtringit q̄ deſideria minuūt. ſm illō. j. Thy. vi. Hōtes alimēta t q̄bus tegamur hys ꝑ. ſum⁹/ q̄ſi nudus ꝯo curꝛit q̄ꝛ amoꝛe xp̄i oia relinq̄t/ iuxta illō Amos. ij. Nud⁹ fugiet i die illa. ꝺt dñs t Math. xiiij. legit de adoleſcēte q̄ relicta ſyndone nud⁹ pfu git. Scō o neceſſariū eſt curꝛēti ad hoc q̄ brauium ꝓpꝛhendat vt velociter curꝛat. puer. xxij. Vidiſti virū velocē in ope ſuo/ coꝛam regibus ſtabit/ recipiet em̄ cū hys qui ſedes regales padyſi impleuerūt/ ſed ſunt q̄dam q̄ multa bona ꝓponunt t tñ ea nunq̄ aggrediūt. in q̄bus videt impletum eſſe illō/ Fiant imobiles q̄ſi lapis/ ad eos ptinet illud/ ſicut hoſtiū vertitur in cardi ne ſuo ſic piger in lecto ſuo/ lectulo inq̄m ꝑſcientie. t Eccī. xx. Decoꝛdia fatui q̄ſi rota carꝛi/ circa axem ꝓpꝛitur ab axe tñ nō ſeparatur. ſic tales multa ꝓponunt t nō faci unt. Tercio neceſſariū eſt vt a deuiatōne caueat eꝛꝛoꝛ em̄ multū impedit hoīem ne brauiū ꝓpꝛhendat/ exemplū de hoc habē⁹ in filīs iſrael q̄ in deſerto cucurꝛerūt. non tñ ꝑficientes/ et in hereticis qui ita velo/ citer curꝛere videntur/ et tñ brauiū nō cō ꝓhendunt eꝛꝛoꝛe impediti. Idem accidit mulierib⁹ ſoꝛtilegis. Eccī. x. Laboꝛ ſtulto ꝝ affliget eos/ qꝛ neſciunt pergere in vr bem. Contra eꝛꝛoꝛem iſtū ſecurum reme dium eſt vt hō xp̄m ſequatur/ alīj ſancti er rare poterunt ſed ipſe nō/ vñ in Joh. viij. Qui ſequitur me non am. in te. Ipſe bene nouit viam padyſi qui inde venerat. vnde ꝑs. Nouit dñs viam iuſtoꝝ. Bern. Btūs es dñe ieſu q̄ te hoīem inter hoīes ꝓuer ſantem diligenter obſeruans/ ꝓ viri⁹ ſe ꝑ bet imitatoꝛē tui. Quarto neceſſariū eſt vt curꝛendo ꝑſeueret. qꝛ ſm Bern. ꝑſeue rantia eſt ſummi ſingularꝫ filia regis/ illa em̄ ſola heres eſt regni celeſtī. ad ꝓmēdari onē ꝑſeuerantie noluit xp̄s de cruce deſcē dere licet offerꝛēt ei iudei ꝑciosum mun⁹. ꝓ hoc ſcz q̄ crederent in eū/ licet etiā vul nerat⁹ eēt noluit tñ deſiſtere ab ope incep to. donec dixerit ꝑſumatū eſt. De hac cō ſumatōne videtur gloꝛiari apoſtol⁹ dicēs Bonū certamen certaui. cur. cō. tantū va let vltimū opus ꝑſeuerantꝫ quantū omia ꝑcedentia/ defectus ꝯo in fine operis q̄ſi deſtructio eſt omniū ꝑcedentiū. ideo dicit ꝓuer. xviij. Qui mollis eſt t diſſolutus in opere ſuo/ frater eſt ſua opera diſſipantis. Mollis eſt q̄ cedit duris/ qui q̄m cito oc curꝛerit ei aliquid in opere incepto. deſi ſtit ab eo. quod quaſi idem eſt ac ſi illō q̄ō factum eſt diſſiparet.

De eodem ſmo. III. In ordine. 24.

De curite ꝛc.

Tria solet ꝑpendere minister intelligens cū ōr ei a dño suo. curre ad talem locū. ꝓmū ē q̄ q̄m cito poterit iter arripiat. Scōm vt sine inēpolatōe q̄etis si potest eat. Terciū vt nō lente sz velociter incedat. Eadē debent accipe fideles in verbo apli exhortātis eos ad cursum vt siqs nondū aggressus ē it er padysi sine dilatōe illud arripiat. Cōtra hāc dilationē inuēies i tractatu de accidia in ca. de dilatōe ꝑuersiōis. q̄ vero iam iter arripuit incessanter ꝓficiat. iuxta illud Eccī. ix. Quōcunq; pōt manu tua fac. instanter opa. et h nō pigre sz velociter Eccī. 35. In oibus opibus tuis esto velox. Ex vo sē que solet boies incitare ad curzendū spūaliter. ꝓmū est brauiū ꝑciositas qđ est corona eterna. de q̄ subdit apo (ꝛ illi q̄dē vt corruptibilē accipiāt nos aūt incorruptā) corona ista est q̄ oculus nō vidit nec aurz audiuit nec in cor hois ascēdit q̄ ꝓparauit deꝰ diligētibꝰ se. ipsa est dulcedo illa quā admirat ōr dicēs. q̄m magna multitudo dulcedinis tue domine q̄m abscondisti timentibus te. ꝑfecisti sperantibus in te in conspectu filiorum hominum. Ps. xxx. Ꝑ singulis horis q̄bus hō in cursu isto laborabit frueť plus q̄m. c. milibus ānoꝝ illis delicijs quibꝰ fruitur deus. cū tū modicū esset. c. annis laborare. ꝑ fruitōe eterni hois. Scōm ē multitudo ꝛ sublimitas psonaꝝ spectātiū ꝛ expectātiū cursū nr̄m. ō spectātibꝰ legiť. j. Cor. iiij. Spectaculū facti sumꝰ mūdo ꝛ angelis ꝛ hoibꝰ. De expectantibꝰ vo ōr Bern. q̄ expectant nos angeli. vt eoꝝ ruina restaureť. sancti vt eorum gl'a ꝑpleatur. ōs pater q̄si filios ꝛ heredes. vt nos sup omia bona sua ꝓstituat. filius q̄si fratres ꝛ coheredes vt fructum natiuitatis et ꝑcium sanguis pr̄i suo offerat. et spūssanctꝰ q̄ est caritas et benignitas in q̄ pat nos ꝑdestinauit. nec dubiū q̄n ꝑdestinatōs ipleri velit. Q̄liť aliqs curreret ad aliquē locū pn̄tis miserie. si sciret se ibi expectari a btā ꝙgine. q̄liter g̃ curre dēmꝰ ad locum delicia. vbi tot ꝛ tanti nos expectāt. Terciū est tpis ḃuitas. breue em̄ tps est qđ restat hoi. vel forsitan nullū. ideo ōr Bal. vi. Dum tempꝰ hēmꝰ operemur bonū. ad oēs. ꝛ Joh. xij. Ambulate dum lucē habeť vt nō. v. t. ꝑp. ꝛ Eiusdē. ix. Veniet nox q̄n nemo ꝑt opari. Quartū ē vie plenitas Ber. Festinās a tra ad celos nō morā faciat. q̄ si nō detiet plurimū tū nocet. licet aūt videať esse longa via vniuersis a tra ad celū ascensurz. ꝑcipue vero hys q̄ magz peccādo magis se elongauerūt de q̄bus ōr. Qui elongāt se a te pibūt. qđ vt freq̄nti deꝰ est ꝛ iter longe a pctōribꝰ salus. Ben. Faciamꝰ qđ in itinere fieri solet. qui exierūt tardi velocitate morā compensant. Quintū est q̄litas loci in q̄ sumꝰ ꝛ malicia inhabitantiū. Greg. Hala q̄ nos h ꝑmūt ad deū nos ire ꝓpellūt. ꝛ Exo. xij. Cōpellāt egyptij ꝑ'm dñi de tra exire velociter. Sextū est hostiū ꝑsequntiū nos velocitas ꝛ crudelitas ō velocitate Treñ. 4 Velociores fuerūt aq̄lis ꝑsecutores nr̄i. de crudelitate Hiere. iij. Crudeľ est ꝛ nō miserebiť. ve illis q̄ in manꝰ dyaboli ꝑ pigritiam suam ceciderunt.

De eodem ſmo. IIII. In ordine. 25.

Omnis qui ingone ꝓtendit ab oibus se abstinet. j. Cor. ix. h plane vex est. de ꝓtendētibꝰ cursu corpali qui abstinent ab oibus que possent eis esse occasio amittendi brauiū. verbi gr̄a. Placeret eis q̄nq; bibere de fonte quē vident iuxta viam. abstinēt tamen ne brauiū amittant. Item si inueniāt aliqđ ꝑciosum sz ponderosum. longe tū minꝰ valēs q̄m brauiū ꝓtemnunt illud si credūt q ꝓpter hoc brauiū amittāt. Item licet pulcriꝰ ꝛ honorabiliꝰ esset. q̄ deferrent vestes suas indutas. curzūt tū in camisijs. Sic optet eum q̄ vult ꝓprehendere. abstinere a multis delectat oibꝰ ꝛ ꝓtemnere multa ꝑciosa. qz qui volunt diuites fieri incidūt in tentationē ꝛ in laqueū dyaboli. vt legitur. j. Thy. vi. Item oportet eū ꝓtemnere multa q̄ faciūt ad decorē ꝛ honorē. plus em̄ debet amare bōitatē q̄s pulcritudinē. ꝛ potiꝰ velle se ee bonū q̄m pulcrū. et vilescere debet ei transitoria gl'ia ꝑ magnitudie eterne gl'ie. Et q̄m verbum ꝓpositū in. lxx. legitur q̄si viri spūales augēt abstinētias suas. ꝛ viri carnales nimis vacant delicijs carnis. possz fieri tunc sermo de abstinentia. et posset versari circa tria. scz circa fatuitatē eoꝝ q̄ tali tempe nimis vacāt delicijs carnis. et circa ꝓmendationē abstinentie. et circa

Dominica in lxx.

diuersas spēs eius/ fatuitas vero illoz q̄ tunc magis vacant delicijs multiplex p̄t ostendit/ Primo p̄ hoc q̄ ipsi tunc magis delicate viuere volūt. q̄n viri spūales magis se affligunt/ cū tñ ipsi magis indigerent aspitate pnie/ sed ipsi p̄ gutta vna amaritudinis quā dic biberēt. bibent in futuro mare eterne amaritudinis/ vñ Hiere. xxv. Cum voluerint accipe calicem de manu tua vt bibāt dices ad eos/ Hec ōt dñs exercituū bibentes bibetis/ quia ecce in ciuitate in q̄ inuocatū ē nomē meū ego incipio affligere et vos quasi innocētes īmunes eritz/ Scō quia p̄ hoc q̄ cum tempe tali dyabolus acrius deseuiat/ eo q̄ appropinquat temp⁹ salutis. iuxta illud Apoc. xiij. Ue terre et mari. q̄ descendit dyabolus ad vos/ habens iram magnā sciens q̄ modicū temp⁹ habet/ ipi arma abundāti⁹ volūt ei ministrare ꝫ seipsos. q̄si p̄uraſſēt in mortē. ppīā/ q̄n ecōtrario deberēt ei arma subtrahere. vt faciūt viri spūales/ Arma quib⁹ vtitur ꝓtra nos dyabolus sunt cibi et potus delectabiles et supflui/ Tercio p̄ hoc. q̄ cum difficile sit assuetis carere/ et tanto difficilius quanto aliquis magis assueuit/ ipsi vt vsu carniū facilius careant in q̄dragesima. ante q̄dragesimā multū vti volunt carnib⁹/ tali fatuitate laborāt. qua laborare ille qui in p̄ncipio hyemis assuescēret pellicio. q̄ sciret carere se in magna hyeme oportere/ Quāta sit vis p̄suetudinis hēs Job. xiij. vbi sic legitur/ Si mutare poterit ethyops pellem suā. t pardus varietates suas/ t vos poteritz benefacere. cū didiceritz malū/ Quarto p̄ hoc. q̄ cū ipsi habeāt pessimū hospitē. qui omnib⁹ bonis veris spoliat hospiciū. iuxta illud Johel. ij. quasi ortus voluptatis terra coram eo/ et post/ cum solitudo deserti z̄c/ cū ipsi deberēt sic se hre ad eū in ei⁹ recessu. vt nō libēter postea rediret ad eos/ Ipsi ecōtrario faciunt ei magnū festum in suo recessu t nō vni⁹ diei/ sz. xv. vl ap̄li⁹. t iō p⁹ pascha libēti⁹ ad eos reuertit. iuxta illō/ Cū īmūd⁹ spūs exierit ab hoīe am. plo. ari. q̄. re. t nō inuenit/ Tūc ōt Reuertar in domū meā vñ exiui/ Hinc est q̄ si melioz amic⁹ quē ipi hñt q̄driduan⁹ eēt in hospitio coziam eis fetaret/ essent em̄ affecti tedio ō ei⁹ p̄sentia. dya⁹ ꝓ devotiores sē. qñ p̄ dimidiū ānū vel pl⁹ ampli⁹ fuit in hospitio eoz. t mai⁹ festū faciūt sibi q̄m etiā in p̄ncipio/ si deus in pauꝑe aliq̄ recept⁹ sit in hospitio eoz. cito se expediūt de eo/ dyabolo ꝓ splendide p̄curāt. t longo tpe añ q̄m recedat/ Quito p̄ hoc q̄ cū ipsi dēret p̄cepantia suscipe appropinq̄nte tpe salutis t spūalis purgatōz/ ipsi eōrio ipediti⁹ a suscipiūt. tp⁹ salutz ē tp⁹ q̄dragesimale. sic tunc cantat eccl'a. Ecce nūc tē. accep. ec. nūc di. s. ij. Loz. 6/ Sexto p̄ hoc q̄ cū appropinq̄nte aduētu dñi eoz ipsi eōrio elōgant se t ideo merito p̄n timere illud p̄s. Qui elongāt se a te pibūt/ Septio p̄ hoc q̄ cū deberēt se p̄parare hospitiū dño veniēti ipsi eōrio ignē apponūt/ luxurie em̄ vacāt q̄ ignis est vsq̄ ad ꝓsum. deuozās t oia geminia. vt legit Job. xl/ Octauo q̄ cū dñs vir inueniat aliq̄s q̄ fuiant ei p̄ longū tp⁹/ q̄n fatigent t tepescere videant. iuxta illō/ Dormitauit aīa mea p̄te tristi tū feruētōres se in fuitō dyaboli in fine q̄ in p̄n⁹/ p̄retera cū dñs castra dyaboli sibi subiugare velit p̄ famē. ipsi ea ita implēt victualib⁹ q̄ q̄nq̄ tenēt se vsq̄ ad dñicā i ramis palmaz/ castra ista sē corpa peccantiū. Circa scōm ꝓ notandū q̄ ad ꝓmēdatōnē pnie multa p̄n valere/ p̄mo ea q̄ ōriū ipi. s. viciū gule nob exosum reddūt/ q̄z tria sufficiat ponere/ Quoz p̄mū ē miseria p̄ns in quā viciū gule nos posuit/ Scōm ē vilitas in q̄ viciū q̄ttidie hoies ponit/ eos em̄ in bestias puertit. iuxta illō Genece Quosdā vent⁹ obediētes loco aialium nō hoīm nūerem⁹/ Terciū ē piculū tā corpale q̄ spūale/ in qō viciū ponit. de corpali legit. Eccī. 37. ꝑter crapulā multi obierūt/ qui āt abstinēs ē adijciet vitā/ De spūali ꝓ satis p̄t patere p̄ hoc qō legit. Eccī 30. p̄ tria mouet tra et q̄rtū sustinere non p̄t/ p̄ fuū cū regnare cepit/ p̄ stultū cū satiat⁹ fuerit cibo/ stult⁹ cibo satiat⁹. est corp⁹ cui nihil negat qō apperit/ hō q̄ fuus est gule q̄ grām nō hz abstinēdi est sic hō sup equū indomitū nō hñtē frenū. q̄ in magno piculo est/ p̄cipue si aqua p̄funda p̄xima sit/ vel si sit iuxta hostes suos. cito em̄ potest submergi. vel in manus hostium dari/ sic homo q̄ est absq̄ freno abstinētie cito in aq̄s voluptatis submergi potest vel aliter perire/ Scō potest ad hoc valere q̄ dñs in

p adyso et in statu innocentie. pentes nostros eā docuit ⁊ in forma corpis humani nobis eā scripsit/ velut q̄dam lr̄e q̄bus documentū abstinētie scriptū est in corpe humano sunt oris modicitas/ inter aīalia. n. que sunt magni corpis minimū os habet homo. ⁊ dentium breuitas/ ⁊ q̄ homis os nō est pnum ad terā/ Tercio p̄t valere ad hoc. q̄ virtus abstinētie magne fortitudinis est ⁊ dignitat̄/ hac em̄ hō bruta aīalia excedit. Teren. est virtus placit̄ abstinuisse bonis. Non est magnū q̄d aliquē facere q̄ sibi placet, puer. xvi/ Melior est patiens viro forti. ⁊ qui dominat animo suo. expugnatore vrbiū/ Dñator animi sui est q̄ in ptāte habet animū suū. vt a vindicta vel aliquo alio q̄ animꝰ appetit eū coherceat/ Abstinētia est velut quidā lapis p̄ciosus celitꝰ homi missus. custodiēs eum ne vsus tpalīū bonoꝝ ei noceat/ sine ipso bona trāsitoria hoiem eis vtentem defacili interficiūt/ si lapis p̄ciosus ꝓuans hoiem ne vinū ei noceat tm̄ a mat. q̄ntū amandꝰ est lapis iste/ Quarto p̄t adhuc valere ħ. q̄ abstinētia magne efficacie est ꝯ hostes nostros/ p̄cipue ꝓtra carnē ⁊ dyabolū/ cōtra carnem ideo q̄ eam debilitat ⁊ spūi subiugat. arma etiā subtrahit. ⁊ igni ꝓcupie q̄ caro spm̄ incēdit ligna aufert/ sicut castra alias inexpugnabilia. p subtractionē victualiū capiunt̄. Sic caro q̄ alit̄ vinci nou potest p abstinētiā domat̄/ Vrendꝰ esse videtur. q̄ dicit carnē suā non posse vincere/ cū possit ei subtrahere cibū ⁊ potum vsq; ad humiliatōz/ legit̄ Hcñ. xvi. q̄ agar ancilla videns se ꝓcepisse. despexit dominā suā/ de q̄ cū sara ꝓqreret̄. ait abraā/ Ecce ancilla tua in manu tua est vtere ea vt libz/ sic caro in manu spūs est. vt eam humiliet victualia subtrahendo. Cōtra dyabolum ꝙo valet abstinētia/ qz sicut lupum corpalē fames cogit exire de nemore. sic abstinentia lupum infernalem dyabolū scz facit exire de nemore. scz de homine Math. xvij. Hoc genꝰ demonij nō ejcitur nisi p oratiōnē et ieiuniū. Abstinētia dyabolū ponit in sicco. vbi ipse requiē nō h̄t. vñ Mat. xij Cum immundꝰ spūs exierit ab ho/am. p loari. q̄. re. ⁊ non inuenit dyaꝰ ad modū piscis habitat in locis humēt̄ꝰ Job. xl/ Unde p abstinentiā poni debet in loco sicco/ vt ibi. quasi interficiat̄ fm ꝓsilium Raphaēl Tob. v. dicētis ad thobiā iuniorem de pisce magno qui stabat ad deuorandū eum/ vt extraberet eum. de aqua/ quo facto cepit palpitare ante pedes eiꝰ et qui ꝓus stabat ad deuorandū. defacili tunc occisus ē/ sic de facili punit̄ tunc dyaꝰ in homibus q̄ abstinentiā amplectunt̄/ q̄ nō poterat occidi in eis dum delicate viuerēt/ valet etiā abstinentia ad omia. dum ori subtrahit q̄ in opa pietatis expendunt̄/ que pietas ad omia vtilis est. vt legitur. j. Thy. iiij.

Circa terciū ꝙo notandū q̄ q̄tuor sunt spēs abstinētie/ Prima est abstinētia a malo vl̄ a pctō q̄ sūme necessaria est/ qz sine ea nō valent cetere abstinētie/ Hiero. Tunc p̄clara est apud dñm abstinētia corpis/ cū animꝰ ieiunat a vicijs/ parum q̄dem, pdest tenuari corpꝰ abstinētia. cū animꝰ intumescit supbia. Ysydorꝰ. Qui a cibis abstinēt et mala agunt demōes imitant̄/ quibꝰ esca semp a best. ⁊ culpa semp adest. ⁊ Isa. lviij. Quare ieiunauiꝰ ⁊ non aspexisti/ ⁊ seq̄tur Rñsio/ Ecce in die ieiunij vr̄i inuenit̄ voluntas vr̄a/ ⁊ post. Ecce ad lites ⁊ ꝓtentiones ieiunatis. vbi ōt glo. Nō interior rescitur carnibꝰ draconis/ q̄ datur esca populis ethyopū. et subdit̄/ Nunq̄d tale est ieiuniū q̄ elegi. dissolue colligatiōes impietatis/ parū abstinētes vident̄ esse qui a pctō mortali nō abstinēt. in quo. oculo fi dei mortē suā ppendūt/ cum bruta aīalia ab esca illa abstinere videāt̄. ex q̄ captionē suam sequi ppendūt/ aues em̄ ⁊ cetera aīalia in easdem pedicas reciaq; nō incidūt. fm verbū Hiere/ Secūda spēs est abstinentia a bono. q̄ est spēs mali/ vñ. j. Thes. v Ab omni specie mala abstinete vos/ ab ħ abstinendū ē ꝓpter scandalū ꝓximi/ cū scriptū sit Mat. xviij. Ve illi p quē scandalū venit/ ħ attendere deberēt mulieres q̄ vt debēt volūt esse matrone et tm̄ volūt in ornatu similes esse meretricibꝰ. de q̄ materia reqr̄e in tractatu de ornatu. de hac abstinentia habem̄ exemplū. ij. Mach. 6 vbi Eleazarꝰ dixit illis q̄ volebant q̄ fingerz se comedere carnes a lege ꝓhibitas/ etatē inquit nr̄am dignū nō est fingere. vt multi adolescentiū arbitrates eleazarum lxxx. ānoz transisse ad vitā alienigenaz/ ⁊ ꝓpter meā simulationē. et ꝓpter modicū

corruptibilis vite temp⁹ decipiant. Tercia species est abstinētia a bono qđ potest esse occasio mali vt a forti vino qđ ingreditur blande. sz in nouissimo mordebit vt coluber. ⁊ sic regul⁹ venena sua diffundet ꝓuer. xiiij. Eadem etiā cā abstinendū est a familiaritate mulierꝝ. De hoc reqre in tractatu de luxurijs. vbi agitur de occasionibus luxurie. Quarta spēs est abstinētia a bonis illis que a maiorib⁹ bonis impediunt hoc mō abstinēt viri ꝑfecti a ꝯsolatione hui⁹ mūdi. sciētes ꝙ delicata est diuīa ꝯsolatio. et nō datur admittentib⁹ alienā. ſm Bern. hoc modo abstiebat q̄ dicebat. Renuit ꝯso. a. m. ⁊ sara. Tob. iij. Nunqꝫ cū ludentib⁹ miscui me neqꝫ cum hys qui in leuitatib⁹ ambulant ꝑticipē me ꝑbui.

Dominica in. LX. Sermo. I.

In ordine. 26.

Ministri christi sunt ⁊ ego. ij. Coꝝ. xi. vt min⁹ sapiens dico plus ego in laboribus plurimis supple offensus fui ministerij xp̄i. Notandū ꝙ ſm verbū Greg. Vita p̄sens laborib⁹ plena est. cum luctu agitur ⁊ tandē cū lacrimis amittit. tanta est miseria hui⁹ vite. vt nec vita dicenda sit. sed potius mors. vl' morte deterior. vñ Aug⁹. Beatā vitam q̄ritz in regione mortis nō est ibi. quō em̄ beata vita. vbi nec vita. ⁊ Ecc̄i. 30. Melior est mors q̄m vita amara. licet ꝓpter assuetudinē non agnoscant hoīes magnitudinē p̄sentis miserie. tñ vix est aliquis (nisi dulcedo spei eū custodiat) q̄ ꝑtranseat vnū diem q̄n multotiens iratus sit. ⁊ frequēter accidit ꝙ tanta est ira. vt homo sibimet manum inijciat. aīam suā per odium occidendo. vel fratrē suum aggrediat vel ꝯtumelijs. vel maledictionib⁹. vel etiā verberib⁹. īmo qđ plus ē ip̄m deū aggrediat blasphemādo ip̄m. propterea mater ecclesia videns filios suos sub onere p̄sentis miserie. nō valens on⁹ ab eis remouere. facit qđ potest. ⁊ laborat ad hoc ꝙ filij sui onus istud portent sapiēter. ⁊ fortiter. ⁊ vtiliter. ⁊ ad hoc videt tendere officiū ecclesie in hys tribus dñicis. quaꝝ hodierna dñica media est. in p̄cedente tendit ecclesia ad hoc vt hoc onus sapienter portet. vt scz filij eius intelligāt q̄re hoc onus portent. portare em̄ onus ita ꝙ nesciatur quid vel q̄re portet. asininum est. etiā pueri ꝑui qñ verberant vel a matribus suis vel a suis doctorib⁹. nō solent dicere. q̄re verberatz me. vñ nimis pueriles vident esse qui onus p̄sentz exilij incessant portant. ⁊ q̄si ꝯtinue flagellant et causam non ꝯsiderant. causa hui⁹ exilij fuit pctm̄. sicut recoluit ecclesia in dñica p̄cedente. qñ legebatur. ꝙ p̄mi ꝑentes ceciderūt. vñ qñcunqꝫ aliquis grauat ab aliqua miseria. deberet recurrere ad pctm̄ qđ omīs miserie occasio extitit. ⁊ odiū colligere contra ip̄m. Spēaliter pctm̄ gule fuit causa p̄sentis miserie. ⁊ ꝓpter hoc recolit tp̄e quo homines maxime ꝑ gulā peccant. vt vidētes miseriam in qua posuit h̄ pctm̄ eos. illud odio habeāt. absit h̄ vt sūma dei bonitas hominē in tantā miseriā posuerit. īmo peccatū suū posuit eum ibi. vñ Sap̄. j. Deus nō fecit mortē. i. causā mortis. et subditur post. impij manib⁹ ac verbis accesserunt. i. adam ⁊ eua. ⁊ Treñ. iij. Non em̄ humiliauit ex corde suo. ⁊ abiecit deus filios hominū. Cum due sint ꝑtes hoīs. corpus ⁊ aīa. deus vtriqꝫ parti locū delectabilē preꝑauerat corꝑi ꝑadysum voluptatz in t̄ris. Aīe vero celū empirreū. i. splendidū. vbi mō sunt angeli ⁊ aīe sanctoꝝ. ad qđ transferret hō si stetisset. In hodierna ꝟo dñica tendit officiū ad hoc vt fideles fortit portent onus istđ. vñ in epl'a exemplo Pauli animātur fideles ad tolerantiā passionū. In sequenti vero dñica tendit officiū vt portent on⁹ istđ vtiliter. vñ in epl'a ꝯmendat caritas sine qua nihil ꝓdest ad vitam eternā. ⁊ cum qua omīa vtilia sunt. Ipsa q̄dq̄d ꝯtingit in aurū ꝯuertit. Ipsa est illđ aurū ꝓbatum. qđ cito homīes diuites facit. iuxta illđ Apoc̄. iij. Suadeo tibi emere aurū ignitū ⁊ ꝓbatum. vt locuples fias. Caritas on⁹ p̄sentis exilij non ex toto remouet sed facit qđ meli⁹ est. dum in bonū ꝯuertit. meli⁹ est em̄ alicui malū tempale in bonū ꝯuerti q̄m a malo ꝯuerti. Sed ꝯ p̄mū videbit forsitan alicui ꝙ dñs nimis dure cū homīe egerit. qñ eum ꝓ pctō gule morti tempali ⁊ p̄senti miserie cū tota successione sua iudicauerit. Ad qđ rñdemus. ꝙ iuste factū est hoc. īmo etiā miscđit egit dñs cū homīe. sicut ptz. si respect⁹ habeat

ad damnationē angelo⁹ irrepabilem/ cū
em̄ tolerabilio⁹ est ſuꝑbia in diuite q̄m in
paupe. iuxta illud Eccī. xxv. Tres ſpēs
odiuit anima mea/et aggrauo⁹ valde anie
illo⁹. pauperē ſuꝑbum ⁊c/ et angelū illum
cunctis ſyderib⁹ clarius emicantē irrepa⁹
biliter dānauerit ꝓpter ſuā ſuꝑbiā. Quis
nō videat deū miſericordē egiſſe cū ꝑmi
culo. qui ꝓtra eū ſuꝑbiuit. qñ ſpem repati⁹
onis ei ꝓceſſit. Idem aꝑparebit ſi attēdat
dei īmēſitas/ cū em̄ offenſa maio⁹ ſit q̄m
q̄ maio⁹ est q̄ offendit/ maio⁹ em̄ offenſa ē
ſi ꝓuitiū dicat militi ſimplici/ maio⁹ ſi re⁹
gi/⁊ cū de⁹ in infinitū ſit maio⁹ erit offen
ſa q̄ de⁹ offendit in infinitū maio⁹ q̄m of⁹
fenſa q̄ hō offendit/ vñ cū pena ſit ꝓportio
nalis culpe erit infinita pena. tñ cauſa ei⁹
incerta eſt. Ꝓterea cū pena illa inflicta
ſit vt pctm̄ ab hoīe caueat ⁊ de⁹ timeat/ et
nec ſic pctm̄ caueat niſi a paucis. deus ꝓ⁹
parum timeat/ poti⁹ deberet videri alicui
q̄ nimis paruā penā de⁹ inflixerit q̄m ni⁹
mis magnā. hoc etiā attendendū eſt q̄ ꝑ
vno mīmo mortali pl⁹ puniet alios i īfer
no q̄m ſit pena quā tot⁹ mūd⁹ ſuſtinuit a
ꝓncipio mūdi et ſuſtinebit vſq; ad finē ꝑ
pctō ꝓmo⁹ parentum/ acerbitas em̄ pene
infernal' excedit acerbitatē cuiuſcūq; pe⁹
ne ꝑſentis. Infinitas em̄ pene future. ple
ne recōpenſat mīlitudinē penaꝝ ꝑſentiū.

¶ Et nota q̄ ſicut exaltant celi a terra.
ſic exaltate ſunt vie dñi q̄ ſunt mie ⁊ iuſti⁹
cia a vijs hoīm/ ita q̄ aſpicientib⁹ ad iuſti
ciā hominū. iuſticia dei furo⁹ videt. Ité
aſpicientib⁹ ad mīam hoīm q̄ parua eſt ꝺi
miſericordia fatuitas videt. Sed forte di⁹
cet aliq̄s. licet cū adam de⁹ nō iniuſte ege
rit eū ſic puniendo/ tñ cū ſucceſſorib⁹ iniu
ſte videt egiſſe. dum eos pene ſocios fecit
qui in culpa ſocij non fuerūt. Ad q̄ rñde
mus/ q̄ adam iuſto ꝺi iudicio exheredita⁹
tus eſt extra padyſum voluptat/ et data ē
ei hec terra pauptatis. anteq̄m filij ei⁹ na⁹
ſcerent/ filij eius nullum ius habuerūt in
padyſo voluptatis. nec ſuccedere potue⁹
runt hereditarie. niſi in terra illa quā tūc
pentes eius habebāt/ vnde nō est iniuſte
actū cum eis in hoc q̄ in exilio iſto remā⁹
ſerunt vbi geniti fuerunt. Item cum ho⁹
mines hanc terrā pauptatis tantū ament/
vt de celo raro cogitent. Verisimile est q̄
ampli⁹ eam amaſſent ſi delectabil' valde
fuiſſet/⁊ quaſi de celo nō curaſſent. nec vl
q̄m vellent a ꝑſenti vita ſeparī q̄ eis nō
expedit. Ꝓterea cū pentes eorum in de⁹
licijs quaſi ꝓputruerūt ⁊ in hoc exilio me⁹
lius ſe habuerūt/ magis miſericorditer egit
dom⁹ cum filijs eoꝝ. quādo voluit eos
eſſe in miſeria. vbi nouit eos meli⁹ ſeruan
dos q̄m in felicitate/ et q̄ pentibus infli⁹
ctum est ad penā. in filijs pleuerat ad cau⁹
telam/ ſic caro vel piſces que ſuanda ſunt
potius ponunt in aqua ſalſa q̄m dulci.

¶ Felicitas vite ꝑſentis est velut vinum pu⁹
rum q̄ debilia capita. i. corda in inſaniā
ꝓuertit/ ideo aqua aduerſitatis miſcenda
est ꝓpter hoc q̄ aquā iſtam non miſcuit ſa⁹
lomon ipſe infatuatus fuit. Oſee. vij. Le⁹
perunt ꝓncipes furere a vino/ a vino inq̄
gaudij temporalis. ¶ Circa ſcām ꝙo no⁹
tandū est q̄ tripliciter vult inducere eccle⁹
ſia filios ſuos ad portandum fortiter on⁹
tribulationū. Primo per hoc q̄ oſtendit
deum dare tribulationes eis quos amat
quod ꝓbat ꝑ Paulū qui fuit vn⁹ de ma⁹
mis amicis quos deus habuit in mundo
iſto/ cui tñ tot ⁊ tantas tribulatiōes de⁹
dedit vt aꝑparet in ſerie epl'e. Secūdo ꝑ
hoc q̄ deus ꝓſolatur amicos ſuos qui tri
bulationes patienter portant/ vñ ſubdit
in epl'a tribulationib⁹ enumerat/ illa ma
gna ꝓſolatio quā habuit paul⁹ quādo rap
tus est ad tercium celum. Tercio vero ꝑ
hoc q̄ introducit paulus volens. vel pe⁹
tēs remoueri a ſe tribulatōnes carnis ſue
et ſubdit reſponſio domini/ ꝑ quā confir⁹
matus est vt non ſolum patienter ſed etiā
libenter tribulationē ſuſtineret/ ita vt au⁹
dita reſpōſione domini diceret. libenter
gloriabo⁹ in infirmitatib⁹ meis. hoc aut̄
facit eccleſia ⁊ eodem verbo domini con
firment fideles ad portandū libenter tri⁹
bulationes ſuas. ¶ Circa ꝑmum ꝙo no
tandum q̄ hoc multū debet mouere fide⁹
les/ ad hoc vt tribulatiōes patienter por⁹
tent q̄ dom⁹ dat eas amicis ⁊ filijs ſuis.
iuxta illud Apoc. iij. Ego quos amo ar⁹
guo et caſtigo. ⁊ Hebre. xij. Flagellat do⁹
m⁹ omnē filiū quē recipit. Quis em̄ non
velit q̄ deus faciat ei ſicut amicis ⁊ filijs
potius q̄m ſicut inimicis ⁊ ſicut adulteris
Aug⁹. Si excep⁹ es a numero flagello⁹

exceptus es a numero filiorũ ¶ Idem sup illud Hebre.xij. Si extra disciplinã est ꝛc. dicit Aug⁹ Noli esse iniquo sensu ꝛ puerili vt dicas. plus amat pater me⁹ fratrẽ meũ cui ꝓmittit facere q̃dquid vult q̃z me/ qz si me mouero contra iussionem flagella inuenio/ poti⁹ gaude flagellis qz tibi ꝓuat hereditas. illis ad temp⁹ ꝓcit quos ineternũ damnabit/ q̃s (nisi fatuus) poti⁹ nõ velit se esse filiũ legittimũ ꝺi q̃m adulterinũ/ ꝛ poti⁹ esse benedictũ q̃m maledictũ/ Filij dei legittimi sunt q̃ tribulant/ Adulterini ꝓ sunt q̃ ꝓspantur/ iuxta illud Hebre.xij. Si extra disciplinã estis cui⁹ ꝓticipes facti sunt omẽs/ ergo adulterini et nõ filij est. ꝙ tales maledicti sint. hĩ Luc. vi. Ue vobis q̃ h̃ habetz ꝓsolationẽ vestrã/ ꝛ ibidẽ. Beati eritis. cũ. v. o. h/ poti⁹ esset eligendo esse cũ filio dei in fornace tribulatiõis/ vt legit de trib⁹ pueris. Dañ. iij/ q̃m cũ ꝺya bolo in delicijs/ vñ de moyse legit Heb. xi. Quia grãdis fact⁹ negauit se esse filiũ filie ꝓharaonis/ magis eligens affligi cũ populo q̃m tpalis peccati hr̃e iocundita tẽ/ maiores diuicias estimãs thesauro egyptioz im ꝓperiũ xpi/ aspiciebat em̃ in remuneratiõnẽ/ de xp̃o legit Hebre.xij/ ꝙ ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucẽ ostẽdẽs tribulatões ꝓspitati p̃eligendas esse/ ꝛ in ps̃. Elegi magz abiectus esse in domo ꝺi mei q̃m habitare in taberna. pa. Et enumerant vndecim tribulatiões apostoli in epla quaz vna est carcer/ De incarceratõne eius legitur in diuersis locis scripture/ Act. xvi. legit ꝙ cum eiecisset spm̃ phytonicũ de quadã puella/ ꝙ ꝓntes puelle videntes se dãnificatos. qz puella nõ lucraretur eis vt ꝓus lucrabatur/ Apprehenderunt eum ꝛ ylam et scissis tunicis. virgis cesi sunt Sylas et paul⁹ et in carcerẽ positi/ Item de incarceratõe eius legit Act. xvi. ꝙ captus fuit et duabus catbenis ligatus/ et captiuitas illa diu durauit/ captus enim ductus est Romã vbi ꝓbiennũ fuit in libera. custodia/ postea ꝓ decennũ in magis libera/ sed. xiiij. anno imperij Neronis/ cum iam nequitia ei⁹ inualuisset positus est paulus Rome in carcerẽ/ ꝛ eodem ãno martirio cozonatus est/ De vinculis pauli etiam legitur Ephe.iij. ꝛ. iiij. ꝛ. vi. capitulo legit/ Legatione fungoz in catbena qz ꝓ catbenis non cessabat a predicatione/ Secunda tribulatio est plage vulnerũ quas specificat dicens se a iudeis quinq̃es quadragenas vna minus accepisse/ ꝓhibitum erat iudeis. vt in verberibus non excederet numer⁹ plagaz numerũ q̃dragenariũ. vñ Deutro. xxv. Pro mensura peccati erit et plagaz mod⁹/ ita dumtaxat vt q̃dragenariũ numez nõ excedant ne fede lacerat⁹ ante oculos tuos abeat vel obeat frater tuus ¶ Judei aũt ne ĩmisericordes reputarent vnam plagam dimittebant/ a gentib⁹ vero ter virgis cesus est. Tercia tribulatio est lapidatio. de qua legitur Act. xiiij. vbi habet/ ꝙ lapidatus est ꝛ eiectus extra ciuitatẽ et estimauerunt eum esse mortuũ/ postea discipli ei⁹ circũdederunt eum assistentes ei/ ꝛ respirauit. pauloante vero in tanta reuerentia habuerũt eũ ꝙ volebant ei sacrificare/ in quo satis ap̃aret mutabilitas hui⁹ mũdi/ quia cũ ꝓus haberet vt deus. in tam breui habit⁹ est vt sceleratꝰ ꝓpter hoc nõ est curã dum homi quid mund⁹ de eo dicat/ non ẽ mirandũ. si de ore sepulcri fetentis fetor exeat et si ꝺ corde malo. mala exeant ꝟba/ Sepulcrũ patens est guttur eoz ꝛ ex abundantia cordis os loqtur ¶ Quarta tribulatio est diuersa picula siue diuerse cãe mortis que in littera enumerant vbi dicit Ter naufragium feci. nocte ꝛ die ꝛc. ¶ Quinta tribulatio est laboz manuum/ de labore apli legit/ ꝙ apostol⁹ a mane siue a pullorum cantu vsq̃z ad q̃ntam horam laborimanuũ insistebat vnde victũ adquirebat/ et exinde vsq̃z ad decimã publice disputabat/ plerumq̃z tamẽ et in noctẽ ꝓtrahebat ꝓmonẽ ꝛ ꝓm hoc bene erat necessariũ residuũ tempis ꝓmeditationi oratioñi ꝛ somno. ¶ Et notandum ꝙ in ꝓncipio cũ ꝺz. in laborib⁹ plurimis ſumitur labor ꝓmuniter ad tribulatões que post specificãtur/ ¶ Sexta tribulatio est erumna siue infirmitas. Septima vigilie multe/ Octaua. fames ꝛ sitis/ Nona est nuditas in frigore. Decima est solicitudo cum ꝓpassione aliorum ¶ Undecima est euadẽdi piculum/ de qua ibi. Damasci ꝓpositus ꝛc. ¶ Circa ꝓsolationem vero datam apl̃o a deo. Primo attende humilitatẽ apostoli qui nõ ꝺt se raptũ sed dominẽ raptum loquẽs de se

[illegible] de alio quando narrat id qđ ad gloriam ꝑtinet/aliter facit.j. Thy.j. vbi enarrat ꝙ humilitatis est dicēs/ Qui ꝑus blasphemus fui et ꝑsecutor ⁊ cōtumeliosus/ ¶ Item attende ꝙ dicitur ante annos.xiiij./ multū em̄ videtur celasse suam reuelationem apostol⁹/ non sic facit garrulus ꝓuer. xxv. Sicut vrbs patens et absq; muroꝝ ambitu.vir qui nō potest in loquēdo cohibere spm̄ suum. ¶ Item nota ꝙ terciū celum duob⁹ modis potest hic accipi/ vel vt sic dicatur/ terciū celum visio intellectualis.que est.qñ nec corporea nec ymagines eoꝝ videntur/sed in substantijs incorꝑeis intuit⁹ mentis mira dei potentia infigit̄/ ⁊ dicit̄ hec visio tercia ꝯpatione corꝑalis visionis ⁊ imaginarie/ corꝑalis est quādo aliqua corꝑaliter vident̄ dei munere.que alij videre nequeūt/vt balthasar vidit manum scribentē in ꝑiete. Dañ. v. ¶ Imaginaria visio est quādo aliquis in extasi.vel in somno videt nō corꝑa sed imagines rerū dei reuelatiōe/ qūo petrus vidit discum. ¶ Visio vero pauli talis fuit.ꝟm Aug.qualis est visio angeloꝝ ⁊ sanctoꝝ/qui iam beti sunt./ vñ Aug⁹ Cur non credamus tanto apostolo doctori gentium/rapto vsq; ad hanc excellentissimā visionem/ in qua post hanc vidend⁹ est in eternū/ ¶ Nec est ꝯtrariū ei.qđ legitur Exo.xxxiij. Nō videbit me homo et viuet/ tunc em̄ apostolus nō vixit.i.ꝟm vsum sensuum corporis/ sed ablat⁹ est ei omis sensus hominis/ vel pōt vocari terciū celum empirreū siue igneum/qđ ita dicit̄ a splendore. nō a calore/vt primū celum dicatur aereū/scđm firmentū/terciū empirreū/ ⁊ cum subdit̄.scio h⁹ mōi hominē siue i corpore ⁊c̄/ ¶ Specificat apostol⁹ quod celum dixerit vocans ꝑadysum.et ꝑus vocauerat celum/cū aūt subditur. parco id est parce refero ne q̄s me existimet. ⁊c̄. Exemplū dat moderate loquendi/vnde Greg. Loquēdo erudiuit auditoꝝ vitam/tacendo custodiuit suam/ non sic fatuus.vñ ꝓuer.xxix. Totum spm̄ suum ꝓfert stultus/sapiens aūt differt et reseruat in posterum. ¶ Circia terciū ꝟo attendendum est ꝙ in magno ꝑiculo sum⁹/ cum etiam timenda nobis sint excellentissima dona dei/vñ dicit Apostol⁹/ et ne magnitudo re.⁊c̄/ Et est argumentū ꝙ nō solum scientia adquisita inflat. sed etiam diuina reuelatō/ Attēde etiā ꝙ dt ibi Glo. Aug/qūo secur⁹ est homo.qūo agn⁹ egredietur.vbi aries sic ꝑiclitari metuit ⁊c̄/ In ꝑadisum duceris.et ab angelo temptaris/ et est argumentū ꝙ nullus in hac vita debet esse securus/ dicit̄ autē angelus sathane dupliciter/vel vehemens dolor corꝑis/ vel tentatio ꝑ libidinē/ Dicitur em̄ ꝙ tentabatur de sancta Tecla/ attende etiā ꝙ non respondet̄ apostolo cū ꝑmo orat./sed post terciā orationē.vt detur exemplum ꝑseuerandi in oratione.ad Ro.xij. Oratiōi instantes/ Preterea nō accipit apostolus qđ petit. de quo glosa Augustini notabil̄ sic dicit. ¶ Nota ꝙ exauditur dyabolus petens Job tentandū/ ⁊ non exaudit̄ apostolus petens stimulū remouendū/exaudiuit eum quē disposuerat damnare ⁊ nō exaudiuit eum quē voluerat sanare/ Nam et eger multa petit a medico que medic⁹ non dat/non exaudit ad voluntatē sed exaudit ad sanitatem/nō est magnū exaudiri a deo ad voluntatē. sed ad vtilitatem/ aliquādo deus iratus dat quod petitur. cum vero ea que deus laudat ⁊ ꝓmittit ab illo petitis secure petite Illa em̄ deo ꝓpitio ꝯceduntur/ quādo autē petitis temporalia cum modo petite.et cū timore/illi ꝯmittite vt si prosint det/ si scit obesse nō det.quid em̄ obsit vel prosit medic⁹ nouit non egrotus. ¶ Circa vero responsionē domini. Attende ꝙ domin⁹ ꝑmo ostendit quid sit ꝑ se petendū ⁊ toto desiderio a đo petendū.cū dicit.sufficit tibi gratia mea. In p̄senti vita necessaria est gratia dei et sufficiens/qui eam nō habet nil habet qđ prosit ei/qui eam habet satis habet/vnde illa instanter peti potest si desit/ demum ostendit tribulationes odiendas nō esse/ cum virtutem in homīe ꝑficiant. vñ Sequitur. Nam virtus in infirmitate perficitur. ¶ Et notandum ꝙ multis modis facit tribulatio ad perfectionem virtutis ¶ Primo ꝙ purgat virtutes/ Sic em̄ se habet tribulatio ad ꝟtutes sicut se habet ignis ad aurum/quod habet illud purgare. et probatius reddere/ Secundo quia tribulatio hostem debilitat/corpus scilicet. quod ꝯcupiscit aduersus spiritū/et sic qđ āmodo spiritū fortiorem reddit. respectu

corporis. Tercio vero quia manitudo tribulationis occasionem dat/ vt deus gratiam augeat. iuxta illud p̄ma. Corinth. x. Fidelis est deus qui non p̄mittit vos tentari supra id quod potest/ sed faciet cum tentatione p̄uentum. id est virtutis augmentum. Quarto vero. q̄r assuefactione leuius fert homo tribulationē/ iuxta illud quod male fers assuesce ⁊ feres. ad Ro. v. Tribulatio patientiā opatur. Bernard⁹. Exercitium vires in omni labore subministrat. Quinto vero q̄r ꝑm Senecā multum sibi adijcit virtus lacessita ꝑm Greg. Ignis flatu p̄mitur vt crescat/ et aqua inuento obstaculo maiores vires exercet. Sic homo cum habet infirmitatē ꝯtrariam cum qua certet virilius se habet/ tribulatio est materia pugne/ vnde dat occasionem victorie/ et p̄ ꝯsequens corone q̄r nō coronabit̄ nisi qui legittime certauerit

De eodem Sermo. II. In ordine. 27.

Libenter gloriabor in infirmitatib⁹ meis vt inhabitet in me virtus xp̄i. Cum homo sit creatura nobilis ⁊ ad gloriā regni celestis creatus/ ipse naturaliter vult gloriari. ideo necesse habet scire in quo debeat gloriari/ ne forte glorietur. vñ poti⁹ debet ꝯfundi. Notandū est ergo q̄ triplex est gloriatio. scz dyabolica. mūdana. et xp̄iana. Dyabolica gloriatio est gloriatio de peccato. de q̄ in psalmo. Quid gloriaris in malicia rē/ gloriatio ista talis est qualis esset si aliquis gloriaret̄ si in lutū cecidisset fetidum/ peccatū em̄ imundissima res est. Item talis est gloriatio ista ac si mulier gloriaret̄ de hoc/ q̄ pepisset bufonem. vel serpentē. vel aliud mōstrum/ sicut em̄ mulier debet naturaliter p̄creare hominem non serpentē. vel bufonem/ sic aīa que naturaliter bona est. bona debet operari et non mala/ qui sic gloriātur similes sunt pueris/ qui denigrando se/ dyabolū se fingūt/ ⁊ sic rep̄sentando dyabolū/ p̄ villam nudi incedūt. ꝯtra sic gloriātes dicit Poeta. gloria peccati nulla petenda sui est. De mundana gloriatione. sic legitur Hiere ix. Non glorietur sapiens in sapientia sua/ neq3 fortis in fortitudine sua/ ⁊ non glorietur diues in diuicijs suis. In sapientia mundana nō debet homo gloriari/ q̄r ipsa stulticia est apud deum. ipsa est velut lumen lignoꝝ putridorum. quod de nocte apparet. et de die nō apparet. In tenebris hui⁹ vite videtur sapientia. sed in futuro bene apparebit q̄ insipientia est. De fortitudine etiam corporis nō debet aliquis gloriari/ ⁊ quia fortiorib⁹ fortior instat cruciatio. Sapien. vi. et quia hoc est gloriari de fortitudine inimici sui. cū corpus aduersetur spiritui/ preterea maledictus est talis Hiere. xij. Maledictus qui confidit in homine. et ponit carnem brachium suum. De diuicijs non debet aliq̄s gloriari/ q̄r non p̄derunt diuicie in die vltionis. vt legitur Prouer. vij. Quia gloriari de multitudine diuiciaꝝ quas aliquis amat ꝯtra deum/ est gloriari de hoc q̄ habet magnam molam ad collum. vt demergatur in p̄fundum maris id est inferni. Gloriatio vero xp̄iana multiplex est/ quedam est de dei ꝯgnitione. vnde Hiere. ix. Sed in hoc glorietur qui gloriatur. scire et nosse me/ et Baruth. iiij. Beati sumus israel quia que placent deo cognita sunt nobis. Scd̄a gloriatio est illa/ de q̄ scd̄a Corinth. j. Gloria nostra hec est testimonium ꝯscientie nostre/ quādo sp̄ūssanctus reddet testimoniū spiritui nostro. quod filij dei sumus. Tercia gloriatio est in p̄fectu fratrum. vnde. ij. Corinth. j. Gloria vestra sum⁹. sicut et vos nostra. ⁊. iij. Joh. j. Maiorem horum non habeo gloriam/ q̄m vt audiā frates meos in veritate ambulare. Quarta est in tribulationib⁹. Et nota q̄ duo dicuntur hic. scilicet gloriabor et libenter. vult em̄ apostolus ostendere q̄ sibi tribulationes placeant/ et q̄si honorem reputet q̄ tribulatur. Triplici autem ratione ostendi potest/ q̄ homo honorem debeat reputare cum tribulatur. Primo quia sicut gloriosius est militi in exercitu esse q̄3 sedere ad ignem vel esse in balneo (Boeti⁹ vir sapiens moleste ferre non debet. quotiens infortune certamen adducitur.) sic virum fortem non decet indignari/ quotiens bellicus increpuit tumultus. Secundo quia ille qui sustinet tribulationes christum imitatur/ cui assimilari magne glorie ē. Eccī. xxiij. Gloria

magna est sequi dominū sic̄ gloriosum est xp̄iano/cum defert stigmata iesu christi/ ad Gal. vj Nemo mihi molest⁹ sit/ego em̄ stigmata iesu in corpore meo porto. Augustin⁹ Stigmata appellauit/quasi notas penarum de p̄secutionib⁹ quas patiebatur/ Stigma em̄ dicitur punctum vel nota aliqua ferro facta/ sicut ad gloriam militis faciunt cicatrices vulnerum que in bello susc̄epit/vel cōfractio scuti/sic ad gloriam eorum qui sunt in militanti ecclesia facit tribulatio/ Bernard⁹. Quisquis hic plagam vel liuorem non susceperit/in futuro iudicio miles inglorius apparebit/

Tercio quia in hoc filij dei et amici ostēdimur cum tribulamur vt ostēsum ē/ Esse aut̄ filium dei valde gloriosum est/ liben ter etiam debem⁹ susc̄ipere tribulationes. p̄pter multiplicem virtutem quā habent/

Prima virtus est q̄ mentē sanant/ vnde beat⁹ Greg. dicit de beato Domico/qui p̄ pter tentationē carnis p̄iecit se in spinis/ q̄ vulnere corpis sanaret vulnus mentis/ Tribulatio vero corpis est velut coctura animā sanans/ coctura videl̄ esse vulnus vl̄ infirmitas cū tamē sit sanitas/ sic tribulatio infirmitas videtur cum tamē sit sanitas mentis. ideo dicit Prouer. xxvij. q̄ Meliora sunt vulnera diligentis. scilicet dei/q̄m fraudulenta oscula odientis/ scilicet dyaboli vel mūdi/ Eccs. vij/ Melior est ira risu/ira inq̄m aduersitatis risu p̄speritat̄/ Tribulatio est medicina altissimi. iuxta illud Eccl. xxxviij/ Altissimus de terra creauit medicinā/ ideo qui infirmus est mente. debet gaudere quādo datur sibi tribulatio. tanq̄ spem hab̄s de salute. cum tāt⁹ medicus intromittat se de ipso/ Secundo tribulatiōes debita nr̄a soluūt/ et est magna valde mirificordia dei/ q̄ p̄o penis futuris recipit tribulatiōes p̄sentes/ Talis em̄ est ac si ille cui debent marce auri vel argenti/ recipet p̄o eis fabas vel lapillos/ quib⁹ facta est p̄putatio/ Plus em̄ faba vna est respectu marce argenti/q̄m tribulatio p̄sens respectu pene future/ Ezech. iiij. Diem inquit p̄o anno dedi tibi/ Tercio tribulatio signum est diuini amoris/ Eccl. xxx. Qui diligit filium assiduat ei flagella/ Contrario modo dicitur. xxxiij/ Qui parcit virge odit filium suum/ Quarto tribulatio erudit hominē. Prouerb. xxij. Stultitia colligata est in corde pueri/sed virga discipline effugabit eam/ Daniel. iiij. post finem dierū ego nabuchodonosor oculos ad celū leuaui/et sensus meus redditus est mihi/ tribulationes p̄sentes dantur timentib⁹ deum in significationē vt fugiant a facie arcus. id est pene future/ Quinto tribulatio odium p̄sentis vite inducit/ Eccl. xli. O mors q̄s amara est memoria tua homini iniusto et pacem habenti in substantijs suis/ et subditur/ O mors bonum est iudiciū tuum homini indigenti/sicut cibus adheret vasi in quo coquitur nisi moueatur/ r amittit saporem debitum et colorē/ sic cor hominis adheret mundo isti nisi homo tribuletur/iuxta illud p̄s/ Cōglutinatus est in terra venter noster/ Gregor⁹/ Electis suis deus iter asperum facit ne dum delectentur in via obliuiscant̄ eorum que sūt in patria/ Sexto hominem p̄ficere facit vnde in Psalmo. In tribulatione dilatasti mihi. Item multiplicate sunt infirmitates eorum. postea accelerauerunt

Dominica in Quinquagesima Sermo. I. In ordine. 28.

Si linguis hominū loquar et angelorū nō. p̄ma ad Corinth. xiij. Quando mercatores sunt in nundinis/ si deus significaret eis per angelum suum vel per aliq̄m nūciū q̄ de celo venisset q̄s merces emere deberent/ fatui essent si pigritarent emere tales merces/ In nundinis sumus dum sumus in hoc mundo/ Juxta illud p̄ bum domini Luce. xix/ Negotiami dum venio/ In hys nundinis specialiter consulit domin⁹ vt emam⁹ caritatem/ Juxta illō Apocal. iij. Suadeo tibi emere a me aurum ignitum et probatum vt locuples fias/ Ad idem monet dominus nos per paulum qui raptus fuit vsq̄ ad tercium celum/qui in epistola hodierna multū mouis caritatem nobis p̄mendat/ vnde valde fatuus est. qui nō multum laborat vt caritatem habeat/ est autem caritas ordinatus amor dei et p̄oximi/ amor dei sūc

ordinatus est si ametur deus ꝓpter se et su
per omnia/amor quo aliquis amat deum
ꝓpter temporalia ista ꝑncipaliter/non est
ordinatus cū sit deo ꝓtumelioſus/qui eū
deū amat. ꝑncipaliter ꝓpter temporalia/
plus amat tempalia q̄m deum./ Illud em̄
sc̄z ꝓponere creaturam creatori non est
sine ꝓtumelia dei./ Non est etiam amor or
dinatus nisi deus ſuper omia ametur cū
ipſe in infinitum melior ſit omi creatura./
Qui aliquā creaturam dei prediligit/ydo
latra est./ Quia hoc ab vnoquoq̄ colitur/
quod ꝓe ceteris diligit/sicut dicit Gloſa
Phyl. iij. ſuper illud/ Quorū deus venter
est/ Amor vero proximi ordinatus est. ſi
ametur proximus citra deum et ſuper ali
as creaturas./ Amor illorum inordinat⁹
est qui patrem vel matrem vel filium vel
filiam plus amāt q̄ deum/nec ſunt digni
deo./ Ad hoc q̄ aliquis amat ſupra deū
deberet ſe habere ſicut ſe haberet ad gla
dium quo tranſuerberatus eſſet/quē non
videret ſine dolore ⁊ horrore/id quod ſu
pra deum amas est gladius quo ad mor
tem eternam vulnerat⁹ es/et ſola dei vir
tute extrahi potes./ Item amor illorū in
ordinatus est/qui plus amāt diuicias ſu
as q̄m proximū ſuum/iuxta illud Joh. iij
Qui habuerit ſubſtantiam mundi huius/
⁊ viderit fratrem ſuum neceſſitatem patiē
tem/et clauſerit viſcera ſua ab eo/qūo cari
tas dei est in illo./ Potest autem dici q̄
virtus iſta dicit caritas quadruplici ratī
one./ Primo vt oſtendatur valor eius et
preciositas/ſolemus dicere de hoc quod
est valde ſplendidum vel candidum/q̄ ſit
ipſe ſplendor vel candor/ſicut dicit Ec
cle. j. De filio dei q̄ ſit ſplendor glorie/et
Sapiētie. vij. Q̄ ſit candor lucis eterne/
ſm̄ hunc modum poſſumus intelligere/q̄
virtus non ſolū ſit cara.et preciosa/immo
ſit ipſa caritas/excellentior est enim alijs
frutibus/vñ Auguſtin⁹./ Reſpice ad mu
nera eccleſie et vniuerſis excellentius ca
ritatis agnoſces munus/⁊ apoſtol⁹. ꝑma
Corinth. xiij. Maior autem horum est ca
ritas/ꝓpter hanc excellentiam. caritas o
leo comparatur/quia ſicut oleū alijs liquo
ribus ſupenatat ſic caritas excellit reſpe
ctu aliarum gratiarū./ Secundo poteſt
vocari caritas ꝓpter hoc q̄ ad eam ꝑtine
at vnam q̄mq̄ rem caram habere ſicut ha
benda est/in quo videtur eſſe pfectio anie
vnde frater Guido carthuſien⁹. rational'
creature vera perfectio est. vnā q̄mq̄ rem
tanti habere quanti habenda est/et ꝓpter
hanc cauſam caritas pondus vocatur.
Prouer. xi. vbi dicitur./ Statera doloſa
abominatio est apud deum/et pondus e
quum voluntas eius/pondus equum est
caritas/que multum placet deo/ Statera
vero doloſa cupiditas in qua ſola tempo
ralia que in veritate parui ponderis ſunt
multum ponderāt/de hac ſtatera legitur
Oſee. xij. Chanaā in manu eius ſtatera
doloſa/hec ſtatera merito dicitur abomi
nabilis eſſe deo/ quia abominabilia illa q̄
apoſtolus reputauit ſtercora ꝓponde
rant ibi/vt ſunt diuicie et honores ſeculi.
Luce. xvi. Quod altum est apud homi
nes abominabile est apud deum./ Tercio
quia virtus iſta hominē reddit carum do
⁊ preciosum/ſicut em̄ qualitas est ſm̄ quā
q̄les dicimur/ſic caritas ſm̄ quā aliq̄d ca
rū vel preciosum dicit/homo qui caritatē
non habet. res deſpecta est valde coram
deo. est enim velut ſtilla ſitule/vnde Iſa.
. xl. Ecce gens quaſi ſtilla ſitule/et quaſi
momentū ſtatere reputate ſunt./ Illi vero
qui caritatem habēt. cari ſunt illi ſicut fi
lij ipſius./ Similiter opera de genere bo
norum in eo qui non habet caritatem val
de parui ſunt valoris/ Si enim vnus ho
mo tot faceret bona opera quot facit to
tus mundus/non poſſet inde habere reg
num eternum./ Si autem ex caritate fiāt
valde preciosa ſunt/cum vnicum opus ex
caritate factum meritorium ſit regni eterni/
Q̄ caritas ſit preciositas homis innuit
apoſtol⁹ cum dicit. Si habuero prophe
tiam ⁊c. caritatem autem nō habuero ni
hil ſum ſuple in valore/ Q̄ vero ſit precio
ſitas operum/ innuitur vbi dicitur. q̄ ſi
diſtribuero incibos. p. o. fa. meā. ⁊c. cari
tatem autem non habeam nihil mihi pro
deſt./ Quarto poteſt vocari caritas q̄ſi
cara vnitas./ Vnit enim hominē deo tan
q̄m capiti/et fidelibus tanq̄ cōmembris/
quā vnitatem debet homo valde caram
habere./ Si enim homo ita caram habet
vnitatem que est inter caput aſini ſui ſc̄z
corporis ſui/et ipſum corpus/et vnitatē

que est membrorũ corporis ad inuicem/ et tantũ timet abscisionem capitis. vel alicuius membroꝝ/ quantũ deberet timere separari ab isto beato capite scilicꝫ a deo/ vel a ceteris membris ecclesie. Hanc caritatem multum amabat paulus dicens/ Roma. viij. Quis nos separabit a caritate dei? tribulatio an angustia. ⁊ post. Certꝰ sum quia neqꝫ mors neqꝫ vita ⁊c. ꝯmẽdat apostolus hic caritatem triplicit. Primo ostẽdendo q̃m damnosa sit eius absentia ibi/ Si linguis hoĩm loquar ⁊ angeloꝝ ⁊c. Secundo ostendit q̃ꝫ vtilis sit eius p̃sentia ibi. caritas patiẽs est. Tercio ꝯmẽdat eam a durabilitate ibi Caritas nunq̃ excidet. Circa primũ vero notandũ ꝙ absentia caritatꝫ adeo damnosa est/ vt si ipa defuerit nullum verum bonum assit/ Simulacra bonoꝝ possunt adesse/ scꝫ opera de genere bonoꝝ. sed vera bona non aderunt. Seneca. Apud sapientes honesta non deerunt/ apud vulgus vero simulacra rerum honestarum. Augustinus. Attende q̃nta est caritas. que si desit frustra habentur cetera/ si autem assit alicui. habentur omnia vel in se vel in alijs/ ⁊ Ambrosius. Qui caritatem non habet/ omne bonum amittit qđ habet/ Caritas est sciẽtia illa. de qua dicit in ꝓuer. Ubi non est scientia anime. nõ est bonum/ quia ibi nõ est aliquid meritoriũ. de ipsa dicit Ecc̃i. .j. Dilectio dei honorabil' sapiẽtia/ nec solum scientia vel sapientia est caritas/ imo sup̃ scientiam vel sapientiam esse videtur. In multis em̃ in quibus scientia hominẽ regere nõ potest regit eum caritas. Et notandũ ꝙ in hys qui caritatem non habent tria facit peccatum/ ꝯsumit enim et separat a deo et opa reddit inutilia. Dupliciter autem ꝯsumit peccatum/ scilicꝫ ꝑ diminutionẽ bonorum naturaliũ/ quãto em̃ aliquis diutius peccat tanto minus ydoneus est ad bene operandũ. Item cõsumit peccatũ dum homini aufert vitam suam et quasi furatur ei/ ꝓpter istam consumptionẽ dicitur. ille qui est sine caritate esse velut es sonans. es em̃ sonando cõsumitur. Et possumus intelligere in ṽbo ꝓposito linguas hominũ minus scientiũ/ et linguas angeloꝝ. linguas hominũ perfectoꝝ/ vel linguas angeloꝝ possumꝰ intelligere linguas illas/ quibus angeli prepositi sunt minoribus/ qui de dei voluntate p̃mi sentiunt. quod fit aliquibus nutibus vel signis/ vel lingue angeloꝝ possunt dici quibus angeli ad homies missi vtuntur. Quantũ ad hoc ꝙ ille qui in peccato est/ separatꝰ est a deo qui est vita animarũ. dicit peccator esse mortuꝰ/ vel nihil. et ad hoc refertur illud/ Caritatem autẽ non habeã nihil sum. Ad operum vero inutilitatem ꝑtinet illud nihil mihi prodest. Opera đ genere bonorum extra caritatẽ facta/ sunt velut moneta plumbea/ si vero ꝑ caritatẽ fiant sunt velut moneta aurea. et hec est vna de virtutibꝰ caritatis ꝙ plũbum vertit in aurum ⁊ quidquid ꝯtingit quasi reddit aureum quia preciosissimum facit.

De eodem Sermo. II.
In ordine. 29.

Caritas patiens est. ⁊c. Apostolꝰ ad ꝯmẽdationẽ caritatis/ septem bona ponit q̃ comitant caritatem/ ⁊ octo. mala a q̃bus caritas hoĩem custodit. Duo p̃ma bona sunt patientia ⁊ benignitas/ vnde Greg. Pacientiã ⁊ benignitatẽ p̃misit apostolꝰ. quorum altera illata a ꝓximis mala equanimiter portat/ Altera sua bona ꝓximis miserabiliter impendit/ tribulatio probat vtrum. aliquis deum vel ꝓximum carum habeat. vnde Gregoriꝰ. Pena quippe int' rogat si quis veraciter deũ amat/ benigna debet esse caritas. j. Joh. iij. Qui habuerit substantiã mundi huiꝰ ⁊c. id est egenis larga/ simile Ephe. iiij. Estote benigni inuicem/ Glosa. De facultatibꝰ vestris largi/ vel benignitas in hoc potest attendi. vt dũ iniuriã patitur/ benigna rñdeat Prouer. xv. Responsio mollis frangit irã et Ecc̃i. vi. Verbum dulce multiplicat amicos et mitigat inimicos/ ꝙ patientia ⁊ benignitas debeant esse annexe/ innuitur Ezech. iij Ut adamantẽ et silicem dedi faciem tuam/ vt silicem se homo deo exhibet per pacientiã/ vt adamantẽ vero dum per benignitatẽ attrahit. Tercium bonũ est ꝯgaudere bonis ꝓximi/ Quartum est mala eius sufferre ꝯpatiendo et supportãdo. Quintum est in omĩbus deo credere

Sertum omnia ſpare. Septimū eſt diu expectando dominū ſuſtinere. Per duo p̄ma facit caritas vt bene nos habeam⁹ in bȳs que noſtra ſunt, mala p̄pria pacīēter portando, et bona p̄pria liberaliter largiendo, p̄ duo ſequentia facit caritas vt bene nos habeam⁹ ad ea que ſunt p̄rimi. bonis p̄gaudendo et mala p̄portando. per tria vltima facit q̄ bene nos habeam⁹ ad deum cui debem⁹ fidem, eo q̄ ſit p̄ma veritas, et ſpem eo q̄ ſit omnipotēs et magnitudinē p̄emiȳ recōpenſare poteſt quod tardius ſoluit, volunt potentes vt eis fiat longa credentia. Eccī. xx. Hodie feneratur quis, et cras expetit. et odibilis eſt homo h⁹ modi. Eccī. v. Altiſſim⁹ eſt paciens redditor, non omia credit qui credit q̄ moriturus ſit fame ſi deo ſeruierit, cum ſcriptum ſit. Hath. vi. Primū queritere gnū dei ⁊ iuſticiā eius, et hec omnia adiȳcientur vobis, non ſperat etiā omnia qui in tribulatōibus poſitus de dei ſuccurſu diffidit, cum ſcriptum ſit. j. Corinth. x. Fidelis eſt deus qui nō patiet vos temptari ſup id quod poteſtis, ſed faciet cum tentatione, puentum vt poſſitis ſuſtinere, non habz etiā p̄fectam ſuſtinentiā, qui in tribulatione anteq̄m ſolacium dñi adueniat ſuccūbit. Primū vero malum a quo caritas cuſtodit emulatio eſt ſiue inuidia que putredo oſſium dicīt. puer. xiiȳ. Eſt enim vehemēs corruptio anie ex qua p̄uenit vt homo in malis p̄rimi delectet ⁊ in bonis p̄triſtetur, cum ecōtrario in bonis deberet delectari ⁊ in malis contriſtari. Sicut nitor naturaliter delectat viſum corporis ſic bona naturaliter delectāt aiam niſi corruptio eam imutet, ſed ſm Augu. Palato nō ſano pena eſt panis, qui ſano eſt ſuauis. et oculis egris odioſa eſt lux q̄ ſanis eſt amabilis. Scōm malum eſt peruerſa operatio, qui caritatē habet, habet ſpm̄ ſanctū. vnde Aug⁹. Cum q̄s caritatē habere ceperit ſpm̄ ſanctū habebit, ſi non habuerit ſine ſpū ſancto erit. Spirit⁹ ſo ſanctus benignus eſt. et eū in quo eſt. benigne agere facit, qui aūt caritatē non habet ſpm̄ malignū habet et puerſum ⁊ ideo puerſe agit. ſm illud. Cum ſancto ſanct⁹ eris. ⁊ cū puerſo puerteris, puerſe agit ille q̄ mala reddit p̄ bonis. qui deo malign⁹ eſt cum deus ei ſe exhibeat benignū ſanitatē ei dando. et alia bona tēpalia. Item qui fratrem ſuū qui corruit, quē erigere debuit magnitudine pene oppримere vult. Item peruerſus eſt qui bonis detrahit et malis addit, cū pot⁹ ecōtrario bona oporteat creſcrere mala aūt diminuī. Terciū malū eſt inflatio et eſt inflatio dilatatio p̄pria vſq̄ ad p̄paſſionē p̄rimi ſui, de qua dilatatione ōt btūs Bernū. q̄ ſolet habere ſciſſurā. et Prouer. xxviij. Qui ſe iactat et dilatat, iurgia p̄citat. Jactātia eſt dilatatio exterior. Interior ꝯo dilatatio eſt cum q̄s magnā opinionē habet de ſeipſo. Quartum malū eſt ambitio. et eſt ambitio cum aliquis querit ſui exaltationē. et p̄rimi deiectionē. Similis illi qui faceret de hominibus ſcabellū pedum ſuor. vt ſic altior factus a pluribus poſſet videri. Quintū malū eſt nimius amor p̄priȳ boni, ex quo ſolet ſequi q̄ homo nullo modo curat de bonis p̄rimi et q̄ cū ſcandalo ſua repetit. Ꝯtra quod dicīt Luc. vi. Qui aufert que tua ſunt ne repetas. ⁊ Phy. ij. Non q̄ ſua ſunt ſinguli p̄ſiderātes ſed q̄ aliorum ſunt ⁊. j. Cor. x. Nemo q̄ ſuum ē querat, hoc malū ponitur in medio tanq̄ cauſa p̄cedentium malor. et ſequentiū. et eſt multū genus humanū in hac parte corruptum. quaſi in naturā ꝯſum eſt hoībus querere p̄pria bona. et negligere aliena. Septimum malū ē irritatio ſiue p̄uocatō ad irā. Sūt aliqui qui q̄ vident domū p̄rimi ſui ignire p̄ſumi. vel comburi, q̄ ipſi deberēt domū ſuā defendere a p̄buſtiōe ipſi exēplo illius ſuā volūt ſuccēdere, q̄ valde fatuū eſt Eccs. vij. Ira in ſinu ſtulti requieſcit. Si ſapiens eēt carbonē q̄ inſilȳt in domū ſuā. a domo p̄rimi cito excuteret. Septimū malū ē maligna cogitatio, q̄ ō iniurys vindicādis cogitat q̄ſi ferū in vulnere tenet ꝑ tl'es ōt Iſa. j. Auferte malū cogitatōnū vr̄ar ōt dñs. Ultimū malū ē gaudere de iniq̄tate, puer. 24. Cum ciciderit inimic⁹ tu⁹ ne gaudeas, gaudere de iniq̄tate dyabolicū eſt ⁊ eſt ſignū magne corruptōis ⁊ elongatōr a dei ſimilitudine, cū iniquitas ſumme ꝺo diſpliceat, h̄ etiā eſt gaudere ō morte frīs, puer. xviij. Qui in ruina letat alterius nō erit impunit⁹.

De eodem ſmo. III. In ordine. 30.

Caritas nunq̃m excidet. Hoc tripliciter pōt intelligi. Primo quia ille qui caritatem habet non excidit a merito, dum em̄ caritatem seruat. deum amittere non potest. j. Joh. iiij. Qui manet in caritate in deo manet ⁊ deus in eo. Caritatē ergo deberet homo seruare sicut dn̄m. cuz ipsa seruata seruetur deus. Qui caritatē habet. est quasi in sinu dei. vnde in magna securiate est. Augustin⁹. Quid times hominē homo. in sinu dei positus. tu de sinu illius noli cadere. quidq̄d ibi pacieris ad salutem valebit. non ad ꝑnitiem. Habēs caritatem in morte nō excidit. id est ex toto non cadit. quia et si morit̄ corpe. viuit tamen spiritu. ⁊ licet moriat̄ mūdo viuit tamen deo. Secundo potest intelligi verbū hoc. scz (caritas nunq̄ excidit) de opere ꝓcedente ex caritate. caritas em̄ arbor est cuius fructus imputribiles sunt. Ecc̄i xiiij. Omne opus corruptibile in fine deficit. et qui illud operatur ibit cum illo. et omne opus electum iustificabit̄. et q̄ operatur illud honorabitur in illo. Caritas arbor est a qua nō excidit nec folium. nec fructus. nec flos dum ip̄a steterit. ps̄. Et folium eius non defluet. In hac arbore pendent omīa bona. Math. xxij. In hys duobus mandatis tota lex pendet ⁊ ꝓphete. hoc habet veritatem de duobus mandatis. de dilectione dei ⁊ ꝓximi. Plus valet vnus flos hui⁹ arboris. scz vnū bonū ꝓpositum caritatis. q̄m infinita milia argenti et auri. vnde bene cōuenit ei. illud Ecc̄i. xxiiij. Flores mei fructus honoris. Ex solis fructibus hui⁹ arboris pascitur deus ab homine. et illis etiam solis viuitur in paradyso. Si aliquis amittit arborem istam in p̄senti si ei post restituat̄. restituetur cum omnib⁹ folijs et fructibus et floribus qui ibi fuerunt. Tercio potest verbū p̄dictum intelligi d̄ ip̄a caritate. q̄ non excidit quia in morte nō amittitur. Ille enim qui diligit deum in p̄senti quādo eum nō videt. multo amplius diliget eum in futuro q̄n eum videbit. caritas est thesaurus ille in agro cordis absconditꝰ ꝑ quo vniuersa que haberet homo essent vendēda et danda. si aliter habere nō posset. sicut innuitur Math. xiij. Ipsa etiam est regnum celorū. vt ibidem innuitur. q̄z nō solum est meritum in p̄senti sed etiam meritum in futuro. vel ideo potest dici regnum celorū. quia preciū est ipsius. alios thesauros aufert homini ianitor mundi. scz mors. sed hunc thesauꝝ nō p̄t homini auferre. vt ꝯmuniter dicit̄. Omīa p̄tereūt preter amare deum. Adeo vel in tantum p̄ciosus est thesaurus iste q̄ nullus penitebit de comparatione eius. quando valorē eius ꝑfecte ꝯgnoscit quantūcunq̄ eū constiterit. Cant. vlt. Si dederit homo oēm substantiā domus sue ꝑ dilectione. quasi nil despiciet eam. thesaur⁹ iste adeo p̄ciosus est. vt ꝑ eo habeatur thesaur⁹ dei. sine thesauro isto non ꝓsunt thesauri hui⁹ mūdi. sed potius nocent. Caritas s̄m Augustinū sola ē que diuidit inter filios regni et filios perditiōis. ipsa est donum quod si alicui dederit deus. necessario dabit ei regnum suum si caritatē tantū seruauerit. Cui vero nō dederit caritatez auferet ea que ei dedit. vn̄ Math. xxv. Omni habēti dabitur et abundabit. et ei qui nō habz et quod videtur habere auferet̄ ab eo. q̄d exponit Aug⁹ de habente caritatem. Caritas vestis est deaurata quā oportet h̄re ecclesiā que sedere dz a dextris dei. Ps̄. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato. Hec sola operit multitudinē peccatoꝝ Jacobi. vlt. Qui hanc non habent in die iudicij turpitudines suas toti mundo ostēdent. sine hac nō licet intrare aulā celestz regz. sic̄ n̄ licebat ītrare aulā assueri regis aliq̄z indutū sacco. vt le. Hester. iij.

De eodem s̄mo. IIII. In ordine. 31.

Cum essem paruulus sapiebam vt paruul⁹ loq̄bar vt paruul⁹ cogitabā vt paruul⁹. quādo aūt factus sum vir euacuaui q̄. e. p) Nos itaq̄ exemplo pauli. puerilia debem⁹ euacuare. cum ꝑuenerim⁹ ad etatem virilē vel senilem. Et hoc multiplici rōne. Prio q̄z q̄i mōstruosum est hoiem in senecture. vel virili etate puerilia retinere. sic̄ mōstruosū eēt si aliq̄ arbor h̄ret flores q̄n d̄beret h̄re fruct⁹ mat̄os. est etz erubescibile. sic̄ erubescibile esset alicui homini

barbato ad mamillam matris pendere. immo quasi insania videtur. Juxta illud Ludere par impar. equitare in arundine longa. Si quem delectat barbatum insania verat. odibile est etiam deo et hominibus. vnde Eccl. xxv. Senex faruus enumeratur inter species hominū que odiuntur. Maledictus etiam est et morte dignus senex puerilis. Juxta illud Isay. lxv. Puer centum annox morietur. et peccator centum annox maledictus erit. Sic vinea que viginti annis sine fructu debito fuisset extirparetur. Sic qui ad senilē etatem peruenit et nō facit fructum debitum a deo occideret nisi misericordia dei eum sustētaret. et vt breuiter dicam sicut peius est esse bestialem q̄m bestiam. eo q̄ esse bestiam a natura est. esse bestialem ex vicio. Sic peius est esse puerilem q̄m esse puerum. Seneca. Plerumq̄ est crimē in puericia sed grauiꝰ est si puerilitas remanet. Et notandum q̄ octo sunt puerilia que a nobis euacuanda sunt. quorum tria p̄ma tangit apostolus. Primū est loqui puerīliter. sine p̄meditatione loquuntur pueri q̄dquid eis in os venerit. Ecō trario autem vir sapiens nō loquitur nisi cum p̄meditatione. vnde de viro iusto dicitur in psalmo. Qꝫ lingua eius loquetur iudicium. id est examinatā scientiā. Triplici ratione debemus examinare verba nostra. Primo vt possint ptransire per illud districtum iudicium in quo debēt examinari. vnō Math. xij. De omni verbo quod locuti fuerint homines reddent rationem in die iudicij. Secundo q̄ verbū multū pōt nocere nisi homo sibi caueat. Bernardꝰ. Leuis est sermo sed grauiter vulnerat. aptissimū euacuādis cordibus instrumentū. Tercio quia verbum platū de primo est testimoniū vel p eo vel ꝓtra eum. ideo quasi testimoniū cum deliberatōne pferendum est. Seneca. Loqueris de primo tuo. scito te pro eo vel cōtra eū testimoniū pferre. Secundo euacuandum est sapere puerīliter. id est sapientem esse circa modica. vt sunt nuces moneta plumbea et similia. hanc sapientiā habēt illi qui circa temporalia bona que modica sunt sapientes sunt. Circa spūalia vero vel eterna insipientes. Genes. xxv. Preetulit esau lenticulas hereditatꝫ sue. hāc puerilitatē dissuadet nobis apostolꝰ dicēs. Nolite pueri effici sensibꝰ. j. Corinth. xiv. Tercio euacuanda est cogitatio puerīlis que est de solis p̄sentibus vt non solūmodo p̄senti vite sed in futuro p̄uideamꝰ ad qō monemur. Prouer. vi. vbi sic legitur. Vade ad formicā o piger et p̄sidera vias eius et disce sapientiā. que cum nō habeat nec preceptorē nec p̄ncipē parat estate cibum sibi. et ꝓgregat in messe quod comedat. etiā in hyeme. Quarto euacuanda est a nobis imundicia puerilis. Solent pueri sedere in luto et deturpare ornamenta sua si qua habent. Similis puerilitas in multis est. qui iā sē senes vel in virili etate et tamen non erubescunt morari in imundicia peccatox suox. Hiere. xlviij. Sterilis fuit moab ab adolescentia sua et requiuit in fecibus suis. ad Thy. j. Infidelibꝰ nihil est mūdum sed coinquinate sunt vie eorum. mens scz et p̄sciētia. Multi etiam dignitates quas habent. male viuendo deturpant. vñ Sapiēs dicit de Herode q̄ cum quosdam vellet ornare. non ipsos ornauit sed ornamēta deturpauit. Quinto euacuāda est a nobis puerilis mutabilitas. qualis est in illis qui vna die aggrediuntur viam paradysi. alia die redeunt ad viam inferni. vna die edificant. alia die destruunt. Eccl. xxxiij. Unus edificans et alius destruēs quid prodest eis nisi labor. Mutabilitas signum est stulticie. Prouerb. xv. Cor stultorum dissimile erit. et Eccl. xxvij. Homo sensatus manet sicut sol. Nam stultus sicut luna mutatur. vir iustus debet in p̄senti quodāmodo inchoare eternitatē p̄ ꝓstantiam et p̄seuerantiā. Sexto euacuādus est a nobis timor puerilis. Solent pueri timere falsa. vt socios laruatos. leuia etiā magis timent q̄m grauia pericula. vt virgam matris magis timent q̄m gladium hostis. Talis puerilitas in multis senibus est. quia diuites q̄ sunt velut homines laruati. adeo timent vt nō audeant eis in aliq̄ ꝓdicere. Sen. Pueri q̄s amāt cū quibꝰ ludere assueuerit. si p̄sonatos videant expauescunt. periculosum est valde timere hominē. vñ Prouer.

.xxix. Qui timet hominem cito corruet.
Multi etiã sunt q̃ p̃sentia mala qui leuia sunt. ⁊ quasi vmbre futurorũ malorũ valde timent, mala vero futura non timent. qui sunt velut equi vmbratici qui trepidant vbi non est timor. Señ. .auctoritatem habemus senum et vicia puerorũ nec puerorũ tantũ. sed etiam infantum. Illi leuia. hy falsa timent. nos vtraq3. Septimo euacuandus est a nobis amor puerilis. Solent em̃ pueri cõcupiscere queq3 pulcra que vident licet sint nociua sibi, vnde arripiunt quandoq3 manu carbonẽ. vel gladium ꝓpter pulcritudinem quã ibi vident. Exemplũ habem⁹ de hoc in moyse. de quo narrat Josephus. ꝙ cum moyses puer allatus esset coram pharaone, videns pharao elegantiam pueri et pulcritudinem, posuit dyadema suum super caput pueri. Puer autẽ videns ymaginem ydoli in corona, ꝓiecit eam ante pedes suos et ꝯculcauit eam, quod vidẽtes magi pharaonis dixerunt, hoc est signum ꝙ ꝑ puerum illum destruetur regnum egypti. Alij volentes eripere puerum dixerunt. ꝙ ex puericia hoc fecerit, ⁊ fecerũt afferri carbonem viuũ quem puer acceptum posuerat ad os suum, et linguam suam combussit. ex qua causa factus est impeditior3 lingue. Similis puerilitas in multis est, qui q̃m cito vident pulcritudinẽ alicui⁹ mulieris ꝯcupiscunt eam, nõ attendentes. quod d̃t Hiero. Gladius igneus est mulieris species. Pueri etiam ludũ amãt vnde Job. xxi. Infantes eorum exultant lusib⁹. Modica etiam quãdoq3 magnis preeligunt. vt pomũ quãdoq3 castro, plus dolẽt quãdoq3 de amissione pomi. q̃m de amissione regni. hec puerilitas dissuadet̃ Prouer. j. vbi dicitur. Vsq3quo paruuli diligitis infantiã, et stulti ea que sibi sunt noxia cupient. Octauo euacuauda est a nobis inuerecundia puerilis. Solẽt pueri inuerecunde mamillas sibi a matre suscipere, qualis puerilitas est in eis q̃ lac adulationis. vel illicite ꝯsolatiõis sibi oblatum inuerecũde suscipiũt, contra illud Prouer. j. Fili mi si te lactauerit peccatores ne adquiescas eis.

Dominica. I in .xl. Sermo. I.
In ordine. 32.

Hortamur vos ne inuacuũ gratiam dei recipiatis. scd̃a Corinth. vi. Solẽt p̃ncipes quãdo pugnaturi sũt cum hostibus suis monere populũ suum vt strennue agant, simile p̃ceptum habet̃ Deutro. xx. ꝙ appropinquãte iam prelio sacerdos stet ante aciem, et loquatur ad populũ, simile ecclesia in p̃ncipio quadragesime quãdo fortior pugna instat, exhortando p̃mittit dicẽs. Hortamur vos ⁊c̃.
Et possumus intelligere hic gratiã. specialiter benefitiũ redemptiõis nostre, de qua gratia legitur. ij. Corinth. viij. Scitis gratiam domini nostri iesu christi, q̃m ꝓpter nos egenus fact⁹ est cum diues eẽt, vt illius inopia nos diuites essemus, et Ecc̃i. xxix. Gratiã fideiussoris ne obliuiscaris. Dedit em̃ ꝓ te animã suam, ⁊ Augustin⁹ loquens de hac gratia dicit redemit venditus. viuificauit occisus. honorauit iniuriatus, de hac gratia dicit apostolus. ij. Corinth. ix. Dilexit me ⁊ tradidit seipsum ꝓ me, non abijcio gratiã dei. vel non sum ingratus gratie dei. ꝑm aliã litteram. Gratiã istam in uacuum recepit q̃ tanti beneficij immemor existit, in quo mũdus multũ videtur peccasse, pauci em̃ sunt memores huius beneficij. vñ Ecc̃s. .ix. Inuẽtus est in ea vir pauper et sapiẽs et liberauit vrbem ꝑ sapiẽtiã suam, et nullus deinceps recordatus est homis illi⁹ pauperis. Hanc gratiã immittit ecclesia specialiter in corda fidelium. quia maxie valet ad accendendũ in eis ignem diuini amoris, de quo igne dicit domin⁹. Ignẽ veni mittere in terram et quid volo nisi vt accendatur et ardeat. Luce. xij. et Leuit. .v. Ignis in altari meo semper ardebit, quem nutriet sacerdos subijciens ligna mane per singulos dies, ligna sunt beneficia. quarũ maximũ est beneficiũ redemptionis. Et notandum ꝙ ingratitudo siue obliuio hui⁹ beneficij valde timẽda est nobis. Et hoc quadruplici ratione.
Primo ꝓpter magnitudinẽ beneficij. Bernard⁹. loquens de hoc beneficio, dormit inquit adhuc tua affectio. imo nõ dormit

sed mortua est si non huic respondet bene
ficio. Idem. super omnia reddit te mihi
amabilem bone iesu calix quem bibisti o-
pus redemptōis nostre hoc omnino amo
rem nostrū facile vendicat sibi totū. Idē
multum fatigatōis christ⁹ assumpsit quo
multe dilectionis hominē debitorem te-
neret ꝯmoneretq; gratiarum actionis. diffi-
cultas redemptiōis. Secundo timenda
est hec obliuio qꝛ multa memorialia nob
data contra hanc obliuionē inexcusabi-
les nos reddunt si ī memores hui⁹ benefi
cij sumus. specialiter quattuor memoria-
lia hui⁹ passionis dominice. Primum est
crux penitētie quā insignum dñice crucis
deferimus. ad Gal. vlt. Ego stigmata ie-
su christi in eorpe modo porto. stigma di-
citur punctum. vel nota aliquo ferro facta
vnde Stigmata dicunt note penarum. Pe
ne em̄ quas sustinem⁹ sunt q̄si quedam sig
na penarum quas domin⁹ sustinuit. Scdm
memoriale est imago crucifixi que in taū
loco in ecclesijs ponit. vt aspectui ingre-
dientis ecclesiā occurrat et quasi necessi-
tatē hēat respicien di eam. sed sunt multi
qui quasi nunq̄m attendūt. quare ymago
illa sit ibi posita. Tercium memoriale est
sacramentū altaris. de quo memoriali tā
gitur. ꝑma Cor. ix. Quotienscūq; mādu
cabitis panē hunc ⁊ calicem bibetis. mor
tem dñi annuntiabitis. Quartum memo-
riale est sermo dñi et officium ecclesie. ⁊ h̄
memoriali spēaliter excitātur homies in
q̄d ragesima ad memoriā dñice passiōis.
Tercio timenda est h̄ ingratitudo quia in
die iudicij domin⁹ improperabit eam hoī
bus ingratis. precedent em̄ insignia mor
tis sue cū ad iudicium veniet et requiret
mortem suam ab hys qui fuerunt ingrati
de tanto beneficio. ⁊ merito quia benefici
um tantū in eis amisit. Bern. Nunquid
non perit quod datur ingrato. Item in-
gratitudo est benefitiorum amissio. ⁊ merito
domin⁹ ab eis qui rem ita care emptā sibi
abstulerunt. scz ꝓprias animas p̄cium re-
demptionis. scz mortem suam requiret.
Quarto timenda est hec ingratitudo. qꝛ
ingratos. de hoc beneficio accusare pote
runt infantes qui non loquunt et fere que
irrationales sunt. et etiā lapides qui non
sentiunt. Infantes propter hoc quia ipsi
nutrices suas (naturales) naturaliter a-
mant ꝓpter beneficiū lactis quod eis mi-
nistrant. Quomō ergo excusari poterunt
qui ei ingrati sunt qui pro eis sanguinem
suum fudit. Thob. 4. Honorem habebis
matri tue omnib⁹ diebus vite sue. memor
em̄ esse debes que ⁊ quāta passa sit picula
ꝓpter te in vtero suo. si naturaliter q̄s dili
git matrem suam qꝛ mlta passa est pro eo
quomō xp̄m non multū diliget. vbi em̄ est
mater que tanta sustineret ꝓ filio quanta
christ⁹ sustinuit ꝑ nobis. Fere ideo pote-
runt tales accusare qꝛ fere beneficia senti
unt. sicut dicit Seneca ⁊ refertur de quo
dam leone. quē quidam miles a serpente
liberauit qui liberatori suo adeo gratus
fuit q̄ eum deserere nolebat. Quā excusa
tionē ergo peccator habebit in die iudicij
qui a liberatore suo recessit ⁊ serpenti in-
fernali adhesit. lapides etiā puterunt ta-
les accusare cū adamas sanguie hyrcino
frangatur. Ipsi vero virtutē sanguis xp̄i
non senserūt. Quattuor genera hominū
sunt qui specialiter beneficia passiōis do-
minice inuacuū vident recipere. Primo
illi qui nondum humiles sunt cum ad do
cēdam humilitatē christus passus sit. vñ
Gregori⁹. Quanta virtus humilitatis pro
pter quā veraciter edocendā ille qui sine
existimatione magn⁹ est. vsq; ad passionē
paruul⁹ factus. veraciter docuit humili-
tatem. etiam docuit eam nō solim verbo
sed etiam exemplo. Secundo qui adhuc
se peccatis inquinant cum christ⁹ passus
sit vt nos a peccatis ablueret. Apocal. i.
Qui dilexit nos et la. a pec. no. sanguine
suo. Eccī. xxxiij. Vnus edicans et alter
destruens. quid ꝓdest eis nisi labor. Ita
vnus abluens et alius inquinans quid ꝓ
dest illis nisi labor. Tercio illi qui nondū
domino iesu christo viuere volunt cū xp̄c
ideo vitam suam ꝓ nostra dederit vt no-
stram lucretur. ij. Cor. ij. Pro omib⁹ mor-
tuus est xp̄c vt et qui viuunt iam non sibi
viuant sed ei. qui pro ipsis mortuus est.
Bernard⁹. Cui iustius viuendum qui si
non moreretur non viuerem. Iuste sibi
vendicat vitam meam qui pro me posu-
it suam. Quarto illi qui nondum chri-
stum diligunt cum christus ideo passus
sit vt magnitudine beneficij homines

accederent ad sui dilectõz. Bern. Multũ fatigatiõis christus assumpsit quo multe dilectionis hominem debitorem teneret. ꝓmoneretq; gratiarũactiõis. difficultas redemptiõis. Potest etiã intelligi verbũ ꝓpositum de triplici gratia quã deꝰ quotidie homibꝰ exhibet. Prima est benefitiũ expectatõis quo deus peccatores pacienter expectat ad pniam. Hcõm benefitiuz est iustificatõis qñ diem expectatõis conuertit deus in diem iustificatõis infundẽdo gratiã suam. Terciũ est benefitium cõseruatõnis quãdo ꝓseruat hanc triplicem gratiam inuacuũ recipit qui magnitudinẽ horꝫ benefitiorꝫ nõ attendit nec ꝓ illis gratias deo ꝓdignas agit qõ solet esse valde nociuũ hominibus cum ꝫm Bern. Ingratitudo sit vẽtus vrens siccans sibi fontem pietatis rorem misericordie fluẽta gratie. Et notãdum q circa vnũqõq; horum benefitiorꝫ ꝙnq; nobis attẽdenda sunt. de quibus in sequentibus dicetur.

De eodem Sermo. II. In ordine. xx.

Ecce nunc tempus acceptab. 2c. ij. Cor. vi. Ecce. ij. legitur q sit tempꝰ adq̃rendi. & in verbo ꝓpositio demõstrat nobis eccla tempꝰ illud dicẽs (Ecce nũc tempꝰ ac.) intellige ad adq̃rendum vel negotiandũ. & cũ hoc aduerbium (nunc) demõstret p̃sens tempꝰ in quo esse ostendit. potest intelligi hoc esse dictũ ad differentiã future vite in qua nõ erit tempus adq̃rendi sed potius vti adq̃sitis. & q̃ in p̃senti nõ adq̃sierunt tunc mendicabũt Prouer. xx. Propter frigus piger arare noluit mẽdicabit ergo estate & non dabit ei. & si mille annis mẽdicaret nõ posset impetrare vnam guttam aque ad refrigerium lingue quem ignis infernalis cruciabit. exemplũ de hoc habemꝰ Luce. xvi. de diuite epulone qui guttam aque petijt super digitũ lazari qui fuerat leprosus nec impetrauit. mille anni sunt q dominꝰ dixit q petierat. & nondũ habet nec vnq̃ habebit. ideo ór Ecci. ix. Nocunq; pt manꝰ tua instãter opare 2c. Isa. lv. Queríte dominũ dum inueniri potest. potest etiã intelligi q dicatur (Nunc tempꝰ est acceptabile) ad differẽtiam tempꝫ qõ est extra quadragesimã. q̃dragesimale eñ tempus acceptabiliꝰ est ad lucrandum q̃m alia tempa. Triplici ratiõe. Primo qr cãpsores vl cambitores in locis suis inueniunt nũc. penitẽciarij eñ inueniunt pati ad audiendas ꝓfessiones. quod non accidit in alijs temporibꝰ. Et attende q̃m felix ꝓmutatio fiat in foro penitẽtiali. vilissima est moneta quã apportat peccatorꝫ et pciosissima illa quã reportat. peccata sua ibi dimittit et gratiã dei sibi adquirit. Bern. Nõ tibi quecũq; anima onerata peccatis nõ tibi ille locꝰ vilis aut despicabil videatur. vbi ecclesia peccatrix deposuit peccata. & induit sanctitatem. Circa hoc est attẽdenda puerilitas quorundã qui gratiã dei vellent inde reportare et peccata sua nollent ibi dimittere. ac si nescirẽt legem cambiendi. non agnoscunt tales qualis moneta peccatũ fuerit. potius eñ dimitterent oculũ cum peccatis. q̃m ea secum deferẽt si agnoscerẽt q̃m noxia sint peccata. Math. xviij. Si oculus tuus scandalizat te 2c. Non agnoscunt etiã qualis sit moneta. gratia dei q̃ regnum celoꝝ potest haberi. Si eñ hanc monetã agnoscerent. absq; precibꝰ magꝫ peccata sua ꝓ illa dimitterẽt. Secundo qr in q̃dragesima quasi in nũdinis dei. venalia abundãtiꝰ exponunt vt cui nõ placet vnũ placeat aliud. predicatio est expositio venalium et abundantiꝰ p̃dicatur in hoc tempe q̃m in alio. De hac expositõne venalium. dicit Augustinꝰ. Venale habeo venale habeo cum quo regnum celorum emitur. Paupertate regnum. dolore gaudium. labore quies. ignominia tabile) ad differentiã temporis quod fuit ante incarnationẽ filij dei. tunc eñ regnũ celoꝝ erat impignoratũ. & quantũcunq; aliquis laborauerat ꝓ eo nõ poterat habere tunc. Sed modo quasi in vna hora adq̃rit homo regnũ celoꝝ ꝓ baptismũ aut per martiriũ. aut etiã ꝓ penitentiã. tanta eñ potest esse cõtritio q̃ in modica hora absoluit homo a culpa et a pena ita q̃ si decedat tam cito habet regnum celoꝝ. vnde Bern. in persona ecclesie dicit. labor meꝰ vix est hore vnius. & si amplius est p̃ amore nõ sentio. Potest etiã intelligi q dicat (Nunc tempus esse acceptabile) ad differẽtiam tempꝫ qõ est extra quadragesimã. q̃dragesimale eñ tempus acceptabiliꝰ est ad lucrandum q̃m alia tempa. Triplici ratiõe. Primo qr cãpsores vl cambitores in locis suis inueniunt nũc. penitẽciarij eñ inueniunt pati ad audiendas ꝓfessiones. quod non accidit in alijs temporibꝰ. Et attende q̃m felix ꝓmutatio fiat in foro penitẽtiali. vilissima est moneta quã apportat peccatorꝫ et pciosissima illa quã reportat. peccata sua ibi dimittit et gratiã dei sibi adquirit. Bern. Nõ tibi quecũq; anima onerata peccatis nõ tibi ille locꝰ vilis aut despicabil videatur. vbi ecclesia peccatrix deposuit peccata. & induit sanctitatem. Circa hoc est attẽdenda puerilitas quorundã qui gratiã dei vellent inde reportare et peccata sua nollent ibi dimittere. ac si nescirẽt legem cambiendi. non agnoscunt tales qualis moneta peccatũ fuerit. potius eñ dimitterent oculũ cum peccatis. q̃m ea secum deferẽt si agnoscerẽt q̃m noxia sint peccata. Math. xviij. Si oculus tuus scandalizat te 2c. Non agnoscunt etiã qualis sit moneta. gratia dei q̃ regnum celoꝝ potest haberi. Si eñ hanc monetã agnoscerent. absq; precibꝰ magꝫ peccata sua ꝓ illa dimitterẽt. Secundo qr in q̃dragesima quasi in nũdinis dei. venalia abundãtiꝰ exponunt vt cui nõ placet vnũ placeat aliud. predicatio est expositio venalium et abundantiꝰ p̃dicatur in hoc tempe q̃m in alio. De hac expositõne venalium. dicit Augustinꝰ. Venale habeo venale habeo cum quo regnum celorum emitur. Paupertate regnum. dolore gaudium. labore quies. ignominia

gloria. morte vita/ p̄cipuum venale quod exponit̄ in nūdinꝫ est regnū celoꝝ. Mat. viij. Tu autē vade et annun. reg. dei/ plus valet operimētū hui⁹ saccelli q̄m quidq̄d mund⁹ habet venale/ imo et ornat⁹ operimenti vt est sol et luna et stelle p̄ualet illis que mundus exhibet venalia/ Tercio qꝛ in q̄dragesima facili⁹ inuenitur moneta illa qua regnū celoꝝ emitur/ vt sunt vigilie oratōnes ⁊ ieiunia/ aliquis facili⁹ ieiunat septē diebus i q̄dragesima q̄m p⁹ paschā sextam feriam in septimana/ ac si paschale temp⁹ eos reddidit impotentes/ Aliquis etiā qui vna die in q̄dragesima dicit psalterium/ vix post pascha potest dicere septem psalmos/ ⁊ qui surgebat ad matutinas in q̄dragesima vix post pascha surgere potest ad missam/ Quid autem p̄cipue emendū sit in nūdinis istis ostendit nob̄ domin⁹ Apoc. iij. di. Suadeo tibi emere aurum ignitū et ꝓbatum/ Aurū istud est caritas/ vnde aurum emunt q̄ caritati student/ Sunt aliq̄ qui in nūdinis istis plūbum vel argentū emūt/ Illi plumbū emūt qui opera penitētie i mortali faciūt/ Opera em̄ talia ad similitudinem plumbi sunt ponderosa et non preciosa/ vel plumbum emunt q̄ fatuitatē aptam sequūtur. Ecc̄i. xij. Sup plumbū q̄d g̃uabit̄/ ⁊ q̄d illi aliud nomē nisi fatu⁹/ Arenā ⁊ salem ⁊ massā ferri facili⁹ est ferre q̄m hoīem imprudentē et fatuū ⁊ impiū/ Argentū ꝟo emūt q̄ sapiaꝫ hui⁹ mōi sectant̄/ Argentū nō reputabat̄ alicui⁹ p̄cij tpe sal'onis. vt legit̄. iij. Re. x. Et sapia h⁹ mūdi stulticia est apd̄ deū/ vt legit̄. j. Coꝝ. x. Auꝝ aūt emūt q̄ verā sapientiā sequunt̄ que est dei dilectio Ecc̄i. ij. Dilectio dei honorabil' sapia. Et nota q̄ dya⁹ h̄t negotiatōꝫ suā sic̄ ⁊ de⁹ suā/ sꝫ ist̄ in multis dissimiles/ Primo in hoc q̄ id q̄d d̄s vendit p̄cōsiderat̄/ iuxta illd̄ ꝓuer. vlt̄. Cōsiderauit agrū ⁊ emit illum/ Ager iste est ager mūde ꝯscie/ in q̄ abscōditū est regnū celoꝝ. Mat. xiij. Quia gr̄a dei ibi est q̄ est p̄ciū regni celestis/ ē etiā q̄dam similitudo ibi future vite. ꝓpter mundiciā et lucē ⁊ ardorē dīne dilectiōis. Ecc̄i. xl. Gr̄a sic̄ paradysus in bn̄dictōib⁹/ inchoat̄ autem iusto. paradysus etiā in p̄senti serenitate munde ꝯscie/ ecōtrario in agro īmunde ꝯscie abscondit⁹ est infern⁹. qꝛ ibi ē peccatum q̄d est quasi p̄tium inferni/ est etiā ibi quedam similitudo inferni ꝓpter tenebras ignorātie/ ⁊ vermē remordētis ꝯscie/ ⁊ ignē praue ꝯcupie/ Id ꝟo q̄d dya⁹ vēdit nō p̄cōsideratur. vñ Luc̄. xiiij. Iuga boū emi q̄nqꝫ ⁊ eo ꝓbare ea/ ⁊ ibidē. Villā emi ⁊ necesse habeo exire ⁊ videre illā/ sapient̄ egisset si p̄us iuga boum ꝓbasset ⁊ villam vidisset añq̄m emisset/ q̄nqꝫ iuga boū emit qui cū multa expensa. seruitu ti q̄nqꝫ sensuum se subijcit/ Scd̄o dissimiles sunt in hoc q̄ emit a dyabolo dum emit letat̄/ ⁊ p⁹ seq̄tur tristicia/ vtꝫ in pctō fornicatiōꝫ/ de quo d̄t Bern̄. q̄ appetit⁹ anxietas est. sacietas pnia/ ⁊ q̄dam cum tentaret̄ de pctō carnis abscidit sibi linguā vt vehemētia doloris expelleret vehementiā tentatōis ⁊ ait. absit vt tanti emā vnd̄ peniteā/ Ecōtrario āt q̄ emit a dn̄o letat̄/ ⁊ p⁹ seq̄t̄ leticia/ vñ ꝓuer. xx. malū ē malū est d̄t oīs emptor/ cū aūt recesserit gl'atur/ Duplex malū est in emendo regnū dyaboli/ qꝛ optet mlta pati ⁊ mlta facere/ Tercio sunt dissimiles in hoc/ qꝛ cū dyabolo puꝝ nunq̄ꝫ facimus lucrū sp plus ꝑdit ibi hō q̄m lucret̄. ꝓuer. xij. Nō inueniet fraudulent⁹ lucrū/ ꝑdit ibi hō p̄mo deū/ scd̄o regnū eternum/ tercio frat̄nitatē eccl'ie/ Ecc̄i. xiij. Que cōmunicatō sancti ad canē/ q̄rto bona ecc̄ie ps̄/ Particeps ego sum om. ti. te/ q̄nto bona ꝓpria si que fecit/ sexto ꝑdit seip̄m/ transit em̄ ad s̄uitutē dyaboli. et meli⁹ esset ei non esse q̄m esse nisi peniteat Aug⁹. O lucra dānosa inuenis pctm̄ ꝑdis iusticiam. Cum deo ꝟo non est ꝑditio/ imo sp est ibi mai⁹ lucrū q̄m ꝑditio/ q̄nto magꝫ ꝑdit aliq̄s in s̄uitio d̄i tanto magꝫ lucrat̄. Mat. x. Qui ꝑdiderit aīam suā. ⁊c̄/ vñ ad ꝑdendum ꝓpter deū monemur. Ecc̄. 29. vbi d̄r. Perde pecuniā ꝓpter frēm ⁊ amicū/ ⁊ non abscondas eam sub lapide in perditionē/ Quātūcunqꝫ constet regnum celeste/ modicum videbitur precium fuisse cum regno celoꝝ habebit̄ Cant̄. vltio/ Si dederit homo omnē substantiā domus sue ꝓ dilectione/ quasi nil despiciet eā/ Quarto sunt dissil'es in h̄ q̄ d̄o de suo soluim⁹/ cū nihil boni hēam⁹ q̄d suum nō sit. j. Coꝝ. 4. Quid habes quod nō accepisti/ ⁊ p̄mo Paral'. in fine. Tua sunt domie omnia/ et que de manu tua accepim⁹. dedimus tibi/

Dyabolo ꝓo si ematur ab eo nō solum sol
ues de tuo sed de teipso/ ipse eñ aias q̄rit
iuxta illō Beñ. xiiij. Da mihi aias cetera
tolle tibi/ hoc dixit rex sodomoꝝ q̄ tenet fi
guram dyaboli. Quito in hoc dissimiles
sunt/ qz dyabolus melioꝝ ostēdit et deteriꝰ
vendit/ Ostendit eñ vinū gaudij ꝑsentis/
post qō sequtur venenū infernalis tormēti.
vñ de vino isto legit puer. 24. Qz ingredi
tur blandeꝭ in nouissimo mordebit vt co
luber/ Ecōtrario facit dñs. vñ Joh. ij. ꝺz
ei./ Tu aūt bonū seruasti vinū vsq; adhuc.
Ps. Ostendisti ꝓplo tuo dura/ plus valet
arra quā dñs dat. q̄m q̄dquid dyabolꝰ ꝓt
hre/ qz spūsanctꝰ arra est hereditatis nre
vt legit Ephe. ſm veriorem lram.

¶ De eodem ſmo. III. In ordine. 34.

Ecce nunc tem

pus accep. 2c. ij. Lor. vi. Si
q̄s pegrinus esset transiturus
mare valde gauderet si dñs p certū nunci
um significaret ei/ q̄ tempꝰ ydoneū eēt ad
transcundū. Peregrini sumꝰ p mare huꝰ
mūdi ad celestē hierusalē venturi crucem
pnie leuauimꝰ vel leuaturi sumꝰ/ ipse rex
celoꝝ crucē leuauit ꝓpus. Isa. ix. Et factꝰ
est ꝓncipat⁹ sup humeꝝ eius. Joh. xx. Et
baiulans sibi crucē 2c. Nec est de familia
eiꝰ qui crucē non leuat pnie/ ex quo addu
ctus est apl's. Gal. v. Qui xpi sunt carnē
suam crucifixerūt cū. vi. 2cu/ 2 domin⁹.
Mat. xvi. Luc. ix. in euāgelio/ Qui vult
venire post me abne. se. 2c. Supbi būilita
tem pnie fugientes de familia regis infer
nalis sunt Job. xli. Ipse rex sup omēs fili
os supbie. Greg. Euidentissimū signū re
proboꝝ est supbia/ humilitas electoꝝ/ eū
g̃ hys signis quē quisq; dñm habeat cog
noscat 2 sub quo rege militet/ nobis ergo
tanq̄ pegrinis insinuat ecclesia ꝓbo beati
pauli ꝓposito/ q̄ tempꝰ ꝓueniens sit vt ad
celestem hierusalē tendam⁹/ causa aūt q̄re
tempꝰ istud ydoneū est pōt esse/ qz tempe
isto ventꝰ vanitatis minꝰ flat q̄m alio tpe/
ꝑcipue sup aquas diuitiaꝝ ducens recte
in infernū/ cessat etiā nunc ventꝰ detracti
onum 2 irrisionū. qui alio tempe multos a
pnia retrahit/ ecōtrario vētus spūsancti
q̄ est caritas flat modo/ hoc vento trāsiuit
filius dei huiꝰ mundi mare 2 repatriauit/

¶ Iste vētus nūc flat. cum caritas quā xps
habuit ad pctōres ostēdit/ 2 multū potēs
est ventus iste ad ducēdum homies in pa
ꝺysum. ps./ Spūs tuꝰ bo. de. me in terrā
rectā/ Ventꝰ etiā spūsancti est excitatio
facta p ꝓdicationē. Itē ꝓfficiū eccl'ie q̄ tempe
isto valde est deuotū. Legtur (Ec
ce nunc dies salut̄) tempe isto ꝑcipue de
bemꝰ conari ad hoc/ q̄ ad portum puenia
mus salutis/ qz multa monent modo nos
ad hoc/ Primo hoc q̄ ꝺs tali tempe crea
uit ꝓpter nos celū 2 terrā/ creditur eñ deꝰ
creasse mundū in martio. 2 valde est ingra
tus qui tempe isto. p dei amore aliq̄d non
facit/ eū deꝰ tali tempe tot et tanta fecerit.
¶ Item monemur ad hoc p creaturas q̄
cessauerant opari in hyeme/ nunc cessante
impedimēto incipiūt opari/ vt ꝓz tam in
terre nascentib⁹ q̄m in aialib⁹/ crescunt vi
es 2 lumen 2 calor eoꝝ vt tu crescas exem
plo eoꝝ/ lumen etiā sapie crescere debet. 2
ad dei dilectōnē debes accēdi/ monemur
etiā ad idem exēplo xpi qui tempe isto tot
et tanta fecit p salute nra/ Bern. Qui me
tantū semel dicendo fecit/ in reficiēdo ꝑfe
cto 2 dixit multa et gessit mira 2 ꝓtulit du
ra/ nec tñ dura sz etiā indigna/ indecēs est
q̄ tempe illo quo dñs tuus laborauit p sa
lute tua tu negligens inueniaris opari p
salute ꝓpria/ 2 si dñs multum iuuerit nos
ad salutē nostrā tñ noluit q̄ nobis non re
moneret aliq̄d ad agendū/ Justicia eñ dei
requirit vt hō adultus salutē nō ꝓsequtur
nisi ipse ad h̄ opet. Aug⁹. Qui fecit te sine
te nō iustificat te sine te/ noluit dñs eēlis
ꝓditionis esse stultos 2 sapiētes strēnuos
et negligentes/ Sed vult dñs q̄ hō aliq̄d
faciat sibi difficile in ꝓncipio/ vñ cum Jo
saphat rex q̄dam videret in visione gl'am
iustoꝝ rogauit ꝓditorem ne gl'ia illa ꝓua
ret eū/ cui ꝓditor. impossibile ē. te mō esse
h̄. sed post ml'tos sudores huc venies. si tñ
tibi vim inferre poteris/ in hoc ꝓtus est q̄
hō abstineat ab eis q̄ sibi placent/ vnde ē.
versus. Est virtus placitis abstinuisse bo
nis. Sapiēs/ hoc solum virtuti adūcies
q̄ ꝓprie volūtati subtraxerit. Scōo debe
mꝰ conari ad bene opandū/ qz pium est cre
dere q̄ ille qui magnā misericordiā fecit tpe
isto patus sit misericordiā respicere/ Ꝺce
terea mō iuuāt nos bona exempla 2 ꝓsue

tudo/sicut mala exempla alio tpe nos impediunt/q̄ ad ꝓfessionem tempe isto nō venit vel non ieiunat. vix faciet hoc alio tpe/ ℣ sicut dies isti dici possunt dies salutz/qz facili⁹ opatur hō in illis salutē suam q̄z in aliis. Sic dies alij dies pditōnis/vnde q̄ desiderant aliud tp⁹ ℣ istud odio hñt. vidētur odire salutem suā/ ℣ diligere pditōnē. si em̄ non fuissent dies isti. fere tot⁹ mūd⁹ iret ad pditionē/vñ multz expediret q̄ añ pascha morerēt anteq̄z recidiuarent/Seneca. Daius piculū est male viuendi q̄m cito moziendi/defacili saluarent homines aias suas. si temp⁹ istud cōtinue duraret/ ℣ Ad hoc añt q̄ aliq̄s saluet aiam/pcipuū ē desiderium. vel amoz ꝓprie salutis/hec est causa q̄re nō saluent homies/qz nō amant suam salutēnec p ea laborare volunt/De⁹ em̄ vellet omnes homies saluos fieri. ℣m Apl'm. j. Thy. ij. Et hac de causa venit in mūdū istū. j. Thy. j. Venit xp̄s saluos facere pctōres. ℣ Et nota puersitatē hoim. Hoc em̄ minime amāt qđ amare maxime deberēt s. salutē/Ad malū em̄ suū nati sūt. si ad salutē puenturi nō sunt/Istud minus q̄rere volunt qđ solū dñs q̄rere voluit/vel docuit di. Dat. vi. Primū q̄rite regnum dei/et nō docuit alia esse q̄renda/sed dixit adijcienda/si in maiozi credis deo pmittēti credas ℣ in miozi. q̄ necessaria tibi adijciet/put tibi vidit expedire/hoc ñ credūt mulieres. que p timoze pauptatz se pstituunt/male sentiētes ō deo/credūt q̄ dyabolus vel maiozē ptātem. vel meliozē voluntatem ꝓuidendi habeat q̄m creatoz earū/ ℣ Item illud solū inter negotia sua facienda nō putant/qđ solum ꝓprie est negotiū/ et solū ex necessitate faciendū/quecūq̄z faciat hō si ad salutē suam non pcurat nihil factū est/si nihil faciat nisi q̄ salutē suā pcurat satz ē excusat se aliquis cū sibi dicit q̄re nō fuisti ad ꝑmonē/rñdendo negotiū habebā/q̄si negotiū ei⁹ nō sit similit̄ laborandū p salute. nō attendēs q̄ de excusantibus dicit. Luc. xiiij. Dico vobis q̄ nēo viroz illoz ꝛc. ℣ Item reputāt stulticiā magnā sapientiā/scz ire in padysum. Eccs. vj. Quid habet amplj⁹ sapiēs. stulto/℣ q̄d paup. nisi vt pergat illuc vbi est vita/ boc solo discernit sapiens a stultis. Sapiens es in padysum vadis/ ℣ stult⁹ es in infernum vadis/sino insanis. qz vadis sic volūtarie ad locū suspēdij/ ℣ Item ad aliud. nullum temp⁹ hñt liberū/qz omne temp⁹ eis datur a deo ad faciendū ea que ad salutē ptinent. Job. xxiiij. Dedit ei deus temp⁹ pnie/et ipse abutitur eo in supbiā. alia faciunt sz illud facere nolūt ad qđ ꝓpe facti sē/ ℣ Illi qui omne temp⁹ dat sibi. nō vult dare illud temp⁹ pctōz qđ amissurus est. vt si post ꝓpandiū audiat verbū eius in diebus festiuis q̄n nil aliud habet facere nisi damnū suū. Similis eēt ei qui patri dare nollet qđ porcis esset datur⁹. illi rei que solū temp⁹ non habet de iure. scz pctō/dat peccatoz tēp⁹ ℣ opoztunitatē sed illi rei cui totum temp⁹ datū est nullā opoztunitatē eligit/ ℣ In ß apparet q̄ pctm̄ pei⁹ est q̄z moz/ qz cū alia temp⁹ hñt etiā moz/ vt habeāt Eccī. iij. Omia temp⁹ hñt. et subdit/ tēp⁹ nascendi ℣ temp⁹ moziēdi/ ℣ Peccatū tm̄ nō hz temp⁹/ vñ nō oz ibi tēpus peccādi/ nec peccatū negotiū vocat/cum post oz. viij. Eiusdē. Omī negotio temp⁹ est ℣ opoztunitas/Ad peccandū nullū tēpus optunitatis est/vñ Eccī. xi. Hemini ꝓcepit deus impie agere/et nemi dedit deus spaciū peccandi/ ℣ Hec vo q̄ sequunt debēt mouere hoiem ad amoz ꝓprie salutis ℣ ad laborandū p ea/alij a te salutē tuā desiderant/ de⁹ p ea in mundū misit filiū suū/deinde spm̄sanctū ipsi etiā angeli p salute nostra in terris mistrant/Hebre. Oēs sūt administratoziī spūs in misteriū missi ꝓpter eos q̄ hereditatē capient salutz/prim⁹ etiā tuus cū tibi obuiat salutē tuā exoptat ex ꝓsuetudine a spūsco introducta/vt tibi oñdat vt eā obeas acceptare/tu sol⁹ et dya⁹ salutē tuā odio habet/ irzōnalia aialia amāt salutem ꝓpriā. ouis hac de cā fugit lupum/ ℣ si nunq̄z viderit eū aliqua vice ℣ auis hominē accipientē lapidē/Berñ. Putet hoc idē nō in boie posse qđ natura pōt in volucre/ ℣ t̄ ꝓ morte tua multū laborās Sap̄. j. De⁹ nō fecit mortē/ꝛc. multomagz laborare debes p salute/ ℣ Item p salute corpis multomagz p salute aie si bene erit aie bñ erit corpi/nil meli⁹ corpi q̄z salutē aie ꝓuidere/ ℣ t̄ē q̄ fact⁹ eras p salute aie hec facies in futuro ℣ inutilit̄/ plangēs em̄ pctā tua manifestabūt ℣ affligent̄/ de q̄ ℣ Dat. zz plangent se sup eū. ℣. xxvi/ Seruū inutilē

pñci. xē/ et Luce. xix. Videns dñs ciui. xē/ Patres flebunt dānatōez filioz quā nolunt mō flere Luc. xxiij. Filie hierusalē nolite flere xē/ Sēdo/ Hau. iij. Reuelabo pudenda in facie tua. r ostendā gentib⁹ nuditatē tuā. r regnis ignominiā tuā/ r pñciam sup te abominatōes t/ r ptumelijs te afficiā. r ponā te in exemplū/ q mō abscondūt tūc toti mūdo reuelabunt/ Infelix in cui⁹ sinu inuenit funis. cū q suspendat. Iste funis est pctī/ Ieiunium tale erit tibi. q nec gutta aque poterūt hre/ r q mortē q ita amara est esuriēt. Apoc. ix. Desiderabunt ho. m. r fu. mors ab eis. Deut. 33. Fel draconū vinū eoz/ Calcul⁹ ardens velut panis/ puer. xv. Suauis est hoi panis mendacij/ sz os ei⁹ implebit calculo/ De lecto legit Isa. xiij. Subt te struetur tynea et operimētū. t. ymes/ r hec omia inutilit fiēt/ sic fatu⁹ eadē faciet q et sapiēs. sz nō tempe optuno. Eccī. xx. Imprudēs nō kuab tp⁹/ Ite timet hō fatu⁹ pdere vnū denariū. vel totulares. scipm nō/ Si salutē tuā desideras vaca ab exterioz⁹ occupatōib⁹ Job xi. Dicunt discipuli si dormit salu⁹ erit/ r libenti⁹ cogita q ad iusticiā dei ptinēt. vbi timor tibi incuciat/ Eccī. j. Qui sine timore est nō poterit iustificari./ Si timorē habes magnū thesaur⁹ habes ad salutē tuā./ Isa. 33. Timor dñi ipse est thesaur⁹ ei⁹ scz salutis/ Ite sapientiā libenti⁹ audias Isa. 33. Diuicie saluz sapiētia r sciētia. Ite in pfessione pfiliū qras Ecc. 24. Erit salus vbi multa pfilia sic de facili poteris salua re animā tuā. Notandū q tria solēt valere ad hoc/ q aliqs infirm⁹ corpalit saneť/ scz tpis optunitas. pfiliū medici. desiderium salutis in infirmo/ qō infirmū faciat medico i oibus obedire/ Ista eē eadē valent ad ħ. q illi q sūt infirmi spūaliť sanenť. tē/ Tpoz̄is em̄ optunitas mō ē/ Sunt em̄ dies salutis. ij. Loz. vi. Ecce nūc t. ac. Tripliciter fit rōne pñt dici dies salutis/ Primo. qz saluator tpe tali salutē mōi optatus est. Sēdo. qz isto tpe valde pat⁹ est istis salutē dare q eam qrūt/ ille q tali tpe tm̄ voluit facere p salute hoīs. r illā ineffabilē miam fecit/ verisiľe est q nūc pat⁹ sit in miam recipe penitentes/ ij. Loz. vi. Tpe accepto exaudiui te/ Tercio. qz impedimēta q hñt hoīes alijs tpib⁹ mō cessant/ multa etiā iuuāt r monēt hoīes/ tpe isto. vt p salute sua opent/ mō cessat vent⁹ vanitatz q flat alijs tpib⁹/ q vent⁹ recte ducit in infernum/ mō etiā cessat vent⁹ detractionū r irrisionū q ml'tos alijs tpib⁹ retrahit a pnia/ vent⁹ āt caritatz mō flat. recte ducēs in pad ysum. Qñdiť ei caritas quā hūit filij⁹ dī ad hoiez/ qñ p amore ei⁹ mori voluit/ cū nūc ffert in eccl'a qūo p salute nra fleuit filij⁹ dī i suscitatōe lazari/ r i aduētu i hirl'm. r in agonia mortz qñ plixi⁹ orauit/ r qūo sanguinē suū tali tpe multipl'r fudrit/ vñ valde indiscretus ē. q tpe isto p salute sua. nō aliq̄d facit et talis vix queniet ad salutē/ Ite isto tpe dñs mundum formauit ꝓpter hoiem/ creditur em̄ mūd⁹ fact⁹ fuisse in marcio/ vnō valde ingt⁹ est q p ipsi⁹ amore tpe isto alia q̄d nō facit. Ezech. xi. In pceptz meis nō ābulastis r iudicia mea nō feciſtz/ sz iurta iudicia gentiū q in circuitu vro sunt estis opati/ Preterea monēt nos ad ħ creature q cessauerāt in hyeme opari ꝓpter hyemis intemperiē/ mō ꝓo cessante in tpie opari incipiūt/ Inuitāt etz nos ad ħ exēpla r pfuetudo. vix veniet ad pfessionē et ieunabit alio tpe q illō tpe hoc nō facit/ qñ videt alios hoc facere. pfuetudo etiā ħ req̄rit/ Hec cūdū valēs ad curandū infirmitatē spūalē est pdicatio q est velut pfiliū celestis medici. Ad qō ptinet ꝓbū. Eccī. 4. Nō retineas ꝓbum in tpe salutis xē/ Dirank aliq̄ q frequent pdicet/ nō attēdentes ad hoc doctores artatos esse dñi pcepto/ alioqn maledictionē hñt sup se. vñ puer. xi. Qui abscōdit frumētū maledicet in pl'is/ r Hiere. 48. Maledict⁹ q̄ phibet gladiū suū a sanguīe/ pcipue ꝓo vult dñs vt in hoc tpe pdicet/ plus em̄ deberet valere vnus sermo tpe isto q̄m multz alijs tpib⁹/ q̄si em̄ omia nunc nob pdicāt. tunc pcipue medici sm artē suā opant qñ est tpis optunitas/ Tercio q̄ valet ad hoc q infirmi spūaliť sanenť est desideriū salutz/ de q̄ desiderio satz mirū pt eē. cū videam⁹ tot bruta aialia absq̄ aliq̄ āmonitōe multū salutē suā desiderare/ siqs videat aues illa quea tā q̄liter conet ad hoc vt euadat satis apparebit q amat salutē suā/ vel si qs videat q̄liter fugiat cum lapis in eā mittit/ Ite si qs videat canē q in aquā cecidit quo natat et ab ipa tendit/ bñ apparebit q amat salutē suam. amen⁹ ꝫ

ꝛ nos salutē nostrā/Aug⁹. Postq̄ intellexi me sanguine xp̄i redemptū nolui mēbra venalia exbibere/aliō ꝓ nō video impe dimētū q̄re salutē ꝓseqū ñ debeam⁹ cū assit tpis oportunitas.ꝛ ꝓmo dei q̄ sanat oīa/qō legitur in libro sapientie

Dominica.II. Sermo.xx.

HEc est volūtas dei sanctificatio vr̄a.ꝛc̄. j. ad Thes.4. In ꝑbo isto ostendit nobis apl's tria/Primo q̄ volūtas dei sit.nos sanctificari siue mūdari/cū dr.hec est volūtas dei ꝛc̄/Scō specificat tria vicia a q̄bus de⁹ vult nos mūdari/Primum est pctm̄ carnis.de quo ibi.vt abstineatis.vos a fornicatione.ꝛc̄/Scōm est pctm̄ superbie.de quo ibi. Neq̄s supgrediat/Tertiū est pctm̄ cupiditatis vel auaricie.de q̄ ibi. neq̄s circūueniat ꝛc̄/Tercio ꝓo ostendit apostol⁹ cām q̄re necesse hēam⁹ ab hys mūdari.ibi q̄m vindex est dñs de hys omib⁹.

Circa ꝓmū debem⁹ attendere magnā dei benignitatē.ꝛ magnā hominū puersitatē.ꝛ corruptionē/benignitatē in hoc q̄ cū mortē eternā meruim⁹ q̄rere/scim⁹ q̄ iustissime posset dicere de⁹.hec est volūtas mea.mors vel dānatio vr̄a/ipe tñ nō dr ℔.sed potiꝰ hec est volū.m.ꝛc̄/hec est congregatō dextre excelsi/cum ꝑ morte eterna cui⁹ pctōr debitor est.sanctificatio vr̄a requirit/Si grandē rem dixisset ꝓpha certe facere debuerat.dicūt fui naaman ad dñm suū.iiij.Reg.v.quāto magis q̄ dixit tibi/lauare.ꝛ mūdaberis/sic q̄ntūcunq̄ difficile iussisset de⁹ in vita ista fieri.libēter deberz hoc facere pctōr ꝑ evasione mortis eterne/q̄m libēter ḡ debet mūdare se.cū hoc sit facile cū dei adiutorio.ꝛ pctōri honestū/et vtile/ꝛ cū ipse pctōr etiā si nunq̄s de⁹ dixisset debebat hoc appetere/merito damnabunt q̄ banc mīam dei ꝓtenuntz recusant Ezech.xviij. Quare morieris in pctis vestris dom⁹ israel/q̄ nolo mortē peccatorz sz vt q̄uertat̄ ꝛ viuat/Et itez. Nunq̄d volūtatz mee est mors impij.dr dñs/ꝛ nō magis vt q̄uertatur vnusq̄sq̄ a vijs suis.ꝛ viuat/puersitatē ꝓo hoīm possum⁹ aduertere in hoc q̄ cū dya⁹ dicat ex vna pte.hec ē vo.m.interfectio vr̄a/et ds ex altera.hec est vo.m.sci.vr̄a/potiꝰ adhęscunt dyabolo

desiderāti mortē eoꝝ.ꝛ mortē culpe ꝛ mortem penę/q̄m deo desiderāti sanctificatoꝝ eoꝝ/vñ mortē suā zelare videnť.iuxta illō Sap.j Nolite zelare mortē in erroꝛe vite vr̄e/neq̄ adq̄ratis mortē in opib⁹ manuū vr̄aꝝ/q̄m deus nō fecit mortē.nec letat̄ in pditōe viuoꝝ/Corruptōz in hoc q̄ poti⁹ volunt in luto imūdicie remanere q̄ inde exire/Quis nō mirarek si videret vnū angelū in luto esse/ꝛ poti⁹ vellet esse ibi q̄m i celoꝛ nullis p̄cibus adq̄escere vellet q̄ de luto se eripet/sic nō parum mirandū est q̄ aīa būana que angelis simil̄ est sil'itudine nature/eligit manere in pctō.cui⁹ immūdicia detestabilioꝛ est imūdicia cuiuscūq̄ luti/ꝛ nullis p̄cibus adq̄escere vult.vt inde exeat.ipm corp⁹ qō ei datū est vtei seruiat imūdiciā etz (in suis pedib⁹ (nō sustinet et aīa in se ipa imūdiciā nō abhorret/qño p̄t ℔ esse sine magna ei⁹ corruptōe/Preterea cū aīa sole et luna ꝛ stellis purioꝛ ꝛ clarioꝛ esse dz q̄ rōne esse ꝓgruit ei in luto peccati/q̄s nō mirek stellā esse in ceno q̄ debet esse in celo. Itē notandū circa idē verbū q̄ q̄ttuoꝛ sunt q̄ p̄nt valere ad hoc q̄ aliquis veniat ad pfectā mundiciā/Primū est frequēs ablutio sui.cū aqua lacrima q̄/cui aq̄ admiscēd⁹ est cinis/meōria scz p̄terie mortz tpalis.vel eterne/vel etiā meōria dñice mortis ꝓ hunc modū fit lixiuia q̄ ad abluendū efficatioꝛ est. In hac lixiuia bonū est lauare.q̄si p singulas noc.lec.ꝛc̄/Scōm est vite aspitas tam in victu q̄m in vestitu/sicut defricatio et absterſio cū pāno aspero/valere solet ad mundationē corpaliū rex.sic vite aspitas valet ad mūdiciā spūalem/de hac aspitate exēplū hēm⁹ Math.iij.in io. baptista/vbi sic legit Ipse aūt iohes vestitum habebat de pilis camelorum.ꝛ zonā pelliceā circa lūbos suos/esca aūt ei⁹ erat locustez mel siluestre/Terciū ē lima correctionis/vñ q̄ pfectā mundiciā desiderat non dz fugere correctionē sz amplecti/Greg. Ille solus amic⁹ me⁹ erit q̄ āte aduentum districti iudicis maculas mentis mee tergit/puer.xxix. Virga atq̄ correctio tribuunt sapiam/Eccl.xx.q̄m bonū est arguere/sed sunt q̄dam miseri q̄ ex lima correctōis ex qua debuerant ꝓtrahere mūdiciā.ꝛ de corem/poti⁹ ꝓtrahūt rubiginē.dum de correctione dedignant̄ et deteriores fiunt/de

tali potest dici illud. ps. Destruxisti eũ ab emundatõe, i. vnde debuit emendari vel emundari. Quartũ est flãma tribulatiõis qua dñs mũdat illos q̃s aur̃ z argentum reputat/ nñ gaudere deberet hõ cũ in flamma tribulatõz se a deo positũ videt. Jac. j. Omne gaudium existimate fratres mei cũ in varias tentatõs inciderit/ Ille qui in flãma tribulatõz p impaciam exurit nõ aurũ vel argentũ ostendit se esse sz potius paleã. vnde multũ p̃t timere illud. Mat. iij. Paleas aũt ꝓburet igne inextinguibili. Item circa illud verbũ notandũ est q̃ in veteri lege fiebat triplex sanctificatio i. aqua expiatõis de q̃ hr Nũeri. xix/ z sanguine. iuxta illud Heb. ix. Oia pene in sanguine mundant ꝯm legẽ/ z vnctiõe. Exo. 30. Tabernaculũ z vasa eius z aaron cum filijs suis/ z intelligitur in hac triplici sanctificatiõe. triplex baptism9 scilicz. baptismus flumis q̃ ꝓprie dr baptism9/ z baptismus sanguis quo beat9 martin9 cũ socijs suis baptizat9 est/ et baptism9 flamis siue spũssancti quo saluant illi qui nõ p̃nt hre baptismũ sed credũt z ꝓuertunt de pctis suis/ z libẽter recipent baptismũ si possent hre/ vel in ablutõne p aquã facta intelligi p̃t sanctificatio q̃ fit in puulis q̃ baptizant/ In ablutõe ꝙo facta cũ sanguie. intelligit ablutio q̃ fit p pniam q̃ est quedã carnis mortificatio z crucifixio/ iuxta illud Gal. .v. Qui xpi sunt carnẽ suã crucifixerũt cũ vicijs z ꝓcupiscẽtijs/ z sup illud Math. x. Qui nõ accipit crucẽ suã z seq̃tur me non est me dign9. dr glo. Crux duob9 mõz tollitur vel portat cũ p abstinentiã corp9 afficitur vel p ꝓpassionẽ ꝓximi affligit animus/ Per sanctificatiõz ꝙo vnctõe factã significatur sanctificatio q̃ fit p augmẽtũ gre/ et specialit sanctificatio q̃ fit in mistrz ecclesie/ Quattuor ꝙo spẽs sunt de q̃bus fiebat vnguentũ illõ. q̃ significãt illa q̃ in mistrz ecclesie debẽt esse/ Primũ est mirra ꝓma z electa/ sic dr mirra illa q̃ sponte manat. et est pciosior q̃s illa que elicitur corticis vulnere/ z ꝯcat maceratõz carnis quã aliq̃s facit q̃si gratz nõ p pctis q̃ fecerit/ sz vt stigmata dñi iesu in corpore suo portz/ Gal. vlt/ vel vt sic carnẽ suã quodãmõ balsamet. z a ꝙmibus z a corruptõe spũali cõseruet/ Cynamomũ ꝙo qõ est cinerei vel nigri coloris humilitatẽ significat/ Cynamomũ cũ frangit visibile spiramẽtũ emittit in modũ nebule. vel pulueris/ z humilitas in mistris eccl'ie gratissimũ odorẽ dat ꝓl'o/ Tercia spẽs est calam9 qz calamo et canit et scribit/ duplex officiũ mistroz ecclesie intelligit/ vnũ est scribere legẽ dei in cordib9 eoz. hoibus p̃dicando. iuxta illõ ps. Lingua mea calam9 scri. v. s/ Aliõ est ꝓlolari eos in p̃senti miseria ꝓmissiões dei eis explanãdo/ Quarta spẽs est cassia que in aq̃s crescit z bonũ odorẽ reddit/ p quã fides intelligit q̃ in aq̃s sacre scripture crescit/ in quo innuit q̃ ministri ecclesie mẽte debeãt habitare in aq̃ sacre scripture que multum valet ad mũdiciã z ad fidei augmentũ/ et ad hoc vt pati sint ad satisfactõz omi poscenti rõnẽ de ea q̃ in eis est fide et spe. iuxta ꝙbũ. j. Pet. iij. Unicuiq; ꝙo horum admisceri debet oleum de oliuis. vt omia ista mie fuiant/ tunc maceratio carnis mie seruit. qñ qõ ꝓprio ozi subtrahit in oze dei ponit in paupe. iuxta illud Mat. vi. Tu aut cũ ieiunas vnge caput tuum oleo/ caput suum xpm sz oleo vngit. qui eam paupi tribuit/ humilitas tũc mie seruit. qñ qõ supbie vestiũ detrahit. in vestiẽdis nudis ponit/ doctrina etiã z studium sacre scripture mie fuiunt. qñ ministri ecclesie ex zelo quẽ habẽt circa salutem aiaz talibus intendũt/ ñ ꝯm Hlo. hec q̃ttuor spẽs significãt q̃ttuor cardinales ꝙtutes/ q̃bus oleo mie diuine eccl'a ꝙo sanctificãda est/ Seq̃tur (vt abstineatz vos a fornicatõne) qõ de carnali fornicatõe vel spũali p̃t intelligi/ Spũalis fornicatio ẽ oĩe mortale pctũ. Aug9. Omis aia aut ẽ xpi sponsa aut dyaboli adultera/ Ue anie illi que sponsũ legittimũ spẽosissimũ, forma p filijs hoĩm/ nobilissimũ et ditissimũ relinquit. p adultero leproso. vilissimo turpissimo et pauprimo. dyabolo sz/ Si vis loq̃ de fornicatõe carnali Reqre de ea in tractatu de luxuria. quod ꝙz (vt abstineatz a fornicatõe) ꝑtinet ad hoc q̃ pctm ꝙsuetũ dimittat (vt sciat vnusq̃sq; vas suũ possidere in sanctificatõe z honore) ꝑtinet ad discretũ regimẽ corpis i postea/ Clas em ꝓprij corpis possidẽdũ est in sanctificatõe id est in maceratõe. ita q̃ nõ lasciuiat z in honore. i. necessarioz ministratõne ita q̃

caro non deficiat/sic honoratio sumitur. Exo.xx. vbi sic legit. honora pfem tuũ ꝛc.

¶ Et notandũ q̃ ad mundiciã huius vasis multũ valet oris custodia/ Vas em̃ qđ nõ habuit operculũ nec supligaturã imundum erit. vt legit Nũeri.xix. Operculũ ht vas istud si habeat modestiã in loq̃ndo/ ligaturam si habeat tempantiã cibũ et potũ sumendo. ¶ Itẽ notandũ q̃ qz lingua est malum inquietũ. ꝛ vniuersitas iniq̃tatis Jac̃ .iij. Ideo dñs eam inclusit/ ꝛ pmo posuit dentes q̃si quendã murũ/ deinde fossatum/ et tercio labia q̃si antemurale. Hz de mltis põt dici istud Treñ.ij. Hur⁹ et añmurale piter dissipatum est. puer.xxv. Sicut vrbs patẽs ꝛ absq̃ murorũ ambitu. ita vir qui nõ põt in loquẽdo cohibere spm̃ suum ¶ Seq̃tur (nõ in passione desiderij sic ꝛ gentes q̃ ignorãt deũ) passio desiderij vocat ardor nimi⁹ hominẽ vincens ꝛ q̃si violentus/ qual' est in eis. de q̃bus loq̃tur. ij. Pe. ij. Hy inq̃t velut irrõnalia pecora natura liter. in captionẽ et pnitiem supple tendũt Qđ seq̃tur (et ne q̃s supgrediat) ad supbiã ptinet vt pus dixim⁹. supbi em̃ sunt vt symie que semp volũt saltare sup humeros hoim Jacob.ij. Nõne diuites p supbiam oppriműt vos ꝛc̃ Tercio de alijs volũt facere scabellũ pedũ suorũ. et oculcare eos vt sic seipos exaltẽt/ idco merito in futuro ipsi oculcabunt. iuxta illud Isa.28. Pedibus oculcabunt corone supbie ¶ Qđ vo seq̃tur. (Neq̃ circũueniat) ptiet ad dolos ꝛ fraudes. cupido q̃ ꝛ auaro q̃ Hiere. v. sicut decipula plena sic dom⁹ eorũ plena dolo. idco magnificati sunt ꝛ ditati ꝛc̃ ¶ Seq̃tur (qm̃ vindex est dñs ꝛc̃) Ro.xij. Mihi vindicta ꝛ ego retri. Ecci. v. Dñs em̃ vindicãs vindicabit/ ꝛ Deutro. xxvij. Dea est vltio et ego retribuã eis in tpe. Hz sunt q̃dam q̃ vindictã illã nõ timent qz differtur. Sm illud Ecci. viij. Quia nõ pfertur cito ꝓtra malos sentẽtia/ absq̃ timore vllo filij hominũ ppetrant mala/ ꝓtra quos dicit Aug⁹ Lato gradu dina pcedit sentẽtia. sed tardita tem ꝓpensat grauitas.

¶ Dominica. III. Sermo. I.

In ordine. 36.

Ygote imitatores dei sic filij carissimi. ad Eph .v. Necessariũ est verax exemplar ei q̃ vult falsum librũ corrigere/ ꝛ necessaria est ei regula qui vult torta dirigere/ Seneca. nulli ad regulam. prava nõ corriges/ ido ap'ls in verbo ꝓposito regulã nobis tradidit ad quã vitam nostrã corrigam⁹/ et verissimũ exemplar ad qđ mala nostra corrigam⁹ dicens. Estote imitatores dei. ꝛc̃ et Beat⁹ esset qui ad hoc exemplar studiose aspiceret/ ꝛ illud debito modo imitaret/ exemplo Job. xxiij. Vestigia ei⁹ secut⁹ est pes me⁹/ viam eius custodiui nec declinaui ex ea/ ꝛ apostol⁹. j. Cor. iij. ¶ Imitatores mei estote sicut ꝛ ego xpi. Aug⁹ Summa religiõs est imitari quẽ colis. Quadruplici ãt rõe debem⁹ conari ad imitandũ deum/ Prio. qz nullum iusti⁹ imitamur/ Scõo. qz nullum tuti⁹/ Tercio qz nullũ glorioși⁹/ Quarto qz nullũ fructuosi⁹. ¶ Circa pmũ nota hoiem magne dignitatis esse. si debito mõ se habuerit/ sed est res valde ꝓtemptibilis. si male se habuerit/ iuxta illõ Seneca. O q̃s ꝓtempta res est hõ. nisi supra hũana surrexerit/ dignitas homis. in ei⁹ creatiõe in trib⁹ insinuata est/ Primo in hoc q̃ q̃si cũ deliberatõe tanq̃ res magna creatus est/ iuxta illõ Gen. j. Faciã⁹ hoiem. ꝛc̃/ Scõo in hoc q̃ ceteris creaturis ꝑlatus est/ vñ subdit ibidẽ/ vt ꝑsit piscib⁹ maris ꝛ volatilib⁹ celi et bestijs terre/ vniuerseq̃ creature ꝛc̃. ¶ Tercio in hoc q̃ creauit eũ ad ymaginem ꝛ simili. s. ꝛ ibidẽ seq̃t ad ymaginẽ dei creauit eũ dando naturã similẽ diuine nature animã scz ad similitudinẽ creauit eũ/ Ad hoc scz vt opibus deũ imitaret in ꝑsenti/ ꝛ tandẽ similibus bonis cũ eo frueret/ Non fuit em̃ creatus hõ ꝓpter bona ista trãsitoria/ que cruciant et onerant et inq̃nant. sz fuit creat⁹ ad similes diuicias ꝛ similẽ gloriam q̃bus fruitur de⁹ ¶ Attende g̃ triplicem similitudinẽ hois cũ deo/ Prima est nature/ vltima gr̃e/ media gr̃e/ prima. via est ad scdam ꝛ scda. via est ad terciã/ simile inuenis de patre carnali. ꝛ filio q̃ patri similis est/ pmo in facie. scõo in opatõne. talia em̃ opatur q̃li a videt patrẽ suũ operari/ tercio ꝑo in hereditate. hereditate em̃ sũt ei⁹ bona paterna/ Ex iam dictis satis ptz/ q̃ hõ nullũ iustius imitat q̃z patrẽ celestẽ/ qz facie naturali multum similis est ei/ cui etiã similis erit in gl'ia. si tñ simil' ei fuerit

in eis que sunt gr̃e vt ab eo nō degeneret. .j. Joh. iij. Carissimi nunc filij dei sum⁹ et nondū appuit nobis qđ erim⁹. scim⁹ qm̃ cū apparuerit similes ei erim⁹. Nullū etiā tuti⁹ imitat hō. cū ipse erzare nō possit. vñ nō erzat qui eū imitat in hys que sibi ꝓpe/tunt Joh. viij. Qui seqtur me nō ambu. in tene/Nullū etiā imitamur gl'osius. nil em̃ erubescibile debet nob esse. qđ exēplo eius faciam⁹? hoc nō attendūt q̄ dedecus sibi esse credūt si se nō vindicent q̄ cito a/liquid ꝙuicū ab altero fuerit eis dictū. vel aliq̄ iniuria facta. cum tm̃ videant deū tot ꝙuicia quottidie pati. r q̄si infinitas alias iniurias. r tm̃ differt vindictā inde sumere/ que dilatio ꝙe intuentib⁹ ad honorē ei⁹ fa/cit nō ad dedec⁹. Eccī. xxiij. Magna gl'a est seq̄ dñm. Nullū etiā imitamur fructu/osius. iuuat em̃ imitantē se et sequentē eū ꝓximo. qñ venit ad aliquē difficilē transi/tum. vt solēt facere boni socij q̄ porrigūt manus suas debilibus. vel eos supportāt vt malū transitū facilius transire possint. vñ in ps̄. Adhesit aīa mea post te me susc. dex. tua. susceptor inq̄m vt imitātem trahe ret. Nullū etiā imitamur fructuosi⁹ r vtili us. ꝓpter mercedē quā dat eis q̄ ipm imi/tant. socios em̃ in via socios vult esse in hospicio. iuxta illud Joh. xij. Si q̄s mihi mistrat m. s. r vbi ego sum rē. Sed cū nob ñ ꝓpetat deū imitari ī oīb⁹. r cū ꝑm Aug. etiā mali velint deū imitari vt supb⁹ in al titudine. iracundi in vindicta. accidiosi i requie. cupidi in diuicijs. luxuriosi in de/lectatōib⁹. curiosi in sciētia. videam⁹ in q̄ bus r q̄liter nos debeam⁹ eū imitari. Fa/tue voluit eū imitari lucifer dicēs Sil'is ero altissimo. Jsa. xiiij. Cui dictū ē verū. tm̃ in infernū detraberis in pfundū laci.

Notandū g̃ q̄ ꝑmo debem⁹ deū imita/ri in lumie sapie ad qđ dē⁹ hr̃e magnum amorē exēplo dei qui tm̃ amat sapiam. q̄ nullū amat qui sapiam nō amat. null⁹ etiā est quē nō amet. q̄ vere amat sapiam. vnde Sap. vij. Neminē diligit nisi q̄ cū sapia inhabitat. r Eccī. iiij. Eos q̄ diligunt sa/pientiā diligit de⁹. ds lux est. r nō sunt te/nebre in eo vlle. vt legit. j. Joh. j. ideo r lu cem in hoib⁹ amat. r in mūdū istū venit vt hoies luce sapie illuīaret. iuxta illd Lu. j. Visitauit nos ori. exalto. illu. hys q̄ in te/et in vm. mor. se. Ue illis q̄ pot⁹ volūt ee̊ sil'es noctue q̄m deo. noctue similis est. q̄ lucē sapie odit. r tenebras ignorātie amat. imo dya⁹ simil' est. de q̄ Joh. iij. Qui male agit o. lu. talis merito in tenebris inferni erit. quas h̄ ꝑelegit luci. j. Joh. iij. Si dix/erim⁹ q̄m societatē cū deo habuerim⁹. r in tenebris ambulam⁹. mentimur. Scōo de bem⁹ imitari deū in sanctitate. vñ Leuit. xix. Sti estote q̄r ego sanct⁹ sum. Sāctitas ꝙo ista seqtur lucē sapie. q̄ em̃ ad lucē sapie videt q̄nta imūdicia pctm̃ sit. sancti/ficat se et mūdat ab ea. vñ Job. 28. Rece/dere a malo est intelligētia. i. effect⁹ intelli gentie. ꝑcipue aūt ab imūdicia pcti se san ctificat. q̄ dignitatē ad quā filij dei electi sunt agnoscit. j. Joh. iij. Postq̄ dixit q̄ fi lij dei sum⁹. rē. subdit. omis q̄ hr̃t hāc spem in eo sanctificat se. sic̄ r ille sanct⁹ ē. sancti/tatē dei ostēdit nobis h̄. q̄ tm̃ studū hr̃t ad maliciā. q̄ mori voluit vt malicia destrue/ret. iuxta illud Aug⁹. Cum innocēs occi dit pctm̃ crucifigit. Tercio dē⁹ eū imi/tari in dilectōe. j. Joh. iij. In hoc ꝙgnoui mus caritatē dei. q̄m ille. pnob aīam suam posuit. r nos debem⁹ aias ꝑ frib⁹ ponere. Jtē Sic ds dilexit mūdū vt filiū suū vni genitū da. rē. Joh. iij. Circa dilectionē dei nota q̄ ipe prior dilexit nos. ꝑ q̄s dā. q̄ nolūt ꝑ prios suos diligere nisi ꝑ us ab eis amen̄t. j. Joh. iiij. In hoc est caritas non q̄si nos dilexerim⁹ deū. sz q̄r ipe ꝑ dilex/it nos. Quarto in largitate q̄ in h̄ apparet/ q̄ largit bñficia sua amicis r inimicis suis iustis r iniustis. iuxta illd Math. v. Qui solem suū orirī facit sup bonos r malos. r pluit sup iustos r iniustos. Quito in mia in q̄ barlaam maxie deū imitabat. q̄ nihil iudicauit ꝑciosius q̄m misereri. Luc. vi. Estote g̃ mifico/rdes rē. Sexto in pacis amore. ds tm̃ pacem amat vt par speal'r locus ei⁹ dicat. In pace in̄t fact⁹ est loc⁹ eius. tm̃ etiā pacē amat. q̄ ab hostib⁹ suis eo inferiorib⁹ celesti regno eā emit. Sep/timo dē⁹ eū in pacia imitari. ipse em̃ pa cietissim⁹ est. Ultimū em̃ qđ ipe faciet erit vindicta de inimicis suis. hoc erit in die iudicij. q̄n dicet eis. Discedite a me male/dicti Math. xxv. Et ex h̄. q̄ pacietissim⁹ est. sapietissim⁹ agnosci ꝑt. q̄r nō est pfecte sapiēs. q̄ nō est patiēs. puer. xiiij. Qui pa/

tiens est multa gubernat sapia/ qui ãt impatiens est opabitur stulticiã/ Ultimo debem⁹ eũ imitari in pseuerãtia seu in bonitatꝫ imutabilitate/ Ipse em̃ dicit p ꝓpham. Ego ds ⁊ nõ mutor/ Mat.v. Qui pseuerauerit. vsq; infi. h̃ sal.e/ Eccl.xxvij. hõ sapiẽs in sapia sua manet vt sol/ nã stult⁹ vt luna mutat. ¶ Et notandũ q; q̃dam sẽt q̃ deũ solũ supficialit̃ imitant̃, vt ypochrite/ tales hñt ymaginẽ dei depictã in se q̃ imago delebit vt pictura deleri solet/ Qui ꝓpo deũ imitant̃ nõ solũ extrius sꝫ etiã intrius/ imaginẽ di hñt q̃si indelebil̃r pictã in se q̃ nõ defacili delet/ q; ꝓpo deũ volunt imitari inti⁹. et diabolũ extrius q̃si laruã dyaboli cam supponere volũt dei imagini in h̃ ꝺo ꝓtumeliã inferẽtes qđ poti⁹ volũt assimilari dyabolo q̃m deo.

¶ De eodem ꝑmo. II. In ordine. 37.

Bote imitatores ⁊c. ad Eph̃. v. Primo monet nos h̃ apl's vt deum imitemur/ scõo subdit cãꝫ q̃re dẽm⁹ eũ imitari ibi sic̃ filij carissimi/ tercio i quo dei ꝑm se nõ est nota nob. ideo ostendit vbi illã silitudinẽ agꝫcere possim⁹ q̃m in ꝑpo. ibi/ Sic̃ xp̃s dilexit nos ⁊ tradidit semetipm ꝓ nob ob. ⁊ ho. ꝺo in odo. sua. ¶ Circa ꝑmũ nota q; tria sũt ꝓpter quoꝝ imitari onẽ spẽaliter a ꝺo aliqs reputat filij/ Primũ est dilectio inimicoꝝ/ vñ Diligite inimicos vr̃os. bñfacite hys q; ode. vos. ⁊ sub dif. vt sitis filij p̃ris vr̃i. q; in ce.ẽ/ Scõm est pacificatio discordiũ. vñ Mat.v. Bti pacifici q.fi. di vo/ Terciũ est mia siue subuentio miseroꝝ/ vñ Eccl. iij. In iudicãdo esto mis̃icors pusillis vt pr̃/ ⁊ ꝓ viro mat illoꝝ. ⁊ eris tu velut filius altissimi obediẽs/ ⁊ miserebit tui magꝫ q̃s mater/ ⁊ licꝫ omẽs hoies sint dei filij p creationẽ. tñ hec tria genera hoim spẽaliter dicunt filij dei/ quia p̃rem celestẽ in bonitate imitant̃/ sic em̃ dicere solem⁹ q̃si vidẽ⁹ aliquẽ a bonitate patris sui nõ degenerare/ ꝑe iste filius isti⁹ est. ¶ bonitas ꝓpo dei tanta ẽ q; ab influẽtia bñficioꝝ suoꝝ nõ impedit malis alienis/ dat em̃ bñficia inimicis suis q̃s mecũ ꝓseruat/ ⁊ corꝑis necꝫia mistrat. iuxta illꝺ Mat. v. Qui solẽ suũ facit oriri sup bonos ⁊ malos. ⁊c. ¶ Bonitas dei est q̃si magn⁹ fluui⁹ q; obstacula rumpit nec ꝑ detineri q; fluat/ In hac bonitate imitant̃ deũ q; inimicos suos diligũt/ ¶ Itẽ bonitas dei tanta est q; malis alienis nõ ꝓturbat intrã q̃llitate oia iudicãs. cogitans cogitatões pacis. pacẽ pctõrib⁹ pat⁹ facere. imo ⁊ carissime emere qꝫ regno suo/ in q̃ bonitate pacifici imitant̃ eũ. ꝓpter qđ filij dei vocant̃/ ꝓterea pacifici hñt illud officiũ. ꝓpter qđ filius dei venit in mũdũ istũ/ Venit em̃ pacẽ reformare inter nos ⁊ p̃rem suũ. Ephe ij. Ipse est pax nr̃a ⁊c/ Vñ merito filij dei vocant̃ ꝓpter simile officiũ sic̃ dñs vocat iohãnẽ helyã/ Mat.18. Dico vob q; helyas iã venit. helyas inq̃m officio nõ ꝑsona/ Itẽ bonitas dei tanta est q; nõ eget bono alieno ad h̃ q; bñficia sua tribuat. vñ paupeꝝ miserek a q̃bus retributõnẽ nõ expectat. bonitas amatoꝝ mõi modica est/ nec sufficit ad h̃ vt bona sua tribuat nisi bono alieno excitata/ vñ diuitib⁹ dant a q̃bus retributõm spant. illi ꝑ q; pupilloꝝ ⁊ viduaꝝ miserẽt/ spẽaliter filij dei vocant̃. qꝫ in hac bonitate imitant̃ Luc. xiij. ¶ Cũ facis ꝓrandium aut cenã magnã/ noli vocare amicos tuos. neqꝫ frẽs neqꝫ ꝯgnatos neqꝫ vicinos neqꝫ diuites. ne forte ipi te reinuitẽt ⁊ fiat tibi retributio/ Sꝫ cũ facis conuiuiũ voca pauperes. debi. claudos cecos ⁊ btũs erꝫ/ qꝫ nõ hñt vñ retribuãt. retribuet em̃ tibi in resurrectione iustoꝝ/ ꝓterea cũ de⁹ reputet sibi fieri qđ fit paupi. iuxta illud Mat.xxv. qđ vni ex mĩmis meis feci. mi. fe/ mis̃icors q; se h̃t ad paupes q̃si esset pat̃ eoꝝ eis necꝫia ꝓuidendo/ qđãmõ p̃ dei est in paupib⁹/ ⁊ ideo iure btitudinis se h̃t ad eũ vt p̃r talis vicẽ dei supplet/ ad deũ em̃ ptiet cura pauperũ iuxta illud tibi derelict⁹ est paup/ tñ q̃ñqꝫ aliqs indigẽtias ei mittit. vel ad diuitũ experientiã. vel ad pauperꝫ exercitium/ scit em̃ celestꝫ medic⁹ q̃d detur⁹ sit nobis ad ꝓsolationẽ ⁊ q̃d subtractur⁹ ad exercitationẽ/ nõ em̃ sine cã hõ iumento suo subtrahit cibaria. vices ꝑ dei agit q; paupeꝝ miserẽt et filij⁹ dei est imitatõe Job. xxix. Pater erã paupeꝝ ⁊c. ¶ Circa dilectionẽ inimicoꝝ q̃ multis videt esse difficilis vt impossibil̃ notandũ q; si hoies aliq̃ntulũ sapie hr̃ent nõ ita difficile eis videretur/ Sapiam em̃ nõ vincit malicia. Sap. vij

Quattuor ꝯo attendēda sunt homi ad ꝺ vt inimicū suū possit diligere/ꝛ intelligat nō esse sibi dedec⁹/si se nō vindicet/Primū est status inimici sui. qui ei iniuriat⁹ est et sat⁹facere ei nō vult. est em̄ spūal'r mortu⁹. ꝛ q̄si insan⁹/man⁹ in se iniecit q̄n iniurian do ei aiam suā occidit/Sap.iij.hō p ma/liciā aiam suā occidit/noli insanire in fra/trē tuū mortuū/sz poti⁹ ei ꝑpatere/crudeli ores vident fuisse q̄ xp̄o mortuo nō pepce runt cū q̄ viuū vulnerauerūt/vñ lancea di ra vocat cū claui dicant dulces/quis adꝺo cecus est q̄ nō intelligat dedec⁹ non esse se nō vindicare de mortuo vel insano imo po tius dedecus esset homi q̄ se de tali vindi caret/Scꝺo attendēda est iniurie illate vtilitas.ꝛ dilectōz quā inimico tuo ꝓpter deū p̄stas/p̄secutores em̄ nr̄i iuxta verbū p̄s.nos circūdāt sicut apes/Ad modū ei apum nos pungūt tribulatōib⁹/sz in futu ro fauū celestis btitudinis nobis ꝑpant/ ꝺo iuxta Eccī.j.vsq; in tps sustinebit pa tiens ꝛc/Dilectio q̄ diligis inimicū tuum vtilior est tibi ꝛ ꝺo gratior cū illa qua dili gis bñfactores tuos solū q; bñfactores se/ Q̄n em̄ in die iudicij dñs exiget rōnē de ꝑcepto dilectōz fraṫne qꝺ est vnū de max/ imis p̄ceptis/ꝛ aliqs dixit se amasse aliquē. q; ab eo amabat vel q; erat bñfactor eius/ Rñdebit dñs.p isto amore nil debeo tibi. iam de illo sol ut⁹ es/Cū āt aliqs dixit se amasse aliquē ꝓpter deum q̄ defendebat se multis iniurijs ne amaret/tūc dicet dñs ei.de isto amore debeo tibi/hunc em̄ dedi sti mihi. Veni bñdicte ꝑcipe regnū Lu.6. Si diligitis eos q̄ vos diligūt q̄ vob gr̄a ꝛ post/Verūtñ diligite inimicos vr̄os.et ſubdit.et erit merces vr̄a magna/q̄ nolūt amare nisi se amātes ꝛ bñfactores/habēt amorē suū venalē/q̄re ḡ nō vendūt illū ꝺo. qui carius emeret/ꝑo amore ꝓximi vel p paruo beneficio amorē tuū dares/q̄re ḡ nō das p dei amore ꝛ eius regno/ꝓximo amorē tuū exolue.ꝛ a deo p̄ciū recipies/p̄ terea q̄s nō intelligat dedec⁹ nō esse/non vindicare se de bñfactore suo/Terciū ē q; non potes ꝓximo tuo nocere q̄n p̄mo tibi noceas/Aug⁹.q; malicia tua alteri nō no ceat fieri p̄t/q; aūt tibi nō noceat fieri nō p̄t/Fatuū est.bñe eum odio qui palliū tuū tibi abstulit/tunicā q̄ tibi remansit ꝑ̄ce/re. sic iuxta verbū Senece./Ridiculū est odio nocentis innocentia ꝑdere/ꝑterea q̄s nō videat dedecus nō esse/q̄n aliqs ex no/bilitate animi nō vult vindicare se/ne ma nus suas inq̄net/Seneca. Quibusdā libē ter parcas a q̄bus vindicare te fastidias/ a q̄busdā nō aliter q̄m ab animalibus quis re/ ducenda est man⁹/Qui vindicat se q̄nciā do os suū inq̄nat/q̄ manu p cutiēdo. ma/nū suā inq̄nat/ñ est ḡ dedec⁹ se ñ vindicare/ sed poti⁹ honor/puer. xx. Honor est hoi q̄ sepet se a ꝓtentōib⁹/nō ꝓpter hoc debes inq̄nare tu os tuū. si ꝓxim⁹ os suū inq̄/ nauit/null⁹ bufonem et aialia similia ma nu interficit ne eam inq̄net/Quartū est q; ille q̄ tibi iniuriat magis iniuriat ꝺo q̄z tibi q̄ ei ꝓhibuit/q̄ mai⁹ ius ht in te q̄z tu ipe. Si ḡ ꝺs differt vindicare iniuriā illā et nō est dedec⁹ imo gl'a magna/cert⁹ debes esse q; nec tibi dedec⁹ est si in p̄senti nō vin diceris/illud em̄ non est dedec⁹ hoi qꝺ fa cit exēplo dei/imo ē gl'a magna/Magna gl'ia est sequi dñm Eccī.xxiij/Certissime aūt scias q; de⁹ simul vindicabit iniuriā tuā.ꝛ suā.si sapient expectabis/ꝛ plus pu niet eū dñs vno ꝓbo.nisi in vita ista se cor rexerit/q̄m tu ꝛ totus mōs possetis eū pu nire p centū ānos.in fine Isa. Vermis eo rum nō morietꝛ ig.eo.nō extingt/ꝛ erunt vsq; ad sacietatem visionis omni carni.

Circa pacificatōnē ꝯo nota q; nō sunt vere pacifici q̄ alios pacificāt.et in seipis diu rancorē vel turbationē retinēt/vnde Bern̄. Sunt aliq qui si viderint aliquem leuiter scandalizatū/valde soliciti sūt qūo eū ad pacē reducere possint/ꝛ viderent eē pacificinisi q; eoz cōmotio si forte cōtra eos factū dictū ve videbit/tardi⁹ vniuer sis difficiliusq; poterit sedari/q̄ nimiꝝ ſt ꝺe pacem diligerent haud dubiū q̄n eam sibi ipsis q̄rerent. Circa miam vero no tandū q; sunt aliqui q̄ aliis sunt mis̄icoz/ des. imisericordes sibi ipis/qui sic Layn male diuidunt.sua dantes paupibus ꝛ se dyabolo/q̄ viduis miserent.ꝛ aiab⁹ suis q̄ vere vidue sunt nō mis̄ent/Cōtra q̄s ꝺz Eccī.xxx. Miserere aīe tue placēs deo/q̄ vult ordinate eam facere.a se ipso debet incipe sicut nō esset vere mis̄cors.q̄ p̄xem suū infirmū et egentē videret/si ꝓsse suo ei nō subueniret q̄ntūcūq; alijs mis̄icors

esset/sic nõ esset vere misericors.q̃ anime sue quã videt infirmã ad mortẽ eternã et egentem cũ verbo bono nõ subuenit

De eodem. ſmo.III. In ordine.38.

Estote imitatores dei. sicut filij carissimi. ꝛc̃) notandũ ꝙ iste articul⁹ s. ꝙ ꝑe fideles filij dei sunt/ est vn⁹ de pulcrioribꝰ articulis fidei nr̃e/ ꝛ esset valꝺ vtile homi ad regendũ vitã suã. si de hoc verã fidem hr̃et/ totã em̃ vitã suam occasione h⁹ mutaret. aliter viuit paupis fili⁹ et aliter filius regis/ in aĩalibꝫ etiã h̃ est veꝝ/ Aliter em̃ viuit agnus. aliter lupicatul⁹/ In arboribꝫ etiã videm⁹ ꝙ ſm spẽs arboris est spẽs fruct⁹/ ꝛ licꝫ de hac patr̃nitate et filiatõne nõ possit haberi ꝯgnitio nisi ꝑ fidem sicut nec de ꝑentib⁹ carnalibꝫ iuxta ꝟbũ Aug/ ꝑt tñ et auctoritatib⁹ ꝛ rõibꝫ ꝑsuaderi. j. Joh. iij. Videte qualẽ caritatem dedit nobis. vt filij dei noĩemur ꝛ simus/ et in eodẽ. Nunc filij dei sumus ꝛc̃. ꝛ Mat. 23. Patrẽ nolite vocare vob̃ super terrã. Vn⁹ em̃ pr̃ vr̃ q̃ in celis est. Quadruplici etiã rõne ostẽdit/ Primo ꝑ silitudinẽ quã h̃t hõ ad deũ/ de q̃ Gen̄ j. Creauit hoĩem ꝺs ad imaginẽ et similitudinẽ suã/ sic em̃ ꝑpendit̃ de aliquo ꝙ sit fili⁹ ei⁹ qñ scꝫ est ei valde similis/ Scꝺo ꝑ hoc ꝙ naturalem filium ꝑ homie morti posuit. Aug⁹. filij dei sum⁹. vñ hoc ꝓbam⁹ ꝛ Respondet. mortu⁹ est vnicus/ ne remaneret vnicus/ Tercio ꝑ hoc ꝙ in mensa altaris pane filioꝝ nos pascit/ scꝫ cibo eodẽ quo angeli in celo pascunt̃/ licet aliter/ Quarto ꝑ hoc ꝙ angelos ad custodiã homib⁹ deputauit. ps̃. Angelis suis mãdauit de te ꝛc̃. ꝛ Math. xviij. Videte ne ꝯtemnatis vnũ ex pusillis istis/ qꝛ angeli eoꝝ semper vident faciem patris mei q̃ in celis est.

Item notandũ ꝙ aliq̃s triplici rõne h̃t filium suũ carum/ ꝑmo qꝛ vnicus/ scꝺo qꝛ infirmus/ tercio quia vltimo genitus/ sic Jacob diligebat ioseph/ sup omnes filios suos/ eo ꝙ in senectute genuisset eum./ vt legit̃ Gen̄. xxvij. Propter easdem causas est homo bon⁹ carus deo/ Primo qꝛ pauci sunt boni Math. v. Multi sunt vocati pauci vero electi. Eccẽs. Stultorum infinitus est numerus/ homo etiam infirm⁹ est rõne carnis quã habet Math. xxvj. Caro autem infirma/ Homo etiam fact⁹ fuit vltimo inter creaturas sexto scꝫ die/ Item popul⁹ xp̃ianus in fine tempoꝝ est/ specialiter vero homo potest dici carissimus fili⁹ dei quia ab eo carissime empt⁹/ ꝛ sicut hõ carissm⁹ est deo. sic ꝛ ꝺs carissimus deberet esse homini/ vñ ingratissimi sunt pctõres qui ꝑ momẽtanea voluptate vel ꝑ parua pecunia deũ vendunt/ etiã vilius q̃m iudas/ Judas em̃ vendidit eũ triginta denarijs. ipsi vero qñqꝫ denario vno deũ amittunt. Eccĩ. x. Auaro nil est scelesti⁹/ ꝑterea cũ hõ deo sit carissim⁹ nõ deberet hõ sibi ipsi esse vilis. Aug⁹ Appende te ex ꝑcio ne tibi vilescas/ sed ꝑ multis veꝝ est illud verbum Senece. ꝙ nihil est cuiqꝫ se vilius/ sotulares suos nõ venderent multi adeo vili foro sicut seipsos vẽdunt/ Nec imundiciam ita diu mitterent in sotularibus suis sicut in se ipsis Itẽ notandum ꝙ tribus de causis amittit aliquis patrem istum celestem/ Primo quia negat eum et ideo negatur ab eo/ Math. x. Qui me negauerit coram hominib⁹. negabo et ego eum coram patre meo qui in celis est./ cum vix aliquis homo neget patrem suum licet pauperem/ quantã contumeliam facit homo patri celesti qui eum negat/ non est ignobilis pater iste ꝙ aliquis debeat eum erubescere/ mira insania talium qui non erubescunt ꝯfiteri ad minus facto dyabolum patrem/ et deũ erubescunt/ non erubescunt coram hominibꝫ male agere sed bene agere erubescunt/ similes illi qui erubescit recte incedere ꝛ nõ claudicare/ Secũdo patrem amittit qui indigne agit/ vt fatue mulieres que timore pauꝑtatis ꝓstituunt/ cum tamen talem patrem habeant qui ꝓhibet eis ne etiam solicite sint ꝑ necessarijs/ Mat. vij. dicẽs Nolite soliciti esse dicentes. Quid manducabim⁹ aut quid bibemus ꝛc̃/ Propter eandem causam amittunt patrẽ hunc vsurarij/ et alij qui faciunt timore pauꝑtatis/ mira insania taliũ q̃ patrẽ amantissimũ ꝛ potẽtissimũ dereliq̃t ꝛ ad hostẽ crudelissimũ ꝯfugiunt/ q̃si ille poti⁹ velit. vel possit subueire eis q̃m pr̃ eoꝝ/ Tercio prẽm istũ

amittūt q̄ eius correctionē rēnuūt ⁊ meri
to/si em̄ p̄r carnalis ht correctionē sup fi/
liū suū cui quam hereditatē refuat ne eam
dissipet/q̄ntomagz p̄r celestis debet corri/
pere eum q̄ tantā refuat hereditatē/Aug⁹
Quid mirū si flagellat custodiēs puulos
dñs q̄s grandes q̄rit heredes/Jtē q̄s est
fili⁹ cui nō debet disciplinā p̄r eius./Jdē
si ꝓmissa p̄ris bñ agnouisti/nō timeas fla
gellari sz exhereditari. Seq̄t(Et ābula/
te in dilectōe)hic ostendit in q̄ sp̄alit de
bemus p̄rem celestē honorare vel imitari/
qm̄ in dilectōe.hec em̄ sola est q̄ distinguit
inter filios regni ⁊ filios pditōis/sic dicit
Aug⁹ super illud .j. Cor. xiij. Si linguis
ho. ⁊c. ⁊ j Joh. iij. In hoc manifesti sūt filij dī
⁊ filij dyaboli/Dis q̄ nō est iust⁹ non est ex
deo.⁊ q̄ nō diligit frēm suū/p hanc viā xp̄c
ābulauit.hec est via excellētissima. j. Cor
xiij. Adhuc viā excellentiorē vob demon
stro/qđ de caritate intelligit Isa.xxx/Hec
est via ambulate in ea.ābulare est ꝓficere
Seq̄tur (sic ⁊ xp̄c dilexit nos ⁊c.).i. vice
nr̄i penā soluēs.quā nos soluere debebā⁹/
vel p nob sic p̄cium tradit ꝓ re q̄ emit/Se
q̄tur(oblationē ⁊ hosti.deo in odo.sua)
Nota q̄ triplr reddit aliq̄d suauē odorē
vel in igne positū vt th⁹/vel attritū vt aro
matice spēs/vel effusum vt vnguētū.hys
trib⁹ modis reddidit xp̄c in cruce suauem
odorē.ibi em̄ attritus est ꝓpter scelera nr̄a
Isa.liij.ibi etiā q̄si in camio dilectōz fuit
ibi alabastz sui p̄ciosissimi corpis fractū ē.
⁊ effusum vnguentū sanguis ei⁹/⁊ dom⁹
eccl'e impleta est ex odore vnguēti/suaui
tatē illi⁹ odoris senserūt celi senserūt ⁊ in
ferni.odor iste de mōo isto dyabolū fuga
uit. Joh.x. Nūc ꝓnceps h⁹ mōi eiciet fo
ras/sic odor vineaz q̄n florēt bufones ex
pellit.sic odor ille ō mōo dyabolū expulit.
q̄ ad magnā ptē potestatz ei⁹/Odor ꝺo sua
uitatz fuit xp̄c ꝺo ad satzfactionē/nob ad
exemplū.demōib⁹ ad exterminiū/hanc sua
uitatē odoris significabat sacrificioz ceri
monialiū suauitas/de q̄ ꝺt scptura in di
uersis locis. Gen.8. Odorat⁹ est dom⁹ o/
dorē suauitatz ⁊ dixit ad noe/Aequacz vl
tra maledicā t̄re ꝓpter hoies/sunt tñ aliq̄
q̄ hunc odorē xp̄i nō sentiūt.q̄ sine dubio
aut mortui sūt aut fetidi Berñ. Qui odo
rem tuū xp̄c nō sentit aut mortu⁹ est aut
fetid⁹/In dilectōz h⁹ affectu monemur h̄
imitari xp̄m. vt lcz offeram⁹ ei oblationē
⁊ hostiā in odorē suauitatz/Ro.xij. Obse
cro vos p miam dei vt exhi. corr. v. hostiā
viuā ⁊c/Sz hodie ꝓ magna ptē impletū ē
illō Jobel.j. Interūt de domo dñi sacri/
ficiū ⁊ libamē/Multi.cū tribulatōib⁹ atte
runt nō odorē suauitatz sz pot⁹ odorē fe
torīs reddūt/qñ etiā paupes petūt ab eis
el'am ꝓ vnctōne pietatis.exit ab eis lapis
dure obiurgatōz/in multis etiā q̄ deberēt
ardere in dilectiōe diuini amoris fuatur
pot⁹ aq̄ fetide voluptatz. Jtē notandū
q̄ in hostijs legis q̄dam aialia offerebant
q̄ vicia significabāt ⁊ mactatio eoz signi/
ficabat vicioz destructiōz/q̄ ꝺo sacrificiū
valde gtū est.vt in hyrco vel capra vel vi/
tulo vel thauro/In hyrco vel capra ferēs
iniq̄tas designt.in thauro superbia.in vitulo
lasciuia./In q̄busdā ꝺo aialib⁹ ꝓtutes sig/
nificabant.q̄z oblatō fcabat oblatōz quā
ꝺo faciūt q̄ pctō mortui.in ꝓtutib⁹ ꝺo vi
uunt.vt in oue ⁊ agno ⁊ colūba ⁊ turture.
in oue simplicitas intelligit.in agno inno/
centia/in colūba socialis dilectio.in turtu/
re castitas/vtraq̄z hostias deo spūaliter
offerre debemus

Dñica.IIII.fmo.I. In ordine.39.

Ila ātque sur
sum est hirl'm libera est que est
mater nr̄a Gal'.iiij. Qñ aliq̄s
crucē trāsmarinā assumpsit/⁊ ꝓponit i ēra
sctā remanere/valde libent audit bona ō
tra illa.⁊ magnū solaciū in talib⁹ verb recipit/Hi
sti nr̄m crucē pnie assūpserūt in
hac. xl/ꝓponentes ire in illam sctām hie/
rusalē celestē/tales ꝺe pegrini sūt singul' die
bus post assūptionē pnie dictā vnā fecerūt
pegnatōz sue/hec pegrinatio in h excellē/
tioz ē aliis.q̄z ꝓpter hāc fiunt alie⁊ si hec n̄
fiat alie paz valēt/Beati sūt q̄ iam crucem
assūpserūt si pseuerāt/⁊ ve illi qui nō dum
assūpserūt nisi assumāt/tpe tali rex celoz
crucē assūpsit Jo.xix.⁊ baiulās sibi crucē
exiuit in eū q̄ ꝺr caluarie locū/⁊ nullū re
putat de familia sua nisi illū q̄ crucē suam
assumit Mat.x/q̄ nō accipit crucē suā ⁊
seq̄tur me nō est me dign⁹/eccla gad sola
tium eoz q̄ iam crucē pnie assumpserūt/et
ad ꝓuocandū eos q̄ nondū assumpserunt

vt assumāt ꝓmēdat celestē hierusalē dicēs Illa q̄ sursum est birl'm ꝛc. ¶ In hoc ꝙ ōt q̄ sursum ē ꝓmēdat eā a situ ꝛ ꝑe sursum ē. qz in celo empireo. ¶ In ħ ꝙ vocat eā birl'm ꝓmēdat eā a pace, interp̄tat em̄ irl'm pacifica vel visio pacis ¶ In hoc ꝙ vocat eā liberā ostendit ei⁹ nobilitatē, in hoc ꝙ ōt eā esse matrē nr̄am. ostendit eius caritatē ad nos, docēs ꝙ multū debeam⁹ de ea spare, ꝛ eam reuereri ꝛ amare ¶ Circa ꝑmū notandū ꝙ ex ħ ꝙ iam ciuitas aliq̄ est i alto sita solent tria bona sequi. ¶ Primū ē mūdicia, quā ꝓstat esse ibi. vñ Apoc. xxi. ¶ Nō intrabit in eā aliq̄d coinq̄natū aut abominationem faciēs aut mēdaciū. ¶ Scōm ē santitas quā ꝓstat esse i ciuitate illa. null⁹ em̄ infirmat in ciuitate illa aut mozit. Apo. xxj ¶ Dozs vltra nō erit ꝛc. ¶ Terciū est securitas, nō patet accessus hostib⁹ q̄n ciuitas sita est in loco valde alto. securissima ergo est ciuitas illa ¶ In mūdo isto nulla est securitas, boni em̄ timent ħ ne suā bonitatē amittāt. Job. xx. Uerebar oia opa mea sciens ꝙ nō ꝑceres delinquēti, mali ꝙo trepidant vbi nō est timoz. ¶ Spi em̄ iuxta ꝓbum Aug. timēt q̄ nō optet. Amāt q̄ nō decet, vane dolent vani⁹ gaudēt. ¶ In hoc etiā ꝙ ista birl'm sursuz ē possum⁹ intelligere ei⁹ latitudinē. ¶ In mōdo em̄ isto sum⁹ in q̄dam angustia. velut em̄ pūctū est terza in spera mōi. celū ꝙo se bz sic circūferentia, ibi ḡ est latitudo. Sene. Punctū ē in q̄ nauigat⁊ bellatis regnatis. ¶ Itē Sene. ab vltimis litt̄oꝛib⁹ hyspanie vsq̄z ad indos pauciss⁹ mox diez spaciū iacet, si nauē ferat ventus ac celestis ista regio p. xxx. ānos velocissimo sideri viam p̄stat, ꝛ Aug⁹. Noli pati ag̃stias, euola i sublime i altitudinē celoz. ¶ Ad latitudinē istā possum⁹ referre illud Barth. iij. ¶ Oisrael q̄m magna est domus dei ꝛ ingens loc⁹ possessiōꝭ ei⁹, ꝛ Judicū. i8. Surgite ꝛ ascēdam⁹ ad eos, vidi⁹ em̄ terzā valde opulentā ꝛ vberē, noli te negligere nolite cessare, eam⁹ ꝛ possidebim⁹ eā null⁹ erit labor, intrabim⁹ ad securos in regionē latissimā. tradetq̄z nobis dñs locū in q̄ nulli⁹ rei est penuria. eoz q̄ gignūt in tra p̄rea id qđ ibi amāt scz deꝫ imensus ē q̄ a q̄cunq̄z hēāt oibus sufficit, ꝛ q̄nto a plurib⁹ hētur tanto cū maiozi gaudio hētur ab vno q̄z. ꝛ ponit exēplū Aug⁹. de hoc in ludo, q̄nto em̄ alioꝛ cū pluriб⁹ ludū aspicit tanto magz gaudet, iō nō est p̄essura spūalis in celesti birl'm. sz sunt in magna latitudie. sz i mōdo isto p̄ssura ē. iuxta illō Jo. i6. In mōdo p̄ssuras hētis, quia vnū ꝛ idē a diuersis plene nō possidet, sursum etiā ōr esse hierusalē supna, qz corda hñt eleuata ad deū q̄ ibi st̄ in q̄ militās ecclesia oz triūphantē imitari, vñ dictū est moysi. Exo. 2y. vt faceret tabnaculū ad sil'itudinē tabnaculi ostēsi in mōte, de hac spūali eleuatōe. ōr Col. iij. q̄ sursum sē sapite. ꝛ ℔by. iij. Conuersatio nr̄a in celis est.

¶ Circa scōm ꝙo notandū ꝙ supna hierusalē iuxta interp̄tatōz nois pacifica ē, iuxta illud Jsa. z8. Sedebat pp̄s me⁹ in pulcritudie pacis ꝛ in tabnaculis iusticie ꝛ in requie opulēta, ꝛ Jsa. vlt. Ecce ego declinabo sup eā q̄si flumē pacis, in mōdo isto ñ est p̄fecta pax. de mal' ħ p̄tz p. Jsa. 48. Nō est pax impijs ōr dñs ¶ In bonis ꝙo pax vi dek esse ꝑm illud, pax multa diligētib⁹. l. t. ¶ Sz ꝑm ꝑfectē nō est pax p̄fecta ꝛ si ad tp⁹ ibi sint q̄nq̄z treuge, q̄o hr aliq̄s pacē in domo sua. q̄ hr malā vxorē. ꝛ q̄nq̄z filios q̄ rulosos q̄ nunq̄z faciant, vxoz caro est. que litē et bellū hr cū spū. Ro. vij. Uideo aliā legē in mēbris meis repugnātē legi mentz mee. ꝛ Bal'. vlt. Caro ꝓcupi. aduer. spi. ꝛ spi. aduer. car. ¶ Quasi q̄nq̄z q̄rulosi filij sūt sensus. Eccs. v. Nō saciat ocul⁹ visu nec auris auditu. ¶ Sic ḡ in nobis pacē nō hēm⁹. ¶ Ad p̄im etiā nō hēm⁹ p̄fecte pacē, ꝛ qz freq̄nt eū offendim⁹ et qz multa fiunt ab eo q̄ nob nō placēt. ¶ Sz in supna hierusalē erit hec ꝑfecta pax p̄fecta, qz ad volūtatē dei in nullo discordabimur nihil et⁊qđ displicebit in illa sancta societate videbim⁹, etiā corp⁹ nr̄is dñabimur p̄fecte, vñ triplex pax erit ibi ꝛ iō bñ oz. ꝛ letabūr i mlti tudie pacis. iō ät oz hierl'm supna visio pacis, qz videt ibi qđ hoi sufficit. vt meritoria sit in pace. ꝛ aliō nō q̄rat, vñ in ps. Saciabor cū apparuerit gl'ia tua. Nūc dimittis dñe ꝛc. Joh. i4. ostēde nob p̄em ꝛ sufficit nob. ¶ In mōdo isto nihil videt in q̄ coz hois p̄fecte possit q̄escere, cū nihil min⁹ do possit sufficere q̄e q̄ dei capax ē. ꝓterea in rebus corp̄alib⁹ minus inuenit anima cum habet q̄m estimet antequā habet. ¶ Sz aliter est de deo in quo semp plus inuenit q̄s

creditū sit. ¶ vñ Aug⁹ in libro de doctrina xp̄iana. eternū ardenti⁹ diligitur q̄m desi derat. nulli em̄ desideranti cōcedit de eo plus estimare q̄m ht ne ei vilescat cū mi nus inuenerit. ¶ Sed q̄ntūcunq; potuerit. q̄uenīēs plus inuentur⁹ est. ¶ In mūdo isto sunt pacis reliq̄e et nō pax pfecta Jo. xiiij. ¶ pacem relinquo vob. ¶ Circa nobilita tem p̄o vel libertatē notandū est q̄ in hie rusalē multiplex est libertas. ¶ Prima est a ſuitute tyrānica. xp̄s qui p̄e dñs est ibi se habet vt ſponsus ⁊ amicus ſ Joh. xv. Jam nō dicam vos ſuos ſz amicos. ¶ Scda lib tas est a ſuitute creaturaꝝ in q̄bus ama tores eaꝝ q̄ſi incarcerati sunt. ¶ vñ Aug⁹ in libro de vera religiōe. quē delectat libtas ab amore mutabiliū rez libere abstineat. ¶ Tercia libtas est a seruitute pcti. erit em̄ ānus iubileus ꝑpetuus p⁹ vitam istā quā tum ad electos in quo oīa dimittebunt. vt hr̄ Leui. xxv. ¶ Quarta libertas est a cor pozis carcere q̄ carcer a deo sordid⁹ est vt p fenestras lutū exeat Ro. vi. Quis me li berabit de carcere mortis h⁹. ⁊ in psalmo Educ de carcere aiam meā. ¶ Quinta lib tas est a miseria hui⁹ exilij. Aug⁹. In valle miserie sum⁹. in qua eo magz flendū est q̄ minus flem⁹. ab hac miseria tūc liberi eri mus. Apoc. xxi. Absterget ds omnē lacri mā ab o. e. ¶ Circa quartū notandū q̄ in hoc q̄ supna hierusalē mater nr̄a dr. ostendit q̄ ciues illi⁹ ciuitatis et nos amēt. ⁊ a nob amari debeāt. mater ⁊ amat. ⁊ amar et eadem cā est quare. ido em̄ amat filios suos q⁹ care ꝑpauit eos. ⁊ filij amant eam eadē de cā q⁹ multa passa est ꝓ eis. Thob. iiij. Honorē hēbis mat tue oib⁹ dieb⁹ vite tue. memor em̄ esse debes. q̄ et q̄nta passa sit ꝓicula ꝓpter te in vtero suo. sic sancti q̄ sunt in hierusalē supna multa passi sunt ꝓ pctōrib⁹. nō tm̄ dolorē passa est mater tua ꝓ te q̄ntū xp̄s in cruce. multū etiā passus est petrus et paul⁹ et alij sancti ꝓ pctōrib⁹. Zelus em̄ quē hēbant circa ꝓuersionē pec catoꝝ eos occidit. ¶ Ad̄ multū diligēdi sūt et honorādi illi q̄ sunt in eccl'ia triūphāte ab hys q̄ sunt in eccl'ia militāte. et festa eo rū deberēt in magna reuerēntia celebrari. et magnā fiduciā deberent hr̄e homies de eis sicut filia de matre. et multū deberent desiderare ꝓuenire ad illā amabilē socie tatem. miserabilis est negligētia hominū. plus em̄ deberēt homies laborare vt pos sent videre xp̄m et beatā virginē et esse cū eis ꝓ vnū diem q̄m velint laborare ꝓ oib⁹ bonis q̄ habituri sunt in illa supna hir'm.

¶ De eodem ſmo. II. In ordine. 40.

Letare sterilis que nō paris ⁊c. ad Gal. iiij. Spūſſancti⁹ a quo ordinatū est officium eccl'e hodie mo net eccl'iā in missa ad leticiam in introitu misse cū dicit. letare hir'm. et in ep'la cū dicit. letare sterilis. sup quo aliq̄s posset āmirari. cum tps istud sit tēp⁹ flendi tanq̄z temp⁹ ꝓnie. ſ Joel'. ij. Cōuer timini ad me in toto corde vr̄o in ieiunio ⁊ f. et p. ⁊ cū legit Ecc̄i. xij. q̄ musica in lu ctu est importuna narratio. ¶ Propter q̄d notandū q̄ q̄druplici rōne hodie monet eccl'ia ad leticiā. ¶ Primo in figura ꝓe leti cie quā hēbūt aie in septima etate. est em̄ dñica ista. vij. a dñica. lxx. in qua eccl'ia cepit plangere ꝓ miseria h⁹ exilij. canticū leticie dimittēs. s. all'a recolēs pctm̄ ade ꝓ pter q̄d in h⁹ exilio positi sumus. nec cessat hec miseria vsq̄z ad. vij. etatem. tunc enim ꝓmo ꝓcessum est homini verū gaudiū q̄d ꝓsistit in visione dei. in cui⁹ signū in hac dñica q̄. vij. est. eccl'a ad gaudiū monetur.

¶ Et notandum q̄ ꝓma etas durauit ab adam vsq̄z ad noe. ¶ Secūda a noe vsq̄z ad abraam. ¶ Tercia ab abraam vsq̄z ad dauid. ¶ Quarta a dauid vsq̄z ad transmigrationē babylonis. ¶ Quinta a transmigratiōe ba bylonis vsq̄z ad xp̄m. ¶ Sexta a natiuitate xp̄i vsq̄z ad diem iudicij quantū ad viuen tes in mundo isto. ¶ Septima pdidit spa cium durandi sed ptinet ad beatas anias que gaudent cum deo. ¶ Secundo monet eccl'ia ad leticiā. ad ostendendū q̄ deus vult sibi ſuiri cū letitia. nō in tristicia. vel accidia. ij. ad Cor. ix. Hylarem datorem diligit deus. in Ecc⁹. 32. In omni dato hylarem fac vultū tuum. in psalmo. Ser uite domio in timore. ¶ In leticia cum bo nis opib⁹ deus pascitur. Qui cū tristicia bona opa facit q̄ſi cū salsa fellis vel absin thij admixtione domino cibum suum ap ponit. vnde non grate seruit ei. in ps̄. De derunt in escam meam fel. sed cum salsa

gratissima cibum deo apponit qui in spū/ali leticia opera bona facit. vñ Math. vi. Cum ieiunatis nolite fieri si. yp. tris. ꝛ p̄. Tu aūt cū ieiu. vn. cap. tuū/caput inūm cozdis oleo leticie/ Tercio monet eccl'ia ad leticiā ꝙsi in medio q̄dragesime vt do/ceatur q̄ dolor de peccatis p̄missis/p̄tinu⁹ nō debet esse q̄n q̄nq; leticia de spe p̄remij admisceat/ vñ Bern̄. Bon⁹ est dolor ō pec catis. si non sit p̄tinuus/ miscendū est eīm mel absinthio/ Quarto vt ostendat q̄ illi qui falsam leticiā secl'i relinquūt ꝛ ꝺo ser/uire incipiūt nō ex toto leticiā amittūt ꝛ potius eam inchoant/quod figuratū est. Gen̄. xxvj. Abraam credidit filiū suū ysa/ac occidendū/ tñ occisus non fuit ꝛ aries p̄ eo. Isaac risus interp̄tat qui amicus ōi remanet ꝛ carnalis leticia q̄p arietem in telligit in eis destruit. indubitāter/ in cu/stodiēdis mandatis dei est retributio mul ta. ꝛ ōt glo. sup illud verbū ps̄/ q̄ tanta est q̄ nō p̄t dici/ Si gallina naturalit̄ gaudz q̄n dedit fructū suū ouū scz/ verisimile est q̄ ania naturalit̄ gaudeat q̄n dedit fructū suū. scz opus bonū/et q̄ naturalit̄ doleat q̄n aduertit dedisse se fructū cōtra naturā scz malū op⁹. sic mulier doleret si bufonē pepisset/ De gaudio spūali inuenies āpli⁹ in sermōe defructib⁹ spūs (Et notandū q̄ septē sunt de q̄bus gaudere p̄t ecclesia tpe isto/ primo de hoc q̄ ei⁹ sterilitas cessat/ ad qō p̄tinet verbū ꝓpositū (letare inq̄t ste rilis q̄ nō paris). i. que nō pariebas (erum pe). i. leticiam exterius ostende (ꝛ clama) id est gaudiū tuū alijs p̄edica/ q̄ mlti ꝛc̄. Deserta p̄ōt dici eccl'a. q̄ nō h̄t p̄sentiam sponsi sui/ ecclesia malignantiū vel carna liū h̄t sponsum suū. scz mundū vel potius adulterū cui placere q̄rit/ ꝓpter quē se oz/nat/ In alijs tpibus āni. ecclesia valde ste rilis est/ paucos vel nullos deo generās. sz tpe q̄dragesime mlt̄os filios deo generat/ Q̄n multū p̄t gaudere q̄ obp̄robriū steri/litatis ei⁹ cessat Luc̄. j. dixit elizabeth cū ꝺcepisset iohannem/ respexit dñs auferre obp̄robriū meū inter homines ꝛ i eodē. Im/pletū est tps parieudi elizabeth ꝛ peperit fi/lium ꝛ audierūt vicini ꝛ ꝙgnati ei⁹ q̄ mag nificauit dñs miam suā cū illa ꝛ ꝙgtulabā tur illi/ magnū debet esse gaudiū ō ꝙuersi one p̄cōz inter homines cū tñ sit gaudium de hoc inter angelos Luc̄. xv. Gaudium erit in celo sup vno peccatore pniam age/te/ si tantū gaudiū fit q̄n filius regis treni nascitur. quantū gaudiū ꝺz esse q̄n filij re/gis celestis nascūt. In ꝙuersione p̄cōris est q̄si festum natiuitatis ꝛ resurrectōis filij dei ꝛ spūssancti missiōis/ natiuitatis q̄ na tiuitas est vite inchoatio/ Ille aūt q̄ ꝙuer titur. vitā spūalem inchoat. q̄ et filius dei est p gr̄am. Resurrectōis ꝺo q̄ talis a mo/te culpe resurgit/ q̄ multo ampli⁹ q̄z mors corpalis timēda est. Aug⁹ Vera mors est quā homines nō timēt/ separatio aie a deo q̄ est beata vita aiaꝝ. Missionis ꝺo spūssancti. q̄ spūssanctus p gr̄am descendit in eū qui ꝙuertit. Scō ꝺo p̄t gaudere eccl'a. de ꝑ q̄ pestilentia filioꝝ suoꝝ cessat tempe isto/ in alio tempe est tanta mortalitas seu pe/stilentia filioꝝ eccl'ie/ q̄ q̄nq; inter centū nō remanent. vi/ cum. alios occidat inui/dia. alios luxuria alios rapina. ꝛ sic de a/lijs/ si quis oculis spūalib⁹ videret quāta sit strages ista/ bene posset dicere. illud qō ōr Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquā/ et oculis meis fontem lacrimaꝝ et ploza/bo interfectos filie populi mei. hec pestilē tia in magna p̄te cessat tempe isto/ imo etz alij multi alio tempe mortui modo resur/gunt. ꝛ ideo multū debet gaudere ecclesia ꝓ illud Luc̄. xv/ Epulari ꝛ gaudere op/tebat/ quia frater tuus hic mortu⁹ fuerat/ ꝛc̄. Tercio deberet gaudere eccl'esia/ de ꝑ q̄ obp̄robriū christi q̄ō alijs tēpib⁹ multū abundat aliquantulū cessat tempe isto/ q̄ō eīm mai⁹ obp̄robriū est domino eccl'esie q̄z hoc q̄ si quis vult ei seruire deridet/ etiam ab illis q̄ vident esse de eccl'ia/ Seruitores ꝺo ꝺyaboli nec derisores nec impedi tores inueniunt/ ꝛ si quis derisores istos increpauerit. dicūt fere omēs hoc ludo fa cere. sz ludus talis ꝺyabolic⁹ est. ludus ta lis signat⁹ est in ysmahele ꝛ ysaac. de quo legit Gen̄. xxi. Cū vidisset sara filiū agar egyptie ludentem cū filio suo ysaac ꝺixit ad abraam eīce ancillam ꝛ filiam eius. nō eīm erit heres filius ancille cum filio meo ysaac. Ancilla significat cetum malorum/ et carnalium qui sunt in ecclesia dei qui per ancillam significantur/ Primo quia serui sunt viciorum Joh. viij. Omnis qui facit peccatum seruus est peccati/ Bern̄.

An non seruus cui dominat iniquitas/et maxime nisi tu indigni⁹ iudices hominē. q̄m vicium domiari/ Scdo qr bonis seruiunt dum psecutio eoꝝ ad ꝓfectū bonoꝝ est/ vñ Geñ. xxv. Maior seruiet minori. Tercio qr si q̄d boni faciūt timore pene vl' spe mercedis transitorie faciūt hoc/ vnde mercedē eternā nō habebūt. aliqua tpalia quasi bona mobilia eis a deo dant. sic legitur Geñ. xxv. ꝙ abraam dedit cūcta que possidebat Isaac/ Filijs aūt ꝯcubinaꝝ largitus est munera/ Greg. puerꝫ nūmos subtrahim⁹ q̄bus totum patrimoniū refuā⁹/ Id nō debēt boni indignari si videant h malos diuites et se paupes/ ipsis em̄ seruatur hereditas. malis vero illud datur quod eis dandum est. Hiere. xlviij. Date florem moab. florem inq̄m tempalis ꝓsperitatis/ qr florēs egredietur tempali ꝓsperitate habita expellet/ Ad litteram moab fuit illegittim⁹ filius/ et ideo significat filios illegitimos dei siue adulteros. q̄s domin⁹ ꝑmittit hic ꝓsperari. Heb. xij. Si extra disciplinam estis. cui⁹ ꝑticipes facti sunt omnes/ ergo adulteri et nō filij estis/ hos illegitimos ꝑmittit domin⁹ cum filijs suis tanq̄ paleas cum granis/ et in multꝫ vtiles sunt eis/ Unde boni de hoc non debent indignari. Aug⁹ in libro de vera religiōe nec zizanias nec paleas nec grana ꝑ horrescunt/ Quantūcunqꝫ filij dei ꝑuuli sint faciunt eis ludum talem qualē faciebat ysmael cum ysaac/ quē apostol⁹ vocat ꝑsecutorem in hodierna epistola dicens. quoniā is qui ꝑm carnem natus fuerat ꝑsequebat eum qui ꝑm spiritū ita ⁊ nūc/ ꝑm hebreos ysmahel faciebat ysaac imagies luteas adorare/ ꝑm Aug. opprimebat eū. quasi em̄ ludendo illudebat ei/ Similiter accidit circa carnales qui in ecclesia sunt/ quia quasi ludendo filios dei ꝑcutiunt et hoc ad mortem/ dum infirmos et adhuc ꝑuulos irrisiōibus suis faciūt deserere bonam vitam suam inchoatam/ talis ludus dyabolic⁹ est quo filios dei faciunt deum negare sicut ysmael faciebat ysaac. ꝓuer. .x. Quasi ꝑ risum oꝑatur stultus scelus/ et xxvi. sicut noxius est qui mittit lanceas ⁊ sagittas in mortem ita vir qui fraudulenter nocet amico suo et cum fuerit deꝑhensus dicit ludens feci/ ludus iste similis est ludo de quo legitur. ij. Regū. ij. Surgāt pueri et ludant coram nobis dixit abner ad Joab/ et Respondit Joab surgant/ et surrexerunt duodecim ex vna ꝑte. ⁊ duodecim ex alia ꝑte/ apprehensoqꝫ vnusq̄sqꝫ capite comparꝫ sui defixit gladiū in latus ꝯtrarij et ceciderunt simul/ Contra istos irrisores multa inuenies in tractatu de superbia in capl'o de erubescentia/ Quantū sit peccatū irrisorum innuit. Neemie. iiij. Audi deus noster dixit neemias quia facti sum⁹ despectio ⁊c/ ⁊ post. ne operias iniquitatē eoꝝ. et peccata eoꝝ coram facie tua nō deleantur/ quia irriserunt edificantes. alijs tempibus recrucifigunt xp̄m homines mali. quantum in se est/ iuxta illud Hebre. vi. Rursum crucifigētes filiū dei ⁊ ostentui habentes/ ⁊ ps̄. Sup dolorem vulneꝝ meoꝝ addiderūt/ dum animas ꝑ quibus mortē sustinuit ei auferunt/ sꝫ hec omnia cessant in magna ꝑte tempe q̄dragesime/ Quarto potest gaudere ecclesia de ꝯuersione illorum que tempe isto recuperat eos quos dyabol⁹ ecclesie alijs tēporib⁹ abstulerat/ Isa. xlix. Nunq̄d tollet a forti preda. autq̄d captū est a robusto saluum esse poterit/ Multū gaudium debet esse de hoc. ꝙ peccatores liberātur a tam forti manu/ et multe gr̄e agi deberēt deo eos eripienti/ cū scriptum sit. Job. xli. de dyabolo/ ꝙ nō ē sup terrā. potestas que cōparetur ei/ qui fact⁹ ē vt nullum timeret. Quinto potest esse gaudiuꝫ in hys qui cōuersi sunt/ de diuina p̄sentia/ iam pōt dicere q̄ ꝯuersus est/ Si ambulauero in medio vmbre mor. ⁊c/ Sexto potest esse gaudium d multiplici lucro/ peccator em̄ qui non habebat partē in aliquo bono quod in ecclesia dei fieret. ꝑticeps est omnis lucri quod fit in ecclesia dei. Juxta illud. Particeps ego sum o. ti. t. Septimo pōt esse gaudium de hoc/ ꝙ suut in via ꝑadysi. iuxta illud/ q̄d hodie cantat ecclesia. Letatus sum in hys que dicta sunt mihi ⁊c. De gaudio bonorum inuenies ampli⁹ in sermone defructibus.

Dominica. V. scilicꝫ in passione Sermo. I. In ordine. 4j.

Christus assistēs pontifex futuroꝝ bonorum ꝑam-

Dominica in passione Judica.

plius ⁊ pfecti⁹ ꝛc̄. vsq; eterna redemptione inuenta. ad Hebre. ix. ¶ Dñica ista vocatur dñica in passione domini/ et a vespe ris p̄cedentis sabbati incipit officium de passione/ cuius rei p̄ma causa est miraculū de lazari suscitatōne/ de quo legitur euangeliū sexta feria p̄cedente hanc dominicā/ ¶ Collegerūt pontifices ⁊ pharisei p̄cilium ⁊ ab illo die cogitauerūt vt iesum interficerent/ vñ tūc xp̄i passio siue mors in machinatōe iudeoꝝ incepit/ ¶ Illud āt miraculū credit factū p̄ma luna p̄mi mēsis. cui⁹ luna .xv. crucifixus est dñs/ p̄ma mēsis dr apl̄. vt hēs Exo. xij. mēsis iste nob est p̄ncipiū in mensib⁹ āni/ et qz ista dñica p̄mo occurrit ex q̄ iudei firmauerūt sibi p̄monē neq; de dño interficiēdo/ ido agitur in ei⁹ officio de dñi passiōe. ⁊ supp̄mit gl̄a p̄ri/ cantatur em̄ in fine psalmoꝝ qz laus ista cōis est t̄nitati. ⁊ in euāgelio etiā tangit q̄dam pludia dñice passiōis/ vbi dr. q⁹ tulerūt lapides vt iacerēt in eū/ ¶ In epl̄a etiā agitur de xp̄i passiōe/ ¶ Alia etiā rō est q̄re officiū eccl̄e tpe isto de passiōe dñi est/ Eccl̄a em̄ in illa parte q̄dragesime que p̄cessit vsa est multis exēplis ad animādū eos q̄ non inerāt p̄niam ad aggrediēdū p̄niam/ ⁊ ad p̄solandū et p̄firmandū eos q̄ iam aggressi sūt p̄niam ad portandū eā/ nunc q̄si in fine q̄dragesime exēplo efficacissimo vtit. s. xp̄i passione/ reducēs eis ad memoriā dñicam passionē/ et debent isti dies q̄dragesime in sanctitate ⁊ reuerētia obs̄uari p̄ceteris/ vñ cantat eccl̄a/ Isti sūt dies q⁹ obs̄uare debetis/ q̄ a peccatis alio tpe nō cauebāt saltē isto tpe. debēt cauere/ valde ingr̄tus est redemptori suo. q̄ tpe illo quo crucifix⁹ est. p illo/ nō timet eū iterꝝ crucifigere Heb. vj. ¶ Rursū crucifigētes sibi metip̄is filiū dei ꝛc̄/ q̄ alio tpe nō erubuit d̄ pctis suis saltē tpe isto d̄ eis erubescat/ q̄n sol sacco tenebraꝝ se operuit. q̄si erubesceret q⁹ p̄ pctō creatu re creatoꝛ moreret/ sic aliq; qui sunt de aliq̄ p̄gregatōe erubescūt si vn⁹ de illa p̄grega tōe p̄mittat aliq̄d horribile factū/ Qui p⁹ nō timebat nec dolebat de pctis suis. mō debet ⁊ dolere ⁊ tremere/ cū passiōz dñi audit ad quā terra tremuit/ alioq̄n tra p̄de rosioꝛ esse videt. Isa. xvij. ¶ Cōfringet dñs laguncula in troꝛe. et idē/ Erit terra iuda egypto in pauorem. i. mors dñi in pauorē egyptio. i. pctōri Greg/ ¶ Cū sacra in passiōe dñi scissa sint/ duriora sapis corda illa esse vident. q̄ audita passiōe dñi nō scindunt. ¶ Item q̄ p⁹ nō p̄fitebat pctā sua. mō saltem debet ea p̄fiteri cū ad mentē ei reducit passio dñi/ ad quā monumēta apta sūt/ alioq̄n labia eius tenati⁹ p̄glutinata vident. q̄m lapides in monumentis cemento adinuicem cōpacti/ qui p⁹ nolebat p̄uire deo. debz ei p̄uire tempe illo quo deus ita multum p̄uiuit ei. Isa. xliij. ¶ Seruire me fecisti in peccatis vris. et laborem mihi p̄buistis iniquitatib⁹ vestris/ ¶ Ue illis qui nec seruire volunt nec laborare p̄ eo. qui tantū p̄ eis laborauit. immo laborē labori addūt et afflictionē afflictiōi q̄ntū in se ē. Hiere. xv. Laborauī rogans. Prouer. v. Extendi manū meā et nō fuit qui aspiceret/ rogat dñs suos quos ita care emit vt sibi seruiant/ et audire p̄temnunt. Job. .xxix. Seruū meū rogaui ⁊ non respōdit mihi. ore p̄prio depcabar illum/ Isa. j. Laborauī sustinens/ cum domin⁹ totum mūdum portet (iuxta illud Hebre. j. Portās omnia verbo veritatis sue) non dicit laborare in portādo illum/ sed in sustinendo peccatorē laborare dicit/ ex quo satis potest patere. q̄m onerosus sit peccator/ qui adeo onerosus est q⁹ celum eum sustinere nō potuit/ quod patz in lucifero/ Ad vltimū neq; terra poterit eum sustinere. sed in infernū descendet/ ideo dicit domin⁹ illis qui nolunt cōuerti/ Uos estis mihi onus. p̄ticiam quippe vos/ Hiere. xxiij. Et hoc in locum vilissimū scz in ignem infernalē/ nec mirum si domin⁹ laborat in sustinētia peccatoris/ quādo vilis p̄miculus ita diu facit se rogari. vt filius dei fiat/ et ad illam magnam curiam venire p̄temnit. tota em̄ vita bonoꝝ itineratio est ad illam curiam celestē/ ¶ Item nō est mirum si deus dicitur laborare in tenendo omnipotentiā suam a vindicta/ quādo ille q̄ est q̄si canis mortuus erexit se contra eum/ ⁊ totiens rogatus non vult facere pacem cum illo/ ¶ Non etiam est mirum. si offenditur de⁹ quādo (cum tanto dolore laborauit vsq; ad sudorem ⁊ sanguinem) mercede sua fraudatur Merces ista est salus nra. Zacharie. ix. Si bonū ē in oculis vris. afferte mihi mercedē meā/ magz solet affligere mercenariū

qui aufert ei mercedē suā/qm afflixerit eū labor diuturn⁹/ex quo satis pñt intellige re qntū deū offendunt q aīas ꝓrias ei au ferunt Eccī.34. Qui effundit sanguinē/ qui fraudē facit mercenario frēs sē/Leui. xix. Non morek opus mercenarij tui apd te vsqz mane/Quid g de illꝰ q in hac mer cede xpo iniuriank vsqz ad exitū vite sue/ tunc pmo querti volētes ad dñm/de tali bus pt dicere dñs illud. Sup do. vulnex m.ad. ¶Et notandū q meōria dñice pas siōis tpe pnie est necessaria hoib⁹/qz timē tibus aggredi penitētiā arduā. audaciā dat aggrediēdi pniam/ꝛ spem venie impe trandi de dei mia. ostendit eis/Illis vero q iam pniam sunt aggressi. dulcorat mala pene/scz amaritudinē pnie/ꝛ fortes sūt cō tra mala culpe. vñ valet ꝑ pctōres/Illis ꝺo qui in statu pnie pficiunt. valet ad aug mentū/dilectiōz/Ad ꝓmū facit illud. ꝓma Mach. v. Elephātib⁹ ostēderūt sangui nē vue ꝛ mori/vt acuerēt eos in prelio/et apls deponētes oīno pond⁹ ꝛ circūstans nos pctm̄ curram⁹ ad ꝓpositū nobis certa men aspiciētes in auctorē fidei ꝛ ꝓsūmato rem ihesum/q ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucē/fugit dñs ihesus xps cum voluissent eū facere regem. Joh. vi./Ad crucē ꝺo vo luntarie ꝓ nobis se obtulit/Nos g crucē pnie ꝓ eius amore libēter assumam⁹?/Ad scōm facit illud Bern̄./In quo inqt clari⁹ qm in vulnerib⁹ tuis eluxisset/q tu domie suauis ꝛ mitis ꝛ multe mie/maiorē em̄ mi serationē nemo hꝺt qz vt aīmā suā ponat quis ꝓ dānatis/Jō. peccaui pctm̄ grāde turbatur ꝓscia sz non pturbat vulnex dñi recordatio/Ad terciū facit qd legit Exo. xv. q dñs ostendit lignū moysi/qd cū mi sisset in aquas ꝑus amaras. in dulcedinē ꝑse sunt/in quo figuratū ē q meōria dñice passiōz amaritudinē tribulatōz dulcorat. Bern̄./Videntes angustias dñi nr̄i leui⁹ vras portabit⁹/Ad qrtum facit quod ꝺt Origē/q tanta est virtus crucis/vt si in mē te fideliter habeat/nulla libido. nulla pcti ꝑualere possit inuidia/sz oīno ad meōriā toti⁹ pcti ꝛ mortis fugiet exercit/Ad qn tum facit qd ꝺt Bern̄. Sup omia inquit reddit te amabilē bone ihesu calix quē bibi sti opus redēptiōz nostre/hoc oīno amorē nostrū facile vendicat totū sibi. hoc inqm est qd veram deuotionē ꝛ blandi⁹ allicit ꝛ iustius exigit/ꝛ artius stringit ꝛ afficit ve hementius.

¶De eodem ꝑmo. II./In ordine. 42.

Qhristus assistēs pon. fu. bo. zc. ¶Notandum q in ꝓbo ꝓposito docet nos Ap⁹ qttuor/ꝛ ꝺ qttuor genera hominū/ꝓimo docet q xps patri suo intercessor assistit ꝓ nobis ꝛ futuroꝝ bonoꝝ largitor/ꝓimū ptinet ad eum inqntū hō. zm inqntū ipe est deus/ꝛ ꝺ ꝺz ꝺ pusillanimes et diffidentes qui diffi dūt se posse obtiere re. ce./Ad ꝺ ptinet illd (xps existens pon. zc.)/Assistit xps patri vt pontifex intercedēs scz ad patrē ꝓ nob ꝛ hoc inqntū hō/et ille idem est dator futu roꝝ bonoꝝ. inqntū deꝰ/vnde magna fidu cia esse pōt hys ꝓ qbus ipse rogat/idē em̄ est qui rogat ꝛ q rogatur/Secōo ostendit apostol⁹ qliter xpc intrauit in regnū celoꝝ/qm̄ ꝓ ꝓprium sanguinē/ꝛ hoc ꝺz ꝺ illos q nihil aspeꝝ sustinere volunt vt possint in trare in reg. ce/Ad qd ptinet illud pampli us ꝛ pfecti⁹ tabernaculū nō. ma. zc. qd sic exponēdū est (xps introiuit tabnaculū ꝓ ampli⁹). i. mai⁹ vt sit vna dictio/et ꝺ ma ioritas attendit in hoc. s. qntū ad pluriū capacitatē/ꝛ pfecti⁹ qntū ad eternitatē. ta bernaculū dico nō manufactū. i. ope hūa no/vnd exponēdo subdit. i. nō hui⁹ creati onis. cui⁹ fuit illud in defto/Illd em̄ fixit homo illud creauit deus./Introiuit dico neqz per sanguinē thauroꝝ ꝛ vitulorꝝ effu sum vt in veteri testamento fiebat/sed ꝓ ꝓpriū sanguinē in sancta sanctoꝝ. i. in cele stia/Tercio ostendit apostol⁹ xpm̄ tātum semel passum ꝓ pctōrib⁹ cū dicit semel/ꝛ ꝺ dicit ꝓtra frequent recidiuātes/Quarto vero ostendit difficultatē redemptōis no stre vbi ꝺt. Eterna redemptōne inuenta. Redemptō eterna ꝺz qz eterni sunt qui re dempti sunt/Redemptio ista in oībus le galibus sacrificijs quesita fuit/ꝛ inueniri in eis nō potuit/sed in sanguine xpi inue ta est. et hoc est ꝺ seipsos viliter vendētes.

¶Circa ꝑmū notandū est q xpc multipli ꝛ orasse ꝺz ꝓ pctōrib⁹/orauit ꝑbo. Joh. xvi. Ego ꝓ eis rogo. ꝛ ꝓ⁹/nō ꝓ eis rogo tm̄ sz ꝓ eis q creditur⁹ sunt ꝓ verbū eoꝝ in me./Orauit etz lacrimis. ꝛ sanguine/lacrimis

iuxta illud Heb. v. Qui in dieb⁹ carnis sue ꝑces supplicatōesq; ad illū qui posset illū saluū facere a morte/cū clamore valido ⁊ lacrimis offerens exaudit⁹ est ꝓ sua reuerētia. Dicit etiā sanguie. iuxta illud Heb. xij. Accessistis ad sanguinē melius loquentē ꝗm sanguis abel. Sanguis eī abel petebat vindictā. sz sanguis xp̄i miſi cordiā/rogat etiā ꝓ pctōrib⁹ cicatricum ostēsione/Bern̄. Secuꝝ hēs accessum ad deū hō. vbi hēs filiū ante patrē. añ filium hēs matrē/Fili⁹ ostendit patri cicatrices ⁊ vulnera/mater ostendit pect⁹ ⁊ vbera filio/nec pōt esse repulsa vbi tot caritatis oc curzunt insignia Heb. ix. Jesus introiuit in ipm celū vt appareat nunc vultu dei ꝓ nob. Heb. vij. Dic de xp̄o q̄ saluare in ꝑpetuū pt accedēs ad ipm per deū sp viuens/ad interpellandū ꝓ nob. Ro. viij. Qui ē ad dexterā dei q̄ etiā interpellat ꝓ nobis/⁊ j Joh. ij. Si q̄s peccauerit hēm⁹ aduocatū apud patrē ihm xp̄m iustū. et ipe est ꝓpitiatio ꝓ pctis nr̄is. ⁊ in ps. Respice in faciē xp̄i tui/de⁹ p̄ respiciēs ꝗm care eccl'a filio suo ꝓstiterit pcit eccle. ¶ Et notādū q̄ xp̄s mō est cū patre ꝓ pctōrib⁹ vt ꝓpus oīum ē/In mūdo isto fuit cū pctōrib⁹/iuxta illd. Baruth. iij. In tris visus est ⁊ cū homib⁹ conuersat⁹ est/sed nisi penituerint in iudicō erit ꝓtra pctōres/tūc cicatrices q̄ mō sūt in signū reconciliatōz erūt in testimoniū iuste damnatōis. Apoc. j. videbūt in quē pupugerūt ¶ Itē notandū q̄ xp̄c p̄ assistit ꝓ nob. etiā ⁊ hoib⁹ malis assistit ad ministrandum si penitere voluerint/Apoc. iij. Ego sto ad hostiū ⁊ pulso/Si ꝓ nō penituerint ad vindicandū/Judex eī añ ianuam assistit. iuxta ꝓbū Jac. v. Bonis ꝓ assistit patus ad adiuuandū vt btō stephano Act. vij/Dibus ꝓ assistit q̄si ad explorandū. Lañ. ij. En ipse stat post parietem nostr̄z respiciēs ꝑ fenestras. iō caute agendū est. ¶ Circa scōm notandū est q̄ xp̄c iō ꝓ ꝓpriū sanguinē in celū voluit intrare/vt ostenderet q̄o nos intrare debeā⁹ q̄m per artam viam et angustam portam. Math. vij. ꝗm angusta porta et arta via que ducit ad vitā/Mich. ij. Ascendit iter pandēs ante eos Luc. vlt. Nōne oportuit xp̄m pati ⁊ sic intrare in gl'am suā/Quā tomagis aspera sustinēdo oportet nos intrare in alienā. ⁊ Act. xiiij. ꝓ multas tribulatōes oꝑtet nos intrare in regnū dei/et Math. xi. Regnū dei vim patit. ⁊ violēti rapiunt illud/vix ingredit aliq̄s in regnū celoꝝ q̄ portam fugit q̄ntū pōt/qui nihil a spez vult sustinere/Tribulatio est porta ista ꝓ quam oportuit intrare ⁊ filiū dei et amicos ei⁹/Math. x. Nō est ꝑuus maior dño suo ideo nimis delicat⁹ es carissime/si vis hic gaudere cū seculo ⁊ postea regnare cum xp̄o/Q; ꝓ tribulatōnē ingressus sit in regnū celoꝝ/Figuratū est in hoc q̄ gladi⁹ igne⁹ posit⁹ est ad portā paradysi trestris. In igne eī tribulatio deligit. ¶ Circa terciū ꝙo notandū q̄ xp̄s semel tantū passus est ꝓ pctōribus/⁊ ꝑtute passiōz ei⁹ semel remittunt pctā hominibus sine pena aliqua exteriori scz in baptismo/recidiuātes ꝙo licet de pctō penitēāt. magne pene remanent debitores. ignis scz purgatorij/q̄ ignis sic ōt Aug⁹. Miro mō grauis est. exupat eī omnē penā quā aliq̄s in ꝫ mōdo posset pati/iō fm verbū Bern̄. Recidere ꝗm incidere deteri⁹ Joh. viij. Ecce san⁹ fact⁹ es iam amplius noli peccare/ne deterius tibi aliq̄d ꝓtingat/De hac materia re q̄re in tractatu de auaricia in cap. ō pctō recidiuantiū. ¶ Circa q̄rtū ꝙo notandū est q̄ redempti debēt attendere ꝗm care a xp̄o empti sunt triplici rōne/Primo vt se vili foro dyabolo nō vendant/vt faciunt fatue mulieres. q̄ q̄nq; ꝓ vno denario anima dant dyabolo/⁊ corp⁹ leccatori exponūt Aug⁹. Appende te ex precio ne tibi vilescas/Scdo. vt intelligāt se merito a solo xp̄o possideri/iō eī tanto precio nos emit vt sol⁹ nos possideat/Tercio vt nō sit nob graue si care emam⁹ eū/cū ipse ita care nos emerit q̄ in infinitū minus valemus ꝗm ipse. ¶ Item notandū q̄ xp̄s q̄si studiose q̄siuit redemptionē nr̄am/iuxta illud. Annūciate inter gentes. stud. eius. ¶ Notandū est q̄ licet ei care ꝓstiterit tñ q̄si inuentā reputauit. ⁊ hoc ꝓpter nimiū amorē quē bēbat ad nos. sicut iacob pauci videbant dies q̄bus laban seruiebat pro Rachele ꝑ magnitudine amoris quē habebat ad eam/sic et nos nō debem⁹ reputare q̄ amore xp̄i sustinem⁹/Prouer. xij. Qui negligit damnum ꝓpter amicum/iustus est.

Dominica in palmis Sermo. I.
In ordine. 43.

HOc sentite in vobis qđ ⁊ in xp̃o ihesu. Phy. ij. Ecclesia in officio hodierno duo intendit ostendere fidelib⁹. s. gloriã mũdi esse ꝓtemnendã. eo q̃ cito in ignominiã ꝓmutet. humilitatẽ ẏo crucẽ xp̃i amplectẽdã esse. eo q̃ in gl̃az ꝓmutet. Primũ ostendit in hoc q̃ passionẽ ꝓcessioni hodierna die ꝓiungit. Scõm in epl̃a vbi ostendit q̃ humilitatẽ passiõ xp̃i subsecuta sit gl̃a exaltatõis. sed forsitan mirabit de ꝓiũctõe ꝓcessiõ ⁊ passiõis. ⁊ qr passio tali die facta nõ est. et qr ꝓcessio ptinet ad leticiã. passio ad tristiciã. vñ Berñ. Quid sibi vult ista mirabilis ꝓiunctio. aut quid cogitauerũt pres nr̃i addentes passionẽ ꝓcessioni. Nam ꝓcessio quidẽ repsentat hodie qr hodie fuit facta. passio vero cur addita est quã sexta feria ꝓstat esse secutã. Idem. ꝓcessionẽ hodie noua quadã ⁊ mira ꝓiunctiõe addidit passiõi. nam ꝓcessio plausum habet. passio planctũ. Circa qõ notandũ est q̃ in hac ꝓiunctõe ꝓcessiõ⁹ ⁊ passionis. circa q̃ttuor possumus instrui. Primo circa illõ puer. xiiij. Risus doloꝛi miscebit et extrema gaudij luct⁹ occupat. Ad hoc signandũ tristicia passiõis subiũgitur gaudio ꝓcessiõis. nã ꝓcessio ista repsentat honorabilẽ illum ꝓcursum tali die dño exhibitum in ingressu hierl̃m. quẽ in breui subsecuta est ignomia passiõis. in q̃ satis apparet q̃ gl̃a h⁹ mundi stabilis nõ sit. et q̃ in ea fiducia nõ sit hñda. vñ Berñ. Optime. ꝓcessioni passio est ꝓiũcta. vt discam⁹ in nulla iniqua h⁹ seculi leticia fiduciã hr̃e. scientes q̃m extrema gaudij luct⁹ occupat. j. Thy. vlt. Diuitib⁹ h⁹ seculi pꝛecipe non supbe sapere. nec spare in incerto diuiciaꝝ sz in deo viuo. Seneca. cito fit ignominia supbi gl̃a. Berñ. ab eodẽ pl̃o. in eodẽ loco. ⁊ in ipo tpe paucissimis diebus interpositis. primo cũ tãto triũpho susceptus. postea crucifix⁹ est. O q̃m dissimile est tolle tolle crucifige eũ. Et benedictus q̃ venit in noie dñi osan. in excelsis. q̃m dissimile est rex israel. et. nõ hẽm⁹ regẽ nisi cesarem. q̃m dissimilia regnũ et crux flozes ⁊ spine. cui ꝓs vestimenta consternebant aliena ecce suis exuitur ⁊ sozs mittitur sup ea. Scõo instruimur vt ꝓsperitatem q̃ eam hẽm⁹ aduersitatẽ memoꝛiã tpem⁹ vel etiã admixtõe alic⁹ ꝓsentẽ amaritudinis. Eccl̃i. xi. In die bonoꝛ nõ immemoꝛ sis malozum ecõuerso. iõo ꝓspitas stultoꝛ perdet eos. puer. j. Greg. qr ꝓspitas ⁊ gaudiũ q̃si vinũ fozte. ⁊ ipsi nesciũt illud tempare iõ q̃si infatuat eos. sz sapiẽs gaudium istud tempat. oculũ cozdis hñdo ad aduersa que pñt accidere. Eccl̃i. vij. Coꝛ sapientũ vbi tristicia. ⁊ coꝛ stultoꝛ vbi leticia. hoc tpamentũ docuit nos dñs hodierna die. q̃ post gaudiũ et honorẽ sibi exhibitũ fleuit. vt legit Luce. xix. et hieroso limitz securz euersionẽ vrbis ꝑdixit futuram. hoc tpamentũ docuit etiã nos dñs in hoc q̃ honorẽ illũ in tanta bũilitate suscepit sedẽs sup asinũ. vñ Berñ. Dñs sic in passione pacientiã habuit. sic in ꝓcessione humilitatẽ exhibere curauit. In illa eñ tanq̃ ouis ad occisionẽ duct⁹ est. ⁊ q̃si agnus coꝛã tondẽte se obmutuit. ⁊ nõ aperuit os suũ. In ꝓcessione aũt parabãt se populi vt exirent obuiã ei. nec eũ latebat q̃ nouerat q̃d esset in homie. ꝓpter qđ ⁊ ipse patus est nõ in curib⁹ aut in equis nec in frenis argenteis aut sellis auro tectis. sz humilis aselli tergo sedens. suppositis apl̃oꝛ vestitib⁹. quas ego deꝓciosioꝛib⁹ regiõis fuisse nõ credo. ait Berñ. De tempẽto tali imitet cogitatõ naturã. imitetur ⁊ auctoꝛẽ nature. nõne natura in ꝓsona hois vili limo vite spiraculũ colligauit. nõne auctoꝛ nature in ꝓsona sua verbum lumiq̃ ꝓtpauit. Salomonẽ iõ sapia deseruit qr iocunditatẽ suã amaritudine nulla discipline tpare voluit. Tercio ostẽditur nob in hac ꝓiunctõe ꝓcessiõ⁹ ⁊ passionis q̃ tali fatuitate laboꝛant qui gl̃am ⁊ gaudiũ h⁹ mundi sequunt. q̃si laboꝛẽt q̃ cũ ꝓcessione. ⁊ gaudio ad patibulũ suũ vl̃ ad aliud gen⁹ moꝛtis ire vellent. legit Jo. vi. q̃ dñs fugerit q̃n voluerũt eũ facere regẽ. nunc aũt honoꝛem istum nõ fugit q̃n ibat ad moꝛtẽ suam. ad significandũ quod iam dixim⁹ q̃ qui gloꝛiã q̃runt. gloꝛiari volũt in via qua ad moꝛtẽ suam vadunt. Aug⁹. Nihil aliud est temp⁹ ꝑsentis vite q̃m cursus ad moꝛtẽ. in quo nemo vel paululum stare vel tardius ire ꝓmittitur. sed omnes

pari motu vrgemur/ergo gloria in vita ē
gloria in via ad mortē. Greg. Qui p̄senti
suauitate capit̄/quasi p amena prata ad in
teritum ducit̄. h̄ ostendenda sunt illa tria
in homibus. que mortuo fiunt in quibus
sapiētia mūdi attendit̄. ostendūt esse fatu-
tates. Mortu⁹ cum solo sudario sepelit̄/
qd̄ ostendit cupiditatē esse fatuitatē/sub
terra ponit̄. ⁊ ab hoībus et iumentis ꝯcul
catur/in quo ostendit̄ fatuitas sup̄bie que
sup̄ homīes vult esse. A v̄mibus comedit̄.
in quo fatuitas voluptuositatꝫ ostēditur.
que de carne tantā curā habuit. Quarto
in p̄dicta ꝯiunctiōe instruimur vt tribula
tionē viam esse ad gloriā agnoscam⁹. vñ
Bern̄. Vobis carissimi tanq̄ spūalib⁹ spi
ritualia ꝯp̄antes. in ꝓcessione celestis pa-
trie rep̄sentam⁹ gl'am. In passione mōstra
mus viā. Idem si ꝯsideratis in ꝓcessiōe q̄
ꝓperandum sit. discite in passione qua vel
p̄ quid eundē sit. hec est em̄ via vite tribu-
latio p̄sens. Via glorie via ciuitatis/via
habitaculi via regni. s̄m q̄ clamat latro
de cruce. Memēto mei dn̄e dum veneris
in regnum tuū. euntē in regnū vidit q̄ cū
p̄uenisset sui memorē esse rogauit. Item
Bern̄. Ne mireris q̄ p̄senti ꝓcessione ce-
lestem dixerim⁹ rep̄sentari q̄m vn⁹ ⁊ idem
in vtraq̄ su scipit̄. ⁊ si lōge aliter ⁊ ab alijs.
Circa epl'am v̄o notādū q̄ in ea mone
mur ad imitandū xp̄i hūilitatē. vbi dicit̄.
(Hoc sentite in vob̄ qd̄ ⁊ in xp̄o iesu) sup
ple fuit/sentite inq̄m nō loq̄mini tantū sic̄
illi qui dicūt ⁊ nō faciunt/vel nō p̄tendite
exteri⁹ tm̄. vt ypochrite. Deinde sublimi-
tatē illius qui se humiliauit ostendit/quia
licet humilitas in oīb⁹ sit ꝯmendabilis/p̄
cipue tn̄ in sublimiorib⁹. vñ Bern̄. Cum
omni indifferēter p̄sone sit humilitas que
dam turris fortitudinis a facie inimici/
nescio quo pacto vis eius maior in maio
ribus et in clarioribus clarior ꝯprobatur/
De xp̄i sublimitate tangit̄ ibi. (Qui cum
in forma dei esset). id est in plena essentia
⁊ equalitate patris (non arbitratus est ra
pinam) Immo certissime esse naturā sci-
uit (se esse equalem deo) q̄ nascendo hoc
sumpsit non sup̄biendo p̄sumpsit/vt dya-
bolus qui deo voluit esse equalis. Unde
dei offensionē incurrit. Ecc̄i. xx. Qui po-
testatem sibi assumit iniuste odietur. Ostē
sa sublimitate xp̄i ostenditur ⁊ eius d̄scen
sus quadruplex. Primus fuit seruilis for
me assumptio/Scd̄s assumptio mortali-
tatis et passibilitatis/Tercius vniformi
tas caritatis. Quart⁹ humilis obediētia
vsq̄ ad mortem vilissimā/⁊ vt breuit̄ dica
tur d̄ isto descensu. adeo descendit/vt qui
p̄mus erat fieret nouissim⁹ viroꝝ/Isa. liiij
vt vere posset dicere illd̄. Apoc̄. vlt̄. Ego
p̄mus et nouissim⁹/De descensu isto dicit
glosa. Aug. Quanta humilitas/humilia-
uit se xp̄s vsq̄ ad incarnatōz. vsq̄ ad mor
talitatis humane p̄ticipatiōm/vsq̄ ad dy
aboli tentatiōm/vsq̄ ad populi irrisionē/
vsq̄ ad sputum et vincula et alapas et fla
gella/et vsq̄ ad mortem ⁊ si parū est h̄. de
genere mortis addendū est/mortē aūt nō
q̄mlibet sꝫ crucis/que ignominiosior est.
Idem. Ecce habem⁹ humilitatꝫ exemplū
superbie medicamentū/Quid ergo intu-
mescis hō o pellis morticina/quid tende
ris o sanies fetida. quid inflaris/p̄nceps
tuus humilis est et tu superbus. caput est
humile. et membꝝ sup̄bum. Ad p̄mum de
scensum p̄tinet illd̄ (exinaniuit semetip̄m)
exinaniuit inq̄z/nō substātiā euacuās nec
honorem inclinans. Glosa. Exinanisse se
est ab inuisibilitatꝫ sue magnitudīe se vi-
sibilem demōstrasse/p̄ formam serui accep
tam. Ad scd̄m pertinet illud (in similitudi
ne hominum). i. mortalis et passibilis vt
alij homines. Potuit assumere naturam
homīs imortalē et nō subiectam tali passi
bilitati quali modo est sed in statu tali in
quo fuit adam ante peccatum sed noluit.
Debuit em̄ fratribus assimilari p̄ omīa/vt
misericors vt dicit̄ Hebre. ij. Faciam⁹ in
similitudinē hominū. non angeloꝝ/quia
non eguerunt/non demonū quia illi non
resurgunt/non hominis quia p̄m⁹ homo
neq̄ in carne peccati nec in similitudine
carnis peccati erat creatus. Xp̄s aūt vili
hominū miserie ꝓfundius se immersit/ne
subtilis ille dyaboli oculus magne pieta
tis dep̄henderet sacramētū/et postea sub
dit. si enim cognouissent nunq̄m dominū
glorie crucifixissent. Ad tercium descē
sum p̄tinet illud. (et habitu inuent⁹ vt ho
mo) habuit se xp̄s vt alij homines/in p̄n-
cipio etatis sue apparuit insci⁹ ⁊ impotēs
tam ad ambulandū q̄m ad loquendū/De

Notandum

inde esuriuit et sitiuit et comedit et bibit vt alij homines / ⁊ adeo se alijs homibus ꝯformauit vt a q̄busdam peccator crederetur / vñ Math. xj. Venit filius homis manducās et bibens et dicūt. ecce homo vorax ⁊ potator vini publicanoꝝ et peccatoꝝ amicus. ¶ Ad quartū descensum ꝑtinet illd. (humiliauit semetip̄m vsq̄ ad mortē ⁊c̄.) Sap. ij. morte turpissima condemnem⁹ eum / xp̄s impleuit illud Luce. xiiij. Cum inuitat⁹ fueris ad nuptias ⁊c̄. Ideo merito audiuit illud Amice ascende supius / vñ subdit apostol⁹ (ꝓpter quod ⁊ deus exaltauit illum ⁊c̄.) Ecōtrario lucifer elegit sibi locū p̄mū Isay. xiiij. Ero similis altissimo / sed dictū est ei in passione xp̄i. da huic locum et tunc incepit cum rubore nouissimū locum tenere / scz infernum Joh. xij. Nunc iudicium est mundi. nunc p̄nceps hui⁹ mūdi eijcietur foras.

¶ Et notandū ꝙ spēaliter xp̄s passus est ad dandum humilitatis exemplū. Unde in hodierna Collecta dicit̄ / Deus qui humano generi ad imitandū humilitatꝫ exēplum carnē sumere ⁊c̄ / Greg. Quanta virtus humilitatꝫ / ꝓpter quā veraciter edocēdam vt qui fuit sine estimatōne magnus vsq̄ ad passionem paruul⁹ factus est / Si tantū ꝯstitit xp̄o humilitas ꝓpter hoīem / ipse mortē suam potest requirere ab hys q̄ humiles nō sunt / vnde multum p̄nt timere tales / q̄d facturi sint in die iudicij quādo insignia passionis sue. crucem scz et similia ostensur⁹ est homibus Isay. lxij. Dicite filie syon ecce saluator tu⁹ venit. ecce merces illius cū eo / et opus illius coram eo / merces dicit̄ esse cum illo. quia parat⁹ erit reddere mercedem homibus / vel propter hoc illi quos meruit labore passiōis cum illo erunt / De hac mercede d̄r Zach. xv. Si bonū est in oculis vestris / afferte mihi mercedem. i. vosip̄os quos merui /

¶ Opus vero eius dicit̄ passio / que erit cū illo quantū ad insignia passiōis. Math. xx. Et tunc apparebit signū filij homis in celo in aere. / Bern. Quid magis admirādum quid amplius detestandū / quid grauius puniendū q̄m ꝙ videns dei filium summū in regno angelorum / nouissimum factum in regno hominū apponat se homo magnificare super terram / vnum de remedijs cōtra supbiam est ista xp̄i humilitas / vnd̄ Aug⁹ / Medicina tumoris hominis est xp̄i humilitas / erubescat homo esse superbus quia humilis factus est d̄s / Sicut erubesceret quis si sederet in scāno et videret dñm suum sedere ad pedes suos / Alia vero remedia sunt in tractatu de superbia in fine.

¶ De eodem. ꝑmo. II. In ordine. 44.

Hoc sentite in vobis. ⁊c̄ ¶ Triplicit̄ debem⁹ sentire quod fuit in xp̄o. Primo ꝑ ꝯpassionem / Secundo ꝑ effectus ꝑticipationē / Tercio ꝑ mutationem. ꝑm p̄mum modū sentiendi ostendit ecclesia in verbo ꝓposito q̄uo passionem dñi audire debeam⁹ / obprobria em̄ ei dicta debent nobis cadere sup cor / iuxta illud. ps̄. Obprobria exprobrāciū tibi. ceciderūt sup me / claui etiā ⁊ lancea q̄ corpus eius ꝑtransierunt / pertrāsire debent corda nostra sicut ⁊ matri eius accidit vt symeon dixit ei. Luce. ij. Et tuam ipsius animā pertrāsibit gladius. ¶ Et notandum ꝙ compassio crux interior est / et est quasi crux aurea cui⁹ brachium superius est dolor de memoria crucifixi / Inferius brachium est dolor de recordatōne peccatorum ꝓpriorum. / Sinistrū brachium est dolor de penali miseria proximoꝝ / Dextrum brachiū est dolor de ꝑditione aniaꝝ

¶ Augustin⁹. Sunt ne in te viscera xp̄iane ꝯpassionis / qui plangis corpus a quo recessit anima. et non plangis animā a qua recessit deus. Ecc̄i. xxi. Luctus mortui septē dies / fatui autē et impij omnes dies vite illorum / Specialiter vero compassio crucifixi debet esse magna in nobis. iuxta illud Cant. ij. Fasciculus mirre dilectus meus mihi inter vbera mea ⁊c̄ / Videmus membra infirmari cum caput infirmatur / cum caput infirmū est oculi infirmi sunt. ⁊c̄. iuxta illud Corinth. xij. Si quid patitur vnū membꝝ / ꝯpatiunt̄ omnia membra / Quantū ergo nos cōpati debem⁹ capiti nostro xp̄o cui⁹ membra sum⁹ ¶ Et notātandum ꝙ multa sunt ꝓpter que quis solꝫ alij multū compati / que omnia circa xp̄m ꝯcurrunt. ¶ Primū est doloris magnitudo / hec causa vere fuit in xp̄o. vñ Treñ. iij

O vos omnes qui transitis p viam ꝛc. ¶ Scõm est amoris magnitudo. hec causa fuit in beata virgine/ ꝓpter magnum eñ amorem quẽ habebat ad filium suum/ gladius ptransiuit aiam eius/ De dauid etiã legit. ij Re. viij. Qz dicebat fili mi absolon absolon fili mi/ qs mihi det vt moriar p te fili mi absolon/ p te id est vite tue/ videbat reputare mortẽ filij sui grauiorem sibi propria morte/ et de bono patre dicit Eccĩ. xxx. Pro animab⁹ filioꝝ colligabat vulnera sua/ et sup omnẽ vocẽ turbabunt viscera eius/ ꝓpter hanc causam filij qui tenere amant matres suas molestius sustinent/ cum eas vident percuti. q̃m si ipsimet percuterent/ ¶ Qz quis dubitat xp̃m magis amãdũ esse a nobis q̃m carnales matres. que mater tot et tanta passa est p filio suo sicut xp̃c p nobis. Nõne matrẽ suam reliquit p nobis ¶ Reliquit etiã synagogã matrem suam. et insup animã suam morti exposuit p nobis. Hiere. xij. Reliqui domũ meã. dimisi hereditatem meã. dedi dilectã animã meam in manus inimicoꝝ eius

¶ Tertiũ est innocentia. magis eñ solem⁹ ꝑpati ei qui innocẽter patitur/ que cã ꝓpe fuit in xp̃o. ipse eñ peccatũ nõ fecit. nec inuentus est dolus in ore eius. ꝑma. Pet. ij. Propter hoc ecclesia que letatur in passionibus aliorꝝ sanctorꝝ/ in die passiõis xp̃i ꝑtristatur. ¶ Quartum est quando p culpa nostra aliquis patitur/ tunc eñ homo qui habet nobilem animã dolorem suum illum reputat p ꝓpassionem. sicut suus est p occisionem/ sicut patet in dauid. ij. Reg. vlt. Qui cum vidisset angelũ populũ occidentem/ ꝓpter hoc q̃ ipse fecerat eum numerari dixit ad dominũ/ Ego sum q̃ peccaui. et ego inique egi. isti qui oues sunt quid fecerũt. vertatur obsecro ira tua sup me/ hec causa bene fuit in christo. iuxta illud Isay. liij. Ipse vulneratus est ꝓpter iniquitates nostras/ et attritus ꝓpter scelera nostra/ nostra est passio christi nõ solum p occisionem/ sed etiã quantum ad vtilitatem. et ideo debet esse nostra quantum ad salutem. ¶ Quintum est patientẽ nobilitas/ que causa bene fuit in christo q̃ nobilissimus fuit tanq̃m altissimi filij/ val de alienum erat tale opus ab illo. iuxta illud Isa. xxviij. Alienum est opus eius vt operetur opus suum pegrinum est opus eius ab eo. ¶ Certum est patientẽ benignitas/ hec causa bene fuit in christo. ad Thy. ij. Apparuit benignitas et hũanitas saluatoris dei nr̃i. ꝛc. Math. xi. Discite a me quia mitis sum et humil corde/ cum homo benignus et mitis omibus cedat q̃ causa est eum gladio pforari. ¶ Item que cõuenientia stipitis rigidi et duri. ad hominẽ benignum et dulcem/ ideo ecclesia in illo dulci planctu. qui in dominica de passione incipit cantari/ specialiter plangit hoc quod clauis et lãcea mite corpus pforat/ et quasi poscit vt arbor crucis ramos suos flectet et naturalis rigor lentescat/ vt superni membra regis miti tendãt stipite.

¶ Septimũ est patientis ipsius pietas/ magis eñ cõpatitur aliquis ei quẽ nouit esse pium et pacientẽ q̃m ei quẽ nouit esse sine pietate/ ipse eñ deus non miserek hominib⁹ duris et sine mifricordia/ ideo scriptum est q̃ iudicium sine mifricordia fiet ei. qui non fecerit misericordiã. Jacobi. ij Et ꝓpterea tales non de facili saluantur/ Berñ. Nemo duri cordis misericordiam vnq̃ adeptus est/ nisi forte miserans de⁹. abstulerit ab eo cor lapideum/ et dederit ei cor carneũ/ Et notificat cor durum dicens/ Quid est cor durum ? quod nec cõpunctione scinditur. nec pietate mollitur. nec mouetur p̃cibus. minis nõ cedit. duratum ad flagella/ ad beneficia ingratum/ ad consilia infidum/ ad iudicia sua inuerecundum/ ad turpia impauidũ/ ad pericula pronum. ad humana inhumanũ. preteritoꝝ obliuiscens/ ꝓsentia negligens. futura non ꝓuidens/ et vt in breui cuncta complectar. ipm est quod nec deum timet. nec hominẽ reueretur. hec causa bene fuit in christo/ Ex ꝓpassione eñ pertulit oia que in mundo isto passus est/ taceo de cõ passione beate virginis vnigenitũ suum in cruce considerantis ¶ Videtur aliquibus magnis/ q̃ maior fuerit in eo dolor ꝓ passionis q̃m passionis/ quod ex duobus estimant. ex magnitudine caritatis eius. et ex cognitione piculorum que videbat in mundo isto/ compassionẽ suam ipse expressit lacrimis. Luce. xix. Quando fleuit sup ciuitatem hierusalem/ et Joh. xj. vbi fleuit lazarum suscitatur⁹. et Jo. xviij

Vbi ꝓpatiens discipulis suis adhuc infirmis ait hys qui venerant vt eum comꝓhenderent/si me queritis sinite hos abire. ¶ Octauum est exemplū aliorum compacientiū alicui. hoc em̄ solet hominē excitare ad similiter compatiendū/que causa bene inuenitur circa christum cui etiā creature insensibiles quasi compasse sunt/vnde sol radios suos abscondit quasi nuditati eius tenebras faciens/petre etiam scisse sunt quasi ei ꝓpatientes/ad compassionem etiam debet nos excitare q̄ ab indignis pane imo etiā vita/scz a peccatoribus morti eterne adiudicatis talia passus est/et etiā. q̄ non habuit aliquē consolatorē In psalmo. Singulariter sum ego donec transeam. ¶ Sequitur de secūdo modo sentiendi qui est ꝑ effect⁹ ꝓticipatōnem. hoc modo sentiunt ea que in christo fuerūt illi qui ex christi passiōe intelligūt quantū cauēdum sit peccatū. Bernard⁹. ¶ Vide homo qualia sint illa vulnera ꝓ q̄bus oportuit christū dominū vulnerari/sic medicine estimatio r doloris et timoris aggregatio est/ Idem ex ꝓsideratione remedij periculi mei estimo quantitatem. ¶ Item qui intelligunt quantū sit timendū futurum suppliciū/quia si in viridi hec fiunt quid fiet in arido. Luce. xxiij. In ps̄. Dedisti metuentib⁹ te sig. rc̄/ Bern̄. Qui non parcit filio nunquid parcit figmento/nūquid parcet seruo neq̄m. ¶ Item qui ad ignē amoris diuini. in cruce nobis ostensi ad deum amandū sunt accensi/nimis cōgelata vidētur esse corda ista que ad ignē istum nō calefiunt. Eccī. xliij. Sol in meridiano exurit terrā et in conspectu ardoris eius quis poterit sustinere/quod ꝺ sole iusticie in feruore passionis intelligi potest. ¶ Item passionem christi quantum ad effectum sentiunt/ qui ad vnctionem diuine pietatis ibi nobis ostense. vncti et pij efficiuntur. Ibi enim petra effudit riuos olei. Job. xxix. Christus petra fuit in paciendo. sed riuos olei fudit miseri cordiam suam ostendendo/et miserationem suā exhibendo. ¶ Circa terciū vero modum senciendi. Notandū q̄ in epistola hodierna monemur ad imitandū xp̄m in q̄ttuor/scz in humilitate de quo ibi. (sed semetipsum exmaniuit) ¶ Secūdo in caritate ꝺ quo ibi. formam serui accipiens ¶ Tercio in obedientia/. de quo ibi. hūiliauit seip̄m fact⁹ obediēs rc̄ Bern̄. Non credas aliq̄ bonum placere contra obedientiā illi qui mori maluit q̄ñ obedire/ Ꝺmementote fratres. xp̄s ne perderet obedientiā/perdidit vitā. j. Re. xv. Melior est obedientia q̄ victime/ Hrego. obediētia est virtus sine qua infidelis esse quisq̄ cōuincitur/r si fidelis esse videatur/r per hoc q̄ dicitur (humiliauit semetip̄m) Innuit q̄ voluntarie obediuit. nō coactus. Joh. x. Ego pono animā meam rc̄/ q̄ ꝺ ē contra quosdam qui non obediūt nisi coacti. sicut demōes obediebant xp̄o cum ejiceret eos de obsessis corporibus. ¶ Quarto in paciētia de quo ibi vsq̄ ad mortē rc̄. ysa. l. Posui faciem meā vt petrā durissimā/durā ad verba durioꝛē ad verbera/durissimā ad vulnera

¶ In die sancto pasche. Sermo .I. In ordine. 45

Expurgate vetus fermētū. rc̄. j. Cor. v.

¶ Triplr solēt peccare homines paschali tpe/quidaz enim indigne sumunt eucaristiā/Alij vero post sumptionem eucharistie. ad peccata reuicta redeunt/alij aūt indignitatē suam attendētes in die pasche eucharistiā non sumunt/et per hoc ip̄m vilipendunt q̄ non fuerunt digni sumere ea/r contra hec tria peccata/tria verba dn̄r in epistola pasche. ¶ circa p̄mū dicit. Expurgate vet⁹ fer. rc̄. ¶ circa 2m dicit. pascha nostrū immolatus est xp̄s./quo verbo reducitur ad memoriā hominib⁹ passio xp̄i/per quā a peccatis liberati sunt. vt ex quātitate remedij ꝑpendant quantitatē periculi/r cognita quātitate piculi timeant redire ad periculū/circa terciū vero dicit epulemur rc̄/et circa hec tria peccata sunt tria capitula in tractatu de auaricia. vbi agitur de peccatis ministroꝛū ecclesie. ¶ De p̄mo ꝟbo sic potest sermo fieri. Expurgate vetus fermētum rc̄. Fermentū in sacra scriptura in diuersis locꝭ dicitur peccatū/vt Leui. ij. vbi legitur. nec quicq̄ fermēti aut mellis adolebitur in sacrificio deo. ¶ In quo ꝟbo duo docentur cauēda esse in bonis opbus/que solent eis valoꝛē suum auferre/scz peccata

tum mortale et vana gloria. Mel qd̄ dul
cedinē videtur habere. significat vanam
gloriam. Item fermētum vocatur pecca-
tum. Exodi. xij. Ubi agitur de agno pa-
schali qui sacramētū altaris significabat.
vbi sic legitur. Septem diebus fermenta
tum non inuenietur in domibus vestris
qui comedit fermentatū peribit ania ei⁹
de cetu israel. sic etiā fermentū sumitur h̄
cum dicitur. Expurgate vetus fermentū
Assimilat̄ autē peccatum fermēto in hoc
q̄ sicut modicū fermēti totā massam cor-
rumpit et immutat. sic vnicū mortale pec
catum multū immutat hominē et opera
ipsius. Cum em̄ ante peccatū mortale su
perior esset cunctis visibilib⁹ creaturis q̄m
cito est i mortali efficitur inferior illis q̄n
tum ad hoc q̄ est in miseria culpe et in mi
seria pene. cum alie creature visibiles sint
tantū in miseria pene. Item debitorē tem
poralis mortis. et postea eterne in quo de
terioris ꝯditionis est serpente vno vel ca
ne vel porco. q̄ tantū debitores sunt mor
tis tempalis. opera etiā de genere bonorū
multū immutat vnū peccatū mortale au-
ferendo eis valorem suum. plus enim va
let ieiuniū vnius diei extra mortale pec-
catum q̄m ieiunia decē annoꝝ in mortali
Facit etiā vt sacramentū altaris mors sit
sumenti quod debuit ei esse vita. deū etiā
patrem misericordiaꝝ in hostem capitalē
ꝯuertit. et vt breuiter dicam mdm istum
quodāmō in peccatum homini immutat.
facit enim q̄ et bona et mala huius mūdi
cooperētur ei in malū que bonis econtra-
rio coopantur in bonū. vetus autez ideo
dicit̄ istud fermentū ad ostendendam eius
maliciam. ostenditur em̄ per hoc. fermen-
tum istud eiusdem generis esse cum fermē
to illo quod luciferū immutauit. et cū illo
fermento quod immutauit p̄mos paren-
tes. fermentū peccati angeluz mutauit in
dyabolū. ⁊ dignissimam creaturam in san-
guisugā. Prouerb. vltimo. Due sunt filie
sanguisuge dicētes affer affer. pulcherri-
mam etiā creaturam fecit turpissimā ⁊ in
tali statu posuit vt ei melius esset non esse
q̄m esse. Unde videtur eā reduxisse plus-
q̄ ad nihilū. hominem etiaz ita imutauit.
vt sapiant ei mala et desipiant bona. nisi p
graciam dei ad hoc sanatus sit. vitam in
hui⁹ mundi in mortē conuertit. imo vt vi-
detur in deterius q̄m sit mors. quia meli-
or est mors q̄m vita amara. vt legit̄ in ec-
clesiastico. Tria autem sunt que deberent
mouere homines ad hoc. vt conarent̄ ad
hoc vt bene purgati accederent ad hoc sa
cramentū. Primum est magnitudo peri-
culi qd̄ est in indigne sumendo. dyabolus
enim maiorē potestatem accipit in eum q̄
indigne illum sumit. vñ. Joh. xiij. legitur
de bucella ⁊ de iuda q̄ p⁹ bucellā intrauit
in eum sathanas. Interliniaris. vt pleni⁹
possideret in quē intrauerat. vt deciperet.
et glo. assignat causam. dicens quia bono
male vsus est. et hec p̄sumptio auxit pec-
catum. Si dyabolus plenius possedit iu
dam. quia bucellā panis presumpsit sume
re que erat simplex panis. non em̄ tunc ac
cepit corpus xp̄i. quomodo non pleniorē
potestatem suscipit in eo. qui ip̄m corpus
xp̄i indigne sumere p̄sumit. pleniorem in
q̄m prius habita. Magnitudinē etiam pe
riculi ostendit apl's. j. Corinth. xi. postq̄
locutus est de indigne sumētibus hoc sa-
cramentū. Ideo inquit inter vos multi in
firmi ⁊ imbecilles. et dormiūt multi. vt d̄t
glo. febribus infirmi. imbecilles lōgis in-
ualitudinibus ⁊ dormiūt morte corporis.
ideo tempe tali cantat ecclesia in himnis.
Ab omni mortis impetu tuū defende po
pulū. Ad periculū etiam pertinet quod le
gitur in libro paschali q̄ quicūq; indigne
ꝯmunicat nisi bonitas xp̄i (cuius iudicio
pendent omnia) gladiū suspenderet. et tē
poralem mortē vt peniteat remoueret. ab
angelis ad hoc positis p̄imeret̄. Secun-
dum est magnitudo diuine offense que est
in indigne sumendo. q̄ magnitudo ex duo
bus specialiter patet. p̄mo ex hoc q̄ hoc
peccatum in sacra scriptura occisioni xp̄i
cōparatur. super. p̄ma ad Coꝝ. xi. vbi di-
cit apl's. Quicunq; māducauerit panem
hunc et biberit calicē domini indigne. re
us erit cor. ⁊ sang. dñi. Glo. ac si xp̄m occi
derit punietur. Scd̄o ex hoc q̄ indigne
sumentes hoc sacramentū inferunt cōtu-
meliam deo. nō in suis sed in ꝓpria p̄sona
et non cōtumeliam verbi sed facti. Mul-
tum offendit̄ aliquis princeps. si aliquis
contumeliā iuferat rebus subditorū suo-
rum. vt sumēdo bouē subditi sui. sed plus

si in subdito suo capiendo eum/plus etiã si in p̃posito suo/plus etiam si in filio suo/ plus vero et merito si in ꝓpria ꝑsona/con tumeliam etiã inferunt deo in ꝓpria ꝑso na qui eum blasphemant/ Sed indigne (aut nõ) ꝯmunicantes inferunt deo cõtu meliam facti. Tercium est vtilitas que se quitur ex digna sumptione huius sacra menti que innuitur nobis/Luce.xix./ vbi domin⁹ dixit zacheo q̃ eum receperat in hospicio/hodie salus domui huic facta ẽ

Quinq̃ autem sunt a quibus purgati debent esse qui ad hoc sacramentũ acce dunt. Primum est peccatũ erroris quo peccato multũ laborant mulieres/que po tius credũt dyabolo suadẽti eis aliquem errorem ꝑ vetulam aliquã/q̃m deo ꝓhibẽ ti eum ꝑ vicarium suum scz sacerdotẽ/in quo assimilant̃ matri sue eue/ que potius credidit dyabolo dicenti. nequaq̃ morte moriemini. Gen̄.iij/q̃m deo dicenti/in q̃ cunq̃ die comederis ex eo morte morierꝫ Gen̄.ij. Unde sicut mulier ꝓhibita fuit a ligno vite sic illi qui sunt in peccato erro ris alicuius. vt est diuinatio et similia/nõ debent accedere ad sacramentũ altaris/ nisi p̃us peniteant de tali peccato et ꝓpo situm cauendi habeãt. Scd̃m pecca tum est odium/quod reddit hominem ca nem/in iudicio scripture/iuxta illud Cir cumdederunt me canes multi. Sicut er go aliquis peccaret multum qui sacramẽ tum altaris cani attemptaret dare/sic ta lis multum peccat si ad altaris sacramen tum accedat nisi odium remittat/ Talis videtur facere ꝯtra illud Math.vij. No lite sanctum dare canibus/cum lupi et le ones non ledant animalia sui generis/ca nes tamen pugnant cum canibus/ vnde significant homines iracũdos fratres su os odientes/possunt tamẽ etiã per canes significari qui ꝓpositum habent redeundi ad peccata/iuxta illud Prouer.xxvij. Si cut canis qui reuertitur ad vomitũ suum/ sic imprudẽs qui iterat stulticiã suaꝫ/ ꝛ.ij Petri.ij. Canis reuersus ad vomitũ suũ. et sus lota in volutabro luti. Tercium peccatũ est peccatũ luxurie/homo em̃ qui in peccato luxurie est quasi porcus est iu dicio scripture/Immo imundicia sua pl⁹ displicꝫ q̃m immũdicia porci/porcus em̃ non est habitatõ dei sed potius habitatõ dyaboli/iuxta illd̃ Math.viij/ Si eijcis nos hinc mitte nos in gregem porcorum/ Sicut ergo porcus ad altare accedre nõ debet sic qui in peccato luxurie est nõ de bet accedere ad altare/nisi de eo peniteat et ꝓpositum cauendi hẽat. Quartũ pec catũ ẽ pctm̃ auaricie/Auarũ h̃ intelligim⁹ qui aliquid cõtra deum adquisiuit/vel ad quireret si oportunitatẽ haberet ꝛ hoc in animo gerit/talis peccat si sacramentum istud recipiat sicuti si corp⁹ christi ad ter ram ꝓijceret. ipse enim velut terra est/Im mo plus displicet deo imundicia eius q̃ imundicia terre/Osee.ix. Facti sunt abo minabiles sicut ea que dilexerũt/sicut lu tum quod fit ex mixtione pluuie. et terre/ imundius est q̃m terra vel pluuia/hoc sal uo q̃ pluuia s̃m se immunda non videtur esse/sic anima cum ꝑ amorem nimiũ vnit̃ terrenis valde immũda redditur/Sapi ens/deterius auaricia vicium nullum est. Auarus ergo nõ debet accedere ad sacra mentũ istud/nisi de peccato suo peniteat. ꝛ ꝓpositum satisfaciendi habeat/q̃ de cete ro male non adquirat. Quintũ pecca tum est peccatum oris/Ille qui ꝯsuet⁹ est detractatõib⁹. mendacijs. ꝑiurijs ꝛ blas phemijs. crapule et ebrietati/Item qui as suetus est comedere de hys que furto vel rapina adquirunt̃/non debet accedere ad sacramentũ altaris nisi peniteat/ꝛ ꝓposi tum habeat de cetero mundi⁹ seruãdi os suũ/Si vero aliter accedat ad hoc sacra mentũ multuꝫ peccat/sicut ille multũ pec caret. qui in vase vbi imundicia cõtineri solet nulla p̃cedente ablutione corp⁹ chri sti poneret/Sicut em̃ corpus christi po nitur in calice sic et recipitur in ore/Um̃ sicut calix mũdius seruatnr q̃m cetera va sa sic et os mundius seruandũ est q̃m cete ra membra/qui vero hoc nõ facit. sic se ha bet sicut sacerdos se haberet/qui non ma iorem reuerentiã exhiberet suo calici q̃m scutellis in domo sua/Et vt breuiter di cam. quicunq̃ habet cõscientiã mortalis peccati si corp⁹ xp̃i recipit ipse ponit illd̃ quantũ in se est in loco abomiabili/iuxta illud/Corrupti sunt et abomiabiles facti sunt in iniq̃ta. suis/Seq̃tur (vt sitis no ua ꝯspersio) ꝯspersio dicit̃ farina mixta cũ

aqua (ſicut eſtis azimi) facti in baptiſmo
z ē ſenſus. Expurgate vos a fermēto pec-
cati ꝓt mūdi ſitis ſicut in baptiſmo mūdi
facti eſtis. Et notandū q̄ hoſtia oſten-
dit q̄les debeant eſſe qui ad ſacramentū
altaris accedūt/grana em̄ ex quib⁹ hoſtia
facta eſt ꝓmo fuerūt dura furfure opta ab
inuicem diſtincta. Ad ſtatū vero in q̄ mō
ſunt. p hunc modū adducta ſunt/contrite
ſunt duricies eoꝝ/et in minimas ptes re-
dacta ſunt/mūdata ſunt a furfure z ad in-
uicem ꝓmixta. ſubſecuta eſt irrigatio z de
inde coctio. In cōtritione z in minimas
ptes diuiſione. intelligit̄ ꝓtritio cordis z
hūiliatio/que debent p̄cedere ſuſceptionē
hui⁹ ſacramenti. In mundatōe furfurꝫ in-
telligit̄ cōfeſſio. In p mixtione ꝓmunio q̄
debet eſſe inter eos q̄ hoc ſacramentū ſu-
mūt/cum em̄. qñ grana erant integra que
erant granoꝝ eſſent diuiſa/poſtq̄ ex gnis
facta eſt farina tanta eſt ꝓmixtio. vt ia di-
ſtingui nō poſſit q̄d ſit h⁹ grani. z q̄d illi⁹.
fortiorē reddit vnionē illam irrigatio. ſo-
lidiorem autē reddit illā ignis decoctio/
z in hys tribus innuunt nobis tres cauſe
vnionis z dilectōnis que debet eſſe int fi
deles. Prima cā eſt fraternitas naturalis q̄
eſt inter omēs homies/omnes em̄ ex vno
patre et ex vna matre carnali deſcendūt/
ideo naturaliter debent amare ſe et ſua ſibi
inuicē cōicare. Sūt qui nō credūt ſe ma-
gis teneri vni homi q̄m vni cani. Scōa
cauſa eſt fraternitas ſpūalis. que eſt in illis
q̄ aqua baptiſmi irrigati ſunt/vbi filij dei
facti ſunt et ex deo nati tanq̄ ex patre/et
eccleſia tanq̄ ex matre rōe cui⁹ generatōꝫ
ptinet ad eos celeſtis hereditas/vñ oēs
xp̄iani debent ſe inuicē diligere tanq̄ fra-
tres et filij dei. Tercia cā eſt ignis dilectō
nis xp̄i/quē ignem ſpūalem imittit cordi-
bus nr̄is ſacramentū altaris. dum nobis
oſtendit amorē quē ad nos habuit xp̄c. p
nob in cruce moriēdo/q̄ igne calefieri de-
bem⁹ ad amandū xp̄m z oīa mēbra eius.
vñ xp̄ianos quos cū membra credim⁹ eē
a mare debem⁹ ſicut mēbra xp̄i z membra
noſtra/Sic ergo hoſtia oſtendit nobis q̄
les debeant eſſe q̄ ad ſacramentū altarꝫ ac
cedunt/z q̄ ſic accedūt nō ſolum a deo re-
ficiuntur. imo ſunt velut panis valde deli
catus/quo deus paſcitur et delectat. iux-
ta illud ꝓma Corinth. x. Unus panis et
vnum corpus multi ſumus.

De eodem. Sermo. II.

In ordine. 46.

Paſcha noſtr̄
immolatus eſt chriſtus/ꝙ
verbo oſtēdit eccleſia fide-
libus/q̄ chriſt⁹ p fidelib⁹
occiſus ſit in ſanctificationē homis. Im-
molatio em̄ dicit occiſio. p ſanctificatiōe
hominis facta/et dicit hoc verbū ſpecia-
liter ꝓtra recidiuātes/ſicut oſtenſum eſt
in ſermone p̄cedenti. Quadruplici aūt
ratione reducitur nobis ad memoriaz/q̄
chriſtus occiſus ſit p ſanctificatione ho-
mis. Primo vt exemplo ei⁹ armati ſtrē
nue pugnemus potius eligentes occidi
q̄m vinci. vnde. j. Petri. 4/Chriſto ergo
paſſo in carne et vos eadem cogitatione
armamini. In tempe paſchali conflictus
belli ſpūalis maior eſt ideo ſanguis ſtren
nui ducis oſtendend⁹ eſt hominibus/ad
exacuēdum eos in prelium ſicut ſanguis
vue et mori oſtendebatur elephantib⁹. vt
habet. ꝓma Machab. vi. Berñ. In mun
do iſto tanq̄ in ſtadio certaminis/poſiti
ſumus vbi chriſtus poſitus eſt. Quiſq̄s
liuorem vel plagam non ſuſcipit. in futu
ro iudicio miles inglori⁹ apparebit/et ad
Hebre. xij. Recogitate eum qui talem ſu
ſtinuit a peccatoribus aduerſus ſemetip
ſum cōtradictionē/vt non fatigemini ani
mis veſtris deficientes. nondum em̄ vſq̄
ad ſanguinē reſtitiſtis aduerſus peccatū.
repugnantes. Scōo vt iniurijs z con
tumelijs chriſti parcam⁹/et ab eis cauea-
mus. vt nō crucifigatur chriſtus a nobis.
qui ſemel crucifixus eſt. p nobis/Qui re-
cidiuat rurſum chriſtū crucifigit/rurſum
vendit/rurſum poſt oſculum et refectio
nem cum domino ſnmptam eum tradit.
et latronē infernalē ei preponit. Ad ꝓmū
ptinet illō. ad Heb. vi. Rurſus crucifigē
tes ſibimetipis filium dī z oſtētui bñtes/
pctm̄ cā fuit crucifixiōꝫ xp̄i z qōām⁹ xp̄m
crucifigit/vñ q̄ pctm̄ iterat qōām⁹ eū rur
ſum crucifigit. dū iterat cām crucifixiōꝫ ſue
vñ mgr̄ Hugo. de ſcō vict. loq̄ns in p̄ſona
xp̄i dt/Tibi ipſi tua ſalutē tuā. ego. p illa
mortuus ſum ſi illam a miſeris ego iterū

cōi vi°
Duo dicit/p⁹ē abita ꝓa
q̄ ꝓte nr̄m. ad 2ª paſſa
noſtrū/vel paſta ad 2 q̄
miſit. q̄ q̄ dignē vult h
mōdē agnū ꝓt 2 abij
miſit a malo ad bonū/
ſue ad p̄ñs ad ōtes/2
cōſecra° agnus q̄ ꝓte
agni ꝙmeſtbil'. 2 imola
tꝫ xp̄s/

mori non possum/sed nolo vt mihi iniuriã facias/quia si salutẽ tuam quã morte mea restitueram. voluntarie peccando a miseris/quãtum in te est iterũ me crucifigi. iterum me mori compellis. ¶Item in psalmo. Super dolorem vulnerũ meorũ ad. Job. xvi. Concidit me vulnere super vulnus. ¶Et notandum q̃ de triplici vulneratione loquitur scriptura/¶Primo vulneratꝰ est viuus vita mortali/hanc fecerunt iudei dicentes. crucifige eum/¶Secũdo vulneratus est mortuus. quãdo vnus militũ lancea latus eius aperuit. et hic creditur fuisse gẽtilis/¶Tercio crucifigunt eũ mali christiani/dum fructum passionis sue scz seipos ei auferunt/¶In ꝓma vulneratione tantũ sanguis ex eo exiuit. ¶In secũda ꝓ non tantũ sanguis sed etiã aqua ꝓter naturam. ¶In tercia vero cum ipe sit impassibilis nihil exit ex eo. sz ab eo exibit mors eterna. quod quasi ꝓtra naturam eius videtur esse cũ ipse sit vita/et ab eo q̃ mitissimus est furor ꝓcedat/tũc nõ exibit ab eo aq̃ sed ab eo ignis ꝓcedet. ¶Ignis em̃ in cõspectu eius exarde. et in circuitu eius tempestas valida. ¶Christum vero vendit q̃ recidiuat/quãdo ꝓ momentanea delectatione eum amittit. vel quando ꝓ modica pecunia ab eo recedit. sicut accidit in mercatoribus qui ꝓ denario vno ꝓiurant/et in fatuis mulieribus que ꝓ q̃rtuor denarijs aiam dant dyabolo. ⁊ corpꝰ peccatori/quale forum nõ facerẽt de sotularibꝰ suis si essent noui. ¶Itẽ qui recidiuat. post osculum et refectionẽ christũ hostibus suis tradit/quando postq̃m osculatus est crucem in pasceue. et in die pasche accessit ad corpus christi. dyabolum in se intrare ꝑmittit/et sic quãtum est in se christũ quem susceperat ei exponit. ¶Item quasi barrabban christo ꝓponit. quãdo ab hospitio cordis sui xp̃m expellit et dyabolum ibi ꝓ peccatum recipit. ¶Tercio vt sanctitatẽ christi sanguine. compatam. diligenter custodiam/et inquinari multũ timeam/sicut aliquis diligẽter custodiret sanguinẽ xp̃i si haberet eũ in vase aliquo sub ꝓpria spẽ. sic diligẽter debemꝰ custodire sanctitatẽ nr̃am ꝓcio sangninis xp̃i adquisitã/et sic non parum peccaret q̃ sanguinẽ christi voluntarie in lutum ꝑiceret. sic nõ parũ peccat qui voluntarie facit ꝓpter quod sanctitatem suam amittit/¶Multũ timenda eẽt inquinatio illa. que tollẽda fuit sanguine xp̃i. et que modo tolli nõ potest nisi cũ aq̃ celesti/tota em̃ aqua materiali que in mundo isto est. nõ posset auferre maculã vnius mortalis. imo necessaria est ad hoc gratia dei/ideo xp̃c ꝓ inquinatiõibus nr̃is mori voluit. vt pori⁹ timeam⁹ inq̃nari q̃m mori. ¶Quarto vt nos attendentes quid ꝓ sanctitate nostra domin⁹ glorie fecerit/studeam⁹ etiã aliquid ꝓ ea facere/¶Decies creditur christꝰ effudisse sanguinẽ suum ꝓ sanctitate nr̃a/¶Primo in circũcisione/¶Secõ in agonia. quãdo sudor eius factꝰ est q̃si gutte sanguis decurrẽtis in terrã. ¶Tercio in flagellatõe ad columnã/vñ columna illa adhuc vestigia sanguis ostendit. ¶Quarto dicit effudisse sanguinẽ suũ quãdo coronatꝰ est spinis/Quinto in crucifixione/¶Sexto in lateris aptione/¶Tercio etiã domin⁹ fleuit ꝓ nostra sanctitate/¶Fleuit em̃ sup ciuitatẽ hierusalẽ. fleuit etiã ad sepulcrũ lazari/et fleuit in agonia/de quo fletu legitur ad Hebr. v. ¶Preces supplicationesq̃ ad eum qui posset eum saluum facere a morte cum clamore valido et lacrimis offerens exaudit⁹ est ꝓ sua reuerẽtia. ¶Aliqbus tamẽ videtur. q̃ lacrimas istas domin⁹ ꝓtulerit in cruce/cũ beatꝰ Bernũ. dicat eum ibi fleuisse. sed siue in agonia siue in cruce fleuerit/hoc tñ constat q̃ tempore passionis fleuit/vnde si xp̃c tot ⁊ tanta fecit ꝓ sanctitate nr̃a adquirenda/nos etiã debemus aliqua facere ꝓ ipa ꝑseruãda/quia non minor est virtus querere q̃m parta tueri/⁊ ꝑcipue necessariũ ẽ paschali tempe quando valde de facili amittitur. ¶Notãdum q̃ sex sunt necessaria ei qui vult sanctitatẽ suam custodire in paschali tempe. ¶Primũ est frequẽs oratio/frequẽter em̃ orandus est qui dedit sanctitatem vt eam ꝑseruet/cito em̃ bonum amittitur nisi a largiente custodiatur. vt dicit Greg. Et nisi dñs custodie. ciuitas. fru. vigilat qui custo. eam/quia venti tentationum multũ insurgũt tempe tali. freq̃nter oportet dicere domĩo. domine salua nos pim⁹ Mat. viij. Et q̃ hostes validi⁹ impugnat iõ feruẽti⁹ ẽ iplorãdũ dñũ auxiliũ/ex q̃ ptz q̃ fatue agũt illi q̃ oros q̃s i q̃dia

gesima dicebant paschali tpe dimittant.
¶ Secundū est vitatio praue societatis/ quia qui tangit picem inquinabit ab ea vt legitur. Ecci. xiij. ⁊ puer. xiij. Qui cum sapiētibus graditur sapiens erit. amic⁹ stultorum similis efficiet/ qui euasit in q̄dragesima a carcere dyaboli. fugere debz q̄ntum potest ⁊ carcerē et dyabolū et familiā dyaboli/ ne in carcerē reducat/ et q̄ in paradisum vult ire nō debet se ponere in societate eorū qui tendunt in infernū/ ⁊ qui contagiū lepre timet quantū potest debet vitare consorcium leprosoꝝ. ¶ Terciū est frequens cōfessio/ confessio enim et pulcritudo spūalis ꝯcomittantur se. iuxta illud. Confessio et pulcritudo inꝯspectu ei⁹/ nō potest homo habere manus suas mūdas diu nisi eas abluat/ et qui volunt habere sotulares pulchros frequēter tergunt.
¶ Quartū est frequens auditus verbi diuini/ Tria genera hominū non possunt eē diu sine sumptiōe cibi sine grauamie magno/ scz pueri ⁊ q̄ de nouo ex magna infirmitate cōualuerunt/ ⁊ itinerātes/ illi vero qui in q̄dragesima penituerūt post pacha hijs modis se habent/ Sunt quasi modo geniti infantes/ et ex infirmitate grauissima cōualuerūt quia ex infirmitate anime que grauior est q̄ꝫ corpis/ et viam paradisi ingressi sunt que valde longa est. Unde de cibo spūali. scz verbo dei multum indigent tūc/ Vñ sup illd. Math. xv. dimittere eos ieiunos nolo ne deficiāt in via. dicit Glo. perit qui sine celesti pane ad penitentiā tendit/ ⁊ in psal. Esurientes ⁊ sici. anima coꝝ in ip. de. Item aruit cor meū quia obli. sum. co. pa. meū. ¶ Quintū est largitio el'aꝝ quando bellū periculosius imminet tunc magis sunt necessarij stipēdarij/ Stipendarios nostros facim⁹ pauperes. quibus damus el'as quod paschali tpe faciendum est cū bellum spūale magis est periculosum/ legit. Ecci. xxix. De elemosina/ q̄ graciā. q. pupillā ꝯseruabit.
¶ Sextū est disciplina vel ieiunij vel alterius corpalis afflictionis/ sicut vinū absinthiatū. tunc precipue ad repressionē colerici humoris sumit/ quando p̄cipue colerici humores abūdant vt in estate/ sic caro vel ieiunādo vel alio modo rep̄menda est quando carnalia desideria magis habundant/ tūc carnes que debēt seruari p̄cipue debent sale cōdiri/ et corpa mortuorū mirra inungi q̄ndo tempus magis aptum est corruptiōi/ et putrefactioni/ vnd in estate nō est abijcienda mirra penitentie/ q̄ non vult q̄ corpus suū putrefiat putredine luxurie/ Vñ fatue agunt q̄ in quadragesima sex diebus in septimana ieiunabant/ et post pascha nō possunt ieiunare semel in septiana/ q̄si pascha fecerit eos contractos et impotētes/ vel non vident tales curare de sua putrefactiōe. vel dicere videntur/ ex quo est estas bene seruabitur caro sine sale qd magna simplicitas est. Prouer. xv. Qui abicit disciplinā despicit animā suam/ Non de facili seruatur homo sine mirra vel sale discipline in estate/ nisi forsitan in balsamo sacre scripture totus sit immersus/ de hoc balsamo legitur. Ecci. xviij. quasi balsamū non mixtum odor me⁹. ¶ Seq̄tur videre quare xp̄c dicatur pascha nostrū. ¶ Notandū est ergo q̄ hoc nomen pascha interpretatur transitus/ christus ergo pascha nostrū est. i. transitus noster/ qꝛ causa trāsitus nostri/ ab ip̄o enim adiuti loca periculosa trāsimus/ Tres autē transitus necesse habet facere peccator. quos nullo modo pōt facere nisi a xp̄o iuuetur/ primus trāsitus ē. a statu culpe ad statū gracie/ Scds transitus est de virtute in virtutē per desertū penitētie/ Tercius est trāsitus a statu gracie ad statum glorie per torrentē mortis.
¶ Qui facturus est primū transitum/ multum potest timere/ et pōt esse triplex causa sui timoris/ p̄ma est q̄ per se nō potest trāsire/ secūda est hoc q̄ si non transit necesse habet perire/ cū sit quasi in manibꝫ inimicorū suorum/ tercia est q̄ ille per quem solum potest trāsire adeo est inimicus ipsi⁹/ q̄ iam gladium habet euaginatū super caput eius/ Ad primum facit illud quod dt Interl. super iliud Math. xix. apud homines impossibile ē/ apud deū aūt omnia possibilia sunt/ Impossibile ē inq̄t. vt per se a cupiditatibꝫ suis ꝯuertantur/ Ad idē facit illud. Eccs. vij. considera opa dei. q̄ nemo possit corrigere quē ille despexerit/
¶ Magnū chaos inter statū peccatoris et statum gr̄e firmatū est/ qd solus deus dissoluere p̄t/ Chaos illud est pctm̄ mortale

quod solus deus potest dissoluere vel remittere. vnde Isa. xliiij. Ego sum qui delebo iniquitates tuas ꝓpter me. sicut celi exaltātur a terra. sic status gr̄e exaltatus est a statu culpe. vnde nisi diuina virtute non fit transitus d̄ statu culpe ad statum gratie. status culpe est velut ad portam inferni. status vero gratie velut ad portā paradysi. et sicut nulla pura creatura pōt creare se. ita nec creata. a morte spiritali suscitare se. Ad scd̄m ꝑtinet quod in Baruth legitur. quid est israel ꝙ in terra inimicoꝝ es. ꝛc̄. Ad terciū ꝑtinet illud Joh. .iij. Qui incredulus est filio. non videbit vitam sed ira dei manet super eum. ꝛ illd̄ Ps̄. Gladium suum vibrauit. ꝛc̄. iusticia dei gladium euaginatum habet super caput peccatoris. ꝛ secaret eum medium vt pars eius putrefieret in terra. et pars in ignem infernalem poneretur. nisi misericordia gladium retentaret. vñ qui in statu culpe est necesse habet similiter deo dicere. Opera manuum tuarum ne despicias. Adherere debet deo quantum potest. vt dextera dei eum suscipiat et ad se trahat. iuxta illud. Adhesit anima mea post te me suscepit dextera tua. Iste status periculosus peccatoris. ostensus est nobis. Exodi. xiiij. Vbi filij israel habuerunt ex vna parte egyptios ꝑsequentes eos. et ex alrera parte mare. vbi sic legitur. Leuantes filij israel oculos suos. viderunt egyptios post se et timuerunt valde. q̄m cito aliquis pcccatū mortale cōmittit. ipse efficitur in simili statu. Mare em̄ id est amatudinem ꝯscientie remordentꝫ et amaritudinem mortis eterne habet ex vna parte. et ex alia parte pharaonem infernalem ꝑsequentem eum. et euadere non potest nisi spiritus domini bonus flauerit. qui amaritudinē conscientie remordentis et pene infernalis ei cedere faciat. remittendo ei culpam et obligationē pene eterne ꝛ amaritudinem contritionis. super pharaonē infernalem. et exercitum viciorum cōuertat vt ibi submergant̄. Transitus etiam ꝑ desertum penitentie valde peirculosus est. ꝑiculum i stud probat transeuntiū raritas. ꝛ ꝑeuntium multitudo. Pauci sunt qui vere peniteant. Sed pautiores sunt qui ad peccata post penitentiā non redeant. melius enim esset veritatem non cognouisse q̄m post agnitam retrorsum conuerti. ij. Petri. ij. et Joh. v. Ecce sanus factus es. iam noli amplius peccare ne deterius. ꝛc̄. Quinqꝫ vero timenda sunt in transitu isto. que in hys figurata sunt. que filios israel vexauerunt. transeūtes ꝑ desertum. Primum est error qui multum vexauit filios israel. qui cum volebant procedere retrocedebāt hoc faciente errore. Idem accidit hodie multis sicut heretic̄ et mulieribꝫ sortilegis. Secundū fuit aq̄ defectus. Terciū fastidium māne. Quartum bellum hostium. Quintum morsus serpentum. sic multū vexantur hy qui trāseunt per desertum penitentie. quadā ariditate spirituali. ex qua seq̄tur fastidium bonorum. vexat etiam eos persecutio hominū et insidie demonum. qui ꝑ serpētes intelliguntur. Attendendū vero est ꝙ nullus eoꝝ qui a viginti annis ꝛ supra numerati sunt. intrauit terram ꝓmissionis. iuxta verbum domini numeroꝝ. xiij. ꝑter Josue et caleph. sed paruuli intrauerunt. Sic pauci qui tarde ꝯuertūtur. ꝓficiunt de virtute in virtutem. vel perseuerant. Multum etiam timere potest qui torrentem mortis debet transire. et possunt esse cause huius timoris. Prima est ꝙ trāsibit solus. nullus em̄ amicorum vult homini facere societatē in isto transitu. Secunda est ꝙ exibit nudus. iuxta illd̄ Job. .j. Nudus egressus sum de vtero matris mee. nud⁹ reuertar illuc. Tercia est ꝙ hostes eum sequunt̄. scilicet mala opera que ꝑ penitentiā non sunt deleta. iuxta illud. Apoc̄. xiiij. Opera illoꝝ sequuntur illos. Quarta est ꝙ hostes eum expectāt. scilicꝫ demones. vnde legitur beatuꝫ Martinū dixisse dyabolo expectanti transitū suum Quid hic astas cruenta bestia nihil funesti in me reperies. Quinta est ꝙ transibit ad regionē sibi ignotam. Sexta est ꝙ tot et tantas ꝯtumelias intulit ei. qui solus potuit eum liberare. Transitus iste signatus fuit in transitu iordanis. Iordanis em̄ qui defluit in mare mortuum. significat torrentē mortis. qui ad mortem eternam homines mittit. nisi diuina virtute liberent̄. Iordanis dei virtute cessit filijs israel. vt transirent ad terrā ꝓmissiōis. sic

ꝑ torrentē mortis. boni ad gl'am ꝑducunt̄
¶ Et notandū ꝙ tria sunt necessaria que
ꝑtinent ad hos tres transit⁹. ¶ Primum
est deuotio et reuerētia que exhibent̄ cru
cifixo et cruci in pasceue/ eo ꝙ ꝑ crucifix-
um a statu culpe transierim⁹ ad statū gra-
tie/ in quo transitu velut pons crux fuit.
¶ Iste etiam transitus quottidie fit ꝑ crucē
penitentie tanq̄ ꝑ pontem/ nec alius mo-
dus transeūdi est alicui adulto. ideo mul-
tum amanda est crux penitētie/ cui⁹ signū
est osculum qd̄ cruci datur in pasceue.
¶ Scd̄m est assumptio dominici corꝑis in
die pasche/ hoc em̄ signum est ꝙ xp̄i auxi-
lium necessariū est eis ad ꝑtranseundū de
sertū penitētie. ¶ Terciū est sumptio do-
minici corꝑis in infirmitate ꝑiculosa/ hoc
em̄ signum est ꝙ xp̄i ꝓtectio sit ei necessa
ria/ ⁊ qui digne recipit secur⁹ esse pōt/ ꝟm
illd̄/ Si ambulauero ī medio vmbre mor
tis non timebo. m. ⁊c̄./ Qui vero indigne
sumit nō a xp̄o ꝓtegitur/ sed potius ab eo
demonibus tradit̄./ Si quis vero ꝓ aliq̄
horum transituū xp̄o seruiret centum an
nis non nimis esset.

¶ De eodem. Sermo. III.
In ordine. 47.

Itaqꝫ epulemur
nō in fermēto vet'i ⁊c̄./ In v̄bo isto
inuitat nos eccl'ia ad escam angeloꝝ/ de
qua Sapiē. xvi. Angeloꝝ esca nutriuisti
populū tuum. In ps̄. Panē angeloꝝ. m.
hō/ De hoc cibo potest intelligi. illd̄. Eccī
xxxvi. Est cibus cibo melior/ cibus iste. ci
bus anime est. non corꝑis/ Si vero q̄ras
quare domin⁹ voluit sumi a fidelibus sub
specie panis/ Respondeo ꝙ ad ostenden-
dū ꝙ sicut vita corꝑalis sustentari non so
let absq̄ pane sic vita sp̄ualis sine ip̄o nō
sustentatur in p̄senti. Joh̄. Qui mādūcat
me viuet ꝓpter me/ Item sicut panis talis
est sine admixtione furfuris. et est cibus in
fastidibilis/ Sic ip̄e erit iocunditas nr̄a
in futuro infastidibilis absq̄ admixtione
tristicie/ Specialiter aūt dicit̄ illud verbū
(epulemur) ꝯtra eos qui ꝓpter suā indig-
nitatem in die pasche non ꝯmunicāt/ ⁊ de
indignatōne sua nō dolent/ qui tamē mul
tum deberent dolore. ¶ Et sunt q̄nqꝫ q̄
debent et possunt eis esse causa doloris.

¶ Primum est hoc quia vel xp̄s vel bar-
rabas infernalis erit in hospitio eorum.
q̄m diu in peccato erūt mortali/ ꝓpter qd̄
xp̄m suscipere non poterūt dyabolus erit
in eis/ et satis infelices videntur esse q̄ ad
modum iudeoꝝ barraban xp̄o p̄eligunt. ⁊
per totum annū dyabolū in hospitio suo
habent/ deo vero nec semel in anno hospi
tiū parare volunt/ mors bene inuenit lo-
cum ꝑ quem intret in eos. vita vero non.
¶ Secundū est intentio ꝓpter quā ipsi di
mittunt accedere ad mensam domini/ q̄a
talis voluntatē ꝯmittendi habet ꝓditōm/
ideo nō vult habere cum domino fidem.
nec vult ad mensam eius accedere. vnde
posset dolore cum in statu ꝓditionis se cō
siderat. ¶ Tercium est hoc ꝙ videt se esse
vt canem q̄ solebat esse filius/ de hoc lau-
dabilis est. ꝙ cum ipse sit canis/ ad men-
sam filioꝝ accedere nō p̄sumit/ iuxta illd̄
Non est bonum sumere panē filioꝝ. ⁊ mit
tere canib⁹ ad manducādū/ de hoc multū
potest dolere ꝙ de filio. canis effectus est/
¶ Quartū est ꝙ ipse non facit illud/ quod
domin⁹ recessur⁹ a discipul' suis. reliquit
eis tanq̄ memoriale sui amoris/ dicens.
Hoc facite in meā ꝯmeōrationē ¶ Quin
tum est ꝯstitutio ecclesie que dicit ꝙ quili
bet postq̄m ad annos discretionis ꝑuene
rit saltem semel in anno ꝯfiteatur omnia
peccata sua/ et suscipiat reuerenter ad mi-
nus in pascha eucaristie sacramentū/ nisi
forte de consilio ꝓprij sacerdotꝫ ob aliq̄m
rationabilē causam ad temp⁹ ab eius ꝑce-
ptione duxerit abstinendū/ Alioq̄n et vi-
uens ab ecclesie ingressu arceatur. ⁊ mori-
ens xp̄iana careat sepultura. ¶ Et notā-
dum ꝙ cibus iste ad quē inuitamur caro
est/ caro vero quia nō solum sapida est sed
etiam sapor alioꝝ ciborum. non solet co-
medi sola/ ideo apostol⁹ determinat cum
quibus debeat cibus iste sumi/ quoniā nō
cum fermento peccati sed cū azimis/ qua
re autem peccatum vetus fermentū dica
tur. dictū est p̄us in sermone illo Expur-
gate vetus fermētum/ Distinguit autem
apostolus duplex fermentum. maliciam
scilicet ⁊ nequitiam./ Et est malicia proni
tas ad malum/ Nequitia vero sterilitas
ad bonum/ nequitia em̄ ꝟm Augustinū di
citur eo ꝙ nec quicq̄ sit./ Et ab hys duo

bus debet esse imunis qui accedit ad sacramentū istud a malicia p ꝓpositum cauendi ab omni mortali/ et nequitia p ꝓpositum deo seruiendi/ non em̄ sufficit mala relinq̄re nisi homo studeat et bona agere/ q̄ sola inutilitas reddit seruos dei dānabiles. Math. xxv. Seruū inutilem ꝓicite in tenebras exteriores/ et Math. vij. Omnis arbor que nō facit fructū bouum excidet et in ignem mittet. et Math. xxi. Maledixit domin⁹ ficulnee fructū non ferēti/ Similiter distinguit apostol⁹ duo genera azimoꝝ. scz sinceritatē a vicijs et veritatē bonoꝝ operum/ a quibus autem vicijs sincerū oporteat eū esse qui corp⁹ xpi sumit/ Require in sermone illo expurgate. Sinceritas vero ista velut quidam cibus est quo deum delectas/ cum em̄ ipe nō solū purus sit sed ipsa puritas. ipe nō solū pascitur puro cibo. imo ipsa puritas cibus est eius. Cant. ij. Qui pascit̄ inter lilya/ Multa etiam bona p̄cedere debent sumptōm hui⁹ sacramēti/ ieiunia scz et orationes et elemosine/ vñ bonum esset q̄ ille qui debet ꝓmunicare diceret in corde suo. domine sicut ego debeo comedere ad mēsam tuam sic ego volo q̄ hodie tu in membris tuis comedas ad meam/ et q̄ illa die haberet tres pauperes ad mensam suam. vel septē vel nouē iuxta facultatem suam.

¶ Et notandum q̄ eius rei figura est sacramētū altaris cui⁹ rei figura fuit agn⁹ paschalis/ quē domin⁹ imolari p̄cepit q̄n filios israel a seruitute egypti liberauit. Utrūq; em̄ significat passionē xpi/ sed agnus paschalis significat eā iam p̄teritam. Cibi vero illi cum quib⁹ domin⁹ p̄cepit. vt agnus paschalis comederet/ significāt cibos illos spūales cum quibus sacramētum illud sumendū est/ de hoc sic legitur Exodi. xij. Septem diebus comedetz azima ⁊c.

Dominica. I. post festum pasche
Sermo. I. In ordine. 48.

ORne quod natum est ex deo vincit mundū j. Joh. v. Sicut xps a die resurrectōis vsq; ad ascensionē multotiēs apparuit discipul' suis ad fidei instructionē ⁊ ꝓmendationē/ sic qui habēt docere populū dei intendere debent ad fidei instructionē ⁊ ꝓmendatōem/ et hoc facit ecclesia tam in hodierno euāgelio q̄m in epl'a. In euāgelio fides instruit̄ cū ostēditur q̄ dominus venerit ad discipulos ianuis clausis. In hoc em̄ innuit̄ vna de dotib⁹ corpis post resurrectōm subtilitas scz/ p firmatur fides vbi ostenditur q̄ dñs thome ostendit loca vulnez. fides ꝓmendatur cū dr. quia vidisti me thoma ⁊c. In epl'a vero fides instruitur cum dr. Omne qđ natū est ⁊c ostendit̄ em̄ q̄ aia que spūaliter resurrexit/ a mūdo isto nō vincit̄. Natiuitas em̄ que est ex deo/ ỏ qua ibi est sermo spūalis generatio est/ ꝓmēdatur ꝑ fides cum dicit̄. hec est victoria ⁊c. Confirmat quādo de multiplici testimonio subditur. Nos ergo exemplo eccl'ie de fide locuturi p̄mo de vnitate essentie et trinitate p̄sonaꝝ aliquid tāgem⁹. Deinde qualem velit xp̄s esse fidem nostram ostendemus. De p̄mo vero nullus debet dubitare licet supra rōnem sit/ cum discipul⁹ ille quē ihesus dilexit. qui supra pectus dñi in cena recubuit q̄ profundius ceteris celestia nouit mysteria/ ita plane ℏ dicat tres sūt qui testimoniū dant in celo/ pater. verbū et spūssanct⁹/ et hy tres vnū sunt/ ⁊ dñs. Joh. x. Ego ⁊ pater vnū sum⁹. multa etiā similia trinitati inueniunt̄ in creaturis licz non omnino similia/ Umbra em̄ nō oīno est similis corpi nec vestigium pedi. Exē plum trinitatis habem⁹ in igne in quo iuenies spēm lucem et calorem. Item in aia in qua inuenies potentiā que ad patrem ptinet/ sapiam que ad filium/ et bonitatē vel voluntatē que ad spūsanctū/ magnitudo creaturaꝝ et pulchritudo ⁊ vtilitas ad trinitatē ptinet. In magnitudine dei potentia. In pulcritudie filij sapiētia. In vtilitate spūssancti benignitas apparet. Item in corpe humano inuenies vitam. sensum et motum que etiā ad trinitatē ꝓsonaꝝ possunt referri. ¶ Et notandum q̄ fides debet esse simplex vt hō sic credat sicut scriptura dicit esse credendū/ nec mirū est si simplr credi opteat/ cum etiā de parētibus carnalib⁹ nō possit haberi ꝓgnitio. nisi p fidem/ sic ỏr Aug⁹ ⁊ Hylari⁹ Soli deo de se credendū est q̄ se sol⁹ nouit. Ite fides debet esse viua/ tūc ꝓpendit̄ q̄ arbor

sit viua si floreat et frondeat et faciat fructum. Sic etiã fides viua est si floreat p firmum ꝓpositum seruiẽdi ꝺo. si etiã frondeat vt cum loq̃tur loq̃tur quasi ꝑmones dei ⁊ fructũ bonoꝝ operũ faciat. alioquin mortua est. Jacobi. ij. Sicut corpus sine spũ mortuũ est. ita et fides sine opib⁹ ꝓmortua est. Bern. Quid est fides nõ opans ex dilectõe nisi cadauer exanime bene bonorans deũ munere fetido. Itẽ ꝺz esse intergra vt omẽs articuli fidei credant. Sunt (aut in tribus locis articuli fidei collecti. scz in symbolo apl'oꝝ qõ dicitur submisse. et in alio quod ꝺz in missa quod est nicene synodi ⁊ in illo qõ ad ꝓmã cantatur. Quicũq; vult ⁊c. Primũ factũ fuit ad instructiõnẽ eccl'ie q̃ nouella erat. aliud heresib⁹ ꝏrtis ad explanationẽ ꝓmi. ⁊ quarundã heresum ꝏrtoꝝ. et maxime ꝓtra illam que dicebat oratiõnẽ spũisancto nõ esse tribuendam. Eñ cõtrariũ multũ exꝑmitur in illo symbolo. Aliud factũ ẽ contra hereses et maxime ꝓtra illas que erãt ꝓtra incarnatiõnẽ filij et resurrectiõnẽ mortuoꝝ. Primũ submisse ideo dicit qz quãdo factũ fuit nõ ita publice fiebat ꝓtestatio fidei. alia duo alta voce ꝺñr. quia facta fuerũt ꝓtra ꝓclamatões hereticoꝝ. et qz tunc erat publice fidei testatio. Dicitur aũt ꝓmum symbolũ ad ꝓmã ⁊ ad completoriũ. quaꝝ horaꝝ altera scz ꝓma ꝓncipiũ est diei. alia noctis scz ꝓpletoriũ. Primo ad ostendẽdũ q̃ ille cui⁹ fidem ꝓfitemur est ꝓncipiũ et finis. Scõm ꝓpter hoc qz fidei ꝓfessio valet ad effugandũ ꝺemones q̃ diurnis ⁊ nocturnis actib⁹ insidiant. et eisdẽ horis a laycis et eadẽ rõne ꝺicendũ est. Similiter ꝺicit a religiosis. q̃ aliqs inter eos moritur. scz ad ꝺemones effugandos. ꝺimissis maioꝝib⁹ ꝺuob⁹ symbolis volum⁹ ꝺe symbolo apl'oꝝ loqui. in quo sunt. xij. articuli ꝑm nũeꝝ apl'oꝝ a qb⁹ ꝓpositũ est. Primus articulus ptinet ad patrem. Sex ad filiũ. vnus ad ipm ptinet ꝑm ꝺeitatem. sex ꝑm bũanitatẽ. ⁊ q̃nq; vltimi ptinẽt ad spm̃sanctũ. Primus est (credo in deũ patrẽ oipotentẽ ⁊c.) Et notandũ q̃ nõ est idẽ credere deo. et credere in deũ. Deo credit qui credit ꝺa esse que ab eo ꝺicunt. et ꝑm hunc modũ possum⁹ ꝺicere q̃ aliquis credit petro paulo. Jacobo. In deũ ꝓo credere est credendo ꝺiligere ⁊ credendo in eũ ire. ergo cũ aliqs ꝺicit credo in deum sensus est fide tendo in deũ. quia eum credo summe bonũ. summe ꝺiligo eũ. et sic corde tendo in eũ. Credit verus ⁊ fidelis x̃pianus. omnes veras delicias in deo esse tpetali. ⁊ q̃ omnes delicie que in mundo sunt minus sunt respectu deliciaꝝ que in ipso sunt q̃m sit vna gutta aque respectu totius maris. ideo opibus suis tendit ad eũ etiã si necesse esset ꝑ medios enses in eum tenderet. ⁊ nullũ vinculũ terreni amoris detinere posset eũ. vñ Bern. Quid est q̃ ñ optam⁹ etiã ꝑ medios enses si oporteat tantam ꝺeclinare miseriã. ⁊ ad tantã acceleratre gloriã nisi q̃ mortua est fides nr̃a. Ex quo ptz q̃ ille mentit qui in pctõ mortali est q̃ ꝺicit credo in deũ si illud intẽdat in ꝓpria ꝑsona ꝺicere. aliud est si intẽdat illõ ꝺicere in ꝑsona eccl'ie ⁊ fidem eccl'ie ꝑfiterũ. Ad declaratõem ꝓo hui⁹ ꝓbi additũ in symbolo sanctoꝝ. B ꝓbũ (vnũ) cũ ꝺicit credo in vnũ deũ. Notãdũ aũt q̃ hoc qõd B seq̃t (patrẽ oipotentẽ) valde est verbum ꝺulce bomi fideli. magna eñ spes ꝺatur in verbo illo. patri eñ nõ põt ꝺeesse bona volũtas ad filios ꝑcipue cũ ꝑm Apl'm ipse sit pater miaꝝ. ⁊ ꝑm ꝓbũ Isa. xlix. minꝰ obliuiscat filioꝝ suoꝝ q̃m mater carnalis. sic eñ ait. Nunq̃d põt mater obliuisci infantẽ suũ vt nõ misereat filio vteri sui. ⁊ si illa oblita fuerit ego nõ obliuiscar tui. In manib⁹ meis ꝺescripsi te. cũ aũt oiportes sit nõ potest ei ꝺeesse potestas nõ implẽdi bonã voluntatẽ quã habet ad filios. Contra hoc verbũ peccare vident qui dereliecto deo adherẽt ꝺyabolo credentes se fame mori si deo ꝑuirent. vident eñ credere q̃ ꝺyabol⁹ vl' maioris ptãtis sit ad puidẽdum eis qui sibi seruiũt q̃m ꝺs. Oiportẽtia ꝓo dei in trib⁹ attendit. Primo in hoc q̃ ipse sibi sufficit ad faciendũ qõd vult nõ indigens aliquo auxilio. Scõo in B q̃ nõ põt ab aliq̃ ꝓhiberi ei eñ militat oẽ qõd obstat. Tercio in B q̃ põt facere omẽ qõd vult. oia eñ q̃cũq; voluit fecit in celo ⁊ in terra. in mari ⁊ in omnibus abyssis. Sequitur. (creatorem celi et terre) Creare est de nihilo aliquid facere. Alij artifices materia indigent ad hoc q̃ aliquid faciant. ꝺominus vero nõ. Ad declarandũ ꝓo hoc ꝓbũ

dicit in symbolo sanctor (factorē celi vsq; ad inuisibiliū) Expressio aūt ista facta est ptra heresim illam q̄ dicit visibilia esse a pncipe tenebraꝝ/inuisibilia ꝯo a deo q̄ heresis odibilis est deo ⁊ hoibus/deo quia dominiū ei⁹ diminuit dum visibilia ei⁹ dominio subtrahit. homib⁹ qz ptumeliā eis facit dum ex pte ex qua visibiles sunt vili seruituti dyaboli eos subiicit/nō solū hominib⁹ facit ptumeliā imo omnibus visibilibus creaturis/vñ omnes debēt eā odio hre. Scōs articul⁹ est (Jn iesum xp̄m filium ei⁹ vnicū dñm nr̄m ⁊c) sensus credo ⁊c .i. fide tendo in iesum xp̄m/qz fidē habeo de ipso q̄ ipe sit iesus .i. saluator eoꝝ q̄ ei adherent ⁊ ideo adhereo/vel qz fidem hēo q̄ ipse sit xp̄s .i. vnct⁹ ⁊ benign⁹ ideo ei adhereo/Bern̄. Dino ꝓpter mansuetudinē q̄ pdicat in te curim⁹ post te dñe iesu audiētes q̄ pauper nō spnas. pctōres nō horres ⁊c vel qz credo q̄ sit filius ei⁹ cui fuire honor est. nō dedecus/Jn hoc em̄ q̄ fili⁹ dei or/insinuat q̄ ipse sit de⁹. sicut em̄ filius homis hō est ⁊ nō alterius spēi/sic necessario fili⁹ dei de⁹ est/Jtē adhereo ei qz credo eum esse vnicū dñm nostrū. Ipse est dñs mūdi duplici rōne/scz iure creatōis/qz cum p̄re ⁊ spūsancto mundū creauit/⁊ iure redemptōis qz eum perditū sanguine suo redemit/Cōtra hoc peccare vident q̄ dñari volunt/⁊ etiā qui ptra voluntatē ei⁹ terrenis dñis obediūt/ipse em̄ est vnicus dñs q̄ ascēdit sup occasum. dñs nomē illi. Jlle solus p dño hūdus est q̄ hoiem resuscitare pōt si in eius fuitio mortu⁹ fuerit/libēter sequtur miles dñm illū a quo sperat equū suū sibi emēdari si in ei⁹ seruitio eū amiserit/Et ostēdunt in hoc articulo de illo dño cui fuire debeam⁹/ea que in dño solēt requiri. Primo sapia/in eo q̄ saluator or. sapiens em̄ rex saluat populū suū sicut Eccī. de insipiēte dictū est. Rex insipiēs perdet populū suū/Scōo ostendit ei⁹ benignitas/cū xp̄s vnct⁹ vocat filius dei/in q̄ etiā innuit potestas remunerandi. eos qui sibi seruiūt/Ultimo ostendit. q̄ legitimus ⁊ de iure dñs sit/ec ōtrario dyabol⁹ pditor eoꝝ est qui sibi seruiūt/crudelē tyrānidem exercens in eos cui seruire est vilissimū qui de suo in nullo pōt remunerare seruientes sibi/nullo iure bñs dñm in hoie

Prim⁹ vero inter q̄nq; articl'os ptinētes ad filij hūanitatē est hic (Qui ꝯceptus est de spūsancto nat⁹ ex maria virgine) xp̄s ꝯceptus est de spūsancto. i. opatione spūs sancti/q̄ spūssanct⁹ sepauit a btā ꝑgine q̄ purissimū erat in ea ⁊ am pli⁹ depurās. illud. inde formauit corpus xp̄i/⁊ in instāti aiam infudit vt tā cito esset ver⁹ hō et ver⁹ deus/nō fuit ita in eo sicut in alijs hoib⁹ quoꝝ corpa organizant/⁊ circa vndecimū diem aia or ibi infundi. imo tam cito fuit ibi aia. iuxta illud Hiere. 29/Nouū faciet dñs sup terrā/mulier circūdabit virum/gremio vteri sui/Jn ꝯceptōe culpa caruit in natiuitate scz sua matri sue damnū virginitatz nō intulit/nec ei doloris causa fuit/mansit mater eius virgo post partū/et sine dolore eū pepit/in quo dedit exēplū filijs vt erga matres suas benigne se habeāt/vt eas nō depaupent. nec sint eis cā doloris. Thob. iiij. Honorē habebis matri tue. memor em̄ esse debes. que et quāta passa sit pricula ꝓpter te in vtero suo/p̄ca debent filij accipe exemplū in xp̄o vt benigne se hēant ad matres suas i hoc q̄ cū esset in cruce inter tot ⁊ tātos dolores p̄ prios/matris sue curam habuit ⁊ iohi eā ꝯmendauit/ꝓterea tantū honorē facit ei ab ecclesia exhiberi/vt multi sunt q̄ maiorem deuotionē ad eā videātur hr̄e q̄m ad xp̄m. Scōs inter articulos hūanitat⁹ est (passus sub pontio pylato cru. mor. ⁊ se.) Diligenter ḡ attendere debet fidelis q̄ntra p eo passus sit flagella sputa obprobria et similia/et hoc sub poncio pylato q̄ sarracenus erat/vel vilis psona indign⁹ etiā pane et vita/pctōr em̄ ꝑm Aug. indignus est pane quo vescit/⁊ ꝑm Greg. indign⁹ etiā ipsa vita/Deinde ꝯo crucifix⁹ est qō erat vilissimū gen⁹ tormentoꝝ/in cruce ꝯo p̄se uerauit vsq; ad mortē vt ⁊ tu a cruce pnie ad suggestionē dyaboli non descēdas/Deinde ꝯo sepult⁹ est non erat tñ ei necia sepultura/ꝓpter illam cām ꝓpter quā alia corpora sepeliunt ne scz eoꝝ fetore corrūpāt homies/cū corp⁹ ipius nō esset dandum corruptōi/iuxta illud. Non dabis sanctū tuū vi. cor/ipse tñ etiā in hoc voluit assimilari fratrib⁹ suis/Tercius int' articl'os illos est. (Descendit ad inferna) et ꝑ fm animā. vt extraheret eos q̄ ibi detinebant

/et attende quersitatem hois. qui nō vult
xp̄m sequi in celū cū xp̄o eum secut⁹ sit in
infernū. Osee. xiij. Omoꝛs/et alibi occur
rit eis. ¶ Quart⁹ est (Resurꝛexit a moꝛtu
is) Si xp̄c moꝛtuus sua virtute surꝛexit/
verisīle est q̄ ipse iam viuēs moꝛtuos su
scitare possit ¶ Quint⁹ est (ascendit ad ce
los ꝛc̄. /In quo attende q̄ si xp̄c ascendit
ad celum illi post eum ascēdent qui ei per
amoꝛem adhērent. verisīle est q̄ in eodem
hospitio membꝛa recipiant in quo et coꝛ
pus receptum est/Dicit aūt xp̄c sedere ad
dexterā patris ſm diuinitatē/qz patri eq̄
lis/ſm ꝙ homo. dicit sedere ad dexte
rā patris. qz potissimis bonis p̄ris fruit
/potissimo mō ibi debet adipisci et aspici
a fidelibus p veram fidem/vt in tribulati
onib⁹ de ei⁹ adiutoꝛio spent et de seruitio
qō ei exhibent a deo mercedē expectent/
Sic em̄ legitur Act̄. vij. De stephano cū la
pidatio ei imineret/q̄ intēdens in celum
vidit gloriā dei et ait. Ecce video celos
ꝛc̄. Unde venturus est iudicare viuos et
moꝛtuos). i. bonos ꝛ malos/vel illos q̄ in
aduentu suo viui repient/qui in momēto
moꝛient et resurgent/ꝛ illos qui ꝙus erāt
moꝛtui/In quo etiam magna fiducia dat
fidelib⁹/cū frater eoꝝ ſm carnem iudica
turus sit eos/qz pater nō iudicat quēq̄m
sed omne iudiciū dedit filio/Berñ. Iuto
q̄ spnere me nō possit. os ex ossibus meis
et caro de carne mea. ¶ Prim⁹ vero inter
ōnēz articulos qui ad spm̄sanctū ptinent
hic est (Credo in spm̄sanctū. sanctā eccl̄.
cathol̄.) et explana sicut ꝙus. (Credo in
spm̄ sanctū) ꝓpter fidem em̄ quā habeo ō
spū sancto q̄ ipse sit valde bon⁹ ꝛ valde su
auis hys in quib⁹ habitat/p̄paro ego me
ad hoc vt sim habitaculū ei⁹ Bap̄. xij. O
q̄m bon⁹ est dñe spūs tuus in nobis/vnde
bonus et necessari⁹ est spūssanct⁹ in hoie
recte sicut spūs qui attrahit ad refrigeriū
ne suffoceť. ps̄ Osmeū apui ꝛ attraxi spm̄
/Item sicut spūs rōnalis necessari⁹ est coꝛ
pori vt idē viuificet/si aūt auferať spūs
sanct⁹ ad aiam. ps̄. Auferes spm̄ eoꝝ ꝛ de
ficient ꝛ in pul. re/valde etiam suauis est
spūssanct⁹ illi in quo est. iuxta illud Ecc̄i.
Spūs me⁹ sup̄ mel dulcj. /Ad spm̄sctm̄
tria ptinent in p̄senti ꝛ duo in futuro/Cū
em̄ ipse sit bonitas ad eum ptinet destruc
tio malicie/bonitas em̄ ꝓtraria est mali
cie. vñ ad eum ptinet sanctificatō (sanctā
ecclesiā catho.) ꝛ ptinēt ad eundē arcicu
lū hec duo (spm̄sanctū san. ecc̄l. ca.) crede
re em̄ debem⁹ q̄ spūssanct⁹ ipe sit de⁹. ꝛ q̄
ecc̄la sancta sit ab eo ¶ Item ad spm̄sctm̄ p
tinet (sanctoꝝ cōmunio). i. vnio mēboꝝ
in coꝛpe ecclesie et ad caput ꝛ ad inuicem/
sicut spūs homis in coꝛpe hūano mēbra
vnit/cui⁹ vnionis signū est sacramentū
dñici coꝛpis. /Item ad spm̄sanctū ptinet cō
munio quā hūt sancti ad inuicē/in hoc q̄
sunt socij in lucro. qō tangit dauid dicēs
Particeps ego sum om. ti. te. ꝛ custo. m. t.
/In ꝯmunione ergo sanctoꝝ tria intelligi
m⁹ Sacramentū ꝯmuniōis/vnionē mistici
coꝛpis qō est eccīa/ꝯmunionē sancte socie
tatis q̄ q̄libet qui est de eccl̄ia ꝛe ptem hꝫ
in oībus bonis q̄ fiunt in eccl̄ia/p quā viā
aliquis defacili ducať ad p̄timoꝝ dilecti
onē/Ad quā etiā ꝯmunionē sequi debet
ꝯmūicatio tam bonoꝝ q̄m maloꝝ tpaliuꝫ/
vt mala p̄timoꝝ nob assumam⁹ p ꝯpassio
nem/et bona nr̄a eis ꝯmūicem⁹ p el̄aꝛ lar
gitionē. ¶ Item ad spm̄sctm̄ ptinet remissio
offensionū cū ipe sit benignitas/ad qō p
tinet terci⁹ articulus (pctoꝝ remissionē)
/Credere em̄ debem⁹ q̄ pcta remittunť in
ecc̄ia p baptismū ꝛ pniaꝛ ꝛ alia sacrameta/
nec solum semel pcta remittit spūssanct⁹
homi/ꝛ quotiēscūq̄ aliq̄s ꝛe penitet/Ad
bonitatē etiā sanctispūs ptinet remūera
tio tam in coꝛpe q̄m in aia/Ad remūerati
onē coꝛpis ptinet q̄rtus articul⁹ (carnis
resurꝛectionē) ad remuneratōem aie q̄nt⁹
(vitam eternā) q̄ carnis resurꝛectionē cre
dit fideliter. nō timet miseꝝ coꝛpus expē
dere in seruitio xp̄i/ex quo spat se receptu
rū ipm cū q̄druplici gl̄a claritatj/impas
sibilitatis/subtilitatis ꝛ agilitatis. ¶ Item
q̄ fidem habet de vita eterna/solicit⁹ debꝫ
esse qūo illi puideat/Si cū tāta solicitu
dine puidet hō miserе vite/de q̄ nēo cert⁹
est p diem. quāta solicitudo dꝫ eē puiden
di illi vite. de q̄ certus est q̄ erit et na/Ubi
nec loc⁹ erit mendicādi vtꝫ in diuite epu
lone ꝛ in fatuis virginib⁹/nec locus labo
randi/nec aliq̄d mutuo accipiendi/In vi
ta aūt ista vix est aliq̄s cui⁹ pauptati non
ꝓsulatur aliquo istoꝝ trium modoꝝ/Ubi

vero qui sibi non puiderit egestatē eternā patietur. Ita vt nec guttā aque modicam possit hre. Bern. O aia mea domū habes sed cito cassura est dom⁹ tua et nisi tibi puideris ventis et pluuie exponeris ¶ Debet etiā fides esse magna. et attendit hec magnitudo in ⁊ttuor ¶ Primo in hoc vt hō bona transitoria ptemnat intuitu eternoꝝ. vnde ad Heb. xi. Fide moyses grandis fact⁹ negauit se esse filiū filie pharaonis. magis eligēs affligi cum pp̄lo dei q̄m tpalis pcti hre iocunditatē. maiores diuitias estimās thesauro egyptioꝝ imperiū xpi. aspiciebat em̄ in remūeratione dei ¶ Scdo in hoc vt hō in aduersis de deo ꝓfidat. vñ Mat. xiiij. O modice fidei q̄re dubitasti ¶ Tercio in h. vt hō ad longā credentiā deo bona sua tradat. Magni em̄ ꝓncipes longā credentiā req̄rūt Isa. 28. Qui crediderit nō festinet ⁊ puer. xx He reditas ad quā festinat in ꝓncipio. in nouissimo bñdictōe carebit. ⁊ Eccl. xx. O die fenerat hodie et cras repetit ⁊ odibilis ē hō h⁹ mōi. ¶ Quarto in hoc vt cū hō aliquid petit a deo et nō statim accipit. non ꝓpter h a ꝓposito desistat. vñ Mat. xv. dictum est mulieri in oratione instanti. O mulier magna est fides tua. ⁊c.

De eodem Sermo. II. In ordine. 49.

OMne quod natum est ex deo vincit mundū)

¶ Bern. postq̄m vnigenit⁹ dei filius habitu inuent⁹ est vt hō. nō imerito iam de celesti generatōe exiguitas hūana p̄sumit. neq; indignū est deo eoꝝ p̄em fieri quoꝝ se xp̄c fecit fratrē. Hec pentela vel filiatio dei summa nobilitas ē. de q̄ beat⁹ Jobes Qui p̄ ceteros sanctis adoptōem filioꝝ dei ꝓmēdat. cū in epla hodierna loq̄tur dicēs. O mē qō natū est ⁊c. ¶ Unigenitū dei odit mund⁹ iste cū ipse in mūdo apparuit ⁊ psecut⁹ est eū mūd⁹. sz ab eo deuictus est. sic filios dei adhuc mōs psequitur et odit. Jo. xv. Si mōs vos odit scitote q⁊ me ꝓ⁊ vob odio habuit ⁊ p⁹. memento sermonis mei quē ego dixi vob. nō est seru⁹ maior domino suo. si me pse. sunt. ⁊ vos pse. ¶ Sz sic vnigenit⁹ dei mōm vicit sic ⁊ fratres ei⁹ mōm vincūt Joh. xvi. Confidite ego vici mōm. ⁊ h est q̄ dr Joh. in ꝓbo p posito. O mne qō natū est ⁊c. ¶ Et notandū q̄ filij dei dupl⁊ vincūt mōm. i. mōi transitoria bona. alij eū subijciēdo. alij ꝓ⁊ obediendo ¶ Primo⁹ vincūt mōm q̄ in mōdo remanētes trena sibi subijciūt ⁊ dñantes eis qōdāmō se faciūt altiores ⁊ ad impugnandū inimicū potentiores. faciūt em̄ indelargas elas. qui mō⁹ pugnādi valde efficax est ad impugnādū dyabolū. ¶ vñ sup illū locū. p̄s. mia mea et refugiū meū. dic Aug⁹. De nulla re sic vincit dyabol⁹. sic de mia ⁊ Eccl. xxix. Sup scutū potentis. et sup lanceā aduersus inimicū pugnab. ¶ Ex hoc cupidi et auari nō sibi trena subijciunt sz poti⁹ se trenis ad modū talpe sup humeros suos ponētes tram q̄m fodiūt. ipi em̄ q̄si sup hūeros suos ponunt ea q̄ male adq̄runt et sic se viuos sepeliūt. ¶ Scdo mō vincunt mōm q̄ reb⁹ mōi p amore xp̄i renunciant. q̄ ad modū luctantiū se trenis spoliant. ne dyabol⁹ hīs q̄ eos teneat deiciat et deuincat. ¶ Sequtur (hec est victoria q̄ vincit mōm fides nr̄a) p fidem habitat xp̄c in cordib⁹ fideliū. a q̄ est victoria Job xvij. Pone me dñe iuxta te. cui⁹ vis manus. ꝓ me. Bern. O tpalib⁹ resistis q⁊ vincis malignū. noli ꝓpijs tribuere viribus. noli in te sz magis in dño gl̄ari. quo em̄ fortis ille armat⁹ tue cedet infirmitati ¶ Et notandū q⁊ fides hoiem mōm facit. mōm vincit. deo gratū hominē efficit. ⁊ dyabolo resistit. de ꝓmo Act. xv. Fide purificās eoꝝ corda. fides intelligere facit quāta sit imundicia pcti q̄ intellecta hō a pctō recedit. recedere em̄ a malo intelligētia ē Job 28. Intelligētia cā est q⁊ aliquis recedit a malo. Qui pfecte intelligeret q̄nta sit imūdicia pcti poti⁹ eligeret esse in luto vsq; ad pectus q̄m in mortali pctō. De scdo h̄ in ꝓbo ꝓposito. hec est victoria q̄ vincit mundū fi. n. fides vincit mōm. i. ea q̄ in mōdo sunt. scz delicias diuicias ⁊ honores. Delicias vincit dū ostendit corp⁹ nr̄m latronē esse morti ꝓdēnatū. de quo ptz q⁊ nō decent eum delicie. Bene. Omnes capitali sentētia ꝓdēnati sumus. Eccl. xx. Seruo maliuolo tortura ⁊ ꝓpedes. Diuicias vincit dū ostendit eas in muscipula esse dyaboli. Aug⁹ p̄da quāvis rape in muscipula est tenes alienū et teneris a dyabolo. Honores ꝓ⁊ vincit dū oñdit eos esse illusiones

vñ Berñ. Omis purpura illusionis est p quā dño illusum est. Fides etiā vicia hui⁹ mōdi vincit. alia aq̄ lacrimaꝝ submergēdo. alia igne infernali exurendo. alia ꝙ fame ieiunioꝝ. ⁊ alijs afflictōib⁹ effugando.

De tercio ꝙ notandū q̄ fides valde placet deo. est em̄ p̄mū obsequiū ⁊ p̄mū sacrificiū gratū qđ hō deo facit. vñ Hiere. v. Oculi tui dñe pspiciūt fidē pspiciūt inq̄z sicut illđ qđ multū ei placet. vbi em̄ amor ibi oculus. Adeo em̄ fides placet deo. q̄ sine ipa impossibile est placere deo. vñ fallunt illi q̄ hereticos bonos reputāt qz videnr eos vl multū ieiunare vel el'as dare. q̄si nō possent hr̄e os sanū ⁊ aiam firmā vl manū sanā. ⁊ oculū infirmū vel cecum. qđ accidit in talib⁹? Os sanū ht hō abstinēs. manū sanā ht el'ari⁹? cum nihil phibet tales hr̄e oculos cecos p infidelitatē. q̄nq̄z aliqs curzit velocit nec tū puenit ad locum ad quē tendit. qz erroz impedit eū sic accidit in hereticis. Aug⁹ sup illud Ro. iij. Arbitramur hominē iustificari. Bona opera añ fidem inania sunt. ita em̄ mihi videnr esse vt magne vires. ⁊ cursus celerzimi p̄t viam. Talia opa simulia sunt pomis q̄ crescunt in arboꝛib⁹ q̄ sr̄ circa mare moꝛtuū. q̄ ante maturitatē sūt viridia. matura ꝙ insciſa fauillā intus hñt. sic in talib⁹ opib⁹ q̄ bona modo intelligunr. ignis infernalis p⁹ hanc vitā inueniet. erūt em̄ materia ipi⁹. Fides ē xp̄itiatoꝛiū sup arcam eccl'e. qz extra fidē nō est xp̄itiatio vel pctoꝝ remissio

De q̄rto habes. j. Pe. v. (Sobꝛij estote vsq̄ cui resistite fortes in fide) fides est sapia illa quā malicia non vincit. attingit em̄ fides a fine cogitatōis vsq̄ ad finē opis. vel a p̄mo ꝙtutū vsq̄ ad vltimū resistens dyabolo. fides est scutū de q̄ ad Eph. vlt Jn oib⁹ sumentes scutū fidei et ß scutū est tangulū. Trim⁹ angul⁹ est fides de penis eternis. scđus de bonis eternis. terci⁹ est fides de laboꝛe xp̄i. de quo Treñ. 4. Dabit eis scutum coꝛdis laboꝛē tuū. et de ß subditur in epl'a hodierna (et hꝝ est q̄ vincit mōm. nisi qui credit qz xp̄c est fili⁹ dei) qđ intelligendū est de illo qui credit fide viua. De fide ꝙ moꝛtua ōt Berñ. Nec miꝝ videri pōt si nequaq̄m vincit fides q̄ nec viuit. Fides moꝛtua xp̄ie nō videtur esse fides. Berñ. Putas ne filium dei reputat ihm ille homo qui ipsi⁹ nec terzeꝛ ꝓminationibus nec attrahit p̄missionib⁹ nec p̄ceptis obtempat nec p̄silijs adq̄escit. non ne assimilatur his q̄ si fateanr se nosse deū factis tñ negant. Et notandū q̄ mūd⁹ q̄si duab⁹ manib⁹ nobiscū pugnat scz dextera pspitatis. ⁊ sinistra aduersitat⁹. pspeꝛis scz alliciens et aduersis terzens. quod ille vincit qui credit q̄ xp̄c est filius dei. qz credit ß cum fili⁹ dei sit summe bon⁹ ⁊ beatus. nouit qm̄ in ipo nō fuit defectus veri boni. nō p̄tia veri mali. Em̄ cū ieo tpalis pspitas defuerit. ⁊ aduersitas affuerit. ꝙg noscere pōt q̄ tpalis pspitas non est verū bonū. nec tempalis aduersitas vez malū. Aug⁹ Omia bona terzena ꝓtempsit xp̄s bō vt ꝓtemnenda mōstraret. ⁊ oia terzena mala sustinuit. que sustinēda p̄cipiebat. vt nec in illis q̄reret felicitas. nec in ist⁹ timeretur aduersitas. De p̄mio vero coꝝ qui victoꝛes exist̄ sat̄is hr̄ in Apoc. ij. ⁊ iij. cap̄. Vincenti inq̄t dabo edere de ligno vite. ⁊ post. Esto fidelis vsq̄ ad moꝛtē et dabo tibi coꝛonā vite. Item qui vicerit ñ ledetur a moꝛte secunda.

Dominica. II. post pascha
Sermo. I. In ordine. Jo.

Q Hristus passus est ꝓ nob⁹ vo. relin. exē. vt seq̄. ve stigia ei⁹. j. Pe. ij. Notandū passionē xp̄i memoꝛandā esse fidelib⁹ omi tempe. hoc em̄ dñs docuit discip'los suos q̄n in breui erat recessur⁹ ab eis. vt magis memoꝛie coꝝ infigeret. Luc. xxij. Hoc facite in meā p̄me. j. Coꝛ. xi. Quotiēscunq̄z manducabitz panē hūc ⁊ calicē bibetz moꝛtem dñi ānunciabitz donec veniat. Specialiter aūt memoꝛāda est paschali tpe. vñ dñs post resurrectōz spēaliter apparēs discipulis suis loca vulneꝝ suoꝝ oñdit. Jo. xx. et Luc. xxiiij. Tali etiā tpe facit eccl'ia memoꝛiā de cruce et celebraţ inuētio crucis. Jn p̄ncipio etiā epl'e hodierne passio nob⁹ ad memoꝛiā reducit. tunc armari potius debēt hoies q̄n bellum est piculosius. Paschali ꝙ tempe bellū spūale piculosi⁹ est. ⁊ ideo memoꝛia dñice passiōis q̄ mr̄ltū valet fidelib⁹ ad munitionē assumenda ē. j. Pe. v. Xp̄o igit̄ passo. ⁊ vos eadē cogitatione armami. Treñ. iij. Dabis eis scutū

cordis laborem tuum. ¶ Item qñ temp⁹ magis facit ad putrefactõem tũc mirra l' sal vel aliud a putrefactõe ꝯseruans magis necessariũ est. Conseruãs a putrefactõne spũali est memoria dñice passiõis. Cant. .j. Fasciculꝰ mirre dilectus meꝰ mihi inter vbera mea ꝯmorabitur. In estate etiã qñ colerici humores magis abundãt spẽalit' nccĩm est absinthiũ ad colere repssionem. Sic ad repressionẽ ardorꝫ spũalis nccĩa ẽ amaritudo dñice passiõꝫ. Itẽ qñ tempus calidiꝰ est vmbre gratiores sunt. Tempe ꝯ paschali qñ estuant homĩes estu libidinis nccĩa est eis vmbra dñice crucis. Cant. ij Sub vmbra illius quẽ desiderabã se. ꝛc.

¶ Notandũ ꝙ xp̃c lignũ vite est. puer. iij. Lignũ vite est hys q̃ apprehenderũt eum. Loq̃tur de sapiẽtia increata que est filius dei. Solet aũt aliq̃s attendere ad aliquã arborẽ q̃nq̃ de cãis. Quãdoq̃ vt ad vmbram arboris pulcritudinẽ suã seruet. vt mulieres faciũt que timent candorẽ suũ obscurari. qñq̃ ꝟo quia videt hõ se nimio estu grauari. qñq̃ vt ꝓtegat' a pluuia. qñꝫ ꝓpter lassitudinẽ vt ibi q̃escat. qñq̃ vt de fructu arboris se reficiat. eisdẽ de causis ad istam arborẽ accedere debes. Propter primã causã accedit. qui dñicam passionẽ ad hoc recolit. vt pucritudinẽ suã apprehẽdat ex precio dñici sanguinis. ne pulcritudo sua sibi vilescat. ꝑtractans in mente scilicet. q̃m care xp̃s pulcritudiem suã emit. Apocal. j. Qui dilexit nos. ꝛ lauit nos in sanguine suo. Gen. xlviij. Lauabit in vino stolam suam. hoc fit quottidie q̃ndo in sanguĩe suo qui est in specie vini in altari lauat ecclesiã. que ad ornatũ ꝛ honorẽ xp̃i facit. ꝓpter qd̃ stola vel vestis eius dicit'. Qui sanguinẽ domini in calice hr̃et. multũ diligenter eum custodiret. ꝛ valde reus esset si eũ ꝓijceret. sic valde reus est q̃ pulcritudinẽ sanguĩe xp̃i ꝯparatam ꝑ negligentiã amittit. de hac vmbra legit' Tren. iiij. Xp̃c dñs captus est in peccatꝫ nostris. cui diximꝰ in vmbra tua viuemꝰ in gentibus. Si estus nimie aduersitatꝫ aliquẽ grauat. Attendere debet ad xp̃m. vt passionẽ eius recogitet. Bern. Videntes angustias domini nostri leuiꝰ vestras portabitꝫ. Greg. Si passio domini nostri ad memoriã reuocetur. nihil adeo durum est. qd̃ non eq̃ animo toleretur. In ps̃. Scapulis suis obum. ti. Tunc xp̃c alicuiꝰ scapulis obumbrat. quãdo ip̃e ꝯsiderans ea que ꝑ eo portauit. ꝑ xp̃o etiã aliqua grauia libent' portat. Item si pluuia tentationũ aliquẽ grauat. recurrat ad memoriã dñice passionis. Hanc em̃ multũ timet dyabolꝰ. quia ibi deuictus est. In ps̃. Scuto circumdabit te veritas eius. veritas dei patris est xp̃c. Item in vmbra alarum tuaꝝ sperabo donec transeat iniq̃tas. Bern. bona ꝛ desiderabilis vmbra sub alis ihu. vbi tutum fugientibꝰ refugium. gratũ fessis refrigeriũ. Si em̃ sentis te aliquo labore in seruitio xp̃i grauatum. recurre ad memoriam dominice passionis. ibi em̃ accẽditur homo ad amorem dei. Amor em̃ nescit esse ociosus. opatur em̃ magna si est. si aũt operari rennuit amor non est. videbat' Jacob labor paruus. quẽ ꝑ rachele sustinebat. cum esset magnus p̃ magnitudie amoris. Sic eis q̃ vere amant xp̃m facilis est labor quẽ ꝑ eo sustinent. et ꝑ hunc modũ sub arbore vite quiescitur. Ad arborẽ vero istã accedit tanq̃ refectur⁹ se de fructu eius. q̃ ꝯsiderata dominice passiõis virtute in se reflectit. scꝫ humilitatẽ mansuetudinẽ ꝛ pacientiã et caritatẽ et pietatem. Specialit' em̃ dedit nobis christus exemplũ harum virtutum in passione. Cant. vij. Ascendã in palmã et ꝯp̃hendam fructꝰ eius.

De eodem. Sermo. II. In ordine. 5j

Christus passus est ꝑ nobꝫ vo. ꝛc. Causas quare passio domini ad memoriã reducatur inuenies in sermone illo. pascha nostrum ĩmolatus est christus. De passione etiã dominica inuenies in s̃monibꝰ illius epl'e. Quicunq̃ baptizati sumus. ꝛ in illo sermone tradidi vobis in p̃mis ꝛc. et in illa epistola. Hoc sentite in vobis. Circa verbum vero ꝓpositum p̃mo attendendum est. ꝙ nõ dicit petrus. que et quanta christus passus sit ꝑ nobis. qꝛ quasi inexplicabile est. passus est quidem xp̃c multa ꝑ nobis et multa etiã quottidie a nobꝫ patitur. multa etiam patitur inter nos in mẽbris suis. multum etiã onerosus patitur nosipsos ꝛ portat. Propter p̃mũ scꝫ quia

multa passus est ꝓ nobis deberem⁹ ⁊ nos desiderare vt aliquid pateremur pro eo. Dauid. Quid retribuam domino ꝓ omibus que retribuit mihi? multa vero sunt q̄ christi passionē aggrauerunt. ¶ Primum est ꝑsone patiētis sublimitas, maior est cōtumelia que infertur militi q̄z que rustico, et si inferatur comiti tūc etiā maior erit, si regi tunc longe maior, si in infinitū maiori, tunc in infinitum maior vt videtur. ¶ Scdo aggrauauit passionē hoc ꝙ pro indignis passus est. j. Pet. iij. Mortu⁹ est iustus ꝓ iniustis. ¶ Tercio ꝙ ab indignis multa passus est. Job. xvi. manib⁹ impioꝝ me tradidit. ¶ Quarto ꝙ cū latronibus passus est. Isa. liij. et cum sceleratis reputatus est. ¶ Quinto qꝛ sine causa, vñ subditur. qui peccatū nō fecit. ⁊c. ꝟsus. Ex vicijs leuiter quidq̄d paciare ferendum est. Que venit indigne pena dolenda fuit. ¶ Sexto qꝛ ab illis qui debebant esse eius amici. In ps̄. Si inimic⁹ meus male. mihi sus. vtiq̄z. ¶ Ab hys vero que nunc xp̄c a nobis patitur bene ꝑcēdum esset ei, bene deberet nobis sufficere ꝙ tot ⁊ tanta pro nobis passus est, nō deberem⁹ dolorē addere sup̄ dolorem meū. ps̄. Sup̄ dolorem vulneꝝ. me. ad Hebre. vi. Rursus crucifigentes in vobis metipsis filium dei et ostentui habentes. ¶ Rursus xp̄m crucifigūt quantū in se est qui ad peccata sua redeūt. ¶ Ab illis vero que xp̄c patitur in membris suis deberem⁹ cōpati ei sicut et ipse ꝯpassus est nobis. Math. xxv. Quod vni ex minimis istis fecist⁹, paciente vno mēbro in corpe ecclesie cetera membra compati debent. ꝑma Coꝝ. xij. Si quid vnum patitur membrū ꝯpatiunt̄ omnia membra. ab eo. etiam ꝙ xp̄c patitur nos onerosos portando. et ad penitentiā expectādo deberem⁹ ei parcere, peccator em̄ quantum in se est multū grauat eum. qui ita diu ab eo portatur, vnde Isa. j. Laboraui sustinens, ⁊ Hiere. xv. Laboraui rogans. Ite xxviij. Vos estis mihi on⁹ ꝓijciā q̄ꝑpe vos. ¶ Passus est xp̄s ꝓ nobis omnibus. ⁊ maioribus et minoribus, vobis minorib⁹ relinquens exemplū vt seq̄mini vestigia eius. Sicut nos maiores iam seq̄mur. ¶ Et notandum ꝙ tripliciter solet aliquis aliquid sequi. Quandoq̄z vestigijs passuum quandoq̄z vestigijs odoris, quandoq̄z vestigijs sanguinis. ¶ Primo modo sequūtur christū incipientes qui cauent ab inimicitijs ꝓximi et instant opibus misericordie, Vniuerse em̄ vie domini misericordia ⁊ veritas. Mich. vlti. Indicabo tibi o homo quid sit bonum, ⁊ quid deus requirat a te, vtiq̄z facere iudicium et iusticiam et diligere misericordiā. Job. xxiiij. Vestigia ei⁹ secut⁹ est pes meus. ¶ Scdo modo sequuntur eum ꝓficientes quos iam incipit delectare odor exempli xp̄i et odor p̄mij eterni. Cant. j. In odore vngentoꝝ tuorum ⁊c. Gen. xxvij. Ecce odor filij mei sic̄ o. a. p. ij. ad Corinth. iij. Deo gratias qui odorem suum manifestat ꝑ nos in omni loco ⁊ beatus Joh. dixit. Odor tuus xp̄e ꝯcupiscentias in me excitauit eternas, hunc odorem multi non sentiunt Job. xi. Forsitan vestigia eius comp̄hendes. ¶ Tercio modo sequūtur xp̄m ꝑfecti qui desiderāt mori ꝓ christo sicut ꝓ eis xp̄c mortuus est, qui a carcere corpis cupiunt liberari Ro. vij. Infelix ego homo. quis me liberabit de corpe mortis hui⁹. Solebāt multi xp̄i vestigia sequi, sed hodie vestigia eius ꝓpt̄ aquas diuiciarum et deliciaꝝ multis nō apparent. In ps̄. In mari. v. t. et semite t. in aquis. m. ⁊ u. tua. nō ꝯgnoscentur.

Dominica. III. post festum pasche
Sermo. I. In ordine. 52.

Obsecro vos tanq̄m aduenas et peregrinos abstinere a carnalibus desiderijs. ¶ In epistola prime dominice post pascha instruxit ecclesia filios suos circa fidez, que de mundo isto victoriam habet. ¶ Sed qꝛ mundus pugnat contra filios dei quasi vtraq̄z manu. dextera scz ꝓspitatis, et sinistra aduersitat⁹. ¶ In epistola secūde dominice docuit eos vincere mundū. quantū ad aduersitatem, quasi tradens eis scutū quo se protegāt, scz christi passionē dicēs Christ⁹ passus ē ꝓ nobis. ⁊c. ¶ In epistola hodierna docet vincere quantū ad ꝓsperitatem dicens. (Obsecro vos tanq̄z aduenas ⁊c.) In quo verbo innuitur, triplex ratio quare a carnalib⁹ desiderijs sit abstinendum. ¶ Prima ratio est quia in mū

do isto positi sumus non ad viuendũ deli
cate/sed potius ad pẽitentiã agendã/Nõ
em̃ domin⁹ hominẽ de ꝑadyso eiecit. vt h̃
ꝑadysum faceret/sꝫ vt potius esset h̃ quasi
in exilio/sed multi nesciũt quare in exilio
isto positi sunt. Aug⁹/Nescimus quo fine
claudimur/in exilio isto/Posuit dñs ho-
minẽ in mundo q̃si in carcere in q̃ torque
atur/sꝫ tñ in quadã libertate vt agat peni
tentiã si voluerit. sꝫ in futuro q̃ penitẽtiã
nolũt h̃ agere/ponet in carcere infernali
vt velint nolint punient̃/et pena tali que
eis non ꝓderit/hec rõ insinuat̃ cum dicit̃
tanq̃ꝫ aduenas/Aduena em̃ d̃r qui venit
aliunde et nos in ꝑmis ꝑentibus nostris
de loco voluptatis venim⁹ ad locũ hui⁹
exilij. ¶ Scd̃a ratio est qꝛ ad locũ delici-
arum tendim⁹. scꝫ ad celũ vbi vere satiabi
mur delicijs/Dauid. Saciabor cũ appa-
ruerit glo. t./Fatu⁹ viator vult bibere ad
omnẽ aquã quã in via inuenit/ex quo ac-
cidit qñꝫ ꝙ infirmitatẽ ad mortẽ incurrit/
et cenã delicatam sibi ꝑatam amittit/qñꝫ
etiã cibos quos sumpserat cũ verecũdia
euomit. Eccl̃i. xxvi. Dicit̃ de tali viatore/
sitiens ad fontẽ os apiet et ab omi aqua
ꝓxima bibet/ꝛ ꝯtra omnẽ palũ sedebit/De
licie h⁹ mũdi se habẽt sic̃ vue mature aufe
rentes illis q̃ eis vtunt̃ vinũ eterne iocũ-
ditatis/Hec rõ innuit̃ cum dicit̃. ꝛ ꝑegri
nos/Peregrini em̃ sunt q̃ de loco ad locũ
tendunt/In ps̃. Aduena ego sum apd̃ te
ꝛ ꝑegrinus ꝛc̃. Heb. vlt̃. Nõ habem⁹ hic
manentẽ ciuitatẽ sꝫ futurã inq̃rimus/Vi
ri sancti scientes se inuitatos esse ad cenã
eternam i mane ꝑsentis vite parum come
dunt ¶ Tercia ratio est qꝛ ea que caro de
siderat noxia sunt anime. de quo subdit̃.
(Que militant aduersus aĩam) Gal̃. v.
Caro ꝯcupiscit aduersus spm̃/spũs autẽ
aduersus carnez/De hac materia req̃re su
per illud verbũ. Debitores sum⁹ nõ carni
vñ Seneca. Voluptates inter se vilissi-
mas ꝑcipue extirpa/que more latronum i
hoc nos amplectunt̃ vt iugulent. ¶ Et
notãdum ꝙ inter voluptates quas caro
desiderat specialit̃ timenda est voluptas
que ad peccatũ luxurie ꝑtinet/ꝛ ꝑcipue in
estiuo tempe/calido em̃ tempe infirmita-
tes valde abundant/vnd̃ de hoc peccato
spẽaliter notandũ est/ꝙ tribus de causis
debet homo abstinere ab hac voluptate.
¶ Prima qꝛ ip̃a est quasi inclusa inter duas
amaritudines/ꝑcedit em̃ amaritudo ap-
petitus et multarũ molestiaꝝ/que sunt in
ꝓcurando peccato/Seq̃tur etꝫ amaritu-
do pnĩe quedã/vñ Hiero⁹/Appetit⁹ for-
nicatiõis anxietas. sacietas vero peniten
tia/valde leccator est q̃ mel inter spinas
lingit/ꝛ nucleũ comedit sub amaritudine
corticis. sic valde intempat⁹ est quẽ nõ co
hibet ab hac voluptate ꝙ ꝑ amaritudinẽ
terminat̃/De hac materia require in tra-
ctatu de luxuria in ꝑncipio ¶ Scd̃o absti-
nendũ est ab hac voluptate qꝛ valde b̃uis
est/pena vero valde longa/momentaneũ
em̃ est qd̃ delectat eternum quod cruciat.
¶ Valde modica est esca qua dyabol⁹ capit
homies in hoc peccato/Ferrũ vero valde
magnũ qꝛ pena eterna/Quis piscis vmq̃ꝫ
ita viliter captus est sicut illi qui hac vo-
luptate capiunt̃/Cauet piscis hamum/si
hamus escam excedat./Eccs. ix. Sicut
pisces ꝯꝓhendunt̃ hamo. ꝛ aues capiunt̃
laqueo/sic capiuntur homies tempe malo
¶ Tercio deberent hoies abstinere ab hac
voluptate qꝛ valde vilis est/et valde care
constat/damno em̃ regni celestis emitur.
Berñ. ve ve ve/Vapor est ad modicũ pa
rens/qd̃ eterne felicitatꝫ aditum interclu-
dit/quod vniuersitatꝫ scientia fraudat/qd̃
summe ꝑuat dignitatꝫ honore/Qꝛ autem
hec voluptas vilis sit/innuit erubescẽtia
que est ibi/et vilitas mẽbroꝝ/quoꝝ est vo-
luptas/et inq̃natio corꝑis sequens eam ꝛ
fetor. De hys q̃ttuor req̃re in tractatu de
luxuria ꝑmo capl̃o. ¶ Et notandũ ꝙ qñ
anima sentit carnalia desideria que mili-
tant aduersus eam/anima etiã debet mi-
litare aduersus carnem eam disciplinãdo
vel aliam molestiam ei inferendo/De hoc
exemplũ habem⁹ in beato Benedicto. de
quo narrat Greg̃. in dyalogo ꝙ cum q̃dã
die sol⁹ esset. dyabol⁹ in specie merule vo-
lauit iuxta ip̃m ita vt manu capi posset/et
facto signo crucis euanuit/ꝛ statim maxi
ma carnis tentatio secuta est/Cepit enim
tantũ cogitare de quadã femina quã vide
rat/vt vix in eius pectore flãma se caper.
ita vt etiã heremũ egredi cogitaret/Sed
tandem ad se reuersus misit se nudũ inter
sentes ꝛ exijt vulnerat⁹. ꝛ cessauit tentatio

vt dicit Gregori⁹ ꝙ vulnere corpis sana
uit vulnus mentis. ¶ Item legitur in vitas
patrũ/ ꝙ abbas Zenon cum iret ad pale-
stinam vidẽs cucumeres ꝯcupiuit/ sꝫ ipse
sibi cogitatione sua respondit ꝙ esset fur-
tum/ vnde dixit/ Fures suspendunt̃ pati-
bulo/ ꝓbabo vtrum possim illã penam su
stinere que illis debetur/ et per q̃nqꝫ dies
fixit corp⁹ suũ in estu ad solem. et tũc dix-
it/ Cum nõ possum sustinere tormentum/
non optet me facere furtum/ sed magis vi
uere de labore manuũ meaꝝ. ¶ Item legit̃
in vitas patrũ/ ꝙ mulier quedã dixit iuue-
nibus quibusdã de solitario deuotissimo/
quid vultis mihi dare et ego deijciam so
litarium illum/ At illi ꝯstituerunt p̃cium
ei/ que egressa venit in cellam vespere q̃si
errans/ et cum ploraret et ꝯq̃reretur ꝙ a
bestijs esset deuoranda et ꝙ illuc venisset
errando/ ipse tandem misertus eius rece-
pit eam in cellam suam/ Cepit aũt dyabo
lus inflammare cor eius ad libidinem/ qd̃
cum senex sentiret dixit. sibi ipsi/ qui talia
agunt ibunt in tormentũ/ vide ergo si pos
sis sustinere eternum ignem/ et mittebat
omnes digitos sigillatim in lucernam qd̃
tamen vix sentiebat ꝓpter ardorem ꝯcupi
scentie/ et ita fecit vsqꝫ ad mane/ et illa vi-
dens quid faciebat effecta est quasi lapis
p̃ timore/ mane facto venerunt iuuenes q̃
bus ille narrauit qd̃ factum essꝫ ostendẽs
digitos/ ⁊ cum senex crederet eam dormi
re inuenerũt eam mortuã p̃ timore/ ⁊ acta
oratione suscitauit eam.

¶ De eodem. Sermo. II.

¶ In ordine. 53.

Obsecro vos tan
q̃m aduenas ⁊ pegrinos ꝛc. ¶ Tria
sunt que caro desiderat/ in quib⁹ carni cõ
sentire non debemus/ Primum est ociosi
tas/ scd̃m rerum varietas/ tercium est reꝝ
suauitas. ¶ In p̃mo carni consentire nõ de
bemus/ qꝛ qui sectatur ocium stultissimus
est. vt legitur Prouer. xij/ ⁊ Ecc̃i. 33. Ser
uo maliuolo tortura ⁊ compedes/ mitte
eum in opatõem ne vacet/ Multã em̃ ma
liciam docuit ociositas/ De hac materia
req̃re in tractatu de accidia in capitulo d̃
ociositate. ¶ Circa scd̃m etiã nõ debem⁹
ꝯsentire carni vt curiose circa rerum vari
etates agamus/ qꝛ potius anima hoc mõ
magis famelica efficitur/ q̃m saciet̃/ Aug⁹
Anima delectatõis auida postq̃m ab vni
tate recessit/ cum rerũ qualitate satiari nõ
possit. rerum varietate satiari desiderat/ sꝫ
laborat in uanum/ qꝛ non satiatur oculus
visu nec auris auditu impletur/ vt legitur
Ecc̃i. j. ¶ In tercio etiam nõ est ꝯsentien
dum ei/ suauitas em̃ ꝓhibita quasi vene-
num est/ Eccs. viij. Inueni amariorẽ mor
te mulierẽ/ Mulier ista intelligitur suaui
tas ꝓhibita/ que est quasi dulce venenum
que aiam occidit. ¶ Item notandum ꝙ
filius dei quasi pegrin⁹ in mnudo isto fuit
⁊ viator/ non hñs ꝓpriam domũ/ Math. 8
Vulpes foueas hñt/ et volucres celi ni-
dos. filius ãt homis nõ habet vbi caput
suũ reclinet/ Hiere. xiiij/ Quare q̃si colo-
nus futur⁹ es in terra et quasi viator de-
clinans ad manendũ/ vñ etiã in via nasci
voluit Luce. ij./ Et in specie pgrini appa-
ruit. Luc̃. xxiiij/ Habuit aũt humanã na
turam ꝓ pera in qua fuit p̃cium nostre re-
demptõis/ ꝓ baculo vero habuit crucem/
Gen̄. xxxiij. In baculo meo transiui iorda
nem istum ꝛc̃/ In baculo crucis transiuit
xp̃c torrentem mortis/ ⁊ sicut ipse se habu
it in mundo isto vt pegrinus/ ita vult vt
sui in mũdo isto reputeut se pegrinos/ ad
Hebreb. xi. Fide demoratus est abraam
in terra ꝓmissiõis tanq̃m in aliena/ in ca-
sulis habitando cũ Isaac et Jacob cohe
redibus repromissiõꝫ eiusdeꝫ/ expectabat
em̃ fundamenta habentẽ ciuitatẽ. et post
in eodem capitulo/ Confitẽtes em̃ om̃es
quia pegrini et hospites sunt sup terram
p̃ma Coꝝ. xv. Qualis celestis tales et ce
lestes/ Deutro. x. Amat pegrinum/ ⁊ dat
ei victum atqꝫ vestitũ/ nam et ipsi pegrini
fuistis/ Justi ergo more pegrinoꝝ ꝓ pera
debent habere fidem veram/ vel viuam
¶ In hac pera habet quidq̃d sibi necessa
rium est/ habet em̃ in ea deum. qꝛ ꝑ fidem
habitat christus in cordibus nostris/
Eph̃. iij/ Aug⁹. Aurum hñs in archa di-
ues est/ deum habens in ꝯscientia sua di-
ues non est/ ꝯiunge aurum ⁊ deũ archam
et ꝯscientiam/ ꝓ baculo vero debent habe
re spem qua se qui hic baculo sustentatur.
non cadat nec fatigetur. In ps̃. Non de
relinquet oẽs qui sperant in eo/ et iterum.

Sperans in domino non infirmabor/et Isa. xl/Qui spant in domio mutabūt fortitudinem/ꝛ subdit/current ꝛ non laborabunt/ambulabūt ꝛ nō deficiēt ¶ Itē viri sancti nō debent se supfluis onerare/peregrino sufficit vt hēat que vie sue necessaria sunt/Ad hoc monemur. j. Thy. vi/habentes alimenta et quibus tegamur hys ꝯtenti sim⁹ ¶ Item cum indigenis non debent litigare. i. cum mundanis/sꝫ irrisiōes et alia mala ab eis illata patienter sustinere. Job. xij. Deridetur iusti simplicitas/ꝛ Sap. v/Dicunt mali qui sunt in inferno de bonis/hy sunt quos aliqñ habuim⁹ in derisum ꝛc. ¶ Item societatē bonā debēt eligere Prouer. xiij/Qui cū sapientib⁹ graditur sapiens erit/amicus stultoꝝ similis illis efficit ¶ Item que mundus tractat vl' tradit eis/reputare nō debēt dona quasi gratis data/Districte em̄ in exitu cū eis ꝯputabit sicut et hospes solet facere Job xix. Scitote esse iudiciū ¶ Item ꝑ gratia hospitis sui scꝫ mundi nō debent multū expendere/qꝛ vel gratiā hospitis nō habebūt vel cito amittent/Cito em̄ obliuioni tradent/vnd Ecci. xxix. dr de hospite/hospitabit et pascet et potabit ingtos/et adhuc amara audiet ¶ Item in mūdanis ꝯfidere nō debent sic de pegrināte dr/Ecci. xxix. vbi hospitat nō fiducialit aget ¶ Itē nō debent ꝑ necessarijs viam padysi deserere/sꝫ recta via incedere/iuxta illd Nūe. xx. Via publica gradiemur/nō declinabimus ad dexterā vel ad sinistram ¶ Item licet in via sint corpore/in patria tamē debent esse mēte. toto desiderio et toto labore ad eam tendere/stultus em̄ viator est/q̄ i itinere amena prata ꝯspiciēs obliuiscit quo tendebat/Ecci. xxix/Transi hospes orna mensā/et q̄ in manu habes ciba ceteros. ꝛc. Greg/Electꝫ suis dñs iter asperū facit ne delectent in via. ꝛ obliuiscant eoꝝ q̄ sunt in patria/libenter debent suscipe. si inueniāt aliquē qui eos portet et iuuet/vt fit qñ eccl'a facit remissiōes/qñqꝫ enim breui tempe facit tunc hō decē dietas vel ampli⁹ pegrinatōꝫ sue ¶ In via vero mala libenter debēt pedib⁹ inniti/qd faciūt ṽe obediētes q̄ alienum sensum ꝛ voluntatē etiā in piculosis volunt sequi/Si vis ampli⁹ de hys q̄ ad amatores ptinent/Reqre in sermōe illo. Videte fratres qūo caute ambuletꝫ ¶ Seqtur (ꝯuersatōem vestrā inter gētes habētes bonam ꝛc) Mat. v. Sic luceat lux vestra coram homibus ꝛc. ¶ Et notandū. q̄ sunt q̄dam q̄ nō credūt q̄ sit aliquis q̄ inter malos possit bñ viuere/hy deberēt attendē q̄ pulcri flores vt rosa et lylium inter spinas crescūt/Cañ. ij/Sicut lylium inter spinas ꝛc./Crescūt et grana cum paleis/et fruct⁹ in arborib⁹ cum folijs ¶ Preterea videmus amicissimos dei inter malos bñ vixisse/vt Abraam/Loth/Job/ꝛ Thobiā/Pret'ea q̄ inter malos hoies bene viuūt magnā ꝯfusionē dyabolo ꝛ exercitui ei⁹ faciūt qñ (cum ipi soli sint) ab eis vinci nō pñt ¶ Isti faciunt in exercitu dyaboli sicut fecerūt tres viri fortes. Dauid i exercitu phylisteoꝝ/de q̄bus legit. ij. Regū. xxiij. Irrupunt g̊ tres fortes castra phylistinoꝝ ꝛc ¶ Sicuti candela pulcrius lucet in tenebris/et stelle in nocte sic tales magis placēt deo qꝛ boni sunt inter malos. vñ Phyl'. ij. Inter quos lucetis sic lumiaria in meridie. ꝛc. ꝛ Apoc. ij. Scio vbi habitas vbi sedes est sathane. ¶ Et notandū q̄ ad hoc q̄ aliq̄s bñ se habeat int' malos. Quinqꝫ sunt necessaria ¶ Primo vt neminē suo malo exemplo corrūpat/in quo multi multū peccant q̄ infirmos scandalizant/non attendentes illud Math. xviij. Qui scandalizauerit vnum ex mimis istis pusillis q̄ in me credunt/ex. ei. vt sus. mo. asi. incol. ei⁹. ꝛ dem. in ꝑ. ma. ꝛ post/Ve illi ꝑ quē scandalum venit ¶ Sunt aliq̄ dyabolici q̄ si viderint aliquē impacientē ꝓuocant eū ad iram qñqꝫ vsqꝫ ad negandū et blasphemandū deum/nō ꝑcentes neqꝫ morti fratris sui neqꝫ di ꝯtumelie/ꝛ qui debuerūt ignē extinguere in domo fratris sui succendūt/Si incendissent vnā domū de palea/se valde peccasse reputarēt/Qui ṽo ꝯbusserūt fratres suos. se innocētes reputant/Si q̄s malū dixerit de aliquo ipsi hoc ei referunt. non attendentes illud ꝓuer. vi. Sex sunt que odit dñs et septimū detestat aīa ei⁹/ꝛ illd septimū est semiare int' fratres discordiā/ ¶ A bono etiā debet hō cauere/ne frēm suū scandalizet. vñ. j. Coꝝ. viij/Si esca scandalizat fratrē meū/nō manducabo carnē in eternū/cū magno horrore deberet hō

comedere piculum ꝛ sanguinē fratris sui. .ij. Reg. xxiij. ait dauid/ Nō sanguinē istorū hominū q̄ pfecti sunt/ ꝛ aiax eoꝝ piculū bibam/ noluit ḡ bibere. ¶ Scō necessariū est vt caueat ne ab illo corrumpat/ qz vtrūq; ꝛ corrumpe ꝛ corrūpi vicīū est/ ¶ In hoc q̄dem multi erant. querentes festucā vñ sibi eruant oculū/ si vidēt aliq̄ malū volunt illud imitari/ inter sana eligentes putridū vt inde se pascant/ qū em̄ deberēt se pascere bono pascūt se malo/ in ps̄/ Noli emulari in malignātib⁹/ neq; zela. faciētes iniq̄tatē. ¶ Terciū est vt nemini malū inferat Tho. iij./ Nō tibi oderis malū fieri/ videtu ne aliq̄n alteri facias/ Seneca. Ridiculū est odio nocētis innocētiā pdere. ¶ Quarto vt malū illatū ab alio patiēter ferat. puer. xxiij./ Qui patiens est m̄lta gubernat sapia. Aug⁹. Vis. ne tibi noceat inimic⁹? disce diligere inimicū/ Quito. necessariū est vt iusticiā esuriat tam i se q̄z in alīs/ q̄ psistit in declinando a malo et faciendo bonū/ vt scz vehemēter desiōret vt homies a pcō caueant ꝛ bona agant. Matth. v./ Beati q̄ esuriunt ꝛ sitiunt iusticiā q̄m ipsi saturabunt. ¶ Sequtur (est voluntas dei/ vt bn̄ faciētes obmutescere facias imprudentiū hominū ignorantiā) Si vis de hoc loqui requre in penultia dominica de illis in q̄bus est volūtas dei et bn̄placitū (Fraternitatē diligite ꝛc) De hoc sermo posset fieri/ cū quis loq̄tur de fraternitate. ¶ Nota inter fideles triplicē esse fraternitatē/ ¶ Prima est natural que fit ex vno p̄mo patre ꝛ p̄ma matre/ voluit dn̄s oēs hoies facere simul sicut fecit omēs angelos simul/ imo voluit oēs br̄e vnū p̄rem ꝛ vnā matrē/ vt tanq̄z fratres se amarent. Malach. v. Nunq̄d nō vn⁹ pater est oīm nr̄m/ et subdit/ q̄re ergo despicit vn⁹ q̄sq; nostrū frēm suū/ Scda fraternitas est fraternitas gr̄ē q̄ est inter eos qui p̄ sacramentū baptūmi ex deo p̄re et eccl̄ia matre nati sunt/ ꝓpter quā fraternitatē multū deberēt se fideles amare/ cū rōne fraternitatꝭ illius p̄tineat ad eos p̄dinidere celestē hereditatem. ¶ Tercia aūt fraternitas est quedā spūalis societas/ q̄ est inter fideles que q̄nq; p̄petua est. vt in religiosis/ q̄nq; ꝓ ad tēp⁹ est vt in secularib⁹ q̄ ꝓfraternitatē aliq̄m faciunt/ puer. xxiij./ ¶ Vir amicabilis magis erit ad societatē q̄m fraterni. ¶ Et nota q̄ fraternitas ad multa valet homi q̄ debito mō est in ea/ ¶ Primo ad hoc vt nō ita defacili cadat in pctm/ puer. xxiij. Qui adiuuatur a frē quasi ciuitas munita. ¶ Scō ad hoc vt si ceciderit resurgat/ Eccs. 4. Ve soli q̄ si ceciderit nō habet subleuantē ¶ Tercio ad hoc vt facilius impetret a deo q̄ sibi necessariū ē/ Difficile em̄ est preces multoꝝ nō exaudiri./ Matth. xviij/ Dico vobis q̄z si duo ex vobis psenserint/ de oi re sup terram quācūq; petierint fiet illis a p̄re meo q̄ in celis ē/ Ubi em̄ duo vel tres ꝓgregati fuerint in nomine meo/ ibi. ego sum in medio eorum. ¶ Quarto ad hoc vt facili⁹ dilect. sunt em̄ bona que ipsi faciūt eis ꝓmunia/ et p modico q̄ ipse facit partem suam habet in omnib⁹ bonis que ibi fiunt/ vt in ps̄/ Ecce q̄m bonum et q̄m iocundum habitare fratres in vnū/ q̄ dicit quādo bonum deferendum est ad vtilitatem. ¶ Quinto vt cum mortuus fuerit in se metipso/ viuat in ꝓfratrib⁹ suis qui m̄lta expenia ei mittent in purgatoriū/ Sed ve illis q̄ fratres suos ardentes in igne purgatoriū defraudant ab eis que eis debeāt ¶ Ecōtrario bti sunt illi qui eis subueniūt. In psalmo. Beatus qui intelligit sup egenum et paupem ꝛc/ sunt tamen quedā peccata que impediūt ne aliquis ꝓfratri suo debito modo subueniat/ ¶ Primum est superbia. Superbus enim nescit esse frater sed vult esse dominus/ vult enim vt melius sibi fiat q̄m alīs/ Scōm est rapina. raptores em̄ frēs sunt demonū nō hoim/ Fraternitas eoꝝ talis est q̄lis cayn q̄ frēm suū occidit Eccī. xxxiij. Qui aufert in sudore panē/ q̄si q̄ occidit primū suum/ Aliud est pctm̄ odiū q̄ hꝫ odiū ad aliū fratē cayn nō hoim/ Eccī. xxiij. Que cōicatio bois sancti ad canē/ Aliud ē detractio. detractor em̄ frat est serpentū nō hoim. Eccī. x/ Quō si mordeat serpēs in silentio nihil min⁹ habet q̄ occulte detrahit. ¶ Circa fraternitatē ꝙo ab incautis iuramentis valde cauendum esset/ meli⁹ em̄ esset in ꝓfraternitate non esse q̄m ibi piuriū incurrere/ vel ꝓfratrib⁹ suis iniuriā facere/ ve illi qui vbi debuit pctā sua dimittere auget ea/ Item. ve illi qui vbi debuit q̄rere vtilitatē anie sue/ querit vtilitatem carnis misere/.

¶ Dominica .IIII. post festum pasche
¶ Sermo .54.

Omne datū optimū ⁊ omne donum pfectum/ desursum est descendēs a patre luminū ⁊c.) Duo sūt necessaria hys q̄ denouo ad deum ꝯuersi sunt/ Primo vt a lapsu in peccatū caueant./ Habent em̄ multas impugnatiōes. Ecc̄i. ij. Fili accedens ad seruitutem dei. sta in iusticia et timore/ ⁊ p̄para animā tuam ad tentationē. Joh. viij Ecce iam sanus factus es/ iam noli amplus peccare. ne deterius tibi aliquid cōtingat/ Secundo vt in adq̄sitōne boni ꝓficiant/ habent em̄ inchoatōem boni/ et ꝓficiendo tendere debēt ad ꝓfectōnē. Prouer. iiij. Semita iustorum quasi lux splendens/ ꝓcedit et crescit vsq; ad pfectum diem. ¶ Circa hec duo instruit ecclesia filios suos in quinq; dominicis/ que sunt a pascha vsq; ad ascensionem domini/ In tribus p̄mis circa p̄mū/ In duab⁹ vltimis circa scd̄m/ Ad cauendum lapsum in peccatum spēaliter valent fides. pacientia. et abstinētia/ ꝑ hoc em̄ triumphat̄ de mūdo isto/ Fides circa quā instruimur ī p̄ma dominica est oculus dexter/ sine quo homo inutilis est ad spūalem pugnam. hic est oculus quē coruus infernalis conatur eruere/ quando venit ad cadauer ad peccatorem. j. Regū. xi. In hoc feriam vobiscum fedus ait naas/ vt eruam omniū vr̄m oculos dextros. ¶ Paciētia circa quā instruimur in secūda dominica. pueros illesos ab igne tribulatiōis custodit/ sicut pueri in fornace babilonica ab igne seruati sūt. Daniel. iij. ¶ Abstinentia ad quā monemur in tercia dominica custodit ꝑuulos in populo dei/ ne a pharaone infernali in aquis diuiciaꝝ vel deliciarum submergātur/ sicut legitur Exod. j. Precepit pharao de filijs israel dicens/ Quidquid masculini sexus natum fuerit. in flumen ꝓijcite. ¶ Ad ꝓficiendū vero in adquisitione boni/ Primo necessarium est agnoscerē: vnde sit omne bonum/ vt querētes bonū vbi est. inueniam⁹ illud/ Math. vij. Querite et inuenietis/ ⁊ circa hoc instruimur ī p̄ncipio hodierne epistole/ cum dicitur. (Omne datum optimū ⁊c.) Bern̄/ In cassum quis laborat in adquisitione virtutū/ si aliunde eas querēdas putat/ q̄m a dño virtutum/ Secūdo necessaria est doctrina. q̄ ostendit qua via est ꝓficiscendū/ circa quod instruimur in epistola hodierna cū dicit̄ (sit omnis homo velox ad audiendum/ Terciū vero est bona operatio circa quod instruimur in sequēti domica in epistola/ cum dicit̄. Estote factores v̄bi ⁊c. ¶ Vltimū est diligēs ꝯseruatio boni adquisiti/ circa quod instruimur in eadem epl̄a cum dicit̄/ Et ꝑmanserunt in ea ⁊c/ ⁊ post (Si quis putat se religiosum esse ⁊c) Custodia em̄ oris est custodia hominis/ sicut custodia porte. est custodia ciuitatis/ Prouer. Qui custodit os suum custodit aiam suam/ De hys tribus vltimis/ dicit Bern̄ Virtus vult cum humilitate doceri/ cum labore queri/ cuꝫ amore haberi/ nec aliter doceri vel queri vel haberi potest/ Cum humilitate addiscit ille/ q̄ intelligit se doctrinā illā intelligere. et sibi eam applicat. vt s̄m eam se regat/ superbe addiscit qui non cogitat nisi quomō alij eam tam cito effundat/ post necessarius est labor inquerendo quia absq; labore graui nō possunt magna parari. Sapiens/ Nihil magnum natura cito effici voluit/ preposuitq; vnicuiq; pulcro operi difficultatem/ cū amore etiam seruanda sunt bona adquisita/ sunt aliqui qui nō amant puritatem ꝯscientie sue donec eā amiserint/ tūc cū mlt̄ꝫ lacrimis et orationib⁹ et verecundia confessionis volunt recuperare eam/ et q̄n reparauerint nō timēt amittere immo se exponunt periculis. ¶ Ad ista septem deberent doctores ecclesie monere populum/ tempore isto et populus ad eadem deberet conari. ¶ Circa p̄mum vero quod in hodierna epistola docemur Notandū est/ q̄ dominus volens nos habere faciē cordis sursum sicut et faciem corporis/ meliora bona corporalia voluit de sursum descendere/ vt calorem. et lucem. pluuiam et rorem a quibus terra habet bonitatem/ et fecunditatē suā/ Sic etiā bonoꝝ spūaliū donationē ad manum suam retinuit/ scilicet donationē gr̄e et glorie/ In ps̄/ Gr̄am et gloriā dabit dn̄s/ ⁊ hoc est quod dicit̄. (Omne datū optimū ⁊ om̄e donū pfe. ⁊c) ¶ Datum optimū est gratia/ ad Heb. xiiij.

Optimū est gratia stabilire cor/ donum p
fectum/ gloria. j. Cor. xiij/ Cum venerit
qd̄ pfectum est/ euacuabitur qd̄ ex pte est.
¶ Et possum⁹ distinguere tria genera bo
nor̄ que a deo dantur in p̄senti/ Quedā
que dn̄r bona simpl'r que ꝯmunia sunt no
bis ⁊ brutis/ vt est fortitudo corpis ⁊ pul
critudo/ et ea que ptinent ad ornatum vel
sustentatōem corpis et ꝓtectōem/ Bona
meliora sunt aīe que tn̄ aīam nō reddunt
ex nccitate bonā/ que sunt ꝯmunia bonis
et malis. vt scientia et similia/ bona v̄o op
tima sunt q̄ soli boni possunt habere/ q̄ nō
solum sunt bona/ sz etiam sunt dona eor̄
a quib⁹ hn̄t vt gr̄a gratum faciens/ Vel
bona simplicit' sunt bona fortune/ melio-
ra bona nature/ optima. bona gratie/ pfe-
cta bona glorie/ Et hec omīa descendunt
a patre luminū. id ē a v̄o sole a quo omne
opus luminosum/ Q: bona fortune a deo
sint nō videntur credere diuites/ qui tāto
minus volūt ei seruire quāto sunt ditiores/
Si em̄ v̄e diuicias crederēt se tenere a d̄o/
ꝯgnoscere possent eos tantomag' obliga
tos esse ad seruiendū deo/ q̄nto maius est
illud qd̄ tenent ab eo/ Bona etiā nature
nō videntur quidā credere se tenere ab eo/
sicut illi qui nō credunt ꝙ debeāt seruire
deo/ vel qr sunt nobiles/ vel qr iuuenes q̄si
iuuenturē ⁊ nobilitatem a dyabolo tene-
rent/ ꝓpter qd̄ de illis deberēt censum d̄o/
gratiā etiā non videntur quidam credere
esse a deo/ qui scz p̄sumūt ꝙ ad voluntatē
suam eam habebūt/ nec optimū donū dei
vident' eam reputare q̄ ꝓ terrenis bonis.
que sunt bona infima eam a se abijciunt/
gloriā etiā nō videntur reputare donum
pfectum/ qui corda sua ab īmundicia expe
dire nolunt/ vt celestis glorie fiant capa-
cia. ¶ Sequitur (apud quē non est trans
mutatio ꝛc.) Ostendit' in hys verbis opti
mus esse ille a quo est omne datum opti-
mū/ Optimi em̄ est optima adducere/ sic̄
dicit beat⁹ Dyonisi⁹/ ⁊ ostendit' triplicit'
eius magna bonitas/ Primo ꝑ hoc ꝙ est
bonitas maliciam non ꝯpatiens/ de quo
ibi (apud quem non est transmutatio) nō
est quo imisceat malignitas vbi totum oc
cupat bonitas/ Secundo ꝑ hoc ꝙ est bo-
nitas sola bona influens. de quo ibi (nec
vicissitudinis obumbratio) Interli. vbi
est vicissitudo. ibi et bona et mala/ sed ipse
sola bona dat. ¶ Et notandū ꝙ mala cul
pe non st' ab eo q̄ obumbrant sed malū pe
ne est ab eo/ illud em̄ nō obumbrat sed po
tius illumiat/ Greg. Oculos quos culpa
claudit pena aperit/ Isa. 38. Tantūmodo
sola vexatio dabit intellectum auditui/
¶ Mala pene probant' non esse mala/ eo ꝙ
sunt a summo bono. scz a deo/ et fuerunt ī
summo bono. i. filio dei homīe facto/ ⁊ du
cunt ad summū bonū scz deum/ mala em̄
que nos hic p̄munt/ ad deum ire cōpellūt
vt dicit Greg. ¶ Tercio ostendit' magna d̄i
bonitas ꝑ hoc ꝙ est ad influendum bona
sua ex se sufficiens/ bonitate alia ad hoc
non indigēs/ Non talis est bonitas ama
torum hui⁹ mundi qui nihil gratis volūt
facere/ Deus vero gratis ex sua bona vo
luntate omīa facit/ ⁊ nō ꝓ aliqua sua vtili
tate. hoc terciū notat' ibi (Voluntarie ge-
nuit nos ꝛc. vt simus initium aliquod
creature eius.) Alius translator dicit vt
simus p̄mitie creaturar̄ eius/ homīes sūt
p̄micie. i. p̄ncipatum obtinent inter crea-
turas inferiores/ Apl'i etiam q̄dam p̄mi-
tie fuerūt in tempe gratie/ qui xp̄i p̄mo ad
heserunt. ¶ Seq̄tur (sit omīs homo ve-
lox ad audiendū. ꝛc.) Hic monent' fideles
ad docilitatem que in tribus cōsistit/ Pri
mo in hoc vt homo verbum dei libenter
audiat/ de quo ibi. Sit omīs homo ꝛc/ ⁊
illud est q̄si initium omniū bonor̄/ Sap.
vij. Initium sapientie verissima discipli-
ne ꝯcupiscentia/ Sunt qui vellent sapiē-
tes fieri sed nesciūt a quo incipiāt/ ꝓpter
quod sapientes nō fiunt/ quia nec fieri in
cipiunt/ Debent aūt incipe ad hoc vt v̄bū
dei libenter audirēt/ Bern. Nullum adeo
signū p̄destinatōis certū est/ vt libent' au-
dire verbū dei. Ecc̄i. vi/ Si dilexeris au
dire sapiens eris/ lingua breuis breuitate
leuis leuitate mouetur/ labil' atq; loquax
garrulitate nocet/ Secundo in māsueta
susceptione verbi dei/ hec mansuetudo in
hoc attēdit'/ vt v̄bū dei in corde carneo et
nō duro ⁊ lapideo recipiat'/ Ecc̄i. iij/ Cor
dur̄ male hēbit ī nouissimo/ d̄ hac māsue-
tudine tangit' ibi. (In māsuetudie suscipi
te.) Tercio in hoc vt verbum cordi ꝑ fir-
mam memoriam infigatur de quo ibi (In
situm verbum) ¶ Et notandū ꝙ triplici

ter ostendit nobis/q homo patior debeat esse ad audiendum qm ad loquendum./

¶ Primo p hoc q auditus in pluribꝰ est qm loquela/ Auditus em ē in habētibus rationē z in non habentibꝰ/loquela vero est in solis habētibꝰ rationē. in quo innuit. q cum discretōne magna loquendum sit.

¶ Scdo in hoc q lingua naturaliter est inclusa/cum aures in aperto z aperte sint/

¶ Tercio p hoc q hēmꝰ duas aures cū vnicū os habeamꝰ/ Si vis loq de peccato oris. Require de hoc in tractatu de lingua.

¶ Item notandū q parati debemꝰ esse ad audiendum tria/scz diuinam legem quia qui declinat aurem suā ne audiat legem oratio eius erit execrabilis/ Prouer. xxviij/

¶ Prelatoꝝ iussionem. Matth. x. Qui vos audit me audit/qui vos spernit me spnit/

¶ Paupm clamorē/vñ puer. xxi. Qui obturat aures suas ad clamorem paupis/clamabit et ipse nō exaudietur (Sequitur (Tardus aūt ad loqndū) Seneca/ Tardiloquū esse te iubeo/et ꝑpe erit tibi dñs. Jaco. Monens fideles ad auditum que est ꝓma porta et quasi exterior porta salutis/monet etiā ad tarditatem in loquēdo et irascendo ne bona que p portam auditus introducunt indiscreta loquela effundat vel ignis ire consumat./ Berñ/ Lenis res sermo sz grauiter vulnerat/aptissimū euacuandis mentibꝰ instrumētū./ Jōo ōr Eccī. xxviij. Ori tuo facito hostia./ Eccī. vij. Ira in sinu stulti requiescit/ vere stultus est qui ignem ire in sinu suo ꝓmittit q escere/quē constat bona que ibi erant cōsumere. (Sequitur (ira em viri iusticiā dei non operatur). ¶ Primo ꝓpter hoc qz iusticia dei cum tranqllitate omia iudicat/sed ira pcedit cum pturbatione. ¶ Scdo qz iusticia dei semp habet secum misericordiā/ sed ira viri victoriā et vindictam./ Finis em ire victoria sicut dicit Sapiēs. xxviij Ira nō habet misericordiā. (Sequitur (ꝓpter quod abiicientes zc.) Sicut spine ab agro abiciunt ante susceptionē semis/ sic a corde vicia anteqz sermo dei possit ibi inseri/vñ Hiere. 4. Nouate vobis nouale/et nolite serere super spinas/ Donemur autem ad abiciendū imundicias quātū ad peccata carnalia/et abūdantiā malicie quantū ad ꝓximi iniuriam/ vtraqz em abiicere debemꝰ sine dilatiōe/sicut sine dilatione abiiceremꝰ ignem si haberemꝰ in sinu nostro/peccatum carnis ignis dicit Job. xxxi. vbi sic legitur/ Ignis ē vsqz ad ꝓsumptionē deuorās et omnia eradicās genimina/ De malicia vero dicit Augusti. ¶ Sic putato maliciam esse quasi ignē/malicia tua. vt alteri non noceat fieri potest/ q autem tibi non noceat fieri non potest. Berñ/ Abscondi ignem in sinu meo. z exusto iam latere nudatis visceribus iam sanie effluente/adhuc ꝓsulendum est an excutiam illum./ Qui aliter non posset abiicere a se peccatū potius deberet illud abiicere a se cum oculo vno vel manu vna qm retineret illud Matth v/ Si oculꝰ tu⁹ scandalizet te/erue eum et ꝓice abs te zc.

(Sequitur (in mansuetudine suscipite insitum verbum. et pōt zc.) ¶ Notandū est q sicut dicit Innocē. sup illō Joh. viij Sermo meꝰ non capit in vobis/Sermo dei est. vt hamus qui capit dum capitur. ideo necesse est coꝝ mansuetum esse. suaue. scz et tenerum. vt verbum dei ibi possit infigi./ Coꝝ enim lapideum non hoc sustineret. In hoc vero q dicit insitum innuit. vtilitas ꝓbi in hoie/sicut em ramuncul⁹ q truncō agresti inseritur totū truncū operi facit ꝑm naturā suā/ et cū ꝓpus nō ferret nisi fructꝰ agrestes solis porcis vtiles/postea fert fructꝰ hoibꝰ delectabiles/sic hō q ante susceptōem ꝓbi dei erat inutilis. faciens opa q̄bus porci infernales pascebant/ post susceptōm ꝓbi dei est arbor fructū ferens gratū deo z hoibus z angelis./ Verbū dei potens est saluare aias et in ꝑsenti z in futuro/ In ꝑsenti a morte culpe/ vñ i pō. In corde meo abscōdi elo. t. vt ñ pec. t./ In futuro a morte gehēne Jo viij/ Amē amē dico voꝭ si qs ꝑmonē meū ꝑuaserit zc/ morte nō videbit in eternū.

(Dominica. V. post festū pasche

Sermo. lv.

Estote factores verbi et nō auditores tm fallentes vos metipsos) In epla hodierna inuitantur fideles ad q̄ttuor/ Primo ad obedientiam cum dicitur. Estote factores zc

¶ Secundo ad lingue custodiā cum dicitur. Si quis putat se religiosum esse. zc.

Tercō ad misericordiā ibi. Religio mōa. Quarto ad innocentiā siue mundiciā ibi. Et se imaculatū ꝛc. ¶ Circā pmū vero notandum q̄ sunt quida qui verbum dei nec audiunt nec faciūt/et sunt aliqui qui audiunt et non faciunt/et iterū sunt aliqui qui audiunt libenter et faciūt/De pmis ꝓstat q̄ ipsi sunt aperte dyaboli.p illud Joh.8. Qui est ex deo verba dei audit/propterea vos nō auditis quia ex deo nō estis/Satis videtur q̄ aliqs non sit domin⁹ castri alicui⁹ quādo ei volēti ingredi porta claditur/porta p quā domi⁹ vult intrare ad cor hominis est auditus verbi dei/Ūñ qui auditum ei negat quasi portam ei claudit/ne domin⁹ cor eius ingrediat/Satis etz videtur q̄ aliquis non sit de familia alic⁹/quādo mandatū eius etiā non vult audire/quomō illud implebit si audire ptemnit.cū omnia membra hominis sint xpi/ꝛ qz ab eo creata/ꝛ quia ab eo redempta/mirū est quō in aliquib⁹ neq̄ vnum membrū habet/aurē scz.ad recipiendū verbū vite ꝛ salutis habēt eas clausas. ¶ De illis vero q̄ verbū dei audiunt et ñ faciunt/constat q̄ ipsi semetipos decipiūt.sicut dicit in verbo ꝓposito/sicut aliqs seipm decipet si ab egritudine quā haberz ex solo auditu medici se crederet curari/vel si quis ex solo aspectu speculi crederet deformitatē a se removeri/Speculū em̄ in q̄ deformitates debem⁹ videre est sacra scriptura/de hoc speculo dicit Exo.38. Fecit em̄ labrū eneum cū basi sua/de speculis mulierz/Berñ. Specula sunt dei p̄cepta/in quib⁹ sancte anime semp aspiciunt.et si que in eis sunt feditates deprehendūt/Et in epla bodierna similiter dicit. Q: qui auditor est legis ꝛ nō factor/assimilabit viro cōsiderāti vultū natiuitatis sue in speculo/tales maledicti sunt.iuxta illud. Deutro.xxvij. Maledictus qui non pmanet in sermonib⁹ legis/nec eos opere pficit/Talis qui ꝑmonē dī qnē nouit nō implet/aduersariū suum secum ad iudicē ducit/qui eum tradet cruciandum iudici. Math.v. Esto consentiens cū aduersario tuo cito cum es in via cum eo/ne forte tradat te aduersari⁹ tuus iudici.ꝛ iudex tradat te ministro/et in carcerem mittaris/Amen dico tibi.non exibis inde donec reddas nouissimum quadrantem/De illis qui verba dei audiunt ꝛ non faciunt.dicit Ezech.xxxiij. Audiunt sermones tuos/et nō faciūt eos/quia in canticis oris sui vertunt illos.et auaricia suam seqtur cor eorum/et est eis q̄si carmē musicū quod suaui dulciq̄ sono canitur/Illi vero qui verba dei audiunt et faciūt beati sunt.iuxta illud Luce.xj/Beati qui audiunt verbū dei et custodiūt illud/ꝛ Apo.j/Beatus q̄ audit et legit ꝓphetie huius/et seruat ea que in ea scripta sunt/vbi dicit glo./Illi soli sunt beati q̄ verba dei audiunt vt mente recondant/et mente recondūt vt ope compleāt/et opere implent vt vitam eternam possideant/tales etiā benedicti sunt. iuxta illud Deut. xxviij./Si p̄cepta di audieris benedict⁹ tu in ciuitate/benedict⁹ tu in agro ꝛc/Tales etiā carissimi videnť esse deo.ꝓm illud Luce.viij./Mater mea et fratres mei hi sunt/qui verbum dei audiūt et faciunt. et Math.xij. Quicūq̄ fecerit voluntatē patris mei qui in celis est/ipse me⁹ frater soror et mater est. ¶ Seqtur (siquis putat se religiosum esse ꝛc.) Sunt aliqui qui cauent ab opibus malis/et nō cauent a verbis malis/nō attendentes q̄ de integritate honestatz modestia in ꝓmone est/cōtra hoc dicit. (Siquis putat ꝛc.) Jacobi.iij. Si quis in verbo nō offendit hic ꝓfectus est vir/Nō est ꝓfecte virtutis homo neq̄ ꝓfecte sapientie/absq̄ modestia sermonis Prouer.xxv.Sicut vrbs patens ꝛ absq̄ muro q̄ ambitu/ita vir qui nō potest in loquēdo cohibere spm̄ suū/Prouer.xj/Qui moderat labia sua prudentissim⁹ est/Quātumcunq̄ custodia adhibeat castro.si porta non custodiatur labor eius inanis est/Idem est in hoie. nisi em̄ os custodiatur/vana est quecunq̄ alia custodia/Prouer. xiij. Qui custodit os suum custodit aiam suam/nō sufficit aliquis regere equum lasciuum nisi freno ori apposito/sic et frenū modestie in loquendo ori nostro adhibendū ē./Jacobi.iij./Tūc autem equis frena in ora mittimus/si illos ad ꝓsentiendum nobis circūferim⁹/Quantūcunq̄ bñ vas religetur inutile est hoc.si in vase remanet aliqd̄ foramen p qd̄ vinū exeat/sic vana est religio illi⁹ qui os diligēter non custodit/cum gratia di p indiscretū sermonem

frequēter amittatur. Eccī.xx. Sapiens in verbis amabilē se facit/gratie autem fatuoꝝ effundent/ Berñ. Leuis est ꝑmo sed grauiter vulnerat/aptissimum euacuādis cordibus instrumentū/ Dicit aūt religio vana eoꝝ qui linguam nō refrenāt/quasi vadens in nihilum/vel vadens nihilum./ sicut inter aīalia illa ferocia maxime sunt religāda q̄ plus habēt ferocitat̄/sic inter mēbra. lingua maxie refrenanda est q̄ magis nocere pōt. Ja.iij. Lingua nr̄a ignis est/quasi vniuersitas iniq̄tatis/ Glo./ qr̄ p eā cuncta facinora fere ꝓtinuāt vt latrocinia stupra/aut pant̄ vel patrant̄. vt piuria falsa testimonia/ aut defendunt̄ vt cū qui libet impius excusando scelus qō ꝓmisit bonū simulat qō non fecit/ et subdit̄ in eodem capl̄o/ Oia aīalia bestiaꝝ et volucrum et serpentū domant̄ et domata sunt a natura hūana/ linguā autem nullus bominū domare potest/ qui linguā nō refrenat/ coꝝ suū seducit. sicut aliqs dominum seduceret q̄ aliquē per portam introduceret qui iugularet eū/ Eccī.xxviij. Uerbis tuis facito staterā/r frenos oꝛi rectos/ Si vis āt amplī⁹ de hac matia. req̄re in tractatu de pctō lingue ¶ Seq̄t (religio mūda r immaculata rc̄.) sicut ꝺr Aug⁹. Sūma religionis est imitari quē colis deum scz/quem maxime imitat̄ aliquis ꝑ miseri coꝛdiam./ vñ Sap̄. Deū maxime imitabitur q̄ nihil iudicauerit ꝑciosius q̄ misereri/ Sūma religiōis est ꝥa misericoꝛdia/ per hanc ꝑcipue gr̄a dei adquirit̄/et misericoꝛdia dei aliqs dignus efficit̄/r ꝺyabolus vincit̄. Eccī.iiij. In iudicādo esto misericoꝛs pupillis. vt pr̄/et ꝓ viro matri illoꝝ/et eris tu velut fili⁹ altissimi obediens et miserebitur tui magis q̄ mater./ et Math.v./ Bti misericoꝛdes/ qm̄ ipsi misericoꝛdiā consequēt̄/si omne aīal diligit simīe sibi/vt legit̄. Eccī.xiij. Ueri simile ē/ q̄ mia ꝺi mīam in hoīb⁹ amet/et pcat ei tā q̄ soꝛoꝛi/ hoc em̄ videm⁹ r in ferocib⁹ anialib⁹ vt in leonib⁹ et lupis/q̄ pcunt aīalib⁹ spēi sue. r Eccī. 29. ꝺr de el'ia sup scutum r lanceā pugnabit ꝓ te ꝺtra inimicū tuū./r sup illō ps̄. Mia mea r refugiū meū/ꝺr Aug⁹. De nulla re ita vincit̄ inimic⁹ ꝺya⁹/ vt de mia/r Eccī. iij. Ignē ardētē extinguit aqua/r el'ia resistit pctis rc̄. Quis moꝛti adiudicat⁹ non libent̄ addiscat q̄ facilī⁹ mīam possit obtinere. Item q̄s fuiturus alicui regi. illi fuitio nō libenti⁹ intendat/ q̄ gr̄am ei⁹ meli⁹ possit adq̄rere. Itē quis pugnatur⁹ cū aliquo. quē scit se callidioꝛē r foꝛtioꝛē nō libenti⁹ intendit illi mō pugnandi quo hostis ei⁹ meli⁹ possit expugnari. Quantū g̃ intendendū est mie que ad oīa ꝓdicta efficax est/religio ista munda r imaculata ꝺr ab effectu. ꝑm illō Luc̄.xi. Date el'am r oīa mūda sunt vobis. ¶ Et notandū q̄ ꝑm Glo. in eo q̄ pupillos r viduas visitare iussit/cūcta que erga ꝓximū agere debeam⁹ insinuat/ mia r in vita. r in morte valet hoī/ Ambr̄o. Non sunt bona hoīs que secū ferre nō pt̄/ sola mia comes est defunctoꝝ. Tob.xij./ El'ia a morte liberat/r ipsa est q̄ purgat pctā r faciet iuenire vitā eternā/r eiusdē. 4. Ab omi pctō et morte liberat/r nō patiet aias ire in tenebras/ mia valet in ꝑsenti r in futuro. imo vt breui⁹ dicā ad omia valet/iuxta illō. ī. Thy. 4. Pietas ad oīa vtilis est/ꝓmissiōꝛ bñs vite q̄ nunc est r future/ hoīem in iudicio mia saluat/ vt ptz Mat.xxv. Ipa etiā mansiones in regno celoꝝ distribuit Eccī. xvi. Omis mia faciet vnicuiq; locum ꝑm meritū opm ipsi⁹ r ꝑm intellectū pegrinātōis ipsi⁹. ¶ Seq̄tur (et imaculatū se custodire ab hoc seculo) ¶ Sunt alij q̄ multa opa pietat̄ faciunt sz a pctis nō cauēt q̄si volētes el'is multis licentiā peccādi sibi ꝓpare/ido post ꝓmendatōꝛ mie subdit̄ de maloꝝ incarceratōe/vt sic opa pietat̄ habeam⁹ ad alios. vt peccando nō inq̄nem⁹ nos ipos/non est pfecte mis̄icoꝛs/q̄ pupillos r viduas in tribulatōe positos visitat/ r aie sue que a celesti sponso iudicata non ꝓpatit̄. sui ipi⁹/ q̄amisit patrē celestē nō miserek. Eccī.xiij. Qui sibi nequā cui bon⁹? Prouer.xi. Benefac anime tue vir miseri coꝛs Eccī.xxx. Miserere aie tue placens deo ¶ Et notandū q̄ multiplex est macula quā aliquis contrahit ab hoc seculo/ Prima est macula supbie/q̄ multū timēda est hoīi/ Hec luciferum ipsis syderibus clarius emicantē in ꝺyabolū ꝓuertit/ hec macula multum excecat oculum coꝛdis/. ¶ Secūda macula est auaricie/que multū deforꝛmis est. Tulli⁹. Deteri⁹ auaricia nullū viciū ē. Eccī. xj. Btūs vir q̄ inuēt⁹

Dominica infra octauã ascensiõis

est sine macula/ꝛ qui post aux nõ abiit ꝛc. ¶ Tercia macula est luxurie/ de q̃ Eccl'. .xliij. Inclinasti femora tua mulieribꝫ/ et paulo post subdit. Dedisti maculã in gl'ia tua/ ꝟ macula valde turpis ẽ/ Greg. Superbia eo q̃ minꝰ turpis credit. minus vitat/ luxuria eo magꝭ vitat et erubescũt boies/ qz oẽs turpẽ nouerũt. ¶ Quarta macula ẽ pctm̃ gule/ In epl'a iude/ hy sunt in epulis macule polluentes sine timore semetipos pascẽtes. ¶ Quinta macula est loq̃citatꝭ Ja. iij. Lingua ꝓstituit in mẽbris nr̃is q̃ maculat totũ corpus. ¶ Et notandũ q̃ ad ꝟ q̃ aliq̃s custodiat se imaculatũ ab ꝟ seculo/ multũ valet ꝟ q̃ ipse elongẽ se a familiaritate mulierꝫ/ Eccl'. xiij. Qui tetigerit picem inq̃nabit ab ea/ puer. vi/ Nunq̃d põt hõ abscõdere ignẽ in sinu suo vt vestimenta eiꝰ nõ ardeãt/ꝛ spẽal'r nccim est ei q̃ vult custodire se ab ꝟ seculo imaculatũ/ vt caueat ne amorẽ suũ ponat i reb' bꝰ secli/ inq̃nant em̃ animas tozes suos/ Berñ./ Beatꝰ q̃ pꝰ ea nõ abiit/ q̃ possessa onerant/ amata inq̃nant/ amissa cruciãt/ Osee. ix. Facti sũt abominabiles sic ea q̃ dilexerũt. ¶ Itẽ notandũ btõs esse q̃ se imacl'atos custodiũt. vñ in ps̃. Beati imaculati ꝛc̃/ꝛ Matth. v. Bti mõdo corde q. ip. deũ vi/ꝛ puer. xxij. q̃ diligit corꝺis mũdiciã/ ꝓpter grãz labioꝝ suoꝝ amicũ habebit regem.

¶ Dominica infra octauã ascensionis. sermo. I. In ordine. 56.

EBtote pruden
tes/ꝛ vigilate in oronibꝰ vr̃is j. Pet. 4. Legit Act. j. q̃ tpe medio inter ascensiõz xpi ꝛ missionẽ spũsci fuerũt discipuli cũ sanctis mulieribꝰ in oro̅ne expectãtes spm̃sctm̃ eis ꝓmissum/ vñ Act. j/ hy oẽs erãt pseuerãtes vnanimiter in orone/ cum mulieribꝰ ꝛ maria matre ihu ꝛ fribꝰ eiꝰ/ Exẽplo ḡ illoꝝ debẽt fideles tpe isto esse in prepatõe sui/ꝛ expectatõi spũscti intenti/ prepatꝭ em̃ debito mõ dabit spũssanctꝰ ad id ad qõ idigebũt j. ad Eoꝝ. xij. Unicuiq̃ dat manifestatio spus ad vtilitatẽ. Iõ eccl'a in epl'a hodierna monet fideles ad vigilandũ in oroib'.

¶ Et notadũ q̃ tria sũt q̃ debẽt monere fideles/ ad prepandũ se diligẽt ad susceptõz bꝰ hospitꝭ/ s. hospitꝭ sublimitas/ eius ꝟ vtilitas/ꝛ hospitꝭ q̃ p eũ fugat malignitas/ ho

Tria monet ad sus. hospitis sublimitas. de hospitis vtilitas. aduꝭ malignitas

¶ spes ille. s. spũssanctꝰ cui nos prepare debemꝰ ꝺs est/ sicut ꝛ pater ꝛ filiꝰ/ Ioo Cum magna diligẽtia prepandũ est ei hospitiũ/ nõ vident credere spm̃sanctũ esse equalẽ filio/ q̃ ante pascha diligent prepant hospitiũ filio/ꝛ añ pentecostẽ nullã prepatiõem faciũt spũiscto/ de talibꝰ posset facere derisionẽ suã spũssanctꝰ cũ post inuocabũt eũ/ dicẽtes/ Ueni sancte spũs/ vel Ueni creator spũs/ Quale em̃ est hoc. ad hospitiũm indignũ desiderare/ et totiens vocare tm̃ dõm̃/ Utilitas ꝟo hospitis bꝰ innuit nob Sap. xij. O q̃ bonꝰ ꝛ suauis est dñe spũs tuꝰ in nob/ Bonitas siue vtilitas spũssci in nob ꝑmo apparet ex hoc q̃ absq̃ eo etiã ad momẽtũ aia viuere nõ ꝑt sicut nec corpus nisi spm̃ attrahat/ in ps̃. Os meũ aperui et attraxi spm̃/ frequẽter attrahendus esset spũssanctꝰ p scm̃ desideriũ/ Scõo ex ¶ ꝟ q̃ illi q̃s spũssanctꝰ nõ subleuat submergũt in aq̃s bꝰ mõi/ Berñ. j. Spũs dñi ferebatur sup aq̃s/ Augꝰ. tu quẽ imples subleuas/ꝛ qz tui plenus non sum/ mihi metipsi oneri factꝰ sum/ Tercio ex hoc q̃ membra in corpe ecclesie cõiungit. sicut spũs hoies ꝑtes in corpe ꝑtinet. vñ ipso recedẽte corpus dissoluit in puluerem. In ps̃. Auferes spm̃ eoꝝ et deficient/ et in puluerẽ suũ reuertent/ Sic q̃ ꝓpctm̃ spm̃ s. a se expellit/ quasi puluis efficitur. ſm illud/ Iõ sic impij non sic/ sed tanq̃ puluis ꝛc̃/ Suauitas etiã eius magna est. ipse em̃ est dulcis bospes anime/ Eccl'. xxiij. Spũs meꝰ super mel dulcis/ ipe est manna absconditũ et ficus. de qua puer. xxvij. Qui seruat ficum comedit fructꝰ eius/ꝛ Berñ. dicit de dulcedine ipsius/ quid non tempabit dulcedo illa que mortẽ quoq̃ facit dulcissimã/ que resistere potest asperitas vnctiõi illi. ¶ hospes ille septem dona affert hys ad q̃s declinat/ quoꝝ minimũ valet omẽ aux q̃ in mũdo est/ minimũ videt esse timor dñi/ de quo tamẽ legitur Eccl'. xxiij. Nihil melius q̃z timor domini/ De malignitate ꝟo hospitis alterius scz dyaboli. qui necessario adest si spũssanctꝰ desit satis patere ꝑt ꝑ hoc q̃ ipse oẽs hospites suos iugulat et ab omnibꝰ veris bonis spoliat. Hiere. .vi. Crudelis ẽ ꝛ nõ miserebit. Bre. Nihil se fecisse estimat/ cum animas non lautiat

¶ Multa vero sunt que aiam prepant ad susceptionē spūssancti. ¶ Primū est mundatio a pctis p verā ꝓpunctōm ⁊ humilē ꝓfessionē/nō em̄ habitabit spūssanct⁹ in corpore subdito pctis/nec in corde imundo/ vñ legit Beñ. viij. de columba que figura erat spūssancti/q̄ cū nō inueniret vbi req̄ escet pes eius reuersa est ad eū in archā/ Aque em̄ erāt sup vniuersam terrā/Non imersit se colūba aquis nec spūssanct⁹ intrat vbi est diluuiū pctōr. ¶ Scōm̄ est ozo/vñ tempe isto spēaliter instandū est ozoni ¶ Terciū est supna caritas/vñ laudabilis ꝓsuetudo eccie est q̄ in festo isto fiunt ꝓfraternitates et multe el'e/ꝫ duo tangunt in glo. sup illud Act. j. Hy oēs erant pseverantes vnanimit' in ozone. In ozone vnanimes pseverant q̄ spūsanctū expectāt/⁊ post. q̄ vult spūsanctū accipe pseveret in pcibus ⁊ fratrū caritate/qz cū spūssanctus donum sit. spēaliter dando primo bñficia meremur xp̄m accipe/Luc. vi/Date ⁊ dabitur vob/Aug⁹. magna mia dei. donum dat eccle sibi nā spūssanct⁹ donū e/ ¶ Quarum est ieiuniū/vnde credunt apli tali tpe ieiunasse ꝫm illud Mat. xi/ Nunqd pñt filij sponsi lugere q̄m diu cū illis est spōsus/ Veniēt aūt dies cū auferet ab eis sponsus et tūc ieiunabūt/vñ laudabilis est cōsuetudo eozr qui aliquā spēalem abstinentiā faciunt ꝫ tempe ¶ Spūssanct⁹ ignis est/ sic ergo ligna dum exiccant ⁊ būiditas in eis ꝓsumit. prepant ad susceptiōm ignis/ sic corda hominū p abstinētiā prepant ad spūssancti susceptōm ¶ Quint⁹ est audit⁹ diuini ꝓbi vñ bonū est tali tpe libent' audire ꝫmones. ps. Ignitū eloquiū tuū vehemēter ¶ Itē eloquiū dñi inflāmauit eum/⁊ Act. xi. Adhuc loq̄nte petro. cecidit spūssanct⁹ sup eos q̄ audiebāt verbū/spēaliter ꝓ prepat ad susceptionē spūssancti humilitas. vñ Isa. lxvi. Ad quē respitiā nisi ad paupculū ⁊ ꝓtritū spū ⁊c.

De eodem Sermo. II. In ordine. 57

Stote pruden

tes ⁊c. Monemur in epla hodierna ad prudentiā q̄ multū diligenda nob est triplici rōe/

¶ Primo qz p̄rem celestē letificat ꝫm illō puer. x. Filij⁹ sapiēs letificat p̄rem/filij⁹ ꝓ stultus mestitia matris sue. ¶ Scōo. qz de dyabolo triūphat/ꝫm illud Job. xxvi Prudētia ei⁹ pcussit supbū/Dyabol⁹ astutia pugnat ꝑ nos/Beñ. ij. Serpens erat callidior cūctis aiantib⁹ ⁊c/ et nos prudētia ꝑ eū pugnare debem⁹ vñ ꝫpens moysi deuozauit ꝫpētes magoz Exo. vij. in ps Omis sapia eoz deuozata est. ¶ Tercio qz prudētia est vnū illoz q̄ttuoz q̄bus nichil vtili⁹ est in vita hoibus Sap. viij/ Sobrietatē et prudentiā docet et iusticiā ⁊ veritatē/q̄bus vtilius nichil est in vita hoib⁹ puer. iij. Beatus bō q̄ inuenit sapiaz ⁊ qui affluit prudentia ¶ Sed notandū q̄ prudentia ista ad quā ħ monemur nō est prudentia carnis/de q̄ Ro. viij Prudētia carnis mors est/delectatōes em̄ ꝓhibitas que q̄si venenate sunt hoi pcurat/ Nō est etiā sapia ista. de q̄ Jaco. iij. Non est sapia desursum descendēs ſz terrena/aialis dyabolica/ terrena eoz q̄ terrenis q̄ adq̄runt/ ad modū talpe se sepeliūt/ aialis ꝓ est sapientia eoz. de q̄bus ꝺr Sene. Quosdā vētri obedientes loco aialium numerem⁹ nō hominū/ Dyabolica ꝓ est illoz q̄ exēplo dyaboli exaltant se q̄ntū pñt ¶ Isay. xiij. Ascendā in celū sup astra celi exaltabo soliū meū ⁊c/ nō attendētes q̄nta dei⁹ ectio secuta sit. vñ subdit. Verūtñ in infernum detraher⁊ in pfundū laci/ Voluit lucifer similis esse altissimo/sed supbi hoies q̄dāmodo volūt esse supra altissimū dum voluntatē suam voluntati dei pferunt/dū voluntatē suā impleri volūt. siue sit iusta siue iniusta/cū deus solū velit voluntatē suam adimpleri. ex q̄ iusta est/de q̄ legit. j. Eccz. j. Perdā sapiam sapientiū/⁊ prudētiam prudentiū reꝓbabo. Iusta prudentia ad quā admonemur prudētia spūs est de qua Ro. viij. Prudētia spūs vita ⁊ pax/ hanc null⁹ habet nisi q̄ in paradysum vadit Eccs. vi. Quid habet amplī⁹ stulto sapiens et q̄d pauꝑ nisi vt pgat illuc vbi ē vita/ Nullus ꝓ prudens q̄ ē sciens ⁊ volēs vadit ad mortē suam/nō est aliq̄s ita sapiēs q̄n posset reputari fatu⁹. si q̄reretur ab eo quo iret/et ꝛñderet vado suspendere me. Sic nullus est q̄ in infernū vadit q̄n stultus sit q̄ntūcunq̄ sapiēs videat/ hec sapientia nō inuenit in terra suauit' viuentiū Job. xxviij. Hec est sapia sanctoz. de q̄

Dominica infra octauã ascensionis

Aug⁹. Sapia sanctoꝝ est hic tempaliter cruciari ⁊ in eternum delectari. Qui vult hanc sapientiã hꝫ stultus fiat. vt sit sapiens. ꝑm illud Lozꝝ. iij. Si quis inter vos videtur sapiens esse in hoc seculo stultus fiat vt sit sapiens. Sapia eñ huⁱ⁹ mundi stulticia est apud deũ. ¶ Et notandũ q̃ omis pctoꝝ stultus est qõ ptz q̃ttuoꝝ rõnibus. ¶ Primo ꝓ hoc q̃ magnã beredita tem ꝑ stulticiã suã amittit scz regnũ celoꝝ similr esau qui ꝑ lenticula vendidit ius ꝑmogeniture sue. Heñ. xxv. ⁊ Treñ. j. Dederunt ꝑciosa queq̃ ꝑ cibo. ad refocillãdas aias. ¶ Scõo ꝓ hoc q̃ amissam beredita tem recupare negligit cum eam recupare possit. ꝑ nibilo bñs terzã desiderabilẽ et iõo cũ vellet recupare nõ poterit. ¶ Tercio ꝓ hoc q̃ in laqueo eius scienter se ponit. q̃ eum ad mozt̃ querit. laque⁹ iste peccatũ est. Job. xviij. Immisit in rete pedẽ suum et in maculis illi⁹ ambulat. ⁊ Greg. Qui pedes in rete mittit. nõ cũ voluerit exit. sic q̃ in peccatz se deĳcit non moꝝ cũ voluerit surgit. qui in maculis retis ambulat gressus suos ambulãdo implicat. et dum se expedire ad ambulandũ nititur ne ambulet obligatur. puer. v. Iniq̃tates sue capiunt impiũ. et funib⁹ pctoꝝ suoꝝ q̃sq̃ ꝑstringitur. Immo qõ plus est funib⁹ peccatoꝝ suoꝝ. vnusquisq̃ ad infernũ suspenditur. vñ ptz q̃nta sit fatuitas eius q̃ mozt̃ taliter peccat. qz voluntarie funem facit. q̃ in inferno suspendit. et vt breuiter dicam q̃ peccatũ facit. mozt̃ suam facit. Sap̃. j. Deus non fecit mozt̃ ⁊c. ⁊ paulo post impũ manib⁹ et verbis pauerũt illam. Sap̃. xvi. ¶ Quarto ꝓ hoc q̃ iusticiã dei nõ timẽt. cũ sciant tot homies et tot angelos damnatos ꝓpter transgressiõem mandatoꝝ dñi. sciunt oẽs demones q̃z fuisse angelos. ⁊ ꝓt̃ transgressiõz mandati diuini demones factos. Et ꝓt̃ inobedientiã ꝑnoꝝ parentũ sciunt totum gen⁹ hũanũ mozt̃ tẽporali ꝯdemnatũ. Item sciunt oẽs exceptis. viij. ꝓpter peccata sua in diluuio esse submersos. Heñ. xix. ⁊ tñ nõdũ iusticiã dñi timent. in ps̃. Nunq̃d ognoscent in tenebris mirabilia tua. ⁊c. ¶ Et notandũ est q̃ prudentia ad quã hic monemur. Quattuoꝝ bt spẽs. ¶ Pria est puidẽtia ad quã hꝫ monemur. de qua puer. xvi. cũ dr. Vade ad formicã o piger. ⁊ ꝑsidera vias eius. et disce sapiam q̃ cum nõ hẽat ducem nec ꝑceptoꝝem nec ꝑncipem parat in estate cibum sibi. et ꝓgregat in messe quod comedat. ⁊ Eiusdẽ. x. Qui ꝓgregat in messe filius sapiẽs est. qui ãt stertit estate filius cõfusionis est. Exemplũ puidentie hẽm⁹ in Joseph Heñ. xli. Qui in septẽ annis fertilitatis ꝓgregari fecit q̃ necessaria erãt. vij annis sterilitatz future. Sapiẽti eñ neq̃ qõ añ oculos bt sufficit intueri. rerũ exitꝰ prudentia metitur. Gene. Si prudens ẽ anim⁹ tuus trib⁹ tpib⁹ dispensẽt. ꝑsentia ordina. futura puide. ꝑterita recoꝛdare. q̃ est sine hac spẽ prudentie. similis est hñti debilem visum q̃ nõ sufficit ea que remota sunt intueri. hoc lumine celesti aspicit hõ fuꝛa vt ꝑsentia. Sap̃. viij. Sapia attingit a fine vsq̃ ad finem foꝛtiter et disponit omia suauiter. ¶ Scõa spẽs est circũspectio. que est ꝓrioꝝ vicioꝝ cautela. ad hanc ptinet sic cauere auariciã vt nõ incidã⁹ in ꝓdigalitatẽ. sic fugere temeritatẽ vt nõ incidamus in pusillanimitatẽ. ad hãc monemur puer. iiij. vbi dr. Omni custodia serua coꝛ tuũ. dictur⁹ (custodia) ꝑmisit (oĩ) ne hinc hostibus foꝛes claudas ⁊ aliunde aditus pandas. hanc spẽm puidẽtie non hñs q̃ pauptatem ꝑsentẽ vel alia mala ꝓsentia ita fugiũt q̃ in mala eterna incidũt ¶ Sil̃es eq̃s vmbraticis q̃ fugiũt vmbras piculoꝝ. ⁊ ꝑa picula incurrũt. ꝑa bona et ꝑa mala st̃ vite future. ꝑsentia ꝑo mala et bona vmbre sunt illoꝝ. imo min⁹ sunt q̃m vmbre respectu futuroꝝ. ℏ spẽs puidẽtie ꝓmendat nobis Ezech. j. vbi dr q̃ totum coꝛp⁹ plenũ erat oculis. ⁊ Apoc. 4. vbi legitur q̃ aialia erant plena oculis añ ⁊ retro. ¶ Tercia spẽs est cautio l̃ discretio ad quã ptinet discernere a ꝑtutib⁹ vicia. ꝑtutum spẽm ꝑferentia l̃ ꝑtendentia. Isidoꝛ quedã vicia virtutũ spẽm ꝑferunt vñ ꝓnitiosi⁹ suos sectatoꝛes decipiũt qz se sub leuamie ꝑtutis tegunt. Hã sub ꝑtextu iusticie crudelitas agit. ⁊ remissa segnicies mã suetudo credit. Sap̃. Nulle sunt occultioꝛes insidie q̃z que latẽt in silitudine officij. hoc lumie celesti inspiciũt res nõ solũ superficialr. sz etiã interi⁹. Seneca. q̃ decipiũt nibil solidi bñt tenue. est mendaciũ

plucet si diligent' inspexeris / q̄ hanc spēm
nō hn̄t freq̄nter incurrūt illā maledictōm /
Isa. v. Ue q̄ dicitz malū bonū ⁊ bonū ma
lū / ponētes tenebras lucē ⁊ lucē tenebras /
Qui hanc spēm prudentie hn̄t agnoscūt
sub abūdantia tp̄alium magnā indigētiā /
sub leticia magnā tristiciā. sub gl'ia igno-
miniā. sub pulcritudie imundiciā. Aug⁹.
Cum iniq̄z omia sunt pulcra ⁊ ipsi st̄ tur
pes. Seneca. Hoꝝ q̄ felices vocant̄ hy-
laritas ficta est et grauis tristicia / eo q̄dē
grauior ꝙ interdū nō licet palā esse mise-
ros. sed inter erūnas cor ip̄m extendētes
nccē est agere felices. Quarta spēs est do
cilitas ad hāc ꝑtinet erudire impitos. cir
ca q̄m tria vitanda sunt. Primū est ne ali
os informantes nosipsos negligamus /
Scdm est ne ignota ꝑ ꝯgnitis hēam⁹ / et
eis temere assenciam⁹ / hoc em̄ est p̄sump-
tio / qd̄ viciū q̄ cauere voluerit adhibeat
ad res ꝯsiderandas tp̄⁹ ⁊ meditatōz. Ter
ciū est vt obscuris ⁊ difficilib⁹ que nō sūt
nccia. magnū studiū non adhibeam⁹ / qd̄ ē
viciū curiositatis / est em̄ curiositas non
magne vtilitati nimiā opam impendere /
circa hanc spēm prudentie instruimur. ꝑ
uer. v. vbi d̄r / Bibe aquā de cisterna tua ⁊
fluēta putei tui / deriuent̄ foras fontes tui
Aug⁹ in libro de doctrina xp̄iana / Oīs res
que dando nō deficit / dum hr̄ / ⁊ si nō dat̄
nondū habetur / qn̄ hn̄da est. Ad prudētiā
monet nos dn̄s Math. x. dicens / Estote
prudentes sic serpentes / serpens ꝑ capite
corp⁹ exponit / ⁊ exponendā veterē pellem
in arto se ponit / ⁊ ne audiat vocē incanta
toris vnā aurē cauda. aliā terra obstruit /
In p̄mo docemur vt caput nr̄m. scz xp̄m /
plusq̄m vitā ꝓprij corpis amem⁹ / Ro. viij.
Quis nos sepabit a caritate xp̄i. ⁊ post.
certus sum ꝙ neq̄z mors neq̄z vita ⁊c. In
scdo docemur vt i arta pnia veterē ꝯsuetu
dinem deponam⁹ / s̄m illd̄ ad Eph. 4. De
ponētes vos s̄m p̄stinam ꝯuersatōem ve
terem hoiem / q̄ corrūpit̄ s̄m desideria erro
ris. In tercio v̄o docemur ꝙ circa sugge-
stiones dyaboli / aures cordis obstruam⁹
memoria nr̄e vilitatis ⁊ mortz / Eccī. vij.
In oībus opib⁹ memorare nouissima tua
/ et in eternū non peccab / Sūma ph̄ye est.
assidua mortis meditatio. Ad pruden-
tiam etiā monet nos salomon exē⁹ q̄ttuor
mīmoꝝ aīaliū / ꝓuer. 30. dicēs / Quatuor sūt
mīma terre ⁊ ipsa sunt sapiētiora sapienti
b⁹ formice ꝓpl's infirm⁹ q̄ prepat i messe ci-
bū sibi / lepuscul⁹ plebs iualida q̄ collocat
in petra cubile suū / regem locusta non h̄t
et egredit̄ vniuersa ꝑ turmas suas / Stel
lio manib⁹ nititur ⁊ morat̄ in domib⁹ re-
gum. In formica ꝯmendat̄ nobis pruden
tia vt p̄us dictū est. In lepusculo v̄o qz est
aīal timidum ⁊ velociter fugiens / et collo
cat in petra cubile suū / ꝯmendat̄ nob̄ diffi
dentia de ꝓprijs viribus / ⁊ ꝯfidētia in d̄o
q̄ repitur in hoīb⁹ timoratis. In locusta
v̄o que saltat ardens desideriū eternoꝝ.
In stellione v̄o alas non hn̄te sz manibus
nitente / ꝯmendat̄ nob̄ diligētia in opatōe
que in illis q̄ in natura tardi sunt ingeniū
supplet qd̄ min⁹ a nat̄a hn̄t. Ingeniosi em̄
ꝑ negligentiā in imis remanēt / ⁊ simplices
q̄s ingenij pneuma nō adiuuat ad obtinē
da eterni regni menia v̄tus opatōis leuat /
stellio adhuc alio nomie ad lr̄am vocat̄ la-
certul⁹. hec q̄ttuor opatur hūilitas in vi-
ris sanctz / vbi em̄ hūilitas ibi sapia. ꝓuer.
.xi. Uer⁹ hūilis agnoscit infirmitatē suā
⁊ p̄occupat an̄ / temp⁹ nccitatz sibi ꝓuidē-
do. Itē de virib⁹ ꝓprijs nō ꝯfidit / sz in d̄o
fiduciā suā ponēs fortior efficit̄ Isa. xl. q̄
spant in dn̄o mutabūt fortitudinē. Itē si
ꝑ desideriū qn̄q̄z ad celestia saltat / tn̄ ꝑ ꝯsi
derationē ꝓprie vilitatis ad terrā decidit.
Itē tarditatem ingenij sui quā agnoscit
diligentia supplet. Itē notandū ꝙ spēa
liter optet nos esse prudētes ꝯ tentatiōes
dyaboli / q̄ in ps̄ notat̄ cū d̄r / Non timebis
a timore nocturno ⁊c. Prima est timor no
cturn⁹ / .i. timor aduersitatis ꝯ quē / scuto
circūdabit te veritas ei⁹. scz veritas q̄ hr̄
Ro. viij. Nō sunt ꝯdigne passiōes hui⁹ tē
poris / ad futurā gl'am q̄ reuelabit̄ in nob̄
Scda est sagitta volans in die / id ē vana
gl'a tentans in ꝓspitate ꝯ quā ē scutū. illd̄
.j. Cor. iiij. Quid hēs qd̄ nō accepisti. q̄d
gl'aris q̄si nō accepis. Tercia est negotiū
ꝑambulans i tenebris. i. honoris ambi-
tio vmbrata tenebris false regiliōz / ꝯ quā
scutum est illud Luc. xviij. Omnis qui se
exaltat hūiliabitur. Quarta est demoniū
meridianū / qn̄ scz angelus sathane transfi
gurat se in angelum lucis / tentans sub spē
boni ꝯtra quā. scutum est illud .j. Joh. iiij.

Nolite credere omi spūi/ ido querit Josue ab angelo/ nr̄ es. an aduersarioꝝ. Josue. j. Et virgo turbatur in sermōe angeli/ vnde Bern̄. Maria turbatur in sermōe angeli dolum (ni fallor) suspicans.

De eodem Sermo. III. In ordine. 58

Estote prudentes ꝛc. Prudētes esse dēmus .i. ꝓuidentes futura ꝑicula/ et vigilare in orōne vt digni sim⁹ fugere ea/ vñ Luc. xxi. Vigilate omi tpe orantes vt digni habeami fugere oīa ista q̄ futura sūt. Item vigilare debem⁹ in orōne abigendo muscas a sacrifitio orōnis exēplo abraam abigentis volucres/ Gen̄. xix. Eccs/ musce morientes ꝑdunt suauitatē vnguenti/ Vigilare etiā debem⁹ ne dyabol⁹ furetur nobis cor nr̄m qd̄ freq̄nter accidit orātib⁹ .ij. Regū. viij. Inuenit seru⁹ tuus cor suū vt oraret te. Seq̄tur (Añ oīa in vobis metipsis caritatē ꝯtinuā hn̄tes/ qꝛ caritas opit multitudinē pctōꝝ) caritas añ omia hn̄da est. qꝛ sine ea alia nihil ꝓsunt. j. Coꝝ xiij. Si distribuero in cibos paupm oēs facultates meas/ ꝛ si tradidero corp⁹ meū ita vt ardeā/ caritatē aūt non habeā nihil mihi ꝓdest. opa de genere bonoꝝ sine caritate nō sunt bona. sꝫ similitudines bonoꝝ/ Seneca. apud sapiētes sunt honesta/ apd̄ vulg⁹ v̄o simulacrū rerū honestꝝ. Et notandū q̄ caritas vestis est vitalē calorem in homine custodiēs/ quā quicūq̄ nō habet frigore morit̄ Joh. iij. Qui non diligit manet in morte. Caritas etiā vestis ē ab omibus muniēs/ nō habēti caritatem nocent omia tam ꝓspera q̄m aduersa/ habenti v̄o caritatez omia ꝓsunt/ ꝑm illd̄ ad Ro. viij. Scimus qm̄ diligētib⁹ deū oīa coopantur in bonum/ Caritas etiā vestis est turpitudinē pctōꝝ opiens/ vnde h̄ d̄r/ caritas opit multitudinē pctōꝝ/ qui hanc vestem non habet quasi nudus est/ Apoc. xvi. Beat⁹ qui custodit vestimenta sua ne nudus ambulet/ et videant homies turpitudinem eius/ ꝛ Eiusdem. iij. dicis quia diues sum et locupletat⁹ et nullius egeo/ ꝛ nescis quia tu es miser ꝛ miserabilis/ et pauper ꝛ nudus et cecus. et subdit̄/ Suadeo tibi emere aurū ignitum ꝛc. In quo innuitur/ q̄ ꝑ aurum caritas intelligitur quā qui nō habebit pauper ꝛ nudus erit/ Caritas etiā vestis nuptialis est q̄ hominem dignum facit ingressu regis celestis/ hanc quicūq̄ nō habet indign⁹ est ꝯsortō dei ꝛ angeloꝝ/ oīs ornatus absq̄ caritate velut saccus est in quo nō licet intrare aulam celestis regis/ vnde Hest. iiij. legitur q̄ nō erat licitum indutum sacco intrare aulam regis Assueri qui beatitudo interpretatur

In die sancto Pentecostes Sermo. I. In ordine. 59.

Erant omnes discipuli ꝑiter in eodem loco Act. ij. Hodie celebrat eccl'a solēnitatē spūssancti habēs respectum ad duo/ scꝫ ad gl'iam dei et vtilitatem fidelium/ vult em̄ vt fideles attendentes id qd̄ deus opatus est tali die/ glorificent eum et gratias agant ei de tanto benefitio/ ꝛ prepantes se debito mō exemplo apostoloꝝ sperent se eundem spiritū recipere. Hodie xp̄c se deum ostēdit. qui ꝑus se dominū mundi ostēderat. In hoc se deum ostēdit q̄ spm̄sanctū qui deus est eccl'ie dedit/ nō em̄ est minor dator dono suo. Aug⁹ Magna mia dei/ donū dat eq̄le sibi/ nam spūssanct⁹ donum est/ hoc predixerat dn̄s di. Joh. xvi. Spūs qui a patre ꝓcedit ille me clarificabit. Ostenderat se dn̄m xp̄c maris ꝛ eoꝝ que in mari sunt/ cum sup mare ambulauit/ et mare se solidum ei p̄buit/ ꝛ staterem in ore piscis inueniendum p̄dixit. Item dn̄m inferni ꝛ eoꝝ q̄ in inferno sunt qm̄ ꝯtriuit portas inferni/ et sathanā ligauit. Ostenderat etiam se dn̄m terre ꝛ eoꝝ que in terra sūt infirmos curando/ mortuos suscitando/ qñ eadem manu qua fecerat omia que defecerāt reficiebat/ ostendit etiā se dn̄m aeris ꝛ omniū que sunt in aere/ ꝛ celi ꝛ eorū que sunt in celo. cum ꝓpria virtute ascendit ꝑ aera nube lucida sibi obsequēte/ et recept⁹ est in celum angelis ferētib⁹ ei testimoniū q̄ in celum ascendisset/ ne putaretur in ꝑadysum terrestrem. vel in alium locum translatus sicut helyas et enoch. Ostenso ergo ꝑus q̄ esset domin⁹ oīm. hodie ostendit se esse verum deū sicut ꝑus dictuz est/ hodie rex noster. lxxij. milites fecit/ eis associans. xij

barones quos adeo roborauit/q per eos totum mõm sibi subiugauit/xij. barones sunt. xij. apostoli/lxxij. milites sunt. lxxij. discipuli/Bern̄. licet magna ꝛ plena diuina fuerit miracula que dominus gessit in terris/hoc tamē vnū sup omia alia enituit/q in paucis simplicib⁹ totū mõm ꝛ omnē sapiētie altitudinē sibi subiugauit/

¶Et notandū q qñ aliquis fit miles ensis sibi cingitur/et in collo pcutitur vt gladio hostes pcutiat/et ictus viriliter sustineat/Sic dom̄⁹ cum hos nouos milites fecit/verbū ōi eis p ense dedit/vñ ad Heb. iiij. Viuus est sermo dei et efficax/et penetrabilior omni gladio ancipiti/et ad Eph̄. vi. Et gladium spūs qđ est ꝟbū dei/Ad hoc signandum lingue apparuerūt sup eos/In igne vero qui lutea corroborat pacientia intelligitur/bodie sponsus ecclesie misit sponse sue. nō tantū munus in signum amoris (sicut solent sponsi mittere vxorib⁹ suis munuscula aliqua in signū amoris) sed ipm amorem misit spiritūsanctū qui amor est/Ostēderat de⁹ mūdo potentiā ꝛ sapientiā suam/sed hodie ostendit bonitatē suam spm̄sanctū mittēdo in mundū/Bern̄/Cogitem⁹ sup nos opa trinitat⁹ ꝛ videam⁹ q̄m solicita sit illa maiestas/ne nos pderet in eternū potenter oia fecerat/sapienter oia gubernabat/sed latebat bonitas/Item Bern̄. Dñe quid est homo q̄ innotuisti ei aut filius hominis quia reputas eum/deniq3 mittis ei vnigenitum tuū/mittis spm̄ tuum/pmittis etz vultum tuum/et ne quid vacet in celestib⁹ ad opa solicitudinis nostre/etiā illos beatos spirit⁹ pter nos mittis in ministeriū/

¶Et notandū q aduentus spūsanctī in tribus differt ab aduentu filij/Aduentus filij dei dupler est/Un⁹ est ad homines ꝛ p homibus in mansuetudine. scz et benignitate/Alius vero erit ꝺ homines malos in maiestate et seueritate/sz aduent⁹ spūsancti semp est ad homies ꝛ p hoibus/Secūdo in hoc q filius dei venit ad hoies vt cū hoibus conuersaret/Baruth. iij. In terris visus est ꝛc̄/Sed spūsanct⁹ venit ad homines vt in hoibus habitet/Sm illō Joh̄ xiiij/Vos cognoscetis eū quia apud vos manebit/et in vobis erit/Tercio in hoc q filius ad patrem redijt/sed spūsanct⁹ cum ecclesia remansit/vnde multū debet ecclesia instare in festo isto eius glorificationi/quasi em̄ quodaz appropato modo tenetur ei ecclesia/ipe em̄ pphetas instruxit. ipse xp̄i incarnationē opatus est/et gentium conuersionē/cum xp̄c corpalem ecclie psentiā subtraxit ipse cum ea remansit/ei psulens. eius psolator. ꝛ infirmitatz eius adiutor/de pmo in Jo. xvi. Docebit vos omnē veritatē/Seneca/loquēs de spiritusancto h̄ dat inqt magnifica psilia ꝛ erecta/de scdo Joh̄. xiiij. Ego rogabo p̄rem ꝛ alium paclitū dabit vobis. i. aliū psolatorem/de tercio ad Ro. viij Spūs adiuuat infirmitatē nostrā/nullus potest se ab eius glorificatōe excusare in quocūq3 statu sit/quia si in peccato es glorificare debes eum. cū ipse opetur remissionē pctōr/Bern̄/Spūsanct⁹ sicut nos erigit quadam fiducia/ita deum inclinat sua miseri cordia ad nos/Si extra peccatū es. si ñ debilē te sentis/glorifica eū tanq3 infirmitatis tue adiutorē/si pfectus es et spūalis glorifica eū. talium psolator est. q̄ carnales psolatōes rennuūt. In ps̄/Rennuit psolari anima mea memor fui dei ꝛ delectat⁹ sum/spūsanctus est suauitas spirata a patre et filio/quā sponsus ecclesie sponse siue pmunicat/Solet sponsus sponse tradere vel rosam. vel aliquid suauiter redolēs/Sic xp̄c ipam suauitatē tradit spōse sue. Joh̄. iij. Spūs vbi vult spirat/et sicut ecclesia debet vacare bodie glorificationi dei/ita debet se prepare vt spm̄sanctū digna sit recipere/Ad quod pmū valet vnitas/vnde discipuli erant pariter in eodē loco corpaliter. cum spm̄sanctū receperūt/et sicut erāt in vno loco corpaliter. sic etiā spūaliter habēres cor vnum ꝛ animā vnā/Qui vult ergo spm̄sanctū recipere. odiū siue discordiam a se remoueat/spiritus dominis non viuificat membra dominis nisi sint vnita/sic spūsanctus in corpore ecclesie illos viuificat. qui habent vnitatem et concordiam/Ignis etiā lignorum diuisione extinguitur/sic ignis spūsancti i hominib⁹ p discordiam/in psalmo. Ecce q̄ bonum et q̄m iocundum habitare fratres in vnum/q̄m bonum. i. q̄ vtile Eccl̄i. xxv. In tribus beneplacitū est spūi meo que sunt probata coram deo. et hominib⁹

adueⁿ⁹ ꝑ. dist ab aduētu filij ꝛ tbi⁹.

2° Dcordia fratrum et amor primo⁊ et vir ⁊ mulier bene ꝓsentientes sibi. ¶ Scdo ꝓparat ad susceptiõem spũssancti hũilitas et stabilitas/que duo notantur in hoc ꝙ sedentibus apostolis spũssanctus dat/vñ Hlo. Sessio est indiciũ hũilitatis ⁊ stabilitatis/quibus ꝓparatur sedes spũisancto qui sup hũiles reꝙescit/ nõ vult spũssanꝰ intrare hospiciũ aliquod nisi ibi honorãdus sit. hũilitas vero sola honorat eũ/vñ Eccĩ.iij. Magna potentia solius dei/et ab humilibus honoratur. ¶ Bernñ. Semp solet humilitas esse familiaris diuine gratie/non venit spũssanctus ad hospicium in quo nullum inuenit. ¶ Seneca. Primũ 3° ¶ argumentum compositę mentis existimo/ posse consistere et secum morari. Valet etiam ad hoc ꝙ aliquis spmsanctũ suscipiat/si ei a ꝓpinquet et obstacula remoueat. Jacobi.iiij. Appropinquate deo et ipse a ꝓpinquabit vobis/ sicut a lumine solis ⁊ a calore impeditur aliquis alicuꝰ rei terrene oppositõe/sic a susceptione spiritussancti aliqs impeditur amore rei terrene/scz vel diuiciarũ vel deliciarum/vel bonoꝝ. Job. xxxviij. ¶ Per quã viam spargitur lux/ diuiditur estus sup terram/ tũc lux spargitur cum tempꝰ serenum est vel quando aer serenus est non habens aliq̃ terrenam grossiciem impedientẽ. ¶ Estus vero diuiditur sup rem aliquã quãdo illõ a quo est estus ꝓpinquius efficitur. sic lux diuine sapientie illumiat cor hominis qñ nulla terrenitas hoc impedit/ estus vero id est ignis spũssancti sup terram diuiditur cum ei a ꝓpinquat/ et quasi spiritui sancto obuiam vadit qui cor suum ad celestia erigit/ spiritꝰ eñ sanctus desursum venit. ⁊m illud Jaco. j. Omne datum optimũ et omne donũ pfectum. Ad hoc significandũ discipuli receperũt spmsanctũ cum essent in supiori parte domus/ vnde sup illud Actuũ.ij. In eodem loco ór glo. Qui spmsanctum desiderat carnis domicilium mentis ꝓtemplatione transcendẽs calcat. ¶ In homine sunt due mansiones/ in inferiori mansione habitat qui ea que carnis sunt cogitat et desiderat. ¶ In superiori mansione habitat qui ad ea q̃ sursum sunt mente leuat. Item notanduꝫ ⁊ sicut aliquis declinat ad hospitium in quo scit desiderari aduentum suum/ꝓcipue cum domiꝰ hospicij multum super hoc rogat eum/ sic spũssanctus venit ad eos qui sunt in oratione et desiderant aduentum suum/ vnde oratio vnum est illoꝝ que maxime ꝓpant ad susceptionẽ sancti spiritus. Bap. vi. ¶ Preoccupat eos ꝙ se ꝓcupiscũt. ¶ Legimꝰ spmsanctũ in ꝓncipio ecclesie tripliciter datum/in oratione/ vnde cantat ecclesia de apostol. ¶ Orantibus apostolis deum venisse nunciat/ et Luce.iij. Orante ibu descẽdit spũssanctꝰ corporali specie sicut columba in ipsum. ¶ Scdo in ꝓdicatõe. vnde Act. x. Adhuc loquente petro cecidit spũssanctꝰ sup eos qui audiebant verbum. ¶ Tercio manuum impositione. vnde Act. viij. Tunc imponebant manꝰ sup illos/et accipiebãt spmsanctũ. ¶ Igitur qui vult spmsanctum recipere vacet orationi/audiat ꝓdicationem/et libenter vadat ad ꝓfessionem. vbi manuũ impositione datur gratia spũssancti. ¶ In oratione eñ seruatur desiderium. desiderium ãt impetrat spmsanctũ/ vnde Danieł. ix. Adhuc loquente me in oratõe mea/ecce vir gabriel rẽ/⁊ post. dixitq̃ ego veni vt indicarem tibi quia vir desideriorum es. ¶ Isay. xxvij. Anima mea desiderauit te in nocte rẽ.

¶ De eodem Sermo. II. In ordine. 6o.

Apparuerunt apostolis dispertite lingue tanq̃ ignis.) id est radioli ignei ad modum linguaruꝫ formati diuersi et dispersi sup apostoloꝝ capita. ¶ Actuũ. ij. ¶ Circa quod verbũ tria nobis attendenda sunt ad instructionem nostram. ¶ Primo quid in hoc signatum sit ꝙ in linguis igneis spũssanctus apparuerit. ¶ Secundo quare spũssanctus potius linguam elegerit q̃m aliud membrum/ vt in eiꝰ specie appareret. ¶ Tercio quare potius ignem q̃m aliud elementum elegerit/

¶ Circa ꝓmum tria notanda sunt. ꝙ scz in signis igneis apparuerit spũssanctus/ ¶ Primo ꝙ spũssanctus discipulos eloquẽtes redderet. et hoc verbis ardentibꝰ/ qõ ꝓdicantibus necessarium est/ quia qui nõ ardet non incendit/ vnde de Helya dicit Eccĩ. penultio/ Qꝝ verbũ eius q̃si facula

ardebat. Secundo vt ostenderet q̄ legē igneam p̄dicarent scz legem amoris / hāc venit eñ dñs p̄dicare / ⁊ hanc voluit dñs p̄cipue q̄ discipulis p̄dicari / Luc̄. xvij. Ignem veni mittere in terrā / et quid volo nisi vt accēdatur / ⁊ Joh. xv. Hoc est p̄ceptū meū vt diligatis inuicē / ⁊ post. hoc mādo vobis vt diligatz inuicē. Item in hoc ꝯgnoscent omnes quia discipuli mei estis si di. ha. ad inuicem / ⁊ Leui. vi. Ignis in altari meo sp̄ ardebit / quē nutriet sacerdos ⁊c̄ / has duas significatōes tangit Bern̄. dicēs / Venit spūssanct⁹ sup̄ discipulos in linguis igneis / vt linguis oīm gentiū verba ignita loquerent̄ / et legem igneā ignee lingue p̄dicarent. Tercio vt ostenderet̄ / q̄ spūssanct⁹ qui p̄ ignē significat̄ loqueretur in eis / s̄m illud verbū dñi Math. x. Non eñ vos estis. qui loquimi sz spūs ⁊c̄. Voluit domin⁹ certificare eos q̄ spūssanctus in eis loqueret̄ / et ne diffiderent ⁊ ne sibi attribuerēt q̄ multi ad p̄dicationē eorum ꝯuerterent̄ / ⁊ vt ab homib⁹ sermo eoꝝ quasi sermo dei audiret̄ / Hiere. xv. Si separueris p̄ciosum a vili q̄si os meū eris / p̄dicator p̄ciosum a vili sep̄at / quando ostēdit quid sit vile et q̄d p̄ciosum. Circa scd̄m notandū q̄ spūssanct⁹ triplici rōne in specie lingue poti⁹ q̄z in specie alterius membri apparuit. Primo qꝛ lingua igne infernali multū succensa est / ido igne spiritussancti multū indigebat / Jacobi. iij. Lingua nr̄a ignis est / vniuersitas iniq̄tatis / lingua ꝯstituit̄ in membris nr̄is q̄ maculat totum corpus / et inflāmat rotam natiuitatis nostre inflāmata a gehenna. Scd̄o quia valde difficile est linguam regere / ideo p̄ ceteris mēbris gr̄a spūssancti indiget / Prouer. xvi. Hoīs est aīm prepare / et dñi gubernare linguam / ⁊ Jacobi. iij. Omnis natura bestiarum ⁊ volucrum et serpentum. et ceterorum domantur et domita sunt a natura humana / linguam aūt hominū nullus domare potest. Tercio qꝛ membrum valde vtile est / si bene regatur / Prouer. x. Vena vite os iusti. puerb. xv. lingua placabil̄ lingua vite. Circa tercium vero notandum q̄ ideo spūssanctus in igne poti⁹ q̄m in alio elemento apparuit / quia ignis habet septem opationes per quas septem dona spūssancti intelligi possunt. Prima est q̄ purgat vt patz in auro et argento / que in igne purgantur / et hoc p̄tinet ad donū timoris cuius est purgare a peccatz / Ecc̄i. j. Timor domini expellit peccatū / Nam qui sine timore est non poterit iustificari / et In eodē. timor domini scientie religiositas / religiositas custodit et iustificabit cor / nec mirum si timor domini a peccatis purgat / cum habeat p̄ fornace tam ignem purgatorij q̄m ignem inferni / Cum sine timore iustificatio non fiat / frequenter cogitanda essent que timorem nobis possent incutere vt sunt pene quas legimus dominū intulisse etiā in p̄senti p̄ diuersis peccatz / et districtio extremi iudicij / et pene purgatorij et inferni. Secūda opatio ignis est q̄ liquefacit et sic quod durum erat molle efficit / ⁊ hoc pertinet ad donum pietatis quod cor hominis quodāmodo liquefacit / vt homib⁹ coaptet se / gaudendo cum gaudentib⁹ et flendo cum flentibus / hoc donum spūssancti paulus habebat dicens. p̄ma Coꝝ. x. Quis infirmat̄ et ego nō infirmor. Tercia operatio ignis est q̄ incinerat. et sic q̄ omnino distincta erāt. vnum facit / quod p̄tinet ad donum scientie / qd̄ s̄m Augu. hominē facit interius lamentantē et non exterius se iactantem / et s̄m illud Ecc̄s. j. Qui addit scientiā addit et dolorem / Donum ec̄ scientie valet ad hoc / vt homo bene ꝯuersetur in medio praue et p̄uerse nationis. Quarta operatio ignis est q̄ sursum tendit quod p̄tinet ad donum cōsilij. Consilia enim p̄tinent ad eminentiā vite et p̄fectionem / vt illud Math. xviij. Si vis p̄fectus esse vade et vende omnia que habes et da paupib⁹. Quinta operatio ignis est q̄ lucet et fragilia consolidat qd̄ pertinet ad donum fortitudinis / Luce. xxiiij. Sedete in ciuitate donec induami virtute ex alto / hoc igne cōsolidatus fuit petrus quando ibat gaudens a cōspectu concilij quia dignus habitus est p̄ nomie iesu ꝯtumeliam pati / Actuū. v. Qui p̄us ad vocem ancille negauerat dominum. Math. xxvi. Sexta operatio est q̄ illuminat / quod pertinet ad donum intellectus. Trenoꝝ. j. Misit ignem in ossib⁹ meis et erudiuit me / ossa ecclesie apostoli fuerunt / qui totum corp⁹ ecclesie suppor-

tabant. exterius dura per pacientiam ad uersoꝝ/ interius vero dulcedinē pietatis et mansuetudinis habentes. velut medullaꝫ/ Ex hoc possum⁹ agnoscere fatuitatē eorum qui in p̄latis ecclesie causantur/ eo ꝙ sunt constantes ⁊ immobiles in via veritatis/ Ridiculum em̄ est duriciam reprehēdere in ossibus. cum in eis poti⁹ h̄ laus sit. ¶ Septima operatio ignis est. ꝙ inflammat. quod ꝑtinet ad donum sapiētie/ cui p̄ magnitudine saporis spritualia sapiunt/ sicut enim cibus sapit magis esurienti/ sic et spiritualia magis sapiunt amāti/ ad Col'. iij. Si ꝯresurrexistis cum xp̄o que sursum sunt querite.

¶ De eodem Sermo. III.

In ordine. 6j.

Apparuerunt apostolis disp̄tite līgue ⁊c̄.

¶ Nota sp̄m̄sanctum figuratum esse tribus figuris. ¶ Primo columba. Luc̄. iij. vbi in specie columbe descendit super xp̄m baptizatum. ¶ Scd̄o in flatu. Joh. xx. Quādo domin⁹ insufflauit et dixit discipulis suis/ accipite sp̄m̄sanctum ¶ Tercio in igne. Act. ij. et ꝑtinent hee tres figure ad tres status iustorum/ ¶ Prima ꝑtinet ad incipientes ¶ Secunda ad ꝓficientes ¶ Tercia ad ꝑfectos. ¶ Circa p̄mū notandum ꝙ incipientes ad bonam vitam. ¶ Primo debent habere gemitum ꝑ cantu/ debēt enim recogitare omnes annos suos in amaritudine aīme sue. Hiere. vi. Luctum vnigeniti fac tibi amarum/ Ad talem ꝑtinet doloris penitētialis cinerem tanq̄ꝫ panem manducare/ Nec mirum si anima penitēs luctū hēat ꝑ cantu. cum deus luctum illum cantum reputet. p̄mio regni eterni illum remunerando Isa. xxiij. Sume cytharam. circui ciuitatem meretrix obliuioni tradita. bene cane. frequenta canticum. canticum in q̄m ꝯfessionis. Secundo ad similitudinē columbe vti debet puro grano vt placeat sibi a malo abstinere et bona agere. nō em̄ sufficit lugere preteritam iniusticiam. nisi homo esuriat etiam iusticiam. vñ post illud. Beati qui lugent Sequitur immediate Beati qui esuriunt iusticiā Math. v. Erubescant illi qui letantur cum malefecerint et exultāt in reb⁹ pessimis Prouer. ij. Quia columba exemplum sumere nolunt qui potius corui volunt esse homines carnales cadaueribus adherentes. Tercio debet qui bonam vitam inchoauit exemplo columbe manere sup̄ aquas doctrine vt vmbram accipitris infernal' scilicet vmbram peccati agnoscat et a dyabolo caueat. Canti. v. Oculi eius sicut columbe super riuos aquarum. Quarto exemplo columbe nidificare debet in petra. petra que non flectitur christū significat p̄cipue in statu crucꝫ vbi occidi potuit sed non vinci. In hac petra nidum suum facere debet qui bonā vitam inchoat. iuxta illud Canticoꝝ. ij. Veni columba mea in foraminib⁹ petre. foramina petre sunt vulnera christi in cruce. Bernardus. Vbi vita firma. que infirmis requies nisi in vulneribus saluatoris. In foraminibus petre tanto illic securior habito quāto ille potentior est ad saluandū. Idē Deuotus miles non sentiet sua. dum benigni ducis vulnera intuebit̄. Quinto ad modum columbe simpliciter intuetur dum in operibus suis ad deum habet intentionē. Math. vi. Si oculus tuus fuerit simplex. totum corpus tuum lucidum erit. Si autē neq̄m fuerit totum corpus tuum tenebrosum erit. oculus dicit̄ h̄ intentio. de hac simplicitate d̄t Bernard⁹. Simplicitas est ꝑfecte ad deum cōuersa volūtas. vnam petens a domino hanc requirens. vel simplicitas est in ꝯuersatōne vera humilitas. virtutis ꝯscientiam magis amplectēs q̄m famam. Sexto debet esse absq̄ꝫ felle malicie potius eligens mala sustinere q̄m īferre. quia apd̄ christianos non est miser qui patitur cōtumeliā sed qui facit vt dicit Hiero. Rusticus est qui facit rusticitatem. non cui fit Qui bonam vitam inchoauit non debet tantum timere malum pene vt metu illius ꝓsiliat in malum culpe quod incompabiliter magis timendum est. Septimo exemplo columbe ꝯgregatim volantis concordiā cū ꝓximo debet habere In psalmo. Ecce q̄m bonum et q̄m iocundū habitare frēs in vnū ⁊c̄. Ecc̄i. xxv. In tribus beneplacitum est spiritui meo que sunt ꝓbata corā deo et hominibus ⁊c̄. vt supra. Circa

scdm vero notandum q spūssanctus ido
p flatum voluit designari siue p spiritum
q attrahitur ad cor refrigerandū/ vt osten
deretur ei⁹ nccitas./ Inter omia em̄ maxi
me necessari⁹ est vite humane spirit⁹ iste/
No em̄ potest homo durare p vnam horā
absq; ipso/ cum sine cibo et potu multꝫ di
ebus durare posset/ ꝛ si modicum esset de
ipso p̄ciosissima res esset/ Sic vita aīme
maxime indiget spūsancto/ sine ipso em̄
non posset ad horam durare/ et debēt illi
qui in bono ꝓficiunt sic se bre ad spm̄san
ctum/ sicut ad spm̄ quē attrahim⁹ ad cord
refrigeriū nos habem⁹/ cauere em̄ debent
diligēter ne solicitudine vl amore terreno
rū impediat aduentus spūssancti/ sicut vi
scoso amore existēte in meatu p quē spūs
neruoꝝ attrahit fit difficultas respirādi/
ꝛ qñq; homo suffocatur sic et anime acci
dit Math. xviij. Luce. viij/ Solicitudo
hui⁹ seculi ꝛ fallacia diuiciaꝝ suffocant ꝟ
bum/ puerb. iiij. Omni custodia serua cor
tuum/ ab ipso em̄ vita ꝓcedit/ frequenter
etiam debent aperire os cordis p deside
rium/ et orando attrahere spm̄sanctū ad
refrigerandū cor ab ardore vicioꝝ/ ꝟm il
lud ps. Os meū aperui ꝛ attraxi spiritū/
Isa. xxviij. Anima mea desiderauit te in
nocte ꝛc/ aliter. anima tota incendit/ At
trahendus est etiā spūssanct⁹/ vt inde vox
p̄dicatōis. vel oratiōis. vel laudis diuine
vel gratiaꝝ actōis formet Act. ij/ Repleti
sunt omēs spūsancto/ et ceperunt loqui.
Circa terciū vero notandū est q sicut
ignis subiectum suum in cinerem redigit/
sic ignis spūssancti viros ꝑfectos p humi
litatem incinerat et adnihilat/ iuxta illud
Gen. xviij. Loquar ad dominū meum cū
sim puluis ꝛ cinis/ Sicut etiam ignis id
quod iuxta se est sibi assimilat/ sic vir ꝑfe
ctus ꝓximū suum sibi assimilat. dum euꝫ
ad deum ꝯuertit/ carbo mortuus positus
cum viuis aut incenditur ab aliis. aut ali
os extinguit/ sic viri ꝑfecti ad modum ig
nis morti se exponunt vt alios viuificēt/
intelligentes nullum sacrifitium mai us
et carius esse deo/ q̄m zelum animaꝝ. ꝟm
Grego./ Viri ꝑfecti ad modū ignis semp
tendunt sursum/ ꝯuersatio em̄ eorum in ce
lis est. iam in spe et desiderant ibi esse in re

Cupiunt enim dissolui Phy. ij. et esse cū
christo/ et mortem habent in desiderio et
vitam inpacientia ad Rom. vij/ Infelix
homo quis me liberabit de corpore mor
tis huius/ ꝛ in psalmo. Heu mihi quia in
colatus meus ꝓlongatus est. Sequitur
(Seditq; supra singulos eoꝝ spiritussan
ctus) ꝟm Glo. In sessione intelligit regia
potestas/ quia spūssanctus in sanctis re
quiescit/ Vult spūssanct⁹ esse vt rex in do
mo. in qua est vt eius imperio obediatur.
vnde Joh. xiiij. Si diligitis me manda
ta mea seruate/ et ego rogabo patrem/ ꝛ a
lium paclitum dabit vobis/ Item si quis
diligit me ꝟmones meos seruat/ ꝛ subdit.
et ad eum veniem⁹ et mansionē apud eum
faciemus/ Item spūssanct⁹ in sanctis re
quiescit/ ꝛ maxime in xp̄o requieuit/ vnde
Isa. xj/ Et requiescit sup eum spūs domi
spūs sapientie ꝛc/ Et in euāgelio nazareo
rum quod hebraice scriptum est/ ita legit
factum est cum ascendisset domin⁹ de aq̄
descendit fons omnis gratie/ et spirit⁹ pa
tris descēdit et requieuit sup eum/ ꝛ dixit
ei. Expectabam te fili in omnib⁹ ꝓphetis
vt venires/ et requiescerē in te/ tu es enim
requies mea. tu es filius meus p̄mogeni
tus/ qui regnas in sempiternū. Et no
tandum q in tribus generibus hominū
non requiescit spūssanctus/ Primo in eis
qui ab ingressu dom⁹ sue/ quasi manibus
eum repellunt. dum malis operib⁹ impe
diunt ne ad eos ingrediatur/ qui sine du
bio magnā ꝯtumeliam spūisancto faciūt.
vnde ad Hebre. x./ Irritam quis faciens
legem Moysi sine vlla miseratione duo
bus vel tribus testibus moritur/ quanto
magis putatis deteriora mereri supplicia/
qui filium dei ꝯculcauit et spiritui gratie
ꝯtumeliam fecerit/ talis peccat in spm̄san
ctum bonitatem eius ꝯtemnens/ qui ido
vult diuti⁹ esse malus/ qꝛ deus est sibi bo
nus expectando eum ad penitentiā ꝛ tale
peccatum vix remittit homini/ ad Ro. ij.
Ignoras quia misericordia dei ad penitē
tiam te adducit/ tu autem ꝟm duriciā tuā
et cor impenitens. thesaurizas tibi iram
in die ire. Secūdo non quiescit in eis
plene/ qui multitudie victualiū quasi mul
titudine pulueris cū ꝯtristant/ ad Eph.

.iiij. Nolite contristare spm̃sanctum ꝛc̃.
Tercio non quiescit in eis qui p mortale peccatū eum a se expellunt/et spiritum immundū loco illius introducunt/contra illud apostolis/Spiritū nolite extinguere/spūssanctus ad modum ignis extingui tur.vel flatu superbie/vel diuisione ligno rum.discordia scilicz.vel odio.vel aque inꝛ titudine.scilicet deliciarum vel diuiciarꝝ.
Sequitur (et repleti sunt omnes spū sancto.) Nota triplicem plenitudinem scilicet/aptam.equam.ꝛ cumulatam/Ap ta plenitudo est vt cum domus dicit ple na hominib⁹ talis est in viris sanctis/Act. vi. Stephan⁹ plenus gratia ꝛc̃/Equa ve ro plenitudo/vt in vase quod plenum est aqua/et talis fuit in beata virgine/vnde Luce.j. Aue gratia plena/Cumulata est plenitudo supefluens qualis fuit in xpo Joh.j. Plenum gratie et veritatis/ꝛ Ibiō de plenitudine eius nos omnes accepi mus/multum ergo debemus sperare de sanctis.amplius de beata virgine.ꝛ maxime de christo. Item notandum q ei q̃ vult spiritusancto impleri/necesse est vt p us euacuetur/secundo vt religetur/tercō vt vere mundetur/Primo oportet vt spū mundi euacuetur. qui spmsanctū vult recipere/mundus em̃ nō potest eum accipere/vt legitur Joh. xiiij./Mundus ibi sumit p hys qui habent spiritū mundi hui⁹ scz p amatoribus et sapientib⁹ huius mūdi/ oportet amorē suū auertere a mundo isto. qui vult cōuertere eum ad dominū/vnde super illud ps̃. Diligite dominum omnes sancti eius/dicit Glo. Aug⁹. Disce nō diligere mundū.vt discas diligere deum/auerte vt cōuertaris/funde vt implearis.
Idem bono implēdus es.funde malū/pu tas quia melle vult te implere de⁹/si ace tos plenus es.vbi mel pones/Necesse est etiam vt pus religetur/vase enim nō religato non infundet deus gratiam spūssancti/hanc religatōem facit timor/quia qui timet deū nihil negligit. Eccs. vij. Eccī. j. Timor domini scientie religiositas/religiositas custodiet et iustificabit cor/religiositas que ex timore est in duobus cōsistit/scz in hoc q̃ a malo custodit/ꝛ i hoc q̃ viuificat/id est ad opera bona incitat.

Item necessarium est etiam/vt talis vere mundetur et non ficte/sicut illi qui mundabant quod de foris erat calicis et pap pidis/intus autē pleni erant rapina ꝛ immundicia/de quibus loquitur dominus Math. xxiij. Sapiē j/Spiritussanctus effugiet fictum/illum scz qui fingit se mū dare ei hospicium/et non mundat. Item notādum q̃ quadruplex est signum huius repletionis spūssancti/Primum est satietas siue sedatio sitis huius mundi/Aug⁹ Qui biberit ō fluuio paradysi cui⁹ gutta vna maior est oceano/restat vt in eo sitis huius mundi extincta sit/Secundū est q̃ flagellatur et non murmurat/vasa em̃ plena percussa non resonant/Unde canitur de sanctis martiribus/nō murmur resonat non querimonia ꝛc̃/Tercium signū huius repletionis est superfusio/vel p verba spiritualia/ex abundantia em̃ cordis os loquitur. Math. xij/Eccī. xxix. Sapiens in verbis p̃dit seipsum/vel per alia signa exteriora/Prouerb. xviij. In facie prudentis lucet sapientia/Quartum est humiltias/Gregor⁹. Mens que diuino spiritu impletur habet euidentissima signa sua/veritatem scz et humilitatem que si vtraqz in vna mente ꝓueniunt/perfecte liquet q̃ de p̃sentia spiritussancti testimonium fuerunt/Bernardus/Magna virtus humilitas sine cuius obtentu non solum virtus nō sit/sed etiam in supbiam p rumpit.

In die sancte Trinitatis Sermo In ordine. 62.

GRatia domini nostri ihu christi/et caritas ōi/et ꝓmunicatio sancti spūs sit semper cū omnibus vobis). ij. ad Cor. vltimo/Ecclesia in epistola hodierna recolit fidelibus oratione quandam/quā faciebat apostol⁹ p corinthios/quibus scribebat vt fideles eandem orationem facerent pro se.et sibi caris. dicit ergo/Gratia domini nostri ihesu xp̃i ꝛc̃.et tangit ibi trinitas psonarū/Primo psona filij.ad̃ꝫ et̃ꝫ psona p̃ris/ꝛ hoc ꝓtra arri⁹/Ne scz filius minor patre videat.sicut arri⁹ dixit/Secūdo psona p̃ris cum ōi/Caritas ōi p̃ris.

In vb' tua non ꝛ p̃m ꝛ filij gr̃a q̃ nob ab ipo p prima ꝛ gr̃a viu mi ihesu xpi/ꝛm p̃ris dilcō q̃ sup nos dnāa rōi radias di ꝛm ꝛ spōsū emana q̃ p ipud yoūdb⁹ gnam m̃ō d et gmica ꝛ. ꝛm pot addi q̃ omd ihoc t̃ gnapa nob ab apto ad optatō sit sp ad obj nob

Timoris i dom
Duplex Caritas ōi
q̃ a si ꝓma Salua od ihesu
mnē dilcōis i p

¶ Tercio ꝑsona ſpūs cum dicit cōmunicatio ꝛc. ¶ Unitas ꝺo diuine eſſentie inuitur cum dicit in ſingulari ſit et nō ſint. ¶ Prima vero ꝑs huius oratiōis multipliciter pōt intelligi. ¶ Primo ſic. gratia a domino ieſu chriſto exhibita ſit cum omibus vobis in corde ꝑ iugem memoriā/et in oratiōe per gratiarum actiōem/ad Col. iij. Grati eſto ꝛc. Iſa. lij. Gaudium et letitia inuenient in ea/gratiarum actio et vox laudis. ¶ Multipliciter vero eſt gratia a chriſto nobis exhibita. ¶ Primo. q̄ cum diues eſſet ꝑ nob pauper effectus eſt ſm illud. ij. ad Cor. 8. Scitis gr̄am domini noſtri ieſu chriſti/q̄ ꝓpter nos egenus factus eſt cū diues eſſet/ vt illius inopia nos diuites eſſemus/cui⁹ gratie nos memores eſſe debem⁹/vt paupertatē ꝓximi libenter ſuſtineam⁹/Bern̄. ¶ Magna abuſio eſt et nimis magna/q̄ diues velit fieri miſer vermicul⁹. ꝑ quo de⁹ maieſtatis et domin⁹ ſabaoth pauper voluit fieri/Alia gr̄a eſt qua dedit ſemetipm ꝑ nobis. Eccl. xxix. Gratiā fideiuſſor⁹ ne obliuiſcaris/dedit em̄ ꝑ te aiam ſuam. ad Thy. ij. ¶ Apparuit gratia dei et ſaluatoris noſtri. qui dedit ſemetipm ꝑ nob vt nos redimeret ab omni iniquitate/ Auguſti⁹. loquens de chriſto. Redemit inquit venditus/viuificauit occiſus honorauit iniuriat⁹/ad Gal. ij. Dilexit et tradidit ſemet ipm ꝑ me/ non ſum ingratus gratie dei/ non abiicio gratiā dei/ſm aliam litteram ¶ Alia gr̄a eſt ſm quaz fecit nos coheredes ſuos/ſm illō ad Thy. iij. Apparuit benignitas et humanitas ſaluatoris ꝛc/vt iuſtificati gratia ipſi⁹ heredes ſimus ſm ſpem vite eterne/ Ideo ipſe filius carnem aſſumendo venit in mundū/vt ipſemet ad quē ꝓtinebat celeſtz hereditas ſocios nos eē vellet/ ¶ Quantū ipſe deſideret nos in hoc ſocios ſuos eſſe ſatis oſtēdit Aug⁹ dicēs. mortu⁹ eſt ꝑ nobis vnic⁹ dei/et ne remaneret vnic⁹ mortu⁹ ē vnic⁹/ multos em̄ filios dei fecit vnicus fili⁹ dei/emit ſibi fratres ſanguine ſuo/ hoc ē ꝫ quoſdā hoies caninos. qui frēs ſuos vellent eſſe mortuos vt maiorē hr̄ent hereditatē qui ſimiles ſunt cayn/q̄ frēm ſuum occidit. Gen. iiij. q̄ qui odit frēm ſuum homicida eſt. j. Joh. iij.

¶ Scōo ſic ꝓt intelligi (Gr̄a dn̄i nr̄i ihu xpi). i. placentia ipſius ſit cum omnib⁹ vobis vt ſcz agnoſcatz q̄m delectabile ſit eē⁹ faciem videre. ¶ Heſt. xv. valde mirabilis es dn̄e/et facies tua plena eſt gr̄ar̄. ¶ Hoc dictū eſt aſſuero. q̄ interꝑtatur beatitudo /et tenet figuram xpi/et petrus. j. Pet. j. In quem deſiderant angeli ꝓſpicere/ ¶ In ꝑs. Faciem tuā dn̄e req̄ram/et in illo pſalmo Qui regis iſrael intende/ ¶ Dultotiens replicatur illud. Oſtende nobis faciem tuā/ deus fons eſt omnis dulcedinis/ Delicie vero que inueniunt in creaturis velut minime gutte ſunt que inde fluxerunt. quas inimici dei linḡūt/iuxta illud Inimici ei⁹ terrā lingent/ ¶ Dira ſtulticia hominū qui fontes dereliq̄unt. et guttis adherent/q̄ſi in fonte poſſit eſſe amaritudo cum in guttis que inde fluunt tanta ſit dulcedo/ portus guttis illis tanq̄z veſtigijs deduci deberem⁹ ad delicias dei/Job. xi. Forſitan veſtigia ꝓprehendētes. Dauid. ¶ Mihi āt adherere dō bonum eſt/videre faciem xpi padiſus eſt. etiā ſi in inferno hoc alicui cōcederetur/videre etiā faciē eius inquātū hō nimiā habet iocunditatē/q̄ eſt ſpecioſus forma ꝑ filijs hominū/ Placentia ergo xpi ōbet eſſe in cordib⁹ nr̄is/vt ad eā ſuſpiremus/et vt compatiōe ipſius omniū pulcritudinē trāſitoriā exterioꝛē ꝓtemnam⁹/

¶ Tercio ſic poteſt intelligi (Gratia dn̄i ꝛc.). i. gr̄a quā gratis dat xp̄c/q̄ nos ei gratos reddit/et nos ei gratis etiā gratanter ſeruire faciat. (Sit cū omibus vobis) quantū gratia ſit ꝓſiderāda requirē ſup illud ad Roma. vi/Gratia dei vita eē⁹ ubi multa habes de ꝓmendatōe gratie ¶ Hec gratia preciū eſt regni celeſtis/imo inchoatio padyſi/ſm illud Eccl. xl. Gr̄a ſicut padyſus in benedictiōib⁹/ ¶ Sed ſine hac gratia nihil deo gratum eſt. nihil boi bonū. ¶ Dēḡtur (et caritas dei) ¶ Nota q̄ caritas dei patris ad hominē in multz attenditur/ ¶ Primo in hoc q̄ hominē ſibi attraxit dum ſoꝛoꝛem nr̄am ſcz humanā naturā filio ſuo copulauit/ Hiere. xi. In caritate ꝑpetua dilexi te/ideō attraxi te miſerans/ Si matrimoniū vnū int hoies adeo attrahit eos. vt de inimiciſſimis valde amicos fac/q̄ntū dz hoies attrahē ad amā dū deū ħ/q̄ ſoꝛoꝛē nr̄am. ſ. hūanā naturā filio ſuo inſepabiliter copulauit/ glorioſius em̄ non potuit ꝛubere caro noſtra

¶ Secundo in hoc q̄ ꝓprio filio non pe-
percit sed pro nobis tradidit illum, vnde
.j. Joh. iiij. In hoc apparuit caritas dei
quoniā filium snū vnigentiū misit deus
in mundū. vt viuam⁹ ꝑ eum. ¶ Tercio in
hoc q̄ nos in filios adoptauit. vñ.j. Joh
.iij. Uidete qualem caritatē dedit nobis
deos pater. vt filij dei noiemur et simus ⁊
nōdum apparuit qd̄ erimus. Scim⁹ quo
niam cum apparuerit similes ei erimus.
¶ Quarto ꝑpenditur amor iste ex diligē
ti custodia quā nobis adhibet, tam hoim
q̄ angelorꝝ. in ps̄. Angelis suis deus mā-
dauit de te. ⁊c̄. Delinquētibꝫ etiam nobis
flagella adhibet. Apo. iij. Ego quos amo
arguo et castigo. Agu⁹. Quid mirū si fla-
gellat custodiens paruulos domin⁹ quos
grandes querit heredes, vias etiam ꝑicu
losas sepit eis. ꝟm illud Osee. ij. Ecce ego
sepiam vias tuas spinis et sepiā eas ma-
cula et semitas tuas non inueniet. potest
¶ etiam sic intelligi, vt caritas dei intelliga
tur. caritas qua deū carum hēamus ⁊ eū
tanq̄ patrē amem⁹. Malach. j. Si ego
pater vbi est amor meus, amor ille in hoc
attenditur. vt mandata eius custodiam⁹.
.j. Joh. vlt. Hec est caritas dei vt manda
ta eius custodiam⁹ ⁊ mādata eius grauia
non sunt. ij. ca⁹ eiusdē. Hec est caritas vt
ꝟm mandata eius ambulem⁹. ⁊ Joh. xiiij.
Si diligitꝫ me mādata mea seruate. ¶ Itē
qui habet mādata et ꝟuat ea ille ē qui dili
git me. glo. habet audiēdo. seruat faciēdo
¶ Seqtur (⁊ ꝯmunicatio sanctispūs ⁊c̄)
spūssanctus seipm ꝯmunicans in p̄senti ꝑ
gratiā, in futuro ꝑ gloriā (sit semp cū omi
bus vobis (. Spūssanct⁹ in itinere p̄sentꝫ
vite est ecclesie solatiū, in patria vero erit
eius p̄miū. ¶ Notandū q̄ sicut fluui⁹ exi
ens in ripas suas maior est q̄m quādo nō
exit in eas, sic bonitas maior est cōmuni-
cans se q̄ꝫ que se nō ꝯmūicat. vñ cū spūs
sanct⁹ sit summa bonitas ipse est bonitas
se cōmunicans, vnde recte d̄r donum. Itē
ipse est suauitas spirata a p̄re et filio, cui⁹
fruitione beati erimus. ¶ vel cōmunicatio
spūssancti pōt dici ꝯmunicatio quā spūs
sanct⁹ facit ei apd̄ quē habitat ad caput ⁊
alia membra ecclesie, sicut spirit⁹ homīs
membra vnit in corpe hnmano cum capi
te suo. Sic vero cum xp̄o debet homo ha
bere ꝯmunionem triplicem. ¶ Prima est ne
gociantis societas, tradidit em̄ deus ho
mini bona sua. vñ debet opari, ex opere ꝟo
triplex debet ꝓuenire lucrum. scꝫ gloria
dei, ꝓximi exemplū, ⁊ opantis p̄miū, vnde
cauendū est diligenter opanti ne vel deū
vel ꝓximū parte sua fraudat ne ꝑtem suā
merito amittat. ¶ Alia ꝯmunicatio est qua
aliquis affectu christo ꝓ nobis passo cō-
patitur et regnanti ꝯgratulatur, qui in se
adimplet. illud Phyl. ij. Hoc em̄ sentite
in vobis quod ⁊ in xp̄o iesu, quādo scilicꝫ
omia obprobria exprobrantiū xp̄o, cadūt
super eum et suam ipsius animā ꝑtransit
gladius sicut Symeon dixit beate ꝟgini
Luce. ij. ¶ Tercia ꝯmunicatio est q̄ aliquis
xp̄i est socius in p̄senti tribulonū, et in fu-
turo fit socius eius ꝯsolationū. Ecc̄i. xxij
Fidē p osside cum amico in paupertate il
lius, vt et in bonis leteris. ¶ Cōmunicatio
etiam eius in quo est spūssanctus ad cete-
ra membra ecclesie triplex est. ¶ Prima est
que facit hominē gaudere cū gaudentib⁹
flere cum flentibus, quādo scilicꝫ aliquis
affectu malis ꝓximi compatit ⁊ bonis cō
gratulatur, sicut paulus. ij. Corinth. xij.
Quis infirmatur et ego non infirmor, ⁊c̄.
p̄ma Corinth. xij. Si quid patitur vnum
membrū ꝯpatiunt. ⁊c̄. ¶ Alia cōmunica-
tio est qua aliquis paratus est se et sua in
ꝟuitiū ꝓximi impēdere, ꝟm illud Math.
.vij. Omnia que vultis vt faciant vobis
homines, eadem ⁊ vos facite illis. Hec ē
em̄ lex et ꝓphete. ¶ Tercia ꝯmunicatio est
quedam societas que est inter membra ec
clesie q̄ vnusquisqꝫ habet partem in omi
bus bonis que fiunt in ecclesia, ꝟm illud
Particeps ego sum omniū timentiū te, ⁊
custodientiū mandata tua. j. Joh. j. Qd̄
vidim⁹ et audiuim⁹ annūtiauim⁹ vobis,
et vt vos societatem habeatis nobiscum,
et societas vestra sit cum patre et filio ei⁹
iesu christo.

Dominica. I. post festum trini-
tatis Sermo. I. In ordine. 63.

In hoc apparu
it caritas dei in nob̄ q̄m filiū
suū vnigenitū misit d̄s ī mdm
vt viuam⁹ ꝑ eū. j. Jo. iiij.) vnū de deꝛioribꝫ
q̄ sunt in mdo isto est hoc q̄ mūd⁹ ea p̄cio

sa reputat que sūt vilia/et ea vilia q̄ sunt
p̄ciosa/vñ multū libēter deberent homies
audire/si q̄s eis diceret q̄d esset vile/z quid
p̄ciosum?/Recte sic deberēt audire illud/
q̄si verbū q̄d̄ p̄cedit de ore tali/fm illud
Hiere.xv. Si separaueris p̄ciosum a vi
li quasi os meum eris?/Preciosissimū vero
videtur esse caritas/p̄pter quā accendēdā
in cordibus hominum venit filius dei in
mundū istum/fm illud Luce.xij. Ignem
veni mittere in terram et q̄d volo nisi vt
accendat?/Propter eandē causam missus
est spūssanct⁹ in linguis igneis/vt discipu
li in igne diuini amoris succensi/linguis
igneis legem igneam predicarent/et ver
bis ignitis ignem caritatis in cordibus
hominum accenderēt/z ad hūc ignem ac
cendendū specialiter laborare deberent
prelati ecclesie/fm illd̄ Leuit. vi. Ignis
in altari meo semp ardebit quem nutriet
sacerdos ⁊c̄/Quilibz etz laborare deberet
sup omnia vt in se caritatem haberet/cum
sine ea nihil p̄sit ei quod facit. fm illud .j.
Cor. xiij. Si distribuero in cibos pau
perū omnes facultates meas/z si tradide
ro corpus meum ⁊c̄. nihil inq̄m in valore.
Caritas vero ista in hoc attenditur vt de
um et p̄timū caros habeam⁹ sicut cari ha
bendi sunt/deum scz super omnia amādo
et p̄timum sicut nosipsos/vt scz caueam⁹
inferre p̄timo que nobis inferri noluim⁹/
et impendam⁹ ei beneficia que nobis vel
lemus impendi/hanc caritatem intendit
ecclesia in hodierna epistola accendere in
cordibus fidelium/vrens q̄d̄ videtur esse
efficacissimū ad eum accendendū/amorē
scz quo dilexit nos. nobis ostendendo/sic
em̄ dicit beatus Bern̄/Cum causa diligē
di deum queritur/istud est p̄cipuū quia ip
se p̄ior dilexit nos/amor ignis spūal' ē.
Ignis vero nullo modo accenditur meli
us q̄m igne/Ita amor dei non videtur in
nobis melius accendi/q̄m cōsideratione
amoris quo a deo dilecti sumus. Bern̄.
Quo modo imo quia sine modo a nobis
amari meruit/qui p̄ior dilexit nos/tant⁹
et tantum et gratis et tantillos et tales
Vbi sex attendenda innuūtur circa a
morem quo deus dilexit nos/Primū est
q̄ ipse p̄mo dilexit nos. fm illud .j. Joh.
iiij. In hoc est caritas non quasi nos di
lexerimus deum/sed quoniā ipse dilexit
nos p̄ior/in quo multi nolunt imitari eū
Nolunt em̄ amare aliquem nisi p̄us amē
tur ab eo/nec benefacere alicui nisi p̄us ip
se eis benefecerit. cōtra quos Matth. v.
Si diligitis illos qui vos diligunt. q̄ est
vobis gratia/siquidem et peccatores hoc
faciunt/defendunt em̄ benefaciētes sibi/
non est ergo magnū diligētes se diligere
sicut non est magnum canibus assimilari/
sed magnū est aliquem impugnantē se di
ligere/et ei beneficium esse/hoc em̄ est deū
imitari/Amor etiam talis p̄ciosior est et
a deo remunerabil⁹ tanq̄z ei datus/amor
quo quis amat amantem se nulla habita
compatione ad deum/nullius remunera
tionis est apud deum/vnde qui p̄us ama
re nolunt nisi p̄us amentur/similes sunt il
lis qui non amarent vinum nisi p̄us cor
ruptum esset/non em̄ curant habere amo
rem p̄timi/nisi quando vnus ē p̄ciosus
Quid autē dicemus de illis/qui deū ama
re nolunt/q̄z p̄ius volunt amari ab eo ac
si ipse dign⁹ non esset. nisi reamari. Bern̄
Dignus est plane deus vt reametur p̄ser
tim si aduertatur. quis. quos. tantū ama
uerit. Secundū est vt cum ipe esset im
mensus/tamen amorem suum voluit po
nere in homie qui est quasi putredo z ver
mis. vñ in psalmo. Domine q̄d est homo
quia innotuisti ei. ⁊c̄/nec solum voluit ds
hominē amare sed etiam vult ab eo amari
de quo admiratur Aug⁹ dicēs/Domine
quid sum ego vt amare te me iubeas z ni
si hoc faciam irascarz mihi et mineris in
gentes miserias/immo quod plus ē de⁹
rogat homines mediantibus creaturz vt
eum ament/vñ Aug⁹. Domine celum z
terra mare et omnia que in eis sunt dicūt
mihi vndiq̄z vt amem te/nec cessant hoc
dicere omnibus/Sunt em̄ creature visi
biles q̄si munera nobis a deo data. omia
em̄ visibilia p̄pter hominem creata sunt/
munera em̄ efficacissima solent rogare ac
cipientem/vt amet datores eoz/Causa
autē quare dominus velit a nobis amari
hec est liberalitas sua/vt scz occasionem
habeat glorificādi nos/Nimis em̄ bono
rati sunt amici ipsi⁹/Ps. 138/In hoc au
tem pauci volunt deum imitari/vt cum
ipsi sint magni/in personis humilibus

amorem suum ponere velint nō attendentes illud. Luc. xvi. Facite vobis amicos de māmona iniq̄tatis. ⁊c. ¶ Diuites huius seculi nō attendunt pauperes electos esse ad regnū celeste/ſm illud Jaco. ij. Nonne paupes elegit deus in hoc mūdo/diuites in fide et heredes regni/⁊ ideo non curāt sibi compare amicitiam eorum/Gregoriꝰ Paupes non sunt despiciendi vt egenis/ꝫ honorandi vt patroni. ¶ Tercium est q̄ deus tantū dilexit nos. ¶ Magnitudo v̄o amoris in tribꝰ potest ppendi. ¶ Primo in hoc q̄ filium suū p nobis dedit. vñ Joh. iij. Sic deus dilexit mundū vt filium suū vnigenitū daret ⁊c/et in epl'a hodierna dicitur/In hoc apparuit caritas dei ⁊c/Nō suffecit deo p̄ro seruo requirendo angelū mittere/ſz misit filium ⁊ filium vnigenitū/et hoc in mundū qui in maligno positus est/qui est locus plenus miseria ¶ Immo q̄ plus est. misit eum etiā in infernum vt inde suos extraheret. ¶ Ad hoc etiam misit eum in mundū/vt venditus nos redimeret/occisus nos viuificaret/iniurias passus nos honoraret/Bern̄. admirans signum dilectōnis. domine inquit/Quid est homo q̄ misertus eius es. ⁊c/Deniq̄ mittis ei vnigenitū tuum/mittis ſpm̄sanctū tuum/pmittis vultū tuū/et ne quid in celestib⁹ vacet ad opa solicitudinis nostre/etiā illos beatos ſpūs p̄pter nos mittis in ministeriū. ¶ Scōm signum dilectionis fuit/q̄ nos in filios adoptare voluit/iuxta illud. j. Joh. iij. Videte qualē caritatē dedit vobis deus/vt filij dei nominemur et simus. ¶ Tercium signū dilectiōis fuit/q̄ humanā naturam in eadem p̄sona diuine nature associari voluit. Hiere. xxi. In caritate ppetua dilexi te/ideo attraxi te miserans. ¶ Quantū ad p̄mū signum dilectionis/non imitant deum qui filios p̄ximos plus amant q̄m deum/dum deum offendunt vt filijs suis diuicias ꝯgregēt/qui tñ vtilius oparent etiam quantū ad filios suos/si deum plus q̄m filios diligerent/et p amore filiorum non dimitterent deo obedire/Deus em̄ p̄pter hoc diligeret filios eorum/ſm illud Beñ. xxij. quia fecisti rem hanc et non pepcisti filio tuo vnigenito p̄pter me/benedicam tibi/et multiplicabo te sicut stellas celi/et post. Possidebit semen tuum portas inimicorū tuorum. ¶ In scōo signo dilectiōis non imitantur illi q̄ licet cum inimicis pacem faciant/quantū ad hoc vt eis mala non inferant/non tamē quantū ad hoc vt eis beneficia vnq̄ impendāt/non sic deus qui inimicos suos adoptat in filios. ¶ In tercio etiā signo nō imitantur deū qui nū q̄m familiares esse volunt illis/qui semel eos in aliquo leserunt/non sic deus q̄ homini qui inimicꝰ suus erat tantū dilectionis vel familiaritatꝫ voluit ostendere/q̄ humanā naturam sue voluit associari perpetuo/Valde dissimilis est amor aliquorꝫ amori illi quo deus dilexit nos/ipse enim plus dilexit nos q̄m p̄priam vitam corpalem/ſm illud. j. Joh. iij. In hoc cognouimus caritatem dei/q̄m ipse p nobis aiam suam posuit. ¶ Ipsi vero vnum denarium p̄ponunt ei/dum p denario vno vel quā doq̄ p nihilo plurium faciūt. ¶ Quartū est q̄ ipse gratis dilexit nos/ipse enim bonorꝫ nostrorꝫ nō indiget. in quo pauci imitantur eum/pauci em̄ sunt qui ament aliquem nisi aliq̄m p̄priam vtilitatem inde sperent/Unde accidit q̄ illi qui videtur homies amare dum sunt diuites/derelinquūt eos si fiant pauperes/vñ illud. ¶ Cū fueris felix/multos numerabis amicos. Tempora si fuerint nubila solus eris/Dilexit nos deus gratis/⁊ tamen multi nulla vtilitate moueri possunt vt debito modo deum diligant/Vult deus amorem eorum emere regno eterno/neq̄ sic habet eum/vult etiam emere eum multitudine bonorum temporaliū/et quanto plura bona temporalia dat. eis tanto minus eum diligunt/Tales similes sunt anguille/q̄ etiam duabus manibus teneri nō potest. ¶ Quasi sinistra manu dominꝰ tenere eos nititur temporalia dando/quasi dextera. eterna porrigendo/Prouer. iij. Longitudo dierꝫ in dextera illius/et in sinistra illiꝰ diuicie et glozia/non flectuntur tales etiā ad amandum deum debito modo/per illō q̄ legitur. Roma. viij. Scimus quoniā diligentibus deum/omnia cooperantur in bonum. ¶ Quitum est q̄ tantillos diligere voluit/immo vt plus dicam nullos diligere voluit/velut em̄ nichil erāt homies p̄tōres/q̄ntū ad valorē cū ipe eos redimē

voluerit. vnde Isay. xl. Omnes gentes quasi non sint, sic sunt coram eo. Qui in mortali peccato est nõ esse dicit, quia non habet esse sibi vtile, bonũ em̃ esset ei si natus nõ fuisset homo ille, si sic moritur⁹ sit, tunc em̃ nõ hr̃et bonum neq; malũ, econtrario homies plus diligunt terram q̃ q̃si nihil est ꝯtra deũ, q̃ est summũ bonũ. Hiere. iiij. Respexi t̃rã ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihilũ. Sextũ est ꝙ tales voluit diligẽ morti scz dãnatos, vita etiã indignos, mds em̃ tunc erat in tali statu, in quali est latro q̃ ad suspendendũ ducit. Om̃es em̃ tunc ducebant in infernũ, qñ filius dei mũdo subuenit, ⁊ quasi pro eo fideiussit. Ecc̃i. xxix. Gratiã fideiussoris ne obliuiscaris dedit em̃ ꝓ te animam suam.

De eodem Sermo. II. In ordine. 64.

Perfecta caritas foras mittit timorẽ. j. Joh. iiij. Duo sũt spẽaliter necessaria hoi qui vult saluare animã suam, scz timor dei et amor. Timor sapiam inchoat ꝑm illud ꝓuer. j. Timor dñi ꝑncipiũ sapientie, amor vero sapiam perficit, ꝑm illud Ecc̃i. j. Dilectio dei honorabilis sapiẽtia. Timor facit declinare a malo, ꝑm illud ꝓuer. xvi. In timore domini declinatur a malo, amor vero abundanter facit opari bonum. Amor em̃ dei ociosus esse non ꝑt. Opat̃ ei magna si est, si aũt opari rennuit amor nõ est, sicut dicit. Greg. Timor domini expellit peccatũ. Ita qui sine timore est nõ poterit iustificari, vt legit̃ Ecc̃i. j. Deinde vero ꝑfecta caritas timorem expellit. sicut dicit h̃ Joh. Circa timorẽ vero notandũ est ꝙ duodecim sunt q̃ timorem generare possunt in peccatoribus. Primũ est ꝯsideratio lacrimaꝝ xp̃i, verisimile est em̃ statũ illum valde ꝑiculosum esse, ꝓ quo deus fleuit, de lacrimis istis hr̃ Luc̃. xix. ⁊ Joh. xi. ⁊ ad Hebre. v. Cũ appropinquaret vidẽs ci. fl. sup il. ⁊c̃. Et in resuscitatõe lazari vbi infremuit spũ, ⁊ voce magna clamauit ⁊c̃, ad Hebre. Qui in diebus carnis sue, ꝑces supplicatõesq; ad illum qui posset illum saluũ facere a morte, cum clamore valido et lacrimis offerẽs exauditus est, ꝓ sua reuerentia. Berñ. Patitur filius dei et plorat, homo patitur et ridebit. Secundũ est ꝯsideratio passionis xp̃i. Berñ. Ex consideratiõe periculi mei estimo quantitatẽ medele, filius dei iubetur occidi vt vulneribus nostris ꝑciosissimo sanguinis illius balsamo medeatur. Agnosce hõ q̃m grauia sunt illa vulnera ꝓ quibus necesse est xp̃m dñm vulnerari, sic ꝟe estiatio ⁊ tioris ⁊ doloris aggregatio ẽ. Tercium est ꝯsideratio culpabilitatis nostre. Si em̃ tantũ timet aliquis qui se culpabilem scit esse vni⁹ criminis in curia alicuius terreni ꝑncipis, quãtum timere potest, qui tot et tantoꝝ criminum scit se culpabilem esse apud tam districtum iudicẽ, vnde legitur de quodam rege qui memor maloꝝ suorum. et diuini iudicij. gaudere nõ poterat, qui interrogatus a quodam fratre suo noluit ei causam ostendere, vnde misit bucinatores ad portam fratr ꝫ sui, qd̃ ꝑm ꝯsuetudinem regni illius certum signum erat mortis. Deind̃ cum frater regis ad regem esset ductus et non modicum timeret, ⁊ valde tristis esset, requisiuit rex quare nõ gauderet. Qui cũ respondisset ei, quomõ in statu tali gaudere posset, indicauit ei rex causam tristitie sue. Si ergo ille tantũ timebat q̃ sciebat regem esse fratrem suum, et qui in nullo sciebat se esse culpabilem apud eum, nisi ꝙ aliqua signa audierat offense regis. Merito timere poterit qui in tot et tantꝫ scit se culpabilem esse, non apud fratrem sed apud dominum maiestatis. Quartum est ꝯsideratio nostre infirmitatis et impaciẽtie, ꝙ musca vna si nos infestauerit diu facit nos irasci, quãdoq; vsq; ad dei blasphemiam, adeo etiam impaciẽtes sumus ꝙ modica pena temꝑalis quandoq; affligit hominẽ vsq; ad tedium vite, vt ptz in helya. iij. Regũ. xix. Qui pecij̃t anime sue vt moreretur. Quitum est misericordia quã dominus exhibet hominib⁹ in ꝑsenti. Scd̃m em̃ magnitudinẽ miſicordie erit in futuro magnitudo iusticie. Sic̃ deus em̃ est summe misericors ita et summe iustus, et sicut opera miseticordie ipsius in ꝑsenti reputantur stulta comꝑatione habita ad misericordiã hoim, sic in futuro iusticie sue furor apparebunt. vñ in psalmo Domine ne in furore tuo arguas me neq; in ira tua. ⁊c̃. ꝓuer. vi. Zelus et furor viri

nō pcet in die vindicte nec adq̄scet cui⁹ q̄s precibus nec recipiet p redemptiōe dona plurima. ¶ Sertū est opa iusticie q̄ dñs legit fecisse in mōo isto vt est vindicta quā sumpsit de lucifero t angelis ei⁹ q̄ adhesserunt ei q̄s dñs ꝓpter pctm superbie irremediabilit damnauit Luc. x. Videbā satha/nam velut fulgur cadentē de celo/t.ij. Deij. Si de⁹ angelis peccātib⁹ nō pepcit zc. ¶ Aliud opus iusticie est pena mundo inflicta/p pctō primor pentū scz p pctō gule/et p pctō carnis torus mōs submersus ē exceptis octo aiab⁹. ¶ Septimū est felicitas t facilitas peūdi spūalr et corpalr/ꝓpt q̄ in vmbra mortis dicimur esse/Luc. j. Visitauit nos oriens ex alto illūiare hys q̄ in tenebris t in vmbra mortis sedēt zc ¶ Octauū est dei oipotētia cui pctōr resistere nō potit neq̄ ea effugere/vñ ps. Si ascendero in ce. tu il. es zc/t Mat. x./Nō lite timere eos q̄. oc. cor/a. aūt nō pos. oc. Sed pot⁹ eū timete q̄ pt c. t a. mit. inge. ¶ Item q̄s nouit po. ire. t. zc. ¶ Nonum est dei sapia lucide videns omia/cui nihil potest abscondi. Boeti⁹. Magna nobis si dissimlare nolumus indicta est pbitatis necitas/cū agam⁹ coram oculis iudicis cū/cta cernentis ¶ Decimū est zelus iusticie diuine. Bern. Qui nō pcit filio nūq̄d pcet figmento nunq̄d pcet seruo neq̄m/t Luc. xij. Si in viridi ligno ħ fiunt in arido q̄d fiet. ¶ Undecimo posset pctōri timorem incutere illa/q sacra scriptura dicit ō die iudicij/vbi tremebūt āgeli/vbi null⁹ l' angelus vel sanct⁹ audebit rogare p aliquo/qui tunc in pctō mortali mortuus est/t signa terribilia que iudiciū pcedēt/de q̄bus ōt. Grego. Oportet multa mala pcurrere vt malū sine fine valeāt nunciare. ¶ Dudecimū est psideratio penar futurar circa q̄s notandū est q̄ multa sunt in eis q̄ pctōribus possunt timorē incutere ¶ Primum est penar acerbitas/grauissima em pena q̄ in isto mūdo sustinet/minor est q̄s pena purgatorij. vñ Aug⁹. Miro mō licet eternus nō sit. grauis est ignis ille/exurgat em oēm penam quā aliq̄s in mōo isto ppessus est. ¶ Scōm est penar diuersitas/t inueniunt in sacra scriptura nouē pene/Prima ē ignis/Scōa vermis. de q̄bus in fine/Isay. Vermis eor non morietur/t ignis nō extinguetur/Tercia est fetor quasi sulphurs de quo. ps. Ignis sulphur t spūs p cellar t Isa. xxx/Flat⁹ dñi quasi torrēs sulphurs succendēs eā/Quarta est frig⁹. vñ Mat. xxij. Ibi erit fletus t stridor dent/Frigus solet sequi dentium stridor/t Job. xxiij. Ab aquis niuium transiet ad calorem nimium/Quinta est fames vñ Isa. lxv. Ser ui mei comedēt et vos esurietis/t erit ibi tanta inopia q̄ vnam guttam aque habere nō poterunt/vt ptz Luce. xvi. In diuite epulone in inferno sepulto. Job. xx vij. Apprehendet enim quasi aqua inopia/vñ dicit Glosa. Dines in inferno cogente inopia/viq̄ ad summa petenda pductus est/qui sua renacitate vsq̄ ad minima negan da paupibus restrictus est. Item Grego. Guttam petijt qui micam negauit./Ibi erit tātus defectus boni/vt mors que in mundo isto p omnibus fugit pre omibus ibi desideret/Apoc. ix. Desiderabunt homines mori et fugiet mors ab eis/ibi habebit locum. illud Eccī. xli. O mors q̄m bonū est iudiciū tuū/libētius interficeret seipm hō ibi q̄m dyabolū/dyabolo em̄ in fecto non cessaret pena eor/tunc libenter diceret damnatus. illud. j. Regum. vltio. Sta sup me et interfice me qm tenent me angustie/si crederet se euadiri./Ibi erunt septem anni penurie obliuisci facientes magnā abundantiā psentis vite/Sexta pena erit torrorum/de qua Math. xviij. Tradidit eum torrorib⁹ donec redderet vniuersum debitum/Septima est horror tam loci q̄m demonū. vñ Job. x/Ubi nullus ordo sed sempiternus horror inhabitat. Item Job. xx. Uadent t venient sup eum horribiles/Si tantū horrorem habet homo quādo videt in psenti vnum demonem/quantus horror erit vbi tot horribiles apparebūt/et magis horribiles vt videtur q̄m appareāt in psenti/Octaua et nona pena erunt tenebre et vincula vñ Math. xxij. Ligatis manib⁹ et pedibus eius/mittite eum in tenebras exteriores. zc/Nec solum erit ibi penarum varietas immo t ptrarietas/vnde Gregor⁹. Horrendo modo tunc erit ibi miseris. dolor cum formidine/flauma cum obscuritate/t in eorum interitu ipa suis qualitatibus tormenta discordant/qui a conditoris

voluntate dum viuerent discrepabāt/ fit miseris mors sine morte finis sine fine defect⁹ sine defectu/ qz t mors viuit t finis semp incipit. defect⁹ deficere nescit/ mors perimit sz nō extinguit/ dolor cruciat sed pauorē nō fugat/ flamma ꝺburit sed tenebras nō discutit/ qz eīm cū dyabolo ꝺ suuz creatorē ꝺcordauerūt et creature ꝓtrarie ꝓueniūt ad eoz penas ¶ Tercīū qō timē dum est circa penas est eaz diuturnitas. Mat. xxv. Discedite a me maledicti in ignem eternū. Satis facile est iacere in vno lecto suaui t mundo/ et tñ si alicui posito i tali lecto diceret iace t quiesce/ qz optebit te ibi iacere. xx. annis/ ipe Rñderet. potiꝰ vellem esse mortuꝰ/ q̄d ergo erit ō illo qui erit in igne ardente t sciet se mansuz. ibi/ nō tm̄ p viginti ānos vel p centū. vel mille sz p infinita secula seculoz. Isa. xxx. Quis poterit hītare de vobis cū igne deuoratē/ ¶ In hac meditatōe ꝓuersus fuit fulco/ qui post. factꝰ fuit episcopꝰ tholosanꝰ ¶ Quartū est pene vniuersalitas/ totus em homo post diem iudicij erit in igne/ cū aliqs non posset sustinere ignem in mima ptē digiti pynam horā/ q̄ntus erit dolor qñ totꝰ hō erit in igne eternali. ¶ Ō tanta erit in inferno vis doloris/ q mens ad aliud dirigi nō poterit/ nisi ad qō vis doloris impellit Signū hꝰ doloris ē B qō dñs i euāgelio multoties ꝺt Mat. xiij/ t. xxij/ t. xxv. Ibi erit fletus et stridor dentiū/ Si singulis diebus in q̄bus erunt damnati in inferno flerent vnicā lacrimā materialē/ plus exiret p ꝓcessum tpis ab vno damnato/ q̄m omia vasa que in mūdo sunt capere possent/ qō patz ex boc/ q oia vasa huiꝰ mōi finita sunt t nūero t magnitudine/ dies ꝺo q̄bꝫ erunt in inferno nō hēbūt finem ¶ Quintum est ꝓsolatōz defectꝰ. vñ Bern. Quid erit cum se viderit illa misera ꝺditio omi desolatōne nudatam/ in illas tenebras exteriores excuti/ et ab illa bonoz eccl'a ppetua excōicatōne excludi. ¶ Sextū est pena inutilitas p̄sens pena et breuis est et fructuosa/ sz futura grauis est t infructuosa/ qz si aliqs fleret tm̄ lacrimaz q̄ntū est in toto mundo aque nō sufficeret ad ablutionē vniꝰ mortal' pcti/ plus ꝓtutis hret h lacrima vna q̄m oēs ille. ¶ Preter predicta notandū q malis doloz veniet ex bonoz p̄sentium amissione. In ps̄/ Cum interierit nō sumet omia/ neq̄ descendet cū eo gl'ia domꝰ eius. Item ex boc q temp⁹ merendi transiit. vñ Hiere. 8. Transiit estas finita est messis/ t nos saluati non sumus ¶ Item ex amissione eterne glorie. ps̄/ Confundantur omnes eos vt clybanū ignis in tpe vultꝰ tui/ id est dum sanctivultum vel faciem tuam videbūt/ ¶ Item ex praua societate. socios eīm habebūt demones horribiles t hoies igne infernali exustos t ferentes/ ¶ Item ex loci q̄litate q̄ erit tenebrosus t fumosus.

Dominica. II. Sermo. 65.

Nolite mirari si odit vos mūdus. j. Joh. 4/ Ecclesia in epl'a hodierna tria intē dit facere/ ¶ Primo intēdit monere fideles vt odia mūdi sine admiratōne sustineant ibi/ Nolite zc̄/ ¶ Scōo intendit eos incitare ad boc/ vt odientes se diligāt/ ibi Nos scimus zc̄. vbi dilectionē ꝺmendat t odiū detestat/ ¶ Tercio veram dilectonē notificat t ad eam hortat. ibi. In hoc ꝓgnoscimus caritatem dei. ¶ Circa ꝓmum vero assignari possunt septē rōnes q̄re non debēt mirari boni si odit eos mūd⁹/ ¶ Primo qz ipsoz. dñm mundꝰ odiuit/ vñ Joh. xvi. Si mōs vos odit/ scī. qz me p. vo. o. ha. Aug⁹. Magna ꝓsolatio membris ex capite zc̄/ t dñs Math. x. Nō est discipul⁹ sup mgr̄m. nec ser. s. do. s/ t Joh. xv/ Memētote ꝓmoñis mei q̄z ego dixi vob. Nō est ꝓu⁹. m. do. s/ Si me ꝓsecuti sunt t. v. p. t qō grauius solet esse mōs sine cā tp̄m o diuit. iuxta illō. Odio habuerūt eū cū amare debuerūt eū/ iuxta illud. Posuerūt aduersum me mala p bo. t od. p. d. m. Non mirent ergo fideles si mōs eos odiat q̄s amare debuit. ¶ Scōo qz huiꝰ mundi homines q̄ mali sunt seipsos habēt odio/ vñ nō est mirū si alios odio habeāt/ Eccl'i. x. qui sibi neq̄m cui bonꝰ/ Q. mali se habeāt odio ptz ex boc/ q ipsi amant vicia sua. sz qui amat vicium odit ꝓsonā/ ps̄/ Qui diligit iniq̄. o. a. su/ in me odit aliquē q̄ amat malū eius ergo odit se ipm qui amat vicium suū. ¶ Tercio qz mali oduūt meliores amicos q̄s habēt/ Math. vij. Inimici hominis domestici ei⁹/ ¶ Nōne odit vsurari⁹ illos quos magis amare debuit. s. vxorē

filios et filias seruos et ancillas/ dũ eos iugulat faciendo pctõ suo ꝯsentire Osee. ix. Effraym ducit ad interfectõem filios suos. ¶ Quarto qꝛ boni non sunt de mũdo isto/ vñ non est miꝝ si odiant bonos tã q̃m extraneos/ sicut canis odire solet canes extraneos supueniẽtes/ vñ Joh. xvij Ego dedi eis sermonẽ tuũ/ et mundꝰ eos odio habuit/ qꝛ de mundo nõ sunt/ ⁊ iterũ Si de mdo essetis. mũdus qd suũ est diligeret/ qꝛ ꝟo de mdo nõ estis ido odit vos mundꝰ ¶ Quinto ꝟo qꝛ boni in mdo isto dissimiles sunt/ dissimilitudo ꝟo occasio solet esse odij. sic̃ similitudo amoris/ Eccĩ. xiij. Omne aĩal diligit sibi simile/ Sap̃. ij. Grauis est nobis ad videndũ/ qꝛ dissimil' est vita sua alijs. ¶ Sexto ꝟo qꝛ boni mũdo ꝯrij sunt testificantes cõtra ip̃m/ vnde Joh. vij. Non p̃t mds odisse vos/ me aũt odit. qꝛ ego testimoniũ ꝑhibeo de illo/ qꝛ opa eius mala sunt/ mali similes sunt auibus noctis/ vñ odiunt lucem bonoꝝ opm p̃cipue lucem sane doctrine/ Joh. iij. Qui male agit odit lucem/ Job. xxiiij. Si subito apparuerit aurora arbitrant vmbram mortis/ Amos. v. Odio habuerũt corripientẽ ꝛc. ⁊ iij. Regũ. penul'. dixit Achab de michea/ ego odi eũ. qꝛ nõ ꝓphetat mihi nisi malũ. Isa. 30. Loquimini nobis placentia. ¶ Septimo qꝛ mali habent palatum cordis infectũ de febre iniq̃tatis/ et ido bona que deberẽt eis sape et placere amara sunt eis. Mich. iij. Odio habetis bonũ ꝛc. Isa. v. Ve qui dicitis bonũ malum ⁊ malũ bonũ/ ꝓuer. xiiij. Ambulãs recto itinere et timens deũ/ despicit ab eo q̃ infami graditur via/ Et. xix. Abominãtur impij eos qui in recta via sunt/ Phus q̃dã cum diceret ei homies te ꝯtemnũt/ inq̃t. at illos asini/ sꝫ nec illi asinos. nec ego illos curo/ Sene. Malis displicere laudari ẽ. ¶ Item nondũ felix es si nõ turba te deridꝫ ¶ Et notandũ ꝙ hoc ꝙ mali ꝑsequunt ⁊ odiunt bonos/ nõ est nouũ imo incepit q̃i abinitio mdi/ Odiuit cayn abel frẽm suũ/ et tandẽ interfecit eum. Gen. iiij. Persecutus est ysmael ysaac/ q̃ ꝑsecutio ludus vocatur/ Gen. xvi. Odiuit etiam esau iacob volens occidere eũ/ Gen. xxvij. Sꝫ odiũ tale non debẽt boni timere cũ dñs dicat/ Mat. v. Bti eritis. cũ maledixerint vob homies et ꝑse. u. f. ꝛc. ¶ Seq̃tur (Nos scimus qꝛ translati sumꝰ ꝛc.) sicut sepatio aĩe a corpe mors est/ ⁊ ꝯiunctio vita/ sic sepatio a deo mors est aĩe/ ⁊ ꝯiunctio cũ deo ꝑ dilectionẽ vita est/ Augꝰ. Vera mors est quã homies non timent sepatio aĩe a deo/ qui est btã vita aĩaꝝ/ sicut ḡ naturalit' aliquis amat vitã tꝑalem/ et natural'r timet mortẽ/ sic amare debet caritatem ⁊ vitare odiũ/ cũ aĩalia irrõnalia mortẽ natural'r timeant ⁊ fugiãt/ incautiores irrõnalibus aĩalibus esse vident' q̃ odiũ non cauẽt. qd ex verb bti Hiero. ꝯstat mortẽ spũalẽ esse/ Qui non diligit inq̃t manet in morte/ In morte culpe iã est talis/ ⁊ debitor ẽ mortis eterne/ Omis q̃ odit frẽm suũ homicida ẽ ¶ Nota ꝙ ille qui occidit odio ꝓgressiuo ad actũ exteriorẽ/ occidit se et alteꝝ. sed ꝑmo seip̃m. hõ em̃ ꝑ maliciã occidit animã suã. Sap̃. xvi/ ⁊ in ps̃. Gladiꝰ eoꝝ intret i corda ipoꝝ. Augꝰ Qui alij nocere desiderat/ similis est illi q̃ gladio se trãsuerberat/ vt tunicã alt'iꝰ scindat/ Deinde ꝟo occidit spũalit' ꝓximũ suũ/ qm̃ ad odiẽdũ se ꝓuocat/ ⁊ ita odium est velut gladius scindẽs ex vtraqꝫ ꝑte. Eccĩ. xxi. Quasi romphea bis acuta omis iniq̃tas ¶ Scitis qm̃ oĩs homicida nõ ht vitã eternã in se manentẽ/ qꝛ mortẽ infert ⁊ vitã aufert/ ideo merito vita eterna ꝑuatur/ ⁊ morti eterne obligatur. ¶ Et notandũ ꝙ cũ mors tꝑalis tria efficiat in eo q̃ moritur/ mors et'na in duobus illoꝝ ei assimilat'/ Nã tꝑalis mors a corpe sepat aĩam/ a q̃ corpꝰ hẽbat valorem suũ/ Mortẽ etiã tꝑalem dolor maximꝰ cõcomitat'. corpꝰ etiã adnihilat'/ mors ꝟo et'na ab aĩa sepat deum. a q̃ aĩa hẽbat omnia bona sua/ Dolorẽ etiã ht ꝯcomitantẽ maiorem/ q̃m sit dolor mortis tꝑalis/ vñ si aliquis huic pene esset adiudicatꝰ/ vt singul' momẽtꝫ gladio dilaceraret ⁊ tam cito reuiuisceret/ ip̃e em̃ nõ hr̃et tantã penã quã tam ille qui dãnatus est/ Terciũ ꝟo est adnihilatio q̃ non ibi est/ hoc em̃ bonũ esset illi q̃ dãnatꝰ est/ Si em̃ finiret eiꝰ nãlis vita finiret ⁊ pena. ¶ Seq̃tur (In hoc ꝯgnoscimꝰ caritatẽ dei ꝛc.) ¶ Circa qd notãd ꝙ ꝓbatio dilectõis vere exhibitio ẽ opis/ ¶ Duo vero opa ꝑtinent spẽaliter ad dilectionẽ ¶ Primũ est vt spũalem vitã ꝓximi nostre tempali p̃ponamꝰ ¶ Scdm vt bona

nostra tpalia necessitatib⁹ ꝓximi exponā⁹/ ¶ Ad ꝑmū opus dilectōis ꝓuocat nos beatus Johes exemplo xp̄i dicēs/ ¶ Ille ꝓ nob animā suā posuit et nos debem⁹ aias ꝓ fratrib⁹ ponere/ sicut in corpe hūano manus q̄ est membꝝ firmi⁹ ꝓ oculo se exponit piculo. Sic ꝙ firmiores sunt in corpe ecclesie. ꝓ alīs morti se debēt exponere/ ad qō p̄cipue tenent p̄lati. ¶ Ipsi em̄ tenentur ad hoc ex officio Joh. x. ¶ Pastor bon⁹ animā suā p. p. o. suis/ ¶ In psecutōe fidei tenetur p̄latus se opponere/ ꝛ ad hoc ñ reqrat ab aliquo/ ¶ Ille ꝓ ꝙ p̄latus nō est non sic tenet se offerre q̄ñ non reqritur p̄cipue q̄ñ videt se infirmū. ꝛ timet ne in penis succūbat/ ¶ Potest tñ p̄latus pfect⁹ mortē declinare/ vt gregi vtilitati se seruet/ q̄ñ ex tali mortis declinatione piculū gregi nō imminet/ vtz in paulo. ꝙ p fenestrā in spōrta dimissus est p murū et sic effugit man⁹ psecutoris. ij. ad Cor. xi/ ¶ Hoc signū dilectiōi apparet in paucis hodie in eccl'ia dei/ pauci em̄ vident curare de morte spūali ꝓximorum. ¶ Bern̄. ¶ Cadit asina. ꝛ ē ꝙ sublenet/ pit aīa et nō est qui recogitet/ ¶ Si asin⁹ vicini tui in lutum cadit. curris illuc vt ad extrahendū iuues/ fratrē ꝓ tuū impingis. ꝛ in lutum īmūdicie cadere facis/ si lupi canē vnum deferēt saltem clamoribꝫ extreres eos/ ꝓximū ꝓ tuū vides a lupis infernalibus ad infernū trahi et oio taces ¶ Ad scōm opus ꝑtinet illud (qui habuerit substantiā h⁹ mōi ꝛc') ex quo verbo satis ptz/ ꝙ pauci sunt qui hēant caritatē/ ꝛ ita p̄cō sequēs ptz. ꝙ pauci sunt ꝙ saluent/ duriores inueniūt paupes xp̄i. frēs suos. si indigeant vel mutuo vel dono illoz/ q̄m iudei iudeos. hodie non capitur ille sermo xp̄i in cordibus hominū. ¶ Omnia q̄cunqꝫ vultis vt faciāt vob hoīes/ ꝛ vos eadē facite illis Math. vij. ¶ Sēqtur (filioli nō diligam⁹ ꝓbo neqꝫ lingua sed ope et veritate) ꝓm glo. ¶ In verbo pura locutio sine ope intelligit. ¶ In lingua ꝓ o multiplex oīo/ sicut ꝙdam sepe repetit. ¶ monib⁹ amorē suum volūt hoībus ꝓmendare/ vt illi qui dicūt ego facerē hec et illa ꝓ vob/ sed ope. i. exhibitione opis et veritate cordis/ ¶ Primum dicit ꝓtra illos qui paupib⁹ aliquid petentibus dicunt/ ¶ Deus ꝓsulat vobis. ꝛ nihil dant/ ꝓtra quos ōt Jacob⁹. Si frat aut

sorōr nudi sunt et indigeāt victu quotidiano. ꝛ dicat aliq̄s illis/ ¶ Ite in pace calefaciami et saturami. ꝛ nō dederit eis q̄ necessaria sunt corpi. ꝙd ꝓ derit/ ¶ Scōm scz veritate cordis ꝓtra illos ꝙ exteri⁹ amorē simulāt. ꝛ in corde odium gestant. puer. x. Abscondūt odiū labia mēdacia/ ¶ Vel opē dicit q̄ntū ad exhibitōem beneficij/ ¶ Veritate ꝓ o q̄ntū ad correctōem pcti/ ¶ Nō em̄ pfecte aliq̄s ꝓximū diligit ꝙ bona ei īmpēdit si pctā eius corrigere negligit/ puerb. 28. Qui corripit hoiez. gr̄am postea inueniet apud eū/ magis q̄m ille qui p̄ lingue blandimēta decipit. Greg. Ille solus amicus me⁹ erit/ ꝙ añ aduentū districti iudicij maculas mentis tergit/ ¶ Bene. Nōstrabo tibi quid desit illis qui omia possidēt scz qui verum dicat.

¶ Dominica. III. Sermo. I.

In ordine. 66.

¶ Humiliamini sub potēti manu dei vt vos exaltet in tpe visitatōis/ ¶ J. Pet. v. Eccl'ia multas exhortatōes facit fidelibus in ep̄la hodierna/ ¶ Primo facit tres respectū mōi/ deinde tres alias respectu inuisibilis inimici/ ¶ Primo de trib⁹ p̄missis ꝓseqūmur ¶ Circa q̄s notandū est q̄ mōs tria mala facit illi ꝙ eū amplectitur. ¶ Primo in superbiā eleuat que eleuatō ad p̄cipitiū est sic xp̄c duct⁹ est a iudeis in supcilio montis/ vt eū p̄cipitarēt Lu. iij/ ꝓma Thy. vi. Diuitib⁹ h⁹ seculi p̄cipe nō sublime sape ꝛc/ ōt Aug⁹. Vermis diuitū superbia/ q̄driduan⁹ est qui inter diuicias isto morbo tentat/ ¶ Magn⁹ est ꝙ nō se ideo magnū putat q̄z diues/ ꝙ añt ideo se magnū putat sup̄b⁹. ꝛ egen⁹ est ¶ In carne crepat in corde mendicat. inflat⁹ est non plenus ¶ Secō nimia solicitudine suffocat/ vnde semen inter spinas cadens a spinis suffocatur Mat. xiij. q̄ exponēs dñs vbi ōt. q̄ seminatū est in spinis. h̄ est qui audiit verbū. ꝛ solicitudo seculi isti⁹. ꝛ fallacia diuiciaꝝ suffocat verbū/ ¶ Tercio p̄ moderatū vsum tediū generat Lu. c. xxi. Attendite ne corda vra grauent in crapula et ebrietate. Difficile em̄ est ꝙ abundanter habet bona h⁹ mōi vt vtendo nō excedat. Lu. xvi. legit/ ꝙ bō ꝙdam erat di. ꝛ i p. ꝛ b. ꝛc.

ꝛ Eiusdē. xij. Dixit ille qui multa ꝓgrega uerat/ Filia mea multa habes bona. repo sita in ā nos plurimos ꝛc/ Ptra hec tria sē bec tres exhortatōes. ꝓtra ꝑmū ōr illud. būiliami ꝛc/ Ꝫ scōm. oēm solicitudinē ꝛc. ꝓtra terciū. Gobrij estote ꝛc. ¶ Circa pri mā ꝟo exhortatōm notandū q triplex est humiliatio/ Prima ē i ꝓprie miserie ꝓgni tōe/ de q in ps. Cor ꝓtritū ꝛ būiliatū. ꝛc. ¶ Scōa in subiectōne. j. Pet. ij. Subiecti estote oi hūane cre. ꝓpter d. ā. Tercia ē in ꝓcēptu ꝑsentis gl'ie/ que ꝑsens gl'ia valde esset ꝓtenenda. ꝛ q nihil est in valore Jo. vij. Si ego gl'ifico meip̄m gl'a mea nihil est/ et q plena est erubescētia. j. Mach. ij Gl'a viri impij stercus ꝛ vermis/ et q ex pre corpis. corpus eñ ē saccus stercor ꝛ cib' ꝛ maria vermiū/ et q momētanea est Job .xx. Gaudiū ypocrite ad instar puncti. Gaudiū ypocrite vana est gl'ia. de illa eñ gaudet. ¶ Itē notandū q valde nccīm ē homi sub manu dei hūiliari/ Primo q nō potest ei resistere nec eā effugere. Job. ix. De' cui' ire resistere nemo pt/ in ps. Si a scendero in ce. tu. il. es. Poeta/ An nescis longas regibus esse manꝰ ¶ Scōo q sola hūilitate inuenit mia. Sap. vi. Exiguo ꝓcedit mia potētes aūt potent' tormenta patient/ Tercio q sola hūilitate venitur ad gl'am. puer. xx. Humilē spū suscipiet gl'a. ꝛ Job. xi. Qui hūiliatus fuerit erit i gl'ia ꝛ Mat. j8. Nisi ꝓuersi fueritꝭ ꝛ ef. s. p. nō. intra. i re. ce/ Ex'rio mō multū timē da est supbia/ Heb. ij. Que angelum fecit dyabolū. Luc. x. Videbā sathanā q̄si ful. de ce. ca/ Hec est q regē fecit demoniacū. j. Reg. xvi. Spūs neq̄ intrabat in saul. ¶ Hes etꝭ nabuchodonosor fecit q̄si iumē tū Dañ. iij. tibi ōr nabuch. rex/ regnū tu um transibit a te ꝛc. ꝛ subdit. fenū q̄si bos comedes. ¶ Notandū q licz oībus pctō ribꝰ timēda sit potentia manꝰ dīne tanq̄ que tenet gladiū euaginatū sup nos/ ꝑci pue tñ eā timere debēt supbi/ tales eñ val spēaliter venire sup eos Isa. ij. Dies dñi exercituū sup oēm supbū ꝛ excelsum ꝛ sup oēm arrogantē ꝛ hūiliabit Hiere. l. Ecce ego supbe ad te ōr dñs exercituū q̄ venit dies tua. tempꝰ visitatōis tue ꝛ cadet su pbus et corruet/ Et multū ꝓmunt sacra

scriptura supbis Abdie. j. Si exaltatus fueris vt aq̄la/ ꝛ inter sydera posuerꝭ nid' tuū ide te extrahā ōr dñs/ ꝛ Job. xx. Si a scenderit in celū supbia ei' ꝛ caput ei' nu bes tetigerit q̄si sterq̄linū in fine pdet Jn ps. Retribuet abūdant' faciētib' supbia.

¶ Notandū q man' dñi potēs est ad exal tandū ꝛ būiliandū/ ad exaltandū si te hu miliauerꝭ Lu. xiij. Qui se exaltat hu. ꝛc.

¶ Sequtur (oēm solicitudinē ꝛc) Lu. xij. Nolite soliciti esse aie vre q̄d man. ā cor. vro q̄d indu. Sequtur (ipi eñ cura est de vob) triplex cura est deo/ de nob/ Primo cura pulsiōis q̄ dupl'r ad eū ptinet. s. iure patrinitatꝭ ꝛ dñij. De iure eñ nāli ad p̄em ptinet filios puidere/ nisi culpa hoc ip̄edi at Mat. vi. Nolite soli. e. d. q̄d m. aut q̄d bi/ Scit eñ p̄ qz his oībus indigetꝭ/ ad dñm etiā ptinet nccia eis puidere q̄ sibi ōbite ꝓuīūt Serui ē cogitare vt volūtatē dñi sui adipleat. Dñi ꝟo ē cogitare vt ꝓu' nccia habeat. ¶ Scōo cura sanatiōis/ si tñ ei infirmitates nr̄as būiliē ꝑtreamur ꝛ salubri ei' ꝓsilio obtpem'/ Boeti'. Si opam medicamēti expectas optet vt vul nus detegas/ Aug'. Scit celestis medic' q̄d nob' dat'/ sit ad ꝓsolatōem ꝛ q̄d sub tract' ad exercitatōem/ Nō eñ bō sine cā iumento suo cibaria detrahit/ Jncho auit ꝛp̄c saluatōem nr̄am ꝛ iam sibi ml'tū cōstitit/ vñ spare debē' q iam ꝑficiet nisi per culpā nr̄am steterit. Isay. liij. Liuore ei' sanati sum'. Osee. vi. Jp̄e cepit ꝛ sana bit nos. Tercio cura regimis si tñ flagel la ei' patiēt' sustineam'/ Aug' Quid mirū si flagellat custodiēs pullos dñs q̄s grā ues q̄rit heredes q̄ refugit ab eo flagella ri refugit ab eo regi. Heb. xij. Si extra disciplinā estis cui' ptícipes facti sē/ oēs q̄ adulteri ꝛ nō filij estis. ¶ Itē notandū q sex mōis oz bō solicitudinē suā ꝑicere in deū/ Primo si eū amisit vt solicite eū que rat. Can. iij/ Surgam et circuibo ciui. p vi. et pl. q̄. q. a. m/ Isa. lv. querite dñm dū inue. post/ Scōo vt solicite ab eius of fensa caueat ad q̄ valet si ꝟa fide añ con spectū ei' se oīa facere credat Hich. vi. Jndicabo tibi bō q̄d sit bonū/ ꝛ q̄d ōs req rat a te facere iudiciū et diligere miam et solicite am. cū deo tuo. in ps. Prouidebā do. inco. m. s/ Tercio vt solicite mandata

eius impleat. Eccl. 6. Cogitatū habe in ꝓceptis dei ⁊ in mādatis ei⁹ maxie assidu⁹ esto ⁊ eius dē. iij. Que ꝓcepit deus cogita illa sp. Quarto vt q̄ magis placēt ds hō in q̄rat Eccl. ij. q̄ timent dñm ingrent q̄ bñ placita sē illi. Quinto vt bitaclm dignū ei ꝓpet. j. Re. xvi. Dirige corda vra dño ⁊ Eccl. ij. qui timēt dñm ꝓcepabūt corda sua dño. ⁊ in ꝓspectu il. s. a. s. Sexto q̄o ei rōm reddat Lu. xvi. Redde rōm villi. tue. Job. ix. Verebar oia opa mea sciens q̄ nō ꝓceres delinq̄nti. in ps. Brūs q̄ mi serer ⁊ ꝓmodat dis. s. s. iiu. Sequitur (so briꝫ estote) Nota sobrietatē hoim valde nccīā ⁊ amādā esse. Primo ꝓpter ei⁹ vtilitatē. vnū em ē illoꝝ q̄ tuor q̄bus nihil est vtili⁹ in vita hoib⁹ Sap. 8. alia tria sunt iustitia. prudētia. ⁊ virtus vel fortitudo. Scdo ꝓpter ei⁹ honestatē. Sobetas em̄ res est valde honesta ⁊ valde ḡta ds ⁊ spūi scō. Sap. Si cibis ⁊ potib⁹ pce vtemur ⁊ imaculatos nos custodiremus fruere mur ꝓsortio ⁊ affabilitate doꝝ. i. angeloꝝ Tercio ꝓpter crapule noxietatē Eccl. 27. ꝓpter crapulā multi pierūt, crapula dr q̄si cruda epula.

De eodem Sermo. II. In ordine. 67.

Vigilate q̄ad uersari⁹ vr dya⁹ xc̄). j. Pet. ij. In hys ꝑbis facit ecclia fide lib⁹ tres exhortatōes respectu hostis iuisibilis. Prima est vt vigilēt qd nccīm ē q̄ aduersari⁹ circuit Job. j. Circui ci ⁊ per am. e. puer. 4. Di custodia ꝓua cor tuum. Scda est vt ei resistāt. qd nccīm ē q̄ q̄rit quē devoret. ⁊ iō oibus viribꝫ resistendū ē ei ne ipe intret. vñ seq̄t (Cui resistite for) Hiere. 6. crudel est et nō miſebit. Tercia est vt scuto fidei se muniāt qd nccīm ē q̄ hostis iste inuisibilis ē, fides ꝓ lu mē est. q̄ ea vident q̄ aliter inuisibilia sē, hō sine fide velut cecus est, huic pugne inuisibili inutil, fides in hoc bello inuisibili hoiem doctū reddit. ⁊ iō fortes puer. 24. Sapiens fortis est et vir doctus robust⁹ q̄ cū dispositōe init bellū et erit salus vbi multa psilia iōo bñ dr (fortes in fide) qd de fide viua videt esse intelligendū, fides em̄ mortua qūo aliquē fortē redderet. j. Jo. v Hec est victoria q̄ vincit mūm. s. n. Eph. Jn oibus sumētes scutū fidei xc̄. Circa ꝑmā exhortatōem notandū est q̄ vigilia ista attendit in actione oculoꝝ interioꝝ et strēnuitate, strēnuitas ꝓ attēdit in vi uacitate ad bona agenda et agilitate i fu giendo picula, Si q̄s ꝓ somnolentū sen tiat se. somno huic vigilie oppositio, quat tuor mōis pt se excitare. Primo virga illa de q̄ hr Hiere. j. Quid tu vides hieremia et subdit. Virgā vigilantē ego video, hec virga pena est purgatorij vel inferni que multū debet boies euigilare, sed duo sūt q̄ mltos impediūt ne euigilēt scz obliuio et remotio, de ꝑmo impedimento dr Do Nunq̄d ꝓgscent in tenebris mirabilia tua et iusticia tua in terra obliuionis, merito ista tra dr terra obliuiōis in q̄ iusticiā di obliuiscimur. a q̄ incessāt ferimur, pcussit ds adam virga iusticie sue. s. miseria pñti nō tñ de grosso virge sue ⁊ tñ totū genus būmanū vix pt portare ictū illū imo oēs morimur de ictu illo, qd ḡ erit q̄n de gros so virge sue pcutiet nos ds. ⁊ q̄n transitus ꝗge erit fundat⁹ vt dr Isa. 30. Virga dñi in pñti in transitu est, sed in fuco fundabit q̄ in eternā penā mutabit, insipiētiores videmur esse pueri q̄ iusticiā dei nō timē. Pueri em̄ timēt saltē dū ꝗgax sumitatē i dorso būt. Nos ꝓ suitates ꝗge qua ds hoiem pcussit hem⁹ in dorso. s. famē sitim xc̄. ⁊ tñ deū nō timē. Scdm impedimentū ē remotio, Quidā em̄ a remotis ꝓspiciūt virgā dine iusticie q̄ si tenent se in initio vite sue, int ponītes int se ⁊ vitā futurā to tā vitā q̄ spant se victuros, talis erat de q̄ dr Lu. xij. q̄ dicebat, Alia mea bēs mlt. bo. po. in an. p. ⁊ tñ nō superat vna dies vite sue, hō debet se ponere in fine vite sue p mortis meditatōs, dicēdo. ponat q̄ hac no cte moriar q̄ itur⁹ sū ⁊ sic de ꝑmio deberet penam purgatorij l' inferni ꝓspicere ⁊ sic posset excitari. Sapiēs. Sūma sapia est assidua mortis meditatio. Scdo xpi exē Heb. xij. Recogitate eū q̄ tale sustinuit a pctōribꝫ aduersus semetipm ꝓdictōm vt nō fatigemi anis vris defi, hūc modū ex citandi insinuat dñs dicēs. Nō potuist vna hora vigilare mecū, cū dño vigilat q̄ ei⁹ exē⁹ vigilant ⁊ strēnue se hr. Tercio pi culoꝝ pñtiū ꝓsideratōe quē mod excita di insinuat dñs dicēs Dar. 26. Vigilate

et orate vt nō intretʒ in tentationē. ¶ Tria solent hoies multuʒ excitare. scʒ ignis aq̄ et latrones. q̄ picula nob spēal'r iminent. vix. n. ē dies i q̄ fluct⁹ cogitatōm malaꝝ caput coꝛ dis nō opiant. vix em̄ ē dies in q̄ prauaꝝ cogitatōm ignis in domo pscie nō succendat. Latro po infernal' sp adest Luc. xij. Si sciret pf̄ fa. q̄ b. f. v. zc. Non debet dormire neq̄ dormitare q̄ custodit isr'l qz nō dormitat neq̄ dormit q̄ isr'l impugnat. ¶ Quarto psideratō ne q̄etis et ne hūc modū excitandi insinuat. Bern̄. d. Uniuersū tp⁹ pnie q̄dam ē vigilia solennitatʒ magne et etni sabbi q̄ pstolamur nec q̄uerʒ diuturnitate vigilie si et nitatē solē nitatis attendas. ¶ Libent vigilare dñt aici dei in mōdo isto. qz cum dederit dilectis suis somnū. tunc in pace dormiēt et reqescent.

Dñica. IIII. Sermo. I. In ordine. 68.

Non sunt pdigne

passiōes h⁹ tpis zc. Ro. viij. Passiones amare sc̄t ſz tm̄ salubres. et ideo eis vti Greg. Si q̄rim⁹ dulcia ncē ē vt amara tolerem⁹? Exemplū de simia q̄ ascendens in arboꝛē nucis. et inueniēs amaritudinē coꝛticis fruct⁹ tacite pīcit. exq̄ accidit ei q̄ nunq̄m gustat de nucleo. sic aliq̄n gustātes tribulationē amarā. pīciūt et eā. et sic nunq̄ gustāt de dulcedine pmij Heb. xij. Dis disciplina in psenti nō videt gaudij esse sz merozis postea fructū capacissimū exercitatʒ p eam reddet iusticie zc. ¶ Quadruplici sale vl' salsa pñt pdiri tribulatōes. ¶ Prima ē cogitatio et ni supplicij et ß ē pūgitiā. gñat ei timoꝛē. pō. Reges eos in virga ferꝛea. et merito qz h nolūt regi virga directiōʒ pga aurea cui⁹ extensio signū est clemētie. vt dr̄ in hystoꝛia Hest. 8. Nolūt disciplinā q̄ a naufragio libent. Jer. Appēdet eos q̄si aq̄ inopia. Job. 48. virgam pīciūt sz mutabit in colubꝛ. i. in moꝛtem eternā. ¶ Scōa est psideratio pmij q̄ est aromatica spēs Greg. Cōsideratio pmij minuit vim flagelli. ij. Coꝛ. iiij. Id qō in pñti momentaneū est et leue tribulatōʒ nr̄e. Tercia est psideratio passiōʒ xpi. et hic dr̄. Non sunt pdigne zc. Greg. Si passio xpi ad meā reuocet nihil adeo durū qō nō equo aio toleretur. ¶ Quarta est psideratio multiplicis vtilitatis seu fruct⁹ quē h̄t tribulatio et pñt dici. xij. ¶ Prim⁹ est purgatio Ecci. iij. In doloꝛe sustine et in hūilitate patientiā habe q̄m in igne pbatur aurū et argentū. homines po receptibiles. in camino hūiliratʒ. ¶ Sz de q̄busdā pt dici illud Hiere. vi. Frustra pflauit pflatoꝛ. malicie em̄ eoꝛ nō sunt psumpte argentū reprobū vocate eos qz dñs piecit eos. ¶ Scōs fruct⁹ est extinctio carnaliū passionū. sic mare egyptios opuit. israelitis nō nocuit. sic amaritudo pnie et tribulatōm opera vicioꝝ impedit. opa po ꝑtutum iuuat. Eccs. x. Curatio cessare faciet pcā maxia. ¶ Terci⁹ fruct⁹ est securitas ō iudiciū. pō. Nō timebi⁹ dū ebabit ira. Nau. j. Nō psurget duplex tribulatio. ¶ Quart⁹ fructus est qz est sig nū amoꝛis dīni Apo. iij. Ego q̄s amo arguo et castigo. Thob. xij. Quia acceptus fuist i deo ideo ncē fuit vt tentatio pbaret te. Heb. xij. Quē diligit dñs castigat. flagellat em̄ oēm filiū quē recipit. ¶ Quint⁹ fruct⁹ est qz pign⁹ est etne salutis. Baruth. xiij. Qui induxit sup nos mala ipe rursus adducet nob sempiternā iocunditatē cū salute nr̄a. ij. Thy. ij. Si ꝑpatimur pregnabim⁹? Bern̄. Nūq̄d xpc sociū tribulatōis et passiōis a pmuniōe sua patiet arcere. secū psistens latro in cruce eadē die cū eo fuit in padyso. ¶ Sext⁹ fruct⁹ ē gaudiū vel solaciū. pō. Scōm multitudinē doloꝛ meoꝝ in coꝛ. mō. Act. v. Ibant apli gaudētes zc. ¶ Septim⁹ fruct⁹ est psolo spūs. Job. vi. Hec est psolatio mea vt puniēs me doloꝛe nō pcar. pō. Uirga tua et bacul⁹ tu⁹ zc. ¶ Qui h̄t preciū rei in bursa q̄m vult emere. et scit eam venalē accedit ad foꝛū sperans q̄ eam habebit. ¶ Octau⁹ fruct⁹ sanitas est spūalis Eccī. xj. Infirmitas grauis sobriā reddit aiam qz altissim⁹ de terra creauit medicinā. et vir sapiēs nō abhoꝛrebit eam. ¶ Non⁹ fruct⁹ est excitatio deuotiōʒ Isa. xxvi. dicit in angustia reqsierunt te. pō. Tribulatōm et doloꝛē inueni zc. ¶ Decim⁹ est animatio in aduersis. Ro. v. Tribulo pacientiā opat. pacientia pbationē. pbatio po spem. ¶ Undecim⁹ est eruditio que emittit disciplinā q̄si lucem Isa. xxviij. Sola vexatio dat intellectū auditui. Duodecim⁹ est pfirmatō ad caput nostrū. Jo. xv. Si mōs vos odit scitote qz po rem me. v. o. b. Eccī. viij. Magna gl'a sequi dñm. ¶ Et nota q̄ tꝛtuoꝛ pma desolatoꝛia sunt maloꝝ. qūo em̄ malus qui habet tribulationē pōt hr̄e solacium in psideratōe inferni cum illa tribulatio sit ei quoddā nunciū

inferni/poti⁹ erubescere ꝑt magnitudinē pene infernalis.cū q̄si itolerabilis sit ei tribulatio ꝑsens.q̄ tñ ꝓpatione future est leuis. ¶Itē q̄ solatiū ꝑñt hr̄e mali in ꝓsideratōe passionis ieſu xp̄i/cū xp̄c reqsitur⁹ sit mortē suā ab eis. cū em̄ ipsi abstulerīt xp̄o seipos q̄s adoc̄are emit.merito ꝑciū mortis sue ab eis req̄ret. ¶Itē q̄ solatiū ꝑñt hr̄e in vtilitate tribulationū.cū pctā in q̄b⁹ sunt reddūt eis tribulationes inutiles. Ipsi multa soluūt ⁊ a debito suo.in nullo se absoluūt. ¶Itē q̄ solatiū ꝑñt hr̄e in ꝓsideratōe gl'e celestī/cū ipsi eā p pctā sua amiserūt. poti⁹ in hac ꝓsideratōe inuenīt materia doloris q̄m gaudij

De eodem Sermo. II. In ordine. 69.

Non sunt ꝓdigne

ꝛc̄. Octo sunt ex q̄bus apparere ꝑt q̄ fideles habituri sē valde magnā gl'am licet mō viles sint et abiecti. ¶Primū est q̄ dñs ita care vendidit gl'iam suā etiā amicꝫ suis. ¶Petr⁹ emit eā martirio crucis/paul⁹ amputatōe capitꝫ/ ⁊ verisīl'e est q̄ ipse nō decepit eos cū sit amic⁹ fidelissim⁹ ⁊ q̄ plus est ipe emit carissime gl'am istā amicis.crucꝫ ignominia. ¶Scōo ptz magnitndo hui⁹ gl'e p gl'iam pulcritudis quā videm⁹ etiā in inferiorib⁹ creaturꝫ.cū dño placeat eas decorare. sicut est lylīū in hyeme vile.in estate ꝯo cum dño placet pulcerrimū est ⁊ similit̄ in ꝓpatis q̄ tunc sē mirabilis pulcritudis. Math̄. vi. ¶Cōsiderate lylia agri quō crescunt. ⁊ seq̄tur Dico vob̄ q̄ salon in omi gl'a sua nō coopt⁹ est sicut vnū illoꝝ/et post/si fenū agri q̄ hodie est et cras in ignē mittit̄ ōs sic vestit q̄n tomagis vos modice fidei. ¶Tercio patet magnitudo gl'ie in gl'ia pulcritudis q̄ videt̄ in hys q̄ artificio fiūt ex lignis ⁊ lapidib⁹ et ere/vtz in gl'a Salonis.iij. Re.x. Videns regina sabba oēm sapiaz salonis ⁊ domū q̄z edificauerat ꝛc̄. nō hēbat vltra spm̄. Quid ḡ gl'ie hēbunt amici dei.cū ei placuerit eos decorare ꝑm magnitudinē sapie sue ¶Quarto ptz ex ꝯbis sanctoꝝ q̄bus ōs reuelauit eā vt est illud Isa. xliij. Oculꝰ nō vidit ōs absq̄ te ꝛc̄. ¶Quinto ptz ex h̄ q̄ legit̄ Mat. xvij. In dñi transfiguratōe/q̄ resplenduit facies ei⁹ sic̄ sol ⁊ vestimēta ei⁹ facta sunt alba sicut nix. ¶Sexto ptz p h̄ q̄ xp̄c honorē suū ꝓtulit crucꝰ q̄ei fuiuit. vñ Aug⁹ sup ps̄. Crux ō penis latronū trāsiuit ad frōtes imperatoꝝ/ Quid faciet de fidelib⁹ suis si tm̄ honorē cōtulit cruci. ¶Septio ex honore q̄ honorat mō xp̄c sanctos in tris/magis em̄ reuerētia exhibet puluerib⁹ vel ossib⁹ sctōꝝ vel etiam pāniculis q̄m maxis ꝓncipib⁹ h⁹ mōi/vñ videtur q̄ multo magꝫ in celis. ¶Octauo ptz p h̄ q̄ gl'ia eoꝝ similis est gl'ie dei. j. Joh̄. iij. Filij dei sum⁹ ⁊ nōdū apparet q̄d erim⁹. sz cū apparere cepit sil'es ei erim⁹ ¶Notandū q̄ gaudiū q̄ puenit hys q̄ salui fiūt q̄si ex sex ptibus. ¶Primo a btā trinitate/scōo a loci amenitate/tercio a iocūda societate/q̄rto a corpis gl'ificatōe/q̄nto ab inferno/sexto a mōdo isto. De p⁹ legit̄ Isa. xxx. Regē in decore suo videbūt. ¶Et notandū q̄ in visiōe regis triplex gaudiū erit. ¶Primū erit in vidēdo facie dei ꝑm deitatē q̄d erit summū gaudiū q⁹ meli⁹ esset sic esse in tris q̄m in paradyso ⁊ nō videre faciē dei In ps̄. Faciē tuā dñe req̄rā ⁊ Jo. xvij. Hec ē vita eterna vt ꝓgnoscā⁹ solū deū ꝛc̄. ⁊ in illo ps̄. Qui regis israel triplicat oñde faciē tuā ⁊ sal. ¶Scōm gaudiū erit videndo hūanitatē xp̄i. Bern̄. Plena prius omis suauitas dulcedine videre hoiem hois ꝓditorē ¶Terciū gaudiū erit in ꝓsideratōe vnionis hūanitatis ad diuinitatē ⁊ erit mirabile q̄n ꝓgnoscent q̄ frat̄ eoꝝ ꝑm carnē vere deus est. ¶Itē a loci amenitate triplex gaudiū. ¶Primo a claritate loci. vñ Tob. iij. Btūs ero si fuerint reliq̄e semis mei ad videndū claritatem ciuitatꝫ ir'm. Apoc. xxj. Ciuitas nō eget sole neq̄ luna vt luceāt in ea nā claritas dei illumiabit eā et lucerna ei⁹ est agn⁹ ¶Scōm a loci puritate vñ Apoc. xxj. Nō intrabit in eā aliq̄d coinq̄natū aut abominatōem faciens ⁊ mendacium ¶Terciū erit ex loci latitudine. Baruth. iij. O israel q̄m magna est domus dei et ingens locus possessiōis ei⁹ magn⁹ et nō h̄ns finē/tota terra est q̄si punctū respectū celi empirei vbi sancti regnabūt. ¶Ex societate etiā triplex gaudiū puenit. ¶Primū ē ex multitudine. Apoc. vij. Vidi turbā quā dinu. ne. po. ꝛc̄ Scōm ex nobilitate societatꝫ illius in q̄ erit btā virgo ⁊ oēs sancti angeli/q̄ oēs reges erunt/vñ filij⁹ dei dicit̄ venisse a regalib⁹ sedibus Sap. xviij. Tercium de amicabilitate societatꝫ illius/ tanta em̄ erit caritas inter eos q̄ gaudia alioꝝ sua reputabunt. vñ Isa. xj. dicit dñs cui⁹ ignis ē in syon ⁊ camin⁹ in hierusalē ¶A glorificatōe etiam corpis triplex gaudiū ¶Primo ab ei⁹

pulcritudine que cōsistit in claritate ꝛ debita figura et situ mēbroꝝ. Mat. xx. Fulgebūt iusti sicē sol in regno pr̄is mei. Scdo ex liberate corpis. libratē em̄ quā hꝫ mō aiam̄. habebit tūc corp⁹ sic ꝙ subito trāseat ab oriēte in occidentē vt includi nō possit muro l'alio obstaculo. hēbit etiā corp⁹ tūc simplicitatē ꝛ agilitatē vt vbi volet spūs, ptin⁹ assit corp⁹

¶ Tercio ab impassibilitate corpis. nl'a em̄ mo leſtia corpib⁹ eoꝝ ꝺ ceſo potit nocere Apo. xxi. Absterget ds oēm lacrimā ab ocul' sctoꝝ ꝛ mors nō erit vltra. neq; luc. neq; cla. ꝛc. Ab inferno etiā triplex gaudiū pueniet, ꝓmo ex ß ꝙ infernū euaserūt. Greg. inq̄, p iniqtate sua eterno supplicio punient vt iusti hoies ꝛ ꝺo videāt gaudia q̄ pcipiūt ꝛ in istis respiciāt supplicia q̄ euaserūt. scdo ex ß ꝙ hostes eoꝝ cruciabūt. vñ ps. Letabit iust⁹ cū viḋit vindictā. tercio ex hoc ꝙ pctm̄ qꝺ mortie nocet homib⁹ clausum erit in inferno p⁹ diē iudicij tāq; in ꝓprio loco. ¶ A mꝺo etiā triplex gaudiū erit, ꝓmū qꝛ a penali miseria hui⁹ erūt liberati erūt. Bern. transisse de morte ad vitā. vite gaudiū duplicat. verisiḿ est ꝙ multum gaudeat ille q̄ dicebat. Heu me qꝛ incolat⁹ me⁹ plon. est. ꝛ Apo⁹ Infelix ego hō, q̄s me libabit ꝺ corpe mortⁱ h⁹ ꝛc. Scōm erit gaudiū hoc ꝙ a naufragio libati erūt. si de euasione naufragij q̄ de mari exierūt tm̄ gaudēt verisiḿ est ꝙ mlt̄ gaudeāt q̄ tot naufragia passi a mari h⁹ mꝺi euaserūt. Bern. piculū, pbat trāseuntiū raritas ꝛ pseuntiū mlt̄itudo.

¶ Et hoc pꝛ ꝙ mare h⁹ mꝺi piculosi⁹ sit mari salso. qꝛ de mari h⁹ mꝺi vix ex q̄tuoꝝ nauib⁹ transit vna. qꝛ vix de q̄tuoꝝ hoib⁹ vn⁹ ad portū salutis venit. Tercio erit ꝙ de tāto hoste triūphauerūt Job. xli. Nō est ptās sup trā ꝛc. q̄ fact⁹ est vt nullū timeret. hostⁱ eoꝝ erat vt gygas ꝛ ipsi erant vt locuste. Origenes vult dns ihs mirabiles res facere. vult em̄ de locustis supare gygātes ꝛ de hys q̄ in trⁱ sūt celestes supare neq̄tias. Ad cumulū gaudiū facit ß. ꝙ securi erūt de eternitate gl'e Job. xxi. Et gaudiū vr̄m nēo tollet a vobis.

¶ Dñica. V. Sermo In ordine. 69.

Omnes vnanimes

in oꝛoe estote. ſ. Pe. iij. sic ꝺt glo. sup illō. Apō me oro ꝺo vite mee, iusticia hois in hac vita est ieiunij. ꝛ oꝛo ꝛ el'a, oratō hys duob⁹ alis volat ad deū, ꝛ bonitas hois in hys tribus ꝓsistit. ꝓ hoc patz ꝙ hō hꝫ ꝓpationē ꝛ ad id qꝺ ē supra se. ſ. ad deū, ꝛ ad angelos ꝛ ad scōs, ꝛ ad id qꝺ est iuxta se. ſ. ad ꝓximū, ꝛ ad id qꝺ est infra se. ſ. corp⁹ ꝓprium. Oꝛonccia est hoi vt p eā ab hys q̄ supra se sit̄ implorēt auxiliū, el'a vt ꝓximo indigēti subueniat. Ieiunium ꝙo corp⁹ castiget et in suitutē redigat, ꝛ vir erit. ꝙ q̄ hys trib⁹ bñ se hꝫ victoriam de hoste nō hēat. Ieiunium em̄ debilitat hostē. ſ. corp⁹ ꝛ p ꝙsequēs etiā ꝺyabolū q̄ marie in carne ꝓfidit, vñ qꝺam sanct⁹ Dya⁹ pl⁹ ꝓfidit in adiutorio carnis, q̄m in aliquo alio, qꝛ magⁱ nocet domestic⁹ hostⁱ, oꝛo adiutoriū nob celeste adq̄rit. El'a ꝙo extreſtre aut ilitū dum pauper stipēdiarios nr̄os facit, q̄ mō nō vincet hostē debilē. q̄ tam celestia q̄m extrria hꝫ in auxiliū. ¶ Inter hec tria magis videt excellere oꝛo cū sit respectū eius qꝺ supra nos ē, ꝛ cū ieiunio ꝛ el'a ei deseruiāt velut qꝺam ale, oro colūba est auis. ſ. spūsci que ramū oliue apportat dō pacē hoib⁹ ipetrat.

¶ Jo. Autē dicim⁹ eā auē spūsscti qꝛ devota oro a spuscto est, spūs em̄ sanct⁹ postulat p nob gemitib⁹ inenarrabilib⁹ iuxta ꝙbū apli. Ro. viij. i. postulare fat̄ de oroe ꝺt Aug⁹. sr illō. Intret oro mea in ꝓspectu tuo, mira virtus pure oro, q̄ q̄si qꝺā pson⁹ ad deū intrat, ꝛ ibi mādata pagit quo caro venire neq̄t. et Greg. Magna ē ꝙtus oro, q̄ fusa in era in celo oparatur, ꝛ licz beati⁹ sit dare q̄m accipere. Act. xx. tñ magⁱ ꝓgruit statui in q̄ sum⁹ petere q̄m dare, cū nihil hēam⁹ h nisi qꝺ aliūde accipim⁹. iuxta illō. ſ. Coꝛ. v. q̄d hēs qꝺ nō accepisti, iō spēal'r de oroe dicē, q̄ nob impetrat id qꝺ indigem⁹. ¶ p⁹ oñendo ꝙ officiū istud q̄libet addiscere debeat, deinde indicādo qūo ille sūm⁹ mgr̄ orare docuerit. ¶ Horandū ꝙ ꝙ sep rones pñt assignari q̄re libent q̄libet debeat discere orare. ¶ Primū est hoc ꝙ ille magn⁹ mgr̄ q̄ cathedrā hꝫ in celo aḋo libenter voluit docere. qꝛ visile est ꝙ tpc noluerit nos negligent addiscere qꝺ voluit ita diligēter docere, ꝛecundū est discipul' xpi si illud nesciūt qꝺ mgr̄ illoꝝ diligētissime docuit, docuit āt illō ex⁹ Math. xiij. qñ dimissa turba ascēdit in montē orare sol⁹, ꝛespe aūt facto sol⁹ erat ibi, ꝛ Lu. xxij. legit ꝙ in agonia pliri⁹ orabat ꝛ qñq; pnoctabat in orone cū tñ ꝓpter se orone nō indigeret. q̄ soso ꝙbo poterat facere q̄cūq; volebat, sz fecit hoc vt daret nob exēplū libent orādi. ꝙbo etiā dili-

genter hoc docuit/ oñdens ꝙd orandū esset Mat. 6. vbi oronē dñicā tradidit/ ꝛ vbi orā dū ibiō./ Cū orauerꝫ intra ī cubiculū/ clauso ostio ora ꝓem tuū in abscōdito/ ꝛ qñ orandō qm̄ sp̄ Lu. xj. vigilate/ oi tpe orātes/ vt digni hēami fugere oia ista/ q̄ vētura st̄/ Itē docuit q̄l'r orandō/ qm̄ deuote/ buit/ hūl'r/ ꝛ pseuerant/ de illo Job. iij. spūs est ōs ꝛ eos q̄ adorāt in spū oportꝫ orare/ de scdo Math. 6. Orātes aūt nolite multū loq̄ sic ꝛ multi faciūt/ de 3° ibiō/ Cū oratꝫ nō eritꝫ sic ypocrite/ q̄ amant in synagogꝫ ꝛ angul' plateaꝝ stātes orare/ vt videāt ab hoib⁹. ꝛ Lu. 18. Jn pabol' ō publicano et phiseo hr̄ de eoꝝ/ ꝛ de q̄rto vbi agit de iudice iniq̄ q̄ nec deū timebat nec hoiem reuerebat/ q̄ tñ vidue fecit vindictā ꝓpt̄ nimiā ei⁹ iportunitatē/ et Luc. xi. si ille pseuerauerit pulsans dico vob et si nō dab ei eo ꝙ amic⁹ ei⁹ ē/ ꝓpt̄ ei⁹ iprobitatē tñ surget ꝛ dabit illi qē

¶ Scōm ē h̄ ꝙ oro si fiat eomō q̄ dz exeniū est do valde gtū ꝛ misterio angelico dignū, vñ Job. xij. Dicit āgel⁹ qñ orabas cū lacrimis ꝛ sepeliebas mortuos/ ego obtuli oronē tuā coꝝ dño/ nō dz hoi gue esse exeniū illud do mittere q̄ angelo nō est gue offerre/ imo q̄ pl⁹ ē ipse xp̄c q̄ ingntū hō sūm⁹ sacerdos ē illud offert deo pri/ q̄ signat in h̄ ꝙ dyacon⁹ thuribulū tradit sacerdoti ꝛ sacerdos thurificat, sic xp̄c orones eccl'ie deo p'ri pūtat q̄ p̄ sentatio multū fac̄ eas valere/ quo em̄ a deo ꝓtēnet q̄ a tāto mediatore ei pūtat̄ ¶ Terciū ē ꝙ officiū istō facile ē/ si dicat alicui vt det el'am p̄t excusare se/ cū nō sp̄ hz bō argētū in burſa/ si dicat et ꝙ hō ieiunet/ sil'r p̄t se excusare cū ml'ti ꝓpt̄ debilitatē capitꝫ ieiunare ñ pūtꝫ ab oronē null⁹ p̄t se excusare/ q̄libz ei p̄t hr̄e oronē suā saltē mētalē etꝫ si sit mutus. vñ Apō me oro/ ꝛ sup illō Just⁹ aūt miserē ꝛ ebuet ōt glo. sp̄ ē aliq̄d iusto q̄ō det saltem oronē ¶ Quartū ē ꝙ op⁹ illō honorabile est. multa st̄ officia q̄ aliq̄b⁹ cederēt ad dedec⁹ si cut arare ꝛ fodere/ ſz orare deū nulli q̄ntūcūq̄ nobili cedit ad dedec⁹/ qz ꝑm Greg. cum oram⁹ ipi cū deo loq̄mur q̄ō sine dubio magn⁹ honor ē ¶ Quintū ꝙ ē ꝙ officiū istō valde lucrosum ē/ q̄ō p⁹ p̄t oñdi ex h̄ ꝙ nihil est ad ꝙ oro valere nō possit/ vñ Paral'. xx/ Cū ig̃ram⁹ q̄d agere d̄ém⁹ h̄ solū habem⁹ resídui/ vt ocl'os nros dñe ad te dirigam⁹. h̄ ē officium, ex q̄ p̄t hō lucrari oi tpe et in hyeme ꝛ in estate et in sereno, et in pluuiali tpe de noc te et de die/ ꝛ qñq̄ vna hora lucrat pl⁹ orādo q̄ valeat ciuitas vna/ qz lucrat hō modica oro ne cū deuota est regnū et'nū/ qñz añq̄ incho etur oro est hō in statu dānatoꝝ/ ꝛ añq̄ finiatur ē in statu salutꝫ/ qñz pl⁹ lucrat vetula vna orādo de celo vna hora. q̄m mille milites armati de tra p̄ longū tp⁹/ vñ glo. sup Hūeri. plus valet vn⁹ sanct⁹ orādo q̄ innūeri pctō res p̄liādo/ oro sci celū penetrat quo hostes in tris nō vincit/ maxia solatia a scis ī mōdo isto orādo recipiūt/ vñ Luc. iij. Jesu baptizato ꝛ orāte aptū ē celū/ et eius ō. xi. spēs vultus ei⁹ altera et vestit⁹ ei⁹ alb⁹. et eius ō. xxij sic legit de xp̄o/ positꝫ genib⁹ orabat. et p⁹ sb dita apparuit āt angel⁹ illi de celo ꝓfortās eū

¶ Sextū ē nccitas orādi quam hēm⁹ in pūti. tria solēt dare nccitatē clamādi hoib⁹. ignis q̄. et hostes/ et hec tria q̄si singul' dieb⁹ dāt nob nccitatē clamādi ad deū in oroe. vix em̄ est dies in q̄ dom⁹ ꝓscie nre igne ifernali nō succēdat. s. ꝓcupia ꝓprauā/ vñ nccē hēm⁹ clamare p aq̄ diuie gre et ad aq̄m lacrimaꝝ recurrere/ et ē ignis iste q̄si ignis grec⁹ q̄n ex vna pte succēdit et ex alia pte extinguit/ ex ipa aq̄ lacrimaꝝ vñ debuit extingui q̄nq̄ accēdit ex h̄ ꝙ cū aliq̄s carnis ꝓcupiam deplorat q̄ñz vana gl'ia nascit/ vix etiā ē dies in q̄ hō nō sentiat fluct⁹ malaꝝ cogitationū sup caput suū/ vñ nccitatē hz clamādi illō Matthei. viij. Dñe salua nos p̄im⁹/ vix etꝫ ē dies in q̄ nō videat hostes suos in portꝫ castri sui dum detractionē vl' aliō malū verbū sentit in ore/ ꝛ sic ō alijs portꝫ castri sui. s. coꝝp̄ sui

¶ Seqt videre q̄liter xp̄c orare docuerit. ō q̄ legit Luc. xi. Cū eet ihs in loco q̄dā orās vt cessauit dixit vn⁹ de discipl'is suis ad eū dñe doce nos orare/ sic docuit iohes discipl'os suos et ait ill'/ Cū oratꝫ dicite p̄r nr̄ ꝛc.

¶ Circa quā oronē notandū ē ꝙ q̄nq̄ st'a q̄ bus ipa cōmēdabil' ē/ Primū ē auctozis dignitas/ qz ipe de⁹ ꝓposuit ea/ vñ ꝓueit ei. illō Ecci. 34. ego ex ore altissimi p̄diui/ scōm est breuitas. vñ glo. Bede oronē breuib⁹ verb ꝓposuit vt sit fiducia cito accipiēdi q̄ō breuiter vult rogari/ tercīū ē fecūditas. Glo. nihil ē q̄ō in septē petitionib⁹ nō ꝓtineat. q̄rtū ē spūalitas. Glo. nll'a oro magꝫ spūal' q̄ista q̄ ex ore filij q̄ ē vitas ꝓcessit/ q̄ntū ē vt⁹ ipsi⁹ magne ei ꝓturis est/ est em̄ veriſil'e ꝙ xp̄c petitiones q̄ in ea st̄ nō formasset/ nisi eas audire vellet/ de ei⁹ ꝓtute ōt Aug⁹/ de q̄tridiāis ꝛ leuib⁹ pctis et buib⁹ sine q̄b⁹ hec vita nō ducit q̄tridiana oro fideliū satisfac̄/ coꝝ est

eiñ dicere pr̃ nr̃ r̃c. hec oro mũma pcta delet illa l. a qb⁹ vita fideliũ etiã sceľate gesta sed penitẽdo in meli⁹ ꝓtinuata discessit si ꝓacit or. Dimitte no. de. no. r̃c. p⁹ eucaristiã ẽ dominica oro maximũ remediũ vel vnũ o maximis ꝫ venialia pcta. Habet ãt dñica oro duas ptes. q̃z ꝑma ꝓparat orãtẽ ad deuote orãdũ. Scda ꝙ ptinet septẽ petitiões. ẽ ãt valde nccaria ꝓparato añ oronẽ. vñ in psal. ꝓparatõem cordis eoz audiuit auriz tua. pl⁹ attẽdit q̃nq̃z de⁹ ad ꝓparatiõm q̃z ad oronẽ vocalẽ. iõ or Eccĩ. 18. Añ oronẽ ꝓpara aiaz tuã. Est aũt duplex ꝓparatio q̃dã remota q̃ dã ꝑpinq. remota ẽ obꝛuatia mãdatoz dĩ. q̃ ei vult a do exaudiri in his q̃ petit. ꝑ⁹ oz eũ exaudire in his q̃ deus ab eo petit. Deut. x. Quid petit dñs de⁹ tuus a te nisi vt eũ dili gas ex toto corde et mãdata ei⁹ custodias r̃c. vñ Aug⁹. Qui a ꝑcepti oi auertit qo in oroe postulat nõ mereť. r puer. 28. Qui declinat aurẽ suã ne audiat legẽ oro ei⁹ fiet execrabilis. r eiusd. xx. qui obturat aurẽ ad clamorẽ pauꝑis clamabit. r ipe. r nõ exaudiet. Prepi q̃ ꝓparatõ est in duob⁹ mõz. in lacrimosita te. z in fiducia ipetrãdi. r hys duob⁹ mõz ꝑparatorãtẽ ps ista (pr̃ nr̃ q̃ es ĩ.) excitat eñ ad lacrimas duplr. ꝓmo dũ pr̃em tm̃ ad meõriã reducit ei q̃ peccãdo ita vilit vixit. scdo dum absentiã amãtissimi pris inuit dicẽs. q̃ es in celis. r dulcẽ illã patriã a q̃ ipe exulat. Ad ꝑ mũptiet qo or Bern̄. cogitãti mihi q offenderim pr̃em est certe qo pudeat. r si nõ q̃dem ťreat q̃ nã frõte attollo oculos iã ad vultũ tã pĩ pris tã mal⁹ fili⁹ pudet indigẽ gessisse gñi meo pudz tanto pri vixisse degenerẽ. r Blo. sup hũc locũ or. Cauẽdũ est cuiq̃ a sordib⁹ ne tãto pri sit indign⁹. Ad zm videť ptinere illo ps. Fuerũt mihi la. m. p. d. ac n. dũ or mihi p. s. d. vbi est ds tu⁹. ꝓm⁹ flet⁹ q̃ est ꝑ pctis est irriguũ inferius. scds fletus q̃ est ꝑ absentia pris. r dilatõe pris ẽ irriguũ supi⁹. Ad fiducia impetrãdi valet illo ꝙ hũ duplr. ꝓmo dum prem noiat eũ q orať h⁹ pris amor superat maternũ amorẽ. Isa. xl. Nunq̃d mlr obliuisci pt infantẽ suũ vt nõ misereat filio vteri sui. r si oblita fuerit ego nõ obliuiscar tui. scdo dum or eũ esse in celis vbi est abundantia omniũ bonoz. qũo eñ pr̃ miaz bñs abũdantiã oĩm bonoz. nõ miserebiť filij pocuri in valle miserie. vbi ẽ penuria oĩm bonoz. Ad hoc ptinet hoc qo or Bern̄. vbi iam illo qo apud antiq̃s tã terribiliť q̃m freq̃nter intonare solebat. ego dñs ds tu⁹. mihi dicať oro. cui⁹ ꝓncipiũ dulce. noie patno sequẽtiũ petitionũ mihi obtinẽdaz ꝑstat fiduciam. r Blo. sup hoc nomen pr̃. In hoc dať fiducia q̃d negabit fili⁹ q̃ iã dedit q ꝑ pater est. Lu. xi. Si ḡ vos cũ sitis mali nostis bona data filijs vris q̃nto magz pr̃ celestis dedit spm̃ bonũ pe. se. Qãt lacrime valeãt ad ipetrandũ ptz ꝑ hoc qo or Aug⁹ sup illo ps. Aurib⁹ pci pe lacrimas meas. q̃ inq̃t violẽtie sunt in ꝓcibus. q ętiã fiducia valeat ad hoc. ptz ꝑ hoc qo legiť Ja. j. Qui ãt indiget sapia postulet a do r̃c. r p⁹ dicit. postulet ãt in fide nihil hesitans. q̃ eñ hesitat simil est fluctui marĩ q̃ a vẽto mouet r circũferť nõ ḡ existimet hõ ille q accipiat aliq̃d a dño. Scda ps diuidit in duas ptes. cũ eñ duplex sit vita spũalis. vita gr̃e r vita gl̃e. ꝓmo ponũt tres petitões ptinẽtes ad vitã gr̃e. scdo q̃tuor petitões ptinẽtes ad vitã gl̃e. ꝓmo ãt ponũt ptinẽtes ad vitã gl̃e tanq̃z digniores. sm illo Mat. 6. Querite ꝓmũ re. dei r iusti. ei⁹ r̃c. regnũ dĩ q̃riť in ꝓn⁹ tribꝰ petitõibꝰ. iusticia ꝙ ducẽs ad regnũ q̃riť in q̃tuor seq̃ntib⁹. Et notãdũ q illeq̃ morte meruit apd iudicẽ terrenũ. r nescit iudicẽ sibi adhuc placatũ. ꝓmo petit vitã suã. siue vt peať ei a morte quã meruit. Sic q̃ mortal r peccauit. cũ cert⁹ nõ sit in hac vita q sibi sit dimissũ. nccẽ ẽt ꝓmo petere vt peatur sibi a morte. Ad qo ptinet illa petitio. liba nos a malo. malũ eñ ibi or mortale pctm̃ qo ẽ mors ꝓma r seqla ei⁹. s. mors eťna debet ꝓponi cũ magno desiderio hec petitio. eo. s. mo. q̃ reus attendẽs q̃d fecit et quod tormentũ sibi ꝑpatũ sit. cũ multz lacrimis vitã suã petit. sic pcto respiciens pctm̃ qo fecit. r tormẽtũ quod ꝑ eo meruit. cũ multis lacrimis oz dicere. libera nos a malo. docebat q̃dam q latrones r trutãni docuerũt eũ orare. trutãni docuerť eũ q̃ miserabiliora sunt in eis ꝙprobissime ostẽdendo r q̃ sana sť absondendo. vt magnitudo miserie excitet ad misericordiã. latrones vero ꝑm modum quẽ iam diximus. Vita vero spiritualis obtenta. est in cõtinua pugna. iuxta illud Job vij. Milicia est vita homis super terram. id est tentatio. r ꝓpter hoc necessaria ẽ alia petitio. qua petitur ne in tentationẽ cadere permittamur. que petitio etiã cum magno desiderio ꝓponenda est sicut ille qui facturus est duellum. antequã intret campũ cum magno desiderio rogat dominũ. et rogare facit

vt sibi det victoriã & obtenta victoria grãs deo agit/ sic qlibet fidel' dz in mane rogare deũ vt in illa die det sibi victoriã ó dyabolo/ qz cito eñ surgit intrat in cãpũ certaminis valde piculosi/ Serñ. ¶ In móo isto tanqz in stadio certamis positi sum? in q̃ xp̃c mortu? est/ q̃ si quis ħ liuorẽ vel plagam nõ suscepit in fuko iudicio miles inglori? appebit. ¶ In vespe ꝓo si a casu caverit debet seq̃ grazactio/ ¶ Aug?. Qui orand? est vt faciat. illi reddẽda est grazactio cũ fecerit. in q̃ mlti peccãt. cũ eñ accepint aliqđ bñficiũ a deo/ nũqz postea meõres sunt ei?/ cũ tñ deberent regrari deo singul' dieb?. lõgo tpe. ¶ Et notãdũ q̃ ꝓsensus velut pes ẽ aie q̃ aliqs dz intrare in tentationẽ vel etiã induci/ Mat. 26. vigilate et orate ne intretz i tẽtatõz. intretz iqz p ꝓsensũ/ Inducit ãt dñs hoiem in tentatõz pmissiue/ dya? ꝓo q̃si impulsiue ¶ Vita etiã spũal' & si ad impulsũ tentatõz nõ corruat/ debitz tñ obligata ẽ/ dimissa eñ culpa & morte eterna remanet hõ adhuc obligat? ad penã transitoriã iõ nccia est petitio illa/ dimitte no. d. n. q̃ petitio cũ magno desiderio ꝓponẽda est qz sicut solet dici/ Nõ est on? sic on? debitoris. si qs obligat? esset debitz multis ad t̃minũ & sciret se in gui carcere ponẽdũ nisi infra t̃minũ redderet & ꝓbabil'r credoret se nõ sufficere ad soluendũ infra t̃minũ/ cũ magno desiderio pet'et sibi debitũ remitti si sparet obtinere & valde gratũ hñret siqs a tabul' creditoris eũ deleri faceret & seipm scribi/ Sic cũ magno desiorio pet'e dz sibi debita dimitti. qui credit se nõ posse soluere ea infra t̃minũ mortz/ cũ sciat se ponẽdũ p eo qõ nõ soluerit in ignẽ purgatoriũ/ de q̃ igne dt Aug?. miro mõ gnis est ignis ille. excedit eñ oẽm penã quã vnqz passus est hõ in hac vita. huic ꝓo petitioni addit' detiatio cũ dz. sic et nos di. de. n. spẽal'r ãt valet ad ipetrandã remissiõz a deo si remiserim? ꝓrio/ Eccli. 28. Remitte ꝓrio nocẽti te & tc̃ oranti & pcã soluent Si omẽ al' diligit sil'e sibi. Eccli. xiij. Et lup? lupo nõ nocet nec leo leonẽ ledit & ꝓbũ Sen. ꝓsil'e est q̃ dei mia nihil ita amet in hoie sic aiam. suã sorozẽ & q̃ ei pcat & q̃ ei q̃libent dimittit ꝓrio. dñs dmittat. ecõuerso nõ remittenti nihil remittit qz p que peccat hõ pea & torquet Sap. xi. Qui vindicari vult. a dño/ inueniet vindictã/ Vita etiã spũal' ex se deficiens est & indiget cibo spũali sustẽtari sic vita corpis alimonia ciboz. sustẽtat & etz añ casũ optz eã cibo sustẽtari iõ in q̃rta petitõe petit sustẽtamẽtũ vite spũal' cũ dz (panẽ no. q̃t. d. n. h.) nec videt ꝓncipal'r intelligendũ eẽ de pane matiali/ cũ dt dñs illũ eẽ adũcien dũ. nõ q̃rendũ/ Mat. 6. & ħ oia adũcient vob/ q̃ petitio cũ mag̃ desiõio ꝓponẽda ẽ cũ q̃tidie cib? ille sit nccr? nec a nob eũ hre possim? sic cũ desiderio el'am peteret q̃ sciret se fame morituꝝ nisi eã mẽdicãdo obtineret. ¶ Et notãdũ q̃ pais iste q̃druplex ẽ. s. doctna. exẽplũ/ sacramẽta eccle/ pcipue ꝓfessiõz & eucaristie & opa ꝓtutũ/ De pane doctne legit Deu. 8. Nõ in so. pa. vi. hõ zc̃/ De pane exẽpli hr̃. sup illũ Jo. vle. pasce o. m. De bonis opib? hr̃ Isa. 4. vbi dz In psona ꝓtutũ. panẽ nr̃m comedẽ? & vestimẽtz nr̃is opiemur. tm̃ inuocet nomẽ tuũ sup nos. deficiũt ꝓtutes nisi ex eis bñ opemur. sic visus corpalis in hoie deficit si hõ diu in carcere maneat vbi nõ videat/ Sacramẽta ꝓo ꝓfessiõz & eucaristie panis dñr. qz multũ valẽt ad sustẽtamentũ vite spũalis/ qz q̃ cũq; aliqs digne accedit ad ea recipit gr̃am l' augmẽtũ gr̃e/ digne ãt accedõ q̃ accedit hũil'r/ credẽs hr̃e sacramẽtũ illum effcm̃ quẽ pdicat eccia/ & q̃ ħt desiõriũ pcipiendi effcm̃ illũ/ q̃ absq; desiderio accedit q̃si oze clauso accedit & iõ vacu? accedit & vacu? recedit/ Qrto in q̃ ꝓsistit dignitas ista est vt hõ gtus sit õo. de hoc q̃ fontes gr̃aꝝ i eccia posuit ad qs recurzere possũ? cũ gr̃a indigemus/ Ex pdictis satis pt esse maifestũ. q̃nũ õo indigeat vita pñs/ qz adõ paup ẽ q̃ nccẽ ħt mẽdicare/ vñ Aug?. q̃ panẽ q̃tidianũ petit nõ dives sz paup ẽ/ est etiã pl? q̃q; paup cũ multa dẽat & est in mag̃ piculo hñs vndiq; circa se & laqos & cãs mortz. ¶ Circa alias ꝓo tres petitões notãdũ q̃ sic hõ fact? est vt dure fuiat õo sic mõs fact? ẽ vt fuiat hoi & ꝓ fuitõ qõ exhibet creatori. obuit. hr̃e dñũ mõi in vita pũti/ tandẽ hiturus õm cũ de padiso t̃restri trãsfert in celũ/ Dz qz debitũ õo fuitiũ exhibe noluit/ dñim mõi iusto õi iudicio amisit & i fuitiũ magnũ incidit ita q̃ a muscz & alijs mimis creatis nõ possit se defendere/ Aug?. hõ ót tibi ꝓuiciũ & crimẽ & iratus es pulicib? resiste. vt dormias. ¶ In fuko ꝓo ponet hõ in statu debito vt õo pfcẽ subiect? sit & cete create sint sibi subiecte & vt ip̃m deũ possideat si ab eo ꝓ? possess? ẽ. õs eñ ẽm Aug. nulli? possessio erit c? possessor ñ fuerit Ad pmũ ptiet illa peti? (fiat vo. t. s. ic. zic.) .i. veniam? ad statũ illũ in quo volũtati tue

voluntatē nostrā oīno ꝓformabim⁹ vt nunc faciunt angeli. ¶ Ad scōm ptinet illa petitio (adueniat re.t.). i. veniat status ille in quo regnabim⁹ ab oi ꝛuitute liberi. ¶ Ad terciū ꝑtinet illa petitio (sanctificek no.t.). i. ꝑfirmek nomē illō. q̄ filij dei vocamur. qō erit q̄n dulcedine dīna fruemur. iuxta illud Ecci. xv. Jocūditatē ⁊ exultatōem thesaurizabit sup illū. ⁊ noie eterno hereditabit eū. Q̄n iocunditatē illā ineffabilē sentiem⁹ tunc ꝑfirmati erimus sic angeli dei. ¶ Et notandū q̄ hec tres petitōes cū magno desideriꝰ ꝓponēde sunt. valde em̄ mirabile ē q̄ ꝑem miaz. a q̄ oīa bona recipim⁹ ⁊ mlto maiora spam⁹ ita freq̄nt offendim⁹ ⁊ volūtatē dyaboli ita frequēter facim⁹ ⁊ valde desiderand⁹ ē stat⁹ in q̄ volūtatē dei in oīb⁹ facim⁹. valde desiderand⁹ stat⁹ in q̄ a vilissima ꝛuitute in q̄ sum⁹ libamur. valde em̄ gue est ꝛuitutē sustinere illi ad quē nō ptinz regre. valde etz mirabile est q̄ illi q̄ sūt filij dei ita ō facili pñt fieri filij dyaboli. vñ valde desiderāda est ꝑfirmatio ¶ Notandū etiā q̄ in ꝟ ꝟbo sanctificek. notatur apparētia hⁱ⁹ vocis. vt sit sensus. sanctificek. i. sanctū appareat. tūc ōz res fieri q̄n innotescit fieri. mō em̄ filij dei sum⁹ sz nōdū appet qō erim⁹ sz cū appuerit sīles ei erim⁹. Jo. iij. Qui videt mō paupes vix credēt eos esse filios dei. nisi sacra scptura ꝟ diceret. vadunt em̄ pedites. iuxta Eccē. x. Vidi ꝛuos in eqs ⁊ pncipes ambulātes q̄si ꝛuos super terrā. sz tunc scriptū erit manifestatio de hys q̄ ipsi sunt filij dei. iuxta illō Apo. iij. Qui vicerit. scribā sup illū nomē dei nr̄i. Glo. Erit qōammō ōs. sic ferū q̄n vehemēt ignis est q̄si ignis. sic electi erūt qōammō ōs q̄n ei valde sīles erim⁹ in corpib⁹ glificat. etiam erit scptū q̄tuor dotib⁹ q̄si q̄tuor lr̄is q̄ sūt filij ōi. scptū est nota. i. certa designatio. certū ät erit ex corpe glificato q̄ sint filij dei. sic in veste p̄ciosa alicui⁹ ꝓpendit q̄ ipe sit pnceps. ꝑm hūc modū ōz esse scptū in femore. i. in carne xp̄i. q̄ ipe sit rex regū et dñs dñantium

¶ Dominica. VI. ꝑmo. I. In ordine. 7o.

QVicunq; baptizati sum⁹ in xp̄o ihu. in morte ipi⁹ baptizati sum⁹ Ro. 6. In xp̄o ihu baptizat⁹ ē q̄ in institutōe ei⁹. s. in noie trinitatis baptizat⁹ est. vñ Mat. vlt. Euntes docete oēs gentes. baptizātes eos in noie p. ⁊ fi. ⁊ s. s. ꝓnomīato illo q̄ baptizād⁹ est. ōz dici Ego baptizo te in noie p. ⁊ f. ⁊ s. s. ¶ Quicūq; ḡ baptizat⁹ est sic. baptizat⁹ est in morte xp̄i. i. purificat⁹ est a vicijs p mortē xp̄i. q̄ mors xp̄i cā est purificatōis. cū baptim⁹ ꝟtutē suā hēat de morte xp̄i. ¶ Qui ḡ baptizati sunt. nō solū aq̄ baptizati sunt sed qdām̄ loti. ⁊ baptizati i sanguie xp̄i. Apo. j. Qui dilexit nos. ⁊ lauit nos a pctis in sanguie suo ¶ Et notandū q̄ eccl'a vult vt baptizati sciant se lotos esse in sanguie xp̄i triplici rōne. ꝓmo. vt magis timeāt imūdiciā pcti. scōo vt intelligant q̄ tincti dīt esse sanguine xp̄i. tercio. vt agnoscāt ꝟtutē baptismi. ¶ Circa ꝓmū ꝟo notandū q̄ ḡnz sūt ex q̄bus intelligi ꝑt q̄ntū sit timēda imūdicia pcti. ¶ ꝓmū est dignitas rei quā pctm̄ inq̄nat. Quāto pān⁹ aliq̄s p̄cioſior est tāto magz timēda ē inq̄natio. ¶ Scio igit timēda est hec inq̄natio ꝓpter dignitatē hūane nat̄e. q̄ ppendit ex ꝟ. q̄ aīa dei ymago est. vñ sic peccat q̄ eā pctō mortali inq̄nat. sic q̄ imaginē crucifixi vel brē ꝟginis in lutum valde imōm ꝓjceret. ¶ Preterea hūana nat̄a vnita est dīne in psona xp̄i. vñ sic ille q̄ crucē in q̄ corp⁹ xp̄i pependit in lutū ꝓjceret peccaret. sic peccat q̄ nō timet inq̄nare hūanam naturā. q̄ dīne nature inseparabil'r associata ē ¶ Scōm. difficultas recedēdi. q̄ difficultas imo ipossibilitas in lucifero ⁊ alijs angelis corruētib⁹ appar̄et. a q̄b⁹ macula pcti separ̄i non potuit. ex q̄ semel adhesit. ¶ In hoib⁹ etiā ptz difficultas ista recedēdi. ¶ Pri mo ex hoc. q̄ a tpe quo hō peccauit null⁹ pur⁹ hō a peccato pfecte purgat⁹ fuit. vt dign⁹ esset vidēre faciē dei. donec sanguis xp̄i effusus est. quo purificatio illa pfecta est. ¶ Scōo ex ꝟ. q̄ ex q̄ aliq̄s mortal'r peccat. imūdicia ei⁹ ablui non ꝑt p totā aquā que sub celo est nisi aq̄ gr̄e desursum descendat q̄ mentē abluat. ¶ Ad purgandū mōm ab imūdicia pcti. imissum est diluuiū in mōm. ita vt opirent⁹ omnes mōtes excelsi qui subsunt vniuerso celo. vt legitur Gen̄. 7. Ante diē etiā iudicij p̄cedet ignis q̄ ꝓburet̄ facies mūdi. et ascendet tm̄ ignis ille q̄ntū aque in diluuio ad purgatōz mūdi. ¶ Terciū est imūdicie hⁱ⁹ vilitas q̄ ꝑt ppendi ex hoc q̄ dns imūdiciā corpalem nō videt ur estimare respectu ei⁹. Mat. xvj. de corde exeunt cogitatōes male homicidia ra. hec sūt q̄ coinq̄nāt hoiem. nō lotz aūt manib⁹ m. ñ. co. h. vilitas etiā ista ꝑtz ex hoc q̄ imūdicia ista

pulcerrimã creaturam luciferũ adeo detur pauit/et a tam sublimi statu in tam infimuz deiecit/ vt inferioz esse videat etiã ꝓpentib⁹ et bufonib⁹ ¶ Ciuitatẽ h⁹ miserie ꝛ imuudicie ostendit.illud.ps̃. Corrupti sunt et abois abiles facti sunt in iniq̃tatib⁹ suis ¶ Quartũ ẽ hoc ꝙ talis imundicia adeo displicet deo/ꝙ nõ h̃t ita bonũ amicũ neq; in celo neq; in terra.quẽ non odiret ad mortẽ eternã/si maculã vni⁹ mortalis pcti in eo inueniret/Ecc̃i.xij. Altissim⁹ odio h̃t pctõres. ¶ Quintũ ẽ hoc ꝙ talis imũdicia adeo deterioꝛat rẽ in quã cadit/ꝙ nisi ꝑtute diuina illa macula remoueatur ipsa pdita est/et min⁹ q̃z nihil valet/melius em̃ esset nihil esse q̃m sic esse/ ¶ Dicta macula ista hoiez assimilat dyabolo et indignũ reddit celesti regno/ iõo cũ magno desiderio petendũ est vt dñs deleat eam/ Dñe. Scõm multitu.mi.tu.de.ini. ¶ Circa scõm ꝙ notandũ est ꝙ xp̃iani q̃ baptismum susceperũt/ tincti debent eẽ sanguie xp̃i in quo abluti sẽ/ Vñ baptism⁹ tinctio intꝛpretat⁹/et hic est coloꝛ optim⁹ xp̃ianoꝝ/sz in multz mutat⁹ est coloꝛ optim⁹.vt legit Treñ.iiij. Jere.xij. Nunq̃d auis discoloꝛ hereditas mea mihi/ Nũq̃d auis tincta p totũ/ Ꝟ coloꝛe ꝺz esse hõ tinct⁹ interius in coꝛde ꝛ exteri⁹ in coꝛpe/ In coꝛde interius scz p iugẽ meditatõm dñice passiõis/ et p desideriũ paciendi ꝑ xp̃o vel imitãdi ei⁹ passionẽ/ Sanguie xp̃i hẽbat coꝛ tinctũ btã agnes.cũ dixit et sanguis ei⁹ oꝛnauit genas meas. Bene coꝛdis sunt intellect⁹ ꝛ affect⁹/ Intellectũ oꝛnat meditatio dñice passionis/ Affectũ vero desideriũ patiẽdi ꝑ xp̃o/ Meditatõ dñice passiõis multũ vtilis est ad destructõem vicioꝝ/ vñ Berñ. visa xp̃i passiõe q̃s tã deliciosus q̃ nõ ꝓtineat/ q̃s tam maliciosus qui nõ abstineat/ q̃s tã iracund⁹ qui nõ ꝓdoleat/ accẽdit etiã amoꝛe xp̃i in coꝛde homis sic in coꝛde filij amoꝛẽ maternũ accẽdit ꝓsideratõ eoꝝ que mater ꝑ filio passa est Tob.iiij. Honoꝛẽ habebz mri tue oib⁹ diebꝫ vite tue/memoꝛ em̃ esse debes q̃ et quãta pas sa sit picula ꝓpter te in vtero suo/ multa maioꝛa passus est xp̃c p salute nra/ Exteri⁹ ꝙ tincti debem⁹ esse sanguie xp̃i p carnis moꝛtificatõez iuxta illud.h̃. Coꝛ.iiij/ semp moꝛtificatõem iesu in coꝛpe nr̃o circũferentes.sic eccl'ia imitari xp̃m debet in candoꝛe purita tis/sic et in ruboꝛe passiõis. Cañ.v. Dilect⁹ meus candidus et rubicund⁹/et qualis celestis t'es ꝛ celestes.ſ. Coꝛ.xv ¶ Circa tercium ꝙ notandũ est ꝙ bapm⁹ magne efficacie est/ꝛ videt hr̃e.xij.effect⁹ q̃z q̃nq; oñdũt nobis p.v.opatões nakales q̃s h̃t aq̃ in q̃ h̃t fieri baptism⁹/ Aq̃ em̃ sordes abluit/ignem extinguit/caloꝛẽ refrigerat/submergit/ꝛ terrã rigando fecundat ¶ Prim⁹ g̃ isto ꝝ effectuũ q̃nq; baptismi ẽ spũaliũ sordiũ ablutio/baptism⁹ velut quoddã balneũ est/qđ celestz spõsus eccl'e sue ꝓpauit in quo ꝓmo ipe balneauit se/ et cũ alia balnea balneãtes se soleãt abluere.ꝛ a balneãtib⁹ inq̃nari/spõsus tamẽ eccl'e cũ ipe sit candoꝛ lucz et ne/ꝛ pctm̃ nõ fecerit.balneũ istũ nõ inq̃nauit sz ꝓtactu sanctissimi coꝛpis sui vim abluẽdi aias dedit ei ¶ Scõs effect⁹ baptismi ẽ ꝙ ignẽ infernalem et etiã purgatoriũ extinguit/quantũ ad ipz baptizatũ vt de cetero ignis infernal' vl purgatoꝛi⁹ñ possit in eũ/nisi ipe peccã⁹ reacciẽdit cũ ꝺ se/vñ admirãda est fatuitas illoꝝ q̃ post baptismũ peccãt/cũ volũtarie ignẽ in ꝓriũ incendiũ incendũt. ¶ Tercius effect⁹ est ꝙ ardoꝛẽ prauaꝝ ꝓcupiaꝝ refrigerat/minus em̃ pñt hui⁹mõi ardoꝛes in baptizatis. ¶ Isti ꝙ ardoꝛes sunt velut ignis iste q̃ beati Antonij noiaꝭ/vñ min⁹ misericoꝛdes videnẽt esse pentes/q̃ nolũt filios suos cito p baptismũ a suis ardoꝛib⁹ liberari ¶ Quart⁹ effect⁹ ẽ ꝙ exercitũ dyaboli submergit q̃ntũ ad ptãtez vt decetero nõ possit in baptizatũ nisi p ꝓsensum pcti/ ei vires reddidit/qđ figuratũ est Exo. xiiij. In submersiõe pharaonis cũ exercitu suo i mari rubꝛo/ꝛ in ps̃. ꝺz Cõtribulasti capita draconũ in aq̃s ¶ Quintus effect⁹ est ꝙ terrã coꝛdis irrigat/et irrigãdo fecũdat/añ bapm est tra coꝛdis velut sabulũ iuxta illũ Nõ sic impij nõ sic sz tã.pul/vñ sterilis ẽ ad bona opa sz post fertilis redditur ¶ Quatuoꝛ alij effect⁹ baptismi oñdũtur nob Luc.iij. vbi legit ꝙ iesu baptizato ꝛ oꝛãte aptũ est celũ et descendit spũs̃anct⁹ coꝛpali specie sic colũba in ipm/et voꝛ de celo audita est/ h̃ est filius me⁹ dilect⁹/in te ꝓplacuit mihi/ ꝑ⁹ aũt istoꝝ q̃tuoꝝ effectuũ est celi aptio/et est in ꝟ magna virt⁹ baptismi/ q̃ cũ interra exhibeat in celo tñ opatur/ad ꝟcandũ hũc effectũ baptismi voluit dñs celũ apiri sup xp̃m baptizatũ/ q̃ ei vtilitas fuit tũc celũ apiri.cũ null⁹ tũc iñ ẽet egressur⁹ vl' igressur⁹/ nisi vt oñderet ꝙ q̃z cito hõ baptizat⁹ est/ si ꝺcedat euolãs iueniet sibi celũ aptũ/cũ añ

baptizatū apt⁹ esset sibi infern⁹. ¶ Ex q̄ sat3 p3 q̄nta sit fatuitas mulier⁹ q̄ incōsolabil⁹ dolent de morte filio⁹ suo⁹ q̄ post bap̄m decedūt añq̄ baptismalē innocētiā amiserūt/ valde em̄ fatuū ē eas dolere de hoc/ q̄ filij eo⁹ trāsierūt a societate hoim ad societatē dei ⁊ angelo⁹. ¶ Et gl'am quā sibi vel lent filijs inuidere vident/ pot⁹ desiderātes eos esse in hoc exilio q̄z in celo/ cū deberēt gaudere de ꝟ/ q̄ filij sui ita de facili tantā gl'iam adq̄runt/ sz de hoc solū dolere dīnt. si forte ꝓpter culpā eo⁹ decedunt. ¶ Apparet etiā q̄m reprēhēsibiles sint ille/ p⁹ q̄z negligentiā ⁊ dilatōz filij ea⁹ morientes/ tantā gl'am amittūt/ mai⁹ em̄ dānū faciūt filijs suis q̄z si p⁹ bap̄m eos ꝓprijs maib⁹ iugulassent. ¶ Jugulādo tñ magz peccarēt/ occidere em̄ ē exponere ꝓpū filiū. dyabolicū ē/ ⁊ crudelitas talis crudelitatē leonū vel lupo⁹ erupat/ lupi em̄ ⁊ leones fetos suos nutiunt ⁊ custodiūt/ imo etz dicūt nutrisse q̄z puulos infantes a casu inuētos/ legit ei ō q̄dā q̄ post. fact⁹ fuit rex ꝑsar/ q̄ cū puulus esset et pastor q̄dam eū in nemore exponentē ei vba ⁊ a ferz ⁊ auib⁹ eū defendentē/ ¶ In q̄ sat3 ꝓfundi pñt/ q̄ ꝓprios filios nutrire nolūt/ cū cais alienū nutrei. ¶ Scōs effect⁹ est descēsus spūssci in baptizatū/ qō ꝓcatū est in ꝟ/ q̄ spūssanct⁹ descēdit in spē colūbe sup dñm baptizatū/ tota trinitas māsiōez suā fēcit in baptizato/ vñ multa reuerētia exhibēda ē ei tāq̄ sanctuario ⁊ relicq̄s/ Si tāta reuerētia exhibebat arce testamēti/ in q̄ erat māna et ꝟga aaron q̄ frondauerat et tabl'e testamēti Heb. ix. q̄nta reuerētia exhibēda est puulo baptizato/ cū ꝓstet q̄ pr̄ ⁊ filij⁹ ⁊ s.s. bitent ibi/ vñ multū peccāt mulieres q̄ male tractāt puulos. ¶ Itē q̄ differi faciūt bap̄m filio⁹ suo⁹/ cū interim in eis spūs īmōs bitet. ¶ Itē multū peccāt q̄ post bap̄m pctm̄ mortale ꝓmittūt/ expellūt em̄ a se ꝓtūs eliose pr̄em ⁊ fi. ⁊ s. s/ et īmōm spm̄ introducūt. ¶ Terci⁹ effect⁹ est q̄ bap̄m⁹ eū q̄ baptizat filiū dei efficit/ ad qō ꝓcandū sup tp̄m baptizatū audita est vox ista/ ꝟ est filij⁹ me⁹ dilect⁹ mihi/ si cum magā diligētia nutriunt filij comitū vt regū/ cū q̄nta diligentia nutrend⁹ est puul⁹ quē ꝓstat esse filium dei/ de illis q̄ sūt in adulta etate nescit/ vtrū sint filij dei ꝓ filij dyaboli/ iuxta illō Eccēs. ix. Nescit hō vtrū amore vel odio sit dign⁹/ sed de puulo quē ꝓstat esse baptizatū/ q̄ nōdū est in etate in q̄ possit peccare/ ꝓstat q̄ sit filij⁹ dei. ¶ Et notandū q̄ q̄ñ aliqs baptizat. Festū est nitatis filij dei/ ⁊ q̄si festū pētecostes/ nascit em̄ deo cū baptizat et filij⁹ dei efficit p gr̄am/ ⁊ est missio spūssci sic in pent. ¶ Quart⁹ boz effectuū est/ q̄ bap̄m⁹ imaginē dī in hoie reformat/ singl'e gr̄e q̄ in baptismo dant/ velut varij colores sūt aiam decorātes. Hec reformatio figta est in hoc/ q̄ vox illa audita est in te ꝓplacuit mihi. Dat. iij. sic legit in quo mihi ꝓplacui sic aliqs ꝓplacet sibi/ q̄ñ aliq̄ speculū ei oppositū reddit ei imaginez pulcrā ⁊ decorā sic de⁹ ꝓplacet sibi in baptizato/ q̄ñ imago ei⁹ in eo tanq̄ in speculo resultat pulcra. Filios tres effect⁹ baptismi oñdūt nob ea q̄ adhibet eccl'ia ad baptismi solennitatē. ¶ Prim⁹ illo⁹ effectuū est/ q̄ sensus spūales sanat. Nos nascimur ex adā aiales et carnales/ nihil valētes sapē ꝑm spm̄. sz i baptismo spūales efficimur/ Sanatio sensuū spūaliū ꝓcat in sale q̄ ī ore ponit/ et saliua q̄ tam in auris⁹ ponit q̄m in naris⁹. sal in ore ostēdit os cordis esse sanatū vt sapiam dei valeat decetero meditari/ Saliua in auris⁹ oñdit auditū esse sanatū/ vt verba sacre scripture ꝺcetero ꝺlectet audire/ Saliua ꝓ in naris⁹ sanatōem odorat⁹ spūalis oñdit/ vt inter bonos ⁊ malos odores decetero discernat/ vt nō sint sic illi de q̄bus ꝺz. Nares hñt ⁊ nō odorabūt/ hāc sanitatē narium mali vident iutiliter suscepisse/ q̄ more suū nares cordis in feces et fetores hoim mittunt/ vbi odoratū spūalem ex toto amittūt/ sal etiā in ore ideo ponitur/ vt intelligatur ꝟ mēbrum facillime putredine viciari/ et sal sapie valde esse necessariū ad ei⁹ ꝓfirmationē. ¶ Scōs boz effectuū est. q̄ baptism⁹ illi pti q̄ supior est in anima baptizati scz libero arbitrio q̄si dignitatē regiā restituit/ vt ceteris viribꝰ dñetur/ qō ꝓcat inunctio facta in ꝑtice/ vñ diligēter cauendū est ne de cetero pars illa seruituti vicioz subijciat/ Berñ. An nō seru⁹ cui dñat iniq̄tas ita et maxie nisi forte indigni⁹ iudices hoiez ē q̄z viciū dñari. ¶ Et notanꝺ q̄ bap̄m⁹ cū mlto gaudio ⁊ festiuitate celebrād⁹ ē tāq̄ festū regie vnctōis ⁊ ordinis est

vt puul⁹ baptizat⁹ ad regni possessionē p ueniat/cui⁹ius p illā vnctionē adept⁹ est./ ¶Et ē forma illa. forma regie inunctō/ tri pliciter eñ vngūt reges/sic et q̄ baptizāt tripl'r vngunt/in pectore vngūt oleo/vt viscera mie in p̄rios hēant/in scapul' etiā inūgunt vt onera p̄i dñi māsuete portēt/ In vertice p̄o vt in supiori pte aie regiam dignitatē p̄cuent ¶Terci⁹ p̄o hoꝛ effectu um est q̄ sanctitatē baptizato p̄fert talem inq̄ sanctitatē q̄lem recipit eccl'a in dedi catōe quā nō amittit etⁱ si lapunar inde ef ficeret./ vñ baptism⁹ est dedicatio templi spūal'/sic inuit glo. sup iliō. j. Coꝛ. iij./ Te plū dei sanctū est q̄ō estis vos/ sanctū est ōt glo. a tpe baptismi/ vñ sicut' fornicatō facta in tēplo materiali mai⁹ pctm̄ est/q̄ fa cta in loco cōi/sic pctm̄ a baptisato factū mai⁹ ē q̄m ab alio nō baptisato factū/ san ctitatē illā dicūt aliq̄ esse cū caractere illo indelebili/q̄ p̄m mḡros p bapm̄ impmit/q̄ caractere. xp̄iani a nō xp̄ianis in die iudi cij discernēt/ et in bonis erit ad honorē. in mal' ad p̄fusiōⁿ/ caracter eñ oñdet q̄ ipsi xp̄i p̄ui fuerint/ opa p̄o mala associata ca racteri ostendent/ q̄ infideles et p̄ditores extiterint p̄tra christum

De eodem Sermo. lxxi. In ordine. vj.

Si mortui su/ mus cū xp̄o credim⁹ qz simⁱ etiā viuē⁹ cū eo Ro. vi. valde oꝛ hō desiderare esse cū xp̄o in illa btā vita/ p̄imo cū sciat se factū ad h/ q̄ tm̄ ibi p̄fectā q̄etem hēat. iuxta illud. Aug⁹ Noui te et inq̄etū est coꝛ donec req̄ scat in te/ Secō p̄t bonā societatē q̄ est ibi/ Trib⁹ de cāis xp̄c bon⁹ soci⁹ est/ p̄rio qz amicabil' et amabil'/ s. ad hoc vt amet et ameⁱ/ In eo p̄curāt oēs cāe p̄ter q̄s oꝛ aliq̄s amari. Ipe eñ bñfactoꝛ nr̄ maxim⁹/ Ipe est etiā p̄cipuⁱssim⁹ nr̄/ in q̄ntū ōs. p̄ est/ inq̄ntū hō frat'/ in eo etiā sūme inueni unt delicie/ ipe est ver⁹ ionathan amabil' valde/ vel pot⁹ amabil' nimis. iuxta illud Cañ. j. Adolescētule dilex. te nimis/ q̄n tū valz aīcabilitas ad societatē oñt sal' on puer. 18. ō/ vir aīcabilis ad societatē ma gis aīcus erit q̄m frat/ Secō est bon⁹ so cius/ qz curialis q̄ curialitas p̄pendi p̄t ex hoc q̄ p̄uos suos q̄ntūcūq̄ sunt eo in feriores secū vult esse/ iuxta illō Jo. xiij. Vbi sum ego illic et miⁿ⁹ me⁹ erit/ vult etiā comedere eos in mēsa sua/ iuxta illō Luc. xxij. vos estis q̄ p̄manⁿistis mecum in tentatōib⁹ m/ et ego dis. v. s. dis. mi. p̄. m. r/ vt edatⁿ et bi. sup mensā meā in reḡ meo. imo q̄ō pl⁹ est ipemet miⁿstrabit eis. iuxta illud Luc. xij. et transiēs miⁿstrabit illis. ¶Tertio ē bon⁹ soci⁹ qz valde iocund⁹/ vñ valde et adeo iocundū est esse cū eo/ vt pa dyⁿsus reputet. iuxta illō Lu. 23. q̄ō dixit dñs latroni/ Amē dico ti. h. m. e. in pady. ¶Nō fuit illa die in padyⁿso celesti latro/ sⁿ fuit cū xp̄o/ qz facie ei⁹ p̄m diuinitatē vidit et hoc fuit ei padyⁿsus/ vñ Interl'. sup illud. vita est esse cū xp̄o/ qz vbi xp̄c ibi regnum/ si q̄s esset cū xp̄o in inferno/ ita tñ vt faciē diuā vid̄et/ hoc esset ei padyⁿsus. sup illud Jo. xij. vbi ego s. il. et mi. m. e. ōt glo. p̄cū opis q̄ p⁹ miⁿstrat est esse cū q̄ nūq̄ est ma le/ et sine q̄ nunq̄ est bñ/ q̄ hēt verā fidem non timeret venire ad istā societatē etiā p ignē et gladios/ si aliⁿ p̄uenire non posset vñ ap⁹ desiderabat dissolui et esse cū xp̄o in illa btā vita/ qz q̄ illuc nō p̄uenerit p̄uā societatē hēb̄/ erit eñ soci⁹ demonū in pe nis q̄z societas valde timēda ē/ p̄rio qz st̄ horribiles. iuxta illō Job. 20. vadet et veniēt sup eū horribiles/ si tm̄ horroꝛē hē hō q̄ñ videt vnū dyabolū q̄ntū horroꝛ hēbit q̄ñ tot horribiles iuxta se hēbit Jo. xi. vbi nⁱl's ordo sⁿ sempit'n⁹ horroꝛ inha bitat/ Socij isti erūt et exosi et erūt odiē tes/ et vicissim studiū eoꝛ erit iferre socijs suis ea q̄ sciēt eis magⁿ displicere/ mestissi mi etiā erūt p̄ter q̄itatē penaꝛ q̄s sustie bunt/ Et sic desiderij debet esse hoim vt ad hāc xp̄i societatē possent p̄ueire/ sic stu diū eoꝛ debet esse q̄ via p̄uenire possent/ Vlia p̄o istā docet nos ap⁹ in p̄bo p̄posito

di. (Si mortui sum⁹ ⁊c) q̄ vult soci⁹ eē cū xp̄o in reḡoptⁿ q̄ p⁹ sit soci⁹ ei⁹ in tribula tōe/ iuxta illō apoc. j. Ego iohes frat' vr soci⁹ et p̄ticeps in tribulatōe et in reḡ⁹ et q̄ē ij. Thy. ij. Si sustinē⁹ et p̄reḡbim⁹/ q̄ē cū dño in vigilia vite p̄nⁿ in pane doloꝛis et aq̄ tribulatōⁿ/ merito erit cū eo in soler nitate futura in eternis delicijs/ p̄ Beñ vniuersū tp⁹ p̄nie vigilia q̄dā ē solemitatⁿ magne et eⁱni sabbati quē p̄stolamur/ nec ḡuerⁿ diuturnitate vigilie/ si eternitatem

solemnitatꝫ attendas. Hiero. Delicatꝰ es carissime si ꝛ ħ et ibi gaudere vis cū secꝫo / ꝛ regnare cū xpo. Qui sociꝰ xpi est in via / sociꝰ eiꝰ erit in hospitio / iuxta illud Joh. xij. Qui mihi ministrat m.s. ꝛ vbi e.s / illic. ꝛ mi. m. e / añqm xpc recipiat ad illā iocūdā societatē ꝑus vult hoiem ꝑbare. Tob. iij. ꝓcerto ħt ois qui te colit / ꝙ vita eiꝰ si in ꝑbatōe fuerit corona bit / ꝛ Eccī. ij. In igne ꝑbat aurꝫ ꝛ argentū / hoies ꝩo recepti / biles. in camino hūiliatōnis. Hꝛi ꝰ est cy / ꝑbus aureꝰ vel argenteꝰ sub malleatiōibꝰ vel limatōibꝰ multꝫ. cū ꝓ pulcritudinē debi tam hēat / sic malleatōnibꝰ multꝫ diuersis qꝫ tribulatōibꝰ opter hoiem hūiliari ꝛ ꝓ bari añqm in mēsa dignꝰ sit poni. Eligen di sunt amici nō in mēsa sꝫ in tribulatiōe / ꝓnceps aliqs nō eligit sibi in sociū. illū q̄ nō debeat eū deserere iuxta ignē vel men sam / sꝫ illū que in piculo mortis debeat ei fidelit adherere / Eccī. vi. Si possides a / micū. in tentatōe posside illū / i. ꝑus tenta ne facile tradas ei temetipm / est em aīcus ħm tempꝰ suū et nō ꝑmanebit in tpe tribu latōꝫ / ꝛ ibid. Est aicꝰ sociꝰ mēse / ꝛ nō ꝑma nebit in die nccitatꝫ. ꝛ Eccī. xxij. Fidem posside cū aico in pauptate illiꝰ / vt et ī bo nis illiꝰ leteris ꝛ in tpe tribulatoꝫ ꝑmane illi fidelis / vt i hereditate illius heres sis ¶ Qꝫ xpc illos q̄ sunt ħ sociꝫ passionū. soci os faciat ꝛsolatōm / vt legit. ij. Lozꝫ. j. ꝓ bat. Bern. dicēs / Nūqd xpc sociū tribula tōis a ꝓmuni one sua patiet arceri. Si cō fixēs in cruce latro etiā eadē die fuit cum eo in ꝓadyso / Passiōes tribulatiōm ostен dūt q̄ sint filij di ꝛ cohēdes xpi. iuxta illō ad Ro. 8. ꝙ si filij ꝛ hēdes si tū ꝓpatimur / Bern. Quid triūpho si in ꝓelio non fui. ¶ Notandū ꝙ viri sancti mortui vocant / eo ꝙ mortuo in multꝫ assilient / Primo in ħ assilant / qꝛ sic ille q̄ mortuꝰ est aīam red didit creatori suo. sic ipi aīas suas reddi derūt redēptori suo / attēdentes em ꝙ xpc posuerit vitā suā ꝓ vita eoꝝ / vitā suā xpo dederūt. ij. Lozꝫ. v. ꝓ oīb xpc mortuꝰ est ꝛc. ꝛ Bern. cui iustiꝰ viuendū qꝫ ei q̄ si nō mortuꝰ eēt nō viuerē / Juste sibi vendicat vitā meā q̄ ꝓ mea pōuit su / Sc̄do assilan tur mortuo in ħ. ꝙ sicuti corꝓ mortui in tra est / sꝫ spūs eiꝰ est alibi qꝛ vel in purga / torio vel in inferno l' in ꝓadyso / sic sancti licet corꝑe sint in mōdo isto. mente tn sunt alibi / sunt qñꝫ in celo iuxta illud Phy. iij. Nra ꝑuersatio in cel' est / Itē qñꝫ in inferno. iuxta illō Isa. 38. Ego dixi in dimi di. m. v. ad ꝑ. in / Qñꝫ in purgatorio aīaby q̄ in tenebris sūt suffragādo dñtes / Illūia re hys q̄ in tenebris ꝛ in vmb. moꝛ. se. cē. ¶ Tercio assilant in hoc ꝙ sic in mortuo n est sensus / eo ꝙ nō assit spūs ita etiā viri sancti se hn̄t q̄si nō sentirēt / vel cū eis bo na trena auferunt / vel cū mala penalia eis inferūt. vñ in ps. Factꝰ sum sic hō nō au. / ꝛ itez. Ego tacꝫ s. nō au / Quarto assilant mortuo in hoc ꝙ sic mortuos mare abiꝫ cit / ita eos abiꝫcit mōs iste / iuxta illō. j. ad Lozꝫ. iiij. purgamēta mōi bꝰ facti sumus ꝓpsima / ꝺz aūt ꝓpsima purgamētū ferri / vel pomi / vl' q̄dq̄d de matia q̄libet ad pur gatōꝫ abiꝫcit / Quinto ꝩo assilant mortuo in ħ / ꝙ cū mortui nō sepeliunt / auibꝰ ꝛ cani bus lacerant / sic viri sancti nisi se absco ndant a detractoribꝰ lacerant / ꝓpter ħ viri sci abscondūt se. ad Col'. iij. mortui estꝫ ꝛ vita vra ē cū xpo in ꝺo / vñ Isa. 32 / ꝛ erit q̄si vir q̄ absc̄ōdit se a vēto / ꝛ celat se a tēpesta re. legit. j. Re. j7. ꝙ golias dixit ꝺō dabo carnes tuas volatilibꝰ celi / ꝛ bestiꝭ tre / Dō facit ꝺyaꝰ de viris scis / Instin ctu em ꝺya boli / detractores carnalitatē in viris scis ꝓsumūt / viri em scti ꝓpter ꝩba detractoꝝ / mitta i ꝑuersatōe sua corrigūt / Altio assi milant viri sci mortuo in hoc ꝙ nihil trā sitoriū in mōdo isto appetūt / sꝫ soli vite eter ne adherēt. iuxta illō Unam pecij a dño hāc re / v. inha. in ꝺo. d / o. d. u. m / mortuis reqes etna optat / nō aurꝫ vel argentū vel aliquid simile.

¶ Dominica. VII. fmo. 72.

Sicut exhibuistis mēbra vra ſuire īmundicie ꝛ iniqtati ad iniqtatē ita exhibete nunc mēbra vra ſuire iusticie in sctificatōm) Ro. 6. Exhibꝫ pctōꝝ mēbra sua iniqtati velocit / ħm illō ꝓuer. 7. Sta tim secꝫ eā iuuenis q̄si bos ductꝰ ad victi mā / Jt letant ꝓuer. ij. q̄ letant cū malefece rint / Jt indeficiēter ita vt nlla āmonitōe cessare velit. Jl. j. q̄escite agere pulc / Sic q̄ pūtiꝫ oꝝ exhibē mbra sua iusticie velocit

Eccī. v. Ne tardes ꝓuerti ad dñm. ¶ Item letant. pſ. Seruite dño in letitia. ¶ Itē in deficient. i. pſeuerāter. Mat. xviij. Qui ꝑ ſeuerauerit vſq; in fi. h̄ ſal. e. ¶ Potest ār in verbo ꝓpoſito ſpēaliter ſumi mundicia ꝑ pctō carnis/ iniq̄tas ꝙ ꝑ pctō mentis/ et ſpēaliter ꝑ cupiditate/ q̄ nihil iniq̄us q̄m amare pecuniā. Eccī. x. ¶ Job. xx. Reuelabūt celi iniq̄tatē eius/ et terra aduersus cū ꝓſurget/ ſtabit in medio vſuari⁹ r omīa ac cuſabūt eū/ de⁹ quē offendit/ ſancti quoq; feſta nō fuauit/ boies quos ſpoliauit/ vxor et filij q̄s occidit/ creature q̄s incarcerauit. ¶ Item illud ꝙbū ꝑt exponi de clericis/ q̄s celi accuſabūt/ i. patroni quoq; eccl'ias ſpoliauerūt/ in q̄bus fuitiū debitū furati ſunt/ Terra etiā ꝓſurget aduersus eos/ q̄ accuſabūt eos pctōres quos ſpoliauerūt/ quoq; pctā non redemerūt vt debebant. ¶ Itē accuſabūt eos paupes/ q̄s portōe ſua defraudauerūt. Amb. Non dicat ꝓprium q̄d ꝓmune eſt. ¶ Itē ſicut exhibuiſtis rē) et ¶ pōt attendi hec ſimilitudo in tribus/ i. in vniuerſalitate mēbroq;/ et in h̄ ſcz vt fuiamus deo viriliter ſtrēnue/ vel inſtanter. De ¶ ꝓmo ſicut vniuerſa membra poſuit pctōr iniq̄tati fuiēdo/ ſic vniuerſa ponere debet ſeruiendo deo. et hic dicit cohibēdo ea a malo Ysa. xxxiij. Qui p̄cit anariciā a calumnia/ r excutit manus ſuas ab omi munere/ q̄ obturat aures ſuas ne audiat ſanguinē et claudit oculos ſuos. n. vi. ma. iſte in excelſis habitabit. Eccī. 28. Sepi aures tuas ſpinis/ r no. au. ling. ne/ et ozi tuo facito hoſtia et ſe. au. t. ¶ Scō ꝙ oz opari in ſeruitio xp̄i in diuerſis mēbris/ q̄ habz diuerſos agros vult vnūq̄q; ſibi vtilē eſſe/ q̄ diuerſas h̄t arbores i orto ſuo. vult ex qualibet fructū hre/ ſic deus ex diuerſis mēbris que dedit homi vult diuerſos actus ſibi ſolui. Auribus g̃ audias libenter verbū dei et officiū eccleſie/ oculis defleas ꝓtumelias q̄s ei intuliſti/ hoſtem etiā fatiges in reſpiciēdo ſcripturam/ ſi neſcis ibi legere reſpice libz̄ū in quo q̄libet legere poteſt/ ſcz crucifixū r reſpice libz̄ū nāre et manus paupi porrigas/ vel labozes vt habeas de iuſto vñ viuas. r paupi ſubueniās/ pedib⁹ etiā ꝙ fuias pegrinatiōes faciendo/ oze ꝓfitendo. ozando coꝛde cogitando credendo r ſic de ceteris. ¶ Viriliter etiam debes ſeruire deo. vt ſicut nō cohibuit te timoꝛ eterni ſuppliciꝝ vel amoꝛ eterni ꝓmiꝝ a pctō/ ſic nō cohibeat te a fuitio dei amoꝛ rempalis ꝓſperitatis/ vel timoꝛ tpalis aduerſitatis. Alexāder papa. ꝑpter delectatōes. mala facim⁹/ ꝓpter triſtitiam ꝙ a bonis remouemur. Aug⁹ Omia terrena ꝓtempſit hō deus vt ꝓtemnenda mōſtraret/ omia terrena mala ſuſtinuit q̄ ſuſtinenda ꝑcipiebat/ vt nec in illis q̄reretur felicitas. nec in iſtis timeret infelicitas/ ꝓtra que ſumendū eſt ſcutum fidei quid eſt q̄ non optam⁹ etiā ꝑ medios enſes tantā declinare miſeriā r ad tantā accelerare gl'iam/ niſi quia mortua eſt fides nr̄a. De tercio Eccī. ix. Quēcq; pōt manꝰ tua inſtanter opare/ q̄ nec opus nec ratio nec ſcientia nec ſapia erit apud inferos q̄ tu ꝓperas. ¶ Hic exhibuiſtis rē) Immūditia r iniq̄tas pōt ibi ſumi ꝑ imōo r imq̄ ſcz dyabolo/ et iuſticia ꝑ iuſto ſcilicz deo.

¶ Circa ſeruiciū diuinū q̄ttuoꝛ ſunt attēdenda/ et homib⁹ oſtendēda/ ſcz cāe/ ꝑ q̄b⁹ homies dimittūt ſeruire deo/ r quem dñm ei pēligūt/ q̄ ſtipendia ab eo expectent/ quē pēligunt r q̄s negligēter deo fuiant illi q̄ ei adherent. ¶ Circa ꝓmū attende q⁹ quidam deo fuire dimittūt/ q̄ deus bon⁹ eſt ſcz bonitatē eius ꝓtemnentes/ de q̄b⁹ Roij. An ignoras diuicias bonitatis ei⁹/ ecōuerſo Dō. Laudate do q. bo. eſt dñs rē. ¶ Alij ꝙ q̄ timent moꝛi fame ſi ei adherent ꝓtra quos Aug⁹ paſcebat ꝓtemnentē ſe r deſeret timentē ſe. Hiero. Nōne de⁹ habet vnō paupes ſuos alat/ rales attendere deberent/ q⁹ iudeos pauit pane de celo/ cū eis alius cib⁹ deeſſet. et danielē in lacu/ et helyā ꝑ coꝛuū pauit. iij. Re. xviij. pſ. Non vidi iuſtū derelictū/ tales vident ſentire male de dei omipotentia vel de dei bonitate/ qui credunt ſe melius habituros neceſſaria ſi dyabolo ſeruirēt q̄m ſi deo ſeruirent/ videntur eīm credere q⁹ dyabolus melius poſſit puidere ſuis ſeruientib⁹ q̄s deus vel quia melius velit. Vident aūt reputare deum deteriozē dñm q̄m aliquē hominē/ cū homies nō ſubtrahant iumentis cibum niſi ex cā. Augu. Scit celeſtis medicus q̄d nobis datur⁹ ſit ad ꝓfectionem/ et q̄d ſubtractur⁹ ad exercitationē. Non eīm ſine cauſa homo iumento ſuo

cibaria subtrahit. Maior fatuitas ē taliū qui credūt deo ꝙ eis daturus sit regnū, ⁊ nō credūt ꝙ eis datur⁹ sit cibū. Cū tamē in euangelio ꝓmittat vtrunq;. Math. v. Primū que. re. d. et iusti. e. et oīa adi. vo. ibidē. Respicite. vo. ce. Lu. dt. Coruos ꝑ quos filij dyaboli ītelligunt Dō. Qui dat iumētis escā ipsoꝝ, ⁊ pul. cor. inuo. eū. Alij dimittunt seruire ei. qꝛ credūt ꝙ illi q̄ deo seruiūt nūq; gaudiū hēant vel solatiū, qui sine dubio nō credunt euāgelio. Mat. xi. Venite oēs qui laboratꝫ et onerati estis ⁊ ego reficiā vos, īmo nec deo credūt, q̄ paratam asserit electꝫ gloriā. reprobis ignez eodē ore et eadē virtute testat laborare et oneratos esse q̄ ad ip̄m nō accedūt, accedentes autē non defecturos sꝫ reficiēdos ab eo Bern. Qui regnū pollicet ipse iugū suū suaue et onus suū leue testat, idem domine sup mel dulciorē sp̄m tuum asseris, ⁊ ecce isti dulciorē inuenerūt carnē venationis, prochpudor carnē meretricꝫ seculi vanitatē, ve miseris, de ꝑte enim iudicant ⁊ tanq; amaꝝ fastidiūt manna tuū abscōditum, qd̄ non gustauerūt sane q̄ probauerūt, vtraq; hij sciūt ꝙ deus verax et oīs homo mēdax, ipsoꝝ testimonia credibilia debuerunt eē nimis, sed cū ꝓmissionib⁹ tuis tuorumq; exꝑientia ꝯtēnunt ⁊ derident. Nec mirū si ex parte nō credit hoī qui non credit deo ꝓmittēti. Alij dimittūt seruire dō ꝓpter iuuentutē, ac si a dō eā non tenerent sicut et senectutē, tales volūt placere dyabolo q̄si maiori dño, qui volūt ꝙ dyabolus de vita eoꝝ qd̄ sibi placet accipiat, et reliq̄as post. dāt deo. Alij ꝟo ꝓpter pulcritudinē, magna dī ꝯtumelia est in h̄ ꝙ dyaboli sunt q̄ in hoc mdo pulcriores sūt. Alij vero qꝛ diuites sunt, qꝛ deus plura dedit eis minus volūt seruire ei. Alij ꝓpter erubescentiā, erubescētes videri ꝟui dei ⁊ nō dyaboli, erubescūt tales de h̄ ꝙ recti incedunt et ꝙ nō claudicāt sicut alij, ⁊ de hoc ꝙ aliq̄d vident et nō sunt oīno ceci vt alij. Attende etiā ꝙ optimo dño pessimū preponunt. s. dyabolū deo. Duo timeri solēt in dño aliquo, scꝫ vilitas et iniquitas hec sunt in dyabolo. vñ dicit (Immūdicia) ꝓpter vilitatē et (iniq̄tas) ꝓpter hoc ꝙ inique imperat. scꝫ ꝑiculosa seruiēti, et iniq̄tas ꝓpt hoc qꝛ iniuriosa deo et ꝓximo nec seruientē remunerat, q̄ deus precipit suis ad sctificationē, dyabol⁹ p̄cipit suis ad inq̄nationē, stipēdia dyaboli mors. stipēdia dei regnū eternum. Mūdicia ꝟo qua de⁹ cernit, a multꝫ multū negligētie hꝫ Bern. Magis ꝯfuse et ardētius desiderāt seculares ꝑniciosa, q̄m nos ꝑutilia, alacri⁹ currunt ad mortē q̄m nos ad vitam. August. Si possem⁹ hoīes excitare, et nos simul cū eis excitari vt tales, essem⁹ vite amatores ꝑmanentis q̄les sunt vite hoīes fugiētis. Non modicū pōt deus offendi qñ videt non sibi sic seruiri etiā sicut immūdicie.

Dominica. VIII. Sermo. 73.

Debitores sumus nō carni vt ꝟm carnē viuam⁹. Ro. viij. Oñsum est pri⁹ in p̄ma ꝑte precedenti, ꝙ fili⁹ dei venit in mundū vt legem daret. sp̄us, ex qua gr̄a in p̄senti et gl̄ia in futuro, ideo hic inuitat ad obediendū spiritui non carni, non eñ ꝟm carnē debem⁹ viuere. Gal. v. Curā carnis ne feceritꝫ in desiderijs. Job. 39. Vocē exactoris nō audit, exactor ē venter q̄ querit que sibi nō debent, ⁊ qñq; decipit si illud soluat ꝙ sibi negandū est. etꝫ qd̄ sibi d̄bet, donec sibi satis fecerit, quid carni debeat ostenditur. Ecc̄i. 33. Cibaria ⁊ virga ⁊ on⁹ asino, panis ⁊ disciplina ⁊ opus ꝟuo, cibaria ne deficiat in via, virga vt in ea ꝓficiat, on⁹ ne lasciuiat, post ibidē, ꝟuo maliuolo tortura ⁊ ꝯpedes, pone eū in opatōe ne vacet ⁊c. ꝟm carnē viuūt q̄ legi carnis obediūt q̄ꝝ d̄s venter est. Phyl. iij. quē etiā a suis coli faciūt, vñ iubēte dño oēs genua flectunt, adorātes dñm bachū. vinū scꝫ oēs ꝟuitores ei genua flectūt Dañ. iij. Edūt de adoranda statua, q̄ ꝟm carnē viuit. ꝟm iumētū viuit, stabulo ꝯtent⁹ ꝓ celo. p̄sepio ꝓ mēsa Bern. Puto iumēta dicerēt si loq̄ fas essꝫ ecce adā q̄si vn⁹ ex nob. Sen. Quosdam ventri obediētes, loco aīaliū nūerem⁹ nō hoīm (Si ꝟm carnē vixeritꝫ ⁊c. moriemī) citi⁹ morte nature. Ecc̄i. 37. ꝓpter crapulā multi obierūt, ⁊ morte culpe. Nolite inebriari vino in q̄ est luxuria. supra. prudentia carnis mors est. j. Thy. v. Vidua q̄ in delicijs est viuēs mortua est. s. morte culpe. Et morte et̄na. Luc. xv. de diuite epulone q̄ sepult⁹ est in inferno. Si aūt sp̄u vi

ꝛc. viuetis diuiti⁹ vita nake/ Eccl. 37/ Qui abstinens est adꝺ̃ciet vitā./ viuetis etiā vita gr̃e in p̄senti/ ⁊ vita gl̃ie in futuro (mortificaueritꝭ) ieiunio ꝯꝛoe carnē macerādo/ ⁊ sic ꝓcupiscētias ei⁹ minuēdo/ Mat. xvij Hoc genꝰ demonioꝝ nō eꝫcik ꝛc/ Hiero. Ieiunio sanant pestes coꝛpis/ oꝛoe pestes mētꝭ. (Debitoꝛes sumꝰ nō carni ꝛc) ¶ Triplici rōne nō debemꝰ viuere ſm carnē. i. ad carnis impiū/ ¶ Primo qꝛ caro seruꝰ est ipsi⁹ spūs/ vñ obedire debet nob nō impare. puer. xix/ ¶ Per tria mouet terra ⁊ q̄rtū sustinere nō. pt̄ p seruū cum reg. ce. ꝛd/ Secundo qꝛ hostis/ vñ moꝛtifera q̄si salubria ꝓsulit nobꝭ/ Eccl. xij. Ne credas inimico tuo in eternū/ Apꝰ Caro ꝓcupiscit aduersus spm̄/ et spūs aduersus carne/ Tercio qꝛ stulta. ex moꝛsu em̄ pomi venenati q̄si frenetica vel insana facta est/ noxia sibi et moꝛtifera/ appetens. ad modū febꝛicitantꝭ/ appetit vinū in q̄ est luxuria/ Apoꝰ. aialis hō nō ꝓcipit ea que dei sunt/ ad modū hominis strabi videns ꝓxima ⁊ non remota/ sic se habet caro/ Si equevideret remota vt ꝓxima eadem sibi vtilia iudicaret q̄ et aie/ Bern̄. Nihil vtili⁹ coꝛpi q̄ saluti anie ꝓuideret/ si bn̄ erit aie bn̄ erit ⁊ coꝛpi/ Exēplū de duob⁹ socijs. vno stulto ⁊ alio sapiente incedentib⁹ p eandē viā/ et cū venissent ad locū diuersaꝝ viaꝝ/ ⁊ sapiens diceret alterā viam illaꝝ bonā esse/ stulꝰ dixit de reliq̄ cui adq̄uit sapiens/ et incedētes p eā inciderūt in latrones/ et sapiēs captꝰ fuit. stultꝰ ꝯo in fouea absc̄oditꝰ est/ ꝑ adultimū captꝰ est/ ⁊ cū sapiēs diceret stulto q culpa eius hoc sibi accidisset/ replicauit asserens culpā sapientis fuisse q̄ sibi crediderat cū sc̄iret eum esse stultū ⁊c/ hūj socij se spiritus et coꝛpꝰ/ hoc exēplo ꝓuincitur in excusabilis spūs qui carni ꝓsentit. (Debitoꝛes sumꝰ ꝛc) Multa debemꝰ/ et multis ¶ Deo debemꝰ honoꝛē et timoꝛem/ vñ Mala. j. filiꝰ honoꝛat patrē. seruus dñm suum timebit/ Si ergo pr̄ sum ego/ vbi ē honoꝛ meus/ si dñs sum ego vbi ē timoꝛ meꝰ/ ¶ Unde cauendū est ne noua debita ꝓtraha mus et soliciti debemꝰ esse quomodo vel nobis remittant vel ea soluam⁹/ ¶ Dicūt experti cū quibus ego/ q nō est onus tm̄ quātum debitoꝝ. de hūs debitꝭ reddidit nos solicitos dñs in oꝛatione dñica. (Dimitte nobis debita nr̄a) ¶ Ūn notandū nos obligatos esse triplici debito/ ¶ Primū est innate penalitatꝭ/ quo debito ꝑmi pentes obligauerūt terrā nr̄am/ ¶ Scōm est pene/ quo tenemur p pctis nr̄is. hoc debitū cōtraxim⁹ nosipsi/ ¶ Terciū est census vel fui cū/ qō deo debemꝰ ⁊ ex diuersis causis. vt infra tanget/ ¶ In ꝑmo debito ꝓtinent ista/ fames. sitis. frigus. calor. labor. infirmitas. ⁊ moꝛs. que ē maximū inter hec debita/ vñ qui moꝛitur oꝛ soluere debitū nake. . i. necessitati moꝛtis addictū. Ro. v. xp̄c moꝛtuꝰ ē p̄ꝛ pctā Gaudere g̃ debet q̄ talia sustinet qꝛ debita sua soluit/ regrari etiā debet deo/ qui patus est hoc debitū ꝓputare homī in ꝓcio. regni celoꝝ/ si patienter sustineat/ ¶ Scōm debitū p pniaz soluitur/ ad cuiꝰ debiti solutionē multū conari debemꝰ qꝛ qui nō soluerit in p̄senti ponet in carcerē donec soluerit nouissimū q̄dr̄antem./ Job boni paupes a diuitib⁹ spūalibus oꝛonū suffragia mēdicare nō cessant/ ⁊ ad similitudinē captiuoꝝ paupm redēptionē suā q̄si obolatim mendicāt (Circa tercium nota q xp̄o debemꝰ seruitiū vite nr̄e multis de causis/ duas tangit Bern̄. in libꝛo de diligēdo dō/ si totū debeo p me facto/ q̄d addā p me refecto/ ⁊ refecto ꝑ mō Nō em̄ tam facile refectus. q̄m factus/ et post. Quid retribuā dño p oīb⁹ que retribuit mihi/ in ꝓmo ope me mihi dedit/ in secūdo se/ ⁊ vbi se dedit me mihi reddidit. Datus g̃ dedit ⁊ reddidit. me p me bis debeo. Bern̄. Quid dño retribuā p semā etꝭ si milies me rependere possem q̄d sum ad dñm/ ¶ Idē alterā tangit alibi haꝝ causam cui iustiꝰ mihi viuendū q̄ ei qui si non morerer non viuerē/ iuste sibi vendicat vitā meā qui p mea posuit sua/ ¶ Ité alibi q̄tuoꝝ causas q̄re debemꝰ xp̄o seruitium tangit hys verbis/ O si ꝓgnouisses quāta ⁊ q̄m multis debeas/ videres q̄ nihil est qō facis/ ¶ Primo debes xp̄o totam vitam tuam quia xp̄c p tua posuit sua/ ¶ Scōo exigunt ꝑterita peccata tua futuram vitam tuam/ vt facias fructus dignos penitētie/ et recogites omēs annos tuos in amaritudie aie tue/ Quid si terciū debitoꝛē ostendam qui eam vendicet sibi/ puto q̄ desideres gloriam quā oculus non vidit ꝛc/ Nonne ad hoc emendum totum te ⁊ quecūq̄ po-

teris dare oportebit & cum omnia ꝓpleue
ris non sunt ꝺdigne passiões huiꝰ tempis
ad futurã gloriã q̃ reuelabitur in nobis.
¶ Quarto debitori debes q̃ es a quo totũ
habes qui te fecit & bene fecit & cuncta mi
nistrat cui hoꝛ ꝓponis reddere qꝺ ꝺbes?
¶ (Debitores sumꝰ ꝛc̃.) deo nobis & ꝓximo.
¶ deo tria. honorẽ. timorẽ. & amorẽ de quo
bus ꝓmis Malach. j. Filiꝰ honorat patrẽ
ꝛc̃. vt supra de tercio Deutro. vj. Diliges
dñm deum tuũ ex to. coꝛ. tuo ꝛc̃. ¶ In tribꝰ
debemꝰ deo exhibere honorẽ & reuerentiã
¶ Primo in hoc ne sua nobis vsurpemꝰ vt
gliam & vindictã que sibi retinuit. Mĩa
mea alteri nõ dabo ait ipe. Isa. xlij. ¶ Item
mea est vltio Deutro. xxxij. & Ro. xij. mi
hi vindictã ¶ Itẽ nos metipsos nõ debẽꝰ
vsurpare nobis. ¶ Itẽ etiã ea quoꝝ ꝺspen
sationẽ habemꝰ tm̃. emit em̃ nos sanguie
suo. Apꝰ. empti estis ꝓcio magno & tm̃
ꝺspensatõnẽ nobis ꝓmisit in hys que no
stra videnꝝ esse transire a ꝺspẽsatione ad
dominiũ est rapina & velut crimen ꝓditi
onis ¶ Scõo debemꝰ reuerentiã ei in hoc
vt coꝛã eo nihil indecẽs faciamꝰ ¶ Quidã
cũ ꝺd turpe facis quo me spectãte rube
res. Cur spectante deo nõ magis inde ru
bes ¶ Tercio ne ꝑsone eiꝰ ꝓtumeliã infera
mus qꝺ faciũt indigne ꝓfitientes vel cele
brantes & blasphemãtes. ¶ Item timorem
¶ debemꝰ deo in tribꝰ ¶ Primo in hoc vt ea q̃
ꝓhibet caueamꝰ in puer. In timore dñi
inclinatur a malo ¶ Scõo in hoc vt ea q̃ ꝓ
cipit impleamꝰ. Eccl. vij. Qui timet deuꝫ
nihil negligit ¶ Tercio in hoc vt ea q̃ cõmi
natur fugiamꝰ. Job Fugite a facie gladij
quia vltoꝛ iniq̃tatꝫ est ¶ Nolite timere eos
¶ qui occidũt coꝛpus ꝛc̃ ¶ Itẽ debemus deo
amorẽ ꝓpter quattuoꝛ ¶ Primo ꝓpter pare
telam. attinet em̃ nob. quia pꝛ et frater no
ster est ¶ Scõo quia in eo sunt summe deli
cie ¶ Tercio qꝛ beneficia valde magna ab
eo accepimus et q̃rto qꝛ valde magna ad
huc speramꝰ. hec em̃ sunt q̃tuoꝛ cause q̃re
aliquis solet amare rẽ aliquam et est mix
tum ad deũ amandũ cũ adeo abũdanter
¶ in eo cõcurrãt ¶ Nobis ꝓo ex parte coꝛpis
¶ debemꝰ ista tria de qbus. Eccl. xxxiij. Etiba
ria et ꝓga et onus azino panis et disципli
na et opus seruoꝝ ꝛc̃. ex pte vero aie bono
rem. Eccl. Fili in mansuetudie serua ani
mam tuã et da ei honorẽ ꝑm meritũ. i. ꝑm
dignitatẽ qꝛ nobilis ẽ creatura posita in
exilio mũdi huiꝰ et in carcere coꝛpis. ¶ Cũ
in eccl. Miserere aie tue placẽs deo nõ
est vere misericoꝛs q̃ anime sue nõ ꝓpatur.
Eccl. qui sibi nec cui bonꝰ ¶ Proximo vero
debemꝰ dilectionẽ Cũ apls nemini q̃cq̃
debeatꝫ nisi vt inuicẽ diligatis ex dilecti
one ꝓo debemꝰ ei auxiliũ et consiliũ et ex
emplũ. Job. xxx. Oc̃s fui cecoꝛ pes clau
do pater erã pauperũ & causam quã nesci
ebam diligẽtissime inuestigabã in euan
gelio. Quecũq̃ vultis vt faciãt vobis ho
mines et vos eadẽ facite illis.

¶ Dominica. IX. Sermo. I.

In ordine. 74.

Non sumus cõ
cupiscẽtes malaꝝ ꝛc̃. j. Coꝛ. x
¶ In ꝓho isto nos monet eccl'ia
de quoꝺã dẽ quo. p nos rogari esse debe
remꝰ. s. vt mala nõ ꝓcupiscamꝰ et possunt
multe rationes assignari q̃re non debemꝰ
malum ꝓcupiscere. ¶ Prima ẽ qꝛ mala cõ
cupiscere est q̃si de lapidibus famem ha
bere minus em̃ videntur mala esse concu
piscenda q̃ lapides comedẽdi. Cũ talem
suasionẽ facit ꝺyabolꝰ illis q̃s mouet ad
ꝓcupiscendũ malũ qualem fecit ꝓpo cum
dixit dic vt lapides isti pa. fi. Math. iiij.
et hijs q̃ ei ꝓsentiunt ꝓcupiscẽdo. que ꝓcu
piscẽda nõ sunt merito ponet calculus ig
nitus in oꝛe. iuxta illõ. Prouer. xx. Sua
uis est hoi panis mẽdacij et postea reple
bitur os eiꝰ calculo ¶ Scõa est qꝛ ꝓcupi
scere malũ ꝺyabolicum ẽ ꝓcupiscẽtia ma
li angelum ꝺyabolũ fecit et adhuc homi
nem ꝺyabolo assimilat non em̃ inuenit hoc
in bruꝫ q̃ mala sua ꝓcupiscãt scienter im
mo naturaliter fugiunt et captionẽ suam
et causas mortis vñ Eccl. xxij. Mittẽs
lapidem in volatilia deijciet ea ¶ Tercia
quia q̃ mala concupiscit malis saturabit
sicut qui bona ꝓcupiscũt bonis saturabũt
iuxta illud Math. v. Beati q̃ esuriunt et
sitiunt iusti. ꝛc̃. Eccl. vij. nõ semines ma
la in sulcis iustitie et nõ metes eã in septu
plum. ¶ Quarta est qꝛ cõcupiscere malũ.
est ꝓcupiscere venenũ non venenũ serpen
tis visibil' sed venenũ serpẽtis inuisibilis

vel infernal' qd deterius est. vñ Eccl. 2j. Quasi a facie colub' fuge pctā ⁊ si accesserꝫ ad ea suscipiēt te/ dētes leonis dētes ei⁹ interficiētes aīas hoīm/ q̄si romphea bis acuta omīs iniquitas/ plage illius nō est sanitas/ qd intelligendū est post vitā istam.

¶ Exquo ptz q̄ tali fatuitate laborat q̄ malum ꝯcupiscit/ quali fatuitate laboraret q̄ ꝯcupisceret venenū bibere/ vel exponi dētibus leonum/ vel ad mortē vulnerari.

¶ Quinta qꝛ malū ꝯcupiscere est vincula vl' carcerē dyaboli appetere/ iuxta illd ꝓuer. .v. Iniq̄tates sue ca. im. ⁊ fu. pec. su. q̄sq̄ ꝯstringit'. ¶ Sexta qꝛ malū ꝯcupiscere ē funem quo in inferno suspendēdus est appetere/ sine fune em̄ peccati nō suspendit' aliquis ibi/ ⁊ vt breuit' dicam. malū cōcupiscere est mortē suā desiderare/ mors em̄ vera est quā homies nō timent/ separatō aīe a deo q̄ est beata vita aīaꝝ/ sicut dicit beatus Aug⁹. qd intelligi potest. ⁊ de morte culpe/ ⁊ de morte eterna/ ⁊ Sap̄ xvi. Hō occidit ꝑ maliciā animā suam./ vnde in ill' qui ꝯcupiscunt malū ⁊ appetitū suum implere nō possunt/ videt' impletū esse iam illud qd erit in inferno/ q̄ desiderabūt homines mortē suā/ ⁊ mors fugiet ab eis/ ad tales videt' ꝑtinere. illud Sap̄. j. Nolite zelare mortē. ¶ Et notandū q̄ non debem⁹ ꝯcupiscere neq̄ malū ꝓprium/ neq̄ malum alienū ¶ Triplici vero rōne nō debē⁹ ꝯcupiscere malū alienū/ ꝓximū odiendo.

¶ Primo qꝛ aliquē ꝓximū odire est ignē dyabolicū in sinu abscondere/ nisi domū ꝓximi sui possit ꝯburere/ qd sine ꝓpria ꝯbustione nō potest fieri/ vel gladium in ꝓprio ventre abscondere vt hostē suum postea possit inde ledere Aug⁹/ Sic putato maliciā esse qūo ignē/ si incendrevis aliquid/ nisi id ad qd admoues ardeat non potest incēdi aliud/ verbi gratia. cū faculā apponis igni. ꝑus ardet ignis vt alid possit accendere/ ita ḡ malicia ꝓcedit ex te/ ⁊ quem vastat añq̄z te/ ⁊ in psalmo. Gladius eoꝝ intret in corda ipsoꝝ/ velut gladius in ꝓprio ventre absconditus est odium latēs in corde. ¶ Scdo ꝓpter ꝓpinquitatē que est ꝓximi ad deum et ad te/ ex quo accidit q̄ non potes nocere ꝓximo tuo. quin noceas tibi. ⁊ deo/ Aug⁹. malicia tua vt alteri nō noceat fieri pōt. ⁊c̄/ Qui ꝓximo suo nocet. nocet deo. nō in se sed in re ei⁹/ sicut q̄ capit subditū alicui⁹ domini nocet domino/ vñ sicuti. si pater tuus ⁊ mater tua essent iuxta hostem tuū/ ⁊ nō posses vulnerare hostem. quin vulnerares patrem et matrē/ tu ꝑceres hosti ꝓpter patrē ⁊ matrē

¶ Si dom⁹ tua et domus amici tui essent iuxta domū inimici tui/ non ꝯbureres domū hostis tui. si crederes alias duas ex ea comburi/ ita nō debet aliquis nocere ꝓximo suo ne noceat sibi ⁊ deo. ¶ Tercio qꝛ si tu odis ꝓximū tuū/ iusto dei iudicio fit vt deus te odiat/ et ad mortē eternam. altissim⁹ em̄ odio habet peccatores. vnde Sap̄ xiiij. Odio sunt deo impius ⁊ impietas eius./ odiūt etiā te qdāmodo creature. sicut em̄ bonis qdāmodo creature amice sunt. dum eis seruiunt/ ⁊ cooꝑant' in bonum/ sic malis creature inimice sunt dum eis nocent./ Sap̄. xiiij./ Creature dei in odium sunt/ ⁊ in tentationē anime hoīm/ ⁊ in muscipulā pedibus insipientiū/ tu ipse etiā odis te dum odis ꝓximū/ iuxta illud Qui diligit iniquitatē odit animā suam. Non solum odit animā sed ꝓprium corp⁹/ dum vtriq̄ ꝓprijs manib⁹ mortē ꝓcurat eternā/ Sap̄. j. Deus non fecit mortem. ⁊ paulopost/ Impij manib⁹ ⁊ verbis adquisierunt eam ¶ Item notandū q̄ cum sint mala culpe et mala pene/ multomin⁹ cōcupiscenda sunt mala culpe q̄m mala pene. Mala em̄ pene bona sunt ꝟm veritatem/ licet vulg⁹ sic ea vocet mala. sed mala culpe ꝟm veritatem mala sunt/ Q̄ aūt mala pene bona sint triplici rōne potest ostēdi.

¶ Primo ꝑ hoc q̄ sunt a summo bono/ Secundo qꝛ fuerunt in summo bono. scilicet in xp̄o/ qui mala culpe diligenter cauit sed mala pene diligēter assumpsit/ ¶ Tercio qꝛ ducunt ad summū bonū/ iuxta illud Greg̃ Mala que nos hic p̄munt/ ad deum nos ire ꝯpellunt/ ¶ Mala vero culpe ꝟm veritatem mala ꝓbantur esse/ ⁊ ꝑ hoc q̄ sunt ab eo quo nullus peior est. s. a dyabolo/ ⁊ per hoc qꝛ sunt in eo vñ ei assimilant/ et ꝑ hoc q̄ ducunt ad tormentū dyabolo paratū. iuxta illd Math. xxv. Discedite a me male. in ignē eternū/ qui p̄pat⁹ est dyabolo et an ge. eius ¶ Si quis vult amplius dilatare hāc materiā/ descendat ad diuersas species malorū siue vicioꝝ. ¶ Neq̄ ydolatre

efficiamini. ¶ Quattuor vicia ꝺ diſſuadet Apoſtol⁹ que cauenda ſunt hoib⁹ ſcz ydolatriã/fornicatõz/diffidentiã de deo quã vocat tentatõnẽ/et ponit ꝓſequẽs ꝓ ante cedẽte. qui eñ diffidit tentare ſolet/diffidebant aũt filij iſrael domino qñ dicebãt Nunqd poterit pare menſam in deſerto. Quartũ eſt murmur ꝓtra deũ vel ꝓtra eũ qui loco dei eſt. ¶ Circa ꝓmũ notandum eſt/q̃ tria ſunt genera hoim q̃ ydolatrant/ad modũ iudeoꝝ vitulũ aureum adorantiũ/Exo. xxxij. ¶ Primi ſunt homies ſine lõganimitate/qui quãdo indigent aliquo. ſi peruenit illud a deo et ſtatim nõ accipiunt/tam cito ſibi caput ꝓſtituũt facientes ſibi alium deũ/ſicut fecerũt filij iſrael cũ moyſes mozam faceret in monte ſyon/patz in illis qui qñ ſanitatem vel plem a deo impetrare nõ poſſunt/ipſi vadunt ad aliquã vetulã ſoztilegã quã ſibi deũ faciũt dũ abeã reqrũt qõ ad ſolum deũ ptinet. ¶ Secundi ſunt illi q̃ poſtq̃m ſatis comederũt ⁊ biberũt in feſtiuis dieb⁹ quãdo deberẽt deo regratiari/ipſi adorãt vitulũ dum laſciuiã deo ꝓponunt ⁊ ad cozeas vadũt/p vitulũ eñ q̃ aial valõ laſciuiũ eſt. intelligit ꝓhibitionẽ eccleſie. cam deo ꝓponẽtes/nõ formidãtes mala infinita que ex cozeis p uenium/ſimiles iudeis de quib⁹ ſcriptũ eſt. Sedit popul⁹ manducare ⁊ bibere/et ſurrexerunt ludere. i. ludos in veneratõm ꝺyaboli facere ¶ Tercij ſunt illi q̃ poſtq̃z ſatis comederũt in feſtis/cogitãtes q̃ per denarios habuerũt id qõ comederũt/⁊ q̃ denarios nõ habuiſſent niſi laborazſſent/ꝓtempto mandato eccleſie violant ſolennitates eccleſie/dicẽtes crucem argẽti ea dediſſe ſibi que comederẽt. cõmẽdãres peeuniã eo modo quo deũ datorem omniũ bonoꝝ ꝓmẽdare debuerũt/in quo ſibi q̃ſi aurũ deum ꝓſtituũt/ſimiles iudeis q̃ dixerũt ante vitulum aureum. hy ſunt dij tui iſrael/q̃ eduxerũt te de terza egypti Exo. xxxij. ¶ Circa ſcõm notandũ eſt q̃ tria ſunt que deberent hominẽ cohibere a fornicatione/Prima pene quas legit domin⁹ inflixiſſe. p hoc peccato/legit eñ domin⁹ ſubmerſiſſe omẽs homies p hoc peccato exceptis octo homib⁹/Geñ. vij/⁊ xxiiij. milia interfeciſſe. Nũeri. xxv. Qñ filij iſrael fornicati ſunt cum filiabus moab ¶ Secundo vilitas hui⁹ peccati/de qua vilitate habes in tractatu de luxuria in cap⁹ in quo agitur de hijs que valent ad detrimẽtum luxurie in fine cap⁹ ¶ Tercio vero pene que infligende ſunt in futuro p hoc peccato/que longe maiozes ſunt penis p̃ſentibus. vñ Aug⁹ ſup illõ. j. ad Coz. x. hec in figura facta ſunt illis/ille pene fuerunt figura nr̃aꝝ penarum. quante ergo pene ille ſunt quaꝝ figure ille fuerũt/Sicut eñ bonis multo meli⁹ eſt id qõ per figurã ſignificat q̃m ipſa figura/vt regnũ celoꝝ melius eſt terza pmiſſionis/ita et malis lõge peius eſt qõ p figuram ſignificat q̃m figura ſignificãs/vt gehẽna peioz eſt qualibet pena tempali. ¶ Circa tercĩ vero notandum eſt q̃ illi qui de deo diffidũt/credentes q̃ fame mozerent ſi deo ſeruirẽt/cum tñ dicat Sap̃. j. Sentite de domino in bonitate grauiter peccant/cũ eñ ſciant ⁊ iudeos ⁊ ſarzacenos hanc bonitatẽ hr̃e q̃ filijs ſuis de cibo puideant. ¶ Item cũ ſciant lupos ⁊ leones a natura edoctos de cibo fetib⁹ ſuis puidere tñ credunt q̃ pater celeſtis qui pater eſt miaꝝ filios ſuos fame pire pmittat. ¶ Item cũ videant dños terzenos/qui mali ſunt puidere hys q̃ ſibi fuiũt/credunt q̃ ille q̃ optim⁹ ẽ ſeruiẽtib⁹ ſuis non debeat puidere/imo qõ plus eſt credũt q̃ ꝺyabolo fuiendo neceſſaria habeant/ſeruiẽdo ꝙ deo non. ꝓtra id quod ſcriptum eſt in p̃s. Junioz fui etem̃ ſenui/⁊ nunq̃z vidi iuſtum derelictũ. ⁊c. De hac materia reqre amplius ſup illud Ro. vi. Sicut exhibuiſtis membza vr̃a ⁊c. tentatiõnẽ vel diffidentiã. de q̃ hic loq̃tur apoſtol⁹/habes Nũeri. xxi. vbi ſic legit. Cur eduxiſti nos de egypto vt mozeremur in ſolitudine/deeſt panis. nõ ſunt aque ⁊c/et ſubdit quã obrem imiſit dominus ſerpentes ignitos in populũ ſuũ. ¶ Circa q̃rtũ attendendũ eſt quantũ offendat domin⁹ quãdo aliq̃s murmurat ꝓtra eum qui loco dei eſt q̃n inuidet ei/vel quãdo nõ vult ei obedire/ſicut ptz Nũeri. xvi. De chore qui inuidens moyſi ⁊ aaron murmurauit ꝓtra eos/habens ſecum ducẽtos de maioribus leuitis quos dignos ſacerdotio p̃ferebat illꝭ ⁊ adiunxerat ſibi dathan ⁊ abyron potiozes in tribu ruben/q̃bus dice-

bat ꝓncipatū populi deberi/ qz de ruben ꝓmogenito suo erat/ Domin⁹ vero chore cum ducētis ꝙnquaginta leuitis interfecit igne de celo misso/qui deuorauit eos. Dathan vero ⁊ abyron/qui moysi vocāti eos dixerant nō venimus/viuentes a terra absorpti sunt/ Et in epła potest notari exterminator vel ignis/qui chore cū aliis leuitis cōbussit/vel angelus cui⁹ ministerio vindicta illa facta est.

De eodem Sermo. II

In ordine. 75.

QVi se existīat

stare videat ne cadat. ꝓma Cor. x. Nota q̄ non dicit qui stat/sed qui se existimat stare. Nullus em̄ cert⁹ est certitudine omnimoda/q̄ ipse sit in bono statu nisi sibi celitus fuerit reuelatū. vñ Eccī. ix/ Sunt iusti atq̄ sapientes ⁊ opera eor̄ in manu dei/⁊ nescit tam̄ homo vtrū amore vel odio dignus sit/ sz omnia in futur̄ reseruant incerta/ Si nō eēt alia miseria in ꝑsenti vita nisi q̄ sum⁹ in talib⁹ tenebris/nō deberēt homies ita gaudere sic̄ faciūt/ vñ Tob. v. Quale gaudiū mihi erit q̄ in tenebris sedeo/ mīs habiles tenebre sunt iste/ scit hō q̄ deū offendit ⁊ iram ei⁹ vsq̄ ad mortē eternā meruit/ certus aūt nō est q̄ sibi placat⁹ sit/ Itē cert⁹ est hō q̄ ferr̄ peccati aiam suā ꝓtransiuit/ ⁊ q̄ ad mortē vulnerat⁹ fuit/ sz nō ē cert⁹ vtr̄ ferrum adhuc exierit ⁊ tū euadere non ꝑt a morte eterna/nisi ferrū extractū fuerit/ In tantis tenebris est hō in ꝑsenti/ q̄ ipse nescit vbi sit/ forsitan est in manu dei. forsitan in ore dyaboli/ mlt̄os em̄ habet dyabol⁹ in ore suo/ q̄bus tamē nondū ostendit ß/ facit em̄ ad modū lupi q̄ accipiens ouē de ouili. ꝓmo plane defert eam/sz postq̄ tenuerit eā in nemore/ vbi nec canes nec pastores timet/tunc ꝓfringit ossa ipsi⁹/ sic dyabol⁹ ducēs aliquos plane in infernuz mollib⁹ induens eos et delicīs pascens eos/ cauēs ne ꝓquassent sicut solet fieri de ouis vel de vasis vitreis/ sz in futuro ostēdet eis q̄s crudelis est ⁊ nō miserebit/ ⁊ licet aliquis in ꝑsenti sciat se esse in bono statu/nescit tamē finaliter qualis futurus sit/ posset em̄ eē q̄ aliq̄s in ꝑsenti esset q̄i apo⁹/ ⁊ tū in dei puidēcia esset q̄si dyabol⁹/ vñ Jo. xij. Ego duodecim vos elegi/ ⁊ vn⁹ ex vobis dya⁹ est/ q̄ ꝓmo fuerat bon⁹ q̄si apo⁹ fact⁹/ erat q̄si diabol⁹/ Et sz homo nesciat ꝑ certo se in bono statu esse/ potest tam̄ hō habere aliquā opinionē q̄ ipse sit in bono statu/ Et sunt tria signa p̄ que pōt aliq̄s ß credere. Primū est vt⁹ siue potestas q̄n sz aliquis videt longo tempe se posse cauere ab oībus que deꝑ/ bibet/ ⁊ implere q̄ deus ꝑcipit/ ipse ex hoc q̄ habet talē virtutē opinari pt adesse dominū ꝙtutū a quo solo talis ꝙtus esse pt. vñ Bern̄. Incassum laborat q̄s nisi ꝑ. Scōm est recta dispositio interioris appetit⁹/ q̄n sz aia talez saporem in rebus inuenit qualē debet inuenire/ q̄n sz mala ei desipiunt ⁊ bona sapiunt/ Aug⁹. Palato nō sano pena est panis/ q̄ sano est suauis/ ⁊ oculis egr̄ odiosa est lux/ que sanis ē amabilis/ Terciū signū est dulcedo cordis/ q̄n aliquis nō habet aliq̄m remorsionē ꝑscie/ sed habet pacē ⁊ tranq̄llitatē/ vñ in puer. xvi. Dulcedo aie ossium sanitas. i. virium/ Hec tria attestant sanitati spūali/ sicuti ⁊ sanitati corꝑali/ ex quo aliq̄s virtutē corꝑis recupauit/ ⁊ appetitū habet bene dispositū/ ⁊ dolorem vel grauamen in corꝑe nō sentit. ita credit sanitatē se ꝑfecte recuperasse/ Hec tria ostendūt adesse ꝑsentiā ꝑris ⁊ fīl̄ij. ⁊ s. s/ virtus ad patrē ꝑtinet cui attribuit potētia/ ß q̄ res sapiūt aie vt debet/ ꝑtinet ad filiū cui appriat sapia/ hec ē em̄ vera sapia vt hō res diligat vt diligendo sunt. Eccī. j. Dilectio dei honorabilis sapientia/ frater Guido cartusien. Creatōnalis vera ꝑfectio est/ vnāq̄mq̄ rē habere/ vt habēda est/ Dulcedo vero ꝑtinet ad spm̄sanctū. Eccī. xxiij. Spūs me⁹ super mel dulcis/ Et sunt tres q̄ testimonium dant in celo visibili. ita ista tria dant testimoniū in celo spūali. scz in ania viri iusti. In hoc q̄ dr̄ (videat ne cadat) innuit q̄ cecitas sit occasio casus/ ⁊ q̄ visio custodiat hoīem a casu/ Circa q̄d notandū q̄ cadere in pctm̄ potius ē ꝑcipitare se/ q̄s ꝑcipitari. sic̄ ostendit glo. Dath. iij. Si fili⁹ dī es mitte te deorsum/ in q̄ vt dr̄ glo. infirm⁹ ostendit dya⁹/ q̄ nulli possit nocere/ nisi ꝓus ille se deorsuz miserit/ Tribus aūt de causis ꝑcipitat se aliq̄s in pctm̄/ timore mali/ amore transitorū boni/ ⁊ erro-

reqr scz nō ꝯgnoscit. ō quo alto sit casus iste/ ꝓter similes casus solet aliqs ad lr̄am ꝑcipitare se/ vel timore hostiū suoꝝ q̄ eum sequunt̄/ poti⁹ eligens ꝑcipiciū q̄s incidere in man⁹ eoꝝ/ ¶ Te cupiditate alicui⁹ lucri/ sicut accidit in captione castroꝝ/ vel qr ne scit hō altitudinē casus/ credit esse saltum qō est ꝑcipiciū/ sic q̄ timore pauptatis vel molestie tpalis/ vel obꝓbriꝝ ꝑcipitant se in pctm̄/ vel cupiditate adq̄rendi aliquid terzenū ¶ Aliter ꝓter delectatōnē mala facim⁹/ ꝓter tristiciā a bonis reuocamur/ hy deberent oculos fidei apire et attendere q̄d est quod timeant/ vel q̄d est qō ꝓcupiscant/ ipsi em̄ trepidant vbi non est timor/ ipsi sunt velut eq̄ vmbraticiq̄ vt vmbras fugiant picula vera incurrūt/ bona r mala hui⁹ vite ꝑsentis q̄si quedā vmbre r picture sunt futuroꝝ bonoꝝ r maloꝝ/ vera v/ Dicūt damnati q̄ sunt in inferno/ transierūt oia ista sic vmbra/ tales sunt sic cayn q̄ legit̄ caput tremulū habuisse/ qui legitur dixisse dño. Gen. iiij. Dis q̄ inuenerit me occidet me/ tales vmbrā mort̄ timēt/ verā aūt mortē. scz eternam nō timent. ¶ Isa. ix. ¶ Habitantib⁹ in regione vm. mor. l. o. ē. e. / imo qō plus est ipsi timēt auꝝ r argētum et lapides ꝑciosos sibi missa a dño vt inde fabricetur eis corona etna/ ipsi credūt hodo missus. puer. xxviij. Fugit ip⁹ nemine ꝑseqūte/ etiā a fatuis ꝑsecutores credunt illi. q̄ potius obsequūt̄/ ¶ Te qui se ꝓcipitāt in peccatū. cupiditate alic⁹ lucri/ debe rent apire oc̄los fidei ad videndū quale ē illud lucrū/ Seneca ¶ In oibus rebus r cō silijs faciam⁹ qō solem⁹ facere/ q̄tiēs ad instituendē alic⁹ mercis accedim⁹/ videamus hoc qō ꝓcupiscim⁹ q̄nti deferat/ sepe maximū est ꝑciū ꝑ quo nullū dat̄/ id ꝑ q̄ ꝑcipitas te esca mometanea ē sub q̄ latet ferū mortis etne/ mometaneū est qō delectat/ ferēnū est qō cruciat. sic ōt Greg. r Aug⁹ preda quā vis rape/ ī muscilpa ē/ tenes alienū r teneris a dya⁹/ est etiā venenū dulce. r ē velut gutta mell̄ ꝑ quā nesce bēs bibe mare etne amaritudis/ Eōrio tribulatio ꝑsens est velut gutta maris/ ꝑ quā seq̄tur abyssus etni gaudij/ Greg. Si dulcia q̄rimus/ nesce est vt amara tolerem⁹ ¶ Te qui vult ꝑcipitare se in pctm̄ erroꝝ debet apire oc̄los fidei ad videndū q̄lis sit iste casus/ piculosior em̄ est q̄m si ꝑcipitaret̄ de maxia turre que in mōdo est si esset in bono statu/ imo melⁱ⁹ esset ei. ꝙ de celo caderet vsq̄ ad trā/ talis em̄ casus solū corꝑ occideret/ casus vo in pctm̄ aiam occidit morte culpe in pñti/ r postea cā erit mort̄ etne tā corꝑi q̄s aie/ attendere deberet q̄s alt⁹ est locus iste in q̄ est/ r q̄s infim⁹ in quē vult se ꝑcipitare/ dū est in bono statu est filⁱ⁹ dei/ dū peccat efficit̄ ꝑ⁹ dyaboli/ ꝑus ī statu regⁱ⁹ ꝙ in statu latronis/ qr infernali suspēdio ꝓdēnatus/ ꝑus in manu dei ꝙ in ore dyaboli/ ꝑus ꝓtim⁹ celo ꝙ⁹ q̄si ad portam inferni/ bñ videt̄ ligat⁹ esse a dya⁹. q̄ ōt se ñ posse ꝓtinere qm̄ ita ex alto ꝑcipitat se De hac mā ineies āpli⁹ i tractatu ō ꝓmdatōe gre (¶ Qui se existimat stare ⁊c) Qui vult a casu cauere. nesce hz fugere ea q̄ solēt esse occasio casus/ ¶ Prouerb. xi. Qui cauet laqueos secur⁹ erit/ ¶ Septē vo sūt q̄ solēt esse occasio cadendi alicui/ ¶ Primū est altitudo loci. Sen. facile in alto se ꝓtinentē obstupescere. r de vita piclitari/ Qui vult ⁊ sibi cauere a casu fugiat honores et alias altitudines/ Hiero. Caue honores q̄s sine culpa tenere nō potes/ sublimitas honoꝝ magitudo ē scelerū/ ꝓterea q̄ntū potes honores vita ¶ Scōm ē pedū infinitas q̄s q̄ patit̄ nesce ht q̄escere donec ꝓualuerit/ pes aie amor est/ sic ōt Aug⁹ Huc ht pedē infirmū inuidus/ qr putredo ossiū inuidia. vt legit̄ in puer. xiij/ Unde q̄ pnū se sentit admot⁹ inuidie/ q̄escere deberet i domo ꝓscie sue. r nō curiose ꝓsiderare bona vel mala ꝓxioꝝ suoꝝ/ non cessat em̄ in tali ꝓsideratōe cade dū ō bonis/ dolet r ō malis gaudet. ¶ Terciū est scandalū vel obex in via qō solet pedē ledere/ r dare occasionē ruine velut scandalū in via. est hō durus r iracūdus/ cui⁹ familiaritatē debz fugere q̄ vult a casu sibi cauere/ vñ puer. .xxij. Noli esse amic⁹ hoī iracūdo. i. noli ei esse familiaris/ licz aliqs amet oēs arbores q̄ sunt in orto suo/ tñ spinosas arbores nō amplectit̄ nec ꝓtingit̄/ nisi cū cautela/ hō iracūdus est velut lignū igne succēsum/ ideo nō est tutū aliquē esse ei familiarem. ¶ Quartū est somn⁹ negligētie. negligentia fere est occasio cui⁹ bet casus/ ꝓter ꝙ

em̄ q̄ aliq̄s est negligēs regr̄i deo de boīs accept3/ vel negligēs est auxiliū dei ⁊ sanctoꝝ postulare/ vel sancta occupatione se munire/ vel aliquo modo negligens est accidit q̄ ipse cadit in peccatū./ vñ Math. xij. vbi loq̄tur de reditu spūs īmūdi in domū vñ exiuit./ dicit ⁊ inuenit eam vacantem ⁊ scopis mundatā/ vñ qui vult a casu cauere negligentiā debet a se excutere. Dicebat q̄dem senex in vita sp̄rm. Tres sūt ꝟtutes satane que p̄cedunt vniuersa pctā supple exteriora/ p̄ma obliuionis/ scd̄a negligētie/ tercia ↄcupīe/ p̄ma generat secūdam/ scd̄a terciā/ ⁊ sic corruit hō. ex eo q̄ obliuiscitur hō ea q̄ ad fidem ꝑtinent vt ē beneficiū redemptōis/ ⁊ gaudia ꝑadysi ⁊ tormenta inferni/ occasio est q̄ hō negligens sit/ negligentiā vero seq̄tur desiderium rerū transeuntiū/ iuxta illud ꝓuer. xxj Desideria occidūt pigrum/ noluerūt quicq̄m opari man⁹ eius tota die ↄcupiscit et desiderat. Quintū vie lubricitas. facilius em̄ corruit hō in via lubrica q̄m in sicca./ Via lubrica est vita delicata q̄ vult ꝯ a casu cauere ducat vitam aspam/ vñ sup illud Mat. iiij. Dic vt lapides isti panes fiant. d̄t Glo/ in pugna xp̄i p̄us ↄtra gulā agitur/ q̄ nisi p̄us hec refrenet̄ frustra cōtra alia vicia agitur/ vñ multū possunt timere p̄lati qui delicate viuunt/ ⁊ verbum dei raro audiūt/ q̄ via illoꝝ tenebre ⁊ lubricū/ ⁊ angel⁹ dñi ꝑsequens eos/ dyabol⁹ em̄ ꝑseq̄tur eos. q̄ duces sunt exercit⁹. vñ j. Re. xxxi. Totū pōd⁹ p̄lij ꝟsum est in saul ⁊ ↄsecuti sunt eū viri sagittarij. Sextū est fouee ꝓpinq̄tas/ fouea ꝓfunda est meretrix. vt legit̄ ꝓuer. xxiij. Qui vult ꝯ cauere a casu/ fugiat ↄsortium mulieꝝ. vñ. j. ad Coꝝ. vj. Fugite fornicationē/ sup q̄d ꝟbū d̄t Amb. cū alijs nāq̄ vicijs p̄t expectari ↄflict⁹ hanc fugite ne ad ꝓximet3. q̄ nō p̄t aliter meli⁹ vinci/ sicut aliquis q̄ impellit̄ ab hoste suo in magno ꝑiculo est cū sit iuxta puteū vel iuxta ꝓfundam foueā/ q̄ añq̄ verterit se corruit/ sic in magno ꝑiculo est quē tentat dya⁹ de pctō carnis. si sit iuxta fatuā mulierē/ qui a muliere remot⁹ est/ añq̄ dya⁹ eum ad eam duxerit/ forsitan succursus diuine gr̄e habebit. Si tñ nuntiū orōnis ad deū p̄miserit ꝓ auxilio/ sed si a loco in quo dyabol⁹ incipit eū tentare recesserit/ dyabol⁹ nō portabit eum ad locū vbi mulier est/ vl̄ possum⁹ intelligere hoc de fouea oris que obstruēda est illi q̄ vult a casu cauere sibi/ Si aliquis haberet foueam ꝓfundā in domo sua. in quā decies corruisset ⁊ tamē nollet eam obstruere fatuus reputaret̄/ sic valde fatuus est q̄ decies vel ampli⁹ corruit peccato oris/ ⁊ tñ nō vult adhuc os suum obstrurere/ Ecc̄i. xiiij. Beatus vir q̄ nō est lapsus verbo ex ore suo. Septimū est ponderis ḡuitas/ ad ꝑuum impulsum cadit qui grauiter oneratus est/ sic de facili corruit in peccatū qui multa habet tempalia/ vnde qui vult cauere sibi a casu/ a nimio onere tempaliū se exoneret/ ⁊ largis elemosinis sibi auxilium impetret/ ⁊ poti⁹ velit q̄ tempalia bona. dum ex eis elemosinas facit eum in bono statu instituant q̄ q̄ in nimio onere eū in peccatū deijciant/ Ecc̄i. xi. Si diues fueris nō eris immunis a delicto.

Dominica. X. Sermo. I.
In ordine. 76

Nemo potest dicere dominus iesus nisi in spū sancto). j. Coꝝ. xij. habent in vsu omēs xp̄iani tam boni q̄m mali/ vocare ih̄m dominū suum. Ipse tamē nō reputat omnes seruos suos/ q̄d apparebit cuȝ claudet eis domū suam Math. vij. Non omnis qui dicit mihi domine dñe intrabit in regnum celoꝝ. Non de omibus qui eum dominū vocant gratum est ei hoc/ sȝ de illis solum qui p̄cepto eius obediunt. vñ Luce. vj. Quid vocatis me dñe dñe ⁊ non facitis que dico. Ad idem possumus referre illud apostoli verbū ꝓpositum ostēdentis. quoꝝ ꝓpriū sit dicere q̄ ih̄s sit dominus eoꝝ/ non em̄ omniū qui credulitatem aliq̄m habent de deo. sed solum illoꝝ qui caritatem habent ad eum ex qua caritate ei obediunt/ Obedientia enim est diuini verbi professio/ est ergo sensus verbi ꝓpositi (Nemo potest dicere iesus est dñs meus/ nisi in spiritusancto.) id est in caritate que est sp̄uale donum spiritussancti. dicere non est solum sono vocis ꝓferre. immo s̄m Glo. Ille proprie dicit/ qui voluntatem suam et mentem sono vocis enun-

ciat. vñ Aug⁹. Apostol⁹ ꝓprie ponit verbum quod est dictio significãs voluntatẽ et intellectum dicẽtis. vnde ille ꝓprie dicit ihesum dominũ suum qui in mente habet vt ei tanq̃z domino seruiat. qui in peccato mortali est seruus est dyaboli. Unde non videtur esse seruus christi. cum dominus dicat. Matth. vj. Nemo potest duobus dominis fuire. Non est deus mediatarius dyaboli vt habeat seruum ei ꝓmunem. vñ. j. Ad Cor. vi. Que societas lucis ad tenebras. que ꝓuentio christi ad belyal. homo qui verbo xp̃m reputat dominum ꝛ dyabolum ope. est quasi arbor. cui⁹ folia sunt dei. fructus vero dyaboli. ꝛ tales potius reputande sẽt arbores dyaboli q̃m arbores dei cum scriptũ sit. Matth. vij. Ex fructibus eor ꝓgnoscetis eos. et Joh. vi. Opera que ego facio testimoniũ ꝓhibent de me. sic opera que malus xp̃ianus facit testimoniũ ꝓhibent de eo q̃ ipse seruus dyaboli sit. ꝓfessio dñi quã malus xp̃ianus facit christo videtur illusio esse. dum exterius eum dominũ dicit quem in corde suo ꝓtemnit. Similiter ꝓsides xp̃o illuserunt. Matth. xxvij. signa subiectõis ei exterius exhibentes. et in cordibus suis eum vilipendẽtes. Sed potest dicere malus xp̃ianus. xp̃m quandoq̃ fuisse dominũ suum vel q̃ deberet esse dominus suus sed q̃ sit dñs su⁹ in actu non videtur q̃ possit dicere. cũ ipse ñ sit ꝛu⁹ ei⁹ in actu. Ex quo vlterius potest inferri q̃ omnis xp̃ianus male viuens xp̃m negauerit. cũ eñ aliquando xp̃m habuerit ꝓ domino ꝛ modo non habeat. ꝓsequens est q̃ ipsum negauerit. Et notãdum q̃ negatio talis peior videtur esse in q̃ttuor negatõne illa quam infideles xp̃o faciunt. Primo in hoc q̃ infideles negãt eum verbo. mali christiani facto. vnde ad Thy. j. Confitentur se nosse deum. factis autẽ negant. vt dicit Augustin⁹. Quisquis factis negat xp̃m antixp̃s est. tales sunt oẽs mali catholici. q̃ non verbis sed factis negant. Nolite ergo tanq̃m de fide securi esse. sed adiungite fidei recte vitã rectam. vt christum ꝓfiteamini verbis benedicẽdo. et factis bene viuendo. Nam si ꝓfitemini verbis et non factis fides talium hominum ꝓprie est fides demonꝝ. ẽm Bern̄. Efficacior est vox operis q̃m vox sermonis.

Secundo in hoc quia negatio infidelium habet ignorantiã que aliquantulum attenuat culpam illorũ. Multi enim iudei et sarracени ideo christo non seruiunt quia nesciunt eum esse dominũ suum ꝛ ei seruirent si eum agnoscerent. Sed xp̃ianus malus xp̃o negat fuitium suum. cum tamen agnoscat eum esse dominũ suum. Si duo homines negarent ꝓncipi seruitium suũ. ꝛ vnus sic diceret ꝓncipi nescio vos esse dominũ meum. et si scirem libenter vobis tanq̃ domino seruirem. alius vero diceret bene ꝓgnosco vos esse dñm meum. sed nihil ꝓ vobis facerem. magis posset ꝓnceps offendi de negatione secũdi q̃m primi quia magis videret se ab eo contemni. Sic quantum ad hoc magis videtur esse ꝓtumeliosa dei negatio christiani q̃m negatio iudei vel sarraceni.

Tercio quia talis xp̃ianus nullius legis esse videtur. legis eñ xp̃iane nõ videtur esse cum ipse sit eius transgressor. Legis etiam iudeorum non videtur esse cum eam nõ obseruet. nec legis sarracenor. cũ legis machimeti nesci⁹ sit. Judei vero et sarraceni legis alicui⁹ sunt licet in ea non saluentur. Quarto vero in hoc q̃ aliquando tales fuerunt legis xp̃iane ꝛ modo xp̃iani non sunt. vnde apostate sunt. sicut ergo deterioris ꝓditionis est qui ali quãdo fuit alicuius ordinis. et apostatauit q̃z si nũq̃z fuisset alicui⁹ ordinis. sic deterioris ꝓditionis videtur esse malus xp̃ianus qui ab ordine xp̃iane religionis apostatauit. quantũ ad hoc q̃m iudeus vel sarracenus qui nunq̃m in illo ordine fuit.

Et notandum q̃ non est magnum esse xp̃ianum. sed valde magnum est esse bonũ xp̃ianum. esse vero malum xp̃ianum non solum non est glorioſum imo est valde ignominioſum. Et hoc multiplici ratione. Primo quia talis apostata est sicut ꝓ ostensum est et ideo inutilis est. Prouer. vi. Homo apostata vir inutilis. sicut palmes dum viti non adheret. ad nichilum valet. nisi vt in ignem ponatur. non enim potest fieri inde coclear. vel aliquid aliud sicut de ramis aliarum arborum.

Sic xpian⁹ dum xpo adheret p caritatē valde pciosum quid est si vero p pctm̄ ab eo sepetur materia est incēdij infernal/ iō dr Joh. xv. Ego sum vitis vera vos palmites/ z Ezech. xv. Fili hois q̄d fiet de ligno vitis/ ex oibus lignis nemor q̄ sunt inter ligna siluar nunq̄d tolletur de ea lignū vt fiat opus aut fabricar de ea paxillus vt dependeat in eo q̄cunq; vas/ ecce igni datū est in escam/ tz honorabile sit eē monachū/ ignominiosuz tm̄ est esse monachum apostatā/ tē licz honorabile sit eē angelū bonū/ tm̄ ignominiosū est valde eē angelum malū vel angelū apostatā/ Non em̄ sunt eiusdem precij denarij boni z denarij falsi/ Idem intelligas de xpiano bono z malo. ¶ Scdo q̄ xpianus malus p vitor est cum deum impugnet a quo habz quidq̄d habet/ cui⁹ expensis viuit z vestitur/ z tm̄ a dei ptumelia nō sic refrenatur. ¶ Tercio vero q̄ velut monstrū est/ In p te em̄ est xpian⁹ z i parte sarracen⁹/ ex pte corpis vnū videt habere membr xpiani/ scz linguā que xpm̄ dm̄ vocat/ q̄ntum vo ad cetera membra q̄si sarracen⁹ est/ vñ de illo potest dici illud Beñ. xxij. Vox q̄dem vox iacob est/ sz man⁹ man⁹ sunt esau/ Si em̄ aliquid eueniat ptra ei⁹ volūtatē bene ostendit q̄ nec lingua tota xpiana ē xpm aperte negando vel blasphemādo vel tra trē ptumelijs afficiendo/ Ex parte vero aie q̄ntū ad oculum fidei xpian⁹ esse videtur/ cetera vo sarracenj sunt/ oculus etiā fidei valde distat ab oculo veri xpiani/ a deo em̄ obnubilat⁹ est velamine culpe vt ea q̄ fidei st videre nequaq̄ possit/ nisi eo modo quo aliq̄s videt lumē solis clausis oculis eo q̄ frons lumi puia sit/ Quomodo g̃ xpianus diceret/ cum fm plura sarracen⁹ esse videatur/ z scom pauciora xpianus ¶ Quarto q̄ malus xpian⁹ maledictus est/ qđ figuratū est Math. xxi. Ubi dñs maledixit ficulnee habēti folia z non fruct⁹/ z in Deutro. xxvij. Maledict⁹ qui nō pmanet in fmonib⁹ legis hui⁹/ nec eos opere pficit/ nec tm̄ vnica maledictōe maledicti sunt mali xpiani sz q̄si infinitj ¶ vñ ibidē ponunt maledictones diuerse ad diuersas transgressiones/ maledict⁹ qui non honorat patrē suum et matrē ꝛc/ z. xxvij. Si audire nolueris vocē dñi dei tui vt custodias et facias omēs cerimonias et mādata ei⁹ veniēt sup te oēs maledictōes iste/ maledict⁹ eris in ciuitate/ maledict⁹ in agro/ maledictū horreū tuum/ z maledicte reliquie tue/ et maledictus fructus ventris tui/ et fructus terre tue/ armenta boum tuor/ et greges ouium tuarū/ male dict⁹ eris ingrediēs z egrediēs. Diuersis etiā locis sacre scripture sunt diuerse maledictiones p diuersis vicijs/ et vt breuiter dicā/ quidq̄d agat mal⁹ xpian⁹ ipse maledictionē habet sup se/ iuxta illud Eccl. xlj. Ue vobis viri impij qui dereliq̄stis legem domini altissimi/ z si nati fueritis in maledictiōe nascemini/ z si mortui fueritis in maledictōe erit pars vestra/ et in die iudicij maledicti nominabunt a dño. fm illud Math. xx. Discedite a me maledicti in ignē eternum. ¶ Quinto q̄ malus xpianus infelix est/ bona em̄ fugiunt eū et mala pfluunt ad eum. ¶ Infelicitas vero ista tripliciter potest ostendi. Primo per hoc q̄ tantam hereditatē alienauit a se/ quāta est regnum celor/ et etiā ptem suam illor que habet in eccl'ia p̃senti/ quando enim erat in bono statu pticeps erat talium bonor ¶ Secundo in hoc q̄ bona quasi ad nihilantur in manu sua/ elemosina em̄ vel ieiunium q̄d esset meritorium regni eterni/ in manu eius quasi nihil valent/ iuxta illō .j. ad Cor. xiij/ Si distribuero in cibos paupm omnes facultates meas ꝛc/ quod esset aurum in manu alteri⁹ plumbū est in manu eius ¶ Tercio q̄ quod alij eēt bonū. ei est malū/ vt cor⁹ xpi q̄d alij esset sal⁹ ei est mors ¶ Quarto quia fides illius mortua est. iuxta illud Jacobi. ij. Sicut corpus sine spiritu mortuū est ita fides sine operibus mortua est. vnde xpian⁹ malus tale seruitiū facit deo/ q̄n fidē mortuā ei offert/ quale faceret si offerret ei cadauer fetidū. vñ Bern̄/ Quid fides que non opatur ex dilectione nisi cadauer exanime/ bene honoras deum munere fetido/ bene placas deum tue fidei interfector/ z sicut fides christiani talis mortua est/ sic et ipse christianus mortuus est. non morte sanctorū que preciosa est/ sed morte peccatorum que pessima est/ ¶ Preterea fides talis credulitate demonum infidelior inuenitur. cum illa demones contremiscere faciat.

Fides vero tua tibi timorez non facit/ cũ tamen tot ꝛ tanta tormenta ostendat tibi esse parata/ Jacob. ij. Tu credis ꝙ verus est deus. benefacis/ ꝛ demones credũt ꝛ contremiscunt/ ymo nec fides mali xpiani videtur esse fides/ ¶ Sicut em̃ ille qui crederet aliqꝫ pomũ totũ venenatũ/ nullo mõ illud comederet/ Sic videtur ꝙ si malus xpianus vere crederet delectatõem peccati venenatã esse/ ꝛ ex ea sequi mortẽ eternam. nullo precio vteret ea/ vñ. j. Joh. ij. Qui dicit se deum nosse ꝛ mandata eius nõ custodit mendax est/ ꝛ Berñ. Putas ne filium dei reputat iesum ꝙ quis ille est hõ ꝙ ipsius nec terrek dominatõib⁹ nec allicitur promissionib⁹ ꝙ ꝓceptis non obtpat nec cõ filijs adquiescit. ¶ Tertio qz fides mali xpiani ad cumulum damnatõis eius est/ magis em̃ peccat xpianus fornicando/ vt aliud peccatũ omittẽdo ꝙz sarracenus cõmittendo simile peccatum qui nescit lege scripture hoc esse phibitum/ Berñ/ Ad cumulũ damnatõis relicta nobis videtur fides future promissionis/ ¶ Item fides mali xpiani signũ ẽ psecutiõis/ ¶ In iudicio enim/ fides ostendet ex vna parte eum fuisse xpianũ/ ex alia vero pte opera mala ostendẽt eum xpi fuisse inimicũ/ fides ostendit ꝙ fidelitatẽ xpo debuit/ ꝛ ꝓsequens ꝙ ꝓditor fuit/ ¶ Item fides mali xpiani est velut quedã lr̃a sue damnatõis/ erit em̃ scriptũ lr̃is fidei in corde suo in die iudicij/ ꝙ qui fornicatõem ꝛ similia faciũt regnũ dei nõ possidebunt/ ex alia parte in libro ꝓsciẽtie inueniek scriptum/ scriptura facta propa manu/ ꝙ ipse talia fecit/ quedã em̃ note et signacula ex malis opibus relinquunt in corde homis/ ꝝm Origẽ/ que in die iudicij reuelabunt/ vñ tangit Glo. sup illud Ro. ij. Cogitatiões excusantiũ ꝛ defendentiũ/ vñ ꝓsequens erit vt de⁹ a regno suo talem excludat/ ¶ Qañt valde magnũ sit bonum esse xpianum multiplicit̃ potest ostendi. ¶ Primo ꝓ hoc ꝙ talis est ꝟi⁹ illi⁹ regis cui ꝟuire regnare est/ vulgarit̃ ꝺr de ꝟuiente regis ꝛreni ꝙ par est comiti ꝙz de ꝟuiente rege celestis vere est/ ꝙ ipsi sunt super reges ꝛrenos. ꝛ talis cũ sit ꝟus deo fidelis/ valde carus est ei. iuxta illd̃ Eccl. xx. Si est tibi ꝟuus fidelis/ sit tibi qsi anima tua/ qm̃ caros hẽat xpus ꝟuientes suos apparet in cruce quam tm̃ honorauit/ quia sibi ꝟuiuit licet durũ fuerit ꝟuitiũ eius/ Aug⁹ Crux de penis latronũ transiuit ad frontes imperatoꝝ/ qd faciet de⁹ fidelibus suis si tm̃ honorẽ ꝓtulit penis suis ¶ Item bonus xpianus ẽ fili⁹ dei/ heres dei ꝛ cohees xpi/ ipse em̃ qsi omi genere attinentie/ attinet xpo. iuxta illd̃ Dat. xij. Quicũqz fece. v. pa. m. zc/ Ipse etiã est hiraculũ spũssancti sicut figuratũ est Luc. iij/ Quãdo sup dominũ descẽdit in spẽ columbe/ ad ostendẽdũ ꝙ spũssanct⁹ in baptizatꝫ habitat/ vbi etiã celũ aptum est/ ꝛ vox pris audita est/ h est filius meus dilect⁹/ vt ostẽderet illos qui baptizati sunt esse filios dei/ ꝛ eis celũ esse aptũ/ imo ipsi se celũ in ꝙ habitare ꝺo valde est delectabile/ iuxta illd̃ puer. viij/ Delicie mee esse cum filijs hoim/ Berñ. Non est mirũ si hoc celum inhabitat libẽter dñs ihs/ qd̃ vtiqz non quomõ ceteris dixit tm̃ vt fieret/ sed pugnauit vt adquireret/ o cubuit vt redimeret. ꝛ vt breuius dicam. bonus xpian⁹ btũs est/ qdcũqz sibi aduersitatis acciderit etiã cum moritur/ iuxta illud Apo⁹. beati mortui qui in domino moriunt̃ ¶ Felicitas boni xpiani ex tribus potest ꝓpendi. ¶ Primo ex hoc ꝙ quasi oia bona confluũt ad eum/ particeps est em̃ omniũ bonorum timentiũ deum ¶ Secõ ex hoc ꝙ quasi bona crescunt in manibus eius/ illud enim quod in manu alicui⁹ mali xpiani esset est quasi nulli⁹ meriti in manu ipsius meritoriũ regni eterni ¶ Tercio ex hoc ꝙ mala ei sunt bona/ ipse enim nihil habet malum/ iuxta illud Eccl. viij. Qui custodit ꝓceptum vel mandatum nõ experiek quicqz mali/ ad Roma. viij Scimus quoniam diligentibus deũ oia cooperantur in bonum/ qd̃ alijs esset venenũ est ei remedium/ talis etiam benedict⁹ est quasi infinitis benedictionib⁹/ vñ Deut. xxviij. Venient super te omnes benedictiones iste/ et apprehendent te si tantũmõ ꝓcepta eius audieris/ Benedictus tu in ciuitate. vt supra. et paulo post/ Exaltet deus benedictionem super cellaria tua/ et super omnia opera manuum tuarum ¶ In introductõne etiam noue legis quasi ad singula verba dat domin⁹ benedictionẽ obseruantibus nouam legem/ Math. v. vbi sic ꝺr. Beati pauperes spũ. zc/ In die etiã

iudicij bñdictos vocabit tales/iuxta illd. .j. Coꝝ. iij. Omnia vr̃a sunt/Supiora sit eoꝝ ad fruendũ/vt deus trinitas/Equalia etiã sunt eoꝝ vt angeli ad ꝯuiuendum/ imo eoꝝ videntur esse ad seruiendũ/iuxta illud Heb. j./Nonne omẽs administratorij sunt spũs in ministeriũ missi/ꝓpter eos qui hereditatẽ capiũt salut/Hiero. Totꝰ mds credẽti diuiciaꝝ est./Infidelis vero obolo indiget. qd Bern̄. exponit di/Totus plane/qꝛ tam ꝓspera q̃z aduersa ipsiꝰ/ eque omnia seruiũt ei ⁊ cooꝑant̃ in bonũ.

De eodem. Sermo. II.

In ordine. 77.

Vnicuiqz datur manifestatio spũs ad vtilitatẽ) ꝛc. Sicut aliqd est i corꝑe hũano dum viuit/in quo ꝑpenditur ꝙ adhuc ibi spũs est./Sic semꝑ aliqd signum est in illis in quibꝰ est spũssanctꝰ quo ꝑpenditur ꝑsentia spũssancti/⁊ sicut qñ aliqs laborat in extremis. diligenter inspicitur vtꝝ adhuc in eo sit spũs/⁊ si signũ apparet ꝙ adhuc sit. nõ deseritur homo/cum ꝟo apparet ꝙ recesserit non placet homibꝰ diu cohabitare ei qui defunctꝰ est/etiam si pater eoꝝ fuerit/sz fit luctus ꝓ eo ⁊ sepelit̃/⁊ dño ꝯmendat̃ qui solum potest mortuos suscitare/⁊ ita est si hõ ꝑpendat ꝑsentiã spiritꝰ sancti in aliquo/licet infirmꝰ sit tamẽ non est deserendꝰ./Si ꝟo nulla signa ꝑpendãtur d ꝑsentia spũssancti/nõ multũ amãda est eius societas. Tria vero sunt signa ꝑsentie spũssancti in aliquo/Primũ est sensus spũalis sicut ꝯstat corpꝰ humanũ dũ sentitur adhuc viuere/sic hõ q̃ habet sensum doloris tam de hys que amisit q̃ꝫ de hys q̃ ꝯmisit./verisimile est ꝙ spm̃sanctuz habeat ad minꝰ quo ad aliquẽ effectũ spiritussancti/ecõtrario ꝟo insensibilitas est signũ absentie spũssancti/Bern̄/Scio mẽbrũ longiꝰ a salute absistere qd obstupuit/ ⁊ egrũ se se non sentientẽ ꝑiculosius laborare/⁊ ꝓuer. xxiij. dr de illo qui ebrius est amore mũdi/verberauerũt me ⁊ nõ dolui/ traxerunt me ⁊ ego nõ sensi/Scdm signũ est motus alicuiꝰ membri cum videtur d aliquo ꝙ ipse manuz vel pedem trahit ad se/detrahẽdo se ab aliquo peccato qd solet facere mouendo manũ ad dandum elemosinas/vel ad faciendũ aliqd bonũ opꝰ verisimile est/ꝙ spũssanctꝰ in isto iam incipiat operari./Terciũ signum est spũs attractio/cũ aliqs gr̃am spũssancti attrahit orando ꝯtra ardorem pcti/signũ est ꝙ spiritussanctꝰ aliquo mõ in eo est/⁊ talis in q̃ ista tria signa inueniũt̃ deserendꝰ nõ est/sz tanq̃ꝫ infirmꝰ iuuãdus/cũ de ꝯualescentia eiꝰ spes haberi possit/ille ꝟo in quo talia signa nulla apparent ꝙ scz de nullo malo commisso/nec de aliquo bono amisso dolet/cum ⁊ regnũ celoꝝ amiserit/q̃ nec vult se retrahere a malo nec mouet manꝰ suas ad bonũ nec auxilium dei ad ista postulat timendꝰ est oĩno/nec est tutum habitare cũ eo ꝑcipue qñ facto suo cepit corrumpe cohabitãtes./In quo casu si etiã pater ꝓprius sit nõ est amanda eius societas.

Cum duobus vero generibꝰ hoĩm debet homo libẽter habitare scz cum valde bonis a q̃bus põt homo meliorari/⁊ cũ hys de q̃bus ꝑ aliq̃ signa videtur ꝙ debeant ꝑ eũ meliorari/Sene./Cum illis libẽter cõuersare qui te meliorem facturi suut/illos etiã admitte quos tu meliores potes facere/ꝓ eo vero de quo cõstat ꝙ sit spũaliter mortuus/in quo etiã nullo mõ signa spũs sancti apparent/ꝯsequẽs est vt fiat luctus tanq̃ꝫ ꝓ mortuo vel etiã longe ampliꝰ q̃m ꝓ mortuo corꝑalit̃/vñ Ecc̃i. xxij./Supra mortuũ deplora. deficit em̃ lux eius/⁊ supra fatuũ deplora. deficit em̃ sensus eius/ modicũ plora sup mortuũ qꝛ requieuit. et paulo post. luctus mortui septẽ diebꝰ. fatui aũt ⁊ impij omẽs dies vite eoꝝ/Augꝰ Sunt ne in te viscera xp̃iane ꝯpassionis/ qui plangis corpus a quo recessit anima/ et non plangis animã a qua recessit deꝰ.

Itẽ sepeliendꝰ est talis ne fetore. i. facto suo hoĩes corrumpant̃/in quo apparet impietas detractorum. qui tales sepelire nõ timent publicando peccata eorum/quod est septimũ genus peccati impietatꝫ/sicut septimũ genus pietatꝫ est sepelire mortuos. de quo Thob. ij./Item orationibꝰ deo ꝯmendandus est talis/qui solus potest resuscitare mortuos a morte peccati Ecc̃i. .vij./Considera opera dei ꝙ nemo possit corrigere quẽ ille despexerit/id est attende que opera dei sunt/id est soli potestati et virtuti diuine possibilia/et inuenies

hoc inter illa correptionē scz impioꝝ / et Isa. xliiij / Ego sum qui deleo iniquitates tuas ꝓpter me. Ibidem / Ego dominꝰ faciens omia. Et. xlv. Ego suscitaui eum ad iusticiam. ¶ Et notandū ꝙ peccator mortuus vocat̄. vñ Luc. xv. Mortuꝰ est filiꝰ meꝰ et reuixit / quod d̄r de filio ꝓdigo qui tenet figurā peccatorꝫ / ⁊ Ecc̄i. ij. Melior est equus viuus leone mortuo / Et sūt sex rōnes quare aliquid solet mortuū reputari que in peccatore inueniunt̄. ¶ Primo solet aliquis mortuꝰ reputari / quia morti ꝓpinquꝰ est / sic solet dici d̄ illo qui laborat in extremis de cuiꝰ euasione spes non habetur ꝑ mortuo pōt reputari. ¶ Idem solet dici. de illo qui adiudicatꝰ est suspendio / qui habet oculos velatos et funē in collo. hoc modo potest reputari mortuꝰ qui in peccato mortali est / qui velamen cecitatꝫ habet sup oculos cordis / ⁊ ad suspendiuꝫ infernale ducit̄ ⁊ iam funē habet in collo / funis sine quo nullus pendet in inferno ē peccatū mortale / mortuus ergo potest reputari peccator quia eterne morti ꝓximꝰ / paries corpis videtur eum separe a morte eterna / quo piete destructo in puncto ad inferna descendet. ¶ Scd̄o solet aliquis mortuus reputari / qꝛ viuit in magna miseria ita ꝙ vita sua potiꝰ dicenda sit mors q̄m vita / Jone. vlt̄. Tolle queso animā meam a me / qꝛ melior est mihi mors q̄m vita / Sic vita hominū qui sunt in inferno / ⁊ demonū iam mors dicit̄ / Sic etiā vita impiorū qui sunt in mundo isto / qꝛ valde misera est habens ad modū vite infernalis tenebras ignorātie et culpe / ⁊ ignem praue ꝯscientie ⁊ vermem remordentꝫ ꝯscientie / mors potest dici / ⁊ ipsi possunt mortui reputari. Ecc̄i. xxx / Melior est mors q̄m vita amara. ¶ Tercio ꝟo solet aliquid mortuū reputari / qꝛ fructū non facit. sicut d̄r. Jacob. ij / ꝙ fides sine opibus mortua est / fere em̄ est ac si mortuꝰ esset ex quo nullum fructū facit / sic etiā peccator mortuꝰ dici potest. vñ Bern̄. Vita sine fructu grauior est q̄m mors / Mortui sunt peccatores et opera que ipsi faciunt mortua sunt / vnde similē materiā habere vident̄ doloris cū opera sua ꝯspiciunt / quā habent mulieres que fetus mortuos emittunt. ¶ Quarto solet aliquid mortuū reputari qñ separatum est ab aliquo valde ei necessario / s̄m hunc modū dicit̄. Ecc̄i. xxij / Qui aufert in sudore panē quasi qui occidit ꝓximū / velut occisus reputat̄ paup homo. cui sustentamentū anime sue ablatum esset / Sic corpus etiā dicit̄ mortuū a quo anima separata est / que valde necessaria est corpi / Sic et peccator mortuꝰ potest dici sine deo / sine quo nulliꝰ valoris est ipse / Augꝰ Vera est mors quā homies non timent / separatio anime a deo qui est vita beata aīarum.

¶ Quinto dicit̄ aliquid mortuū ꝓpter vilitatem / ꝓpter hoc d̄t Dauid. j. Regū. xxvij. Quem ꝑsequeris rex israel que ꝑsequerꝫ? canem mortuum ꝑsequerꝫ ⁊ j. ad Coꝝ. j. Ignobilia ⁊ ꝯtemptibilia mūdi elegit d̄s / et ea que nō sunt tanq̄ ea que sunt / vt ea q̄ sunt destrueret / ea que non sunt. vocat ea que ꝓpter sui vilitatem esse nō reputātur / Sic ⁊ peccator mortuus vel nihil dici p̄t / quia quasi nullius valoris a deo reputat̄. vñ Isa. xl / Omēs gentes quasi nō sint sic sunt coram eo / gentes ibi vocant̄ quasi generaliter viuētes / vl̄ qui viuūt vt geniti st̄ ⁊ in psalmo. Ad nihilum redactꝰ est in cōspectu eius malignus. ¶ Sexto reputatur aliquid mortuū ꝓpter defectum virtutis et defensionis / sicut Isa. xl. dicit̄ Omnes gentes que pugnāt aduersum te / erūt quasi non sint / Sic peccator mortuus reputari potest / cum sit absqꝫ defensione et virtute / cum em̄ stillicidiū malarum cogitationū stillat super oculū cordis / ipse nō habet tantā virtutem vt oculū auertat d̄ alio cogitando / Item cum ignis infernal̄ sup pedem voluntatis ceciderit ignis scz praue ꝯcupiscentie / ipse non habet tantā virtutem vt eum excutiat / ad flatum etiā vnius verbi cadit.

¶ De eodem. Sermo. III.

¶ In ordine. 78

Vnicuiqꝫ datur manifestatio ⁊c. j. Coꝝ. xij. Manifestatio spiritꝰ dicitur gratia / ꝑ quā ptꝫ. ꝙ spiritussanctꝰ sit in aliquo / et hoc ꝙ dicit̄ ad vtilitatē simpl̄r / ⁊ nō deriatur ad cuiꝰ vtilitatē / inuit̄ ꝙ gr̄a det̄ ad oēm vtilitatē / vñ sensus ē ꝟbi ꝓpositi (vnicuiqꝫ datur gr̄a ad ꝯmunem vtilitatem) et potest intelligi

dictū ꝑbū illud ꝓtra ḡnꝰ genera hominū
¶ Primo contra quosdam homines venales qui nihil gratis vel liberaliter faciunt sed in omnibus vendere se volunt. ¶ Et nota ꝓtra banc venalitatē valere possunt et ea que ostēdunt vilitatē huius peccati venalitatis ꝛ ea q̄ liberalitatē cōmendāt.
¶ Venalitatē vero istam valde ignominiosam esse manifestū est. ¶ Primo ex hoc q̄ vēdere se meretricū est poeta. Turpiter ingenuum. munera corp⁹ emunt. ¶ Scōo ex hoc q̄ nobilis anim⁹ eam naturaliter abhorret. vix enim posset sustinere aliꝗs habens nobilē animam. vt alius eā exhiberet venalē tanꝯ iumentum. qūo ergo ipse venalē seipsum exhiberet cū creat⁹ sit homo. vt p̄sit piscib⁹ maris ꝛ volatilib⁹ celi ꝛ bestijs terre. vniuersecꝯ creature. ¶ Dirū est qūo nō multū dedignat. q̄ñ sub precio alicui⁹ rei tēpalis ponit. ꝛ sub modico p̄cio. ¶ Preterea xp̄ianū sic vendere se videtur iniuriosum deo. qui ideo emit eum valde care. et sine dubio tantū emit. vt solus possideret. Aug⁹. ¶ Postꝯ intellexi me sanguie xp̄i redemptū ꝛc. Bern̄. Juste sibi vendicat vitam meā ꝛc. ¶ Maxime aūt vile est vēdere seip̄m dyabolo p lucro terreno. de q̄ venalitate legitur Eccl̄i. x. ¶ Nihil iniqui⁹ q̄m amare pecuniā. hic em̄ animā suā venalem habet. ¶ Si tantū facin⁹ reputat. vēdere fratrē suū ad mortē. mai⁹ facin⁹ vendere prēz suū. quē tenet hō magꝫ amare. q̄ntū facin⁹ erit. vendere seip̄m. q̄m dz hō magꝫ amare se q̄m patrē ꝛ matrē. ꝛ p̄cipue cū talis venditio ad mortē eternam sit. ¶ Duo decim ꝯo sunt q̄ deberēt homies mouere ad hoc q̄ gratis ꝛ liberaliter oparentur.
¶ Primū est hoc q̄ gratis datum est illud vñ debet opari. qđ innuit in verbo ꝓsito cum dr. Unicuicꝯ datur gratia. ¶ Sicut ergo sibi datur sic debet dare. vñ Math. x. Gratis accepistis gratis date. ¶ Scōm ad dandū data est. nō ad vendendū. vnde dator ip̄i⁹ p̄cipit eam dari. Luc̄. vi. d. Omni petēti te tribue. q̄ñ aliꝗs potens dispēsator dom⁹ sue tradit bona vt. puideat inde filijs ꝛ alie familie. ipse non cōmittit ea vt eis vendat. sꝫ potius vt liberalit̄ distribuat. ¶ Similiter q̄ñ datur potētia alicui mēbro corpis. nō datur ei vt officiū suum vēdat alijs mēbris. sed vt liberaliter tribuat
¶ Terciū est hoc q̄ dñs p̄mittit q̄ dantī dabitur. Luce. vj. Date et dabitur vobis. ¶ domin⁹ habet ꝓsuetudinem quā dam ecclesiarū. in quibus plus expendentib⁹ plures redditus dantur. ¶ Sic libenter dantibus domin⁹ dat libenter. ideo verū est illō ꝓuer. xj. Quidam diuidunt ꝓprium et ditiores fiunt. Alij rapiunt nō sua ꝛ semp in egestate sunt. ꝓuer. iij. De primicijs frugum tuaꝝ da paupibus. et implebūtur ¶ horrea tua saturitate. ꝙquerebant in quadam religione q̄ multa quondā solebant eis dari ꝛ p tūc nihil eis dabatur. ¶ Respōdit quidam q̄ duo socij intrauerant olim religionem illam. et accidit q̄ vnus illoꝝ expulsus fuit inde. et alter post eum noluit remanere ꝛ secut⁹ est eum. ¶ Isti socij sunt. date. ꝛ dabit vobis. quos domin⁹ in euāgelio associauit. vos aūt expulistis vnum sꝫ date. ꝛ alter sꝫ dabitur secum recessit.
¶ Quartū est multiplex effectus liberalitatꝫ. quoꝝ ꝓmus est qui offensas facit remitti. vñ ꝓuer. xxj. Munus absconditum extinguit iras. et donū indignatōem frangit maximā. ꝛ potest̄ intelligi de indignatione dei. ꝛ de indignatōne ꝓximi.
¶ Secund⁹ effectus est q̄ auget gratiam. vñ ꝓuer. xviij. Donum hominis dilatat viam eius. ꝛ ante ꝓncipes spaciū ei facit. ¶ quod similiter fit de gratia apud deū. vñ vulgariter solet dici. facite ei viam quia exeniū portat. exeniū dicit donum q̄ vsu aliter dicit p̄sens. vñ refertur de quodam paupe. q̄ non poterat accessum habere ad comitem illum campanie. q̄ p largitate dicebatur palmas habere ꝓforatas. q̄ pro exenio de pane auene munda vapa coopperto. dilatata est via ab hostiarijs ꝛ exenium comiti p̄sentauit. qui interrogat⁹ a comite quare h̄ fecisset. respōdit quia aliter non intrassem. ¶ Tercius effectus est q̄ talis liberalitas hominē ducit ad bonū finem. vnde Hiero. Nō memini me vidisse mala morte mortuum. qui liberalem ante duxerit vitam. ¶ Et vt breuiter dicā efficacissima est liberalitas ad id quod optimū est in vita ista sc̄z ad amorem. sine donis enim amor non bene ꝓseruatur etiam inter matrem ꝛ filiam. dando em̄ et accipiendo mat ꝛ filie aīce st. qđ vulgarit̄ dr. donādo q̄ nō amici st amici efficiunt. vñ puer. xxv

Si esurierit inimicus ciba illũ ꝛc. Virtꝰ
em̃ ista liberalitatis etiã erga feras videt̃
valere, beneficia etiã fere sentiunt. vt Se
neca ait. Quintũ qđ deberet homines
mouere ad dandum est, ꝙ multũ homies
assimlat deo qui ex liberalitate fecit quid
quid fecit, fecit em̃ quasdã creaturas vt
eis daret. alias vt eas daret. Sene. Qui
dat beneficia deũ imitat̃. qui repetit. fene
ratores, spẽaliter vero deũ imitatur q̃ dat
pauꝑibus. vnde Barlaam deum maxime
imitabat̃ q̃ nihil iudicauit q̃m misereri p̃
ciosius. Sextũ est hoc ꝙ cum damus.
melius vendimꝰ. p̃cipue si ꝓpter deum da
mus. qꝛ a deo plus recipiemꝰ ꝛ multo am
plius, qꝛ centuplũ et vitã eternã, et preter
hoc. ip̃m accipientẽ lucramur. iuxta illud
ꝓuer. xxij. Victoriã et honorẽ adquirit q̃
dat munera, animã aũt aufert accipiẽtiũ.
Cor em̃ accipientꝫ quodãmõ aufert. dum
ꝑamorẽ cor eius suũ facit, sicut đt Greg.
loquens de ioseph. qui frumẽta vendens
de egypto. nõ argentũ querebat sed ipsos
emẽtes seruos regis faciebat, ꝛ sic frumẽ
ta que vendidit nõ vẽdidit. Septimũ
est hoc ꝙ illud qđ datur melius seruat̃ si
tamẽ ꝓ deo datur. Unde q̃dam cum dñs
eius vellet hr̃e de bonis eius, et preciꝑet
ei ꝙ de bonis suis ei veritatem diceret, fa
cta ꝯputatõe sexcentorum aureoꝝ quos
pauperibꝰ erogauerat. Respõdit ꝙ nihil
haberet nisi sexcentos aureos, cum aũt a
circũstantibꝰ obijceret̃. ꝙ falsum esset, ꝛ di
cerent. illa predia tantũ valent et illa do
mus tm̃ valet. ꝛ multa alia. Ille rñdit illa
non sunt mea sꝫ domini mei, qꝛ quãdo vo
luerit accipiet tanq̃ꝫ sua, sed istud pro đo
dedi ꝛ ꝑ manus pauꝑm in salua custodia
posui. ita ꝙ nullus p̃t illud auferre. Oc
tauũ est ꝙ illđ qđ daturꝰ es. in dando qđ
ãmodo meliorat̃. iuxta verbũ Senece. d.
Istud qđ suscipis. q̃mdiu possides sub no
mine sordido latet, dũ hẽs. seruus est, cũ
donasti beneficiũ est. Spũs etiã sanctus
in sacra scriptura vocat donũ benedicti
onẽ. vñ illđ Judicũ. j. Dixit axa. pater da
mihi benedictionẽ. Et vocat̃ donũ bene
dictio triplici rõne. Et qꝛ recipiẽs danti
benedicit, iuxta illđ Job. xxij. Benedictõ
ꝑituri sup̃ me veniebat, et qꝛ ille q̃ dat be
nedictionẽ accipit a domino. iuxta illud

Math. xxv. Venite benedicti patrꝫ mei
ꝑci. pa. vob̃ regnũ. Et quia populꝰ tales
dat benedictões, vñ Eccĩ. xxxj. Splen
didũ in panibus benedicẽt labia multoꝝ,
ꝛ ꝓuer. xxvj. Qui ꝓnus est ad misericordiã
benedicet̃. Nonum est hoc ꝙ omia sua
dẽt nobis liberalitatẽ. Primo suadet no b̃
deus ꝛ verbo, ꝛ exemplo. Verbo suadet.
Luc̃. vj. Omni petẽti te tribue, exemplo
vero. qꝛ liberalissimꝰ est. Magna em̃ libe
ralitas eiꝰ ꝑpendi potest, ex multitudine
donoꝝ ipsiꝰ. Uniuersa em̃ bona sunt do
na ipsiꝰ. Scđo ex eius magnitudie, de q̃
Augꝰ Magna misericordia dei. donũ dat
equale sibi. nã spũssanctꝰ donũ est. Tercio
ex multitudine eoꝝ, quibꝰ donat, dat em̃
nõ solum bonis sed etiã malis, nec solum
amicis sed etiã inimicis. Math. v. Qui
solem suũ oriri facit sup̃ bonos ꝛ malos, ꝛ
pluit sup̃ iustos ꝛ iiustos. Quarto in hoc
ꝙ non solum dat sua sed etiã seip̃m dedit
deus ad redemptionẽ mũdi, dat etiã seip
sum ad remunerationẽ post p̃sentẽ vitam.
Quinto in hoc ꝙ querit pctõres cũ diui
tes hꝰ mđi abscondãt se ab eis. Augꝰ. lo
quens de illo verbo petite ꝛ accipietꝫ, nõ
tantũ hortaret̃ vt peterẽꝰ nisi dare vellet.
Erubescat hũana pigritia plus vult ille
dare q̃ꝫ nos accipe, plus vult ille misereri
q̃m nos a miseria liberari. Sexto ꝙ non
solum dat ꝑ se. sed etiã ꝑ ea que ipse crea
uit, cuncta em̃ non cessant dare ex ꝑte eiꝰ
dum vtilitatem aliquã habeant. Monet
etiã nos ad dandum ipsa natura. que nõ
patitur aliquid vacuum. Monet nos eti
am sol, qui lucem suam non cessat largiri
omnibus. nisi medium sit aliquid quo im
pediatur. Similiter ignis calorem suum
et sic de ceteris creaturis, et ex hoc vide
tur esse certamẽ inter creaturas ꝙ rebus
sibi ꝓximis volunt dare spẽs. Decimũ
est hꝰ ꝙ signũ est magne nobilitatꝫ liberalẽ
esse. vnde Aresto. dicit đ leone qui est rex
animaliũ ꝙ est animal ꝯmunicatm̃. sol etiã
et alia corpora nobiliora magis liberalia
esse videntur, lacius diffundendo effectꝰ
suos. Actuũ. xx. Beatius est dare q̃m ac
cipere. Undecimũ est hoc ꝙ valde cu
riale est dare ꝛ valde gloriosum, de curia
litate ptꝫ exemplũ de mgr̃o illo, de q̃ hr̃ in
tractatu illo đ sup̃bia in ca. de nobilitate,

De hac ꝙ gloria habet in tobla ꝓficato/ Sunt dare leticie vox ꝓbũ nobile. verbũ/ melliſluũ. dantis gl'ia dantꝫ honoꝝ/ Duo decimũ eſt hoc ꝙ lex naturalis ſcripta in corde hois monet ad hoc/cũ eã ibi ſcriptũ ſit. qđ tibi nõ vis fieri alĩ ne feceris/et cũ valde acceptũ ſit homi. vt ſibi detur id quo indiget/ꝫm legẽ naturalẽ ipe debet libẽter dare alĩ cũ videt eũ indigere. ¶Et notandũ ꝙ ãnꝫ mõis ꝓtingit aliquẽ liberaliter agere/ Primo mõ libaliter agunt q̃ de gr̃a ſibi data ceteris mẽbris eccl'ie fuiunt nõ ꝑ aliquo ꝓcio terꝛeno. ſic faciũt religioſi q̃ ſibi inuicẽ gratis ſeruiũt/ Scõdo mõ liberales ſunt q̃ ꝓciũ inde accipiũt/ ſz ꝑ deo et in ſuperna caritate tam min⁹ q̃m pñt/et hoc eſt ſatis rõnabile. vt in omi officio aliq̃d fiat ꝑ ꝺo. a quo hõ ht gr̃am ſic opandi liberalius etiã ſe debet hõ hr̃e ad fr̃em ſuũ xp̃ianũ q̃m ad iudeũ vel ſarꝛacenũ/ Tercio mõ liberales ſunt q̃ diuitib⁹ ꝑ ꝓcio opant. paupib⁹ ꝺo gratis/ Quarto q̃ ex ꝓtio qđ recipiunt ꝓtem paupib⁹ dare ꝓponũt/ Quinto q̃ ſaltem op⁹ qđ agũt ad deũ referũt/ſic illi q̃ ſuo laboꝛe coꝛp⁹ intendunt frangere/vt deo obediat vel furtũ t rapinã vel ſimilia euitare. ¶Scõdo ꝓt intelligi verbũ illud dictũ ꝺ quoſdã. gl'iantes de gr̃a quã hñt deſpiciẽtes eos q̃ nõ hñt t tangũt in ꝓbo ꝓpoſito duo repſſiua hui⁹ gloriatõis/ Primũ ẽ ꝙ dei gr̃a data eſt a ꝺo/ ſicut eã ille cui ea datur mifi coꝛdit nõ debet de ꝺ ab alĩ q̃ gl'iari/ gl'ia eã illa potius dantꝫ eſt. ſic nõ debꝫ hõ gl'iari de gr̃a ſibi data/ vñ. j. ad Coꝛ. iiij. Quid hẽs qđ nõ accepiſti/ q̃re gl'iaris q̃ſi non accepis. Berñ. Fruſtra inflaris ꝺ publicanũ q̃ non habet qđ tu/ eo ꝙ nõ accepit vt tu/ ſic̃ ramus arboꝛis q̃ntomagis onerat⁹ fructu tantomagꝫ demittit ſe. Itẽ ſic ille q̃ haberet aliq̃d a ꝺño aliquo. magis ſubiect⁹ eẽt ei/ Sic ſubiectioꝛ ꝺz eſſe t hũilioꝛ. cui ꝺs plura dona ꝓtulit/ Patuũ eſt aliquẽ gl'iari de boc ꝙ alĩs magis ſit onerat⁹/ Aliꝺ reꝓhenſiuũ eſt hoc ꝙ gr̃a ꝺi dat ad cõmunẽ vtilitatẽ/ gr̃a eã ꝙ datur alicui q̃nꝫ eſt ei occaſio dãnatõis eterne. vñ non habꝫ eã ad ꝓpriam vtilitatem. ſed ad ꝓmunẽ. ſicut candela habet ignem ad ſui cõſumptionẽ. et ad hominũ illuminationẽ/ Qui ꝙ plures gratias habet. nõ debet eſſe elatus ſz ceteris magis timoꝛatus ¶Tercio poteſt intelligi ꝓdictũ verbũ ꝓtra homies ociosos/ qui gratiã ſibi datam a deo inutiliter habẽt/ de q̃bus/ Notandũ ꝙ ipſi ſunt in magno ꝓiculo. et in magna afflictõne t in magna vilitate/ ꝓiculum oſtendit Berñ. dicẽs/ Omniũ tentationũ et malaꝝ cogitationũ. t inutiliũ ſentina eſt ocium/ Afflictio vero patꝫ ex hoc verbo/ Prouer. xxj. Deſideria occidũt pigrum. noluerũt manus eius quicq̃ opari tota die ꝓcupiſcit et deſiderat/ Deſideria dicũt occidere pigrum quia vita eius quaſi moꝛs. qꝛ piger in magna afflictione eſt Vilitas vero ocioſi patet ex hoc ꝙ ipſe videt inferioꝛ bꝛutis. cum illis licitum ſit viuere vel comedere. ipſe vero indignus ſit pane iuxta illud. ij. Coꝛ. iij. Si quis nõ vult operari nec manducet. imo minus videtur valere q̃z homo moꝛtuus. iuxta illud Berñ. Quarto ta ſine fructu grauioꝛ q̃z moꝛs ¶Quarto poteſt intelligi dictũ illud verbũ contra quoſdã q̃ gr̃am ſibi datam ad ꝓpriam vtilitatẽ ſolũ volũt hr̃e/ qui qđmodo ſeipſos excõicant. dum extra cõitatem ſe ponunt ꝓtra q̃s ꝺt Seneca./ Non põt quiſq̃ beate viuere q̃ ſe intuetur/ qui oia ad vtilitates ſuas ꝙuertit/ alteri vtas optet ſi tibi vis viuere. Tulli⁹. Fundamẽtũ iuſticie ẽ ne cui noceas. deinde cõi vtilitati ſtudeas. q̃nto aliq̃s in eccl'ia ꝓmun⁹ viuit tanto meli⁹ viuit. Sancta vita claꝛuſtralium melioꝛ eſt q̃m vita ſeculariũ quia ꝑfectioꝛ eſt t ꝓmunioꝛ. ¶Quinto ꝓt intelligi hoc dictũ ꝓtra eos qui gratia ſibi data vtunt in nocumentũ alioꝝ. vt patꝫ in aduocatis malis. t tyrãnis hui⁹ ſeculi. tales ſic ſe habent inter homies. ſicut lupi et ſerpentes inter animalia. tales etiã arundine accepta de manu domini. caput eius ꝑcutiunt. dum poteſtate ab eo accepta eũ in pauperibus oꝑmunt. tales valde ingrati ſẽ deo qꝛ impugnãt eũ bonis ſuis. t reddunt mala ꝓ bonis ex q̃ accidit eis duplex malũ. Primũ eſt ꝙ fons pietatis diuine exiccatur eis. iuxta illud Berñ. Ingratitudo eſt fons vrens. ſiccans ſibi fontẽ pietatis roꝛẽ miſicoꝛdie. fluenta gr̃e. ſcdm eſt abũdantia malioꝛũ. iuxta illud Prouer. xxij. Qui reddit mala ꝓ bonis. non recedet malum de domo eius.

Dñica. XI. Sermo. I:
In ordine. 79.

Tradidi vobis
i primis qđ ⁊ accepi. Qm̄ xp̄c
p peccatis nostris mortuus est
.j. Cor. xv. Hoc dicit apostol⁹ corinthijs
quibus p̄dicauerat sed post seducti fuerunt
a falsis apl'is: repetit autē eis qđ prius eos
docuerat. d. In primis. i. inter maxia que
accepi a spūssancto nō finxi scz (q̄ xp̄s mor
tuus est pro pctis nostris) ⁊ exemplo apo
stoli idem debemus fidelibus tradere tāq̄
vnū de primis documētis ⁊ maximis xp̄ia
ne religionis: ideo inter prima documenta
illud debet esse: q̄ multū valet ad hoc q̄ ali
quis decliet a malo qđ est prima pars iusti
cie. Hoc aūt sic pōt manifestari: q̄ maxime
pōt valere ad hoc q̄ aliq̄s doleat de malo
qđ fecit: vel q̄ caueat ne decetero illud fa
ciat: magnitudo mali quā scit ide ꝓuenire
Malum aūt qđ ex pctō venit mors est que
videt esse maximū malū. Gen. ij. In quacū
q̄z die comed̄ mor. moriemi. ⁊ ad Rom. vi.
Stipendia pcti mors et in Ezech. xviij.
Anima q̄ peccauerit ipsa morietur mors v̄o
que sequela est pcti triplex est. scz amara vi
ta huius exilij Eccl. xiij. Melior est mors
q̄m vita amara, de qua specialiter pōt intel
ligi illud. In quacunq̄z hora ⁊c. Scđa est
mors tēporalis. Tertia ē mors eterna. Ha
bet aūt illud malū longitudinē: latitudinē
⁊ ꝓfundū ⁊ altitudinē. Longitudo attēdit
in hoc q̄ nō solū filij adam mortui sunt ꝓ
pctō isto: sed ⁊ filij filioꝝ ⁊ hoc extendet vs
q̄z ad vltimā generationē. Latitudo v̄o
attendit in h̄. q̄ nō solū in terra vna ꝓpter
illud pctm̄ moriunt hoīes sed ⁊ ꝑ vniuersū
orbez. Profunditas v̄o in hoc q̄ mors ista
extenditur vsq̄z ad paruulos in vtero ma
terno. Altitudo vero in hoc q̄ mors ista
ꝑuenit vsq̄z ad altissimū scz vsq̄z ad filium
dei. Filius eni dei mortuus est ꝓ pctō illo,
doleret aliq̄s si fecisset aliquid ꝓ quo aliq̄s
garcio mortuus esset. Quō ergo nō timet
facere pctm̄ ꝓ quo deus mortuus est. Dici
tur q̄ adam (mortuo abel filio suo) cum a
gnoscet mortez illā ꝓ pctō suo accidisse fle
uit centū annis: verisil'e est q̄ multo magis
fleuisset si agnouisset filiū dei moriturū pro
pctō suo. patz ḡ q̄ hoc. xp̄m esse mortuuz ꝓ
pctis nostris est de primis documētis reli
gionis xp̄iane cū multū valeat ad declinā
dū a malo qđ est p̄ma ꝑs iusticie est ⁊ de ma
ximis documētis valet eni q̄i. ad om̄ia. vñ. i.
ad Cor. ij. nihil iudicaui me scire inter vos.
nisi xp̄z iesū ⁊ hūc crucifixū. Bern. mea sum
ma phia est me ih̄m xp̄z scire ⁊ hūc crucifixū.
Idem passio tua dñe vltimū refugiū: singu
lare remediū: deficiēte sapia nō sufficiente
iusticia sctitatis: succūbentibus ventis illa
succurrit. Passio xp̄i est refugiū cōtra ma
la pene. qđ signatū est Exo. xv. in ligno qđ
ostendit dñs moysi quo misso in aquis ma
rach que p̄us erāt amare in dulcedinē ver
se sūt. Sic lignū crucꝫ aq̄s tribulatiōis dul
corat. Gregꝫ. Si passio dñi ad memoriam
reuocet nihil adeo durū qđ nō equo animo
toleret. Idem deuot⁹ miles nō sentiet sua
dū benigni ducis vulnera intuet. Idē vidē
tes angustias dñi nostri leuius portabim⁹
nr̄as. Passio etiā dñi refugiū est cōtra mala
culpe: dyabolus enim timet crucē in qua est
deuictus, sicut latro timet furcas: ⁊ sicut ca
nis aqua calida exustus timet aquā calidaz.
Bern. Bona ⁊ desiderabilis est vmbra sub
alis iesu. vbi tutū fugiētib⁹ refugiū. gratum
fessis refrigeriū. Ideo dicit Canti. i. Veni
colūba mea in foraminib⁹ petre, xp̄s in cru
ce fuit petra q̄z paciētissim⁹: foramina ergo
petre sunt vulnera xp̄i. Bern. Vbi tuta fir
maq̄z req̄es nisi in vulnerib⁹ xp̄i. In fora
minibus petre tanto securior habitatio q̄n
to ille potētior est ad saluandū. Passio etiā
dñi retinaculū est cōtra fluxibilitatē bonoꝝ
temporaliū. Aug⁹. Si fluxus rerū tēpora
liū trahit te in p̄cipiciū, tene te ad lignū qđ
plātatū est secus decursus aquarū. Lignū
illud est lignū crucis. Valet etiā passio dñi
ad oīa bona gr̄e, singule eni virtutes refici
unt ibi. Tren. iiij. Xp̄us dñs mortuus est in
pctis nostris cui diximus in vmbra tua vi
uemus in gentibus. Xp̄us dicitur vncius
vel dulcis. in vmbra eius id est ad dulce ex
emplar viuere debemus. Si fides tua hesi
tat nihil magis valet ad eius confirmatio
nem. q̄ hoc q̄ xp̄s morte sua cōfirmare vo
luit hoc qđ tu credis. Nullus enim sani ca
pitis auderet mendaciū confirmare morte
ꝓpria. Si spes tua diffidit: in cruce petra
tibi fundit riuos olei. Job. xxix. Ostendit
enim abundantē dei misericordiā cui spes

innititur. Bernhardus. Ego fidens qd̄ ex me mihi deest. vsurpo mihi ex visceribus domini quoniā misericordia affluit. nec desūt foramina per que effluunt meū proinde meritū est miseratio domini. Non plane sum meriti inops quādiu ille miſationū iops nō fuerit. Idem patet secretū cordis ⁊ foramen corporis. patet magnū pietatis sacramētū. patēt viscera misericordie in quibus visitauit nos oriēs ex alto. Aug⁹. Dubitas q̄ velit tibi dare bona sua qui dignatus est suscipere mala tua. Si caritas tua refriguit maximus ignis spiritualis īmittitur ibi cordi tuo. Maiorem enim caritatem ⁊c̄. Bern. Super om̄ia reddit vt supra. Quare amat aliquis matrez suam quia multa passa est ꝓ eo. ideo multū dolet si verbo etiam offenderit eam. sed longe maiora passus est christ⁹ pro eo. Multuz igitur dolere debeo de ei⁹ offensa. Si fatigata est caritas tua tribulationibus ⁊ laboribus considera christū tot ⁊ tanta pacientē ꝓ te ⁊ ꝓ alijs pctōribus ad huc paratuz amplecti eos. Prudentia commendat̄ tibi in hoc q̄ christus quasi oblit⁹ corporis sui spiritū suū quē cariorem habz patri suo cōmendat dicens. In manus tuas pr̄ cōmēdo spm̄ meū: vade ⁊ tu fac similiter. In tribulatione iusticia cōmendat̄ in hoc q̄ pater filio non parcit. Bern. Qui nō parcit filio suo. nunquid parcet figmento. nunquid parcet seruo nequam. Luc̄. xxiij. Si in viridi ligno hoc faciunt in arido q̄d fiet. Mansuetudinē in hoc nobis cōmendat q̄ non litigat cum persecutoribus. sz q̄ ad patrem suum se conuertens querit causam quare tribulationibus eum exponat: innuens duo que cohibere deberent fidelem a murmure in tribulatiōe. scz hoc q̄ tribulatio datur a patre misericordiarum qui non daret filijs nisi bonum. Luce. xxij. Et Joh. xviij. Dixit iesus petro. Calicem quē dedit mihi pater non vis vt bibam illum. Et intentio dantis tribulationem. Gregz. Ille solus de flagellis murmurat qui aium percussoris ignorat. Pedum claui fixio tibi stabilitatē cōmēdat mētz. Clauifixio manuū stabilitatem in opere ne scz desistas ab opere ichoato donec perfeceris. Qz inclinato capite emisit spiritum. monet ad humilem obedientiaz. Bernhardus. Memētote fratres ne christ⁹ perderet obedientiā perdidit vitam. Super omnia vero commēdatur ibi pietas ⁊ specialiter pietas animarum. salutez enim animarū super omnia siciebat. Alabastrum dn̄ici corporis in cruce fractum vnguentū pietatis habundantissime effudit. ita vt ardorem eius celum et terra ⁊ infernus senserit. Ibi pietas eum diuisit quasi in duo frusta. animam mittens illis qui erant in lymbo. corpore remanēte in mundo. ibi plus dedit latroni q̄z ausus fuerat petere. Dicebat enim latro dn̄e memento mei cū venerz in regnū tuū. Dn̄s ait amēdico tibi hodie mecū erz ī paradiso. Augusti. Cōsiderabat facinora sua ⁊ pro magno habebat si ei in fine pceretur. misericordia attulit vel obtulit qd̄ miseria distulit.

De eodem. Sermo. II.
In ordine. 80.

Gratia dei sum id qd̄ sum. j. Ad Corinth. xv. Nota gr̄am dei in pn̄ti sūme necessariam homini. sine ea enī nihil potest. nihil habet. nihil valet. Ad primuz. Joh. xv. Sine me nihil potestis facere. non reputatur aliquid. nisi qd̄ est bonum meritorium. Unde sensus est sine gratia mea nihil meritoriuz potestis facere. Ad secundū. j. Cor. xiij. Si caritatem non habeam nihil sum. Nihil inquā in valore. Ad tertiū. Seneca nihil est homini bonū sine se bono. ex quo aliquis malus est dn̄o suo scilicet deo. iusto dei iudicio ea que ipse possidet mala sunt ei. cum igitur gratia adeo sit necessaria homini. valde amanda est ab eo ⁊ multum studere debet ne ad eam sic se habeat q̄ ex culpa sua eam amittat. Et notandū q̄ septem modis se habet aliquis indigne vel indebito modo ad gratiam dei. Primo cū ad eam in necessitate non recurrit: vt accidit in eo qui videt se peccatis inquinatū ⁊ deo ⁊ angelis abominabilez factum iuxta illud Et abominabiles facti sunt in iniqui. s. et tamen ad aquā gratie sine qua mundari nō potest nō recurrit. Itē vidz se igne īfernali succensum. igne scz concupiscentiarū ⁊ tamen ꝓ aqua gratie qua ignis ille extinguatur non clamat. Ex negligentia magna videtur esse defectus gratie in tempore gratie cum habeant proximos varios fontes

gratiarū scz sacramentū penitentie ⁊ eucharistie. Hebreor. iiij. Adeamus cum fiducia ad thronum glorie. Augustin⁹. Nunc tempus auxilij: nunc tempus donorū: qui tpe gratie a gratia aridi sūt. similes sūt eis qui calcatis torcularibus sitiunt. Job. xiiij. Tē indebito modo se habent ad gratiam qui ei pulsanti non aperiunt. habent cor clausū gratie dei ⁊ deo. Idez est Apoc. iij. Ego sto ad hostium ⁊ pulso: si quis audierit vocem meā ⁊ aperuit mihi ianuā ⁊c. Magna misericordia dei est qui ita diu pulsat ad ostiū. ⁊ magna rusticitas peccatoris qui aperire non vult ei. Gregj. Debemus misericordiā dei erubescere si iusticiā eius nolumus formidare: qui tanto ampliori improbitate cō temnit quanto cōtemptus vocare non dignatur. Gratia dei se habet vt radius solis. Aperi ei fenestrā cordis ⁊ intrabit. Hebreor. xij. Cōtemplātes ne quis desit gratie dei. j. Petri. j. Sperate in eam que offertur vobis gratiam in revelationē iesu christi. Sed sunt quidam qui eam a se repellunt vel rumore vel torpore cordis vel qualibet obiecta spurcicia manuū suarū id est operum. Jacobi. iiij. Deus superbis resistit humilibus aūt dat gratiā. Qui gratiam dei recipere nolunt videnē peccare in spiritū sanctum ingrati bonitati dei quā contempnūt. Tertio indebito modo habent se ad grām qui eam extinguūt. j. Ad thes. v. Spiritū nolite extinguere. vel gratiaz nolite celare. alia littera. ⁊ in Glo. Spiritum extinguit qui donum abscondit spiritus scz propter qđ meritō illud perdit qđ accidit ei qui negligit ex gratia sibi data proficere. ꝑma ad Thi. iiij. Noli negligere gratiā que in te est. Gratie specialiter cōuenit illud Prouerb. vltimo. Panem ociosa non comedit panis quo gratia sustentatur. est opus qđ exit ab ea. Unde si cessat opari cessat sumere cibum. vnde deficit. ⁊ Isaie. iiij. Dicūt virtutes panem nostrū comedemus. gratie etiaz pertinet illud. Gen. xxx. Da mihi liberos alioquin moriar. Quarto indebito modo se habet ad gratiam qui datorem gratie cōtristat spiritū sanctū a se per peccatū expellendo ⁊ spiritū malignū inducendo qđ non est sine magna iniuria dei. Ad eph. iiij. Nolite contristare spiritū sanctū dei in q signati estis in die redemptionis. Hebr. x. Quanto magis putatis deteriora mereri supplicia qui filium dei conculcauerit ⁊ sanguinē testamenti pollutum duxerit in quo sanctificatus est ⁊ spiritui gratie cōtumeliā fecerit. deteriora inquā morte. Quinto indebito modo se habet ad gratiam qui eam odit ⁊ persequitur in alijs ne faciant que sunt spiritus sancti. de quibus Job. xxvi. Ipsi rebelles fuerunt lumini. tales vix visitat gratia dei. De talibus require in tractatu de inuidia. Sexto indebito modo se habent ad gratiam symoniaci qui eam vendunt vel emūt. qđ est valde magnū peccatū in tēpore gratie. Est enim contra gratiā. Sicut sub lege naturali peccatū cōtra naturā est valde magnū peccatū. Damasus papa. Oīa alia crimina comparatione symoniace heresis pro nihilo reputātur. Quere de hoc in tractatu de auaricia in capl'o de symonia. Septimo indebito modo se habet ad gratia qui qđ gratie est tribuit alij. Non sic Paulus qui dicit Gratia dei sum id qđ sum ⁊c. Galathas. ij. Dilexit me ⁊ tradidit semetipsum pro me. Si meretrix offensa fuit. iij. Regū. iij. De filio suo sibi furtim ablato non est mirum si deus offendatur quando aliquis sibi vsurpat qđ gratie eius est. Et nota q̄ ex hoc verbo inicium habuit q̄ ponit̄ in litteris prelatorū. dei gratia. In litteris tamen quorundā verius posset poni hominū gratia vel ira dei. Osee. xiij. Dabo tibi regem in furore meo ⁊ auferam indignationē meā. Ex magno furore ⁊ ex magna ira dei prouenit q̄ in grege quem proprio sanguine redemit lupum permittat esse pro pastore.

De eodem Sermo. III
In ordine. 81.

Gratia dei sum id qđ sum. Valde necessarium est homini vt seipsuz cognoscat. Unde Bernhardus. Si noueris mysteria omnia si te nescieris eris similis edificanti sine fundamento. Boecius. Humane nature ista conditio est vt tunc tantum ceteris rebus excellat si se cognoscat. Eadem causa infra bestias redigatur si se nosse desierit. Nam ceteris animātibus sese ignorare natura est. homini vero vicio venit. ideo dicitur. Canti. j. Si ignoras te o pulcherrima

mulierũ ⁊c̃/ post vestigia greguz abit/ qui iumentis inferior efficitur. ignorando seipsuz qui se cognoscere potuit. Bernhardus. An non videtur tibi. ipsis bestijs quodãmodo irrationabilior esse: homo ratione ingẽs. et ratione nõ vtens/ pecus quidem si se a ratione non regat. excusationẽ habet a natura. Ad cognitionẽ vero sui multuz valet si homo consideret quid homo sit per naturam/ ⁊ quid sit per culpam/ ⁊ quid fiat per gratiã ⁊ loquimur hic de natura destituta siue corrupta/ non de natura bene instituta. Notandum ergo ꝙ homo per naturam habet esse contemptibile ⁊ miserabile/ filius enim putredinis: frater vermium. Unde Job. xviij. Putredini dixi. pater meus. et mater mea ⁊ soror mea vermibus. Adam in statu ante peccatum. cum erat immortalis sanus erat. ⁊ sine corruptione/ Peccando vero factus est putredo materialitati putrefaciendi addictus/ ⁊ qui ab eo nati sunt. ad modũ vermium nati sunt de putredine. Vñ Job xxv. Quantomagis homo putredo. ⁊ filius hominis vermis. Item homo per naturam est filius ire/ antequã morti condemnatus. q̃m natus. Eph. ij. Eramus natura filij ire sicut ⁊ ceteri. Seneca. Omnes capitali supplicio deputati sumus/ ideoqz nihil miserior homine qui eterne mortis terrore ꝓstratꝰ viuẽdi sensũ accepat ad hoc vt periret. per culpaz vero fit homo maledictus/ Maledicti enim qui declinant a mandatis tuis. Et Deutrono. xxviij. Si audire nolueris vocem domini dei tui. vt custodias ⁊ facias omnia mandata eius ⁊ cerimonias/ quas ego precipio tibi hodie/ venient super te omnes maledictiones iste. ⁊ apprehendẽt te/ Maledictus eris in ciuitate: maledictus in agro. Et xxvij. similiter habetur de illis maledictionibus. Item infelix fit aliquis per culpam vt omnia bona eum fugiant/ qđ enim alij esset bonum non est ei bonum. Seneca Nihil est homini bonum sine se bono/ ⁊ merito: cum enim male se habeat ad dominũ suum/ ea quibus ipse dominatur. male se habent ad ipsum. Item fit exosus deo iuxta illud Sapiẽtie. xiiij. Odio sunt deo impius ⁊ impietas eius. Eiusdez. xij. Altissimus odio habet peccatores/ Vel etiam adnihilatur. vt iudicio dei nihil sit in valore. Psalmista Ad nihilum deducetur in conspectu eius malignus. Unde quantũcunqz videatur valere ſm seculum/ nihil debet appreciare se. Item fit socius demonum in presenti. similis eis in culpa/ in futuro similis erit eis in pena. fit etiã socius tormentoruz. Hiero. absqz noticia creatoris sui omnis homo pecus est/ immo inferior iumentis/ in hoc ꝙ est in miseria culpe ⁊ pene Preterea debitor est non solum mortis tẽporalis sed et eterne/ cum iumentũ tantum temporalis sit debitor. Per gratiam vero fit homo benedictus. Deutro. xxviij. Si ꝓcepta eius audieris: benedictus tu in ciuitate ⁊ benedictus in agro Benedictus fructus ventris tui/ ⁊ fructus terre tue/ fructusqz iumentorũ tuorũ/ greges armentoꝝ ⁊c̃. Et hoc nomĩe vocabit deus bonos in die iudicij. Dicens Mathei. xxv. Venite benedicti patris mei/ possidete paratum vobis regnum: a constitutione mundi. E contra malos vocabit maledictos. Ite maledicti in ignem eternum qui paratus est dyabolo ⁊ angelis eius/ vt legitur ibidem. Itẽ gratia dei facit hominem beatum/ Beatus enim populus cuius dominus deus eius. Item facit hominẽ dei filium. heredem dei coheredem vero christi. Rom̃. viij. Si filij ⁊ heredes: heredes quidem dei. coheredes autẽ christi/ si tamẽ compatimur vt ⁊ cõglorificemur. Gratia igitur dei est homo id qđ est: si quid habet valoris habet a gratia/ per naturam enim in statu est contẽptibili: in cõtemptibiliori est per culpam propriã. Cuz distinguatur triplex vita. nature. gratie et glorie. Vita gratie est preciositas vite nature/ ⁊ precium siue meritũ vite glorie. Vita enim nature non est appreciãda illis qui non sunt habituri vitam gratie sed sunt dãnandi. Ad vitam vero glorie non perueniitur nisi per vitam gratie/ magno ergo amore amanda esset vita gratie ⁊ multum timẽda esset mors contraria. scz mors culpe/ multo amplius timenda esset mors. que contraria est vite eterne/ De vita vero nature legitur Jacobi. iiij. Quid ẽ vita hoĩs. vapor est ad modicum parens/ ⁊ deinceps exterminabitur pro eo vt dicatis: si dñs voluerit ⁊ si vixerimꝰ: faciemus hoc ⁊c̃. Et Job. vij. Memento mei deus quia vẽtus est vi-

ta mea/et si hoc intelligatur de vita corporis naturali ꝛ de vita naturali anime planū est ꝙ non multū amanda est/si non debeat sequi vita gratie vel glorie/cum hanc vitaz habeant anime que in inferno damnate sūt/quibus melius esset non esse ꝙm esse. Apoc ix. Desiderabunt homines mortē ꝛc/talem etiam vitam habent demones quibus melius esset non esse ꝙz esse. ¶Sequit (Et gratia eius in me vacua non fuit) gratia dei in beato paulo vacua non fuit imo multū profecit/Primo in meritorū multiplicatione/.j. Cor. xv. Plus omnib⁹ laborauī ꝛc. Ad Corinth. xvi. In laboribus plurimis/Secūdo in dyaboli impugnatione. j. Cor. xij Sufficit tibi gratia mea. Et. ij. Corinth. ix. Sic pugno non quasi aerem verberās. ¶Tertio in proximorū edificatione. vnde. j. ad Cor. iiij. Per euangeliū ego vos genui Corinth. xv. Abierunt vsqz ad illiricum. ¶Quarto in dei cognitione ꝛ amore. Unde raptus est vsqz ad tertiū celum. ij. Cor. xiij (Et notandū ꝙ quadruplici ratione valde cauenduz est homini ne gratia dei in eo sit ociosa. ¶Primo quia gratia dei deficit si ociosa sit cuius ratio hec est: quia opus gratie cibus est ꝛ velut sustentatio eius. Unde si ociosa est panem non comedit ꝛ ideo non est mirum si deficit sicut visus illius qui diu est in tenebris cum non videt deficere solet/ ¶Secundo quia solus labor qui ex gratia est vere bonus est ꝛ gloriosum fructū habet. Sapientie. iij. Bonorū laborū gloriosus est fructus. ¶Tertio quia valde periculosum est gratiam dei in aliquo esse ociosaz/ cum gratia illa sit a deo cōmissa sibi ad lucrū ꝛ nisi lucratus inde fuerit dānari potest vt patet in pabola de quinqz talētis. Mathei. xxv. Seruuz inutilem mittite in tenebras exteriores/ ¶Quarto quia solus fructus gratie in celesti thesauro ponitur. Mathei vi. Thesaurizate autē vobis thesauros in celo: vbi nec erugo nec tinea demolitur/ et vbi fures non effodiunt nec furantur/ Solus fructus gratie ab homine defertur cum ab hac vita discedit. Apocalip. xiiij. Opera enim illorum sequuntur illos: hoc fructu solum in paradiso viuitur.

Dominica. XII. Sermo. I.
¶In ordine. 82.

¶Sufficiencia nostra ex deo est. ij. Corinthio. iij.

¶Multum solet placere homini magnū defectum pacienti/quando sibi ostenditur vnde illum defectum possit supplere/ ¶Ideo Mater ecclesia filijs suis multum deficientibus vnde possunt supplere defectus suos ostendit dicens. (Sufficientia nostra ex deo est.) Et notandum ꝙ triplici ter est homo deficiens/ ¶Primo ad subsistendum/ ¶Secundo quia non est sufficiens ad bene viuendum/ ¶Tertio quia non est sufficiēs ad desiderium suum implendū ex hijs bonis transitorijs. ¶Ad subsistendū etiaz tripliciter est insufficiens/ ¶Primo quia sicut ex nihilo est ita ad nihilum redigeret nisi a deo in esse conseruaretur/ Bernhardus in libro de diligendo deo/ Natura ita condita fuit vt habeat iugiter necessariū ꝓtectorez quē habuit ꝛ conditorē vt que (nisi ꝙ ipm) non valuit esse. sine ipso nec valuit subsistere. Augustinus Deus ex nihilo omnia fecit/ ꝛ si se subtraheret in nihilum redigerentur/ Et Gregz. esse omniū que de nihilo sunt in nihilū tenderet nisi ea omniū auctor manu reguminis retineret. ¶Secundo insufficiens est ad subsistendū quia non est sufficiēs ad defendendū se ab hostibus suis/immo a demonibus valde cito perimeret nisi a deo defenderet. Trenor. iij. Misericordie dñi quia non sumus consumpti/quia non defecerunt miserationes eius ꝛc. Bernhardus Si boni spiritus a nob se elongauerit: impetum malorū spirituū quis poterit sustinere. ¶Tertio insufficiēs est homo ad subsistendum quia cibo indiget vt sustentetur aliter cito deficeret/ hanc insufficientiam nō habet angelus. imo nec etiam lapis/ Ex prima insufficientia agnosce fatuitatem eorum qui se contra deum eriguut/ idem enim est ac si securis erigeret se contra eum a quo mouetur. ysaie. x/ Numquid gloriabit securis contra eum qui secat in ea/ aut exaltabitur serra contra eum a quo trahitur/ nō pōt se mouere securis nisi ab homine moueatur/ ꝛ cum mouetur si a mouente dimittatur in terram decidit/ sic homo non potest se mouere absqz deo ꝛ si a deo relinquatur in nihilum redigitur/ Gregz. Omnia creata nec

subsistere nec mouere se preualent/sicut lapis non ascendit nisi virtute aliena/si vero dimissus est. ad terram cadit. Sic virtute diuina creature in esse conseruātur iuxta illud. Hebreor. j. Portans omnia verbo virtutis sue/ille autem dimisse ad nihilum vnde venerant reuertuntur/sicut creatura per seipsam esse non incepit: sic neqz per seipsam in esse conseruatur:/Quia non minor est virtus q̄m querere parta tueri/ꝛ sicut deo indiguit primo die homo adhoc vt esset/ita etiam indiguit vt esset secunda die/ꝛ tertia die ꝛ sic deinceps. Circa secundā insufficientiā agnosce fatuitatem eorū qui guerram volunt habere cum deo/cito eniz dn̄s vindicasset se de eis si vellet/quia demones si ipse permiteret eos inteficerent. Mira insania: non sufficiunt homines defendere se ab hostibus suis/ꝛ tamen deū volunt hostem habere/Saltem bellum qđ habent cum demonibus/causa deberet esse vt pacificarentur cum deo. Job. xl. Memento belli nec vltra addas loqui. Ecce spes eius frustrabitur eum/Et videntibus cunctis precipitabitur. Ex tertia insufficiencia agnosce ingratitudinem eorū qui deum peccando impugnant/a quo miraculose pascuntur/Valde ingratus fuisset helyas si deum peccando impugnasset quando dn̄s pascebat euz miraculose. iij. Regū. xvij. Mittendo ei per coruū panem ꝛ carnes mane ꝛ vespere/Valde etiam ingrati erant iudei q̄ deum offendebant quando esca angeloruz pascebat eos. Sapientie. xvi. Esca angelorum nutriuisti populum tuū/Sic valde ingrati videntur esse illi quos pascit dominus pauca grana in terra multiplicando/sicut ꝛ quinqz panes vel septem multiplicauit/vel ex vna nuce quasi infinitas nuces ꝓducendo/cito perfecisset dn̄s guerram taliū si vellet subtrahendo eis victualia/necesse enim haberent tunc perire/Non est castruz adeo inexpuguabile quin possit capi si possent ei victualia auferri/Canis eniz sibi nō beneficus mordet: tamen pascētes se amat./Valde ergo erubescere deberent qui deuz a quo pascuntur impugnare non cessant/talibus dici potest illud. Apoc. vltimo. Foris canes: immo poterit eis dici foris vos qui deteriores fuistis q̄m canes. Sequitur de secūda insufficiētia hominis ad bene viuendum/Notandum ergo q̄ ad hoc homo est tripliciter insufficiens non enim sufficit homo bonam vitam inchoare nec in ea perseuerare neqz proficere/Q̄ homo insufficiens sit ad inchoandum patet ex hoc q̄ ipse non est sufficiens ad cogitanduz meritorie/cogitare vero meritorie primū opus esse videtur ꝛ minimuz. j. Ad corinth. vi. Non q̄ sufficientes simus aliquid cogitare a nobis quasi ex nobis. Igitur si ad minimū opus non sufficimus nec ad maiora sufficiemus/potest homo se occidere peccādo. Sapientie. xvi/Homo per maliciā occidit animam suam sed non potest homo post suscitare seipsum/Potest homo seipsum perdere/sed perditus non potest seipsum liberare: Osee. xiij. Perditō tua israel ex te. tantūmodo ex me auxiliuz tuum. Item non sufficit homo ad perseuerandum in bono. quia s̄m Gregoriū cito bonum amittitur si a largitore non custodiatur/Augustinus loquens de petri negatione/hic cognoscitur quoniā verum est: sine me nihil potestis facere. Ecce ad vnius ancille impulsum firmissima columna contremuit/Non sufficit etiam proficere multo minus etiam q̄m in bono perseuerare ideo beatus est qui spem suam habet in deo. Hieremie. xvij. Benedictus vir qui confidit in domino cuius ratio innuitur. ysaie. xl. Qui sperant in domino mutabunt fortitudinem/Fortitudo enim dei in auxilium veniet eis ex qua poterunt qđ ex se non poterant. Psalmista. Sperās in domino non infirmabor ꝛ iterum non delinquent omnes qui sperant in eo. Bernhar. super illud Canticor. j. trahe me post te dicit in persona ecclesie/Domine scio me neq̄ quā peruenire ad te nisi gradiendo post te. sed nec hoc quidē nisi adiutum a te: trahas me post te/Beatus siquidem cuius est auxilium/abs te ascensiones in corde suo dis. ꝛc. peruenturus quandoqz ad te in montibus gaudiorū. Ex prima insufficientia agnosce fatuam presumptionē eorum qui credūt q̄ si volent emendabunt vitaz suam hec est repromissio nequissima que multos perdit vt legitur Ecc. xxix. Ex secunda insufficientia agnosce fatuitatem eorū qui cū sint in bono statu vt eis videtur: de casu sibi nō

timēt non attēdentes illud. j. Ad corinth. x. Qui se existimat stare videat ne cadat. Et nota q̄ presumptio indiscreta firmitatis multis occasio est ruine/ ideo petr⁹ vili⁹ ceteris corruit. q̄z p̄ ceteris presumpsit. Judith. vi. Dñe deus celi ⁊ terre/ intuere superbiam eorū ⁊ respice ad nostrā humilitatem/ ⁊ faciem sanctorū tuorū attende/ ⁊ ostende quoniā non derelinquis presumētes de te: ⁊ presumentes de se ⁊ de sua virtute gloriātes humilias. Augustinus. multos impedit a firmitate p̄sumptio firmitatis. Ex tertia insufficientia agnosce fatuitatem eorū qui raro vel nunq̄ in oratione sunt: vt dei vel sanctorū petant auxiliū/ non attendentes quantū necesse sit eis celeste auxiliū ideo dicit scriptura q̄ deus posuit hominē in paradiso. Gen. ij. Et non dicit q̄ homo ibi se posuerit/ ad ostendendū q̄ homo in paradisū ex viribus suis ñ p̄uenit. Sequitur de quarta insufficientia que attendit in replēdo cordis desideriū/ Notandū ergo q̄ desideriū cordis temporalibus bonis repleri nō potest/ Unde Ecc. iiij. Auarus non implebitur peccunia. Cuius rei triplex potest assignari Rō. Prima est capacitas ipsius anime/ quia s̄m sanctos doctores aīam dei capacē. nihil minus deo replere potest/ Unde cum orbis terrarū sit ante deū quasi gutta roris añlucani vt legitur. Sapientie. xi. Non sufficit replere cor vnius hois Secundo ꝓpter bonoꝝ temporaliū vanitatem. Bern. Non plus saciabit cor hominis auro q̄m corpus aura/ ideo dicit beata virgo q̄ de⁹ diuites dimisit inanes/ Luce. j. Ecc. xxxiiij. Quasi qui apprehēdit vmbram ⁊ persequitur ventum/ sic qui attēdit ad visa mēdacia id est ad temporalia/ que ñ soluunt q̄d promittūt ⁊ ideo mendacia dicuntur. Tertio quia tēporalia bona non intrant in cor hominis essencialiter/ ideo nō replent illud sicut vinum in dolio/ ventrem non implet nec corporalē sitim sedat/ sic pecunia in bursa vel in archa nō replet cor hominis nec sedat sitim auaricie. Insanire videtur auarus qui sedare volens sitim cordis sui pecuniam ponit in bursam vbi sitis nō est. Sola gratia dei que cor intrat sitim cordis potest extinguere.

De eodem. Sermo. II. In or. 83.

Sufficiencia nostra ex deo est/ Qui vult saluare animā suam debet habere fixum in corde suo/ q̄ propria eius virtus ad hoc non sufficiat. Augustinus/ Dñe sine te nihil sunt omnes conatus mei. Secundo debet habere fixum q̄ diuinū auxiliū ei nunq̄ deerit nisi per culpam eius steterit/ Dauid. Deus meus adiutor meus ⁊ sperabo in eum/ Tertio non debet fingere se quin faciat posse suum/ ⁊ debet ad hoc laborare vt diuinuz auxiliū assit/ homini enim fugienti se ⁊ non facienti posse suum deus auxilium suū subtrahit/ Sapientie. i. Spiritussanctus discipline effugiet fictum/ Debet etiam orando ⁊ elymosinas dando et alia bona opera faciendo laborare ad dei auxilium habendum/ Ex quo agnosce fatuitatē aliquorum/ qui cum non possint vitam suam emendare sine dei auxilio/ cum deberent gratiā ei⁹ acquirere insistendo operibus que sciunt ei placere/ ipsi pocius offensas eius multiplicant ⁊ sic sperant ad emendationē vite sue peruenire. Item notandū q̄ triplex est sufficientia scz nature: gratie: glorie. De p̄ma legitur. j. Ad thim. v. Habentes alimenta ⁊ quibus tegamur hijs cōtenti simus/ Bone sunt diuicie christianorum. In psalmo. Melius est modicū iusto sup̄ diuicias peccatorum multas/ Beacior est qui habet victum ⁊ vestitū ⁊ sibi sufficiunt/ q̄m qui haberet totum mundū ⁊ sibi non sufficeret/ Prouerbioꝝ. xxx. Duo rogaui te ne deneges mihi anteq̄ moriar/ vanitatē ⁊ verba mendacij longe fac a me/ Mendicitatē ⁊ diuicias ne dederis mihi/ sed tribue victui meo tantūmodo necessaria/ ne forte saciatus illiciar ad negandū ⁊ dicā quis est dñs/ Aut egestate cōpulsus furer ⁊ periurē nomen dei mei/ negando scz furtum timore mortis/ Utrūq̄z āt pōt esse occasio peccati ⁊ paupertas ⁊ diuicie/ sed tamē periculosius est esse diuitē q̄ pauperem. In psalmo. Cadent a latere tuo mille ⁊ decē milia a dextris tuis/ A dextris inq̄ prosperitatis. De sufficientia gratie legitur. ij. Ad corinth. xij. Sufficit tibi gratia mea/ qui dei gratiā habet. habet ipsum deū/ Unde debet ei sufficere quia nimis est auarus cui non sufficit deus/ talis

vero diues est etiaz si pauper videatur esse/ Aug⁹. Aurū habens in archa diues est/ deū habens in consciētia diues nō est/ cōiunge deū ⁊ aurū arcā ⁊ ꝯscientiā/ Sapiens. Omnia habere nō potes ergo omnia cōtemnas vt omnia possideas/ ij. Cor. vi. Dicitur de seruis xp̄i/ Sicut egentes multos autē locupletātes intellige spūalibus diuicijs/ tanquā nihil habentes ⁊ oīa possidentes/ Glo. Ambro. hec fuit gloria apl'orum nihil oīno possidere/ ⁊ sine solicitudine esse/ Et glosa augustini. loquēs de hoc (quasi tristes semp aūt gaudētes) Et de hoc sicut egētes ⁊c. Et de h̄ tāq̄ nihil hn̄tes ⁊c. dic. q̄si vel sic. vel tāquā. talibus addi/ quia talia sicut in somnis transeunt sed ꝯtraria ponūtur sine quasi ⁊c. qz signa incerta sunt/ res vo certe/ Tristicia hēt q̄si/ gaudiū non hēt q̄si/ q̄re h̄ qz gaudiū certa res est/ tristicia vero q̄si i somnis trāsit Si quis īdicat somniū addit. quasi sedebā. q̄si loquebar. quasi eq̄tabam ⁊ huiusmodi. Utiqz dic q̄si quia qd videbat dormiēs/ cū euigilauit non inuenit/ idē intelligendū est de pauptate sanctorū. quantū ad hec tēporalia/ nō enim est vera pauptas sz quasi pauptas ⁊ q̄si somniū pauptatis. Job. xx. Velut somniū auolās nō iueniet/ ⁊ Job. xxvij. Diues cū dormierit nihil secū aufert/ aperiet oculos ⁊ nihil inueniet. Glo. In somno quasi de hijs videbat. ⁊ Ecc. xxxiiij. Somnia extollūt imprudētes/ Quare aūt p̄sens felicitas somniū vocet/ require in tractatu de auaricia vbi assignant tredecim stulticie auaroꝝ/ Q̄ autem sancti vere diuites sint patet ex illo verbo. Ps. Non est inopia timentibus eū. Prouerb. xiij. Est quasi pauper cum in multis diuicijs sit/ Aug⁹. Multum diues est christiana religio que omnia possidet in omniū possessore/ sciunt enī sancti q̄ si eis desunt temporalia fieri ordinatione altissimi patris/ ⁊ illū defectum eis salubrem esse ⁊ preciosum/ vnde inter diuicias suas illū reputant/ Aug⁹. Scit celestis medicus quid nobis daturus sit ad consolationem/ ⁊ quid nob ⁊c. vt s. De hac sufficientia gratie dicit apl's. Ad phil. vltimo Ego didici in quibus possum sufficiens esse. Et thobie. v. Sufficiebat nobis paup. nostra De tertia vero sufficiētia legitur: Joh. xiiij. Ostende nobis patrē ⁊ sufficit nobis. Hieronymus. Ibi erit perfecta sufficientia quia omne bonuz. Exo. xxxiij. Dicit dn̄s moysi dicenti sibi/ Ostende mihi gloriā tuā/ Ego ostendā tibi omne bonū. Beatitudo omne bonum habet/ est enim status omnium bonorū cōgregatione p̄fectus/ Hic nō est perfecta sufficiētia qz nō saciat oculus visu/ nec auris auditu implet/ Quid est qd fuit. Ip̄m qd futurū est/ Quid est qd factū est. Ipsum qd faciendū est/ Nihil sub sole nouum. Nec valet quisq̄ dicere. ecce hoc recēs est. iam enim precessit in seculis q̄ fuerūt ante nos. Ut legit Eccs. j. sed in futuro p̄fecte saciabit hō cū a deo torrēte voluptatis potabit Ps. Saciabor cū apparuerit gloria tua.

Dn̄ica. XIII. Sermo. I.

In ordine. 84.

Abrahe dicte sūt promissiones ⁊ semini eius. Gal. iij. In ecclesia volo quinqz verba sensu meo loqui vt alios instruā q̄ decē milia verboꝝ in lingua/ j. Cor. xiiij. Hec q̄nqz verba sunt credenda scz articuli fidei/ agenda sunt decē mandata decalogi/ cauēda scz septē capitalia vicia/ appetēda sunt gaudia paradisi siue p̄missiones/ timenda sunt supplicia siue cōminatōes/ de hijs libēter deberent loqui qui habent alios docere/ ⁊ illi libenter deberent talia audire q̄ volūt anias suas saluare/ Promissiones dei omne desideriū humanū exuperāt ⁊ intelligentiā. ysa. xliiij. Oculus non vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs ascendit/ q̄ prepauit de⁹ diligētib⁹ se ⁊c. Si vis tn̄ loq̄ d diuersis causis gaudij paradisi reqre in sermone illo/ Nō sūt cōdigne passiones ⁊c. quib⁹ tamē hec p̄missiones debeant/ Ostendit hic apl's dicens. Abrahā dicte sunt p̄missiōes ⁊c. Gen. xxij. Sub figura terre p̄missionis p̄missa est vita eterna. (abrahe) q̄ obedierat deo volendo īmolare filiū suū (⁊ semini eius). i. imitatoribus eius/ in obediētia eui semen abrahe dicunt. Joh. viij. vbi dn̄s dicit iudeis. Si filij abrahe estis/ opera abrahe facite. Gen. xxij. Benedicēt in semine tuo oēs gētes terre/ qz obedisti voci mee/ Ostēdit ergo apl's in verbo isto q̄ implētibus mādata debentur p̄missa/ ideo de mandatis decalogi hic dicemus/ Primo cōmendādo mandato

rũ obseruationẽ / deinde tangẽdo aliq̃d. de vnoquoq; mandatorũ decalogi. ¶ Notan pum. ꝙ decalogus cõmendabilis est a scri bentꝫ dignitate / q; a deo scriptus est. vt ha betur Exo. xxi. ⁊. xxxiij. ¶ Itẽ a breuitate. q; quasi decẽ linee. vel decẽ verba sunt in hoc scripta / ⁊ a virtute ⁊ ab vtilitate / q; qui ea seruat nõ damnat̃ / quis sani capitis nõ libẽ ter reciperet aliq̃d scriptũ. qđ a deo sibi mis sum esset ꝑ certũ nunciũ / ⁊ seruaret si sciret ꝙ cũ illud haberet perire non posset. ¶ Et notandũ ꝙ mandata dei obseruata duode cim virtutes habẽt in suis obseruatoribus / ¶ Primo faciũt eos amicos dei. iuxta illud. Joh. xiiij. Vos amici mei estis ⁊c̃ / nec est h̃ paruũ / cum enim seruire deo regnare sit. et seruiens regi celesti. par sit immo maior re ge terreno sicut vulgariter dicitur de serui ente regi. ꝙ par sit comiti / quantũ hoc erit esse amicũ regis celestis. Ecc̃. vij. Amicus fidelis fortis protectio. qui inuenit illum in uenit thesaurum. amico fideli nulla est com paratio ⁊c̃ ¶ Ideo. Discrete faciunt. qui que runt quõ possunt adquirere amorem dei / ¶ Secũdo faciũt eos socios dei. quãdiu ali quis mandata dei seruat deum habet secũ / immo etiã in seipso. nec potest amittere eũ dum ea seruabit / ideo deberet ea seruare si cut deum. Joh. xiiij. Si quis diligit me ⁊c̃ ⁊ subditur ⁊ mansionez. ¶ Tertio facit eos deo attinentes esse. etiam omni genere at tinentie / Mathei. xij. Quicunq; fecerit vo luntatem patris mei ⁊c̃. frater. vel soror est xp̃i. q; coheres / q̃si mr̃ xp̃i ẽ bõa mul'r. q̃ mã data đi obs̃uat. q; coronabit̃ sic̃ mr̃ xp̃i. q̃ re gina est mũdi coronata est. Et Luce. viij. ¶ Mater mea ⁊ fratres mei hij sunt qui ver bum dei audiũt ⁊ faciunt. ¶ Quarto faciũt vt homo impetret a deo qđ voluerit. j. Jo hannis. iij. Carissimi si cor nostrũ nõ repre hẽderit nos. fiduciã habemus ad deũ / quic quid petierimus ab eo accipiem⁹ / qm̃ man data eius custodimus / ⁊ ea q̃ sunt placita co ram eo facimus / ideo nõ vult dñs hominez audire in oratione. q̃ nõ vult eum audire in mãdatoꝝ obseruatiõe. Prouerb. xvij. Qui declinat aurẽ suã ne audiat legẽ. oratio eius erit execrabilis. ¶ Quinto faciũt vt creatu re hoi obediant / vt legit̃. Josue. x. qui dixit Sol contra gabaon ne mouearis / ⁊ luna cõ tra vallem haylon / Et sequitur / steteruntq; sol ⁊ luna. donec vlcisceret̃ se gens de inimi cis suis. ¶ Sexto seruant hominẽ ne amit tat aliqđ bonuz iuxta illud Prouerb. xxix. Verbum custodiens filius. extra perditio nem erit / talis nec perdit nec perditur / Et Ecc̃. xv. Si volueris mandata conserua re / conseruabunt te / ⁊ Mathei. x. Vestri au tem ⁊ capilli capitis omnes numerati sunt / quomodo autem perit homo. vbi nullus pe rit capillus. ¶ Septimo custodiunt eos ne aliquod malum eis accidat / Ecc̃. viij. Qui custodiunt preceptum non expientur quic q̃ mali / licet accidat viris sanctis aliq̃d. qđ esset alijs malũ / eis tamen est bonum. cuz sit materia corone eterne. / Bernhar. Jocun dum dei iudicium / ꝙ ille superbus mallea tor humilium / nesciens. eis fabricat coro nas perpetuas / Viro sancto super propriũ dorsum fabricant peccatores coronam / ¶ Octauo faciunt eos etiam in presenti bea tos. Prouerbioꝝ. xxix. Qui custodit legem beatus est / ⁊ Luce. xi. Beati qui audiunt verbuz dei. ⁊ custodiunt illud / Ve illis qui pocius eligunt esse maledicti q̃ beati / Ma ledicti sunt qui declinant a mandatis dei / obseruantes mandata beatos dicimus / q; sunt in lumine ⁊ gaudio. ⁊ societate dei / De lumine ⁊ gaudio dicitur in Psalmo / Justi cie domini recte letificantes corda / prece ptum domini lucidum illuminans oculos. Prouerbioꝝ. vi. / Mandatum lucerna est ⁊ lex lux. Psal. In custodiendis illis retribu tio multa. Glo. Que tanta est. ꝙ non potest dici. De societate vero christi prius dictuz est. ¶ Nono a morte mala custodiunt eos. Augustinus. Morte mala non potest mo ri qui ante. bonam duxerit vitam. ¶ Deci mo custodiunt a morte eterna. Johannis. viij. Si quis sermonem meum seruauerit / mortem non gustabit in eternum. ¶ Unde cimo ad celestem vitam hominem introdu cũt iuxta illđ Mathei. xix. Si vis ad vi. in gredi serua mãda. ¶ Duodecimo faciẽ dei eis ostendunt. iuxta iliud Johannis. xiij. Qui habet mandata mea ⁊ seruat ea / ille est qui diligit me / Et subditur / Et manife stabo ei meipsum / Hec manifestatio intel ligi potest. faciei dei ostensio ¶ Preter ista sunt alia octo / quibus possunt homines

inducí ad obseruationem mandatorũ dei. ¶ Primũ est q̄ homines ad hoc facti sunt/ vnde optimũ qđ possunt facere in mundo isto hoc esse videtur/ finis enim optimũ est in vno quoq3. Eccl. vltimo. Time deum ⁊ mãdata eius obserua hoc est omnis homo. Bernhard⁹. Si hoc est omnis homo. sine hoc nihil est homo. nihil inquam in valore. ꝓpterea dignus est morte/ Bernhardus. ¶ Dignus est plane morte qui dño iesu recusat viuere/ quãdo aliqua res fit in aliqđ op⁹ ⁊ quando est facta/ est ad illud inutilis: destruitur. ¶ Igitur homo qui factus est vt mandata dei seruet/ quãdo mandatũ dei seruare noluit. destrui vel mori dignus fuit. Unde iustissima fuit illa sententia. Gen. ij. Quacũ q3 die comederitis ⁊c. ¶ Secundo q̄ tot benedictiones habent mandatorũ dei obseruatores. Deutro. xxix. Uenient super te omnes benedictiones iste ⁊c. vt supra. ¶ In noua lege quasi ad singula verba dat dominus benedictionẽ obseruatoribus noue legis. Mathei. v. Beati pauperes spiritu ⁊c̄ ¶ Tertio est hoc q̄ obseruatio mandatorũ dei gratissimũ est sacrificiũ deo/ Eccl. xxxv Saluatare sacrificium est attendere mandatis ⁊ discedere ab omni iniquitate/ Saluatare vocatur hoc sacrificium. quia causa est salutis eterne: cum aliis sacrificijs potest homo damnari. cum hoc autez non/ Discedere ab omni iniquitate requiritur ad salutez/ id est non operari omnẽ iniquitatez/ primo Regum. xv./ Numqđ vult dominꝰ olocausta et victimas. ⁊ non pocius vt obediatur voci domini. ¶ Quarto est hoc q̄ homo nõ potest meliorem thesaurum in mundo isto facere. q3 mandata dei seruare/ Unde Eccl. xxix. Pone thesaurũ tuum in preceptis altissimi. ⁊ proderit tibi magis q3 aurũ/ Eccl. ij. Sicut qui thesaurizat. ita qui honorificat matrem suaz/ ¶ Idem intelligendũ est de aliis mandatis qđ dicitur de homine ratione matris/ ⁊ Thobie. xij. Bona est oratio cum ieiunio. ⁊ elemosina magis q3 thesauros auri condere. ¶ Quiutũ est hoc q̄ deus vult ea multũ obseruari/ Unde in psalmo. Tu mandasti mãdata tua custodiri nimis/ Prouerbior. vij. Serua mandata ⁊ viues ⁊ legem meã quasi pupillam oculi tui/ pupilla diligenter seruatur. eo q̄ ledatur de facili et valde periculose/ facilius autẽ leditur lex dei q̄m pupilla/ quia sola voluptate/ leditur etiam periculosius: quia melius esset homini oculum erui q3 precepta dei transgredi. Mathei. xviij. Si oculus tuus scandalizat te erue eum ⁊ proijce abs te/ Q3 dominꝰ mandata sua velit multum custodiri satis patet ex hoc/ Eccl. viij. Ego os regis obserua/ ⁊ precepta iuramenti dei/ Obseruabat salomon os christi quasi expectãs sententiã diffinitiuã/ Sunt aliqui qui pocius os hominum obseruant. iudicia hominũ timẽtes contra quos apostolus. j. Cor. iij. Nihi/ pro minimo est ⁊c̄ ¶ Obseruabat etiam salomon precepta iuramẽti dei. ne in futuro daretur contra eum sententia/ Dicuntur autez precepta iuramenti dei. quia deus iuramit se redditurꝫ vitã eternã obseruatorib⁹ suis: ⁊ penam eternaz transgressoribus. In psalmo. Non prophanabo testamentũ meũ ⁊c̄. vsq3 ibi semel iurau/ Sic et nos debemus firme mandata obseruare quasi iurassemus Dauid. Iurau ⁊ statui custodire iudicia iusticie tue/ Ideo vult dominus mãdata sua seruari q̄ hoc signo debet perpendi. quantum euz diligam⁹ vel non. j. Johannis. v. Hec est caritas dei. vt mandata eius custodiamus/ ⁊ Johannis. xiij. Si diligitis me ⁊c̄/ ⁊ quia iniqui non credunt se habere nisi tristiciam. si mandata dei obseruent. Ideo subdit (Et ego rogabo patrem. ⁊ alium paraclitum dabit vobis.) id est alium consolatorem/ tunc enim admittitur consolatio sed in spiritualem mutatur/ ⁊ ipsa inspectio mãdatorum dei habet dulcedinẽ magnã. Eccl. xxiij. Nihil dulcius q̄m inspicere in mandatis dei. sicut oculis corporalibus bene dispositis est dulce inspicere lumen/ Eccs. xi. Sic lumen mandatorum dei procedẽs a vero sole dulce est oculis cordis bene dispositis/ Sed oculi tenebris assueti molestari solent. cum primo ad lumen veniũt. ¶ Sextum est hoc q̄ magne securitatis est mandata dei seruare. i. Johannis. iij. Qui seruat mandata in ipso manet/ talis sic manet in deo. q̄ manet in manu. vel in sinu eius. Sapientie. iij. Justorum anime in manu dei sunt. ⁊ non tanget illos tormentum malicie. supple eterne/ vñ Augustin⁹. Quid times hominez tu in sinu dei positus. ⁊c̄. vis.

¶ Septimus est hoc q̄ alie creature quas deus non honorauit quantū hominē ⁊ que non expectant tantam remunerationē preceptum a deo sibi datum custodiunt ¶ precepit posuit dominus soli ⁊ non preteribit ⁊ sic de alijs creaturis ¶ Unde exemplum aliarum creaturarū multus deberet homines mouere ad obseruationē mandatorum dei. ¶ Octauū est multiplex malum q̄ ex transgressione mandatorū dei prouenit ¶ Sed hec mala eadem sunt cum illis malis que sequuntur ex peccato de quibus habet in tractatu de vicijs in principio. ideo hic de hijs tacemus ¶ Preterea ad obseruationē eorum potest homines mouere hoc q̄ nō sunt grauia. ſ. Johannis. v. Mandata eius grauia non sunt ⁊ si aliquibus grauia videntur: leuia tamen apparent eis propter aliq̄d lucrū temporale tantū q̄d posset inesse ¶ Item quia sūt seruāti vtilia non ipsi precipienti. y saie lviij. Ego deus tuus docens te vtilia. ¶ Itē hoc q̄ non seruans ea infidelis iudicat ¶ Unde. ſ. Johannis. ij. In hoc scimus q̄ diligimus deū si mandata eius obseruamus qui dicit se nosse deum ⁊ mandata eius non custodit mendax est ¶ Et Eccl. xxxij. Qui credit deo attendit mandatis ergo qui non attendit mandatis deo non credit ¶ Preterea trāsgressio mandatorū hominē diabolo assimilat ⁊ associat ¶ hic in culpa: in futuro in pena ¶ Soli homines ⁊ demones non custodiunt que sibi a deo mādata sunt ¶ Deberet etiam mouere homines ad obseruanciā mādatorum certitudo veritatis et salubritas eorum. In psalmista. ¶ Justicia tua justicia in eternum ⁊ lex tua veritas ¶ Secure incedit homo per viam illam quā docet ille qui non potest fallere nec falli ¶ Alij preceptores fallere possunt ⁊ falli sed deus non ¶ Bernardus. Nullus est ei similis i legislatorib⁹ Job. xxxvi. Et in psalmista. ¶ Novit dominus viaz iustorū. ¶ Ipse ergo vere potest eos docere. Libenter adquiescendum est consilio illius medici qui non solum credit esse salubria que consulit sed etiam scit. ¶ Bernardus. Secure me credo illi qui me salua re velit nouerit ⁊ possit libenter inq̄m operandū est q̄d dicit consiliarius ille q̄ nō solū est consiliarius sed etiam iudex immo multum desiderabat Job vt ipse esset iudex et instructor suus. Job. xxxi. Quis mihi tribuat auditorem vt desiderium meum omnipotens impleat ⁊ librum scribat ipse qui iudicat vt in humero meo portem illum ¶ Filius est ille qui iudicat quia pater nō iudicat quēq̄ sed omne iudicium dedit filio ¶ preterea ille idem qui dat mandata dat potestatem implendi ea. si saltē q̄s humiliter petat Augustinus. Dñe continentiam iubes. da q̄d iubes ⁊ iube q̄d vis ¶ Require de hac materia in tractatu de superbia in ca. de inobedientia ¶ Et notandū q̄ dominus tria tangit vbi ponuntur mandata decalogi que possunt hominē mouere ad obseruationem mandatorū dei. ¶ Primū est consideratio beneficiorum ipsius: est autem beneficium creationis, sustentationis, redemptionis. Unde ante illud verbum ¶ Non habebis deos alienos: dicit dominus ¶ Ego sum deus qui eduxi te de terra egypti ⁊ q̄ reducens ei ad memoriā beneficiū liberationis de egypto in quo figurata est liberatio a diabolo facta per christum ¶ Aliud est ostensio pene infligende transgressoribus ¶ Unde post primū preceptum ⁊ eius explanationez subditur ¶ Ego sum dominus deus tuus fortis ⁊ zelotes visitans iniquitatem patrum in filijs ⁊c̄ vbi innuūtur tria que in deo timere debent transgressores mandatorū eius ¶ primū est summa sapientia ipsius q̄m nihil potest latere que innuitur cum dicitur deus ¶ Deus autem dicitur a theaste q̄d est cōsiderare omnia vt dicit Johannes damasenus ¶ Secundū est omnipotentia quā nullus potest effugere ⁊ ideo subditur ibi fortis ¶ Tertio est zelus quo ipse animas amat cum earum sponsus sit ¶ Sapientie. xi. Qui amat aias nec fornicantibus parcit. ¶ Proverbioz. vi. zelus ⁊ furor viri nō pcet in die vindicte: nec adquiescet cuiusq̄ precibus nec suscipiet pro redemptione dona plurima. ¶ Tertius q̄d potest valere ad hoc q̄ homines mandata dei obseruent est ostensio mercedis que obseruantibus dabitur. ¶ Unde subditur ⁊ faciam misericordiam in milia hijs qui diligunt me ⁊ custodiunt precepta mea ¶ Et notandum q̄ in hijs decem preceptis non traditur perfecta doctrina sed iniciuz doctrine. Est enim velut quoddam alphabetū quod scripsit dominus in

tabulis illi populo tanq̃z rudi ⁊ puerili/accepit aũt populꝰ ille spiritũ fuitutis i timore/Johannis. viij./Unde cum timor sit inicium sapientie inicium doctrine debuit accipere/populus vero christianus doctrine perfectionem accepit./Unde mathei. v./Estote perfecti sicut pater vester celestis perfectus est/⁊ sicut non est magnũ q̃d alphabetũ nõ scire/erubescibile tamen est illi qui diu fuit discipulus illud ignorare/sic valde erubescibile erit alicui qui diu fuit christianus et christi discipulus/alphabetuz legis diuine ignorare scilicet decalogum. ¶Et notandum q̃ tria prima precepta ostendunt/quomodo homo se debet habere ad deum./Et septem quomodo se debet habere ad proximũ./In prima vero tria ostendũtur quomõ scilicet nos debemus habere ad deum corde/corde enim creditur ad iusticiam./Secũdo quomodo ore/Tertio quomodo opere.

¶/Ad deũ bñ corde se habz qui sũme ei credit/sũme in eo sperat ⁊ hoc est eum solum habere deum./Tripliciter autem facit quis contra primũ mandatum q̃ est (non habebis deos alienos coram me.) ¶/Primo ille qui magis alij q̃m deo credit/vt qui vetulis sortilegis magis credit q̃m ministro dei/similis eue que cum dominus asseruisset in qua cunq̃z die comederis ex eo morte morieris Geneſis. ij./Et dyabolo asserente nequaq̃z moriemi/dyabolo magis credidit q̃m deo/

/Sic cum deus asserit per ministrum suum in ecclesia aliquid eẽ peccatũ. Luce. x./Qui vos audit me audit/consulente aũtẽ postea sortilega illud. Responder inuencula. forte esset peccatum/⁊ dicente vetula nequaq̃z adquiescit inuẽcula /credens pocioꝰ dyabolo in vetula loquenti q̃m deo in sacerdote loquenti. ¶/Secundo facit contra hoc preceptũ q̃ plus confidit in creatura q̃z in creatore/Augustinꝰ De deo desperare est spem in creatura posuisse/Hoc modo peccant operarij qui fiduciam quã deberent habere in deo de hijs que sibi sunt necessaria/ponũt in brachio suo. maledicti a deo. Juxta illud Hieremie. xvij. Maledictus homo qui cõfidit in homine ⁊ ponit carnem brachium suũ id est rem fragilem virtutem suam. econtra dicitur ibidez/Beatus vir qui confidit in domino sed tales pocius volunt esse maledicti q̃z benedicti./Mira cecitas talium /q̃ non attendũt q̃ frequenter meliores operarij sunt pauperes. Ecc. ix./Vertime ad aliud vidiq̃z sub sole nec velocium esse cursum nec forcium bellum nec sapientiũ panẽ /nec doctorum diuicias nec artificum gratiam sed tempus casumq̃z in omnibus./Procius studeat homo gratiam dei comparare libenter eundo ad ecclesiaz ⁊ alia bona opera faciendo./Deinde vero laboret prout poterit et certam fiduciaz habeat in eo qui vitam dedit q̃ dabit necessaria vite. Mathei. vi./Primum querite regnum dei ⁊ iusticiaz eius/⁊ omnia adijcientur vobis./Agricola qui plus confidit in fossorio suo q̃m in deo /de fossorio suo facit deum suum./Item contra hoc preceptũ faciunt q̃ plus amãt aliq̃d terenũ diuicias vel delicias q̃z deũ/Ad ephe. v./Quorum deus venter est/ibi dicit glosa q̃ hocab homine colitur. qõ pre ceteris diligit./⁊ Ad ephesios. v./Auaricia est ydolorum seruitus/vbi dicit glosa. Auari deꝰ est nũmus/⁊ super illud Mathei. vi. Non potestis deo seruire ⁊ mammone. Dicit glosa. Diuicijs seruire est deũ negare/qõ secq̃t (nõ facies tibi sculptile ⁊c.) ſm Augustinũ exposplanatio ẽ primi p̃cepti/Sculptile vel ydolum ſm aliam litteram dicitur illud/qõ nullius rei naturalis representatiuũ/est sed ociose confictum/similitudo vero vocatur qõ alicuius rei naturalis representatiuum est. /Glosa vero assignat differentiam inter adorare ⁊ colere/Dici potest aliquis inuitus adorare vel adulando regibus ydolatris adcedendũ tozmẽtis/⁊ hoc inuitus cuz sciat q̃ ydolatria nihil est/colere vero est toto affectu et studio mancipari. ¶/Notanduz q̃ inclinare se regi quasi homini/vbi nullũ scandalum fratris/ vbi nullum periculum fidei imminet non est peccatum./Inclinare vero ei quasi deo ⁊ cum piculo fratris pctm̃ est.

¶Contra secunduz preceptum. qõ est non assumes nomen dei tui inuanum. Facit aliquis tripliciter./Primo qui iurat pro nihilo./Unde non eni habebit dominus insontem eum qui assumpserit nomen dei frustra ¶/Secundo qui iurat mendaciũ/Tertio qui iurat iniustũ/Quarto qui iurat contumeliã dei. vt faciunt blasphemates/cõtra hoc peccatũ require de peccato lingue in capitulo

de blasphemia ⁊ periurio/ ſm aliam intelli-
gentiam illius precepti. contra illud prece-
ptum faciunt qui filium dei credunt puraz
creaturam/ vt fecit arrius. ¶ Contra tertiū
preceptum qđ est/ memento vt diem sabba-
ti sanctifices/ similiter tripliciter facit aliq̄s
¶ Primo ille qui amat plus opus terrenum
propter aliquod lucrum q̄m honorem solē-
nitatis/ Unde sequitur. Non facies omne
opus tu ⁊ filius tuus ⁊c. ¶ Secūdo qui festū
inquinat imundicia alicuius peccati. Un-
de dicitur diem sabbati sanctifices id ē san-
ctuz obserues/ diligenter in eo a peccato ca
uendo. ¶ Tertio qui in peccato prius cōmis-
so perseuerauerit. Unde Hiere. xvij. Noli-
te pondera portare in die sabbati/ nec infe-
ratis per portas hierusalem/ ⁊ nolite eijcere
onera de domibus vestris in die sabbati/ ⁊
omne opus non facietis/ Sanctificate diē
sabbati sicut precepi patrib⁹ vestris ⁊c. ¶ Nō
bene festuz obseruat qui pondus diei in eo
portat/ qui horrore peccati sui illud inqui-
nat/ In vigilia solennitatū peccata deponē
¶ da sunt/ possumus etiam dicere q̄ in primo
precepto docemur nos reuerenter habere
ad ipsum deum. ¶ In secūdo ad nomen eius.
¶ In tertio ad ea que sunt sanctificata ab eo/
vt est templū. vel locus. vel vasa. vel ornamē
ta ecclesiarum vel persone ecclesiastice. ¶ Et
hoc post tertium preceptū innuitur cuz di-
citur Benedixit domin⁹ diei sabbati ⁊ san
ctificauit euz/ De alijs vero septē preceptis
notandū est q̄ hoc q̄ aliquis bene se habeat
ad proximum in duobus consistit. ¶ In hoc
scz q̄ homo faciat hoc alij qđ sibi vult fie-
ri iuxta illud/ quecūqz vultis vt faciant vo-
bis homines. eadē ⁊ vos facite illis. Luce.
vj. ¶ Et in hoc q̄ non faciat alij qđ sibi odit
fieri. Thobie. iiij. ¶ Ad primū pertinet illđ
honora patrem tuum ⁊ matrem tuaz/ vt sis
longeuus super terrā/ ⁊ iniciat̄ ibi illa pars
iusticie que est: hoc facias alij qđ tibi vis fie
ri/ perfectio enim illius pertinet ad nouam
legem. ¶ Et intelligitur hoc preceptū tam de
parentibus spiritualibus q̄m de carnalib⁹/
¶ Recte ḡ ordinatur hoc preceptū post pre-
cepta prime tabule. quibus homo ordinat̄
ad deū. ⁊ ante precepta secūde tabule quib⁹
ordinamur ad proximū/ eo q̄ nō solū intelli
gatur hoc preceptū de parētibus carnalib⁹
imo etiaz de spūalibus/ Et p̄cipue de patre
celesti. qui plus et super omnia ⁊ pre omni-
bus honorandus est. ¶ De hac materia req̄re
in tractatu de superbia in capitulo de irre-
uerentia. ¶ Subditur autez hic repromissio
scz vite diuturnitas: iustum est enim vt qui
gratus est ei. a quo vitam suscepit vita diu-
cius perfruat̄/ Ingratus vero cicius morit̄/
Prouerb. xx/ Qui maledicit patri suo ⁊ ma
tri sue. extinguetur lumen eius in medijs te
nebris/ Honor vero de quo hic agitur/ nō
solum in reuerentia attenditur. sed etiam in
administratione eorum que sunt necessaria/
¶ Ad secundā partem iusticie que est. qđ tibi
oderis fieri ab alio/ vide ne aliquando altri
feceris ꝑtinent sex vltima precepta. ¶ Tri-
pliciter autem potest quis iniuriari proxi-
mo scz facto: verbo: voluntate/ Facto vero
tripliciter/ vel quantū ad ipsam personā qđ
ꝓhibetur ibi non occides/ vel quantum ad
suos qđ prohibetur ibi Non mechaberis
vel quantū ad sua qđ prohibitum est ibi. nō
furtum facies. ¶ Iniuria vero verbi prohibe
tur ibi non falsum testimoniū dices contra
proximum tuum/ ⁊ hec iniuria verbi occa-
sio potest esse triplicis iniurie facti premisse/
¶ Aliquis enim propter falsum testimonium
potest occidi/ vel vxorem suaz amittere/ vel
rebus suis spoliari. ¶ In duobus autē sequē-
tibus prohibetur voluntas/ que est cupidi-
tas que radix est omnium malorum. vt legi
tur primo ad Thi. vi. ¶ Et pri⁹ cupiditas rei
aliene immobilis. cum dicitur. Non cōcu-
pisces domum proximi tui. ⁊ quia aliquis
posset credere concupiscentiaz rei mobilis
licitam esse/ quia facilius mobilia in alios
transferuntur/ Ideo consequenter subdi-
tur aliud preceptū de re aliena mobili/ cuz
dicitur. non desiderabis vxorem eius. non
seruum. non ancillam non bouem. nec asinū
nec omnia que illius sunt. ¶ Notandum q̄
ſm ysidorum in hijs sex vltimis preceptis
a parte intelligitur totum. Unde illud non
occides sic dz itelligi/ nō occides manu vel
mente. vel consensu/ nec manuz violentam
inferes innocenti nec auxiliuz vite subtra-
hes illi: cū potes ⁊ debes dare/ Unde An-
gustinus Pasce fame morientem: si non pa
uisti occidisti. ¶ Et notandum q̄ iudex nō
occidit sed lex/ illud vero non machaberis

sic intelligitur idest non miscearis alicui ex
cepto federe matrimonij. Illud vero. non
furtum facies prohibet quālibet rei vsurpa
tionem aliene. Notandum q illud. non
occides pertinet ad superbiam vite/ cuius
effectus est ira ⁊ odium ⁊ alia opera malicie
Illud vero non mechaberis pertinet ad cō
cupiscentiā carnis. Illud vero non furtum
facies pertinet ad concupiscentiam oculo-
rum.

De eodem Sermo. II
In ordine. 85.

Abrahe dicte sūt
promissiones ⁊ semini ei⁹ ⁊c. Pro
missa est abrahe vita eterna/ ⁊ eius
imitatoribus sub figura terre. Ideo cantat
ecclesia. In lucem sanctam quā abrahe pro
misisti/ ⁊ semini eius. Luc. xvi. vocatur qui-
es animarum sinus abrahe. Cum dicitur
factum est vt moreretur mendicus/ ⁊ por-
taretur in sinū abrahe ab angelis. Et Gen
xv. dicitur/ Suspice celum ⁊ numera stel-
las si potes. Sic erit semen tuum in multi-
tudine ⁊ in claritate/ erit enim innumerabi
le ⁊ clarum ad modum stellarum. Non so-
lum promisit deus vitam eternam abrahe
⁊ eius imitatoribus: Immo etiam iurauit
se daturum eam eis. Unde Gen. xxij. Per
memetipsum iuraui dicit dominus/ quia fe
cisti hanc rem ⁊ non pepercisti filio tuo vni
genito propter me benedicam tibi: benedi-
ctione inquā illa. Venite benedicti. De-
inde sequitur (Benedicentur in semini tuo
omnes gentes terre) Intelligas eadem be
nedictione/ ⁊ subditur causa (quia obedisti
voci mee/ valde leti possunt esse qui sequū-
tur obedientiam: etiam in arduis/ certi eniz
debent esse de vita eterna/ ac si deus iuras-
set se daturꝫ eā eis/ postq̄ enī abrahā voluit
deo obedire in filij immolatione/ dicit ei do
minus se iurasse q ei benediceret. Et no-
tandum q valde magni meriti fuit abrahā
apud deum/ vt patet ex illo verbo dñi ad eū/
Genesis. xviij. Num celare potero abrahā
qd gesturus sum/ Etiā ex hoc q dominus
de toto mundo elegit eum/ vt ex semine ei⁹
assumeret sibi populum/ immo qd plus est
de semine eius vellet nasci. Heb. ij. Nusq̄
angelos apprehendit sed semen abrahe/ in
semine eius voluit mundū saluare ⁊ orbez
replere. De semine eius fuit beata virgo. et
Anna ⁊ apostoli/ Unde bonum esset vitam
eius diligenter inspicere ⁊ studiose. Unde
septem inueniuntur de eo in quibus bene
se habuit ad deum. Et sex in quibus be-
ne se habuit ad proximū. Unde tredeciz
sunt in quibus debemus eū imitari. Pri-
mo. Ad deuz bene se habuit in hoc q in pra
ua societate ab eo nō recessit/ immo post pra
uam societatem fugit relinquendo scz ciui-
tatem chaldeoruz/ Chaldei enim ignem a-
dorantes multas molestias inferebant pa-
tri suo/ vt ipse ignem adoraret sed ipse non
consensit. Exodi. xxiij. Non sequeris tur-
bam ad faciendum malū/ nec in iudicio plu
rimoruz adquiesces sententie: vt a vero de
uies/ sicut in multis ciuitatibus multi co-
guntur exēplo aliorum igni cupiditatis ser-
uire/ sed melius esset eis ciuitates deserere
q̄m malo consentire. Et notandū q quā
do aliquis pegrinaturus esset iam magnaz
partem peregrinationis sue videtur fecis-
se quando a villa sua recessit/ sic magnam
partem peregrinationis spiritualis iam fe
cit qui remouit se a loco in quo nat⁹ est. In
multis fecibus est vinum in vase vbi primo
ponitur/ quas reliquit cum de vase in vas
transfunditur. Hierem. xlviij. Fertilis fuit
moab ab adolescentia sua/ ⁊ requieuit in fe-
cibus suis ⁊ non est transfusus de vase i vas
⁊ in transmigrationem non abijt/ idcirco p-
mansit gustus eius in eo: ⁊ odor eius nō est
immutat⁹. Multas malas radices terrena
rū ⁊ malarū affectionū habet homo in tali
loco quas vix aut nunq̄ ibi dimittit/ ideo
dicit Hiero. q monachus in patria sua p-
fectus esse non potest. Notandū etiaz q
desertio praue societatis iniciū est salutis/
fatuū est ei qui vult ire in paradisum/ imisce
re se societati que vadit in infernū. Secū
do in hoc q ad preceptū dei terrā suā ⁊ co-
gnationē ⁊ domū patris reliquit/ etiā men
te vt non haberet voluntatē redeūdi ad ea
corpe. Iam morabat in aram quādo dictū
fuit ei illō. Gen. xv. Egredere de terra tua.
⁊c. Tertio in hoc q ea q̄ adquisiuit in bel
lo decimauit/ Gen. xiiij. Dedit ei melchise-
dech decimas ex omibus que adquisiuerat
Unde veri sil'e ē q de alijs bonis suis decias
dedit. Quarto i hoc q deo cōtra naturā
credidit i sobole sibi ꝓmissa. Unde. Gen. xv.

Credidit abraham deo et reputatum est ei ad iusticiam. Idem ad Rom. iiij. legitur / ⁊ subditur qui contra spem in spem credidit. Glo. prior spes ꝑm naturā fuit dū iuuenis ex iuuencula ꝑm naturam sperauit sobolem nec tamen habuit. In hoc modo cōtrarium illi spei sperauit scz vt vetulus de vetula / ⁊ sterilis de sterili generaret. Et est argumentū / ꝙ multū placet deo quando aliquis plus deo credit q̄m sensui suo / vel ēt rationi sue / vt in sacramento altaris et in trinitate personarū ⁊ in vnitate substantie. Quinto in hoc ꝙ ad preceptum dei carnem suam circūcidit. Gen. xvij. ⁊ omne masculinum in generationibus suis / Spiritualiter carnez suam circūcidit qui carnis sue amputat voluptatem / ⁊ concedit ei necessitatem. Sexto in hoc ꝙ quanto deo familiarior fuit / tanto humilior deo se habuit. Unde Genesis. xviij. Loquar ad dominum meū / cum sim puluis ⁊ cinis. Gregi. Sancti viri quantomagis diuinitatis interna inspiciunt / tātomagis se nihil esse cōspiciunt / Nusq̄z legitur abraham se cinerem et puluerē professum esse / nisi cum meruit dei locutiones habere. Septimo in hoc ꝙ ad preceptum dei filium suū voluit immolare. Gen. xxij. Mira obedientia ꝙ filiū suum miraculose genitū de quo tot et tanta sibi ꝓmissa fuerūt īmolare voluit / nō erat īgratꝰ ei q̄ illū ꝺderat / datorē eni dono ꝑferebat. Non sic amatores huius mūdi / q̄ datorem omniū bonorū donis suis impugnāt / Qui filios vel alia dona sua a deo data plusquā dn̄m diligunt / qui quanto plura eis dederit tanto minus eum diligunt. Primū vero in quo ad proximū bene se habuit fuit pacis sectatio / cum enim tota terra in qua ipse ⁊ Loth erant sibi promissa esset a deo / cessit tamen iuri suo dans optionem fratri suo loth: eligendi terraz quā vellet / Unde Gen. xiij. Ne queso sit iurgium inter me ⁊ te: fratres enim sumus / ecce vniuersa terra coram te est ⁊c. Non solum debet fidelis accipere pacem sibi oblatam immo debet eā sequi emendo eam. Rom. xiiij Que pacis sunt sectemur / ⁊ in Ps. Inquire pacem ⁊ persequere eā Et Heb. xij. Pacem sequimini in oībus. Ecc. xv. In tribꝰ beneplacitum est spiritui meo que sunt ⁊c. Secundū fuit fidelitas quā seruauit fratri suo loth in aduersis / exponēs se periculo vt eum ā periculo liberaret / scz ab hostibꝰ qui eum captuz ducebant / Gen. xiiij. Ecc. vi. Amicus fidelis fortis protectio / ⁊ Prouerb. xvi. Omni tēpore diligit qui amicus est / ⁊ frater in angustijs cōprobat. Tertiū fuit liberalitas absqz venalitate. Unde regi sodomorum dicēti sibi / Da mihi aīas cetera tolle tibi / Respōdit ꝙ de hijs q̄ reduxerat nō acciperet a filo subtegminis vsqz ad corrigiam calige / nolens vendere beneficium qd̄ eis impēderat / Gen. xiiij. Non sic faciūt illi qui quando inuenerunt aliquid qd̄ proximus eorum amisit / volunt inde medietatem habere. Quartum fuit vera benignitas qua pro hoste orauit / vt dicamus benignitatem habundantē bonitatē quasi quidā fluuius exiens ripas suas / quo aliquis beneficus est / non solum amicis sed etiam inimicis sic fecit abraham orando pro abymelech. Gen. xx. Redde vxorem viro suo / quia propheta est ⁊ orabit pro te ⁊ orante Abraham sanauit deus Abymelech / ⁊ vxores eius ⁊ ancillas eius. Quintum fuit magna eius compassio / que patet in hoc ꝙ pro sodomitis qui pereundi erant ita allegauit apud dn̄m. Gen. xviij. Nunquid perdes iustum cum impio ⁊c. Sextum fuit deuota ⁊ curialis hospitalitas. Gen. xviij. In susceptioue trium virorum qui ei apparuerunt ꝑm Josephum fuerunt tres angeli in forma humana / quorum duo missi sunt ad subueruersionez sodome / Tertius ad nūciandum ꝙ Sara paritura esset abrahe filium / Eusebius vero dicit verbum dei ibi apparuisse cum duobus preconibus / Curialitas attenditur in hoc ꝙ non expectauit ꝙ ipsi hospicium peterent / sed humiliter rogauit vt cum eo comederent / dicens / Domini mei si inueni gratiaz in oculis vestris / non transeatis seruum vestruz. Item ꝙ modicum promisit dicens / ponam bucellam panis ⁊ multum preparauit quia vitulum de armento optimum. Deuotio vero ostenditur in quatuor scilicet in adoratione. In occursu eorum. In pedum ablutione / ⁊ in preparationis acceleratione / Dicitur eniz ibi festinauit abraham ⁊ dixit. Sare accelera tria sata farine. Ipse vero ad armenta cucurrit ⁊ dedit puero qui festinauit et decoxit illum. Collige. Senex currit /

Sara accelerat/puer festinat/nullus piger in domo sapiētis inuenit. Ieb. xiij. Hospitalitatē nolite obliuisci/per hanc enī placuerunt quidam angelis in hospicio receptis./

¶Quarto ostēdit deuotio in hoc/q ipse eis in ppria psona mīstrauit/Ūñ Hier. loq̄ns de abrahā dicit./Qui tres viros susceperat/nō suis p̄cepit vt hospitib⁹ ministrarēt nec bonū quod exercebat: p alīū inuit/sed quasi preda repta cū sara humilitati solus incubuit/ipe pedes lauit/ipe in humeris suis vitulū de armēto portauit/ipse vt seruus stetit pegrinis p̄sidentib⁹ seruiēs/t manibus coctos cibos ieiunātibus ap posuit.

¶Dñica. XIIII. Sermo. I.

In ordine. 86.

EFructus autē spūs est caritas: gaudiū: pax ⁊c. Gal. v. Nota inter creaturas hominē esse maxime mirabilē cū cōstet ex duplici substantia. scz corpe ⁊ aīa. Altera terrestri ⁊ quasi iumētina/reliqua celesti et quasi angelica. Altera visibili ⁊ corporea/reliqua inuisibili ⁊ incorporea. Mirabili or est hō q̄ esset animal qđ cōstaret ex boue ⁊ asino/vtraq; enī pars illius esset materialis/qui aūt vtrāq; partem hominis fecit./A principio scōm vtrāq; partē hoī bene puidit/terrestri subē p̄pādo paradisum terrestrē/Ale vero que angelis similis est celū empireū/sic et angelis p̄parauit./Et quia vtraq; pars vitā habebat/in vtroq; loco lignū vite voluit esse/De primo legit Heñ. ij. Plantauerat deus paradisum voluptatz a principio/Et paulo post. pduxit deus oē lignū pulcrum visu et ad vescendū suaue. Lignū vite etiā in medio paradisi./De secūdo legit Apoc. ij. Uincenti dabo edere de ligno vite qđ est in paradiso dei mei./Sed homo vtrūq; paradisum per pctm amisit/t in hac valle miserie positus est ibi/tñ deus nō obliuiscit miserie eor q̄ diligūt eū/immo facit eis ibi paradisum spūalē/Sicut enim ipse est in paradiso/sic vult eos habere paradisum: iuxta illud Joh. xij. Ubi sum ego illic ⁊ minister me⁹ erit: paradisus iste est cor hois habēs gratiā dei. iuxta illud Ecc. xv. Gratia dei sicut paradisus in bñdictionib⁹ Esa. li./Ponā desertū eius delicias. ⁊ solitudinē eius quasi ortuz dei./Cor hois anteq̄ domin⁹ per gratiam sit ibi desertum est/sed deo p̄sente paradisus est/iuxta illud Joel. ij. Quasi ortus voluptatis terra coram eo/t p⁹ eū solitudo deserti./Cor tale paradisus dicit/qr dei habitatio est. sicut enī dicit Interli. sup illud Luc. xxiij. Amen dico tibi ho. me. eris in pa/vita est esse cū xpo qr vbi xps ibi regnū./Item pter eius latitudinē. cor enī tale maius est mūdo cum deus sit ibi quem constat maiorē esse mūdo/preterea locus est luminis amoris ⁊ gaudij/sicut ⁊ celestis paradisus. deo sunt delicie/Item Prouer. viij Delicie mee esse cum filijs hoim./Etiā celū dicit cor tale de quo Bern. nec mirū si dñs iesus libēter hoc celū inhabitat qđ nō quō ceteris dixit tm vt fieret sz pugnauit vt acquireret occubuit vt redimeret./Econtrario cor pctōris infernus est eo q̄ sit habitatio demonū/vt patz Matth. xij. Ubi dicit cū inmūdus spūs ex. ab. ⁊c/t Luc. viij. vbi dicit de maria magdalena q̄ ab ea septem demonia exierunt./Item propter tenebras ignorantie que ibi sunt/t ignem praue concupiscentie. t vermē remordētis cōscientie

¶Ūñ peccatoribus hic incipit infernus cor/iustis vero paradisus cor./Ue illis q̄ multis laborib⁹ t expensis faciūt hic sibi infernum./Ue etiā illis qui pocius eligūt in presenti habitare i inferno q̄ in paradiso./Mira insania ē taliū qui infernū poccupāt/videt q̄ ipsi credāt nimis tarde se puēturos in infernū./In paradiso aūt isto spūali ē etiā lignū vite. scz spūsanctus cuius fructus hic enumerat apls dicens/fructus spūs est caritas

¶De hoc ligno vite legitur/Apoc. xxij. Ostēdit mihi flumen aque vite splenditū tanq̄ cristallū/pcedēs de sede dei ⁊ agni in medio platee eius. t ex vtraq; parte fluminis lignū vite. afferens fructus duodeci p singulos menses/reddens fructus suos ⁊ folia ligni vite ad sanitatē gentiū/Aqua dicit gratia spūsancti qr abluit./Ulua vero qr non deficit/Aliquis potest p̄hibere gratiaz a se/vel quia cor suum est in alto superbie vel obiectu alicuius peccati/sed gr̄a dei q̄tū in se est parata est irrigare corda./Flumē vero dicitur quia singulas regiones vnaz post aliā rigat/circa flumen illud sumus nos q̄ sumus in hac vita qui nondū iustificati perfecte/adhuc iustificari indigemus./Alveus flumen vero sunt illi qui perfecte iustificati

vlterius iustificari nō indigent illi. s. qui sunt in patria. ¶ Lignum vero vite est ipse spūssanctus vnus ⁊ idem ex vtraq; parte fluminis. ¶ Unū em̄ ⁊ eundē spm̄sanctū iustificantē regentē ⁊ ptegentē ⁊ cōsolātem hr militās eccl'ia/quē ⁊ triūphans. ¶ Duodecim fruct⁹ ligni vite sunt. xij. fruct⁹ q̄s h enūerat ap⁹ hos fruct⁹ reddit lignū vite p singulos mēses. i. assidue. ¶ Et notāđ q̄q; esse admiráda circa lignum illō. ¶ Primū est ligni idēptitas ex vtraq; pte fluis. ¶ Scōm̄ est fructuū varietas qz. xij. in specie. ¶ Tercīū est fructuū assiduitas. ¶ Quartū est fructuū p̄ciositas. ¶ Hīc em̄ spūssanct⁹ arbor nobilissima est sic fruct⁹ ei⁹ p̄ciosissimi. ¶ Quintū est folioz salubtas. de q̄ ibi ⁊ folia ligni ⁊c. ¶ Et nota q; p̄mū dz esse cā mag ne fidutie eccl'ie militāti/q̄. s. hz spm̄sctm q̄si quoddā pign⁹ hereditatis eterne cui pignori secure pt incūbe qz est sūmū bonū. vñ. ij. Lor. j. Qui vnxit nos dñs est qui signauit nos/⁊ dedit pignus spūs in cordibus nr̄is. ⁊ Eph̄. j. signati estis spū p̄ missiōis sancto q̄ est pign⁹ hereditat⁹ nr̄e/ q̄dam tñ codices meli⁹ hñt arram̄ Glo. Inter est int' arram ⁊ pign⁹/qz qñ pignus datur soluto eo p quo ponit' auferri/ arra vo est cū de ipso p̄cio datur aliq̄d q̄ non est auferendū sz p̄plendū/ vñ cū spi. s. in fuko nō auferat sz pleni⁹ habeat/ meli⁹ videtur dici arra spūssancti q̄m pign⁹. ¶ Circa varietatē vero fructuū notandū q; in tribus p̄mis fructib⁹ perfectis est pfecta beatitudo/ in alijs vero iniciatis est initiū beatitudinis/ vel brītudo vie inter q̄s caritas p̄cedit vt caput virtutū ſm Augustinū/ de qua etiā ꝺt Hiero/ Que alia debuit inter fructus spūs habere p̄matū nisi caritas/ si ne q̄ cetere vtutes nō reputabunt esse virtutes/ et ex q̄ nascunt oia cetera bona/ caritas que est p̄mus fruct⁹ ligni vite ē ipsa vita spūalis/ caritas em̄ est p̄iunctio anie cum deo que vita ē sicut sepatio aie a deo est mors/ vñ Aug⁹. Vera mors quam homines non timent ē separatō aie a deo q̄ est vita aiaz/ caritate amant' que amāda sūt/ que si habeant' sequitur gaudiū q̄ est p̄iūctio p̄uenientis cum p̄ueniente/ caritatis cū caritate/ Caritate etiā oduunt' q̄ odienda sc̄ q̄bus si careat hō iam hz pacem. ¶ In futuro igit' pfecte amabunt' q̄ amāda erūt vbi erit p̄sentia oīs boni et absentia omis mali/ pfecta erit brītudo. qz brītudo ē stat⁹ oīm bonoz̄ congregatōne pfect⁹. ¶ Initiū vo brītudinis est vbi est p gr̄am ds q̄ est vez ⁊ sūmū bonū/ ⁊ vbi abest malū culpe mortalis/ licet malū pene assit. qz malū pene n̄ est p̄ malū/ ⁊ licz similit' assit malū venial' culpe. ¶ In viris g̃ iustis ē in p̄senti p̄m gaudiū licet nō plenū/ ⁊ pa pax licet nō plena Jo. xvi. Petite ⁊ accipietis vt gaudiū vr̄m plenū sit. ¶ In pctōrib⁹ vo vbi caritas non est nō p̄t esse vez gaudiū sz vanū/ cum ipsi vana amēt/ vñ sup illō Phy. iij. Gaudete in dño ⁊c. ꝺt Aug⁹. ¶ Quid ē seculi gaudiū breuit' dico/ seculi letitia ē impunita neq̄tia sz luxuriari/ in spectacul' nugari/ ebrietate ingurgitari/ turpitudie fetere/ ⁊ nihil mali pati/ ⁊ subdit'. magne mie ē impunitā nequitiā nō reliq̄re ne gaudiū dñi sit in seculo/ ⁊ ne cogat' in extremis gehenna dānari/ Seneca. Fundamētū bone mentis est nō gaudere vanis/ ad summā pueit qui scit quo gaudeat/ similit' ⁊ p̄a pax non est in pctōrib⁹. cū hēant pessimū hostem in domo. ppe p̄scie pctm̄ s. pessim⁹ host⁹. q̄z hr hōpctm̄ ē. cū neq; dya? neq; mal⁹ hō possit nocere homi nisi hoc mediāte/ qz nō nocebit aduersitas si nō dñetur iniq̄tas. Isa. xlviij. Nō est pax impijs ꝺt dñs/ quo p̄t huic esse pax q̄ hr bellū intestinū. ¶ Synderesis em̄ sz supioz ps rōnis que deo p̄coꝛdat repugnat cū inferiori. ¶ Et nota q; hy tres p̄mi fruct⁹ aiam pficiūt q̄ntum ad p̄a mala ⁊ p̄a bona/ tres vo sequētes pficiunt hoiem q̄ntū ad mala pene. ¶ Primus gradus est pacia q̄ in hoc attendit' vt hō nō deducat' in malū p p̄sensum/ ⁊ si paciat' aliq̄ntulū vel turbet'. iuxta illō/ turbatus sum et nō sum locut⁹. ¶ Pacia em̄ ⁊ si timeat mala pene. tñ nō tm̄ vt p̄pter hoc insiliat in mala culpe. ¶ Agnoscit em̄ deteriora esse mala culpe q̄m mala pene/ imo mala pene mala nō sunt. cū sint a summo bono/ ⁊ in summo bono sz xp̄o et ducāt ad summū bonū sz xp̄m. Grego. Mala que nos hic p̄munt ad deū ire p̄pellunt. ¶ Ad secundū gradū p̄tinet lōganimitas. que est longa expectatio amotiōis malox̄ in quibus est homo/ vel redemptōr bonox̄ p̄miſsox̄. Eccī. j. vsq; in tēp⁹ sustinebit patiēs/ ⁊ postea redditio iocunditatis/ nō est pfe

cte patiens qui ad horam malũ pene susti
net si in hoc non pseuerat. ¶ Ad terciũ gra
dum ptinet bonitas que intelligit esse dul
cedo animi q̃ facit vt hõ non patiat a ma-
lis pene nec deducat ad ꝯsentiẽdũ alicui
malo qd̃ fit quãdo hõ habet tantã dulce-
dinẽ spũssancti in corde q̃ dulcedine illa
q̃si quadã salsa ꝯdulcorant tribulationes
Eccl. xxiiij. Spũs meus sup mel dulcis
¶ Tres fructꝰ sequẽtes faciunt vt hõ bñ
se habeat ad eum q̃ socius est ei in p̃senti
miseria scz ad ꝓximum suum benignitas
consistit in suoꝝ largitõne. vñ. j. ad Coꝝ.
xiij. Caritas patiens est benigna est. i. lar
ga egenis. dicit glo. ⁊ sup illud Eph. iiij.
Estote inuicem benigni. i. de facultatibꝰ
vr̃is largi. dicit glo. Mãsuetudo attendi
tur in tractabilitate ipiꝰ ꝑsone ad quã mo
net nos dñs Luc. vj. di. ꝓut vultis vt fa
ciant vobis homies ⁊ vos faciatis eis si
militer sz qꝛ tractabilitatẽ solet comitari
ꝯuertibilitas ad malũ ideo necessaria est
fides tercio loco q̃ in hoc attenditur vt
hõ talẽ se exhibeat vt merito in ipso ꝯfida
tur vt cõfidentẽ de se non fallat vel frau-
det vel deserendo amicũ in aduersis vel
defraudando eũ incõmissis vel alio mõ
glo. tñ inquit q̃ fides h̃ aliter sumatur vt
dicatur certitudo de visibilibꝰ. ¶ Tres
vero vltimi fructus faciunt vt hõ bene se
habeat ad bona transitoria q̃bus in p̃sen
ti vita vtimur. Modestia in hoc attendi
tur ne in vsu eoꝝ q̃ntũ ad q̃ntitatem erre
tur. Cõtinentia vero in hoc ne quis qua
litate rerum quibꝰ vtitur seducat sic mat
nostra de qua Gen. iij. Vidit mulier q̃ lig
num esset bonũ ad vescendũ et pulcrum o
culis aspectuq̃ desiderabile ⁊ delectabile
tulit de fructu eius ⁊ comedit. iõ Sene.
Palatum tuũ fames excitet non sapores.
¶ Tercia est castitas q̃ in hoc attenditur
vt ad supremũ finem vsus rerum tpalium
referatur. Ania sponsa est dei. Nuncij ꝟo
qui a sponso suo sunt missi sunt bona pre
sentia ad nunciandũ ei aliquid de poten-
tia. sapiẽtia ⁊ de bonitate sponsi sui Augꝰ
Nutus tui sunt domine omne creaturaꝝ
decus. Idem domine celum ⁊ terra ⁊ ma
re ⁊ omia que in eis sunt. vndiq̃ mihi di-
cunt vt amem te nec cessant h̃ dicere omi
bus. Anima ꝟo que nuncios sponsi ꝓ spõ
so amplectit adulteriũ spũale vel fornica-
tionẽ ꝯmittit. vnde cõtra castitatem. de q̃
hic agitur. facere videntur illa tria. de qui
bus loq̃tur Augꝰ. Que sunt ꝑuatio mõi
speciei et ordinis. ¶ De assiduitate vero
fructuũ notandũ q̃ cum alie arbores lon
go tempe sint sine fructu et etiã anno in q̃
debent fructum ferre nõ ꝑ totum annum
fructũ ferant et ante fuerint in eis flores
q̃m fructus. arbor tamẽ que est spũssanctꝰ
non est in homine sine fructu. Math. xij.
Ex fructu arbor ꝯgnoscitur. vnde multũ
deberet timere qui nullum fructũ assigna
tum in se inueit ne spũssanctꝰ in corde eiꝰ
non sit. Flores etiam huiꝰ arboris sunt ꝓ
posita sancta et fructꝰ sunt ideo ficui cõ-
patur spũssanctꝰ ꝓuer. xxvij. vbi sic legit.
Qui seruat ficum comedet fructus eius.
⁊ qui custos est domini sui glorificabitur
Ficus habet dulcedinẽ fructuũ et longã
successionẽ eorum ⁊ flores eius fructꝰ sunt
sic spũssanctus habet dulces fructus et
assiduos. in p̃senti qui custodit spiritũ san
ctum comedet fructus gratie. in futuro
vero habebit fructus glorie. ¶ Seq̃tur
de p̃ciositate hoꝝ fructuũ. et notandum
q̃ tres ꝑmi fructus valde sunt preciosi cũ
sint precium regni eterni vel potius sunt
ipsum regnum eternum Roma. xiiij. Reg
num dei non est esca et potus id est causa
regni sed iusticia et pax et gaudium in spi
ritu sancto supple est regnum dei id est cã
regni dei. iusticiã h̃ intellige caritatẽ hoc
enim iustissimũ est vt deus sup omnia di-
ligatur qui sup omnia valet ⁊ ꝓximus no
bis similiter diligatur sicut et nos Bern.
¶ Inexcusabilis est ⁊ infidelis q̃ nõ diligit
deum toto corde tota anima tota mente.
clamat quippe intus innata iusticia q̃ ex
toto eum diligere debeat cui se totũ debe
re non ignorat. Vel ista tria sunt regnum
in homine. iuxta illud Luce. xvij. Regnũ
dei intra vos ẽ. i. vita regia. In hys con-
sistit celestis vite fructꝰ. Specialiter vero
fructus caritatis valde p̃ciosus est immo
videtur esse ipsa p̃ciositas homis ⁊ oꝑm
eius cum quasi nihil in valore sit homo
anteq̃m caritatem habeat j ad Corinth.
xiij. Si caritatem nõ habuero nihil sum
immo opera facta sine ea nihil ꝓsunt. vt
Ibidem legitur. Fructus ille quadrupli-

cem habet virtutem ¶ Prima est ꝙ sanat
omnem letalē infirmitatē spūalem. cui sa-
natiōi attestatur bona dispositio gustus
spūalis/ habenti em̄ caritatem sapiūt res
ꝓut sape debent/ est em̄ caritas amor ordi
natus quo p̄ciosa habent̄ q̄ vere sunt p̄ci-
osa/ ⁊ vilia que vere sunt vilia scz tempalia
ista/ Seneca. Abstrahūt a recto honores/
⁊ diuicie ⁊ potentie ꝛc̄. q̄ opinione nostra
cara sunt p̄cio autē suo vilia/ vnde ille cui
ea que vilia sunt preciosa existimant̄. mul
tum deberet sibi timere de spiritali infir-
mitate ne assit/ ⁊ ne caritas desit. hec virt⁹
caritatꝫ innuitur nob̄ Prouer. x. vbi legit̄/
ꝙ vniuersa delicta opit caritas/ opire istd̄.
est facere quasi nunq̄ illa peccata fuerint/
Bern̄. Plene ⁊ misericordit̄ indulget vel
remittit de⁹/ non em̄ damnat vlciscendo
vel irascendo nec ꝯfundit im ꝓperādo nec
minus amat imputādo. Idē qd̄ deus mi-
hi imputare nō decreuit sic est q̄si nunq̄
fuerit/ fruct⁹ ille sic sanat spūales infirmi
tates q̄si nunq̄ fuerint. ¶ Scd̄a virtus
huius fructus est ꝙ hoīem facit sapientē.
Ecc̄i. j/ Dilectio d̄i honorabilis sapiētia/
nō est vere sapiens q̄ vere bona cara non
habet/ sic nō esset sapiēs mercator. qui au
rum ꝓ luto daret/ bona tpalia respectu et̄
naliū se habent sicut lutū ad aurū. Sap̄.
vij Omne aurū in ꝯpatione sapie q̄si are-
na est exigua/ ⁊ tanq̄ lutum existimabit̄ ar
gentum in ꝯpatione illi⁹/ aurū ⁊ argentū
terra sunt. iuxta illud Bern̄. Aurū ⁊ argē
tum alba ⁊ rubea/ q̄ solus error hoīm ⁊ nō
virtus eoꝝ facit p̄ciosa/ pecunia em̄ lutū
reputat̄ a ꝓpheta Abacuc. ij. Ue inq̄t qui
ꝯgregat non sua. vsq̄ quo aggrauat ꝯtra
se densum lutum/ Caritas vnctio est. do
cens hoīem vbi deest hoī alius magr̄/ vn̄
j. Joh. ij. Vos vnctionē habetis a sancto
⁊ nostis omia/ ⁊ post h̄. nō necesse habetis
vt aliq̄s doceat vos sed vnctio ei⁹ docet
vos de omib⁹ ¶ Tercia virtus huius fru
ctus est/ ꝙ hoīem reddit diuitem ꝓpter sui
p̄ciositatē. qꝛ est aurum ignitum ⁊ ꝓbatū/
iuxta illud Apoc̄. iij. Suadeo tibi emere
a me aurū ignitum ⁊ ꝓbatum/ vt locuples
fias/ cuncta que ꝯtingit quasi aurea facit
quantū ad p̄ciositatem/ cuncta em̄ que fi-
unt ex caritate meritoria sunt regni cele-
stis/ Facit etiā diuitem qꝛ ꝑticipē omniū
bonoꝝ ecclesie. ¶ Quarta virtus eius ē.
qꝛ facit hominē deo placentē/ cum em̄ ali
quis ꝑ caritatem deū amat amatur ab eo/
vn̄ Joh. xiiij/ Qui autē diligit me diliget̄
a patre meo. ⁊ ego diligam eum. ⁊ manife-
stabo ei meip̄m/ ⁊ puer. viij. Ego diligen-
tes me dili/ ꝛc̄. et sup illud. Exultate iusti.
in dn̄o. dicit glo. Placet deo. cui placꝫ d̄s/
Ideo d̄s aliq̄s spernit qꝛ ipsi spnunt eum
Isa. xxxiij. Ue qui spernis nōne ⁊ tu sper
neris/ nōne deum bene spnit ille. q̄ faceret
ꝓ obulo qd̄ nō faceret ꝓ deo/ et nōne de⁹
bene spnit eum. quē ꝑmittit esse in luto vi
cioꝝ suoꝝ. multis ānis/ ꝙ non eleuat eum
Ecc̄s. vij. Cōsidera opa dei. ꝙ nemo pos
sit corrigere quē ille despexerit. ¶ Sequi
tur de fructu gaudij q̄ dulcissim⁹ ē Ecc̄i.
xxx. Non est census sup censum salutꝫ cor
poris/ et non est oblectamētū sup cordis
gaudium. In tribus videt̄ excedere gau-
dium cordis respectu carnalis gaudij./
¶ Primo in ꝯtinuitate/ hō em̄ carnalis
nō semp sedet ad mensam corpalem/ sꝫ se-
cura mens quasi iuge ꝯuiuiū. puer. xvij.
¶ Scd̄o in hoc ꝙ purius est/ Gulosus em̄
habet multas amaritudines ānexas gau
dio suo. vt est afflictio ex dilatione delici-
arū quas vehementer appetit. Item defe-
ctus quos in eis q̄ sibi apponunt̄ inuenit/
qꝛ s̄m Aug. Ubicūq̄ caro querit refecti-
onē inuenit defectionē. Preterea excedit
in sumēdo delectabilia/ vn̄ ledit ⁊ ꝯsciam/
⁊ corpus ⁊ naturā. Ex quo seq̄tur duplex
amaritudo/ remorsio ꝯscie/ ⁊ infirmitas l̄
aliud grauamen corpis Seneca. Volup
tas est breuis. fastidio obiecta/ q̄ quo a ui-
dius hausta est citius in ꝯtrariū recidēs.
Ecc̄i. xxxi. Amaritudo anime vinū mul-
tum potatū/ ecōtrario. exultatio anime ⁊
corpis vinū moderate potatū/ vt ibidem
legitur. ¶ Tercio in hoc ꝙ gaudium cor
dis est exultatio animi de magnis bonis
⁊ veris/ vn̄ dicit glosa sup illud verbū fru
ctus spūs est caritas gaudiū pax. id est e-
latio ai. de hys q̄ digna sē/ innuēs gaudiū
spūale eē de hys. de q̄b⁹ dignū est gaudere/
gaudium carnale est de vilibus/ Seneca.
In voluptate nihil ē magnificū ꝛc̄. Habꝫ
aūt ille fructus quadruplicē virtutem.
¶ Prima est q̄ hominē facit diu viuere vita
gratie. Ecc̄i. xxx. Jocunditas cordis est

vita homis ⁊ thesaur⁹ sine defectõe/ sanctitatis ⁊ exultatio viri est lõgeuitas/ eõtrario tristicia est occasio q̃ꝫ mortis spũalis/ vnde Eccĩ.xxx. Tristiciam longe expelle a te/ multos enim occidit tristicia/ ⁊ puer.xv. In meroze animi deꝯciet spũs/ deꝯciet inq̃m ab alto virtutũ/ ⁊ puer.xvij/ Anim⁹ gaudẽs etatem florida facit/ spũs tristis exiccat ossa/ etas florida etas iuuenilis que fortioz est/ exiccatio ꝯo ossiũ est exiccatio anime ab humoze gr̃e/ ex qua solet sequi q̃ homo frangit̃ p impaciam/ sicca em̃ ligna citius frangunt̃ q̃m flectant̃/ ¶ Scda virtus ei⁹ est q̃ hoiem facit bene ⁊ socialiter cum homibus ꝯuersari/ puer.xv. Loz gaudens exhylarat faciẽ/ vix p̃t homo homib⁹ esse bene affabilis nisi hẽat gaudiuꝫ cozdis/ puer.xxvij/ Fili mi stude sapie ⁊ letifica coz tuũ/ vt possis exprobrãti respondere fmonẽ/ vñ nõ expedit p̃dicatozes ⁊ pniarios vel alios qui habent loqui cũ homib⁹ nimis se affligere vel ieiunãdo vel vigilando ne tristiciã vultus sui homies fugiant. ¶ Tercia ꝟtus ẽ q̃ hominẽ reddit trena despicientẽ/ Eccĩ.j. Ubi multa sapia ibi multa indignatõ.i. vbi multa est sapozatio vel iocũ ditas/ ibi est mult⁹ ꝓpt⁹ trenoz/ Aug⁹ Sustato spiritu desipit ois caro. ¶ Quarta ꝟtus est q̃ hoiem de yabolo facit triũphare/ Antoni⁹. Unica rõ vincendi inimicũ est letricia spũalis/ q̃ñ yabolus videt in aliquo spũalem leticiã multũ displicet sibi/ q̃z scit deũ adesse. vñ.j. Regũ.4. Dicunt phylistei qui tenent figurã demonũ/ venit de⁹ in castra. ve nobis nõ em̃ fuit tanta exultacio ab heri ⁊ nudiustertius ¶ Constat ex diuersis testimoniis scripturaꝝ melioꝛem ⁊ iocundioꝛẽ esse vitã bonoꝝ q̃m maloꝝ/ Greg. Absit q̃ tanta delectatio sit in vicijs quãta in ꝟtutib⁹ est Bern̄. Loq̃ns de illo verbo. odisti obꝛuates vanitates supuacue/ An nõ supuacue vanitates obseruat/ qui nõ solum fructuosi⁹ sed etiã iocundius seruire poterit deo. q̃m mundo. Hiere.xvij/ Ego nõ sum turbat⁹ te pastorem seq̃ns/ glo. q̃nto magis xp̃m sequeris tanto minus laboꝛas/ ⁊ Eccĩ.xxiiij/ Spiritus meus sup mel dulcis/ ⁊ Sap.xij. O q̃m bon⁹/ ⁊ q̃m suauis est dñe spũs tu⁹ in nobis/ Cant.iij/ q̃m pulcra es amica mea q̃ꝫ pulcra es/ ocli tui co. absq̃ eo q̃ intrin⁹ secus latet/ id q̃ latet intrinsec⁹ in aia q̃ sponsa est xp̃i/ q̃ multũ placet ei est vsus siue spũale gaudiũ aie/ ¶ Itẽ in eod̃/ Sicut fragmen malipunici. ita gene tue absq̃ eo q̃ intrinsec⁹ latet/ placet xp̃o in spõsa sua ruboꝛ sancte ꝟecundie. vel imitatio passionis dñice cũ vsu spũali/ ¶ Item Cant.vij. q̃m pulcra es. ⁊ q̃m decoza carissima in delicijs/ statura tua assimilata est palme/ palma a pte inferioꝛi aspera est/ a parte supioꝛi pulcrioꝛ. ⁊ habet fruct⁹ dulces/ sic vir bon⁹ dulcedinẽ spũalem habet in mente sua/ ¶ Itẽ Cant.viij. Que est ista que ascendit de deserto delicijs affluẽs/ ⁊ Job.xxij. Tũc sup omipotentẽ delicijs affluens/ ⁊ i ps̃. Q̃m ꝓueniſti eum in bñ. dul/ bñdictio dulcedinis vocat̃ largitõ septifozmis gr̃e spũssancti/ cui ãnexa est dulcedo ¶ Et ozd̃ ad differentiã collatõis tpaliũ/ que est bñdictio amaritudinis. ¶ Itẽ in ps̃/ q̃m magna mt̃itudo dul. t. do/ quã ab t. t. pfecisti e. q̃. s. in te/ Hanc dulcedinẽ nõ sentiunt p fecte/ q̃ de nouo ꝓuersi sunt in quib⁹ timoꝛ habitat vel abundat/ sz spe adueniẽte amplius sentit̃/ vñ Eccĩ.ij. Qui timetis dñm spate in illũ ⁊ in oblectatõz veniet vob̃ misericordia/ Mat.xi/ Jugũ meũ suaue ẽ ⁊c. hys ⁊ multz alijs scripturaꝝ verb̃. patz iocunditas que est in vita bonoꝝ/ sz hec iocunditas in ꝓncipio bone vite pua vl̃ nulla est. ꝓpter ꝓsuetudinẽ peccandi que pcessit/ Hiero/ ¶ Insuauẽ ⁊ asperam fecit nobis viam virtutũ longa ꝓsuetudo peccãdi/ Dulce em̃ lumen. ⁊ delectabile oculis videre solem/ Eccĩ.xj. ⁊ tamẽ lux solis ꝓtristat oculos tenebꝛis assuetos/ via em̃ virtutuꝫ molesta est illis qui assueti sunt vicijs sed paulatim incipiũt dulcedinẽ sentire/ vnd̃ sup illud Mat.xi/ Jugũ meũ suaue ẽ. dic glo. Angusta est via q̃ ducit ad vitã q̃nõ nisi angusto inicio incipit̃/ Processu vero tempis ineffabilis dilectiõz dulcedine dilatatur/ ꝓuer.4. Ducam te p semitas equitatis q̃s cũ ingressus fueris nõ arctabit̃ur gressus tui/ et in eod̃ẽ/ Semita iustoꝝ q̃si lux splendens et pcedit. ⁊ crescit vsq̃ in pfectũ diem/ paulatim crescit ⁊ lux. ⁊ amoꝛ ⁊ gaudiũ viri iusti vsq̃ ad pfectã beatitudinem.ij. Loꝝ.iij/ Nos omnes reuelata facie speculãtes gl̃iam dñi in eandẽ ymã-

ginē trāsformamur de claritate in claritatem/tanq̄ a dñi spū. ꝑm Augu/Facies revelata est ratō expedita. transformatio de claritate in claritatē. est transit⁹ de forma obscura in lucidā/donec puelam⁹ ad imaginē dñi. i. ad hoc vt deo similes sim⁹/iuxta illud. j. Joh. iij/Filij dei sum⁹. sz nondū apparuit qđ erim⁹/scim⁹ qm̄ cū apparuerit similes ei erim⁹/¶ De afflictione ꝓo que est in vita maloꝝ ꝓstat hȳs testimonijs scripture/Hiere. ix. Ut inique agerent laborauerūt/Isa. lvij. Impij q̄si mare feruēs qđ q̄escere non ꝓt/Apoc. xiiij. Nō hēbant requiem die ac nocte/q adorabant bestiam'. Sap. v. Lassati sū⁹ in via pditōꝝ/ābulauim⁹ vias difficiles/Hiere. ij. Scito r vide qz malū est r amarū reliquisse te dñm deū tuum/multa ꝓo sunt. q faciunt ad iocūditatem bonoꝝ. ¶ Primū est puritas ꝓscie./anim⁹ em̄ homis generosus. plus quiescit in lectulo ꝓscie qm̄ mund⁹ est q̄m imūdus/naturaliter em̄ abhorret imundiciā/vnde sup illud. fruct⁹ spūs est caritas gaudiū ꝛc̄ dr glo. i. puritas animi/¶ Preterea peccata nō solum imundicia sunt animi. sed etiam infirmitas q̄ sanata anim⁹ q̄tem r iocunditatē habet/vñ dr puer. xvi. dulcedo anie sanitas ossium ¶ Scōm est exoneratio a debito mortis eterne quo onere pctōres onerati sunt/Mat. xi. Venite ad me oēs qui laboratis r onerati estis/r ego re. ꝛc̄. r in psalmo. Iniq̄tates mee supgresse. ꝛc̄. ¶ Terciū est libertas vel solutio a vinculo dyaboli/ligat⁹ em̄ est pctōr vt nō possit libere facere. qđ vult ꝑm ptem supiorē rōis/iuxta illud puer. v/Iniq̄tates sue capiunt impiū. r funibus pctōꝝ suoꝝ quisq̄ constringit/qñ ꝓo iam h̄t spūm sanctū h̄t libertatem. iuxta illd. ij. ad Coꝝ. iij. vbi spūs dñi ibi libertas. ¶ Quartū ꝓo est quies a cruciatu malaꝝ affectionū/pctōres qñq̄ cruciant⁹ fame r siti insaciabili diuiciaꝝ/vl delitiaꝝ vel honoꝝ. vñ Luce. xv. dic̄ filius pdigus qui tenet ꝓsonā eoꝝ/Ego aūt hic fame p eo/etiā cruciantur qñq̄ timore vt ptz in auaro. q̄ habet caput tremulū sicut cayn/Job. xv. Sonit⁹ troris semp in auribus eius/r cū sit pax. ille sp insidias suspicat/Qñq̄ etiā cruciant⁹ inuidia. q facit q̄ ipsi amittant qñ alij lucrant⁹/qñq̄ etiā cruciantur ira/hec aūt passiōes cessant in eis qui bene viuunt/vnō maiorem quietē habent sicut ille qui de acuta febre ꝓualuit melius quiescit/eo q sitis r ardor caloris in eo cessauerit/Aug⁹/¶ Jussit deus et vez est. vt sui pena sit omis inordinat⁹ animus. ¶ Quintū est q̄s aīe r ꝓscie/pctōr eñ dum est in pctō. stimulat⁹ a ꝓscia remordente/nec ꝓmittit q̄escere/hec est ꝓma vindicta quā sumit de⁹ de pctōre/qz nō sinit deus dedecus culpe esse in homine absq̄ decore iusticie vel vindicte/iuxta verbū. Aug. Et ꝓma est hec vltio. q se iudice nemo nocens absoluit⁹/cessante aūt remorsione/melius quiescit hō sicut alīqs meli⁹ quiesceret in lectulo florido q̄ in lecto spinis pleno/Cant. j. lectulus noster florid⁹ ¶ Sextū est ꝓsentia gr̄e diuine. q̄ mentē illuminat ꝓgnitione/r aspgit rore celestis gr̄e/ex quo seq̄tur iocunditas. qui in peccatis sunt in tenebris sunt/vnde q̄le gaudiū possunt ipsi hr̄e/Tho. v. Quale gaudium erit mihi. q̄ in tenebris sedeor lumē celi non video/lumen ꝓo ad gaudiū facit/in ps̄. Domine in lumine vult⁹ tui. am/et inno. r. ex tota die/puer. xiij. Lux iustoꝝ letificat/Similiter virtutes. q̄ a fonte celestis dulcedinis aspgunt⁹ in cordib⁹ eoꝝ/faciunt ad iocunditatē bonoꝝ/Aug⁹ sup illud. ij. ad Coꝝ. xij. vbi loq̄tur de raptu pauli dr in illa regiōe intelligibiliū. bona vita in fonte suo bibetur/inde aliquid aspgitur huic humane vite/vt in tentationibus hui⁹ seculi tpanter. fortiter. iuste prudenterq̄ adiuuetur ¶ Septimū est testimoniū sp ūssancti. de quo ad Roma. viij/Ipse spūssanctus testimoniū reddit spūi nostro/q sumus filij dei/hoc testimonium est oleum illud qđ prudētes virgines sūpserunt in vasis suis/Dath. xxv/Hoc testimoniū potest intelligi gl'ia ista/de qua loq̄tur Apo⁹. ij. ad Coꝝ. j/Gloria nostra h̄ est testimoniū ꝓscientie nostre/hanc vocat beat⁹ Bern̄. Deuotionē loq̄ns de illo verbo/oleum effusum nomē tuū/Audite inquit q̄ r quāta infundere oporteat ꝓbus/q̄m effundere p̄sumam⁹/¶ Primo q̄dem cōpunctio/deinde deuotio. tercio penitētie labor/q̄rto pietatis opus/q̄nto oratōnis studium/sexto ꝓemplatiōꝝ ociū/septimo plenitudo dilectionis/deinde subdit/abscidatur ferro acute ꝓpuctōis vlcus inue

terate ꝓsuetudinis. ¶ Si est acerbus dolor leniatur vngento deuotionis/qđ non est aliud nisi ꝓcepta de spe indulgentie exultatio. hanc ꝓtinendi parit facultas ⁊ victoria de pctō. ¶ Octauū est bona societas. habēs secum deū ⁊ viros plenos đo. Berñ. Cū quo est de⁹ nunq̄ min⁹ sol⁹ est/ qm cum ipse est solus/ Seneca. Sacer intra nos spūs sedet bonoꝝ ⁊ maloꝝ obſuator nr̄oꝝ. hic dat magnifica ꝓsilia ⁊ recta. in ps. Ecce qm bonū ⁊ qm iocundum rē. ¶ Nonū est iocunditas boni operis. ps. In custodiēdis illis retributio multa/ ibi dic̄ glosa. Non tm̄ ꝓ eis in futuro reddet ꝓmiū/ sed ⁊ ꝑ in eoꝝ custodia magnū est gaudiū. ¶ Itē glosa. Qꝝ retributio tanta est/ q nō potest dici. ¶ Cui⁹ gaudij multiplex pōt assignari rō. vna ratio pōt esse hec/ q opus meritoriū est in mediocritate/ nam vero in medijs delectamur. ⁊ in extremis ꝓtristam̄/ vt visus ꝓtristatur de nimia albedine. a delectam̄ in viridi colore qui est medius color. ¶ Alia ratio pōt esse q dei iustitia non desinit esse opus bonum. absq̄ remuneratōe etiā in ꝑsenti/ sicut nō desinit esse dedecus culpe absq̄ decore vindicte/ ¶ Preterea sicut mlier naturaliē gaudet cū peperit filium/ si aūt peperisset bosonē vel serpentē. vl' aliud ꝓtra naturā doleret/ sic anima gaudet q opus bonū fecerit tanq̄ fructū sibi ꝓpetentē/ ⁊ ꝓtristatur de malo opere. tanq̄ de fructu ꝓtra naturā. Job. xvj. Mulier cū parit tristiciam habet/ qꝝ venit hora eius/ cū aūt pepit puerū iā nō meminit ꝑssure ꝓpter gaudiū. ¶ Etiā in ꝑsenti datur gaudiū hoi de fructu manuū suaꝝ. puer. vlē. Et ꝓtutes panē suū comedunt/ iuxta illud Isa. iiij. Panē nostrum comedemus. ¶ Decimū est securitas mētis/ q̄ est quasi iuge ꝓuiuiū. vt legit puer. xv. Certi sunt viri sancti q malum pene non nocebit eis/ solū sibi caueant a malo culpe/ In ps. Si ambulauero in medio vm. m. nō ti. qm̄ tu. m. es/ puer. xxviij. Justus quasi leo ꝑfidens absq̄ terrore erit. ¶ Undecimū est hoc q deus parcit virg iustis a multis opibus laboriosis ⁊ piculosis/ ⁊ etiā ipsimet sibi pcunt. Greg. Di sericors de⁹ quos eterne diligit ab extremis actionib⁹ eos custodit/ Nam ⁊ pater familias ad euꝝ laborem seruos dirigit a quo subtiles filios abscondit/ ⁊ inde veri filij sine vexatione decori sunt. vnde serui in puluere deturpant. ¶ Itē cessatione de⁹ a laboribus mundi impat. sed vesana mēs plus se assequi aspera carnaliter q̄ tenere blanda spūaliter gaudet. bñtes manna fastidiunt. a sepe desiderāt que non sine lacrimis comedūt/ ꝓtricio ⁊ infelicitas iurijs talium. ⁊ viam pacꝫ nō cog. ¶ Duodecimū est hoc q corda iustoꝝ a terrenis exaltata suut/ iuxta illud Senece. talis est sapientis anim⁹ qualis mūdus supra lunā. semp illic serenū est Greg. sup illud Job. Qui edificant sibi solicitudines. omnes qui illicita appetunt. vel in hoc mōdo aliqđ videri volūt/ ꝓpressis cogitationū tumultibus in corde ꝓmunt. ¶ Idem. Ite imptores mūdi qꝝ nihil b⁹ modi appetūt/ nullis ꝓculdubio in corde tumultibus oppmunt. ¶ Tredecimū est amor sapiētie/ ex quo amore accidit q ipsi libenter studēt sapientie/ vel libenter audiunt doctrinā. Sene. Nemo ꝑt beate viuere. nec tolerabiliter q̄dem sine sapie studio ⁊ beata quidem vita pfecte sapiētie efficitur/ ceteꝝ tolerabilis inchoata. Bap. viij. Intrans in domū meā ꝙquiescam cum sapiētia/ non em̄ habet amaritudinē ꝙuersatio illi⁹ nec tedium ꝙuictus illius. sed leticiā ⁊ gaudium. Eccl. xxiij. ¶ Nihil dulci⁹ q̄m inspicere in mandatis dñi. ¶ Moyses em̄ suscepit mandata dei a dño/ q̄draginta diebus et q̄draginta noctibus fuit. q neq̄ comedit neq̄ bibit Exo. 24. Et suffecit ei ꝙsolatō diuine allocutionis. ¶ Multū ei dissimiles sunt qui tam cito tedio afficiūtur q̄n domin⁹ illis incipit loqui/ tunc deus loq̄tur nobiscū quādo scriptura diuina legimus. vel eam ab alio audim⁹. ¶ Decimū. q̄rtū est hoc q ipsi discrete regunt opera sua. ideo non habēt tot molestias corpoꝝ sicut mali/ neq̄ etiā ita cito morīūt. Eccl. xxv. Beat⁹ q̄ habitat cū muliere sensata. mulier sensata est caro disciplinata. ¶ Seneca. potest nostra ꝓuidentia longiorem progare huic corpusculo moram/ si voluptates quibus maior pars hoim perit poterim⁹ regere ⁊ cohercere. ¶ Decimū q̄ntū est magnitudo diuini amoris. Gen. xxix. Videbant iacob dies pauci/ quib⁹ fuiebat ꝓ rachele ꝑ amoꝝ magnitudine amor

est iugum suaue/r quidquid ꝓtrahitur cū tali iugo leue ē/ Bernū/ O iugū sancti amoris.q̄ glorioſe laqueas.q̄z suauit̄ premis Aug⁹/ O ia seua r inania,pſus facilia aut pene nulla efficit amor. ¶ Sedecimū est hoc ꝙ viri iusti voluntatē suam ꝓmittunt diuine voluntati/ vnō sicut dei voluntas impletur.ita r volūtas eoꝝ/ Aug⁹. Jugū xpi suaue est.r onꝰ suū leue/ qz qui huic iugo subiectus est/cetera ei subiecta erūt et nihil ei repugnat.nō habent mali pacem quia deo resistunt. Job. ix. Quis restitit deo r pacem habuit? Seneca. Vir bonus quidq̄d illi acciderit equo animo sustiebit Scit em̄ ꝙ accidisse ex lege diuina.et qua diu ꝓgtulatiōis/ qd diuiditur in ꝓgtulationē capitis.i.xpi r membroꝝ/ ꝓgratulatio vero membroꝝ in ꝓgratulatōꝫ eoꝝ qui sunt de triūphante ecclesia/r eoꝝ qui sunt de militante. ¶ Dignitudo huiꝰ gaudij in hys qui hñt magnā caritatē.ppendi potest ex magnitudie gaudij quā habet mater ex sublimatōe filij sui/vt cū celebrat nouā missam vel fit epꝰ.vel aliter sublimatur/ bonoꝛē filij reputat suum/ sic xpiano rū bonoꝛē r sanctoꝝ debemꝰ nr̄m reputare/ Joh. xiij. ¶ qd̄ pt intelligi ex similitudie mēbroꝝ corpis .j. Coꝛ. xij. Si diligeretis me gau. v.cē. Si gloriatur vnum membrū/ cōgaudent omnia membra. Totus mōs huic gaudio materiā ministrat/ r sic celū r terra plena sunt gl'ia xpi cē/et etiā inferni quia in noīe eiꝰ flectitur omne genu celestiū terrestriū et infernoꝝ.cē. Phyl.ij. Sic etiā plena sunt materia huiꝰ gaudij/ gloriā em̄ xpi suam debent reputare/q̄ caritatem habent tanq̄ gloriā fratrꝫ sui.r ei ꝓgratulari. ¶ Decimūoctauū faciēs ad iocunditatē bonoꝝ pcipue illoꝝ q̄ aliq̄n/ to tpe in bono pseuerauerūt est assuetudo/ Tull⁹ Optima forma viuēdi eligenda est/ quā iocundā reddet ꝓsuetudo/ Bernū. etiā ponit terciū gradū illoꝝ quos aiales vocat in religione ꝓsuetudinē vertisse in delectationē siue dilectionē hys verbis/ Jnitium boni in ꝓuersatōe aialis pfecta obedientia est/pfectus corpꝰ suū subiceret r in futurū rediget/ pfectō vsu boni ꝓsuetudinez vertisse in delectationē. ¶ Decimūnonum est spes p̄miū/ pinguedo animi q̄ in ꝓficientibus inuenitur quos Bernū. vocat homies rōnales/ assignans tres gradus eoꝝ.r in vltimo ponēs hanc pinguedinē siue mentis affectionē in hys vbis/ Jnitium rōnalis est intelligere.q̄ in doctrina fidei apponunt homi./ pfectꝰ ei talia ꝓpare q̄lia ei ꝓponunt̄/ pfectio cum in affectuz mētis transit iuditiū rōnis/ Primꝰ gdus ptinet ad discentes/ scōs ad scientes.et alios docētes.terꝰ ad hñtes saporē spūalē cō dimentū scientie/ Aliqñ aūt hec pinguedo augeꝫ p occasionē aliqz.vt plaudē diuinā/ Jn ps̄. Sicut adipe r pinguedine rē./ vel ꝟm aliā lr̄am/ labia exultatōis laudabunt nomen tuū.glo/ Sicca em̄ labia laudare non pñt/ qui hanc pinguedinē hꝫ a vento vane glorie caueat sibi/ meminerit em̄ scp tū esse. Leuit. iij. Omnis adeps dñi erit iure ꝑpetuo/ hꝰ mōi pinguedo mūdis coꝛdibꝰ datur/ vñ in ps̄. Pinguescit speciosa deserti rē/ facit etiā ad iocūditatē in viris pfectis gaudiū ꝓtemplatiōis/ cū aia multū illumiatur r afficitur/ nondū tñ videt deū facie ad faciem/ a tali ꝓsolatione multum impedit aliquos religiosos ypocrisis/ vñ Job. xx. ꝺz de ypocrita. Nō videbit riuulos fluminis torrentꝫ mellis et butiri/ riuuli fluminis ꝟm Greg. sunt dona spūsancti/ Greg. fluuiꝰ torrens est exuberās inundatio spūssancti/ que in ꝓtemplante aiam colligitur/ q̄ spūs nos melle r butiro saciat.qz quē repleuerit diuinitaꝫ xpi dulcedine.r incarnatōis fide letificat/ mel em̄ desup.i.ex aere cadens dulcedinē diuinitatis significat/ butirū ꝙ qd̄ ex carne est mysteriū incarnatōꝭ xpi significat/ Aug⁹. de gaudio ꝓtemplatōis/ Introduxisti me dñe in quādā incōsuetā dulcedinē.q̄ si pfruciatur in me/ nescio quid sit vita eterna si hec nō sit/ Bernū. loquēs de se subito inqt tanta mihi ō me suborta est fiducia.r infusa leticia/ q̄ntus timoꝛ in loco horroris vbi p̄cesserat timoꝛ.o si durasset/ itez r itez vivifica me dñe in salutari t. ad videndum in bonitate electoꝝ tuoꝝ. ¶ Et nota q̄ vitā pfectoꝝ debēt ptiri sibi p̄dicatio.r ꝓtēplatio/ Greg. pfectꝰ p̄dicatoꝛ nō est/ q̄ ꝑpter ꝓtēplatōis studiū opanda negligit vel ꝑpe opatōis instantiā ꝓtēplatōem postponit/ de ꝟ ba bemꝰ exemplū in xpo/ q̄ p̄ diē in ciuitatibꝰ miracula exhibebat/ r ad orōis

studiū in nocte ꝑnoctabat/ Speculando
em̄ in dei amorē surgitur/ sꝫ p̄dicādo ad
ꝓximi vtilitatē reditur/ ps̄. In die māda-
uit dn̄s m.s. ⁊ noc.c. eius. Aug⁹ Si impo
nit̄ sarcina iusti negocij suscipienda est ꝓpt̄
caritatꝫ nccitē/ nec sic oīmode ꝟitatꝫ dilcō
deserenda est ne subtrahat̄ suauitas ⁊ op-
p̄mat istā necessitas/ Bern̄. Noli nimis
insistere oculis ꝯtemplatōis meliora sūt
vbera p̄dicantꝫ/ De somnio ꝯtemplatōis
legit̄ puer. xij. quiesce ⁊ suauꝫ erit somn⁹
tuus/ Maximū gaudiū bonoꝝ est in visi
one dei facie ad faciē/ que visio ꝯceditur
aliquib⁹ sanctis etiā ante mortē vt sciant
ad quantā iocunditatē venturi sunt/ ad
qd̄ videt̄ ꝑtinere illud Job. xxxvi. In ma-
nibus abscondit lucem ⁊ p̄cipit ei vt rur-
sus oriatur/ ⁊ ānunciet dilecto suo ꝙ pos-
sessio ei⁹ sit ⁊ ad eam possit accedere/ hac
visione vidit paul⁹ deum. ij. Coꝝ. xij. vbi
d̄t Aug⁹. Necesse est abstrahi ab hac vita
mentē qn̄ in illius ineffabilis visionis lu-
cem assumit̄ ⁊ nō sit incredibile quibusdā
sanctis. nondū ita defunctis vt sepeliēda
cadauera remanerent/ etiā istā excellentiā
reuelatōis fuisse ꝯcessam/ cur ergo nō cre-
dam⁹ ꝙ apostolo doctori gentium rapto
vsqꝫ ad excellentissimā visionē voluit de⁹
demōstrare vitam hanc in qua viuend⁹ est
in eternū/ Ibidem etiā d̄t Aug⁹. ꝙ terciū
celum est visio qua videtur de⁹ facie ad fa
ciem/ De hac visione videtur loq̄ beatus
Bern̄. In epl'a ad fratres de mōte dei di
cens/ sic d̄s dulcissime inuenit̄ vt diligen
tius querat̄ h̄ ergo ineffabile est ꝙ cū non
nisi ineffabiliter videatur/ qui vult videre
cor mundet qꝛ nulla corꝑis similitudine
dormiētis. nulla corꝑea spē vigilantꝫ nul
la rōnis indagine. nisi mūdo corde humi
liter amantis vid̄ri potest vel app̄hendi/
hec ē em̄ facies dei quā nemo p̄t videre et
viuere mūdo/ hec est spēs cui ꝯtemplāde
inspirat omīs q̄ affectat diligere dominū
deū suū in toto corde suo ⁊ in tota mente
sua ⁊ in omib⁹ viribus suis/ Ad qd̄ etiam
nō desinit excitare ꝓximū suum/ si diligit
eum sicut seip̄m ad quod cum aliquando
admittatur in ipso lumine veritas indubi
tanter videt p̄uenientem gratiam cū ipse
repellitur/ in ipsa cecitate sua intelligit pu
ritate eius non conuenire immundiciam
suam/ ⁊ si amat dulce flere debet/ ⁊ nō sine
multo gemitu cogitur redire ad ꝯscienti-
am suam. Seq̄tur de tercio fructu scꝫ
de pace quem fructū ꝯstat esse preciosum
in hoc/ ꝙ filius dei ita frequēter voluit eā
esse ī ore suo et suoꝝ. Luce. ij/ Habuerūt
fructū hunc in ore angeli/ subito em̄ facta
est cū angelo multitudo celestis exercitus
/ laudantiū deū ⁊ dicentiū gloria in altissi-
mis deo ⁊ in terra pax homīb⁹ ⁊c̄. Ipsemꝫ
filius dei habuit in ore suo hūc fructum.
Joh. xiiij. Pacem relinquo vobis pacem
meā do vobis/ ⁊ Joh. xx. In duob⁹ locis
dixit pax vobis/ voluit etiam vt apostoli
hunc fructum haberent in ore suo/ Mat.
x. Intrantes domum salutate eam dicen
tes/ pax huic domui. similiter discipulos
vnde dicit eis/ Inquācunqꝫ domū intra-
ueritis dicite pax huic domui hoc signifi
catum est Gen̄. viij. In hoc ꝙ columba ra
mū oliue in ore suo reportauit/ Oliua em̄
signū est pacis/ columba spūssancti/ vn̄ in
hoc sig̃tum est ꝙ viri spūales ī ore suo de-
berent portare pacē vt ad ea q̄ pacis st̄ ad
moneāt/ nō ferūt pacem sed infernalē facē
aduocati qui portant litem/ p̄ciositas etꝫ
hui⁹ fruct⁹ apparet ex hoc/ qꝛ filius d̄i ita
care emit fructum istum. morte em̄ sua pa
cificauit mūdū deo/ ⁊ adhuc pacē pecca-
torū paratus esset emere suo sanguine/ li
cet peccatores habeant totam culpam et
minus potentes sint eo. ve illis qui tam
honorabilē pacem recusant accipe/ fructū
illū reliquit sponsus spōse sue ecclesie qn̄
moritur⁹ erat. Fructus ille quadrupli
cem habet ꝟtutem/ Primo dei filio assimi
lat. Math. v. Beati pauꝑes spū/ etiā bti
pacifici quoniā filij dei vocabuntur/ Filij
inq̄m ꝑ imitationē/ tale officium habēt in
terra quale filius dei qui pacificauit nos
deo patri/ Secundo ad sapientiā prepa-
rat dum oculū cordis mundat/ Math. v
Beati mundo corde/ qm̄ ipsi deum vide-
bunt/ tante mūdicie est pax ꝙ aquā mun-
dantē cetera. mundat/ Cor em̄ mundatū
clarius videt/ Aqua turbida non reddit
ymagines sꝫ postq̄m quieuit/ sic est de cor
de humano Ecc̄i. xxxviij. Sapientiā scri
be in tempe vacuitatꝫ ⁊ qui minorat̄ actu
ꝑcipiet eam/ ido d̄r in ps̄. Vacate supple
p̄mo/ ⁊ post. qm̄ suauis est domin⁹ ⁊c̄. vnd̄

Eccl. ix. Verba sapientū audiunt̄ in silē-
tio vbi scz cor silet a tumultu prauaꝝ cogi
tationū et affectionū. Tercio locum deo
preparat. vñ In pace fact⁹ est locus eius
stude vt fructum istum deo apponas. ⁊ ha
bebis deum ad ꝯuiuium tuū. vñ. ij. Cor.
vlt. Pacem habete ⁊ deus pacis erit vo-
biscum. Ultimo pacem eternam dat. Isa.
vlt. Erit sabbatum ex sabbato. qui enim
hic pacem amauerūt in futuro pacem ha-
bebunt. qui non amauerūt nō habebunt
Isa. xxxij. Sedebit popolus meus in pul
critudine pacꝫ in tabernaculis fiducie in
requie opulenta. Octo vero sunt q̄ pa-
cem pectoris impedire videntur. scz. ira.
odium. lis. bellum. solicitudo mundi. tu-
multus exterior. inquietudo quo ad locū.
et molestia que est ꝯtra voluntatē sustinē-
tis. vnde q̄ vult pacem pectoris habere.
studeat ab hijs cauere. Sequitur de
quarto fructu qui est paciētia. quo fructu
nullus videtur esse magis necessarius in
hac valle miserie. vbi inter tot mala sum⁹
Hic fructus solidus cibus est. duriciam
habens in cortice. sed sub illa duricia la-
tet magna dulcedo. ⁊ quia deus tribula-
tos ꝯsolatur etiam in p̄senti. et quia tribu
latio via est ad eternā dulcedinē. ad Heb.
xij. Omnis disciplina in p̄senti non vide
tur quidem esse gaudij sz meroris. postea
autem fructū pacacissimū exercitatꝫ p eā
reddet iusticie. cui⁹ fruct⁹ q̄druplex v̄tus
est. Prima est q̄ hoīem facit pl⁹ q̄z fortem
puer. xvi. Melior est paciens viro forti. ⁊
qui dominat̄ animo suo. expugnatore vr-
bium. Sine dubio maior est virtus in pa
ciēdo mala. q̄z in agendo fortia. ⁊ ido me-
lior est patiēs q̄z fortis. Seneca. Magni
animi est iniurias in summa paciētia pati.
⁊ nobilior triumph⁹ est. ⁊ vtilior victoria
suipsi⁹ q̄m expugnatio vrbiū. Multi mul
tas ciuitates expugnauer̄t. qui tñ seipos
non vicerunt. q̄ se vincit ꝯtra omnia fortꝫ
est. s̄m verbū sapientis. qui seipsum vincit
non solum vrbem. sed etiam regnū celoꝝ
capit. Mat. xi. Regnū celoꝝ vim patitur
⁊ violenti rapiunt illud. Seneca. Facili⁹
est totam gentem q̄z vnum vincere. Se-
cundo facit hominē multum sapientem.
Prouer. xiiij. Qui paciens est multa gub̄
natur sapientia. cui⁹ signum est hoc. q̄ d̄s
qui est sapientissimus est pacientissimus.
vltimū em̄ q̄d ipse faciet erit iudiciuz. vbi
ipse vindicabit iniurias suas. In eodem.
qui impatiens est exaltat stulticiam suaz.
⁊ iterū in eodē. Impaciens operatur stul
ticiam. Tripliciter aūt sapiēs est hō pa
ciēs. Primo q̄z sapiēter adquirit. scz sine
labore mala pene q̄ sunt velut aurū et ar-
gentum ⁊ lapides p̄ciosi ad fabricandum
coronā ꝑpetuam libent̄ recipiēdo. Bern.
Si paciētia nr̄a crudeli miseratōe minui
tur. paulatim gemmis corona nr̄a p̄uat̄.
Scd̄o sapienter custodiēdo. paciens cū
aliqua sibi auferūt̄ studet ea que remanēt
diligenti⁹ custodire. ecōtrario impatiēs
si auferatur ei terra. ipse auferz sibi celum.
dum vult se vindicare. si auferat̄ ei modi-
cū terrenū. ipse etiā ꝓijcit omīa bona sua
spūalia. Tercio meliorādo que adquirit.
dum mala in bona conuertit pacienter
ea portando. Roma. viij. Scimus q̄m di
ligentibus deum omīa coopantur in bo-
num. Tercio pacientia custodit hominē
a nocum̄to mortiferi si q̄d biberit. ꝯuiciū
si impaciēti diceret̄ ei esset mortifeꝝ. paci
enti vero salubre est. q̄d est vnū de spūali
bus miracul̄. ido videt̄ Greg. dixisse illō
in dyalogo. Ego q̄dem virtutē pacie. sig
nis ⁊ miraculis maiorē puto. Ad paciam
videt̄ ꝑtinere illō Isa. xliij. Cū transieris
p ignē ⁊ aquā tecū ero. ⁊ flumīa nō opient
te. cū ambulauerꝫ in ignē nō ꝯburerꝫ. hoc
est q̄ moyses vidit Exo. iij. q̄ rub⁹ igne ar
deret ⁊ nō ꝯburebat̄. q̄z vir paciēs in tribu
latōe non deteriorat̄. Quarto v̄o pacia ho
minē coronat. Hiero. Quis sanctoꝝ sine
pacia coronat⁹ est. etiā a cunabul̄ ecclesie
nō defuit iniq̄tas p̄mens ⁊ iusticia paciēs.
Paciētes habēt lr̄as euangelij q̄ regnum
celoꝝ ipsoꝝ sit. Mat. v. Beati qui p̄secu-
tionē ꝛc. Sequitur de q̄nto fructu qui
est longanimitas ⁊ consistit in sustinendo.
et expectādo deuz ad quod monemur. in
psalmo. Expecta dominum viriliter age
ꝛc. Et est triplex ratio quare debemus de
um expectare ⁊ sustinere. Prima est quia
nihil melius potest expectari. vnde glosa
super illum locum. aliud expecta aliud de
sidera. si maius si suauius inueneris. Se
cundo. quia non fallit debito modo expe
ctantē. ps. Uniuersi q̄ te expectant non

ꝓfundētur/Aug⁹/Non negatum putes si non accipis/si differtur nō auferꝫ/Greg. Nemo qui tard⁹ auditur/credat q̄ a sup na curia negligatur/Tercio quia ad vtilitarē nostrā differt/triplici vero vtilitate differt deus dare electis quod petunt. Primo vt afflictōe expectatōis cruciati ꝛ purgati digni sint illō accipe/Greg. Electoꝝ vota dñs differēs cruciat/crucians purgat/Scdo vt desideriū crescat/Greg/Sepe vor nra eo pficiꝫ qō differt/ꝛ cū supficieten⁹ petitio nra negligit/vota nra alius in cogitationū radice ꝓplent/sicꝫ semina messiū gelu pressa solidant/ꝛ q̄ ad supficiē tard⁹ exeūt ad frugē multiplicioza ꝓsurgunt/Idē Sancta desideria dilatōe crescunt/si aūt dilatōe deficiūt desideria nō fuerūt/Aug⁹/Si alq̄n ds tard⁹ dat cōmendat dona nō negat/diu desiōata dulcius obtinent. cito āt data vilescūt/Seruat tibi ds qō non vult cito dare/vt et tu discas mag̃ magne desiderare/Tercio vt obtētū meli⁹ custodiaꝫ/Bre. Tāto validi⁹ q̄s tenet cū inuenerit q̄nto tardi⁹ qō q̄rebat inuenit/ht aūt iste fructus q̄druplicē virtute/Prima q̄ oia alia bona custodit/In vna hora longanimitas tm̄ facit q̄ntū cetere ꝟtutes triginta vel plurib⁹ ānis fecerūt/qz nō est minor ꝟtus q̄ q̄rere parta tueri/si vltima hora lōganimitas ñ pseueraret oia bona fcta amissa eēnt/vñ dū ea custodit qōāmō ea rbuit/iō dr Eccī.ij. ve hys q̄ pdiderūt sustinētiam/quia hec omnia pdiderunt. Scdo qz hoiem ds fidelem reddit/soli lōganimes ōm in tribulatōe nō deserūt/ꝛ iō merito audituri sūt illō dulceꝟbū Lu.26. Vos estis q̄ pmansistis mecū in tentatōib⁹ meis/ꝛ e⁹ dispono vob⁹ sic disposuit mihi pr̄ me⁹ regnū/Tercio cū oēs ꝟtutes mereanꝫ mercedē. h recipit brauiū/currūt alie sz hec ꝓphendit. j Cor.ix. Oēs quidē currūt sz vn⁹ accipit brauiū ꝛc. lōganimitas siue pseuerātia est singularis filia summi regis/qz heres regni celestis/Quarto coronam augmētat Eccī.ij. ꝓiūgere ds ꝛ sustine vt crescat in nouissimo vita tua/magni ꝓncipes volūt sibi fieri magnā credētiā sz tard⁹ soluūt/ꝛ offendūt cū alīs nimis cito vult sibi solui/Eccī.xxi/Est q̄ fenerat hodie ꝛ cras repetit ꝛ odibilis est b⁹ modi (Seqtur de sexto fructu q̄ ds boitas. i. dulcedo anim̄i ꝼm Glo/q̄ fructus ꝑcios⁹ est/qz nō solū dulcis sed ipsa dulcedo ꝛ tanta dulcedo/q̄ totū mare b⁹ mūdi dulcorat/Bern̄ q̄d nō tpabit illa dulcedo q̄ mortem q̄z facit dulcissimā/q̄ resistere pōt aspitas vnctiōi illi/Habet aūt fruct⁹ ille quadruplicē virtutem/Prima ꝓriā corruptōez homis sanat/puer.xvi. Dulcedo aie sanitas ossium/Scdo ab igne tribulatōz hoiem fuat ira/q̄ capilli bona q̄ cogitatōnū nō peant ibi/sic figuratū est Dan̄.iij/In tribus pueris missis in fornacē. vbi sic legit/ꝛ nō tetigit eos oino ignis neq̄ ꝓstristauit/nec q̄cq̄m molestie intulit/ꝛ p⁹ in eodē/ꝛ capillus capitis eoꝝ nō est adust⁹/hec dulcedo videt esse ros ille. de q̄ ibidē/ꝛfecit mediū fornacis q̄si ventū rozis flantē/Tercio ꝙ gratiā in corripiendo tribuit/vñ legit figurata esse p mana q̄ erat in arca testamēti cū virga aaron ꝛ tabulis/Heb.ix/In virga intelligit correctio/In tabulis discretio. In mana dulcedo. q̄ tria debet hr̄e plat⁹. virgā correctōis cū discretōne tm̄ ꝛ dulcedine/Quarto in ꝓdicatōne ꝓficere facit. puer. xvi. Qui sapiēs ē corde appellabit prudens/ꝛ q̄ dulcz eloquio maiora repiet/maiora inq̄ lucra i ꝓsenti/ꝛ maiora ꝑmia i futuro habeb aureā ꝛ aureolā Eccē.xvi Verbū dulce multiplicat amicos. aicos inq̄ deo. (Seqtur de septimo fructu q̄ ds benignitas siue liberalitas. istū fructū ptz esse ꝑcios⁹ ex hoc q̄ est nobiliū ꝓsona/vñ etiā ds liberalitas eo q̄ liboz sit hoim/Auaricia est hoim ꝟuilium sed largitas nobilium/Quāto aliquis est liberalioz tanto nobilioz. vnde videmus solem ꝛ alia corpora celestia que sunt nobiliora liberali⁹ ꝛ diffusius ꝓmunicare bona sua/Leo etiā qui dicit rex aialium est animal ꝓmunatiū. ꝼm phm. habet aūt fructus ille quadruplicē virtutem/Prima est q̄ facit hominē amari/ꝛ hec adeo efficax est q̄ inimicos amicos facit/vnde Prouer.xxi/Munus absconditum extinguit iras/et donum in sinu indignationē maximam. ꝛ Eiusdem. xxv. Si esurierit inimicus tuus ciba illum/Si sitit da illi aquam bibere/Prunas enim congregabit super caput eius. id est eum accendes ad dilī-

gendum te. Inter eos vero qui amici sūt deficit amicicia nisi ea muneribus conser uet/dando eñ ⁊ accipiendo matres ⁊ filie amice sunt/vt vulgariter dicit. Secūdo facit honozari. Prouer. xxij. Victoziam ⁊ honozē adquirer qui dat munera/⁊ Eius/dem. xxiij. Donum homīs dilatat viam eius. zō. Tercio deo assimilat qui liberalissimus est/ Seneca. Qui dat beneficia deum imitatur qui repetit fenerator est/ Specialiter vero imitatur deum hō misericors. q liberalis est paupib⁹. Barlaam deum maxime imitabat qui nihil iudicauit ꝗm misereri ꝓciosius. Quarto homīnē ad bonum finem ꝓducit/ideo nō memini me vidisse mala morte moztuū qui liberalem ātē duxerit vitam. Sequitur de octauo fructu qui dicit mansuetudo si ue tractabilitas/qui ē ꝓciosus ⁊ delicat⁹. ꝑs. Mānsueti hereditabūt terzam/in quo intinuatur hui⁹ fructus ꝓciositas/cum p mansuetudine terza ꝓmissionis habeat/⁊ delectabunt in multitudine pacz ecce delectabilitas/homies immānsueti in turbatōne ⁊ in amaritudie animi freq̄nter sunt ꝓfortenk/⁊ habet fruct⁹ille q̄druplicē ⁊ virtutem. Habet aūt ille fructus q̄ttuoz virtutes. Prima est q hominē ꝓseruat/vñ Eccī. x. Fili in mansuetudine serua animā tuam/ homies immānsueti freq̄nter frāgūtur per impacientiā. vel igne ire succendunt/ Secundo amozem ⁊ gratiā homini compat. vñ Eccī. iij. Fili in mānsuetudine op⁹ tua ꝑfice/et super gloriā hoim diligeris. Legit Eccī. xlv. de moyse q erat dilect⁹ deo ⁊ hominib⁹ cuius causa tangitur/ Nūe. xij. vbi dicit q moyses erat mitissimus hoim qui morabant in terza/ mānsuetudo est ve lut adamas. attractiue eñ nake ē/ vñ Eze. iij. vt adamantē ⁊ silicē dedi faciē tuā/ patientia eñ facit hoiem vt silicē mānsuetudo vt adamātē. Tercio corripit vtilit. vñ in ꝑs. Oñ supuenit mānsuetudo ⁊ curripiemur. Ultio salutē eī nā tribuit/ iuxta illō Cū exurgeret in iudicio ds vt sal. fa. oēs man ere Sequit de nono fructu scz de fide quē fructū dz esse ꝓciosum/ꝓmo ex ꝫ q ds amat talē fructū/iuxta illud Eccī. j. Quia bñplacitū est deo fides ⁊ mānsuetus. Vnde ex ꝫ q raro inuenit/rarū eñ ꝓciosum est. de raritate ei⁹ legit puer. xxij. Multi misericordes vocant/vix aūt fidelem q̄s inueniet. Habet aūt q̄tuoz ꝑutes. Prima est q hoiem facit laudari/puer. 28. Vir fidelis multū laudabit. Scdo facit exaltari. Mat. 24. Quis putas est fidelis seru⁹ ⁊ prudēs/quē ꝓstituit dñs sup familiā suā/ licet duo innuat ꝫ lra esse in eo q̄ ꝓmouēdus ē fidelitatē. s. ⁊ puidentiā/fidelitatē tñ ꝓponit. Tercio facit hoiem mīt̄ū amari a deo. ⁊ a dño treno. Eccī. xxx. Si est tibi fuus fidelis sit tibi q̄si aia tua/⁊ q̄si frater tuū sic tracta eñ. Qrto facit coronari. Mat. xxv. Quia sup pauca fuisti fidel su. m. t. p. Sequitur de. x. fructu q̄ modestia oz/quē fructū cōstat esse ꝓciosum/ex eo q magnoz hoim est. Senec. Magni ai est magna ꝓtenere. ac mediocria malle q̄z nimia velle/hō pui ai vincit a magnitudine rei q̄ sibi offert/⁊ inclinat etiā ad faciendū inhoneſta/⁊ ad portandū etz onus impotabile/valō etz bñ redolet fruct⁹ille/vnde ad Phy. iij. Modestia vīa nota sit oībus hoibus. i. rōnabil⁹ conuersatio/ oī glo. hanc vult apo⁹. notā esse oībus hoibus/vt odore ei⁹ si mortui sint viuificenk/ si ꝙo viui ꝓfortenk/⁊ habet fruct⁹ille q̄druplicē ⁊ virtutem. Prima est q hois vitā puat̄ā spūalem q̄m carnalē siue corpalē/Sene. Mediocria vtilia q̄ sunt nimia vita eo q sup flua nocēt sic segetē nimia sternit vōtas. sic rami fructuū onere frāgunt sic ad maturitatē nūq̄z puenit nimia fecūditas. Nō Nūq̄z animis nocet q̄s imoderata felicitas rūpit. Scdo vitā iocundā facit. sic ei⁹ rio nimietas iniocundā. Boe. paucz mini miscz naka ꝓtenta ē/cui⁹ sacietatē si supfluis vrgere velis aut iniocūdū fiet q̄ infuderis aut noxiū. Tercio deo assimilat q̄ in nūero pondere. ⁊ mēsura omia disposuit/ Sap. xi. Bern. Nō vo largioz eē velis/ nō pudeat ꝓcham nō esse fonte pfusiorem/ Quarto facit hoiem sufficientē sic ei⁹ ꝓdigalitas facit hoiem indigentē. vtz ō filio ꝓdigo. q̄ ad tantā indigentiā puenit. Luc xv. Gene. pecuniā magnā hī q̄s/ si auar⁹ est nō hī. si ꝓdig⁹ nō hēbit Sequit de. xi. fructu q̄ oz ꝓtinētia quē fructū patz esse ꝓciosum/ex illo ꝙo Eccī. xxv. nō est digna pōderatio auri ⁊ argēti ⁊ ꝓtinētz aie/⁊ est quadruplex ⁊tus h⁹ fructus. Prima est q vitam prolongat. tam spūalem q̄m corpalem. Seneca. Nōt nra puidētia longioz ē

progare huic corpusculo morā/si volup-
tates quibus maior pars eius perit pote
rim⁹ regere ⁊ cohercere/ Eccī.38. Qui ab
stinēs est adijciet vitam/ Scdo ad iocun
ditatē spūalem prepat/ iuxta illud Rēnu-
it ꝯsolari anima mea ⁊c. Bern̄/ Delicata ē
diuina ꝯsolatio/ ⁊ nō datur admittentib⁹
alienā/ domin⁹ nō vult satiare plenos vel
potare ebrios/ Tercio deū ⁊ angelos leti
ficat/ Gen̄.xxj. legitur q̄ abraam fecit grā
de ꝯuiuium in die ablactatōis filij sui/ sic
deus gaudet cum aliq̄s filius suus sepat̄.
a lacte tempalis ꝯsolationis/ Tulli⁹/ Si
cibis ⁊ potibus partius vteremur. ⁊ nos
īmaculatos custodirem⁹. frueremur ꝯsor-
tio ⁊ affabilitate deoꝝ. i. angeloꝝ/ Quar
to a pessimo hoste quē habem⁹ nos custo-
dit scz a voluptate/ Eccī.vij/ Inueni ama
riorem morte mulierē/ hec mulier volup-
tas est que corpus morte tempali int̄ficit/
⁊ et̄na morte int̄ficit corp⁹ ⁊ animā/ Se
neca. Voluptates int̄ res vilissimas p̄ci
pue estima/ que more latronū nos ample-
ctunt̄ vt strangulent/ Idem. Quis hostis
in quēq̄m tā ꝯtumeliosus fuit/ q̄m in q̄s-
dam in q̄bus voluptates sue sunt. non em̄
sufficit voluptati hominē excecare/ immo
eū quādoq̄ paliticum facit vel alit̄ affligit
Sequit̄ de duodecio fructu q̄ castitas
dicit̄/ quē fructū ptz esse p̄ciosum ex hoc/ q̄
ad sponsas regis celestis ptinet cui⁹ qua-
druplex est virtus/ Primo animam facit
mire pulcritudinis Sap̄.iiij. q̄m pulcra
es casta generatio ⁊c/ Scdo angelis assi-
milat. Bern̄. Quid castitate decori⁹/ que
de homie angelū facit/ differūt inter se hō
pudicus ⁊ angelus/ sed felicitate nō ꝟtute
/ ⁊ si castitas angeli felicior/ homis tamen
fortior esse ꝯgnoscitur/ Tercio ad moduz
balsami hominē a spūali corruptōne con
ſuat. Bern̄ Castitas instar balsami odo-
riferi quo ꝯdita cadauera vel corpora in
corrupta ſuantur. sensus ⁊ artus cōtinet
⁊ ꝯstringit/ Quarto in statū glorie hoiem
q̄dammō ponit. Bern̄. Castitas sola in h̄
mortalitatz loco ⁊ tempe/ statum quendā
īmortalis glorie rep̄sentat. Sequitur
de folijs ligni vite que sunt ad sanitatem
gentium/ de quib⁹ folijs breuiter expedie
mus nos/ Hec folia sunt dei mandata q̄
adeo salubria sunt vt q̄ custodierit ea ma-
lum nō habeat. Eccī.8. Qui custodierit
mādata nō expiet̄ q̄cq̄m mali/ ea em̄ q̄ alijs
essent mala sibi st̄ salubria/ Exp̄dictz ptz
beatū esse cui datū est hr̄e lignū vite i cor
de suo. ⁊ h̄ padysum iniciare/ Eꝯrio ve ill̄
q̄ poti⁹ volūt h̄ imitari infernū. ⁊ poti⁹ vo
lunt hr̄e lignū mortz in corde suo q̄ lignū
vite/ lignū mortis est spūs malign⁹. lignū
vite est spūssanct⁹/ Ve etz q̄ hn̄t lignū vite
sed nō diligēter custodiūt. sz poti⁹ decorti
cāt ⁊ extinguūt/ Jobel̄.j. Ficū meā decor
ticauit. nudās spoliauit eā ⁊c. Decortica-
tio ista ē remotio ext̄ioris honeste ꝯuersa
tōis/ quā decorticatōem multi religiosi fa
ciūt q̄ in eis spm̄scm̄ extinguūt. ꝯ illud.j.
Thessa.v. Spm̄ nolite extinguere/ ve etz
illis q̄ cū lignū vite hēant/ negligūt tn̄ fru
ctus ex eo colligere/ ⁊ raro p̄dictis fructi-
bus vescuntur.

De eodem ſmo.II. In ordine. 87.

Qui christi sunt
carnē suā crucifixerūt cū vicijs
⁊ ꝯcupiscētijs Gal̄.v. Dupl̄r d̄r
aliq̄s esse xp̄i/ vel de iure/ vel de mādatoꝝ
ei⁹ impletōe/ Primo⁹ oēs hoies st̄ xp̄i. in
ps̄. Dn̄i est t̄ra ⁊ plenitu. ei⁹ ⁊c. ⁊ alibi. Po
stula a me ⁊ dabo tibi. g.h.t/ Triplici iure
sunt omēs homies xp̄i. s. creatōe ꝯſuatōe
emptōe/ Creatōe q̄z creat̄a nccio est creā-
tis/ cū eam faciat nō ex mat̄ia aliena/ sz ex
nihilo/ ip̄e em̄ dat esse ⁊ mat̄ie ⁊ forme/ Itē
facit nō p̄cio ꝯduct⁹ sed gratis/ iuxta illd̄
Bern̄. ꝓpter temetip̄m d̄s fecisti oīa/ ⁊ qui
sibi vult esse ⁊ nō tibi int̄ omīa nihil inci-
pit esse/ Quadruplici rōne p̄t aliquis hr̄e
dominiū in re aliqua/ que fit vel q̄z illam
facit/ vel rōne mat̄ie q̄ sua est/ vel q̄z facien
tem ꝯducit/ vel q̄z ꝓpter eum fit/ sed nulla
haꝝ rōnū facit ad h̄. q̄ creat̄a alteri⁹ sit q̄
creantz/ si ꝟo postq̄ creata est det eam d̄s
alicui nō dabit eam nisi creat̄e sue/ vn̄ ad
huc sua erit. n̄ p̄t ēt creat̄a ꝓprie loq̄ndo a
d̄o emere aliq̄d/ cū n̄ hēat vn̄ soluat ei nisi
rebus dei.j. Paral̄.iij. Tua sunt dn̄e oīa
⁊ q̄ de manu tua accepim⁹ dedimus tibi.
Iure etz ꝯſuatōis ē creat̄a ipsi⁹ creantis.
desineret em̄ esse nisi creator eā in eē ꝯſua
ret/ Greḡ. Esse oīm q̄ de nihilo sunt in ni
hilū tēderet/ nisi creator eā in esse ꝯſuaret
/ ⁊ nisi auctor oīm manu regis retieret. vn̄

cum nō minor sit ꝑtus q̄m querere parta tueri. creatura iure erit illi⁹ a q̄ solo potest ꝓfuari. Iure etiā emptōis sunt omēs homines xp̄i. tanti em̄ emit eos vt merito solus eos possideat. ī. Cor. vi. Empti estis precio magno. ⁊c. plus tenet hō deo ꝑ beneficio suo redemptōis siue emptiōis q̄z creationis. Bern. Qui me semel dicendo fecit. in reficiendo ⁊ dixit mlta ⁊ gessit mira ⁊ ptulit dura. sed ⁊ indigna. In ꝓmo opere me mihi dedit. in scdo se vere dedit. dat⁹ ergo ⁊ reddit⁹ me ꝑ me. debeo ⁊ bis me debo. quid do tribuā ꝑ se. nā etiā si mille ſies me r ependere possem. quid sum ego ad dñm. ꝓstat cum bonū esse damnatū. nō natos fuisse q̄ melius esset homi q̄ nō creare. q̄m q̄ ñ redimere. Scdo mō pauci hoies sunt xp̄i. Heb. ij. Nunc autē nec dum videm⁹ omia subiecta esse ei. tñ paucitas illa ꝑualet multitudini maloꝝ. Ps. Funes ceciderūt mihi in p. ⁊c. Sicut lapides pciosi pauciores sunt lapidib⁹ ꝯmunibus sed vn⁹ pciosus valet infinitos lapides ꝯmunes. ⁊ aceruus frumenti mior est aceruo palee. sed tñ ꝑualet aceru⁹ frumēti sic vn⁹ bon⁹ ꝑualet mille malis. iuxta illō Eccī. xvi. Melior est vn⁹ timens deū q̄m mille filij impij ⁊ q̄nto pauciores sunt tanto gloriosi⁹ est esse ō nūero illoꝝ. Et no tandū q̄ triplici rōne multū optandū est homi esse de ꝓle dei. Primo q̄ magna dignitas est ſuire deo cui ſuire regnare est ſuiens regi. par est comiti vt vulgariter ꝺr q̄nte dignitatis est ſuiēs regi celesti Eccī. x. Magne dignitatis est iudex ⁊ potens in honore ſz nō minor est illo. q̄ timet deum Scdo ꝓpter hoc q̄ qui nō habet deuz ꝓ dño pessimū habet dñm. q̄ dyabolum. Non ꝑt hō esse absq̄ dño sic fatui hoies credunt Job. xi. Vir van⁹ in supbiā erigitur. ⁊ q̄si pullū onagri liberum se putat Tercio q̄ ds est valde bon⁹ dñs Dauid Laudate dñm q̄m bon⁹ deo ꝺo dicim⁹ deū bonū dñm q̄. ē benignissim⁹ p̄ceptor fortissim⁹. ꝓtector ⁊ liberalissim⁹ retributor benignitas in p̄cipiendo in ꝺ attendit q̄ ipse p̄cipit tñ honesta ⁊ vtilia nobis non sibi. Ipse em̄ bonorum nostroꝝ non eget Isa. xl viij. Ego deus tu⁹ docens te vtilia. ⁊ Bap. viij. Dicit de sapiētia increata que est ipse fili⁹ dei. Sobrietatē ⁊ prudentiā docet. et iusticiam et virtutem quibus vtilius nihil est in vita hominibus. Fortitudo vero eius in ꝓtegendo. ptz ex hoc q̄ ipse est omnipotēs. Dauid. Dñs ꝓtector vite mee a quo trepidabo. Liberalitas vero retributōis patz in hoc q̄ ⁊ paupib⁹ seruientib⁹ sibi dat regnum. vnde ⁊ ꝓ tali regno tali domino libenter deberēt ſuire paupes. qui parum vel nihil possunt lucrari cū diuitibus hui⁹ mundi. De magnitudine aūt mecerdis quā dat dñs. tangitur Ben. xv. vbi deus dicit ad abraam. Noli timere abraam ego ꝓtector tu⁹ sum et merces tua magna nimis. ⁊c. Propter has rōnes beatum se deberet reputare. q̄ signa aliqua habet q̄ sit de parte christi. Dauid. Beatus popul⁹ cui⁹ est domin⁹ deus eius. Sex vero signa sunt q̄bus ꝓpenditur. vtrum aliquis sit de parte dei. Primū signū docet nos ipse deus Joh. 8 Qui ex do est verba dei audit. verisimile est q̄ verba dei non impleat qui nō dignatur ea audire. vnde signum est q̄ ille qui nō vult audire verba dei nō sit seruus ipsius. Domin⁹ ex obediētia ꝓgnoscit suos Lu. vi. Quid vocatis me dñe dñe et non facitis q̄ dico. nō videtur esse dñs castri q̄ nō habet ingressum in illud. Aures q̄si q̄dam porte sunt p q̄s de⁹ ad aiam ingredit. oculi vero et sensus ceteri porte sunt p q̄s dyabol⁹ freq̄nter egredit cū vanitate mūdi. nō videt q̄ ꝓc esse dñs castri illi⁹. vbi porte indifferent apiunt hosti suo scz dyabolo et ei claudunt. iustum esset vt qui totū hominē creauit. ⁊ sanguine suo redemit. inde saltem aures posset hre q̄n vellet. ⁊ q̄ eas apertas habent quando mors eorū vult intrare. aperire deberent eas libenter quādo vita vult intrare. Scdm signū ē hūilitas. vñ glo. Bre. sup illō Job. xli. ipe ē rex supvniuersos filios supbie. iste ē titul⁹ dyaboli sic hūilitas xp̄i q̄ sig vtercz exercitus dinoscit. ꝯtē Greg. Euidētissimū signū repboz est supbia. hūilitas electoꝝ. Quē q̄ q̄scz hēat cū ꝓgscitur sub q̄ rege militet inuenit. Volēt multū tiere hoies q̄n aliqō certū signū vidēt mortz sue tpal. nec mirū cū ipe dñs morte ad ꝓpinq̄te ꝑm sensualitatē multū timuerit q̄ntū q̄ deberent timere supbi qui euidentissimū signū et ne mortz in se ꝓgnoscunt. eo mō q̄ aliq̄s in area sua

inter paleas ⁊ granū distinguit/paleā em̄ que leuis est fert vent⁹ secum. grano ꝓpter ponderositatē tenente locū infimū/sic ds distiguit inter suos ⁊ nō suos/illos enim qs vētus supbie ducit quo vult. a se abjci et/vñ Math. iij. ¶Permū dabit aream suā ⁊ ꝯgregabit triticū suū in horreū suuz/paleas aūt ꝑburet igne inextinguibili/¶Tercium signum est mutua dilectio. vñ Joh. xiij. In hoc cognoscent om̄es q discipli mei estis si dilectionem habueritis adinuicē/et sicut dilectio est signuz q aliqs sit ex parte xpi/sic odium signum est q aliqs sit ex parte dyaboli quia q odit fratrē suū homicida est/j. Jo. iij. sicut dyabolus homicida erat. Joh. viij. ¶Et nota fatuitatem aliquoz/qui signa ꝓtraria volūt hr̄e in se dum scz volunt amare amicos ⁊ odire inimicos/quoz altez est signū dyaboli. ⁊ reliquū xpi/q̄si aliquis posset duob⁹ dominis fuire xpo scz ⁊ dyabolo nō attēdētes scriptum esse. Math. vi. q nemo pōt duob⁹ dñis fuire/cū lupi nō hēant odium inter se. licz ad canes hēant q̄ sunt alteri⁹ spēi/⁊ cū ꝓpentes nō habeāt odium inter se licet hēant ad mulierē ⁊ semen ei⁹? Gen. iij. mirū est qūo boies hēant odium inter se. ¶Quartū signū est circūcisio spūalis. sic em̄ deus carnalē populū iudaicū carnali circūcisiōe distinxit ab alijs ꝓl'is/sic spūali circūcisiōe ꝓos israelitas distinxit a nōveris. ¶In circūcisione carnali cū magno grauamine aliq̄d de ꝓrio coꝛpe abscindebat/⁊ hoc ꝑcipue fiebat in etate tenera/sic in spūali circūcisione amputāda est superfluitas seu voluptas/et remanere debet necessitas. licz in faciendo sit grauamē/ideo em̄ ꝓtus est ibi. q difficultas ē in faciēdo illud/est em̄ ꝓtus placitis abstinuisse bonis/¶Facili⁹ aūt fit illud si hō talibus in iuuentute assuescat/ad hanc spūalem circūcisionē monemur. Deut. x/vbi sic legitur. ¶Circūcidite ꝓpucium coꝛdis vr̄i. ⁊ Joh. iij. ¶Circūcidimini dño. ⁊ auferte ꝓpucia coꝛdiū vr̄oꝛ/¶Nono ꝓo eiusdē ꝓminat ds omibus illis. q nō habēt hanc circūcisiōz dicēs/¶Visitabo sup omnē qui incircūcisum habet ꝓpucium. ¶Quintū signū est illd. de q̄ hic ꝺr/qui xpi sunt carnē suā crucifixerūt ⁊c/¶Et notandū q xpc crucē poꝛtauit. Joh. xix. Et baiulās sibi crucē exiuit in eū q ꝺr calvarie locum/⁊ vult suos cruce esse sigtos. ad min⁹ cruce penitētie. Math. x. ¶Qui nō baiulat crucē suā ⁊ leq̄t me nō est me dign⁹. xpc tm̄ odiuit pctm̄ q voluit crucifigi. vt pctm̄ secū crucifigeret vñ sup ep'lam ad Col'. iij. ꝺr Aug⁹/¶Cum innocēs occidit pctm̄ crucifigit/¶Simile odiū debent br̄e illi q xpi sunt ad pctm̄ vt nō timeāt carnē suā cruciari si pctm̄ in ea destruāt. ¶Sextū signū est mia ℔ signo distinguet ds suos in die iudicij vt hēur Mat. xxv. qñ dicet suis/¶Venite bñdicti ⁊c/¶Et nota q miscōib⁹ venit bñdictio a trib⁹ ptib⁹/¶Primo ab illis q̄b⁹ dant eam iuxta illud Job. xxix. Bñdictio perituri veniebat sup me/¶Scḋo a ꝓl'o puer. 27. q̄ pn⁹ est ad miam bñdicet/⁊ Eccl. xl. ¶Plē didū in munerib⁹/bñdicēt labia multoꝛ. ¶Tercio a dño. ps. ℔ accipiēt bñdictiōm a dño/iō deus misericordes bñdictos vocat in verbo ꝓposito/et etna gl'ia vocat bñdictio Judi. j. vbi ꝺr aza. patri suo da mihi bñdictionē/¶Ac ecōtrario immisericordib⁹ venit maledictio ex diuersis/scz a paupere ⁊ a populo/puer. xj. Qui absc̄ḋit frumēta in tpe maledicet i popul/¶Itē tales maledicent a deo Mat. xxv. Discedite a me maledicti. ¶Et nota q taḷ ꝑt esse rō q̄re hy qui sunt ex parte xpi carnem suam crucifigunt cū vicijs ⁊ ꝺcupiscēt̄ijs/q̄ guerra ad mortē est inter xpm ⁊ dyabolum/vult xpc eos qui capiunt ex pte dyaboli crucifigi/vñ cū caro receptatrix sit inimicoꝛ xpi. scz peccatoꝛ (iuxta illud Roma. vij. Non ego operoꝛ illud. sed quod habitat in me pctm̄) vult xpc eam crucifigi/vicia vero sunt crucifigenda. quia importantpeccata/¶Desideria vero siue ꝺcupiscētie iō debent ccucifigi q̄ militant aduersus animā. j. Pet. ij. ¶Obsecro vos tanq̄m aduenas ⁊ pegrinos ⁊c. ¶Item notandum q crux xpiana ꝓstat ex q̄tuoꝛ brachijs/brachium ex parte superioꝛi est stultitia quia viri sancti in hoc mundo stulti reputātur cum tamen vere sint sapientes. j. Coꝛ. 4 Nos stulti ꝓpter xpm ⁊c/⁊ Eiusdem. iij. Si quis inter vos videtur sapiens esse in hoc seculo stultus fiat vt sit sapiens/brachium a parte inferioꝛi est paupertas/brachium a dextris est tempalis molestia. ad Hebre. xj. Circuierūt in melotis. ⁊ in pel

libus caprinis egentes angustiati afflicti ꝛc. brachium a sinistris est ꝯtumelia, p̄ma Cor. iiij. Tanq̄ purgamenta hui⁹ mūdi facti sumus omniū ꝑipsima vsq̄ adhuc. ¶ Dicitur autem peripsima aliquod purgamentum rei.

¶ Dominica. XV. Sermo. I.

In ordine. 88.

Si spiritu viuimus spū ꝛ ambulemus Gal. vj. In eccl̄ia volo sensu meo q̄nq̄ verba loqui. vt aliquos instruā q̄ꝫ. x. milia verborum in ligua, ideo et nos q̄nq̄ verba epistole exponem⁹. quoꝝ primū est illud quod ꝓposuimus. (Si viuimus spiritu). id est si spūalem vitam inchoauimus in illa ꝓficiam⁹. sicut corp⁹ humanū cū incipit viuere anima infusa necesse habet nutriri et sustentari ꝛ in crescendo ꝓficere alioq̄n deficit, sic ille q̄ inchoauit vitam bonā necesse habet nutriri et sustentari ꝛ spūaliter crescendo ꝓficere, aliter vita bona deficit. vñ Luce. j. dicit de joh̄e baptista, Puer autē crescebat ꝛ ꝯfortabat spū ¶ Et notandum q̄ q̄nq̄ sunt que impediunt spūalem ꝓfectum homis ¶ Primū est defectus desiderij ꝓficiendi q̄ ex diuersis causis pōt accidere in homine, quādoq̄ accidit ex p̄sumptōne ꝑfectionis, Aug⁹. Multos impedit a firmitate p̄sumptio firmitatis, sic multos impedit a ꝓfectu p̄sumptio ꝑfectōis, Seneca. Ideo meliores fieri nolum⁹, q̄ꝛ optimos nos putam⁹ Aug⁹. Oportꝫ tibi displicere qd̄ es, si vis ꝑuenire ad id qd̄ nō es, Sicut stomach⁹ ventositate plenus appetitū amittit, sic q̄ se ꝑfectum credit ꝓficere nō curat, quādoq̄ vero est iste defectus desiderij ex quadā bestialitate, scꝫ ex ꝯtemptu spūalium bonorum, Sicut em̄ porci quasdam species aromaticas vel margaritas contemnūt, sic homo animalis spūalia bona contemnit. Math. vij. Nolite sanctum dare canib⁹ neq̄ mittatis margatitas inter porcos. Bern̄. Quomō lux incassum circumfundit oculos cecos vel clausos, ita animalis homo nō ꝑcipit ea que sunt spirit⁹ dei, aliquādo vero accidit iste defect⁹ desiderij ex fatigatione, quādoq̄ em̄ homo ita fatigatur, vt tedeat eū etiā viuere, vñ .iiij. Regū. xix. Dixit hylias sufficit mihi domine tolle animā meā ꝛc. et cum obdormisset ait angel⁹, Surge comede. vbi innuitur, q̄ cibus spūalis ꝯtra hanc fatigationē valeat, vñ in ps̄. Dormitauit anima mea p̄tedio. ꝛc. ¶ Scd̄m impedimentū ē diuisio animi nimia, vñ Grego. Non sufficit ꝓficere hō ad vtraq̄ diuisus, q̄ꝛ si exterius auditum aperit, interius surdescit. Gen̄. vlt. Dixit iacob ad Ruben. effusus es sicut aqua, nō crescas. ¶ Terciū est defectus sapiētie, vñ Eccl̄i. xxvij. Filia fatua in deminoratōez fiet, filia fatua est anima nō condita sale sapie, vt sunt anime eoꝝ q̄ verbum dei vel nō audiunt vel nō retinēt, vnde non est mirū si arefiunt. iuxta illud. Aruit cor meū quia oblitus sum cōmedere panē meum, et alibi. esuriētes et sitientes in ipsis aīa eoꝝ defecit, Gen̄. Non ꝓdest cibus corpi, nec accedit q̄ statim sumptus emittit. ¶ Quartū ē pusillanimitas que hyemi assil̄atur. nō permittenti exire g̃mē germē l̄ flores de arborib⁹, Sic multi non audēt facere bona opa tantum, q̄a timent sustinere aliq̄d aspitatis, vñ Prouerbioꝝ. xxviij. Pigrum deiecit timor. et Eiusdē. xxij. dicit, Piger. leo ē foris in medio plateaꝝ occidendus sum, talis homo habet caput tremulū sicut habebat cayn. dicens Gen̄. iiij. Ois q̄ inuenerit me occidet me ¶ Quintū est mutabilitas. qua homo q̄nq̄ vult vnū, quandoq̄ vult alid̄. cōtra quod dic̄ Bern̄. Qui aliquo tendit si vnā et rectam tenuerit viā cito perueniet, quo tēdit et itineris et laboris facit finē. Si ꝟo multas aggredit vias errat, nec laboris aliquando facit finē, quia error non habet finē, Non ergo te mutes, nec aliud ꝓ alio accipias. Sed vsq̄ ad terminū ꝑfecte sanitatis medicinal̄. obediciētie remedio vtere, Si occurrat aliq̄d difficile in via ꝑ quā aliquis ire incepit, nō ꝓpter h̄. debet hō desistere, q̄ꝛ labor improbus oīa vincit, ꝛ si tm̄ est impedimentū q̄ non pōt hō aliq̄nto tpe proficere, cessante tñ impedimēto debet hō ad op⁹ redire, vt faciunt herbe et arbores, q̄ cessante hyeme ad opa redeunt, a quibus cessauerunt ꝓpter hyemis intemperiē, Ad hoc vero q̄ aliq̄s ꝓficiat spiritualiter tria valde nccia sunt. ¶ Primū est desiderium magnū ꝓficiēdi

Bern. Magna pars pficiendi est velle pficere, ꝯtra illos qui non habent desiderium pficiẽdi. dicit Bern. Magna ꝯfusio ⁊ nimis magna, ardentiꝰ desiderãt seculares pnitiosa, q̃ꝫ nos vtilia, alacrius currũt ad mortem, q̃m nos ad vitam, desideriuꝫ illud est ignis spũalis, qui multũ nutriẽdꝰ esset in corde homis, iuxta illud Leui. vi. Ignis in altari meo semp ardebit, quẽ nutriet sacerdos subijciẽs ligna mane p singulos dies, ⁊ paulopꝰ subdit. Ignis iste ẽ ppetuus, q̃ nũq̃ꝫ deficiet in altari. Ligna vero quibꝰ ignis iste nutriẽdꝰ ẽ sunt ista, scꝫ cogitare ꝙ valde verecũdũ est diu esse in statu pficiẽdi ⁊ nõ pficere, sic ꝟecũdũ ẽ diu eẽ i scol. ⁊ nihil didicisse, vñ legit Lu. ij. de xpo Jhs pficiebat sapiẽtia ⁊c. aliud q̃ nutriendus est ignis huiꝰ desiderij ẽ breuitas tempis nobis ꝯcessi ad pficiẽdum. Eccs. ix. Quecũq̃ꝫ potest manꝰ tua instãter operare, qꝛ nec opus nec ratio nec sapientia nec scientia erũt apud inferos quo tu ꝓperas. Terciũ est hoc ꝙ talentũ nobis ꝯmissum exigetur a domino cum vsuris, vt ptꝫ Math. xxv. Et dicet dominꝰ inutilem seruũ pijcite in tenebras exteriores. Quartũ est hoc ꝙ qui nõ pficit tanq̃ꝫ arbor sterilis citius amputatur. Luce. xiij. Succidite illam vt quid etiã terrã occupat. Math. vij. Omnis arbor qui non facit fructum excidetur, ⁊ in ignem mittet. Secundũ quod necessarium est volenti pficere est discretio siue scientia, ⁊ ido doctrina sana indiget talis et bono exẽplo. Bern. Uirtus vult doceri cum humilitate, queri cũ labore, haberi cum amore, nec aliter vult queri vel doceri vel haberi nec potest. Tercio necessaria est ei qui vult pficere humilis oratio, que impetrat vt possit id quod vult et scit facere. Hec tria tantum requirũtur ad hoc ꝙ aliquid bene fiat velle scire et posse. Eccĩ. xx. Oratio humiliantꝫ se penetrat celos ⁊c. pfectꝰ vero spũalis in hys q̃nq̃ꝫ attendit. Primo in hoc vt opera sint pure bona Leui. .j. Olocaustum agnum anniculũ et absq̃ꝫ macula offeret, ⁊ Eiusdẽ. xiiij. Assume duos agnos imaculatos, et ouem agniculã absq̃ꝫ macula. Secundo in hoc ꝙ sint voluntarie facta, vñ in psalmo. Uoluntarie sacrificabo. Tercio magnitudo effectus vel deuotionis, quia non respicit deus quantum sed ex quanto, vnde super illud Luce. xxj. Ubi agitur de paupcula vidua offerente duo eris minuta, dicit quedã Interli. Non ppendit deus quantum in eius sacrificio, sed ex quanto pferatur Greg. Nõ erit manus vacua a munere, si archa cordis plena fuerit bona volũtate. Quarto bonoꝝ operũ pluralitas .j. Corinth. xv. Plus omnibus laboraui. Quinto sequens humilitas Luce. xvij. Cum feceritis omnia que p̃cepta sunt vobis, dicite serui inutiles sumus que debuimus facere fecimꝰ. Sequitur de scdo verbo quod est. (non efficiamur inanis glorie cupidi.) Circa quod notandũ ꝙ vana gloria multum timẽda est bonis et p̃cipue incipientibꝰ, vñ Job. xv. Letet quasi vinea in p̃mo flore botrus eiꝰ et q̃si oliua pijciens florem suum. vt dic Greg. Si florentem vineam imoderatũ frigus vel estus penitus attigerit, discusso flore botrus tabescit. Item Greg. oliua cum in flore ẽ si imoderata nebula tangitur, a fructu tabescit et vacuatur, sic bona inchoãtes si ceperint laudibus delectari fructũ pdunt operis, velut ex nebula fauoris cupidos vane glorie habet dyabolus in seruicio suo pvilissimo precio. Inter terrena enim vilissimum videtur vana gloria, ꝓpter quod et puluis dicit Math. x. Exeuntes foras de ciuitate, vel de domo excutite puluerem de pedibus vestris. Puluis enim est minima pars terre, et puluis licet sit modicus, multũ tamen nocet oculo, si super eum ceciderit, sic vana gloria multum nocet oculo intentionis. Unde multum cauendum est ab ea. Greg. Quãtas vires habeat humane glorie amor, nescit nisi qui bellum indixerit, quia et si facile sit eam non appetere dum negatur, difficile est tamen eam respuere dum offertur. Si vis amplius de hac materia require de ea in tractatu de superbia in illa parte in qua agitur de vana gloria. Sequitur de tercio verbo quod est (inuicem puocãtes) Et notandũ ꝙ praui gartiones si sciunt aliquem habere vlcꝰ in aliqua pate sui volunt se appodiare sup illud, sic aliqui homines adeo sunt puersi ꝙ ea libentius dicunt homibꝰ, vnde sciũt

eos amplius scandalizari. Prouerb. x. Labia iustoꝝ considerant placita, coꝛ impioꝝ ꝑuersa, in talib⁹ ex abūdātia cordis ꝑuersi os loq̄tur, tales sicut dicūt displicentia hominibus sic frequēter audiūt que sibi displicent. Prouerb. xiij. Impius confundit ⁊ cōfundet, sapiēs q̄ ꝑgit dicere qđ vult audiet qđ nō vult, tales incēdiarij sunt spūalia em̄ tēpla cōburunt. j. Coꝛ. xiij. Tēplū dei sanctū est qđ estis vos. Tales officiū dyaboli sibi vsurpāt dum hoīes tentāt. Math. iiij. Et accedens tētatoꝛ dixit ⁊c̄, tales cū ignē infernalē deberent extinguere scz ignem ire pocius sufflant eum vt accēdāt. Ecc. xxviij. Si sufflaueris quasi ignis exardebit ⁊ si ex spueris sup illam extinguet. vtraqz enim ex oꝛe proferunt, talis filiā dyaboli mortuā suscitat scilicet rixā. rixa enim spiritualis filia diaboli est quia nihil similius est actibus demonū q̄m litigare vt dicit aug⁹. Aliqñ etiā ꝓuocant hoīes ad iram, illos quos ampli⁹ amare debuerūt vt filios ⁊ filias indiscrete eos coꝛripiēdo contra quos dicit Eph. vi. Patres nolite ad iracundiā prouocare filios vestros. Sequit de quarto verbo qđ est (inuicem inuidētes) circa qđ notandū q̄ ſm Johannē chriſ. cū cetera pctā aliquē colorē excusationis habeāt, inuidia nullū habet cū non habeat talem delectationē qualē pctā alia sed pocius cruciatū. Oracius. inuidia syculi nō inuenere tyrānī maius tormentū. Item inuidus de alteri⁹ rebus marcescit opimis. Seneca. Utinā inuidi in omni ciuitate aures ⁊ oculos haberēt vt de bonis omniū toꝛquerent. De inuidia habem⁹ sup illđ verbū. In uicē inuidētes. notabiles glosas. quarum prima est greg. dicentis. Sciendū q̄ cū ꝑ om̄e viciū antiqui hostis virus humano cordi infundat in zelo inuidie tota viscera sua serpens cōcutit ⁊ in hac imprimenda malicia quasi pestem mouet. Alia est cypriani dicentis. zelus iste modū non habet permanēs iugiter sine fine, cum alia scelera finiātur, quanto ille. cui inuidetur successu meliore profecerit. tanto inuidus in maius incendium ignibus liuoris inardescit. Inuidia fera pessima est que bonos libencius occidit. hec occidit sanctum sanctoꝛū id est christū. Mathei. xxv. Sciebat enim q̄ per inuidiam tradidissent eum hoc vicium miseros homines amat et in illis solum quiescit, miserorum est enim felicibus inuidere. vnde super illud Job. quito. Paruulum occidit inuidia. Dicit gregorius. Paruulus inuidia occiditur. quia nisi infelitioꝛ esset de bono alterius non doleret. Sequitur de quinto verbo quod est (si preoccupatus fuerit homo ⁊c̄.) Preoccupatio iuxta verbum augustini est dum vel ad horā non videtur quid agendū sit. vel si qui viderint vincuntur tamen vt malum fiat, cum scilicet latet veritas, vel cuz compellit infirmitas. preoccupat⁹ ergo leuius tractandus est, cum obstinatis vero aliter agēdum est, vnde paulus tradidit sathane corinthium fornicatoꝛem. j. Corinthioꝛū. v. Si preoccupatus fuerit homo qui res fragilis est. Unde non est mirum si cadat. precipue cum sit in cōtinuo conflictu immo pocius mirum esset si quandoqz non caderet. Unde in vitas patrū. Juuenis quidam venit ad abbatem theodorum dicens. Ecce quidam frater reuersus est ad seculum. Respondit abbas theodorus. In hoc non mireris sed si audieris q̄ p̄ualuerit aliquis effugere de manibus inimici. hoc admirare. Mons cadens defluit ⁊ saxum transfertur de loco suo vt legitur Job. xliij. Quid mirū ergo si homo qui res est fragilis cadat. In hoc q̄ dicit (vos qui spirituales estis ⁊c̄.) innuitur q̄ instructio carnalium ad viros spirituales pertinet. Unde super illud. ij. Regum. vi. Non edificabis mihi domuz quia vir sanguinum es. Dicit glosa. Sordes tergere non valent manus que lutum tenent. In spiritu autem lenitatis facienda est coꝛrectio quia coꝛrectio debet procedere ex caritate. Caritas autem benigna est. vt legit prima. Corinth. xiij. Canticoꝛ. iiij. Mel ⁊ lac sub lingua tua, dulcedo magna que per mel et lac potest intelligi debet esse sub lingua eius qui aliuz coꝛripit. Unde in archa testamenti erat virga cum manna quia dulcedo debet esse cum coꝛrectiōe. In ps. Qm̄ supuenit mansuetudo et coꝛripiemur. Seneca. Vicia animi sicut vicia coꝛporis leniter tractāda sunt. In psalmo. Coꝛripiet me iustus i miscđia ⁊c̄. Timere pōt alq̄s sibi q̄ coꝛripiēdo aliquē igne ire succēdit cū scp̄tū sit Exo. xxij. Si egressus ignis īuenerit spi

cas ⁊ cõprehenderit aceruos frugũ siue stã
tes segetes in agris/reddet damnũ qui ignẽ
succẽderit/ Non debet homo despicere pec
catorẽ. Ecc. viij. Non debet homo despice
re hominẽ auertentẽ se a pctõ suo/neqz im
properes ei memẽto q̃ omnes in correctio
ne sumus/ Bern. Frustra inflaris aduersus
peccatorẽ qui idem nõ habet vt tu quia nõ
accepit vt tu. Sequitur (considerans te
metipsum ⁊c.) Augustinus. Nihil ad mise
ricordiã sic inclinat q̃ ꝓpriũ periculi vel rea
tus cognitio./ Ideo. dñs principẽ ecclesie
cadere pmisit/vt in semetipso addisceret q̃
liter alijs misereri deberet/ Ecc. xxi. Intelli
ge que sunt proximi ex teipso/ Job. v. Visi
tans faciem tuam nõ peccabis. Gregorius
proximũ visitat qui ad eum passibus amo
ris tendit/vt ex se viso cõpaciatur ei/nescit
compati pauperi qui paupertatẽ per expien
tiã nõ nouerit/ ꝑm illud/abissus miserie abys
sum inuocat misericordie/ vnde Prouerb.
xix. homo indigens misericors est.

De eodem. Sermo. II
In ordine. 89.

Alter alterius
onera portate ⁊c. Gal. vi. Unũ
de maximis mãdatis christia
ne religionis ꝓponit nobis aplus dicens/
Alter alteri⁹ onera portate ⁊c. i. sic adimple
bitis dilectionẽ/ Dilectio est lex christi quã
christus specialiter verbo suo docuit/ ⁊ factõ
impleuit. Joh. xiij. In hoc cognoscẽt omes
⁊c. Et eiusdem. xv. Hoc est preceptuz meũ
⁊c. Lex ista implet nõ in sermone sed in fra
terni oneris portatione q̃. Tobis. iij. Filioli
mei non diligam⁹ verbo nec lingua/sed ope
⁊ veritate/ hanc legem xp̃c impleuit cum pe
nam pro peccatis nostris tulit/ ysaie. liij. Vere
languores nostros ipe tulit/ ⁊ dolores nr̃os
ipse portauit. Et notandũ q̃ omnia fere
monent hominẽ ad portandũ onus fratris
sui infirmi/ Primo monet nos ipse deus ex
emplo suo qui cum fortissimus sit oĩa por
tat/ Heb. i. Omnia portans verbo virtutz
sue/ portans inquã conseruando ea in esse/
portat etiã peccatores eos pacienter expe
crando ad penitentiã/ vnde ysaie xlv. Au
dite me domus iacob qui portamini a meo
utero/ portat etiã dominꝰ boues indigẽtiã
eorum implendo. Deut. xxij. Expandit a
las suas ⁊ assumpsit eos atqz portauit in hu
meris suis/ Monent etiã nos ad idem an
geli exemplo suo qui etiam hominẽ portant
iuxta illud Hõ. In manibus portabunt te.
qõ Bern. exponit in presenti hijs verbis ar
bitror velut quibusdã manibus: homines
interdũ ab angelis dei portari/vt quodãmo
do nõ sentientes trãseant que tanto rpe fore
midabant/vt non plus mirent super priore
difficultate q̃ sup posteriore facilitate/ duo
as manus duplicem intelligo demonstrati
onẽ dum scz hic tribulationis breuitas in
de retributionis eternitas ostenditur aut ma
gis pingitur aut in primis cordi/vt intimo
affectu sentiamus. ij. Cor. iiij. Qõ in pre
senti est momentaneũ ⁊ leue tribulationis
noste supra modũ eternũ pondus in sublí
mitate glorie operatur in nobis/ qs istas imis
siones p angelos bonos nõ credit fieri cuz
certũ sit q̃ econtrario immissiones fiant per
angelos malos/ Luc. xvi. Factũ est vt more
retur mendicus ⁊ portaret ab angelis in si
nũ abrahe/ nõ intellĩgas illa que angeli ani
mabus faciunt post mortẽ hominũ fieri pro
pter infirmitatem eoruz/ sed potius ad ho
norem/ sicut eps defertur ad ecclesiam suam
in aliquibus ciuitatibus prima die qua ibi
recipit/ portant etiã orationes nr̃as ad deũ
Thob. xij. Cũ orares cũ lacrymis ⁊c. ego
obtuli orationẽ tuã dño./ Ad idem monent
nos creature inferiores/ videm⁹ ossa in ho
mine q̃ fortia sunt portare carnẽ ⁊ alia mẽ
bra/ ⁊ truncus in arboribus q̃ fortior por
tat ramos/ cerui etiã transeuntes aquã inui
cem sua onera portãt/ Nam sequẽtes tergis
precedentiũ capita imponũt/ sic ⁊ qui inter
homines sunt firmiores infirmiores portare
debent/ Roñ. xv. Imbecillitates infirmo
rũ sustinere debem⁹ ⁊ nõ nobis placere/ Et
nota q̃ duplex est onus primi qõ portare
debemus/ Primũ est culpe qõ portare debe
mus orando/ vel aliter iuuãdo ne sub eo re
maneat. j. Regũ. xv. Queso peccatũ meum
porta ait saul samueli ⁊ Nume. xviij. Tu et
filij tui ⁊ domus pr̃is tui portabit iniq̃tatẽ
⁊c. sz fuit q̃ asino si sub onere cecidisset cõpa
terent ⁊ eũ subleuarẽt iuxta mandatũ dñi.
Deut. xxij. Si videris asinũ fr̃is tui aut bo
uẽ cecidisse i via nõ dispicies sz sbleuabis cũ eo.
si ꝑ offr̃ corr sb onere ctpe ceciderit nõ sbleuãt eũ

sed pocius subleuantem in lutum inpingũt
Bernhar. ¶ Cadit asina et est qui subleuet/
perit anima et nõ est qui recogitet/ cariora
videntur homines habere iumenta sua q̃ꝫ
fratres suos/ Nunq̃d deus qui voluit suble
uari iumẽtũ vult hoiez remanere sub onere
pctĩ quẽ ad ymaginẽ suã creauit. ¶ De one-
re isto sciendũ ẽ ꝙ valde graue ẽ. vñ in Ps.
Iniquitates mee supgresse sunt caput meũ/
¶ Signa vero huius g̃uitatis sunt hec ¶ Pri-
mo hominẽ reddit grauẽ. Job. vij. Posuisti
me contrariũ tibi/ ⁊ factus sum mihimetipsi
grauis ⁊c̃. reddit etiã hominẽ ĩmobilẽ quasi
esset lapis/ nõ posset facere passum vnum in
via paradisi qui est sub onere pctĩ etiã ꝑ vi-
ginti annos/ Vñ illud implet̃ in eis/ Fiant
ĩmobiles quasi lapis donec ꝑtranseat ppl's
tuus dñe/ Qui est sub onere pctĩ nõ põt ad
se trahere manũ nec pedẽ/ si eñ posuit pedẽ
amoris in re aliq̃ quã ꝯtra deũ amat nõ põt
inde se retrahere/ adeo etiã graue est pond⁹
illud ꝙ iste qui est sub eo nullis funibus põt
ad celum trahi. ¶ Funiculus triplex difficile
rumpit̃ vt legit̃ Ecc. iiij. sed onus illud rum
pit nõ solũ triplicẽ funiculũ sed etiã quasi in
finitos/ dũ bñficijs dei que sunt quasi vincu
la caritatis trahi nõ põt pctõr/ vñ. Osee. xi.
Traham eos in funiculis ade ⁊ in vinculis
caritatis/ hoc onus celũ sustinere nõ potuit/
immo illũ de quo legit̃ Job. xli. Nõ est po-
testas in terra q̃ ei valeat cõpari/ Onus illd̃
lucifer̃ d̃ celo ꝑcipitauit Luc. x. videbã sa-
thanã q̃si fulgur d̃ celo cadẽtẽ/ ec̃ ad vltimũ
ista t̃ra onus illd̃ sustinere nõ potuerit/ ĩmo
qui sub isto erũt in infernũ descendẽt q̃si la
pis ĩmo veloci⁹ q̃ꝫ lapis. Job. xxi. Ducũt in
bonis dies suos/ ⁊ in puncto ad inferna de-
scendũt. ¶ Melius esset habere molã asina-
riã in collo q̃ꝫ esse sub onere mortalis pctĩ.
vñ Math. xviij Qui scandalizauerit vnuz
ex hijs pu/ ⁊c̃. Veniet etiam hora/ ꝙ melius
esset habere vnũ montẽ sup se q̃ꝫ onus illud
vñ. Apoc. vi. Dicũt reprobi mõtibus ⁊ pe
tris cadite super nos ⁊ abscondite nos a fa
cie sedentis super thronũ/ ⁊c̃. ¶ Peccatum
ꝓpter grauitatẽ suam cõparat̃ talento plũ-
bi. zach. v. Ecce talentũ plumbi portabat̃/ ⁊
dixit hec est impietas/ preter g̃uitatẽ habet
etiã istud onus pctĩ vilitatẽ. vilius eñ est et
abominabilius quocũq̃z luto/ pocius etiam
esset hoĩ eligendũ ꝙ continue iret onustus
ferro q̃ꝫ ꝙ onus pctĩ portaret/ in Ps. Corru
pti sunt ⁊ ab. fa. sunt/ Osee. ix. Facti sunt ab
ominabiles sicut ea que dilexerũt ¶ Ꝑterea o-
nus illud est quasi onus spinarũ q̃bus ille q̃
portat cõburet̃/ pctã eñ spine sunt. Hier. iiij
Innouate nouale ⁊ nolite serere sup spinas.
fasciculꝰ spinaꝝ fasciculꝰ ẽ peccati. ysa. lviij.
Dissolue colligationes impietatis/ sol. fasci
culos deprimentes ¶ Ex hijs satis potest ꝑ-
pendi fatuitas eorum qui onera peccatoruz
suorum nolunt deponere pro regno eterno/
¶ Patet etiam quanta est duricies eorum qui
fratribus suis non cõpaciuntur/ quos tanto
onere vidẽt deprimi immo pocius conteri/
¶ Secundũ est onus pene q̃d potest subdiui-
di in quatuor species scz in onus penitentie
pro peccatis debite/ in onus illate iniurie/ ⁊
in onus alicuius infirmitatis displicentis/
⁊ in onus necessitatis ¶ In onere penitentie
portando debemus iuuare fratrem nostruz
exemplo christi qui penaz peccatorũ nostro
rũ portauit. j. Petri. ij. Qui peccata nostra
pertulit in corpore suo super lignũ/ id est pe
nam pro peccatis/ ⁊ ꝑcipue debemus iuua-
re eos qui sunt in purgatorio qui inciderũt
in manus dñi. Job. xix. Miseremini mei
saltem vos amici mei quia manus dñi teti-
git me. ¶ Sex sunt que debent homies mo
uere ad subueniendũ libẽter eis qui sunt in
purgatorio ¶ Primũ est grauitas ignis cruci
antis eos. Augustinus. Miro modo gra-
uis est ignis ille exuperat enim omnẽ penaz/
quã aliquis in mundo isto perpessus est/ ido
libencius datur elemosina leprosis vel hijs
qui igne beati antonij cruciant̃/ quia magna
eoꝝ est miseria/ Quis differt subuenire ami
co suo quem videt in ignem cecidisse/ quis
non currat illuc q̃m cicius poterit vt eũ in-
de extrahat. ¶ Secũdũ est magnitudo pau
pertatis in qua sunt/ paupertas huius mun
di non videtur esse paupertas respectu futu
re. hic enim potest homo consulere pauper
tati sue vel labore adquirendo vnde viuat
vel mutuo illud accipiendo/ vel saltem men-
dicando/ sed in futuro non erit locus labo-
randi sed pocius mercedem recipiendi pro
labore hic facto ¶ Item nõ erit ibi locus mu-
tuo aliquid accipiendi/ quia non est postea
locus soluendi neq̃z locus mendicandi vt
patet in diuite epulone/ Luce. xvi. qui gut-
tam aque obtinere non potuit et in fatuis

virginibus. Mathei. xxv/ quibus dictum est ne forte non sufficiat nobis ⁊ vobis/ ⁊c. Prouerbioꝝ. ix/ Propter frigus piger arare noluit mendicabit ergo in estate ⁊ nō dabitur ei. ¶ Tertio ꝓpter hoc. quia nō possunt a nobis querere/ hac de causa libenter fit elemosina mutis ⁊ paruulis expositis/ qꝛ querere non possunt in Ps. Beatus qui intelligit super egenum ⁊ pauperē. ¶ Quarto propter hoc quia non habent qui pro eis q̄rat et statum eoꝝ nobis indicet/ paruulus expositus ⁊ si querere nō possit habet tamē matronaꝫ aliquā que pro eo petit. ¶ Quinto quia nos ⁊ nostra ab ei s habuimus/ valde ingratus videtur esse parentibus suis ille qui vix semel in anno memor eorū existit/ cum ipsi eum viginti annis vel tringinta nutrierunt/ multum possunt de eo cōqueri apud deum. ¶ Sexto quia si subuenimus eis cum ipi liberati fuerint a carcere purgatorij et erunt ante faciem dei/ ipsi erunt memores beneficioꝝ nr̄oꝝ ⁊ plus valebit vna oratio eorum quā ipsi facient pro adiutoribus suis q̄m valuerunt omnes oratiōes eorum adiutorū pro eis facte. ¶ Refert petrus clunaceñ. ꝙ quidam monachus cuꝫ adhuc esset scolaris singulis diebus dicebat commendationē animarū/ ita ꝙ quandoqꝫ scolas negligens virgis verberatus est/ qd̄ tūc nullus sciuit nisi vnus socius eius/ tandem eo mortuo et sepulto/ cum in fine commendationis diceretur/ ania eius ⁊ anime omnium fidelium defunctorum requiescant in pace/ Responderunt anime corporum in illo atrio sepultorū alta voce Amen/ Cum autem homies dubitarent vnde illa vox venisset/ socius eius cui cōuersatio eius nota erat retulit h̄ eis/ ꝓpter qd̄ deinceps deuocius animarū memoriā egerūt. ¶ Notandum ꝙ triplici ratione non debet homo de facili deponere onus penitentie assumpte/ ¶ Primo qꝛ onus illud est quasi quoddā pondus/ ad qd̄ gloria eterna tradet̄ nobis. vñ. ij Coꝝ. iiij. Id qd̄ in presenti est momētaneū ⁊ leue tribulationis nr̄e ⁊c/ Bern. Si penitentia nr̄a crudeli miseratione minuit̄ paulatim gēmis corona meriti priuatur. ¶ Secundo quia si hoc pondus deponat̄ loco illius/ q. mons quidam superponet̄ scꝫ pena eterna/ quā constat quocūqꝫ monte esse grauiorem ex verbo. Apoc. vi. Dicent montibus ⁊c/ ¶ Tertio quia pro onere paruo liberamur a magno/ Apoc. ij. non mittaꝫ sup̄ vos aliud pondus tñ illud qd̄ habetis tenete donec veniā. ¶ Sequit̄ de onere iniurie illate qd̄ debem⁹ paciēter portare/ nec ꝓpter hoc ꝓximū debemus odire/ Greg⁹. Vera paciētia amat quos tolerat/ nam tolerare et odisse non est virtus mansuetudinis sed velamē iniq̄tatis/ ad hoc monuit nos xp̄c et exemplo ⁊ v̄bo. Math. v. Diligite inimicos vestros ⁊c/ Exēplo vero qñ ꝓ ꝑsecutoribus suis exorauit ⁊ crucifixorib⁹ ¶ Sequit̄ de onere infirmitatis displicētis in cuius oneris portatione multū pōt homo mereri/ cum sit valde difficile portare tale onus/ Ecc. xxij. Arenam ⁊ salem ⁊ massam ferri facilius est ferre q̄ꝫ hominē impudentē ⁊ fatuū ⁊ impiū Ibidem sup̄ plumbū q̄d grauabit̄ et qd̄ illi aliud nomen q̄m fatuus. Ambrosius/ Cum magna pietate portandi sunt qui increpari ꝓ sua infirmitate nō possunt. ¶ Sequitur de onere necessitatis ad qd̄ onus portandū monet nos xp̄s exemplo suo/ qñ recessurus a discipulis suis pedes eoꝝ lauit/ Johānis xiij. Si ego laui vestros pedes dñs ⁊ magister/ ⁊ vos debetis alter alterius lauare pedes/ in q̄ facto docuit xp̄s ꝙ maxim⁹ q̄ est in ecclesia minimo debet seruire si fuerit necesse ec̄ in minīo ꝓuicio/ qꝛ nō ē ꝓu⁹ maior do. s. Math. x. Vñ si dñs ꝓuiuit nō est in eccl̄ia dei q̄ seruire nō teneat̄ si necessitas h̄ req̄rat nō sunt aliq̄ mēbra inferiora pedib⁹ nec sordes viliores illis q̄ pedib⁹ adherere pñt nec solū portare d̄bem⁹ onus necessitatis q̄ntū ad amicos sꝫ quantū ad inimicos. Prouer. xxv. Si esurierit inimicus tuus ci. il/ si sitit da illi aquā bibere.

¶ Dñica. XVI. Sermo. I.

In ordine. 90.

Electo genua mea ad patrē dñi nr̄i iesu xp̄i ⁊c Eph. iij. In epl̄a hodierna tangit apl̄s q̄nqꝫ q̄ ipse genib⁹ flexis petebat ꝓ ephesijs q̄s amabat cū ī fide ⁊ bonis opib⁹ ꝑseuerarēt in q̄b⁹ ꝑ eū fuerūt cōfirmati cū ꝑ aliū essent cōuersi amāt em̄ p̄dicatores auditores illos in q̄bus laborē suū saluū vidēt In fine vero huius epistole glorificat apl̄s deum vt exemplo suo ad idem nos moneat/ ¶ in hoc ꝙ apl̄s illa q̄nqꝫ genibus flexis petit

satis ostendit nobis q valde sunt vtilia / ⁊ q
ea debeam⁹ petere nob ⁊ hijs q̄s amamus.
¶ Primū illoꝝ quinqꝫ ē firmitas boni ꝓpo
siti q multū valet ad h q aliquis saluetani
mā suā / sic. n. clauū quē nutare videm⁹ euel
lere tētam⁹ ⁊ nō eū q firmiter adheret / sic dy
abolus. eū quē videt nutare tentat / illū ve
ro quez videt in firmo proposito resistendi
dyabolo / cauendi ab omī mortali / ⁊ seruien
di deo semp dimittit. Jacobi. iiij. / Resistite
dyabolo ⁊ fugiet a vobis / Deberet homo fir
miter ꝓponere in corde suo quādo insurgit
tentatio carnis / q ipse non ibit ad locū vbi
ꝑpetret peccatū / immo si aliud non poterit
facere residebit / vel cadere se ꝑmittet in ter
ram / in loco vbi tentatio insurget / dyabo
lus nō poterit eū portare ad locuz peccati /
deus enim nō ꝑmitteret / similiter ꝓponere
debet q si dicatur sibi cōuicium / saltem tace
bit ad horam / hoc enī videt satis facile cui
qꝫ / Item si aliqua difficultas occurrat ei in
opere inchoato. non debet cessare / quia ſm
verbum sapientis. natura p̄posuit vnicuiqꝫ
pulcro operi difficultatē / Non tam cito re
dit nauta ad portū q̄m cito ventū contra
rium habet / nec canis dimittit feram q̄m ci
to spinas inuenit / immo sequit eā donec eā
ceperit. Prouerb. xxviij. / Qui mollis ē ⁊ dis
solutus frater est sua opera dissipantis / mol
lis dicit ille q cedit duris qui nihil durum
potest pati / Dissolutus vero qui nullo amo
re ligatus est ad bonum opus / hanc firmita
tem bene habebat apl's dicens. Rom. viij.
Quis nos separabit a caritate xpi / tribula
tio an angustia ⁊c. / pocius eligendū esset ho
mini q separetur ab eo caput ⁊ vnūquodqꝫ
membrū corporis sigillatim / q̄m q separet
a xpo ⁊ a mēbris ecclesie / sed sunt quidā qui
multū timerent si deberet eis abscidi caput
sui asini id est corporis / scꝫ separationē ab aīa /
separationē vero a nobilissimo capite. s. a xpo
⁊ copore illo cuius xps est caput / nō timent
cū tn̄ nihil ita timidū eē deberet christiano.
vn̄ Aug⁹ / Nihil sic debet formidare: chri
stianus q̄m separi a corpore christi / si enim
separatur a corpore xpi iam nō est mēbrum
eius / si non est membrū eius iam nō vegeta
tur spū eius / et ex hoc sequit q iam sit mor
tuus / illud primū scꝫ firmitatē tangit apl's
hijs verbis. Flecto genua mea ad patrē dñi
nostri iesu xpi ex quo omnis paternitas in
celo ⁊ in terra noīatur / vt det vobis ſm di
uicias glorie sue virtutē corroborari ꝑ spm̄
eius in interiori homine / In genu flexione
ostenditur nobis zelus quē habebat de sa
lute proximi / hec gratia multū abundauit
in apostolis ⁊ alijs sanctis / qui non timebāt
se morti exponere pro salute proximorū / sci
entes nullum sacrificiū maius esse deo q̄m
zelum animaꝝ vt dicit Gregorius sup illud
Ezeh: iiij / Sume tibi sartaginem ferream /
tātus zelus erat eorum q nō videbantur ti
mere mortē ꝓpriam / respectu peccatorū qui
bus in ꝑsecutionibus cōpaciebant / Unde
stephanus cuz lapidaretur / quasi oblitus la
pidationis sue / genibus flexis ꝑ lapidanti
bus exorauit vt legitur Actuū viij / Hic ze
lus multū hodie in ecclesia refriguit / multi
enim plus compaterent vni cani si viderēt
eum a lupo deferri / q̄m fratribus suis quos
vident a demonibus in infernuz protrahi /
¶ In verbis vero que sequūtur ostenditur. vn̄
possit presumi q illud obtineatur qd a deo
patre petitur / ⁊ p̄mo potest hoc presumi ex
hoc q ipe est verissime pater / Unde ⁊ pater
nus amor maxime est in eo / qd notatur ibi
ex quo omnis parernitas in celo ⁊ in terra
nominatur id est ab eius dispositione est q
aliquis vel homo vel angelus pater nomie
tur / dicit nō. sit. vere enim nō est pater nisi
ipse deus. vnde Malachie. ij. / Nunquid nō
vnus pater omniū nostrū. ⁊ Mathei. xxiij.
Patrem nolite vocare super terram / vn⁹ est
enim pr̄ vr̄ qui in celis est. / Johānes dama
senus / Principalius deus pater noster est /
qui de nō esse ad esse deduxit / q̄m qui genue
runt qui ex ipso et esse ⁊ generare suscepe
runt / homines vero vel angeli patres qn̄qꝫ
dicuntur / vel pro reuerentia vel pro imita
tione vel beneficij exhibitione / vel etiam
carnali generatione / vel alijs de causis / sup
omnia ergo diligēdus ē deus / qui verissime
pater est ⁊ de ipso maxime est confidendnm /
Augustinus. amandus est generator / sed p̄
ponendus creator / ⁊ Mathei. vij / Si ergo
vos cum sitis mali nostis bona data dare fi
lijs vestris / quāto magis pater vester qui est
in celis dabit bona petentibus se / Aliud ꝑ
qd presumit q id qd petitur a deo obtine
atur est dei abūdātia / de q̄ ibi vt det vob ſm
diuicias glie sue. i. ſm copiā maiestatis sue /
ad copiosā dei maiestatē ꝑtinet vt det mltꝫ

multum ⁊ liberaliter. Unde Jacobi. i. Qui
dat omnibus affluenter. ⁊ non improperat /
/ vnde dicendum est deo cum aliquid petit̄
ab eo. vt nō consideret quid nos sumus di-
gni suscipe. sed quid eū deceat dare. Legitur
ꝙ cum alexander magnus dedisset quoddā
magnū donū cuidā humili ꝑsone ⁊ ꝑsona il
la dixisset non sum digna tali dono. Rn̄dit
alexander. nō attendo q̄d te cōueniat acci-
pere. sed q̄d me cōueniat dare. Tertio osten
ditur modus quo deus possit debiles cor-
roborare. cū dicitur. corroborari ꝑ spiritum
eius in interiori hoīe ⁊c̄. Hoc etiā facit ad
hoc ꝙ homo cōfidat se accepturū qd̄ petit.
cū apparet sibi modus quo illud de facili fi
at. Spūssanctus est ignis ideo ꝑ ip̄m coro-
borantur illi qui sunt molles ⁊ debiles. sicut
ignis corroborat ⁊ solidat vas luteū. qd̄ añ
ignem est molle ⁊ tenerū. qd̄ est ꝯtra quosdā
qui vidētes debilitatē suaz. credūt se nō pos
se roborari tm̄ ꝙ a peccato mortali ꝯtineāt.
qui si deuote ⁊ frequēter spiritū sanctū inuo
carēt. de facili ab eo roborarēt. quāta fuerit
infirmitas apl'orū ante susceptionē spiritus
sancti. satis apparet in principe eorum. qui
ad vocem ancille negauit xp̄m. Luce. xxij.
⁊ Mathei. xxvi. Post susceptionem tamen
spiritussancti fortissimi fuerunt. Scd̄m qd̄
vald̄ nc̄cm est hoī. Est iugis meditatio xp̄i
qd̄ tangit ibi habitare xp̄m per fidez in cor
dibus vestris id est per actū fidei. Et notā-
dum ꝙ xp̄c oculis misericordie libenter re-
spicit eum qui oculos cordis frequēter ha-
bet ad ip̄m. Vñ sup illud. firmabo super te
oculos meos. Dicit glo. Non auferā ocu-
los meos a te. qz semp leuas oculos tuos ad
me. Sed sunt quidā qui nunq̄z de deo co-
gitant. quasi esset eis grauis ad videndū. sic̄
erat g̅uis iudeis dū erat in carne mortali.
vt legit̄ Sapiētie. ij. Dupliciter autē potest
cogitare aliquis de xp̄o. vel s̄m ꝙ fuit ī hac
vita mortali. sic est vt exemplum. vel s̄m ꝙ
est in gloria. ⁊ sic est vt p̄miū. Bern. vtrūqz
es mihi dn̄e iesu ⁊ speculū paciēdi. ⁊ premiū
pacientis. Bern. Ecclesiā tp̄e ⁊ loco pegri-
nationis sue. due res cōsolant̄. de p̄terito q̄
dem memoria passionis xp̄i: de futuro autē
ꝙ se in sortem sanctoꝝ cogitat ⁊ cōfidit re-
cipiendā. integra cōsolatio cū non soluz q̄d
sit expectandū. sed vnde sit p̄sumendū no-
uerit. cur paueat ad premij magnitudinem.

que precij cōsiderat dignitatē. in prima me
ditatione vult xp̄s. vt homo habeat euz vt
signaculū vel sigilluz. cui homo conformet
se ⁊ voluntate ⁊ operatione. sicut cera sigil-
lo conformat̄. Unde Canti. viij. Pone me
vt signaculū super cor tuū. in hac etiā p̄ma
consideratione inuenit homo solaciū cōtra
oēs tribulationes huius mundi. Heb. xij.
Recogitate eū qui talē sustinuit a pctōrib⁹
aduersus semetipsum cōtradictionē pro vo
bis. vt nō fatigemini animis vestris deficiē
tes: nondū eniz vsqz ad sanguinē restitistis.
Tertiū est vt homo faciat bona que facit ex
caritate. aliter em̄ non prosunt ad salutem.
Unde. j. ad Corinth. xiij. Si distribuero
in cibos pauperū ⁊c̄. In hoc aūt ꝙ dicitur
in caritate radicati ⁊ fundati. innuit̄ ꝙ cari
tas radix sit sine qua ramus boni operis a-
ridus est. Gregori⁹. Nihil habet viridita-
tis ramus boni operis nisi maneat in radi-
ce caritatis. Innuit̄ ēt ꝙ caritas fundamen
tū sit totius spiritualis edificij. Unde sine
hac spirituale edificiū nō subsistit. homo me
diante caritate adheret terre ecclesie. terre
scz viuentiū Sequitur (vt possitis compre
hēdere) id est perfecte intelligere cū omni-
bus sanctis que sit latitudo ⁊c̄. id est quāta
debet esse latitudo. Latitudo caritatis at-
tenditur in extensione ad inimicos et ami-
cos. Mathei. v. Diligite inimicos vestros
Ideo vero conari debemus ad amandum
inimicos. qz dilectio ista est nobis vtilior:
et deo gratior. qz ei propter se datur. vnde
hanc in die iudicij remunerabit tanq̄z sibi
datam. Dilectio illa quā habet aliq̄s ad ali
quē qui est benefactor suus solū. ⁊ non aliq̄
modo propter deū. nō remunerabit̄ a deo.
Luce. vi. Si benefeceritis hijs qui vobis
bn̄faciūt. que est vob̄ gratia. Vel potest attē
di latitudo ista in extensione ad sinistram ꝑ
compassionē maloꝝ. ⁊ ad dexterā per cōgra
tulationē bonorum. Juxta illud. Rom̄. xij.
Gaudere cū gaudētibus flere cum flentib⁹
Aug⁹ tamen in glo. Vult ꝙ hec latitudo
attendatur in hylaritate bene operandi. ij.
Coꝝ. ix. Hylarem datorem diligit deus.
⁊ Ecc̄. xxxv. In omni dato hylarez fac vul
tum tuum. Et augustinus in glo. Qui tri-
stis dat perdit qd̄ dat. Opus ergo est lati-
tudine caritatis. ne pereat quidq̄d boni fa-
cis. sed qm̄ abundāte iniq̄tate refrigescit ca

ritas mḱtoꝝ sicut legiť. Mat. xviij. Jō cū la
titudine caritaťz necessaria ē lōgitudo cari
taťz q̄ attendiť in pseuerantia vsqz in finē
Mat. xviij. Qui pseuerauerit ꝛc. ysai. 54
Longos fac funiculos tuos/funiculus qui
deū ligare potest est amoꝝ/hic funiculus te
nebat xp̄m ligatum ad columnā quādo fla
gellatus fuit. zelus enim dñi exercituū fecit
hoc sicut sepulcrū clausum ip̄m tenere non
potuit sic nec funiculꝰ ille eū tenuisset nisi a
moꝝ nostre salutis fecisset. Aug⁹. O iugum
sancti amoris q̄m glorioſe loqueas q̄m sua
uiter p̄emis/hoc funiculo debēt esse ligati
fideles ad obediendum deo ꝛ hīs qui loco
dei sunt/ꝛ longus debet esse. vt in obidiētia
illa vsqz in finem vite pseueremus. Subli
mitas vero attendiť in hoc vt deus expe
ctetur in p̄miū/nō sufficit enim ad inimicos
dilectionē extendere ꝛ vsqz in finem in di
lectione pseuerare nisi ꝑpter deum hoc fiat.
Profunditas vero attendiť in timore pena
rum inferni qui habet caritatez cum hīs q̄
tuoꝝ dimensionib⁹ omnia habet/omnia eni
seruiūt ei. Juxta illud Rom. viij. Scimus
q̄m diligētibus deum omnia cooperanť in
bonū. Caritudini caritatis seruiūt tam imi
mici q̄m amici/tam p̄spera q̄s aduersa/lon
gitudini tam futura q̄s p̄sentia/sublimita
ti celum. pfunditati infernus/spei cuius vi
detur esse sublimitas dilectionis ipsum ce
lū sedes est ꝛ thronus ꝛ habitaculū. Rom.
viij. Spe salui facti sumus/timoris cuius
videť esse pfunditas caritatis/quasi quidā
carcer videtur esse infernus. vbi de hostib⁹
suis iusticiā facit in cruciando ꝛ p̄emendo
vicia. Job. xvij. In profundissimum infer
ni descendet omnia mea/totus homo inte
rior in infernū debet descendere quia intel
lectus ꝛ affectus. Intellectus vt penas vi
deat. affectus vt timeat. hec quatuoꝝ p̄tinē
tia ad caritatē illi soli perfecte intelligūt qui
in ea radicati sunt ꝛ fundati/q̄ tales sunt in
lumine iuxta illud. i. Joh. ij. Qui diligit fra
trem suū in lumine manet/econtrario. Qui
odit fratrē suū in tenebris/est vt ibidē legiť
Hec quatuoꝝ inueniunť fuisse i christo. La
titudo in hoc q̄ p̄ inimicis suis mortuꝰ est
vñ ad Rom. v. Cōmendat caritatē suā de
us in nobis/q̄m cū adhuc pctōres essemus.
xp̄s p̄o nobis mortuus est/hanc latitudinē
nob significauit extēsio brachioꝝ in cruce.
Longitudo in hoc q̄ factus est p̄o nobis
obediēs vsqz ad mortē. Phil. ij. Sublimi
tas in hoc q̄ remunerando merita nostra ꝛ
etiā intelligentiā nostrā supat. Profundum
vero in hoc q̄ nō solū opa sed etiā occultas
cogitationes destricte iudicat/vel latitudo
caritatis diuine pōt attēdi in hoc q̄ benefi
cia sua dat bonis ꝛ malis. Math. v. Qui so
lem suū facit oriri super bonos ꝛ malos ꝛc.
Longitudo in ħ q̄ peccatoꝝ diu expectat
ad penitentiā. Rom. ij. An diuicias bonita
tis eius ꝛ pacientie ꝛ lōganimitatis p̄temnis
pfunditas in hoc q̄ de profundo viciorum
extrahit. iuxta illud Ps. Suscitans a terra
inopem ꝛ de stercore erigit pau. Et iterū. Su
scitans de puluere egenū. Sublimitas in
hoc q̄ ad dignitatē regni celestis hominez
exaltat. iuxta illud vt sedeat cū principibus
ꝛ soliū glorie teneat. Quartū q̄d necessa
riū est homini q̄ vult saluare aiam. est sciētia
vtilis sicut est sciētia q̄ aliq̄s scit quantū xp̄s
nos dilexerit ꝺ q̄ sciētia. i. Lor. ij. Non iudi
caui me scire aliq̄d intra vos/nisi xp̄m iesum
ꝛ hūc crucifixū. Scia ista multū necessaria
est hoi. Prouerb. xix. Ubi nō ē scia aie nō ē
bonū. de ista scia tāgit ħ apl's dicēs. Scire
ēt supeminētē caritatē xp̄i/supeminētē inquā
alīq caritati/vel supeminentē nr̄e scie. excē
dit eā omnē sciam nostrā. Ult. Luce. ix. vo
cat excessū/vbi sic legiť. Erāt aūt moyses ꝛ
helyas visi i maiestate ꝛ dicebāt excessū ei⁹
quē cōpleturus erat in hierlm. Trenoꝝ. iij.
Vocat transgressio/vbi dicit. Recordare
pauptatis ꝛ transgressionis mee. Quintū
est p̄fectus ad virtutū plenitudinē q̄ notat
ibi vt ipleamini i oēm plenitudinē dei. i. vt
impleamini hic plenitudine gr̄e tendentes
in plenitudinē gl'ie/q̄ dr̄ ois plenitudo dei.
idest perfecta plenitudo que a deo est. Debz
autem suppleri hoc verbuz. ozo ad hanc pe
ticionē vt dicatur/ozo etiam vt possitis sci
re ꝛc. et sic de alīs peticionibus. Vel debet
repeti q̄d p̄cessit. (flecto genua mea. Et
notandū q̄ nunq̄s cito aliquis habet gratiā
vt habeat virtutum plenitudinē immo mul
tum deest sibi ꝛ paulatim ad illud debet p̄
ficere. Bernhardus. Omnia illi desunt qui
sibi nihil deesse putat. Prouerbioꝝ. iiij. Se
mita iustoꝝ quasi lux splendens ꝓcedit/
ꝛ crescit vsqz ad perfectū diē. Bern. Nemo
repente fit summus/ascendēdo nō volando

apprehendit summitas scale/ Ascēdamus ergo duobus pedibus: meditatione ⁊ oratione/ Meditatio q̄d desit docet/ Oratione desit obtinet. ¶ Ultimo apl'us deū glorificat ibi (ipsi gloria in secula) de qua glorificatione notandū q̄ multū valet ad hoc q̄ aliq̄s d̄ dyabolo triūphet/ ille enī dn̄s: ē dn̄s virtutū qui est rex glorie/ ad euz pertinet gloria victoria ⁊ pugna/ ergo si deo das gloriā iam attribuis ei victoriā/ ⁊ p cōseq̄nsponis sup eū pugnā/ In ps̄. Dn̄e in lumine vultus tui ambulabūt tota die ⁊ in iusticia tua exultabūt/ Et subdit causa quia gloria eorum tu es.

De eodem. Sermo II.

In ordine. 91.

In caritate radicati ⁊ fundati ⁊c. Sic perficienda est locutio/ Flecto genua mea ad patrem do. no. iesu. xp̄i/ vt in caritate radicati ⁊ fundati possitis cōp̄hēdere ⁊c. Circa qd̄ verbū primo notandū est q̄ recte petebat apl's qn̄ petebat vt ephesij essent radicati in caritate/ q̄z optimus locus caritas est. vn̄ quilibet sumope conari debet vt in loco isto sit vt caritatē habeat/ hūc optimū dicimus multiplici ratione. ¶ Primo q̄z securissimus est. q̄ enī est ī loco isto in deo est. iuxta illud. j. Joh. iiij/ Qui manet in caritate in deo manet ⁊ de⁹ in eo/ ⁊ in libro Sap. iij/ ostendit quō talis ī deo maneat/ vbi dicit. Justoꝝ aīe in manu dei sunt ⁊ nō tan. il. tormali. vel mort. ¶ Valde magna est securitas ista q̄z nō ē q̄ d̄ manu ei⁹ possit eruere/ Job. x. Aug⁹. vero dicit talē esse in sinu dei. hijs verbis. Quid times hoīem. hō in sinu dei positus tu de illius sinu noli cadere/ quicq̄d ibi patieris ad salutē valebit nō ad p̄niciem/ ¶ sup hoc aūt q̄ locus iste locus securitatꝫ est: est etiā locus iocūditatis. q̄z secura mens q̄si iuge cōuiuiū. Prouerb. xv/ Quō enī non erit iocūditas. vbi leta cantat cōsciētia/ Si ambulauero in medio vmbre mortis nō timebo mala. qm̄ tu mecū es/ E cōtrario vero. quō securitas vel iocūditas erit ei/ q̄ guerrā habet cū oīpotēte. cui iusticia dei tenet euaginatū gladiū sup caput suū. vt eū medium scindat/ nisi dei misericordia gladiū sustentaret/ ¶ Item quō securitas vel iocūditas est ei/ cum quo ⁊ in quo dyabolus est. semp sitiens sanguinē eius/ est etiam caritas optim⁹ locus. q̄z locus vite ⁊ luminis/ locus augmenti ⁊ diuiciarū/ locus abundātie omniū bonoꝝ. ¶ De primo legit. j. Joh. ij. Qui diligit fratrē suū in lumine manet/ extra caritatem nihil est nisi in tenebris/ Unde ibidem dicit/ Qui odit fratrē suū ī tenebris manet/ ideo extra caritatē verum gaudiū non est. Tho. v/ Quale gaudiū mihi erit q̄ in tenebris sedeo/ De scd̄o. j. Joh. iij/ Nos scim⁹ qm̄ translati sumus de morte ad vitam/ qm̄ diligimus frēs/ extra caritatē nihil viuit vita gratie: oīa sunt ibi mortua: om̄ia arida. j. Joh. iij/ Qui non diligit manet in morte. Greg⁹. Nihil habet viriditatis ramus boni operis nisi maneat in radice caritatis/ q̄ est extra caritatez est velut mare mortuum vbi nihil viuit/ homo qui videt magni valoris esse in seculo qui caritatē nō habet/ est quasi leo mortuus: ⁊ iudicio dei parui vel nullius valoris est/ Ecc̄. ix. Melior est canis viuus leone mortuo/ ¶ Q̄z caritas locus diuiciaꝝ sit/ patet ex hoc q̄z caritas vbi est: ibi est ⁊ ipse de⁹/ iuxta illud. i. Joh. iiij. Qui manet in caritate in deo manet ⁊c/ Qui aūt deū habet vere diues est iuxta illud Aug⁹. Aurum habens in archa diues est. deū habens in cōsciētia diues nō est/ cōiunge auꝝ ⁊ deū. cōscientiā ⁊ archaz. i. cōpara/ De augmento vero legit/ Eph. iiij. Veritatē faciētes in caritate crescamus/ ¶ Extra caritatez nullus crescit sed pocius ad nihilū reducit/ iuxta illud. j. Ad coꝝ. xiij. Si habuero prophetiam ⁊c/ caritatē aūt nō habuero nihil sum/ ¶ Caritas est locus vbi est omniū bonoꝝ abundātia. Aug⁹. Ubi caritas adest q̄d est qd̄ possit deesse/ Ubi caritas deest. quid est qd̄ possit prodesse/ Joh. xvi. Qui manet in me ⁊ ego in eo hic fert fructum multum/ extra caritatem nullus fructificat iuxta illud Osee. ix. Radix eoꝝ exiccata fructū nunq̄ faciet/ radix exiccata est cupiditas. que est radix omniū malorū. j. Thi. vi. ¶ Extra caritatē nihil est vere bonuz licet sit ibi species boni. Seneca. Apud sapientes sunt honesta/ Apud vulgus vero simulachra rerum honestaꝝ/ ¶ Caritas locus ē/ vbi nullus moritur. nullus malū patit/ q̄z qui custodit mandatū nō expietur quicq̄ mali/ Ecc̄. viij. qd̄ de mādato dilectionis specialiter intelligēdū est/ ¶ In caritate quidē radicat⁹ erat apl's

q̄ dicebat Rom̄. viij. Certus sum enī qr̄ ne-
mors neqz vita ⁊c̄. poterit nos separe a ca-
ritate xp̄i. Caritas diuiditur in caritatem
dei ⁊ ꝓximi ⁊ debemus esse radicati in dei
dilectione triplici radice vt scz diligam⁹ eū
ex toto corde ⁊ ex tota anima ⁊ ex tota men
te idest dulciter prudēter fortiter vt expo-
nit beatus Bern. Dulciter ne illecti prudē
ter ne decepti fortiter ne oppressi ne ab a-
more domini auertamur. Radices ve-
ro in quibus debemus esse radicati in dile
ctione proximi req̄re super illud. Rom̄. xiij.
Nemini quicq̄ debeatis nisi vt ⁊c̄. s̄m duo
decim causas que ibi assignantur quare sit
proximus diligēdus. Sequit̄ (vt possitis
cōprehēdere) scz in gloria q̄ sit lōgitudo ⁊c̄.
Gloria regni dei in quatuor ꝯsistit in lon
gitudine eternitatis. Unde regnū tuum re
gnū omniū seculoꝝ. In latitudine caritatis
qr̄ nulla inuidia est ibi immo gaudiū de om
nibus bonis alioꝝ. ysa. lx. Tunc videbis ⁊
affluēs ⁊ mirabit̄ ⁊ dilatabit̄ cor tuum. In
sublimitate dignitatis. Ego dixi dij estis.
⁊ Mathei. xxiiij. Sup oīa bona sua consti
tuet eū ⁊ in cognitiōis ꝓfunditate. j. Cor.
xiij. Nunc cognosco ex ꝑte tunc aūt cogno-
scam sicut ⁊ cognit⁹ sum ⁊ Hiere. xxxi. Oēs
cognoscēt me a minio vsqz ad maiorē hec
quatuor figurata sunt ꝑ coronā quatuor di
gitoꝝ q̄ sup mensam ponebat̄. Exod. xxv.
Archa figura est ecclesie vel aīe sancte ad cu
ius gloriam pertinent quatuor predicta.

Dñica XVII. Sermo. I.
In ordine 92.

Obsecro vos ego
vinctus in dño vt digne ambule-
tis vocatiōe q̄ vocati estis. Eph.
iiij. Hoc dicit apl's rome existens in carce-
re ephesijs qui ad fidem xp̄i conuersi erant.
In hoc q̄ dicit obsecro nō impo dat exem-
plū mansuetudinis hijs qui habēt imperiū
sup aliquos. Seneca Remissi⁹ impanti me
lius petur. Nota q̄ contumax est animus
humanus ⁊ in cōtrariū atqz arduū vadens
sequit̄ quo facilius ducat̄ ideo nullū ex om-
nibus magis clemētia q̄m regem vel prin-
cipē decet. Nobilis animi est benigne se ha
bere hijs qui sunt sub potestate sua. Ideo re
ges inter christianos inūgunt̄ in signū pie-
tatis quā habere debent. ⁊. iij. Regum. xx.

Ecce audiuimus q̄ reges domus israel cle
mentiores sunt ecōtrario seruilis animi est
crudelē esse in eos quos habet in potestate.
Prouerb. xiij. Per tria mouet̄ terra ⁊ quar-
tū sustinere nō pōt per seruū cū regnare ce-
perit ⁊c̄. Et boecius dicit. Asperius nihil
est humili cū surgit in altū. Asperitatē eorū
qui p̄sunt ad subditos improperat eis dñs
in ezech. xxxiiij. d. Vos autē cū austeritate
impabatis eis ⁊ cū potentia. Item cū obse-
cratio sit ꝑfecta adiuratio in verbo obsecrā
di innuitur q̄ pocius velle debemus vt ho
mines benefaciāt ꝓpter reuerentiā ⁊ timo-
rē dei q̄ ꝓpter timorē humanū. Vñ Eccī.
xix. Corripe amicū anteq̄ cōmineris ⁊ da
locū timori altissimi. Qui cōminat̄ homini
penā ꝓpter causaz tpalem humanū timorē
introducit ⁊ timori altissimi viam claudit.
ideo apl's dicit esse vinctū in dño idest pro
dño vt ephesij attendentes q̄ ipse paciebatur
pro fide nō timerēt pati pro eadem fide
xp̄i. Et notandū q̄ apl's ad litterā erat in
vinculis ꝓpter zelum salutis aniarū. Ideo
libēter acquiescere debebāt ipsi exhortanti
eos de salute scz Ad heb. vltimo. Obedite
prepositis vestris ⁊ subiacete eis ipsi enim
ꝑuigilando quasi rationē ꝑ aīabus vestris
reddituri vt cū gaudio hoc faciant. Unde
dicit Augustinus cū gaudio ista facim⁹ qñ
videmus ꝓficere in verbo dei tunc em̄ cum
gaudio laborat opari⁹ in agro qñ attēdit ar
borē ⁊ fructū qñ attēdit segetē ⁊ vidz vber-
tatē tūc itelligit q̄ ñ sine cā laborauit ñ sine
cā dorsū curuauit nō sine cā manus attriuit
ñ sine cā frig⁹ estusqz tolerauit. ysa. lxi. Isti
sunt semen cui bñdixit dñs. Ideo gaudens
gaudebat in dño ⁊ in canonica Johannis.
Maiorē gratiā horū non habeo q̄m si au-
diā filios meos i veritate ambulare. Mul-
tū deberet mouere subditos ad obediendū
prelatis hoc q̄ sunt in tanto periculo ⁊ la-
bore ꝓ eis ipsi sunt similes illis qui subue-
niunt naufraugātib⁹ qui de facili solent sub
mergi. Unde valde ꝑiculosū est opus tale.
Bern. Quibus assimilamus hoīes genera
tionis huius aut q̄bus compabimus illos
quos videmus a terreuis ⁊ coporalib⁹ con
solationib⁹ auelli ꝓfecto similes sunt hijs
qui submersi ꝑiclitant̄ in aq̄s quos videas
tenētes tenere nec vlla ratione deserere qd̄
primum occurrerit quicq̄d sit illud licet sit

tale qd omnino prodesse non possit. vt sunt
radices herbarum ceteraqz similia. Et si
forte ad eas veniant vt eis subueniant non
nunqz apprehensas solent inuoluere eas se-
cum a deo vt nec ipsis auxiliū ferre iam va-
leāt: valde fuit ingratꝰ mūdus ⁊ est adhuc
adiutoribus sue salutis. q̄ morti se expone-
bant vt peccatores a morte liberarēt ⁊ ecō-
tra pctōres mortē eoꝝ siciebāt. Itē scti labo
rabant vt eos a pctis mūdarēt ⁊ ipsi eis ma
culā in facie imponebāt. Math. xi. Venit
iohānes baptista nō man. neqz bi. ⁊ dicunt
demoniū habet. Venit filius hoīs mandu.
⁊ bibe. ⁊ dicunt: ecce homo vorax ⁊ potator
vini publicanoꝝ ⁊ peccatoruz amicus. ⁊ sic
vtriqz parti cōtradictionis columniaban-
tur. Prouerb. ix. Qui arguit impiū sibi ma
culā generat. Medici corporū pro cōsilio
qd impendūt. gratiā hominū ⁊ beneficium
temporale deportant. Medici vero anima
rū pro consilio reportant odiū ⁊ psecutionē.
ideo mundus in defectu taliū multū puni-
tus est. diu em̄ fuit q̄ paucos adiutores ha-
buit sue salutis. per que em̄ peccat hō p hec
⁊ punit̄. multū em̄ deberēt hoīes adquiesce
re in hijs que pertinēt ad salutē ⁊ vtilitatez
suaz. illis quos vident fecisse pro eis. qd nō
facerent pro eis meliores amici carnales
quos habent. melior amicus quem habes.
siue sit pater siue sit mater. siue alius non ef
ficietur pauper pro te sicut illi fecerunt. qui
vel in seculo vel in abbatiaꝝ dominijs abū
dare poterāt ⁊ tamē pro salute tua vitā pau
perē elegerūt ⁊ mendicitatē. Sequit̄ (vt di
gne ambuletis vocatione ⁊c.) qd pōt expo-
ni de triplici vocatione. Primo de vocatio
ne predicationis. vt sit sensus vt ambuletis
prout requirit doctrina quam suscepistis.
Phil. ij. Digne euangelio xp̄i cōuersamini.
Luce. xij. Cui enim multū dabitur multuz
requiret̄ ab eo. Heb. vi. Terra sepe venien
tem supra se bibēs ymbrem. ⁊ germinās her
bam oportunā illis a q̄bus colit̄. accipit be
nedictionē a dño. pferens aūt spinas ⁊ tri-
bulos reproba est. ⁊ maledictioni pxima. cu
ius cō summatio in cōbustionē. Secundo
de vocatione q̄ xp̄s vocauit in cruce. Pro-
uerb. j. Vocaui ⁊ renuistis. vocatio ista cla
mor dicit̄. Job. xvij. vbi sic legit̄. Terra ne
operias sanguinē meū. nec inueniat locū in
te latendi clamor meus. Heb. xij. Et san-
guinis aspersionē melius loquentē q̄m abel
Sanguis abel locutus est vindictā. San-
guis xp̄i misericordiā. Sanguis xp̄i indi-
cabat vehementer quantū xp̄s desiderabat
salutē nostrā ⁊ ideo clamor dicit̄ quasi ma-
gnū signū voluntatis paterne. quā habebat
ad pctōres. Scdz hoc ergo sensus est vt di
gne ambuletis vocatiōe ⁊c. id est vt s̄m desi
deriū ⁊ studiū q̄ xp̄s ostendit in cruce se ha-
bere de salute nostra. vos etiā magnū desi-
deriū ⁊ studiū circa salutē vestrā habeatis.
⁊ exēplo xp̄i aliqua p salute vestra faciatis.
Ad clamorē xp̄i petre scisse sunt. ⁊ monumē
ta aperta sunt. Unde nimis surdi esse vidē
tur. qui clamorē xp̄i nō audiūt. lapidibus vi
dent̄ esse duriores. Tertio pōt intelligi d
dignitate ad quā vocamur sub h̄ sensu vt di
gne ambu. vo. ⁊c. i. vt sic vos hēatis. sic req
rit dignitas ad quā vocati estis. Dignitas
ista nō ē regnū frācie. sz r̄gnū gl̄ie. Ad regnū
francie inūgit Remensis archiep̄s. Ad illd
spūssanctus. ad regnū francie fit vnctio vn-
ctione de celo missa. sicut dicit̄: ad illud simi
liter. In hoc tamen est ista excellentior q̄ in
ista inūgit̄ spūs hoīs. in illa corpus. Septē
vero sunt que dignitas illa req̄rit. Primo
vt indigna caueamꝰ. indignus est dignita-
te illa ad quā vocatus est. qui gr̄a ⁊ cupidita
te vili oneri ⁊ sibi īportabili se subdit. vt nō
timeat sui oppressionem ppter nimiū affe-
ctum lucrandi. Indignū est. vt manus eius
q̄ ad tantā dignitatē vocatꝰ est ī cophino s̄
uiant. vt scz fune vel fimo tpaliuz oneratus
⁊ electus ad regnū incedat. Onera ista iu-
mentorū sunt nō hominū. vt dicit quidā sa-
piens. Indigna etiā cōmittit qui nudus vl̄
ignominiosa veste indutꝰ incedit. aliter em̄
debet esse indutus filius regis. ⁊ aliter ser-
uus dyaboli. Col. iij. Induite vos sicut ele
cti dei: sancti ⁊ dilecti viscera misericordie
⁊c. Vestis filiorū dei est vestitus deauratꝰ
circūdatus varietate. i. caritas bonoꝝ ope-
rū diuersitate. Apoc. xvij. Beatus qui cu-
stodit vestimēta sua. ne nudus ambulet. Ro
ma. xiij. Abiciamꝰ ergo opera tenebrarū et
induamur arma lucis. sic vt in die honeste
ambuletis. ⁊. j. Corin. xiij. Omnia honeste
⁊ s̄m ordinē fiant in vobis. hoc est vestimē-
tū glorie. qd requirit gloria illa. ad quā ele-
cti sumus. ysa. lij. Induere vestimētis glo-
rie tue hierl̄m. Vestimētū ignominie est ve

stitus viciorum et etiā vestimentum corporis
Bern. Qui de veste gloriat̄ similis est furi
glorianti de cauterio/cum per peccatū ade
vsus introductus sit. Indigna etiā cōmit-
tit qui pctā cōmittit ꝓpter que/ dignitatē
ad q̄m electus est amittit/ Valde enim infe
lix reputaret̄ aliq̄s q̄ esset elect⁹ ī ep̄m/et tpe
medio inter electionē et cōfirmationē com-
mitteret crimen ꝓpter qd̄ ep̄atu priuaretur.
et insup suspenderet̄/sic valde infelix est xp̄i
anus/q̄ cū iam electus est ad regnū eternū.
peccatum mortale cōmittit propter qd̄ re
gno priuabitur et inferni patibulo affliget̄.
Secūdo vt mūdana ꝯtemnamus/Con
temptibilia huius mūdi cōtemnere debet/
qui ad tantā dignitatem electus est et debet
dicere illud Ps̄/Quid est mihi in celo et a te
quid volui super terram/ Greg⁹. vilescunt
temporalia si considerent̄ eterna/ si ad ali-
quē ꝑtineret ex parte patris reguū vnuz et
ex parte matris terra vnius paupis militis.
infelix reputaret̄ ip̄e si adhereret hereditati
marerne et negligeret paternam/ sic infelix
est qui pro exilio isto in quo mater nr̄a eua
nos posuit celestis patris hereditatē amit-
tit. Tertio vt aduersa viriliter toleremus/
quia nō sunt cōdigne passiones huius tp̄is.
ad futurā gloriā que reue. in nobis/ Ro. vi.
Bern. Quid est q̄ nō optamus etiā ꝑ medi
os enses si oporteat declinare tantā mise-
riam/et ad tantā accelerare gloriā nisi quia
mortua est fides nostra. Quarto vt mag̃
agamus/magnitudo em̄ mercedis magni-
tudinē requirit laboris/ Justū est em̄ vt ma
gna et multū laboret oparius qui maguo p̄-
cio cōducit̄/ Aug⁹. labor te terret vide mer
cedem. Gen. xv. Noli timere abraham ego
protector tuus sum et merces tua nimis.
Quinto vt in hijs vsq3 in finē perseuerem⁹/
corona em̄ eternitatis ꝑseuerantiam in bo-
nis opibus requirit/ Gal. vi. Bonū autem
faciētes nō deficiamus tp̄e em̄ suo metem⁹
nō deficiētes. Item dum tēpus habemus
opemur bonū. Glo. augustini. Si homo nō
imposuerit finem opi nec deus imponet fi-
nem remunerationi/quantū seminauerim⁹
in opibus tm̄ metemns in fructibus/et quā-
tum auiditas se dilatauerit inquirentis tm̄
se apiet ad p̄miū manus retribuētis. Se
xto vt ad illam dignitatē velociter tenda-
mus/ Bern. Festinemus vbi habitemus si-
ne metu. abundemus sine defectu. Idem q̄
amat ardentius/currit velocius et ꝑuenit ci
cius. Idem magna confusio et nimis mag̃/
ardencius querūt seculares perniciosa q̄m
nos ꝑutilia/alacrius currunt ad mortē q̄m
nos ad vitam/non solum currere debemus
ad tantā dignitatē sed etiā volare. ysaie. lx.
Qui sperant in dn̄o mutabūt fortitudinem
assument pennas vt aquile. Septimo vt
hylariter faciamus/ Ps̄. Letetur cor querē
tium dn̄m. Idem et cantent in vijs dn̄i q̄m
magna est gloria dn̄i.

De eodem Sermo. II.
In ordine. 93.

Obsecro vos ego
Cum omni humilitate et mansue
tudine et pacientia supportantes
inuicē in caritate soliciti seruare vnitatem
spus in vinculo pacis. Ad eph̄. iiij. Speci-
ficat apl̄us in verbis istis ea que req̄rit di-
gnitas illa ad quā vocati sumus. Primo e-
numerans humilitatē mansuetudinē et pa-
ciētiā/tanq̄3 v̄tutes valde necessarias electꝫ
dei inter mala huius mūdi/inter quas p̄po
nit humilitatē q2 humilitas nō solū est gr̄a/
sed etiā vas et receptaculū aliarū gratiarum.
Deus em̄ supbis resistit humilibus aūt dat
gratiā. Jacobi. iiij. Sicut aqua fluit ad lo-
ca humilia sic gratia humilia corda replet.
Aug⁹. Alta siccant̄. ima replent̄/hāc opor-
tet habere vocatos ad gloriā celestē. Non
em̄ alia est via ad sublimitatē q̄3 ꝑ hūilitatē/
Bern. ꝑ hūilitatē ascēdit̄ ad sublimitatē/q2
hec ē via et n̄ ē alia p̄t ip̄az q̄ alit̄ vadit poci⁹
cadit q̄m ascendit/ Aug⁹ Ambula ꝑ xp̄i hūi
litatē si vis ꝑuenire ad eius sublimitatē si-
ue eternitatē/ Job. xxij. Qui humiliatus fu
erit erit in gloria/ Et prouerb̄. xv. Gloriā p̄
cedit hūilitas et. xxix. eiusde hūilē spū susci-
piet gl̄ia et hoc merito quia sola humilitas
deum recipit et tumor superbie infusam re-
pellit/ vnde deus merito recipiet humili-
tatem in celo que eum recipit in hoc exilio./
hūilitas hic deū honorat. iuxta illud Ecc̄.
iiij. Magna potētia solius regis et ab hūili
bus honorat̄. Ideo hūilis in futuro quasi
iure vicissitudinis a deo merito honorabit̄
Dicit bern. de ioseph q̄ indignū iudicauit
ingloriū facere dn̄m suū qui eū fecerat glo-

riosum/sic vere hũilis indignũ iudicat deo auferre gloriã suam qui eum ad tantã elegit gloriã/supbus ecõtrario deo aufert gloriã suã ⁊ ideo gloria dei priuabitur in futuro. ysa. xxv/ Tollatur impius ne videat gloriã dei/vere humilis in loco nouissimo residet in presenti/ideo audire merebit̃ amice ascẽde superius. Luce. xiij. Humilis p̃cio presentis glorie quã ꝓ dei amore cõtemnit/gloriã eternã sibi adquirit/nec solũ deũ honorat humilis sed etiã omnes: oĩbus se subdẽdo. vñ ⁊ ab humilibus honorat̃. iuxta illud Luce. xiiij. Qui se humiliat exaltabit̃. Et notandũ ꝙ nõ dicit apl̃s solum cũ hũilitate sed cum omni humilitate/ necessaria em̃ est electis dei omnis hũilitas ⁊ exterior ⁊ interior/ Ecc̃. iij. Est qui nequiter se humiliat/ ⁊ interiora eius plena sunt dolo/ Math. xi Discite a me quia mitis sum ⁊ humilis corde/ Et necessaria est etiã humilitas quantuz ad tres gradus humilitatis. qui sunt se subdere maiori pari ⁊ minori/ hos tres gradus docuit nos dñs volens baptizari a iohanne dicens/sic nos decet implere omnẽ iusticiam id est ꝑfectam humilitatẽ/ Mathei. iij.

Sequit̃ (⁊ mansuetudine) mãsuetos esse t oportet esse illos q̃s deꝰ ad tantã gloriã vocauit/mansuetudo est tractabilitas que facit hominẽ a deo ꝑfecte in presenti possideri/illius enim rei plene dominiũ habebimꝰ. de qua facimus qđ volumꝰ/ Iure ergo mãsuetudinis mausuetus in futuro deũ merito possidebit/ deus nullius possessio erit cuius prius possessor non fuerit/ Mathei. v. Beati mites qm̃ ipsi possidebunt terrã/ Itẽ Ps̃ Mansueti autẽ hereditabũt terrã/ nec solũ in futuro mansueti possidebunt deũ sz etiã in p̃nti ꝑ gratiã/ vñ Prouerb. iij. Mansuetis aũt dabit gr̃am/ hoies mansueti siue tractabiles nõ solum a deo sed etiã ab hoĩbus quodãmodo possident̃/ qꝛ inde faciunt qđ volũt ideo omnes amãt eos tanq̃ꝫ suos. vñ. Ecc̃. iij. Fili in mansuetudine opa tua ꝑfice ⁊ sup̃ gloriã omniũ diligeris/ ad hoc significandũ ꝙ homo mansuetus animal sit omniũ/ insedit xp̃s mansueto animali. scz asello qđ oĩbus cõmune erat. Sequitur (cum pacientia.) pacientes oportet esse illos q̃ ad tantã gloriã vocati sũt/ vt sint socij xp̃i in tribulatione sicut volunt esse in gl̃ia. Ecc̃. xxij. Fidem posside cum amico tuo in paupertate illius/ vt in bonis illius leteris de hac materia require ĩ alio sermone. Si mortui sumus cũ xp̃o. Rom̃. vi. Sequitur (supportãtes inuicẽ in caritate) oportet etiam electos dei habere sup̃nam caritatẽ non solũ ad cõmunicandũ bona sua ꝓximo sed etiã ad supportandũ mala/ Rom̃. xv. Debemus firmiores nos inbecillitatẽ infirmorũ sustinere. Gal̃. vi. Alter alterius onera portate. Et. j. Cor. xiij. Caritas omnia suffert

Sequitur (soliciti seruare vnitatẽ spiritus in vinculo pacis) Vnitatẽ sp̃us in vinculo pacis debent habere electi dei adinuicem/solus enim xp̃s cũ mẽbris suis sibi ⁊ ad inuicẽ vnitis ascẽdit ĩ celũ. iuxta illud. Ro. iiij/ Nemo ascendit in celũ nisi qui descẽdit de ce/ fi. ho. qui est in ce. hanc vnitatez debemus soliciti seruare. quia valde placet deo sicut ecõtrario discordia multũ displicet ei Prouerb. vi/ Sex sunt que odit dñs et septimũ detestat̃ a ĩa eiꝰ/ huius autẽ vnitatis quoddã nutrimentũ ⁊ vinculũ est pax exterior/ ideo dicitur in vinculo pacis/ hec autẽ pax sicut dicit glosa hiero. est si bona nostra inuicem diligamus/ si peccata que sine damno tritici/ aut cũ spe salutis corrigendoꝝ eradicari nõ possunt. vsqz ad messem vltimã toleremus/ Si ꝑfectionis opa que tñ fieri ⁊ nõ fieri licet/ ne infirmi scandalizent̃ nõ facere dispensemus/ Pacificus locũ deo parat qꝛ in pace factus est locus eiꝰ/ ⁊ ideo merito apđ deũ locũ inueniet/ Et nota ꝙ vnitas sp̃us đꝛ vnitas ecclesiastica qꝛ eam facit spiritussanctus/ Vnde in primitiua ecclesia qñ gratia sp̃ũssancti abundanter dabatur multũ vnitas abũdabat. Actꝫ. iiij/ Multitudinis credentiũ erat cor vnũ ⁊ ania vna/ Et ezech. xi Dabo eis cor vnũ ⁊ sp̃m nouũ tribuã eis in visceribus eoꝝ/ vnitas ista placet deo ⁊ omnibus sctis. Ecc̃. xxv. In tribus bñplacitũ est spiritui meo que sunt ꝓbata coram deo ⁊ oĩbus hoĩbus/ concordia fratrũ ⁊ amor ꝓximorum ⁊c̃.

Dñica. XVIII. Sermo. I.
In ordine. 94

Gratias ago đo meo semper ꝓ vobis ĩ gratia dei que data est nobis in xp̃o iesu. j. Cor. j. In quo verbo exemplo apl̃i mone-

mur ad tria. Primo ad gratiarũ actionẽ/ cũ
dicit̃ gratias ago deo. Secundo ad frater-
nã dilectionẽ cũ dicit̃ ꝓ oĩbus vobis. Ter-
tio ad discretionẽ/ cũ dicit̃ in gr̃a dei q̃ da-
ta est vobis in xp̃o iesu. Circa primũ notan
dũ ꝙ octo sũt q̃ deberẽt hoĩes mouere ad h̃/
ꝙ multũ instarent gratiarũ actioni. Primo
ãmonitiones sanctoꝝ/ ãmonẽt em̃ scti mul-
tũ nos ad hoc ⁊ ṽbo ⁊ exẽplo/ Bern/ Disce
in referẽdo gratias nõ tardꝰ esse aut segnis/
disce ad singula bona gratias agere/ diligẽ-
ter considera q̃ tibi apponunt̃ vt nulla dei
dona/ debita gratiarũactione frustrentur.
Thobie. iiij. Om̃i tp̃e benedic deũ/ Col. iij.
Oĩa quecũq3 facitis in verbo aut in opere/
in noĩe dñi nostri iesu xp̃i facite grarias agẽ
tes deo ⁊ patri/ Et eiusdẽ. iiij. Orationi in-
stantes/ vigilãtes in ea in gr̃arũactione/ Et
eph̃. v/ Gratias agentes semꝑ dño ꝓ oĩbus
in noĩe dñi nostri iesu xp̃i ⁊c̃. Duo sunt q̃ cõ
diuidũt sibi vitã sanctoꝝ scꝫ oratio ⁊ gratia
rũactio/ qꝛ sancti vel p̃uidẽt bona. vel mala/
si bona ꝑsonat gratiarũactio/ si mala sequit̃
oratio ꝓ illis amouẽdis/ Bern/ Caritas tot
modis in oratione vel gr̃arũactione in deũ
se iugiter refundit/ quot in suis necessitatibꝰ
vel consolationibus. in ꝓximis. vel cõpassi-
onibus vel cõgratulatiõibus naturales in
hoc materias inuenit pius affectus/ immo
vtrũq3 horũ totã vitã sanctoꝝ haberet. nisi
aliud obstaret/ vñ. j. Thes. v/ Sine ĩtermis
sione orãtes in oĩbus gratias agite. ⁊ Luc.
xviij. Oportet semꝑ orare ⁊ nõ deficere/ nõ
cessat deus nobis benefacere/ ⁊ ideo gratia-
rũactio nõ deberet cessare nisi debilitas hu
mana impediret/ Non etiam cessant ꝑicula
ĩminere hoĩ in mũdo isto/ ideo ĩcessanter pe-
tẽdũ esset auxiliũ nisi obstaret ĩfirmitas ho-
minis/ vñ. Luce. xxij. vbi loquit̃ dñs de pe-
riculis dicit Vigilate omni tp̃e orantes/ vt
digne habeamini fugere oĩa mala ista q̃ fu-
tura sunt ⁊ stare ante filiũ hoĩs. Secũdo
ãmonitiões creaturaꝝ/ que incessanter nos
inuitant ad gratiarũactionẽ/ beneficiũ em̃
datũ alicui inuitat eum vt danti gr̃as agat/
cũ ergo omnia q̃ videmus data sint homini
vt ꝑtꝫ Gen̄. j. vbi dicit dñs/ Faciamus ho-
minẽ ad ymaginẽ ⁊ similitudinẽ nostraꝫ/ vt
ꝑsit piscibus maris ⁊ valatilibꝰ celi ⁊ be-
stijs vniuerse terre oĩq3 reptili qd̃ mouet̃ in
terra ⁊c̃/ Omnia que videmus inuitãt nos
ad gratiarũactionẽ. Augꝰ/ Opera tua intu
eri licet vt tu lauderis qui talia operaris/
Tertio ipsum tp̃s in quo sumus/ in tp̃e em̃
gratie sumus cui nulla operatio magis con
gruere videt̃ q̃ꝫ gratiarũactio/ ideo valde bo
nũ est gratiarũactiõi instare. Prouerb. xvi.
Sermo oportunus optimus est. Quar-
to quia gratiarũactio est de opationibus/ q̃
fiunt ĩ paradiso/ vñ. in Ps̃. Misericordias
dñi in eternũ cantabo/ canticũ illud erit gr̃a
rũactio et vox laudis/ de hoc ꝙ misericor-
diter a periculis fuerimus liberati/ ysaie. l j
Gaudium ⁊ leticia inuenietur in ea/ grati-
arumactio ⁊ vox laudis/ vnde bonũ est as-
suescere huic opationi quã in futuro facturi
sumus/ ⁊ bonũ ẽ addiscere officiũ qd̃ tamdiu
facere oportebit. Quinto ꝓpter vtilitatẽ
multiplicẽ que ex hoc ope sequit̃. Prima est
ꝙ hominẽ in tribulatione custodit/ ⁊ deum
adesse facit/ vt figuratũ est. Danielis. iij. In
pueris qui in fornace positi/ gr̃as agentes
deo ab igne lesi non fuerũt/ ⁊ quartus appa
ruit cũ illis similis filio dei/ Sic ignis tri-
bulationis nõ ledit eos qui in ea deo grati-
as agũt qꝛ dei societatẽ habent. vñ. Bern.
Quantũcunq3 seuiat tribulatio/ ne putes te
derelictũ esse sed memineris scriptũ esse/ cũ
ipso sum in tribulatione. Secũda est ꝙ gra
tiarumactio diuinam largitatem ad dan-
dum prouocat/ vnde Prouerb. x. Anima
que benedicit impinguabit̃/ Bern. Ad locũ
vnde exeunt flumina gratiarũ reuertunt̃/ vt
iterũ fluant/ Ecc̃. xliij. Benedicentes dñm
exaltate illũ quantũ potestis/ maior est enim
omni laude exaltãtes eũ replebimini virtu-
te. Sexto qꝛ hec opatio multũ placet d̃o/
gr̃arũactio adeps est sp̃ũalis. de quo Leui-
tici. iij. Omnis adeps dñi erit iure ꝑpetuo/
Item vnguentũ est q̃ caput eccl̃ie vngitur/
qd̃ figuratũ est in magdalena caput xp̃i vn-
gente/ Math. xxvi. ⁊ Marci. xiiij. Bern.
Bonũ est vnguentũ cõtritionis/ qd̃ de re-
cordatione pctõꝝ conficit̃/ Melius deuoti
onis qd̃ de recordatione beneficioꝝ fit dei
/ Porro vtrũq3 vincit vnctio pietatis/ Un-
guentũ deuotionis est gr̃arũactio/ multum
placet deo que gratirũactioni instat aĩa. vñ.
Canti. j. Tu pulcra es amica mea ⁊ subdit̃
oculi tui colũbaꝝ/ Columba simpliciter re-
spicit. vñ oculos columbaꝝ habent qui sim
pliciter creaturas respiciunt/ In omnibus

creaturis deū respiciēdo tanq̄ causaz ⁊ da-
torez omniū bonorū. ¶ Vel quia spūssanctus
cui amor appropriat in colūba appuit/ ocu
los columbarū habet qui oculo amoris bo-
na proximi respicit ei congratulando et de
eis gratias agendo. ¶ Non habēt oculos co-
lumbe. sed pocius noctue hoīes inuidi qui
de bonis proximi affliguntur/ ⁊ sic quasi de
lumīe excecantur ꝑm verbū Boecij. similes
sunt auibus illis q̄s nox illuminat ⁊ lux exce
cat/ ipsi sunt maledicti iuxta illud ysaie. v.
/ Ve qui dicitis malū bonū ⁊ bonum malum/
ponentes lucem tenebras ⁊ tenebras lucē/
¶ Septimo in hoc ꝙ ingratitudo que gratia
rūactioni cōtraria est. rusticitas est magna/
¶ Quinqz rusticitates faciūt hoīes deo quas
hoī nō facerēt. ¶ Prima est ꝙ hij quib⁹ ipe
maiora dat beneficia minus eū diligūt diui
tes scz ⁊ qui maiorē terrā ab eo tenent mino
rem censum ei soluūt. ¶ Secunda qz nō ti-
ment comedere de suo licet damnū vel con
tumeliā ei intulerit. ¶ Tertia est ꝙ ei nolūt
dare de suo in paupere nec etiā accomoda
re ad centuplas vsuras qd̄ facerent libenter
alicui sarraceno vl' excōmunicato si sine pec
cato hoc facere possent. ¶ Quarta est ꝙ nō
timent ei contumeliā vel damnū inferre licz
eadem die ad mensam eius comederint.
¶ Quinta est ꝙ de minimo beneficio gratias
vicino suo agerēt. deo vero gratias nō agūt
etiā d̄ bn̄ficijs maximis/ non soluz rusticus
est homo ingratus immo similis est porco q̄
comedens glandes sub quercu terram respi
cit nō quercū que sibi dedit glandes/ sic ho-
mines ingrati oculos suos statuerūt decli-
nare in terram/ ⁊ nō eleuāt eos ad creatorē
celi ⁊ terre qui dat eis omnia bona. ¶ Ulti-
mū est multiplex malū qd̄ ꝓuenit ex ingrati
tudine/ Primo bona que a deo accepta sūt
auferri facit/ vnde sup illud ad Rom̄. i. Qui
cum deū cognouissent nō sicut deū glorifi-
cauerūt aut gratias egerūt dicit augustin⁹/
qd̄ deus dederat gratis tulit ingratis/ Se
cundo impedit ab hijs que darent̄ hoī nisi
ingratus fuisset/ Greg⁹. non est dignus dā-
dis qui nō agit grates de datis/ Bern./ In
gratitudo est ventus vrens siccans sibi fon
tem pietatis rorē misericordie fluenta gr̄e.
¶ Tertio ingratitudo nō solū priuat hoīez
bonis. immo etiā penā addit/ Unde legitur
ꝙ ezechias est punitus ꝑ ingratitudie/ Cū
enim dn̄s dedisset ei triumphū incredibilē
/ ⁊ ꝑcussisset. c. lxxxv. milia hominū in castris
sennacherib/ lz ꝑm Josephū cū ppl'o dei im
molasset. non tn̄ gratias digne egit/ ⁊ canti-
cum nō cantauit sicut ⁊ huiusmodi patres
facere consueuerant/ ⁊ ideo egrotauit vsqz
ad mortem. Unde venit ad eum ysaias di-
cens. Dispone domui tue quia morieris tu
⁊ nō viues. ysaie. xxxi. ¶ Et notandū est ꝙ
gratiarūactio licet generaliter placeat deo.
/ tamen magis placet ei in aduersis q̄ in ꝓs-
peris sicut aues pinguiores gratioris sapo
ris sunt assate q̄ elixe. homo qui in igne tri-
bulationis murmurat est velut auis macilē-
ta que dum assatur cōburit̄. Ille vero qui in
igne tribulationis gratias agit. est velut a-
uis pinguis que ꝓpria pinguedine supfun-
ditur in qua supfusione odor suauissim⁹ do
datur vt ptz in beato laurētio. ¶ Item no-
tandū ꝙ melior est ira risu vt legit̄ Ecc̄. viij
id est aduersitas minus est ꝑiculosa q̄ ꝓspe
ritas/ ido sequi dēt gratiarūactōtam in ad-
uersitate q̄ in ꝓspitate. ¶ Circa secunduz
in quo monemur ad fraternā dilectionē no
tandū ꝙ multū deberem⁹ nos excitare ad
eam cum scriptum sit ad Rom̄. xiij/ Qui di-
ligit ꝓximū legem impleuit/ ⁊ ibidem legit̄
plenitudo legis est dilectio/ ad dirigendum
nos circa amorez proximi ꝓponit nobis sa
cra scriptura triplex exemplar. ¶ Primū exē-
plar est amor quem habemus ad nosipsos.
/ vnde Mathei. xxiij. Diliges proximū tuū
sicut teipsum/ id est sicut de bonis proprijs
gaudemus/ ⁊ de malis dolemus sic cōgau-
dere debemus de bonis proximi ⁊ de malis
eius cōpati. ¶ Scd̄m est amor christi ad nos
vnde Johānis. xv/ Hoc est preceptū meuz
vt diligatis inuicem. sicut dilexi vos/ xp̄c
sic dilexit nos ꝙ plus amauit salutē nostrā
q̄ suam temporalē vitam/ vel q̄m sua. Hie
remie. xij/ Reliqui domū meam dimisi here
ditatē meā/ Dedi dilectam animā meam in
manus inimicoꝝ eius ⁊c̄. Sic enim amat
christus suos ꝙ reputat sibi fieri qd̄ vni il-
lorū fit/ iuxta illud Math̄. xxv. Quod vni
ex minimis meis fecistis mihi fecistis/ Sic
⁊ nos debemus proximū diligere vt om̄ia
temporalia contēnam⁹ pro salute proximi.
¶ Tertium exemplar est amor quem mem-
bra habent ad inuicem/ que sunt in eodē cor
pore de quo tāgit apl's. j. Ad coꝝ. xij. dicēs

Si quidē patit̄ vnū membrū cōpaciunt̄ ei omnia mēbra/ reputat etiā vnū mēbrū corporis sibi fieri. qđ fit alij/ Dic̄ em̄ os qn̄ pes ab aliquo leditur. quare me ledis/ ⁊ si quis pedibus aliqđ beneficiū fecerit. os inde regratiatur/ Sic reputare debemus nostra que sūt proximi. ¶ Circa tertiū vero vbi ad discretionē monemur. notandū ꝙ apl̄s dicit/ In gratia que data est vobis ⁊ non dicit in diuicijs in quo instruimur/ ꝙ de ꝓfectu amicorum nostroꝝ in bonis spiritualibus debemus gaudere/ non de profectu temporaliū immo tunc debemus timere. cū scz videm⁹ amicū nostrū in mare proiectū ad modum. Jone/ vt legitur in libro eius ca. j/ Ps̄ Veni in altitudinē maris ⁊ tē. di. m. Augustin⁹ Amas seculū/ absorbebit te. amatores suos vorare nouit nō portare/ ꝑiculosius ē mare hui⁹ mūdi/ q̄ꝫ mare materiale/ Bern. loq̄ns de mari hui⁹ mūdi dic̄/ ꝑiculū ꝓbat trāseuntiū raritas ⁊ ꝑeūciū mltitudo. In mari em̄ materiali de quatuor nauib⁹ nō perit vna/ In mari vero huius mundi de quatuor hominibus non euadit. qn̄qz vnus/ qz multi sunt vocati pauci vero electi Math. xxij. In ps̄ Ab altitudine diei n̄ timebo. dies đr ꝓsperitas/ timere debemus cū videmus molam asinariā ligatā ad collū amici nr̄i. scz circuitum temporaliū. qui mola asinaria dicitur a christo/ Mat. xviij/ Timere etiā debem⁹ cū videmus in illis quos amamus signum mortis eterne/ Greg⁹. Cōtinuus successus temporaliū. eterne dānatōnis est indicium ¶ Sequit̄ (Que data est vobis ī christo ihu) Nota ꝙ merito christi hominis dat de⁹ ecclesie ea q̄ petit/ dū petit a đo patre ea quibus indiget ꝑ dn̄m suū iesum christū ⁊ non meritis suis/ vnde sic finiunt̄ orationes ecclesie. ipse em̄ est filius eius dilectus in quo sibi cōplacuit. vt legit̄ Luc̄. iij. Et merito ipsius. fratres eius quibus de⁹ iratus erat patri pacificantur.

De eodem Sermo. II.
In ordine. 95.

Gratias ago đo meo semp ꝓ vobis ⁊c̄. j. Coꝝ. j. ꝙ in oib⁹ diuites facti estis/ hoc dicit apl̄s corinthijs qui ad fidez christi cōuersi erant/ ⁊ idem potest dici hoibus vere christiāis/ non dico de illis christianis. qui sunt noīe christiani et vita sarraceni/ q̄ sunt christi ꝓditores. ꝑui eius de iure. hosti eius id est dyabolo adherētes/ qui sunt christiani apostate ⁊ ideo īutiles. Prouerb. vi. Homo apostata. vir inutilis qui vident̄ esse deterioris cōditionis. q̄m si nunq̄ꝫ fuerit xp̄iani sicut monachus apostata videt̄ esse deterioris conditiōis. q̄m si nunq̄ꝫ fuisset monachus/ Sed vere christiani. vere possunt dici ꝙ in oībus diuites facti sunt in xp̄o. dū em̄ habent xp̄m. qui dn̄s est omniū. habent ⁊ omnia in xp̄o/ vnde Aug⁹. Multū diues est christiana religio/ que oīa possidet in omniū possessore/ magnū thesaurū hz vere christianus. si in agro cordis abscondit xp̄m iuxta verbū dn̄i. Math. xiij/ Qui thesaurus non ostendit̄ ei nisi in visioue que eius erit beatitudo. in Ps̄. Quā magna multitudo dulcedinis tue dn̄e ⁊c̄. ¶ Et notandū ꝙ quidā sunt diuites in mundo/ quidā in deo. In deo diuites sunt q̄ deū habent ī cord̄ iuxta verbū augustini. Nūmos habens in archa diues est. deū habens in conscientia diues nō est/ cōiunge aurū/ ⁊ deū/ archā/ ⁊ conscientiam/ In deo etiā dicitur aliquis esse diues/ q̄ in manu dei posuit omnia bona sua/ multa bona opera ꝓ amore ipsius faciendo/ bona etiam tēporalia pauꝑibus erogādo/ manus em̄ xp̄i/ manus sunt pauperū. vt dic̄ glosa. sup illud nihil inuenerūt oēs viri diuiciarū in manibus suis/ ¶ Et notandū ꝙ diuites in mūdo ⁊ diuites in xp̄o in quatuor differunt/ diuites enim in xp̄o sunt diuites semper. ⁊ vbiqz in oībus ⁊ veras diuicias habēt ¶ Diuites vero in mūdo. sunt diuites hodie ⁊ cras pauꝑes/ sunt etiā diuites hic ⁊ si ad alium locū declinauerint/ possunt ibi mori fame. in multꝫ etiā pauꝑes sunt ⁊ diuicie eoꝝ vane sunt/ Primū probari potest ꝑ hoc qđ legitur Luce. xij. de illo diuite cuius agri tulerūt fructus vberiores/ solito ita ꝙ horrea ad capiendū non sufficerēt qui cū credet se habere abundāter necessaria in annos plurimos audiuit a deo. stulte hac nocte repetent animā tuā a te que autem cōgregasti cuius erunt/ ⁊ subdit dn̄s sic est omnis qui sibi thesaurizat ⁊ non est in deo diues. sic est inq̄ꝫ stultus sicut ille q̄ vult vt sit diues ad horam glo. super illud/ O disti obseruantes vanitates ⁊c̄. Vanitatē obseruatis si in pecu-

nia speratis, vel in honore, vel in aliquo nomine potentie. In hijs oibus cum speras, et ea hic dimittis, aut cũ viuis omnia pereunt, et tua spe deficis, illud solũ diuiciarũ huius mũdi in saluo ponit, qđ ponit in manu dei, qđ scz pro deo datur, et illud vere habet, sic quidam dixit dño suo, cũ dñs eius vellet de bonis eius habere, et precepisset ei, vt de bonis suis ei veritatẽ diceret, nihil plꝰ habeo inq̃t preter sexcẽtos aureos quos pro deo dedi, cũ aũt a circũstantibus ei diceret, q̃ falsum esset, et dicerẽt illa predia tantũ valent, et illa domus, et multa alia, ille respondit. Illa non sunt mea sed dñi mei, qz qñ voluerit accipiet tanq̃ sua, sed illud ꝓ deo dedi et in salua custodia per manꝰ pauperũ posui, ita q̃ nullus põt auferre mihi. Diuites in xp̃o ideo diuites sunt vbiqz qz partẽ habẽt in oibus bonis que sunt in celo, et in terra, iuxta illud particeps ego sum omniũ timẽtiũ te et c̃. Ideo bene cõuenit eis illđ. Prouer. vltio. Multe filie ꝯgregauerũt di. tu. su. es vni.

In oibus vero ideo dñs diuites eos dicit qz oĩa sunt diuicie christianoꝝ. Non solum em̃ bona, sed etiam mala pene sunt diuicie bonoꝝ, vñ Heb. xi. Dicit de moyse, maiores diuicias estimans thesauro egyptiorũ improperiũ xp̃i. Ideo totus mũdus ẽ fideli diuiciarũ, ĩfidelis aũt obulo indiget. Bern.

Totus mũdus fideli diuiciaꝝ est, totus plane, qz tam prospera q̃ aduersa ipsi eque oĩa seruiũt, et cooperant in bonũ, diuicie bonoꝝ vere diuicie sunt, cuz cor hoĩs repleãt. Ecõtrario vero diuicie mũdi vane sunt, et h̃ triplicit. Vane. n. sunt ĩ se, et in cõpatiõe nr̃i, et in ꝯparatione creatoris. In se vane sunt dupliciter, scz veloci transitu et indigẽtia, đ primo Sapientie. v. Omnia transeunt velut vmbra. De secũdo. Hier. iiij. Aspexi terraz et ecce vacua erat, hec vacuitas põt ĩtelligi defectꝰ nihili, h̃ hẽt q̃libet possessio hꝰ mđi, q̃ eo ip̃o q̃ alicui aliq̃d nõ accesserit ei adq̃rit, vñ si ab hõie hic repellit vnã indigentiã fac̃ multas. Ido verũ est qđ dicit. Señ, q̃ altera cupiditatũ ex fine alterius trahit, et verum est illud sapientis, illos pluribꝰ indigere, qui plura possident. Seneca. Congregetur ad te quidq̃d multi diuites possident, ex hijs maiora cupere disces, et sup illđ. Ad thimo. v. Quã quidã appetẽtes errauerũt a fide, dicit glo. Qui appetit pecuniã cupere cupit.

Cõpatione vero nostri vane sunt diuicie huius mundi, quia non ꝯferunt plenitudinem cõtinenti, nec fulcimentũ ĩnitẽti, nec fructũ speratũ laboranti, aĩe plenitudinem nõ conferunt, vñ Augꝰ. in libro de diligendo deo, pecunia nõ saciat aĩe famẽ, sicut nec ventus corpis ventrẽ. Etem̃ si q̃s famelicũ hominẽ apertis faucibus ventũ aereũ haurire cernat, quasi ille consulatur fami minime credit. In lacceno es, si spiritum rationalem rebus putas temporalibus magis inflari q̃ saciari. Sic potẽtie aĩe rationalis ꝯcupiscibilis vel irascibilis nõ ĩplebũt, rationalis nõ ĩplebit scia in presenti, iuxta illud nõ saciat oculꝰ visu. Ecc̃. i. Cõcupiscibilis nõ implebit pecunia, iuxta illđ. Auarus nõ implebit pecunia. Ecc̃. v. et xxiij. Ecc̃. Insaciabilis ẽ oculꝰ cupidi. Et irascibilis multominus gloria, cum gloria temporalis vanissimũ videatur esse inter temporalia, vnde a vanitate specialiter nomen accepit, vt specialiter vana gloria dicat. Boecius. O doxa doxa siue gloria gloria, quid aliud futura es mentibus mortaliũ nisi magna inflatio auriũ. Diuicie etiam mũdi nõ dant fulcimẽtum innitenti, iuxta illud Prouerb. x. Qui confidit in diuicijs suis corruet, fructũ etiã non dãt. Iuxta illud ecc̃. v. Qui amat diuicias fructũ nõ capiet ex eis. Fructꝰ iste ẽ sufficientia, vel sacietas quẽ ex diuicijs non capit ille, qui eas amat, cum amor sit fames, fames autem et sacietas simul esse non possunt. Vane etiã sunt diuicie iste respc̃u creatoris, sicut archa dicitur vacua, licet sit aere plena, eo q̃ non est plena re solida. Sapientie. xi. Quasi momentũ statere, et quasi guttaroris antelucani, sic est ante te orbis terraꝝ, de vanitate ista dicit Ecc̃. i. Vide cuncta q̃ sunt sub celo, et ecce vniuersa vanitas. Et notandũ q̃ apl's nõ dicit gratias ago, quia diuites facti estis in mundo, sed quia in xp̃o multiplici ratione. Primo qz diuicie mũdi animã inquinant, qđ videt esse signatum in hoc, q̃ ea que videntur preciosiora inter eas vt est aurum et argentum, manus tangẽtium inquinant, ideo spũssanctus vocat ea lutum. Abac̃. ij. Ve inquit qui cõgregat nõ sua, vsqz q̃ aggrauat cõtra se densum lutum, deterius inquinant diuicie animã q̃ lutum corpꝰ. Ideo apl'us recte arbitratꝰ est ea vt stercora. Phil. ij. Secundo quia ignomi-

niose sē puer. iij. Exultor exultatᵒ ignominia/ et in ps. Iuxta alia lra. filij viri incliti vsq; q ignominiose diligitis vanitatē/sicut ignominiosum esset alicui regi. si ptraheret cum aliqua paupe deformi/qui ptrahere posset cum aliqua nobili et pulcra/sic ignominiosum est anime qñ inseparabili amore inherere bys bonis ptemptibilib⁹ q veris bonis et debuit et potuit adherere/ Tercio qz diuicie pditōis sunt. vel qz pdunt. vel qz pdūt hoiem/sicut eōrio spuales diuicie sunt diuicie salutis. Isay. xxxiij. Diuicie salutis sapia et scia/ Beñ. loquēs de bonis tpalibus/vtinā inq̄t congregate pirent et nō congregator eor/tolerabili⁹ esset insudare labori pituro. qm pempturo/ Eccī. xi. Si diues fueris non eris imunis a delicto/ vel vt breuiē dicam. freqnti⁹ in malū dñi sui tas pessima quā vidi sub sole. diuicie congregate in malum dñi sui/ pereūt em in afflone pessima/ peunt em hic morte culpe. et in futuro morte pene eterne. et in psenti pt hoc sunt in afflictōe pessima/ Si vis amplius de hac materia reḡre in tractatu ō auaricia ꝑma pte ca⁹. vij.

Dominica. XIX. Sermo. I.

In ordine. 96.

Renouamini in

nouitate sensus vri Ephe. iiij

Que est ista ꝑmonitio. cuz fere nullus sehem se ognoscat/ etiā venustissi mi adeo auari sunt. et in suo regimine indiscreti ac si essent pueri/ Greg. tanto debz esse quisq; i sui regimine cautior. qnto fuerit etate ꝓuectior/ Seneca./ Monstro si milis est auaricia senilis/ quid em stulti⁹ qm via deficiente. viaticū augere/ pterea ad quid ꝑfuit ām onitio. de renouatōe cū a senectute ad iuuētutē ñ sit regressus/ Responsio/ pctm vetustas ōr. eo q̄ vestutati in effectu multiplici assimilet/ ꝑmo mori eterne. primū facit. et parū distat qui est in mortali ab inferno/ gladiū dei ht euagi natū sup caput qui eū medium diuideret nisi dei mia eum sustentaret/ Job. xix. Fugite a facie gladij/ Secdo curuū facit. ps. Diser factus sum et curuatus sum/ Tē oculos suos statuerūt decli. in t/ vix oculi cordis pt celum respicere. qd amisit/ qz in iqtates sue onus graue grauate sunt sup eum/ Deus tñ facit hoiem simplicē rectū vt legit Eccī/ Tertō visum obscurat vtz in ysaac/ qui nō ognouit iacob visu nz manib⁹ tentare voluit/ Beñ. xxv. Nō videt pctōr quo a dyabolo ducat/ si em videret rediret/ ps. Cogitaui vias meas. et puerti pe. m/ Quarto. pctm ita debilitat. vt ad pauum impulsū suggestiōis in pctm ruatur/ Quinto rugā etiā duplicitatz in homine facit inherere/ vt aliud pctōr esse et aliō videri velit/ vñ Eccī. ij. De duplici corde/ Sexto facit canicie. q̄si ex defectu calorz naturalis/ ex defectu em diuini amoris. est candor mūdane sapie in pctōrib⁹/ ab hac vetustate pcti monet apl⁹ renouari (Et notaudū q̄ sex ꝑs renouatōz in creaturis inueniunt/ q̄ ostendunt homi diuersos modos sue renouatōis/ Prima ꝑs fit p ignē. sicut ferz renouat a rubigine/ et aurū et argentū sic purgant et ydoneū ad opandum efficitur/ sic videt dñs velle renouari hoiem qñ ponit eum in ignē tribulatōz/ dando ei infirmitatē/ circa ferū dum cal dum est opandū est/ nō aūt qñ frigidū est/ sic circa tale tunc exhortatōib⁹ insistendū est/ sz q̄busdā ꝑt dici. illō. Eze. xiiij/ Dulto labore in ea sudatū est. et nō exiuit de ea rubigo neq; p ignē/ et illō Hiere. vj/ Frustra ꝓflauit ꝓflator. malicie eius non sunt ꝓsumpte. argentū reprobū vocate eos. qz dñs eiecit eos/ tribulatio ꝑo ignis vocat. /qz similes auro et argento purgat/ similes palee incinerat/ Secda ꝑs renouatōis ē in serpente/ qui cū senuerit ꝓpter duriciē pellis nō ꝑt bene se vertere. abstinet quadraginta dieb⁹/ deinde egrediens partū foramē ibi pellem relinq̄t/ in quo ꝓmēdat renouatio que fit p artam pniam. Matth vij/ Arta est via q̄ ducit ad vitā/ p serpentē dyabol⁹ intelligit/ qz in ꝑpente hoiem decepit. et ꝓpter venenū inuidie. et inimicicias q̄s ht ad hoiem/ vñ Beñ. iij. Inimicicias ponam inter te et mulierē/ pellis serpētis est pctm qđ est similitudo dyaboli/ Si g pctm in aliquo indurauit/ conetur q̄ntum poterit ad abstinedum a pctō suo/ deinde artam pniam aggrediat. et ibi dyabol⁹ eū relinq̄t/ Dyabol⁹ em libēter vadit p latā viam. et in arta via hoiez deserit/ Mat. xij Cum imundus spūs ex/ Dyabol⁹ ad mo-

dum piscꝫ in humidis habitat/ ⁊ in arido
requiem nõ inuenit/ Job. xl. Subumbra
dormit in secretis thalami/ in locis humẽ
tibus. ¶ Tercia spẽs renouatõis est in aq̃la/
vñ ps. Renouabit vt aquile iuuent⁹ mea
ibi dt Glo/ q̃ aquila dum senio grauatur.
vnco rostri in modico crescente nõ potest
os aperire ⁊ cibũ cape nõ potest. inde lãg
uescit/ sꝫ quodã naturali modo collidit ro
strum ad petrã ⁊ exuit onus rostri q̃ p̃us
cibus impediebat/ ⁊ redit ad cibum ⁊ oĩa
repantur ei vt iuuenis fiat/ in quo ꝯmẽda
tur renouatio q̃ntum ad ꝯsiderationẽ do
minice passiõis/ xp̃c in statu crucis petra
dicit. vñ Cant. ij. Veni columba mea in
foraminib⁹ petre/ ꝓpter ꝑfectam pacientiã/
¶ Rostrũ nimis curuatũ est amor ad t̃rena
nimis curuatus q̃ cibum cape nõ põt/ qꝛ
tali amori spũalia nõ sapiunt sed ista cur-
uitas ad petram alliditur/ quando exẽplo
xp̃i terrena despiciunt/ ⁊ tunc hõ interior
cibum suum sumit/ qꝛ spũalia incipiunt ei
sape ⁊ sic fit renouatio/ Bern. Magna ab
usio ⁊ nimis magna/ q̃ miser vermiculus
velit diues fieri ꝑ quo de⁹ maiestatis do
minus sabaoth pauper fieri voluit/ In al
lisione rostri p̃t intelligi renouatio oris/
iuxta illud. j. Regũ. Recedant vetera de
ore vestro/ Isa. vi. Labia ysaie mundant
calculo vt dign⁹ sit loqui verbũ d̃i/ j. Pet
iiij. Siquis loquitur quasi s̃mones dei.
¶ Quarta spẽs renouatõis est in ceruo/ de
quo dicit Glo. sup illud. Quẽadmodum
desid̃at cer. ad fon. ⁊c̃/ Qui cũ g̃ at⁹ est se
nio/ crescentib⁹ pilis atq̃ cornib⁹ serpentẽ
haurit narib⁹/ quo hausto venenũ estuat/
vnde fontẽ ad bibendũ ardentissime desi
derat/ quo hausto pilos ⁊ cornua depoĩt/
in quo ꝯmendat nobis renouatio/ que fit
deserendo mundũ ꝯsideratõe maloꝝ que
habet mũdus/ sicut em̃ ceruus hausto ser
pente estuat/ ⁊ fontẽ querit ad sui refrigeri
um/ Sic mens malis hui⁹ mũdi grauata/
fontẽ querit diuine misc̃die/ Greg. Mala
que nos hic p̃munt ad deum ire ꝯpellunt
Naũ j. Qui viderit te resiliet a te/ Greg.
ꝯtemnend⁹ est mũdus iste/ etiã si blandire
tur/ si rebus ꝓsperis demulceret animum/
at postq̃ꝫ tot laborib⁹ hoĩem p̃mit tanta
aduersitate fatigat/ dum tot nobis quot-
tidie dolores ingeminat/ q̃d nobis aliud

q̃m ne diligatur clamat/ Sic pellis. i. vi-
cia carnalia. ⁊ cornua sup̃bie deponuntur
¶ Quinta spẽs renouatõis est in accipitre
que fit singulis annis. de qua Job. xxxix.
Nunquid ꝑ sapientiam tuam plumescit
accipiter/ expandens alas suas ad au-
strum/ in quo ꝯmendatur renouatio que
fit ĩ mutatorio orationis ⁊ ꝯtemplatõis.
quãdo viri ꝯtemplatiui de virtute in vir
tutem ꝓficiunt/ Greg. Quid est accipitrẽ
in austro plumescere/ nisi q̃ vn⁹ quisq̃ san
ctorum flatu spũssancti tactus cõcalescit/
⁊ vsum vetuste ꝯuersationis abijciens no
ui hominis formam sumit/ ij. Cor. xiij. vt
is qui foris est noster homo corrumpat.
tñ is qui intus est renouat de die in diẽ.
⁊ Apoc. xij/ Qui iustus est iustificetur ad
huc/ accipiter qui est auis nobilis qui de
preda cor amat veros amatores animaꝝ
significat. ¶ Et notãdum q̃ renouatiõꝫ
accipitrꝫ vermes venenose accelerant/ vt
bufones et similia/ sic in viris sanctis.
Treñ. iij. Saturabitur obprobrijs. ¶ Sex
ta species renouationis est in fenice/ que
in nido suo ligna congregat. et alis suis
ignem excutiens seipsum comburit/ et ex
cineribus auis sue speciei ꝓcreatur/ in q̃
ꝯmẽdatur nobis renouatio que fit in glo
rificatione corporũ quando implebitur.
illud Apoc. xxi. Ecce noua facio omnia
ligna in ꝓprium incendium ꝯgregant/ et
ignem suis alis excutiunt homines p̃mi
quando pomum quod a deo sibi erat ꝓ-
hibitum ꝯcupierunt/ et ꝯcupitum gusta-
uerunt hoc eos incinerauit/ Ex cinerib⁹
vero fit renouatio/ quãdo ex pulueribus
fiet restauratio ¶ Sequitur (spũ mentꝫ)
id est qui est mens vt specificetur/ de quo
spiritu dicatur cum spũs mltipliciter di
catur. ¶ Et notandum q̃ renouatio spi-
ritus fit in p̃senti/ ꝓpter hanc fuit p̃m⁹ ad
uentus christi/ renouatio vero fiet corpo
rum in futuro. ij Phyl. iiij. Saluatorem
expectamus. Bern. Nunc eant nunc re-
deant/ qui corpora sua pellibus murium.
et stercoribus vermium informant/ quia
cum dominus ad iudicandũ venerit non
reformabit nisi quod abiectionis ⁊ humi
liationis inueniet. ¶ Sequitur (et indui
te nouum hominẽ ⁊c.) id est similitudinẽ
noui hominis qui s̃m deum creatus est.

id est dei potentia/ non humana natura vel ad similitudinē/ Aug⁹. Summa religio est imitari quē colis scz deū Seneca
¶ Nisi ad regulā ꝓaua nō corrigas/ exemplar diuinū nob abscondit̄ erat ideo oꝑtuit vt crearetur homo deo simillimus. ꝑm possibilitatē humane nature/ ad cuius formā se homo corrigeret/ homo iste xp̄c est ad cui⁹ exemplar hō debz p̄cipue respicere/ ꝓpter hoc q̄ pulcerrimū est exemplar ⁊ verissimū Dō/ Spōsus forma p̄ fi. ho. Bern̄. O q̄m formosum te in forma mea ꝙfico dñe ihu/ nō solū ꝓpter dīna q̄bus effulges miracula. scz etiā ꝓpter ꝓitatē ⁊ mansuetudinē ⁊ iusti. Idē. Beat⁹ est dñe ihu q̄ te boiem inter homies ꝓuersantē diligen
" ter ꝙuans ꝑ virib⁹ se p̄bet imitatorē tui (In iusticia ⁊ sanctitate veritatis) hoc ꝓtra iusticiam ⁊ sanctitatē falsitat̄ ⁊ vanitatis q̄ fit in ypocrit̄ vel iusticiā signo ꝓque sunt in iudeis

¶ De eodem Sermo. II.

¶ In ordine. 97.

Renouamini in

ꝛc. Ad tria nos monet apo⁹. h̄ ibi. Renouami/ scdo ad lingue gubnatōz ibi ꝓpter qđ deponētes ꝛc̄ tercō ad manu alem opatōem/ ibi. qui furabat iam nō furetur magis aūt laboret ꝛc̄/ Primo necessaria est mentis renouatio a pcti vetusta tene pctm̄ ibi rem ās erit/ ⁊ bonitatē opm auferat/ q̄z modicū fermentū totā massaz corrumpit. ꝑm apl̄m/ pctm̄ mortale cum opibus est velut fel in esca dñi/ Sincerū nisi sit vas qđ cū q̄z ifundis acescit/ Ling ue vero gubnationē docet ap⁹ q̄ntum ad duo scz quātū ad veritatē. ibi. loq̄mini in veritate/ ⁊ q̄ntū ad lenitatē. ibi. Irascimi ⁊ nolite peccare ¶ Circa p̄mū nota q̄ diabolus fuit p̄m⁹ mendax/ iuxta illud Joh⁹ Mendax est ⁊ pater ei⁹/ ⁊ qui potī⁹ amat mendaciū q̄m veritatē/ videt potī⁹ velle esse similis diabolo q̄m deo qui veritas ē/ De hac materia reqre in ca⁹. de ira ¶ Circa scōm nota q̄ dupler est ira. scz ira ꝓtra viciū plone/ ⁊ ira ꝓtra ꝑsonā/ p̄ma ē bona scda mala/ de vtraq; dr verbū istud/ De p ma sic̄ irascimi ꝓtra viciū/ ⁊ nolite peccare. nimis aspe arguēdo Eccs. vij. Justus perit i iusticia sua/ ⁊ p⁹. noli eē iustus multū. ⁊ ꝓuer. xv. Qui suauis ē viuit i ozoib⁹. .ij. Ro. Si ꝓoccupat⁹ fuerit hō in aliquo delicto/ vos qui spūales estis corripite h⁹ modi in spū lenitatis/ De scda sic/ Si ira scimini ꝓtra puram ꝑsonā/ nolite peccare
" .i. nō ꝑsentiat ratio/ Sol nō occidat sup iracundiaz vr̄am ꝛc̄.) .i. nō duret vsq; ad occasum solis Eccs. vij. Ira in sinu stulti requiescit/ ⁊ Job. v. Virū stultum interficit iracundia/ vel sol iusticie ꝓ iracundiā mētes vestras nunq; ōserat/ qui cū ira nūq; habitat ꝑm glo. Aug̃. sup illud/ Nolite locum dare dyabolo/ Dyabolo locū dat q̄ portas sensuū pandit/ Hiere. xx. Mors intrauit ꝑ fenestras vr̄as/ Jaco. iiij/ Resistite dyabolo ⁊ fug.a vob Aug⁹. Tērator non cessat nisi ingrediat/ ⁊ iō docet dñs vt timoris valua in facie ei⁹ elidatur/ Itē locū dyabolo dat q̄ se in aliquo bono nō occupat/ Hiero. Semp boni opis aliq̄d facito vt te dyabolus inueniat occupatū/ ¶ Specialiter dyabolo locū dat/ qui deum a se ꝑ mortale expellit. ꝑ quod dyabolū introducit/ qđ nō fit sine magna dei ꝓtumelia/ Aug⁹ sup hunc locū/ due sunt portę ꝑ q̄s dyabol⁹ intrat/ scz cupiditas ⁊ timor/ si cupis aliq̄d terrenū. ⁊ times facere bonum aperis dyabolo. ⁊ intrat dyabol⁹/ si cupis regnū celeste. ⁊ times penam ei⁹nā gehenne aperis xp̄o. ⁊ intrat xp̄c Eccs. ꝛ Si spūs potestatē habens ascenderit sup te locum tuum ne dimiseris ¶ Circa tercium ꝙo notandū. q̄ beat⁹ est q̄ viuit de labore manuū suaꝝ/ iuxta illd. labores ma. t. q̄. m. ꝛc̄/ Ecōtrario q̄ non vult operari nō manducet/ Debem⁹ aūt opari aliquid vtile/ nō ociosum/ q̄z ꝑ vitando ocio ociū sectari ridiculū est/ ꝑm Bern̄/ Item q̄ bonuz sit facere aliquid ab aliq̄ in q̄ mortale pctm̄ nō sit/ ꝓz Sap. iij/ Bonoꝝ laborum gloriosus est fruct⁹/ Due vero intentōes laboris hic tanguntur/ Prima est q̄ furabat ꝛc̄/ iō eūm laborare debet hō vt de iuste adquisitis habeat vnde viuat/ ⁊ non necesse habeat furari victum suū/ Alia est vt habeat vnde tribuat necessitatē pacienti/ cū non possint omnes laborare quib⁹ dedit deus potestatē laborandi/ laborent vt possint fribus suis infirmis subuenire/ p̄n̄ tū ꝓter has esse due alie bone intentōes

in labore/ Una est vt caro domet ne lasci
uiat. Eccli. xxxiij. seruo maliuolo ꝛc/ Alia
est vt penitentia a deo iniuncta homi aga
tur Gen. iij. In sudore vultus tui vescerꝫ
pane tuo/ q̄ extra mortale est. ꝛ aliqua ista-
rum intentionū laborat. in opere suo reg-
num celoꝝ lucratur/ Inter has intentio-
nes videtur illa excellere/ qua quis labo-
rat vt habeat vnde tribuat paciēti neces-
sitatem. sicut oleum supeminet ceteris li-
quoribus. sic pietas alijs operib⁹ ¶ Qui
dam venit ad quosdam heremitas a q̄b⁹
quesiuit quid operis facerent/ qui respon
derunt sine intermissione oramus/ Quibus
ille ait/ Et ego do elemosinas magnas. d̄
labore paupib⁹ qui siue dormiā siue vigi-
lem. semp orant ꝓ me. ¶ Et notandū q̄
arbores quantū ad tria renouātur/ quan
tum ad flores. folia. ꝛ fructus/ ꝛ quantum
ad hec tria monet h̄ apostol⁹ hoīem reno
uari/ p̄mo debet renouari mens ꝑ florem
boni ꝓpositi vel bone voluntatꝫ/ secundo
os quantū ad folia verboꝝ/ tercio manus
quantū ad fructus bonoꝝ operū

Dominica. XXII. Sermo.
In ordine. 98.

Videte quomō
caute ambuletꝫ Eph. v. Viue
re recte dicit ambulare/ Vita
em̄ p̄sens itineratio est/ ꝛ viuere est ambu
lare ad vitam eternaꝫ/ vel ad vitam beatā
tēdere/ singulis diebus facit homo mag
nam dietā. vnā ad alteraꝫ harū/ ꝛ ille sol⁹
sapiēter viuit. qui ad vitam tendit/ Eccs
vj. Quid amplius habet a stulto sapiens/
ꝛ quid pauper nisi vt pergat illuc. vbi est
vita/ nemo sapienter vadit. qui volūtarie
ad suspendiū suum vadit/ Bern. Sinite
sapientes hui⁹ mundi de spiritu hui⁹ mū
di viuentes. alta sapientes. ꝛ terram lingē
tes sapienter descendere in infernum/

¶ Et notandum q̄ qui vult caute ambu
lare in via p̄sentis vite/ frequenter debet
inspicere initium vie. ꝛ medium. ꝛ finem.
Bern. Homo considera vnde venis et e-
rubesce/ vbi es et ingemisce. quo tendis ꝛ
ꝯtremisce/ Qui de nobilitate supbiunt.
debent p̄mum respicere. scꝫ ex q̄m vili ma-
teria corpus formetur/ de loco vero vbi
sumus qualiter ad luctum inuitet/ Ma-
la huius seculi per se sunt materia luctus.
/ bona vero quia mala. scꝫ peccata inducūt
Eccli. iij. Si diues fueris non eris immu
nis a d̄licto/ require in tractatu de horre
is/ videre etiā debꝫ qualiter ingressus est/
in mundum istum. et qualiter egressus est/
et mediū vite sue non timeat initio ꝛ fini
ꝯformare/ rectum em̄ est cui⁹ medium non
exit ab extremis/ monstruosum autem est
cuius mediū extremitatib⁹ nō respondet.
¶ Nudus egressus es de vtero matris. nu
dus reuerteris illuc/ Job. j. In vita ergo
tua pauptatem nō verearꝫ ¶ Item videre
debemus p̄ncipium a quo sumus/ ad q̄d
necessario post vitam istam reuertemur.
s̄m merita nostra ab eo accepturi/ Illi g̃
in p̄senti adhereamus. hoc enim requiret
hoc q̄ ab eo cuncta habemus. Bern. In
fidelem vrget iusticia naturalis. totum se
tradere illi a quo se totum habet/ hoc etiā
sepe requirit h̄. q̄ ꝓ remuneratiōe ad eum
venturi sumus/ ab eo enim cui seruitium
impendim⁹ merito mercedē requiremus.
¶ Et notandum q̄ quinq̄ sunt cause. ꝓ-
pter quas caute ambulandū est in via pa
dysi/ Primo q̄a arta est via que ducit ad
vitā. ꝛ q̄m cito extra viā pes ponitur/ po-
nētis collum frangitur Math. vij/ Arta
est via que ducit ad vitam/ In alpibus
vbi via est arta. ꝛ si homo viā exeat cadit
in abyssum/ solent homies caute ambula-
re. ps̄. Juxta iter scan. p. mihi. q̄si de celo
in infernū cadit. qui a statu gratie recedit
¶ Et notādum q̄ illis qui habent nimis
latam ꝯscientiā. valde timendū est illud.
/ Arta est via que ducit ad vitā ꝛc/ lati em̄
currus non possunt incedere ꝑ artam viā
/ vnde cum eoꝝ ꝯscientia sit quasi quidam
magnus currus. timendū est hys ne sit ex
tra hanc viam/ Pauci em̄ sunt vt ibidem
dicit qui eam inueniant/ Remedium ꝯtra
stricturam vie est. vt homo videat vbi po
nat pedem amoris sui/ Aug⁹. Pes anime
amor est/ qui si rectus est dicit caritas/ si
curuus est dicit cupiditas/ sicut cōtract⁹
non pōt ire ad sanctū Jacobū. ita q̄ pedē
nō habet nō p̄t ire in celū/ precipuū quod
est cauendū est. ne nimis dilatent gressus
in via arta. Secūdo q̄ thesaurum istum
preciosum habem⁹ in vasis fictilibus. ij.
Coꝝ. iiij/ Qui habet preciosum liquorem

in vase vitreo caute ambulat/ Sanguinē
em̄ xp̄i habem⁹ in nobis ipsis. eo mō quo
aliquis d̄r hr̄e in mercib⁹ emptis p̄cium.
quo emit/ imo qd̄ pl⁹ est ip̄m deū hēm⁹ in
cordibus nostris/ specialiter ergo cauen-
dum est. ne ad lapidem offendamus ⁊ vas
vitreum frangendo liquorem amittam⁹/
velut lapis in via ꝑadysi est hō durus ali
os scandalizans. quē debem⁹ declinare si
deum nolumus amittere. ¶ Tercio ꝓpter
vie lubricitatē. Treñ. vlt. Lubricauerunt
vestigia nr̄a in itinere plateaꝝ nr̄aꝝ/ hanc
lubricitatē intellige ꝓnitatem ad peccan
dū. q̄ est in homie tam a natura destituta.
q̄m a ꝯsuetudine/ Geñ. viij. Sensus ⁊ co-
gitatio humani cordis ⁊c. ¶ Contra qd̄ re-
medium est. vt hō alicui solido innitatur.
Isa. xl. Qui sperant in dño mutabunt for
titudinē/ ⁊ in ps̄. Sperans in dño nō in
infirmabor/ Et illd̄. nō derelinq̄t omnes
q̄ sperant in eo. ¶ Quarto ꝓpter tenebro-
sitatē. Geñ. j. tenebre erant sup faciem ab
yssi/ ꝯtra qd̄. remediū est secū hr̄e lucernā
diuini verbi/ ps̄. Lucerna pedibus. m. v̄.
t/ vel saltem lucernā boni exempli Phyl.
ij. Inter quos lucetis ⁊c. ¶ Quinto v̄o ꝓ
pter hostis ꝓpinquitatē/ hee tres cause tā
gunt̄ quādo dicit̄. in ps̄. Fiant vie illoꝝ te
nebre ⁊ lubricū/ ⁊ angel⁹ dñi ꝑsequēs eos/
¶ ꝯtra malignos spūs remediū est frequens
inuocatio spūssancti/ vel inuocatio bono
rum spirituū q̄ nos a malignis spiritibus
defendūt/ Exemplū de helyzeo. iiij. Reg.
vj. Qui exercitū angeloꝝ ꝑatum sibi vi-
dit ad adiuuandū/ ¶ Ad hoc etiā multū va
let firmitas boni ꝓpositi. Jaco. iiij. Resisti
te dyabolo ⁊ fugiet a vobis. ¶ Itē notan
dum ꝙ viuere nō magnū q̄d est/ viuūt em̄
bruta aīalia/ viuūt ⁊ demones ⁊ reprobo
rum aīe quibus meli⁹ esset nō viuere/ vnd̄
Apoc. xi. Desiderabūt hoīes mortē ⁊ fugi
et mors ab illis/ sed debito mō viuere ma
gnum q̄d est. ido d̄t ap⁹ (Videte qūo cau
te ambuletis ⁊c.) Sunt q̄ bestiali mō vi-
uunt Seneca. Quosdā ventri obediētes
loco aīaliū numerem⁹ nō hoīm/ ꝓsequere
de diuersis generibus aīalium. s̄m diuer
sa genera peccatoꝝ ¶ Et notandū ꝙ de-
terius est bestialiter viuere q̄m bestiā esse/
sicut pueriliter viuere q̄m puerū eē. ¶ No
tandū ꝙ sex sunt in quib⁹ ꝯsistit discretio
viatoris. Primo vt ꝯpetentē sibi societatē
eligat/ Scd̄o vt a sciente iter diligent̄ in
quirat/ Tercio vt ꝑicula declinet/ Quar
to vt nō nisi necessarijs se oneret/ Quin-
to vt operam det ad hoc. vt de die hospi-
tetur/ de nocte em̄ hospitanti omnia bo-
na deficiunt sicut vulgariter dicit̄/ Sex-
to vt cum indigenis non litiget/ Non em̄
securum est alienigenā cum indigenis liti
gare/ Societas vero competens est. que
vadit ad locum eundem. vt si velis ire in
ꝑadysum cuz similib⁹ te socia nō cum illis
qui vadūt in infernum. ¶ Item si ē societas
s̄m modum tuum. Ecc̄i. xiij. Ditiori te ne
fueris soci⁹/ ¶ Item si est vtilitas ex illa asso
ciatione. Seneca/ Cum illis versare qui
te meliorē facturi sunt/ Illos admitte etiā.
quos tu meliores poteris facere/ de scd̄o
Hiere. vi. Interrogate de semitz antiq̄s/
⁊c. de tercio ꝓuer. xj. Qui cauet laqueos
secur⁹ erit/ d̄ q̄rto Greg. Hoīs ꝑedes one
rat/ quicq̄z ꝑter necessariū curat. ¶ Circa
q̄ntum notandū ꝙ ad hoc ꝙ aliq̄s de die
hospitet̄. valet si mane iter arripiat. ¶ Item
si iter ꝯtinuet ⁊ si gressum moderet̄/ ꝓuer.
xix. Qui festinus est offendit pedib⁹/ Si
aūt ꝯtingat aliquem tarde iter arripe/ ne-
cesse est celerius ambulare/ Seneca. Faci
amus qd̄ in itinere fieri solet qui tardius
exierunt celeritate moras cōpensant/.
¶ Circa sextū nota. ꝙ homines mūdani
sunt velut indigene hui⁹ mundi/ viri cele-
stes velut alienigene/ vnde non debent cū
eis ꝯtendere sed iniurias pacienter susti-
nere. ¶ Item nota ꝙ eunti in celum q̄nq̄z
sunt cauenda. scz error. casus/ ne ꝑiculum
incurrat latronū/ ne in via deficiat/ ne ali
quid sibi placēs in via eum obliuisci faci-
at/ Vie erroris q̄tuor possunt esse cāe/ via
rum multitudo/ itinerantiū raritas/ et ob
scuritas/ signorū mutatio. ¶ Circa p̄mū
nota ꝙ iuxta viam celi multe sunt alie vie/
multis em̄ modis mali sumus/ boni vero
vnico modo/ mediū em̄ vnum est extremi
tates vero multe/ ido dicit domin⁹. de via
celi/ ꝙ pauci sunt qui inueniūt eam. in ps̄
Viam ciuitatis habitaculi nō intellexe-
runt/ Itē vias t. do. demōstra mihi ¶ Ad
scd̄m Isay. xxxiij. Cessauit transiens ꝑ se-
mitam/ ideo nō est securū aliquē habitare
vbi pauci vel nulli sunt boni/ qz de facili

amittit viam padysi/defectus etiã doctri ne dum facit obscuritatem. multos facit amittere viam celi. Job. xj/ Qui ambulat in tenebris nescit quo vadat/ Signa etiam que videmus in vñs inferni que deberent esse in vñs paradysi/ multos faciunt errare vt in ypocritis et in hñs qui deserunt habitum religionis/qui male viuunt. ⁊ in hereticis quos aliqui credunt esse bonos ꝓpter aliquã abstinentiam vel mansuetudinẽ quã in eis vident/quasi aliquis non possit habere os sanum ⁊ oculũ infirmũ. ⁊ quasi aliqs nõ possit habere aliquid mali cum habeat aliquid boni/ imo omis deceptor ꝓtendit aliquid boni quo malum palleat/ piscator escam hamo supponit/et auceps frumentũ laqueis/ tales etiam non attendũt q nõ omne quod lucet est aurũ. Math. v. Attendite a falsis ꝓphetis qui veniunt ad vos in vestimentis ouiũ ⁊c. ¶ Circa scõm scz casum notãdum/ q qui vult a casu cauere/ oportet q caueat a foueis ⁊ similib⁹. Prouer. xxiij. Fouea ꝓfunda meretrix/ hanc foueam iuste sit domin⁹ opiri in lege/ Isa. xxiij. Formido fouea ⁊ laqueus ⁊c/ ⁊ post. qui fugit a facie formidinis ⁊c. ¶ Circa tercium scz circa piculum latronum/ Luce. x. Homo ꝙdam descendebat ab hierusalem in hiericho. ⁊ incidit in latrones/ a hierusalem in hiericho descendit/ qui a ꝓtemplatõe celestium descendit ad solicitudinẽ mũdanorum/ ⁊ talis frequẽter spoliatur. Prouer. j. Frustra iacitur rete ante oculos pennatorũ/ Greg. Facile laqueos euadunt interris/ qui oculos habent in celis. ¶ Circa quartũ vero notandũ q in via fit defect⁹ cibi inopia/ Glosa sup illud. ne deficiãt in via Math. xv. Perit qui sine celesti pane ad patriam tendit/ ideo dictum est helye. iij. Regũ. xix. Surge comede grandis tibi restat via/ aut imbecillitate Jacob geñ xxxiij. Nosti domine mi q parvulos habeam ⁊ teneros oues ⁊ boues fetas/ quas si in ambulando plus fecero laborare morientur vna die cuncti greges. ⁊c. vel nimia velocitate Prouer. xix. Qui festinus est pedibus/ offendit ⁊c. Greg. Frustra velociter currit. q ꝓius q̃s ad metam veniat deficit/ aut vie asperitate Nũeri. xxj/ Tedere cepit pl'm itineris ac laboris/ Gal. vj. Bonũ facientes ñ deficiam⁹/ tempe enim suo metem⁹ non deficientes. De q̃nto exemplũ habem⁹ de ruben ⁊ gad/ Nũeri. xx Qui citra terram ꝓmissionis remanserũt ꝓpter terre fecunditatem/ Greg. Stult⁹ viator est/ qui in itinere amena prata conspiciens/ obliuiscit quo tendit/ Ire Greg Electis suis deus asperum iter facit/ ne dum delectentur. obliuiscant eorum que sunt in patria.

¶ Dominica. XXI. Sermo. I.

¶ In ordine. 99.

QVonfortamini in domino Et in potentia virtutis eius ⁊c. Eph. vj. Habacuc. ij. Just⁹ ex fide sua viuit id est vitam suam regit et disponit/ Ad hꝰ q aliquis vitam suam regat discrete/ multum valet fides/ De pugna spũali que est inter homines ⁊ demones. valde grande periculũ est/ q homo guerram habeat. ⁊ tñ hoc nesciat/ Hiero/ Tunc maxime obpugnaris si te obpugnari nescis/ Aliter oportet hominẽ se habere in guerra/ ⁊ aliter in pace/ Guerrã vero istam ꝓmo nobis ostendit hoc quod legitur Geñ. iij. Inimicicias ponam inter te ⁊ mulierẽ. ⁊ semen tuum ⁊ semen illius/ ⁊ quod ibi legitur de serpente qui mulierem tentauit. ⁊ illud Job. vij. Milicia est vita hominis super terram/ ⁊ quod legit in ꝓncipio Job. de dyabolo/ q pecijt a domino potestatem vexãdi eum/ ⁊ quod legitur Math. v. In tentatione domi./ ⁊ dicit Aug⁹. dyabolum in forma humana deũ tentasse/ quod domin⁹ ꝓmisit vt de hac pugna iustiores redderemur ¶ Multis etiam sanctis dum eos tentaret. legitur apparuisse in aliqua specie creature visibilis/ De hac etiam pugna certos nos reddit apostolus in presentis dominice Epistola dicens. Non est nobis colluctatio aduersus carnem ⁊ sanguinẽ/ sed aduersus principes et ptates. aduersus mũdi rectores tenebrar⁹ har⁹ ⁊c. ¶ Et notãdũ q apo⁹ xpi militẽ hic ꝓmo armat/ tercio de statu eius cum quo pugnandum est certificat/ quarto ꝓ quo pugnandum indicat/ Animat cum dicit (Cõ

fortamini in domino.) solet dux exercitꝰ animare exercitū/ vt dictum est Deutro. xx. Appropinquāte plio stabit sacerdos ante aciem/ & sic loquetur ad populum ꝛc/ Dominus etiam iesus mittens discipulos animauit eos dicens/ Nolite timere eos qui occidunt corpus/ animā aūt non possūt occidere ꝛc. Mat. x/ Sic apostolꝰ facit hoc videtur verbum eiꝰ pertinere ad eos qui trepidāt timore vbi nō est timor/ sicut enim inicium sapientie est timor domini. sic initium stulticie est timor malus/ Prouerb. xvij. Pigrum deiecit timor/ Et .xxij. dicit/ Piger leo est piger foris/ Illi quos timor malorum pſumptorum a via paradysi impedit/ sunt velut equi vmbram/ qui vt vmbram declinent in vera pericula incidunt/ Vera bona et vera mala sunt vite future/ vmbre vero eorum sunt bona pſentia et mala pſentia/ Sapiē. v. Dicunt enim qui sunt in inferno/ transierunt tanq̄ vmbra omnia illa/ Et tanq̄m nuncius precurrens. Et tanq̄m nauis q̄ pertransit fluctuantē aquā/ cuiꝰ cū preterit non est vestigium inuenire ꝛc/ Illi ergo q̄ timent pſentia mala. Tripliciter debēt confortari in domino/ Primo tanq̄ in strēnuo et prouio duce. dante illis exemplum strennue agendi/ Secundo tanq̄ in fideli adiutore/ Tercio tanq̄ in liberali remuneratore. ¶ Primo modo cōfortauit ipse dominꝰ apostolos. cum essent clausi propter metum iudeorum/ ostendens eis manus et latus. vt legitur Math. vltimo. & Joh penul. ¶ Secundo modo confortauit stephanum. cum imineret ei martirium/ qui vidit gloriam dei & ihm stantem a dextris dei tanq̄ paratum ad adiuuandum. Act. vij. ¶ Tercio modo confortauit beatā cecilia iminēte mrio misit duas coronas/ vnam de lylijs et vnam de rosis/ illam de lylijs ppter virginitatē quā in iuuentute seruauit/ illud enim est quasi quoddā martirium/ illam de rosis ppter martirium sanguinis quod passura erat/ ad primum Augusti. Magna consolatio membris ex capite/ Greg. Si passio domini ad memoriam reuocetur/ nihil adeo durum quod non equo animo toleretur/ hunc modum confortandi in domino docet ipse dominus Math. xj. dicēs. Non est discipulus super magistrum/ nec seruus super dominum suum. ꝛc/ Ad secundum patz ad Corinth. x. Fidelis deus qui nō pmittit vos tentari supra id quod potestis/ sed faciet cum tentatione etiam puentum/ vt possitis sustinere. vñ Josue. primo/ Confortare et esto robustus noli metuere et noli timere/ quia tecum est dominꝰ/ vñ Job. xxvij. Pone me iuxta te. et cuiꝰ vis manꝰ pugnet cōtra me. vnde in psalmo. Deus mihi adiutor non timebo quid faciat mihi homo ꝛc/ Sic respondit beatus Martinꝰ dyabolo dicenti sibi/ q̄ in omibus sibi aduersaretur. ¶ Ad tercium Augusti. Labor te terret vide mercedem/ Et dominus ad abraam. Genes. xv/ Noli timere ego protector tuus et merces tua magna nimis/ ¶ Armat apostolus christi militem cum dicit. Accipite armaturam dei quod intelligi potest. de illa armatura qua christꝰ armatus fuit in mundo isto/ scilicet de dei sapientia. Non enim per potentiam vincere voluit/ sed per sapientiam. Job. Prudētia eius percussit superbum. hoc manifestum est. Math. iij. Vbi tribus verbis scripture percussit dyabolū/ & in cruce vbi eius sapientia astuciam dyaboli decepit/ sicut virga aaron in serpentem versa. virgam magorum deuorauit/ Exo. vij/ Sapientia ergo debent christiani pugnare sicut et christus/ Prouerb. xxiiij. Vir sapiens fortis est. et vir doctus robustus & validus/ Ecclesiastes. x. Ciuitas parua et pauci in ea/ ꝛc. et sapientia melior est q̄m arma bellica/ Sapiē. v. Melior est sapiētia q̄m vires/ & Sapie. vij. Sapiētia vincit maliciam. et econtra. sapientiam non vincit malicia. ¶ Et notandum q̄ in bello paruuli multi propter stulticiam suam pereūt/ Et sunt multe stulticie ille que ibi accidūt quarum aliquas ponam/ ¶ Stulticia vna est illorum qui sumunt arma nimis onerosa et precipue quando non habent eorum consuetudinē/ Quādoq̄ enī ponderositate eorum deiciuntur. vt qui nimis ieiunant. vel nimis vigilant/ vel nimis orant/ Dauid arma saul deposuit. qz ponderosa erant/ et non habebat eorum consuetudinem. et leuibus armis hostem vicit. j. Regū. xvij. ¶ Secunda stulticia est eorū/ q̄ ante pugnā armare se nolunt sed

tunc ꝓmo arma accipiunt cum dolorem vulnerum sentiunt/vt cum gladio lingue venenate fuerint vulnerati tūc ꝓmo pacientie vel humilitatis clipeum assumunt/

¶ Semp debent incedere armati qui semp sunt inter hostes suos/ideo dicit Eccī.ij. Prepara animā tuam ad tentationē/ preparatio ista est cogitatio de modo resistendi tentationi/ Modus autē ꝓuenientissimus resistēdi tentationi que est ꝓ linguas venenatas hominum est taciturnitas/ad quod monemur exemplo xpi/ Qui cum summa taciturnitate blasphemiā persecutorū audiuit/ Isa.liij/ Quasi agnus coram tondente se obmutescit/ et non aperuit os suum/ et in psalmo. Tanq̄m surdus nō audiebā/ et sicut mut⁹ nō apiens os suum/

¶ Tercia stultitia est eorum qui in ipso conflictu arma sua ꝓiciunt/quando ea fortiter tenere deberent/pacientiā scilicet et humilitatem/vnde dictum est Boecio/talia tibi ꝓtuleramus arma que nisi ꝓior abiecisses/inuictum te infirmitate tueremur.

¶ Quarta stultitia est eorꝝ qui ex ea parte qua debiliores sunt et qua magis impugnātur a dyabolo/minus se volunt munire/cum ecōtrario esset faciendum/deberet quilibet diligēter inspicere ex qua parte esset infirmior/et ex illa parte magis se munire/ qui videt se auarum multum deberet conari ad largitionem elemosinaꝝ/ sicut faciunt qui ligna tortuosa dirigunt. multū enim inflectunt ea in contrariū/vt sic reducant in rectitudinē ¶ Quinta stultitia est eorꝝ qui nolunt resistere hostibus in loco vbi facili⁹ possent/ad portas castri hostibus resistendū est/vel aliq̄ loco alto et stricto vbi paucitas multis resistat/ Et non tūc hostibus resistendū est quando totum castrū vel totam terrā occupauerunt/sic ad portas sensuū hostibus spiritualib⁹ resistendū est/et in alto et stricto supereminētis vite ponere nos debem⁹/.

¶ Tullius. optima forma viuēdi eligenda ē/ quā iocundā reddet assuetudo/qō altum multis occupatiōib⁹ faciendū est. Angustum/vt hosti via nō pateat et ibi hosti resistendum est/ Hīc elyachim ꝓcepit obtineri ascensus montium per quos via poterat esse in hierusalē/ vt legitur Judith. .xiij. ¶ Sexta stultitia est eorum qui nō sunt hostem interficere dum paruulus est non attendentes illud/ Beatus qui tenebit et allidet paruulos suos ad petram/ et nolunt hosti resistere donec fuerint ab hoste interfecti/ Principijs obsta sero medicina paratur. dū mala per longas ꝓuoluere moras. Hiero⁹/ Lubricus est anguis serpēs et nisi capite teneatur statim totum illabitur Heñ. iij/ Ipsa conteret caput tuum et tu insidiaberis calcaneo eius

¶ Septima stultitia est illorum qui ꝓ suos pugnāt/ et hostes suos amicos reputant/cum peiores inimici sint quos habemus/ ꝓprius sensus et ꝓpria voluntas/ adiutoria nobis a deo missa/ sunt ꝓtradictiones que ꝓprium sensum impugnant/ et psecutiones que impugnant ꝓpriam voluntatem/ vnde cōtra suos pugnant qui talibus repugnant/ecōtrario fauores hominum. et applausus/ hostes nostri sunt. qui nos decipiunt licet multi hoc non intelligant/ ꝓuer.xiij. Vade ꝓ tra virum stultum et nesciet. ¶ Octaua stultitia est eorum/qui de ꝓpe volunt pugnare cum hoste cui ex ꝓpinquitate robur accrescit et elongatione vires amittit/vt est fornicatio et omnes voluptates/ideo dicitur. ꝓma ad Corinth. vi. Fugite fornicationē

¶ Nona stultitia est eorum qui fugiendo cum hoste pugnant/qui eos magis insequitur vt faciunt illi qui aduersa huius mundi timent/ Seneca/ Quemadmodū pernitiosior est hostis fugientibus. sic omne fortuitum incomodum magis instat cedenti ex aduerso/ vñ Josue. vij/ Dixit Josue. Domine quid dicam? videns israel hostibus suis terga vertentem. ¶ Decima stultitia est illorum qui cū pugnandū esset cōtrarijs/pugnant similibus/vt odio contra odium/garrulitate contra garrulitatem/stultitia contra stultitiam/amore contra odium pugnandum est sicut aqua contra ignem/ ꝓuerb. xxv/ Si esurierit inimicus tuus ciba illum/si sitit da illi potum/ Taciturnitate pugnandum est contra garrulitatem/ Sapiens. garrulo non respondet conuicium/ Ecclesiastes. .viij. Ne litiges cum homine linguato nec ꝓstruas in ignem ipsius ligna/ Sapi

entis etiã ꝓtra stulticiam pugnandum est puer. xxv. Ne rñdeas stulto ꝟm stulticiam suam ne ei similis efficiaris ¶ Unde cima stulticia est illorum/ qui laborant in impugnatõe hostium suoꝝ/cũ gloriosius absq; cõflictu possent triumphare de eis/ puer. xvij. ¶ Melior est patiens viro forti/ et q̃ dominat animo suo expugnatore vrbium ¶ Itẽ in eodẽ. xx. Ne dicas reddam malũ ꝑ malo/expecta dominũ et liberabit te/liberabit inq̃m a laboret a piculo vindicandi te ¶ Preterea ad plenum vindicabit te. hostem tuum patibulo infernali tradẽdo/ cui tu non possies amplius nocere nisi ad mortem asini sui. i. est corpis/ vide qualis insania sit aliquẽ se occidere/vt asinũ hostis sui possit occidere ¶ Duodecima stulticia est eoꝝ qui iuuant hostem suũ ad sui interfectionẽ/ Greg. Non est timendꝰ hostis/qui nõ põt vincere nisi volẽtẽ/ita nec occidere nisi iuuãtẽ/ dyabolꝰ cordi gladium applicat quãdo malã cogitationẽ immittit/ impigis ⁊ transfigis gladiũ cordi tuo/quando ꝓsentis ⁊ sic dyabolũ iuuas. ¶ Item dyabolũ iuuat qui sciens ⁊ volens vadit ad foueã/in quã dyabolus vult precipitare eum/ Prouer. xxiij. Fouea profunda est meretrix/et puteus angustus aliena/ insidiatur in via q̃si latro/et quos incautos inuenerit interficiet/ Si insidiãtes in via que romam ducit tolerandi non sunt/ multo minus insidiantes in via paradysi ¶ Debet ꝓponere qui tentatur de peccato carnis/q̃ non ibit ad locum vbi illud committat/nisi dyabolus eũ ꝓtret/ dyabolũ etiã iuuat qui gladium ei ꝓducit quo interficiatur/vt qui dat alicui mulieri vt peccato suo ꝓsentiat ¶ Et notandũ q̃ hec expositio in q̃ armatura dei dr sapia/ satis ꝓpetit ei quod seq̃tur (vt possitis stare aduersus insidias dyaboli) dyabolꝰ magis pugnat ꝓtra hominẽ insidijs ⁊ astucia q̃z viribus/ Geñ. iij. Serpens erat callidior cunctis animantibꝰ terre/ideo sapiẽtia ꝺ cum pugnandũ est/⁊ incipit ibi apostolus ostendere statum eius cum quo pugnandum est/ insinuans q̃tuor in eo ꝓpter que valde timendus est/ Primũ est astucia. de qua ibi. Insidias dyaboli/ Scõm est potestas que compat ei. ¶ Et nota q̃ ꝓncipes hic dicunt demones alijs demonibꝰ ꝓncipãtes/ potestates vero dicunt q̃ illis ꝓncipibus ꝑsunt/tales autẽ demones dicunt rectores mundi quia dilectores mũdi regunt/tenebras vocat peccatores sic ⁊ glo. Jo. j. Tenebre nõ apprehenderũt eã ¶ Tercũ eoꝝ inuisibilitas/ de qua ibi. spũalia. id est spũales hostes ¶ Quartũ est neq̃cia que eos possidet ⁊ eis dominat/ ibi ne quicie. ⁊ regitur grũs ille et vi possessiõis/ nequicia dyaboli tanta est q̃ incessanter sitit sanguinẽ nostr̃/ Greg. Nihil se fecisse existimat cũ aias nõ sauciat/ illud p q̃ pugnandũ est oñdit cum dr/ In celestibus. i. p celestibus/ ille quẽ dyabolꝰ tentat deberet habere vnum oculum ad patibulum infernale vbi suspẽdet. si victus fuerit/ ⁊ ad coronam regni celestꝫ alium oculum qua coronabitur si vicerit/ ⁊ nõ defacili deberet dicere malũ verbum peccato ꝓsentiendo/ prius deberet velle occidi q̃m vinci/exemplo christi ⁊ martirũ Berñ. In mõo isto quasi in stadio positi sumus certamis/ vbi christus mortuus est/ quisquis ergo hic liuorem vel plagam nõ suscepit/ in futuro iudicio miles ingloriꝰ apparebit/ neq; ad celum neq; ad infernum videntur habere oculos qui dicunt q̃ nõ possint cõtinere/ cum eñ ꝑ paruo lucro tempali vel pua pena peccatũ suum dimitterẽt/ videtur q̃ ꝑ tanto lucro vel tanto damno possent illõ dimittere/ si oculos fidei ad hoc apertos haberent

¶ De eodem Sermo. II.

In ordine. joo.

Accipite. i. induite vos armatura dei. ad Ephe. vj. ¶ Nota hanc armaturam dei esse ꝓmendabile/ Primo quia est dei vel a deo datur/ alia arma dantur a tyrannis/ sed horum armoꝝ dominationẽ t donationem/ deus retinuit ad manũ suã. ¶ Si honor est accipere arma a comite vel rege/ ⁊ tanto est maior honorabilior. quaz to ꝓnceps vel rex est nobilior/ quantꝰ honor erit accipere arma a rege glorie ¶ Secundo in hoc q̃ armatura corpis ꝓpie est armatura sui vel clientis/ corpus eñ seruus spiritus est/ Arma vero ista. arma militaria sunt/ q̃ sui ipi spũs. ij. ad Coꝝ. x. ¶ Arma militie nostre non sunt carnalia

ſz potẽtia dñi ad deſtructõem munitõnũ/ conſilia deſtruentes/et omnẽ altitudinẽ extollentẽ aduerſus ſcientiã dei/ Terco p hoc q̃ ſunt arma lucis. Ro. viij./ Abijcia⁹ ergo opa tenebraꝝ/ꝛ induamur arma lucis/q̃ arma corpalia aliquid videntur hñe honoris ex hoc ẽ/q̃ i tenebrꝭ ſum⁹/ ex impotẽtia eñ hois ẽ q̃ ex corruptibilib⁹ rebus que ei deberẽt eſſe ſubiecta poteſta tez ſuã mẽdicat/ ad dedecus ei hois eẽt q̃ ex ferzo l' b⁹mõi occideret/ niſi ſub armis ſz armatura ſpũalis ad lucẽ ꝓſidata. multum hꝫ honoris/ Seqũtur (vt poſſitis reſiſtere) nõ dicit ipugnare ſz ſolũ reſiſtere/q̃z dyabol⁹ fugaꝫ ꝛ ꝓfundiꝫ ſi ei reſiſtaꝫ/ tentationi eius nõ ꝓſentiendo ſJaco. iiij. Reſiſtite dya⁹ et fugiet a vob. iõ ỽz. j. Pet. v. Cui reſiſtite fortes i fide/ Dya⁹ cũ ſuꝑb⁹ ſit ſolã rebellionẽ dedec⁹ ſuũ et iniuriã reputat/ ſic nabuchodonoſoꝛ Judith. j. qui iurauit p tbronũ ꝛ regnũ ſuũ/q̃ defenderet ſe ab oibus/ nullus tñ impugnabat eũ. ſed iniuriã ſuã reputauit/q̃ nũcios ſuos vacuos remiſerant. ꝛ nõ obedierãt ei/ Seqũtur in die mala) dies mal⁹ ỽz pſens tps/ q̃z tentatio eſt vita hois ſup terzã Job. vij ꝛ Eccẽs. ix. legiꝫ. ſicut piſces capiunꝫ hamo ꝛ aues laqueo/ ſic capiunꝫ homies tpe malo/ ꝛ Apl's ſuꝑ. v. Redimentes tp⁹ q̃m dies mali ſunt/ vt ỽt glo. Ex quo lapſus eſt adam ꝛ de paradyſo expulſus/ nõ fuerũt dies niſi mali/ q̃ oſtẽdit puer qui naſciꝫ/ qui a ploratu incipit nec ridere poteſt/ ſtatim natus ploraꝫ ꝓpheta ſue calamitatis/ lacrime teſtes ſunt miſerie/ nõ dum loquitur. ꝛ iam ꝓphetaꝫ/ Seqũtur (ꝛ in omibus ſtare pfecti) in oibus tã in ꝓſpis q̃m in aduerſis/ Utraq̃z eñ fortuna deiectio/ Dñ. Cadẽt a latere tuo mille/ꝛ decẽ. m. a dex. tuis/ Greg./ Cum ois fortuna timẽda ſit. magis eſt timenda ꝓſpa q̃m aduerſa/ hec eñ leuiendo erudit/ illa blandiẽdo ſeducit/ ſic illuminãs magis amãdus eſt exce cante/ ſic aduerſitas magꝭ amãda eſt ꝓſpitate Eccl. vij. Melioꝛ eſt ira riſu perfecto ſupple virtutib⁹/ hõ ſine virtutib⁹ ipfect⁹ ỽz eſſe q̃ntũ ad bonitatẽ. ad quã multũ ei deeſt/ ſicut denari⁹ falſus nõ eſt centeſima pars denarij. q̃ntũ ad bonitatẽ. licet in figura pfect⁹ ſit/ nõ eñ valent centũ denarij falſi vnũ bonũ denariũ. ſic etiã vn⁹ malus hõ. vix eſt milleſima ps homis q̃ntum ad bonitatẽ iuxta illũ Eccl. xxi. Melioꝛ eſt vn⁹ timens deũ q̃z mille filij impij/ imo in valoꝛe nihil reputaꝫ/ iuxta illũ. j. Loꝛ. xiij. Si caritatẽ nõ habeã nihil ſum/ ꝛ in ꝓs. Ad nihilũ redact⁹ eſt in ꝓſpectu eius malign⁹/ Si aliquis dolet tñ ſibi deeſſe vnum pedem paupem/ quantũ dolere deberet. q̃ tantũ videt ſibi deeſſe ad ſuam bonitatem/ ad pfectõm monemur. Deñ. xvij. Ambula coram me ꝛ eſto pfectus (State ſuccincti lumbos vr̃os) Apo⁹. in militie xp̃i armat caput galea ſpei/ pedes ſancto rum exemplis coꝛpus loꝛica iuſticie/ in manu ſiniſtra poſitũ ſcutum fidei/ in manu dextra gladium ſpiritꝰ quod eſt verbũ dei/ et ne arma defluant ꝛ hominẽ ſine potentia relinquãt/ monet vt ſuccingaꝫ mi/ les xp̃i dicens. (State ſuccincti ẽ. i. cauete ne deñciami/ ad qõ multũ valet pauptas Greg. Quicũq̃z ad fidei ꝓgregatio/ nẽ venim⁹/ certamen ꝓtra malignos ſpũs aſſumim⁹/ nihil aũt in hoc mõo malign⁹ ſpũs poſſidet/ q̃ cum nudo in hoc mundo luctari debem⁹/ Nam ſi veſtit⁹ cum nudo aggreditur/ citius ad terram deñcitur/ q̃z habet vnde teneatur/ ꝛ quia virtus dya/ boli in lũbis ei⁹ eſt. vt legiꝫ Job. xlj/ Ideo dicit State ſuccincti lũbos vr̃os/ et itez quia caro eſt hoſti familiar/ ꝛ iõ magis timenda Michee. vij/ Ab eo qui dormit in ſinu tuo ꝛc. cuſtodi clauſtra oꝛis tui/ ꝛ ſubditur/ ꝛ inimici homis domeſtici eius/

Et notãdum q̃ ſunt lumbi mentis. j. Pet. j. Succingite lumbos mentis vre/ et ſunt lumbi carnis Luce. xij. Sint lumbi vestri ꝓcincti/ vtroq̃z oporꝛet eſſe ꝓbi cinctos/ ꝓpter ſcõos lumbos vidit Dañ. virum ꝓcinctum ad renes auro obꝛiſo ꝓpter ꝓmos vidit. Job Apoc. j. Videm cinctum ad mamillas zona aurea/ q̃ duo ſignificant ꝓtinentiam mentis et coꝛpis/ Ad pcingendum carnis lumbos valet iuſticia ſcz carnis diſciplinatio/ Ad pcingendum lumbos mentis valet fides/ que delectatões carnis venenatas. phibitas oſtendit/ vnde Jſay. xj. Erit iuſticia cingulum lumboꝛum eius/ ꝛ fides cinctoꝛiũ renũ ei⁹/ vtrobiq̃z ꝑo fortitudo ſiue firmitas ꝓpoſiti nccia ẽ/ vñ puer. i fine. Abſcintit foꝛtitudie lũbos ſuos/ caro eñ ẽ velut

vestis de prauo pāno que semp crescit. desideria sua augmentando/ vnde in epistola Jude/ aliis miseremini in timore domini/ odientes eum/ qui carnalis est/ maculatam tunicam/ ideo oportet eam pcingi. Job. xvi. Cum vulnerauit lumbos meos/ effudit in terram viscera mea ¶ Item notandum q oportet pcinctos esse. itinerantes/ ministrantes. et pugnantes/ que tria ad quemlibet fidelem ptinent (quod dicitur in veritate vel caritate) ɔtra ypochritas est. qui solos lumbos carnis propter timorem hominū pcingunt. ¶ Seqtur (Induti lorica iusticie) iusticia lorica dicitur/ quia vndiq munit hominē/ sicut lorica totum corpus tegit. sic iusticia reddit vnicuiq quod suum est/ Que aūt vnicuiq debeamus require in sermone illo/ Debitores sumus non carni. Isa. lix. Indutus iusticia vt lorica. et galea salutis in capite eius. ¶ Seqtur (Calciati pedes ꝛc.) affectus (sanctoꝝ exemplis) mdi sint/ ne terram ɔtingant aliquo amore ɔmodi temporalis/ ne scz homo terrenis cōmodis nimis initatur/ Hieremie. ij. Proijce pedem tuum a nuditate. In pparationē euangelij ¶ Nota duplicem esse prepatōz ad euangeliū/ pma est bōa opatio/ secūda est studium/ pus enim est agere q̄m docere Luce. vlt. Potens in opere et sermōe. j. ad Thy. iiij. Attende tibi bene viuēdo scz et doctrine/ quo ad prepationē studij. de vtraq Ecc. xviij. Ante iudicium para iusticiam/ et anteq̄m loquaris disce/ Vocatur autē euangeium pacis. quia pacem affert peccatoribꝰ/ vult enim omnia deꝰ eis remittere qui euangelio obediunt/ et preter hoc pacem eorum regno celorum emere/ Seqtur (in omnibus sumentes scutum fidei ꝛc.) ¶ Nota q fides est armatura aliarum virtutum/ sicut scutum aliorum armoꝝ/ sic enim ptegit alias ṽtutes sicut scutum ptegit loricam et cetera arma ¶ Item scutum triangulum est/ et fides quodāmodo triangula est ppter trinitatē psonaꝝ/ vel ppter tria opera dei que specialiter nobis fides ostendit/ scilicz redemptionem/ malorum damnationē/ ꝛ bonoꝝ remunerationē/ Tentatiōes dyaboli dicuntur tela quia subtiles/ Ignea vero qꝛ ad malū accendunt. Job. xlj. Arcus eius prunas ardere facit ¶ Sequitur (ꝛ galeam salutis assumite) galea dicit esse salutis/ qꝛ saluti maxime necessaria/ seruat em̄ membrū istud quod maxīe necesse est seruari/ caput scz. sic spes deū seruat in hoīe. et celestem intentionē in operibus/ sine q̄ opera non sūt salubria Thessal. v. Induite loricam fidei et caritatis/ et galeā spem salutis/ Math. x. Estote prudētes si. ser/ Serpens caput seruat sup omnia mēbra/ Sic spes caput ptegit id est mentē/ qꝛ spe illiꝰ boni ad qd tendimꝰ. quicq̄d in via nobis aduersitatis acciderit toleramꝰ ¶ Seqtur (ꝛ gladiū spiritus) Glo/ sic gladius vester est acutus. quia eū quem querit a mūdo diuidit. j. Mach. iiij. Viuus est ꝑmodei et efficax/ ꝛc. hic gladiꝰ summe necessarius est platis/ qui habēt alios defendere Cañ. iij. En lectulū Salo. ꝛc. j. Mach. iij. dꝛ de iuda/ q ptegebat castra gladio (suo

¶ Dominica. XXII. Sermo. I.

In ordine. ioi.

Confidimus in dño Jesu quia q cepit in nobis opus bonū perficiet vsq in diē xpi iesu Phil. j. hoc ṽbū dt apl's phylippē sibꝰ q bona vitā inchoauerīt/ Et est hoc ṽbum primo cōtra quosdā de virtute hūana cōfidentes/ nō sic apostolꝰ. sed confidebat in dño/ fatuus est q in eo confidit qui ad bñ cogitandū ex se nō sufficit/ ij. Coꝝ. iij. Nō q sufficientes simꝰ cogitare aliq̄d ex nobis quasi ex nobis ꝛc/ sed sufficiētia nostra ex deo est/ Talis maledictꝰ esse videtur. iuxta illud. Hier. xvij. Maledictꝰ homo. qui cōfidit in homine/ Talis edificat super arenā vnde corruit edificiū eius/ sed qui in dño confidit supra petram edificat/ Vñ stabile ē eius edificiū/ Hier. xvij Bñdictus vir q confidit in dño/ sicut ille qui cōfidit in diuicijs huiꝰ mūdi corruet/ Prouerb. xi/ Sic q in hūana virtute ɔfidit. Prouer. xij. Qui ɔfidit in cogitationibus suis impie agit. Job. viij. Et sicut tela araneaꝝ. fiducia eiꝰ/ De hac materea reqre in tractatu de supbia/ in caª d psūptione/ ꝛ in illo ꝑmone sufficientia nr̄a ex dō est. Scdo est verbū ppositum/ ɔ quosdam q de bonis inchoatis malū pphetāt/ vt q durare nō potest vel aliq̄d aliḋ/ ñ sic apoꝰ. sz

potius ꝓfidebat ꝙ deus qui bonum op⁹ incepat ꝓficeret. ad Heb. vi. Confidim⁹ de vobis dilectissimi meliora ⁊ vicinio⁊a salutis. Bar. v. Confido de vobis in dño ꝙ nihil aliud sapiatis cū nō soleant sapientes inchoare ea que volant ꝓficere/ credendū est ꝙ deus velit bonum ꝓficere qō inchoauit nisi ꝑ culpam homis impediat/ sed co⁊ malū libenter mala ꝑsumit Eccī. .xviij. Oculus meus ad mala. Tercio est verbū ꝓpositum ꝫ quosdā qui soliciti sunt de inchoatōe alicui⁹ boni ⁊ ꝑ hoc deo instant in o⁊one ⁊ in ipso de ei⁹ inchoatōne ꝓfidunt/ postꝫ ꝓ bonum est inchoatum nō cogitāt de ei⁹ ꝓfuatōe/ nō instātes ꝺo in o⁊one ꝑ hmōi. sed de seipsis ꝑsumētes/ non attendētes ꝙ nō minor est virtus ꝗm querere parta tueri ⁊ ꝙ cito bonū amittitur nisi a largitore custodiat/ vt ꝺt Glosa Aug. sup illō. ꝓficiet coopādo in nob/ ꝺs ꝓficit qō opando incipit/ qz ipse volētib⁹ opatur incipiens qui volentib⁹ coopatur ꝓficiens/ ꝫ tē Aug⁹. Sine deo vel opante vt velim⁹ vel coopante qō volum⁹ ad bona pietatis opa nihil valemus/ Deus em̄ est alpha et o. ꝓncipium ⁊ finis. Apoc. j. Bona em̄ inchoat ⁊ ꝑsumit/ vñ in psalmo Misericordia ei⁹ ꝓueniet me ⁊ itez. Misericordia ei⁹ subsequtur me. Quadruplici rōne poterat ꝓfidere Ap⁹ ꝙ deus in phylippensib⁹ bonū opus inceptū ꝓficerz/ Primo qz hoc ꝑtinebat ad dei nobilitatē/ sicut em̄ ꝺz alibi. hanc sibi quodāmō nobilitas legē ponit/ vt debere se qō sponte tribuit estimet ⁊ nisi in beneficijs creuerit nō ꝑstitisse putet/ vñ exquo incipit. de benignitate ⁊ largitate sua complet. Scōo qz hoc ꝑtinet ad gloriam dei/ vt illud qō incipit ꝓficiat. Solēt artifices sibi dedecus reputare/ qñ inchoata nō ꝓficiunt/ timent em̄ ne dicat illud Luc. xiiij. Hic hō cepit edificare ⁊ nō potuit ꝓsūmare/ sic domin⁹ multa ꝓsūmat in homib⁹ ꝓpter gl̄am suam/ q̄ merita hoim nō requirūt/ et multis ꝓpter eandē gloriā ꝑcit/ ⁊ hoc est qō allegat. Dō dicēs. Adiuua nos ꝺs sa.n./ et ꝓpter g.n.t.l.n/ ⁊ moyses Nūeri. 14. Hic allegat ad dñm ꝑ popl̄o/ ne dicāt egypcij nō poterat introducere ꝑ l̄m istū in terrā ꝓ qua iurauerat/ idcirco occidit eos in solitudine. Magnificet ergo fortitudo dñi/ sicut iurasti ⁊c. id est comple ꝓpter honorē tuum quod cepisti. Tercio ꝓpter experientiam/ sentiebat em̄ apostol⁹ in semetipso ꝙ deus volebat salutē eo⁊. in hoc/ ꝙ dabat ei memoriā eo⁊ in cunctis o⁊atōib⁹ suis/ nec impediebat ꝗn eos haberet in corde suo/ ⁊ desiderat eos esse socios gaudij sui/ nec a vinculis in quib⁹ erat. nec ꝓpter ꝓfirmationē infirmo⁊ quib⁹ multū occupabatur/ sicut ipse apo⁹ ꝺt. et hoc vnū signum est qō qñq; habent qui homib⁹ ꝑdicant/ ꝙ deus velit ꝙuersionē eo⁊. gr̄a sc̄z ⁊ deuotō quā deus mistrat ꝑdicantib⁹ ad vtilitatē audito⁊. Quarto ꝓpter fidelitatem phylipensiū/ in modico em̄ sibi cōmissio fideles extiterant/ vñ digni erant vt plura eis bona ꝓmitterent/ iuxta illud Matth. xxv Quia sup pauca fuisti fidelis supza mu.te ꝓstituā. Phylipenses accepto verbo ꝑdicationis ab apostolo/ firmi in fide fuerāt nec pseudo apostolos recepant. Et notandum ꝙ ad ꝑfectionem homis faciunt istar ꝑimo vt homo a malis amplius caueat/ vt homo sc̄z non solum a malis operibus caueat/ sed etiam a malis verbis. Jaco. iij. Qui in verbo non offendit hic ꝑfectus est vir. Secundo augmentū gratie ⁊ quantū ad lucem ꝓgnitionis/ et quātum ad calo⁊em sancti amo⁊is. vñ ꝓuer. iiij. Semita iustoꝝ quasi lux splendēs/ ꝓcedit ⁊ crescit vsqz ad ꝑfectum diem. hec perfectio diei attenditur in luce ⁊ calo⁊e. Tercio in multitudine bono⁊uz operum Eccēs. ix. Quōcunqz potest manus tua instanter operare ⁊c. Quarto in hoc ꝙ hō ꝑseueret vsqz ad diem mortis/ quē apostol⁹ hic vocat diē iesu christi/ qz tunc facit xp̄c de homib⁹ quod vult/ dum homines sanisunt ipsi faciunt voluntatē suam/ tunc dies hominū sunt. sed in mo⁊te deus accipit tempus ⁊ facit quod iustum est. in ps̄. Cum accepo tempus ego iusticias iudicabo.

De eodem Sermo. II.

In o⁊dine. io⁊.

Testis mihi est deus/ quomō cupiā vos oēs in viscerib⁹ ihu xpi ⁊c. Ecclia in hodierno officio instruit nos circa dilectionem ꝓximi/ ostendens

in euangelio ꝓmū sic esse amandū/q̄ eis defectibus ꝑcendum est/Ad ꝑcendū vult homies inducere in officio misse/cū dicit Si iniq̄tates obſuaueris ꝛc̄/obſuat deꝰ iniq̄tates eoꝝ qui obſuant iniq̄tates ꝓximoꝝ nolentes eis dimittere/In epla ꝯo ostendit sic ꝓmū esse amādum q̄ defectibus eiꝰ ꝯpaciendū est/ꝛ p eo est oꝛandū/sic apoꝰ faciebat phylippēſ/amoꝛē magnū hēbat apoꝰ ad phyl'. qz semen verbi dei ꝛ laboꝛem suum in eis nō amiserat/sic ꝓdicatoꝛes ſpēalem amoꝛē babent ad eos in q̄bus ꝓficiunt/nō tm̄ amat agricola terꝛā in qua semen amittit sicut terꝛā q̄ fructū multiplicē ei reddit/etiā ipse ꝺs amat eos in quibꝰ verbū eius ꝓficit/Alios ꝯo odit Heb. vi/Terꝛa sup ſeuenientē bibens ym bꝛem ꝛ generās herbam opoꝛtunā illis a quibꝰ colitur/accipit benedictionē a dño/Proferēs aūt ſpinas ꝛ tribulos/repꝛoba est ꝛ maledicto ꝓxima/cuiꝰ ꝯſūmatio in cōbustionē erit/cupiebat apoꝰ phylipenſes esse in viſceribꝰ iesu xp̄i. i. in intimo amoꝛe ipſiꝰ/vt ſcꝫ ex coꝛde amarent eum ꝛ amarē tur ab eo. ¶ Et notandū q̄ amici q̄ñq̄ dicuntur esse in manu dei/Sap. iij. Justoꝝ aie in manu dei sunt/q̄ñq̄ in ſinu. ſm illō Aug⁹/Quid times hoiem hō in ſinu dei positus/q̄ñq̄ vero in viſceribꝰ ex quo satꝫ patꝫ q̄nta ſit ſecuritas amicoꝝ dei/Quid eſſ̄ ꝓt nocere eis q̄ in viſceribꝰ xp̄i sunt/illi qui habēt xp̄m in viſceribꝰ ſuis merito viciſſitudinis sunt in viſceribꝰ xp̄i/Joh. xvi. xv. Manete in me ꝛ ego in vobis/Eiusdem ꝺoꝛas sic palmes ꝛ aresc̄. ¶ Q̄ꝛitur (ꝛ hec ꝺoꝛo vt caritas vestra magis ac magis abundet in ſcientia ꝛ in omni ſenſu) ¶ Duo querebat apoſtolꝰ a deo phylipenſib⁹ caritatem abundantē cum ſcientia/hec duo si mul esse debent vt ſcientia caritatē iuuet. ministrando ei que diligenda sunt/ꝛ caritas ſeruet ſcientiā ne inflet/Exemplo etꝫ apoſtoli debemꝰ oꝛare ꝛ p nobis. et ꝓpter caritatis raritatē/ꝛ ꝓpter ipſius p̄cioſitatem/q̄m parum sit de caritate in mꝺo iſto/ſatis potest apparere p boc/q̄ caritas in boc ꝓſiſtit q̄ homo cara habeat ea que ꝓmū sicut ſeipm/minus ſcꝫ deo ꝛ ſupra bona tempalia. Q̄ꝛ homines parum caros habeant ſe et deum. ſatis ptꝫ tam in mercatoꝛibus q̄ ꝑ denario vno nō timent ꝓiurare/q̄m in vſurarijs ꝛ fatuis mulieribus. q̄ ꝑ modico deum ꝛ ſe amittunt/Prouer. x. Coꝛ impioꝝ ꝑ nihilo/ꝛ Eccī. x. ꝺs auaro/q̄ animā ſuam venalem habeat/q̄m parū etiā homies deū carum habeāt. ptꝫ p boc/q̄ totiēs recuſant facere ꝑ deo q̄ꝺ facerēt ꝑ obulo/¶ Q̄ꝛquidam etiā homies parum diligunt ꝓmū ſatis potest apparere ꝑ ħ/q̄ ita parum curant ſubuenire ei/cicī ſubuenirēt cani si a lupis deferꝛetur/q̄m ꝓximo ſuo qui a demonib⁹ ad infernū trahit/ ¶ Et notandū q̄ amoꝛ eoꝝ qui carnalit contra deum ſe amant nō est verus amoꝛ/ſed est sicut ignis duoꝝ ciuiū ſe ꝯburentiū/vel sicut amplexꝰ duoꝝ in aqua ſe ſubmergentiū/ꝛ sicut ꝯpes in quo ipſi male amātes ſe dyabolo cuſtodiūt/videnť ſe amare tales et ad moꝛtē ſe odiunt/¶ De ꝑcioſitate ꝯo caritatis ſatis ptꝫ ꝑ boc q̄ legit. ꝓma Coꝛ. xiij. Si diſtribuero in cibos pauperum oēs facultates ꝛc̄. nihil mihi ꝓdest/ſine caritate nihil habet hō. qꝺ sit vere ꝑcioſum/cum ea vero id qꝺ modici valoꝛis ēē videtur ꝑciū est regnū celoꝝ. ¶ Et notādum q̄ abundantia caritatis in ħ attenditur vt hō nō ſolum amicos ſz etiā inimicos diligat/vult aūt apoſtolꝰ caritatē abundare magis. vt bona nostra bys quos amamꝰ ꝯmunicemꝰ ꝛ magis. vt si nos offenderint eis remittāꝰ/vel magis q̄ntū ad dilectionē ꝓmiꝛ magis q̄ntū ad dilectionē dei/si vis scire quē deus reputet q̄ eū diligat ipſemet oſtendit in Joh. xiiij. dī. Qui habet madata mea. ꝛ ſeruat ea/ipse ē qui diligit me/ꝛ. j. Joh. v/In boc est caritas dei vt mādata eius cuſtodiamꝰ/ſunt qui verbo volunt deū ꝛ ꝓximū diligere q̄ amoꝛ nō ſufficit. ideo ꝺs. j. Joh. iij. Filioli neq̄ diligamus verbo neq̄ lingua ſz opere ꝛ veritate/Si de mādatꝫ vis loqui reqꝛe de boc in ꝓmone illo Abꝛae dicte sunt ꝓmiſſiones ꝛc̄. Q̄ꝛitur (in ſcīētia ꝛ in omī ſenſu) ſcientia ſiue diſcretio neceſſaria est cum dilectione/ne ſic homines amemꝰ vt vicia eoꝝ amemꝰ cū ipſis/ſicut sunt aliq̄ mulieres que filios ſuos fouent in malis ſuis/ꝛ aliqui milites qui iuuant attinētes ſibi ꝛ iuſte ꝛ iniuſte. vel etiā dños ſuos nō

attendẽtes q̃ ꝓtra deum nullũ deberent iunare q̃ ꝓpinquissim⁹ eis est ꝛ maxie attinet nobis cũ ipse sit pater nr̃ Mat. xxiij. Et patrẽ nolite vocare vobis sup terzam. Unus em̃ est p̃r̃ vester qui in celis est. In omi sensu diligit q̃ in omibus bonis q̃ videt in eo quẽ amat ꝓgaudet ꝛ malis eius ꝓpatitur. sic faciebat apostol⁹. j. Lor. v. Quis infirmat et ego nõ infirmor. Sequtur (vt ꝓbetis potiora) Nõ sufficit bona eligere a malis immo inter bona meliora eligenda sunt qz ꝑm Hiero. Nõ leuis error est minus bona magis bonis ꝑferze. Potiora nõ ꝓbãt illi q̃ a cibis ieiunãdo abstinent ꝛ faciunt mala. Isydor⁹. qui a cibis abstinent ꝛ mala agunt demones imitant. quibus esca semp abest ꝛ culpa semp adest. Potiora nõ eligũt qui tota die psalmos suos ruminãt. nunq̃ aliq̃d deuotiõ̃ i eis hñtes melius esset verbis remot⁹ cũ lacrimis ꝛ deuotõne petere a deo ea que indiget hõ Sequtur (vt sitis sinceres ꝛ sine offensa in diem x̃pi repleti fructu iusticie p ihm x̃pm in gloziã ꝛ laudẽ dei) Sinceritas necessaria est homi ꝓpter seipm qz attendit in hoc q̃ hõ sit purus ab operibus scz corruptõis ꝓpie necessariũ est etiã homini vt sit sine offensa q̃ntũ ad ꝓximum. vt scz nõ scandalizet eũ. j. Lor. x. Sine offensione estote iudeis ꝛ gentibus ꝛ ecclesie. Math. xviij. Ue homi illi p quem scandalũ venit. Circa sinceritatẽ ꝓpo que est puritas a putredine vel corruptõne.

Notandũ q̃ multiplicit solet aliq̃d corrumpi. Corrumpit caro. i. putrefit p aie sepationẽ. Putrescit vestis q̃ nimis differtur eius ablutio ꝛ de cetero bñ ablui ñ põt. putrescit etiã caro si sine sale diu fuetur. putrescit etiã ad ꝓpinq̃tatem rei putride. vt corp⁹ hois putrescit si aliqua ps ei⁹ putrefacta sit nisi amputet illa ꝛ vnũ pomum putrefactũ putrefacit alia poma cũ quib⁹ est. Scõm ꝓmũ modũ putrefit aia. vicioz putredine cũ a deo sepatur. Juxta scõm modum putrefiũt illi q̃ sunt sine cõfessione ꝛ vix postea p ꝓfessionẽ abluunt. qz sicut ỏt Bern. Cõputatio dilata multa facit obliuisci. Scõm terciũ modũ putrefiunt qui sine sale discipline pniali. vt alteri⁹ ebulatõ̃ se obfuare volũt. Scõm q̃rtũ modũ putrefiũt q̃ inter malos liben ter habitãt etiã leprosi inter sanos diuti⁹ fuant ne lepra eoz multũ appareat q̃m inter leprosos vñ satis ptz q̃ fatui sunt qui inter leprosos spũaliter libenti⁹ habitant q̃m inter sanos. Et notandũ q̃ sinceritas hodie in paucis inuenit vñ ꝑt de⁹ dicere istud Ezech. xxij. Uersa est mihi domus⁹ israel in scoziã que est rubigo metallorũ. vel purgamẽtũ ꝛ sordes eoz q̃ in igne excoquũt. Uñ sequtur (omes isti. es ꝛ stannum ꝛ plumblũ facti sunt) es pcussum resonat ꝛ significat q̃ ad tribulationẽ murmurãdo resonãt. Stannũ est argento sile non tñ ad similitudinẽ argenti purgat in igne sed ꝓsumit ꝛ significat illos q̃ in tribulatõib⁹ deficiunt ꝛ non ꝑficiunt. Item stannũ se mentit argentũ vnde significat illos qui habẽt speciẽ bonitatis veritatẽ aũt nõ habent. plumbũ vero q̃ pondere suo trahit in ꝓfundũ significat illos quorũ iniq̃tates sicut ꝑtũ onus graue grauate sunt sup eos trahentes in ꝓfundũ ꝑtialia metalla ꝓtundit significat illos q̃ ꝓtimos diuersis iniurijs oppmunt. solebãt esse fideles vt argentũ nunc ꝓpo ꝑ magna parte sunt vt scoria p vite imũditiã. Isa. j. Argentũ tuum versum est in scoziam. Dult aũt apostol⁹ phylipenses esse sinceros ꝛ sine offensa. pseuerant vsq̃ in diem x̃pi. i. vsq̃ in finẽ vite sed qz non sufficit a malo abstinere nisi et bonũ fiat ideo subditur (repleti fructu iusticie). id est bonis opibus que sunt fruct⁹ virtutis. que h̃ iusticia dicit ꝛ de hoc nõ viribus nris sz ꝑ ihm x̃pm) ꝛ hoc ita abundanter vt sitis (in gloziã ꝛ laudem dei) vt gloziosius sit deinsanctis suis vel transituri (in gloziã et laudem dei). i. in gloziã eternam vñ dein laudetis. Spẽaliter tñ põt h̃ dici fruct⁹ iusticie. Jeiuniũ elemosina et ozo vñ sup illud. Apud me ozo deo vite mee. ỏt glo. Justicia hois in hac vita est. ieiuniũ. elã. ꝛ ozatio. de elã Eccli. xviij. Elemosina viri q̃si sacculus cũ ipso ꝛ gratiam quasi pupillam ꝓtuabit. de hys trib⁹ legit Tob. xij. Bona est ozo cum ieiunio ꝛ elemosina magz q̃m thesauros auri condere ꝛ Eccli. 38. Da suauitatẽ. da memoziã similaginis et impingua oblationẽ nõ dicit da ozonẽ sz da suauitatẽ deuotionẽ scz ozonis quã

pauci dant. qz muſce morientes pdunt ſuauitatem vnguenti/ Eccl̃s. x. qđ dicit/ Da memoriã ſimilaginis reſpicit ad ieiuniũ/ ſimilago eĩ non purgaĸ niſi ꝓteratur/ qđ ꝺr impigua oblationẽ ꝑtinet ad eĸam que eſt pinguis oblatio/ vnđ t pietas ꝑ oleum ſignificatur.

¶ Dominica. XXIII. Sermo. I.

In ordine. ioz.

Gloria inconfuſione eoꝝ qui terrena ſapiunt.

Phyl. iij. Sapia huiꝰ mũdi valde inimica eſt deo/ t multũ homies impedit a ſalute/ Eſt eĩ ſtultitia iuxta illud Sapientia huiꝰ mũdi ſtultitia eſt apũ deũ/ t ñ ꝺr ſapiẽtia t ideo non defacili ab hoie expellit/ ipſa vero manẽte in homie. vera ſapia intrare nõ ꝑt/ cum ſapia mũdi ħ ꝓhibeat. que eſt ei cõtraria/ tanꝯ q̃ vere ſtulticia eſt. ideo ꝺr puer. xxvj. Vidiſti hoiem ſapiẽtẽ ſibi videri/ magꝭ illo ſpem habebit inſipiẽs/ t. j. Coꝛ. iij/ Si quis videt inter vos ſapiẽs eſſe in hoc ſeculo/ ſtultus fiat vt ſit ſapiens/ ꝓpter ħ ſpũſſanctꝰ multa ꝺr in ſacra ſcriptura. ad deſtructionẽ huiꝰ ſapientie/ t qui inſtruit ꝓximum debẽt multũ conari ad idẽ/ t cũ ſit triplicita ſapia iſta. Pars eĩ vna eſt circa glorias/ ſcđa circa diuicias/ tercia circa delicias/ Apꝰ verbũ ꝓpoſitum ꝺr ad deſtructionẽ ꝓme ꝓtis ſapientie hꝰ/ gloria inqt eoꝝ qui terrena ſapiunt. i. qui habent terrenã ſiue mundanã ſapiam. eſt in ꝓfuſione/ qđ duabꝰ de cauſis vez eſt/ ꝓma qz ad eternã ꝓfuſionẽ ducit/ iuxta illud Oſee. x/ Confuſio effraym capiet/ puer. xxix. Superbũ ſeqtur humilitas etiã in ꝑlenti/ Scđa eſt qz in ꝓfuſione gloriaĸ/ gloriaĸ eĩ vñ ꝓfundi deberẽt/ t ſiĉ apoſtolꝰ circa ꝓmã ꝓtem ſapientie mũdane dicit. gl̃am mundanã eſſe in ꝓfuſiõe/ ſic nos ad deſtructõnẽ aliaꝝ ꝑtium poſſumꝰ dicere/ q̃ diuicie mũdane ſunt in paupta te. et delicie in amaritudine ¶ Circa ꝓmũ vero notandũ q̃ terrena ſape dicunt illi/ q̃ ſapozem vel dulcedinẽ non inueniũt niſi in bonis terrenis/ bona ſpũalia eis nõ ſapiũt/ etiã ipe deus q̃ſi nõ ſapit eis/ niſi q̃ſi terra puluriſet eis. qz ſi ꝺr eis faciatis ħ ꝓ deo. vilipendũt niſi addatur. t p argẽto Ad tales videtur ꝑtinere illđ ps̃/ Inimici eius terrã lingent/ t illud Micheę. vij. Lingent puluerẽ q̃ſi ſerpentes/ pulus eſt minima ꝑs terre/ vñ ſignificat modica bona tpalia que multi lingunt/ circa ſpũalia dũ ꝓ illis ſpũalia dicta faciunt. gl̃am mũdanam eſſe in ꝓfuſione multiplr̃ ꝑt oſtendi/ Primo qz gloria illa eſt circa coꝛpus. t ea que ad coꝛpus ꝑtinẽt/ Coꝛpꝰ ꝺo ſaccꝰ eſt ſtercoꝝ t materia vermiũ/ Ũñ patz q̃ de ipo poti⁹ debem⁹ ꝓfundi t hũiliari/ q̃m gloriari. ideo ꝺr. j. Macĥ. ij. q̃ gloria imꝑij ſtercus. t vermis/ De gloria etiã veſtiũ idẽ ꝑtz ꝑ illud Berñ. Qui gloriaĸ de veſte ſimilis eſt furi glorianti de cauterio/ qz ꝓpter peccatũ ade introductꝰ eſt vſus veſtium/ Qui vero gl̃iatur de hoc. q̃ ditioꝝ eſt alijs/ q̃ſi gl̃iatur q̃ maiores habet ꝓpedes q̃m alij/ qz ſm Greg. Cõpedes onerat q̃ ꝑter neceſſaria curat/ Qui vero gl̃iatur q̃ magis delicate viuit q̃m alij/ quaſi de hoc gloriatur/ q̃ ipſe eſt in aqua imunda. ſcz ab effectu et etiã ſubmergẽs animã eſt aqua voluptatis. ¶ Circa ſcõm ꝺo notãdum eſt q̃ diuicie mũdane dupliciter ſũt i pauptate/ Primo qz ad pauptatẽ eternã ducunt que tanta eſt/ q̃ nec gutta aque ꝑt haberi ibi/ nec laborando. nec mendicãdo. nec mutuando qua lingua refrigeret/ que igne infernali ardet/ De hoc exemplũ habes de diuite epulone. Luce. xvi/ Sunt etiã in pauptate ꝑſenti diuitie mundane. ſm illõ Sap̃. t Boecij/ q̃ multis indigẽt qui q̃multa poſſident. ¶ Et notandũ q̃ multe ſunt cauſe ꝓpter quas diuicie mundane ſunt in pauptate/ Primo quia ſunt parue reſpectu anime humane que capax eſt dei/ vñ non poteſt a diuicijs mũdanis impleri. ſicut menſura que capax eſt mille modioꝝ/ modio vno impleri non poſſet/ Sap̃. xi. Tanꝯ momentũ ſtatere/ t ſicut gutta roris antelucani. ſic eſt añ te oꝛbis terrarum. Secũdo qz parum ſunt ꝑcioſe etiã que multũ ꝑcioſe ab homib⁹ eſtimãtur. ſicut aurum t argentũ. Berñ. Aurũ t argentũ terra alba t rubea/ que ſolus bominũ erroꝝ. t non virtus eoꝝ facit ꝑciоſa Tercio qz diuicie mũdi quodãmõ ſunt paupes/ defectꝰ multos illi cui aduenĩũt afferentes/ deeſt eĩ ei familia que diuicias ꝺ greget t ꝺſeruet. t multa alia deſunt/ Ũñ accidit q̃ magis indiget. q̃ diuicias

adquisiuit q̃m faceret anteq̃m adquireret Eccs. v. Ubi multe sunt diuicie multi sũt qui comedũt eas ꝛc. ¶ Quarto quia diuicie iste cupiditatem augent/cupiditas ꝑo plus facit ad pauptatem q̃m ante defect⁹ diuiciaꝝ/ Sic ecõtrario diminutio cupiditatis magꝫ facit ad boc q aliquis vere sit diues. q̃ additio pecunie/ Seneca. Si vis te diuitem facere nõ diuiciꝫ est addẽ dum/sed cupiditati detrahendũ ¶ Circa terciũ vero notandũ est q voluptas p̃sentis vite duplr est in amaritudine/ Primo. quia ad eternam amaritudinẽ ducit/sicut omia flumina ad mare tendunt/ Prouer. xiiij. Risus doloꝛi miscebitur. ꝛ extrema gaudij luctus occupat ¶ Scdo qꝛ dulcedo felicitatis humane multis doloꝛibus respersa est/iuxta verbũ Boecij Eccs. vij Inueni amarioꝛẽ moꝛte mulierẽ/hec mulier est voluptas/que moꝛte amarioꝛ est/qꝛ a meliori separat q̃m moꝛs/ separat enim animã a deo/ꝛ moꝛs sepat animã a coꝛpe/ Viri sancti bene ostendunt voluptatẽ illicitam amarioꝛem esse moꝛte/quãdo potiꝰ eligunt moꝛi/q̃m ei p̃sentire/ palato sano credendum est de cibis. nõ palato egro/ꝛ viris sanctis credendũ est de discretione inter dulce/ꝛ amarũ/ et nõ illis/qui habẽt palatum coꝛdis infectum de fedre iniq̃tatis/qui dicunt dulce amarũ. ꝛ amarum dulce. Isay. v. Ue qui dicitis malũ bonũ ꝛ bonum malum/po. tene. lu. et. lu. tene/et ponẽtes amarum dulce. ꝛ dulce amarum/ ¶ Voluptas homis interficit moꝛte culpe. et ponit eos in amara ꝛ misera vita q̃ deteriꝰ videtur esse q̃m moꝛs/ moꝛte etiam tempali et eterna/ Ad p̃mum ptinet illud Sene. Voluptates inter res vilissimas p̃cipue extirpa/que moꝛe latronũ in boc nos amplectunt vt iugulẽt/ Prouer. xxiij. Dicit de vino quod ingreditur blande/sꝫ in nouissimo moꝛdebit vt colubeꝛ/ De secundo ptꝫ qꝛ voluptas hominẽ ponit in aliqua infirmitate/que tantũ habꝫ miserie quãdoq̃ q hõ magis vellet esse moꝛtuus q̃ꝫ esse in infirmitate illa/ Eccl. xxv/ Deliꝰ est moꝛs q̃m vita amara/ terciũ etiam patꝫ p illud Senece. Voluptatibus maioꝛ pars coꝛpm perit. Eccl. xvij/ Qui abstinens est adꝺiciet vitam/ De quarto habemus Prouer. v. Nouissima illius amara quasi absinthium/loquitur de muliere fallace que potest intelligi voluptas.

¶ De eodem Sermo. II.

¶ In oꝛdine. jo4.

Qonuersatio nostra in celis est. In p̃ncipio hodierne ep̃le monuit apostol⁹ ad sui imitationẽ ¶ In ꝓbo vero ꝓposito ostendit qualis sit eius ꝺuersatio/ quã imitari debemus. ¶ Et notandũ q ꝺuersatio apostoli iam erat in celis/licet adhuc in terra maneret/eo modo quo dicit aliqs esse in religione qui in seculo vitã religiosam incipit ducere/ Apostol⁹ eñ talem vitam ducebat in terris qualẽ ducunt qui sunt i celis ¶ Et p̃mo similis erat vita eius vite celesti in exaltatione a terrenis Phy. r. iij Que mihi fuerũt lucra hec arbitrat⁹ sum ꝓpter xp̃m detrimenta/et post. ꝓpter quem omia detrimẽta feci. ꝛ arbitroꝛ vt stercora vt xp̃m lucrifaciam ¶ Scdo in puritate. ij Coꝛ. r. In carne eñ ambulãtes/ sed non ſm carnem militam⁹/ viuebat apostolus in carne p̃ter carnem qꝺ virtutis est angelice non humane. Ambꝛo. sup illud. p̃ma Coꝛ. vij. Bonum est homi sic esse/ Supꝛgreditur virginitas ꝺditionẽ humane nature/p quã homines angelis assimilantur/ Maioꝛ est victoria virginũ q̃ꝫ angelorũ Angeli eñ sine carne viuunt/homines vero virgines in carne triumphant/ Hiero. In carne p̃ter carnem viuere non terrena vita est sed celestis ¶ Tercio in lumie sapientie. ij. Coꝛ. ij. Sapientiã loquimur inter p̃fectos ¶ Quarto in caritate q̃si p̃fir mata aꝛdoꝛe. ad Ro. viij/ Quis nos sepabit a caritate xp̃i/ tribulatio an angustia ꝛc. Et ibidẽ/ Certus sum. q neq̃ moꝛs neq̃ vita neq̃ angeli neq̃ p̃n/ neq̃ vir. neq̃ instantia neq̃ fu. neq̃ foꝛ. neq̃ alti. neq̃ p fun. neq̃ creatura aliqua poterit nos separare a caritate xp̃i ¶ Quinto in concoꝛdia dei Job. xxv. Qui facit concoꝛdiã in sublimib⁹? apostol⁹. j. ad Coꝛ. xi. Si q̃s videtur inter vos ꝓtentiosus esse/nos talem ꝙsuetudinem nõ habem⁹/ ij. ad Thy. ij. Seruum dñi nõ oꝑtet litigare/sꝫ mansuetum esse ad omes ¶ Sexto ꝛ Septimo In gratiaꝝactione ꝛ oratõe. sicut in celo

ps̄/ Misericordias domini in eternū cantabo/ sic apostol⁹ misericordiā sibi impensam frequēter recolebat/ ⁊ frequēter resonabat in ore eius gratiarum actio ⁊ vox laudis/ tam ꝓ misericordia sibi impensa. q̄z ꝓ misericordia impensa alijs/ vt ptz in eius epistolis. Roma. j/ Gratias ago deo meo semp ꝓ vobis ⁊c̄/ De oratione ec̄ quā faciebat ꝓ omnib⁹/ ptz in diuersis epistol' suis Phyl'. j. Hec oro vt caritas vestra magis ac magis abundet/ ⁊ in hys omnib⁹ debemus eum imitari/ Aliter etiā ꝯuersatio apostoli in celis erat/ scz celestium ꝯtemplatione desiderio ⁊ spe. ⁊ hoc q̄ntum ad interiora/ ꝯuersatio autē exterior apl'i erat in celo intentione/ qr per illam deo intendebat placere. ⁊ ꝓ ea eternam mercedem adq̄rebat/ in quib⁹ opera sua ponit. vbi mercedem requirere intēdit/ de eius ꝯtemplatione. habem⁹. ij. Cor. iij/ Nos oēs reuelata facie gl'am domini speculātes ⁊c̄/ Et eiusdē. iiij. Non ꝯtemplātib⁹ ea que videntur nobis sed que nō vidētur. Et notādum ꝙ nos similit' exemplo apostoli debem⁹ ꝯuersari in celis/ Col'. iij. Si cōsurrexistis cū xp̄o que sur. sunt q̄rite ⁊c̄. Primo qr patria nostra est. ⁊ libenter habitat homo in patria sua. Heb. vlt'/ Non habemus hic manentē ciuitatē sed futurā inq̄rimus/ Joh. xviij. De mūdo nō sunt. sicut ⁊ ego n̄ sum d̄ mdo/ Tria ostendūt aliquē esse de aliqua patria/ sz multi sunt. de quibus nō videtur ꝙ sint d̄ celesti patria/ lingua terra. mores. ⁊ amor terre illi⁹/ Ad primum ꝑtinet illud Math. xxvi. Vere ⁊ tu ex illis es. nam ⁊ loquela tua manifestū te facit/ ⁊ Joh. iij. Qui de terra est de terra loq̄tur/ ⁊ in eodē/ qm̄ misit me deus verba dei loqui. vnde de celo nō vident' esse nisi pauci. pauci em̄ de celo loquūt' Isa. xxvij. De humo musitabit eloquiū tuum/ de samuele legit'. j. Regū. iij. ꝙ de verbis ei⁹ nō cecidit sup terrā/ De celo etiā nō vidētur esse. imo potius d̄ inferno blasphemātes deum/ tali em̄ lingua loquunt' damnati in inferno/ Eccī. xxiij/ Est ⁊ alia loquela ecōtrario in mortē que nō inuenitur in hereditate iacob/ Non vidētur esse etiā de celo qui celestes ciues odio habent bonos. scz Ephe. ij. Jam nō estis hospites et aduene ⁊c̄. Joh. xiiij. In hoc ꝯgnoscent oēs quia mei discipuli estis si dilectōnē habueritis adinuicem. Scdo libenter debemus habitare mente in celo/ qr pater noster celest' ibi est/ Math. xxiij/ Un⁹ est em̄ pater vester qui in celis est. Joh. xij/ Ubi ego sum illic ⁊ minister me⁹ erit/ Aug⁹ In soliloquio/ Deus pater veritat'. pater sapientie/ deus vere summeq̄z vite. pater beatitudinis. pater boni et pulcri/ pater intelligibilis lucis. pater vigilatōis atq̄z illuminationis nostre. pater pignoris quo admonemur redire ad te. Tercio quia qr ibi est thesaurus noster. ibi em̄ ponim⁹ quidq̄d veri boni facim⁹/ Math. vj. Ubi est thesaur⁹ tuus. ibi est cor tuum/ ⁊. ij ad Thy. iiij. Scio cui credidi ⁊c̄. Quarto qr patria illa habet omnes bonas ꝯditiones/ est em̄ abūdans. iuxta illud Deutro. viij. Domin⁹ deus tuus introducet te in terrā bonā/ vbi absq̄z penuria comedes panem tuum/ et rerū oim abundantia ꝑfrueris/ Est etiā pulcra ⁊ pacem habēs. Isa. xxij. Sedebit popul⁹ meus in pulcritudine pacis/ etiā secura. puer. j. Qui me audierit absq̄z terrore requiescet/ ⁊ abundantia ꝑfruetur. terrore malor̄ p⁹posito/ Est etiam ibi bona societas. j. Joh. j. qd̄ vidimus. ⁊ audiuim⁹ annunciam⁹ vobis/ vt ⁊ vos societatē habeat' nobiscum/ societas nr̄a sit cum patre ⁊ filio eius/ Ecōtra q̄si inuiti debem⁹ habitare in mūdo isto. quia multas ꝯditiones habet valde malas/ primo ibi est paupt̄as. vnde Salomon vidit in omnibus nō vbertatē sed vanitatem ⁊ afflictionez spūs/ Item ibi est formido et pauor. vñ Isa. xxxiij. Formido et fouea et laqueus sup te/ qui habitatores terre/ Nō est pax etiam ibi sed pressura Joh. xvj/ In mundo pressuram habebitis. in me autem pacem/ Non est etiā ibi amenitas. sz exilij asperitas/ vnd̄ in psalmo. Heu mihi quia incolatus meus ꝓlongat⁹ est. Est etiā ibi mala societas decipiens/ suauia non faciens. vnde Hiere. xi. Unusquisq̄z a ꝓximo suo se custodiat/ et in omni fratre non habeat fidutiam. quia omnis frater supplantans supplantabit/ et omnis amicus fraudulenter incedet/ et vir fratrem suum deridebit ⁊c̄/ Job. xxx. Frater fui draconum/ et socius strutionū/ Draco est detractor. veneno detractionis assistentes occidēs/

Strutio vero qui ferzum comedit est adulator/qui adulando fortitudinem in hominibus ꝓsumit/Item Ezech.ij. Increduli ⁊ subuersores sunt tecum/⁊ cum scorpionibus habitas/Habitatio hui⁹ mũdi figurata est ꝑ hiericho. Josue.vj/De cui⁹ diuicijs veri israelite ꝓhibent aliq̃d ꝓtingere tactu cordis amando eas cõtra deũ/Aurum ⁊ argentum in thesauro domini ꝓcipitur reponi. i. paupibus erogari/ipsi em̃ sunt thesaurus domini/male dicit et reedificator ipsius/Maledict⁹ est em̃ qui vanitatẽ hui⁹ mundi destructam reedificat/aque etiã id est voluptates h⁹ mundi male sunt ⁊ mortifere ⁊ steriles/in quibusdam em̃ mortem pctõ ꝙ opãtur. In alijs vero sterilitatẽ/quos adeo delicatos reddunt ⁊ molles ut nullius laboris pacientes sint/de aquis hiericho habemus.iiij. Regũ. ij. Habet mũdus/iste latrones. id est demones/scz qui ⁊ spoliant ⁊ vulnerãt descendẽtes de hierusalẽ in hiericho/relinquentes semiuiuos. i. deserentes vitã sublimẽ/⁊ descendẽtes ad vitam secularẽ Luce.x/Homo quidam descendebat ab hierusalem in hiericho. ⁊ incidit in latrones/Habet etiã irrisores qui viros sanctos irrident Seneca/Nondũ felix es si nondum turba deridet te/Sic pueri hiericho illuserunt helyseo ꝓter quod a duobus vrsis pcussi sunt. iiij. Reg. ij. In mõo etiã isto habitã t homies dehonestati/ sicẽ ij. Regũ.x. Fecit dauid in hiericho manere viros illos scz seruos suos/ quib⁹ rex filiozum amon prescinderat vestes vsq̃ ad nates/⁊ raserat dimidiã ꝓtem barbe/quod spũaliter in mundo isto accidit vbi sunt homies seminudi/aia scz nudi ⁊ corpore induti/⁊ semibarbati/mente scz inberbes pueriles. corpe vero barbati.

Dominica.XXIIII. Sermo
In ordine.jos.

In diebus illis saluabitur iuda Hiere. xxxiij Osee.x. Tempus requirendi dominum/qui cum venerit docebit vos iusticiam/Semp est temp⁹ requirendi dominum ei qui per peccatum suum illum amisit/donec eum inuenerit/vnde Isay.lv Querite dominum dum inueniri potest. Hunc̃ debet cessare ille qui deum amisit quer endo/dum est in vita ista in qua ipse potest inueniri/Ue em̃ ei si non inuenerit eum. qui deum perdidit omnia perdidit/ sicut qui deũ inuenit omne bonũ inuenit Sapie. vij./Venerũt mihi omnia bona pariter cum illa/Et loquitur de sapiẽtia increata. que est filius dei/⁊ Exodi. xxxij. dicit dominus ad moysen/Ostendam tibi omne bonũ loquens de ostensione sui ipsius/Item qui deum pdidit se ⁊ sua perdidit. quia bonum fuisset ei si natus non fuisset homo ille nisi deum recupatus sit. melius em̃ esset ei nõ esse q̃m sic esse/Sua vero quia nihil est homini bonum sine se bono/sicut Seneca dicit Specialiter tamen distinguitur triplex temp⁹ quo ds potius querendus est/quia facilius inuenitur. ¶ Primo quãdo ꝓpe est. iuxta illud Isa.lv. Inuocate eũ dum ꝓpe est/hoc nõ videtur aduertere illi qui diu volunt morari in peccatis suis/qui ꝓponunt tunc q̃rere eum quando elongauerunt se ab eo quantum poterunt/scz quando infirmi erunt ad mortem. quibus multum timendum esset. illud ps̃. Qui elongant se a te peribunt. ¶ Secũdo querendus est ds quando ipse querit nos paupertatem nobis mittendo/vel infirmitatem tanq̃ nuncium/Prouer.xiij./Legatus fidelis sanitas est/legatus fidelis trib ulatio est/que sanitas est. id est causa sanitatis/tempore tali eum quesiuit Jonas et inuenit. Jone .ij. Clamaui ad dominum de tribulatione mea/⁊ exaudiuit me/⁊ filius prodigus Luce.xv. Ubi sic legitur quãti mercenarij in domo patris mei abundant panib⁹/ Ego autem hic fame pereo surgam ⁊ ibo ad eũ. ¶ Tercio vero querendus est deus quando lumen doctrine habetur. et ad hoc ꝑtinet verbum ꝓpositum/Temp⁹ inquit requirendi dominũ supple tunc erit cũ venerit qui docebit nos iusticiam. Facilius inuenitur quod pditũ est cũ lumine q̃m sine lumine/vnde sapiens mulier volens q̃rere dragmam perditam/lucernam accẽdit. vt legitur Luce.xv. Lucerna est verbum dei. iuxta illud. Lucerna pedib⁹ meis verbum tuum./Ille ergo qui sermonẽ audit. si per peccatum deum amisit/ꝓsi

tum debet sumere requirēdi dominum/et eo ipso fiduciam debet habere inueniēdi eum/q̄ ipse dignatus est mittere ei lucernam ad quā eum querat/ꝛ multum debet deo regratiari q̄ deus nō oblitus est ei? qui omni bono erat indignus ¶ Si vero sermo fiat clericis tangendum est illis de amore sacre scripture/cum eā ipsi sint oculus ecclesie. magnum debent amorē habere ad lumen sapiētie cum oculus absq̄ lumine inutilis sit ¶ Tangenduz est etiam eis/q̄ ciuitas ecclesie non est pfecte mūdicie donec aqua doctrine velut quidā magnus fluuius transiens lauerit eam. ¶ Itē tangendum est eis/quanta mundiciam faciat studiū etiā liberalium artium in scolaribus parisi? ¶ Hiero/Ama sacras litteras et carnis desideria nō amabis (¶ In diebus illis saluabitur iuda ꝛc.) Quādo aliquid magnum debet fieri/solent inde homies multum loqui/vnde de maximis que facta sunt in mūdo isto fuit aduent? filij dei in mundum/vnde ꝓphete multū de hoc locuti sunt anteq̄ fieret. ¶ Hieremias in verbis que recitat ecclesia tempore isto dicit. Regnabit rex ꝛ sapiēs erit et faciet iudicium ꝛ iusticiam in terra. in diebus illis saluabitur iuda. ostendēs nobis in hoc verbo quanta futura esset misericordia in curia b? magni domini mōo ꝓmissi iuda interp̄tatur ꝓfessio. Ostendit ergo q̄ tanta erit misericordia in iudicio eius q̄ reus cui? culpa ita certa essz q̄ ipe tā esset dānand? si ꝓfessus eā fuerit saluet. qō non est in curia secularīū licz aliqs sit reus tñ adhuc defendi pōt/ exquo nō est confessus vel conuictus. sed postq̄m confessus est iam non restat locus defensioni Poeta. ¶ Non est confessi causa tuenda rei/ sed in curia christi scz in foro penitētiali/ quāto aliquis apercius culpam suam cōfiteatur tanto citius ei remittitur/ vñ sup illō ꝑs. Et iniusticiā meā non abscondi dicit Hiosa. Si homo agnoscit/deus ignoscit. ¶ De hac confessione aliquid ꝓposuimus dicere/ ꝛ ꝓmo ea que ptinēt ad eius ꝓmendationē. ¶ Notandum ergo q̄ sex sunt a quibus ꝓmendabilis est confessio. ¶ Primo ꝓmēdabilis est ab auctoritate ei? qui eam adduxit scz filij dei/cum de? ante aduentum suum multa bona ꝓmendauerit mūdo p nuncios suos/ ipe tñ q̄dam in propria persona attulit mundo vt est preceptum inimicoꝝ/ꝛ de pace seruanda cū his qui pacem oderunt/ꝛ confessio peccatorum homini sigillatim facta/que apparet optima esse/ quia optimus eam attulit/ optimi em̄ est optima adducere. vt ōt beatus Dyonisi? ¶ Gratia ista quam facit deus homini in sacramento confessionis/ est vna de proprijs gracijs que ad temp? gratie ptinent/ nō em̄ remittebatur in veteri lege peccatū his qui illud confitebā/tur. vt patz Josue. vij. De achor cui dixit Josue/Fili mi da glām domio deo isra el/et confitere atq̄ indica mihi quid feceris ne absc̄das ¶ Respondit q̄ achor Josue/Vere ego peccaui coram domino deo isrāel/et sic feci/Vidi inter spolia pallium coccineum valde bonum/ ꝛ cc. siclos argenti regulaz quoq̄ auream q̄nquaginta siclorum et concupiscens attuli/et subdit ibidez q̄ dixit ei Josue/quia turbasti nos/ exturbet te deus in hac die/ lapidauitq̄z eum omnis israel/ Amplectenda est ergo valde confessio tempore gratie/tanq̄ misericordia domini huic plenitudini temporis reseruata/et tanq̄m res optima ab optimo adducta/ Non videtur fidem habere de sacramento ꝓfessionis q̄ ita bonū sit/ qui ita ō facili possent se mundare per confessionē et negligunt ¶ Secundo cōmendabilis est confessio ex hoc q̄ ipsa est curia misericordie dei/ cum enim misericordia sit super omnia opera eius/ curia misericordie superior est q̄z curia iusticie/ /vnde si quis videt se grauari in curia iusticie/ secure appellet ad istam/ꝛ necesse habet iusticia eius appellationē. ¶ Misericordia enim superaltat iudicium. Jacobi. ij. ¶ Tercio ꝓmendabilis est ex forma qua ꝓceditur in iudicio confessionis ¶ Forma enim ꝑm quā ꝓceditur. hec plena est dulcedine et misericordia/ Et differt in quatuor forma ista. a forma qua ꝓceditur in curia iusticie/ ¶ Primo in hoc q̄ in hac curia creditur reo narranti factum suū/ Nō adducitur aliquis qui suppleat illud si ipe semiplene narrauerit/ Non adducitur etiam testis qui probet contrarium ei quod dixerit/ Unde hic non habet locum illud Joh. viij. Tu de temetipso testimonium

phibes testimoniū tuū non est vez ¶ Se
2 cūdo in hoc. q in hoc iudicio iudex vel arbiter ponitur reo familiaris in cā. de q̄ fit ibi iudicium. inter deum z peccatorem persona recte media districto iure debet esse iudex. sic in die iudicij xp̄c iudex erit quia filius dei. est z filius hominis deo z homi quasi simili gradu attinens. Joh. v. Pater non iudicat quenq̄. sed iudicium omne dedit filio. z hac de cā forsitan vocat se xp̄c filium hominis vbi loquitur de aduentu suo ad iudiciū Luce. xxj. Estote parati quia qua hora non putatis filius hominis veniet ne boni terreant cum cogitant se iudicandos esse a filio dei cū sciant eūdem esse filium hominis sed ex misericordia dei est q in iudicio cōfessionis ipse iudex p̄m⁹ homo est et peccator sicut p̄fitens. vnde videtur impletū esse in hoc iudicio illud quod desiderabat Job. xxj dicēs. Utinā sic iudicaretur vir cum deo quomō iudicat fili⁹ homis cum collega suo. ¶ Tercio in hoc q in iudicio isto nō
3 ferunt nisi sentētie absolutōis. quantumcūq̄ reus sit qui peccata sua p̄fitetur. sententia tñ absolutionis p eo fertur si mandatis ecclesie stare voluerit. ¶ Circa quod diligenter attendendū est quale est vinculum quo absoluitur. q̄si em̄ funis in collo eius quo suspendēdus est. peccatū mortale est funis iste sine quo null⁹ infernali patibulo suspendetur. libentissime ergo deberent venire ad p̄fessionē. qui se sentiunt
8 esse in peccato mortali. ¶ Quarto in hoc q ille qui venit ad hoc iudicium cū dignus esset patibulo ipe remunerabit regno eterno. cum em̄ pnia iniungitur. gratia suscepta in sactamento cōfertur. cum peccator totam culpam habeat. z dei potestate inferior sit. tamē in hoc iudicio ds emit pacem eius. regno celorum. si tam honorabilē pacem peccator nō recusat. ¶ Quinto
C p̄mendabilis est a facilitate remedij comparata ad magnitudinē periculi. qui in peccato mortali sunt. lepra spūalem habēt. q̄ tantū piculosior est lepra corpis. quātum anima p̄ualet corpi. Infirmitas em̄ periculosior est que est in membro nobiliori ¶ Preterea lepra corpis eijcit a p̄sortio hominū. lepra p̄o anie homi aufert societatē dei z āgelor. Itē lepra corpis expellit hominē a ciuitate. Lepra vero anie nō p̄mittit hoiem remanere neq̄ i celo neq̄ in tra sz facit hoiez descēdere vsq̄ in infernū. Eliso piculo vide facilitatē remedij. q̄ significata est. iiij. Regū. v. vbi dixit helyseus naaman viro leproso. vade lauare septies in iordane z recipiet sanitatē caro tua atq̄ mūdaberis. cumq̄ irat⁹ recederet naaman eo q helyseus aliud ei nō fecisset. dixerūt serui sui ad eum. pater si grandē rem dixisset tibi p̄pheta certe facere debueras q̄n tomagis q2 dixit tibi lauare z mundaberis. descendit z lauit septies in iordane. iuxta sermonē viri dei. z restituta est caro eius sicut caro pueri puuli. Jordanis inundatiōnē p̄tat fluuius iudicantis z significat sacramentū p̄fessionis. q̄ est q̄si vnus fluui⁹ paradysi. septena p̄o lotio p̄fessionē septē criminaliū pcto2 significat. p quā mūdatio fit a lepra spūali. facilis mod⁹ mūdatōnis q̄ in verbo cōsistit. merito in sordib⁹ suis sordescit qui h⁹ facili modo mūdatō2 mūdare se negligit ¶ Item q in pcto mortali est. in ore dyaboli est qō intranti valde latum ē z exire volēti valde artū. iuxta illud Job. 37. Saluabit te ex ore anguſto latissime. angusto inq̄ ad exeundum latissime eum recipiente. vide ergo facilitatem modi liberationis a tanto piculo. quoniā ipsa natura ouiculā docet vt clamet. scz dum est in ore lupi. tu ergo clama p̄fessionem. imo vt verius dicam submisse manifesta peccatū sacerdoti ¶ Item qui in peccato mortali est guerrā habz cū sacerdote omnipotente. periculosa est valde guerra ista. vide ergo facilem modum pacificationis. nō oportet te mactare vitulos vel oues vt fiebat antiquit⁹. Verba em̄ humilis cōfessionis p vitulis recipiet Osee. vlt. Reddamus vitulos labioz nostroz. z Isay. lvij. Creaui fructum labiorum pacem. creaui id est ex nihilo humilitatis feci pacem esse fructum labiorū. Humilitas enim p̄fessionis specialiter facit vt deus peccatori p̄fessonem recōcilietur. Figura videtur fuisse ramus oliue quē detulit columba ad vesperam in arcam Gen. viij ¶ Ramus oliue signum est pacis. et p̄fessio similiter signum est et causa pacis inter nos et deum. sic ramum columba ad vesperam attulit. sic confessionē spūssanct⁹

in fine tēpoꝝ in ecclesia ordinauit. Nos
em̄ sum⁹ in q̄s fines seculoꝝ deuenerīt vel
colūba figura pōt esse ecclesie. iuxta illud
Cañ. 7. vna ē colūba mea. colūba g̃ ramū
oliue portat in signū pacis. qꝛ ecclesia ha
bet ꝯfessionem ī ore que est signum ⁊ cau-
sa pacis cum deo. ¶ Quinto confessio cō
mendabilis est a multiplici eius virtute.
¶ Prima virtus eius est ꝙ hominem viuifi
cat. cum em̄ ad confessionem os aperitur.
mors exit et vita ingreditur. iuxta illud
Prouer. x. Vena vite os iusti. os aūt im-
piorum operit iniquitatem. Qui nō vult
confiteri non permittit mortem a se exire.
huius viuificationis signum est hoc ꝙ vi
demus aliquando homines venire ad cō
fessionem quasi mortuos. non sentientes
vulnera peccatoꝝ suorum. et dum confi-
tentur datur eis dolor de peccatꝫ qui do
lor vitam attestatur. membrū enim mor-
tuum non dolet. ¶ Secunda virtus ei⁹
est ꝙ hominē exonerat ab onere pene quā
debebat ꝑ peccato suo. ex vi em̄ clauium
dimittitur aliquid de pena ꝯdigna. ꝓpter
erubescentiam etiā que est maxima pars
penitentie. ꝟm Aug⁹. Absoluitur a parte
pene ⁊ alleuiatur ꝯsciētia a grauitate quā
sentiebat. Iniquitates em̄ sicut onus gra
ue grauate sunt super peccatorē Job. vij.
Posuisti me ꝯtrarium tibi et factus sum
mihi metipsi grauis. quando aliquis qui
erat in aliquo peccato enormi ꝯfessus est
illud ⁊ a sacerdote absolut⁹ videtur ei ꝙ
sit alleuiat⁹ quasi mola vna esset remota
de collo ei⁹ ¶ Tercia virt⁹ eius est ꝙ ho-
mini gratiā adquirit. accedenti em̄ debi-
to modo ad ꝯfessionē datur gratia si non
habet. si habet augeť. ad hoc aūt ꝙ aliq̄s
debito modo accedat faciunt ista q̄ttuor.
fides de effectu sacramenti humilitas ut
scꝫ hō credat se indigere effectu illo. ⁊ de
sideriū obtinendi effectū illum. ⁊ gratitu
do vt scꝫ hō sit gratus ⁊ deuot⁹ deo. de ꝟ
ꝙ domin⁹ hoc sacramentū q̄si quēdā fon
tem grāꝝ posuit in ecclesia sua. ¶ Quar-
ta virt⁹ est ꝙ dyabolū ꝯfundit. dū se dep̄-
hēsum agnoscit. solent etiā fures ꝯfundi
cum dep̄hendunť. vnde dya⁹ nō ita libenť
ei suggerit postea cū credat secretū suum
ab eo reuelandū. Eccī. xxvij. Qui denu-
dat secreta amici sui fidem perdit. non ha
bet etiam tantam potestatem in homine.
Hiero. Potestas ⁊ virtus traditoris an-
nihilať reuelata traditione. ¶ Quinto
deū placat Bern̄. O felix humilitas peni
tentium. o beata spes confitētium. q̄ꝫ po-
tens es coram omnipotente q̄ꝫ facile vin
cis inuincibilem. q̄m cito tremendū iudi-
cem conuertis in pijssimum patrem. de ꝟ
exemplum habemus. ij. Regū. xij. vbi Na
than multum ꝯminatus est ipsi Dauid. ꝑ
adulterio ⁊ homicidio que cōmiserat. dix
it Dauid ad Nathan. peccaui domino. et
statim ait nathan. domin⁹ transtulit pec-
catum tuum. id est dimisit tibi. vt dt Glo
sa. Qui humiliter confitetur. tam cito ve
niam ꝯsequetur. ⁊ in psalmo Dixi confite
bor aduersum me. ⁊c. et. j. Joh. j. Si con
fiteamur peccata nostra ⁊c. fidelis et iust⁹
est de⁹. vt remittat nobis peccata nostra.
¶ celestē etiā curiā letificat. iuxta illd Luce.
.xv. Gaudium erit in celo sup vno pecca-
tore penitentiā agente. ¶ Sexto cōmen-
dabilis est a virtutis ꝯtinuitate. baptism⁹ G.
bonam vitam inchoat sed confessio nō so
lum inchoat eā sed etꝫ cōseruat. Primum
significatum est Judicū. j. vbi sic legitur.
Quis ascendet ante nos contra chanane
um et erit dux belli. ⁊ Respondit domin⁹
Judas. sic cōfessio debet p̄cedere alia bo
na opera. Secundū vero significatū est
Gen̄. xliiij. In hoc ꝙ beniamin iude tra-
ditus est qui debuit eū ad patrē reducere.
Beniamin inꝑpretať fili⁹ dextre. vñ ꝟcat
illos q̄ ad dextrā dei p̄ris ponēdi sunt in
die iudicij quos cōfessio ad deū reducet.
Sacramētū baptismi tm̄ semel valet pec
catorib⁹ sꝫ ad ꝯfessionē recurrere possum⁹
quotienscūq̄ peccamus. vñ Isa. xxiij. di
citur ad peccatricē animam que nomine
meretricis ibi intelligitur. bene cane fre-
quenta canticū. ecclesia etiā diciť colūba
Cañ. vi. Que gemitū habet ꝑ cantu. vñ
cant⁹ eius est cōfessio deo gratissim⁹ cui⁹
signū est ꝟ ꝙ pro tali cantu dat aīe pecca-
trici regnū celoꝝ. vñ Cañ. ij. Ostende mi
hi faciem tuā. sonet vox tua in auribus
meis. vox em̄ tua dulcis ⁊ facies tua deco
ra. ꝯfessio vicē p̄cētoris tenet. vñ in psal.
Precinite dño in ꝯfes. de ꝯfessiōe dt Gre.
Non minus admiror hūillimā pctōꝝ cō-
fessionem q̄m sublimia gesta virtutum.

Seneca Locum tenet innocentie peccati confessio, vbi confessio ibi remissio. vnō in psalmo. Confessio ⁊ pulcritudo in conspectu eius/ita est in ꝓspectu dei cōfessio humilis peccatoris. sicut pulcritudo innocētis. ¶ Positis hys que ad ꝓmendationem faciunt confessionis. ꝓsequent assignemus causas ꝓpter quas necessarium fuit sacramentū confessiōis in ecclesia dei. Et de multis quinq; ponere sufficiat.

¶ Notandum ergo q; hoc sacramentum ꝑmo requirit hoc q; temp⁹ illud est temp⁹ plenitudinis et abundantie. Duo autem specialiter oportet abundare tempe isto/ scz dei miseracionē ⁊ hominū humilitatē. ¶ Triplici ratione oportuit dei miserationē abundare tempe gratie. ¶ Primo ad hominū attractionē. ad quod multum valet misericordia ⁊ mansuetudo. iuxta illud. Cant.j. Oleū effusum nomen tuum ideo adolescentule dilexerunt te nimis/ Nomē dei vocatur filius dei qui oleum effusum fuit quādo ꝑm misericordiā suam saluos nos fecit/ ꝓpter quam misericordiā mundus p̄cipue post eum cucurrit/ vñ Bern̄. Omnino ꝓpter mansuetudinem que in te p̄dicatur, currim⁹ post te domine ihu/ audientes q; non spernas paupem peccatorem nō horreris. nō horruisti confitētem latronem. non lacrimātem peccatricem. non chananeam supplicantē/ non deprehensam in adulterio. non sedentem in theloneo. non supplicantem publicanum/ non negantem discipulū. non ꝑsecutorez discipulorum. non ipsos crucifixores tuos. in odorez vngentor bonorum currimus ¶ Secūdo vt exemplo suo homines ad misericordiā. deo maxime placētem ⁊ hominibus maxime vtilem inuitaret/ vnde super illud oleum effusum nomen tuū. dt Glosa. Sponsus a patre missus ad sponsam venit vnctus vt sponsam vngat vnguēto scz misericordie ¶ Tercio vt pcm̄ desperatiōis deus a mūdo expelleret/ vñ q̄ndo filius dei ꝓsummauit opus salutis nostre ne aliquis locus desperatiōi remaneret homini indigno omni dono qui latrocinio damnationē meruerat tam temporalē q̄ eternā cui⁹ culpa ita certa erat. q; iam suspēsus erat tpali morte ⁊ eterne ꝓpinquissim⁹ regnum celor dedit eodē die possidendum/ de quo loq̄ns Aug⁹ sic ait/ Considerabat latro facinora sua/ ⁊ ꝓ magno habebat si ei vel in fine pceretur. Domin⁹ aūt ꝓtinuo inquit. Amen dico tibi q; hodie mecū eris in paradyso. ⁊ subdit. Aug⁹. ¶ Misericordia obtulit q̄ miseria abstulit. ¶ Similit triplici ratōe oportet humilitatē hominū abundare tempe gratie. ¶ Primo q; humilitas receptaculū est gratie. de⁹ em̄ humilibus dat gratiam Jaco. iiij. Abundantia ergo gratie magnitudinē humilitatis requirit/ sicut abundantia vini vasis magnitudinē. ¶ Scōo ꝓpter humilitatē dei Aug⁹. Medicina tumoris hominis est humilitas x̄pi/ Erubescat homo esse supbus q; humilis fact⁹ est deus. Indecens est q; seru⁹ vult esse sup dominū suum Math. x. Non est discipulus sup magistrū suum nec seru⁹ sup dn̄m suū. ¶ Tercio q; supbia fuit in perditorib⁹ humani generis ⁊ specialiter supbia se excusans ⁊ deū accusans/ vñ Hen̄. iiij. Mulier quā dedisti mihi sociam. dedit mihi de ligno ⁊ comedi/ quodāmodo retorquens in deū culpam qui mulierem ei dederat. ⁊ mulier ait serpens decepit me ⁊ comedi quodāmodo in auctorem. serpētis culpā retorquens/ ¶ Ad salutem ergo necessaria fuit humilitas accusans se ⁊ deum glorificans/ qualis est in illis qui peccata sua humiliter confitent/ talis fuit in latrone illo. de quo ꝓi⁹ tetigim⁹. vñ Luce. xxiij. Et nos quidem iuste digna factis recipimus/ hic vo nihil mali gessit. Aug⁹ Latro in cruce salutem quare meruit. nisi q; illā viam tenuit vbi ostendit salutare dei scz viā laudis dei a qua tibi pes non exeat. In hoc em̄ q; se accusauit deum laudauit. Confessio peccatorū multū indicat dei bonitatē ⁊ misericordiā. ¶ Primo. in hoc q; mala nostra ei cōfitemur innuim⁹ bonitatem eius esse. malū odire/ ⁊ omne malum quasi contrariū esse/ quod ꝑ culdubio signum est magne bonitatis. ¶ Scōo in hoc q; licet rei. ad eum refugim⁹/ cū de clemētia eius nos veniam sperare ostēdim⁹. q; aūt perfecte humilitatis sit confessio peccatorū patere potest ex illo verbo Bern̄. Vere humilis non vult humilis predicari sed vilis reputari/ exemplo eius qui cū iniquis deputatus est. Isa. liij. ¶ Secū

do requirit hoc officium mederi morbis spualibus quod habent sacerdotes/quo modo autez morbos curabunt nisi agnoscant/quomõ aũt agnoscent nisi infirmi tllis eos detegant/In libro psolationum Boecij/Si expectes medicantis operã/ optet vt vulnꝰ detegas. Poeta/nõ intellecti nulla est curatio morbi/Preterea ꝗs medicorum curare presumit infirmum si nullum signum curabilitatis appareat/ In peccatore vero qui peccatorẽ se nõ pfitetur/nullum signum curabilitatis apparet. vnde parum sperari potest de curatione taliũ. Augꝰ. Nemo insana bilior eo qui sibi sanus videtur. Herũ. Scio longe a salute esse membrũ qõ obstupuit. et egrum se se non sentientẽ periculosiꝰ laborare/Augꝰ. Grauissime peccas quia ignorãs z periculosissime Seneca Initium salutis cognitio peccati est/Idẽ Hiero. Difficulter ad sanitatẽ puenimꝰ. quia nos ignorare nescimus/Idem. In hys morbis quibus omnino afficimur q̃ quis peiꝰ se habet eo minus sentit/somnia sua narzare vigilantis est z vicia sua cõfiteri sanitatis indicium. ¶ Tercio requirit officium hoc villicatiõis quod habent sacerdotes. Luce. xvi. Redde ratio nem villicationis tue/optebit sacerdotes qui populis psunt rationẽ reddere p illis deo. iuxta illud Hebre. vlt. Obedite prepositis vestris z subiacete eis/ipsi em̃ pui gilant quasi rationẽ p animabus vestris reddituri. vt cum gaudio hoc faciãt. z nõ gementes/quomõ autẽ poterunt sacerdotes p eis rationẽ reddere z coram deo cõputare nisi ipsi pputent coram sacerdote pmo. ¶ Quarto requirit sacramentũ cõfessionis eucaristie susceptio/In sacramẽto altaris deus est licet in nebula. iuxta illud. iij. Regũ. viij. Dixit dominꝰ q̃ habitaret in nebula. vnde ꝗ accedit ad sacramentũ illud. accedit ad creatorem suum. quem accessum debet pcedere iudicium. honorem̃ regis iudicium diligit. sicut iudicium precedet veritatem antecz̃ homo ad deum accedat. vt videat eum facie ad faciem. sic iudiciũ enigmaticũ. z quasi obscurum pcedere debet accessum ad deum in sacramento altaris/de quo iudicio legitur. j. ad Corꝝ. xj. Si nos metipos diiudicaremus nõ vtiqz iudicaremur. z ibidem. Probet semetipm homo. z sic de pane illo edat z de calice bibat. ¶ Quinto requirit hoc. districtio futuri iudicij. solẽt homines qui habent dominũ cuiꝰ curiã valde timent. si habent discordiam aliqz pacificare potius p amicos eam se volentes subdere amicabili arbitrio q̃m incidere in ignem iudicij domini sui. sic magisterio spũssancti arbitrium fori penitẽcialis in ecclesia ẽ ordinatũ ad euadẽdũ iudiciũ diffinitõis futuri iudicij domini. Matiz. v. Esto consentiens cum aduersario tuo cito dum es cum eo in via/ne forte aduersarius tuus tradat te iudici. z iudex tradat te ministro. et in carcerem mittaris

¶ Sequitur videre q̃re in aduentu peccatores debeãt prepare se ad solennitatẽ natalis christi. scz pfiten do peccata sua/ sicut et in q̃dragesima ad solennitatẽ paschẽ/Ad quod debet eos pmonere hoc q̃ ecclesia a pncipio aduentꝰ nõ cessat deũ inuitare vt in solennitate illa spũaliter ad eam veniat/ad hanc inuitationẽ ptinent orationes quas ecclesia dicit in aduẽtu/ et versiculi. z multa alia que tempe tali cantat ecclesia/petens p ea aduentũ filij dei. vnde in tanta solennitate multũ poterit deus offendi si ita vehementer inuitatꝰ nihil inueniat pgratum. ¶ Secundo hoc. q̃ corpalis prepatio maior sit ad solennitatẽ natalis q̃m paschẽ/vnde eadẽ ratiõe maior debet fieri prepatio spũalis. vl saltẽ non minor. mãie cum aduentꝰ quẽ ecclesia tempe tali expectat spũalis sit/ spũalẽ vero voco aduentuz cum deus venit ad cor homis. vel peccata remittẽdo vel gratias augendo. vel hominẽ pfolando. Dira fatuitas spiritum nõ prepari vbi deus debet recipi. z corpalẽ prepationẽ fieri cũ corpalit nõ debeat recipi/ ꝗs nisi cecꝰ nõ viderit. q̃ in aduentu sponsi magz ppetit prepatio dñe. scz anie q̃z ancille scz carnis. ¶ Preterea cũ filius dei in sua incarnatiõe honorauerit vtrũqz scz carnem et animã. vtrumqz sumendo/ vtrumqz etiam debet eum incarnatũ honorare/ Non minus ergo debet anima eum honorare prepando seq̃m corpus/ Qui corporali preparatõe tantum eum honorant videtur idem sentire cum illis hereticis qui dixerunt filiũ

dei carnem assumpsisse et non animam.
Item cum per repsentationē ecclesie mū-
dus recipiat saluatorem in natali. Circa
pascha vero ꝑm repsentationem ecclesie
transeat de mundo ad patrem. non minꝰ
videtur prepatio competere ante natale
q̄m ante pascha. susceptioni em̄ domini
prepare solet hospicium nō discessioni.
Item cum i incarnatiōe filij dei magnus
dominꝰ ⁊ laudabilis nimis. factus sit par
uulus et amabilis nimis. vt dicit beatus
Bern̄. Quāto ꝓ nobis humilior dignatꝰ
est fieri tempore tali. tāto amplius a nob̄
tempore tali debꝫ honorari. Preterea cum
tempore tali in stabulo semel ꝓ nobis ia-
cuerit. sufficere debet nobis. ⁊ nō debere
mus eum velle iterum in stabulū recipe.
stabulum est cor sordibus peccatoruꝫ ple
num. In hoc stabulo nunq̄ deus intra-
bit. cum sint ibi sordes spūales quas solas
reputat dominꝰ. Sequitur videre de
speciebus ꝯfessionis que multe sunt. Pri
ma est confessio se excusans ⁊ deum accu-
sans. Secūda est desperātium. Tercia ē
ꝯfessio diminuta. Quarta est confessio fi-
cta vel irrisoria. Quinta est elonis. Sex
ta est ventose gloriationis. Septima hu
militatis ⁊ deuotiōis. De ꝑma habet ex-
emplū Gen̄. iij. vbi dixit Adam. Mulier
quā dedisti sociam mihi. dedit de ligno
⁊ comedi. deum accusans ⁊ se excusans.
talis est confessio illorum qui dicūt se lap
sos esse in peccatū carnis sed cauere non
potuisse. Item talis est ꝯfessio eorum qui
dicunt ꝙ nullus potest cauere sibi. vel a
mendacijs vel a iuramentis deo ꝯtumeli
osis scꝫ. vel a detractione. vel a detentiōe
decimaꝝ. vel ab hꝰmodi. ꝯtra quos dicit
Hiero. O ꝓphana temeritas. o vesana in
sania. duplicꝫ scientie deum ignorātia cō
demnatꝫ. scꝫ ꝙ nesciat quid fecerit. quid
iusserit. quasi imposuerit mandatū qd̄ im
pleri nō possit. prochnephas. imponitis
iniquitatē iusto. crudelitatē pio. ac si nos
quod suspicari sacrilegū est. ad salutē non
fecerit. sed ad penā. Mendacium eorum
qui dicunt ꝙ nō poterunt ꝯtinere. Mani
festari potest ex hoc ꝙ si vnus gartio affu
isset ipsi ꝯtinuissent. multomagis propter
dei p̄sentiam ꝯtinere debuerūt. Item mē-
dacium eorum. qui dicunt ꝙ iuramenta
eorum horribilia cauere non possunt. ptꝫ
ex hoc ꝙ ipsi bene cauent ꝙ nō ꝯiurentur
domino terreno. imo nec garcioni vni cō
iurantur. nisi ipse eis prius ꝯiuratus fue-
rit. quātomagis cauere deberent ne con-
iurent̄ creatori suo. cum ipse nūq̄ eis ꝯiu
ratus sit. Mendacium vero eorum qui
dicunt ꝙ cauere non possunt a detentio-
ne decimarum. patere pōt per hoc ꝙ ipsi
bene cauent ne retineant iura domini ter
reni. De secunda specie confessionis.
habemꝰ Math. xxvij. Peccaui inquit tra
dens sanguinem iustū. ⁊ subditur postea.
ꝙ ꝓiectis argenteis in templo. recessit ⁊
abiens laqueo se suspendit. ⁊ dicit Hiero
sup octauū psalmū. ꝙ magꝫ offendit Iu-
das deum. in hoc ꝙ se suspēdit q̄m in hoc
ꝙ eum tradidit. De hac etiā confessione
habemꝰ exemplū Gen̄. iiij. vbi dicit cayn
Maior est iniquitas mea. q̄m vt veniam
merear. De tercia vero specie notan-
dum ꝙ diminuta potest esse confessio du
pliciter. vel quia circumstantie celantur.
sicut em̄ ignis potest fieri ex ramis arbo-
ris sicut ex trunco. sic aliquis poterit in
futuro igne cruciari. ꝓpter circumstātias
ipsum peccatū aggrauātes. sicut ⁊ ꝓpter
ipsum peccatū. De abscondente peccatū
dicitur Josue. xiij. Absconditū est pecca
tum eius. ⁊ dolores ꝑturientis venient ei
⁊ super illud Luce. xvij. Gratias ago tibi
deus. qꝛ non sum sicut ceteri hoim. dicit
Beda. quid ꝓdest ꝙ tota ciuitas custodi-
atur. ⁊ vnum foramen ꝑ quod intrant ho
stes relinquat̄. talibus illudit dyabolꝰ sic
illusum est inmiicis dauid. quibꝰ dimidie
barbe rase sunt. qui in hiericho remāserūt
Indecens em̄ iudicauit dauid. vt sic ascē
derent in hierusalem. ij. Regū x. Spūal
rasura est vicioꝝ remotio. qui medietatē
vicioꝝ suorum volunt tantū deponere re
manebūt in hiericho. Et ꝑ hiericho intel
ligimꝰ ciuitatem maledictā. tales nō sunt
digni ascendere in celestem hierusalē. De
abscondente peccatū suum. dicitur ꝓuer.
xviij. Qui abscondit scelera sua non diri
getur. qui aūt ꝯfessus ea fuerit. ⁊ reliq̄rit
ea miam ꝯseq̄t̄. pctm̄ celare ē ignē in sinu
suo abscōdere. Bern̄. Abscondi ignē in si
nu meo et exusto iam latere nudatis visce
ribus iam fumo effugiente. adhuc ꝯsulē-

dum est mihi vt illum excutiam/nō dimit
tet dominus vnum mortale peccatū nisi
omnia peccata dimittat/et hoc fit ꝑpter
suā summā bonitatē. quia summa dei pie
tas veniam non dimidiabit. ⁊ summa in
iquitas est ab eo qui summe bonus est. di
midiam sperare veniam. ¶Preterea non di
mittitur peccatū mortale. nisi ꝑ infusionē
spūssancti. Spūssanctus quasi vniuersa
lem mundiciā requirit in hospicio suo/li
cet dyabolus particulari imūdicia sit cō
tentus. spūssanctus vult habere totū ho
spicium. non vult esse medicari⁹ cū dya
bolo/vt dyabolus habeat vnam partem
hospicij ⁊ ipse aliā/retinere aliquod pecca
tū mortale in ꝑscientia. est retinere ꝑdito
rem in domo sua qui tradat eum hosti suo
Sapie. iiij. Traducent eum ex aduerso
iniquitates eorum. ¶Et notandum ꝙ
causa huius piculose infirmitatis abscon
sionis solet esse verecundia nimia/quam
habēt aliqui de turpitudine peccatorum
suorum/de quo Bern̄. O insania non pu
det inquinari. et ablui padet/tales timēt
egyptios iam mortuos ⁊ exercitū ꝑhara
onis iam submersum in mari rubro/id ē
multitudinem peccatorum iam deletam
in amaritudine ꝑtritiōis. ¶Dira insania
talium qui de mortuis non audent etiaz
loqui. tales etiam timēt ne sacerdos pec
cata eoz abhorreat nō attendentes ꝙ sa
cerdos assuetus talibus ea quasi nō repu
tet/ex quo videt bonam voluntatem con
fitentis. sicut balaam cōsuetus non expa
uit ad vocem asine/tales timent ne sacer
dos eos valde malos reputz si horribilia
peccata sua ei confiteant/cum sacerdos e
contrario ex hoc eos bonos possit repu
tare. scit enim sacerdos si discretus est ꝙ
in vera ꝑfessione omnia peccata mortalia
remittunt. ¶Preterea pōsumere potest sacer
dos de illis qui peccatū horribile confitē
tur ꝙ cōfiterent alia peccata mortalia si
ibi essent. vnde verisimile credere potest
ꝙ omnia peccata mortalia ꝑ cōfessionem
ab eis exierint et ꝙ remanserint boni et
sancti. ¶Preterea qui erubescere timet co
ram vno sacerdote multo amplius timere
deberet erubescētiam coram toto mūdo.
Naum. iij. Reuelabo pudenda tua in fa
cie tua. et ostendam gentibus nuditatem
tuam/et regnis ignominiā tuam. Hiere.
xx. Confundent ꝑfusione vehemēti quia
non intellexerunt obprobriū sempiternū.
quod nulla oblīuione delebitur. ¶Item si
confusionē timent adducentē gloriā/qre
nō timent ꝑfusionē adducentē ignomini
am/Confusio adducens gloriā est confu
sio ꝑfitentis/Confusio adducēs ignomi
niā erit ꝑfusio reprobor. De hac duplici
ꝑfusione legitur in Eccēs. iiij. Non ꝑfun
daris ꝑ anima tua dicere verū/est em̄ cō
fusio adducens gloriā et est ꝑfusio addu
cens ignominiā. ¶Preterea. quod damnū
est ꝑfitentis si sacerdos de eo malam opi
nionē habeat. nunquid ꝑter hoc min⁹ va
lebit peccator/nunquid vendere se debet
peccator sacerdoti. vt tantum desiderat
multum a sacerdote appreciari. videtur
in opinione sacerdotis suam beatitudinē
posuisse qui eum eterne felicitati pponit.
¶Quarta species est eoz ꝙ peccata sua
ꝑfitentur. habeat tamen ꝑpositum ad ea
redeundi/de quibus potest domin⁹ dice
re illud Isa. xxix. Popul⁹ hic labijs me ho
norat/cor autē eoz longe est a me. ¶Tales
irrisores sunt poti⁹ q̄m penitētes. irrisor
em̄ est ⁊ non penitens qui adhuc agit qō
penitet/talis fallit deum. estimās ꝙ velit
cum deo pacem facere. cum tū ꝑpositum
habeat ei facere guerram. vnde deceptor
est ⁊ proditor. ¶Quinta species est eoz
qui se in ꝑfessione laudant et se alijs prefe
runt. Qualis fuit ꝑfessio pharisei dicētis
Luce. xviij. Deus gratias ago tibi/quia
non sum sicut ceteri homines ⁊c. talis est
confessio illorum qui dicunt se nō habere
peccatum/in hoc ipo magnū ꝑmittentes
peccatū. Mendacem em̄ faciunt deum.
iuxta illud. j. Joh. j. Si dixerim⁹ quoniā
nos non peccauim⁹. mendacem facimus
deum. ¶Preterea tales videtur fecisse tale
peccatū quale iudei fecerunt qui xp̄m in
nocentem pilato iudici tradiderūt/se em̄
sacerdoti iudici tradiderūt. qui innocen
tes sunt reputatione eoz/non sicut petr⁹
vel paulus vel quicunq; peccauerūt. sed
sicut xp̄s qui nunq; peccauit. ¶Sexta
spēs est illoz qui pctā sua ad gl'iam publi
cant. de quibus Isa. iij. Peccm̄ suum sicut
sodoma ꝑdicauerunt nec absconderunt.
¶Qui de peccato suo gloriat similis est illi

qui gloriaret de hoc q̄ in lutum cecidisset
Poeta. Gloria peccati nulla petenda sui ē
aliqua spes potest haberi de homine qui
de peccato suo erubescit, ille qui de pctō
suo nō erubescit quasi desp̄abilem infirmi
tatem habet. ¶ Ultima species ꝯfessiōis
fuit in publicano dicēte. Luce. xviij. De⁹
ꝓpitius esto mihi peccatori, ⁊ Luce. xv.
Peccaui in celum ⁊ corā te. ¶ Ultimo vi
dendū est q̄lis debeat esse ꝯfessio. Vñ cō
fessio p̄mo debet esse voluntaria. vñ ps̄.
Voluutarie sacrificabo tibi ⁊ cō. n. t. d. q.
talis non fuit confessio achan. Josue. vij.
Qui noluit peccatū suū ꝯfiteri donec sor
te dep̄hensus est. ido post ꝯfessionē nihilo
minus lapidat⁹ est. ¶ Scdo accelerata
quia ꝯputatio dilata mlta facit obliuisci.
sicut dt beat⁹ Bern̄. De hac materia req̄
re ampli⁹ in tractatu de accidia in ca⁹ de
dilatione ꝯfessionis. ¶ Tercio debet esse
frequēs. ⁊ hoc dupl'r, p̄mo vt frequent ad
ꝯfessionē veniam⁹ qꝛ freq̄nter peccauim⁹.
ꝓuer. xxiiij. Septies in die cadit iustus ⁊
resurget. Qui vult habere man⁹ mundas
optet vt freq̄nter eas abluat non solum se
mel in die sed etiā pluries, sic qui vult esse
mund⁹ freq̄nter se ꝑ ꝯfessionē abluat. si af
fectas decorē ama ꝯfessionē vt dt auctori
tas. Scdo vt eadem diuersis ꝯfiteamur
qꝛ quāto plurib⁹ ꝯfiteris sub spe venie ci
tius veniam ꝯseq̄ris, vt dt Aug⁹, assignā
tur etiā alie cause quare plurib⁹ debeam⁹
ꝯfiteri que hys versib⁹ ꝯtinent. Sepius
et multis ꝯfessio sit. quia nescis Que dig
na est cautela p̄or suffragia crescēt, tamē
circa hoc debet cauere cōfitēs ne a diuer
sis quib⁹ ꝯfitetur nimio onere pnie obrua
tur. Solet occidere quādo multi in eodē
cibo sal ponunt q̄ in nimietate salis cibū
destruunt. Similiter accidit qñ aliquis
multis peccata sua ꝯfitetur. ¶ Quartto
debet esse humil'. iuxta illd Eccī. iij. Ante
p̄sbiteꝝ humilia animā tuā, Luce. xv. Nō
sum dignus vocari filius tuus, q̄ humili
atio maxīe attēditur in hoc q̄ hō se accu
set, ⁊ quāto minus sibi aliquis in h̄ parcit.
tanto ds facilius sibi ignoscit, vñ sup illd
Veritas de terra orta est ⁊ iusticia de celo
ꝓspexit. dicit Aug⁹. q. d. de⁹, ꝑcam⁹ huic.
qꝛ sibi nō parcit, ignoscam⁹ ei qꝛ nō igno
scit sibi. ⁊ sup illud, Iniusticiā meā nō ab
scondi. dicit glo, Qñ hō detegit. de⁹ tegit
quādo homo tegit. de⁹ nudat, in ps̄. Dixi
ꝯfitebor aduer. me. ⁊ subdit. Tu remisisti
impi. p. m. ¶ Quinto debet esse verecun
da, talis qualis fuit confessio publicani.
Luce. xviij. vñ dicit ibi, Publican⁹ a lon
ge stans nolebat nec oculos ad celum le
uare ⁊c. Aug⁹. Laborat mens paciendo
erubescentiā, quia erubescētia magna pe
na est, qui erubescit ꝓ xp̄o fit dign⁹ mise
ricordia, erubescentia tñ seruire debet in
confessione nō dominari vt scꝫ nō reddat
mutum peccatorē sed poti⁹ absoluat eum
in magna ꝑte a pena cui⁹ debitor erat.
¶ Sexto debet esse amara. iuxta illud Isa.
xxxvij. Recogitabo omēs ānos meos in
amaritudīe aīe mee, vñ valde rep̄hensibi
les sunt qui ridendo. īmo deridendo deū
peccata sua ꝯfitentur. Ad fugiendū ꝟo fa
tuum risum istum cogitare deberet con
fitens quē offenderit. qm̄ regem glorie q̄
omnipotēs est. Item quantū eum offen
derit cum ymaginē eius in lutū īmūdicie
ꝓiecit. Credo nō esse angelū in celo q̄ non
damnaret in eternū si tale peccatū fecisset
Item cogitare debet quāte pene adiudi
cat⁹ sit qm̄ morti eterne, quale est hoc. la
tronem ridere q̄ iam habet in collo funem
quo suspēdend⁹ est, funis quo peccator su
spēdēdus est in inferno peccatum morta
le est, cum lacrimis g̊ accedere debet pec
cator ad ministrū dei qui hunc funē remo
ueat ⁊ nō cum risu. ¶ Septimo debet esse
discreta Leuit. ij. Quidq̄d sacrificij obtu
leris sale ꝯdies. Aug⁹. Qui vult confiteri
pctā sua vt inueniat gratiā querat discre
tum sacerdotē qui sciat ligare ⁊ soluere ne
cum negligens circa se extiterit negliga
tur ab eo. Propria etiam debet esse vt ho
mo peccata sua. non aliena confiteatur.
vnde in psalmo. Deus vitam meam ānū
ciaui tibi, vnde persone magne auctorita
tis que alibi solēt dicere nos fecim⁹ h̄ vel
illd, in ꝯfessiōe dñt dicere in singulari ego
feci hoc, religiosi qui in alijs solēt dicere
nostrum. confitendo peccatum suum de
bent dicere meum. nō nostrum. Item nō
debet homo peccatum alterius in cōfessi
one dicere suum. nisi in cōmuni quia sine
hoc non potest manifestare aliquam cir
cumstantiam peccati sui que aggrauat

peccatū suū. ⁊ tū oportet eam ꝓfiteri/sunt aūt qui ꝓfessionē inimicoꝝ suoꝝ faciūt qñ deberent facere ꝓpriā ꝓfessionē. imo etiam ꝓfessionē dei vel dyaboli/ꝓpriā ñ faciūt dū culpaz suam deo vel dyabolo attribuunt. qui culpā attribuūt deo. videt ꝙ nō debe rent dicere. miserere mei deus ꝯntum ad culpā illam. sz potius miserere tui ōs/ꝓpri am ꝓfessionē non faciūt qui sic ꝓfitentur. Ñe bene scitis ꝙ omēs mentiunt. omēs iurant ⁊ sic de alijs. ¶ Octauo debet esse vera. vñ nō debet hō mentiri in ꝓfessione etiā causa humilitatz/Aug⁹. Cū humilitatis causa mentiris si non eras pctōr añ ꝙm mētireris. menciēdo efficieris qđ non eras/Qui in ꝓfessione mentit deo mentit/ cui fit ꝓfessio. ps̄. Cōfitemini dño qm̄ bonus ⁊c̄/qđ mendaciū ꝙm pioculosum sit. patere potest ex hoc ꝙ legit Act. v. ait Petrus ananie. cur tentauit satbanas coꝝ tuum. mentiri te spūisancto ⁊c̄/Non es mentitus hoibus sed deo. ⁊ subdit. Audiens añt ananias hec ẏba cecidit ⁊ expirauit. ¶ Nono debet esse nuda. vnde reprehensibiles vident esse illi qui sic cōfitent/Ego habui familiaritatē cū mulieribus. dicere eiñ deberēt. ego peccaui ⁊c̄. Job. vij. Nō parcam ori meo/loquar in tribulatōe spiritus mei. ¶ Decimo debet esse fidelis. vt habeat fidem de virtute illi⁹ sacramenti ⁊ vt in spe venie ꝓfiteatur. Berñ. Quidđ remordet ꝓscientiā ꝓfiteri debet humilit ⁊ pure ⁊ fideliter. ¶ Undecimo debet esse integra. vt vni omia ꝓfiteant/Qui eñ vni ptem ꝓfitetur. et ptem alij vt bon⁹ videat/ veniam nō ꝓsequet/Aug⁹ loquēs de penitente/caueat ne ductus verecundia diuidat apud se ꝓfessionē. vt diuersa diuersis sacerdotib⁹ velit manifestare/Quidā enim vni celant ꝙ manifestanda alij ꝓfuant/qđ est laudare se et ad ypocrisim tendere. et semp venia carere. ad integrum putant se ꝓfusta pueníre. ¶ Duodecimo dz cē obedire pata/Aug⁹ ponat se oīno penitēs in iudicio sacerdotis. nihil retinēs sibi. vt oia eo iubente paratus sit facere. p̄cipiēda vita anime. quecūq; faceret ꝓ euitanda morte corporis. ⁊ hoc cum desiderio/qz per hoc viram recuperat infinitam. ⁊ erit vt deus/Cum gaudio eñ facere debet imortalis futurus. quod faceret ꝓ differenda morte moriturus/cuius ꝓtrarium in multis inuenitur. Multi em̄ si haberent febrē acutam/qndecim diebus abstinerent a vino ꝓtinue ad ꝓsilium medici. qui vna die nolūt ab eo abstinere ad ꝓsiliū sacerdotis/Itē mulier que ad ꝓsilium medici se facerz abradi etiā a crinib⁹ ꝓprijs/ad ꝓsilium sacerdotis nō vult abstinere quin oret se crinibus alienis.

Explicit Sermones dominicales ex Epistolis wilhelmi parisiensis.

Liber finit sti paulli hiereñ

Dominica p̄ma aduentus dñi.

1 Sermo primus. Docet predicatores vt loquātur Et cui Et quid loquātur Et de rep̄sentatiōe aduentus xp̄i in carnē quam ecclesia singulis annis facit.
Predicatores non dbent predicationē omittere. et ꝓpl'i debent sermones lebenter audire . Columna prima.
Quemadmodū reges p̄mittunt precones ita aduētus dñi sermones . Co p̄ma
Syon mons ē ꝓpe hierl'm et significat ecclesiā militantē vel aīaz hūilē Co. 1
A sanctis. non ab hominib' corā deo mortuis sumenda sē exēpla bona Co. 1
Sicut villa a castro cui cōtiguatur munimentum recipit licet sit ex se debilis Ita ecclesia triūphans a gr̄a ecclesie triumphantis . Co 2
Saluator spāliter venit hūilib' Co. 2
Ecclesia militans plurimū captare debet graciam ecclesie triumphātis . Co 2
Reprebor̄ signū est sup̄bia Electorū vero humilitas Co. 2
Ex factꝫ hoīm sumi pōt sb̄ q̄ q̄s militet rege. sup̄bie scz vel humilitatis Co. 2
Aduentus saluatoris multiplex . Co 3
Aduentū xp̄i in carnē. eccl'ia annue repre-
2 sentat q̄nq̄ rōnib' . Co 2 vsq̄ in finē
Sermo scd̄s. Docet adueniētꝫ ꝓpinq̄tatē Sublimitatē. vtilitatez māsuetudinē
Aduentus xp̄i in carnem s̄m rep̄ñtationē ecclesie et similiter aduentus eiusdem in mentem et ad iudiciū ꝓpinquus est hoī Et qūo occurrendū est ei . Co. 2
Xp̄o adueniēti qui ē rex glorie ⁊ sublimis valde. gloriosus apparatus faciendus est vt scilicet locus glorie ei ꝓuideatur. vestes glorie assumant̄. et delicie gloriose p̄parēt̄ Et que sē illa . Co. 3 ⁊c̄.
Materia doloris multiplex est his qui se nō adaptāt aduētui saluatorꝫ Co. 4
Fugiunt aliq̄ et quidam sese abscondunt a māsuetudine adueniētis xp̄i Co. 5
3 Sermo terci⁹. Docet quēadmodū aīa bona q̄tuor vocat̄ noībus. q̄bus instruit̄ q̄ sunt ꝑ eam agenda Eregiōe aīa peccatrix sil'r q̄tuor vocat̄ noībus. ꝑ totū
4 Sermo q̄rtus Docet. licet dñs voluerit adueutns sui multiplicis ꝓpinquitatē hoīb' significari. Plerique tñ non attendunt nec locū ei preparar studeent
Tria sp̄ualiter p̄parant hoīes ad aduentū saluatoris in mentē Co. p̄ma
Plura sē que faciūt hoīem pctōrem desiderare aduentū xp̄i in mentē Co. 2 ⁊c̄.
Antiphone sap̄iales in aduentu cantande quid significent . Co 2
Humilitas v̄gīs Marie causa fuit vt ad eam filius dei veniret Co. 4
Sermo q̄ntus. Oñdit de triplici aduētu xp̄i q̄ magnū q̄d est euz sic venisse aut vētur̄ eē Et vñ illa magnitudo sumi p̄t 5

Dñica. scd̄a. Aduentns dñi.

Sermo p̄m⁹. Docet de signis p̄cedentib' aduētū dñi q̄ erit in maiestate ⁊ ptāte. 6
Sap̄ie p̄ncipiū duplex. s. amor sapientie et timor dei . Co. 1
Signa p̄cedentia aduentū domini s̄ euāgelium Luce. xxi . Co 2
Signa p̄cedentia iudiciū s̄ hier̄. ꝓut repperit in annalib' iudeor̄ . Co 3
Octo explicant̄ cause q̄re signa precedent iudicium Co. 3
Sermo scd̄s Mistice exponit euangeliū de signis p̄cedētib' iuditiū Explanat deniq̄z statū eorum ad q̄s ventur⁹ est. Sil'iter et eor̄ qui cū eo venturi sunt. 7
Sermo. 3⁹. Oñdit modū aduēt⁹ iudicis ad iudiciū siue vl'e siue ꝑticulare. 8
Tria sē q̄ incuciēt terrorē his q̄b' xp̄c vēit ad iudiciū scz iudicis potētia. sapientie eius ꝑspicacitas et zelus . Co 1
Dñs noīat se filiū hoīs t̄plici de cā . Co 2
Qūo christ⁹ appebit in iudicio . Co. 2
Sermo q̄rtus. Cōtinet ꝯsolatoriā bonorū exhortatiōz tpe aduētus ad iudiciū 9
Tria faciūt ad spei eleuatōz ad deū Co. 1
Dñs hortat̄ elctōs ad gaudiū ante suū aduentū ad iudicium cū iam destruitur
Redemptio a duplici ca (mds . Co 2
ptiuitate exemplo ostendit̄ Co. 2

Dñica tercia Aduētus dñi. 10

Sermo p̄m⁹ Explanat q̄d senserint Gregori⁹ et Hylari⁹ de interrogatiōe iohannis cū misticatiōe tocius euāgelij pro instructiōe morum.
Quatuor dñice aduentus dñi corrñdent quadruplici aduentui xp̄i . Co. 1
Johnes q̄d interpretat̄ gr̄a. qūo d̄r esse in

vinculis mistice Co. 3
Vinculum ē mltiplex Co. 3
Quid ē q̄ iohes ꝓpter auditū opm non ꝟ-
borū xp̄i mittit ad ihm Co. 4
Quid ē q̄ iohes in carcere herodis q̄si du
bitās q̄rit qd̄ ī deserto asseruit Co. 4
Honores mutant mores Co. 4
Sicut aduētū xp̄i in carnē nuncij p̄cesserūt
ita et p̄cedunt nūcij ei⁹ aduentū in mē-
Discipuli a iohā (tem et q̄ st̄ illi Co. 5
ne ad xp̄m missi q̄d ꝓcant Co. 5
11 Sermo 2⁹. explanat diligētiā mgr̄i habē
dam ad discipl̄os. Fidei ꝟitatē. paup-
tatꝫ vtilitatē. fidei puritatē. Adulatiōꝫ
ꝛ īuidie vitāde exēplatiōꝫ. iohis cōmē
datōnem An ꝛ q̄liter añ xp̄i aduētum
facta fuere miracula Co. 2
Xp̄c miracula fecit ptātiue Co. 2
Sermo dei magis capit in paupib⁹ q̄ꝫ di
uitib⁹ et quare. Co. 2
Paupes euāgelizāt̄ qūo exponi dꝫ Co. 2
Scandalū quid est . Co 3
Iohis multiplex a dño ꝯmendatio et qūo
d̄r angelus dñi Co. 3 ꝛc.
12 Sermo 3⁹ oñdit qūo pctōr ꝓcat̄ in arun-
dine. Et qūo pctōr in multꝫ arundini
assil̄atur Ibi de natura et ꝓp̄etate arū
Timēdū est hoī qui radicē cordis (dinis
sui figit in reb⁹ trāsitorijs . Co 1
Per arūdinē spāliter ꝓcat̄ homo ypocrita
Salubre ꝯsiliū contra ventū de (Co. 2
tractōis vt euadat p̄iculum Co. 2
In arūdine qūo dormit dyabolus mi
13 Sermo 4. Cōmendat io- (stice Co. 2
hannē ex habitiōe q̄tuor virtutū cardi
naliū Cui⁹ cōmendatio vt p̄cursoris.
ad laudē facit iudicꝫ venientis.
Virtutes cardīales vere st̄ hoīm diuicie
Non aurū ꝛ argentū et sil̄ia Co. 1
Virtutes cardīales q̄d boni opant̄ in ho-
mine habēte eas . Co. 2
Maiori studio custodiēde st̄ virtutes . q̄ꝫ
diuicie vel res tp̄ales Co. 2
14 Sermo 5. q̄ꝫ pulcre explanat Quare clau
strum vocat̄ desertū Itē que dñt in de
serto claustrali q̄ri ꝛ īueniri p̄iter ꝛ exer
ceri De vtilitate manēdi in hmōi deser
to claustri et de malo vagādi extra
Non min⁹ videt̄ esse p̄iculosuꝫ viuere seu
venire inter hoīes q̄ꝫ inter lupos qd̄ oñ
ditur exēplis et rōnibus . Co 4
Dñica 4. Aduētus dñi.
Sermo p̄m⁹ exponit euāgeliū lr̄aliter ꝓm 15
diuersos sctōs et doctores. 16
Sermo 2⁹ plura complectit̄ . Co 1
Mūdus assil̄atur deserto eo q̄ ei cōueni-
unt cōditiones deserti . Co. 1 ꝛc.
Pauci reperiunt̄ in mūdo hoīes q̄ vere di
cant̄ hoīes. sed bestie multe Co. 1
Quare de⁹ creauit hoīem erectum vt ha-
beat vultum sursum. cū cetera aīantia
prona respiciāt terrā Co. 1
Desertū hui⁹ mdi. (vt auctor loq̄t̄) terri-
bile est cōtemnētib⁹ ip̄m Co. 2
De triplici clamore quo clamauit deus in
deserto mdi hui⁹. scꝫ gñali in rerū cre-
atione. Spāli in viroꝝ doctoꝝ decla
matione Singl̄ari in tempaliū confu-
tatione . Co. 3
Clamabit d̄s in futuro multipl̄r ante iudi
Iohes dicēdo se vocē (cium Co. 4
in sua p̄dicatōne. multipliciter instruit
p̄dicatores . Co 5
Via duplex. dñi et dyaboli Co. 5 ꝛc.
Quinqꝫ faciūt viam laboriosam Co. 5
Septē st̄ que viā faciūt p̄iculosaꝫ Co. 6
Via q̄ntū ad vitā prelatoꝝ tripliciter ē p̄-
Via ꝯiugatoꝝ. Clau- (parāda Co. 7
straliū virginum viduaꝝ quomodo p̄- 17
Sermo 3⁹ Oñdit pha (parāda . Co. 8
riseoꝝ qui missi sunt ad iohem p̄uersi-
tatem et iohis bonitatem
Phiseoꝝ p̄uersitas in duob⁹ ꝯsistit Co. 1
Bonitas iohis oñditur quo ad eius hūi-
litatem patientiā et fidelitatē . Co. 2
Medius aūt vestrū stetit ꝛc. quomodo ex
Bethanie due st̄ . Co 4 (ponit̄ Co. 3
hiesus qūo stat medi⁹ inter hoīes . Co 4
Sicut stult⁹ est qui respicit frenū et non e-
quum. Sic qui hoīem ex veste iudicat
Iudei nō vidētes xp̄m ad ostē (. Co 5
sionē ioh. non fuerūt excusati Co. 5
Si q̄s alteri solem oñdit digito ꝛ videre
non pōt. culpet potius oculos q̄ꝫ digi-
tum Co. 5
Dñica infra natale dñi.
Sermo p̄mus Oñdit ioseph et marie ad 18
mirationē Admirāda em̄ fuerunt q̄ di
cta sunt de xp̄o a ꝓphis. p angelum ga
brielem Itē ad elizabeth Itē p zacha-
riam Itē a pastorib⁹ a magis Itē facta
ei⁹ fuere imitāda per totum
Sermo scd̄s Explanat qūo christus dici 19

tur esse positus in ruinā et resurrectio-
nem multoꝝ in israel. Item demonū ⁊
angeloꝝ Itē superboꝝ et humiliū. Itē
in signū cui cōtradicitur.
Duo sunt timēda in mūdo. scz cāꝝ ruendi
in pctm̄ infinitas Et iudicis q̄ offendi
tur seueritas Co.1
Signū seueritatꝫ diuīe iusticie qđ ē . C2
Cui xp̄c est in ruinā filius est perditionis
Filij ꝑditiōis dici ꝑn̄t quinq̄ (C.2
genera hominū C.2 ⁊c̄.
Xp̄c positus ē in signū cui contradicit̄ Et
que sunt signa xp̄i . Co4
Signū speciale xp̄ia noꝝ est imitatio pas-
sionis xp̄i Co.4
Tuam ipsius animā pertransibit gladius
qūo intelligtur Co.4
Exhortatio vt hō crucē penitētie cuꝫ xp̄o
ascendat. nec de ea ꝓpter parētes ante
20 mortem descēdat . Co.5
Sermo terciꝰ. Cōtinet anne cōmendati-
onē. que cōmendatio in septē consistit
laude dignis. que ꝓseq̄t̄ ex ordine. Vl̄
sic. Ministrat materiā edificatōis mu
lieribꝫ et viris p̄latis et subditꝫ. paruu
lis et adultis.
Virginitas thesaurꝰ ē impreciabil̄ et irre
cupabilis hn̄s aureolā ꝑ p̄mio Co.1
Honestū esset vt vno cōiugum mortuo. al
ter in viduitate vt mortuꝰ ꝑmaneret.
fuerunt em̄ vna caro . Co2
De terciis. q̄rtꝫ. aut q̄ntis nupciis quid te
nendum Co.2
Cōmendabile ē in filijs dei si libēter in do
mo paterna reperiant̄ . Co3
21 Viduitatꝫ statꝰ ꝑiclosꝰ ē in delicijs . Co3
Sermo q̄rtus Docet quēadmodū spūali
ter crescere ⁊ roborari in xp̄o debeamꝰ
exemplo xp̄i qui ⁊ ipse creuit plenꝰ gr̄e
et sapiētia Ideo post baptismū et peni
tentie sacramentuꝫ eucaristia datur et
confirmatio ad robur et crementū
Crementū spūale tria impediūt . Co2
Crementi signū quod est Co.2
Ad roborationē spiritualē faciunt multa.
. Co3 Ibidē de signo roboris accepti
Crescere ꝑ̄e spūaliter quid est . Co3

22 Dn̄ica infra octauā ephie
Sermo primꝰ ꝓsequitur euangaliū litte-
raliter et breuiter
De precepto se presentādi in hierusalem.

de oblatiōibus fiendis Cui datū erat
preceptum ⁊c̄. Co.1
Solēnitas cur fuit ꝓtelata diebus octo
Quomodo potuit puer a parēti (Co.1
bus obliuiscendo relinq̄ . Co2
Jesus qūo profecit etate et sapiētia et gra
Sermo scđs. Docet multū (cia Co.2 23
pulcre qūo nos edificat maria. Quo-
modo edificat nos filius eius
Docet nos mater xp̄i peregrinationē ⁊ lo
corum sacrorū visitationē Co.1
Docet nos filioꝝ instructionē Docet vt q̄
diuini cultus sunt expleamꝰ . Co2
Docet nos vt turbā fugiamꝰ Docet vt so-
lennitates timeamꝰ Co.2
Docet nos vt ih̄m habentes solicite cu-
stodiamꝰ Docet vt amissum queramꝰ
ꝑseueranter sapienter dolēter . Co.3
Docet parentū obliuionē. Mansuetudi-
nem v̄bi diuini ꝯseruationē Co.3 ⁊c̄
Peregrinatō bona ⁊ a sanctis patribꝫ iam
mortuis exemplata . Co2
Solennitates animaꝝ conuertunt̄ in vo-
luptates corporū Co.2
Multi ignorantes perdunt xp̄m ex neg-
lecto conscientiaꝝ. Co3
Triduū post qđ xp̄c inuenit̄ qđ ē . Co3
Docet nos marie filius ī hoc ꝙ volūtariꝰ
est ad bonuꝫ. ꝙ est in templo in medio
doctoꝝ repertus. ꝙ parentē spiritualē
carnali p̄tulit. ꝙ parentē honorauit ꝙ
ꝓfecit etate sapientia et gr̄a . Co.4
Multi bona plura cōcipiunt sed facto nō
Exemplo christi qūo (complent . Co5
debemus crescere in gr̄a ⁊ sapientia a-
morosa . Co5
Sermo 3ꝰ Explanat multū pulcre Quē- 24
admodum parētes iesu ip̄m amiserūt
Amissum quesierūt Quesitū inuenerūt
Jh̄s dupliciter amittit̄ gracie amissione ⁊
affectus ꝯtēplatiui cessatiōe . Co2
Viri sancti p̄n̄t dici parētes ih̄u . Co2
Viri ꝯtemplatiui qūo amittunt et q̄runt
iesum . Co2
De modo querendi iesum Co.2
De loco in quo querēdus est iesus vt inue
niatur. Nā est locꝰ in quo quesitus nō
inuenitur Co.2
Tria decent religiosum Co.2
Circa xp̄i inuentionē attendendus est lo-
cus quo inuētus est Modus inueniē-
di et tempus . Co3

Dñica p̄ma post octauā ephie..

25 Sermo p̄mus ꝓsequitur euangeliū ad litteram multū succincte et pulcre
Chana galilee q̄d significat . Co 2
Quare non fit mētio de ioseph ī vocatiōe ꝑsonarum ad nupcias . Co 2
Probabile est ioseph tp̄e passionis christi fuisse mortuū . Co 2
De ordine hystorie duplex recitat̄ opinio . Co 2
Sponsus nupciaꝝ q̄s fuit . Co 2
Quid mihi et tibi ē mulier qūo exponitur
Nondum venit hora mea quo- (Co. 2
modo exponitur Co. 2
Idrie quid sunt. vnde dicte sunt. Quare apposite Quantū ꝯtinebant Co. 2
Quare dñs mutauit aquā in vinū in nup-
Architriclin⁹ q̄d ꝯcat . Co 3 (cijs . C 3
Quare poti⁹ architriclino q̄ꝫ alicui de cōuiuis dñs iussit afferri vinū . Co. 3
Miracula xp̄i semper terminant̄ in nobilius Co. 3
Qūo verum est hoc signū fuisse inicium signorum iesu Co. 3

26 Sermo scd̄s. matrimoniū commēdat ⁊ fideles circa ip̄m instruit
Matrimoniū est triplex. carnale spirituale et mediuꝫ inter ea Co. 1
Matrimoniū commendat̄. christi presentia Miraculoꝝ potentia . Co 2
Miraculū in nupcijs factum fuit primū. Singulare. et p̄cessit iohannis incarcerationem . Co 2
Matrimoniū honorauit xp̄c multiplicit̄ Similiter et mater sua Co. 2
Instruunt̄ fideles quēadmodū ī matrimonio se hr̄e debeant ad deum ad ꝓximū ad seip̄os Co. 2
Cum q̄s contrahit matrimoniū debet vocare iesum cū matre. et discipulis et h̄ multipliciter . Co 3
Discipulos xp̄i faciunt māsuetudo. hūilitas terrenoꝝ cōtemptus et dilectio q̄ etiā esse debent in cōiugibꝫ Co. 3
Quomodo viri debēt diligere vxores sicut xp̄us ecclesiam . Co 4
Ad nuptias honeste ꝑsone non hystriōes sunt vocāde . Co 4
In nupcijs indigētia pauperum debet releuari . Co. 4
Nupcie fieri debent in chana galilee Co . 4 ⁊c̄.

Galilea qūo interpretat̄ Co. 4 27
Sermo terci⁹. pulcherrime tractat de matrimonio spirituali inter deū et animā applicādo ad hoc totū euangelij textū mistice
Matrimoniū est triplex vt patet p̄cedenti sermone . Co 1
Matrimoniū inter dei filiū et humanam naturam. quādo fuit iniciatum. ratificatum. et consummatū Co. 1
Matrimoniū spirituale tripliciter cōtrahitur scilicet in baptismo. per penitētiam Et per religiōis ingressum Co. 1
Cōtractus matrimonialis ꝑ penitentiam vbi figuratus ē. Que sunt nuptie hui⁹ matrimonij. Quottuplex bonū. Sex ydrie que sunt Metrete q̄s continent singule ydrie quot et que sunt. Quare debent esse lapidee Quādo implentur aqua . Co 2 vsqꝫ ad q̄rtam colūnaꝫ
Contractus matrimonialis ꝑ religionis ingressum vbi figurat̄ qualiter iniciatur. Ratificat̄. consumat̄ Sex ydrie q̄ sunt Aqua q̄ implent̄ qualis est 28
Sermo q̄rtus. Marie potestatē et pietatem ostendit Ecclesiā de obediētia instruit Mercedē pacientie oñdit ecclesie fidem roborat. 29
Sermo q̄ntus De verbis marie que pauca fuerūt breuia et vtilia.
Religiosoꝝ ad imitationē virginis marie bona instructio . Co 2
Bene operari volenti tria sunt necessaria (Co. 2

Dñica. 2. post octauā ephie 30
Sermo p̄m⁹ ꝓsequitur late quare peccatum dicit̄ lepra Et qūo octo species lepre octo beatitudinibꝫ curant̄
Peccatū dicitur lepra triplici rōe Co. 1
Corꝑis lepra q̄tuor de causis timet̄ in q̄bꝫ oibus a pctī lepra sup̄at̄ Co. 2
Octo sunt aīe corruptiōes velut octo lepre species que per octo beatitudines curantur Co. 3 ⁊c̄.
Octo aīe corruptiones affectū respiciunt Quatuor respectu boni. Quatuor respectu mali . Co 5
Corruptiōꝫ in affectu comitat̄ corruptio in intellectu q̄d late oñditur in particulari de singulis Co. 5 ⁊c̄. 31
Sermo scd̄s prosequēdo modū curationis leprosi oñdit que sint nobis neces-

saria vt sanemur a spũali lepra.
Quid est ꝙ dñm de mõte descendentẽ secute sunt tnrbe et nõ ꝑncipes Co.1
Prelati debent descẽdere de mõte ꝯtẽplatiõis vt fructũ faciãt in ꝓplis Co.1
Ad sanatiõꝫ lepre spiritualis tria sunt necessaria .Co2
Leprosus figurã tenet gñis hũani .C2
Circa modũ conferendi salutẽ leproso septem sunt attendẽda Co.2
Extendit dñs manũ suã multipliciter scꝫ ad percuciendũ. Ad amplexandũ. Ad sanandũ. Ad largiendũ. Ad viam oñdendum. Ad adiuuandũ Co.2 ⁊c.
Leprosi non sꝫ nimiũ aboĩandi .Co4
Volens mũdari a lepra necesse ẽ vt medicũ q̃rat ⁊ eius ꝯsilia sequat̃ .Co4
Mundatio lepre fit q̃nqꝫ modis Co.4
Facta in purificatiõe legali ⁊ corꝑali leprosi. Docent que fieri debeãt in purificatione spirituali .Co5
Qñqꝫ aliquid ponit̃ in scꝑtura sb̃forma ꝑcepti. qd̃ tñ nõ est ꝑceptie dictũ .C5
Quid sibi voluit illud ꝙ dñs iussit leprosum mundatũ tacere et tamẽ tacere nõ
32 potuit Co.5
Sermo terci⁹. Explanat cur dñs misit leprosos ad sacerdotes
Oblatio leprosoꝝ ꝑm legẽ que fuit. Et q̃d
33 per oblata significat̃ .Co.1
Sermo q̃rtus ꝓsequitur litteraliter euangelium quo ad eius partẽ secũdã de sanatione serui cẽturionis paralitici
Quomodo ꝯcordari potest, text⁹ presens cum textu. Lu7. Co1
Centurio quis est .Co1
Misericordia dei. amicicia sanctoꝝ mediante adquiri potest .Co.2
Quare dñs adhuc in via cõstitut⁹ curauit seruũ centuriõis Co.2
Nõ inueni tantã fidem in israel qũo intel-
34 gitur hoc verbum xp̃i Co.2
Sermo q̃ntus latã edificatõis materiam ex curatiõe serui centuriõis sumit
In hoc ꝙ dñs ad seruũ centuriõis ire voluit. non ad filiũ reguli. magna humilitas et eq̃tas nobis ꝓponitur pariter et fides nostra roboratur Co.1
In centuriõe quatuor nobis cõmendant̃ scilicet hũilitas. fidei magnitudo. sapientia et bonitas .Co2
In seruo centuriõis tria nobis insinuant̃

Capharnaũ q̃d ꝑcat .Co4 (Co.3
Dupliciter aliq̃ torquentur bene scilicet ⁊ male .Co4

Dñica tercia post ep̃hie

Sermo ꝑm⁹ Euangeliũ mistice exponit 35
et ꝓsequitur vt per nauẽ ecclesia ꝑ mare mundus designetur
Mare et venti cũ sint inanimata qũo obediunt christo Co.1
Ecclesia comparat̃ naui .Co2
Mundus d̃r mare multiplici rõe .Co2
Conuertẽtes se ad deũ temptationẽ expectare habent. q̃bus tamen non deerit adiutoriũ dei .Co4
Nauta in nauicl'a eccl'ie ẽ prelatus .C4
Prelatus ecclesie in multis debet assil'ari naute et induere ei⁹ ꝯditiões .Co.4
Mare potest intelligi cor peccatoris triplici ratione .Co.5
In mari qd̃ est cor peccatorꝫ. quatuor venti flantes tẽpestatẽ suscitant Co.5 ⁊c
Temptatiõis tempore tria sunt facienda Co.6
Mare tripl'r legit̃ obediuisse deo C.6
Sermo scd̃s. Continet aliquid ꝑtinens 36
ad fideliũ terrorẽ. Ad eorum ꝯsolationem. Ad eoꝝ instructionẽ.
Non est securum eẽ in mundo .Co1
Dñs facit cũ temptatione ꝓuentũ vt temptatus possit sustinere Co.1
In tempestate tribulatiõis q̃tuor sunt homini valde necessaria .Co2
Sermo terci⁹ Exponit euangeliũ intelli 37
gendo per nauim religionẽ
Religio assil'atur naui in tribus Co.1
Quando xp̃c ascendit in nauiculã religionis Et ꝙ in religiõibus sunt multiplices discipluli .Co2
Paupertus spũs. mansuetudo et humilitas signa sunt discipuloꝝ xp̃i Co.2
In naui que est religio. motus magnus factus est. qñ temporalib⁹ abundare ceperut religiosi Co.2

Dñica quarta p⁹ ep̃hie

Sermo ꝑm⁹ Postillat euangeliũ breuiter 38
comparãdo negociũ negocio
Omniũ reproboꝝ vna erit pena damni. sed diuerse pene actuales ꝓ diuersitate
Sermo scd̃s oñdit q̃ (culpaꝝ .Co3 39
tuor ꝑsonaꝝ scꝫ xp̃i. dyaboli. p̃latorum

et angeloꝝ (de q̄bꝫ euangeliū loquit̄)
actus et opa circa homines.
Ostenditur primū christi potētia bonitas
ꝛ sapiētia In hoc ꝙ seminauit bonū se
men ī agro suo q̄ ē macrocosm⁹ . Co 1
Non est pfecta sapientia vbi nō est pacien
tia Co. 1
Oñditur secūdo dyaboli impugnatorꝫ im
portunitas Astucia ꝛ malignitas. C 2
Ostendit̄ tercio p̄latoꝝ negligentia igno-
rātia ꝛ indiscretus zelus . Co. 2 et 3
zizania crescit in agro eccl'ie ex inimici ne
quitia terre malicia cultoꝝ negligētia
Excōmunicōes non debēt facile (. Co 2
fulminari. cū per eas homo separat̄ ab
ecclesia sed alia remedia debent attem
ptari Co. 3
Ostenditur q̄rto angeloꝝ respectu repro
borum triplex opus. s. messio. collectō
zizanie et alligatio Co. 3
40 Sermo tercius Oñdit esse triplicē agruꝫ
in quo seminari ꝯtingit Et hoc dupl'r
Ager superior ē paradis⁹. inferior mū-
dus. interior cor humanū . Co. 1
Filius hoīs in vnam partē agri interioris
in intellectum scꝫ semen veritatꝫ. In
aliam que ē affectus semen gr̄e semina
uit Co p̄ma
Semen veritatꝫ ortum in terra bona. af-
fert fructū triplicem. scꝫ cognitiōꝫ sui
vnde dolor Cognitionē mundi. vnde
timor cognitionē dei vñ amor Co. 1
Triplex ē ager in quo seminare de (et 2
bemus In nobis iusticiā. in ꝓximo mi
sericordiā In deo deuotionē Co. 2
Qui dicūt̄ spāliter semīare in deo Co. 2

Dñica in septuagesima.

41 Sermo p̄mus. Compando negociū pre-
sentis ecclesie ad negociū patrissamili
as postillat euangeliū breuit̄ ꝛ succicte
Murmur operarioꝝ quintupliciter expo
ni potest . Co. 2
42 Sermo scd̄s. Diuinam bonitatē magnifi
cat hominū negligentiā inculpat Ma
liciam hominū increpat. Spem sub-
leuat. presumptionem calcat Timorem in
cutit.
Bonitas dei tripliciter nobis ostenditur
in parabola euāgelica Co. 1
Hora vndecim q̄d significat Co. 2

Ociosi in tempore gracie multū sunt rep̄-
hensibiles . Co 3
Quomodo differēter olim et nunc ꝓmit-
tuntur a deo spiritualia. Et q̄uo anti-
quitus promissa fuere terrena. Co 3
Inuidie malicia corrūpit cor et sensum et
multa mala affert Co. 3
Crūt nouissimi p̄mi. et p̄mi nouissimi mul
tipliciter intelligi potest Co. 3
Multi vocati pauci ꝟo electi. s iab homīe
perpenditur magnū affert timorē. cuꝫ
plures in se ropperit electionis causas 43
Sermo tercius. Ostendit quē- (Co. 4
admodū per vineam intelligi potest ec
clesia vl' religio vel anima. et s̄m hoc ꝓ
sequitur euangeliū
Sex sunt in q̄bus ecclesia assil'atur vinee
. Co 1 et 2
Vinea visibilis qꝛ semel fert fructū in an-
no semel colitur vinea ꝟo īuisibilis qꝛ
semper nata ē ferre fructum semper est
excolenda Co. 1
Ecclesie vineā impugnant astucia hereti-
corum. pressura principū. Superbia
prelatorū. et habundātia peccatorum
Qui censent̄ et sunt operarij in (Co. 2
vinea dñi. et qui non . Co. 3
Religio potest dici vinea. multis de cau-
sis Co. 3
Hore q̄bus cultores vinee religiōis mit-
tuntur ad opus que sunt Co. 4 et 5
In anime vinea vitis ē fides. palmites ꝟ
tutes. botrus opus bonū. vinum de-
uotio . Co 6
Bonis viris q̄tuor specialiter sunt timen
Opari non ociari cōpetit (da . Co. 6
hoī pro statu isto et s̄m naturā Co. 6
Operari nos monēt multa Seu ad opus
multa nos inducunt Co. 6 et 7
Non vocāt̄ ociosi vel ꝟbosi seu mali ope-
rarij sꝫ fideles et strēnui . Co. 7 et 8
Non est excusatio nobis xp̄ianis vt dica-
mus nemo nos ꝯduxit. Nā vocati su-
mus ꝛ de p̄mio certificati . Co. 7
Inuectio cōtra doctores nolentes predi
care et ppl'm edificare quoꝝ beneficijs
sustentant̄ et viuūt Co. 7

Dñica in sexagesima.

Sermo p̄m⁹ Euangeliū postillat De hīc 44
quedā ad nr̄am instructiōm necessaria

subiungit in fine colūne ḡrte
Parabola quid est Lo. 1
Parabolice locut⁹ est dominus multis de causis Lo. 1
Fructus cēteſimus ſexageſim⁹ triceſimus quis eſt Lo. 2
Lauendū eſt vt parabole que per dñm exposite ſunt caute exponant quatenꝰ ad ſenſum ꝓtrariū aut imptinētē non trahantur Lo. 3
Aliqui textus hñt quī. alij qđ. et ſm hoc littera aliter et aliter exponēda ē . Lo 4
Seminari eq̄uocū eſt. ſeminat enim terra ſeminatur et ſemen . Lo 4
Circa parabolā iſtam conſiderandum eſt Quis ſeminet Quid ſeminet. vbi ſeminet Semis defectus et ꝑfectus Lo . 4 vſq; in finē
Seminās eſt xp̄c et ſm ß in ſeminante xpo quinq; ꝓponūtur p̄latis et predicatoribꝰ neceſſaria. que ſunt laborioſitas. humilitas. intentiōis rectitudo. Scientia et vita bona . Lo 5 et 6
Predicatori que ſit neceſſaria . Lo 5 et 6
Semen eſt verbū dei Compatur autē verbū dei ſemini. multiplici ratiōe Lo. 6 et 7 et 8
Locus vbi ſemen cadit ē cor humanū. terre multiphariā culte vel inculte aſſilatū. et ſm hoc fructus talis aut talis allatiuum Lo. 8 ꝛ 9
Semen non affert fructū in terra ſecus viam ex in cuſtodia ſenſuū. ī terra petroſa ꝓpter defectū humoꝛ et gracie. In terra ſpinoſa ꝓpter ſolicitudinē temporalium Lo. 9 et 10
Semē ꝑficit ſi terra fuerit bene clauſa. rigata et culta Lo. 10
Sermo ſcōs. ꝓſequitur pabole interpretationē quam dedit xp̄c
Auditus multiplex Natura. intelligētie et obedientie Lo. 1
Intelligētia diuinorū eloquiorū exigit frequenter ſacre ſcripture lectionē cum cōtemptu mundanoꝛ . Lo 2
Aliter predicandū eſt ſapientibꝰ ꝛ aliter ſimplicibus . Lo 2
In omnibus opibus dei ſapientia eſt querenda Lo. 2
Expoſitio dei q̄ exponit pabolam breuis aperta et facilis eſt ac ſine curioſitate ornatus Lo. 2

Verbum dei ita proponendum eſt aperte faciliter et ſine numero verbo ꝛ aut ſil labarum hoc eſt ornatu curioſo vt intelligi poſſit. Nulla cīm loquendi eſt ratio cū id quod dicitur non intelligit Lo. 2 et 3
Verbum dei quomodo ꝺr ſemē ꝛ reſpectu cuius . Lo 3
Caute videndū eſt homini quid et vbi ſeminet An in carne vel ſpiritu . Lo 3
Elemoſina dicitur ſemen multiplici ratione Lo. 3
Diuicie compantur ſpinis et in eis multꝫ aſſimulant . Lo 4
Diuicie pungunt mentē triplici p̄ctione . Lo 4
Diuicie dicunt fallaces. Nec ſoluūt quod promittunt Lo. 4
Sermo tercius Duas abſoluit queſtiunculas ſeu dubitatiōes 46
Prima q̄re ipſemet xp̄c exiit in ꝓpria perſona ſeminare in terra . Lo 1
Secūda quare ſapiētiſſim⁹ agricultoꝛ ſemen ſuū iecit in terrā prauam Lo. 1

Dñica in q̄nquageſima.

Sermo p̄m⁹. Circa dominice paſſionis p̄nunciationē octo notat 47
Quare in hac dominica p̄nūciatur paſſio domini . Lo 2
Quare homines hoc tempoꝛe plus inſaniunt . Lo 2
Quare dñs ad p̄enunciationē ſue paſſionis aſſumpſit duodecim ꝛ ad oſtenſionem glorie ſue ſolū tres aſſumpſit diſcipulos Lo. 2
Quare dñs aſſumpſit duodecim diſcipulos ſecreto . Lo 3
Quare ſc̄ptura cū loq̄tur de aduētu in hieruſalem vocat eū aſcenſum vbi vero loq̄tur de aduentu in egyptū vocat eum deſcenſum Lo. 3
Predixit dñs diſcipulis ſuis vt agnoſcāt eius diuinitatē eſſe preſciam futurorū . Lo 4
Predixit dñs ſe paſſurū quinq; ſcz traditionem Illuſionē. flagellationem Cōſputionem ꝛ occiſionem ſiue crucifixionem . Lo 4
Ea que chriſtus paſſus ē in mundo pacīū tur et eū recte imitātes Lo. 4

Passio xpi in memoriã reducta facit omnem aduersitatẽ et tribulationẽ pacienter ferre .Lo 5

Que xpc passus ẽ in seipso ante tpa. adhuc patit in mẽbris suis in eccl'ia .Lo 5

Xpc traditus ẽ a iuda A iudeis A pilato. cupiditate ppa. iuidie malicia. iudeoꝝ

Quidã hodie tradunt xpm (gra .Lo. 5 ex auaricia q̃dam ex malicia quidã magnorum gra .Lo 6

Illusum fuit xpo olim in domo sacerdotꝫ In domo pilati In domo herodis. in cruce. Et sil'i modo hodie ei illudit a

Quat flagellat⁹ fuit olim (mal' .Lo. 6 xpc Et hodie sil'i modo flagellat a malis xpianis .Lo 7

Conspuit hodie xpc multipl'r .Lo. 7

Xpc q̃tuoꝝ vulnera habuit que causa mortis eius extitert. Et ita hodie occidit

Quare xpc prenũciatoi (in eccl'ia .Lo. 7 sue passiõis subdit acceleratiõꝫ sue resurrectiõis .Lo. 7

Quare discipuli nõ intellexert ea que post pdixit futura de sua passiõe .Lo 8

48 Sermo scõs oñdit Statũ xpi illuminãtis cecũ. Statũ ⁊ habitudinẽ humani generis repñtati per cecũ Et ibi multa ỏ cecitate spũali. Jtẽ ostendit habitudinẽ ceci illũiari petentis. habitudinem iesu salutẽ pferẽtis. habitudinẽ illuminati ingratitudinẽ fugiẽtis

Quid ẽ q iesus approp̃inquãs hiericho illũinauit cecũ et curauit vulneratũ. Et q̃d per hiericho et quẽlibet boꝝ significatur .Lo. 1

Ex peccato duo mala nobis sunt inflicta. scꝫ agẽdoꝝ ignorãtia et noxioꝝ pcupi

Humanũ gen⁹ per cecum (scẽtia .Lo. 1 ꝑcatũ. cecum erat q̃ntũ ad vim rationalem Mendicãs quantũ ad pcupiscibilem. Sedebat ignauia pditũ q̃ntuꝫ ad irascibilẽ secus viã quia habuit opa de gñe bonoꝝ absq; fide vera .Lo 2

Ignorantie cecitatẽ multa secuntur mala

Cecitatis interioris ignrantia (.Lo. 2 est causa .Lo. 2

Cecitatꝫ interioꝝ signa sẽ pl'ima .Lo. 2

Illudit dyabolus peccatori multipliciter .Lo. 2 et 3

Cecitas mẽtis peioꝝ est cecitate corpis in septẽ .Lo. 3 et 4 pulcre explicat ratione auctoritate et exẽplis

Cecitas mẽtis eisdem modis incurrit. q̃ bus cecitas corpis Et sicut visus corpoalis septẽ modis impedit Jta ⁊ visus spiritualis .Lo 5

Cecitas spũalis siue mẽtis triplici remedio curatur .Lo 6

Cecitas quadruplex reperit in scriptura. que sicut in corpe. Jta et in mente suo modo locũ habet .Lo. 6 et 7

Cecus petendo salutem a dño sex in se habuit pditiões bonas .Lo. 7

Dñs ceco salutẽ conferendo suã nobis indicauit poreſtatem bonitatẽ et sapiam

Fidei frus magna ẽ .Lo. 8 (.Lo. 8

Cecus curat⁹ gratitudinẽ exhibuit suo curatori .Lo. 8 et 9

Jngratitudo q̃d est .Lo 9

Gratitudo leonũ exẽplis ostẽditur ⁊ scõꝝ

Fides graciã impetrat. et ha (.Lo 9 bentem eã perducit ad gloriã .Lo 9

Cecus curat⁹ sex habet respicere vt salu⁹ persistat .Lo. 9

Dñica pma in q̃dragesima. 49

Sermo pmus est postillaris per totũ

Temptatio dyaboli actiua mala sed tẽptatio passiua xpi bona .Lo 2

Nouit dyabolus dei filiũ venisse in hunc mundum .Lo 2

Temptatio fit trib⁹ modis .Lo 2

Scriptura sacra q̃qz ỏz os dei .Lo. 2

Pinnaculũ templi q̃d est .Lo 3

Tacuit dyabol⁹ cũ scriptura allegata per xpm ⁊ra eũ fuit. quẽ sepe secunt aduocati mali leges et decretales truncãdo

Sermo scõs plura ꝓtinet pũcta (.Lo. 3 50

Tẽptari quare voluit dñs. Et quare voluit temptatoꝝ suum in hũana forma assumpta sese tẽptare .Lo. 12 et 3

Magnopc curandũ est homini. vt mane et sero habeat mẽoriam belli et pugne habende cũ dyabolo ꝓpter magnã vtilitatem ex hoc hoi pueniẽtẽ .Lo. 2

Non debet dedignari hõ cum se sentit tẽptari Nam ⁊ xpc temptatus ẽ .Lo. 2

Temptat dyabol⁹ hominem in ea parte q̃ infirmioꝝ est .Lo 3

Dyabolus q̃ando. Et vbi tẽptauit christum .Lo. 2

Circa modũ temptandi quẽ habuit dyabolus duodecim sunt attẽdẽda .Lo. 3 et 4 et 5

Circa modū repugnandi ⁊ resistendi tem
ptatori quē habuit chr̄ist⁹. plura sunt
attendenda .Lo6
In p̄r̄is iniurijs quempiā paciētem esse
laudabile est Iniurias autē dei dissi-
51 re impiū est .Lo7
Sermo tercius oñdit tria ad fidē p̄tinen
tia q̄ multū valent ad regimen vite nr̄e
52 Aliter ducūtur filij dei aliter filij dyaboli
Sermo q̄rtus de ieiunio x̄pi (Lo.1
Ieiunauit x̄pc. xl. dieb⁹ p̄cise et non plus
nec min⁹. Non sine ratiōe .Lo1
Ieiunarūt x̄pc. moyses helias non eadem
sed diuersa ratione .Lo.1
Ieiunat x̄pc. xl. dieb⁹ dum indigeret cibo
Cōmedit. xl. dieb⁹ cū cibo tam non in
digeret Cur hoc Lo.1
In abstinētia ieiunij q̄dragenari⁹ numer⁹
plurimū cōmendatur Lo.1
Ter vt legitur olim dñs cibo indiguit sed
miserando cibo a plerisq; pascitur ho
53 die .Lo2
Sermo q̄ntus ō triplici dēonis tēptatōe
Sicut olim post. xl. diez ieiunium dia
bolus x̄pm tripliciter temptauit Ita ⁊
hodie post bona opa multos hoīes tē
ptat et temptauit
Multi fortes sapiētes et potētes sed ⁊ san
cti multipliciter tēptati sunt
Nemo itaq; cōfidat in seipo sed ad tēpta
tionem. se pparet quilibet .Lo.2
Tēptatur aliq̄s a carne A demone A deo
Et que possunt adhiberi remedia con
tra hmōi bella Lo.2
Multū conatur dyabol⁹ hoīem impedi
re vt p̄niam suam dimittat .Lo3
Cōtra curiosa edificia struētes. qui lapi
des in panes quertere deberent p pau
perum refectiōe necessaria .Lo.3
Quare dñs non acq̄euit demoni mutādo
lapides in panes Lo.3
Inter ceteras creaturas mirabilior eua
dit hō Et cum ostet ex corpe ⁊ anima
corpali et spūali indiget cibo Lo.3
Culpabilis est plurimor hoīm negligētia
qui negligūt animam pascere v̄bo dei
in hoc em̄ plus erzāt q̄s bruta .Lo4
Quare dñs temptat⁹ de cibo corpali i op
ponit cibum spūalem Lo.4

Dominica secunda in
Quadragesima.

Sermo p̄m⁹ breuiter postillat euāgelium 54
Sermo scōs f̄m habitudinē quinq; p̄so 55
narum de q̄bus in euāgelio fit mentio
plura moralia ostendit
Quomodo diuersa rōne ecclesia in euan
gelijs trium p̄maz dominicaz q̄dra
gesime. facit memoriā dyaboli cor̄ñ
denter ad triplicē hominis vexationē
ab eodem .Lo.1
De vexatione et afflictōe hominis q̄ est in
peccato a dyabolo. Et vnde illa affli
ctio sumi potest Lo.1
Peccatū est velut onus grauissimū demer
gens hoīem ad ima inferni et ideo fu
giendum .Lo2
Non legitur aliq̄s demoniac⁹ dominū p̄
sua liberatiōe rogasse Ita nec pctōres
que dei sunt querūt Sed nec scire vo
lunt .Lo.2
Mulier sue filie sanitatē multū affectabat
contra morē multorum q̄ plus porcoz
q̄z filioz gerunt curam Lo.2
Mulier chananea mirā ecclesie fidē pati
entiam et humilitatē p̄dicat .Lo3
In muliere chananea plura bona notant
ad morum instructionē .Lo3
Clamor quē deus audit magnitudo ē de
sideriꝫ clamantis .Lo.3
Mulier clamando quattuor sapienter al
legauit vnde exaudiri a chr̄isto meruit
Lo.3
Perseuerātia multū facit in oīone Lo.3
Quid est q̄ dñs mulieri a lōge clamāti nō
rñdet sed eia pp̄opinquāti .Lo4
Mulier chananea se hūiliat verbo et fa
cto multipliciter .Lo4
Humilitas orantis multū valet ad impe
trandum Lo.4
Fides hominis debet eē magna multipli
citer Lo.4
Contra errātes circa inuocationē et suf
fragium sanctor̄ .Lo5
Pluribus de causis distulit dñs exaudire
mulierē ad quaz vt vid⁹ ex p̄rio dure se
habuit .Lo.5
Dñs dicendo Non est bonū sumere panē
filioz tē. innuit q̄nta est distātia bono
rum a malis .Lo6
Doctōr compar cani in q̄tuor .Lo.6
Mulier chananea q̄d significat et qūo di
citur syrophenissa Lo.6
Chananea qūo interp̄retat Lo. 6et7

Tirus quomodo interpretatur . Lo 7
Et quid significat
Sidon quo interpretat et quid significat
Eundū est de finibus tiri et sy (. Lo. 7
donis et q̄ sunt illi Lo. 7 et 8
Orationū quedā est fructuosas quedā in-
fructuosa et cōtinet quelibet earū speci-
es quatuor Lo. 8 et 9

Dñica tercia in q̄dragesima.

56 Sermo p̄mus postillat euangeliū sat̄ late
Idolorū noia vnde habuer̄t ortū . Lo 2
Propriū fuit iudeorū signū q̄rere Lo. 2
Pupilci p̄batione directa scilicet indire
cta probat dom̄s se non expellere de
mones in p̄ncipe demoniorū . Lo 3
Salomon quosdā exorcismos tradidit iu
deis quibus eiciebāt demones a cor-
poribus possessis Lo. 3
Quomodo m̄rcule reges iudicabunt cō-
paratiue . Lo 4
Apli quo iudicabūt cū xp̄o . Lo 4
Manus dei or filius digitus vero spiri-
tussanctus . Lo 4
57 Septenarius multiplex bonus et malus
Sermo scōs Continet multi- (. Lo. 6
plicem miseriā curandi et largam mise
ricordiam xp̄i curatoris
Demoniac⁹ tenens figurā peccatoris. fuit
possessus a demōe et cum hoc cecus et
mutus Lo. p̄ma
Quomodo pctōr dicitur mutus. Et quo
dya⁹ reddit hoiem mutū ad tria Lo. 2
Dyabolus hoiem cecū et mutū facit
Septē sunt que reddunt hoiem (Lo. 2
mutum ad confessionē Lo. 3
Superbia reddit hominē mutū a laude dei
Utile est homini cognoscere mi (. Lo 4
seriam quā habet qui est in peccato. et
eregiōe dei misericordiā Lo. 4 et 5
Ecclesie ministris septē videntur esse mul
tum periculosa . Lo 5
58 Sermo terci⁹ Docet p̄rium esse xp̄o ei-
cere demoniū quod r pluries eū fecisse
scriptura docet
Licet de⁹ semp curet ab hoie expellere de
moniū. pleriq; tamen mali homies cu
rāt o p̄positū. quorum ē (ne expellat̄ sed
inducatur) omne studiū . Lo 1
Dyabolus ab hoie eicit̄ spiritualiter mul-
tis modis Lo. 1 et 2
59 Sermo quart⁹. Docet quemadmodū de-
moniū septuplex qō est in hoie pctōre
ab ipso expellitur
Demonia septē de quibus in scriptura fit
mentio ad septē vicia capitalia referri
possunt Et que sunt illa Lo. 1 et 2 et 3
Sicut lupus nō capit agnū per pedem sy
per collū Jta et dyabolus hoiem stran
gulat ne peccatū p̄fiteri possit . Lo 4
Septem sūt p̄ que induci potest peccator
ad penitentiā et peccatorū confessionē
Peccator qui ē in peccato (. Lo 4 rē.
mortali ē in ore dyaboli. Est infectus
lepra pessima Est multū debitis grava
tus et facile pōt satisfacere Lo. 4
Pudor frenū est dyaboli multos retrahēs
a confessione pctōr . Lo 5
Ex confessione peccatoris multa secunt
bona confitenti Lo. 5
Malum cōsequens peccator taciturnita
tem in p̄senti et futuro est multiplex
Sermo q̄ntus postillat euange- (. Lo 6 60
lium ab illa parte Cū immundus spiri
tus rē. vsq; in finem.
Quidam remanent in pctō timore satisfa
ctionis quidā odio boni . Lo 2
Invidie effectus quis est Lo. 2
Dyabolus quādoq; spiritus immūd⁹. qñ-
q; spūs nequam dicitur Lo. 2
Triplex spūs immūdus est in hoie Lo. 2
Sicut magnates recipiūtur in domū cor
poralem opera ancillar̄ purgatā Jtar
dominus recipit̄ in animā . Lo 3
Sicut immūdicie que p̄iciunt̄ de domo
purgata non iuxta limen dom⁹ sed p̄
cul p̄iciunt̄ Jta et peccata confessa rē
Septem mala solēt sequi ex fre (. Lo 3
quenti recidiuatiōe in pctm Lo. 3
Recidiuans cui assistatur . Lo. 4
Octo assignari possunt causē q̄re nouissi-
ma recidiuantis sunt peiora p̄oribus
Lo. 4 et 5
Marie virginis vēter plurimū commen-
datur . Lo 6
Maria commēdat̄ quia xp̄m gestabat in
ventre sed longe ampli⁹ quia in mente
Auditores et operatores ver- (. Lo 7
bi dei beatificāt Lo. 7
Quo anima spūaliter xp̄m p̄cipit et parit
(. Lo 7

Dñica 4 In q̄dragesima. 61

Sermo p̄m⁹ postillat euāgeliū p duas cō
lūnas Juxta finē scōe colūne morales

instructiões ex euãgelio trahit ⁊c̃.
Xp̃c quomodo d̃r vere fuisse ꝓpheta cum non per rerũ similitudines sed clara visione vidit que dixit Co. 2
Cophinus quid est . Co. 2
Quare hoc euãgeliũ et nunc in aduentu. ⁊ ante pascha legit̃ Que deniq; clausule hmõi temporib; singilatim deseruiunt et correspõdent Co. 2 et 3
Cõuiuij hui⁹ refectio corpa multa sed ei⁹ recordatio lõge pl'es aĩas refic̃ . Co 3
Recordatio hmõi conuiuij multa bona in nobis opatur. ĩmo et nostra cõuiuia ordinat Co. 3 et 4
Doctrine pulcre quẽadmodũ se habere debet homo in mẽsa et refectiõe respectu dei. suip̃ius et ꝓximi Co. 3 et 4
Sepe legit̃ in scriptura xp̃c oculos ad celum leuasse Vñ pulcre nobis dant̃ doctrine . Co 5 et 6
Saluator bis legit̃ turbas refecisse et hoc dr̃nter Et q̃d significat illa refectio bina Simlr panes q̃nq; aut septẽ et pisces duo qui sunt Co. 6 et 7
Differẽtia magna ẽ inter panes xp̃i ⁊ dyaboli . Co 7
Quinq; panes pnĩe cum suis piscibus q̃ sunt . Co. 7 et 8
Oratiõis due sunt pẽne . Co 8
Quinq; panes doct̃ne sacre cũ suis piscibus qui sunt Co. 8
Panes ordeacei t̃bulatiões. pisces ꝯsol'o
Panes q̃nq; ordeacei ⁊ (nes ꝑcãt . Co. 9
pisces duo q̃bus hic turba reficit̃ que
Refectio illa corpalis. refec- (sẽ . Co. 9
tionem aĩe spũalem que fit ꝟbo dei significat. circa quã. xij. sunt attendẽda ex facto xp̃i . Co 10 et 11

Dñica q̃nta in q̃dragesima

62 Sermo p̃m⁹ euangeliũ postillat. ꝯtinens causam ⁊ p̃ludia in verbis et factꝫ. passionis xp̃i Attamen de p̃ludijs potius infra sermone. 3.
63 Sermo scd̃s Cõtinet saluatoris bonitatem imitandã et iudeoꝝ ꝑuersitatẽ de- (testandã.
Volentib; alios instruere sex
sẽ necassaria que xp̃c instruẽdo iudeos in se habuit Co. 1. et 2 et 3
Iudei xp̃o credere nolẽtes sex in se ꝑuersitates habuerũt.
64 Sermo terci⁹. multa ꝑticularia dicit sed p̃sertim de auditiõꝫ verbi dei vtilitate et de p̃ludijs dñice passiõis ꝑtractat.
Homini volẽti saluare animã suam tria sẽt necessaria . Co. 1
Verbũ dei libẽter audire bonũ ẽ Co. 1
Verbũ dei auditũ firmiter credere necessariũ est Et licet multi credãt se credere non tamẽ firmiter credunt cũ facto non adimplent . Co 2
Vtilitas sermõis dei auditi. et crediti in quo cõsistit . Co 3
Mandata dei seruãda sunt triplici ratiõe a quolibet hoĩe . Co. 3
Mors corpalis tria fac̃ corpi Co. 3 ĩ fi.
Preludia dñice passiõis fuere defensio et p̃dicatio veritatꝫ et iusticie . Co 4
Predicator q̃libet debet hr̃e irrep̃hensibilitatem vite et veritatẽ doctrine exemplo christi Co. 4 et 5
Multa passus est dñs. quorum plura enumerantur . Co. 5 et 6

Dñica que dicit̃ in Ramis palmaꝝ.

Sermo p̃m⁹. Euãgeliũ postillat et termi- 65
nos in eo põitos. s. bethuage turꝫ dauid Castellũ asine ⁊ Osanna explanat
Sermo scd̃s. ꝯtinet plura mẽorialia sum- 66
pta ex hoc ꝙ saluator venit in hierusalem insidens hũili iumẽto a discipulis adducto et preparato
Locus vñ missi sunt discipl'i a domino. s. a mõte oliueti in die palmaꝝ significat eminentiã caritatis q̃ venit pro nobis passur⁹ vel misericordie q̃ erat per mũdum predicatores missur⁹ Co. 1 et 2
Discipuli binario nũero missi p̃dicatores significant gemina caritate feruere debentes . Co 2
Castellũ in quod missi sunt discipuli mũdũ ꝑcat ꝓpt̃ multa ꝯtẽnendũ . Co. 2
Mundus d̃r castellũ deo ꝯtrariũ. Et que sẽt ei⁹ fossata Munimẽta. turꝫ Mõs sup quem edificatũ est ⁊c̃. Co. 2 et 3
Vincula q̃bus ligata fuit Asina adducta xp̃o sunt septẽ vicia capitalia septẽ dona sanctispũs soluẽda Co. 3
Asina quid significat spũaliter Co. 3
Pctõres ligat diabolus quemadmodũ iumẽta vndiq; ligant̃ . Co 4
Castellũ christi et castellũ dyaboli Co. 4
Quid ẽ ꝙ muri iericho corruer̃t cum iam filij israel septies ciuitatẽ circuier̃t. Et

quid sunt ille circuitões septē Co 4
Ad mundi ɔtēptum valet septuplicis ma-
li ex eius amore ꝑuenientꝫ cōsideratio
Co. 4 et 5
Ecclesie rex xp̄c venit cū caritate. mā-
suetudine et hūilitate . Co 6
Prelatus volēs preesse debet habere cari-
tatē hn̄ilitatē māsuetudinē Co. 6 ⁊ 7
Ramnus q̄d est et q̄d significat Co. 7
Dn̄s voluit venire ⁊ sedere sup asinā mul-
tis de causis Co. 7 et 8
67 Sermo 3ꝰ. Continet septē que facta sunt
in die palmaꝝ per et circa xp̄m.
Processiões tres solēnes et ceteris solēnio
res facit eccl̄ia. Et q̄d per easdē fideli-
bus cōmendat̄ Co. 1 Ibidē vnde no
men ꝓcessiōis in die palmaꝝ sumptū ē
Delatio crucis. ceriorū et reliq̄aꝝ in pro-
cessiōibus ecclesie q̄d ꝑcant. Co 2
Septē attēdenda sunt que facta fuere die
palmaꝝ . Co. 2 et 3
68 Sermo q̄rtus. Cōtinet duplicē ꝓcessio-
nem quā hodie recolit eccl̄ia Et misti-
cationē actoꝝ in ꝓcessiōe diei palmaꝝ
69 Sermo q̄ntus. Tractat de honore exhi-
bito xp̄o in die palmaꝝ. A q̄bus scꝫ et
quomodo sit exhibitus
Vie penitentie siue penitentiū et via pec-
cātium que est . Co. 2
Clamor duplex ē quidam oratiō is quidā
gratiarūactionis . Co. 3
Ad viam pn̄ie sex ꝑtinent . Co. 2 et 3

Infesto pasche seu dn̄ice resur.
70 Sermo p̄mꝰ Postillat euangelū. ibidem
q̄re petrum ex noīe vocauit dn̄s pꝰ re-
71 Sermo scd̄s Cōtinet mu- (surrectionē.
lierū deuotiōꝫ. Capitis resurrectionē
Co. 1 et 2 Angelicā ad nos dilectiōꝫ
Dies pasce dies boni nū- (Co. 3 in fine
cij est Et que sunt h̄ die mūdo nunciā-
72 Sermo 3ꝰ. Docet q̄ (da . Co. 2 et 3
modo Mens manꝰ lingua veluti tres
marie mistice sua debeāt emere aroma
ta vt inungāt christum in sepulcro ibi.
Que sūt eaꝝ aromata Qui nūmi Co
Quinqꝫ de causis cor- (1 et 2 per totū.
pus alicuius inungit̄ Co. 2 et 3
Cū dicitur corpꝰ xp̄i esse mortuū. quid in
telligi pōt per corpus xp̄i . Co 3
Mulieres maiori affectu cōpassiōis inū-
gentes corpꝰ xp̄i. eccl̄ie p̄latos rep̄sen

Resurrectio xp̄i figura ē re (tant . Co 3
surrectiōis spūalis hoc ē a pctō que fit
in pn̄ti Co. 3 corrn̄dent a d om̄a que
in xp̄i resurrectiōe celebrata sunt
Christus surrexit cito et ꝟe ⁊ amplius nō
moriturꝰ ita ⁊ hō resurgere debet a pec
cato Co. 4 et 5
Sicut btī post resurrectionē q̄tuor fulgēt
dotibꝫ ita pctōr q̄ resurrexit non mori-
turus amplīꝰ q̄tuor vestiendus ē doti-
Querūt q̄dam in loco mor (bus . Co 5
tis vitam sed nō inueniūt Co. 5
Quēadmodū apud claustrales non xp̄c il-
lic repositꝰ sed eius dūtaxat reperiunt̄
linteamīa . Co 6 Sic apud eū qui
pꝰ sacr̄i ꝑceptionē xp̄m expulit ꝑ pctm̄
Resurrectiōis frequens meōria ad plura
Quare cātibꝫ de gaudio (valet . Co. 6
resurrectōis ꝑmiscent̄ cantus. de ama
ritudine passionis . Co 7
Circa dn̄i sepelitionē aliqua facta sunt. q̄
bus instruit̄ hō mistice ad dignā sacra
mēti eucaristie susceptionē. Co 7 et 8 73
Sermo q̄rtus Exponit totū euāgeliū de
resurrectōe. mistice. de ingressu ⁊ sepeli
tione alicuiꝰ in claustro. q̄ ad singulas
Corpus xp̄i verū duplex (euangelij ꝑtes
pōt habere sepulcꝝ Misticū vero vnū
tantū q̄d est claustrū Co. 1
Sepulcrū claustri figuratū est in sepulcro
helisei . Co 2 Ibi. quando tāgit clau
stralis ossa helisei . Co 3
Claustrū qua intentiōe et q̄ꝫ mane ingre-
diendū est . Co 2 et 3
Habitus claustraliū est sepulcrū ipsorum
in quo viui sepeliunt̄ . Co. 2
Sepelit̄ quis viuꝰ q̄nqꝫ ex dictamine iu-
dicij et iusticie. q̄nqꝫ ꝓpter cupiditateꝫ
sepelientiū vt cum pueri tradunt̄ reli-
gioni ꝓpter questuꝫ et lucrū vt eoꝝ bo-
na habeant̄ Co. 2
Discretiōe opus est cū aliquis vult ingre-
di claustrū Co. 2 Inhūanū est pue-
ros crucis ig̃ros viuos sepelire in clau
stro Co. 3
Claustralis tripl̄r dēt eē mortuꝰ Co. 2

Dn̄ica p̄ma post Pascha.
Sermo p̄mꝰ postillat euangeliū et ɔtinet 47
duas christi apparitiōes.
Corpori gl̄ioso corpus nō gloriosum ob-
sistere non pōt. Co 1

Xp̄us quinquies apparuit die resurrectio
nis. Co 1
Christus quare retinuit vulnerum cicatri
ces Co. 1
Ep̄us in missa bis dicit pax vobis. Et q̄d
hoc significat. Co 2
Xp̄s auctoritate sua dedit discipulis pote
statē ligandi ⁊ soluēdi sed nō mortuos
suscitandi. Co. 2
Dimittere ⁊ remittere pctā quō differunt.
Et quō dimitrere ꝯuenit deo. remitte-
re ministro Co. 2
Q̄ nemo possit ligare vel soluere nisi ha-
beat spm̄sanctū. error. Co 3
Pena pctōꝝ dimittit̄ vel ex officio tantuꝫ
vel ex officio ⁊ vite merito. Co 3
Quomodo intelligit̄ thomā nō fuisse cum
vndecim discipulis qn̄ iam venit dn̄s
Co. 3 et 4
Quō thomas tetigit ⁊ vidit dn̄m. Et quō
resurrectionē xp̄i impossibilē fore credi
dit Quō certificatus fuit de xp̄i resur-
rectione Et quō visio nō fuit causa sed
amminiculū fidei. Co 4 et 5
Quō corpus incorruptibile fossuras ha-
bere potuit ⁊ esse tangibile. Co 5
Cur dn̄s dicēdo beati q̄ nō viderūt ⁊ cre-
diderūt ꝓ p̄teritis Non etiā cōsil̄r di-
xit ꝓ futuris bti qui non vident ⁊ cre-
75 dent. Co. 5
Sermo secūdus docet quēadmodū sam-
pson inuenit mel in ore leonis mortui
ita ⁊ in ore xp̄i mortui nō nisi mellea fo
lia ⁊ verba inuenta sunt.
Sedecim documēta sumi possunt ex ver-
bis xp̄i post resurrectionē ꝓlat̄. quorū
quinqꝫ specialiter ad ministros eccl̄ie
76 ptinent. Co 1 et 2
Sermo tertius de apparitionib̄ xp̄i post
resurrectionē q̄ fuere decē numero
Decem apparitiones xp̄i ex euāgelio colli
gi possunt q̄ licet oēs sint misericordie
attamē beatus bernhardus refert ad se
ptem dona spūssancti. Co. 1. et 2 et 3
Plures fuere apparitiones q̄ꝫ habentur in
euangelio Co. 2
Xp̄s resurgens multa salubria exempla de
dit hijs qui cū eo spiritualiter surrexe-
77 rūt añ ascensionē suā iu celū Co. 3 et 4
Sermo q̄rtus moraliter ⁊ mistice ꝓseq̄t̄
aduentū xp̄i ad discipulos post resurre
ctionē ei⁹ qn̄ scꝫ ad eos venerit ī q̄ statu
eos īuenerit qualit̄ ad eos se habuerit.
Quō intelligitur dn̄m cum iam sero esset
vna sabbatorū ad discipulos post re-
surrectionem venisse. Co 2
Quies duplex est. Co. 2
Quō intelligitur dn̄m venisse ad discipu- 35
los cū iā foribus clausis pre timore re-
clusi essent ī domo vbi manebāt. Co 3
Saluator veniens ad discipulos post re-
surrectionem stans in medio optauit
eis pacem ⁊ plura alia beneficia osten-
dit Co. 3 Et quid per illa facta intelli
gere dedit.
Prelati quomodo stare debēt ⁊ hoc in me-
dio Co. 4 et 5
Frequēter dn̄s in medio stetit vel fuit Et
quid per hoc docuit. Co. 4 et 5
Pacem obtulit dn̄s discipulis ⁊ vicarios
suos pacem offerre voluit Co. 5 et 6
Pax bona ⁊ pax mala. Co 6 Item ibideꝫ
pax pectoris ⁊ pax temporis Co. 6
Quid sibi vult ꝙ dn̄s discipulis suis pas-
sionē suā ad mēoriā reuocat Co. 6 et 7
Predicatorib⁹ que sunt necessaria Co. 7
Filius mundū reformare voluit sapientia
nō potētia. cū tamē id potuisset. Co 8
Operi factionis respondet opus reforma
tionis Co. 8
Sermo quintus docet quō per aduentuꝫ 78
christi ad discipulos cōmunitas nobis
cōmendatur et esse in congregatione
colla udatur. Item vera fides ostendi-
tur quā qui habet beatificatur
Dn̄ica secūda post pascha
Sermo primus postillat euangeliū ⁊ ip̄m 79
mistice exponit ostendendo quis sit pa
stor Quis mercēnarius quis lupus ⁊c̄
Pastoris boni Et similiter mercēnarij aut
prelati mali officiū q̄d est. Co. 2 et 3
Persecutio prelati quando sufficit ad fu-
gam Co. 3
Oportunitas congruitatis ⁊ necessitatis
Co. 4
Sermo secundus Ostendit que requirun 80
tur ad bonum prelatum ⁊ fidelem pa-
storem.
Prelatus qui vult esse pastor bonus ⁊ non
mercēnarius dici. habere debet inten-
tionis rectitudinem. Pascendi soler-
ciam Resistendi audaciam ⁊ custodien
di diligentiam Co. 1 et 2 et 3
Prelationis officium quō est fugiendum

et quando suscipiendū. Lo 2
Pastor diligenter custodire debet gregem sanguine christi redemptū vt animaz propriā. Lo. 3
Ad diligentem custo iaz gregis dñici sex sunt necessaria Lo. 3 et 4
81 Sermo tertius. Tractat de honore. De officio et de onere pastorali
Honor pastoralis officij in quo consistit . Lo secunda
Ad officiū pastorale plura pertinent Lo. 2 et 3 et 4
Pastor occidit gregem tripliciter Lo. 3
82 Sermo quartus Late prosequitur sex cō ditiones quas debet in se habere bonus pastor
Pastores quando bene z quando male ingrediuntur ad prelationis officium ibi de ostio per qō intrare debent. Lo 2 et 3 Ibidem de pena male intrantium
Pastoris est oues suas cognoscere. Item eiusdē est christū z oues suas amare Lo. 3 et 4
Pastores ecclesie ad multa admittunt que sunt dunta xat amicoz̄. Lo. 4
Pastoris est oues precedere exemplo bono Eas pascere z earum cure intendere. Lo 5
Pastores sepe cōuertunt in lupos Lo. 5
Ad pastorem plura pertinent. Lo 6
83 Sermo quintus Ample prosequit pastoris bonitatem. lupi crudelitatem ouiū xpi simplicitatem.
Fideles quare dicuntur oues. Lo 3 et 4
Huis inter oia q̄drupedia videretur esse maioris simplicitatis z minoris defensionis Lo. 3

Dominica tertia post pascha.

Sermo vnicus postillat euangeliū In fine vero tertie columpne ponitur eiusdem euangelij duplex moralis exposi-
84 tio Cōtinuatur expositio litteralis in Lo. 6
Jocunda presentia christi alicui subtrahitur multis de causis . Lo. 5 et 6
Luctos est duplex vel pro peccatis vel p desiderio celestis patrie. Lo 7
Tristicia iustorum huius vie preferenda est gaudio mundi septē de causis Lo. 7 et 8 et 9
Ecclesia parturit et in predicatoribus et in penitētibus. Lo 10
Gaudiū futurum celestis patrie tripliciter differt a gaudio mundi Lo. 10

Dñica quarta post pascha
Sermo vnicus Postillat euangeliū vsqz 85
ad columpnā quintā
Sicut pegrinare volētes recessum sū sue familie p̄dicunt. Jta xp̄us ascensurus in celum recessum suum discipulis innotuit. Lo. 5
Quare ist̄ud euangeliū legetur prope ascensionem dñi Lo 5
Quomodo eundum est ad deum exemplo xp̄i ascendentis ad patrem suum Lo. 5 et 6
Quid est q̄ christus publice videtibus discipulis ascendit Lo. 6
Non solum attendendū est vnde vel qua eatur sed etiam quo itur Lo. 6
Dñs dixit discipulis veritatem non curādo q̄ inde tristati fuerūt. Dñs per hoc exemplum predicatoribꝰ ne veritatem necessariātaceant. Lo 7
Quomodo verum est q̄ dixit christus discipulis Expedit vobis vt ego vadam Quid vtilitatis ex hoc puenit. Lo. 7
Affectus carnalis et turpis gratiam expellit. sed affect⁹ carnalis z naturalis gratie plenitudinē impedit. Lo. 8
Spiritussanctus arguit malos. Instruit bonos et glorie xp̄i intēdit Lo. 8 et 9
Reprehensibilis est mundus. christo iubēti et iusticiam precipienti non obedienti. Lo 9
Spiritussanctus quadruplici ratione dicitur arguere. Lo. 9
Spūssancti argutionem tria impediunt Lo. 9 et 10
Mundus reprehensibilis est plurimū de incredulitate. Lo 10 Jbidē de iusticia
Mundus arguendus est de triplici iudicio. Lo. 11
Clerus plusq̄ mundus arguendus est de pctō et iusticia et iudicio Lo. 11 et 12
Justiciam maxime imitari debent clerici et sacerdotes. Lo. 12
Clerici cauere debent peccatū plus ceteris hoibus triplici ratiōe Lo. 11 et 12.
Judicium maxime cauere z timere debēt clerici p̄sertim prelati. Lo 13 et 14
Clarificatio capitis xp̄i scilicet z membrorum eius fit multipliciter Lo. 14

Spiritussanctus clarificauit christū multis modis Lo. 15 et 16
Quomodo christus in paucis simplicib⁹ totum mundū conuertit. Lo 17

86 Dñica quinta post pascha
Sermo primus diuidit et postillat euangelium
87 Sermo secundus plura habet de oratione
Ante et post domini ascensionem orandū est. Et tpus illud rogatiões dicit multiplici ratione. Lo 1
Modus et forma orandi in hoc consistit. quid petendum et a quo. Quales petere debeant. Quomodo petendū et quibus. Lo 3 et 4 et 5
Fiducia impetrādi ex quo sumi potest Lo. 2 et 3
Negligentia non orantium plurimum reprehensibilis est Lo. 5 et 6
Liberalitas diuina in exaudiendo triplici ter ostenditur. Lo 7
Pietas sumitur multipliciter. Lo 8
Pie petere quid est. Lo 8
Pietas et perseuerantia requirūtur in oratione. Lo. 8
Cultus diuinus in fide spe et caritate consistit Lo. 8
Gaudium verum et plenum quod est. Lo lumna 9
Orationem esse impetratoriam plura faciunt Lo. 9 et 10
Scōm qualitatem rei que petitur debet esse modus petendi. Lo 11

88 Dñica post ascensionem
Sermo primus postillat euangelium succincte
Testimoniū christo perhibuit spiritussanctus perhibuerunt et discipuli. sed differenter. Lo 2
Triplex malum futurum pdixit christus discipulis. Lo 3
89 Sermo secundus Continet triplicē spiritussancti effectuz qui est Consolatio
Instructio et veritatis confirmatio
Promissio spiritussancti duplici ratione
Ante eius missionem recolitur. Lo 1
Error grecorum de processione spiritsancti reprehenditur Lo. 1
Spiritussanctus non consolatur quoscūqs sed aliquos tantū Et quos. Lo 1 una 2 et 3
Spiritussanctus multipliciter consolatur homines. Lo. 3
Spiritussanctus est doctor et instructor ecclesie. Lo 4 Item est magister veritatis ibidem
Spūssanctus veritatē confirmat Lo. 4
Spūssanctus xpo testimoniuz perhibuit multipliciter. Lo 5
Spiritussanctus discipulos fecit idoneos ad perhibendū testimoniuz christo Lo. 5
Testimonium multiplex habuit christus Lo. 5 et 6
Testimoniuz dare debētes christo. hodie multipliciter corrumpunt. Lo 6
Excōmunicatio iniuste lata non nocet sed sepe prodest Juste vero lata obest Lo. 6 et 7
In excōmunicatos olim quantocius deseuit dyabolus eos corporaliter vexando. Lo 7

In die penthecostes
Sermo primus est postillaris 90
Quomodo tres persone in diuinis veniāt ad homines. Lo 2 Quid boni in eis operantur Lo. 5
Paraclitus dicitur consolator et aduocatos Lo. 2
Spiritussanctus quō postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus Lo. 2
Pax quā xps dat et relinquit multiplex est. Lo 3
Christum ire ad patrem quid est. Lo 4
Sermo secundus De amore affectiuo et effectiuo Item de amore reciproco dei 91
ad homines et econtra
Obsequiū quod christus a nobis exigit et requirit est custodia mandatorū Lo 1
Diligens xpm sermonem eius seruat quadrupliciter. Lo 2
Preceptū vel sermo xpi est mādatū de mutua dilectione Lo. 2
Utilitas multiplex quā quis consequitur ex dilectione xpi. Lo. 3 et 4
Amicus quandoqz reperitur infidelis et hoc quadrupliciter. Lo. 3
Reprehendunt homines qui sibi amicicia

mundi que nulla est procurãt neglecta amicia dei necessaria ad salutẽ Col. 4
Item qui christum a se repellere nituntur. Lo. 5
Amicicia cuz deo ꝑ vtilis est homini Columpna. 4 et 5
Domus conscientie quõ in nobis edificatur Quod est eius fundamentũ Altitudo latitudo. Tectum Columpne sustẽtantes domũ. Lo. 6 et 7
Onus septuplex reperitur in nobis. Columpna 6 et 7
Sicut amiciciã cum christo facit obediẽtia mandatorũ eius. Ita inimiciã causat mandatorũ transgressio. Lo 7
Obedientia quid est. Lo. 7
Predicatio ꝛ eius effectus siue bonitas nõ homini sed deo ascribẽda est Lo. 7 et 8
Predicatoris auctoritas non est contemnenda Lo. 7
Vere dilectionis effectus qui sunt. Lo 8
Dilexit christus patrem ei obediendo vsq; ad mortem crucis Lo. 8
Spiritussancti missionẽ occultam ecclesia se ad eam per obedientiã mandatorum preperando expectãt visibilẽ vero missionem cum gratiarũ actione glorificat. Columpna 9
Ad quid in vigilia penthecostes legitur lectio de obedientia abrahe. Lo 9 Ibidem quare spũssanctus decimo die est datus.
Spiritussanctus ꝑm multiplices eius effectus multa habet nomina Col. 9 Eregione est de spiritu malo ibidẽ ꝛ. Lo 10

Dñica trinitatis

92 Sermo primus est postillaris per totum.
An aliquis posset facere miracula cum quo non est deus. Et quõ deus est cum homine. Lo 2
Nicodemus instruendus erat necessario de regno celesti. Lo. 2 Item de natiuitate spirituali ibidem
Nisi quis renatus fuerit ex aqua quõ habz veritatem. Lo 3
Baptismus triplex. Lo. 3
Christus multa bona docuit. Lo. 6
93 Sermo secundus loquitur de vita triplici ꝛ natiuitate quintuplici
Vita triplex scilicet nature gratie ꝛ glorie. Lo. 1 et 2 per totum
Natiuitas quintuplex cum suis comitib⁹ Col. 2 vsq; in finem sermonis 94
Sermo tertius tangit multa que valẽt ad ingressum regni celestis
Quare ꝛps christi natiuitatem passionem ꝛ ascensionem hodiernum legitur euangeliũ ꝛ epistola hodierna que sonãt de apertione regni. Lo. 2
Quare christus in cruce per serpentem est figuratus. Lo. 2
Sapientes mundi dici possunt pereuntes. Lo 3
Sapientia dei timet malum culpe. Sapientia mundi malum pene. Lo 3
Christus q̃re figuratus est per serpentem eneum Lo. 3 et 4
Christus in passione quõ dicitur exaltat⁹. Columpna 4
In quo similitudo exaltationis christi ad exaltationem serpẽtis attendi põt. Lo. 4 et 5

Dñica prima post trinitatis

Sermo vnicus Primo euangeliũ postil- 95
lat. Secundo vitam vtriusq; explanat in Lo. 3 ꝛc
An istud euangeliũ sit res gesta vel parabola vel vtrũq; simul Lo. 1
Bissus quid est Lo. 1
Sinus abrahe qnid est ad litteram. Quid mistice Lo. 1 et 2
Vita diuitis describitur ꝛ quare eius nomen tacetur Pauperis vero nomen nõ tacetur Lo. 3 et 4
Diues dicitur aliquis dupliciter Aut quia habet vel quia amat diuicias Col. 4 Ibidem quomodo hic diues dicitur fuisse diues
Diuicias habere non est malum sed occasio mali. Lo 5
Circa diuicias tripliciter contingit peccare. Lo 5
Diues quare fuit punitus Lo. 5
Bonum rerum temporaliũ in vsu recto et ordinato consistit Lo. 5 et 6
Vestitus multis de causis potest esse vituperabilis. Lo 6 et 7
Conuiuiorum splendor quando est laudabilis quando vituperandus Lo. 7
Impietatem ꝛ peccatum diuitis plura ex-

aggerant. Co 8
Ad magnitudinez miserie pauperis plura faciunt. Co. 9
Pauperi non defuit in fine vite consolatio angelica Co. 9
Diues triplici morte mortuus est. Columpna 10
Mors bonorum ⁊ maloruz quomodo differunt Co. 10
Sepultura reproborum qualis est Co. 10
Ibi de sepultura
Status diuitis post mortem qualis fuit. Columna 11
Vindicta ⁊ cruciatus diuitz in lingua quō intelligitur Co. 11
Perseuerans mansit diuitis presumptio. Stultitia ⁊ impietas ⁊c̄. Co 12
Diues in penis positus pro predicatione fratribus facienda zelat̄ qui prius ipsā despexit Co. 12
Damnatio diuitis ⁊ saluatio pauperis speculum est omni homini. Co 13

96 Dñica secunda post trinitatis
Sermo vnicus postillat primo euangelium ⁊ mistice exponit per quatuor columnas
Dei liberalitas in huius euangelij facto ostenditur tum ex cene publicatione. tuz ex eius magnitudine ⁊ vocatorum multitudine. tum quia inuitati venire cōpelluntur et e diuersis locis vocantur in fine columne quarte vsqz ad Co. 8
De peruersa inuitatorum excusatione multiplici. Co. 9
Fatuitas excusantis se et dicentis villam emi Item iuga boum emi quinqz Item vxorem duxi et quid velint ille excusationes. Co 10 et 11
Dampnuz sequens ex negligentia veniendi ad cenam Et turbatio domini inuitantis graciose ad cenam delicatam. Co 11 et 12

Alia pars sermonis.
Cena q̄d ē ⁊ q̄ delectationes corporales non possunt dici cena. Co 12
Qualem cenam dominus requirit sibi preparari a nobis Co. 12
Vocati ad cenam domini tria debent facere more vocatorum ad cenam corporalem. Co 13
Contemplatio versatur circa tria. Co. 13
Differentia corporalium ⁊ spūaliū deliciarum. Columna. 13

Dñica tertia post trinitatis
Sermo primus est postillaris exponens euangeliuz litteraliter ⁊ mistice vsqz ad columnam quartam 97
Quare maius est gaudiuz de peccatore cōuerso q̄z de iustis Co. 2 et 3
Dragma quid est. Co 3
Peccatores quomodo. qualiter ⁊ quare appropinquauerūt ad hiesum. Co 4 et 5
Peccatores libenter appropinquare debēt ad hiesum eo q̄ festinanter letanter frequenter ⁊ libenter eos suscipit. Co 5
Quō de⁹ appropinquat pctōri. Co 4 et 5
Inicium redeundi ad deum est audire verbum dei Co. 5 et 6
Predicatores sunt saluatoris pedes. Columpna 6
Murmur phariseorum ⁊ scribe contra hiesum de recipiendo peccatores stultum fuit ⁊ fatuū. Co 6 et 7
Tria excitant deum ad miserendū. Co 7
Dñs indicat nobis charitatem suā ad nos
Excitat nos ad penitentiam Cōmendat nostram innocenciam. Co. 7
Letificamus angelos ⁊ diem festum agimus deo quociens salutē nostraz operamur. Co 8
Sermo secundus Pulchre ostendit quem admodū ex his verbis gaudiū est angelis dei super vno peccatore omnis desperationis materia tollitur. 98
De conuersione peccatoris ad deum gaudium est angelis dei immo etiam festiuitas magna. Et qualis est illa natiuitas an possit dici natiuitatis aut resurrectionis filij dei. Co. 2
Natiuitas filij dei spiritualis ē duplex In vtero ⁊ ex vtero Co. 2

Dñica quarta post trinitatis
Sermo vnicus postillat euāgeliū vsqz ad columnam terciam 99.
Cum deus sit sapientissimus quare contra morem omniū sapientuz bonos di-

mittit in hoc mundo malo et piculoso. Colũna 3
Contra periculuz mundi huius dominus adhibet triplex remedium electis suis Colũna. 3
Cum deus ita sit iustus sicut misericors: quare non vocat homines vt sint iusti sicut et ipse iustus est sed solum vocat ad misericordie sequelam Co. 4
Peccatores proprie non dicuntur filij dei Colũna. 5
Christiani sequi debent patrem celestez in tribus Co. 5
Misericordia dei in omnes se extẽdit Columna. 5 et 6
Miseretur deus multipliciter. Co 6
Sunt qui omnia iudicando extremũ dei iudicium conantur euacuare. Co 7
Judiciũ prohibitũ triplex. Co. 7
Effectus misericordie sunt condonare offense z beneficia donare. Co 8
Dimittere vt eis dimittatur triplici generi hominũ dictũ est Co. 8
Dantibus pro deo multa redonãtur. Columna 9
In largitione elemosine plura sunt attendẽda. Co. 9
Dans pauperi elimosinaz deo dat mutuũ. Colũna 10
Lecitas in prelato multũ est reprehensibilis Co. 10 et 11
Humilem christum necesse est humiles sequamur Co 11
Perfectioni plurimum confert defectuum suozum ꝓsideratio. Co. 11
Prelatus aut predicator alios docere volens seipsum prius doceat. Co. 12
Utilius est in ecclesia pauca predicare ad intellectum et eruditionem populi ꝙ̃ multa sine intellectu z eruditõe. Co 12
Inuectio pulchra contra eos qui fugiunt audire expositiones euangeliozum et materiam planam sicut diabolus fugit aquam benedictam. quozum fatuitas pulchre ostenditur Co. 12 et 13
Sacre scripture commendatio. Co 14

Dñica quinta post trinitatis

100 Sermo primus premissa postilla continet admonitionem ad profectum spiritualem
Mare galilee Mare thyberiadis Stagnum genezareth Mare in genere ꝙd significat Co. 1
Vocatio apostoloz triplex Co. 1.
Admonitio ad amorẽ diuini verbi ad obedientiam ad humilitatem ad charitatem ad benignitatem ad familiaritatẽ. Columna 2
Duabus de causis solent homines opus aliq̃ iniunctum rennuere Co. 2
Sermo secundus moralis est z partẽ euangelij mistice exponit 101
Stagnũ genezareth mũdũ significat multiplici ratione. Co 2
Predicatozũ multiplex instructio Colũna 2 et 3 et 4
Predicationis rethe multis modis rumpitur Co. 3
Magnos pisces rete rumpere ꝙd est. Columna 4
Piscatio petri in nocte et eiusdem in die quid significat quarum prima est cupiditatis Secunda caritatis Prima nihil capit Secunda capit. Co. 4 et 5

Dñica sexta post trinitatis

Sermo vnicus ꝑmissa breui postilla ostendit esse iusticiam insufficientẽ que non perducit ad regnum Et aliam sufficientem que saluat 102
Justicia phariseozum z scribarũ multiplici ter erat diminuta Col. 1 et 2
Non fratri sed culpe fratris irascendũ est. Colũna 2
Justicia ad regnũ non perducens quadruplex est. Co 3 et 4 et 5
Justicia transiens et non constanter perseuerans quid est. Co 3
Justicia vendita z hic mercedem recipiẽs quid est Co. 3 et 4 Ibi de pluralitate beneficiozum Et de habentibus beneficia sine officio Item de iusticia que idolatria dicitur
Justicia remisse agẽs siue remissa vt est doctozum scribarũ ꝛc. quid est Co. 4 et 5
Justicia excedens que z sine misericordia dicitur qualis est Et de causa eiusdem Columna. 5 et 6
Justicia ad regnum introducens que est. Columna 6

Regi strum.

Remediū dum nescimus an veram an falsam habeamus iusticiam. Lo.6
Quemadmodū in pedagogio magister pociores per se Inferiores per aliū instruit. Ita ꝛ christus legem veterem per alios. Nouam vero per se tradidit Lolūna.6
Justicia scribarum ꝛ phariseorū dupliciter erat insufficiens. Lo 7
Ira multiplex. Et de refrenatione ire Insuper cui assimilatur iracundus. Lolumna 8
Quid ꝛ vbi offerendum est domino. Qualis debet offerre. de modo reconciliationis Lo.8 et 9
Homicidiū valde cauendū est Lo.9
Homicidiū proximi fit multipliciter. Lolumna 10

103 Dñica septima post trinitatis
Sermo vnicus plura docet ꝛ presertim p sequitur octo ad edificationem morum iuxta facta christi in euangelio. Item qui sint illi septem panes
Dumtaxat duo solennia quinia tenuit de quorū vnum hic in euangelio habetur. non sine ratione. Lo.2
Octo notanda ad edificationē vite que ex facto christi colligi possunt. Lol2 et 3 et 4 et 5
Plura mouere poterant dominū vt miseraretur turbe ꝛ presertim sex. Lo 5
Jeiunare quibusdam difficile est. Lo.5
Panis septez quibus vita spiritualis sustētatur qui sunt Lolumna. 5 Jbidem de pisciculis.
Vita spiritualis quid est. Lo 6
Dies tres quibus sustinetur dñs in deserto qui sunt Lolūna.6
Panes septem ſm beatum Bernhardum vnde claustrales reficiuntur qui sunt. Lolūna.6
Septem panes septem effectus misericor die diuine sunt. Lo 7
Panes septē. sunt septem dona spūssancti quibus pascitur homo in hac solitudine contra carnem mundū ꝛ dyabolum Lo. 8 et 9
Sex sunt genera hoīm que non saciantur ad mensam dñi. Lo 10
Differentia refectionis dñice que habetur Marci. 8. ab illa que habetur Johannis. 6. Lo.10

Dñica octaua post trinitatis
Sermo vnicus multipliciter exponit euāgeliū ad edificationem morū. premissa breui postilla de deceptione hereticoꝝ et simulatione fratrū 104
Sumopere attendendū est ad cognitionē mali seu malorū. Lo 3
Heretici dicuntur falsi prophete. Quare hoc. Lo.3 Et lupi rapaces. Lo 4
Vestimenta ouiū que sunt Lo.3 et 4
Sicut false prophete exterius decipiūt hominem Jta cogitationes dyabolice interius hominē illaqueant ꝛ decipiunt. Lolūna. 4 et 5
ypocrite a tribus cognoscunt Lo.5
Heretici cognosci possunt ex eorū doctrina et vita. Lo 6
Peccata dicuntur spine. Spine etiam dicuntur peccatores Dicuntur ꝛ diuicie ac tribulationes Lo. 6 et 7
Duodecim ponuntur fructus viri iusti et ꝫ in via ꝛ totidē in gloria Lo. 7 et 8
Clericus Religiosus Laicus qualis debet esse arbor. Lo 9
Ad bonitatem fructus plura pertinēt Lolumna.9
Arbor non faciens fructū bonū excidetur exponi potest de quintuplici genere hominū. Lo 10.11.12.
Vicios hō triplici miserie subiacet Lo.10
Ad fructum bonorū operū multum conari debet homo duplici ratione Lo.12
An tolerabilius sit gehennam sustinere ꝙ a christo perpetim separari. Lo.13
Salomonis libri cur leguntur hoc tempore Lo.13
Circa arborem duodecim sunt attendenda que valent ad hominum edificationem. Lo 14. et. 15 et 16
Religio est velut ortus cultus et clausus. Lolumna 17
Quid est dicere semel tantum aut bis aut ter domine domine domine. Lo.17
Voluntas dei que est Lo.17

Dñica nona post trinitatis.

105 Sermo vnicus ꝑmissa breui postilla multiplex sumitur edificationis materia ex facto christi ⁊ villici.
Villicus quid est Lo.1. Item yconomus quid est ibidem
Mammona quid est Lo.2
Magnam edificationis materiam prestat nobis dñs in facto quod egit circa villicum. Lo 3 et 4
Villicus in facto suo magnam prebet edificationis materiam Lo.4 et 5
Prouisio in presenti fit vel operādo vel mēdicando Lo.4
Colligendi sunt pauperes quia ipsorū sunt mansiones in celo. Lo.5
Amicos nobis facere debemus vnde ⁊ ad quid Lo.5
Amicicia quātū bonū est Et ad quid valet Columna.5 et 6
Pauperibus subueniens in eis orat. viuit legit ⁊c. Lo 6
Ad amici electionem quatuor sunt necessaria. Lo 6
Ut quis ab amico diligatur quinq; sunt necessaria. Lo 7
Amici fieri possunt de mammona iniquitatis multipliciter. Lo 8
Qui faciendi sunt amici ⁊ ad quid. Colūna. octaua
Villicus mistice quis est Lo.8
Homo indiget magna custodia. Lo 9
Peccatum raro habetur sine infamia sicut nec ignis sine fumo. Lo 9
Diffamatur peccator. Apud deum. Apud homines Apud creaturas. Columna 9.et.10.
Doctrina bona quēadmodū quis agere debet tēpore diffamationis alicuius Columna.9
Accusant homines quatuor elementa Columna.10.
Cadauer plurimū fetere tria faciūt. Et ꝗd hoc significat. Lo 10
Bona domini que sunt. Et quomodo dissipantur. Col 11
Redde rationem villicationis multiplicipliciter exponitur Lo.11.

Dñica decima post trinitatis

106 Sermo vnicus premissa postilla tradit ex facto christi plura moralia
Ter legitur dominus fleuisse. Lo 1.
Historialis recitatio de destructione ciuitatis hierusalem Lo.1
Vendentes ⁊ ementes quociens eiecit dominus. Et vbi manebāt in templo. Et quid egerunt. et ꝗd significat illa eiectio. Lo 2
Docet nos dominus vt vano gaudio fletum preferamus Lo.2
Fletus saluatoris quadruplex ex euangelio haberi potest Columna. secunda Et quomodo per illos significantur quatuor fletus anime nostre Ibidez et Columna tertia
Ad locum sacrum contingit quem se habere irreuerenter multis modis. Columna.3.
Predicatores frequenter monentur in scriptura vt incessanter predicent. Columna quarta.
Ex serie Euangelij huius duodecim' nobis proponuntur ad edificationem vite ex facto christi Lo.4 ⁊c
Septem mala superuentura peccatori ab ipso cogitata possunt eum inducere ad fletum Lo.7 ⁊c
In peccatore plura fiunt periculosa valde. Colūna 9
Domus dei multiplex scilicet Celestis. terrestris et spiritualis Lo. 9
Eccl'ia terrestris siue materialis figura ē aliarum domorū. Lo 10
Ad venerationem ⁊ amorem domus dei que est ecclesia materialis ⁊ ad fiduciaz impetrandi in ea petita plura nos excitant. Lo 10
Ecclesia olim fuit habitatio sanctorū post facta est spelunca latronū. Lo 11.

Dñica vndecima post trinitatis 107

Sermo vnicus docet Ad quos sit dicta hec parabola. Ad quid docendum inducta.
Pharisеus quis est Quare sic dictus Quō incessit vestitus Lo. 1
Publicanus quis est quare sic dictus Columna. 1
Rapina ⁊ iniusticia in quibus attendūtur

Columna.1.
Ad quos dicta est hec parabola. Et qui dicuntur in se confidentes ⁊ ceteros aspernantes. Co 2. Et quō peccauerunt in deū ⁊ proximū. Co 3
Phariseus nobis proponitur vt malū superbie. Publicanus vero vt bonū humilitatis in eo studeamus Co. 3 et 4 Ibidem de oratione eorundem
Superbie species quatuor sunt. Et qui laborarunt hijs speciebus Co. 4 et 5.
Phariseus in ea mala spiritualiter incidit: que per superbiā a se excludere voluit ⁊ se hijs bonis spoliauit q̄ p presumptionem habere voluit. Co 6
Phariseus septem in se habuit fatuitates. Colūna 7
Plura bona proueniunt homini incipienti suam orationem a consideratione malorum suorū. Co 7
Publican⁹ plura discreta facta ī se habuit. Colūna 8
Magna fuit dei benignitas respectu publicani Co. 8
Superbis quādoq̄ vtile est cadere in manifestum peccatū pro sui humiliatione Columna. 8

108 Dñica duodecima post trinitatis.
Sermo vnicus premissa breui postilla docet Quid per mutū ⁊ surdum designat. Modus quo curatur Id quod ex eius curatione sequitur.
Peccator quomodo dicitur surdus et mutus Co. 1 et 2
Dyabolus facit peccatorez surdum ad tria Columna. 2
Modus curandi surdum ⁊ mutum multa ad edificationē vite edocet. Co 3 et 4.
Peccatores multis modis adducuntur ad iesum. Co 3
Precibus sanctoꝝ impetratur alicui salus Columna. 3
Volens agere penitentiam prauam relinquet societatem Co. 3
Sanationem actiuam ceci et surdi plura sunt secuta Co. 4
Auris intellect⁹ ⁊ lingua affectus qñ soluitur et aperitur. Obstruitur seu ligatur Columna. 4
Vinculum lingue impediens hominez ne confiteatur peccatum suum est multiplex. Colūna 5
Recte loqui quid est. Co. 5
Verba quinq̄ que apostolus loqui voluit in sensu que sunt Co. 5
Tria sunt que mūdani mirantur in electis Colūna. 6
Laus humana est sicut vmbra fugiens sequentem ⁊ sequēs fugientem Co. 6
Bene omnia fecit deus Co. 6

Dñica tredecima post trinitatis
Sermo primus est postillaris ⁊ mistice exponit euangeliū pariter ⁊ litteraliter 109
Cōmendans nobis humilitatem. Caritatem ⁊ pietatem.
Prophete ⁊ apostoli quō differenter viderunt deum. Co 2
Prima iusticia est cognoscere deū. Vltima opera facere Co. 2
Verba in Deutronomio de diligēdo deū. Et mathei. 12. ac Luce. 10. quomodo intelliguntur Co. 2 et 3
Deus qualiter ⁊ quare est diligendus Columna. 2
Toto corde tota mente tota anima quomō intelligitur de dilectione dei. Co 3
Circa dilectionē proximi duo sunt seruanda. Columna. 3
Diliges proximū sicut teipsum quomodo intelligitur. Co. 3
Proximus quis dicitur alicui ⁊ quare dñs innotuit per similitudinē quis esset proximus Co. 3
Suspicit quis in celum multis de causis. Columna 4
Homo quidam descendit ab hierusalez in ihericho ⁊c̄ per totū mistice exponitur de christo vsq̄ in finem. Co 4 et 5
Cognatio nō facit proximū deo sed misericordia. Co. 5
Sermo secundus bona plurima dicit circa litterā euangelij 110
Beatificātur videntes deū imitantes deū
Contemplantes facialiter deū Co. 1.
Ecclesia militans sumopere conari debet vt videat deum tanq̄ speculum. Tanq̄

meritum. Tanq̃ premiũ. Tanq̃ adiutorium. Et tanq̃ remediũ. Co 2
Libenter et frequenter videnda sunt a nobis oculis cordis credenda Cauenda agenda timenda speranda Co. 2
De dilectione dei et proximi ⁊ quemadmodum deus vult a nobis diligi affectu et effectu Co. 2 et 3
Toto corde deum amare quid est Sic toto intellectu deum amare. Co. 3
Captiuatio intellectus nostri in obsequiũ christi debet esse quadruplex Co. 3
Christo studium suum dare quid est Columna. 3
Tota mente siue voluntate aut memoria diligere deũ quid est. Co 4
Septem mala accidunt ei qui per peccatum mortale a deo recedit. Co. 4. 5. 6
Peccans mortaliter spoliatur bonis virtutum Bonis operibus Bonis ecclesie Columna. 5
Dyabolus assimilatur latroni In multis Colũna. 6
Contra latrones infernales multa sunt remedia. Co 7
Curam animarũ habentibus consolatoriũ esse debet q̃ ⁊ christꝰ animas curauit et propter hoc in munduz venit q̃ curam alijs cõmisit ⁊ premium supererogationis spopondit. Co 8
Cura animaruz ac prelationis officium a q̃. Quo fine acceptãda est amore dei et ex compassione ꝓximi Colũ. 8 et 9. Ibi contra inhabiles intrudentes seipsos.
Licet mali ex cura diligenti ministri non proficiant ex hoc non priuabitur suo p̃mio Co. 9
Plus videtur fore laborandũ pro vna anima que saluari vult q̃ pro multis que saluari recusant Co. 9
Habentes curam animarum quatuor vt frequẽter reperiunt in suis subditis exemplo hominis qui incidit in latrones Colũna. 9
Curam animarũ habentes timere debent de negligentia animarũ. Co 10
Ex diligentia samaritani nouem consideranda sunt que obseruari debent circa animas curandas. Co. 10. 11
Magnates in ecclesia sicut precellunt dignitate Ita p̃cellere debent vite sanctitate. Co 12

Dñica decimaquarta post trinitatis iii
Sermo vnicus Ex curationis modo Et vnius reditu ad saluatorem multa ad edificationem valencia docet
Modus curationis leprosorum ostendit modũ curationis a peccato. Co 2
Ad emundationem lepre spiritualis valẽt quatuor. Co 2
Samaritanus curatorem animarũ significat. Co 2
Ad salutis conseruationem quattuor sunt necessaria que insinuant̃ in samaritano curato. Co 3 et 4
Indigene multas habent occasiones peccandi quas non habent alienigene Columna. 4
Lepra corporalis quatuor modis legitur curata Ita et spiritualis consimili modo curatur Co. 4
Ad sanationis spiritualis conseruationem plura valent. Co 5
Castellum inter galileam ⁊ hierusalẽ situm religionem significat que est mediũ inter mundũ ⁊ paradisum. Colũna. quita Ibidem que sunt munimenta fossata turris murus ⁊c̃ castri illius
In religione multiplex lepra reperitur Columna. 5 et 6
Religiones multiplicit̃ occupat lepra sup̃bie. Co 6

Dñica decimaquinta post trinitatis iiii
Sermo primus postillat euangeliũ
Deum nulla creatura odire potest affectu: licet forte effectu possit odire immo nec diabolus odit deũ. Co 2
Mammona quid est. Co 2
Secus est diuicias habere ⁊ diuicijs seruire. Colũna 2
Iusticia regni quid est Co. 3 iiij
Sermo Secundus multa dicit circa litteram.
Quare nemo potest simul seruire deo ⁊ diabolo Colũna. 1 et 2

Deo seruire necessariuz est homini Immo debitum est vt ab homine deo seruiatur. Lo 3

Beatus est qui deum pro homine diligit multiplici ratione. Lo. 3

Nullus debet dyabolū eligere p dño multiplici ratione. Lo 4

Mundus non est eligēdus pro domino. Lol 5 multiplici ratione

Nullus debet eligere corpus vt ei seruiat ꝗdruplici ratiõe Lo. 5 et 6

Plura sunt hominum genera contra quos dixit dñs Nemo potest duobus dominis seruire. Lo 6

Auari seruiũt diuicijs Liberales vero dominantur diuicijs Lo. 6

Diuiciarũ seruitus hominẽ a seruitute dei expellit ⁊ in multiplicẽ captiuitatẽ perducit ⁊ hoc multipliciter Lo. 6 et 7

Licet homo non potest seruire deo ⁊ diuicijs. potest tamen seruire deo habendo diuicias Lo. 7

Solicitudo multiplex. Lo 8

Fideles non debent esse soliciti de necessarijs vite propter plures causas Lolũna. 8 et 9

Pulli coruorum antecꝫ nigrescant pascuntur a roze celi et non a parentibus suis Columna 9

Liberalitas dei que causa est quare sunt ea que sunt ex multis nobis declaratur. Columna 10

Ad vitam ordinatam pertinet primo quererere regnũ dei ⁊ iusticiaz eius Cui multi cõtraueniũt querentes caudã equinã in vitulo. Lo 10

Bonũ triplex scz Glorie. Gratie. ⁊ temporale Lo. 10

Justicia regni que est. Lo 11

Hec omnia adijcientur vobis multipliciter intelligi potest. Lo 11

Dñica decimasexta post trinitatis

li4 Sermo vnicus Complectẽs ex serie euãgelij septem que valent ad nostram edificationem.

Tres mortuos legitur dñs suscitasse Et quid per hoc significatur Lo. 1

Mortuus significat peccatorẽ ⁊ peccatũ mortem et quare spũsanctus hoc ita significari voluit. Lo 2

Sex sunt in quib⁹ peccatũ morti corporis assimilatur Lo. 2

Sicut mortuus figurat peccatorem Ita eius suscitatio peccatoris figurat conuersionem Lo. 3

Locus in quo suscitatio facta est quis est: quid figurat Lo. 3

Quid est ꝙ mortuus iste coram multitudine suscitatur non sic alij. Lo 4

Occasio suscitandi mortuũ istum que fuit. Columna. 4

Modus suscitandi mortuũ plura complectitur Ibi de portitorib⁹ eiusdem mortui siue quo ad seculares siue religiosos Loculus quis est ⁊ẽ Lo. 4 et 5

Suscitationis sequela quantũ ad suscitatum fuit triplex. quantum ad alios duplex Lo. 5 et 6

Xp̃s fuit magnus ppheta. Lo 6

Visitatio est multiplex. Lo. 6

Dñica decimaseptima

Sermo primus est postillaris

Sermo secundus ostendit phariseorũ malitiam saluatori insidiantem Saluatoris prudentiam insidias eorũ vitantẽ. 115 116

Sex sunt in quibus phariſei possunt ostendi reprehensibiles ex hoc euangelio. Columna. 1

Saluatoris potentia sapientia et bonitas ostenditur ex hoc euangelio quã phariſei multipliciter obseruarunt. Columna. secunda

Taciturnitas est multiplex. Lo 3

Ydropicus quẽ figurat. Lo 3

Vicia duo sunt circa temporalium possessionem: scilicet Auaricia et cupiditas Columna. 3

Modi sanandi habentem manum aridaz ⁊ idropicum significant curationem viciorũz cupiditatis et auaricie Columna. 3 et 4

Sabbato curat dominus ydropicũ ⁊ quare in sabbato. Lo 4

Nuptie significant conuuiũ nuptiale christi et ecclesie in quo est prandium et cena quorum primum est in fide Secundum in visione Lo. 4

Inter inuitatos ad prandium multi con-

fusione pociuntur multiplici ex causa. Columpna. 4
In primo loco discumbit quis multiplicit Columpna 5
Discubitus primus multum habet rusticitatis Co. 5
Ambitio primatus multum habet fatuitatis Co. 5 Usurpatio vero multū culpe. Columpna 6
Sectatio ocij in plato culpabilis ē. Co 6
Promotionē indigni ad prelaturas multa solent mala sequi. Co 6
Cum scriptū sit mediū tenuere beati Quare non dixit dñs vade recumbe in medio sed in nouissimo loco Co. 6
In nouissimo loco recumbēdū est propter tria. Co 7
Multis gradibus ascendit aliquis superius. Co 7

Dñica decimaoctaua

Sermo vnicus primo euangeliū litteraliter postillat Secundo dilectionē dei et proximi comendat
Secte tres erant inter iudeos scilicet pharisei Saducei Essei Co. 1 et 2
Preceptū de dilectione dei quō est primū 7 maximū mandatū Co. 2 Itē. Co. 6
Preceptū de dilectione proximi quō dicitur simile precepto dilectionis dei Columpna. 2
Tria prima precepta decalogi ad dilectionem dei Alia septē ad dilectionem proximi pertinent. Co 3. Co. 7
Lex 7 prophete quō pendent in precepto dilectionis dei 7 proximi. Co 3
Judei ad quē sensum legunt hunc versum Dixit dñs dño meo 7c̄ Co. 3
Donec quid significat. Co 4
Per pedes xpi significatur eius diuinitas 7 humanitas sed differenter. Co 4
Preceptis dilectionis dei 7 proximi maxime est attendendum multiplici ratione Co. 4 et 5 et 6
Inter oēs aie affectiones dignior est dilectio. Co 6
Ad quem sensum quis debet diligere proximū sicut se ipsum Co. 6 et 7
Amoris cōmendatio et notificatio Co. 6
Ignis superni amoris quibus indicijs manifestatur. Co 7

Dñica decimanona

Sermo vnicus exponit euangeliū litteraliter 7 similiter ad edificationem vite moraliter
Capharnauz quare dicitur ciuitas christi Co. 1 Itē dicitur villa pulchritudinis vel consolationis. Co 3
Fides aliena potest alicui de congruo mereri gratiam. Co 2
Blasphemia quid est. Co 2 Ibidem quot modis cōmittitur. Co 2
Quomodo itelligit̄ q̄ maius est facere piū de impio q̄ creare celum 7 terrā Co. 2
Miracula quare sunt facta a dño Co. 3
Paraliticus quem significat. Co 4
Paralisim spiritualez quatuor mala sequū tur. Col 4 et 5
Insensibilitas triplex est. Co. 4
Modus curatōis actiue paralitici multa docet ad edificatōem nr̄am. Co 5 et 6
Infirmitates p̄tingunt hōini a deo quiq̄ modis. Co 6.
Quatuor viri portantes paraliticum qui sunt. Co. 6 et 7
Prelat⁹ quō portare debet subditū. Co 6
Curatio palitici vt habetur Luc. 5 exponitur moraliter. Co 7 Ibi quid p tectū quid per turbam significatur
Lectus paralitici q̄d significat et quomō surgēdum est ab hoc lecto sine dilatiōe ꝓpter multa. Co 8
Peccatoris tres sunt lecti. Co 8
Extra ecclesiam nemo saluatur Co. 8 et 9

Dominica vicesima

Sermo vnicus p̄missa postilla breui p exq̄tur euāgeliū ad lr̄am et ad edificatiōz
Nuptie quas fecit rex filio suo q̄unctōem christi et ecclesie signficāt. Co 3 Ibidē quis spōsus que spōsa quis thalam⁹ 7c̄.
Ecclesia presens regnum celorum dicit 7 quare hoc. Co. 3
Aliter se habet conuiuium matutinale in nuptijs mundi q̄s in nuptijs christi Columpna. 3
Conuiuium multiplex et presertim quadruplex Mundi fidei Celi et inferni. Columna 4

Inuitati aliqui ad conuiuia venire recusant propter quatuor causas. Columpna 4 et 5

Negligentia circa salutem propriam multum est per predicatores reprehensibilis. Col 4

Admirari dicitur dominus q̄ in nuptijs filij sui repperit hominem non vestitum veste nuptiali. Co 6

Tripliciter est aliquid amabile. Co 7

Amice quomodo huc intrasti ⁊c. Cui facta est hec questio. Co 8

Tres questiones faciet dominus prelatis in die iudicij Co. 8 et 9

Uestis nuptialis que est columpna quinta et nona Quare charitas dicitur vestis nuptialis Co. 6

Uestis de aurata quā facit charitas decorem habet exteriorē qui consistit in quatuor Co. 9

Dñica vicesimaprima.

110 Sermo primus postillat euangelium.

Prodigium quid est. Co 1

Regulus quomodo querebat salutem filio cum non credidit Co. 1

Dominus quare ire voluit ad seruum centurionis ⁊ non ad filiū reguli Co. 1 et 2

111 de eodem sermone sequenti Co. 4

Sermo secundus prosequitur euangeliū ad litteram et ad edificationem nostrā.

Magnates et nobiles frequenter sunt corpore infirmi propter voluptatem carnis ⁊ ex consequenti etiam mente exemplo reguli infirmantis in capharnaum. Columpna. 1

Febricitans potest itelligi peccator Et febris peccatum luxurie vel auaricie dici potest. Co 2

Sicut febrem corporalem frequenter sequitur mentis alienatio Ita ⁊ spiritualem Co. 2

Febris spiritualis terminatis septem protenditur horis Co. 2

Regulus quare sic dicitur et non rex. Columpna 3

Fidei virtus tanta est q̄ licet diminuta fuerit in regulo tamen salutem filio impetrauit Co. 3

Infirmitates Defectus et similia sepe sūt occasio et causa sine q̄ nō boni. Co 4

Personarum acceptio in moralibus quid est Co 4

Deus non semper exaudit etiam iustos ad voluntatem sed ad vtilitatem Co. 4

Dominica vicesimasecunda

Sermo vnicus p̄mo postillat euāgeliū De inde timorem incutit et consolationez prebet 122

Hec euangelij parabola ad q̄s propositū legi solet Co. 2

Homo propriam culpam videns ⁊ de se desperando ad dei misericordiam appellans meretur exemplo serui omniū debitorū suorum remissionem Co. 2

Cognitio infirmitatis proprie meretur apud dei misericordiam remissionem omnis culpe Co. 2

Homo multa debet et tenetur. Co 3

Seruus nequam proprias culpas non videns nec alteri debitum dimittens duplicem iram domini exaggerauit Columpna. 3 et 4

Ingratitudo quid est Co. 3

Carcer Stabulum et palacium domini que sunt. Co. 4

De quibus exiget deus rationem a nobis Co. 4 et 5

Formidolosum est reddere rationem deo de perceptis Co. 4 et 5

Homo aliquis est debitor deo multipliciter Col. 5 et 6

Uocatio dei actiua multiplex est Columpna. 6

Dñica vicesimatertia

Sermo primus postillaris est 123

Denarius quid est. Co 3

Omnes reges romani dicti sunt cesares a gayo cesare. Co 3

Sermo secundus septem attendenda ponit ex serie euangelij per ordinem Columpna. 1 et 2 124

Stultum est hominem vel equum iudicare ⁊ appreciari ex veste vel apparatu exteriori. Co 3

Ult dñs quatenus imaginem eius naturalem que in nobis est sedulo attēdam? quinq; de causis. Co 3

Triplex imago dei potest esse in homine: scilicet interior naturalis siue cōcreata Interior acquisita ⁊ exterior. Lo 3
Imaginem adquisitam in nobis per peccatum aut virtutem attendere iubemur. Et similiter exteriorem que consistit in apparatu exteriori aut vestitu. Lo. 4
In denario aliqua reperiuntur que etiam requirit deus in homine ad imaginem suam condito. Lo 5

Dñica vicesimaquarta.

125 Sermo vnicus Euangelii breuiter pōstillat ⁊ dicta euangelistarū concordat:
Mulier sanguinis fluxum patiens an fuerit martha soror marie De imag inē salnatoris quā post sui curationem fieri fecit de herbis crescentibus sub ea ꝑm historias. Lo. 2
Mulier emorroissa quē representat Lo. 2
Fluxus sanguinis est duplex. Lo 3
Quare prius sanatur emorroissa mulier q̄ puella in domo mortua Et quid misterij hoc est. Lo 3
De lectione librorū poetarum Et de scientibus multa sine aliorum fructu de doctrina vana qua nō curant vicia Lo. 3
Modus curandi mulierem emorroissam: plura tradit documenta Lo. 3 et 4
Dñs sanaturus mulierez emorroissam quatuor fecit Lo. 4
Circa modum suscitationis puelle plura sunt nobis ad edificionē cōsideranda. Lo. 5 et 6
Jairus cuius tenet figuram Et quomodo interpretatur. Lo 6
Puella mortua significat animā claustralis mali cuius peccata quia sunt mūdo occulta ideo eius infirmitas non determinatur Emorroissa vero figurā tenet secularium malorū. Lo 6
Quid est q̄ ad curationem puelle claustrales significātis admittit eius patrē et matrem Insuper petrum iacobum ⁊ iohannem. Lo 7
Emorroissa que est secularium figura quare cicius conuertitur q̄ puella figura claustralium Lo. 7 et 9
Difficilius conuertuntur mali claustrales q̄ seculares quia minus humiles Columna. 7 et 9
Circa suscitationē puelle septē facta a ꝓpho nobis sunt imitanda. Lo 8
De suscitatione magica mortuoꝝ. Lo 9
Dñs prohibuit manifestari curationem filie archisinagogi nō sine misterio. Lolumpna. 9

Dñica vltima.

Sermo vnicus docens quadruplicez modum exponendi sacre scripture.

Tabula alphabetica

Dirigens ad inuentarium precedens quā precedenti addere placuit vt habeat lector solicitus qualēcunq̄ alphabeticā ostensionē illorū que ꝯtinent in sermologo wilhelmi parisien. prorsus morali ⁊ sub breuissimis verborum clausulis. magno sententiarū pondere admodum grauido ⁊ venusto Ita vt fere tot in eo reperiri possint dicta ad vite ⁊ morū edificationē congrua quot cōtinet victiones ⁊ verbula Quāobrez precedens tabula non ordine alphabetico sed cōtentorū in singulis sermonib⁹ varietate depingitur.
Acceptio psonarum f. 121
Accusare re f. 105
Aduentus dñi multiplex in oībus sermonibus aduentus dñi
Aduentus signa f. 6 et 7
Aduentus in hierlm in asino. In oībus sermonibus dñice palmarū
Ager f. 39. f. 40. f. 46
Amicus amicicia f. 105. f. 91
Angelus f. 39
Anuna f. 3. f. 30. f. 60
Anna f. 20.
Antiphona f. 4
Aqua f. 25
Arbor f. 104
Architriclinus f. 25
Arundo f. 12
Auditus f. 45

Baptismus f. 92
Beneficiorū pluralitas f. 102
Blasphemus blasphemia.

Bonus bonum ser.113
Cadauer
Cana galilee facta idrie sex metrete sermo 25.f.26
Castellum sermo.66
Cecus cecitas ignorantia ser.48
Cena Nuptie quinquiū refectio ser.119.f 96
Centurio ser.33.ser.34
Clamor ser.16.ser.69
Clarificatio sermo.85
Claustrum Claustralis Religio Religiosus ser.125.ser.14.ser.24 ser.29.ser.37. ser.43.ser.72.ser.73.ser.104
Clerus Clericus ser.85
Cognitio infirmitatis ppie ser.122
Confessio ser.59.ser.60
Conuersio ser.125
Contemplatio ser.96
Coniugium Nuptie Matrimoniū ser. 20.ser.25.26.27
Conuiuiorū splendor ser.95.ser.103
Contemptus mundi
Crescere Cremētū roborare ser.21.ser.23.
Cura animarū ser.110
Cura filiorum ser.55
Curiositas edificiorū ser.53
Cultus diuinus

Debitum ser.122
Delicie sermo.96
Desertum ser.14.ser.16
Dyabolus expellitur Demonium, eijcere ser.58.ser. 56.ser.57.58.59.
Diffamare ser.105
Dilectio dei et proximi Dilectionis precepta diligere amare ser.91.ser.109 ser. 110.ser.117
Diuitis epulonis vita status finis ⁊c. sermo.95
Diuicie diues ser.45.f.95.ser.113.ser112
Docere doctrina ser.125.ser.63
Domus conscientie ser.91
Domus dei ser.106

Ecclesia Ecclesie ministri ser.57.ser.35 ser.36.ser. 43.ser.118.ser.119
Edificia edificare edificatio ser.106
Elemosina ser.45.ser.99.ser.105
Emeroissa mulier
Essei ser.117.

Excōicatio Excōmunicare ser.39.ser.89.

Febris febricitans ser.121
Fides ser.48
Fletus sermo.106
Fructus ser.44.ser.104

Gratitudo Ingratitudo ser.48.ser.122

Hereticus ser.104
Homo Humanū genus ser.48.53.f.16.
Homicidium ser.102
Honor sermo 10.
Hora ser. 42.ser.43
Humilitas ser.1.ser.55

Idolum sermo 56
Idolatria sermo.56
Idropicus sermo.116
Ieiuniū Ieiunare ser.52
Ihesus puer In tēplo, ihesu parentes ⁊c. ser.19.ser.22.ser.46.ser.24
Ignorantia In cecitas est
Imago ser.124
Infirmitas ser.121
Inuidia ser.42.ser.60.
Inuocare sanctos ser.55
Johannes ser.10.13.ser.16.ser.17
Joseph sermo 18.ser.25
Ypocrita ser.104
Ira sermo 102
Judiciū iudicare ser.56
Justicia Iniusticia ser.112.ser.102

Lazarus sermo 95
Lepra leprosus oblatio leprosorum
Curatio ser.111.ser.30.ser.31.ser.32
Lectus ser.118
Luctus ser.84

Mare sermo.35.ser.100
Maria ser.23.ser.29.ser.60
Matrimoniū ser.27. Vide in cōiugium.
Medius sermo.17
Meritum sermo.118
Miraculum Miracula, sermo. 118 ser. 11. ser.25.ser.92
Misericordia Misereri ser.99

Mors Mortuos Suscitatio f 64. f 1
25 114
Mulier cananea f 55
Mulier emeroissa f.125
Mūd⁹ mūdi ꝓtēpt⁹ f 16 f 19. f 35 f 36 f 66
Mutus surdus f 57.108
Natiuitas Nasci f 93
Nauis Nauta f 35. f 37
Negligentia f 53
Nuptie Cōuiuiū Cōuiuare f 116. vide in
Obedientia f 91 (cena.
Ociosus Ocium f 42. f 104
Odium f 112
Onus f 91
Operarius f 43
Oportunitas f 79
Oratio orare petere f 121. f 55 f 87
Ouis f 83
Panis. Panes Refectio f 61. f 103
Parabola f 44
Paraclitus Jn spūsctus est
Paralisis paraliticus f 118
Pastor vide in prelatus pdicator
Pax f 90
Peccator pctm̄ peccare f 12.30.35.48.55.
57.59.98.99.105.106.108. 110.114. 74.
Pena f 38
Penitentia f 19.53.59
Penth. Missio spūsctūs f.85. f. 89. f. 91
Peregrinatio pegrinari f.23.
Persecutio tribulatio fuga f. 79
Phariseus f.17. f.107
Pietas f.87
Piscatio piscis f.101
Prelatus pdicatio pdicare pastor f.1.31.35
39.43.44.45.64. 66.77.79. 80. 81.82.
83.85.91.99.101.106.116.118.119.
Processio ecclesie f.67
Prodigium f.120
Prophetia f.114. f.61
Proximus f.109
Publicanus f.107
Quies f.77
Recidiua Recidiuare f.60
Reddere rationē f.122
Regulus f.120. f.121
Religio religios⁹ Vide i claustrū Jtē f.111
Resurrectio xpi Jn xpi resurrectio
Saciare f.103
Sacre scripture cōmēdatio Intelligētia
expositionis f.49. f.45. f.99. f.126
Saducei f.117
Salutis conseruatio. f.111
Sapiens sapientia f.94
Scandalum f.11
Semen seminare f.40. f 44. f.45.46
Serpens eneus f.94
Seruire f.112
Signum f.1. f.19
Solēnitas f.23
Solicitudo f.112
Spei elevatio f.9
Spūsctūs Missio spūsctī f.85. f.89.91
Superbia f.57. f.107
Taciturnitas Tacere f.49. f.116
Tēptator Tēptatio Tēptare f.35. f.36. f
49. f.50. f.52. f53
Testimoniū Testis f.88. f.89
Thomas f.74
Tristicia tristis f.84
Uentus f.35.
Uerbū dei f.44. f.45. f.64
Uestis vestimēta f.119. f.95
Uia f.16. f.69
Uidua f.20
Villicus villicatio f.105
Uinea ecclesie Uinea f.43
Uirginitas f.20
Uirtus f.13
Uita f.112. f.113. f.93
Uisitatio f.114
Uocatio Electio f.42. f.122
Voluntas dei f.104
xpi aduentus p totū aduentū
xpi natiuitas in sermonibus de natiuita-
te xpi: xp̄m concipe f.60
xpi ieiuniū f.52
xpi passio f.47.62.64. f.94
xpi resurrectio Jn omnibus sermonibus
paschalis festiuitatis
xpi verba post resurrectionē f.75
xpi ascensio f.85
xpi clarificatio
xpi apparitio post resurrectionē f.74.75
76.77.
xpi sepultura f.72. f.73

zizania f.39

Sermones dominicales ex evangelys Wilhelmi parisiensis

Ad lectorem Heinrici Bebelij Justingensis elogium

Sermones quicunq; cupis studiose sacerdos
Spargere per plebes hos lege doctus eris
Est noua res pridem quam ciues parrhisiorum
Miserunt gentes visere teutonicas
Ne tanto spoliata bono foret inclyta tellus
Hermana. hoc myste nocte dieq; legant
Nocte dieq; legant qui catholici gregis adsunt
Pastores. nichil est hoc opere vtilius
Hic euangelij manifesta mystica queq;
Postea de sanctis non reticenda canit
Munere pro tanto Guilielmo parrhisiensi
Dic precor o lector sit tibi sancta quies

Telos

Dominica p̄ma in aduentu domini Sermo.I.

Dicite filie syon ecce rex tuus venit tibi mansuetus. Mat.xxi. In verbis istis hn̄t p̄dicatores mandatū a spūsancto vt loquant̄ ⁊ cui et q̄d loquant̄. Ad p̄mū ꝑtinet illud (Dicite) s̄m glosam Interl'. subintelligit̄ p̄dicatores. Ad scd̄m ꝑtinet illd̄. filie syon. Ad terciū illud. ecce rex tuus ⁊c. Propter dictū mandatū nō est tutū p̄dicatorib⁹ hodie a p̄dicatione cessare. Vn̄ ꝯsuetudo eccl'ie fere vbiq; ē. vt hodie p̄dicetur. Isa.vi. Ve mihi quia tacui. j. Cor.ix. Ve em̄ mihi est si nō euāgelizauero. Ezech.iij. Sanguinē eius de manu tua requirā. Hodie etiā debent fideles libēter p̄dicationem audire. spūs em̄ qui voluit p̄dicatores loqui. voluit alios audire. cū idē spūs dicat. Eccī. xxxij. vbi nō est auditus nō effundas sermonē. Aduētū illoꝝ qui magni sunt secūdū seculū p̄uenire solet aliquis viam preparās. Sic aduentū saluatoris p̄uenire debet s̄mo dei. velut nūci⁹ viam prepans vn̄ sup illud Math.iij. Parate viā dn̄i rectas facite semitas ei⁹. d̄t Glosa. via dn̄i ad cor dirigit̄ cū sermo eius diligēter auditur. Cui vero p̄dicatores loqui debeāt ostendit̄ cum subdit̄ filie syon. Et notādum q̄ syon mons est in quo erat turris dauid. defendens ciuitatē hierusalē. sicut mater filiā ꝓtegit. vn̄ filia syon dicebat̄ ciuitas hierusalē. hic vero filiā syon intelligam⁹ militantē ecclesiā. que filia est triumphantꝫ eccl'ie eam imitādo. et defensionē ab ea suscipiēdo. cui significatōi bene congruit interp̄tatio hui⁹ nois syon. Interp̄tatur em̄ speculū vel specula. Speculū est triūphans ecclesia militantꝫ rōne exēpli. Exo.xxv. Inspice et fac s̄m exemplar. qd̄ tibi in monte monstratū est. A sanctis debet ecclesia exemplū accipe. non ab hoīb⁹ corā deo mortuis. Exo.iij. Solue calciamentū de pedib⁹ tuis ⁊c. sil'e Josue.v. specula ꝟo est rōne p̄sidij. defendit em̄ eccl'ia triūphans militantē. vt filiam si tn̄ illa nō degeneret. Et notandū q̄ aliqn̄ villa q̄ ex se debilis est. fortis est ratōne castri. qd̄ sup eam est a quo defendit̄. si tn̄ gr̄am eoꝝ habeat q̄ in castro sunt. si vero inimici ei⁹ sunt. tunc vndiq; ei timendū est. Sic licꝫ eccl'ia militans ex se debilis videat̄. tamē valde fortis est. si gr̄am habuerit triūphātis. Si ꝟo offensa est triūphans ecclesia a militāte. multū ei timēdū ē. vn̄ Judith.v. Si est aliq̄ iniq̄tas eoꝝ in ꝯspectu dei eoꝝ. ascēdam⁹ ad eos. quoniā tradens tradet eos de⁹ eoꝝ tibi. ⁊ subiugati erūt subiugo potentie tue. Si ꝟo non est offensio hui⁹ ꝓpl'i corā deo suo. nō poterim⁹ resistere illis. qm̄ deus eoꝝ defendet illos. Utinam agnoscāt fideles. qd̄ achior dux filiorum amon infidel' dixit oloferni. militās eccl'ia multū deberet captare gr̄am triūphantꝫ. exhibendo reuerentiā locis sacrꝫ. tp̄ibus sacris. legi dei. mīstris eius. paupibus subueniēdo. qd̄ em̄ eis fit deus reputat sibi fieri. Math.xxv. Qd̄ vni ex minimis meis fecistis. mihi fecistis. Ex̄rio ꝟo a plurib⁹ triūphans ecclesia in hys oībus offendit̄. Possum⁹ etiā p filiam syon spūaliter humiles intelligere. erat em̄ ciuitas hierusalem que dicebat̄ filia syon in valle. Filie ergo syon d̄r. ecce rex tuus ve. ti. q̄ humilib⁹ spēaliter saluator venit. hūiles spēaliter humili regi dati sunt. vn̄ sup illd̄ Joh.vi. Hec est volūtas eius q̄ misit me patrꝫ. vt om̄e qd̄ dedit mihi pater nō p̄dā ex eo quicq̄ꝫ. d̄t Interlinearꝫ. datus ē tm̄ humilib⁹. Glosa ibidē. De tumētib⁹ perit. sꝫ de pusillis nihil. Math.xviij. nō est volūtas dei. vt p̄datur vnus de pusillis istis. In ps̄.i7. Tu populū humilē saluū facies. Dyabol⁹ rex est supboꝝ Job.xli. ipse ē rex sup omēs filios supbie. Xp̄s ꝟo est rex humiliū Greg.34. moral'. Euidentissimum signum reproboꝝ est superbia. humilitas ꝟo electoꝝ. cum ḡ quā quisq; habeat cognoscitur. sub q̄ rege militet inuenit̄. vnusquisq; q̄si quendā tytulū portat opis. quo facile ostendit sub cuius seruiat potestate rectoris. illos q̄ erant in monte supbie. tumentes de altitudine potētie vel sapiētie. xp̄s dimisit inanes. Bern̄. Ad frēs de mōte dei. Sinite sapiētes hui⁹ seculi de spū hui⁹ mūdi tumentes. alta sapiētes. et terrā lingētes. sapienter descendere in infernū. Quid loqui debeāt p̄dicatores ostenditur cum subditur. Ecce rex tuus venit

tibi. Et notandū ꝙ cum sacra scriptura distiguit triplicē aduentū saluatoris / scz aduentū in carnem / in mentē / et ad iudicium. vel ꝑticulare qđ est in morte vniuscuiusqz / vel generale qđ erit in fine mundi / In ꝑmo aduentu venit saluator ad nos ꝟm ecclesie repsentationē. Alijs duob⁹ ꝟo ꝟm veritatem / ꝛ ꝑmo de repsentatōe ꝑmi aduent⁹ ꝓseq̄mur. Notandū ergo ꝙ hec repsentatio fit in eccl'ia multis de causis. Prio vt ꝑeam a somno pigritie excitemur / Ad qđ pertinet quod dicit in epl'a. Hora est iam nos de somno surgere. et vere hora est / quis em̄ nō debeat excitari ad opandum salutem ꝓpriam / cū audit dei potentiā. excitari ad opandum eā / Excita potētiam tuā dñe et veni. dicit eccl'ia / quis nō debeat accipe saccum penitētie. cū attendit regē suū sacco indutū. Jone. iij. Surrexit rex de solio suo. et abiecit vestimētū suum a se / ꝛ indutus sacco. et hoc dicit de rege niniue / Sic filius dei saccū nr̄e carnis suscepit. in quo pniam ageret / Aug⁹. sup psalteriū / Filius dei non habebat vbi flagellaret. ad hoc carne indut⁹ est / vt sine flagello non esset / Exemplo ḡ eius fideles excitari debent ad penitentiā. Hiere. vi. Accingere cilicio / ꝛ ꝯspgere cinere / luctū vnigeniti fac tibi / Scđo vt de mia saluatoris multū cōfidam⁹ attendētes qꝛ caro et frater noster est. Bern̄. in sermone. puto ꝙ me iam spnere nō poterit xp̄s. os đ ossibus meis. et caro de carne mea / cum ꝑ primū aduentū iam nobiscū sit deus / ꝟm illđ Isa. vij. Et vocabit nomē eius emanuel. id est nobiscū deus / Et ꝑ scđm aduētum in nobis sit deus. ꝟm illud Joh. xiiij. mansionē apud eum faciem⁹ / Et ibidem. vos ꝯgnoscetis eū quia apud vos manebit. et in vobis erit / merito sperare possum⁹ ꝙ in tercio aduentu ꝓ nobis erit deus. Ro. 8. Si deus ꝓ nobis qs ꝯtra nos / Tercio vt de tanto beneficio gaudētes vana mundi gaudia respuam⁹ / vñ Zach. ix. ante illud. Ecce rex tuus venit tibi. dicit / exulta satis filia syon. Jubila filia hierusalē / paucitamē de hoc beneficio gaudent ꝟm ei⁹ meritū / Bern̄. sup cantica. Ardorē desiderij patrū suspirantiū xp̄i in carne p̄sentiā frequētissime cogitans / ꝯpungor ꝛ ꝯfundor in me metipo / ꝛ nūc vix ꝯtineo lacrimas / ita pudet teporis torporisqz miserabiliū tempoꝝ hoꝝ / cui nāqz nr̄m tantū ingerat gaudiū hui⁹ gratie exhibitio / quantū accēdit veterib⁹ sanctꝫ desideriorꝝ ꝓmissio / de vanitate hui⁹ seculi gaudent hodie hoīes gaudium spūale nō reputantes / de quoꝝ gaudio dicit Aug⁹. Quid seculi gaudiū breuiter dico / Seculi leticia ē impunita neq̄tia scz luxuriari / in spectacul' nugari / ebriositate ingurgitari / turpitudine fetere ꝛ nihil mali pati. Quarto vt magnitudinem beneficij ꝯsiderantes. benefactori grati esse studeamus. et affectu et effectu. affectu eū ardēter amando. ꝟm Bern̄. sup missus est / in hoc loco p̄dicatur magn⁹ dominus et laudabilis nimis / fact⁹ ꝑuulus et amabilis nimis / effectu ei deuote obediēdo et ꝟuiendo. verissima em̄ dñi recognitio est obediētia Luc̄. vj. Quid vocatꝫ me dñe dñe. ꝛ nō fa. que di / Quinto vt ex honore nobis a deo exhibito dignitatem humane nature pensantes / eā inhonorare timeam⁹ / Bern̄. in ꝟmonib⁹. mira querentꝫ dedignatō / magna dignitas hominis sic quesiti / in qua si gl'iari voluerit non erit insipiēs / nō ꝙ aliquid esse videat tanq̄ a seipso. sz ꝙ tanti eum fecerit ipse qui fecit oēs / omnes em̄ diuicie. omīs gloria mūdi vel quidq̄d in eo ꝯcupiscitur. min⁹ est ad hanc gloriam. immo nec est aliq̄d in eius compatione.

De eodem Sermo. II.

Dicite filie syon ecce rex tu⁹ ve. ti. man. In hijs verbis que spūssanct⁹ ꝑ zachariam dixit. et ꝑ matheū ad memoriā reduxit / voluit idem spūs vt q̄ttuor ostenderētur fidelib⁹ circa aduentū saluatoris / scz aduenientꝫ ꝓpinquitas in hoc qđ đr. ecce / eiusdē sublimitas in hoc qđ dicit. rex / aduentus vtilitas in hoc qđ đr. venit tibi. / aduenientis māsuetudo in hoc quod dicit mansuet⁹ / ꝓpinquitatē ostēdere voluit vt occurrere nō differam⁹ / Sublimitatē ꝟo vt scđm eam apparatū ei faciam⁹ / Utilitatem vt caueam⁹ culpam. ꝑ quam ea ꝑuari possemus / Mansuetudinē ꝟo. ne territi a facie eius nos abscondam⁹. vel fugiamus

Circa ꝑmū notandū ꝙ aduētus saluatoris in carnem ꝟm repsentationē ecclesie

Propinquus est/ temp⁹ em̄ deputatū pre-
parationi solennitatis natalis/ vix est me-
dietas tempis deputati prepationi solen
nitatis pasche/ ideo nec dilationi nec ne-
gligentie locus debet esse./ Unde in epl'a
legitur Dies appinquabit.i. in pximo erit/
dies inquā natalis quē fecit verus sol/ na
scens in mūdo isto. Abijciam⁹ ergo opera
tenebraꝝ ꝛc. Aduent⁹ saluatoris in mentē
(ppinquus est)/ Habet em̄ fides ecclesie q̄
spūaliter ventur⁹ sit in solennitate natal'/
ad eos qui fuerint prepati./ Preterea ipse
stat ad hostiū cordꝫ et pulsat parat⁹ intra
re. Apo.iij. Ecce sto ad hostiū et pulso ꝛc.
Aduentus etiā ad iudicium pticulare vel
generale est. ppe. Jobel'.iij. Cito vicissitu
dinem reddet velociter in caput eoꝝ/ Ja-
cobi.v. Judex añ ianuā existit/ vel assistit.
Apoc.iij. Ecce veniā cito/ si dñs moratu-
rus esset p mille annos tñ respectu premij
futuri/ vel pene esset q̄si vna hora/ iuxta il
lud ps. 89. mille anni añ oculos tuos q̄si
dies hesterna que p̄terijt/ Si autē dixerit
malus seruus ille in corde suo/ morā facit
dñs venire/ et cepit pcutere seruos suos/
manducet aūt et bibat cum ebriosis/ veni
et dñs serui illi⁹ in die qua nō sperat/ Qñ
q̄z est mors ppinquior homi q̄z ipse credat
vt ptꝫ in illo diuite Luc.xij. Qui dicebat
anima mea mlta bona habes. posita in an
nos plimos/ cui dictum est. Stulte ac no
cte repetent animā tuam a te/ nō est ergo
differendū occurrere saluatori venienti.
De hoc occursu dt Bern. in ꝑmonib⁹ Nō
oportꝫ te homo maria transfretare/ nō pe
netrare nubes/ nō transalpinare necesse ē./
non grandis inquā tibi ostendit via/ vsq̄z
ad temetipsum occurre deo tuo/ Deinde
subdit/ vsq̄z ad cordis ꝯpunctionē ꝛ oris
ꝯfessionē occurre vt saltem exeas de ster-
quilinio misere conscie. qm̄ indignū est il-
lud auctorē puritatis intrare/ Quantum
ad pmū aduentū occurrendū est ei de tan
to beneficio gaudendo/ ꝛ gratias agendo
Quantū ad aduentū in mentē occurrēdū
est ei orando./ Sicut em̄ in pmo aduentu
nō venit nisi multū desiderat⁹/ ita nec in
aduentu spūali. Aggei.ij. veniet desidera
tus cunctis gentib⁹/ Item verbū dei au-
diendo. Nūeri.xi. cum descenderet nocte
sup castra ros descendebat ꝛ man/ In ps.
.71. Descendet sicut pluuia in vellus/ descē
dente pluuia doctne exteri⁹/ descēdit ds
interius/ Itē de deo sincere meditādo ani
mo scꝫ a terrenis solicitudinib⁹ et affecti-
onib⁹ expedito. et ad deū suspenso Bern.
in ꝑmone/ Annq̄z vnctio cū venerit inue-
niet impatos/ sed semp vult⁹ suspensos. ex
pansosq̄z habētes sinus ad largā dei bene
dictionē. Quantū ad aduentū ad iudiciū
occurrēdū est ei in veritate ꝛ miꝑicordia
Hee em̄ sunt vie p quas venit. ps. vniuer
se vie domini miꝑicordia et veritas/ idem
miscdia et veritas p̄cedent faciē eius. ps.
.88. Secur⁹ erit in futuro iudicio qui h̄
vere se iudicauerit. ps. Feci iudi. et ius. nō
tra.m.ca.me.j. Coꝝ.xi. Si nosmetipos
diiudicarē⁹. nō vtiq̄z dijudicaremur/ Itē
misericordiā ꝯsequet in futuro qui miseri-
cors extiterit. Mat.v. Bti misericordes
ꝛc. De opibus mie fiet disceptatio in iudi
cio vt habet Mat.xxv. Et iudicium erit
illi sine mia. qui nō fecerit miam Jaco.ij.
Circa scdm notandū q̄ ille qui aduenit
rex gl'ie est. ps. 23. Dñs virtutū i.ē r. gl'ie.
Heb.j. Qui cū sit splen. gl'ie. imo est ipsa
gl'ia dei patrꝫ puer.x. ꝑm aliā litterā. gl'ia
patris filius sapiēs. q̄ntomagis ille qui ē
sapientia pris Mira gl'a dei patrꝫ est ha
bere filiū summe bonitatꝫ. summe sapiētie
sibi equalē et coeternū. de hac gl'a legitur
Isa.xl. Reuelabit gl'ia dñi et videbit oīs
caro salutare dei. Illi g̊ qui est gl'ia dei pa
tris gloriosus apparat⁹ faciend⁹ est/ vt scꝫ
locus gl'ie ei puideatur. ꝛ vestes gl'ie assu
mantur/ et delicie gloriose prepentur. hec
em̄ tria facere solem⁹ cū aliquā psonam ho
norabilē in hospicio nostro suscipim⁹. de
quo Dauid dt ps. 25. q̄ fuit vir ꝑm cor dei
Dñe dilexi decorē dom⁹ tue et lo. ha. gl'e
tue. nec optet deo querere. locū gloriosio-
rem corde humano si fuerit debito modo
prepatū. Seneca in epl'is. Scitote tam
bñ culmo q̄z auro homies tegi. ꝯtemnite
omia que supuacuus labor velut ornamē
tum et decus ponit. Cogitate nihil p̄ter
animum esse mirabile cui magno nihil est
magnū. sine cōpatione maius est cor hu-
manū mundo. cum sit capax dei. cui mds
ꝯpatus est quasi gutta roris Sap. xi. q̄si
gutta roris antelucani sic est ante te orb
terraꝝ Cor humanū palatiū est regium. si

tñ debito modo ibi ꝓsulatur. impetur. ꝛ pareatur/imo etiã regnũ est. nec ꝗlecũqz regnũ. sed regnũ celoꝝ. Luc. xvij. Regnũ dei intra vos est. celũ etiã celoꝝ est/cuiꝰ habitatio deo valde ḡta est. Bernũ. nec mirũ si libẽter ibi habitat celũ hoc dñs ihesus/qõ nõ qũo ceteris dixit tñ vt fieret/sz pugnauit vt ꝓdꝛeret. occubuit vt redimeret. ꝛ post laborẽ voto potitus/ait. hec requies mea puer. viij. Delicie mee esse cũ filijs hoim. ¶Iste locus est debito mõ patus. si sit parꝰ vt dictat ps supma anie/ẽm quã spẽaliter attendik similitudo ad deũ/ꝗ ps sp malo remurmurat/et tunc est aia locus gl'ie. cũ sic est pata. ẽm id. ij. Loꝝ. j. Gl'ia nra hec ẽ testimoniũ ꝓscie nre/ tũc est pax ꝑa in aia. in ꝗ pace factꝰ est locus dei/sine hac pace est aia velut domꝰ pstillãs. in ꝗ non est ꝺes puer. xxvij. Tecta pstillantia et litigiosa mulier ꝓpantur. Ad assumẽdas vestes gl'e monemur Isa. lij. Induere vestimẽtz gl'e tue. hierusalẽ ciuitas sancta. ¶Vestes gl'ie dicunk vestes spũales. ad differẽtiã corpalium. ꝗ sunt vestes ignominie. Bernũ. Qui gl'atur de veste sil'is est furi. qui gl'atur de cauterio/ qz ꝓpter pctm̃ a deo introductus est vsus vestiũ. ¶De vestibꝫ spũalibꝫ Reꝗre in illo ẽmone epl'az. dñs ꝓpe est. Delicie gl'iose ꝺbus dñs paſcẽdꝰ est sunt eius laudes/ps 49. Hunꝺ mãducabo car. tauroꝝ rũ ꝛc/ Immola deo sa. lau. ꝛc. Hee delicie recte dicunk delicie gl'iose/cum scriptũ sit Sacrificiũ laudis hono. me/ honorificatio ꝓo ista nõ debet esse oris solũ. sz etiã corꝺis. ꝛ corꝑis. j. Loꝝ. vi. glorificate deũ et por. in corꝑe vro/ Quidã labijs deũ glorificant. ꝛ corꝑe ꝛ ope deũ blasphemãt/ Isa. xxix. Popul' hic labijs me honorat. coraũt eoꝝ lõge est a me. j. Loꝝ. x. siue comeditis ꝛc. Hie. Si modũ nature debitum ĩmoderatõe voracitatz excedas. ꝛ vinolẽtia te ingurgites/ ꝗntascũqz laudes lĩgua sonet vita blasphemat. ¶Circa tercium notãdũ. ꝙ illi qui hoc sacro tpe a pctõ nõ cauent. saluatorẽ aduenientẽ ꝗsi manibus a se repellũt/ dum ĩmũ dicia opeꝝ suoꝝ adnentũ illi⁹ ad se impediũt/ Huꝝ etiã faciunt inter se et saluatorẽ/ dum pctm̃ pctõ addunt Isa. lix. Iniꝗtates vre diuiserũt inter vos ꝛ deũ vrm̃/ tales multũ dolere possent ꝛ deberẽt. hñt ẽm multiplicẽ materiam doloris. ¶Prima est ꝙ ille ꝗ alioꝝ est saluatoꝝ. illoꝝ est dãnatoꝝ/ Alij pñt dicere saluatorẽ expectã⁹. Phyl. iij. ipsi ꝓo dicere possunt. dãnatorẽ expectam⁹. ¶Si duo sunt in carcere vno/ quoꝝ alter ꝓbabiliter speret se liberandũ cũ dñs carceris venerit/ Reliquꝰ ꝓo credat se dãnandũ ꝛ dicat vtriqz cras dñs veniet. Sic̃ vnus habet materiã gaudij sic alter doloris. Invitas patrũ dixit abbas zenon cuidã fratri ĩterroganti ẽmonẽ aliquẽ/ vade ꝛ fac talẽ cogitatõnẽ qualẽ faciũt illi ꝗ sunt in carcere illi eñ interrogant hoies. vbi est iudex. ꝛ qñ veniet/ ꝛ in expectatõne penaꝝ suaꝝ plorant/ sic ꝓcipue facere debẽt ꝗ in pctõ morali sunt. cũ aduentũ dei audiunt. Ad augmẽtũ etiã doloris facit ꝙ qñqz tales erãt in ꝓ'o qui saluak. Deutro. pen. Beatus es tu israel. quis sil'is tui ꝓ'e ꝗ saluarz in dño/ Mat. j. vocabis nomẽ eius ihm/ ipe eñ saluũ faciet ꝓ'm suũ a pctis coꝝ/ tales sunt vt monachi apostate. Boeti⁹ in libro ꝓsolationũ. In oi aduersitate fortũe infelicissimũ genꝰ in fortunij est fuisse felicem. ¶Alia materia doloris est ꝙ cũ alij facturi sint festum nobile in leticia magna. sic̃ illi cũ quibꝰ ꝺs erit/ ipsi facturi sunt festũ horribile in amaritudie ꝓscie. sicut illi cũ ꝺbꝰ dyabolꝰ erit. Isa. vij. vocabik nomen eius emanuel. qõ interptak nobiscũ ꝺs/ de malo ꝓo ꝺr Job. xx. vadent ꝛ venient sup eũ horribiles. ¶Alia materia doloris est cum ꝓsiderant ꝗd facturi sint in scõo aduentu ꝗñ dñs venturꝰ est vt iudicet ꝓtumelias suas/ qui ita male se habuerũt in ꝓmo aduentu et scõo. Isa. x. Quid faciez in die visitatõis vre. ꝛ calamitatz desup venientis. Isa. xxx. Nomẽ dñi de longinq venit ardens furor eius. ¶Circa qrtũ notanꝺ ꝙ aliqui a facie saluatoris venientis fugiunt vel se abscondit/ Fugiũt illi. qui a ꝑdi catõe vel alijs vbi deum inuenire possient declinant/ puer. 28. Fugit impi⁹ nemine ꝑsequente/ Illi ꝓo se absconꝺũt a deo qui pctã sua occultant illi qui loco dei est sic adam. Beñ. iij. vocem tuam audiui dñe in paꝺyso et timui/ eo ꝙ nud⁹ essem. ꝛ abscõꝺi me. hui⁹ ꝓo absconsionis occasio solet esse hec ꝙ credũt se malos reputãdos a sacerdote. si pctã enormia ei cõfessi fuerint. cui⁹ ꝓtrariũ poti⁹ credere debet sacerdos

cum verisimile sit qui bene ꝓfiteretur esse pulcrū. pctm̄ qui ꝓfitetur turpe. Uñ cum in vera ꝓfessione pctā dimittant fatuū est aliquē credere immundū esse qz pfecte se lauit in ꝓfessione, vel infirmū. quia pfecte purgat⁹ & vel dei inimicū. qz hostē pessimū dei iusticie tradidit. s. pctm̄ suū, & se pctō rem iudici spūali ꝓdēnat, Rex mansuet⁹ poti⁹ amād⁹ est q̄s timend⁹. rex iste agn⁹ est quē petebat Isa. 16. Emitte ag. dñe d. tre ¶ Bta ỹgo de leone fecit agnū. siē dz de rinoceronte. siue de vnicorne nlla violētia domabili qđ in sinu virginis caput recli nās māsuescit. ¶ Hāsuetudo est ỹtus valō nccia dñantib⁹. Amb. in exameron apib⁹ ināt rex nalā clarus est & insignis, vt magnitudie p̄stet & specie & (qđ in rege est p̄cipuū) moꝛ māsuetudie. nā & si habeat aculeū nō vtit eo ad vindicandum.

¶ De eodem Sermo. III.

Dicite filie syon

¶ Notandū qz aia bona q̄ttuoꝛ vocatur noib⁹ q̄bus in eis q̄ sibi agenda sunt instruit, vocat em̄ filia p̄ncipis. filia syon. filia iuda. filia hierusalē. ó ꝓmo Cañ. 7. q̄m pulcri sūt gressus tui in calciamentis. filia p̄ncipis, gressus. i. pgressus et ꝓfectus aie q̄ filia est celestis p̄ncipis, valde pulcri sunt dō & angelis ei⁹. qñ fiūt ad exē pla sanctoꝛ q̄ pedes calciamēta intelligunt. et hoc est ꝓmū necessariū aie. vt scz nobilitatē suā intelligat. vt cū nobilitate generis ꝺ moꝛ ignobilitatē certet. Aliē viuit filius nobilis. aliter fili⁹ ignobil. aliē etiā viuit agn⁹. aliter lupi catul⁹. vñ & in boib⁹ & in bꝛutis aialibus variat mod⁹ viuendi. ꝑm varietatē generis. de. ij. & iiij. bꝛ Zach. ix. ex ulta satis fi. sy. iu. f. ꝛc. In ꝟ noie filia syon ostendit aie ꝛm. qđ ei faciendū est, in speculo em̄ sacre scripture facie suā dz respicere, vt videat an sint in ea soꝛdes q̄ celesti sponso displiceāt. Speculū illō fcatū est Exo. 38. in speculis q̄ posita fuerūt in lauatoꝛio seu labꝛo eneo, ꝓpter ꝟ qz aia faciē suam debeat videre. in speculo scripture dz Cañ. v. qz oculi ei⁹ sint sicut colūbe. sup riuos aq̄z q̄ lacte sūt lote, colūba sedet sup aq̄s. in q̄bus videat vmbꝛā accipitris. & caueat sibi ab eo. ¶ Sic aīa in aq̄s scripture dz videre vmbꝛā accipitris infernal. pctm̄ scz qđ est similitudo dyaboli vt sibi ab eo caueat. De. iv. Dañ. xiij. Sic faciebat filiabus isrl ꝛc. scz nō filia iuda. sustinuit iniq̄tatem vram. Nō ꝑt nobilis anim⁹ diu sustinere imūdiciā iniq̄tatis. In hoc noie iuda intelligit terciū qđ aie agendū ē. Sordes em̄ q̄s in speculo scripture videt p ꝓfessionē lauare dz Cañ. ij. Unde mihi fa. tu. & subditur. sonet vox tua in au. m. vox inq̄s cōfessionis. puer. 28. Qui abscondit scelera sua nō dirigēt. qui aūt ꝓfessus fuerit et reliquerit ea miam ꝓseq̄tur. Quarto videre dz aia pacē pectoris & desiderare pacē erinitatis qđ ostendit cū filia hierusalē vocat hierusalē em̄ interp̄tat pacifica, vel visio pacis. De pace req̄re in tytulo de btitudinibus. Ē p̄rio aia peccatrix vocat q̄ttuoꝛ noib⁹. scz filia latronis, filia edom. filia babilonis. filia belial. de p⁰. Mich. v. Nunc vastaberis filia latronis, Filia latronis est aīa illa q̄ imitat illū magnū latronē infernali suspendio iam dānatū, q̄ etiā in statu tali est in q̄li latro iam funē hīs in collo q̄ suspēdet. De illi aie. q̄ poti⁹ eligit esse filia latronis q̄s p̄ncipis. Filia edom est illa aia q̄ sanguie pcti inq̄nata est. Edom em̄ interp̄tatur sanguine⁹. vel tren⁹ Treñ. iiij. gaude et letare filia edom, q̄ habitas in terꝛa hus, ad te quoq; pueniet calix. de q̄ p̄s. x. Pluet sup pctoꝛes laq̄os ꝛc. vsq; ps calicis eoꝛ. yronice loq̄tur dicēs Gaude. que nō vult eē filia syon. merito efficiat edom ¶ Aia em̄ que in specl'o scripture soꝛdes suas nō aspicit eas nō abluit. Filia etiā babilonis uel ꝓfusiō⁹ est aīa peccatrix q̄ nō vult esse filia ꝓfessiō⁹. Hau. iij. Reuelabo pudē da tua in facie tua & ostendā gentib⁹ nuditatē tuā. Jere. xx. Cōfundent vehemēter qz nō intellexerūt obꝓbriū sempiternū. qđ nunq̄z delebit. Qui timent ꝟ ꝓfundi coꝛā sacerdote q̄ pctoꝛ est. ꝓfundent in futuro coꝛā toto mūdo. Eccī. 4. p aīa tua nō ꝓfūdaris dicere vez. est em̄ ꝓfusio adducēs pctm̄. & est ꝓfusio adducēs gr̄am & gl'iam. p̄s. Filia babilonis. misera. Aia etiā peccatrix. filia belial dr. j. Re. j. Ne reputes ancillā tuā. q̄si vnā ó filiab⁹ belial. Belial em̄ interꝓetat absq; iugo, absq; iugo suaui. iugo xp̄i vult esse ania peccatrix sine q̄ iugo pat pectoris & reges nō inuenit. Mat. xi. Tollite iugū m. s. u. & subdit. & inuenietis

re.a.u. Aug⁹ ad heremitas. Jugũ xpi suaue est. q̃ huic iugo subiect⁹ est. Cereza ei subiecta sũt/ r nihil ei repugnat. pñs. pax multa diligẽtib⁹ le. tuã. ecõtrario. Nõ est pax impijs ót dñs Jsa. lvij. jtẽ pñs. iz. ptricio r infelicitas in vijs eoz. rc.

De eodem Sermo. IIII.

Dicite filie syon ecce rex tuus venit. Antiq̃ fideles fuerũt diu in expectatõe salvatoris eis pmissi Jsa. 8. expectabo dñm q̃ abscõdit faciẽ suã a domo isrl/ r Lu. ij. ór de symeone q̃ erat expectãs ꝓsolationẽ israel. Hoderni etiã fideles st in expectatõe salvatoris iuxta mãdatũ ipsi⁹ Lu. xij. et vos sil'es hoib⁹ ex. d. s. phy. ij. Salvatorẽ expectã⁹. Antiq̃ expectabãt aduentũ in carnẽ. Hoderni expectãt aduentũ in mentẽ. l' ad iudiciũ. Hãdauit spũssanct⁹ p zachariã ꝓphetã. vt expectãtib⁹ aduẽtũ in carnẽ nunciaret illi⁹ aduent⁹ ꝓpinq̃tas. Jdẽ etiã spũs vult vt expectãtib⁹ aduẽtũ in mentẽ. vel ad iudiciũ ꝓpdicatores ãnũtiet illoz aduẽtuũ ꝓpinq̃tas. Ez timendũ est ne q̃ntũ ad mltos accidat ó hys aduẽtib⁹ sic de pmo accidit/ pnunciat⁹ erat iudeis aduent⁹ ille a multis/ et lõge ante/ r multi petierãt eũ et tñ receperũt valde male veniẽtẽ in bethleẽ in q̃ nat⁹ est. Hõo em̃ plena fuit. q̃ nõ fuit ei loc⁹ nisi in diuersorio. Sic multi tpe aduent⁹ adeo se occupant circa trãsitoria/ q̃ nõ inuenit salvator locũ in eis vbi recipiat. Quantũ ẽo displicuerit salvatori q̃ eũ recipe noluerit/ ostẽdit ipe Luc. 19. dicẽs ciuitati hierlm. nõ relinquet in te lapis sup lapidem eo q̃ nõ ꝓgnouit tue/ Sil'e accidit de aduẽtu ad iudiciũ. licz em̃ multũ moneat hoies salvator in euã. vt sint pati ad illũ Lu. xij. r vos estote pa. rẽ/ r Mat. 24. tñ ipsi negligunt pare se. Jõ cũ dixerit pax et securitas tũc re. sup eos ve. inti. j. Thes. v. Et notãdum q̃ tria spũalit ꝓparat hoies q̃ntũ ad aduẽtũ salvatoris i mentẽ. s. puritas. magnitudo desiderij. r hũilitas/ puritas ꝓparat qz ille q̃ ventur⁹ est candor est lucis et ne. et candidã optz eẽ aiam in q̃ ipe sedere elegerit/ iuxta ꝓbũ bti dõ. Cõfessio r pulcri. in ꝓspe. ei. Magnitudo etiã desiderij ad iõ ꝓparat. libẽti⁹ declinat aliq̃s ad hospitiũ in q̃ credit aduentũ suũ desiderari/ sic̃ salvator nõ venit in p⁹ aduentu/ nisi p⁹ q̃s mltũ desiõrat⁹ ẽ. sic nec in scõo. Agg. ij. veniet desiõ. cũ gẽ desideriũ h̃ exprmũt ꝓba ꝓpharũ vt illõ Jsa. 64. vtinã dirũpes celos et venires/ r illud. veni ad liberandũ nos. r sil'ia. Antiphone etiã q̃ cantãt in fine aduẽtus/ q̃si clamores st desiderãtiũ aduẽtum salvatoriz/ Desiderat⁹ ẽ salvator a supioribus/ a poríb⁹. a posteriorib⁹. ab inferioríb⁹. ad clamorẽ supioz. i. angeloz. ptinet antiphona illa. O sapia. in q̃. via prudentie ór mod⁹ redẽptõriz q̃ prudẽtia xpi pcussit supbũ vt legit Job. 26. quẽ modũ angeli ignorabãt. Ad pores scz reges r ꝓphas ptinẽt due seqntes antiphone. de q̃bus legit Luc. r. Multi reges r ꝓphete vi. q̃ v. vi. Jlla anthi. o adonay. q̃ loq̃t de vlsione rubi ptinet ad ꝓphas/ ad reges ptinet illa. o radix iesse/ ad inferiores scz ad illos q̃ in limbo erãt vincti. r in tenebris ptinẽt ille due. o clauis. Dauid. r o oriens/ ad posteriores scz ad gẽtes r iudeos ptinẽt ille. O rex gentiũ. o emanuel. Causa desiderij in antiq̃s fuit duplex/ scz piculosus stat⁹. in q̃ erãt/ qz oẽs descẽdebãt ad infernũ. in tali statu erãt in q̃li ille q̃ ducit ad patibulũ/ et desiderat aduentũ dñi sui q̃ eũ liberet. Hiero. q̃s miserior hoie q̃ eterno mortis troze pstratus ad h̃ tm̃ sensum accepat vt piret/ Alia cã erat abũdãtia gr̃e in aduẽtu xpi pmissa/ videtes ꝑuari se in curia iustície. appellabãt ad curiã mificordie. Ecci. 35. speciosa mificordia dei in tpe tribulationis/ quasi nubes pluuie in tempe siccitatis. De desiderio scõi aduẽt⁹. Notãdum est q̃ septem sunt que si cogitent valent ad hoc. vt ille qui p. mortale peccatũ deum deseruit. eius aduẽtum desideret. Primũ est. vt cogitet quẽ reliquit/ siq̃dem patrem suum. negauit dñm suum. recessit a liberatore suo/ de pmo Deutro. 32. deũ qui te genuit dereliquisti/ Naturalis est amor filij ad patrem/ r naturalis dolor de eius offensa/ pcipue vero dolendũ est de offensa patris celestis. Aug⁹ amãdus est genitor. sed ꝓponendus est creator. Obprobriũ magnum est etiam magnũ domini suum negare/ r maxime illum dñm a quo omnia bona tenet. de q̃bus bonis victum habet r vestitũ. Dyabolus nõ habz

festucam de suo quā possit homī dare. Domini eñ est terra ⁊ ple. ei⁹. Josue. xxij. absit a nobis hoc scelus. vt recedam⁹ a dño Multū etiam dolere debet q̄ se recessisse videt ab eo. q̄ morte ꝓpria a morte eterna eū liberauit. Ecc̄i. xxix. Ingrat⁹ sensu dereliquit liberātē se. refertur leonē quē quidam miles a serpente liberauit. adhesisse liberatori suo. Ecōtra multi relicto xp̄o adherent serpēti infernali. Judic̄. iij. erui vos de manu eoꝝ. et tamen reliquistꝫ me. Scd̄m est vt cogitet causam quare reliq̄t deū. Hiere. ij. Quid inuenerunt in me patres vestri iniq̄tatis. qꝛ elongauerūt a me et ambulauerūt post vanitatē et vani facti sunt. Daniel. iij. Peccauim⁹ et inique egimus recedentes a te. Terciū est vt cogitet quid cum eo reliquerit. qꝛ om̄e bonū Osee. viij. ꝓiecit israel bonū. Luc̄. x. ille q̄ incidit in latrones dispoliat⁹ fuit et filius ꝓdigus bona sua dissipauit. Eiusdē. xv. Aug⁹. tale bonū est deus. vt nemini deserenti eū bene sit. Quid erit bonū peccāti mortaliter ex quo ipse malus est sibi. seipsum occidendo. Sap̄. xiiij. Homo ꝑ maliciam occidit animā suam. Triplex bonū amittit qui deū deserit. scꝫ honestum delectabile. expediens. De p̄mo dicit Sap̄. apd̄ sapiētes st̄ honesta. Apud vulg⁹ v̄o simulacra rerum honestaꝝ. De scd̄o habet̄ Hieremie. ij. dereliquerunt me fontem aque viue. et foderunt sibi cisternas. que aquas continere nō valent. he cisterne sunt creature in quib⁹ inuenitur in ꝑseuerans iocūditas. Hiere. xvij. dereliquerūt venā aquarum viuentium. dñm. Aqua voluptatis est quasi aqua mortua et corrupta. Seneca. voluptates non sunt solide. nō sunt fideles. et si non nocent fugiunt. potius aliquod bonum mansurū circūspice. sola virtus gaudium prestat ꝑpetuum et securū. De bono expedienti patꝫ qd̄ amittitur ab eo qui peccat. quia s̄m Senecā nihil est homini bonū sine se bono. Ecc̄i. xiij. Bona est sub̄a illi cui nō est pctm̄ in ꝯscientia. quomō bona est sub̄a illi cui est materia infirmitatis ad mortē. cui etiā est ad augmentū ingratitudīs. et ꝑ ꝯsequēs damnatōis. Quartum est vt cogitet cui adheserit. Joh̄. vi. Dixit petrus domino. Domine ad quē ibimus. Gregori⁹. Stultum est s̄uire dyabolo offenso. qui nullo placatur obsequio. Bern̄. in ꝑsona domi. Quid cause est q̄ inimico meo. vestroqꝫ poti⁹ seruire vultꝫ q̄ꝫ mihi. Quintū est vt cogitet q̄d dyabolo adherēdo inuenit. qꝛ oēm miseriā Osee. vij. Ue hys qm̄ recesserunt a me. Eiusdē. ix. Ue eis cum recessero ab eis. Ecc̄i. xli. Ue vobis viri impij qui dereliquistis legem dei altissimi. Hieremie. ij. Scito et vide quia malū et amarum est. reliquisse te dominū deum tuum. Non est sine miseria quem vermis ꝯscientie mordet qui in spinis viciorum iacet. q̄ continue super se onus dyaboli habet. Isa. iij. Maledict⁹ enim est ⁊ infelix. Hieremie. xvij. Domine omnes qui te derelinquunt confundentur. Sextum est vt cogitet q̄ nisi adueniat deus. nō recedet dyabolus. Dauid. Ad nihilum deductus est in ꝯspectu eius malignus. Septimū est q̄ non potest homo venire ad deum ꝑ gloriā nisi de⁹ adueniat per gratiā. mur⁹ a solo deo dissolubilis est inter ipsos peccatū scꝫ. Isa. lix. Iniq̄tates vestre diuiserunt inter vos et deum vestrū. Osee. xij. Perditio tua ex te isrl̄. tantūmodo ex me auxilium tuum. Humilitas multū preparat ad aduentū saluatoris in mentem. humilibus enim deus dat gratiā Jacobi. 4. et p̄ma Pet̄. v. Humiles etiā consolatur deus. scd̄a ad Corinth̄. vij. Isaye. lxvi. ad quē respiciam nisi ad pauperculū. et contritum spiritu. et trementē sermōes meos Humilitas beate v̄ginis causa fuit vt filius dei ad eā veniret. Cant̄. j. Cum esset rex in accubitu suo nardus in ea dedit odorem suum.

De eodem Sermo. V.

Dicite filie syon ecce rex tuus venit tibi Hoc tempus deuotionis est. in quo aduentus saluatoris in carne recolitur. aduentus ad iudicium prenunciatur. aduētus in mentem expectatur. q̄ aduentus in carnem magnum quid fuerit apparere p̄t. si attendatur a quot et quantis et q̄m longe añ q̄ꝫ fuerit. sit p̄nūciat⁹ q̄ patēt ex diuersis locis scripture Genes̄. xlix. Non

auferet sceptr̃ de iu. r duc de fe. ei⁹ donec veniet qui mit. est. Isa. lij. videbũt omes fi. ē. sa. d. n. Hiere. 23. Suscitabo dauid germen iustũ. Zach. ix. ecce rex tu⁹ veniet. Itē si attendat q̃ntũ fuerit desiderat⁹ Isa 64. vtinã dirũpes celos r descẽderes. Ag gei. ij. veniet deside. cũc. gen. Item si attẽ dat q̃ntũ fuerit q̃sit⁹. Isa. 16. Emitte. ag. dñe rẽ. Et iusõ. lxij. ꝓpter syon nõ tacebo r ꝓpter ir'm nõ ḧesca donec egrediat vt splẽ dor iust⁹ ei⁹. Itē si attendat q̃ntũ ad gaudendũ de ꝟ aduẽtu monuerit spũssanct⁹. Joel'. ij. filie syon exultate r letami ī dño deo vr̃o. q̃ dedit vobis doctorẽ iusticie. Zach. ij. lauda r letare filia syon. q̃ ecce venio. r habitabo in medio tui. Zac. ix. exulta satj. f. sy. iu. fi. re. Itē si attendat q̃s. vñ. et q̃. r q̃re veneri. Ad ꝑmũ monet apl'us ad Heb. 7. Intuemi q̃nt⁹ ẽ h. Berñ. in ꝓmo. ꝑmo loco cũ apl'o stupẽte ītueamur r nos. q̃nt⁹ sit iste q̃ ingredit. ipse em̃ ē ꝓm gabel' testioniũ altissimi fili⁹. ac iõ coaltissimus ipm em̃ nõ fas est dei filiũ degenerẽ suspicari. venit ãt de lõge iuxta ꝟbum Isa. 30. ecce nomẽ dñi venit de longinq̃o a sumo ei celo egressio ei⁹. venit ãt in carcerj h⁹ horrorẽ. Causa aũt q̃re venerit. ex pte ei⁹ fuit mag ei⁹ mia r caritas copiosa. in nob ꝟo liberatio a pena. cui⁹ ꝓpter pctm̃ ꝑmor̃ pentũ debitores eram⁹. r gr̃e abũdantia. Triplicj pene erãt hoies debitores. etj amicj di. scj carẽtie visiõis dei. Nõ em̃ poterãt hoies hr̃e dei visionẽ ꝓpter quã facti erãt. Deut. 32. abscondã faciẽ meã ab eis Isa. 8 expectabo dñm q̃ abscõdit faciẽ suã a domo isr'l. eũ finis sit optimũ in vnoq̃j. visio illa optimũ hois est. vñ dõ. ps. 27. Faciẽ t. do. reqũrã. r ī illo ps. 79 Qui regj isr'l. in. terponit oñde fa. tu. rẽ. hec visio est tota merces. õt glo. Aug. sup. ij. ad cor. xij. Job. 33 videb faciẽ ei⁹ in iubilo. Dõ. ps. 20. letificabis eũ in gaudio cũ vultu tuo. Berñ. Illõ est vex r sũmũ gaudiũ. q̃ nõ õ creata sed de creatore ꝯcipit. q̃ cũ possederj nẽo tollet a te. cui ꝯpata ois aliũ iocũditas meror ẽ. ois suauitas dolor ẽ. oẽ dulce amarũ. Oñe decor fedũ. oẽ postremo q̃cũq̃ delectare possit molestum. Alia pena erat q̃ clausũ erat hoi celũ empireũ. Adã si fuissj deo obediẽs. esu ligni vite sic meliorat⁹ fuisset. q̃ nec senio. nec infirmitate defecisset. l' detior̃ fact⁹ fuisset. r p⁹. sine morte transiatus fuisset in celũ empireũ. Tercia pena erat q̃ vincti erãt carcere inferni Zach. ix tu ãt in sanguie testamẽti tui eduxisti vinctos de lacu. Abũdantiã gr̃e adduxit saluator. optimi em̃ est optia adducere. vt õt Dyo⁹. iam non est aliq̃s sine gr̃a dei nisi ꝑ magnã negligẽtiã suã. j. Jo. ij. Siq̃s peccauerit aduocatũ hẽm⁹ apõ prem ihm xp̃m Jo. xi. Sciebã q̃ sp me audis. Heb. v. in oib⁹ exaudit⁹ est ꝑ sua reuerẽtia. ꝓter mediatorẽ etiã hẽm⁹ beatã ꝟginẽ r tot alios intercessores. q̃ iã non ꝑt durare ira dñi ad homines. nisi ꝟ sit ꝑ magnã culpam eor̃. Oj aduẽt⁹ ad iudiciũ magnũ q̃d sit appere ꝑt ꝑ ꝟ. q̃ tm̃ loq̃tur sacra scꝑtura de illo. Itẽ ꝑ signa tribilia. q̃ illũ ꝓcedent. r ꝑ modi veniendi. veniet em̃ tunc cũ tota triũphãte eccia. Itẽ ꝑ ꝟ q̃ corpa tũc resurgẽt Itẽ ꝑ illos q̃ ibi iudicabũt. ibi iudicabũt et maxi Sap. 6. iudiciũ durissimũ hys q̃ ꝓsũt fieri Itẽ ꝑ ea de q̃b⁹ iudicabũt Eccs. xij. cũcta q̃ fiũt adducet dñs in iudiciũ. Itẽ ꝑ magq̃ ibi fiẽt. Oib⁹ em̃ ꝯgregatj ad iudicabit regnũ celor̃. l' infernale suspendiũ. tũc ecclesia ꝯsumabit. De aduẽtu ꝟo in mentẽ q̃ magnũ q̃d sit. nõ ira apparet. q̃ aduẽt⁹ ille inuisibil' est Job. ix. Si venerit ad me nõ videbo eũ. Septẽ ꝟo sunt q̃b⁹ ꝯgsci ꝑt q̃ nõ modicũ q̃d est aduẽt⁹ iste. Primũ est q̃ cũ aduent⁹ in carnẽ sit solius filij in carne mortali apparẽtj. r aduẽtus ad iudiciũ sit tm̃ filij in carne gl'osa apparentj. aduẽt⁹ tm̃ in mentẽ est totj trinitatis Jo. xv. ad eum ve. et man. apõ eũ fa. Scõm ẽ q̃ cũ aduẽtus in carnẽ. r aduẽt⁹ ad iudiciũ cões sint bonis r malis. aduẽt⁹ in mentẽ spẽalit est bonor̃. Terciũ est q̃ iste aduẽt⁹ nõ solũ est ad nos. sj etiã in nos Joh. xv. vos eũ ꝯgnoscetj. q̃ apud vos manebit. r in vobis erit. Magna securitas hr̃e deũ in se Dõ. ps. 22. Si ãbulauero ú me. vm. m. rẽ magnũ thesaur̃ hz q̃ deũ hz. Aug⁹. Aur̃ hñs in arca diues est. deũ hñs in ꝓscia diues nõ est. ꝓiunge deũ r aurũ. arcam r ꝓsciam Qui deũ hz ī se verisil'e est q̃ nõ sit sine ꝓsolatõe Apoc. iij. Siq̃s audierit vocem meã r aperuerit ianuã. intrabo et cenabo cũ illo. r ipe mecũ. Quartũ est q̃ aduẽt⁹ in carnẽ. sine aduẽtu in mẽtẽ hoi occasionaliter ẽ nociu⁹ q̃ntũ ad ꝟ q̃ erit ei ī augmẽtũ

dãnatõis, qui tanto beneficio ingrat⁹ fuit/ Quintum est q̃ aduent⁹ ad iudicium est ꝓtra illos ad quos spũaliter saluator non venit/ vnde dicẽt montib⁹ cadite sup nos. et collib⁹ coopite nos a facie sedentis sup tronũ. et ab ira agni. Apoc. vi/ Sextũ est. q̃ in ꝑmo aduentu venit saluator ad nos in celum reditur⁹/ In mentẽ ꝙ venit ibi mansur⁹. nisi imundicia opeꝝ nr̃oꝝ quasi ꝑrijs manib⁹ expulerim⁹ eũ. Joh. xv. ad eũ veniem⁹ ⁊ apud eũ man. fa. Jtẽ ibidẽ. vt maneat nobiscũ in eternũ/ Septimũ est q̃ nisi ad nos venerit. ad ipm venire nõ possum⁹/ Mat. 25. Hospes fui et nõ collegistis me. et ꝑmittitur pena. Discedite a me maledicti in ignem eternum.

Dñica. II. Sermo. I. In ordine. 6.

Quunt signa in sole er luna ⁊c. Luc. xxi/ Hoc tempe recolit eccl'ia aduentũ sapiẽtie dei in mundũ/ vñ in hoc tempe debẽt hoies opam dare. vt fiãt sapientes/ et q̃ multi desiderãt fieri sapiẽtes. sed nesciunt a quo incipiant/ Res ꝙ nõ põt ꝑus ꝙsummari. q̃ fuerit inchoata. Volum⁹ vobis ostẽdere duplex ꝑncipiũ sapientie/ qđ in sacra scriptura inuenim⁹ Primũ est desideriũ addiscẽdi sine amor sapientie/ Scõm est timor dei/ de ꝑmo legitur Sap. vi. Jnitiũ sapiẽtie est verissima disciplie ꝙcupia/ Cõcupia sapie vera ẽ. q̃s est circũscripta omni re tpali/ seu loco tpali. seu gl'ia/ Verior est q̃s sic ꝙcupiscit sapia. q̃ labor qui est in addiscendo sapiẽtia. vel dispendiũ libẽter tolerat/ puer. xiij. vult ⁊ nõ vult piger/ vult lucrũ et nõ vult laborẽ/ Verissima est cũ ꝑ diuicijs tpalib⁹ sapia ꝙcupiscit. ⁊ merito ꝙcupiscit ꝑ ill' cũ melior sit ill' puer. j6. posside sapiaz q̃ melior est auro. Sap. vi. Omne aut⁹ ꝙpatõe illius harena est exigua/ hoc bene videtur intellexisse salomon. iij. Reg. iij. Cum eĩ dixisset dñs ei. postula quod vis vt dem tibi/ ꝓtulit sapientiã omib⁹ dicens. dabis seruo tuo cor docile ⁊c/ Nec mirũ si diuicias salutz ꝓtulit diuicijs pditõis. Jsa. xx. Diuicie salutis. sapia ⁊ scia/ diuicie terze ne dicunt pditõis. q̃ et pdunt ⁊ pduntur/ Bene. vtinã tm̃ ꝙgregata pirent. ⁊ nõ congregator eoꝝ. tolerabili⁹ esset insudare labori ꝓturo q̃s pempturo/ Hoc iniciũ sapientie ducit ad sapie ꝙsummationẽ. Eccĩ. vi. Si dilexeris audire sapiẽs eris/ imo ducit ad regnũ celoꝝ. Sap. vi. ꝙcupiscentia sapie deducit ad regnũ ꝑpetuũ/ Jn ceterz dimidiũ facti q̃ bñ ceperit habere dr. sed qui habet hoc initiũ sapiẽtie apõ desit sapiens reputatur/ antiqui idem dixerũt sapientes. et ꝑfbiteros seu sapiẽtie amatores/ De alio ꝑncipio sapie dicit. Prouer. j Timor dñi ꝑncipiũ sapiẽtie. ad quẽ timorem introducendũ multũ valet cõsideratio aduentus ad iudiciũ/ De quo agitur in hodierno officio. et spẽaliter in euãgelio/ Jn quo ꝑmo signa ꝑcedentia aduẽtũ iudicis ponunt/ scõo modus aduẽtus exꝑmitur. ibi. tunc videbunt ⁊c/ tercio ꝙsolatio bonoꝝ subditur. ibi. hys aũt fieri incipientib⁹/ Dimissis vero duob⁹ vltimis/ de signis vobis modo loquemur/ et ꝑmo signa euangelij declarabim⁹. scõo signa q̃ inuenit Hiero. in annalib⁹ hystorijs hebor enumerabim⁹/ tercio quare signa ꝑcedãt iudiciũ tangem⁹/ Tangũtur aũt ãqz signa in euangelio hodierno/ Primũ in sole. scõm in luna. tercium in stellis. quartũ in terra. quintũ in mari/ duo ꝑma specificãt Joel. ij. vbi dicit. Sol ꝙuertetur in tenebras. et luna in sanguinẽ anteq̃s veniat dies domini magnus ⁊ horribilis. De tribus simul habet Apoc. vi. Vidi ⁊ ecce terre motus factus est magnus/ et sol fact⁹ est niger tanq̃s saccus cilicin⁹/ et luna tota facta est sicut sanguis. et stelle celi ceciderunt super terram. sicut ficus emittit grossus suos. cum a vento mouetur/ de eisdem habetur Math. xxiiij. Sol obscurabitur/ et luna non dabit lumen suum. et stelle cadent de celo/ De quarto scilicz de ꝑssura in terris. legitur Jbidem. erit tunc tribulatio qualis non fuit ab initio mundi. vsqz. neqz fiet/ simile habetur Daniel. xij. Veniet tale tempus quale non fuit ex eo ex quo gentes esse ceperunt. vsqz ad tẽpus illud. Signum vero quintum scilicz maris confusionẽ aliqui estimãt fore hoc/ q̃ mare cum fragore magno peribit/ ẽm illud Apoc. xxi. Et mare nõ est/ vel confusionem istam possumus intelligere turbationem maris nouam/ qualis nunq̃m visa est/ Gregorius in omelya/ Confusio

maris et fluctuum nec dum noua exorta est/ sed cum iam multa p̄nunciata complete sint/ dubiū nō est ꝙ sequant̄ etiam pauca que restant/ quia sequētium rerum certitudo est preteritoꝝ exhibitio. Hiero. in annalib⁹ libris hebreoꝝ inuenit q̄ndecim signa q̄ndecim dierum ante diem iudicij/ sed vtrum ꝯtinui futuri sint dies illi/ an interpollati non expressit. Prima die eriget se mare q̄draginta cubitis sup altitudines montiū stans in loco suo quasi murus. Scd̄a tantū descendet vt vix videri possit. Tercia marine belue apparētes supra mare dabunt rugitus vsq3 ad celum. Quarta ardebit mare et aque. Quinta herbe et arbores rorem dabūt sanguineū. Sexta ruent edificia. Septima petre ad inuicem collident̄. Octaua generalis fiet terre motus. Nona equabitur terra. Decima exibunt homies de cauernis et ibūt velut amentes ⁊ nō poterūt mutuo loqui. Undecima surgēt ossa mortuoꝝ ⁊ stabūt supra sepulcra. Duodecima stelle cadent. Tredecima morient̄ homies tunc viuentes vt cum mortuis resurgant. Decimaq̄rta ardebūt celum et terra. i. sup̄ficies terre ⁊ aeris. Decimaq̄nta fiet celū nouū. ⁊ terra noua et resurgent omēs. Possunt autē assignari octo cause q̄re signa iudiciū p̄cedant. Prima vt magnū malū. malis futurum annunciēt. Greg. in omel'. quid terrores quos cernim⁹ nisi ire sequēt3 p̄cones dixerim. Item in illa omelya euāgelij. cū audieritis p̄lia ꝛc. Ultima tribulatio multis tribulatiōibus p̄uenitur/ ⁊ per crebra mala que p̄uenerunt indicantur mala perpetua que subsequūtur/ ⁊ subdit Grego. Multa debent mala precurrere vt malis malū valeant sine fine nuntiare. Secūda causa est quā tangit Grego. in eadē omelya dicens/ qui in cunctis deliquimus. in cunctis ferimur/ et subdit omnia que ad vsum vite accepimus. ad vsum ꝯuertimus culpe. sed cuncta que ad vsum prauitatis infleximus. ad vsum nobis ꝯuertūtur vltionis. Terciam causam tāgit Beda. in omelya dicens. appropinquāte suo termino. elementa q̄si pauida micant et tremūt. Quantū ergo erit timēdū homini. Quarta causa est vt creature ostēdantur p̄parate esse ad vlciscendum creatorē de hostib⁹ suis. Imminente guerra. solet fieri armoꝝ ostensio/ ⁊ faciunt p̄ncipes vt subditi eoꝝ armati ꝯueniant. Sic fiet anteq̄3 de⁹ vindictam sumat de inimicis suis. Sap. v. Accipiat armaturā zelus illius. et armabit creaturā ad vltionē inimicoꝝ/ ⁊ Ei⁹ dem. xvi. Creatura tibi factori deseruiēs exardescit in tormentum aduersus iniustos. Quinta causa tāgitur sup illud. Isa. xxiiij. Erubescet luna. et confundetur sol. Glosa. cernens eos qui eius lumine fruebantur. nihil dignum dei bonitati fecisse. Sexta causa est vt sint incitamenta doloris. Chrisosto. patrefamilias moriente domus eius turbatur/ familia plangit et nigris se vestimentis induit. sic humano genere ꝓpter quod omia facta sunt. certo fine constituto totus destruitur mundus/ celi ministeria lugent/ et candore deposito tenebris induunt̄. Septima est mūdi senium. Mundus em̄ senex infatuat⁹ est. de quo Eccī. xxv. Senem vero multa circūueniūt incōmoda. Greg̃ in omelya Sicut iniuuentute viget corpus forte et incolume manet pect⁹/ tortuosa ceruix. plena sunt brachia. In ānis aūt senilibus statura curuatur. ceruix exiccata deponitur/ frequētibus spurcicijs pect⁹ vrgetur/ virtus deficit loquentis. verba anhelitus intercidit. nam ⁊ si languor plerumq3 senibus desit. ipsa sua salus egritudo est. ita ⁊ mundus in annis prioribꝰ velut in iuuentute viguit ad ꝓpagandam humani generis ꝓlem/ Robustus fuit salute corporum viridis. opulētia rerum pinguis. ac nunc ipsa sua senectute deꝑmitur/ ⁊ q̄si ad vicinam mortē molestijs crescētibus vrgetur. Octaua est vt ab amore mūdi separemur. vñ Greg̃ in omel'. Dñs ac redemptor noster paratos nos inuenire desiderās/ Senescentē mundū que mala sequant̄ denunciat vt nos ab eius amore ꝯpescat

De eodem Sermo. II. In ordine. 7.

Erunt signa in sole ⁊ luna ꝛc. In dñica p̄cedēti recoluit ecclesia aduentū saluatoris in carnē. q̄ fuit ī hūilitate ⁊ māsuetudie. In hac p̄nūciat aduētū ei⁹ ad iudiciū q̄ erit in maiestate ⁊ ptāte/ vt q̄ amare nolūt hūilē ⁊ māsuetū. timeāt potētē/ mēoria

ꝑmi aduent⁹ valet ad ſpei ſubleuationē/ p nunciatio ſcōi ad timoris incuſſionē/ In ter ſpem et timorē debent eſſe fideles/ ti mor eos cuſtodit ne euaneſcāt/ Spes ne aduerſa eos deiciāt: Prouer. j. Aduerſio puulor interficiet eos. et pſpitas ſtultor perdet eos. Conuenienter ꝯo in dñica ime diata dñice in q̄ recoluit aduentū in car nem prenunciat aduent⁹ ad iudiciū/ ꝓter tpis breuitatē. Greg. Oīe qđ transit bre ue eſt/ Idē ſup illud. Solū mihi ſup eſt ſe pulcrū/ pene mortuū ſe pſiderat qui ſe mo rituꝝ nō ignorat/ In euāgelio ꝯo hodier no. ꝑmo ponunt ſigna aduentū iudicis p cedentia/ Scōo ſtat⁹ eoꝝ oſtendit. ad qs ventur⁹ eſt. ibi. areſcentib⁹ hoibus p timo rē/ Tercio ſtat⁹ eoꝝ qui cū eo venturi ſt ibi. ꝓtutes celoꝝ moue/ Quarto deſcribit mod⁹ aduent⁹ iudicis. ibi. tunc videbūt fi lium hois rē/ Quito ſubdit. bonoꝝ exhor tatio ꝓſolatoria. ibi. hys aūt fieri incipien tibus/ Sexto ponit exemplū ad dictoꝝ declarationē/ ibi. videte ficulneā/ et inter ſigna/ ꝑmo ponunt ſigna ſm mutationem ſupioꝝ. ibi erūt ſigna in ſole z luna z ſtell. Scōo ſm mutationē inferioꝝ. ibi. z in tris ꝓſſura. Circa ꝑmū notandū q̄ id qđ dr hic de ſignis. nō ſolum poteſt intelligi ad litterā vt in p̄cedenti ſmone oſtēſum eſt/ ſz etiā miſtice/ et forſitan nō min⁹ ꝓueniēter. z ſm hoc ſol dicit xp̄s/ qui dr ſol iuſticie. Malach. vlt/ Luna ꝯo eccl'ia a deo illūia ta que dr amicta ſole. Apo. xij/ Stelle ꝯo intelligunt fideles lumen fidei hntes/ z cō uerſatōe celeſtes. Ecc. xv/ Suſpice celū. et nūera ſtellas ſi potes/ ſic erit ſemē tuū. Que ſigna vero futura ſint in ſole luna et ſtellis oſtenditur. Matth. 24. hys verbis Sol obſcurabitur. et luna nō dabit lumē ſuū/ et ſtelle cadēt de celo/ Sol iuſticie ob ſcurabit p̄dicatōe ei⁹. et miraculis ceſſan tibus/ Luna ꝯo nō dabit lumen ſuū. quia ſanctitas eccl'ie miraculis non apparebit/ ſtelle cadent de celo quia multi celeſtē cō uerſationē deſerēt/ De ſignis etiam ſolis et lune et ſtellaꝝ legitur Apoc. vi. Vidi. z ecce terre motus factus eſt magnus. i. ma gna ꝓmotio terrena diligentiū. cōtra ſan ctos/ et ſol factus eſt niger tanq̄ ſacc⁹ cili cinus. q̄ xp̄s p̄dicatione ſua z miraculis nō clareſcit/ imo antixp̄s et ſui videbunt facere multa miracula. et iō multi mone būtur Matth. xxiij/ Surgent pſeudo xp̄i et pſeudo ꝓphete. et dabūt ſigna z ꝓdigia/ ita vt in erꝛorem inducantur. ſi fieri p̄ot etiā electi/ et luna tota facta ē vt ſanguis. vbiq̄ autē patietur eccl'ia a pſecutorib⁹ ſanguis effuſionē Joheľ. ij/ Sol ꝓuertet in teneb/ et luna in ſanguinē/ vel tota fiet ſanguis. quia maloꝝ reputatōe ſm omnē ſtatū ſuum peccatrix erit/ peccatū em̄ per ſanguinē intelligitur. Oſee. iiij. Sāguis ſanguinē tetigit. Seqūtur. (et ſtelle celi ce ciderūt ſup terrā) q̄ multi q̄ videbant eſſe ſtelle p fidei claritatē z celeſtem ꝓuerſatio nē cadent. p infidelitatē z impietatē perpe tratōē. Pōt intelligi etiā in ſole ptās eccle ſiaſtica. In luna ptās ſecularē. Gen. j. Fe cit deus duo lumiaria magna/ Lumiare mai⁹ vt p̄ſit diei/ et luminare min⁹ vt p̄ſit nocti/ Poteſtas eccleſiaſtica diei. i. ſpūali bus intēdere debet/ poteſtas ſecularis no cti. i. tpalibus/ et ſicut ꝓtra naturā eſſet. ſi ſol luceret de nocte. ſic contra naturā eſſe videtur. ſi poteſtas eccleſiaſtica trāſſerat ſe ad miniſtrationē tpalium ſpūalibus ne glectis/ ſicut legit. ij. Mach. iiij/ Sacer dotes iam nō circa altaris officia dediti erant/ ſed ꝓtempto templo. z ſacrificijs ne glectis feſtinabant ꝓcipes fieri paleſtre/ Joheľ. ij. Sol et luna obtenebrati ſunt. z ſtelle retraxerunt ſplendorem ſuum/ Jam nō lucent prelati radijs doctrine Iſa. lvi. Speculatores ceci omnes. neſcierūt vni uerſi rē/ et poſt. ipſi paſtores ignorauerūt intelligētiam/ Ex quo ꝓſecutū eſt. q̄ luna id eſt ſecularis poteſtas conuerſa eſt in ſan guinem/ put legitur Joheľ. vltio/ Poteſt em̄ illud dici de ꝓncipibus. Manus ve ſtre ſanguine plene ſunt. Iſa. j. Eccl. 34. Panis egentium vita pauperum eſt/ qui defraudat illū homo ſanguinis ē/ Hiere. ij. In alis tuis inuentus eſt ſanguis ani mar pauperum z innocentiū/ ale iſte ſunt potentia et diuitie. quibus pauperes op ꝓmuntur/ vnde. iiij. Regū. v. dicitur de naaman syro. Erat naaman vir fortis et diues. ſed leproſus/ qui ſignificat poten tes et diuites. lepra manifeſti peccati alios corrumpentes/ vnde ſicut leproſi ſepa bant a caſtris. Leui. xiij. z xiiij. z Nūeri. xij. Sic tales excluduntur a cōmunione

fidelium per excōmunicatōnē. vel ale iste possunt intelligi violētia ꝛ calūnia quas exercent in subditos. ꝓtra ꝓsilium Johis baptiste dicentꝫ Luc. iij. Neminē ꝯcutiatis neqꝫ calūniam faciatis. Hee sunt ale milui de qb⁹ legit. Zach. v. habebāt alas ꝗsi alas milui. Hilu⁹ est auis rapax ꝗ insidiatur infirmis auib⁹. vt pullis. sic tales debiles ꝛ infirmos oppримūt. ꝛ fortib⁹ nō resistūt. vñ fiet de eis sic de miluo cui capto extrahit aliqd de intestinis ꝛ alij milui putāres q ferat intestinū ꝓueniūt. ꝛ omia pcordia ei auferūt. Diuiti cupido qdāmō intestinū extrahit. cū cor in bonis exterioribus ponit. ꝝm illud Eccī. x. In vita sua piecit intima sua. Alij ꝯo potentes ꝛ diuites ꝓueniūt vt intestinū deuorent. ea que male ꝓgregauit diripiēdo ꝛ deuastando. Prouer. xxij. Qui calūniatur paupi vt augeat diuicias suas. dabit ipse ditiori se. et egebit. Stelle sc̄ fideles Gen. xxij. Multiplicabo semen tuū sic stellas celi ꝛ velut harenā que est in littore maris. qō ꝺr stellas ptinet ad fideles. qō dicit harenā ptinet ad infideles. Hee stelle cadent de celo q multi recedent a fide. j. Cor. 4 Spūs māifeste dicit. In nouissimis dieb⁹ discedent qdam a fide. finalis malicia dyaboli que p caudā draconis intelligit Apoc. xij trabet terciā ptem stellarū .i. fideliū. Qui dam fideles erūt pfecti hy nō trahent. alij mediocres erunt. hij seducent ad tempus. ꝛ post reuertent. alij simplices. ꝛ illi ex toto seducent. Matb. 24. Multi venīēt in noie meo dicētes. ego sum xp̄s. ꝛ seducent multos Apoc. 8. Et q̄rtus angelus tuba cecinit. ꝛ pcussa est tercia ps solis. ꝛ tercia pars stellaꝝ (et i terzis p̄ssura) pressura in q̄m tribulationū. Et notādū q triplex inuenit fuisse tribulatio. Prima fuit tyrānorū. scōa hereticoꝝ. tercia ypocritaꝝ. q̄rta tribulatio erit tempe antixp̄i maior alijs. vñ Dañ. xij. Videbā in visione mea nocte. ꝛ ecce q̄tuor venti pugnabāt in medio mari. ꝛ q̄tuor bestie grandes ascendebant de mari diuise inter se. Prima quasi leena. hec est crudelitas tyrānoꝝ. Scōa silis vrso. hec est ꝯsutia hereticoꝝ. Tercia q̄si pardus. hec est varietas ꝛ dolus ypocritaꝝ. Quarta terribilis atq mirabil ꝛ fortis nimis. hec est añxp̄s. Potest etiā intelligi (sol) ptās pape (luna) ptās impialis q a papa recipitur. Stelle ꝯo epi ꝝm illud Apoc. j. septē stelle. septē angeli. i. epi sunt septē eccl'iaꝝ. Sol iā obscuratus est q ptās pape diminuta est. cū eccl'ia greco ab ea recessit. Luna facta est sicut sanguis. i. potestas impialis p crudelitatē. et multe stelle de celo ceciderunt in terrā. q multi epi quoꝝ ꝓuersatio debuit esse in celis terzene ꝓuersatōꝫ facti sūt. Fideles etiā in diuersis ptibus mūdi oppmunt ab infidelib⁹ q per mare sonans ꝛ fluctuās intelligunt. Isay. lvij. Impij q̄si mare feruens qō q̄escere nō pt. Status eoꝝ ad q̄s venit iudex ostendit cū ꝺr (arescentib⁹ hominib⁹ ꝓtimore ꝛc.) Sic securitas ipinguat ꝛ reficit. ꝝm illud puer. xv. Secura mens q̄si iuge ꝓuiuiū. sic timor attenuat et exiccat ossa. Si ꝯo sic affligent mala illa expecta ta. quid facient p̄sentia. Stat⁹ eoꝝ q cum iudice venturi sūt ostendit cū ꝺr (ꝓtutes celorum) Interlinearꝫ glo. sup matb. xxiij. Tremebūt angeli quātomagꝫ homines. i. ad modū trementū se habebūt. vel timebunt timore reuerētie q licꝫ semp in eis sit. tūc tñ ꝓcipue in eis apparebit. Job. 26. Colūne celi ꝓtremiscūt ꝛ pauent ad nut⁹ eius. Hiero. Quid faciet ꝯgula deserti. vbi cōcutitur cedrus paduli. Chrisō. hoc intelligitur de tali motōe q̄li mouent p̄ncipes alic⁹ terzeni regꝫ cū rex vadit in expeditōꝫ Si rex inq̄t terzen⁹ ꝓcessur⁹ ꝛ expeditōꝫ aliquā mādat in ppō. dignitates oēs mouent. exercit⁹ excitat. tota ciuitas feruet. q̄ntomagꝫ rege celesti exsurgēte iudicare viuos ꝛ mortuos ālice ꝓtutes ꝓmouēt. et tribiles mistri tribiliorē dñm p̄cedunt. Sñt tñ hic. celi. intelligi p̄dicatores. vel electi firmiores q̄z ꝓtutes mouebunt. tñ aliter q̄s in illis q dānati sunt. In dānandis eñ desinēt eē. In electꝫ ꝯo videbūt deficere. sic lumē cādele videt extingui flatu alic⁹ ꝛ nō extinguit. Mat. 24. vt in errorē ducātur. si fieri potest. etiā electi. de stella accidit q videtur cadere cum non cadat Poeta. et si non cecidit. potuit cecidisse videri. ps. Mei āt pene moti sunt ꝑdes Item impulsus euer. s. u. ca. ꝛ dñs. s. mc. Item Nisi q dñs adiu. me pau. ba. inser. anima mea.

De eodem Sermo. III. In ordine. 8.

Tunc videbunt filium homis venientē in nubibus celi cū ptāte magna ⁊ maiestate. hys verbis ostendit modus veniendi ad iudicium. et verba singula pondus habent (tunc videbunt) scz hora qua non putatur. Mat. xxiiij. Estote parati quia hora qua nō putatis filiꝰ hois venturꝰ est. qđ intelligendū est de aduentu ad iudiciū vniuersale. et de aduentu ad iudiciū particulare. qđ ē in morte vniuscuiusqz. pma ad Thessa. v. Cum dixerint pax et securitas. tunc repentinus supueniet interitus Tunc videbunt eum iudei. qui hic videre noluerūt. Sap. ij. Grauis est nobis ad videndū. Item tūc videbūt eū mali. qui in membris suis eum abominant. Prouerb. xxix. Abominātur eos impij. qui in recta sunt via. Apparebit aūt eis in illa visione valde terribilis. ꝑm illud Sap. v. Videntes turbabunt timore horribili. Tria ꝟo poterunt eis spēaliter timorē incutere in iudicio. Primū est potentia iudicis q̄ erit summa. vnde non licet ab ea appellare. potentia eius erit omnipotētia. quā nō poterūt fugere. Dauid Si ascendero in celum tu illic es ꝛc. Item nō poterūt eidem resistere. Chris. Nec resistendi virtus. nec fugiendi facultas. nec penitētie locus. nec satisfactōnis tempꝰ. Ex angustia omniū rerum nihil remanet nisi luctꝰ. Scđm est sapiētie eius ꝓspicacitas. cui nihil poterit abscondi. Eccs. xij. Cuncta que fiunt adducet dn̄s ad iudiciū. Sap. vj. cogitationes vestras scrutabitur. Terciū est zelꝰ Prouer. vi. Zelus et furor viri nō parcet in die vindicte. nec adquiescet cuiusquā precibꝰ ꝛc. Chris. Nec diuicie diuitibus nec parentes parētibꝰ intercedūt. nec angeli (sicut solebant) ꝓ hominibꝰ faciūt verbū qꝛ natura iudicij nō recipit miam. De zelo eius multum loq̄tur sacra scriptura. Daniel. vij. Tronus eius flamme ignis. Malach. iij. Ipse est quasi ignis cōflans Sap. v. Accipiet armaturā zelus illius. Isa. xxx. Ardens feruor eius. Eiusdem. lxvi. Ecce dn̄s in igne veniet. Et dicit Augꝰ ꝙ mallent reprobi omne tormentū sustinere. q̄m faciem videre irati iudicis. Apoc. vi. Dicent montibꝰ et petris cadite sup nos. ⁊ abscondite nos a facie sedentis sup tronū. et ab ira agni. Malach. iij quis stabit ad videndum eum. Et notandū ꝙ dominꝰ (filium homis) se vocat in verbo ꝓposito tribus de causis. Primū ꝓpter exemplū humilitatꝫ. cōtra eos q̄ de nobilitate generis supbientis ab eo q̄ nobilior est in genere suo se denomināt. Secūdo qꝛ in forma humana apparebit in iudicio. non diuina. Tercio ad insinuandū meritū quo ad gloriam talem deuenit. humilitas em̄ quā in humanitate exhibuit. causa fuit quare ita exaltatus est. Phyl. ij Exinaniuit semetip̄m fo. s. ac. ꝓpter quod et deus exaltauit illū. In nubibus ꝟo ad litterā veniet. obsequent em̄ nubes ei ad iudiciū descendenti sicut obsecute sunt ei in celum ascendēti. Act. j. Sic veniet quē admodū vidistis eū ascendentē in celum. Veniet aūt in potestate. i. cum ostensione ptātis. potestas eiꝰ ex multꝫ apparebit vt ex mūdi ꝯflag̃tione. Dđ. Ignis i ꝯspectu eiꝰ exar. Itē ex multitudie eoꝝ q̄s ꝯgregabit. Johel. iij. ꝯgregabo oēs gētes. ⁊ deducam eos i vallē iosaphat. ⁊ disceptabo cū eis. ps̄. Aduocauit celū desursū. ⁊ t. de. p. suū. Itē in puluerꝫ collectōe. ⁊ corpm resuscitatōe. j. Coꝝ. xv. Oēs quidē resur. Itē in corpm electoꝝ glorificatōe. Mat. xiij. Fulgebunt iusti sic sol in regno pr̄is mei. Itē in ꝟtute vocꝫ Chris. vere vox magna tube terribilis. cui oīa obediūt elemēta q̄ petras findit. inferos aperit. portas ereas ꝯterit. Vincula mortꝫ dirūpit. et de ꝓfundo abyssi anias liberatas corpibꝰ suis assignat. Itē in obsequio nubiū ⁊ in innouatōe celi et t̄re. nullꝰ hō de vno sacco veteri potest facere nouū. quātū erit ergo innouare celum et terram. Item in auctoritate iudiciaria. pater em̄ non iudicat quē q̄z. sed omne iudicium dedit filio. Itē videbūt eū in maiestate sua. loco cuiꝰ in matheo dicit (virtute et gloria) tūc totꝰ xp̄s scz caput cum membris gloriosus apparebit. indutus lumie sicut vestimento. tunc omnes electi veste gloriosa induti erunt. Et notandū ꝙ de modo veniēdi ad iudiciū aliqua tangit Math. xxiiij. que nō tangit. Lu. sicut est illud. sicut fulgur exit ab oriente et apparet vsqz in occidentem.

ita erit aduentus filij homis/erit em̄ subi-
tus et corusc⁹; et illud/ tunc apparebit sig
num filij homis in celo/ p̄cedent em̄ insig-
nia passionis xp̄i. ⁊ exprobrabit peccatori
bus magnū beneficiū passionis eius eis
exhibitum/ et requiret xp̄s mortem suam
ab eis tanq̄ preciū quod p eis dedit/ cum
se ip̄os ei abstulerint qui ita care eos eme
rat/ et ostenditur magna ingratitudo eoꝝ.
qui semel crucifixū pro eis iterum peccā-
do crucifixerūt Hebre. vj/ Rursum cruci
figentes in semetipsis filium dei. Chris.
Non erit tunc necessitas accusatōis cum
viderint crucem ⁊ ipsum xp̄m habentē in
corpore suo testimoniū passiōis. Zach. xij
Aspicient ad me quē ꝯpunxerunt. Apoc.
.j. Uidebit omnis ocul⁹ et qui eum pupu
gerunt/ angustias in q̄bus erunt peccato
res ⁊ cetera ꝑtinētia./ Require in summa
virtutū tractatu de timore.

De eodem Sermo. IIII. In ordine. 9

Hys aūt fieri inci
pientib⁹ ꝛc./ Hic electos hortat
et cōsolatur/ hortat cum dicit.
Respicite et leuate capita vestra/ Conso-
latur dicēdo. quoniā appropinquat redēp
tio vestra Respicite ꝑ fidem. leuate ꝑ spem
/ Leuate capita vestra. id est exhylerate cor
da vestra Greg. in omel./ Idem est capita
leuare. ⁊ mētes ad gaudia patrie celest⁹ eri
gere/ spes eleuat sicut desperatio deꝑmit.
Gen. iiij. q̄re ꝯcidit facies tua. Et notā
dū q̄ ad spei eleuationē tria videt̄ ꝑtinere
Primū est vt malū transitoriū non timea
tur/ Qui id timet est eo inferior/ Qui vero
illud non timet est eo supior/ quodāmodo
em̄ illud ꝯculcat ꝯtemnēdo Dauid. Sup
inimicos me. de. o. m. id ē desursum aspex
it/ Boeti⁹ in lib⁹ ꝯsolationū. Mali circa
diripiēdas inutiles sarcinulas occupant/
Boni ꝟo desup irrident vilissima queq̄
rapientes/ Scd̄m est vt in bonis tꝑalib⁹
fiducia non habeat. Aug⁹. de deo desꝑare
est spem in creaturis posuisse/ j. ad Thy. 6
Diuitib⁹ h⁹ seculi p̄cipe non sublime sape
nec sꝑare in incerto diuiciaꝝ/ sꝫ in deo vi-
uo/ sperare in tempalib⁹ est ꝯfidere sup ba
culum harundineū/ sup quē si innixus fue
rit homo ꝑforabit manū eius. iiij. Regū.
xviij. Ponens fidutiā in tempalibus male
dictionē habet sup caput suum Isa. xxxj.
Ue qui descendūt in egyptum ad auxiliū
in equis sꝑantes ꝛc./ Terciū est vt de meri-
tis ꝓprijs nō p̄sumatur/ Job. x. Si iustus
fuero nō leuabo caput. de iusticia scꝫ pre-
sumēdo Luc. vij./ Cum feceritꝫ omia que
p̄cepta sunt vobis. dicite serui inutiles su
mus ꝛc. Et notādū q̄ merito domin⁹
electos ad gaudium hortatur. cū mūdus
destruitur/ Primo q̄ via eorum laboriosa
finitur. Greg. in omel. Quid est vita mor
talis nisi via/ et quale sit fratres mei ꝑpen
dite. in labore vie lacescere/ et tamē eandē
viam nolle finiri/ Scd̄o quia gaudiū ini-
micoꝝ eorum destruitur/ Mundus enim
odit electos. Joh. xv. Ego dedi eis s̄mo-
nem meū. et mūdus eos odio habuit/ Itē
in eodem. q̄ de mundo nō estis ideo odit
vos mund⁹/ Tercio quia appropinq̄t ami
cus. Greg. in omel. Qui deū diligunt ex
mundi fine gaudere iubentur/ quia eū quē
amant mox inueniunt dum transit js quē
non amauerūt/ ⁊ hoc est qd̄ subditur Qm̄
appropinq̄t redemptio vestra). Et no-
tādum q̄ est redemptio a captiuitate cul-
pe. que facta est in p̄mo aduentu/ de q̄ Da
uid. Redēptionē misit dn̄s ꝓpl̄o suo man.
/ et est redēptio a captiuitate pene. de qua
hic. ⁊ Ro. viij. Nos ipsi intra nos gemi-
mus adoptionē filiorum dei/ expectātes
redemptionē corpis nostri (Uidete ficul-
neam ꝛc) hoc exemplū ponitur ad dictoꝝ
declaratōnē. q̄si diceret/ sicut ex fructu ar
boꝝ vicina estas ꝯgnoscitur/ ita ex ruina
mūdi ꝓpe esse ꝯgnoscit regnū dei. que rui-
na fructus mūdi est. s̄m Greg. Ad hoc em̄
crescit vt cadat. ad hoc germinat/ vt q̄cū-
q̄ germiauerit cladib⁹ ꝯsumat/ Bene aūt
regnū dei estati ꝯpatur. q̄ tūc meroris nr̄i
nubila transeūt. ⁊ vite dies/ et ni solis cla-
ritate fulgescūt. vt d̄t Greg. Math. xxiiij.
sic habet/ ab arbore fici discite ꝑabolā ꝛc.
et potest intelligi de synagoga designata
ꝑ ficulneā maledictā/ ⁊ arefactā. de q̄ legit
Mat. xxi/ ⁊ s̄m hoc ponit hic ꝓximū sig-
nū aduent⁹ ad iudicium/ Judei em̄ in fine
mūdi ꝯuertent. s̄m id Isay. x. reliquie isrl
ꝯuertent. Chris sup math./ quare potius
de ficu q̄ de alia arbore ponit similitudi-
nem/ quia pene p⁹ omnes vernat/ et diffi
cile frig⁹ post ficū ꝟnantē venit. sic p⁹ con-

uersionem iudeoꝝ ꝓpe est estas. i. eterna se
renitas, ⁊ celi ⁊ terre desiderata nouitas.
Amē dico vobis qꝝ non ꝑteribit de mor
talitate ad imortalitatē. gñatio hec. i. ge
nus hūanuꝫ. vel genꝰ iudeoꝝ. Donec oīa
fiant (celū aereū: de quo Math. xiij. Vo
lucres celi comederūt illud (⁊ terra trāsi
bunt. Beda Innouabunt deposita priori
forma. permanēte aūt suba, ecclesiastes. i.
terra aūt in e. stat, ꝓba aūt mea nō ꝑteri
bunt. i. intellectꝰ ꝓboꝝ non remanebit in
completꝰ. Gregoriꝰ. Manētes snīas exp
mit sermo dei qui trāsit. Itē Gregoriꝰ. ni
hil in rex corpaliū natura celo ⁊ terra du
rabilius ⁊ nihil in rex natura ita velocit
ēm sermo trāsit. Hz oīe qđ apđ nos du
rabile est ⁊ sine mutatōe durabile ad eter
nitatē non est. ¶ Dñica. iij. Sermo ꝑmꝰ.

QUm audisꝫ Jo
annes in vinculꝭ opa xꝑi ⁊c. Da
tbei. xi. In hoc sacro tpe q̄ttuoꝝ sunt dñi
ce que videnꝭ ptinere ad quadruplicē sal
uatorꝭ aduentū. ꝓximꝰ est aduentꝰ in car
nem, ad quē ptinet prima dñica in cuius
euāgelio legit illđ Zach. 9. Ecce rex tuus
venit tibi mā. Scđs est aduentꝰ ad iudi
tiū, ad quē ptinet scđa dñica in qua legit
euāgeliū illud. Erūt signa in sole ⁊ luna.
et subdit. Tūc videbūt filiū hois veniētē
⁊c. Tercꝰ est ad limbum ad quē videt pti
nere tercia dñica, in cui euāgelio legit il
lud. tu es qui venturus es. an alium expe
ctam. qđ exponit Gregoriꝰ in omelia de
aduentu in limbū. Quartꝰ est aduentꝰ in
mentē ad quē ptinet q̄rta dñica. In festo
em natalis primo illi dñice intimat salua
toꝝ ad eccl̄iam suā spūaliter ventur. Cūꝫ
in epla legit. Dñs ꝓpe est ⁊c. ⁊ in euāgelio
legit illđ dirigite viā dñi. Aduentꝰ in car
nem. ⁊ ad limbū cū gratiarūactōe sunt re
colendi. Aduentꝰ ad iuditiū cū timoꝝ est
cogitandus. Aduentꝰ ꝑpo in mentē cū di
ligenti ꝑparatōe ē expectād. ¶ Et notā
dū q̄ euangeliū hodiernū tria ꝑn cipalr
ptinet. scz Johis interrogatōez, ibi cū au
disset. ⁊c. Saluatoris respōsionē. ibi. Re
spondēs Jesus ⁊c. et Joānis cōmendati
onē a saluatoꝛe factā. ibi: illis aūt abeun
tibꝰ. Circa primū quantū ad lrām notan
dū. q̄ Gregoriꝰ et Hilariꝰ videnꝭ diuer
simode sensisse de interrogatōe Joannis.
Gregoriꝰ eñ dicit in omelia qđ Joānes
querit, vt sciat si is qui ꝑ se in mundū ve
nerat ꝑ seipm ad inferni claustra descēde
ret, volens sibi insinuari an sicut ꝑ hoīb
nasci dignatus est etiā ꝓ hoīb mori di
gnaretur, vt qui natiuitatis eius p̄cursoꝝ
mortis extitit. etiam precursoꝛ fiat, ⁊ vē
turum inferno nunciet quem iam venisse
mundo nūciauit. Sed quia incōueniēs
videt q̄ Joānes in aliq̄ articulo fidei du
bitauerit. Descensus ꝓ ad inferos fidei
articulus est ꝓterea responsio dñi non vi
detur cōpetere interrogatōi preintelle
cte. Potest intelligi hec dubitatio non du
bitatio infidelitatis vel etiā tarditatis sz
quidā horroꝝ ex pietate ꝓcedens. Abhoꝛ
rebat eñ ex pietate q̄ filius dei ad infer
nū descēderet. Cūꝫ ꝓt exponi. Dubitauit
idest dubitare se ostēdit. vel ad modū du
bitātꝭ se habuit. Hic. iiij. Regū. ij. Helisē
licet non dubitauerit Heliā raptū, tñ ad
tollendā dubitatiōem filioꝝ ꝓphaꝝ et ad
instantiā eoꝝ misit eos qui q̄rerent Heli
am in montibꝰ, q̄ aūt non dubitauerit be
liseus satis ꝓz in lra. Hilariꝰ dicit q̄ Jo
annes nō dubitauit nec misit discipl̄os ꝓ
sua hesitatōe, sed ꝓ certificatōe discipulo
rū. et veri sile est q̄ Johes nō dubitauit.
qui columbā descendentē sup xꝑm vidit.
et illā vocē patris audiuit hic est filiꝰ me
dilectꝰ ⁊c. Math. et Luc. iij. et cui dictū
est Joh. i. Sup quē videris spm̄ descēdē
tem et manentē sup eū. hic est q̄ baptizat i
spūsctō ꝑsentē etiā demōstrauit. in eodē,
et post q̄stionē a discipulis ꝓpositā. salua
toꝝ Johem plus q̄z ꝓpham dixit. Hz ꝶm
Hilariū sic intellige locū istū, discipli Jo
annis ꝓ mgro suo zelātes inuidebāt xꝑo
vñ Joh. iij. dicūt Joāni. Rabi q̄ erat te
cū trans Jordanē cui testioniū phibuisti,
ecce hic baptisat et oēs veniūt ad eū. Iste
zelꝰ erat ex magno amoꝛe mgri. sicut Jo
sue zelauit ꝓ Moyse, Numeri. xi. cū Hel
dadet Medab ꝓpharent in castris. Joā
nes ꝓ posit in carcere occasione herodi
adis, videns discipl̄os suos de xꝑo hesitā
tes. et xꝑo inuidētes, et intelligēs in spū
se in breui moriturū. noluit eos relinq̄re i
illo statu, vñ cū ꝓ se non posset eos certifi
care misit eos ad xꝑm, vt ab eo certifica-

renk et ſm hoc plana eſt lra. Mittēs duos de diſcipul' ſuis ait ill'. ſuple hoc. Dicite ieſu. tu es q̄ ventur⁹. i. q̄ ventur⁹ diceberis a ꝓphis, vel ſm aliā lram ait illi. i. xp̄o p internūcios. an aliū expectam⁹. Criſoſtom⁹. oſtēdit qz duo vēturi erāt. xp̄s z añ christ⁹. Jo. v. Ego veni in noīe p̄is mei z nō accepiſtis me. Si alī⁹ venerit in noīe ſuo illū accipietis. Sētētie hilarij videt cōſentire Criſoſtom⁹ dicēs. Qualiter intēt magn⁹ ꝓpha erat ſi hoc ignorabat qđ etz multi minores ſciebāt et p̄dixerant Iſaie liij. Sicut ouis ad oc. du. et Zach. 9. Tu aūt in ſanguīe teſtamēti eduxiſti vinctos tuos de lacu in q̄ nō eſt aqua. Quantū ad inſtructōem mozū q̄tuoz nobis attēdenda ſunt, in p̄ma pte euāgelij. Primū eſt q̄ Johes in vinculis eſſe dz. Scōm q̄ ꝓpt' auditōez opm ad ihm miſit. Terciū q̄ iohes in carcere herodis q̄ſi dubitās q̄rit qđ in deſerto aſſeruit. Quartū eſt q̄ſtio q̄ a duobus diſcipul' ꝓponit. Circa p̄imū notandū q̄ Johes interptat' gr̄a, vel in quo eſt gr̄a. Scōm p̄imā interptatōez Joh. i. vinculis eſt cū aliq̄ gr̄a in aliquo vincul' mōi. vel carnis. vel pcti ligata tenet' ne p̄ficiat. Roma. i. Qui veritatē dei detinēt in iniuſticia. In multis locis hodie ioh. in vincul' tenet', vñ multū dolendū eſſet. Scōm aliā interptatiōem Johis in vinculis, eſt aliq̄s hūs gr̄am dei cui corp⁹ carcer ē impediens eū a cōtemplatōe p̄itatis. Sap. 9. Corp⁹ qđ corrūpit aggrauat aiam, q̄ſi duo diſcipuli ab eo miſſi ſunt ad q̄rēdam veritatē, abſtinētia et deuotio ozois. De abſtinētia legit Eccī. ij. Cogitaui i corde meo abſtrahere a vino carnē meā vt aiaz meaz trāfferrē ad ſapieñ. et dañ. i. legit de pueris abſtinētib⁹, qđ de⁹ dedit eis ſciam et diſciplinā in oīi libro et ſapia. Danieli aūt intelligētia oīm viſionū. De ozoe Aug⁹. dicit qđ ozoe meli⁹ ſoluunt dubia quā inq̄ſitione aliq̄. Pōt etiā p Jo. in vinculis intelligi ſtat⁹ illoz qui aduentū ſalvatoris expectabāt, et p̄t quadruplex vinculū inueniri in illo ſtatu. Primū eſt vinculuz originalis culpe. Scōm eſt vinculū originalis pene. Terciuz eſt vinculū actualis culpe. Quartū ē vinculum p̄nīs miſerie. Primū eſt vinculū ꝯcupiſcētie q̄ añ gr̄am imputatur ad pctm. ſed in gr̄a eſt ad exercitiū. Hoc vinculū deſignat' in muliere inclinata de qua hz Luc. xiij. q̄ non poterat ſurſum aſpicere. Difficultatē em̄ bz ad bonū q̄ eſt in originali pctō, z p̄nitatē ad malū. vñ Ro. 7. Nō qđ volo bonuz hoc ago. Ideo exclamat dicēs Apl's in eodē. Infelix ego hō q̄s me liberabit de corpe mortis huj⁹. Cōcupiſcētia iſta ē mulier de q̄ legit Eccī. 7. Inueni amariorē morte mulierē tē. Et ſubdit. vincula ſunt man⁹ et⁹ ſcilz difficultas ad bonū. et p̄nitas ad malū. ō quib⁹ dictū ē Luce aūt xiij ſubdit dñs de vinclo dicēs. hāc filiā abrae quam alligauit ſathanas ecce. xviij. annis, nō oportuit ſolui a vinclo iſto die ſabbati. Scdo vinculo ligati erāt q̄ erāt in limbo de q̄ legit Iſa. xlij. Dedi te i fed⁹ ꝓpli in lucē gētiū. vt apires oculos cecoz. et educeres ō cōcluſione vinctū de domo car'ſe. i tenebrīs Eiuſdē. xlix. Dedi te in fed⁹ ꝓpli. tē. vt diceres his q̄ vincti ſunt exite. et bis q̄ in tenebris reuelamini. De tercio vinculo dz ī ps. cxviij. Funes pctoz. circē. ſunt. me. Hec vincula ſignificata ſunt vincul' ſedechie. Jeremie. 39. Obſidet' ciuitas aie p̄ p̄auā delectatōem, capit' p̄ p̄auā opatōem. Tenetur et excecat' rex p̄ p̄auā conſuetudinem vincit' p obſtinatōez, ducit' in babilonem p impenitentiā finalē. De q̄rto vinculo hz Oſee. xi. In funicul' Ade trahaz te, funes miſerie dicūt funiculi, q̄ illī ad deū reducimur. De hoc vinculo legit. ij. Par. vltimo. Incuruat⁹ ſum multo vinculo ferri et nō eſt reſpiratio mihi q̄ excitaui iram tuā. Circa ſcōm notādū qđ ioh. ꝓpter auditū opm non ꝓbozz. ad ieluz mittit, q̄ ſm Bern. Efficacioz eſt vox opis. q̄ vox monis. Eccī. xxix. Que in manu habes ciba ceteros paupes. Saluator etiā operibꝰ potius q̄z verbis certificat diſcipulos Johis. Circa terciū notādū. q̄ iohannes in carcere herodis q̄ſi dubitās q̄rit qđ indebito aſſeruit. Sic Petr⁹ Mat. 16. plenā cōfeſſus eſt veritatē dicēs. tu es xp̄s fili⁹ dei viui, quē negauit introduct⁹ i domū pōtifiz Matth. xxvi. et tu cuz ieſu galileo eras. at ille negauit dicēs. Neſcio qđ dicis. Sic multi ſcolares cū ſunt i deſerto paupertatis. et in ſcolis apte ꝓferentur veritatez ꝓbo et exēplo, ſed ditati vel ad dignitatem, pmoti mutāt opinionem.

Ro.i. Qui cõmutauerũt ꝓitatẽ dei in mẽ daciũ. Prouer.17. Qui ꝓtit linguã incidz i malũ. Nõ sic erat Apl's q̃ dicebat.ij Cor. ij. verbũ dei nõ est alligatũ. ¶Circa q̃rtũ notãdũ. qõ sicut aduẽtũ xpi in carnẽ multi nunciꝰ p̃cesserũt. Primo Abraã ꝑiarcha postea xp̃he. Deinde Joh. bap. Sic aduẽtũ i mentẽ multi nũciꝰ p̃cedũt. Prio fides q̃ est prima ꝓtutũ. sicut Abraaz princeps fuit alioꝝ patꝝ. ex q̃ alia bõa nascunt. Ad eã ꝑtinet illõ Heñ.30. Da mihi liberos alioꝝ moriar. Fides em̃ sine opib⁹ mortua ẽ. Ex ea nascunt velut duo xp̃he. timor futuri supplicij. et spes p̃mij. Sz q̃dam hos xp̃has occidũt. Mat.23. Jhr'm. ihr'm q̃ occidis xp̃has. & primũ scz timorẽ occidit q̃ absq̃ timore peccat. Luc.23. Dic bon⁹ latro malo. Nec tu times deũ &c. Ps. Nũ est timor dei añ oculos eoꝝ. In ill' bñ occisus est ille xp̃ha. q̃ nec deũ timẽt. nec homies vereꝫ. Luc.18. Timor ẽ velud q̃dã frenũ hoies cohibens a malo. Exo.i. Timuerũt obstetrices deũ. et pepcerũt puerꝫ ne interficerẽt eos. Spes ꝓo eternoꝝ. trã sitoria facit ꝓtemni. illa em̃ ẽ q̃ dic. Quid em̃ mihi ẽ in celo. & a te q̃d vo. l. t. Jo. bap. tũc p̃mittit. cũ gr̃a lachrymaꝝ alicui dat. qõ nõ ꝑt fieri absq̃ gr̃a gratũ faciente. et tũc freq̃nter accidit. q̃ Jesus venit. et diabol⁹ fugit. hãc aquã benedictã diabolus sustinere nõ ꝑt. 3. Regũ. 18. Jũge curꝛũ et fuge. ne te occupet pluuia dictũ est achab. Duo discipli q̃ a Johãne mittunt certitudinẽ saluatoris q̃rentes. sunt due discussiones ꝓsciẽtie. Prima est an aliq̃d pctm̃ sit adhuc in cõscia. de q̃ nõdũ doleat vel ꝓpositũ cauẽdi oĩe mortale. His duob⁹ ꝓcurrentib⁹ spem ꝓbabilez aia hz. q̃ filiꝰ dei in eã venerit. Pro certo eiꝰ aduẽtũ scire non ꝑt. Job.9. Si venerit ad me non videbo eũ. Eccl.9. Nescit hõ vtz amore vel odio dignꝰ sit. i. ad Cor.4. Nihil mihi ꝓscius sum. Non tñ in hoc iustificatꝰ sum. ¶ De eodem Sermo scõs.

Et respõdẽs Jesus ait illꝭ. ¶Notãdũ q̃ in hodierno euãgelio ꝓmo diligẽtie mgri circa discipulos relinq̃ndos nobis exẽplũ ꝓponit. Scõo veritas fidei ostendit. ibi Ite dicite Johãni que audistis et vidistis. Cecivident &c. ¶Tercio pauptatis vtilitas insinuat. ibi paupes euãgelizant. ¶Quarto cõmendat fidei puritas. Btus qui nõ fuerit scãdalizatꝰ in me. ¶Quinto tã adulatõis q̃s in uidie vitãde exẽplũ dat. ibi. Illꝰ aũt abeũtibꝰ &c. ¶Sexto in cõmẽdationem Johis. Quid debet eẽ iustꝰ vir. & maxie p̃dicator ostẽdit. De primo dicit Crisostom⁹. Joh. fuit. puidꝰ p̃mozies discipulos vt filios assignat fideli tutori. Sic faciẽdũ ẽ p̃ib⁹ carnalib⁹. Sic xp̃s relictur⁹ discipl's. cu rã magnã habuit. de eis. ꝛ cibo spũali eis puidẽdo. Instituit em̃ sacramẽtũ altarꝭ. & fecit eis illũ dulcẽ sermonẽ qui hz Joh. iz et vsq̃z ad xvij. Dñi etiã diligẽt puidit de societate cõmendãs eã iohãni. Jo. io. ¶Circa scõm notãdũ q̃ ꝓitas fidei certificat p̃ signũ qõ p̃dixerat Jsai. sicut em̃ hz Luce 7. In ipa hora curauit mltos a languoribꝰ suis. Jeronim⁹. Lesent ꝓba. loq̃ntur opa. Et dixit nũtijs eũtes. renũciate iohãni que au. et vi. q. diceret dñs. Si essetis in ꝓphis piti. scireris me eẽ messiã i lege. pmissum. hoc em̃ signũ dederat Jsai. 35. dicẽs Deꝰ ipse veniet et saluabit nos. tũc apient oculi cecoꝝ. et aures surdoruꝝ patebũt. tũc saliet sicut ceruꝰ clauꝰ. & apta erit lingua mutoꝝ. ¶Si q̃s tñ obijciat qõ ante aduẽtũ erãt multa miracula fctã ad hoc respõdẽs Ambrosiꝰ dicit Thobi as oculos recepit. Thob. xi sz hec fuit angeli. nõ hois medicina. Helias mortuuz suscitauit. iij. Regũ. xvij. ipse tñ rogauit. Heliseꝰ leprosum mũdari fecit. 4. Reg. 5. Sed valuit misterij figura ñ auctoritas p̃cepti. Xp̃s ꝓo miracula impio faciebat. et licet alia miracula facta fuerũt añ aduẽtũ xpi. nõ tñ abũdãtia miraculoꝝ. q̃ predicta erat ab Jsa. ¶Circa terciũ notãdũ q̃ ꝑm Jero. illud paupes euangelizant. sic exponitur. i. euangelizant. Unde dicit Jeronimus et qõ his nõ min⁹ ẽ paupes euãgelizantes cõmemorat. sz ꝓuenierꝰ sic videt exponi. euangelizant. i. euãgelio illũinant Jsaie lxi. Euangelizare pauplb⁹ misit me. ¶Et notãdũ q̃ ꝑmo dei magis et libentiꝰ audit a pauplb⁹ et magis in eo ꝓficiũt. Diuitib⁹ parũ. pdest sermo auditus. Mat. xix. Cũ audisset adolescẽs ꝓba hec abijt tristis. erat em̃ hñs multas possessio

nes. De iudeis etiã amãtibꝫ terrena dicit Ad hebꝛ. 4. Nõ pfuit eis ſmo audit⁹ / De paupibꝫ et piſcatoribꝫ legit Mat. 4. Illi aũt cõtinuo relictis retibꝫ ſc. i. e. / Pauperes a curis liberiores ſunt ideo melius pñt intẽdere ꝙbo dei Luc. 12. Ubi dixit q̃ poſſidetis nõ / ybi eſt ẽ cõ. tu. ibi ẽ et cor tuũ / Pauperes ſũt alteri⁹ felicitatꝫ inueſtigatores cũ hic ſint in miſeria. Thob. 2. Filij ſcrõꝝ ſum⁹. et vitã illã expectam⁹ quã de⁹ datus ẽ his q̃ fidẽ ſuã nũquã mutãt ab illo. ¶ Circa q̃rtũ notãdũ q̃ dñs dicẽdo Beat⁹ eſt q̃ nõ fuerit ſcãdaliſat⁹ in me / pcutit illos nũcios q̃ in xpo ſcãdaliſabant inuidẽtes et nõ credẽtes in eũ / q̃ ñ fuerit ſcãdaliſat⁹ in me. i. pedem intelligẽtie nõ offendet ad hũilitatẽ meã. Ecõtrario male dict⁹ ẽ q̃ ad eã offẽdit Scãdalũ grece idẽ ẽ qõ obex latine In xpm offenderet q̃ videtes ei⁹ hũanitatẽ noluerẽt credere ei⁹ deitatẽ. i. Lor. i. Nos aũt pdicam⁹ xpm crucifixũ iudeis q̃ ſcan. ¶ Circa q̃ntũ notãdũ q̃ dñs cõmẽdat iohem q̃ ſpẽm ſctitatꝫ oſtẽderat / Sic eñ dicit Criſo. apõ hoies illos videbat leuiſſimi hois ſignũ / vt mõſi ſciẽs pdicaret. mõ neſciẽs introgaret / mlti ꝙo eõrio hoibꝫ hñtibꝫ ſctitatꝫ nomẽ occaſiõe inẽta ex iuidia libẽter detrahũt. de q̃bꝫ 9r Ecci. 36 / Qui peſſimãt plebẽ meam ueniẽt pditiõez / Laudat ꝙo dñs ioh. poſt diſceſſum diſcipl'oꝝ ei⁹ Criſo / Blãditores in facie laudãt. vel corã domeſticis / vir aũt ſapiẽs qñ laudaſ in facie. flagellaſ in corde / Multũ eñ timend⁹ ẽ hoi. ſmo adulatorꝫ. Aug⁹. ſup ps. Pl⁹ pſequit lingua adulatoris. q̃ man⁹ intẽptatorꝫ / Iero. Pulchre adulator apõ phos diffinit blãd⁹ inimic⁹ / Seneca. hz ſuũ venenũ blãda oro. ¶ Circa ſextũ notãdũ. q̃ magẽ laus iohãnis / ꝛ q̃ a deo laudaſ ꝙ. Lor. x. Nõ eñ q̃ ſcipm cõ. il. p. eſt / ſed quez de⁹ cõ / et q̃ in his laudaſ in q̃bꝫ aſſimilaſ beate trinitati Aug⁹ / Sũma religiõis ẽ imitari quẽ colꝫ / Et primo laudaſ in potẽtia cũ 9r Quid exiſtis in deſertũ. vi. ha. ven. agi. In ß ſil'is ẽ pri cui appropaſ potẽtia / Potẽs erat iohãnes ventꝫ tẽptationũ reſiſtere. ps. Nõ ſic impij ñ ſic. ſz t. pul. q̃z. p. ven. a fa. ꝛẽ. Job xxi. Erũt ſic palee añ faciẽ venti / Scõo laudaſ in bonitate. ibi hoiem molliꝫ veſtituꝫ. ꝛẽ. in ß ſil'is ſpũi ſancto cui bõitas appropaſ / Itẽ Jo. amare eterne bonitatis. ſuauitatẽ bonoꝝ rpi liũ ptẽnebat / Ipe dicebat cum dõ. Mihi aũt adherere ꝺo bonũ ẽ / Gregoꝛi⁹ i omel'. / Nemo exiſtimet in luxu atq̃z in ſtudio pcioſaꝝ veſtiũ pfñ deeſſe / q̃ ſi bo. cultꝰ paſſiõ xpi nullo mõ iob. ꝺ veſtimẽti ſui aſpitate laudaſſet / Ipſe nulla carnis mollicie alliciebaſ. q̃ dulcedie ſpũſſancti epulabaſ. guſtato eñ ſpũ deſipit omis caro / Tercio cõmẽdaſ in ſapia. ibi. pbam. etꝫ dico ꝙb⁹ pl⁹ q̃ pbam / In ß ſil'is ẽ filio cui appropaſ ſapiẽtia / ſcõm beda pl⁹ q̃ pba fuit qui nõ tm ventuꝝ pdixit Sed etꝫ pñtẽ demõſtrauit / Beda Officiũ pbe ẽ futura pdicere. nõ etꝫ demõſtrare. Maior pba ẽ in q̃ finis eſt pbaꝝ / Itẽ pba ẽ q̃ bñ docet plus q̃ pheta q̃ exẽplo bõi opis. q. ad oculum oſtendit qꝺ ꝙbo dicit / vel pl⁹ q̃ pheta dicit Johãnes. qz nõ ſolũ pbetiſauit. ſpũſanct⁹ q ipm ſed etiã de ipſo / vñ ſubditur. Hic ẽ eñ de q̃ ſcriptũ ẽ Malach. iij. Ecce mitto. ꝛẽ / Uerba ſunt pris ad filiũ. Angelũ meũ. i. nunciũ meũ añ faciẽ tuã. i. manifeſtatõem tuã. q̃ prepabit ꝛẽ. Interli. Qui puia reddet corda auditoruꝫ / Criſo. Prophete ẽ vt de deo pphetiſet. nunqd pphete ẽ vt de illo pphetet de⁹. ¶ Et notãdũ q̃ iohãnes fuit angel⁹ pure viuẽdo. ꝺo vacãdo. et miniſteriũ nũciãdo ad pl'm iohãnes puritatẽ habuit interiorẽ. cui⁹ ſignuz eſt q̃ xpi amic⁹ ꝺr Johã. iij. Amic⁹ ſponſi q̃ ſtat et audit ꝛẽ / Prouer. xxij. Qui diligit cordis mũdiciã. ppt grãm labioꝝ ſuorũ amicũ habebit regẽ / puritatem etꝫ certe riorem habuit. fuit eñ ꝙgo et abſtinentie valde magne / Mat. xi. Uenit iohannes. neqz manducans neqz bibens / Linguaz ſuã q̃ debebat prenũciare ſaluatorẽ. adeo cuſtodire voluit / q̃ indeſertũ fugit. ne leuit ſaltem maculare vitam famine poſſz / Noluit etiaz vanitatem mõi ill' ocul' ꝺſpice / re q̃bꝫ viſur⁹ erat ſaluatorem / Deo etꝫ vare cauit ſic et angeli Mat. 18. Angeli eoruz ſemp vident faciem pris m. q̃ in celis eſt. Ideo elegit habitare i deſerto Iero. O deſertũ familiari⁹ deo gaudens / Miniſteri um etꝫ ad modum angeli ad pl'm habuit / ppter qꝺ ſacerdos ꝺr angel⁹ Mat. ij. Angelus dñi exercituũ eſt Gregoꝛ. in omelia. Unuſq̃ſq̃z vim intãtũ ſuſſicit q̃ inquantuz

gr̃am supne aspiratõis accepit. si a prauitate, prim reuocat. si exhortari ad bñfaciẽ dñ curat. si eternũ suppliciũ erãti denũciet, cũ ẏba sancte annũciatõis ipendit. pfecto angel⁹ exist̃it. Heb. i. Nõne oĩs administratorij spũs. ⁊c. De eod⁹. Ser. terci⁹.

Quid existis i de

serti videre. arũdinẽ vẽto agitatã. ⁊c. In arũdie pctõr ꝓcat eo q arũdi in mlt̃ assimilet. Prio ĩ hẽ q arũdo hz radicẽ in luto vl fluido. ñ tra solida. Sic pctõr ñ hz intẽtõis radicẽ, vl amor in tra viuentiũ. sz i re trãsitoria. qõ ẽ ꝓncipiũ oĩm malor. Amor eĩ ñ mõi ꝓ. Aug⁹. ẽ totũ et solũ bois malũ. Radicẽ in solido figi voluit deus cũ dixit. Primũ q̃rite regnũ dei Mat. 6. Radix oñdit de q̃ terra sit arbor. tria mlt̃ timẽda sũt homini q̃ inuenit radicẽ cordis sui fixã in re trãsitoria. Primũ ẽ si nimis ꝓfunde fixa sit, vt scz res illa trãsitoria deo ꝓponat, et hz multũ dolere qñ rez illã respicit quã pl⁹ diligit q̃s deum, p illa eĩ deũ negauit. Hoc eĩ ab hoie colit̃ qõ ꝑceteris diligit vt dic̃ glosa Aug⁹. sup illud Phil. iij. Quor de⁹ venter ẽ. Res illa gladi⁹ est q̃ diabol⁹ eũ ad mortẽ vulnerauit. Ideo bñ hz Mat. v. Bti paupes spũ scz quia parũ fixerũt spm̃ in terrenis istis. Secm̃ ẽ si radicẽ cordis in multz reb⁹ trãsitorijs posuit. sicut ille q̃ mlt̃as habebat possessiones. Mat. ix. Occasione eius dixit de⁹ illud ẏbũ Amẽ dico vob. Difficile intrabit diues in regnũ celor. Difficile funicul⁹ triplex rũpit̃. Eccl. 4. Hz mlto difficili⁹ funicul⁹ decuplex. Terciũ est si diuturnitate tpis radices corroborate sunt. Non transfert arbor. post q̃z senuit. Ideo Dñs voluit primũ q̃rt regnũ dei Mat. 6. Secdo arũdo exteri⁹ hz nitorẽ. Interius vacuitatẽ. Sic ꝓm Aug⁹. Cũ iniqs oĩa pulcra sunt et ipsi sũt turpes. Tercio arũdo hz debilitatẽ. vñ nõ est securꝫ ei inniti. De facili eĩ frangit̃. et innitẽs ledit̃, sic ñ est tutũ ꝓfidere in pctõre. licet potẽs videatur Jere. 17. Maledict⁹ q̃ ꝓfidit in hoie Isa. xxxvi. Ecce ꝓfidis sup baculũ arũdineũ ꝓfractũ istũ sup egiptũ, cui si innixus fuerit hõ intrabit manũ ei⁹ et ꝓforabit eã. Debilitas potestatis terrene designata ẽ in arũdine posita ad illusionẽ i manu xpi ꝓ sceptro. Math. 27. Eccl. x. Quis potentat⁹ breuis vita, et rex hodie ẽ et cras morit̃. Quarto. arũdo de facili mouet̃. Sic pctõr ad oẽm ventũ temptatiõis mutat̃. Eccl. xxvij. Stult⁹. vt lũa mutat̃. Eiusd̃ v. Nõ te ventiles in oẽm ventũ. Quinto hz arũdo lanuginẽ ꝓ fructu. sic pctõr in fine nõ inuenit fructum opm suor. Bap. v. Spes impĩ q̃si lanugo q̃ a vento tollit̃. Ro. vi. Quẽ fructũ habuistis in q̃bꝫ nunc erubescitis. Habes arũdo nõ fuit. non eĩ radicẽ amoris in mõo isto habuit. sz i do. fuit eĩ ꝓfecte tpantie. q̃ tpantia ẽ amor integrũ se ꝓbens ei qõ amat. vt ọ̃t Aug⁹. Joh. vacu⁹ nõ fuit. imo replet⁹ spũsancto et vtero mris sue. vt ꝑdixit angel⁹ Lu. i. Joh. flexibilis ad malũ non fuit. q̃ moris eũ a veritate deuiare nõ fec̃, nec glia qua ꝑps reputari potuit. elegit eĩ solide subsistere in se. ne inaniter raperet̃ sup se, vt dicit Hie. Nõ fuit etz sine fructu. fuit eĩ terra ferens fructũ centesimũ. cuz habeat aureolã trib⁹ de causis, q̃ virgo. ꝑdicator. et martyr. Vir iust⁹ etz arũdo nõ ẽ. mẽtem eĩ hz fixã icelo. ꝓ. illo. Phil. iij. Cõuersatio nra in cel̃ ẽ. ipse vacu⁹ ñ ẽ. i. ad Cor. 15. Hiad. i me va. ñ fuit. Nõ etz flexibil̃ ad diuersos ventos tẽptatõis. Eccl. 15. Firmabit̃ in illo et ñ flecter̃. fiducia in do firmat sctõs. Isa. 60. Qui sperãt i dño. mirabũt fortitudinẽ. s. diuinã. Et notãdũ q̃ sic̃ ille q̃ pot̃ trãsit vl aliũ locũ piculosum fort̃ vẽto flãte descendit ad trã. Sic salubre ꝓsiliũ est hoi ꝓtra ventum detractõis flatem vel adulationis. descẽdere per consideratõem terrenitatis et fragilitatis sue. tũc eĩ ꝓgnoscet nõ esse mirum si sibi detrahit̃, et ad laudẽ sui erubescet. q̃ q̃ falso ꝑdicat. necẽ est vt suis laudib⁹ erubescat. vt dicit Boe. Itẽ vir iust⁹ nõ est sine fructu Bap. iij. Bonor labor gl̃iosus ẽ fructus. Vel in arũdine pctõr designat. q̃ in luto habet radicẽ p luxuri i. vacu⁹ ẽ p auaricij. agitat̃ per superbiã. Per arũdinẽ. pt ꝓcari spãliter ipocrita, q̃ exteri⁹ licet p decorẽ exteriorꝭ conuersatõis. Int⁹ vacu⁹ est q̃ nõ hz veritatẽ ẏtus hz. q̃ ad modũ arundinis ad ventũ detractõis vel adulatõis inuersas partes flectit̃. In hac arũdine diabol⁹ dormit. ꝓ. illo. Job. 40. Sub vmbra dormit i secreto calami. Quis ẽ ñ exci

ret eũ ibi dormiẽtẽ cũ xp̃o credaẽ ibi dormire/ Hec est etiam arũdo illa q̃ xp̃m siti entem aceto potauit. Hath. 27. Sitit salutẽ nr̃am et bonitatẽ sed ipocrita spẽm ei ꝑpinat bonitatis sic̃ acetũ spẽz hz boni vini. et tñ nõ est bonũ vinũ Arũdo ista ali qñ dulcẽ sonũ emittit. sed dulcedinẽ istaz nõ ꝓcipit. Multa eñ ꝗba ipocrite dulcia ꝓferũt. sed dulcedinẽ illã nõ sentiũt/ Sũt eñ velut es sonãs. aut cymbalũ tinniẽs .j. Cor. xiij. De eodẽ. ¶ Sermo quart⁹.

Illis aũt abeũtibus cepit dicere ad turbas ō Jo. xi. In ꝫ sacro tpe recitanť q̃ ptinẽt ad laudem regis venientis/ et qz laus ꝓcursorz laus ẽ regis. gl'iosus eñ est de⁹ in sctis suis. iꝺo legiť hodie Euãgeliũ. ꝓtinẽs ꝓmẽ datiõez iobis/ in q̃ nob q̃tuor cardinales virtutes insinuanť/ Prio fortitudo cũ ꝺr dissimiľ arũdini/ Scꝺo tpantia cum mollicies vestiũ remouet ab eo Tercio prudẽtia cũ ꝺr eẽ pl⁹ q̃ ꝓba Quarto iusticia cũ ꝺr. Angel⁹ missus ad ꝓparãdã viã añ faciem xp̃i ad iusticiã eñ ptinet hũile et fidele ministeriũ Hath. iij. Sic decet nos implere oẽm iusticiã. i. pfectã hũilitatẽ Aug⁹ ad macedoniũ Justicia ẽ a diligẽdo nulla auelli supbia Jō Justicia ẽ amor soli amato ꝙuiẽs/ He ꝓtutes i hac vita vtilissime stz Sap̃. 8. Sobrietatẽ et prudẽtiã decz z iusticiã. et ꝓtutẽ/ q̃bz vtil⁹ nihil ẽ i vita hoibz/ Fortitudo custodit hoiez ne noceãt ei mala mõi/ Tpantia ne noceant ei bona/ Prudẽtia ne fallať/ Justicia ꝙo eũ custodit ne ipe aliũ fallat. vl' ei noceat/ qz nõ min⁹ piculosuz ẽ fallere vl' nocere. q̃ falli vl' dã nũ recipe/ Hee ꝓtutes ꝓe diuitie sũt. ñ aurũ et argẽtũ et sil'ia/ Prio qz nõ pñt auferri ab hoie Gene. Hoc docet btm̃ eẽ. non qꝺ vulg⁹ vocat. sed cui oñe bonũ in aĩo ẽ Idẽ Incipit fortune subiect⁹ eẽ. si q̃s ptez extra q̃rit. Sapiẽs inter se oñe bonũ terminabit/ Scꝺo qz ab his hõ hz bonitatẽ et pciositatẽ suã/ vñ se hñt in hoie sic̃ ꝓtutes in lapidibz pciosis. pl⁹ valet vn⁹ modicus lapis pciosus q̃ ml'ti magni cões. Sic vn⁹ hõ hñs ꝓtutes istas. q̃ ml'ti nõ habẽtes. Eccl. 16. Melior ẽ vn⁹ timẽs deum. q̃ mille filij impij/ Tercio qz ab hmõi hz hõ q̃ bona tpalia sint ei bona. Gene.

Nihil ẽ hoi bonũ. sine se bono. Eccl. xiij. Bõa ẽ suba cui ñ ẽ petñ in ꝺscia. Tpalia eñ ei q̃ ñ hz gr̃am stz matia ifirmitatz/ vñ ñ sũt bõa ei sic̃ sanguis nõ ē bon⁹ hoi qñ ẽ ifirmitatz matia. Gen̄. i Epl'is Accipit illegꝺndẽ pecuniã gr̃ supbia Jꝺ i ꝺ remedijs fortuitoz pecuniã pdidi. sed inqs/ O te felicẽ si cũ illa auaricią pdidisti/ sz si manet auaricia apꝺ te. es tñ felicioz q̃ matia tãto morbo subducta ẽ/ Donatõem haz diuitiaz retinuit de⁹ ad manũ suã. Jac. i. Oñe donũ pfectũ desursum ẽ. donũ pfectũ ẽ donũ nullo indigẽs/ qꝺ ipsi aio ifundiť. frumẽtũ vinũ et sil'ia sũt bõa impfecta Indigẽt eñ vase vl' celario/ Prudẽtia tñ bonũ ẽ vt sine ea nihil bõi videať hãi Pro. 19. Ubi ñ ẽ scia aie ñ ẽ bonũ. Sap̃. iz Tanti stz oẽs hõies i q̃bz ñ ẽ scia ꝺi/ Fortitudo ꝙo hec itelligiť ñ corpis sz aie/ vñ hãc hie pt q̃ politic⁹ iacet i lecto Sapiẽs. Nõ tñ i bello z mari. sz etz i lecto apparet vt/ hec facit vt ñ possit hõ vinci. et si possit occidi Aug⁹. Invict⁹ ẽ cui ñ pt auferri qꝺ amat Gene. Facilius est vincere gentẽ. q̃ aĩm vnũ solũ vincere. hec ꝓt⁹ valet ꝺ oẽm ifirmitatẽ Dar. vlti. Et si morti. q̃d bi. ñ eis noce. venenata eñ reddit salubria. Gen̄. Doce eũ btm̃ eẽ q̃ mala ꝓrit i bonũ/ Tpantia custodit hoiez ne bõa trãsitoria ei noceãt. i mag̃ piculo sum⁹ i mꝺo isto. Impugnãt eñ nos z bõa z mala. Sap̃. 14. Creature dei i odiũ facte sũt et i tẽptatõez aie hoiz/ z i muscipulã pedibz insipientiũ. sine hac ꝓtute. qꝺ sumiť ad sustẽtamentũ ẽ hoi mortifer. Eccl. 17. In ml'tis escis erit ifirmitas Jn eodẽ. ꝓpt crapulã ml'ti obierũt. Seneca. Maior ps corpoz voluptatibz perit. z si tãtũ amať lapis pciosus. ꝺ q̃ credit q⁹ habeat ꝓtutẽ ꝙandi hoiem ne venenũ ei noceat. q̃ntũ amãda ẽ virt⁹ tpantia q̃ hoiem custodit. ne aliq̃d carni delectabile ei noceat/ Justicia custodit hoiez ne sit pditor. vel in deũ vl' in pxim̃ũ. Qui deo vel pxio iniuriať pditor ẽ. cũ ꝫ faciat pri vel fratri. iō dign⁹ est morte. a q̃ iusticia liberat ꝓuer. xi. Nil pdeŕt diuitie i die vltionis Justicia aũt liberat a morte

De eodem. Sermo q̃ntus.

Quid existis ide sertũ videre/ ꝓximũ videndũ ẽ q̃re dauiť

vocaꝫ deꝯtū. Deiū q̄ debeāt q̄ri et iueniri
i ß deꝯto. Circa p̄mū notādū. q̄ clauſtꝝ
p̄t dici deꝯtū. qz mediū ē iter egyptū huiꝰ
mōi et terrā. pmiſſiōis ad modū deꝯti. per
illō ē via rectā ꝺ mōo i celū. Can. iij. Que
ē iſta q̄ aſcē. p deſiᷣ. fu. q̄ recte tēdit i al
tū. In ß deꝯto videꝫ ignis i rubo. Exo. iij
.i. deitas hūane nāe ſociata. dū ꝓſideraꝫ
bñficiū icarnatōis. et ꝯpēs i palo. Ad. xi
Dū ꝓſideraꝫ bñficiū paſſionis. ibi inuenit
māna ſpūal' ꝓſolatiōis. Ad. xi. Ibi eſt li
gnū dulcorans aq̄s marath. Exo. xv. Li
gnū iquā crucis. ibi ē rubꝰ ardēs q̄ ñ cōſu
mit. qz vir iuſtꝰ ibi fortior tribulatōibꝰ ef
ficit. vl' p̄t deꝯtū dici clauſtꝝ. eo q̄ a mōo
deꝯtū reputaꝫ. cū i ꝑfitate padiſus ſit deli
ciaꝝ. Hiero. i epl'is. Opidū mihi carcer ē
ſolitudo padiſus. Sic dñs vocat celū de
ſertū. Lu. xv. Nonne dimittit nonaginta
nouē in deꝯto. eo q̄ hōies nolūt ibi mēte
habitare ac ſi eēt deꝯtū. Cā āt q̄re aliq̄ de
ꝯtū. reputāt clauſtꝝ ē hec. qz illō tātū riſpi
ciūt exteri. clauſtro eīm cōuenit. illō. ꝑs.
Qui viderunt me foꝛ. fu. a me. ibi ſub de
formitate latet pulcritudo ꝯm illud. Dis
gl'ia filie re. abiit. ꝑs. xij. Sub aſpitate
victꝰ iocūda refectio Deut. 8 Afflixit te pe
nuria. et dedi māna ſub ſolitudie. Jocūda
familiaritas dei et angl'oꝝ. In deꝯto locu
tus ē dñs cū iudeis. Exo. xo. De celo lo
cut' ē nob. ibi angelꝰ eos ꝓceſſit Exo. xxiij.
Precedet te angelꝰ meꝰ. Ber. i epl'is. Cū
q̄ ꝺs eſt. nūquā mīꝰ ſolꝰ ē. q̄ cum ſolꝰ eſt.
Oſee. ij. Ducā eam ad ſolitudinez et loq̄r
ad coꝛ eiꝰ. Sequit videre quid quereduz
ſit. ꝛ inuenīedū in deꝯto clauſtri. ꝛ ſtꝫ tria
q̄ ſolēt hōies videre i deꝯto. ſ. flores. ꝛ ma
gnas arbores. et feras Sil'ia i deꝯto clau
ſtri inueniri deberē. De ꝓmo Hier. i epl'is
O deꝯtū xp̄i floribꝰ ꝑnās. O herem' fami
liariꝰ ꝺo gaudēs. flores xp̄i ſtꝫ pietas ꝛ vir
gitas. caritas. pacia. mānſuetudo būlitas
et coꝛ opa. Eccl. 24. Flores mei. f. h. et h.
Ad iſta maxīe puocauit nos xp̄s. exēplo
ſuo. his floribꝰ ꝺz redolere deꝯtū clauſtri.
odoꝛē iſtū ꝺz ſentire q̄ accedit niſi mortu
us ſit et fetid' Bern. Qui ñ ſentit odoꝛez
tuū xp̄e. aut mortuꝰ aut fetid' ē. imo q̄ñq̄
mortui odoꝛe iſto ſuſtētāt. ij. Coꝛ. ij. Xp̄i
bon' odoꝛ ſum'. in bis q̄ ſalui fcti ſt̄. et in
bis q̄ pereunt. alīs odoꝛ mortis in mortē
alīs odoꝛ vite i vitā. In deꝯto iſto iueni
unt magne arboꝛes. Hem' iuxta ciuitatē
freq̄nt' ꝯſtirpaꝫ. et vinea iuxta viā a trāſe
untib' vindemiaꝫ. Vñ dō. ꝑs. 99. Vinde
miāt e. o. q̄ ptrā. vi. Arboꝛes etꝫ iuxta viā
dāmificāt. et i folīs et i fructib' ſic q̄ ſūt iu
xta mōm. et i folīs ꝯboꝛ. et i fructu opeꝝ
iacturā magnā paciūt. vix p̄t aliq̄s eſſe iu
xta ciuitatē hꝰ mōi. q̄n p mortale ſepe ſuc
cidaꝫ. niſi hō ſe abſcōdat. Ben. Abſcōde
te i ocio īmo ociū abſcōde. Hō Hoc i ocio
facio vlc' meū curo. ſi oſtēdere tibi pedēvl'
manū turgidā. aut ꝓtracte carnis aridos
neruos. ꝑmitterez mihi vno loco iacere
fouere moꝛbū meū. maiꝰ malū ē q̄ ñ poſſū
tibi oſtēdere. Fere dñr etꝫ ibi inueniri. Ber.
ad frēs ꝺ mōte ꝺi. Alīꝺ nomē. pfeſſiōi vre
ꝯponite. pociꝰ feras indomitas ꝛ icaueas
tas q̄ alr cōi hōiꝫ moꝛe domari ñ poterāt.
vos eſtiate et appellate. ferā ſe reputat ille
q̄ idomabilitatē ſuā recogſcit. ꝛ coꝛpꝰ ſuū
negligit. ꝛ hōies fugit. hōis tāta ē idoma
bilitas q̄ nec vnū mēbꝝ domari ꝓt lingua
ſ. Jaco. 3. Dis naꝯa beſtiaꝝ et volucꝝ ſer
pētū et ceꝛaꝝ domaꝫ et domata ē ab hūa
na naꝯa. liguā āt hōis nullꝰ domare p̄t. eſt
eīm inq̄tū malū. plena veneno moꝛtifero.
Clauſtraꝫ memoꝛ ē. ꝺz q̄tiēſ ad modū ap
hōies dēte pmerit. q̄tiēs ad modū thauri
coꝛnupite capite coꝛdis p odiū. vel irā ſe
hōib' illiſerit. q̄tiēs ad modū ꝯpētis vene
nū male ſugeſtiōis vl' ꝺtractōis effuderit.
q̄tiēs ad modū aſpidis viſu ſuo alios infe
cerit. q̄ oc'os ſuos cohibere ñ potuit. p to
tā vitā a curioſitate Aug'. i ꝯmōe. Hō di
catꝫ hꝫevos alios pudicos ſi oc'os habeꝫ
īpudicos. Negligere etiā dñt q̄ ſūt i clau
ſtris coꝛpꝰ ſuū. et naꝯalib' deſideriis ꝓrēti
ē. Ben. Neſcis ꝺ opione laboꝛe ñ re pau
pes. qz videꝫ nihil ꝺeē Amb. Decoꝛa i die
viuūt. feris i alimētū ſolitudo ſua ſufficit.
ꝯm illō. ij. Mach. 6 Judas ſeceſſeraꝫ i de
ſertū locū. ibiq̄ int' feras cū ſuis vitā i mō
tib' agebat. et feni cibo veſcēres demoꝛa
bāt. ne ꝓncipes fierēt coinq̄natōis Ben. j.
Aſſiḡuit dñs eāꝺē eſcā hōib' et iumētis. ꝛc
Ecce inq̄t dedi vob' oēm herbā ꝛē. vt ſint
vob i eſcā et oīb' animātib' trē. Fugere āt
ꝺz clauſtraꝫ hōies. Ben. Quotiēs int' ho
mines fui mīꝰ hō redu. Trē fuge ml'titudi
nē. fuge paucitatez. fuge vnū. fuge teipm.

Sermo

Eccī. 18 Ne oblecteris in turbā. nec in modicis. Assidua eīm ē cōmissio illoz. Ex hac claustrat' q̄si siluester ē tria bona p̄ouenīūt. Primū. Decor exterioris p̄uersatōis. sic̄ alia siluestria pulcriorē hñt pellez q̄z domestica. Scōm q̄ libentius videt ab hōib⁹ onager q̄z asin⁹ domestic⁹. Terciū est dei familiaritas. quā nō hz q̄ ē mōdo familiaris. Inimici eīm sunt de⁹ r mōs. Ja. 4 Adulteri an nescit⁊ q̄ amicicia hui⁹ mūdi inimica est deo. Q̄mis g̃ q̄ amic⁹ voluerit esse hui⁹ seculi inimic⁹ dei cōstituit. Ber. O anima sola esto vt illi soli te solā p̄ues. quē ex omnib⁹ elegisti. Idem. Verecūd⁹ dei filius amator est r non vult spōse sue secreta sua reuelare in publico. Et notandū q̄ nō videt min⁹ piculosum venire inter hōies q̄z inter lupos. Cū interrogat⁹ quidā phs q̄d esset inimicissimū hōi. Rñdit alter hō. Veniens inter hōies timere hz et occidere. et occidi. et ledere. et ledi. Periculosum est videre et videri. et audire et audiri. Bern. Detrahere. aut detrahentē audire q̄d hoz damnabili⁹ nō facite dixerim. Idē. Fede moueris ad cachynnos. fedi⁹ moues. Sen. Quo maior p̄s cui miscemur hoc piculi pl⁹ est. Nil tā dānosum bonis moribus q̄z in aliq̄ spectaculo residere. sepe auariosior luxuriosior. ambitiosior redeo. Idē. Unū exēplū auaricie vl luxurie multū mali facit. Quotiēs p̄esse ris in ipo trāsitu sūt aliq̄ q̄ reuocēt. Cupiditates eīm tibi occurrēt. oculi hōim quasi vim fastinādi habent. bona nr̄a quo ad valorē sepe adnichilāt. ad modū basiliscivisus hōim occasionalr nos interficit. solo ore lupus nobis nocet. hō nō solo ore. nec min⁹ etiam ore q̄z lupus. q̄si eīm ignis exit. ab ore hōis. Jaco. 3. Lingua nostra ignis est rē. Eccī. 28. Plaga lingue cōminuet ossa. p̄cipue timendū est venire inter hōies. cū sint plures. Sen. Subducend⁹ est p̄s. tener animus. et pax tenax recti. Nemo nr̄m impetū vicior tā magno comitatu venientiū ferre p̄t. Spēaliter vo imminet piculū oculo intentōis. cū hō venit inter hōies. q̄ thesaur⁹ vocat. sup illud Math. 12. Bon⁹ hō de bono the. s. p. b. De facili eīm p̄icit hō intentōem suam in proximū sibi hominē. Q̄nica quarta Sermo primus.

Decimus quartus

Miserūt Judei sacerdotes ab Hierosolimis et leuitas ad ioh. rē. In euāgelio dñice p̄cedēiz Eccl'ia ad fidei p̄firmatōem duos discipl'os ioh. dubitātes ō xp̄o noū p̄posuit. et testionium operuz xp̄i certificās eos subiūxit. In euāgelio p̃nti⁊ dñice ad eiusd̄ fidei p̄firmatōez introducit eccl'a nūcios iudeorū missos ad iohem. r testioniū ioh. ō xp̄o. Et p̄tiet euāgeliū hodiernū q̄tuor. s. nūciorum descriptōem. eorum interrogatōem iohannis responsionem. loci in quo hec facta fūt determiatōem. vbi descripti fūt nuncij ostēdūt eē a hierosolimis missi. vbi erat p̄silium et iudiciū. Itē ostēdūt litterati vbi ōr. qō erāt sacerdotes et leuite. r religiosi vbi ōr. qō erāt ex pharisēis. et q̄b⁹ colligit qō erāt. fide digni. vñ appet ī excusabiles eē iudeos. q̄ ad testioniū ioh. q̄ mazie opinionis erat int' eos acceptū. p nūcios fide dignos credere noluerūt. Nūcij vo p̄mo interrogāt ō p̄sona ioh. ibi. Tu q̄s es. Deīn ō auctoritate officij ibi. Quid g̃ baptisas. Joh. vo rñdens ad interrogatoez ō p̄sona p̄prio negat se eē. qō non erat. ibi. Et p̄fessus ē. scōo asserit ō se qō erat ibi. Ego vox cla. ī de. Iam sic itellige. et p̄fessus ē se nō eē xp̄m. et ñ negauit se esse p̄cursorē r p̄fessus ē qz ñ sū ego xp̄s Intēli. Ecce humilitas ioh. q̄ nihil mai⁹ ē. cū posset xp̄s credi. r interrogauerūt eū Quis g̃ supple es tu. elyas es tu. Im Chrisо. q̄ fuit grec⁹. ñ fuit alia cā q̄re q̄rūt ō elyā. nisi qz elyas apō cos maior ceteriz habebat. Im latios vo ió qz i illo p̄cesserat figura baptismi. qñ diuiso jordane ipe r helyse⁹ trāsierūt. 4. Re. 2. r dixit ioh. ñ. Hōt. mat. xi Dic̄ dñs ō ioh. Si vultis recipe ipe ē helyas. et eiusdē. 17. Dico vob⁹ q̄ helyas vēit iā. et subdit. Tūc intellexerūt qō ō ioh. bap. dixit eis. Solo. Cū in creatura tria repiant. suba. p̄t⁹. r opatio. ioh. negat se eē helyā. q̄ntū ad p̄tutē r opatoez. vo ōt ioh. helyā. q̄ntū ad p̄tutē r opatoez. p̄pha es tu Im Chri. sup matheū. q̄rūt ō illo quē parē moysi expectabāt. De q̄ Deu. 18. Prophaz suscitabit vob⁹ ds ō fribꝰ vr̄is ipm tāq̄z me audiet. Scōm latios q̄rūt ō helyseo. ī q̄ figura baptismi p̄cessit sic̄ i helya. 4. Re. 2. Rñdit ñ suz. k. expositōes positas nlla ē qō. Iz q̄d. glo. gñal'r accipies

ꝓphaz qõnẽ monet ꝙliẽ negat se eẽ ꝓphã/cũ xps dicat eũ ꝓphaz tpl⁹ ꝙs ꝓphaz/ Mat.xi. /7 fm vnã glo.dõ.q⁹ ioh.loqr̃ cũ pcisioe vt sit sensus Hõ suꝫ ꝓpha tñ/alia glo.accipit ꝓphaz ꝓ pdicẽte fuꝫ Dices ñ suꝫ ꝓpha/qz ñ pnũcio faꝫ sꝫ oñdo pñtẽ/Quis es. Quid dicꝫ ỏ teipõ/ait ioh. Ego vox cla.i de/rẽ Isa.xl. Vox ꝟbũ iternũ pcedit/7 illõ idi/cat.et ei cedit/sic se habuit Joh.ad verbũ eternũ/icarnatũ Joh.3. Illũ oz cresc.me a. m/Ego sum vox ꝟbi clamãtꝫ i me manen te ideserto/Mat.x. Hõ vos estꝫ q̃ loqmi ni/Dõ. Lingua mea cala.scri/In deserto inqꝫ iudee ad dñam deserti egypti/7 bñ di cit clamãtꝫ cũ vocaret iudeos q̃ erãt surdi Isa.42. Surdi audite/clamãtis inqꝫ Di rigite.i. rectã facite viã dñi/Rectũ ẽ cui⁹ mediũ ñ exit ab extrẽis/xps alpha.7 O/p mũ 7 finis Apo.j. Ab his extrẽis ñ exit/q sic oia hz a do sic opib⁹ suis ad eũ tẽdit/et q ea ipi placere intendit/De eoz. Ser.ij.

Go vox claman

tꝫ i deserto. Desertũ i q̃ ỏs clamat ꝑt itelligi mỏs iste/qz i mltis deserto assi/milat/Desertũ ẽ loc⁹ hõib⁹ vacu⁹ abũdãs bestijs.trãseũtib⁹ horribil'/deficiẽs bonis qz vacu⁹ ẽ hõib⁹.iõ oz solitudo Deu. viij. Ductor tu⁹ fuit dñs i solitudie magꝫ sic in mỏo isto pauci sũt ꝟe hõies.7 si mlti stꝫ ex teri⁹ hõib⁹ sil'es/mlti sũt symee i mỏo isto Eccl.9. Pauci i ea viri/Jere.4. Intuitus suꝫ 7 ñ erat hõ/Pauci sũt q̃ rectitudinẽ ai fuẽt.cui⁹ figura ẽ rctitudo corpis ꝓbs Le tera aialia naꝫ deiẽ ad pastũ hõez ꝟo ere xit ad sydera. Ber. Puto iumẽta dicerẽt si loq̃ fas eẽt/Ecce adã q̃si vn⁹ ex no/Item Ber. Rect⁹ dñs 7 ñ ẽ iniq̃tas i eo/Rect⁹ ꝙ dñs hõiez rectũ feẽ/statura dedit ỏs hoi rectã.forsitan vt ista rectitudo exterior vilioꝛ ꝙ figmenti illũ interiorẽ q̃ ad ima ginẽ ỏi fact⁹ ẽ spũal' sue cõfuãde rctitudis admoneret/7 ỏcor limi deformitatẽ argue ret ai/Quid idetẽti? ꝙs curuũ rctõ corpe gerere aim Aug⁹. i lib.ỏ do.xpiana./Bel uin⁹ es hõ amãdo talia ꝙlia beluc/Jtẽ in eoz Hõ discordet coꝛ tuũ a facie tua.ñ ha beas faciẽ surſuz 7 coꝛ deorſũ/In deꝛto h⁹ mỏi mltẽ stꝫ bestie/mlta sũt ibi venenata aialia.ꝓ malignitatẽ Deut.8 In q̃ erat ser pẽs flatu aduꝛẽa.ac scoꝛpio ꝙdipal' ps.57

Puoz illꝰ f.si. f. Ecci.7 Si mordeat fpẽs i silẽtio/nihil min⁹ eo hz.q occlte ỏtrahit mlti sũt ibi vlsi 7 leones ꝓter rapacitatẽ Proũ.28. Leo rugiẽs 7 vrsus esuriẽs/pn ceps ipi⁹ sup ꝓplm pauperẽ/Dañ.8. Ecce bestia alia vrio silis cui dictũ ẽ Surge co mede carnes plmas/Mich.3. Principes ei⁹ i medio ei⁹ q̃si leões rugiẽtes Judices ei⁹ lupi vespẽ mlti etꝫ pardi sũt ibi ꝓ vari etatẽ 7 ipocrisim Dañ.7. Ecce bestia alia q̃si pard⁹ 7 alas hẽbat q̃si auis/Mltevi/denꝫ eẽ aues.q̃ ỉpitate sũt reptilia.repunt eñ pectore 7 vẽtre.i. solicitudine 7 amore circa terrena/Mlte sũt hyene ꝓ crudelita tẽ.hyena i corpa mortua ỏseuit/Jer.12.fm aliã lr̃az fcã ẽ hereditas mea q̃si hyẽa/Mlti nõ timẽt ỏseuire i paupes q̃rũ vita ẽ ge/n⁹ mortꝫ/Detractores etꝫ ñ timẽt sepelire mortuos i pctis/7 sic corrũpũt alios/mltꝫ etꝫ sũt ibi heritꝫ ꝓ aspitatẽ. Isa.34. Ibi foueã hũit herici⁹/Jõ/Mlti sũt ap̃ ꝓ irã ps.79 Extermianit e.a.d.sil/mltꝫ vulpes ꝓ dolositatẽ. Lu.13/Dicite vulpi illi loq̃r ỏ herode Jud.15. Sãpson colligauit cau das vulpiũ/mirãr aliq̃ qũo sãpson to tvul pes inuenire potuit.sꝫ mltꝫ plures inueni renꝫ i dekto h⁹ mỏi/Dektũ etꝫ h⁹ mỏi.ter ribl'e hõibẽ trãseũtib⁹/trãseũtes stꝫ ỏtẽpto res h⁹ mỏi.q̃ dicũt illõ Heb.xl. Hõ hẽm⁹ ꝟma.ci.sꝫ fu.inq̃rim⁹.ps. Aduena sũ apõ 7 pe. Heb:xi. ỏz/Expectabat abraã fũda mẽta hũtẽ ciuitatẽ 7 subdiꝫ ỏ antiqs ꝓib⁹. ꝓfitẽtes qz pegrinꝫ hospites sũt sup terrã. Deu.x.ỏz.q⁹ ỏs amat pegrinũ 7 dat ei vi/ctũ et vestitũ/tali trãseũte terribile ẽ deser tũ h⁹ mỏi.timz.n.q̃dvidꝫ iꝑ mỏo/Scit eñ q⁹ creatꝛe i odiũ hõis fctẽ sũt/et i tẽpta tõem aie hõim Sap.14. Eccl.18/Hõ sa piẽs i oibꝰmetuit/tũc magꝫ timet mỏm cũ ei blandiꝫ sciẽs illõ eẽ vexꝫ ỏ mỏo/Quẽcũ ꝙs oscular⁹ f.i. ẽ t.e/Mat.26. Eccl 6 Pe lior ẽ ira risu. Proũ.27 Melioza stꝫ vulne ra diligẽtꝫ/ꝙs fraudulẽta oscula odiẽ/De sertũ etꝫ mỏi mltũ ẽ deficiẽs veris bonis Deu.28.ỏz de dekto ꝓ gõ trãsiert filꝫ isrl'/ q⁹ ibi nulli erãt oĩno aq̃.sic in deserto h⁹ mỏi nec vna gutta gre ẽ.nisi de celo veni at/et Prouer.vlti.ỏz de sapiente muliere. q⁹ de longe portat panem suũ/nonne ma/gnus defectus bonoꝛ.vbi nccẽ habemus panem nostrũ quotidie mendicare Aug⁹

Qui panem quotidianū petit diues pau
p fact⁹ ē/clamās in ℔ dcto ē ōs/clamauit
ōs in ℔ mōo.ꝛ clamat.ꝛ clamabit/Tripli
ci clamore iā clamauit/p̄im⁹ fuit gn̄alis
Scōs spēal'/Tercius singl'ar/Gn̄al' fuit
clamor q̄ clamauit i vniuersitate creatura
rū/q̄ clamor mouebat hōies vt auctorē eo
rū ee vez deū ꝓfiterēt/ꝛ vt maximū bñfa
ctorē diligerēt/De cognitōe tāgit Aug⁹.
xi.libro ō ciui.ōi/exceptis inq̄t ꝓpheticis
vocabul'.mōs ipe ornatissima sua mirabi
litate.et mobilitate.ꝛ visibiliū oim pulcer
rima spē q̄dāmō tacit⁹ ꝛ factū se eē.ꝛ ñ ni
si a ōo.ineffabiliter atq̄ inuisibl'r fieri se potu
isse/pclamat/Idē.x.libro ꝓfessionū/Intro
gaui ō oo meo.celū solē ꝛ lunā.stellas ꝛ in
quiūt/neq̄ nos sum⁹ ōs quē q̄rz/ꝛ dixi.oi
b⁹ q̄ circūstāt carnē meā.dicite ō deo meo
aliq̄t.ꝛ exclamauerī voce mag̃.ipe fec̄ nos/
introgatio mea intētio mea.ꝛ rñsio eorūz
spēs eor̄.flores ꝛ alia q̄ pduc̄ terra/q̄ ē infi
mū clemētū ꝛ pedib⁹ calcat oim.spēz talē
nob⁹ ostēdūt q̄lē hō q̄ ē dignissima creatur̄
ñ posset facere/vñ ostēsiōe illi⁹ spēi appet
maiorem hōie esse.q̄ talia fec.ꝛ q̄ tra talia
facere p se ñ pt/De dilectiōe tāgit Aug⁹.
xi.libro ꝓfessionū/Celū ꝛ terra.ꝛ oia q̄ i eis
st̄/Ecce vndiq̄ dicūt mihi vt amē te/nec
cessant dicere oīib⁹ vt sint inexcusabiles
Ad amādū deū. Monēt creatē vt sūt ei⁹
bñficia/ad incitādū eīm aliquē ad amādū
aliū efficacior ē donatio.q̄ locutio/Audi
tū h⁹ clamor̄ ipediuit amor ꝓcupie/Pro.
30. Sāguisuge due sūt filie dicētes.affer.
affer/Sāguisuga ē supbia diaboli sangui
nē nr̄m sitiēs.cui⁹ filie sūt ꝓcupia carnis ꝛ
ꝓcupia oc'lor̄/q̄ in m'tz ipediūt ne clamo
rē audiāt creatur̄/De ardore ꝓcupiar̄ exit
velut q̄dā fum⁹.m'tū ipediēs visū aie/ne
ea q̄ creatē ei ō oo innuūt agn̄scat.Aug⁹.p̄
mo libro ꝓfessionū/Aspgis penales.cecita
tes sup illicitas cupiditates/Spēal' clamor
fuit p viros a ōo edoctos.q̄ clamabāt
q⁹ mōs trāsibat.hūc trāsitū clamauit mo
yses figuralit/Eductio eīm ō egyptor̄ idu
ctio i trā pmissiōis ad ꝓtēptū mōi.ꝛ amo
rē celestiū figuraliter inuitabat/Itē ꝓphe
clamauerī Isa.xl.vox dñi dicēt̄z.Clama.
ꝛ dixi/Quid cla.Dis ca.fe.ē.ꝛ o.g.e.q.f.a.
Itē Sal'on.Eccl'i.j.Vanitas va.ꝛ o.va.
Eiusdē.z.Suis spacijs trāseūt vniuersa.
q̄ sūt sub sole/Itē clamauerī Apl'i.j.Cor̄
7.Preterit figura h⁹ mōi.j.Joh.ij.Trāsi
bit mōs ꝛ ꝓcupia ei⁹/Singl'aris clamor
fuit clamor xp̄i dissil'is clamori alior̄/illi
clamabāt ne hōies tpalia cōcupiscerēt ꝫ
clamorē ꝓcupie/sz ñ poterant dare id q̄ si
tis ꝓcupie sedaret.qō xps potuit/Cūñ sitiē
tes trāsitoria ista ad se vocauit. Joh.vij.
Stabat ihesus ꝛ clamabat dicēs.Siq̄s sl.
v.a.m.ꝛ bi.Eiusdē 4. Qui biberit ex aq̄.
q̄z ego.d.e.ñ si.in e.Aug⁹. Qui biberit de
fluuio padisi.cui⁹ gutta vna ē maior oce
ano/restat vt i eo sitis h⁹ mōi extincta sit.
Alīs dissuaserī ꝓcupiam/xps ꝙo ꝓcup.am
suasit sz viror̄ bonor̄ Aug⁹.sup ps.xxxiij
Quis ē hō q̄ vult vi/rē Oēs inq̄t rndistis
in cor.vro.q̄ quē q̄ritis ꝛ ego q̄ro desideri
um vr̄m/Nō vultis vitā ꝛ dies bonos nō
solū ñ repmo/sz vehemēter attēdo/ꝓsus
q̄rite vitā q̄rite dies bonos.sz vbi pñt in
ueniri q̄rāt ibi/Clamat etiā ōs i mōo isto
in mēbris suis.Ad quē clamorē ml'ti obtu
rāt aures su.ñ attēdētes illō Pro.21. Qui
obturāt au.su.ad clamorē paupis.clama
bit ꝛ ipe ꝛ ñ exaudiet/h⁹ clamoris figura ē
clamor quē emisit i cruce Mat.27. Deus
me⁹ vt q̄d me de/In paupib⁹ derelict⁹ est
xps.Nullū eīm hñt ꝓsolatorē Eccl'i.4 Vi
di calūnias q̄ sub sole gerūt/et lachrymas
innocētū ꝛ neminē ꝓsolatorem/Clamabit
etiā ōs in fuko/Unus clamor erit p ange
los p̄cursores iudicij. Mat.26. Ecce spō
sus venit/Alī⁹ clamor. Surgite mortui
et venite ad iudiciū/quē clamorē audient
mortui.j.ad Cor̄.15.Canet eīm tu.ꝛ mo.
re/Alī⁹ cla.erit Discedite a me ma.in ignē
vl' Uenite bñ. Mat.25. Qui alios clamo
res ōi au.noluerint/ad min⁹ tūc audient.
Amos.3. Leo rugiet q̄s ñ ti/Clamor ille
tonitruū vocat. Job.26. Cū puā stillā ser
mōis ei⁹ vix audierim⁹/tonitruū magnitu
dinis q̄s poterit intueri/Clor dei clamā
tis ē p̄dicator̄ q̄ ad ꝓfim clamores predi
ctos hz deferre/Clamor iudicij deferēd⁹
eēt ad iniq̄s.q̄ ita iudicāt ac si nūquā eēnt
iudicādi.eis eēt dicēdum illud. Job.xix.
Et scitote esse iudiciū.et ne credāt eis eē
parcendum/sicut iudices iniqui gratiam
faciūt/diuitib⁹ frequenter.erit eis illud ō.
Sap. vi. Judicium durissimum fiet his
qui presunt.ij.pal'.xix Uidere q̄d facietis

Nō em̄ hoīs exercet̄ iudiciū. ſz dñi/ q̄cq̄d iudicauerit̄ i vos redundabit/ ſit tior dñi vobiſcū. et cū diligētia cūcta facite/ oppſſoribꝫ pauperum illō eēt dō. Job. 36 Judiciū pauperibꝫ tribuet. Tūc ſta. iu. i m. p. a. e. q̄ ſe an. Sap. 5. Et notādū q̄ i ꝟ qō Jo. q̄ p̄dicatores fuit p ſpīm ſcīm ſe vocē dicit/ Prio oīndit p̄dicatorꝫ autoritatē/ Scō monet p̄dicatorē ad fidelitatē/ Tercio monet ad doctrie itegritate/ Circa p̄mū notādū q̄ eadē ē actio iſtrumēti. et vtent̄ iſtrō/ et q̄ audit vocē alic̄ audit ipm̄ Sic q̄ audit p̄dicatorē. audit xp̄m/ Lu. x. Qui vos audit me au. et q̄ vos ſpnit m. ſ. Jere. 12 Si ſepauerit p̄ciosum a vili. q̄ſi os meū erit/ Circa 2m notādū. q̄ vox idicat aīm loq̄ntꝫ/ Voces em̄ p̄m. p̄m ſūt note earū paſſionū q̄ ſūt i aīa Sic p̄dicator ñ ſe dz oſtētare ſed xp̄m glorificare. exēplo xp̄i. Joh. 8. Ego gliam meā ñ q̄ro. Alīr ē infidel/ Circa 3m notādū. q̄ ptes vocꝫ ſūt vt ſylla ſille Sic ḡ i p̄dicatore oīa dñt eē p̄dicātia aliter do ctria ei⁹ ñ ē itegra. i. Thi. 4/ Exēplo eſto fi deliū i ꝟbo et i ꝟuerſatōe. Thi. ij. Jn te p̄be exēplū bonoꝝ opm̄ Hiero. ſup ezo. vbi loq̄t̄ d̄ veſte ſac̄dotali/ Oia inq̄ſ ſac̄dotalia dñt eē vocalia. vt ꝟitatē quā mēte cōcipit hitu reſonet. vt q̄cq̄d agat q̄cq̄d loq̄t̄ d̄ eternis ſit. Dirigite viā dñi/ Hath. iij. Sic hī pate vi. d. r. f. ſ. ei⁹/ Jſa. xl. ſic hī. pa te vi. do. r. f. ſ. d. n̄/ via pac̄ cū prava abiici retā ſit cū ꝟſilia ſuā. Et notādū. q̄ ē via dñi. 7 ē via diaboli/ Alia diaboli ē laboriosa. ifructuoſa. picl'oſa. et iō derelinq̄nda ē Jſa. 55 Derelinq̄t ipi⁹ viā ſuā. ē/ Eccī. 32 Nō credas tevie laboriose/ Ad ꝟ q̄ via ſit laboriosa. v. faciūt/ Primū ē vie lōgitudo d die 7 d nocte Jere. 16 Seruiet̄ dīs alienis. q̄ñ dabūt vob requiē. noc. et di/ Bulosus d die laborat delicias p̄pando/ De nocte ꝟo nimia repletōe vexatur. Eccī. 5 Saturitas diuitiꝫ ñ ſinit eum dormire. 7 Eccī. ij. dz d auaro. Lūcti dies ei⁹ laboribꝫ pleni ſūt Ben̄. Nacalia d̄ſideria finita ſūt/ et ſ'a opioe naſcētia. vbi d̄ſināt ñ bīt/ Idē. Alia cūti aliq̄d extremū/ error imenſus ē/ Scdz ē vie tenacitas Ben̄. 14 Vallis ſilueſtris m̄tos habebat puteos bitumis/ Eccī. 13. Qui tetigerit picez inq̄nabit̄ ab ea. picē vocat tpalia. p̄ter tenacitatē/ Terciū ē onerꝫ ḡuitas p̄s 37 Jniq̄tates m. ſup ca. m/ et ſic o. ḡ ḡ. ſūt ſup me/ Nō hz verā q̄etē. q̄ ē i pct̄o. Jſa. 58. Dolue faſciculos vehemētes. pctm̄on⁹ ē. q̄ celū ñ ſuſtinuit. nec advltimū terra ſuſtiebit. imo nccio adiſernū d̄ſcēdet/ Quartū ē vie arduitas aſcē dēdo em̄ mali icedūt/ Quēt em̄ apparētia Criſo. Tolle h̄ viciū vt ñ velit hoies hoi b⁹ apparere/ et ſine labore oia vicia reſecāt/ Quintū ē vētoꝝ vehemētiū varietas. vndiq; pcutiēt pctōr vēt⁹ tēptationū. ab oriē te em̄ pcutit vēt⁹ ſupbie. pcedēs ex nobilitate generis/ ab occidēte deiicitur terrore mortis/ ab auſtro piſpitatis quaſi a dextris eleuatur/ ab aq̄lone aduerſitatis q̄ſi a ſiniſtris deiicit. Aug⁹. Si bene eſt times/ Si male doles. Prouer. i. Auerſio parulorū iterficiet eos/ et piſpitas ſtultorū pdet eos/ De his vētꝫ legit Hath. vij. Flauerūt vēti. rē. Eccī. 5/ Nō te vētiles in oēm vētū. Job. 21/ Erūt sic palee añ faciē vēti. et lz adō laboriosa ſit via diaboli. tñ mali ñ ſentiūt. q̄ iebriati ſūt/ Treñ. iij. Jn ebrietate me abſintio/ Grego. Abſynthio ebri⁹ ē. q̄ p amore p̄ñtꝫ ſecli a ſenſu mētꝫ alien⁹. q̄cq̄d p mōdo ſuſtinet leue putat. laboris amaritudinē. quē tolerat ingrat. ſed q̄ mō ñ itelligūt mali. i iferno itelligēt/ vñ Sap. 5. Dicūt d̄nati laſſati ſum⁹ i via iniq̄tatꝫ et p̄ditiōis/ ambulauim⁹ vias difficiles. viā aūt dñi ignauim⁹/ Alia etiā diaboli ifructuoſa ē Sap. iij. Vacua ē ſpes illoꝝ. 7 labores ſine fructu. Ps. Cōfundāt o. i. a. ſ. Ber. An ñ ſuguacue iniq̄ agit. q̄ ñ ſolū fructuoſi⁹ ſz iocūdi⁹ potuit vo kuire q̄ mōdo/ Ro. 6. Quē fructū tūc habuiſtis i q̄bꝫ nūc erubeſcitis/ merito erubeſcēt. q̄ d ſeipīs tā vile foꝝ feceī t/ et tātū thesauꝝ. p tā vilibꝫ mercibꝫ ꝓmutaueī t/ Jnfructuoſitatē p̄dictā recogſcūt d̄nati i iferno/ Quid nob⁹ p fuit ſupbia. aut diuitiaꝝ iactātia. q̄d ꝓtulit nob⁹ trāſierūt oīa illa tāq̄ vmbra Sap. 5/ Paris h⁹ mōi harena termin⁹ ē/ q̄ ifructuoſa et p̄derosa. ſine fructu ē. via mundana/ et in fine iuenit ſe hō oneratū pctis/ Itē picl'oſa ē via diaboli. ꝟ em̄ magis tolerabile ſi ſolū eēt ifructuoſa. tolerabilius eēt ſudare labori p̄turo q̄ pempko. iurta ꝟbū. Ber̄/ Septē ſunt q̄ faciūt ad ꝟ q̄ ſit piculoſa/ Prio ei⁹ tñbroſitas Prou. 4. via

Sermo sedecimus

ipioꝝ tñbrosa nesciũt vbi corruãt. Scdo latronũ multitudo. Job. 19. Sil' venerũt latrões eius et fecerũt viã sibi p me. Tercio socioꝝ infidelitas. Osee. 4. Nõ ē miscdia nõ ē ꝑitas. cõ. Jere. 9. Unusquisqꝫ a ꝓximo suo se custodiat. et etiã Mich. 6 Nolite credere amico. Eccli. 6 Est amicꝰ q̃ ꝓuertit ad inimicitias. Quarto scãdalorũ multitudo. Math. 18. Ue mõdo a scandal'. Eccli. 21. Uia peccantiũ cõplãtata ē lapidibꝫ. Quinto vie lubricitas. Treñ. 4. Lubricauerũt vestigia vra in itinere platea vrã. Ps. Fiat via il. ce. et lu. Propt' lubricitatẽ ēvia diaboli ruinosa. Eccli. 32 In via ruine ñ eas. Bre. Pctm. qđ p pniam ñ diluit mox suo pondere ad aliud trahit. Math. 26 Ubi legit đ petro. qđ prio simpl'r negauit. scdo cũ iuramto. tcio detestãdo. đ glo. Perseuerare in pctõ dat incremẽtũ scelerꝫ. et q minima spnit cadit i maiora. Sexto ductoꝝ ceꝯ et infidel'. Eccli. 18. Ꝑ ꝓcupisentias tuas ñ eas. et a voluptate tua auertere. Si eñ pstes aie tue cõcupias eĩ faciet te in gaudiũ inimicis tuis. Septio qđ hec via in malũ locum ducit. Eccli. 21. In fine illoꝝ iferi et tñbre. et pene. Octio. via dñi ē suauis fructuosa. et secura. de ꝑmo. Math. xi. Jugũ eñ meũ suaue est. Jero. Insuauẽ et aspam fec̃ nob viã ꝓtutũ loga peccãdi ꝓsuetudo. De. ij. Bap 3. Bonoꝝ laboꝝ gl'iosus ē fructꝰ. đ. 3 Pro uer. 3. Custodi legẽ atqꝫ cõsiliũ. cõ. Tunc ambulab fiducialiter in via. et pes tuꝰ nõ impinget. si dormieris nõ timeb. cõ. Uia diaboli via mortꝫ. via ꝓ dei via vite Jesu xpi. Ecce ego do corã vob viã vite. et viã mortis Eccli. 15. Añ boiem vita et mors. Uia dñi ē via bñdicta. Ps. Bti immaculati. cõ. via ꝓ diaboli maledicta. Eccli. ij. Ue illꝭ q dereliquerũt vias rectas. et diuerterunt in vias prauas. Uia dñi pata ē. qz arduitate remota complanata ē. ꝛm illud Isa. 40. Omis mons et coll' bũiliabit. Exsiccata ē etiã lubricitate deliciaꝝ remota. Spine etꝫ diuitiaꝝ amote fuerũt ab ea. et lapides scandaloꝝ. qz nõ tolerabant manifesta pctã in eccl'ia. sed nunc repanda estꝫ via. Nunquã eñ fuerũt boies magꝫ supbi. vel voluptuosi quã sũt hodie in eccl'ia dei. et m'lta sunt in ea scãdala. ¶ Et notãduꝫ qđ via quantũ ad vitã prelatoꝝ. tripl'r est ꝑparanda. s. q̃ntũ ad ꝓuersatõem eoꝝ ire prehensibilẽ. i. Loꝝ. iij. Oportet epm ire prehensibilẽ ee. et q̃ntũ ad subditoꝝ. puisi onẽ. i. Pe. v. Pascite q in vob ē gregẽ dñi et q̃ntũ ad iudiciũ eq̃tatẽ Deut. i. Qđ iustũ ē iudicate. ij. Par. 19. Quodcũqꝫ iudicaueritis in vos redũdabit. Uia etꝫ coniugatoꝝ tripl'r ē ꝑparanda. quantũ ad fidelitatẽ. i. Loꝝ. 7. Nolite fraudari ad inuicẽ. et quantũ ad hospitalitatẽ Heb. xiij. Hospitalitatẽ no. ob. et q̃ntũ ad filioꝝ instrucõem. i. Thi. ij. Saluabit mulier p filiorũ generatõez Semita etiã claustraliũ repãda est quãtũ ad deuotã obiam Heb. vi. Obedite prepositis vrĩs cõ. Scdo q̃ntũ ad voluntariã pauptatẽ. Lu. 14 Omis q non renũciauerit oib q̃ possidet me nõ ꝑt esse discipul'. Tercio quãtũ ad corꝺis et corꝑis mundiciã. Prouer. xxv. Qui diligit cor mõm ꝓpter grãm labioꝝ suorum ha. a. regẽ Isa. 56. Nũdamini q ferris vasa dñi Semita virginũ in seculo manentiũ repanda ē q̃ntũ ad hũilitatẽ custodiã. Lu i. Ecce an' dñi. Trẽ q̃ntũ ad oꝝonis instantiã. i. Loꝝ. 7 Mulier innupta et ꝰgo cogitat q dñi sunt. Trẽ ꝑ seculi fugã Tob. iij. Nunquã cũ ludentib me miscui. Semita etꝫ viduaꝝ repanda ē q̃ntũ ad oꝝonis instãtiã. i. Thi. v. Que vere vidua ē et desolata speret in dño. et instet obsecratõibꝫ et oꝝonib die nocteqꝫ. et q̃ntũ ad ieiunii oꝝ. obseruatõem. Lu. ij. ꝺr de anna. et hec vidua erat vsqꝫ ad ãnos. 84. q̃ ñ discedebat a tẽplo ieiunijs et obsecratõibꝫ seruiẽs die ac nocte đo. et q̃ntũ ad bõoꝝ opꝝ freq̃ntiã .i. Thi. v. Uidua eligat nõ minus. 60. annoꝝ q fuerit vniꝰ viri vxor in bõis opib testimoniũ bñs. De eoꝺ. Sermo tercius.

Miserunt Judei

cõ. Series hui' euãgelij duo nobis ostendit scz phariseoꝝ qui ad iohem missi sunt peruersitatẽ. et iohis bonitatẽ. Primũ in duob scz in hoc qđ incitãt Johannẽ ad hoc vt se laudet. q̃si laus hoim ꝓprio ore nõ sordescat. ij. Loꝝ. x. Non enĩ qui seipm cõ. p est. sed quẽ deꝰ cõ. Prouer. xxvij. Laudet te alienus. et non os tuum. et et nõ la. tua Jo. v. Si ego testimoniũ ꝑhibeo de meipso tes. m. nihil ē. Ite in hoc qđ aliud pretendunt. et aliud intendunt

pretendũt vt ideo querãt vt habeant quid
respõdeãt his q̃ eos miserũt. Ipsi ẏo ha
bita respõsione nõ q̃escũt sz respõdentem
pũgũt. dicẽtes. Quid g̃ bap. tẽ. Criso. O
de amentia. O de elatõne O de intempe
rancia inuestigatõe. missi estis docẽdi ab
eo q̃s esset. nõ legẽ iposituri. Bõitas iohã
nis ostendit q̃ ad hũilitatẽ patiẽtiã. ꝛ fide
litatẽ. Hũilitas iohãnis fuit magna. q̃ cũ
xp̃s possit putari noluit Aug⁹. Nullũ ma
ius meritũ habuit iohãnes quã ỏ ista hũi
litate. q̃ cum posset fallere boies. et putari
xp̃s. et hũi. p xpo ꝓfessus ẽ apte dicens. Nõ
sum ego xp̃s. hũilitas iohãnis ñ soluz nõ
gl̃iam appetit. sed etz oblatã respuit. Bre.
Quãtã vim habeat nocẽdi inanis gl̃ie tẽ
ptatio. nemo nouit nisi q̃ ei bellũ indixit.
quã et si plimũ ñ appetat repelli difficile ẽ
cũ offert. Prouer. 27. Quẽ admodũ. pbat
in ꝓbatorio argẽtũ. et in fornace auz. Sic
pbat hõ ore laudantiũ. Poeta laudatas.
oñdit auis in nouia pennas. Nõ sic iohã.
sed intelligẽs interrogãtes eẽ nũcios ba
bilõis. domũ aromatũ eis oñdere metuit.
de q̃ legit 4. Re. xx. ꝛ caute respõdẽs. q̃ ad
laudẽ suã ptinebat tacuit. iõ a dño lauda
ri dign⁹ fuit Dic. ti. Hũilitas iohãnis
circa ea gl̃iam ꝓtempsit. circa q̃ maxie so
let appeti. s. circa dignitatẽ sciaz et vite au
steritatẽ. Ad primũ ptinet qõd dicit ñ sum
ego xp̃s. xp̃s e. ñ nomẽ ẽ dignitatz. cui mꝝ
ti dissimiles sunt. ỏ prelatõibꝫ gaudentes
sibi similes sunt illi q̃ ỏ fideiussiõe piculosa gau
dent. Prouer. 17. Stultus manibus plau
dit cũ spopõderit p amico suo. et xtũ. Ab
des se offert. p debitis. Eccĩ 7. Ne spõde
as sup ẏtutẽ tuã. qõd si spoponderis. q̃si re
stituens cogita. Ad scõm ptinet illõ. ñ suz
ppheta qõ interpret videns. Isa. v. Ue q̃
sapientes estis in oculis vris. et corã vobis
metipsis prudẽtes. Ad terciũ ptinet illud
Nõ sum Helias q̃ fuit vite austere. de vi
te austeritate mꝝti gl̃iant. exterminãtes fa
cies suas Dic. 6. Cũ ieiunatz ñ eritz sicẽ
Ipo. t. tẽ. Iero. Intõsam barbã et plicaz.
caput neglectũ. obducta supcilia. Cubile
humi positũ. et q̃cqd p ambitionẽ puersa
via sequit. ẏgo deuita. Itẽ in respõsiõe
iohãnis appet eũ immunẽ esse. A quatuor
speciebꝫ supbiq̃s tangit Bre. go. sup Lu.
18. Ubi agit ỏ phariseo q̃ cõtinent ẖ ẏsu.
Et sep meritis. falsa pi⁹ oĩb⁹ inflat. Has
duas spẽs ex se. p meritis excludit. cũ dic.
Ego vox da. xpo predicatõem suã aseri
bens. Illã spẽm q̃ designat p ẖ qõ ỏr Flo.
excludit cũ se esse xp̃m negat et helyã. Illã
aũt spẽm q̃ designat p ẖ pi⁹ oĩb⁹ excludit.
cũ preminentiã cristi ad se ostẽdit dicens
Ego baptiso in aq̃. tẽ. Pacientia iohan
nis oñdit in hoc q̃ erga pungentes se nõ
offendit. sz magz hũiliat se. iferiorizatẽ sui
ad cristũ ostendens. Fidelitas ei⁹ ostendi
tur in hoc q̃ gl̃iam dñi sibi non vsurpat.
Ber. sup cant. Fidel reuera famul⁹ es. si ỏ
mꝝta gl̃ia dñi tui. ꝛ si ñ exeũte a te tñ trãse
unte p te nil mũdy tuis adherer ꝓtigat. De
iohãne põt dici. qõd ỏr Bern. de ioseph. q̃
vxorem dñi sui tangere nolebat. Ben. 39.
Indignũ inqt iudicauit ingloriũ facere
q̃ eũ fecit gloriosum. Quid g̃ bap. si tu nõ
es christ⁹ nec Helyas. nec ppheta. Aug⁹
Quasi audacie videbat eẽ baptisare. Que
rim⁹ vtz tu sis christ⁹. tu dicis te nõ esse.
Querim⁹ ne forte precursor ei⁹ sis. q̃ no
uũm⁹ añ aduentũ christi ventuz esse He
lyã. quem negas te esse. Querim⁹ ne sis ali
q̃s preco illũ preueniens. i. ppheta. ꝛ acce
peris potestatem hãc. nec ppheta se eẽ di
xit. De baptismo in ppheti⁹ legerãt pha
risei. Zach. iij. In die illa erit fons patẽs
dom⁹ dõ. Eiusdem vltio In die illa exi
bunt aque. de ihrlm. et in fine Joel. fons
egrediet de domo dñi. Scõm vnã expo
sitõem. ppheta sumit ibi pro Heliseo qui
iussit naamã septies lauari in Jordane. in
q̃ figurat⁹ est baptism⁹. 4. Regũ. 5. Rñdit
eis iohã. dicens. Nõ indignans eis vl⁹ of
fensus. sed ostendẽs preminentiã xpi. ad
se in baptismo. Ego baptiso in aq̃. exteri⁹
tm̃ lauans corp⁹ nõ interi⁹ cor. Medius
aũt nostz stetit. i. inter nos hũiliter. quasi
vn⁹ ex nobis. et ỏr stetisse. q̃ nunquam
p pctm̃ est inclinat⁹. i. De. ij. Qui pctm̃ nõ
fecit. Quem vos nescitis. i. vera cognitõe
nõ cognoscitis. Ipse est qui post me ven
turus est. predicatur⁹. s. baptisatur⁹. i. mo
ritur⁹. Qui ante me factus est. i. dignita
te mihi preposit⁹. cuius nõ sum dignus
soluere corrigẽ. cal. q̃ tñ extremũ est ser
uitiũ. et ad minimos ptinet. l⁹ vt soluã tẽ.
. i. vt explicez vnionẽ deitatz ad hũanitatẽ.

calciamẽtũ pedẽ occultãs ꝓcat hũanitatẽ q̃ se occultauit diuinitas. Non sum dign⁹. vt spõsam ei⁹ ducã scõm morẽ legis de q̃ hĩ Deut. xxv. Hec. i. phiseor⁹ interrogatio. et iohannis respõsio. In bethania facta sũt trãs Jordanẽ vbi erat iohãnes baptisans Due sũt bethanie vt dicit Bre. vna trãs Jordanẽ altera citra non longe ihr̃l'm vbi lazar⁹ suscitat⁹ ẽ Johã. xi. Crisostom⁹ duas assignat rões. q̃re euãgelista locũ determiat vbi factũ ẽ. vna ẽ ne credat q̃ iohãnes i occulto l' cor̃ pauc̃ hoc dixit. alia q⁹ tpe ꝑ q̃ euãgelium ꝑ scripsit. adhuc m'tri superãt q̃ interfuerãt huic testionio. vñ valet ad certitudinẽ hystorie. Medi⁹ vĩm stetit quẽ vos nescitis. Sic hĩ Luce. vltio et Jo. xx. stetit ie. ĩ me. di. Et notãduz q⁹ ielus stetit medi⁹. hoies deo et adinuice ꝓiũgendo. Mediator⁹ em̃ fuit dei et hoĩm. añ incarnatiõem filij dei nõ erat q̃ deũ r hoies ꝓiũgere posset. Job 9. Nõ ẽ q̃ vtrũq̃z valeat ꝓiũgere aut ponere manũ ĩ ambob⁹. ipse ẽ lapis angularis duos pietes ꝓiũgẽs. s. gentiles et iudeos Ephe. ij. Ipse ẽ pax via q̃ fec̃ vtraq̃z vnũ Exẽplo g̃ ei⁹ studeas paci reformãde ĩ te et ĩ alijs. Bti em̃ pacifici. Mat. v. Itẽ ipse stetit medi⁹ se sil'em alijs exhibendo. Heb. ij. Qui debuit fratrib⁹ p oĩa similari Bern. amator cõmunitat̃z et cõmẽdator qũo illã desereret. Noli g̃ extollere te p sup biã nec singular̃z existas Eccl. xxxij. Rector̃ te posuer̃t noli extolli esto ĩ ill' quasi vn⁹ ex ill'. Itẽ fuit medi⁹ psonas nõ accipiendo. ipse ẽ lignũ vite ĩ medio paradisi Heñ ij. Pusillũ et magnũ ipse fec̃. et eq̃liter ẽ ei cura de oĩb⁹. Sap. 6. ij. pal'. 19. Nõ ẽ apud dñm deũ nr̃m iniqtas. nec personar⁹ acceptio. Ro. ij. Non ẽ psonar⁹ acceptio apud deũ. exẽplo g̃ ei⁹ acceptõem psonar⁹ caueam⁹. Jaco. ij. Frẽs mei nolite in psonaruz acceptõe hr̃e fidẽ dñi n. ie. xpi glie. Grego. In mor⁹ collata hoĩs rõ asserit q̃ntũ oĩa q̃ vel vita vel sensu vl' rõe carẽt. natura rõ nal' añcedit. r tñ qz pl'imũ. hoiez ñ ex eo⁹ ipse ẽ. sed ex his q̃ circa ipm sunt veneramur. cũq̃z nõ intuemur q̃d ipe sit. sz q̃d ipse possit. in acceptõem psonar⁹. nõ ex p soĩs sz ex reb⁹ adiacẽtib⁹ ducimur. sicq̃z fit vt is apõ nos in despectõnem veniat qui foris honorat. qz dũ p his q̃ erga illuz sunt. honorabil' hr̃ reb⁹ suis in examie nr̃o postponit. Ge. Quẽadmodũ stult⁹ ẽ qui equũ tẽptatur⁹ nõ ipm respicit sed strattũ et frenos. sic stultissimus ẽ qui hõiem aut ex veste. aut ex ꝓditiõe vest̃z q̃ circũdata ẽ existimat. Itẽ medi⁹ stetit ꝓgregatis ĩ nomine ipsi⁹ opẽ feredo. Mat. 18. vbi sũt duo vel t. cõ. ĩ no. m. ibi sum̃ ego ĩ m. eor⁹. Exẽplo g̃ ei⁹ libenter inues laborantẽ p salute aiar⁹ ij. Cor⁹. i. Adiutores sumus gaudij vestri. nolens iuuare cum possit. reus mortis eorũ iudicat. Actuũ. xx. Mund⁹ sum a sanguine vĩm oĩm. non em̃ subterfugi q̃ min⁹ ãnũciarẽ omne ꝓsiliũ dei vob. Bre. Tot occidim⁹ q̃t ad mortẽ ire tepidi et tacentes videm⁹. Idẽ. Quia iusto peunte q̃ in pctm̃ cecidit pdicator tacuit. ei⁹ sanguinis re⁹ teneat. et qui solicit⁹ eẽ nõ studuit in pdicatõe fact⁹ est pticeps in dãnatiõe. Quẽ vos nescitis. terzenis occupari. malicia excecati. ei⁹ hũilitate decepti. cũ modicũ pulueris oculũ corpalẽ a visu impediat. nõ ẽ mirũ si terza in corde hoĩs exñs p solicitudinẽ visum interiorẽ impediat. Sap. 9. Terzena inhabitatio deprimit sensum. multa cogitantẽ. Eccl. xi. Fili ne ĩ multis sint act⁹ tui. glo. Cũ anim⁹ diuidit ad plura. fit minor ad singula. Malicia etiã visum interiorẽ impedit Sap. ij. Excecauit illos malicia eorũ Isa. 42. Quis cec⁹ ẽ nisi q̃ venũdat⁹ ẽ diabolo. i. p pctm̃. Profunditas etiã hũilitat̃z multorũ bonitatẽ celat Act. 8. In hũilitate iudiciũ ei⁹ sublatũ est. Et notãdũ. q⁹ cũ iohãnes solẽ intelligẽtie iudeis digito ostenderet. et ipsi radios beneficiorũ ei⁹ senserint. culpa eorũ fuit. q⁹ ipsi nescieruẽt eũ Aug⁹. Si q̃s alteri digito solẽ ostẽderit et videre nõ poterit. culpet pocius oculi limpitudinez. q̃s digiti ostensionẽ. et ẽm Aug⁹. Si culpabiles fuerũt qui tunc xpm non agnouer̃t multum sunt culpabiles qui nũc eum nõ agnoscunt. Judei offenderunt ait Aug⁹. In psentem tãq̃z in humilẽ lapidem. Lapis ille adhuc puus erat. Jam q̃dẽ pcisus de mõte sine manib⁹. quia sine virili ope virgo peperit xpm. Ignoscendũ est iudeis q̃ offenderũt in lapidem. qui nõ creuerat q̃les sunt illi q̃ in ipm montẽ offendũt. Ceci iudei nõ vidẽt hũilẽ lapidẽ. q̃nta cecitas est nõ videre montẽ. Q̃nica ifra na

Dominica quarta infra natale

tale Sermo ꝑmus.

Qrant Maria et Joseph mirãtes sup his q̃ dicebãtur ꝺ puero Luce ij. Euãgeliũ hodiernũ q̃q; ꝓtinet. Rcio ioseph et marie admiratõe. Scꝺo Simeõis ꝓphetiã terribilem Tercio anne ꝓfessionẽ. Quarto Marie ꝛ Joseph reuersionẽ ad nazareth. Quinto pueri iesu cõmẽdatiõem. Occasiõe primi dicem⁹ aliq̃ mirabilia. Occasione scꝺi alicuius terribilia. Occasione aliorũ triũ. aliq̃ imitabilia. Circa primũ notãdũ. q̃ ad mirãda fuerũt q̃ dicta sunt de puero. itez q̃ dicta sunt a puero. et q̃ facta sunt a puero. vt merito dixerit Jsa. de eo. 9. et vocabit nomẽ ei⁹ admirabile. Et ꝺõ. Scitote q̃m mirificauit dñs s.s. Admirãda valde fuerũt q̃ dicta sunt de eo a ꝓphis. longe añ incarnatõem. vt est illud Jsa. 7. et vocabitur nomẽ ei⁹ emanuel. i. nobiscũ ꝺe. Ex de his causa breuitatis nõ ꝓsequmur sz solũ de his q̃ circa ei⁹ ꝓceptõez vel natiuitatem de eo dicta sunt. Notãdũ ĝ q̃ valde admirãda fuerũt q̃ p gabrielẽ Marie dicta sunt ꝺ ipo Luce. i. Vocabit inqt nomẽ ei⁹ iesum. In q̃ insinuat ei⁹ sapiã et bonitas. Bõitas em et sapia ꝓncipis saluat ꝓplm. sicut ilipia. et impietas pdũt. Ecci x. Rex insipiẽs pdet ꝓplm suũ. eiusdẽ. 28. Leo rugiẽs vsus esuriẽs ꝓnceps impi⁹ sup ꝓplm pau. et subdit. et fili⁹ altissimi vocabit. ecce nobilitas et dabit illi ꝛc. et regni ei⁹ nõ erit finis. ecce eterna ptãs. Itẽ admirãda fuerũt q̃ dicta sũt marie ab eliza beth i eoꝺ. Unde ꝺ mihi vt vẽiat mr ꝺñi mei ad me. Ecce em vt facta ẽ vox salutatõis tue in auribus meis. exultauit infans ingaudio in vtero meo. Cognouit Elizabeth spũ scto. ꝺñm pueri adhuc in vtero materno clausi. Bernar. Quis tibi indicauit mater ꝺñi mulier sctã. vt fctã ẽ vox sa. ꝛc. Puer etiã in vtero Elizabeth clausus. videt sensisse velut vitra duos pietes in vtero Marie ꝺñm clausum. Bern. loqns de ioh̃ane Vere ardẽs et vehemẽt accẽsus quẽ sic ꝓoccubauit flãma celestis. vt iã sentiret ꝑ aduẽtũ q̃ nõ ꝺũ poterat sentire seipsuz. Itẽ admirãda fuerũt q̃ dicta fuerũt ꝑ Zachariã Lu. i. In visceribus miscõie vi. nos o. exalto. Jubilare bis ꝛc. Filꝰ ꝺi q̃ ex pie ortꝫ. eternalit visitauit nos nascẽs ꝺ mre tpalit. Itẽ admirãda fuerũt q̃ dicta sunt Joseph ab angelo Mat. i. Qꝺ in ea natũ est de spũsctõ est. paries aũt filiũ et vo. nomẽ ei⁹ iesum. ipe em saluuz faciet ꝓplm suũ. ĝ btus est q̃ est de ꝓplo ei⁹ Deut. xx. Btus es tu isrl. Quis sit⁹ tui ꝓple q̃ saluaris in ꝺño. Saluũ iẽ faciet a pcis eoz. qꝺ soli⁹ dei ẽ. De his admirãdis circa ei⁹ ꝓceptoz et natiuitatẽ dicit Bern. in ꝓmonib⁹ angel⁹ nũciat. ꝺtus obũbrat altissimi. supuenit spũs. ꝺgo credit. fide ꝓcipit. ꝺgo parit ꝺgo manet. Quis nõ miret. Nascit altissimi fili⁹. ꝺe⁹ ꝺ deo genit⁹. añ secula. Nascit ꝺbũ infans q̃s vel satz miret. Itẽ admirãda fuerũt q̃ dicta sũt de ipo a magz Mat. ij Uidi⁹ stellã ei⁹ i oriẽte. Dñs ĝ stellaz erat Itẽ admirãda fuerũt q̃ dcã stz ab ãgel⁹ a pastoribꝰ relata alijs. Lu. ij. Claritas dei circũfulsit illos. qꝺ in tota veterz testamẽti serie nõ inuenit vt dicit glosa. et dixit illis angel⁹ Ecce euãgelizo vob gau. magnuz. q̃ erit omi ppl⁹o. qz na. ẽ nob ho. sal. ꝛc. et subdit. et subito fctã est multitudo celestz exercit⁹ laudãtiũ ꝛc. In eodẽ Oẽs q̃ audierũt mirati sunt. de his q̃ dicta erãt a pastoribꝰ ad ipos. Itẽ admirãda fuerũt q̃ dicta sunt de eo a Simeõe. Luce ij. Ui. o. m. s. t. Qz p. a. f. o. p. Lumẽ ad re. gen. ꝛc. Itẽ admirãda sunt etz dctã ab eo Lu. 4. Mirabant oẽs in ꝺbis gr̃e q̃ pcedebãt ꝺ ore illi⁹. Mat. 8. Cũ ꝓsumaret iesus ꝺba hec admirabant turbe sup doctrina eius. Eiusdẽ xx. ꝛ mirati in respõsiõe ei⁹ tacuerũt. Itẽ admirãda fctã sunt ab eo. vt vere posset ei dici. tu es de⁹ q̃ facis mirabilia Mat. 8. porro hoies mirati sunt dicẽtes. qz vẽti et mare o. ei Et Mat. 7. Quãto magz ꝑcipi. eo am. ad. dicẽtes bñ oia fecit. ꝛ surdos ꝛc. De eoꝺ Sermo scõs

Ecce positus est ī

ruinã ꝛc. Terribile ẽ ꝺbũ simeõis. Duo multũ timẽda in mõo isto. s. causarũ ruẽdi in pctm infinitas. et iudiciz q̃ offendit seueritas. Ad primuz ꝓtinet qꝺ dicit. ecce posit⁹ ẽ hic i ruĩ. Quid ẽ qꝺ ñ possit eẽ i ruina. i. in occasionẽ ruẽdi. exq̃ saluator fuit in ruinã multoz q̃ securitas esse ꝑt. exq̃ vita esse ꝑt occasio mortz. ꝛ sal⁹ occasio egritudis. ideo sꝑ sapiens in oĩbus metuit

Eccī. xviij. Sap. xiiij. Creature in odiū hoim facte sunt et in temptatōe aie hoim/ vbicūq; sit hō imminet ei mors cl'pe. Uñ in vmbra mortis ōr esse Luce. i. Ad scōm ptinet illud. et in signū cui ꝓtradicet. ꝛ tu am ipius aiam ptrāsibit gladi⁹/ signū seueritatis diuine et iusticie est/ qō deus pi potius voluit quod vnigenit⁹ penā ꝓ humano genere solueret q̄s vt ipe eā remitteret. Bernñ. Qui nō parcit filio nūquā parcet figmento/ nunq̄d parcet suo nequaz: Luc. xxiij. Si in viridi ligno hec faciunt in arido q̄d fiet/ Ps̄. Dedisti metuentib⁹ te sig. vt fu. a fa. ar/ Arc⁹ inquā diuini iudicij. signū etiaz diuine iusticie est qō filiꝰ matri ꝓprie noluit in hoc parcere/ licet eñ sciret qō dolor passionis eius aiam mīs ptransiret. voluit tñ potius penā soluere ꝓ hūano genere cū tanto dolore matrz/ q̄m eam remittere/ Ecce posit⁹ est in ruinam vicioꝝ. Isaie. xix. Ecce dñs ascēdet sup nubē leuē. i. carnē a pctō immunē ingrediet egyptū. i. mundū/ ꝛ cōmouebunt simulacra egipti. i. vicia ab homib⁹ amouebunt/ ꝛ resurrectōez virtutuz. Isaie. 4. Apprehendent septē mulieres. s. virtutes. viz. vnū/ ꝛ eiusdez. xi. reḡescet sup eū spūs dñi. ꝛc. Ite posit⁹ est in ruinā Demonū et resurrectiōem angeloꝝ/ filiꝰ dei q̄ de celo lucifer deiecit/ Luce. x. Uidebo Sathanam q̄si fulgur cadentē de celo/ factus hō deiecit eum de altitudine ꝓncipat⁹ huiꝰ mōi/ Job. xij Nūc princeps mōi huiꝰ eiicietur foras. Colo. ij. Expolians ꝓncipatus. ꝛc. Luce. xi. Cū fortis armat⁹ cus. a. su. ꝛc. Isaie. xlix. Nūq̄d tollet a forti ꝓda. ꝛc. Item posit⁹ est in ruinā. superboꝝ. ꝛ resurrectōez humiliū. Luce. i. Deposuit potentes de sede ꝛ exaltauit hūiles/ Eccī. x sedes ducū superboꝝ euertit/ et sedere facit mites ꝓ eis Ps̄. Suscitans ō puluere. e. ipe iudeos superbos hūiliauit/ ꝛ gētiles humiles exal. Ro. xi. Cecitas ꝓtigit ex parte in isrl. vt plenitudo gentiū subintraret Isaie. 8. in lapidē offensionis ad petram scādali duab⁹ domib⁹ isrl/ Eiusdē. lx. Pro eo qō fuisti derelicta ꝛ odio habita. ponā te in superbiam seculoꝝ. Et notādū qō ille cui saluator est in ruinā/ vere videt eē filiꝰ ꝑditōis cū alioꝝ saluator. sit ei⁹ ꝑditor Quiq; gña hoim videt posse dici filij ꝑditionis/ Primo illi q̄ salubrib⁹. ad sui damnatōnem vtunt/ q̄lis fuit Judas. De quo dicit Jnclī. sup Jo. xij vbi agit de vngento. Iste morit bono odore. de quo alij viuunt/ Job. xvij. Nemo perijt ex eis nisi filius ꝑditōis/ Quis loc⁹ emēdatōi relinq̄tur/ q̄n illud homies destruit qō eos emēdare debuit/ Dauid. Destruxisti eum ab emundatōe. Gregoriꝰ. Celestis medicus egros non respicit. q̄s de medicamēto deteriores fieri videt/ Hoc̄i sunt superbi Gregoriꝰ. Euidentissimū signū reprobor est superbia. humilitas electoꝝ/ Superbi hz q̄n dam ventosam plenitudinē/ ex q̄ indigna tur et oēm escam abhominat/ Dō. Omnē escā abhominata est aia eoꝝ. ꝛc. Eccī. iij. Synagoge superboꝝ non erit sanitas. ij. thes. ij. Nisi reuelat⁹ fuerit hō pctī filius ꝑditōis/ q̄ aduersat et extollit sup oē qō dr deus. Tercij sunt immisericordes qui non timēt etiā paupibus iniuriari. ij. Regum. xij. dicit Dō/ de illo. q̄ ouiculaz pauperis rapuerat/ viuit dñs filius mortz est ꝛc. Quarti sunt p obstinatōem obdurati. Eccī. iij. Cor durū male habebit i nouissimo. et q̄ amat periculum in illo peribit. Quinti sunt q̄ habēt multa tpalia. ꝛ multū amant ea. Hath. xix. Amē dico vob. q̄z diues difficile intrabit in regnū celoꝝ Facilī⁹ est camelū p fo. a. ꝛc. Bern. Utinā tantū ꝓgregata perirent. et non ꝓgregatoꝝ eoꝝ. tolerabili⁹ esset insudare laboꝝi perituro. quā pempturo/ Idez pereūt miseri. dū perituris adherent. omittēres eas q̄bus apprehensis saluare possent aias suas (et i signū cui. Cū multifarie multisq; modis olim sit de⁹ locutus pri. in pphis. nouissime locut⁹ est nobis in filio Heb. i. docens per eum ꝓbo et exēplo. bona trāsitoria tpalia scz diuicias. delicias et honores nō esse vera bona. nec esse amāda. molestias ꝓo corpis. paupertatē et ꝓtemptū non esse vera mala. nec esse timenda. Aug⁹ sup illō Heb. xij. Qui ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucē/ O ia terrena bona ꝓtempsit. hō xps vt ꝓtemnenda monstraret. et oia terrena mala susti nuit. q̄ sustinē da precipiebat. vt nec in illis q̄reretur felicitas. nec in ist; timeret infelicitas. Deus trio erat eligere tps elegit qō molesti⁹ est

pſertim paruulo et paupis matris filio/q̃ vix pannos haberet ad inuoluendū. Pre/ſepe. ad reclinandū. et certe cū tāta neceſſi/tas eſſet nullā andio pelliū fieri mentōem/

¶ Idē. Xp̄s qui nō fallit elegit qđ carni mo/leſti⁹ eſt. illud ergo meli⁹. id vtilius id ma/gis eligendū. et quiſquis aliō doceat vel ſuadeat ab eo tanquā a ſeductore cauen/dū. Dictū eſt paſtoribꝫ ab angelo. Lu. ij. Hoc vobis ſignū. inuenietis infantē pā/nis inuolutū/et poſitū in p̄ſepio. Qđ di/citur infantē ptinet ad moleſtiā ſeu luctū. puer em̄ a ploratu incipit vt dicit Aug⁹. Sap. 7. Primā vocem ſilem oibus emiſi ploꝛans/qđ ꝺꝛ pannis inuolutum ptinet ad paupertatē/et qđ dicit poſitū in p̄ſe/pio ad vilitatem ſeu ad hūilitatē. His ſi/gnis a multis hodie cōtradicit. Bern. in

¶ ſer. In ſignū peccati ſunt panni tui o bo/ne ieſu. ſz in ſignū cui hodie a mltis cōtra dicit. Multi quippe vocati ſed nō multi electi. et ideo nec ſignati. Primo ſigno cō tradicūt voluptuoſi Ecci. xi. Audiet lu/xuriosus et diſplicebit ei. Scōo ꝓtradi/cunt auari. Math. ix. Cū audiſſet adole/ſcens ꝓba hec. abijt triſt⁹. Erat em̄ habēs multas poſſeſſiones. Tercio ſigno cōtra dicunt ſupbi. Ecci. iz. Sicut abominatio ē ſupbo hūilitas. ſic execratio diuiti pau/ptas. Et notandū q̄ ſpeciale ſignū xp̄i anoꝛ. eſt paſſionis xp̄i imitatio. Exo. xij. Erit vobis ſanguis iſte in ſignū. Eiuſdē iz. Erit quaſi ſignū in manu tua. et quaſi monimentū añ oculos tuos. Ezechi. ix. Dēs qui habebāt Tau. ñ ſunt pcuſſi Joſ. ij. Raab ligauit coccineū filuz in feneſtra ſua. et ſaluata eſt. ꝗ ſigno ſignat⁹ erat apl's et p̄mi de eccl'ia. Ad gal. v. Stigmata dñi ieſu in coꝛpe meo poꝛto. glo. Stigma ꝺꝛ punctū vel nota. de ferro facta. Jn eoꝺ. Qui xp̄i ſunt carnē ſuam crucifixerūt. ꝛc. ſed hodie mutata ſunt ſigna. Dō. Poſue/

¶ runt ſigna ſup ſigna. Jtē turbabunt q̄ ha/bitāt terminos a ſignis tuis/termini ſūt extrema rei Terminos ḡ habitant q̄ terre/na que ſūt extrema et minia diligunt. Et

¶ tuā ipius ꝑtrā. gladius. Beda. Doloꝛ dñi ce paſſionis. qz no potuit videre crucifigi filiū ſine affectu materni doloꝛis. et ſi ſpe/raret reſurrecturū. Scōm Chꝛi. etz ſic i/telligit aiam ipi⁹ ſcz xp̄i. quā tuā reputas ꝑtran. gladi⁹. vel ſic intellige. tuā. ꝛc. i. tui ipius. non tm̄ ꝓpter matris doloꝛē dimiſit xp̄s aſcēdere crucē. vel anteꝯ opus ſalu/tis nr̄e eſſz conſummatū. de ea deſcēdit. Ex/emplo ḡ eius. et tu non dimittas pnie cru/cem aſcēdere. nec de ea añ moꝛtez deſcen/das. ꝓ parētibꝫ. Hiero. i epl'is Licet puu/lus ex collo pēdeat nepos. licet ſparſo cri/ne vel ſciſſis veſtibꝫ vbera q̄bus te nutri/erat mr̄ oſtendat. licet in limine p̄i iaceat/ pcalcatū pge patrē ſiccis oculis ad vexil/lum crucis euola. ſolū pietatis gen⁹ eſt. in hac re eſſe crudelē.

¶ Idem gladiū tenet ho/ſtis vt p̄mat. et ego ꝺ mr̄is lachꝛymis co/gitabo. vt reuelent⁹ ex multis coꝛdibꝫ cogi/tatōes. Amoꝛ ſcribaꝝ et phariſeoꝝ q̄ glo/riaz terꝛenā et diuicias deo p̄ponebāt la/tebat. ſed tūc reuelat⁹ eſt cū ſaluatoꝛē occi/derunt ne locū. et gentē amitterēt. et tunc apparuit qđ in coꝛdibꝫ eoꝝ erat. terꝛa ſur/ſum. et celū deoꝛſum. tūc effuſum eſt vene/num aſpidū qđ erat ſub labijs eoꝝ.

De eodem. Sermo terci⁹

Erat Anna. ꝛc.

Euangelium hodiernū materiam edifi/catōis miniſtrat mulieribꝫ et viris. platis et ſubditis. adultis et puulis. Mulieribꝫ in anna q̄ veneꝛāde etatis. et laudabil⁹ cō/uerſatōis. ſpīm̄ ꝓphie hūs. dño cōfitetur. et de puero loquit⁹ his q̄ redemptōem iſrael expectant. Et notandū q̄ euangeliſta oſtenſur⁹ q̄ anna deū laudauerit. Primo eaz cōmendat. qz non eſt ſpecioſa laus in oꝛe peccatoꝛis. Ecci. xv. Nō eſt reputāda laus quā facit q̄ laudabilis nō eſt. Non ē ignis frigefacere. nec perſone vtupabilis erit laudare. Et attendendō. q̄. vij. tangit euan. q̄ ptinent ad ꝺmendatōem anne. Pri/mū eſt q̄ ad mr̄imoniū ꝺginitatē ſuā ſua/uit. Scōm q̄ poſt moꝛtem viri licet tpe/breui cū eo fuerat. alij viro copulata non fuit. Terciū eſt q̄ tā longo tpe in vidui/tate bene ſe habuit. Quartū eſt q̄ a templo non deceſſit. Quintū eſt q̄ coꝛp⁹ ſuū ma/cerauit. Sexto q̄ obſecratōibꝫ iſtitit. Ob/ſecratio eſt petitio cū adiuratōe. Septio

¶ q̄ donū ꝓphie habuit. Circa p̄mū nota/dum. q̄ ꝺginitas ē theſaur⁹. Job. xxviij. Nunquid ingreſſus eſt theſauros niuis. Theſaurus ꝺꝛ ꝓpter p̄ciositatem. Niuis

ꝓpter puritatem. Iste thesaur⁹ impꝯciabi-
lis est, quia nõ est digna ponderatio cõti-
nentis aĩe. Eccl. 26. Et si fuerit amissus ẽ
irrecupabilis, licꝫ em̃ ds multa miracula
in terris fecerit. tñ nulli qui virginitatem
amisit restituit. Iste thesaur⁹ adõ ꝑciosus
est ꝙ celestis gl'ie ꝑciũ est. ⁊ nõ solũ illius
gl'ie. que cõis est omnib⁹ electis. sed etiam
glorie special' aureole. scꝫ que figurata est.
Exo. 25 Ubi ꝑceptũ ẽ vt fieret mẽsa. ⁊ sup
mesaꝫ corona. ⁊ sup coronã coronula q̃ si-
gnificabat aureolã. Iste thesaur⁹ diligẽter
seruandus est saltem vsqꝫ ad matrimoniũ
si in bonũ matrimoniũ cõuertetur tolera-
bile est hoc. Quia habem⁹ thesaurũ istum
in vasis fictilib⁹. ij. Coꝝ. iiij. Et qꝛ meli⁹
est nubere q̃ꝫ vri. j. Coꝝ. 17. sed ve illis qui
tantũ thesauꝝ cum dei offensa tanta, pro
pter momentaneã voluptatẽ carnis amit
tunt. Circa 2m notandũ. ꝙ cũ mortuo
altero ꝯiugũ reliquus se debeat semimor-
tuum reputare. Erãt em̃ vna caro. In ali
quib⁹ auib⁹ reperit. ꝙ vna mortua alij cõ-
par non societ. honestũ esset nisi periculũ
timeretur. vt ꝯiuges ꝑmis nuptijs essent
ꝯtenti. Bern. Pudet ad negociũ honesta-
tis, rõem ñ posse in hõie qd natura põt in-
uolucre. Augu⁹. Scdas nupcias licitas
oĩno ꝯcedit Apl's. De tercijs aũt et d q̃r-
tis et de vltra plurib⁹ solent hõies moue
re questionẽ. sed q̃s audeat diffinire quod
nec apl'ꝫ audio diffiniuisse. Ait em̃. j. Coꝝ.
7. Si dormierit ei⁹ vir. cui vult nubat. ñ
dicit prim⁹ vel scds. ⁊c. et subdit Aug⁹.
vt breuiter respondeam nec illas nup. de
beo damnare. nec eis verecundiã iniurio-
sitatis auferre. Circa terciũ notãdum.
ꝙ cum difficile sit. a consuetis abstinere.
valde cõmendabile est ꝙ tanto tpe bñ in
viduitate se habuit ad qd multum valere
potuit ꝙ carnẽ suam ieiunãdo macerauit
Hiero. Qm̃diu Eua ĩ paradiso abstinuit
virgo fuit. quã cito ꝑceptũ abstinentie vi
olauit corruptõeꝫ sensit. Item ad q̃ndam
virginẽ. O filia si Apl'us castigauit corp⁹
suum. et in seruitutẽ redegit ne cũ alijs ꝑ-
dicasset reprob⁹ efficeret. quõ tu iuuẽcu-
la adhuc in feruore iuuentutꝫ posita dapi
bus et vino plena de castitate eris secura
Circa quartũ notãdũ. ꝙ ꝑm glo. qꝛ cir
ca templũ frequens erat, eam nõ discede-
re dicit non quia ad horã non discessisset.
valde commẽdabile ẽ ĩ filijs et filiab⁹ dei.
libenter eẽ in domo patrꝫ sui. Luc. ij. Ne
sciebatis qꝛ in his que pr̃is mei sũt opor-
tet me eẽ. qꝛ Anna libẽter manebat ĩ tem-
plo Datum est ei. videre saluatorem. Non
est sine magna vtilitate cũ aliquis libẽter
manet in eccl'ia. et in hoc qd a templo nõ
discedebat datur exemplũ viduis. ne sint
vage sicut meretrix de qua legit. Prouer.
7. Ecce mulier occurrit ei ornatu meretri
cio prepata ad decipiendas aĩas. garrula
et vaga. ⁊c. Circa quintum attende id
j. Thi. v. Vidua que in delicijs est viuẽs
mortua est. Periculosus est valde stat⁹ vi
duitatis. si vidua delicate viuat. Circa se
xtum attende illud. j. Thi. v. Que vere vi
dua est et desolata speret in dño. et instet
obsecratõib⁹ et orõib⁹ die ac nocte Cir
ca septimũ attende. qd dicit glosa d anna
qd longa castitate. longisqꝫ ieiunijs ad h
ꝑuenerat culmen vt spm̃ ꝓphandi accipet.
vult dñs eẽ mundũ vas in quo balsamuꝫ
sue sapientie ponit. Sap. vij. Sapia in
aĩas sanctas se transfert. et amicos dei et
ꝓphas constituit. Et Danie. i. legit de pu-
eris abstinentib⁹ ꝙ ds dedit ill' sciam ⁊ di
sciplinã in om̃i libro et sapia. que ꝟba di-
xit Anna deũ laudãdo. vel de puero alijs
loquendo scriptũ em̃ est qꝛ mulier aucto-
ritatẽ docendi nõ accepit vt tangit glosa
j. Coꝝ. 14. Mulieres in eccl'ijs taceant.
non em̃ eis ꝑmittit loqui. j. Thi. ij. Doce-
re mulieri non ꝑmitto. ⁊c. Et vt ꝑfecerũt
oĩa scdm legem Moysi. reuersi sunt. ⁊c.
Pretermittit Lucas de fuga dñi in egy-
ptum et reditu. de quo hr Math. ij. In h
ꝙ Maria et Joseph qui figurã platoruꝫ
tenent ꝑfecerũt om̃ia scdm legẽ. monent
ꝑlati vt studeant legem scire. ⁊ iuxta eam
circa subditos opari. Prouer. 6. Manda
tum lucerna est et lex lux. ps. Lucerna pe
dib⁹ meis ⁊c. Joh. 12. Qui ambulat in te-
nebris nescit quo vadat. De eodem.

Sermo q̃rtus.

Puer autẽ cresce
bat et ꝯfortabat. i. corroborabat hec ꝑti-
nẽt ad corp⁹. Plen⁹ sapiẽtia. et gratia dei
erat in illo. hec ꝑtinent ad aĩam. Simile
Jo. i. plenũ gr̃a et veritatis. Habuit xp̃s

in primo statu ꝓceptōis tantā grām et sapientiā quantā habuit. xxx°. anno/ vñ vir vocatur in ꝓceptōe Jere. xxi. Creauit dñs nouū sup terrā. mulier circūdabit virum. / Que dicunt de cremento pueri. et ꝓfectatione/ ideo scripta sunt vt eius exemplo studeam⁹ spūaliter crescere et roborari/ ñ multū ꝑdest corpaliter nasci/ si nō seqtur crementū et roboratio Nascit em̄ puulus puer et debilis/ sic post natiuitatē spūalez necē est sequi crementum et roborationem/ Ideo post sacrm̄ baptismi et pñie que pti nent ad spūalem natiuitatez/ institutū est sacrm̄ eucharistie/ ptinens ad crementum et sacrm̄ confirmatōis ptinens ad robur./ ¶ Tria vero sūt que crementū spūale impediunt. Primuz est effusio hōis interioris per terrena desideria et carnalia Gen̄. vlti. Rubē effusus es. sicut aqua nō crescēs Greg. Nō sufficit hō ꝑficere ad vtraqz diuisus/ plāta ramos mittens inferius. minus crescit supi⁹ Aug⁹. ij. 2. Ab vno auersus in multa euanui/ Et arsi em̄ aliquādo saciari inferius in adolescētia z siluescere sum ausus varijs et vmbrosis amoribꝫ/ sicut duobꝫ dñis existētibꝫ i castro. vno crescente alter decrescit/ Sic cū corp⁹ hōis nimis implet aīa euacuatur/ Luc. xi. Attēdite vobis ne grauent corda vestra crapula et ebrietate. et curis h⁹ seculi Secōz ¶ est defectus cibi spūalis scz ꝟbi diuini et boni opis/ Eccī. xx. Filia fatua. sale scz sapiētie nō ꝓdita in deminoratōe fiet/ Ecō trario qui sapiam edunt crescunt et ꝑficiunt. et per bona opa. etiā aiam reficiunt/ z ad crementū spūale faciunt vnō Isa. xiij. / Dicit in ꝑsona ꝟtutū panem nostrum comedemus. i. opibus nostris sustētabimur Sicut vīsus deficit qñ est diu hō in carcere/ vbi non videat/ sic virtutes si nō exeant in opa deficiunt Terciū est elongatio ¶ a fonte diuie miscōie. et a fontibꝫ sacramētoz ecclie/ vnde non crescunt spūaliter qui de seipīs non de dei miscōia ꝓfidūt/ z ad sacra eccl'ie raro accedunt Jere. xvij. Bñdictus vir q̄ ꝓfidit in dño. et subdit. Erit tā ꝗ lignū. qō trāsplantat sup aquas. qō ad humorē mittit radicē suā. Signū q̄ aliqs creuerit ē si trāsitoria ei pua sūt. Sen̄. Scito te ꝓeter aīm hūanum nihil ē mirabile. cui magno nihil ē magnū. creuit ille in quo est spei altitudo/ longanimitatis longitudo. caritaz latitudo/ Ad roboratōem vero spūalem faciunt ista scz verbi diuini audit⁹/ sacroz susceptio digna/ Exercitatio in faciendo bona et tolerando mala/ et deuota oratio/ De duob⁹ primis pt intelligi illud ps⁹. Sanis cor hominis confirmet De tercio Bern. Rusticus habet neruos duros. fortes et lacertos. exercitatio facit/ ociū corpe molescit Oratio ad robur facit quia haurit grām vnde est robur. Dō. Os meum aperui. et at. s. ¶ Signum q̄ aliquis robur acceperit est/ qō temptationibus non cedit/ non habēt robur qui sibilo vnius verbi deiciuntur.

Et notādum q̄ vere spūaliter crescere in deum in deo est crescere. Joh. iij. Illuz oportet crescere. i. exaltari scōm Bedam. me aūt minui. i. humiliari. scōm Chrīso. sic intelligitur illum oportet. nē. i. nra cessabunt. crescent aūt que illius sunt/ Euacuari em̄ debemus sensu et voluntate nostra/ p sensu ac voluntate ōi/ Ad robur vero spūale multum facit cogitatio. ꝓpe in firmitatis Aug⁹/ Multos impedit a firmitate ꝑsumptio firmitatis. et super illō. Infirmata est. tu vero perfeciſti eam. dicit Aug⁹. Si non infirmaret non ꝑficeretur: Dominica infra octauam epiphanie.

Sermo primus.

QUm factus essz Jesus duodecim annoz ascendētibus illis hierosolimā scōm ꝓsuetudinem diei festi. nē. Luc. ij. Preceptum est a dño vt omnis mascul⁹ de vniuersis finibꝫ isrl'. ter in anno scz in tribꝫ solennitatibꝫ se presentaret dño Exo. xxiij/ Et offerre debebāt hostias determinatas in lege/ De festis etz habetur Leui. xxiij. De oblationibꝫ vo. Num. xxviij. et. xxix. De mulieribꝫ nō est ꝓceptū. si tñ comitabātur viros suos ad bonū erat/ et q̄ remoti erāt. De duabꝫ solēnitatibꝫ se poterāt excusare in necessitate. sed de solēnitate pasche ñ poterāt nisi pro infirmitate Consumatisqz diebꝫ. Interli. ōt. Qz solēnitas octo ꝓtelabāt diebꝫ. sed videt qō nō nisi vij. diebꝫ. Deu. xvi. Septē diebꝫ comedes absqz fermēto. Sol'o. Jn. xiiij. lūa cō veniebāt ad vesp̄m. et comedebāt agnum paschalē. postea pagebāt vij. integros dies

Remāsit puer Jesus in ihrl'm ⁊ nō cognouerunt pntes. Beda. Si queritur quō potuit a pntibus obliuiscēdo relinqui, q̄ tanta puidētia nutriebat pntū. Rñdēdū est q̄ filijs isrl' ab festa ꝯfluētibus. vl' ad ppa redeūtib⁹ mos erat seorsuz viros. seorsuz feminas incedere. pueri cum q̄libet pnte indifferenter ire poterant. et ideo Mariam et Joseph vicissim putasse puer iesuz quē secū non cernebāt cū altero pnte reuersuz. Venerunt iter diei: hoc factū est die q̄ redierunt a hirl'm. Et req̄rebant eū inter cognatos et notos. i. vicinos. hoc factuz est scda die post. et non inuenientes. Tercia die regressi sunt. ⁊c. Ideo ita solicite querebant eum. q̄ metuebāt ne qd̄ in infantia pueri facere voluerāt aliqui implere vellēt scz pueri occisionē. Et stupebāt sup prudētia et respōsis eius. i. sup prudentia respōsoꝝ. et ipi non intellexerunt verbū qd̄ locutus est ad eos. Verbo illo volebat dñs innuere q̄ sicut ad pr̄em ita ad ip̄m pertinet templi cura et spūalium gubernatio. Beda. Quoꝝ vna est maiestas. vna est sedes. et vna domus. non solū materialis. sed et spūalis. Joh. 17. Oīa mea tua sunt. et tua mea sunt. et descendit cū eis. bñ dicit. Descendit. et ꝓpter loci situm. et ꝓpter hūilitatis descensuz. ⁊ mr̄ eius ꝯseruabat oīa verba hec ꝯferens. scz ad ea que erant scripta d̄ ip̄o. Cōferebat inq̄z in corde suo idest in archa memorie. Et iesus ꝓficiebat etate. Grego. Juxta naturā hōis de infancia ad iuuentutē ꝓcedēdo. sapia et gracia. Grego. Non p accessum tp̄is qd̄ nō habebat accipiēdo. sed dona gr̄e que habebat ceteris pādendo. ad laudē dei et hōim vtilitatem. Ideo dicit apud deum et hōies. De eodem. Sermo scds.

Cum factus essz Jesus annoꝝ duodecim. ⁊c. Hystoria pñtis euāgelij. multā materiā edificatōis mōstrat nobis. Edificat em̄ nos in ea mater. Edificat et fili⁹. Duodecim vero sūt ad que mr̄ exemplo suo nos monet. Et primo ad peregrinatōem seu locoruz sacroꝝ visitatōem ⁊ spēaliter ad pegrinatōez hierosolimitanā. hec em̄ fuit pegrinatio beate virginis. si loca sacra visitāda stz. terra illa que anthonomasice scā d̄r maxime videt eē visitanda. Si corp⁹ xp̄i crucem sctām reddidit in q̄ modico tp̄e mansit. quō terrā illā sctāz nō reddidit sanct⁹ sctōꝝ. qui ibi ꝯceptus est. natus est. ⁊ mortuus. et sepultus. et tāto tp̄e māsit. Hanc pegrinatōem antiqui pr̄es volebāt facere mortui. qd̄ non poterāt viui. vt iacob qui voluit in terra illa sepeliri. Gen. 49. ⁊. 50 eiusdē. Adiurauit Joseph fr̄es suos cum moreret dicens. Asportate vobiscum ossa mea. et tñ nondū habebat terra illa sctitatem quam mō habet. sed erat eā habitura. Scdo ad filioꝝ instructōez adduxit beata virgo secū filiū. sacra loca visitās. Qui filios suos verbo et facto debito mō non instruūt. videbunt eos duci corā toto mūdo ad infernale suspendiū. Luc. 23. Filie ierl'm nolite flere sup me. sed sup vos ip̄as flete. et sup filios vestros. q̄ ecce veniēt dies in quib⁹ dicent. bti steriles. et ventres q̄ non genuerunt. Tercio monet vt ea q̄ ad diuinū cultū ptinent expleam⁹. in hoc scz q̄ nō redijt ad ꝓpria. nisi p̄us ꝯsummatis dieb⁹ solēnitatis. ecōtrario multi faciunt. quos diabolus extrahit d̄ eccl'ia officio nōdū ꝯsummato. Refert Gregori⁹ in dialogo de quodā monacho. q̄ nō poterat morari in or̄one. q̄ btūs Bñdictus vidit quendā puerulū nigꝝ. q̄ eū de eccl'ia extrahebat: Quarto vt turbaz fugiam⁹. q̄ btā ꝟgo Jesum in turba amisit. Fache⁹ iesuz in turba nō vidit Luc. 19. Gen. Quo maior est ꝓpl's cui admiscemur. hic piculi pl⁹ est. Idē subducend⁹ est ꝓpl'o tener animus et paꝝ tenax recti. Nemo nr̄m ipeūt viciorū tā magno comitatu venientiū ferre pt. Eccī. 18. Ne oblecterz in turbis nec i modicis. Assidua em̄ est ꝯmissio illoꝝ. Quinto vt solēnitates timeam⁹. occasione solēnitatis btā virgo amisit filiū suū. In magnis solēnitatib⁹ solent latrones spoliare domos. In festo herodis Johes est decapitatus. Math. 14. In festo pharaōis pistor est suspensus. Gen. 40. Multe solēnitates que institute sunt ꝓpter vtilitatē aīarū ꝯuertunt ad voluptatē corpm. vacātes ꝯmessatōib⁹ ⁊ ebrietatib⁹. et vanitatibus. ideo d̄r Malah. ij. Dispergā sup vultū vestrū sterc⁹ solennitatū vestraꝝ. Isa. j. Solennitates vr̄as odiuit aīa mea. Tren. j. Viderunt eā hostes et de. s. ei⁹. Amos. v.

Odi. ⁊ pieci festiuitates vias. q. d. vestre sunt et nō mee. Sexto vt ad Jesum semp oculos hītes solicite eū custodiam⁹/ Pro uer. 27. Qui custos est dñi sui gl'iabit/ btā virgo filium suū amisit. qz oculos suos ad eū non habuit. Dō. Oculi mei sp ad dñm Idem in ps̄. Firmabo sup te ocłos meos glo/ Nō auferā oculos meos a te. qz tu le uas semp ocłos t. ad me Et notādū. q puer remānsit in hīl'm. pntib⁹ hoc non cog scentibus/ sic a multis amittit Jesus ip̄is ignorātib⁹/ eo q raro ꝓsciētias suas scru tātur/ credentes eum eē in comitatu ami serunt illū. Sic aliqui qui sunt in sacrꝫ cō gregationib⁹ ꝓfidentes ō hoc q iesus est in illoꝝ societate, q̄ntum ad seip̄os illum amittunt. Septimo vt eū amissum quera m⁹ pseuerāter. Bern. Post triduū repit fi lium suū btā virgo/ Post triduū ꝓtritōis. ꝓfessionis, et satisfactōis repit iesus Exo. 8. Eamus viā trium dierum in solitudi nem vt sacrificemus dño nostro/ vel p̄m⁹ dies p̄t intelligi cognitio, qua cognoscit mōm nihil esse. Jere. 4. Aspexi terrā et ec ce vacua erat. et nihili/ Scōs ꝙ est ꝓgni tio qua aliq̄s cognoscit se nihil eē. Gal. 6. Qui putat se aliq̄d eē cū nihil sit ip̄e se se duc̄/ Terci⁹. ꝓgnitio. q̄ cognoscit se min⁹ q̄ nihil eē. cū em̄ pctm̄ nihil sit vt ōt Au g⁹/ et qui facit pctm̄ ꝙuus est pctī/ Job. 8. Seru⁹ ꝙ minoꝝ ē dño suo. q̄ facit pecca tum minus q̄ nihil eē videtur Octauo vt q̄ramus eū sapienter Querunt em̄ alīq̄ de um insipienter/ vt voluptuosi in delicijs. cupidi in armentis suis/ ideo non inueni unt. Canti. tercio. In lectulo meo q̄siui p noctem quē diligit aia mea q̄siui et nō in ueni. Osee. 5. In gregib⁹ suis et in armen tis vadent ad q̄rendum dñm. et non inue nient/ Btā virgo sapiēter q̄siuit. qz in tem plo in medio doctoꝝ/ aliq̄n inuenit in p̄di catione vel lectōe, q non est inuent⁹ in ora tione/ Nono vt q̄ramus eū cuꝫ dolore. p̄ tuus inquit btā virgo et ego dolētes q̄re bamus te, Bern. Nūo inueniam te bone Jesu. in gaudio, quē vix mr̄ dolēs inuenit Job penul. Maria stabat ad monumen tum foris ploꝝās. Jere. 6. Luctū vnigeni ti fac tibi planctū amaꝝ. Decimo vt pntū carnaliū obliuiscamur. i hoc q̄ inter co gnatos et vicinos iesuꝫ nō inuenit/ Bef.

Nūo te bone Jesu inter cognatos meos inueniā, q̄ inter tuos minime es inuent⁹. Deu. 33. Qui dixerit p̄i suo et matri sue. Nescio vos. et fratrib⁹ suis, ignoro illos. et nescierūt filios suos. hi sunt q̄ custodie runt eloquiū tuū. Undecimo ad mansue tudinē monet in hoc sc̄z q̄ inuēto filio nō ꝓuiciat nec maledicit. sed rōez facti querit/ Fili inquit. q̄d fecisti nobis sic. Dō. Sup uenit mansuetudo et corrumpit. Eph. vj. Patres nolite ad iracundiā ꝓuocare filios vestros Duodecimo ad ꝙbi diui ꝓseruati onem Maria em̄ cōseruabat oia ꝙba. tc. Amb. Maria nō min⁹ ore q̄ corpe pudi ca. secreta q̄ nouerat nulli diuulgat, sed ta cito corde scrutans ꝓgruū tp̄s. q̄ de⁹ ℔ ve lit diuulgari reuerent expectat. Eccī. 20. Hō sapiēs tacebit vsq̄ ad tp̄s Eccī. 3. Est tp̄s tacēdi et tp̄s loq̄ndi/ Fili⁹ et⁹ in m'tris nos edificat. i hodierno euāgelio/ Patio i hoc q̄ voluntari⁹ est ad bonū, ad qō du xerat eū mr̄ visitans locā sacra/ et diuti⁹ vult ibi morari q̄ mr̄. Bern. ad frēs ō mō te dei/ Quicunq̄ voluntatē bonā habebit secū hz quicq̄d ei ad bene viuendū op⁹ est Bona volūtas est velut materia oīm bo noꝝ sicut cera mollis materia est forman de imaginis/ Sapia q̄ desursum est sua di bilis est bonis ꝓsentiens. Jaco. 3. Scōo in hoc q̄ inuent⁹ est in tēplo. et nō in foro/ libēter manebat in domo p̄is celest⁹/ vñ veniēs hīl'm p̄mo ibat ad tēplū. vñ Chri. ōt de eo. p̄riū erat boni filij vt veniens p̄ mo curꝛez ad domū p̄is Tercio i ℔ q̄ in medio doctoꝝ inuenit nō in medio puero rū. Eccī. 8. Ne despicias narratōem pre sbyteroꝝ sapientiū/ et in puerbijs eoꝝ cō uersare ab ip̄is em̄ disces sapiaꝫ/ In eod. Nō te p̄tereat narratio senioꝝ. ipi em̄ didi cerūt a p̄ib⁹ suis Eiusd. 27. In medio co gitanciū legē dei assidu⁹ esto/ Quarto in hoc q̄ p̄em spūalē ostēdit p̄ponendū esse carnalib⁹ dicēs/ Nesciebat⁹ qz in his que p̄is mei sunt oportet me eē. Aug⁹. Amā dus est generator. sed p̄ponend⁹ ē creator Math. 23. Patrem nolite vocare vob⁹ super terrā. Un⁹ em̄ est p̄ vester qui in celis est Quinto in hoc q̄ mr̄em honorat bīuliter ei obediendo. Descēdit em̄ cū eis et venit nazareth. et erat subdit⁹ illis. Ber. Quis quib⁹ sc̄z ōs hōib⁹. in q̄ ꝓfundunt quidam

litterati nolentes obedire ꝑlatis suis minus litteratis/ Petr⁹ suo pōtificꝫ amputauit auriculā/ qz cognitio in multis impedit obiaz Joh. 18. Petr⁹ interpretat agnoscēs Bern. Quis nō erubescat obstinat⁹ esse. i cōsilio suo/ qñ sapia dei suū deseruit. Deꝛto in hoc q euāgelista eū ꝓficere ōt/ ꝓficere inquā etate et sapia et gra/ apō deuz ⁊ hōies/ etēplo ḡ ei⁹ et nos ꝓficiam⁹ etate a puerilitate ad virilitatē trāseūdo/ Sūt aliq̄ q̄ sp sunt in conceptōe boni ꝓpositi/ sp bona q̄ agāt deliberātes. nunq̄ ea agētes Aliq̄ etiā sp sunt in infancia. lectū cōscientie sp inq̄nātes. quorū inq̄nata est sp mens et consc̄ia. Thit. j. Interli. Semp edētuli duris vel aspis vti nō valētes / lac pñtiuz delectationū. sugētes/ q̄ ad modū infācīū qō eis occurrerit in os ponūt/ vt immūdicias alienas./ vt pz ō detractoribꝰ ñ ꝓficiunt etate/ Etēplo etiā ei⁹ sapia debem⁹ ꝓficere nō solū qntū ad ꝙgnem. sed etiā qntum ad saporē/ vt mala nob desipiant ampli⁹ displicēdo/ et bona nob sapiāt ampli⁹ placēdo. Aug⁹. Ad discendū qō opus est nll'a mihi etas sera videt/ qz et si senes magis decz docere q̄z discere/ magis tñ discere decet q̄z qō doceāt. ignorare/ Hīa etz ꝓficere debem⁹ apud deū et hōies vt gratiozes sim⁹ deo ⁊ hōibꝰ. j. Cozz. x. Prouidētes bona nō tm̄ coꝝ ō. sz etiā coꝝ hōibꝰ Math. v. Sic luceat lux vra coꝝ hōib⁹/ vt videāt opa vra bona/ et glo. patrē vr̄m q̄ in ceł est/ Nō est multū curādum de gra beluaz/ vł symeaz. velut symee sūt hoies mali forma būana exteri⁹ hñtes/ et interi⁹ aialē siue bestialē Gen̄. Quosdā vētri obediētes. loco aialiū nūerem⁹ non hōiz Dō. Audiāt māsueti et letent. Bern. Māsuetis placeā eq̄nimiter. audio q̄cq̄d in me iactare voluerit liuor ꝓditoꝛ Math. v. Bti estz cū vos oderit hōies/ De his q̄ ꝓfectū ipediūt vł iuuāt. reqre in illo ꝑmōe epłaz Si spū viuim⁹. spū et ambulem⁹/ et in tractatu ō caritate. caplo de ḡdib⁹ caritatis Fili q̄d fe. no. sic Si vis loq̄ ō vñ. vbis brē ꝓgis. reqre de ill' in ꝑmōibꝰ seqntibꝰ dñice sez vltimo ꝑmone. De eodem.

Sermo tercius.

Cum factus essz

Jesus annoz. xij. rē/ Tria oñdit nob eū geliū hodiernū. s. q̄ pntes iesu eū amiserūt. q̄sierūt et inuenerūt. Et notādū q̄ iesus dupł'r amittit. Uno mō ꝓ mortalē culpā. cū scz desinit eē pñs ꝑ graz/ Secdo mō cū desinit eē in virz ꝓtemplatis/ qntū ad aliquē specialē effectū. scz iocūditatē interiorē. vel deuotōem aliā/ Tertio⁹ mod⁹ nō vidēt cōpetere pntibꝰ xpi. Cū dicat Aug⁹. q̄ cū ō pctis agit. de trāsgie nō vult facere mētōem./ Jdo ō alio mō amissiōis ⁊ de q̄sitōe ⁊ inuētōe ei rñdentibꝰ pseqmur/ Et notādū. q̄ cū viri scti attineāt xpo oñi genere attinētie. zm illō Mat. xij/ Quicūq⁹ fe. vo. pr̄is mei q̄ in ceł ē. ipe me⁹ frat⁹ ⁊ soꝛoꝛ mea ē/ rctē pñt itelligi pntes ei⁹. Modus ꝙ q̄ amisert pntes xpi eū, oñdit q̄lit' a virz ꝓtēplatis amittit. qntū ad deuotiōez/ cuz pntes ei⁹ ascēdissent i hirł'm ad sacrificandū i die pasche. redeūtibꝰ ił' remānsit puer⁹ ipi ñ cogueꝛt hoc/ estimātes eū i comitatu eē. vñ turba occō extitit amittēdi Viri cō tēplatiui ascēdūt i hirł'm. q̄ interpłat visio pacz p̄ meditatōez/ sacrificāt p orōem. hñtes ihm ꝑ deuotōez/ ipis ꝙ recedētibꝰ de hirł'm amittit ihs. qntū ad deuotōez i turba cogitationū et affectionū ⁊ locutionū mūdanaz. hee sūt turbe q̄bꝰ ihs dimissis i mōtē ascēdit sol⁹ orare Mat. xiij. De turbe ipediūt ne ihs videat. Lu. xix. Et qntū ad has turbas dictū ē ō ꝓtēplatōe. Tre. iij Sedebit solitari⁹ et tacebit. rē/ Illi q̄ sic amisit ihm attendend⁹ ē mod⁹ q̄ ei⁹ pntes ipm q̄sierūt et loc⁹/ Mod⁹ q̄rēdi fuit q̄ cū dolore q̄sierūt eū/ Pī tu⁹ ōt bta ꝙgo. ⁊ ego dolore. q̄. te/ cū dolore ḡ q̄rere. dñt viri ꝓtēplatiui ihm sic amissum/ Dō. Renuit ꝙsolari aia mea rē. Ansel. Cōsolatio leticia. securitas. nolo vos. rēnuo vos. nisi pcti venia reduxerit vos/ Joh. xo. Maria sta. ad mꝑ fo. p. De Jacob legit Osee. xij. Fleuit ⁊ rogauit eū/ ⁊ subdit i bethel inuēit illū. Locꝰ in q̄ q̄rit duplex ē. Locꝰ i q̄ q̄rit ⁊ ñ inuenit/ et locꝰ i q̄ q̄rit et inuenit/ Locꝰ i q̄ q̄rit ⁊ nō inuenit a virz ꝓtēplatiuis. qntū ad ꝙsolationē spūalē stz ꝙgnati ⁊ noti/ Quāto. n. plures hñt familiares tāto plures collocutiones. et hec ē turba i q̄ ihs amittit. Cheꝛs. xo Pro q̄nta ꝑte magz ē ad hāc rē coꝝ ruūꝑ tā ta ꝑte min⁹ ē ad deū Quidā sctūs Tria decēt quēlibet religiosuz/ pauca loq̄/ paucos bre familiares. mł tū ozare/ Circa inuētōem

ño iesu tria attendēda sunt scz locꝰ q̄ innē
tus ē/modꝰ inueniēdi/et tps/Locꝰ ño tri
plex ē. scz cōis spēal' et magis spēal' Cōis
birl'm. spēalis tēplū. magz spēal' mediū do
ctoꝝ. In birl'm inuenit nō in capharnaū
q̄ interp̄tat villa ꝺsolatōis/vbi q̄rūt eum
voluptuosi. Job. 27. Nō inuenit in t'ra su
auiter viuentiū Capharnaū ad lr̄az male
dixit dñs/Mat. xi. Et tu capharnaū nū
q̄d ad celū exaltaberis/vsq̄ ad infernū de
scēdes/verūtn̄ dico vob̄ q̄ terre sodomo
rū remissiꝰ erit in die iudicij. q̄ ť. t. et eiꝰ
habitatores sūt maledicti. Lu. vi: Vle vob̄
diuitibꝫ q̄ habetis ꝺsolatōem vr̄am/Itē
inuenit in tēplo t n̄ in palacio/vbi querūt
ambicioſi ibi n̄ est inuentꝰ a magz/Mat.
xi. In palacio illudit ihs. n̄ decet sacco in
dutū. i. religiosum indutū vili habitu itra
re aulā regiā/Heſt. z. Itē inuenit i medio
doctoꝝ. n̄ i medio negociatoꝝ/vbi q̄runt
cupidi q̄ domū dei domū negociatōis fa
cīūt. Joh. 2. Sz i birl'm q̄ ēvisio pacz siue
pacifica. p exercitiū meditatōis/i templo.
q̄ ē domꝰ oꝝois/i medio doctoꝝ p exerci
tiū lcōis Inuenit ār sedēs audiēs. interro
gās Sedēs contra inquietos/audiēs con
tra p̄sumptuosos/qui pri volunt docere
ꝝ audire. Interrogans ꝺvane gl'ie cupi
dos/q̄ ꝺdignant interrogare ne videant ig
rare Inuētꝰ est ār post triduū. q̄si p̄mo die
q̄rere ꝺz ꝺtēplatiuꝰ deū in se. si ño n̄ inue
nit eū p sui ꝺsideratōem/q̄rat eū extra cō
uertendo se ad speculū creaturaꝝ et sacr̄a
q̄si scdo die/q̄ si n̄ inuenerit eū. sic/q̄rat eū
sup choros angeloꝝ i sua natura. q̄si tcia
die/Vel pꝰ triduū inuenit scz pꝰ ꝺgnē sensi
biliū. imaginabiliū. itelligibiliū./Cognscit
eñ i ꝺtēplatōe eē ihs sup̄ sensibilia/imagi
nabilia. et intelligibilia/Dñica. j. post oct'.
epyph. Sermo p̄mus.

Nupcie facte sūt in chana galilee Joh. ij. Sex ꝺtinet euā
gelīū hodiernū/Prio. n. ꝺtermiat locꝰ vbi
miracłz factū ē scz chana gal'/Scdo plōe
coꝝ q̄bꝫ fcm̄ ē ibi Erat mr. t'/Tercio ea q̄
dederit occōem/vt fieret miracł'm. s. ꝺuina
rū defectꝰ siue miseria/Marie mia ministro
rū obia. De hoc ibi. Vinū nō hn̄t/Quarto
māifestatio miracł'i. ibi Haurite nūc Qui
to ordo hꝰ miracł'i. ad alia miracła fctā a
p̄po. ibi. ß fec̄ inicīū. Sexto effectꝰ mira
culi. ibi t māifestauit/Nuptie. i. ꝺuiuiū nu
ptiale i chana galilee nomē ē ville i, puicia
gal'i/Et erat mr̄ ielu ibi. vocata ad ꝺuiui
uz. q̄re scptura ioseph n̄ asserit iterfuisse/di
cīt q̄dā ip̄m fuisse mortuū/et btām v̄ginē
i custodiā filij trālisse/Ad idēvalet q̄ nihil
āpli ꝰ ꝺ ioseph legit i euāg. Jn passiōe ño
pbabile ē/q̄ mortuꝰ eēt cū btā v̄bo tradi
ta sit alteri custodie. viuēte em̄ viro n̄ fiet
ß Vocatꝰ ē ihs et discipl'i eiꝰ. fuit zm opi
nionē cōez Nota q̄ ꝺ ordie hystorie du
plex ē opio Quidā em̄ scribētes vnū ex q̄
tuoꝝ imitātes. eusebiū cesariēsez/dicīt do
minū. apte post ieiuniū p̄dicasse/discipl'os
ꝺgregasse/ad p̄monē i mōte fcm̄ añ vini mi
racłz/qz legīt dñz t discipl'os eiꝰ unitatos
ad nupcias/Cōioꝝ ār opio ē. dñz pꝰ illō mi
raculū discipl'os vocasse. t occł'te p̄dicasse/
vsq̄ ad icarcātiōez ioh. sz pꝰ publice. Ad
nuptias Dicīt q̄dā q̄ sp̄ōsus ístaꝝ nupci
arū fuit ioh. euā/sz ꝺtū videt zm illos q̄ di
cīt q̄ iste nuptie fctē fuert pꝰ vocatōez di
scipl'oꝝ/int' q̄s fuit ioh. vt pz mat. 4 Lu. 5
Qz n̄ ē credibile q̄ postea retrocesserit vt
vellet vtoꝝ ducere q̄ vsq̄ tūc v̄gitatē fua
uerat/Vinū n̄ hn̄t scz mistri ꝺuiuꝫ l'ipi cō
uiue/Quid mihi t tibi ē ml'r. de defcū vi
ni. q. d. Ad illos ptinet q̄rū nupcie sꝫ. ml'r
ē h nomē sexꝰ n̄ fractōis/Aug⁹. sic expōit
Quid mihi t tibi ē ml'r. ꝺūc/vñ possuz mi
racła facere/q. d. a te n̄ habeo ptātē hanc/
vñ q̄ntū ad ß. mr̄ez te n̄ cogscо. a te habeo
vñ pati possum/vñ i cruce mr̄em te ꝺgscā/
cōmēdās te ioh̄i/p̄m p̄mā expositōem bñ
subdit/Nōdū vēit hora mea. q̄ miraculū
sit ḡciꝰ cognito defctū vini. p̄m aliā exposi
tōez etz bñ subdit/Nōdū vēit hora mea/ho
ra inq̄s volūtatz. n̄ nccitatz. scz paciēdi op
tūitas/qz n̄ debz esse passio. nisi predicato
euāgelio. nisi virtute deitatis p̄us ostensa
mōo/Propt' ß v̄bū. q̄dā beretici dixer̄t ho
rā mortz eē ieuitabilē. Contra qō legit ioh. x.
Nēo tollet aiaz meā a me. sz ego pono eaz
Nōcūq̄z dixerit vob̄ f/t si negare videret
filiꝰ? tn̄ scit mr̄ pietatē facturi/t reuerentiā
quā hēbat ad ip̄az/iō fiducial'r ip̄at ministrz
Jdrie. i. vasa aq̄tica. ab idoꝝ qō ē aq̄ f. pu
rificatōez/Judei crebro lauabāt vasa epu
latoria. t si cāu aliq̄d imōm tāgerēt nō cō
medebāt nisi loti/vas ligneū pollutū lau

nabaꝫ. fictile cõfringebaꝫ. Leui. xv. mar. 7 Phisei ꝛ oēs iudei nisi crebro lauēt manꝰ ñ māducāt ꝛc. He idrie erāt ipposite vt purificari possent imõi ꝑm morē iudeoꝝ Q3 āt ðr idrie. i. aquatice faē ad certitudiem miraculi/ Si eñ vinarie fuissent possz alicꝫs credere bac de cā aquaz fuisse rubeam. Hetretas. metrõ grece. mēsura ðr latine Implete idrias aqua. mistros faē apponere aquā: vt hēat eos testes miracli/ Itez ꝑ erroꝛē manichei in ꝫ oñdit se auctorem. ꝛ dñm aq̄. si eñ sua ñ eēt ei ñ obediret Item oñdit se illū q̄ in vite mutat aquā in vinū misterio nāe. Architriclino. triclinij ꝑm q̄sdā ðr domꝰ tricamerata. vl̄ tres hñs te studies vl̄ forte q̄ hz tres mēsaꝝ ordies. vt in refectorijs fieri solet. ꝑm Chriso. ꝓo ðr Architriclinꝰ dñs cõuiuij/ vl̄ dñs domus in q̄ erit ꝓuiuiū. scz ꝓpositꝰ ministrātiū/ q̄ fuerat ꝓstitutꝰ vt ordinaret fuitores i mēsis. Uñ queritꝫ grē ihs ꝑcepit pociꝰ vinuz ferri architriclino q̄m alicui ðꝓuiuis/ ꝛ respōdeꝫ q̄ ille cui cōmitrit cura vl̄ ordinatio ꝓuiuij nõ comedit vsq̄ post alios./ vñ est magis sobriꝰ/ et meliꝰ ꝑt iudicare ð vino q̄m alij Aquā vinū factā. i. vinū fcm ex aq̄. Sed sic ðr euāgelista q̄ ꝑm opinionē architriclini erat aq̄ nõ vinū Uocat sponsum mirās vini bonitatē Qis hō. ꝛc. ꝑt intelligi ad lrām carnal̄ a veris descēdit ad falsa. ꝛc. Inebriati fuerint ꝛc. i. repleti fuerint cibo et potu. Tu aūt ꝓuasti vinū bonū. Chrís. ðr gñale eē in miraculis xꝑi qð sp in nobiliꝰ terminanꝫ q̄ naꝫ possit/ vnð si restituit visū vl̄ auditū. vel aliqð mēbrū meliꝰ fecit q̄ natura fecerat ꝓus vl̄ facere possit. hoc fecit iniciū signoꝝ. ꝛc. Contra Luc. ij. Apparuit āgelꝰ pastoribꝫ/ ꝛ Mat. ij. Stella duxit magos/ Et eiusdē. 4. Jesus ieiunauit. xl. di. et xl. noc. iō sic intelligē q̄ hic ðr. hoc signū primū fecit inter signa facta in cha. gal̄/ vel fuisse primū publice vel manifeste factū/ Et manifestauit gl̄iam suā. i. latētē deitatē/ et crediderunt in eum. non tūc primo. sed firmius. Discipuli eius scōm cōem opinionem q̄ futuri erant discipuli. De eodem

Sermo scōs.

Upcie fcē sūt ꝛc.

Notādū q̄ triplex ē mrionū. scz mrionū carnale. int̄ virꝝ et mulierē. ad qð ptinent nupcie de quibꝫ hic hr̄/ et mrionū spūale inter deū et aiam/ et mrionū qsi mediū inter filiū dei et hūanā naturā. Primū mrionū fidelibꝫ cōmendandū est. vt in honore habeaꝫ/ ꝛ circa illð instrui ðz ne q̄ indiscretōem in illo picleteꝫ Et hec duo facit series hui⁹ euāgelij. cōmendās mrionū. et circa illud fideles instruens. Triplr ꝓo illud cōmendat/ Primo in hoc q̄ ostēdit dñz honorasse mrionū ꝑsentiā suā et mrīs sue et discipl̄oꝝ suoꝝ nupcijs exhibēdo. Secūdo in hoc q̄ ostendit eū ibi miraculū fecisse. Circa miraculū ꝓo tria attēde. Primo q̄ fuit miraculū primū a saluatore publice fctm. Uñ ðr Euāgelista. ꝫ fecit iniciuz signoꝝ Jesus/ Scōs q̄ fuit miraculū singulare qð nunq̄ in euāgelio legim⁹ alias ipm fecisse Tercio qð fecit illud miraculū añ iohis incarceratōem. Adhuc lucifer. s. Johes lucebat/ ꝛ tñ ad honorē mrionij ve rus sol splēdore tāti miraculi ꝓuinis illuxit Tercio euāgeliū cōmēdat mrionū oñsione ꝑtuꝫ ipius./ Hutatio aque in vinū ꝑtuē mrionij indicat. aq̄ sordida ꝛ lutosa est solaciū mlieris cū viro/ si sacrm mrionij desit/ hec est aq̄ pcti i q̄ porcini hōies volutanꝫ. ij. Pe. ij. Sus lota in volutabro luti. hoc ē mare in qð demões gregez porcoꝝ ꝓcipitāt. Mat. 8. Quasi vinū ꝓcioſū ē solaciū mlierꝫ viro hñti se ordiate in mrionio Eccī. xi. Exultatio aie ꝛ corpis. vinū moderate potatū Ue illi q̄ aquā sordidā vino ꝓcioso ꝓfert/ vere honorabile cōiugiū vt ðr Heb. vlti Qð dñs sic voluit honorare/ qz mrionū honorauit i paradiso q̄ se illð instituēdo. in statu innocētie in orto delicia/ honorare voluit illð in ꝫ exilio decōiugata nascēdo Mat. i. Sepatōez eiꝰ phibēdo. Eiusdē. ix. Pūtiā suā in nupcijs exhibēdo. et miraculū ibidē faciē do Honorauit ꝛ illð mr̄ sua q̄ etz mrionū ꝓtraxit ꝛ nuptijs pūtiā suā exhibuit ꝛ adfaciēdū miracl̄m filiū suū icitauit Sequitð īstructōe. Notādū ḡ q̄ euāgeliū istð triplr istruit fideles circa mrionū/ Oñdit em qūo se debeāt hr̄e circa illð ꝛ q̄ntū ad deū et q̄ntū ad primū. et q̄ntū ad seipm Quātū ad deū ibi. Et erat mr̄ ihu. ibi/ Uocat⁹ ē ihs et discipli eiꝰ ad nupcias. q̄ntuz ad ꝑsm. ibi In chana gal̄/ q̄ntū ad se. ibi Tu

Dñica prima post octauã epi.

¶ ãt fuasti vi.bo. vsq; adhuc scũ aliqs ꝑhibit mr̃ionĩ adesse dꝫ Jesus cũ mr̃e r cũ discipul' ei⁹/ et ꝑ mlt̃iplr̃/ Dr̃io qr hũiliter iplorandũ ẽ ꝓsiliũ et auxiliũ eoꝝ/ et fidelit̃ sperandũ est qr ipi mr̃ionĩ dirigent/ Si ꝙ mr̃ionio cõtracto aliqd aduersitatis accidat qõ est vinũ deficere/ recurrendũ est ad mr̃em misc̃ie que filiũ inducat vt aquam tribulatõis i vinũ exultatõis mutet/ Tob 3. Post tempestatẽ tranquillũ facis/ r post lacrymatõem r fletũ exultatõez infundis/ Docuit angel⁹ minorẽ Tobiã et ei⁹ vxorẽ /vt tribꝰ noctibꝰ essent in or̃one anteq̃ carnaliter ꝙuenirent/ Tob. 6. Et sicut ibidẽ legit̃ in eos qui cõiugiũ causa pcri suscipiunt/ vt deũ a se et sua mẽte excludãt. r sue libidini ita vacent sicut equus et mul⁹ q; bus nõ ẽ itellect⁹. i eos ptãtẽ hꝫ demoniũ.

¶ Alit̃ etꝫ dr̃ ihs nuptijs adesse vt desiderio salutꝫ nupcie fiãt vt scꝫ habeat adiutrix salutis Gen. ij. Nõ est bonũ hõiez eẽ solũ. faciam⁹ ei adiutorĩũ/ Mat. 18. Ubi duo vl tres ꝓ. sũt in n.e/ ¶ Dr̃ etꝫ saluator⁹ dꝫ ibi eẽ scꝫ timor dñi. Isa. 26. A timore tuo ꝓcepim⁹ et peperim⁹ spm̃ salutꝫ Tob. 3. Eliz cũ timore tuo et ñ cũ libidie mea ꝓsensi suscipere/ Debẽt etꝫ discipl'i xpi eẽ ibi. discipl'i inq̃ ꝑ imitatõez/ Quatuor spãlit̃ videnk facere discipl'os xpi s. mãsuetudo r hũilitas. Mat. xi. Discite a me qr mitꝫ suꝫ r h. c. Terciũ ẽ terrenor ꝓtẽpt⁹ Lu. 14. Dis q̃ ñ renũciauerit om. q̃ pos. ñ ꝑt me⁹ eẽ discipl's. Quartũ ẽ dilcõ Jo. 14. In � hoc scient oẽs qr discipl'i mei est⁹/ Si dilectõem habueritis ad inuicẽ/ Hũilitas dꝫ eẽ i ꝓiugi b⁹. q̃ cã est ꝓcordie/ sic supbia est cã discor die. inter supbos spargia sũt. Prouer. iꝫ. Cõcordia cũ ꝓiugibꝰ mlt̃ũ placꝫ dõ. Eccl. 25: In tribꝰ bñplacitũ ẽ spũi meo/ q̃ st̃ pba tã corã dõ et hoĩbꝰ/ Concordia fratrum r amor primor. et vir et mlier sibi cõsentiẽtes/ Mãsuetudo etꝫ nccia ẽ/ Duricies eñ z. Viri diligite vxores vrãs. et nolite esse amari ad illas/ Inhũanũ est qr vir male se habeat ad illã. q̃ pr̃em r mr̃em et cetos cognatos suos ꝑ eo reliq̃t/ Jere. ij. Recorda tẽ dspõsatõis tue qñ secuta es me i deserto

¶ In mr̃ionio ꝓpatõe vxoris bone. frena st̃ cõtenẽda. dom⁹ eñ et diuitie dant a pntibus. a dño ꝙ ꝓprie vxor prudẽs. Prou. ix. Eccl. 26. Mulieris bone btũs vir. Amare etiã dꝫ vir vxorẽ. Eph. v. Diligite vxores vras sic̃ xps dilexit eccl'iam r tradidit semetipm ꝓ ea/ et ꝑt attendi hec sil'itudo i duobꝰ/ Dr̃io in hoc vt zelet ꝓ salute vxorꝫ/ xps em ꝓ salute eccl'ie mortu⁹ ẽ/ Scõo in hoc qr si adulterat et post peniteat a viro misericordit̃ recipiat/ Osee. ꝫ. Diligie mulierẽ dilectã ab amico et adulterã/ sicut diligit dñs filios isr'l r ipi respiciũt ad deos alienos. Itẽ Eph. v. Viri debẽt diligere vxores suas vt corpa sua/ Ibidẽ Qui suã vxorẽ diligit seipm diligit/ Itẽ in eodem. Unusquisq; vxorẽ suã sicut seipm diligat

¶ In hoc etiã qr Jesus et mr̃ ei⁹ et discipuli nupcijs interfuit. insinuat/ qr honeste pso ne ad nuptias sunt vocãde. nõ histriones Eccl. ix. Si bñ feceris scito cui bñfeceris/ et in eodẽ benefac iusto/ Idẽ. Da misc̃oi r nõ suscipias pctõrẽ rẽ./ Itẽ innuit ibidẽ qr abũdãcia nupciali pauptas paupm debeat releuari/ Paupes em erãt ihs r mr̃ ei⁹. discipl'i ei⁹ Lu. iꝫ. Cũ facis cõuiuiũ voca paupes rẽ Et attẽde qr cũ abũdãtia nuptialis pauptatẽ ipoꝝ debuerit releuare/ Ex rio paupes indigẽtie nuptiali subuenerũt/ sic accidit i his cũ sint ꝙ misericordes/ qr a paupibꝰ sustẽtank cũ videank eos sustẽtare. z. Re. i7. Illi vidue q̃ helyã pauit/ faria et oleũ ñ defeceꝛt/ donec dñs pluuiã darꝫ tre. missus erat elyas ad viduã illaz vt pasceret ab ea. et ipe poci⁹ pascebat eã/ Pro. xi. Alij diuidũt. ꝓpa et diciores fiũt/ Alij ãt rapiũt ñ sua et sp in egestate sunt. Luc.

¶ vi. Date et dabit̃ vob. Nupcie debent fieri in chana galilee. vt scilz hac intentõne vxor ducat vt inõ. ples suscipiat̃/ Galilea em interꝑtat trãsmigratio/ In galilea nuptias facit. qui intentõe consulendi mutabilitati pñtis vite vxorẽ ducit/ attendens mõm istũ locũ eẽ trãsmigtõis ñ mãsionis/ vt ipe in herede ꝑmaneat q̃ i se ꝑmanere ñ ꝑt/ q̃ heres p⁹ ei⁹ mortẽ locũ ei⁹ teneat. r ei subueniat. mr̃ionĩ vult ꝑhere Tob. viij. Dñe tu scis qr ñ luxurie cã accipio vxorẽ meã. sꝫ sola posteritatꝫ dilcõe/ inq̃ bñdicak nomẽ tuũ i secla seclor. In chana nuptie fiunt qõ interpretatur zelus/ qui est amor viri in vxorem/ cum contrahit̃ mr̃ionium amore coniugali vt scꝫ habeat que a pctõ

eū custodiat. j. Cor. 7. Propt fornicatōez vnusq̄sq; uxorē suā habeat. suple vitādaz

¶ Itez vt habeat cui bona sua credat/ Ecc̄i xxxvi. Fm vnā lr̄am cui credit q̄ n̄ hz nidū velut auis. absq; nido ē q̄ uxorē n̄ hz Ibiō

/ Qui possidet uxorē bonā inchoat possessi onē Itē i eodē. vbi n̄ ē sepes diripit possessio. r vbi n̄ ē mlr igemiscit maritus. s. eger

¶ Itē vt hēat q̄ ei obseq̄ū exhibeat si nuptijs bonū vinū fuādū ē. n̄ em totā mercedē suā

h dñt cōiuges recipesz laborē mr̄ionij sustinētes. i fuko fructū dñt expectare/ h dñt ītēdere merito. vt i fuko possint frui pmio. Ecc̄i. j. Timēti deū bñ erit i extrēis/ Ēcrio

oz Job xi. o q̄busdā Ducūt i bōis dies suos. ecce bonū vinū/ r i pūcto ad iferna descēdūt. ecce qō deū? ē Prou. v. Fau? distillās labia meretricz. rē. nouissima ei? amara. q. absinthiū. Idē. xiv. Extrema gaudij luct? occupat Apoc. xviii Quantū glorificauit se et i delicijs fuit tm̄ date ei tormētuz et luctū. De eodem. Ser. ij.

Nupcie fcē sūt rc.

Notādum q; triplex ē mr̄ionū. carnale inter virz mlierē. ad qō ptinēt nupcie o q̄b h br̄/ r mr̄ionū spūale int deū r aiaz/ r mr̄i mōiū q̄si mediū int filiū oi. r hūanā naturaz

¶ Scōm vltim mr̄ionū oz o xp̄o i pūs. r ipe tāz spōsus p. o tha. s/ r Heb. ij. Nō. n. angelos apphēdit. sz semē abrae apphēdit/ Itē Jere. xi. In caritate ppetua dilexi te Jō attraxi te miserās tui/ Hoc mr̄ionū inicio

tū fuit i pr̄iarchis r pphis. ratificatū fuit i angli salutatōe/ cōsūmatū i carnis assumptiōe/ Spōsa o traducta ē i domū spōsi. i ascēsiōe. aq̄ i vinū mutata ē. q; ūsipiditas. lr̄e mutata ē in dulcedinē spūal? itelligētie

/ vl aqua tior̄z i vinū amor̄. dñs em̄ tribuit. fctūs ē ei spōsus amabilis Can. ij. Intro duxit me rex i ce. vi. ordiauit m. iu. ca. ma

¶ trionū spūale tripl r ꝺbit. s. in baptismo/ p pnāz/ et p religiōis igressū Ad pmū ptinet illō Osee. ij. spōsabo te mihi i fide/ Ad 2m

q̄ ibidē legit spōsabo te mihi i iusticia. et iuditio. i mia et miseratōibꝫ/ Justicia oz eē ex pte penitēt̄z: rē/ et cū iudicio f. illō Ecc̄i xx. Sin̄ iudicio nihil gue facias Rom. xii. Rōnabile sit obsequiū vr̄m/ Ex pte o dei ē mia et miseratōes Hisdōia p̄t ptiere ad affectū. miserō ad effectū/ r oñdit i h mag

miseratio oi q̄ ē i suscipiēdo aiaz peccatri

¶ cē ad sui cōiugiū Hoc cōiugiū figuratuz fuit in cōiugio moysi. cū et yopissa. o qua Nūi. xii. Bern. Moyses q̄dē et yopissā duxit i uxorē. sz n̄ ei? potuit mutare colorem

/ Xp̄s o q̄ adamauit adhuc ignobilē r fedā. gl'iosaz sibi exhibuit. n̄ hñtē maculā ne

q̄ rugā Nuptie ptinētes ad h mr̄ionū st̄z gaudiū supnoz ciuiū Lu. xv. Gaudiū ē angel oi sup v. p. p. a? Hoc mr̄ioiū oz hr̄e triplex bonū fidēplēr sacr̄z/ fidē. ne admittat

dia. Isa. lvii. Juxta me discoopuisti te. r suscepisti/ adultex/ plē bonoz opm. j. Thi. ij

/ Saluabit mlr p gnatōez filioz. sacr̄m ne aīa a o separet. j. Cor. vii. Precipio n̄ ego sz dns. uxorē a viro n̄ discedē. Sex idrie i

q̄ purificādi sum?. q̄ p? baptismū actuale cōmissim?. f. Ber. st̄z hec/ Pria ē cōpunctio Eze. xviii. Quacūq; hora ingemuerit pctor

oum iniq̄tatū ip̄i? n̄ recordabor amplius/

¶ Scōa cōfessio. oia em̄ i cōfessōe lauāt. 4. Re. v Vade r lauare septies i jordāe Ter

¶ cia eleōsynāz largitio Lu. xi. Dō sup ē data eleōsynā r ecce oia mūda st̄z vob. Quarta iuriaz remissio. Mat. vi. Dimitte nob

¶ d. n. rē. Quinta corpis afflictio dealbant em̄ scti i sanguīe suo. s. mira oi ꝑtute Apoc. j. Qui dilexit nos r la. n. a. p. i s̄a. s. Sexta

¶ obia p̄ceptoz. Job. xiv. Vos mūdi est? ꝑpt fmonē quē lo. s. e. q; io dixit f. Ber. q̄i au

ditu aurz obedierāt illi. He idrie dñr lapidee n̄ ꝑpt duriciē sz ꝑpt stabilitatē. Due me

trēte duplex tior̄. s. tior̄ q̄ timeo ne forte cōtingat me i iehēnā trudi r ab etna vita ex

¶ cludi Tercia metreta ē tior̄ o amissiōe gr̄ie vl sex idrie pñt itelligi sex reliq̄e pcti in eo

q̄ tā bz gr̄az/ Pria ē bonoz ūsipiditas. Pro uer. 26 Alia saciata ē scz pcti acerbitate calcabit fauū. i. spūalē dulcedinē. Isa. v. Ve

q̄ dicz bonū malū. et m. b. rē. Scōa visus

¶ spūal? debilitas. Mar. 8 Dixit q̄dā a dño sanat?. vidō bōies quasi arbores ambulātes ps. Lumē ocl̄oz meoz r ipm n̄ ē mecū

/ Tercia icertitudo ꝑpe salutis Ecc̄i. 9. Ne scit hō vr̄z odio l' amore dign? sit. j. Cor. iv. Nihil mihi cōsci? sum. Quarta debili-

¶ tas ad faciēdū bonū et sustinēdū aduersa Dō. Dereliquit me virt? mea. Quinta appetitus noxiorum. Prouerb. j. Usq;quo parvuli diligitis infanciam et stulti q̄ noxia sūt cupiēt. Sexta volūtatū varietas

vino m spāle ē. In baptismo plē q̄si religion igit.

Dñica prima post octauã epi.

Stult⁹ vt luna mutat. Pro. 15. Cor stul/tor dissimile erit/ Hec idria aq̃ lachrymarũ sũt iplẽde. vt vinũ spũal' letricie habeat. Prouer. 14. Cor qđ nouit amaritudinez aie sue i gaudio ei⁹ ñ miscebit extrane⁹. vl' sex idrie pñt itelligi sex gña meditationũ qbꝫ vti dz penitẽs Pria ẽ ð statu añ puersi/onẽ/ Scđa ð statu quẽ puersi tenem⁹ q̃ lz sit ab iniqtate mõs. nõ tñ a tẽptatõe imunis/ Stat⁹ prim⁹ ẽ q̃si stat⁹ filiorũ isrl. in egypto q̃ opprimebant fuiẽdo i luto⁹ late re Exo. 1/ Scđs ẽ q̃si pficiscentiũ p deſtũ/vbi ml'ti fuert picta. Tercia idria est ð occulto dei iudicio. q̃ terribil' ẽ in ꝓsilijs sup filios hoiz. qđ iudiciũ cũ sciat iustũ nõ dz reprhẽdi. et qz occultũ non valet ꝓprehẽdi. Quarta ẽ meditatio ð exitu nro ab hac vita Quinta ẽ meditatio ð eternitate gehẽne. Sexta ð eternitate gl'ie. Hec idrie aq̃ implent. cũ dei gra i his meditatiõibꝫ de morãtes timore mag̃ replemur/ Primam idriã aq̃ ipleo cũ circa pcta pterita attẽdo damnũ qđ ex eis passus sũ. feditatẽ q̃ polluꝫ sum. Fuitutẽ q̃ venũdat⁹ sum. dolorẽ bñs ð dãno. pudorẽ ð feditate. indignationẽ ð seruitute/ Iam aq̃ ipleo cũ ꝓsidero ꝓpria ad resistendũ malo ifirmitatẽ. Ad agẽ dũ bonũ tepiditatẽ. et cũ his tẽptationuz infinitatẽ/ tercia ipleo cũ ꝓsidero rõez districtissima fodẽdã ð oibꝫ omissis t ꝓmiss. Itẽ opm nroz i ꝓspectũ di ẽdignitatẽ. Isa. 64. Oẽs iusticie nre q̃si pann⁹ mẽstruate./ Itẽ cũ ꝓsidero illã quã habeo ð statu meo cecitatẽ Eccle. 9. Nescit hõ finẽ suũ Job 4. Viro cui⁹ via abscõdita ẽ t circũdedit eũ ðs tenebris/ Quartã impleo cũ cõsidero hinc exeũdi nccitatẽ t horã incertã Job 32. Nescio q̃diu subsistã. t si post modicũ tollat me factor me⁹ / Itẽ cõsidero modũ incertũ exeũti et icertũ locũ q̃ exitur⁹ sum. et q̃ hec oĩa relinquã. incert⁹ qđ post hãc vitã repiam. Hest. 8. Vlit verbũ de ore regis exierat et opuerunt caput aman/ Sic de eo q̃ damnand⁹ est volũtas dei post etiã cito fiet. Hath. 26. Dicit xps. Tristis ẽ aĩa mea vsq̃ ad mortẽ: et ego miser horã mortis mee nõ expauescã/ Quintã et sexta impleo. dũ timeo ne hãc incurã et illã amittã. ml'ti vident magni meriti esse qui gl'iam nõ habebũt. Hath. vij/ Multi dicẽt mihi in illa die. Dñe dñe nõne in nõie tuo ꝓphauim⁹. rc. Et tũc ꝓfitebor illꝭ q̃ ñ noui vos/ Multi etiã vident nulli⁹ meriti esse. q̃ ad gl'iam pueniẽt. Eiusdẽ. xxi. Publicani t meretrices pcedẽt vos in regnũ dei. Idrie hee debẽt esse lapidee fortes. cõstantes. nõ debiles et instabiles/ Idriã hz luteã t nõ lapideã q̃ pctã sua fcolit ad delectãdũ. Nũi. xi/ Recordamur pisciũ q̃s comedebam⁹ i egypto rc/ Prima idria tres hz metretas. si cõsideras statũ tuũ. añ cõuersionẽ/ attẽdas te in illo fuisse bonis vã cuũ. malis plenũ/ Itẽ solicitudine debuisti cauere mala q̃ ðs phibuit et facere bona q̃ ðs pcepit/ Idria scđa hz tres metretas. cũ attẽdo mentis mee instabilitatẽ. et corpis imbecillitatẽ et ruinã prepatã. si desit diuinũ auxiliũ. mẽtis instabilitatẽ. ꝗ indicat qđ cũ lingua ꝓba psonat mens huc et illuc euagat. et tũc muscę morientes pdũt suauitatẽ vnguẽti. Eccle. x. Corp⁹ etiã imbecille ad bonũ. pnũ est ad maluz. ruina ꝓ ꝓpinq̃ est vt id. ps. possit dici Hi si qz dñs adiu. m. pau. h. i m. a. m/ Tercia idria tres hz metretas/ dũ timeo ne de⁹ ad penaz mala mea reseruet. et ne forte bona mea nõ accipiat. Eccle. 7/ Nemo pt corrigere quẽ ille despexerit. Job. Si destruxeris nemo est q̃ edificet/ Itẽ dũ timeo de statu meo et in ꝓsperis et in aduersis. ne. s. ꝓspa arrideãt. vt irrideãt/ vel ne sint retributio bonoz siq̃ egi. i malis ne sint inicia doloz quoz finis sit defect⁹ ideficiẽs. moꝛs viuẽs interit⁹ etern⁹/ Quarta idria hz tres metretas si ptractet q̃dura sit corporis et spũs sepatio Ecc. xli/ O mors q̃m amara est memoria tua/ Itẽ si attendat p⁹ mortẽ corpis putrefactio et post putrefactiõem ꝓmis. Job. xxv. Vñ putredo et filius hõis ꝓmis/ Itẽ hora q̃ cõspectui iudicis sum⁹ psentãdi. ij. Cor. v. Oẽs stabimus añ tribunal xpi. In hac hora tria sũt formidãda. hostis. conscia. iudex/ hostis ac cusans. Conscia attestans/ Iudex examinãs/ Quinta idria tres hz metretas. Si cogitet ignis futi exustio. ꝓmis corrosio. vtriusq̃ eternitas Ignis. n. erit ierringibilis ꝓmis immortal'. Isa. vlti. Vermis eorum nõ morietꝫ et ignis non extinguetur. Sexta idria tres hz metretas. si aprehẽdat quã beatitudinẽ habituri sum⁹/ Quãtum ad fortitudinẽ ꝓ potentie. suauitatẽ

caritatis sincere. plenitudinem sapie. vt si mus plene roborati inflāmati illuminati./

¶ Ad matrimoniū qđ ptrahīt p ingressuz religionis ptinet illud. Osee. ix. Seruiuit isrl in vxorē. et in vxorē fuiuit/nō suffecit Jacob q̄ et isrl dictus est hīe Lyā nisi haberet et Rachelem/Sic xps vult hīe i suo coniugio et aīas actiuoz. t aīas ptēplatiuoruz/vnde hec tibi inestimabilis gra. vt eius sponsa merearis eē. in quem desiderant angeli pspicere/Cū tibi hoc vt sponsus tuus sit/cuius pulcritudinē sol t luna mirātur/huic mrimonio bene cōpetit illd Gen. ij. Propter hoc relinquat hō patrem t matrem/pīem scz mōm. mrem veterez scz consuetudinē/ Hoc mrimoniū iniciat in mōi desertōne. ratificat in habit⁹ sumptione/psummat in pfessione/parit lya añ rachelem. Sic exercitiū actiue pcedit iocūditatē ptēplatiue Eccle. iij. Tps flēdi. tps ridendi. Primo q̄ est tps flendi. Sex idrias ad nupcias hui⁹ conuiuij ptinentes/distinguit Bern. his verbis/Ego sex idrias arbitroz eē. sex obseruācias q̄s ad purificādum cozda scī pīes instituere/Prima ē continētia castitatis. q̄ diluit quicqđ ante luxuria inq̄nauit/scda ieiuniuz. vt qđ maculauerit crapula abstinētia mūdet/Per segnicie q̄z et ociositatē multas ptraxim⁹ sordes cōtra sniam dei/in sudore vult⁹ tui non alieni. vesceris pane/pter hoc tercia idria nobis apōit vt sordes i labore manuū diluātur/Quarta idria vigilia. obuācia ponitur vt nocte surgētes ad confitendū noī tuo/nocres nō bonas pteriti tē poris redimam⁹/lingua nos ml'tū inq̄nauerat/ideo nccia idria est Quinta. silentiū custos religionis in q̄ est fortitudo nostra Sexta idria est disciplina. quādo non nostro arbitrio sed alieno viuimus./vt delectur quicquid indisciplinate viuendo deliq̄mus/Aqua qua hec idrie implende sunt timoz dñi concupiam extinguēs/sicut aq̄ ignē Jubent idrie impleri aq̄ vt obseruēt mādata dñi in timore/que mutatur in vinuz cū timoz i caritate complet/et implentur oīa feruore spūs. t iocunda deuotiōe:

¶ Sed querit Bern. dicens Quē non moueat qđ in nupcijs suis respōdet dñs benignissime mri sue/Quid mihi. tē Nonne ipe est vicinus/Utrero. ix. mensibz morat⁹ est. Et subdit pter nos respondet. vt conuersos ad deum. iā non soliciret carnalīū cura pntum/et necessitudines ille nō impediāt exercitiū spūale. q̄z diu de mōo fuerim⁹/debitores constat nos eē pntibus. at postq̄z nos reliquimus nosmetipos. multomagis ab ipo solicitudine liberi sumus

/ Unde legimus frēm quendam in heremo conuersātem. cum ad eum carnalis frater auxilij gra aduentasset. respondisse vt adiret alterum frēm eorum. cum ille iā obiisset. cumq̄z admiratus q̄ venerat respōderz. q̄ iaz obijt/heremita. hūiliter se obisse rndit

De eodem. Sermo. 4.

Qpcie fcē sūt ꝛc.

In hoc Euāgelio. Primo mrimoniū cōmendat Scdo ostēdit Marie pietas Tercio eius ptās Quarto obia eccl'ie instruit. Quinto merces pacientie ostēdit. Sexto fides ecc'lie roborat/De primo dictū est supius/Ad scdm ptinet illd. Vinū nō hūt. voluit dñs eccl'iam nō ignozare officiū brē vginis/qđ est defect⁹ ecc'lie filio oñdere ad supplēdū/cui⁹ ē vinū solacij desolatis mistrare Can. j. Introduxit me rex in cela. s. et subdunt fideles/Exultabimus et le. tē. Bern. Quid mir si pietatez exhibēt viscera pietatz/Nonne q̄ pomū in manu sua tenuerit dimidia die. reliq̄ diei pte pomi odorē fuabit/Quātū igit viscera illa vtus pietatz affecit/in qbz. ix. mensibus reqeuit/Nā antea repleuit mērē q̄m ventrē/et cū pcessit ab vtero ab aio nō recessit/Ptās ei⁹ in hoc ostēdit q̄ lz ipa defectū illū suppleri nō potuerit/lz solū illū indicauerit. t licet fili⁹ defectū illū ad eos nō ptinere ostēderit/tñ ad nutū mris ipm suppleuit Bern. Nñ misereri nolet mr mi scdie/Nñ misereri ñ poterit mr oīpotē/

¶ cie Ad instructōez obie ptinet illd. Qdcūq̄z dixerit vob facite Obie est nō discerne qđ iubeat. lz hūiliter adiplere/Diabolica vox fuit q̄re pcepit nob dñs Gen. iij. Utilitas illi⁹ pcepti nō apparebat. quā ciro tamē expti sunt q̄ illud humiliter impleuerunt. Bern. Quid sibi vult illud domine. ministri soliciti sunt de vini penuria/et tu dicis implete idrias aqua. illi ō poculis cogitant/et tu precipis vt purificatiōis vasa impleāt/Merces pacientie ostenditur

scõm intellectũ spũalem. In hoc/q aq̃ in vinũ mutatur/ Scis eñ mala. que h̃ pacietur in bona puertent/ Joh. 16. Vos cõtristabimini sed tristicia vestra ꝓuertet in gaudium. Heb. 12. Omnis disciplina in pñti videtur esse non gaudij. sed merozis. ꝛc̃/ Fidem eccl'ie roborat miraculi facti memoria sicut in discipl'is qui affuerũt miraculi pñtia/ vnde dicit Euãgelista Hoc fecit inicium signoz. ꝛc̃. et crediderunt discipuli ei⁹. ꝛc̃/ Nõ obediuisset aq̃ saluatoꝛi sua nõ fuisset vt dicũt manichei. q̃ miraculo se mutauit aquã in vinũ. misterio nature si mile facit in vite.

De eodẽ. Ser. q̃ntus

Oscit mater iesu

ad eũ. ꝛc̃. In hoc Euangelio duo habentur de verbis beate virginis q̃ sunt velut folia ligni vite/ ipa est lignuz vite q̃ ptulit nobis illũ qui est vita Joh. 14 Ego sum via et veritas et vita/ Unde de ꝓbis eius vez est qõ legit. Apoc̃. vlti. De foliis ligni vite que sunt ad sanitatez gentiũ/ de ipa vez fuit in ps̃. Et foliũ eius nõ defluet/ non defluxerũt ꝓba eius vt ab ea superflue dicerent nec a nobis debent defluere vt a nobis negligãtur/ Tria ꝓo nobis attendẽda sunt circa illa. scz eoꝛ paucitas. brevitas. et vtilitas/ pauca sũt eñ ꝓba ei⁹ que in Euãgelio ptinent. q̃ septẽ tm̃/ sciebat illud: Prouer. x. In multiloquio nõ deerit pctm̃. ideo multiloquio nõ est vsa/ Breuia etiã fuerunt ꝓba eius nullũ plõgauit/ excepto illo qõ ad laudẽ dñi ptulit. illõ scz Magnificat aia mea dñm. ꝛc̃. Luc̃. i./ In quo multi dissimiles sunt laudẽ dei vl ex pte principij vel ex pte finis vel ex pte me dij abbreuiãtes/ Dñs. Benedicã dñm i oñi tpe. semp laus ei⁹ in oze meo/ Grego. Hoꝛum est qũo hõ sp deũ nõ laudat/ cũ oñis creatura ad laudãdũ eũ semp inuitet/ Circa vtilitatem notandũ est. q̃ tria ꝓma ptinent ad ꝓpriaz vtilitatem/ tria vltima ad vtilitatẽ primi/ mediũ ad laudẽ dei/ Tria ꝓma dixit angelo. Luc̃. i/ Primũ fuit verbuz discrete interzogatois scz qũo fiet. ꝛc̃. Scõm hũilis responsionis. Ecce ancilla dñi/ Terciũ fidelis oꝛois. Fiat mihi scõm ꝓbũ tuũ/ Discreta interzogatio est que est cũ rõne q̃lis fuit illa/ vnde dixit. q̃m̃ virum non cognosco./ verbũ discrete interzogatois valde necessariũ ẽ hõi/ Ũñ Aug⁹. in libꝛo de doctrina ꝓpiana/ nulla res magz memorie mãdãda est q̃ illa verboꝛ locucionũq̃ genera/ que ignoꝛamus vt cũ occurrerit periciꝛ queri posz/ Spẽaliter hec verba sunt nccia religiosis. licet cm̃ beata virgo exemplar sit oim̃ fideliũ/ pfecta eñ fuit in vita actiua. et in vita ꝓtemplatiua./ spẽaliter tm̃ est exemplar ꝓtemplatiꝛoꝛuz Ipa eñ in carne pter carnẽ. vixit/ et vt pfectius deo vacaret suũ coꝛ ad hec mundana diuidere noluit/ Cum aliquis in religione de nouo est aliquid facturus/ primo debet circa illud diligẽter instrui. Semel eñ bene instructus de cetero illud facere poterit/ vnde ad nouiciũ ptinet dicere illud. Quo fiet istud. Bern. Uirt⁹ vult cuz hũilitate doceri/ Item religiosus debz ꝺ se humilia sentire et fateri/ ita tm̃ q̃ obiam hũilitas illa non excludat/ Uera ẽ eñ humilitas quã non deserit comes obediẽtia vt dicit glo. sup Math. iij./ Ad hũilitatez ptinet illud. Ancilla dñi/ Ad obiam illud qõ ꝺz ecce/ tercio qui se insufficientẽ reputat pãtus tm̃ ad illud qõ nõ pt/ fideli oꝛõe impetrare ꝺz vt posset/ ad qõ ptinet illud. Fiat mihi scõm verbũ tuũ. Postulet autẽ in fide nihil hesitans. Jaco. i. Fiduciã magnã ꝺz hꝛe q̃ de⁹ iuuet/ cũ in eo qõ ab eo p suũ vicariũ exigit/ Aug⁹. ꝺt. Dñe da qõ iubes. ꝛ iube qõ vis/ Cũ tria nccia sint volenti bñ opari. scz nosse. velle. posse Discreta interzogatio adq̃rit discretiõez/ hũilis responsio indicat bonã voluntatẽ/ Fidelis oꝛo acq̃rit potestatẽ/ ad primi vtilitatem ptinẽs est ꝓbũ correctois suffragij. ꝛ Silij Correctio ab errore reuocat./ Silius reuocatũ dirigit et hec ptinet ad instructiõem pter hec debem⁹ primo auxiliũ ad qõ ptinet ꝓbum suffragij/ Uerbũ correctionis ẽ illud. Luc̃. ij. Fili quid feciſti nob̃ sic ego⁊ pater tuus. ꝛc̃. ibi nomẽ filij pmittitur/ vt ex amore correctio pcedere non dubitet./ deinde ratio facti requirit ne indiscrete increpet/ Eccl. xi. Pri⁹ q̃ interzoges ne vitupes quẽq̃/ et cũ interzogaueris corripe iuste/ Deiñ rõe reuocat ab eo in q̃ errasse videt/ cũ ꝺz ego ꝛ pr̃ tu⁹ ꝛc̃/ ꝓbũ suffragij est illud. Vinum non habent. beata ꝓgo suffragatur indigentibus non abundantib⁹ Itẽ suffragatur statim indicãdo non im-

portune instãdo. si boni essent suffragãtes et maiores eccl'ie in hoc suffragio suffice ret vt status eius cui suffragãtur indica retur scz q̃ indiget et dign⁹ est. Bernar. Ubi non licet qd̃ volo facere quis loc⁹ est rogãti. Verbũ ꝯsilij est illud Qz cũq; iusserit. ꝛc. Circa qd̃ attẽde hũilitatẽ. nõ em̃ suũ ꝯsiliũ alieno p̃tulit. sed ad alienũ pocius misit. qd̃ est contra obstinatos in consilijs suis. Bern. Quis non erubescat obstinatus esse in consilio suo. quãdo ip̃a sapientia suum deseruit. Loquit̃ de xp̃o. q̃ cum esset in his que p̃ris fuerãt. tñ descendit cum m̃re sua in nazareth. ꝛ erat subditus illi. Dñica scd̃a. Ser. vi.

Cum descẽdisset Jesus de monte. secuti snnt eũ turbe mlte. Math. 8. Euãgelium hodiernũ continet duo miracula. scz mũdatõem leprosi. et sanatiõem ꝑui cẽturionis ꝑalitici. In ꝑte vero illa. in q̃ ponitur primũ miraculum. Primo ostendit̃ qñ illd̃ factũ sit ibi Cum descendisset. ꝛc. Scd̃o corã quib⁹. ibi. Secute sunt eum turbe multe. Tercio q̃liter se habuit leprosus salutem petens. ibi leprosus veniens adorabat. Quarto q̃liter se habuit saluator salutẽ ꝯferẽs. ibi Et extẽdens. ꝛc. Circa primũ notãdũ q̃ cũ descẽdisset de mõte vbi fecerat ꝑmonẽ de beatitudinib⁹. q̃b⁹ oĩs lepra spũalis curat̃. lepra scz pcti. leprã corꝑalẽ mũdat. in quo se mũdatorẽ lepre spũal̃ designat. Vñ circa hec duo nobis vidẽda sũt. scz q̃re pctm̃ lepra dicat̃. et q̃uo beatitudinib⁹. spẽs hui⁹ lepre sanent̃. Sciendũ igit̃ q̃ triplici rõe pctm̃ lepra d̃r. Primo. qꝛ lepra corꝑalis est mẽbroꝝ corruptio. ex humorũ putrefactõe effecta. velut mẽbra aĩe sunt ei⁹ potentie: que ex inordinatis affectib⁹ velut prauis humorib⁹ corrũpunt̃. corrũpit̃ rõnalis cũ delectat̃ cogitatõib⁹ ociosis. vel voluptuosis. vel terrenis. vl̃ gl̃iosis. vel maliciosis. vel cũ erroribꝰ seducit̃. falsa de d̃o sentiendo. vel magna de se. vl̃ mala d̃ ꝓximo. Corrũpitur irascibilis. trepitãdo vbi non eẽt timendũ. vl̃ nature seu ꝑsone irascendo. cum irasci debẽt vicio. vl̃ de viribus ꝓprijs p̃sumendo. vel altitudinem trãsitoriã inordinate appetendo. Corrumpitur ꝯcupiscibilis. delectatiões que sunt scd̃m sensum. libidinose appetendo. vel spũales negligendo Scd̃o. quia peccatum ad modũ lepre traducitur per contagium. Sic quasi hereditarie ꝑ contagium traducta est lepra peccati in Euaz. qꝛ per serpẽtis colloquiũ. quasi hereditarie traducta est lepra originalis pcti in nos: Rom̃. v. Sicut per vnũ hõiem peccatuz in hunc mõm intrauit et per pctm̃ mors. ita ꝛ in oẽs homines mors pertrãsijt. Per ꝯtagium etiã exempli. pctm̃ in multis traducitur. Eccĩ. iz. Qui tetigerit picem inq̃nabitur ab ea. Señ. Vnum exemplũ auaricie vel luxurie multum mali facit. Diues vicinus. cupiditate irritat. cõmestor delicatus. paulatim eneruat et emollit. malignus comes q̃uis cãdido et simplici rubiginem suam affricuit. Pctm̃ etiam rapine quasi hereditarie traducitur in filios. Ezeh. xix. Tulit vnum de leunculis. ꝛc. ꝛ factus est leo et didicit p̃dã capere. A matre etiam meretrice pctm̃ luxurie quasi hereditarie trãsit ad filiam. Qualis em̃ mater talis filia frequẽter. Tercio quia lepra morbus est qui multum timetur. dicũt aliqui aliã infirmitatem det mihi deus si placuerit ei sed a lepra custodiat me. Per leprã ergo pctm̃ designatur vt q̃ntum timẽdum sit innuatur. Eccĩ. xxi. Quasi a facie colubri fuge pctã. et si accesseris ad illa capient te. dentes leonis dentes eius interficiẽtes aĩas hominũ. quasi rumphea bis acuta om̃is iniquitas. plage illius non est sanitas. timendũ ergo est pctm̃ vt coluber vt leo. vt gladius. Quatuor de causis timetur lepra corporis. in quib⁹ omnibus a lepra pcti supatur. Prima est. qꝛ hominẽ multum damnificat. humane societatꝫ solacium auferendo. lepra vero pcti non solum sepat a consorcio hominũ. sed etiam a consorcio dei. et angeloꝝ. Hec lepra eiecit angelũ de celo. Adam de terrestri paradiso. Ad vltimũ peccatores de mũdo isto eijciet et includet in inferno. velut in quadam leprosoria domo. in p̃senti sepat eos a bonis q̃ntum ad meritum. In futuro vero sepabit eos q̃ntum ad locum. Exibunt em̃ angeli et sepabunt malos de medio iustorum. Math. iz. Qui habet leprã peccati mortalis solus reputatur. quia non est in consorcio bonorum quantum ad me-

Dñica secūda post octauā epifanie

ritū vñ ve illi. Eccles. 4. Ve soli. Scda est quia multum molestat estu et siti. Ecci 23. Anima calida quasi ignis ardens/ ꝛc. Eiusdem. 14. Non saciabit donec consumet iniusticiā/ Prouer. 30. Sanguisuge sunt due filie que semp clamāt affer. affer. Sanguisuga est concupiscētia. cui⁹ due filie sunt. Amor habendi bona tempalia. et amor fruendi. Isa. v. Multitudo eorū siti aruit. Sitis eoꝝ qui habent leprā spiritualem tāta est/ vt sedari non possit. nō dico solū vno barili vini. imo nec vno doleo et cellario pleno vini/ Adeo etiam sitiunt vt venenata bibere non timeant/ vt patet in raptoribꝫ furibꝫ et vsurarijs. etiā seipos bibendo submergūt. et attende fatuitatem taliū qui cum deberēt recurrere ad grām dei. cum vna gutta lepram curaret et per ꝯñs sitim sedaret/ pocius bibere volunt qd lepram augeat. et per ꝯñs sitim Jo. 4. Qui biberit ex aq̄ quaꝫ ego do illi non sitiet ineternū/ Aug⁹. Qui biberit d fluuio padisi cuius gutta maior est oceano/ Restat vt in eo sitis hui⁹ mdi extincta sit/ Tercia est. qꝛ multum vilificat. facē em deformē ad videnduꝫ. et abominabilē ad cohabitādū/ Reddit em anhelitū fetidum. et aera inficit. Sꝫ lepra pcti amplius hoc facit. Dd. Corrupti sūt et abominabiles facti sunt iniqui su/ Jdē. Sepulcrum patens est. guttur eorū. j. Coꝝ. xv. Corrūpunt bonos mores colloquia praua. Osee. ix. Facti sūt abominabiles sicut ea que dilexerunt/ Si vero tria p̄dicta scꝫ damnificatio. molestia. et vilificatio. modicū durarent/ tolerabilis eēt lepre infirmitas. sed morbꝫ lepre corpalis vix vl' nū quā curat/ De lepra v̄o peccati hoc cōstat/ q̄ apud hōies eius curatio impossibilis est. apud deū vero oīa possibilia st/ Mat. 19. Isa. 43. Ego sum q̄ deleo iniquitates tuas ꝓpter me/ Quarta ē q̄ lepra ē morbꝰ crescens/ Primo em paꝝ apparet/ sꝫ crescēdo pcedit. donec totū corp⁹ occupauerit sic lepra pcti. primo corrūpit cor/ Deinde os et oculos et alia exteriora/ Ecci. xi. A scintilla vna augeꝫ ignis/ Sequit videre qūo beatitudinibꝫ spēs lepre spūalis mūdant. Sciendū g̃ q̄ octo sunt corruptiones ipius aīe/ que sunt velut octo spēs lepre. Pria ē cupiditas q̄ ē imoderat⁹ appetitus habendi bonum tpale/ Hanc sanat paupertas spiritus. ꝛ quia radix omnium malorum cupiditas. j. Thi. 6. Conueniēter p̄mo eā extirpat saluator. securim p̄dicationis ponēs ad radicē malicie/ Scda est ira que ē appetitus vindicte. quā sanat mānsuetudo que nec nocet nec nocere desiderat/ Ira est velut ignis in corde homīs oīa bona ꝯsumens. ideo multū conanduꝫ est ad eius remotōem/ Eccles. xi. Aufer irā a corde tuo. Eiusdē. 7. Ira in sinu stulti requiescit. Prouer. 6. Nunq̄d p̄t hō abscondere ignem in sinu suo. vt vestimenta eius non ardeant/ Ira morbꝫ ē valde grauis ad portandū. his qui sunt circa eum. qui hoc morbo laborāt/ Prouer. 18. Spiritum ad irascendū facilē quis p̄t sustinere/ Eiusdem. 27. Graue est saxum et onerosa ē harena. sꝫ ira stulti vtroqꝫ grauior. Tercia leticia est seculi. que est appetitus fruēdi bonis transitorijs/ Hāc leprā habebāt qui dixerūt Sap. ij. Venite ꝛ fruamur bonis que sunt/ Leticia seculi se hꝫ in amatoribus mdi. vt risus in freneticis/ Hanc sanat gratia lugendi. que se hꝫ vt dolor i infirmo sane mentis/ Meli⁹ est habere sane mentis dolentē/ q̄ freneticum ridentem: Grego. Inter duos egros medic⁹ aderat/ Sed vnus eger in febre integrū sensuꝫ tenebat/ Alter v̄o sensum mentis p̄diderat: loquitur de xp̄o et magdalena. et phiseo/ Quarta est accidia. que magna bona modicū curat. que est velut fastidiū veri boni et est infirmitas morti appropinq̄ns/ Dd. Oēm escā abominata est aīa eoꝝ. ꝛ appropinq̄uerunt/ ꝛc. hāc sanat esuries iusticie. vt iusticiaꝫ intelligam⁹ bonū grē. sicut ibi. Primū querite regnū dei. et iu. ei⁹ Mat. 6. Quinta est inuidia que gaudet de alieno malo et dolet d alieno bono que putredo dr ossium. Prouer. xiij. Hāc sanat miscdia que cōdolet alieno malo. Sexta est cordis immūdicia. que est cordis laxitas. sordes peccati sustinens/ hanc sanat cordis mundicia. que est puritas animi oēm immūdiciā abhorrens. qui habēt hāc corruptōnem: sunt velut sus lota in volutabro luti. j. Pe. ij. Cum quidā stult⁹ diceret audiēte pitagora. malle se cum mlieribꝫ q̄ cum phis cōuersari/ et sues inquit libentius in sceno. q̄ in aqua pura cōuersantur.

Septima est discordia q̄ est in hoīb⁹ p⁹o/
prij sensus. et ꝓprie volūtatis que diabolo
multū assimilat cui⁹ est dispergere/et sili/
tudinē dei multū dissipat cui⁹ ē colligere
Luc. xi. Qui nō colligit mecum dispgit.
Aug⁹. Nihil simili⁹ ē actib⁹ demonū quā
litigare:/Hāc corruptōem sanat gr̄a paci
ficandi. que filio dei spēaliter assimilatur
vt dñs insinuat dicēs/Bti pacifici q. i. f.
dei vo. Math. 8. Octauo ē minima passi
bilitas ā malo pene pñtis. et vocat impa/
cientia./vel a malo futuri. et vocat pusilla
nimitas/seu nimia timiditas/quā remo/
uet phs a forte dicens. fortis est intimid⁹
mali. Ben̄. Vir bon⁹ ab honesto nulla re
deterrebit/ad turpia nulla re inuitabitur
Cōtra hāc corruptiōem dicit dñs. Bti q̄
psecutōem paciunt. Et notandū q̄ iste
octo corruptōes sunt ipius affect⁹/ qua/
tuor respectū boni. quatuor respectu mali
Que sunt respectu boni q̄ō est infra nos/.
scz immoderat⁹ appetit⁹ habēdi bonū trā
sitoriū. et appetit⁹ fruendi illo/Tercia ē re
spectu boni q̄ō est supra nos scz accidia q̄
fastidiū ē boni/Quarta est respctū ei⁹ q̄ō ē
iuxta nos scz discordia. Prīa respctū mali
si malū. primo velis inferre. Hcōa si ma/
lum q̄ō patr̄ nolis misericorditer auferre
Tercia est si malū culpe in te velis suffer/
re. Quarta est. si malū pene loco ⁊ tpe no
lis ferre. Item notandū q̄ corruptiōez
in affectu ꝯcomitat corruptio in intelle/
ctu/vñ Zach. v. ōr de impietate. q̄ hic est
ocul⁹ eoz in vniuersa terra/ Prouer. xxi.
Lucerna impioz pctm̄/ De facili intelle/
ctus sequit̄ affectū. Dō. Trāsierūt in affe
ctū coz/ nimiū amorē altitudinis ꝯcomi/
tatur frequēter p̄sumptio quā hōies de se
sentiūt. ideo ōr. j. Thi. v. Precipe diuitib⁹
hui⁹ seculi nō sublime sapē/Irā ꝯcomitat
cecitas vel obscuratio. Impedit enim ira
aīm ne possit cernere ver̄. Dō. Supceci/
dit ignis et non viderūt solē/ Seculi et⁊
leticiā ꝯcomitat fatuitas Vinū est gaudi
um tpale faciens hōies furere. Osee. vij.
Ceperūt p̄ncipes furere a vino/ hoc vinū
infatuauit Salomon/Accidiosi ponunt
dulce in amar̄ et ꝓphet⁊ falsis deludun
tur. Isa. v. Ue q̄ dicitis bonū malū et ma
lū bonū/ponentes amar̄ in dulce. ⁊ dulce
in amar̄/ipi fastidiūt manna. Prouer. xxv.
Dicit piger/leo est fortis. in medio plate/
arū occidend⁹ sum. Prouer. 26. Dicit pi/
ger. leo est in via. leena in itinerib⁹./Inui/
diā ꝯcomitat cecitas. hec excecauit inde/
os. Bap. li. Excecauit eos malicia eoz̄.
Job. v. Per diē incurr̄ēt tenebras ⁊ q̄si in
nocte sic palpabunt in meridie. vbi dicit
Grego. Deus inuidi dū alīq̄ bono alie/
no affligit. de radio solis obscurat. Inui/
di corde nares hñt et non odorabūt. Ru/
minant em̄ fetencia ac si essent aromata.
Discordes ꝑo in quib⁹ ꝓpri⁹ sensus abun/
dat putātes se esse sapiētes. stulti facti sūt
nec solum stulti. sed quasi insani. Nescire
em̄ que essent sciēda simplex stulticia est.
sed credere se sapientē cum sit stult⁹ insa/
nia est. Prouer. 26. Vidisti hōiem sibi sa/
pientem videri. magis illo spem habebit
insipiens. Aug⁹. Si dicēdo te ee sapientez
stultus fact⁹ es. Dic te stultum et sapiens
eris. Impaciētes vero sunt q̄si arrepticij
et sicut q̄ paciens est multa gubernat sapi
entia. Prouer. 14. Sic q̄ impaciens est p⁹
ua et nulla. Pusilanimis ꝑo est velut ma/
niacus cui⁹ est verbū illud. Ben̄. 4. Qui
cunq; inuenerit me occidet me. sonit⁹ ter/
roris semp in auribꝫ ei⁹. et cum sit pax ille
semp insidias suspicat. Job. 15. Ipm ter/
rebit sonit⁹ folij volantis. Leui. xxvi.

De eodem p̄mo.

Cum descēdisset
Jesus ō mōte. se. sunt s turbe. m. ⁊ ecce. ⁊c
Nō cora turbis lepr̄osus ōr sanari. fac̄ ad
certitudinē miraculi: Notandū est etiā
q̄ turbe sequētur. non p̄incipes. Chrīso.
Principes non sequunt̄. Per totū em̄ eua
gelīū vides eos esse fixos. turba cū silētio
audiuit. pharisei vt calūniarent̄. Item in
hoc q̄ post descensum mōtis sequunt̄ tur
be. instruunt̄ plati de mōte ꝯtemplatiōis
descendere vt fructū in pl̄o faciant. Job
29. Cum sederem q̄si rex circūstante exer
citu. eram tamē merentiū ꝯsolator. Peri/
culosa est nimia mora plati in mōte ꝯtem
platōis. Exo. 32 Videns pl̄s q̄ moraba/
ceret moyses descendēdi ō mōte. congrega/
tus aduersus Aaron ait. Fac nob deos q̄
nos p̄cedant. Et ecce lepr̄osus. ⁊c. Circa
modū quo se habuit salutē petens. tria at
tende scz q̄ venit. q̄ adorat. q̄ potestatem

xp̄i confitetur. in quibus tria ostendũtur nobis valde nccia ad sanatõem lepre spiritualis. Primũ est appropinquatio vt scz appropinquet deo gressu desiderij et operz Jaco. 4. Appropinquate deo et appropinquabit vobis. Aug⁹. in libro de baptismo puuloꝝ. adiutor noster d̄r deus nec adiuuari p̄t nisi qui aliquid sponte conat̄. Idẽ in libro de pfectione iusticie hõis. non adiuuatur nisi qui et ip̄e aliquid agit. Scd̄m est hũilitas in adoratõe. que valde efficax est ad impetrandũ salutem. Eccl̄i. 35. Oratio hũiliantis se. nubes penetrat. Dd̄. Respexit in orõem hũilium et non spreuit p̄ces eoꝝ. Jaco. 4. Deus supbis resistit. humilibus aũt dat gr̄am. Terciũ est fides q̄ multũ valet ad impetratõez salutz. Mat̄. 8. Vade et sicut credidisti fiat tibi. Int̄li. Cuiqz sicut credit ita fit Dñe si vis potes me mundare. Iste leprosus tenet figuraz hũani gñis. qd̄ erat in aduentu xp̄i leprosum. qd̄ potenciã dei p penã iuste inflictaz nouerat. sed bonitatẽ voluntatis eius nõ ita Sed iã non debet esse dubium q̄n velit nos a lepra spũali mundare cũ ad hoc sanguinem suũ fudit ⁊ tot fontes gratie in eccl̄ia posuit Apoc̄. j. Qui dilexit nos ⁊ lauit nos in sanguine suo a peccatz. Thi. ij. Qui dedit semetip̄m p nobis vt nos redimeret ab om̄i iniquitate ⁊ mũdi. sibi ppl'm accep. Jsa. 12. Haurietis aq̄s in gaudio de fontib⁹ saluatoris. Extẽdens manũ. ⁊c̄ Circa modũ quo se habuit saluator salutem ꝯferens. vij. attende: Primũ q̄ manũ extẽdens leprosum tangit in q̄ apparet ei⁹ hũilitas. Scd̄m q̄ d̄t volo. in q̄ apparet ei⁹ pietas Terciũ q̄ d̄t mũdare. i. mũderz ⁊ cõfestim mũdata est lepra. in quo apparz eius maiestatis ptãs. Quartũ q̄ dicit vt nemini dicatur. inquo iactãcia cõdemnatur Quinto q̄ mittendo ad sacerdotes in hoc eos honorat. Sexto q̄ in eodẽ ꝯfessionem cõmẽdat. qua leprosi spũaliter se sacerdotib⁹ ostendunt. Septimo q̄ munus p̄ceptum in lege iubet offerri. in q̄ legẽ veterem approbat. Et extendens. ⁊c̄. Notandũ q̄ multipl'r dñs manũ suã extendit Extendit em̄ eam ad pcutiendũ. Jsa. ix. Adhuc manus eius extenta. vibrauit em̄ dñs gladiũ suũ. et innuit̄ in hac extentiõe q̄ etz remotos pcutiat. Ps̄. Si ascẽdero i ce. tu il. es. Itẽ q̄ pcutiet etiaz supiores. Sap̄. vi. Judiciũ durissimũ his q̄ p̄sunt fiet. Item q̄ fortiter pcutiet. man⁹ em̄ que altius extendit̄ grauius pcutit. timẽt porci securim sup se eleuatã. ⁊ nõ timent fatui hõies sup quos dei iusticia gladiũ eleuauit. Et notandũ q̄ d̄s manũ ad pcutiẽdum extendit in celo. terrestri padiso. i mũdo. in purgatorio. in inferno In celo ad pcutiendũ supbum apostatã Jsa. li. Nũq̄d non tu pcussisti draconem. Job. 26. Prudentia eius pcussit supbum In padiso ad pcuciendũ p̄mos pntes que pcussio transiuit ad posteros. Jere. 30. Plaga inimici pcussi te: In mdo v̄o q̄sdam pcutit ad ꝯuersionem Jsa. 19. Percutiet egyptũ dñs plaga. et sanabit eã. alios ad induratõez Jer̄. 5. Percussisti eos et non doluerũt In purgatorio ad expiandũ. Job. 19. Miseremini mei misere. ⁊c̄. In inferno ad eternalit̄ puniendũ. Prouer. xix. Parata sunt derisorib⁹ iudicia et mallei pcutientes stultoꝝ corpibus. Item extẽdit manũ suã ad amplexandũ. vt apparuit in statu crucis vbi fuit quasi patus ad amplexandũ pctõres. et sic se habet in tpe gratie. vnde Lu. 15. Legit̄ de patre familias q̄ occurrens cecidit sup collũ filij Itẽ ad largiendũ Pro. j. Extendi manũ meã et non fuit q̄ aspiceret. Prouer. vlti. Manũ suã aperuit iopi. et palmas suas extendit ad paupes: Adõ extendit deus pater manũ suã q̄ brachiũ suũ scz filius. in duo frusta diuisum est. aĩa descendente ad inferos. vt captios extraheret. et corpe remanẽte i sepulcro. Eccl̄i. iiij. Nõ sit man⁹ tua ad accipiendũ porrecta et ad dandũ collecta. Itẽ ad ostentendum viã. Jsa. 65. Tota die expãdi manũ meã ad ppl'm q̄ graditur viã non bonam. manũ hoc mõ xp̄s extendit dũ formã rctẽ viuendi hõibus ostendit. sed multi facto dicunt ei. Recede a nobis scire viam tuam nolum⁹. Job. 20. Item adiuuãdũ. ps̄ Tenuisti manũ dex. ⁊c̄. Maxime vero sic manũ suã extendit. his q̄ ꝓxio eũ sequunt̄ Ps̄. Adhesit aĩa mea p⁹ te me. sus. t. Job. 14. Operi manu tu. porriges dex. Itẽ ad sanandũ. vt hic tetigit eum. magna dignatio maiestatis sue. leprosum tangit Glosa tetigit ꝓpter hũilitatẽ vt nos doceret nullum spernere p aliq̄ corpis maculatione.

qđ ē cōtra aliq̄s qui leprosos abominant̄
Testat̄ cantor magn⁹ parisiēsis de quodā
sacerdote leprosoꝝ. qui i muro fecerat fo-
ramē ꝑ qđ audiebat ꝯfessiones eoꝝ ⁊ por-
rigebat corpus dñi. qđ ꝑte illa remanēte
sana quā vertebat ad illos. alia fctā est le-
prosa. et quidā ꝑuus q̄ adeo abhorrebat le
prosos. ꝙ nolebat eis elemosynā ferre. fa-
ctus est leprosus. De illis vero q̄ leprosos
spūaliter despiciunt dr̄ Isa. 65. Qui dicūt
recede a me. non appropinques mihi quia
immūdus es. isti fum⁹ erūt in furore meo
ignis ardens tota die. nō abhorruit xp̄s
peccatricē. Luc. 7. Si eēt hic ꝓpha scire
vtiq̄ que et qualis est mulier. que tāgit eū
qꝛ peccatrix est. Dicens volo. vult siq̄dem
xp̄s mundare sed nolunt hōies mundari:
Vere non vult mundari q̄ libentius habi
tat cum leprosis q̄ cum sanis. cum lepra
sit morbꝰ infectiuus. si em̄ eēt sanus. possꝫ
ip̄e ex cohabitatōe eē leprosus. Item non
vult fieri sanus q̄ nec consiliū medici vult
audire quo sanet̄. Non vult em̄ audire p̄-
dicatōem Prouer. 24. Erit salus vbi mlta
consilia Item q̄ non vult reddere alie-
num ꝑ curāda lepra spūali. ꝑ curāda em̄ le
pra carnali daret suum. Itē non vult mū-
dari q̄ leprā peccati nō vult ostendere me
dico vt sanetur. 4. Re. 5. Dictū est Naa-
man a seruis suis. si grādem rē dixisset ti-
bi ꝓpha fa. debui. q̄ntoma. qꝛ dixit tibi. la.
et mundaberꝫ Mundare et confestim. ⁊c̄.

Sciendū est ꝙ quinq̄ modis fit mun-
datio lepre: scꝫ ablutōe vt naamā q̄ mun-
datus est in Jordane. iiij. Re. v. Apoc. j.
Dilexit nos et lauit nos. ⁊c̄ Sic fit aliq̄s
mund⁹ pcti. baptismatis ablutōne vel la-
crymaꝝ Item ostensione Lu. 17. Dictum
est leprosis ostendite vos sacerdotibꝰ qui
dum irent mūdati sunt. Ps̄. Dixi confite
bor. ⁊c̄. et tu remisisti. Item sepatōe vt ma
ria. Nūi. xij. Que fuit extra castra sex die-
bus. sic mundatio fit ꝑ excōmunicatiōem
q̄ medicinalis ē vt cauteriū. j. Coꝝ. 5. De
creui hui⁹. hōiem tradere sathane. et Le.
6. Eijcite extra castra oēm leprosum Itez
inclusione vt manus moysi q̄ extracta de
sinu leprosa apparuit. reposita in sinu simi
lis fctā est carni relique. Exo. iiij. Sic ali
qui in seculo leprosi spūaliter erāt. qui in
claustro positi a lepra sanātur. Itez tactu
vt hic. Sed duplex est tactus dñi. vn⁹ su
auis alter grauis Suauis est quo tāgit fi
lios suos in pñti ad ꝓbatōem. Gen̄. xxvij.
Accede fili vt tangā te et ꝓbem te. ⁊c̄ Gra
uis est quo tāgit in purgatorio. Job. xix.
Miseremini mei ⁊c̄. qꝛ manus dñi tetigit
me. Heb. x. Horrendū est incidere in ma-
nus dei viuentis. Item notadum ꝙ ea
que fiebāt in purificatōe leprosi corꝑalit̄.
ostendit q̄liter debeat purificari leprosus
spūaliter de quo hr̄ Leui. 14. ꝙ sumat du
os passeres. ⁊ lignum cedrinū et ꝟmiculū
⁊ isopum. et vnū ex passeribꝰ immolet va-
se fictili sup aq̄s viuentes. Alium āt viuū
cum ligno cedrino et cocco ⁊ isopo tingat
in sanguinem passeris immolati q̄ asper-
gat illū qui mundādus est sepcies. Cum
passer dict⁹ sit a paciendo. Duo passeres
sūt dolor contritiōis quo aīa compungit̄
et dolor satisfactōis quo corp⁹ affligitur
De q̄bus Mich. 4. Dole et satage filia sy
on. Lingnū cedrinum qđ est imputribile
est ꝓpositum firmū de cetero non peccādi
mortaliter quo incorruptio ꝑuatur. vnde
Joh. v. Vade et ampli⁹ noli peccare. Si
mile hr̄ Joh. 8. Vermiculus seu coccus
rubei coloris. ē pudor cōfessionis quo pe-
nitens erubescēs de pctis ꝯfundit̄. Ro. 6
Quem fructū habuistis in his in q̄bꝰ nūc
erubescitis. Isopus cui⁹ est tollere tumo
rem pulmonis. est hūilitas penitentis. qꝛ
ceruix p̄us erecta eijcitur. Aque viue sunt
dona spūssancti. saluatoris doctrina. la-
crymaꝝ grā. quibus aīa a sordibus pctōꝝ
mundatur. et ait illi. vide nemini dixeris.

Notādum ꝙ aliq̄n ꝓponit̄ aliq̄d in for-
ma p̄cepti et est p̄ceptum vt illud honora
p̄rem. Exo. 20. Q̄nq̄ non ꝓponitur in for
ma p̄cepti et est p̄ceptum. vt illud. Nō for
nicaberis. In eodem. Q̄nq̄ ꝓponit̄ in for
ma p̄cepti. et non est p̄ceptum. vt hic. Vi
de nemini dixeris. glo. taceri iussit. ⁊ tace
ri non potuit. non ꝙ aliquid voluit et nō
potuit sed dat exemplū vt sui in magnis
que faciunt latere velint. sed vt prosint a-
lijs ꝓdātur inuiti. et insinuatur in hoc ꝙ
qui gl'iam huius mōi fugit. maxime eam
apprehēdit. hoc solum em̄ hꝫ gl'ia hui⁹ mū
di gl'iosum. ꝑm verbū sapientis ꝙ se appe
tentes fugit. et se fugientes appetit. Gen̄
v. libro de beneficijs gl'ia fugientes magꝫ

seqtur. Eccĩ. xi Si secutus fueris nõ apprehendes. et si precurreris nõ effugies. De eodem. Sermo. iij.

Sed vade et ostẽde te sacerdotibus. glosa. Mittit ad sacerdotes propter hũilitatẽ vt sacerdotiby deferat honorẽ. Eccĩ. vij. Honorifica sacerdotes. Ro. xiij. Cui honorẽ. honorẽ. Eiusdẽ. Honore inuicẽ preuenientes. glo. Non est aliter fraternꝰ amor. nisi mutuis se preueniat obsequijs. j. Thi. v. Qui bene ꝓsunt presbyteri duplici honore digni habeãtur. maxime qui laborãt in verbo et doctrina. Scõm intellectũ spiritualẽ hec exhortatio ad cõfessionẽ peccatorũ. Prouer. xxviij. Qui abscondit scelera sua non dirigeť. Qui aũt confessus fuerit et dereliquerit ea miscõiam cõsequetur. De confessione require vltimo ꝓmõe epl'arum (et offer munꝰ qõ precepit moyses in testimoniũ illis ideſt vt ipi hoc testimonio credant viso scilz tanto miraculo. vel si non credant sint inexcusabiles. z ita sit eis vel in testimoniũ salutis. vel in testimoniũ damnationis. vel sic. Offer munus quod ꝓcepit Moyses leprosos offere in testimoniũ sue curationis. Et notandum. ꝙ sicut habetur Leuiť. xiij. Leprosus offerebat duos agnos immaculatos. et ouẽ anniculã absq; macula. et tres decimas simile. et olei sextariũ. In duobꝰ agnis intelligitur duplex innocẽtia. quã debet offerre peccator. Una est vt opprimendo nullũ miseꝛ faciat. alia vt miserũ non deserat sed subleuãdo eiꝰ miseriã subueniat. Contra illũ qui caret prima innocentia dicit Isa. iij. Quare atteritȝ populum meũ. et est rapina paupm in domo vestra. cõtra illũ qui caret scõa Dicit Amb. Pasce fame morientẽ. si non pauisti occidisti. In oue intelligiť mãsuetudo qua peccator dimittit ei qui eũ offenderat ꝓxiũ. iij. Illusores ipe deludet. et mãsuetis dabit gratiã. Illusor est qui vult sibi dimitti a deo. et non dimittit ꝓximo. Eccĩ. 28. Homo homini seruat irã. et a deo q̃rit medelam. Similia est immaculata substãcia que debet offerri quia ex iuste acquisitis elemosyna debet fieri. Eccĩ. xxxiij. Immolantis ex iniquo maculata est oblatio. Debet aũt similia conspergi oleo quia elemosyna debet pinguescere. deuotiõe et hylaritate. ij. Cor. ix. Hylarem datorẽ diligit deus. Rom. xij. Qui miseretť in hylaritate De substãcia tres decime sunt dãde sicut in veteri testamẽto de laboribꝰ Prima dabatur sacerdoti. Scõa in oblatões solennitatũ. Tercia in cleõsynas pauperũ. De eodem. Sermo. 4.

Cum aũt introisset capharnaũ. tc. Contra. Luc. 7. sic habetur. Misit ad Jesum seniores iudeorũ rogans eũ vt veniret. Respõsio. Accessit mente. vnde Interli. dicit. Vide et desiderio qui modus accedẽdi melior est Deus eñ spiritꝰ est. Joh. iiij. et vult vt ad eũ spiritualiter accedať. vl' accessit ꝓ amicos scilicet iudeos q̃ pro eo intercederet Posſz tamen dici ꝙ corꝑaliter venit sz iudeis quasi familiaribus xpi. verbũ suum cõmisit. Centurio dicit qui ẽ super centũ milites. Rogans eũ per internũcios qui dixerunt vt habetur. Luc. vij. Dignꝰ est vt hoc illi prestes. diligit enī gentem nostrã. Et ẽ argumẽtum ꝙ miscõia dei mediante amicicia sanctoꝛ acquirať. et allegant nũcij centurionis meritũ et impetrãt qõ querunt. Ecõtrario demeritũ illoꝛ. pro q̃bus oratur quandoq; impedit. ne oratio exaudiatur. Eccĩ. xxxiij. Unus edificãs et vnus destruens quid prodest eis nisi labor Tales sunt similes Pharaoni dicẽti. Exo. 8. Orate pro me dñm. et post in eodẽ. Orate pro me. opibus tamen aduersabať. Puer .i. seruus. Ego veniã Venire incepit. sed non peruenit. In medio eñ vie. verbo eũ absens curauit. ne ꝓpter impotentiã crederetur corꝑaliter ire. Non sum dignus. tc. Ꝑm Hiero. Hoc dicit ꝓpter idola que nõdum alienauerat. timebat ne oculi salutoris offenderenť in aliquo qõ ibi videret Nam et ego. tc. Probat ꝙ hoc dñs possit facere per locũ a minori. cũ ipe qui sub potestate est multa facit ꝓ subditos suos. miratus est. ideſt ad modum mirãtis se habuit. Non inueni tantã fidem in isrl'. Intellige ꝓsentis tempis. in patriarchis eñ et ꝓphetis maiorẽ inuenit et intellige beatam virginẽ exceptã. De Apl'is ꝓo dicũt aliqui ꝙ non erant tante fidei tempe illo.

Potest tamē ita exponi. Non inueni tantam fidē. idest tam facilem fidem In apl'is non fuit tam facilis fides. quia nullus exterius istum docuit. Vel sic expone. Non inueni tantā fidem in israel. quantā in isto idest in gentib⁹ per istum figuratis. vel s̄m cōem vsum loquendi non comp̄hendūtur in hoc verbo Apl'i vt si quis intraret domum aliquā in qua neminem inueniat dicit. nemo est in hac domo nō connumerās venientes secum. Dico aūt vobis. q̄ multi. ⁊c̄. Posset dicere aliquis sunt ne gētes crediture. ideo subditur Multi ab oriente et occidente. ⁊c̄. Malach. j. A solis ortu vsq̄ ad occasum magnū est nomen meū in gētibus et in om̄i loco offertur nomini meo oblatio munda. et recūbent. idest req̄escent cum abraā. ⁊c̄. hos specialiter nominat. quia his specialiter facta ē promissio de xp̄o incarnādo. Filij aūt regni. idest iudei in quibus regnabat de⁹. Eijciētur in tenebras exteriores. Tenebras iteriores habet homo q̄cito peccat scz mentis cecitatem. exteriores vero habebit in inferno Ibi erit fletus et stridor dentiū. glo. Dentes strident qui hic de audacitate gaudebant. Oculi flent qui per concupiscētiam vagabātur. fletus de ardore. stridor dentium solet de frigore excitari. quia ibi trāsibunt de aquis niuiū ad calorez nimium Job. 24. Sap̄. xi. Per que peccat quis p̄hec et torq̄tur. vnde diues epulo torquet̄ in lingua. Luc̄. xvi. et dixit Jesus centurioni. idest rogantibus pro eo. vl' ei si personaliter affuit. De eodem. Ser. v.

Cum aūt introisset capharnaū. Pars ista euangelij hodierni in qua ponitur serui centurionis sanatio multā habet materiā edificationis tā in xp̄o q̄ in centurione. q̄ in eius seruo. In xp̄o. Primo datur nobis exēplum humilitatis. in hoc q̄ ire ad s̄uum centurionis cōsentit. glosa. Magna humilitas q̄ seruū dignatus est visitare. ad filium reguli noluit venire. Joh. iiij. Ne diuicias honorare videretur. hic ne seruilem conditiōez spernere videatur mox ire consentit. Sen̄. Quemadmodū stult⁹ est qui equū temptatur⁹ non ip̄m aspicit. sed stratum et frenos. sic stultissim⁹ est qui hominē aut ex veste aut ex conditōe que nobis modo vestis circūdata est existimat.

Scd̄o exemplū eq̄tatis. in hoc q̄ deuotionem gentilis nō despicit sz laudib⁹ extollit dicens. Non inueni tantā fidem. ⁊c̄ Act. io. In veritate cōperi qm̄ non est p̄so. ac. deus sed in omni gēte que timet eū et operatur iusticia accept⁹ est ei. Tercio fides in nobis roboratur ex ostensione potentie christi. qui absentē verbo curat: Vade inquit et sicut credidisti fiat tibi et sanatus est puer ex illa hora. In centurione vero nobis quatuor cōmendant̄. Primo humilitas in hoc q̄ dicit Nō sum dignus vt intres sub tectū meum. Aug⁹. Dicēdo se idignū p̄stitit se dignū nō in cuius parietes sz cui⁹ cor xp̄s intraret Christ. Quia indignum se fecit suscipiēdi in domo. dignus factus est regno. vnde illd̄ Non sum dign⁹. ⁊c̄. p̄tinet ad humiles sacerdotes qui se reputāt indignos celebrare cum non habeant hospiciū eburneū regi regum congruū quale habuit beata virgo de qua potuit dici illd̄ Isa. lxij. Et vocaberis volūtas mea in ea. q̄uo dign⁹ est vt deus intret sub tectum ip̄ius q̄ habet vxorem litigiosam. idest ꝯsciētiā tumultuosam. Prouer. i9. Tecta iugiter p̄stillācia litigiosa mulier Itē in q̄ de igne cupiditatis, fumus temptatōis ascendit. ⁊ vbi flat ventus sup̄bie. licet tamē homo non habeat deuotōez non debet tamē propter hoc dimittere celebratōem. solūmodo bene se preparet sicut homo nō dimittit ferre vas ad aquā. quia vacuū est. velut fons gratie est sacramētum altaris. sed q̄busdam illuditur a pigricia sub tegmine diuini timoris q̄ pocius hoc relinquūt. ex pigricia q̄ ex timore dei. q̄ si haberent verum timorē dei negligentiā prep̄andi se. a se repellerēt Ecc̄i. vij. Qui timet deum nihil negligit Ibi poti⁹ timere deberēt d̄i offensam vbi nulla est vtilitas q̄ vbi offense remittunt̄ et virtus cauendi eas confertur. et captiuis qui sunt in purgatorio subuenitur. Figuram taliū tenet piger seruus dicēs. Domine timui te. quia homo auster⁹ es. Luc̄ xix. Scd̄o fidei magnitudo qua credidit. q̄ dicere xp̄i. esset facere. vnde ait. Tantū dic verbo et sanabitur puer meus. Fides ista sanitatem serui meruit. vnde dictum

est ei.sicut credidsti fiat tibi Interli. cuiq; sicut credit ita fit Math.17. Si habueritis fidem sicut granum synapis ꝛc. Mar. 9.nihil impossibile credenti est. Tercio sapientiā que insinuatur. ibi. nā et ego sum sub potestate ꝯstitut⁹ ꝛc. Quarto bonitas que innuitur in hoc ꝙ pro seruo rogat.et dicit Luc.7.quod erat illi preciosus ꝛ vocat eum puerum.in hoc exhibens ei reuerentiā. Seneca.serui sunt immo homies. serui sunt īmo humiles amici. Idem ꝯtra illos qui seruos dure tractant poti⁹ volētes ab eis timeri q̄m amari.colant te inq̄t potius serui q̄ timeant et non sit homini parū.qđ deo satis est. Idem rideo illos q̄ turpe existimāt cum seruo suo cenare. virga murmur omne ꝯpescitur tota nocte ieiunant.sic fit vt ipe de dño loquant. q̄bus coram domino loqui nō licet.at illi q̄bus nō tantū coram dominis sed cū ipsis sermo erat quoꝝ os non suebatur pati erant ꝑ domino porrigere ceruicē. Idem sic cū inferiore viuas quēadmodū supiores velis tecum viuere. Ecci.33. Si est tibi seruus fidelis sit tibi quasi anima tua. quasi fratrem sic tracta eum. Eiusdē. 7. seruus sensatus sit tibi dilectus. De his q̄ttuor dicit Crisosto⁹ Quid p̄mum miramur in centurione.humilitatē an fidem. sapiētiā an bonitatē. In seruo vero centurionis. Primo insinuat nobis serui bonitas Crisostom⁹. sicut habent qđ imitētur dñi in centurione. sic habent serui qđ imitētur in puero. qualis putas erat puer qui sic amabatur. non erat possibile vt sine p̄cio bonoꝝ morum talem sibi dilectionē cōparasset. Domini ergo debent amorē seruis ꝓpter ꝯmunē naturam.serui debēt timorē ꝓpter ordinationem diuinam. Secundo ostēditur ciuitas in qua infirmabatur capharnaū scz. ꝛ interp̄tat villa pulcerrima vel ager pinguedinis. in quo insinuat ꝙ loci amenitas vel rerum abundantia multis sit occasio spūalis infirmitatis. Hieremie.ij. In omni colle sublimi et sub omni ligno frōdoso ꝓsternabarꝫ meretrix. Hieronim⁹ Amena et excelsa semper ydolis ꝯsecrantur. Ps. ꝓdijt quasi ex adipe iniq. Eze.j6. hec fuit iniquitas sodome ociū et abundantia ꝛc. Jeremie.48.fertilis fuit moab ab adolescentia sua. et subditur. Requieuit in fecibus suis. Luc.j2. Anīa mea mul.bo. h.re.m.an.plurimos re. ꝛc. Tercio ostenditur genus infirmitatꝫ quo infirmabatur.cū.d.puer meus ia. in do. pa.et ma. tor. In delicijs efficitur homo quasi paliticus impotēs scz ad agendum et sustinendum. Seneca. Quis hostis in quēquā tam ꝯtumeliosus fuit quantū in quosdaꝫ voluptates sue sunt. sufficit alicui ꝙ excecet hostem suum. voluptates vero voluptuosos non solū excecant. sed eitā impotētes ꝛ leprosos. et corpaliter et spūaliter efficiunt. In capharnaū.id ē in villa ꝯsolatōis male torquetur piger Prouerb.2j. desideria occidunt pigrum. noluerunt quicquā operari manus eius. tota die ꝯcupiscit ꝛ desiderat. Seneca.tractatione bonaꝝ artiū occupandi sumus quotiens male habet inercia impatiens sui. Et notandū ꝙ quidam male torquentur quidam bene.bene id est vtiliter torquet. qui bono labore torquetur. quia bonorū laborum gloriosus est fructus Sapie.iij. Male torquetur qui a palisi accidie torq̄tur. cū ex tormento suo aliquā vtilitatem non consequatur.

Dominica tercia. Sermo p̄mus

Ascendente iesu in nauiculam secuti sunt eum discipuli eius Math.8. euangeliū hodiernum sex ꝯtinet scz ascensum christi ꝛ discipuloꝝ ei⁹ in nauiculā/ maris turbationē. xp̄o dormiēte factam/ xp̄i suscitationem/ discipuloꝝ increpatōnē/ Sedationē tempestatis factam ad xp̄i iussionem/ hominū sup hoc admirationē.jbi. venti et mare obediunt ei. Ex hoc dixerunt aliqui heretici. ventum ꝛ mare esse animata qđ non est verum.sed dicunt obedire/ quia ad modū obedientiū se habent. dum in illis est dei voluntas.similiter intelligitur illud./ Imparauit ventis et mari fecit em̄ ac si imperaret. Imperium em̄ ꝓprie est ad res animatas. Ascendēte iesu in nauiculā ꝛc. Nauicula iesum et discipulos eius continēs est ecclesia./ Mare mundus./ Unde quidā dixit in ꝑsona petri. versus/ Ecclesiam ꝑ naue rego.mihi clymata mūdi. Sunt mare.doctrine retia.piscis.homo Prouerb. vltimo dicitur de ecclesia. Facta est quasi

nauis institoris de longe portans panem
suum. Ecclesia panem suum de lõge por-
tat. quia de celo panem spũalem orando
impetrat./ Item de exilio meritus portat
Vnde in eternũ viuat. Compatur autem
naui ecclesia quia ad modũm nauis arta
fuit. in ꝓncipio paucos habens credẽtes/
Arta etiã erit in fine scz. in tempe antixpi
sed in medio est lata/ quia multos modo
habet credentes/ mũdus autem mare di-
citur. eo ꝙ mari in multꝫ assimilatur/ Pri
mo in hoc ꝙ mare cito de tranquillitate
in tempestatem vertitur. sic mũdus a pro
speritate facile transit in aduersitatẽ. Se
neca. In momento mare reuertitur. & vbi
modo luserunt nauigia ibi statim absor-
bẽtur/ Scõo fluctus qui in mari sunt ele
uantur. & statim deꝓmunt et cum fuerint
depressi iterũ statim eleuãtur. sic fit in mũ
do. Poeta. Claudian⁹ in ꝓncipio maiorꝫ
Tolluntur in altum vt lapsu grauiore ru-
ant. ps̃ Vidi impium super ex. et ele. si. ce.
li. et tran. et ecce non erat. Item deiecisti
eum alle/ & Job. xxx. eleuasti me et super
ventum ponens elisisti me valide/ Tercio
mare mortuos a se eiicit/ sic et mũd⁹ eos
qui mortui sunt mundo/ Sap. ij. grauis
est nobis ad videdum. ꝓma Corinth. iiij.
tanquã purgamẽta mundi huius facti su
mus omniũ peripsima vsqꝫ adhuc/ perip
sima est purgamentũ ferri vel pomi/ et ꝙd
quid de qualibet materia abicitur. vt pur
gatior reddatur/ Quarto in mari pisces
grandiores deuorant minores/ Sic in
mundo potentiores infirmos oꝓmunt
Abacuc. j. Quare taces ꝑculcante impio
iustiorem se/ et facis homies quasi pisces
maris. scõa Cor. xj/ Sustinentes siquis
vos in seruitutem redigit. siquis deuorat/
viuunt tamen viri sancti. licet deuorẽtur
a tyrannis. sicut Jonas infra ceti ventrẽ
Jone. ij. scõa Corinth. vj. Quasi morien-
tes et ecce viuim⁹/ Quinto in mari venti
faciunt tempestatẽ aquam ꝑmouendo. sic
tyranni in hoc mundo faciunt ꝑsecutionẽ
populos concitãdo/ Tyranni superiores
populis sunt velut venti superiores aqs.
aque eñ multe. populi multi. Apoc. xvij.
Sexto mare terminũ habet arenam que
est sterilis & grauis Hieremie. v. Qui po-
suit arenam terminũ mari/ sic finis hui⁹
mundi est infructuositas cum onere pec-
catorum Roma. vj. Quẽ fructum habui-
stis in quibus nunc erubescit/ Septimo
mare piculosum est. sic et mũd⁹ iste Berñ.
periculum probat. transeuntium raritas
et peuntium multitudo/ Augustin⁹ amas
seculum absorbebit te. amatores suos vo
rare nouit non portare/ periculosius est
mare huius mundi anime. qꝫ mare marsi-
lie corpori/ In mari marsilie de quattuor
nauibus vix perit vna./ In mari mũdi de
quattuor animab⁹ vix saluatur vna. De-
tauo in mari multa monstra inueniuntur.
sic in mari huius mundi./ Nunquid non
monstruosa est generatio que ꝓ dentib⁹
gladios habet. de qua habetur. Prouer.
xxx. & ps̃. gladius in labijs eorum quoniã
quis audiuit./ Hõstrum etiam est homo
habens os bilingue Prouer. viij. Os bi-
lingue ego detestor. Et eiusdẽ. xviij. ꝑba
bilinguis quasi simplicia. Monstrũ etiã
est homo habens multa capita/ Tot capi
ta habet quis. quot vicia ei dominantur.
Augustin⁹. tot dominoꝝ seruus est quot
viciorum. Mono mare non est locus mansi-
onis. ita nec mundus iste Hebre. xiij./ nõ
habemus hic manentẽ ciuitatẽ. sed futurã
inq̃rimus. Augustin⁹ nihil aliud est tẽpus
ꝑsentis vite qꝫ cursus ad mortẽ in quo ne
mo vel paululum stare vel tardius ire per
mittitur/ sed omnes pari motu vrgemur
Decimo in mari non sunt in homine vie
eius/ sic non est in hoie vt per mare hui⁹
mundi ad portum salutis pueniat. sed est
in deo. ideo oratõni instandum est. Tho.
iiij. Omni tempore benedic deum/ & pete
ab eo vt vi. tu. di. ps̃. Spiritꝰ tuus bon⁹
de du. me in terrã rectã. Roma. ix. Non ẽ
currẽtis neqꝫ volentis. sed miserentꝫ dei.
Undecimo: mare est amarum. licꝫ pisces
nutriti in eo eius amaritudinẽ non refu-
giant. sic mundus iste amaritudinib⁹ ple
nus est. licet homines eis assueti non ag-
noscant Job. xxx. esse sub sentibus delici-
as reputabant. Duodecimo. mare aquis
non redundat Eccs. j. omnia flumina in
trant in mare et ma. non re/ sic mund⁹ bo
nis transitorijs non abundat. nec cõcu-
piscentia carnis satiatur delicijs. nec con
cupiscentia oculoꝝ diuicijs. nec superbia
vite honorib⁹. Omne aũt qõ est in mũdo

est ꝯcupiscentia carnis. aut ꝯcupiscentia oculorum. aut superbia vite. ꝓma Joh. ij. ¶ In hoc ꝙ discipuli iesum secuti sunt tempestatem passi insinuatur. ꝙ cū aliqui ad deum ꝺuertuntur. tunc tentationē patiū tur. sz ad bonū eorum facit quod dominꝰ permittit. Eccī. ij. Fili accedens ad seruitutem dei sta in iusticia et timore. et prepara animā tuam ad tentationē. Non noceat tempestas eo ꝙ ꝑsens sit xp̄us Bernꝰ. Quantūcunqz seuiat tribulatio nō putes te derelictū. Iz memineris scriptū esse cū ipso sum in tribulatōne Isaye. xliij. Cum pertransieris per aquas tecum ero. et flumina non operient te. Non enim tempestas timenda est quam habet pater misericordiaꝝ in manu sua cohibēs eam cum videt hoc expedire. Job. xxxviij. Quis conclusit hostiꝫ mare. et subditur. posui vectem et hostia. et dixi huc vsqz venies. et nō ꝓcedes amplius. ¶ Et notandum ꝙ in nauicula ecclesie nauta est prelat⁹. Uñ in multis debet ei assimilari. ¶ Primo in hoc ꝙ verbo doctrine debet circūducere populū ad obediendū deo. sicut nauta nauem gubernaculo circumducit Jaco. iij. ecce naues cum magne sint. et ventis validis minentur circūferuntur modico gubernaculo. vbi impetus dirigentis voluerit. ¶ Scdo in hoc ꝙ pericia naute maxime apparet tempe tempestatis. Sic prudentia et virtus prelati maxime. et tempe tribulationis. Eccī. xxxiij. Qui non est tentatus. quid scit. vir in multis exptus cogitabit multa. et ꝙ multa didicit enarrabit intellectum. Qui non est expertus pauca recognoscit. ¶ Tercio pericia naute est in caligine noctis distingnere stellarum diuersitatem quantū ad ortum. et occasum. et effectus earū et precipue signāda est stella maris sz transmontana. Sic ꝓdētia prelati est considerare tempore tribulationis sanctoꝝ ortum. id est vocationem eorum. et finem et virtutes et miracula. et ꝑcipue beatā virginem que est stella nobilissima infirmamento ecclesie. et dicit stella maris. ¶ Quarto. nauta aliꝫs timentibus tempe tempestatis. et confidentiam habet et festinat stabilire nauem proiecta anchora. sic prelatus aliꝫs trepidantibus inaduersis debet esse securus.

ꝓuer. xxviij. Fugit impius nemine persequente. Justus aūt quasi leo confidens absqz terꝛore erit. Prelati est figere anchoram spei. contra fluctus tentationū Heb vj. fortissimū habemus solatium qui confugimus ad tenendā ꝓpositam spem. quā sicut anchorā habemus anime tutam ac firmā. ¶ Quinto. nauta nō timet merces ꝓicere vt homines saluet. nec ecclesiā homine illum quē scit esse causam orte tempestatis Jone. j. tulerunt ionam et miserunt illū in mare. sic prelatꝰ nō debz timere abꝫcere ista tpalia vt alias saluet. ¶ Hēs pessime diuitie ego mergam vos. ne mergar a vobis. ꝓma Thy. vj. Qui volunt diuites fieri incidunt in tentationē et in laqueum ꝺyaboli. et indesideria inutilia et nociua. que mergunt homies in interitū et ꝓditionē. Job. xxxj. quasi fluctus tumētes super me. semp timui deum. Gregoꝛ⁹ Cum fluctus desup tumentes inspiciunt ea ꝓiciunt. ꝙ quib⁹ ante longa suffragia sumpserunt. Et ecce motus magnꝰ factꝰ est in mari. Aliter mare potest intelligi coꝛ peccatoꝛis triplici ratione. ¶ Primo ꝓpter inquietudinē. Isa. lvij. Coꝛ impij qsi mare feruens qō quiescere nō potest. ¶ Secundo ꝓpter ꝓfunditatem. Hieremie. xvij. ꝓfundum est coꝛ hominis et inscrutabile Hieroꝰ. fatuum est facile de coꝛde alteriꝰ iudicare. ¶ Tercio ꝓpter salsuginē que coꝛ peccatoꝛis sitire facit insatiabiliter puer. xij. venter impioꝝ insatiabilis ē. In hoc mari quattuoꝛ venti flantes tempestatē suscitant. Daniel. vij. videbam in visione noctis. et ecce q̄ttuoꝛ venti pugnabāt in medio mari. et quattuoꝛ bestie grandes ascendebant de mari. ¶ Primus ventus est ambitionū tentatio. hic flat ab oriente. nobilitas eñ generis huic tentationi occasio exstitit. Bestia excitata flatu isto. est superbia que est quasi leena habens alas aquile. Alle iste sunt sublimitas. et potestas Alle superbie auelluntur quādo superbus a statu suo dimittitur. Tunc stat sup pedes quasi homo quia non stat: ibi vt in equo vel super alios homines. ¶ Secūdus ventus est tentatio inuidie que flat a meridie ꝙa inuidia de ꝑspitate bonoꝝ dolet. Bestia est inuidia que est similis vrso. qui libēter mel comedit. Inuidus eñ detrahēdo

bona aliorum cõsumit. Bestia ista in pte stetit. quia inuidus quandoq; hominẽ in parte laudat: Tres ordines dentiũ habuit quia inuidus tres modos detrahendi habet. scz mala augẽdo. bona diminuẽdo indifferẽtia puertendo. hy sunt spirit⁹ in modũ ranarum de ore draconis exeũtes. Apoc. xvj. Tercius ventus est tentatio carnis flans ab occidente. id est a carne q̃ q̃ttidie tendit ad occasum. Bestia ista est concupiscentia carnis que pardo similis dicit̃ ꝓpter varietatem desideriorꝫ. hec bestia q̃ttuor habebat capita. quia q̃ttuor sunt que ptinent ad ꝯcupiscentiã carnis. otium. suauitas vestium ⁊ similiũ. epularꝫ delectabilitas. et carnale opus Habebat etiã q̃ttuor alas. qꝛ q̃tuor sunt que carnis concupiscentiã erigunt. Juuentus. sanitas. pulcritudo. nobilitas. hee sũt ale milui quib⁹ ad sordes volat̃: de quib⁹ Zach. v. Quart⁹ ventus flans ab aq̃lone est tentatio crudelitatis. que est in potentib⁹ respectu subditorꝫ. ad quã pertinet q̃rta bestia ceteris crudelior que ceteras ꝯminuit et pedibus conculcat. Cornua ip⁹ sunt p̃positi. et gartiones. et ꝯsimiles q̃ quos ꝯculcare nõ p̃ualent saltem accusando ledere nitunur. Hys ventis et mari. dñs imperat cum nõ pmittit eos in corde hominis regnare. Notandũ. ꝙ in tempestate tentationis tria sunt facienda. Exoneranda em̃ est nauis in mare ꝯscientie. p confessionẽ. sicut Jone. j. Miserunt vasa q̃ erãt in naui in mare. Altitudo. siq̃ est dimittenda est vt velum dimittit̃ surgente tempestate. quia perflat altissima venti tentationũ. humilia vero in tuto sunt Anchora etiã spei figenda est Heb. vj. Qui ꝯfugimus ad tenendã ꝓpositaꝫ spem quã siẽ anchorã habem⁹ anime tutã ac firmã. p̃ma Corinth. x. fidelis est deus qui non pmittit vos tentari supra illd̃ qd̃ potestis Anchora spei facit aĩam stare in loco suo. Eccs. x. Si spũs potestatẽ habentis sup te ascenderit. locum tuum ne dimiseris.

Item sciendũ ꝙ mare tripliciter legit̃ obediuisse deo. quia in tempestate ad ei⁹ voluntatẽ quieuit vt hic. calcabile se ei p̃buit. Math. xiiij. Filijs israel. viam parauit. Exo. xiiij. Sic peccator qui per mare intelligit̃. triplicit̃ deo obedit. Primo dũ a peccato quiescit Isa. j. Quiescite agere puerse. Scdo qñ largitione elemosinarũ pedes domini scz pauꝑes sustentat. Tercio cum p doctrinã ⁊ exemplũ alijs ad patriã viam parat. vt patet in paulo.

De eodem Sermo scdus

Ascendente iesu in nauiculã ⁊c. Habet hoc euãgelium. aliq̃d ptinens ad fideliũ terrorẽ. aliquid ptinens ad eorꝫ ꝯsolationẽ. et aliq̃d ptinens ad eorꝫ instructionẽ. Ad terrorem ptinet ꝙ discipuli iesum secuti in nauiculã. ipso presente tempestatẽ passi sunt in quo ꝯdemnat̃ temeraria securitas aliq̃rum qui ita securi sunt in mari ac si essent iam in portu. ⁊ ita securi sunt in bello ac si iam triũphassent. iij. Regũ. xx. Nõ glorietur accinctus eque vt discinct⁹ Bern. in s̃mõe. Nusq̃ est securitas fratres neq; in celo neq; in paradyso. multominus in mundo. In celo cecidit angelus sub p̃sentia diuinitatꝫ. Adam de paradiso de loco voluptatꝫ. Judas de mundo. de scola saluatoris. Aug⁹ Nemo secur⁹ debet esse in vita ista que tota tentatio nominat̃. vbi erit securitas exquo illi qui sunt cum dño iesu tempestatẽ paciunt̃. Ad ꝯsolatõnẽ ptinet ꝙ ad imperiũ domini fit tanta trãquillitas vt homies mirentur Eccĩ. xliij. In sermone eius siluit ventus Thob. iij. post tempestatem tranquillum facis. ps. tu dominaris potes. me. Subito ita dominus sedat tempestatem tentationis. vt miretur homo et de difficultate que p̃us fuit. et de facilitate p̃senti. Bern. in s̃. turbatur aliq̃s vehementer siue corpali q̃uis incomodo seu tribulatõe aliqua seculari. seu accidia spũs. et animi quadã defectione languescens. iam tentari incipit. supra q̃ valeat sustinere arbitror sane velut qui busdã manib⁹ h⁹mõi homies interdũ ab angelis subportari. vt quodãmodo non sentientes transeant. que tanto opere formidabant. nec parum mirent̃ postmodũ tam super posteriore facilitate q̃ sup p̃ore difficultate. Ad instructionẽ v̄o q̃ttuor ptinent scz. ꝙ iesus dormiebat. et ꝙ discipuli ad eũ accedũt. ⁊ ꝙ clamando eũ suscitãt. ⁊ ꝙ eorꝫ timiditas increpat̃. In q̃

vus q̄ttuor innuunt valde necessaria in tempestate tribulatiōz. Primū est fidei viuacitas que p oppositū innuit ibi. Jpe vo dor. vnd glosa. Dormit in nobis dñs scz fides dñi cum negligenti⁹ agimus. ⁊ ideo tēpestas surgit. Si vo fides resurgit imperat ventis ⁊ fluctib⁹. Eph. vlt. In oib⁹ sumentes scutū fidei. pma Pet. v. cui resistite fortes in fide. Scdm est vt ad deum accedam⁹. iniq̄tates nostras que int nos et deū diuidunt dimittēdo. cessando. scz a malis actib⁹ et bonis opibus instemus. Deut. xxiij. Quādo egressus fuerz aduersus hostes tuos ad pugnam custodias te ab omi. re mala. pma Cor. ix. Omis qui in agone contendit ab omnib⁹ se abstinet Specialit ad deū accedit qui ad ea accedit. in q̄bus solet conferri gr̄a vt ad ꝯfessionem vel ad p̄dicationē. Terciū est oratō Math. xxvj. Vigilate ⁊ orate vt non intre in tenta. Aug⁹. Jdo p̄munt iusti in ecclesia. vt pressi clamēt. clamātes exaudiāt exauditi glorificent deū. Quartū est fiducia de do. ij. Paral. xx. Nō est nr̄a pugna sz dei. in eodē tm̄modo ꝯfident state ⁊ videbitis auxiliū dñi sup vos. Nūeri. xiiij. Dñs vobiscū est no. ti. Diffidentia in petro fuit causa q̄ incepit mergi. Mat. xiiij

De eodem Sermo tercius

Ascendente iesu in na. ⁊c. p nauiculā intelligi pōt status religiōis/ q̄ saluat a mari hui⁹ mūdi. Assimilat aūt religio naui in istis tribus. Qui portat in naui in modico loco est cōtentus/ sic religiosus modico cōtent⁹ esse debet. pma Thy. vlt. habētes alimēta. ⁊ q̄bus tegamur hys ꝯtenti sim⁹ Mat. vij. Arta est via que ducit ad vitā/ Item qui portat in nauib⁹ licet sit magn⁹ nō dedignatur sedere ad pedes gubernātis/ sic religiosus nō debet dedignari si habeat p̄latum se inferiorē/ Eccl. iiij. Quāto magn⁹ es humilia te in oibus. Math. iij. sic decz nos implere o. iust./ Item si nauis sine pōdere sit vacillat. si cum nimio submergit/ si moderatū habeat stabilit/ sic religio si non habeat debitum pondus obseruātie et discipline dissoluitur/ si talibus immoderate sit onerata opprimitur/ si mediocritatē obseruet stabilit. Math. xxiij. alligāt onera grauia et importabilia et imponūt ea in humeros hominū ¶ In nauiculam religiōis iesus ascendit. cum institute fuerunt religiones/ ⁊ tunc secuti sunt eum discipuli eius. qñ vere imitati sunt eum/ qui fuerūt in religionib⁹. Et notandū q̄ in religionib⁹. q̄dam sunt discipuli moysi qui tempalia ibi querunt quales erant qui dicunt Joh. ix. Tu discipulus illi⁹ sis nos moysi discipuli sumus/ Moyses em̄ pmittebat terrā lacte et melle fluentem/ Leuit. xx. Isa. j. Si volueritis ⁊ audieritis me. bona terre comedetis ¶ Quidam vero simulant se esse discipulos christi cum potius sint ministri sathane: vt ypochrite. qui trāsfigurātur velut ministri iusticie. scda Corinth. xj/ Item quidam sunt discipuli xp̄i. sed ad tempus. qui in necessitate xp̄m negant. vt petrus Math. xxvj. Si oportuerit me mori tecū nō te negabo/ Veros esse discipl'os xp̄i ostēdunt tria scz. paup̄tas spūs Luc. xiiij. Omis q̄ nō renūciauerit oib⁹ q̄ possidet/ nō p̄t me⁹ esse discipul⁹. Mansuetudo ⁊ hūilitas Mat. xj. Discite a me qz mitz sum ⁊ hu. cor. ⁊ dilectō cordz Joh. xiij. In h̄ ꝯgscēt oēs q̄a discipl'i mei estis. si dilectōnē habueritz ad inuicē/ Et ecce mo. mag. fac. ē in ma. vt na. opi. fluc. ¶ h̄ fuit qñ abūdātia tp̄aliū religiōi data est s̄m illd Apoc. xij. misit s̄pens ex ore suo a quā p⁹ mulierē tanq̄ flumē. vt eā faceret trahi a flumine.

Dominica. iiij. Sermo p̄m⁹

Simile est regnū celorum homini qui seminauit bonum semen in agro suo/ Math. xiij: Non compatur hic persona persone: sed negotium negotio. qd factum fuit vel fieri potuit/ In agro suo mūdo scz/ Cum autem dormirēt. id est inertia torperent. et incuria homines. qui ad tutelam ⁊ custodiam aliis sunt deputati. Inimicus. id est dyabolus supse. ⁊c. Zizania nomē est cuiusdā herbe. que alio nomine dicitur lolium/ hic autem ponitur pro qualibet immundicia segetum/ dyabolus zizaniam seminauit cum precedente noie christi hereticos p̄miscuit electis/ In medio tritici. ideo he-

retici/per zizaniam intelligũtur/quia ziza
nia non est de semine tritici./Palee dicũ-
tur fideles. mali/qui et si non vita. fide ta
men sunt de ecclesia. sicut palea de semie
tritici/Cum autem creuisset herba. id est
doctrina catholica. ꝑ Augustinũ Hiero-
nimũ et Hylariũ et similes/Tunc appa-
ruerũt zizania.i. hereses./Itẽ cũ creuisset
herba.i.cũ fideles ꝓfecissent et fructum fe
cissent.id est bone fidei opera monstrarẽt/
Tunc apparuerũt zizania.id est maĩfesta-
uerũt se hereticoꝝ dogmata/qꝛ ꝟm glosa.
cum homo spiritualis esse ceperit tunc in
dicat omnia. Serui patrisfamilias. id est
messis custodes dixerunt. consulẽtes do-
minũ in corde suo. Inimicꝰ homo. id est
dyabolus qui dicitur homo ab homĩe de
uicto./vt cypio dicitur affricanus. ab af-
frica deuicta./Ne forte ꝛc. ꝓhibetur eradi
catio festinata damnosa. suspiciosa glosa.
Augustinꝰ. multitudo non est excõmuni-
canda nec ꝑncipes populi/Glosa. hic da
tur locus penitentie/et monemur nõ cito
amputare/quia q̃ hodie errat forsan cras
defendet veritatẽ/sic ergo modo euellere
tur triticum/quod futurũ erat eradicaret
Sinite. Glosa hoc videtur ꝯtrarium illi
verbo apostoli. Auferte malum de vobis.
ꝑma Corinth. v. sed sicut inter triticũ et
lolium q̃ꝫ diu herba est parũ distat ita mo
net dominꝰ ne de ambiguo iudicemꝰ. Si
nite vtraqꝫ crescere ꝛc. hic insinuat domi-
nus ꝓhibitionẽ suam esse intelligendã/cũ
triticum potest crescere cum zizania/Cũ
em̃ suffocatur triticum a zizania/non ha-
bet locuꝫ ibi illa ꝓhibitio./Et in tempore
messis. ꝟm expositionem domini messis
est consummatio seculi/Colligite ꝑmum
zizaniam ꝯtra Math. xxv. ꝑmo dicit bo-
nis. venite bñdicti patrꝫ/malis discedite
a me maledicti. Solutio ꝑt sumi ex h̃ q̃
ibi legitur. ibunt in suppliciũ eternũ/iusti
autem in vitam eternam./Primo em̃ ibũt
reprobi in supplicium q̃ꝫ iusti in regnum.
licet ordo disceptandi contrariꝰ sit. et alli
gate ea Isidoꝛꝰ. simil' culpe reos ꝯsimil'
cruciatus constringet/In fasciculos non
in vnã fascem. vt dicit Interl'/quia ꝓ mo
do ꝑuersitatis sue vnusquisqꝫ punietur.
ꝯtra Isa. xxiiij. et congregabunt in con-
gregatione vnius fascis/Solutio et vnꝰ
et plures erũt fasciculi. Omniũ em̃ repro
borum erit vna pena damni scꝫ. carentia
visiouis diuine/tamẽ ꝓ diuersitate crimi-
num erunt diuerse actuales pene/ꝛ idem
ignis magis et minus puniet ꝟm diuersi-
tatem culparum. Triticum autẽ. illos
qui vnitatem amauerunt. congregate in
horreum meũ. id est in celestes mansiones

De eodem Sermo scd̃us

Simile est regnũ
celoꝝ ꝛc. In parabola hodierni
euangelij quattuor persone tangũtur scꝫ.
seminans semen bonum/ꝑseminans se-
men malum/agri custodes./agri messores
Seminans semen bonũ est christus: ꝑ-
seminans semen malũ est dyabolus. Cu-
stodes agri sunt prelati. Messores sunt
angeli Circa primũ tria nobis ostendũ
tur scꝫ. christi potentia: bonitas et sapien
tia/prima ibi In agro suo/Ager enim iste
mũdus est ꝟm domini expositionem/cu-
ius agri christus dominus est; ipsius em̃
est terra et plenitudo eius; vnde pater ei
dixit. postula a me et dabo tibi gentẽ here
ditatẽ tuã et possi/et ecclesia ei dicit. tu so
lus dominꝰ. Psalmista. Qui ascendit ꝑ
occasum/dominꝰ nomen illi/ministerium
possunt alij habere sed non dominiũ. ꝑma
Corinth. iiij/Sic nos existimet homo vt
ministros christi. Prouerb. xiiij. Acceptꝰ
est regi minister intelligens/Intelligẽs in
quã solum se esse ministrũ. Bonitas osten
ditur in hoc q̃ dicitur Seminasse semen
bonum. seminauit semen bonũ ꝓducen-
do creaturas bonas in esse/bonitate na-
ture/Gen. j. vidit deus cũcta que fecerat
et erãt valde bona/vel efficiendo creatu-
ras rõnales. bonas infusiõe gr̃e/bonitas
creaturaꝝ bonitati creatoris attestatur.
Augꝰ. plus delectãt oĩa q̃ꝫ singula. si senti
ri possint om̃ia. sed longe melioꝛ q̃ fecit ea
Augꝰ: Quia bonꝰ est d̃s Sumꝰ et inq̃ntũ
sumꝰ boni sumꝰ. Sapĩa ostendit in hoc q̃
nõ vult colligi zizaniã cũ damno tritici.
expectans. si forte zizania ꝯuertat in triti
cũ/et volẽs vt triticũ crescat. vsqꝫ ad mes
sem/Nõ est ꝑfecta sapĩa vbi nõ est pacĩa.
ꝑuer. xiiij. q̃ paciẽs est mlta gubnat sapĩa
Gregoꝰ. tanto q̃s ostẽdit minus doctus

quantomin⁹ patiens conuincit Prouer. xiiij. Impatiens operabitur stulticiam. Circa scdm tria nobis ostendūtur. Impugnatoris importunitas/ astutia/ et malignitas Importunitas ibi. Cū dormirēt homines. Quiescentib⁹ hominibus dyabolus ab impugnatiōe non quiescit Job. xxx. Qui me comedunt nō dormiūt Gregori⁹. Dyabolus assidua tentatione nos impugnat/ vt saltem tedio vincat Malignitas. ibi. Supseminauit zizaniam in medio tritici/ Ad litterā. heretici illos sibi attrahunt et puertunt/ in quib⁹ bonitatem ꝯspiciunt vt bonos elemosinarios/ dyabolus em̄ meliores magꝫ impugnat. illos em̄ impngnare negligit quos iure quieto possidere se sentit. vt ait Gregori⁹. Astutia eius ostenditur ibi. et abijt. glosa idest latuit ⁊ occultissim⁹ est factus Genes. iij. Serpens erat callidior cunctis animātibus terre/ paulin⁹ episcop⁹ Augustio. hostis noster/ cui mille nocēdi artes. tam varijs expugnād⁹ est telis/ q̄m varijs impugnat insidijs. Circa tercium tria nobis ostendūtur. scꝫ prelatoꝝ. negligentia/ ⁊ ignorantia/ et indiscretus zelus/ Primū ibi. Cum dormirēt homies. Ex somno pigricie prelatoꝝ multa mala ꝓueniūt ecclesie dei/ naui periculosa est dormitio rectoris Prouer. xxiij. Erit sicut dormiens in medio mari/ et quasi sopitus gubernator amisso clauo/ Gregi etiā est ꝑiculosa dormitio pastoris Gen̄. xxxj. Dixit iacob qui pastor erat/ fugiebat somn⁹ ab oculis meis. Ps. Non dormitabit neqꝫ dor. qui custo. israel/ rationē reddit Bern̄. dicēs/ qꝛ non dormitat neqꝫ dormiet qui impugnat isrl/ Prelatus grauat⁹ somno pigricie filios suos opprimit/ sicut meretrix illa. de qua legitur. iij. Regū. iij/ Quia somnus iste in prelato magis ꝑiculosus est/ ideo spēalit dicit petro Mar. xiiij. Symon dormis. Criso sto⁹. miror si quē contigerit saluari de his/ qui ꝑncipātur in tantis delitijs ⁊ tanta pigricia. Ignorantia ostenditur ibi. vnde ergo habet zizania Reprehensibilis est hec ignorātia in prelato/ vnde in agro cuius ipse est cultor fit zizania/ cū ex parte. hoc sit ex eius negligētia/ Tribus de causis ē zizania in agro ecclesie scꝫ ex inimici nequicia/ terre malicia/ cultorum negligentia. Inimicus non cessat seminare semen malum/ vnde mirū esset si semen eius in aliquem fructum non exurgeret. Gregori⁹. assidua tentatōne dyabol⁹ nos impugnat/ vt saltem tedio vincat/ Terra etiā maledicta nō cessat germiare spinas ⁊ tribulos/ Gen̄. iij. spinas ⁊ tribulos germinabit tibi Hebre. vj. Terra ꝓferēs spinas ⁊ tribulos reproba est et maledictiōi ꝓxima/ Negligentia etiā cultoris causa ē zizanie sicut insinuatur. ibi: Cum āt dormirent homines Prouer. xxiiij. ꝑ agrum hominis pigri transiui ⁊c. et ecce totum impleuerant vrtice/ et operuerāt supficiē eius spine/ Ideo monetur p̄latus ad vigilandū Apo. iij. esto vigilans ⁊c. ꝓuer. vj. Ne dederis somnū oculis tuis. neqꝫ dormitent palpebre tue/ In agrū quem zizania occupauit deberet cultor mittere ignem caritatis. exemplo domini/ Luc. xij. ignem veni mittere in terrā/ Absolon agꝝ ioab succendit. ij. Regꝫ. xiiij. et samson agros phylistinoꝝ Judic. xv. Zelus indiscretus ostenditur. ibi. vis imus ⁊ colligim⁹ ea/ eodem feruore dixerunt hec. quo petr⁹ amputauit auriculā malchi Mar. j4/ ⁊ Luc. 9. dixerunt jacobus ⁊ iohānes. vis dicem⁹ vt descendat ignis de celo et ꝯsumat illos/ sicut helyas fecit/ ⁊ ꝯuersus increpauit illos dicens Nescitis cui⁹ spirit⁹ estis/ Filius enim hominis non venit animas ꝑdere sed saluare/ Ad eradicationē que fit ꝑ excōmunicationē. valde faciles sunt prelati ecclesie/ nō attendētes q̄ excōmunicatio sit abscisio mēbri a corpe. illo/ cui⁹ xp̄s est caput/ vnde alia remedia essent attēptanda anteq̄ fieret abscisio a tam nobili corpe/ et tunc etiā cum timore facienda esset sicut totum corp⁹ tremit cū membrū ab eo excidit. Circa angelos messores/ triplex opus eorum respectu reproborum nobis ostēditur scilicꝫ messio/ collectio zizanie et alligatio. Messio erit in separatione reproborū a bonis transitorijs que dilexerunt/ que separatio fiet cum magno dolore. Nimij amatores temporalium fecerunt ea. membra sua. vt dicit Augustin⁹/ vnde dolebūt in eorum separatione. sicut corpus dolere solet in membri abscisione. Collectio erit in separatione reproboꝝ ab electis/ Exibunt

em̄ angeli et separabunt malos de medio iustoꝝ Mat. j3. Eiusdē. 25. separabit eos abinuicem ꝛc. In eodē discedite a me ꝛc. In allegatione vero qui fuerunt hic dissoluti ruptis vinculis p̄ceptoꝝ dei. tunc ligati in ignem mittentur. Math. xxij. Ligatis manibus et pedibus m. e. in te. ex. tunc ligatio qua hic ligauerunt se peccatꝫ assuescendo ꝯsum̄abitur. Prouer. 5. Iniq̄tates sue capiūt impiū et funibus peccatorū suorum vnusquisq̄ constringit̄. tale seruitium exhibet dyabolo qui peccat. qui ꝓprijs manib⁹ se ligat et se ligatum ei tradit. tunc ligati erunt ad ꝯburendum. qui vinculo ꝯsanguinitatꝫ hic ligati sunt. ad male agendū. vel alia de causa cōcordes sunt ad malū. Isa. xxxiij. spine cōgregate igne ꝯburentur.

De eodem Sermo tercius

Simile est regnū ce. hoi qui se. bonū semen in agro suo. Notandū q̄ ē ager. supior et inferior ꝛ interior. Supior est paradysus ꝓuer. vlt. Considerauit agrum ꝛ emit illum. iste est acheldemac. i. ager sanguinis. xp̄i sanguine emptus. in agro illo seminauit deus. angelicam naturam. Lucifer vero supseminauit supbiam. quam secuta est ruina. Ager inferior est mūdus. de quo agro exponit domin⁹. verbū ꝓpositum. vbi de⁹ hominē seminauit. sed dyabolus inobedientiam. ibi. Supseminauit. hāc secuta est penalis miseria. Ager vero interior est cor humanū habens duas partes Intellectū et affectū ad seminandū hunc agrum venit filius hominis in mundū afferens duplex bonum semen. plenus em̄ gratia ꝛ veritate venit Joh. j. Semen veritatis seminat in intellectū. Semen gratie in affectū. Semen veritatꝫ dum in terrā bonam cecidit. in triplicem fructum exurgit scꝫ in cognitionē sui. vnde dolor. In cognitionē mundi. vnde timor. in cognitiōꝫ dei. vnde amor. de illo Eccs. j. Qui addit sciētiam addit et dolorem. Circa scd̄m notandū q̄ non est mirum si ex cognitione munditimor exurgat. cum oīa que in mūdo isto videmus sint velut gladij quibus anime nostre possunt interfici. vel laquei quib⁹ possunt capi. Sap. j4. creature dei in odium facte sunt ꝛ in tentationē anime hominū. ꝛ in muscipulā pedibus insipientiū. Eccī. 9. In medio laqueoꝝ ingredieris. ꝛ sup dolentium arma ambulabis. Arma dolentiū scꝫ demonū sunt creature q̄ animas ꝯcupiscentiū eas occidunt. p̄ma Thy. 6. Qui volunt diuites fieri incidūt in tentatōes. ꝛ in laqueos dyaboli. Gen. 4. Dixit cayn qui tenet figuram auarorū. Quicūq̄ inueniet me occidet me. Ex cognitione vero dei. bene amor exurgit. quomodo em̄ potest agnosci et non amari in quo omnes cause amandi ꝯcurrunt. Ipse est optim⁹ et ideo amore dignissim⁹. Ipse nobis ꝓpinquissim⁹. q̄r pater. ipse est fons totius suauitatis: ipse est benefactor maximus. Semen vero gratie seminat̄ in affectu. exurget vero in fructū bonoꝝ operꝝ p̄ma Coꝝ. 6. hortamur vos ne in uacuum grāꝫ dei recipiatis. Gen. 47. Dixit ioseph accipite ꝛ serite agros. quintā partē regi dabitis q̄ttuor ꝑtes reliquas ꝑmitto vobis. Quinta pars de bonis operib⁹ deo danda est gloria que soli deo debet̄. q̄ttuor partes nostre sunt debitoꝝ solutio. cordis letificatio. In custodiēdis em̄ illis. retributio multa. augmentū gratie. ꝛ meritū vite eterne: Aliter triplex est ager. in q̄ semiare debem⁹. in nobis iusticiā. in proximo misericordiā. in deo deuotionē. De p̄mo ꝓuer. xj. Semināti iusticiam merces fidelis. que merces explicat̄ Osee. io. vbi dicit̄. Semiate vobis in veritate iusticiā ꝛ metite in ore misericordie. messio hec fiet cum audietur illud: venite benedicti p̄ris mei ꝛc. Math. 25. Iusticiā seminat̄ in falsitate non in veritate ipocrite. sed in veritate eam seminant qui ꝓpter deum hic sibi non parcunt. q̄bus merito dei misericordia in futuro parcet. de scd̄o. ij. Coꝝ. ix. Qui ꝑce seminat parce et metet. Circa terciū notandū q̄ in deo specialiter seminant q̄ deuotionē habēt ad ea que deo appropriant̄. vt est pulcritudo altariū ecclesiaꝝ. ꝛ laus diuina. sꝫ de q̄busdā cōquerit̄ dn̄s ꝑ Jere. ij. Nunq̄d solitudo fact⁹ sum israeli. aut t̄ra serotina. q̄ q̄si ꝓ ꝑdito hn̄t que in talibus expenduntur. illis similes qui reputabant vngētum perditum. quo dominus a magdalena vngebatur Johānis. duodecīo. Non est christ⁹ solitudo

nec terra serotina sed poci⁹ terra optima. Gen. xxvi. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dñs. ¶ Dñica in septuagesima. ¶ Sermo p̄mus.

Simile est regnū celorum homini patrifam̄. qui exit primo mane. ꝛc. Math. xx. Compatio est negocij ad negociū sub hoc sensu/ Simile est regnum celoꝝ. idest negocium p̄sentis eccl'ie. negocio patrissamil'. qd̄ factum fuit vel fieri potuit/ Paterfamilias est deus. Operarij sunt p̄dicatores. vinea eccl'ia/ glo. Paterfamilias iste cōditor nr̄ ē qui habet vineam. vniuersalem eccl'iam. que ab Abel vsq̄ ad nonissimum electum qui in fine nascitur⁹ est/ quot sanctos protulit. quasi tot palmites misit/ Hic paterfamilias exijt ad excolendū vineam mane. hora. iij. vi. ix. xi. Operarios conduxit quia a mūdi huius inicio vsq̄ in finē ad erudiendā fideliū plebē predicatores mittere non desinit/ scd̄m Hier. mane fuit vsq̄ ad diluuij inundatōem. Operarij. Adā Seth Enoch et alij iusti/ hora tercia. vsq̄ ad circūcisionem. Operarij Noe et ceteri/ Hora sexta vsq̄ ad legis dationem. Operarij moyses et ceteri/ hora nona. vsq̄ ad regis vnctōem Operarij Dauid et ceteri ꝓphete/ Undecima vsq̄ ad xp̄i et apl'oꝝ predicatiōem. Operarij xp̄s et apl'i et ceteri p̄dicatores. s̄m Grego. Mane ē intelligentia pueroꝝ que parum claret/ vt lux matutina/ hora tercia. intelligētia adolesentium. que proficit in calore caritatis et splendore cognitōis. hora sexta. intelligentia iuuenum. que plene calet et lucet sicut sol in meridie/ hora. ix. intelligētia senū. que incipit decrescere in calore ꝛ splēdore. hora. xi. intelligētia decrepitoꝝ que iam iuxta occasum existit. In omnib⁹ his aliquos vocat dñs. s̄m Chriso/ Conductio nostra est ꝓmissio vite eterne (Cōuentione aūt facta ex denario diurno) glosa. Denarius habet imaginē regis. qui olim pro decem nūmis computabat/ Diurnus denarius est premiū pro fide et obseruatione decalogi/ Cū aūt sero factū eēt. Sero ē finis mūdi. vel finis vniuscuiusq̄/ Dicit dñs pater procuratori scz filio. cui omnia dedit. in manus incipiēs a nouissimis glosa/ A nouissimis incepit dum pri⁹ latronem q̄ꝫ Petrum duxit in paradysum. Luc. penul. Hodie mecum eris in pararadiso/ vsq̄ ad p̄mos. Aug⁹. de cōcordia euangelistaꝝ/ Quamuis felicitatem resurrectionis om̄es simul accepturi sunt/ tamen quia q̄dam accipient post vnam horam. alij post ml'tas/ illi dicunt̄ priores accipere. qui post modicum tempis accipient. itaq̄ nouissimi labore erūt primi in p̄mio. Qui circa. xi. horam venerāt. Int'li. Gentiles vel decrepiti sūt vocati. acceperunt et ip̄i singl'os denarios. Interl'. Cōformati corpori claritatis xp̄i. glosa. Eandem eternitatē cū his qui ab inicio mundi vocati sūt/ Murmurabāt aduersus patremfam̄. Quinq̄ mōis potest itelligi qd̄ hic dicitur de murmure/ Uno modo per sinthesim. idest spontaneam concessionē/ quasi diceret. concedat̄. quod sic dixerūt. sic potest eis respōderi vt subiungit̄/ Secundo per regulā ciconij. s̄m quā fit sermo ad alios. et alios. de eadem multitudine non mutata voce/ Ps. Cum occideret eos querebant eū. alij occidebātur. et alij q̄rebant/ Tercio potest hoc murmur intelligi de presenti. vt in p̄senti murmurent. q̄ eum in futuro recipiūt/ Quarto pōt intelligi de murmure admiratōis. et scd̄m hoc illud murmur est admiratio iudeoꝝ in iudicio de gl'ia gentiū/ Quinto potest intelligi de gemitu patrum in lymbo/ vnd̄ Interli. super illud/ Accipiētes murmurabāt/ quia antiqui patres in infernū descendentes a gl'ia delati sūt/ Quasi ergo post murmuratōem denariū accipiunt. qui post lōga inferni tempa ad gaudia perueuerunt. (Pondus diei et est⁹) De hoc pōdere habetur Act. xv. Hoc est onus qd̄ neq̄ nos neq̄ pr̄es nostri portare potuimus/ Chriso. Pondus significat op⁹ iusticie. Estus concupiscentiā seculi/ Hoc id̄o dicit̄ quia olim om̄ibus bonis mund⁹ prosperabat̄/ ꝛ ideo qui tunc fuerunt. cū maiori difficultate iusticiā seruauerūt/ quia felicitas mūdi impedimentū est aīe/ Pondus etiā possumus intelligere onerosa p̄cepta/ estū ꝟo vrentē temptatiōem. quā ꝯflabāt maligni spūs in antiquos ad emulatōem gentium Judeos irritātes (rn̄dēs vni illoꝝ) q̄ par erat omnib⁹ murmurādi rō. facta Rn̄sione.

Uni quodāmodo fit omnibus. non facio tibi iniuriā: tanta est peruersitas homis inuidi q̄ gratiam fratri impensaz estimat suam iniuriā. et quod alī fuerit collatū. reputat sibi ablatum. Est eī inuidia scōm Phm. doloz aliene felicitatis Tolle quod tuum est et vade) potest in malo sic expōi tolle quod tuū est scz penam eternam quā meruisti. et vade. idest in ignem eternū et dirigitur sermo ad obstinatos. in murmure Scōo potest dirigi ſmo ad eos qui nō fuerūt ptinaces. et exponitur in bono sic. Tolle. cē. idest accipe quod meruisti. Vade. idest in regnū dei (volo aūt. cē.) Intelli. Gratia et miscōia est vt coequalis fiat tibi popul⁹ gentilis (an non licet mihi facere quod volo) Hec est peruersitas hominis inuidi. q̄ fontem diuine bonitatis in proximū nititur obstruere. (an oculus tu⁹. cē.) Jero: Nūquid benignitas mea tibi ē causa nequicie. Interli. Vocat oculū intenti onē quo ad primatū nitebant inuidia plenum. glo. Vere iudei prauā intentionem habuerunt qui phibebāt aplis loqui gentibus vt salue fierent (erūt nouissimi) scz gentiles. pmi. vel qui minoris vident meriti erunt maioris. et primi idest iudei nouissimi. vel qui vident esse maioris meriti erunt minoris. Chrīs. Eandē repetit sententiam quā supza. xx. vt doceat quare introducta est pabola. sed tamē non omēs pmi. non omēs nouissimi ad numez electorum ptinent. vnde subdit. Multi eī sunt vocati. ad fidē. pauci vero electi ad regnū De eodē. Sermo scōs.

Simile est regnū celoz̄ū cē. In hac parabola primo magnitudo diuine bonitatz nobis ostenditur. Scōo negligentia hoīm. circa propriā salutē arguit. Quid hic statz tota die ociosi. Tercio malicia hoīm respectu pximi increpat. ibi. An oculus tu⁹ nequā est. q̄z ego bon⁹ sum. Quarto subleuat spes. ibi. Erunt nouissimi pmi. Quinto psumptio reprimit. ibi. Et primi nouissimi. Sexto timoz omibus incutitur. ibi Multi eī stz vocati pauci vero ele. cē. Circa primū notandū. q̄ bonitas dei tripliciter in hac parabola nobis ostendit Primo in hoc q̄ paterfamilias dicit. prouidet eī hoībus in victu et vestitu. sicut paterfamilias sue familie. Diabol⁹ non hz festucā de suo vn de possit eis prouidere. Ps. Qui dat escā omī carni. et qui dat iumentis escam ipoorum et pullis coruoz. cē. idest filijs demonum. vnde proditores cōuincunt esse qui tenēt se cum inimico eius. et deū male viuendo impugnant de cuius bonis vesciūtur et viuunt. Chrīso. Ips pater fami. est cuius vna domus est celū et terra. familia omnis creatura. qui quasi tristegā edificauit. vt in terra essent certantes. in inferno victi. in celo victores. Superioz regio est terra lucis. inferioz regio tenebraz. media regio est lucis et tenebrarū. In supioz est tantum gaudiū In inferioz tantū luctus In medio miscent gaudiū et luctus. Prouer. i4. Risus doloze miscebitur In supioz tm̄ dies. in inferioz tm̄ noz. i media vriantur dies et noz. vbi etiam quidā operantur opera lucz. quidā opera tenebrarū z in Rom̄. iz. Abijciam⁹ opera tenebrarū z induamur arma lucis. In hac domo huius patrisfam̄. quasi vasa vtensilia sunt plante vt sol et luna. Eccī. xlij. De sole vas admirabile. opus excelsi. et de luna in eodē. vas castroz in excelsis. Scōo ostenditur magnitudo diuine bonitatis solicitudie quā habet de salute nostra. que insinuat in boc q̄ mane. iij. hoza. vi. ix. et. xi. cultores mittit in vineam. Bern. Cogitemus sup nos opera trinitatis. et videam⁹ qz solicita fuerit illa maiestas ne nos perderet in eternum. Tercio in boc q̄ liberalit remunerat. pro ope vnius hore premiū eternū dat. imo et p calice aque frigide. Hath. x. Aliquando etiā pro duobus minutis. Luc. xxi. Circa scōm notandū q̄ spūaliter reprehēdunt qui in hora. xi. ociosi inueniuntur. Hora enim. xi. vno modo significat senīū. alio modo significat temp⁹ gratie. maxime vero reprehēsibiles sunt q̄ in senio non operātur pro propria salute. Grego. Tanto quisq̄ cautioz esse debet in sui regimie quāto prouectioz fuerit etate. Eccleſ. x. Mane semina semen tuū. z vespere non cesset manus tua. vespere senij incessanter est operandum. Chrīsost. An nescitis qz qui nō operantur in hoc seculo. non manducant in illo. Dies iste. dies operatiōis est. Dies qui sequitur dies

feriarum est. Item qui ociosi sūt in tempe gratie. multum sunt reprehēsibiles. Primo quia nos habem⁹ formā ⁊ exemplū laborādi a dño. Phil. ij. Exinaniuit semet. for. ſ. ac. Intolerabile q̄ seruus non dignetur laborare exquo videt dñm suum laborātem Scdo quia iam serui empticij sumus. j. Cor. vi. Empti estis pcio mag. Tercio quia melius conducti sum⁹ antiq tus eñ terra ꝓmittebatur seruientibus deo. tempe vero gratie celū eis ꝓmittitur Si obiiciatur q̄ antiquitus spūalibus ꝓmittebatur etiā celū. Rñsio. q̄ pauci erāt spūales tunc. Preterea multum expectabāt post mortem solonem illius pmij. mltum fuit longa via in celum qñ oportebat ire p infernum et expectare ibi vsq ad passionem xpi Tercio q̄si in momento potest homo acquirere celum. Bern. In psona ecclie. labor meus vix est vnius hore. et si amplius est pre amore non sentio Sciendum q̄ parabola ista videtur esse dcā specialiter contra ociosos qui negligunt salutem xpiā operari. ⁊ ad incitādum tales ad operādum. hodie recitatur. Ad idem etiam incitātur exemplo dñi cuius prima opa in matutinis hodie recitātur. Item exē plo Ade. De quo hodie lectū est. tulit ipe dñs hoiem et posuit in paradiso voluptatis vt operaretur. Gen. ij. Ad idem monent creature irrōnales que tpe hyemis cessauerūt ab ope. que nunc incipient opari. homies etiā q̄ excolicioni vineaꝝ suaꝝ nūc intēdēt

Circa tercium notādū: q̄ malicia inidie corrūpit cor. et sensū puertit Pro. 14. Putredo ossiū. i. virtū inidia. Inuidia sic visum puertit vt lumē bonoꝝ opm videre ñ possit cū tñ scriptum sit Eccleſ. xi Dulce lumen et delectabile. ⁊c. Job. xxiij. Ipi rebelles fuerunt lumini. Sap. ij Grauis est nobis ad videndū. Aug⁹. Oculis egris odiosa est lux. j. Re. 18 Cum audisset saul q̄ Dō. pferretur. ait: Hibi deerunt mille. et dō. x. milia. et subdit iā non rectꝫ oculus meus nequā est. ⁊c. Inuidia eñ linguā pervertit. vñ Gen. 37. dr de fratrib ioseph q̄ non poterāt q̄quā pacifice loq. Circa qrtū notādum q̄ illud. Erūt nouissimi p̄mi multiplr pt intelligi. Primo de gētib qui plati sunt indeis. Deut. 28. Aduena q̄ tecum morat ascendet sup te. ille erit in caput et tu eris in caudā Gen. 48. posuit iacob dexterā manum sup caput effraym iunioris fratris. sinistram vo sup caput manasse q̄ erat maior natu. Item nouissimi i oculis suis. ꝑmi sunt in oculis dei. j. Re. 15 Nōne cum esses paulus in oculis tuis caput in tribubus isrl factus es. Item nouissimi iudicio hoīm sunt ꝑmi iudicio dei quia deus non attendit quātum sed ex q̄nto. Nec ponderat opa nostra ad pondus publicum. de quo. ij. Reg. 14. sed ad pondus sanctuarij. De quo Hūi. vij. Hoc pōdus caritatis est. Prouer. xvi. Spirituū ponderator est dñs. pocius pōderat dñs affectum interiorem. q̄ opatōem exteriorem. Ad hoc pondus. pōderauit dom⁹ duo minuta vidue. Luc. xxi. Item nouissimi sunt primi. quātum ad ingressum regni. vt latro pcessit petrum. Huius vero priozitatis quādoq̄ causa est hec. q̄ illi q̄ tarde incipiunt feruentiores sunt. Gen. Faciamus qō in itinere fieri so'et. qui tardius exierunt velocitate cōpensant morā. Per contrarium intellige qūo primi fiant nouissimi. Circa sextū notādum, q̄ mlti sunt vocati ad fidem. pauci vo electi ad regnum. sicuti oēs canonici vocātur ad electōem. vnus tamen tm eligitur. Item oēs quidem curzunt sed vn⁹ accipit brauium. j. Cor. ix. Multi etiā sunt lapides cōmunes. lapides vero pcioſi sunt pauci. et multum est de palea in area. sed parum est de grano. Multi etiā filiozum isrl exierunt de egypto. sed pauci ex illis intrauerunt terram ꝑmissionis. Math. 7 Qm angusta porta et arta est via que ducit ad vitam. et pauci sunt qui inueniāt eā Et notādum q̄ hoc ꝓbum pauci vero electi. potest homini magnū incutere timorem si attendat boni magnitudinē quo priuabitur. si electus nō fuerit. magnitudinē mali quo punietur. Si aliquis ō canonicis non eligitur in eōm solatium habet. quia sine ꝑ pōt ei bñ esse. sed nulli in futuro bene erit qui electus non fuerit. Ad timoris etiam crementū facit hoc q̄ homo in se cognoscit tot causas quare pt non eligi. quarū nulla latet electorem. immo latent alique hominem que note sūt electori. timor iste expellere debet negligentiā ab homie

Eccles. 7. Qui timet deum nihil negligit
Neglientia ꝟo expulsa confidendū est de
dei miscōia non de ꝓprijs virib⁹ Rom. ix.
Non volentis neq; currētis sed miseren-
tis dei est. De eodem. Ser. iij.

Simile est regnū
celoꝝ. ꝛc. Notandū ꝙ vinea hic
p̄t intelligi eccl'ia, vel religio vel aīa. Et p̄
mo ꝓsequamur ſm primā acceptōez scz d̄
vinea ecclesie. de qua. Isa. v. Vinea dñi
sabaoth dom⁹ isrl' est. Jere. ij. Ego te plā
taui vineam electā. In hac vinea xp̄s est
vitis. electi palmites. Joh. 15. Ego sum
vitis et vos palmites. Et notandū ꝙ
sex sunt in q̄b⁹ assimilat' eccl'ia vinee. Pri-
mū est ꝙ vitis est arbor hūilis. nec videt'
esse tanti valoris p̄cipue in hyeme quanti
valoris esse ostendit' ex fructuū p̄ciositate
sic fideles in hyeme p̄sentis aduersitatꝫ vi
dentur eē abiecti. sed in futuro nobilitas
eoꝝ apparebit. j: Joh. 3 Filij dei sum⁹. sed
nondum apparet quid erimus. cū aūt ap-
paruerit similes ei erimus. Eccles. x. Vi
di seruos in equis. et principes quasi ser-
uos ambulantes sup terrā. Scd̄m est. ꝙ
dum palmes viti adheret vtilis est valde
sepatus vero a vite minus vtilis est q̄ꝫ ra-
mus ceteraꝝ arboꝝ. sic fideles dū p carita
tem xp̄o adherent magni valoris sunt. se-
pati vero ab eo nihil valent nisi igni com
burendi infernali. Ezech. 15. Fili homīs
quid fiet de ligno vitis ex oībus lignis ne
moꝝ que sunt inter ligna siluaꝝ Nunquid
tollet' de ea lignum vt fiat opus. aut fabri
cabitur de ea paxillus vt dependeat in ea
qd̄cunq; vas. ecce igni datum est in escā.
Terciū est ꝙ vitis purgatōe et putatione
indiget quantūcunq; ferat fructū. et si pu
tatio intermittat'. licet fructū multū ferat
destruitur. sic fideles qñ ferunt fructū bo-
noꝝ opm nc̄ciam habent purgatōez a ma
lis. Si em̄ hō solū intendat multiplicati-
oni bonoꝝ opm et negligit purgatōez ma
loꝝ. bona a malis suffocant' Joh. 15 Oēm
palmitē qui fert fructum purgabit eum vt
fructū plus afferat. Can. ij. Tp̄s putatio
nis aduenit. Jere. 4. Circūcidimini viri
iuda. Et notandū ꝙ cū in vinea visibi-
li que semel in anno dat fructū. semel ī an-
no facienda sit putatio. in vinea spūali q̄
singulis dieb⁹ dat fructū. singulis diebus
purgatio facienda ē Bern. Extra quotidi
anū sacrificium oronis vel lcōis studium
ꝯscientie discussioni emēdationi cōpositi
oni. pars sua diei neganda nō est. cessan-
te vero purgatōe et putatōe vinea ista de-
struit'. Isa. v. Nunc ostendā vobis q̄d ego
faciā vinee ꝛc. et subditur. non putabitur
et non fodiet' et ascendent sup eā vepres ꝛ
spine. Quarto vitis insufficiens est ad fru
ctum suū. non solum ꝓferendū. sed etiā su
stentādū. vñ oportet eū alligari paxillo a
quo sustentet'. Sic eccl'ia p amorē dz esse
alligata xp̄o. et sanctis eius et eis inniti.
Can. 8. Que est ista que ascendit de deser
to delicijs affluens. innixa sup dilectum
suum. Eiusdez ij. Fulcite me floribꝫ. Quin
to. et si fructus vitis de terra exeat cauen
dum est tamē. ne terram contingat. putre-
sceret em̄. sic fideles cauere debēt ne opa
sua terrā ꝯtingāt. qd̄ fit cū terrena intenti
one fiunt. corrūpunt' em̄ nec hñt talia ope
ra eternā remuneratōem Ecc̄i. 14. Omne
opus corruptibile in fine deficiet. ꝛ q̄ ope
rat' illud ibit cū illo. Sexto vitis tāto ha
bet fructū minus p̄ciosum. quāta est ī ter-
ra pinguiori. tunc fructus valde p̄ciosus
est quādo plantatus est in monte. in loco
arenti vbi a radijs solis fruct⁹ eius absq;
impedimēto ꝯtingunt'. Terra arida ē pau
ptas in qua scz fideles fructū p̄ciosum fa-
ciunt. In hac terra plantata fuit vitis il-
la que fructificauit suauitatē odorꝫ. Ecc̄i.
24. scz btā virgo. Isa. 53. et sicut radix de
terra sitienti. Jere. 31. Adhuc plātabis vi-
neā in montibus samarie. in monte plāta
uit dñs vineam eccl'ie. quādo apposuit eā
a principio in eminentia vite vt ibi custo-
diret'. sed iā est in valle in abundacia deli-
ciaꝝ et diuiciaꝝ. Et notandū ꝙ vinea
eccl'ie. ſm Bern. dei plantata est manu re
dempta est sanguine rigata ꝟbo. ꝓpagata
gr̄a. fecunda spū. vñ cultores eius non de
berent esse neglientes circa eius culturā.
Item notandū ꝙ hanc vineā tria mala
impugnant scz astucia hereticoꝝ. Can. ij
Capite nobis vulpes paruulas. ꝛc. Pres
sura principū. ps̄. Exterminauit eā aper
de silua. ꝛc. Supbia p̄latoꝝ. Jere. 12. Pa-
stores demolliti sunt vineā meā. Et eiusd̄
50. Grex dispersus isrl'. leones eiecer̄t eū

leonini eſſi hoies ꝓpl'z dei diſpgũt Ecc̃i.iiij Noli eſſe ſicut leo in domo tua. euertens domeſticos tuos. Quarto abũdãtia peccatoꝝ vel tpalium. vnde Jeſabel. vineam naboth diſſipauit.iij. Regũ.xxj. Jeſabel interptat fluxus vel ſterquiliniũ. vnde ſignificat abundantiã pctoꝝ vel tpalium. In vineã ſuam. ꝙ hoc ꝙ dicit ſuam innuit ꝙ ſit alia vinea que nõ ſit ſua que eſt eccleſia malignantiũ Deut.xxxij. ðz ſodomoꝝ vinea. vinea eoꝝ ꝛc̃. Vue huius vinee ſunt peccata. ibidẽ vue eoꝝ vua fellis. vua ꝓpẽ delectationẽ que eſt in pctõ. ſed fellis pro pter annexã amaritudinẽ. botrus amariſſimus erit in tormento futuro qñ deuoratores eos aues morſu amariſſimo Jſa.xxiij amara erit potio bibentiby illã. Cultores hui⁹ vinee in ꝑſenti bibunt ſiqd ibi eſt declaro. ſed in futuro bibẽt feces. pſ. fex ei⁹ non eſt ex.bi.o.p.ẽ. Notandũ ꝙ in vinea eccleſie non reputanꝫ operariꝫ terrenis tantũ intendẽtes. vñ Criſo. Opa noſtra ſunt opa iuſticie. nõ vt agros colam⁹. nõ vt diuitias adq̃ram⁹. Jdẽ. ſicut nemo cõducit operariũ vt hoc ſolum faciat ꝙ manducet. ſic nos nõ ideo vocati ſum⁹. vt hec ſola opemur que ad noſtrũ ꝓtinent vſum. ſed ad gloriã dei. ꝛ ſic̃ mercenari⁹ tota die impẽdit circa opus. modicã horam circa cibum. ſic nos omne temp⁹ debem⁹ impẽdere circa gloriã di. modicam ꝑtem circa terrenos vſus. et ſi mercenari⁹ ea die qua opus nõ fecerit erubeſcit intrare domũ ꝛ petere panẽ. quomõ nõ ꝓfunderꝫ intrare eccleſiã ꝛ ſtare in ꝓſpectu dei. quãdo nihil boni geſſiſti. Item non reputanꝫ operariꝫ qui peccata faciunt. peccatũ eñ nihil eſt et qui peccant deſtruunt ꝛ non ꝓſtruunt. Pſ. forſitan ꝓtranſiſſet aia noſtra aquam intolerablẽ. alia lr̃a dicit. aquã ſine ſuba. Spũaliter operariꝫ in vinea eccleſie ſunt. q̃ eccleſiã inſtruunt. Matth.ix. meſſis q̃dam mlt̃a operariꝫ vero pau. Rogate ergo dñm meſſis vt mittat o. in vineã meſſem ſuam

Item vinea poteſt intelligi religio. cui ꝑmo neceſſariũ ẽ vt ad modũ vinee ſepem habeat qua claudatur. ꝙ quã canes ꝛ porci arceanꝫ illi ſcz qui poſſunt eos corrũpe ſuo malo exemplo. Apoc̃. vlt. foris canes Penitẽtia extra religionẽ eſt. quaſi vinea line ſepe que diripitur a trãſeuntibus. pſ

Deſtruxiſti maceriam eius ꝛ vindemiant eam omnes qui ꝑtergrediunt viã. ꝛ diripiũt alieni labores eius Ecc̃i. xxxvj. vbi nõ fuerit ſepes diripietur poſſeſſio Ecc̃s. x. Qui diſſipat ſepẽ coluber mordebit eũ. Matth.xxj. homo erat paterfamilias qui plantauit vineam ꝛ circumdedit ei ſepem Jſa.v. Nunc oſtendã vobis quid faciam vinee mee. auferam ſepem. ꝛ erit in direptionẽ. Prouer. xxiiij. ꝙ agrum hois pigri tranſiui. ꝛ per viam viri ſtulti. ꝛ ecce totũ repleuerãt vrtice ꝛ cetera. ꝛ maceria lapidũ deſtructa erat. Scõo flos vinee odore ſuo fugat ſerpẽtes. ſic odor religiõis infeſtus ẽ illis q̃ ſunt genimia viperaꝝ Mat. iij. Progenies viperaꝝ quis demõſtrabit vob fugere a ventura ira. ꝛ xxiij. ſerpẽtes genimina viperaꝝ quomõ fugietꝫ a iudicio gehẽne. ſcõa Coꝝ.ij. xp̃i bonus odor ſumus in hys qui ſalui fiunt. ꝛ in hys qui pereunt. Alijs q̃dem odor mortis. in mortem. alijs odor vite in vitam. Tercio vinea dum ẽ in flore cito ledit. Sic nouicij qui ꝙ flores intelligunt cito ledunt bona ꝑma omittẽdo. Job.xv. ledetur q̃ſi vinea in ꝑmo flore botrus eius. Quarto fructus vinee inebriat. ſic ꝓtemplatõ que eſt fruct⁹ ꝑcipuus religionis inebriat mẽtes ſcõa Coꝝ. v. ſiue mente excedimus deo.

Quinto vinea quanto magis ſimo impinguat. tantomin⁹ bonum vinũ habet. Sic diuicie religiõis impediũt puritatẽ. et feruorem deuotõis Vnde q̃da Religio dat opes. pauptas religionẽ. Diuicie veniunt religioꝝ fugit. In aliquibus religionibꝫ nimis eſt de ſimo tpalium. Vñ põt dici illud. Trenoꝝ. 4. q̃ nutriebant in croceis amplexati ſunt ſtercora. Abac.ij. Ve qui multiplicat nõ ſua vſqꝫquo aggrauat circa ſe denſum lutum. Operariꝫ in vinea religionis ſunt q̃ eam fodiũt de ſtatu ipſius inq̃rendo. et putant ſupflua reſecando. et quantũ ad res et q̃ntum ad ꝑſonas ꝛ dum religio bene ſe habet ſunt vinitores ex eodem loco. ſm illud Oſee.ij. Dabo ei vinitores eius ex eodem loco. quãdo ꝙo negligentes ſunt q̃ ſunt de illa religione mittũtur eis vinitores. aliqñ cũ ꝓfuſione eoꝝ. Jſa.61 Filij pegrinoꝝ agricole ꝛ vinitores veſtri erunt. Horꝝ ꝙo q̃bus operariꝫ mittuntur in vineam religionis intelligi poſſunt

diuerse etates Mane est puericia. mane ꝯ
ꝯducunt q̄ in puericia intrāt religionem.
Mane colligebat manna in deserto Exo.
16. Facili⁹ sustinet religionem q̄ ei asuescit
a puericia. Prouer. 8. Qui mane vigilaue
rint ad me inuenient me. Ideo mirra que
significat amaritudinē penitencie. xp̄o in-
fanti oblata est. Tercia hora ꝯducunt qui
in adolescencia religionem intrant. Ter-
cia hora incipit calor diei. ita in adolescē-
cia incipit calor concupiscentie qui per
lasciuos discursus adolescentem agitat.
Prouer. 30. Quartū penit⁹ ignoro scz viā
viri in adolescentia. et attende q̄ isti inue
niunt in foro non primi vel nundinis ꝑm
lr̄am origenis q̄ adolescentes iā incipiūt
habere prudentiā mdi. que consistit in cō
tractib⁹ mdi. Chriso. Foꝝ mds quia in eo
oīa venalia: et mutua circūuentio Osee. 9
Effraym circūuenit me. in negociatōe et
dolo. Qui veniūt ad adolescentiā. vix vo
cantur a mdo ad religionē. maxime q̄ bōis
tpalibus sunt obsessi. qd ꝑcatum ē. Mat.
19. in adolescente cui dictū est Si vis pfe
ctus esse ⁊c. Qui abijt tristis Erat em mlt
tas hn̄s possessiones. tn̄ qn̄ adolescentes
religionē intrant placet d̄o multū ingres-
sus eorum. Jere. ij. Recordat⁹ sum tui mi
serans adolescentiam tuā. et caritatē tuaz
p̄stinam. qn̄ secuta es me in deserto. Se-
xta hora conducunt q̄ virili etate religio-
nem intrāt. Nona q̄ intrant in senectute.
Undecima v̄o q̄ in senio vl̄ decrepita eta
te. nec etz istos recusat dn̄s qd figuratū ē
in hoc q̄ Joh. baptista natus est de sterili
bus et fenib⁹ Luc. j. Magna dei gratia ē
in ꝯuersione talium. quia qd antiq̄tur ⁊ se
nescit ꝓpe interitum est. Heb. 8. Proū. 22.
Adolescens iuxta viā suam etiā cū senue
rit non recedet ab ea. Nemo nos ꝯduxit.
Ad lr̄am. senes vix religio recipit q̄si trū-
cos inutiles. non tn̄ despandū. vn̄ seq̄tur.
Ite et vos in vineam meā. potēs est de⁹
d lapidib⁹ istz suscitare filios abrae Mat.
et Luc. 3. Et de trunco p̄t facere vitulum
cornua ꝓducentem et vngulas. Und pu
er ille q̄ significat vite nouitatem portat⁹
est in brachijs symeonis senis. Luc. ij. Et
abrae centenario natus est fili⁹. Gen. xxi.
Vinea etiam intelligi p̄t aīa Prouer. 24.
Per agrum hominis pigri trāsiui. et ꝑ vi-
neam viri stulti. ⁊c. De hac vinea bibitur
primo vinum cōpunctionis. Deind vero
vinum deuotionis. defecatum ⁊ dulce. h
vinum nupciaꝝ est principiū in conuiuio
assueri Hest. j. Hoc ē vinū germinās vir-
gines. Zach. ix. Hic est calix dn̄i inebriās
q̄ p̄clarus. hoc est vinum nouum qd dn̄s
mittit in vtres nouos. Mat. 9. Et no
tandum q̄ in vinea aīe ꝑm Bern̄. Vitis ē
fides. palmites v̄o v̄tutes. botrus bonum
opus. vinum deuotio. Bern̄. Miror au-
daciam plurimoꝝ. quos videmus de suis
vineis non colligere nisi spinas et tribu-
los. vineis etiam dn̄icis se ingerere nō ve
reri. Quid hic statis: ⁊c. Miꝝ est q̄ in fo-
ro stat venalis q̄ iam venditus est. Aug⁹.
Postq̄ intellexi me sanguine redemptum
nolui mēbra mea venalia exhibere. Quid
hic statis. In via tā piculosa et tam longa
q̄ pocius currere debuistis. Notādum
q̄ q̄tuor sunt que spēaliter bonis viris ti-
menda sunt Primo supbia que in bōis na
scitur que est velut vuln⁹ ex sanitate pro-
ueniens que hōiem corruere facit de ictu
ꝓprio. Scdo ira vel impacientia. que qua
si incendiaria est vnde ira multum timen-
da est homini. q̄ ē fere cinis tam ex pte ani
me q̄ ex parte corpis. Ex pte corpis patz
q̄ est fere cinis cum ad solum calorem fe-
brilem in cinerem redigitur. Dom⁹ lignee
et straminee sine igne in cinerem non redi
guntur. ex pte etiam anime ad ardorē pra
ue concupiscie in cinerem vel in nihilum
peccati redigitur. Eccī. ij. Ve eis q̄ pdide
runt sustinentiam. Tercio ꝓprij oris impe
tuositas Prouer. 25. Quasi vrbs patens
et absq̄ murorum ambitu ita vir q̄ nō po-
test. in loquendo cohibere spm̄ suū Quar-
to est ociositas de q̄ hic. et Proū. 12. Qui
sectatur ocium stultissimus est Ber. Om-
nium cogitationum et temptationū mala
rum et inutilium sentina est ocium Itē
notandū q̄ opari nō ociari cōpetit homi-
ni scdm naturam et de statu nature desti-
tute. hoc manifestum est. in illo em̄ dictū ē
Gen. 3. In sudore vult⁹ tui vesceris pane
t. Job. v. Homo ad laboiem nascit In sta
tu etiam nature institute tulit de⁹ hōiez ⁊
posuit in padiso vt oparet Gen. 2. Ad op⁹
nos mouent exemplo suo creature. supio-
res scz angeli Oēs em̄ administratorij spi

ritus sunt. Heb.j. Inferiores creature. Prouer. vi. Vade piger ad formicā et cō sidera vias ei⁹. Item ōr q apes nō ꝑmit tant viuere aliquam ociosam in sua ꝯgregatione. Item medie creature vt sol et luna et stelle Eccles.j. Oritur sol et occidit et ad locum suū reuertit ibiq renascēs girat ꝑ meridiem. rē Ad opus etiā monet locus in quo sumus. Mich.ij. Surgite qr non habetis hic requiē Heb. vlt. Nō habemus hic manentē ciuitatē sz fu. inq. Ad idem monet tps qō est mensura mot⁹ rez mutabiliū. et est de numero successiuoꝝ. Gal. vlt. Dū tps habem⁹ operemur bonum ad oēs. Ad idē monet naturalis ordo rez Operatio em naturaliter ꝓordinat q̄eti. de⁹ post opa sex diez septima die q̄euit. angelus ꝓs voluit quiescere. Isa.14 Sedebo in monte testamenti et de paradiso celesti ꝑcipitat⁹ ē. Lu.x. Videbā sathanā quasi fulgur cadentē de celo. Itē beneficiū iam impēsum nobis et beneficiū ꝑmissum. iam sui emptiq sum⁹ beneficio redemptiōis accepto. Jā non possum⁹ dicere illō. Hemo nos ꝺduxit Promissum etiā est nobis ꝑmiū sup oēm laborē. Ben.15. Ego protector tu⁹ et merces tua magna nimis. Ro. 8. Non sunt ꝺdigne passiones huius tpis ad futurā gl'iam que reuelabit in nob Voca oparios et redde illi mercedē Nō vocātur ociosi: vel verbosi. vel mali oparij. sed fideles oparij et strennui. Ociosi nō vocātur cū scriptū sit. Math. et Luc.3 Omnis arbor q̄ non facit fructū bonū excidet⁹ et in ignem mittet.j. Cor.3. Unusq̄sq ꝓpriam mercedē accipiet ꝑm suū laborē. Ber. Qui vicariū suū posuit in eccl'ia in opatiōe vicariū habebit in ꝑmij acceptōe Job.xxxi. Si fruct⁹ ei⁹ comedi absq pecunia Glo. Fruct⁹ terre absq pecunia comedere ē ex eccl'ia sumpt⁹ recipe et eidē eccl'ie ꝑdicationis ꝑmiū non ꝑbere.ij. Thessa.iij Si q̄s non vult opari nō māducet Grego. Quid ad hoc nos doctores dicem⁹. q̄ aduētum ꝑcurrētes ecclesiasticū officiū suscipim⁹ et nuti panem comedim⁹? Bern. Veniet añ tribunal iudicis pupillox et viduaꝝ audietur accusatio grauis. allegatio dura q̄rū vivere stipendijs nec diluere pctā. Ibidē etiā audiet q̄rimonia eox qui in eccl'ijs laborauerunt et alij labores ipox abstulerit. Isa.v. Thesaurisatis vobis irā in nouissimis diebus. Ecce merces opariox vrox qui messuerunt regiones vras. clamant et clamor eox in aures dñi sabaoth itroiuit. Tales ociosi sūt in eccl'ijs vt idola. pedes em̄ habent et non ambulabūt. nō cla. i gu. suo. et sunt vt formidines in ortis q̄ habēt similitudinē hōim. et non sunt hōies sic tales sunt quasi ꝑlati. sed non vere ꝑlati. De formidinib⁹ habes Baruth vlti. Verbosi etiā non vocant ad mercedē q̄ sunt vt ficus maledicta a dño. habens folia. nō fructus. de qua legitur Math.xi. Jpi sūt arbores inutiliter terrā occupantes. vñ succidendi sunt. Luc.xiij. Item nō vocant ad mercedem oparij mali seu oparij iniq̄tatis qui pocius computādi sunt inter vinee extirpatores q̄s inter vinee cultores Phil.3 Videte malos oparios. Math.7. Discedite a me omnes qui opamini iniq̄tatem. Dñica in.lx. Sermo ꝑmus.

Cum turba plurima conuenirent rē. Luc. viij In hodierno euāgelio ꝑmo ponit⁹ pabola turbis a dño ꝓlita. Scōo ostendit⁹ q̄ spiritualiter sit intelligenda. ibi. hec dicēs clamabat. Qui habet aures audiendi audiat Tercio a dño req̄rit⁹ expositio. ibi. Interrogabant aūt Quarto ostenditur q̄ ad discipulos ꝑtineat misteriox cognitio. ibi Vob datū est. Quinto ponit⁹ expositio facta discipulis a dño. ibi Est aūt hec pabola. Dixit aūt ꝑ similitudinem sive ꝑ parabolam. Math.iij. Dicit glosa. Jeroñ. q̄ pabola est rez natura discrepancium sibi. sub aliq̄ similitudine facta comparatio. et subditur in glo. Parabola grece sil'itudo ōr quando qō intelligere volumus ꝑ aliquas compatōes indicam⁹ vt ferzeum aliquid durum velocē ventis compam⁹ et auibus. Et notādum. q̄ multis de causis pabolice loq̄batur. Primo vt morē palestinevbi predicabat seruaret. Scōo vt studiosis occasionem se exercendi daret. Tercio vt meli⁹ memorie infigeret. quaz cām Chrisō. ponit. Quarto ne veritatem indignis panderet. Quinto vt ꝑ cognita ad incognita traheret. ꝓpter duas causas vltimas. etiaz phi incoꝛpant ꝑmones suos vt scilz magnificent sapiam. ne aliq̄s ꝑsumat

d ea. nisi q̄ d ea nouerit. ⁊ vt ꝓmoueāt sensi
biles a corporeitate ad spūalitatē/ qz ꝑmo
si fuerit corpore⁹ assumpt⁹ ex sensu imꝑmi
tur forma ipi⁹ in fantasia velocit. ꝓpt pro
ximitatē fantasie ad sensum/ Exijt de sinu
pr̄is in mdm./ vel de domo iudeoꝝ. parte
assumpta ad gentes Qui seminat. xp̄s scz
qui verbū veritatis qd apud pr̄em vidit
hoīb⁹ ꝑ se. vel ꝑ suos indicat Seminare. i.
ad seminandū. semen suū scz ꝟbū euāgelij.
Chriso. Unde exijt q̄ vbiqz pn̄s ē Respō
det non loco sed habitudine exijt induta.
scz veste hūanitatis. Aliud cecidit sec⁹ vi
am. i. sup corda vanis cogitatoīb⁹ ⁊ demo
num suggestionib⁹ ꝑuia Job. i9 Uenerūt
latrones et fecerūt sibi viā ꝑ me Judic̄. vi
Cum seminasset isrl̄ madyan. ⁊c̄. Et ꝯcul
catū est malis cogitationib⁹ et prauis effe
ctionib⁹/ Intli. Ut nec in memoria mens
teneat qd ope exercere neglexit/ Et volu
cres celi comedebant illud. i. demones q̄
sunt celestis seu spūal̄ nature/ et ꝑ aera vo
litant. ipoꝝ em̄ suggestione verbū amittit/
Et aliud cecidit sup petrā. glo. Petra est
indomitū cor. nullo fidei vomere penetra
tum/ Math. i3: dr Alia ceciderūt in petro
sa. terra petrosa est vbi paꝝ est desiderij sa
lutaris/ et multū duriciei/ Et natū ad ho
ram aruit. qz non habuit humorē deuoti
onis. aut gratie. Et aliđ cecidit inter spi
nas. i. in corda diuitū solicitudinib⁹ lace
rata et malis affectionib⁹ cruentata/ sil̄ ex
orte spine. i. solicitudines ⁊ inordinate af
fectiones suffocauerunt illud. Beda. i. ita
occupauerūt mentē q̄ fructū spūalē in eo
facere non potuit. ꝑm. Chrisost. Uia sunt
desides/ petra imbecilles. spine iniq̄/ Et
aliud cecidit in terram bonā. i. in cor do
cile et mite. Jaco. j. In māsuetudine susci
pite insitū verbū. et ortū fecit fructū cētu
plum. Math. i3. sic hr̄ Et dabāt fructum
aliud cētesimum/ aliud sexagesimū. porro
aliud tricesimum/ Centesim⁹ ꝑtinet ad cō
templatiuos qui habent duplicem ꝑfecti
onem implentes p̄cepta veteris legis/ et
consilia euangelij/ Centenari⁹ em̄ numer⁹
constat ex decies. x. Denarius vero per
fectōem designat et sup illud Exo. 22 De
cimas tuas et p̄micias tuas non tardab
mihi offerre. Dicit glo. Isido/ Denari⁹ ꝑ
fectōem designat. quia vsqz ad ip̄m nume
rus crescit. Sexagesimus fructus ꝑtinet
ad statum vidualem/ Constat em̄ ex sexies
x. Ad statum vero illum ꝑtinet decalogi i
pletio et sex opera miscdie/ Tricesim⁹ fru
ctus ꝑtinet ad ꝯiugatos qui debent habe
re fidem trinitatis/ cum impletōe decalo
gi/ Talis em̄ numer⁹ ꝯstat ex numero de
nario triplicato. Hec dicens clamabat.
Contra. Isa. 42. Non clamabit/ Respon
sio clamore ꝯtentionis. sz clamore carita
tis/ Et vere clamandū ei erat cum surdis
loqueret̄ Isa. 42. Surdi audite. Qui ha
bet aures ⁊c̄. glo. vbicunqz hec admonitō
interpōitur misticum esse qd dr. et attenti
us esse querendū ostēditur/ Qui habz au
res audiendi audiet. ⁊c̄. i. aptas ad audiē
dum auditu interiori. habens scilz intelli
gentiam mentis. audiat. i. hec verba spūa
liter intelligat / Interrogabant aūt eum
discipuli eius que essz hec parabola. id est
quis esset sensus huius ꝑabole. Glo Non
mox finita ꝑabola sz vt Marc⁹ ait. iiij. cū
singularis esset/ Aug⁹. Ip̄ius dn̄i narratō
ꝑabola fuit. de qua nunqz exigitur vt etiā
ad litterā facta monstrēt̄ que ꝑmone pro
ferunt̄. Xp̄s est lapis vnct⁹ a Jacob/ et la
pis reprobat⁹ ab edificantib⁹ qui fact⁹ est
in caput anguli/ sed illud in reb⁹ gestis fa
ctum est: hoc aūt in figuris tm̄ p̄dictum ē
illđ quippe scribit narrator rerum p̄terita
rum. hec p̄nūciator tm̄ figurarum/ vobis
datū est nosse misteriū reg̃ dī. i. abdita scri
pture De qua Math. 21. Auferetur a vob
regnum dei/ sicut pictura hominis dr ho
mo Describit em̄ nobis. et quasi depingit
regnum dei. nobis inqz tanqz amicis. Joh.
i5 Oīa quecunqz audiui a patre meo nota
feci vobis Ceteris aūt q̄ foris sunt vt di
citur Mar. iiij. vt in ꝑabolis Math. vij.
Nolite sctm̄ dare canibus/ vt videntes. i.
videre se reputantes non videant. vel vi
dentes foris visu exteriori hūanitatē/ Nō
videant int⁹ diuinitatem/ vel videntes fo
ris miracula. non videant int⁹ virtutem
opantem/ et audientes foris verbū. nō in
telligant int⁹ spūalem sensum Isa. 6. Au
dite audiētes. et nolite intelligere. Est āt
hec ꝑabola. i. hui⁹ ꝑabole sensus. glo. No
ta hanc primā esse ꝑabolā que cum interp̄
tatione sua posita sit/ et cauendū est vbicū
qz dn̄s rogat⁹ a discipul̄ intrinsic⁹ sermo

nes suos disserit. ne vel aliud vel plus veli
mus intelligere q̄m ab eo expositum est.
Hanc glosam sic intellige/ne vel pl⁹ vl' ali
ud velim⁹ intelligere. i. ɔtrariū vel sup̄fluū
sil'e. Deut. iiij. et. 13/ Non addetis ad v̄bū
q̄d locutus sum vobis/ Prouer. 30. Ne ad
das quicq̄ verb̄ illius. Apoc. vlt. Si q̄s
apposuerit ad hoc ꝛc̄. glo. Ido hanc p̄abo
lam p̄ seip̄m dignatur exponere/ vt se figu
rate loqui innotesceret. et rez̄ significatio
nes. etiaz in his que exponere voluit que-
rendas esse doceret (Q̄d aūt secus viam)
Hic duplex est littera quia in p̄mis duab⁹
clausulis in q̄busdā libris est (qui) in alijs
libris est (q̄d) sicut in duab⁹ extremis clau
sulis. s̄m q̄ est ibi (qui) sic expone. Semē
est verbum d̄i. Qui aūt secus viam supple
seminant/ Hi sunt qui audiunt. ꝛc̄. Et
notandum q̄ seminari equiuocum est/ Nā
terra seminatur. i. semen suscipit/ et semen
seminatur. i. in agro spargitur Primo mō
sumitur in clausula exposita. sec⁹ viam. id
est iuxta transitū m̄di. Deinde. i. postq̄ au
dierunt. venit diabolus p̄ m̄ltiplices sug-
gestiones et tollit. ꝛc̄. Sil'r expone sequē-
tem clausulā Hi radices non h̄nt/ Radix
est p̄funditas vl' magnitudo desiderij Ad
tp̄s credunt. ꝛc̄. Ecc̄i. 18. A mane vsq̄ ad
vesp̄am immutabitur tp̄s/ Quod aūt i spi-
nis. ꝛc̄. sic ɔstrue Semen est verbū dei q̄d
cecidit in spinis. suscipiētes aūt semē. q̄d
cecidit in spinis sunt illi q̄ audiunt/ ꝛc̄ Si
mili mō lege seq̄ntem clausulā et duas pri
mas clausulas/ si fuerit ibi q̄d Quod āt in
terram bonā. construe vt prius glo. in bo-
nos auditores q̄ v̄bum audire satagunt ꝛ
in mente memorie recondūt/ et sic optuno
tp̄e fructum operari⁹ p̄feret p̄spera et ad-
uersa hui⁹ seculi pacienter suscipiens. hoc
semen/ Sunt q̄ in corde bono et optio au-
dientes v̄bum retinent et fructū afferunt
in pacientia. Cor bonum est cū v̄bum reti
netur in intellectu/ Optimū est cū desideri
um implendi est in affectu/ ita q̄ nō impe-
ditur impletio. nec aduersitate t'rente. nec
p̄speritate blādiente. cor bonum respectu
seminis facit ordinatio rationalis/ meli⁹
ordinatio irascibil'/ optimū ordinatio con
cupiscibilis In pacientia Jaco. j. Paciē-
tia opus p̄fectum habet. Exijt qui semiat
Circa hanc p̄abolam q̄nq̄ nobis ncc̄ia

ɔsideranda sunt p̄tinentia ad instructōez
nostram. scz quis seminet. Quid seminet.
Ubi seminet Seminis defectus Semis
p̄fectus. Qui seminat xp̄s est. Aug⁹. in li-
bro de doctriua xp̄iana Q̄m xp̄s seminat
ego q̄s sum vix cophyn⁹ seminantis i me
ipse ponere dignatur quod velit spargere
Nolite ergo attendere ad vilitatē cophy-
ni sed ad caritatē seminis et potestatem se
minatoris. et licet xp̄s sit principal' semi-
nator qui princeps pastorum est. tamen p̄
lati exercent ministerium seminandi. Un
de exemplo filij dei exire debent seminare
semen suum Et s̄m hoc in hoc verbo exijt
q̄ seminat seminare semen suū. Quinq̄ no
bis ɔmendant' p̄lato ncc̄ia. In h̄ v̄bo exijt
ɔmendat' laboriositas/ cum d̄r. qui semiat
ɔmendatur hūilitas/ cū d̄r seminare id est
ad seminandum. ɔmendat' rectitudo intē-
tionis. cum d̄r semen suum ɔmendat' sciē-
cia et bona vita. Exijt fili⁹ dei de sinu pa-
tris/ quo creature non erat accessus vt se-
minaret semē suum/ Venit em̄ in m̄dm vt
testimonium p̄hiberet veritati: Joh. xvi.
Exiui a patre et veni i m̄dm. Mar. j. Ea
mus in ciuitates. et vicos p̄ximos/ vt ibi
predicem. ad hoc em̄ veni/ Sic p̄latus de
bet exire de veteri conuersatione. s̄m illd̄.
Eph. iiij. Deponite vos s̄m pristinā ɔuer
satōez. veterem hōiem q̄ corrumpit' s̄m de
sideria erroris. et Col'. 3. Expoliantes ve
terem hōiem. sic etiā ab ocio ad opatōem
a lecto contemplatiue in agrum actiue.
Bern̄. sup̄ can. Noli nimis īsistere oculis
ɔtemplatōis/ meliora em̄ sunt vbera p̄dica
tionis. Math. iiij. loq̄tur de xp̄o./ Circui-
bat iesus totam galileam docens in syna-
gogis eorum. Eiusdem. 9. Circuibat ih̄s
oēs ciuitates et castella docens in synago
gis eorum Hiero. Predicat ih̄s equaliter
in villis et in vrbib⁹. Mar. vi. Circuibat
castella in circuitu docēs. Cant. vij Egre
diamur in agrū ɔmoremur in vill'. ij. Thi.
iiij. Predica v̄bum/ insta oportune. impor
tune. Isa. 58. Clama ne cesses. Eccles. xi
Mane semina semen tuum. ꝛ vespe nō ces-
set man⁹ tua/ Prouer. 24. Eos q̄ trahunt'
ad interitum liberare ne cesses. Hūilitas
ɔmendatur in hoc q̄ d̄r ibi. q̄ seminat. Se
minatorem se debet reputare p̄lat⁹ nō do-
minatorem. Bern̄. ad Eugenium papam

Non ad dominandū opinor te eleuatum. nam ⁊ pphā cū similiter leuarēt audiuit vt euellas. ⁊ destruas. ⁊ edifices ⁊ plātes. qđ hoꝛ factū sonat rusticū in magis laboꝛis scemate quodam spūalis laboꝛ expressus est. Disce ergo tibi sarculo opus esse non sceptro. Rectitudo intentōis ꝓmēdatur ibi. Seminare. i. ad seminandū debet exire plātus. Multi tamen potius exeunt ad metendum q̄s ad seminandum/ concessit metere dns carnalia seminati spūalia. Hath. x. Dignus est operi mercede sua ⁊ Luc. x. edentes ⁊ bibentes q̄ apud illos sunt. j. Coꝛ. ix. Nunqđ non habem⁹ potestatem manducādi/ qs militat suis stipendijs vnquā ꝛc. ⁊ post. Si nos vobis spūalia seminam⁹ magnū est si carnalia vestra metam⁹? Isz qua fronte psumit metere qui nō seminauit. Hath. xxv. Scio q hō durus es. metis vbi nō seminasti. Jere. l. disp gite satoꝛē de babilone/ et tenentē falcē in tempe messis. Sator babilonis ē plātus malus qui sibi et alijs seminat ꝓfusionem cū deberet esse oparius incōfusibilis. scōa Thy. ij. Sollicite cura te ipm pbabilē exhibere deo opariū incōfusibilē. talis male semiat ⁊ male metet Job. iiij. Vidi eos q̄ opantur iniq̄tatē. ⁊ semināt dolores ⁊ metunt eos flante deo pijsse. ⁊ Osee. viij. vētum seminabūt ⁊ turbinē metent: Scia ⁊ bona vita ꝓmendat ibi. Semen suū/ ille seminat semen suum q̄ verbū p scientiā hz in coꝛde/ ⁊ p honestam ꝓuersationē exteriꝛē in carne. Alienū semen seminat q̄ vult docere añq̄s didicerit qui postq̄s hz vnum q̄ternū incipit p̄dicare/ et si erroꝛ fuerit in q̄terno. erroꝛē p̄dicat/ similis est pylato q̄ postq̄s q̄siuit quid est veritas. statim exijt nō expectata rnsione. Job. xviij. Jtē alienum seminat q̄ bona exempla alioꝛ exponit hoib⁹ in se ostendēs eis mala exēpla. talis serit agrū diuerso semie ꝫ preceptū. Leuit. xix. Circa scōm notādū q̄ semē qđ seminat iuxta expositōez dñi est verbū/ hoc semen de padyso allatum est/ hoc attulit ipse filj⁹ dei. ⁊ ipm dignat⁹ est seminare/ ⁊ ꝓpter seminationē eius in mundū venit vt pus ostēsum est Hiere. xiij. Quasi colan⁹ futur⁹ es in terra/ de germine vno hui⁹ seminis scz de vno bono ꝓposito penitentis gaudēt chori angelorum. Luc. xv. Gaudiū est angelis dei sup vno penitēte ex vno grano hui⁹ seminis fruct⁹ colligit vnde colligens eternaliter reficit. vnū em̄ bonū verbū alicui est occasio salutis. Semen illud q̄q̄s in eo inquo seminatuꝛ est post. xx. annos fructificat. et licz hoc temē in terra seminet. fruct⁹ tm̄ eius in celo colligit. Hiero⁹ Discam⁹ in terris taliaquoꝛ sciētia nobis pseueret in celo. Et notādum q̄ verbū dei semini in multis assimilatur. ⁊ de multis quedā ponere sufficiat. Primū q̄ in semine puritas magna reqritur Etiā cū semen purū semiatur in messe zizania mixta segeti q̄q̄s inuenit. sic circa verbū dei multū seruanda est puritas. Scōa. Coꝛ. iiij. Necq̄s adulterātes ꝟbū dei Phyl. j. q̄dam ex ꝓtentōe xp̄m annuntiāt nō sincere/ puer. xv. Sermo pur⁹ pulcerrim⁹. Scōm. semen est valde necessarium ad hoc vt ager fructificet. pactis omibus alijs q̄ ad agri culturaz ptinent si semination omittat. q̄si amissa sunt ea q̄ sunt facta Sic quantūcūq̄s diligēs sit q̄ excolit terram ecclie. in alijs si semina desint. parum valēt cetera. Isa. xxviij. Nunqđ tota die arabit arās. Eiusdē. j. Nisi de⁹ exercituū reli. no se. q̄si sod. fuis. ꝛc. Exquo ꝟbo satis ostēditur quantū amoꝛē deberet hō mundus ad verbū dei. cū ei quodāmō debeat bonitatē suā. sine ipso em̄ fuisset similis sodome. ⁊ in culpa ⁊ in pena. ꝓterea cū deteriores sint q̄ semen a dño relictū ꝓtemnunt quā fuissent si eis relictū nō esset Deteriores sodoma et gomoꝛra esse vidētur. qui hoc semē sibi relictū ꝓtemnunt Mat. x. Tolerabiliꝰ erit tre sodomoꝛū ⁊ gomoꝛreoꝛum in die iudicij q̄s ciuitati illi: loq̄tur de nō recipiēte illos quos mittebat ad p̄dicandū. Terciū. licet semen sit modicum quātitate. tm̄ magnū est virtute. totalē em̄ agrū facit opari scōm suā speciē/ ager em̄ qui sine semine spinas ⁊ tribulos germinaret. ꝛm illud Beñ. iij. Spinas ⁊ tri. germinet tibi recepto semine fructū laudabilē. pfert Eandē virtutē ꝟbū dei habet in homine. ve illis q̄ p negligentia seminādi agrū coꝛdis sui fructu tam p̄cioso p̄uantur. fruct⁹ coꝛdis p̄ualet fructui toti⁹ terre Seneca. turpissima tactura est q̄ p negligentiā fit. Quarto. semen minuatim ꝛgitur. sic verbum dei minutatim ꝛgendū est. Seneca

Plurimū ꝓficit sermo qui minutatim aio irrepsit. disputatões ꝓdiate ⁊ effuse audiente ꝑlo plus habēt strepit⁹ minus familiaritatis. Idem nō multis opus est ꝟbis ꝫ efficacib⁹ semis modo spgenda sunt qō ꝗuis sit exiguū cuꝫ occupauerit ydoneū locum vires suas explicat Quinto subtractio semis valde nociua est agricole. simūiter se hꝫ in ꝟbo dei. Berñ. modica seminis detractio nō modicū est messis detrimentū. ⁊. Loꝛ. 9. Qui ꝑce seminat ꝑce ⁊ metet. Sexto. semini ꝓdest terre rigatio. sic seminãti ꝟbū dei necessaria est ⁊ aq̄ gre ⁊ aq̄ lacrimaꝛ. ps̄. Qui semiat in lacrimis in exultatõe me. Eccī. 20. hō acharis ꝗsi fabula vana. Septio. semē scꝫ i tra recondi. optꝫ ad ħ vt fructū ferat. sic ⁊ verbum dei. ps̄. In coꝛde meo abscō. elo. tua vt nō pec. tibi. puer. 7. ꝓcepta mea recō de tibi. Semē in tra absconditꝝ. ne ab auibus rapiatur vt a terra capiat humorem. Semen in sacco nō humorē capit nec radicem mittit. sic nec ꝟbū in oꝛe vel in quaterno Joh. viij. Sermo me⁹ non capit in vobis. nō capit volūtatē nostrā. ꝓmo dei nisi in ꝓfundo coꝛdis absondaꝝ. ꝓmo dei est. vt bam⁹ qui capit dum capiꝝ. vt dicit Intli. sup illud Joh. 8. ꝓmo meus non capit in vobis. Octauo. semen nō statim ꝗa in terrā iacitur fructū facit. imo fruct⁹ eius patiẽter expectaꝝ. nec etiã certuꝫ est ꝙ fructus sequatur. nihilomin⁹ tñ semiaꝝ. ⁊ semē bñdictõe dei ꝺo ꝓmendaꝝ. sine cui⁹ opatõe seminare est semen ꝓdere Similit se habet in ꝟbo dei. Jaco. ⁊. ecce agricola expectat p̄ciosum fructū terre paciẽter ferens ⁊c. Eccs. xj. Mane seia semen tuū. ⁊ vespe ne cesset man⁹ tua. Nescis em̄ ꝙ magnū oꝛiatur hoc aut illud. ⁊ si vtrūq̄ tãto melꝰ Circa terciū notandū. ꝙ loc⁹ vbi seiatur hoc semē est ꝗdruplꝫ terra scꝫ. sec⁹ viam. terra petrosa. terra spinosa. ⁊ terra bona. In tra secus viã ꝟbū auditū ab intellectu rapiꝝ. In tra petrosa fruct⁹ verbi impeditur terrẽte aduersitate. In tra ꝟo spinosa impeditur blandiẽte ꝓsperitate. In terra secus viã vis rõnalis vanis cogitatiõib⁹ ẽ exposita. In petrosa vis irascibilis. impatiẽs est aduersa. In spinosa ꝓcuriscibilẽ alliciũt ꝓspera. Et notandum ꝙ terra iuxta viã si nō sit clausa freq̄nter fit via. Via em̄ existẽte lutosa intrant viatores ⁊ ꝓculcatõe eoꝝ fit via lutosa. Terra em̄ irrigata fit arida. et ad modū petre fit dura. Terra ꝟo inculta spinis repletur Terra ꝟo iuxta viã intelligi põt coꝛ sine clausura. coꝛ s. illi⁹ q̄ nō habet diligẽtiã in custodia sensuum suoꝝ. Terra ꝟo petrosa coꝛ aridum a gr̄a et deuotõe. Terra vero spinosa coꝛ incultū homis negligentꝫ vel terra petrosa p̄t intelligi coꝛ superbū. inuidum. ⁊ iracundū. Amos. 6. Nunq̄d curre r̄unt in petris equi. Predicatores sũt equi. quoꝝ est nomē dei ꝑ mundū portare in petris non curr̄ũt qꝛ in duris coꝛdib⁹ superboꝝ. inuidoꝝ. ⁊ iracundoꝝ nō ꝓficiũt. Equus curr̄ẽs supra petras deferaꝝ ibi qñq̄. et circa duros hoies freq̄nter habẽt materiã impaciẽtie. q̄ in eis nolũt ꝓficere Terra spinosa est coꝛ accidiosum t auaꝝ. puer. 24. Per agrū hois pigri transiui. et ꝑ vineã viri stulti. ⁊ ecce totū repleuerũt vrtice. operuerant superficiẽ ei⁹ spine. Abac. ij. ve ei q̄ multiplicat nō sua. Nunq̄d non repetite ꝓsurgẽt q̄ mordeãt te ⁊ suscitabũt lacerãtes te. hoc ꝓtinꝫ ad spinas auaricie Terra lutosa est coꝛ luxuriosi vel gulosi. ps̄. vt lutū pla. deꝝ. eos. Terra etiã secus viã potest intelligi q̄ familiarꝫ est ei qui est in via lata ⁊ spaciosa q̄ ducit ad mortẽ et maxime q̄ familiaris est ap:e malo in quo vestigia dyaboli apparent. Eccī. xj. Qui odit coꝛreptõnẽ vestigiũ est pctõris. i. dyaboli q̄ antonomatice ꝺr pctõr. Job. xx. Uadent ⁊ veniẽt sup eum horribiles. Talis familiaritas in multis impedit fructū verbi dei. ꝓma. Loꝛ. j⁹. Loꝛrumpũt bonos mores colloq̄a prava. Eccī. j9. Qui se iungit fornicarijs erit nequã. ps̄. Cum puerso puerterꝫ. Impediꝝ etꝫ fruct⁹ verbi in aliq̄bus ꝓpter lapideã duriciẽ. vt ꝓtꝫ in ꝑbone. qui ml'toties ꝓponebat dimittere ꝑ'm et post veniebat ꝺ ꝓmissum. Exoꝺ. 7. et. 8. Induratũ est coꝛ pharaonis. Impeditur etiã fruct⁹ ꝟbi in bꝭ q̄ petñ suũ defendũt qui ad modum spinaꝝ pungũt eos a q̄bus coꝛrigunꝝ qui similes sunt ericio Isaye. 34. ibi foueam habuit ericius.

Circa ꝗrtũ notandū. ꝙ semen a fructu deficit in tra secus viam. et qꝛ ꝓculcatur. et qꝛ ab auibus rapiꝝ. ꝓtra ꝓculcationẽ necessaria esset clausura scꝫ diligens sensuũ

custodia. Eccī. 28. Sepi aures spinis. Isa. 58. Tunc vocaberis edificator sepiū Eiusdem. 26. Vade ꝓpl'e me⁹ intra cubicula tua. claude hostilia tua sup te. si cor sit sine clausura accidet illd. qd tangit Job. 30. quasi rupto muro et apta ianua irruerunt sup me. Aues etiā abigende sunt exēplo abrahe Gen. xv. Descēderūt volucres sup cadauera ⁊ abigebat eas abram. Ad aues etiā istas abigēdas valet timor dñi. sicut formidines ponunt in ortis ad fugādas aues. valet etiā ad idē memoria dominice passiōis. timent demones vexillū crucis q̄ in cruce deuicti sunt. In terra petrosa deficit semen nō excrescēs etiam in fructū ꝓpter defectum humoris gratie ul' deuotōis. ideo necessariū est semināti. et ei q̄ semen recipit recurrere ad fontē dīne misericordie vt impleat ꝓmissionē factam. Isa. 30. Dabitur pluuia semi tuo vbicūq; semiauerꝫ in terra. de eadē pluuia legitur. Ezech. 34. pluuie bñdictōis erunt. ⁊ dabit lignum agri fructū suum. In terra spinosa spine crescētes suffocant verbū. ido libenter seminandū est in terra sine spinis .i. in paupib⁹ nō habentib⁹ spinas diuitiarū. exemplo filij dei. Luc. 4. Euāgelizare paup. misit me. sumptum est de Isa. 4j. lr̄a nr̄a hꝫ ad annunciandū māsuetꝫ misit me Hiere. 4. Nolite serere sup spinas. ille etiā q̄ vult vt ꝟbū dei in se fructificet purgare se debet a spinis vitioꝝ. ꝯtritōe ⁊ humili ꝯfessiōe. Proficit semen in terra bona scꝫ in t'ra studiose clausa abundāt irrigata diligēter culta in corde scꝫ bono ⁊ optio. cui⁹ rōnalis est a varijs expedita ⁊ salubribus intēta. Irascibilis aduersitate nō terretur. ꝯcupiscibilis ꝓspitate nō allicitur. ꝓficit semē in corde ei⁹ qui a mala societate est elongat⁹ q̄ nō resistit deo. nec nocet ꝓximo.

De eodem. Sermo scds.

Qui habet aures ⁊c. triplex audit⁹ h̄ notat. q̄ nccī⁹ ē auditorib⁹. Prim⁹ est nat'e q̄ ꝟbū suscipit. Scds ē intelligētie q̄ sensus ꝟbi discernit. Terci⁹ obediētie q̄ res ꝟbi efficit. Sūt q̄ nō hñt aures audiēdi aliq̄d de deo q̄si excōicatū hñtes eū Ezech. 23. Nasum tuū ⁊ aures tuas p̄cidēt tibi. tales etꝫ dñs reputat excōicatos ꝓuer. 28. q̄ declinat aurē suā ne audiat legē. oro ei⁹ erit execrabil'. Alij hñt aures ad audiēdū. sꝫ nō ad intelligēdū. Isa. xlij: qui aptas hēs aures nōne audies. Alij hñt aures ad audiēdū ⁊ ad intelligēdū. sꝫ ñ ad obediēdū. Isa. 6. Exceca cor ꝓpl'i h⁹ ⁊ aures e⁹ aggua (Interrogabāt aūt) Crisosto⁹ Cupiētes scire optet interrogare. Aug⁹ in libro de doct'na xp̄iana. Nulla res magis memorie mandanda est q̄ꝫ illoꝝ verboꝝ. locutionūq; genera q̄ ignoramus vt cū ꝑicior occurrerit. q̄ri possint. nō tñ statim interrogāt. sꝫ soli cū illo. vt dr Mar. 4. in q̄ instruimur s̄m Bedam. vt si intelligentiā dīnoꝝ assequi volum⁹ sepoītis curis mūdi domū sacre scripture soli cū solo dño meditādo ⁊ orādo intrem⁹ (vobis datū est ⁊c.) hic ostēditur q̄ aliter p̄dicandū est sapiētib⁹ alit' simplicib⁹. apte occl'ta fidei dicēda sunt sapientib⁹. simplicib⁹ q̄si inuolute. j. Coꝝ. ij. Sapientiā loq̄mur inter ꝑfectos Nūeri. 4. p̄cipit q̄ caathite portent sacra tabnaculi inuoluta q̄ sacerdotes tractabāt nuda. Eccī. 39. Occulta ꝓuerbioꝝ exq̄ret sapiens ⁊ in abscōditis ꝑabolaꝝ ꝯuersabit. glo. sup p̄ncipiū ꝓuerbioꝝ. sicut in t'ra aurum. in nuce nucle⁹. in irsutis castaneoꝝ opculis absconditus fructus inq̄ritur. ita in ꝓuerbijs alt⁹ dīnusq; sensus inq̄rend⁹ est. Job. 28. Sapia trahitur de occultis. In occultꝫ ꝑabolaꝝ ꝯuersari debet vir litteratus ⁊ abscondere se ab estu tentatōnū Grego⁹ Cū sacroꝝ eloquioꝝ secreta scrutamur q̄d aliud q̄m opaca siluaꝝ ad refrigerandū nos ingredimur Et notandū q̄ in oībus opibus dei sapia est querēda. De⁹ em̄ effudit eam sup oīa opera sua. vt legit Eccī. j. spāliter tñ querēda est in illis rebus a q̄b⁹ fili⁹ dei sumit ꝑabolas suas. (Est aūt h̄ ꝑabola) Notandū q̄ hec expō dei est b̄uis apta et facilis. et sine curiositate ornat⁹. Ad b̄uitatē ꝑtinet illd Aug⁹. sic ingt⁹ ē q̄ incognita obnubilat sic onerosus ē q̄ ꝯgnita inculcat Eccī. 2j. ꝟba sapiētiū stat'a pōderabūt. De facilitate dr ꝓuer j9. Doct'na prudētiū facil'. Aug⁹ in li. de doct'. xp̄ia. Quid ꝓdest locutōꝫ integtas quā ñ seq̄tur intellect⁹ audiētiū. cū loq̄ndi oīno nulla sit cā si q̄d loq̄mur nō itelligāt ꝓpt' q̄s vt intelligāt loq̄mur. Itē q̄d ꝓdest clauis aurea si apire q̄d volū⁹ nō p̄t. ⁊ q̄d obest lignea si apire p̄t q̄n nō q̄rim⁹ nisi pa

tere qđ clausuz est. j. Cor. j 4. Si incertã vocẽ det tuba qs ꝑparabit se ad plũ. Cõtra ornatũ dr. Eccĩ. 4. ne abscõdas sapiam in decore ei⁹. Aug⁹ in li. de doc. xpia. Cauẽ dũ est ne dñis gñib⁹ qz sentẽtijs dũ addiť nũer⁹ põd⁹ detrahať. Nũer⁹ ẽ ꝓportio silla baz metz z colores rethorici Aug⁹ ibidẽ in auctoribꝫ nr̃is ℔ mihi pl⁹ placz q ibi rarissime ineni eos nũeros. satz em̃ est ei ꝓpe qđ agiť vt ꝥba ꝓgruẽtia nõ oris eligãt in dustria sz pectorz seq̃ť ardorẽ. Semẽ est ꝥbũ dei. Verbũ dei ẽ semẽ respectu meriti bonũ op⁹ semẽ est respectu pmĩ. malũ op⁹ respcũ supplicij Greg. semẽ est quidqđ bo ni fecer⁹. semẽ etz est qđqđ mali fecer⁹ Di ligenť ãt videndũ ẽ hoꝛvbi z qđ seiet Noli seiare in carne. qz q seiat in carne de carne metet corruptõz Gal. 6. Noli seiare in ae re. vt faciunt illi q ꝓ vana gla opa de gñe bonoz faciũt. Jere. jz. Seiauerũt triticũ z messuerť spinas. ℔ accidit talibꝫ Agei. j. Seiastis multũ intulistis paz. Mich. 6. Tu seiabis z nõ metes. Itẽ noli seiare spi nas vicioz. materiã incẽdij infernalis. ad Gal. 6. que seiauerit qs ℔ z metet Eccĩ. 7. Nõ seies mala in sulcz iniusticie. z nõ me tes ea in septuplũ. Et notãđ q elemosina semẽ spualiť đr. eo q semi in multz assimi lať. Primo in ℔ q occultãda ẽ Eccĩ. j9. cõ cludes elemosinã in sinu paupis. Mat. 6. Te ãt faciẽte elemosinã nesciat sinist. tua qđ fa. dex. scđo in ℔ q faciẽda ẽ de iusto vt seiek puz ẽticũ Eccĩ. 34. Qui offert sacri f. ciũ ex suba paupez est q̃si q victiat filiũ in ꝓspcũ pris. Tercõ dz ꝑmitti re purga te a spinis. qz paupibꝫ danda est nõ hñtibꝫ spinas diuitiaz z bonis nõ hñtibꝫ spinas vicioz Jere. 4. Nolite serere sup spinas. Isa. 58. frange esu. pa. t. Eccĩ. jz. Cũ facz ꝺuiuũ voca paupes Lu. j 4. Da bono et ne recepis pctõrẽ. Qñto rigari dz roze cõ passiõz z hilaritatz. Job. 30. Cõpaciebať aia mea pau. Isa. 58. si effuderz aiam tuã esurienti z aiam afflictã rẽ. Eccĩ. 35. In oi dato hylarẽ fac vultũ tuũ. Quito fructus mult⁹ expectať de el'una in alio ãno. i. i alia vita. Jac. 5. Agricola expectat ꝓciosum fructũ terre rẽ. ℔ semẽ bz duplicẽ messem. j. Thy. 4. pietas ad omia util' est, ꝑmissionẽ hñs vite q nũc ẽ z fuke (Qñ ãt i spinis rẽ) glo. nota q diuitijs duo iũgit solicitudinẽ z voluptatẽ. qz z ꝓ curã mẽtes oppimũt z ꝓ vpluptatẽ resoluũt. Et notãđ q diuitie spine dicũť eo q spinis in multz assimilenť. Prio in ℔ q spine cũ sint sub floze pũgunt. sic diuitie. z si exti⁹ hẽant flozẽ mundane gle pungũt tñ mentẽ ꝑplici pũctõe. s. laboze in ꝓgregãdo. timoze inseruãdo. doloze in amittẽdo. vñ qđ. Diues diuitias nõ ꝓgregat absq laboze. nõ tenet absq timoze. nõ deserit absq doloze. Scđo diuitie ad modũ spinaz vestẽ interiorz hois dilacerãt Sen. pice q ipm̃ coz lacerãt. q̃ si aliť extrahi neq̃ret ipm̃ coz auellẽdũ esset. Abac. ij. p⁹ illud. ve q ꝓgregãt nõ sua subdiť. Nũqđ nõ repẽte ꝙsurgẽt q mordẽt te. z suscitabũť lacerãtes te. Tercõ diuitie sť latibulũ ꝑpẽtũ infernaliũ. vñ q volũt eas accipe a ꝑpentibꝫ infernalibꝫ mordenť. j. Thy. 5. q volũt diuites fieri incidũt ĩ tentatões. z laq̃ũ dyaboli. Qñto. spine seinuicẽ ꝓplectũť Nau. j. qđ tot⁹ fascicul⁹ spiaz facili⁹ excutiť q̃z spine abinuicẽ sepenť. sic diuitie p ptes difficiles bñ dispẽsanť. ido bonũ ẽ ꝑm ꝙsiliũ đi se semel exonerare ab eis Mat. j9. si vis ꝑfect⁹ eẽ vade z vende oia rẽ. Quito. spine ãplectẽtes se cruẽtãt. sic ditie amatoꝛes suos cruẽtant sanguiꝑcti Eccĩ. xj. si diues fuerz nõ eris imunis a delicto Greg. ĩ ome. Diuitie spine sť. qz cogitatõnũ suaz punctõibꝫ mentẽ lacerãt cũ vsq ad pctm̃ ꝑtrahũt. q̃si inflicto vulnere cruẽtãt. Sexto. spine sť matia ignis sic dicie sť matia ignis cupiditatz ĩ pñti. z ignis infernal' in fuko. ps. Et arserť sic ignis in spi. Isa. 33. spine ꝓgregate igni ꝓburenť Jac. 5. Diuitie vre putrefacte sť rẽ. et erugo eaz erit vob̃ in testioniũ z mãducabit carnes vras sic̃ ignis. Et no. q Mat. j3. hr̃ q fallacia diuitiaz suffocat ꝥbũ. hac fall'a decipiũť etz sapiẽtes Gre⁹. i om̃. Diuicie fallaces sť q nobiscũ diu pmanere ñ pñt. Fallaces sť qz mẽtz nr̃e inopiã ñ expelluť. diuicie ñ soluũt qđ ꝑmittũt. ꝑmittũt abũdãtiã z soluũt inopiã. luc. j. z diuites dimisit ianes ꝓpuer. x. q innitiť mẽdacijs ℔ pascit vẽtos. idẽ ãt ipe seq̃ť aues volãtes Eccĩ. 34. q̃si q appꝓhẽdit vmbrã z seq̃ť ventũ. sic q attẽdit ad visa mãdatia (Suffocãť Gre⁹. Solicitudies z voluptates z diuitie suffocãt. qz ipoꝛtunis cogitatõibꝫ suis gutť mentz strãgulãt. z dũ bonũ desideriũ intrare ad coz nõ sinũt. q̃si aditum flatus vitalis negant.

De eodem Sermo tercius

Exiit qui seminat se. semen suũ ꝛc. Hanc q̃stionẽ tetigisse videt̃ Hiere. xiiij. dicẽs. q̃re q̃si colonus futur⁹ es in terra. et p̃t dici ꝙ trib⁹ de causis ipse met exijt seiare scz ꝓpter t̃re necessitatẽ. ꝛ ꝓpter alioꝝ cultoꝝ prauitatẽ. ꝛ ꝓpter agri culture spũalis vtilitatẽ. q̃m necessariũ sit semen diuinũ mũdo insinuat. Isa. j. dicens. Nisi dñs exercituũ reliq̃ssz nobis semen q̃si sodoma fuissem⁹ ꝛc. Prauitas alioꝝ cultoꝝ appet ex hoc ꝙ mũd⁹ erat plenus spinis vitioꝝ. in aduentu filij dei. ꝓuer. 24. Per agrũ hois pigri trãsiui ꝛ per vineam viri stulti et ecce totũ repleuerant vrtice operuerãt supficiẽ ei⁹ spine. Utilitas culture spũalis ex hoc appet ꝙ plus valet vn⁹ fruct⁹ cordis hũani s. opus vnũ ex caritate ꝓcedens. q̃ꝫ tot⁹ fruct⁹ quẽ terra a ꝑncipio mũdi vsqꝫ nunc ꝓtulit. p̃terea de fructu oris sui põt homo ditari. Prouer. xij. De fructu oris sui vnusquisqꝫ replebit̃ bonis. Et aliud cecidit secus viã Sed q̃re sapientissim⁹ agricultor in t̃ram prauã semen suũ iecit. Ad hoc põt dici ꝙ tribus de causis. Primo ad nostrã instructionẽ vt exẽplo ei⁹ in omi genere hominũ seminem⁹. Criso. Qui semiat sine adiudicatõe mittit semina. sic ꝛ p̃dicator xp̃i nõ diuidit diuitẽ. ꝛ pauperẽ sapientẽ. vel insipientẽ. studiosuz. aut desidem. Ro. ij. Grecis ac barbaris sapientibꝫ ꝛ insipiẽtibꝫ debitor sum. Scdo ad p̃dicatoꝝ ꝯsolatõez. vt non impaciẽter ferant. si in multꝫ eoꝝ ꝑibit semen qꝛ idẽ xp̃o accidit Isa. v. xxx modij semẽtis faciũt modios tres. Aug⁹ Magna ꝯsolatio mẽbris ex capite. Tercio. qꝛ ille cui⁹ est semen. de terra praua p̃t facere bonam. Criso: Qualiter habet rationem. seminare in spinis vel petris Solutio. In semibꝫ q̃dem nullã. in animalibꝫ ãt multã. ꝛ nisi illa ꝓximitas q̃ est ꝟm ecclesie respectionẽ ostenderet̃. agricola incusaretur merito. qꝛ non p̃t de petra facere nõ petrã. aut de via non viam. aut de spinis nõ spinas: in rõnabilib⁹ aũt possibile est de petra fieri terrã pinguem.

Dñica in q̃nq̃gesima. Ser. ꝑm⁹

Assumpsit iesus discipulos. ꝛc. Luce. viij. Hodiernum euangelium duo ꝑncipaliter ostendit scz dominice passionis p̃nunciationẽ. ꝛ cuiusdam ceci illuminatõz Circa ꝑmũ octo nob ꝯsideranda sunt. Primũ est q̃re p̃nũtiatio dñice passionis in hac dñica recolitur. ꝛ p̃t de hoc triplex ratio reddi. Prima est qꝛ sicut passio erat ꝓpinq̃ scdm veritatẽ cũ dñs dixit discipulis ecce ascẽdim⁹ hierusolimã ꝛc. sic nunc est ꝓxima ꝟm ecclesie rep̃sentatiõz. ideo ꝯueniẽter nũc in eccl'ia ꝟba illa legunt̃. Scda est vt inuitent̃ fideles ad crucẽ penitẽtie ꝛ ad ascensum in celestẽ hierusalẽ. licz em̃ xp̃ian⁹ semp debeat esse in cruce. ꝟm illud Gal'. v. Qui xp̃i sũt carnẽ suam crucifixerũt. ꝛ etiã semp ꝓficiẽdo debeat ascẽdere. tñ maxie in. xl. ꝛ sicut ille qui ingressur⁹ est religionẽ p̃temptat aliq̃ que sunt religiõz. ꝛ eis ante ingressuz assuescit. sic añ q̃dragesimã aliq̃d pnie inchoandũ esset. eꝯrio ꝟo hoies faciũt q̃ in cõmestione carniũ ꝛ in alijs delicijs h̃ tpe excedunt. q̃si nesciãt ꝙ quãto talib⁹ assueuerũt tanto difficili⁹ eis postea carebunt Difficile caret aliq̃s pellicio ĩ medio hyemis q̃ assueuit. h̃ tpe multũ conandũ ẽ ad sobrietatẽ. Seneca. diebꝫ festꝫ magꝫ ĩpandũ est aĩo. h̃ tpe multo forti⁹ est ebrio ꝓplo sobriũ esse. Dyabol⁹ credẽs ꝙ in breui sit eos amissur⁹ vexat eos in ꝟuitio suo. q̃ꝫtũ p̃t. sic illi q̃ ꝯducunt eq̃s multũ solent eos vexare qꝛ modicũ st̃ eos hituri Apoc. xij. Ue t̃re atqꝫ mari. qꝛ descẽdit ad vos dyabol⁹ hñs irã magnã sciẽs qꝛ. modicũ tẽp⁹ habz. Tercia ẽ vt hoibꝫ oñdat̃. q̃ntũ malũ sit pctm̃ gule. q̃ tm̃ peccãt hoies tpe isto. ex magno malo qd̃ ex illo pctõ secutũ est. Mors em̃ filij d̃i secuta ẽ inde. ex magnitudine remedij appet magnitudo ꝑiculi. Bern̄. in ꝯsideratione remedij. ꝑiculi mei estio q̃ntitatẽ. fili⁹ dei iubet̃ occidi vt vulneribꝫ meis p̃cioso sanguis illi⁹ balsamo medeat̃. Agnosce h̃ q̃ꝫ grauia st̃ illa vulnera ꝓ q̃bus optuit xp̃m dñm vulnerari. ad satꝫfaciendũ ꝓ pctõ ꝑmoꝝ ꝑentuz qd̃ fuit pctm̃ gule passus ẽ fili⁹ dei. Scdm ẽ ꝙ cũ dñs assũpsit discipl'os ad passiõz sue p̃nũciationẽ. vt h̃ d̃r ꝛ Mat. xx. et ad ostẽsionẽ gl'e sue in trãsfiguratõe Mat. j7. Mar. 9 Luc. 9. q̃re. xij. assũpsit ad p̃nũciatõz passionis. ꝛ tres tm̃ scz. petrũ iacobũ ꝛ iohãnẽ

ad glorie ostensionē. quod factum est ido vt ostēderetur ꝙ omnes inuitātur ad imitationem passionis. pauci tamen pueniunt ad passionis fructum. ꝑma Petri ij. Crhist⁹ passus ē ꝑ nobis vobis relinq̄ns exēplū vt seq̄mini vestigia ei⁹. ꝑma Coꝝ. ix. Omnes q̄dem currūt sed vnus accipit brauiū. Terciū est quare assumpsit eos secreto. vt dicit Math. xx. Cui⁹ ratio fuit vt daret nobis exemplū ne secreta nostra passim omnib⁹ reuelemus. Quidā em̄ que solis amicis ꝯmittēda essent hys q̄s habuerūt obuiam narrāt. vt dicit sapiēs. Ecc̄i. xix. Sagitta infixa femori canis. sic verbum in corde stulti. In eodem. a facie verbi ꝑturit fatu⁹. ꝑturiens nō q̄escit donec partū emiserit. nec fatuus donec ꝟbum ꝓtulerit. Ecc̄i. vj. multi pacifici sint tibi. ꝯsiliarius vero vnus de mille. specialiter in hoc ꝙ secreto loq̄tur apostolis de passione sua datur exemplū hys qui ascēsuri sunt crucem religionis. vt nō passim hoc reuelēt. Ecc̄. 37. Noli consiliari cum socero tuo. socer scz pater vxorꝫ. i. carnis est mund⁹ cui non est reuelandū cum aliquis vult mundū deserere. Jacob fugit in salutato ⁊ ig̃rante laban Gen̄. xxxj. Bern̄ in ꝑsona seculariū amicoꝝ loquens Noli inquit p̄cipitanter agere. diu ꝯsidera. diligenter intuere. magnum est qd̄ ꝓponis. ⁊ opus habes magna deliberatione expire quid possis. amicos ꝯsule ne post factum penitere contingat. hec est sapīa mundi. animalis. terrena. dyabolica. inimica salutis. suffocatrix vite. mater tepeditatꝫ. ei⁹ scz que deo solet vomitū ꝓuocare. Cū em̄ verbum dei esse non dubites. quid op⁹ est deliberatione. vocat magni consilij angelus, quid ergo ꝯsilium p̄stolaris. quis em̄ sapientior et fidelior illo. ab ore putei iehēne eripior. ⁊ ꝯsilium petam. amicos cōsulat. qui non legit. inimici homis domestici eius. Michee. vij. Quartū est q̄re scriptura vbi loq̄tur de aduentu in hierusalem vocat eum ascensum. vt hic ⁊ Luc̄. ij. ascendentib⁹ illis hierosolimā. vbi vero loq̄tur de aduentu in egyptum vocat eū descensum. vt Gen̄. xij. descendit abraam in egyptum. et. xxvj. Dixit dominus ad ysaac. Ne descendas in egyptum. et Isa. xxxj. Ve q̄ d̄scendūt in egyptū. Qd̄ ideo fit vt innuat̄ difficultas que est in eundo in celestē hierusalē. et facilitas q̄ est in eundo ad tenebras ⁊ mortē inferni. Act̄. xiiij. ꝑ multas tribulatiōes oportet nos intra. in reg. ce. Lu. vlt. Nōne oꝑtuit xp̄m pati ⁊ ita intrare in gloriā suā. Eꝯrio ē facil' descensus. Quintū est ꝙ dñs futura p̄dicit vt agnoscat̄ ei⁹ dīnitas futuroꝝ p̄scientia. sicut em̄ ꝓpriū est dīne potentie extēdere se oꝑando ad id qd̄ est ⁊ nō est. ex nihilo em̄ p̄t oꝑari. ⁊ res redigere ad nihilū sic dīne sapīe est videre futura. ⁊ p̄t̄ita. vt p̄sentia. Isa. xlj. Annūciate q̄ vētura sunt in futuꝝ. ⁊ sciem⁹ qꝛ dij estis vos. Sexto ꝯsiderāda nob̄ sunt q̄ dñs p̄dicit se passurū q̄ sunt q̄nq̄ scz. traditio. illusio. flagellatio. ꝯspuitio. crucifixio. siue occisio Traditus ē q̄ erat ꝟtus p̄ris. Illusio facta est dei sapīe. j. Coꝝ. j. Predicā⁹ xp̄m dei ꝟtutem. ⁊ dei sapīam. Flagellat⁹ est q̄ pctm̄ nō fecit. j. pet̄. ij. ꝯspuit̄ dei gl'ia. ps̄. Exurge gl'ia mea. Heb̄. j. Qui cū sit splēdor gl'ie Occidit̄ q̄ est vita Joh̄. j 4. Ego sum via ꝟitas ⁊ vita. Sil'ia patiūt̄ viri iusti ī mdo isto: Ipsi em̄ tradunt̄ ab his a q̄bus deberent amari Luc̄. xxi. Trademi a ꝑentib⁹ ⁊ frib⁹ ⁊c̄. Ipsi etiā derident̄ Job. jr. deridetur iusti simplicitas. ⁊ Sap̄. 5. dicūt dānati de bonis. hy sunt q̄s aliq̄n habui⁹ inderisum. que derisio figurata est in heliseo ascēdente in bethel. cui dicebāt pueri. ascē de calue. 4. Rꝫ. ij. sed q̄s sit finis h⁹ derisionis. ibidē ostēdit̄. Helyse⁹ em̄ maledixit puerꝫ in noīe dñi. ⁊ egressi vrsi de saltu lacerauerūt ex eis. xlij. ꝓuer. iij. Ip̄e deludꝫ illusores. iusti etiā flagellant̄ a maledictis tyrānis Isa. io. Ve assur ꝟga furoris mei ⁊ bacul⁹ ipse ē. Aug⁹ Quid suꝑbit impi⁹ si de ipso flagellum facit. pater meus. pater flagello filium corrigit. et post in ignem flagellum mittit. Item iusti hic cōspuuntur ꝯtemptu et vilipēsione. ꝑma Coꝝ. 4. Nos ignobiles vsq̄ in hanc horam esurimus et sitimus. et nudi sumus. et colaphis cedimur tanquā purgamenta mundi huius facti sumus omnium peripsima vsq̄ adhuc. sic vocatur purgamentū pomi vel ferri. Justi occidūtur. Ps̄. ꝓpter te mortifica. to. di. ꝯsolatio in hys est memoria eoꝝ que domin⁹ passus est ꝑ nob̄ Augusti⁹: magna ꝯsolatio mēbris ex capite.

Bern̄. Uidentes angustias dñi nr̄i leui⁹ vestras portabitis. Grego. Si passio dñi ad memoriā reuocat̄ nihil ad̄o durum est qd̄ non equo animo toleretur. Si fallit te aliquis d̄ quo ꝯfidebas cogita xp̄m traditum esse a discipulo suo. Ps̄. Homo pacꝫ mee in quo sperabā. mag. sup̄ me supplan. Si oportet te subditum esse indigno noli turbari. cogita deum tuum traditum fuisse gentib⁹. pylato. s. et ministrꝫ romanorū Si quis stultum te reputat cogita ꝙ herodes xp̄o in veste alba illusit. Si q̄s te ꝑcutiat cogita xp̄m fuisse flagellatuꝫ pro te vsq̄ ad sanguinem. Heb. 12. Recogitate eum ꝛc̄. Nondum em̄ vsq̄ ad sanguinē restitistꝫ. Et notandum ꝙ sil'ia predictis patitur adhuc xp̄s in eccl'ia. in membrꝫ suis. Traditur em̄ gentib⁹ cum regnū eccl'ie traditur gentiliter viuentib⁹. s. apte malis Dd̄. De⁹ venerunt gentes in hereditatem tuam ꝛc̄. A quib⁹ v̄o traditur. ostenditur. Joh. 18. Gens tua et pontifices tui tradiderunt te mihi. Post illuditur cum populus eruditione et exemplo bono fraudat̄. Jere. 50. Grex ꝑdit⁹ fact⁹ est popul⁹ meus postores eorum seduxerunt eos. ij. Pe. iij. Uenient in nouissimis dieb⁹ illusores iuxta ꝓprias ꝯcupiscentias ambulantes Deinde flagellatur dñs q̄ ꝓpl's angarijs ꝛ iniurijs opprimitur. Ps̄. Fui flagellatus tota die. Post ꝯspuitur quia cult⁹ ei⁹ vilipēditur et cultores ei⁹ si qui boni sunt ꝯfundunt̄. Job. 30. Faciem meam ꝯspuere non verent̄. glo: Faciem ei⁹ ꝯspuere est iustos etiam in p̄sentia ꝯfutare. et in eoꝝ ꝯtumelias verba fluxa. quasi fluētes saliuas mittere. Postea occiditur cum caritas in populo malo exemplo eorum ꝑditur. ꝛ fides ꝑuerso dogmate corrumpit̄. j. Joh. 4. Deus caritas est et per fidem habitat xp̄s in cordibus vestrꝫ Unde ꝯuenienter dicitur occidi xp̄s cum caritas ꝑditur. vel fides corrumpitur. Et notandum ꝙ xp̄s ter tradit⁹ ē. Prīo a iuda. Math. xxvi Quid vultis mihi dare et ego vobis eum tradā At illi ꝯstituerunt ei. xxx. argenteos ꝛ exinde q̄rebat oportunitatem vt eum traderet. Scd̄o a iudeis. Math. 27. Sciebat Pylatus ꝙ ꝑ inuidiā eū tradidissent. Tercio a pylato. Luc̄. 23. Pylat⁹ fieri adiudicauit petitōem eorum. et Jesum tradidit voluntati eorum. Judas tradidit cupiditate ꝓpria. Judei ex inuidie malicia Pylatus vero fauore aliene iniquitatis ꝛ iudeorum gratia. Similib⁹ modis fit traditō predicta. Quidā em̄ tradunt xp̄m ex auaricia vt symoniaci. q̄dam ex malicia vt q̄ inuidia vel odio non dimittunt ꝓmoueri dignos et ꝓmouent indignos. Quidam vero his duob⁹ modis vincunt̄ fauore scꝫ vl' gratia magnoꝝ. ꝓmouentes indignos ad preces eorum Item notandū ꝙ quatuor modis xp̄o illusum est. scꝫ ī domo sacerdotis. Luc̄. 22. Illudebant ei cedētes eum et velauerunt eum et ꝑcutiebant faciem eius. et interrogauerunt eū dicentes. ꝓphetisa. Item in domo pylati Math. 27 Clamidem coccineam circumdederunt ei et plectentes coronam d̄ spinis posuerūt super caput eius. arundinez in dextra ei⁹. Tercio in domo herodis. Luc̄. 23. Spreuit eum herodes et illusit indutū veste alba Item in cruce Math. 27. Principes sacerdotum cum scribis et senioribꝫ illudētes dicebant. Si rex isrl' est descendat de cruce. Similib⁹ modis illuditur ei hodie a sacerdotib⁹ malis. cum velamine capitꝫ illudūt ei dū amictū hn̄t in capite qui sig̃t spem celestiū q̄ ꝓ celestib⁹ in eccl'ia non seruiunt īmo ꝓ t'renis deseruiūt ibi diabolo. in veste alba illudunt ei q̄ albā induūt cū nō habeant mundiciam que in alba designat̄ In purpura ei illudunt qui fibulam purpuream induunt qua caritatꝫ latitudo designatur cum non habeant caritatem sed potius odij caninitatem. In crucre ei illudunt qui bonos in penis irridēt. in quibus eos consolari deberent. vel prima illusio qua velata facie dicebāt ꝓphetisa. ꝛc̄ referri p̄t ad illusionem quā faciunt dei sapientie. qui symonias occultas ꝯmittunt quasi aliquid latere possit dei sapientiam Illusio vero facta in purpura arundine ꝛ corona et genuflexione referri potest ad illusionem quam faciunt diuine potētie. illis qui sunt ex ꝑte diaboli. dando potestatē ecclesie. et eā q̄ntū est in se d̄o auferētes Illusio facta in veste alba referri p̄t ad illusionem quam faciunt bonitati seu honestati. deridentes eos qui honestatem p̄tendunt. vocantes eos ipocritas vel papelardos In cruce deo illudunt inimici crucis

xp̄i. quoꝝ finis interit⁹ quoꝝ d̄s venter ē. Phil. 3. Qui crucem pnie in se abhorrent et in alijs derident. irrisionib⁹ suis eos incitantes vt de cruce pnie descendāt. Circa flagellatōem xp̄i notandū q̄ xp̄s quat flagellat⁹ est Flagellat⁹ in capite cū acceperunt arundinē ⁊ p̄cusserunt caput eius Math. 27. Flagellat⁹ est in facie Luc. 22. Velauerunt eū et p̄cutiebāt faciē. Itē flagellat⁹ est in collo. scz colaphis Mar. 14 Ceperūt quidā conspuere eū et velare faciem et colaphis eum cedere Itē flagellatus est in corpe Mar. 15. Pylat⁹ tradidit eis iesum flagell' cesum vt crucifigeretur. His q̄tuor modis flagellat' etz in eccl'ia q̄si in capite arundine p̄cutit' cū tyranni potestate accepta ab eccl'ia cōtra maiores d̄ eccl'ia abutunt'. In facie flagellat' cū religiosos q̄ deberēt esse pulcrior p̄s eccl'ie seculares p̄sequunt'. In collo v̄o cū p̄dicatores p̄ quos cib⁹ spūalis debet trāsire in corp⁹ eccl'ie ab his quib⁹ cibū porrigunt v̄bo vl' facto ledunt' In corpe flagellatur cū in minorib⁹ membris eccl'ie p̄secutōem patitur

Circa ꝯspuitōem notandū q̄ xp̄s ꝯspuitur in facie cū in pulcrioribꝫ mēbris eccl'e multū vilipendit'. Conspuitio em̄ est maxima vilificatio. Isa. 50. Faciē meā n̄ auerti ab incre. ⁊ ꝯsp in me. Sed ꝯspuitio ista aliquos de eccl'ia suffocat. sic hur sororiꝰ moysi sputis iudeoꝝ tradit' fuisse suffocatus Quidā v̄o non suffocant' sputz cū hur sed pociꝰ cū ceco illuminant'. De quo ioh. ix. Tales erant apl'i de quib⁹ Act. v. Ibāt apl'i gaudentes a ꝯspectu ꝯsilij. d. h. p̄nōie Je ꝯtu. pati. Circa occisionē notandū q̄ xp̄s q̄tuor vulnera habuit q̄ cā mortis ei⁹ extiterūt. s. in duob⁹ pedib⁹ et duabus manib⁹ sil'i mō occidit' hodie in eccl'ia. Pedes totū corp⁹ sustinēt. man⁹ p̄ toto corpe laborant. Pes g̃ sinister et man⁹ sinistra stz agricole q̄ oēm laborē eccl'ie sustinēt q̄ntū ad tp̄alia. Pes dexter et man⁹ dextra sunt p̄sone hūiles eccl'ie. que on⁹ et laborē sustinent q̄ntū ad spūalia Hi occidunt' cum d̄ vita eoꝝ eis subtrahitur Ecc̄i. 34. Panis egentiū vita pauperm est. q̄ defraudat eū hō sanguinis ē. Ibid. Qui aufert i sudore panē q̄si q̄ occidit p̄ximū suū. Circa septimū notandū q̄ dn̄s p̄nunciatōi sue passionis subdit accelerationē sue resurrectiōis dicens. Tercia die resurget Beda Ut taz cita resurrectio euacuet scandalū crucis. Osee. vi. Viuificabit nos post duos dies et tercia suscitabit nos. i. suscitādos ostendet. in h̄ dat exemplū p̄dicatorib⁹ vt tēperent p̄dicationē suā leta tristib⁹ admiscentes. Luc. 10. Samaritan⁹ vulneribꝫ sauciati vinū et oleū infudit. Dat' etiā in h̄ exēplū fidelib⁹ vt cū aliq̄ grauia p̄ xp̄o tolerāt gl'iam quā patiēdo merent' attendāt Cōsideratio em̄ p̄mij minuit vim flagelli. vt d̄t Greg. Ideo. stephano p̄thomartiri i certamine suo gl'ia dei ostēsa est Act. vi. Circa octauū notandū q̄ discipuli nihil horū intellexerūt q̄ dicebat de passione sua Et tangunt' tres cause in glo. Pria ē qꝛ eius quē maxie videre desiderabāt. mortē audire nō poterāt. Scd̄a qꝛ credebāt eū verū deū eē. vñ nō credebāt eū posse mori Tercia qꝛ credebant eū p̄abolice loq̄ Sic matres indiscrete amātes filios suos. nō p̄nt audire de eoꝝ correctōe. ⁊ amatores m̄di nō p̄nt audire v̄bū d̄ ei⁹ separatōe ⁊ q̄ nimis amāt vitā p̄sentē. n̄ p̄nt audire v̄bū d̄ morte. Ecc̄i. 41. O mors q̄ꝫ amara ē memoria tua. hōi iiusto. et pacē habēti in substātijs suis. ⁊c̄. De eodem. Sermo. ij

Factū est autē cū appropinq̄ret iericho. ⁊c̄. In hac p̄te q̄ ꝯtinet ceci illūiatōem q̄nq̄ nob̄ on̄dunt'. Primo stat⁹ saluatorz cecū illūiati ibi. Cū appropinq̄sset ie. Scd̄o stat⁹ saluādi ibi Cecus q̄dā sedebat sec⁹ viā mēdicās Tercio q̄uo se hūit cec⁹ salutē petēs ibi. Cū audidiret turbā ⁊c̄. Quarto q̄uo se hūit ih̄s salutē ꝯferēs. ibi. Stās āt ih̄s. ⁊c̄. Quinto q̄uo se hūit cec⁹ salute obtenta. ibi Et seq̄bat' eū magnificās deū Circa p̄mū notādū q̄ fili⁹ dei p̄pinq̄ns iericho illūiat cecū vt h̄ hr̄. ⁊ curat vulneratū q̄ incidit i latrones Lu. 10. Jericho em̄ interp̄tat' defect⁹. Per cecū v̄o ⁊ vulneratū s̄cat' hūanū gen⁹ vulneratū p̄ ꝯcupiam ex p̄te volūtatz. excecatū p̄ ig̃rantiā ex p̄te rōis s̄m q̄ d̄t Aug⁹ in Encheridion q̄ duo mala sūt nob̄ inflicta ex pctō Ade Ig̃rantia rerum agendarum et ꝯcupiscentia noxiarum Saluator vero sumens defectus nostre penalitatis et voluntatem sanauit et rōem illūiauit. Grego. Cū conditor noster appropinq̄t ie

richo cec⁹ ad lumen redit. q⁹ cū diuinitas nostre carnis defect⁹ suscepit gen⁹ hūanū lumen qđ amiserat recepit. Circa vm notandū q⁹ gen⁹ humanū cecū erat quantum ad vim rōnalem. mēdicans q̄ntū ad ꝯcupiscibilē defectū magnoꝝ bonoꝝ paciens. Sedebat ꝯ p ignauiā quantum ad irascibilem. timens aggredi ⁊ sustinere arduа p salute ꝑpria. et erat iuxta viā habēs opa de genere bonoꝝ absq̄ fide ꝯa. Ex cecitate ignorātie seq̄tur mendicitas ꝓcū. Qui indocti sunt in egestate cordis morientur. Ex cecitate etiā ignorancie seq̄tur ignauia. sicut cognitio eā fugat. vñ Ber. loq̄ns de illo ꝯbo. Non timebis a timore nocturno. Timor iñt afflictiōis nocturnus est ⁊ plane tenebrosus. q⁹ abscōdit ab oculis q̄ nō sint cōdigne passiones hui⁹ tpis ad futurā gl'iaz que. re. i no. sed facile hz radi⁹ ꝯ virat⁊ exuffiat. Ingerit e mocul' cordis pctā q̄ fecim⁹ nūc eterna supplicia. nūc etna ꝑmia. nūc ea q̄ p nob ꝑtulit xp̄s. Juxta viā bñ ór esse qui hz opa de gñe bonoꝝ sine vera fide. vñ sup illō Ro. z. Arbitramur. ⁊c. ór glosa. Aug⁹. Bona opa ante fidē inania sunt. Ita em mihi videntur esse vt magne vires et cursus celeritas ꝑter viā. Et notandū q⁹ pcm̄ est causa cecitat⁊ interioris. Sap. ij Excecauit eos malicia eoꝝ. Circa quā cecitatē q̄tuor nobis attēdēda sunt. s. quib⁹ signis agnoscat et in quib⁹ deterior sit hec cecitas cecitate corpali quo icurrat. et quo sanet. Circa ꝑmū notandū q⁹ signa interioris cecitatis sunt errоr in eundo et casus nunc in aquā. nūc in ignē. nunc in foueā. Itē q⁹ venenatis se pascūt. et q⁹ demones varias illusiones eis faciūt. De ꝓmo Treñ. 4. Errauerūt ceci in plateis. Sopho. j. Ambulabunt vt ceci q⁹ dño peccauerūt De scdo Math. 15. Sepe cadit in ignē et crebro i aquā. Math. 15. Cec⁹ si ceco ducatū prestet ambo in foueā cadunt. Venenatis se pascunt cū ꝓhibitis delectatiōib⁹ vtūtur qđ nō facerēt si venenū viderent Job. vi. An poterit q̄s gustare qđ gustatū afferat mortē. Illusio quā demones faciūt pctōri figurata est. Judic. 16: Ubi legit q⁹ philistei fecerint sampson adducere de carcere vt luderet cora eis. Illudit diabol⁹ pctōri dicendo illi. Dilata os tuū et implebo illud. et nihil in ore ei⁹ ponit. desiderio peccatoris. vana gl'ia. vel aliqđ terrenū accedit. Os aie affect⁹ est. Joh. 8. Si ego q̄ro gl'iam meā. gl'ia mea nihil ē. Jere. 4. Aspexi terrā et ecce vacua erat et plena nihil. Itē illudit diabol⁹ peccatori dicens ei q⁹ pulcher erit si pulcras vestes habuerit. ac si vestis esset hō. et vestiū pulcritudo. pulcritudo hōis. Cōtra qđ ór Aug⁹. Cū inq̄s oia sunt pulcra. ⁊ ipi sunt turpes. Ber. Dis purpura illusionis est postq̄ dño Jesu in purpura illusum est Item illudit persuadendo hōi q⁹ erit magnus. si in aliq̄ dignitatis altitudine posit⁹ fuerit. phs. Hemo viroꝝ istoꝝ quos diuicie et honores i alto fastigio posuerūt magn⁹ est. sz magn⁹ tibi videt q⁹ cū basi illū metiris. nō ē magnū mix licet iuste steterit. ñ est aliqs honorabilis eo q⁹ habeat aliquā dignitatem sed ignominia sua si mal⁹ est pluribus ē spectabilis. glo. sup illō. Job. 19. Plectentes coronā loco ignominie. ē apō indignū dignitas. Itē illud diabol⁹ hōi suadendo q⁹ noceat primo. sciēs q⁹ sibi amplius nocebit Aug⁹. Qui alij nocere desiderat si lis ē illi q̄ gladio se trāsuerberat vt tunicā alterius cedat Circa vm notandū q⁹. vij. sunt in quib⁹ ē peior cecitas mētis. q̄s cecitas corpis. Primū ē q⁹ ceci corpaliter ducē hr̄e desiderāt Ceci ꝯbo spūaliē de duce nō curāt. Sen. Ceci ducē querūt nos sine duce erram⁹. vm q⁹ ceci corpaliē cū eligūt ducem eligūt eū videntē ⁊ fidelē. pctōr ꝯbo cecum eligit ꝑ duce: poci⁹ exemplum. accipies a malo q̄s a bono. Treñ. iij: Errauerī ceci i plateis tenuerī lasciuias suas. pctōr ꝑ duce vult illū hr̄e q̄ multotiens in foueā peccati se ꝓcipitauit. scz ꝑuū sensum. ⁊ ꝑuā voluntatē. Eccl. 18. Post ꝯcupias tuas ne eas et a voluntate tua auertere. Si pstes aie tue ꝯcupias suas faciet te in gaudium inimicis tuis. Libenti⁹ sequit diabolū ducentē ad mortē. q̄s xp̄m ad vitā ducentem Terciū ē q⁹ cec⁹ corpaliē cecitatē suā agnoscit. cec⁹ ꝯbo spūaliter ñ. Joh. 9. Si ceci essetz ñ hr̄etz pctm̄. q⁹ ꝯbo dicitz videm⁹. pcm̄ vr̄m manet ꝓ. 26. Vidisti hōiez sibi sapientē videri. magis spez illo hēbit insipiens Ro. i. Putātes se eē sapiētes stulti facti sunt. Aug⁹. Si putantes se esse sapientes stulti facti sunt. puta ergo te stultū. et

sapiens eris Señ. in epl'is. Uxoris mee
fatue scis hereditariũ onus in domo mea
remansisse. hec fatua subito desijt videre. i
credibilez rem tibi narro sed veram nescit
se esse cecam. pedagogũ suum rogat vt mi
gret. dicit domũ tenebrosam eẽ. Licet qđ
in illa videm⁹ omnib⁹ nobis accidisse liq̃
at tibi. Nemo auaꝝ se intelligit. nemo cu
pidum. ceci ducem querunt nos sine du
ce erram⁹. et dicim⁹. non ego ambiciosus
sum. sed nemo aliter ratione viuere potest
Non ego sumptuosus sum. sed vrbs ipsa
insignes expensas requirit. Quartum est
ꝙ ceci corpaliter q̃runt illumiari Ceci ꝟo
spũaliter fugiunt illud per qđ possent illu
minari vt doctrinam sacram dđ. p̃ceptum
dñi. lu. il. Item declaratio sermonũ tuorũ
illuminat. Quintum est ꝙ non est aliquis
ita cec⁹ corpaliter q̇ nescit in ore suo pone
re cibum. sed ceci spũaliter qđ ponendum
eẽt in ore ponũt in oculos vl' in aures dũ
pulcritudinib⁹ exq̇sitis pascunt ocl'os su
os. vel alienos. et multis expensis emunt
laudes hõim. vnde aures eoꝝ pascant̃. cũ
poci⁹ deberẽt deũ pascere in paupe. Se
xtum est ꝙ ceci corporaliter defectum vi
sus tactu supplent. Vñ vulgarit' đr. Qui
nõ videt palpare dz. Geñ. 27 Isaac palpa
uit Jacob cum oculi ei⁹ caligassent Cec⁹
vero spũaliter penas futuras q̃s nõ videt
expientia q̇dem tangere non vult. q̇ ocl'is
cordis non videt. q̃ graue sit lingua ardẽ
te in eternum sitire. cuz magnus calor est
deberet ire ꝑ diem ad magnũ estũ sine po
tu. tunc tactu expientie hanc grauitatem
agnosceret. Item Qui non videt q̃ gra
ue sit ab aquis niuiũ transire ad calorem
nimium Job. 24. deberet pedez ponere in
aqua frigida qñ est nimium frigus Simi
liter qui non videt q̃ graue sit eternaliter
esse in igne. deberet digitũ ponere ad mo
mentũ in ignem in quo in p̃senti se calefa
cit Isa. 33. Quis ex nobis poterit habita
re cum igne deuorante. Septimũ est ꝙ ce
ci corpaliter felices reputant eos qui vi
dent Econtrario ceci spũaliter videntes
spũaliter ꝯtemnunt et irrident Proũ. xij.
Ambulans recto itinere ⁊ timens deũ de
um despicitur ab eo qui infami gradit̃ via
xxix. Eiusdem Abominant̃ impij eos qui
in recta via sunt. sed ꝯtempt⁹ eorum con
temnend⁹ est. et irrisio eorum irridenda.
Señ. Equo animo audienda sunt impe
ritorum ꝯuicia. et ad honesta vadenti cõ
temnendus est ip̃e cõtemptus. Et q̇dam
senex in vitas patꝝ. aut fuge hõies aut ir
ridens mđm et que in mđo sunt. stultũ te
metip̃m facito in pluribus Circa terci
um notãdũ ꝙ septẽ modis solet visus cor
poralis impediri. et similibus modis im
peditur visus spũalis. Primo oculoꝝ eru
itione. sic impeditur in illis de q̇b⁹ diabo
lus ꝓcurat ꝙ habeant oculos suos vl' in
bursa vel in alia re trãsitoria. vbi amor. ibi
oculus Math. vi. Vbi ist thesaur⁹ tu⁹ ibi
et cor tuũ. Prouer. 17. Oculi stultoꝝ in fi
nib⁹ terre Eccẽs. ij Oculi sapientis in capi
te eius. stultus in tenebris ambulat Vere
in tenebris ambulat cũ oculos suos i ali
qua re trãsitoria a se remota posuerit Se
cũdo auersione a lumine Aug⁹. in libro đ
libero arbitrio. Ue eis dñe q̇ auertũt se a
lumie tuo et đ fluxu carnaliũ op̃m delectã
tur Dañ. 13. Declinauer̃t ocl'os suos ne vi
derent celũ. neq̃ recordarent̃ iudicioꝝ iu
stoꝝ Tercio ocl'oꝝ velatõe. sic impedit̃ vi
sus illoꝝ q̃s diabol⁹ ducit ad suspẽdiũ in
fernale. ocul' velatis velo culpe vel solici
tudinis mũdane. et manib⁹ ligatis praua
ꝯsuetudie. Geñ. 20 Ecce ego dedi mille ar
gẽteos fratri tuo. h̃ erit tibi in velamẽ ocu
loꝝ. ait abimelech vxori abrae. Mđs de
dit xp̃o tp̃alia q̃ facta st̃ velamẽ ocul' eccl'e
De ligatõe ꝟo hr̃ Proũ. v. Iniq̇tates sue
capiẽt impiũ et funib⁹ pctõꝝ suoꝝ vnus
q̇sq̃ ꝯstringit̃. Quarto oculoꝝ ꝯsuitõe. vt
in anserib⁹ q̇b⁹ consuunt̃ ocl'i ne mlt̃itudi
ne reꝝ visaꝝ ab ipinguatõe retardent̃. sic
aufert̃ visus his q̇ nolũt audire ꝟbũ dei.
ne delectatio quã hñt in op̃ib⁹ mal' dimi
nuat̃. ps̃ Noluer̃t intel. vt bñ Quinto mõ
ipedit̃ visus in ill' sup quoꝝ ocl'os cadit lu
tũ. Hãc cãm docet dñs Jo. 9. Qñ expuẽs
i terrã fec̃ lutũ exsputo ⁊ liniuit ocl'os ceci
cãm oñdens spũal' cecitat̃ cum lutum sit
aq̃ terre admixta f̃cat sapiam terrenã Per
aquã em̃ intelligit̃ sapia terrena q̃ multos
excecat hec Ro. j. Putãtes se esse sapiẽtes
stulti facti st̃. j. Coꝝ. 3 Sapia h⁹ mđi stul
ticia ẽ apđ deũ Sexto aufert̃ visus ifirmi
tat̃ magitudie. sic spũal' visus aufert̃ sup
bis vñ Gre. loq̃ns đ phariseo idig̃nte. đ h̃

q̄ magdalena tāgebat dñm. Luc̄. 7. dicit
q̄ phariseus de febre sensum ꝑdiderat. sed
Magdalena sensum ī febre tenebat. Sic
sensum spūalem amittunt q̄ magnitudine
morbi obstupescūt. Eccles. 7. Ne obstupe
scas nec impie agas multū. Bern. Scio
longius a salute abstinere membꝝ qđ ob-
stupuit et egꝝ sese non sentiētem ꝑiculosi-
us laborare. Idem Cor duꝝ est qđ semet-
ipm̄ ñ exhorret qꝛ nō sentit. Septimo au
fertur visus calore. vñ vrsus đr excecari ꝑ
peluim ardentē. et Thob. ij capl'o: Exce-
catus est thobias stercoribꝫ. Suꝑcecidit
ignis et non viderūt solē. Ignis cupidi-
tatis vel ali⁹ ardor implendi desideriū mlt̄
tos excecat Aug⁹. Spargis penales ceci
tates suꝑ illicitas cupiditates. Circa
q̄rtum notandū q̄ triplex est remediū cō-
tra spūalem cecitatē. vt ex sacra scriptura
haberi p̄t. Primū amaritudo ꝯtritōis qđ
ꝓcatū est. Thob. xi. Ubi thobias felle li-
niuit ocl'os p̄ris et visum recepit. Scđm
est ablutio ꝯfessionis. qđ significatum est.
Jo. 9. vbi dñs dixit ceco Vade ad natato
ria syloe et laua et subdit̄ et abij et laui et
vidi Syloe interp̄tatur missus. Aqua er-
go syloe est confessio. est em̄ vnū de laua-
torijs xp̄i. a patre missi Terciū est colliriū
bonoꝝ opm̄. qđ ꝑtinet ad satisfactionem.
Apoc. 3 Collirio inunge oculos tuos vt
videas opa q̄bus penitens đo satisfaciat
multū iuuant visum spūalē. ad modū col-
lirij. Ps̄. Intellect⁹ bon⁹ omnibꝫ facienti
bus eum. Idē. A mādatis tuis me. Eccī.
j. Fili concupiscēs sapiam serua iusticiam
et dñs p̄bebit eam tibi. Item notādum
q̄ q̄druplex cecitas. in sacra scriptura in-
uenitur. Pria ē cecitas a natiuitate Joh.
9. Quasi hanc cecitatē hn̄t q̄ suꝑbiunt ex
nobilitate generis vel alijs bonis natura
libus. Osee. 9 Gl'ia eoꝝ a ꝑtu. sed siq̄s mo
ribꝫ degeneret. hec gl'ia ei in ignominiam
cōmutatur. Eiusdē. v. Gl'iam eoꝝ in igno
miniā cōmutabo. Hec cecitas curat̄ ap-
pōne luti suꝑ oculos. i. ex ꝯsideratōe ꝓprie
vilitatis. Scđa est cecitas Tobie q̄ est ex
cecatus stercoribꝫ hyrundinū Tob. ij. que
signat cecitatē quā facit luxuria Hyrūdo
est auis leuis. q̄si depicta garrula et luxu-
riosa et ꝓcat vanam pulcritudinē mundi.
cuius aspect⁹ inq̄nat et excecat thobiam.

Hec cecitas felle curat̄. i. pn̄ie amaritudi-
ne. Tob. xi. Eccī. j. Malicia vnius hore
obliuionem facit luxurie maxime. Tercia
est ex faciei crassitudine. Job. 15. Operuit
faciē ei⁹ crassitudo Hec est cecitas quam
facit abundācia temꝑaliū. Hec ē cecitas
mendicantiū de qua đr in p̄nti euangelio
Bern̄. suꝑ Cañ. Auarus terrena esurit vt
mendic⁹. fidelis ꝯtemnit. vt dñs Hinc đr
Respice. cecitas quā tꝑaliū facit abundā
cia. curat̄ cum v̄ba bona ꝑ fidem aspiciunt̄
Vilescunt em̄ tꝑalia cū ꝯsiderant̄ eterna:
vt đt Gregori⁹. Quarta cecitas est de qua
Apoc. 3. Nescis quia tu es cecus ꝛc̄. ꝛ p̄ce
dit ibi Dicis q̄z. diues sum et locupletat⁹
hec est cecitas p̄sumptōis q̄ collirio curat̄
vnde subdit̄ ibi. Collirio vnge oculos tu-
os. vt videas Colliriū fit ex frumento. fru
mentū est xp̄s. Joh. xij. Ex hoc frumento
fit colliriū cum ab eo sumit̄ hūilitatis exē
plum. Aug⁹ Medicina tumoris hoīs est
humilitas xp̄i. Erubescat hō esse suꝑbꝫ qꝛ
humilis factus est deus Circa cecū salu
tem petentem sex attendēda sūt. Primū ē
q̄ auditus in ceco defectum visus īpleuit
et occasio recuꝑandi visum fuit. sic audi-
tus verbi diuini est iniciū salutis. Si ha-
bes prauū ocl'm habeas bonā aurē. Eccī. 3
Auris bona cū omni ꝯcupiscētia audiat
sapiam Scđm est q̄ interrogauit Eccī. 6
Si videris sensatū ad illū euigila. Sen̄.
Primū documentū est vt nullā doctrinaꝫ
ꝯtemnas. ꝛm est vt a nullo addiscere eru-
bescas. Terciū ē q̄ clamauit Jesu fili dđ.
miserere mei. Amb̄. Homo ꝑ hominibus
factus miserere homini. Chriso. Qui pe-
dibus non p̄t. voce seq̄tur. clamor quē đs
audit est magnitudo desiderij. hoc clamo
re clamat moyses. Exod. 14. et Susanna
Dañ. 13. Quartū est q̄ in clāore ꝑseuerauit
cum q̄ preibant increpabant eū vt taceret
Multū valet ꝑseuerācia ad impetrādum
qđ petit̄ a deo Luc̄. xi. Ille si ꝑseuerauerit
pulsans dico vobis et si non dabit illi sur
gens eo q̄ amic⁹ eius sit. ꝓpter improbita
rem tñ ei⁹ surget et dabit ei quotq̄t hꝫ ne-
cessarios. ꝓm Bedam qui iesum venientē
p̄ierunt ꝓcant tumult⁹ carnaliū desiderio
rum vel suggestionē demonū. vel turbam
ꝑsecutoꝝ. ꝓm ambrosiū que orōem impe-
diunt. Quintū est q̄ prudēter eligit dicēs.

Domine vt videam. Et notandū ꝙ naturaliter est magnus amor ad visum corpis vnde ⁊ oculū vnde ē visus diligēter ꝑuat natura. si em̄ ꝑiculū iminet man⁹ ei se opponit. si nō est visus multū desideratur et quasi nihil reputat qd̄ habet qui visuz nō habet. Thob. 5. Quale mihi gaudiū erit qui in tenebris sedeo. ⁊ lumen celi non video. Nec mirū si multū ametur visus. cū homo sine visu sit in periculo. ⁊ quātū ad se ⁊ quantū ad sua. si habet pecuniā de facili p̄t ei aliquis eam furari. puer ꝑuulus potest eū lapidib⁹ obruere licet etiā fortis sit. q̄ eum ducit ita p̄t euz ducere in domū hostis vt in ꝓpriā. vt ptz. iiij. Regū. vj. In illis qui missi fuerūt a rege sirie ad capiendum helyseū. quos ꝑcussos cecitate duxit eos helyse⁹ in samariā et posuit in medio hostiū suoꝝ. Item q̄si inutilis est hō sine visu ideo iste cecus sapiēter alijs visum p̄elegit. Similiter se habet de visu spūali. vñ Salomon cū dixisset ei dñs pete qd̄ vis ⁊ ego dabo tibi. Sapiētiā p̄elegit vel p̄tulit dicens. Dabis ꝑuo tuo cor docile. iij. Regꝫ. iij. Sextū. est fides vñ dictū est ei a dño. fides tua te saluum fecit Act. 15. fide purificans corda eoꝝ Math. viij. sic credidisti fiat tibi. Intli. vnicuiqꝫ sic credit ita fit. Circa dñm salutem dantem tria nobis indicant. Primo eius bonitas ibi. Stans aūt iesus iussit illum ad se adduci. Hiero⁹. qꝛ cecus sequi nō poterat. stat dñs ⁊ vocari iubet ne turba ꝓhibeat. Sic deberēt facere magni prelati eccl'ie. vocare ad se paupes vt audirent eoꝝ q̄rimonias Eccī. iiij. declina paupi sine tristicia aurem tuā et redde debitum tuū scz iusticiam ⁊ elemosinas et mente pacifica. responde in māsuetudine. Ad bonitatē etiā pertinet ꝙ interrogat quid velit sibi fieri. Scd̄o. potestas in hoc ꝙ impat vt respiciat ⁊ impando potestatē respiciendi dat Tercio. est sapia cuz indicat se videre cor eius dicēs. Fides tua te saluū fecit. fides ipi⁹ ceci ꝯtradicētes clamori eius vincit. Crisosto⁹. talis est natura fidei quāto vetatur eo magis accendit ꝓpter qd̄ serui d̄i in ꝑsecutōib⁹ nō vincunt. Idem virtus fidei in ꝑiculis secura est. in securitate ꝑiclitatur. Circa vltimū notandū. ꝙ cecus salute obtenta nō est ingrat⁹. seq̄tur enim benefactorem. laudat mirabiliū factorem Bern̄. Ingratitudo est ventus vrens. siccans fontē pietatis. rorem miꝑicordie. fluenta gr̄e. ecōtrario multi a deo libati dyabolū sequūt. Eccī. 29. Ingratus sensu dereliquit liberantē se. tales inhumani sunt īmo feris deteriores. fere em̄ bn̄ficia senciunt. Refertur q̄dam leo adhesisse cuidam militi qui eū liberauerat a ꝑpente. Item q̄dam leo sanatus incenobio in quo iacebat Hieronim⁹ remansit cū eo ⁊ fratrib⁹ eius ꝑuiens eis. vt in vita beati Hieronimi legit. Non erat ingrat⁹ dauid vir ꝑm cor dei. j. Regū. iij. Qui videns se nō sufficere ad deum laudandū ꝓ bonis ab eo acceptis petit adiutores dicens. Magnificate dñm mecū. Eccī. 43. Benedicentes dñm exaltate eum q̄ntū potestꝫ. maior est em̄ omi laude (Respice ⁊c̄) Notandū sicut fides impetrat gr̄am ꝑm ꝙ dñs dicit hic. fides tua te sal. fe. Sic fides hn̄tem gr̄am ꝑducit ad gloriā. Vñ d̄r hic ei q̄ illuiatur. Respice) Eph. 6. In oībus sumentes scutum fidei. p̄ma Joh. 5. Hec est victoria q̄ vincit mundū fides vr̄a. Et notandū. ꝙ cecus sanatus spūaliter sex debet respicere scz. celū vt gaudeat de hereditate recupata. Heb. xj. Aspiciebat em̄ in remunerationē. infernū vt timeat Mat. x. timete eum q̄ p̄t corpus ⁊ aīam ꝑdere in gehennā mundū vt fugiat. Naū. iij. d̄r de niniue q̄ ꝑcat mundum. qui viderit te resiliet a te. mandata vt impleat Eccī. 35. Salutare sacrificiū est attendere mandatis cū alijs sacrificijs p̄t homo dānari cū h̄ vero saluatur. xp̄m vt imitet. Aug⁹. Sūma religiōꝫ est imitari quem colis. se ip̄m vt humiliet Mich. 6. humiliatio tua in medio tui.

Dñica p̄ma in quadragesima. Sermo primus

Ductus est iesus in deꝑtum ⁊c̄. Math. iiij. Glosa. hystorialit in illo deserto qd̄ est inter hierusalē et iericho xp̄s dyabolū vicit/ vbi figuraliter dixerat adam incidisse in latrones ⁊ eum vicisse/ Latrones aūt ibi habitasse ꝓbat locus q̄ d̄r dorachim. i. sanguis/ ꝓpter effusionē sanguis q̄ ibi fiebat/ eadē via samaritan⁹ descēdit qꝛ carne indutus easdē tentatōes sustinuit/ In deꝑtū duct⁹

est tanq̃ in locum certaminis a spũ/ Glo. sancto/ qui quos replet ad pugnaz mittit fortes. sine hoc spũ qui ad pugnam vadit cito cadet./ Ut tentaret a dyabolo. nõ ót vt tentaret eum dyabol⁹/ sz vt tentaretur./ Tentatio eñ dyaboli actiua mala fuit/ sz tentatio xpi passiua bona fuit. ⁊ a spũsctõ/ Et cum ieiunasset. xl. dieb⁹ et xl. noctib⁹. Intli. q̃ ieiunat diuine est potẽtie. postea esurijt. Glo. hoc est vere humanitatis/ Et accedens tentator./ Esuries dedit dyabolo occasionẽ tentandi xpm. Crisos⁹. O cecitas dyaboli/ post q̃draginta dies esurienti sentit esurientem./ et xl. dieb⁹ nõ intellexit ieiunantem./ Nam sicut esurire post ieiuniũ est homis/ sic p. xl. dies ieiunare ⁊ non esurire homis nõ est. Tentator. glo. tribus modis fit tentatio/ Suggestione. delectatione. consensu/ Xps vero sola suggestione tentatus fuit/ q̃ delectatio pcti mentẽ eius non momordit/ dixit Si filiꝰ dei es. glo. Nouerat filium dei venisse in hunc mundũ seu p̃ pheras seu p̃ angelos nunciantes./ seu p̃ iohannẽ demonstrantẽ/ Sed q̃ humilia in eo videbat/ q̃ó de deitate suspicatus est. ex superbia ei in dubium venit. Unde et callide exquirit: Alia glo. Aliud hoz explorantis est/ aliud tentantis/ explorãtis est illud. si filius dei es. tentantis est illud. dic vt lapides. Qui respondẽs dixit. Scriptũ est. Deutro. viij. Non in solo pane viuit homo sz in omni verbo q̃ó pcedit de ore dei. Os dei q̃nq̃ dicit sacra scriptura./ Isa. xo. Os meũ nõ interrogastis/ q̃nq̃ p̃dicator. Hiere. xv. si sepaueris pciosum a vili/ q̃si os meũ eris. q̃nq̃ filiꝰ dei. Cant. j. Osculetur me osculo oris sui. hys tribꝰ modis potest accipi hic. Glo. nõ vtitur potestate sz scriptura rũ auctoritate/ docet magis doctrina q̃m miraculis pugnare. Alia glo. sentẽtijs vtitur/ instruens nos vt vincam⁹ non potentia: sed humilitate/ Alia glo. tempat mĩsionem ne ꝓgnoscat esse deũ./ Tunc assumpsit. glo. quia mĩsione christi incert⁹ remansit post p̃mã ad scõam tentationẽ accessit/ Alia glo. p̃ma ⁊ vltima tentatio in dcto./ Media quoq̃ hystorialiter fuit. Ultima/ postq̃ regressus ẽ in hierusalẽ/ q̃ mathe⁹ non f̃m ordinẽ hystorie. sz f̃m tentationẽ ade ꝓsequtur/ Luc. ij. vt res gesta est/ Dyabolus adam/ p̃mo de gula tentauit dum de ligno vetito gustare monuit/ de vana gloria cum dixit. Eritis sicut dij/ De auaricia cum dixit. Scientes bonum ⁊ malum. Genes. iij. Assumpsit eum dyabol⁹. Glo. Non mirum si se pmisit circumferri si sic accipitur assumptio qui se permisit crucifigi/ Alia glo. q̃ se permisit assumi nõ infirmitas fuit sed patientia./ In dyabolo vero non virtus sed superbia. Assumptio tamen potest dici deductio in sanctam ciuitatem hierusalem vbi templũ fuit et cultꝰ dei. que sancta vsualiter dicebat̃/ Et statuit eum dyabol⁹. supra pinaculũ templi. Pinnaculum potest intelligi deambulatorium quoddam. vnde sacerdotes populo p̃dicabant/ Glo. et eo loco xpm tentat vbi multos deceperat/ Pinnaculũ etiam potest dici domus planicies/ habens murũ in circuitu iuxta morẽ palestine. Deut. xxij. Cum edificaueris domum tuam facies murum p̃ circuitum tecti/ ne effundatur sanguis in domo tua/ et sis reus labente alio: Templi. non locus deo dicat⁹ cohibet eum. ⁊ dixit ei. glo. quia verba ad inuicem ꝓferũtur/ in specie homis dyabolum apparuisse verisimile est. (Si filiꝰ dei es) Tentatio de vana gloria. Glo. In oĩbus tentatiõibus hoc agit/ vt intelligat si filius dei sit. sed xpus sic rñsum tempat vt ambiguũ derelinquat (Mitte te deorsum) Glo. hec vox ꝓuenit illi qui omẽs p̃cipitare satagit/ in quo infirmus ostendit q̃ nulli nocere põt nisi prius ille se deorsum miserit. Isa. xj. Incuruare vt transeamus. (Scriptum est eñ. quia angelis sũ. Interl. Scripturis vtitur non vt virtutes instruat. sz vt errores ingerat. sic ⁊ sui Beda. quod bene dicit de corpore dyaboli. male interptatur de capite/ Aug⁹ tamẽ exponit hoc de capite. (In manib⁹ tollẽte. f̃m glo/ hic tacet dyabol⁹. quod cõtra eum dictum est. sic faciunt mali aduocati leges et decretales truncando Scriptũ Deut. vi. Non tentabis sũ. glo. Nemo dz tentare deũ q̃n hz. ex hũana rõe q̃d faciat. nunc aũt poterat aliter de templo descendere q̃ p̃iactãtiã se p̃cipitare. deũ tentat q̃ aliq̃ signo explorare vult q̃ntũ apud deum possit (Assumpsit eũ dyabol⁹. i. duxit. Crisosto⁹. In sequẽte dño nõ infirmitas

sed pacientia est/in ducente dyabolo non virtus sed supbia est/ Ostendit ei omia regna mundi.i. quomō in homib⁹ regnaret mūdanis p diuersa vicia/vt exemplo multitudinis facili⁹ inclinaret ad peccandū. vel ostensionē istam intelligas mundanorum ꝓmendationē.q.d. vide q̄ ꝓciosa t speciosa sunt que sunt in mundo. Criso⁹. Dicit sic ostēdisse sicut aliquis in alto cōstitutus extendens manū ad aliquā ptem orbis dicit. hac est ytalia/ hac grecia. hac palestina/ Et gloriā eor.s. fertilitates locor t amenitates t munitionē t inexpugnabilitatē. Hec omia tibi dabo si cadens adoraueris me. Luc. 4. sic habet. mihi tradita sunt t cui volo do illa/ Plane mētit⁹ est dyabol⁹. qz omnis potestas a deo est. Rom. jj. Hec est mirū quia ipse est mēdax t pater eius. Joh. 8. Criso⁹. et si alīs mētiatur dyabol⁹ dicens/omia esse sua apud se tñ scit q̄ non habet aliq̄. Scriptū ē eīm Deut. vj. Alia lra. nostra lra habet/ Dñm deū tuū timebis. t illi soli seruies. h dicit. Adorabis. Seruies inquā fuitute latrie que soli deo debet/ Tunc reliquit eū dyabol⁹. ad tem⁹ vt Luc. 4. ait. p iudeos postea cū eo pugnatur⁹/ Et ecce angeli. glo. nō quasi tunc ꝓmo adeuntes. sz agonem dei ꝑcul aspicientes ne videatur eor pressideo eguisse vel vicisse. Et mistrabāt ei. Criso⁹. Qm̄ mistrabant ei angeli. scimus in quibus autem ministrabant scire non possumus. De eodem. Ser. scōs

Octus est iesus

Circa h euangeliū ad edificatōez nostrā sex nobis ꝓsideranda sunt. Primo quare domin⁹ tentari voluit/ Secundo tentationis temp⁹/ Tercio tentati omis loc⁹/ Quarto mod⁹ impugnādi quē habuit tentator/ Quinto modus repugnandi quē habuit saluator/ Sextū quid tentationē secutū est. Circa ꝑmū notandum. q̄ triplici rōne deus tentari voluit. Primo vt de pugna spirituali homies certos redderet/scdo vt eius tentatio hys q̄ tentant solatium esset. tercio. vt eius tentatione addiscerem⁹ moduz impugnandi quē habet dyabol⁹. et modū repugnandi quē habere debem⁹. Circa ꝑmū sciendū q̄ graue piculum est hre inimicitias capitales t hoc ignorare/ hre hostem suū iurta se. t eum nō videre/nō repugnat q̄ se impugnari ignorat. Hiero⁹. tunc maxie impugnaris si te impugnari nescis/ideo voluit dñs tentari et ꝓmisit vt dyabolus formam humanā assumeret in qua eū tentaret/vt pugna nobis spūalis certior fieret./ De hac pugna certos nos etz reddit scriptura sacra in multz locis. vt Gen. iij. Inimicitias ponā inter te t mulierē ⁊c. Item Job. j. t. ij. t. vij. Militia est vita homis sup terrā. alia lra habet tentatio. ⁊c/ Eph. 6. Non est nobis colluctatio. ⁊c. ad maiorem etiā certitudinē hui⁹ pugne deus voluit tentatorē appere diuersis sanctis in forma visibili/vt beato Martino i forma humana apparuit/ Antonio in forma pueri li./hec pugna frequēter hūda esset in memoria. Job. xl. memento belli/ hūda esset hui⁹ pugne memoria homi in mane. vt ꝑmuniret se oratione tanq̄z campū certaminis ingressur⁹/ Item in vespe vt deo grās ageret si triumphū de hoste habuisset/ Si vero victus fuisset nō intraret lectum donec p pniam deo recōciliatus esset/ Periculosum eīm valde est in potestate inimici sui obdormire/quasi ꝓtinua hūda esset h⁹ pugne meōria. hec eīm meōria valet ad h. vt homo sit humilior.cautior. t deo deuotior/ Humilior est qz sine glatione sciens adhuc se esse in prelio. iij. Regū. xx. Non glorietur accinctus eque vt discinctus. Cautior est intelligens se pugnaz habere cum hoste callidissimo Gen. iij. Serpens erat callidior cunctz aiantib⁹ terre. Deuotior est deo quē vite sue agnoscit ꝓtectorē cū hostē habeat tā potentē Job. xlj. Non est ptās in terra q̄ ei valeat ꝓpari. Tren. iij misericordie dñi q̄ nō sum⁹ ꝓsumpti/hēm⁹ pugnā cū gygāte. cū sim⁹ sīc locuste Prig. vult dñs iesus mirabiles res facere de locustis supare gygātes/t de hys q̄ in terris sunt celestes vincere neqtias Circa secundū notandū. q̄ nullus dz indignari si tentet cū ipse dñs tentat⁹ sit/ Mat. x. nō est discipul⁹ sup magistrū. nec ꝟnus super dñm suū. Aug⁹. Magna ꝓsolatio mēbris ex capite/ ꝓsiderare dz q̄ tentat/q̄ ei subueniat q̄ p expientiā tentationē nō ignorat. Heb. 4. nō hēm⁹ pontificē q̄ nō possit cōpati infirmitatib⁹ nr̄is/ tentatū p omia p

similitudine. absq; pctō. qui dyabolum vicit in se. patus est eum vincere in nobis.

Circa terciū notandū. q; dyabol⁹ ꝑmo impugnat hominē ex ea ꝑte qua homo est infirmior s. ex ꝑte carnis. ps. Minuisti eū paulomi⁹ ab angelis. In adam ꝑmo tentauit de pctō gule. r de eodē ꝑmo xp̄m tentat. in via laqueū posuit p quā hō necesse habet ire. comedere eiꝰ necessitatꝫ est. dō. In via hac q̄ am. abs. su. la. mi. In foueā magis ꝓpinquā conat eum ꝑmo ꝑcipitare. post ꝙo assumpsit eum ducens ad alia loca. r inter pctā carnis ꝑmo tentat eu⁊ de gula. q̄ occasio est alioꝝ carnalium pctōꝝ. peccato gule male introducit qui p fornicationē in deteri⁹ inducit. Circa tēp⁹ tentatiōꝫ notandū. q; post baptismū. post illā vocē patris. h̄ est filius me⁹. ꝛc. Mar. j. r Luc. iij. Ductus est iesus in desk. vt tentet. Crisk. q̄n deus pr̄ clamat. Luc. iij. In te ꝙplacuit mihi. tunc duct⁹ est iesus in desk. vt tent. Non credas ḡ deū tibi esse iratum. si tentatōes insurgūt Tob. xij. q⁊ accept⁹ eras deo necesse fuit vt tentatio ꝓbaret te. Eccī. ij. In igne ꝓbatur aurū ꝛc. Aug⁹ Sub vno igne aurum rutilat et palea fumat. De loco notandū. q; dñs in desto tentatus est. cū aliquis dyabolū deseruit tunc dyabol⁹ ꝓtra eū vehemēter insurgit. Dyabolus illos pulsare negligit. q̄s q̄eto iure possidere se sentit. vt ōr Greg⁹. Pharao postq̄ pp̄lus iudeoꝝ eum deseruit. ꝑ pp̄lo suo ꝙgregato eū insecut⁹ est. Exō. j4. Cū aliquis euadit de carcere alicui⁹ p̄incipis. tunc omēs currunt post eū. r qui paucos habuit custodes dū esset in carcere. postea ꝫ multos insecutores. Sic q̄ ad deū ꝙuertit multis tentatōnib⁹ vexat. ps. Dñe quid multiplicati sunt. q̄ tri. me. Eccī. ij. Fili accedēs ad seruitutem dei sta iniusticia r timore. r ꝓpa. a. tu. ad tentatōnē. Circa modū impugnādi quē tentator habuit. xij. attende. Primo q; tentat explorādo dicēs. Si filius dei es. simile. Heñ. iij. Cur ꝑcepit vobis de⁹. Secō q; tentat menciendo dicēs. hec omia tibi dabo si cadens adoraueris me. r Luc. 4. vniuersa hec mihi tradita sunt. r cui volo do ea. simile Heñ. 3. Nequaq̄ moriemi. Tercio. a ꝑte infirmioꝝ ꝑmo impugnādo s. ex ꝑte carnis (Dic vt lapides isti ꝛc.) Qrto. ꝑcedit malicie malicia addēdo. Prima eiꝰ tentatio videt esse ad licitū. scz ad repellēdum famē panis comestione. Secōa vero ad illicitū. sz lucrosum. scz ad adorandum dyabolū. vt habeat mundi dominiū. Tercia. ad illicitū r periculosum. scz ad ꝑcipitiū simili mō. ꝑcedit dyabol⁹ tentando alios. Si eiꝰ tentet ō delitijs. ꝑmo ponit necessariū r imiscet superfluū Greg⁹. Necessitates corꝑales hoc hñt periculosum. q; in eis sepissime non agnoscit q̄d circa eas vicio vel vtilitatꝫ studio agatur. Si tentet de diuicijs. ꝑmo solicitat hoiez vt q̄rat necessaria. Deinde superflua. vt ait Grego⁹. Si tentet de honoribꝫ ꝓponit. ꝑesse r intendit obesse. vtens illo verbo. ꝑma Thy. iij. Si q̄s episcopatū desiderat bonū opus desiderat. Quinto in omi tentatione superbiam miscet. tanq̄ ille in quo superbia maxime regnat. ꝑmo monet vt si habet altitudinē eam ostendat. deinde si nō habet vt eam male adq̄rat ibi. hec oia tibi dabo si cadens adoraueris me. Primū ꝙo duplr facit. ꝑmo monet vt ostendat eā in necessitate ibi. Si filius dei es dic vt la. ꝛc. Secō vt ostendat eā superflue. et etiā periculose ibi. Si filius dei es mitte te deorsum. sic hodie miscet superbiam ceteꝝ peccatꝫ. vt patꝫ in quiuꝫ diuitū. vbi plura expendunt ad gloriā q̄m ad necessitatē Sapiēs. nō magno ꝙstat nobis fames. sz ambitio Chrisо. Tolle h̄ vicia vt nō velint hoies boibus apparere et sine labore omia vicia resecāt.

Sexto. in tentatione ꝓtinente. ad ꝓcuriscentiā carnis monet opus nature mutari. r refectionē nō dico mō difficili. sed ſm naturā impossibili. pari. Sic mutant vini sapores aromatū admixtione. mutāt colores. croceatione. fiunt monstruose rerum ꝓmixtiōes. In tentatōe ꝓtinente ad auariciā querit adorari. q⁊ auaricia est simulacroꝝ seruit⁹ Eph̄. v. glo. Auari ōs est nūmus. ꝙa eiꝰ recognitio dñij est obediētia Luc. vj. Quid vocatis me dñe dñe r nō fac. q̄ di. pecunie ꝙo obediūt oia. Eccs x. et sup illud Math. 6. Nō potestis deo seruire r māmone. ōr glo. diuitijs seruire deū negare ē. In tentatōe ꝓtinēte ad superbiam vite monet ad ꝑcipiciū. q⁊ superbia causa ē ruine. ascensus superbie ꝫ secū ruinā spūalem q̄ a paucis agnoscit. ps. Deiecisti eos

dum alleua. Luc. xvj. Qd altum est hoi-
bus abominatio est apud deū. Item sup-
bia est causa maifeste ruine. Pouer. xvij.
Qui altam facit domū suā querit ruinam
Grego⁹. de supbis Soli ruine crescit qd
edificant. qui ante molē fabrice fundamē
ta humilitatꝫ nō parant Job. 30. Eleuasti
me ⁊ q̄si supuentū tollens allisisti me vali
de. Septimo dyabol⁹ aliter tentat no
biles aliter ignobiles. Si nobil' est aliq̄s
suadet ei magna. vt xp̄o dicēs. Si fili⁹ di
es. monet facere mira. Si ignobilis ē sua
det vilia. vt venalitatē. vñ xp̄o de quo du
bitabat an esset fili⁹ dei. an nō. dicit h̄ oīa
tibi dabo ⁊c̄. Hodie tñ venalitas etꝫ vsq̄
ad maiores puenit. cupiditas hoīem ve-
nalē facit. Eccī. x. Nihil iniqui⁹ q̄ ama-
re pecuniā. hic em̄ animā suā venalē habꝫ
īmo et deum habet venalē. vt ptꝫ in symo
niacis Et notandū q̄ s̄m Hieronimū
sicut matrona nō est casta. que cum rogat̄
munera accipit. ita nec iudex munuscula
accipiens a corruptōe īmunis iudicatur
Salusti⁹. O inquit vrbē venalē ⁊ mature
piturā si emptorē inuenerit in vrbe eccle-
sie non desunt emptores. Vñ nisi venali-
tas defuerit. in maioribꝫ multū timendū
est ecclesie. Non decet emptos sanguine
xp̄i alijs vendi. Tanti em̄ emit s̄m Aug⁹.
vt sol⁹ possideret Aug⁹. p⁹ q̄ intellexi me
sanguie xp̄i redemptū nolui me venalē ex
hibere. Octauo. dyabol⁹ mutationē lo
ci ꝓcurat vt oportunitatē tentandi habe-
at. vñ assumpsit dñm sup montē excelsum
vt ostēderet ei mundi desiderabilia. vt o-
portunitatē tentandi eū de auaricia hr̄et
et supra pinaculū templi volēs tentare eū
de vana gl'ia. Gen̄. 4. Dixit cayn ad abel
Egrediamur in agrū et ibi occidit eum.
Nono. repulsa a dño tentatōe gule nō
ꝓpt h̄ ab īpugnatōe auaricie ⁊ supbie cessat
Bern̄. p̄monitos vos eē volo neminē sup
t'rā absq̄ tentatōe victuꝝ. vt cui forte tol
lit̄ aliq̄. aliā securus expectet. Decimo
genus tentatōis mutat. vt quē non supat
vna super alia. vñ dyabolus. apparuit cui
dam de antiquis p̄ribus diuersas ampul
las ferens dicens nolenti de vna. se dare
de altera. Undecimo. in sacro loco ten
tat vtens etiā sacris verbis qd facere so-
let tentando sapiētes. Vñ tentans xp̄m
qui erat p̄dicator ⁊ qui verbis sacre scrip
ture se defenderat. verbis scripture simili
ter eum impugnat dicens. Scriptū est qꝛ
angelis suis mandauit de⁹ de te. Duo-
decimo. ꝓmittit tempalia vt auferat et'na
dicens. hec omīa dabo tibi ⁊c̄. Aug⁹ O lu
cra dānosa adq̄rit pecuniā ⁊ perdit iustici
am. Circa modū repugnandi quem ha
buit saluator Notandū. q̄ tribus verbis
sacre scripture dyabolū vincit. ⁊ p hoc vo
lens ostendere sapiētiā necessariā in bello
spūali. Prouer. xxiiij. Vir sapiens fortꝫ est
⁊ vir doctus robust⁹ ⁊ validus. ⁊c̄. Sap̄.
5. melior est sapiētia q̄ vires Eccs. 9. In
uentus est in ea vir paup ⁊ sapiens ⁊ libe
rauit vrbē p sapientiā suam ⁊c̄. ⁊ subditur.
Dicebā ego meliorē esse sapientiā fortitu-
dine. In eodē. melior est sapientia q̄m ar-
ma bellica. hec victoria xp̄i designata est.
j. Regū. xvij. In victoria dauid de golya
vñ. glo. ibi dicit. dauid ꝓstrauit golyā tri
bus lapidib⁹ de torrente ⁊ xp̄s dyabolum
trib⁹ testimonijs de lege. petierat dyabo-
lus vt dñs lapides ꝯuerteret in panes. et
dñs ecōtrario panes ꝯuertit in lapides.
Verba em̄ sacra quibus velut panibꝫ filij
dei reficiunt̄. velut lapides in eū iecit. et
sic ꝓstrauit. sic facere debēt filij dei. tamen
attendendū est q̄ dauid ad vincendū go-
lyam virtutē dei inuocauit. vñ. j. Regū.
xvij. Dixit ad golyam. tu venis ad me in
gladio ⁊ hasta. ⁊ clippeo. ego veni ad te in
noīe dñi exercituū. sic virtus fidei necessa
ria est ad vincendū dyabolū. verbis sacre
scripture. sine ea hy lapides sunt dyabolo
vt stipula Job. xlj. In stipulā versi sunt
ei lapides funde. j. Joh. v. hec est victoria
q̄ vincit mundū fides vr̄a. ꝓuer. 30. Omis
s̄mo dñi clipeus ignit⁹ est spantibꝫ in se.
clipe⁹ d'r qꝛ a malo ꝓtegit. ignit⁹ qꝛ animā
ad bonū accendit. Item circa modū re
pugnādi notabile est. q̄ dñs tentatori nō
adq̄escit etiā in re licita. In p̄ncipio enim
tentatōis ei resistendū est Hiero⁹ Lubri
cus est antiqu⁹ s̄pens ⁊ nisi capite teneat̄
totus statim illabit̄. Eph. 4. nolite locum
dare dyabolo. Itē ad modū repugnādi p
tinet. q̄ dñs duri⁹ r̄ndet dyabolo. volēti
vsurpare diuinū honorē. Chriso In dua
bus tentatōib⁹ mitis ꝑmansit dñs. in ter
cia exasp̄atus est. ⁊ q̄si iratus dixit Vade

retro sathana/hoc ergo exemplo discam⁹ nostras eq̄nimiter sustinere iniurias/dei autē nec̄ ad aud̄itū sustinere/qz in p̄zijs iniurijs esse quēpiā pacientē laudabile est/ Iniurias aūt dei dissimulare impium est/

De hoc qō secutū est tentatōz notādū q̄ dyabol⁹ victus fugit. vñ seqūtur. Tūc reliquit eū dyabol⁹. Jac. 4. Resistite dyabolo ⁊ fugiet a vobis./Victoz ꝯo angelos sibi mīstrantes habuit/vñ subdit. et ecce angeli. glo. sic̄ in hoc agone milicia nr̄a p̄struitur/ita in obsequo angelo⁹. gl'iosa remuneratio docetur.

De eodem. Sermo. Terci⁹

Tunc ductus est

Jesus ꝛc̄. sic̄ ōz ad Heb. x. Justus ex fide viuit .i. vitā suā regit. ⁊ disponit/ ⁊ ostendunt nobis in hoc euangelio tria ad fidem p̄tinētia q̄ multū valent ad regnum vite nr̄e/ Primū est. q̄ spūssanct⁹ eo⁹ q̄ p baptismū mūdati sūt est rector/Scōm q̄ spūs malign⁹ est eo⁹ ipugnatoz/Terciū ē q̄ angel⁹ bon⁹ est eo⁹ mīstratoz/ad p̄mū p tinet ist̄ud. (Tūc scz cū esset baptizat⁹/Jesus duct⁹ est in desertū a spū/Ad scōm illō. vt tentaret a dyabolo./Ad terciū illō. Et accesserūt angeli. Heb. j. Mōne omēs ad mīstratoriū sunt spūs in ministerium missi. /p̄ter p̄mū. spūaliter viuam⁹/a pctō carnis cauentes/p̄ter scōm. cū nullo homie inimicicias habeam⁹/p̄ter terciū viles nos nō hēam⁹ nec nos venales p re tpali exhibeam⁹/cū tante dignitatis sim⁹ q̄ angeli mīnistrāt nobis/Duct⁹ est ihesus in desertū. post baptismū/in q̄ datur exemplū mūdatis. vt fugiāt mundū/Hiere. lj. fugite de medio babylonis. vt saluet vnusq̄sq̄ animā suā. ps. Ecce elongaui fugiens ⁊ mānsol. Osee. ij. Ducā eam in solitudine. et ibi loquar ad cor ei⁹. Item notandū q̄ filij dei ducūt honorifice/ qz a spūsancto Ro. 8. Quicunq̄ spū dei agunt hy sunt filij dei. ps. Spūs tu⁹ bon⁹ dedu. ꝛc̄/Serui ꝯo dyaboli ducūt ignominiose a spū maligno/manib⁹ ligatis et oculis velatis et ad mortē eternā/puer. v. Funib⁹ pctōz suozum vnusq̄sq̄ ꝯstringit/Eiusdem. xxiij. erue eos q̄ ducunt ad mortē. Jtē filij dei a spūsancto benigne regunt. Luc. 4. Agebatur a spū i deserto. xl. dieb⁹/Serui ꝯo dyaboli a spū maligno exagitant. j. Regū j6. Spūs nequā exagitabat saul. Jtē filij dei in dectū religiōz a spūsco ducūt/Seruiꝯo dyaboli a spū maligno reducūt funecupiditatz posito i collū/quo mola asinaria eis alligata in mari b⁹ mūdi p̄cipitēt. Mat. j8. quā reductionē amici carnales q̄q̄z p̄curāt. Et notandū. q̄ ſm Bern. spūssanct⁹ q̄ ad dectum religiōz ducit ad mūdū postea nō reducit. qz nō est in eo. est et non. De eodem. Sermo q̄rtus

Et cum ieiunasset

xl. dieb⁹. ⁊ xl. noc. Jeiunauit xp̄c tanto tpe vt ostēderet ꝯuenientiā legis. ⁊ p̄phaz. ⁊ euāgelij. Jeiunauit moyses. xl. dieb⁹ Exo. 34. Jtē helyas tpe p̄pharū. ij. Reg. j9/xp̄c ꝯo tpe gr̄e/ideo nō ieiunauit mūn⁹/qz si mūn⁹ ieiunasset insultarz arzi⁹/qz nō potuisset agere q̄ puri hoies fecissent. s. moyses ⁊ helyas./Jtē nō ieiunauit pl⁹/qz si plus ieiunasset forsitan eū dyabol⁹ nō tentasset. Jtē notādū. q̄ ꝑ q̄ moyses ieiunauit. fuit/qz dino eloq̄o delectabat/helyas ꝯo ieiunauit in fortitudine cibi p̄ns sūpti/Xp̄s ieiunauit sua p̄tute/ post ieiuniū tñ esurijt vt celer⁹ de⁹. Jtē notandū q̄ xp̄c ieiunauit. xl. dieb⁹ cibis indigens/dans nob⁹ exēplū abstinēdi a carnalibus desideriis tpe agonis/Jtē. xl. dieb⁹ comedit cibo nō indigēs s. p⁹ suā resurrectionē ad ostendendū spūalē cibū eē necessariū his q̄ spūaliē surrexerūt Jtē notādū q̄ ſm Greg. in abstinētia q̄dragenarij nūer⁹ custodit/qz cū p carnis delideria q̄ ex q̄ttuor elemētz ꝓstāt decalogi mādata ꝓtēpserim⁹/dignū est vt eandē carnē q̄ter decies affligam⁹./In eodē nūero etiā notat q̄ nos q̄ agim⁹ p̄nīaz mādata decalogi cū q̄ttuor euāgelijs custodire dēm⁹/Quadragenari⁹ em nūer⁹ ꝓstat ex denario p q̄ternariū ducto. Jtē ſm Greg. dies. xl. sub tractis. vij. dieb⁹ dñicis. sunt decima pars ānī/Ān p. cxxvi. dies affligimur. q̄si annī nr̄i decimā dam⁹/vt q̄ nobis ip̄is vitam⁹ p annū. auctori nr̄o nos in ei⁹ decimis p abstinentiā mortificem⁹/Jste nūer⁹ ꝓmendat⁹ est nobis Gen. vij. xl. dieb⁹ inundationes aq̄z q̄bus omis caro deleta est/aq̄la crimaz debēt inundare in p̄nia vt ois carnalis affect⁹ destruat/Jtē in. xl. diebus

purificatōz puerpe Leui. xi/ & in. xl. dieb⁹ expectatōz niniuitaz. Jone. iij: Adhuc. xl dies & niniue subuertet. Postea esurijt Et notādū q̄ legim⁹ dñm ter. cibo indiguisse Prima vice dyabolus obtulit ei lapides volens vt eos ꝓuerteret in panes/ Hcōa vice inuenit folia sine fructu in ficu/ & maledixit ei & arefacta est ficulnea/ Mat. xj. Tercio datū ē in escā ei⁹ fel. ps. Dederūt in escā meā fel./ Cibus quē dñs nr̄ esurijt salus nr̄a est. Joh. iiij. Cib⁹ me⁹ ē vt fa. vo. ei⁹ q̄ mi. me. vt pficiā op⁹ ei⁹/ Loq̄batur ō ope salutis nr̄e. Hunc cibum adeo desiderat dñs vt q̄si mendicādo hostiatim q̄rat eū/ Apoc. 4. Ego sto ad hostiū & pulso. si q̄s audierit vocē meā et apuerit ianuā, intrabo ad eū & cenabo cū illo/ Lapidē dño esurienti apponunt boies duri & incorrigibiles/ q̄ nec hñt verba nec opa ptinētia ad fidem. hñtes cor dyabolicum Job. xli. Indurabitur cor ei⁹ q̄si lapis/ ad modū dyaboli odio hñtes correctōez Eccī. xj. Qui odit correctōz vestigiū est pctōris/ Folia eīm apponunt q̄ hñt fidei verba sed nō opa similes sunt ficulnee maledicte/ Mat. xxi merito succidende Luc. xiij. Succide eā &c. ps. Maledicti q̄ declī. a man. t/ Escā cum felle deo apponūt q̄ bona opa i morta li faciunt/ q̄ opibus suis magnā bonitatz auferūt ptem/ plus eīm valeret ieiuniū vnius diei extra mortale factū/ q̄m ieiunia cē tum annoz facta i mortali. Cūm fatu⁹ est q̄ ꝓpter negligentiā suam amittit bona sua. Peccatū mortale est fermentū sine q̄ debz esse oblatio. Leuit. ij. Omis oblatio q̄ offertur dño absq̄ fermēto fiat.

De eodem. Sermo quintus.

Accedens tentator. Attendendū est q⁹ p⁹ quadragesimā ad tentandū dñm dyabol⁹ accedit/ tentans de pctō gule, cupiditatz. vane gl̄e/ vel de pctō gule/ & ostentatōis/ & erroris/ et ꝑm hoc tres tentatōes pñt referri. ad tres vires aie/ Prima ad ꝓcupiscibilem que facta est in deserto/ que aūt facta ē supra pinnaculū templi ad irascibilē/ que tendebat ad ostentatōz illā in q̄ dixit tentator. hec oīa tibi dabo si cadēs adoraueris me Tercia ptinet ad rōnalē que tendebat ad errorē/ De his trib⁹ multos tentat dyabolus etiā post bona opa/ vt ezechias tentatus est de ostentatōe p⁹ tantā victoriam hostiū/ cū dñs. c. lxxxv. milia assyriorū interfecisset ꝓpter eū/ et post abolitionē ydolatrie. et postōz dñs ꝓpter eam fecerat vmbrā solis reuerti decē lineis Isa. xxxviij/ et cecidit in tentationē illā ostendēs oīa que erāt in domo sua nūcijs regis babylonis et ideo meruit illa amittere/ Sic multi ostētatōe bona sua amittūt Mat. v. Amē dico vobis receperūt mercedē suam/ Similiter et dauid & salomon & samson/ post magna opa tentati de ꝓcupiscētia carnis Samson post tantā fortitudinē et stragē hostiū adamauit mulierē meretricē q̄ decepit eū/ Judicū. xvj/ Salomon post tantam sapiam. & qui tot mala dixit ō amore mulierū postea infatuat⁹ est p illas. iij. Re. xi/ Dauid qui ira sanct⁹ fuit q⁹ in nūcītate noluit aq̄s bibere. sz libauit eā dño. ij. Rz. xxiij. et qui pcussit pectus suum q⁹ pcidit oram clamidis inimici sui. j. Re. xxiij. tñ postea cecidit p carnis ꝓcupiscentiam. ij. Reg. xi. vbi ꝓcupiuit bersabee/ Samson fortissim⁹ Salomon sapiētissim⁹/ Dauid sanctissim⁹. p carnis ꝓcupiscentiā postea ceciderunt/ Nō igit nobis ꝓfidendū sz ab hac tentatione cauendū & timendū est ne cadam⁹ ꝓpter ꝓcupiam carnis/ Item aliq̄ sunt q̄ post multa bona cadūt p tentatōnē erroris/ vt ptz in petro q̄ postōz ꝓfessus fuerat. Tu es xp̄s fili⁹ dei viui Math. xvi. Et postōz dñm vsq̄ ad mortē seq̄ se patū esse dixerat. postea apostotauit & negauit se nosse deū/ Math. 26/ Item q⁹ tentat aliquis a carne. a demone/ & a deo/ De ꝑma tentatōe Jaco. j. vnusq̄sq̄ tentat a ꝓcupiscentia sua abstract⁹ et illect⁹/ A demone ꝥo tentatur aliq̄s triplicit. p rerū ablatōz corpis afflictionē. hoīm exprobratōnē. vt ptz in Job. q̄ ꝑmo tempalia bona amisit. scōo carne afflictus est/ tercio exprobrant ei amici & vxor ei⁹/ Contra ꝑmū opponenda est spes celestiū. Heb. x. Rapinā bonorū vr̄oz cum gaudio suscepistis ꝓgnoscētes vos hr̄e meliorē et ꝑmanentē substam. Cōtra scōm opponēdus est ꝓfect⁹ virtutz ꝑma Cor. x. fidelis est ōs &c/ Contra terciū puritas ꝓscie. j. Cor. iij. mihi p mīnimo est vt a vob iudi/ De tentatiōe que fit a deo ōz in psalmo. Proba me ōs & tenta

me. Gen. xxij. Tentauit de⁹ abraam. Si filius dei es dic vt la. ꝛc̄ Sciendum ꝙ dyabol⁹ multū conat ad hoc vt filij dei penitentiā suā dimittant/ Math. xxvij. Si filius dei est descendat de cruce/ Hui⁹ rō ꝑt esse hec/ ꝙ si pnia nostra crudeli miseratione minuit paulatim gēmis cozona nostra ꝑuatur/ Uñ qñq; sexus fragilitatem allegat si mulier est/ qñq; infirmitatē etatis. si senex vel iuuenis est/ aliqñ debilitatē ꝓplexiōis. aliqñ metū morbi incurabilis/ aliqñ illud ꝛ illud. j. Thy. 4. Noli aquas bibere adhuc ꝛc̄./ Uñ ꝗdam sanct⁹ pater fribus suis. Ecce inḡt frēs dyabolus phisicam docet. Ecce medic⁹ fact⁹ est/ De ꝓplexiōib⁹ loqtur: infirmitates diuersas. si teneat religio generari p̄dicat/ Sz ḡre hoc. nō vt mederi velit/ sed vt ledere possit. Item notandū. ꝙ ouriciē pnie vult mutari in suauitatē/ nō vt illa suauitate bō remaneat/ sz vt illa suauitas post in eternā aspiratem mutetur Prouer. xx. Suauis est homini panis mendacij/ sed os ei⁹ implebit calculo. Item sciendū est ꝙ supflue edificantib⁹ dicendū esset/ vt lapides in panes ꝓuerterent/ vnō ꝛpm in membris suis pascerēt/ sz multi ecōtrario faciūt/ cū id vnde essent paupes pascendi in supflua edificia expendūt/ ꝗbus timendū est illud. Abacuc. ij. Lapis de pariete clamabit (Qui rīdens ꝛc̄.) ḡre nō adquieuit dñs vt lapidem faceret panem/ Rīsio vt lateret ei⁹ diuinitas./ vt opa nr̄a abscōdam⁹ ab hijs q̄ non pficiūt in eis/ Math. 7. Nolite sanctū dare canib⁹ ꝛ vt mōstraret ad impiū dyaboli nihil esse faciendū.

Jt̄ scriptū est Deutro. 8. Non in solo pane viuit bō ꝛc̄. Notandū ꝙ inter creaturas mirabilior videt esse bō/ cū ꝓstet ex creatura spūali. ꝛ creatura corpali/ Dultum miraret aliqs/ si videret aial ptim bouem. ptim equū/ mirabilior videt esse bō. Illud em̄ aial ꝓstaret ex duab⁹ naturꝫ corpalibus/ bō vero ꝓstat ex corpali ꝛ spūali/ maior aūt est differētia inter corpale ꝛ spirituale q̄ inter duo corpalia/ sic maior est differētia inter albū ꝛ nigrū q̄ inter duo nigra/ pars vna hominis est visibilis/ altera inuisibilis/ pars vna est vt iumentū/ alia vt angelus. Uñ cū ex ptibus tam dissimilibus ꝓstet/ nō est mirū si cibis valde dissimilibus indigeat/ Cibus anime est verbū dei/ circa quē cibū multi valde negligētes sunt. Quoꝝ negligētia ostendit valde reprehensibil/ Primo ex ℟ ꝙ aialia irr̄onalia cibū suū agnoscūt ꝛ querunt/ ꝛ freqntant loca vbi eū inuenire possint/ vt aues q̄ ō ḡno viuūt freqntant areas/ ꝛ q̄ de racemis viuunt. freqntant vineas/ pisces etꝫ curr̄ūt ad cibū in aquā piectum/ solus bō qui est creatura rationalis cibum aie sue nō agnoscit. nec q̄rit/ imo si ei porrigat fugit. puer. 6. vade piger ad formicā ꝛc̄/ Scdo p hoc ꝙ natura instruit eū de ℟ cibo querendo. Sap̄ Cetera aialia natura deiecit ad pastum/ hoiem ꝓo erexit ad sidera/ Tercio ꝙ iumētis suis de cibo ꝓuidet/ aie vero sue cibū negligit ꝓuidere. Seneca. nihil est cuiq; sevilius/ Quarto p hoc ꝙ filius dei tantū fecit vt homi ꝓuideret cibū vtum. Bar. j. Eam⁹ in ciuitates et vicos ꝓximos. vt p̄dicem ad ℟ em̄ veni/ Voluit em̄ de⁹ hoiem recipe negligēter hūc cibū/ quē voluit ministrare cū tanta pauptate. tanto labore. tanta ꝺdictione. ꝓcipue cū ꝓuideret se occidendū occasione h⁹ misterij. Quinto ex ℟ ꝙ tantū malū ꝓuenit ex defectu hui⁹ cibi. l. arefacto ipsi⁹ aie. Dauid. Aruit coꝛ meū ꝙ obli. s. co. pa. me. Item esurientes ꝛ sitientes aīa eoꝝ in ipsis defecit/ sicut deficit vita corpalis. sine corpali cibo/ sic spūalis sine spūali. velle viuere sine cibo est velle tentare deū. Un ℟ ꝙ dñs tentatus de cibo corpali oꝓnit cibū spirituale dat̄ intelligi ꝙ in .xl. qñ homies ieiunant a cibo corpali valde necessarius sit eis cibus spiritualis.

Dominica secunda in qua dragesima. Sermo ꝑm⁹

EGressus iesus Mat. xv. De tra genezareth relictꝫ scribis ꝛ phariseis. calūniantib⁹ de ℟ ꝙ discipuli eius transgrediebant traditōes senioꝝ/ Secessit in partes tyri ꝛ sydonis. Interl. que fuerūt ciuitates gentiliū/ et ecce mul⁹ cananea. Hylari⁹. Cananei terras in ꝗbus iudea ē colluerūt ꝗ vel bello ꝓsumpti. vel in loca vicina dispsi/ vel in futurē subiecti. nomē tm̄ sine patria sede circūferunt. Ex illa ergo

dispsione ista cananea est syrophenissa genere, hoc est ex syris et phenicibus orta, gentilis itaqz est, ꝛ si iudeis admixta. Estimatur aũt ex lege ꝯgnouisse, ꝙ xp̄m ꝛ dominũ et dauid. filium ꝯfitetur. Mar. vij. Sic habet de hac muliere, mulier vt audiuit de eo cui⁹ filia habebat sp̄m immundum intrauit et ꝑcidit ad pedes eius, vñ vult marcus iesum in domo fuisse, cum mlier ad eũ venit. Math. v̄o. Per ista verba dimitte eam. qꝛ clamat post nos, innuit ꝙ post iesuz ambulantẽ preces emiserit. Ad qd̄ dicendũ, mulier venit in domum vbi erat iesus, vbi nõ rñdit iesus ei verbũ sed in silentio egressus est, ꝛ post ei⁹ egressum facta sunt que mathe⁹ narrat (Miserere mei). Magnus affectus eius ostenditur quo malum filie dicit esse suũ. Filia mea male a demonio vexatur. Detegit medico qualitatẽ morbi. dicens Vexat a demonio. et magnitudinẽ dicens. male. (Qui non respondit ei verbum) Non de superbia. vt d̄t Glo. sed ne opus suũ ꝯdicat ipsi⁹ doctrine. dixerat em̄ Math. x. In viam gentium ne abieritis. Et accedẽtes discipuli ꝛc. Interl. misterij ignari vl misericordia moti, vel importunitate eius discipuli carere cupiẽtes. (Dimitte eam qꝛ.) Interl. quã tenes non exaudiendo. Non sum missus. s. p̄mũ ꝛ p̄ncicipalit̄ ne sit ꝯtrarium ei qd̄ legitur in abdia. Legatum misit domin⁹ ad gentes. At illa venit Interl. que a longe clamabat ꝯsecuta est eum. (Non est bonum sumere panẽ filiorum ꝛc. Interl. verbũ salutꝫ qd̄ prius debetur iudeis nõ est bonum dare gentib⁹ canina rabie latrãtib⁹, hec expositio p̄mo ꝑtinet ad misteriũ, scd̄o vero ad litteralẽ sensum. Panis filioꝝ vocatur opatio miraculosa. quã ista querebat non doctrinã Etiam domine q̄si diceret. verum est qd̄ dicis. Verũtamen si panis filiorum non detur canibus, tamen catelli reficiunt̄ de micis panũ. (Nam ꝛ catelli. ꝛc. Magna humilitas. ꝯpauerat eã dñs cani, ꝛ ip̄a cõparat se catello, qd̄ est diminutm̄ canis. (Mulier magna ẽ fides tua ꝛc. Que p̄us vocabat̄ canis h̄ mlr vocat̄, ꝛ desigt̄ fides mulierꝫ h⁹ fidẽ ecclesie. Et sanata est filia ei⁹ ex illa hora. Interli, vbi dat̄ exemplũ cathezizãdi ꝛ baptisandi infantes. q̄ non dum facere nec sapere aliquid possunt, sꝫ per confessionem et fidem parentum liberantur a dyabolo.

De eodem Sermo scd̄us.

Egressus iesus secessit ꝛc. In h̄ euãgelio q̄nqꝫ ꝑsone tangũt̄. s. demoniũ filiã mulierꝫ vexans, filia vexata, mater ꝑ filia orans, et cet⁹ aplorꝫ eã iuuans, ꝛ dñs mulieri clamãti p̄mo nõ rñdens, sꝫ ad vltimũ eam plene exaudiens, ꝛ de q̄libet haꝝ ꝑsonaꝝ dicet̄ aliq̄d ad edificationẽ nostrã ꝑtinẽs Circa p̄mũ notãdũ. ꝙ eccl̄ia in tribus p̄mis dñicis q̄dragesime in euãgelio loq̄tur de dyabolo. In p̄ma ostendit qũo impugnet sanctos, q̄s nõdũ possidet, ibi em̄ ostendit̄ qũo dyabol⁹ se habeat trina tentatõe ad deũ. In scd̄a dñica ostendit̄ qũo se habeat dyabolus ad eos quos iam possidet, male enim eos vexat. In tercia qũo se habeat ad eos q̄s iam amisit, multum em̄ conat̄ ad recupandũ eos, vñ assumit septẽ spũs secum neq̄ores se, ꝛ ingressi habitãt ibi. Luc. xi. De vexatiõe v̄o quã facit dyabol⁹ ei qui est in pctõ. Sciendũ ꝙ licet pctõr exteri⁹ delicias hẽat, tñ interius habet vexationẽ ꝛ miseriam. Aug⁹. p̄mo libro ꝯfessionum. Domine iussisti et sic est, vt pena sibi sit inordinatus anim⁹, Augustin⁹. Minus ordinata inquieta sunt, ordinata vero quiescunt. Hiere. xvj Seruietis dijs alienis. qui non dabunt vobis requiem die ac nocte, hec afflictio potest tripliciter ostendi. Primo ꝑ hoc ꝙ peccatores iacent infirmi in lecto ꝯscientie spinis viciorum pleno, sicut enim lectulus ꝯsciẽtie in bonis est floridus. Cañ. p̄mo. sic in malis est spinosus Math. vij. Nunquid de spinis colligunt vuas. aut de tribulis ficus. q̄si diceret. non. ita nec cum vicijs est vera quies. Secundo per hoc ꝙ peccator est in tali statu in quali ille est quem continue canes mordent. Cõscientia mordet et remordet facinorosos Ipsa est mulier litigiosa. cum qua homo vere non quiescit. Prouerbi. vicesimoseptimo. Tecta per stillantia in die frigoris et mulier litigiosa comparantur. Tercio per hoc ꝙ peccator est potitor ad collum

oneris dyabolici. qđ nõ deponit nec die
nec nocte nec dieb⁹ festiuis/ps̄. dicit đ in
iquitatib⁹/ sicut onus graue g̃uate sunt
sup me/ Quomõ sine vexatõne esse p̄t qui
tantũ onus ɔtinue portat/ vñ peccatũ est
onus. qđ celum sustinere non potuit/ nec
terra ad vltimũ sustinebit/ imo oportebit
ꝙ ad infernũ descẽdat/ ponderositas pec
catoꝝ ptz ex alleuiatõne quã sentit pecca
tor/ cum peccata sua ɔfessus est. ⁊ reliquit/
Mat. xj. Venite ad me oẽs qui laboratꝫ
⁊ onerati estis. ⁊c̄./ Jugũ em̄ meũ suaue est
et o. me. leue/ Jutellige respcũ oneris dya
bolici/ Vñ magna est fatuitas eoꝝ q̄ poti
us eligunt ferre onus dyaboli/ ꝑ quo non
expectant nisi cruciatũ eternũ/ q̄m onus
xp̄i ꝑ quo expectant regnũ celoꝝ. Circa
scđm notandũ. ꝙ filia hui⁹ mulieris licz a
demonio male vexaret/ tamẽ non legit ro
gasse dñm pro sua liberatõe/ ⁊ vniuersalit
non legi aliquẽ demoniacũ rogasse dñm
ꝑ sua liberatõne./ Jnsani et demoniaci be
ne sciunt laqueũ absconditũ querere/ quo
se strangulãt/ vel ignem vel aquã quo se p̄
cipitent/ sed medicũ vel remediũ salutis
nesciũt querere/ Sic quos dyabol⁹ possi
det sapientes sunt vt faciant mala/ bona
aũt facere nesciunt Hiere. 4. Prouer. 27.
Cor iniquũ exquirit mala/ querũt vsura
rij laqueos occultos vsure/ quib⁹ se stran
gulent./ Jtẽ luxuriosi fatuas mulieres sci
unt sibi prepare/ que sunt velut gladij qui
bus se occidunt. Hiero./ Gladius ignit⁹
est spẽs mulieris/ ꝑ salute v̄o sua nec deũ
sciunt rogare/ nec medicos spũales ɔsule
re/ ido illi qui sane mentis sunt. multũ de
berent eis ɔpati/ et a malo cohercere/ quã
tum possent/ sicut insani ligantur/ ne in se
vel in alios manus mittant/ debent etiã
apud deũ ⁊ apud medicos spũales. ꝑ salu
te talium laborare. Circa terciũ notan
dũ. ꝙ mulier ista multũ affectabat salutẽ
filie sue. sicut patz ex ɔstantia p̄cum ipsi⁹/
in quo datur exemplũ matronis/ vt si vi
deãt filios suos in potestate dyaboli mul
tum affectent liberationẽ ipsoꝝ/ Ecõtra
rio v̄o multe vident filios suos a lupo in
fernali duci in infernũ ⁊ non curũt/ Si
v̄o viderent porcos suos a lupis deferri
totis virib⁹ eos insequerent/ Alique etiã
lupos infernales in domo sua nutriunt q̄

filios occidũt/ Fatue em̄ mulieres manẽt
in domib⁹ earum ⁊ sic habent filij eoꝝ gla
dios paratos quibus se occidunt/ hodie im
pletum est. illud Michee. 7. Jnimici ho
minis domestici eius. Et notandũ ꝙ
s̄m glosam sub ꝑsona mulierꝫ mira fides
ecclesie ⁊ pacientia. ⁊ humilitas p̄dicat/ fi
des qua credidit posse sanare filiam. paci
entia qꝛ totiens despecta in p̄cibus ꝑstat
humilitas qꝛ se nõ canibus sꝫ catulis cõ
parat. Aliter possum⁹ notare sex circa
hanc mulierẽ que ad instructionẽ nostrã
ꝑtinẽt. Primũ est ꝙ clamat. Scđm est ꝙ
clamando sapiẽter allegat. ibi. Miserere
mei dñe fili dauid. filia mea male a demo
nijs vexatur. Terciũ est ꝙ in clamore ꝑse
uerat/ qđ patet ex hoc ꝙ dicunt discipuli
Dimitte eam qꝛ clamat post nos./ Quar
tum est ꝙ saluatori appropinq̄t ibi. At illa
venit. Quintũ est ꝙ se humiliat ibi. ⁊ ado
rauit. Sextũ est ꝙ fidei magnitudine sa
lutem filie impetrat/ vñ dictũ est ei a dño
O mulier magna est fides tua. Est aũt
circa p̄mum notandũ ꝙ clamor quẽ deus
audit est magnitudo desiderij/ dauid. De
siderium pauperꝫ exaudiuit dñs/ hic fuit
clamor quo clamauit moyses Exod. xiiij
et susanna Daniel. xiij. Circa scđm no
tandũ ꝙ mulier ista q̄ttuor ostendit cla
more suo/ que poterant mouere saluatorẽ
vt eius miseretur/ Primũ ipsi⁹ misericor
dia que innuit ibi. Miserere mei/ Jpa mi
seriam filie ꝑ ɔpassionẽ. suam fecerat/ ideo
misericordia digna erat./ Misericors em̄
misericordia dignus est/ misericordia em̄
amat misericordiã/ Eccl. xiiij. Omne aĩal
diligit sibi simile/ Scđm est magna mise
ria/ abissus enim miserie abissum inuocat
mis̄icordie/ que innuit ibi. filia mea male
a demo. vex/ Terciũ est saluatorꝫ potẽtia.
quã ostendit cũ dicit. Dñe/ Quartũ est. p̄ris
ei⁹ exemplũ. q̄ fuit mis̄icors ad qđ ꝑtinet
illud. fili dđ. j. Mach. ij. dđ in sua mia cõ
secut⁹ ẽ sedẽ regni in secula/ dđ etiã malig
num spm̄ effugabat a saule. sic appetebat
ista. effugari demoniũ a filia. Circa ter
ciũ notandũ ꝙ ꝑseuerãtia multũ valet in
orone. sic dñs ostẽdit Luc. j8. ꝑ exemplũ
de vidua/ ⁊ ꝑ amicũ petentẽ panes Luc.
xi. Romano. xij. Orationi instantes/ qui
petitionem facit in curia domini pape.

non desistit. licet non statim exaudiatur. / Circa ꝗrtū notandū. ꝙ mulieri a lōge clamāti nō rñdet dñs/sz cū ei appropinqsset. z adiuuari ab eo petiuisset tūc ei rñdit / Sic non exaudit dñs illos ꝙ in luto pcti sunt. licet clament nihil aliud vt exeant a pctō facientes, ranis sil'es ꝙa palude exire nolunt. licz multū clamēt/ Talibꝫ ꝓminat dñs. Soph. j. visitabo sup' viros defixos in fecibꝫ suis/illos exaudit dñs qui gressu desideriꝫ z boni opis appinquāt. illos iuuat. dñs ꝙ se iuuāt. Circa ꝗntū notādū. mulier ista hūliat se. et facto. z ꝟbo/facto adorādo/verbo ꝟo ꝗdrupl'r s. catellis se ꝓpando. micas postulādo. fideles dños suos vocādo/indignā mēsa filioꝝ se reputādo/in ꝙ multi pctōres sunt ei dissil'es. qui dedignāt sedere ad mensā dñi. tanqꝫ reputantes eā indignā discubitu suo/cū ipi pocius ea sint indigni tanqꝫ canes / In ℔ ait qō dz. De mensa dñoꝝ suoꝝ inuit ꝙ pec catoz ꝙ salutē vult obtinere dz esse humil / vt bonos reputet dños suos/tanqꝫ filios dñi sui s. dei. Solēt eñ hoies filios dñoꝝ suoꝝ vocare dños/ In ℔ etiā ꝙ dz ꝙ catelli edūt de micis instinct ꝙ hulles medulla sacre scripture reficiunt/mica eñ est de iteriori pte panis Et notādū ꝙ hulitas orantꝫ multū valet ad impetrādū. Eccl. xxv. Dio humiliātꝫ se nubes penetrat. Dō Respexit in oꝛonē humiliū/Centurio post illud ꝟbū humile. Dñe nō sum dignus. vt intres sub tec. me. audiuit/ Sic credisti fiat tibi. Mat. 8/z Luc. j v. postqꝫ filiꝰ ꝓdigꝰ dicere ꝓposuit. Nō sum dignꝰ vocari filiꝰ tu. pr̄ accurrēs cecidit sup collū ei' z oscul atus est eū. z ait/ Cito ꝓferte stolā ꝑmā. z postqꝫ hec mulier se catello ꝓparauit. audiuit fiat tibi sicut vis. Mar. 7. sic dz. ꝓpter hūc ꝓmonem vade. exiit demoniū de filia tua. Circa sextū notādū ꝙ fides debet esse magna. certitudine/potēs ꝫ omnē altitudinē extollentē se aduersus sciam dei ij. Cor. x. Itē fiducia impetrādi Mat. xj. Si habueritꝫ fidē nō hesitaueritꝫ. nō solū de ficꝰnea facietꝫ. sz etꝫ si dixeritꝫ huic mōti tolle te z iacta te in mare. ita fiet. / Itē cōstātia in aduerſ ꝗlis erat fidōs pauli Ro. 8 Quis nos sepabit a caritate xp̄i/ Itē ꝓtē ptu bonoꝝ tpalium Heb. xj. fide moyses grandis effectꝰ negauit se esse filium filie pharaonis ꝛc. Circa cetū apl'oꝝ mulieri suffragantiū notandū etiā ꝙ nō rogati iuuāt eam dicētes/ Dimitte eā qz clamat post nos/ Dñs qōmodo tenebat eā ligatam spe z desiderio obtinēdi salutem filie sue/ Et hoc facto apl'oꝝ debemꝰ sparе/qz sancti iuuabūt nos oꝛonibꝰ suis apō deū / Si hoc deuote petierimꝰ/ in quo multū aliq erant nō ꝓfidentes de suffragijs sanctoꝝ/nō attendētes ꝙ sancti dum fuerūt in vita p̄senti/tantū desiderabāt aiaꝝ salutem/ꝙ ꝑ illa morti se exposuerūt/qd ergo facient modo cū caritas eoꝝ nō defecerit sed potius creuerit Isa. xxvi. Dixit dñs cuiꝰ ignis est in syon z caminꝰ in hierusalem/Bern. i ẽmōe. Si ℔ sanctꝰ dū adhuc viueret mīsertꝰ est pctōribꝫ z oꝛauit ꝓ eis/ nūc tanto amplius ꝗnto veriꝰ agnoscit miserias nostras. oꝛat ꝓ nobis patrem/quia beata patria illa caritatē illius non minorauit. sed augmentauit/ Preterea. nunqd possunt sancti obliuisci deuotionē quam homines eis exhibent. / Circa saluatorē notandū. ꝙ ꝓmo videt se habuisse dure ad mulierem cum ei verbum non respondit. apostolos etiam ꝓ ea rogantes non exaudiuit / eam etiam cani comparauit. / mulier tamen humili pseuerantia quod petebat impetrauit. Et notandum ꝙ ꝗnqz de causis dominꝰ distulit eam exaudire. / Primo vt oportunusꝰ eam exaudiret Ipse enim est exauditoꝛ in oportunitatibus in tribulatione/ Secundo. vt longanimitatē et patientiam eius probaret/ vt tangit. Interli. pacientiam eius ꝓbauit. ꝓpando eam cani. Gregoriꝰ/ qualis ꝗsqz apud se lateat. illata contumelia probat. Tercio vt suos in oratione pseuerare doceret. Luce. xi/ Si pseuerauerit pulsans. ꝛc. Chriſ. Quantū quidem instantia orationis. quod apostoli non obtinuerūt ipsa perficit/ etenim ꝓ nostrꝫ noxis magis vult a nobis rogari ꝙꝫ ab alijs ꝗmuis magis liberam p̄sentiam habeant. / Quarto vt occasionem illi verbo daret. Nam et catelli. ꝛc. vnde Chriſostomꝰ. ꝓpter hoc tardabat christꝰ. Sciebat enim eam hoc dicturam/ Quinto: vt desiderium mulieris dilatōne crescceret. Gregoriꝰ Sancta desideria dilatione crescunt/ Si autem dilatione deficiunt desideria nō fuerunt.

Aug⁹. Si aliqñ deus tardius dat ꝯmen
dat dona. nõ negat/ diu desiderata dulci
us obtinent̃/ cito aũt data vilescunt/ ꝑuat
tibi deus qđ nõ vult cito dare. ⁊ vt tu di-
scas magna magne desiderare/ Ardor de
siderij mulierꝫ humilit̃ orantꝫ impetrauit
demonij expulsionẽ. Thob. 6. dr̃ q̃ fum⁹
ꝓcedens de corde piscis asso extricabat
omne genus demonioꝝ/ fum⁹ ille est deuo
tio orois de corde ardenti ꝓcedẽs/ Spe-
cialiter est aduertendũ verbũ qđ dñs dix
it mulieri/ nõ est bonũ sumere panẽ flli. et
mit. ca. ad man. vbi innuit̃ q̃ntũ distet int̃
bonos ⁊ malos: quãta sit dignitas bono
rũ. ⁊ quãta sit vilitas maloꝝ/ Boni sunt fi
lij dei. ꝑma Joh. iij. filij dei sum⁹. sꝫ nõdũ
apparet q̃d erimus ꝛc̃. Mali ꝟo canes sũt
diuino iudicio/ multũ dolere debet q̃ scit
se ad imaginẽ dei creatum. et tñ ꝑ culpam
ꝓpriam ad tantã vilitatẽ redactũ/ vt canis
a deo reputet̃. imo cane posterior ẽ pctõr.
Est em̃ in miseria culpe ⁊ pene cum canis
sit solũ in miseria pene/ ⁊ est debitor mortꝫ
tꝑalis ⁊ eterne/ cũ canis sit debitor tantũ
mortis tꝑalis. Et notandũ q̃ pctõr in
q̃ttuor assimilat̃ cani/ Primũ est impuden
tia. nõ erubescit canis corã rege facere ru
sticitatẽ suam/ nec pctõr coram deo ꝯmit-
tere abominationẽ pctõꝝ suoꝝ/ Scđm ẽ
insatiabilitas. patit̃ em̃ pctõr ad modũ ca
nis famẽ insatiabilẽ/ vñ fili⁹ ꝓdigus qui
tenet figurã pctõꝝ. dicit Luc. xv. Ego ãt
fame pereo. De his duob⁹. Isa. j6 Canes
impudẽtissimi nescierunt saturitatẽ/ Ter
ciũ est oris ĩmũdicia. resumit em̃ qđ euo-
mit/ Sic pctõr ea q̃ ꝯfitendo euomit. reci
diuando iterũ ꝯmittit/ ꝓuer. 26. Sic̃ ca-
nis qui reuertit̃ ad vomitũ suũ. sic impru-
dens qui reiterat stulticiã suã/ Inter pec-
catores ꝟo ĩmũdi⁹ os videt̃ hr̃e detractor/
q̃ sordes alioꝝ incessant̃ ruminat/ Quar-
tũ est oris noxietas. canis ore mordet. et
interdũ venenũ effundit/ sed nõ min⁹ est
nociuum os pctõris ĩmo multo amplius.
Nullũ aĩal ore tm̃ p̃t nocere q̃ntũ homo.
ps̃. Quoꝝ os maledictõe ⁊ amaritudine
plenũ ẽ/ Item venenũ aspidũ sub labijs eo
rum (Ecce mulier cananea de finib⁹ illis
egressa ꝛc̃. hec mulier cananea põt ꝓcare
aĩam ꝑ pniam ꝯmutatã a vetustate vite in
nouitatẽ/ Cananea em̃ interp̃tat̃ ꝯmuta-
ta et speãliter aĩam intrantis religionem.
Dicta em̃ est syrophenissa Mar. vij. ⁊ int̃
pretatur alte ꝯuersa/ talis ꝟo mundũ dese
rens pẽnis virtutũ ad statum sublimiorẽ
euolat/ Dauid q̃s dabit mihi pẽnas sicut
columbe. ⁊ volabo ꝛc̃. Isa. xl. Assumẽt pẽ
nas vt aquile. (Cananea etiã interpretat̃
negociatrix/ talis vero negociat̃ tꝑalia ꝓ
eternis ꝯmutãdo/ Math. xiij. Simile est
regnũ celoꝝ homini negotiatori. prouer.
vlt̃. Gustauit et vidit q̃r bona est negocia
tio eius./ Hec mulier erat egressa de fini-
bus tyri ⁊ sydonis. Tyrus interp̃tat̃ tristi
cia vel angustia magna/ vñ ꝓcat cupidita
tẽ mũdi. quã ꝯcomitãt̃ tristicia ⁊ angustia
magna/ Eccĩ. 27. Sicut in medio ꝯpagi-
nis lapidum palus figitur/ sic inter medi
um emptionis ⁊ venditõis angustiabitur
peccatis/ hec angustiatio accidit ex h̃ q̃
vterq̃ intendit lucrari/ de tristicia habet̃
Ecc̃. xi. est homo laborans et festinans ⁊
dolens impius. ⁊ tanto amplius. non ab
undabit ꝓpter dolorem annexũ. Diuicie
dicunt̃ spine. Math. xiij. Prouer. xv. cõ
turbat domũ suam qui sectatur auariciã.
Sydon carnalem voluptatẽ ꝓcat/ Inter
p̃tatur em̃ venatio tristicie. qui delectati-
ones querit/ tristiciã venatur. quia risus
dolore miscerit̃. Prouer. xiiij. Nec solum
de tyro ⁊ sydone exeundũ est/ sed etiã de fi
nibus vt etiã horum occasiões vitentur.
Dyabolus libenter retinet hominẽ inter
fines tyri et sydonis/ Exod. 8. dixit pha-
rao. ego dimittam vos vt sacrificetꝫ deo
vestro ꝛc̃. Verũ tamen longius ne abeatꝫ
Qui deserit ea ꝑ que fit appropinq̃tio ad
peccatum. de finibus tyri ⁊ sydonis exit.
verbi gratia. Fines sydonis. id est carna-
lis voluptatis sunt ociositas et delecta-
bilitas cibi ⁊ potus. lectoꝝ ⁊ vestium sua
uitas. familiaritas ꝑsonarum cum q̃bus
peccari potest. vel per quas ꝓcurari po-
test peccatum. frequẽtatio loci in quo da-
tur occasio peccãdi. solitudo cũ muliere
De ociositate dicit Ecclesiastic⁹. 33. mul-
ta mala docuit ociositas. De delicijs.
Berñ. Periclitatur castitas in delicijs.
Cphe. 5. Nolite inebriari vino in quo est
luxuria. de vestib⁹ Mat. xi. Quid existis
in deꝓtũ videre hoĩem mollib⁹ indutũ. de
lecto ꝓũ. 7. intexui funib⁹ lectũ meũ straui

tapetib⁹ pictis ex egypto. De familiarita te Eccī.9. Cum saltatrice ne assiduus sis nec audias illā. ne forte peas in efficacia illius. et post cū aliena muliere ne sedeas omnino nec accumbas cū ea sup cubitū. De ꝓcurāte peccatū. legitur Judith.xij. vbi holofernes dixit vagao. vade suade hebreā vt sponte ꝯsentiat habitare mecū. et subditur postea. Non vereatur inquit vagao bona puella intrare ad dñm meū. De loci frequentatōe dr Daniel.xiij. de p̄ sbiteris. Isti frequētabāt domū ioachim ⁊ videbant eā quottidie ingredientē et de ambulantē. ⁊ exarserūt in ꝯcupiscentiam eius. De solitudine cū muliere legit Gen. 39. Accidit quadā die vt intraret ioseph domū et opis quidpiā absq; arbitris face ret. et apprehensa lacinia vestimēti eius di ceret dormi mecū. Fines tyri. i. cupidita tis sunt ea que dant occasionem tollendi alienū vt est multitudo familie. Naum. 5. Leo sufficiēter cepit catulis suis ⁊ neca uit leenis suis Gen. j9. Non stes in omni regione. Filia hui⁹ mulier⁊ est sensualitas. que frequēter agitat. etiā postq̄ aīa exiuit de finib⁹ tyri ⁊ sydonis. Hiero⁹ de se. Ca ro mea nigra erat sicut ethyopis. ⁊ tamen adhuc in me incentiua libidinis pullula bant. (Clamat dicens miserere mei dñe.

Et notādum. ꝙ due sunt spēs orōnis. Quedā est fructuosa. quedā infructuosa. Fructuosa ꝟo ꝯtinet q̄ttuor spēs. Prima fit verecundo et humili affectu. talis fuit orō publicani qui nō audebat oculos su os ad celū leuare. Luc. j8. et talis videt oratio hui⁹ mulier⁊. talis etiā fuit oratio filij ꝓdigi dicent⁊. pater peccaui in celum ⁊ corā te. iam nō sum dign⁹ vocari fil⁹ tu⁹ fac me sic vnū de mercenarijs tuis. Luc. xv. Verecūdia multū placet deo in peni tente. Bern. quātū displicet deo impudē tia pctōris. tantū placet ei erubescētia pe nitentis. Scda spēs fit puro affectu. tal fuit orō susanne dicent⁊ Daniel.xiij. Dñe tu scis qr hec maliciose ꝯposuerūt aduer sum me. Tercia spēs fit lato affectu. Sic orauit moyses dicēs. Exo.33. Aut dimit te eis hanc noxā. aut dele me de libro vi te. Quarta spēs fit grato affectu q̄ est cū grāꝝactione. vnde beata ꝟgo dicit. Luc. j. Magnificat aīa mea dñm. Sed grāꝝ actio debet hr̄e humilitatē aliter discor daret in aurib⁹ dei. sicut accidit in supbo phariseo. q̄ grās agebat qr non erat sicut ceteri hominū Luc. j8. Infructuosa vero similiter q̄ttuor hz spēs. Prima est simula ta. de q̄ Math. xv. Populus aūt h labijs honorat me. cor aūt eoꝝ longe est a me. ⁊ sumptū est de Isa. 39. ꝑm aliam lr̄am vbi nos habemus Pro eo ꝙ appropinq̄t ꝓpl's iste ore suo et labijs suis glorificat me. ⁊c. Aug⁹ Quid ꝓdest labioꝝ strepit⁹ vbi mu tum cor est. Scda spēs est orō incircum specta. de qua Math. xx. Nescitis quid petatis. Tercia spēs est criminosa oratio quā faciūt qui sunt in magnis criminib⁹ sine humilitate vel reuerentia Isa. j. Cū multiplicaueritꝫ orationē non exaudiam. Quarta spēs est oratio ridiculosa. qualis est orō supboꝝ. ⁊ ypochritaꝝ. Supbi con fidentes in multitudine operuꝫ suoꝝ. q̄si irrident deū dum manib⁹ plenis elemosi nam a deo petunt. talis fuit oratio phari sei superbi Luc. j8. dicentis. Jeiuno bis in sabbato ⁊c. Oportet manus esse vacu as per humilitatē. si quis vult impetrare gratiam a deo. oratio ypochritaꝝ ridicu losa est ꝙ cum petant elemosinam ab eo q̄ in celis est. manus tamen ad terram ten dunt aliquid terrenū intendendo.

Dominica tercia in Qua dragesima.

Erat iesus eiciēs demonium et illud erat mutum. Luce. xj. Hoc euāgelium octo continet. Primo saluator miracula operatur. Se cundo turba admiratur. ibi. Et mirate sunt turbe. Tercio pharisei blasphema bant ibi. Quidam autem ex eis. ⁊c. Quar to quidam eum tentant ibi. Et alij tenta tes ⁊c. Quinto saluator blasphemiā con tra se dictam destruit ibi. Ipse aūt vt vi dit cogi. ⁊c. Sexto iudeos reprehendit ostēdens eos esse peiores q̄m essent ante legis assumptionem. ibi. Cum īmundus spiritus. Septimo mulier quedam eum laudat matrē ipsi⁹ beatificādo ibi. Factū est autem cum hec diceret. ⁊c. Octauo saluator mulieri rn̄det auditores ꝟbi dei et factores btōs esse oñdendo ibi. Quin īmo. (Erat iesus eijciens demonium. ⁊c.

a corpore obsesso. et illud erat mutum.
id est mutum faciens. erat et cecum. vt di-
cit. Math. xij. Et cum eiecisset ꝛc. Beda
in omel. hui⁹ euangelij tria miracula simul
facta sunt/ demon enim expulsus est/ ce-
cus vidit/ mutus locutus est/ Et admi-
rate sunt turbe/ minores opa xpi admirant/
maiores vero blasphemāt/ vñ subdit Quidā
aūt ex eis s. pharisei dixerūt/ In beelzebub
pncipe demonioꝝ ꝛc. Mat. j2. sic hr. pha
risei audiētes dixerūt/ hic nō eijcit demo
nes nisi in beelzebub ꝛc. Et notand. q
noīa ydoloꝝ ortū habuerūt a belo pre nini
qui niniue ꝯdidit/ ⁊ noīe suo noīauit/ qui
ninus diligens prem suū ⁊ de morte eius
valde dolens/ fecit fieri aureā statuā. pris
eius similitudinē exprmētē/ quā habuit in
tanta reuerētia. vt si serui fugitiui. vel alij
facinorosi ad eā ꝯfugerēt securi essent/ iō
ceperūt hoīes illi imagini thurificare ⁊ di
uinos honores exhibere/ vidētes h nino
placere/ q exemplo ceteri de vicis adiacē-
tibus in honorē patrū suoꝝ statuas aure
as fecerūt fieri/ ⁊ eas adorauerūt. ⁊ sic pul
lulauit ydolatria/ A noīe vero beli. s diuer-
sa ydeomata diuersa noīa idoloꝝ sumpta
sunt/ Nam babilonij vocabāt ydolū suum
bel/ alij baalim. alij baal scz palestini/ alij s.
moabite. beelphegor/ sic em dr ydolū cen-
tigenis. i. papi/ Judei vero vnius dei culto
res irrisionis cā. ydolū sydonioꝝ q erant
eis vicini. vocabāt beelzebub/ q̄si virum
muscaꝝ. baal em vir. zebub. musca interp-
tat/ qr musce ꝯgregabant sup ydolū. ꝓpter
cruorē eoꝝ que īmolabant/ cui ydolo dice
bant p̄sidere pncipē demonū. s. luciferū.
cui⁹ familiaritate vel ꝯsideratōe minores
demones credebāt obedire xpo/ vt ad vo
luntatē suā exirēt. de corpib⁹ obsessis. Et
alij tentantes ad ꝓbandū. signū de celo q̄
rebāt ab eo. vt tonitruū sic accidit tempe
samuel. j. Reg. xij/ vel ignē de celo sic acci
dit tpe helye. iij. Reg. j8. ⁊. 4. Regū. j/ Et
h fuit ꝓpriū iudeoꝝ signa q̄rere/ j. Coꝝ. j.
Judei signa petunt/ vñ. petr⁹ qui p̄ualuit
in miraculoꝝ opatōe ad p̄dicandū iudeis
missus est/ tñ dñs non exhibet eis h signa/
sciens q deprauarēt ea (Ipse aūt vt vidit
cogitatōes eoꝝ) d. Licet dñs nō dederit
eis signū visibile de celo. tñ dat eis signa
deitatꝫ sue. ad cogitata eoꝝ rñdendo/ Dei
em est cor videre. j. Regū. j6. Deus intuet
cor/ Hiero⁹ sup math. Ad cogitatiōes re-
spondet. vt sic credere ꝯpellerent (Omne
regnū) Prio ꝓbat dñs indirecta ꝓbatiōe
q nō expellit demones in pncipe demo-
nioꝝ/ deinde ꝓbatione directa/ Probatō
indirecta est. cū pte aduersarij sumpta. ad
incōueniēs ducit/ vt ad vitatē redeat/ In
directa ꝓbatio talis est. omne regnū in se
ipm diuisum desolabit/ h nota est. Criso.
Concordia parue res crescunt. discordia
maxime dilabunt/ regnū sathane in se di-
uisum est. hanc accipit ex hoc/ q dicūt eū
in pncipe demonioꝝ eicere demōes. ergo
regnū sathane desolabit. vel non stabit/ et
ponit h ꝯcl'o sub interrogatōe/ et domus
supra domū cadet. i. familia ꝯ familiā con
surget. vt eā ꝯculcet ⁊ ꝯterat. desolabit vl
nō stabit/ Si aūt sathanas in semetipm
diuisus est. i. regnum sathane/ quomō sta-
bit regnū eius: qr vos dicitꝫ in beelzebub
eicere me demonia. istud. qr vos dicitꝫ ꝛc.
ꝯiungit cum hoc/ Si sathanas in se diui-
sus est. ⁊ innuit q media ꝓbatio hui⁹ ꝓba
tionis sumit ex verbis eoꝝ dicens: Quō
stabit regnū eius ꝛc/ ad hoc tendit vt a re
gno dyaboli. recedant q ipsi elegerant/ ex
quo em nō stabit deserendū ē. ⁊ ad xpi reg
num trāseundū. de quo regno dr Daniel.
ij. Suscitabit de⁹ regnū celi qd in eternū
nō dissipabitur/ Si aūt ego in beelzebub
eicio demonia. filij vestri. i. apostoli vel iu
deoꝝ exorciste. in quo eiciunt/ Innuit hic
alia indirecta ꝓbatio/ in qua ducit ad id
qd falsum est sm opinionē eoꝝ. scz q apli
vel exorciste iudeorum in pncipe demoni
orū eiciunt demonia qd iudei non crede-
bant/ immo eiectionē illam deo attribue-
bant. cum eiectionē a xpo factam pncipi
demonioꝝ attribuerent/ vnde patꝫ q ex
inuidia mouebantur. Beda in omel. Si
expulsio demonum facta per filios vros
exorcistas deo attribuitur/ quare idē op⁹
in me eandem non habet causam. No-
tandum. q salomon tradidit quosdam ex
orcismos iudeis. quibus coopantibus q
busdam herbis et gemmis. exorciste iude
orum eiciebant demones a corpibus ob-
sessis. tamen virtute dei/ apostoli etiā be-
ne sibi conscij erant. nihil male artis a
christo didicisse. qui sm Augustinum.

filij iudeorum hic vocantur. seqtur. Ideo
scz. quia filios vestros dei virtute eicere
creditis demones. Ipsi iudices vr̄i erūt
Comparatione eñ ipsoꝝ apparebit vos esse
damnabiles/ qui illud qđ in eis attribui-
tis deo. in me inuidia attribuitꝫ dyabolo/
Per modū istum mulierc̄le reges ⁊ impa-
tores iudicabūt/ ꝯparatione eñ earū ipi ap
parebunt damnabiles/ Apostoli ꝟo iudi-
cabūt ꝑ approbationē sentētie. q̄si assesso-
res Mat. j9. Sedebitis sup sedes. xij. iu
dicantes. xij. tribus israel. Porro si in di-
gito dei ⁊c. h assumit domin⁹ id qđ ꝓbatū
est indirecta ꝓbatione scz ꝙ in spū dei eij-
ciat demonia nō in ꝑncipe demonioꝝ/ ex
hoc ostendens regnū dei in breui ventuꝝ
Porro si i digito đi eicio demonia Mat.
xij. dicit̄ in spiritu dei. et est expositio ei⁹.
qđ hic dicit̄. Et notandū. ꝙ man⁹ dei
dicit̄ filius. quia pater ꝑ filium opatur. ps̄.
Emitte manū tuā de alto. Digitus vero
đr spūssanct⁹. qui a patre ꝓcedit et filio./
sicut digitus a manu ⁊ corpe/ et quia sicut
varij sunt digiti. manus autē vna. sic va-
ria sunt dona spūssancti/ Unus tam̄ atqꝫ
idem spūs. Exod. viij. digitus dei est h.
Profecto venit. i. ꝑueniet in vos regnum
dei i. aptio ipsi⁹ regni. quia in ꝓximo of-
feretur hostia/ que ianuā regni apiet. vel
ꝑuenit in vos regnum dei. qꝛ xp̄s int̄ vos
est/ simile. Luc̄. xvij. regnū dei intra vos
est. i. int̄ vos/ vel regnū đi p̄t dici interior
vita sanctoꝝ in qua de⁹ regnat. q̄ vita ē re
gia siue regnatio. Seruire eñ deo regna
re est. Cum fortis armatus. hic probat
dñs directe sumpta metaphora pugnato
rū ꝙ nō eicit demonia in ꝑncipe demoni
orū/ sed virtute sua que maior est fortitu-
dine demonū/ Cum fortis armat⁹ scz dya
bolus. custodit atrium suuz. i. mundū. de
fortitudine dyaboli dicit̄ Job. xlj. Nō est
potestas sup terram/ ⁊c. ex dei tamē misi-
cordia debilis est. ꝯtra electos/ Hiero⁹.
Debilis est hostis qui non p̄t vincere nisi
volentē. Arma eius sunt mali. Arcus ei⁹
detractor. scutū ypocrita l' obstinat⁹ Job
xlj. corp⁹ eius q̄si scuta fusilia. ps̄. Arcum
ꝯteret ⁊ ꝯfringet arma. ⁊ scuta ꝯburet ig-
ni s. infernali. Galea ei⁹ supbi. j. Reg̃. xvij.
đr de Golya. cassis erea sup caput eius.
Lorica sunt luxuriosi Ecc̄i. xliij. sicut lo-
rica induit se aquis/ dyabol⁹ mundū cu-
stodit ad damnationē. sicut lup⁹ custodit
ouile ad deuorationē/ qđ canis custodit
ad defensionē. In pace sunt omia q̄ possi
det. id est pctōres quos non vult inqeta-
re. cū sint sui. Grego⁹ Illos pulsare negli
git/ quos iure quieto possidere se sentit/
Ista pax est ꝑiculosior q̄m guerra Math.
x. Non veni pacem mittere in terram sed
gladium. Vel in pace. id est in ocio. que
pax mala est/ Sicut vinea que non fodi-
tur in pace est. sed deterioraꝫ/ ⁊ lorica que
non iuduitur rubigine ꝯsumitur. sic ani-
ma ociosa deterioratur. Ecc̄i. xxxiij. mul
tam maliciam docuit ociositas: Pacem
vero istam ꝯcomitatur interior vexatio.
Isa. 57/ Non est pax impijs dicit domi⁹
Si autem fortior illo scz christ⁹. supueni
ens. id est desupueniens. Vicerit eum tri
plici tentationi viriliter resistendo et pas
sionē fortiter sustinēdo/ Uniuersa ar. ei⁹.
id est peccatores quibus armat⁹ erat scz
de vniuersis aliquos auferet in quib⁹ cō
fidebat/ Et spolia ei⁹. i. peccatores dy-
abolo. ablatos/ distribuet. id est diuersis
ecclesie officijs assignabit/ De christi for-
titudine legitur Job. ix. Si fortitudo q̄-
ritur robustissim⁹ est. Criso⁹. sup Math.
Non debent timere hostem fortem q̄ ha-
bent ꝑncipem fortiorem. Hiere. xlvj. For
tis impegit in fortem/ ⁊ ambo pariter cor
ruerunt. sed dissimiliter/ quia dyabolus.
irrepabiliter cecidit/ sed xp̄c cecidit surre-
cturus. Mich. 8. Ne leteris inimica mea
quia cecidi. ꝯsurgam/ Qui nō est mecū ⁊c.
Hic ostendit se nō opari in ꝑncipe demo
nioꝝ/ ꝑ hoc qđ est ei dissimilis. ⁊ ꝯtraria ei
opera agit. Qui nō est mecū. i. qui mecum
non conuenit. cum ego sim humilis ⁊ ipe
supbus. ipse malign⁹ volens perdere. ego
benignus volens saluare/ Contra me
est. mihi non ꝯsentiens vel federatus. Et
qui non colligit mecum. ad vnitatē fidei
vel dilectionis. dispgit. ꝑ hereses ⁊ cisma
ta. Cum imundus spūs. ⁊c. Specialiter
potest hoc intelligi de iudeis. hoc modo.
Cum imundus spiritus exierit ab homi
ne scilicet a iudeis. Ambulat per loca in-
aquosa. id est transit ad gētes inaquosas
ꝑ defectū doctrine et gr̄e/ Querēs requiē
in eis ⁊ nō inueniēs đt. reuertar in domū

meā vñ exiui s. ad iudeos nō ꝯgnoscētes visitatorē suum. ⁊ cū venerit inuenit eam scopis mundatā. Intellige ꝑus s. legalibꝫ ꝑceptis q̄si ꝟgeis instrumentis. scopa em̄ dicit̄ virgeū instrumentū quo mundātur domꝰ. Et tūc vadit ⁊ assumit alios septē spūs neq̄ores se. i. vniuersitatē demonū. Septenariꝰ em̄ est nūerꝰ vniuersitatꝫ. ⁊ ingressi habitāt ibi. ⁊ sunt nouissima illiꝰ hominis peiora ꝑoribus. q̄r peiores sunt iudei q̄m olim fuerūt in egypto anteq̄ꝫ acciperēt legē/ q̄r ꝟm Bedā. maior est infidelitas venientē non suscipe q̄m ventuꝝ non credere. Possunt etiā ista intelligi de recidiuante post baptismū vel pniaꝫ. h̄ modo (Cum īmūdꝰ spūs exierit) in baptismo vl̄ pnia. ab hoīe dyabolo abrenūciante. Ambulat ꝑ loca inaquosa. i. explorat corda fidelium ab omī malo humore siccata/ si q̄ modo intrare valeat: Querēs requiē. ꝑma Pet̄. v. aduersariꝰ vester dyabolus. q̄si leo rugiens circuit querens quem deuoret. Reuertar in domū meā vñ exiui. ad aīam scꝫ a qua ꝑ baptismū vel pniam eiectꝰ sum Inuenit scopis scꝫ baptismo l̄ pnia Isa. j4. Scopabo eam in scopa. dauid. scopebam spm̄ meū. mundatā a vicijs. Septē spūs alios s. septē simulatōes q̄ se ꝟtutes mentiunt̄. ⁊ ideo neq̄ores se. i. aptis. quia ꝟm Augꝰ. Simūlata eq̄tas nō est eq̄tas. sed duplex iniq̄tas/ ⁊ distingue. tres septenarios. Primꝰ est bonus ꝯtinens septem dona spūssancti/ Scdꝰ ꝯtinet septē spūs nequā. s. septē vicia. septē donis ꝯria. luxuriā q̄ sapie opponit̄/ gulā oppositā intellectui. auariciā oppositā ꝯsilio. accidiam oppositā fortiutudini/ Iram oppositā scie. Inuidiā oppositā pietati. Supbiā oppositam timori. Terciꝰ septenariꝰ ꝯtinet septem simulatōes septē donoꝝ/ quas vocat neq̄ores. q̄r sub spē boni illaqueant imprudentes. Has septē simulatōes facit ypochrisis. ido recte ypochritꝫ dñs dicit septies. ve vobis ypochrite Math. 24. Prouer. 26. d̄r de inimico q̄n submiserit vocem suam ne credideris ei. q̄r septē neq̄tie sunt in corde ipiꝰ (Et fiunt nouissima homīs illiꝰ peiora ꝑoribꝰ) Crisoꝰ Difficilior erit pena posterioꝝ. ij. Pet̄. ij. melius erat viā veritatis non agnoscere. ⁊c. (Mulier de turba) non diues vel nobilis sed de plebe ꝯmuni. Dixit illi xp̄o scꝫ quē pharisei blasphemant. Beatus venter qui te portauit ⁊c. In hoc ꝯfutatur manicheꝰ q̄ dicit xp̄m nō h̄re verum corpus sꝫ fantasticū/ Confutant̄ etiā alij heretici. qui dicūt xp̄m formasse sibi corpus ex puro ethere. ⁊ postea transtulisse in vterū ꝟginis. q̄d si verum esset nō fuisset nutritus lacte virginis. ex eodem em̄ fonte lac nutriendis. et semen ꝓcreādis pueris emanat/ Unde sic̄ lacte virginis fuit pastus sic sanguine ꝟginis corpus eiꝰ formatū fuit. Quinimo beati qui audiunt verbum dei ⁊c. Additiue sumitur non ꝑuatiue. q. d. Non tm̄ beata est maria q̄r portauit ⁊ lactauit. sed maxime beata est q̄r ꝑcepta dei opere ꝟuauit.

De eodem. Sermo secūdus.

Erat iesus eiciēs demoniū ⁊ illud erat mutū. Hoc factum plenius narrat̄ Math. xij. vbi sic legitur. Oblatus est iesu vnus demoniū habēs. cecus et mutus/ ⁊ curanit eum. ita vt loq̄retur et videret. Circa q̄d factum tria nobis attendēda sunt ꝑtinētia ad edificationē nr̄am. scꝫ magna miseria paciētꝫ magna miſicordia subueniētꝫ/ ⁊ q̄ oblatꝰ ab alio. est curatus/ Miseria patiētis triplex fuit. ⁊ quelibet istaꝝ tanta fuit. q̄ ad grauamen sufficere potuit/ Magna miseria est h̄re demoniū Math xv. Filia mea male a demonio vexatur/ Itē magna miseria est cecitas Tob. v. Quale gaudium mihi erit q̄ in tenebris sedeo. et lumen celi non video/ Itē magna miseria est esse mutum. qui em̄ est mutus. est q̄si aīal brutum Magna ꝟo miſicordia saluatoris q̄ totaliter ab hac triplici miseria eum liberat cum liberatio ab vna earū fuisset magnū benefitiū/ Liberat̄ aūt nō suā liberationē postulans. sꝫ ab alijs oblatus/ tenet autē figuram pctōris. iste demoniacus cecus ⁊ mutꝰ in quo triplex miseria inuenit̄. Qui em̄ pctm̄ mortale cōmittit. spm̄sanctū q̄si manibꝫ suis a se expellit/ et spm̄ malignū in se introducit. Vñ habꝫ demoniū q̄d in eo domiat̄. Augꝰ sup illud. Immissiones per angelos malos/ In malis inquit pōt dyabolus sicut in suo pecore nisi ꝓhibeat̄ a maiore ij. Thy. ij. a dyabolo captiui tenentur ad ipiꝰ voluntatē. ij. Pet̄. ij. A quo

quis supatus est. hui⁹ ⁊ seruus est. Postq̃ vero dyabolus intrauit in aliquē ipse facit ad modū latronis qui ingrediens domum. lumen extinguit et eius quem vult spoliare os obstruit. ne clamans succursū habere possit / Sic dyabol⁹ illum in quo habet potestatem. cecum ⁊ mutum facit / Job. iij. Qui male agit odit lucem. fures timēt diē. Job. 24. Si subito apparuerit aurora arbitrant̄ vmbrā mortis. ideo fur infernalis cecitatē ꝓcurat Isa. xlij. Quis cecus nisi qui venundat⁹ est. s. dyabolo ꝑ peccatū / ardor praui desiderij peccatorē excecat. sic̄ vrsus d̄r excecari ad peluim ardentem. ⁊ Tob. ij. excecatus est calidis stercorib⁹. ps̄. Supcecidit ignis ⁊ nō viderunt solem. Aug⁹. in libro ꝯfessionum. Spargis penales cecitates sup illicitas cupiditates. Dyabolus etꝫ ꝓcurat vt peccator sit mutus. ne orando vel cōfitendo impetret auxiliū vel ꝯsilium quo a ptāte ipsi⁹ eripiatur / Et notandū. ꝙ sicut animalia irrationalia dicunt̄ muta. licet aliquā vocem emittant / qꝛ vox illa nō est formata. Sic pctōr dicit̄ mutus qꝛ nō habꝫ verba debita. Nemo dicit canē loqui licꝫ assidue latret vel ranā licet coaxet. Aug⁹ in lib. ꝯfessionū. Dñe ve tacentib⁹ te. quia loquaces muti sunt. ¶ Circa ꝑmā miseriā notandū est. ꝙ pctōr ad modū demoniaci habet magnā vexationē Isa. lvij. Impius q̄si mare feruens quiescere non potest. ieodē: Non est pax impijs dicit dñs / Vel ad modū demoniaci gaudet de hoc. de q̄ flendū esset. ꝓuer. j. Qui letant̄ cum male fecerit. ⁊ exultāt in rebus pessimis / Sibi et alij ad modū demoniaci nocet. sepe cadit in ignem ire. et sepe in aquā voluptatꝫ ꝓhibite. vbi submergit̄. Mat. xvij. laque os occultos vsure exquirit vt se strangulet. ꝓuer. xxvij. Cor iniqui exquirit mala. Sibi manus inijcit Sap̄. xvj. homo per maliciā occidit animā suā In alios insilit dentib⁹ mordet Math. 8. Occurrerūt ei duo hñtes demonia seui nimis ita vt nemo posset transire ꝑ viam illam Gal. vj. Si inuicem mordetis ⁊ comedetꝫ videte ne abinuicē ꝯsumamini. De cecitate peccatoris require dñica. l. Circa terciam miseriā notādū. ꝙ ad tria reddit dyabol⁹ hominē mutū scꝫ ad sui accusationem / ad dei laudem / ad ꝓximi edificationem / De ꝑmo ꝓuer. 28. Qui abscondit scelera sua non diriget̄. Qui autē ꝯfessus fuerit ea et reliq̄rit ea misericordiā cōsequet̄. Ecc̄i. j7 A mortuo q̄si nihil perit ꝯfessio / peccator mortuus est. vñ non est mirū si mutus est q̄ mortuus est. Septē sunt que hominem reddunt mutū ad ꝯfessionē. Primū est pudor. Ecc̄i. 4. Nō ꝯfundaris ꝓ aīa tua dicere verū. Bern̄. O insania ablui pudet. ⁊ inq̄nari non pudet. Scd̄m est dilatio spe recupandi. Sopho. ij. Vox cantantis in fenestra. et coruus in supliminari. ꝯtra qd̄ dicit Ecc̄i. 5. Ne tardes ꝯuerti ad dñm. ⁊ ne differas de die in diē. subito em̄ veni et ira eius. Terciū est diffidentia ꝑseuerādi in pnīa. ꝓueniens ex multiplici recidiuatione / hanc diffidentiā hñt qui in deo spem suā non posuerūt Isa. xl. Qui spant in dño mutabunt fortitudinē. Quartū est ypochrisis vel vana gloria / dicit em̄ ypochrita. Ego credor bonus. quomō ergo hoc peccatū ꝯfiterer Osee. xiij. Colligata est iniq̄tas effraym absconditū est pctm̄ eius. Quintū est timor pnīe non assuete. j. Mach. 5. Si timuerit iudas transire et posuerit castra circa flumen. trānsfretem⁹ ad eos et poterim⁹ aduersus illum. qui timet pnīam non assuetam. similis est habēti apostema qui nō sustinet ꝙ sanies effundatur donec cancer euꝫ inuaserit. Ecc̄i: xviij. Ante languorē adhibe medicinā. sꝫ sunt quidā q̄ folijs ficuū sic̄ adam operiūt se. Gen̄. iij. Qui discretius facerēt si massā ficuum tollerent. ⁊ inde vulneri suo cathaplasma facerent vt ezechias fecit Isa. 38. Ficus dulcedinē hñs. peccatū ꝓcat. vnde de massa ficuum cathaplasma facit qui d̄ ipsis peccatꝫ medicinas facit erubescēdo de ipsis in ꝯfessione. Sextū est fictio Qd̄ impedimētū multū ꝯmune est. Bern̄. Ignosce dñe ignosce / excusamus tergiuersamur vix est aliq̄s q̄ in hys que ad te sunt experiri velit. quid possit. etiā qd̄ ꝓmptissime p̄t ꝓm carnem / vel seculū. siue timor impulerit / siue cupiditas traxerit / qui ꝑ infirmitate corꝑali sananda. abstinet cōtinue a vino. dicit se nō semel posse in septimana a vino abstinere / ꝑ spūali sanāda. q̄ fortis fuit. ad malū. impotentē se dicit ad bonum. Ro. 7. Sicut exhibuistis mēbra

vestra seruire immundicie ⁊ iniquitati ad iniquitatē/ita nunc exhibete membra vra seruire iusticie. Isay.v. Ue qui potentes estis ad bibendum vinum ⁊c. Sapie. j. Spūssanct⁹ discipline effugiet fictum ⁊c. ¶ Septimum. est incuria siue negligentia male consuetudinis/ Prouer. xviij. Impius cum in pfundum peccatorū venerit cō ¶ temnit/ Ad edificatōnē primi. matum hominem reddit culpa ppria/qua aliquis se reum sentit. ps. Iniquitas oppilabit os suum. Prouerb. xx. Suauis est homini panis mendacij/ sed os eius implebitur calculo. Item auaricia Math. xxv. Qui ār vnum talētū acceperat abiens fodit in terram. Laude dei vero mutum facit superbia/ superbus enim se laudat cū deberet deum laudare. Prouer. xxvij. Laudet te alienus. ⁊ non os tuum. pma Cor. ij. Non enim qui se ipm pmendat ille probatus est ⁊c. Laus dei deberet esse in ore hominis. ℞m illud. semp laus eius in ore meo. Isa. xlviij. Laude mea infrenabo te. ne intereas/ sed loco huius freni posuit dyabolus. frenum suum in hominib⁹ scz frenum erroris quod erat in maxillis populorū scz verba superba/ Apoc. xiij. Datum est bestie os loquens grandia/os iactantie assuetum. os bestie siue dyaboli videtur esse ¶ Et notandū q valde est vtile homini vt agnoscat magnam miseriam quā habet qui est in peccato/ ⁊ magnā misericordiam dei que est in liberatione ab ipso/ Qui enim hoc agnoscit si est in peccato miseret sui/et desiderat exire de peccato. Ecci. xxx. Miserere anime tue placens deo. Aug⁹ in libro pfessionū. Quid miserius misero nō miserante se ipm/ Si cecidit canis in aquā conat venire ad ripam/vel si auis cecidit in laqueum conatur ad sui liberationē/ quanta est ergo insipientia hominis qui in peccatū cecidit. nec tamen suam liberationē querit/et qui miseriam peccati agnoscit. si nō est in peccato timeat cadere. in illud/ pma Cor. x. Qui se existimat stare videat ne cadat. magis esset timendus casus a statu innocentie in peccatū/ q̄s casus a maxima turre que in mundo sit. ¶ Item pgnoscens miseriam peccati/ si quandoq; fuit in illa et deus eum liberauit/ scit esse gratus liberatori suo/et libenter in seruitiū dei expendit tpalem vitā qui ei remisit mortē eternā. Bern. Uiuo ego dicit dns. nolo mortem pctōris/ sz magis vt puertat ⁊ viuat. ¶ Nō vult dns mortē meā. ⁊ nō libenter offero ei vitam meā ¶ Item si in miseria pctī nec est nec fuit. ipse scit esse gratus suo cō seruatori/ Aug⁹ in libro de pginitate/ multo ardenti⁹ debes diligere illū q̄ flagitiosis ad se puersis q̄cūq; dimisit/in ea te cadere nō pmisit/ Talis etiā q̄ miseriā pctī agnoscit ppatīr primo existēti in pctō/ et p posse eum iuuat vt ab eo exeat/qō speciāliter ptinet ad mīstros ecclesie. eoz est demoniacū. cecū. et mutū. offerre saluatori. Ille em̄ nec p sua liberatōe rogat. nec supplicat/ sz freq̄nter eōrio illi aīas deo auferunt. q̄ eas offerre debuerūt. ¶ Et notandum. q̄ septē valde piculosa videtur esse mīnistrj ecclesie ¶ Primū est q̄ paupes defraudant a sua portōe tpalium bonoz/qō est q̄si homicidiū. Ecci. xxxiv. Panis egentiū vita pauper est. Qui defraudat eū hō sanguis est ¶ Scōm est q̄ eos q̄ sunt in piculo decipiūt/tenent naufragātib⁹ subuenire ⁊ nō faciūt/in cura hnt grauiter infirmantes nec de hoc curant/ filios suos vident duci ad mortē nec resistūt. puer. xxiv. Erue eos q̄ ducūr ad mortē/et eos q̄ trahunt ad interitū liberare non cesses ¶ Si dixeris vires nō suppetūt/q̄ inspector est cordis ipe intelligit ¶ Tercīū est q̄ illos q̄ ardent in purgatorio debent oronib⁹ liberare. ⁊ hoc negligūt Aug⁹. Piro mō grauis est ignis. licet nō sit eternus. extupat em̄ omnē penā quā aliq̄s in h̄ mūdo ppessus est ¶ Quartū est q̄ spūsanctū vendūt per pctīm symonie Damas⁹. papa. Cetera crimina ppatōe symoniace hereseos p nihilo reputant ¶ Quintū est q̄ filium dei in sacramento altaris pculcant. Heb. x. Irritam q̄s faciēs legem moysi sine miseratōe duob⁹ vel trib⁹ testib⁹ morit/ Quāto dete rioza putatis mereri supplicia/ q̄ filiū dei pculcauerit/et spūi gr̄e pstumeliā fecerit. ¶ Sextum est q̄ filios suos fame verbi dei pire pmittunt. Grego. Qui nō studuit solicitus esse in predicatione/ pticeps factus est in damnatione ¶ Septimū est q̄ venenatis exemplis pascendo filios suos occidunt Zach. xi. pasce pecora occisionis

que qui pascebant occidebant.j. Thy.4. Exemplũ esto fidelium in ꝟbo ⁊ ꝯuersatione.ad Tytũ.ij. In oĩbus te ip̃m prebe exemplũ bonorum operum/

De eodem. Sermo tercius

Erat iesus eyciens demoniũ.⁊c. Notandũ ꝙ opus saluatoris est demonium eijcere/ Primo eiecit illud de celo Ezech. 28. Tu cherub peccasti ⁊ eieci te/ Eijciebat etiã eum de corpib⁹ obsessis/ vt hic habet/ Eiecit eum ⁊ de mũdo in passiõe sua Joh.xij. Nunc p̃nceps hui⁹ mundi eijciet foras. quottidie etiã ip̃m eijcit ab aĩabus Ve illis qui assumpserũt officiũ ꝯtrariũ officio saluatoris/ introducẽtes dyabolũ in homies/ poti⁹ vident esse tales antixp̃i q̃m xp̃iani/ tales sunt suasores vel ꝯsultores vel ꝯciliatores turpitudinis/ Item ve illis q̃ bonis sibi datis vtunt ad retinẽdũ dyabolũ ne ab eis exeat/ Ut qui ꝑ iuuentutem vel pulcritudinẽ. vel nobilitatẽ se excusant vel defendũt in pctis suis/ ⁊ eisdem bonis vtunt ad repellendũ deũ a se/ Item ve illis q̃ velut muro claudunt dyabolũ secum. assuetudine peccandi. duriciam et obstinationem faciendo in se ipsis/ Item ve illis q̃ ad modũ canis obꝟuãt/ ne aliqd̃ foramen sit in homib⁹ ꝑ quod deus intret/ bona q̃ vident fieri ab hoĩbus deridendo vt auditum verbi diuini vel aliq̃d simile/ Item ve illis q̃ ꝟpentẽ infernalẽ ad modũ cyconie rostro ⁊ vnguibus in se defendũt/ corripientib⁹ se ꝯuicijs ⁊ maledictis resistendo. Et notandũ ꝙ multis modis sp̃ualiter dyabol⁹ ab hoĩe eijcitur. Uno mõ auditu ꝟbi diuini. qd̃ figuratũ est.j. Reg.xvi. vbi legit ꝙ dauid tollebat cytharã et leui⁹ se habebat saul. q̃ cythara figurã tenet sacre doctrine/ Scd̃o eijcit dyabolus aqua cũ ille in quo erat mergit aqua/ fugit dyabol⁹ nolens submergi/ qd̃ verũ est. et de aquis lacrimaꝝ et de aqua sapie salutarꝫ. ps.37. Cõtribulasti capita draconũ in aq̃s/ In aqua sapie ille se mergit qui totũ se ponit in studio/ et tũc dyabolus solet eũ relinq̃re/ vt accidit scolaribus qui in patria sua male viuunt/ parisi⁹ vero in studio bene se habẽt/ Tercio eijcit dyabolus ꝑ oronẽ. Tob.6 Dixit angelus thobie ꝑticulam cordis si super carbones ponas/ fumus extricat omne gen⁹ demonioꝝ/ fumus ꝑticule cordis sup̃ carbones posite significat deuotionẽ oronis/ particula cordis sup̃ carbones ponit/ cum affectus igne diuine amoris accendit. Quarto eijcitur per ieiuniũ sicut fames facit lupum exire de nemore/ Mar.9. hoc genus demonij nõ eijcitur nisi orone et ieiunio. Mat.xij. Cum ĩmundus sp̃us exierit ab homie ambulat ꝑ loca arida q̃rens requiem ⁊ nõ inueniens/ Quinto eijcitur virga discipline ꝓuer.xxij. Stulticia colligata est in corde pueri/ virga disciplĩe fugabit illam/ Legitur de beato benedicto ꝙ percussione effugauit dyaboluz a quodã monacho/ qui solit⁹ erat exire de monasterio fratrib⁹ ponentib⁹ se in oratõe/ Sexto eijcitur dyabolus. clamorib⁹ ⁊ increpatõib⁹ ad modũ lupi/ Hodie tñ potius acclamatur ꝯtra oues vel agnos/ q̃m ꝯtra lupos. Isa.lviij. Clama ne cesses/ Septimo eijcitur serpens infernalis ab homie velut ꝑ frusta/ velut cauda eius eijcitur. cũ actus pcti exterior deserit/ velut medium ꝟo qñ deseritur voluntas peccãdi vel cogitatio de pctõ/ velut caput eijcit qñ intẽtio mala deseritur Ecc̃i.25. Non est caput neq̃us sup̃ caput colubri. In eodẽ.2j. q̃si a facie colubri fuge peccatum.

De eodem. Sermo quartus

Erat iesus eyciens demo.⁊c. Notandũ ꝙ cum demoniũ dicat esse in hoĩe ꝑ pctm̃. q̃si.vij. demonia hz/ q̃ septem hz capitalia vicia/ ido dz instare erga saluatorẽ vt ea expellat a se/ q̃ a magdalena vij. expulit demonia. Lu.7/ facit aũt scriptura mentõz de septẽ demonijs q̃ ad hec septẽ vicia p̃nt referri/ Primũ demoniũ ẽ beelzebub p̃nceps demonioꝝ. de q̃ tangitur in euãgelio hodierno/ Ad h̃ demoniũ ꝑtinet sup̃bia q̃ est regina pctõꝝ/ cui bñ cõuenit int̃ptatio nomis/ Interp̃tat em̃ beelzebub p̃nceps muscaꝝ/ Sup̃bia ẽ p̃nceps sup̃boꝝ/ dñat em̃ eis q̃ assimilãt muscis in instabilitate murmuratõe ⁊ ĩmũdicia/ Ip̃i sunt instabiles. qꝛ sunt sine põdere timorꝫ q̃ est anchora mẽtis/ vt d̃t Greg. Ido sunt vt puluis quẽ ꝓijcit vent⁹ a facie t̃re/ Job

27. Tollet eos vent⁹ vrēs ⁊ velut turbo capiet de loco suo/ipi sē palee igni ꝺburēde. Hath.iij. paleas ꝺburet igne inextinguibili/Superbi muſce ſunt q̄ntū ad murmurationē/qz inter ſuꝑbos ſemp iurgia ſunt. puer.xiij. Itē q̄ntū ad imundiciā/qz ſicut muſca carnib⁹ q̄bus inſidet corruptionē relinq̄t/ſic ſuꝑbia in carnalib⁹ mētib⁹ vermem relinq̄t inuidie/puer. xiiij. putredo oſſium inuidia. Hcōm eſt demonium qō inuaſit ſaul.q ꝓtinet ad inuidiā.j. Re.j8. poſtq̄ audiuit ſaul choros cantātes pcuſſit ſaul mille.⁊ dauid.x. milia/ait. mihi dederūt mille.⁊ filio Iſai.x. milia/et ſeq̄tur Et ſpūs malus inuaſit ſaul/ꝛp⁹ nō rectis oculis aſpiciebat ſaul dauid. Inuidie eſt nō recte aſpicere cui iuidet/vñ noiaī inuidia eo q nō recte ſinat videre. Terciū eſt demoniū facies mutū de q̄ hr̄ in euāgelio hodierno Mat.xij.hr̄ q hūs demoniū illud erat cecū/ſm Hiero.tria ſunt ibi fctā miracla.cec⁹ videt/mut⁹ loq̄tur/poſſeſſus a demone liberaī/⁊ ꝓtinet hꝫ demoniū ad viciū ire.que hz tres effect⁹ in hoie./Ira em excecat animū ne poſſit cernere verū. Eph.4. Sol nō occidat ſup iracundiam veſtrā./Item ligat linguā/qz ad lr̄am nō ꝓmittit debito mō loq̄ſz ꝓba obiurgatōis ⁊ blaſphemie./Itē hoiem in ptātem ꝺyaboli ponit.qō ptz ꝓ inordinatos mot⁹ ⁊ gest⁹ iracundi/q̄ ad modū furioſi ſe hz/vnde qō ſuggerit ei ꝺyabol⁹. ſtatim cū ipetu vult facere Eph.4. Nolite locū ꝺare ꝺyabolo glo.in ira pſeuerādo./Quartū ē demoniū de q̄ Mat.xv. Filia mea male a demonio vexaī/ꝫ ꝓtinet ad pctm̄ accidie. rō eſt vt mater volūtatⁱ.qz hz eam regere/Voluntas ꝺyo accidioſi in bonis nō inuenit ſaporem vel delectatōz/ cū q̄ſi acetoſa ei facta ſunt. vñ magnā hz afflictōz Seneca. Tractatōe bonaꝝ artiū occupādi ſum⁹ q̄tiens male hz inercia impatiēs ſui/Quintū ē demoniū q̄ vexabaī lunatic⁹ ille/ de quo ꝺr. Mat.j7.⁊ Mar.9.qz frequent̄ miſit eum ꝺyabol⁹ in ignē ⁊ aquā vt eū ꝑderet/hoc ꝓtinet ad auariciā. Auar⁹ ē vt lunatic⁹. ſm curſum lune patiēs/i. ſm mutatiōz tpaliū q̄ per lunā ſignifcanī/q̄ creſcit ⁊ decreſcit. ſic tpalia variabilia ſunt. ⁊ ſm ea auarus mutatur. Eccī. xxvij. Stultus vt luna mutaī.ſ.ꝓſpera ⁊ aduerſa. Q̄nq̄ mittit in ignē.i.ardorē luxurie ſuccedentib⁹ ꝓſperis/qñq̄ in aquā triſticie.accurr̄entib⁹ aduerſis. Hextū eſt illō de q̄ legī Mar.j. Occurrit ieſu hō in ſpū imūdo.q domiciliū hēbat in monumentⁱ rē/Cui nomen erat legio.⁊ porcos in mare ꝑcipitauit. hꝫ demoniū ꝓtinet ad viciū gule qō imundū eſt. Haculat em mēbrū in q̄ magis indecens eſt imūdicia ſcz os. Jude.q. hy ſunt in epl'is ſuis macule rē.maculat etiā qz ad luxuriā trahit.qz ſic ꝺr. Hiero. vēter ⁊ genitalia ſibi ꝓfinia ſunt/⁊ ꝺū vn⁹ edacitate reficī alter ad ꝓtumelias excitaī/Homumenta ſē loca mortuoꝝ fetida/domicilīū g hz hꝫ demoniū in monumētⁱ qz in corꝓrib⁹ guloſoꝝ fetidis/in q̄bus velut in ſepulcris iacent aie eoꝝ pſtrate.a q̄bus virtus gr̄e receſſit. Nūeri.xi. Filij iſrael pſtrati ſūt in ſepulcris ꝓcupie. pſ⁹./Adhuc eſce eoꝝ erāt in ore ipoꝝ rē/hoc demoniū recte vocaī legio.qz pctā multa ꝓcomitanī hꝫ viciū,puer.xz. Cui ve.cui⁹ pr̄i ve/cui rixe. cui fouee.cui ſine cā vulnera.cui ſuffoſſio oculoꝝ.niſi hijs q̄ ſtudēt calicib⁹ epotandis/Vuloſis debeī duplex ve.eternū ⁊ tēporale.de ꝓmo Iſa.v. ve q̄ potentes eſtis ad bibēdū vinū/de ſcō ꝓuer.xx. Oparia⁹ ebrioſus nō locupletabiī/ pr̄i etiā ebrioſi debeī ve.qz tr̄es ad lr̄az ꝺepaupant ꝓntes ſuos. Iſtis etⁱ ſunt rixe ⁊ diſcordie ꝓuer. xx. Luxurioſa res eſt vinū.⁊ tumultuoſa ebrietas/ipſis etiā ſunt fouee. i. ꝑcipitatio de pctō in pctm̄.ꝓuer.xxiij.ꝓfunda fouea eſt meretrix. Iſtis ſūt ſine cauſa vulnera. Amittūt em effectus mēbroꝝ ſine ferro et gladio/hijs accidit ſuffoſſio oculoꝝ nō ſolum exterioꝝ ſz etiā interioꝝ/Subtrahit em ei⁹ lux gr̄e Eaī.v. Lux iuſticie non illuxit nob⁹/hoc demoniū porcos in mare ꝑcipitat.i. hoies in luto voluptatⁱ mortales in amaritudinē eterne dānatōis/Septimū eſt demoniū de q̄ legī Thob.iij.qō ꝺmoniū noie aſmode⁹ occidit ſeptē viros ſare.hꝫ ꝓtinet ad pctm̄ luxurie/ Eiuſdē.6. Oſtendā tibi q̄bus ꝑualere ꝑt demonium. hijs q̄ ꝓiugiū ita ſuſcipiunt/vt deū a ſe ⁊ a ſua mente excludāt rē. pſ⁹./Fiat via illoꝝ tenebre ⁊ lubricū/⁊ au.do.p e. Illos q̄ fugiunt lumē ſapie.⁊ delicate viuunt. pſequitur ſpūs luxurie. et ꝓhendit. (Et illud erat mutū) Notandū q in hac dñica nō le-

gitur euãgeliũ ꝑm matheũ qđ oñdit hũc demoniacũ fuisse mutum et cecum, sz euãgeliũ ꝑm lucã qđ solũ ostendit ipm fuisse mutũ, qz ꝓtra illos q̃ tali tpe muti sunt a ꝓfessione pctõz suoz recitat Et sciẽdũ q̃ lupꝰ non capit agnũ p̃ pedem. sz p̃ collũ ne clamet, sic dyabolꝰ nõ capit pctõrem p̃ pedem. imo ꝑmittit eũ ire ad sanctũ iacobum, nec p̃ manũ. imo ꝑmittit vt faciat elemosinã. sz capit eũ p̃ collũ, ne ꝟbũ ꝓfessiõz pctõz p̃ illud exire possit, vñ multũ conãdum esset tpe ísto ad remouendũ vinculũ colli ab hoibꝰ Isa.lij Solue vincula colli tui ꝛc. Septẽ sunt p̃ que pñt iduci peccatores ad pniam ꝛ ꝓfessionẽ pctõz suoz

¶ Primũ est magnitudo piculi in quo sunt, scõm est facilitas remedij, tercium est tenuitas impedimẽti, q̃rtũ est bonũ qđ ex ꝓfessione seq̃tur in p̃senti, q̃ntuz bonũ qđ ex ea seq̃tur in futuro. sextũ est malũ qđ ex taciturnitate seq̃tur in p̃senti, septimũ est malum qđ ex ea seq̃tur in futuro. / Duo ꝑma ostendenda sunt ꝓiũctim, non pñt tñ ostendi nisi oculis cordis, Spũalia eñ sunt et oculo corꝑis nõ videnť. / Sciendũ ergo q̃ ille qui in pctõ mortali est indubitanter in ore dyaboli est Job.xl. Saluabit te ex ore angusto latissime, os dyaboli angustũ est volẽti exire. sz latissimũ est intrãti, visa magnitudine piculi. attende facilitatẽ remedij, qđ ipsa natura bruta aialia docuit vt scz clament si capiank, te ꝟo non oportet clamare. sz sufficit submisse loquẽdo pctã tua sacerdoti reuelare. ¶ Itẽ qui est in pctõ mortali laborat lepra piculosissima ꝓpter quã sepabitur a ꝓsortio dei. ꝛ angelorꝫ a q̃ facili ablutõe mũdari p̃t. 4. Regũ. v. Vade lauare in iordane septies, ꝛ recipiet sanitatem caro tua, Septies lauari in iordane est septẽ criminalia peccata hũiliter ꝓfiteri, nec multũ ꝓstat ista ablutõ cũ solo ꝟbo fiat. ¶ Si rem grandẽ dixisz tibi ꝓpha dicũt ẽ tui naaman. facere debueras, quãto magis, qz dixit tibi lauare ꝛ mũdaberꝫ ¶ Itẽ magnis debitis obligatꝰ est. q̃ in mortali est pctõ. eterno carceri tradendꝰ, nisi se ꝫ absoluerit. Sola aũt ꝓputatõne p̃t se absoluere, p̃ magna ꝓte. ¶ Merito ergo tradetur carceri si se nõ absoluerit Math.xviij et iratus dñs eius tradidit euz tortorib⁹ quo adusqꝫ redderet vniuersuz debitum.

Circa terciũ notandũ. q̃ pudor mꝫtos impedit a ꝓfessiõe pctõz suoz, qđ impedimentũ valde tenue est, timere eñ verecũdiam de pctis de q̃bus hõ ꝓtritus est, q̃si timere egyptios mortuos vel exercitum pharaonis infernalis iam submersi in mari rubro. i. amaritudie ꝓtritõis, mira timiditas illoz q̃ de mortuis nõ audent loqui Magna etiã fatuitas taliũ q̃ timẽt ne sacerdos pctã eoz abhorreat, nõ attendentes q̃ sacerdos assuetꝰ talibꝰ ea q̃si nõ reputet, ex quo vidit ꝛ ꝓgnoscit bonã volũtatem ꝓfitentis, sic balaam mõstris assuetus ad vocẽ asine nõ expauit, tales timẽt ne sacerdos eos valde malos reputet si horribilia pctã ei cõfiteanť / cũ sacerdos ecõtrario ex hoc eos bonos possit reputare Scit eñ q̃ in ꝟa ꝓfessiõe pctã remittũť, ꝛ p̃sumere p̃t de illo qui pctm̃ horribile cõfitetur, q̃ ꝓfiterek alia si hꝫet, vnde potest credere ꝓfitentẽ bonũ ꝛ q̃si sanctũ esse, a q̃ peccata p̃ ꝓfessionẽ exierũt. Non est credẽdus aliq̃s imũdus q̃ bñ se lauit, nec infirmus cuiꝰ infirmitas bñ purgata est. nec inimicus ꝑncipis. q̃ inimicos magnos ꝑncipis ei tradidit, Preterea qđ damnũ est cõfitentis si sacerdos de eo malã opinionẽ habeat, Nunq̃d ꝓpter ẽ pctõz minꝰ valebit. nunq̃d pctõz se vult vendere sacerdoti, vt tm̃ desideret a sacerdote multũ appciari. Videtur in opinione sacerdotz ẽbitudinẽ suam posuisse. q̃ eũ eterne felicitati p̃poit.

Pudor ꝓfitendi q̃si qđam frenũ est qđ dyabolꝰ pctõri imposuit, vt ad voluntatẽ suã eum ducat Jaco.iij. Eq̃s frena in ora mittim⁹ ꝛc. vñ viriliter esset excutiendũ ẽ frenũ, Erubescẽtia de pctis. est remediũ a deo datum, sz fatuo ꝓuertit dyaboli suggestione in venenũ, dum ꝓpter eã dimittit ꝓfiteri. Circa q̃rtũ notandũ q̃ ex ꝓfessione in p̃senti seq̃tur multiplex bonum, vt pctõris exoneratio. Videť eñ pctõri cũ ꝓfessus est pctm̃ qđ multũ timebat ꝓfiteri, q̃ a magno onere sit exoneratus, Item curie celestis letificatio Luc.xv. Gaudiũ est in celo sup̃ vno pctõre pniam agente. Item demonũ ꝓtristatio ꝛ a morte spũali suscitatio. Non min⁹ est qđ ex ꝓfessione seq̃tur cẽ creare celũ ꝛ terrã sz impij iustificatio. Circa q̃ntũ notandũ q̃ bonũ qđ seq̃tur ex ꝓfessione in futuro, est gl'a etna.

Eccī. 4. Non ꝯfundarꝫ ꝓ anima tua dicere verū. Est em̄ ꝯfusio adducēs gloriam.

Circa sextū notandū ꝙ in p̄senti multiplex malū seq̄tur ex taciturnitate pctōꝝ. vt demonū irrisio. Irridere em̄ demones possunt eum qui nō audet ꝯfiteri peccata sua. dicentes videte de fatuo isto q̄ ꝑmittit se furari ⁊ nescit clamare. qđ brutū aīal sciret facere. Nescit aperire ostium oris sui qđ est sine claue ⁊ sine sera. vt a ꝑiculoso carcere liberetur qđ faceret puer septē ānoꝝ. Sacerdos qui eū liberare debuit nobis eū custodit. Unde habenti oculos cordis apertos maiorē erubescendi materiā habet taciturnitas q̄m ꝯfessio. spectaculū factus est deo ⁊ angelis qui eū mutū admirant̄. Item taciturnitatē istā ꝯcomitatur oneris grauitas. Iniq̄tates em̄ q̄s nō ꝯfitetur. sicut onus graue grauantur sup̄ pctōrē. Item ꝯcomitat̄ eam detentio in carcere dyaboli. Circa septimū notandū ꝙ malū sequens ex hac taciturnitate in futuro ꝯfusio est eterna. Eccī. iiij. Est ꝯfusio adducens ignominiā. Naū. iij Reuelabo pudenda in facie tua. ⁊ ostendā gentib⁹ nuditatē tuā. Hiere. xx. Confundent̄ ꝯfusione vehemēti qꝛ nō intellexer̄t obprobriū qđ nulla obliuione delebitur. (Et illud erat mutū) Notandū ꝙ cum demon sciens interp̄tat̄ demoniū mutuꝫ esse videtur litterat⁹ qui alios edificare negligit. ꝓuerb. xj. Qui abscondit frumenta maledicet̄ in populis Eccī. 30. Bona abscondita in ore clauso q̄si appōnes epl'aꝝ circūposite sepulcro. Item demoniū mutum esse videntur qui sic volunt loqui vt non intelligant̄. j. Coꝝ. xiiij. Si venero ad vos linguis loquēs quid ꝓdest.

De eodem Sermo quintus

Cum īmundus spūs exierit ab hoīe ꝛc̄. Et notandū ꝙ in euangelio hodierno q̄ttuor mala nobis dissuadent̄. Primo negligentia ꝯfessionē pctōꝝ differēs Scđo inuidia bonis alienis detrahens. Tercio imprudētia. nō resistēs hosti. Quarto fastidiū diuini verbi. Primū in hoc ꝙ demoniū mutū đr. In hoc em̄ innuit̄ ꝙ dyaboli machinatōne efficit̄ vt a ꝯfessione pctōꝝ suoꝝ aliq̄s obmutescat Inuidia ꝟo dissuadet̄. vbi ꝯtra blasphemiā phariseoꝝ inuidoꝝ disputat̄. Imprudētia ꝟo nō resistēs hosti dissuadet̄ vbi đ reditu īmđi spūs ad domū a qua exierat agit̄. Fastidium verbi diuini dissuadet̄. vbi audit⁹ verbi diuini ꝯmendat̄. Duo p̄ma ꝑtinēt ad eos qui in peccatꝫ suis remanēt. Duo vltima ad eos qui pnīam inchoant. sꝫ in ea nō ꝑseuerāt. Inter eos ꝟo qui in pctis remanēt q̄sdaꝫ detinet timor mali penalis vt est pudor ꝯfessiōis vel satisfactōis labor. Quosdam ꝟo odium boni vt eos q̄ bonum in ꝓximo impugnāt. Inter illos ꝟo qui nō ꝑseuerāt in pnīa inchoata q̄busdā est occasio recidiuandi ꝙ delicate viuunt. qđ ꝑ oppositū datur intelligi ibi. Ambulat ꝑ loca inaq̄sa q̄rens requiē ⁊ non inueniens ꝛc̄. Alijs ꝟo ꝙ ociosi sunt. vñ Mat. xij. đr. Inuenit eam vacantē. alijs defectus cibi spūalis. ps̄. Esuriētes ⁊ sitientes aīa eoꝝ in ipsis defecit. De illis q̄ ad ꝯfessionem. dyaboli machinatōne sunt muti iam dictū est. De inuidia ꝟo q̄ diuina opa videns cū deberet laudare non timet blasphemare. dicit Chris̄. Inuidia nō q̄rit quid dicat. sꝫ solum vt dicat. Itē Chris̄. Emulatōe non est malicia alia deterior. Adulter em̄ complet in breui pctm̄ suū. Emulatio ꝟo nūq̄ quiescit. Itē Chris̄. sicut porcus gurgite et demones iactura nostra ita hy. ꝓximi malis letant̄. Inuidia aliena bona nō loq̄tur. ibi muta est. circa mala loquax. ꝓpter hanc inuidiā. de q̄ habet̄ in euāgelio hodierno. cantat̄ etiā hodie de ioseph vēdito ex inuidia fratꝝ. Inuidia imitat̄ hō dyabolū. cui⁹ inuidia mors intrauit in orbem terraꝝ Sap̄. ij. Iđo in epl'a legitur. Imitatores mei estote. Eph̄. 5. q. d. Nolite esse imitatores dyaboli inuidi sꝫ mei. (Cum īmūdus spūs ꝛc̄. Notandum ꝙ dyabol⁹ spūs īmund⁹ dici p̄t cū ꝑ pctm̄ est in hoīe. Spūs ꝟo neq̄ cū est in hoīe ꝑ corporalē vexationē j. Reg̃. xvi. Spūs neq̄ exagitabat saul. Itē notandū triplicē spm̄ īmundū esse in hoīe. ꝑ ꝯcupiaꝫ carnis ꝯcupiam oculoꝝ. ⁊ sup̄biā vite. Apoc̄. xvi Vidi de ore bestie ⁊ de ore dracouis ⁊ de ore pseudo ꝓphaꝝ. exire tres īmūdos spc̄ in modū ranaꝝ (Ambulat) diuersis vicijs tentando (ꝑ loca inaquosa) Mat. xij. đr. Per loca arida ip̄e explorat corda fideliū

ab omni humore malo siccata. si quo mō intrare valeat.j. Pet.v. Aduersari⁹ vr̄. rc̄. Querēs requiē et nō inueniēs ōt Reuertar rc̄. dyabol⁹ reḡem in loco arido nō inuenit. vñ significat⁹ est. p piscem illū q̄ voluit deuorare tobiā quē extraxit in siccū r palpitans occisus est. Si dyabol⁹ vult te devorare extrahe illū in siccū carnales deliras subtrahēdo. Item dormit in locis humentib⁹ Job.xl. Ezech.29. Draco magne qui cubas in medio fluminū. Item querit hospitem qui mollem lectū ei faciat r splēdide eum reficiat. talis hospes fuit dives qui induebatur purpura r bisso Lu. xvi. Et cum venerit. inuenit scopis mundatamet ornatā. Math.xij. ponit terciū scz vacantē. Et notandū q⁹ sic fit cum dñs recipitur in domū aliq̄m sicut solet fieri in receptōe magnor. Solet em̄ dom⁹ scopis mūdari p ancillas. De inde ornari Ancille scopantes vel scopentes sunt penitētiarij r p̄dicatores puer.9. Visit ancillas ad arcem Job.xl. Ligabis eum ancillis tuis. Dauid. Exercitabar et scopebam spiritū meū. Et notandū q⁹ īmundicia cū de domo scopēdo ejcitur. nō debet p⁹jci ante ingressum domus. de qua ejecta est. nec ante domū vicini. scz longe. sic peccata p cul relegānda sunt Deñ. xix. Non stes in omni circa regione. hec elongatio multū displicet dyabolo. vñ Dar. v. dicit de legione demonū q⁹ deprecabantur eum multū ne se expelleret de regione Conscientia vero expulsione viciorum data ornanda est decore virtutū quē ornatum sequi debet exercitatio bonor. Vacatio em̄ multis est occasio ruine. Dauid in ocio p̄misit homicidiū et adulteriū .ij. Reḡ.xi. Eccī.33. Multa mala docuit ociositas. Ezech.xvi. Hec fuit iniquitas sodome. superbia. saturitas. et panis abundantia. r ocium. (Et assumit alios septē spiritus nequiores se. quod dicit de hys septem spiritib⁹. referri potest ad septē mala que solent sequi ex frequēti recidiuatōe scz. diffidentia standi. dilatio p̄fessionis. dimissio penitētie assumpte. additio peccati ad peccatū. elongatio a deo. dimittit em̄ talis facere ea q̄ solēt habilitare ad gr̄e susceptionē. vt est audit⁹ verbi diuini bonor familiaritas r similia. vl̄ blasphemia Deo em̄ imputat peccatū suū. talem sequi tur p̄tempt⁹. Impius cū in p̄fundum venerit vicior p̄temnit. Prouer. xviij. (Et ingressi habitant ibi. Isay. xiij. Replebit domus eius draconib⁹ et habitabūt ibi. struciones. Draco volat. vnde significat spiritū superbie. Flatu adurit. vnde significat sp̄m ire. Veneno necat. r p̄m hoc significat sp̄m inuidie. Struthio hñs pennas similes pēnis herodij. pondere tamē carnis volare nō valens. ypocrisim significat. que habet virtutum similitudinē. vñ pennas videt habere sed nō volat. quia ad ima terrenis desideriis inclinatur. (Et fiunt nouissima hominis illius peiora p⁹rioribus) Joh.v. Ecce sanus factus es iam amplī⁹ noli peccare. ne deterius aliquid tibi p⁹tingat Bernñ. Recidere q̄m incidere deterius est.ij. Petri.ij. Melius est viam veritatz ñ agnoscere rc̄. Eccī.v. Depricia tu peccator. Noli esse sine metu. r ne adijcias peccatū sup peccatū. Recidiuans facit sicut ille q̄ postēz omnia bona sua in domo sua p̄gregasz ignē apponeret. vel sil'is est illi qui postquā de naufragio evasisset r in naue secura se posuisset rursum in mare se p̄cipitaret. vel similis illi qui postq̄m pulcrz vestib⁹ se induisset in luto se voluta ret.ij. Pet.ij. Canis reversus ad vomitū et sus lota in volutabro luti. Prouer.26. Quasi canis q̄ reuertit ad vomitū suū. sic imprudens hō qui iterat stulticiam suam Eccs.j. p̄m litterā vnā. puersus nō poterit adornari. Adornat⁹ em̄ se inq̄nat Ecē. r. Quis honorabit exhonorātē aīam suā. Recidiuāti accidit sicut uxori loth. que aspiciens retro versa est in statuā salis. Deñ. xix. Lu.xvi. Memores estote uxorz loth Et p̄ñt octo cause assignari. q̄ faciunt q⁹ nouissima recidiuantis peiora sunt p⁹ribus. Primū est magna debilitas ad resurgendū q̄ in eo est. Sic ad litterā recidiuātes ex aliq̄ infirmitate ōbiliores solēt esse et ideo in maiori piculo. Accidit in eis q̄ frequēter recidiuant. sic in sotularib⁹ q̄ si multotiēs fuerint repati ad vltimū nō tenēt sutura r in lutū p̄jciūt. sic t'es p⁹ multiplicē recidiuationē nō hñt p̄positū cauē di a malo. vnde pnia eor nō est vera. nec veniā impetrāt ruine. licet sit cū lacrimis ad Heb. penultio. ōr de esau. q⁹ nō invenit

locum penitentie. quãq̃ cũ lacrimis inq̃
sisset eam. Scdm est ruptio federis cum
dño initi in sacramẽto penitẽtie. qd̃ qñq3
osculo ꝯfirmatur. vt cum in die ꝑasceues
osculatur quis crucem. qñq3 etiã suscepti
one corꝑis dominici. vnde non parũ pec
catum aggrauatur. Terciũ est ꝙ dñm ini
micis suis reddit inquantũ in se est. qñ in
castrum in quo dñs receptus est. ex alia
ꝑte inimicos dñi intrare ꝑmittit Quartũ
est irrisio vl' subsannatio diuine misericor
die que pctõri pacem fecerat. cum iusticia
dei vellet eũ morte eterna occidere. vnde
quomõ audebit iam ad dei misericordiã
oculos leuare. Quintũ est crudelitas in
animã ꝓpriam cui⁹ non timet vulnera iam
sanata renouare. et quasi vulnere suꝑ vul
nus ꝯcidere. Si q̃s vulnera fratr3 sui iam
renouaret. magna esset crudelitas. maior
vero si vulnera ꝑris. q̃nta ergo est qñ hoc
facit aĩe sue. quã plus q̃ fratrẽ vel patrez
debet diligere. Sextum est ꝯtristatio spi
ritussancti ⁊ curie celest3 quantũ est i ipso
recidiuãte cũ letificatõe demonũ Eph. 4
Nolite ꝯtristare spm̃sanctũ in quo sig̃fica
ti estis. Berñ. Putas placatos habebis
in iudicio quos tanto et tam sꝑato vis ꝑ
uare gaudio. Osee. 7. In malicia sua leti
ficauer̃t regẽ. Si posset domin⁹ dolere.
multũ doleret de recidiuo. qd̃ figuratũ ẽ.
Joh. xix. vbi d̃r de xp̃o ꝙ cum accepit ace
tum dixit. Consummatum est. Acetum
qd̃ qñq3 fuit bonum vinũ significat illos
qui qñq3 fuerunt boni et postea facti sunt
mali. deq̃bus domin⁹ doleret quasi extre
mo dolore si dolere posset. Septimũ est
ingratitudo venie et gr̃e iã date. et gl'e ꝓ
misse. que ingratitudo multum aggrauat
peccatũ. Cum em̃ ꝑ quolibet pctõ morta
li sit debitor homo mortis. ꝑ dimissione
vnius peccati mortalis deberet ipse deo
seruire mille annis si tantũ viueret. quod
manifestum potest fieri ex hoc ꝙ ꝑ dimissi
one mortis temꝑalis que est momẽtanea
seruiret libenter alicui ꝑ totam vitã suam
Attende etiã statum in quo dñs assumit
peccatorẽ. qꝛ non est dignus pane quo ve
scitur. et dñs vngit eũ oleo gr̃e ad regnũ
glorie. Octauũ est ꝙ quãtũ in se est iterat
passionẽ xp̃i. Heb. 6. Rursum crucifigen
tes sibi metipsis filium dei. et ostẽtui ha
bentes (Extollens ꝛc.) Beatus venter q̃
te portauit. Vere beat⁹ venter eius ebur
neus Cañ. 5. vallatus liliis. Eiusdẽ. iij.
Puritate sc3 interiori et exteriori. Vere
beat⁹ vẽter ille sterilitat3 obprobrio carẽs
⁊ sine cruciatu pariẽs. fecũditatẽ hñs pro
lis et integritatẽ hñs virginis. Ipsa em̃
sicut dicit Berñ. Fuit sine corruptõne fe
cunda. sine grauamine grauida. sine dolo
re puerꝑa. Venter ille fuit apoteca spiri
tussancti Math. j. Inuẽta est in vtero ha
bens de spũsancto. Venter ei⁹ fuit dom⁹
aromatũ. habuit venter ei⁹ preciũ redẽp
tionis pignus celestis hereditatis. et tale
pignus ꝑ qd̃ humana hesitatio posset cer
tificari. Non em̃ minoris valoris erat q̃
celestis hereditas. Vẽter iste habuit fon
tem diuine misericordie cui⁹ fontis signum
fuit fons olei. qui in natiuitate xp̃i erupit
et in tyberim fluxit. Venter ille fuit taber
naculũ in quo requieuit quẽ nec celũ nec
terra capit Ecc̃i. 24. Qui creauit me req̃
euit in tabernaculo meo. Habuit venter
ille thesaur̃ celestis regis. sed absconditũ
in agro Math. xiij. Thesaur⁹ iste est fili⁹
dei in carne assumpta abscondit⁹ Isa. xlv
vere tu es de⁹ abscõdit⁹. Thesaur̃ celestẽ
posuit de⁹ in terra. vt haberẽt homies ac
cessum ad deũ. Impleuit illd̃ dñs Deut.
28. Aperiet tibi dñs thesaur̃ suũ celum.
Nũeri. xx. Aperi eis thesaurũ tuum. Im
pletũ fuit illud ꝓuer. xxj. Thesaur⁹ deside
rabilis ⁊ oleũ in habitaculo iusti. Justus
anthonomatice d̃r xp̃s Isay. xlv. Nubes
pluant iustũ. Habitaculũ eius fuit beata
virgo in qua fuit celestis thesaur⁹. ⁊ oleũ
pietatis. dulcissima associatio est ista pau
peribus cum inueniunt̃ simul ab eis mise
rendi facultas ⁊ volũtas. habenti thesau
rum nõ deest facultas. habenti oleũ pie
tatis nõ deest voluntas. Maria est facta
dei thesauraria et elemosinaria. ꝯmissus ẽ
ei thesaurus nõ vt auare abscondat. s3 vt
in pauꝑes expendat. Reuera beata terra
illa ex cui⁹ vno g̃no humani gener3 debitũ
soluit̃ celestia horrea implent̃. ⁊ cet⁹ electo
rum in et̃nũ pascit̃. de h̃ grano d̃r Joh. xij
Nisi granũ frumẽti ꝛc.. Dd̃. Benedixisti
dñe ter. tu. auer. Vere benedicta t̃ra que
sola benedictõe absq3 alia excolitione hoc
granũ ꝓtulit. hoc est frumentũ electorum

Zach.ix. Quid est bonũ eius et q̃d pulcrũ nisi frumẽtũ electoꝝ. Venter ei⁹ fuit ager plenus a deo benedictus Geñ. 27. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dñs (Et vbera que suxisti) Ex toto regem celorum beata virgo in expẽsis suis habuit. quia ⁊ vestem ei q̃si de panno ꝓprie carnis ꝓuidit. ⁊ victũ ei de lacte suo ministrauit (Quinimo beati q̃ audiũt ⁊c. q̃si diceret. Non solũ beata que verbũ dei habuit in ventre. sed etiã beat⁹ est qui ꝟbũ dei habet in mente. et si em̃ ꝯmuni⁹ sit in mente habere q̃m in vẽtre. tamẽ hr̃e in ventre ⁊ in mente fini beatoꝝ scz gl'ie dei est ꝓpinqui⁹. glo. Non solũ laudanda est maria qꝛ verbũ dei portauit in vtero. sz maxime beata est qꝛ p̃cepta dei ꝟuauit in ope. Ipsa habebat dei p̃cepta in corde et ope. Luc.ij. Maria ꝯꝟuabat oĩa verba hec ⁊c. Aug⁹ in libro de ꝟginitate. Beatior fuit maria ꝯcipiẽdo fidem xp̃i. q̃m suscipiẽdo carnem xp̃i. Materna ꝓpinq̃tas nihil marie ꝓfuisset nisi felicius xp̃m corde q̃ꝫ carne gestasset. Multi sancti sunt in celo q̃ꝫ matres sunt in inferno. Q̃ btã virgo ꝟbũ dei audiuit ⁊ custodiuit. prepauit eam vt dei mater fieret ⁊ nõ ecõtrario ꝓpterea d̃t dñs Mat. xij. Quicũq3 fecerit voluntatem p̃ris mei q̃ in celis est. ipse me⁹ frater soror et mater est. simile hr̃ Math. xiij. ⁊ Luc.8. d̃r. Mater mea et frẽs mei sunt q̃ verbũ dei audiũt ⁊ faciũt. plus aũt est esse fratrẽ ⁊ matrẽ ⁊ sororẽ. q̃m esse matrẽ tm̃. Beati g̃ qui verbũ dei audiunt ⁊ faciunt. Prouer.8. Beatus hõ qui audit me. sz qꝛ nõ auditores legis iusti sunt apud deũ. sz factores legis iustificabunt̃. Ro. ij. Ideo bene h̃ d̃r. Et custodiũt illud Jac.j. Esto te factores ꝟbi ⁊ non auditores tm̃. Joh. xvi. Qui audit mandata mea ⁊ seruat ea ille est qui diligit me. Apoc.j. beat⁹ qui audit et legit ꝟba ꝓphecie hui⁹. ⁊ seruat ea q̃ in ea scripta sunt. glo. Illi soli beati q̃ audiunt vt mente recondãt. ⁊ mente recondunt vt ope impleãt. ⁊ ope implent vt vitam eternã possideãt. Et nota ꝙ illud Et custodiũt illud. Rñdet ei qd̃ dictũ est Et vbera q̃ suxisti. sicut illud. Bti q̃ audiunt. Rñdet illi. Beatus venter q̃ te portauit. Sicut beata ꝟgo ad verbum angeli xp̃m ꝟm carnẽ ꝯcepit. ita aĩa ad verbũ predicationis xp̃m spũaliter ꝯcipit. ⁊ sic beata virgo quẽ ꝯcepat et peperat lacte suo nutriuit. ita aĩa que spũaliter ꝯcepit et peperit spũali lacte debet nutrire. Parũ em̃ prodest ꝯcipere et parere si defectu nutrimenti proles pereat.

Dominica. IIII in Quadragesima Sermo I

Abyt iesus trãs mare galylee Joh.6. In euangelio hodierno. Primo quedam ponuntur antecedentia miraculum/ Secundo ipsum miraculum/ Tercio vero quod ꝯsecutum est miraculum. In p̃ma parte p̃mo ostenditur locus vbi factum est miraculum. Secundo tempus. Tercio quod dedit occasionem miraculo. Quarto numerus personarum coram quibus factum est miraculũ. Abijt iesus trãs mare. i. vltra mare galilee qd̃ est tyberiadis. stagnũ qd̃dam ẽnã q̃libet collectio aquaꝝ stagnũ vocat̃ a iudeis/ qꝛ dictũ est Geñ.j. Cõgregatiões aquaꝝ appellauit maria/ et erat quedam magna et lata iordanis refluxio. que dicebat̃ mare galylee. a regione adiacente Tyberiadis ꝟo a ciuitate q̃ tyberias d̃r. sita iuxta illd̃ mare. Alibi etiã d̃r genezareth a natura lac⁹. qꝛ ex se crispãtib⁹ vndis generat auras. Et sequebat̃ multitudo ⁊c. Abijt g̃ vt scz separet se a multitudine. In montẽ q̃ erat in littore opposito tyberiadi Mat.j4. d̃r ꝙ dimissa turba p⁹ miraculũ ascendit in montẽ. Johes ꝟo h̃ d̃t. ꝙ añ miraculũ/ sz nõ est ꝯrietas. qꝛ ⁊ ante ⁊ post ascendit. Chris. montẽ ascendit vt erudiat nos a tumultib⁹ ⁊ turbatõe quiescere. apta est em̃ ad ꝓphetiã solitudo. et eũ q̃ ad deũ vadit erui oportet ab omni turbatõe Cum subleuasset ergo.) Beda. ꝙ subleuasse oculos. et vidisse perhibet̃ ad se venientem turbam. diuine pietatis indiciũ est/ quia cunctis ad se venire querentib⁹ gr̃a misericordie celestis occurrere cõsueuit. (Dixit ad philippũ Vñ emem⁹ panes ⁊c. d̃r Mat. xiiij. ꝙ dixerũt dño. deꝟtus est locus ⁊ hora iam p̃terijt. Dimitte turbas vt euntes in castella emant sibi escas ad hoc respõdet Aug⁹ in libro de ꝯcord̃. euãgelistaꝝ. Intelligit̃ inq̃t p⁹ hec ꝟba q̃

dixerũt discipuli dñm inspexisse multitudinẽ. ⁊ tunc dixisse philippo qđ iohannes ꝓmemorat. alĳ ãt ꝓtermiserũt. Tentãs eũ .i. ꝓbans an verã fidem hr̃et. ⁊ ne ꝓpter infirmitatem dubitatõis aliquod inconueniens suspiceris. subdit. Ipse em̃ sciebat qđ esset factur⁹. sic ꝓtinuat Chriſ. Rñdit philipp⁹. ducentor denarior⁹ ⁊c̃. Mar. 6. sic ór. Dicunt discipuli. Euntes emam⁹ ducentis denarĳs panes/ rñdit Aug⁹ in libro de ꝓcor̃. euangelista⁊. qđ marc⁹ ór volẽs intelligi hoc ex ore ceteror⁹ philippũ dixisse/ vel pluralẽ numer⁹ posuit ꝓ singulari. qđ vsitatissime fit in scriptura. Victor ꝓ qui iohannẽ exposuit ór. q⁹ philippus ꝓ omibus rñdit. et ꝑmo locut⁹ est physicus. sic iohãnes ór. et alĳ post vt marc⁹ narrat (Ducentor denarior⁹ ⁊c̃.) tot denarios habebant/ vt ór Victor. qđ ꝓbat ꝙ ꝟ qđ dicit Marc⁹. 6. Euntes emam⁹ ducẽtis denarĳs panes. vult philipp⁹ ostendere denarios q̃s habebãt non sufficere ad necessaria turbe. (Erat aũt fenũ ⁊c̃. Ostẽdit q⁹ locus erat aptus refectõi. Colligite ⁊c̃. Chriſ. Non ostentatio fuit superflua. ſꝫ ne fantasiã estimarẽt condi q̃dam faciebant fragmẽta. qđ factum est. Cophinos framentor⁊. ſm Victor̃. cophini sunt vasa in q̃bus portar̃ fim⁹. vel similia/ Hic est vere ꝓpha q̃ ventur⁹ est in mundũ. i. qui ꝑ dictus est ventur⁹ Deut. xviij. ꝓpheta suscitabit ⁊c̃. Chriſ. O de castrimargie sup abundantia. infinita opatus est mirabilior̃a ⁊ nunq̃s hoc ꝓfessi sunt. nisi qñ impleti sunt. Sed videt̃ q⁹ nõ fuit ꝓpheta. cũ ꝓphe viderent ꝓ rerũ similitudines ⁊ figuras/ Ipe ꝓ ab instanti ꝓceptõis sue in plena visione fuit. q̃ est ꝓ speciẽ ꝓphiã/ Rñsio q̃ntũ ad modũ videndi. ꝓpha nõ fuit. ſꝫ q̃ntũ ad certam enunciationẽ futuror⁊ ꝓpheta dict⁹ ẽ. Aug⁹. xviij. ome⁹/ Hic dñs iesus. dñs ꝓ pheta⁊. ꝓpheta dict⁹ est. sic̃ angel⁹ dict⁹ est .i. dñs angelor⁊ Isa. ix. vocabit̃ nomen ei⁹ magni consilĳ angel⁹/ etem̃ angeli latine nũcĳ sunt. aliquid xp̃s p̃sens annũciauit. ⁊ ex hoc angel⁹ erat/ aliquid futur⁊ p̃dixit et ex hoc ꝓpheta erat. (Abĳt iesus trans mare galylee. Miraculũ de refectõne turbe ex q̃nq̃ panib⁹ ⁊ duob⁹ piscib⁹ bis legit in anno/ſcz vltima dñica ante aduentũ/ ⁊ in media. xl. Ia dñica añ aduentũ incho-

atur ibi. Cum sublevasset oculos iesus ⁊ In dñica in. xl. inchoat altius ibi. Abĳt iesus trans ma. gal. cui⁹ rõ est qr rõne illi⁹ verbi. Erat aũt ꝓximũ pascha. tunc legit vt miracl'm qđ tpe ꝓxio paschę factũ est simili tpe reciretur/ In alia dñica videt̃ legi occasiõe illi⁹ verbi. Dicebant q⁹ hic ẽ vere ꝓpheta q̃ ventur⁹ est in mundũ. Tunc em̃ ecclesia incipit cantare de eo qui ventur⁹ erat/ vnđ tunc legit Hiere. xxj. Ecce dies veniũt ⁊c̃. dicit dñs. Quantũ ꝓ ad morale instructionẽ euãgeliũ de refectõe. legitur. ⁊ in vltima dñica ſ in media q̃dragesi ma. qr necessaria est refectio. ⁊ in medio o perꝫ ⁊ in fine Mar. 7. Et si dimisero eos ieiunos defi. in vi. Et notandum q⁹ cõ uiuium istud domini q̃nq̃ milia hominũ exceptꝫ mulierib⁹ ⁊ puulis refecit/ sed ei⁹ recordatio m'to plures reficit/ Cõuiuiũ refecit corpora. recordatio reficit animas Aug⁹. Non est magnum pascere ventres morientes. sed magnũ est pascere animas in eternũ victuras. Item recordatio ei⁹ facit vt in ꝓximis nostris etiam corpalibus animas pascam⁹. Prouer. xiij. Just⁹ comedit ⁊ replet animã suam/ venter aũt impior⁊ insatiabilis est ⁊/ Iniustus replendo corpus animã suam euacuat. Justus vero replet eam. Venter interior anim⁹ scz impĳ insatiabilis est. licet exterior possit repleri. Recordatio hui⁹ cõuiuĳ facit vt deus in cõuiuĳs nostris pascatur. tripliciter autẽ ibi pascitur. scilicz puritate. Cant. ij. Qui pascitur inter lilia. Item gratia⁊actõe que est velut adeps. Leui. iij. Omnis adeps domini erit iure perpetuo. Item pietate Math. xv. Esuriui et dedistis mihi manducare. ⁊/ Recordatio huius ꝓximi cõuiuia nostra ordinat. et respectu dei. et respectu nostri/ et respectu ꝓximi. Ad ordinatõz que est respectu dei q̃tuor ptinẽt. scz q⁹ dñs ad celũ respexit. Mat. xiiij/ q⁹ bñdixit vt ibidẽ legit/ q⁹ gr̃as egit Joh. 6. Accepit iesus panes ⁊ cũ gratias egisset distribuit discũbentib⁹/ q⁹ turba pascentem laudauit. ibidem. Illi homines cũ vidissent q⁹ fecerat signũ dicebãt. qr hic est ꝙ ꝓpheta/ Exẽplo g̃ dñi qui refi ciunt. oculos cordis debẽt leuare ad deũ cui⁹ bona st̃ q̃ comedũt/ q̃ apponẽtẽ nob si ꝺbito mõ ꝟ faciat remũerabit. q̃ miro mõ

puidet illud vñ sustentamur/qui etiã pui det alijs pitur. Jac.j. Omne dat.op.t o. do.p.de.est. Sunt q̃ ad modũ pozci tãtũ ad id qõ comedũt intendũt/Sũt aliq̃ qui vltr̃ ad apponentẽ attendũt.sz hoc non sufficit. Canis eñ ꝟ videt facere q̃ pascẽ tem se diligit. Seneca. Bñficia etiã fere sentiũt. Just⁹ ad deũ a quo oĩa bona oc'o fidei respicit Abacuc.ij. Just⁹ ex fide viuit .i. vitam suã regit. Benedictõ etiã in pui uijs nr̃is nõ est negligenda q̃ ozatur q̃ cre auit cibũ vt det salubrẽ ei⁹ vsum Seneca Stulto nulla re opus est.nulla re scit vti Item docet nõ esse positum bonũ vite in spacio ei⁹. sz in vsu.j. Thy. iiij. 0z de cibo q̃ sanctificat̃ p verbũ dei t ozonẽ / ne scz sit noxi⁹ corpi. vel aie/Intrauit dyabol⁹ i sanctimonialẽ q̃ lactucã sine bñdictõe co medit. vt legit̃ in dyalogo Greg. Bñas de bem⁹ agere etiã deo in puiuijs nr̃is.cum gr̃as agam⁹ boi t p modicis bñfitijs. pma Ty.iiij. Nihil est reticiendũ qõ cum gr̃a actione pcipit̃. Itẽ post refectõnẽ laudan dus est q̃ cibũ creauit. t diuidit potius q̃z ipse cibet. Ad ordinatõz respectu primi gttuoz siñ ptinent.scz q̃ illis refectõz de dit q̃ aliter eã hr̃e nõ poterãt. Hath.xiij. Desertus est locus/vñ etiã si pecuniã ha buissent nõ inuenissent cibũ venalẽ/Itẽ re ficit famelicos. vñ ibidẽ 0z. hoza iã pterijt Item mlte fuerũt reliquie. eõ 0z Job.xx. de impio/Nõ remansit de cibo ei⁹. t pte rea nihil remanebit de bonis ei⁹/Itẽ dili gẽter fuerũt pseruate reliq̃e. vñ h' 0z. Col ligite q̃ superauerũt fragmẽta zc. Quidã re liq̃as imũde tractãt./Itẽ que danda erãt paupib⁹. psonis inhonestis dant/Exo. 8. Ascendent in reliquias ciboz tuoz rane. Ad ordinationẽ ꝟo respectu nr̃i q̃ttuoz si militer ptinẽt. s. honestas in comedendo./ Vñ dixit dñs facite homies discumbere .Bern. grata res est deo honestas t amica angelo⁹/Ferculoz paucitas. solus eñ pa nis ordeace⁹ legit̃ ibi fuisse cũ vno pulmẽ to. cũ eñ legat̃ Mat. xiij. vñ nob panes in deserto tanti vt saturem⁹ turbã istam. verisile est nõ fuisse vinũ i deserto qõ turbe tante sufficeret Ecci.37. In multz escerit infirmitas/Itẽ fuit ibi vasoz bũilitas scz cophinoz. nõ splendoz vasoz aureoz. vel argenteoz sic̃ in puiuijs aliq̃z q̃ inde pa scũt oculos diuitũ vñ paupes pascere de buerũt/Bern. loquens diuitib⁹ in psona paupez/videte inq̃t q̃le sit de fratna poz tõne. pascere oculos vr̃os/vita vr̃a cedit vobis insupfluas copias. nr̃is necessitati bus detrahit̃/quidq̃d accedit vanitatib⁹ vr̃is. Idem loq̃ns de eccl'ia. de sumptib⁹ egenoz seruit̃ ocul' diuitũ/Inueniũt curi osi quo delectent̃. et nõ inueniũt miseri q̃ sustẽtent̃/Itẽ satietas 0z ibi esse. vt satis reputet̃ qõ apponit̃ Mat. xiiij. Hãduca uerũt oẽs t saturati sunt./hanc saturitatẽ poti⁹ facit gr̃a q̃s cibo⁹ multitudo Heb. vlt̃. Optimũ est gr̃a stabilire coz. nõ escis q̃ nõ pfuerũt ambulãtib⁹ in eis (Cũ sublevasset zc. In multz locis loq̃t euãgeliũ de sublevatõe oculoz saluatoris.in q̃ mone mur vt oc'os nr̃os freq̃nter subleuemus. Frequenter nobis respiciendũ est celũ.pa tria eñ nr̃a est ad quã tendim⁹. Heb. vlt̃. Non habem⁹ hic manentẽ ciuitatem.sed futuram inquirimus/Item locus est vbi patrem carissimum habem⁹/quod domi nus voluit ponere in ozatione dominica. Dauid. Fuerunt mihi lacrime mee panes die ac nocte dum 0z mi. quot/vbi ẽ de.t. ibi est thesau⁹ noster Mat.6. vbi est the saurus tu⁹ ibi est t coz tuũ./Ibi est t mer ces opez nr̃oz. Aug⁹. Labor te terzet vi de mercedẽ. Ibi etiã est dñs cui⁹ defensio ne ptinue egem⁹. Dauid. Oculi mei semp ad dominũ. qui oculos cordis habet ad deũ.oculi diuine misericordie sunt sup eũ ps. Firmabo sup te oc'os meos.glo./Nõ auferam oculos meos a te. q̃ tu semp leuas oculos tuos ad me/Subleuat ocu los iesus turbam refecturus. Exemplo g eius et tu leua oculos cordis.beneficium paupi datur⁹/attende imaginẽ dei in pau pere.cogita eũ esse filiũ dei t frẽm xpi/Itẽ mẽbrũ xpi.t q̃ sibi xps reputat fieri quod paupi fit Hath.25. Qõ vni ex minimis meis feciste mi.fe Hiero. Quoties manũ paupi porrexerz xpm cogita./Itẽ eleuat ie sus oculos patrẽ rogatur⁹ Joh.j7. Sub leuatz ocul' in celũ dixit. pr̃ clarifica filiũ tuũ. Exẽplo g eius eleua oc'os cordis in oroe ad dei potentiã/sapiam t bonitatẽ. vt de eo ꝟfidas t id q̃ indiges facili⁹ impe tres. Attẽde potẽtie 0z nihil esse difficile et eius saple miseriam tuam notam esse.

Bonitati vero ei⁹ ꝓprium esse miserereri sp̄ ꝛ pcere. Item eleuat oculos ihesus pito in lege. rñsum datur⁹ Luc. x. Suspiciēs ie/ sus dixit. Hō q̄dam descendebat ꝛc̄/ discipulos doctur⁹ Luc. 6. Eleuatꝫ oculis in discipulos dicebat. Beati pauperes ꝛc̄/ Ex emplo ḡeius tu pp̄lm doctur⁹ oculos cor dis eleua ad deū. agnoscēs q̄ omis sapia a dño deo est. Ecc̄i. j/ et ab ipso est peteda Jaco. j. Si quis indiget sapia. postulet a deo ꝛc̄. De ipla est deo gl̄ia danda. Ecc̄i. vlt̄. Danti mihi sapientiā dabo gloriam.

¶ Item eleuat oc̄los dñs sanatur⁹ surdum et mutū. Suspitiēs em̄ in celū ingemuit. vt hr̄ Mar. 7/ Insinuās difficultatē q̄ est in ꝙuersione eius q̄ surdus est ad auditū verbi diuini. ꝛ mut⁹ ad ꝓfessionē ꝛ ozonē.

¶ Itē eleuat oculos in suscitatōe lazari. insi nuans difficultatē q̄ est in ꝙuersione ei⁹ q̄ est in pctō ꝙsuetudis/ hūs supza se lapidē obstinatōis/ Exemplo ḡ ipsi⁹ cū aliq̄d fac turus es qō multū hz difficultatꝫ vt ē cor rectio pctōris. eleua oculos cordis. ij. Pa rali. xx/ Cū ignoram⁹ q̄d facere debeam⁹ hoc solū habem⁹ resídui vt oculos diriga mus ad te. correctio pctōris est vnū de o perib⁹ ad que hō ex se nō p̄t Ecc̄s. 7. ꝙside ra opa dei ꝙ nemo possit corrigere quem ille despexit: (Est puer vnus hā hz q̄nq̄ panes ordeaceos) ¶ Notandū ꝙ bis sal uator refecit turbā. Primo ex q̄nq̄ pani/ bus ordeaceis ꝛ duob⁹ piscib⁹/ Scō ex septē panib⁹ ꝛ paucꝫ pisciculis/ Prima re fectio designat doctrinā veterꝫ testamēti. habentē q̄nq̄ libros moysi. velut q̄nq̄ pa nes ordeaceos/ ordeū cibus est iumētoꝝ exterius hūs aspiratē. interi⁹ ꝙo medullā suauē. sic doctrina illa fuit cib⁹ pp̄li rudis. ꝛ q̄si aialis intus hūs suauē medullā spūa lis sensus. j. Cor. ij/ Aialis hō non pcipit ea. q̄ sunt spūs dei/ Habuit etiā doctrina illa. velut duos pisces. pphetiā ꝛ psalmos/ Aug⁹. in duob⁹ piscib⁹ intelligunt psalmi et pphete tpantes austerū saporē legis. de hūs trib⁹ hēt. Luc. vlt̄. Que scripta sūt in lege ꝛ pphetis ꝛ psalmis de me. ¶ Scōa refectio. significat doctrinā noui testamē ti que hz septē panes. qz in ea septiformis gr̄a spūssancti reuelat ꝛ datur/ et hz pisci/ culos scz sanctos quoꝝ exemplo fideles reficiunt/ ꝛm. Berñ. q̄nq̄ panes sunt. ꝓtri tio cordis. ꝓfessio oris. ieiuniū. elemosina oratio. et qz duricies est in hūs. ido dicūt

¶ ordeacei. Et notandū panes saluatorꝭ et panes dyaboli dissimiles esse. Panes saluatoris exteri⁹ hūt aspiratē interi⁹ sua/ uitatē ad modū ordei. ij. Cor. j/ Sic ab/ undant passiones xp̄i in nob. sic ꝛ p ieſum xp̄m abundat ꝓsolatio nostra. ps̄. Scōm multitudinē doloꝝ meoꝝ in cor. m. ꝓso. t. le. a. m. Panis dyaboli exteri⁹ hz suauita/ tem interi⁹ aspiratem/ puer. xx. Suauis est hoi panis mēdacij. ꝛ postea os eius im

¶ plebitur calculo. Duo pisces sunt exēpla sanctoꝝ/ exempla confessoꝝ sunt vt piscis elixus/ Exēpla mr̄m vt piscis assus. Hy pisces dant saporē panibus. qz ꝛm Greg. Si exempla antiquoꝝ patrū recolim⁹ ni

¶ hil gue ē qō sustinē⁹/ vlt̄. v. panes ꝓgnitō sui pudor ꝓmissi: dolor admissi. tior iudicij. horror inferni/ Duo pisces sunt spes et fi/ des. que ꝓdictos panes ꝓmestibiles faci/ unt ꝙ saporē quē apponūt/ Quis em̄ illos panes comederet nisi de venia ꝛ gl̄ia spe raret. et qō sparet nisi dñm benignū cre/

¶ deret. Aliter q̄nq̄ panes intelligi p̄nt. do lor ꝓtritōꝭ. rubor ꝓfessiōis. ciboꝝ abstinē tia. vigilia. disciplina. vt panes dicamus ea. q̄ ad pn̄iam ptinent. ps̄. Cinerē tanq̄ panem manducabā. Hy panes sunt ari/ stosi et pungitiui. Quis dolor debeat esse si et ꝓspargere cinere. luctum vnigeni licio. et ꝓspargere cinere. luctum vnigeni ti fac tibi/ Planct⁹ vnigeniti magnus est quia in eo erat spes posteritatꝭ. sic multū debet dolere qui merita sua amisit. in qui bus erat spes eterne retributōis. Isa. xiij compatur dolor iste tortiōib⁹ ventris. et dolori pturientis. dolores inquit et torti ones tenebūt. quasi pturientes dolebunt ij. Mach. ix. Apprehendit eum virus do lor viscerū. Rubor ꝓfessionis significat⁹ est p mare rubrum in quo pharao submer sus est cum exercitu suo/ Exod. xv. Sic dyabolus cū vniuersitate vicioꝝ submer gīt in amaritudie ruboris ꝓfessiōꝭ Judas meruit ꝓncipatū int̄ frēs. q̄ alijs trepidan tib⁹ ꝓm⁹ intrauit mare rubr̄. vt ōt mgr̄ in hystoriis. Judas mare rubr̄ ingredit. cū penitēs nīlo obstāte rubore pctōr̄ xp̄itu/ dinē ꝓfitet. j. Mach. v. Dixit thymothe⁹

Si timuerit iudas transire torrentē pua lebim⁹ aduersus eū. Si aūt trāsierit nō p ualebim⁹/ de alijs trib⁹ q̄ ad satisfactōz pti nent. exemplū hēm⁹ in xpo/ De abstinētia xpi legit Mat. 4 Lu. 4. de vigilia Mat. 26. 4 Mar. xiiij. Nō potuistis vna hora vi gilare mecū. 4 Luc. 6. Et erat pnoctās in oratione Eccī. 31. Vigilia honestatis tabefa ciet carnes. De disciplina xpi hr̄ Isa. liij. disciplina pacis nr̄e sup eū Mat. 27. Je sum flagellatū tradidit eis/ Eccī. 30. Qui diligit filiū assiduat illi flagella Heb. xij. Si extra disciplinā est̄ iā nō estis filij ſz adulteri Eccī. 33. Libaria 4 ꝓga 4 on⁹ asi no. panis 4 disciplina. 4 opus seruo. Duo pisces sunt elemosina et oro. Elemosina ad modū piscis q̄ mūdus erat. ꝓm legem pēnas hz. hylaritatē 4 superogatōez/ scōa Lor. 9. Non ex tristicia aut ex necessitate. Hylarē em̄ datorē diligit ds Luc. 6. Si aliq̄d superogauer ſz ego cū rediero reddā tibi/ Superogat q̄ nō solū de supfluis. ſz etiā de necessarijs paupi dat. vt beat⁹ mar tin⁹. Orōnis etiā due sūt pēnule q̄bus ascē ditur in celū scz lacrimosa deuotō/ 4 hūili tas Tob. xij. dr̄ de pmo. Cū orares cū la crimis 2c. ego obtuli oratōnē tuā dño Isa. 38. dicit dns ezechie. Audiui orōnē tuā. 4 vidi lacrimas tuas/ d scdo Eccī. 35. Oro (hūliāt ſz se nubes penetrat. Aliter q̄nq̄ pa nes pñt intelligi q̄nq̄ ptes doctne sacre hoib⁹ aspse. Prima est ps illa q̄ pctā hoiby ostendunt odibilia. tanq̄ ea q̄ ds p se odit Sap. xiiij. Odio sūt do. impi⁹ 4 impietas ei⁹. ipietas p se. impi⁹ ꝓpter eā/ Eiusdē. xiij Nihil odisti eor q̄ fecisti. vnd cū oia pter pctm̄ fecerit. nihil illor odit ꝓpter se. 4 tā q̄ ea q̄ p se sunt nociua. sine ipsis nihil est boi nocuū/ Nulla em̄ nocebit aduersitas si nō dñetur iniq̄tas. vt dr̄ Greg. Scdus panis est illa ps doctne q̄ terror pctōrib⁹ incutit. dum supplicia pata illis ostēdunt/ et gladi⁹ euaginat⁹ sup capita eor ꝓuer. xix. Parata sunt derisorib⁹ iudicia 4 mal lei pcutientes. stultor corpib⁹ Dauid. nisi uersi fuerit ſz gladiū suū vibra. Job. xix. fugite a facie gladij q̄ vltor iniq̄tatis est gladius. Iste panis est pungitiu⁹ q̄ penā habet timor. j. Job. 4. hunc panē appone bat iohānes baptista Math. iij. Genimi na viperar q̄s demōstrabit vob fugere a ventura ira. Terci⁹ panis est illa ps doc trine q̄ nobis pudorē ingerit de feditate pctōr nr̄or/ vel insultatōib⁹ demonū. vel de ꝓsentia dei. 4 aspectu ei⁹. et curie celestis. vel de degnatiōe nr̄a. Bern̄. pudet in digna gessisse generi nr̄o. pudet tanto pri vixisse degenerē. Quart⁹ panis est illa ps doctrine q̄ nobis dolorē ingerit. vt q̄ostē dit pctm̄ esse mortē spūalē diuidentē ani mā a deo. Aug. vera mors est quā homies non timent sepatio aie a deo q̄ est btā vita aiar. Isa. lix. peccata vr̄a diuiserūt inter vos. et deū vr̄m Hiere. 6. Luctū vnigeni ti fac tibi 2c. Quint⁹ panis est illa ps doc trine q̄ in nobis irā sanctā excitat ad vlciscē das dei ꝓtumelias in nobis/ 4 resistendū demonib⁹ 4 destruēda pctā. ps. Irascimi et nolite peccare. Duo pisces sunt illa ps doctrine q̄ ad spem 4 amorē ptinent/ hijs aspitas p̄dictor panū dulcorat. Spanti bus em̄ 4 amantib⁹ deū quantūlibet aspa suauia sunt ꝓpter eum. (Et notandū q̄ panes ordeacei sunt tribulatōnes/ pisces sunt ꝓsolatōes. Panes vero q̄b⁹ turba re ficitur q̄nq̄ sunt cū pisces sint duo. q̄ plu res sunt tribulatōes turbe q̄m ꝓsolatōes/ Martha em̄ turbat erga plurima Lu. 4. pfect ſz ꝓo dat ds pisces ñ tm̄ duos. ſz. c. l. iij. Joh. vlt. Dauid. Scōm multitudinē dolor⁹ m. 2c. j. Lor. j/ Sicut abundāt pas siones xpi in nob 2c. Prim⁹ panis est infir mitas innata/ Scōs est pena a deo illa ta. Terci⁹ ē ꝓtumelia a ꝓximo dicta/ Quar tus est iniuria facti a ꝓximo illata. Quin tus est cordis angustia ex ꝓximi miseria. Hee tribulatōes panes sunt. q̄ animā re ficiunt. iij. Reg. xvij/ Mittite virū istum in carcerem. et sustentate eum pane tribu lationis Job. 9. Saturatus afflictione 4 miseria. Treñ. iij. Saturabitur obprobri is. Duo pisces sunt spes. et amor. spes est piscis marinus/ Nutritur em̄ in amaritu dine tribulationū. ꝓm illud Roma. 5. Tri bulatio pacientiā opatur. patientia ꝓbā tionem: ꝓbatio spem./ Caritas est piscis aque dulcis qui nutrit in flumie illo cui⁹ impet⁹ letificat ciuitatem dei/ iste piscis ad modum illius piscis qui mūdus erat ꝓm legem pennulas habet. paciens est. be nigna est. j. Lor. xiij. Facite boies discū (bere (Erat autē fenum multum in loco.)

¶ Notandū q̄ hec refectio corpalis figura est refectōis spūalis. q̄ fit ꝑbo dei. et attende. xij. circa hanc refectionē q̄ instruūt nos circa spūalem refectionē. Primū est q̄ ꝓpl's q̄ reficit sup fenū discumbit/ in q̄ ostēditur q̄ in eo q̄ ꝑbo dei reficit caro debet esse subdita spūi/ Omis em̄ caro fenū Isa. xl. Non est ꝑdicandū crapula ⁊ ebrietate grauatꝫ/ Anima em̄ satiata calcabit fauū. puer. 27. Bern̄. Ad̄ carnē studijs disciplie edomitā/ ⁊ emancipatā spūi. ante spectam ⁊ abiectā seculi hꝰ pompā ⁊ sarcinā/ indigne ab impurꝫ lectio sacra ꝑsumit/ Idē quo nempe lux in cassum circūfundit oculos cecos. vel clausos/ ita aialis hō nō ꝓcipit ea. q̄ dei sunt/ Scōm ē q̄ saluator panes q̄s habebat puer. accipit nō nouos creat sed eos multiplicat. in quo duo ostendūt scz q̄ nō venit legem soluere sed implere. Mat. 5. Item q̄ doctrina ecclesie fundari debz sup scripturā auctenticā/ Mat. xiij. Omis scriba doctꝰ in regno celoꝝ. silis ē pfamilias. q̄ pfert de thesauro suo noua et vetera. Terciū est q̄ in celū aspicit. Hylariꝰ. honorē prīs inquit a quo erat ipse ꝓfessus/ vt qui adessent intelligerēt a quo tante virtutꝫ assumpsisset effectū/ dirigentes ⁊ ipsi oculos mentꝫ/ sic qui habet instruere ꝓpm oculos dirigere dz ad deum cuiꝰ donum sapie est. Qis em̄ sapia a dño deo est Eccī. j. Quartū est q̄ grās agit sic hic dr. Cum grās egisset distribuit discūbentibꝰ Chrisо. docet nos anteq̄ mensā tangam⁹ grās agere. q̄ potiꝰ videtur esse de mensa spūali. faciendū q̄m de corpali.

¶ Quintū est q̄ bñdixit. Mat. xiij. bñdixit ⁊ dedit discipulis suis/ sic q̄ instruit ꝓpm orando impetrare debet diuinā bñdictōz. Colo. 4. orate ꝓ nobis vt dō aperiat nobis ostium ꝶmonis ad loquendū misteriū xpi. Hester vlt. Tribue dñe ꝶmonē ꝓpositum in ore meo. Augꝰ in li. de doc. xpia. Regina hester ꝓ sue gentis tpali salute locutura apud regē/ orauit vt in os eius ꝙgruuz ꝶmonē deus daret/ q̄nto magis orare debet. vt tale munꝰ accipiat q̄ ꝓ et̄na hoim salute in verbo et doctrina laborat. Item Augꝰ. Orando inqt pro se ac pro illis q̄s allocuturus est/ sit orator anteq̄ doctor.

¶ Sextū est q̄ panes frangit. vt dr Math. xiiij. In quo datur intelligi q̄ expositio ad eum ptineat. Eodem em̄ spū quo scripture sunt edite st̄ exposite. Bern̄. sup can. Cognoscite dñm in fractione panis/ sic spectetis ad me/ vt non expectetis ex me.

¶ Septimū est q̄ discipulis dat. discipuli vero dant turbe. in quo insinuat/ q̄ minores expositōz recipe debēt a maioꝝ. ps. Illuminās tu mirabiliter a montib⁹ eternis/ Montes eterni sunt maiores de ecclesia. vitam eternā spantes sibi et alijs ꝓmittentes/ qui a vero sole lumen sapie primo recipiūt. Octauū est q̄ panib⁹ ordeaceis pisces addit. in quo instruunt. qui populū habēt instruere/ vt nō semp terreat. ūmo q̄nq̄ ꝓsolentur/ nec tantū rudia ꝓponant. ūmo ꝓponant aliqua delectantia. Augꝰ. in libro de doctrina xpiana/ Dixit q̄dam eloquens ⁊ vex dixit/ ita debere dicere eloquentem. vt doceat. vt delectet vt flectat. ⁊ addit. Docere est necessitatꝫ. Delectare suauitatis/ Flectere victorie. docere debet vt instruat/ delectare vt audientem detineat. flectere vt moueat ad agendū. Nonū est q̄ refectio eiꝰ saciat Mat. xiiij. Et saturati sunt ⁊c/ Satiat autē ex pauc⁹. sic q̄ aliq̄s satiet̄ in scptura sacra a deo est. nisi em̄ a grā dei sit. q̄nto aliq̄s plꝰ hz sciētie minꝰ hz satietatꝫ/ In scpturꝫ ꝙo aliꝰ non videt esse satietas. Aggei. j. Comedistis ⁊ nō estis saturati. puer. xiij. Justus comedet ⁊ replet aiam. vēter impioꝝ insaturabil' est. Decimū est q̄ fragmēta ꝓcipiunt colligi. sic secretioza q̄ a rudib⁹ capi nequnt. non sunt negligenter hūda. vt dr glo. sup Mat. xiiij. Undecimū ē q̄ reliquie fuerūt magne q̄ est ꝙ multos q̄ nullas reliq̄as facere volūt/ effundentes totū q̄ cogitauerūt. nihil inde refuātes. plurimi ꝶmonū ḡuantes auditores/ Eccī. xj. Verba sapientiū statera pōderabunt. Duodecimū est q̄. xij. cophini ex fragmentꝫ implent. Chrisо. pares esse nūero. discipulis cophinos reliq̄az/ eruditōis grā factū ē. illi in q̄bus esse scia videt vt cophini sūt: Augꝰ in li. de doc. xpia/ quo xpc sciat ego quid sum. vir cophin⁹ seminantis/ Sic potest dici q̄ xps est qui pascit. cophinus predicator/ Spūaliter tū dici possunt cophini q̄ ex scptura q̄ sciūt nec in se nec in alijs pficiunt/ qui vulgariter dicuntur sacci litteris pleni.

Dominica in passione

¶ Dominica ąnta in quadragesima. Sermo primus

QVIS ex vobis arguet me de peccato. Joh. viij. Euangeliū hui⁹ dominice que dr dominica in passione. duo ostendit. scilicz causam passiōis christi. z preludia passiōis. Causa passiōis fuit eius predicatio veritatis. de q tangit ibi. Si veritatem dico vobis qre non creditz mihi.

¶ Preludia ostendunt. primo in vbis ibi. Nōne bñ dicimus nos quia samaritan⁹ es tu

¶ Scdo in factz ibi. Tulerūt lapides vt iacerent in eū. Ostenderat dñs disputās cū iudeis falsitatē dyaboli cui ipsi credebāt. hic ostendit veritatē suā. cui nolunt credere dicēs Quis ex vob arguet me de pctō. de pctō scz mendacij. vel qlibet alio. Glo. Non dedignat ex rone ostendere se nō esse pctōrem Job. xj. Si ptempsi subire iudiciū cū seruo meo ꝛc. Si veritatē dico qre nō credi. Aug⁹ Vñ hec nisi qz estis filij dyaboli z nō veritatz / vñ subdit. Qui est ex deo fide. nō tm nata. verba dei s. veritatem audit. Nō solū auditu exteriori sz etz interiori. Propterea vos nō auditis qz ex deo nō estis Aug⁹. noli attendere naturā. sed viciū. Natura ex deo sunt. vicio nō ex deo. Imitādo em dyabolū filij dyaboli facti erant. Im Aug. qz pscierat dñs q erāt crediturī eos dicit ex deo. hoc aūt ex deo nō estis. dictū est ad eos q non solū pctō vicioſi erant / nā hoc malū pmune erat oibus sz etiā pcogniti q non erant crediturī.

¶ Nōne bñ dicim⁹ nos tē. Duicia ingerūt qrēre nō possunt. sz quo ꝺ dicūt. bene dicim⁹ nos. cū añ nō legant dixisse. ꝺ rndet Christ⁹ / Nō licet eu ăgelista nō dixerit. tñ ex hac serie intelligit. hoc ab eis multotiens dictū esse. Quia samaritanus es tu. Victor. samaritani suscepant circūcisiōz z legalia. non tñ desistebāt ab ydolatria. hys pdicauerat dñs Joh. 4. Jdo obiciūt ei q samaritan⁹ sit. i. ambigu⁹ z incert⁹ / et legis aduersarius / Sic samaritani dubij erant inter legē z ydolatriā. z legis aduersarij in cultu ydoloz. (Et demoniū hēs.) Victor. q. d. Arreptic⁹ es (Ego demoniū nō habeo) Beda. duo ei illata fuerunt vnū negauit. z aliud tacendo psensit. / Custos nāqz humani generis venerat / z si se samaritanū non esse diceret / esse custodē negaret. sz qre nō imppauit eis vitaz eoz. rndet Beda. hic dñs in semetipso. pacie p buit exemplū / vt eo tpe q a primis ex falsitate ptumelias accipim⁹ / eoz etiā ya mala taceam⁹ / Sed honorifico patrē. attribuendo ei q opez. z que loquor. Et vos inhonorastis me. p falsa obprobria / sz super hoc iudiciū pris nō effugietis. vñ subdit Ego aūt nō quero gloriā meā. ē q querat scz pr. Et iudicet. i. puniet. sz quo Joh. v dixit pr nō iudicat quēq / rndet Aug⁹. q duplex est iudiciū. ꝺdemnatōz scz z discretionis / de ꝓmo Joh. v. pr nō iudicat quēquā / de scdo hic Est qui qrat gl'am meā z iudicet / Discernēdo eā a gl'a vā. qz vos im seculū gloriam⁹ ego non / sz ea gl'a quā habui apud pfem anteq mūd⁹ esset Joh. xvij. Amē amen dico. tē. Non desistit dom⁹ a pdicatione ꝓpter ptumeliam sibi dictam / Si quis mmonem meū ꝓuauerit. in corde. in ore. in opere / in corde p fidem. in ore p confessionem. Rom. x. Corde creditur ad iusticiam / ore autem cōfessio fit ad salutem / In opere per mandatoz impleti onem. ps. / Memores sunt mandatoz ei⁹ ad fa. ea. (Mortē non gustabit in eternū. Aug⁹. Gustabit dictū est pro eo qꝺ est experietur / sed quid sibi vult q hec dicit loquens hys qui morituri erāt / rndet Aug⁹ Videbat dñs aliam mortem. de qua nos liberare venerat / scilicet mortem eternam. mortem scdam. ipsa est vera mors. Nam ista migratio est. Item Augustin⁹. Quid est ista mors. depositio sarcine grauis / sz si alia sarcina non poretur. qua homo in gehenna precipitetur. Nunc ognouim⁹ per ea que pmittis / quia demonium habes. id est mente alienatus es. Beda. Sicut accepta contumelia bonus melior fit ita mali beneficio fiunt peiores (Abraam mortuus est. et pphete et tu dicis. quasi diceret. loquendo impossibilia et inopinabilia ostendis te alienatum Augustin⁹ Ista morte qua dominus vult intelligi. nec abraam mortuus est nec pphete. Vñ dominus respondens saduceis Matth. xxij. dixit. Non legistis qđ dixit dñs ad moysen / Ego sum ds abraam tē. Non est āt ds mortuoz sz viuoz. Illi q viuebant.

(Nunquid tu maior es patre nostro abra
am) Interli. ꝓuocant vt aliquid diceret
ꝯtra abraam (Qui mortuus est.) licet ser-
monē dei ꝯuauerit. Et ꝓphete mortui sūt
quib⁹ tñ non es maior. ergo nec discipuli
tui maiores sunt eis. Quē te ipm facis. i.
fingis. Rñdit iesus. ꝯtra hoc qđ dixerāt
Quem te ipm facis. Si ego glorifico. id
est gloriosum facio me ipm Gloria mea ni
hil est. sicut gloria simulatoꝝ. vt đt victor
Qui volunt videri qđ non sunt. nulla ē ꝛc.
Est pr̄ me⁹ qui glorificat me. ex hoc vt đt
Aug⁹. Calūniant arriani fidei nostre di-
centes. Ecce maior ē pater qꝛ glorificat
filium. ꝯtra qđ dicit Aug⁹. Non legis et
ipm filium dicētem. ꝙ glorific et patrē suū
Joh. xvij. Ego glorificaui te sup terram.
si ergo pater filiū glorificat. ⁊ filius patrē.
agnosce equalitatē. et corrige ꝑuersitatē.
(Et nō agnouistis eum) scꝫ patrē Isa. j.
Israel me nō ꝯgnouit. Ego aūt noui eū.
Mat. xj. Nemo nouit patrē nisi filius. ⁊
cui voluerit filius reuelare. ⁊ ne videatur
hec dicere ex arrogantia. subdit vt dicit
Augu. Si dixero ꝛc. Victor. Similiter
mentitur qui dicit se nescire qđ scit. sic et
ille q̄ dicit se scire qđ nescit. (Abraam ꝛc.
Ostendit se maiorē esse abraam. cui⁹ ꝯriū
credebant iudei (Pater vester. q̄ntum ad
carnis originē. Exultauit vt videret diē.
hoc est desiderauit diem meū Glosa. cre-
dēs exultauit spando. vt videret intelligē
do tantū misterium Alia glo. Incertū est
an diem tꝑalem quo erat venturus in car
nem. an diem eternitatꝫ. sed vtrūqꝫ abraā
vidit. vnde subditur. Vidit ⁊ gauisus est
ꝟm Chriso. ostendit dñs eos esse alienos
ab abraam. qui in eo in quo letabat dolēt
ꝟm Aug⁹. Tunc vidit qñ dixit seruo suo
mitte manū sub femore meo. et iura ꝑ deū
celi Geñ. 24. ꝟm Greg. Abraam diem dñi
vidit. cum in figura summe trinitatꝫ tres
angelos hospitio recepit. Geñ. xviij. ꝟm
Chriso. tunc vidit qñ voluit imolare fili-
um. Geñ. xxij. Dixerūt iudei: solam in eo
etatem carnis. pensantes. vt dicit Beda.
Quinq̄ginta annos ꝛc. Dñs ꝟo ab intui
tu carnis ad diuinitatꝫ ꝯtemplatōnē tra-
hens dixit eis Amen ꝛc. Anteq̄ꝫ abraam
fieret ego sum. de abraam dixit fieret. non
esset qꝛ abraam creatura fuit. De se ꝟo dix
it Sum. Chriso. hac dictōne sum vtitur
sicut pater ei⁹. Exod. iij. Ego sum q̄ sum
Cōtinue enim essendi significatiua ē dcō
hec. et ab omni eruta tꝑe. ꝓpterea blasphe
mantiū videt eis hoc verbū. ideo eū lapi-
dare volunt. vñ seq̄tur. Tulerūt ergo la-
pides vt iacerent. i. ꝓijcerent in eū. Greg.
Ista eternitatis verba mentes iudeorum
infidelium sustinere non valentes. solita
crudelitate ad lapides currunt. et quem
intelligere non poterāt obruere querebāt
ideo aūt hoc genere mortꝫ eum occidere
volebāt. qꝛ videbatur blasphemasse. attri
buendo sibi verbū ad eternitatē ꝑtinens.
vt prius dictū est. blasphem⁹ aūt lapidat.
Leui. 24. Jesus aūt abscondit se ⁊ exiuit
de templo. In quo notat ei⁹ benignitas.
vñ Aug⁹. Jesus tanq̄ꝫ hō tanq̄ꝫ humilis
⁊ benign⁹ abscondit se. cui q̄dem magnū
nō erat vt eos ꝯtinue terra dehiscente fa-
ceret absorberi. sꝫ magis ꝯmēdanda erat
paciētia. et Greg. dicit. que nobis hoc ex-
emplo loq̄tur dñs. nisi vt cum etiā resiste
re possimus iram supbientiū humiliter
declinem⁹. De eodem. Sermo scđs

Quis ex vobis
arguet me de peccato In hoc
euāgelio ꝓponit nobis salua-
toris nostri bonitas. quā imitemur. et iu-
deoꝝ ꝑuersitas. quā detestemur. Sex ꝟo
ꝯmendat nobis in saluatore. necessaria il
lis. qui hñt alios instruere. Primū est vite
irrepħēsibilitas. ad qđ ꝑtinet illud. Quis
ex vobis ꝛc. debet em irrepħensibilit viue
re qui vicia aliorum habet repħendere ali
oquim dicet ei. illud Luc. 4. medice cura
te ipsum. ⁊ illud Mat. vij. Eijce ꝑmū tra
bem de oculo tuo. Greg. qua ꝑsumptōne
mederi ꝑcussum properat. qui in facie vul
nus portat. ij. Tyt. ij. Cura te ipm exhi-
bere oparium incōfusibilē recte tractantē
verbū veritatis. Verbū nō recte tractat
qui qđ edificat ꝟbo. destruit facto. Greg.
Supiectas sordes tergere nō valent ma
nus. que lutū tenēt. Idem cui⁹ vita despi-
citur. restat vt eius ꝑdicatio ꝯtemnatur.
Scđm est doctrine veritas. ad qđ ꝑtinꝫ
illud. Si veritatē dico ꝛc. hec duo sociā-
da sunt ad inuicē veritas vite. et veritas
doctrine. que si in eo qui habet alios in-

struere ꝙuenerunt/ qꝫ itenditur efficiunt Si vero alterum defuerit reliquũ ineffi/ cax est/ vel etiã recedit. Eccĩ.27. Volatilia ad sibi similia ꝙueniunt/ et veritas ad eos qui opantur illã reuertet/ Unde multum timendũ est regnum eoꝝ qui non habent veritatẽ vite. De facili em errare pñt circa veritatem doctrine/ Ideo iuxta verbum dauid. hodie diminute sunt veritates a filijs hominũ/ In ore multoꝝ nõ est veritas qꝛ cor eoꝝ vanum est/ ideo in multis implet illud Dañ. viij. pternetur veritas in terra/ Hodicũ em terreni lucri veritati ꝓponit/ pauci sunt hodie qꝙ veritatẽ tueantur. ido corruit in plateis veritas. Isa.lix. Pauci sunt hodie imitatores xpi dicent. Joh. xviij. Ego in hoc natꝰ sum et ad hoc veni in mundũ. vt phibeam testimoniũ veritati. Tercio est humilitas que dei gloriã querebat. et ꝓpriam ꝓtemnebat Ad qꝺ ptinet illꝺ. Honorifico patrẽ meũ et illud. Ego non quero gloriã meã. ꝛ quibusdam interpositis. subdit. Si ego glorifico me ipm gl'a mea nihil est/ Humilitas est valde necessaria ei qꝙ habet alios instruere/ vt non solũ sit in eo doctrine veritas. sꝫ etiã intentõ puritas/ vt querat dei gloriam. ꝛ ꝓtemnat suam/ Dei dupliciter ꝺꝫ querere. ea videlicꝫ que sunt ad dei gloriã ꝓdicãdo. sicut legit in psalmo/ Celi enarrant glo. dei/ Celi vocant apostoli a terrenis elongati. sicut celi a terra sunt exaltati. Item pfectum suũ deo attribuẽdo. Eccĩ. vlt. Danti mihi sapientiã dabo gloriam/ Sapia est cum sapia virtutũ ꝓdita est scientia/ Merito vero deo gl'am tribuit/ qui circa coꝛreptionẽ delinquentiũ pficit. Coꝛrectio hominis diuinũ opus est nõ humanũ. Eccs. vij. Cõsidera opa dei. qꝙ nemo potest coꝛrigere quẽ ille despexerit/ et sicut dei gloria. querẽda est. sic ꝓpria fugienda est/ Vana em gloria est velut aer coꝛrupt⁹/ nostra opera coꝛrũpens/ sic aer coꝛrupt⁹ sanitatem coꝛporꝝ coꝛrũpit/ nec mirũ si coꝛruptũ est qꝺ de loco coꝛrupto ꝓcedit/ Quis locus magis coꝛrupt⁹ ẽ qm vesica supbie. de qua vana gloria exit. hec vesica ꝓcienda est in locũ cinerũ Leuit. i. Qꝺ fit cum ꝙ memoriã mortis supbia remittur/ Si quis vero glorificat se ipsum gloria sua nihil est/ qꝛ non qui se ipsum cõmendat ille ꝓbatus est/ sed quem deus cõmendat. ij. Coꝛ. xi. Quartũ ẽ mãsuetudo qua dñs ad vicia sibi dicta a iudeis non mouetur. Mitis em est vt ꝺꝛ glosa super Math. v. Quem rancoꝛ vel ira nõ afficit. sed omia eqnimiter portat/ homies inmã sueti cum ꝓcitati fuerint. vel negant verũ vel ꝓuicio ꝓuicia reddũt/ sed dñs de duobus sibi obiectꝫ illud qꝺ aliquo mõ tolerari potuit. non negauit sꝫ se esse samaritanũ/ qꝺ aũt manifeste falsum erat. negãs nullum cõuicium reddidit/ cum tñ posset eos veraciter dicere demoniũ hre. ꝓma. Pet. ij. Qui cũ malediceret non maledicꝫ. ꝛc. Beda. hic dñs in semetipso ꝓbuit exẽplũ pacie. vt eo tempe quo a ꝓximis et falsitate ꝓtumelias accipim⁹. eoꝝ etꝫ vera mala tacea⁹. Ro. xij. Nõ vos metipos defendẽtes carissimi. sed datum locum ire/ Econtrario aũt audito ꝓuicio os stultoꝝ ebullit stulticiam. puer. xv. Et si quid gre habebat illud effundit/ Mansuetudo valde necessaria est illis. qꝺ hñt alios instruere. Sũt em missi vt medici ad curationẽ freneticoꝝ/ nec expedit vt freneticus a medico occidatur/ licet medico ꝓuicietur. vnꝺ sup illud Math. v. Si quis te ꝑcusserit i maxillã. dicit Glo. docet verus medicus/ quos ad salutẽ egrotoꝝ dirigit mansuete. tolerare/ quod ille intulerit in infirmitate. hanc mansuetudinẽ ꝓmendat/ dñs Mat. x. dicẽs. Ecce ego mitto vos sic oues ꝛc. Quintũ est caritas ꝓpter ꝓuicia audita a beneficij collatiõe nõ desistens/ vnde post illud verbũ. Demoniũ habes. Subdit illam ꝓmissionẽ. Si quis sermonẽ meũ seruauerit ꝛc. Cant. viij. Fortis est vt mors dilectio. et paulopost/ Aque multe nõ potuerunt extinguere caritatẽ nec flu. obru. illam. caritas nec multitudine tribulationũ que ꝑ aquas multas. nec magnitudie penaꝝ que ꝑ flumina intellegit supatur. Sextum est ꝓdẽtia benigna sibi ꝛ alijs a piculo cauens. Ad qꝙ ptinet illꝺ. Jesus aũt abscõdit se et exiuit de templo. ad qꝺ monet dñs Math. x. Estote ꝓdẽtes sic serpẽtes ꝛ simplices sic colũbe/ prudentes sicut serpentes ne falli possitis. simplices vt colũbe ne fallere velitis. Possumus etiã notare sex que ad puersitatẽ iudeoꝝ ptinet/ Primũ est qꝙ nõ adꝺescũt veritati.

Ad quod ptinet illud. Si veritatē dico quare nō creditis mihi. Humana ratio nata est adq̄escere veritati. sicut voluntas nata est diligere bonitatē/ vnde ex magna corruptiōe erat. q̄ veritati nolebant adq̄escere/ Job. xxiiij. Ipsi rebelles fuerunt lumini/ hec corruptio multum inualescet in nouissimis tempibus. ij. Thy. iiij. Erit tēpus cum sanam doctrinā non sustinebūt. et subditur. A veritate auditum auertent ad fabulas autē puertentur/ Hec corruptio multum etiā hodie abundat. Si em vnus ribaldus aliquid dixerit ptra bonestum virum. credent homies simplici verbo illius/ Si vero decem honeste persone dicerent ptrarium cum iuramēto. non crederent eis/ Xpo etiam qui veritas est. Joh. xiiij. nolunt homies credere/ xpo in quā vtilia docenti. terribiliter pminanti. eterna pmittēti. de pmo Isa. xl viij. Ego domin⁹ deus tuus docēs te vtilia/ De secundo Luc. vj. Ue vobis diuitib⁹ qui habetis hic ꝓsolationem vestram/ De tercio ibidem. Beati paupes quoniā vestrū est regnum dei/ ꝛ Hath. iiij. Penitentiā agite ꝛc. Secundū est q̄ auditum negauerūt deo loquenti. de quo ibi. pptera vos nō auditis quia ꝛc. Magna puersitas est cū omnia membra humana dei sint iure creationis. ꝓseruatōis. ꝛ emptionis/ q̄ dyabolus ad voluntatem suam habeat vsum membroꝝ illoꝝ/ domīo vero vsus etiā aurium negetur. Tercium est q̄ cum ipsi demoniū habeant dicunt tamen eū demonium habere/ qui demonia venerat eiicere. Luc. xiij. Ecce hodie et cras eiicio demonia. Ipsi ad modum canis rabidi manum ministrantī mordent/ et ad modū freneticoꝝ in medicum deseuiunt/ ꝛ volentē eos lauare maculant/ Prouer. ix. Qui arguit impium sibi maculā generat. Quartum est q̄ maledictionē qua saluatori maledicunt. benedictionē asserunt dicentes/ Nonne bene dicim⁹ q̄ samaritan⁹ es tu. ꝛ de hoc cum hoc pessime dicunt/ ideo dei maledictionē incurrunt. Isay. v. Ue qui dicitis bonū malum/ et malum bonum. Quintum est q̄ de beneficio peiores fiūt. Unde audita a domino illa salubri pmissione/ Si quis sermonē meū ꝓuauerit. cōuicium prius ei dictū iterauerūt dicētes/ Nunc ꝓgnouimus quia demoniū habes Blo/ sicut accepta ꝓtumelia bonus melior fit. ita mali fiunt debeneficio peiores/ Tunc se ꝓgnoscere dixerūt. cum magī malicia excecati fuerunt. Sextū est q̄ cum ipsi essent lapidādi. saluatorem lapidare voluerunt. vnde subditur. Tulerunt lapides iudei vt iacerēt in eū Et notādū q̄ cum inimicicie posite sunt inter serpentē infernalē. et mulierē/ et semen serpentis/ ꝛ semen mulieris. Et mulier debebat cōterere caput serpētis/ Gen. iij. Sic homies naturaliter serpentes materiales lapidibus persecuntur/ sic ordinata res esset. vt filij dei semen serpentī infernalis lapidarent. ad minus spūali lapidatione. de qua Eccī. xxij. In lapide luteo lapidabit piger/ sicut Johānes baptista phariseos et saduceos lapidabat/ Mat. iij. dicēs/ Progenies viperarū. quis demonstrabit vob fugere a vētura ira/ Ecōtrario autē semē serpentis lapidat hodie filios dei sic vnigenitum dei voluit lapidare.

De eodem Sermo. III.

Amen amen dico vobꝭ. Si quis sermonē meū seruauerit ꝛc. Tria sunt valde necessaria homini illi qui vult saluare aiam suā. scz vt. verbū dei libenter audiat/ et q̄ audierit firmiter credat/ ꝛ vt verbum auditum custodiat/ memoriter retinendo et opere implendo. Tria autem verba dicunt in hoc euangelio ptinentia ad hec tria/ Primum est illud. Qui est ex deo verba dei audit. Secundū est illud. Si veritatē dico q̄re non creditis mihi/ Tercium est illud. Si quis ꝓmonē meū ꝓuauerit/ Auditus verbi videtur esse pncipium boni. quia fides est ex auditu. Roma. x. Auditus autē per verbum dei/ Uere non est dei/ qui verba eius audire dedignatur. quomodo enim precepta dei implebit. qui ea audire contempnit/ Mandatoꝝ impletio ostēdit veros seruos dei. vnde Luc. vj. Quid vocatis me domine domine. et non facitī que dico/ qui viso predicatore in ecclesia tam cito recedit. seruum dyaboli se ostendit. Abacuc. iij. Egredietur dyabolus ante pedes eius/ Pedes dei sunt predicatores qui nomen dei portant p mundū. quibus

intrantibus ecclesiam/ dyabolus in membris suis egreditur/ qui aures que sunt naturaliter apte verbo dei claudit. quomō cetera membra parata ad dei obsequium habebit/ Non est dominnꝰ castri qui non habet saltem ingressum/ nec videtur dominus habere dominiū illius in quo per ostium auditus non patet sibi aditus./

¶ Circa secundū notandū. ꝙ necessariū est quod verbum dei quod auditur firmiter credatur/ in quo multi deficiunt. licet credere videantur/ Bern̄. Putas ne filiū dei reputat iesum quisqꝫ ille/ et qui cōminationibus eius non terretur. nec ꝓmissionibus allicitur/ nec se preceptis obtemperat. nec consilijs adquiescit/ multi audierunt illud Sap̄. j. Os quod mentit occidit animā/ et videntur illud credere/ et tamen non cauent sibi a mendatio nociuo ꝓximo. de quo illud intelligitur. sed non credunt vere/ Quis enim venenum bibere audebit. de quo credit ꝙ etiam existēs in ore. eū occidat/ velut tale venenum est mendacium. iuxta verbum predictū. Itē multi audierunt. illud ꝑma Corinth. vj. Fornicarij regnum dei non possidebunt. et estimant se illud credere/ tamen dicunt se non posse ꝯtinere/ in quo ostendūt se nō vere credere voluptatem fornicatōis esse mortiferam. Si enim vere hoc crederent. potius se non posse vti ea aliquatenꝰ assererent/ Job. vj. An gustare quis poterit quod gustatum afferat mortez/ Item nō videntur credere illud Math. vj. Si nō dimiseritis hominibꝰ nec pater vester dimitter vobis peccata vestra/ qui modicā iniuriam nolūt dimittere ꝓximo. cum tot et tantis debitis teneantur deo obligati/ Quis enim non dimittat libenter vnum ꝑ mille/ Item non videntur credere vere. illud Sap̄. xiiij. Homo ꝑ maliciam occidit animā suam/ qui a nocumento ꝓximi nolunt abstinere/ Si enim illud vere crederent/ saltem timore proprij nocumenti a nocumento ꝓximi abstinerent. ps̄. Gladius eorum intret in corda ipsorū. id est intrabit/ Occidēs enim proximi corpus occidit ꝓpriam animam/ Item non videntur credere eos qui rem alienā iniuste capiunt. a dyabolo capi/ qui nullis exhortationibus ab vsurpatōne rei aliene cohiberi possunt. Augꝰ. Preda quāuis rapere in muscipula est/ tenes alienum et teneris a dyabolo/ Item non videntur credere ꝙ nō dimittatur peccatum nisi restituatur ablatum/ et ꝙ necesse sit in patibulo infernali pendere. vel male possessa reddere/ q̄ nullomodo induci possunt ad restituendum/ Si periculū quod eis imminet cernerent/ sine dilatione que male possident restituerent/ Item si viderent bona spiritualia que eis restuitēda sunt/ q̄ in infinitum sunt meliora. sine dilatione temporalia restituerēt ¶ Circa tercium notandū. ꝙ vtilitas ſmonis auditi ⁊ crediti in h̄ cōsistit/ ꝙ sermo custodiat memorie tenacitate/ et operis impletione./ vnde custodientes verbum beatificantur Luc̄. xj. Beati inquit qui audiunt verbum dei et custodiunt illud/ et illud Apoc̄. j. Beatus qui legit et qui audit verba prophetie huius/ ⁊ seruat ea que in ea scripta sunt Seneca. Non prodest cibus nec corpori accedit/ q̄ statim sumptus emittitur/ Idem est verū de cibo spirituali/ Prouer. x. dicit de sapientia. lignum vite est hijs qui apprehēderint eam/ et qui tenuerit illam. beatꝰ Joh. xiiij. Qui habet mandata mea ⁊ seruat ea ille est qui diligit me. habet sciēdo. seruat implendo/ Triplici ratione debet quilibet libenter seruare mandata dei/ Primo quia seruans ea nullum bonum amittit/ nec se nec sua perdit/ nec ꝑditur Prouer. xxix. Verbum custodiens filius extra perditionem erit. Sap̄. xvj. Sermo tuus hos qui in te credunt cōseruat. Ecc̄i. xv. Si volueris mandata seruare seruabunt te. Secundo quia seruans mādatum nullum malum incurrit. Ecc̄s. viij. Qui custodit preceptū non experietur quicquā mali/ Quis nō diligenter custodiret lapidem preciosum quo posset ab omni corporali infirmitate custodiri/ et hic dicitur. Si quis sermonē meū seruauerit nō gustabit mortem in eternum. Ad litteram. Adam si sermonē dei seruasset mortē corporalem nō gustasset/ causa enim mortis fuit transgressio diuini mandati/ Tercio quia qui mandatum custodit bona sibi eterna adquirit Math. xix. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. ¶ Et notandum ꝙ mors corporalis tria facit corpi.

animam aufert a quo bona sua habebat/ vnde inutile efficitur. i. dolorē magnū infert/ ⁊ esse destruit. In duob⁹ p̄mis assimilatur mors eterna. morti corporali/ Separat enim a deo qui est fons omnium bonorum/ Math. xxv. Discedite a me male ledicti ⁊c̄. continue maiorem dolorem infert q̄m sit dolor mortis. In tercio vero non assimilatur/ non enim facit mors eterna damnatos non esse. immo seruatur eis vita. vt non cesset pena. Apoc. ix. Desiderabunt homines mortem/ et mors fugiet ab eis. (Tulerūt lapides iudei. vt iacerēt in eum) In hodierno euangelio ostendūtur quedā preludia. vel anticipatōes dominice passionis/ quibus occasionem dedit predicatio. sed ne aliquis crederet hec accidisse ex culpa predicantꝫ/ Primo ostēditur ꝙ in predicante fuerunt illa duo/ q̄ pertinent ad perfectionem p̄dicatoris scꝫ irrep̄hensibilitas siue veritas vite/ et veritas doctrine/ Ad primum pertinet illud Quis ex vob̄ arguet me de peccato/ Ad secundū illud. Si veritatem dico. ⁊c̄/ Et econtrario peruersitas auditorum ⁊ quātum ad intellectum ibi Quare nō creditꝫ mihi/ Et q̄ntū ad affectū ibi. Propterea vos nō auditis quia ex deo ñ estis/ Intellectus non credens veritati/ est vt ocul⁹ lippus qui ad lucez obtenebrat̄/ affectus cui non sapit verbum dei est vt instrumētum gustus amaro humore infectum/ Augustin⁹. Palatum febricitantꝫ habet/ cui mel celi insipidum est/ Eccs. vj. Quam aspera est nimium sapientia in doctis hominibus ⁊c̄. Circa vite irrep̄hensibilitatem notandū. ꝙ irrep̄hensibilem decet esse illum qui aliorum vicia reprehendit/ Alioquin ex omni parte arguitur/ intus arguit eum conscientia sua. Jere. ij. Arguet te malacia. et auersio tua increpabit te/ vel arguit eum scriptura Roma. ij. qui ergo alium doces te ipsum nō doces/ qui predicas non furandū. furaris ⁊c̄/ Vel arguit eum turba dicens cura te ipsum Luce. iiij. Vel arguit eum d̄i iusticia Dauid. Peccatori autem dixit deus. Quare tu enarras iusticiam meam ⁊c̄. Circa veritatem doctrine notandum. ꝙ illa veritas multum est necessaria p̄dicatori/ Aug⁹ in libro de doctrina xp̄iana/ Minus intelligantur minus placeant/ minus moueant que dicuntur vera/ tamē dicant̄ ⁊ multa. De hys qui habent falsam doctrinam loq̄tur multum domin⁹. Hiere. xxiij. Nolite inquit audire verba ꝓphetarum qui ꝓphetant vobis et decipiunt vos/ visione cordis sui loquuntur/ In eodem. audiui que dixerunt ꝓphete ꝓphetantes vobis/ et decipiunt vos in noie meo/ Item ecce ego ad ꝓphetas/ Qui assumunt linguas suas et aiunt. ⁊c̄. de eodem habetur Ezech. xiij Deceperūt populum dicentes. pax. pax. et non erat pax ⁊c̄. Circa preludia dominice passionis notandum. ꝙ preter illa q̄nqꝫ principalia ꝑtinentia ad dominicā passionem que predicit domin⁹ Luc. xviij dicens/ Tradetur gentibus/ et illudetur. et flagellabitur/ et cōspuetur/ et post q̄ꝫ flagellauerint/ occident eum/ Possum⁹ enumerare duodecim que passus est saluator Primum est fames Math. iiij. Cum ieiunasset q̄draginta diebus et q̄draginta noctib⁹ postea esurijt Eiusdē. xxj. Mane reuertens in ciuitatem. esurijt/ Secundū est sitis. Joh. iiij. da mihi bibere. Eiusdē. xix. Sitio/ Terciū est fatigatio ex labore. Joh. iiij. Jesus autem fatigatus ex itinere/ sedebat super fontem/ Quartum est defectus hospicij Luce. ij. Reclinauit eum in presepio/ quia nō erat ei locus in diuersorio. Math. viij. Filius hominis nō habet vbi caput suum reclinet. ⁊ Marci. xi. Circumspectis omnib⁹ cum iam vespera esset hora exiuit in bethaniam Glosa. Circumspexit siquis eum hospicio reciperet/ Tante enim paupertatis fuit/ et ita nulli adulatus. vt in tanta vrbe nullum hospitium inueniret/ Quintū est tentatio. Tentatus enim est a demone/ ⁊ ab homine/ de p̄mo habetur. Math. et Luce. iiij/ De secundo habet̄ Luc. x. Quidam legis peritus surrexit tentans eum/ Sextum est fletus de quo habetur. Luc. xix. et Joh. xj. et Hebre. v/ Septimum est vigilia. de q̄ Math. xxvj. et Mar. xiiij. Non potuistꝫ vna hora vigilare mecū. Luc. vi. Et erat ꝑnoctans in or̄one di/ Octauum est insidiatio Mat. xxij. Ab euntes pharisei cōsilium inierunt vt caperent iesum in s̄mone/ Nonum est obseruatio Luc. xiiij. Cū staret ydropicus ante eum/ oseruabant si

sabbato curaret. Ps. Obseruabit pctōr iustum. Decimū est irrisio. Luce. xvi. Audiebant hec omnia pharisei qui erāt auari, et deridebant eū. Undecimū est. q̄ passus est obprobria, ⁊ possum⁹ notare q̄nq̄ genera obprobrioꝝ. Detrahebāt em̄ eius potestati. nobilitati. veritati. sapientie. et bonitati. De p̄mo obprobrio hēt Math. xij. Hic non eijcit demonia, nisi in beelzebub p̄ncipe demonioꝝ, et Eiusdē. xxvij. Alios saluos fecit, se ip̄m nō potest saluū facere. De scdo Math. xiij. Nōne hic est filius fabri. Mar. vj. Nōne hic est faber. De tercio habet Joh. viij. Tu de te ipso testimoniū ꝑhibes, testimoniū tuū non est verū, et Math. xxvj. Dixit p̄nceps sacerdotum. Ecce nunc audistis blasphemiā. De q̄rto habet hic. demoniū habes. Insaniam em̄ volunt ei imponere. De quinto Joh. ix. Scim⁹ quia hic homo peccator est. In eodem. Non est hic homo a deo qui sabbatū nō custodit. Duodecimū est attentatio ad occidendū. Attentauit herodes cum adhuc puulus esset occidere eum gladio Math. ij. Compatriote eius tentauerunt occidere eum p̄cipitio. Luc. iiij. Ducentes eum ad supcilium montis vt p̄cipitarent eum. Judei tentauerūt occidere eum lapidib⁹. vt in hodierno euangelio habetur.

Dominica in ramis palmarū

Sermo p̄mus

Cum appropinq̄ret iesus hierosolimā. Math. xxj. et venisset betphage. Glo. Betphage erat viculus sacerdotū. in monte oliueti habebāt sacerdotes viculos ad alenda pecora. Non em̄ habebāt portōnē hereditariam in terra ꝓmissionis Nūeri. penult. (Ite in castellum) hierusalē vocat castellū despectiue. Castellū diminutiū est castri. quod ꝯtra vos est. i. coram vobis ex opposito ad litteram (Et statim inuenietis asinam alligatā) ad litteram. Erat in hierusalem asina ꝯmuniter vsibus pauperū deputata, forsitan ad portandū aquā. quia ciuitas artabatur penuria aque, ⁊ erat in biuio alligata vt cuicūq̄ ēet necessaria assumeret eam, ⁊ die qua eam haberet pabulum ei daret. Hec asina habebat pullum qui ad idem nutriebatur. Mathe⁹ solus facit mentionē de asina, alij tres de pullo. Hui⁹ causam reddit Beda dicens, q̄ hy tres euāgeliū grece scripserit. Mathe⁹ vo hebraice, qui asinam solutam et adductā refert vt hebree gentis si penituerit nō desperandā mōstraret esse salutē (Quia dn̄s hys opus habet) ꝓpter misterij significationem (Dn̄s) Interli. Simplicit omniū rerum cui seruire debet omnis creatura. (Asinam alligatā ⁊ pullū cum ea) s̄m glo. Asina significat iudeos iugo legis domitos, sed tamē peccatis irretitos. Pullus est populus gentilium, cui nullus doctor frenum correptionis imposuit liber et lasciuus, qui et ipse in vinculis pctōꝝ irretitus erat Chris. Asina iudea. que s̄m dominū mater est gentiū. Isa. j. Alia littera vocaberis mater iusticie et mater ciuitatum (Vt adimpleret). i. ex hoc adimpletū est. p ꝓphetam Zach. ix. (Dicite) o p̄dicatores (filie syon) Glo. filia syon est hierusalem syta in monte syon. Nota q̄ turris dauid. que erat in monte syon. defendebat ciuitatē que erat inferius, sicut mater custodit et defendit filiā, ideo vna mater alia vero filia dicit (tibi). id est ad tuā vtilitatem. si credas. cōtra te si nō credis (et pullum filium subiugalis) Nota q̄ asina grece. latine subiugalis dicit, ⁊ vtroq̄ nomine ob eandem causam dicta est. Huic enim iumento p̄mo insedit homo, ⁊ a sedendo latinus asinum dixit. Grecus vero vocauit subiugale. Item notandum q̄ marcus et lucas et iohānes nō dicunt eum sedisse nisi sup pullum. Mathe⁹ vero videtur velle q̄ sederit super pullum et asinam, qd̄ fieri potuit licet breuis eēt via. Potuit em̄ p̄mo insidere pullo. ⁊ quia forte lasciuus erat. descendit et insedit asine, q̄ si sup pullum tm̄ insedit Matheus tamē vtrūq̄ posuit. ꝓpter misteriū. Zach. ix. sic habet littera nostra (Ecce rex tuus venit tibi iustus ⁊ sal. ipse pauper et ascendens sup asinam ⁊ sup pullum asine filiū. (Fecerunt sicut p̄cepit illis) Hic dat forma pfecte obediētie, q̄ est non solum facere quod p̄cipitur. sed etiā vt p̄cipitur (Alij aūt cede. ra. palmaꝝ) vel frondes Mar. xi. (Osanna) s̄m quosdam est dictio simplex equipollens huic dictioni salus. et

ſm hoc ſenſus eſt (Oſanna). ideſt ſalus eſt (filio dauid). i. a filio dauid/ ſm Hiero. Oſanna ꝓpoſitum ex corrupto ⁊ integro/ q̃ſi oſianna. i. ſalua obſecro/ Oſy. ſonat ſalua. anna eſt interiectio obſecrãtz/ ſic̃ pape admirantz/ que qz in latino nõ habeꝫ eloquio. Hiero. ꝓ ea poſuit obſecro/ ſm hoc ſic ꝓſtrue. Dicentes filio dauid oſanna. i. ſalua obſecro (Benedictꝰ q̃ venit in noie domini). i. ad honorem dñi/ quia aduentꝰ xp̃i non tantũ homini/ ſed etiã totiꝰ mũdi ſalus eſt/ terzena ꝓiungens celeſtib⁹ ⁊ Alia gloſa. Quaſi ſalua obſecro. in excelſis implendo ſcz numeꝝ angelorꝝ/ forte petebãt ſublimitatẽ regni terzeni/ eum tñ neſcientes. ꝓphetice regem celi ⁊ angelorum prędicabant.

De eodem. Sermo. II.

QVm appropinq̃ret ieſus hieroſolimã ⁊c̃. euãgelium qđ legitur in hodierna ꝓceſſionẽ oſtendit honorẽ exhibitũ ſalutori. venienti hieruſalem ad locum paſſionis ſue. Et ꝓmo oſtendit qũo hieruſalem venerit/ Scđo quomõ honor exhibitus ei fuerit ibi. Plurima autẽ turba/ Venit aũt ſaluator inſidens humili iumento/ a diſcipulis adducto et ꝓparato. Circa adductionem vero q̃tuor nobis ſunt attendenda ptinẽtia ad edificationẽ noſtrã./ Primũ eſt locus vnde diſcipuli ſunt miſſi/ Scđm qui miſſi ſunt/ Tercium ad quem locum ſunt miſſi/ Quartum ad quid ſunt miſſi/ Miſſi ſunt diſcipuli a monte oliueti in quo ſignificat eminentia dilectionis xp̃i/ qua venit in hieruſalem ꝓ nobis paſſurus Joh. xv./ Maiorẽ dilectionẽ nemo habet ⁊c̃. hãc dilectionẽ dicit apl's nimiã. Eph̃. v. ſm caritatem eius nimiã qua dilexit nos cum eſſemus mortui peccatis. conuiuificauit nos in chriſto/ Magna caritas fuit/ q̃ filium vnigenitũ miſit in carnem/ maior q̃ in ſimilitudinẽ carnis peccati Roma. viij. Nimia q̃ voluit pati pro nobis/ Vel magna q̃ miſit vnigenitũ in ſi. car. pec. Maior q̃ voluit mori ꝓ nobis nimia q̃ tali genere mortiꝫ Sap̃. ij. Morte turpiſſima ꝓdem. eũ/ Vel ideo a monte olyueti eos miſit/ vt deſignaret. q̃ ex eminentia miſericordie ſue fit/ q̃ ꝓdicatores et doctores ꝓ mundũ ſpargit. ſicut ex magnitudine ire tales ſubtrahunt/ ſicut ſterilitas corpaliũ agrorꝝ ex defectu victualiũ. et defectus pluuie et arefactio fontium ⁊ fluminũ ſigna ſunt ire diuine/ Sic defectus victualium ſpũalium. et pluuie ſpiritualis. et ariditas fontium et fluminũ ſpiritualium. ſigna ſunt ire diuine/ Defectũ ciborum ſpũaliũ ꝓminatur dñs. Amos. viij. dicens/ Mittã famem in terram. nec famem panis et ſitim aque/ ſed audiendi verbũ dei/ Item ſicut exoculatio corꝑis ſignũ eſt ire ita exoculatio ſpũalis quã cõminatur dñs/ Iſa. xxvj. Claudam oc'os ꝓphetarꝝ/ Item obtenebratio lũiariũ celi. ſignũ eſt ire Jobel'. ij. Sol ꝑuer. in tenebras ⁊c̃. Amos. 8. tenebreſcere faciã ſolẽ in die luminis/ lũiaria in celo eccl'ie ſunt doctores ⁊ ꝓdicatores Circa ſcđm notandũ. q̃ diſcipuli miſſi. figurã tenẽt ꝓdicatorꝝ ⁊ doctorꝝ eccl'ie/ Duo ꝑo miſſi ſunt ad ꝓmẽdandã dilectionẽ dei ⁊ ꝓximi/ vel ſcientiã veritatiz. ⁊ puritatẽ opis/ vel ad oſtendendum q̃ tales notitiã vtriuſq̃ teſtamẽti debent habere/ ⁊ ordinata poteſtate pollere. Circa tercium notandũ. q̃ locus ad quẽ miſſi ſunt ꝺr caſtellũ diſcipulis oppoſitũ. ſcans mundũ qui deſpectiue ꝺr caſtellũ. Deſpiciendũ eñ eſt multiz de cauſis/ Prio qz tranſitoriꝰ Luc̃. xij. Stulte hac nocte aiam tuã repetẽt a te. Sap̃. v. Tranſierũt omia velut vmbra/ Scđo qz cruciatorius Eccs. ij. pctõri aũt dedit ꝺs afflictionẽ et curã ſuperfluã/ vt adũciat ⁊ congregz ⁊ tradat ei q̃ placuerit ꝺo. Eiuſdẽ. v. Labor ſtultorũ affliget eos/ Tercio qz cruciatꝰ eterni eſt meritoriꝰ Luc̃. xvi. Mortuꝰ eſt diues ⁊ ſepultꝰ eſt in inferno/ Quarto qz deo eſt aduerſariꝰ adeo vt dei/ ⁊ amicicia ipſi⁹ nõ habeant ſimul Jac̃. iij./ Quicũq̃ voluerit eẽ amicꝰ hꝰ ſeculi inimicꝰ dei ꝓſtituet/ Hoc caſtellũ ꝺ deũ munitũ eſt. cui⁹ foſſatũ ẽ cupiditas/ qđ inde ꝓfundat ⁊ dilatat/ vñ videtur adimpleri. qđ ad mirabile eſt dictu Ex iniectione eñ terzene ſube cupiditas auget. creſcit eñ amor nũmi q̃ntũ ipſa pecunia creſcit/ Luc̃. j. Diuites dimiſit inanes. Amor cupiditatiz eſt. velut ignis. grecus/ quo dyabolꝰ q̃ſi conſumit ⁊ facit nõ apparere. qđ in ꝫ foſſato ꝓiciẽ/ Alia foſſata

p̄ ꝓcessum tp̄is implent̄/ istud autē semper ꝓfundatur/ qꝛ per ꝯsuetudinem de die in diem ꝓfundius in peccatū descenditur. ¶ Voluptas vero est velut aqua immunda hoc castrum cingens/ ⁊ q̄si inexpugnabile reddens/ in qua aqua adulatores velut rane coaxantes morant̄. Ps̄. Edidit terra eoꝝ ranas/ in penetrabilib⁹ regnū ipsorū. ¶ In hac aqua magna pars eoꝝ qui ad impugnandū hoc castruꝫ missi sunt. submersa est/ vt multi magni prelati ecclesie qui viuūt delicati⁹. q̄m p̄ncipes terreni. Turris in hoc castro sup̄bia est. Mons super quē castrum edificatū est. Est materia superbie/ vt potentia. diuitie. vel scientia. Muri sunt ex pctōrib⁹ induratis/ Zach. vij. Cor suū posuerūt vt adamantē Job. xlj. Indurabit̄ cor eius quasi lapis/ cemētū vel bitumē est colligatio impietatꝫ/ vel turpis amor. ¶ Circa quartū notandū. ꝙ discipuli missi sunt ad soluendū asinā ⁊ ducendū/ vnde dictū est eis. (Soluite et adducite mihi)/ Vincula q̄bus asina ligata est possunt intelligi septem vicia capitalia/ que soluuntur p̄ septē dona sp̄ūssancti de q̄bus. Isa. xj. Timor soluit sup̄biam/ timoris em̄ comes est humilitas/ de timore dicit̄ Prouer. xiiij. timor dn̄i fons vite. vt declinet a ruina mortis/ Sup̄bia ē ruina mortꝫ siue mors ruinosa/ Sciētia soluit iram/ sicut stulticia eam fouet/ Job. v. Virum stultum interficit iracundia/ Pietas soluit inuidiam. pietas em̄ malis ꝓximi condolet/ de q̄bus inuidia gaudet. ij. Corinth. xi. Quis infirmat̄ ⁊ ego non infirmor/ Fortitudo accidiā. de q̄bus ꝓuer. x. Egestatē opata est manus remissa/ manus aūt fortiū diuitias parat/ Consiliuꝫ soluit cupiditatē siue auariciā Mat. xix. Si vis p̄fectus esse/ vade ⁊ vende oīa. ⁊c̄. ¶ Intellect⁹ luxuriā. Ps̄. Nolite fieri sicut equ⁹ ⁊ mul⁹/ q̄bus nō est intellect⁹/ Sapia q̄ ꝑtinet ad gustū sp̄ūalē/ soluit viciū gule Aug⁹. Gustato sp̄ū desipit omis caro/ ita eꝯrio/ Gustata carne desipiūt sp̄ūalia/ vn̄ filij israel ꝯcupiscētes carnes fastidierūt māna. Nūeri. xi. ⁊. xxj. Sp̄ūalit̄ asina significare p̄t pctōres. multꝫ laborib⁹ ⁊ doloribꝰ p̄ssos/ pullus v̄o illos q̄ in labore hominū nō sunt/ q̄ p̄ campū licētie euagant̄ omne on⁹ bone occupatōꝫ ⁊ solicitudinis abijcientes/ Job. xi. Vir vanus in superbiam erigitur/ ⁊ quasi pullum onagri se liberum natū putat/ vtriqꝫ vinculis peccatorum sunt alligati. Prouer. v. Iniquitates sue ca. impi. ⁊ funi. pecca. suoꝝ. vnus quisqꝫ ꝯstringit̄/ Chris̄. Anteq̄ꝫ peccem⁹ liberi sum⁹/ sꝫ si semel op̄ib⁹ dyaboli nos obligauerim⁹/ iam nr̄a v̄tute liberari non possum⁹/ Sꝫ sic̄ nauis fracto gub̄naculo illuc vbi tēpestas voluerit ducit̄/ sic hō p̄dito auxilio gr̄e dei. nō facit ꝙ vult. sꝫ qd̄ dyabol⁹/ Sic̄ regē facit ꝓpl's/ tn̄ factū nō p̄t repellere/ sic postq̄ꝫ hoīes tronū dyaboli posuer̄t in cordib⁹ suis/ nō p̄t iam eripe eos nisi deus. ¶ Et notandū/ ꝙ dyabol⁹ alligat pctōres vt iumenta/ nō p̄ vnū mēbrū tm̄ sed etiā p̄ multa. scꝫ. p̄ linguā/ p̄ oculos. p̄ aures. p̄ man⁹. p̄ pedes/ Oc'los hn̄t q̄si ligatos ad ea q̄ turpit̄ amāt/ vt ad alia vix eos ꝯuertere possint/ Idē intellige de alijs membris. (Ite in castellum ⁊c̄) ¶ Notādū ꝙ duplex est castellum/ vnum quod deus firmauit ꝯtra dyabolum/ quod significatum est per bethaniam. que interp̄tatur domus obedientie/ et significat ecclesiam. Luce. x. Intrauit iesus quoddā castellum/ Aliud est castellum quod dyabolus muniuit contra christum/ de quo Luc̄. xvij. Cum ingrederetur iesus quoddam castellū occurrerunt ei decem viri leprosi. amatores scꝫ mūdi/ transgressores decalogi/ De hoc castello h̄ dicit̄/ significat em̄ mundū xp̄o. et discipulis eius oppositum/ contra deum munitum/ Mittit domin⁹ discipulos suos ad tria/ scilicꝫ ad mundum impugnandū/ ad soluendū peccatores/ et ad ducendum ad iesum/ Figuratus autem est mundus per iericho/ et modus quo iericho subuersa est. ostendit quomodo debet impugnari mundus/ ¶ Notādum ergo ꝙ filij israel septem vicibus circuierunt iericho/ et post clangorem tubarum. et clamorem populi muri eius corruerunt/ sic ad mundi expugnationem valet. quod consideratione animi septemplici circueatur/ circuitus sunt septem considerationes. septem malorū/ que sunt in hoc mundo. que valent ad hoc vt contemnat̄/ que insinuant̄ nobis. Sap̄. v ¶ Primū est labor amatores mdi fatigans/ cui⁹ fatigatōis duplex est causa/ scꝫ multi

tudo agendoꝝ/et multitudo impedimentoꝝ/ Tot em̃ reſiſtẽtias inueniũt in hys que agunt q̃ impotentes non perficiunt qđ intendunt/ vñ dicũt damnati. Sap̃. v Laſſati ſum⁹ in via iniq̃tatis ⁊ pditionis/ ambulauim⁹ vias difficiles/ hoc vltimum referendũ eſt ad reſiſtẽtias/ Scõm eſt negligentia melioꝝ. a deo em̃ intenti ſunt et diligentes. circa bona tpalia/ q̃ negligũt eterna/ vñ Luc. xiiij. Excuſant ſe inuitati ad nuptias/ Semen int̃ ſpinas ſuffocatũ eſt Mat. xiij/ Effraym ⁊ manaſſes frẽs fuerũt/ Effraym fructificans int̃pt̃at/ manaſſe obliuio/ Abundãtia em̃ tpaliũ ⁊ dei obliuio ſe ꝓcomitant̃/ ideo dr Deut. 8. Caue ne cũ dederit tibi dñs vrbes. ⁊ opida. cũctaq̃ opum copiã obliuiſcaꝝ dñi đi/ Geñ. xl. Pincerna pharaonis in pſpitate oblitus eſt ioſeph. int̃ptis ſui/ hoc malũ inſinuat̃ cum dr/ Etiam dñi ignorauim⁹.

Terciũ eſt vanitas. Bona em̃ pſentia nõ ſunt ꝺa bona. nec mala pene pſentia vera mala ſunt/ ſz ſẽ q̃ſi vmbre veroꝝ bonoꝝ et veroꝝ maloꝝ/ Vera em̃ bona et ꝺa mala ſunt future vite. Sap̃. v. Dia tranſierũt velut vmbra. hec vmbra figurata ẽ in vmbra iuniperi. iij. Rꝛ. xix. vel in vmbra edere Jone. 6. ꝓpter hanc vanitatẽ pſpitas amatoꝝ mđi ſomno ꝓpatur Eccl̃i. 34. Sõnia extollũt imprudẽtes Job. xx. Tranſiet ſic viſio nocẗna/ Quartũ ẽ fugacitas bonoꝝ mđi. de q̃ ibi/ tãq̃ nũci⁹ p̃curr̃es/ oia mũda na q̃ videm⁹ decidere vt flores. ⁊ ſimilia p̃mittunt̃ q̃ſi nunciꝫ q̃ nunciãt nobis morte/ Eccl̃i. 38. Memor eſto iudicij mei/ ſic em̃ erit ⁊ tuũ/ meũ heri. tuũ hodie/ q̃cunq̃ añ te morĩ nunci⁹ eſt tu⁹ p̃curr̃es. ad morte. Seneca. voluptates nõ ſunt ſolide nõ ſẽ fideles. etiã ſi nõ nocẽt fugiũt/ poti⁹ aliq̃ bonũ mãſuꝝ circũſpice. Sola ꝺtus p̃ſtat gaudiũ ꝑpetuũ ſecurũ/ Quintũ eſt piculũ qđ inſinuat̃ ibi/ tanq̃ nauis q̃ ptranſit fluctuantẽ aquã/ ſic nauiganti p mare ꝓpinq̃ eſt cauſa peundi/ ſic viuenti in hoc mundo Berñ. periculũ/ pbat tranſeũtiũ raritas/ ⁊ peũtiũ mlt̃itudo/ Aug⁹ Amas ſeculũ abſorbet te/ amatores ſuos vorare nouit nõ portare/ Sextũ eſt mutabilitas q̃ notat̃ ibi/ Auis q̃ tranſuolat in aere/ Aſcendũt em̃ vſq̃ ad celos et deſcendũt vſq̃ ad abyſſos/ vel ſi bñ eſt timent. ſi male. dolent/ ita q̃ nunq̃ in eodẽ ſtatu pmanent/ Septimũ eſt vuln⁹ occultũ/ qđ bona hui⁹ mũdi amatoribus ſuis infligunt. quod notatur ibi. tanq̃ ſagitta emiſſa/ ideo ſpinis ꝓparatur Hath. xiij. et Luce. viij. Habacuc. ij. poſt illud/ Ve qui multiplicat nõ ſua. ſubditur/ Nunq̃d non repente ꝓſurgent qui mordeant et ſuſcitabuntur lacerantes te.

(Dicite filie ſyon ecce rex tu⁹ veit tibi mãſuet⁹ ſedẽs ſup aſinã ẽc./ Tria vult ſpirit⁹ ſanct⁹ oſtendi eccleſie de rege ſuo/ ſcz eius caritatẽ/ manſuetudinẽ/ et humilitatem. Primũ datur intelligi ibi. venit rex tuus tibi. i. ad tuã vtilitatẽ/ Scõm ibi. manſuetus/ Terciũ ibi ſedens ſup aſinã ẽc. ⁊ que a ꝓpheta ſunt ꝓnunciata/ euangeliũ oſtendit eſſe exhibita/ De caritate habet Joh. xv. Maiorem hac dilectõne nemo hz ẽc.

De manſuetudine ⁊ humilitate Mat. xi. Diſcite a me q̃ mitis ſum ⁊ humilis corde

Iſte tres gratie multũ ſunt neceſſarie illi qui habet alios regere/ Debet em̃ preeſſe humiliter. clemẽter. ⁊ vtiliter/ Humiliter vt ſic populo preſit vt deo ſubſit/ non trãſeat a miniſterio in dominium/ in populo deo ſeruiat nõ tyrannidẽ exerceat. Aug⁹ Juſticia eſt amor ſoli amato ſeruiens/ et ideo recte dominãs/ Clementer debet ꝑ eſſe/ vt coactus penas inferat/ Debet etiã ꝑeſſe vtiliter vt libenter beneficia ꝓferat/ poti⁹ querat populo pdeſſe/ q̃m emolumẽtum tempale ab ipſis recipe/ Beatius eſt dare q̃m accipere. Actuũ. xx/ De humilitate dicit Berñ. Cum omni indifferẽter pſone ſit humilitas. quedã turpis fortitudinis a facie inimici/ neſcio q̃ pacto vis eius maior in maioribus et clarioribus. clarior comparatur/ Eccl̃i. iij. Quanto magnus es humilia te in omnibus/ Manſuetudo etiam multuꝝ neceſſaria eſt hys qui preſunt/ vnde moyſes quem p̃fecit dominus populo ſuo. erat vir mitiſſim⁹ ſuper omnes homines qui morabantur in terra Nũeri. xij. et. iij. Regũ. xx/ Audiuimus q̃ reges domus iſrael clementes ſunt/ puer. xx. Roboratur clementia tronus regis. Eccs. x/ Sedes ducum ſupboꝝ deſtruit. et ſedere fecit mites pro eis/ Seneca. Nullum ex omnibus clementia magis q̃ regem aut principem decet/ Idem. Iracundiſſime ac pro captu corporis pug-

nantissime sunt apes et aculeum in vulnere relinquunt. Rex ipse sine aculeo est/nouit illum natura seuũ esse/ exemplar hoc omnibus regibus ingerẽs/ pudeat ab exiguis animalibus non trahere mores/tanto moderatior animꝰ hominũ esse debet quanto vehementius nocet. In signum mãsuetudinis quã debẽt habere. inungũtur reges christiani/ et magni ecclesie prelati. Item propter hanc mansuetudinem christus vocatur agnus Isa. xxvi. Emitte agnum do. dominatorẽ terre. Caritas etia necessaria est hys qui psunt/ periculosissimũ est populo habere hostẽ suũ supra se. Treñ. j. Facti sunt hostes eius in capite/ onerosum est etiam valde aliquẽ habere supra se. nisi credat illum ibi esse pro se/ Seneca. Illiꝰ magnitudo stabilis est quã omnes. qm supra se tam p se sciunt/ multi tamen rectores sunt in ecclesia/ qui potiꝰ dyabolum imitari volunt q̃m xp̃m/ dya bolꝰ voluit esse similis altissimo Isa. xiiij. Ipsi vero volunt esse supra altissimuz/ dũ volunt voluntatem suam fieri/ et in hys que deo placent. et in hys que deo displicent. Item dyabolus seruientes sibi bonis spoliat. Jobel'. ij. Quasi ortus voluptatis terra coram eo/ et post eum solitudo deserti/ Sic ipsi spoliant subditos suos. Isa. iij. populum meũ exactores sui spoliauerunt. Item dyabolus seruientibꝰ sibi pro premio reddit suppliciũ/ sic ipsi illos qui eos eligendo honorauerũt postea affligũt/ Iõo significat p ramnũ Judic. ix. Ramnus quoddam genus rubi est quod vulgo sentice appellant asperum nimis et aculeatum est/ sicut sentes/ et ẽm Josephũ ad impetum venti naturaliter ignem producit. Unde significat ambitiosum q̃ spinis viciorum spinosus est/ qui spoliat subditos. sicut spine/ lana spoliãt oues a quibus ptinguntur/ qui ex se emittit ignem ire quo ipse cum subditis suis cõburitur/ qui se mollem et mansuetum in principio exhibet de inde durum/ quia post. tyrannidem exercet. (Sedens super asinã zc.) multis de causis dominꝰ super asinam sedere voluit. Primo vt ostẽderet se in mãsuetis quiescere. Christꝰ. Non in curru vel equo superbie vel belli/ sed in asina pacis/ quia in humilibus et mansuetis quiescit.

Scõo ad dandum exemplũ mansuetis/ ad destructionẽ superbie/ precipue illiꝰ superbie que attenditur in equitaturꝫ. Unde Zach. ix. Post illõ sedens lup asinam. iubditur/ dispergam quadrigam et effraym et equum de hierusalem. Tercio vt ostenderet in quo statu erat homo in aduentu suo/ quia comparus erat iumentis insipientib9 et similis factꝰ erat illis/ Bern. Ecce quomõ de grege facta est egregia creatura/ puto dicerẽt iumẽta si loqui fas eẽt/ Ecce adam q̃si vnꝰ ex nob9 factꝰ Jdẽ. An nõ tibi videtur ipsis bestijs quodãmodo bestialior esse homo ratione vigens/ et rationem non vtens/ pecus quidem si se ratiõe nõ regat. excusationẽ habet a natura/ Uoluit homo ascendere ad hoc vt esset sicut deus/ sciens bonũ et malũ/ et vt bestia factus est Dañ. iiij. dictũ est nabuchodonosor. Regnum tuũ transit a te/ et cũ bestijs atq; feris erit habitatio tua/ fenum quasi bos comedes. Similis erat homo añ aduentũ xp̃i. iumento/ et in morte et in vita. vnde Hiero. Quid miserius homine qui eterno mortꝫ terrore pstratus/ ad hoc tm̃ sensũ viuendi accepat. vt piret/ imo inferior erat iumẽto. Cũ eñ iumẽtũ morte vnicam debeat/ ipse debebat duas. temporalem scilicet et eternam.

De eodem Sermo. III.

Turima autem turba Joh. xij. sic hr̃. Turba mlta q̃ venerat ad diẽ festũ/ cũ audiss. q̃ ie. ve. hiero. acce. ra. pal. et pcesserũt obuiã ei/ Et ab h̃ ẏbo nomẽ pcessiõꝭ forte sumptũ est/ Facit ãt eccl'ia tres pcessiões solẽniores alijs. Primã cũ lumib9 scz in purificatõe. Scõam cũ ramis pal. et florib9 s. in ramis palmaꝝ. Terciã cũ vexillis et crucib9. s. in ascensiõe. In q̃bus tria pmẽdant fidelib9 valde nccia ad salutẽ/ in pma lumẽ sapie/ in scõa exemplũ societatꝫ bone/ in tercia amor crucis pnie. Primũ ostendit boi q̃d fieri õbeat/ scõm q̃d fieri valeat/ terciũ ẏo de hoste triũphat. sic et xp̃s p crucẽ de dyabolo triũphauit. Qui timet q̃ penalia sũt in mũdo isto. et suauia querit/ vix de hoste triũphat Aug9. Omnia terrena pempsit homo deus/ vt pemnẽda demonstraret/ et omnia aduersa sustinuit. vt sustinen-

da monstraret / vt nec in istis timeretur aduersitas, nec in illis speraretur felicitas / Seneca. Quemadmodũ hostis pernitiosior est fugientibus / sic omne fortuitum incomodum instat magis ex aduerso. Josue. vij. Mi domine deus quid dicam videns israelem hostibus suis terga vertentem / Ista tria ꝯmendat etiã nobis ecclesia in ꝓcessionibus alijs quas facit / post aquaz em̃ bñdictam que baptismum signat. q̃ ꝓprie fit purificatio / sunt duo cerei in q̃bus lumen sapientie designat̃. qui duo sunt ꝓpter duo testamenta / deinde reliquie sanctoꝝ a quibus exemplũ sumere debemus / Tercio est crux / hec tria signantur in illis tribus que in archa testamenti ꝯtinebant̃. de quibus ad Hebreos. ix. In archa testamenti erat vrna aurea habens mãna / ⁊ virga aaron que fronduerat / et tabule testamẽti / tabule testamenti pertinẽt ad lumen sapiẽtie / virga aaron ad penitẽtiam / vrna aurea habens mãna est homo ille deus quem maxime debemus imitari

Et notandũ. vij. attendenda esse facta in die tali / que possunt esse materia sermõꝫ

Primũ est ꝙ deus venit volũtarie et tempestiue ad locũ. vbi ꝓ nobis pateret̃. Isay. liij. Oblatus est quia ipse voluit / et nos g̃ ad confessionem voluntarie ⁊ tempestiue veniam⁹ / paciamur libenter ꝓ eo / qui pro nobis tot et tanta passus est. ps̃ / Quid retribuã dño ⁊c̃ / Secundum est ꝙ veniens ad mortem / honorem suscepit quem alias recusauit / Jo. vi. Jesus cũ cognouisset ꝙ venturi essent vt raperent eum et regẽ facerẽt / fugit in montem ipse solus / ideo dominus veniens ad mortem. honorẽ suscipere voluit / vt ostenderet ꝙ qui gloriã querunt in hac vita / similes sunt ei qui morti adiudicat⁹. cũ honore magno ire vellet ad locũ mortis / Aug⁹. Nichil aliud est temp⁹ presentis vite / q̃m cursus ad mortem / in q̃ nemo vel paululũ stare vel tardius ire ꝑmittitur / sed omnes pari motu vrgemur. Greg. Qui presenti suauitate capitur / q̃si per amena prata ad interitũ ducitur / Tercium est ꝙ dominus honorem illũ. tã humiliter suscepit / Berñ. Dominus sicut in passione pacientiã. sic in ꝓcessione humilitatem. exhibere curauit / in illa em̃ tanq̃ ouis ad occisionẽ deductus est / In ꝓcessione aũt quid / parabant se populi vt exirẽt obuiam ei / nec eũ latebat qui nouerat q̃d esset in hoĩe / ꝓpter qd̃ ⁊ ipse paratus est. nõ in curribus et in equis. nõ in frenis argenteis. aut sellis auro tectis / sed hũilis aselli tergo insidens / superpositis a ꝓpostoloꝝ vestib⁹ quas ego de p̃ciosiorib⁹ regionib⁹ fuisse nõ credo / Quartũ est multiplex obsequium iumento portanti illum exhibituz. Alij vestimenta iumento imponebant. vt dominus illi mollius insideret / Alij ꝓsternebant vestimenta in via / per quã iumentum ituꝝ erat / Alij ramos ⁊ frondes arborum / sic magna reuerentia exhibenda est homini. de quo creditur ꝙ xp̃m portet / et ad hoc conandum esset vt suaui⁹ illũ portaret / et ne se in via morũ inquinaret / sed econtrario tales hodie punguntur contumelijs et irrisionib⁹ / et offendicula eis in via ponũtur / ac si intenderẽt xp̃m molestare in eis. vel precipitare / Quintũ est ꝙ leticiam ierosolimitaꝝ fletu miscuit / de quo habetur Luc̃. xix. / Cũ appropinquaret videns ciuitatem fleuit super illam / vt ostenderet illud. Prouer. xiiij. Risus dolori miscebitur / et extrema gaudij luct⁹ occupat / vt doceret illud. Ecc̃i. xi. In die bonorũ ne immemor sis malorũ. Ecc̃i. vij. Cor sapientiũ vbi tristicia / ⁊ cor stultoꝝ vbi leticia / Sextum est ꝙ ad exstirpandam cupiditatem que causa erat malorũ ꝓ quib⁹ flebat tanto zelo exarsit / Beda. post enumerata mala ingressus est in templũ eiecit vendẽtes et emẽtes / per hoc innuẽs ꝙ ruina populi maxime sacerdotũ culpa fuerit / Vnde enim vendentes et ementes ꝑcutit / ostendit vnde radix perditiõis processit. ꝑma Thy. vi. / Radix omniũ malorum est cupiditas tam sacerdotũ q̃m populi / causa erat ꝙ in templo conmercia exercebãt

Septimum est ꝙ vsurarios (qui nõ accipiebant etiam vsuram manifestam sed munuscula fructuũ) de templo eiecit / ⁊ latrones iudicauit dicens / Domus mea dom⁹ orationis vocabitur / vos aũt fecistis illã speluncã latronum / et indubitanter vsurarij tanq̃ latrones in futuro damnabũtur / vt ille qui alium modum inueniendi victum suum nescit: in hoc mundo habere. q̃m ꝑ latociniũ / qui mortem et periculum incessanter anime sue comedit. et bibit / ij.

Regũ. xxiij. Dixit dauid / Non sanguinẽ hominum istorum qui profecti sunt ⁊ animarum periculum bibam / noluit ergo bibere / Si dauid noluit bibere alienum periculum / multo minus vsurarij debent ꝓprium bibere.

De eodem. Sermo. IIII.

Plurima autem turba ⁊c. Duplex processio saluatoris recolitur hodie in eccl'ia / Una que fuit a monte oliueti in hierusalem / cum honore et reuerentia / Alia que fuit a hierulem ad locum crucifixõnis / cum merore ⁊ verecundia / De prima loquitur euangelium quod legitur in ꝓcessione / et hanc presentat processio hodierna / De secũda agitur in passione que legitur ad missam / In prima vero ꝓcessione triplex obsequium exhibitum est saluatori / vt ostendit Bern. hijs verbis / Considerare inquit libet triplex obsequium. quod in ꝓcessione hac exhiberi vido saluatori / Primum quidem a iumento cui insidet / Scdm ab hys qui vestimenta ꝓsternunt / Tercium ab hys q̃ ramos de arboribus cedere ꝑhibentur / Nonne omnes reliqui ex eo quod abundat sibi / et quasi sine labore obsequuntur domino / Solum vero iumentũ semetipsum exponit obsequio / Silendum mihi est vt elationem caueatis / an magꝫ loquar vt habeatis ꝯsolationem / Iumentũ quidem cui insidet nõne vos estis / glorificantes ⁊ portantes deũ in corporib⁹ vestris / Expẽdũt seculares homĩes in obsequiũ domini non quidem corpora / sed que adiacent cum de terrena substantia elemosinas largiũtur / Prelati ramos cedunt de arboribus cum de fide et obediẽtia abrahe de castitate ioseph / de mansuetudine moysi ceteris qꝫ virtutibus euangelizãt.

Et notandum q̃ per vestimenta intelliguntur corpora vel bona opera / Primo modo vestimenta in via prosternit / qui dat exemplum carnem mortificandi. vel eam martirio exponendi. Nota de vestimentis bonorũ operum. dicit Apoc. xvi / Beatus qui custodit vestimenta sua ne nudus ambulet / Eccs. ix. Omni tempore sint vestimenta tua candida / Vestimenta ista in via ꝓsternunt. q̃ sequentib⁹ bonorum operum exempla relinquũt / sic helyas pallium suuꝫ reliquit helyseo. iiij. Regũ. ij. scdi Mach. ij. Adolescentibus exemplũ forte relinqua / ꝑm Glo. Ramos vel frondes cedunt / qui verba ⁊ sentẽtias de libris patrum excerpũt / Item qui viros spirituales hominib⁹ ad imitandum ꝓponunt / Arbores surgunt de terra et eriguntur ad celum / sic viri spũales / Alius est oliua. ꝑm illd. ps. Ego quasi oliua fructifera in domo dñi de qua decerpitur ramus misericordie / Alius est vt palma. ꝑm illud. Iustus vt palma florebit / item Job xxix. sicut palma multiplicabo dies / Itẽ Cant. vij. Statura tua assimilata est palme / de qua decerpitur ramus longanimitatis et paciẽtie / Palma post centum annos fructificat / ⁊ viri sancti post p̃sentem vitam fructum eterne mercedis recipiũt Gen. xxj / Abraham centenario natus est ysaac Prouer. in fine / et ridebit in die nouissimo / Alius est cedrus arbor scꝫ imputribilis. qui potest dicere illud Eccl. xxiiij Quasi cedrus exaltata sum in libano / de quo ramus ꝯtinentie decerpitur / De assotiatione ꝓcessiõis et passionis que fit hodie. Require in ꝑmõibus de epistolis.

De eodem. Sermo. V.

Plurima autem turba ⁊c. In hijs verbis ostenditur honor exhibit⁹ saluatori ad locũ passionis venienti / Primo ostenditur a quib⁹ sit exhibitus. ibi. Plurima autẽ turba ⁊c. Secundo quomodo sit exhibitus ibi. Strauerũt vestimẽta sua in via / Exhibitus est ei honor a turba scꝫ a ꝑsonis pauperibus simplicib⁹ ⁊ abiectis / non a diuitibus sapientib⁹ ⁊ potentib⁹. similiter accidit hodie ꝑm illud. ꝑme Corinth. j. Uidete vocationem vestram fratres / quia non multi sapientes ꝑm carnem / nõ multi potentes. nõ multi nobiles. ⁊c. Diuites ⁊ sapientes scꝫ. scribe et pharisei / et potentes. scꝫ ꝑncipes. de morte eius tractabant / dũ ipse a turba honorabatur / Paucos habuit xp̃s amicos diuites. potentes ⁊ sapientes. Unũ amicũ diuitem habuit scilicet Zacheũ. de quo hr̃ Luce. xix / et vnum potentem scꝫ Centurionẽ Math. viij. / Et vnum sapientem scꝫ Nicodemũ Joh. iij.

Ideo eum non amabant diuites sapientes et potentes quia eis non nunciabat bona sed mala. Econtrario vero pauperibus simplicibus et humilibus nunciauit bona vt potest ostendi ex testimonijs scripture que sequuntur Math. v. Beati pauperes spiritu. Econtrario vero dicit diuitibus Luc. vj. Ve vobis diuitibus. Item math. xi. Confitebor tibi domine pater celi et terre quia abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et reuelasti ea paruulis Luc. xviij. Omnis qui se exaltat humiliabitur Math xviij. Nisi conuersi fueritis et efficiamini sicut paruuli. non intrabitis in regnum celorum. Eiusdem. xix. Sinite paruulos venire ad me et nolite prohibere talium est enim reg. ce. Turbe dominus miserebatur. Math. xv. Misereor turbe quia iam triduo perseuerant mecum. Circa scdm notandum quod exhibentes honorem vestimenta in via sternunt ramos vel frondes de arboribus cedunt et in via ponunt et clamando orant et benedicunt. Via penitentia est per quam homo vadit ad deum Act. xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celorum Isa. xxx. Hec via ambulate in ea. In hac via vestimenta sternuntur cum penitentie et tribulationi corpa exponuntur sed verisimile est quod ante vestimentorum prostrationem via fuerit expedita et a luto et a lapidibus et a spinis si ibi erant in quibus intelliguntur tria que penitentibus sunt necessaria ante carnis mortificationem. siue ieiunium scz. amotio peccatorum que intelligitur in amotione luti. Dimissio odij vel rancoris que intelligitur in amotione lapidum. Eccli. xxj. Via peccantium complantata lapidibus odijs scz et rancoribus. Canis lapidem sibi proiectum rodit sic iracundus verbum proiectum in cor suum huc et illuc vertit. restitutio ablati. que intelligitur in amotione spinarum spine enim vocantur diuicie. Math. xiij. et Luc. viij. Primum ordinat ad deum cum scz remouentur ea que in homine deo displicent. Secundum scilicz dimissio odij ordinat ad proximum. Tercium vero ordinat ad temporalia bona ne homo nimis ea diligat retinendo contra propriam salutem. quod primum sit necessarium. patz ex hoc legitur Isa. lviij. Ecce in die ieiunij vestri inuenitur voluntas vestra et subditur. Nonne hoc est ieiunium quod elegi. quasi diceret non sed illud quod subditur. Dissolue colligationes impietatis. De secundo patet per illud Mat. vj. Si non dimiseritis hominibus peccata eorum nec pater vester dimittet vobis peccata vestra. De tercio patet per illud Aug. Non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum. Per positionem ramorum in via cum rami illi fuerint oliuarum. secundum quod cantat ecclesia. pueri hebreorum tollentes ramos oliuarum significatur elemosina. Oliua enim propter oleum significat misericordiam. Ramus autem oliue opus est misericordie secundum quod habetur Genes. viij. Quia post diluuium attulit columba ramum oliue ad Noe ad designandum cessationem diluuij. Signum cessationis diluuij ire dei est misericordia. Quia beati misericordes quoniam ipsi misericordiam consequentur. Math v. Clamor duplex est scz. orationis et gratiarum actionis. Oratio est illud Osanna in excelsis. Gratiarum actio est illud Benedictus qui venit etc. Et insinuantur nobis tres conditiones que valent ad hoc vt oratio exaudiatur scz. deuotio fidutia. discretio. Primum in hoc quod dicit Clamabant. Clamor est vbi est intensio vocis. similiter deuotio est intensio desiderij. ps. Clamauerunt iusti. et dominus exaudiuit eos. Exod. xiiij. Quid clamas ad me dicit dominus ad moysen tamen nihil legitur dixisse exterius. Ad fidutiam pertinet illud Filio dauid. Dauid enim fuit misericors. j. Mach. ij. Dauid in sua misericordia consecutus est sedem regni in secula. Reducitur ergo pater misericors ad memoriam eo quod prestat impetrandi fiduciam ad quod etiam facit remeoratio humilitatis assumpte. Bern. Puto iam spernere me non poterit xpus. os de ossibus meis et caro de carne mea. Ad discretionem pertinet illud Osanna in excelsis. i. salua nos obsecro in excelsis qui petunt corporalem salutem petunt salutem in imis vnde non petunt discrete. Math. vj. Primum querite regnum dei etc. In vniuerso ergo modo exhibendi honorem ostendunt nobis sex pertinentia ad viam penitentie. s. amissio peccati. Dimissio odij. Restitutio ablati. Mortificatio carnis. elemosina et oratio

Sequitur alius sermo

In sancto die pasche.
Sermo. I. In ordine. 70.

Maria magdalene / et maria iacobi / et salomee Marc. xvi. ꝟ. Ex ioachim cleopha. salome tres anna marias / Quas habuit. iunxit ioseph. alpheo. sebedeo. vnius. hec mater / hec q̃ttuor illa duoꝝ / iuncta ioseph / scz beata ꝟgo fuit vniꝰ mater scz xp̃i / iuncta alpheo fuit mater q̃ttuor scz. Jacobi minoris / symonis / et iude / et ioseph / Juncta zebedeo fuit mater duoꝝ. scz iacobi maioris. et iohis euãgeliste / Emerunt aromata. i. spẽs aromaticas / vel redolentes. sm Lucã penul. Mulieres que venerãt de galylea / in die pasceues. sepulto dño viderunt monumẽtum / et quẽadmodũ positũ erat corpꝰ eiꝰ. et reuertentes parauerũt aromata. et vngẽta / et sabbato q̃dem siluerũt sm mandatũ / et cum transisset sabbatũ et redijsset licentia opandi / pfecerũt qd minus fecerant in pasceue sabbato supueniente / et de hoc h loq̃tur Marcꝰ / Et valde mane vna sabbatoꝝ. Interli. i. pma a sabbato / eadẽ em pma sabbati dr que nunc dñica vocatur / Veniunt ad monumentũ orto iam sole. Mar. et Luc. satis hic ꝯueniũt / sic em legitur. Luc. xxiiij. Una sabbati valde diluculo venerũt ad monumentũ / portãtes q̃ parauerant aromata / Mathe⁹ vero dissentire videtur dicẽs / Vespe aũt sabbati. id est nocte sabbati q̃ lucescit in pma sabbati venit maria magdalena. et altera maria videre sepulcrũ / Ad hoc dicit Augꝰ. in libro d ꝯcordia euãgelistaꝝ / q noie vesperꝫ noctẽ significat / a parte totũ denominãs et ẽ ibi synodoche / et ẽ sensus. vespe sabbati. i. nocte. que lucescit in pma sabbati. id est terminat ad pmã diem a sabbato. i. ad diem dñicam / et innuitur q nõ q̃libet pte noctis, sed diluculo venerunt et viderunt iuuenem sedentẽ in dextris. Notandũ q Joh. xx. dicit duos angelos fuisse ibi. vnum ad caput / et vnũ ad pedes vbi positum fuerat corpus iesu / Lucas dicit eos fuisse stantes / Mathe⁹ loq̃tur de vno sedẽte sup lapidem reuolutũ / Marcꝰ dicit iuuenem sedentẽ in dextris quẽ mulieres introeuntes in monumentũ viderũt / Ad soluendã vero ꝯtrarietatẽ / que videtur esse in hys / valet qd dicit Chrisꝰ. q angeli primo sedebant / sed mulieribꝰ assurrexerũt. et steterũt iuxta illas / Item qd dicit Hiero. q monumentũ apud marcũ non locus sepulti corpis dr. sz quedã pars macerie añ speluncã in quã intrauerũt mulieres / q ãt marcus et mathe⁹ dicũt vnũ angelũ fuisse / dictũ est ꝓpter eoꝝ similitudinẽ qui nõ negant eos plures fuisse / credendũ est em q duo vel plures fuerũt / scdm q iohãnes et lucas volunt / Cooptum sto. can.) Mat. vltio dr. q aspectus eius erat sicut fulgur / vestimẽta eius candida sicut nix / Angelꝰ nunciꝰ resurrectiõis suo habitu indicat / q̃lis iudex futurꝰ sit in generali resurrectõe / In candore em niuis significat. q blandꝰ erit iustis / In terrore ꝟo fulguris q terribilis erit mal (Nolite expauescere) Greg. q. d. paueant qui nõ amant aduentũ dñi / vel supnoꝝ ciuiũ qui vicijs pressi de eorũ societate despant / Vos aũt qd timetis / q vestros ꝯciues videtis / Jesum queritꝫ / qꝛ multi dicebant hoc noie. determinat de q̃ iesu intelligat dicẽs (nazarenũ crucifixũ) et si verbis nõ creditꝫ (Ecce locus vbi posuerunt eum (et petro) Glosa. Petrꝰ vocat ex nomie ne desperet ex negatõe / nisi em exp̃meret noiatim eũ angelus. q magistꝝ negauerat / inter discipulos venire nõ auderet Math. vlt. dr. (Cito eũtes) in quo innuit q annunciatores dñice resurrectionis / non debeant esse pigri / rumores em tam boni cum festinatiõe debent nũciari.

De eodẽ Sermo. II. in ordine. 71.

Maria magdalene. etc. Notandũ q series hꝰ euangelij hodierni / tria nob ostendit ptinentia ad edificationẽ nostrã / scz mulierũ deuotionẽ / capitis ecclesie resurrectõnẽ / angelicã ad nos dilectionẽ / q tria vident esse ꝯtra illa tria q fuerũt in pditione humani generꝫ / scz inuidia angeli apostate peccatum suadentis / puersitas mulieris dyabolo potiꝰ q̃ deo credentis / et sentẽtia mortis / de qua Gen. ij. Quacũqz die comederitis morte moriemi. Circa pmũ notandũ. q mulieres multũ fuerunt deuote xp̃o / Ipse fuerunt deuote eius pdicatiõi. secute em sũt

pdicationē eius ℣ath. xxvij. ℣Erant aūt ibi multe mulieres ā lōge/que secute erāt iesum a galylea ministrantes et ℣Item de uote fuerūt eius passioni. ℣Joh. xix. ℣Stabant aūt iuxta crucem mater eius/ et sororꝫ matris eiꝰ ⁊c. ℣Item sepulture. magdalena sepulturā eius vnctione p̄uenit/ ipsa cum alīs aromata parauit ℣Mar. vlt. ℣Cum sepeliretur mlieres aspiciebāt ℣Mat. xxvij. ℣Erant aūt ibi maria magdalena et altera maria sedētes circa sepulcrū. ℣Item deuote fuerunt monumentū visitantes/ in quo sepultus fuerat/ ℣Math. xxviij. ℣Venit maria magd. et altera ma. vi. sepul. ℣Circa ſcōm notandum. q̄ resurrectionē capitis nostri nunciat angelus / que nūciatio q̄si noua semp debet haberi/ sicut eī ea que in pasceue legūtur de passione dñi/ quasi recentia audiūtur. et cū meroze. ℣Sic que de resurrectōne in pascha legunt cum letitia audiēda sunt ⁊ quasi noua. hec est noūitas que nō veterascit. ℣Ūn dies pasche dies boni nunciꝰ est. iij. ℣Regū. vij. ℣Si tacuerimꝰ ⁊ voluerimꝰ nunciare vsqz mane/ sceleris arguemur. ℣Prouer. xxv. ℣Aqua frigida anime sitienti bonus nunciꝰ de terra longinq̄ ℣Sex ꝯo nunciāda sunt mūdo in die pasche/ ℣Primū est nobilis triūphꝰ xpi. ℣Mors et vita duello p̄stitere mirando dux vite mortuꝰ regnat viuus. ℣Circa quē triumphū attendendꝰ est modꝰ pugnandi quo triūphauit/ vicit eī non pcutiendo sed paciendo. ℣Prouer. xvi. ℣Melior est patiens viro forti ⁊c. ℣Licit sapiētia nō manifesta potentia ℣Job. xxvi. ℣Prudentia eius pcussit superbum/ ℣Licit silendo nō litigando Isa. liij: Quasi agnꝰ coram tondēte se obmutescit. vade et fac similiter. ℣Cōtrarijs pugna nō similib⁹/ aqua p̄tra ignē pugnādū est. sic silentio p̄tra garrulitatē/ sapientia p̄tra stulticiā/ pacientia p̄tra fratris ire/ non credas dedecus esse si non vel repcutias/ vel ꝓuicium p cōuicio non reddas/ imo magnus honoz est cuz aliqs talibꝰ cauet ne os suū vel manū maculet/ ℣Prouer. xx. ℣Honoz est homi qui sepat se a p̄tentionibꝰ ℣Seneca. quibusdā libenter parcas a quibus te vindicare fastidias/ ⁊ nō aliter q̄m ab animalibꝰ puis et inquinātibus reducēda est manus ℣Scōm est q̄ xp̄us p̄triuit inferni portas ereas ⁊ vectes ferreos p̄fregit/ ps̄. cvi. ℣Ideo carcer in quo amici dei detinebant ruptꝰ est/ vt iam nō posſit amicos dei detinere/ ℣Osee. xiij. morsus tuꝰ ero inferne/ ℣Qui mordet. p̄tem capit ⁊ p̄tem relinquit/ vnde amicos de inferno extraxit. inimicos ibi reliquit. ℣Ue illi qui carcerē inferni sibi reparat/ pecatū mortale p̄mittendo/ ℣O si tantū gaudium est. cum aliquis liberatur a carcere sarracenoꝝ/ quantū gaudiū fuit cū xp̄us amicos suos de carcere inferni eduxit. ℣Tercium est resurrectio capitis nostriq̄ mortem destruxit. p̄ma ℣Coz. xv. ℣Ubi est mors victoria tua/ ℣Quartū est q̄ licz xp̄o post resurrectionē defuerit miseria/ nō tū defuit ei misericordia/ ℣p̄incerna pharaonis succedentibꝰ p̄speris oblitus est interp̄tis sui. ℣Gen. xl/ et sicut vulgariter dicit. honores mutant mores/ ℣Sed xp̄s in gloria resurrectiōis pietatem exhibet/ sicut ⁊ in statu mortalitatis ℣Mar. vlt/ ℣Surgēs ihs mane p̄ma sabbati apparuit p̄mo marie magdalene/ de q̄ eiecerat septē demonia/ ℣Ipse etiā symoni qui eum negauerat spēaliter apparuit/ ℣Luc. vlt. ⁊ rediit ad discipulos thomā in fide p̄firmatur/ ℣Joh. xx. ℣Quintū est q̄ nos resurgemus cum caput nostr̄ resurrexerit/ j. Corinth. xv. ℣Si resurrectio mortuoꝝ nō est nec xp̄s resurrexit/ similiū meritoꝝ apud eundē iudicē similis est remuneratio/ vnde si xp̄s seruiendo deo in corpe et ania. meruit remunerari in corpe ⁊ aia/ ⁊ nos similiter remunerandi sumꝰ/ ℣Non est verisīle q̄ deꝰ sit minus in remunerando liberalis q̄m hō seruiendo/ vnde si hō in corpe ⁊ anima seruit deꝰ in corpe ⁊ aīa remūerabit/ p̄terea si corpꝰ nō resurgit nō remunerat hō/ ſz aia q̄ nō est bō. ideo tā nō dz esse pigra caro/ q̄ tanta glia remunerāda est/ ℣Certum est/ q̄ celestis hierusalē recupata est/ vñ iam tempus est pegrinandi. ideo eadem die dñs in specie pegrini apparuit/ ℣Luc. vlt. ℣Dilectio angeli ad boies iam patet/ ℣Angelꝰ eī de celo descendēs lapidis reuolutōe solicitu dinē remouz quā habebāt mulieres de eiꝰ amotiōe. ℣solatur eas ℣Nolite inq̄t timere ℣Resurrectōz eius nunciat/ indicia resurrectiōis eiꝰ dat/ ℣Venite et vi. lo/ mittit eas ad nunciandū resurrectōz discipul. indicat locū vbi xp̄s sit videndꝰ/ ℣Jam non dz

mundus causam nõ diligendi mulierẽ. vel angelũ q̃ ꝑditiõis mundi causa extiterant cũ ei satisfecerint / iã nõ est timẽda mors quã imortalitas ꝯsequat̃ / Somn⁹ est a q̃ resurgit̃ nõ mors. ps̃. Ego dor. et surrexi. mors corꝑalis est depositio veteris vestꝫ que q̃si quidam saccus est. ps̃. Concidisti saccũ meũ ꝛc̃ / Mors porta est ꝑ quã exit̃ a miseria. ⁊ transitur ad gloriam.

De eodem Sermo. III. in ordine. 72.

Maria magdalene ⁊ maria ia. ⁊ salo. eme. aro. vt ve. vnge. iesum. In hoc ꝙ marie vngenta preꝑant. dat̃ intelligi ꝙ amaritudo pnie suauitatẽ spiritualis ꝯsolatõis meret̃ / ꝟm Bern̄. Cum ꝑ fidem habitet xp̃s in cordibus nostris / Ip̃s in sepulcro. ẽ fides mortua in animo Quid faciem⁹ ei: Quid fecerunt ei sancte mulieres / Emunt aromata vt venientes vngerent illũ / Nunq̃d vt suscitarẽt / Scimus ꝙ suscitare nostrũ nõ est / sed vngere nob̃ incumbit / Cur hoc: ne feteat q̃ h⁹ modi est / ne sit ceteris odor mortis / ne effluat ⁊ penitus dissoluat̃ / Emãt aromata tres mulieres. mens. man⁹. lingua / de hys vt arbitror petr⁹ mandatũ recepit. ter pasce re gregem dñi / pasce inq̃t mente. ore. opere. pasce animi orõne / v̄bi exhortatõe / exempli exhibitõne / Querat igit̃ mens aromata sua / ante omia ꝯpassionis affectum / deinde rectitudinis zelum / et inter hec discretiõis spm̄ nõ amittat. ad Gal̃. vi. Qui spũales estis / h⁹ modi instruite in spũ lenitatis / Cõpassiõis affectus multũ quidẽ ꝓdest / qꝛ anim⁹ liberalis quẽ ꝑ se viderit anxium ꝯtristare erubescit / nisi ꝑora sibi vendicet ꝯpassionis affectus / In spũ vehemẽti ꝯterim⁹ naues tharsis. cõterimus quassatũ talamũ. lignũ fumigans extinguim⁹. samaritan⁹ vulnerib⁹ sauciati vinũ et oleũ infundit Luc̃. x. in. ps̃ / Bonitatẽ et disci. ⁊ sci. doce me / Aromata dicta. nũmo ꝓprie volũtatis sunt emenda. Isa. lv. Venite emite absq̃ argẽto ⁊ absq̃ vlla cõmutatõe vinũ et lac / vinũ inquã austeritatis. et lac dulcedinis / Gr̃a gratis datur. ⁊ cũ emitur gratis emitur / qꝛ qd̃ datur ꝑ ea nobis meli⁹ retinetur / ꝓpriam voluntatem dimittẽtes. nihil amittim⁹ / etiã lucramur plurimum / ꝯmutãtes illud in melius. vt ꝯmunis fiat que fuit ꝓpria / Volũtas cõis deo et ꝓximo. zelo rectitudinis mouet̃ / cũ conspicit dei ꝯtumeliã / ⁊ affectu ꝯpassiõꝫ cũ ꝯspicit ꝓximi miseriã / Lingue aromata sunt modestia in increpãdo. copia in exhortando vel in orando. efficacia in ꝑsuadendo / Aliqñ qd̃ sanare debuerat qꝛ mordacius forte videtur exaspat et exulcerat magis / qñ negligentie addit̃ impudentia ⁊ impaciẽtia cumulat̃ / vt qui in sordibus erat sordescat adhuc / declinans in verba malicie ad excusandas excusatões in peccatis / ac more frenetici nõ solũ repellẽs. sꝫ et mordere tentans medicũ / Multis q̃ꝫ nõ suppetit verboꝝ copia. sꝫ ꝑ ꝟmonis inopia linguã suam sentiũt adherere palato / qd̃ interdũ audientib⁹ solet nõ parum obesse / Alijs vero ad manũ est abundãtia sermonũ. sꝫ que dicunt min⁹ sapiũt / ⁊ qꝛ gratiã non hñt que loquunt̃ minus efficacia sunt / Aromata lingue nũmo ꝯfessiõꝫ emũtur. ꝑus peccata tua cõfitearis q̃ ad purganda accedas aliena / Paret ⁊ man⁹ aromata sua / ne subsannet nos sapiens tanq̃ pigrũ illum cui labor sit manũ ad os porrigere / Sermo viuus ⁊ efficax. exemplũ est opis. facile ꝑsuadens qd̃ intẽdim⁹ / dũ factibile ꝓbat esse qd̃ suadem⁹ / Aromata man⁹ sunt carnis ꝯtinentia. miꝟicordia. pacientia / Ante omia ꝑfectam ꝯtinentiã. quere. quã debes tibi ipsi / Nemo em̄ tibi te ꝓpinquior est / deinde adde miserscordiã quã debes ꝓximo qꝛ cũ eo saluand⁹ es / deinde patientiã quã debes deo / qꝛ ab eo saluandus es / Oẽs em̄ q̃ pie volũt viuere in xp̃o ꝑsecutionẽ patiunt̃ / Vide ne ꝑ in patiẽtiã ꝑeas. sꝫ vniuersa sustine. ꝑ eo qui ꝑte maiora sustinuit / et apud quẽ pacientia infructuosa non erit. patiẽtia em̄ pauperꝫ nõ ꝑibit in finẽ / Aromata manus emenda sunt nũmo subiectõis / hec dirigit gressus nr̃os et sancte ꝯuersatiõis gr̃am ꝓmeret̃ / Qui nõ vult subdi suo supiori / nõ inuenit suũ inferius sibi subditũ. Et notandũ ꝙ q̃nq̃ de causis corp⁹ alicui⁹ inungitur. Qñq̃ in signũ honorꝫ / vt. iij. Reg̃. j. Unxerunt regẽ salomonẽ in gyon / Sic corp⁹ xp̃i misticũ vngit̃ in baptismo in signum regni futuri / Qñq̃ inungit̃ quis ad sanitatem. Ecc̃i. 38. Unguẽtarius vnctõnes

ꝓficiet sanitatis/Luc.x. Samaritan⁹ infundit vinū et oleum vulneribus sauciati/ Sic corp⁹ xpi misticum vngitur in sacramento ꝓfirmatiōis et extreme vnctionis/ Jaco.vlt. Infirmat̄ q̄s in vobis ⁊c/ Aliqñ inungit̄ quis ad suauitatē. vt Hest.ij/ puelle que ꝓpabant̄ assuero vtebant̄ oleo mirtino/ ⁊ quibusdā vngentis sex mensib⁹/ Sic corp⁹ xpi misticū vngitur a viris sanctis/ dum exemplis eoꝝ. in bono ꝓfortat̄/ ij. Cor.ij. Xpi bon⁹ odor sum⁹/ Ecci. vi. Heli⁹ est nomē bonū q̄ vngē. pci/ Qñq̄ inungit̄ quis initurus certamen ne possit ab hoste teneri/ sic xpc et apli inuncti fuerunt gra mansuetudinis/ q̄ inuincibiles extiterūt/ Isa.lxi. Spūs dñi sup me eo q̄ vnxerit me ad annūciandū mansuet⁊ misit me/ Quinto fit inunctio vt seruet̄ corpus a putredine/ hac de causa mulieres corp⁹ xpi mortuū vngere voluerūt/ Corp⁹ aūt xpi mortuū intelligi p̄t/ vel illa ps ecclesie que mūdo mortua est. Col'.iij/ mortui est⁊ et vita vestra abscondita est cū xpo/ Vel illa ps ecclesie cui⁹ vita genus mortis est. Ecci.xxx. melior est mors q̄z vita amara/ Vel illa ps ecclesie q̄ qñq̄z vixit vita gre/ nunc ꝓ mortua est morte culpe/ Mulieres que maioris ꝓpassiōis sunt q̄ infirmis nolunt resistere ⁊ paupib⁹ ea quib⁹ indiget nesciūt denegare figurā tenent plato/ q̄ aromata bonoꝝ opeꝝ deberent prepare/ ad vngendū corp⁹ xpi mortuū tribus predictis modis/ s⁊ pot⁹ q̄dam spinas bñt viciosꝝ/ Quidā corp⁹ xpi pungūt ⁊ scandalizant/ multi nō timent deseuire in corp⁹ xpi mortuū/ vel gladio lingue detrahētis. vel alio genere psecutionis/ nō attendentes q̄ lancea q̄ pcussit xpm mortuū dira vocatur/ cū claui dulces vocant̄/ Hiere. xij. ẽm. lxx. Hereditas mea mihi/ Glo. hyena nocturna bestia mortuoꝝ cadauera deuorat/ ⁊ de sepulcr⁊ effodit. (Quis reuol.no.la.ab ho. mo.h⁹. Et respiciētes viderūt reuolutū lapidē. Notādū q̄ resurrectio xpi figura est spūalis resurrectiōis q̄ fit in psenti/ Apoc.xx. Beat⁹ qui ptem habet in resurrectōe pma/ Est etiā pignus ⁊ securitas resurrectōis future/ Ea ꝓ quę accidunt circa ipam significāt ea q̄ fiunt circa spūalem resurrectōe⁊/ ⁊ ea que fiūt in generali resurrectōe ⁊ que facta sunt in mūdo cum resurrectio xpi p apl'os nunciata est/ Resurrectio xpi nulli nota fuit homi. cū ipe resurrexit/ sed postea p angelū manifesta est/ ⁊ p hoc q̄ cibū sumpsit cū discipul⁹ suis/ Mors eius manifesta multis fuit. Mar.xv. Videns centurio qui ex aduerso stabat/ q⁹ sic clamās expirasset. ⁊c/ Sic multis mors ꝓpria nota est/ nulli ꝓ⁹ sua resurrectio spūalis nota est/ nisi de⁹ eam ei reuelet/ vel ex aliq̄bus signis eam intelligat. ideo posset hō esse in magno timore (Terre mot⁹ fact⁹ est magn⁹) Math.vlt. terre mot⁹ in pctōre fit/ cū mouet̄ motu ire mozis qui expellit peccatū. Ecci.j. vel cū terra que in eo erat sursum. fit deorsum. puer.xxv. Celum sursum et terra deorsū. (Angel⁹ de celo descendit ⁊ lapidē reuoluit.) q̄n gra celestis infundit̄ duricie lapidem remouēs/ ⁊ os ad ꝓfessionē aperiēs/ Et notandū q̄ angel⁹ nō reuoluit lapidem vt egressuro xpo apiret/ sed vt egressum eius ostenderet iam factū. iam em resurrexerat/ sic spūaliter resurgit peccator p̄ contritionē antec̄ os aperiat ad ꝓfessionē/ Ītē motio terre significauit motionē future in mūdo ad p̄dicationē dñice resurrectionis/ Descensus angeli lapidē reuoluentis gram spūssancti missam celit⁹/ cor da hominū emollientē/ Mar.vlt. sic legit (Quis reuol.no.la.ab ho.mo.et respi.vi. reuo.lap. Bern⁹/ Si ꝓsiderem⁹ q̄ magnū sit ad nos. suscitare q̄ h⁹ mōi est q̄ difficile est accedere ad cor eius/ qō lapidea que dam obstinatio. ⁊ impudentia clausit/ puto q̄ dicere necesse habeā⁹ et nos. (Quis reuoluet nob. ⁊c/ Fit tñ non nunq̄ vt soli ta pietate prepationē cordis nostri audiat auris diuina/ et ad vocem virtutis et⁹ resurgat qui erat mortuus/ Et ecce angelus dñi scz hylaritas quedā in vultu ipli⁹ tanq̄ in hostio monumēti nobis apparet/ ⁊ fulgur q̄dam index resurrectōis (Jesum q̄rit⁊ nazarenū crucifixū. surrexit. Notandum circa xpi resurrectionē q̄ xps surrexit cito/ et vere/ et nō amplius moritur⁹/ (cito) quia tercia die non mansit mortu⁹/ nisi vno die naturali integro. ⁊ tunc ad infernum descēdit/ Exemplo igitur christi si spūaliter mortuus es/ Ad hoc labora vt quātoti⁹ poteris resurgas/ et in statu illo

ad infernum descende/ cagitando penam que tibi parata est. Isa. xxxviij. Ego dixi in dimidio die. ⁊c. Xp̄s etiā surrexit vere Luce. vlt. Surrexit dn̄s vere ⁊ apparuit symoni/ Nō vere surrexit cui dicit. Apoc. iij. Nomen habes ꝙ viuas/ et mortuꝰ es. Surrexit etiā nō moriturus amplius/ xp̄s em̄ exsurgens a mortuis iam nō moritur. Roma. vi. Lazarus surrexit. Joh. xi. sed iterum moritur. Qui surgēdo q̄ttuor dotes assumunt. nō moriunt iterū. Velut q̄dam dotes aīe sunt splendor sapie/ impassibilitas pacientie/ humilitatis subtilitas/ obedientie agilitas. Sapiētia multū facit ad vite ꝯseruationē spūalis/ Prouer. iij. Lignum vite est hys qui apprehēderit eam. Talem effectū habet sapia respectu vite spūalis/ qualē habebat lignū vite respectu vite corpalis/ In eodē. longitudo dierum in dextera eius/ Legitur de sacerdotibus qui comederunt fructꝰ arboris solis et lune/ ꝙ viuebāt. cccc. annis illesi Deutro. penul. De pomis fructuū solis ⁊ lune. Patiētia etiā multū valet ad ꝯseruationē vite spūalis/ Luc. xxi. In pacientia vestra possi, ani. vestras. Item humilitas multū valet ad idem/ qꝛ humilis humilitate sua laqueos dyaboli euadit. Sicut ecōtrario supbia multum facit ad mortē spiritualem/ Bern̄/ siue iam existens siue nōdum/ semp tamen superbia erit causa subtracte vite/ vel gr̄e. Nunquid qui humilibus dat gratiā humili auferet datā/ Agilitas etiam obedientie multum valet ad idem/ obedientes em̄ deus tanq̄ suos obseruat et exaudit/ illi soli habent eum tanquā dominū/ Lu. vi. Quid vocatꝫ me domine dn̄e/ ⁊ non fa. q̄ di. Augꝰ: in libro de ope monachoꝝ/ citius auditur oratō obedientis q̄ decem milia ꝯtemnentis/ Lu. vlt. sic habetur (Quid queritis viuentem cū mortuis/ non est hic sed resurrexit) In loco mortis vitam querūt/ qui in mundo isto. vel in peccato felicitatē q̄runt/ Augꝰ. Beatam vitam queritis in regione mortis. nō est ibi/ Quomō beata vita. vbi nec vita. Ideo in libro de simbolo. vita q̄rit a q̄busdam/ sed non inuenitur. qm̄ nō vbi est. queritur. Osee. v. In gregibus suis ⁊ in armentis suis vadent ad querendū deum ⁊ non inuenient. Viuentem querunt cum mortuis/ qui in claustrꝫ vitam carnalem ducere volunt/ vbi vetus homo deberet esse crucifixꝰ/ de q̄busdam claustris p̄t dici illud Mar. (Surrexit nō est hic ecce locus vbi posuerunt eū/ Institutores em̄ claustraliū obseruationū ⁊ fundatores abbatiarū/ posuerunt xp̄m in claustris. Sꝫ iam non est in multis claustris. Linteamina et sudaria que vidit petrus in monumento dn̄i. Joh. xx. inueniunt ibi/ sed christus inde surrexit/ j. Regum. xix. Inuentum est simulacrum et pedes caprarū. loco dauid/ ipse v̄o inde recesserat/ silr in clero suppellicia. et alia figuralia inueniūtur/ hodie. xp̄s vero ab eis ꝑ magna parte recessit. Spūaliter verbū ꝓpositu ꝫ potest referri ad illū q̄ xp̄m in sacramēto altaris receptū ꝑ peccatū a se repellit (surrexit ⁊c. ecclesia hoc tempe resurrectōis frequētat/ et q̄si auribus hominū inculcat/ volens resurrectionē habere in memoria a fidelibꝰ/ .j. Thy. ij. Memor esto iesum resurrexisse a mortuis. Vtilis aūt est memoria ista ad tria. Primo ad assecurationē fidelium de sua resurrectōe/ Membra em̄ suscitabit q̄ caput suscitauit/ et qui similes fuerūt xp̄o ignominia passiōis/ similes ei erūt in gl̄ia resurrectōis/ j. Coꝝ. vi. Deus ⁊ dn̄m suscitauit. et nos suscitabit ꝑ virtutē suā/ Itē .ij. Coꝝ. 4. Scientes qm̄ qui suscitauit xp̄m iesum. et nos cū iesu suscitabit. Secundo vtilis est ad ꝯsolationem fidelium/ ꝯtra mortē que futura. maximū infert timorē/ p̄sens vero maximum dolorē/ Non est timēda amissio sacci veteris/ ꝑ quo reddetur preciosa purpura. Item non est lugenda mors quā immortalitas. conseq̄tur/ iuxta verbum sapientis/ Non est timenda lenti runcini amissio/ ꝑ quo reddet bonus dextrarius/ Non est timendꝰ somnꝰ mortis a quo dei potētia suscitabit/ p̄ma Thessa. iij. Nolumꝰ vos ig. de dor/ vt cō. sicut ceteri q̄ spem non habēt. Tercio vtilis est ad nostrā instructionē/ Est em̄ figura spūalis resurrectōnis. de qua dictū est p̄us. Item notandū ꝙ ille qui meminit dn̄ice resurrectiōis/ debet cogitare modū quo resurrexit/ de quo dictum est p̄us/ Et modū quo post resurrectōnē se habuit/ de quo dicetur in s̄mone sequentꝫ dominice/ Et viam qua ad gloriā resurrectōꝫ ꝑueit.

scilicet humilitate passionis/Luc. vltio. Nonne oportuit pati xpm et resurgere a mortuis die tercia/ij. Thy.ij. Si sustinemus et pregnabim⁹/Ideo in die pasche post cantus ptinentes ad gaudium resurrectiõis reditur ad crucem/et dñica post octauã pasche loquitur epla de passione/ et xps apparens discipulis post resurrectionẽ ostẽdit eis signa passionis sue/Ecci. ij. Ue hys qui pdiderunt sustinentiã (Ecce locus vbi posuerunt eũ). ¶ Notandũ q̃ q̃ttuor legũtur de sepultura dominici corpis/que instruunt fideles circa dominici corpis receptionẽ/Primum est q in syndone mũda inuolutũ est. Mat. xxvij. Ad ostendendũ q recipiens corp⁹ dominicum debet habere candorem innocẽtie et pudicitie/vt non habeat cor inq̃natum. vel nimio amore ꝓprij boni/vel desiderio alieni mali/vnde glosa sup Math.xxvij. Syndone munda iesum inuoluit/q̃ pura mente eum suscipit. Mar.penl. Joseph aũt mercatus syndonem/hec mundicia a deo companda est oratione humili/et castigatione corporis et cõtritione mentis/ Prouer. vltimo. Syndonem fecit et vendidit/de hac mundicia habet Apoc. xix. Datum est illi vt cooperiat se byssino candenti et splendido/Scõm est q nycodemus mirram et aloe attulit. Joh.xix. Uenit nicodemus ferens mixturam mirre et aloes/quasi libras centum/In mirra que ꝓseruat a putredine.intelligitur solicitudo prepandi se ante susceptionẽ/et custodiendi se post susceptionẽ Deutro.4 Custodi temetipsum.et animã tuam solicite/In aloe q̃ habet etiam vim ꝓseruandi et purgandi/intelligitur timor q̃ purgat a peccatis. Ecci.j. Timor domini expellit peccatum/timor etiam domini conseruat. Prouerb.xiij. Timor domini fons vite. vt declinet a ruina mortis/Eiusdem.xv. Per timorem dñi declinat omis a malo. ¶ Terciũ est q in monumento exciso in petra nouo positum est./Petra est aliquis p firmitatem boni ꝓpositi/excisio fit p amotionem ꝓprij sensus et ꝓprie voluntatis/q̃ fuit nouum fm mat./vel in quo nondum posit⁹ quisq̃ fuerat. fm Luc.xxij.et Joh xix/Hoc specialiter ptinet ad eos qui seruauerũt innocentiã baptismalẽ/Ad litteram decuit vt nec vter⁹ virginis/nec monumentum dominicũ ob reuerentiam dominici corpis fuerit alteri ꝓmune/Similiter os illius.qui corp⁹ dominicũ sumit ꝓmunicando vel celebrando/debet restringi a multis malis.et verbis secularibus. Uñ os sacerdotis ñ debet esse expositus ad verba secularia sicut ora alioꝝ Ezech. xliij. Porta ista clausa erit et non apietur. et vir non transibit p eam/Domin⁹ enim deus israel ingressus est p eam/Per portam oris sacerdotalis intrat deus in sacramẽto altaris dum ipse celebrat/et egreditur dum ipse predicat/Ideo a multis debet cohiberi quibus ora alioꝝ sunt exposita/Bern. Consecrasti os tuum euangelio nũgis.illud aperire illicitum est/assuescere sacrilegum Hiere.xv. Si sepaueris pciosum a vili.q̃si os meũ eris/Debet ergo talis se seruare sicut os dei, sed hodie impletus est quantũ ad multos.illõ Osee viij. Nunc factus est israel in nationibus quasi vas imũdum/Nũeri.xix. Uas qõ non habuerit operculũ aut ligaturam desuper immundũ erit/Quartum est q magnum saxum positus est ad hostium monumenti/Ad litterã indecens erat q monumentum domini porcis et canibus esset expositum/sic indecens est q post susceptionem dominici corpis os sacerdotis de facili apiatur/Unde opus est clausura q̃ non de facili moueatur/Bern. siue aliqs sit bonus siue malus/necesse est vt magnum saxum taciturnitatis ad os eius ponatur/Si bonus est.ideo.ne gratie eius effundãtur/Si malus est. ne verbis suis alios conturbet/Ecci.xx. gratie fatuoꝝ effundentur. Prouer.xxvi. Qui imponit stulto silentiũ iras mitigat/Josue.x. Uolunite saxa ingentia ad os spelunce.

De eodem Sermo.IIII.

In ordine.73.

Valde mane vna sabbatoꝝ veniũt ad monumentũ orto iam sole. ¶ Notandum q̃ duplex est corp⁹ xpi. scilicz corp⁹ eius proprium/et corpus misticum/Corpus ꝓprium potest ꝓsiderari quasi in duplici statu/vel vt apparet in specie sua/vel vt latz in sacramento altaris/quasi ita triplex est

eius sepulcrum. vel monumentū/ scz illud in quo fuit ꝓprium corpus eius mortuū/ et illud in quo nunc sumitur in sacramento/ et religio in quo corp⁹ eius misticum mundo mortuuz quiescit/ De quo potest intelligi dictum illud Isa. xj/ Erit sepulcrum eius gloriosum. Sepulcrum claustri. figuratum est in sepulcro helysei. De quo legitur. iiij. Regum. xiij/ Q̄ timore latrunculorum proiectum est cadauer in sepulcrum helysei/ quod cum tetigisset ossa helysei reuixit homo. ⁊ stetit supra pedes suos/ Hys verbis ostendit̄/ qua intētione et quomō quis debeat claustrū intrare/ et qualiter se debeat habere/ Helyseus ratione nomis et actuū suorum figuram tenet xp̄i/ Interp̄tatur em̄ dei mei salutare/ Timore latrūculoꝝ infernaliū intrare quis debet claustrū/ Mortu⁹ enim debet esse. crudele em̄ est sepelire aliquem viuum/ Habit⁹ religiosoꝝ est sudariū eorum cum in eo sepeliātur/ In duobus casibus sepelitur quis viuus/ qñqz ꝓpter iusticiam. vt cum scz aliquod scelus ꝯmisit/ et tunc in sepulcro non quiescit/ Sic qui viui mundo. claustrū intrant multum ibi torquent̄/ Qñqz sepelitur quis viuus. ꝓpter cupiditatē sepelientiū vt ei⁹ bona habeant/ Sic multi in claustro sepeliuntur nondum mundo mortui/ Diligenter esset attendendū. anteq̄z aliquis sepeliretur in sepulcro claustri/ vtrū spm̄ mūdi adhuc attraheret diuitias vl̄ delicias vel honores appetēdo. Et notandū ꝙ tripliciter debet esse claustralis mortuus/ Primo quia morti ꝓpinquus eius assidua meditatōne/ sic archisynagogus dixit filiam suam esse mortuam. Math. ix/ Filia inquit mea mō defuncta est/ Greg. se fere mortuū considerat qui se morituꝝ non ignorat/ Secūdo sui despectōne/ sic dauid mortuus erat. j. Reg. xxiiij. Quem persequeris rex israel quem ꝑsequer̄/ canem mortuū/ Tercio debet esse sibi mortuus. i. suis ꝯcupiscentijs et deo/ id est dei beneplacito viuus/ Ro. xiiij. Nemo vestrū sibi viuit. Gal. ij/ viuo ego iam non ego/ viuit vero in me christ⁹ Roma. vi. Si mortui sum⁹ cum xp̄o credimus quia simul viuem⁹ cum illo/ in eodem/ consepulti sumus cum illo. ⁊c. Ossa helysei tangit quis/ quando eis sociatur qui inflexibiles sunt a rigore religionis/ qui carnales sustinent/ exterius duri per pacientiam. interius vncti diuinis consolationibus/ Seneca. Cum hys conuersare qui te meliorē facturi sunt/ illos admitte quos potes meliores facere/ Sūt aliq̄ qui in viris religiosis inflexibilitatē calūniantur/ quib⁹ si crederet̄ religio esset sine ossib⁹ nec durare posset/ q̄ in sepulcro religionis ꝓijcitur/ reuiuiscere debet. id est vitam nouam debet inchoare/ et stare supra pedes suos in modico terram tangendo. .j. Thy. vi. habentes alimenta. et quibus tegamur hys contenti simus/ In hoc ꝙ valde mane venerunt ad monumentū/ datur exemplū veniendi cito ad religionem/ bonum erit viro cum portauerit iugum domini ab adolescentia sua/ Trenoꝝ. iij. Anteq̄z assueuerit quis vite seculari/ bonum est vitam religiosam assumere Hieremie. xiij. Si mutare potest ethyops pellē suam/ aut pardus varietatē/ et vos poteritis benefacere cum didicerit̄z malum/ In hoc ꝙ p̄ma die a sabbato scilicz p̄mo tempore apto ad laborandum veniunt/ ostēditur ꝙ tunc aliquis debeat ingredi religionem/ cum laborem ⁊ onus religionis potest portare/ et nō expectare etatem decrepitam in qua religioni sit onerosus/ Pat̄ familias p̄mo mane exijt cōducere operarios in vineam suam. Math. xx. Attendendum est etiam ꝙ veniunt orto iam sole/ Postq̄z em̄ sol intelligētie illuxit alicui qui scilicz habet discretionē/ intelligens quid requirat religio. tunc potest in religionem recipi/ Pueros non intelligētes q̄d sit religio cruci religionis inhumanū videtur affigere/ ꝯsueuit eccl̄ia lum̄ cruci p̄ferre/ Discretio em̄ requiritur in eo a quo crux religionis assumitur/ Illud autem. (Quis reuol. no. lapi. ⁊c.) Ad tentatōnē pusillanimitatis ꝑtinet/ que volentib⁹ intrare religionē. vel iam ingressis p̄ma occurrit/ quā vocat Bern̄. timorē nocturnū loqnens de illo v̄bo/ Non timeb̄ a timore nocturno (Lapis) s̄cat apparentē duriciam religiōz/ quē lapidē supposuit iacob capiti suo vidēs scalā attingentē celos/ Gen̄ xxviij. Illā em̄ duriciem ꝓ mollicie habet/ qui ꝑ eam ad celestē gloriā se ꝑuentuꝝ videt/ Hec est petra q̄ fundebat riuos olei

Sermo .lxxiiii.

Job. xix/Apparens em̄ duricies religiōꝫ/ oleū hz intne ꝛ etne ꝓsolatiōis/In hoc q̄ iesus p̄dicit videndus (in galylea) que interp̄tatur trāsmigratio/datur intelligi eū q̄ religionē intrauit/oportere trāsmigrare de ꝑture in ꝑtutē/ vt deus videat̄ p̄ internam ꝓsolationē in p̄senti ꝛ spem in futuro

(Jesum q̄ritis nazarenū non est hic). q. d. vere iesus saluator est quē q̄ritis/licet venena ꝛ lingue iudeoꝝ dixerint. alios saluos fe/se ipm̄ sal. fa. nō p̄t./Mat. xxvij/in eodē Salua temetipm̄ Mar. vlt. sic hr̄/Scio q̄ iesum q̄ crucifix⁹ est q̄ritis/vere nazarenus. i. floridus nō fetidus/Non em̄ dedit de⁹ sanctū suū videre corruptionē/videbatur emarcuisse flos de radice ieſſe/ſz ſi ſecundū vitā mortalē emarcuerat iam reflo ruerat/Im illud Reflorvit caro mea/Dixerant iudei. Si filius dei es descende de cruce/credētes afflictōnē tenere eū in cruce/vt nō posset de ea descēdere cū potius ibi teneret eū amor salutis nr̄e/ſz q̄ crucifixus est resurrexit/ꝛ clausura sepulcri eū tenere nō potuit/Ex quo manifestū est q̄ nec afflixio eū inuitū tenuit in cruce/exilijſſent claui ſi voluiſſet (Jesum queritis) /Sancte mulieres q̄runt quē debēt q̄rere/ſz nō vbi debent/vnde eis dr̄ Luc. xxiiij. Quid queritis viuentē cū mortuis/Nazarenus. i. floridus cruci affixus fuit/Contēpto em̄ flore mundane gl'ie/ipse crucis ignominiā elegit. Hebre. xij/Qui ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucē/ipse regnū fugit. Joh. vi/Ad crucē ꝑo volūtarie venit/Sic florid⁹ fact⁹ est crucifix⁹. in resurrectōne fact⁹ est crucifix⁹. nazaren⁹ vel florid⁹ qz ignominia passiōꝫ trāsiuit ad gl'az resurrectōis/imo ipsa crucifixio vel crux florida facta est qz in magno honore hr̄.

Crux enim transit de penis latronum ad frontem imperatoꝝ. vt dicit Augusti⁹ Quid faciet deus fidelib⁹ suis ſi tantum honorem dedit penis suis/Bal. vltimo. Mihi absit gloriari nisi in cruce domini nostri iesu christi/Bern̄. super can̄. Spōsus sibi nihil gloriosius putat q̄ xp̄i portare obprobrium.

Dominica. I. post pascha. Sermo primus In ordine. 74.

Qm̄ sero esset vna sabbatoꝝ rc̄. Joh. xx. hoc euangeliū ꝑtinet duas xp̄i manifestatōes factas discipulis in hierusalē/Prima fcā est thoma absente ipso die resurrectionis

/Scōa. octaua die thoma p̄sente/die illa q̄ resurrexit (Una sabbatoꝝ. i. vna inter dies sabbatoꝝ. i. solenniū/qz tunc erant dies azimoꝝ (Et fores essent clause) Domus scz in q̄ domo. erant discipuli cōgregati ꝓpter metuꝫ iudeoꝝ vt scz clausione ostioꝝ. ꝛ ꝓgregatōe pluriū min⁹ timerent (Stetit in medio discipuloꝝ) ingressus ianuis clausis/ostendēs in hoc q̄ corpus habebat glorificatū/hec est em̄ natura corporis gl'osi/vt corpus ei nō gl'iosum resistere nō possit. Greg/Quid mirū si post resurrectionē ianuis clausis intrauit/q̄ antea nō apto vtero virginis exiuit/Aug⁹. in libro de ꝓcord. euāgelistaꝝ/ipso die resurrectōꝫ sue excepto q̄ a mulierib⁹ visus est/ter se dn̄s manifestauit/petro semel Luce vlt./Itez duob⁹ illis q̄z vn⁹ cleophas /In eodē. iij. plurimis iam inde loquēt̄ib⁹ in noctis exordio. vt dr̄ hic/mulierib⁹ ꝑo bis apparuit/ꝓmo marie magdalene. flenti ad monumentū/Joh. xxij/duab⁹ mulieribus dum irent nūciare ap̄lis Mat. vlt

/Cū scōm hoc apparuit q̄nq̄es. ipso die resurrectiōis/vltima autē illaꝝ apparitionū fuit hec/et dixit eis pax vobis. ne timerēt ex subita ei⁹ apparitōe/vñ Luc. vlt. dixit eis. pax vobis Ego sum nolite timere.) Et cū hoc dixisset ostendit eis manus et latus. i. cicatrices lateris ꝛ manuū/ne putarent eum esse fantasma/ꝛ vt ostendat se esse illū qui passus est/Victoꝝ. cicatrices vulneꝝ nō ex impotētia curādi fuauit/ſz vt in ꝑpetuū victorie sue circūferat trium phū/ꝛ ad fidē resurrectōis astruendā ꝛ vt idē corp⁹ resurgere q̄ morit⁹ demōstraret

/(Gauisi sunt g̃ rc̄). Impletum est q̄ dixit Joh. xvi/Iteruꝫ videbo vos ꝛ gaudebit cor vestrū/Aug⁹ Ad dubitantiū corda sananda/vulneꝝ sunt fuata vestigia/Item ꝑ tactū vult vt ꝑbent idē (palpate ꝛ videte qm̄ ſpūs carnē ꝛ ossa nō hz) Luc. vltio

/dixit eis iterꝫ pax vobis/Mortal⁹ dn̄s discipulos ad passionē mittendos/ꝓmo ad mentū tranq̄llitatē dicēs/pax vobis/scōo

eos suo exẽplo ꝓsolatur dicẽs/Sic̃ misit me pr̃ ꝛc̃ tercio. dat gr̃am q̃ officiũ inuncte legatõis impleãt dicẽs./Accipite spm̃ sanctũ./Quarto dat potestatẽ ligãdi atq; soluendi ibi. Quoꝝ remiseritꝫ peccata ꝛc̃.

¶(pax vobis) Aug⁹. Iteratio ꝓfirmatio est Ipse dat pacẽ sup pacẽ./Isa.27./vnde ad ꝯcandũ pacem pectoris in ꝑsenti ⁊ pacem eternitatꝫ in futuro/Bis dixit pax vobis discipulis/Epus etiã in missa bis ỽt pax vob/ꝑmo vertit se epus ad ꝓpl'm/qz pax pectorꝫ qñq; datur misterio epoꝝ/Scõdo nõ vertit se ad ꝓpl'm/qz pax etnitatꝫ ñ dat misterio epi(Sic̃ misit me). i. ad qõ misit me scz ad passiões (pater) q̃ me amauit/sic̃ misit me. i. ea caritate q̃ misit me. Et ego mitto vos/Chriſt. Hic eleuat eoꝝ aios. ꝫ sic. Sic̃ misit me pr̃ ꝛc̃. qz ad ꝑdicandum mitto vos/sic̃ ad ꝑdicãdũ missus sum/Insufflauit/Aug⁹. Insufflando ꝯcat spm̃sanctũ. nõ pr̃is soli⁹ esse spm̃. sz etiã suũ/sicut flatus erat ab eo/ita spũsanctus q̃ dabat in flatu/qõ est ỽ grecos. q̃ dicũt q̃ spũsanct⁹ nõ est a filio (Et dixit Accipite spm̃) ꝑm Chriſt. Nõ adhuc depcatio fit ad patrẽ. ꝑm illã pmissionẽ/Joh. xiiij. Ego rogabo patrẽ ⁊ aliũ ꝓclitũ dabit vob/sz auctoritate dat eis ꝓprie potestatẽ q̃ndã spiritualẽ ⁊ gr̃am/sz nõ vt mortuos suscitent et virtutes faciãt/sed vt dimittãt peccata/Diuersa em̃ sunt carismata spũsanctũ/sed nõne ptãs dimittendi peccata erat data petro/Mat.xvi. ⁊ aliꝭ/Eiusdẽ. xviij/ꝑt dici q̃ ibi fuit ꝑmissio seu ꝑdictio huius/hic ꝑdictionis impletio. vel ỽ ꝓfirmatio.

¶Sz adhuc obiciẽ q̃ solus ỽs pctã dimittit. Isa.xliij. Ego sum q̃ deleo iniq̃tates tuas ꝓpter me/Osee.xiij. Perditio tua ex te israel/tm̃mõ ex me. auxiliũ tuum/Rñsio Solus de⁹ dimittit pctã q̃ntũ ad culpã/Penã ỽo pũt remittere mistri. vt ỽt dñs. (Quoꝝ remi. pec.)/Dicunt em̃ ꝑtẽ pene relaxant/sz solus ỽs totũ indulget. ſ. culpam ⁊ penã/Ogr̃ hugo de sctõ victore.

¶Remittere est debitũ tempare ⁊ in ꝑte relaxare/Dimittere vero est ex toto indulgere q̃ ꝑ spm̃sanctũ fit/Chriſt/Si mali sint valde sacerdotes. deus q̃ei⁹ sunt opabitur/Quid dico sacerdotes/nec angel⁹ nec archangel⁹ opari q̃d ꝑt in hys q̃ data sunt a deo/Sed pater ⁊ filiꝰ ⁊ spũsanct⁹ omia dispensant/Sacerdos autẽ suã accomodat linguã/⁊ suã tribuit manũ/Jtẽ ex hoc qõ ỽ ỽ ꝓmo. Accipite spm̃sanctũ post. Quoꝝ remise. pec. ꝛc̃/Volũt q̃dam hr̃e q̃ nemo possit ligare vel soluere/nisi habeat spm̃sanctũ qõ non est verꝫ/Vnde dicendũ ẽ q̃ duplicit̃ dimittit aliq̃s penã pctõꝝ/vel ex officio tm̃. l' ex officio ⁊ vite merito/ꝑimo⁹ remittũt etꝫ mali/Scõdo⁹ boni ordinati/Preterea spm̃sctm̃ hñt qui remittũt/. i. donũ spũsancti scz ordinem.

¶Item ꝑ gr̃am spũsancti fit remissio pctõrũ/qõ in illo facto voluit dñs dare intelligi/q̃ gratia sacramentꝫ datur. que ꝑ ministros ecclesie ministrañ/q̃ aũt non requiratur in ministro gratia spũsancti patere potest ex hoc/q̃ ante passionem dedit hãc potestatem et tamen sine insufflactione/sic autẽ intelligendũ est ꝑm glo. Quoꝝ remiseritꝫ ꝛc̃/id est quos dignos dimissione iudicaueritis. duabus clauibus. id est potestatis et discretionis/Remittuntur eis id est tunc deus approbat dimissionẽ/Et quorum retinueritis. id est nõ remiseritꝫ/vel per vos vel ꝑ successoꝝ vestros retẽta sunt/id est nõ sunt remissa/Sic rex ꝓncipem mittens dat ei potestatem et mittere in carcerem et dimittere.

¶(Thomas autẽ vnus ex duodecim) qui olim fuerant et esse debebant./Non enim erant nisi vndecim cum iudas se suspendisset/Math. xxvij/et Actuũ. j./Sic aliquis dicitur de duodecim paribus francie/licet nõ omẽs sint quia tot deberẽt esse/(Qui dicitur didimus) id est geminus/quia dubius etiã dicitur thomas. id est abyssus/quia dubitando ꝑfundius nouit (Non erat cũ eis quando venit ihesus) cõtra Luce. vltimo./Regressi sunt in hierusalem discipuli illi quibus apparuit dominus cum irent in emaus/⁊ inuenerunt congregatos vndecim. et eos qui cum ipsis erant dicentes./(Quia surrexit dominus vere. et apparuit symoni/et ipsi narrabant que gesta erãt in via. et quomodo cognouerunt eum in fractione panis ⁊/Dum hec loquerentur/ihesus stetit in medio eoꝝ/et dixit eis pax vobis) cum ergo essent soli vndecim apostoli et illi essent congregati/patet q̃ thomas erat cum eis (Ad hoc respondet Aug⁹. in q̃rto li⁹ de ꝓcordia euãgelistaꝝ.

Intelligendū est ꝙ thomas exierat inde. anteq̄ꝫ eis loquētibus domin⁹ appareret / erat tamen cum alijs qñ venerūt illi duo discipuli / post exitū vero thome dum loq̄rentur qūo ꝯgnouerūt eum in fractōe panis apparuit eis domi⁹ / ⁊ postq̄ꝫ reuersus fuit thomas dixerūt ei alij discipuli. Vidim⁹ dñm (nisi videro ⁊c̄) Chris. thomas non tantū. illis non credidit / discredens. quantū rem putas impossibilē esse scz resurrectionē / vnde nō dixit. nō credo vob / sed nisi videro et misero. non credo / Item Chris. Sicut simplicit̄ ⁊ cito credere est leuitatis / ita vltra modū circūscrutari et multū inuestigare est grossissime mentis / Ecc̄i. xix. Qui cito credit leuis est corde. (Venit iesus ianuis clausis. vt p⁹ ⁊ dixit pax vobis) Victor. pacem offert q̄ ꝓpter pacem venit / In p̄ma visitatiōe bis dixit pax vobis / qz in illa significat̄ visitatio p̄sens. ꝑ gr̄am / in qua pax pectoris datur / ⁊ pax eternitatꝫ ꝓmittit̄. ⁊ p̄gustat̄ / In hac visitatōe semel tm̄ que significat visitationē que erit in octaua resurrectōis / vbi vnita pax erit scz pax eternitatis (Infer digitum tuū huc) Chris. Vide qualiter nō expectat a thoma p̄us rogari / nec audire aliquid tale quale alijs dixerat / nisi videro ñ credam. sed p̄occupat eū / ostendens ꝑ hoc qūo. cum ⁊ hec loquebat̄ ad ꝯdiscipulos ipse aderat / etem̄ ꝟbis eisdem vsus est (Infer digitum tuū huc) vt ꝯgnoscas ꝑ tactū (et vide man⁹ meas) vt cognoscas etiā ꝑ visum (et affer manū tuā). id est applica. / Chris / Tu cum viderꝫ discredentē discipulū excogita dñatoris clemētiā / q̄liter ⁊ ꝓ vna aīa ostēdit se ip̄m vulnera hñtē / ⁊ accedit vt saluet vnū / ⁊ etiā alijs grossiorem existentē / Greg. Non hoc casu sz dīna dispensatōe gestū est / vt elect⁹ ille tūc deesset qñ alijs dñs apparuit / post aūt veniēs audiret. audiēs dubitaret. dubitās palparꝫ. palpās crederet / egit nāqꝫ miro mō sup̄na clemētia. vt discipul⁹ dubitās / dū magistri vulnera palparet. carnis / in nob vulnera sanaret infidelitatꝫ. dū em̄ ille palpādo ad fidē reducit̄. mens nr̄a oī dubitatōne p⁹ posita ī fide solidat̄ (Rñdit thomas ⁊ dixit. dñs me⁹) ſm ꝙ hō quē redemisti sanguīe tuo. j. pet̄. j. Redempti estis p̄cioso sanguīe q̄si agni īmaculati (⁊ ds me⁹) ꝑ creationē quem de limo creasti / vt dicit Victor / ⁊ sic ꝯfitet̄ thomas vtrāq̄ natāꝫ in xp̄o. humanā ⁊ diuinā (Quia vidisti me thoma credidisti) nō ꝙ visio sit causa fidi sz āminiculū / Greg. thomas aliud vidit. ⁊ aliud credidit / hoīem vidit ⁊ deū ꝯfessus est / Aug⁹ / Nō ait tetigisti sz vidisti / qm̄ generalis sensus qd̄ammodū est visus / quāuis dici possit nō ausum discipulū tāgere / Querit chris. q̄liter corp⁹ incorruptibile typos. i. figuras demōstrabat clauoꝝ / ⁊ tāgibile erat mortali manu / ⁊ rñdet ne tumlt̄ tueris. ꝯdescensiōis em̄ erat quod fiebat / qd̄ em̄ subtile erat vt clausis intraret ianuis / a grossicie omī erutū erat / sz vt crederet̄ resurrectio. hec ostēdunt̄ / ⁊ vt discant qm̄ ipse est q̄ crucifix⁹ fuerat. ⁊ nō ali⁹ ꝓ eo surrexit (Bti qui nō viderūt ⁊ crediderūt) / Chris. Cū dixerit q̄s nūc vellē esse ſm tēpora illa / et videre xp̄m mirificantem excogitet (bti qui nō viderūt ⁊ crediderūt.) sz cum dicat̄ hoc ꝓ futurꝫ / q̄re nō d̄r beati q̄ nō videbūt. ⁊ credent / ad h̄ rñdet Aug⁹ / Preteriti inq̄t tp̄is vsus ē ꝟbis. tanq̄ꝫ ille qui qd̄ erat futuꝝ in sua nouerat p̄destinatōe iam factū / nec solū ꝓpter futuros hoc dixit sz ꝓpter aliq̄s etꝫ discipuloꝝ / q̄ de facili crediderūt ⁊ talia nō petierūt (In conspectu discipuloꝝ suoꝝ) Chris. Videtur mihi ea q̄ fecit post resurrectōꝫ dicere signa / ideo ait in ꝯspectu discipuloꝝ. post resurrectionē em̄ nō maīfestauit se mdo / ſm illd̄ Joh. xiij. Adhuc modicū ⁊ mund⁹ me iam nō videt (Que nō sunt scp̄ta) / Chris q̄rit q̄re nō oīa sint scp̄ta que fecit / ⁊ rñdet ꝓpter multitudinē / Deinde ꝟo ⁊ excogitauit qm̄ qui nō credit hys q̄ dicta sunt ne plurib⁹ attenderet / q̄ ꝟo hec suscipit nullo indiget alio in fidei ratōne (Vt credatis) hoc ꝑtinet ad presens (vt credētes vitam ⁊c̄.) h̄ ꝑtinet ad futurā vitā (Quia iesus) hoc erat ꝓprium nomē illi⁹ homis Luc̄. ij. Vocatū est nomen eius iesus / qd̄ vocatū est ab angelo p̄us q̄ꝫ conciperet̄ in vtero. Luce. j. Vocabis nomen eius iesum (est xp̄s) homo vnctus. gratia spūssancti / ps̄. Vnxit te deus oleo ⁊c̄. (vitam habeatis eternam. In nomine eius). i. in fide nois eius. j. Joh. vlt̄. Hec scribo vobis vt sciatis / qm̄ vitā habeatꝫ eternam / q̄ creditꝫ in noīe filij dei / vel in noīe ei⁹. i. ꝑ eum.

De eodem. ſmo. II. in ordine. 75

Dixit ieſus pax vobis. legitur Judicũ. xiiij. De forti egreſſa eſt dulcedo. Hoc dixit ſamſon de leone in cuius ore poſt mortem inuenit fauum mellis. ſed de chriſto poſſumus idem dicere. q̃ eſt leo de tribu iuda Apoc. v. Cui⁹ os poſt paſſionẽ eius dulcem habuit doctrinam. Et ex verbis eius dictis poſt reſurrectionẽ. xvi. documenta poſſum⁹ accipere. Primo cõmendatur nobis pietas Joh. xx. Ubi alloquitur mulierẽ flentem. Mulier inquit quid ploras. Hui⁹ pietatis ꝯſolantis lugentes. magnus defect⁹ eſt hodie in mundo iſto. Eccs. 4. Vidi calumnias que ſub ſole geruntur. et lacrimas innocentiũ et neminem ꝯſolatorem. Secũdo diſſuadetur temeritas. Joh. xx. Noli me tangere. Nondũ em̃ aſcendi ad patrẽ meum. Non debet ad xp̃m in ſacramẽto altaris accedere. in cuius corde nõdum xp̃s ad patris equalitatem aſcendit. cum ei debitam reuerentiã non exhibeat ſed quaſi euꝫ crucifigat. ad Hebreos. vi. Rurſum crucifigentes. in ſemetipſis filium dei. p̃ma Corinth. ij. Si ꝯgnouiſſent nunq̃ dominũ glorie crucifixiſſent. Tercio notatur humilitas. Joh. xx. Vade autem ad fratres meos. adeptus gloriã reſurrectionis. non dedignatur ſeruos vocare fratres. Berñ. cum omni indifferenter perſone. humilitas ſit quedam turris fortitudinis a facie inimici. neſcio quo pacto vis eius maior in maioribus. ⁊ in clarioribus clarior cõ̃pbatur. Quarto commendatur nobis bona ſocietas. vbi magdalenã cum ſocia ſalutat. Math. vltimo. Et thomam cum alijs in fide confirmat. Joh. xx. Quinto mãſuetudo. In eod̃. Nolite timere. hoc multũ neceſſe eſſet p̃latis. Berñ. ſup illud. Exultabi⁹. et letabimur memores vberum tuorum. Cant. j. Cur morſus a ſerpente paruulus ꝯſcientiam refugit ſacerdot̃. ad quã eum oportuerat tanq̃ ad ſinum recurrere matris. Sexto Pacientia. Luce. vlt. Videte man⁹ meas. ibidem. oportuit pati xp̃m Joh. vltio Cum eſſes iunior cinge. te. Joh. ix. Sic̃ miſit me pater et ego mitto vos. Septio pax. Joh. xx. ter eis pacẽ optat. Octauo. fides. Joh. xx. (Quia vidiſti me thoma credidiſti btũs q̃ nõ vidit ⁊c. Nono. ſpes. Math. vlt. Ecce ego vobiſcum ſum ⁊c. Decimo. caritas. Joh. vlt. petrus interrogatur ter de amore. Undecio diſſuadet̃ curioſitas Joh. vlt. dictũ eſt petro. Quid ad te. tu me ſequere. Act. j. Non eſt veſtrũ noſſe tp̃a vel momenta. Non habet deus vnũ ꝓpriũ ſeruientẽ. fere em̃ oẽs immiſcẽt ſe terrenis. Quinqꝫ aũt alia ſpẽaliter ꝑtinent ad miniſtros eccl̃ie. Quoꝝ p̃mũ eſt ſtudere intelligentie ſacre ſcripture. Luc. vlt. O ſtulti et tardi. ⁊c. Ibidez. Incipiẽs a moyſe ⁊c. et poſt aperuit eis ſenſum vt intelligerẽt ſcripturas. Scd̃m eſt ſtudere v̄tuti Luce. vlt. Sedete in ciuitate q̃ ad vſqꝫ induami v̄tute ex alto. Act. j. Accipietis v̄tutẽ ſpũſſcti in vos. Terciũ ſacerdotl̃is dignitatis ꝯgnitõ. Joh. xx. Accipite ſpm̃ſctm̃ q̃ꝝ remi. ⁊c. Quartũ eſt intentõꝫ directio Joh. vlt. Mittite in dexterã nauigij rethe. ⁊ inueniet. Quintũ eſt vt debito mõ doceant. qd̃ fiet ſi doceant vtilia et ſi doceant efficaciter et inſtanter ⁊ vbiqꝫ. Ad p̃mum ꝑtinet illud Marci. vltimo Docentes ſeruare omĩa quecũqꝫ mãdaui vob̃. ad ſcd̃m ꝑtinꝫ illd̃ Joh vlt. paſce. paſce. paſce. paſce v̄bo. paſce exẽ⁹. paſce tp̃ali ſubſidio. Exemplũ. ⁊ tp̃ale ſubſidiũ debent adiuuare v̄bũ. Ad terciũ et q̃rtũ ꝑtinet illud Mat. vlt. Ite docete oẽs gẽtes. Itẽ illud mar. vlt. Euntes in mundũ vniuerſum p̃di. euã. oĩ creature. Iſta. xvi. documenta p̃nt intelligi folia ligni vite ad quoꝝ vmbrã eſtiuo tp̃e deberent ſe hoĩes obũbrare ꝯ ardorẽ pcti. Cañ. ij. Sub vmbra illi⁹ quẽ deſiderabã ſedi. Greg. Dum ſacraꝝ ſcp̃turaꝝ ſecreta ſcrutamur. quid aliud q̃m ad refrigerandũ nos opaca ſiluarum ingredimur.

De eodem. ſmo. III. in ordine. 76.

Cum ſero eſſet die illa ⁊c. Venit ieſus. decẽ legim⁹ apparitões xp̃i in euã⁹ q̃nq̃es apparuit ip̃a die r̃ſurrectõꝫ. Primo marie magdalene flenti ad monumentũ Joh. xx. Scd̃o eidem. ⁊ alij marie euntibus nunciare diſcipulis chriſti reſurrectionem. de qua hic habet̃. Tercio petro. Luce vltimo. Quarto. diſcipulis

euntibus in emaus Luc. vlt. ¶ Quinto ipsis reuersis in hierusalē & decem aplis absente thoma. Joh. xx. ¶ Sexto post octo dies in hierusalē apparuit aplis ꝑsente thoma. Joh. xxi. ¶ Septimo piscantib⁹ ad mare tyberiadis Joh. xxi. ¶ Octauo omnibus xi. in galylea Mat. vlt. ¶ Nono in cenaculo ipsis recūbētib⁹ Act. j. ¶ Decimo in mōte oliueti Luce. vlt. ¶ Et notandū q̄ septem hāc apparitionū. Bern. refert ad septem dona spūssancti hys ꝓbis. ¶ In septem apparitōib⁹ que p⁹ resurrectōnē facte legūtur septē illa dona spūssancti possum⁹ inuenire. ¶ In ꝓma spūs timor⁹ accipe q̄n venientib⁹ mulierib⁹ sanct⁹ descendit angelus de celo & terre mot⁹ fact⁹ est ita q̄ ipsas timore pterritas oportuit ab angelo ꝓsolari. ¶ In spū pietatis apparuit symoni. q̄ magna oīno et vere dño iesu digna pietatis dignatio q̄ ei q̄si singularit̄ et ante ceteros dignat⁹ est apparere q̄ē ꝑ ceter⁹ de negatione ei⁹ rea ꝓscientia ꝓfundebat. ¶ In spū sciētie duobus ꝑgētib⁹ in emaus exposuit scripturas incipiēs a moyse & ꝓphetis. ¶ In spū fortitudinis ianuis clausis intrauit ostēdens manus & latus sic̄ solent in signū virtut⁹ clipeor⁹ foramina demonstrari. ¶ In spū consilij frustra in piscatione laborantes mittere in dexterā rete ꝓsuluit. ¶ In spū intellectus aperuit eis sensum. vt intelligerēt scripturas. ¶ In spū sapientie die q̄dragesima eis apparuit q̄n videntibus illis est eleuat⁹ & viderūt filium hois ascendentē vbi erat ꝑius vsq3 ad illā diem q̄si ꝑstulticiā seruos faciebat credētes postq̄ vero ascendit coram eis ad patrem cepit iam sapia dilatarū. ¶ Plures fuerunt apparitōes q̄s innuit paul⁹ dicens. Visus est iacobo visus est plus q̄ nongentis fratrib⁹ simul. j. Cor. xv. ¶ Videnť tñ omnes apparitōes miſicordie fuisse. ¶ Misericordia em̄ que filiū dei de celo deposuit & corpe induit iuxta ꝓbum. Aug. Eum etiā p⁹ resurrectionē detinuit ne tam cito in celū ascenderet. ¶ Nunq̄d nō miſicordie fuit q̄ magdalene ad monumentū flenti. Joh. xx. De qua eiecerat septē demonia. Mar. vlt. ꝓmo apparuit. ¶ Tē miſicordie fuit q̄ duas mulieres primo salutauit. Mat. vlt. ne mulieres de salute desperēt eo q̄ mulier causa ꝑditōis extiterit. ¶ Item miſericordie fuit q̄ & petro specialiter qui eum negauerat. ne ex negatione desperaret. apparuit. De qua apparitione rangitur Luce vltimo. ¶ Item miſericordie fuit q̄ duobus discipulis euntib⁹ in Emaus cum tristes essent apparuit tarditatē credendi in eis reprehendens et que scripta erant de ipso eis exponens tandem in fractione panis se ꝯgnosci faciens. ¶ Item miſericordie fuit q̄ discipulis ꝓpter metū iudeorum congregatis apparens cicatrices vulnerum eis ostendit fidem resurrectionis astruens. et ad passiones eos animans. Joh. xx. ¶ Item miſericordie fuit q̄ ad certificandum dubitationē thome ad discipulos redūt vt ibidem habetur. ¶ Misericordie etiam fuit q̄ discipulis piscantibus apparens qui tota nocte laborantes nihil ceperant consilium eis dedit et petrum de pascendis tam agnis q̄ ouib⁹ ammonuit. Joh. vlt. ¶ Item miſericordie fuit q̄ vndecim discipulis apparens potestatem suam eis ostendit Luc. vltimo. et Joh. xx. Ad eorum securitatem dicens Data est mihi omnis potestas in celo & in terra. dedit etiam eis mandatum de cunctis gentib⁹ docendis quod pertinet ad sapiētiam. ¶ Promisit etiam ecclesie suam ꝑsentiam q̄ pertinet ad bonitatem. ¶ Tē miſericordie fuit q̄ recumbentibus discipulis apparuit. Marc. vltio. Et cum eis comedere voluit Act. j. ¶ Bern̄ loquēs de illa apparitione. Apparuit inquit benignitas eius qui cognouit figmentum nostrū nec dedignatur necessitates nostras sed miseretur si tamen curam carnis non in desiderio facim⁹ sed in necessitate. ¶ In illa etiam apparitione omni creature euāgelium predicari iussit et expectari in hierusalem ꝓmissum spiritum voluit. ¶ Miſericordie etiam fuit q̄ in monte oliueti apparens benedictionem paruo gregi quē in terris reliquebat inter persecutores dedit. Luc. vltio. Et videntibus illis in celum ascendit. Act. j. ¶ Item notandum q̄ christus resurgens ante suam ascensionem hys qui spiritualiter surrexerūt multa exēpla salubria dedit. De quib⁹ causa breuitat⁹ septem ponamus. ¶ Primum est q̄ post hoc mundo se non immiscuit. licet aliquibus bonis apparuerit. ¶ Sic

faciendũ esset ei qui spũaliter resurrexit. Seneca. Inimica est multoꝝ ꝯuersatio. Idem. Quo maior est popul⁹ cui admiscemur. hoc ꝑiculi plus est, nihil adeo dãnosum bonis morib⁹ q̃ꝫ in aliq̃ spectaculo residere. Scd̃m est ꝙ dixit marie magdalene. (Noli me tangere) nondũ em̃ ascendi ad patrẽ meũ Joh. xx. Nõ est securũ hoĩ tangere mulierẽ. dũ est in hac vita, nec etꝫ ꝯsanguineã. qꝛ corp⁹ mulierꝫ ignis est. Ignis ꝟo nescit ꝯsanguinitatẽ. Terciũ est ꝙ pacẽ in ore habuit. columba ramũ oliue defert in ore, Gen. 8. Sic qui spm̃sanctũ habet ꝟba pacis hr̃e debet. Quartũ est ꝙ loca vulneꝝ oñdit, Lu. vlt. ⁊ Joh. xx. Sic qui resurrexit peccata sua ꝑ ꝯfessionẽ ostẽdere debet, Prouer. 28. Qui abscõdit scelera sua nõ dirigeť, Osee. xiij. Colligata ẽ iniq̃tas effraym, absconditũ est pctm̃ illi⁹. Quintũ est ꝙ tangi se ꝑmisit etiã in manifesto. Sic qui vere resurrexit in manifesto sustinet vt arguať, sed sunt quidã q̃ videntur hr̃e illud. apostema (Noli me tãgere) qui dicũt illud Exo. 21. Bestia si tetigerit montẽ lapidabiť. Sextũ est ꝙ insufflauit et spm̃sanctũ dedit Joh. 21. sed sunt q̃daꝫ q̃ poti⁹ ignẽ infernalẽ spirant, ⁊ malignuꝫ spm̃ cordib⁹ hoĩm inspirant. vt sunt malicie. ⁊ turpitudinis ꝯsiliatores. Septimũ est ꝙ cibum sumpsit scꝫ panẽ. Joh. vlt. et piscẽ Lu. vlt. et fauũ mellis Luc. vlt. In pane. sacramẽtũ altarꝫ. intellige, qd̃ hꝫ speciẽ panis. Pisces ꝟo sunt sancti q̃ aq̃s tribulationũ nõ submergunť. sꝫ melioranť. piscis assus xp̃s passus, pisces assi sunt diuersi scti estu tribulationũ afflicti. Unde assos pisces comedere est sctõꝝ exemplis refici. In fauo hñte cerã q̃ est materia luis et mellis dulcedinẽ intellige sacram scripturam, q̃ illuminat intellectũ ⁊ affectũ, bñ disposito dulciť sapit. ꝓue. xvi. Fau⁹ mell' ꝟba ꝯposita Aug⁹. O ĩras melle celi melleas, ⁊ dei luĩe lumiosas. Idẽ palatũ febricitantꝫ hꝫ cui mel celi insipidũ est.

De eodem. ſmo. IIII. in ordine. 77.

Cum sero esset ⁊c. Hoc euangeliũ ostẽdit duplicẽ aduẽtũ xp̃i ad discipl'os post resurrectõꝫ ei⁹. Et circa ꝑmũ aduentũ ostendiť, qñ ad eos venerit. Scd̃o in q̃ statu eos inuenerit. Tercio q̃liter ad eos se habuerit. Temp⁹ quãdo venit fuit dies resurectionis cum sero esset, et erat vna sabbatoruꝫ. Status in quo eos inuenit. ꝙ fores erant clause, vbi cõgregati erant ꝓpter metum iudeorũ. Modus vero quomodo se habuerit ostenditur ibi, stetit in medio ⁊c. Circa ꝑmũ notandũ ꝙ dies resurrectõꝫ illi est qui tenebris erroris fugatis. lumine diuine cognitionis a ruina culpe resurrexit in nouitatem vite, ꝑma. Thess. vltimo. Omnes vos filij lucis estꝫ et filij diei, non sumus filij noctis. neq̃ꝫ tenebrarum, ad Roma. vi. Sicut ipse xp̃s surrexit a mortuis per gloriam patris, ita et nos facit in nouitate vite ambulare. Col'. iij. Si cõresurrexistis cum xp̃o que sursum sunt querite ⁊c. Item cum sero dies deficiat et finiatur, sero est illi cui per humilitatem in sua estimatiõe dies quod ãmodo deficit, qui sibi ipsi vilescit. Ad qd̃ monemur Luce. xvij. Cum feceritis omnia que precepta sunt vobis, Dicite serui inutiles sumus, quod debuimus facere fecimus. In hoc ꝙ vna sabbatorũ, innuitur. ꝙ multiplicit fit sabbatum seu quies. Est em̃ quies corporis sine quiete mentꝫ, que non est vera quies, de qua Hieremie. xlviij. Requieuit moab in fecibus suis, et Isa. xlviij. Non est pax impijs dicit dominus, Eiusdem. 57. Impij quasi mare feruens quod quiescere nõ potest. Quies ista ridiculosa est cum quiescit seruus, qñ laborat dominus scꝫ spiritus. Trenoꝝ. j. Uiderunt eam hostes et deriserunt sabbata eius. Secunda quies est mentis sine quiete corporis, Hanc habent illi qui carnem suam crucifigunt cum vicijs ⁊ cõcupiscentijs, Leuit. xvi. Sabbatum requietionis deo est, et affligetis animas vestras religione perpetua. Hanc quietem non habent qui incedũt onerati peccatis, Hieremie. xvij. Custodite animas vestras, et nolite pondera portare in die sabbati, Pondera inquam peccatorum. In eodem Non inferatis onera per portas ciuitatis huius in die sabbati scilicꝫ per portas q̃nq̃ꝫ sensuum, Exod. xvi. Requies sabbati sanctificata est, maneat apud se vnusquisq̃ꝫ nullus egrediatur de loco suo die septimo, locum istũ intellige

mentis quietē. Tercia quies est. quies mē
tis ⁊ corpis/ q̄ erit in futuro Isa. vlt. Erit
sabbatū ex sabbato. Una ergo sabbatoꝝ
in quo dn̄s veit ad ꝯsolandū humiles/ est
scd̄a quies scz tranq̄llitas mētꝫ. Circa
statū in quo discipulos inuenit/ notandū
q̄ ipi erant p̄ timore in domo vna ꝯgrega
ti/ et fores erant clause. Primū ꝑtinet ad
irascibile/ cui necessari⁹ est timor cautele.
Bern̄. sup Cant. In veritate didici nihil
eque efficax esse ad gr̄am ꝓmerendā/ reti-
nendā recupandā/ q̄ꝫ si omī tpe coram d̄o
inueniaris nō alta sape sz timere/ puer. 28
Beatus hō qui semp est pauid⁹. Congre
gatio necessaria est ꝯcupiscibili ne ꝑ varia
desideria dispgatur/ Ecc̄i. xxx. Cōgrega
cor tuū in sanctite. Rōnabili v̄o necessari
um est. vt fores sensuum claudant̄/ ne ipa
mūdana solicitudine inquietet̄/ Isa. xxvi.
Vade popule me⁹ intra cubilia tua/ clau-
de hostia sup te. Porte q̄nqꝫ sensuum sunt
porte fluuioꝝ. i. ꝯcupiscentiaꝝ/ Naum. ij.
Porte fluuioꝝ sunt apte/ et templū ad solū
dirutū est/ templū dei aīa est. j. Coꝝ. iij/ ⁊
vj/ qd̄ ad terrā diruitur. i. ad terrena incli
natur/ cū fores sensuum apte sunt/ possent
hec ad statum claustraliū specialit̄ referri/
in q̄bus ꝯtinentia fores sensuum claudit/
ad delectatōes corpales. ꝯgregationē fa-
cit obediētia/ et pauptas voluntaria. obe
dientia mēbra capiti ꝯiungit/ pauptas vo
luntaria siue caritas ꝑfecta. omnia ꝯmuni
cans membra adinuicē ꝯiungit. hoꝝ vero
causa est timor mundani piculi. Circa
terciū notandū q̄ saluator ad discipulos
veniens in medio stat/ pacem eis optat.
passionē suā ad memoriā eis reuocat/ aspe
ctu suo eos letificat/ mittendo eos ad pre
dicationem. inter ꝑsecutores ꝯfortat/ ⁊ ne
cessaria ad officiū iniunctū dat/ in hoc q̄
stat. prelatos instruit/ quoꝝ est stare non ꝑ
inerciam iacere. Pigricia em̄ eoꝝ multuꝫ
nocet ecclesie/ Math. xiij. Cum dormirēt
homines venit inimicus/ et supseminauit
zizaniam in medio tritici. Item in hoc q̄
stat. exemplū eis stabilitatis dat/ stabilis
debet esse prelatus/ vt ad ventos tentatio
num nō flectat̄/ Ecc̄i. xv. Firmabit̄ in illo
et nō flectet̄. Eiusdē. v. non te ventiles in
omnē ventum. Quibusdā vero p̄latis cō
uenit. illud Job. xxi. Erūt sicut palee an̄

faciem venti. Prelatus debet esse stabilis
resistens malis/ vn̄ d̄r Isa. 26/ De vrbe for
titudinis ponet̄ i ea murus/ et an̄murale
Murus ⁊ an̄murale in claustro sunt/ ab-
bas et prior. vel prior ⁊ subprior qui sunt
necessarij ibi. vt dissolutioni cui vn⁹ nō re
sistit alter resistat/ sed sunt qui in hys mu
ris solam calumniant̄ resistentiā dicētes/
illos solos bonos esse prelatos/ qui nulli
dissolutioni resistunt/ ipsi volunt habere
murum sine lapide qui de facili suffodiat̄
Gen̄. penl̄. In voluntate sua suffoderunt
murum/ de hys p̄latis ꝯquerit̄ dominus.
Ezech. xiij. Non ascendistis ex aduerso
nec oꝓposuistis vos murū ꝓ domo israel.
Prelatus debet esse stabilis vt columna
edifitiū ecclesie sustinens/ Hiere. j. Dedi
te in colūnam ferream/ ⁊ in murum eneū.
Item notandū q̄ mediator locū sibi cō
gruū elegit in medio stans/ in h̄ p̄latis cōi
tatem ostendēs. Sic̄ est indecēs in corpe
humano/ si caput ad humerum dextrum
vel sinistrū declinet. sic indecēs est/ Si p̄
latus nō oēs amet/ vel non de oībus curā
debitā habeat/ Exemplū debet accipe ab
illo q̄ p̄est oībus. de quo legit̄ Sap. vi/ pu
sillum et magnū ipse fecit/ ⁊ equaliter est
ei cura de oībus. Et sciendū dn̄s in na
tiuitate fuit in medio duū aīalium/ Abac
ij. s̄m aliam lr̄am/ in medio duū aīaliū ꝯg
nosceris. In passione fuit in medio duoꝝ
latronū. Joh. xix. Crucifixerūt duos la-
trones hinc ⁊ inde/ mediū autē iesum. In
resurrectōe fuit in medio discipuloꝝ. vt h̄
hr̄. In iudicio v̄o erit in medio bonoꝝ et
maloꝝ/ statuet em̄ edos a sinistrꝫ. oues āt
a dextris. Mat. 25. In hoc q̄ dn̄s stat in
medio ꝯmēdat nob̄ mediū v̄tutis/ Virt⁹
em̄ ꝯsistit in medietate inter supfluitatē ⁊
indigentiā/ hoc medio tutissim⁹ ibis. istd̄.
mediū tenuere bt̄i. In medio duū aīaliū
stans dn̄s ꝯmēdat nob̄ mediū prudentie/
Illa em̄ aīalia dicunt̄ fuisse bos ⁊ asinus.
Isa. j. ꝯgnouit bos possessorē suū/ ⁊ asin⁹
presepe dn̄i sui. In boue q̄ ruminat intelli
gitur curiositas p h̄ie in ꝓpl̄o gentili. In
asino intelligit̄ ruditas in ꝓpl̄o iudaico.
Gen̄. xxij. Expectate h̄ cū asino/ in medio
g̊ bouis ⁊ asini stat/ q̄ nec ad curiositatem
ph̄oꝝ gentiliū declinat. nec ad ruditatem
iudaicā. sed media via incedit./ Ecc̄i. iij

Dominica.i. post pascha

Que precepit tibi deus cogita semp/et in multis opibus ei⁹ ne fuerꝫ curiosus/ Exo xij/ Primogenitū asini mutabis oue. idest puerilē simplicitatē in simplicitatē cū discretione. que in oue intelligit/ Quis em̄ simplex aīal est ⁊ tñ ruminat/ Dñs autem stans inter duos latrones ꝯmendat nob̄ mediū tpantie/ qd̄ in h̄ attendit. vt si crucifigātur carnalia desideria/ tñ saluet̄ nat̄a. Rōnabile em̄ debet esse obsequiū. Ro. xij. In latrone qui a dextris crucifigit̄ intelligitur irrōnabilitas pnie/ per dexterā em̄ spēs virtutꝫ designat̄/ In latrone blasphemante q̄ a sinistrꝫ crucifigit̄/ carnalitas intelligitur q̄ deū blasphemat. sicut tpantia eum glorificat/ Utrūqꝫ cauendū est. et ne caro irrōnabiliter affligatur/ ⁊ ne carnalit̄ viuatur/ Nūeri. xx. Via publica gradiemur/ nec declinabim⁹ ad dexteram vel sinistram/ Stans in medio discipuloꝝ. ꝯmēdat nobis mediū fortitudinis qd̄ cauet ⁊ p̄sumptionē ⁊ pusillanimitatē/ Presumptio fuit in petro dicente. Math. xxvi. Et si omēs scandalizati fuerint in te/ ego nunquā scan. ⁊ Luc. xxij. Tecū paratus sum ⁊ in carcerē et in mortē ire/ Pusillanimitas fuit in discipulis in vnū ꝓpter metum iudeorum congregatꝫ/ quos exemplo sue passionis ad medium fortitudis vult reuocare/ Stans in iudicio in medio bonoꝝ ⁊ maloꝝ. ꝯmendat medium iusticie/ qd̄ cauet remissionē et crudelitatē/ Crudelitas non nouit pcere/ remissio nō nouit mala punire/ Iusticia ꝟo tribuit vnicuiqꝫ qd̄ suū est malis penā. bonis p̄mia/ De hac materia req̄re in q̄rta dñica aduent⁹ in s̄mone de illo ꝟbo/ Medius aūt vestrū stetit/ Circa scd̄m notandū q̄ dñs veniens ad discipulos suos pacē eis attulit/ ⁊ vicarios suos pacē afferre voluit/ Mat. x. Intrātes domū salutate eā dicentes/ Pax huic domui/ Multi tñ eoꝝ poti⁹ solicitudinē et turbationē afferūt/ tantā em̄ multitudinē socioꝝ ⁊ equoꝝ hñt/ q̄ in magna solicitudie optet esse hospites eoꝝ ꝓuisiōe/ Itē sciendū q̄ dñs bis d̄t discipul' pax vobis/ ꝓpter pacē pectoris/ ⁊ pacē eternitatꝫ. de q̄bus/ Joh. xiiij. Pacē relinquo vob̄/ pacem meā do vobis/ et inter hec ostēdit eis manus ⁊ lat⁹/ ostendēs qūo fiat transitus ab vna pace. vsqꝫ in alteram. Act. xiiij. Per multas tribulatiōes oportet nos intrare in regnum celoꝝ. Et notandū q̄ ē pax mala. sicut et bona/ ⁊ habet tres species/ Prima est pax inordinata cum supior obedit inferiori. vt ratio sensualitati/ prelat⁹ subdito/ pater filio. Prouer. xxx/ Per tria mouetur terra et quartum sustinere non potest/ per seruum cum regnare ceperit. Eiusdē. xij/ Non decet seruum dominari p̄ncipibus/ Gen. iij. quia audisti vocē vxoris tue/ Scd̄a pax. simulata. qualis fuit iude. Luc. xxij. Iuda osculo filium hominis tradis/ ij. Reg. xx/ Dixit ioab ad amasam. salue mi frater. et pcussit eum/ et effodit intestina eius/ De habentibus hanc pacem. dicit̄ in psalmo. Labia dolosa in cord̄. ⁊ corde locuti sunt/ Item ore suo benedice. et cor suum male/ Tercia pax est inquinata. pax scilicet eorum qui sunt cōcordes in malo/ de qua. Math. x. Nolite arbitrari q̄ venerim pacem mittere īterram/ sed gla. ⁊c̄/ Augustin⁹ in libro. xix. de ciuitate dei capitulo. xij/ Pacem iniquorum in compatione pacis iustorum/ ille videt nec pacem esse dicendam/ qui nouit preponere recta prauis et ordinata p̄uersis. Et sciendum q̄ dominus veniens ad discipulos post resurrectōnem cōuenienter eis pacem optat/ quā recedens ab eis ante passionem eis reliquerat/ Joh. xiiij. Pacem relinquo vobis/ ⁊c̄. quam tribulatio passiouis eis abstulerat/ quā morte sua eis adquisierat/ Modum vero adquirendi ad memoriam reuocauit/ scilicꝫ passionem suam. vt incitet ad diligentiam obseruandi. Item sciendum q̄ pax pectoris ad quā p̄mo incitat/ pax est quā mundus nō potest dare/ et quā nulla persecutio ab amicis dei potest auferre/ Pax temporis tantum bonū est/ q̄ etiam a suo contrario queritur/ s̄m Aug. in libro. xix. de ciuitate dei capitulo. xij/ Pax pectorꝫ tantum bonum est q̄ nulla guerra exteriori destruitur. Item notandum. q̄ dominus ad pacem monet/ ad memoriam reuocans q̄ passus est/ ꝯtra illos q̄ nolūt audire verbū de pace cū memores sunt iniurie. sibi illate/ In hoc q̄ domin⁹ passionē suam ad memoriā reuocat/ discipulis in tribulatione positis/ instruimur vt cum aliquid pro christo patimur. ea q̄ ꝓ nobis

passus est cogitemus. Heb. xij. Recogitate eum qui talem sustinuit a peccatoribus aduersus semetipm contradictionē vt non fatigemini animis vris deficientes/ pma Pet. iiij. Xpo in carne passo/ et vos eadem cogitatōe armamini/ Bern. Videntes angustias dni nostri leui⁹ vestras portabit/ Greg. Si passio dni ad memoriā reuocetur/ nihil adeo durum est qō nō equo animo toleretur/ Passio xpi lignū est aquas tribulatōis dulcorans. sic figuratum est. Exo. xv. In ligno qō a dño ostensum ē moysi quo aque marach. sunt dulcorate/ .j. Mach. vi. Elephātib⁹ ostendebat sanguis vue z mori ad acuendos eos in plio. Hic sanguis xpi ꝑsideratus acuere nos debet in pugna spūali/ Aspectus serpentis enei sanabat a morsibus ignitoꝝ serpētū. Nūeri. xxi. Ita aspectus xpi in cruce irā z impacientiā nostrā sanat/ Aspectus dni discipl'os letificat/ in quo datur exemplū ei qui pest/ vt talem se exhibeat q ei⁹ psentia subditos letificet non ptristet/ qō fiet si ab eis ametur/ Aug⁹. loquens de eo. q pest/ et quānis vtrūq; sit necessariū. tamē plus amari a nobis appetit q̄m timeri/ Gauisi sunt discipuli viso dei filio qui resurrexerat/ Gaudeas ergo tu cum perpenderis aliquē a morte culpe resuscitatum/ Noli imitari pfidos iudeos qui cogitauerunt vt lazarum a morte resuscitatū interficerent. Joh. xij. Et sciendum q̄ conuenienter dns pacem optat specialiter discipulis ad pdicationē mittendis/ Pax em̄ pectoris multū est necessaria pdicatoris⁹/ In aqua turbida imagines nō videntur/ et a mente turbata veritas que pdicanda est nō agnoscit. Item conuenienter eos suo exemplo ad pacientiā incitat dicēs. (Sicut misit me z̄c) quia pdicatoris⁹ valde est necessaria pacientia. In psalmo. Bene pacientes erūt vt annunciēt z̄c/ Prouer. xix. Doctrina viri p pacientiā noscit/ Eysdē etiam spiritūsanctū dat. Multum em̄ est eis necessari⁹ spūssanctus/ oportet em̄ q̄ occupet eos totaliter/ vt scientia sit in intellectu. Caritas in affectu. Dulcedo in sermone/ lux boni exempli in opere/ potestatem etiā eis dat/ quia qui pdicant potestatem debent a superioribus accipere nō sibi eam vsurpare/ qz qui potestatem sibi iniuste assumit. odietur. Eccleſia. xx. Quod dictū est (sic misit me pater z̄c.) Pertinet ad sapientiā. illud vero. (Quoꝝ remiseritis peccata z̄c.) ptinet ad potentiā. illud vero (Accipite z̄c.) ptinet ad bonitatem.

Circa pmum notandū. q filius cui sapientia appropriat missus est ad reformationem homis/ in qua sapientie moderationem ostendit non potentiā/ Job. xxvi. Prudentia ei⁹ percussit superbum/ Eiusdē. xl. quasi hamo capiet eum. Item nūquid illudes ei quasi auī/ Potuit vti potētia sz noluit. Math. xxvi. An putas q nō possum rogare patrē meū. et exhibebit mihi plus q̄z duodecim legiones angeloꝝ/ Dyabolus astutia hominē seduxerat. ij. Coꝝ xj. Timeo ne sic serpens euam seduxit/ ita corrumpant sensus vestri z̄c/ Apoc. xij. p iectus est draco ille magnus serpens antiquus/ qui vocabat dyabolus. z sathanas/ qui seduxit vniuersum orbem/ ido pueni enter sapiētia ptra eum vsus est/ et sic xps ad hoc missus est vt sapiētie moderatōne vteretur. Sic misit ipse discipulos vt eadem moderatōe sapiētie vterentur/ Nolu it vt facerent sicut illi qui dicūt. Sap. ij. Sit fortitudo nra lex iusticie. Et notandum q operi factionis respondet op⁹ reformatōis/ de pmo dicit. Ben. ij. Formauit dns de⁹ hominē de limo terre/ z inspirauit in faciem ei⁹ spiraculū vite/ de scdo dicit hic. Insufflauit et cetera.

De eodem Sermo. V. in ordine. 78.

Post dies octo iterū venit ihesus/ Circa hūc aduentū dni ad discipulos primo nobis ꝓmunitas cōmendatur. Scdo veritas fidei ostenditur. Tercio habens veram fidē beatificatur. Cōmunitas ꝓmendat in hoc q dns thome apparet in ꝓgregatione existenti nō separato ab ea/ sic filij iacob ꝓgregati bene dictionē patris receperūt. Ben. xlix. Et spūssanct⁹ descēdit sup discipulos in vnū ꝓgregatos Act. ij. Utile est valde ꝓmunitatē sequi. In psalmo. Ecce q̄z bonū et q̄z iocūdū habitare frēs in vnū. Periculosa ꝑo est singularitas. Eccs. 4. Ve soli qz si ceciderit nō habet subleuantē se/ Quis extra gregē a lupo rapitur/ Una candela

cito a vento extinguit/non sic multe. Dyabolus sciens q̄ non ita possit p̄ualere vni ꝓgregationi sic vni psone inuitat ad singulare certamē. qđ in golya significatū ē .i. Regū. xvij. ¶Veritas fidei ostendit in ꝓfessione thome dicentis. dñs me⁹ ⁊ deus me⁹ Dñs qui me redemisti/deus me⁹ q̄ me creasti./Exemplo ḡ thome et nos vere dñm/et vere deū ꝓfitemur/Vere ꝓfitetur aliquis dñm p̄ omnib⁹ ei obediendo/Deum vero p̄ omnibus eum diligendo/Vera recognitio dominij obedientia ē/Nō ꝓfitet eum dñm q̄ membris generatōi deputatis plus obedit circa mortifera q̄ ꝺo circa salubria/Luc. vi. Quid vocatis me dñe dñe. ⁊ nō facis. q̄ dico/Itē non vere ꝓfitetur eum deū qui aliq̄d plus q̄ deū diligit/vñ sup illud. Phil. iij. Quor⁹ de⁹ venter est. dicit Glosa. hoc ab boue colitur qđ p̄ ceteris diligitur/Nō vere ꝓfitet eum dñm supbus a deo se auertens/⁊ se deificans sibi bona sua attribuendo/Esse eñ alpha et o. siue p̄ncipium et finis dei est/Item nō vere cōfitetur eū deū auarus. pecuniā deificans Eph̄. v. Auaricia est ydolor⁹ seruit⁹/Glo. Auari de⁹ est nūm⁹. Osee. 8. Argentum suum ⁊ aurum suum fecerunt sibi ydola/ps̄/Simulacra gentiū ar. et au/Gulosus etiā nō vere ꝓfitetur eū dñm/cum deificet ventrē suū. Phil. iij. Quor⁹ de⁹ venter est ¶Habens verā fidē beatificat. ibi. Beati q̄ nō viderūt et crediderūt/sil'r Luc. j. beata que credidisti/et Math. xvi. Beatus es symon bariona ⁊c/Thome difficile credenti dñi resurrectionē similes sunt q̄ de facili mala de primo credentes/bona de eis vix credere possunt/ex leui suspitione mortē culpe de primo credunt/resurrectione que fit p̄ gr̄am vix credere possunt.

¶Dominica. II. post pascha Sermo primus In ordine. 79.

Ego sum pastor bon⁹ Joh. x. Volēs p̄nceps pastorū pastores bonos p̄fici gregi. quē adq̄siuit sanguine suo/notificat pastorem bonū/Primo exemplariter dicens (Ego sum pastor bon⁹)/Scō describendo ibi. (bonus pastor ⁊c)/Tercio. q̄ opposita iuxta se posita manifestiora sē/notificat mercenariū. q̄ p̄trari⁹ est bono pastori ibi. (Mercenari⁹ aūt)/Quarto. exemplū positum manifestat ibi. (Ego sum pastor bonus ⁊ ꝓgnosco ⁊c. (Ego sum pastor ⁊c) ¶Non fur de quo p̄ius locutus fuerat/pastor inquā bon⁹ nō mercenari⁹. ¶Et notandū q̄ nomen pastoris dupl'r sumitur/ꝓmuniter scz. ⁊ p̄prie/ꝓmuniter ꝺr pastor cui cura ouiū ꝓmissa est. ⁊ officiū pastoris exercet/⁊ sic commune est bonis ⁊ malis/Proprie ꝺo dicit pastor. qui hec facit fine debito. glām dei querens ⁊ ouiū vtilitatē (Bonus pastor) Victor. exp̄mit q̄d sit p̄ p̄rium. boni pastoris (aiam suam). i. vitā p̄priam corpalem (ponit) cū opus est (pro ouib⁹ suis). i. p̄ spūali vita hominū (Mercenari⁹ aūt ⁊c)/Notificat mercenariū p̄ h̄ q̄ fugit in aduentu lupi/ostendēs damnū fuge ipsius (Et lupus rapit) et causam fuge ibi. (Mercenari⁹ āt fugit) Aug⁹ Quis ille mercenari⁹/⁊ rñdet/Sunt in ecclesia q̄dam p̄positi nō deū p̄pter deū q̄rentes/temporalia comoda sectantes. honores ab hoīb⁹ appetētes/quisq̄s talis est mercenari⁹ est/Greg. Sunt nō nulli q̄ dum pl⁹ terrenā substantiam q̄m oues diligunt/meritū pastoris p̄dunt/Item nō pastor sed mercenari⁹ vocat/qui nō p̄ amore intimo oues dñicas sed ad temporales mercedes pascit/Mercenari⁹ quippe est q̄ locum q̄dem pastoris tenet. sed lucra aiar⁹ non q̄rit/terrenis comodis inhiat. honore p̄latōis gaudet. temporalib⁹ lucris pascitur/impensa sibi ab hoīb⁹ reuerentia letat/(Qui nō est pastor) q̄ntū ad meritū (Cui⁹ nō sūt oues p̄prie). i. q̄ non amat vtilitatē ouiū tanq̄ p̄priā/vtilitatē inquā spūalem. sed lac ⁊ lanam earū/sibi vult. ꝑm illud Ezech. 34. Lac comedebatis. ⁊ lanis opiebamini ⁊c. (Videt lupum venientē) Quis est lupus nisi dyabol⁹. Greg. Lupus est malignus spūs/qui caulas fideliū insidians circuit/⁊ mortes aiar⁹ querit (⁊ dimittit oues) salutem earū negligendo/vel localiter recedendo (⁊ fugit) Aug⁹. Non occurrit resistendo/vel peccata arguēdo. qđ est fugere/Item Aug⁹. O mercenarie lupū venientē vidisti ⁊ fugisti? forte dices ecce assum. non fugi. fugisti/q̄ tacuisti. corpe stetisti. spū fugisti/Greg. Lupus veniēs indicat/quo quisq̄s aio sup gregis custodiam stabat. Lupus etiā intelligit tyrānus/Greg

¶ Lupus sup oues venit. cum quilibet iniu
stus et raptor fideles atq; humiles oppri
mit/sed is qui pastor esse videbatur. ⁊ nō
erat relinquit oues ⁊ fugit/q; dum sibi ab
eo piculū metuit. resistere eius iniusticie
nō p̄sumit/fugit aūt nō mutando locum.
sed subtrahendo solatiū/Et lupus rapit)
dum animas ad peccati delectationē tra
hit/Ezech. 24/ Facti sunt greges mei in
rapinam ⁊ oues mee in deuorationē oīm
bestiarū/ et dispergit .id est ad diuersa vi
cia spgit/ Mercenari⁹ aūt fugit. q; merce
narius est/Greg./Sola causa est vt merce
narius fugiat/q; mercenari⁹ est/Ac si apte
diceret/stare in piculo ouium non potest/
q; in eo q; ouibus p̄est non oues diligit sz
lucrū temporale querit/dum em̄ honorem
amplectit. de temporalib⁹ comodis letatur.
opponere se ꝓtra piculū trepidat. ne hoc
qō diligit amittat/Item Greg. fugit q; ti
muit/timuit q; temporale plus eterno ama
uit/Et non ptinet ad eum de ouib⁹/ idest
facit ac si non ptineret/sed nonne paulus
oues deseruit lupi timore. cū a fratrib⁹ di
missus est in sporta. ⁊ sic euasit p̄positū
Damasci/ij. Cor. xi/ rñdet ad hoc Aug⁹.
q; cessit persecutioni et seruauit se ouium
utilitati/ p̄m illud Math. x. Si vos p̄se
cuti fuerint in vna ciuitate. fugite ad aliā

¶ Et notandū q; aliud est qñ p̄sonalis est
p̄secutio p̄lati/ tunc em̄ debet cedere. p
pter utilitatē ouium/quib⁹ est p̄sens spū
licet sit absens corpe. vt dicit Aug⁹/ Ali
ud est populi p̄secutio/ Tunc em̄ debet p̄
latus resistere/et quasi murū se opponere.

¶ Ego sum pastor bonus/ potest intelligi
hec repetitio facta causa ꝓfirmatiōis/vel
causa manifestatōis/qō aūt dixit simplici
ter p̄us/hic ꝓbat sz se esse pastorē bonum

¶ Vel ideo dicit se bis pastorē bonū/ q; nō
solum pascit verbo/ sz etiā exemplo/ Vel
q; pascit non solum inquantū hō/sz etiam
inquantū deus/ Et ꝓgnosco oues meas
que sz sunt mee/ ⁊ p̄ p̄sentem iusticiā/ ⁊ p
p̄destinatōnē eternā/ij. Thy ij. Novit do
min⁹ qui sunt ei⁹/ vel p̄m Greg. in omel.
Cognosco oues meas. id est diligo. Et
ꝓgnoscūt me mee. id ē diligēter obsequū
tur/Qui em̄ veritatē nō diligit/adhuc mi
nime agnouit. j. Joh. ij. Qui dicē se nosse
deū et mandata ei⁹ nō custodit/mendax ē/

¶ Notandum q; diligere eas affectu est
ꝓgnoscere. i. recognoscere eas esse suas/ ⁊
facere recognosci q; sint suel vel sic/ Cog
nosco oues meas. id est misereor illoꝝ. ag
nosco eas miseratōe indigere. Prouer. xij
Novit iustus aias iumentoꝝ suoꝝ/ visce
ra aūt impioꝝ crudelia/ sz ne aliquis cre
deret parem esse ꝓgnitionē ouiū eius cog
tioni subdit. (Sicut novit me pater) cui
omia p̄fecte sunt nota. (Et ego ꝓgnosco
pa. ⁊ a. me. po. p ouib⁹ meis) p̄m volūtatē
p̄is quā agnosco/ p ouib⁹ inquā liberādis
⁊ pascendis/ et q; non solū iudeā sz genti
litatem redimere venerat/ vt ōt Aug⁹ sub
dit (Et alias oues habeo) p p̄destinatōnē
eternā/licz nō p p̄sentē iusticiā/ gentes sz
que nō sunt ex ℔ ouili de pp̄lo sz iudeoꝝ.
(⁊ illas optet adducere). i. ad fidē meā pu
cere/ optunitate ꝓgruitatis nō necessitatis.
Luc. vl. Nōne oportebat xp̄m pati. ⁊ ita in
trare in gl̄iam suā (et vocē meā audient)
nō solū auditu interiori/ sz etiā exteriori q̄
est obediētia/ in auditu auris mihi obediē
do (⁊ fiet vnū ouile) .i. vna ecclesia de iu
deis ⁊ gentib⁹/ ⁊ q; mōstruosa esset nisi ha
beret vnū caput. subdit (Et vn⁹ pastor).

¶ De eodem p̄mo. II. In ordine. 80.

Ego sum pastor bon⁹ ⁊c. ¶ Notādū q; ad bōna rē pastoris q̄ttuor req̄runt sz. rectitudo intentiōis/ sollercia pascendi. au dacia resistendi/ diligentia custodiendi/ p
¶ p̄mū distinguit. pastor bon⁹ a mercenario/ Mercenari⁹ em̄ sua q̄rit/ bon⁹ pastor non/ imo gloriā dei ⁊ utilitatē p̄rimi. j. Cor. x Nō q̄ro q̄ mihi utile est/ sz q̄ multis ut salui fiant. ij. Cor. xij. Non q̄ro vtia sed vos/ dei gl̄iam querit p ostiū intrans Joh x. qui intrat p ostiū ℔ pastor est ouiū. Vti litatem gregis xp̄s q̄siuit. p̄m illud Joh. x Ego veni vt vitam habeāt/ vitā inquam gr̄e. et abundanti⁹ habeāt sz vitā glorie.

¶ Sed multi possunt dicere. ego veni vt vi tam meā habeā/ ⁊ abundanti⁹ habeā/ q̄m habere in domo patris mei/ q̄ exrio morte eternā habebūt. Vle illi q̄ p morte p̄riam vel alienā vult sustētare temporalem vitam non querens de morte sua vel gregis nisi vt solam lanam et lac habere possit. nō sic dauid fecit vir p̄m cor dei. ij. Rgum. xxiij.

Num sanguinem istorum hominū qui p/fecti sunt.ꝛ animarum piculum bibam .*/ Sciendum.q̄ timor piculi qui est in offi cio pastorali debet hoiem ab eius appeti/tu retrabere/ꝛ quasi nolentem reddere/ Amor tamen glorie dei ꝛ pfectus gregis eum q̄ ydoneus est ad susceptionē debet cogere/ Chrisō.pmat⁹ fugientē desiderat/ desiderantem horret/Aug⁹ Honor debz te querere/ꝛ non tu honorē Greg. Sicut ille qui vocatus rēnuit/quelit⁹ refugit sa/cris altaribus est admouēdus/ Ita ille q̄ se vltro ingerit/pcul dubio est amouēdus/ Bern. Non volentes.nō curētes.sz cun ctātes eligitor ꝓpelle intrare/p quo roga ris.sit tibi suspect⁹/ q̄ pro se rogat iam iu/dicatus est/nec inter est vtrum p se an per alīū quis roget/adulantē etiā ꝛ ad placi/tum vniuscuiusq3 loquentē vnū de rogā tibus puta.etiā si nō rogauerīt/ Profectū populi multū debet amare p̄latus.iij. Jo. maiorē horꝛ nō habeo gr̄am q̄s vt videam filios meos in veritate ambulātes/ Intē/tio prelati debet esse vt mīstret/nō vt sibi mīstret. Hiero. sup illō Si quis episco/patū desiderat bonū opus desiderat/ op⁹ inquit nō dignitatē.laborem nō delicias/ nō crescere fastigio sed decrescere humili tate/et seruuz omniū velle fieri ꝓpter xp̄m Solerciam pascēdi debet habere pastor/ pascendi inquā ꝛ ꝙbo.ꝛ exemplo.ꝛ tempo rali subsidio/ꝓpter qō ter dictū est petro. pasce. Joh. vlt. Eccī. xviij. Qui mīsericor/diam habet docet.ꝛ erudit q̄si pastor gre/gem suum.37. Eiusdē. Sapiēs plebē suā erudit Hiere. iij. Dabo vob pastores iux ta cor meū/ꝛ pascent vos sciētia.ꝛ doctri na/xxiij. Eiusdē. Suscitabo sup eos pa/stores ꝛ pascent eos/j. Pet. v. pascite q̄ i vobis est gregem dñi/ Ad pabulū exēpli monet apls. j. Thy. 4. Exemplo esto fide lium in ꝙbo ꝓuersatōe Thytū. ij. In oīb⁹ exemplū temetipm prebe bonor operum/ De pabulo subsidij tempalis. dicit Aug⁹ Talis debet esse rector ecclesie/q̄ ꝓponat verbum doctrine fidelibus ignorantibus/ ꝛ mensam suā ꝓmunicet indigentib⁹/libē ter audit linguā ei⁹ loquentē/cui⁹ dexte/ ram expectat porrigentē/Ad solerciā pa/scendi ptinet/q̄ doctrina sit facilis.breuis. et vtilis. de pmo Prouer. xxiij. Doctrina prudentiū facilis/ Eccī. iij. ne abscondas sapientiā in decore suo/ De brevitate Au gustin⁹. Sicut ingrat⁹ est qui incognita obnubilat.sic onerosus est qui cognita in culcat/ Eccī. xxj. Verba sapientū statera ponderant/ Utilitatē doctrine ꝓmendat nobis dñs. Jsay. xlviij. dicens/ Ego sum dñs deus tuus docens te vtilia/nō dicit subtilia/ Jsay. xix. Confundent plectētes ꝛ texentes subtilia/ Eiusdē. ij. Conflabūt gladios suos in vomeres. Audax ad re sistendū debet esse p̄latus. Pm illud/ bon⁹ pastor animā suā ponit.p ouib⁹ suis/ scda Cor. xij. Libentissime impendā.et super impendar ego ipse.p aiabus vestris/ Eccī. xlviij. dicit de helya. In dieb⁹ suis non p timuit p̄ncipem Job. 29. Cōterebam mo las iniqui zc/ Prouer. xij. Qui negligit dā num ꝓpter amicū iustus est/ De mercena/rio ꝙo dicit. Aug⁹/ Si ouis eius deuiat non reuocabit.si infirmat non medet/ Si deuorat non lacrimat/ Si subterfugiunt tempalia que ipse amauit/ fugit ꝛ ipse ani mas quas amare simulauit/ Nec solū de/bet se opponere tyrāno/ imo qōammodo ipsi deo. Ezech. xxij. Quesiui de eis virū q̄ se interponeret sepem/ꝛ staret opposit⁹ ꝯ me zc. Exo. 32. Aut dimitte eis hāc noxā/ aut dele me de libro quem scripsisti/ Jsay. 64. Non est qui ꝓsurgat et teneat te/ Hie remie. 7. Noli orare.p populo illo zc.ꝛ nō obsistas mihi/ Sap̄. xviij. Properans hō sine q̄rela zc. Resistit ire/ Item diligenter sunt custodiēde oues tanq̄s sanguine xp̄i adquisite/ Act. xx. Attēdite vobis zc/ quā adquisiuit sanguine suo/ sicut diligenter sanguiem christi seruares/ sic animas q̄s plus xp̄s q̄s sanguinē suū amauit/ diligen ter debes seruare/ Preterea. anime tue in periculo tibi ꝓmisse sunt/ 4. Regū. x. Qui cunqz fugerit ex omīb⁹ hys quos adduxe ro in manus vestras/ erit anima eius pro anima illius/ Ezech. xxix. Sanguinē ei⁹ de manu speculatoris requirā/ Hen. xlij. Non videbitis faciem meam nisi adduxe/ritis fratrem vestrū minimū/ Debet ergo pastor custodire gregem sicut vitam.ꝓpriā/ Ad diligentem vero custodiā gregis/ Pri mo req̄ritur. vt se ipm custodiat./ Ipso em capto grex est in piculo .ij. Regum. xviij. Si media ps e nobis ceciderit/ nō multū

curabunt. quia tu vnus ꝑ decem milibus computaris/ dictum est dauid. Eiusdem xxj. Surrexerunt viri dauid dicentes. Jã non ingredieris nobiscum in bellum/ ne extinguas lucernam in israel/ j. Regũ. vl. Totum pondus prelij versum est in saul/ .iij. Regũ. vlt. Non pugnetis nec contra minorem nec contra maiorem. sed contra regem israel/ Secundo. necessariũ est vt orando frequẽter gregem deo cõmendet/ Math. xiiij. Jesus in monte orat/ cum nauicula in mari iactaretur fluctibus/ Joh. xvij. Orat iesus ꝑ grege suo/ Ego inquit ꝑ eis rogo/ Itẽ pater sancte serua eos/ ꝛc. In psalmo. Nisi dominꝰ custodierit ciuitatem frustra vigi. qui cust. eam/ Tercio vt gregẽ ante oculos habeat/ vel cordis/ vel corpis/ Eccĩ. vij. Pecora tibi sunt attende illis ꝛc/ Prouerb. xxvij. Diligenter agnosce vultum pecoris tui/ tuosq; greges considera. Act. xx. Attendite vobis. ꝛ vniuerso gregi/ Quarto. vt malum manifestum diu in grege non sustineat/ ꝑma Cor. v./ Nescitis quia modicum fermenti totam massam corrumpit/ Expurgate vetus fermentum./ Ibidem. Auferte malum a vobismetipsis/ Apoc. ij. Scio q̃ nõ potes sustinere malos/ Quinto. vt admonitõibꝰ infirmoꝝ multũ insistat. ꝑma Mach. v. Erat iudas congregans extremos/ et hortabatur populũ per totam viam/ donec veniret in terram iuda/ Act. xx Nocte et die non cessaui/ cũ lacrimis monens vnũquemq; vestrum/ ꝑma Thessa. 4. Cõsolamini pusillanimes/ Sexto. vt de reddenda ratione frequenter cogitet/ Hebre. xiij. Obedite ꝓpositis vestris/ et subiacete eis/ Ipsi eñ puigilant q̃si rationẽ reddituri ꝓ animabꝰ vestris/ Hiere. xxxij. Adhuc transibunt greges ad manũ numerãtis/ Eiusdẽ. xiij. Vbi est grex qui datus est tibi.

¶ De eodem Sermo. III. in ordine. 8j.

EGo sum pastor bonus. pastor bonus ꝛc. Hys verbis duo nobis ostendũtur/ scilicet honor pastoralis officij/ et onus. honor ibi. Ego sum pastor bonus/ onus ibi. Bonus pastor ꝛc/ In hoc apparet honor pastoralis officij/ ꝙ altissimus hoc officium voluit habere in mundo isto/ sicut ꝓdictum erat ꝑ Jsa. xl. Sicut pastor gregem suum pascit. et in brachio suo cõgregabit agnos/ in sinu suo leuabit. fetas ipe portabit/ Loquitur de ipso ad modum pij pastoris/ ipse pauit nos doctrina ꝛ exemplo/ et altaris sacramento/ ipse in brachio cruce extento congregauit agnos/ qui sunt sine lana et lacte/ specialiter pauperes qui in hys intelliguntur. Joh. xi. Jesus erat moriturus ꝑ gente/ ꝛ non tantum ꝑ gente. sed vt filios dei qui erant dispersi congregaret in vnum/ ipse ostensio ne misericordie sue. in altitudinẽ spei eos leuauit/ ipse animas grauidas ꝛceptione boni ꝓpositi cõfortando. passionis sue memoria portauit. Osee. xi. Ego quasi nutritiꝰ effraym/ portabam eos in brachijs meis. Detestantur egiptij omẽs pastores ouium/ Gen. xlvi/ Sic seculares. officium pastorale despiciunt/ dedignantes pascere gregẽ dñi./ vel ꝓpter suã nobilitatẽ. vel ꝓpter secularem potestatem/ Non attendentes ꝙ dauid dicit. loquens in persona christi/ Ego constitutus sum rex ab eo. tamẽ predicans preceptum eius/ Ad hoc venit ipse altissimus in mundum. Marc. j. Eamus in ciuitates et vicos primos vt ibi predicem. Ad hoc eñ veni Magnum reputant pascere ventres/ et dedignãtur pascere mentes. Cum tamen dicat Augꝰ/ Non est magnũ pascere ventres morientes/ sed magnum est pascere animas in eternum victuras/ Gloriãtur pascere porcos. ꝛ dedecus sibi putant pascere dei filios. Math. 8. Si eijcis nos hinc/ mitte nos in gregem porcoꝝ. Seneca. Quosdam ventri obedientes/ loco animalium numeremus. non hominum.

¶ Onus pastoralis officij ostenditur/ cũ dicitur. Bonus pastor ꝛc. si honor te delectat. onus terreat/ si pastor non est bonus in magno periculo est/ Ad hoc vero ꝙ sit bonus multum requiritur. vt scilicet sit opus fuerit ꝑ grege se exponat morti/ Periculum magnum in quo est pastor malus patet ex diuersis cõminationibꝰ. quas ei facit scriptura sacra/ et de multis pauca ponere sufficiat Hieremie. xxiij. Ve pastoribus qui dispgunt et dilacerant oues

pascue mee. Eiusdem. xxvi. Ululate pastores et clamate aspergite vos cinere optimates gregis/ quia completi sunt dies vestri vt interficiami. Ezech. xxxiij. Ue pastoribus israel qui pascebant semetipsos/ A pascendo se ipsos non phibentur pastores/ nec negotijs nec aliquib⁹ debitis/ a grege vero pascendo de facili phibentur. Zach. x. Super pastores irat⁹ est furor meus/ Cū omne aial diligit simile sibi. Eccl. xiij. bene apparebit furor cum sumn⁹ pastor ita deseuiet in pastores/ sz lupi fuerunt. ideo merito dentes bestiaꝝ mittet in eos. Greg. Cōsiderate quid de grege agatur. quando lupi pastores fiūt.

¶ Circa scōm notandū q recipiens officium pastorale animā suam in pignore p ouibus ponit. Si bonus est animā suam id est aialitatem p ouibus deponit solicitudinē et amorem quē habitur⁹ erat circa se ⁊ suos et sua. in gregis solicitudinē et amorem ꝓmutando. ¶ Item animā suā id est vitam suam disponit honeste ꝙuersando/ vt pabulo boni exempli gregē pascat. ¶ Item si opus fuerit animā suam. id est vitam suam corporalē pro grege morti exponit. ¶ Propter ꝑmum multum debet esse solicitus ⁊ strennu⁹ circa ea que pertinent ad salutem gregis. ¶ Prouerb. vi. Fili mi si spoponderis pro amico tuo. defixisti apud extraneum manum tuā ideo discurre festina. rē. Ezech. xxxiij. Sanguinem eius de manu speculatoris requram. ¶ Propter scōm. domin⁹ dicturus petro pasce. ter inquisiuit eum de amore suo/ innuens q pastor debet amare gregem plus q̄s sua/ plus q̄s suos amicos carnales/ plus q̄s suam vitam corpalem. ¶ Propter terciū dicitur in euāgelio hodierno. scōo. Ego sum pastor bonus nō solum pascens verbo/ sz etiam exemplo. ¶ Sed sunt qui interficiūt quos reficere debuerūt/ Zach. xi. Pasce pecora occisionis/ que qui pascebant occidebant. ¶ Tripliciter occidit pastor gregē ¶ Primo sustentatiōnē corpalem ei auferēdo. Eccl. xxxiij. Panis egentium vita pauperum. qui defraudat eum homo sanguinis est. Ibidem. Qui aufert in sudore panem. quasi q occidit primum suū. iij. Reg xxi. dictum est regi achab/ occidisti insup et possedisti. ¶ Scōo. negligendo q̄ ptinēt ad officium pastorale. Ezech. xxxiij. Si dicente me ad impium rē. Sanguinē ei⁹ de manu tua requiram. Greg. Tot occidimus quot ad mortem quottidie tepidi et tacentes ire videm⁹. Tunc subiect⁹ moritur sine te. quādo in causa mortis ꝓtra dictorem ptulerit te. Tercio pabulum venenati exempli gregi ministrādo. j. Cor. .4. Noli cibo tuo illū pdere/ p quo xps mortuus est. Osee. vi. Sacerdotū in via interficientiū. ¶ Circa quartū notandū q pastor pro grege liberando morti se exposuit/ sic ceteri pastores pro grege conseruando morti se debent exponere cum opus fuerit. Greg. in omel. ¶ Primū nobis est necessariū exteriora nostra misericorditer ouibus christi impendere. ¶ Postremū vero si necesse sit. etiam mortem nostram pro eisdem ouibus ministrare. Sed cū incompabiliter longe sit melior aia qua viuimus a terrena substantia quam exterius possidemus/ qui non dat pro ouibus suis substantiā suam. quando p hys daturus est animam suam.

¶ De eodem Sermo. IIII.
In ordine. 82.

Ego sum pastor bo. ¶ Notandū q̄ sex ptinēt ad bonitatem pastoris. ¶ Primū est vt debito modo intret per hostium/ et in hoc distinguitur a fure qui ascendit aliunde. Secundū est vt oues cognoscat. Joh. x. Cognosco oues meas. ¶ Terciū est vt amet dominū ouium et gratia illi⁹ oues in tantum/ vt pro eis si opus fuerit morti se exponat Joh. vltio. Petre amas me. Eiusdem. x. Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis/ in q̄ distinguitur. a mercenario qui fugit lupo veniente ¶ Quartum est vt antecedendo oues viam eis demonstret. Johā. x. Cum ꝓrias oues emiserit ante oues vadit/ et oues eū sequuntur. ¶ Quintum est vt eas pascat. Joh. vltio. pasce oues meas. ¶ Sextum est vt earum conseruationi et multiplicatōi intendat. Unde hic dicitur. Alias oues habeo que non sunt de hoc ouili/ et illas oportet adducere/ et fiet vnū ouile ⁊ vn⁹ pastor/ et congregatio ad confuationem facit. ¶ Circa primū notādum q hostiū

christus est/ per hostium intrat qui intrat
ꝓpter christum et per xp̄m/ non intrant ꝓ
pter christum qui nō querunt christi glo-
riam et ouium vtilitatem/ Phyl. ij. Om
nes que sua sunt querunt/ isti non sunt pa
stores sed potius ouium tonsores/ Jacob
pastor erat/ Laban vero tonsor erat/ fu-
git iacob cum laban iuisset ad tondēdas
oues. Gen. xxxj. Sic christus fugit eos
qui non curant pascere/ sed solum tonde-
re/ Ter dictum est petro pasce/ sed nec se-
mel dictū ē tonde. vel mulge. vt dt̄ Bern.
¶ Et notandum ꝙ non intrat ꝑ christū/
qui intrat ꝑ donum. vel ꝑ carnē et sangui
nem/ vel per terrenā potestatem/ Per do-
num intrans symoniacus est/ siue sit mu-
nus a manu vel lingua. vel a corde. mun⁹
vero a manu potest esse vel pecunie/ vel
sordidi obsequij./ Damasus papa. Omia
crimina in comparatione symoniace here-
seos ꝓ nihilo reputant/ Contra hoc pec-
catum magnū zelum habuerūt sancti/ vt
patet ex testimonijs scripture que sequūt̄
iiij. Re. v. dixit helyseus ad yezi/ lepra na
aman adherebit tibi et semini tuo ī sempi
ternum/ Contra hoc peccatum videtur
exarsisse in aduentu/ p̄mo christus bis eij
ciens ementes et vendentes de templo/.
De prima eiectione habetur Joh. ij/ De
secunda Math. xxj. et Actuū. viij/ Dixit
petrus symoni mago/ pecunia tua tecum
sit. in perditionē/ Hoc peccatum facit la-
trones in ecclesia locum dei obtinere.
Joh. x. Qui non intrat ꝑ ostium in ouile
ille fur est et latro/ non solum latro sed eti
am sacrilegus/ absurdum em̄ est sacrilegū
dicere illum qui furatur calicem de eccle
sia. ⁊ non illū q̄ furatur ecclesiam cum ca-
lice. ⁊ ceteris ꝑtinentibus ad ecclesiam.
¶ Peccatū illud est valde ꝑiculosum/ quia
oportet symoniacum resignare beneficiū
symoniace adquisitum/ Unde quasi in
massa dyaboli est piscis q̄ in massam gur-
gustinam/ teutonice ain rinꝭ ingressus est/
non de facili regreditur per locum ꝑ quē
intrauit et ꝑ alium non exit nisi captus/.
sic non de facili resignatur beneficium sy-
moniace adquisitum/ et aliter non est sal⁹
¶ Qui per carnem intrat vt frequenter p⁹.
carnaliter agit. Joh. 4. Quod natum est
ex carne caro est/ petrus introductus per
ancillam hostiariam in atrium pontificis/
christum negauit. Joh. xviij./ Sic quem
caro introducit. que ancilla est anime. de
facili negat christum/ hoc peccatum ho-
minem maledictum reddit/ Michee. iiij.
Ue qui edificatis syon in sanguinibus/
¶ hoc peccatum multum impedit ne eccl'ia
regatur a spritusancto Job. penl'/ Corp⁹
eius quasi scuta fusilia/ ⁊ compactum q̄si
squamis se se p̄mentibus. vna vni coniun
gitur. et nec spiraculum incedit per eas/
¶ hoc peccatum in multis locis deum exhe
redat/ Bona enim que domin⁹ vellet da
re filijs suis/ Prelati dant consanguineis
suis/ Contra illos qui intrare volunt per
terrenam potētiam/ ¶ Notandum ꝙ mul
tiplex pena talium legitur in sacra scrip-
tura/ Numeri. xvi. legitur de chore. ꝙ cū
.ccl. de maioribus leuitarum igne diuino
succēsus est/ quia sacerdotium capere vo-
luerūt/ Ibidē legitur d̄ dathan. ⁊ abyron/
qui ducatui moysi inuidebant/ quibus iu
re p̄mogeniture videbatur deberi/ cum es-
sent de tribu ruben p̄mogeniti/ ꝙ dirup-
ta est terra sub pedibus eorum. et aperiēs
os suū deuorauit eos cum tabernaculis
eorum/ et vniuersa substantia. et descen-
derunt viui in infernum/ Item legitur.
4. Regū. xv. ⁊ scd̄o Paral. xxvi. De ozia
rege qui in festo ꝓpitiatōis indutus stola
pontificali intrauit in templum vt incen-
sum poneret/ ꝙ factus est terre motus/ et
ꝑcussus est in facie lepra/ et fuit leprosus
omni tempore vite sue. ¶ Et notandum
ꝙ ille quem dyabolus introducit/ volun
tatem introducētis se postea facit Bern.
Qui infideliter intrat. ⁊ non per christum/
quid nō infideliter agit/ et ꝯtra christum.
¶ Circa scd̄m notandū ꝙ oportet vt pa
stor oues suas agnoscat. Prouerb. xxvij.
Diligenter agnosce vultum pecoris tui.
⁊c̄. Eiusdem. xij. nouit iustus animas iu-
mentoꝝ suorum/ viscera impioꝝ crudelia
¶ Oportet vt interiora subditi agnoscat p̄-
latus/ vt agnoscat quis indigeat increpa
tione quis ꝯsolatione. j. Thessa. 4/ Corri
pite inquietos ⁊ ꝯsolamini pusillanimes
sed multi sunt sicut stult⁹ auriga pheton/
de quo dicit̄/ ꝙ nec retinere valet nec no-
mina nouit equorum. ¶ Item amor xp̄i
⁊ ouiū necessari⁹ est. pastori/ vn̄ Mat. xxij

Quomodo huc intrasti nō habens vestē nuptialem/ Vestis nuptialis/ est caritas. sine qua nullus debet recipere curam animarum/ qua caritate deum habet carum super omnia. et primum suum citra deū/ et super omnem terrenam substantiam. Bern. super cant/ Non ociose totiens repetitum est petre amas me. in omissione ouium/ et ego quidem id adsignificatum puto ac si dixisset illi iesus. nisi me valde perfecteq; ames. hoc est. plusq; tua/ plusq; tuos/ plus q; etiam te/ nequaq; suscipias curam banc. nec te intromittas de ouib⁹ meis/ pro quibus sanguis meus vtiq; effusus est/ Pastores ecclesie ad multa admittuntur que solum amicoruz sunt/ Primo ad custodiā corporis dominici/ illud idē corpus quod in vtero virginali formatū est ad verba sacerdotis/ incipit esse sub specie panis/ Sicut deus pater filium suum commisit beate virgini/ sic et commisit sacerdoti/ Item symeoni p̄cessum est tenere filium dei/ sic concessum est et sacerdoti. Caueat tamen quid inde faciat/ sicut eñ symeon infelix fuisset si in lutum p̄iecisset filium dei/ cum in manibus suis eum tenebat/ Sic infelix est sacerdos qui corpus dominicū indigne tractat/ Hiere. xxvi. Ego autem ecce in manibus vestris sum/ facite mihi quod bonum et quod rectum est in oculis vestris/ Verūtamē videte et ꝓgnoscite/ q; si occideritis me sanguinem innocentem tradetis ꝓtra vos metipsos/ et contra ciuitatem istam et habitatores eius/ Velut occisio est indigna sumptio dominici corporis/ Ambrosi⁹/ Qui indigne christum sumit/ idem est ac si interficiat/ et supra illud p̄ma Corinth. xi/ Qui autē manducauerit panem hunc et biberit calicem domini indigne/ reus erit corporis et sanguinis domini. Glosa. i. ita re⁹ erit/ ac si christum occiderit/ Secundo ad custodiam sponse christi admittitur/ Tercō admittitur ad eius mensam/ Quarto ad osculum/ Quinto ad consilia et secreta: Joh. xv. Jam non dicam vos seruos sed amicos/ quia omnia quecunq; audiui a patre meo nota feci vobis/ Sexto ad officium reconciliationis/ ad quod non est admittendus filius ire/ quia ꝑm Gregoriū. Cum is qui displicet ad intercedendum mittitur/ irati animus ad deteriora prouocatur. Bernard⁹/ Ne filius ire qui nondum reconciliati reconciliationis aliene negocium/ quasi gens que iusticiam fecerit apprehendunt. Circa quartum notandum. q; pastorem oportet antecedere oues exemplum bonum eis ministrando/ et honestate vite excellendo/ sicut legitur. .j. Regum. x. de saul/ q; steterit in medio populi et altior fuit vniuerso populo ab humero et sursum/ Item in eodem. Ecce videtis quem elegerit dominus/ q; non sit ei similis in omi populo/ Gregori⁹ in moralibus. Non debet hominum ducatum suscipere/ qui nescit homines bene viuendo preire/ Item Gregori⁹. tantum debet actionem populi actio transcendere presulis/ quantum differre solet a grege vita pastoris/ Idem quisq; speculator ponitur. in alto stare debet per vitam/ vt possit prodesse per prudentiam/ et ꝑm Hieronimū. Nihil intantum destruit ecclesiam dei/ q̄m clericos laycis esse deteriores/ Isay. xxxiiij. Erit sic populus sicut sacerdos/ et dicit Bernard⁹. et vt vtinam sic/ et non peior populo sacerdos. Circa quintū notandum/ q; pastoris est pascere pabulo scilicet verbi. exempli. et temporalis subsidij/ vel ꝑm Bernardū. pabulo predicationis/ operis. et orationis/ Unde dictus est petro ter pasce. exemplo scilicz puersationis/ verbo p̄dicationis/ fructu orationis. Circa sextum notandū/ q; pastor debet intendere bys que faciunt ad ꝓseruationem gregis vt est congregatio siue pacificatio eius. Osee. j. Congregabuntur filij israel. et filij iuda pariter/ et ponent sibi caput vnum. Et sciendum q; qui deberent esse pastores sunt lupi. Ezechiel. xxij/ Principes eius in medio eius quasi lupi rapientes predam/ Sophonie. iij. Judices eius lupi vespere/ non relinquebant in mane. Prouer. xxviij. Leo fugiens et vrsus esuriens princeps sup populum pauperem/ Vulpes etiam facti sunt multi dolose rapientes/ Vox quidē eorum vox iacob est/ manus autem man⁹ esau sunt. Genes. xxvij. Ezech xiij. quasi vulpes in deserto ꝓphete tui israel erant/ Trenoz. vltimo dicit. de monte syon/ vulpes ambulauerūt in eo. Notandū q; su

ꝓa illud Joh. vltimo. Pasce oues meas. Glosa enumerat quinq; pertinentia ad pastorem scilicet credentes ne deficiant confortare/terzeno subsidio si necesse est. subditis prouidere/exempla virtutum ꝑbere/aduersarijs obsistere/peccantes corrigere.

¶ De eodem Sermo Quintus In ordine. 83.

EGo sum pastor bonꝰ. Bonus pastor animam suam pōit pro ouibus suis ꝛc. loco ꝛ capitulis vtš ¶ Notandū ꝙ euāgeliū hodiernū ministrat nobis materiā cōsolationis/et materiam timoris. et nostre simplicitatis ¶ Materiam consolationis in hoc ꝙ ostēditur nobis pastoris nostri bonitas. ¶ Materiā timoris in hoc ꝙ ostēditur nobis lupi crudelitas/ et nostra indefensa simplicitas Lupi crudelitas ibi. (Et lupus rapit. ꝛc. Simplicitas nostra in hoc ꝙ oues nos vocat veritas. ¶ Circa primū attendenda est dei benignitas/ qui noluit nos esse contentos fragilitate nostrorꝫ pastorum/ immo filium prefecit nobis pastorem. et pastorum principem. ꝑma Petri vltimo. Cum apparuerit princeps pastorum. ꝓcipietis ūmarcescibilem eterne glorie coronam/ ꝛ ipse vere fuit pastor bonus. qui carnem suam dedit nobis in cibum. sanguinem in potum. animam in precium ¶ Vere est ipse pastor bonus/ cui non deest conseruandi voluntas/ nec facultas. Chrisostomꝰ. ¶ Daneamus sub pastore tali ꝛ securi a lupo erimus. ¶ Pastorem enim habemus ita amantem nos/ vt et animam pro nobis det. ¶ Cum igitur et potens sit. et intantum diligat/ quid prohibet nos saluari. nihil. nisi quidem nos destiterimꝰ. ¶ Roma. viij. Si deus pro nobis quis contra nos. Deus qui iustificat quis est qui ꝯdemnet. Bernardꝰ sup cant. ¶ Huic securus me credo/ qui saluare me velit. nouerit et possit. Voluntas eius indicatur. ibi. Animā meam pono p ouibꝰ meis. Noticia ibi. ꝛ ꝓgnosco oues meas ¶ Potestas in eodem capitulo Joh. vbi dicitur/ et non rapiet eas quisquā de manu mea/ et paulo post. Nemo potest rapere ō manū patrꝫ mei ¶ Vere bonus pastor qui ouem perditam quesiuit. inuēta in reduxit/ lassam in humeris reportauit. Luc. xv. ¶ Ps. Erraui sicut ouis que perijt. Isa. liij. Omnes nos quasi oues errauimus. ¶ Vere bonus pastor est qui ad pascua optima oues suas reducit/ scilicet ad refectionem eterne beatitudinis. Gregoriꝰ. ¶ Loquens de illo verbo Johānis. x. Ingredietur et egredietur. et pascua inuenient/ oues eius pascua inuenient/ quia quisquis illū corde simplici sequitur/ eterne viriditatis pabulo nutritur/ et subdit. pascua electorum. sunt vultꝰ presens dei/ qui dum sine defectu conspicitur sine fine mēs cibo vite saciatur. Ezechiel. xxxiiij. In pascuis vberrimis pascam eos/ et in montibus excelsis israel erunt pascue earū. Ibi requiescent in herbis virentibus et in pascuis pinguibus pascētur super montes israel. Ego pascam oues meas/ et eas accubare faciam. ¶ In hys verbis insinuatur refectio anime beate ꝛm tres vires. Refectio quantum ad rationabilem. ibi. In pascuis vberrimis pascam eas/ et in montibus excelsis. Pascua vberrima erunt. in cognitione trinitatis et vnitatis/ que erit visio pascēs. ꝛm Augustinū. Joh. xvij. Hec est vita eterna vt agnoscāt te. ꝛc. ¶ Per mōtes excelsos intelliguntur rationes eterne que sunt in mente diuina/ que dicunt montes ꝓpter eminentem modum cognoscendi/ que etiam ptinent ad refectionem rationabilis. ad refectionem ꝓcupiscibilis. pertinet illud. Requiescent ꝛc. Ad cōlis. cupiscibilem eī pertinet desiderium boni adquirendi/ et dilectio boni adquisiti. ¶ Quies ergo quantum ad desiderium boni adquirendi pertinet ad refectionē concupiscibilis/ de quo ibi/ Requiescent quātumꝫo ad dilectionē boni adquisiti dicit. ¶ In pascuis pinguibus pascentur/ vt in pinguedine dilectionis. emientia intelligatur. In psalmo. Sicut adipe ꝛ pingue dine repleatur anima mea. ¶ Quantū ad irascibilem erit refectio securitas boni adquisiti/ ad qō pertinet illud. Et ego accubare eas faciam. simile/ Luce. xij. Faciet

illos discumbere/ et transiens ministrabit illis ¶ Circa lupi crudelitatem notandum q̄ lupus rapit hominem a deo separando/ Dispergit vero discordiam ad primum seminando/ vel dispergit in diuersa peccata precipitando/ Barbei. xij/ Qui non colligit mecum. dispergit/ Gregorius in omel. Lupus dispergit oues/ cum alium ad luxuriam trahit/ alium in auaritiam accendit/ alium ad superbiam erigit/ alium per iracundiam diuidit. ¶ Et notandum q̄ cum alijs lupi solis clamoribus exterreātur/ Lupus tamen infernalis inter oues habitat/ et de illo verum est illō. Job. xlj/ Non fugabit eum vir sagittarius. in stipulam versi sunt ei lapides funde/ Vix est dies in quo oues spirituales non teneat/ vel per aures dum detractores libenter audiunt/ vel per aliquod de alijs membris quo peccatum committūt/ Vnde necessarium est valde vt pastor eis subueniat/ Amos. iij/ quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura/ aut extremum auricule sic eruentur filij israel/ Legitur in libro de animalib⁹/ q̄ lupus quādo senescit circuit ciuitates/ et nocet hominibus quoniā predari non potest/ sic lupus infernalis magna parte potestatis sue amissa in passione christi/ amplius circuit in fine temporum querens cui nocere possit. ¶ Circa tercium notandum/ q̄ in hoc q̄ fideles. oues dicuntur/ simplicitas eorum et indefensio insinuatur/ Inter animalia enim quadrupedia maioris simplicitatis dicitur esse ouis et minoris defensionis/ cetera animalia vel fuga vel astutia. vel fortitudine/ vel quia vnguibus vel dentibus sunt armata/ secura sunt ab hostibus suis. sed ouis nihil tale habet/ De lana et lacte dat pastori eam regenti et defendenti/ Sed non habet discretionem qua. si erauerit sciat redire/ Similiter est de oue spirituali. Dauid. Erraui sicut ouis que perierat. iij. Regum. xxij. Vidi cunctum israel dispersum in montibus errātes quasi oues/ simpliciores esse videntur homines brutis animalibus/ Hieronimus. ¶ Cetera animalia in eas herbetia pedicasq̄ non incidunt/ quod hominibus accidit. qui in easdem pedicas dyaboli a quibus liberati sunt incidunt/ Brutum animal in ore lupi clamat/ Peccator vero peccatum suum non vult submisse dicere sacerdoti/ vt de potestate lupi infernalis liberetur/ Pisces non capiuntur hamo. esca non cooperto. homines vero capiuntur hamo pene eterne/ quem esca momentanee voluptatis operire non sufficit. ¶ Multi etiam sine defensione sunt. cum sibilo vnius verbi quando q̄z deijciantur/ et funibus peccatorum suorum quisq̄z constringitur. (Alias oues habeo &c.) et vocem meam audient/ Circa verbum propositum considerandum nobis est/ quare ille qui non solum sapiens est. sed etiam ipsa sapientia patris/ fideles oues vocet/ Ad quod dicendum q̄ in hoc q̄ eos oues vocat/ septem gratias eisdem commendat. in septem proprietatibus ouis designatas/ Prima est fidei simplicitas/ que in hoc nobis commendatur. q̄ ouis animal simplex est/ in hys scilicz que fidei sunt/ Qui ambulat simpliciter. ambulat confidenter. Prouerbi. x. Ambrosius. Auferantur argumenta/ vbi fides queritur/ secunda Corinth. xi/ Timeo ne sicut serpens euam seduxit astucia sua/ ita corumpantur sensus vestri/ et excidant a simplicitate que est in christo/ sine disceptatione credendum est de deo/ quod ipse de se in sacra scriptura docet. Hylarius. Soli deo de se credendum est qui se solus nouit/ Exodi. xx. Si altare lapideum feceris mihi/ non edificabis illud de sectis lapidibus/ Si enī leuaueris cultrum tuum super eo polluetur/ Altare lapideum est fidei soliditas/ super quam non est leuandum acumen ingenij/ quod p cultrū intelligitur/ vt ingeniū nr̄m in hys que fidei sunt auctoritati scripture non p̄ponamus. ¶ Et notandum q̄ ouis animal simplex est. ruminat et fingit vngulam/ Sic qui habet simplicitatem fidei/ scripturam sacram debet ruminare/ et p̄m illam in cauendis et agendis discretionem habere/ Ecclesiastici. iij. Que precepit tibi deus cogita illa semper/ et in pluribus eius operibus ne fueris curiosus/ ¶ Secunda est timor. vel fuga mali/ que cōmendat in hoc/ q̄ ouis naturaliter timet

lupum. sic fidelis timere debet lupum infernalem. vl' peccatum. Eccl. xxi. quasi a facie colubri fuge peccatum. nullus hostis potest nocere nisi per istum. quia non nocebit aduersitas si non dominetur iniquitas. Prouer. xxviii. Beat' homo qui semper est pauidus. ꝛc. Tercio. stabilitas vel pax. in hoc ꝙ ouis animal quietum est. cõmendabile est esse quietum. et quantũ ad corpus. Seneca in epl'is. primũ argumẽtum compositę mentis existimo. posse cõsistere. ꝛ secum morari. Cõmendabile est etiam esse quietum mente. Joh. xiiii. Pacem relinquo vobis. pacem meam do vobis. Hebr. 4. Relinquitur sabbatismus populo dei. Gregor'. Quid quieti' ꝙm nihil in hoc mundo appetere? quid laboriosius ꝙm terrenis desideriis estuare?

Hinc est ꝙ israel sabbatuz accepit in munere. egyptus percutitur multa muscaꝝ multitudine. sed de quibusdã potest dici illud. contricio et infelicitas in vijs eorũ. et viam pacis non ꝙgnouerunt. Quarto ꝑmendatur eis caritas qua ꝓximi vtilitati debent intendere. in hoc ꝙ ouis est animal vtile. ipsa est vtilis ad victum et vestitum. ouis ꝯm Augustinũ. mandatuz euangelicũ implens. de duabus tunicis dat vnam non habenti scilicet homini. ipsa pascit et vestit dominum suum. Sic ouis spũalis ꝓm pascit et vestit. vt ipse dicturus est in iudicio. Matth. xxv. Esurijui. ꝛc. Nudus fui. ꝛc. Quinto obedientia in hoc ꝙ ouis est animal tractabile. siue obediens. ad quod pertinet verbum ꝓpositum vocem meam audient. Sicut dicitur in libro de animalib' pastores docent oues festine ambulare ad auditum alicuius vocis. Sexto sobrietas. in hoc ꝙ aridis vescitur. modicis expensis sustentatur. Isa. xlix. Super vias pascentur. et in palmis erunt pascua eorũ. Seneca. Victus sit tibi ex re facili. nec aduoluptatẽ sz ad cibum accede. palatum tuũ fames excitet non sapores. desideria tua paruo redime. quia hoc tantum curare debes vt desinant. Septimo. mansuetudo. in hoc ꝙ ouis malum non nouit inferre. sed potius ferre. Isa. liii. Quasi ouis ad occisionem ducetur. Roma. xii. Nulli malum pro malo reddentes. Prouer. xx. Ne dicas reddam malum pro malo.

¶ Dominica. III. Sermo primus In ordine. 84.

MOdicum et nõ videbitis me. ꝛc. Joh. xvi. Hoc euangeliũ tria cõtinet. Primo quedam verba que a saluatore discipulis dicuntur. Secundo intellectus illorum verborũ. a discipulis queritur. ibi. Quid est hoc quod dicit nobis modicum et nõ. Tercio verba illa a saluatore declarãtur. ibi. Plorabitis et flebitis vos (Modicum). id ẽ paruum tempus restat vsqz ad hoc ꝙ patiar. et claudar sepulcro (et) tũc (non videbitis me). id est incipietis me nõ videre. (Et iterꝝ modicũ et videbitis me). id est paruũ tẽpus erit scilicet triduũ postꝫ resuscitatuz me videbitis. vel sic. (modicum ꝛ non videbitis me). id est modico tpe abscõdar ab oculis vris s. ꝓ triduũ (Et iterꝝ modicũ et videbitz me). id ẽ rursum modico tempe apparebo vobis. scilicet ꝙdraginta diebus ante ascensionem. et subdit. quare modicum dicens. (Quia vado ad patrem.) In ascensione scilicet ad potiora bona patris. vel ad patrem. id est patris immortalitatẽ. Notandum ꝙ hec verba tristia scilicet de separatione sua. ab eis multotiens reuoluebat ipsis. Joh. xiij. Filioli adhuc modicum vobiscum sum. Eiusdem. xiiij. Adhuc modicum et mundus iam me non videt. In eodem. Jam non multa loquar vobiscum. Ratio vero huius est. vt auditione tristium assuefaciat eos ferre eius separationẽ. preterea ꝓiuncta erat consolatio. non em solum dicebat. Modicum et non videbitis me. immo et subijciebat. Et iterũ modicũ et videbitis me. ꝓterea dicendo. ꝙ vado ad patrem. ostendebat non esse mortem. sed potiꝰ translationẽ. vnde hoc etiã faciebat ad ꝓsolationem. Dixerunt ergo ꝛc. Quid est hoc quod dicit nobis modicũ ꝛc. Duplex causa potuit esse quare non intelligebãt que dicebant. scilicet tristicia discipulorꝝ. et contrarietas que videbat esse in verbis dñi dicentis (videbitis ꝛ nõ videbitz) dicebant ꝙ eedẽ ꝑsone. vel alic. (Quid est hoc quod dicit nobis modicũ

(Cognouit aũt iesus quia hoc volebant eum interrogare). Interl. In hoc ostẽdit se deum cum sine verbis eorum intellexit dubitationẽ eorũ. Hiere. xvij. Scrutãs corda et renes deus. j. Regũ. xvi. Deus intuetur cor. (Amen amẽ dico vobis) Exponit quod dixerat scz (modicũ et nõ videbitis me). Secundo inducit similitudinem ad declarationem expositionis ibi. (Mulier cum parit). Tercio adaptat similitudinẽ ibi. (Et vos quidem nunc tristiciam habetis ꝛc. (Amen amen) Geminatio nota est ꝯfirmationis (plorabitis) interius (et flebitis) exterius scz in triduo mortis (Mundus autẽ) ꝑm Augusti. hoc nomine significati sunt inimici a quibus christꝰ occisus est, qui letati sunt christo occiso. (Vos autẽ ꝯtristabimini) non solum de mea morte, sed etiã de eorum exultatione. Luce. vlt. dicit discipulis euntibus in emaus. Et estis tristes (Sed tristicia vestra vertetur in gaudiũ) cognita mea resurrectione, vel ascensione. Hiere. xxxj. Conuertam luctum eoꝝ in gaudiũ. Tobie. iij. post lacrimationẽ et fletum exultatõꝫ infundis (Venit hora eius) hora inquã ꝑiendi l' patiẽdi. Luce. j. Elizabeth impletũ est tempꝰ pariendi (Venit) ꝑteriti tempis est (Non meminit pressure) id ẽ doloris partus. vnd sara nato sibi ysaac dixit. Risum fecit mihi dominꝰ Geñ. xxj. (Nunc quidem tristiciam habetis) de audita morte mea. Joh. xvi. quia hec locutꝰ sum vobis, tristicia impleuit cor vestrũ, vl' habetis. id est in breui habetis. Beda. cõtristabunt cum illum comp̃hendi ab hostibus ligari, ad conciliũ duci. damnari. flagellari, ad vltimũ crucifigi videbũt (. Iterum autem videbo vos) post resurrectionem. Joh. xiiij. Non relinquam vos orphanos (veniam ad vos, ꝛ gaudebit cor vestrum). Joh. xx. Gauisi sunt discipuli viso domino (et gaudium vestrum) quod erit de resurectiõe (nemo tollet a vobis.) quia christus resurgẽs a mortuis iam nõ moritur, ad Roma. vi. vel gaudium vr̃m quod erit postquã confirmati fueritis virtute ex alto. Luce vltio. nemo tollet a vobis). Beda. Gaudium eorum nemo tulit ab eis, quia et si postmodum persecutiones passi sunt. spe tamen resurrectionis ꝛ visionis illius accensi, omne gaudium existimabant, cum in tentatões varias incidebant. Jacobi. j. Actuũ. v. Ibant apostoli gaudentes a conspectu consilij, quoniam digni habiti sunt pro nomine iesu contumelias pati. Aliter legitur illd ꝑm Augustinũ. (Modicum ꝛc.) vt modicũ intelligatur totum spacium presentis vite, in quo priuandi erant visione, nõ quia non viderunt eum. sed quia non viderũt eum sicut prius, mortalem et secum conuersantem (Modicum et iam non videbitis me). Interli. id est Nunq̃ videbitis me mortalem vel non videbitis me. ꝑm deitatem. Et dicitur presens vita modicum compatione eternitatis. (Et iterum modicũ. ꝛ videbitis me.) quia electi post presentem vitam veniũt ad dei visionem. ꝑma. Corinth. xiij. Tunc ꝯgnoscam sicut et cognitus sum (quia vado ad patrem). hoc respicit illud. et non videbitis me (Mulier cum parit tristiciã habet ꝛc) Augꝰ. totius laboris sui fructũ. ecclesia nunc parturit desiderando, tunc est paritura cernendo, parturit gemendo. paritura letando, parturit orando. paritura laudando. (Iterum videbo vos ꝛc.) Augꝰ. Puto q̃ hoc non ad tempus illud referendum est quo surrexit, eisq̃ carnem suam cernendam tangendamq̃ mõstrauit, sed potius ad illud de quo iohannes ait. Cum apparuerit, similes ei erimus. quoniam videbimus eum. sicuti est. ꝑma Joh iij. Isa. xxxv. Ipsi videbũt gloriã dñi ꝛ decorẽ dei nostri. (Et gaudebit cor vr̃m et gaudiũ ꝛc.) Isa. xxxv. Leticia sempit'na erit super caput eorum ꝛc. Augustinꝰ. ibi ergo finis qui sufficit nobis, eternus erit. Nec enim nobis sufficit finis, nisi cuius finis nullus finis (Modicum et iam non videbitis me.) Moraliter potest verbũ ꝓpositum intelligi duobꝰ modis. Primo vt modicum intelligatur totum tempus vsq̃ ad finem seculi, ꝑm Glosã. Secũdo vt modicum quo saluator nõ videtur intelligatur tentationis vel tribulationis. Modicum quo videtur intelligatur cõsolatiõis, ꝑm ꝑmũ intellectũ. valet verbũ ꝓpositum. ad ꝯtemptũ p̃sentis ꝓsperitatꝫ, ꝛ ad tolerantiam presentis aduersitatis. contemnenda est presens ꝓsperitas, quasi

punctalis Job. xx. Gaudium ypocrite ad instar puncti. Item patienter toleranda est presens aduersitas quasi momentanea cui succedit iocunditas diuine visionis Eccl. j. Usq; in tempus sustinebit patiens et postea redditio iocunditatis, multi tamen non intelligunt hanc iocunditatem, dicentes sicut dicebant discipuli. Quid est quod dicit nobis modicum ⁊c. Nescimus quid loquitur. Aug⁹. hoc modicum longum nobis videtur. quoniã adhuc agitur. Sed cum finitum fuerit, sentietur q̃ modicum fuerit. Possumus aũt tripliciter ostẽdere hanc modicitatẽ. Primo per sacre scripture auctoritatem. Secundo compando tempus vite p̃sentis ad glorie eternitatem. Tercio compando illud ad pene infernalis diuturnitatem. Testimõia sacre scripture quibus hec modicitas ostẽditur, hec sunt. p̃ma Pet. j. Modicum nunc si oportet contristari in variis tribulationib⁹. scõa Cor. 4. Id momentaneum et leue tribulatõis nostre ⁊c. p̃ma Joh. ij. Filioli mei nouissima hora est. Isa. 54. Ad punctum in modico dereliqui te. In eodem. In momento indignationis mee, abscondi faciem meam parumper a te. Jacobi. 4. que est vita nostra. Vapor est ad modicum parens. ⁊c. Specialiter temporibus nostris vita hominis modica est. Pauci enim sunt qui viuant vsq; ad. lxx. annos. Vixit adam. dcccc. ⁊. xxx. annis. tunc nõ erat mirum si amabant p̃sentem p̃speritatem, vel timebant presentem aduersitatem, sed hodie nec est amanda p̃speritas nec timenda aduersitas, cũ quasi momentanee sint. Item patet hec modicitas si habeatur respectus ad eternitatem, minus est enim totum temp⁹ presentis vite in compatiõe ad gloriam eternam q̃m vna gutta aque respectu maris totius. Roma. viij. Non sunt condigne passiones huius temp̃is ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis. Item patet hec modicitas si habeatur respectus ad pene infernalis diuturnitatem. Unde dicunt damnati in inferno. Sap̃. v. Trãsieruut omnia illa tanq̃ vmbra. ⁊c. et paulo post nos nati continuo desiniimus esse. Juxta secundũ intellectum sciendum. q̃ amici dei in hac vita nunc habent tentationem vel tribulatiõem. vel consolatiõnem, sicut ostendit Berñ. loquens de illo verbo Canti. j. Trahe me post te curremus in odore vngentorum tuorum. Trahimur inquit cum tribulatõibus et tentationibus exercemur, currimus cum interius p̃solationibus et inspirationibus visitati, tanquã in suaue olentibus vnguentis respiramus. Sic nox spiritualis et dies in eis succedunt sibi, sic modicum est et non videtur saluator. et iterum modicum est et videtur. Sic letitia dei saluatoris subtrahit. et postea redditur. Berñ. super cant. O modicum non modicum, o modicum longum. pie domine modicum dicis. q̃ non videmus te. saluum fit verbũ domini mei. longum est multum valde nimis. Ueruntamen vtrumq; verum et modicum meritis. ⁊ non modicum votis. Idem loquens de illo verbo Abacuc. ij. Si moram fecerit expecta eum, quia veniens veniet. et non tardabit, quomodo nõ tardabit. si moram fecerit: nisi quia quo ad meritum. plusquã satis est. Non est tamen satis quantum ad desiderium. Et notandum q̃ multis de causis iocunda p̃sentia saluatoris, alicui subtrahitur. Primo vt humilitas seruetur, ne illam leticiam credat se habere a se. Ideo paulus ab angelo sathane colaphizatur. ne extollatur. scõa Corinth. xij. Ne magnitudo reuelationum extollat me ⁊c. Secundo vt incauta securitas vitetur. que mater est negligentie, et periculo ꝓpinqua. Greg̃ in moral̃. Dum mens secura redditur, in torporem laxatur. Idem mater negligentie solet esse securitas. Idem in moralib⁹. Multis sepe graue periculum incauta securitas fuit. Berñ. super cant. Ne dixerꝫ in abundantia tua. non mouebor in eternum, ne cum gemitu cogarꝫ dicere. Auertisti faciem tuam a me. et factus sum conturbatus, curabis si sapis. in die malorũ non immemor esse bonorum. et in die bonorum non immemor esse malorum. In die virtutis clama. cum defecerit virtus mea ne dereliquas me, in tempore tentationis consolare, et dic trahe me post te. sic nõ deseret te spes in tempe malo, ⁊ in bono p̃uidẽtia nõ deerit. Tercio vt ardẽtius querat. Can̄. iij. In lectulo meo per

noctes quesiui quē diligit anima mea ⁊c. Surgam et circuibo ciuitatem p vicos et plateas querā quē diligit anima mea. Quarto. vt inuentus fortius teneatur. In eodem. Tenui eum nec dimittam. De hys duobus simul dicit Bern. sup cant. Jōo subtraxit se quo auidius reuocaret. teneretur fortius. preteriens teneri vult. abiens reuocari. Quinto. vt pateat ex ei⁹ absentia quid conferebat sua p̄sentia. ostē dit infirmitas. quantum bonum erat sanitas. ostendit guerra. quantum bonum erat pax. ostendit tentatio quantum bonum erat mentis tranquillitas. Sexto. vt ex hac tristicia perpēdatur. q̄ male sit homini si a deo separetur omnino. quod fiet in damnatione Piere. ij. Scito ⁊ vide quia malum et amarum est reliquisse te dominū deum tuum. Aug⁹. Tale bonum est deus. vt nemini eum deserenti bene sit

(Plorabitis ⁊ flebitis vos. mundus aūt gaudebit. vos autē ꝓtristabimini. sed tristicia vestra vertetur in gaudium. Intendit domin⁹ hys verbis consolari discipulos suos. a quibus in breui recessur⁹ erat. quos preuidebat magnas tribulationes passuros. in quibus ꝓsolatur etiam alios fideles. qui multas tribulationes patiuntur. In psalmo. Multe tribulationes iustorū. scda Thy. iij. Omnes qui pie volūt viuere in christo p̄secutionē patient. Premittitur in verbis predictis desolatio cū dicit. Plorabitis et flebitis vos. mund⁹ aūt gaudebit. vos aūt ꝓtristabimini. subditur. ꝓsolatio ibi. Sed tristicia vestra vertetur in gaudiū (plorabitis ⁊ flebitis vos) electi hec est vita xp̄iano⁹. Pisces nutritur in aq̄s. ⁊ vita xp̄iani in lacrimis. Isa. Jo. Computrescent pisces sine aqua. sup illud Jacobi. j. Omne gaudium existima te fratres mei cum in tentationes varias incideritis. dicit Glosa. Ne indignemini si mali in mūdo florent ⁊ vos patimini. q⁹ non est christiane dignitatis in temporalibus exaltari. sed potius deprimi. mali nihil habent in celo. et vos nihil in mundo. s̄z spe illi⁹ boni ad quod tenditis. quidq̄d in via ꝓtingat gaudere debetis. Dauid. Letat⁹ sum in hys que dicta mihi in domum domini ⁊c. Item letetur cor queren tium do. Geminatō fletus referri potest ad duas species luctus. quas distinguit glosa sup Math. v. Hys verbis prior est luctus. pro peccatis vel suis. vel alienis. In psalmo. exitus aquarum deduxerunt oculi mei quia non custo ⁊c. Secund⁹ est ex desiderio celestis patrie. prior est irriguum inferius. secund⁹ supius. de quib⁹ legitur Josue. xv. et Judicū j. Ille abluit p̄sentes sordes. hic accendit acrius eternoz̄ amatores. Vel geminatio ista potest referri ad incolatū p̄sentis miserie. Dauid. Heu mihi quia incolatus meus plongatus est. ⁊ dilatationem patrie. Dauid. Super flumina babylonis illic sedimus et flebim⁹ dum recor. syon. Vel bec gemiatio potest referri ad mala pene que fideles in se patiuntur. et ad mala culpe in quibus persecutoribus compatiūtur. quod autem subditur. (Mundus autem gaudebit.) facit ad augmentum vtriusq̄ doloris et cōpassionis. ⁊ passionis. Cum em̄ mundus miseria sit plenus. et miseriam suam non intelligat. et ideo gaudeat. eo ipso miserior est. Augustin⁹ in libro cōfessionum. Quid miserius misero non miserante se ipsum. Itē sicut diuitis mensa. tentationem pauperis Lazari augebat. Luce. xvi. Sic gaudium mundi visum ad augmentum tentationis electorum facit. Auget etiam tribulationem eorum h̄ q̄ non solum patiuntur in se. sed etiam in ceteris fidelibus. p̄ma Corinth. xij. Si quidem patitur vnum membrum. compatiuntur omnia membra. ecclesia est velut vnum corpus. in omnib⁹ membris patiens atq̄ dolens. ad qō potest referri illud Vos autem ꝓtristami. Cōmunis em̄ est tristicia fidelium. circa ꝓsolationē eorum que tāgitur ibi. (Sed tristicia vestra vertetur in gaudiū. Notandum q̄ tristicia quā habent boni in p̄senti. p̄ferenda est gaudio mundi septem de causis. Primo p̄pter benedictionem quam habet a deo. Math. v. Beati qui lugent. Item Luce. vi. Beati qui nunc fletis. econtrario autē gaudium mundi maledictū est a deo. p̄m illud Luc. vi. Ve vobis diuitibus qui habetis consolationem vestram. Quis audeat gustare cibū ab aliquo sancto maledictū. q̄ntū ergo timēdū est gaudiū male dictū ab ipso sancto sctō⁹. Pō. Renuit

ꝯsolari anima mea. Scdo. quia sapiẽtes
tristiciam presentem gaudio presenti pre-
eligunt. quod autem sapientes p̃eligunt
p̃eligendum est. Malunt sapientes se sa-
nos esse lugentes q̃ꝫ freneticos gaudẽtes
Eccs. ij. Risum reputaui errorez. Eiusdẽ
vij. Cor sapientum vbi tristicia est. et cor
stultorũ vbi leticia. Ex fatuitate est gau-
dium huius mũdi. immo ex cecitate. ꝟm
illud. Luce. xix. Videns iesus ciuitatem
fleuit super illam dicens. quia si cognouis
ses ⁊ tu. supple. fleres. preelegit sapiẽtissi-
mus scilicet dei filius in mundo isto tristi
ciam gaudio. vnde dicit Bern. in ꝟmoni-
bus. Xp̃m super lazarum et sup̱ ciuitatem
fleuisse. et in orationib⁹ ꝑnoctasse. Risisse
vero aut iocasse nunq̃ꝫ. legimus. Tercio
quia tristicia salubris est licet sit amara.
Gaudium vero mundi mortiferum est.
Eccl. vij. Inueni amariorem morte muli
erem. Mulier ista mundi est leticia. Gau
dium mundi est velut vinum forte capita
debilia destruens. nisi aqua tribulatiõis
misceatur. vt patz in Salomone. qui nõ
ꝓhibuit cor suum quin omni voluptate
frueretur. Eccs. ij. et ideo infatuatus est
. iij. Regũ. xi. Sapientia nõ inuenitur in
terra suauiter viuẽtium. Job. xxviij. hoc
est vinũ damnatoꝝ. de quo Amos. ij. Tri
sticia vero est aqua sapiẽtie. id est hominẽ
sapientem reddens. vnde Ysa. xxviij. tan
tum sola vexatio dabit intellectum audi
tui. ⁊ Hieremie. vi. ꝟm translationẽ. lxx.
per omnẽ dolorem et flagellum erudieris
hierusalem. Quarto. quia tristicia conue
nit loco in quo sum⁹ et tp̄i. de loco dicit.
Aug⁹. In valle miserie sumus. in qua eo
magis flendum est quo minus flem⁹. ipse
puer nascens fletu suo ostendit locum in
quo sumus. esse locum fletus. Aug⁹ super
illud Eph. v. Redimentes temp⁹ quoniã
dies mali sunt. puer inquit qui nascitur a
ploratu incipit nec ridere potest. statim
natus plorat. ꝓpheta sue calamitatis. la-
crime sunt testes miserie. nondum loq̃tur
et iam ꝓphetat. Temp⁹ etiã in quo sum⁹
temp⁹ flendi est Eccs. iij. Tempus flendi
et tempus ridendi. temp⁹ flendi est in pre
senti vbi est multa materia fletus. et lacri
me sunt in valore suo. lacrime in futuro
quantũ ad reprobos nulli⁹ valoris erũt.

Electis vero materia fletus deerit. Ma
teria fletus in p̃senti sunt dei iniurie. ⁊ cõ
tumelie. ⁊ strages aĩaꝝ. incolatus p̃sentis
miserie. dilatio patrie. ordo ꝯgru⁹. vt vi-
gilia fiat ante festum. Electi faciunt hic
vigiliam in pane tribulatiõis et aqua do
loris. post facient festum. reprobi vero pri
us faciunt festum q̃m vigiliam. ipsi vidẽ-
tur facere festum stultorum. Quinto. pro-
pter breuitatem. habituri sunt boni ⁊ ma
li tristiciam et gaudium. sed boni sciẽtes
q̃ est p̃sentis vite esse breue. q̃ vero est fu-
ture vite esse longum. tristiciam eligunt
in presenti et gaudium in futuro. Aug⁹.
Sapientia sanctoꝝ est hic temporaliter
cruciari. et in eternum delectari. Mali
vero ecõtrario faciunt. Job. xx. Et gau-
dium ypochrite scilicet mundi ad instar
puncti. electi non timent sumere guttam
amaritudinis. quã sequatur abyssus eter
ne dulcedinis. econtrario reprobi sumũt
guttam dulcedinis. ꝑ qua habituri sunt
abyssum eterne amaritudinis. Sexto. q̃
tristicia presens electorum. habet adiun-
ctam leticiam. in psalmo. Secũdum mul
titudinem dolorum meorum in ⁊c̃. Sene
ca. Viri boni gaudium est ex bona con-
scientia. econtrario gaudium mundi est
cum tristicia q̃ de malo gaudẽt. Prouer.
ij. Qui letantur cum male fecerint et exul
tant in rebus pessimis. malis vero tormẽ
tum anime. Aug⁹. Curre per singula. tot
inuenies anime tormenta quot vicia.
Septimo. quia tristicia electorum verti-
tur in gaudiũ. et econtrario gaudium mũ
di in tristiciam. Et hoc habetur exemplũ
in diuite et lazaro. Luce. xvj. Plus vale-
ret lutum in breui mutandum in aurum.
q̃ꝫ aurum in breui mutandum in lutum.
Hieremie. xxxj. Conuertam luctum eo-
rum in gaudium. De gaudio malo malo-
rum. legitur Prouer. xiiij. Extrema gau-
dij luctus occupat. Amos. viij. Conuer
tam omnes festiuitates vestras in luctũ.
Job. xxj. Ducunt in bonis dies suos. et
in puncto ad inferna descendunt. In hac
vero conuersione attendendũ est q̃ vna
gutta tristicie electoꝝ mutabit. q̃si i mille
modios leticie. ⁊ ecõuerso vna gutta gau
dij reproboꝝ pl⁹ q̃ꝫ in mille modios tristicie
Luc. 6. Ve vob qui ridetis. q̃ plorabitis

¶ Mulier cum parit tristiciã hz ¶ Mulier dicitur ecclesia. vel ania fidelis/ qz do subiecta per obedientiam/ Geñ. iij. Sub viri potestate eris/ Item qz fecunda. in ps̃. vx oz tua sicut vitis abundãs/ Item qz ꝑpatiens/ Eccĩ. 36. vbi non est mulier ingemiscit eger/ Item qz berum molliens. i. xp̃m orando eum. ad miꝛicordiã flectens/ Cõparatur ãt tristicia aie/ vel ecclie angustie ꝓturientis ꝓpter acerbitatẽ Treñ. ij./ Magna velut mare ꝓtritio tua/ Hiere. vi. Luctũ vnigeniti fac tibi planctũ amaꝛ/ Itẽ ꝓpter bꝛeuitatẽ. j. Pet. j. Modicũ nunc. si oꝑtet ꝓtristari/ Item ꝓpter gaudiũ fructꝰ sequentẽ. de q̃ hic (Cum peperit iam non meminit pꝑsure ꝓpter gaudiũ ¶ Item notandũ q ecclesia ꝓturit ⁊ in p̃dicatoꝛib⁹ ⁊ in penitẽtib⁹ ¶ Predicatoꝛ habet dolores vt parturiens/ eiulando p hys q̃ in vtero moꝛiunt̃/ Hiere. 4. ventrẽ meum doleo. Ambꝛosi⁹. ventrẽ meũ doleo/ vt ꝓpheꝛico vtar eloquio/ qz quẽ regñatur⁹ erã amisi. ¶ Itẽ p hys q̃ in vtero collidũnt̃. Geñ. xxv Dedit de⁹ ꝓceptũ rebecce/ ſz collidebant̃ in vtero eius puuli/ q̃ ait ſi sic mihi futuꝛ erat q̃d necesse erat ꝓcipe/ Item p hys q̃ a partu retrabunt̃ Isa. 37. Uenert vsq ad partũ filij. ⁊ virtus nõ est pariendi/ Greg. Pensandũ est q̃nt⁹ sit p̃dicatoꝛib⁹ sanctis dolor de cadentib⁹ q̃ntus de stantibus timoꝛ q̃nt⁹ feruoꝛ de ꝙuersis. q̃nta solicitudo de ꝙuertendis/ Job. 39. Incuruant̃ ad fetum ⁊ pariũt. ⁊ rugitus emittũt Hab̃. 4. Filioli mei q̃s iteruꝛ ꝓturio ꝛẽ. Apoc. xij. ¶ Mulier in vtero hñs. ⁊ clamabat ꝓturiens/ ⁊ cruciatur vt pariat/ Sz quidã cruciant̃ vt pereãt/ Jere. 9/ vt inique agerent laboꝛauerũt/ Eccĩ. x. Laboꝛ stultoꝝ affligeꝛ eos ꝛẽ/ Penitens etiã hz dolores vt ꝓturientis in angustia ꝓtritõis/ in erubescentia ꝓfessiõis/ in laboꝛe satisfactõis/ Geñ. iij. In doloꝛe paries filios (Mulier cum parit ꝛẽ.) ostendit̃ hic q̃ tristicia est via ad gaudiũ/ Greg. Si dulcia q̃rim⁹ necesse est vt amara tolerem⁹ ¶ Circa gaudiũ vero futuruꝝ tria nob̃ hic insinuant̃/ Primo q̃ erit post tristiciã/ et ideo dulci⁹. eꝛio erit in mũdanis/ quia delicijs et diuitijs ⁊ bonoꝛibus sunt assueti/ Difficile enim est carere assuetis/ ⁊ cõtrarijs vti/ Secundo q̃ erit gaudiũ coꝛdis ibi. (Et gaudebit coꝛ vestrum) Gaudium amatoꝝ mũdi est de exteꝛioꝛibus/ Tercio q̃ erit sine fine/ De quo ibi. (Et gaudium vestrum nemo tollet a vobis) Isay. 52. Leticia sempiterna super capita eoꝛum.

¶ Dominica. IIII. Sermo ꝓmus In oꝛdine. 85.

Uado ad eum qui me misit ꝛẽ). Joh. xvi. In hoc euangelio domin⁹ coꝛporalem discessum suum discipulis/ Primo p̃dicit/ Scõo missionem spiritussancti eis ꝓmittit ibi (Expedit vt ego vadam ꝛẽ/ Tercio effectum aduentus spiritussancti/ ostendit ibi. (Et cum venerit. ¶ Triplex autem effectus ostendit̃ spũssancti/ scilicet. mũdi arguitio ibi. (Arguet mundum) Apostoloꝛum instructio ibi. (Adhuc multa ꝛẽ.) Christi clarificatio ibi. (Ille me clarificabit (Uado) id est in ꝓximo vadam/ et ita certum est ac si iam esset pꝛsens. (Et nemo ex vobis interoꝛgat me quo vadis) sicut consueuist̃ Joh. xiij. Domine quo vadis dixit petrus/ Eiusdem. xiiij. domine nescim⁹ quo vadis/ dixit thomas. ꝓm Christ. ¶ Audientes quoniã absq̃ synagogis vos facient/ et quoniã odient vos/ et quoniam qui interficiet vos opinabitur culturam se offeꝛre deo/ ita accidit vt amissione locutionis detinerentur/ et nihil ei loquerẽtur. tristicia enim oppꝛimebãtur/ ꝓm Augustinũ. ostẽditur in hoc/ q̃ manifeste erat ascensurus in celum/ vnde glosa sup illud Uado ad eum qui me misit/ ita palam vt nemo interoꝛget quod visu coꝛporali fieri cernat/ Uidebunt enim eum. in nube ascẽdentem certi de gloꝛia. Actuũ ꝓmo/ Et nemo ex vobis interoꝛgat. id est interoꝛgabit/ Sed quia hec locutus sum vobis tristicia. ꝛẽ/ Augustin⁹ Uidebat quid sua verba in eoꝛum coꝛdibus agerent/ contristabatur namq̃ in eis humanus affectus/ quia carnalis desolabatur aspectus/ Noꝛerat autem christus quid eis potius expediret. quia visus interioꝛ/ ipse est vtiq̃ melioꝛ quo eos ꝙsolaturus erat spiritus sanctus. ¶ Beda dicit. q̃ magis tristabantur de receſſu quo eos deseꝛebat/ q̃m letarentur de ascensu quo patrem petebat. (Sed ego veritatem dico vobis.

Chriſ. Non dico que ad gratiã veſtram ſunt, ſz ꝛ ſi decies milleſies ꝓriſtamini, audire oportet qz ꝓfert (expedit vob vt ego vadam) Aug⁹. Expedit vobis vt hec forma ſerui auferaꝯ a vob, nolo vt adhuc me carnaliter diligatis, ꝛ iſto lacte ꝓtenti. ſp infantes eſſe cupiatis. Beda. Expedit vt forma ſerui veſtrj ſubtrahaꝯ aſpectib⁹ q̃tinus amor diuinitaꝯ altius veſtris infigatur mentib⁹ (Si em̃ nõ abiero paclit⁹). i. ſaluator vobis ꝓmiſſus (Non veniet ad vos) qz nõ eritis ydonei eũ recipe Aug⁹. Si alimenta terreſtria quib⁹ vos alui ſcz ꝑſentiã corpalem, quã puuli cape poteratis nõ ſubtraxero, ſolidum cibum. nõ eſurietis, ſi carni beſeritis capaces ſpũs nõ eritis. Aug⁹. Nõ poteſtj cape ſpm̃ niſi ꝼm carnẽ noſſe deſiſtaꝯ xp̃m, ij. Cor. v. Et ſi nouerim⁹ xp̃m ꝼm carnem, ſz iam nõ nouimus (Et cum venerit ꝛc.) oſtendit duplex effectus ſpũſſancti in diſcipulis. Prim⁹ ẽ corroboratio affect⁹ eor. ibi. Arguet mũdum de pctõ. Scõs eſt illuminatio intellectus. de qua ibi. Docebit vos omnẽ veritatem (Arguet) ꝑ vos qui modo timidi eſtis (mundũ). i. mundi amatores Aug⁹. quia ꝑ ſpm̃ſanctũ diffundenda erat caritas in cordibus eor. Roma. v. que foras mittit timorẽ. j. Joh. 4. quo impediri poſſent ne arguere mundũ auderent, ꝓterea dixit (ille arguet mundũ de pctõ) qõ habz (ꝛ de iuſticia) quã nõ habet (ꝛ de iudicio) qõ nõ timet. De peccato q̃dem qz nõ crediderũt in me ꝼm Chriſ. Arguet eos de pctõ infidelitatis, quia non crediderũt in xp̃m, ſcõo de inſticia xp̃i quẽ peccatorem vocauerũt. Joh. ix. Hic homo nõ eſt a deo qui ſabbatũ non cuſtodit. Tercio de iudicio, quo dyabol⁹ ꝓdemnat⁹ eſt ꝑ eum quẽ dixeruut hre demoniũ. De iuſticia ꝓo qz ad patrem vado ꝛ iam non videbitis me. Chriſ. Vide ꝑ hec duo intẽptã ꝓnitionem ſuſpitionẽ, neqz em̃ peccatoris eſt ad deum ire, nec apud deum ſemp eſſe. De iudicio ꝓo quia ꝓnceps mundi hui⁹ ſcz dyabolus. iam iudicat⁹ eſt, ꝑ xp̃m quẽ dixerũt demoniũ hre. Joh. viij. Chriſ. quia dicebant demoniũ habes, hoc poſtea oſtendit falſum eſſe. Nõ em̃ dyabolum cepiſſem, ſi peccato obnoxius eſſem. Nunc aũt ꝓdemnatus eſt. ꝼm Auguſtinũ ſic exponitur de peccato infidelitaꝯ. hoc. n. peccatũ quaſi ſolum ſit, pre ceteris poſuit, qz ꝟ manẽte cetera detinent, et ꝟ diſcedente cetera remittunt, ꝛ de iuſtia quã obmiſerũt ꝛ imitati non ſunt. Hũdus de pctõ ſuo arguitur. De iuſticia vero aliena, ſic arguunt de lumine tenebre. Quantũ em̃ maluz ſit eor qui nõ credunt nõ ſolum ꝑ ſe ipm̃, verum etiã ex bono poteſt apparere eor qui credunt, et qm̃ iſta vox infideliũ eſſe cõſueuit, quo credim⁹ qõ nõ videmus, ideo credentiũ iuſticiam ſic oportuit diffiniri, qz ad patrẽ vado, et iam nõ videbitis me vñ ꝼm Augu. intelligiꝯ de iuſticia credentium ſiue de iuſticia fidei, que eſt credere qõ nõ videtur, cũ iuſticia via ſit ad regnũ ꝼm illud Math. vi. Primũ querite regnũ dei, et iuſticiã ei⁹ ſcz iuſticiam ducentẽ ad regnũ, merito arguendi fuerunt a ſpũſcõ qui noluerũt imitari xp̃m, euntẽ ad patrẽ ꝑ viam iuſticie Aug⁹. Jam non videbitj me, quo nunc vobiſcũ ſum ſcz mortalem. De iudicio qõ nõ timuerũt, et tamen timere debuerũt qz ꝓnceps mundi hui⁹ iam iudicatus eſt ſcz dyabol⁹, de quo Joh. xvj. Nunc ꝓnceps hui⁹ mundi eijcietur foras. j. Pet. ij. Si angelis peccãtib⁹ nõ pepercit ꝛc. Jam iudicat⁹ eſt. Aug⁹. Judicio ignis eterni irrenocabiliꝯ deſtinat⁹, De hoc iudicio mund⁹ arguiꝯ, qm̃ cum ſuo ꝓncipe iudicaꝯ, quẽ ſupbus atqz impi⁹ imitaꝯ. (Adhuc multa ꝛc. oſtendit q̃ expedit vt vadat ꝑ alium effectum ſpũſſancti qui eſt docere. (Adhuc multa habeo vobis dicere). q. d. adhuc indigetis inſtructiõe, ꝛ nõ poteſtis portare modo). i. nondũ eſtis capaces, ex hoc videtur q̃ aliqua tacenda ſunt carnalibus, q̃ ſunt dicenda ſpũalib⁹. j. Cor. iij. Non potui vobis loqui quaſi ſpũalib⁹, ſz quaſi carnalib⁹. Cum aũt venerit ille ſpũs veritaꝯ. docens ſcz veritatem. (docebit vos omnẽ veritatẽ. ſcz veritatem vie, ꝛ veritatẽ patrie, vt ſit diſtributio ꝑ generib⁹ ſinguloꝝ, nõ ꝑ ſingulis generũ, ſicut dicit Victor. Vel omnẽ veritatem ſaluti neceſſariã. Aug⁹ q̃ ait. Docebit vos omnẽ veritatẽ nõ arbitroꝝ in hac vita. in cuiuſquã mente poſſe ꝓpleri, cum dicat Apls. j. Cor. xiij. Ex pte ꝓgnoſcimus, Sz quia ꝑ ſpm̃ſanctũ ſit, vt ad ipaz plenitudinẽ veniamus, vbi facie a faciem

videbimus. Ideo domin⁹ illam pfectionem nobis pmisit p caritatem spūssancti dicens. docebit vos omnē veritatem. vel (docebit omnē veritatē) vite. iusticie. ⁊ doctrine. De veritate vite dr. Isa. 38. Memento queso qūo ambulauerim coram te in veritate et corde pfecto. De veritate iusticie Prouer. xviij. Accipe psonam in iudicio nō est bonū vt declines a veritate iudicij. De veritate doctrine Math. xxij. Magister scim⁹ qr verax es. et viam dei in veritate doces. et bn̄ dico. docebit vos veritatē. nō falsitatē. Non em̄ loq̄tur a semet ipso. i. nō finget doctrinā nouā a mea separatiuam sicut dyabol⁹. Joh. viij. Cum loq̄tur mendaciū ex pprijs loq̄tur. sm̄ hūc sensum dicit ipse de se. Joh. xiiij. A me ipso nō loquor. i. nihil pprium. nihil a patre alienū loquor. sed quecūqz audiet loq̄tur. i. certa et vera loq̄tur. simile habet Joh. iij. Qd vidit ⁊ audiuit hoc testatur. i. qd certissime nouit. Eiusdē. viij. qd vidi apd patrē meū hoc loquor. Certiora habē⁹ q̄ a veris doctorib⁹ accipim⁹. q̄m que a nobis dicim⁹. Chris. Sic ꝯtinuat. qm̄ dixit. ꝯfert me abire et illum venire. et qm̄ nō potestis portare modo. tunc aūt poteritz ⁊ ne hec audientes maiorē spm̄ existimēt. pterea ait. a se ipso nō loq̄tur. hoc ē nihil ꝯtrariū. nihil pprium p̄ter mea Glo. Audire illius est scire. scire vero esse. a quo ergo est illi essentia. ab illo audiētia s. scientia q̄ non est aliud q̄z essentia. (Et que ventura sunt annuntiabit vobis) In hoc insinuat q̄ deus est. Dei em̄ est videre futura vt p̄sentia. hoc aūt dicit ne credatur non esse equalis patri et filio. qr dictū est. Non loq̄tur a semetipso. tn̄ non solum p̄dicet futura. imo etiā me clarificabit p signa que faciet fieri in noīe meo. Aug⁹. dupliciter hoc exponit hys verbis (Ille me clarificabit) qr diffundendo in cordib⁹ credentium caritatē spiritalesqz faciendo. declarauit qūo filius pr̄i esset eq̄lis. vel qr per ipam caritatē fidutia repleti. ⁊ timore repulso. annūciauerūt xp̄m hoībus. qd em̄ facturi erant in spūsancto. hoc eundē spm̄ dixit esse facturz. vel me clarificabit verba mea que nūc occulta sunt vobis. manifestādo vob. Et bn̄ dico me clarificabit. qr de meo accipiet et annunciabit vobis. i. ꝯsona meis dicet Chris. Una. mea ⁊ illi⁹ doctrina. et ex quib⁹ ego debebam docere. ex eisdē et ipse docet. nec estimetis alia esse que illi⁹ et que mea. etem̄ illa mea sūt et mee applaudēt gl'e. sm̄ Augustinū sic exponitur (De meo accipiet) scz de meo pr̄e. sed qr possent dicere tu dixisti. qr ipse est spūs veritatis q̄ a patre pcedit. Joh. xv. Non ergo accipiet a te. sed a pr̄e. ido subdit. Omia q̄ hz pater mea sunt. i. ꝯmunis est potentia ⁊ essentia mei et patrz et etiaz pprietas ꝯmunis scz spiratio. pterea dixi vobis (De meo accipiet). i. mea sunt que accipiet (et annūciabit vobis) querit Victor cum idē sit esse patrz et filij. quare dic omia q̄ pr̄is sunt mea sunt. Rn̄det. oīa dt pter pluralitatē nominū essentialiū. qr iusticia. pietas. bonitas. sapiētia. potentia ⁊ h⁹ mōi. eadem sunt pr̄is ⁊ filij ⁊ spūssctī. (Vado ad eum q̄ me misit ⁊c.) Solēt homines pegrinaturi p̄dicere familie sue. recessum suū. ⁊ ꝯsolari eam de recessu suo vl dicendo se in breui reuersuros. vel p personā ydoneā se ei puisuros. sic dn̄s recessurus a discipulis suis et q̄si pegrinatur⁹ ascendēdo in celum. sm̄ illud Math. xxv Homo q̄dam pegre pficiscēs vocauit seruos suos. et recessum suū eis p̄dixit et cōsolat⁹ est eos ostendēdo se in breui reuersurum ad eos. vt recoluit eccl'ia in euāgelio p̄cedentis dn̄ice. modicū et nō videbitis ⁊c. Item pmittendo se eis puisurū p spm̄sanctū. vt recolitur in hac dn̄ica.

Et notandū q̄ cum ascensio dn̄i ppe sit sm̄ ecclesie rep̄sentationē. ꝯueniēter legit hodie euangeliū ꝯtinens verba que dixit dn̄s de ascensiōe sua. in b'ui futura. Duo aūt specialiter ostendit hoc euangeliū. s. discipuloꝝ desolatiōz de recessu magistri audito. et exhibitā eis a domino ꝯsolationem. In p̄ma vero pte tria ostēdunt. Prīo ascensio dn̄i p̄dicitur ibi. Vado ad eū ⁊c. Scdo modus ascendēdi. insinuatur ibi. (Nemo interrogat me quo vadis) Tercō ratio dicti ꝯtristātis discipulos ostendit ibi. (Quia hec locut⁹ sum vobis tristicia impleuit cor vr̄m. Sed veritatē dico vobis. Expedit vob ⁊c.) Circa p̄mū notādum q̄ dn̄s de suo reditu ad patrē loq̄tur non tanq̄z de futuro remoto sz q̄si p̄sens esset. Exemplo ergo eius reditū tuum ad

deum semp quasi p̄sentē habeas/ne mors te inueniat imparatū. Luc. xij. Estote parati/quia qua hora nō putatis filiꝰ hominis veniet. Item exemplo dñi vade ad eū qui te misit saltem spūaliter. Primo ei gratias referendo de bonis q̄ ab eo acceperꝫ/ Eccs. j. ad locum vnde exeūt flumina. reuertunt. vt iterū fluant. Coruus nō est reuersus ad arcā. sed columba/deferens ramū oliue in ore. Gen. viij. Ramus oliue ē verbū gratie. et misericordie qd̄ debemꝰ habere in ore dicentes/misericordie dñi q̄ nō sumus ꝯsumpti. quia nō defecerūt miserationes eius. Treñ. iij. p̄ma Cor. xv. Gratia dei sum id qd̄ sum. Scd̄o debemꝰ ire ad deum. sapientiā eius lucide videntem/omēs actus nr̄os cogitādo. Boetiꝰ. Magna nobis si dissimulare nolumꝰ indicta est ꝓbitatis necessitas/cum omnia agamꝰ ante oculos iudicis cuncta cernētis. Hebre. 4. Omnia nuda et apta sunt oculis eius. Job. xxvi. Nudus est infernus coram eo. Tercio debemꝰ ire ad deū mercedē laboris nostri nobis corā eo paratam freq̄nter ꝯsiderādo. Augꝰ. Labor te terret vide mercedē. Quarto districtionē iudicij eius attendēdo sicut faciebat Job. xxxj. Quid faciam cū surrexerit ad iudicandū deꝰ? ⁊ cum q̄sierit quid respōdebo ei? Circa scd̄m notandū q̄ deus manifeste ascendit. Act. j. (Videntibꝰ illꝰ eleuatus est/nō fuit necesse querere q̄ iret cum hoc esset manifestū. Exemplo g̊ eius et nos manifeste de virtute in virtutē ascēdamus/et exemplū ꝓficiendi ꝓximo ministremꝰ. Math. v. Sic luceat lux vestra coram hoībus ⁊c. Item notandū q̄ nō solum attēdendū est/vñ vel qua eatur/ sꝫ etiā quo itur. Amici carnales in recessu amicoꝝ suoꝝ de hoc mundo attendūt solum vnde ipsi eant. s. q̄m ab eis recedunt/ et ideo plorant sic faciebant discipuli/vñ dicit Beda. in omel. q̄ magis tristabant̄ de recessu quo eos deserebat. q̄m letarent̄ d̄ ascensu quo patrē petebat. Item homines carnales nō attendunt quo a dyabolo ducant̄/sed qua via ducant̄/vnd̄ ꝑ amena prata ad interitum ducunt̄. Sapiens vero finem vie attendit. Boetiꝰ. Nō qd̄ situm est ante oculos sufficit intueri/reꝝ exitus prudentia metitur/lumen mundane sapientie modicū est/⁊ non sufficit ad hoc/vt ad illud videant̄ remota/sed lumē sapientie diuine magnū est/vnde ad illud vident̄ et ꝓpinqua et remota. Sap. viij. Sapientia vincit maliciā/attingit a fine vsqꝫ ad finem fortiter. ⁊c. Circa terciū notandū. q̄ dominꝰ nō dimittit eis dicere vtilem veritatē licet eos ꝯtristantem. Exemplo g̊ eius dic hominibꝰ que eis ꝑsint/etiā si displiceant. Dauid. Veritatē tuā non abscondi in corde meo. Item labia mea nō ꝓhibebo. supple a veritate dicēda. Seneca. Monstrabo tibi q̄d omnia possidentibꝰ desit/scꝫ qui verū dicat. Idē. dic eis non qd̄ velint audire/sꝫ qd̄ nō velint semp audisse/nec omne dulce gustandum est. nec omne amaꝝ ꝓijciendū est/symea inueniēs amaritudinē in cortice nucis ꝓijcit/ideo de dulcedine nuclei nō gustat/Sic virtꝰ est placitis abstinuisse bonis. sic virtꝰ est sustinere q̄ displicent/veritatem ergo vtilē et dicas. et audire nō refugias (Expedit vobis vt ego vadam) consolatur hic dominꝰ discipulos de suo recessu ꝯtristatos/per vtilitatem sequentē suum recessum scilicet ꝑ aduentū spūssancti (Expedit vobis vt ego vadam) corda vestra sursum tracturus. Math. vi. Vbi est thesaurꝰ tuus ibi est et cor tuum. Joh. xij. Cum exaltatus fuero a terra omīa traham ad me ipsum. Math. xxiiij. vbi fuerit corpus illic ꝯgregabunt̄ et aquile. Itē spem ascendendi post me. vobis daturus Michee. ij. Ascendet iter pandens ante eos/cū caput ecclesie iam sit in celo/⁊ etiā multa mēbra corporis ecclesie/sperandū est. q̄ alia debeant ibi recipi. Non faciet deus pater filio suo dimidium hospitiū. Verisimile est q̄ illi qui de nr̄is sunt ibi. trahant et nos illuc/nisi nos impediuerimus. Deutro. xiij. dicit̄ ecclesie. Ascensor celi auxiliator tuus. Item petitiones vestras patri porrectur̄ atqꝫ pro vobis oraturus/Hebre. vij. Accedens ꝑ semet ipsum ad deum semp viuens/ad interpellādum ꝓ nobis. p̄ma Joh. ij. Siquis peccauerit aduocatum habemus apud patrē iesum xp̄m iustum. ⁊c. Item locum vobis paraturus. Joh. xiiij. Vado parare vob̄ locum. Si autem abiero et prepauero vobis locum/iterum veniā et accipiam vos

ad me ipsum. Parauit nobis locũ in ascẽ
sione celũ nobis in effectu apiendo. Itẽ
p̃sentiã suam manifestã nobis subtrahen
do vt fides haberet meritũ. Aug⁹ sup io
hannẽ. Subtrahit se et latet vt sit fides
que nõ est de re visa. Greg. in omel. fides
non habet meritũ cui humana ratio p̃bet
expimentũ. Item militib⁹ dona daturus.
Ephe. 4. Ascendens xp̃s in altum capti
uaz duxit captiuitatẽ, dedit dona homi
nibus. Item amorẽ carnalẽ amputatur⁹.
vnde hic dicit. Si non abiero paclit⁹ nõ
veniet ad vos. Bern. Nisi carnis p̃sentia
subtrahit spũalem gr̃e plenitudinẽ mens
occupata nõ admittit. Si ita est quis au
deat de cetero carnis illecebris diditus
paclitũ expectare, quid huic sterquilinio
et illi ꝯsolatiõi. Et notandũ ꝙ affect⁹
carnalis et turpis gratiã expellit, affect⁹
carnalis et naturalis, gr̃am vel gr̃e pleni
tudinẽ impedit. Joh. vi. Caro nõ prodest
quicq̃s. Hebre. vi. Qui lactis est pticeps
expers est s̃monis iusticie. Isay. 28. Quẽ
docebit scientiã et quem intelligere faciet
auditũ, ablactatos a lacte. Bern. Delica
ta est diuina ꝯsolatio, et nõ datur admit
tẽtib⁹ alienã, turpis affectus est in illis q̃
tantũ amant filios vel vxores. vel alios
sibi ꝯiunctos, ꝙ nõ timent offendere deũ
ne eos ꝯtristent, et vt eoꝝ voluntatẽ im
pleant, sicut fecit adam. Gen. iij. quia au
disti vocem vxoris tue ⁊ comedisti ꝛc. ma
ledicta terra in ope tuo, tales similes sũt
pellicano, q̃ dicit effundere sanguinẽ suuz
vt viuificet pullos suos, morte em̃ sua ad
q̃runt vnde vitam suoꝝ corporalẽ susten
tent. (Si aũt abiero mittam eũ ad vos)
Luc. vi. Date et dabit vobis. Danti cor
poralẽ ꝯsolationẽ siue deserenti datur spi
ritualis ꝯsolatio. (⁊ cum venerit ille argu
et ꝛc.) Notandũ, ꝙ spũssanct⁹ p spiritu
ales viros, i quib⁹ habitat malos arguit,
bonos instruit, glorie xp̃i intendit. Ad p̃
mũ ptinet illud. Arguet mundũ de pctõ.
Ad scd̃m illud. Docebit vos omnẽ verita
tem. Ad terciũ illud Ille me clarificabit.
cum spũssanct⁹ sit bonitas. et malicia sit
opposita bonitati. Si spũssanct⁹ in te est.
nõ habebit malicia pacem iuxta te, q̃n sal
tem arguas eam, sic aqua non est in pace
iuxta ignẽ. Item cũ omne animal diligat
simile sibi Ecc̃i. xiij. Ille in quo est spũs, q̃
est bonitas omne bonũ diligit, ⁊ instructi
onem et alia benefitia bonis qui sunt iux
ta se impendit. Item cũ spũssanct⁹ ignis
sit, cui⁹ est tendere sursum, ille cui inest spi
ritus, diuine glorie intẽdit. p̃ma Coꝝ. x.
Siue comeditꝫ siue bibitis siue aliq̃d ali
ud agitis, omĩa in gloriam dei facite. Ad
hoc creati sumus Deutro. xxvi. Faciet te
dñs excelsiorẽ cunctis gentib⁹ quas crea
uit in laudem et gloriã suam, xliij. Isa. in
gloriã meã creaui eum. Item sciendum
ꝙ cum dñs peccatũ ꝓhibeat, et iusticiam
p̃cipiat, et nõ obedientib⁹ sibi multas cõ
minatões faciat, ⁊ iam multos sibi nõ ob
ediẽtes terribiliter puniuerit, valde rep̃hẽ
sibilis est mũdus q̃ peccatũ facit et iustici
am obmittit, et districtum iudiciũ dei de
inobedientia sua nõ metuit. Item no
tandũ quadruplici rõne arguere d̃r spũs
sanct⁹. Primo ad ostendendũ ꝙ ille maxi
me se redarguit qui spm̃sanctũ abundan
tius accipit. Greg. sup illud Job vlt. Au
ditu auris audiui te, nunc oculus me⁹ vi
det te. ideo me rep̃hendo, quãto quis ma
ioris gr̃e lumen recipit. tanto magis rep̃
hensibilẽ se agnoscit, sicut puluis apparet
in radio solis. qui non apparet in vmbra.
Scd̃o, ad insinuandũ ꝙ arguere non est
alienum a benignitate et amore, cũ spũs
sanctus qui est benignitas et amor dica
tur arguere. Isa. xi. Egredietur virga de
radice yesse. i. de incendio amoris. Jesse
enim interpretatur incendium. Apocal.
.iij. Ego quos amo arguo. Tercio ad in
sinuandũ ꝙ mãsuetudo ⁊ benignitas ser
uanda est in arguendo. ij. Thessa. iij. No
lite estimare vt inimicũ, sed corripite vt
fratrẽ. Gal. v. Vos qui spiritales estis in
struite h⁹ mõi in spiritu lenitatis. Dauid.
Supuenit mansuetudo et corripiemur.
Seneca. vicia animi sicut vicia corporꝫ.
leniter tranctãda sunt. Quarto. quia spi
ritussanct⁹ talem hominẽ facit, vt ydone⁹
sit arguere. Tria impediũt argutionẽ scꝫ
rep̃hensibilitas, ignorãtia et timor. Hec
autẽ remouet spũs qui purgat, illuminat,
et corroborat. Ido sup apostolos descen
dit in specie ignis, qui facit hec tria, ꝙ re
p̃hensibilitas impediat arguentẽ, osten
dit. Gregori⁹ dicẽs, Supiectas sordes

tergere non valet manus que lutū tenet/ Eccī. xxxiiij./ Ab īmmūdo quid mūdabit/ Hath. vij. Quomō dicis fratri tuo. frater sine. ejciam festucam de oculo tuo/ et ecce trabs est in oculo tuo/ Ad impedimentū ignorantie referri potest. illud/ Roma. ij. Qui alium doces te ipm nō doces/ Timor etiā impedit. Eccī. vij. Noli querere fieri iudex nisi valeas virtute rumpere iniquitates. ne forte extimescas faciē potentis. (De peccato quidem) supple cōmisso/ qz nō crediderunt in me. ex defectu fidei est qz aliqui peccant/ pma Joh. vltio Qui credit in deum non peccat. Isa. xxj. Qui infidelis est infideliter agit./ Et notandum. qz mundus multum est reprehēsibilis de incredulitate/ Non em̄ credit que dicunt ei de suo transitu. pma Joh. .ij./ Transibit mūdus et ꝯcupiscentia ei⁹/ Sic loth visus est quasi ludens loqui cū pdiceret genero suo deletionem sodome. Genes. xix./ Nec noe credebatur de diluuio futuro/ immo homines erant comedētes et bibentes. z nubentes z nuptui tradētes./ vsqz ad eum diem in quo intrauit in arcam Noe/ z non cognouerūt donec venit diluuium/ et tulit omnes. Hath. xxviij. Nunc non credit mundus venenositatē phibitarum delitiaꝝ/ Eccs. vij. Inueni amariorem morte mulierē scilicz carnis voluptatē/ Si em̄ eam crederet/ p hibitas delicias caueret Job. vi. An gustare quis poterit qō gustatū afferat mortem/ Item non credit noxietatem diuitiarum. Prouerb. j. Usqz quo stulti que sibi noxia sunt cupient/ Item nō credit vtilitatem aduersitatū. Eccs. vij./ Melior est ira risu/ Item nō credit futuram penam peccatorū et trisiciam in presenti eis annexam/ Eccī. xxi. Via peccantiū cōplantata lapidib⁹. in fine eorum tenebre inferi et pene. (De iusticia vero. zc.)/ Sciendum qz valde reprehensibil' est mūdus de iusticia. quia eam dimittit que tantū deo placet et hominū tantū prodest. Justicia adeo placet deo/ qz in omni gente qui timet deum et facit iusticiam/ acceptus est illi. Actu. x./ Et adeo est homini vtilis. vt nihil lucret qui eam amittit/ glosa. Aug⁹. sup illud/ Rapinas nolite ꝯcupiscere/ O lucra damnosa inuenis pecuniam/ pdis iusticiam/ Qui iusticiam deserit miseriam necessario assumit/ Aug⁹. in libro de li. arbitrio est beatitudo iusticie/ vt nemo ab ea nisi in miseriam possit abscedere/ Justicia in p̄senti egētem releuat. in futuro a morte liberat/ Prouer. xiij./ Justicia eleuat gētem/ Eiusdē. x. Nil pderunt thesauri impietatis/ iusticia autez liberabit a morte./ Item reprehensibilis est ex eo qz ei detrahit. etiā iusticie domini nostri iesu christi detraxit/ Joh. ix. Non est hic homo a deo q̄ sabbatū non custodit/ Item quia ad iusticiam non respicit vt eam imitetur/ imo potius respicit ad iniusticiam/ Summa em̄ malorū est iuxta verbum sapientis. qui viuunt ad exemplar. ad peiorem formam quā inueniūt. se informare volunt/ cum mūsotularibus suis vel vestibus formam optimā elegant/ potius de putrido pomo q̄m de sano mordere volunt/ Eccī. xxxij. Peccator homo vitabit correctionē/ z ad voluntatē suaz inueniet compationē (De iudicio zc.)/ Notandū qz de triplici iudicio arguēdus est mundus/ Primo de iudicio nō ptinenti ad se quod sibi vsurpat Hath. vij/ et Luce. vi. Nolite iudicare. Roma. xiij. Tu quis es qui iudicas seruum alienuz. zc./ Item de iudicio proprio qō negligit/ de quo pma Corinth. xi. Si nos metipsos dyudicarē/ non vtiqz iudicaremur/ Item de iudicio dei quod non metuit/ cum tamē lucifer qui tam nobilis creatura fuit. iam iudicatus sit/ Si superbia in diuite sic iudicata est/ qd fiet de paupere superbo/ quis nesciat superbiam magis tolerabilē esse in diuite q̄ in paupere Eccī. xxv/ Tres species odiuit anima mea et aggrauor valde anime illorū/ paupere superbum/ Damnatio eius in exemplū magnorū posita est/ Ezech. xxviij. In terram pieci te/ añ faciem regū dedi te. vt cernerēt te/ De hys que ptinent ad terciorem diuini iudicij. require in tractatu de dono timoris. (Ille arguet mundū de peccato et de iusticia et ō iudicio.) cū ꝯmuniter de hys arguendus sit mund⁹/ maxime de hys arguendus est clerus. qui amplius peccatū debuit cauere/ et iusticiam imitari/ et iudicium dei metuere/ peccatū amplius debuit cauere/ qz eius peccatū. magis et ecclesie nocet. z deo magz displicet/ Eccle

magis nocet/quia magis eam deformat maculans nobiliorem partem ecclesie scz faciem/Job.xxx. Faciem meam conspuere nō verentur/et magis corrumplt. quia populus ad clerum respicit/r exemplū ab eo accipit/Unde clerici possunt dicere illud.ꝑma Corinth.4. Spectaculuz facti sumus mundo/Judith.viij. Quoniā vos estis ꝓsbiteri/ex vobis pendet anima illorum/Deo vero magis displicet/Primo ꝓpter donum scientie/quod peccatū clericorum multuz aggrauat/Gregorī/Ubi maius est donum scientie/trālgressor maiorī subiacet culpe/Jacobi.4. Scienti bonum et non facienti peccatum est illi/Secundo quia stipendia a domino recipiūt/quod nō parum aggrauat ꝙ eū offendūt/In psalmo. Homo pacis mee qui edebat panes meos/mag.su.me suplan/sed terribile est quod seqtur/Tu autē domine miserere mei.et resuscita me/qui videor esse mortuus/et retribuaz eis/Bernard⁹/Honorati incedunt de bonis dñi/cui tamen honorem nō deferunt/Tercio quia ante faciem domini stant quasi cōtinue/Isaye lxv. Populus qui ad iracundiā prouocat me ante faciē meam semp/Justiciam maxime debent imitari clerici qui sunt sanctorum successores/Unde sicut succedūt in dignitate debent succedere in vite sanctitate/quod tamen multi non faciunt/Bernardus.sup cant. Successores omnes cupiunt esse/imitatores pauci/Propinqu⁹ elymelech agrum eius voluit habere/sed vxorem eius noluit ducere.sed nō potuit obtinere/Ruth.4. Qui succedit in dignitate/oportet ꝙ succedat in vita q̄si in vxore/Valde est piculosum in terra sanctorū male viuere/Isaye.xxvi. In terra sancto rum iniqua gessisti/et non videb.gloriam dei/Secundo ratione amplioris obligationis/Amplius em̄ obligati sunt.vel voto vel ecclesie statuto/multa enim statuta emanauerūt.de vita et honestate clericorum/sed de multis verum est illud/Ipsi obligati sunt et ceciderunt/Tercio ratōe sacri ministerij/Sacerdotes em̄ debent indui iusticia/et sic templum intrare. nō sicut anthioch⁹.de quo legit. ij. Mach. v.ꝙ ausus est intrare templum vniuersa terra sancti⁹/r scelestis manibus sumens sancta vasa ꝓtrectabat indigne/r cōtaminabat/Bernard⁹ de ministerio taliuz sic frequentare psalmos/sic circuire altaria laus est execrabilis.r omnino est peccatū/Judicium multū debent metuere. clerici/et maxime prelati/cum scriptuz sit Sap. vj. Judicium durissimū hys qui presunt fiet/nō solum duzum vel durius/exigetur em̄ ratio ab eis de talento accepto/vel de bonis tempalib⁹ quoz dispensatores fuerunt/r de animab⁹ quas in custodia habuerunt/multum timendū est iudicium quā tum ad primū./vt ptz ex verbis Gregorij dicentis. Sunt nō nulli qui magnis vt diximus muneribus ditati/de solius cōtemplatiōis studijs inardescunt/parere vtilitati primoz in predicatiōe refugiūt/de quo stricte iudicētur/ex tantis pro cul dubio rei sunt.quātis ad publicum veniē tes ꝑdesse potuerūt. Gregorī⁹/Pensem⁹ qō lucrum deo facimus nos/qui talento accepto ad negotiationē ab ipso missi sumus/eteī dicit. Negotiami dum venio. ecce venit/ecce de negotio nostro lucrum requirit/quale ei lucrū de negociatōe nostra monstrabim⁹?/ecce in maiestate terribili inter angelozum et archangeloz choros videbitur/in illo examine electozum omniū reprobozūqz/multitudo deducet et quid vnusquisqz sit opat⁹ ostēdetur ibi/Petrus cum iudea conuersa/quā post se traxit apparebit ibi/Paulus.conuersum vt ita dixerim mundum ducens/apparebit ibi/Andreas post se achaiam. Johannes asiam. Thomas indiam. in cōspectu sui iudicis ꝓuersam ducent/Cum igitur tot pastozes cum gregib⁹ ante eterni pastoris oculos veniunt quid nos miseri dicturi sumus qui ad dominū nostruz post negotium vacui venimus. Si forte quis dicat.abij et abscondi pecuniam tuam in terra/dicitur ei illud. Seruū inutilē proijcite in tenebras exteriozes ꝛc. Mat.xxv Item multum timendū est iudicium quātum ad dispensationē bonozum tempaliū/Si em̄ de omni verbo ocioso quod locuti fuerint homies reddent rationē/Mat. xij. Item de cogitationib⁹ ꝑm Gregoriū et de momento temporis ꝑm Bernardū. indubitāter ratō exigetur de bonis tem-

poralibus qualiter fuerint expensa/et cuz dicat Hieronim⁹/Quidquid habent clerici pauperꝝ est/et Bernard⁹. Facultates ecclesiarū patrocinia sunt pauperū/et sacrilega eis crudelitate subripitur. quidq̄d sibi ministri et dispensatores/ non vtiqz domini. et possessores vltra victum et vestitum accipiunt/Quid facient qui pauperum bona male expendunt. Si domi⁹ cum tanta ira dicturus est/Esuriui ⁊ nō dedistis mihi manducare./Math. xxv. Cum quanta ira dictur⁹ est esuriui. et cibum meum mihi abstulistꝫ/Timendū est etiam ꝙ tempalia accipiunt ab eis quib⁹ spiritualia non conferūt. Bernard⁹/Indignus lana et lacte cōuincitur/qui non pascit gregem/Augustin⁹/Pensem⁹ cui⁹ damnatiōis sit. sine labore hic percipere mercedem laboris/Gregori⁹. Pensemus cuius sit apud deum criminis/nihil contra peccatum agere et peccatoꝝ precium manducare/Bernard⁹. de talibus veniēt ante tribunal christi. vbi audietur pupillorum accusatio grauis/allegatio dura. dum quorū vixere stipendijs. nec diluere peccata/Idem quid tibi insipiēs delicie sapiunt/quid diuitie ille cecos oblectant oculos/quibus tam graui veritatis iudicio tam dure te obligas rationi/vniuersum quidem vsqz ad nouissimum quadrātem exigens/Item quantum ad tercium valde timendum est iudicium/Amator em̄ animarū. bene volet reddi sibi rationē de illis/Sapiē. xj. Omnia tua sunt domine qui amas animas/Prouer. xvi. Spirituum ponderator est domin⁹/modo anime vilipendūtur. Hieremie. xij. Conculcauerunt ꝑtem meam/Bernardus. cadit asina. et est qui subleuet/perit anima ⁊ nō est qui recogitet. sed adhuc trāsibunt greges ad manum numerantis. Hieremie. xxxiij. Aliquādo domin⁹ dicet illud Hieremie. xiij. vbi est grex qui datus est tibi? (Ille me clarificabit ⁊c.) Circa christi clarificationē. de qua multū loquit̄ Johānis euangelium. Notandum ꝙ est clarificatio capitꝫ ⁊ membroꝝ/Clarificatio mēbrorum est duplex/Una que est purgatio cetus bonorum a labe malorum/de qua Joh. xiij. Nunc clarificatus est filius hominis. et deus clarificatus est in illo/hec clarificatio ꝑficietur/cum fiet illa separatio. de qua habetur. Math. xxv. Huic clarificationi deberent intendere prelati ecclesiarum/Aliqui tamē ꝯtrarium agūt pestilentibus implentes ecclesias./Isay. ꝑmo. Justicia habitauit in ea/nunc autē homicide/Luce. xix. Vos autem fecistis eam speluncam latronum/Alia clarificatio inchoatur in glorificatione animarū/sed perficietur in resurrectiōe corporum. et est valde conueniens/ꝙ sancti qui hic glorificant deum. ꝑma Corinth. x. Siue comeditis. siue bibitis. siue aliud agitis/omnia in gloriam dei facite/a deo glorificentur/glorificati vero deū perfecte glorificent atz laudent/Bernard⁹. Semiuiu⁹ relict⁹ in terra semi laudare possum/vbi totus vixero. totus ibo in laudem. Clarificatio vero capitis ec̄ duplex/scz ꝑm humanitatē et diuinitatem/Prima fuit in resurrectione et ascensione/de qua Joh. vij Jesus nondum erat clarificatus/Item Eiusdem. xvij Pater. venit hora clarifica filiū tuū/vt filius tu⁹ clarific et te/Augustinus. humilitas in passione est ostensa/claritas in resurrectione cepit/claritas ꝑm deitatem. est ostensio glorie et altitudinis/ꝑm quā fili⁹ est equal' patri/de q̄ Johānis. xvij. Nunc clarifica me tu pater apud temetipsum/claritate quam habui antequā mundus esset apud te/Eiusdem xvi. Ille me clarificabit/Sex modis clarificauit spūssanctus christum/Primo ostendens eum esse deum/deum em̄ scilicet spiritūsanctū non potuit dare/nisi ds Augustinus. magna misericordia dei/donum dat equale sibi/nam spiritussanctus donum est/ostēderat se christus dominū. ante spiritussancti missionē/dominū maris et eorum que sunt in mari se ostendit/cum super mare ambulauit/⁊ mare se solidum ei prebuit/et staterem in ore piscis inueniendum predixit/Item dominum inferni et eoꝝ que in inferno sunt/quoniā contriuit portas inferni ⁊ sathanam ligauit/Ostendit se dominum terre et eorum que in terra sunt infirmos curando/mortuos suscitando/quando eadem manu q̄ omnia fecerat/que defecerant reficiebat./

Ostẽderat etiam se dominum aeris et eorum que sunt in aere et celi. et eorum que sunt in celo. Cum propria virtute ascendit per aera nube lucida sibi obsequente et receptus est in celis angelis ferentibus ei testimonium. q̃ in celũ ascendisset ne putaretur in paradisum terrestrem vl alium locum translatus sicut Helyas et Enoch. In missione vero spiritussancti ostendit se deum dando spiritũsanctum q̃ deus est. Hic modus clarificandi ostenditur cum subditur. (quia de meo accipiet). id est a me dabitur qui a me procedit. Secundo bonitatis effuse magnitudine. Bernardus. in sermonibus. Cogitemus fratres sup nos. et in nos opa trinitatis. et ab initio mundi vsq; ad finem q̃m solicita fuerit illa maiestas cui administratio pariter et gubernatio seculorum incumbit ne nos perderet in eternum. potenter quidem omnia fecerat. sapienter omnia gubernat. et vtrarũq; rerum tam potẽtie q̃m sapientie signa manifestissima tenebãtur in creatione et cõseruatione machine mundialis. Et bonitas quidem in deo erat. et bonitas multa nimis. sed latebat in corde patris cumulanda quandoq; super genus filiorum adam. Sicut mundi creatio non potuit esse nisi ab omnipotente. et gubernatio non potuit esse nisi a summo sapiente. sic nõ potuit esse effusio tante bonitatis que in penthecosten facta est nisi a summo bono. Tercio clarificauit spiritussanctus christum. ẽm Glosã Augustini. faciendo viros spirituales q̃ intelligere possent equalitatẽ filij cũ pre. prius pauci fuere spirituales. de numero virorum spiritualiũ equalitatez filij cum patre intelligentium fuit iohãnes Joh. 1. Vidim⁹ gloriam eius. gloriam quasi vnigeniti a patre. Vidimus. id est cognouimus. per miracula ab eo facta. et per vocem de celo lapsam. et per transfigurationem. resurrectionem et ascensionem. Quarto. tollendo timorem ab eis. vt gloriam christi toti mundo annuntiare possent. prius princeps apostolorum ad vocem ancille negauerat christum. Matth. xxvi. Quito. quia spiritusancto dato credentes in christum fecerunt maiora miracula in nomie christi q̃m christus fecerat Johannis. xiiij. Qui credit in me opera que ego facio et ipse faciet. et maiora horum faciet. et subditur. Quodcumq; petieritis patrem in nomie meo hoc faciam. vt glorificetur pater in filio. Sexto. quia in paucis per spiritũsanctum roboratis de mundo triumphauit. in duodecim pncipibus. et septuaginta duobus militibus. Bernard⁹. Licet magna et plane diuina fuerunt miracula que domin⁹ iesus gessit in terris. Hoc tamẽ super omia enituit. q̃ in paucis simplicibus totum mundũ. et sapientie eius altitudinem sibi subiugauit. Cum supra creaturam rationalem non videatur esse nisi creator. Non videtur q̃ potuit esse nisi a deo. q̃ timore mundano et hũano ab irascibili sublato a deo fortes effecti sunt. Facti enim sunt quasi omnipotentes. Bernard⁹. Nil omnipotentiam verbi clariorem reddit q̃m q̃ omnipotentes reddit qui in se sperant. Deniq; omnia possibilia sunt credenti. Paul⁹ Phylipẽs. 4. Omia possum in eo qui me confortat. Petrus potens fuit in celo. symonem volantem deijciendo. in terra cũ ad verbuz eius Ananias et Saphyra expirauerũt. Actuũ. v. Rationabilem docuit omnem veritatem pcupiscibilem inflammauit. et respectu dei et respectu pximi. Ad primũ pertinet donum timoris et fortitudinis. Ad secundũ donum sciẽtie consilij et intellectus. Ad tercium donuz pietatis et sapientie. Pietatis tante fuerunt vt pro salute proximi exponerent se morti et tantam esuriem et sitim summi boni habuerunt. vt per ignem et gladiuz ad illud ire vellent. Si solus deus potest hominem corrigere. ẽm illud Eccẽs. vij. Considera opera dei. q̃ nemo possit corrigere quẽ ille despexit. Quomodo potuerũt ita totaliter immutari. nisi a deo. In missione spiritussancti. specialiter accidit quod legitur. ij. Mach. pmo. Tempus affuit quo sol refulsit qui prius erat in nubilo. sol inq̃m iusticie.

Sermo .lxxxvi.

¶ Dominica Quinta. Sermo primus. In ordine. 86.

AMen amen dico vobis. Si quid petieritꝫ patrem in nomine meo dabit vobis. ꝛc. Johanis. xvj. ¶ In hoc euangelio primo saluator ad consolandū discipulos de discessu suo/virtutē sui nois eis indicat/ q̄ erat supletura eius p̄sentiā dicens. (Si quid petieritis patrem in noie meo dabit vobis/ Secūdo ad consolationem eorundem/ostendit statum discipulorum ante discessum suum/et missionem spiritussancti/et statum post. vt appareat q̄ eis expedit vt ab eis discedat/et spiritūsanctuz eis mittat. Ibi Usqz modo non petistis quicq̄ petite et accipietꝫ vt gaudiū vestrū plenum sit ꝛc. ¶ Tercio vero ponit euangelista quedam verba discipulorum/quibus apparet ignorantia eorum qui nō intelligebant que a domino dicebantur/nec intelligebant se non intelligere. ibi. Dicunt ei discipuli. Ecce nunc palam loqueris ꝛc. ¶ In secunda parte primo ostenditur imperfectio eorum et quantum ad affectum/et quantū ad intellectum ante discessionem/et missionem spiritussancti/ Secundo perfectio eorum accepto spiritusancto/imperfectō quantum ad affectum. ibi. Usqz modo non petistis quicq̄ in nomine meo/imperfectio quantum ad intellectum. ibi. Hec in puerbijs ꝛc. ¶ Perfectio vero quantum ad intellectum. ibi. Uenit hora cum iam non in puerbijs loquar vobiscū ꝛc. ¶ Perfectio quātum ad affectum ibi. In illo die in nomine meo petetis. (Si quid petieritis. scilicet aliquid qō/vere sit/vt est eternum (in nomine meo). id est meo nomine inuocato/vel in virtute nois mei (dabit vobis) ꝼm Augustinū. quia sancti p̄o se ipsis exaudiuntur/non p̄o omibus/ideo dicit dabit vobis. ꝼm Bedam. Jō dicit dabit vobis/et non dabit simpliciter/ q̄ si non eis p̄o quibus petimus dabit nobis/tamen p̄emium benignitatis nostre restituet/dicit Augustinus. q̄ non petitur in nomine saluatoris/quidquid petitur contra rationem salutis/ Qui autem in nomine eius petit. si non contra salutē suam petit accipit/quando debet accipere/quedam enim non negantur. sed vt cōgruo dentur tempore differuntur. (Usqz modo non petistis quicq̄) glosa Interli. confisi mee p̄sentie (in nomie meo) hoc est in virtute nominis mei/quod dupl'r. ꝼm Augustinū. potest intelligi/vel quia nomen eius sicut cognoscendū erat. non cognouerant/vel quia comparatione rei quā petere debuerant. p̄o nihilo habendum erat quod petierant qō erat transitorium/quasi nihil est transitorium comparatione rei permanentis (petite). id est petetis. hoc scilicet (vt gaudium vestrum sit plenum) ꝛ accipietis. vel sic (petite et accipietis) quod petitis. ita vt gaudium vestrum sit plenum. Augustin⁹ super Johannē. Hoc gaudium p̄fecto non est carnale sed spirituale/et quando tantum erit vt ei iam aliquid non sit addendū/procul dubio tunc erit plenum gaudium-quod fletu non miscebitur sicut p̄sens gaudium. Prouer. decimoquarto. Risus doloꝛe miscebitur (hec in puerbijs). id est enigmatibus et obscuritatibus (locutus sum vobis) Chrisostom⁹. quia obumbꝛata erant que dicta sunt ait. hec in puerbijs locutus sum. que sicut dicit Augustin⁹ Volent homines audire/et non intelligere. vnde dicit Victoꝛ. que vsqz modo vobis dixi quasi p̄uerbia sunt. id est obscura. sicut solent esse p̄uerbia/ que sunt dicta breuia. aliud in superficie verboꝛum/aliud in virtute sententiaruz habentia/ Basilius. p̄uerbioꝛū nomen in verbis vulgaribus habere consuetudo hominuz solet ea. que ex traductione antiquitatis loquuntur/ Sed hec vulgi opinio est et cōmunis/nobis autem puerbium est sermo vtilis habens aliquid vtilitatis in aperto/ Plurimū autē sensum p̄tegens in occulto. (Uenit hora cum iam non in puerbijs loquar vobiscum). id est non obscure Dicit autem hoc de tempore resurrectionis/vel de tempore post missionem spiritussancti. (sed palam de patre meo annunciabo vobis) scilicet tempore ante ascensionem. ꝼm illud Actuū. p̄mo/ Per dies q̄

draginta apparens eis/et loquens de regno dei./vel annunciabo mittendo spiritū sanctū./Beda. Illam horam significat qua peracta passione sua ac resurrectione/spiritussanct⁹ erat gratiam datur⁹/tunc eīm spūaliter int⁹ instructi omia que de agnitione diuinitatis a mortalib⁹ erant capienda ceperūt (in illo die) postq̄ vobis apparuero/vel spiritūsanctū misero (in noie meo petetis) in virtute scz nois mei. q̄si diceret. tunc equalitatem mei ad patrem ognoscetis/aliter nō petetis in noie meo. Victor. In illo die missionis spūssancti in noie meo petetis. credentes me deum esse/hoc est petite et impetrabitis quia in me deum creditis. (et non dico vobis q̄ ego rogabo patrem de vobis) immo vt deus idem cum patre exaudiam. Augustin⁹ sup iohannē. Inquantū hō p nobis interpellat patrem/inquantū deus est exaudit cum patre/et sic non est contrariuz quod hic dicitur ad illud .j. Joh. ij. Aduocatū habem⁹ apd patrē iesum xp̄m. rc. Illud enim referendum est ad humanitatem/istud ad deitatem/et bene dixi in illo die in nomine meo petetis patrē. scz (Ipe eīm pater amat vos) vnde accipiet⁊ quod ab eo petetis (quia vos me amastis ⁊ credidistis) hec dictio (quia (nota ē signi nō cause/Augustin⁹ super iohannē./quia ille amat/ideo nos amam⁹./Ipse eīm prior dilexit nos/p̄ma Joh. 4. Ergo hinc factum est vt diligerem⁹. quia dilecti sumus/vel sic non dico. quia ego rogabo patrem de vobis/ipse eīm pater amat vos (quasi diceret. non oportet eum rogare de vobis. quasi de inimicis/ipse eīm amat vos. ⁊ vulgariter dicitur/q̄ nō oportet multum rogare amicum p amico (quia vos me amastis). quasi diceret. ipse me diligentes diligit/id est in amicitia conseruat/⁊ gratiā eis augmētat (et creditis quia ego a deo exiui). per gnationē./et missus sum ab eo. Ecclesiastici. xxiiij. Ego ex ore altissimi prodij. Sichee. v. Egressus eius ab initio dierum eternitatis. (exiui a patre rc.)

Hic ostendit q̄ vera est fides eorum/Augustinus sic exponit hec verba/exij in q̄t a patre. quia de patre est/in mundum veni. quia suum corpus mūdo ostendit. q̄ de virgine assumpsit/reliquit mundum. corporali discessione pertexit ad patrem hominis ascensione/nec mundum deseruit presenti gubernatione. (Ecce nunc palam loqueris et prouerbiū nullum dicis). glosa Interli. Palam loqui estimant cum dictorū eius nequeant comprehendere misteria. Augustin⁹ super iohannem Illi vsq̄ adeo non intelligebant/vbi nec saltem se non intelligere intelligerent. (Nunc scimus quia scis omnia). Beda. in omel. aperte ostendit/quia loquens ad eos domin⁹ de hys maxime disputabat/que audire et que interrogare volebant/hoc preueniens. vltro offerebat. Nō merito illum scire omnia. quasi deum confitentur/apertum nanq̄ diuinitatis indicium est cogitationum nosse secreta. (et nō est opus vt aliquis te interroget) cum interrogatiōes nostras antequā interroge⁊ manifestes. Chrisostom⁹. Vides quātum ad id quod in mente eorum erat. Respondit. (In hoc credim⁹ quia a deo existi). id est, filius dei es/et a deo missus.

Augustinus sup iohannē. Preuidere cogitationes hominum deo magnum non erat/sed paruulis magnum erat/qui dicebant in hoc credimus quia a deo existi.

Possemus referre illud. Ecce nunc palā loqueris et puerbium nullum dicis/ad tria que dominus dixit eis/scilicet q̄ pater amabat eos/et q̄ a deo erat/et ad patrem ibat/et ad hoc exhilerati sunt/et ea intellexerunt. Facile enim intelligit quis quod audire diligit. Augustin⁹ super iohannem. Quod intelligenti est verbū nō intelligenti est prouerbium.

De eodem. Sermo secundus
In ordine. 87.

Amen dico vobis si q̄d petieritis ꝛc. licet sp orandum sit ꝑm illd Lu. j8. optet sp orare ⁊ nō deficere/ spēalr tñ tps orandi ē ab hac dñica vsq3 ad festum pēthecostes/ et de hys diebus qui sunt ante ascensionem/ hoc patet cum sint dies rogationum/ Preterea cuz scdm presentationem ecclesie/ Aduocat⁹ eius iturus sit ad curiam celestem/ temp⁹ est formandi petitiones/ In die etiam ascensionis temp⁹. temp⁹ orandi est/ Consueuerunt enim principes cum de nouo recipiunt terras suas/ liberalitatem suam ostendere/ et magna dona militibus suis dare/ In die ergo ascensionis. cum scdm representationē ecclesie rex regum. regnū suum recepit/ liberalitatem suam orantes exaudiendo ostendit/ In psalmo. Mirificauit dñs sanctū suū/ dominus exaudiet me cum clamauero ad eum/ Post ascensionem vero in oratione expectandus est spiritussanctus/ sicut primi de ecclesia fecerunt. Actuū. pmo./ Hy omnes vnanimiter perseuerantes erant in oratione/ cū mulieribus et maria matre eius/ et fratribus eius/ Preterea postquā dominus noster a terris ascendit in celum/ multiplicari debent nuncij ascendētes illuc ⁊ descēdentes. Genes. xxviij. Vidit iacob scalā/ ⁊ angelos ascendentes et descendentes/ Angeli id est nuncij ascendentes sunt fidelium orationes/ descendentes sunt diuine inspirationes et ꝯsolationes/ Glosa super illud. Intret in conspectu tuo oratio mea/ magna virtus pure oratiōis hic notatur/ que quasi quedam persona ad deum intrat/ et mandatum peragit quo caro peruenire nequit/ Cum igitur hoc tempus sit tempus orandi/ conuenienter in hac dominica recoluntur in ecclesia q̄dam verba a saluatore dicta/ ante eius ascensionem et spiritussancti missionem/ q̄bus modum orandi indicat/ et fidutiam impetrandi dat/ ⁊ ad orandum prouocat/ Primum pertinet ad vim rationabilem. Secundum pertinet ad vim irascibilem Tercium pertinet ad vim ꝯcupiscibilem Primū necessarium est ne fructum orationis impediat ignorantia/ Secundum ne eum impediat diffidentia/ Terciū ne eū impediat negligentia. vel pigricia/ Ad pmum pertinet illud Math. xx/ Nescitis quid petatis/ et illud Jacobi. 4. Petitis et non accipietis/ eo q̄ male petatis/ Ad scdm ptinet illud Jacobi. j. Postulet aūt in fide nihil hesitans/ Qui enim hesitat similis est fluctui maris. ꝛc/ Non ergo estimet homo ille. q̄ aliquid accipiat a deo/ Negligentia etiam impedit fructum orationis/ Unde legitur in vitas patrum/ q̄ quidam frater patiebatur molestiam a spiritu fornicationis/ et abijt sepe ad seniorē vt pro se oraret/ Cumq3 frequens oratio senioris eum non iuuaret/ domin⁹ nocte ostendit seniori negligentiam fratris esse in causa/ quare non exaudiretur/ Vidit enim senior monachum sedentem et spiritum fornicationis in diuersis formis mulierum ludentem apud ipsum/ ⁊ eum cum ipsis delectari/ Vidit etiam angelum dei astantem. et indignātem grauiter contra eundem fratrem/ quia non surgebat. nec prosternebat se in orationibus ante deū/ sed magis delectabatur in cogitationibus suis/ Cognouit ergo senior culpam fratris esse/ q̄ ipse non exaudiebatur pro eo/ et dixit fratri. Impossibile est discedere a te spiritum fornicatiōis alijs pro te orantibus/ nisi tu ipse laborem assumas in ieiunijs. in orationibus. in vigilijs rogans deum cum gemitu/ Augustin⁹ in libro de baptismo paruulorū. Adiutor noster dicitur deus/ nec adiuuari potest nisi qui sponte aliquid conatur/ Idem in libro de perfectione iusticie hominis/ non adiuuatur nisi qui ⁊ ipse aliquid agat/. Fiducia impetrandi datur in hoc quod dicitur. (Amen amen dico vobis/ Geminatio enim huius dictionis Amen fit ad confirmationem promissionis/ Simile Genes. xlj. Quod vidisti secundo ad eandem rem pertinens somnium/ firmitatis indicium est. Amen amen dico vobis. ego qui sum veritas. Johannis. decimo quarto. Et ideo non fallo/ cui nota est patris largitas. vnde non fallor/ cui siquid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis. ꝛc/ Potest tamen intelligi illa geminatio facta contra duplicē deceptōez/ q̄ solz esse in pmittētib⁹/ freq̄nt em̄ accidit

q̄ non soluunt p̄missum vel diminute soluunt/ Dominus vero iuxta p̄missionem hic factam dat quod petitur/ & etiaz plus q̄ petitur vt ostendi potest multis exemplis/ Luce. j/ Dum zacharias oraret pro populo additum est ei de filio nasciturο. Unde dicit ibi. Exaudita est oratio tua. et uxor tua Elizabeth pariet tibi filium/ Isaye. xxxvij. hoc dicit dominus de rege assyriorum/ non intrabit in ciuitatem hāc et non iaciet ibi sagittam/ ⁊c̄. Sed cum hys additum est/ q̄ octoginta quinqz milia occisa sunt de exercitu eius/ Item salomon petijt sapientiam/ et addidit deus diuitias et gloriam. tercio. Regū. iij/ Jacobi. p̄mo. Qui dat omnibus affluenter/ Epbe. iij. Ei autem qui potens est omnia facere superabundāter q̄m petimus aut intelligimus/ ipsi gloria in ecclesia/ Item fiducia impetrandi datur in hoc q̄ dicit Petite et accipietis/ vt gaudiū vestrū plenum sit/ Ad formam vero petendi quam dominus indicat/ quinqz ptinent scilicet quid sit petendum/ a quo sit petendum/ quales petere debeant/ quomodo petendum sit et quibus/ Quid sit petendū ostenditur. cum dicitur. Si quid petieritis/ Ad idem pertinet illud. In nomine meo/ Et illud. gaudium vestrum plenum sit/ Petendum est aliquid quod sit solidū scilicet et permanēs/ non tempale transiens et fugiens Hieremie. 4. Aspexi terrā et ecce vacua erat/ et plena nihili/ nihili quoniā tpalia transeūt/ vacua quia nō replent sed inaniunt/ Bernard⁹. Si aliqd soliditatis haberent replerent. Eccs. v. Auarus non implebitur pecunia/ Luce. p̄mo. Diuites dimisit inanes/ Seneca. de delicijs/ non sunt solide. non sunt fideles. etiam si non nocent fugiunt/ Augustinus. O mūde imunde quid strepis/ quid auertere conaris. tenere vis fugiens. q̄d faceres si maneres/ Item petendum est nō salutem impediens/ sed ad salutem valens. et hoc est petere in nomine saluatoris/ in q̄ non petit q̄ diuitias petit que salutem impediunt/ p̄ma Thymo. vj/ Qui volunt diuites fieri incidunt in tentationem et in laqueum diaboli ⁊c̄/ Sap̄. xiij Creature in odium facte sunt/ et in tentationem anime hominū/ et in muscipulam pedibus insipientium/ Item non est petēdum bonum mininum. bonis et malis cōmune/ sed bonum summum quod cor implere sufficiat/ vnde cor plenum gaudiuz habeat. Augustin⁹. xv. libro de ciuitate dei/ Deserto bono bonorum proprio lapsus est factus ad bonorum minimū/ non bonis propriū. sed bonis malisqz p̄mune/ A quo est petendum ostenditur cum dicitur. Petieritis patrem/ Dulce est nomen paternum/ & naturale esse cognoscitur patrib⁹ vtilia filijs p̄uidere/ Luce. xj/ Cū dixissent discipuli doce nos orare/ Ait illis. cum oratis dicite/ Pater noster q̄ ⁊c̄. Bernardus. mihi dicatur oratio/ cuius p̄ncipium dulce. nomine paterno. sequentium petitionum obtinendarum mihi p̄stat fiduciam/ Luce. xj/ Si vos cum sitis mali. nostis bona data dare filijs vestris/ quanto magis pater celestis dabit spiritum bonum petentibus se/ et super illud Mat. vj/ Pater noster. dicit glosa. Quid negabit filijs/ qui iam dedit q̄ pater est/ Prouideat tamen qui petit. vt se filium ex hibeat non canem. ne audiat illud Mat. xv. Non est bonum sumere panem filiorum et dare canibus/ Quales petere debeant notāt cum dicitur. Amen amen dico vobis/ si quid petieritis in nomie meo dabitur vobis/ Hys enim qui sunt eis similes in christum credentes/ et eum amantes. fit hic p̄missio/ tales enim erant discipuli. sicut patet ex hys que sequūtur/ Pater inquit amat vos quia vos me amastis & credidistis quia a deo exiui/ Fides multum valet ad impetrandum. Math. xv. Sicut credidisti fiat tibi/ Eiusdem. xxj. Si habueritis fidem et non hesitaueritis ⁊c̄/ et omnia quecūqz petieritis in oratione credentes accipietis/ Dilectio etiam multum valet ad impetrandum/ vt hoc intelligamus de dilectione operis. non sermonis/ Johānis. xiiij/ Qui habet mandata mea/ et seruat ea ille est qui diligit me. p̄ma Johānis. v/ Hec est caritas dei vt custodiamus mandata eius/ Isydor⁹. Si id q̄ ds p̄cipit faciam? id q̄ petim⁹ sine dubio obtinem⁹/ Augustin⁹/ Citius exaudietur vna oratio obedientis/ q̄m

decem milia contemptoris. ꝓma Joh. iij. Si cor nostrum non reprehenderit nos/ fiduciam habem⁹ ad deum/ ꝙ quidquid petierimus ab eo accipiemus quia mandata eius custodimus/ econtrario qui declinat aurem suam ne audiat legem/ oratō ei⁹ erit execrabilis. Prouer. xxviij. Grego⁹ in dyalogo/ quid mirū si postulantes tarde a domino exaudimur/ qui ꝑcipientem dominū tardius aut nullo modo audim⁹?

Quomodo sit petendum ostenditur. cū dicitur In nomine meo. inuocato scilicz nomine meo/ vel in virtute nominis mei Nomen eius nomē est bonum/ gloriosum/ et benedictum/ Dauid Expectabo nomē tuum quoniā bonum est in conspectu sanctorū tuorum. In hoc nomine facta sunt miracula/ in hoc nomine expulsa sunt demonia/ z impetrata beneficia. In psalmo Sanctum et terribile nomen eius supple demonibus/ Marci. vltimo. In nomine meo dem onia eycient/ et Bernard⁹ super canti. Nomen sponsi inuocatum lenit et inungit/ Idem cui fons forte siccatus lacrimarū inuocato iesu non continuo erupit vberior/ fluxit suauior. In psalmo. Sit nomen eius benedictum. Joh. xvj. Quidquid petieritis in nomine meo hoc faciam/ Quib⁹ peti debeat ad hoc vt petitio necessario impleatur. ostenditur cū dicitur. Dabit vobis. Augustin⁹ sup iohannē/ quia sancti pro se ipsis exaudiunt/ non pro omnibus/ ideo dicit. Dabit vobis/ Indignitas eius ꝑ quo oratur quandoqz impedit orationē/ Hieremie. vij. et. xj. Noli orare ꝑ populo isto nec assumas pro eis laudem z orationē/ quia non exaudiam. Eiusdem. xv. Si steterit moyses et samuel coram me nō est anima mea ad populum istum/ nō est exauditus samuel pro saul. ꝓmo. Regum. xvi. (Usqz modo non petistis quicqm in nomine meo/ petite et accipietis. vt gaudiū vestrum sit plenum.) In hys verbis duo ostendūtur sczz negligentia humana/ et liberalitas diuina/ Primū ibi. Usqz modo nō petistz quicqz/ Scdo ibi. petite et accipietis ꝛc. magno tempore fuerant cum domino discipuli/ z neglexerant eterna petere. consolatione corpalis ꝑsentie eius contenti/ Similis negligentia in multis est hodie/ qui temporali ꝓsolatiōe contenti que est a domino maledicta/ Luce. vj. Ve vobis diuitib us qui hic habetis ꝓsolationem vram De gaudio eterno non curant/ que negligentia non est parum reprehensibilis/ cum tanta misericordia negligitur que in presenti nobis a deo exhibetur/ Aliquis eim locus est. vbi gratius haberetur. Si hoc ibi a deo diceretur/ petite et accipietis/ vt gaudiū vestrū plenū sit/ qm si daretur eis tanta massa auri quanta est totus mūd⁹. O quantū gauderet ille diues euāgelic⁹, Luce. xvj. qui. plusqz mille anni sunt trāsacti. petyt guttam aque super digitum lazari qui fuerat vlcerib⁹ plenus/ Sed nō dum obtinuit/ si audiret petite et accipietis vt gaudiū vestrū plenū sit/ Si quis tamen dicat/ ego peto nocte et die/ psalmos et orationes in ore habeo/ Respōdeo. si labia ad deum habes cor autē longe est ab eo nō petis/ sed potius cum eo velle ludere vel illudere/ ludo qui dicitur ad vendendum asinum videris. Isaye. xxix. ꝓm vnam litteram/ Popul⁹ hic labijs me honorat/ cor autez eorū longe est a me/ Alia littera sic habet eo ꝙ appropinquat populus iste ore suo et labijs suis honorat me/ Deutro. 4. Cum quesieris dominū deum tuum inuenies eum si tamen toto corde quesieris/ De quibusdā tamen verum est ꝙ nec corde nec ore ꝑcantur/ sed potius dispręcant/ in quibus ymundicia oris fructum impedit orationis/ Gregori⁹. Cum is qui displicet ad intercedendū mittitur irati anim⁹ ad deteriora ꝓuocatur/ cum os displicet. oratio nō placet nec placat. Ideo sicut euangelium hodiernum ꝓuocat ad orādum/ sic epistola hodierna monet ad os refrenandū dicens. (Si quis putat se religiosum esse. ꝛc. Si quis tamen dicat ꝙ et cor et os habet ad deum. Respondeo ꝙ si cum his manum extendit. ad dyabolum/ nō videtur adhuc vere a deo petere/ sed potius deum deridere/ non solum corde et ore. sed etiam manu petendum est/ vt ad deum manus extendatur ei obediendo. et pauperi elemosinam dando/ Propter quod conuenienter monemur nos in Epistola hodierna/ vt

simus verbi factores. Multum em̄ valet ad hoc ꝙ deus exaudiat hominem orantem, ꝙ homo exaudiuerit deū precipientē, vt ostensum est in sermone precedenti.

Tripliciter ostenditur liberalitas diuina in hoc ꝙ dicitur. Petite et accipietis. ꝛc.

Primo in hoc ꝙ ad petendū nos ꝓuocat. Liberales huiꝰ mundi inquirentes se fugiunt et se abscondunt. Non est talis dei liberalitas, que ad petendum hortatur. Augustinꝰ sup iohannē. Non tantū hortaretur vt peteremꝰ nisi dare vellet. Erubescat humana pigritia. plus vult ille dare q̄z nos accipere, plꝰ vult ille misereri q̄z nos. a miseria liberari. De hac ꝓuocatiōe ad orandum amplius habet. Math. vij. et Luce. xi. (Petite inquit et dabitur vobis, querite et inuenietis, pulsate ꝛ aperietur vobis) Augustinꝰ, quādoqz exposuit ista diuersificādo, vnde Glosa ipsiꝰ super Math. vij. Petite et accipietꝫ ꝛc. quasi infirmꝰ pedibus prius petat vt sanetur, post querat vt inueniat viam que ad ꝓpositum ducat, deinde cum illuc venerit vt aperiatur pulset, sed prius est petitio sanitatꝫ vt vires dētur animo, quibꝰ quod p̄cipitur impleri possit viribus acceptis. Secūda est inquisitio vie. quid em̄ sunt vires per deuium euntes, cum recta via ad destinatum perduxerit. Tercia est pulsatio vt qd̄ clausum est inueniri possit. ſm hoc ꝑmuꝫ pertinet ad incipiētes, secundū ad proficientes. quorū est considerare qua via melius possint ꝓficere, tercium ad perfectos qui mortui sunt mundo et se habēt immediate ad regnum. ad Colos. iij. Mortui estis, mortuis vita eterna petenda est, postea visum est Augustino esse potiꝰ dicta ista ad inculcationē, vnde Augꝰ in glosa sup Math. vij. Operose quidē quid ista tria inter se differant exponendū putaui. Sed longe melius ad instantissimā petitionem omnia referūtur. Potest tamē sic exponi, petite veniam, querite gratiā, pulsate ad gloriam, vel possunt intelligi hec tria dicta contra tres defectus. trium virium qui fructū oratiōis impediunt, qui sunt modicitas fidei in rationabili, tepiditas dilectionis in cōcupiscibili, puitas spei in irascibili. Petat ergo fides sine hesitatione. Jacobi. j. Postulet autē in fide nihil hesitans, querat dilectio sine simulatione. Roma. xij. Pulset spes sine cessatione vt ei aperiatur et non confundatur. Roma. v. Spes autem non confundit.

Secundo ostenditur dei liberalitas. in hoc ꝙ petentes accepturos esse quod postulant pollicetur. Petite inquit et accipietis. Math. vij. Sic habetur (omnis em̄ qui petit accipit. et qui querit inuenit. et pulsanti aperietur) Et ad singula verba est intelligendum pie et perseueranter.

Et notandū. ꝙ pietas vno modo idē est quod misericordia, ſm hoc pie petit. q̄ petit id quod nō est cōtra salutem anime. Impie vero. qui petit quod est contra salutem anime. Ecclesiastici. xxx. Miserere anime tue placens deo. Item petit pie qui ꝓximum petentem misericorditer exaudit, impie qui non vult proximū exaudire, cum tamen velit a deo exaudiri, qui a deo non accipit quod petit. Prouerb. xxj. Qui obturat aurem suam ad clamorē pauperis, clamabit et ipse non exaudiet.

Quādoqz pietas dicitur cultus dei. vñ Glosa loquens de illo verbo Job. xxviij. ſm vnam litteram. Ecce pietas est sapiētia dicit, pietatem hoc loco posuit dei cultum, vbi nostra littera habet timor domini ipsa est sapiētia, que grece dicitur theosebia ꝛ ille cultus consistit in spe et fide. et caritate, vnde Isydorꝰ. viij. libro ethymologiaꝝ. Tria sunt q̄ in religionis cultu ad colendum deum in hominibus perquiruntur, fides. spes. et caritas, ꝛ Augustinus in encheridion. fide. spe. et caritate colimus deum. Pie ergo petit qui petit sine fidei hesitatione, sine diffidentia, et sine desiderij tepiditate. Perseuerātia etiā multum valet ad hoc ꝙ id quod petitur accipiatur, sicut improbitas in curia romana multum valet ad hoc ꝙ id quod petitur impetretur. Philipens. iij. In omni oratione, et obsecratione cum gratiarum actione petitiones vestre innotescant apud deum. Jacobi. vltimo. Multum valet dep̄catio iusti assidua. Romanoꝝ. xij. Orationi instantes. Ad ostendendum ꝙ multum valet perseuerantia in oratione. Ponit dominus exemplum, de amico.

Lu. xi. et exemplũ de vidua / Eiusdẽ. xviij
et Gen. xxij / Licet angelus dixisset iacob
Dimitte me / tñ ait iacob. / Non dimittam
te nisi benedixeris mihi / de petente pie et
pseueranter intellige / quod dicit Aug⁹.
loquens de illo verbo dauid. / Benedict⁹
domin⁹ qui non amouit orationẽ meam /
et misericordiã suam a me / Si non est in-
quit amota oratio securus esto / q̄ nec mi-
sericordia ¶ Tercio ostẽdit dei liberalitas
in hoc q̄ ad petendum magna incitat di-
cens. Petite et accipietis. vt gandiũ vr̃m
plenũ sit. ¶ Nota q̄ gaudiũ mundi va-
cuũ est. Isa. xxix. / Sicut somniat esuriẽs
et comedit / cum aũt fuerit expgefact⁹ va
cua est anima ei⁹ ꝛc. ¶ Gaudium vero de spi
ritualib⁹ in p̄senti est semiplenũ / Gaudiũ
vero de deo. qd̄ in futuro habebunt electi
plenũ erit / p̄ma Corinth. xiij / Cum vene-
rit quod pfectum est euacuabit qd̄ ex pte
est. Bern. / Illud est verũ et solum gaudiũ /
qd̄ non de creatura sed de creatore conci
pitur / qd̄ cum possederꝫ nemo tollet a te /
cui compata omis aliunde iocunditas.
meror est / oĩs suauitas dolor est / om̃e dul
ce amarũ omne decorum fedum / postre-
mo qd̄cunqꝫ aliud delectare possit mole-
stum. ¶ Item notandũ q̄ cum gaudium
mũdi sit quasi gutta vna respectu gaudij
futuri qd̄ erit de deo / s̄m illud Sap. xi.
Quasi gutta roris antelucani / sic ẽ orbis
terrarũ ante te / ridiculuꝫ est petere a dño
vniuersoꝝ gaudiũ mdi sicut nõ decet pe-
tere a rege vnã guttã vini vel aque (Item
petite et accipietꝫ. ꝛc). ¶ Sciendũ q̄ sex
sunt que multũ valẽt ad hoc / vt qd̄ in ora
tione petitur accipiat / Primũ est puritas
cordis / vnde sup illud. Ps. / Iniqtatem si
aspexi in corde meo / Dicit glosa. puritas
oratiõꝫ exauditur. Aug⁹. / Munda tantũ
cubiculũ cordꝫ int⁹ est qui exaudiat / Pec
cata multũ impediũt fructũ oratõis / Isa.
.j. Cum multiplicaueritꝫ oratões vestras
non exaudiã. / Manus em̃ vestre sanguie
plene sunt / Tren. iij. opposuisti nubem ne
transeat oratio / qui infirmitatẽ vult cura
re ad materiam morbi debet recurrere vt
eam expellat / et qui vulnus vult curare. p̄
mo debꝫ ferrum inde extrahere / Sic ora
tio que est p amotione alicui⁹ aduersitatꝫ /
ideo non exauditur / qꝛ peccatũ quod erat
aduersitatis causa retinetur / et si forte ex
audiatur ex ira dei est / non ex misericor-
dia / exauditur aliquis ad malum suum.
Osee. xiij. Dabo tibi regem in furore meo /
Hieremie. 51. / In calore eorum ponã po-
tum eorum / non est misericordie si vinum
detur febricitanti in calore licet illud mul
tum petat. sup illd̄ scd̄a Corinth. xij. Vir
tus in infirmitate perficitur / dicit Glosa
Augustini ¶ Nota q̄ exauditur dyabol⁹
petens Job tentandũ / et non exauditur
apostol⁹ petens stimulum amouendũ / illũ
exaudiuit quẽ disposuerat damnare / et nõ
exaudiuit. quem disposuit saluare / nam
infirmus multa petit a medico / que non
dat / non exaudit ad voluntatẽ / vt exaudi
at ad sanitatem ¶ Secundũ est largitio ele
mosinarũ. munera premissa faciunt / vt pe
titio sequens facile exaudiatur / Isay. 58.
Frange esurienti panem tuum / ꝛc. Tunc
inuocabis / et dominus exaudiet / clama-
bis ꝛ dicet ecce assum / quia misericors est
dominus deus tuus / Ecc̃i. xxix. Conclu
de elemosinã in sinu pauperis et hec ora-
bit pro te ¶ Terciuꝫ est humilitas que va-
let vt ad misericordiã moueatur qui ro-
gatur / si miseria eius p quo oratur ei ex-
ponatur. quod facit humilitas / abyssus
abyssum inuocat. abyssus scilicet miserie.
abyssum misericordie / Ecclesiastici. xxxv
Oratio humiliantis se nubes penetrat /
Dauid. / Respexit in orationẽ humilium
et non spreuit precem eorum / humilis est
velut arbor plantata iuxta fontem diui-
ne misericordie / de illa em̃ confidit Hie-
remie. xvij / Benedictus vir qui confidit
in domino / ꝛc. et erit tanq̄ lignum quod
transplantat super aquas ¶ Quartum est
mansuetudd. Prouer. xv. Responsio mol
lis frangit iram / sermo durus suscitat fu-
rorem. ¶ Responsio mollis est cum aliquis
recognoscit se grauiora meruisse q̄ patia
tur / Judith. ix. / Humiliũ et mansuetorũ
semper placuit tibi deprecatio ¶ Quinto
fidutia Jacobi. j. / Postulet autem in fide
nihil hesitans Bernardus. quatenus in
bonis domini pedem fidutie posueris ea
tenus possidebis / Idem. nil omnipotenti
am verbi clariorem reddit / q̄m q̄ omni-
potentes facit omnes qui in se sperant.
Deniqꝫ omnia possibilia sunt credenti.

Certum est obedientia. de qua dictū est prius. ¶ Et notandū. q̄ scōm qualitatē rei que petitur debet esse modus petendi/ cum petitur regnū. q̄ magnū est quod petitur/ magne. id est cum magno desiderio debet peti/ Aug⁹. Seruat tibi de⁹ quod non vult cito dare/ vt tu discas magnuz magne desiderare/ Item q̄ eternū est q̄ petitur p̄seueranter debet peti. de qua p̄seuerantia dictum est p̄us/ Item quia tale bonū est quod nulli est malum/ et q̄ est necessariū. simpliciter est petendū/ Temporalia vero que aliquib⁹ sunt nocia. sub cō dictōne sunt petenda. Glosa. Aug. super illud. ij. Corinth. xiij/ Cum ea que laudat deus et p̄mittit ab illo petitis/ secure petite/ Illa em̄ deo p̄pitio cōcedunt/ q̄n autē petitis tempalia cū modo petite ⁊ cum timore. illi cōmittite. vt si p̄sint det/ si scit obesse. non det/ quid em̄ p̄sit vel obsit medicus nouit/ non egrotus. Bernard⁹ Ad fratres de monte dei. postulatio inquit ē circa obtinenda tempalia et necessaria vite/ in qua deus postulantis p̄probans bonam voluntatē. facit tamen q̄ ipse melius iudicat/ et dat libenter sequi postulantem/ Postulans vero debet fundare intentionem suam. in hoc q̄ impletione postulationis sue deus laudetur. et glorificet/ et dilectio dei in hominib⁹ augeat/ et vt bonis fiat p̄solatio. et infirmis caueatur peccandi occasio/ defectus em̄ tempaliū est occasio peccandi/ Ideo ōt salomon puer. xxx. mendicitatē et diuitias ne dederis mihi/ tribue tantū victui meo necessaria/ ne forte satiat⁹ illiciar ad negandū/ ⁊ dicam q̄s est dom̄⁹/ et egestate p̄pulsus furer/ aut p̄iurem nomen dei mei.

¶ Dominica post Ascensionem Sermo p̄m⁹ In ordine. 88.

Qvm venerit paraclit⁹ Joh. x vi. Sicut in dñica p̄timo futura recolitur spiritussancti missio/ sic hodie in euangelio recolitur p̄missio facta de ipso mittendo/ cū q̄dam notificatōne spūssancti respectu illoz a q̄bus est. s. patr⁹ ⁊ filij. et respectu eoz q̄ ab ipso sunt/ Ostenditur em̄ multiplex ei⁹ effectus/ et q̄ spūssanctus mittend⁹ erat ad roborandum discipulos/ contra aduersa que passuri erant/ tangitur in eodē euāgelio de tribulatōibus illis. ibi. hec locutus sum vobis. ¶ Cum venerit paclitus) id est p̄solator sic dicitur/ vt sperent ab eo p̄solationem (quem ego mittam vobis a patre) Hic ostenditur q̄ spiritussanctus est a filio/ sed hoc hz filius a patre (Spiritum veritatis) hoc dicit. vt ab eo spent p̄dicationis gratiam (qui a patre p̄cedit) penes quem auctoritas est/ nec est dicēdū. q̄ ita p̄cedat a patre. q̄ non a filio sicut greci dixerunt. occasione huius verbi/ cū filius solet patri attribuere etiā quod suū est/ quia quidq̄d habet. habet a patre/ vñ dicit spiritus filij. Gal. iiij. Misit deus spm̄ filij sui ⁊c. ad Roma. viij/ Si quis spiritū xp̄i non habet hic non est ei⁹ (Ille testimoniū phibebit de me) scilicet de mea deitate/ nam tantū donum non posset dare nisi deus/ Item phibebit de me viuēte qui credebar mortuus/ In hoc em̄ q̄ mittam spiritūsanctū quem p̄miseram apparebit me resurrexisse ⁊ viuere/ Item in manifestatione signoz̄. que facta sunt in aduentu spūssancti/ In nomine meo. testimoniū phibebit de me contra iudeos (⁊ vos testimoniū phibebitis de me). scz de mea deitate/ vel de operibus meis. ⁊ vita mea p̄firmati a spiritusancto (quia ab initio) p̄dicationis mee (mecum estis) et ideo testimoniū phibere potestz in hoc quod nouistis. ¶ Nota q̄ discipuli ex hoc confirmant testimoniū suum q̄ cum illo fuerāt cōuersati/ Act. x. Dedit manifestū eū fieri non omni populo/ sed testibus p̄ordinatis a deo. nobis qui manducauim⁹ et bibimus cum illo/ p̄ma Joh. j. quod audiuimus ⁊c. Act. v. habet de testimonio apostoloz/ ⁊ nos inquiunt testes sumus hoz verboz. et spūssanctus ⁊c. Beda in omel. Aduenies spiritus testimoniū perhibuit de dño/ quia discipuloz corda inspirans. omnia que de illo erant scienda mortalibus. clara illis luce reuelauit/ illi aūt testimoniū phibuerūt q̄ que spū int⁹ docente p̄ceperunt. hec abiecto timore p̄stino foris loquendo etiam alijs ministrabāt/ vt dicit Aug⁹. q̄ ille phibebit et vos phibebitz. ille in cordib⁹ vris/ vos in vocib⁹ vestrz. ille inspirādo/ vos sonādo Joh. xvi. Hec scilicz p̄secutionē futuram et odium

mundi (locutus sum vobis. vt nō scandalizemini). i. offendiculū patiamini ꝑ hys cum venerint recedendo a me/ sil'e Mat. xxvi. Omēs vos scandalū patiemini i me in ista nocte/ Scriptū est em̄ ꝑcutiā pastorem. et dispgent̄ oues gregis/ Beda. curauit pius mgr̄ futura discipulis prauorum bella p̄dicere/ vt min⁹ hec veniētia possent eos offendere/ qꝛ solent leui⁹ ferri aduersa q̄ ante p̄noscunt/ Triplex malū p̄dixit eis qd̄ erant passuri)/ Primo videtur esse damnū spūale. de quo ibi. Absqꝫ synagogis facient vos. i. de ꝯgregatōe sua eijcient vos/ Jam em̄ ꝯspirauerūt iudei/ vt si quis eū ꝯfiteretur xp̄m/ extra synagogam fieret./ Victor. hoc p̄dixit eis/ qd̄ p̄cipue poterat eos turbare. nondū em̄ erant ecclesie. imo ad templū ibant oratōis causa. Act. iij. Petrus ⁊ iohes ascendebāt in tēplum ad horā oratōis nonā/ tn̄ ꝟm veritatem nullū malū erat eis a synagogꝫ iudaicis expelli/ qui inde erant sepaturi/ etiā si nullus eos expelleret. vt d̄t Aug⁹ sup iohannē/ Scd̄m malū est diffamatio/ Terciū est mors corpis. de hys hr̄ ibi. (Venit hora vt omis qui interficiat vos ar. ob. se p̄stare deo) q̄si diceret. non solum eijcient vos a ꝯgregatione/ sed adeo malos vos reputabūt. vt occisionē vestrā credāt gratam deo/ ꝟm Augu. hoc d̄r ad ꝯsolationē eoꝝ. q. d. licet vos a synagogis eijciāt/ tn̄ nō timeatis solitudinē/ qꝛ tot deo adquiretis vt omis qui interficit ⁊c./ Aug⁹. hec verba dn̄s subiecit tanq̄ꝫ ex hoc cōsolaret̄ eos/ qui de synagogis pellerent̄./ Non em̄ ait. et venit hora/ imo sed venit hora vt intelligerent ⁊ gauderēt tam multos se xp̄o adq̄situros/ vt eos nō sufficeret iudeis d̄ synagogis pellere/ sꝫ nec sinerent viuere. ne omēs ad nomen xp̄i sua p̄dicatōe conuerterent (Non nouerūt patrē neqꝫ me) hoc est nō ꝯgnouerūt deū neqꝫ ei⁹ filium/ Beda. qꝛ fili⁹ in patre. ⁊ pater in filio/ ptꝫ ꝙ q̄cunqꝫ filio restiterant obstinata mēte/ nec patrē nouerūt. j. Joh. ij. Omnis q̄ negat filiū nec patrē hꝫ (hec locut⁹ sum ⁊c. De futuris ideo instruxi vos/ ne ignaros et impitos aios mala inopinata ⁊ improuisa turbarēt/ sed p̄cognita. ac patiēter accepta ad bona sempit̄na ꝑducerēt. (vt cū venerit hora eoꝝ) in neutro genere scꝫ aduersoꝝ. vel hora eoꝝ scꝫ ꝑsecutoꝝ. s. oportunitas ꝑsequendi/ Aug⁹/ Hora eoꝝ hora tenebrosa. Joh. xvij. Hec est hora vestra et potestas tenebrarum.

De eodem ꝟmo. II. In ordine. 89.

Cum venerit paraclitus quem ego mittam vobis a p̄re/ spm̄ veritatis q̄ a p̄re ꝓcedit ille testimoniū ꝑhibebit de me/ ⁊ vos testimoniū ꝑhibebitꝫ. Joh. xvi. In hys verbis q̄ in euāgelio hodierno legūt̄ ꝓmissio spūssancti a saluatore facta discipulis recolitur/ fides instruitur desiderium accipiēdi spm̄sanctum inquiritur/ ꝓmissio recolit̄. cum d̄r. quē ego mittam. Promissio spūssancti duplici ratōne hodie recolit̄/ Primo qꝛ illa missio spūssci in discipulos famosa et gloriosa. in seq̄nti dn̄ica recolitur vt p̄sens. ideo ꝯuenienter recolit̄ hodie vt futura/ ꝓmissio illi⁹ missionis discipulis hodie a saluatore facta in euangelio legit̄/ Scd̄o. qꝛ occulta missio spūs in fideles. in hoc festo facienda expectatur/ Dabitur em̄ spūssanctus in hoc festo paratꝫ debito mō/ licet alit̄ ⁊ ad aliud q̄m tūc/ Unicuiqꝫ em̄ datur manifestatio spūs ad vtilitatē. j. Coꝝ. xij./ Ideo missio illa fidelib⁹ predicit̄/ vt ad illā studeant se parare/ De prepatōe v̄o ad receptionē spūssancti req̄re in p̄mo ꝟmōe eple hodierne ⁊ sequētis dn̄ice/ Fides instruitur in hoc ꝙ due ꝑsone noiatim exp̄munt̄/ scꝫ pater ⁊ spūs/ filius vero ex vi correlatōꝫ intelligi datur/ Item auctoritas patrꝫ ostendit̄ in hoc ꝙ d̄r. mittam vobis a p̄re. Filij v̄o intelligi datur. cū d̄r. quē ego mittā vob.

Et notandū ꝙ falsitas erroris grecorum dicentiū spm̄sanctū nō ꝓcedere a filio/ q̄ originē habuit ex hoc ꝙ h̄ exp̄mitur ꝙ spūssanct⁹ ꝓcedit a patre/ ⁊ non exp̄mit̄ ꝙ ꝓcedat a filio. satis de facili p̄t ostendi. Cum em̄ ꝑ se notū sit/ ꝙ amor ꝓcedit ab amante/ et spūssanct⁹ sit amor indubitant quo pater amat filiū/ ⁊ filius patrē/ spūssanct⁹ a p̄re ⁊ filio ꝓcedit/ Preterea si eod̄ modo se habꝫ amor q̄ filius amat ad filiū et amor quo p̄r amat ad patrē/ si amor q̄ p̄r amat a patre ꝓcedit/ et amor quo fili⁹ amat a filio ꝓcedit/ Desideriū vero recipiendi spm̄sanctū incitatur in hoc ꝙ effect⁹

multiplex ostēditur. quē habet spūssanct⁹ in hys ad quos mittit. Triplex ꝟo effectus in predictis verbis ostenditur. Primꝰ est consolatio qui ostenditur in hoc ꝙ paclitus dr. interp̄tat̄ em̄ ꝯsolator. Secund⁹ est instructio vel illumiatio. q̄ effectus ostendit̄ in hoc ꝙ spūs veritatis dr. Terci⁹ est veritatꝫ ꝯfirmatio. que duplex est. scꝫ interior. ad quā ꝑtinet illud. Ille testimoniū ꝑhibebit de me. alia est exterior ad quā ꝑtinet illud. et vos testimoniū ꝑhibebitis. Circa ꝯsolationē notandū. ꝙ spūssanct⁹ nō ꝯsolatur quoscūqꝫ. non em̄ illos ꝯsolatur q̄ vanam ꝯsolationē ꝯplectunt̄. illis em̄ poti⁹ desolatio maledictōis eterne debetur. Luc̄. vi. Ue vobis diuitibus. q̄ habetꝫ hic ꝯsolationē vestrā. spōse xp̄i hn̄ti ꝯsolationē cū mundo. ad vltimū nō debet̄ a xp̄o sponso ꝯsolatio. sed poti⁹ flagellatio. Bern̄. sup cant̄. delicata est diuina ꝯsolatio. ⁊ non datur admittētibus alienā. ꝯsolatur spūssanct⁹ fugientes mōi ꝯsolationē. Dauid. Rennuit ꝯsolari ania mea. memor fui dei ⁊ delectat⁹ sum. Mat. v. Beati q̄ lugent. quoniā ipsi ꝯsolabunt̄. Tob̄. iij. Post lacrimationē ⁊ fletū exultationē infundis. Greg̃. sup illud. Gen̄. 32. Vidi dn̄m facie ad faciem. ꝑus inq̄t exurente tristicia caligo detergit̄. ⁊ sic resplendente raptim incircūspecto lumīe mens illuminat̄. Itē Greg̃. mens lacrimis baptisata in ꝯtemplatiōe videt limpidi⁹. Itē in moralib⁹ plerūqꝫ fit. vt in ipsis pijs fletibus gaudij caritas erumpat. et mens q̄ ceca iacuerat ad inspectōnez fulgoris intimis suspirijs vegetata ꝯualescat. Spiritussanct⁹ deus est patiētie et solatij. Ro. xv. et Deutro. viij. Afflixit te penuria et dedit tibi cibū māna. Jacob multū timebat esau. qn̄ illam visionē vidit. ꝑ q̄ dixit. Vidi dn̄m facie ad faciem. Gen̄. 32. Item stephan⁹ in tribulatōe posit⁹. vidit gl̄am dei. Act̄. vij. Johānes in exilio posit⁹. vidit reuelatōes q̄ in apocalipsi ꝯtinentur. Item nō ꝯsolatur spūssanct⁹ hn̄tes tristiciam hui⁹ seculi q̄ mortē opatur. ij. Cor. vij. Non debet̄ adultere. q̄ de absentia adulteri tristatur ꝯsolatio. sed poti⁹ afflictio. illis debetur ꝯsolatio. q̄ in se delent fletibus que deo displicent. iste luctus in gaudium vertitur. Hiere. 3j. ꝯuertam luctum eoꝝ in gaudiū. iste luct⁹ p̄t designari per aquas marach que in dulcedinē ꝟse sunt. Exo. xv. Item nō ꝯsolatur spūssanct⁹ pigros et remissos. q̄ seruitutē vicioꝝ patiunt̄. ij. Cor. xi. Sustinentes si q̄s vos in seruitutē redigit. sꝫ illos qui strēnue tentationes superant ꝯsolat̄. Apoc̄. ij. Vincenti dabo manna absconditū. vasi immūdo. scꝫ cordi vicijs pleno. nō infundet spiritussanct⁹ balsamū sue ꝯsolatōis. Spūs dn̄i sup florem requiescit. Isa. xi. Seruāti mandata ꝓmittitur paclit⁹. Joh̄. xiiij. Si diligitis me mandata mea seruate. et ego rogabo patrē ⁊ aliū paclitū dabit vobis. Item nō ꝯsolatur deus supbū. Supbia em̄ mons gelboe est. in quem nec ros nec pluuia descendit. ij. Re. j. et si descenderet a vento vane gl̄e exiccaret̄. Superbus hꝫ ventosam plenitudinē q̄ ꝯsolatōez spūssancti repellit. sꝫ ꝯsolatur spūssanct⁹ humiles. ij. Cor. vij. Bern̄. magna ⁊ sublimis ꝟtus humilitas. q̄ ꝓmeretur qd̄ nō docet̄. digna adipisci qd̄ nō valet addisci. digna de verbo et a ꝟbo concipe. qd̄ suis ipsa verbis explicare nō p̄t. Et notandum ꝙ spūssanct⁹ multipl̄r ꝯsolatur. Primo tentationē mitigando. Isa. xliij. Cum ꝑtransierꝫ ꝑ aquas tecū ero. ⁊ flumina nō opient te. cū ambulaueris in igne nō ꝯbureris. ꝑ aquā que hꝫ molliciē intelligitur tentatio ꝓspitatis. in igne tentatio vrens aduersitatꝫ. Dan̄. iij. fecit mediū fornacis q̄si ventū roris flantē. Scd̄o virtutē dando. Lu. vlt̄. Sedete in ciuitate donec induamini ꝟtute ex alto. j. Cor. x. Fidelis ē deus q̄ nō patietur vos tentari sup id qd̄ potestis. Sꝫ fa. cū ten. ꝓuentū. vt pos. sustinere. Tercio dulcedinem infundendo. Ecc̄i. 24. Spūs meus sup mel dulcis ⁊c̄. Bern̄. quid nō temperabit dulcedo illa q̄ mortē quoqꝫ facit dulcissimā. q̄ resistere p̄t aspitas vnctiōi illi. Aug⁹ Gustato spū desipit omis caro. vn̄ cū tantā suauitatez spūssanct⁹ afferat. vt totū mūdū homi desipe faciat. ptꝫ spm̄scm̄ esse deū. ⁊ sup oēm creaturā. Quarto vtilitatem tentationū ostendēdo. sic dn̄s ꝯsolatus est stephanuꝫ. ostēdendo ei fructū martirij sui. gl̄am suā. Act̄. vij. hoc mō ꝯsolatur paul⁹. Ro. viij. Non sunt ꝯdigne passiōes h⁹ tp̄is. ad futurā gl̄iam q̄ reue. in nobis. ⁊ Jaco. ꝑmo.

Beat⁹ vir qui suffert tentationē/qm̄ cum pbatus fuerit accipiet coronam vite ꝛc̄.

¶ Circa scd̄m effectū spūssancti notādū q̄ ipse ē doctor ecclesie Joh. j4. Ille vos docebit oia. Eiusdē. j6. Et cū venerit spiritus ille veritat̄ docebit vos oēm veritatē/veritatē de hūanis. ꝑitatē de dīnis. veritatē circa inferiora vt ꝓtemnant̄/veritatē circa supiora vt appetant̄/ipse ē doctor iusticie. Joheł. ij. filij syon exultate ꝛ letamini in dño do vr̄o/q̄ dedit vob̄ doctorem iusticie/Isa. xxx. Dabit vobis dñs panē artum ꝛ aquā breuē/ꝛ nō faciet vltra auolare a te doctorē tuū. ¶ Panis est doctrina difficilis ꝛ obscura/q̄ attritōe expositionis indiget/q̄ cum quodā labore vtimur. Aqua ꝓo est doctrina facilis sine labore nobis vtilis. ¶ Panis ḡ artus ꝛ aq̄ breuis nobis data sunt/q̄ doctrina sacra in duob⁹ mādatis de dilectōne abbreuiata est/nec doctor auolat. q̄ spūssanct⁹ ab ecclesia ñ recedit. ipse docet interi⁹. ¶ Treñ. j. De excelso mi. ig. in ossi. m/ꝛ erudiuit me. ignis in ossib⁹. est spūssanct⁹ in cordib⁹. Ad hūc doctorē recurrendū est. Aug⁹ sup iohānē. Magisteria forinsec⁹ adiutoria/ꝛ āmonitōes q̄dam sunt. cathedrā aūt hz in celo q̄ corda docet. ¶ Et sciendū q̄ spūssanct⁹ spūs veritat̄ est. veritatē sub vmbra figurarū latentē detegens/mūdi vanitatē cōtemni faciens/simulationē fugiens/errores hereticor̄ ꝛ gentiliū destruens/hunc spm̄ veritat̄ nō capit iude⁹/vmbris figurarū adherēs. hunc spm̄ nō capit mūdus de spū vanitat̄ tumens. Joh. j4. Quem mūdus nō ꝓt capere/ip̄m nō capit ypocrita sanctitatē mentiēs. Sap. j. Spūs discipline effugiet fictū/ip̄m etiā non capit heretic⁹ vel gentilis spiritib⁹ errorīs attendens. j. Thy. 4. spūs manifeste dt quia in nouissimis tpib⁹ discedēt q̄dam a fide/attendētes spiritib⁹ errorīs ꝛ doctrinis demoniorum. ¶ Circa terciū effectū spūssctī q̄ est ꝓfirmatio ꝑitat̄ attendēdū est valde vtile esse veritatē/ad quā ꝓfirmandā test̄ adducit spūssanct⁹. q̄d aūt spūssanct⁹ testificet ostendit. j. Joh. vlt. Spūs inq̄ est q̄ testificat. qm̄ xp̄us est veritas/ꝑm Augu. O ia sunt falsitas ꝓter xp̄m/pmittunt em̄ q̄ nō soluūt. Tpalia vanitas sunt nō veritas/Eccē. j. Vidi cuncta q̄ fiunt sub sole. ꝛ ecce vniuersa vanitas sunt/Vanitas tpalium multis similitudinib⁹ ostendit. Sap. v. Transierūt omia illa tanq̄ vmbra ꝛ tanq̄ nunci⁹ p̄curr̄ens ꝛc̄/ꝛ Eiusdē spes impij q̄si lanugo q̄ a vento tollitur/et tanq̄ spuma gracilis q̄ a procella dispgitur/ꝛ tanq̄ fumus q̄ a vento diffusus est/ꝛ tanq̄ memoria hospitis vni⁹ diei ꝓtereuntis/ ¶ Propter vanitatē tpalia somnio ꝓpantur Eccī. xxxiij. Somnia extollunt imprudentes. Job. xx. Transiet sicut visio nocturna. Isa. 29. Sic somniat esuriens ꝛc̄. Spūssanct⁹ xp̄o testimoniū phibuit in ꝟ q̄ ab eo datus est/scd̄m q̄ ipe ꝑmiserat/nobilitas em̄ doni nobilitati dantis attestat. ¶ Itē in discipulor̄ roboratōe/xp̄c em̄ p spm̄scm̄ paucos milites adeo roborauit/q̄ p eos de toto mūdo triūphauit. Petr⁹ q̄ ad vocē ancille añ missionē spūs sancti xp̄m negauerat/Math. 26. Accepto spūsctō inuincibilis fact⁹ est. Itē spūs sanct⁹ exhibuit ei testioniū in ꝓdicator̄ excitatiōe/Luc̄. xj. Ego dabo vob̄ os et sapiam/cui nō poterūt ꝓdicere oēs aduersarij vr̄i. Act̄. 6. Non poterāt resistere spiritui ꝛ sapie q̄ loquebat. Itē miraculor̄ operatōe/accepto em̄ spūsancto ꝓdicauerūt vbiq̄ dño coopante/ꝛ sermōz ꝓfirmante seq̄ntib⁹ signis Mar. vlt. Seq̄tur (ꝛ vos testimoniū phibebit̄z) ꝓuenies ordo. ꝓus em̄ optuit discipulos testimoniū a spūsctō recipe/ꝛ post alijs phibere/Spūssanct⁹ fecit eos ydoneos ad testimoniū phibendū mūdando eos/ne exceptōe a testionio repelli possent. Ezech. 36. Effundā sup vos aquā mundā/ꝛ mūdabimi ꝛc̄. Scd̄o eos instruendo. vt veritatē asserendā agnoscerent Joh. j6. Docebit vos omnē veritatē. ¶ Tercio eos roborādo/vt ꝑitatē agnitam loqui auderēt Luc̄. vlt. Sedete in ciuitate donec induami ꝓtute ex alto. ¶ Et notādū q̄ xp̄s multiplex testimoniū habuit. ¶ Testioniū p̄ris in baptismo Mat. ꝛ Lu. iij. ꝛ in transfiguratōe Mat. 17. Item habuit testioniū spūssancti colūba sup ip̄m descendēte/Mat. ꝛ luc. iij. ꝛ in die pētecostes spūsctō misso ab eo/sup ei⁹ discip̄los in specie ignis/Act̄. ij. ¶ Habuit testioniū iohānis/hic venit in testioniū/de illo testimonio multū seq̄tur in eodē capitulo. et Eiusdē. v. Vos misistis ad iohannem et

testimoniū phibuit veritati. ¶Item habuit testimoniū operum. de quo in eodē. Ego habeo testimoniū maius iohānē. opa em̄ que dedit mihi pater vt perficiam ea ipsa opera que ego facio testimoniū phibent ō me. ¶Item habuit testimonium scripture. Joh. v. Scrutamini scripturas ꝛc. ¶Ille em̄ sunt que testimoniū perhibent de me. ¶Item habuit testimoniū apostoloꝝ. de q̄ Isa. xliij. Vos testes mei. ꝛc. ¶Item testimoniū ei phibuerūt p̄dicando. ꝛ veritatē qua p̄dicabāt sanctitate vite. ꝛ miraculis ꝛ morte ꝓpria ꝓfirmando. ¶Nemo sani capitis mendaciū morte ꝓpria auderet cōfirmare. testimonia ista credibilia facta sunt nimis. sz hodie multi qui testimoniū ei phibere debuerūt ad testimoniū phibendū ydonei nō sunt. ¶Alij corrumpunt muneribus Isa. xx. Munera et dona excecant oculos iudicū. ¶Alij timore mūdano. vel humano a testimonio cessant. trepidātes vbi nō erat tior. puerb. xxix. Qui timet homīē cito corruet. ¶Alij amore vel odio a veritate testimonij phibentur. Bern. Amor vel odium veritatē nescit iudiciū. ¶Item testimoniū aliquoꝝ nō est ꝓueniēs ꝓpter ꝓtractatū. ꝓfitentur em̄ se nosse deū factis tamen negant. ad Tytum. j. hy sunt de quibus Math. xxiij. Dicunt em̄ ꝛ non faciūt. ¶Aliqui vero sunt testes de auditu. nō de visu. q̄ multis annis audierunt theologiā. ꝛ nunc̄ vna die ꝑm eam vixerūt. tales testes nō fuerunt apostoli. ꝑma. Joh. j. qō vidimus ꝛ audiuim⁹ annunciam⁹ vobis. imo nec de auditu vident testes esse cum aures audiendi nō habeant. Math. xiij. Qui habet aures audiendi audiat. ꝑma. Joh. iij. Omis qui peccat non videt eum nec nouit eū. famā eius audire potuerūt. Job. xxviij. Audiuim⁹ famā ei. ¶In eodē. Non inuenit sapiētia in terra suauiter viuentiuz (Hec locutus sum vobis vt non scandalizemi. absqz synago. faci. vos) p̄uidens dns multos excōmunicatiōe esse scandalizādos. subiūgit de scandalo ꝛ excōmunicatōe. ¶Et notandū q̄ aliquādo iniuste fertur excōmunicatio. ꝛ tunc solet qui excōicatur scandalizari. quādoqz ꝯo iuste lata. ab eo qui excōicatur. vel ab eis qui cū eo quersant ꝓtemnitur. In ꝑmo casu patiēter esset ferendum. ꝛ ablolutio humiliter petēda. tunc em̄ nō nocet sed prodest. meretur em̄ tūc excōicatus. et in hoc q̄ verecundiā sustinet. Eccī. 4. est ꝓfusio adducēs gr̄iam. ꝛ in hoc q̄ superiori honorem exhibet. et in hoc q̄ primo exemplū pacientie prebet. tunc ad sui ꝓsolationē debet ad memoriā reducere. qō hic dom⁹ dicit absqz synago. faci. vos. ꝛ illud Luc vi. Beati eritis cū vos oderint homies ꝛ cum sepauerint vos. Joh. ix. Cōspiraverunt iudei vt si qs eū ꝓfiteretur xp̄m extra synā. fi. ¶In scdo casu notandū q̄ multū timenda est excōicatio iuste lata. quia sic excōmunicat⁹ est satbane traditus. et qñqz tales statim puniebat. vt corinthiū fornicantē. de qua habet. j. Cor. v. ¶Nunc aūt nō statim eos punit. vt in futuro magꝭ puniātur. Greg. Ad modicū gloriari sinitur. vt fortius ꝛ atroci⁹ in perpetuū feriatur. ¶Item blande seducit. sz post violenter ad supplicia trahit. Job. xxi. quare impij viuunt ꝛc. ꝛ rndet. Ducūt in bonis dies suos. ꝛ in puncto ad inferna descendūt. ¶Itē vt excōicatio timeatur et caueat. Eccs. viij. quia nō ꝓfertur cito ꝓtra malos sententia. filij hominū absqz timore vllo perpetrant mala. ¶De hac materia require in summa de vicijs. capitulo de ꝓtemnentibus excōmunicationē

¶In die pentecostes Sermo. I.
In ordine. 90.

Si quis diligit me sermones meos seruabit. Joh. xiiij. Duo ꝓtinet euāgelium hodiernū. sz relpōsionē domini ad interogationē iude taddei. et discipuloꝝ ꝓsolationē dolentium de recessu audito q̄ incipit ibi. (paclitus aūt spūssanct⁹) Dix erat dom⁹ (mundus iam nō videt me. vos aūt videbitis me. ¶Ideo q̄siuit ab eo iudas que causa esset q̄re manifestaturus esset se eis ꝛ nō mundo. ¶Cui rndet ei dns ostendens causam hui⁹ discretionis esse dilectionē. que ꝓbatur p mandatoꝝ observationē. vñ dicit. (Si qs diligit me mandata mea seruabit) hoc est q̄ diligit me affectu. ostendet hoc in effectu. Greg. ꝓbatio dilectōis exhibitio est op̄is (et pater me⁹ diliget eū). i. ostendet se diligere eū. meritō illi⁹ dilectōꝝ. qz pater ab eterno dilexit.

et quia pater diligit/cum vna sit dilectio mei et patris (ad eum veniemus) ego. ⁊ pater ⁊ spiritus Joh. xiiij/Apud vos manebit. ⁊ in vobis erit/quasi diceret toti⁹ trinitatꝫ noticiā habebit/siue exponatur de aduentu ipsi⁹ post resurrectionē. siue de aduentu ipsi⁹ in fine mūdi. Beda/Xp̄m ⁊ patrē ⁊ spiritūsanctū ad eum venisse nullus ambiguit/qui insepabilem sancte trinitatis naturā virtutez ⁊ operationē esse cognouit (⁊ mansionē apud eū faciem⁹) Postq̄ induti fuerūt virtute ex alto Lu. vltio. Trinitas in eis mansit ꝑ gratiā/s̄m q̄ exponit̄ de omnib⁹ sanctꝫ. sic intelligit̄ (mansionē apud eū faciem⁹) Glosa. hic ꝑ gr̄am/⁊ in fututo per gloriā/Aug⁹/Veniunt ad nos pater ⁊ fili⁹ ⁊ spūssanct⁹/dum venimus ad eos. veniūt subueniendo/venimus obediendo. veniunt illuminādo/venim⁹ intuēdo. veniūt iplendo/venim⁹ capiendo. ep̄rio. (Qui nō diligit me sermones meos nō s̄uabit/Aug⁹ Ecce exposita est causa/q̄re suis se manifestatur⁹ est ⁊ nō alienis quos mūdi nomīe appellat/⁊ ipsa causa est q̄ ipsi diligāt/Dilectio sanctos discernit a mūdo. (⁊ sermonē ⁊c̄.) ne credatur puus ꝯtemptus si sermo ipsius ꝯtemnatur/subdit auctoritatē dicens. (⁊ sermonē vel sermo quē audistis nō est meus). id est mei homis/vel ego qui sum verbum patris/nō sum a me ipso sed eius q̄ misit patris/simile Joh. xiiij/Que ego loquor vobis a me ipso nō loquor/Eiusdē. vij/mea doctrina nō est mea. sed eius qui misit me. (Hec locut⁹ sum vobis) de manifestatōe mea. et mansione in dilectorib⁹ meis (apud vos manens) corpali p̄sentia/⁊ quia aliqua dixerat que nō intellexerāt. aliqua etiā de auditis obliti fuerant/ido ostendit spm̄sanctū manifestatuꝝ eis obscura/⁊ rememoratuꝝ oblita. (paclit⁹ aūt spūs.) Gregori⁹. paclitus greca locutiōe. latina aduocat⁹ dicit̄ vel ꝯsolator/q̄ ideo certe aduocat⁹ dicit̄/quia ꝓ errore delinquentiū apud iusticiā patris interuenit/q̄ etiā exorare ꝓ delinquentib⁹ ꝑhibet̄/quia eos quos repleuerit exorantes facit. Ipe em̄ spūssanctus postulat ꝓ nobis gemitibus inenarrabilib⁹/Roma. viij. Ipse postulat. quia ad postulādū eos quos repleuerit inflammat/ꝯsolator aūt vocat̄. quoniam dum de peccati perpetratōe merētibus spem venie prepat/ab afflictōne tristicie mentē leuat (quē mittet pater) quia apud eum est auctoritas principij/Sed nec credat̄ minoritas esse in filio/subdit̄. (in nomine meo). id est ad honorē nomis mei/vel ad inuocationē nois mei. vel s̄m Victorē ad salutem credentiū que notat̄ in hoc noīe. iesus (ille vos docebit oīa). nō intellecta (⁊ suggeret vobis omia). id est subministrabit/nō ab imo sed ab occulto/littera. Aug⁹ ꝯmemorabit vobis quecunqꝫ dixero vobis/hoc est. ad memoriā reuocabit oblita/vel sic. Docebit. vt sciatis. ⁊ suggeret. id est incitabit vt velitis ⁊ faciatis (pacem relinquo vobis.) Iteruꝫ anteq̄ꝫ mittā vobis spm̄sanctū. Victor. tranquillitatē mentis/pacem pectoris. Greg. hic relinquo. illic do. (pacem meā) scꝫ pacem eternitatis (do). i. dabo (vobis) sequentib⁹ relinquo/ꝓueniētib⁹ do Aug⁹ Pacem relinq̄t nobis iturus/pacem suā nobis dat. in fine ventur⁹/pacem relinq̄t nobis vt hic inuicem diligam⁹/Pacem suā dabit nobis. vt nunq̄ꝫ dissentire possimus/Idem vbi ait/Relinquo vobis pacem. nō addidit meā/quia nos talem pacem nūc habem⁹. si delectemur in lege di s̄m interiorē hominē/sed nō est plena/q̄ habem⁹ legem in mēbris repugnantē legimētis/Ro. vij/Inter nos ipsos etiā pax est quia credim⁹. q̄ inuicē nos diligam⁹. sed nec ista plena est. q̄ ad inuicem cogitationes cordis nostri. nō videm⁹/Itaqꝫ pax ista nobis ab ipso relicta. pax nr̄a est/neqꝫ em̄ nisi ab illo habem⁹ ⁊ talem/sꝫ ipe talem non habet/quia illi nihil repugnat in se ipso. nec quicq̄ꝫ illū latet/igit̄ si sustinuerim⁹ vsqꝫ in finē qualē accepim⁹. talē habebim⁹/vbi nihil repugnat ex nobis. ⁊ nihil inuicem nos lateat in cordib⁹ nostrꝫ/et ne intelligāt. de pace tp̄is subdit. (nō q̄modo mūdus dat. ego do vobis) vt sine molestia mundo fruamini/Hanc em̄ pacem cum mundo/nō venit ipse mittere in terram sꝫ gladium/Math. x/gladiū intellige cōtrariū hui⁹ pacis (Non turbet̄ cor vestrū) ꝓ morte mea (nec formidet) pro infirmitate vestra/Aug⁹. hinc turbari. et formidare poterat cor illoꝝ/quia ibat ab eis/quāuis venturus ad eos/ne forsitan

gregem lup⁹ hoc iuteruallo inuadat/ ñ ꝑ discessu domini turbant̃ ꝑ ꝓpria infirmitate timebant/vel sic (Non turbet̃ coꝛ vestrum) interi⁹ (neqꝫ formidet) afflictionē exteriorē. (Audistis qꝛ ego dixi vobis. vado et venio ad vos) vado inq̃t per passionē ad patrē/et venio ad vos scꝫ ad vestrā ꝓsolationē ⁊ ꝓfirmatiõꝫ/ Si ꝑmũ vos teneret/scõm vos consoletur (Si diligeretis me) hic ostendit qꝑ nõ solum debent tristari de recessu suo/ũmo etꝫ debẽt gaudere qꝛ ad patrem vadit a quo glorificand⁹ est (si diligeretꝫ me) sincera dilectõe omni carnalitate amota (Gauderetꝫ vtiqꝫ qꝛ ad patrem vado) ꝑ passionē quã sequet̃ resurrectio. ⁊ ascensio in carne gloriosa. ad pr̃em (qꝛ pater maior me est) homie. Aug⁹. per hoc erat iturus ad patrē ꝑ qõ nõ erat pr̃i equalis/ꝑ illud aũt in quo est equalis vnigenit⁹ gignenti/nunq̃ꝫ a patre recedit/ sꝫ quare ex hoc erat eis gaudium/respõdet Aug⁹/qñ nature humane ꝓgratulando/ eo qꝛ sic. assumpta est a verbo vnigenito/ vt imortalis ꝓstitueret̃ in celo/⁊ ita fieret sublimis vt incorruptibil̃ puluis sederet ad dexterā pr̃is/Quis nõ hinc gaudeat q̃ hic diligit xp̃m. vt ⁊ suã naturã iam ũmor talē ꝓgratulet̃ in xp̃o/atqꝫ id se speret esse futurũ ꝑ xp̃m (⁊ nunc dixi vob̃) ire me ad patrē et venire iteꝝ ad vos (vt cũ factum fuerit credatꝫ) esse factũ me ꝑsciẽte ⁊ volẽte/ꝑ hoc me credatis deũ/Aug⁹ dicit. qꝛ post mortē visuri erãt eũ venientē ⁊ ad patrē ascendentē/quo viso fuerant illud credituri. qꝛ ipe esset xp̃s filius dei/crediturí aũt non fide noua sꝫ aucta/aut certe cum mortu⁹ eẽt defecta. cũ resurrexisset refecta/ (Jã nõ ml̃ta loquar vobiscũ/In hac mortali vita degens. in hoc ostẽdit se cito iturum ad patrē (Venit em̃ ꝓnceps mũdi h⁹) .i. ꝓpe est vt veniat dyabol⁹ in ministrꝫ suis ad me capiendũ ⁊ ducendũ ad mortẽ/mũdus hic vocat pctõres/Dyabolus em̃ vt dicit Christ⁹ non ꝓncipat̃ celo et terre/sed eis qui se tradiderũt ei. (et in me nõ habꝫ quicq̃ꝫ) nullũ omnino pctm̃ vel morte dignũ. in psalmo. Que nõ rapui tunc exolue bam (sed vt ꝓgnoscat mund⁹). i. humanũ genus (qꝛ diligo pr̃em) et sic facio. i. pati volo (sicut mandatũ dedit mihi pater). i. in hoc obedio pr̃i/qsi diceret. ꝓpter amorẽ patris mundo ostendendũ et obedientiã hoc facio.

De eodem. ꝓmo. II. In ordine. ꝑi.

Si quis diligit me sermões meos seruabit. Hodie recolit ecclesia illam abundantẽ ⁊ excellentẽ donationem spũsancti/que facta est discipulis q̃nq̃gesima die a resurrectõe/In epla agit de figura sub q̃ dat⁹ est spũsanct⁹/Sꝫ in euãgelio agit de re figurata/figura fuit ignis/ignis em̃ amorẽ designat et in spẽ ignis datus est/⁊ qꝛ spũsanct⁹ amor est/⁊ qꝛ datus fuit vt corda discipulorꝝ amore inflãmaret/Greg. in omel. foris apparẽtib⁹ ligꝫ igneis int⁹ facta sunt corda flãmantia/ qꝛ dum deũ in ignis visione suscipiunt/ꝑ amorẽ suauit̃ arserũt/ipse nãqꝫ spũs amor est/De re igit̃ scꝫ de dilectõe dei agitur in cuã⁹ hodierno/⁊ ꝑ⁹ tãgit̃ de amore quẽ ꝺs a nob̃ exigit/scõ de amore quẽ ꝺs nobis exhibuit ibi. Venit em̃ ꝓnceps mũdi h⁹ ⁊ in me nõ hꝫ quicq̃ꝫ. sꝫ vt ꝓgnoscat mund⁹/ qꝛ di. pa. et qꝛ ꝺs vult a nobis amari. non solũ affectu. sꝫ etiã effectu/vterqꝫ modus ostendit̃ ꝑm⁹ mod⁹ diligẽdi in effectu ibi. Si qs di. me. ser/scõus mod⁹ diligẽdi in affectu ibi. Si diligeretꝫ me. gau. vtiqꝫ.

Circa ꝑmũ ꝙo q̃nq̃ nob̃ ostẽdunt̃/ꝑimo qꝑ obsequiũ. q̃ diligit xp̃m. ei exhibeat ibi. Si qs diligit me. ⁊c/scõo quã vtilitatẽ exꝑ recipiat ibi. Et pr̃ me⁹ diliget eũ ⁊ ad eũ ve. ⁊ man. apꝺ. eũ fa/Tercio qꝛ opposita iuxta se posita fiunt manifestioꝛa/ nõ diligentẽ xp̃m notificat ibi. Qui nõ diligit me ⁊c/Quarto ne ꝑmo ei⁹ ꝓtẽnatur. auctoritatẽ indicat ibi. et ser. quẽ au. nõ ẽ me/Quinto oñdit ad quẽ recurrẽdũ sit ꝑ ꝑmonis ei⁹ intelligẽtia/vel gr̃a ad impleti onẽ ꝑmonis necia ibi. paclit⁹ ãt spũsctũs ⁊c. ille vos do. om. ⁊c. (Si qs dili. me ser. me. ser.) ꝗ est obsequm qõ xp̃c a diligẽte sequirit scꝫ custodia mãdatoꝝ ipi⁹/Jo. xiiij. Si diligitꝫ me mandata mea ꝑuate/ hoc signo amicos suos agnoscit/In eodẽ qui hꝫ mãdata mea ⁊ ꝑuat ea. ille ẽ q̃ diligit me Glo. q̃ hꝫ in memoria ⁊ ꝑuat in vita/vl̃ hꝫ in faciendo ꝑuat ꝑseuerãdo/Joh. xv. vos amici mei estis si feceritꝫ q̃ ꝑcipio vobis/ nec solũ amicũ reputat eũ qui ei⁹ mãdata

seruat/ sed etiã attinentẽ sibi ꝑmo gradu attinentie Luce. viij/ Mater mea et frẽs mei hy sunt. q̃ verbũ dei audiunt ꝛ faciũt/ Custodire eius mandata reputat xp̃s veram dilectionẽ/ ꝑma Joh. v. Hec est caritas dei. vt mãdata eius custodi. Eiusdẽ ij/ Qui dicit se nosse deũ ꝛ mandata eius nõ custodit mendax est/ loq̃tur de noticia expientie que est p̃unionẽ et familiaritatẽ dilectõis/ Item eiusdẽ. iij. Filioli mei nõ diligam⁹ verbo neq; lingua/ sed ope ꝛ veritate/ Greg. in omel'/ de dilectõe ꝓximi ligua mens ꝛ vita requirat/ Inter elementa ignis maxime videt esse actiuus/ ideo designat amorẽ dei recte/ qui nõ est ociosus/ Greg. Amor dei nõ est ociosus/ opat em̃ magna si est. si vero opari renuit amor nõ est. Et notandum q̃ ille qui diligit xp̃m. sermonẽ eius seruat quadrupl'r/ scz in memoria retinendo/ iugiter meditãdo/ scripturis ꝑmendando/ opere implendo. Ad ꝑmũ ptinet illud. in psalmo. Memores sunt mandatoꝝ ipsi⁹/ ad faci. ea./ puer. viij. Fili custodi sermones meos/ ꝛ p̃cepta mea reconde tibi/ In eodẽ. Scribe legez meam in tabulis cordis tui/ De scõo legitur in psalmo/ Et in lege eius meditabit die ac nocte/ Deutro. vj/ Erũt verba hec que ego p̃cipio tibi in corde tuo/ ꝛ narrabis ea filijs tuis/ ꝛ meditaberis sedens in domo tua ꝛ ambulãs in itinere/ Dormiẽs atq; ꝓsurgens. Josue. j. Non recedat volumen legis hui⁹ ab ore tuo. sed meditaberis in eo dieb⁹ ac noctib⁹/ Eccĩ. iij/ Que tibi p̃cepit deus cogita semp/ De tercio. Apo. xiij. Scribe beati mortui q̃ in dño moriunt. Eccĩ. xxxviij. Sapientiã scribe in tempe vacuitat̃/ de q̃rto Eccĩ. xv. Si volueris mandata mea seruare seruabũte. Prouer. xxix. verbũ custodiens filius ablq; pditiõe erit/ Eccẽs. viij. Qui custodit p̃ceptum nõ experiet quicq̃ mali/ Joh viij. Si quis sermonẽ meum seruauerit/ mortẽ nõ gustabit in eternũ. Et sciendum q̃ p̃ceptũ vel sermo xp̃i spealiter ꝑt intelligi p̃ceptum ó mutua dilectõe/ Joh. xv. Hoc est p̃ceptũ meũ vt diligatz̃ inuicẽ/ Eiusdẽ. xiij./ Mandatũ nouũ do vobis vt diligatis inuicẽ/ Eiusdẽ. xv/ Hec mãdo vobis vt diligatz̃ inuicẽ/ Legit in vita beati Johãnis euãgeliste q̃ cũ ipse deueniss̃et ad vltimã senectutẽ ꝛ vix inter discipuloꝝ man⁹ ad ecclesiã deferretur. nec posset plura dicere verba. ad quãlibz pausam dicebat. hoc/ filij diligite alterutrum tandẽ discipuli ꝛ fratres q̃ aderant audiẽtes q̃ eadem verba semp diceret. dixerũt/ magister q̃re semp hec loqueris/ qui respõdit. quia ꝑceptum dñi est. ꝛ si solum fiat sufficit/ Qui xp̃m diligit. vere hoc p̃ceptum seruat. j. Joh. 4. Si quis dixerit q̃m diligo deũ ꝛ fratrẽ suum odit/ mendax est Qui em̃ nõ diligit fratrẽ quẽ videt/ deum quẽ nõ videt quomõ potest diligere/ Eiusdem. iij. Qui habuerit substãm mũdi hui⁹ ꝛ videt fratrẽ suũ necessitatẽ habere/ ꝛ clauserit viscera sua ab eo qũo caritas dei manet in eo. Seqũtur (et pater meus diliget eũ) ecce vtilitas que ꝓsequit̃ eꝝ hoc q̃ xp̃c diligitur/ sil'iter. Joh. xiij. Qui ãt diligit me. diligetur a patre meo/ et ego diligam eũ/ multũ debet homo desiderare diligi a deo ꝛ amicitiã habere cuz eo/ Deus em̃ est amicus fidelis. Amico vero fideli nulla est ꝓparatio/ ꝛ nõ est digna ponderatio argenti ꝛ auri Eccĩ. vj/ Alij amici quadrupliciter inueniunt infideles/ Primo quia aliquãdo nõ amant. licet ament̃/ sed nõ sic est de amico isto. puer. viij. Ego diligentes me diligo/ Secũdo q̃ tempe aduersitatis desinunt amare. Eccĩ. vi. est amic⁹ ꝑm temp⁹ suum ꝛ nõ ꝑmanebit in tempore tribulatõis/ sed nõ sic in amico isto/ puer. xvij. Omni tempe diligit qui amicus est. Tercio qui amãt vinos inimici sunt moꝝ tuoꝝ. spoliantes eos bonis suis Eccĩ. vj. Est amicus qui ꝓuertitur ad inimicitiã/ amicus vero iste spealiter in morte ostendit se esse amicũ/ cum spm̃ qui de habitaculum corporis exit in celeste habitaculum recipit̃/ Quarto quãdoq; amici patrẽ. inimici fiunt filiorum/ sed amic⁹ iste ꝑ xp̃m patrẽ quãdoq; amat filios vsq; ad decimã generationẽ/ Exo. xx. Ego sum dñs deꝰ tuus. faciẽs misericordiã in milia his qui diligunt me/ Hic est amic⁹ qui nõ dimittit nisi amittat̃/ Aug⁹ in q̃rto libro confessionũ/ Btũs q̃ amat te ꝛ amicũ in te/ ꝛ inimicũ ꝑ te/ Sol⁹ em̃ nullũ carũ amittit. cui omẽs in illo cari sunt. q̃ nõ amittitur/ nemo te amittit nisi qui dimittit/ Hic est amic⁹ q̃ ꝑt inueniri. ſz nõ ꝑueniry. j. Jo. 4.

In die pentecostes

¶In hoc est caritas dei nō q̄si nos dilexerimus deū/ sed q̄m ipse prior dilexit nos/ Hiere. xxi. In caritate ꝑpetua dilexi te/ iō attraxi te miserans/ Noli ergo dicere. nō possum diligere primū nisi ipse prius me diligat/ imo exemplo dei eū ꝓueniās ꝛ beneficijs ad amandū te attrahas/ Luc. vj. Si diligitis eos q̄ vos diligūt que vob est gratia/ nam et pctōres diligentes se diligunt/ Amic⁹ iste amat vehemēter. j. Joh. iiij. ¶In hoc apparuit caritas dei in nobis/ q̄m vnige. fi. su. misit de⁹ in mundū vt viuamus ꝑ eum/ ¶Item amat vtiliter. j. Joh. iij. Videte qualē caritatē dedit nobis ōs pater/ vt filij dei noiemur ꝛ sim⁹/ ¶Itē amat familiariter vt cohabitet in hys q̄s diligit/ vñ subdit. et ad eum veniem⁹. Deutro. xxxiij. Beniamin amātissim⁹ dñi ꝛc̄ in eo quasi i talamo morat̄. Greg. in omel. ¶Pensate fratres carissimi quāta sit ista solennitas/ habere in cordis vr̄i hospitio aduentum dei/ certe si domū vr̄am quisq̄ diues aut ꝑpotens intraret/ omni festinatione tota domus mūdaret ne quid fortasse esset qđ oculos amici intrantj offenderet/ tergat ergo sordes prauj opis q̄ deo prepat domum mentis. Dauid. Domū tuā domine decet sanctitudo in longitudie dier⁹/ ¶Sequit. (et mansionē apd eū faciem⁹) Greg. in omel. In quorundā corda venit et mansionē non facit/ quia ꝑ ꝓpunctionē q̄dem dei respectum ꝓcipiunt. sz tentatiōis tpe boc ipm quod ꝓpuncti fuerant obliuiscūtur/ sicq̄z ad ꝑpetranda peccata redeunt. ac si ea minime plantissent/ qui ergo vere deum diligit qui ei⁹ mandata custodit/ in corde eius dñs ꝛ venit et mansionē facit/ q̄z sic eum amor deitatis penetrat/ vt ab boc amore tentatiōis tempe nō recedat/ ¶Et attende puersitatē hominū. qui amiciam humanā parum vtilem. ꝛ q̄nq̄z noxiam. multis laborib⁹ et expensis ꝓcurant/ De amicicia vero dī qui amor dignissim⁹ est/ q̄z magni honoris et magne vtilitatis est. nō curant. si magnus honor est esse seruum regis. dicit em̄ esse par comiti/ Quātus honor est esse amicū regis celestj. Dō Amicicia ista est adeo vtilis/ vt cū ea nihil sit inutile/ Ro. viij. Scim⁹ q̄m diligētibus deū omia cooꝑantur in bonum ꝛc̄.

Sine ipsa vero nihil est vtile/ ꝑma Cor. xiij/ Si distribuero omēs fa. me. in cibos pau/ caritatē vero nō habeā nihil mihi ꝓdest/ ¶Item mira peruersitas aliquor⁹/ qui deo ad se venienti cū vniuersitate bonor⁹ hostium cordis claudunt/ Sap. viij/ Venerūt mihi omia bona pīter cum illa/ id ē cū sapientia increata/ Apoc. iij/ Ecce ego sto ad hostium et pulso/ Si quis audierit vocem meā et apuerit ianuā/ introibo ad illum et cenabo cū illo/ et ipse mecū/ ¶Stat dom⁹ ad hostiū cum ad penitentiā expectat. Isa. xxx. expectat dom⁹ vt miserear tur nostri. Aug⁹ in ep̄lari/ Erubescat humana pigricia/ plus vult ille misereri q̄m nos a miseria liberari/ hostium cordis est voluntas. boc hostium clausum teneat q̄m diu homo habet voluntatē peccandi/ q̄z i maliuolā animā nō introibit sapia Sap. j. ¶Pulsat dom⁹ inspirando ꝛ ꝓdicando/ beneficia ꝓferendo et affligendo. Cant. v. Vox dilecti pulsantj aperi mihi soror mea. Si quis audierit vocem ei⁹ ꝛ aure intelligentie et obediētie. apiens hostiū voluntatis ꝓsensum bonū. deus intrat gratiam infundendo/ et cenat deus cum eo. ꝛ ipse cum deo/ q̄z ꝓdelectatur ipse deo. et deus illi/ ¶Item maxima puersitas illor⁹ q̄ deum in hospitio cordis sui receptuz/ a se quasi manib⁹ ꝑꝛis impingendo expellūt/ opibus em̄ malis que ꝑpetrant deum a se fugant/ qui dixerunt deo. recede a nobis. Job. xxj. Turpius ejcitur q̄m nō admittitur hospes/ Tales dum deū a se pellūt/ omne bonū a se ꝓjciunt. Osee. viij/ ꝓjcit israel bonum. tales dum deū a se ꝓjciunt dyabolū introducūt. (Ad eum veniem⁹) Interl. pater ꝛ filius ꝛ spūssanct⁹/ ¶Pater cui appropriat potestas. veniens irascibilem roborat/ Filius cui appropriat sapia. veniens rōnabilem illuminat/ Spūssanctus cui appropriat bonitas/ ꝓcupiscibilē sanat. Ad robur irascibilis ꝑtinet donum timoris. et fortitudinis/ timor fugit vera mala/ scilicz mala culpe. ꝛ penas eternas/ fortitudo sustinet mala nō vera/ scz mala pene transitorie/ et vtrumq̄z ꝑtinet ad robur irascibil. Greg. ¶In via domini timor opatur fortitudinē/ in via seculi debilitatē/ Prouer. xiij. ¶In timore dñi fiducia fortitudinis. Ad illumiationē rational ꝑtinet.

donum ꝯsilij. scientie et intellect⁹. Dono intellectus sapientiā in creaturꝫ legimus. Eccī. j. Deus effudit sapientiā sup̄ omia opera sua. Dono sciētie. a deceptōe cauemus/ quā bona p̄sentia faciūt. que mētiuntur se vera bona. cū potius sint vmbre verorū bonoꝝ. Sap̄. v. Trāsierūt omia illa tanq̄ vmbra. Dono ꝯsilij bona transitoria in eterna ꝯmutam⁹. Mat. xix. Si vis p̄fect⁹ esse vade et vende omnia ꝛc̄. Aug⁹ Prebe tectum ⁊ accipe celū. Ad sanitatē ꝯcupiscibilis p̄tinet donū pietatis ⁊ sapientie/ dono pietatis p̄ximi mala desipiūt/ et eis ꝯdolem⁹. Et p̄ sapientiā vera bona nobis sapiūt. (Et mansionē apud eū faciem⁹. Nota q̄ domus ꝯscie malleo ꝟbi dei edificat̄ Hiere. xxiij. Nunq̄d ꝟba mea sunt q̄si ignis ardens/ ⁊ q̄si malle⁹ ꝯterēs petras/ hui⁹ domus fundamētū est fides. Apoc̄. xxi. Fundamentū p̄mū est iaspis. In iaspide significat̄ fides sanctoꝝ. semp̄ virens p̄ bonam operationem/ nō marcescens p̄ persecutōis ardorē. Altitudo muri est spes/ latitudo est caritas. tectum humilitas/ septem columne in hac māsione excise. sunt septē ꝟtutes sustentātes/ septē onera que in nobis sunt. Quoꝝ p̄mū est onus p̄prij corp̄is. de quo Sap̄. ix. Corpus q̄d corrumpit̄ aggrauat aīam/ ⁊ Job xxviij. Qui fecit vētis pondus/ id est corpora dedit aīabus. ne vento elationis exsufflarent̄. Columna hoc onus portās. i. portabile reddens. est disciplina qua corpus castigatur. j. Coꝝ. ix. Castigo corp⁹ meū. et in ꝟuitutē redigo. Scd̄m est on⁹ tribulatōis. de quo scd̄a Coꝝ. 4. illud q̄d in p̄senti momentaneū est. ⁊ leue tribulationis nostre/ supra modū in sublimitate eternū glorie pondus op̄atur in nobis. Columna sustentās est pacientia. Terciū est onus ꝯpassiōis p̄ximoꝝ. de q̄ ad Gal̄. vi. Alter alteri⁹ onera portate/ columna sustētans est pietas. Quartū est on⁹ blande tentationis/ q̄ valde p̄iculosa videtur esse. Eccs. vij. melior est ira risu. i. aduersitas p̄speritate. In psalmo. Ab altitudine diei timebo/ columna sustētans est timor dñi/ sine qua facile ruit spūale edifitium. Eccī. xxvij. Si nō in timore dñi instāter te tenueris. cito subuertetur domus tua. Quītū est onus dilatōis p̄mioꝝ. sub quo onere multi defecerūt. Dauid. Defecerūt oculi mei dum spero in deū meū/ colūna sustentans est longanimitas. Sextū est onus studij. ⁊ laboris p̄prij. Mat. xx. Qui portauim⁹ pondus diei ⁊ estus/ columna sustētans est interna leticia/ q̄ est ex bono p̄senti vel expectato. Septimū onus prelatiōis est/ de quo Exo. xviij. Dicit ietro moysi/ non bonā rem facis. stulto labore ꝯsumeris ⁊ tu ⁊ popul⁹ iste qui tecum est/ vltra vires tuas est negotium/ solus istō non poteris sustinere/ columna sustentās est prudentia portans onera. Sequitur (Qui non diligit me ꝟmones meos non seruat) hoc signo p̄pēditur. qui nō diligit deū scꝫ mandatoꝝ eius transgressione/ sicut amic⁹ reputat̄ mandata implens. ꝟm illud Joh̄. xv. Vos amici mei estis si feque. ꝛc̄. Sic inimicus reputat̄ mandata transgrediens ⁊ inimicus capitalis/ vnd̄ p̄ma inobedientia homīs morte punita ē Genes̄. ij. Quocūqꝫ die comederis ex eo morte morieris/ ⁊ iuste sic punita est/ Cū em̄ deus hoīem fecerit. vt mandatis eius obediret. ꝟm illud Eccs. vlt̄. Time deum et mādata eius obserua. hoc est omīs hō. qꝛ nō fecit id p̄pter q̄d factus erat. destruēdus fuit morte/ qui mādata dei transgreditur ei⁹ dominiū negat/ Sicut em̄ obedientia vera est recognitio dominij/ sic inobediētia vera negatio dominij. vñ Luc̄. vj. Quid vocatis me dñe. ⁊ nō facitis ea que dico. Merito ergo inimicus dei reputatur/ qui mandata eius non custodit. tanq̄ negans eius dominiū. Seq̄tur (et sermonē quē audistis non est meus ꝛc̄.) ex hoc verbo datur intelligi/ q̄ sermo p̄dicatoris audiendus est nō vt sermo hominis/ sed vt verbū ab ore dei p̄cedens. Luc̄. x. Qui vos audit me audit/ ⁊ qui vos spernit me spernit. Math̄. x. Nō em̄ vos estis qui loquimini sed spūs pa. ve. qui loq̄. in vobis. Hiere. xv. Si sep̄aueris p̄ciosum a vili quasi os meū eris/ scripture sacre cōuenit. illud Eccī. xxiiij. Ex ore altissimi p̄dij. Unde cum magna reuerentia audienda est. et pro reliquijs habenda. Item ex eodem verbo potest haberi/ q̄ nō est ascribendum p̄dicatori si bene predicet sꝫ deo Bernard⁹ sup̄ cant̄. Mihi liquido cōstat/ nec de canalibus oriri riuos aquaꝝ/ nec

de labijs vel dentib⁹ verba prudētie/nec laus calami est. laudabilis scriptura/vel pictura/nec gloria lingue/vel labiorū bonus sermo/vnde gloria tibi puluis putri de.vnde aūt blandiť tibi popularʒ fauor/ q̄ verbum bonum/et bene forte deprom pseris/sed domin⁹ xp̄s dedit os ⁊ sapientiam (paclitus autē spūssanctus ⁊c.) Gregor⁹ in omel. Nisi isdem spūssanct⁹ assistat cordi audientis.ociosus est sermo doctoris/nemo ergo docēti homini tribuat quod ex ore docentis intelligit/quia nisi intus sit qui doceat.doctoris lingua exterius in vacuum laborat. Item Gregor⁹. per vocem audiens nō instruitur/quādo mens per spiritū non vngitur. Ad effectū dilectionis p̄tinet illud. (Si diligeretis me gauderetʒ vtiqʒ ⁊c.); vere dilectōis est congaudere bonis amici/et ꝓdolere malʒ/ Sapiens. Idem velle idem nolle ea demum vera amicicia ē. ad Roma. xij. Gaudere cum gaudentib⁹/flere cum flentibus/ ꝓma Corinth. xiij. dicit de caritate q̄ nō gaudet super iniquitate. ꝓgaudet aūt ve ritati/ille vere xp̄m diligit qui cōpatitur malis eius/et in capite ⁊ in membris qui pie scilicet afficitur/circa eius passionem et miserias ,primoʒ amouet vel sustinet ꝓpatiendo. scōa Corinth. xi. Quis infirmatur ⁊ ego nō infirmor/quis scan. ⁊ ego non vror. Item qui vere diligit xp̄m congaudet bonis eius/et in se et in membris/ ꝓma Corinth. xij. Si gloriatur vnū membrum.congaudēt omnia membra/ecōtrario. inuidia vicij̄ dyaboli gaudet de malʒ alienis/et dolet de bonis/Aug⁹ in libro ō doctrina xp̄iana/Auertat inquit deus pestem inuidie. ab animis omniū hominum/ Ne dum xp̄ianoʒ vicium dyaboli inuidētia. dyabolicū viciū est/sed habet matrem suam. superbia vocatur mater inuidie/suffoca matrē et non erit filia/Ad dilectionem quā nobis christ⁹ exhibuit p̄tinet illud. (⁊ ego diligo patrem. et sicut mandatū ⁊c.) Dilexit christus patrem non in verbo et lingua tantū/sed opere et veritate obediē do ei/in eo quod erat grauissimū scilicet. in tolerātia mortʒ tam ignominiose/Bernardus. Dementote fratres christus ne pderet obdientiā perdidit vitaʒ/exemplo ergo eius obedias deo.vel tenenti locum eius/etiā in hys que grauissima sunt. Si quis diligit me sermo.me.serua. Eccle sia i hoc festo missionē spūssancti occultā expectat/⁊ illā famosam spūssancti missionem que in specie ignis sup discipulos facta est ꝓmemorat. Ad ꝓmā se prepat/pro scōa vero deū glorificat/⁊ ei regratiať/de vtraq; vero tangiť in euāgelio. Ad ꝓmā p̄tinet illud (ad eum veniem⁹. et mansiōʒ apud eū faciem⁹.) Ad scōam p̄tinet illud. (paclitus aūt spūssanct⁹ quē mit. pater in noie meo.) ⁊ quia custodia mandatoʒ prepar at ad susceptionē spūssancti/ideo premittitur incitatio fidelium ad obseruationē mandatoʒ/cum dicit. Si quis diligit me sermo.me.serua. Ad illud p̄tinet.qō in vigilia pentecostes legit lectio/in qua agitur de obediētia abrae. Item in euāgelio legitur/Si quis diligit me man. mea seruat/⁊ ego rogabo pa/⁊ aliū pacli. da. vob/ Ad illud designandū datus est spūanct⁹ decima die ab ascensione domini/obseruā tibus eiñ decalogū spūssanct⁹ datur/Si vis loqui de hac materia require in ꝓmōe illo epl'aʒ. abrae dicte sunt ꝓmissiōes ⁊c. (paclitus aūt spūssanct⁹) quadrupl'r nominat. Dicit eiñ spūssanct/spūs veritatʒ/ paclitus/amor siue caritas. De ꝓmo ⁊ tercio habeť hic/ de scōo ⁊ tercio. Joh. xiiij. Rogabo patrē meū. ⁊ aliū pa. mit. vobis./ spm̄ veritatis/quē mund⁹ non potest accipere/Eiusdē xv. Cum venerit paclit⁹ quē ego mitt. vob a patre spm̄ veritatʒ/⁊c. De grto dicit Greg. sup illud. Si quis di. me/ ipse spūssanct⁹ amor ē/⁊. j. Jo. 4. De⁹ caritas est/cum sit spūssanct⁹ expellit imundiciam/et cum sit spiritus veritatis expellit errorem vel ignorantiā. Item cum sit paclitus siue consolator expellit tristiciā/et cum sit amor sedat discordiam. Primū et terciū hic expresse nominat. Ad scōm vero pertinet illud. (ille vos docebit omia) Ad quartū illud (pacem relin. vo. pa. meā do vobis) De pace require in tractatu de beatitudinib⁹. Econtra spiritus malus dicit spiritus imundus/Matth. xij. Cum imundus spūs exierit ab homine ⁊c. Item spiritus erroris. ꝓma Johis. 4. In hoc cognoscim⁹ spm̄ veritatis/et spm̄ erroris.

In vb̄ ꝓpo[sitio]ne dic⁹ ꝓ apposit nob amor tp̄s ha bnd et nobis/ op ꝓmoti magnificē. d pclitꝰ aī ſſ. 2° Duct motꝰ possibile h⁹ amorꝫ op d illud a liberali. i quē mittꝫ pd ī nōe meo/ 3° oddt fruct eiꝰ missionꝫ effimāt et vnde op ſuffic a vbi alꝛd ille vos doc omia

Item spūs est vexationis. Math. xv. Filia mea male a demonio vexatur. Itē spiritus est discessionis. Math. xij. Qui nō ꝯgregat mecū dispgit/ malus spūs imundiciā amat/ vnde Math. viij. demones dicūt dño/ si eijcis nos hinc. mitte nos in gregem porcoꝝ. Spūssanctꝰ amat puritatem/ vnde sup florem dicitur reqescere. Isa. xi. Flos de radice eius ascendet/ ⁊ requiescet sup eum spūs domini/ ⁊ j. Thess. 4/ Post illud hec est voluntas dei sanctificatio vr̄a. q̄busdam int̄positis subditur/ nō vocauit nos in īmundiciā sꝫ in sanctificationē/ itaqꝫ qui hoc spernit nō hominē spernit. sed deū qui etiā dedit spm̄sanctū in nobis. Spūs malus tenebras ignorātie amat. et lumen sapientie odit. Joh. iij. Omis q̄ male agit odit lucē/ ecōtra spūs veritatꝫ amat lucem sapie/ Sap. vij. Sapientia infinitꝰ thesaurꝰ est homibꝰ/ quo q̄ vsi sunt ꝑticipes facti sunt amicicie dei/ In eodē. neminē diligit deꝰ nisi qui cū sapientia inhabitat/ Prouer. xiiij. Acceptꝰ est regi minister intelligēs. regi inquā celesti. Item spūs malus eum in quo est affligit/ spūs ꝟo sanctꝰ eū letificat. j. Regum xvj. Spūs dñi recessit a Saul/ et exagitabat eum spūs neq̄ꝫ. Ecc̄i. xxiiij. Spūs meus sup mel dulcis/ Sap. xij. O q̄ꝫ bonus et q̄ꝫ suauis est dñe spūs tuꝰ in nobis/ Spūssanctꝰ est manna absconditū/ Apo. ij. Vincenti dabo māna absconditū. Itē spūs malus amat discordiā/ spūssanctus amat ꝯcordiam/ sic spūs homis nō viuificat membra nisi sint ad inuicez vnita/ sic spūssanctus nō viuificat membra a corpe ecclesie per discordiā diuisa.

Dominica Trinitatis. sermo. I.

In ordine. 92.

Homo quidam ex phariseis nicodemꝰ nomie. Joh. iij. In hoc euāgelio. p̄mo ponitur nicodemi descriptio/ scd̄o tangit̄ de aduentu eius ad iesum/ ⁊ allocutōe ipsius/ tercio ponitur instructio eius facta a xp̄o. (Erat aūt homo ex phariseis) qui credunt resurrectionē (p̄nceps iudeoruꝫ) vnus de p̄ncipibus iudeoꝝ (hic venit ad iesum nocte) glosa/ Augꝰ. nocte forsitan/ ideo qꝛ mgr̄ in israel. pala discere erubescebat/ vel ꝑ metu iudeoꝝ (⁊ dixit ei) Nō credens eū deū esse/ sꝫ dei amicū et ꝓphetam magnū (rabbi). i. mgr̄. in hoc q̄ vocat magistrū/ innuit se velle eiꝰ discipulū esse (scimus qꝛ a deo venisti) scꝫ missus ab eo/ et ostendit causā huiꝰ scie dicens (Neō em̄ p̄t ⁊c̄.) vel sic (scimꝰ qꝛ a deo venisti mgr̄) .i. ad docendū/ cū doctrinā signa ꝯfirmēt (Nemo em̄ p̄t facere signa que tu facis nisi fuerit d̄s cū eo) ꝯtra Math. vij. Multi dicent mihi in illa die. dñe nōne in nomie tuo virtutes multas fecimus ⁊c̄. Ad hoc dicendū/ q̄ nullꝰ facit signa nisi fuerit d̄s cū eo/ sed nō seq̄tur q̄ ipsi sint cum d̄o/ qꝛ hominē esse cū deo ponit vnionem hois et dei in bona volūtate/ Deꝰ ꝟo dicit̄ esse cū hoie ꝓpter ꝟtutē dīnitatꝫ ostensiuā/ quā malus p̄t habere/ Augꝰ in libro ꝯfessionū Dñe mecū eras/ ego aūt tecum nō eram/ loq̄tur ꝑ tempe ante ꝯuersionē suam (Respondit iesus ⁊c̄) hic incipit dñs instruere nicodemū de spūali natiuitate/ Scd̄o de sua ascensiōe ibi/ Nemo ascendit/ Tercio de eiꝰ passione ibi. Et sicut moyses. Et notandū q̄ cum nicodemꝰ esset mgr̄ legis que terrena ꝓmittebat/ spūaliter instruendus erat de regno celesti/ vnde tria p̄mittit ei dñs. Primo q̄ talis nō potest intrare/ īmo optet eū celestem fieri. spiritalē vitam inchoando/ inchoatio ꝟo est illa natiuitas scd̄a. de q̄ hic loq̄tur dñs. Scd̄o q̄ ꝑ se nō p̄t intrare/ īmo optet eū vniri illi q̄ de celo descēdit. cū q̄ ascēdet. Tercio quō q̄ de celo descēdit ingressuꝫ regni celestꝫ adherētibꝰ sibi obtenturꝰ sit/ qꝛ morte sua cui morti caritas p̄ris ꝑ salute nr̄a eū exposuit. de q̄ ibi. ⁊ sic moyses. Instruēs āt dñs incodemū de spūali ntitate. Primo ostendit/ q̄ est nc̄cia ad salutē. Scd̄o notificat̄ illa ntitas. Tercio arguit̄ nicodemꝰ ⁊ ad hūilitatē inducit̄. ibi. (Tu es mgr̄ in isrl̄) Rn̄dit iesus/ volūtati nicodemi q̄ venerat doceri a xp̄o (Amen amē dico tibi) Iteratio est ad maiorē ꝯfirmationē. (nisi q̄s renatꝰ fuerit denuo). i. iteꝝ. in greco est desup. ⁊ d̄t Chris. q̄ exponit̄ dupl̄r. q̄daꝫ sic. Desup. i. de celo/ alij sic. desup. i. insup siue iteꝝ/ ⁊ huic expositōi ꝯsonat lr̄a nr̄a q̄ habet Denuo (non potest videre regnum dei) contra. illi qui sunt in inferno/ dicūtur videre sanctos ꝑadysi. vsqꝫ ad diem

iudiciꝫ. Dauid. Pctōr videbit ⁊ iraſcet ⁊c. Luce. xvj. Diues vidit lazarum. Ad hoc reſpondendū eſt/exponēdo illud regnū dī .i. deū/qui eſt regnū quē ſoli mundo corde videbūt. Dat. ſ/vel videre ſumitur p ex periri/et frui gaudio regni (quo ꝑt bō naſci cū ſit ſenex) glo. qui ſolam natiuitatem carnalē nouit/que non ꝑt denuo fieri/ mo dū ſcde natiuitatꝫ inquirit (Aunqd ꝑt in ventrē ⁊c) ſub dubio ꝓponit manifeſtū inconueniens/ꝓpter reuerentiā quā habebat ad ꝓphm/et qz vt dicit. Chriſ. Lucidiorē doctrinā inārebat. xpc aūt paciēter ſuſtinens/nec eius ignorantiā ꝺdemnās/ſm illud Iſa. xlij. calamū quaſſatū nō ꝓteret. benigne ei reſpondet/ apiens ei amplius modū generatōis. vñ ſubdit (niſi quis renatus fuerit ex aqua) baptiſmi exteri⁹ abluente/⁊ a ſpūſancto). i. gra ſpūſſancti. interi⁹ mundāte/⁊ intelligitur de hys q̄ hūt opoꝛtunitatē baptizādi/⁊ p tempe illo qñ veritas eſſet maifeſtata/⁊ myſteria nr̄e redemptōis ꝓſummata/ et ſacramēta eſſent foꝛtita ſuum plenū effectū. ſcz p⁹ reſurrectionē. ⁊ ſpūſanct⁹ miſſionē/ vel ſic (ex aq̄ et ſpū). i. ex generatōe ſimili illi q̄ eſt ex aq̄ ⁊ ſpūſancto/ eſt em̄ triplex baptiſm⁹ ſcz fluminis/⁊ flāminis/⁊ ſanguis/ et in duobus vltimis eſt generatio ſi[illegible]is ꝑme/ ⁊ qz nicodemus de carnali generatōe mentionē fecerat/ idō abducit eū ab illa dicēs (qō natū eſt ex carne caro eſt). i. carnale (⁊ qō natū eſt ex ſpū). i. ex virtute ſpūſſancti (ſpūs eſt). id eſt ſpūale eſt (Non mireris). i. non anꝛieris/ admiratio eſt ſtupoꝛ de magna viſione (qz dixi tibi/hoc verbū. optet vos naſci denuo/qz ſpūs vbi vult ſpirat). id ē opatur libere cū ſit oipotens (et vocē ei⁹ audis). i. opationē aliquo ſigno aure exteriozi ꝓcipis (ſz neſcis vñ veniat). i. q̄ cauſa hec ſanctificz (aut quo vadat). i. ad qō opus vel beatitudinē grām conferat/ ſm Chriſ. ſic intelligit (non mireris) anꝛie q̄rendo modū generatōis/ de q̄ dixi tibi/qz ſpūs. i. vent⁹ vbi vult ſpirat. i. libere flat/ ⁊ vocaſ h volūtas. naturaſ mot⁹ ei⁹ nō electio ſm volūtatē. ſic̄ ꝺr eꝫrio. Ro. 8. Vanitati ſubiecta ē creatura nō volēs (⁊ vocē) .i. ſonū (ei⁹ audis) coꝛpalib⁹ aurib⁹ (ſz neſcis vñ veniat). i. ex q̄bus theſauris ſit/qz qſtio eſt apō pḧos. vñ vent⁹ flet. pō/ Qui ꝓducit vētos de the. ſuis (aut q̄ vadat). i. ad q̄m vtilitatē fiat/ cū tm̄ ſis certiſſim⁹ de ſono/ cum igit̄ in re coꝛpali ſic deficis/ q̄d de modo ſpūalis gnātōꝫ anxiaris/ vel ſic. non mireris ſi dico q⁹ ſenē neceſſe eſt iterꝫ naſci/ qz ſpūi nihil eſt difficile/ Spūs em̄ vbi vult ſpirat. i. vbi vult opatur/ ⁊ quos vult ſanctificat/ ⁊ regit/ ⁊ fit ibi pūctuatio et nou⁹ verſus incipit hic. (⁊ vocē ei⁹ au.) meā ſcz ad te loquentē q̄ eſt vox ipſi⁹ ſpūs/ qz ipſe miſit me. ſm q⁹ ſum bō (⁊ neſcis vñ veniat) iſta vox mea. i. de q̄ generatōe loq̄tur cū gnātōez carnalē mihi obꝺcias/ aut quo vadat. i. de q̄ cauſa dicā/ qz opter vos denuo naſci (Dic̄tur. ſic eſt omis qui naſcitur ex ſpū. q̄ſi diceret/ ſicut ſpūs eſt occult⁹ ⁊ inuiſibilis/ ſic q̄ naſcitur ex ſpū occulte ⁊ inuiſibiliṫ naſcitur. (tu es mgr̄ in iſrael ⁊ hec ignoras. Aug⁹ ſup iohem/ nō inſultat ei vt ſuperioꝛ habeaṫ/ qui omīb⁹ preeſt/ ſed quia vult eum naſci ex ſpiritu quod nequit niſi humilis/ tumidū ex magiſterio humiliat/ Interli. Inflat⁹ neſcis/ humilis ſcies/ Amen amen dico tibi. Nicodemo modum natiuitatis ſpiritualis querenti oſtendit dom̄/ q⁹ non eſt ex defectu veritatis rei/ nec ex defectu docentis/ q⁹ ipſe natiuitatē illam non agnoſcit Sed quia teſtimonio illi⁹ ñ adquieſcit/ ⁊ hoc eſt quod ſubditur/ Amen amen dico tibi quod ſcimus. ego et ꝓphete et apoſtoli/ vel ego ⁊ pater ⁊ ſpūſſanct⁹. loquimur/ vnde cum nihil ſciatur niſi verum/ nō eſt defectus ex parte veritatis rei/ q⁹ me non intelligis/. et quod vidim⁹. in abſcondito dei. teſtificamur. foꝛis mundo/ in hoc qō dicitur. vidimus. certitudo cognitionis oſtenditur/ Magna em̄ eſt certitudo que habetur de re que videtur/ et teſtimoniū noſtrum non accipitis. licet in homie nō ſit habere fidem/ tamen in libertate hois eſt oblatam recipere. vel non recipere. vel refutare/ et vere teſtimoniū noſtrum non accipitis/ quia ſi terꝛena dixi vobis. vt de templo coꝛporis mei ſoluendo/ et ī triduo a me ſuſcitādo. Joh. ij/ et non creditꝫ quomō ſi dixero vobis celeſtia. id eſt celeſtem ſpiritus natiuitatem. creditis/ ſic exponit Victoꝛ concoꝛdans. Auguſtino et Bede/ vnde querit Aug⁹. qō eſt illō terꝛenum qō dixit/ qō nō credebāt homines/ et

reſpõdet illud qõ de templo ſuſcitãdo dix
erat/corpus eñ ſuũ de terza accepat/ Fm
Chriſ. terzenũ illud fuit exemplũ de ven
to/fm ipm ſupza poſitũ/ponit etiã Chriſ
aliam expoſitionẽ vocans dñm illud ter
renum. qõ non credebat nicodem⁹/ z fm
eum generatio ſpũalis que fit p baptiſmũ
terzena dicit/ compata ad diuinã genera
tionẽ qua filj⁹ a patre generatur/ Poſſet
tamẽ intelligi illud terzenũ/hoc qõ incho
atio ſpũal' vite natitas dz/eo q corpali na
tiuitati aſſimilet. (z neõ zc. Iglo./ Bede ſic
ptinuat/poſtq̃ increpauit/ ad humilitatẽ
inuitauit/ qz ipſe diligent' hys que audit
intendit/ inſtruit eum adhuc de celeſtib⁹
et terzenis/ celeſtis eſt ei⁹ aſcenſus ad vi
tam. terzena eius exaltatio ad mortẽ/ Au
guſtin⁹. quomõ aſcendit nemo. niſi qui
deſcẽdit/ nõ aſcenſuri ſũt in celũ q̃s facit
filios dei. z rñdet ceteri erũt mẽbza ei⁹ vt
vnus aſcendat/ ſ. Lozꝛ. xij/ Sicut vnum
corp⁹ eſt z mẽbza habet multa/ oia aũt mẽ
bza corpis cum ſint multa vnũ corp⁹ ſunt/
Ita etiã xp̃us (Nemo aſcendit in celum)
aſcendit fm q̃ eſt hõ (niſi qui deſcẽdit de
celo) deſcendit fm q̃ eſt de⁹/ deſcẽſus eñ
nihil aliud eſt q̃s manifeſtatio in carne/ vt
dicit Aug⁹ ad voluſianũ (filius hois zc.)
xp̃us ſcz cũ membzis ſuis/ et qz cũ deſcen
dit a patre nõ receſſit. ſubditur (qui eſt in
celo) fm q̃ de⁹/ cum hoc relatiuũ. qui. ſit
iteratiuũ eiuſdẽ pſone/ ptz q̃ vna eſt pſo
na in duab⁹ naturꝛ/ q̃ fm diuinã naturã. i
celo erat/ fm humanã naturã loq̃batur ni
(codemo (z ſicẽ moyſes zc.) hic inſtruit eum
circa paſſionẽ ſuam (exaltauit ſerpentẽ in
deſerto) Nũeri. xxi. ad curãdũ filios iſrl'
a mozſib⁹ ſerpẽtum ignitoꝛ. (ita exaltari
optet filiũ hois). i. xp̃m fm humanã natu
rã in crucis patibulo (vt omis q̃ credit in
eum. i. fide tendit in ipm. nõ peat. ſed hẽat
vitã eternã. nũc in ſpe. z tandẽ in re/ Ser
pens eneus habuit ſimilitudinẽ cũ ſerpẽ
tibus venenoſis/ tñ nõ habuit venenũ/ ſic
xp̃c habuit ſilitudinẽ carnis peccatricis.
nõ tñ pctñ/ ſ. Pet. ij. q̃ pctñ nõ fecit Ro.
viij. Deus miſit filiũ in ſimilitudinẽ car
nis peccati/ et notãt tria in verbo dicto.
Primo figura cũ dicit. z ſicẽ moyſes/ Se
cũdo veritas. figure rñdens ibi. Ita exal
tari oportz filiũ hois/ Tercio oſtenditur
vtilitas duplicis veritatꝛ/ ſcz euaſio mor
tis/ z ꝓſecutio vite eterne ibi. Ut omis q̃
credit zc. Aug⁹ z figura p̃ſtabat vitam tem
poralẽ/ res p̃ſtabat vitam eternaz/ Rabbi
ſcimus qz a deo veniſti magiſter/ Sunt
mgri qui veniũt a dyabolo/ a deo veniũt
qui docent veritatẽ vtilem/ a dyabolo q̃
hñt doctrinã mendacem vel ſupfluã/ De⁹
eſt veritas z bonitas/ veritas i intellectu.
z bonitas in affectu/ doctrina ei⁹ vera z
vtilis. ps. Juſticia tua iuſticia inet/ z lex
tua ꝓpitas. Iſa. xlviij. Ego deus tuus do
cens te vtilia/ gubernãs te in via qua am
bulas/ Utilem veritatẽ xp̃s docuit/ vnde
vidit eum Johes. plenũ gratie z veritatꝛ
Joh. j. Luc. iij. mirabanꝰ omẽs in verbis
gratie q̃ ꝓcedebant de oze illi⁹/ Joh. xviij.
Ego in hoc natus ſum/ et ad hoc veni in
mundũ vt teſtimoniũ ꝓhibeam veritati.
Eiuſdẽ. viij. Si veritatẽ dico/ q̃re nõ cre
ditis mihi. Ipe eñ ambulauit in magnis
neq̃ in mirabilib⁹ ſup ſe/ Sz vtilia docu
it ad ſalutẽ neceſſaria/ ipſe docuit p peni
tentiã delere ꝓterita mala/ Mat. 4. Peni
tentiã agite zc/ Docuit etiã cauere futura
Joh. v. Ecce ſanus fact⁹ es. iam noli am
plius peccare/ ne aliquid deteri⁹ tibi ꝓtin
gat/ Itẽ. viij. Vade z iã ãpli⁹ noli peccare
Item docuit ꝓemptũ terzenoꝛ z deſide
rium eternoꝛ/ Math. vj. Nolite theſauri
zare vobis theſaurũ in terza/ vbi erugo et
tinea demolit zc/ Item. xix. Vade et ven
de oia que habes zc/ Eiuſdẽ. vj. Thezau
rizate vobis theſauros in celo/ Ipſe etiã
docuit mandatoꝛ impletionẽ. Math. xix
Si vis ad vitam ingredi ſerua mãdata/
Ipſe docuit ſctñ timozẽ z amozẽ. Mat.
.x. Nolite tiere eos q̃ occidũt corp⁹/ aiam
aũt nõ ꝓt occidere. ſz pot⁹ timete eũ qui
ꝓt aiam z corp⁹ pdere in gehennã. Jo. 14
Mandatũ nouũ do vobis vt diligatꝛ/ et
.xv. hoc eſt ꝓceptũ meũ zc. In eodẽ. Hec
mando vobis vt diligatꝛ inuicẽ/ Ipſe do
cuit manſuetudinẽ z humilitatẽ. Mat. x
Diſcite a me qz mitis ſum et hũilis corde
Aug⁹ putabas forte ſapiẽtiam dei dictu
ram/ Diſcite quoniã celos feci z aſtra/ nõ.
ſed potius illud/ quoniã mitis ſum et hu
milis corde/ Doctrina etiã ipſi⁹ ad Nico
demũ incepit ab eo. ſine quo nõ erat ſal⁹.
cum dixit. Niſi quis natus fuerit denuo

nõ potest videre regnũ dĩ. Bern. sup cañ. Scire ea p̃us ampli⁹ q3 curato. que senseris viciniora saluti/ scias modum sciendi. vt scias quo ordine vt id p̃us qd̃ maturi⁹ ad salutem/ quo studio vt id ardenti⁹ qd̃ vehementi⁹ ad amorẽ/ quo fine vt tantuz ad edificationẽ tui vel ꝓximi/ Dyabolus docet ⁊ falsa et inutilia. vel noxia. Joh. 8 Ipse est mendax et pater eius/ primũ verbum suũ ad hominẽ/ fuit q̃stio noxia quã secuta est solutio falsa/ Gen. iij. Cur precepit vobis deus vt nõ comederetz ex omi ligno paradysi/ et subditur. nequaq̃ moriemini. Scit enim deus ꝛc.

De eodem. ꝑmo. II. In ordine. 93.

Amen amen dico tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua et spũsancto) In dominica p̃cedenti recoluit ecclesia quomodo spũsanctus ecclesie sit missus. In hac dominica vult ostendere quantũ ecclesie sit necessarius/ vnde legit̃ hodie euangeliũ in quo domin⁹ instruẽs nicodemũ/ ostendit ꝙ nullus regnum dei ingreditur nisi prius per spm̃ renascatur/ De hac vero spũali natiuitate volentes loqui/ quia natiuitas vite inchoatio est/ p̃us distinguem⁹ multiplicẽ vite inchoationẽ siue natiuitatẽ. Notandũ est ergo ꝙ triplex est vita. scz vita nature/ vita gratie/ ⁊ vita glorie/ De vita nature Jaco. 4. Que est vita nostra? vapor est ad modicũ parens/ Eccs. iiij. Laudaui magis mortuos q̃m viuentes/ et feliciorẽ vtroq3 iudicaui qui nec dum nat⁹ est/ nec vidit mala que sub sole fiunt. De vita gratie dicit̃. ad Gall. ij. Viuo iam nõ ego. viuit vero in me xp̃us/ Ibidem. in fide viuo filij dei Luc. xv. Frater tuus hic mortuus fuerat/ et reuixit. De vita glorie legit̃ Joh. xvij. Hec est vita eterna/ vt ꝯgnoscãt te solum deum verũ/ p̃ma Joh. v. Vitam eternam habebitis/ qui creditis in nomĩe filij dei. Vita nature ꝯtemptibil̃ est. si desit vita gratie/ est em̃ q̃si vita latronis adiudicati morti q̃ iam ducitur ad mortẽ/ Seneca. Omẽs capitali supplitio ꝯdemnati sum⁹. Aug⁹. Nil aliud est tẽp⁹ p̃sentis vite q̃m cursus ad mortẽ/ in q̃ nemo nec paululum stare ꝑmittitur/ sz omnes pari motu vrgemur. Hec vita est nobis ꝯmunis. et brutz/ Eccĩ. iij. Vnus est interit⁹ hominis. et iumentoꝝ/ ⁊ equalis vtriusq3 ꝯditio/ sic̃ moritur homo. similit̃ et illa moriunt̃/ similiter spirant omĩa/ hec vita ꝯmunis est etiã damnatis/ quib⁹ bonũ esset nõ esse Mat. xxvj. Bonũ esset ei si nat⁹ nõ fuisset homo ille. Apoc. ix. Desiderabũt hoĩes mortẽ/ Vita illa quedã mors est vel morte deterior/ Eccĩ. xxx. Melior est mors q̃z vita amara/ Gen. ij. Quacũq3 die comedetz ex ea morte moriemĩ/ ꝑm vnam expositionẽ mors ibi penalis vita vocatur/ que ẽ q̃si quoddã genus mortz. Vita gratie est media inter vitã nature/ ⁊ vitam glorie/ ipsa est bonitas nature et preciũ glorie/ Vita nature sine vita gratie inutilis est/ ĩmo et ꝑiculosa/ viuens em̃ homo tantũ illa vita/ est velut arbor sine fructu. excidẽda/ ⁊ p⁹ in ignẽ mittenda. Luce. xiij. Excide eam/ vt quid terram occupat/ Bernardus. q̃m micius me priuares. o amara mors vite vsu q̃m fructu/ nam vita sine fructu grauior mors est/ deinde duo mala parantur arbori infructuose securis et ignis. Vita gratie est ꝑ quã transit⁹ est ad vitã glorie/ Ro. vj. Gratia dei vita eterna. i. p̃ciũ vite eterne/ Hec vita est multũ desideranda/ ideo dñs nicodemo vitã ostendit. hãc necessariam esse inchoandã. Vitam gratie filius dĩ adeo caram habuit/ ꝙ morte sua nobis eam voluit adquirere/ vñ dt Aug⁹ De eo ꝙ viuificauit. occisus/ huius vite sustentationi in mundo isto voluit intendere/ Marci. j. Eamus in ciuitates ⁊ vicos ꝓximos. vt ibi predicem. Ad hoc em̃ veni/ huic vite refectõz sui sacri corꝑis et sanguinis voluit prouidere/ Joh. vj. Qui manducat me et ipse viuet ꝓpter me. Circa vitam gratie specialiter rep̃hensibilis est dilatio inchoandi eam/ Difficile est vitam malam consuetam relinquere/ Hiemie. xiiij. Si potest ethyops mutare pellem suam. aut pardus varietatem suam/ ⁊ vos poteritis benefacere cum didiceritz maluz/ Et hic dicit nicodem⁹/ quomodo potest homo nasci cum sit senex/ Seneca in epistolis/ quidam tunc viuere incipiũt cum desinendum est/ quidam autem desinunt anteq̃z incipiunt. Itẽ notandũ ꝙ multiplex est ntĩtas/ Prima est ꝑm carnẽ.

¶ Secunda est spiritualis/qua quis nascitur in baptismo ¶ Tercia est illa qua quis nascitur per penitentiā ¶ Quarta est in susceptiōe regiminis ecclesiastici ¶ Quinta est in susceptione eterni premij. ¶ Prima est miserabilis/ In illa enī nascitur homo ad laborem. Job. v. ¶ Secunda est pure diuine miserationis/ vt cum paruulus absq; vllaꝑparatione in dei filium adoptatur/ ¶ Tercia est misericordie cū iusticia sociate/ in qua misericordia ꝛ veritas obuiant sibi/ et iusticia et pax osculant ¶ Quarta est quādoq; ire. qñq; miſicordie. Osee. xiij. Dabo tibi regem in furore meo/ et auferā indignationē meā ¶ Quinta est bonitatis īmense/ cū scz deus maiestatis seruū suuz vocat ad societatē suā. Joh. xij. Ubi ego sum illic et minister meus erit ¶ Prima natiuitas tres habet comites. scz bonoꝝ inopiam/ et malorū penalium abundantiā/ et dei iram/ de ꝓmo legitur Job. j. Nudꝰ egressus sum de vtero mris mee ꝛc/ Eccs v. Sic egressus sum de vtero matrz nudꝰ/ sic reuertar nudus. j. Thy. vi/ Nihil intulimus in hunc mundū ꝛc ¶ Ad scōm ptinet illud Bap. vij. ꝓmā vocem emisi similem oībus/ ꝛ sup illud Eph. v. Redimētes tēpus ꝛc/ glosa. Aug. ex quo lapsus est adā ꝛ de paradiso expulsus/ nunq; fiunt dies nisi mali/ qō ostendit puer qui nascitur/ qui a ploratu incipit. nec ridere potest statim natus/ ploꝛat ꝓpheta sue calamitatz/ lacrime enī testes sunt miserie. nondū loquit ꝛ iam ꝓphetat ¶ Ad terciū ptinet illud Eph. ij. Eramus natura filij ire/ quod ōz ꝓpter originale peccatū ¶ Scōa natiuitas habz tres comites. scz peccati deletōnē/ gratie collationē/ fomitis debilitatōnē ¶ Peccati deletio figurata est in egyptijs submersis/ filijs israel transeūtibꝰ p mare rubꝝ/ Exo. xiiij ¶ Gratie illumiatio et fomitis debilitatio/ designata sunt in nube q̄ filijs isrl in die ꝑstabat refrigeriū/ in nocte vero illuminabat eos/ de q̄ nube similiter habet Exoꝺ. xiiij. et in psalmo/ Deduxit eos in nube diei ¶ Tercia natiuitas similit tres habet comites. scz amaritudinē in cōtritione/ pudorem in cōfessione/ laborem in satisfactione/ de quo legitur Isa. xxxviij. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee/ et Math. xxvj. Egressus foras fleuit amare ¶ De secundo Eccs. 4. Non ꝓfundaris p ania tua dicere verū/ est enī ꝓfusio adducēs peccatū. et est ꝓfusio adducens gl'am/ Ro. vi. Quem fructū habuistis/ in qbus nūc erubescitis ¶ De labore habet. Bap. iij. Bonoꝝ laborū gloriosus est fructꝰ ꝛ Prouer. xx. Malū est dicit emptor et cū recesserit gloriabit. ¶ Quarta natiuitas habet tres comites. q̄ ad malos/ maxime maiores. scz q̄ ꝓmouētur scz matrz ꝑturientz tristiciā/ nascentiū leticiam/ vulgi gementz angustiā/ de tristicia habet Joh. xvj. Mulier cū parit tristiciā hz Apo. xij. clamabat ꝑturiēs ꝛ cruciabatur vt piat. Prouer. x. filius stultꝰ mesticia est matris sue/ Gen. xv. Collidebant pueri in vtero/ ꝛ ait rebecca. si sic mihi futurū erat quid necesse fuit ꝓcipe/ Eiusdē. 38. Dixit thamar. quare ꝓpter te diuisa est materia/ Frequēter enī in ꝓmotionibꝰ fiūt scismata/ Helyseꝰ vngens azael in regem fleuit/ puidens q̄ mala facturꝰ erat filijs israel. 4. Regū. 8 ¶ De leticia eius q̄ ꝓmouet. habet Prouer. xvij. Homo stultꝰ plaudit manibꝰ suis cū spopōderit ꝓ aico suo/ vrsus in hora natiuitatz sue ridet. postea nunq; sic qui in ꝓmotionibꝰ suis letatur/ post. multis aduersitatibꝰ oꝑimunt Zach. xi. Pasce pecora occisiōis/ que qui possiderāt occidebant/ et non dolebant ꝛ venundabant ea dicentes/ Benedictus dominꝰ diuites facti sumus/ ¶ De gemitu populi legitur Prouer. xxix. Cum impij sumpserint ꝓncipatum gemet populus/ Eiusdē. xxviij. cum surrexerint impij abscondūtur homines/ sicut cum falco eleuatur abscondunt se aues/ In eodē. Leo rugiens ꝛ vrsus esuriēs ꝓnceps impiꝰ sup ꝑm pauperē/ In fetu vrsi. sic ōr Aresto. nō apparent nisi vngues/ in filijs raptoꝝ. cum in ecclesia ꝓmouentur apparet rapacitas/ Daniel. vij. Dentes ꝛ vngues bestie erant ferrei. Ezech. xix. Assume planctum super ꝓncipes israel/ et subditur. de leena que potest intelligi alicuius magni ꝓlati curia/ eduxit vnum de leunculis suis/ Leo factus est et didicit ꝓdam capere/ homiesq; comedere/ In eodē. Sceptrū dñantiū planctꝰ est/ ꝛ erit in planctū. ꝛ ipsi faciūt alios plāgere/ ꝛ ipi vel in ꝑsenti vel in futuro plangēt/ quo ad bonos vero

qui ꝓmouentur. Quarta natiuitas habet tres comites. scz nascentis tristiciā. Ipe em̄ ꝑmā vocem emisit plorans. Sap. vij. vulgi leticiā. Prouer. xxix. In multiplicatione iustoꝝ scz ꝑncipum letabit̄ vulgus et dei gloriā. Prouer. xxviij. In exulatōe iustorum multa gloria est. id est in ꝓsperitate bonoꝝ prelatoꝝ. Quinta natiuitas similiter tres habz comites. scz gaudium sine dolore. Isa. 51. Gaudiū et leticiam tenebunt. et fugient dolor et gemit⁹. Eiusdem. lxv. gaudebo in populo meo. et non audietur in hierusalem vox fletus vltra. Item habebunt quietē sine labore Apoc. xiiij. Ammodo iam dicit spūs vt re. a la. s. et vitam sine morte. Sap. v. Iusti in ꝑpetuum viuunt. Apoc. xxi. Mors vltra non erit.

De eodem Sermo. III.
In ordine. 94

Nemo ascendit in celū nisi qui de celo descendit) Quatuor tangunt̄ in hodierno euāgelio que multum valēt ad ingressum regni celestis. Primū est fides passionis xp̄i. de quo ibi. Sicut moyses exaltauit serpentē in deſto. ita exaltari oꝑtet filiū hoīs. vt omis qui credit in ip. nō ꝑe. ꝛc. Scd̄m est susceptio sacramentoꝝ ecclesie ad quam ꝑtinet illud. (nisi quis renat⁹ fue. ex aqua. ꝛc. Terciū est humilitas. de quo ibi. Nemo ascendit in celū ꝛc. Descensus ꝑ humiliationē causa est. vt ad gloriā celestem ascendat̄ Job. xxj. Qui humiliat⁹ fuerit erit in gl'a. Bernard⁹. Per humilitatē ascendite ad sublimitatē. quia hec est via. ꝛ non est alia ꝑter ipsam qui aliter vadit cadit poti⁹ q̄ ascēdat. xp̄s cum per naturā diuinitatꝫ nō haberet quo ascenderet. quia vltra deū nihil est. tamē ꝑ descensum quomō cresceret inuenit. Ephe. 4. Qui descendit ipse est ꝛ q̄ ascendit sup̄ omnes celos. Quartū est caritas q̄ quis adheret xp̄o. Sol⁹ em̄ xp̄us caput scz. cū membris in celū ascendit. ad quod ꝑtinet verbū ꝑus dictum. (Nemo ascēdit in celū ꝛc.) Unde multū desiderādum est esse de corꝑe illo. Dd̄. Mihi aūt adherere deo bonū est ꝛc. multū timenda est seꝑatio a xp̄o. vñ dicebat apl's Ro. 8. Quis nos seꝑabit a caritate xp̄i? tribulatio an angustia. In eodem. certus sum ꝙ neqz mors neqz vita ꝛc. poterit nos seꝑare a caritate dei q̄ est in xp̄o iesu. (Sicut moy. exal ser. ꝛc.) cū tribus attribuat̄ aꝑtio regni celestis. s. passiōi xp̄i. ascensioni eiusdem. sacramēto. quo q̄s ꝑ spm̄ renascit̄. cōuenienter postq̄ eccl'ia recoluit xp̄i passionē et ascensionē et spūssancti missionem. In hac dñica vult ostendere fidelibus celestis regni apertionē. Unde legit̄ in multis ecclesys visio iohānis. qua vidit hostium celi aꝑtum. et in euāgelio agitur de illis tribus q̄ ꝑtinent ad regni celestis aꝑtionē. Primo de natiuitate que fit per spm̄ sanctū. Scd̄o de xp̄i ascensione. Tercio de ei⁹ passione scz in verbo ꝓposito. ꝛ ostēditur q̄bus regnum sit apertū. Est em̄ aꝑtum renatis ꝑ spm̄sanctū hn̄tibus passiōꝫ fidem. et adherentib⁹ ꝑ caritatem ei qui ascendit in celum. Circa verbum ꝓpositum q̄ttuor ad edificationē nostrā nobis sunt attēdenda. scz quare xp̄s per serpentem sit figuratus. quare ꝑ eneum. ꝛ quare in passione dicatur exaltatus. ꝛ in quo similitudo eius exaltatiōis ad exaltationē serpentis attendat̄. Circa ꝑmū notandum ꝙ triplici rōne xp̄s spēaliter in statu crucis ꝑ serpentem figurat⁹ est. Primo qꝛ de serpente fit remediū contra venenum serpentis. De serpente enim fit tyriaca. Item mira dei virtute serpens fuit remedium contra venenum serpentiū ignitorum. Numeri. xxj. Fac serpentem eneum. et pone eum pro signo. qui ꝑcussus aspexerit eum. viuet. sic christ⁹ in cruce remedium fuit contra venenū antiqui serpentis. Secundo ꝓpter sapientiā qua in cruce vicit dyabolum. Ibi em̄ christi prudētia percussit superbum. Job. xxvj. Genes. ij. Serpens erat callidior cunctis animātibus terre. Exod. vij. Serpens moysi deuorauit serpentes magorum. et sapientia christi in cruce astutie demonū preualuit. et ibi dyabolum volentem capere cepit. Job. xl. An extrahere poteris leuiathan hamo. ꝑma Corinth. ꝑmo. Quod stultū est deo. sapientius est hominibus. stultū dei dicit̄ xp̄i passio. In eodē. verbū crucꝫ ꝑ eūtib⁹. stulticia est. i. mdi sapiētib⁹. Glo. dt. cū deberet dicere sapiētib⁹ dicit ꝑeuntib⁹.

Sapientes mundi dici possunt peuntes triplici rõne. Primo qz ad modũ naufragantiũ hys que possidẽt insepabiliť adherent. Berñ. Quib⁹ assimilabim⁹ boies generatiõz h⁹ aut q̃bus ꝓpabim⁹ illos quos videm⁹ a terzenis ꝛ corꝓalib⁹ auelli. separiqz nõ posse. pfecto similes sunt his qui submersi piclitanť in aq̃s. quos nimiz videas tenentes tenere. nec vlla rõne deserere. qõ ꝑmo manib⁹ occurzerit. Scõo. ad modũ submergendoz q̃si molã habẽt ligatam ad collũ. s. tempalia q̃ amant ꝓtra deũ. Tercio qz inꝓfundiozi marz h⁹ mõi ad modũ bonoz natatoz se se mergunt. vñ accidit q⁹ se submergũt. Et notandum q⁹ duplex est malũ. s. malum culpe. ꝛ malũ pene. Sapiẽtia dei timet malũ culpe. ꝛ merito tanq̃ illud qõ dyabol⁹ in mũdo isto posuit. ꝛ qõ boiem dyabolo similẽ faeit. ꝛ ad ignẽ ꝓpatum dyabolo boiem ducit. Sapiẽtia ꝑo mũdi timet malũ pene. ꝛ fatue cum illud sit a deo. ꝛ in deo fuerit. ꝛ ad deũ ducat. Greg. Mala q̃ nos h̃ ꝓmunt ad deũ nos ire ꝓpellunt. Sapientes hui⁹ mũdi similes sunt flenti puero ꝓ alapa a matre sibi data. ꝛ nõ ꝓ culpa qua ipam meruit. ipsi medicinã amarã timent. infirmitatẽ ad mortẽ nõ timent. hanc fatuam sapientiã xp̃c in cruce destruere voluit. qui ꝓ destruendis malis culpe etiã alienis. tantũ malũ pene sustinuit. scz mortẽ. ꝛ tale genus mortis malũ culpe diligenter cupiuit. sz malũ pene gandẽter sustinuit. Hebre. xij. Qui ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucem. Tercio qz serpẽs in arto foramine veterẽ pellem deponit. sic xp̃s in angustia passiõz deposita mortalitate. ad gl'am imortalitatis transiuit. In psalmo. Concidisti saccũ meũ. ꝛ circũdedisti me letitia. Circa scõm notandũ. q⁹ triplici rõne xp̃s nõ ꝓ quẽq̃z serpentẽ. sed ꝓ eneũ significat⁹ est. Primo qz serpẽs eneus hz similitudinẽ cũ serpentib⁹ hũtib⁹ venenũ tñ veneno caret. sic xp̃s habuit similitudinem carnis peccatricis nõ tñ peccatricẽ. Ro. viij. Deus filiũ suũ mittens in similitudinẽ carnis peccati. Scõo qz es. nõ est fabricabile eo mõ quo cetera metalla. tonsionib⁹ nõ est ductibile. in quo significať paciẽtia xp̃i. ꝛ sanctoz inuincibilis. q̃ occidi possunt flecti nequeunt. Roma. viij. Quis nos sepabit a caritate xp̃i. ꝛ licz essic nõ possit duci. ꝑt tñ poliendo decozari. Sic xp̃m passio nõ vicit. sz gl'ia imortalitatz decozauit. Hebre. ij. vidim⁹ xp̃m ꝓpter passionẽ mortis gl'ia ꝛ honoze decoratum. Tercio qz es sonoz est valde. in q̃ gr̃a p̃dicandi ꝛ ozandi intelligiť quã xp̃s habuit. Bs. Speciosus forma ꝑ filijs hominũ. diffusa est gr̃a rẽ. spẽaliter in cruce sonozus fuit. ibi em̃ ꝓbo ꝛ exemplo docuit. ibi p̃ces ꝛ supplicatões ad deũ cum clamoze valido ꝛ lacrimis obtulit. Hebre. v. ibi clamãs voce magna. preciũ nostre redemptõis exoluit. Mat. xxvij. Circa terciũ notandũ. q⁹ xp̃s oz exaltat⁹ in passione nõ solũ ꝓpter exaltatõnẽ localẽ q̃ erat in illo genere mortis. qz sic vulgari ẽmõe dicebať. sed ꝓpter spũalem exaltationẽ q̃ ẽ in illis. q̃ carnem suã crucifigunt cũ vicijs ꝛ ꝓcupiscentijs. ad Gal'. v. cui⁹ figura fuit xp̃i passio. Exaltať quis spũaliter cũ oia que mundi sunt ponit sub pedib⁹ suis. bona transitoria ꝓtemnẽs. mala transitoria nõ timens. sed amplectẽs sicut fecit xp̃s. Aug⁹. Omia bona transitoria ꝓtempsit bõ xp̃s. vt ꝓtemnenda mõstraret. ꝛ omnia terzena mala sustinuit q̃ sustinenda p̃cipiebat. vt nec in illis quereret felicitas. nec in istis timeret infelicitas. Ad ostendendum bona tempalia esse ꝓtẽnenda. voluit esse eleuatus a terza. ad ostendendũ mala transitoria non esse timẽda. sed poti⁹ amplectenda. voluit esse cruci affix⁹. Tercia quartũ notandũ. q⁹ illa similitudo in tribus attendiť. Serpẽs eneus exaltat⁹ est in deserto. et xp̃s in cruce desertus est a mundo. et ab amicis suis. etiã a pr̃e videbatur esse derelict⁹. Isa. lxiij. Torcular calcaui solus. et de gentib⁹ nõ erat vir mecum rẽ. Job. vi. Ecce auxiliũ nõ est mihi in me. necessariũ quoq̃z mei recesserit a me. Bs. Tribulatio ꝓxima est. ꝛ nõ est q̃ adiuuet. rẽ. Luce. xxij. Deus meus vt q̃d me dereliq̃sti. A multis etiã hodie ad crucẽ penitus deserit. pauci ibi volũt ei facere societatẽ. vexillũ ecclesie. i. vexillũ crucis portando qõ mulierculis hodie relictũ ẽ. Joh. xix. Stabãt iuxta crucẽ iesu mater eius ꝛ soroz matz eius. Item exaltat⁹ est serpens eneus. vt a cunctis a serpentib⁹ ꝑcussis aspiceret. Nũeri. xi. Qui ꝑcussus

aspexerit eum viuet/ Sic ad litterā xps in cruce exaltat⁹ est. vt a cunctis posset videri qui de diuersis ptibus mūdi ꝓuenerāt in hierusalē ꝓpter festū pasche/ sic imago crucifixi in alto ⁊ in euidenti. in ecclesijs ponitur/ vt ab omnib⁹ fidelib⁹ aspiciatur/ vt cogitēt q̄d retribuāt dño ꝓ omnib⁹ q̄ retribuit eis/ Bern̄. Quid adhuc dormitat tua affectio/ imo nō dormit sz mortua est Si huic nō respōdet beneficio/ Tob. iiij. Honorē habebis matri tue oibus diebus vite sue/ Memor em̄ esse debes q̄ ⁊ quāta passa sit pricula ꝓpter te in vtero suo/ nō tm̄ tot et tanta est passa ꝓ te quāta xps/ tamē multi multo tempe q̄dquid significat illa imago. nō attendūt/ Item serpens ene⁹ exaltatus est. vt pcussis a serpentib⁹ esset remediū/ sic ꝓtra morsus serpentū infernali um xpi passio efficax est remediū/ vnō subditur. vt omis qui credit in eū nō peat ⁊c. Origenes. tanta ꝓtus est crucis/ vt si in mente fideliť hēať. nulla libido. nulla pcupiscentia possit ꝓualere inuidia/ si ꝓtinuo ad memoriam eius reducať totius peccati ⁊ mortis fugit exercitus.

Dominica. I. post festum sancte trinitatis. Primo in ordine. 95.

Homo quidam erat diues ⁊c. Lu. xvi. Ex hoc q̄ nomē lazari exprimit/ videtur esse rei geste narratio/ nihilomin⁹ tm̄ pabola fuit/ vñ Glosa q̄ dicit. q̄ magis videť narratio q̄m pabola. sic intelligēda est. q̄m pabola tm̄/ est em̄ pabola. tm̄ res gesta fuit. sicut vult Greḡ. in omel/ Allegorice. Diues populū iudaicū designat. qui vite cultum exteri⁹ būit. ⁊ accepte legis delicijs vsus est/ ad nitorē nō ad vtilitatē/ Lazar⁹ ꝓ vlceribus plen⁹. significat xp̄m gentilē vlceribus pctoꝝ plenū/ In omel. Greḡ (Homo q̄dam erat diues) Diuicias hns. ⁊ amans/ (bisso) glo. bissus est gen⁹ lini candidi ⁊ mollissimi (⁊ epulabatur quot. splendide). i. laute siue delicate. vel gulose (et canes veniebāt) Interli. hos nec ipse poterat remouere a lo nec visitator erat qui remoueret (in sinu abrae) tradunt sancti ad lr̄am q̄ in loco penarū est pars superior que ora inferni ꝺr. i. extremitas/ hns aliquantā lucē/ nec est ꝺrium illud Job. xvij/ et in tenebris strauī lectum meū. illum em̄ locū vocat tenebras respectu visionis dei/ Locus ille ꝺr sinus abrae. ꝓ quiete vel tranq̄llitate/ vt sinū maris dicim⁹. locum secretū. ventis ⁊ tempestatib⁹ imperuiū/ et licet ibi reqeuerit etiā ceteri sancti vt abraam/ tm̄ spēaliter ꝺr sinus abrae/ qz abraam ꝓma fuit credendi via/ et ꝓm⁹ pdicans apte fidem vnius dei Sin⁹ ergo abrae ad litterā intelligiť supi or ps inferni/ Distice ꝓo sin⁹ abrae dicit requies bonoꝝ/ vñ oram⁹ anias defunctorum collocari in sinu abrae/ Matth. viij. Dico vobis q̄ multi ab oriente ⁊ occidēte venient et recumbēt cū abraam. ⁊ ysaac et iacob in regno celoꝝ (et sepult⁹ est in inferno) glo. Sepultura inferni penarū est ꝓfunditas/ q̄ supbos et imisericordes post hanc vitam vorat (pater abraam) insinuatur. q̄ iude⁹ fuerit (vt intinguat extremū digiti sui in aquā) nō dicit hoc ido q̄ lazarus digitū habuerit/ sed ꝓ hoc ostendit q̄ diues minimū suffragium vt est digiti intinctio/ magnū beneficiū reputaret. si ꝓse qui posset/ Greḡ. in omel/ ab extremo digiti se tangi deliderat/ qui eternis supplicijs datus. optat opatione iustoꝝ vel vltima ꝓticipari (vt refrigeret linguā meam) Interl. in qua patior plura/ alia Interli. qz sicut mos est etiā inter ꝓuiuia loq̄citati studuit/ refrigerari linguā petit. i. animā. q̄ ꝓ peccato lingue cruciabať/ vel lingua ꝑt intelligi aliq̄d anime sil̄e lingue/ vñ Aug⁹ ꝓfiteri aīam posse hr̄e similitudine corpis ⁊ corpalium oino membroꝝ. q̄squis rēnuit ꝑt negare animā esse q̄ in somnis videt vel ambulare vel sedere/ vel huc vel illuc gressu. vel etiā volatu ferri/ Ite in cassiani voluminib⁹ legitur/ q̄ aie non sunt ociose neq̄ nihilū sentiant/ cum diues ille in inferno se flamma cruciari clamet/ Augu⁹. Quo intelligiť lingua diuitis/ flamma infernī. sinus abrae ⁊ h⁹ mōi vir a mansuetis/ a ꝓtentiosis ꝓo nunq̄ inueniť (Recepisti bona in vita tua ⁊ lazarus similiter mala. Nota q̄ iste diues aliquid boni habuit/ et quo bonū transitoriū in hac vita recepit. Et lazar⁹ aliq̄d mali habuit. sz ignis inopie purgauit (et in hys oibus). i. inter hec oia que me excusant/ vnū est qō oino me absoluit/ scz q̄ nullo mō possum tibi

subuenire. quia (magnũ chaos firmatum est inter nos ⁊ vos) Ambro. Inter diuitẽ ⁊ pauperẽ magnũ choas firmatũ est/ quia post mortẽ nequeũt mutari merita/ Chaos intelligi potest ꝑ distantia magna ꝯm meritoꝝ differentiã./ vel chaos dicit̃ via .i. ex vna parte inflexibilis dei iusticia/ ex alia parte ĩmutabilis meritoꝝ exigentia/ (Ut hy qui volunt transire ad vos non possunt). i. si vellent nõ possent/ vel q̃ volunt de natura nõ tamẽ simplicit̃ volunt/ sicut angeli ꝯfirmati de natura pñt peccare/ gratia tamẽ hoc impedit/ sic electi naturali benignitate/ reproboꝝ vellent liberationẽ nisi adeo iusticie dei essent astricti/ Greg. Justoꝝ anime. ⁊ si in nature sue bonitate miſicordiã habẽt/ Jam tamẽ auctoris sui iusticie ꝯiuncte/ tanta rectitudine ꝯstringunt̃ vt nulla ad reprobos compassiõe moueant̃. (Rogabo ergo te pr̃. ⁊c̃) Ambrosi⁹/ Serus iste diues magister incipit esse/ cum nec discẽdi temp⁹ habet/ neq3 docendi. (Ne et ipsi veniant in locum hunc tormentoꝝ) nõ diues curabat illos. sed ne ꝑ aduentũ illoꝝ. amplius torqueretur/ Glo. seruat̃ diuiti ad penam. et cognitio pauꝑis quem despexit/ ⁊ memoria fratrum quos reliquit. vt de visa gl̃ia despecti. ⁊ de pena inutiliter amatoꝝ torqueat̃/ (Si moysen ⁊ ꝓphetas ⁊c̃.) hoc patuit in xp̃o cui noluerũt post resurrectionẽ credere. (Homo q̃dam erat diues ⁊c̃) hoc euangelium vel exemplũ dictũ est cõtra phariseos. auaros/ irridentes dominũ exhortãtem ad largitionẽ elemosinarũ/ et describit domin⁹ duas ꝑsonas/ vnum diuitem/ et alterum pauperẽ/ et p̃mo ostẽditur eoꝝ vita/ scd̃o finis vite ibi. Factum est vt moreretur ⁊c̃ tercio status eoꝝ post mortẽ ⁊c̃. (Eleuans aũt oculos suos) vbi vita diuitis describitur/ nomen eius tacetur/ diues fuisse ꝯmemoratur. qualiter diuicijs sit vsus. vel poti⁹ abusus ostendit̃/ vbi ꝟo vita pauperꝫ describitur/ nomen eius exp̃mitur/ et ostendit̃ magna eius miseria. ⁊ sine omni ꝯsolatione humana. Circa p̃mũ vero notandũ q̃ ꝯuenienter dñs loq̃tur de diuite. q̃si de ignoto nomen ei⁹ non exp̃mendo/ Primo quia diues in paupere deũ non agnouit. Math. xxv/ Qd̃ vni ex minimis meis nõ fecistis/ et mihi nõ fecistis/ Ideo domin⁹ merito diuitem q̃si nõ agnoscit/ nõ habentib⁹ oleum miſicordie dicit domin⁹. Nescio vos. Math. xxv. Scd̃o ad insinuandũ q̃ diues qui in mũdo nomen cum offensa dei sibi fecit/ in celo illo nomine carebit quod habent electi Prouer. x. Nomen impioꝝ putrescet. id ẽ deficiet/ Octaua die qua circũcisio fiebat nomen imponebat̃/ et generali circũcisiõe facta in octaua resurrectiõis nomẽ hẽbũt electi/ de quo Apoc̃. ij. Uincenti dabo mãna absconditũ/ et dabo illi calculũ candidũ/ in calculo nomen nouũ scriptũ/ Manna erit iocunditas visionis diuine/ calculus candidus corpus ĩmortale et gloriosum. nomen in calculo scriptum erit/ quia filij dei ex gl̃ia corꝑis apparebũt/ Tercio. q̃ nomia diuitũ transierũt ꝑ ora porcoꝝ/ id est hominũ bestialiũ a q̃bus laudãtur/ vocauerũt em̃ noĩa sua in terris suis/ ido d̃t dñs/ Nõ transibũt nomia eoꝝ. ꝑ labia mea/ Quis pomũ ore porci masticatũ/ libenter ponit in ore suo/ Nomẽ maloꝝ qd̃ mũdo est honorabile deo est abomiabile. Luc̃. xvi. qd̃ hoĩb⁹ altũ est abomiatio est apd̃ deũ/ Quarto q̃ diues mal⁹ dei iudicio quantũ ad ꝑsonã suã nihil est in valore/ a mundo etiã valor ei⁹ pensat̃ ex eis q̃ sibi adiacent. ipsemet etiã ꝑsonã suã vilem hꝫ. sua sibi p̃ponendo/ q̃ ꝯm Senecã nihil ẽ ei se ipso vili⁹/ Pictagoras. si pecuniã habueris necesse est vt te ip̃m aut pecuniã vilem habeas/ Cum igit̃ ꝑsona mali diuitis modis p̃dictis nihil sit/ merito nõ nomie ꝑsone. ꝯm qd̃ q̃si nihil ẽ/ sed ex hys q̃ adiacent notificat̃. Seneca/ Magnã pecuniam hꝫ/ hoĩem illũ iudicas arca est/ q̃s erario q̃s plenis videt locul̃/ ⁊ iste quẽ dñm estimas pecunie locul⁹ est. Circa scd̃m notãdũ q̃ diues d̃r aliq̃s l̃ q̃ diuicias hꝫ/ l̃ amat/ diuitẽ p̃mo⁹ d̃s nõ abicit cũ ip̃e sit diues Job. 36. d̃s potẽtes nõ abijcit cũ ip̃se sit potens/ sic abraam diues fuerat q̃ tñ in requie erat/ Gen̄. 17. Erat abram diues valde/ sꝫ diuites. Scd̃o⁹ a regno dei excludunt̃. Math. xix. Facili⁹ est camelũ intrare fo. acus q̃m di. intra. in reg. ce. p̃ma Thy. vj. Qui volũt diuites fieri. incidũt ĩ tentatõꝫ ⁊ ĩ laqueũ dyaboli. ⁊ desideria vana ⁊ inutilia q̃ mergũt hoĩem in int̃itũ/ Hoc mõ fuit diues iste epulo/ Qui diuiti

as amant non vere habent vel possident eas/imo potius possidētur ab eis/Ideo viri diuiciaꝝ dicunt/vnde nomen chayn interp̄tatur.possessio/qui figurā tenet auaroꝝ/vnde potius est auarus possessio q̄m possessor. ¶ Et notandū ꝙ licz habere diuitias non sit malū/tn̄ occasio est maloꝝ/ qꝛ ꝑm Senecā multū est diuiciaꝝ contubernio non corrumpi/Ecc̄i.xi. Si diues fueris nō eris īmunis a delicto/Difficile est spinas diuiciaꝝ ab aliquo tractari. et ip̄m nō cruentari/ideo diues fuisse p̄mo ostendit̄.vt mat̄ia sequentiū maloꝝ ostenderetur scz diuicie ¶ Circa terciū notandū ꝙ tribus modis circa diuicias cōtingit peccare/scz male eas adq̄rendo/male expendendo/ꝛ male retinendo/ꝑ veterem legem manifestū erat.ꝙ iniusta adquisitō erat damnabilis/furtum em̄ manifeste ꝓhibebat̄ in ea/sed hoc exemplo vult ostendere dn̄s ꝙ infidelis dispensatio/ꝛ auara retentio possit esset damnabilis./Ad infidelem dispensationē ꝑtinet illud(Induebatur purpura et bysso/ꝛ epulabat̄ quotti die splendide) Ad auaram retentionē ꝑtinet illud(Et nemo illi dabat) Grego.in omel̄./In veteri lege nō tenatia sz rapina mulctatur/ibi. res iniuste sublata restitutione q̄druplici punitur./Hic autē diues iste non abstulisse aliena rep̄henditur/sz ꝓpria nō dedisse/nec dicit̄ ꝙ quēpiā oppresserit/sed qꝛ in habitꝫ rebus se extulit/hinc colligendū est qua pena mulctand⁹ sit qui aliena diripit/si inferni dānatiōe ꝑcutit̄ q̄ ꝓpria nō largitur./Item Greg. Diues iste nō idcirco punit⁹ est/quia aliena abstulit/ Sed quia acceptis rebus semetip̄m male dereliquit/hoc solum fuit qd̄ hūc inferno tradidit/quia in sua felicitate tumid⁹ fuit/qꝛ accepta dona ad vsum arrogantie inflexit/qꝛ viscera pietatis ignorauit/qꝛ peccata sua redimere.etiam cū sibi abundaret p̄cium noluit. ¶ Et notandū ꝙ bonum rerum tempaliū nō est positū in multitudine vel magnitudine eaꝝ/sed in vsu. Sap̄. Omnia que extra nos sunt dona. ꝛ que homib⁹ sorte ꝯtingunt/non ideo laudantur ꝙ habuerit quis eas/sed ꝙ honeste eis sit vsus/Seneca. Doce nō esse positum bonū vite in spacio eius/sed in vsu Idem intellige de alijs rebus tempalib⁹/.

¶ Ad malum suum diuicias habuit.q̄ gr̄am bene vtendi illis nō accepit/Ecc̄s.v. Est infirmitas pessima quā vidi sub sole.diuicie conseruate in malū domini sui. ¶ De diuicijs suis diues iste sibi fuit ꝓdigus/ꝓximo suo auar⁹/Circa se vsus est eis ad sup̄fluitatem/ꝓximo nō subuenit ad magnā necessitatē/cum domin⁹ esset ei largus. ipse domino in paupe fuit auarus/ideo fuit maledictus/Aug⁹.maledictus dispensator auarus/cui largus fuit dn̄s/Diuicijs suis vsus est ad sup̄fluū vestitum/ꝛ victū ¶ Vestes em̄ p̄ciosas habere voluit ad gloriam/qd̄ notatur ibi. (Induebat̄ purpura) Item molles voluit habere ad delicias/ad quod ꝑtinet(et bysso) qd̄ est genus lini candidi et mollissimi/ad victum superfluū ꝑtinet illud (ꝛ epulabat̄quot. splen.) ¶ Circa vestitum notandū ꝙ vestit⁹ multis de causis pōt esse rep̄hensibilis/Quādoqz ꝓpter sumptuositatē vel p̄ciositatē. Greg.in omel̄./Sunt nō nulli qui cultum subtilium p̄ciosarū qz vestium nō putant esse peccatū/ꝙ si culpa non esset nequaq̄ sermo diuinus tam vigilanter exp̄meret/ ꝙ diues q̄ torquetur apud inferos bysso indutus fuisset./Indignum est vili cineri fieri saccum purpureū/corpus nr̄m puluis est.et in cinerem r̄uertetur/vt quid ꝑditio hec/Indignum est cadauer putridum purpura inuolui/Cum p̄ciositas ornatus ꝓhibeatur mulierib⁹/.p̄ma Thy.ij. et p̄ma Pet̄.iij.patet hanc p̄ciositatē multo fortius esse rep̄hensibilē in viris/Secundo rep̄hensibilis est vestitus ꝓpter multitudinē/cum mutatoria tot habent̄ ꝙ a tineis comedunt̄/et xp̄s in paupibus nud⁹ remanet/Job. xxiiij. Nudos dimittūt homines vestimenta tollentes/tollere vel auferre dicunt̄ quibus ꝯferre tenentur scz paupibus/Hiero. Aliena rape ꝯuincitur/ qui vltra necessitatē sibi retinere ꝯprobat̄. Bern̄. clamant nudi. clamant famelici et ꝯquerunt̄/et ponit verba ꝯquerentiū.nobis inquit fame et frigore miserabiliter laborantib⁹/q̄d ꝯferunt tot mutatoria vl̄ extensa in particis/vel plicata in manticis/ nr̄m est qd̄ effunditis/nobis crudelit̄ subtrahitur qd̄ inaniter expendit̄/Jacobi.v. Agite nunc diuites/plorate vlulantes in miserijs que veniunt vobis/Diuicie nr̄e

putrefacte sunt. vestimēta vestra a tineijs comesta sunt. Tercio ꝓpter studiosam curiositatē. Gregori⁹. Nemo estimet i fluxu atq; studio p̄ciosarū vestium peccatū de esse quia si culpa nō esset nullo mō domi⁹ iohannē de vestimenti sui aspitate laudasset. Quarto ꝓpter indecentiā. vt cum nō est vestitus ꝑm statum persone sicut cum clericus militarē vestitū vult habere vel religiosus secularē vel vir femineū. Sophonie. j. Visitabo sup viros indutos veste peregrina vestis pegrina est que nō est ꝑm statum psone. Deutro. xxij. Non induetur mulier veste virili nec vir vestiet̄ veste feminea. Quinto ꝓpter gloriosam ostētationem. Ecc̄i. ix. In vestitu ne glorierꝫ vnq̄ꝫ. Greg. in omel'. Nemo vestimenta precipua nisi ad inanem gloriā querit vi delicet vt honorabilior ceteris esse videatur nam q̄ ꝑ sola gloria inani vestimētū preciosius queritur res ipsa testatur quia nemo vult illic p̄ciosis vestib⁹ indui. vbi ab alijs non possit videri quā culpam possumus melius. etiam e diuerso colligere quia si abiectio vestiti virt⁹ non esset euāgelista de iohanne vigilanter nō diceret. erat vestitus pilis camelorum. Sexto ꝓpter presumptionem. ex vanitate enim vestis p̄sumitur vanitas mentis. Ecc̄i. xix. Amictus corporis ꝛc̄. enunciant de illo. Septimo ꝓpter anticipationē dei em̄ ordinatione prius oportet nos esse pannosos quantū ad corp⁹ q̄m gloriosos. Luc̄. p̄mo. Hoc vobis signum inuenietꝫ infantem pānis inuolntū. Phyl'. iij. Qui reformauit corpus humilitatꝫ nostre Zach. iij Dicitur de iesu magno sacerdote auferte ab eo sordida vestimenta et induite eum mutatorijs. (Et epula. quot. splendide.) Notādum q̄ in cōuiuijs est aliquando splendor ꝯmendabilis aliquādo reprehēsibilis. ꝯmendabilē facit hylaritas caritatis vel pietatis de quo Ecc̄i. xxxi. Splēdidum in panibus benedicent labia multorum. Roma. xij. Qui miseretur in hylaritate. scd̄a. Cor. ix. Non ex tristicia aut de necessitate hylarem em̄ datorem diligit deus. Splendor rep̄hensibilis est immoderate delectabilitatis vt cum querit̄ ibi. delectabilitas. non solum ꝑm gustum sed etiā ꝑm visum vt in colore vini. Prouer. xxiij. Ne intuearis vinum quādo flauescit in vitro. Attenditur etiā splendor iste. non solum quantū ad fercula sed etiā quantū ad vasa aurea vel argentea vel superflua luminaria quantū ad cenā. Splēdide epulātur. qui plus expendunt ad pascendū oculos hominū q̄m ad pascendū ventres. Bernard⁹. Videte quale sit hoc de fraterna portione pascere oculos vestros. Vita vestra cedit vobis insupfluas copias vestris necessitatib⁹ detrahit̄ q̄d quid accedit vanitatibus vestris. (Erat quidam mendicus) Hic ostenditur impietas diuitis et tangūtur septem que ei⁹ peccatū aggrauant. Primū est q̄ erat vn⁹ Si enim plures fuissent posset dicere q̄s tot pauperibus sufficeret dare hoc ꝑtinꝫ ad illud. Quidam. Secundum est q̄ erat mendic⁹ in quo datur intelligi paupꝫtatis magnitudo. Tercio q̄ iacebat ad ianuaꝫ eius vt diues dicere non posset nō vidi. in augulo fuit aspicere nō potui. Grego. in omel'. haberet aliquā excusationē forsitan diues si lazarus pauper et vlcerosus ante eius ianuam nō iacuisset si remotus fuisset si eius inopia non fuisset oculis importuna. Quartum est q̄ erat vlcerib⁹ plenus. Si non mouisset eum ad ꝯpassionē paupertas poterat eum mouere magna infirmitas. Non em̄ solum ore clamabat ad diuitē sed etiam toto corpore. Petr⁹ rauēnenꝭ. auribus diuitis obturatis nihil esset vox vnius clamantis. Unde domin⁹ ad apiendum cor eius totū corpus pauperis vulneribus aperuit vt quot essent vulnera tot essent ora clamantia. Idem purpura et bysso mollib⁹ vestimētis et epulis blandis. crudelis anima viscera ferrea nutriebat q̄ domin⁹ humane salutis auidus inq̄sitor cupiēs emollire. ꝓiecerat aū ianuā toti⁹ pietatꝫ ꝯflatoriū scꝫ lazaꝝ. Cōflatoriū dixit ꝓpter ferrea viscera sed p̄t dicere illd̄ Hiere. vi. Frustra ꝯflauit cōflator. Quintū est q̄ paupi vilia suffecissent. nō quesisset p̄ciosa vel delicata. qd̄ notat̄ ibi (Cupiens saturari de micis ꝛc̄.) Pauperē nō decent delicie. Aug⁹ de verbis dn̄i. Non cogātur diuites pauperum cibis vesci. vtant̄ ꝯsuetudine infirmitatis sue et doleant se aliter sustentari nō posse qꝛ si ꝯsuetudinē mutāt egrotāt.

edant supflua. dent paupibus necessaria/ edant pciosa. dent paupib⁹ vilia/ ⁊ quidē paupeꝝ sunt reliquie. nō delicie. nō oblectamēta sed fragmēta/ non est mirū si quis non velit dare que multū constant/ sꝫ hoc est mirū negare deo panē in paupere Job xxij. Aquā lasso non dedisti/ et esuerienti subtraxisti panem. Sextū est impietas familie diuitis. ad qd ptinet illud (et nemo illi dabat) Impi⁹ dñs impiā habet familiam Eccī. x. Sꝫm iudicē ppli. sic et ministri eius. Septimū est ꝙ canes diuitis mitiores fuerūt paupi qm diues/ de quo ibi. (sed canes veniebant) Petrus rauen. Canes paupis vlcera curant. magisterio nature/ diues pauperē negligit accusāte natura. Idem diues micior fuit canibus suis qm paupi/ Canes em̄ aliqñ pinguia/ sꝫ nec micā de mensa eius paup recepit/ Math. xv. Nam ⁊ catelli edunt de mēsa dñoꝝ suoꝝ. In eisdē verbis attende quattuor que faciunt ad magnitudinē miserie paupis. Primū est tanta pauptas vt micas habere nō valeat. Scdm est tanta infirmitas vt nulla pars eius vlcere careat. Terciū est visa diuitis copia. Quartū est ꝙ nulla ꝯsolatio inde est accepta. Grego. in omel'/ Quāt⁹ putam⁹ fratres carissimi tunc in corde paupis tumult⁹ tentantōis fuit/ cui certe ad penam poterat sufficere pauptas ⁊ si san⁹ fuisset/ rursum suffecissꝫ egritudo etiā si subsidiū adesset/ sed vt ꝓbaretur ampli⁹ paup/ simul hunc pauper tas et egritudo tabefecit/ atqꝫ insup videbat ꝓcedentē diuitem obsequētib⁹ ꝯfulciri/ et se in infirmitate et inopia a nullo visitari. Seqtur (factū est āt vt moreret ꝛc.) Hic ostendit finis vite/ et attēde ꝙ ei cui defuerat ꝯsolatio humana/ parata fuit cōsolatō angelica. Petr⁹ rauañ. merito pauperi ꝑparant officia angelica/ cui tam crudeliter denegata fuerant humanitatꝫ obsequia. Idem nō dedignant portare eum angeli. cui ꝑus ministrabāt Heb. ij. Omnes sunt administratorij spūs/ Qui nō hñt equos in hac vita/ āgelos hñt portitores in morte/ Qui vidisset pauperē in illa vita misera/ reputasset eū infidelem. et deo exosum. omni bono indignū/ qui tñ dignus erat regno celesti/ quē de⁹ in morte. se tm̄ diligere ostendit. ꝙ ad eius obsequiū angelos misit/ lazar⁹ fuit margarita in sterqlinio latens/ sicut dicit Gregori⁹ de romula que in simili statu fuit/ Latebat inqt in sterquilinio margarita dei/ sterquilinium fratres hanc corruptionē corpis appello/ sterquiliniū abiectionē pauptatꝫ nomino/ Assumpta ē ergo margarita q̄ iacebat in sterquilinio/ et posita est in celestis regis ornamento. ecōtrario/ Qui vidisset diuitem in illa ꝓspitate/ reputasset eū felicē et dilectum a deo/ et tamē deus habebat eū odio ad mortem. Iam erat adiudicat⁹ patibulo infernali. In psalmo p⁹ illd. promptuaria eoꝝ plena/ ⁊ cum subdit. Beatum dixerūt populū cui hec sunt/ sed subditur veritas diuini iudicij. Beat⁹ popul⁹ cui⁹ dñs deus eius (Mortu⁹ est aūt et diues ꝛc.) Nō vnica morte est mortu⁹. sed triplici. Prima est culpe. qua separatur anima a deo. j. Thy. 4. Vidua. id est anima a xp̄o separata in delicijs viuens mortua est. Secunda est nature q̄ separatur anima a corpe et de qua hic. Tercia est gehēne qua separatur anima a gloria. Apoc. xx. Missi sūt in stagnū ignis. hec est mors scda (⁊ sepultus est in inferno) in ꝓfunditate em̄ penarum positus est. Apoc. xviij. Quantū glorificauit se in delicijs. tantū date ei tormētum et luctum. Nota bonoꝝ mortē esse quasi quandā portam ꝑ quā transitur ad gloriā. ecōtrario/ Mors peccatoꝝ q̄ pessima est/ quasi quedā porta ꝑ quā transit ad gehennā. Job. xxi. Ducunt in bonis dies suos/ et in puncto ad inferna descendunt/ De sepultura corpis nō loqtur hic domi⁹. quia quantūcunqꝫ sit illa honorabilis/ tñ parum ꝓdest ei cui⁹ anima sepelit in inferno. Sepultura reprobi ē vt sepultura asini. de qua Hiere. xxi. Sepultura asini sepelietur. Sepultura asini talis est domi⁹/ pellem retinet/ et vermes carnes comedūt/ ossa ad pluuiā et grandinē remanēt/ sic bona exteriora que ꝑ pellem intelligunt filij et quandoqꝫ dñs terrenus. Vermes carnes retinēt/ ad litterā q̄ carnes comedūt. Aīa q̄ ꝑ puersitatē ossibus ꝯpatur/ pluuie ⁊ grādini infernali assimilat. De hac sepultura exponit illd. Eccī. x. Cū morit homo hereditabit ꝑpentes/ scꝫ infernales q̄ntū ad animā et bestias/ scꝫ filios vel dños t̄renos vastātes hereditatē ⁊ vermes q̄ corp⁹

comedũt. Eleuans aũt oculos) hic osten
ditur status eoꝝ post mortem / ⁊ attendit
hic tria. scz statuũ mutatõnẽ / vindictã di
ꝯgruentem / p̃sumptionẽ diuitis ꝑseuerã-
tem. Circa p̃mũ nota ꝙ diues qui sole-
bat esse supra fuit infra / qd̃ notat̃ ibi. Ele
uans oculos). Prouer. xix. Suꝑbum seq̃
tur humilitas. i. deiectio / et humilem spũ
suscipiet gloria / q̃ oculos suos statuerat
declinare in terram / nũc tarde eos eleuat /
oculos / quos clauserat culpa. iam aperue
rat pena. Grego. Oculos culpa claudit
pena aperit. Item erat in tormẽtꝫ. qui so-
lebat esse in delicijs / qui in vita sua bona
recepat / nũc mala sua recipiebat. Grego.
in omel. Si qui estis qui in hoc mũdo ali
quid exterioris boni accepistꝫ / ip̃m vt ita
dicam donũ exterius ꝑtimescere debetis /
ne vobis ꝓ quorũdã vestroꝝ actuũ recõ-
pensatione sit datum / ne iudex q̃ bona ex-
teriora restituit. a retributõe boni intimi
repellat. Item mendicabat. a quo solebãt
alij mẽdicare. O quã graue erat sustinere
cruciatũ. ei qui assueuerat delicijs / ⁊ deie-
ctõnẽ ei qui fuerat in honore / ⁊ tantã indi
gẽtiam ei q̃ fuerat in tanta abundantia.
Multum esset conandũ hijs qui honori
bus et diuicijs assueuerũt vt saluarẽtur /
intolerabile em̃ erit eis carere. et ꝯtraria
sustinere. Ecõtra lazarus erat supra ꝛc. in
delicijs / et eius beneficiũ querebat̃. Cir
ca scd̃m notandũ ꝙ diues spẽaliter in lig
ua memorat̃ cruciari / qꝛ in ligua peccaue
rat. Sap̃. xi / per que peccat quis ꝑ hec et
torquet̃. Petr⁹ raueñ. Si iam te possidet
totum. ignis inferni / q̃re solius lingue de
sideras estib⁹ subueniri / an qꝛ lingua ma-
gis vritur. magis ardet qua paupi insul-
tauit / qua misericordiã denegauit / et prece
dit ad iudiciũ que precessit ad peccatum /
et p̃mo degustat cruciat⁹ que cibos p̃ci-
osos ⁊ odorata pocula degustauit / Chris
vbi peccatũ ibi pena. Greg. Quid est ꝙ in
tormentis posit⁹ diues linguã suam refri
gerari postulat / nisi ꝙ is qui ꝯuiuãdo ma
gis de loquacitate peccauerat / ꝑ retribu-
tionis iusticiam in lĩgua atroci⁹ ardebat /
s̃m sensum allegoricũ. ꝓut diues sig̃ficat
populũ iudaicũ. dicit Grego. in omelya.
Infidelis populus verba legis in ore te-
nuit / que seruare ꝯtempsit / ibi ergo ampli
us ardebit / vbi se ostendit scire quod face
re noluit. Item qui micas lazaro non de-
derat / guttam aque nõ accipit quã postu
lat. Gregori⁹. Diues ille qui mense sue mi
nima dare noluit / in inferno vsqꝫ ad mini
ma querenda peruenit / nam guttam aque
petiuit. qui micam panis negauit. No
tabile vero est ꝙ guttam aque petiuit sup
digitum lazari qui fuerat vlcerib⁹ plen⁹ /
tunc nõ erat ita indignãtis nature vt esse
solebat / mille anni sunt. ꝙ eam pecijt ling
ua eius. et adhuc igne cruciatur / nec tamẽ
adhuc obtinuit. nec vnq̃ꝫ obtinebit. Pro
uer. xxviij. Qui despicit dep̃cantẽ sustine
bit penuriã. Eiusdẽ. xxi. Qui obturat au
rem suam ad clamorẽ pauperis / clamabit
et nõ exaudiet̃ ipse. ꝑterea s̃m Greg. Tor-
quebatur in gloria lazari quẽ habebat de-
spectui. Item in timore damnatiõꝫ fratꝝ
quos amauerat ꝯtra deum / sic torquebũ-
tur prelati solicitudine et timore nepotũ
vel ꝯsanguineoꝝ / quos male amauerũt
Circa terciũ attende p̃sumptionẽ diuitꝫ
qui abraam patrem vocat / a quo tamẽ de
generauerat. Petr⁹ raueñ. Si pius / si ho-
spitalis in pauperẽ fuisses. fili⁹ abrae esses
Qui generatoris opera nõ facit / negat ge
nus dicente dño. Si abrae filij estis. ope
ra abrae facite Joh. viij. Misericordiam
postulat qui sine misericordia fuerat / q̃si
nesciens illud Jacobi ij. Judiciũ sine mi
sericordia fiet ei. qui nõ fecit misericordiã
Item attende impietatẽ diuitis adhuc ꝑ
seuerãtem / qui lazarum dum viueret reli-
quid miserum / nunc iterũ vult eum effice
re miseꝝ / vult em̃ eum facere redire ad mi
seriam seculi / Fleuit dñs lazarum suscita-
turus. Johis. xi. qui ad miseriam hui⁹ se-
culi erat eum reductur⁹. petit diues laza-
rum sibi mitti / petit eum mitti ad fratres
suos. sic vult pauperẽ vexare. Sicut diui
tes ꝯsueuerunt in hoc seculo paupes vex
are. Item ꝑseuerat diuitis stulticia / q̃ mor
tuo putat magis esse credendũ / q̃m viuo
⁊ q̃m legi dei. Sic saul ꝑ phitonissam pe
tijt suscitari samuelẽ quem volebat consu
lere. j. Regum. xxvij. Et notandum ꝙ
diues qui in vita sua p̃dicationẽ despexe
rat / postq̃ꝫ sensit tormenta inferni ꝓ predi
catione zelare videtur / petit enim ad fra-
tres suos lazaruꝫ mitti / qui tormenta illa

nũciet eis. Sic multi sunt vsurarij ⁊ alijs vicijs irretiti/qui ad p̄dicationem venire nolunt/qui si illa tormenta sensissent. ipsi met p̄dicatores fierent. Item notandũ ꝙ hoc exemplum est speculum et diuitũ et pauperꝝ. Si diues es ⁊ diuicijs ad gloriam et delicias vteris/et pauperib⁹ auarus. et parcus existis/finem ad quẽ deuenit diues iste ꝯsequeris/eadem via ad eũdem finem ducit. Si vero iuxta facultatem tuam pauperib⁹ misericors fueris/solacium habebis/ꝙ abraam qui hospitalis fuit erat in requie. Gregorius in omelia. Verba lectionis sacre debent nos instruere ad implenda mandata pietatis/quottidie lazarum si nos querim⁹ inueniem⁹/quottidie si non lazarum querim⁹ cernimus/ecce importune pauperes se offerũt rogant nos/qui tunc ꝓ nobis intercessores veniant/certe nos omnino rogare debuimus et tamen rogamur. Videte si negare debem⁹ quod petimur quãdo patroni sunt qui petunt. Item Gregori⁹. Dum pauper rep̄hensibilis cernitur/moneri debet. ⁊ despici non debet. Si vero rep̄hensionis nihil habet/venerari summopere sic intercessor debet/sed ecce mltos cernim⁹. q̄s cui⁹ sit meriti nescimus. Omnes ergo venerandi sunt/tantoqꝫ necesse est vt omnibus te humiliare debeas/quanto quis sit christus ignoras. Idem quando iacenti in terra porrigitis/sedenti in celo datis. Si pauper es attende finem pauperis/vt in pauptate tua solaciũ habeas/sciens ꝙ pacientia pauperum nõ peribit in finem/ille tristem vitam pertulit et ad letam mortem ꝑuenit. Sapiẽs. Non qd̄ situm est ante oculos sufficit intueri/rerꝝ exitus prudentia metitur.

Dominica.II. Sermo.
In ordine.96.

Homo quidam fecit cenam magnã/Luc. xiiij. ꝑm Gregoriũ. Hec cena magna est sacietas interne dulcedinis/quam nobis deus prepauit/et vocatur cena nõ prandium/quia post cenam nullum cõuiuium restat/sed post prandium restat cena. Prandium ergo est refectio spiritualis q̄ habetur in presenti/de qua agitur Mat. .xxij/cena vero est refectio prepata in fine seculi. de qua hic agit̄. Et vocauit multos) sed pauci veniunt/quia non nunquã ipsi qui ei per fidem subiecti sunt/eterno eius conuiuio male viuendo ꝯtradicunt/(et misit seruum suum) glo. Interli/predicatores qui dicunt̄ seru⁹ singulariter/ qꝛ in idem ꝯueniunt (hora cene). id est vltima etate scꝫ in fine seculi/p̄ma Corinth. .x. Nos sumus in quos fines seculi deuenerunt/p̄ma Joh. ij. Scim⁹ quia nouissima hora est (dicere). id est ad dicẽdũ. inuitatis per legem et ꝓphetas (vt venirent) vt scilicet repulso fastidio ad gustandam cenam se preparent (quia iam parata sunt omnia). Immolato enim christo introit⁹ regni patet. (et ceperunt omẽs) glosa Interli. qui venire noluerunt et est dictũ pro maiori parte/sicut dicit̄ ꝙ omnes vadũt ad bellum/cũ tamen multi remaneãt (Excusare) Glosa. Excusat omnis qui terrena plusq̄m celestia diligit/et si ad celestia se tendere dicat (villam emi). id est dominatum multo labore. ad quisiui/vel infelici cõmertio scꝫ precio anime mee/vel precio regni celestis compaui/hanc villam lucifer emit/qui pro dominatone quã appecijt regnum eternum amisit. (⁊ necesse habeo exire) a mei consideratione/⁊ ab eternorum ꝯtemplatione. Supbus extra se est/vnde sup illud Joh. vj. Eum qui venit ad me non eijciam foras. Glosa humilis foras non eijcitur/quod est tantũ supbi. qui nihil habet in bono interiori/nec hic nec in futuro. (et videre illam). id est studium meum. ad illam applicare (Rogo te habe me excusatum) Gregori⁹ in omel. Dum dicit rogo te habe me excusatũ. humilitas sonat in voce/dum venire cõtemnit. superbia in actione. Augustinus In empta villa dominatio notatur. et superbia. Seq̄tur. (iuga bouum emi. quinqꝫ) hec excusatio refertur ad ꝯcupiscentiam oculorum. vnde curiositas ꝓcedit/ꝑ quinqꝫ boues intelliguntur q̄nqꝫ sensus/qui versantur circa terrena/sicut boues ꝟsant terram. Juga vero dicuntur qꝛ instrumẽta sensuum cõbinant̄/due enim aures sũt/⁊ duo oculi/due nares/Duo etiam instrumenta gustus lingua ⁊ palatum/Due manus quib⁹ maxime fit tactus. Juga ergo

boum ille emit/qui seruituti quinqz sensu um curiosorum. cum labore et expensis multis. ⁊ damno regni celestis. se subiicit/ Gregori⁹. Quia sensus corporales intima comphendere nesciunt/sed sola exteriora ꝓgnoscũt/recte per eos curiositas designatur/que dum alienam vitam querit discutere. semper sua intima nesciens studet exteriora cogitare/Augustin⁹. Secund⁹ ostendit iuga q̃nqz. id est q̃nqz sensus corporis/qui nihil intelligit inuestigandum nisi. que per bos administrant. et ideo inuitantes ad cenam supernoꝝ. non seq̃tur. ¶ Seq̃tur (et eo probare illa) Gregorius. ipsa excusantis verba. a vicio sui significatione non discrepant/dum dicit eo probare illa/quia aliquando ꝓbatio ad curiositatem primere solet (vxorem duxi) Augustin⁹. ¶ Tercius vxorem ducit quia voluptas carnis multũ impedit. Gregori⁹. Quid ꝑ vxorem nisi voluptas carnis accipitur. Nam quãuis bonum sit cõiugiũ. ad ꝓpagandam sobolem diuina prouidẽtia constitutũ/non nulli tamẽ per hoc nõ fecunditatem prolis. sed desideria expetunt voluptatis/idcirco per rem iustam significari potest. non incõgrue res iniusta. (et ideo non possum venire) Insinuatur ꝙ voluptas carnis valde sit efficax impedimentũ salutis/Gregorius. de hys trib⁹ impedimentis simul/dum hunc terrena cura occupat/illum alieni actus sagax cogitatio deuastat/Alteri⁹ etiam mẽtem voluptas carnis inquinat/fastidiosus quisqz ad eterne vite epulas non festinat/ ¶ et reuersus seruus ꝛc.) ¶ Sciendum ꝙ sicut predicatores cum ꝓficiunt/ad deum redeunt gratias agendo/sic cum obstaculum inueniũt quasi ei renunciant/consilium et auxiliũ eius implorando (tunc iratus ꝛc.) Loquitur de deo more hominis/ in quẽ motus non cadit/Sed dicitur irasci/quando facit opera que congruũt irato. Isaye. xxviij. Irascetur domin⁹ vt faciat opus suum/peregrinũ est opus eius ab eo/punitio videtur esse opus peregrinum ab eius mansuetudine ¶ Exi cito in plateas). id est ad eos qui sunt in via lata et spaciosa que ducit ad mortem/Math. vij. qui vt dicit Augustin⁹/ Dagantur ꝑ campos licencie. putantes licitum esse q̃d quid est libitum. (et vicos ciuitatis). id ẽ ad illos quos temporaliũ coartat inopia/ (et pauperes ac debiles cecos ꝛc.) ceci et claudi vocantur et veniunt/quia infirmi quiqz. atqz in hoc mundo despecti/plerũqz tanto celerius vocem dei audiunt/quãto in hoc mundo non habent. vbi delectẽtur/vel per hec quattuor genera hominũ. intelliguntur peccatores humiles. Glosa ¶ Notandum ꝙ sicut peccatores fuerũt qui venire noluerũt/ita peccatores sunt qui veniunt/sed superbi peccatores despiciũtur. humiles eliguntur/Gregori⁹. Pauperes debiles dicuntur. qui suo iudicio a pud semetipsos infirmi sunt/nam pauperes quasi fortes sunt qui positi in paupertate superbiunt/ ¶ Ceci sunt. qui nullum ingenij lumen habent. ¶ Claudi. qui rectos gressus in operatione non habent. intelligẽ hoc. vel simpliciter/vel sui reputatõne ¶ Exi in vias et sepes) Glosa. cum de vicis ⁊ plateis vocat/iudeos significat/qui tenere legem sub vrbana vel vmbrana cõuersatione nouerant/ cum de vijs et sepibus vocat. agrestem populũ gentium significat/alia Glosa. mittit ad vias cum illos vocat. qui iam in bone volũtatis tramite constituti sunt/nullis cupiditatibus temporaliũ occupati/ Mittit ad sepes. cũ illos vocat/qui culta ab incultꝝ se cernũt et cursus arcent bestiarum/id est bona a malis distinguunt. et munimen fidei aduersus dyaboli temptamẽta obtendũt (et compelle intrare) hanc compulsionẽ facit aduersitas. Gregori⁹. Mala que nos ꝟ premũt ad deum nos ire compellunt (vt impleatur domus mea.) glosa. Interi. numerus ꝓdestinatorũ. fidelium/qui numerus inexpletus nõ remanebit. (nemo virorum illorum) excusantium (gustabunt cenam meam) Glosa. Etiam qui per seram penitentiã aliquando intrare querãt/ Unde dicit fatuis virginib⁹/ Amen dico vobis nescio vos. Math. xxv. Nemo ergo vocatus excuset (. Homo quidam fecit cenam magnã) In hac pabola tria nobis ostendũtur. scilicꝫ dei liberalitas/ hominum peruersitas/et sequela peruersitatꝫ/ scilicet damnum pueniens ex ea/Dei libe

ralitatem ſex oſtendunt. Primum eſt huius cene notificatō. Secūdū eſt cene magnitudo ibi. Cenam magnam. Tercium eſt illorū qui vocati ſunt. multitudo ibi. Vocauit multos. Quartū eſt. q̄ nolentib⁹ venire ad cenā irat⁹ eſt ibi Tunc iratus pater familias. Quintū inſtantia quā fecit in uocando. Plures enim et ad plura loca mittit p cōuiuis habendis. Sextum eſt compulſio. de qua ibi. compelle intrare. Peruerſitatē hominū oſtendit triplex excuſatio quā vocati ad cenam faciunt. Dānum ſequens. ex hac puerſitate oſtēditur ibi. Dico vobis q̄ nemo virorū illorum q̄ vocā. ſunt gustabūt cenā meā. Circa p̄mum notandum q̄ auarus cum facit conuiuium occultat illud. ſed deus ex libera litate ſua cenam ſuam vult omnib⁹ notā fieri. Uñ ipſe et per ſe et per ſeruos ſuos nunciat eam. De ea multum locuti ſunt ſancti Iſa. xxv. Hic legitur faciet dom⁹ exercituū omnib⁹ populis in monte hoc. conuiuium pinguium. conuiuium vindemie. pinguium medullatorū. vindemie defecate. In pinguedine intellige gaudij plenitudinē. Joh. xvi. Petite et accipietis vt gaudiū veſtr̄ plenum ſit. In medulla que infra oſſa abſconditur gaudij ſecuritatē. In eodem. Et gaudium veſtrū nemo tollet a vobis. In defecate. gaudij puritatē. hic dolore riſus miſcetur. Prouerbi. xiiij. Sed ibi auferet dom⁹ omnē lacrimam Iſa. xxv. De hac cena loquitur etiā Iſay. lxiij. Oculus nō vidit deus abſq̄ te que parasti expectātib⁹ te. Item Eiuſdē. lxv. Serui mei comedūt et vos eſurietis. De hac cena locutus eſt Dauid. Saturabor cum apparuerit gloria tua. Item q̄ magna multitudo dulcedinis tui dñe. r̄ p̄ma Corinth. ij. Oculus non vidit nec auris audiuit. nec in cor hominis aſcendit que prepauit deus diligentib⁹ ſe. De hac etiā loquitur dominus hic. Item Luce. xxij. Ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnum. vt edatis et bibatis ſuper menſam meā in regno meo. Circa magnitudinē huius cene notādum q̄ hec cena magna eſt diuturnitate. q̄ eterna Iſaye. lxv. Gaudebitis et exultabitis vſq̄ in ſempiternum. In eodem. Exulta bo in hieruſalem. et gaudebo in populo meo. et non audietur in ea vox fletus vltra. Eiuſdem. lj. Venient in ſyon laudantes et letitia ſempiterna ſuper capita eorum. Item magna eſt quantum ad conuiuas. Nulli enim conuiue erunt. ibi. niſi magni. Unde dixit dominus Auguſtino cib⁹ ſum grandiū. Geneſ. penultio. Aſer pinguis panis eius. et prebebit delicias regibus. Aſer interp̄tatur beatitudo. ſoli reges delicijs eterne beatitudinis fruentur. Magna eſt etiam cena illa quantum ad ea que parata ſunt. Multa enim r̄ magna valde delectabilia. et cum magnis expenſis ſunt parata. Vere fercula multa erunt in cena illa. Nihil enim erit ibi. q̄ō non paſcat. quod refectioni non deſeruiat. Unus enim in gloria alterius delectabitur. et non ſolum in propria p̄pter mutuā caritatem. que cōmunicabit omnia. licet ſufficiat ſeruo. ſi ſit ſicut dom⁹ eius. tñ cena illa p̄pter ſeruos ampliata eſt. vt ferculo diuinitat̄ ſit additum ferculum humanitat̄. Caritas enim patris filium in carnari fecit. vt electi non ſolum delectentur in eius deitate. ſed etiam in aſſumpta humanitate. quam partem glorie oſtendere voluit in ſua tranſfiguratōe. Math. xvij. et Marci et Luce. ix. Fercula huius cene figurata ſunt. Numeri. xiij. In fructibus quos attulerunt exploratores de terra promiſſionis. que fuerunt ficus vua et malogranata. In ficu intellige dulcedinem diuinitat̄. Prouerbio. vicesimo ſeptimo. Qui ſeruat ficum comedet fructum eius. et qui cuſtos eſt domini ſui glorificabitur. In vua chriſti humanitatem. in torculari crucis exp̄ſſam. In malogranatis ſanctorum ordinatam ſocietatem. ordinate enim ſe habēt grana in malogranato. Item magna ſunt fercula huius cene. Unum em̄ ferculum eſt quod ſolum ſufficer̄. Johānis. decimo q̄rto. Domine oſtende nobis patrem et ſufficit nobis. In vno ferculo omnia adminiſtrātur. vnde dom⁹ dixit Exo. xxxiij. Ego oſtēdam tibi omne bonū. omne bonū adminiſtrabitur in illo. qui erit omnia in omnibus. j. Corinth. xv. Item valde delectabilia parata ſunt. Delicias enim quibus ab

etno ds est beat⁹. seruis suis in cena illa
ꝯmunicabit/cum ad seruos non videant
pertinere delicie/ex mira liberalitate est
ꝙ dei maiestas seruis tantas delicias ve
lit ꝯmunicare. plus sunt delicie ille respe-
ctu deliciarum que sunt in mundo quas
dei inimici lingunt/q̄m sit mare respectu
vnius gutte aque/Bernardus. Illud est
verū et solum gaudium quod non de cre-
atura sed de creatore concipitur/quod cū
possederꝫ nemo tollet a te/cui comparata
omnis aliunde iocunditas meror est/om
nis suauitas dolor est/omne decorum fe-
dum. omne postremo quodcūqꝫ delecta-
re possit molestum/tales sunt delicie illi⁹
cene ꝙ inuitatio ad eas beatuꝫ reddit. A
pocalipſ. xix. Beati qui ad cenam nupti-
arum inuitati sunt. Item esuries huius
cene beatum efficit. Luce. vj. Beati qui
nunc esuritis quia saturabimini. Solus
odor huius cene quem sentiunt sancti in
p̄senti/preualet gaudio mūdi. Item mag-
nis expēsis parata est ista cena quia mor-
te christi/tanta est delectabilitas hui⁹ ce-
ne/ꝙ sancti qui p̄gustauerant de suauita-
te illa mortem non reputabant qua ad ce
nam se ꝑuenire sperabant/ad Roma. viij
Non sunt condigne passiones hui⁹ tem-
poris ad futuram gloriā que reuelabitur
in nobis. Item magna est cena ista quan-
tum ad ministros/ministrabit enim ibi fi-
lius dei. Luce. xij. Amen dico vobis faci
et illos discumbere/et transiens ministra
bit illis. Item spūssanctus pigmenta sua
uitatis ibi propinabit/ipse fluuio necta-
reo letificabit ciuitatez dei. Dauid torrē-
te volupta. pot. eos ꝛc. Circa tercium
notandum. ꝙ domin⁹ ad cenam multos
vocauit. Math. xxij. Multi vocati/imo
omnes videtur vocasse. Eiusdem. xi. Ue
nite ad me omnes qui laboratis et one-
rati estis/et ego reficiam vos. Nec solum
vocat multos/immo et multꝫ modis. vñ
Gregori⁹ in omel. Vocat ds ꝑ se. vocat
ꝑ angelos. vocat per patriarchas ꝛ ꝓphe
tas/vocat per apostolos. ꝑ pastores/vo-
cat plerumqꝫ per miracula. plerumqꝫ per
flagella/vocat aliquando per hui⁹ mun-
di prospera. vocat aliquādo per aduersa.
/nemo contemnat ne dum vocatus excu-
sat cum voluerit introire non valeat/

Circa quartum notādum. ꝙ multum
irascitur deus contra illos qui vocati ab
eo nolunt venire ad tantas delicias/nec
mirum cum ad suasionem dyaboli currāt
ad infernales miserias/hec ira nobis ostē
ditur. Prouer. j. Vocaui inquit et rennu
istis/extendi manus meas. et non fuit qui
aspiceret/Despexistis omne cōsilium me-
um/et increpatōes meas neglexistꝫ/Ego
quoqꝫ in interitu vestro ridebo/signum
magne offense erit/ꝙ dominus de morte
filiorum suorum quos sanguine suo rede-
mit. gaudebit. Circa quintū notandū
ꝙ domin⁹ ad diuersa loca misit pro con-
uiuis vocandis/immo ad omnia loca vi
detur misisse. Item in omnē terram exiuit
son⁹ eoꝝ/et in fines orb terre verba eorū.
/vocatio est predicatio Marci. vlti. Eun
tes in mundū vniuersum p̄dicate euange
lium omni creature. Circa sextum no-
tandum. ꝙ cum hospites non solum sint
inuitandi. sed etiam trahendi/Dominus
ad cenam suam compellit intrare/Nōne
compulit paulum qui visu amisso conuer
sus est. Actuū. ix. Item filium prodigum.
qui fame compulsus redijt ad patrez suū.
Luce. xv. Multis claudit dominus viā
inferni. vt redeant in ꝑadysum. Osee. ij.
sepiam viam tuam spinis/et sepiam eam
maceria/Gregorius in omelya. Vie nr̄e
spinis septe sunt/quando in hoc qd̄ male
cupimus/dolorum punctōnes inuenim⁹
Vie nostre maceria sepiūtur/cum deside-
rijs nostris dure in hoc mundo obiectio-
nes resistunt/multi vinculo egritudinis
ligantur a domio/ne possint facere quod
non debent facere/Seneca. Infirmitati
mee gratias ago/que cogit me non posse
quod non debeo velle/Multos. persecu
tores compellunt ire ad deum. Exodi. xij
Urgebant egyptij filios israel. velociter
exire de egypto. Multos trahit domin⁹
ad se tribulatiōib⁹. Canticoꝝ. p̄mo. Tra-
he me post te. Bernardus. Trahimur cū
tentationib⁹ exercemur. Osee. xi. In funi
culis adam traham eos in vinculis cari-
tatis. Multi timore periculi vouent/ꝙ
deserent mundū ꝛ intrabūt claustꝝ/Aug⁹
Felix necessitas q̄ ad meliora ꝯpellit/cum
multis domin⁹ misericorditer agit in quos
seuire videtur/Augustin⁹ in libro ꝯfessio

nũ/ Excelsi omnia legitima tua nec euasi flagella tua/ nam tu semper aderas miseri corditer seuiens/ et amarissimis aspergẽs offensionibus/ omnes illicitas iocunditates meas. vt ita quererem/ sine offensione iocundari/ Gregori⁹ in omelya loquẽs de de illo verbo/ compelle intrare/ alij vocantur et venire cõtemnunt/ alij vocantur et veniunt/ vocãtur ⁊ venire ꝯtemnunt qui donũ quidẽ intellect⁹ accipiunt/ sed eundem intellectũ operibus nõ sequũtur/ vocantur et veniunt qui acceptã intellectus gratiam operando ꝑficiunt/ quidam etiã sic vocant̃. vt etiã ꝯpellantur/ vident em̃ que agere debeant. sꝫ hoc ex desiderio nõ sequunt̃/ hys plerumqꝫ ꝯtingit. vt eos in carnalibus desiderijs suis mundi huius aduersitas feriat/ apprehẽdere tempalem gloriã conent̃ et nequeãt/ et dum per alta pelagi q̃si ad grãdiores curas hui⁹ seculi nauigare ꝓponunt/ semp aduersis flatib⁹ a delectatõis sue littore repellunt̃/ cunqꝫ se frãgi desiderijs suis aduersante mũdo ꝯspiciũt/ quid de se auctori suo debeãt cõmemorant̃. ita vt ad eum erubescentes redeant/ qui eum supbientes ꝑ mundi amore deserebant. ¶ Et ceperunt simul omẽs se excusare) ¶ Circa excusationes que ꝑuersitates hominũ ostendunt. Notãdũ/ ꝙ valde ꝑuersum est ꝙ aliquis se excuset/ ne ad id veniat citra quod quiescere non valeat/ qđ naturalit̃ desiderat. ⁊ ꝓpter qđ obtinendũ factus est/ Ad delicias hui⁹ cene factus est homo. citra illas ꝑfecte non quiescit/ Aug⁹ in libro ꝯfessionũ. Domine fecisti nos ad te. et inquietũ est cor nostrũ donec requiescat in te. ¶ Item valde ꝑuersum est. aliquẽ se excusare/ cũ monetur ad hoc qđ omnino necesse habet facere/ nisi velit eternaliter ꝑire. Luc̃. x. Porro vnũ est necessariũ. scꝫ ad cenam eternã ꝑuenire ¶ Item ꝑuersum est. alia negocia ꝑtendere/ cum de illo negocio monemur quod ante omia alia necesse habem⁹ facere./ Math. vj. Primũ querite regnũ dei. hoc est negocium negotioꝝ. scꝫ ꝓprie salute intendere/ ad cenam istam ad quã multi rogati nolunt venire. etiã ꝑ medios gladios si necesse eẽt. deberẽt ipsi festinare./ Bernard⁹. Quid est hoc ꝙ nõ optamus etiã ꝑ medios enses. si oporteat declinare a tanta miseria/ et ad tantã accelerare gloriã/ nisi ꝙ mortua est fides nostra. ¶ Circa excusationem ꝑmi quinqꝫ spẽaliter sunt aduertenda. ¶ Primũ est ꝙ impedimentũ salutis sue emit. Villam inquit emi. ¶ Scđm est ꝙ cum dominiũ tempaliũ suscepit in ꝯuitutem incidit/ vnde subdit̃. necesse habeo exire ¶ Terciũ est ꝙ cum custodie aliorum intenditur/ negligentia circa sui custodiã incurritur/ quod notat̃ in verbo exeundi. Cant̃. j. Posuerunt me custodẽ in vineis/ vineam meam non custodiui ¶ Quartum est ꝙ post emptionẽ videre villam vadit/ quod ante emptionẽ videre debuit./ Prouer. vltimo. Considerauit agrum. et emit illum ¶ Quintum est ꝙ domino multaruꝫ rerũ temporaliũ. parua inde vtilitas fit/ visio em̃ est fruct⁹ quẽ hꝫ inde/ ad quod ꝑtinet illud. et videre eam Ecclesiastes. v. Ubi multe opes multi sunt qui comedũt illas/ et quid prodest possessori nisi ꝙ cernit diuicias oculis suis/ et frequenter videt eas cum multa afflictione/ vt cum videt se damnificari in eis. ¶ Fatuitatem ꝑtendentis secundã excusationẽ ostendit. Bernard⁹ hijs verbis. Iumentis inquit ꝯuincitur bestialior ⁊ stolidior homo/ qui iuga necessitatis q̃nqꝫ sensuum ꝓpria subeat volũtate/ quod q̃ramur subijsse. arguamur magis emisse/ nam vt mercedem pro opere suo quis tribuat inauditũ est/ quid iuga boum emit. cui iugum suaue gratis offertur/ quid est melius quinqꝫ eligere q̃m vnum. quis potest seruire quinqꝫ predonibus/ oculus inquit meus depredatus est animam meam. Trenoꝝ iij. ¶ Et sciendum ꝙ iugum quinqꝫ sensuuꝫ valde graue est/ quia non satiatur oculus visu/ nec auris auditu. Ecclesiastici. j/ Tyrannidem magna exercꝫ sensualitas Prouer. xxx. Per tria mouetur terra. et quartũ sustinere non potest/ per seruum cum regnare ceperit ⁊c̃/ Seruus regnans est spirit⁹ contra deum intumescens/ Stultus saciatus cibo/ est animus delicijs infatuatus Mulier odiosa in matrimoniũ assumpta. est voluptas spiritui hominis amore iuncta/ ancilla heres domine. est sensualitas dominiũ rationi auferens/ ꝯm Greg. Ista excusatio ꝑtinet ad viciũ curiositatꝫ/ de q̃ Greg. Graue curiositatꝫ est viciũ/ qđ dum

cuiuslibet mentem ad inuestigandā vitā
ꝓximi exterius ducit/ semper ei sua vicia
abscondit. vt aliena sciens se nesciat/ ⁊ cu
riosi anim⁹ quāto peritus fuerit alieni me
riti. tanto fit ignar⁹ sui. Eccī. xxi. Pes fa
tui facilis in domū ꝓximi sui. ¶ Circa ex
cusationē tercij. notandū ꝙ si vxor ad lit
terā accipitur nulla videtur excusatio/ cū
em̄ vxor sit adiutoriū homi a deo datum/
ſm illud Gen̄. ij. Non est bonū hoiem esse
solum faciam⁹ ei adiutoriū/ qui vxorē dux
it maxīe si bona est potētior videt̄ esse ad
veniendū ad cenā dn̄icam. vn̄ Eccs. xxvi
Mulierꝫ bone beat⁹ vir/ si vxor ista intel
ligatur voluptas carnis. ſm expositionē
Greg. Datur ex hoc intelligi/ ꝙ voluptas
corꝑis hoiem impotentē efficiat/ ⁊ q̄si pa
raliticū/ ad qd̄ ꝑtinet Non possum venire
Voluptas est mulier illa/ de q̄ Eccs. vij.
Inueni amariorē morte mulierē ⁊c̄/ vincu
la sunt man⁹ eius. Osee. v. Non dabunt
cogitatōes suas vt reuertant̄ ad dominū/
spūs em̄ fornicatōꝫ in medio eoꝝ ¶ Circa
damnū sequēs ex ꝑuersitate excusantiū se
qd̄ ostenditur verbo illo/ Nemo viroꝝ il
lorum qui vo. sunt gusta ce. meā. ¶ Notā
dum ꝙ iuste irascit̄ dn̄s ꝯtra illos qui cō
temnūt eius cenā tam delicatā/ et tantꝫ ex
pensis ꝑatam/ sicut irat⁹ fuit ꝯtemnentib⁹
manna. Nūeri. xxi. Nauseat inq̄t aīa nr̄a
sup cibo isto leuissimo/ et subdit̄/ quāobrē
misit dn̄s in ꝓpl'm ignitos serpentes. ¶ Ce
na ista māna est hn̄s omne delectamentū
et oīs saporis suauitatē. Sap̄. xvi. ¶ Item
iuste offenditur dn̄s cum illi quos inuita
uit et qui ꝯsenserunt vt venirēt ad cenam
suam venire nolunt/ vt xp̄iani. ¶ Item cum
aliq̄ voto se obligant ad aliquas obſ̄uati
ones ⁊ post non curāt eas obseruare/ ꝯtra
tales dicit̄ Ephe. 4. Nolite ꝯtristare spm̄
sanctū in quo signati estꝫ/ spūsancto signa
tur qui baptizat̄/ qꝛ caracter ei imp̄mitur/
¶ Item q̄ votū religiōꝫ emittit signatur/ qꝛ
ꝑ habitum a ceteris hominib⁹ discernitur/
qui spm̄ cōtristat cū ea q̄ ꝓmisit nō obser
uat. ij. Pet̄. ij. Meli⁹ erat viam veritatꝫ ⁊c̄
Prouer. xx. Ruina est homi deuotare san
ctos. ⁊ p⁹/ vota retrahere Eccī. xx. Est q̄
ꝯfusione ꝓmittit amico suo. ⁊ lucratus est
eum inimicū gratis. Prouer. xxv. Nubes
et ventus et pluuie non sequētes/ vir gu
losus ⁊ ꝓmissa nō implens/ ꝯtra tales di
cit dn̄s exemplū de duob⁹ filijs/ quoꝝ al
ter respondebat patri ꝙ nolebat ire in vi
neam. ⁊ tamen iuit/ reliqu⁹ dixit. eo. ⁊ non
iuit/ et dn̄s subdit. Amen dico vobis/ pu
blicani et meretrices p̄cedent vos in reg
no dei (Qui fecit cenā magnā) Cena cor
poralis est refectio/ quā seq̄tur somn⁹ cor
poralis/ Cena v̄o dn̄ica. refectio est quam
comitat̄ somn⁹ eterne quietis/ Cant̄. ꝑmo
Indica mihi vbi pascas in meridie. i. in et
ne claritatis felicitate/ Delicie mundane
non possunt dici ꝓprie cena/ Vsum enim
ipsaꝝ seq̄tur vexatio mentis/ Sunt enim
velut cibus inflatiu⁹ ventosus ⁊ indigesti
bilis/ illi em̄ qui plus habēt de bonis istis
tempalib⁹ inflantur/ et ꝯtra deū et contra
ꝓximū Job. xv. Quid tumet ꝯtra deum
spūs tuus. ꝑma Corinth̄. 4. In vobis di
scatis ne vnus in alterum infletur. In eo
dem. Quid habes qd̄ nō accepisti/ si autē
accepisti quid gloriarꝫ/ q̄si non acceperis.
ꝑma Thy. vltio. Diuitib⁹ hui⁹ seculi preci
pe non sublime sapere ¶ Item habent v̄ba
ventosa/ scꝫ verba iactātie/ Job xvi. Nun
quid finem habebūt verba ventosa. Item
licet delectatio in bonis p̄sentib⁹ sit tran
sitoria/ tn̄ int̄minabilis est pena. Prouer.
xx. Suauis homini panis mendacij/ ⁊ p⁹
implebitur os eius calculo/ qui nō potest
masticari vel digeri. ¶ Et notandū ꝙ cū
deus prepauerit cenam magnam/ libēter
debem⁹ ei prepare cenam paruā/ Duplicē
cenam vult sibi domin⁹ parari/ Prima est
corꝑalis que ei prepatur in paupe. Mat.
xxv. Qd̄ vni ex minimis meis fecistis mi
hi fecistis/ Secunda est cena spūalis que
ei prepatur in mente/ Apoc̄. iij. Ecce ego
sto ad ostium et pulso/ et siquis audierit
vocem meā et aperuerit mihi ianuā/ intro
ibo ad illum/ et cenabo cum illo. et ip̄e me
cum/ Stat domin⁹ expectando ad peni
tentiam. Isa. xxx. Expectat dominus vt
misereatur nostri/ Pulsat ad hostium cor
dis quod est voluntas inspirando/ predi
cando. beneficia ꝯferendo/ vel affligendo
Intrat domin⁹ gratiā infundendo ostio
cordis aperto. per bonum ꝯsensum/ sicut
sol intrat in domum aperta fenestra/ Ce
nat dn̄s cū illo in fide ei⁹/ vel puritate opū
delectādo Ipse em̄ pascit̄ int̄ lylia/ Can. i.

Hō etiā cenat cum illo de puritate ꝯsciē
tie letando/ Delicie dei sunt cum filijs ho
minū. Prouer. viij. (Et vocauit mltos ꝛc)
Si ad cenā dominicā sum⁹ inuitati/ tria
debem⁹ facere/ que solent facere inuitati.
ad cenam magnā corpalem/ Primum est
tempare nos a cibo qui cenam nobis pos
set auferre/ ꝛ hec est vna ratio q̄re viri san
cti in p̄senti ieiuuant/ scz ne amittāt illam
beatam cenam/ ꝛ ne ꝯtristent inuitatorem
suū. et expense ꝑ cena facte ab eis req̄rant
Ecc̄i. x. Ue tibi terra. cui⁹ rex puer est/ et
cui⁹ p̄ncipes mane comedūt/ Scdo debe
mus nos ꝯsolari spe hui⁹ cene si forte esu
riamus/ vel forte sitiam⁹/ meditantes illd
Luc̄ vi. Bti q̄ nūc esurit⁹ qꝛ saturabimini
Tercio debem⁹ p̄gustare aliquid in ꝯtem
platōe ne dilatōne cene deficiam⁹ Dauid
Gustate ꝛ videte qm̄ suauis est dn̄s. Cō
templatio v̄o circa tria versatur/ Primo
circa creaturas visibiles/ Scdo circa cre
aturas inuisibiles/ Tercio circa dei inui
sibilia. q̄ species ꝯtemplatōis nobilior est
Tulli⁹. cibus ꝛ pabulū aīoꝝ humanoꝝ ē
ꝯgnitio et ꝯtemplatio sempiterne nature/
(ꝛ misit ſuū suū hora cene ꝛc. qꝛ pata sunt
omīa) In hoc ꝙ d̄r omīa pata datur intel
ligi/ ꝙ manuū ablutioni sit intēdendū/ ve
illi qui negligentia abluendi man⁹ tantā
et talem cenā amittet (Et ceperūt omēs
excusare) Causa hui⁹ excusatōis est inex
perientia interne et eterne dulcedinis/ vt
ostendit Gregori⁹ in omelya. hys verbis.
Corpales inq̄t delicie cū non hn̄t. graue
in se desideriū accendunt/ cum v̄o habite
edunt. comedentē ꝑtin⁹ in fastidiū ꝑ satie
tatem vertunt/ ecōtra. spūales delicie cū
nō hn̄tur in fastidio sunt. cum v̄o hn̄tur in
desiderio/ q̄nto maior eaꝝ sapor ꝑcipitur
eo ampli⁹ ꝯgnoscit ꝙ auidi⁹ sumantur/ et
ꝓterea a nō habēte amari nō possunt. qꝛ
earū sapor ignorat/ Quis em̄ amare vale
at qd̄ ignorat. fastidiū v̄o spūalis dulcedi
nis seq̄tur fames bonoꝝ tempaliū/ omnis
em̄ peccator famelic⁹ est/ vt dicit fili⁹ ꝓdi
gus de se. Luc̄. xv/ Ego inq̄t hic fame pe
reo. supbus famelic⁹ supbie. auar⁹ fameli
cus pecunie/ voluptuosus est famelic⁹ de
liciarum/ et ad hec tria ꝑtinent tres excu
sationes. que sequunt. Gregori⁹. in omel.
Quia gustare intus nolumus paratā dul
cedinem/ amamus miseri foris famem no
stram/ ea scz que nos famelicos reddūt

Dominica. III. Sermo. I.
In ordine. 97.

Erant appropī
quantes ad iesum publicani et
peccatores. Luc̄. xv/ Hoc euā
gelium tria ostendit/ Primo saluatoris
miram dignationē recipientꝫ peccatores
ad se venientes/ Secundo scribarum et
phariseoꝝ indignationē/ murmurantiū.
de hac receptione ibi. Et murmurabant.
Tercio saluatoris instructionē sedantis
hoc murmur/ ibi. et ait ad illos. parabolā
istam. (Erant appropīquātes) non solum
corpe. sed etiam corde (publicani) Glosa.
qui publica vectigalia exigunt vel condu
cunt/ et qui lucra seculi ꝑ negotia sectan
tur/ sup illd̄. Ro. xiij. cui tributū tributū
cui vectigal vectigal/ Glosa. tributum di
cit quod regiones soluunt/ vectigal dicit
stipendium quod datur dominis quādo
per patrias vehitur/ vel tributum dicitur
quod domi soluitur/ vectigal quod ad do
mū domini vehitur (et peccatores) publi
ci. sil'e Luc̄. vij. Mulier q̄ erat in ciuitate
peccatrix (et murmurabāt pharisei ꝛ scri
be). i. magistri legis. Glo/ duplicit errant
qꝛ ꝛ se iustos putant et sunt superbi/ et il
los reos putant cum iam peniteāt (Dicē
tes qꝛ h̄ pctōres recipit) q̄si ꝯri⁹ est legi. q̄
hoc ꝓhibet/ sepans iudeos a cohabitatōe
aliaꝝ gentiū/ Deutro. vij. Nō inibis fed⁹
cū eis nec misereber⁹ eoꝝ/ nec sociabis cū
eis ꝯiugia (Et māducat cū illis) Math.
ix/ q̄re manducat magr̄ vester cū publica
nis ꝛ pctōrib⁹ (ꝛ ait ad illos pabolaꝫ istā)
. i. similitudinē/ tres pabolas ꝓposuit eis
dn̄s. scz pabolā de oue ꝑdita/ et pabolam
de dragma ꝑdita/ ꝛ de filio ꝓdigo/ In du
abus p̄mis rep̄hēdit austeritas false iusti
cie/ qꝛ nō querit errantem/ in tercia qꝛ nō
recipit redeuntem (quis ex vobis homo
hꝫ centū oues) Gregori⁹ in omel. qꝛ cen
tenarius est numer⁹ ꝑfectus/ auctor hoīm
centum oues habuit/ cum sanctoꝝ ange
lorum substantiam et hominum creauit/
et bene in illo statu oues dicuntur/ quia
innocentes eos condidit/ sed vna ouis
tunc perijt. quando homo pascua vite

reliq̄t. Dimisit nonaginta et nouem oues in deserto, quia illos summos angelorum choros reliquit in celo. Celum aūt desertum vocatur. quasi derelictum. tunc aūt homo celum deseruit cum peccauit, et dicitur celum desertum ab homine. nō quia celum adhuc habitaret, sz habitatur⁹ erat si non peccaret. Ab angelo aūt desertum erat. cuz inde corruit. Luce. x. Videbam sathanam quasi fulgur de celo cadentem Math. xviij. sic legitur. Nonne relinquit nonagintanouē in montib⁹. id est in excelsis. et vadit ad illam que perierat. Venit em̄ q̄rere hoīem ꝑditum in terra. Ezech. xxxiiij. Ecce ego req̄ram oues meas. ꝛc. (et cum inuenerit eam ponit in humeros suos gaudens) Gregori⁹. Oues in humeros suos posuit, quia humanā naturā suscipiēs peccata nostra ipse portauit. ꝑma Pet. ij. peccata nostra ipse ꝑtulit in corpe suo. Ambrosi⁹. Humeri xp̄i crucis brachia sunt illic peccata mea deposuit. Isa. liij. Vere languores nostros ipse ꝑtulit. (et veniens domū). id est celuz empyreū die ascensionis (cōuocat amicos suos et vicinos suos). scz angelorꝝ cohortes qui amici eius sunt, qꝛ volūtatē suam ꝯtinue in sua stabilitate custodiūt. Joh. xv. Vos amici mei estis, si feceritz que ego p̄cipio vobis. Vicini quoqz eius sunt qꝛ claritate visionis eius assidue ꝑfruūtur. Math. xviij. Angeli eorum semꝑ vident faciē patris mei (ꝯgratulamini mihi) nō oui, ipsa sua culpa se ꝑdidit, ego mea misericordia eam inueni. meū gaudium est vita ipsius. (Dico vobis ꝙ ita gaudiū erit in celo sup vno pctōre ꝛc) Per nonagitanouē iustos Vno mō inttelligūt sancti angeli q̄ nūq̄z peccauerūt. Glo. si in nonagintanouē iustz qui non errauerūt nec indigent penitētia angeli intelligunt, videtur maius esse iustificare impios q̄m iustos creare ꝛ cōseruare, qꝛ et si vtrūqz equalis potētie, hoc maioris gaudij. ꝛ miſcordie, id est maioris applausus, vel ꝑ nonagitanouē iustos intelligunt homines iusti, et ſm hoc intelligitur de penitēte feruente. et de iustz negligentib⁹. vel nō feruentib⁹. sicut Greg. exponit. Magis inq̄t de pctōre cōuerso q̄m de stante iusto gaudiū fit in celo, quia et dux in prelio plus eū militem diligit q̄ post fugam reuersus hostē fortiter premit, q̄z illū qui nunq̄z terga p̄buit, ꝛ nunq̄z aliquid fortiter fecit. Agricola illā amplius terram amat. que post spinas vberes fruges profert. q̄m eam que nunq̄z spinas habuit. et nunq̄z fertilem messem produxit.

Et nota ꝙ sicut mater habēs decē filios si decim⁹ egrotet magis est solicita de eo q̄z de hys nouē, ꝛ si sanitatē recuperet magis gaudet de sanitate eius recupata, q̄m de sanitate in alijs nouē ꝯseruata. Itē maius gaudiuz est in celo sup vno pctōre pniaz agente q̄m de multis iustis, ꝛc. h̄ distinguēdū est int̄ affectū caritatz, ꝛ effectū Bern̄. Meliori maior affect⁹, magz indigēti maior tribuēd⁹ est effect⁹ (Aut q̄ mulier) hec mulier intelligi potest dei sapientia. Prouer. xiiij. Sapiens mulier edificat domum suam (habens dragmas decem) ſm Bedam. dragma dragme est nūmus habens certam quantitatem, et imaginem regis impressam, et nominis eius supscriptionem. Dragma dragmatis est nomen ponderis. Dragma continet duo dragmata. Per decem dragmas significantur hic angeli et homines, qui habēt imaginem regis sui scilicz dei impressam in ratione. Homines vero non solum habent impressionem imaginis, sed etiā habent supscriptionem nominis. quia a xp̄o nominant̄ christiani. Vnaz ergo dragmā mulier perdidit. quando homo peccando a deo recessit, sed mulier ad querendam dragmam. lucernam accendit, quia dei sapientia ad querēdum hominem in carne apparuit. Lucerna enim est lux in testa. scilicet verbum in carne, tunc lucerna luxit quando christus inter homines claruit accensa autem lucerna euertit domum, quia mox vt eius diuinitas per carnem claruit, omnis se nostra conscientia concussit. Domus namqz euertitur cuz. consideratione reatus sui humana conscientia ꝑturbatur, in alijs libris habetur emēdat domum. vt dicit Gregori⁹ in omelia. Quia nimirum praua mens si non prius per timorem euertitur ab assuetis vicijs. non emendatur, euersa ergo domo inuenitur dragma, quia dum ꝑturbat̄ conscia hoīs. reparat̄ in hoīe similitudo ꝯditoris Amice et vicine quas mulier conuocat

potestates celestes sunt/ que superne sapientie iuxta sunt p gratiã ꝓtinue visionis/ decem vero dragmas mlier habuit. quia nouem sunt ordines angelorꝝ. sed vt compleretur electorꝝ numerus. hõ ꝑdit creatꝝ est. ceterorũ expositio patet ex ꝓcedẽtib⁹. ¶ (Erant appropinquãtes ad iesum publicani et pctõres) non erat mirum si salutori appropinq̃bant qui salute indigebãt Math. ix. Non est opus valentib⁹ medicus/ sed male habentib⁹. Aug⁹. Domine medic⁹ es et ego eger sum/ miꝛicors es et miser sum/ sana ergo et miserere. ¶ Item nõ erat mirũ. si ei appropinq̃bant qui eis tantum appropinq̃uerat/ q̃ ꝓmo gradu ꝓpinquitatis eis ꝓpinquus factus fuerat/ assumendo eñ carnem frater noster effect⁹ est/ implens illud desiderium ecclesie/ Quis mihi det te fratrẽ meũ. Cant. vltio. ¶ Veste simili vesti peccatorꝝ se induerat. misit eñ deus filium suum in similitudinẽ carnis peccati. ad Roñ. viij. ¶ Ideo non erat mirum si pctõres ad eum tanq̃ ad sibi similem accedebant. Eccles. xiij. Omnis caro ad sibi simile ꝺiuget/ Bern. sup can. puto. me spnere nõ poterit os de ossibus meis. et caro de carne mea ¶ In ps̃/ Erit tanq̃ lignum q̃ plantatũ est sec⁹ decursus aquarꝝ/ aque decurrentes sunt ꝓpe in mortẽ fluentes ¶ Juxta decursus aq̃rꝝ. filius dei plantat⁹ est cũ hõ mortalis effect⁹ est ¶ Item nõ erat mirũ si ei appropinq̃bãt cui⁹ mansuetudinẽ odoriferam a ꝓphetis ꝑdictam senserant Zach. ix/ Ecce rex tuꝰ venit tibi mãsuetus ¶ In psalmo. procede et regna. ꝓpter veritatẽ et mansuetudinẽ et iusticiam/ Bern. sup cant/ Omnino ꝓpter mansuetudinẽ que in te ꝑdicatur curꝛim⁹ post te dñe iesu/ audientes q̃ non spnas peccatorẽ et pauperẽ nõ horres/ nõ horruisti ꝓfitentẽ latronẽ. nõ lacrimantẽ peccatricẽ. nõ cananeã supplicantẽ. nõ deꝑhensam in adulterio. nõ sedentẽ in thelonio. nõ supplicantẽ publicanũ. nõ negantẽ discipulũ. nõ ꝓsecutorẽ discipulorꝝ. nõ ipos crucifixores tuos. in odore vngentorꝝ horum curꝛim⁹ ¶ Mãsuetudo bz naturã q̃si adamantinã. adamas ferrum ad se trahit/ et mãsuetudo. ferrea corda trahit. ¶ Et notandũ. q̃ cum generaliter longe a peccatorib⁹ sit salus/ aliqui adeo sunt remoti ab ea/ q̃ non possunt ei appropinquare. vt damnati qui iam sunt in inferno/ vñ Luc̃ .xvi. Eleuans aũt oculos suos cum esset in tormentis/ vidit abꝛaam a longe/ et paulo post. inter nos et vos chaos magnũ firmatũ est. ꝛc̃ ¶ In ꝑsenti vero vita. possibile est appropinq̃re et elongare/ et alij deo appropinquãt/ alij vero ab eo se elongant/ De elongãtib⁹ dicit Dauid. Qui elongãt se a te pibunt/ Elongatio vero ista fit per prauũ ꝓsensum/ per malũ opus/ et p malã ꝓsuetudinem. hec est via trium dierũ. quaꝛitur ad infernum. ¶ Inter appropinquãtes vero aliqui solo ore appropinquãt. Hiereꝛmie. xij. Prope es tu dñe ori eorum/ sed longe a renibus eorum. ¶ Isa. xxix. Populus hic labijs honorat me/ cor aũt eorum longe est a me. Aliqui ꝛo appinquãt corde p ꝓtritionem/ ore p ꝓfessionem/ opere per satisfactionẽ/ et hec est via triũ dierꝝ. Exo. .v/ qua ab egyptijs receditur. vt gratum offeratur deo sacrificium ¶ Filis qui sic appropinquãt. appropinquat de⁹ ¶ Jaco. 4. Appropinquate deo et appropinq̃bit vob/ Deus vero appropinquãs intellectũ illuminat. ¶ In psalmo. Accedite ad eum et illuminamini ꝛc̃. Affectum a rubigine vitiorꝝ purgat/ et ad bonũ inflãmat/ Deutro. iij. Deus nr̃ ignis ꝓsumẽs est. ¶ Jtẽ in arduis adiuuat dñs. Adhesit aia mea p⁹ te me suscepit dextera tua/ De⁹ ad modũ boni socij q̃n transit⁹ est difficilis manũ extendit et iuuat ¶ Jtez ab hoste ꝓtuat Job. xvij. pone me iuxta te/ et cui⁹ vis man⁹ pugnet. ꝛ̃ me. Dñs. Dñs ꝓtector vite mee a quo tre.

¶ Et notandũ q̃ libenter debẽt pctõres appinq̃re ad iesum cũ ipse recipiat eos libẽter/ festinãter. letant. et freq̃nter/ Tria ꝓma appent in receptõe filij ꝑdigi pr̃ eum libẽter recepit/ qz cũ adhuc longe esset vidit eũ et miꝛicordia mot⁹ est. ¶ Jtẽ festinanter eũ recepit/ qz occurrit ei/ letant eũ recepit sic̃ p exemplexu et osculo et ornatu et conuiuio q̃ exhibuit ¶ Item frequenter recipit saluatorem pctõrem Math. xviij. Non solum septies. sed vsq; septuagies septies. ¶ Isa. lv. Derelinquat impi⁹ viam suam ꝛc̃/ et reuertatur ad dñm et ad deum nr̃m/ et miserebitur eius. q̃m mult⁹ est ad ignoscendũ (vt audirent illum) Notandũ q̃ sicut inicio recedendi a deo est fastidium doctri-

ne. vt dixit abbas palladi⁹ in vitas patrū/ sic initium redeūdi ad deum est audit⁹ sa/ ne doctrine. Eccī. vi. Si dilexer⁊ audire sapiens eris. Prouer. xix. Non cesses au/ dire fili doctrinā/ Auditus verbi diuini multū incitat ad bonū, legitur de herode qui valde impius fuit. q̄ audito iohanne multa faciebat. Par. vi. Eccī. vi. Si vi/ deris sensatum euigila ad ad eū/ et gdus hostioꝝ eius exterat pes tu⁹/ Predicato/ res pedes sunt saluatoris. deferentes no/ men eius ꝓ mundū/ hys pedib⁹ debet pec/ catoꝝ libēter appropinq̄re/ Deutro. penl̄. Qui appropinquāt pedibus ei⁹ excipient de doctrina eius/ aliqui imitatores dya/ boli. cū isti pedes p̄dicatores intrāt eccle siam cito egrediunt/ Abacuc. ij. egredieī dyabol⁹ ante pedes ei⁹/ ¶ Et murmuraue/ rūt pharisei et scribe dicētes. q̄ hic pecca toꝝes recipit) Fatue agebant pharisei et scribe murmurātes. de hoc/ Primo. q̄ ob liti sue infirmitatis pctōres despiciebāt/ cum ipsi apud deuꝫ ꝓceptibiliores essent/ Eccī. 8. Ne despicias hominē auertentē se a peccato/ neq̄ improperes ei/ Memēto q̄m oēs in coꝝruptōe sum⁹/ aliq̄n indigni sunt apud deū qui magni sunt in opinīōe hominum. Matħ. xx. Sic erunt nouissi mi primi. ⁊ ꝑmi nouissimi/ ꝑmi in opinīōe hominū. nouissimi apud deū. Eiusdē. xi. Amen dico vobis/ q̄ publicani ⁊ pctōres p̄cedent vos in regno dei/ Scōo quia se iustos putabāt cum essent superbi/ ⁊ illos eē reos cū iam peniterent. Ipsi de magnitu dine infirmitat⁊ sensum amiserāt/ vt pha riseus ille de quo loq̄tur Greg. in omelia illius euāgelij. Rogabat iesum q̄dam pha riseus/ ecce pharise⁹ veraciter apud se sup bus ⁊ fallaciter iust⁹/ egrum reprehendit de egritudīe. et medicū de subuentiōe/ q̄ ipse quoq̄ elatiōis vulnere egrotabat. et ignorabat/ Inter duos egros medicus aderat/ sed vn⁹ eger in febre integrum sen sum habebat/ alter ꝓ febre sensum p̄dide rat. qui hoc ipm q̄ a salute longe esset ig norabat/ Tercio q̄ cum duo sint in pctō re. natura et viciū, nature ꝓ debeat com passio/ vicio vero indignatio. et districtio/ ipsi solam indignationē ad pctōres habe/ bant/ Greg. in omel. hui⁹ euāgelij/ vera iu stitia ꝓpassionē habet/ falsa iusticia dedig nationē/ Idem in alia omelya. optet vt so licite discernam⁹ q̄ districtionē debem⁹ vicijs ꝓpassionē nature/ Si em̄ feriēdus est pctōr. nutriēd⁹ ꝓximus/ si ꝓ iam per penitentiā pcutit ipse q̄ fecit/ iam nr̄ pxi mus. pctōr nō est/ Quarto q̄ murmurant de hoc q̄ dñs rem suā recipit/ quā hostis fraudulēter ei surripuit/ Ad q̄ ptinet pa/ bola de oue/ ouis est aial simplex. ⁊ homo a serpente decept⁹ perijt/ ideo misericordia dei ei subuenit/ Tria excitant pietatē dei ad miserendū. scz simplicitas, infirmitas. et tenera etas/ Ad simplicitatē ptinet illō ps̄. Erraui sicut ouis q̄ perijt re. ser. tuū. Ad infirmitatē illud Luē. v. Non egent qui sani sunt medico. sed q̄ male habēt/ ad tenerā etatem q̄ dñs dixit. Joh. xx. bis pasce agnos meos/ et semel tantum pasce oues meas/ Quinto q̄ murmurāt ꝺ hoc q̄ dñs eos recipit. quos ad imaginē ⁊ si/ militudinē suā creauit. Similitudo enim multū valet ad dilectiōz. Eccī. xiij. Oīne aial diligit sil̄e sibi/ Ad hoc ptinet pabola de dragma que bz regis imaginē et nois eius supscriptionē/ Sexto q̄ murmurāt de hoc q̄ recipit quos tm̄ dilexit. q̄ regni sui heredes eos esse voluit/ Ad q̄ ptinet pabola de filio ꝓdigo. si filij ⁊ heredes. he redes q̄dem dei Ro. viij. (Congratulamini mihi q̄ inueni ouē q̄ perat) in h̄ ꝙbo do min⁹ caritatez quā habet ad nos indicat/ Ad penitentiā incitat, innocentiā ꝓmen/ dat/ caritatē indicat. in hoc q̄ ostendit se gaudere de bono nr̄o/ amantis est gaude re de bono amati. vñ Bal̄. v. Inter fruct⁹ spūs. gaudiū. associatur caritati/ fructus inquit spūs sunt caritas gaudiū ꝛc. ⁊ ꝑma Coꝝ. xiij. de caritate q̄ ꝓgaudet veritati .i. veris bonis/ Joh. xv. Si diligeretⁿ me gau. vtiq̄z q̄ vado ad patrē/ Ad penitentiā incitat in hoc q̄ ostēdit se gaudere de pe/ nitentia nr̄a/ libenter em̄ facere debemus vñ patrē celestem letificem⁹. Prouer. x. Fi lius sapiēs letificat p̄rem suū/ et non solū ipse de pnia nr̄a gratulat̄, imo et amicos suos ⁊ vicinos cōuocat ad letandū/ Non reputat deus aliq̄ē amicū suū qui de sa/ lute animaꝝ non letatur/ Petrū etiā q̄ ita ardenter amabat ipm aduersariū reputa/ bat/ cum saluti humani generis aduersari voluit. Mat. xvi. Vade p⁹me satbanas

scandalū mihi es. Penitētiā agendo. deo ⁊ angelis occasionē leticie dam⁹. Amb⁹. Multū debet nos accendere ad ꝓbitatē vt agamus qđ illis gratum sit, quoꝝ affectare patrociniū. ⁊ offensam timere debemus. Nūeri. xxviij. Oblationē meā ⁊ panes ⁊ incensum odoris suauissimi offerte ⁊c. đt glosa origenis. In dieb⁹ festꝫ nostrꝫ habet dn̄s festos suos dies. Est em̄ magna festiuitas salus hūana, puto ꝙ ꝑ singulos fideles ꝑ singulos q̄ ꝯuertunt̄ ad deū et in fide ꝓficiunt, festiuitas deo oritur, letificat eū impudic⁹. si fit iustus ⁊ castus cum iusticiā colit, agit festum xp̄us q̄ ꝑ salute nostra sanguinē fudit. cū videt ꝓdesse ꝙ hūiliauit se. fact⁹ obediēs vsqꝫ ad mortem, agit festa spūssanctus cū in hys q̄ cōuertūtur. videt templa sibi ꝑari, letantur angeli ad quoꝝ festiuitates accedūt conuersi, gaudiū em̄ est in celis sup̄ vno peccatore pn̄iam agente. Deo ⁊ angelis occasionē leticie dam⁹ cū sup̄ terrā ambulātes ꝯuersationē in celis hēm⁹, vereor ne ecōtrario mala ꝯuersatio nr̄a non solū terris sed ⁊ celo lamētatōes inducat. ⁊ fortassis ipsi deo, vt q̄d em̄ dixit penitet me fecisse hominē. Gen̄. vj. Innocentiā ꝯmēdat in hoc, ꝙ hoiem ouem vocat. Ouis est anial innocens. iniurias nouit ferre nō inferre, Isa. liiij. Sicut ouis ad occisionē ducet̄, et q̄si agnus corā tondente se obmutescet, cetera aīalia ledunt. alia mordēt dentib⁹. vt canis et lupus, alia impingūt cornib⁹ vt aries ⁊ thaur⁹, alia ꝑcutiunt pedibus vt equ⁹ ⁊ mulus, alia dilaniāt vnguib⁹ vt vrsus et leo, Ouis ꝟo nullo istoꝝ modoꝝ ledit, nō est ouis xp̄i qui mordet detrahēdo. vel impingit cornib⁹ miores ꝑ potentiā oꝓprimendo, vel percutit pede. i. affectu, ꝓximo irascendo. vel eū odiendo, vel laniat vnguib⁹ aliena rapiendo. De ꝓprietatib⁹ eius require in sermone illo. Oues mee vocem meam audiunt.

De eodem Sermo. II. In ordine. 98.

Dico vobis qđ ita gaudiū est in celo sup̄ vno pctōre pn̄iaꝫ agente ⁊c. Hoc verbū spem in nobis erigit. ⁊ desperationi oīno locū obstruit, sic̄ ille q̄ pugnat in duello corꝑali, ad hoc tēdit vt hostem suum faciat dicere malū verbū, seu vltimū verbū, sic dyabol⁹ in pugna spūali ad hoc tendit, vt eū quē impugnat facit dicere malū verbum, scꝫ verbū desperationis q̄le fuit illud verbum cayn. Gen̄. iiij. Maior est iniq̄tas mea q̄m vt veniā merear, sed post verbū ꝓpositū nullus locus desꝑationi relinq̄tur cū ex verbo saluatoris habeat̄, ꝙ celestis curia de ꝯuersione letatur pctōris. Peccator ꝯuersus. est velut fera capta, aper est aliq̄s ꝑ luxuriā, vrsus ꝑ gulam ⁊ sic de ceteris. Venatōnes delicie sunt regum. De vna fera capta delicias hꝫ tota curia vni⁹ ꝑncipis, de vno pctōre ꝯuerso letatur tota curia celestis. Desiderabat ysaac vesci venatōe. Genes. xxvij. Sic pr̄ celestis hanc venationē spūalem desiderat, tale gaudiū est de pctōre ꝯuerso. quale gaudiū esset si fili⁹ regis ab igne qui đr infernalis, vel sancti Antonij liberaret̄, ignis em̄ ꝯcupiscētiaꝝ ignis infernalis ē, parisi⁹ in ecclesia beate ꝟginis cantat̄. Te deū laudam⁹ cum ignis ille in aliquo extinguit̄. Item tale est gaudium illud q̄le esset si filius regis q̄ ad patibulū duceret̄ de manib⁹ ducentiū eriꝑet̄, ꝓuer. xxiiij. Erue eos q̄ ducunt̄ ad mortē, ⁊ eos qui trahunt̄ ad interitū liberare ne cesses. Alij ducunt̄ volūtarij, alij trahunt̄ q̄si inuiti, a feruore iuuenili vl̄ praua ꝯsuetudīe. Item tale est gaudiū illđ q̄le esset gaudiū de victoria pugnantꝫ. pugnant em̄ hoīes ꝯtra demones. quā pugnā de⁹ ⁊ angeli respiciunt. ⁊ si ꝯtigerit dyabolū ab homine vinci de victoria illa gratulant̄. j. Coꝝ. 4 Spectaculū facti sum⁹ mūdo. ⁊ angelis ⁊ hoībus. Nec solū gaudiū est de ꝯuersione pctōris. īmo etiā festiuitas magna. Prīo ē festiuitas q̄si natalis filij dei, q̄ natiuitas duplex est. Una in vtero in ꝯceptione. scꝫ boni ꝓpositi. Isay. xxvi. A timore tuo dn̄e ꝯcepim⁹, et q̄si ꝑturim⁹ ⁊ peꝑim⁹ spm̄ salutis. Si letatus est abraam de ꝯceptu sare et zacharias de ꝯceptu elizabeth, qūo nō letetur xp̄c. de ꝯceptu sponsaꝝ suaꝝ. Secunda natiuitas est ex vtero in ꝯfessione pctōꝝ, vel manifestatōne bonoꝝ opeꝝ, sic̄ reges terreni gratulant̄. heredi sibi nato. sic ⁊ rex celestis. letat⁹ est zacharias nato iohāne. ⁊ ꝯgratulabant̄ elizabeth vicini. Luce. j. Secundo est festiuitas pasche et

resurrectōis/resurrexit filius dei a morte spūali que est resurrectio ꝑma. Apoc. xx. qui ꝑtem hz in resurrectōe ꝑma. ¶Item ibi est transit⁹ de morte ad vitam de ꝓfundo viciox. ad sublimitatē virtutū. ¶Tercio est festiuitas spūssancti q̄ recesserat a domo sua ꝓpter īmundicias pctōx. ¶Quarto est festiuitas regie coronatōis. īunguīt em̄ qui ꝓuertunt ad regnum celox. Eccs. 4. De carcere t cathenis iuterdū quis egre ditur ad regnū. ¶Et notandum q̄ illud (gaudiū est in celo sup vno pctōre pniam agente q̄m sup nonagintanouē iustis ꝛc̄.) Intelligīt de pctōre feruente t iustis nō feruentib⁹/ vt vult Greg. sup illud Eccs. ix. Melior est canis viu⁹ leone mortuo/ canis viu⁹ est penitēs/prudēs.strēnu⁹. leo mortu⁹ iustus. piger. et accidiosus.

¶Dominica. IIII. Sermo.

In ordine. 99.

Ebote miseri

cordes. ꝛc̄. Luce. vi. In hoc euāgelio dñs ꝑmo ad miseri cordiā monet/ Scōo impedimēta miseri cordie amouet/ ibi. Nolite iudicare. ꝛc̄. ¶Tercio duos ꝓncipales effect⁹ misericordie suadet ibi. Dimittite ꝛc̄. ¶Quarto ponit incitantia ad illos ibi. Mensurā bonā ꝛc̄. ¶Quinto ponit cohibentia ab impedimētis misericordie ibi. ¶Quid aūt vides festucam in oculo ꝛc̄. (Nolite iudicare ꝛc̄) Interli. Nō tantū in largitate bñficiox sitz misericordes/ sz etiā in iudicādo Glosa. de aptis q̄ bono aio fieri nō possunt/ ꝑmittīt nob⁹ iudicare/ alia Glo. Sunt q̄dam media t incerta. quo fiant. q̄m t bene t male possunt fieri/ Nescim⁹ etiā q̄lis futur⁹ est/ qui nunc apparet malus/ De ei⁹ correctōe desꝑare. eūqz q̄si abiectū reꝓhēdere temerariū est/ ¶Nolite ꝓdemnare). i. q̄ aliquis sit ꝓdemnād⁹ ꝑnunciare vel asserere/ Facile em̄ est in oculis dei subito honestare. i. ditare pauperem/ Eccī. xi. Eiusdē. xviij. A mane vsqz ad vesperā īmutabīt temp⁹/ ¶(Dimittite) iniurias (t dimittet vobis) pctā vr̄a/ vel ꝑm aliā īram dimittimi a dyabolo a quo tenemi (Date) paupib⁹ tēporalia (t dabīt vobis) vita eterna/ t etiā tpalia si expedit. Prouer. iij. De ꝑmicijs frugū tuarū. da paupib⁹ t replebunt horrea tua saturitate (Mensurā bonā) .i. legittimā/ sunt em̄ q̄dam mensure q̄ ꝓpter paruitatē sunt illegittime/ ¶Item (bonā). i. de re bona. In psalmo. Qui replet in bonis desideriū tuū (cōfertam). i. plenā. vel manib⁹ pressam (et coagitatā). i. ꝯq̄ssatam (et supefluentē). i. cumulatā. nō rasilem. (Dabunt) Interli. paupes erūt causa vt ds det/ qui occasio ꝑmerendi fuerūt (In sinum vr̄m) Sin⁹ aie duplex est. scz intellectus q̄ implebīt gloria visionis apte/ et affectus q̄ implebīt letitia dilectōis pfectē (Eadem q̄ꝑ mensura ꝛc̄) Beda. generaliter de omibus ꝑt accipi q̄ mente. manu. lingua agunt. qz ꝑm opa singulox. reddet deus/ q̄ntitati meriti. nūdebit q̄ntitas ꝑmij. in genere/ id ē magnū ꝑmiū. magno merito. t minus minori (Dicebat aūt illi t similitudinē) p eam inuitans ad iniuriā dimittendā. Hoc dixit dñs ꝓtra phariseos. vt ꝓtz Math. xv. vbi discipuli dixer̄t dño/ Scis qz audito hoc verbo pharisei scandalizati sunt/ t ait dñs. Sinite illos/ ceci sunt t duces cecox/ cecus aūt si ceco ducatū ꝑstet ambo in foueā cadūt (Numq̄d pōt cecus cecū ducere). i. ira vel odio excecat⁹ ꝓtra illum q̄ intulit vim vel iniuriam vicia eius curare/ Sed si tranq̄llus manserit. cecū vidente oculo. i. sereno coꝛde ad lumen ducere poterit (Numq̄d pōt cecus cecū ducere) Interli. stultus stultū docere (Nōne ambo in foueā cadūt). id ē pditionē (¶Nō est discipul⁹ sup magistrū) Glosa. Si magr̄ qui de⁹ est. nō suas vlciscitur iniurias/ sz tolerādo. ꝓfectiores minores reddere voluit/ Discipuli q̄ homies sunt/ hanc regulā imitari debent ꝓfectōis (Perfect⁹ aūt omis ꝛc̄) Math. xxiij. Un⁹ est magr̄ vester (Quid aūt vides) hoc respicit ad id qō dictū est (Nolite iudicare. (festucam). i. qōdam leui⁹ pctm̄ (in oculo fratris tui) qō turbat oculū mentis (trabem). i. graui⁹ crimē (que in oculo tuo). i. in mēte tua (est. Nō ꝓsideras. aut quomō potes. ꝛc̄.) glo. Nō potes min⁹. vt iram in frē emēdare/ donec mai⁹. vt odiū vel inuidiam repellis de coꝛde tuo (ypocrita ejce) Glo. hy scz ypocrite odio vel liuoꝛe accusare oia suscipiūt/ t volunt ꝓsultoꝛes videri sine exemplo sue emendatiōis. Alia glosa. Si quē vis reꝓhendere/ ꝑmū vide

vtrum ei similis sis/ qd̄ si es piter ingemi
sce. et nō eum tibi obtpare. sz piter conari
mone/ q̄ si non es similis. tamen qr olim
fuisti vel esse potuisti/ ꝯdescende. ⁊ non ex
odio. sz ex misericordia argue/ raro em̄ ⁊ nō
sine magna necessitate sunt obiurgatiōes
adhibēde/ ⁊ nō nisi respectu dei. ⁊ remota
trabe ob oculo. ¶ Estote misericordes sic̄ et
pr̄ vester misericors est/ Plen⁹ est mōs iste
malis. et malis culpe. ⁊ malis pene/ Abū
dat iniquitas ex pte mūdi/ ⁊ equitas iusti
cie ex pte dei/ Aug⁹ in libro de li. ar. Allo
tempis interuallo ista duo dimittent̄/ vt
q̄si alio tempe non faciat aliq̄s qd̄ debet/ ⁊
alio paciatur/ ne vel tempis puncto vni-
uersalis pulcritudo turbetur/ vt nō sit in
ea peccati dedecus sine decore vindicte.
Osee. 4. Maledictō ⁊ mendaciū/ homici
diū. ⁊ furtum. ⁊ adulteriū inundauerūt/ ⁊c.
ꝓpter hoc lugebit terra. ꝓuer. xiiij/ Mise-
ros facit ꝓplos pctm̄/ In hoc loco vbi sūt
tot et tanta mala/ modo sunt boni sicut ⁊
mali/ sup quo posset aliquis multū mirari
cū sapiētes hui⁹ mūdi qn̄ habēt aliquā rē
bonā et sibi caram/ nō soleant eam dimit-
tere in loco malo/ si aliter possint de ea di-
sponere/ quomō ergo de⁹ qui omīpotēs ē
qui bonos diligit vt filios carissimos/ per
mittit eos in mūdo isto esse. cū mundi ma
liciam agnoscat/ Apoc. ij. Scio vbi habi
tas vbi sedes est sathane/ Ad hoc dicēdū
q̄ hoc facit deus ꝓpter multas vtilitates
electoꝝ/ ⁊ ꝓpter gloriā suam/ vtilitates ꝟo
illas ponere nō est pn̄tis negocij. ¶ Sed
sciendū est q̄ triplex adhibz dn̄s remediū
electis suis ꝯtra mūdi piculum/ Primū ē
q̄ citius eripit eos de mūdo isto. Sap. 4
Placēs deo factus dilectus/ ⁊ viuens in
ter pctōres translatus est/ et raptus est ne
malicia mutaret intellectū illius/ ⁊ paulo
post. placita erat deo aīa illi⁹/ ꝓpter hoc ꝓ
perauit eripere eū de medio iniquitatum
Isa. lvi. Viri misericordie colligunt̄/ sicut
aliq̄s colligit ficus suas aliquantulū viri
des poti⁹ eligens illas hr̄e tales/ q̄z alius
habeat eas magꝫ maturas/ Sic dn̄s bo
nos in iuuētute colligit ne ꝑuertant̄/ et a
dyabolo deuorent̄/ Scd̄m est q̄ in pte re
mouet eos de mūdo isto/ scz q̄ntū ad ptē
illam que est melior ⁊ sibi carior/ Licz em̄
in mundo sint corpe, alibi tamē sunt cor-
de. Phyl. iij. Nostra aūt ꝯuersatio in ce-
lis est/ qui ꝯtinue est in mūdo isto/ corde ⁊
opere vix est. quin corrūpat̄ a malicia mū
di/ amici dī magna pte tempis morantur
extra mundū/ aliqn̄ descendūt in infernū
viuentes ne descendāt morientes/ ⁊ in ig
nem inferni depurāt corda sua a vicioꝝ
rubigine sicut aurū purgatur in fornace.
Ecc̄i. j. Timor dn̄i expellit peccatū/ Ter-
ciū remediū est q̄ deus dat quasdā gr̄as
amicis suis/ q̄bus mala in bona vertunt̄/
Maius est mala alicui⁹ in bona cōuerti
q̄m penitus ab eo auferri/ hee gratie sunt
paciētia ⁊ misericordia/ Paciētia ꝓpria ma
la homīs in bona ꝯuertit/ misericordia ꝟo
aliena. anime que hz pfecte has gr̄as/ vere
potest dici illud. Prouer. vlt. Multe filie
ꝯgregauerūt diuicias multas/ tu supgres
sa es vniuersas/ Mūdus em̄ ei plenus est
diuicijs. Has duas gr̄as ꝯmendat nob
ecclesia in hac dn̄ica. pacientiā in epl̄a di
cens/ Non sunt ꝯdigne passiones hui⁹ tē
poris ⁊c. Miam in euāgelio dicēs. Esto
te misericordes. et post illā admonitionē
ostendit/ q̄re et quomō misericordes esse
debem⁹/ quare ibi. pater vr̄ misericors est
quomō ibi. sicut. ¶ Circa admonitionē
notandū q̄ cum de⁹ sit summe iustus sic
summe misericors/ poterit aliquis dubi-
tare. q̄re poti⁹ dicat dn̄s/ Estote miseri-
cordes sicut ⁊ pr̄ vester misericors est. q̄m
estote iusti sicut et pr̄ vr̄ iust⁹ est. De quo
triplex ratio p̄t assignari/ Prima est quia
misericordia interꝟtutes excellit/ sic̄ oleū
sup nat alijs liquoribus/ sic mīa excellit re
spectu aliaꝝ virtutū/ ipsa deo maxīe pla-
cet/ Aug⁹. nō est qd̄ deo ita amabiles faci
at vt pietas/ ipsa de dyabolo efficati⁹ tri-
umphat. vnde sup id. Mīa mea et refugi
um meū. dt̄ Glosa. de nullo sic vincit̄ dya
bolus/ vt de misericordia. ipsa in omni ne
cessitate subueīt. j. Thy. 4. pietas ad oīa
vtilis est. Scd̄o qr misericordia loco in
quo sumus maxime cōpetit/ sumus em̄ in
valle miserie/ Mundus plen⁹ est miseria
ideo oportet homīes plen⁹ esse misericor
dia/ Tercio quia misericordia patri natu-
raliter ꝯuenit/ sicut dilectio est paternus
affect⁹ sic et misericordia/ vnde filios pa
tris celestis oportet imitari eum in mise-
ricordia/ et in hoc examinabit eos in die

iudicij/ Misereri ei⁹ ꝓprium est/ misericor
des faciet heredes regni sui. Immiſicor
des vero tanq̄ filios dyaboli mittet in in
fernum Math. xxv. Discedite a me male
dicti ⁊c. Iusticia domino ꝯgruit/ ipsi de
bemus eam dimittere nō nobis vsurpare
Eccs. vltio. Cuncta que fiunt adducet
domin⁹ in iudiciū. Prouer. xx. Nō dicas
reddam malū ꝑ malo/ expecta dominū et
liberabit te. a labore videlicet vindicādi/
et a debito gehēne quo te obligares vin-
dicando. Misericordia debet esse homi
in volūtate/ iusticia in necessitate/ Causa
quare misericordes esse debem⁹/ ostendit
cum dicit. pater vester misericors est. non
solum in creaturis rōnalibus/ sed etiā in
irrōnalib⁹. est ħ verum/ ꝙ ab eo a quo ha-
bent vitā. habent ⁊ modū viuendi/ Aliter
viuit agnus. aliter lupus. aliter filius re-
gis. aliter pastoris/ A patre ergo celesti a
quo habem⁹ vitam ꝑ creationē debemus
habere modū viuendi ꝑ eius imitationē/
ipse ꝓprie pater est. Math. xxiij. Patrem
nolite vocare vobis sup terrā/ a patre car
nali habem⁹ ꝑtem corꝑis/ valde modicū
est qđ ab eo nobis tunc datur/ nihil etiam
dat nobis de suo. sed a patre celesti habe
mus corp⁹ ⁊ animā/ Aug⁹. Amandus est
generator/ sed ꝑponendus est creator/ Pa
ter iste sup omia diligēd⁹ esset/ de eo confi
dendū esset ꝑ omnib⁹/ In hoc multū vidē
tur errare hoīes/ q̄ ita paꝝ de ipso ꝯfidūt.
Et notandū ꝙ pater celestis filios de
generātes filios non reputat./ Math. v.
Diligite inimicos vestros ⁊c/ vt filij patrꝫ
vestri sitis qui in celis est/ Specialiter
vult pater celestis vt filij eius imitentur.
ipsum in trib⁹. scꝫ in sanctitate Leui. xix
Sancti estote qꝛ ego sanct⁹ sum/ in bene
ficentia inimicoꝝ/ Math. v. Benefacite
hys qui oderūt vos/ vt sitis filij. ⁊c. Et in
misericordia. de q̄ hic. Estote misericor-
des. Pater vester celestis est ꝑfecte boni-
tatis/ Perfecta ꝟo bonitas maliciam nō
admittit/ vñ sanctitas est. Item ꝑfectam
bonitatē aliena non impedit malicia/ cui
beneficia sua tribuat/ vnde etiā inimicis
benefacit. Item ꝑfecta bonitas sibi suffi-
cit ad hoc/ vt in actum exeat./ vnde illis a
q̄bus nihil sperat. miſicorditer subuenit.
Circa modū miserendi notandū ꝙ ds
ita misericors est/ ꝙ ei⁹ misericordia est in
omnes. Ipse em̄ facit solem suū oriri sup
bonos ⁊ malos/ et pluit super iustos ⁊ in
iustos. Math. v. Item miſicordia est in
omni opere ei⁹/ etiā puniendo miseretur/
semp em̄ punit citra ꝯdignum. Item mise
ratōnes ei⁹ sup omia opera eius. Iaco. ij.
Misericordia supexaltat iudiciū. Item
ipse miserendo animā corꝑi ꝑponit/ non
ꝑcens corpori vt anime medeat/ esto etiā
similiter misericors. Eccī. xxx. Miserere
anime tue placens deo. Prouer. xj. Bene
facit anīe sue vir misericors. Et notan
dum ꝙ deus mltiplicit miseret. Ipse mi-
seretur. indignū omni bono. auersum ab
ipso/ reuocādo Isa. xxx. Erunt aures tue
audientes vocē post tergum monentis/
Item redire volentē pacient expectādo.
Roma. ij. Ignoras quoniā benignitas di
ad pniam te adducit. Sap. xj. Dissimu-
lans peccata hominū ꝓpter pniam. Item
hostem volentē redire pascendo/ ps. Qui
dat iumentis escam ipsoꝝ/ et pullis cor-
uoꝝ inuocantib⁹ eum. Pulli coruoꝝ sunt
filij demonū. filij inq̄m ꝑ imitationē. Itē
eum defendēdo. Treñ. iij. Misericordia
dñi ꝙ non sumus ꝯsumpti/ Demones em̄
inimicū dei iugularēt/ nisi a deo defende-
ret. Berñ. Si spūs boni se elongauerint/
impetū malignoꝝ spirituū sustinere quis
poterit. Itē oportunitatē peccādi ei sub-
trahēdo. Osee. ij. Sepiam vias tuas spi
nis. Item post multiplicē repulsam. a vo
catione non desistēdo/ Greg. Debem⁹ mi
sericordiā dei erubescere/ ⁊ si iusticiā eius
nolum⁹ formidare/ qui tanto ampliori im
probitate ꝯtemnitur/ quāto contemptus
vocare nō dedignatur. Apoc. iij. Ego sto
ad hostium ⁊ pulso. Item ad ꝯuersionem
nostrā studiose oꝑando. In psalmo. An-
nunciate inter gentes stu. eius. Ipse est
vt faber. qui equū inclauat/ vt sibi remane
at. Dauid. Cōuersus suꝫ in erumna mea
dum ꝯfigitur spina. Item penitentem be
nigne recipiendo/ vt patet in filio ꝓdigo.
Luce. xv. Berñ. Miſicorditer et plene
remittit deus. Non em̄ damnat vlciscen
do/ nec ꝯfundit improperādo/ nec minus
amat imputādo. Item de statu vilissimo
ad statum regum exaltando/ vilitas stat⁹
ostenditur. cum dicit/ de stercore erigens

pauperem. ꝛc. j. Regũ. ij. Item conuerso virtutem ꝑseuerandi dando. Isa. xl. Qui dat lasso virtutem. Item in ꝑiculis custodiendo. Isa. ix. Succensa est quasi ignis impietas. Item delinquentẽ misericorditer corripiendo. In psalmo. Si aũt dereliquerint filij eius legem meã. ꝛc. Uisitabo in virga iniq̃tates eorũ. Item nõ penitentẽ de malicia citra ꝯdignum puniẽdo ps̃. Non ꝯtinebit in ira sua miſicordias suas. Item ꝑseuerantẽ in bono supra cõdignum remunerando. ſm illud. Mensuram ꝛc. (Nolite iudicare ꝛc.) Hic amouet impedimẽta misericordie. ea scz que sunt false iusticie. Impeditur em̃ miſicordia a falsa iusticia. Et notandũ ꝙ sunt quidam qui omnia volunt iudicare. q̃ extremũ iudicium dei videntur velle euacuare. Si em̃ hic omnia iudicarent̃. ad quid diuinum iudicium in futuro sequeret̃. Si illis ad quos pertinet ex officio iudicare. districtũ manet iudicium. ſm illud Sap̃ vj. Iudicium durissimũ fiet hys q̃ ꝑsunt. quid fiet de hys. qui vsurpant sibi iudicium. Et notandũ ꝙ triplex iudicium est ꝓhibitum vel dissuasum. Primũ est cũ iudicat quis ꝑsonam que nõ sub est eius iudicio. quale est iudiciũ illorum qui iudicant superiores suos. qui deo sunt exosi. Prouer. vj. Sex sunt que odit de⁹ et septimũ detestatur anima eius. oculos sublimes. oculi sublimes sunt qui respiciũt superiores suos. vt eos iudicẽt. Berñ. Nõ obſuem⁹ p̃latos. sed honorem⁹. Ecc̃i. viij. Non iudices ꝯtra iudicem. quia qđ iustũ est iudicat. prelati tenent̃ reddere rationẽ ꝓ animab⁹ subditoꝝ. Hebre. xiij. Ipsi peruigilant quasi rationẽ ꝓ animab⁹ vestris reddituri. Subditi nõ tenentur reddere rationẽ ꝓ animab⁹ p̃latorum. quare ergo ĩmiscent hic se ꝑiculo. a quo de⁹ eos liberauit. Scđm est iudiciũ de hys de quib⁹ solus deus habz iudicare. vt de intentõe vel de hys que futura sunt. j. Regũ. xvj. Homines vident ea que parent. de⁹ aũt intuetur cor. videre futura vt p̃sentia diuinũ est. Isa. xlj. Annunciate que futura sunt in futurũ. ꝛ sciemus qꝛ dij estis vos. Ad hec duo ꝑtinet Glosa. que habet̃ sup Math. vij. Duo sunt in quibus iudiciũ temerariũ est cauendũ. Sunt em̃ quedaz media ꝛc. Require eã supra in expositõne littere. Terciũ est iudiciũ preceps qđ fit non seruato iuris ordine. Job. xxix. Causam quã nesciebã. diligẽtissime inuestigabam. Sunt qui iudicant ad testimonium vnius. vel poti⁹ nullius. quia ꝑsona testificans est infamis. cui fides adhibenda nõ est. nec etiã exigunt iuramentũ. et cum aliquis infamis deponit aliq̃d cõtra aliquã ꝑsonam honestam. adeo credunt ei. ꝙ si decem viri iusti iurarent ꝯtrarium non adq̃escerent eis. Item aliqui sunt ꝓmptiores ad ꝯdemnandũ q̃m ad miserandũ. cõtra quos dicit̃. Nolite ꝯdemnare. Misereri debet in desiderio ꝯdemnare in necessitate Michee. vi. Indicabo tibi homo quid sit bonum. et quid domin⁹ inquirat a te. vtiqz facere iusticiã. et diligere misericordiam. Seneca in epl̃is. Clementia sanguini alieno tanq̃m suo parcit. et scit hominis non esse ꝓdige vtendũ (Dimittite et dimittetur vobis) Hic monet ad duos p̃ncipales effectus misericordie. scz quo ad ꝯdonandum et donandum. ꝯdonando offense. donando beneficia. condonãti cõdonat deus. Ecc̃i. xxviij. Relinque ꝓximo tuo nocenti te. et tunc dep̃canti tibi. soluentur tibi peccata tua. Aug⁹. Ad dilectionẽ inimicoꝝ vos amoneo. q̃a ad sananda peccatoꝝ vulnera. nullum medicamentũ vtilius esse cognosco. quedã littera sic hz. (Dimittite ꝛ dimittemi) et potest intelligi dictum cõtra tria genera hominũ. Primo ꝯtra tenẽtes iram qui dyabolum secum tenent. et a dyabolo tenentur tanq̃m ei⁹ serui. Dimittere ergo oportet eos dyabolũ iram remittẽdo. si a dyabolo volunt dimitti. Scđo cõtra nimis amantes pecuniam. qui eam incarcerant in archis suis. et cum ea corda eoꝝ incarcerantur. Ubi em̃ est thesaur⁹ tuus ibi est et cor tuũ. Math. vj. ĩmo quod plus est dum pecuniã male capiunt. a dyabolo capiũtur. Aug⁹. Predam quã vis rapere in muscipula est. tenes alienum. et teneris a dyabolo. tales dum pecuniã male adquisitam restituendo dimittũt. a dyabolo dimittunt. Tercio contra nolẽtes confiteri peccata sua. qui dyabolũ quodãmõ inclusum tenent. dum os suum nolunt ad confessionem aperire. vt dyabolũ a se possint

expellere. Prouer. xxviij. Qui abscondit scelera sua nō dirigetur/ qui aūt cōfessus fuerit ⁊ reliquerit ea misericordiā ꝓsequetur. (Date et dabitur vobis) Danti pauperib⁹ nō solum dantur bona spūalia in p̄senti. et celestia in futuro/ imo etiā ei temporalia multiplicanť. Greg. in dyalogo. Terrene substantie. per hoc q̄ pauperibus distribuūť. multiplicanť. Prouer. xj. Alij diuidunt ꝓpria et ditiores fiunt. Alij rapiūt aliena et semp sunt in egestate. Eiusdem. xxviij. Qui dat pauperi non indigebit. Qui despicit deprecantem sustinebit penuriam. iij. Regū. xvij. Illi vidue que helyam pauit. farina ⁊ oleum non defecerunt/ misericors fideliter dispensat pauca bona sibi cōmissa. et ideo merito supermulta bona ꝓstituitur. Hath. xxv. Cō querebanť quidā religiosi q̄ non daretur eis vt solitum erat/ quibus vnus de antiquis fratribus ait. intrauerūt abbaciam istam duo socij quorum alterū eiecistis/ ⁊ ideo reliquus noluit vobiscum remanere/ hy duo socij sunt. date et dabitur/ quos domin⁹ in euangelio associauit. Nō vultis dare ideo merito non datur vobis.

¶ Et notandū q̄ dando tempalia paupe ribus q̄nq̄ sunt p̄uidenda. Primū est ordo. vt sc̄z prius det seip̄m deo. Eccī. xxx. Miserere anime tue placens deo. Non est accepta hec compensatio deo q̄ tua ei des. ⁊ te ei subtrabas/ non est grata ei hec diuisio. vt deo des tua. et te dyabolo. sic fecit cayn. Genes. iij. Respexit dominus ad abel ꝑ⁹. et post ad munera ei⁹ respexit. Scōm est vt des de tua substātia/ non de vsura vel rapina. Prouer. iij. Honora dominū de tua substantia. Thob. iij. De tua substātia fac elemosinā. Eccī. xxxiij. Dona iniquoꝝ non ꝓbat altissimus. Terciū est intentio recta. vt nō fauore vel humana laude hoc facias. Hath. v. Cū facis elemosinā noli tuba canere añ te. Elemosine sinistra intentōne date/ sunt vt semina q̄ tollunt aues. Hath. xiij. Marci 4. Luce. viij. Et sicut fructꝰ vermiculosi quos ꝓcutit ventus. Quartū est ydoneitas persone cui datur. Danda est elemosina pauꝑi. et max̄ie. bono. Eccī. xxix. Conclude elemosinā in sinu paupis. Luc. xiij Cum facis ꝓuiuium. voca pauperes. iij. Regū. 4. Helyseus implet vasa vacua. Hiero. Da paupibus non locupletibus. Eccī. xij. Si bene feceris scito cui bene feceris. In eodem. benefac iusto ⁊c. Eccī iij. Defudet elemosina in sinu tuo/ donec inuenias dignum cui des. Quintum est modus vt scilicet detur ꝟm facultatem/ ⁊ necessitatē eius. cui datur Thob. iij. Si multū tibi fuerit abundanter tribue/ si exiguum fuerit libenter imptiri stude. (Thesauram bonam ⁊c) Hic ponit dominꝰ inci tantia ad p̄ncipales effectus mis̄icordie. et ꝓmo incitat ad dandum magnitudo p̄mij quod elemosine reddetur. ¶ Et notādum q̄ qui pauperi dat elemosinam deo dat mutuū. Prouer. xix. Feneratur deo q̄ miseretur paupis. Eiusdē. xxij. Qui accipit mutuū seruus est fenerantis. Misericors multū habet deū ad voluntatē suam et quia dans mutuuz aliq̄n nō recuperat tale quale dedit immo deterius. Itē non tm̄ iō dicit dñs (Mensurā bonā dabūt) supple paupes in sinum vestrum. id est de re bona. Contra ꝓmū valde melius erit quod soluetur/ qō accomodatū fuit/ erat rancꝫ putridum. quia transitoriū/ vel corruptibile. qō reddetur erit eternū. Aug⁹. Prebe tectum ⁊ accipe celum. Contra 2m ostenditur. q̄ mensuram dabūt plenam et plenitudine non vana sed vera/ et mensuram cumulatā. Ad ꝓmū pertinet qō dicit confertam. Ad scōm quod dicit. coagitatam. Ad terciū qō dicit. effluentem Aug⁹. Miser homo q̄ fenerarꝫ ꝓximo/ fenerare deo. et centuplum accipies/ et vitam eternam possidebis. Eadem mensura ⁊c) terribile est hoc verbū illis/ qui auarissimi sūt deo. cum tamē ꝓdigi sunt mūdo: vel dyabolo. Exemplū notabile habetur de hoc in diuite epulone. Luce. xvi. Qui micas cadentes de mensa sua pauperi vlceroso nō dedit. Sepultus vero in inferno. guttam aq̄ obtinere non potuit. (Nunquid potest cecus cecum ducere) Hoc duplici ter incitat ad ꝓdonandum. Primo ostensione damni quod facit odiū. excecat enim. Scōo exemplo sui magistri ibi. (Non est discipulus sup magistrū). ¶ Et notandū q̄ cecitas multū reprehensibilis est in prelato. Primum enim vicium est/ quo quis repellitur a ministerio dei. Leuit. xxj/ vbi

sic legitur. Homo de semine tuo dictum est aaron qui habuit maculam nō offeret panes deo suo/nec accedet ad ministeriū eius/si cecus fuerit. Hi claudus ⁊c. Prouerbioꝝ. xiiij. Accept⁹ est regi minister intelligens/iracundiā eius inutilis sustinebit/inutilem vocat cecum/cecitas ꝑlati valde est inutilis ecclesie vel ꝑiculosa/cū ipse sit eius speculatoꝛ. Isa. lvj. Omnes bestie agri venite ad deuoꝛandum/speculatoꝛes eius ceci omēs. Ipse etiam debet ducatum ꝓbere alīs (cecus autē si ceco ducatū ꝓstet ambo in foueam cadunt) ꝑiculosius est ceco ducem cecū habere/q̄ duce carere/Si em̄ ducem nō haberet vi am ꝓtemptaret/vt formica que ē animal secutiens non ꝓficit sibi ducem/sed habet velut quendā baculum a natura quo viam ꝓtemptat/legitur em̄. ij. Regum. v. Q̄ posuerunt iebusei cecos et claudos super muros hierusalem in ꝓtemptū dauid/et dictum est ei. Non ingredier⁊ huc nisi abstuler⁊ cecos et claudos/ceci ⁊ claudi super muros positi sunt ꝓlati mali/Ceci ꝑ ignoꝛantiam/Claudi ꝑ defectum virtutis/nisi isti remoueātur nō dominabitur xp̄s ꝑfecte in ecclesia. Eccī. x. Qualis rectoꝛ ciuitatis/tales et qui inhabitāt eam. Greg. Cum pastoꝛ per abrupta graditur/necesse est vt grex in ꝑcipicium trahatur (Non est discupulus sup magistrū) glosa. Aug⁹ sup illud. Phil. ij. Hoꝛtem aūt crucis/ecce habem⁹ humilitat⁊ exemplum. supbie medicamentū/quid ergo intumescis homo o pellis moꝛticina/quid tenderis o sanies fetida quid inflaris/ꝓn ceps tuus humilis est ⁊ tu supbis/caput est humile ⁊ membrū supbum (Quid autē vides festucam ⁊c) Hic intendit dom⁹ cohibere a temerario iudicio ꝑ ꝓsideratiōnem ꝓximi peccati. ¶ Et notandū q̄ multum valet ad ꝑfectionē q̄ homo freq̄nter defectus suos respiciat/Bern̄. Illam animā diligit de⁹ q̄ sine elatione se ꝓsiderat/⁊ sine dissimulatōne iudicat. Itē ad fratres de monte dei. Solicite temetip̄m respicias/ab omnib⁹ oculos auerte. Sap̄. Hoꝛ ꝓximum est stulticie aliena vicia cernere sua obliuisci/Bern̄. Egregium instrumentū esset oculus si sicut cetera. sic etiā seipsum posset videre/qō cum interioꝛi oculo concessum sit/ad exterioꝛis exemplū seipsum negligens. vacat circa aliena cum multū vult non sufficit redire ad se. vaca tu ipse tibi. m⁹ta materia solicitudinis es dicēs. (trabem que in oculo tuo est non consi.) Chris⁹. Qualiter in alienis oculis vides tam parua/in tuis tam magna transcurris/Si te magis diligis q̄m ꝓximum/quare ipsum ꝓcuras. et nō magis teip̄m. Si autē teipsum cōtemnis manifestū est/q̄ non est ꝓcuratio q̄ ipsum iudicas/sic ydropicus coꝛrigit eum cui digitus tumet ipse suiv̄tris imemoꝛ (Aut quomō ⁊c.) Chris⁹. Si in veritate argueres vt saluares/plus teip̄m saluares/Aunq̄d potes alī beniuolentioꝛ esse q̄m tibi/Eccī. xiij. Qui sibi ne quā. cui bonus/Ro. ij. Qui alium doces teip̄m non doces. Luce. 4. Medice cura teip̄m Greg. Improbus ⁊ impudicus est medicus/qui alīs mederi appetit. et ꝓpriū vulnus nescit. (Apo chrita eīce ꝓmū trabem ⁊c) Hoc verbū pertinet ad sacerdotē malum alios coꝛripientē et se negligētem/omnis sacerdos si vult docere populum ꝓmo doceat se ipsum/quia laycus si magnum peccatum fecit festuca est quantum ad peccatū sacerdotis/ℓm illud. ij. Regū. vij. Non edificabis mihi domū/quia vir sanguinis es. dicit Glosa. Soꝛdes tergere non valent manus que lutum tenent/Eccī. xxxiij. ab imundo quid mundabit⁹. (Estote miseriCoꝛdes ⁊c). ꝓma Coꝛinth. xiij. In ecclesia volo sensu meo q̄nq̄z verba loqui. vt et alios instruam/q̄z decē milia verboꝝ in lingua/exēplo ergo apostoli q̄nq̄z verba scz q̄nq̄z documēta vtilia euāgelij hodierni vob loq̄ volo/ad instructionē vestrā. Primū est illud (Estote miseriCoꝛdes ⁊c) Scōm illud. Nolite iudicare ¶ Terciū illud. Nolite ꝓdemnare/Quartū est illud. Dimittite ⁊c/Quintum est illud. Date ⁊c. Explanatōnes hoꝝ verboꝝ habes in precedentib⁹. (Et notandū q̄ fideles magis deberēt gaudere cum q̄nq̄z verba euāgelica eis exponunt/q̄m si q̄nq̄z euāgelia integ ei ꝓponerent que ipsi nō intelligerent/cui⁹ ꝓtrarium multi faciunt/libenter audientes euangeliū cum nō intelligunt/Si vero ꝓdicatoꝛ velit illud exponere fugiūt/sicut dyabolus aquā bene dictam. Aqua bñdicta qua dom⁹ eīcit

dyabolum de mundo isto/ p̄dicatio est q̄ ad modū aque mundat. Joh. xiij/ Vos mundi estis ꝓpter sermonē quem locutus sum vobis. dyabolus qui in eis est hanc aquā sustinere non potens. fugit/ et eos quos in potestate sua habet secum ducit/ Sicut aliquis ducit iumentū suum quo vult/ Si dyabol⁹ aspergeret alicui aquā suam maledictā. scz verba detractiōis/ vel alia verba mala. ipsi cito curerent illuc. Os detractoris est velut vas in quo dyabolus tenet aquā suā maledictā/ In psalmo/ quoꝝ os maledictione et amaritudine plenum est/ q̄ aquā debeant sequi fideles. ostendit ecclesia in ꝓcessionibus suis. in quibus aqua benedicta p̄cedit/ Idem ostendit domin⁹ Luc. xvij. Dicens occurret vobis homo amphorā aque portans sequimini eum/ Patuitas taliū multiplici ter potest ostēdi/ Primo ꝓ hoc q̄ similes sunt homini valde infirmo. qui cōsilium medici quo multum indiget. potius vult audire in lingua sibi ignota q̄m in lingua sibi nota/ verba sacre scripture consilia sunt illius celestis medici. cui nulla infirmitas est incurabilis/ qui nō potest fallere nec falli. qui se medicū vocat Math. dicens. Non est opus valentib⁹ medicus sed male habentib⁹/ Secundo ꝓ hoc q̄ tales sunt similes homi qui venisset ad locum vbi essent magne reliquie/ quib⁹ dominus magnas virtutes oparetur. et dū essent inuolute magnam eis reuerentiam exhiberet/ cum vero nude ostenderentur pedibus eas cōculcaret/ et hora illa qua deus per eas miracula facturus esset fugeret/ Reliquie sunt verba dei. vt patz ex virtutib⁹ quas opantur. illuminant em̄ oculos cordis/ Dauid./ Preceptū dñi lucidum illuminās oculos/ imo mortuos spiritualiter suscitant. Joh. v. Venit hora et nunc est quādo mortui audiēt vocē filij dei. et qui audierint viuent/ Si vestis q̄ corpus dñi tetigit. ꝓ reliquijs habetur/ quomō verba que ex ore eius ꝓcesserunt sancta nō erunt/ Mat. vij. Nolite sanctū dare canib⁹ ꝛc̄/ Has reliquias in earum ostensione vilipendit/ qui cū euangeliū est exponendū fugit/ in hora quādo illumiari debz recedit/ q̄ ꝟba dei tūc oculos cordis illuminat cum exponunt/ iuxta illud. Declaratio sermonū tuoꝝ illuminat/ Tercio. ꝓ hoc q̄ recedit. cum aromata magni odoris ꝓterant. ꝛ magis redoleāt/ Scriptura sacra est velut olla aromatū/ ꝑm illud. Eccī. xxiij. Sicut cynamomū ꝛ balsamū aromatizās odorem dedi/ aromata ꝓteruntur cū scriptura sacra exponitur. Beda. Sermo dei more aromatum quo subtili⁹ quasi terēdo dissoluitur/ eo maiorem sue ꝟtutis interne fraglanciā reddit/ tales sunt similes bufonib⁹ qui in vinea morantur donec florere incipiet/ sed tunc egrediunt. quādo vinea incipit redolere/ de odore scripture sacre legitur. Eccī. 24 Quasi balsamū non mixtum odor meus. Hunc odorem non senserunt illi quibus dyabol⁹ nares spūales p̄cidit. Ezech. 23. Nasum et aures tuas p̄cident/ Quarto ꝓ hoc q̄ potius volunt sibi tradi panem quo multū indigent nō fractū q̄m fractū/ cū tñ illū frangere non possint/ Discipuli ꝓguerunt dñm in fractiōe panis. Lu. 24.

Dominica. V. Sermo. I.

In ordine. c.

Cum turbe irruerent ad iesum Luce. v. id est cum impetu accederēt ad eum (et ipse stabat secus stagnum genezareth). Beda. idem est mare galylee/ mare tyberiadis/ stagnū genezareth/ Mare galylee dicit. a ꝓuincia adiacente/ mare tyberiadis a tyberiade ciuitate quā edificauit herodes in honore tyberij iuxta locū illum/ Stagnum genezareth a ꝓtrahere. lacus quasi generans auras/ Dicitur aūt mare ꝑm hebreos/ qui omnē ꝓgregationē aquaꝝ mare vocāt (Et vidit naues) vna erat petri/ alia zebedei (piscatores aūt descenderāt) a naue in litus (Rogauit eum a terra reducere pusillum). id est elongare a litore. ne turba intraret cum eo (Duc in altum). i. in profundū nauem (In verbo tuo). id est ad verbum tuuz (laxabo rete) Similiter autē iacobum ꝛ iohannē zebedei filios scz circūdederat stupor (Et hoc iam homines eris capiens) Beda. nondū in apostolatū eligitur/ sed p̄dicitur q̄ aliquādo sit eligendus. Et notandum q̄ triplex fuit vocatio apostolorum/ Prima in simplicem noticiam. Joh. j/ Secunda

in familiaritatē. de qua h. Tercia in apostolatū. Math. iiij. (⁊ subductis ad terrā nauibus) Glosa. quia adhuc habēt volūtatem redeundi ad ꝓpria. sed tercia vocatione ꝑfecte ei adheserūt. (Cū turbe irruerent ad iesum ⁊c.) In hoc euāgelio iuxta litteram ad sex monemur. Primo ad amorem diuini verbi. Secūdo ad obediētiam. Tercio ad caritatē mutuam. Quarto ad humilitatē. Quinto ad benignitatē. Sexto ad bonoꝝ familiaritatē. Ad amorem diuini verbi. exemplo turbe irruētis ad saluatorem vt verbū eius audirēt. sic tempe famis irruere solent pauꝑes in distributione elemosinaꝝ. imiserat dominꝰ in eos famem sicut ꝓmiserat. Amos. viij. Mittam inquit famem in terrā. nō famē panis neqꝫ sitim aque. sed audiendi ꝟbū dei. Fames ista que est appetitus cibi spiritualis. donū est saluatoris. et signum salutis. Sed appetitus cibi corꝑalis. signū sanitatis corꝑalis. Fastidiū huiꝰ cibi signum est languoris spiritualis. In psalmo Omnē escam abominata est anima eorū. et appropinquauerūt vsqꝫ ad portas mortis. Inest brutis animalibꝰ naturalis appetitꝰ cibi. Unde currunt aues. et pisces ad cibum si eis ꝓiciatur. et aues q̄ viuūt de grano freq̄ntant locum vbi segetes excutiunt. que aūt viuunt de racemis vineas frequentāt. Inexcusabiles ergo homines sunt rōne vtentes. qui cibū suum vel nō agnoscunt vel negligunt. ⁊ porrigentē eū fugiunt. Ad obedientiā monemur exēplo petri. q̄ cum ꝑ totā noctem laborasset inutiliter. tñ ad verbū dñi nauem ducit in altū et retia laxat. Duabꝰ de causis solet hō rennuere opus sibi iniunctū. vel ꝓpter sui fatigationē. vel opis infructuositatē. Petrꝰ aūt licꝫ fatigatꝰ eēt. ettñ infructuositatē laboris futuri. ex infructuositate ꝑteriti timere posset. tñ iniūctū opus nō rennuit. sꝫ simplicit obedit. Simplicitas obediētie multū grata est deo. De hac comēdat ꝑmitiuā ecclesiā. In psalmo. In auditu inquit aurꝫ obediuit mihi. Ad caritatem mutuam monemur exemplo illorum qui erant in naui zebedei. qui ad nutum eorum qui erant in naui symonis. ad eos veniunt et auxiliū ei impendūt. Prouer. xviij. Frater qui adiuuatur a fratre quasi ciuitas munita. Ad humilitatem monemur exemplo petri ad genua xp̄i ꝓcidentis. Exi a me domine qꝛ homo peccator sum q̄si diceret. nō sum dignus cohabitare tecū. Gregoriꝰ in moralibꝰ. Si te peccatorem ꝯsideras. oportet vt a te dominū non repellas. Augꝰ. vt piscator loquitur petrus. deum et dominū salutis secū habebat. et ei dicebat. exi a me domine. ac si infirmus medico accedenti et eum curare volenti diceret. exi a me quia ego egrotor. Ad benignitatē monemur exemplo saluatoris duobus modis. Primo in hoc ꝙ turbam irruentem ad se nō a se turpiter repellit. sed accedēs in nauem eam a terra elongari facit. Augustinꝰ. Non debet esse dispensator austerus. vbi pius est dominꝰ Luce. viij. preceptor turbe te cōp̄munt et affligūt. ⁊c. Secūdo in hoc ꝙ a petro nō recedit immo ꝯsolatur eum dicens. Noli timere p̄dicens exaltationē petri humiliati (ex hoc inquit eris homines capiens.) Augꝰ in libro ꝯfessionū. O quā excelsus es domine. ⁊ hūiles corde sunt domꝰ tue. Luce. xviij. Qui se humiliat exaltabitur. Et sciendum ꝙ dictum est petro (eris homines capiens) nō aurum nō argentū scd̄a ad Coꝝ. xij. Non quero que vestra sunt sꝫ vos. Isa. xiij. Suscitabo sup̄ vos medos qui argentū non querāt. nec aurū velint. p̄dicator debet facere sicut ioseph Geñ. xlv. Congregans triticū vt omnes egyptios regie subijceret seruituti. Ad bonorum sequelā vel familiaritatem monemur in hoc ꝙ subductis ad terram nauibus relictis omnibus secuti sunt eum. sic adquirentes eius familiaritatem. Uocatio em̄ ista vt prius dictum est. fuit ad familiaritatem. Prouer. xiij. Qui cum sapientibus graditur sapiens erit. Amicꝰ aūt stultoꝝ. simil' illis efficiet. carbones mortui si ponant cū viuis accendunt. sic qui in peccatis sunt mortui. familiaritate bonoꝝ vita gratie viuificantur.

De eodem. Sermo. II.

In ordine. cj.

Cum turbe irruerent in iesum vt audirent verbum dei. et ipse stabat secus stagnum genezareth. Per stagnū ge-

nezareth mundus designatur. Primo qz stagnum illud auras generat, et varietas tentationū ad modum ventoꝝ mundum istum ꝑturbat. Math. vij. Flauerunt venti ꝛc. Daniel. vij. Videbam in visione noctis, et ecce quattuor venti pugnabāt in magno mari. Vētus flans ab oriente est temptatio superbie vel vane glorie, que a nobilitate generis ortum habz. Ventus flans ab occidēte est tentatio carnis, que caro non cessat tendere in occasum. Ventus flans a meridie est tentatio inuidie, q̄ de ꝓsperitate proximi affligitur. Ventus flans ab aquilone est ire vel odij ad dyabolicam crudelitatem incitans. Secundo quia pisces de stagno sapiunt aquā limosam, sic amatores mundi in verbis ꝛ operibus terram et lucrum sapiunt. Phyl. iij. Gloria in ꝯfusione eorum. qui terrena sapiunt. Joh. iij. Qui de terra est de terra loquitur. Tercio quia stagnum istud dicit̄ mare. ꝑm hebreos, qui omnē ꝯgregatōnē aquaꝝ mare vocant. Sic veri hebrei in bonis huiꝰ mundi intelligunt amaritudinem esse, adquirunt̄ em̄ cum labore Eccī. iiij. Unus est ꝛ scd̄m nō habet, non fratrē non filiū, et tamē laborare nō cessant. Cū timore possident̄. Job. xv. Sonitus terroris semꝑ in auribus eius, ꝛ cum sit pax semꝑ insidias suspicatur. Leuit. xvi. Terrebit eos sonitus folij volantꝫ. Cū dolore deserūt̄. Eccs. v. Est ꝛ alia infirmitas quā vidi sub sole, diuicie ꝯgregate. in malum domini sui. ꝑeunt em̄ in afflictiōe pessima. In hoc ꝙ dominꝰ nō in stagno. sed secus stagnum stat, insinuat̄ ꝙ p̄dicator a mundo separare se debeat. Greg. Qui carnalibus actibus adhuc incubat, vitā aliorum. spūaliter instruere. necesse est vt erubescat. In psalmo. erit tanq̄ꝫ lignū quod plantatū est secꝰ d̄cursus aquaꝝ. ij. Thy. ij. Nemo militans deo implicat se secularibꝰ negocijs (Due naues) possunt intelligi due vie salutꝫ. scꝫ via mandatoꝝ. Dauid. Viā mandatoꝝ tuoꝝ cucur, ꝛ via cōsilioꝝ, que est nauis symonis. i. obedientꝫ, qui nō solum seruat p̄cepta. sed etiā ꝯsilia (Nauem symonis) saluator ascēdit, quia consilia impleuit. Prouer. viij. Ego in cōsilijs habito. predicator nauem symonis debet ascendere. Decet em̄ p̄dicatorem et precepta et consilia implere, cum ad impletionem preceptoꝝ. et consilioꝝ. alios habeat incitare. Math. v. Qui soluerit vnum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines, minimꝰ vocabitur in regno celorum (piscatores) sunt predicatores. Mat. iiij. Faciam vos fieri piscatores hominū. Hieremie. xvi. Mittā eis piscatores multos, et piscabuntur eos. Abacuc. j. facis homīes quasi pisces maris (Retia) sunt sermones diuini quibus corda audientiū deo capiūtur. De retibus notandum. ꝙ saluator vidit petrū et andreā mittentes retia in mare. Mat. iiij. Item iacobum et iohannē reficiētes retia. In eodem. Hic vero habetur ꝙ piscatores descenderant et lauabant retia. Item ꝙ naue ducta in altum retia laxantur. et multum capitur, et ꝙ rete rumpit̄. Item Joh. vltimo. Rete in dexteram nauigij mittitur, et multum capitur. Juxta p̄mum exemplo petri et andree mitte rete p̄dicationis in mare, id est in illos q̄ sunt in amaritudine vite. Facilius enim conuertitur qui non habet in hoc mundo in quo delectetur, puer egyptius quem dominus suus reliquerat qui etiam infirmari ceperat adhesit dauid. j. Regum. xxx. Sic christo adheret quem mundus despicit. Juxta scd̄m exemplo iohannis et iacobi retia predicatiōis reficias. Non semꝑ nouos sermones facias nec iam factos vilipendas sed eos meliorare stude, et operam da vt eos bene scias. et gratiā dei dicendi habeas. Seneca. Vis sapiēter loqui, loquere quod sciueris. Juxta tercium post predicationē noli extolli, sꝫ per humilitatem ad infima tua descende et laua retia predicationis humiliter deflens ꝙ circa eā negligenter egisti. Mar. xiij. Videte vos metipsos. p̄ma Thy. 4. Attende tibi et doctrine. Circa quartuꝫ intellige. non semꝑ esse p̄dicandū in locis ꝓpinquis. In remotꝫ em̄ maior est fructꝰ. Marci. vltio. Euntes in mundum vniuersum p̄dicate euangelium omni creature. Et notandum. ꝙ rete predicatiōis multis modis rumpitur. Uno modo cū predicator malo exemplo dissipat, quod verbo edificat Grego. sup Ezech. ad hoc vt feruēter veritas predicandi teneatur.

necessaria est altitudo viuendi. Secūdo cum scriptura erroneis opinionib⁹ scindi tur. ꝓma Corinth̄. j. Obsecro vos ꝛc. vt id ipsum dicatis et non sint in vobis scis mata. Tercio cuz hy qui fidem receperūt preceptis dei non obediunt Hieremie. ij. A seculo fregisti iugum. rupisti vincula. et Mar. v. Legit de demoniaco q̄ sepe cathenis et compedib⁹ vinctus dirupisse cathenas et cōpedes cōminuisset. Et notandū q̄ magni pisces retia solent rum pere sic maiores de ecclesia. precepta dei amplius transgrediunt. Hiere. v. Dicit de optimatib⁹. hy simul fregerunt iugum ruperunt vincula. Iuxta q̄ntum intellige p̄dicationem p eternis factam valde fru ctuosam esse. Rete em̄ in dexterā nauigij mittitur. cum p eternis p̄dicatur. In vete ri lege piscabant ad sinistram nauigij. Tē poralia em̄ ꝓmittebant et intendebātur. Isa. j. Si volueritz et audieritz me bona terre comedetis. Ad sinistram etiā nauigij piscantur p̄dicatores āstuarij. quorum p̄ dicatio a populo ꝓtemnitur (p̄ceptor per totam noctē laborantes nihil cepimus).

Sciendum q̄ piscatio ista petri nocte facta laboriosa et infructuosa. significat piscationē laborantiū in adquisitiōe tem poraliū. Piscatio vero in verbo dñi facta significat piscationē laborantiū. in hys q̄ ptinent ad salutem animaz. Primā pisca tionē facit cupiditas. Secūam caritas in nocte fit ꝓma. quia qui male agit odit lu cem. Job. iij. Job. xxiiij. Oculus adulteri obseruat caliginē. Eiusdē iij. Viro cui⁹ abscondita est via. et circūdedit eum ōs tenebris. et Aug⁹ ꝓmo libro confessionum. Spargis penales cecitates supra illici tas cupiditates. Excecatur aliquis quā tum ad visum corpalem in pelui candēti. sic spūaliter execantur homies ardore cu piditatis. In psalmo. Supcecidit ignis et nō viderūt solem. Ex igne praue cōcu piscentie quidā fumus pcedit. qui visum interiorem impedit. Item piscatio cupi ditatis multū habet laboris. Sap. v. Di cunt damnati. lassati sumus in via iniqui tatis et pditionis ambulauim⁹ vias diffi ciles. Eccs. x. Labor stultorum. affliget eos qui nesciunt in vrbem pergere. Item infructuosa est illa piscatio. vnde hic dici tur. Nihil cepimus. Auarus nihil capit.

Primo quia tempalia compatiōe eterno rum. nihil sunt. Hiere. iiij. Aspexi terram ꝛ ecce vacua erat ꝛ nihil. Amos. vj. Qui letamini in nihil. In psalmo. Forsitan p transisset anima nostra aquā intolerabile Alia littera habet aquā sine substantia.

Secundo quia potius capiuntur q̄m ca piant. sicut pisces volens capere escam. capitur hamo. Aug⁹. Preda quā vis ra pere in muscipula est. tenes alienum et te neris a dyabolo. Auarus pot⁹ habetur q̄m habeat. Prouer. xiij. Est quasi diues cum nihil habeat. vere nihil habz auar⁹. sed potius habetur. Tercio. quia licz hor rea et cellaria auarorum multa capiant. Ipsi tamē vacui remanēt et potius amit tunt. q̄m capiant. Luce. j. Diuites dimi sit inanes. Tulli⁹. animus humanus. nō archa. diues appellari solz. quāuis illa ple na sit cum inanem te videbo diuitem nō putabo. Piscatio caritatis multū capit. Cum em̄ anima vna prevaleat toti auro mundi. si p̄dicator toto tempore vite sue non lucraretur nisi animā vnam multum lucraretur. Auarus simil est arane. que cuiscerando se telam prepat qua muscas capiat. In bonis interioribus se damnifi cat vt vilia adquirat. Isa. lix. Telas ara nearum texuerunt. Eccl. x. dicit de auaro Proiecit in vita sua intima sua

Dominica. VI. Sermo.

In ordine. cij.

Nisi abundaue rit iusticia vr̄a plus q̄z scriba barum et pharisеoz ꝛc. Dat. v. Justicia pharisеoz ꝛ scribaz diminuta erat. et quantū ad illam partem iusticie q̄ est declinare a malo. et quantū ad illam q̄ est facere bonū. Quantū ad ꝓmā partem diminuta erat. quātū ad cohibitionē ani mi. et q̄ntū ad cohibitionē lingue. ꝛ q̄ntū ad cohibitōnē man⁹. Quantū ad ꝓmū. qz non cohibebāt animū ab ira. vt manū ab actu prauo. Quantū ad 2m. qz non cohi bebant linguā a ꝓtumelia. sicut manum a violentia. Item non cohibebāt linguam a simplici mendacio. sicut a piurio. Quā tum ad terciū. quia pmittebant min⁹ ma lū ad vitandū maius. sicut adulteriū ad

vitandū homicidiū. sicut patet in libello repudij. Deutro. xxiiij. Item cōcedebant vt ꝓuocatus alieno malo. malū inferret primo. vt patet in lege talionis. Exodi. xxj. Quantū ad scōam partem diminuta erat iusticia eor. quia non faciebat bonū omnib⁹ vt inimicis. Leuit. xix. Diliges primū tuū. et odio habebis inimicū tuū. Alia translatio est. nostra trāllatio habz. Diliges amicū tuum. Item bonū quod faciebant. nō faciebant recta intentiōe sz vt viderent ab homib⁹. (Dictum est antiquis Non occides) Exod. xx. (Qui autē occiderit reus erit iudicio). id est accusatione ante iudicē. vel iudicio illo. de quo post illud Exod. xxj. Hec sunt iudicia q̄ ꝓpones eis. Si quis ꝓcusserit hominē volens occidere morte moriatur. (Ego autē dico vobis. q̄ omnis qui irascitur fratri suo) nō dicit culpe fratris cui licet irasci. (reus erit iudicio). id est dign⁹ accusatōe ante iudicē. et intelligas hic de ira que est cum deliberatōne. Si vero ira ista exeat extra p vocem non tñ exp̄mentē specialē ꝓtumeliā debetur maior pena. q̄m si non exiret. et de hoc subditur. (Qui aūt dixerit fratri suo racha reus erit cōcilio). id ē ꝓsensu iudicum de sententia danda in eū. Racha est interiectio indignationē exp̄imens. Si vero ira exeat extra p vocem exp̄mentē specialē ꝓtumeliam. tunc debet maior pena q̄m si nō exp̄meret specialē cōtumelia. de quo subditur. (Qui aūt dixerit fatue. reus erit ignis gehēne) Interli. No modicus furor est illū. quē deus sale sapiētie ꝓdiuit. infatuatū dicere. Nomie iudicij et cōsilij et gehenne designat pena infernalis. iudicio minor. cōcilio maior. gehenna etiā maior q̄m cōcilio. hoc est q̄ qñ in iudicio culpa discutit. adhuc locus est defensioni. in ꝓcilio cū iam culpa certa pena defertur. adhuc locum habet dilatio. In gehenna ꝥo pena iam diffinita sine dilatiōe infertur. vñ reus tunc est in pessimo statu. (Si ergo offers. rē.) q̄ hō ꝓtinue est in pugna. ꝑm illū Job. vij. Milicia est vita hominis sup terrā. nō est mirum si quādoq̄ cadens p iram offendat primū. ideo post̄q̄ dissuasit iram. dat cōsilium. quid fiat si p iram aliq̄s primum offenderit dicēs. ergo si offers rē. vel sic potest ꝓtinuari. Ostendit dom⁹ iram latentē esse damnabilē. Item iram prumpentem in ꝓtumeliā generalem. vel ꝓpriam. sed quia ex hys nascitur odium q̄ est ira inueterata. ponit exhortatōez cōtra odiū dicens. (Si ergo offers). id ē offerre vis (mun⁹ ad altare. et tibi recordat⁹ fueris q̄ frater tu⁹ habet aliq̄d aduersus te) quem tu lesisti vñ de te pōt ꝓqueri (relinque tē. et vade) ꝓposito. si actu non potes (recōciliari fratri tuo) quantū in te est (et tunc) fez facta recōciliatione quantū in te est (veniens). id est intentionē reuocans. ad id q̄ ceperas (offeres munus tuum) Alias abū dauerit iusticia vestra. rē.) Et notandum est q̄ quadruplex est iusticia. ad regnum non introducēs. Prima est iusticia transiens. Secūda est iusticia hic merce dem recipiens. Tercia iusticia remisse agens. Quarta iusticia excedēs. De trib⁹ primis dicit Bernard⁹. Omnis iusticia transitoria. omnis iusticia vendita. omnis iusticia tepida erit in obliuiōe coram domino. Quarta dissuadet. Eccē. vij. Noli esse iustus multum. Prima in regnum non introducit. nec mirum. quia añ regni ingressum deficit. Hec est iusticia nō ꝓfuerans. talis est iusticia illor⁹ qui penitentiam quā in q̄dragesima accipiunt. p⁹ pascha ꝓficiunt. quos temp⁹ paschale impotentes reddit. non solum in medietate rē pozis. sed quasi in sex ptib⁹ tempis. Qui eñ sex diebus in septimana poterant ieiunare in q̄dragesima. post pascha non possunt ieiunare sexta feria. perseuerandum est in iusticia inchoata. seruanda est iusticia tanq̄ res valde preciosa. preciū enim est regni celestis. vnde vocatur iusticia regni. Math. vi. Job. xxvij. Iusticiam meam quā cepi tenere. non deserā. Apoc. iij. Tene quod habes. vt nemo accipiat coronam tuā. Gal. vj. Bonum aūt facientes non deficiamus. tempe eñ suo metemus non deficientes. ꝑm Bern̄. Sola ꝓseuerantia singularis filia est summi regis. Illa eñ sola celestem hereditatem obtinet. Vendita iusticia est. que fit ꝓ aliqua re transitoria vt laude humana. vel pecunia. que ad regnum non introducit. Math. vltō. Attendite ne faciatis iusticiam vestram coram hominibus. vt videamini ab

eis. Alioquin mercedē nō habebitz apud patrem vestrū qui in celis est. In eodem. Receperunt mercedem suam. Multum possunt timere homines q̄ habent beneficia in quib⁹ pecunia causa est/qua posita ponitur seruitium dei/et qua cessante cessat. ne iusticia eorum sit iusticia vendita. Malach. j. Quis est in vob qui claudat hostia/et incendat altare meū gratuito/et subditur. Non est voluntas mea in vobis dicit domin⁹/z munus nō suscipiā de manu vestra/magnū zelum habuit saluator ad negociatōez a mouendā de tēplo Joh. ij. Auferte ista hinc/et nolite facere domū patris mei domum negociatiōis/Bern. ad Eugeniū papam. Plena est ambitiosis ecclesia/iam nō est q̄d horreat in studiis suis et molitionib⁹ ambitionis/nō pl⁹ ḡm spelunca latronū in spoliis viatorum/ Vendentes suā iusticiam deridebit vera iusticia dicens. Ite ad vendentes et emite vobis. Habacu. xxi. In psalmo. Qui habitat in celis irridebit eos/et quid fiet de iusticia supuendita/scilicet de iusticia illoz qui habent multa et magna beneficia ecclesiastica/quoz fructus percipiunt z male expendūt/et nihil vel parum. in ecclesia. vtilitatis faciunt/multi in ecclesia seruiunt deo sicut iudei seruiebant ei/scz pro tempalibus. sed nō sic voluit domin⁹ vnde Joh. vltio. Cum monuisset petruz ad implendū diligenter officium suū/nō subdidit remunerationē in bonis tempalibus sicut faciebat iudeis/sed pot⁹ subdidit de morte quā passurus erat pro illo/ Cum esses inquit iunior cingebas te. zc. Quidā etiā seruiunt deo vt iudas eū venalem exhibendo. Iusticia illoz qui ponūt deo pecuniā/est ydolatria deo cōtumelioſa/illud eīm ab homine colitur q̄ō p ceteris diligit/vbi dicit Glosa sup illud Phyl. iij. Quoz deus venter est/Dum cantus vadit cū duobus nō agnoscitur quis eoz sit domin⁹/sed cum illi sepantur tūc agnoscit/remanet eīm cum dño. sic agnoscitur de multis cui fuiant. vtrū deo vel diuiciis/De multis creditur q̄ habeant veram iusticiam/de quib⁹ apparebit in die iudicij q̄ fuit ydolatria/ideo securum eēt ptemptis diuiciis soli deo adherere/Iusticia remissa fuit iusticia scribarū et pharisеoz. de qua hic dicit (Nisi abundauerit iusticia vestra zc.) Et est verbū terribile/erant scribe eminētis scientie. quia magistri legis/erant pharisei eminentz vite ſm opinionē suā. et aliozum/p certo putabant iusticiā suam sufficientē esse ad salutem/et tamen nō erat. sicut dns ostendit/ Sic multis videtur/q̄ iusticia eorum sit sufficiens ad salutem. z tamē non est/non est securum cōfidere in opinionib⁹/z animā suam i incerto opinionū ponere/cū ō facili credat intellectus q̄ō vult affect⁹ Pō. Transierūt in affectū cordis. Aug⁹ in libro ꝓfessionū. Spargis penales cecitates sup illicitas cupiditates. In talib⁹ melius est abundare q̄ deficere/Si quis amplius debito fecerit/domin⁹ bene sciet remunerare illud/Non est in hoc periculum. Sed si in modico defecerit non implens illō ad quod tenet ibi erit periculū/ cui post hanc viram nō poterit subueniri Prouer. x. Egestatem operata est manus remissa. Homo remissus sistit citra debitum/et p modico quādoqz totū amittit/ econtrario cogitationes robusti semp in abundātia. Prouer. xxj. Homo remissus diminuēdo p̄cedit/hodie facit aliq̄d/cras minus. Eccī. xxij. Filia fatua in demīoratione fiet/ita accidit in vita eius sicut in statua nabuchodonosoz. Dañ. ij. Cui⁹ caput fuit de auro optimo. pect⁹ z brachia de argento/ventr⁹ venter et femora de ere. Iusticia excedens/est iusticia sine misericordia q̄ nō est vere iusticia/glo. Sup q̄ntū Mat. Iusticie lumē est misericordia/ Iusticia sine misericordia in tenebris est/z est cecus furor/sup illud. Eccs. vij. Noli esse iust⁹ multū. ōt Interl. Summū ius summa iniuria est/de hac iusticia. tangit glosa sup illud. Luc. j. Erant autē ambo iusti ātē deū/incedentes in omnib⁹ mādatis z iustificatōib⁹ dñi sine querela/ecce inquit tempata iusticia/Plerūqz hominū iusticia. durioz querelas ꝓuocat. Hec iusticia in regnū nō introducit/eo q̄ est sine misericordia. Judiciū eīm sine misericordia fiet ei qui nō fecerit misericordiā Jaco. ij. Misericordia i padyso loca distribuit/vñ q̄ hic misericors nō fuerit/i padyso locū nō hēbit/Eccī. xvi. Opis mia faciet vnicuiqz locū scōm meritū opm suoz/z ſm intelle-

ctũ pegrinationis illius. ¶ Et sciendum
q̃ hui⁹ intemperate iusticie triplex solet
esse causa. ¶ Prima incõsideratõ ꝓprie infir
mitatꝫ. Prouer. xix. Homo indigens mi
sericors est. Gal. vi. Considerans temet
ipm ne et tu tempterꝫ. ¶ Secunda est igno
rantia aliene infirmitatis, nõ agnoscitur
defacili aliena infirmitas nisi per ꝓpriam
Seneca. Regũ animos induim⁹. illi ob
liti ꝓprie infirmitatis aliene deseuiunt, tã
q̃ꝫ iniuriam accepint. ¶ Tercia est amor va
ne glorie vel laudis, ex quo em̃ ventus va
nitatis ꝑcutit ignem zeli, totus homo ac
cenditur, ita q̃ non timet facere magnaꝫ
stragem vt iustus dicatur, sicut quidã iu
dex ꝑ culpa leui. filium fecit occidi vt di
ceretur bon⁹ iusticiarius, stultissim⁹ mer
cator qui vanã laudem ita care emit. ¶ Iu
sticia ad regnum introducẽs est. Iusticia
vera animũ linguã et manũ cohibens oĩ
bus amicis et inimicis benefaciens. et na
querẽs. ¶ Sed cũ nesciam⁹ an verã an fal
sam iusticiã habeam⁹, vnum remediũ ha
bem⁹, vt ad humilitatẽ ꝯfessiõis fugiam⁹,
ad curiã diuine misericordie appellãtes a
curia iusticie. Bern. Apud dñm frẽs ius
hr̃e nõ possum⁹. qꝛ in multis offendimus
omẽs, sed nec fallere eũ. ipse em̃ nouit ab
scondita cordis, quanto magis opera ma
nifesta, nec resistere virib⁹ quoniã omipo
tens est, quid ergo restat nisi ad humilita
tis remedia tota mente ꝯfugere, et quid
q̃d in aliis minus habem⁹ de ea supplere.
¶ Idem. fugiam⁹ ad misericordiã. ⁊ dicam⁹
qm̃ melior ẽ misericordia tua sup̃vitas ⁊c.
et qui nõ possum⁹ in vestitu innocẽtie vl̃
iusticie, appaream⁹ vestiti ꝯfessione. Con
fessio em̃ et pulcritudo in ꝯspectu ei⁹ (Ni
si abundauerit iusticia vestra ⁊c) Solent
magistri in scolis suis pueros faciliora ꝑ
maiores docere scolares, ipsi ꝟo docent
difficiliora maiores. Magister eccl̃e xp̃s
est. Joh. xiij. Vos vocatis me magister ⁊
dñe ⁊ bene dicitis. ¶ Iudeos q̃ pueriles fu
erunt. ⁊ q̃si sub virga, docuit dñs ꝑ viros
a deo electos, quasi per maiores scolares
scꝫ ꝑ moysen et ꝓphetas mandata leuiora.
Populũ vero xp̃ianũ q̃si magis capacem
docuit ipsemet doctrinã supiorẽ. vel sub
limiorẽ scꝫ legem nouã. Ad differẽtiã doc
trine veteris legis et noue. ꝑtinet euange
lium hodiernũ, in quo tria facit domin⁹.
¶ Primo ostendit iudeoꝝ doctrinã (etiã sic̃
docebant eam scribe siue magistri legis, ⁊
sicut seruabãt eam pharisei qui magne re
ligionis videbãt̃ esse) insufficientẽ esse ad
salute. ¶ Scdo assumit q̃ntũ mãdatũ deca
logi, scꝫ non occides, implens qd̃ deerat
illi mandato, ostendens nõ solum manuꝫ
cohibendã esse ab homicidio, sed etiã ani
mũ ab ira, et linguã a ꝯtumelia ibi. (Audi
stis qꝛ dictum est antiq̃s. nõ occides. ⁊c)
¶ Tercio ostẽdit ab eo qui aliquẽ leserit re
conciliationẽ eius sine dilatione esse que
rendã ibi. (Si offers munus tuũ ⁊c.).
¶ Circa p̃mũ notandũ q̃ iusticia scriba
rum ⁊ phariseoꝝ dupliciter erat insuffici
ens. ¶ Primo q̃a erat forinseca. Mat. xxiij.
Ve vobis scribe ⁊ pharisei ypochrite, qui
mundatis qd̃ deforis est calicis et parap
sidis, et In eodẽ. Ve vobis scribe ⁊ pha
risei ypochrite, qui similes estis sepulcris
abbatis. ¶ Secũdo quia erat terrena q̃ntũ
ad intentionẽ plurium, vñ fiebant eis ꝓ
missiones ⁊ cõminatões terrene. Tria ꝓ
mittebant̃ iudeis scꝫ bona terre, vita tem
palis, ⁊ pax. ¶ Bona terre. Deutro. xi. Si
obedieritꝫ mãdatis meis que ego p̃cipio
vobis ⁊c. Dabo pluuiã terre vestre tempe
raneã et serotinã. Isa. j. Si volueritis et
audieritis me bona terre comedetꝫ. Vita
Leuit. xviij. Custodite leges meas atqꝫ
iudicia, que faciens hõ viuet in eis. ¶ Pax.
Michee. 4. ꝯcident gladios suos in vo
meres, et lanceas suas in ligones. ¶ Nobis
vero ꝓmittitur regnũ celoꝝ, vita eterna,
et pax pectoris. ¶ Regnũ celorũ. Math. iij
Penitentiã agite appropinq̃bit em̃ regnũ
celoꝝ. ¶ Vita eterna. Eiusdẽ. xix. Omnis
qui reliquerit domũ vel fratres ⁊c. centu
plum accipiet. et vitam eternã possidebit
¶ Pax. Joh. xvij. Hec locut⁹ sum vobis vt
in me pacem habeatꝫ. ¶ Item ꝯminabatur
eis domin⁹ mortem temporalẽ. Isa. p̃mo
Qd̃ si nolueritis et me ad iracundiã pro
uocaueritꝫ, gladius deuorabit vos. Nob
vero ꝯminatur gehennã vel ignem eter
num vt hic. Qui dixerit fratri suo fatue
reus erit gehenne ignis. Math. xxv. Di
scedite a me maledicti in ignem eternum
¶ Circa secundum notandum. q̃ moy
ses securim posuit ad ramum arboris,

phibens homicidium/ Dñs vero tanq̃ sapiẽs agricola securim posuit ad radicẽ/ phibens iram ex qua sequit homicidiũ. ¶ Et notandũ q̃ est ira qua aliq̃s irascit fratri q̃ mala est de q̃ hic ois qui irascitur fratri ẽ./ Et est ira qua aliq̃s irascit culpe fratrj/ q̃ ira bona ẽ. de q̃ hic ór Hlo./ Justa ira mater est disciplie/ et ira q̃ est cũ causa iudiciũ est. non ira/ De hac bět Eccs. vij. Melior ẽ ira risu/ Ira ꝛo qua q̃s irascitur fratri duplex est/ q̃dam subita q̃ nõ est pec catũ mortale/ de q̃ in psalmo. Irascimi et nolite peccare/ Alia cũ deliberatõe q̃ est pcm̃ mortale./ de q̃ spẽaliter intelligit q̃ hic ór Ois qui irascit ẽ. ¶ Et sciendũ q̃ valde fatuꝰ est hõ qui irã nõ refrenat/ Job v. Virũ stultũ interficit iracundia/ pmittit em̃ eã in se dñari Eccs. vij. Ira in sinu stulti reqescit/ sic stultꝰ esset q̃ carbonẽ vivum poneret in sinu suo et reqescere pmitteret/ sic stultꝰ est qui ignẽ ire in sinu pmittit qescere/ Eiusdẽ. xi. aufer iram a corde tuo/ Iracũdus ꝓcat p saul. de quo. j. Re. vlt. Arripuit saul gladiũ suuz/ ⁊ irruit sup eũ/ gladiꝰ iracundoꝝ intrat in corda ipoꝝ/ Dꝛꝰ em̃ iracundꝰ aiam ꝓpriã occidit q̃m corꝛꝰ ꝓximi ledat/ Jtẽ iracũdi ꝓcant per mistros regis babilonis/ q̃ succẽderũt fornacẽ q̃ eos succendit/ Dañ. iij. Augꝰ sup illud. ps̃ In laqueũ cadat i ipm/ sic putato maliciã esse qũo ignẽ si vis incẽdere aliq̃d illud q̃ admoues igni ꝓus ardet/ nisi ardeat. nõ incendit aliud/ vbi gra./ Cũ facula apponis igni ꝓus ardet vt aliꝰ possit incẽdere/ ita ḡ malicia ꝓcedit ex te/ ⁊ quid vastat ante q̃s te/ qũo ꝓfundũ ramũ ledit. vbi radicẽ bz nõ ledit/ Malicia tua vt alter nõ ledat fieri p̃t/ q̃ aũt tibi nõ noceat fieri nõ p̃t/ Iracũdꝰ est q̃si aper q̃ in venabula se impigit. ⁊ est q̃si insanꝰ/ q̃ in semet ipm dẽtes vel manꝰ quertit. De remediis ꝛ irã reqre in tractatu de ira (si offers ẽ.) Hys vbis oñdit q̃d offerendũ/ ⁊ vbi/ ⁊ q̃ lis offerre debeat/ Primũ ibi. tuũ/ Secꝺz ibi. altare/ Terciũ ibi. tũc veniẽs offeres. (Si offers munꝰ tuũ). i. de ꝓpo./ Si em̃ esset de rapina nõ placeret. Eccī. 34. Jm molãtis ex iniquo maculata est oblatio/ puer. iij. Honoza dñm de tua suba/ Isaye lviij. Frange esurienti panẽ tuũ (Ad altare) materiale. de q̃ in ps̃/ Circũdabo altare tuũ dñe/ Jtẽ ad altare spũale. i. xp̃m. de quo Exo. xx. Altare de terra facies mihi/ .i. xp̃m incarnatũ credes/ vel ad altare fidei/ sup quo facienda est ois oblatio/ sine fide em̃ impossibile est placere deo. Heb. .xi./ Vel altare p̃t intelligi coꝛ deuotũ/ q̃ altare est tymiamatis. de quo Exoꝺ. xxx. Facies q̃q̃z altare ad adolendũ tymiama de lignis sechim/ sup hoc altare offerunt dño cantica spũalia Colo. iij./ Verbũ xp̃i habitet in vobis/ abundãter in omni sapientia docentes ⁊ ꝓmonẽtes vosmetipsos/ in psalmis ⁊ hymnis et canticis spũalibꝰ (Et ibi recoꝛdat fueris) Hic insinuatur q̃ oblaturꝰ dño debet coꝛ suũ scrutari/ ne aliq̃d sit in eo q̃ deo displiceat/ Exo. 29. Filij aaron iubent lauare manus ⁊ pedes/ oblaturi in tabernaculo/ Si bñ placz ẽo oblatio nõ ei placet offerẽs Gen. iiij./ Respexit dñs ad abel ⁊ munera eiꝰ/ male diuidit qui se dat dyabolo et sua deo. (Et tunc veniens offeres munus tuũ) Ꝺoctum recõciliatõis faciẽde. tangit Chriꝰ in originali dicens/ Si cogitatu offendisti fratrem tuũ cogitatu recõciliare/ Si verbis offendisti. verbis recõciliare/ Si factis offendisti factis reconciliare/ Aliter nisi quẽ factis lesisti factis placaverꝛ/ sine causa ozas deũ/ sine causa elemosinas facis. de rebus quib⁹ alios spoliasti/ quid ꝓdest tibi si vnus ꝓ te ozat. et alius aduersum te deũ interpellat/ Eccī. 34/ Dona iniquoꝝ nõ ꝓbat altissimus/ nec respicit in oblationib⁹ iniquoꝝ/ vnus edificans et vnus destruens quid ꝓdest illis nisi laboꝛ/ vnus ozans et vnus maledicẽs. cuiꝰ vocem exaudiet domin⁹ (Audistis quia dictũ est antiquis nõ occides) occasione hoꝝ verboꝝ/ dicunt quidã neminem occidendũ/ ꝓtra quẽ erꝛoꝛem multa inuenies in tractatu ꝓtutũ capitulo vltimo de disciplina. ¶ Et notãdũ q̃ multũ debemꝰ cauere ab homicidio. et ab homicidio nostri/ et homicidio alterius/ ⁊ maxime nr̃i. Occidit vero aliquis se ipm/ cum mortaliter peccat/ Sap̃. xvj. Homo p maliciã occidit aiam̃ suam./ Job. vij. Virũ stultum interficit iracundia/ et paruulũ occidit inuidia/ Sap̃. j. Os q̃ mentit occidit aiam̃. ps̃. Interficitꝫ vniuersi vos .ẽ./ Cauendum est autem ab occisione

ꝓximi que fit multipliciter. Primo corde
i. Joh. iij. Qui odit fratrē suū homicida ē.
Scdo ore vt detractōib⁹ vel adulatōib⁹
Prouer. xxx. Generatio que ꝓ dentibus
gladios habet. Hiere. ix. Sagitta vulne
rans lingua eoꝝ. Job. v. Saluū fecit dñs
egenū de gladio oris eoꝝ. ps. Exacuerūt
vt gladiuꝫ linguas suas. Itē molliti sunt
sermones ei⁹ sup oleū et ipsi sunt iacula.
Eccī. xxviij. Flagelli plaga liuorem facit.
plaga lingue ꝯminuet ossa. Tercō gladio
materiali Act. xij. Occidit aūt iacobū fra
trē iohis gladio. Quarto malo exemplo
Ro. xiiij. Noli cibo tuo illū ꝑdere ꝓ quo
xp̄s mortu⁹ est. sic em̄ peccātes in frēs ⁊ ꝑ
cutiētes ꝯscientiā eoꝝ infirmā. in xp̄o pec
catis. Quinto taciturnitate mala Ezech
iij. et. xxxiij. Si dicente me ad impiū mor
te morieris. nō fuerꝫ locut⁹ ei vt se custodi
at a via sua mala. ipse impi⁹ ī iniq̄tate sua
morieť. sanguinem aūt eius de manu tua
requirā Greg. Quia iusto ꝑeunte q̄ in pec
catū cecidit. p̄dicator tacuit. ei⁹ sanguis
reus tenet. Sexto Incauta rep̄hensione
Deutro. xxix. Qui ꝑcusserit ꝓxim suū ne
sciens ꝛc. et in succisione lignoꝝ. securis
effugerit manū. ferrūqꝫ lapsum de manu
brio amicū eius ꝑcusserit ⁊ occiderit. h̄ ad
vnam supradictaꝝ vrbiū ꝯfugiet ⁊ viuet
In siluā imus cū ꝑ correctionē vicia inci
dere intendim⁹. ferrum labiť cū aspior cor
rectio debito exercet. Septimo. duricia
⁊ immisericordia ad indigentes. Aug⁹ pa
sce fame morientē. si non pauisti occidisti
Prouer. xxviij. Qui subtrahit aliq̄d a pa
tre supple de necessarijs exhibendis. et d̄t
hoc nō est pctm̄. ꝑticeps homicide ē. Oc
tauo. bona pauperꝝ rapiendo. Eccī. 34.
Qui aufert in sudore panem. quasi q̄ occi
dit ꝓxim suū. In eodē. panis egentiū vita
pauperꝝ est q̄ d̄fraudat illū hō sanguinū ē.

Dominica. VII. Sermo
In ordine. ciij.

Cum turba mul
ta esset cū iesu ꝛc. Marc. viij. In
hoc euāgelio. Primo ostēdiť q̄re dñs tur
bam pauit. Scdo vñ eam pauerit ibi. Et
interrogabat eos quot panes habetꝫ. Ter
cio quō eam pauerit ibi. ⁊ p̄cepit turbe di
scumbere ꝛc. Quarto ostendiť multitudo
reliquiaꝝ. ꝯuiuij ibi. ⁊ sustulerūt ꝛc. Quin
to numer⁹ manducantiū ibi. erāt aūt qui
manducauerāt ꝛc. Ad modū pascendi ꝑti
nēt ista. scꝫ q̄ turbam sup terrā discūbere
fecit. q̄ gr̄as egit. q̄ ipsemet panes fregit
q̄ eos discipulis dedit turbe apponēdos
Itē benedictō pisciū. et pulmēti appositio
⁊ q̄ saturauit eos q̄s pauit. (misereor. ꝛc.)
Glosa. qd̄ miseretur est ex affectu hūane
ꝯpassionis. q̄ satiat tot ex tam paucis pa
nibus ex ꝑtāte diuina (sustinent me). i. ex
pectant. sꝫ q̄re. qꝛ in montē ascenderat et
sedebat cū discipulis. vt d̄r Math. xv. et
ipsi ꝓpter curationē infirmoꝝ suoꝝ ꝯuene
rant. Mathe⁹ habet. qꝛ triduo iam ꝑseue
rant mecū. Interl. ꝓ curatōe suoꝝ (septē
sportas) sporte vasa sunt q̄bus panis por
tatur. ⁊ d̄t Glosa. q̄ facte sunt de iunco ⁊
palmaꝝ folijs. (Erant aūt q̄ manducaue
rant q̄si q̄ttuor milia) Mathe⁹ addit ex
tra ꝑuulos ⁊ mulieres (Cum turba mlta
esset cū iesu ꝛc.) Recolit ecclesia in hodier
no euāgelio. vnū de ꝯuiuijs solennib⁹ fa
ctis a saluatore in mūdo isto. nō legitur
fecisse nisi duo talia. qꝛ melius iudicauit
intēdere refectōi aīaꝝ q̄m corpoꝝ. Aug⁹.
Non est magnū pascere vētres moriētes.
sꝫ magnū est pascere aīas in eternū victu
ras. Octauo ꝟo ostendunť in hoc euāge
lio facta a saluatore ꝑtinētia ad edificati
onē nostrā. Primū est q̄ turbā refecturus
discipl'os ꝯuocauit. et de hoc qd̄ factur⁹
erat cū eis tractauit. Glosa. sup mat. xv.
Dñs discipulos ꝯuocat vt doceat maio
res ꝯsilia sua. minorib⁹ ꝯmunicare. ⁊ vt ex
locutione intelligant signi magnitudinē.
Sunt aliq̄ qui credunt se sibi sufficiētes.
a nullo ꝯsiliū querētes. q̄ putātes se esse sa
pientes stulti facti sunt. Ro. j. Aug⁹ vbi
dixisti sufficit. ibi. defecisti. vbi tibi placu
isti ibi ꝑijsti. Bern̄. Oīa illis desunt q̄ sibi
nihil deesse putāt. Prouer. xxvi. Vidisti
hominē sibi sapientez videri magis spem
illo hēbit insipiens. Greg. valde difficile
est. vt is qui se sapientē estimat mentē ad
humilitatē reducat. et recte p̄dicantibus
credat. Item Greg. qꝛ p̄ma stulticia ange
li elatio cordis fuit. vera sapia efficiť ho
minis. humilitas sue estimatōꝫ. Eccī. 32.
Fili sine cōsilio nihil facias. Scd̄m est q̄
dñs ostendit q̄d ad pascendū turbā eum

mouerit ibi. Miſereor ꝛc. Non mouit eū mundane glie vanitas. ſed pietas ſunt aliqui qui ideo faciunt magna cōuiuia vt largi dicant/ qui in veritate largi non ſūt. Licet ventus vanitatis eis res ſuas auferat/ ſicut arbor nucis larga non eſt. licz fructus eius a vento excutiant. Pietatē ſaluatoris multa mouere potuerūt. vt in actū miſerēdi etiret. Primū fuit ꝟba erat. turba em̄ eſt miſeranda/ qz vix eſt q̄n ſint in ea multi indigentes miſericordia et digni ea. Sunt in ea aliqui ſimplices defectū ſapie habētes/ aliqui ꝓfectūdi. aliqui valde paupes/ aliqui magni meriti apud deū. Turbe impēdebat ſaluator beneficia ſua. vt beneficiū inſtructōnis. Matth. v. Videns turbas aſcendit in montē ꝛc/ ⁊ aperiens os ſuū docebat eos ꝛc. Item bñficium ſaluatōis vel ſanatōis Matth. xiiij. Exiens vidit turbam multā ⁊ miſert⁹ eſt eius/ ⁊ curauit languidos eoz. Item bñficium corpalis refectōis/ de quo hic habet. Hōm fuit hoc q̄ triduo ſuſtinuerāt eum/ vel ꝑſeuerauerāt cū eo/ vt ōr Mat. Multum valet ꝑſeuerantia ad impetrandum a dño quod ab eo petitur/ vt dñs oſtendit Luce. xi. In ꝓbola de amico veniēte de via. Item in ꝓbola de iudice iniquo/ ⁊ vidua Luc. xviij. Ad hoc ſuſtinuerat turba dñm vt infirmos eius ſanaret. Si ḡ infirmitates tuas ſpūales vis ſanari/ exēplo. turbe ſuſtine triduo dñm/ vt primus dies ſit doloꝛ ꝓtritōis/ ſcōs pudoꝛ ꝓfeſſionis/ tercius laboꝛ ſatiſfactōis. Hoc eſt triduum qō itur vt deo gratum ſeruitiū offeratur Exoō. v. Vel p̄mus dies poteſt intelligi ꝓgnitio veri/ ſcōs deteſtatio mali/ tercius amoꝛ boni. Tercio mouit dñs turbe indigentia/ qz non habebant qō manducarēt. Chriſ. ſine indigentia non feciſſet ōs mira. hic oſtendit dñs facto qō Luce. xiiij. oſtēderat verbo dicēs/ Cum facis ꝓuiuiū voca pauperes ꝛc. Quarto potuit eū mouere qz laboꝛauerūt/ vñ ōr Quidam ex eis ō longe venerunt. Quinto hoc q̄ laboꝛaturi erant/ vñ ipſe dicit. Si dimiſero eos ieiunos deficient. Sexto. hoc q̄ erant in ſolitudine. vbi neceſſaria venalia non inueniſſent etiā ſi pecuniā habuiſſēt./ vñ dicūt diſcipuli/ vnō iſtos quis poterit ſaturare panibus in ſolitudine. Tercio ꝓtinēs ad edificationē noſtrā eſt hoc q̄ de numero panū queſiuit/ voluit dñs numeꝛ panum a diſcipulis rñderi/ vt veritas miraculi ꝓ hoc aꝑpareret/ ⁊ ad ꝓmendationē ſeptifoꝛmis gr̄e ſpūſſancti. Alia refectio facta ex q̄nq; panibus ꝑtinet doctrinā veteris legis. Iſta facta ex ſeptē panib⁹ ꝑtinet doctrinam noue legis/ in qua ſeptifoꝛmis gr̄a ſpūſſcī ⁊ reuelatur et datur. Dee ſeptē gr̄e p̄nt intelligi. vel ſeptē dona ſpūſſancti/ vel ſeptē ꝓprietates. ſcz tres theologice. ⁊ q̄ttuoꝛ cardiales/ quaꝝ tres oꝛdināt ad finē ſup̄mū ſcz fides. ſpes. caritas. Quattuoꝛ circa illa que ducūt ad finez illū. Agnoſcimus fide ſup̄mū finē bonum eſſe ſe ꝓmunicans/ vñ due oꝛiunt affectōes/ ſcz ſpes. ex eo q̄ ꝓgnoſcitur liberaliſſim⁹ bona ſua ꝓmunicando/ et deſideriū ex eo q̄ cognoſcit eſſe bonū. quo nihil melius deſiderari p̄t/ bonum em̄ eſt qō deſiderat ab omib⁹/ vt ait Dyoniſi⁹. hoc deſideriū ꝑtinet ad caritatem. De quattuoꝛ cardinalib⁹ dicit Aug⁹ ꝓuidentia eſt diligere qō diligendū eſt. Fortitudo nullis auelli moleſtijs. Tpantia nullis illecebris. Juſticia nulla ſuꝑbia. Attendendū vero eſt q̄ ſaluator audiro a diſcipulis q̄ ſeptē panes habēt/ turbā diſcumbere iuſſit/ ad oſtendendū q̄ pane cōtenti eſſe debeam⁹. qñ alia nō inueniūtur/ qō eſt ꝓtra quoſdā qui dicūt q̄ ꝑ ſolo pane nō poterēt menſam/ vel non ſederēt ad menſam. Quartū eſt q̄ eos ad terzā diſcūbere fecit/ ad oſtendendum q̄ in noua lege terzena ꝓtemni iubent/ que in veteri ꝓmittebant. Iſa. j. Si volueritz et audieritis me bona terze comedetis. Mat. xix. Si vis ꝑfectus eſſe/ vade ⁊ vende omnia que habes et da paupibus ꝛc. Quintum eſt q̄ gr̄as egit. Debem⁹ gr̄as agere deo in ꝓuiuijs nr̄is/ cū gr̄as agamus hominib⁹/ etiā ꝑ modicis beneficijs ab eis receptz. ꝓma Thy. 4. Nihil eſt reꝛciendū qō cū gratiarū actione ꝓcipitur. Sextū eſt q̄ panes ⁊ piſces benedixit/ bñdictio etiam in ꝓuiuijs nr̄is nō eſt negligenda q̄ oꝛatur/ q̄ creauit ⁊ dedit cibū vt det ſalubr̄e⁹ eius vſum/ qō nō eſt ꝓpium donū. Seneca Grulto nulla re op⁹ eſt/ nulla em̄ re ſcit vti/ Idē Doce nō eſſe poſitū bonum vite in ſpacio ci⁹/ ſed in vſu. Idē eſt intelligendū de alijs rebus. j. Thy. 4. Dicit ō cibo/ q̄ ſanctificat

p verbum dei et orationē/ne scz sit noxi⁹ anime vel corpi. Intrauit dyabol⁹ in sanctimonialē/q̄ sine benedictōne lactucā comedit. vt legit̄ i dyalogo Greg. Septimū est q̄ pisces apponi iussit ad ostēdendū/q̄ cibis verbi dei addendū est pulmentū exēpli boni. Magis em̄ suadēt opa bona q̄ verba/vt dicit Amb. Seneca. longū iter p p̄cepta/breue ⁊ efficax p exempla. Octauū est q̄ panes ⁊ pisces tantū multiplicauit/q̄ postq̄ ex eis q̄ttuor milia. p̄ter mulieres et puulos. saciati sunt/septē sporte plene fuerūt fragmētis que remanserunt/ad ostēdendū q̄ misericordib⁹ bona tpalia multiplicant̄ a deo/Luce. vj. Date ⁊ dabitur vobis/Grego. in dyalogo/Terrene subē p hoc q̄ pauperibus distribuūt̄. multiplicant̄/Prouer. xi. Alij diuidunt ꝓpria ⁊ ditiores fiunt. Eiusdem. xxviij. Qui dat pauperi nō indigebit/iij. Regū. xvij. Illi vidue q̄ helyam pauit farina ⁊ oleū nō defecerunt/donec pluuia a dño data est mūdo/Poti⁹ helyas pauit viduā q̄m vidua ip̄m/multotiēs paupes poti⁹ pascunt misericordē q̄m misericors ip̄os/quia misericors fidelit̄ dispēsat pauca bona sibi a dō ꝯmissa/ideo merito a deo sup multa ꝯstituitur. Math. xxv. (Dimittere eos ieiunos nolo ne deficiant in via) Notādū q̄ tribus generib⁹ hominū valde graue ē ieiunare/scz ꝯualescentib⁹ ab egritudine magna/itinerantib⁹ et pueris/Hys trib⁹ modis se habēt q̄ de nouo de peccatz suis penituerūt/ꝯualuerūt a multz et magnis egritudibus/viam padisi sunt ingressi. pueri sunt vni⁹ anni. vel mensis/⁊ ideo cib⁹ verbi diuini ē eis necessari⁹. ⁊ sine illo deficiunt. Glo. Bede sup Math. xv. Perit qui sine pane celesti ad patriaz tendit/iij. Regū. xix/Surge comede grādis tibi restat via/Treñ. j. Facti sunt p̄ncipes eius sicut arietes nō inuenientes pascua/abierunt absqz fortitudine añ faciē subseq̄ntz (Quot panes hētis. qui dixerūt septem) Septē panes possunt intelligi/quib⁹ vita spūalis sustentatur/Prim⁹ est opus virtutis/virtus em̄ deficit nisi exeat in opus. potentia videndi in eo qui diu est in tenebris. deficit/cū non exeat in actum suum/sustentatur em̄ actu suo/vñ in psona v̄tutum pōt intelligi illud. Isa. iiij. Panē nostrū comedem⁹. panis virtutū est op⁹ eaꝝ q̄ sustentātur. Scd̄s est doctrina. Deut. viij. Afflixit te penuria/⁊ dedit tibi manna cibum quē ignorabas tu ⁊ patres tui. vt oñderet tibi q̄nō in solo pane viuit hō sed in omni verbo quod pcedit ex ore dei. Tercius est exemplū. Ecci. xxix. Que in manu habes ciba cet eros/Berñ. Efficatior est vox opis q̄m vox s̄monis. Quartus est sacramentū altaris. Joh. vi. panis quē ego dabo/caro mea est. p mundi vita Quint⁹ est inspectio creaturaꝝ. Isa. xxix. Erit visio omnium q̄si visio libri signati Sextus est oratio que multum roborat hoiem. Septimus est meditatio/de hys duob⁹ d̄t Greg. Uita hominū amor dei hunc fides ꝯcipit. spes pturit. spūssanct⁹ format ⁊ viuificat/Lactat lectio. meditatio pascit/oratio cōfortat. Pisciculi sunt ꝯsolatōes. quas dñs dat in p̄nti. In psalmo. s̄m multitndinē doloꝝ meoꝝ. ꝯsola. t. le. a. m/in Joh. xiiij. Rogabo patrē meū et alium paclitum dabit vobis/⁊ bene dicunt̄ pisciculi p̄sentes ꝯsolationes/respectu em̄ cōsolationū que erunt in patria se habent ad instar puncti/Berñ. exponit q̄ dicunt̄ in hoc euangelio. de claustralib⁹ hys v̄bis/Saluatorē frēs carissimi in desertū secuti estis/Existis ad eum extra castra. sed vereor ne q̄s forte in triduana expectatōe pusillanimis inueniatur/et in egyptum hui⁹ seculi nequā. corde vel etiā corpe reuertat̄/ꝓpter hoc d̄t scriptura expecta dñm viriliter age. Idē. viam trium dieꝝ eas necesse est in deserto/si gratū dō tuo offerre volueris sacrificium/⁊ triduo sustineas saluatorē. si miraculi panib⁹ desideras satiari. Prima est dies timoris. horrendū gehenne suppliciū demonstrās Scd̄a. dies est pietatis q̄ respiram⁹ in luce miserationū dei. Tercia. dies est rōnis in qua veritas innotescit/vt tanq̄ ex debito quodā nature. siue alia ꝯsideratione. creatura subiecta sit creatori/seru⁹ seruiat redemptori. Idē. septē panes q̄b⁹ reficiamini isti sunt. Prim⁹ panis est verbū dei in quo vita hominis est sicut ipse testatur Scd̄s panis est obediētia q̄m me⁹ inquit cib⁹ ē vt faciā ei⁹ voluntatē qui misit me. Tercius panis est meditatio sancta de q̄ scriptum est. Meditatio sctā seruauit te.

et que in alio loco noīari videtur / panis vite et intellectus. Quartus panis est orantiū lacrime. Quintus labor penitētie / nec miraberꝫ ꝙ laborem aut lacrimas panem dixerim / nisi forte exciderit tibi qđ in ꝓpheta legisti. Cibabis nos pane lacrimarum. Item psalmꝰ alius labores manuuꝫ tuaꝝ qꝛ man. ꝛc. Sextus panis est. iocūda vnanimitas socialis / panis inq̄ꝫ ex diuersis granis ꝯfectus fermētāte sapiētia dei. Septimꝰ panis est eucaristia / quoniā inquit panis quē ego dabo caro mea est ꝓ mdi vita. Itē septē panes ꝑm Bern̄. sunt septē effectꝰ miſicordie. Prima ē ꝙ a multis peccatis adhuc in seculo positū custodiuit / nō ꝑma quidē inter omēs quas mihi impēdit. sed inter has septē / q̄s em̄ non videat ꝙ sicut in peccata mlta nō cecidi / sic et in alia potui cecidisse peccata / nisi me omnipotēs seruasset. fateor et fatebor / Nisi quia dominꝰ adiuuit me / paulo. ha. anima mea in inferno. At miseratio tua Scđa sup me dn̄e. q̄ nā poterit explicari sermone / Ego peccabam et tu dissimulabas / nō ꝯtinebam a sceleribus. et tu a verberibꝰ abstinebas / ꝓlongabam ego mlto tempe iniquitatē meam / et tu domine pietatem tuā. Tercia miseratio fuit / ꝙ visitauit cor meū et imutauit / vt amara fierent que prius male dulcia erant / et qui letabar cum male facerem. et exultabam in rebus pessimis / vt recogitarē ei oēs annos meos in amaritudine anīe mee. Quarta miseratio fuit ꝙ penitentē misericorditer suscepisti / vt in numero eorum inuenirer / de quibꝰ ps̄. Beati quoꝝ remisse sunt iniq̄tates ꝛc. Quinta misericordia ꝑ quā mihi ꝯtinendi deinceps et emendaciꝰ viuendi p̄stitisti virtutem / ne recidiuuꝫ paterer et esset nouissimꝰ error priore peior. Sexta misericordia est gratia ꝓmerendi / que scilicꝫ munus bone ꝯuersatiōis indulget. Septima spes obtinendi. qua donas homini indigno peccatori de tua totiens experta bonitate / vsqꝫ ad celestia speranda p̄sumere. Item de miseratōibus diuinis Bern̄. Sic honorat me miſationibꝰ deꝰ / sic concludit. sic obruit beneficijs suis / vt onus aliud non possim sentire / Quid em̄ retribuam domino ꝓ omnibus que tribuit mihi. tanta tribuit. tanta retribuit. ꝛ tu mihi de alio onere loqueris / deficit spūs meus prorsus deficit in tanta beneficioꝝ consideratione / et licet dignas nō sufficiam gratias agere / ingratitudinē. prorsus odit anima mea / ꝑemptoria seq̄dem est ingratitudo. hostis gratie. salutis inimica. (Unde istos quis poterit saturare panibus in solitudine) Sicut celum solitudo est malis. ꝑm illud Luce. xv. Dimisit nonagintanouem in deserto / sic mundus solitudo bonis. qui licet ibi habeant bona transitoria. sunt tamen quasi nō habētes ꝑma Corinth. vij. Qui gaudent tanq̄ nō gaudentes / et qui emunt tanq̄ non possidentes / ꝛ q̄ vtuntur hoc mundo tanq̄ nō vtantur. In hac solitudine dat dominꝰ septem panes. septem dona spūssancti / q̄bus possumus contra carnem. mundū et dyabolū / dono scꝫ timoris scientie et pietatis possumus ꝯtra carnem / dono cōsilij et fortitudinis cōtra mundū / dono intellectus et sapiētie cōtra dyabolum / dono scientie cogitat quis. vilitatē carnis / quō ipsa sit vas stercoꝝ / īmo latrina latrinaꝝ. quoniā alie latrine nō sordescunt nisi per ipsam / vnde dicit Judicū. iij. ꝙ percusso eglon rege per secreta nature / statim alia stercora ꝓruperunt / non apparuit ꝑus esse latrina. sed tunc apparuit. Item dono scientie / cogitat quis carnem esse domū ruinosam / ad cuiꝰ repationē frustra quottidie laboratur / Aggei. j. comedistis ꝛ nō estis saciati / et subditur. Qui mercedes cōgregauit misit eas in saccum ꝑtusum / Saccus pertusus est caro / de qua ꝑ multa foramina effluūt sordes. Item dono scientie / cogitat q̄s carnē esse carcerem interioris homis / In psalmo. Educ de carcere animā meam / ad Ro. vij. Infelix ego homo q̄s me liberabit de carcere mortis huiꝰ. i. de corpe / Hic carcer est luteus īmundus et tenebrosus / Job. 4. Quāto magis qui habitāt domos luteas / Osee. viij. Israel factus est in natiōibꝰ. quasi vas īmundū / In psalmo. Eripe me de luto / Job. iij. viro cuiꝰ abscondita est via / et circumdedit eum deus tenebris. Item dono scientie agnoscit quis carnem esse colubruꝫ / de q̄ dicitur / ꝙ cum foueret in sinu eius. q̄ eum liberauerat / cōplexus eum cepit pungere / ꝛ cū quereret quid facis / Rn̄dit. Naturā

meam facio/sic caro reddit malū p bono./
¶Dicitur q mus in pera/coluber in sinu/ignis in domo/male remunerant hospites suos/Dono ergo scientie ognoscitur caro esse coluber/et fugiendo vincitur/Eccī.xxv. Non est caput nequius sup caput colubri. Eiusdē.xxi. Quasi a facie colubri fuge peccatū ¶Item dono timoris possumus cōtra carnem/que melius vincit fugiēdo/timoris em est fugere Prouer xiiij. Sapiens timet et declinat a malo/Eiusdē.xv/per timorē domini declinat omnis a malo/¶Item dono pietatis caro vincitur/vnde sup illud.pma.Thy.4. Pietas ad omia vtilis est. dicit Glosa./Omnis summa xpiane discipline in mirificorōia et pietate consistit/quā aliquis seqns ꝛ si lubricum carnis patiatur/vapulabit qdem/sed nō peribit/Dono consilij et fortitudinis vincitur mūdus/qui impugnat psperis et aduersis/Dono psilij psperitatem nobis vtilem reddimus/dum ea que nō possunt seruari retinendo/seruam⁹ distribuendo/stultus qui omne frumentum suum recondit in horreo nihil inde seminans cū pars seminanda esset/et pars ad vsum seruanda/Genē.xlvij/Reliquas partes pmitto vobis in semine tō/Pauperes sunt quasi thesaur⁹ vel saccul⁹/Eccī.xxix. Luce.xij. Uendite que possidetis ꝛ date elemosinā/facite vobis saccos q nō veterascunt/thesaurū indeficientem in celis/
¶Dono fortitudinis aduersitas nobis vtilis redditur/dum paciēter toleratur/Dono sapiētie ꝛ intellectus. dyabolus vincit/Sunt em penne spūales quibus in celū volatur/Prouer.j. Frustra iacitur rete añ oculos pennatoꝝ/Glosa. facile euadit laqueos in terris/qui semp oculos habet in celis/Dyabolus tentans de mūdi gloria vincitur dono intellect⁹/cuius est legere interioza/vñ sub mundi gloria videt ignominiā.Ꝑm illud Phyl.ij./Gloria in confusione eoꝝ qui terrena sapiunt. Osee.4. Gloriā eoꝝ i ignominiā ꝓmutabo/¶Item sub temperali ignominia videt imarcessibilem gloriā/Moyses minabat greges ad interioza deserti/Exod.iij. Sic interioza mundi inspicienda sunt/vt ab eo resiliatur. Naū. iij.q viderit te resiliat a te/
¶Item dono sapiētie dyabol⁹ vincitur/dono em sapientie celestis gloria ꝑgustatur/et sic mundana gloria abominabilis redditur. Luce.xvj/q altum est apud homines. abominatio est apud deum/Eccī. j. Ubi multa sapientia/ibi indignatio multa.j. Mach.iij. Gloria impij sterc⁹ et vermis (Et manducauerūt et saturati sunt)
¶Notandum q sex sunt genera hominū qui nō satiantur ad mensam domini/Primi sunt illi qui ad eam non accedunt qui sunt maledicti/ꝑm illud Maledicti qui declinant a mandatis tuis./In psalmo. Omnē escam abominata est anima eoꝝ. et appropinquerunt vsqz ad portas mortis/Secundi sunt illi q accedētes ad mēsam domini non comedūt/sed abscondūt vt postea vendant/nō adq̄escentes illi exhortatōi diuine. comedite amici. tō Cantico.v. Tercij sunt quidam homines rustici/qui ad mensam dominū tergum ꝑtūt. Eccī. vi. ꝗm aspera est nimium sapientia indoctis hominib⁹/et nō ꝓmanebit in ea excors/excors est qui suuz cor habz alibi.
¶Quarti sunt homines seculari scientia satiati/Prouer.xxvij. Anima saciata calcabit fauum/Quinti sunt homines fastidiosi/qui nolunt audire nisi noua/et exquo aliquid semel audierunt/licet illud nesciant nō possunt audire illō de cetero. Seneca. Fastidientis animi est multa degustare/Sexti sunt homines maliuoli et detractores. Sap.j. In maliuolā animam non introibit sapientia. (Erant autē qui manducauerāt quasi quattuor milia.)
¶Notandum q sex sunt in quibus hec refectio domini differt ab alia/Primo in hoc/q fuerunt ibi q̄nqz panes/hic vero septem/Secūdo in hoc q illi fuerunt ordeacei. isti creduntur fuisse triticei/Tercō in hoc/q ibi sederunt sup fenum hic super terram/Quarto in hoc/q ibi fuerūt q̄nqz milia qui manducauerāt/hic q̄tuoz/Quinto in hoc/q ibi duo pisces. hic pisciculi pauci/Sexto in hoc q ibi duodecim cophini pleni hys que supfuerunt/hic septē.
¶Quid ꝑ panes septem significet iam ostēsum ē/In pane ordeaceo significat timor pungitiuus/et palea spūaliter intelligentiam tegēs/que in veteri lege abundabāt.
¶In pane triticeo amoz suauitatis/in nouа lege abundans/In discubitu sup fenū

ostenditur q̄ in veteri lege desideria carnis rep̄mebant/in discubitu vero facto super terrā./in hoc cōuiuio ostenditur q̄ in noua lege terrena contemni docentur/in hoc q̄ q̄nq3 milia fuerunt in alio cōuiuio/ insinuatur populū illum subditum fuisse q̄nq3 sensibus./Hic q̄ttuor milia sunt propter virtutes quibus spūaliter viuit./ibi duo pisces.q2 due p̄sone que populum pascebant rex et sacerdos/in noua lege pascitur popul⁹ sanct3 qui multi sunt/De sexto dicit Christ/quare duodecim cophini fuerunt. vbi plures manducauerūt/r Respōdet/forte sporte cophinis sūt maiores/ potest et numer⁹ sportarū ad idem referri ad quod numer⁹ panū./sc3 ad septifor̄mē gratiam spūssancti.

¶ Dominica. VIII. Sermo In ordine. ciij.

Attendite a falsis ꝓphetis qui. rē. Mat. vij. Cum sint q̄ttuor impedimēta ecclesie in via p̄sentis vite/sc3 aperta p̄secutio tyrannor̄/deceptio hereticor̄/simulatio falsor̄ fratrum/r fallacia antixp̄i et suor̄/De duobus agitur in hoc euāgelio/Primo de deceptione hereticor̄ ibi. Attendite rē/Secōo de simulatione fratrum ibi. Non omnis qui dicit mihi dñe/Heretici cum bene videantur viuere.male docent/falsi fratres cum bene videātur docere/male viuunt/In p̄ma ergo parte monemur./Primo vt ab hereticis caueamus/Secōo docemur.quomō eos agnoscere valeam⁹ ibi/a fructib⁹ eor̄ ꝙgnoscetis eos (Attendite).id est diligenter cauete. (a falsis ꝓphis). id est hereticis (qui veniunt ad. rē.) Glosa. licet hoc de omnibus qui aliud habitu et sermone/aliud opere ꝓtendunt possit accipi/tamen specialiter de hereticis qui quadam pietatis veste tecti venenato animo et intentōne nocendi rapaces sunt lupi./vel exterius si copia datur. vel interius corrūpēdo (A fructu eor̄ ꝙgnoscetis eos) cōtra Nonne multa bona faciunt que videntur esse fructus q̄bus potius possunt reputari boni q̄m mali/hoc soluit Glosa dicens/q̄ nō ꝙgnoscētur a veste. sed ab operib⁹ vestem vocans opera de genere bonor̄/que faciunt ad tergendam maliciam que non dicunt fruct⁹/ quia nō f̄m genus eor̄ sunt/Alia glosa. ¶ Si quando dicta vel facta malor̄ ꝑsunt bonis/non hoc faciūt mali/sed fit de illis dei consilio/quia non eorum fructus est. sed vitis que sup spinas quādoq3 exuberat/sed carpendus est botrus.spina cauēda (Nunquid colligunt rē) Glosa. vt spina nō facit vuam/sic bona arbor facit fructum bonum/mala malum. et non ecōuerso (Alia glosa. spine r tribule sunt hereticī/ a quibus nullus sapiētum sanctitatem vl̄ veritatem poterit inuenire/sed ꝺcidunt r cruentant ap̄rorimātes (Sic omnis arbor. rē). id est sicut de arboribus p̄dict3 non expectātur fructus dulces/sic ab hominibus bonis talib⁹ manentib⁹ non exeunt fructus mali/id est opera pene eterne demeritoria/nec de malis manentib⁹ talibus.opera vite eterne meritoria/Arbor bona est vir bonus/vel volūtas bona/Arbor mala est vir mal⁹ vl̄ volūtas mala (nō potest arbor bona fructus malos facere) intellige manens talis. sicut ostendit Augustin⁹/exemplū ponens de niue. que nō potest calefieri. manens scilicz nix/cū eīm calefit. fit aqua/Arbor bona potest fieri mala. et mala bona./vt saulus factus est paulus./et iudas apostol⁹ factus est p̄ditor/Ad terrendum vero non facientes fructum bonum/subditur cōminatio cū dicitur. (Omnis arbor que non facit fructum bonū excidetur) p̄ mortem/vel separabitur de numero fidelium p̄ excōmunicationem in p̄senti/vel in futuro p̄ iudicij examinationē/vnde Daniel. iiij. dicit de arbore illa./Succide illam et mitte in ignē (et in ignē) gehēne (mittetur igit) id est quia mala arbor potest bonos fructus facere (Ex fructu eor̄ ꝙgnoscetis eos) vel ad illud p̄rimū potest ꝓtinuari/omnis arbor vt fruct⁹ p̄ mercede sumatur sub hoc sensu (Igit ex fructu eor̄). id est ex mercede quā recipient/vel ex fructib⁹ dum eos comedēt/nō dū eos faciūt./Prouer. j. Comedent igitur fructus vie sue. (Non omnis qui dicit domine dñe rē) Hic agitur de falsis fratribus/Glosa. Sicut cauendi sunt qui habent speciē bone vite ꝓpter dogma nequitie/sic et hy qui econtrario cum integre doctrine r fidei sint/turpiter

viuunt. Luce. vj. sic habetur. Quid voca
tis me domine dñe. et nõ facitis que dico/
¶ Contra hoc quod hic dicit/ videtur esse
illud Johel'. iij. Omnis qui inuocauerit
nomen domini salu⁹ erit/ et illud. j. Cor.
xij. Nemo potest dicere domin⁹ iesus nisi
in spũsancto/ Ad quod dicendũ. ꝙ hic lo-
quor de vocali dictõe. Apl's vero loq̃t de
reali dictõe et vera./ Nemo aũt potest di-
cere iesus est domin⁹ meus. nisi sit seruus
eius./ Nemo aũt est seruus eius. nisi habe
at spm̃sanctũ/ vñ Aug⁹/ Proprie apl's po
nit verbum. qd̃ est (dicit) significãs volun
tatẽ et intellectũ dicẽtis. (Sed qui facit
vol intatẽ patris mei) seruando scz eius
mandata/ ipse intrabit. (Attendite a
falsis ꝓphetis qui veni.) In verbo atten-
dendi monemur ad vigilantiã in cog̃scẽ-
do malũ/ Chrs./ Magna virtus boni est
ꝯgnoscere malũ/ et firma tutela salutis sci
re que fugias./ p̃ma Joh. 4/ Nolite omni
spiritui credere/ sed probate spiritus si ex
deo sint/ quoniã multi pseudo ꝓphete exi
erunt in mundũ/ scd̃a Pet. ij. Fuerũt pseu
do ꝓphete in populo./ Sic et in vob̃ erũt
magistri mendaces/ qui introducẽt sectas
p̃dicationis seu ꝑditionis/ Ab hereticis
qui falsi ꝓphete dicunt̃/ vigilanter cauen
dum est/ quia dolosi sunt./ Unde significã
tur per vulpes samsonis. Judicum. xv/ ⁊
Cant. ij/ capite vulpes paruulas nobis.
Item Apoc. ix. ꝯpantur scorpiõib⁹/ quia
in facie. id est in p̃ncipio blandiũtur/ cau
da vero. id ẽ in fine pungunt. Joh. ij/ Om
nis homo primũ bonũ vinũ ponit/ Pro-
uer. vij. Irretiuit eum multis s̃monibus/
⁊ blandicijs labiorum protraxit illum/
¶ Et notandũ ꝙ heretici dicũtur recte fal
si/ cum ipsi falsificent litteras regni cele-
stis/ et monetam ꝑadysi./ Ipsi corrumpũt
litteras sacre scripture/ que a filio dei qui
imago patris est/ quasi sigillo appenso cõ
firmate fuerunt in cruce./ Job. xiij/ osten-
dam vos fabricatores mendacij/ et culto
res ꝑuersoruz dogmatum./ Monetam v̄o
ꝑadysi falsant aurum diuini amoris/ sub-
trahẽdo ei. dum oratões. ieiunia. elemo-
sinas. amore vane glorie faciũt/ que amo
re dei facere debuerũt. Seq̃tur (Qui ve
niunt ad vos in vestimentis ouium) s̃m
Augu. Vestimẽta ouium sunt blanda ver
ba innocentũ/ cetera qz religionis signa.
.ij. ad Thy. iij/ Habẽtes q̃dem speciem pi
etatis/ virtutẽ aũt eius abnegantes/ ouis
dum viuit pelle sua cõtegitur/ Mortua
autẽ oue alter contegit̃ inde/ Ouis viua
est vere innocens. qui pelle honeste ꝯuer-
sationis ornatur/ q̃si pellis ouis mortue
est ꝯuersatio exterior ypochrite./ Glosa.
Jeiunia et orationes sunt simulati sicut
et ouis/ sed non debent oues pelles suas
deponere. et si aliquãdo lupi se eis conte-
gant (Intrinsecus ãt sunt lupi rapaces)
vel spũaliter corrumpendo/ vel si possunt
corꝑaliter ꝑsequẽdo/ vt ptz in arrio. cuius
consilio tempe suo omẽs episcopi catho-
lici missi sunt in exiliũ/ vt vix inuenti sint
tres episcopi qui obsisterent ⁊ obuiarent
ei./ Act. xx. Scio quia intrabunt post di-
scessum meum lupi rapaces/ Chris. Lu-
pus tectus pelle ouina ꝑ vocem agnosci-
tur et ꝑ actum/ ouis balat inclinata deor-
sum/ lupus vlulat contra celum/ hoc sup-
bie. illud humilitatis signum/ ouis herbã
manducat. lupus carnem./ qui ergo sang-
uine gaudet et bellis. lupus est. (Et no-
tandum ꝙ sicut illi nos exterius decipi-
unt. qui speciem boni pretendũt cum sint
mali/ sic etiã interi⁹ decipimur quibusdã
p̃nunciabilibus/ quasi q̃busdam ꝓphetijs
habentib⁹ speciem boni Treñ. ij/ Prophe
te tui dixerũt tibi falsa. ⁊ stulta/ Proponit
aliquis recedere a peccato/ sed occurrit ei
cogitatio dicens/ ꝙ potest hoc differre ꝓ-
mittẽs longos dies. cum adhuc iuuenis
sit/ vel ꝙ satis alia vice recuꝑabit/ vel ꝙ
non debet nimis terreri magnitudine pec
cati/ et inducit ei exemplũ de magdalena
et Dauid/ vel ꝙ cum sit lubricus. post cõ-
fessionem deterius cadet/ vel ꝙ omia grã
dia peccata penitus redimet intrando re
ligionẽ/ vel eundo in terram sanctã/ ⁊ ꝙ se
curius est cadere modo et post resurgere.
q̃m resurgere. et iterũ cadere velit/ Profe
cto dyabolico sunt hui⁹ mõi cogitatiões/
Immisse em̃ sunt ab angelo malo/ et de fu
turo sunt/ scd̃a Cor. x. Ipse em̃ sathanas
trans figurat se in angelũ lucis/ Sed ꝙ p̃
ma falsa sit/ patz ꝑ hoc ꝙ plures pelles ag
noꝝ inueniunt̃ in foro q̃m arietũ/ et freq̃n
tius moriunt̃ homines non senes q̃m se-
nes/ In psalmo. Viri impij nõ dimidia-

bunt dies suos. Scdam etiam patet esse falsam, nõ em̃ est in volũtate homis egressus de peccato, peccatũ nasse ꝯpatur, a q̃ piscis ꝑ se non exit licet ꝑ se intrare possit. Item ꝯpatur casui elephantis, qui per se non resurgit, vel fractõni vitri. vel teste q̃ non ꝯsolidantur. Alia etiam ꝓphetia fallax est. Exemplũ em̃ dauid vl' magdalene. non est ad hoc vt ad peccatũ quis incitet, sed ad hoc. vt si quis peccauerit nõ desperet, nec omnib⁹ facit deus quod illis fecit. Johel. ij. Quis scit si ꝯuertatur et ignoscat deus. Alia etiã ꝓphetia fallax est que solicitudinẽ facit de vulnere nõ dũ recepto, ⁊ aufert solicitudinẽ de curando vulnere iam recepto, qui cecidit solicitus debz esse quomõ surgat, et orare humiliter deũ. vt operi suo porrigat dexteram Job. xiiij. Sed qui stat solicitus debz esse ne cadat. j. Corinth. x. Alia etiã ꝓphetia fallax est. Fatuũ em̃ est. q̃ aliquis ꝓponat se facere magnã penitentiã cũ infirmior erit, q̃ nũc non potest facere paruã. Qui nõ est hodie cras minus aptus erit. Senilis etas. minus potens est ad tolerandum onera q̃m iuuenilis, cũ omne totũ sit maius sua ꝑte, qui nõ potest vnũ peccatũ paruũ redimere penitus, quomõ poterit omnia redimere peccata magna. Item cũ milicia sit vita homis sup terram, et valde vtiliter militetur cũ peccata per penitentiã destruũtur, quanta fatuitas est senilem etatẽ huic milicie reseruare, vt aliquis nolit militare donec decrepitus fuerit. Treñ. iij. Bonũ erit viro cũ portauerit iugum dñi ab adolescẽtia (A fructu eoꝝ ꝯgnoscetz eos) ꝯm Augu. A tribus maxime ꝯgnoscunt ypochrite. Primũ est oppressio bonorũ, opprimunt em̃ bonos ꝑsequendo factis, et detrahendo verbis. Scdm est facilis reprehensio alioꝝ, quod faciunt vt videantur zelum habere. Terciũ est impaciẽtia in aduersis, vnde dt Glosa, q̃ maxime discernunt per impacientiã in tempe aduersitatis, qd manifestum est in ypochritz nostri tempis, qui mouentur ad ꝯtumelias sibi dictas quia gloriaz querunt. Hiero. Nõ queras gloriam et nõ dolebis cum inglorius fueris, qui laudem nõ appetit. contumeliam nõ sentit, specialiter tũc ꝯgnoscuntur ex fructibus ypochrite, cũ dignitates sunt adepti, ꝯgnoscuntur inq̃ quales ꝑus fuerunt, vnde cum q̃dam diceret Honores mutant mores, alius correxit. immo monstrant mores. Item notandum q̃ heretici possunt cognosci ex doctrina et vita. Ex doctria ꝑmo quia in occulto docẽt. Prouer. ix. Aque furtiue dulciores sunt, ecõtrario xp̃us in aperto docuit et monuit docere. Johã. xviij. Ego palam locut⁹ sum mundo. In eodem. In occulto locutus sum nihil. Math. x. Qd in aure auditis p̃dicate sup tecta. ij. Thy. iiij. Cum sanam doctrinam nõ sustinebũt, sed ad sua desideria coaceruabũt sibi magistros prurientes auribus. Tercio quia illa ꝯmendant que propinqua sunt erroribus eoꝝ, vnde virginitatẽ multũ laudãt, vt matrimonio detrahant: ꝑma Thy. 4. Spiritus maĩfeste dicit. In nouissimis tempibus discedent quidã a fide, attendẽtes spiritibus errroris. ⁊ doctrinis demonioꝝ, ⁊ subditur ꝓhibentiũ nubere. Quarto quia mulieres ꝑmittunt docere, cõtra illud. ꝑma Coꝝ. xiiij. Mulieres in ecclesijs taceant, et ꝑma Thy. ij. Mulier in silẽtio discat. Quinto quia nõ missi docẽt Hiere. xxiiij. Non mittebam ꝓphetas et ipsi currebant. Et sciendum q̃ errores hereticoꝝ. ex aliquo vicio habuerũt originem, vt ex vicio luxurie error illoꝝ qui dixerũt opus carnis non esse peccatum. Ex vita etiam ꝯgnoscũtur heretici, quia multũ intendunt illis per que possunt apparere sancti, vt prolixitati orationũ et similibus. Marc. xij. deuorant domos viduarum sub obtentu ꝓlixe oratõis (Nunquid colligunt de spinis vuas) Spine dicũtur peccata. Prouer. xxiiij. per agrũ hominis pigri transiui ⁊c, et ecce operuerũt supficiem eius spine. Primo eo q̃ mẽtem pungunt. Aug⁹ in libro de li. arbitrio Nullo tempis interuallo. ista diuidũtur, vt quasi alio tempe non faciat qd debet ⁊ alio paciatur, ne vel tempis puncto vniuersalis pulcritudo deturpetur, vt sit in ea peccati ded ecus sine decore vindicte. Prouer. xiiij. Miseros fac̃ ꝓl'os pctm̃, ad min⁹ miseria remordẽtis ꝯscie. Scdo. qꝛ se ꝯplectunt ꝑ comitantiã, qꝛ pctm̃ qd per pniam nõ diluitur, suo pondere ad aliud trahit. vt dicit Greg. Tercio quia fructũ

bonoꝝ operum impediũt/Hiere.iiij./Nolite serere sup spinas/Spine exorte suffocant verbũ dei.Luce.viij. et Math.xiij.
¶Quarto quia sunt materia ignis futuri. Isa.xxxiij. Spine ꝯgregate igni ꝓburentur/De hys spinis nõ colligitur vua nisi acerba/Hiere.xxxi. Omis homo q̃ comederit vuam acerbã obstupescent dentes eius/non credat peccatoꝛ se posse hr̃e veram quietẽ in lecto ꝓscientie/dum erit plenus hys spinis/Spine etiam dicunt ipsi peccatores/eo q̃ pungant bonos/Cant. ij. Sicut lylium inter spinas. ꝛc/Et quia sunt materia ignis infernalis.ij. Re.xxiij. ꝓuaricatores quasi spine euellẽtur/ꝛ cum igne succenso ꝓburentur vsq; ad nihilũ/
¶De hys spinis vua nõ colligitur/quia ex mala societate homo nõ efficitur bonus/Luce.xxiiij./Quid queritꝫ viuentem cum mortuis/Iustꝰ vua dicit. Osee.ix. q̃si vua in deserto inueni hierusalẽ/Spine etiaꝫ diuicie dicunt/qꝛ pungũt mentẽ ꝑ solicitudinem.dolorem.ꝛ timorẽ/et sunt materia ignis cupiditatꝫ/sicut eñ ligna augẽt ignem/sic diuicie cupiditatẽ/quia crescit amor nummi quãtũ ipsa pecunia crescit/
Ex hys spinis non colligitur nisi vua fellis. Deutro.32. vua eoꝝ vua fellis/Spine etiam dicũtur tribulationes. Osee.ij. Sepiam viam tuã spinis/hee spine pungunt sed pungendo salubr̃iter eruditꝫ/Eccl̃i. xxij./Pungens oculos deducit lacrimas/et qui pungit coꝛ ꝓfert sensum/
¶Propter has spinas sancti erinacij dicũtur. In psalmo. Petra refugiũ erinacijs/Ex hys spinis velut quadaꝫ sepe claudit eccl̃a. Eccl̃i.36. Ubi nõ est sepes diripiet possessio/ex hys spinis dei virtute. vua dulcissima colligitur/dum domin9 tribulatos ꝓsolatur/Ps̃. ꝑm multitudinẽ dolorum meoꝝ ꝓsola. ꝛc. Seq̃tur (Non potest arboꝛ bona fructũ malũ facere) Bona arboꝛ hõ iust9/ vel bona volũtas/et intelligas hoc ꝓiunctim sicut ꝓus. (Et notandũ q̃ fructus viri iusti in p̃senti sunt. xij/in patria silr̃ erunt.xij/ ¶Prim9 in pñti est bonoꝝ tpalium multiplicatio./Isa.j. Si volueritꝫ ꝛ audieritꝫ me bona terre comedetis. Prouer.xiij. Custoditur iusto suba peccatoris. Job.xxvij. Argentum eoꝝ innocens diuidet/ (Scõs est q̃ omnia tam
ꝓspera q̃m aduersa seruiunt eis/et ad salutem coopantur.ad Ro. viij. Scimus qñ diligentib9 deum/omia coopantur in bonum/ Tercius est ꝓtinuum crementũ bonoꝝ spualium. Prouer. 4. Justoꝝ semita q̃si lux splendẽs/ ꝓcedit et crescit vsq; ad pfectum diem/Quart9 est radicatio corundẽ Eph̃.iij. In caritate radicati/Quintus est ꝓsolationũ spualium multiplicatõ Isa.66. Ego ꝓsolaboꝛ vos/Sextus est secretoꝝ reuelatio. Joh.xv. Quecunq; audiui a patre meo nota feci vobis/Amos. iij. Non faciet domin9 verbũ nisi reuelauerit secretũ suum ad suos ꝓpheras/
¶Septim9 est iocunditas in bene opando Ps̃. In custodiẽdis illis retri. mul./Eccl̃i xxv. Homo q̃ iocundat̃ in filijs/ Naturalis iocunditas anime est in bonis opibus/siẽ homis in filijs/Octauus est victoria de dyabolo. Jaco. 4/ Resistite dyabolo et fugiet a vobis/ Non9 est fomitis debilitatõ que ꝑcata est. Josue.xi. vbi ꝓcepit dñs Josue vt equos subneruaret/ Decim9 est expientie eruditio. Eccl̃i.34. qui nõ est expertus qualia scit./ Undecim9 est ꝓgnitoꝛ diuine ꝓlibatio ꝑ ꝓtemplationẽ. Geñ. 32. Vidi dominũ facie ad faciem./ Duodecimus est spei roboratio./ Greg̃. tanto spes in domio solidioꝛ surgit/ q̃nto quis ꝑ co grauioꝛa sustulerit. (Seq̃tur de fructu iusticie in patria Sap. iij. habebit fructũ in respectione animaꝝ sanctaꝝ/ Prim9 est gaudium de egressu exilij/ Hiere. xxxj. Immisericoꝛdia reducam eos/ Scõs est gaudium de absolutione carceris coꝛpis/ps̃. Educ de carcere animã meam/ ad Rom. vij. Infelix ego homo/ quis me liberabit de carcere mortis hui9/ Terci9 est gaudiũ de laqueoꝝ. id est tentationum euasione/ Ps̃. laque9 ꝓtritus est/ Quartus est gaudium de liberatione a septem vinculis penalibus/ que sunt. fames. sitis. frigus. calor. lassitudo. egritudo. necessitas moꝛiẽdi Isa. xxv. ꝓcipitabit in monte isto faciem vinculi colligati sup oẽs populos/ Quintus de dyaboli deiectiõe/ j. Coꝛ. xv. vbi est moꝛs victoria tua/ Ro. in fine. Deꝰ ꝓcret sathan sub pedib9 nr̃is/ Sextus est de pene eterne euasiõe/ ꝑ qua sancti miricoꝛdias dñi in etnũ cantabũt/ Trcñ. iij./ Misericoꝛdie dñi q̃ nõ sumus ꝓsumpti. Isa.

iiij. Exultatio hys q̄ saluati fue. de israel. ¶ Septim⁹ erit plena libertas. de q̄ Ro. 8. In libertatē gl'e filioꝝ dei. ¶ Octauus desi derata societas. ¶ Dat. viij. Multi ab ori ente et occidente venient ⁊ recumbēt cum abraam. ⁊c. ¶ Non⁹ est ꝑsummata caritas. tunc em̄ ex toto corde diligem⁹ deū. ꝓma Lor. xiij. Cum venerit qō ꝓfectū est eua cuabit qō ex pte est. ¶ Decim⁹ est xp̄i fratrꝫ nostri desiderabilis bñanitas. Can. viij. Quis mihi det te fratrē meū. ¶ Undecim⁹ est oīmoda pacis tranq̄llitas. ꝑs. In pa ce in id ipm. ⁊c. ¶ Iterū. qui posuit fines tu os pax. ¶ Duodecim⁹ ē ꝓfirmata securitas. ꝑs. Nō timebis a timore nocturno (Dis arbor). id est tam cleric⁹ q̄z laycus q̄m reli giosus. ¶ Laycus oliua debet esse cui⁹ fruc tus debēt esse opa mīricordie. ꝑs. Ego si cut oliua fructificaui i domo dei. Hiere. xj. Oliuā vberē fructiferam speciosamq̄z vocauit nomen tuū. ¶ Cleric⁹ vero vitꝫ de bet esse fructificās suauitatē odorꝫ. Eccl. xxiiij. Odor bone opinionis multū est ne cessarius eis. ij. Cor. ij. Xp̄i bonus odor sumus. Debet aūt clericus esse vitis non solum frondosa. sꝫ etiā fructuosa. Ose. xj. ¶ vitis frondosa israel fruct⁹ adeq̄tus est ei ¶ Religiosus ꝙo debet esse ficus ferens dul cem fructū. ¶ Prouer. xxvij. Qui fuat ficū comedet fruct⁹ eius. Hiere. xxiiij. Quid tu vides hiere mia. sic⁹ bonas. bonas val de. et ficus malas. malas valde. ¶ Boni re ligiosi sunt valde boni. et mali valde ma li. Aug⁹. sicut non inueni meliores q̄z qui in monasterijs ꝓfecerūt. sic nō exptus sum deteriores q̄m q̄ in mōasterio defeceṙt. ¶ De hys trib⁹ lignis legit Judic. ix. q̄ impium sup ligna recipe noluerūt. qz oliua pingue dinē. vitꝫ leticiā. ficus dulcedinē relinq̄re noluit. ¶ Et notādū q̄ ad bonitatē fruct⁹ q̄nq̄z vident ꝓtinere. ¶ Primū ē vtilitas fru ctus. vñ solēt appellare steriles arbores q̄ nō ferūt vtiles fruct⁹. ita inutiles ferūt. q̄ ociosa agūt. vt q̄ ludūt i. xl. ne sint ociosi. Bern⁹. ꝙ vitādo ocio ociosa sectari ridicu lū est. Hiere. xxij. scribe viz istū sterilē q̄ in dieb⁹ suis nō ꝓsperabit. ¶ Secōm ē vt sit sine corruptōe. vñ fruct⁹ ꝙmiculosus nō repu tat bon⁹. talē fructū ferūt ipocrite. ¶ Dat. 23. Ue vob scribe ⁊ phisei ypochrite. q̄ si miles estꝫ sepulcrꝫ dealbatis ⁊c. ¶ Tercius est gtus sapor fructū gti saporis ferūt. q̄ cum leticia bñ opant. ꝑs. Exsurite dño i leticia. Bap. 8. ¶ Nō hz amaritudinē ꝓuersatio il li⁹. accidiosi ferūt fruct⁹ amaros q̄ alijs sē onerosi. ⁊ alij eis. Eccl 30. ¶ Nō des tristicią aie tue. ¶ Quartū ē saltus. fructū sanū fert. ille. q̄ diligent cauet ne ꝓximū suū scanda liset. Aug⁹. ¶ In incessu. habitu. ⁊ in oībus motib⁹ nris nihil fiat qō cui⁹ q̄z offendat aspectū. Job. ix. Verebar omnia opa mea. ¶ Quintū est durabilitas. fructū durabilē nō ferūt. q̄ opa carnis faciūt. Gal. v. mani festa sūt opa carnis. q̄ sunt fornicatio imū dicia ⁊c. Eccl. xiiij. Omē op⁹ corruptibile in fine deficiet. ⁊ qui opat illō ibit cū illo. ¶ Dis ar. q̄ nō fa. fru. bo. exci. ⁊c. ¶ Hoc ꝙbū dictū est a ꝓcursore. ¶ Dat. iij. et a saluato re. Eiusdē. 7. ex quo apparet q̄ est ꝙbū vti le ꝓdicatōi. hoc etiā qō saluator dr in ꝓdi catōe sua qō ꝓcursor dixerat. est ꝫ q̄sdam q̄ dedignant dicere dicta ab alijs. et ꝓt in telligi ꝙbū ꝓpositū dcm ꝫ q̄nq̄z gña hoim. ¶ Primo ꝫ ociosos q̄ nihil facere volūt. qui post q̄z fuerit p mortē excisi. in ignē eternū mittēt. ¶ Dat. 25. fuū inutilē ꝓduci. in te. ex teri. ¶ Hy sē arbores autūnales ifructuose. bis mortue. de q̄b⁹ legit cano. Jude. ij. h⁹ ociositatꝫ cā est error in q̄busdā. q̄ credunt eos nobiliores eē q̄ nihil agūt. q̄z eos q̄ ali q̄d agunt. q̄ tali fatuitate laborāt. q̄li labo raret ille. q̄ diceret meliores vineas q̄ fruc tū nō ferūt q̄m q̄ ferunt. et salices infruc tuosas nobiliores q̄m arbores amigda la. q̄ fructū ferūt. ⁊ porcos q̄ nihil faciūt nobiliora aialia cē. q̄z eq̄s. q̄. ē aliq̄s vsus. Job. xl. circūdabunt eos salices torrētis ¶ Boues ociosi st sic salices in aq̄s ōlicia. ⁊ diuicia. crescētes. ⁊ velut porci i luto se volutantes. q̄nta sit fatuitas amare ociū oñdit. puer. xij. vbi dr. q̄ sectat ociū stultis sim⁹ ē. ñ solū stult⁹ l' stultior. ¶ Et sciēdū q̄ hō ociosus explici miserie subiacet. ¶ Pria ē q̄ infelicior ē brutꝫ aialib⁹ in h̄. q̄ inhibitū ē ei comedere. ij. Thes. iij. si q̄s ñ vult opari ñ mādUcꝫ brutꝫ aialib⁹ ñ ē h̄ inhibitū. imo ds pascit ea. ¶ Dat. 6. Respicite volatilia celi. ⁊ p⁹. ⁊ pr̄ vr̄ celestꝫ pascit ea. ¶ Scda ē q̄ est in mag̃ afflictōe. pl⁹ em̄ durat ei vna dies. q̄z hoi occupato duo. ipse est q̄si tot⁹ famelic⁹. ¶ aures esuriūt rūores. gula cibū. ocl'i spectacl'a. pue. xix. desidia occidūt pi

grum/noluerunt quicq̃ operari man⁹ ei⁹/
tota die ꝯcupiscit et desiderat. Terciũ est
ꝙ in magno est periculo/ Est em̃ velut hõ
inermis in medio inimicoꝝ suorũ/ ille qui
est in peccato nõ exit inde nisi se occupet/
Seneca. A stulticia nẽo emergit nisi ma-
num porrigat ad laborẽ/ q̇ extra peccatũ
est. cito cadet nisi se occupet/ Bern̄. O im
tentationũ et cogitationũ malarũ et inu-
tilium sentina est ocium. Scdo potest in-
telligi hoc verbũ dictũ. cõtra illos qui ha
bent folia verborum sine fructu bonoruꝫ
operum/ qui verbo se recognoscunt xp̄ia
nos. nõ faciunt tamẽ opera que xp̄ianos
decẽt/ q̇ maledicti sunt. In psalmo/ Ma-
ledicti qui declinãt a man. tuis/ q̇ signati
sunt per ficulneam cui domin⁹ maledixit/
Math. xxi/ cum non inuenisset in ea nisi
folia. et statim arefacta est/ ficulnea q̃ dul-
ces fruct⁹ debet ferre recte significat xp̄ia
num/ qui debet facere opera deo. et angel'
grata/ qui si habeat tantum folia verboꝝ
maledictus est et arefact⁹/ quia eterno ig-
ne dignus. Magnũ valde est esse xp̄ianũ/
si fidei opera ꝯcordẽt/ aliter est ꝑiculosum.
Judei ⁊ sarraceni poterũt se iustificare in
die iudicij respectu maloꝝ xp̄ianoꝝ. Po-
terunt em̃ dicere xp̄o. Si nouissem⁹ te eẽ
dominũ nostrũ iesum xp̄m seruiuissemus
tibi. Iste vero xp̄ianus agnoscẽs te dñm
suum tibi seruire noluit/ imo cõtumelias
tibi intulit. Et sciendum ꝙ inter arbo
res habentes folia et non fruct⁹ laudabi-
les. Alique habẽt folia pungitiua. vt iuni
perus/ quibus sunt similes detractores/.
Hiere. ix. Sagitta vulnerãs lingua eoꝝ/
In psalmo. lingua eoꝝ. gladius acutus.
Alie habent folia fetentia vt sambuca/ q̇
bus sunt similes luxuriosi/ q̇ de pctõ car-
nis libenter loquunt̃/ Eph̄. v. Fornicatio
⁊ omnis imundicia nõ nominet̃ in vobis/
Tercio potest intelligi dictũ ꝯtra illos q̇
flores habent. sed nõ fructũ/ flores intelli
gimus hic opera de genere bonoꝝ/ q̃ fiũt
in mortali. cũ bona intentiõe/ et sicut oẽs
flores qui crescunt in terra alicui⁹ diuitis
homis non sufficerẽt eis ad refectionem
vni⁹ diei/ Sic si aliquis faceret tot bona
in mortali quot tot⁹ mũdus facit/ nõ suffi
cerent ei ad h̄ ꝙ de illis posset viuere vna
die in ꝑadyso/ nõ tamen ꝓpter hoc ille qui
in mortali est debet cessare a bonis opib⁹
Sic em̃ in flore spes fruct⁹ est/ sic spes ha
betur de ꝯuersione illius qui facit libẽter
elemosinas/ et alia opera de genere bono
rum/ et sic flos vinee bufones inde fugat
dñm ꝟo vinee letificat/ sic quodãmõ opa
de genere bonoꝝ fugant demones. ⁊ de-
um et angelos letificant/ dum occasiona-
siter ad peni tentiã adducũt/ Gaudiũ em̃
est in celo sup̄ vno peccatore pniam agẽte
Luce. xv/ Cant. ij. Flores apparuerũt in
terra nostra. Fatuus esset qui nollet arbo
res suas ferre flores/ quia flores nõ come
dunt̃/ nisi em̃ flores p̄cederent nõ sequere
tur fructus/ sic fatuus est qui non vult fa
cere bona opera dum est in mortali/ quia
illis nõ meretur vitam eternam. Multũ
tamẽ deberet conari ad remouendũ mor
tale/ quod tot et tantos labores quasi au
fert ei/ plus em̃ valet vnum bonum opus
extra mortale peccatũ/ q̃m infinita in mor
tali facta/ Sed sunt aliqui qui ad modũ
auaroꝝ. ꝑ modico magno amittũt. Quar
to potest intelligi hoc dictum cõtra ypo-
chritas qui non faciũt fructũ qui bonus
sit. licet bonus videatur/ qui sunt similes
arboribus que sunt iuxta mare mortuum/
quaꝝ fruct⁹ ante maturitatẽ virides sunt
cum vero maturi sũt/ si incidas inuenies
in eis fauillam et cinerem/ sic opera ypo-
chritarũ modo videt̃ meritoria vite eter-
ne/ sed quãdo domin⁹ manifestabit qua in
tentiõe ea fecerint/ apparebit ꝙ fuerũt me
ritoria ignis infernalis/ modo heretici ꝑ
ypochrisim suã decipiũt homies qui cre-
dunt eos nõ posse esse hereticos/ qꝛ mul-
tum ieiunant. vel quia largas elemosinas
dant/ quasi nescirent ꝙ homo potest habe
re os sanum ⁊ manũ sanam/ ⁊ tamẽ habet
oculũ egrum. Quito potest hoc intelligi
dictũ contra illos/ qui apte malos fruct⁹
faciunt/ qui letant̃ cum male fecerint/ ⁊ ex
ultant in rebus pessimis/ Prouer. ij. Qui
talis ꝑuersitatꝫ sunt/ q̃lis esset mulier que
potius vellet parere bufonẽ q̃m pulcros
pueros/ q̃s bruta aĩalia. ⁊ terre nascentia
damnabiles ostendũt/ cum illa fruct⁹ sibi
assignatos a deo faciant. et isti ab eis de
generent. Et notandũ ꝙ duab⁹ de cau
sis multũ debet homo conari ad fructum
bonoꝝ operum. Prima qꝛ illa secum de-

fert in morte/cum diuicias deserit. et ab amicis carnalibus deseritur./Apoc. xiiij. Opera illorum sequũtur illos/vñ nec pro filio nec ꝓ filia. nec ꝓ aliquo alio. debet a bono opere cessare. Secunda est qꝛ valde ꝑiculosum est homini fructũ bonoꝝ operꝝ nõ facere ſm verbum ꝓpositum (Omis arbor ꝛc.) Bern. q̃m micius me priuares mors amara vite vsu q̃m fructu/nam vita sine fructu grauior mors/Deniqꝫ duo ꝑantur arbori infructuose. securꝫ ꝛ ignis./ In maiori ꝑiculo sunt homines qui fructũ nõ faciũt/q̃m canes l' porci/Illi em̃ nõ debẽt nisi vnã mortẽ/ p⁹ mortẽ nihil mali habebunt/Hoĩes ꝟo mali debitores sunt mortis temporalis ꝛ eterne/excidẽtur em̃ morte tempali/ꝛ post ꝯburentur igne eterno/iõ dicũtur arbores bis mortue. cano. Jude. ij/Chris. Due pene sunt excidi/ꝛ in ignem mitti./Multi gehennam horrent/ Ego aũt casum glorie illi⁹ multo maiorẽ pene gehẽne esse estimo/Intolerabilis est gehenna/etiã ponat mille aliq̃s gehẽnas/ nihil tale dicit quale ẽ excidere a gl'a illa/ odio a xp̃o haberi/et audire nõ noui vos/ Et etem̃ melius est decem milia sustinere fulmina/q̃m faciem illaꝫ mansuetam auersam videre a nobis/ et tranquillũ illum oculũ nõ ferentem videre nos (Omnis arbor ꝛc.) Tempe isto libri salomonis in ecclesia legũtur/ in q̃bus multa sapiẽtia inuenitur/et a clero sapientia a deo petitur cum cantatur/Da mihi domine sediũ tuarum asistricẽ sapientiã/vnde ꝛ popul⁹ tpe isto exemplo cleri sapientiã debet desiderare/et libenter addiscere/et cum nesciat legere in libris salomonis/Alij libri sunt eis aperiẽdi/ velut q̃dam libri sunt hee visibiles creature./Effudit em̃ ds sapiam sup omnia opa eius. Ecci. j/Non est aliq̃ creatura in qua aliquid sapie legi nõ possit/etiã in formica. Prouer. vi/Salomon sapientiã quesiuit in creaturis/Disputauit em̃ de terra nascentib⁹/ab ysopo vsqꝫ ad cedrũ/et de singulis aĩalib⁹ aliq̃m ꝓposuit ꝑabolam/et Aresto. interogat⁹/a q̃ tot ꝛ tanta didicisset/Rñdit. a rebus que mentiri nõ norunt/Isa. xxix. Erit vobis visio omnium. quasi verba libri signati/ et nunc volum⁹ vobis exponere librum quẽ nobis dñs ꝓponit in euãgelio hodierno dicens. Omnis arbor ꝛc./ Duodecim vero attendenda sunt nobis circa arborem pertinentia ad nostram edificationẽ/ Primum est illud. Augustini. Arborem attendite radicem figit in humili vt vertice tendat ad celum/sic te ꝑmo humilia vt deinde exalteris./Luce. xviij. Qui se humiliat exaltabitur/Greg. Origo virtutis humilitas est/illa in nobis virtus veraciter pululat que in radice ꝓpria. id est humilitate ꝑdurat/Scdm est ꝙ arbor que ꝓpter intemperiẽ hyemis ab opatione cessauit/redeunte tempis oportunitate operari incipit/vade et fac similiter. ad Gal. vltio. Dum temp⁹ habem⁹ opemur bonũ ad omnes ꝛc./Eccs. xx. Qdcunqꝫ p̃t man⁹ tua facere instãteropare ꝛc. Eiusdẽ. xi. Mane semina semen tuũ/et vespere non cesset man⁹ tua/Ecci. xiiij. Particula diei bone non te p̃tereat/Tercium est ꝙ arbor non opatur vno solo ramo/sed in omibus/Exemplo ergo illius omnibus membris tuis seruias deo/ore instrue ꝓximũ/lauda et ora deũ/et manus tuas libenter extendas ad pauperẽ/pedibus ꝑegrinare/ auribus libenter audi verbũ dei/et cant⁹ ecclesie. oculis libenter respice que te incitent ad dei timorẽ vel amorem vel humilitatẽ. vel ꝓximoꝝ cõpassionem./Cum videris aquam/cogita ꝙ aqua quãdoqꝫ omẽs inimicos dei qui erant in hoc mdo submersit/scꝫ tempe diluuij. Gen. vij/et time cum videris ignẽ/cogita ꝙ ignis quãdoqꝫ omnes inimicos dei ꝯburet/ꝛ time cum respicꝫ terram/cogita illam esse sepulcrum tuum/Terra em̃ es et in terrã reuerteris/et humilia te/cum vides miseriam ꝓximi tui/cogita te/et ipsum membra esse vni⁹ corporis. et ꝯpatere. j. Coꝝ. xij Siq̃dem ꝑatit̃ vnũ membꝝ/ꝯpaciunt̃ oĩa mẽbra/cũ respicis bona visibilia/cogita oĩa illa a deo ꝓpter hoĩem facta/vt sic ad dei amorẽ accendarꝫ/Aug⁹. Dñe celum ꝛ terra et omĩa que in eis sunt. vndiqꝫ dicunt mihi/vt amem te nec cessant hoc dicere oĩbus/Quartũ est hoc ꝙ licet arbor crescat inuisibiliter/tam̃ ꝯtinuitate crementi tantum ꝓficit/ꝙ arbor valde magna efficitur/ In quo nobis perseuerantia ꝯmendatur que sola ſm Bern. Singularis est filia summi regis./Illa em̃ sola heres est regni

eterni qui pseuerauerit vsqz in finē hic sal
uus erit. Math. xiiij. Labor improbus
omnia vincit. Item gutta cauat lapidem
non vi sed sepe cadendo. Quintum est q̄
arbor non degenerat vt alios fructus q̄m
deus ordinauerit ferat. ꝟm verbū domini
hic positum. (Nunquid colligunt de spi-
nis vuas aut de tri. fi.) arbori preceptum
deus posuit ⁊ non preteribit. Solū sunt
due creature que transgrediūtur dei ordi
nationē. scilicz homo malus et dyabolus
qui tante puersitatz sunt. q̄ potius volūt
pducere spinas vñ in inferno incendant̄
q̄m fructus vnde in celis pascantur. cum
homo peccat tale est ac si vinea spinas p-
duceret. Vinea em̄ domini sabaoth do-
mus israel est Isa. v. sicut mulier horresce
ret. si videret se peperisse bufonem vel ser
pentem. sic anima deberet phorrescere cū
videret se ptulisse fructum innaturalē. scz
mala opera. Sextum est q̄ arbor vehemē
ter adheret terre vnde habet nutrimentū
et crementū. et non vnica radice sz multz
et ꝟm Phm. radix plante. similis est ori
animalis. sic anima tua vehemēter adhe-
reat deo vnde habet omīa bona. veritati
eius adhere p fidem. liberalitati per spem
suauitati p dilectionem. noli amplius cre
dere vetule sorciarie q̄m deo vel eius mi-
nistro. Noli diffidere de dei liberalitate.
sicut illi qui p mortale a deo recedunt. vt
sustētationē suam habere possint. ac si dy-
abolus posset vel vellet melius prouidere
eis q̄m deus. Noli guttas transitorie de
lectationis preponere fonti dulcedinis.
sicut faciunt dei inimici. qui ꝟm verbum
Dauid. terram lingunt. Septimum est q̄
arbor humorem suū et nucleum diligēter
seruat. humorem duricie corticis opien-
do. et nucleum testa. ita tu humorem gra
tie diligenter debes seruare quem fatuus
effūdit. Eccī. xx. Gratie fatuorū effundē
tur. Bern̄. Leuis sermo sed grauiter vul-
nerat. aptissimū euacuandis cordibus in-
strumētum. noli destruere opera tua mor
taliter peccādo vel ab opere inchoato añ
ꝯsummationē desistendo. Prouerb. xviij.
Qui mollis est et dissolutus. frater est sua
opera dissipātis. Mollis est qui difficul-
tati que in opere suo bono occurrit cedit
ab opere desistendo. Octauū est q̄ arbor
cultura indiget. Phus. puto q̄ omnes
species plante que nō fuerint culte silue-
stres erunt. Excole ergo diligēter te ip̄m
ne quasi arbor siluestris fias. intende pu-
tationi seu purgationi tui ipsi⁹. Joh. xv.
Eum qui fert fructum purgabit vt fruct⁹
plus afferat. Nonum est q̄ arbores silue-
stres. ꝟm Phm. magis fructificant q̄m or
tenses. sed fructus ortensiū meliores sunt.
studeas esse arbor ortensis. magis inten-
dens bonitati fructuū q̄m multitudini.
In psalmo. ꝟm puritatē manuū mearum
retribues mihi. nō ꝟm pluralitatē operuz
Cant. ij. qui pascitur inter lylia. Decimū
est q̄ arbores transplantant̄. et ꝟm Phm.
quidam fructus sunt meliores vno loco
q̄m in alio. Item tempus est plantandi ⁊
temp⁹ euellendi qđ plantatum est. Eccī.
iij. Item ꝟm phm plurime plantātur in ve
re. paucissime in hyeme in autumno et in
estate. sic hominē transplantari oportet ⁊
oportuni⁹ fit hec transplantatio in pueri
cia Prouer. xxij. Prouerbiū est adolescēs
iuxta viam suam. ⁊ cum senuerit non rece
det ab ea. Hiere. xiij. Si mutare potest
ethyops pellem suam. aut pardus varie-
tatem suā. et vos poteritis benefacere cū
didiceritis malum. Undecimū est q̄ ar-
bores siluestres p incisionem fiunt nobili
ores arbores. Sic peccator qui est quasi
arbor siluestris p incisionem verbi diuini
nobilior efficitur. Jacobi. j. In mansue-
dine suscipe insitum verbuz. quod potest
saluare animas. ⁊ cum fructibus arboris
p̄us porci infernales pascerentur. post in
cisionem. defert fructum quo ⁊ deus ⁊ an
geli delectantur. Duodecimū est q̄ cū ra-
mi arboris cum fructib⁹ magis onerati
fuerint magis inclinantur. sic quāto plu-
ra bona opera feceris tanto humilior sis.
et deo te magis obligatum noueris. cum
opera illa dona eius sint. p̄ma Cor. iiij.
Quid habes qđ non accepisti. quare glo
riaris quasi nō acceperis (Omnis arbor
⁊c̄) Hoc verbū specialiter dictū est cōtra
illos qui habent speciem bonitatis ⁊ non
bonitatem. vnde Math. iij. sic habet̄. Vi
dens āt mltos phariseoꝝ ⁊ saduceoꝝ ⁊c̄.
et subditur. Omnis arbor. Pharisei ⁊ sa
ducei erant ad minus exterius. ⁊ Math
vij. Dicitur ꝯtra illos. qui interius erant

lupi et exterius habent vestimēta ouium. Unde spēaliter hoc verbum ꝑtinet ad religiosos, minus est tolerabile in religione qui non facit fructum q̄m in seculo, sicut arbores infructuosas minus toleramus in orto exculto et clauso, q̄m in silua. Religio est quasi ortus excultus et clausus, Cant. iiij. Ortus ꝯclusus soror mea sponsa ꝛc. vnde de ficulnea plantata in vinea dicitur. Succide eam vt quid etiā terraꝫ occupat. Luce. xiij. Fructus bonus dicit̄ fructus spirit⁹. ad Gal. v. Fructus autez spūs est caritas gaudium ꝛc. Si vis loq̄ de hys fructibus, require in s̄monib⁹ epistolaꝝ. decimaq̄rta dominica post octauā pentecostes. Non omnis. qui dicit mihi domine dn̄e. ꝛc. Beda. quid folia recte cōfessionis iactatis. qui bonos fructus non ostenditꝫ. Notandum ꝙ quidam semel tantū dicunt domine, qui hoc tantū hn̄t in ore. de quib⁹ Isa. xxix. Populus hic labijs me honorat, cor autem eorum longe est a me. Alij dicunt bis domine. qui credunt corde. ꝛ ꝯfitentur ore, sed ꝯtradicūt opere. Thytū. j. ꝯfitentur se nosse deum, factis autē negant. Alij dicunt ter domīe quod nō fit nisi in spūsancto Glosa. Vere dicere domin⁹ iesus est corde credere, ore confiteri, et operib⁹ attestari, nam vnum sine altero negare est. Sed qui facit voluntatem ꝛc. Dei volūtas est. vt sancte viuamus, sicut et ipse sanctus est. Leui. xix. Sancti estote sicut et ego sanctus sum. ꝑma Thes. 4. Hec est voluntas dei sanctificatio vestra. In psalmo. Domine q̄s habitabit ꝛc. Qui ingredit̄ sine macula ꝛc.

Dominica. IX. Sermo
In ordine. cv.

Homo quidam erat diues qui habebat villicū ꝛc. Luce. xvj. In hoc euangelio ꝑmo ponitur ꝑabola contra auariciā phariseoꝝ a saluatore dicta, Deinde ostēditur ad quid sit inducta ibi. Ego vobis dico facite vobis amicos ꝛc. (Qui habebat villicum.) Glosa. villicus est ꝓprie custos ville, sed ponitur hic ꝑ yconomo, id est dispensatore. qui vniuersam domus substantiā dispensat (quasi dissipasset) q̄si diceret diffamat⁹ est. quasi dissipator, et hec dictio quasi. nota est veritatis non similitudinis, sicut ibi. q̄si vnigeniti a patre. s̄m Glo. Hec dissipatio in hoc attenditur, cum vel bona nō debito modo congregātur, vel male expendūtur (et vocauit illum) vt sciret an verū esset qd̄ dictuꝫ erat de illo. Non em̄ facile credēdum est dictis malis de alio (villicatiōis tue). id est dispensatiōis tue (recipiant me) glosa Interl. illi quib⁹ misericordiā impēdero (centum cados olei) Beda. cados grece amphora dicit̄ latine, ꝯtinēs vrnas tres. chorus modijs. xxx. impletur Isydorus. vrna mensura est quā q̄ternariū vocat, ꝓprie autē dicit̄ vas ad cineres mortuoꝝ. colligendos, de choro dicit̄ Ezech. xlij. (Accipe cautionē). id est cartam, in qua scriptum est debitū tuum, et dicit̄ a cauēdo. (et scribe octuaginta) quintā partē dimittit, ꝑmo dimidiā ꝑtem dimittit. Ratō potest esse qꝛ chorus maior est mensura q̄ꝫ cadus (et laudauit domin⁹ villicum iniq̄tatis) glosa Interl. Non de fraude, sꝫ de ꝓuidentia, q̄muis peccantē laudat, ꝓpter fraudem vero vocatur villic⁹ iniq̄tatis, ꝛ est hec ꝓbatio a minori, Si em̄ ille q̄ cum dispendio domini sibi ꝓuidit ꝯmendat⁹ est a domino suo, quantomagis ꝯmendatur iste a deo qui sibi ꝓuidet legittime (qꝛ filij hui⁹ seculi ꝛc.) Beda. cui⁹ quisqꝫ opa agit h̄, et ei⁹ fili⁹ dicit̄. Unde filij seculi dicunt̄. id est tenebraꝝ, et filij lucis. id ē eterne visionis. Sed quomō veꝝ est hoc, filij hui⁹ seculi ꝛc. Cum sup illd̄. Bonū mihi lex oris tui sup milia auri et argenti. dicit Glosa sup Dauid. ꝙ plus diligit caritas legem dei, q̄m cupiditas milia auri ꝛ argenti. Unde ꝛ amor sanctoꝝ amorē mundanoꝝ superat, et prudentia prudentiam. Rn̄sio. Non dicit prudentes simpliciter sed prudētiores in generatōne sua. scilicꝫ in generatōne carnali, non ꝙ ita sit. sed ꝙ prudentiores vidētur in carnalibus q̄m filij lucis in spūalibus (facite vobis amicos de māmona) quādoqꝫ inuenitur māmona. ne. ꝑme declinatōis, quādoqꝫ māmon. nis. tercie declinatiōis, et dicunt q̄dam ꝙ mammona nomen est diuiciarum māmon nomē demonis est q̄ ꝑest diuicijs .i. q̄ decipit ꝑ diuicias, hn̄t em̄ demones officia sibi deputata. Beda. in omelya

dicit / q mãmona lingua punica lucrum
dr / glosa Bede hic dicit. mãmona lingua
syrorum. diuicie / mãmona iniquitatꝫ vo-
cat diuicias. quia vt frequẽter inique ad
quirũtur / Aug⁹ sup lucam. Omnis diues
aut iniquus est. aut heres iniqui / vel ini-
quitatis dicunt / quia retinentur ab aua-
ris / vel iniquitas potest ibi sumi pro in-
equalitate / sicut Eccĩ. xlij. Melior est ini
quitas viri q̃m mulier bene faciẽs / etiam
de diuicijs iniquitatis. id est inique adq̃-
sitꝫ / scꝫ per furtum vel ꝑ rapinam. potest
fieri elemosina / in casu cuꝫ nescitur cui sit
restituẽdum (vt cum defeceritꝫ) ab hac vi
ta mortali. vel cum defeceritꝫ a ꝓprijs me
ritis (recipi. in eter. taber. ¶ Homo qui
dã erat diues ꝛc.) In hac parabola mini
strat nobis materiã edificatiõis. et domi
nus ꝛ villicus / domin⁹ in q̃ttuor / Primo
in hoc q defamatiõi villici nõ leuiter ad
quiescit / bona facile sunt credenda de ꝓxi
mo / mala vero nõ de facili / In malis em̃
verũ est illud Eccĩ. xix. Qui cito credit le
uis est corde / Ad non leuiter credendum
malũ de ꝓximo / monemur exemplo domi
Gen̄. xviij. Descendã inquit et videbo / ꝛc.
et hic vocato villico dicit / Quid hoc au-
dio de te / ꝑma Joh. iiij. Nolite omni spũi
credere / Scdo in hoc q audita dissipati
one bonorũ suorũ non neglexit inquirere /
et est argumentũ / q ꝑ diffamatione sola /
potest et debet prelat⁹ inq̃rere. Gen̄. xviij.
Clamor sodomoꝝ et gomorreoꝝ multi-
plicatus est / descendam et videbo / Negli
gentia et prigricia multis fuit causa de-
paupatiõis / et temporalis et spiritualis.
Prouer. xxiij. Vestietur pannis dormita
tio / Eccs. x. In pigricijs humiliabit con
tignatio. id est tignoꝝ ꝯiunctio / que est in
suprema parte edificij / Tigna sunt ligna
que dicunt capiones / eo q mutuo se capi
ant / piger differt subueire domui sue. ma
le tecte / ꝛ aliquantulũ parum deteriorate
donec totaliter corruit / idẽ accidit in do
mo ecclesie / ex pigricia em̃ prelatorũ. dif-
fertur subuentio / q tantũ crescit corrup-
tio q iam nõ habet locum correptio / hoc
est quod plangit. Isa. j. De synagoga vul
nus et liuor et plaga tumẽs / nõ est circũli
gata nec curata medicamĩe nec fota oleo. /
Tercio in hoc q domin⁹ in villico iniqui
tatis quod laudabile ẽ laudat / sicut apis
dimissis imundicijs flori insidet / sic domi
nus dimissis multꝫ malis que erant in vil
lico iniquitatꝫ / bonũ inter mala elegit q
laudet / ecõtra multi inter bona malũ eli-
gunt / desiderio detrahendi et vituperãdi
similes scabronibus qui dimissis florib⁹
insident stercoribus / de scabronib⁹ habet.
Exod. xxiij. Cunctoꝝ inimicoꝝ tuorum
coram te terga vertam / emittens scabro-
nes ꝑus / hy sunt similes illi qui de pomo
partim sano partim putrido / putridũ co
medit quod sanum est ꝓijciẽs / hy querũt
impietatẽ in domo iusti / contra cõsilium
salomonis Prouer. xxiiij. Ne insidieris ꝛ
queras impietatẽ in domo iusti / Item ip
si querũt festucam. vnde sibi oculũ eruant
auertentes se ab hys vnde lumen boni ex
empli hr̃e poterant / Quarto in hoc q vil
licum de remissione facta debitorib⁹ etiã
cum damno ipsi⁹ domini nõ increpat / cle
menti dño placet clementia villici / vnde
Glosa dicit / Xp̃s qui ad clementiã ꝓnus
est laudabit discipulos / si in sibi creditos
misericordes fuerit / Huic dño valde sũt
dissimiles ꝑncipes huius mundi / qui vo-
lunt vt prepositi eorũ. pauperes excoriẽt
vt diuicias eorum augeant. Michee. iij.
Odio habetis bonũ et diligitis malum
qui violenter tollitis pelles eorum. desup
eos / et carnes eoꝝ desuper ossibus eoꝝ /
Ipsi sunt generatio que ꝑ dentibus gla-
dios habet. ꝛc / mandat molaribus suis
vt comedat inopes de terra / et pauperes
de hominib⁹. Prouer. xxx. ¶ Villicus etiã
ministrat nobis materiam edificationis.
in quattuor / Primo in hoc q villicatio-
nẽ suã in breui finiẽdam esse attendit. Idẽ
attendere debꝫ. q̃cũq; hꝫ aliquã potestatẽ
secularem / Eccĩ. x. Omnis potentat⁹ bre-
uis vita / ꝛc. ꝛ rex hodie est et cras morietur
Prouer. xxvij. Diligenter agnos. vul. pe.
t. tuos qꝫ gre. considera. Non em̃ habeb
iugiter potestatem / Secũdo in hoc q de
fectus suos agnoscit. fodere inquit nõ va
leo ꝛc. Ad litteram. ministri diuitum cum
a ministerio amouẽtur egẽt / quia nesciũt
sibi aliter ꝓuidere / de futuro tamẽ potest
intelligi. vbi nullũ modũ ꝓuidendi habe-
bunt qui hic sibi nõ ꝓuident / Dupl̃r in ꝑ-
senti ꝓuidet sibi qui indiget / vel operãdo

vel mendicando/ mendicando inquã mu
tuum vel donum/ sed in futuro non erit
tempus operandi. Eccẽs. ix/ Quodcunqz
potest operari man⁹ tua instãter operare/
quia nec opus. nec ratio. nec sapiẽtia. nec
scientia erunt apd inferos quo tu prope-
ras. Joh. ix. Venit nox in qua nemo põt
operari/ Mẽdicatio etiã ibi inutilis erit.
Prouer. xx. Propter frig⁹ piger arare no
luit/ mendicabit ergo in estate et non da
bitur ei/ et Math. xxv. dictũ est q̃nqz vir
ginibus mendicantib⁹/ ne forte nõ suffici
at nobis et vobis/ ite ad vendẽtes et emi
te vobis/ Tercio in hoc ꝙ cogitauit q̃d
esset facturus (Quid faciam inquit quia
domin⁹ meus auferet a me villicationem
ꝛc.) Sic frequẽter cogitare debet pecca-
tor. Job. xxxj. Quid faciã cum surrexerit
ad iudicandũ deus/ et cum quesierit quid
respondebo illi/ Quarto in hoc ꝙ contra
pauptatem futuram remediũ eligit/ ami-
citiam seruoꝝ domini sui (scio inquit q̃d
faciam. vt cum amot⁹ fuero a villicatõne
recipiant me in domos suas). Notan-
dum ꝙ mansiones celestes pauperũ sunt
illis date sunt/ Mat. v. Beati pauperes
spũ quoniã ipsoꝝ est regnũ celoꝝ/ vnde si
diuites illud habere volunt/ optet vt illd
a paupe emant/ diuites habẽt domos in
terra/ paupes in celo/ Libenter ergo diui
tes recipiant paupes in domibus suis in
terra/ vt a paupibus recipiantur in celo.
Aug⁹. Prebe tectum ꝛ accipe celũ (Facite
vobis amicos ꝛc.) In verbo ꝓposito mo-
net nos dñs ad hoc/ de quo per nos satis
moniti esse deberem⁹/ scz vt amicos nob
faciam⁹/ ostendens de quo. et ad quid eos
facere debeam⁹/ de quo ibi. De mãmona
iniq̃tatis/ ad quid ibi. Vt cum defecerit
ꝛc. Vere ꝑ nos debem⁹ esse moniti/ ꝛ roga
ti de faciendo amicos cum hoc sit vtilissi
mũ. Isa. xlviij. Ego deus tuus docẽs te
vtilia/ Dyonisi⁹. optimi est optima addi-
scere/ optimũ inter actus hũanos est ami
cos facere. Eccĩ. vj. Amico fideli nulla ẽ
compatio/ et non est digna ponderatio ar
genti et auri/ Eiusdẽ. xxv. Beatus qui in
uenit amicũ veꝝ. Tullius in libro de ami
cicia/ Omnibus rebus humanis antepo
nẽda est amicitia/ nihil est nature tam ap-
tum. tam cõueniens. ad res scdas vel ad
uersas/ Ad ꝯseruationẽ nature multũ va
let amicicia/ si ꝓsperitas assit. habes quis
tecum gaudeat/ si aduersitas. q̃s eam te-
cum sustineat. Amicicia etiã preualet cõ-
sanguinitati/ Tulli⁹ in eodem. in hoc pre-
stat amicicia ꝓpinquitatem/ ꝙ ex ꝓpinqui
tate beneuolẽtia tolli potest/ ex amicicia
nõ potest/ Sublata em̃ beniuolẽtia nomẽ
amicicie tollitur ꝓpinquitas remanet/ cõ-
sanguinitas facit vt aliquis sit tibi ꝓpin-
quus/ amicicia autẽ vera facit vt aliquis
sit. quasi alter tu/ Tulli⁹. qui verum ami-
cum intuetur/ tanq̃ exemplar aliquod in
tuetur sui/ quo circa ꝛ absentes assunt. et
egentes abundant. ꝛ imbecilles valent/ ꝛ
quod dictu difficili⁹ est mortui viuunt/ q̃
sanctos. vel angelos. vel pauperes bonos
qui iam decesserunt fecit sibi amicos/ est
in curia celesti ante deum circa illos cum
nondũ ibi sit in ꝓpria persona/ Item qui
paupes bonos qui adhuc viuũt fecit sibi
amicos/ est in eis cum deo in oratione/ cũ
in propria ꝑsona impediatur negocijs se
cularibus ab oratõne/ ꝛ cum in ꝓpria per
sona sit egẽs meriti in eis abundat/ ꝛ ꝑ se
sit debilis resistere diabolo. in eis potens
est. Item cum in propa ꝑsona mortu⁹ sit.
in amicis/ viuit qui ei subueniũt/ ꝛ testamẽ
tum fideliter exequũtur Et notandum
ꝙ ei qui vult amicũ facere duo sunt neces
saria/ Primo vt in eius electione discreti
onem habeat/ Scdo vt hijs que possunt
valere ad hoc vt ametur intendat/ In ele-
ctione amici q̃ttuor sunt necessaria/ Pri-
mũ vt ille qui eligitur sit discret⁹/ qꝛ ami-
cicie stultoꝝ solẽt esse noxie. Prouer. xiij.
Amicus stultoꝝ similis illis efficiet/ licet
stultus amãdus sit/ tamẽ amicicie nõ sũt
cũ eo. In eodẽ. Ad amiciciã ꝑtinz habere
idem velle et idem nolle cum amico/ et cõ
fidentiam et familiaritatem/ Specialiter
fugienda est amicicia illius stulti/ de quo
legitur Eccĩ. xxv. Tres species odiuit a
nima mea/ et senem fatuum et insensatuz/
iste senex fatuus est mũdus/ qui est quasi
in senio/ et tamen in leuitate et vanitate
sua remanet/ nõ cessat dñs flagellare ip̃m/
et tamẽ non recedit ab eo fatuitas ipsius/
Prouer. xxvij. Si ꝯtunderis stultum in
pila quasi tipsanas desuper feriẽte pila/
non auferetur ab eo stulticia eius/

Scdm vt sit bonus. Tullius in libro de amicicia. hoc pmũ sencio. amiciciã nisi in bonis esse nõ posse. quomõ erit tibi amic⁹ q̃ sibi ipsi est inimic⁹. Eccĩ. xiiij. Qui sibi neq̃m cui bon⁹. Dauid. qui diligit iniq̃tatem o.a.s. Terciũ vt nõ sit iracund⁹. Prouer. xxij. Noli esse amicus homĩ iracũdo. homo iracund⁹ est velut lignũ ignitũ. qd̃ exurit tangentẽ se. et velut lignũ spinosuz qd̃ pungit amplectentẽ se. ideo q̃muis sit amand⁹. tñ eius familiaritas est timenda p̃terea amicitia eius nõ duraret. Vinculum em̃ amoris igne ire in eo exureretur. Quartũ vt sit supbus. Supb⁹ em̃ nescit esse socius. vult em̃ esse dñs. Prouer. xj. vbi fuerit supbia ibi ⁊ ꝯtũelia. Quinq̃ vo sunt que ad hoc valere pñt vt ab eo amerꝫ quẽ ꝓ amico elegisti. Primũ est modestia in sermõe. Eccĩ. xx. Sapiẽs in verb amabilem se facit. gr̃e aũt fatuoꝝ effundũtur. Scdm est similitudo. Eccĩ. xxvij. volatilia ad sibi similia ꝯueniũt. Oderũt hylarẽ tristes. tristẽq̃z iocosi. Terciũ est virtus. Tulli⁹ de amicitia. Nihil est virtute amabili⁹. nihilq̃z qd̃ alliciat magis ad diligendũ. In eodẽ. Tanta est vis ꝓbitatis vt eã vel in eis quos nunq̃z vidim⁹. vel qd̃ maius est in hoste diligam⁹. Spẽaliter valz ad hoc v̄tus mansuetudinis. Eccĩ. iij. Fili in mãsuetudine opa tua pfice. ⁊ sup gloriã hominũ diligeris. Mansuetudo ad modũ adamãtis hz vim attractiuã. Ezech. iij. vt adamantẽ ⁊ silicem dedi faciem tuã. Quarto valẽt ad hoc obseq̃a ⁊ beneficia. Sapiẽs. hoc tpe obsequiũ amicos. v̄itas odium parit. Ignẽ amoris optet nutriri lignis bñficioꝝ. alioq̃n deficit. Prouer. xxvi. Cum defecerint ligna ignis extinguetur. obsequia etiã feras ad amorẽ incitant et de inimicis amicos faciũt. Ro. xij. Si esurierit inimic⁹ tuus ciba illum. Si sitit potũ da illi. hoc em̃ faciẽs carbones ignis ꝯgeres sup caput ei⁹. cor eius accẽdẽdo ad amorẽ tui. Quinto valet ad hoc amor. Aug⁹. Nulla est maior ad amorem inuitatio. q̃m p̃uenire amando. Seneca in epl̃is. Queris qũo amicũ factur⁹ sis. cito ego monstrabo amatoriũ sine medicamento. sine herba sine vllo venefico carmine. Si vis amari. ama. vt amerꝫ. amabilis esto. Seq̃tur videri de quo faciendi sunt amici. Sũt em̃ faciendi de mãmona seu diuicijs iniq̃tatis. sed qũo hoc est verꝫ cũ scriptũ sit. Eccĩ. 34. Qui offert sacrificium ex suba paupis. quasi q̃ victimat filium in ꝯspectu patris. Quattuor modis fiunt amici. de mãmona iniq̃tat. Primo cum integre restituũtur paupib⁹ ea que ꝑ rapinã. vel furtum ab eis male habita sũt. et humiliter petit̃ remissio de iniurijs eis illatis. differendo restitutionẽ. Scdo. cũ ignoratur cui sit restituendũ. et de cõsilio ecclesie paupibus erogatur. Tercio. cum aliq̃s ꝯtra ꝓhibitionẽ ecclesie lucratur vt laborando in festiuis dieb⁹. vel aliter. ita tamẽ q̃ nõ tenet̃ ad restitutionẽ. tunc em̃ facienda est medicina vñ facta sunt vulnera. et dandũ est de hoc paupib⁹. hys tribus modis possunt fieri amici de mãmona iniquitatꝫ. scz de diuicijs q̃ inique seruãtur cũ tenacitate. scz nimia. veniali. vel mortali. Potest em̃ q̃s damnari eo q̃ non dat sua. Math. xxv. Discedite a me male. ⁊c. Esuriui ⁊c. et diues epulo dãnatus est. q̃z sua nõ dedit. Luc. xvi. Ad quid faciendi sunt amici ostendit̃ cũ subditur. vt cũ defeceritꝫ ⁊c. Glosa. Non q̃s libet paupes sz eos q̃ possunt in eterna tabnacula recipe. Sapiẽs. cui des videto. Eccĩ. xij. Si benefeceris scito cui bene fe. Ibidẽ. benefac iusto et inuenies retributionẽ magnã. ⁊ si nõ ab ipso. tamẽ a deo. Ibidẽ. Da bono ⁊ ne recipias peccatorem. benefac humili et ne dederis impio. Qd̃ intelligendũ ẽ in duob⁹ casibus. vn⁹ est si credatur q̃ ꝓpter donũ tuum negligat iusticiam. Ali⁹ est. cũ datur intuitu impietatis. vt faciũt illi qui dant hystrioni causa hystrionat⁹. Eccs. vij. Bonũ est sustẽtare iustum. virũ bonũ debes reputare attinentẽ tibi. exemplo xp̃i dicentis. Mat. xij. Quicũq̃z fecerit volũtatẽ p̃ris q̃ in celis est. ipse me⁹ frater. et mater ⁊ soror est. ⁊ indubitãter p̃us est subueniendũ filijs dei. q̃m s̃uis dyaboli. Debent boni amare se inuicẽ cum mali odiant eos. Joh. xv. q̃z de mũdo nõ estis ꝓpterea odit vos mũdus. Boni debẽt se amare. sic aliq̃ q̃ sunt de vna patria. amãt se. cum ꝯueniũt in alia regione. de mũdo em̃ non sunt licet sint in mundo. (Homo q̃dam erat diues qui habe. villi.) Villic⁹ pot intelligi q̃libet homo. cui deus ꝯmisit

custodiam ad minus sui ipsi⁹. Eccī. xvi. Deus ab initio ꝓstituit hominē ꝛ reliquit eū in manu ꝓsilij sui/sicut vulgariē ór. bonū castrū custodit q̄ corp⁹ suū custodit/ꝛ meli⁹ q̄ aiam suā custodit/Deutro. 4. Custodi temet ipm ꝛ aiam tuā solicite/puer. 4. Omi custodia serua cor tuū/ab ipo em̄ vita ꝓcedit. ¶ Et notandū q̄ hō indiget magna custodia tanq̄ castruz vndiq; obsessum/Job. xxx. Obsederūt in gyro tabernaculū meū/Impugnat hō a dextris per ꝓspera/a sinistrz p aduersa/a posteriori p delectatōnē ꝓteritoꝝ pctōꝝ/ab anteriori p nouos laqueos tentationū/a supiore p ꝓsumptionē/ab inferiori p desperationē. ¶ (Hic defamat⁹ est apud eū tē) ¶ Notandum q̄ sicut fum⁹ ꝓcedit ab igne.ꝛ fetor a cadauere/sic infamia a pctō/nō potest diu fieri ignis q̄n fumus exeat inde/nec pctm̄ frequēter fieri nisi infamiā diffundat/Diffamatur ꝯo pctōr apud homies/apud creaturas/apō deū/Cū aliq̄s diffamat absq; culpa sua cito decidit infamia et reuertit pena in ꝓfingentes/vt accidit in ꝓsbiterz q̄ susannā accusauerūt/Dañ. xiij/Cum auditur aliq̄d ꝓtra virū bone fame debemus stupere.nō credere/vñ ibidē legit. Obstupuerunt serui vehemēt/q; nunq̄ audit⁹ fuerat sermo h⁹mōi de susanna/Eccī. xix Qui cito credit leuis est corde.et post/audisti verbū ꝓtra ꝓximū tuū ꝓmoriat in te/fidens q; te nō dirumpet/ꝛ alludit vulgariquo ór/Ipse creparet nisi diceret/vnō subditur/a facie verbi pturit fatuus ¶ Ubi ꝯo pctm̄ alicui⁹ notoriū est/tollendū est de medio/ne alios infīciat sic fecit apl'us de corinthꝯo.j. Cor. v. Tollat de medio vestrū tē/et subdit. Nescitis q; modicū fermenti totā massam corrūpit/Public⁹ peccator est sic dom⁹ igne accensa in medio ciuitatis/de qua aliq̄n carbones ꝓcedūt. q̄ alias domos ꝓburūt/Cū dixit q̄dam tūc tua res agitur paries cum ꝓximus ardet. Eccī. 32. Pctōr homo vitabit correctōnē/et ad voluntatē suā inueniet ꝓpationē/sup illud. Isa. 34. pilosus clamabit altri/glo. ꝓpetrata malicia ꝓpetrandā inuocat/ ¶ Seneca. Socrati cathoni ꝛ lelyo honestatem exerceret dissimil' multitudo/ꝛ p⁹ Unū pctm̄ luxurie aut auaricie m'tū mali fecit/ex trario vnū bonū inuitat ad aliō bonum. Prouer. xxvij/Ferꝛ ferro exacuit/et hō exacuit faciē amici sui./Eccī. xi. Ab vna scintilla augetur ignis/et ab vno doloso augetur sanguis.i.pctm̄ ¶ Infamia est vt fetor ꝓcedens de cadauere/Amos. iiij. ascendere feci putredinē castroꝝ vestroꝝ. ad nares vras/Pctōr occult⁹ est sic cadauer sepultū qō nō fetet alijs hoīb⁹/sz fetet deo et angelis ei⁹/Pctōr vero manifest⁹ est sicut cadauer insepultū. ¶ Et notādū q̄ tria faciunt ad hoc q̄ cadauer multum foetet.scz q̄ in alto positū est/ꝛ calor/ꝛ ventus ¶ Propter ꝓmū pctm̄ ꝓlati multū fetet/ꝛ m'tos infīcit. Miere. lj. Ecce ego ad te mons pestifer q̄ corrūpis vniuersaz terrā/sic accidit de ꝓlato malo/sicut de anthiocho. ij. Mach. ix/Qui tm̄ ferebat q̄ fetore eius grauabat exercit⁹/ ¶ Prosperitas velut solis calor excitat ad fetorem/Josue. x. legitur de q̄nq; regib⁹/q̄ suspensi sunt sup q̄nq; stipites ad solem/ ¶ Ventus q̄dem est q̄si quoddā incitamentū ad fetorē/ad modum venti se hñt verba hoīm q̄ infamiam disseminat/Nec solū infamat pctōr apud homies.sz etiā qōāmō apud ceteras creaturas/q̄ eum accusant cū teneat eas incarceratas denarios in arca/frumentum in horreo/vinum in cellario/Unde q̄si de incarceratis loq̄tur dñs. Osee. ij. Sumam frumentū meū in tempe suo/et vinū meū. ꝛ liberabo lanā meā/ꝛ Jaco. v. Agite nūc diuites tē/Item q̄tuoꝝ elemēta accusant hoies/q̄ triplici voce ꝓm Aug. de sancto victore nos alloquunt/Accipe/redde. fuge.beneficiū debitū.supplicū/ꝓma vox famulantz/scōa admonentis/tercia ꝓminātis/vox famulantis dicit celum.ministro tibi lucem in die vt vigiles/tenebras i nocte vt pauses/ego ad oblectationē tuam gratas tempoꝝ vicissitudines pario/temperiē veris/feruorē estatis.autumni plenitudinē.hyemis algorē/Aer ór vitalem tibi ꝑbeo flatum/et omne gen⁹ auiū ad tuū mitto obsequiū/Aqua ór. potū tibi ꝑbeo/sordes purgo.arencia rigo/ꝛ diuersoꝝ genera pisciū ad tuū vsum nutrio/Terra ór ego te porto/pane cōfirmo. vino letifico/ ¶ Vox admonentis/mūdus ór/Seruio tibi q̄ factus sum ꝓpter te/vt seruias illi q̄ me et te fecit ꝓpter se/Si sentis beneficiū redde debitū.ne qui fecit te et me puniet

te p me. Dominãtis. ôt ignis/a me cõ bureris/aqua in me demergerʒ/aer in me ventilaberis/terra a me absorberis. infernus a me deglutierʒ. ideo ôr Sap. v. Armabit creaturã ad vlcionẽ inimicorꝝ/ibiõ pugnabit cũ illo orbis terrarꝝ/ptra insensatos. Eiusdẽ. xvi. creatura tibi creatori dekuiẽs/exardescit in tormẽtũ ꝯ iniustos/ Pctor etʒ diffamat apõ deũ iudicẽ ꝛ vltorem/qz opa clamãt ꝯ facientẽ/Ben. 4/vox sanguis fratris tui Abel clamat ad me de terra. Eiusdem. xviij/Clamor sodomorum ꝛ gomorreorꝝ multiplicatus ẽ (Qz dissipasʒ) Bona dissipant cũ nãalia vulnerant/gtuita auferunt/ꝛ bona tpalia inutilia reddũt/hec oĩa p pctm̃ fiũt/de duobꝫ ꝑmis hr̃. Lu. x. q̃ desp̃oliauerit eũ q̃ntũ ad gtuita/ꝛ plagʒ ip̃ositʒ q̃ntũ ad nãalia/Ad terciũ ꝑt referri illud Eccl. xij. bona subacui nõ ẽ pctm̃ in ꝓscia/Osee. 8. piecit isrl̃ bonũ/Ben. Nihil est hoi bonũ sine se bono/ꝛ attẽde qõ ôr (bona illi⁹) siue eã sint bona naẽ l̃ gre l̃ fortune/bona dei sũt nõ nr̃a. sʒ nob credita. ſ. Lor. 4/q̃d hẽs qõ ñ accepisti/si aũt accepisti q̃re gl̃iarʒ q̃si nõ accepis/Isay. 26. Dña opa nr̃a opat⁹es in nob dñe/Jo. xv. sine me nihil potestʒ facere (q̃d ℔ audio de te) q̃si dicat/de q̃ talia audire nõ debuerã cui oĩa bona ꝓmiserã/hec ꝓsideratio retraxit ioseph. ne peccarʒ cũ vxore dñi sui Ben. 39/Ecce inq̃t dñs me⁹ oiby mihi traditʒ. ignorat q̃d hẽat in domo sua/nec quicq̃ est qõ nõ tradiderit mihi. p̃ter te. que vxor ei⁹es/qũo g̃ possuz ℔ malũ facerem peccare in dñm meũ/Ezro legit de malis Job. xij/abundant tabernacula p̃donũ. ꝛ audacter ꝓuocant deũ/cuz ipse dederit oĩa in man⁹ eorꝝ (Redde rõnẽ villicatõʒ tue) de p̃senti p̃t ℔ exponi/ꝛ ℈m hoc rõ villicatõʒ ad cõfessionẽ etiã referr̃/ ꝓfessio est q̃si q̃dã pputatio corã dei vicario/Ber̃. pputatio dilata multũ facit obliuisci/potest etiã intelligi ô futuro sub ℔ sensu/Redde rẽ. i. cogita te redditurum/ Hath. xij. De omi ẏbo ocioso qõ locuti fuerint hoies/reddent rõnẽ in die iudicij. Eccl. xviij. Ãñ iudicium introga teipm̃. Ecc̃. vlt. Pro hys oib⁹ adducet te ôs in iudiciũ Hath. x. Omnes capilli capitis vestri numerati sunt

(Dominica. X. Sermo In ordine. jo6.

QVm appropin
q̃ret iesus hierusalẽ videꝫ ciuitatẽ fleuit sup illam rẽ. Luc. ix. ℔ euãgelũ ostendit nob̃ saluatoris ꝓpassionẽ ꝛ zelũ/ꝓpassionẽ in fletu de ciuitatis destructõe/zelũ in eiectõe ementiũ ꝛ vendentiũ de templo/ꝛ q̃rtidiana p̃dicatõne (Cũ appinq̃ret) nõ solũ corꝑis gressu/sed etiã ꝓpassiõis affectu (fleuit sup illã) Ter legit dñs fleuisse. scʒ h/ꝛ Job. xi/ꝛ Heb. v/ (dicẽs. quia si ꝓgnouisses) qõ iminet. ꝛ tu supple fleuisses q̃ modo exultas (ꝛ q̃dẽ seu eãdem in hac die tua) q̃ scʒ tibi letaris/et nõ deo. supple hẽs vel sunt tibi (ea q̃ ad pacem) tibi tpalem faciũt. vt diuicie delicie gl̃a. sanitas tua corꝑalis/ꝛ eorꝝ sil̃ia (nũc aũt) id ẽ tpe leticie (abscondita sunt ab oculis tuis) supple mala iminẽtia illa scʒ que sequũt in l̃ra (qz veniẽt dies in te) id ẽ ꝯ te

Beda. Erit pena quã imminere ignorat (ꝛ circũdabũt te inimici tui ꝛ angustabũt)

Beda. Romani ꝓncipes ad l̃ram dicunt fecisse tres aggeres ad capiẽdã hierusalẽ/ (ꝛ circũdabũt te vndiqʒ) obsidendo te. (ꝛ ad terrã ꝑsternẽt te. ꝛ filios qui in te sũt) alios de ciuib⁹ tuis occidẽdo/ꝛ alios captiuãdo (eo q̃ nõ ꝓgnouerʒ temp⁹ visitatõʒ tue) Beda. q̃ de⁹ visitat/vel miraculo l̃ ꝑcepto/Hiere. 8. Milu⁹ in celo ꝓgnouit tẽpus suũ/turtur ꝛ hyrũdo ꝛ cyconia custodierũt temp⁹ aduẽt⁹ sui/Ppl̃s aũt me⁹ nõ ꝓgnouit iudiciũ dñi/Ad l̃ram. factũ est vt dñs p̃dixit/qz hierusalẽ fundit⁹ euersa est iuxta vaticiniũ. Isay. v. Diripiã maceriã ei⁹/et erit in ꝓculcatiõnẽ/postq̃ redierunt romani ipa euersa/iudei q̃ i spelũcis latuerant ꝛ siluis/redierũt hierusalẽ ꝛ ceperũt venerari loca sctã ꝛ reedificare/qõ audiẽtes romani miserũt belium adrianum. q̃ fundit⁹ euertit eã/ita q̃ lapis sup lapidem nõ remãsit/ꝛ datũ est edictũ a romanis. ne iude⁹ q̃s intrãs marinis ptibus habitaret/post edificauit modicã ciuitatẽ iuxta locũ vbi esse solebat/et a noie suo beliam noiauit. ꝛ longo tpe sic dicta est/ꝛ q̃ i alio loco hierusalẽ sit q̃m esset. cũ dñs fuit crucifix⁹. ꝑz ex ℔. q̃ loc⁹ in quo crucifix⁹ ẽ dñs et oꝛtus in q̃ sepult⁹ est mõ sunt in medio ciuitat⁹/et tunc erãt extra. sicut patibula malefactorꝝ. hodie fiũt extra ciuitatẽ (Et

ingressus in tē. ce. rō. ¶ Beda post enumerata mala. ingressus in templū eiecit ementes ⁊ vendētes. ꝓ hoc innuēs. q̄ ruina ꝓpli maxie sacerdotū culpa fuit. ¶ Dum ēm̄ vendentes et ementes pcutit. ostēdit vñ radix pditōis. pcessit. ¶ Alia vice eiecit eos. scz ꝑ miraculū mutatiōz aque in vinū. qđ solus Iohēs narrat scđm capl'm. de hac eiectōne dñi que facta est in ramis palmaꝝ. loq̄tur. Mat. xxi. ⁊ Marc. xj. ⁊ Luc. h. ad lrām. In primo atrio templi fecerūt loca venalia. vbi venditores ⁊ campsores erāt. qđ fecerāt fieri sacerdotes ex cupiditate. vt adueniētes hr̄ent ꝑatum qđ offerrent. ⁊ quia aliq̄ non habebāt vñ emerēt. posuerūt ibi nūmularios a q̄bus mutuo accipēt pecunia. ⁊ qz nō audebant eis accomodare cū supabundātia maifeste vsure. comodabāt sub noīe collibioꝝ. et dicunt collibia munuscula fructuū (scriptū est Isa. lvi. Vos aūt feciſtis eam speluncā latronū) Iere. vij. Numq̄d spelunca latronū facta est domus mea. in qua inuocatū est nomen meū. Isa. j. Principes tui infideles socij fuerunt. Osee. vij. In domo israel vidi horrēdum fornicatōes effraym. ¶ Videns ihesus ciuitatem rē.) Ad tria monemur in hoc euāgelio. ¶ Primū est vt vano gaudio fletū ꝑferamus. ¶ Scōm est vt locis sacris reuerētiā exhibeam. ¶ Terciū est vt p̄dicatōi freq̄nt intendam. ¶ Ad p̄mū monemur in hoc q̄ dñs hierosolimitas gaudētes. facto ꝓbo ad fletum incitauit. facto respiciēs hierusalē fleuit. verbo cū dixit qz si ꝓgnouisses et tu. de hoc scz q̄re gaudio vano fletus ꝛ trīsticia ꝑferi debeāt. req̄re in ꝑmone illo Trīsticia vr̄a vertetur in gaudium. ¶ Et notandū q̄ q̄druplex fletus saluatoris p̄t haberi ex scriptura. ¶ Primꝰ ē fletus infantie illi⁹. vnde cantat eccl'ia. vagit infans inter arta ꝓditus p̄sepia. Sap. vij. ꝑmam vocem similē omib⁹ emisi plorās. Scōus est fletus quo fleuit sup lazarū ad vitā reuocandū. Joh. xi. ¶ Tercius est fletus quo fleuit sup ciuitatē. ¶ Quartꝰ fletus est. de q̄ hēbetur Heb. v. quo credit fleuisse in cruce. ¶ Hȳ q̄ttuor fletus saluatoris p̄nt referri. ad q̄ttuor species fletus. q̄ quasi q̄tuor fluuij gadysi animā irrigant ⁊ fecundāt. ¶ Primus est fletus. p incolatu p̄sentis miserie. Aug⁹. In valle miserie sum⁹. in q̄ eo magis flendū est quo minꝰ flemus. ¶ Vō Heu mihi qz incolatꝰ meꝰ plongatꝰ est. ¶ Scōo ē fletus ꝓpunctiōis. de quo vō Lauabo p singu. noc. lec. me. ¶ Itē exit⁹ aquaꝝ deducēt oculi mei. qz no custo. le. t. ¶ Tercꝰ fletꝰ cōpassionis. Job. xxix. flebam quondā super eo qui afflictꝰ erat. Iere. ix. Quis dabit capiti meo aquā. ⁊ oculis meis fontē lacrimaꝝ. et plorabo die ac nocte interfectos filie ꝓpli mei. ¶ Quartꝰ est ꝑ dilatōne patrie. In p̄s. Super fluuia baby. il. se. et fle. vñ re. sy. ¶ Ad p̄mā speciē fletus ptinet fletus infantie saluatoris sup illud Eph̄. v. Redimentes tempꝰ qm̄ dies mali sūt. puer q̄ nascitur a fletu incipit. nec ridere p̄t statim natus. ¶ Plorat ꝓpheta sue calamitatis. lacrime sunt testes miserie. nondū loq̄tur et iam ꝓphetat. ¶ Fletꝰ q̄ credit fleuisse in cruce ptinet ad fletum ꝓpunctōis. q̄ est illoꝝ q̄ sunt in cruce pñe. ¶ Fletus ꝺo sup destructionem ciuitatis fletus fuit cōpassionis. ¶ Fletus sup lazarum qui ad vitam erat reuocandus cui gloria erat differenda. ptinet ad illam speciem fletus qui est ꝑ dilatione patrie. ¶ Ad reuerentiā locis sacris exhibendam monemur in hoc q̄ dominus vendentes et ementes de templo eiecit. ¶ Et notandū q̄ multis modis se habet aliq̄s irreuerēter ad sacrum locū. ¶ Primo in sacro loco male viuendo. vt faciūt mali religiosi. Exo. iij. Solue calciamenta pedum tuorum. Locus ēm̄ in quo stas terra sancta est. Isa. xxvi. In terra sanctorum iniqua gessit. et non videbit gloriam dei. ¶ Scōo opus terrenum in ecclesia agēdo. Aug⁹. In oratorio nemo aliquid agat. nisi id ad quod factum est. vnde et nomē accepit. Marc. xi. legitur q̄ domin⁹ non sinebat vt quisquā vas transferret ꝑ templum. ¶ Tercio molestiam sacro loco inferendo. vt faciunt qui ecclesias frangunt. ꝓma Corinth. iij. Si quis templum dei violauerit disperdet illum deus. ¶ Quarto locum sacrum polluendo. In psalmo polluerunt templū sanctum tuū. ¶ Legitur de pompeio. q̄ postq̄ illi qui cum illo erant templum domini ꝓphanauerūt. stabulantes equos in porticu templi. nūq̄ ꝑ pugnauit. quin vinceretur qui bacten⁹ fuerat fortunatissim⁹. ¶ Quinto primo ibi nocēdo. vel in rebus suis vt qui rapiūt ea que ibi

reposita sunt. sicut facere voluit Elyodorus. ij. Mach. iij. qui grauiter flagellat⁹ est. Vel in ipsis plonis vt faciunt mulieres/que ostensione sue pulcritudinis filios dei occidunt. Hiero. gladius igneus species mulier⁊ est. Sexto filio dei in propria plona. vbi ꝓtumeliā faciendo/vt faciunt illi qui indigne celebrant. vel ꝓmunicant. Heb. ix. Irritam qs faciens legem moysi sine miseratõe duob⁹ vel tribus testibus moritur. Quãto deteriora mereri putat⁊ supplicia. qui filiũ dei ꝓculcauerit ſm B. o. xpm ꝓculcat qui eo indigne participat. Ad intendendũ frequẽter pdicationi monemur in hoc/q̃ saluator erat quotidie docens in templo/cũ verbũ dei panis quotidian⁹ sit/ꝓuenient saluator q̃tidie docens erat in templo. ¶ Et notandum q̃ illi ad quos ptinet vt pdicent. frequẽter debent pdicare/cũ in hoc de sacra scriptura multas habeãt ãmonitiones/et qui hoc negligunt multas ꝓminatões. et de multis paucas ponere sufficiat. Isay. 58. clama ne cesses/Eccs. xj. Mane semina semen tuum. ꝛc̃ Osee. viij. In gutture tuo sit tuba/ij. Thy. iiij. Testificor coram deo ꝛc̃ pdica verbũ. insta oportune importune/oportune q̃ntũ ad eos q̃b⁹ placz/importũe nolentibus. Ezech. iij et. xxxiij. Si dicente me ad impiũ morte morieris/nõ annũtiaueris nec locut⁹ fueris vt auertat⁊ vir a via sua impia et viuat/ipse impius in impietate sua morie⁊. Sanguinẽ aũt eius de manu tua requirã/j. Lor. ix. Ue mihi si nõ euãgelizauero. Isa. vj. Ue mihi q̃ tacui. Prouer. xi. Qui abscondit frumẽtũ in tẽpore suo maledicetur in populis. Hiere. xlviij. Maledict⁹ qui phibet gladiũ suũ a sanguine. Et sicut qui docti sunt in ecclesia. freq̃nter debent pdicare in ecclesia/sic etiã indocti libẽter et frequẽter debent pdicationẽ audire. Prouer. xix. Non cesses audire fili doctrinã. Eccl. vij. Si dilexeris audire sapiens eris. ¶ Videns ciuitatẽ fleuit sup illam ꝛc̃. ¶ Circa seriem huius euangelij q̃ nobis attendenda sunt/ptinentia ad edificationẽ nostrã. Primũ ẽ hoc q̃ saluator ploratꝫ. Idem ostẽdens facto/q̃ salomon ꝓbo dicens. Eccs. ij. Risum reputaui erroꝛẽ. Herñ. xpm suplazaꝛ et sup ciuitatẽ fleuisse et in oratõib⁹ ꝓnoctasse. risisse vero aut iocasse nusq̃ legim⁹. ¶ Scõm est q̃ ploꝛat sup ciuitatem nõ sup villulas/ciuitates eñ magꝫ piculose sunt. in eis eñ plus est sapientie mũdane/que sapiẽtie diuine multum aduersaꝝ. puer. 26 Vidisti hoiem sibi sapientẽ videri/magis spem illo habebit insipiẽs/Greg. in moꝛa lib⁹. valde difficile ẽ vt is q̃ sapiẽtẽ se estimat/mentẽ ad humilitatẽ reducat/⁊ recte ꝓdicantib⁹ credat. Rom. viij. Sapia carnis inimica est deo. In ciuitatib⁹ sunt homines magꝫ ambitiosi. voluptuosi. ⁊ auari. ¶ Terciũ est q̃ destructiõꝫ hierusalẽ quã factur⁹ erat ex iusticia/defl et ex mifcoꝛdia. In oleo mifcoꝛdie debet ardere ignis zeli/Soꝛoꝛes germane sunt iusticia ⁊ misericoꝛdia/vnde associant. Hab. v. Beati inq̃t qui esuriunt et sitiunt iusticiã ꝛc̃/Beati misericoꝛdes ꝛc̃. Glo. Iusticie lumen est misericoꝛdia/misericoꝛdie virtus est iusticia. Iusticia sine misericoꝛdia cecus feruoꝛ est. mifcoꝛdia vero sine iusticia remissio est. Non hñt heretici veraꝫ mifcoꝛdiã cũ desit eis iusticia/cũ eñ sint misericoꝛdes in fures et aliq̃s maleficos immifcoꝛdes sunt in bonos/q̃ pcit zyzanie nõ amat frumentũ/et qui pcit mẽbꝛo putrido coꝛrũpenti cetera membꝛa/non amat mẽbꝛa sana. ¶ Quartũ ẽ q̃ dñs flens sup hierusalẽ/dicit ei. Si ꝓgnouisses ⁊ tu sup'e fleres/innuẽs ex defectu ꝓgnitiõis esse q̃ nõ flebat/sic ex cecitate est q̃ aliqui in mũdo isto nõ flent sed gaudent/vbi tanta est materia flendi/et tanti valoꝛis sunt lacrime/De malis q̃ in hoc mũdo videm⁹ ptꝫ q̃ sunt p se materia fletus. Bona ꝓ quebꝫ videm⁹ mala adducũt. vt sunt diuicie. sanitas. pulcritudo coꝛpalis ⁊ similia Eccl. xj. Si diues fueris no eris imunis a delicto/vnde bona hui⁹ mũdi p̃sequẽs materia sunt fletus/De valoꝛe seu ꝓture lacrimaꝝ require in tractatu de beatitudinib⁹/vbi agitur de luctu. Quintũ est q̃ gaudio israelitaꝝ. fletum imiscuit/ostendens facto illud/Prouer. xiiij. Risus doloꝛe miscebitur/et illud Eccl. xi. In diebꝫ bonoꝝ nõ imemoꝛ sis maloꝝ. Sextum ẽ q̃ causã h⁹ destructõꝫ esse ostendit/q̃ tẽp⁹ visitatõꝫ sue nõ ꝓgnouit/visitauerat dñs hierusalẽ p seruos suos/tandem visitauit eã p se ipm/et eam incoꝛrigibilẽ inuenit/⁊

hoc fuit causa destructõis eoꝝ. Mat. 23. Quotiẽs ꝓgregare volui filios tuos quẽ admodũ. gal. ꝓg. pul. sub al. et no/nõ ꝓ̃ci untur sotulares q̃m cito apparuerit in eis fozamen/sed qñ nõ habeꝫ spes de repatõe eoꝝ/Idem accidit in pctõrib⁹. tunc dñs iudeos reliq̃t. cũ eoꝝ incozrigibilitas apparuit/sup illud. Multa flagella pctõris ꝺt Glo. peccatoz domaꝫ flagello in infernoꝫ vtinã domaret/Verendũ em̃ est ne nimis resistendo cozrectiõi indomit⁹ mereatur relinq̃ et ire in latam viã que ducit ad mozte/Septimũ est ꝙ ingressus vrbẽ ꝓmo templũ adꝺt/Chriſ. ꝓtium erat boni filij. vt veniens ꝓmo ad domũ patris curzeret/tu ergo imitatoz x̃pi factus cum in aliquã ingressus fuerꝫ ciuitatẽ/ꝓmo añ omnẽ actum ad ecclesiã curras/Octauũ est ꝙ postq̃ mala ventura ciuitati. deflevit/vt radicem illoꝝ ostenderet. cupidos ꝯ auaros de templo eiecit/Beda. post enumerata mala ingressus in templũ/vendẽtes et ementes eiecit/ꝓ hoc innuens ꝙ ruina populi maxie sacerdotũ culpa fuerit/Dum em̃ vendẽtes et emẽtes pcutit ostẽdit vnde radix pditionis pcessit/Nonũ ẽ ꝙ opus terzenũ in templo fieri nõ pmisit/Dar. xj. legitur ꝙ dñs nõ sinebat vt quis quã vas transferzet per templũ/vult dñs magnã reuerentiã etꝫ templo materiali exhiberi/Dõ. Domũ tuã decet sanctitudo dñe in lon. diex. Beñ. 28. q̃m terzibilis est locus iste/nõ est hic aliud nisi dom⁹ dei ꝯ porta celi/multũ etiã displicet deo cũ pso ne ecclesiastice sec̃ares fiũt/ꝟm illud. Isa xiij. Et erit sic̃ popul⁹ sic sacerdos. Decimũ est ꝙ exemplũ zelandi ꝟ symoniacam ꝓuitatẽ ecclesie vedit/dum cũ tanto zelo vendentes et emẽtes de templo eiecit/Nõ legit saluatoz ẽ in hac vita mortali tãtam iram ꝓ zelũ ostendisse/q̃ntã ostendit ibi/tunc impletũ fuit illõ. Zelus domus tue comedit me. Beñ. Eugenio pape/si x̃pi discipul⁹ es/igneſcat zelus tuus/exurgat auctozitas aduersus ip̃rudentiã hãc. et generalẽ pestẽ/intuere magistꝝ. sic faciẽtẽ. ꝯ audi dicentẽ/q̃ mihi mĩstrat me seq̃t. nõ apiat aures vt audiat/ſꝫ flagellũ quo feriat. verba nec facit nec recipit/Nec em̃ sedet iudicans sed inseqũtur puniens/causam tñ nõ tacet ꝙ domũ dei domũ negotiationis fecissent/ergo et tu fac similiter. erubescant vultũ tuũ hui⁹ mõi negotiatores. si fieri p̃t/si nõ. timeant/et tu flagellũ tenes sicut ds. ꝟ pctm̃ ꝟ naturã multũ zelauit cum lege naturali mũdus regebaꝫ/Sic tempe gr̃e multũ zelauit ꝓtra ꝓuitatem symoniacã que est ꝓtra gr̃am/Vñ licet aduentus ille fuisset mansuetudinis/tamẽ iram suã ꝓtra hoc viciũ voluit ostendere/sicut iuxta verbũ Beñ. gehennalis flamma mozã non sustinens/sodome p̃uenit tollere nationẽ/Undecimũ est ꝙ vsurarios latrones vocauit etiã illos qui nõ recipiebãt maifestas vsuras ſꝫ fruct⁹ accipiebant ꝑ vsuris/accomodãtes hys qui offerze volebãt/vsurarij sunt fures domestici et ideo magis nociui/Nulla em̃ pestꝫ efficatioꝝ ad nocendũ q̃m familiaris inimicus/x̃pi tanq̃ fures damnabunt in die iudicij/Ue illi qui alio modo nescit victũ suum adq̃rere in mundo isto/nisi ꝑ furtum Duodecimũ est ꝙ quibus intendendũ in templo sit ostendit/ozationi et doctrine. in ecclesia intendendũ est/Ad ꝓmũ ꝓtinet ꝙ domus eius dicit domus ozatõis/Ad scõm ꝙ erat quotidie docẽs in templo/ecclesia domus est disciplineꝫ sicut ozatõis. Aug⁹ in libzo de doctna x̃piana/Disciplina domus est ecclesia x̃pi. Ecc̃i. vij/Appropiate ad me indocti/et cõgregate vos in domo discipline/hys duob⁹ ꝑcialit̃ intenderũt discipuli in ꝓmitiua ecclesia/sicut ipsi dicunt. Actuũ. vi. Nos vero in quiunt ozationi et mĩsterio verbi instãtes erimus (Si ꝓgnouisses et tu) Hoc ꝙ bum dixit saluatoz flens. hierusalẽ gaudẽti et mala sibi ventura non puidenti/Idẽ verbũ ds dicere ꝓdicatoz flens vel dolẽs pctõri in ꝑ mũdo ꝑspanti/et pata sibi tozmenta nõ ꝑspicieti/sic loq̃batur Paulus phylipensib⁹/Imitatozes inq̃t mei estote frẽs ꝯ obſuate eos qui ita ambulãt sicut habeꝫ fozmã nostrã/Multi em̃ ambulãt quos sepe dicebam vobis/nunc autem et flens dico/inimicos crucꝫ x̃pi quoꝝ finis interitus/quoꝝ deus venter est. Phyl. .iij. Peccatozes sunt gens absq̃ consilio et sine ꝓuidẽtia/vtinam saperent ꝯ intelligerent ac nouissima puiderẽt. Deutro. 32. Et notandum ꝙ septem mala quasi ventura sunt peccatoꝝ/ꝑ que si ea cogitet

ad fletum incitari posset./¶ Primū est temporaliū bonorū spoliatio que fit ei in morte/qz cū interierit nō sumet omia/neqz descendet cū eo gl'a ei⁹./Dat.25./Omni habenti dabit̄ scz gl'a ꝛ abundabit/et ei q̄ nō hz scz gr̄am/et qđ videbat̄ hr̄e auferet̄ ab eo./Luc.xij. Stulte ac nocte re.a.t.a te/q̄ aūt parasti cui⁹ erūt?/Scōm est occursus inimicorū. Treñ.j. Omēs inimici ei⁹ apprehēderūt eā int' angustias./Berñ. O aia mea quis erit ille pauor/cū tibi occurrētia catuatim illa deterrima mōstra videb̄/ad c⁹ confugies auxiliū?/Terciū est amissio status penitēdi ꝛ misericordiā prosequēdi/iste stat⁹ distiguit inter boies viatores/ꝛ demōes. In pō/ex tunc ira tua./¶ Trē cum accepero tēpus ego iusticias iudicabo./Quartū est magna confusio/Hiere.xx. Cōfundent vehementer/qz nō intellexerūt obprobriū sempiternū qđ nunq̄ delebit̄/confusionis ei⁹ cā poterit esse operū denudatio/vel bñficiorū xp̄i exprobratio/vel dei ꝛ sanctorū derisio/De primo hr̄ Ecci.xi. In fine homis denudatio operū illi⁹./Isay.xlvij. Revelabit̄ ignominia tua videbit̄ obprobriū tuū/Naū iij. Revelabo pudenda tua in facie tua/et ostendā gentib⁹ nuditatē tuā/ꝛ regnis ignominiā tuā./De scōo bñficiorū exprobratio ꝛ spēaliter exprbratio passiōis xp̄i/multū confundet eos cū insignia passiōis sue eis ostendet xp̄s./apparebūt cicatrices in carne ei⁹ vt videāt in quē pupugerūt./Zach. xij.ꝛ Apoc.j. Matth.24./Tunc apparebit signū filij homis in celo./¶ De tercio dr̄ in psalmo. Qui habitat in cel' irridebit eos/et dñs/puer.j./Ego q̄z in interitu vr̄o ridebo./ꝛ in pō. Videbūt iusti ꝛ timebūt/et sup eū ridebūt zc̄./Quintū est sepatio reproborū ab electis./Dat.xij. Extibūt angeli ꝛ de medio iustorū malos sepabūt./Eiusdē. 24. Un⁹ assumet̄ ꝛ alter relinq̄tur./Osee. xij./cōsolatio abscōdita est ab oculis meis/qz ipse inter frēs diuidet./loq̄tur de inferno./¶ Sextū est exclusio a gl'a./Isa.26./tollat impi⁹ ne videat gl'am dei/alia ira. nr̄a sic habet/in terra sanctorū iniq̄ gessit/ꝛ nō videbit gl'am dei. Christ./Ego casum gl'ie illi⁹/multo maiorē penā esse gehenne aio./Intolerabilis est gehenna/verū ꝛ si mille ponat aliq̄s gehēnas/nihil tale dicet q̄le est excidere a gl'a illa./Dat.25./ꝛ clausa ē ianua./¶ Septimū est gehēnalis pene miseria/ibi erit fletus ꝛ stridor dentiū/sic dñs ostendit in multis locis in euā⁹ vt Dat. viij.xiij.ꝛ xxv./ꝛ Luc.xiij./Nō relinquet in te lapidē sup lapidē/eo q⁹ nō cognoueris temp⁹ visitatōis tue. ¶ Notandū q⁹ q̄nq̄z sunt periculosa in pctōre/¶ Primū est pcti insensibilitas/Amb. grauissime.i. periculosissime peccas q̄ ignoras/Berñ. Scio mēbr̄ longius a salute abstitere qđ obstupuit/ꝛ egrū se se nō sentientē periculosi⁹ laborare. ¶ Seneca. Initiū salutis cognitio pcti./Secundū est remedij abominatio. pueniens ex quadā ventosa plenitudine/de q̄ in pō Omnē escā abominata est aia eor̄./Terciū est puersitas q̄ est in q̄busdā qui adeo sunt corrupti/q⁹ dicūt bonū malū/ꝛ amāt periculum suū. Isa.v. Ue q̄ dicitis bonū malū zc̄. Eccī.iij. Qui amat periculum in illo pibit. Eccs.j. puersi difficile corrigunt/ipsi destruunt ab emundatōe siue emendatōe/i. vñ deberēt emendari/celestis medicus egros nō respicit quos de medicamēto deteriores fieri videt/tales medicū reputāt inimicū./Berñ. mira puersitas. irascit̄ medicanti/ꝛ nō irascit̄ sagittāti ¶ Quartū est corruptio actiua seu infectio aliorū./De pctōrib⁹ q̄ nō corrūpunt alios. intelligit̄ illud Dat. xiij. Sinite vtraq̄z crescere vsq̄z ad messem./In hereticis ꝓ quia bonos corrumpunt q̄z sermo serpit vt cancer./j. Thy.ij. Non hz hoc locū./Quintū ē induratio in malo q̄lis fuit in pharaone/j. Rj. vi. quare aggrauatis corda vr̄a/sic aggrauauit egypt⁹ ꝛ pharao cor suū/talis fuit i iudeis et idō pierunt Eccī.iij./Cor durū male hēbit in nouissimo/Prouer.28. Qui mentis est dure corruet in malū./Eiusdē. 29. Viro q̄ corripientē se dura ceruice cōtemnit repentin⁹ ei supueniet interit⁹ zc̄. (Dom⁹ mea do.o.vo.) Notandū q⁹ tripler ē dom⁹ dr̄i. scz supior Joh.xiij. In domo pr̄is mei man. mul. sūt. Cor. v./Scimus qm̄ si terrestris dom⁹ nr̄a hr̄ bitatōis dissoluat̄/q⁹ edificationē a deo hēam⁹ domū nō manu factā. sz eternā in celis./Alia est dom⁹ iferior exterior./de q̄ loq̄tur dñs in euā⁹ scz in verbo ꝓpositō./ꝛ Bern. 28. in figura hui⁹ dom⁹ dr̄./Non est h aliud nisi dom⁹ dei zc̄./Tercia est dom⁹ interior. s. aia iusti.j. Cor.iij. Templū dñi sanctū est qđ

estis vos. In eodē. Nescitꝫ qꝛ templū dei estis, ⁊ spūssanctꝰ habitat in vobis. Domꝰ exterior figura est aliaꝝ duaꝝ oñdens q̄d in supiori lateat, et q̄d in inferiori fieri debeat. Circa domū exteriorē scꝫ ecclesiam verbū ꝓpositū ad tria debet nos incitare. scꝫ ad eius amorē et venerationē ⁊ fiduciam impetrandi. Ad p̄mū excitat nos, ꝙ dicit̄ domꝰ mea, nat̄alit̄ amat filiꝰ domū patris, exemplū hēmꝰ d̄ hoc in xp̄o qui relictis ꝑentibus remansit in templo, et ait Nesciebatꝫ qꝛ in hys que patris mei sunt oꝑtet me esse. Luce. ij. Et qñ veniebat in hierusalē p̄mo ibat ad templū, vnde Glo. sup Math. xxi. Ingressus vrbē tēplū p̄mo adijt, dans formā religionis. vt quocunqꝫ imus p̄mo domum orationis. si ibi est ad eamus, ⁊ ꝑ orationē deo ꝯmendati, sic ad agenda negotia secedamꝰ. freq̄nter etiam erat in templo. Luc. xxi. Dicit̄ ꝙ erat diebus docēs in templo noctibꝰ āt morabatur in montibus oliueti. Ad venerationē etiā eccl'ie inuitat illd̄. domꝰ mea. Domui em̄ d̄i reuerentiā exhibere dēmꝰ. Malach ij. Leui a facie noīs mei pauebat, diuinis rebus reuerentiā exhibēdo. Gen. 28 q̄m terribilis est locus iste, ecclesia est locꝰ cōmunis deo et hoībus. Apoc. xxi. Ecce tabernaculū dei cū hoībus ⁊ habitabit cum eis. iij. Regū. viij. Edificās edificaui domū in tabernaculū tuū. Domū dei decet pulcritudo. Dd̄. Dilexi decorē domꝰ tue. iij. Regū. vi. Nil erat in templo qd̄ nō auro tegeretur, pulcritudo huiꝰ domꝰ indicare debet pulcritudinē celestis domꝰ, de q̄ Apc. xxi. Non intrabit in eam aliq̄d coinq̄natum. Magnitudo etiā hꝰ domꝰ inferioris, magnitudinis celestis domꝰ inditium est. Baruth. iij. O israel q̄m magna est domꝰ dei tui, luminositate v̄o ipsiꝰ indicatur claritas celestis, de qua Apoc. xxi. Claritas dei illuminat illā, celebritas officij indicat gaudij magnitudinē. Bern. Nihil adeo rep̄sentat in terris quendam habitatiōis celestis statū sicut alacritas laudantiū deū. Fiduciā impetrādi in ecclesia nobis dat. hoc qd̄ d̄r. Domꝰ oratōꝫ ad hoc em̄ voluit hanc domū fieri vt ibi oraremꝰ, ⁊ orantes exaudiremur, ad quid em̄ vellet ibi nos orare. nisi et vellet nos exaudire, vñ. iij. Regū. ix. Cum salomon petijsset vt orantes in templo exaudirent̄. Rñdit dñs. exaudiui orationē tuā ⁊c̄, ⁊ pꝰ sanctificaui domū istā, et erūt oculi mei ⁊ cor meū ibi cūctis diebus. ij. Paralip. vij. Oculi mei erunt aperti, et aures mee erecte ad orationē eius, qui orauerit in loco isto, et pꝰ. elegi et sanctificaui locū istū. vt sit nomē meū ibi in sempit'nū, et ꝑmaneāt ibi oculi mei et cor meū cunctis diebus. In eodem. Cū ꝯplesset salomon fundens p̄ces, descendit de celo ignis ⁊ deuorauit holocausta et victimas, ⁊ maiestas dñi repleuit domū Exo. vlt̄. Postq̄ꝫ cuncta perfecta sunt operuit nubes tabernaculū testimonij, et gl'a dñi repleuit domū. Seq̄t̄ (Vos aūt fecistis eam speluncā latronū) Notandū ꝙ ecclesia qñqꝫ fuit habitatio sanctoꝝ, post v̄o facta est spelunca latronū, quantū ad multos malos q̄ in ea latebant, tamē non licebat ibi homīes malos esse aperte, sed hodie est manifesta habitatio raptorū. Bern. Plena est ambitiosis ecclesia. Jam nō est qd̄ horreat in studijs et molitōibus ambitionis, hodie clamatur nō ꝯtra latrones, sꝫ ꝯtra innocētes, nō ꝯtra lupos sꝫ ꝯtra agnos.

Dominica. XL. Sermo. 107.

Dixit iesus ad quosdam q̄ in se ꝯfidebāt ⁊c̄. Luce. xviij. (Ascenderunt in templū) In monte situm, sil'e Actuū. iij. Petrus ⁊ iohes ascendebāt in templū (vnus phariseus) q̄si diuisus, pharisei diuisi erant a ceteris in quibusdā traditōibꝰ ⁊ obs̄uātijs, ipsi hēbant in manu ⁊ in fronte mēbranas, in quibꝰ erat scriptꝰ decalogus, in signum ꝙ dei p̄cepta hñda sunt añ ocl'os cordis ꝑ iugē meditationē, ⁊ in manu ꝑ eoꝝ impletionē. Itē spinas ferebant in fimbrijs pallioꝝ vt pūgerent̄ cū incederent, ⁊ meōres mādatoꝝ dei fierēt, (⁊ alter publicanꝰ) publicani dicebant̄. l' qꝛ publice peccabant, l' qꝛ publice recipiebant vectigalia, vel qꝛ merces suas vendendo oībus publicabāt, publicanꝰ erat aꝑparentꝫ malicie sic̄ phariseꝰ aꝑparētꝫ bonitatꝫ (raptores iniusti) Rapina attendit̄ in violenta occupatiōe rei aliene, iniusticia in iniqua detentōe (Jeiuno bis in sabbato). i. in ebdomada) Dico vob̄ ⁊c̄.) glo.

Intl'/poita phisei ꝓtroversia.ꝛ publicani/ ponit iudicis sntia. vt caueat supbia (Descēdit ḣ iustificat⁹ in domū suā ab illo).i. pl⁹ q̄z ille/vel ab illo.i. ad ꝓpatōnē ipi⁹/sil'r Hiere.iij. Justifi cauit aiam suā aduersa/ trix isrl' ꝓpatōe.s. iuda/Ezech.xvi. Justificasti sorores tuas in oibus abominatōib⁹/

(Dixit ihesus ad quosdā q̄ in se ꝓfidebant ꝛc̄) Hoc euangeliū ꝓtinet q̄ndā pabolam a saluatore dictā/et ꝑmo ostendit ad q̄s sit dicta/scḋo ponit ipsa pabola ibi/Duo homies ꝛc̄.tercio ostendit ad quid docendum sit inducta ibi.qz omis qui se hūiliat exal.ꝛc̄) (Circa ꝑmū notandū.q hec pabola dicta est ad quosdā de se ꝓfidentes. q̄si iustos/et nō vere iustos/et aspnantes ceteros/Qui de se ꝓfidit.i. de viribꝰ suis/ vel quantū ad mali declinationē/vel boni opationē valde fatuus est/cū sine dei auxilio ad neutrū sit sufficiēs/etiā nō sumus sufficiētes ad bene cogitandū.ij Lozᵓ.iij/Non q sufficientes sim⁹ cogitare aliq̄d a nobis q̄si ex nobis/ista p̄sumptio multz est cadendi occasio/Hiere.xlviij/eo q habuisti fiduciā in munitōib⁹ tuis/et in thesauris tuis.tu quoqz capieris/Fatuus est etiā qui ꝓfidit de opibus suis bonis/cum non possit scire vtrū ꝑ bona sint/Job.ix. Verebar omia opa mea/Eccs.ix. Sunt iusti atqz sapientes/et quoꝝ opa sunt in manu dei/ꝛ tñ nescit homo vtꝝ amore vl odio sit dign⁹/fatuus est mercator q̄ cōfidit i negociatōe sua.cū discerne nesciat ḋ eo q̄ emit.an sit aurū vel cuprū/argentū vel stagnū/Prouer.xi. qui ꝓfidit in diuiciis suis corruet/et nō solum fatuus est q̄ de se confidit/sed etiā maledict⁹.Im illud Hiere.xvij. maledict⁹ qui ꝓfidit in hoie. ꝛ paulo post/Benedictus q̄ ꝓfidit in dño/ Confidens de se.est.sic arbor plantata in terra arida q̄ arescit/ꝓfidens ꝑo in deo est sic arbor bñdicta.plātata iuxta fontē dine bonitatz/vbi radicē cordis p fiduciā posuit/vñ Hiere.xvij. Dicit de ꝓfidēte in dño/ erit tanq̄z lignū q̄ transplantat sup aq̄s (Ipsi erant tanq̄z iusti.et nō ꝑ iusti.cū nō hr̄ent hūilitatem./Ubi em̄ deest hūilitas nō est alicui⁹ gr̄e ꝑitas/Greg.eā nāq̄ quā non inuenit humilē ꝑitas.fugit mentē/Aspnans ceteros fatu⁹ est/cū corda eoꝝ nō possit videre.vbi sedes est bonitatz/sic cecus naturalit fatu⁹ eēt si ḋ coloꝛib⁹ vellet iudicare.sic̄ spūs vbi vult spirat/Joh.iij Spūs q̄ vult spirat/et subito. qui mal⁹ erat bonū efficit/Preterea in eo q̄ nūc est i mortali.forsitan est aliq̄d q̄ erit ei occasio salutz vt pietas infozmis/Amb⁹ Qui pietatē seq̄tur.et si lubcū carnis paciatur/ vapulabit q̄dem sz nō pibit/In eo q̄ est in statu gr̄e.forsitan ē aliq̄d q̄ erit ei occasio damnatōz et casus/vt indignatio aduersus pctōres Prouer.29. Qui ad indignā dū facilis est erit ad pctā ꝓclinioꝛ/Ite q̄ nunc est vt sanct⁹/in dei p̄scia ē dyabol⁹. ꝛ ecōuerso/vt pz in iuda ꝛ magda/Judas erat sanct⁹ qz apl's et miracula faciens/tñ in dei p̄scientia erat dyabol⁹.Joh.vi. vn⁹ ex vob dyabol⁹ est/Magdalena ꝑo septē habebat demonia. Dar. vlt. tamen in ōi p̄uidentia erat sancta (Item notanḋ q illi ad quos dicta est hec parabola peccabant in deum ꝛ in p̄rimū/in deum se iustificādo/in p̄rīm ceteros aspnādo/Primū dissuadet.Eccl. vij./Nō te iustifices apd deū q̄ñ cognitoꝛ est cordis/ipse qui se iustificat similis est illi qui vult esse testis in causa ꝓpria/vñ potest ei dici illud Job.8. Tu de te ipso testimoniū p̄bes/testimonium tuū non est verū/solus deus testis est verax qui nō potest falli/de bonitate conscientie Dauid.testis in celo fidelis/ꝑmo Regū.xvi. Deꝰ aūt intuet coꝛ/homo bene potest falli. etiā circa se.j. Lozᵓ. 4. Nihil mihi ꝓscius sum/nō tamē in hoc iustificatus sum./Prouer.xx. Quis p̄t dicere mundum est coꝛ meū. pur⁹ sum a pctō./j. Joh. .j. Si dixerim⁹ q̄ñ pctm̄ nō habem⁹/nos metipsos seducim⁹/Aspnanti ceteros ḋ Ro.xiiij. Tu q̄s es q̄ fuū iudicas alienū/ suo dño stat vel cadit. ysa'. xxiij. Ue qui spernis.nōne et tu sperneꝛz (Duo hoies ascenderūt in templū ꝛc̄) Dū duo homies ꝓponunt nobis vt duo specula/phariseus ad hoc vt videam⁹ in eo/quanta sit macula supbie/Publican⁹ ad hoc.vt in eo videam⁹ q̄nta sit ꝑtus humilitatz/videam⁹ in superbo phariseo.quod nō videbat in se. Supbus est sibi q̄si speculū mendax/vñ recte fcat p naaman.4.Regū.v. Qui inꝓpetat decoꝛus/sibi tñ erat leprosus/sup bia est lepra que curat in iordane. i. in descensu humilitatz (ascenderūt in templū)

licet vterqz ascēderet quantū ad situm loci/tamē phariseus ascendit ꝑ p̄sumptionē ideo ruitur⁹/Prouer. xvij. Qui altam facit domū suam querit ruinā/Publicanus vero descendit ꝑ humilitatē merito exaltandus (vt orarent) nō vt se ostentarent/vt mulieres faciūt que ita veniūt ad ecclesiam/vt dyabol⁹ apparuit beato martino purpurate. scz ⁊ id qđ maxie displicet deo offerunt ei cum eū rogare volunt/scz sup biam/Supbia intulit deo p̄mam ꝯtumeliam que ei illata ē/vñ nō est mirū si deus odiat eam (phariseus aūt stans) stat⁹ corporis in eo elationē indicat mentis/econtrario in eo. qui debito modo orat/humiliatio corpis humilitatē indicat mentis/Isay. xlix. Vultu in terra demisso adorabunt te/Ecci. 35. Oratio humiliantis se nubes penetrat (Hec apud se orabat) apud se orat/quia oratio eius ad deum nō ascendit. Greg. Oratio hoīs placens sibi nō ascendit ad celum (Deus gratias ago tibi) s̄m Interl. qui ascendit rogare non rogat. sed se laudat/insuper ⁊ roganti insultat. ¶ Et notandum ꝙ huic phariseo magis ꝯgrueret sacrificiū spirit⁹ ꝯtribulati qđ est penitentiū/q̄m sacrificiū laudis vane/vel gr̄aꝝactōis que est ꝑfectoꝝ/In psalmo. Sacrificiū deo spūs ꝯtri./Item sacrificiū laudis honorificabit me (Non sum sicut ceteri hominū) q̄d ergo es pharisee/reputas te gygantem et alios locustas/Gen. vi. gygantes erant sup terrā in diebus illis/Nūeri. xiij. Vidim⁹ monstra quedā filioꝝ enach de genere gyganteo/quibus ꝯpati q̄si locuste videbamur/Glosa. quattuor sunt spēs tumoris cū vel aliquis bonū qđ habet. a se habere estimat/aut si datum a deo. credit. ꝑ meritis datū putat/aut cum iactat se habere quod non habet/aut cum despectis ceteris appetit singulariter videri habere qđ habet/Prima specie superbie laborabat qui dicebat Daniel. iij/Nōne hec est babylon ciuitas magna quā ego edificaui/laboranti hac superbia dicit. p̄ma Corinth. 4. Quid habes quod non accepisti ⁊c̄/Illi qui habēt scđam speciē superbie/extinguunt naturā gratie ad Roma. xi. Si gr̄a dei iam non ex operibus/alioquin gratia non est gr̄a. ps̄. Pro nihilo sal. fa. ij/Laboranti tercia specie dicit. Apoc. iij. Tu dicis ꝙ diues sum et locupletatus et nullius egeo/et nescis q̄a miser es. et miserabilis es/et pauper. et cecus. et nudus/Quarta specie laborabat hic pharise⁹/qui reputabat se singulariter iustum/in quo multum decipiebatur/sic etiam decipiebatur helyas. iij. Regū. xix. dicens. Remansi ego solus/⁊c̄. cum tamen multi remansissent. sicut ei dictum fuit/Gregori⁹/Certum est ꝙ humilitatis radio se illuminat. qui alioꝝ bona subtiliter pensat/quia dū ea que ipse fecit facta foris ab alijs conspicit/eum tumorē superbie qui intus de singularitate. erumpere nititur premit/Item Gregori⁹/Sicut incentiuum est elationis cōsideratio deterioris/sic cautela humilitatis respectus melioris (Raptores. ⁊c̄.) Cum due sint partes iusticie/scilicz declinare a malo et facere bonum/Primo ostendit se habere p̄mā partem iusticie dicens (Non sū sicut ceteri homiuū. et secundā ibi. Jeiuno bis in sabbato ⁊c̄. ¶ Et notandum ꝙ sicut inter accipitres aliqui sibi rapiunt et pullis suis vt siluestres/Aliqui vero rapiunt dominis suis. scilicet domestici/et sic inter raptores. quidam rapiunt sibi/quidam vero dominis suis/vt baliui ipsi habent peccatū et domini comodū/Abacuc. ij. Ve illi qui multiplicat nō sua (Iniusti) Iniustos vocat auare detinentes sua/sicut raptores rapiētes aliena/Ecci. 4. Declina aurem pauperi sine tristicia/⁊ redde ei debitum tuum (Velut etiam hic publicanus) glosa Interli/ecce ex vicino publicano maioris tumoris occasio. Superbia et ex bonis et ex malis ꝓximi facit damnum suum/si habet iuxta se miserum inde magis inflatur/si felicem inuidet et affligitur/ecōuerso hūilitas vbiqz lucratur/si habet iuxta se miserū ꝯpatitur/Vñ de aliena infirmitate sanatur/De aliena pauptate ditatur/Si felicē magꝭ inde humiliatur (Jeiuno bis in sabb̄o) Jeiunabat phariseus ieiunio dyaboli/scz a cibis ⁊ nō a mal'/Isydor⁹ Qui a cibis abstinēt. ⁊ mala agūt/demōes imitant'/q̄bꝫ esca sp abest. ⁊ culpa sp adest/ipse cibo serpētis infernalis soluebat ieiunium suum. scz puluere vane glorie/Isaye. lxv. Serpenti puluis panis eius. (Decimas do ⁊c̄)

Deli⁹ dixisset reddo mihil em̃ dat dño tē pozali q̃ censum quē in t̄ra sua retinuit ei reddit. ℣s. Dñi est t̄ra ⁊ plenitudo ei⁹ et rōne b⁹ dñꝰ sibi decimas voluit reddi ie iunādo reddebat pharise⁹ qō sibi debebat. Dando ei decimas reddebat ꝺo qō eius erat sz in t̄cio deficiebat nō em̃ reddebat ꝓtio qō suū erat cui erat iniurios⁹ eū temere iudicādo ¶ Et notandū q in ea q̃ a se ipse excludit spūalit incidit incurrit spiritualē rapinā dū titulū boitatz sibi vsurpat incurrit iniusticiā dū ꝓximū temerarie iudicat Ro. xiiij. tu q̃s es q̃ alienū ſuū iudicas. suo dño stat aut cadit. incurrit spirituale adulteriū dū gl'az q̃ q̃si spōsa ē dñi sibi vsurpat Isa. xlij. ⁊. xlviij. gl'am meā alteri nō dabo non sic fecit ioseph. q̃ noluit ꝓsentire vxozi dñi sui dicēti dormi mecū. geñ. 39. Berñ. indignū iudicauit inglozių facere q̃ se fecerat glozios⁹ ad fidelē xpi seruū ptinet dicere illō ps. Non nob dñe nō nob. sz nol t. da gl'am. Itē qui se iactat de ieiunio pascit ventꝰ pharisei pascunt digitis hoim. ⁊ ꝓl'arib⁹ auris Itē q̃ se ꝺ decimatōe iactat spūales decimas ⁊ ꝓmitias deo q̃ est alpha ⁊ o. ꝓncipiū ⁊ finis subtrahit nō attribuēdo ei ꝓncipiū ⁊ ꝓsūmatōnē boni opis ꝓ foramē superbie euacuatō bonoz in pharisco facta ē. ⁊ introductio malozū. Eccī. 25. Ne des aq̃ tue exitū vel modicū Beda ecce pharise⁹ ad exhibendā abstinētiā ad ipendendā miam ad referēdas deo gr̃as oculū hz ad hūilitatis custodiā oculū nō hz et q̃d ꝓdest si tota ciuitas custodiat. et vnū foramē ꝑ qō hostes intrent relin q̃tur (publican⁹ aūt stans a longe) innuit h q scipm despiciebat imundū se iudicās ⁊ indignū a ꝓpinq̃re sanctz q⁹ leproſum spūalē se reputabat. sil'e Mat. 8. Dñe nō sum dign⁹ vt intres subtectū ꝛc Item Luc. v. Exi a me dñe q⁹ homo pctōr sum (nō audebat oc. ad ce. leua.) intelligēs se reum ee Rei em̃ nō est leuare faciē ij. Re. .ij. Noli me seq̃ ne ꝓpellar ꝓfodere te ⁊ leuare nō potero faciē meā ad ioab fratrem tuū (sz pcutiebat pectus suū) se ⁊ deū vindicans de se pcutiendo pectus sub quo ē coz xp̃i pcedunt cogitatōes male homicidiū ꝛc. Mat. xv. (dicens Deꝰ ꝓpitius esto mihi ꝛc). q. d. Iniq̃tatē meā agnosco. Itē illud. ij. Regū. vlt. Ego sum qui peccaui.

¶ Duo homies ascenderunt ꝛc In hac pabola attende fatuitatē supbie in phiseo et discretionē humilitatz in publicano ⁊ veritatem iudicij in xpo sicut vbi humilitas ibi sapiētia ꝓuer. xi. Sicvbi supbia ibi stulticia nec vnā solam immo septē possumus inuenire in pharisco Prima est quia oratione suam a gratiaꝝactiōe incipit qō tale est ac si q̃s missam inciper a deo gr̃as misse cōfessio ꝑmittitur ⁊ in gr̃aꝝactione missa finitur Sic iustus ꝓs accusator sui. ꝓuer. xviij. Inchoanda est oratio a ꝓsideratōe malozꝝ ex hoc triplex bonum ꝓuenit Primū est humilitas que valde efficax est in orone. ps. Respexit in oronem humiliū Eccī. 35. Oratio humiliatz se nubes penetrabit Scōm est fletus qui violentus est in pcibus iuxta verbum. Aug⁹ sup illud. Auribꝰ percipe lacrimas meas mundat etiā mentē qua mūdata oro faci le exaudit Aug⁹. munda tm̃ cubiculū mētz intus est q̃ exaudiat Terciū intensio desiderij que multū valet ad hoc vt oro exaudiatur. Dō. Desideriū paupex exau. dñs Dicebat q̃dam q latrones docuerant eū orare ꝓsiderans mala culpe a se ꝑpetrata et mala pene sibi parata cū multo desiderio petit penam sibi remitti et spaciū veniendi sibi cōcedi. sic peccator cōsiderans mala q̃ fecit ⁊ tormenta que ꝺs sibi pauit cū magno desiderio venā petere debet. Scōa fatuitas ē q nō credit solē iusticie lucere nisi apꝺ se dum se solū iustū putat. Berñ. Nolo vt nusq̃ arbitrerz solē lucere nisi in cella tua Tercia ē q gaudet de dissimilitudie. vel in eqlitate dicēs Gratias ago tibi q⁹ nō sum sic ceteri hoim. qō tale est ac si aliq̃s gauderet de ineqlitate manuū vel ocl'oꝝ suoꝝ Quarta ē q publicanū singl'r despicit cū null⁹ despiciēꝺ⁹ sit spnere mūdū. spnere nullū. spnere se se spnere se spni. q̃tuor sunt dona supni Phyl. ij. Superiores sibi inuicē arbitrātes Berñ Qui pctm̃ suū pfecte examinādo semetip sum intelligit suū pctm̃ nulli⁹ pctō par ee existimat qō nō sic suū intelligit. Lu. j4. Cum inuitat⁹ fue. ad nup recū. in no. lo. nō dicit in medio sz i no vt inferiozē oibꝰ te reputes. illt q̃ nūc ē i mortali fozsitan hz aliq̃d in se qō erit ei occasio salutz ⁊ tu q̃ nūc es i caritate habes aliq̃d qō erit tibi

causa damnatiōis. Quinta est ꝙ infirmitates suas abscondit ei a quo sanationē suam querere debebat/ dicens. se non esse raptorem iniustum adulterum. In libro ꝯsolationū Boecij/ Si opem mendicantis expectas/ oportet vt vulnus detegas/ Sexta est ꝙ elemosinā petiturus diuicias suas ostēdit/ quod tale est ac si aliquis mendicet manu plena nummis. Ieiuno inquit bis in sabbato ꝛc. Septima est ꝙ gloriatur de falsa moneta/ scz de opibus que sunt de genere bonorum absqz humilitate/ Seneca. Apud sapientes sunt honesta apud vulgus vero simulacra rerum honestarū. In publicano ꝟo hūili inuenire possum⁹ q̄tuor discreta facta. Primū est reuerentia sacroꝝ/ q̄ apparet ex h̄ hūili qꝛ a longe stabat. Non sic faciūt vsurarij q̄ ponunt se iuxta altare cū missa celebrat̄. Secundū est ꝙ oculos ad celū nō leuat/ nec mirū cū celestē curiā grauiter offenderit/ multotiēs. vt fulgur inde expectare possz/ celū etiā amiserit. vt ei⁹ respect⁹ cā dolorꝫ ei esse possit. Terciū ē ꝙ ꝑcutiēdo de pessimo hoste suo vindictā sumit/ pessim⁹ hostꝫ pctōris est ip̄e pctōr/ ipse se ad mortē vulnerat/ ip̄e se dyabolo ligat/ ligatū tradit. ꝛ funē quo suspendat̄ ad ꝓpriū collū ponit. ꝓuer. v. Iniq̄tates sue capiūt impiū/ ꝛ funib⁹ pctōꝝ suoꝝ q̄sqz ꝯstringit̄. Quartū ē ꝙ miseriā suā diuine mīe oꝓponit dicens/ De⁹ ꝓpiti⁹ esto mihi pctōri ꝛc. Attēdere ꝟo debem⁹ dei benignā pietatē in hūilē publicanū n̄ audet publi. appropinq̄re/ ꝛ ds ei ꝓpinq̄t/ Aug⁹/ Alt⁹ q̄dem es dn̄e. vicinaris tn̄ hūili. ꝛ nō se erigenti/ n̄ audet ad celū respicē/ ꝛ ds respectu mīe eū respicit/ dd̄/ cor ꝯtritū ꝛ hu. de⁹ nō de/ i. respectu mīe eum respicere nō dimittes/ pub⁹. penas a se exigit/ et ds ei ꝑcit/ culpā suā agnoscit. ꝛ ds ei ignoscit/ Glo. Sic hūilis non audet appropinq̄re vt ds appinquet/ nō aspicit vt aspiciat̄/ p̄mit ꝯsciaꝫ sz spem subleuat/ ꝑcutit pect⁹. penas a se exigit vt ds ꝑcat/ ꝯfitetur vt ds ignoscat/ ignoscit ds qd̄ ille agnoscit/ ꝟitatē iudicij attende in xp̄o dicente (Descendit h̄ iustificat⁹ in domū suā ab ipso ꝛc/ ꝛ est h̄ argumentū ꝙ melior est pctōr humil. q̄m iust⁹ supb⁹/ Aug⁹ in li. de ci. dei/ Audeo dicere supbis eē vtile cadere in aliqd̄ aꝑtū manifestūqz pctm̄/ vn̄ sibi displiceāt q̄ iam sibi placēdo ceciderant/ salubri⁹ em̄ sibi petrus displicuit qn̄ fleuit/ q̄z placuit qn̄ p̄sumpsit/ Ad q̄d docendū ī ducta sit ꝑabola on̄dit̄ cū d̄r (qꝛ oīs q̄ se exalta. hu. ꝛc) sil'e ꝟbū hēs Luc. j4. ꝛ Mat. 23. Creat⁹ est hō ad humile misteriū/ qd̄ si īpleuerit in pn̄ti. in futo exaltabit̄/ Si ꝟo ab eo recesserit. in futuro deijciet̄/ ꝓuer. 19. Supbū seq̄tur hūilitas/ ꝛ humilē spū suscipiet gl'a/ Ecc̄i. xj. Sapīa humiliati exaltabit caput eius/ Job. xxij. Qui hūiliat⁹ fuerit erit in gl'a. Exaltans se phariseus humiliatus est/ humiliās se publican⁹ exaltatus est/ Exaltans se lucifer deiectus est. Luc. x. Videbam sathanam quasi fulgur cadentem de celo/ Isa. xiiij. Quomodo cecidisti lucifer ꝛc. Ezech. xxviij. Eleuatum est cor tuum in decore tuo ꝛc/ In terram proieci te/ ante faciem regum dedi te vt cernerent te.

Dominica. XII. Sermo.

In ordine. j08

Exiens iesus de finibus tyri ꝛc. Marc. vij. Tyrus et sydon ciuitates sunt inter medios fines decapoleos/ Glosa. Decapolis regio est decem vrbium transiordanem ad orientem/ ꝙ autem dicit̄ venit ad mare galylee inter medios fines decapoleos/ non ipsas eum intrasse significat/ nec marē transmigrasse dicit̄/ sed vsqz ad mare venisse atqz ad locum qui medios fines decapoleos longe transmare positos respiciebat/ (et suspiciens) .i. sursum aspiciens (quod est adaperire) id est aperiaris (Quanto autē eis p̄cipiebat tanto magis predicabant) Glosa. Sciebat ille qui omnia nouit anteq̄z fiant/ quia magꝫ p̄dicarent/ sed hoc precipiēdo. pigris voluit ostendere. quanto studiosius quanto qz frequenti⁹ predicare debeant quibus iubet vt predicent/ quando illi qui ꝓhibētur. tacere non poterant (adducunt ei surdū et mutū) Circa hoc miraculū a saluatore factum. tria sunt nobis attendenda/ pertinentia ad edificationē nostram. Primum est quid ꝑ hunc surdum et mutum designetur. Secundū est modus quo curat̄. Terciū est id qd̄ ex curatōe ei⁹ seq̄tur. Circa p̄mū notand̄ ꝙ ꝑ hūc surdū ꝛ mutū

peccatoꝝ designat/ cui dyabol⁹ cū ceperit eum loca illa obstruit/ ꝑ que facilꝫ ab eo posset expelli. ⁊ deus introduci/ scz aures et os/ et facit eum surdum et mutū/ surdū ne ꝓsilium de liberatōe sua audiat/ mutū ne ꝓsilium vel auxiliū petere valeat. ¶ Vere surdus est pctōr qui clamorē vniuersitatꝫ creaturarū nō audit/ clamorē inḡ in quo nos incitant ad dei amorē/ Aug⁹ in libro ꝓfessionū. Dñe celū et terra mare. et omia que in eis sunt dicūt mihi vndiqꝫ vt amē te/ nec cessant hoc dicere omnib⁹/ vt sint inexcusabiles. ¶ Item ꝙ surdus est pctōr/ qui clamorē saluatoris nō audit/ clamorē inḡ quo sanguis eius nos incitat vt eū amem⁹/ et ei vicem rependam⁹/ Heb. xij. Accessistis ad mediatorē testamenti noui iesum/ et sanguinis aspsionem melius loquentē ꝝ abel/ videte ne recusetꝫ loquentem. ¶ Itē vere surd⁹ est pctōr qui nō audit tubam illā quā mortui audiūt. j. Thes. 4. ¶ Ipe dñs in iussu. ⁊ in voce archangeli ⁊ in tuba dei descēdet de celo/ Hiero. in epl'ari/ siue comedā siue bibā/ siue aliquid aliō faciam/ semp videt insonare aurib⁹ meis illa terribil' tuba/ surgite mortui et venite ad iudicium. ¶ Item ꝙ surdus est pctōr/ q̄ tonitrua diuine ꝓminatōr/ vel tonitruū sentētie extremi iudicij nō audit. ¶ In psalmo. Deus maiestatꝫ intonuit. ¶ Job. 26. Cum stillā sermonū ei⁹ vix audierim⁹/ q̄s potit tonitruū magnitudinis ei⁹ intueri. ¶ Item mutus est pctōr. sicut anial or mutū/ licet bēat vocē. qz nō hz vocē formatā/ sic mut⁹ or qui nō hz ꝙba debita/ Aug⁹ in lib. ꝓfes. Ue tacētibus de te/ qz loq̄ces muti sunt. ¶ Nemo or canē loqui etꝫ si latret/ vel ranā ⁊ si toto die coaxet. ¶ Et notandū q̄ dyabolus facit pctōrē surdū ad tria. ¶ Primo ad clamorē paupis/ vt cū deum in paupe nō audierit/ merito a deo nō exaudietur. Prouer. 21. Qui obturat aurē suam ad clamorē paupis/ clamabit et ipe nō exaudiet. ¶ Scdo facit eū surdū fratri veniā petenti/ vt cū fratri remittere noluerit nullū pctm ei a dño remittat. Eccī. 28. Relinq̄ ꝓximo innocenti te/ ⁊ tunc deꝑcanti tibi pctā soluētur/ homo homi seruat iram. ⁊ a deo q̄rit medelam/ ⁊ ad hoiem sibi similē nō hz miseri cordiā/ ⁊ de pctis suis deꝑcabit. Math. xviij. ¶ Nōne oportuit et te misereri ꝓxi tui. sicut et ego tui misertus sum. Aug⁹ Ego vos ad dilectionē inimicoꝝ admoneo/ qz ad sananda pctōr vulnera nullū vtili⁹ medicamentū esse agnosco. ¶ Tercio facit eū surdum. ad audiendū verbū dei/ vt cū nō audierit deū ꝑcipientē/ de⁹ nō audiat eū orantē. Prouer. 28. Qui declinat aurem suam ne audiat legē/ oratio ei⁹ erit execrabilis. Dyabol⁹ hoiem facit mutū ad q̄tuor ad dei laudē/ ad orationē/ ad pctōr cōfessionē/ ad ꝓximi instructionē. ¶ Circa modū curandi notandū q̄ surd⁹ ꝓmo ad saluatorē adducit/ scdo saluator ꝑ illi⁹ salute rogat/ tercio a turba eiicit/ quarto saluator digitos in auriculā ei⁹ mittit/ ꝙnto linguā saliua tāgit/ sexto in celū suspicit. septimo gemit. ¶ Circa ꝓmum sciendū q̄ pctōres multꝫ modis ad saluatorē adducunt/ aliq̄n ꝓtute ꝑdicatiōis. Act. ij. Hys auditis ꝓpuncti sunt corde/ Math. xxvi. Gallus cantauit/ q̄ figurā tenet ꝑdicatoꝝ et recordat⁹ est petr⁹ verbi q̄ dixerat ie/ sus/ et egressus foras fleuit amare/ Aliq̄n adducunt correctōe infirmitatꝫ/ ⁊ ꝑcipue cum timetur ne sit ad mortē. ꝓs. Multiplicate sunt infirmitates eo. ⁊ p⁹. ac. Isa. 38. Cōuertit ezechias faciem suā ad pietē ⁊ fleuit fletu magno/ Eccs. x. Curatio celsare faciet pctā maxia/ Aliq̄n exemplo alteri⁹ vitā ꝑteritā corrigentꝫ/ Prouer. 27. Ferꝝ ferro acuitur/ ⁊ hō exacuit faciē amici sui/ Aliq̄n largitiōe elemosinaꝝ Act. x. or cornelio exaudita est oro tua/ ⁊ elē tue ꝓmeorate sūt in ꝓspectu dei. ¶ Circa scdm notandū q̄ ꝑcib⁹ sctoꝝ aliq̄n impetrat⁹ salus alicui/ vñ Job. vlt. Dixit dñs ad amicos iob. Job suus me⁹ orabit ꝑ vob⁹ faciē eius suscipiā. vt nō imputet vob⁹ stultitia Luc. xiij. Custos vinee ipetrauit ꝑ ficulnea ne abscideret. ¶ Circa tercū notandū q̄ in hoc q̄ de turba sanand⁹ eiicit/ hys q̄ volunt agere pniam datur exemplū vitā di prauas societates/ sil'e habet. Mat. ix. Eiecta essn turba intrauit in domū vt suscitaret filiā archisynagogi. Job. 39. or de onagro qui designat ꝓemptores mundi ꝓtemnit multitudinē ciuitatis. Cōmendatur etiā in hoc desercio mundi per ingressum religiōis. Hiere. xlviij. Relinḡte ciuitates/ ⁊ habitate in petra. ¶ In psalmo. ecce elōgaui fugiēs/ ⁊ māsi. in solitudine/

¶ Circa quartū notandū q cū digito auris purget/ r digiti sunt discreti ab inuicē/ in hoc q digitus in auriculā mittit/ purgatio intellect⁹ a sensu mūdi qui stulticia est apud deū/ et collatio vere discretiōis intelligit/ auris digito purgata est auris audiēdi. math. xiij. q habet au. aud. audiat

¶ Circa q̄ntū sciendū est. q saliua mediū est gust⁹/ r si corrupta fuerit decipit in iudicando gust⁹ de sapore cibi/ vt patz in febricitātib⁹ quibus ꝓpter amaz humorē q̄ palatū infectū est/ cib⁹ q dulcis est. amar⁹ videtur/ Si ꝙ sit bñ disposita saliua bene iudicat gust⁹/ ¶ In saliua ḡ bñ intelligit gra quā dñs dat affectui/ q̄ ipse sanat vt sapiant sibi res vt sape debent/ sine ipa amaz videtur ei dulce/ et ecōuerso. Aug⁹ palatū febricitantz hz. cui mel celi insipidū ē ¶ Isa. v. Ue qui dicit⁹ bonū malum. et malū bonum ⁊c. ¶ Circa sextū sciendū est. q dñs sanatur⁹ surdum r mutū in celū suspexit/ vñ discretio et gra sint spanda ostendit/ a deo em̄ spanda sunt. nō ab homie. Jaco. j. Omne datū optimū/ r omne donū pfectū desursum est descēdens a patre luminū.

¶ Circa septimū sciendū. q in hoc q dom̄in⁹ ingemuit. in nuit quantū sit fugiēdū pcm̄. qđ tam difficile curat q̄ntū est ex p̄te peccantz ¶ Idem voluit dñs ostendere flendo sup lazarum suscitandū. Joh. xi.

¶ Circa terciū notādū. q sanationē actiuā ex p̄te sanati tria sunt secuta/ scz auriū aptio/ solo vinculi lingue/ recta locutō. ex ꝓpio sanantz q̄ cepit ne miraculū alicui diceret/ r q tanto ampli⁹ est publicatū q̄nto publicatio a saluatore magis ꝓhibita est. ¶ Circa ṗmū sciendū. q cū audit⁹ sensus sit disciplīne pceptiu⁹/ recte audit⁹ interior accipitur intellect⁹ ¶ Due ꝙ aures intelligunt ꝓsideratio gehenne/ r ꝓsideratio gl̄e/ Cōsideratio gehēne est. q̄si auris sinistra/ ꝓsideratio gl̄e est q̄si aurz dextra/ ¶ Obstruūt vero aures iste sicut auris aspidis terza et cauda. i. ꝓcupiscentia terzenorū et p̄sumptione penitētie finalis. vel longeuitatis/ ¶ Hee aures apiuntur. cū desiderium terzenoz mutat in desideriū celestium. et p̄sumptio longeuitatz in spem eternitatis ¶ Lingua interior potest intelligi affect⁹. loquela ꝙ que expressiua est intime voluntatz accipi p̄t desideriū/ banc loquelam deus exaudit/ desideriū em̄ pauperū exaudiuit dñs (r solutū est vinculū lingue ei⁹) ¶ Sciendū q triplex est vinculū ligue impediens hoiem ne pctā sua ꝓfiteat./ ¶ Primū vinculū ē pudor. vt accidit in peccatis turpib⁹. vt sunt pctā ꝺ naturā/ vnde sodoma inꝓpetrat muta. Eph. v. que em̄ i occulto fiūt ab ipsis. turpe ē dicere/ sicut q̄ñqz ille q̄ hz morbū in mēbro pudibūdo perit/ eo q ꝑ uerecūdia eū non detegit. sic accidit in pctis turpib⁹ ¶ Ecci. 4. Est ꝓfusio adducēs ignominiā/ Hunc pudorē excutere dz pudor extremi iudicij. Naū. iij. Reuelabo pudēda tua in facie tua r ostendam gentib⁹ nuditatē tuā ¶ Q̄ñqz impunitas impedit ꝓfessionē. Ecci. v. Ne dixerz peccaui r quid accidit mihi triste/ altissimus em̄ redditor ē pacies Ecc⁹. 8. Quia nō ꝓfertur cito ꝺ malos sentētia/ absqz timore vllo filij hoīm ꝓpetrant mala ¶ Item q̄ñqz impedit cōfessionē stulta spes alias penitēdi/ r cōfitendi/ Ecci. v. Ne tardes ꝙuerti ad dñm/ r ne differas de die in diē. subito em̄ veniet ira ei⁹/ Job. 32. Nescio q̄m diu subsistā Ecci. ix. nescit hō finē suū Sapiēs/ q nō est hodie cras min⁹ aptus erit ¶ Tē q̄ñqz impedit ꝓfessionē despatio ꝺ venia. l diffidētia cauēdi a pctō/ Ben̄. 4 Maior ē iniq̄tas mea q̄m vt ve.me (Et loq̄batur recte) recte loq̄tur q bona deo attribuit/ r mala ꝙputat sibi/ Osee. xiij. qditō tua isrl ex te. tm̄mō ex me auxiliū tuū/ Nō recte locut⁹ est adā Ben̄. iij. Mulier quā dedisti mihi socia dedit mihi r comedi/ retor quēs culpā suā in datorē. mulierē scz/ pōt etiā rectitudo loquele intelligi r referri ad q̄nqz ꝙba de qb⁹. j. Cor. xiij. Volo q̄nqz ꝙba loq in eccl'a sensu meo magis q̄ decē milia in ligua/ Primū ꝙbū ptinet ad teip̄m scōm ad deū/ tria seq̄ntia ad ꝓximū/ Prio ꝙbo. teip̄m añ alios accusas r ꝺdemnas. puer. j8. Just⁹ ꝓpius accusator ē sui/ Scōo deū laudas. r bꝙbū bñ seq̄tur ṗmū ꝙbū/ qz ꝓpius a pctō es mundand⁹. q̄m dine laudi intendas. Ecci. xv. Non ē spēosa laus in ore pctōris/ Prio ꝙbo alioz triū ordinate te habes i corripiēdo ꝓxim/ Ne dicat tibi illō Ro. ij. In q̄ alterū iudicas te ip̄m ꝺdēnas/ et post. q aliū doces te ip̄m nō doces et Poeta. Corripedē rect⁹. deridet. ethy opē alb⁹. ij Thy. ij. Solicite cura te ip̄m

pbabilem exhibere deo operariũ incõfusi
bilem. Math. vij. Ipochrita eijce pmum
trabem de oculo tuo, et tunc videbis eij-
cere festucam de oculs fratrꝫ tui. Scdo
verbo i responsiõib⁹ te exhibeas certũ nõ
pferendo ambigua in ꝯsilijs. Ecci. 32. Si
bis interrogatus fueris habeat caput re
sponsum tuũ. Prouer. 24. Labia deoscu
labitur qui recta verba respondet. Tercõ
verbo in expositiõib⁹ et exhortatõib⁹ dilu
cidum te exhibeas nõ obscurum. j. Cor.
.xiiij. Si nesciero virtutem vocis ero ei
cui loq̃tur barbarus. Et post qui loquit
lingua non hominib⁹ loquitur, id est qui
loq̃tur obscure, qui aũt ꝓphetat. id est int-
pretatur loq̃tur ad edificationẽ ꝛc. (et pre
cepit eis ne cui dicerent) Hic monemur
exemplo domini. ad vitandã laudem ho-
minũ. simile habet Math. xviij. Nemini
dixeritis visionem donec filius hominis
resurrexerit a mortuis, et Mar. dictũ est
leproso mundato, vide nemini dixeris.
(Quanto autẽ plus p̃cipiebat ꝛc.) hic in-
nuitur ꝙ laus humana est sicut vmbra q̃
fugit. sequẽtes, et sequit fugientes. Ecci.
xi. Si secutus fueris nõ apprehendes et
nõ effugies si p̃curreris. Seneca in libro
de beneficijs gloria fugientes magis seq̃
tur. (Et eo amplius admirabant ꝛc.) tria
sunt que mundani mirãtur in electis, scꝫ
ꝯtemptũ temporaliũ. Ecci. 31. Beatus q̃
post aurũ non abijt nec sperauit in pecu-
nie thesaurꝫ, fecit em̃ mirabilia in vita sua
humilitatẽ. Ecci. xi. Erexit eum ab hu-
militate ipsi⁹. et exaltauit caput a tribula
tione. ꝛ mirati sunt in illo multi. Item ta
citurnitatẽ cõtra ꝯtumeliam. Mat. xxvij
Non respõdebat ei ad vllum verbum ita
vt miraret preses vehementer. (Bene oĩa
fecit ꝛc.) Gen. j. Vidit de⁹ cuncta que fece
rat et erant valde bona. Hoc nõ videtur
credere illi qui de opibus dei murmurãt,
nec mulieres que formã a deo sibi datam
depingendo non mutant. Hiero. de tali
bus dicit, q̃ fiducia erigit ad celos vult⁹
quos conditor non agnoscit.

Dominica. XIII. Sermo. I.

In ordine. jo9

Beati oculi qui
vident q̃ vos videtis ꝛc. Lu.
x. In hoc euangelio p̃mo commendatur
nobis humilitas in hoc, ꝙ discipuli qui-
bus. q̃si paruulis dñs archana sua reue-
lauerat beatificant, de qua reuelatione p̃
missum est in eodẽ capitulo. Caritas in h̃
ꝙ ostendit ꝙ p dilectionẽ dei et proximi
ad vitam venit ibi. (hoc fac et viues) Pie
tas in hoc ꝙ post parabolam d̃ samaritano
qui erga spoliatũ ꝛ vulneratũ misericordia
motus est. subdit. Vade et tu fac similiter
(Beati oculi) interiores ꝛ exteriores. nõ
solum vestri sed illoꝝ qui vident que vos
videtis, ꝯgnoscẽtes sacramenta illa. id est
sacra secreta que reuelant paruulis. Math.
xi. et Luce. x. (Multi ꝓphe) futura p̃dicẽ-
tes (et reges) se ꝛ alios bñ regẽtes, vel re-
ges ad lr̃am (voluerũt videre q̃). i. qualia
et qualit (vos videtis) scꝫ me p̃sentẽ et mi
racula facientẽ (ꝛ audire q̃ auditꝫ) doctrinã
scꝫ ex ore meo (ꝛ nõ audierũt) Glosa. ꝓphe
ꝛ iusti a longe gloriã dei ꝯgnouerũt, ꝛ vi-
derunt p speculũ in enigmate, sꝫ apostoli
p̃sentem dñm habentes. ꝛ ab eo que vole-
bant interrogãtes, non p angelos vel va-
rias visionũ species videbãt (et ecce q̃dã
legis pitus) Ambrosi⁹, verba legis tenẽs
vim legis ignorãs, iste habebat littere pe-
riciam sed nõ spũalem intelligentiã (sur-
rexit) vt melius audiret. (tentans illum)
cum iste pitus esset in lege p̃sumitur nõ ig
norasse mandatũ quo venitur ad salutem
Vñ non videtur interrogasse, causa addi
scendi qd̃ nesciret. sꝫ vt expientiã sumeret
scientie xp̃i (Quid faciendo vitam eternã
possidebo) Chris. Nõ dicit q̃d credendo
Prima iusticia est ꝯgnoscere deũ. vltima
opera facere (ille respondens dixit. dñm
deum tuũ ꝛc.) Lucas quattuor tangit per
tinẽtia ad modum diligendi deum. Deu-
trono. v. et. vj. et Math. xxij. Non ponũ-
tur nisi tria. Et aliqui referunt. quattuor,
que ponit Lucas ad quattuor, ꝓpter que
deus est diligendus. Est enim diligend⁹
quia creator dans esse, et quia conserua-
tor ꝯseruans in esse. et quia recreator dãs
bene esse, et quia glorificator dãs optimũ
esse, verba tam̃ deutro. videntur ptinere
ad illas tres vires que sunt rationalis cõ
cupiscibilis. irascibilis. Fortitudo em̃ q̃
tercio loco ponit ptinet ad irascibilẽ. Ver-
ba v̄o mathei vident ptinere ad illas tres

vires/que sunt intellect⁹. volũtas. et meõ/ria/Unde mens cui⁹ est memozari. tercio loco ponit/lucas vero vtrumqz videtur tangere/vt idem accipias per hoc q̃ dicit lucas ex oibus viribus tuis. ꝛ p hoc q̃ dz in Deutro. ex tota fortitudine tua. ¶ Et notandũ q̃ ꝑm Greg./Verba ista ex toto corde tuo ponunt ad inculcationẽ/vt sit sensus. ex toto corde tuo ꝛc̃. i. ex te toto/ꝑ Aug. sic exponit. toto corde. i. intellectu sine errore/tota aia. i. volũtate sine ꝺdicti one. omni mente tua. i. meõria sine obliui one/ꝑm Bern̄. sic exponit. Toto corde. i. sapient. tota aia. i. dulciter. tota ꝟtute id ẽ fortiter. siue ꝓseuerant/Bern̄. Nõ abduci blandicijs/nec seduci fallacijs/nec iurijs frangi/toto corde tota aia tota ꝟtute dili gere est/Itẽ bern̄. Disce amare dulciter/pru denter. fortiter/dulciter ne illecti. pruden ter ne decepti/ fortiter ne oppressi ab amo re dñi auertamur (ꝛ primũ tuũ sic teipm) .i. ad id ad qõ te ipm sc̃z ad gram in pñti/ et ad gl'iam in futuro/vel in q̃ te ipm. i. in deo. Aug⁹ in li. de doctri. xpiana/Quisqz recte diligit primũ/ꝫ cũ eo dz agere/vt etz ipse toto corde tota aia tota mẽte diligat deũ/vel ꝑt intelligi. vt sit sensus/ꝫ facias ꝓio qõ tibi vis fieri/qõ aũt tibi non vis fieri nõ facias ei/vt duo ꝑcepta iuris na tural'/quoꝝ vnũ hẽs Mat. vij. alibi. Tho. 4. ꝛ sint expositiua hui⁹ mãdati Isidor⁹ Duo sẽ erga dilectõz primi fuãda/vt bñfi cij impẽsione foueat/et nulla malicia leda tur (Recte rñdisti) laudat rñsionẽ/nõ lau dat factũ (hoc fac ꝛ vives) ꝑm glo. in hoc ostẽdit/q̃ p dilectionẽ solã venit ad vitam eternã/Mat. xix. Si vis ingredi ad vitã ꝟua mãdata (ille volens iustificare se ipm .i. iustum oñdere (Dixit ad iesum. et q̃s est me⁹ prim⁹) ꝫ qsiuit vt se instum oñderet/ Si em dñs rñderit ei. iude⁹ est pri⁹ tuus/ diceret se diligere omnẽ iudeũ/ꝛ sic omnẽ primũ/sed ꝟe ois hõ prim⁹ est/sz iude⁹ nõ reputat primũ nisi iudeũ/vñ illõ Deutro. 23. Non fenerab̃ ꝓio tuo. sz alieno/sic in telligit alieno. i. gentili vel xpiano/Potе rat dñs breuit rñdere. ois hõ prim⁹ tu⁹ est/ sz maluit sil'itudinẽ ꝓponere. p quã oñderz etiã inimicũ esse prim̃/Ille em̃ qui incidit in latrones erat hierosolimita/Samarita ni ꝟo hierosolimitz erant inimici/Unõ cũ aliq̃ gẽtes infestabãt iudeos/samarita ni adherebãt eis/Ostẽdendo g̃ inimicum esse primũ/ostendit p ꝓsequens omnẽ ho minẽ esse prim̃ (Suspicies aũt iesus ꝛc̃.)

¶ Et notandũ q̃ multis de causis aliqs in celũ suspicit/Aliqñ ad ostensionẽ sue in firmitatis/oppositа em̃ inuicem collata manifestiora sunt. itẽ Job. 35. Suspice in celũ et intuere/et ꝓtemplare ethera qm̃ al tior sit te/Qñqz ad ostẽdendũ q̃ in aduer sis in deo ꝓfidere debem⁹. vnde Dañ. xiij. Dicit de susanna/q̃ flens suspexit in celũ/ erat em̃ cor eius fiduciã habẽs in domino/

¶ Qñqz ad innuendũ q̃ bona a ꝺo. nõ a no bis habem⁹ Isay. xxij. Non suspexisti ad eum q̃ fecerat eam ꝛc̃. hac de causa in celũ suspexit volens ostendere illud. Joh̃. vij. Dea doctrina nõ est mea/sz ei⁹ qui misit me (Homo quidam) sc̃z genus humanũ (descendebat. in adam peccante (a hieru alem. i. celestis btitudinis. pace. ꝛ visiõe (In hiericho. i. in defectũ hui⁹ vite. muta bilis ꝛ erronee (et incidit in latrones. i. in potestatẽ demonũ (qui etiã despoliauer̃t eũ. vestem ĩmortalitatz ꝛ innocẽtie auferẽ do (et plagis) pctõz (impositz. i. illatis/q̃ bus humane nature integritas violatur/ (abierũt. nõ ab insidijs cessando/sed eas occultãdo. Semiuiuo relicto/qz et si im mortalitas potest auferri/ocul⁹ tam̃ rõis homini remanet/quo deus põt cognosci/

¶ Accidit aut̃ vt sacerdos ꝛc̃. Sacerdos aũt et leuita ptransierunt/qz sacerdotium legis et ei⁹ ministeriũ peccata nõ curaue rũt/sed solum ostenderũt/vel sacerdos et leuita intelligunt. lex ꝛ ꝓphetia/que homi nem non sanauerunt/sed peccata ostende runt et repbenderũt/Samaritanus) do minus qui animas custodit/iter faciens. pro nobis em̃ homo factus est in mundo/ veniens secus eum. sc̃z vulneratum/quia in similitudine hominũ factus et habitu inuentus vt homo. Phyl. ij. videns eum) oculo clementie (Misericordia mot⁹ est) ex ꝓpassione/et appropians. miseratione alligauit vulnera eius/ quia redarguens peccata cohibuit. Infundens oleũ. spem venie. penitentibus tribuendo. et vinũ terrorem incutiendo/ et imponens. illum in iumentum suum)/Jumentum dicitur hic caro xpi in qua peccata nr̃a portauit/

ꝑma ꝓcē. ij. Huic iumento sauciatū im-
posuit fidem incarnatōis inspirādo (dux
it in stabulū). i. in ꝑsentem eccl̄siā. Glosa
Hon domū sz stabulū vocat quo noīe mi
serias z fetores hui⁹ vite ꝓcat me homo in
hoc exilio tanꝫ in patria gaudeat (et cu-
ram eius egit) qz circa egrotū solicitus fu
it (z altera die) scz post resurrectionem qñ
splendor lucis eterne magis effulsit (ptu-
lit duos denarios) glosa. Duo testamēta
que z nomen z imaginē regis ꝓtinēt eter
ni (et dedit stabulario) Greg. apl̄is sensū
aperuit vt intelligerent scripturas. (curā
illi⁹ habe. z qōcunqz superogaueris zc̄.)
Superogat q̄ ꝑdicat si ab eis q̄bus ꝑdi-
cat sumpt⁹ nō accipiat vt paul⁹. ij. Cor.
xi. vel superogat qui nō solum ꝑcepta sed
etiā ꝓsilia implet l̄ ꝑdicat. j. Cor. vij. De
ꝯginib⁹ ꝑceptū nō habeo. ꝓsilium aūt do
zc̄. (cum rediero ad iudiciū reddam tibi)
Mat. xxv. quia in pauc̄ fuisti fidelis sup
multa te ꝓstituā (Quis hoz triū zc̄. q̄ fecit
miſicordiā) Amb⁹ ꝓgnatio non facit ꝓxi
mū. sz miſicordia. q̄ miſicordia ſm natu-
rā est. nihil em̄ tam ſm naturā est. q̄ nare
iuuare ꝓsortē (vade z tu fac similit̄) ꝓximi
necessitates subleuādo. vt te ꝓximū dili-
gere sicut te ipm manifestes.

De eodem. Sermo. II.
In ordine. tio

Beati oculi qui
vident q̄ vos videtis zc̄. Bti
fuerūt illi q̄ xp̄m ꝑsentem ac
miracula facientē oculis cordis et carnis
simul viderūt. et nō solum illi bti fuerunt
sed etiā illi q̄ oculis ꝑe fidei eū vident ſm
illud Job. xx. Quia vidisti me tho. cre. bti
q̄ nō vi. z cre. z Luc. j. Btā que credidisti.
magis bti sunt illi q̄ nō solū hñt fidem. sz
etiā in scriptura sacra dei volūtatē agno-
scunt vt sunt viri litterati. Baruth. 4. Bti
sum⁹ israel. qz q̄ placita sunt deo manifesta
sunt nob. vñ in psalmo 6z de btō viro. In
lege dñi voluntas ei⁹. z in lege ei⁹ me. die
ac noc. puer. iij. Beat⁹ hō q̄ inuenit sapiam
z q̄ affluit ꝓudentia. Itē magis bti sunt
q̄ xp̄m deꝑe imitant. z relictis oibus euz
seqntes. vt sūt viri religiosi. Bern. Btūs
es dñe iesu q̄ te hoiem int̄ hoies ꝓuersan-
tem diligēter obſeruans. ꝑ viribus se ꝑbet
imitatorē tui. Btissimi ꝯo sunt q̄ xp̄m vi-
dent facie ad faciē. ad qō ꝑt referri illō. iij
Regū. x. Bti serui tui q̄ stant coram te et
semp audiunt sapiam tuā (Btī oculi q̄ vi-
dent zc̄.) Notandū q̄ ecclia militās in
statu illo in q̄ nō ꝑt videre xp̄m ocul⁹ car-
nis. libēter 6z videre xp̄m ocul⁹ cordis tā
q̄ speculū. z tanꝫ meritū. z tāq̄ p̄miū sui
z tanꝫ adiutoriū z remediū. de quo⁹ ōt
Bern. sup cant. vtrūq̄ mihi es dñe iesu. z
speculū paciēdi. z p̄miū paciēti. vt xp̄q̄ fer
titer ꝓuocat z vehement accendit. ipse est
nob speculū viuēdi. ipe inq̄ speōsus for-
ſi. hoim. speciosā em̄ formā viuēdi nob tra
didit. Bern. q̄ formosū in forma mea te
ꝓgnosco dñe iesu nō solū ꝓpter dīna q̄bus
effulges miracula. sz etiā ꝓpter veritatē z
mansuetudinē z iusticiā. Itē de merito ōt
Bern. meū meritū miſatio dñi. nā plane
nō suz meriti inops. q̄ diu ille miſationū
nō fuerit experta liq̄t illū erraſſe q̄ ait Ben.
4. Maior ē iniq̄tas mea q̄m vt veniā me
rear. qz nō erat de mēbris xp̄i. nec ꝓtiebat
ad eū de xp̄i merito. vt suū p̄sumeret. sunz
diceret qō illi⁹ esset. De adiutorio ōt Dō
Dñs mihi adiutor. nō timebo q̄d faciat mi
hi hō. De remedio Job. iij. Sic moyses
exaltā. serpē. in deſ. ita exaltari. op. fi. ho.
vt oīs q̄ cre. in ip. nō ꝑeat sz hēat vi. eter.
Itē sciendū q̄ libēter z freq̄nter videda se
nob ocul⁹ cordis credēda. cauēda. agēda.
timenda. spanda. credēda sunt artic̄li fidei
cauēda sunt pcta. agenda opa ꝓutū. timē
da sunt pene fuke. spanda gaudia eterna.
Multi reges z ꝓphete vo. vi. zc̄.) deside
riū eoz in multꝫ locꝫ sacre scꝑture exꝑmit
Nūeri. 24. Orietꝫ stella ex iacob. z subdit.
heu q̄s victur⁹ ē. q̄n faciet illa dñs Isa. 6z
Utinā dirūpes celos z descēderes. Can.
8. Quis mihi det te frēm meū zc̄. Aggei. ij
veniet desiderat⁹ cunctꝫ gentib⁹ (Diliges
do. de. t. ex to. coz. t. zc̄). i. ex te toto. Aug⁹
Totū exigit te. q̄ fecit te. sz noli tristis esse
q̄si nihil vñ gaudeas remaneat. Ex h em
diligis te. q̄ diligis deū ex toto te. Item
nō dicas nūq̄d nō amabo ꝓximū. ꝓxi⁹ em̄
in deo diligēdus ē. Fons amoris 6z nasci
in alto. vt de⁹ ꝓmo amet. z inde amor ad
alios deriuet. Aug⁹ in li. ꝓsel. loq̄ns dño.
Btūs inq̄t q̄ amat te. z amicos in te. z imi
micos ꝓpt̄ te. Sol⁹ em̄ nullū carū amittit.

cui omnes cari sunt in illo qui nō amittit/ ⁊ ideo debes diligere deum ex toto te/ qz fecit te totū redemit te totū/ glorificabit totū/ puidet toti/ et ad hoc monet te tot⁹ mūd⁹ Aug⁹ in lib. pfessi. Dñe celum ⁊ terra mare ⁊ omia que in eis sunt dicūt mihi vndiqz vt amem te/ nec cessant hoc dicere oīb⁹/ ita vt sint inexcausabiles/ nō amat deū ex se toto supb⁹/ vel amator vane gl'ie qui puluerē vane gl'e q̄ nihil est deo prepo nit Joh. viij. Si ego gloriā meā q̄ro gl'ia mea nihil est/ nec voluptuosus q̄ p momētanea delectatōe eum deserit. Greg. Momentaneū est qđ delectat/ eternū qđ cruciat/ nec auarus q̄ p nūmo vel p nihilo eum amittit vt cū p vendendis mercib⁹ suis p iurium incurrit/ et q̄qz eas non vendit. Prouer. x. cor impior⁹ p nihilo rē. ¶ Et notandū q̄ deus vult diligi nō solū affectu sz etiā effectu/ j. Joh. v. Hec ē caritas dei vt mādata. ei⁹ cu/ Joh. Hec est caritas vt ambulem⁹ sm voluntatē ei⁹/ Joh. xiij. Si q̄s diligit me ser. meū sua/ et specialiter vult seruari mandatū de dilectōe pxi Joh. xv. hoc est pceptū meū vt diligatis inuicē. Joh. iiij. hoc mandatū hēm⁹ a deo vt qui diligit deū diligat ⁊ frēm suū. ¶ Ite notandū q̄ toto corde siue intellectu deū amat/ qui intellectū in obsequiū xpi captiuat/ et q̄ studiū suum xpo dat/ et ad dei visionē ardens anhelat/ de pmo legitur. j Cor. x. In captiuitatē redigētes omnē intellectū in obsequiū xpi ¶ Et notandū q̄ q̄druplex debet esse captiuatio intellectus nr̄i/ Prima vt in hys q̄ fidei sē deo obediamus/ Hylari⁹. Soli deo de se credendū est/ qui se nouit solus/ Scōa est vt melius de pximo q̄s ō nobis sentiam⁹/ Seneca. qđ hoies libēt de alijs de te apō te male existima/ Tercia est vt sensū supiores nostri sensui nr̄o pferam⁹/ qđ maxime faciendū est in religione/ Berñ. Lignū scientie boni et mali in paradyso est censura discretōis/ in puersatōe religiōis/ penes patrem spūalem q̄ dīudicat omia. ⁊ ipe a nemine iudicatur/ xpi⁹ est discernere. ⁊ alior obedire/ Quarta est vt circa nos intendētes ab alijs oculos auertā⁹/ Berñ. temet ipm solicite custodi. ⁊ vt teipm custodias ab oīb⁹ oculos auerte/ Xpo studiū suū dat/ qui ea q̄bus adiuuamur in deū/ ab eis q̄b⁹ impedimur sagaciter secernit qđ est pruꝺentie/ vt ōt Aug⁹ Et qui doctrinā nescientem xpm fastidit/ Berñ. Si disputes aut pferas nō sapit mihi nisi sonuerit ibi iesus. ¶ Item q̄ in creaturis deū intelligit. Aug⁹ De illis qui diligunt nutus tuos p te/ Nutus tui sunt omne creatura⁹ dec⁹/ (tota aīa siue volūtate amat qui pfecte odit deo quē nec timor mali transitorij. nec amor boni transitorij ab obediētia retrahit (tota mēte) siue meōria deū diligit/ qui ea que deo displicent. et ab amore ei⁹ impediūt oblioni tradit/ vt sunt iniurie nobis illate. q̄ dum cogitant sunt q̄si ferr⁹ in vulnere/ qđ vulner⁹ sanatione impedit/ ¶ Item ea que ad dei honorē ptinēt. ⁊ ad salutem aīa⁹ meōrie infigit/ qz magn⁹ amor dei. de alio q̄s ō deo cogitare diu nō sinit/ siē solet accidere farue amantib⁹. q̄ nō pūt obliuisci qđ amāt/ Berñ. sup cañ. O amor impetuose q̄ pter te aliō cogitare nō sinis/ Deus vult amorē cordis nr̄i hr̄e integrū. Prouer. 24. Fili mi prebe mihi cor tuum. (Hō quidā descēdit de hieru. in iericho) Hō iste figurā tenet pctōris ¶ Et sciendū q̄ septem mala accidūt ei q̄ p mortale pcatū a deo recedit/ que h nobis insinuant/ ¶ Primū est descēsus. siue pori⁹ deiectō/ qđ insinuat ibi. Descēdebat/ peccauit adam et a paradyso terrestri in hanc vallē miserie descēdit/ ⁊ qui dñs erat creatura⁹. dominiū in magna pte amisit/ vt etiā minimis aialib⁹ esset subiect⁹. vt et⁹ pulicib⁹ Aug⁹ Hō ōt tibi puniciū et iratus es/ pulicibus resiste vt dormias. ¶ Item q̄ similis erat deo similis fact⁹ ē iumēto/ ps. Hō cū i honore esset nō intellexit rē/ Berñ. puto iumenta dicerēt si loqui fas eēt/ ecce adam q̄si vn⁹ ex nobis/ Descendūt etiā alij. q̄ p mortale pctm̄ a deo recedūt/ qui in statu gr̄e erant q̄si ad portā paradysi/ in statu culpe sunt ad portam inferni/ inter portam et domū nō est nisi limen mediū. et inter ipos ⁊ infernū solum trāsuersum corpis videt esse medium/ Si em̄ sic decedant q̄si in puncto ad infernū pueniūt Job. xxi. Ducūt in bonis dies suos. ⁊ in pūcto ad inferna descēdūt/ ¶ Item cū oīa pus eēnt eor⁹/ oīa em̄ tā pspa q̄s aduersa quiebant eis. et ad bonū illor⁹ erant/ sm illud Ro. viij. Scim⁹ q̄m diligētib⁹ deū/ oīa cooperant in bonū rē/ ¶ Pctōri

aũt oĩa coopank in malũ. Etiã ipsa mors xpi Luc. ij. Ecce posit⁹ est h in ruinã et in resurrectionẽ multorum ⁊c. Fiunt em̃ pec cando fui vicior. fm illud Aug⁹. Dal⁹ tot dñor. ser⁹ est qt vicior. Bern. an nõ fu⁹ cui dominak iniqtas. ⁊ maxie nisi tu indigni⁹ iudices hoiez tibi q̃z viciũ dñari. Itẽ q erat ĩ statu i q erat ỗo simil. inferior fit brutis aialib⁹ cũ sit duplicz mortis de bitor. scz tpalis ⁊ etne. bruta em̃ solã mor tem tpalem debẽt postea nihil mali senti unt. Hcõm est amissio pacis qõ insinuak ibi. a hierusalẽ qõ interpretak visio pacis. Joh. xvj. Hec locut⁹ sum vobis vt ĩ me pacem hẽatz. q̃m cito em̃ hõ recedit a deo habet bellũ. illa em̃ ps fm quã est imago dei agens vices dei. mouet homi bellũ re mordendo eũ. Job. ix. quis restitit ei ⁊ pa cem habuit. Terciũ est mutabilitas q̃ in sinuak ibi. in iericho. interpretatur em̃ luna Treñ. j. Actm̃ peccauit hierusalẽ. pterea instabilis facta est Isa. lvij. Cor impij q̃si mare feruẽs qõ q̃escere nõ potest ps. Hõ sic impij nõ sic ⁊c. Quartũ est q incidit in ptãrem demonũ. de quo ibi. Incidit in la trones. valde timendũ est incidere in eor man⁹. et mira insania ẽ. q aliqs audet ob dormire in eor ptãte. cũ sint nobis inimi cissimi. multũ debz aduertere q vult a ỗo recedere. ad quẽ si a deo recesserit necesse hz ire iuxta verbũ petri. Joh. vi. Dñe ad quẽ ibim⁹. et non solũ incidit in latrones .i. in ptãtem demonũ q̃ mortaliter peccat. imo etz transit in statũ latronis. vt dign⁹ sit infernali suspendio. ⁊ iam funẽ q̃ suspẽ dẽdus sit in collo hẽat. q̃ pus erat fili⁹ dei ⁊ dign⁹ celesti regno. funis q̃ aliqs suspen ditur in inferno. ẽ mortale pctm̃. Quintũ est despoliatio. de q̃ ibi. Despoliauerũt eũ. Et notandũ q q̃ mortaliter peccat. spoli atur vtutib⁹ q̃ sunt aie vestimẽta ⁊ ornamẽ ta. Apoc. xvi. Beat⁹ q̃ custodit vestimẽta sua ne nud⁹ ambulet. Itẽ spoliatur bonis opibus. amittit em̃ omia bona opa q̃ fecit. Ezech. j8. Si auerterit se iust⁹ a iusticia ⁊ fecerit iniqtatẽ nũq̃d viuet. oẽs iusticie eius q̃s fecit nõ recordabũt. ⁊ in pctõ suo morietf. Itẽ spoliat bonis ecclesie. q̃z erat pticeps dũ erat in statu gre. Ps. pticeps ego sum om. ti. te. ⁊c. Sextũ est vulneratõ de q̃ ibi. Et plagis imposit. Et notan dum q dyabol⁹ illi quẽ capit oc'os eruit aures ⁊ nares p̃cidit. man⁹ ⁊ pedes ampu tat. lũbos ꝓuulnerat. latus ꝓfodit. viscera effundit. q̃nq̃z oculũ dextr eruit. cũ ꝓ curat q de etna remuneratõe nõ curat. j. Reg. xi. Rex iabes dixit nũcijs saul. In h feriã vobiscũ pactũ. vt eruam vob oculos dextros. q̃nq̃z vterq̃z ocul⁹ eruit. cũ nec ỗs diligit nec pena timet. Samsoni vter q̃z oculus erut⁹ fuit. Judic. xvi. Aurz p̃ci ditur. cum obediẽtia ꝑlato debita amittit Nares ỗo p̃cidunt cũ discretio spũal⁹ sub trahit. Ezech. xxiij. p̃cident nares tuas ⁊ au res tuas. Dan⁹ amputank cũ exercicijs bonor. opez subtrahit. Pedes amputant cũ stabilitas boni ꝓpositi et exit⁹ a malo ꝓ ꝓgressus de bono in bonũ p̃ripitur. pedi bus em̃ stat aliqs aut ꝓgredit. Judi. j. cõ phenderũt edon iberech cesis sumitatib⁹ manuũ ac pedũ ipsi⁹. Lumbi ꝓuulnerant cumad pctm̃ carnis aliqs ꝓnus efficitur. Job. xvi. ꝓuulnerauit lũbos meos. Lat⁹ ꝓfoditur cũ amor fratern⁹ amittit. Hũeri 34. Erunt tibi q̃si claui in oculis. ⁊ q̃si la cee in lateribꝰ. Viscera effundunt in cupi dis ⁊ auaris. a q̃b⁹ bona exteriora. ꝓpez interuis ⁊ etnis bonis desiderãt. Eccl. x. ỗr de auaro. Proiecit em̃ in terrã intima sua Job. xvi. Effudit in terram viscera mea. Septimũ est mors nobiliorꝭ ptis ipsi⁹. q̃ insinuak ibi. semiuiuo relicto. Signũ hui⁹ mortis est ꝓuatio sensus ⁊ mot⁹. Dã na em̃ maxia. aie nõ sentit. q minima. dam na corpis sentiret. Itẽ q̃muis in statu pi culosissimo sit. tm̃ nõ pt se remouere iñ nisi h dei ꝓtute fiat. Semiuiu⁹ l semimortu⁹ pt dici pctõr. l qz vite grã pdidit. ⁊ vitã nake retinuit. vel ꝓpter mutabilitatẽ. fm ỗ bũ Aug⁹ in lib. de trini. mutabilitas inqt non incõuenient mortalitas ỗr. Itẽ ꝓpter subtractõz vite sue. Ptinue em̃ aliq ps sub trahit. ij. Re. xiij. Oẽs em̃ morimur nõ ỗr moriemur. (Hõ q̃dã descẽ. a hir'm in ieri cho ⁊ inci. in latro). Dicũt latrones demo nes Job. j9. Sil⁹ venerũt latrones eius. Et notandũ. q dyabol⁹ in mult⁹ latroni assimilat. Primo. i h q dimittes vilia p̃cio sa rapit. Gen. xiij. Da mihi anias. cetera tolle tibi. Hcõo lumẽ p̃dicatõz ⁊ psilij o dit. sciẽs illũ puer. 24. Erit sal⁹ vbi mlta psilia Joh. iij. Qui male agit odit lucem

¶ Tercio in hoc. q cū nō ꝑt intrare vt furet ꝑ vnū locū. aliū ingressū querit. ¶ Dyabol⁹ tentās deū in dexto. postq̄s ꝑ vicium gule eū deq̄rere nō potuit. ad alia se transtulit vicia tentās ipm ō illis. ¶ Mat. 4. ¶ Quarto in ꝟ. q cū debile ostiū inuenit impingit. cū forte. ptransit ostiū. forte est illō q̄ hz firmū ꝓpositū. vt dyabolo resistat. ꝛ oīe mortale pctm̄ caueat. ꝛ a tali recedit dyabol⁹. ¶ Jac. vlt. Resistite dyabolo ꝛ fugiet a vob. ¶ Quito illū quē inuenit solū inuadit. solus est q̄ a societate eccl'ie sepat⁹ est. cui multū est timendū. illō Eccē. 4. Ue soli ꝛc. ¶ Itē notandū q̄ multa sūt remedia ꝺ latrones infernales. de q̄bus pauca ponere sufficiat. ¶ Primū vt domū ꝓscie nr̄e freq̄nter scrutemur. Bern. ꝑter q̄ttidianū ozois sacrificium ꝛ lectōꝝ studiū. ꝓscie discussioni. ꝓpositioni. emendatōi. ps sua diei negāda nō ē. ¶ Scōm est. vt somnū pigricie caueamus. Lu. xij. Si sciret pfamil'. q̄ hora fur veniret. vtiq̄ vigilaret. ꝛ nō sineret perfodi domū suā. puer. xiij. ¶ Quartū est vt lumen sapie hēamus. odit em̄ latro infernalis hoc lumen. Job. 24. Cū subito apparuerit aurora. arbitrant⁹ vmbrā mortis. ¶ Quintū ē vt thesaurū nr̄m in loco turo reponam⁹. scz thesaurisando i celo. ¶ Mat. 6. Thesaurizate vob thesaur. in ce. ꝛ bona nr̄a ꝓmēdādo ōo et sanctificare. vt faciebat dauid dicēs. In manus tuas ꝓmēdo spm̄ meū. ¶ Sextū est vt ozādo ad deū clamem⁹. clamor em̄ iste exterret latrones infernales. ¶ Mat. 26. vigilate et ozate. vt nō intretꝝ in tentatōꝝ. ¶ Cram illi⁹ babe.) q̄ parabola ista loq̄t̄ de cura. ō de ipa posset fieri ꝑmo hūtib⁹ curā aiaꝝ. et ꝓpbendunt̄ q̄ttuor gña psonaꝝ in hac parabola. s. ille q̄ incidit in latrones. ꝛ illi q̄ transeūtes iuxta illū mia moti nō st̄. ꝛ samaritan⁹ q̄ sup eū mia mot⁹ est. ꝛ ille cui in suo recessu curā ꝓmisit. ¶ Primus tenet figuram ꝓlī. de q̄ cura hūda est. sacerdos ꝛ leuita tenēt figurā mistroꝝ synagoge qui in cura ꝓlī fuerūt negligētes. ¶ Samaritan⁹ qui interꝑtat custos. ꝑcat xp̄m q̄ custos ē. In ps. ¶ Nisi dñs custodierit ciuitatē ꝛc. ¶ Ille cui in recessu suo curā cōmisit. figurā tenet mistroꝝ eccl'ie. q̄s dñs curam a se in choatā ꝑficere voluit. ministrꝝ ꝺo eccl'e curam aiaꝝ hūtib⁹ ꝓbola ista mistrat materiā timoris ꝛ ꝓsolatōꝝ. ¶ Primo in ꝟ. q dñs curā hūit. de q̄ ibi. Curā illi⁹ egit. ¶ Scōo in ꝟ. q curā ꝓmisit. ibi. Curā illius habe. ¶ Tercio in ꝟ. q superogāti ꝓmiū. ꝓmisit ibi Nōcūq̄ superogauerꝝ. ¶ Materiā timorꝝ tria mistrant. s. ḡuitas infirmitatꝝ ei⁹ quē in cura hz. de q̄ hic. abierunt semiuiuo relicto. et q̄ dñs iudicat ānc̄ssores eoꝝ negligētes fuisse in hac cura. vbi ōt. q̄ sacerdos et leuita ptransierūt. timendū em̄ est ne sil'r iudicet de multꝝ modernis. ¶ Et diligentia samaritani q̄ ita diligēter curam ichoauit. nō ei negligēt eā ꝓsumari voluit q̄ adeo diligēter eā inchoauit. ¶ Nō. annūciate inter gētes stu. ei⁹. ¶ Circa ꝓmū nota q̄ nō solū xp̄s curā habuit. sz etꝝ ꝑter ꝟ officiū venit in mūdū in vita sua huic officio intendit. et in hoc mortu⁹ est. Aug⁹. ¶ Magna ꝓsolatio mēbris ex capite. nō reputet ḡ qui curā hz se ignominiosum hr̄e officiū. magna em̄ gl'a est seq̄ dñm. Eccī. 23. Gaudeat se officium tale hr̄e in mūdo isto. q̄le fili⁹ dei habuit ibi. q̄nto glorioſi⁹ē deū imitari q̄m dyabolū. tanto glorioſi⁹ē curādis aiab⁹ intēdere q̄m litibus. Aug⁹. ¶ Nihil simili⁹ē actib⁹ demonū. q̄m litigare ſ. Lozꝝ. 6. ¶ Secularia iudicia si habueritꝝ inter vos. ptēptibiles q̄ sunt in eccl'a illos ꝓstituite ad iudicandū. curā hr̄e est dinū officiū. Sap. xij. Nō est ali⁹ ꝺs q̄m tu cui cura est de oibus. sed specialiter de aiab⁹. Eiusdē. xi. parcis oibus q⁹ tua sūt oia dñe q̄ saluas aias. ¶ Circa scōm notandū q̄ dñs curam ꝓmisit de officio aduocatōis. Eiusdē. Ei q̄ ad curā debito mō accedit dñs curā ꝓmittit. Accedit ꝺo mō debito quē nō ingerit stulta ꝛ ꝑsūptuosa superbia. vel cupiditas. sz xp̄i amoꝝ ꝛ passio. primi declinād⁹ aūt ē loc⁹ supioꝝ hūilit⁹ xp̄i exē⁹ q̄ licet eēt sufficiētissim⁹ fugit cū vellēt eū regē facere Jo. vi. Aug⁹. Loc⁹ supioꝝ sine q̄ ꝓlus regi nō ꝑt. ꝛ si teneaꝝ a tergꝝ mistreꝝ vt decet. indecent tñ apetit. Greg. pollēs ꝓtutib⁹ inuitus ꝛ coact⁹ accedit ad regimē aiaꝝ prudēter. q⁹ est loc⁹ piculosus. Aug⁹. Quāto q̄s i loco supioꝝ tāto i piculo maioꝝ versaꝝ. superbia illū ad curā incitat. qui ibi querit excellentiā ꝓpter se. Superbia est amoꝝ ꝓprie excellentie. supia em̄ ois stulta

est. vt ait Bern̄. licet nō oīs stulticia sup-
bia sit. p̄sumptio indubitant̄ est. si vita de
sit vl' scia. Aug⁹ p̄us vide si nosti diligere
te ip̄m. ⁊ ꝯmitto tibi ꝓxim sic̄ teip̄m. Si
ꝟo nō nosti diligere te. timeo ne decipias
ꝓxim sic̄ te. Ps̄. Qui diligit iniq̄tatē odit
aīam suā. qui nūq̄ audiuit de arte medici
nali. q̄ temeritate p̄sumet mederi. Si ꝟo
assit ⁊ vita ⁊ ꝯpetens scia. ⁊ seq̄t̄ dei voca-
tio. vt p̄sentet̄ ab illo ad quē ꝑtinet. ⁊ incu-
retur ab illo q̄ locū dei tenet. nec int̄uenit
pecunia. l' p̄ces carnales. l' violētia. Amo
re em̄ dei curam q̄s suscipe dz. hoc em̄ dn̄s
petijt a petro. p⁹ trinā interrogatōnē de a
more factā. Aug⁹ Ociū sctm̄ q̄rit caritas
ꝟitatz. negociū sctm̄ suscipit necessitas ca
ritatis. Mouere etiā dz ad h̄ ꝯpassio ꝓxi
exēplo samaritani. q̄ vidēs vulneratū mia
mot⁹ est. Si h̄ duo aliquē introducāt de⁹
ei curā cōmittit. si ꝟo p̄ceptū eccl'e addat̄
tūc trahit eū triplex funicul⁹. cui nec debz
nec p̄t resistere. tūc nō dz resig̃tōnē facere
nec q̄rere. Mat. j9. Q̄d ds ꝯiunxit hō nō
separet. Bern̄. in epl'is loq̄ns cuidā. ꝯg̃tu
lor inq̄t tibi ꝙ exonerat⁹ sis. sed vereor ne
ds a te exonerat⁹ sit. cui⁹ ꝓcul dubio ordi
natiōi resistis. dū ꝓmot⁹ ab illo. tu a te de
ijceris. Circa terciū notandū ꝙ q̄ntū-
cunq̄ aliq̄s videat̄ excedere laborādo. vel
expēdendo ꝓ salute aīaꝝ. licz etiā nō ꝓfici
at nō est ei timēdū. fidelis est ds. q̄ ꝓmisit
q̄dcūq̄z superogauerꝫ ⁊c̄. Sicut q̄ mīstrāt
egrꝫ corpe. multa p̄pant de q̄b⁹ infirmi nō
gustāt. tn̄ ille ꝓ q̄ faciūt. xp̄c. s. soluet eis. ac
si inde gustassent. sic accidit in his q̄ labo
rant ꝓ salute aīaꝝ. retribuet em̄ eis salua-
tor. licet ip̄i nō ꝓficiāt. Et sciendū ꝙ cū
vna aīa creaturꝫ oībus corpalib⁹ p̄ualeat.
plus eēt laborandū ꝓ vna aīa vt salua fie
ret. q̄ laboret̄ ꝓ oīb⁹ q̄ saluari n̄ p̄nt. Circa
p̄mū ꝟo illoꝝ q̄ h̄ntib⁹ curā aīaꝝ materiā
timoris mīstrāt. Notandū ꝙ q̄ttuor di
cunt̄ de illo q̄ incidit in latrones. q̄ h̄ntes
curā aīaꝝ circa maiorē ꝑtē subditoꝝ suoꝝ
inueniūt. Primū est despoliatio. peccāti
ꝟo mortalit̄ nullū bonū veꝝ remanet. Se
neca. nihil est hoī bonū sine se bono. Osee
7. piecit isrl' bonū. Scdm est plagaꝝ illa-
tio. ⁊ nō vni⁹ plage tm̄. Isa. j. a planta pe-
dis ⁊c̄. Terciū ē ꝙ ibi relict⁹ ē. nō em̄ inde
r̄cedere potuit. lz pctōr ag̃scat se eē in luto
īmūdicie. ⁊ licz gladiū dīne iusticie videat
euaginatū supra se. ⁊ licz sciat se reputari
fatuū ⁊ infelicē ꝓpter pctm̄ suū. tn̄ nō p̄t in̄
se mouere. Exo. xv. fiant īmobiles q̄si la-
pis. Quartū est ꝙ semiuiu⁹ siue semimor
tuus relict⁹ est. viu⁹ carne. mortu⁹ corde
vix tāgeret eū pulex q̄n sentiret ex ꝑte car
nis ex ꝑte aīe nec dāna. nec vulnera sentit
ꝓuer. 23. vulnerauerūt me ⁊ nō dolui. trax
erūt me ⁊ ego nō sensi. nec solum semimor
tui sūt multi. sz etiā plusq̄. x. ꝑtib⁹ mortui
sunt. cū iā plusq̄. x. ꝑtes vite sue amiserit
Sen̄. in epl'is. quē dab̄ mihi q̄ aliq̄d p̄ciū
tp̄i imponat. q̄ intelligat se q̄ttidie mori. in
hoc omēs fallimur ꝙ mortē nō ꝓspicim⁹.
Magna ꝑs ei⁹ iam p̄terijt. q̄dq̄d etatis re
tro est mors tenet. Circa scdm notand̄
est ꝙ multꝫ h̄ntib⁹ curā aīaꝝ. timendū est
ne xp̄s iudicet eos sil'es mīstrꝫ synagoge
s. sine mīa. circa salutē aīaꝝ negligētissiōs
Bern̄. cadit asina. ⁊ ē q̄ subleuet. perit aīa
⁊ nō est q̄ recogitet. si cadit asina ⁊ nō suf-
ficis ad subleuādū. q̄ris adiutorē. vbi ꝟo
tot subditi iacēt sub onere pctōꝝ suoꝝ. ad
iutores nō q̄ris. ⁊ subuenire volentem nō
diligis. Circa diligentiā samaritani. ix.
attēde. Prio aspectū de q̄ ibi. Et vidēs il
lū. exēplo illi⁹ ꝯsiderare dz sacerdos ꝓpl'm
sibi subditū. Jo. x. ꝯg̃sco oues meas. ꝓuer.
xij. Nouit iust⁹ aīas iumētoꝝ suoꝝ. visce-
ra aūt impioꝝ crudelia. Si ꝟo sacerdos
diligēter ꝯsideret subditos. videbit aliq̄s
adeo ꝑ supbiā inflatos. vt visuz amiserint
Aug⁹ in li. ꝯfe. Nimis inflata facies clau
debat ocl'os meos. Alios veneno ꝟpentꝫ
infernalis. s. inuidia corruptos. ꝓuer. j4.
putredo ossiū inuidia. Alios ira ⁊ īpaciētia
q̄si freneticos vt se ⁊ familiā suā ⁊ p̄rem ce
lestē ore dilacerēt. Alios accidia lāguētes
⁊ etiā ad pascendū se īpotētes. alios infla
tos auaricia. ad gulā vt iā eis īmineat suf
focatio. alios euisceratos iude sil'es. q̄ su-
spēsus crepuit medi⁹. ⁊ di. ser. v. e. Act. j.
Alios ꝟo lūbis vulneratos. ⁊ vt vno ꝟbo
ꝯp̄hendā. maiorē ꝑtē eoꝝ videbis decapi
tatā. i. a xp̄o capite ꝑ mortale pctm̄ separatā.
Aug⁹ sup lucā. Sūt ne in te viscera xp̄ia
ne ꝯpassiōꝫ. q̄ plangꝫ corp⁹ a q̄ recessit aīa
⁊ nō plangis aīam a q̄ recessit ds. Scdm
est mīa de q̄ ibi. Mīa mot⁹ ē. visionē seq̄t̄
mīa seu ꝯpassio Luc. j9. Si ꝯgnouisses ⁊

tu ſuple fleres/viſus ⁊ lacrime ad iō mēbꝝ ptinēt. ſ. ad oculū/oculꝰ eñ eccl'e tenerioꝝ. ⁊ ꝓpaſſibilioꝝ deberet eē ceterꝫ mēbris/ ſz oculꝰ in calcaneū ꝙſus ē q̄ntū ad duriciā/ nec mirū eſt cū nō mīnꝰ calcaneo terrā tangat p ſolicitudinē ⁊ amorē. Terciū ē appropiatio ibi/. Et appiās. eꝝrio tūc aliq̄ elongant ſe cū curā ſuſceperint cū tñ tanta infirmitas ⁊ tot infirmoꝝ indubitāt' reḡrat medici p̄ſentiā/ Señ. tñ hēs negociū q̄n tū medicꝰ in peſtilētia/ Q̄rtū ē olei infuſio q̄ eſt dīne mie oñſio/q̄ ſpem erigit/ Quītū eſt vini infuſio/q̄ eſt oñſio eoꝝ q̄ timorē incuciūt/vt ſt pene infernales. Jſa. 26. A timore tuo dñe ꝓcepim⁹. ⁊ q̄ſi pturiuim⁹ ⁊ pepim⁹ ſp̄m ſanctū/puer. j. Timor dñi p̄n cipiū ſapie/ Ecc̄i. j. timor dñi expellit pctm̄

Sextū eſt vulnꝝ alligatio q̄ fit ſacramētoꝝ exhibitōe/ ⁊ eſt alligatio ad fluxū ſanguis reſtringēdū/q̄ ſi ſit nimis ſtricta leſionē facit/ ſi nimis laxa fluxū nō reſtringit/ mediū tenuere bti/ Rephēſibiles ſunt q̄ nimis penitētijs onerant boies .iuxta ꝙbū dñi Mat. 23. alligāt onera grauia ⁊ īpoꝛtabilia/ ⁊ īponūt in humeros hoim ⁊c/ cū tñ apl's dictū ſit ō lazaro. ſoluite eū ⁊ ſinite abire. Joh. xi/ Itē mīti ſic onerant eos q̄ q̄ſi non p̄nt abire/ Septimū eſt q̄ ipoſuit cū in iumētū ſuū/ etꝰ q̄ hz curā ē ſubditos portare non ab eis portari/ exꝰ xp̄i q̄ pctā portauit in coꝛpe ſuo ſup lignū. j. Pet. ij. j. Re. xv. Nūc q̄ſo porta pctm̄ meū ⁊ Leui E. vt portetꝫ iniq̄tatē mītitudis. ⁊ rogetꝫ p ea in ꝓſpectu ei/ Berñ. q̄d iugū vīm ſup illos aggḡuatꝫ q̄z onera poti⁹ portare debetis/ Octauū ē q̄ de loco vbi fuerat vulnerat' eū remouit/in q̄ inſinuat' q̄ ad ſanationē ſp̄ualē mutare locū expedit/ in q̄ infirmitatē ſp̄ualē incurrit/ vt clericis bene expedit ire ad ſcolas vl' intrare religionē bñ ordiatā. Jere. 48/ ſterilis fuit moab ab adoleſcētia ſua req̄euit in feciḃ ſuis nō eſt trāſfuſus de vaſe in vas/ Nonū ē q̄ receſſurus curā eiꝰ alteri ꝓmiſit/ Nō ſic faciūt multi q̄ ſi vocāt' ad maiꝰ bñficiū/ volūt retinere minꝰ qḋ ꝓus hēbant/ qḋ tenēt nō p̄t cuelli ab eis. ſic nec ab boie q̄ ſubmergit/ Berñ. q̄bus aſſimilabimꝰ boies gñatiōis hꝰ/ aut q̄bꝰ ꝓpabimꝰ illos. q̄s videmꝰ a terrenis ⁊ coꝛpalibꝰ euelli ſeparriq̄ nō poſſe/ pfecto ſil'es ſt illis/ q̄ ſubmerſi piclitant' in aq̄s/ q̄s nimirū viḋas tenētes tenere nec vila rōe deſerere q̄d q̄d maiḃ occurrerit.

Decimū ē q̄ illi cui ꝓmiſit. dedit duos denarios p q̄s duo teſtamēta ſcanō. ſm glo. in q̄bꝰ eterni regis nomē ⁊ imago ꝓtinent/ in q̄ inſinuat' q̄ hūti curā ſp̄ualē eſt neceſſaria noticia ſacre ſcripe/ oleo miſericordie. lumē ſapie mīt'ñ eſt neceſſariū/ oc'lus coꝛpis ſine lumie eſſet q̄ſi inutilis. ſic eſt de oculo eccleſie/ medico ſp̄uali neceſſaria eſt medicina ſp̄ualis. noticia ſp̄ual' / nec ei ſufficit q̄ ſciat cantare ⁊ legere. q̄d ad infirmū de cantu medici. Accidit vt ſacerdos q̄dam deſcenderet eadē via. ⁊c/ Nota q̄ archiepiſcopi ⁊ epi ⁊ archidiaconi ⁊ alij q̄ ſunt in ſacris ordinib⁹ ſic p̄cellūt honore ſic p̄cellere debēt vite ſanctitate/ ſed hodie p magna pte in eiſdem vicijs inueniūt' ſic ſubditi/ vñ hic habet' q̄ eadē via deſcēdebat/ ſacerdos ⁊ leuita q̄ ille incidit in latrones/ Jſa. 24/ et erit ſic ꝓp'l's ſic ſacerdos/ aliq̄n deḋiores inueniūt Jere. v. Jbo ad optimates ⁊ loq̄r illis/ ipi eñ ꝓgnouerūt iudiciū dñi et viā dei ſui/ viā dei q̄ntū ad manifeſta. iudiciū q̄ ad occulta/ et ſubdit' et eccemagis hꝫ fregerūt iugū. ruperūt vincula/

Iſtiſt q̄ ꝓterierīt faciē auertētes Amos. vi optimates capita ꝓp'li. ingrediētes pompatice domū dñi/ ⁊ ſubdit' q̄buſdā inꝑſitis. bibētes in fialis vinū et optio vngento deliburi/ et nihil patiebant' ſup ꝓtritōe ioſeph (Et viſo illo ꝓterīt) q̄ illo ſ. ſpoliato ⁊ vulnerato/ forſitan ſi cēt vulnerat⁹ ⁊ nō ſpoliat⁹ nō ita ptrāſirēt. ſz intēderēt/ ſz hoc nō ꝓpter vulnera ſananda. ſz ꝓpter ſpolia tollēda. j. pal'. x. Venerūt philiſtini et detraxerūt ſpolia ceſoꝝ/ et bñ ōr ſpolia ceſoꝝ. pus eñ excōicatōꝫ vulnꝰ infligūt ⁊ de inde ſpolia emēdatōꝫ tollūt/ ſtrēnuoꝝ militū eſt ſpolijs nō intēdere ſed victorie/ Ribaldi ꝙo ſpolijs intendūt. j. Mach. 4 Non ꝓcupiſcatꝫ ſpolia eoꝝ/ q̄z bellū ꝓtra vos eſt. Dñica. XIIIIꝰ. In ordie. iij.

Qm iret ieſus

in hīl'm tranſibat p mediā ſamarīā ⁊c. Luc. xvij. Ꝑa plana eſt nec indiget expoſitōne/ Recolit eccl'ia in euāgelio hodierno vnū de miraculis a ſaluatore factꝫ/ vel potiꝰ .x. ſcz curatōnē. x leproſoꝝ. Circa ſeriē ꝙo euāgelij q̄tuoꝝ

nobis attendēda sunt ptinētia ad edificationē nr̄am. s. gen⁹ infirmitat⁹ a q̄ saluator curauit. Infirmātiū nūer⁹ curatōz mod⁹. vni⁹ redit⁹ ad saluatorē. Gen⁹ infirmitatis lepra fuit. p quā designat pctm. require in ꝓmōe. cū descēdisset iesus de mō. se. sūt e. tur. ml'. ⁊ ecce lepsus. decē ꝯ fuerūt q̄ a le pra mūdati sūt p q̄s decalogi trāsgressores signt. Si vis loq̄ de ꝑceptis decalogi rec̄re de ꝫ in ꝓmōe illo epl'a abrae dicte sūt ꝓmissiones. Circa terciū notandū q̄ mō curatōis illoz lepsoz ostendit nob modū q̄ curanda est lepra pcti. lepzosi isti credi derūt. vñ dñs dixit redeūti ad se. fides t. te sal. fe. Stē a longe steterūt. vocē leuauerūt ⁊ saluatori dicenti ite. obedierūt. ⁊ in hys ꝓmēdat nob q̄ttuoz. q̄ multū valēt ad emūdationē lepre spūal. Primū est fides sine q̄ impossibile est placere deo. Heb. xi. Fides oñdit pctōri districtā di iusticiā. q̄ in ps. furoz dz. Dñe ne in furoze t. ar. me. ꝓsiderata aūt hac iusticia pctōr ꝓfugit ad dei miam. sic ⁊ isti lepsi dicētes iesu ꝑceptoz miserere nr̄i. Scōm ē būilitas q̄ ꝓmē datur nob in hoc q̄ lepzosi a lōge stant. q̄ būilitas multū valet ad mundatōz lepre spūalis. sic oñdit dō. q̄ hoc in se exptus fuerat dicēs. coz ptritū ⁊ hūi. dꝰ nō de. Stē respexit in oza. hūiliū. lepzosi ad lr̄am elōgari debuerāt a sanis q̄z lepra ē morb⁹ infectiu⁹. Terciū est magnitudo desideriū. q̄ ꝓmendat in eleuatiōe vocis. vocē leuat q̄ desideriū eleuat. vt sic desiōret spūalia sic ꝓus desideraverat ⁊rena. Aug⁹. O si posse mus boies excitare. ⁊ cū eis piter excitari. vt tales essem⁹ amatoz̄es vite ꝓmanēt. q̄ les st illi amatoz̄es vite fugientis. Si homines tm̄ desiderarēt mūdari a lepra spūali q̄ntū desiderāt mūdari a carnali. cito essent mūdati. sz q̄ facerēt valde difficilia ꝓ emūdatōe lepre coꝛpalis. nolūt facere facilia. p emūdatōne lepre spiritualis. iiij. Re. v. Si grandē rē dixisset tibi ꝓpha certe facere debueras. q̄nto magꝭ q̄z dixit tibi lauare. ⁊ mūdaberꝭ. Stē q̄ nullo mō posset induci ad ea q̄ essent sibi occasio lepre coꝛpalis. vt est cohabitatio lepsoz nō ꝑt cohiberi ab occasiōib⁹ lepre spūalis. libēti⁹ em̄ habitat cū lepsis spūalit. q̄m cū sanis. Idcirco dñs nō exaudit aliq̄s. q̄z modicū būt desiderīū eoz q̄ petunt. vñ Aug⁹. seruat tibi ds q̄ nō vult cito dare. vt tu discas magna magne desiderare. Magnitudo desideriū clamoz est coꝛdis. quē deus exaudit. ps. Desiderīū pau. exau. dñs. ß clamoze clamabat moyses. Exoꝛ. 14. q̄d clamas ad me. Quartū ē obedia. Dñs dixit lepsis. vt irent ad sacerdotes. ⁊ dū irent mūdati sūt. Heretic⁹ nūq̄ mundat q̄ nunq̄ vult ire ad sacerdotē. dicens laycū sibi sufficere. In ß q̄ mūdant ꝓpus q̄ ad sacerdotes q̄uenirēt. insinuat q̄ pctōri penitēti de pctis suis. ⁊ ꝓponēti ꝓfiteri remittūt pctā ante ꝓfessionē. vñ dō. Dixi ꝓfitebor ⁊ tu re. Quid ē timet pctōr q̄ cū bono ꝓposito venit ad sacerdotē. vt ei ꝓfiteat. cū tā pctā ei⁹ ab eo recesserūt. Non est discret⁹ sacerdos. si cū vt pctōrē despicit cū mūdatus sit. Circa qrtum notandū est q̄ ille vnic⁹ qui ad saluatorē redyt samaritanus erat. q̄ interꝑtat custos. ⁊ tenet figurā illo rū. qui salutē aīaz a saluatore receptā custodiūt. ⁊ ꝓmendant nob q̄ttuoz q̄ multū valent ad salutē ꝓcuratōnē. Primū est visus fidei. Eph. vj. In oib⁹ sumētes scūtū fidei. vt frequēter dz aspicere ad lumen fidei penitēs. bñficiū remissiōz pctōz suoz. qđ valde magnū est. cū ꝑ vnico mortali hō debitoz sit mortis et ne. Si p remissione vni⁹ mortal' fuiret dō. centū ānis non esset nimis. Si eēt debitoz mortz tempal' q̄ est mometanea libēter seruiret q̄s diu vi ueret illi. q̄ ab ea eū liberaret. sz q̄daz lumē fidei. pyciūt p⁹ tergū suū. et tōo merito in fouea pcti et inferni coꝛruunt. Prouer. 4. Via pctōz tenebrosa nesciūt vbi coꝛruāt. Scōm est velocitas siue viuacitas puer. xxij. Vidisti hoiem velocē in ope suo coꝛā regib⁹ stabit. ⁊ nō erit añ ignobiles. Eccēs. xj. In oibus opib⁹ tuis esto velox. et oīs infirmitas nō occurret tibi. pigricia ē ml'z occasio cadendi. vt hys q̄ tantū dimittūt stillicidiū male cogitatōz cadere sup oculū coꝛdis. ꝑ pigricia ꝓtendi oculū ad aliō cogitandū. q̄ ocul⁹ coꝛrūpit. Stē si ignis infernal'. s. ignis prauī desideriī sup pedē desideriī affect⁹ ceciderit. ꝓmittūt pedem cōburi ꝑ pigritia excuciēdi ignem illum. Tercio est gītudo. Berñ. ad locū vñ exeunt flumia reuertūt. vt iterꝭ fluāt. Qui gratus est de bñficio collatōr. dign⁹ est vt ad datur bñficiū ꝓseruatōis. Ecōtra non est

dignus dandis q̄ nō agit gr̄as de datis. Aug⁹. Qō dederat ōs gratz tulit ingratz Bern̄. Ingratitudo est vent⁹ vr̄ens siccās ibi fontē pietatz rozem mie. fluenta gr̄e. ¶ Quartū est vitatio occasionum peccādi. Ben̄. xix. Non stes in omni circa regione. Eccī. xj. q̄si a facie colubri fuge pctm̄. z si accesseris ad ea suscipient te. ¶ Ista q̄ttuoz insinuant nob in hys q̄ dicunt de isto samaritano. ¶ Primū. s. aspect⁹ fidei ibi. vidit q̄ mūdat⁹ est. ¶ Scōm est viuacitas vel velocitas ibi. vt āt vidit. gratitudo ibi. Reuersus est magnificās ꝛc. Quartū ibi. Et h̄ erat alienigena. ¶ Nōn idigene mlt̄as occasiones peccādi q̄s nō būt alienigene. amici em̄ carnales sūt multz occasio peccādi. vel alia familiaritas. valet etiā ad h̄ q̄ alīq̄s nō recidiuet q̄ se alienigenā reputat sic dauid dicēs. Incola ego sum in t̄ra. ¶ Item aduena ego sum ap̄ tez pegrin⁹ ꝛc. Deut. x. Deꝰ amat pegrinū ꝛc. ¶ Qui ē filiꝰ dei p gr̄am. dz dicere cū dauid. q̄d ei mihi est in celo. ꝓtēnere dz hoc exiliū plenū miseria. qō ad eū ptinet rōne matrz sue eue. ꝓpatōne regni. qō ad eū ptinet rōne p̄is celestis. ī. Joh. v. Scim⁹ q̄m omis q̄ natus est ex deo nō peccat. sed gñatio dei ꝓfuat cū. In hoc q̄ vn⁹ gratus est datori salutz cū. ix. sint ingrati. insinuat. q̄ pctm̄ ingratitudinis multū abundat. Isa. lvij. Etiam man⁹ tue inuenisti. ꝓpter eā n̄ rogasti. Greg. Qui q̄sitā felicitatē in t̄ris inuenit. auctorem qui eā tribuit nō req̄rit. (¶ Ite ostēdite vos sacerdotib⁹). ¶ Notandū q̄ q̄ttuoz modis legim⁹ lepra corpaliē curatā fuisse. scz ablutōe aq̄. vt lepra naamā. 4. Reg. v. Lauare inq̄t septies in iordane ꝛc. ostensione sacerdotz. de h̄ hic h̄. Tactu manus dn̄i. Mat. 8. Extendēs manū suā tetigit eū. man⁹ occultatōe. Exo. 4. et p̄nt referri ista ad q̄ttuoz q̄ valent ad mūdatōz lepre spūal. ¶ Primū ptinet ad dolorē ꝓtritōz. ¶ In aq̄s em̄ lacrimaz septies se dz lauare spūaliter q̄ leprosus est vt deplozet septē pcta criminalia q̄ ꝓmisit. ¶ Scōm ptinet ad erubescentiā ꝓfessiōis. ¶ Terciū ad molestiā satisfactiōz. ¶ Dn̄s em̄ lepsum spūaliter tāgit. cū infirmitatē ei attribuit. vel misterio sacerdotz ei penā iponit. sz q̄ h̄ p̄nt fieri ad ostētatiōz z tē nō ꝑ̄ curat lepra. ¶ Jō man⁹ occl̄atio ē necia. vt q̄ntū in se est opa sua (velit latere. (Et hic erat samaritan⁹). ¶ Samaritan⁹ vt dcm ē pus custos int̄pretat. z figurā h̄ tenet illoz q̄ salutē a deo acceptā custodiūt. poeta. Nō minoz est ꝑtus q̄m q̄ rere parta tueri. ¶ Et notandū q̄ tria dicunt de samaritanis. vl̄ de samaritano in cuā. q̄ valent ad hanc custodiā. legit Jo. 4. q̄ exierūt de ciuitate sua ad saluatoz. z rogauerūt eū vt apō eos maneret. z mānsit apō eos duob⁹ dieb⁹. ¶ Lu. x. legit ō samaritano. q̄ sup vulneratū mia mot⁹ ē. et h̄ legit ō samaritano sanato. q̄ redūt ad saluatoz ad regr̄iandū. ¶ In p⁹ nob ꝓmēdat bonoz familiaritas q̄ multū valet ad sanatōz spiritual. ꝓfuatōz. puer. xiij. Qui cū sapientibus gditur sapiēs erit. ¶ In scōo ꝓmendat mia. q̄ multū valet ad idē. Eccī. 29. ꝓclude el̄am i sinu pau. z hec ozabit p te. ¶ In eo ō oz de el̄a. gr̄am ei⁹ q̄si pupillā ꝓseruabit. ¶ In tcio gr̄az actio. q̄ multū valet ad idē. pō. fortitudinē meā ad te custodiā. (Cū ingrederet in qō dā castellū. occurrerūt ei .x. viri leprosi). p h̄ castellū qō erat int̄ galileā z hirlm figurat religio. q̄ media est int̄ mūdū z padysuz. vbi pauptas fossatū est. cui⁹ fossati. pfundit as multū valet ad h⁹ castelli fortitudinē. mur⁹ est pacia. turris hūilitas q̄ licz mūdanis nō recte intuētib⁹ videat rēdere in ymū. tñ magne altitudinis est recte intuentib⁹. ecōtrario ꝓ̄o est de superbia. qō em̄ altū est apud homīes abominatio est apud deum. Luce. xvi. Sed de multis religionib⁹ verum est illud. Abac̄ .j. Super omnem munitionē ridebit. cō portabit aggerem. et capiet eam. Agger ꝓportatur cum temporalia multiplicant. Apocal̄. xij. Draco post mulierem fugientem in solitudinem. misit aquam tanquā flumen. id est abundantiam temporalium. vt faceret eam trahi a flumine. ¶ In religione vero multiplex lepra inuenitur. ¶ Prima est lepra symonie. hec est lepra gyezi. iiij. Regum. v. ¶ Secunda est peccatum ꝓprietatis. hec est lepra naaman syri de q̄ legit. In eodem. q̄ erat diues sed leprosus. proprietarij et si sint diuites. sunt tamen leprosi. ¶ Tercia est peccatum inobedientie. hec est lepra symonis. qui iudicabat saluatorem de familiaritate peccatricis. Luce. septimo. Inobedientes consueuerunt iudicare suos prelatos.

¶ Quartū est pctm̄ supbie. hec est lepra ozie regis/ḡ par. 26./Sm Bern̄. ¶ Lepra supbie septēplr occupauit religiones/primo q̄ntū ad ăplitudinē possessionū redifitiorē/scdo q̄ntū ad gl'iam vestiū./tercio q̄ntū ad voluptatē corpoꝝ. ¶ Due spēs sunt in ozē scz iactātia in pspis. ꝥbū ipacie in aduersis. ¶ Due sunt in corde. scz ꝓpria volūtas. et p ꝓpriū ꝓsiliū/et vtraq; lepra nimis pessima est. eo q; pnitiosior q̄ inferior/de lepra ꝓprij ꝓsilij ꝺt Bern̄. q eo pnitiosior q̄ magꝭ occulta est. et q̄nto plus abū̄dat tanto sibi sanior esse videt q̄sq;/hec illoꝝ est q̄ zelū dei bñt sꝭ non sm sciam. seq̄ntes errorē suū̄/et obstinati in eo./ita vt nulli⁹ velint ꝓsilijs adq̄escere. hy sūt vnitatꝭ diuisores. inimici pacis. et caritatꝭ exptes/vanitate tumētes. placētes sibi. magni in oculis suis/ignorātes ꝺi iusticiā et suā volētes ꝓstituere ¶ Quinta lepra ē inuidie murmurātis/hec est lepra marie sororis moysi. q murmurauit ꝫ eū./Nūeri. xij. ¶ Sexta est inanis gl'e hec est lepra man⁹ moysi. Exo. 4. q̄ in sinu mūda fuit. extracta apparuit leprosa/sic dū bonū op⁹ manifestat. aliq̄n lepra ꝥbit./Jō ꝺr Mat. v. Nesciat sinistra tua q̄d faciat dextra tua. ¶ Septia est lepra carnalitatis hec ē lepra q̄ curat tactu man⁹ dñi/Mat. 8./manu dñi ille tangit. cui a dño infirmitas l'alia pena infligit./Ad carnalitatē ꝥo q̄tuor ptinēt. s. pctm̄ gule. ociū luxuria. carnalis amicicia. l'familiaritas./et hec q̄tuor spēs lepre pñt designari in q̄tuor leprosis/q sedebāt in porta samarie. 4 Re. 7. hys em̄ vicijs freq̄nter infecti sunt illi in quoꝝ potestate ingressus religionis est.

¶ Dñica. XV. ſmo. I. In ordine. iij.

Nemo potest duobus dñis ſuire. Mat. 6. In hac eua⁹ intēdit dñs inducere ꝓpositū bonoꝝ tpaliū. et amorē spūaliū ¶ Primo oñdit amorē tpaliū ipedire amorē spūaliū ibi. Nēo pt. ¶ Scdo amour solicitudinē ꝺ ncijs corpi q̄ solet ee occasio amādi tpalia. ibi. Jō dico vob ne soliciti sitꝭ ¶ Tercō oñdit vñ spanda sunt nccia corpi ibi. Respicite volatilia celi. ¶ Ostro monꝭ vt bona spūalia q̄ram⁹ faciēs pmissiōꝭ de tpalib⁹ adiuciēdis ibi. q̄rite aūt p. re. dei. (Nēo pt duo. do.) int se dissidētib⁹ (ſuire. aut ei. vñ) .i. dyabolū (odio bēbit et altex). i. deū (diliget aut vnū). i. dyabolū (sustiebit) Aug⁹. Nēo q̄dē diligit dyabolū. sꝭ sua cupiditate iplicat⁹ patik eū./vt si q̄s aliene ancille piūct⁹ ꝓpt suā cupiditatē durā patik fuitutē. et si nō amet illū cui⁹ ancillā diligit (aut tex) s. deū (ꝓtenet) Aug⁹. Non odio bēbit/nūl⁹ ei ꝓscia deū odisse pt. iō in ptractatōe ei usō rei nō video fuisse Dō./multi em̄ sūt de q̄b⁹ scptū est. Superbia eoꝝ q te oderūt ascēdit sp. Ad ḃ notandō q nulla creatura deū odit affectu. et si effectu/nec etiā dya⁹ odit deū in q̄ntū ds est/sꝭ in q̄ntū punies est/Sic latro nō odit iudicē in q̄ntū hō/sꝭ in q̄ntū iudex ē et vindex (nēo pt ds fui. et mā.) exponit q si duo dñi q̄b⁹ nēo pt fuire Glo. māmona syra lingua diuicie dicūt/q̄b⁹ fuire deū negare ē/Nō ꝺt hre. qd fieri licet vt bñ dispensetꝭ sꝭ fuire. i. amare qd ē auari./māmona nomē est demonis q̄ pest diuicijs. ñ q in ei⁹ ditōe sint/sꝭ q hys vtitur ad decipiendū. retinēdo laq̄s diciaꝝ ¶ Incl. ꝺt. q bon⁹ dispēsator nō est fu⁹. q ñ fuit diuicijs (Jdo) ne scz cura eoꝝ retrahamini ab etnis (Dico vob ne soliciti sitꝭ aie vre). i. aialitati vre q̄d manꝺ. ꝓncipiū tentatōꝭ auaricie est/solicitū ee de nccijs corpi/dya⁹ em̄ sm Greg. primo solicitat hominē/vt q̄rat tpalia nccia. q̄ñ ꝓ est i operosolicitat eū vt q̄rat superflua/Glo. in sudore vult⁹ patur panis/sꝭ labor exercēd⁹ ē solicitudo tollēda ē. q̄ mentē pturbat. dū timꝭ ne aut possessa dispeant. aut elaborata nō ꝓringant (nōne aia vra). i. vita (pl⁹ est q̄m esca 2c̄) glo. q dedit maiora. i. vitā et corp⁹ dabit miora. i. victū et vestes. ¶ In pmissis veritatꝭ nemo dubiter/sit hō qd esse debꝭ mor addūt ei oīa ꝓpt quē sūt facta (Respicite vo. cc.) q̄ntū ad escā/exēplū dat de volatilib⁹. q̄ntum ad vestes de lilijs (Nōne vos magꝭ pl'is estis). i. maiorīs pcij q; rationales et in filios adoptati vt ꝺt glo. vñ si de⁹ pascit aialia irrōnalia/verisimile est q; potiꝰ velit pascere filos suos (Quis aūt vñm 2c̄.) Hoc ptiet ad vestimētū/glo. illi curā tegēdi copis relinq̄te. q illud ad hāc mensurā fecit puēire (Cōsiderate lilia agri) Alio exemplo ostendit. q de vestibus non debent esse soliciti (Dico autem vobis quoniā nec salomon) qui floruit pre ceteris. Ecc̄i. ij. Supgressus sum opib⁹

omēs q̄ añ me fuerūt in hīrl'm (in omī gl'ia sua) triplici ſ. ſapie. potētie. diuicia⁊ alia tra bz in oī regno ſuo (coopt⁹ eſt ſic vnū ex iſtis) Glo. q̄ purpura regū/ q̄ pictura textricū. ꝑt ꝑpari floꝛib⁹ ſ ipſe coloꝛ ꝺz optimē tū floꝛ. ſic ꝺici⁹ opuit iſtū ruboꝛ/ Et cras in clibanū mittit) Glo/ cras p fuko poit in ſcptis/ dicēte iacob. exaudiet cras me iuſtitia mea. Gen. xxx. (Inclibanū) Gloſa/ alij libri hīt in ignē vel in aceruū q̄ bz ſpēm clibani/ ⁊ ꝑt cliban⁹ poni vl ꝑ fornace. vel ꝑ aceruo ad modū clibani fcō (Quātomagꝫ vos). ſ. veſtiet (Modice fidei) Glo. pmodica fides ē q̄ nec de mīnis certa ē/ Alia glo ſa. q̄cūq̄ in aliq̄ pmiſſiōe dubitat modicꝰ ē fide/ ⁊ q̄nto plꝰ dubitat. tāto mīnꝰ inuenit ea ꝑ q̄bus ſolicitus fuit (Nolite g̃ ſolliciti eē) hic ꝺcludit ex exēplis ꝓus poſitꝫ/ ⁊ ſm glo. inculcatio ē/ vel ſpāliter diſſuadetur. ℔ ſolicitudo/ q̄ ꝓcedit vſq̄ ad q̄rimoniā ſmonis. vñ ſubdit. (dicētes. Quid mā da. mꝰ/ Hec em̄ oīa gentes inquirūt) Glo. q̄d ampliꝰ bz gentil'/ cꝭ infidelitas animū ſolicitat/ ⁊ curis huiꝰ vite fatigat (Scit em̄ pater vr̄. mꝰ. Interl'. Qui bonis filios viſcera ſua nō claudit/ Alia. Interl'/ Dum pr̄em audis nō dubites de voce/ Glo. patdat niſi infidelitas vr̄a auertat (Querite aūt ꝓmū regnū dei). i. ꝓncipaliter oībus rebus/ ceteris illud ꝓponendo. ⁊ oīa ꝓpter illud faciēdo (⁊ iuſticiā ei⁹) . i. regni. que. ſ. ducit ad regnū. iuſticiā ſcz abundantē. ad differentiā. ſ. iuſticie ſcribarū. ⁊ phariſeoꝝ/ De qua ℔ ſ. vi./ Niſi abundauerit iuſticia vr̄a. mꝰ/ ſm glo. regnū dei q̄rim⁹. ſectando iuſticiā eius/ Juſticia ꝙo regni ē. que xp̄s docuit obſeruare (et hec oīa adꝺcient vobis) Glo. aliꝺ quod ꝓncipaliter ꝺat. aliud q̄ ſuperadꝺit/ qz in intētiōe eternitas ꝺz eē. in vſu tēporalitas/ Alia glo. Oia ſūt filioꝝ. ⁊ ideo ℔ oīa adꝺcient. ñ querētibus q̄ b⁹ ſi ſubtrahāt ad ꝓbatōꝫ ē. ſi ꝺant ad graciarum actionē.

De eodē Sermo. II./ In ordine. iiz.

NEmo poteſt ꝺu ob⁹ dñis ſeruire mꝰ/ Dñi q̄b⁹ nēo ꝑt ſeruire ſūt ꝺs. ⁊ ꝺyabol⁹/ triplici ꝙo rōe. nō ꝑt eis aliq̄s ſeruire/ ꝓmo ꝓpter vni⁹ ſublimitatē/ ſcꝺo ꝓpter alteri⁹ vilitatē/ tercio ꝓpter voluntatū ꝺiuerſitatē/ Interdū multi hīt vnū ſeruientē ꝓpter eoꝝ paupertatē/ qz null⁹ eoꝝ ſufficeret ei/ nec ꝺuideret/ ſz nobiles ⁊ diuites ꝺedignāt aliq̄z hr̄e ſocietatē in ſeruientib⁹ ſuis/ Sic domi⁹ nō vult hr̄e ꝺyabolū ſociū. in ſeruiēte ſuo. ij. Cor. vi. Que ꝓuentio xp̄i ad belial/ Dya⁹ adeo vilis ꝺns ē/ vt ꝓmū ſeruiciū q̄ꝺ aliq̄s ei facit/ reddat eum indignū ſuire ꝺo. Eccl. xiij. Que cōicatio bois ſcti ad canē. ſic indignū eſt vt reliq̄e canis boi ſctō apponāt/ ſic indignū eſt. vt q̄ ꝺyabolo ſeruit. ad dei ſeruiciū recipiant/ niſi ꝓus p gr̄am renouent/ Voluntates em̄ dei ⁊ ꝺyaboli multū ſunt ꝯrie/ Domi⁹ em̄ lucē habitat ⁊ amat/ ⁊ ad lumē ſapie vult ſibi ſeruire. j. Thy. vlt. ꝺz de deo. lucem habitat inacceſſibilē/ puer. j4. Accept⁹ ē regi miſter intelligēs/ Sap 7. Neminē em̄ ꝺiligit ꝺs niſi eū q̄ cū ſapia inhitat/ Dya⁹ ꝙo vult ſibi in tenebris ſeruiri. lucē hīs odio Jo. iij. q̄ male agit odit lucē/ ipſe cū aſſumit aliq̄s ad ſuū ſeruiciū/ ꝺicit eis q̄ꝺ ꝺixit naas iabitis. j. Re. xj. Jn ℔ feriam vobiſcū pactū. vt eruā vobis oc'los de ꝓtros. Jtē de⁹ vult ſibi ſeruiri i puritate. Ipe em̄ paſcit inter lilia. Cañ. j. the. iij. Hec ē volūtas dei ſctificatio vr̄a/ Ps. Ambulās i via imaculata/ Dyabol⁹ ꝙo vult ſibi ſeruiri in ſpurcicia/ vñ petit ſe mitti in porcos. Mat. viij/ Ipſe em̄ hitat in locꝫ humētib⁹/ Job. xl. In aridis req̄ez nō inuenit. Mat. xij/ De⁹ ꝙo in altiſſimis hitat vbi mag ē mꝺicia. Eccl. xxiiij. Ego in altiſſimis hito mꝰ/ Jtē ꝺs vult hr̄e ſzuiētes hūiles. ps. Non hitabit in medio domꝰ mee q̄ facit ſupbiā/ dya⁹ ꝙo ſupbos. ipe ei ē rex ſup oēs filios ſupbie j ob. xli. Greg. euidētiſſimū ſignū reꝓbor eſt ſupbia/ hūilitas electoꝝ/ cū g quā q̄ſq̄z hēat ꝓſcitur ſub q̄ rege militet inueniꝫ/ Jtē ꝺs vult hr̄e miſtros honeſte indutos. qꝺ ꝓcatū ē in miſtrꝫ ſal'onis. iij. Re. x. ⁊. ij. pal'. ix. ⁊ puer. vl. Dī de forte m'here. q̄ oēs domeſtici ei⁹ veſtiti ſt duplicib⁹. Dya⁹ ꝙo vult hr̄e miſtros ꝺehoneſtatos/ ita q̄ poſteriora eoꝝ appareāt hoib⁹. ſic figuratū eſt. ij. Re. x. vbi rex filioꝝ amon ſeruis ꝺō veſtes ꝓcidit vſqꝫ ad nates/ veſtes vſq̄z ad nates ꝓciſe ſunt/ ita q̄ apparēt pudibūda. quando peccata aliquoꝝ carnalia. hominibus ſunt nota/ Jtē ꝺns vult hr̄e miniſtros ꝙoꝛꝺes. Ipe em̄ hitare facit vni⁹ moꝛis i ꝺomo. i. vnā

nimes Job.25./Qui facit ꝑcordiã in sublimib⁹./Dyabol⁹ ꝙo vult hr̃e mīstros discordes. Mat.xv̄j. Qui non colligit mecū dispgit./Itē dyabol⁹ vult fuiētes suos cō gregare ista tpalia. Exo.v. Dispsus ē populꝰ p egyptū ad colligēdas paleas/De⁹ ꝙo vult fuiētes suos dispgere. cm illō Dispsit dedit paupib⁹ Mat.j9. Si vis pfe. esse va. tven. oia q̄ ha. t da pau./Preterea ōs t dyabol⁹ volūt hr̃e fuiētes suos in oi tempe. t iō o indubitant nēo pt illis fuire/Jere.j6. seruietꝫ dñs alienis q̄ nō dabunt vob requiē die ac nocte. Luc̄.j. Seruiā⁹ ei in scitate t iusticia. cor̄ ipso oib⁹ diebꝫ nr̄is (Nēo pt du. do. ser.)/Notandū q̄ necesse hz hō deo seruire licꝫ aliq̄ credant se sine dño esse posse Job.xi. vir vanus in supbiā erigit./t q̄si pullū onagri se liberuꝫ putat esse. s.l.n.p./Dz hō seruiciū deo. rōe creatōꝫ Bern̄. etiā infidelē vrget naṫalis iusticia. se totū tradere illi a q̄ se totū hz. rōe redēptōꝫ. j. ad Cor. 6. Empti estꝫ pr̄cio magno./Cū g̃ nō possit hō duob⁹ dñis fuire. t necesse ḧeat alicui dño seruire/Beat⁹ est ille q̄ deū dñm ad fuiēdū eligit./ps. Btūs ppl⁹ cui⁹ est dñs ds ei⁹. Dō./Mihi adherere ꝺo bonū est./t pñt sex cāe assignāre btūs est q̄ deū p dño eligit./Prima est. qz q̄ nō hz deū dñm. hz pessimū dñm s. dyabolū/q̄ rō insinuat. Jo.6. cū dñs diceret apl'is nunq̄d t vos vultꝫ abire/Rñdit petrus. Dñe ad quē ibim⁹/pfecto si ab eo recessissent in fuiturē dyaboli transissent/h̄ cogitare dz q̄ p mortale pctm̄ a deo vult recedere/Scōa cā est qz dñs iste nobilissimus ēt nulli sit dedec⁹ fuire ei. Seruire em̄ ei regnare ē. si fuiēs regis eterni. par ē comiti vt vulgariṫ dr̄/seruiēs regis eterni maior est rege treno/Tercia ē qz dñs iste benign⁹ ē pceptor. pcipiēs leuia. honesta t fuiēti vtilia. mat. xi. Jugū em̄ meū suaue est t o.m.le. Jo.v. Dāda ei⁹ grauia nō sunt./ps. bonor̄ meor̄ nō eges/Quarta ē qz dñs iste fortissim⁹ est. ptector/ps. Dñs ptector vite mee/Quinta est qz ipe est liberalissim⁹ remunerator/Hen̄. xv. Noli timere abraā ego p te sū. t merces tua magna nimis. illi q̄ nec villulā vnā lucrari pñt cū alijs dñis/cum isto dño lucrari pñt regnū eternū. Benignitatē ei⁹ insinuat petr⁹ Jo.6. dicēs. t nos credim⁹ qz tu es xp̄s filius dei viui/xp̄s interp̄tat vnct⁹/vñ intelligit ei⁹ benignitas. in h̄ ꝙo q̄ dr̄ filius dei ei⁹ nobilitas./Sexta cā est qz dñs iste ē sapiētissim⁹ gubnator/nihil aūt tm̄ expedit stulto q̄m seruire sapiēti/vt dr̄ Bern̄./Itē notādū q̄ null⁹ dyabolū dz eligere p dño multiplici ratōe./Primo qz inimic⁹ nr̄ est Bern̄. in psona dñi./Quid cāe est q̄ inimico meo vr̄oz libet poti⁹ seruire q̄m mihi/nō ille vos pascit. nō creauit. si pua hec videnṫ gratꝫ vos nō ille/sz ego vos redemi nō auro nō argento. nō sole nō luna. nō aliquo angelor̄. sz p̄rio cruore. si nec tā multiplici iure est elicere a vob debitū famulatū. saltē obtpare illi q̄ plura pollicet offerre. nunc dona gr̄e futurꝫ munerib⁹ gl'e cumulanda./Scōa qz iplacabilis est ei⁹ inimicicia Greg. stultū est seruire dyabolo offenso q̄ nullo placaṫ obsequio./Tercio quia gr̄uis est exactor. graui onere laboꝝ t seruitioꝝ opp̄mēs./vñ figurat⁹ est p pharaonē opp̄imentē filios isr̄l. laborātes in luto. latere t palea. Exo.j. De hac oppssiōe h̄r̄ Hab. v. Lassati sum⁹ in via iniq̄tatū./et sic filijs isr̄l p̄positi fuerūt q̄ eos affligerēt dicētes ꝓplete op⁹ nr̄m q̄tidie. sic plati et tyrāni mali se hñt ad subditos./Hiere.j. Grex pdit⁹ ppl's me⁹ pastores seduxerunt eos. t p⁹. Grex dispsus isr̄l leones ejeceṙt eos. Vel singula vicia pñt intelligi afflictores isti./Quarto qz dya⁹ dñs est litigiosus. nō vult fuū ociari a malo/vñ stimulat eū vt pctm̄ addat pctō. Exo. v. vacatis ocio. t iō dicitꝫ eam⁹ rc̄./Cōscia ꝙo naturaliter ꝺdicit/vñ est ibi iurgiū. figuratū Exo. xj. i h̄q vir egipti⁹ iurgabaṫ ꝺ hebreū iō dr̄ Isa. lvij. Cor impij q̄si mare feruēs /et in eod̄. Nō est pax impijs/Dyabolo ꝙo expulso p gr̄am cessat h̄ iurgiū./puer. 26. Subsurzone sublato iurgia q̄escūt. h̄ iurgium hr̄e magne molestie ē/t magne trāq̄llitatꝫ est carere ipo. puer. j7. Melior est buccella paīs sicca cū gaudio/q̄ dom⁹ plena victimis cū iurgio./Quito qz nihil ab eo tenem⁹ nec de expēsis ei⁹ viuim⁹/Dñi aūt est terra et plenitudo eius. Dyabolus nō potest dare vnā festucam de suo. seruientibus suis/Quomodo panem q̄tidianū audet petere a deo q̄ inimico eius sc̄z dyabolo fuit/Sexto qz fuientib⁹ suis datiuus ē suppliciū p̄ ꝑmio. magna crudelitas

est ꝓ stipendio dare supplicium. Ro. v. Stipendia pcti mors, puer. v. Ne des alienis honorē tuū. ⁊ ānos tuos crudeli. Magna fatuitas hoīm. Dyabolꝰ dt. Ego seruiētes meos interficiā. xp̄s dt. Ego seruiētes meos reges et nos faciā, et tn̄ plꝰes seruos hz dyabolꝰ q̄z xp̄s, xp̄s vocat ad regnū. mat. 25. Uenite bn̄di. pa. mei pci. reg. ⁊ fugiūt hoīes, ecōtrario dyabolꝰ vocat ad patibulū. ⁊ infiniti eū sequūt. Ultimo. qꝛ dyabolus seductor est. Jo. 8. Ipe est mēdax ⁊ pr̄ eius, ꝑ mendaciū ꝑmos parentes seduxit Gen. iij. Eritis inq̄t sicut dij. Pn̄t etiā intelligi hy duo dn̄i. q̄bus nemo p̄t seruire. ds et mūdus. Et notandū q̄ mūdꝰ nō est elligendꝰ ꝑ dn̄o. Primo qꝛ exactor est grauis mūdanoꝝ negocioꝝ l' officioꝝ, et si amplexerz eū vno brachio tenebit te duobus, Augꝰ. Absorbebit te. amatores suos vorare nouit nō portare, de onagro ꝑ quē designant mūdi ꝯtēptores. legit Job 39. clamorē exactoris nō audit. Scdo qꝛ litigiosus est mūdꝰ, causis ⁊ litibꝰ hoīem implicās, ⁊ felix est ille q̄ dt. vt dixit abraam ad loth, Gen. xiij. Ne queso sit iurgiū inter me et te et pastores meos ⁊ pastores tuos, frēs em̄ sumꝰ, ecce vniuersa terra coram te est, puer. xx. Honor est homi qui separat se a ꝯtentōib. Tercio qꝛ mundꝰ est crudelis dn̄s spolians illos, q̄ ei seruiunt cū ab eo recedūt. ps̄. Diues cū interierit nō sumet oīa neq̄z descēdet cū eo gl'ia eiꝰ, Job. j. Nudus egressus de vtero matris mee. nudꝰ reuertar illuc. Thy. vlt. Nihil intuliꝰ in hūc mundū, haud dubiū nichil auferre possumꝰ. Quarto. qꝛ mūdꝰ est infidelis sociꝰ in mentiendo. sic dyabolꝰ. sociꝰ iste figurat ꝑ laban q̄ interp̄tat candidatō, qꝛ ꝑ q̄ndā pulcritudiez decipit. laban multotiēs decepit iacob, Gen. 31. vn̄ iacob tādem ab eo recessit, sic q̄ sapiēs est a mūdo recedit. attendēs q̄ mundꝰ seruientibꝰ suis male soluit qd̄ ꝓmittit. Pn̄t etiā intelligi hy duo dn̄i q̄bus nemo p̄t seruire. deus ⁊ corpꝰ. Et sciendū q̄ corpꝰ nullus debet eligere vt ei seruiat. Prio qꝛ g̃uis exactor est, q̄d em̄ ventri sufficit. Juuenal'. O q̄nta est gula. q̄ sibi tantos ponit. apros, anial ꝓpter ꝯuiuia natū. de hoc exactore dr Job iij. vocē exactoris nō audit, puer. 30. tria sunt insaciabilia. ⁊ q̄rtū q̄ nunq̄z dt sufficit. Infernꝰ. os vulue. tra q̄ nunq̄z saciat. aqua, ignis ꝟo nunq̄z dt sufficit. terra corpis nō saciat aq̄ delectatōz. Scdo qꝛ caro litigiosa est, puer. 19. tecta ꝑstillantia. litigiosa mulier, et. 27. Tecta ꝑ stillantia in die frigoris ⁊ litigiosa mulier ꝯpant. Tercio qꝛ crudelis licz blandiri videat. Ecci. 25. Nō ē caput neq̄us sup caput colubri, ⁊ nō est neq̄tia sup iram mulierz, nō timet caro facere qd̄ viro suo, id ē spūi sit causa mortis. Quarto qꝛ caro est infidelis. sic dalida samsonis q̄ eum tradidit hostibꝫ suis, Judith. xvi. (Nemo p̄t du. do. seruire) Possumꝰ intelligere ꝟbuz istud dictū esse Primo ꝯ ypocritas. q̄ exteriꝰ volūt seruire deo. et interius dyabolo, de q̄bus Mat. vij. Ueniūt ad vos in vestimentz ouium. Isa. 29. populꝰ hic labijs honorat me. cor aūt eoꝝ longe est a me. Scdo pōt intelligi dictū ꝯ quosdā qui exteriꝰ volūt placere mūdo. interiꝰ deo, Nō attendētes illd̄ Jaco. iiij. adulteri nescitis. qꝛ amicicia hꝰ mūdi inimica est deo, Quicūq̄z g̃ voluerit esse amicꝰ huiꝰ seculi inimicꝰ dei ꝯstituit. Isay. xxvij. Coangustatū est stratū. ita vt alter decidat, ⁊ palliū bue vtrq̄z opire nō p̄t. palliū scz amoris. Ualde fatua ē aīa q̄ credit se posse placere sponso. dū sponsus eā scit velle placere adultero dyabolo, tales volūt hr̄e deū q̄si incarceratū. cū non ꝑmittūt se sociū ondere extra ꝑ bonā opationē. Tercio p̄t intelligi hoc esse dictū ꝯ quosdā q̄ sil' agunt manifeste bona ⁊ mala nō attēdentes illd̄ Ecci. ij. ve duplici corde rc̄. ⁊ pctōri terrā duabꝰ vijs ingrediēti, tales arāt in boue ⁊ asino, q̄ꝝ aīaliū vnū ē mūdū. alid̄ imūdū ꝯ ꝓhibitōz dn̄i. Deut. 22. tales sc̄ sil'es samaritais, q̄ deū colebāt, ⁊ nihilomiꝰ ydolis īmolabāt. 4. Re. j7. tales arguit helyas Eiusd̄. j8. Usq̄z q̄ inq̄t claudicatz in duas ptes (Non potestz do ser. ⁊ mā). Notand̄ q̄ hoīes libales diuicijs dn̄ant. auari ꝟo eis seruiūt, vn̄ viri diuiciaꝝ dicunt, ps̄. Nihil inuenerūt oēs viri diuiciaꝝ in maībꝰ suis, Chris. Diuicie a seruitute dī nos expellūt in suā captiuitatē. Ad hāc ꝟo captiuitatē, Prio ꝑtinz q̄ auari custodes sunt diuiciarum. non habētes cor. i. potestatem distribuēdi eas, ad vtilitatem animarum suarum. Beda Diuicijs seruit qui has custodit vt seruꝰ,

sed qui seruitutis excussit iugum distribu
it vt dñs Bern. sup cant. Quere inquit a
q̃uis eoꝝ. qui insaciabili corde lucris tpa
libus inhiãt. quid sentiat de hys qui sua
vendentes ⁊ paupib⁹ dantes. regna celoꝝ
ꝓ terrena sub̃a mercant. sapiẽter agunt. re
spõdebit. Quere iteꝝ. cur qd̃ approbat nõ
facit. Non possum inq̃t. q̃re ꝓfecto. qꝛ do
mina auaricia nõ ꝑmittit. qꝛ sua nõ sunt q̃
possidere videtur. Ibidẽ. Si ꝟe tua sunt
expende ad lucra. ꝓ terrenis celestia ꝯmu
tãdo. si nõ vales. fatere te pecunie tue. nõ
dñm esse sꝫ seruũ. custodẽ. nõ possessorem.
Scd̃o facit ad hanc seruitutẽ. qꝛ auari di
uicijs suis sunt inferiores. hñt em̃ eas se
ipsis cariores. si pecunia amittit̃ multum
dolent. ꝟ Plorat̃ lacrimis amissa pecunia
veris. De sui ꝟo ꝑditõe nõ dolẽt Prouer.
.xxiij. Uerberauerũt me ⁊ nõ dolui. Ter-
cio ꝙ diuicijs obediũt. Eccs. x. Pecunie
obediũt omia. adeo ꝟo sunt obedientes
diuicijs. ꝙ vsqꝫ ad ꝯtemptũ dei obediunt
Chris. qui vult mandata auaricie facere.
necesse est. vt ꝯtemnat dei mãdata. Quar
to ꝙ in diuicijs ꝯgregandis vel ꝯseruan-
dis q̃si totam vitã suã expendũt. q̃si quat
tuor nũmos censuales. ad modũ ꝟuorum
dant diuicijs supra se. scꝫ solicitudinẽ. a-
morẽ locutionẽ. et opationẽ. Ad grauitatẽ
etiã h⁹ seruitutꝫ facit. ꝙ ipsi sunt venales
ꝟm id Eccĩ. x. Nihil est iniqui⁹ q̃m amare
pecuniã. h̃ em̃ ⁊ aĩam suã venalẽ habꝫ. Pre
terea nõ solũ ꝟuiunt diuicijs seruitute du
lie que exhibet̃ creaturꝫ. sꝫ etiã ꝟuitute la
trie. que soli exhibenda ẽ cratori. vñ h̃ d̃t
glosa. Diuicijs ꝟuire deũ negare est. Eph̃
v. Auaricia est ydoloꝝ ꝟuitus. vt d̃t glo.
Auari de⁹ est nũm⁹. Auar⁹ se habet ad di
uicias tanq̃ essent summũ bonũ. summe
eas diligẽdo. spem suã in eis ponẽdo. de
eis melius q̃m de deo sentiẽdo. se em̃ cre-
dit habituꝝ necessaria. si diuicijs ꝟuierit.
et se fame morituꝝ. si deo ꝟuierit. ꝑterea
vbi d̃s et diuicie req̃runt ꝯtraria. potius
obedit diuicijs q̃ deo. obediẽtia inter ser
uos dei et ꝟuos pecunie distinguit. Luc̃.
vi. Quid vocatis me dñe dñe. ⁊ nõ fa. que
dico. Et notandũ ꝙ licet hõ nõ possit
ꝟuire deo ⁊ diuicijs. tamẽ aliquis potest
ꝟuire deo cũ diuicijs. et hoc multipl'r. Pri
mo ꝓ amore dei eas ꝯtemnẽdo. Aug⁹ qui
verã fidem de deo hꝫ nõ q̃rit in hys mise
rijs fieri diues. Non em̃ plus est ei mũd⁹
q̃m deus. Scd̃o in adq̃sitõe eaꝝ laboran
do. ne ꝓ necessarijs sibi furtũ vel rapinam
ꝯmittat. vt hẽat vnde elemosinas faciat.
Eph̃. 4. Qui furabat̃ iam non furet̃. ma-
gis autẽ laboret operando qd̃ bonũ est. vt
hẽat vñ tribuat necessitatẽ paciẽti. Tercõ
eas ꝯꝟuando vt optunius distribuantur.
Eccĩ. iij. Temp⁹ adq̃rẽdi ⁊ temp⁹ ꝑdendi.
Quarto eas distribuẽdo Eccĩ. 29. Perde
pecuniã ꝓpter frẽm et amicũ. et ne abscon
das eam sub lapide in ꝑditione. i. sub duri
cia cordis. Ideo dico vob̃ ne soliciti sitis
aĩe vr̃e ⁊c̃) Notandũ ꝙ multiplex est so
licitudo. Quedam est ꝓuidentie spũalis
que suadetur Prouer. vi. Uade ad formi
cam o piger ⁊ cõsidera vias eius Ro. xij.
qui preest in solicitudine supple p̃sit. Alia
est solicitudo tempalis necessitatꝫ de qua
instruitur hõ. Geñ. iij. In sudore vult⁹ tui
vescerꝫ pa. tu. Alia est supfluitatis et cupi
ditatꝫ et curiositatꝫ. que ꝓuenit ex imode
rato amore terrenoꝝ. ⁊ diffidentia eternoꝝ
Chris. solicitudo despatõnis est filia. hec
dissuadetur hic. ⁊ Phyl. 4. Nihil soliciti
sitis Prouer. xi. expectatio solicitoꝝ peri
bit. Prima est ꝯmẽdabilis. Scd̃a tolera
bilis. Tercia vitupabilis. Illa em̃ ꝟbũ d̃i
suffocat Mat. xiij. Solitucido h⁹ secl'i ⁊
fallacia diuiciaꝝ suffocãt ꝟbũ dei. mentẽ
ꝑturbat. Luc̃. x. Martha mar. solicita es
et turb. g̃ plu. Eccĩ. xj. Uigilia et tortura
viro infrumito scꝫ intempato circa diui-
cias. Itẽ excecat. vñ in fine Hiere. ⁊ in fi-
ne libri Regũ legit̃. ꝙ sedechias fuit exce
cat⁹ in reblata q̃ interp̃tat̃ multa h̃ (No-
lite soliciti esse di.) Nota ꝙ multe cãe
sunt q̃re fideles nõ debẽt soliciti esse d̃ ne-
cessarijs vite. Prima est vite incertitudo
q̃ em̃ nõ est certus de futura vita. quid mi
rum si nõ est certus de necessarijs vite fu
ture. si em̃ deo placuit dare vitã. verisil'e
est ꝙ placeat ei dare necessaria vite. Non
ne aĩa. i. vita plus est q̃m esca d̃t dñs. q̃si
diceret. qui dat maiora dat minora. Hec
causa innuit̃ Luc̃. xij. vbi p⁹ istud verbũ.
Stulte hac nocte aĩam tuã repetẽt a te.
Subdit̃ ideo dico vobis. ne soliciti sitis
aĩe vr̃e q̃d mãducetis. Scd̃a causa est ꝙ
dñs creaturꝫ inferiorib⁹ hoĩe victũ ⁊ ve-

stitū abūdanter mīstrat/verisīle est q̄ creaturā nobiliorē ampli⁹ diligat q̄m min⁹ nobilē/ꝛ poti⁹ ei⁹ uidere velit/Ad qđ ptinet illud Respicite volatilia celi/⁊tē id. ꝓsiderate lilia agri. Luc.xij. sic hēt ꝓsiderate coruos xc̄/ꝛ đs pascit illos.p q̄s filij dyaboli intelligūt/ꝛ ꝓsile est si đs pascit filios dyaboli.pascat etiā filios ꝑpos./ Ps̄. Qui dat iumēt̄ escā ip.ꝛ pul.cor. iuo. eū. Job.38. Qui ꝓpat coruo escā. ¶Et notādū q̄ pulli coruoꝝ añq̄ nigrescāt a parentib⁹ suis nō pascūt.ſz pascunt roze celi/ſz cū nigrescere incipiūt. pascunt carnib⁹ cadauer/ꝛ verisīle est q̄ đs hoib⁹ nccia p uideret.nisi plumis pctōꝝ nigrescerent/ ¶Tercia cā est qz hec solicitudo infidelib⁹ assimilat/qđ innuit ibi.hec em̄ oia gentes inq̄runt. imo ꝑe videt esse infidelitas/cū em̄ đs pmittat regnū fuientib⁹ sibi.ꝛ q̄rē tib⁹ ꝑmū regnū.et ei⁹ iusticiā,pmittat ad ditionē tpaliū/Sic infidelitas esset ñ crere ꝑme,pmissioi/sic ifidelitas ēnō crede re scđe intēdere Ambr̄ Indecoꝝ est homi curare de cibo l̄ veste q̄ militat regno/Raban⁹.quis rex deuotꝫ militib⁹ debitā nō ꝓcurat alimoniā./ Quis famulis suis nō mīstrat cibaria. Fui ē solicitū esse qūo dño suo seruiat/dñi ꝙo est cogitare vt seru⁹ necessaria hēat.ſz si fuus de se cogitat/ꝛ nō de dño.nō est mirū si dñs ei nō puideat/ ¶Quarta cā est q̄ pr̄ nr̄ celestis scit nos indigere/Chriſ.q̄ ad fontē vadit nō est solicitus de bibēdo/nec ad ꝓrandiū copiosū de comedēdo/Quid times stulte. dei,puidentia largioꝝ est fonte/⁊tē Chriſ.q̄lis pr̄ est q̄ nō nccia mīstrat pueris.maxie cū nō iḡrat nec eget. etiā sarzaceni ꝛ iudei a lege naturali edocti filijs suis puident/ꝛ etiā fere fetib⁹ suis/qūo ḡ pr̄ mīaꝝ filijs non puideret/q̄ fuos suos in dēcto pauit cibo de celo missō./ Helyā etiā pauit.coruo ei deferēte panē ꝛ carnes.iij.Re.xvij/Aug⁹. sup mat. Scit celestꝫ medic⁹ q̄d nob datu rus est ad ꝓsolationē/ꝛ q̄d subtractur⁹ ad exercitatoꝝ.nō em̄ hō sine cā iumento suo cibaria subtrahit/Quīta cā est qz ad futurū temp⁹ ptinet solicitudo future vite/sic ad p̄sens ptinet solicitudo p̄sentꝫ/Sufficit p̄senti diei malicia sua.i.solicitudo ptinens ad eā(q̄rite ꝑmū regnū đi xc̄.)/ Hoc ꝙo dei liberalitas nob ostendit/vita nr̄a ordinat/ p̄ciosum a vili sepat/Liberalitas dei in ꝫ ostendit/q̄ monet nos ad petēdū magna/Aug⁹. Non tm̄ hortaret vt peteremus.nisi dare vellet/ Erubescat humana pigricia/plus vult ille dare q̄s nos accipe/plus vult ille misereri q̄m nos a miseria liberari./Liberalitas dei cā fuit.vt fierēt q̄cunq; facta sunt/alia fecit vt eis daret sczcreaturas rōnales/alia vt ea daret ceterꝫ sczcreaturꝫ/ꝛ cuilibet creature ad indiciū sue libalitatꝫ dedit q̄ndā libertatē Aug⁹. ¶Indiciū maximū dine libalitatꝫ est q̄ q̄libet creatura cogit̄ se ipam dare./Vita ordinat in hoc q̄ āmonemur ꝑmo q̄rere regnū dei.ꝛ iust.ei⁹/¶Aduerte q̄nta sit ꝓpositio facta in hoib⁹/ q̄ illō qđ ꝑmo ab hoibus dñs docet q̄renđ. vltimo q̄runt/differētes ꝙuersionē suā vsqz ad extremā infirmitatē/qđ est valde piculosū/Aug⁹ piculosissimū ē.ꝛ iteritui vicinū/vsqz ad mortē ptrahere pnie remediū/xp̄ian⁹ q̄ in baptīsmo est inūct⁹ ad reg.ce,qñ ꝓpendit se ius regni amisisse.ꝛ infernale patibulū meruisse/dz intēdere ad recupandū.illud nec q̄scere debez,donec spem de ei⁹ recupatōe hr̄et/Sz sunt alīq̄ dū viuūt volunt male agere/et tm̄ spant ad bonū finē puenire/.ſ. q̄rentes caudā equinā in vitulo/cū tm̄ talem caudā nō soleat hr̄e/bona vita hz bonū finē.ꝛ mala malū./Ipsi sūt sil'es balaam dicenti. Numeri.xxiij/Moriat aīa mea morte iustoꝝ/tales ꝑ totā vitā suā pant mansiōnē in inferno/cū tm̄ nolūt ibi manere sed in padyso./Ipsi seminat maledictōnē.ꝛ tm̄ volunt metere bñdictionē/nō attendētes illō Gal'. vi. Qđ em̄ seminauerit hō ꝛ metet./Eccs.xxv. Qđ in iuuentute tua nō cōgregasti qūo inueies in senectute tua./Ip si volūt de spinis colligere vuas.ꝛ de tribulis ficus/q̄runt em̄ bonū finem in vita spinis pctōꝝ plena./Precios̄ a vili sepat in hoc q̄ dñs nō monet ad q̄rendū tpalia sic̄ monet ad q̄rendū regnū.ꝛ regni ei⁹ iusticiā,ſz pmittit ea esse adḋcienda./Sepatio ista p̄ciosi a vili valde placz đo. Fm illō Jere.xv. Si sepaueris p̄ciosum a vili q̄si os meū eris ¶Et notandū q̄ tria sūt gña bonoꝝ.ſ.bonū gl'e/bonū gr̄e/bonū tpale./ Primū intelligit̄ p regnū đi,scōm p iusticiam ei⁹/terciū ibi.hec oia adḋcient vobis. ꝑmū est finis vie/scōm via.terciū viaticū/

Iusticia regni est iusticia pfecta talis. qlis est necessaria in regno di/ cui⁹ potētie nēo pt resistere cū sit oipotēs. Dd. Si ascen. in ce. tu illic es. Sapiam etiā ei⁹ nihil pt latere. Itē ei⁹ bonitas cū sit summa sūme odit malū/ et maximā vindictā sumet de eo. Quadruplici rōne hoc dctm̄ possum⁹ intelligere. hec oia adijcient vob. Primo/ qr qui hz iusticiā regni fili⁹ di est/ vñ debet ei puisio/ qd tāgit glo. dicens. qr oia sunt filioꝝ. Scdo qr bona tpalia bona infima sunt/ vñ incuruat hō q̄rendo ea/ adq̄escēs illi suggestioni dyabolice. Isay. lj. Incuruare vt transeam⁹/ quā incuruationē non vult dñs. ido nō monet peti. Tercio qr sc̄ qñqz hñti noxia/ vñ Prouer. j. Usqzq̄ diligitis infantiā et stulti ea q̄ sibi noxia sūt cupient. et sup illud. ij. Coꝝ. xij. Virt⁹ in infirmitate pficit. dt glo. Aug. cū ea q̄ ds laudat ⁊ pmittit ab ipso petitis. secure petite/ illa em̄ deo ppitio ꝯcedunt/ cū āt petitis tpalia. cū mō petite/ ⁊ cū timore/ ꝯmittite. vt si psint det. si scit obesse nō det/ qd em̄ prosit vel obsit medic⁹ nouit nō egrotus. Quarto qr bona modica sunt. q̄ indubitāter ab eo sunt spanda/ a q̄ regnū spat/ Raban⁹ loquēs illi q̄ solicitus est de hys bonis corpis/ Noli hō exacerbare deū p te taliter cogitādo/ Dato regno suspiras panē. indut⁹ imortalitatz gl'a/ plāgis corporis vestimentū. Amb⁹. Indecoꝝ ē hoi pcurare de cibo vel de veste q̄ militat regno/ Nouit rex quēadmodū miliciā suā pascat. alat. vestiat. ⁊ malis puidet ds/ q̄nto magis bonis puidebit/ Aug⁹. Pascebat ꝯtemnentē se/ et deseret sequentē se quasi dicat. non.

Dñica. XVI. Sermo. In ordie. ii4.

Ibat iesus in ciuitatē q̄ vocat naym. Luc. vij. Lr̄a plana ē nec indiget expōe Circa seriē h⁹ euāgelij septē nob ꝯsiderāda sc̄ ptinētia ad edificationē nr̄am/ Prio q̄d designet iste mortu⁹. Scdo quid mortui suscitatio. Tercio loc⁹ vbi suscitatur. Quarto multitudo corā q̄ suscitat. Quinto occasio suscitatōis/ Sexto mod⁹ suscitandi/ Septio seq̄la suscitatōz. Designat aūt mortu⁹ iste pctōrē. Et notandū q̄ tres mortuos legim⁹ in euāgelio dñm suscitasse/ scz filiā archisynagogi suscitatam in domo/ de q̄ hēt Mat. ix. ⁊ Mar. v. Et vnicū filiū vidue suscitatū ad portā ciuitatis/ de q̄ hr̄ in euāgelio hodierno. ⁊ lazarum suscitatū ad sepulcꝝ. Jo. xi. In suscitatōe ꝟo hoꝝ triū mortuoꝝ/ ostensū est q̄ saluator potestatē hz sup triplicē mortē. i. mortē nature/ culpe. et gehēne/ ⁊ sup triplicē vitā. scz nature/ gr̄e/ ⁊ gl'e. Item triplex est mors culpe designata in morte hoꝝ triū. sic ostendit hys ꝟsib⁹. Mens mala mors intus/ mal⁹ actus. mors foris/ vsus. Tumba puella. puer. lazar⁹. ista notant. Et sciendū q̄ spūssanct⁹ pctm̄ p mortē voluit designari/ ad ostēdendū q̄ntū pctm̄ sit fugiendū/ ⁊ q̄ntū de eo sit dolend. cū ꝯmissū est/ pctm̄ fugiendū est vt mors/ Ecci. xxj. q̄si a facie colubri fuge pctm̄/ De eo etiam dolendū est tanq̄z de morte/ sic dolere dz q̄ amicū suū videt in pctō mortali/ ac si videret eū mortuū. imo etiā plus/ Ecci. xxij. Modicū plora sup mortuū. qm̄ req̄euit/ ⁊ paulo p⁹. luct⁹ mortui septē dies/ fatui āt et impij oēs dies vite eoꝝ. Aug⁹. sunt ne in te viscera xp̄iane ꝯpassiōz/ q̄ plangz corpus a q̄ recessit aīa/ et nō plangz aīam a q̄ recessit ds/ Mors corpis. nō est reputāda q̄si respectu h⁹ mortz/ Mar. v. nō est mortua puella sz dormit/ Jo. xi. Lazar⁹ amic⁹ nr̄ dormit/ In ps̄. preciosa in ꝯspectu dñi mors sctōꝝ eius/ sz mors pctōꝝ pessima. Aug⁹ Vera mors ē quā hoies nō timent separatio aīe a deo/ Sic dolendū ē de pctō vt de morte vnigeniti. Jere. 6. Luctū vnigeniti fac tibi planctū amaꝝ/ vnd iste fuit vnic⁹ matrz sue/ Magis amat mater q̄ hz vnicū filiū. illū q̄m si multos hr̄et. ido amplius dolet de ei⁹ morte. vñ. ij. Re j. dt dd. plangēs ionathā/ sic mater vnicū amat filiū ita te diligebā. Et notandū q̄ sex sc̄ in q̄bus pctm̄ morti corpis assimilat/ Primū est q̄ mors separat ab aīa corp⁹ a q̄ habebat valorē suū/ vnde remanet corp⁹ quasi truncus inutilis/ Sic pctm̄ separat aīam a deo. a quo habebat valorē suū/ vñ remanz aīa q̄si nulli⁹ valoris. vñ bonū esset ei non esse. nisi esset spes de ei⁹ spūali resurrectōne. Isa. lix. Iniq̄tates vr̄e diuiserūt inter vos et deū vr̄m/ Osee. vij. Ve eis qr recesserūt a me/ quāto de⁹ pualet aīe. tanto deterior est separatio anie a deo q̄z corpis ab

anima. Secõo mors aufert sensum corpi. sic pctm aie. puer. xx. Verberauerũt me t nõ dolui, traxerũt me et ego nõ sensi, dam nũ corpis bñ sentit pctõr. sz dãnũ aie nõ, ido õr semiuiu⁹ relictus siue semimortu⁹ Luc. x. Ex pte anie mortu⁹. ex pte corpis viuus. Tercio mors aufert motũ corpis. sic pctm aie, vñ videm⁹ aliqs pctõres qui cor suũ p amorẽ posuerũt in terra vel carne ꝓpria vel aliena, et licz agnoscãt q celũ pre ualet terre t aĩa carni, tñ nõ pñt cor suum transferre ad meliora. vt videaĩ impleta cẽ in eis illa imꝓcatio Exo. xv. Fiant imobi les q̃si lapis. Quarto mortẽ seq̃tur putre factõ. corruptõr vermiũ gñatio, pctm etz filia hys sequunt. in ps. Corrupti sũt t abo iabiles facti sũt in iniq̃tatib⁹ suis, puer. j4 putredo ossium inuidia. j. Dach. ij. Ola impij stercus t ꝓmis, gl'ia homis deberet esse testimoniũ ꝓscie, sz loco h⁹ gl'e ẽ pctõri imundicia t remorsio ꝓscie. Juuenal. Pri ma eñ est hec vltio q se iudice, nemo no cens absoluit. Isa. vlt. vermis eor nõ mo rietur. Quinto mortẽ seq̃tur fetor corpis sic pctm seq̃tur fetor infamie vicinos int, ficiens. Joel. ij. Ascendet fetor, t ascen det putredo eius. q supbe egit. Joh. xi. Dñe iam fetet q̃driduan⁹ eñ ẽ. hñs pctm cordis. oris. opis. ꝓsuetudis, sz hũc fetorẽ multi nõ agnoscunt, q fetidi sunt. Bern. vbi oẽs fetidi sunt fetor vni⁹ minime senti tur. Sexto mortẽ corpis seq̃tur sepultu ra, sic pctm seq̃tur sepultura anie. sub lapi de obstinatõis Tren. iij. Lapsa est in lacũ aĩa mea, posuerũt lapidẽ sup me. Et sic mortu⁹ iste pctõrẽ figurat, sic ei⁹ suscita tio figurat pctõris ꝓuersionẽ. Itẽ sic mul tũ timendũ est pctm, t multũ dolendũ est de ipo ꝓmisso. sic multũ desiderãda ẽ pec catoris ꝓuersio, t multum gaudenduz est de ipa iã facta. est eñ resurrectio filij dei. Luce. xv. Epulari t gaudere oportebat, q frater tu. h mor. fuerat, t revixit. In eodẽ. gaudiũ ẽ angel' dei. q̃nto magz gaudiũ dz esse h hoibus. Loc⁹ in q̃ hec suscitatio fa cta est, porta est ciuitatz p quã mortu⁹ effe rebatur, et ad quã saluator appinq̃uit. ꝑm Glo. porta q̃ effertur aliqs est de sensu q̃ aliqs in pctm corruit, vt q videt mulierẽ ad ꝓcupiscendũ eã. q aurẽ turpib⁹ vel oci osis audiendis, q linguã ꝓmodat litigijs.

Hiere. ix. Ascendit mors p fenestras. Ap propinq̃t aũt dñs porte ciuitatis, qñ gra salutaris cohibet ne tentatio p aliquẽ sen sum ad effectũ pueniat. ps. Auerte oc'os meos ne vi. va. Job. xi. pepigi fedus cũ o culis meis. Osee. ij. Sepiam viã t. spinis. Suscitaĩ aũt mortu⁹ iste corã multitudi ne, cum in suscitatiõe filie archisynagogi turbã eiecerit. Mat. ix. t Mar. v. q mor tuus iste ꝑcat pctõrẽ cui⁹ pctm homib⁹ no tũ est q pnia sua dz edificare pl'm, sic ma lo exemplo suo corrupit eũ. Filia ꝙo archi synagogi, pctõrem occultũ qui occulte dz satisfacere. Insinuat etiã int h. q est turba que est eiecienda salutẽ impediẽs. s. turba tumultuãs. Mat. ix. Cũ vidisset turbam tumultuantẽ dicebat, discedite, et ẽ turba nõ eiciẽda scz turba ꝓpatiẽs, de q̃ hr in h euãgelio. Alias duas causas tangit glo. q̃re coram multitudine suscitat⁹ est, multi inq̃t fuerũt cũ dño. multi cũ vidua, vt viso miraculo multi dei laudatores fiant. t te stes. Dui⁹ suscitatõis occasio. videl fuisse fletus matrz, cũ eñ eam vidisset dñs mia mot⁹ sup eam dixit. noli flere. Suscitatõ nis ꝙo lazari occasio fuit, fletus marie et iudeor. Joh. xi. quã cũ vidisset plorantẽ t iudeos q erant cum ea, occasio etiã fuit su scitatõis filie archisynagogi, q pr̃ dñm rogauit, sic valde necessariũ est q aliqs ro get p eo q in pctõ est mortali, ipe eñ nõ est dign⁹. vt a dño etaudiaĩ. Jo. ix. Pctõres de⁹ nõ audit. Et notandũ q valde deso lata erat mater h⁹ defuncti, cũ em esset vi dua deerat ei solaciũ viri. Itẽ cũ esset ille vnic⁹ erat sine solatio filioz. Abyssus igit miserie abyssum dñe mie invocauit. Ad modũ suscitandi ptinent ista q̃tuor. scz do min⁹ ad mortuũ accessit, loculum tetigit, portãtes stare fecit, illi q erat suscitand⁹ dixit. Adolescẽs tibi dico surge. Ad mor tuũ spũaliter saluator appinq̃t, cũ aliq̃s graz puenientẽ ei dat, gram inq̃s gratz data. nõ gratũ facientẽ, vt desideriũ ꝓprie salutz. ul' volũtatẽ miserẽdi paupib⁹, vt sic õs eius misereaĩ. vel internã inspiratõz ul' exhiorẽ pdicatõz. Loculũ ꝙo dñs tangit cũ affec tũ ai malũ ꝓpescit. Portitores ꝙo pctõris ꝑm glo. sunt imunda desideria. vel adulã tiũ blandimenta, q̃s portitores dñs facit stare cũ talia facit cessare, vel pñt intelligi

isti portitores. fiducia diu viuẽdi. ꝓsideratio aliene culpe. ipunitas pctõris. stulta spes penitẽdi in fuko. quã aliqs hz ỏ magna dei mia. Cõtra ꝑmũ ỏr Job. 32. nescio q̃m diu subsistã. Eccs. ix. nescit hõ finẽ suũ. Isa. 38. Dum adhuc ordirer succidit me. de 2o Eccĩ. 32. Pctõr hõ vitabit corrreptõnẽz ad volũtatẽ suã inueniet ꝓpatõz. Ꝟ. iij. ỏr Eccĩ. v. Ne dixerz peccaui. q̃d accidit mihi triste. Eccs. 8. qz non ꝑfertur cito ꝯ malos snia. absqz timore vllo filij hoim ꝑpetrant mala. ptra q̃rtũ ỏr. ne dicas miseratio dei magna est. In eodẽ. Ne tardes Querti ad dñm. Quãtũ ad religiosos. portitores pñt intelligi ista q̃tuor s. Recordatio vite ꝓxis. Hũeri. xi. Recordamur pisciũ q̃s comedebã in egypto. Rigor regulariũ obſuatõm. Act. ij. Hoc ẽ on9 q̃nec nos nec pres nr̃i portare potuim. Exẽplũ alioz pusillanimũ. Hũeri. jz. vbi dixit caleph ascendamus ⁊c. dictũ est ei. Neq̃quã ad hũc ꝓl'm valem9 ascẽdere. qz fortior nobis est Deus. xx. q̃s est hõ formidolosus ⁊ corde pauido. vadat ⁊ reuertat in domũ suã ne pauere faciat corda fratz. Spes redeũdi ꝑ pniaz q̃ est in aliq̃b9 stultz nõ attendentib9 q̃ corũ9 egressus de arca nunq̃z redijt ad arcã. Locul9 intelligi pt l' ꝓscia ul' ipm corp9 q̃ ỏ est quasi feretr aie mortue. Iste locul9 tãgit cũ infirmitas a deo imittitur. tũc stant q̃ portabãt. q̃n mẽbra a pectis cessant. Pctõr singul' mẽbris. q̃si pdib9 vtitur ad eũdũ ad infernũ dũ eis peccat. ac si crederet q̃ nõ satis cito illuc pueniret. puer. 6. hõ apostata vir inutilis gdi tur ore perso. Attendẽdũ est illud (adolescens tibi dico surge) hr̃ Dar. v. puella tibi dico surge. Nõ legim9 Ꝟ. senex vel anus tibi dico surge. vix eñ a pctis surgũt q̃ in eis senuerũt. Hiero. dũ est puul9 hostis interfice. puer. 22. Adolescẽs iuxta viã suã. etiã cũ senuerit nõ recedet ab ea. Isa. lxv. puer centũ ãnoz morietr Jere. xij. Si pt e thyops mutare pellẽ suã. Seqla suscitatõnis q̃ntum ad suscitatũ fuit triplex. s. q̃ resedit. q̃ loq̃ cepit. q̃ dñs illuz matri sue dedit. ꝑmũ ptinet ad ꝓpũctõz. scõm ad cõfessionẽ. terciũ ad recõciliatõz. cũ fit absolutio iniũgit satisfactio. in Ꝟ q̃ ỏr resedit. nõ stetit. intelligit. q̃ pctõr cũ penitet licz erigat ꝑ bonã voluntatẽ. adhuc iacet debilis ad opandũ ⁊ resistendũ tentatõi. iacet ꝑ timorẽ nõdũ certus devenia. timẽs sibi de casu futuro. stat eñ ꝑ spem. In Ꝟ q̃ ỏr. cepit loq̃. innuit q̃ pctõr q̃z diu ẽ in statu pcti q̃si nõ loq̃t. cũ irrõnabilia ꝑferat. In Ꝟ q̃ ỏr. dedit eũ matri sue innuit q̃ resuscitatus de nouo a morte pcti matre indigz. aliter nõ diu viueret. mater eñ ꝓueniens esset ỏi sapia. Eccĩ. ij. filij sapie eccia iusto rũ. Seqla suscitatõis q̃ntũ ad alios fuit timor reuerẽtie. ⁊ ỏi magnificatio. ⁊ hoc ẽ cõe miracul' xpi. scz dei glia ⁊ laus. vñ ỏr euãgelista. Accepit oẽs timor. ⁊ magnificabãt deũ ⁊c. Ꝓpha magn9 surrexit in nob) xps magn9 ꝓpha fuit. qz verax in ỽbis. efficax exẽplis. potens miracul' nõ erãt ꝓphe magni in q̃b9 spũs mẽdax loq̃batr. ij. Reuertij. Egrediar et ero spũs mendax in ore oim ꝓphaz. Ite nõ fuert magni ꝓphe. cay phas ⁊ balaã licz ỽa diceret. qz mali fuert. vñ exẽpli efficacia eis defuit. De9 visitauit plebẽ suã. Notanỏ q̃ est q̃druplex visitatio. Prima ẽ subuentõz in paupes. Jacobi. j. religio mda ⁊ vera apd deũ ⁊ prem Ꝟ ẽ. visitare pupillos. ⁊ viduas in tribulatõe. Dar. xv. Infirm9 fui ⁊ visitastis me. talis fuit visitatio saluatoris in ꝑmo aduẽtu. Scda ẽ mutue familiaritatz int' aicos ⁊ notos. talis est visitatio quã facit saluator hoi. Job. x. visitatio tua custodiuit spiritũ meũ. ps. Visita nos i salutari tuo. ad videndũ in bonitate electoz tuoz. ad letã dũ i leticia gentz tue. Tercia ẽ correctõis sic ꝑlati visitãt sbditos. In ps. Si iusticias meas ꝓphanauerit. mãdata mea nõ custodierint. visitabo in ỽga iniq̃tates eoz. Quarta ẽ dãnatiõz. de q̃ Isa. 27. In die illa visitabit dñs in gladio. s. duro ⁊ grãdi. Ibiỏ ỏr de vinea. nocte inq̃t ⁊ die fuo eã. ne forte visitet ꝯ eã. Isa. x. q̃d faciet in die visitatõz. ⁊ calamitatz delõge veniẽtz. Et ira ỏi est q̃ aliqs nõ visitat Ꝟ ad correctõnẽ vt p9 visitet ad ꝓdẽnatõz. Osee. 4. Nõ visitabo sup filias vras cũ fuerit fornicate

Dñica. XVII. ſmo. I. In ordine. iij

Quẽm intraret Iesus in domũ cuiusdã pncipis pharisеoz ⁊c. Luc. 14. Dns in hui9 ꝑmo ondit phiseos (q̃ eũ obſugabãt vt possent reprehendere. reprehensibiles esse de

auaricia. ⁊ sabbati violatõe. ¶ Hcõo ꝓponitur pabola ꝑ quã monet eos ad hũilitatẽ. ⁊ inuãs eos reprẽsibiles de supbia. De auaricia. ex sabbati violatõe eos rñsibiles esse oñdit. ꝙ h̃ ꝙ faciebãt in sabbato opus cupiditat̃ qui reprehendebãt in eo factũ in sabbo op⁹ caritatis (et ipi) scz phisei (obseruabãt eũ) si sabbatũ solueret. ¶ Et ecce hõ qdam ydropic⁹) glo. ydor. aq. vñ ydropisis mor⁹ aquosus. subcutane⁹ devicio ve sice nat⁹ cũ inflatõe turgẽte. et anhelitu fetido. et est ꝓpriũ ydropici ꝙ ẽnto pl⁹ bibit tanto pl⁹ sitit. ¶ Rñdens ihesus) insidiosis obseruatorib⁹. cogitatõib⁹ scz eor⁹ ꝗs tanꝗ̃ os videbat. (si licz). i. licet ne (sabbo curare) sine violatiõe sabbi. glo. Sabbis ꝑcipue docet ⁊ opaf ihesus. nõ solũ ꝓpter spũa le sabbm. sz etiã ꝓpter celebriorẽ ꝓpli ꝓuentũ. ꝗrens salutẽ omniũ (At illi tacuerunt) glo. merito tacent. q̃ ꝫ se dictũ q̃d̃q̃d dixerint vident. ¶ Si eñ licz. cur obseruãt si non licz cur pecora curant. ¶ Sanauit eũ ac dimisit abire) corpalit sanatũ volens se trãsferre ad sanatõz aiaꝝ (⁊ rñdẽs ad illos). s. cogitatõib⁹ obseruatoꝝ insidiantoꝝ (cui⁹ vestrũ asin⁹) glo. Cõpetenti exẽplo soluit q̃stionẽ. vt eos oñdat sabbm violare in ope cupiditat̃ q̃ eũ arguũt in opib⁹ caritatis. ¶ (Dicebat ãt ad inuitatos) ab ipo ꝓncipe phiseoꝝ (pabolam istã) Glo. aliq̃d mistice signficantẽ (Intendẽs). i. intelligẽs (qũo ꝓmos accubit⁹ eligerẽt). i. eligere deberẽt in eccl'a hoies. iõ supiores pone in hũilioribus⁹ sedib⁹ sedent. scz in remotioribus⁹ ab altari. q̃ tñ ex vsu. mõ reputanf dignior̃. Dicẽs ad illos (Cũ vocat⁹ fuerꝫ ⁊c) expositio lr'alis plana est. ¶ Mistice nuptie iste sunt ꝓmixtiões xpi et eccle. vñ sensus est ¶ Cũ inuitat⁹ fuerꝫ ad nuptias). i. vocat⁹ a xpo ꝑ inspiratiõnẽ. vel exteriorẽ ꝓdicatio nẽ vnitati eccl'e fuerꝫ sociat⁹. ¶ Nõ discũbas in ꝓmo loco). i. nõ extollas te p̃ ceterꝫ in scia vel meritꝫ (Ne forte honoratior te sit inuitat⁹ ab illo). i. ad fidẽ vocatus (Et veniẽs iste q̃ te ⁊ illũ inuitauit) õs. s. q̃ cor da singulor̃. aut merita intelligit (dicat tibi) interi⁹ occulte. vel exteri⁹ manifeste vt te reuocet ab errore (Da huic locũ). i. intelligẽ te minorẽ illo (Et tũc incipies cũ rubore). i. ꝓfunderis q̃ te alios ꝓtulisti (Ꝫ cũ vocat⁹ fuerꝫ ⁊c) Recũbe in no. lo.) te minorem alios reputãdo (vt cũ venerit) in morte. vel ad iudiciũ. vel ꝑ inspiratoꝝ (dicat amice) q̃ amaris ⁊ amas. puer. i. ¶ O mi tpe diligit q̃ amic⁹ est (ascende supi⁹) in ꝑsenti ad mai⁹ meritũ. l' in futuro ad mai⁹ ꝓmiũ. (tũc erit tibi gl'a coram̃ sil' discũbẽtib⁹). i. in eadẽ fide manẽtib⁹. l' in eadẽ btitudine q̃escentib⁹ (q̃ ois q̃ se exaltat) h̃ oñdit ad q̃d inducta sit hec pabola. q. d. ad h̃ inducta ẽ. ad oñdendõ (q̃. i. ꝙ ois q̃ se exal.) icaute de meritꝫ eleuãs se (hũiliabit) a deo. ⁊ si nõ coram̃ homib⁹ (⁊ q̃ se humiliat) de bñficijs (exaltabitur.)

¶ De eodẽ Sermo. II. In ordine. iij6.

QVm intrasset ihesus in domũ cuiusdã ꝓncipis phi hoc euãgeliũ duo nob oñdit scz phiseoꝝ maliciã saluatori insidiantẽ. ⁊ saluatoris prudentiã insidias eoꝝ vitantẽ. puer. j. frustra iacit rete ante oculos pen. nec solũ eoꝝ laqos vitabat. sz etiã ipos laqueis eoꝝ inuoluebat. ¶ Studebãt phisei vt ipm reprehẽdere possent. ipe ꝙ deo eos reprehensibiles ꝙincebat. sed ꝙ laudabilẽ exhibebat. ¶ Ex ꝙ sunt in q̃bus phisei pñt ostendi reprehẽsibiles ex h̃ cuã. ¶ Primũ ẽ ꝙ ei quẽ pascebãt. uocere intẽdebãt. comedebãt cũ eo ⁊ ipi insidiabãt. hẽbant exteriorẽ iusticiã. ⁊ interiorẽ maliciã. paupi saluatori refectionẽ dabant. quẽ tñ ex inuidia obseruabãt Mat. 23 Uevob scribe ⁊ phisei ypochrite. q̃ mũdatꝫ q̃ de foris est calicꝫ ⁊ papsidis. int⁹ aũt pleni estis rapina ⁊ immũdicia. ¶ In eodẽ. Ue vob q̃ sil'es estis sepulcrꝫ dealbatꝫ. ¶ Sic hodie i mẽbris suis pditur ab hys. q̃ cũ eo mãducãt ⁊ bibunt. vt ꝑ possit dicere illud. Luc. xxij. Uext̃ man⁹ tradẽtꝫ me. mecũ est in mẽsa. ¶ Hcõm est ꝙ cũ ipi pctõ pleni erant pctm̃ q̃rebãt in eo q̃ pctm̃ nõ fec̃. j. Pet. ij. ¶ Ille puer. 23 Ne insidieris ⁊ q̃ras impietatẽ in domo iusti. ps. ¶ Obseruabit pctor̃ iustũ. ¶ Sapiẽs ꝓpriũ est stulticie. aliena vicia cernere ppa obliuisci. Mat. vij. Eijce ꝓmũ trabẽ de oculo tuo ⁊ tunc videb⁹ eijcere festucã de oculo fris tui. ¶ Cerciũ ẽ defect⁹ ꝓpassiõꝫ. q̃ nõ hẽbant ad politicũ ⁊ ad alios ꝓpassiõꝫ q̃ꝫ calũniabanf curationẽ. ¶ Berñ. ꝙa iusticia ꝓpassionẽ bꝫ. ¶ Illã indignatõꝫ Mat. 23. Ue vobis scribe ⁊ pharisei ypochrite qui

decimatz mentā. anetū ⁊ cyminū ⁊ relinq̄tis que maiora sunt legis / miaz ⁊ iudiciū et fidem. Quartū est q̄ tacuerūt qñ loqui debuerūt / interrogati an licerz sabbo curare / Sic ypochrite tacēt cū temp⁹ est loquēdi / ⁊ loquunt cū temp⁹ est tacendi / poti⁹ volunt ꝯfundere hoiem de pctō iam facto / q̄z p̄uenire eū ⁊ occurrere faciēdo / non intendunt corrigere. sz correctionē alijs ostendere / Hiero. multi p̄uenti maioribꝫ leuiora inferunt / malunt vitupare et dānare. q̄z emendare / Quintū est q̄ de minimis hñt magnā curā de maxis p̄uam vel nullā / boues em̄ vel asinos curant / de hoibꝫ nō curant / Bern̄ optimi dispensatores rez qui de maximis minimā / de mimis maximā curā egerunt / Ibidē. cadit asina et est qui subleuet / perit anima ⁊ nō est q̄ recogitet. Sextū est amor vane gl'e / Eligunt em̄ p̄mos accubit⁹ / Mat. 23. Amant p̄mos recubitus in cenis ⁊ p̄mas cathedras in synagogis / Saluator v̄o in hoc euā⁹ laudabilis oñdit / qz potētia eius ⁊ sapia ⁊ bonitas manifestant / potētia in palitici curatione / Sapia in hoc q̄ rñdet cogitatōibꝫ illoꝝ. j. Re. xvi. Hō videt q̄ parent / de⁹ āt intuet cor / Itē in hoc q̄ exemplo euidenti ꝯuicit eos in curatōe infirmoꝝ sabbm nō violari / Bonitas in hoc q̄ obseruatores suos instruit pabola ꝓposita de hūilitate / (ipsi obſuabāt eū). Notandū q̄ phisei obſuauerūt saluatoris sapientiā / potētiā / ⁊ bonitatē / Potentiā cū dicebāt. h in beelzebub p̄ncipe demonioꝝ eijcit demonia / Sapientiā cū miserūt discipl'os suos vt capent iesum in ſmōe Mat. xxij / Bonitatem v̄o cū adduxerūt mulierē in adulterio dep̄hensam Joh. 8. ⁊ cū obſuabant eū an sabbo curaret Joh. ix. hic hō nō ē a deo q̄ sabbm nō custodit / Saluator v̄o t'pl'r cōfūdit obſuatōz eoꝝ. s. p potētiā ydropicū miraculose curādo / p sapiam q̄stōz eis ꝓponendo cui resistere nō audēt / p bonitatem bñficiū instructōz suis insidiatoribꝫ impēdendo Et notandū q̄ occasio obſuationis phiseoꝝ erat / q̄ ipe pctā eoꝝ arguebat. Amos. v. Odio habuerūt corripentē in porta / et loquentem pfecte abominati sunt. Isa. xxx. Loq̄mini nob placentia / videte nob errores. Eccī. xi. Bona in mala ꝯuertens insidiat / ⁊ in electis ponit maculam (At illi tacuerūt) Notandū q̄ ē taciturnitas sapientz. Eccī. 19. est tacens et ipe prudens / Eiusdē. xx. est tacens q̄ inuenit sapiens / ⁊ est tacēs sciens tēpus apti tpis. sapiens tacebit vsqz ad temp⁹ Item est taciturnitas ignorātis. Eccī. xx. Est tacens non hñs sensum loq̄le. Eiusdē. v. Si est tibi intellect⁹ rñde ꝓxio tuo / sin āt man⁹ tua sit sup os tuū / Itē est taciturnitas insidiantz. de q̄ hic (Ipe aūt apprehēdens sanauit illū) glo. viciū qd iste in corpore phisei gestabāt in mente / et ido corā ipis curat corpaliter. vt hoc exēplo discāt curari spūaliter. Et notandum q̄ iste ydropic⁹ figurā tenet auari / qui ydropico assimilat in tribꝫ / scz inflatōe / in fetido anhelitu / in siti insatiabili. Inflatōnē possum⁹ referre ad supbiā. q̄ comitat diuitias. vñ sup illd. j. ad Thy. vi. Diuitibꝫ h⁹ secli p̄cipe non sublime sape in incerto diciaꝝ Dicit glo. vermis eoꝝ supbia / et istā inflationē possum⁹ referre ad ventrz ingluuiē q̄ interdū diuicias ꝯcomitat / illi em̄ cui sufficiebat vnū ferculū cū paup erat ñ sufficiunt tria qñ factus est diues / Fetorē v̄o anhelitus possum⁹ referre / ad consilia corrupta / que diuites dant familiarib⁹ suis Osee. ix. Effraym ducet ad interfectōnē filios suos / De siti v̄o auari planū est q̄ ē insatiabil'. ꝓuer. 30. Sanguisuge due sūt filie dicētes. affer. affer / Sanguisuga dyabol⁹ est sanguinē pcti sp sugens. et sitiens Due filie eius auaricia. ⁊ luxuria q̄ dicūt affer. affer / Eccs. v. Auar⁹ non implebit pecunia (Ipe v̄o apprehensū eū sanauit ac dimisit) Duo sunt vicia circa tpaliū possessiōes. s. cupiditas ⁊ auaricia / cupiditas in accipiēdo / auaricia in retinendo / Cupiditas designat aq̄. de q̄ poeta / Sic q̄bus intumuit venter suffusus ab vnda / q̄ pl⁹ sunt pote plus sitiunt aque / Auaricia v̄o designat p hoiem hñtem manū aridā / de q̄ hēt. Mat. xij / modi v̄o sanandi has infirmitates designāt modos sanandi hec vicia / habēti manū aridā. dixit dñs Extēde manū tuā / et extendit / et restituta est sanitati / Manū extēdere est. q̄ p auariciā erat ꝯtracta ad retinendū / laxare ad dandum. Eccī. 4. Non sit man⁹ tua ad accipiendū porrecta / ⁊ ad dandū ꝯtracta Glosa. super illud Mat. xij / extende rc. Nulla pl⁹ valz

curatio.qm elemosinaꝝ largitio/frustra p
ptis rogatur9 man9 ad deum expandit/q
bas ad paupes.p posse nō extendit/Para
liticū ꝙ sanauit dñs apprehensū/ꝛ credit
apprehēdisse manū eius/manū apprehēde
re est appetitū et vsum accipiēdi cohibere
/cupidū dyabol9 apprehēdit dum ipe pecu
niā ꝫ deū adq̄rit/Aug9. preda quā vis ra
pere in muscipula est/tenes alienū ꝛ tenerꝫ
a dyabolo/p manū q̄ rez alienā aliqs fura
tur tenet eū dyabol9 donec penituerit/vñ
necesse est vt a dño ꝓphendat/ꝛ a dyabolo
auferat. ad hoc q̄ sanet cupiditas/Item
notandū q̄ duo insinuāt nobis in hoc q̄
dñs sabbo curat/Primū ē q̄ ille q̄ ab actu
peccandi cessat spualiter sanat/Isa.j. qui
escite agere puersū/Scōm ē q̄ certꝫ tpib
ꝑter aiaꝝ salutē.licꝫ viro ꝓtēplatio se stu
dio ꝓtemplatōꝫ subtrahere/qō figuratū ē
Gen.xxx. Cū ruben de agro mandrago
ras attulisset lye matri sue/rachel p illis
mandragoris iacob. virū suuz ꝓcessit lye/
qō factū est tpe messis triticee/Messis tri
ticea est actiue fecunditas/tp9 hui9 messis
temp9 est optunū actie. Ecci.iij. Tēp9 am
plexandi et tp9 longe fieri ab amplexibus
Ruben lye matri sue mādragoras affert/
qñ de exercitio boni opis ꝓcedit odor bo
ne opinionis/Has mandragoras rachel
ꝓcupiscit/cū animū ꝓtēplatiui odor bone
opinionis allicit/tūc vir rachelis lye ꝓce
ditur.cū ꝑter fructū boni opis ꝛ odorem
boni nois ꝓtēplatiu9 ad actū ꝓuertit/Cū
inuitat9 fueris ad nuptias/Nuptias hic
intelligim9 ꝓuiuiū nuptiale xpi et eccl'e.et
est duplex ꝓuiuiū. scz p̄randiū ꝛ cena/Prā
diū celebrat in fide/cena in manifesta dei
visione/Prandiū ꝓmune est nō solum ele
ctis.sz et multz reprobis/Cena ꝙ solū est
electoꝝ/vñ.bti q̄ ad cenam nuptiaꝝ agni
vocati sunt Apoc.xix./Int̄ inuitatos ꝙ
ad p̄randiū.multi ꝓfusionē paciunt ex di
uersis causis/aliq̄ ꝑter defectū puritatis
ꝓscie/aliq̄ ꝑter defectū pietatꝫ/aliq̄ ꝑter
defectū caritatis/aliqui ꝑter defectū hūi
litatis/Ad duo ꝓma possum9 referre qō le
gitur Mat.xxv. De fatuis virginib9 q̄ ac
ceptis lampadib9 nō sumpserūt oleū secū
/ꝑ oleū qō lucet. ꝛ suauē est.intelligit puri
tas ꝓscie.q̄ habet q̄ndā suauitatē/vel quia
oleū sugenatat aliꝫ liquoribꝫ./ꝑ oleū desi
gnatur pietas/q̄ eminet respectu aliaꝝ vir
tutū. illis q̄ sectāt humanā laudē/nō hñ
tes puritatē ꝓscie/clausa erit ianua spōsi
et eis pulsantib9 dicet/Amen amen dico
vob. nescio vos/Similis ꝓfusio fiet hys
q̄ misericordes nō fuerunt/nō em̄ miaꝝ ꝓse
quentia ad hanc ꝓfusionem pt referri illud
Mat.xxv. Discedite a me maledicti in ig
nem eternū/Esuriui em̄ ꝛ nō dedist9 mihi
mādu/Ad.iij.ptinet illud Mat.xxij. Ami
ce qūo huc intrasti nō hñs vestē nup/Et
subdit. Ligatis manib9 ꝛ pedib9 eiicite eū
in tenebras exteriores/vestis nuptiaꝝ ca
ritas est/Ad.iiij.ptinet qō hic ōr. Tūc in
cipiet cū rubore nouissimū locum tenere.
(Non discūbas in ꝓmo loco)/Notandū
q̄ in ꝓmo loco aliqs discūbit multiplicit/
Primo alīs in corde suo se pferēdo/sic di
scūbebat in ꝓmo loco. phiseus dicēs/non
sum sic ceteri hominū/Luc.xviij/Scdo
ꝓmatum ambiendo sicut lucifer/Isa.j4.
Ero sīmilis altissimo/Tercio ꝓmatū vsur
pando sic chore cū ducentꝫ ꝛ.l. maiorib9
leuitis Numeri.xvi. Et datan et abyron/ō
q̄b9 legit Job/Arto. adepto ꝓmatu ociū
sectando. Isa.xiiij. Sedebo in monte te
stamenti/Gen. o impudēs et imprudēs
milia milium ministrabāt ei/et decies cen
tena milia assistebant ei/tu vero alīs mini
strantib9 et assistētib9 sedere plumis/Pri
mus discubit9 multū habet rusticitatis/
cum scz aliquis vult sedere altius alīs in
ꝑtio hospitio/et ibi inhonorat homines
vbi debuit eos honorare/scz in domo p
prie ꝓscientie. nō sic faciebat abraā. Gen.
xviij. Loquar inquit ad dominū meū/cū
sim puluis et cinis./Greg. in moza/Apte
inquit cernim9 in quo loco se posuerat/q̄
se puluerem et cinerem cum deo loq̄retur
estimabat./Qua ergo pena feriendi sunt/
qui ad summa nō ꝓficiunt/ꝛ de minimis
se extollūt./Ambitio vero ꝓmatus multū
habet fatuitatis/cum ꝑm Aug9. Quanto
aliquis in loco supiori tanto in piculo ma
iori versetur/Ambitiosus videtur amare
piculum suum. vnde multū timendum est
ne ipse pereat. Eccī.iij. Qui amat piculū
in illo peribit/Saluator vero regnum fu
git/ad crucem vero voluntarius iuit/ad
Hebre.xij. Qui ꝓposito sibi gaudio susti
nuit crucem/in quo deus et domi9 voluit

ostendere. ꝙ aliquibus expediret / magis. ꝙ essent suspensi / q̄m in dignitate positi / Usurpatio etiā p̄mat⁹ multū habet culpe / qd̄ ostendit magnitudo pene. Nūeri. xvi. In chore ⁊ ꝯplicibus suis / qui igne diuino succensi sunt / et in dathan ⁊ in abyron. quos deuorauit terra cū tabernaculis suis et vniuersa substantia eorū / descenderuntq3 in infernum. Item sectatio ocij in illo qui est in statu prelatiōis multum est reprehensibilis / cum scriptum sit / Non dormitabit neq3 dormiet qui custodit isrl̄ / Nec mirum cum non dormiat neq3 dormitet qui impugnat israel / prelati est ministrare non discumbere. sicut filius homīs nō venit ministrari. s3 ministrare / Mat. xx. Cuius est nō quiescere sed discurrere. Prouer. vi. Si spoponderis pro amico tuo ⁊c. Discurre festina Seneca. tantum habes negocij quantum medicus in pestilentia. Et notanduz ꝙ triplex malum solet sequi ꝓmotionē indigni. sc3 acceleratio mortis ipsius / Dei em̄ ordinatione mors ipsius acceleratur / vt loco euacuato dignus substituat̄ / Ad quod illud ꝑtinet. (dicat tibi Da huic locū) Scd̄m est magnitudo ꝯfusionis / deiectio em̄ seq̄ns sublimationē. plena est ꝯfusione / Ad qd̄ ꝑtinet illud (tunc incipies cum rubore ⁊c) Osee. iiij. Gloriā eorū in ignominiā cōmutabo / Terciū est magnitudo tormentoꝝ. Primi em̄ in dignitatib⁹ fient nouissimi in tormentis / Apoc. xviij. Quantū glorificauit se et in delicijs fuit / tantum date ei tormentū et luctum / Sap. vi. Exiguo cōceditur mis̄icordia / potentes aūt potēter tor. pa / Ad quod ꝑtinet illud (Nouissimū locum tene / Sed recumbe in nouissi. lo.) Et q̄re nō dicit in medio / cum scriptum sit. mediū tenuete beati / Ad hoc dd̄. ꝙ hostium ꝑadysi humile est. id est xp̄s Joh. x. Ego sum hostium / Ingressuro v̄o ꝑ humile hostium non est ꝑiculum q̄ntumcūq3 se humiliet et inclinet / sed si plus debito caput eleuauerit. quantū est trāsuersum digiti vni⁹ caput suū allidet / et ab ingressu impedietur / sic quantūcunq3 te humiliaueris nō est ꝑiculum / Si vero ꝑ suꝑbiam te amplius debito eleuaueris. poterit impediri ingressus tuus in regnū. / Math. xviij. Nisi ꝯuersi fueritz et efficiamini sic̄ paruuli nō intrabitis in regnū celorum. / Ecc̄i. vij. Humilia valde spm̄ tuum / quātumcunq3 humiliaueris te. xp̄o humilior nō eris / ipse em̄ fuit nouissimus virorum Isa. liij. Item notandū ꝙ trib⁹ de causis recūbendū est nob̄ in nouissimo loco. Primo ꝓpter humilitatē / Aug⁹ humilitas in imo est ideo nō habet quo cadat / Secūdo ꝓpter pacem / ꝑflant enim altissima vēti. locus vero inferior non est ita expositus ventis. Isay. xxx. Erit quasi vir qui abscondit se a vento / et qui celat se a tēpestate / Tercio ꝓpter exaltationē sequentem De qua seq̄tur / Qui se humiliat exaltabit̄. de quo req̄re supra in ꝑabola de phariseo et publicano (Amice ascende superi⁹).

Notandū ꝙ multis gradibus ascendit aliquis supi⁹ / Primo mundū ꝯtemnēdo. Phyl̄. iij. Que retro sunt obliuiscens. In anteriora me extendo / In eodē. Omnia arbitratus sum. vt stercora / Scd̄o carnē spūi subijciendo / Naum. vlt̄. Intra in lutum et calca / Coꝝ. ix. Castigo corp⁹ meū / Tercio animū ad sui ꝯsideratiouem colligendo. Hiere. xxxi. Statue tibi speculā discipuli receperunt spiritū in supiori ꝑte cenaculi. Act̄. ij / Quarto statū ꝑfectionis assumendo / Math. vi. Estote ꝑfecti sicut pr̄ vester ꝑfect⁹ est / Quinto superna contemplando. Isay. lviij. Sustollam te sup altitudinem terre / et cibabo te hereditate iacob pr̄is tui / Sexto et̄na a ꝓprehēdēdo / tūc audiet̄ v̄bū istd̄. Amice ascēde supi⁹.

Dn̄ica. XVIII. s̄mo. In ordine. ii7.

Audientes phatisei / ꝙ iesus silentiū imposuissz saduceis ꝯuenerūt in vnum ⁊c. Mat. xxij. Hoc euāgeliū ꝯtinet duas q̄stiones. Prima a ph̄iseis ꝓponit̄ soluatori et a saluatore soluit̄ / Scd̄a a dn̄o ph̄iseis ꝓponitur / cui rn̄dent ph̄isei / Sed respōsio ph̄iseoꝝ a dn̄o destruitur (ꝙ sileutiū imposuisset) ꝯuenienti rn̄sione (saduceis) Notandū ꝙ tres erant secte iudeoꝝ distātes a ꝯmuni vita. et opīoe alioꝝ / sc3 ph̄isei / saducei / essei / Pharisei cultu austero et victu parco vtebant̄ / traditōes suas statuentes. q̄bus traditōes moysi det̄minabant / cartas in fronte. ⁊ in brachio sinistro gere

bant.quib⁹ decalog⁹ inscript⁹ erat/in sim
bzijs habebāt spinas alligatas.q̄bus pun
cti deambulādo memozes mandatoz dei
fierent/ꝓpositis suis ꝛ maiozib⁹ nunc cō
trariū respondebāt/ꝛ qz a ꝓmuni hoim ha
bitu diuisi erant.ideo pharisei dicebant a
phares qđ est diuisi/Saduccei resurzecti
onē mozt⁹ negabant futurā/aīas mozi
cū corpib⁹ putabant/nec angelos esse di
cebant/Solos q̄nq; libzos moysi recipie
bant/by seueri nimis erant.nec inter se so
ciales/ob q̄m causam saduceos. i. iustos
se nomiabant/Essei vero fere in omnib⁹
monastica agebant vitam/nuptias fastidi
entes.omia ꝓmunia habētes/vnguenta ꝛ
oleum oꝓprobziū reputātes/aspitatem de
cus putabant. in veste candida esse vole
bant.obvict⁹ simplicitatē diutissime viue
bant/De duab⁹ ꝑmis sectis facit mentōz
euāgelium. de tercia non (ꝓuenerunt) vt
multitudine vincerēt/quē nō poterāt rōe.
Chrisꝰ. sup math⁹/A veritate se eē nudos
ꝓfessi sunt/q̄ se multitudine armauerunt/
(vn⁹ ex eis) ꝓ oībus (tentans eū) Interl⁹.
Non scire desiderās Glosa/Jam ꝓfutati
erant in ostēsione denarij/Jam viderāt sa
duceos obmutescere/sz tñ maliuolētia et
liuoz nutrit impudentiā/Videt tñ q̄ non
q̄sierit hic causa tentandi. cū dñs Dar.
xij. ꝓmendet eum dicēs/Non longe es a
regno dei/Ad qđ pōt dici/vt qui tentans
venit.potuit fieri q̄ resp̄sione dñi cozre
ctus sit/vt dicit Glosa/vel tentatio nō est
mala.quasi volentis decipe/sz causa volē
tis ampli⁹ expiri ignotū/vel p̄t dici q̄ iste
malus accessit.ꝛ mal⁹ pseuerauerit/ꝛ illō
Dar. xij. sic intelligit. Nō longe es a reg
no dei/q̄ntū ad noticiā legis.q̄ cui⁹ spūalē
obs̄uantiā est iter ad regnum dei/Chrisꝰ.
sup math⁹ Dicēs. non longe. monstrat ad
huc distantē (Diliges dñm zc.) sīle habet
Luc. x. ꝛ Deutro. vj. Expositionē h⁹ ꝓbi
reqre supra. xiij. dñica p⁹ octauas pente
costes (hoc est maximū) dignitate q̄z de re
excellentissima (et ꝑmū mandatū) q̄z ꝑmū
ordine ꝓlatōis/vel ordine diligendoz⁹/vl
ꝓpter ꝑmā tabulam in qua scripta sunt ōi
p̄cepta/ꝑtinentia ad dilectionē dei. (Se
cundū aut̄ simile est huic) nō dicit par/sed
simile/et dicit simile q̄z est de sīli/sz de di
lectōne/vel q̄z est de boīe ad sīlitudinē dei
facto (Diliges ꝑmū tuū zc) Leuit. xix.
Diliges amicū tuū sicut te ipm/Ixx. inter
ꝓtes dicunt ꝑmū/expositionē hui⁹ ꝓbi
reqre supra in. xiij. dñica (In hys duob⁹
mandatz tota lex pendet ꝛ ꝓphete) Glosa.
ad hec duo refertur tot⁹ decalog⁹/ꝛ mo
nita ꝓphetaꝝ.ibi hñt finem./Interl⁹. Illuc
refertur.vbi habz finē/Tria ꝑma mādata
decalogi ad dilectionē dei ꝑtinent/septem
alia ad dilectōnē ꝑximi/Aliter etiā lex ꝛ ꝓ
phete pendent in hys mandatz/q̄z ea que
lex ꝛ ꝓphe p̄cipiūt/q. in radice fundant⁹ in
dilectōe/q̄z ꝑm Greg⁹. in omel⁹. nihil hz vi
riditatz ram⁹ boni op⁹/nisi maneat in ra
dice dilectō/Videt tamē q̄ in altero solo
hoz mandatoz tota lex pendeat/ꝑm illō
Hal⁹. v. Qis lex in vno ꝑmōe implet/dili
ges ꝑximū Ro. xiij/Qui diligit ꝑximū le
gem ipleuit/Ad qđ dō/q̄ i dilectōe ꝑxi in
telligit⁹ dilectio dei.q̄ eā diligit ꝑximū de
bite.diligit eū ꝓpter deū/ꝛ ita deū magis
diligit (congregatz aūt) Interl⁹.q̄ ad tentan
dū venerant/occasionē dederūt sue ꝓfuta
tōis (Quo ergo dō zc. Indirecta ꝓbatōe
ꝓfutat eos/ostendēs ex concesso sequi da
uid dixisse falsum/quod est incōueniēs. et
etiā/spūsanctū q̄đ est impossibile (dauid
in spū vocat eū dñm) Interl⁹.q̄ nō añ eum
seruus extitit/ipsi eū eum credebāt purū
hominē.et ita filiū dauid/q̄ nō filium dei
Dixit domin⁹ dño meo/Hunc versum di
cunt iudei. eliezer seruuz abrae dixisse ad
gratiaꝝ actionem/domino suo redeunti
cum victozia a cede regum/Sub h̄ sensu
Dixit domin⁹/i. id est creator. domio meo
abrae.sede a dextris meis donec ponam.
zc/quasi diceret. Ego subiiciam hostes
tuos zc/sed hec fabula est. immo etiam sic
exponendum est/Dixit dominus pater.
domino meo scilicz filio/dictio nostra.
ꝓlatio est verbi vocalis/dictio dei pa
tris.ꝓlatio verbi eterni (Sede a dextrz
meis) Sedet filius ad dexteram patris/
id est equalis ei inquantum deus/et frui
tur potissimis bonis ei⁹/et potissimo mo
do inquantum homo/christus in laboriꝫ
bus fuit in mundo isto. donec dictum est
sibi a patre/Sede a dextris meis. Heb.
j/cui aliqñ angelozū dixit. sede a dextris
meis (Donec ponā inimicos tuos) id est
donec rebelles tuos tibi subiectam. vel

subiectione volũtaria vt credant volẽtes /vel subiectiõe coacta. vt in iudicio puniã tur et subsint inuiti. ¶Sed nunqd postea nõ sedebit. ¶Solutio. Donec. ponitur ibi/ sicut cũ dr. nõ ꝓgnoscebat eam donec pe/perit filiũ suũ ꝓmogenitũ. ¶Dat. j. (Scabellũ pedũ tuoꝝ) ¶Notandũ qꝺ p pedes xpi significant eius diuinitas et humanitas. ¶Humanitas ꝓpter eius inferioritatẽ Diuinitas ꝓpter portationẽ. Heb. j. ¶Portans oia verbo vir. s. ¶Pedes etiã xpi dicunt ꝑdicatores. Nau. j. Ecce supra montes pedes euãgelizantis. Abac. iij. Egredietur dya⁹ añ pedes eius. ¶Hys pedib⁹ oia subiecta debẽt esse vt terrena ꝓtẽnant/ ⁊ tyrãnos nõ timeãt. Josue. x. Ponite pedes vr̃os sup colla regũ istoꝝ. et nolite timere. Isa. vlt. terra scabellũ pedum meoꝝ ¶In futuro tñ oia plenius erũt sub ei⁹ pedibus. ꝑm illud Mala ch. vlt. Calcabitꝫ super impios ⁊c (Nũo g filius ei⁹ est) filiꝰ sonat in subiectionẽ. maxie ꝑm vsum antiq̃ rũ patrũ (Et nẽo potat rñdere ⁊c) Hiero. ayo venena inuidie supari posse. ꝫ difficile ꝓdiscere (magister qõ est mandatũ magnũ in lege) ¶In euã⁹ hodierno saluator commendat nobis dei ⁊ ꝓximi dilectionẽ. ⁊ instruit fidem. ¶Dilectionẽ em̃ dei ⁊ ꝓximi cõmendat in hoc qꝺ dr. ¶In hys duob⁹ mandatis (Dilige ⁊c. totã legem et ꝓphas pendere asserens ¶Mandatũ de dilectõe dei esse maximũ et ꝓmũ. mandatũ ꝙo de dilectiõe ꝓximi esse sil'e illi. ¶Fidem ꝙo instruit in hoc qꝺ auctoritate ipi⁹ dr. ostẽdit xpm dñm esse ipsi⁹. qui tñ ꝑm carnẽ filiꝰ ei⁹ est /vñ relinq̃tur qꝺ ꝑm aliã naturã sit dñs ei⁹ scz ꝑm diuinã. et sic ptz qꝺ ẽ dr̃s ⁊ hõ (Circa ꝓmũ notandũ qꝺ sic legit Ecci. xv. Salutare sacrificiũ est attẽdere mandatꝫ. salutare. i. causa salutis. Cũ alijs sacrificijs potest hõ dãnari. etiã cũ sacrificio altarꝫ. /cũ hoc nõ. j. Re. xv. ¶Nunqd vult dñs holocausta ⁊ victimas. ⁊ñ poti⁹ vt obbediat voci dñi. Hire. vi. ¶Nunqd carnes sancte auferẽt a te malicias tuas. in qb⁹ gloriata es ¶Dat̃ie ꝙo attendendũ est mandatꝫ de dilectõe dei ⁊ ꝓximi. q̃druplici rõne. ¶Prima est qꝛ in illis est quasi abbutiatio legis. Hiero. hec sñia abbreuiatiõ totiꝰ iusticie dñico ore ꝓferut. Aug⁹. Si non valeas oẽs paginas ꝑscrutari. oia volumia ꝑmo nũ reuoluere. omia secreta scripturaꝝ penetrare. tene caritatem vbi pendent omia ¶Idem in li. de do. xpiana. (Ut nemo excusationẽ habeat in die iudicij. voluit deus sicut scriptũ est ꝓsummare ⁊ breuiare verbum sup terram. hoc ipm verbum ꝓsummatũ et abbreuiatũ nõ obscurum esse voluit. ideo breue ne nõ vacaret legere. ideo apertũ ne quis dicat. nõ mihi licuit intelligere. thesaur⁹ est magnus diuinaꝝ scripturarũ. ¶Dic thesaurus absconditꝰ est in agro. si piger eras ad ꝑscrutandũ. thesaurum. nõ sis piger vnam margaritam sub lingua ferre. et quo vis securus ambula. hec est margarita ista. Diliges ⁊c. ¶Hoc dr̃a est ꝓpter facilitatem que duobus attenditur ¶Primo in hoc qꝺ null⁹ potest se excusare. ab eoꝝ impletione. nec pauptate. nec infirmitate. nec alio impedimẽto. sic a datione elemosine vel ieiunij. Deutro. xxv. Mandatũ hoc quod ego ꝑcipio tibi hodie. nõ supra te ẽ ⁊c. ¶De hys duob⁹ mãdatis specialiter potest intelligi illud. j. Joh. v. Mandata eius grauia non sunt. ¶Secundo. qꝺ quidquid fertur sñ̃ iugum amoris leue efficitur. Math. xi. Jugum meum suaue est. et onus meum leue. Augustin⁹. Omnia seua et immania ꝓ amoris facilia et ꝓpe nulla facit amor. vñ Aug⁹. Compat caritatem bige dicens. Dõ iumentũ per se nõ veheret. vehit in biga duplicatum. videbantur iacob dies pauci ꝓ amoris magnitudine. Gen. xxix. ¶Berñ. O iugum sancti amoris. q̃m glorioſe laq̃as. q̃m suauiter ꝓmis ¶Tercio ꝓpter gratitudinem dilectionis. Dilectio em̃ que caritas est gratissima est deo. ipsa em̃ est gr̃a gr̃aꝝ. sine ipsa alie gr̃e nõ sunt gr̃e. nõ sũt grate deo. Sine ipsa nullum op⁹ est gratum deo. quidqd vero ex ea procedit deo gratũ est. ¶Prouer. viij. Ego diligẽtes me diligo. ¶Specialiter vero diligit ipam dilectionẽ qua ipse diligitur. sup illud Exultate iusti in domino. dicit Glosa. Placet deo cui placet de⁹. ¶Specialiter vero placet ei illud quo ipe placet scilicz amor ¶Quarto ꝓpter dilectionis vtilitatem. Dilectio em̃ super omnia vtilis est homini. Augustin⁹. Attende quanta est caritas. /que si desit frustra habẽtur cetera. Si ãt assit. habentur omnia. /vel in seve. in alijs.

Item Aug⁹. vbi caritas est ꝺ est qꝺ possit obesse/vbi aũt nõ est ꝺ est qꝺ possit prodesse. j. ad Cor. ix. Si distribuero i cibos pauperꝝ ꝛc caritatẽ aũt nõ habeã nihil mihi pdest. ffm Blosam sic exponit hoc pceptum. Diliges do. de. tu. ex to. cor. tuo. i. ex toto intellectu/vt nullũ in pfessiõe dimittis relinq̃s locũ errori/ex tota aia. i. voluntate/vt ei nihil prium velis/ex tota mente tua. i. in mẽoria nihil reminiscẽs/quo minꝰ de deo sentias/Aliter etiã pt exponi. tria sunt q̃ nos retrahũt ab amore dei/s. dyaꝰ psuasiões/caro p delectatões/mũdꝰ p tribulatões/Cõtra hec tria debemꝰ dñm diligere tripl'r/sapiẽter. ne suggestiõibꝫ dyaboli seducamur/Dulciter. ne delectatõibus carnis alliciamur/Fortit. ne pssuris mũdi opprimamur (hoc ẽ maximũ ꝛ pmũ mandatũ) Notanꝺ q inter actões seu affectiões aie dignior est dilectio/Bern. sup cant. Solus ẽ amor ex oibus aie motibus ꝛ sensibꝫ i quo pt creatura. ꝛ si nõ ex equo suo auctori rũdere/vel de sil'i rependere vicẽ mutuã/et si minꝰ diligat creaturam q̃ minor est. tñ si ex toto se diligit. nihil deest vbi totũ est/Tullius oibꝰ rebꝰ hũanis aũponenda est amicicia/Idẽ. In hoc pstat amicicia ꝓpinq̃tati/q ex ꝓpinq̃tate benivolẽtia tolli pt/ex amicicia nõ pt/Sublata eñ bñivolẽtia nomen amicicie tollit/ꝓpinq̃tas manet/ad Col'. 3. sup oia caritatem hẽte/Aug⁹. Respice ad munera eccl'e/ꝛ vniuersis excellentiꝰ caritatis munꝰ/ꝙg nosces/Dilectio est vnicio amãtꝭ ꝛ amati/ꝛ q̃ntũ in hoc vniri deo. ꝛ scõm se totum. j. ad Cor. 6./Qui adheret deo vnꝰ spũs ẽ cũ illo/Bñ ꝙ ꝺr maximũ mandatũ. illõ Diliges dñm ꝛc/est etꝭ pmũ. Fõs eñ amoris ꝺr nasci i alto vt ꝺs pmo amet/ꝛ iñ amor ad alios deriuet/Deꝰ amandꝰ ẽ ꝓpter se/et alia ꝓpter deũ./Aug⁹. dñe minꝰ te amat q aliqꝺ pter te amat/qꝺ non ꝓpter te amat/Amor pondꝰ est trahens aiam ad ꝓmiũ locũ scz deũ. Aug⁹. Amor meꝰ pondus meũ. ffm Dyonisiũ est ẏtus sursũ agens/ad qꝺ ipm solũ est ꝓpter se ipm/solũ est pulcrũ ꝛ optimũ. Scõm Simile est huic. qr simile pcipit scz dilectõez/ꝛ in similẽ materiã. scz in hoiem ad dei similitudinẽ creatũ/sz modus differẽs est qui determinat cũ ꝺr/sicut te ipm/qꝺ tripliciter pt intelligi/Primo sic illud diligas in primo. qꝺ diligere debes in te ipso/scz naturã. dei imagine et similitudine. Augꝰ/Sic diligendi sunt hoies/vt eorꝝ vicia non diligant/Scõo sic. i. eo ordine quo te ipm/i. infra deũ ꝛ supra tpalia/qꝺ nõ facit auarꝰ q tpalia ꝓponit ꝓximo/puer. xij/Qui diligit amicũ nõ ꝓpter amicũ iustus est/Tercio sic. i. ad illud ad qꝺ te ipm. scz ad gl'am eternã/non ad honores tpales. sic amãt plati ꝙsanguineos suos (Et notãdũ q ignis supni amoris hys indicijs in se manifestat. s. maloꝝ cõpassiõe/bonoꝝ gratulatõe/debitoꝝ dimissione/et rerum subuentiõe/De ꝓmo hr. ij. Cor. xi. Quis infirmatur et ego nõ infirmor/De scõo ad Cor. xiij. Dr de caritate/q ꝙgauꝺet veritati Luc. xv. Cõgratulamini mihi/De tercio Math. vi. Dimitte nob de. nra ꝛc/De q̃rto. j. Jo. iij. Qui habuerit substãm hui⁹ mũdi/et viderit fratrẽ suũ necessitatẽ hr̃e/et clauserit viscera sua ab eo/quomõ caritas ꝺi manet in eo (In hys duobꝫ mandatꝭ tota lex pẽdet/Data ꝓme tabule ptinẽt ad dei dilectionẽ/Mandata scõe tabule ptinent ad ꝓximi dilectionẽ/Si vis loqui de decẽ mãdatꝭ require in ffmone epl'a. Abrae dicte sũt pmissiones/Aliam materiã sermonis de hoc verbo. diliges dominũ deũ tuũ. Req̃re supra dñica. xiij./Si vis loqui de hys que incitant ad amorem dei et ꝓximi/vel de modo amandi deũ et ꝓximũ/vel de signis amoris. require de hys in tractatu de caritate.

(Dñica. XIX. ffmo. In ordine. iij8

Ascendẽs iesus

in naviculã Mat. ix/Transfretauit de terra gerasenoꝝ/ꝛ venit in ciuitatem suam. scz capharnaũ/vt habeꝭ Mar. ij/Qre autẽ capharnaũ dicat ciuitas xpi/ostẽdit. Aug⁹. in libro ꝺ ꝙcordia euangelistaꝝ hys verbis/quis dubitat capharnaũ esse ciuitatem domi. quã nõ nascẽdo. sed miraculis illustrando suam fecit/deniq in compatione ceterarũ regionum recte diceretur. quodcũq opidum galylee ciuitas domini/multo fortius capharnaumque ita excellebat in galylea/vt tanq̃ metropol' haberꝭ (Videsautem fi dem ẽ) Interl'/quantum valet

apud deū fides ꝓpria/apud quē sic valuit aliena vt intus ⁊ extra sanaret hominem/ ergo videt ꝙ iste sanat⁹ sit fide aliena/Ad idē facit qđ ait Hiero. ꝙ paliticū sanauit dñs non sua fide cū sensu careret/sed ꝓ fide offerentiū/Sz ꝺ. puuli q̄ nō peccauert in fide aliena saluari ꝑnt/sz adulti qui p se peccauerūt aliena fide saluari nō possunt/

Solutio illi q̄ detulert paliticū de ꝓgruo meruerūt ei grāz (remittunt tibi peccata tua)/Beda in omel. ꝓ culpa aie etiā corpe infirmabat/ido sanatur⁹ corp⁹ ꝑus sanat aiam (hic blaspemat)/Nota ꝙ blaspemia est cū ꝺs deo iniuriā irrogat ꝟbo/qđ fit trib⁹ modis. scz cū deo attribuit qđ ei nō ꝓuenit/vel cum de deo negat qđ ei cōuenit/vel qñ qđ dei est aliꝺs sibi attribuit/Nouerāt scribe q̄ erant mgri legis solum deū pctā dimittere/ido cū crederēt eū nō esse deū reputabāt esse blaspheniā/ꝙ sibi hoc attribuebat/Dñs aūt misert⁹ errozis eoz/duplicit oñdit se deū esse/⁊ pctā eoz posse remittere/Per hoc ꝓmo ꝙ cogitatōnes eoz agnoscit/videre eñ coz hois soli us dei est/Sic dimissio pcti/j. Re. xvi/Deꝰ aūt intuet coz/Scđo ꝑ hoc ꝙ paliticū sanat ꝟbo (qđ ē facili⁹ dicere). i. dicto facere/ dimittunt tibi pctā/q̄m dicere. i. dcō facere vt surgat ⁊ ambulet/Chrisꝯ. Quāto aia est corpe potioz. tāto curatio aie pl⁹ est q̄z corpis/sz qz illud occultū est addit qđ manifestū est glo. Bede. q̄m ꝺ spūale nō credi tis/ꝓbet signo visibili ꝙ nō minozis ꝺstat esse potētie/sz nunqđ ꝺm Aug⁹. mai⁹ est facere de impio piū. q̄m creare celū et terrā.

Sol'o. Aug⁹ habuit respectum ad hoc/ꝙ cū fit de impio pi⁹. iniq̄tas impū reluctat/ ⁊ etiā iusticia dei videt obuiare q̄ vult vindictā/sz in creatōe celi⁹ terre nihil fuit obuians vel reluctās/⁊ sic mai⁹ est facere de impio pium. i. maiozis mie/vñ sup Lucā dr/ꝙ vtrūq̄z est eq̄lis potētie/sz alterꝫ maiozis mie. s. facere de impio piū (vt āt sciatis ⁊c) hoc tripl'r ꝓt exponi/Primo sic/ vt sit verbū xp̄i dirigent⁹ ꝺm monē ad blaspheniātes et iungat ad illud/Surge tolle lectum tuū sub hoc sensu/vt sciatis q̄m filius hois ⁊c. Surge tolle lectū tuū ⁊c ꝺ autez (tūc ait paliticō) sit ꝟbū ab euāgelista inter positū/Tunc. s. ꝓ q̄z q̄sierat ab eis qđ cēt facilius dicere ⁊c/Scđo fit suppletio hoc mō (vt autē sciatis qz filius hois ⁊c) Dicto faciam ut surgat et ambulet/Tercio ꝓt intelligi vt totū sit verbū euāgeliste dirigētis ꝺmonē ad nos sub hoc sensu/vt aūt sciatis vos posteri. q̄m filius hois habet potestatē dimittēdi pctā in terra. tunc ait paliticō filius hois. Interl. qz idem est filius hois et deus/Surge tolle lectū tuū) glo. Hiero/vt qđ fuit testimoniū veritatis sit ꝓbatio sanitatis (et surrexit) glo. Magna ꝟtus. vbi sine mora. salus. impiū comitat/ (q̄ dedit potestatē talē hoib⁹). i. tā potēter

Copantē inter hoies (Ascendēs iesus in naiculā ⁊c. Distice nauicula est crux xp̄i in q̄ tolerauit amaritudinē doloris/q̄ fuit ad modū maris magna/Treñ. j. O vos oēs q̄ transitis ꝑ viā attē. ⁊vi. si est do. si. sic dolor me⁹./At venit in ciuitatē suā) scz capharnaū. scz villā pulcritudinis/vel cōsolatōis/Pulcritudis q̄ntū ad intellectū/ ꝓsolatōis q̄ntū ad affectū/Phyl'. ū. Fact⁹ est obediens vsq̄z ad mortē ⁊c. ꝓpter quod et deus exalta. illū/Nauicula etiā est penitentia. et bene dicit nauicula dūminuti one. cū breuis sit respectu cruciatus eterni. Sap. xiiij. Exiguo ligno credunt hoies aias suas/Hac nauicula transeundū est nobis mare hui⁹ seculi/vt in ciuitatē celestem pueniam⁹ (et ecce offerebant ei paliticū) circa hoc miraculū duo sunt nob attendenda ptinentia ad edificationē nr̄am /scz q̄re hoc miraculū sit factū/et q̄d lit i eo ꝺcatum. Circa ꝓmū notandū ꝙ huius miraculi et alioꝝ que facta sunt a saluatore nostro/due sunt cause. scz vtilitas nr̄a. /et dei gloria/Utilitas hui⁹ miraculi ostenditur ibi/vt aūt sciatis. ⁊c/Voluit dominus hoc miraculo potestatē suam ostendere/ ⁊ in nobis fidem ꝓstruere/Alia cā tangitur ibi. Videntes aūt turbe timuerūt. et glorificauerūt deū. ꝓpter easdem cās miracula scribunt et fidelib⁹ recitantur/Jo. penl. Hec aūt scripta sunt. vt credatis/Thob. xij. opera dei reuelare. et ꝓfiteri honorificum est/cum fideles audiunt miracula xp̄i recitari. in fide debent ꝓfirmari/et incitari ad deum glorificandū. Circa de signationem hui⁹ miraculi/Duo nobis sunt attendenda/scilicz quid per hunc paliticum designetur/et quomō curetur/vt sic mō⁹ curatōis palisis spūalis indicet.

¶ Circa ꝓmū notandū q̄ palitic⁹ iste ꝯcat spūalit̄ hoies voluptuosos delicijs assuetos/ Paralisis em̄ hz fieri ex imoderato cibo ⁊ potu/ palisim aūt spūalē q̄tuor mala sequunt̄ sic̄ corpal̄ē/ Primū est tremor. homines em̄ assueti delicijs crederent se esse mortuos si vna die abstinerēt a delicijs ꝓ suetis/ Gen. 25. En morior. Esau ait ⁊ q̄d mihi ꝓderunt ꝓmogenita mea/ Luce. xv. Dicit filiꝰ ꝓdigus/ Ego aūt hic fame pereo/ tales trepidauerūt timore vbi nō erat timor/ ¶ Scōm est insensibilitas. sic̄ em̄ in palisi ꝓstringūt̄ nerui ex frigiditate/ vl̄ opilāt̄ur ex humiditate l̄ cesi sunt/ ⁊ sic impedit̄ transitꝰ spirituū ad ist̄rumēta sensuū/ ⁊ sic fit vel ꝓuatio sensus vel diminutio/ ita etʒ ē in spūali palisi/ Hūiditate em̄ deliciarū impedit̄ ne spūssanctꝰ intret ad cor hois/ ⁊ ido insensibilitas ē ibi/ Nō sentit em̄ hō vulnera spūalia vl̄ dāna/ q̄ tm̄ dāna tpalia bñ sentiret/ ¶ Multuʒ doleret si amitteret obulū. ad morsum etiā vnius pulicis multū irascerēt̄/ vulnerāt̄ peti mortal̄ nō sentit/ puer. 23. verberauerūt me et nō dolui/ traxerunt me ⁊ nō sensi. ¶ Et sciendū q̄ ē triplex insensibilitas/ Prima ē insensibilitas ꝓpter defectuū/ hanc facit supbia/ et ecōtrario hūilitas. sensus est ꝓpter defectuū. ps. Si nō hūiliter sentiebā/ Secūda insensibilitas est aliene miserie/ quā facit auaricia vel immia/ Ecōtrario pietas sentit alienas miserias. ad Gor. xij. Si q̄dem patitur vnū mēbꝝ ꝯpatiūt oia mē. ad Gor. xi Quis infirmat̄ et ego nō infirmor/ ¶ Tercia insensibilitas est dine suauitatis/ hanc facit immundicia ꝑm carnez/ q̄ facit hoiem quasi porcū. vt ei sapiant stercora ⁊ nō aromata. Treñ. iiij. Qui nutriebant in croceis amplexati sunt stercora. ralibꝰ dr ad Col̄. iij. Que sursum sunt sapite/ Ecōtrario mundicia ꝓparat ad sentiendū dei suauitatez/ Hath v. Beati mundo corde. puer. xxij. Qui diligit cordis mundiciā ꝓpter graciā la. su/ hēbit ami. re. regē inc̄ celestem ado. vt ad eius osculum recipiat̄/ labia interiora sc̄ intellectꝰ et affectꝰ q̄bus anima deū osculatur/ ¶ Terciū malū est imobilitas/ sic̄ em̄ neruo ꝓtracto. vel opilato. vel celso priuatur ps palitica motu. vel in toto. vel in parte. ita ⁊ hic/ Cūm qui habet palisim spūalem piger est ad oīe bonū/ puer. xxi. Desideria occidunt pigrū/ noluerūt quicq̄ manꝰ eiꝰ opari/ ¶ Quartū malū est molicies q̄dam/ quasi em̄ dissoluit̄ homo interior in aquis deliciarū/ et attenditur hic mollicies in hoc q̄ talis cedit omni duro/ nihil em̄ graue sustinere pōt. Hiere. xxx. ¶ Usq̄ quo dissoluerʒ delicijs filia vaga Ezech. vij. Omnes manꝰ dissoluēt̄ur/ ¶ Prouer. 18. Qui mollis est et dissolutus. frater est sua opera dissipantis/ et sicut palisis corpus vel membꝝ inutile reddit/ sic qui habet palisim spūalem quasi inutilis est ¶ Job xv quantomagis homo abominabilis ⁊ inutilis. ¶ Circa modū sanandi notandū q̄ saluatorꝰ sex fecit sanādo paliticum illum/ ¶ Primo fidem offerentium eum respexit/ Hiere. v. Dñe oculi tui ꝓspiciunt fidem/ ꝓspiciunt inq̄m. respectu miſicordie/ Secundū est q̄ paliticū filium vocauit/ Glo. humilis dñs filiū vocat/ quem sacerdotes dedignant̄ tāgere/ vel mō dimissis petis suis/ et in hoc exēplū dat. hys q̄ sunt in ꝓlatione/ nō despiciendi inferiores/ Scñ. Serui sunt imo hūiles amici/ ¶ Idē. colāte serui potiꝰ q̄m timeāt/ nō sit homi paxq̄ deo satis est q̄ colitur ⁊ amat̄/ Eccī. xx. si est tibi seruꝰ fidelis sit q̄si aia tua. q̄si tractē sic tracta illū/ Scñ. sic cuz inferiore viuas/ quēadmodū velis tecū superiorē viuere/ ¶ Tē in hoc q̄ illum paliticū filiū vocat/ dat exemplū. q̄ nō despiciat̄ in aduersitate q̄ ꝓpinquꝰ habebat̄ in ꝓspitate/ Qui amatur sanꝰ amandꝰ est infirmꝰ/ Qui amabat̄ bonꝰ amandꝰ est malꝰ/ q̄si spūaliter infirmus/ vñ ꝓpassio debet̄ ei/ Boeciꝰ in libro ꝓsolationū. nullꝰ prsus odio locꝰ relinq̄t̄/ nā bonos q̄s nisi stultissimꝰ oderit/ malos ꝑo odisse rōne caret/ nā sic̄ corpis lāguor/ ita vitiositas q̄z quidā morbꝰ ē aiaz/ ¶ Terciū est q̄ ad ꝓfidētiā monuit dicēs. ꝓfide. tc. qō multū valet ad ipetrandū illō quo homo indiget. ps. Quām sperauit in me liberabo eum/ Hiere. xvij. Bñdictꝰ vir qui ꝓfidit in dño/ talis est sic arbor benedicta plātata iuxta fontē dine bonitat̄/ vbi hz radicē cordis. vñ ibidē legit. Erit tanq̄ lignū qō plātatū ē sup aq̄s/ ¶ Ptū ē q̄ ꝑus animam q̄m corpus sanauit/ et cōuenienter cum infirmitas anime cā sit infirmitatis corpis/ cessante ā causa cessat effect⁹/ vñ medicus ꝓmo debet egrū monere. vt

cogitet de salute aie/me infirmitas anime impediat opationē circa egrum/alioquin videtur obmittere aliqd eoꝝ. que ptinent ad sanationē egri/cū iumētū pcutiť. videť agnoscere q̄re pcutiť/vel qz extra viā est ⁊ ponit se in via/uł qz lente incedebat ⁊ meliozat passum suū/sił ia hys dz agnoscere q̄ a dño pcutiť/si nō est insipiētioꝝ iumēto vñ si est extra viā. i. in pctō mortali dz penitere/si est in via et lente. i. pigre incedit/ dz bona opa facere pl'a ¶ Et notandū q̄ ānqz mōis infirmitates ꝓtingūt. ſm Glo. ¶ Primo vt merita iustis p paciam augeāť vt Job/ Scōo ad custodiam virtutū/ad Coꝝ. xij. Tercio ad cozrigēda pctā. vt marie lepra. Nūeri. xij. et h̄ paliticō istū. Q̄rto ad gl'am dei. vt ceco nato Jo. 9. et lazaro. Eiusd. xi/ Quinto ad initiū pene. vt herodi Act. xij. q̄tin⁹ videať h̄ q̄d in inferno seq̄tur/ Quintū est q̄ duplici rōe se nō blasphemare oñdit. ꝑmo p hoc q̄ cogitatiōes eoꝝ videt/ scōo p h̄ q̄ dicto faē vt paliticꝰ surgat ⁊ ābulet/ opꝰ eñ ⁊ modꝰ opandi manū siue ꝓtutem oñdit Bern̄. loq̄ns de xp̄o ¶ Eadem inq̄t manu q̄ cūcta fecerat/ q̄ defecerāt reficiebat/ de oibꝰ Dixit ⁊ facta sunt ¶ Dicto etiā infirmos curabat/ ⁊ mortuos suscitabat/ Apł'i etiā in noīe eiꝰ hec faciebant Act. iij. In nomīe iesu xp̄i nazareni surge ⁊ ambula/ xp̄s ꝓ nō in noīe alt'i/ sz solo impio multos suscitabat. Luc. 7. Adolescēs tibi dico surge/ ¶ Certū ē q̄ ōt ei Surge tolle lectū tuū/ non sic p medicos sanitas reddiť vt tā cito fortitudo hēatur/ (Ecce offerebāt ei paliticū) Lu. v. sic legiť. Ecce portātes hoiem in lecto q̄ erat paliticꝰ. q̄rebant eū offerre ⁊ ponere añ eū/ ⁊ ñ inueniētes q̄ pte ponerēt p turba/ ascēderūt sup tectū ⁊ p tegulas submiserūt eū/ by q̄tuoꝝ viri intelligi p̄nt doctores eccl'ie q̄ pctōrē portāt. ⁊ subleuāt/ ⁊ añ ih̄m ponūt ¶ hic est triplex officiū plati/ portare dz plātus subditū/ vñ currꝰ dr. 4. Reg. ij. pat mi currus israel ⁊ auriga eius/ ¶ Portat autē eum multiplic'iter/ ¶ Primo orando. vnde dixit saul samueli. porta inq̄t q̄so pctm̄ meum/ Scōo ꝓpatiēdo. ij. Cor. xi. q̄s infirmať ⁊ ego nō infirmor/ Tercio curā ⁊ solicitudinē h̄ndo. Nūeri. xi. Cur imposuisti pondꝰ vniuersi ꝑpli h⁹ sup me/ Quarto cibo spūali sustētādo Isa. lxvi. ad vbera portabimi/ debet etz plat⁹ subditū suū sublevare spem venie ei dando/ oñdendo miaz dei patam esse ad recipiendū/ vtz Lu. xv. ¶ In susceptōe filij ꝑdigi reuertentz/ debet etz eū ponere añ iesuz eū deo recōciliādo. sz multi ꝑniores sunt ad eū tradendū sathane p excōicationē Jo. 16. absqz synagogis faciēt vos/ Eiusd. ix. Jam em̄ ꝓspirauerāt iudei/ vt si q̄s ꝓfiteret ip̄m esse xp̄m extra synagogā fieret/ ¶ Tectū ꝓt intelligi obstuatio ꝓsilioꝝ Dat. 24. Qui in tecto est nō descendit/ p tectū añ iesum ponit q̄ turba ipediente aliter ad eū deferri nō poterat/ qz multi religionē intrādo ꝓsilia ꝑsuant q̄ manētes in secl'o p̄cepta seruare nō poterāt/ q̄ nō poterat cauere ne rapet alie¬na. abicit ꝑpria/ Turba ꝓ ipediēs triplex est. scz turba cogitatōnū strepēs interi⁹. ⁊ ꝓculcās terrā cordis ne aliqd bonum germinet/ ⁊ turba inq̄etans exteriꝰ. s. multitudo negotioꝝ. Luc. x. Martha mar. solicita es ⁊ turbaris/ ¶ Et turba ꝓgnatoꝝ Job. xi. ꝑpinq̄t turba i ꝓspectu eoꝝ/ turba ipedit paliticū ne ante xp̄m ponať/ vt hic h̄ť. et languidū ne iesum agnoscat. Jo. v. cecos etiā increpat vt taceant Mat. xx. zacheo obstabat ne iesum videat Luc. xij. Retardat pntes venire ad ih̄m Mar. iij. Differri facit suscitatōz puelle. Mat. 9. progat illūiatōz ceci Mar. 7. ¶ vel q̄tuoꝝ portatores intelligi p̄nt q̄tuoꝝ q̄ pctōres ad iesuz adducere solent/ ¶ Primū est ꝓsideratō ꝑpe fragilitatis Job. xvij. Putredini dixi. pater meus es/ ¶ Scōm est onus ꝑprie iniquitatis. Ps̄. Iniq̄tates mee supgresse sunt caput meū. Treñ. j. Cōuolute sunt et imposite collo meo/ Terciū est ꝓsideratio beneficioꝝ dei. Isa. xliij. Laude mea infrenabo te ne intereas/ Quartū ē ꝓsideratio supplicioꝝ inferni. Isa. xxxiij. Quis poterit ex vobis habitare cū igne deuorante/ ¶ Vt illi q̄tuoꝝ adducentes paliticum p̄nt dici ista q̄tuoꝝ Auditus p̄dicatōnis Math. xxvi. Petrus fleuit amare ad cantū galli Act. ij. Hys auditis ꝓpuncti sunt corde. ¶ oratōnis assiduitas. Act. xij. Petrus liberatus est a carcere/ p quo fiebat oratio sine intermissione/ elemosinarū largitio. Daniel. iiij. Peccata tua elemosinis redime/ tribulationū mł'tiplicatio/ Psalmista. Multiplicate sunt infir. eoꝝ/ postea acce.

Pñeri.xx/Eleuãs moyses manũ pcussit virga bis silicem/r egresse sunt aq̃ largissime/Duricies q̃ nõ frangit in ṕma tribulatõne/frangit in scõa/Surge tolle lectum tuũ/lect⁹ est pctm̃ in q̃ hõ q̃escit cum in eo delectat/Ab hoc lectulo surgit cum pctm̃ deserit/lectũ portat cũ pctm̃ est oneri r dolori/qõ ṕus fuerat ei quieti r delectatõni. Ab hoc lecto sine dilatõne esset surgendũ Luc. v. Et ꝓfestim surgens ꝛc/ꝓio qz in eo nõ q̃escit vere/sic nec in spinis/Mich. ij. Surgite r abite q̃ nõ habet/hic quietẽ/Scõo ꝓpter lecti hui⁹ imundiciã/longe em maior est imũdicia pcti q̃cunq; imũdicia corpali/vñ magna est corruptio spũs hũani qui pori⁹ vult morari in imundicia pcti q̃m surgere inde/r q̃ debuit hr̃e lectulum floridũ. Can. ij. vult habere sordidũ. Tercio ꝓpter imminens piculũ/Justicia em̃ dei tenet gladiũ euaginatũ. sup iacentem/ꝓminãs ei mortẽ nisi surgat Job. xix/Fugite a facie gladij/qz vltor iniq̃tat⁹ gladi⁹ est/Quarto ꝓpter verecundiã/spectaculũ em̃ est pctor iacens in hac imundicia. r angelis r demõib⁹. ad Cor. 4. Spectaculũ facti sum⁹ deo et angelis. r hoib⁹ ¶Item notandũ q̃ pctor tres hz lectos in q̃bus vult q̃escere/Prim⁹ est supbie. Abd. j. Si exaltat⁹ fuer⁹ vt aq̃la. r inter sidera posueris nidũ tuũ. inde extrabã te dr dñs/iste lect⁹ videt esse honoris. sz cito honor ei⁹ in ꝓtumeliã ꝓuertet q̃si i sterq̃liniũ/Job. xx. Si ascẽderit in celũ superbia ei⁹. r caput ei⁹ nubte/q̃si sterq̃liniũ in fine pdetur/Scõus est voluptat⁹ in q̃ videt esse q̃es r delectatio/Sed pl⁹ est ibi amaritudinis/vñ p⁹ istud. puer. 7 Texui funib⁹ lectũ meũ subdit. aspersi cubile mirra et aloe. et cynamomo/duo noiant amara. s. mirra r aloe/vnicũ grati saporis. scz cynamomũ/Terci⁹ est auaricie q̃ hz p culcitra spinas diciaz/q̃ lect⁹ ẽ doloris nõ q̃etis/Sed aliq̃ ex diuturnis pũctõib⁹ insensibiles facti cruciatũ nõ aduertũt. Job. 30. Esse sub sentib⁹ delicias reputabãt (vade in domũ tuã): i. in eccl'az p sacramẽtoz pceptionẽ/qz q̃ fuerit extra pibunt/Gen. 7. Oẽs q̃ extra arcã inuenti sunt. pierũt diluuio/Exo. ix/Dñe quod fuit in agro/grandine pcussum perijt. Jo sue. vi. Quidq̃d extra domũ inuentũ est perijt. i. gladio intierat/vel in domũ. i. in celũ. p iugẽ meditationẽ/puer. j. frustra iacitur rete añ oculos pẽnatorũ. ¶Beda in omel'. facile vitat laqos in terris/q̃ sp hz oculos in celis/l' in domũ. i. in ꝓpria pscia/nõ in alienã curiose discutiẽdo eã Sap. 8. intrãs domũ meã ꝓpria pscã/nõ cursitabo p alioz pscias. Ecc̃ i. 29/Vita neq̃m hospitandi de domo in domũ/r Eiusd. 2j/pessatui facilis in domũ proximi/Quidã sẽ vt hystriones. q̃bus pei⁹ est in domo ꝓpria q̃s in aliena/vel in domũ tuã. s. corpis vilitatẽ r fragilitatẽ psiderãdo/hoc em̃ mltũ valet ad hũilitatẽ Naũ. iij. Intra in luctũ r calca/Bern. Vaia domũ hẽs. sz cito cassura est dom⁹ tua/et nisi tibi puideris. ventis r pluuie exponeris.

¶Dñica. XX. ẽmo. In ordine. iij.

Simile factũ est regnũ celoz hoi regi q̃ fecit nuptias filio suo/Mat. xxij. glo/de inuitatz ad nuptias solus. Matth. narrat/Aliud simile ex pte Luc. dr. xiiij/Sed de cena. i. de etno conuiuio de q̃ nõ ingressus repellit/sicut de ꝑsenti eccia/vñ scõa ꝑfuit glo/Lucas agit de statu eccl'ie triũphãtz r iõ vocat cenã Mat. ꝙo de statu ecclesie militãtz ¶Sil'e est reg. cc.). i. pñs ecclesia (hoi regi) do pri (q̃ fecit nuptias filio suo) Interl. p incarnatõz misteriũ eccl'am filio suo copulauit/r est sensus/Negociũ eccie sil'e est tali negocio qõ esse potuit. (r misit ꝟuos suos) ṕus ꝓphas pnũcios incarnatõis (vocare inuitatos) iudeos/q̃bus ꝟ in pñarchis promiserat/Christ. abrahã inuitat. Exi de tra tua Gen. xij. (r nolebãt venire) credendo (iterz misit alios ꝟuos). i. apl'os (ecce prandiũ meũ paui) doctrinã sz iustitie. ẽm Christ. glo. ꝙo ꝟ prandiũ vocat introitũ regni/aptũ fi de incarnatõz xpi/q̃ añ fuerat clausus (tauri mei et altilia occisa sũt) glo/tauri sũt pres veterz testamẽti q̃b⁹ indulta ẽ licẽtia inimicos q̃si cornu feriẽdi. (altilia) pcones noui testamẽti ab alendo pinguia ab ineffa caritate. ꝓtẽplatõz pẽna supna petẽtes (occisa) vel ab eo qõ fuerãt l' p mortẽ carnis iã in reqe positi/Greg/altilia saginata dicũt ab eo qõ est alere/altilia em̃ q̃i altilia vocã⁹ (r oia pata. pat⁹ est r loc⁹ r cib⁹/de loco Jo. j4. Vlado vobis pare locũ Heb. xi. Parauit illis ciuitatẽ.

De cibo. pasti in dulcedine tua panē de⁹.
" Venite ad nuptias) Interl. fide cū ceterꝫ
ꝓcordādo (illi āt neglexerūt ꝛ abierūt/ aliꝰ
" in villā suā/ aliꝰ in negotiationē suā) Glo.
in villam ire est imoderate .threno laborī
insistere/ negociari ꝙ threnis lucris inhi-
are/ ꝑm Christ. In villa intelligit q̄dq̄d la
bore manuū fit/ qđ āt nō labore manuum.
sz alīs lucris ꝓsequit̄ negociatio appellat/
" (reliqui ꝙ tenuerūt) sz etiā ꝓsequūt (Rex
" aūt cū audisset) vocē sanguis Gen. 4. vox
sanguis fratrꝫ tui abel clamat ad (ꝛ missis
" exercitib⁹ suis). s. romanis sub tyto ꝛ ve-
spasiano (pdidit homicidas) Luc. xix. In
imicos illos q̄ noluerunt me regnare sup
se adducite huc ꝛ interficite coꝝ me/ ꝛ ciui-
tatē illoꝝ. s. birl'm succēdite/ nuptie q̄dem
pate sunt). i. sacramentū incarnatōꝫ aptū
est (ite ḡ ad exit⁹ viaꝝ) glo. actōs. vie sunt/
exitus viaꝝ defect⁹ actionū. plexaꝫ facile
ꝓuertunt. q̄s in threnis actib⁹ ꝓspa nulla
comitant/ Ad exit⁹ viaꝝ iubet ire. i. ad gē-
tes trāsire p diuersos erꝛores vagantes/ q̄
bus exit a via fidei/ vel iubet transire ad
paupes. q̄bus defecit q̄d agant (et q̄scūq;
" inueneritꝫ) qz nō est acceptio ꝓsonaꝝ apō
" dcū ad Ro. ij. ꝛ Act. x. (vocate ad nupti-
as) glo. Adhuc alios vocat/ qz ꝑmo dei ꝛ
si alicubi laborat alicubi reꝙescit (ꝛ egressi
" de iudea in vias). s. sectas gentiū ꝓgrega
uerūt bonos ꝛ malos) glo. sic ecclesia int
celū ꝛ infernū est/ ita indistincte bonos et
malos colligit/ celū locus est bonoꝝ solū.
" infern⁹ ꝙ locus maloꝝ solū (et iplete sūt
nuptie). i. crediderūt q̄t̄q̄t erant ꝓordina
ti ad vitā (intrauit āt rex vt videret discū
bentes). i. videri faceret. Dan. 7. Judicīū
sedit ꝛ libri apti sūt (discūbentes). i. fidem
" hītes (Et vidit ibi hoiem nō vestitū veste
nuptiali). i. fidem hītē ꝛ nō opa caritatꝫ/
Postq̄ dns associande sibi eccl'e ad nup-
tias venit (amice pfidē. nō p opationē) ꝑm
glo. Amic⁹ ōr qz ad nuptias inuitat⁹ (qūo
" huc intrasti nō hns vestem zc) Christ. sup
math/ Si alīq̄s cū nigra veste inueiat in
nuptīs ꝓordidat nuptiaꝝ gl'az/ ita ꝙ opa
bz tenebrosa inter xpianos xpianitati in-
iuriā facit/ hō itaq̄ aut ꝑm locū eligat ve
stem. aut ꝑm vestē eligat locū/ alioq̄n audi
" et (amice qūo huc intrasti zc.) At ille obti
cuit. Interl. qz nō est ibi locꝰ negādi. (ligatꝫ
manib⁹ ꝛ pedib⁹) Interl. ligant pena q̄ liga
ti fuerāt culpa a bonis opib⁹/ glo. Ligāt
pena q̄ hic a malo noluerūt ligari. i. cohibe
ri (tenebras exteriores). i. inferni. vt dicit
Interl. qz hic interiores cordis hūt tenebras
(fletus oculoꝝ) in vanis vagoꝝ (ꝛ stridoꝝ
" dentiū) q̄ de edacitate ganisi sunt (multi
Cautē sunt vocati). q. d. ꝛ si de vno dixit. de
multꝫ est intelligēdū (sunt vocati) fide ad
nuptias (pauci ꝙ electi) ad regnū (Sile
Cfactū est reg. ce.) Circa hāc pabolā sex no
bis ꝓsiderāda sunt. s. q̄ sī hee nuptie/ quis
sponsus/ q̄ sponsa/ qđ prandiū nuptiaꝝ/ q̄
sunt inuitati. q̄ ad nuptias nō veniūt/ q̄s
sit ille q̄ ꝓpter defectū vestis nuptialis a nup
tīs expellit̄/ Nuptias istas intelligimus
ꝓiunctōꝫ xpi ꝛ eccl'e p sacramentū incar-
natōis factā/ hee nuptie celebrate sunt in
vtero ꝙginali. vñ Greg. Nuptialis thala
m⁹ est ꝙginalis vter⁹/. de hoc thalamo ōr
in ps. 18. Ipe tanq̄ sponsus ꝓcedens de
thalamo suo/ ipe thalam⁹ fuit eburneꝰ ps.
. 33. A domib⁹ eburneis ex. q̄. delect. filie
re. in honore tuo/ Spōsus haꝝ nuptiaꝝ
est fili⁹ regis. ps. Deꝰ iudiciū tuū regi da ꝛ
iust. t. fi. regi/ Sponsa ꝙ est eccl'ia q̄ h reg
nū celoꝝ ōr/ ipa ōr celum/ Primo ꝓpter in
habitationē dei Mat. vlt. Vobiscū sum
vsq̄ ad ꝓsūmatōꝫ seculi. Jo. xiiij. Ad eum
veniem⁹ ꝛ mā a. e. fa/ Scdo ꝓpter lumino
sitatē/ sunt em̄ in ea viri sancti hītes cele
stis sapie claritatē/ ꝛ honestatꝫ splendorē.
Phyl. ij. Inter q̄s lucetꝫ sicut stelle in fir-
mamēto ꝙbū vite ꝓtinētes/ Mat. v. Vos
estis lux mūdi/ Tercio ꝓpter vite sublimi
tatē/ Sic em̄ exaltāt celi a terra sic exalta
ta est a threnis p ꝓemptū eoꝝ/ regnū vero
celoꝝ ōr qz in ea dꝰ dñatur/ Prandiū ꝙ
nuptiaꝝ haꝝ. est refectio spūalis/ quā hz
eccl'ia in ꝑsenti/ cena ꝙ erit refectio in fu-
turo/ In prandio refectio iniciat̄ in cena
ꝓsummat̄. de q̄ ꝓsūmatōe legit̄. Apo. xix.
Venerūt nuptie agni ꝛ uxor eius ꝑparauit se
byssirio splendēte cādido/ bissiriū. sunt iu-
stificatōes sanctoꝝ/ ꝛ dixit mihi scribe bti
q̄ ad cenā agni vocati sunt. Et notādū
q̄ in nuptīs mundi matutinale ꝓuiuium
mai⁹ē vesptino/ In nuptīs ꝙ xpi est ecō
trario/ ad ꝓuiuium matutinale haꝝ nup
tiaꝝ. ista prinēt ō fide incarnatōꝫ gaudere/
scripturꝫ sacris refici/ sacramēta pcipere.

in spe cene ꝯsolationē habere. Et possum⁹ hic distinguere quadruplex ꝯuiuium. scz mundi fidei celi et inferni. Primū significatur ꝑ ꝯuiuiū qđ fecit balthasar rex babylonis Dañ. v. In hoc ꝯuiuio apponūt̄ de aurata. sz venenata. Hiere. lj. Calix aureus babylonis. De scđo ꝯuiuio hr̄ hic. qđ significatū est. Exo. xxv. ꝑ mēsam sup quā ponebant̄. xij. panes ꝓpositiōis. De tercio ꝯuiuio hr̄. Isa. 25. Faciet dñs in monte h̄ ꝯuiuiū. pinguiū omibus ꝓpl'is. ps̄. Torrēte voluptatꝫ sue potabit eos. In quarto ꝯuiuio erit panis lapideus. ⁊ vinū felleuꝫ Prouer. xx. Suauis est homi panis mendacij. postea implebitur os eius calculo. Deutro. 32. Fel draconū vinū eoꝝ. ⁊ venenum aspidū insanabile. Ad nuptias istas ꝑmo inuitati sunt iudei tanq̄ noti. et de parentela sponsi. de inde illis nolētib⁹ venire. gentiles velut extranei. Et notandum ꝙ q̄ttuor de causis aliq̄ inuitati ad nuptias nō veniūt ad eas. Prima ē error vel defect⁹ fidei. Ad qđ ꝑtinet illud. et nolebant venire. i. credere. hoc impedimētū est in eis q̄ non credūt nisi ea q̄ vident. nō attēdentes ꝙ etiā de ꝑentib⁹ carnalibus nō pōt habere ꝯgnitio nisi ꝑ fidem. Quō possunt tales credere ꝙ aliquis eos genuerit. cū hoc nō viderit. Hec incredulitas multū displicet deo. Ecc̄i. xvi. In gente incredula exardescet ira. Apoc̄. xxi. Timidis aūt et incredulis ⁊c̄. pars illoꝝ erit in stagno ardente igne ⁊ sulphure. Secūda causa est defect⁹ amoris veri boni. ad qđ pertinet illud. illi aūt neglexerūt. hoc impedimētū est in eis q̄ ꝑ nihilo hn̄t terram desiderabilē. Et notandū ꝙ hoīes valde sunt negligentes circa salutem ꝓpriam adeo. vt cum pedē boni ꝓpositi posuer̄t in via iusticie. aliū pedē differūt postea ponere decē annis vel āpli⁹ scz pedē boni opis. nō attendētes gladiū euaginatū. quē dei iusticia tenet sup eos. ideo p̄dicator multū dz instare hys q̄ timorē incuciūt. qꝛ qui timet deū nihil negligit. Ecc̄s. 7. Ecc̄i. 38. Qui tenet aratrū ⁊ gloliat̄ in iaculo stimulo boues agitat. Et notand̄ ꝙ negligēcia ista apparet esse rep̄hensibilis. Primo ꝑ hoc ꝙ tauri et altilia dicunt̄ occisa. valde em̄ miser est q̄ nihil vult facere ꝑ ꝓpria salute. ꝑ qua deus tot et tanta fecit. Insinuat̄ etiā in hoc ꝙ si nō venerint ad nuptias req̄rent̄ ab eis expense facte. Req̄ret em̄ đs mortē suam ⁊ sanctoꝝ ab hys q̄ ad nuptias nolunt venire. ꝑ p̄ꝑatione em̄ cōuiuij nuptial' ipse ⁊ sancti occisi sunt. Secūdo apparet negligētia hec rep̄hēsibilis ꝑ hoc ꝙ dicūtur oīa eē ꝑata. iam em̄ nō restat nisi ablutio manuū. s. purificatio operū. ve illi q̄ ꝓpter pigriciā lauandi manus suas amittit talem refectionē. Math̄. xx. Specialiter rep̄hendunt̄ q̄ vndecia hora ociosi inueniuntur. vndecima hora ꝑcat tēp⁹ gr̄e. Tercia cā in eis est īmoderatus amor transitorij boni. ad qđ ꝑtinet illud. Et abierūt alius in villā suā. ps̄. Oc'los s. sta. de. in terrā ⁊c̄. Hoc impedimentū est in eis q̄ in seruitio mūdi adeo occupati st̄. ꝙ nec sibi nec deo vacare possunt. sz excusatōnes p̄tendunt. de q̄bus đr Luc̄. xiiij. Nemo viroꝝ illoꝝ q̄ vocati sunt gustabūt cenā meā. isti deū ꝯtēnunt. et ideo merito ab eo ꝯtēnentur. Isa. 33. Ve q̄ sꝑnis nōne et ipse sꝑneris. vñ đt dñs. ꝙ qui inuitati fuerāt digni nō erant. Quarta cā appetit⁹ est alieni mali. Ad qđ ꝑtinet illud. reliqui tenuerūt ꝑuos ⁊c̄. hoc impedimētū est in eis q̄ salutis adiutores reputāt hostes. q̄ nō pn̄t audire verbū de liberatōe sua qui ꝑiculum suū amare vident̄. vñ nō est miꝝ si ipsi pereūt. Ecc̄i. iij. Qui amat ꝑiculum in illo ꝑibit. hy sunt hoīes maliuoli ꝑ bonis mala reddētes ad correctionē nō perueniētes. ꝓuer. xvij. Qui reddit mala pro bonis ñ recedet malū de domo illi⁹. ꝑ illū q̄ a nuptijs expellit̄. ꝑ defectu vestis nuptialis designāt̄ illi q̄ hn̄t fidem sz nō caritatē. Caritas em̄ vestis nuptial' est q̄ operit multitudinē pctōꝝ. Jaco. 4. In eccl'ia militanti mixti sunt reprobi cū electis. sic̄ in area sunt grana cū paleis. In arca noe fuerūt aīalia īmicia cum mitib⁹. Gen̄. vi. Greḡ. Mali miscent̄ bonis. qꝛ nequaq̄m ꝑducitur ferrum aīe ad subtilitatē acuminis. si hoc nō eraserit lima aliene prauitatis. sz visitabit dñs discūbētes ⁊ expellet vestē nuptialē nō hn̄tes. Soph̄. j. Visitabo sup omēs q̄ induti sunt veste ꝑegrina. tūc dicet cetui reproboꝝ. q̄ ꝑ vnū intelligitur ꝓpter colligantiā in malo quā habēt sic̄ vulpes samsonis. Judic̄. xv. Quō huc intrasti ⁊c̄. q̄si admirat⁹ dñs inueniēs ali-

quē in eccleſia abſq; veſte caritatis/ Ho⁹ admiratō; pñt eſſe q̄nq; cāe/ Prima eſt q̄ dñs tm̄ expendit vt ſponſa ſua hanc veſtē hr̄et/cū alie veſtes fiant vel de pilis aialiū vel de corticū herbaꝝ/vel viſcerib⁹ ꝑmiū vt veſtes ſerice huic veſti voluit dñs materiā miſtrare. q̄ de viſcerib⁹ ſuis. cū lateris ſui aptōe amorē ſuū nob oñdit/ Herñ. clauus penetrās. clauis reſerās. fact⁹ ē mihi. vt videā voluntatē domini/q̄dni videā ꝑ foramen clamat clauus. clamat vulnus dē. patet arcanū cordis ꝑ foramē corpis/ Scōm eſt q̄ eccīa ſcit hanc veſtē ſumme placere ſponſo ſuo. vnde veſtē incōſutilē q̄ erat figura h⁹ veſtⁱ noluit diuidi. Joh. 19 Licⁱ ꝑmiſerit corp⁹ ſuū ꝑforari/ Aug⁹ Tunicā boīs iā iudicati in cruce pendētⁱ/ carnifices pylati nō ſunt auſi ꝓſcindere/et tuniteirⁱ caritatē dei. imo caritatē q̄ ōs eſt ſe pare ꝑſumis/ Terciū ē q̄ iſtā veſtē oſtēſura eſt eccl'a in illa magna curia/ r neſcit q̄ bora debeat vocari/ Mat. 25. media nocte clamor factus eſt. ideo ſp deberet eſſe pata/ Eiuſdē 24/et vos eſtote pati rē/ⁱ ſunt q̄ tūc ꝑmo volūt ordiri hāc veſtē. q̄n deberⁱ ſuccidi/ Iſa. 38. dum adhuc ordirer ſuccidit me/q̄ diſcret⁹ eſt. q̄rit lanā r linū ad cōterendū hanc veſtē q̄m cito ꝑt. puer. 30/q̄ ſiuit lanā r linū. lana r linū ſūt bñficia nobis a xp̄o exhibita/ Quartum eſt q̄ eccl'a ſcit q̄ ſi hec veſtis ei defuerit turpitudo ei⁹ toti mūdo manifeſta erit/ puer. x. Uniuerſa delicta opit caritas. Apo. 16. Btūs q̄ cuſtodit veſtimēta ſua ne nud⁹ ambulet/ r videāt boīes turpitudinē ei⁹/ Quita eſt q̄ eccl'a ſcit q̄ nō licⁱ aliquē intrare regnū celoꝝ abſq; hac veſte/ Heſt. 4/ Nō licebat intrare aulā aſſueri indutū ſacco/ Sacc⁹ eſt timor fuilis/cū q̄ nemo intrat in regnū celoꝝ. Et notandū q̄ caritas ōr veſtis nuptial'/qr nuptie xp̄i r eccl'e ſpēaliter caritatē reqrunt/ ſic matrimonia fieri ſolent ad amicicias adq̄rendas vl' augēdas/ ſic mr̄imoniū filij dei in incarnatiōe ꝓtractū/ factū eſt ad dilectōz dei in boie augendā. Fili⁹ em̄ ōi fact⁹ eſt in incarnatōe amabil' nimis/ Herñ. loq̄ns de filio ōi incarnato. nō h̄ loco inq̄t ꝑdicat' magnus dñs r laudabilis valde/ⁱ puul⁹ dñs r amabilis nimis/ puulus vtiq; q̄ nat⁹ eſt nob/q̄ p⁹ erat p̄r. fact⁹ eſt frater/r q̄ ꝑus erat ōs. ipe ſocius. ipſe iam eſt nobis omne amabile/ Trī pl'r eſt aliq̄d amabile vel rōne attinētie/vel bñficij exhibitōe/vel qr delectabile/ipe caro nr̄a r frater nr̄ eſt. Jpe ſemetipm dedit p nob/ Herñ. multū meruit de nobis q̄ imeritⁱ dedit ſeipm nob/ Delectatōes etiā ſt in dextra ei⁹ vſq; ad finē/ Ad amabilitatē etiā facit q̄ hūanā naturā. ſue aſſociare voluit in eadē ꝑſona in ꝑpetuū nō ſcpandam/ qūo em̄ mai⁹ ſignū amoris nob oſtēdere potuit/ Amice qūo huc intraſti non hñs veſtē nup.) Loquit xp̄s hūi fidem r nō caritatē/r ꝓmo oñdit gra a xp̄o ei exhibita/ ſcōo ipudentia ingrata arguit/ tercio pena ſubdit ꝓmū ibi. amice ſcōm ibi. qūo huc intraſti. Impudētia reꝓbēdit ibi. qūo huc intraſti. ingr̄titudo nō hñs veſt. nup. Ingr⁹ em̄ fuit. q̄ reamādo vicē ñ reddidit pena ibi ſubdit. At ille obmutuit/ Amice inq̄ ꝓ q̄ tanta feci. tanta dixi. tanta ſuſtinui/feci creaturas. dixi ſcꝑturas. ſuſtinui penas. feci miracula. dixi vtilia. ſuſtinui crudelia/ Ad ꝓmū ptinet illud. ꝑs. mirabilia opa tua/ad ſcōm illō Eccī. j. ois ſapia a dño ōo eſt· Iſa. 48. Ego dñs ōs tu⁹ docens te vtilia/ad ij. illō Phyl. ij. mortē aut crucⁱ/ Sap̄. ij. morte turpiſſima ꝯdēnem⁹ eū (qūo huc intraſti/quomō nomē xp̄iani vſurpaſti/cui⁹ rē nō habuiſti/ qūo locū in eccl'a occupaſti/q̄ idign⁹ fuiſti/qūo habitū tibi non ꝓpetentē detuliſti/ Ad ꝓmū ꝑt referri illō. Exo. xx. Nō aſſumes nomē dei tui inuanū/ Ad ij. illō Iſa. xxij. ꝙs tu h̄ aut q̄ſi ꝙs hic loq̄tur ad ꝓpoſitū tēpli/ Ad. iij. illō Mat. 7. Attendite a falſis ꝓphis/q̄ veniūt ad vos in veſt. ouil/ Pena ꝙo q̄ duplex eſt. ſubdit. ſ. ꝙcundie et alteri⁹ moleſtie/ De ꝓma ibi. At ille obmutuit/ Greg. i om. Tunc obmutesceꝫ q̄ nūc opis mali excuſatōes ꝑtendim⁹/ nec dabit nob loc⁹ audientie. vbi nos arguēt ꝓphie ꝓſcie/ Idem omē argumētū ceſſat excuſatōⁱ/ quippe qⁿ ille foris increpat/ q̄ teſtis ꝓſcie aiam int⁹ accuſat/ Hiere. 29/ Ego ſum iudex r teſtⁱ dr dñs De alt'a pena hr̄ ibi. ligatis pedib⁹ rē. Sap̄. xi/ ꝑ que peccat q̄s ꝑ hec r torq̄t/ Eccs. ix. q̄cūq; ꝑt man⁹ tua instanter opare/qr nec op⁹ nec rō. nec ſapia. nec ſcia rē. puer. v. Iniq̄tates ſue capiunt impium/r ꝓfu. pec. ſu. cō/ De h̄ ſeruit pcōr dyabolo. dū peccat/ q̄ ſe ligat r ligatum dyabolo.

tradit. ¶ Vñ nō est mir̃ si in inferno ligatus sit. ¶ Greg. pedes q̄ visitare egrū negligūt. man⁹ q̄ nihil indigētib⁹ tribuūt. a bono ope ia exvolūtate ligate sē. q̄ g̃ nunc sponte li ganť. in vicio. tunc in supplicio ligabūť in uite (Ibi erit fle. r stri. den.) in fletu calor in stridore frig⁹ notať. ¶ Job. 24. Ad calorē nimiū trāsiet ab aq̄s niuiū. (Multi ār sūt vocati) Orig sup Nūeri. i4. Timendū est xpianis ne ℔ nūero intrent in regnū celor quo filij isrl intrauerť in tram promissiōis. j. ad Cor. ix. vn⁹ accipit brauiū. (Amice rē. ¶ Notandū q̄ hec interrogatio. amice quō huc intrasti rē. ¶ Spēaliť p̄t intelligi facta illi q̄ intrat eccl'am p suscepcōz cure. de illo valde mirū p̄t esse si sine caritate intrat Bern. tu frať cui firma nōdū ppa sal⁹ satz est cui caritas nulla ē adhuc. aut tenera. q̄ nā demēcia aliena curare vulnera ambis. aut adq̄escis. ¶ Aug⁹ sup pmā epl'am Joh. pus vide si iā diligere nosti te ipm. r pmitto tibi p̄xim sic teipm. Si āt nondū nosti diligere te. timeo ne decipias p̄xim sic te. Si amas iniq̄tatē nō te diligis. Qui diligit iniquitatē odit aiam suā. ¶ Nō petr⁹ ter de dilectōe inq̄rit Jo. vlt. vt curā gregis dñi nēo suscipe p̄sumat. nili gregē pus pl⁹ q̄ℨ suos. pl⁹ q̄ℨ sua. pl⁹ q̄ℨ se. q̄ntū ad vitam tpalem diligat. ¶ Jo. x. Bon⁹ pastor ani. su. po. p o. s. ¶ Pastor curā suscipiēdo. aiam ponit p ouib⁹ suis in pignore. r si necē fuerit tenet morti se exponere p eis. vñ mira est insania cece cupiditatis. q̄ nō timet curā tā piculosam suscipe. et morti se obligare. vt frena possit adq̄rere. ¶ Itē notandū q̄ tres q̄stōes facit dñs platz in die iudicij. ¶ Pria erit amice quō huc intrasti. vtz scz introduxit te nūm⁹. vel ōs. vtrū ad honorē venerit vl' ad on⁹. sz multi obmutescēt q̄ nō curant sibi p̄uidere de hac q̄stōne. in p̄uisi em̃ de tam pplexa q̄stōe rndere nō poterť. ¶ Scōa erit quō vixisti. aut sic pastor. aut sic pecus. ¶ Isa. 22. quis tu ℔. Ezech. 34. ve pastorib⁹ isrl q̄ pascebāt semetipos. ¶ Tercia erit quō rexisti. vtz scz habuerz te sicut pastor. aut vt ydolū. Zach. xi. O pastor r ydolū derelinquēs gregē. quō gregem p̄uasti. Hiere. 33. Adhuc trāsibūt greges ad manu nūerantz. ¶ Ezech. 34. vos greges mei estis ōt dñs. exēplū boni pastoris habes. Gen. 31. In iacob. ¶ viginti ānis fui tecum oues tuer capre tue stiriles nō fuerunt rē. ¶ Has tres q̄stōes simľ bēs. Judic. 18. vbi exploratores de dan. dicūt sacerdoti michee. Quis te huc adduxit. quid hic agis. q̄m ob cām huc venire voluisti. et satis cōpetit rnsio ei⁹ platis nr̃i tpis. ℔ r hec inq̄t p̄stitit mihi michees. r mercede me pduxit. vt sim ei sacerdos. ¶ pauci em̃ sunt hodie q̄ deo gratis p̄uiāt in eccl'ia sua. ¶ Dach. j. q̄s ex vob est q̄ claudat hostia mea. et intē dat altare meū gratuito. ¶ Nō est volūtas mihi in vob rē. (nō bñs vestē nup.) posset etiā intelligi vestis nuptiaľ duplex vestis de q̄ puer. vlt. Oēs domestici ei⁹ vestiti sē duplicib⁹. r in eodē. Bissus r purpura in dumentū ei⁹. bissus inq̄m castitatz vel puritatis. et purpura caritatz. De byſſo bēť Apoc. i9. Uxor agni p̄pauit se byſſino rē. ¶ Sic nuptie iste req̄runt purpurā caritatz. sic et byſſinū puritatz. puriſſime em̃ p̄uanda est bñana natā. ex q̄ dñe naťe fuit associata in xpo. r sanguie xpi lota. ¶ Spōsus eccl'e candid⁹ ē r rubicūd⁹. ¶ Cant. v. r talē decet esse sponsā ei⁹. ¶ p̄t etiā intelligi vestz nuptiaľ. vestz p̄stans interi⁹ et vniuersitate p̄tutū. exteri⁹ p̄o et decore honeste conuersatōz. ¶ ps interior bz multū suauitatis. exterior multū splēdoris. ¶ De hac veste ōr in ps. 33. Astitit regina a dextris tuis in veſti. deau. rē. ¶ Regina ōr eccl'ia ab vnctōe caritatz quā recepit. ¶ Synagoga fuit ancilla q̄ spm timoris accepit. ¶ Ro. 8. ¶ Nō em̃ accepim⁹ spm̃ scm̃ iterū in timore. ¶ In ℔ p̄bo. astitit notať rectitudo. r firmitas. ¶ Synagoga fuit generatio q̄ nō direxit cor suū. ¶ Ad statum synagoge ptinet illō. ¶ Miser fact⁹ sum et curuat⁹ sum. ¶ sz eccl'a recta ē spe et amore celestiū. ipa etiā deo firmiter adheret. ¶ Ro. 8. cert⁹ sum q̄ neq̄z mors neq̄z vita rē. poterit nos separare a caritate. ¶ Eccl'ia stat a dextris ea q̄ in dextra ōi sē q̄rēs. puer. iij. ¶ Lōgitudo dierz in dextra ei⁹. hāc vestē deauratā facit caritas. variā facit bonorz operz diuersitas. ¶ Decor p̄o exteriorīs cōuersatōz. ¶ sistit in q̄tuor. ¶ Primū est mēbrorū ptinētia. ¶ Isa. 33. qui excutit man⁹ suas ab oi munere. q̄ obturat aurē suā ne audiat sanguinē. et claudit ocl'os suos ne videat iniq̄tatē. ipse i excelsis hitat. ¶ Scōm est obp̄uātia mādatorz. ¶ Eccl. 35. Saluta re sacrificiū est attēdere mādatis. ¶ Terciū ē.

pacia aduersoꝝ/Lu.xi. In pacia vꝝa posa. vē/Quartū est fraꝛna societas/puer.16. Frater q iuuaꝛ a frē qi ciuitas munita/vestis ista dignū facit ingressū regni celestis./Sicut vestimentū mixtum sanguine erit in ꝓbustionē. Isa. ix.

Dñica.XXI.ḟmo.I. In ordine.iio.

QKat quidā regulus cuiꝰ filiꝰ infir.cē. Joh.4. In hꝰ euāꝰ qđ ꝓtinet sanatōꝝ filij regulis. Primo oñdit instātia precū ꝑis q occasionē dedit sanatiōi filij/scđo ipsa sanatio./tercio maifestatio miraculi/qrto vtilitas miraculi.ꝑmū ibi. Rogauit eū cē/scđo ibi vade filiꝰ tuꝰ viuit cē/terciū ibi. interroga bat aūt horā qrtū ibi. Et credidit ipse et domꝰ eiꝰ tota (Erat qdā regul⁹) Regulus diminutiꝰ est sumptū a rege/ꝛ erat sic dictꝰ a puitate regni/l qz erat de regali gñe. (capharnaū) metropol ē galilee (rogauit eū vt descēderet) qsi nō posset sanare nisi esset pñs (incipiebat eiꝰ mori) hoc ỏz vt necitas petēdi intelligaꝝ (nisi sig) minora (ꝛ pdigia) maiora (videritis cē.) Augꝰ sup iohez/Nō sine cā dicta sṫ pdigia/aliqđ ei ꝓtendūt/pdigiū eiꝰ appellatū est qi pdicīū/q procul dicat et aliqđ futuꝝ esse ꝓtendat/(nō creditis) vos galilei/ꝛ qđo salutē qrebat filio.si nō credebat/ñdit Greg in om. dicēs.credebat añquā peteret/ul signū videret/ꝛ in fide dubitās/petijt eiꝰ vt descēderet/corpalē g pñtiā dñi qrebat q p spiꝰ nusqꝫ erat/minꝰ itaqꝫ ỏ illo credidit q nō putauit salutē posse dare nisi pñs eēt ꝛ corpe Chriſ.in omel/Hic soluit/añ signū inqt non valde credidit.si aūt venit ꝛ rogauit. nihil mirabile/assueueraꝝ eiꝰ pres a multo amore nō solū in qbꝰ ꝓfidunt medicī.ꝛ eē in qbꝰ nō ꝓfidūt loq/nihil volētes obmittere eoꝝ q ad curatōꝝ ptinēt (Dicit ei ihs vade filiꝰ tuꝰ viuit) qre nō descendit dñs ad filiū reguli/cū ad ḟuū centurioꝝ nō rogatus l inuitatꝰ ventuꝝ se dicat/Mat.8 Veniā inqt/ꝛ curabo eum/ñdet Beda in omel. dicēs. Dñm fecisse hoc ad increpādū supbiā nr̄am q in hoibꝰ nō naturā ḟm quā ad imaginē dei facti sṫ/sed honores ꝛ diuicias honoramꝰ/Redēptoꝛ ergo nr̄ vt oñderet q q alta sunt hoim.sanctꝫ despiciēda sṫ/ꝛ q despecta sṫ hoim.despiciēda nō sunt.ad filiū reguli ire noluit/ad seruū ꝓ centurioꝝ ire patꝰ ē (credidit hō ḟmoni cē.) credidit inqꝫ ſz ipsecte Greg.i omel. Incipit fidē hr̄e in ḟmone iesu./Chriſ sup mat.nō integre nec sane credidit/ꝛ hꝫ ostēdit ex hoc q interrogauit q hora dimisit eū febris/volēs discere vtꝫ ex ꝓcepto dñi sanat⁹ sit.sile'ỏt Aug⁹ (heri hora.vij.reliqt eū febris (ex q ptꝫ q nō fuit suscitat⁹ ſz curat⁹.illud āt qđ dixit dñs (filiꝰ tuꝰ viuit) dixit ad ostēdendā magnitudinē morbi/q ḟm naturā erat ad mortē (ꝛ domꝰ eiꝰ tota) id est eius familia.

De eodē. Sermo.II. In ordine.iiio.

QKat quidā regulus cē. In hꝰ euāꝰ fit mentio de. qtuoꝝ ꝓsonis/scz de filio reguli infirmante/de regulo ꝓ filio suo rogāte/de seruis reguli ei occurrētib⁹ ꝛ salutē filij nūciantib⁹/de saluatoꝛe dante salutē oib⁹ Circa filiū reguli qtuoꝝ nob oñdit euāgeliū.q ad moꝝ instructōꝝ ptinēt.s.gen⁹ infirmāꝫ ꝛ locū vbi infirmabaꝝ/spēm infirmitatꝫ/et horā curatōꝝ.ꝑmū cū ỏꝛ filiꝰ reguli/scđm cū ỏꝛ infirmari cafarnaū.duo alia ibi. hora vij.reliqt eum febris/Duo ꝑma ptinēt ad cām l occasionē infirmitatꝫ spūaꝝ/Nobilitas em̄ ꝛ loci amenitas multꝫ sṫ occio pec cādi/Ad lr̄aꝫ filij magnoꝝ freqnt infirmāt etiā infirmitate coꝛpali/qz ḟ Hiero.cibos regios morbi seqnt regū/ſz de spūalib⁹ infirmatib⁹ certū est hꝫ q freqnt sequūt/Ex nobilitate gñis freqnt supbia vite seqtur vñ sup illud.j.ad thy.6. Diuitib⁹ hꝫ scli p cipe nō sublime sape.ỏꝛ glo. Augꝰ/ꝑmis diuitū est supbia.et qz supbia ad sui sustentatōnē multꝫ indiget.seqtur inde ꝓcupia oculoꝝ.qntū ad illā spēm q est rapina/vñ Ezech.xix. de leena ỏꝛ/Eduxit vnū de leuncul suis ꝛ leo factꝰ est ꝛ didicit predā capere hoies qz comedere/Ite filij nobiliū delicate nutrunt/vñ fiūt gulosi.et ꝓ seqnt luxuriosi.qđ ptiet ad ꝓcupinaz carnis/signāter g filiꝰ reguli ỏꝛ infirmari/Infirmat āt in capharnaū qđ interꝑtat villa pinguedis vel ꝓsolatōꝝ/qz pdijt qsi ex adipe iniqtas eoꝝ/rea q dat dñs eis ad ꝓsolatōꝝ ꝛ grāz actionē/ipsi ꝓtunt ad sui corruptōꝝ. iō ỏꝛ dñs Lu.6/ve vob diuitib⁹ q hētis hꝫ ꝓsolationē vr̄aꝫ cē. puer.ij/ꝑspitas stultoꝝ pdet

eos. iō ōt Aug⁹ de doct. xp̄iana. q̄ nihil ē infelici⁹ felicitate peccantiū. ℣ Spe ꝓsolatio nes malor. q̄si in vulnera fruñt. Greg. in moralib⁹ q̄t solatia ad viuēdi vsum q̄rim⁹ q̄si tot medicamentꝫ nr̄e egritudini obuia mus. r subdit ℔ medicamētū in vuln⁹ ver titur. qz exq̄sito remedio paulo diutius in berētes ex eo graui⁹ deficim⁹ qō. puide ad refectōz param⁹. ℣ Circa. iij. notandū q̄ febricitās intelligi pōt pctōr gñal'r. sic em̄ febricitās nūc hz calorē nūc frig⁹ r trēorez. sic pctōr hz inordinatū amorē boni trāsi torij. et inordinatū timorē mali transitorij. vñ sup illō ps̄. Incensa igni r suffossa. ōt Dio. Aug⁹. Dia pctā due res faciūt in ho mine. scz cupiditas r timor. r ꝑm hec duo duplicē penā hēbit pctōr in inferno. ℣ illō Job. 24. Ad nimiū calorē trāsibit ab aq̄s niuiū. ℣ Vel febris spēal'r p̄t intelligi pctm̄ luxurie. Aug⁹. meli⁹ est estuare febrib⁹ q̄m ardere libidinib⁹. ardor luxuriosoz mani fest⁹ est. sz nō sunt a timore imunes. qz ꝑm poetā. ℣ Res ē soliciti plena timoris amor ℣ Vel febris p̄t itelligi pctm̄ cupiditat. qō magnū timorē r magnū ardorē hz ānexos ps̄. Trepidauerūt timore vbi non erat ti mor Job. xv. ℣ Vomit⁹ troxis sp̄in auris⁹ ei⁹ Eccli. xxj. aia callida q̄si ignis ardēs. nō extinguet donec aliq̄d gluciat. Apoc. xvi Estuauerūt homines estu magno. ℣ Et notāduꝫ q̄ vsurari⁹ laborat febre ꝓtinua cū alij cupi di laborāt febre intpollata. ℣ Nō cessat em̄ a pctō suo etiā ob reuerētiā alic⁹ festinitat. r sic ex febre aliq̄n seq̄tur mentis alienatō sic febricitantibꝰ spūal'r est insania stulta r opionū. cum iactācia de p̄senti vanitate. ℣ Circa q̄rtū notandū q̄ t'miatio febris spūalis. vij horis p̄tendit. ℣ Prima hora hz frigus timoris. cū ad ortū veri solis appa rent hoī mala culpa q̄ p̄misit. r mala pene q̄ dei iusticia ei pauit. et inde tremor corō. ℣ Scōa hora est. cū ad augmentū lucꝫ gr̄e ꝓsiderat aliq̄s bñficia q̄ a dō recepit. r ma la q̄ ēpr̄io intulit. r q̄ tot et tantas aboia tiones coz̄ oculis dei p̄misit. r coram an gelo q̄ eū custodit. r inde multū erubescit. ℣ Tercia hora feruida est. feruore ire. cū fe bricitās appinq̄t sudori. cū scz incipit sibi r pctis suis irasci. ℣ Hora q̄rta est doloris in q̄ feruore ire seq̄tur sudor lacrumaꝫ. ve bemētia em̄ caloris. humor noxi⁹ in lacri mas. quasi in spūalem sudorē resoluitur. ℣ Quinta hora est spes venie. cū infirm⁹ hu more noxio ꝓsumpto. vel expulso alleuia tus incipit qualere. ℣ Sexta hora ē gr̄e vel gl'e. cū scz infirmās magꝫ alleuiat⁹ in ma iorē spem erigū. ℣ Septia hora est hora bo ni ꝓpositi in q̄ eum relinq̄t febris. et ipe fe brē. cū hūore noxio penit⁹ ꝓsūpto. naꝫ p gr̄am penit⁹ alleuiata. q̄si euolat ad facto rem suū. r voluntate r ꝓposito el adheret. ℣ Circa regulū tria sc̄ ꝓsiderāda nob. scz q̄ ōt regul⁹ nō rex. et q̄ fides ei⁹ licz diminu ta. salutē filij impetrauit. et q̄ dign⁹ reph̄ē sione fuit qz corpalē dñi descensum petijt. ℣ Regul⁹ est rex terren⁹ a regni modicitate in ꝓpatōe ad regn̄ celeste. licz etiā toti tre dñaret. tra em̄ velut punctū est respectu celi. Ben̄. ℣ punctū est istud in q̄ nauigat bellatis in q̄ regnat. ab vltimis littorib hyspanie. vlq; ad indos pauciss̄imoz die rū spaciū iacet si nauē ferat vēt⁹. at celestꝫ illa regio p. xxx. annos velocissimo syderi viā p̄stat. facit etiā ad hoc q̄ rex trenus re gulus sit q̄ ipse nō dñatur oibus q̄ sunt in regno suo. etiā pulicibꝰ muscis. Aug⁹ in ꝑmōe. Nō ōt tibi ꝓficiū et tumes. pul icib⁹ resiste vt dormias. etiam sibi toti nō dñatur. caro em̄ ꝓcupiscit aduersus spm̄. ad Gal' v. et qō deteri⁹ est vt frequēter ipa iniq̄tas regit reno dñatur. Ber̄n. in libro de ꝓsideratōe ad Eugeniū. an nō ru⁹ cui dñatur iniq̄tas. et maxime nisi tu forte in dignius iudices hoiez tibi q̄ vicīū dñari. Aug⁹ in li. de ciui. dei. ℣ Malus tot dñoz seru⁹ est q̄t vicioz. Tulli⁹. Omis sapiēs lib omis stultus seru⁹. putaꝫ ne imperor hoc noie dign⁹. quo āt ℔ tibi libero impabit. qui nō p̄t suis cupiditatib⁹ imperare. ℣ Fides reguli licet diminuta salutē filio impetra uit. In quo patet fidei virtus Hiere. v. Dñe oculi tui ꝓspiciūt fidem. ꝓspiciūt in quā respectu mie. Alexāder fidē etz informi impetrauit q̄ mōtes ꝓiūgerēt se ad inclu sionē indeoz. ℣ Regul⁹ reph̄ensiōe dignus fuit petendo corpalē descensum dñi. in q̄ multi ei sīles sunt. nō ꝓfideres de xp̄o. cū quo oār qz corpalem ei⁹ p̄nciā nō vident. cū tamen fides deuota eū tangat. ꝑm illō Luc. viij. Quis me tetigit. et subdit. tan git me aliq̄s. ℣ Nam et ego ꝓgnoui ℣rtutem de me exisse. ℣ Circa ℣os etiā tria nob at

tendenda sunt scz q fuerūt dño suo beni-
uoli. salutē filij nunciādo. Ītē xpo fuerūt
bñiuoli laborē ei⁹ nolendo, scz ne labora-
ret. descendēdo ad sanatōz infirmi. r tādē
fuerūt pticipes salutz. credidit em regul⁹
et dom⁹ ei⁹ tota. Seruo maliuolo tortu-
ra r ppedes Eccī. 33. Seru⁹ bo beniuol⁹
deuote exeqns bona q dñs pcipit fieri il-
loz bonoz pticeps est r valde car⁹ est deo
et angelis ei⁹. Eccī. 33. Si est tibi fuus
fidelis sit tibi qi aia tua. qi frem sic tracta
eū Aug⁹ maledict⁹ dispēsatoz auar⁹. cui⁹
dñs est larg⁹. Hoc etz notādū. q infir-
mitas filij reguli occasio fuit salutz regu-
lo r toti domui sue sic tribulatio aliq mul
tos saluat, vt defect⁹ plis qñqz est occasio
vt dñs dom⁹ r vxor r familia deuoti sint.
deo r ei⁹ amicz, r eoz familiaritate occa-
sionaliť saluent. Item circa xpm spēaliter
tria nob st attēdēda, scz qz ad filiū reguli
re noluit etiā rogat⁹, ad seruū bo centu-
rionis se vētuz dixit etiā nō rogat⁹ mat.
viij. r Luc. vij. In q pdēnauit acceptōz p-
sonaz, q diuitē ppter diuicias bonorat,
bonis paupib⁹ pfēptis, Act. x. Nō est pso
naz accep. ds Grego. In moralib⁹ psonā
bois accipe est hoiem. nō qz bō est sz ppter
aliqd qō circa ipm est honorare, Seneca
quēadmodū stult⁹ est q equū tentatur⁹ nō
cū respicit, sz straū et frenū. Sic stultissi-
m⁹ est qui aut ex veste aut ex pditōe q mō
vestis circūdata est nob hoiem existimat
Displicuit etz dño. q regul⁹ eū psentē vbi
qz nō credidit, nec miz si hoc displicebat
saluatori cū hoc multū impediat salutem,
Vultas em imūdicias hoies cauerēt, si
dei psentiā vbiqz p verā fidem agnoscerēt.
Boe. in li. psola. Magna nob. si dissimu-
lare nō velim⁹ indicta est pbitatis nccitas
cū oia agam⁹ añ oculos iudicz cuncta cer
nentis. Ītē dñs non exaudiuit regulū ad
filiū ei⁹ corpaliť descēdendo. vt ipe vole-
bat, exaudiuit tū eū faciendo qō magis ei
expediebat, in q em q absens curauit fidē
ei⁹ q diminuta erat pfecit, glo. Aug. super
Loz. xij. nō est magnū a deo exaudiri ad
voluntatē sz ad vtilitatē. Ibidē dt glosa.
Nota q exaudiť dya⁹ petens Job ad ten-
tandū. nō exaudiť apl⁹ petens stimulū a
mouendū, exaudiuit eū quē disposuerat
dānare. r ñ exaudiuit eū quē disposuerat
saluare, nā r eger petit multa a medico q
medic⁹ nō dat, nō exaudit ad volūtatē vt
exaudiat ad sanitatē.

Dñica. XXII. ƒmo. In ordine. iii.

Simile ē regnū celoz hoi regi, q voluit rōnem
ponere cū fuis suis. Mat. 18.
Mistice rex iste xpc est, fuus debēs. x. mi
lia talenta, ppl's iudaic⁹ est trasgressiōz de
calogi reus, hui⁹ serui vxorē et filios dñs
venūdari iussit, qz platos r subditos simt
cū tota suba eoz p magnitudie delictoz
externis natōib⁹ tradidit, vt qō noluerūt
voto. soluerēt tormēto. Hui⁹ fui miser⁹ ē
dñs. q nō solū captiuitatē iudaycā absol-
uit, sz etiā pctōz oim veniā in aduētu xpi
se dare pmisit, ɔfu⁹ ei⁹ est gentil' ppl's. de
bēs ei. c. denarios. i. recognitōz salutis ab
eo date l' dāde, qz de syon exibit lex r ɔbū
dñi de hierusalē Isa. ij. h⁹ ɔfui noluit mi
sereri, qz gētes dignas mia nō reputauit
Seru⁹ iste a dño suo tortoris⁹ tradit⁹ est
qz dat⁹ est in man⁹ romanoz, ul' iniq mi
nistroz. alit (Sile est reg. ce.). i. eccia mili
tans (hoi regi). i. xpo boi r regi regū. i. sile
est negotiū eccle huic negotio qō potuit
accidere (q voluit rōnē ponere cū fuis su
is). i. q examiatur⁹ est merita singuloz in
iudicio, in pūti etz ponit dns rōnē cū fuis
suis, ul' p ɔscie illūiatōnē factā p scpturas
vel p creaturas. Remigi. xpo meritoz ex
amiatoz. iā p scpturas cū fuis suis rōnē
ponit (r cū cepisset rōnē ponere). i. merita
examiare (oblat⁹ ē ei vn⁹ q debat zc). i. legi
expletionē. r penā p mutiplici ei⁹ trāsgref
sione (cū āt nō hēret vñ redde.) Inel' viri
bus suis h explere nō posset (iussit eū ve
nūdari). i. el'no incēdio mācipari. vel iur
ta Inel'. pmittit iusto iudicio malignoz
spirituū fuū fieri (r vxorē ei⁹ r filios zc) In
terl'. Iussit p cupiditatib⁹ r opib⁹ qsq p vt
oze et filiis penas soluere (pcidens āt fu⁹
ille zc) lra plana est (videtes āt ɔfui eius)
. i. angeli q referūt gesta hoim. vt dt Glo.
Tob. xij. (Tūc vocauit illū dns suus) Re
migi⁹ vocatio ista est intus in ɔscia (seruе
neqz). i. nō eque agens negādo ɔseruo mi
sericordiā pus a dño tibi exhibitam (sic
et pater zc) Glo. Si nō dimiserim⁹ ex coz
dē qō in nos delinqtur, et hoc qō q pnia-

nobis dimissum erat. a nobis exigetur/ et est argumentū q̄ pctā dimissa ꝓpter pctm̄ odij redeunt/ Circa q̄d diuersi diuersimo de dicerūt/ Prepositiu⁹ dixit redire in ḡt tuoꝝ casibus. ꝯtus. Frēs odit apostata fit spnitq; faci. Penituisse piget ꝑstina culpa redit/ Alij ꝙ dicunt ea redire/ ꝑ quolibet mortali pctō q̄ntū ad reatū/ Quidā q̄ntū ad maculā/ q̄dā q̄ntū ad solā ingratitudinē. q̄ peccat postq̄ accepit a ꝺo remissionem pctōꝝ suoꝝ/ cū sit ingrat⁹ de tāto bñficio magis peccat/ ita q̄ ingratitudo pctm̄ recidiuantq; aggrauat/ h aūt q̄d hic ꝺr. quousq; re. v. de/ Quidā intelligūt de vniuerso debito q̄d psoluendū est/ nō de illo q̄d iam ꝺdonatū est scz de mia quā alij impendere debuit/ ꝑ eo q̄ miam accepat/ Uel ꝑt dici. q̄ sic est vn⁹ denari⁹ diurnus. licz stella a stella differat claritate/ sic vna ē pena subaī. scz carentia gl'e/ ⁊ ignis ⁊ymis q̄ st pena oim mortaliū/ vñ q̄ ille q̄ nō vult cō donare frī suo in se peccāti. debitoꝝ ē ista rū penaꝝ/ ideo pctā redire dicunt/ vel debita dimissa repeti. eadē eīm ꝺr esse in gñe q̄ ꝑpus (Sil'e est reg. ce. zē) Rñderat dñs illi interrogatiōi petri/ Quotiēs peccabit in me frater me⁹ ⁊ dimittā ei. vsq; septies/ dicens. Nō dico tibi septies/ sz vsq; septuagies septies/ Sed ne aliq̄s vilipenderet ei⁹ rñsionē. nō ꝺdonādo peccāti in se/ subdit dñs hāc pabolā. in q̄ ostendit q̄m picu losum sit. nō ꝺdonare fratri peccāti in se.

Cōtinet ār hec pabola. q̄ nobis possit timorē incutere/ ⁊ psolationē dare/ In eadē eīm pabola nob oñdit. ꝓpterq̄ de dei mia possum⁹ spare veniā/ et de ꝺi iusticia time re penā/ Primū nob apparet si attēderim⁹ qūo seru⁹ neq; oim debitoꝝ suoꝝ dimissionē obtinuit/ Scōo si attenderi⁹ qūo debitoꝝ suoꝝ meruit repetōnē. Circa ꝑmū notandū. q̄ seru⁹ iste ad rōnē venit/ vbi insufficientiā suā agnouit/ ⁊ miam iusticie sibi ḡuē audiuit/ Nō ad curiā mie appellans a dei mia pl⁹ q̄z peteret impetrauit/ vade ⁊ tu facsil'r/ exige a te ipo rōnē. l' in ꝑscia tua/ vel in lectōe. ul' in ꝑdicatōne. Eccī. 18. añ iudiciū interroga te ipm/ Abaē. ij. Cōtēpla ꝺor vt videā/ ⁊ q̄d dicaī mihi/ ⁊ q̄d rñdeam ad arguentē me Job 30/ Quid facia cum surrexerit ad iudiciū dñs/ districta etiā et freqntē ꝑputatōz. debes facere vicario ꝺi

Districtā. vt nec minima ꝑmittaī. Mat. x. Oēs capilli capitz vestri numerati sunt/ Frequētē ne q̄d excidat a memoria/ Berñ cōputatio dilata. ml'ta faē oblīuiscī/ Iterā da vero ē ꝓfessio q̄ciēs pctm̄ iteraī/ Jo. ij. Eam⁹ in iudeā iterꝝ/ iudea interptaī ꝓfessio. ps̄/ Cōfitebim⁹ tibi ꝺs/ In cōputatōe ꝙ tua appebit tibi tua insufficia/ Job. ix. Si voluerit q̄s cū eo ptēdere. nō poterit ei rñdere vnū ꝑ mille/ Berñ/ O si ꝙgnouisses q̄m ml'ta ⁊ q̄m multz debeas/ videres q̄ nihil ē q̄d facis/ Ideo debes ꝓpo totā vitaz tuā. q̄ ipep tua posuit tua/ Scōo exigunt p̄terita pctā mea. futurā vitā meā/ vt faciā dignos fructꝰ pnie/ et recogitē oīes ānos meos i amaritudie aie mee/ q̄d si t̄ciū debitorē oñdam. q̄ eā vēdicet sibi. puto q̄ ꝺsideres gl'az q̄z ocl's ñ vidit zē/ Nōne ad hoc vendēdū totū te. ⁊ q̄cunq; poterz dare oportebit/ ⁊ cū oīa compleuerz nō sunt cōdigne passiones hꝰ tpis ad futurā gl'az/ zē.

Qrto debitori debes q̄ es. a q̄ totū hēs/ q̄ te fec̄rbñ fec̄rcūcta mistrat/ cui hoꝝ ꝓpois reddere q̄d debes/ dēs eē ꝑsiderare iniam iusticie intolerabilē/ vt tioꝝ ipi⁹ inducat te in hūilitatē pnie/ vñ Crisꝰ sup mat. loq̄ns de dño iubente xp̄m vendi/ trere vult vt p minas in supplicatiōez ducat. Ysa. xxvj. A tioꝝ tuo dñe ꝓcepim⁹/ ⁊ pep̄im⁹ spm̄ salutz/ Eccī. j. Timoꝝ dñi expellit pctm̄/ Cōsidata ꝙ inia iusticie appellare debes ad curiā mie. que supioꝝ ē q̄z mia eius sup oīa opa eius/ ⁊ a mia hūiliter petēda ē venia/ Eccē. xxxv. Ideo humiliāt̄z se nubes penetrabit. ps̄/ Respexit in oꝝonē humiliū. zē. mia plus dat q̄m petaī/ vñ Crisꝰ in omel'. Famul⁹ petit dilatōz/ ⁊ accipit dimissiōez Sil'e habeī de latrone. Luce. xxiij. Aug⁹ loquēs de ipo. Cōsiderabat oīa facinora sua. ⁊ ꝑ magno hēbat si vel i fine pceret ei/ Dñs aūt ꝓtinuo inq̄t/ Amen amē dico tibi q̄a ho. me. e. in pa. Discōia obtulit. q̄d miseria distulit/ Circa ꝑm notaī q̄ in suo neq̄z fuit duplex culpa/ q̄z secuta ē duplex ira/ fuit eīm ingrat⁹ dño/ ⁊ inimicoꝝ ꝑservuo/ Cū enīz bñficiū magnū a dño accepisset gr̄a dñi. suo ipi⁹ benefic⁹ eē debuit/ mi scōiam etz q̄z liberer recepat. ꝑservuo impiri debuit/ Ingratitudo siccauit ei fontē pietatis/ Berñ. Ingratitudo ē vent⁹ vrens. sic cans sibi fontē pietatz. rozē mie. fluēta gra

tie/ Ipse nō miserādo ꝓseruo fontē mie sibi destruxit/ Glo. sup illū ps̄. De⁹ vltionū xc̄/ Noli subuertere fontē mie quē traxisti/ Chrisō. loquēs de verbo illo. serue nequā. Audiā⁹ imitādi cordes qūo alij nō sim⁹ crudeles/ sz nob ipis/ vis remēorari maloꝝ. tibi ipsi remēorāris et nō alij/ imie quā habuit ad conseruū. rñdet ira ꝓseruoꝝ/ De q̄ ibi. videntes ꝓseruī ei⁹ q̄ fiebant ꝓtristati sunt valde xc̄. Angeli em̄ et sancti multum offendunt/ cū aliqs fri suo nō vult ꝓdonare/ Ingtitudini rñdet ira dñi/ de q̄ ibi. ira tus dñs xc̄. habuit ꝓo ira ei⁹ triplicē effectū/ Dixit em̄ ei ꝓuiciū/ i ꝓpauit bñficiū/ r misit eū in supplicīū/ Ad ꝑmū ptinet illud. serue neqz/ Chrisō. qñ decē milia talēta debebat nō vocauit eū neqz nec ꝓuiciar⁹ est/ Qñ aūt ingtus fuerat tunc ōt. serue neqz. Ad scōm ptinet illud. oīe debitū dimisi tibi/ Poeta est aliq̄ ingrato multū exꝓbrare voluptas/ Chrisō. in ome. Duo q̄rit a nob dñs. et nr̄a pcta recogīcere/ et alijs dimittere/ qui em̄ sua intelligit facili⁹ ꝓseruo dimittit. De supplicio hr̄ ibi. Tradidit eū tortorib⁹ (Notandū q⁹ ōs hz carcerē vbi pcrōres torq̄nt̄ hz stabulū et palaciū. Carcer ei⁹ est infern⁹. Palacium padisus/ stabulū mūd⁹/ in q̄ hō posit⁹ est. postqz ꝓpatus est iumentz insipiētib⁹. Bern̄. puto iumenta dicerēt. si loqui fas esset. Ecce adā. q̄si vn⁹ ex nobis fact⁹ est/ Ad ℞ figurandū dñs nasci voluit in stabulo Luc̄. ij. In carcere dei soli mali/ in palatio soli boi/ in stabulo boni et mali/ illū q̄ huic stabulo ꝑest vocat dñs stabulariū Luc̄. x. De illis qui diligunt fetorē hui⁹ stabuli/ et nō curant p uenire ad pulcritudinem palacij/ Si tot pulcra et delectabilia ꝓspiciūt in stabulo/ q̄d existimādū est in palacio (Sic r pater me⁹ celestis xc̄). hec pabola introducta est ꝓ tenentes odiū/ De quo si vis loq̄ reqre i tractatu de ira (Sile est reg. ce. ho. re. qui po. ra. xc̄). (Notandū q⁹ ōs exiget a nob rōnē de bonis nobis ꝓmissis/ et de bonis ōbmissis/ tē de malis a nob ꝓmissis/ r ō malis nob dimissis/ Ad ꝑmū ptinet pabola de villico iniq̄tatis Luc̄. 16. cui dñs ōt. Redde rōz villicatōis tue. Ista ꝓputatio multū timenda est/ Multa em̄ bona nob ꝓmissa sunt bona nāe/ foꝛtune/ r gratie/ r magni valoris/ Si nō haberem⁹ reddere rōnē nisi de tpe/ multū timendū esset nob. Bern̄. Nihil est ꝑciosius tpe/ sz heu hodie nihil vilius reputat̄/ Una hora tpis ꝑt hō absolui a debito gehēne/ r regnū celoꝝ lucrari/ Bern̄. Omne tp⁹ tibi impensū requiretur a te. q̄liter fuerit expensum. Idē sic capillus nō ꝑibit de capite. sic nec mometū de tēpe. Eccs. iij. Fili ꝓserua tēps ꝓtereq̄s est qui sciat estimare valorē oculi vni⁹ (Ad scōm ptinet pabola de talentz/ Mat. 25. vbi dñs ōt. seruo pigro. Serue male et piger. hec ꝓputatio multū timenda est/ cū dñs dicat. inutilē seruū ꝓicite in te. ex te/ Mat. xxv. dō. Delicta quis intelligit. Cōputatio etiā de malis cōmissis multū timenda est/ cū dñs posit⁹ sit rōnē etz de cogitatōib⁹ et ꝓbis ociosis/ Mat. xij. De omi verbo ocioso xc̄/ Sap̄. 6. cogitatōes vr̄as scrutabit̄ Job. xi. Nonne ipse ꝓsiderat vias meas/ Glo. sic ō⁹ vniuscuiusq̄z vitā considerat/ sic gressus dinumerat/ vt nec minutissime cogitatōes ei⁹ iudicio. at verba tenuissima q̄ apud nos vsu viluer̄t indiscussa remaneāt/ ipse etiā exiget rōnē a nob de malis alienis/ Gen̄. 4 vbi ē Abel frater tu⁹. Ezech. iij. r. xx. Sanguinē ei⁹ de manu tua re. Ad q̄rtū ptinet pabola ō seruo neqz/ hec ꝓputatio multū timēda ē/ multū em̄ obligat pcti dimissio illū cui dimittit̄/ p q̄libet mortali esset debitor pene eēne/ vñ multū ingrat⁹ est q̄ tanti bñficij ingrat⁹ est sic ꝓz p ℞ q⁹ multū ingrat⁹ reputaret/ q̄ liberatus a morte tpali bñfactoris sui īmemor eēt. Si vis loqui de hys que timēda sunt. in hoc iudicio/ reqre de hys in tractatu de timore. Si vis nō timere illud iudiciū. iudica in ꝑsenti te ipm. Ad Lor. xi. si nos metipsos dīiudicaremus Mich. 6. Indicabo tibi hō. q̄d sit bonū r quid dñs reqrat a te/ facere iusticiā. diligere miam. solicite ambulare cū deo tuo. iusticiā facere ōbes q̄ntum ad te/ miam diligere q̄ntū ad ꝓxim/ r solicite ambulare ꝓter angelū q̄ te custodit/ r ꝓter deū/ qz cor̄ā oculi dei oparis (oblat⁹ est ei vn⁹ qui debebat ei. x. m. talē. Debitor aliqs ē ōo multiplr/ scz ex facto alieno vt ꝓter ꝓtm ꝑmor parentū nascūt oēs filij ire/ De hoc debito/ Eccī. xl. graue iugū sup filios ade (Item' ꝓter bona a deo accepta tpalia/ et ſpūalia. naturalia. vel gratuita. i. ad Lor

xij/ Diuisiones grāx sunt. idem aūt spūs
¶ Item est aliquis debitor deo ex aliquo fa
cto bono ꝓprio/ vt cum castitatē vouet vel
licite iurat/ puer. xx. Ruina est homini de
uotare sanctos/ z post vota retrahere/ vel
ex suo facto malo/ vt cum ꝺns ꝺ deū peccat
tenet ad satisfactionē. Prouer. v. Iniqta
tes sue capiūt impiū/ ¶ Item debitor est hō
deo ex iure naturali vel diuino/ vt obſuatio
nes mādatorū que ratō dictat eē seruāda
Ro. ij/ Gentes q̄ legē nō habent natural'r
ea q legis sunt faciūt/ vt est subuenire pau
peri Eccī. iij. Declina paupi sine tristicia
aurē tuā/ ¶ Isa. xlviij. Cū videris nudū operi
eū/ ¶ Item hō est debitor ex humana ꝓstitu
tione Ro. xiij. Omnis aia potestatib⁹ sub
limioꝛib⁹ subdita sit/ ꝑmū debitū non cre
scit/ sc̄ōm tanto magis crescit/ q̄nto maio
ra naturalia a deo accepim⁹/ ¶ Ūñ qui de
bonis dei gloꝛiatur. simil' est ei qui de de
bitis suis gaudet/ vel de sano qui de vin
culis suis ridet/ quales sunt multi qui de
sciētia sua vel eloquētia sua gloꝛiant'. sunt
etiā multi q̄ de dignitatib⁹ suis gloꝛiātur
quib⁹ sunt onerati q̄si ꝓpedibus Prouer.
xxiij. Noli esse cum hys q̄ defigūt manus
suas/ et qui vadium offerūt se ꝑ debitis/
¶ Tercīū debitū crescit/ quāto plura ꝑmit
tim⁹ z vouem⁹ qō est piculosum/ Eccī. xj.
Est q̄ ꝓpter ꝓfusione ꝑmittit amico et lucra
tus est eū inimicū gratis (Tunc vocauit
eum) Vocat ꝺns q̄nq; ꝑ inspiratione in
coꝛde de malicia arguendo/ Ps. Arguam
te z statuam cōtra faciem tuam/ ¶ Q̄nq; ꝑ
scripture admonitionē/ vnde ꝟmo dei ad
uersarius dicit. Math. v. Esto ꝓsentiens
aduersario tuo/ ¶ Item q̄nq; ꝑ infirmitatē/
Hiere. vi. ꝟm lram. lxx/ ꝑ omne flagellum
et doloꝛē erudieris hierusalē/ tandem per
moꝛtem quasi ꝑemptoꝛie/ qz incoꝛrigibile
non sustinet amplius viuere. ne deteriox
fiat Eccī. xix. Qui odit coꝛrectionē minu
etur vita.

¶ Dnica. XXIII. ꝟmo. ¶ In ordine. izj.

HEūtes phari
sei ꝓsiliū inierūt vt caperent ie
sum in ꝟmone Mat. xxij. (Ab
euntes). i. coꝛpaliter a xp̄o recedentes (vt
capent). i. vt aliq̄d q̄si eo ignoꝛante extoꝛ
querēt ab eo in quo posset argui/ ¶ Et mit
tunt ei discipulos suos) Interl'. q̄si min⁹
notos a q̄bus minus caueret/ et reꝑhensi
minus erubescerēt (cū herodianis) eo ꝛpe
sc̄z die⁹ ꝓximis añ pascha venit herodes
tetrarcha in hierusalē vt purificaret/ z sic
interesset solennitati/ ¶ Herodiani ergo di
cunt milites eius/ qui ꝓpter istos ꝟm
Glosam. miserunt tanq̄z ignotos vt faci
lius deciperent/ et vt per eos ipsum cape
perent. quē timoꝛe turbe per se capere nō
audebāt ꝟm Chrisō. Discipulos suos mit
tunt cum herodianis/ vt si respondisset ꝑ
herodianis discipuli eum accusarent/ si ꝑ
phariseis herodiani accusarent/ ꝟm Hie
ronimū sup math. ¶ Pharisei quosdā iude
os dicentes tributa danda esse cesari/ et
sic fauētes herodi dicūt herodianos esse
et nō iudeos (¶ Magr̄ scimus ꝛc̄) Qui vult
auem capere laqueum tegit/ sic isti volen
tes dominū decipere/ blande loquuntur.
Ps̄. ¶ Mollliti sunt ꝟmones eius sup oleū/
et ipsi sunt iacula/ Chrisō. sup math. Hec ē
ꝓpria ypocbritax potētia/ simulata lau
datio/ sicut qui nō potest taurū subiugare
ꝓpriis viribus/ mollibus manibus fricat ei⁹ cer
uicē/ vt ꝑ blandimēta deꝑhendat/ Interl'.
¶ Ideo eum laudant. vt laudat⁹ mysteriū
coꝛdis sui simplicit' eis aperiat/ eos q̄z ve
lit habere discipulos (et non est tibi cura)
Interl'. Non times ꝑlaram ꝑsonam/ Glo.
eo ꝓuocant vt deum magis q̄m cesarem
timeat/ et non debere tributa dicat/ vt in
de quasi actoꝛ seditionis fiat/ Contrariū
tamen videtur ei. quod hic dicitur/ et nō
est tibi cura. illud Sap. vi. Tibi est cura
de omnibus/ ¶ Solutio. ei de omnibus est
cura ꝓseruandi in esse/ ¶ De solis vero ratio
nalibus est ei cura quantū ad disciplinā.
j. ad Coꝛ. ix. Nunquid cura est deo de
bobus (Nō eā respicis ꝛc̄) Interl'. Indi
screte dicis veritatē maioꝛib⁹ z minoꝛib⁹
sine acceptōe ꝑsonē/ Greg. in moꝛa. ꝑsonā
bois accipe/ est boiez nō qz hō. sz ꝓt aliq̄d
qō circa ipm est honoꝛare (sz censū da. ꝛc̄)
hec q̄stio emerserat iter iudeos/ ꝑhariseī
et scribe dicebāt indignū esse. ꝙ populus
domini tributa solueret regi terꝛeno/ qui
primicias et decimas/ et multa alia solue
bat regi dino/ ¶ Allī eōrio dicebāt Romais
tributū esse soluēdū. ꝑ cōi omniū tutela/ z

adeo inualuit psuasio scribaꝝ ⁊ phariseoꝝ vt negaret tributū romanis/et p eo specialiter missi sunt. tytus ⁊ vespasian⁹ a nerone ad euertendā hierusalē/et fit hic sermo de illo censu.q̄ oꝛ census capitis. de q̄ tangit Luc.ij. ⁊ Mar. xvij. (Dari cesari) Hiero. sup mat. Omēs reges romania p mo gayo cesare q̄ impiū habuerāt cesares appellati sc̄t (ꝓgnita aūt ꝛē) Nō f̄m verba eoꝝ blande. sꝫ f̄m ꝓsciam eoꝝ aspe. rñdet. (Quid me tentatis ypocrite) Hiero⁹. ypocrita appellat.q̄ aliō est et aliō simulat.i. aliud intrēdit coꝛde. ⁊ aliō agit i ope (Oñdite mihi nūmisma) Intli. Nūmū q̄ p censu soluit.q̄ ⁊ imaginē hēbat cesarꝫ/et ponit h̄ im ꝓpe/nūmisma eñ ꝓprie est ipsa exaratio. sc̄z in scptio imagis regie/et supscptōꝫ regis (et illi obtulerūt ei dena.) Interli/Ben⁹ nūmi q̄ p decē nūmis cursalib⁹ vel vsualib⁹ reputabat et soluebat p censu/ (cui⁹ est imago hec) Glo. satis ptz q̄ nō ex ignoꝛatia introgat/sꝫ vt ad ꝓba eoꝝ ꝓpe tent rñdeat (dicūt ei cesarꝫ) tyberij puigni cesaris augusti. sub q̄ passus est dñs/Dñs nat⁹ ē sub augusto.q̄.xvij. āno tyberij passus est/⁊ tūc hēbat denari⁹ imaginē tyberij q̄ tpe augusti hēbat ipsi⁹ augusti imaginē (Reddite q̄ q̄ sunt cesarꝫ ce.) sc̄z tributū et pecuniā cesari/et q̄ sunt dei deo sc̄z victimas et decimas./

¶ De eodē. sermo. II. In ordine. 124.

Abeuntes phari

sei ꝓsiliū inierūt ꝛē (Circa serie h⁹ euāgelij septē nob attendenda sūt. ¶ Primū ē illō q̄ phisei ꝓuenerūt/mali ꝓsiliū ineunt. sꝫ nō inuenitūt/Xpi f. sup math. colon⁹ dyaboli. ⁊ si dei ꝓsiliū q̄rat nō inuenit/vide furē euntē ad furtū oꝛantē vt ꝓsperet/⁊ foꝛnicatoꝛ signū crucꝫ facit sibi vt nō ꝓphēdat/⁊ tanto citi⁹ capiet/q̄ nescit iusticia dei ꝓcinitū dare criminib⁹/tale ꝓsiliū. q̄les ꝓsiliatoꝛes/Scōm est q̄ ꝓbū dei in ꝓbo cape volūt/sꝫ inutilit q̄ frustra iacit rethe añ o. pen. puer. j./Serpēs factus ex ꝓga aaron. serpētes factos ex ꝓgis magoꝝ deuoꝛauit/Exo. vij/Sic xpi sapiētia astutie mūdi ⁊ demonū ꝓualet/In serpēte sapiētia vel astutia intelligit/sapiētes mūdi. ⁊ demōes viros iustos conātur in ꝓbis cape/Job in ꝓbis. viri iusti multū debent cauere/⁊ q̄ non hēt discretionē loquēdi. saltē debet hr̄e discretionē tacendi. Sene. taciturnitas hoi stulto ꝓ sapia est ¶ Phus cuidā rustico tacenti in quiuio dixit. hoc solū ex doctꝫ hoib⁹ habes. puer. xvij. Stult⁹ si tacuerit sapiens reputabit. Job. xiij. vtinā taceretꝫ/vt putaremi sapientes/Greg. loquēs de illo ꝓbo Eccs. iij. Temp⁹ tacēdi ⁊ tps loquēdi/pus inqt tacendi p̄mittit. ⁊ postmodū subdit loq̄ndi q̄ nō loquēdo tacere/sꝫ tacendo debem⁹ loqui discere/¶ Terciū est q̄ dñs nō rñdet eis f̄m ꝓba oꝛis/sꝫ f̄m intentōꝝ coꝛdis/cū sermo ad hoc sit. vt coꝛ hois alteri indicet/verba tñ multoꝝ poti⁹ coꝛ opiunt q̄s aperiant. ps̄. Circūdederūt me sicē apes melbōtes in oꝛe. aculeū retro/tales sc̄t ꝓbisei ¶ Quartū est q̄ dñs nō tā cito rñdet q̄stiōi eoꝝ/sꝫ eos introgat vt ex ꝓbis eoꝝ ꝓgruā rñsionē eliciat/in hoc monēs. ad prudētiā ⁊ astutiā maloꝝ/Mat. x. Estote prudentes sicē serpentes/puer. xi/Simulatoꝛ oꝛe decipit amicū suū/Justi āt liberabūt scia. ¶ Quintū est q̄ laudatoꝛib⁹ iram ostēdit/et merito ē valde ꝑiculosa sit laudatō/puer. .29. hō qui blandis fictisq̄ sermoib⁹ loqt rethe expandit ꝑ pio suo. ps̄. Sic̄ nouacula acuta fe. do/Nouacula acuta oꝛ furari barbam. sic adulatio ꝓtutē/Aug⁹ sup ps̄. ¶ Duo sc̄t gña ꝓsecutoꝝ. vitupantiū ⁊ adulāciū/pl⁹ ꝓsequtur ligua adulatoꝝ q̄m manu⁹ interfectoꝛis/Sen. hz suū venenū blanda adulatio/Sextū est q̄ nec timoꝛe nec fauoꝛe a veritate deuiat iudicū/multꝫ placuisset si dixisꝫ censum nō esse dandū cesari tñ nō ꝓcessit. ad Gal. j/Si hoib⁹ placerē xpi seru⁹ nō essem/Exo. xꝫ. Nō seqris turbam ad faciendū malū/puer. 29/Qui timet hoiem cito coꝛruet. nō ē aliq̄d faciendū in p̄iudiciū alteri⁹/etꝫ ꝓpter fauoꝛē pauperū Exo. iꝫ. paupis nō misereberꝫ in iudicio. Itē xp̄s ꝓt fauoꝛē cult⁹ dīni noluit aliq̄d facere in p̄iudiciū cesarꝫ ¶ Septimū est q̄ iussit attendi. cui⁹ ē imago/p̄cipies reddi cesari q̄ cesarꝫ/erat/⁊ oō q̄ oī erat/Glo. Sic̄ cesar exigit impssiōꝝ sue imagis/sic⁹ ds aīam lumie sui vult⁹ insignitā/Chrisꝫ. Tu mōꝝ abijce ex⁹ xpi/⁊ ñ erꝫ obnoxi⁹ mū dano ꝓncipi/Ope oꝛdo ꝓboꝝ te ist̄ruat. s. reddite ꝛē/pus em renūciādū ē mōo. vt expediti⁹ adhereat x⁹/Ro. xiij. reddite oib⁹

debita debem⁹ supiori obedientiã. inferio
ri disciplinã. pari equitatẽ. oibus fidem ⁊
ꝑitatẽ. De hac materia reqre in ꝑmõe illo
epl'a. Debitores sum⁹ nõ carni (nõ respi-
cis ꝓsonas hoim) Reg. ij. Nõ est acceptio
ꝓsonaꝝ apud deum/sic hr̃ Act. x. Bal'. ij.
Dñs se facto oñdit non esse acceptorẽ ꝓso
narũ/qñ ad filiũ reguli ire noluit/Joh. iiij
Ad seruũ ꝙo centurionis se ventuꝝ dixit
Mat. 8. Señ. quẽadmodũ stult⁹ est qui
equũ tentatur⁹ nõ ipm respicit/sz stratum
⁊ frenũ/sic stultissim⁹ est q̃ ex veste aut ꝙdi-
tione q̃ nobis mõ vestz circũdata ẽ hoiem
existimat (cui⁹ est imago hec zẽ) sic voluit
dñs vt tentatores attenderẽt cui⁹ eẽt ima
go denarij/sic vult ipse vt attẽdam⁹. cui⁹
est imago q̃ est in nob̃/⁊ põt hec q̃o tripl'r
intelligi/ꝓmo de interiori imagie naturali/2°
de interiori adq̃sita/3° de exteriori/Pria
indubitanter est dei/Eccl. i7. de⁹ de t'ra crea
uit hoiem/⁊ ꝑm imaginẽ suã fecit illũ. In
hac imagie ptrãsit hõ. hãc imaginem vult
dñs vt attẽdã⁹ cui⁹ sit. q̃nqz de cãis/Prio
vt intelligẽtes exꝑssam silitudinẽ nr̃az ad
prez celestẽ. eũ tenerius amem⁹/licz natu
ralis amor sit inter pr̃em ⁊ filiũ. tñ teneri-
or soleat esse cũ filij⁹ valde sil'is est pr̃i/Aug⁹
Amand⁹ est gñator/sz ꝓponẽd⁹ est creator
Scda est vt agnito tanto dei beneficio/p
eodẽ grãs agam⁹/sunt q̃dã non intelligen
tes magnitudinẽ. h⁹ bñficij/qõ ds rõnali
creature spẽal'r fecit/hy inuanũ videnꝫ ac
cepisse aĩas suas. isti effecti sꝫ sil'es bestijz
ꝑm illud. hõ cũ in bo. eẽt nõ intel/Boeti⁹
in de ꝓso. Hũane nature ista ꝙditio est/vt
tũc tm̃ ceterz reb⁹ excellat/cũ se ꝙgnoscat
Ea tñ infra bestias redigat. si se nosse de-
serit. Berñ/fit vt se se nõ ꝙgscẽdo/egregie
regiõz munere creatura/irrõnaliũ gregib⁹
incipiat aggregari/Deberẽt attẽdere q̃n-
tũ bñficiũ eẽt si eis restitueret⁹ vsus rõnis
q̃ etiã impedit⁹ est/Ad hãc imaginẽ ptinet
capacitas et'ne britudinis/q̃ soli⁹ rõnalis
creature ẽ/q̃ tori mõdo ꝑualet/imago ista
est lumẽ. de q̃ ps. 4. Signatũ est sup nos
lu. vul. tui dñe/Tercio vt imagini dei in
nob̃ debitã reuerentiã exhibeam⁹/Eccl. x
In mãsuetudine sua. a. t/⁊ da illi honorẽ
ꝑm meritũ suũ. i. ꝑm dignitatẽ suã. Indig
nũ est vt creatura rõnalis in h̃ deũ inho-
noret/in q̃ de⁹ eã ꝑ ceterz creaturz bonora
uit/Si nefas esset imaginẽ beate ꝙginis
in lutũ ꝑiicere/et imaginẽ crucifixi/q̃ntũ
nefas est imaginẽ trinitatz ĩmũdicia pcti
inq̃nare/Aug⁹ sup illũd ps. In ciuitate tua
yma. ip. ad nich. redigit/Verito inq̃t ds
imaginẽ ipsoꝝ ad nihilũ rediget in celesti
ciuitate/qz ipsi in t'restri ciuitate sua. yma
ginẽ ei⁹ ad nihilũ redegerũt/Quarto vt ꝑ
pter interiorẽ pulcritudinẽ q̃ dine similis
est exteriorẽ q̃a pulcritudie brutoꝝ vincit/
et adiuuari indiget ꝓtẽnam⁹/Frat̃ guido
cartusiensis. vestes te ornant pulcritudo
esset. si tu eas ornares/valde ꝓtẽptibilis
est pulcritudo illa q̃ necesse hz pellib⁹ mu-
niri ⁊ stercoribꝫ ꝑmium adiuuari/Ps. 33.
Dis gl'a ei⁹ fi. re. ab int⁹/Quinto vt ei cui
sil'es sum⁹ natura/studeam⁹ sil'es effici gr̃a
et gloria/in quo pfectio nostra ꝙsistit cui⁹
rei natural' amor nobis insit⁹ est nec pfectẽ
q̃escit coꝝ nostrũ absq̃z hoc/Aug⁹ Dñe fe-
cisti nos ad te. ⁊ inq̃etũ est coꝝ nr̃m donec
req̃escat in te/et sup illũd. Signatũ est sup
nos lu. vul. t. d/ot Aug⁹. loquẽs de lumie
q̃ imago creata insignit/hoc lumẽ est totũ
⁊ vez hoi bonũ/De imagine etiã adq̃sita
q̃stio ꝑt fieri/vt dñs q̃si admiras de yma-
gine dyaboli i tẽplo suo posita dicat/cui⁹
est hec ymago/q̃t vicia hz hõ in corde suo.
tot demones hz pictos ibi/q̃ depingit de
mones in corde suo videt velle effigiare h̃
infernũ/vñ videt⁹ q̃ non satis cito credat
se pueniſſe illuc/De tali ot dñs in die iudi
cij. Reddite q̃ sunt dyaboli dyabolo. Ad
tales ptinet illũd. Trcñ. iij/Denigrata est
facies eoꝝ sup carbones/Thaũ. ij. Facies
eoꝝ sic̃ nigredo olle/Isa. iij. Facies ꝙbuste
vult⁹ eoꝝ/Spẽal'r ꝑt intelligi imago dya
boli. pcm̃ crudelitat̃/Apo. 14/Si q̃s ado
rauerit bestiã ⁊ imaginẽ ei⁹/⁊ caractẽrẽ in
fronte aut in manu accepit/h̃ bibit de vi-
no ire dei/Sũt añt q̃ facies bestiaꝝ ꝑ di-
uersitatẽ vicioꝝ assumũt/Ꝺ illud Eccl. 4.
Ne assumas fa. Ꝺ fa. tu/ꝑ supbiã assumunt
faciẽ leonis/ꝑ venenatã inuidiã faciẽ ser-
pentz/ꝑ irãfaciẽ apri/ꝑ accidiã faciẽ testu-
dinis/ꝑ gulam faciẽ vrsi/ꝑ luxuriã faciem
porci/ꝑ auariciã faciẽ talpe/ꝑ odiũ faciem
canis/Itẽ sunt aliq̃ qui bñt. vij. capita/et
x. cornua sil'es bestie quã vidit Joh/Apo
xiij. Vidi inq̃t de mari bestiã ascendentẽ
bñtẽ capita. vij/et. x. cornua/vij. capita ht

hec cui. vij. pctã crimialia dñantur/x. cor nua bz. q̃ p elationẽ decalogũ impugnat/

¶ Tercio ꝑt esse q̃stio de imagine exteriori. cui⁹ est hec imago/ O fatua mlr. q̃ nũc de pin xisti/ Hiero. loquens de tali/ q̃ fiducia attollit vultꝝ. ad sydera/ q̃s ꝓditor nõ agnoscit ¶ Itẽ notandũ q̃ lex reqruntur in denario. et silia hys requirit ds in homie/

¶ Primũ est ymago sua q̃ spẽaliter ꝑt intelligi legis caritas/ siue ordinat⁹ amor ois boni. Joh. x. deus caritas est/ Scõm. sup scriptio/ pmo dẽt ibi esse scpta ꝑcepta iuris natural illud scz Thob. 4. q̃ tibi odiosum fieri. vide ne aliq̃n alij feceris. et illd mat. 7. Omia q̃cunqz vultis vt fa. vo. ho/ eadẽ et vos fa. eis/ Deiũ articuli fidei/ Terciũ est gravitas/ Ille denari⁹ bon⁹ est q̃ in statera descendit/ Luc. xiij. Cum inuitat⁹ fuerit ad nuptias re. in no. lo/ Quartũ est inflexibilitas/ Nõ est bon⁹ denari⁹ q̃ de facili plicari ꝑt Eccĩ. xv/ Firmabit in illo et nõ flectetur Eph. iiij. Nolite locũ dare dyabolo.

¶ Quintũ est dulcis son⁹ Pet. iiij. Si q̃s loqt̃ q̃si ꝑmões dei/ Sextũ est integritas/ nõ placet do ille cui deest fides alic⁹ articuloꝝ/ vel obstinatio alic⁹ ꝑceptoꝝ/ Jac. ij. Quicũ qz totã legẽ seruauerit offendat aũt i vno factus est omniũ reus.

¶ Dñica. XXIIII. ẽmo. In ordine. izy.

LEquẽte ieſu ad turbas ecce ꝓnceps vn⁹ accessit. ꝛc. Mat. ix. de eod hr Mar. v. et Luc. 8. h euãgeliũ ꝓtinet duo/ scz emoroysse sanatoꝝ. et filie archisynagogi suscitatoꝝ ibi. Adorabat eũ Luc. dt. q̃ cecidit ad pedes ei⁹ dicẽs/ Filia mea nũ defunc. in Mar. dz. Filia mea in extremis est. In luca ꝓ dz. et h moriebat/ q̃ vident eẽ ꝓria ei q̃ dz h defuncta Sol. dt Aug⁹. nihil in ei⁹ verb debem⁹ inspicere nisi vocẽ cui debẽt seruire/ nec mẽtiri quẽq̃z scz ex alijs verb dixerit q̃ ille voluerit cui⁹ ꝓba dãt. nec miseri aucupes vocũ apicib⁹ irax putãt ligãdaz ꝓbitatẽ/ cũ vtiqz nõ in verb tm in cetteris signis alioꝝ/ nõ sit nisi anim⁹ reqrẽd⁹.

¶ Potest q̃ dici q̃ filia archisynagogi in extremis erat q̃n pat ei⁹ venit ad ihm/ vt dt Mar. scz postea mortua/ vt dt mat/ Aug⁹. sic soluit de ꝓcor. euãge. dicẽs/ q̃ mathe⁹ ꝑsens fuit miraculo et ꝓpendit p exteriora/ q̃ mens ꝑis erat. q̃ dns iret ad filiã q̃m dimiserat in extremis/ vt eã si nondũ erat mortua sanaret. si ꝓ eẽt mortua q̃d poti⁹ credebat. eã resuscitaret/ Mat. q̃ ꝓba mẽt posuit/ Mar. ꝓ ꝓba oris/ vñ Glo. marc⁹ et Lucas dicũt noie ia yrũ archisinagogũ et filiã nõ mortuã scz morti ꝓximã. scz math. cã ꝓuitatis dt rogasse/ q̃d ꝓstat tm factum esse. nec attẽdit ꝓba ꝑis. scz q̃d interrogauit et voluit. Sta em despabat vt poti⁹ vellet reuiuiscere q̃m (q̃d nõ putabat) viuã inueniri posse/ vtrqz q̃ petitũ est. vt vel mortem saluaret/ vel mortuã suscitaret (et ecce

¶ mlr q̃ fluxũ sanguis patiebat/ De hac muliere dt Amb. q̃ fuit martha sor marie in tractatu de salomõe. hys verb xps largum sanguis fluxũ siccauit in martha/ et demones expulit de maria. De hac muliere dt Eusebi⁹ in hyst. eccliastica. vij. libro q̃ postq̃ sanata ẽ fecit statuã in curia sua ad ymaginẽ xpi/ que hẽbat vestẽ. et in veste fimbrias. vt viderat xpm hre/ et hãc hẽbat in magna reuerẽtia/ Herbe ꝓ sub illa stãtua crescẽtes. q̃ añ nulli⁹ ꝓtus erãt/ cũ ad statue fimbrias attingerẽt tante erãt ꝓtis vt multi infirmi iñ sanarẽt/ Hiero. etiã dt in hyst. tripita libro. vij. q̃ cũ iulianus apostata ꝑguisset in cesarea philippi q̃ liberata. sanguis ꝑ fluuio femia. ꝑstruxerat simulacz/ eo de posito suã ibi imaginẽ collocauit. q̃ fulmis ictu fracta est/ Statuã ꝓ xpi tũc q̃dã paganoꝝ trabẽtes fregerũt

¶ postea xpiani collegerũt. et in eccla ꝓdiderũt (ꝑfide filia) Glo. credidit vtiqz q̃ petit

¶ scz inculcat robur et ꝑseuerantiã fidei (et cũ vidisset tybicines) lamẽtabile carmẽ cantãtes/ Judei em in funerib⁹ ꝑpinq̃z multã hẽbãt diligẽtiã/ et faciebãt magnas expẽsas. ita vt mlti depauparent vt tradit Joseph⁹ (Nõ est puella mortua scz dor.) Glo. vob mortua est/ deo ãt q̃ suscitare ꝑt dormit tã in aia q̃ in corpe (ecce mlr q̃ fluxũ

¶ sanguis patiebat ꝛc) Circa h miraculum duo sc nob attẽdẽda. s/ q̃d ꝑ hanc mulierẽ designet/ et q̃o ipa sanet ¶ Notandũ q̃ mlr ista fluxũ sanguis patiẽs. q̃ via curat pctoꝝ manifestũ fcat/ sic puella mortua q̃ domo suscitat occultũ pctoꝝ Trcñ. j. Foris interficit gladi⁹/ et domi mors silis est. in fluxu sanguinis intelligitur fluxus peccati. Osee. 4. Sanguis sanguinẽ tetigit.

Est ãt duplex fluxus sanguis/vn⁹ fluxus mẽstruak p quẽ designak pctm̃ ex infirmitate. de q̃ Leui. xv/ Dl'r q̃ redeunte mẽse patik fluxũ sanguis/ vij. dieb⁹ sepabik. r immunda erit/ Alij⁹ est ꝓtinu⁹ p quẽ designak pctm̃ ex certa malicia. de q̃ Leui. xv Dulier q̃ sanguĩe fluerre nõ cessat/ q̃diu huic passiõi subiacebit. imunda erit/ Jn ꝟ q'p⁹ sanak emoꝛoissa. q̃ puella i domo moꝛtua. fcak q' ꝓus ꝓuertunk maifesti pctõres q̃z occulti/ Ose. iz. Colligata ẽiniq̃tas effra ym absconditũ est pctm̃ ei⁹/ dolores pturientis venient ei⁹/ pturiẽs tunc dolet qm̃ nõ ꝓt partũ emittere/ sic i magna miseria sũt occulti pctõres. q̃ in ꝓfessiõe pctã sua nõ audent ꝓpalare. dicẽtes. illõ Eccĩ. zz. tenebꝛe circũdant me/ r pietes coopiunt me et nẽo circũspicit me quẽ vereoꝛ/ r subditur. et nõ intelligit qm̃ omĩa videt oculꝰ eius. Ezech. 8/ certe vides fili hois. q̃ seniores domꝰ israel faciũt in tenebꝛis/ Dicũt em̃ nõ videt dñs nos/ dya⁹ ꝟ vmbꝛa doꝛmit in secreto talami. Job. xl. Jn tali em̃ loco nõ inq̃etak cũ null⁹ credat eũ ibi esse/ manifestus pctõr ibi ꝓfundik de pctõ suo. q̃ ꝓfusio ẽ ei occasio ꝓuersiõ/ Est em̃ ꝓfusio ad ducẽs gl'am Eccĩ. iiij. ps. Dixit dñs ex basan ꝓuertã/ basan interptak ꝓfusio/ Dich. 4/ Venies in babylonẽ r ibi libaberis. ps. Simple facies eoꝝ ignominia/ r q̃rẽt nomẽ tuũ dñe Hath. xi/ Amen dico vob publicani et pctõres pcedent vos in r̃gno dei/

Dedici in q̃s emoꝛoyssa m'tũ inutiliter expẽdit/ Har. vlt. r Lu. 7. Sũt pharisei et legũ secularĩũ doctoꝛes/ q̃ multa de ꝓtuib⁹ ꝓmittũt. sz nullũ aiab⁹ remediũ ꝓfert. Jn medicz subam suã expẽdit. q̃ vires naturalis ingenij studio tali ꝓsumit/ Jsa. lv. Quare appendit̃z argentũ nõ in panibus. Spẽal'r subaz dissipãt. q̃ in libꝛis poetaꝝ vires ingenij sui ꝓsumũt/ puer. x. q̃ innitit mẽdacijs ꝟ pascit ventos/ Doctne phie et scĩa poetica sũt syrenes vsq̃ ad exitiũ dulces/ q̃ nõ solũ egrũ nõ sanant sz infructuosis affectuũ spinis. vberẽ hois segetẽ necant l' exẽminãt/ f verb Boecij in li⁹ ꝓsolatõnũ Joh. euangelista ad cratoz phm̃/ sic̃ vana medicina est. ex q̃ moꝛb⁹ nõ extinguit/ sic vana doctna est. ex q̃ vicia nõ curãtur aiaꝝ.

Circa modũ sanãdi. Notandũ/ q' m'r ista ad ihm accessit. sed retro. r dixit/ Si tetigero sc̃z fimbꝛiã vestimẽti. accedit aia peccatrix ad ihm fide. ꝟ est ꝓmus accessus ipi⁹ Heb. x. Credere oportet accedentẽ ad dñm/ qz est. r inq̃rentib⁹ se remunerator sit/ Jn hoc q' retro accessit. innuitur nob timoꝛ dñi r verecũdia/ q̃ multum valẽt ad sanatõz spũaliũ ifirmitatũ/ Eccĩs j. Timoꝛ dñi expellit pctm̃/ Nam q̃ sine timoꝛe est nõ poterit iustificari/ ꝓhus/ erubuit salua res est/ De nõ erubescente ꝺz. Hiere. iij. frons meretricis facta est tibi. Noluisti erubescere/ sike ei qꝺ legik ꝺ hac muliere hr̃ Lu. vij. de magdalena/ Stãs inq̃t retro/ Jn hoc q' dixit intra se. Si tetigero zc̃. Innuik nob ꝓfidẽtia quã habuit de ꝓtute dine bonitatis/ q̃ ad sanatõnẽ spũalem multũ valet Hiere. i7. Bñdict⁹ vir q̃ ꝓfidit in dño. r erit dñs fiducia ei⁹. et erit q̃si lignũ qꝺ transplantak sup aq̃s/ qꝺ ad humoꝛẽ mittit radicẽ suã/ q' aũt ꝺt tetigit referri ꝓt ad dilectionẽ/ fides em̃ si sit cũ dilectõe deũ tangit/ Aliter ꝟo fimbꝛiã vestimenti tangit/ q̃ de se bũiliter sentit/ q̃ sui reputatõe xpi hois ꝓuersationẽ/ r sanctoꝝ in minimis imitak/ vestimentũ xpi est hũanitas. Jtẽ sancti. de q̃bus ꝺz Jsay. xlix. hys omib⁹ velut oꝛnamẽto vestieris/ Fimbꝛia ꝟo est minima ps vestis/ vñ fimbꝛiã tangit q̃ in minimis xpm̃. r sctõs imitak/ fm glo. Hec m'r credidit. dixit. tetigit/ qz hys trib⁹ sc̃z fide. ꝟbo. et ope oĩs salus adq̃rik. Et notãdũ q' xp̃s sanatur⁹ hãc mulierẽ q̃tuoꝛ fecit/ Ad mulierẽ ꝓuersus est. eã vidit. ad ꝓfidentiã monuit. r filiã vocauit/ Primũ ptinz ad hoc q' m'r retro accessit/ et est in ꝟ magnũ solatiũ pctõri ꝟecundo/ q̃ se indignũ iudicat ꝓspectui diuino. ad talẽ em̃ ꝓuertit se dñs Jsa. vlt. Ad quẽ respiciã nisi ad pauperẽ spũ. scõm ptinet ad aspectũ fidei/ Respicit em̃ ꝺs respectu mie fidẽ verã/ vñ dictũ est ei. fides tua re sal. se. Hiere. v. oculi tui respiciũt fidẽ/ Respectu inq̃z illo. de q̃ Sap. 4/ Respect⁹ ei⁹ in electos ei⁹ Lu. 22/ Conuersus dñs respexit petrũ/ Tercĩũ ptinet ad illõ. q' intra se dicebat. si tetigero zc̃/ hẽbat alĩ quã ꝓfidentiã/ sz admonitõ saluatorꝝ erat ad robur r illi⁹ ꝓfidẽtie pseuerãtiã/ mat. 9. Dictũ est paliticо ꝓfide fili remittũk tibi pctã tua/ q̃rtũ ptinz ad hq' m'r fimbꝛiã tetigit. humilitate em̃ meret anima exaltari/

vt filia reputet/qui se humiliat exaltabit. Luc.xiiij.⁊ xviij/⁊ Mat. xxiij/Domine filia mea mō defuncta est/De trib⁹ mortuis a dño suscitatis q̄d ꝓcent/⁊ q̄re morte corpis ꝓcet pctm̄./Require s dñica. xvi.

(Dñe filia mea defuncta est) filia ista defūcta in domo ⁊ suscitata ꝓcat pctōrē occultū/Dō⁹ ꝑo suscitatōr ei⁹ ꝓcat modū suscitatōis ei⁹ q̄ in pctō est occulto (Circa modū ꝑo iſtū lex attēdēda st/Primū est q̄ pr̄ p ea rogat in quo innuit ozois suffragiū/pr̄ iairus diccbat q̄ō intꝑetat illuians vt illūiat⁹/vñ ꝓcat cetū sctōr. q̄ a deo illūiati illūiant alios. sic mōtes radios solis trās mittūt ad valles/pś. Illūians tu mira. a mō. et/Jtē leuaui ocu m. ad mō/Scōm ē q̄ ōr. Veni ipone manū tuā sup ea ⁊ viuet/gr̄a adiutrix intelligit. q̄ et de pfundo peccatoz extrahit/Amos. vlt/Si descēderit vl qz ad infernū. iñ educet eos man⁹ mea.

Tertiū est q̄ iussit tybicines exire/carmē lugubre cantātes. tales tybicines st̄ q̄ inaniter gaudēt/Gaudiū mūdi carmē lugubre est. ⁊ q̄i in luctū ꝓuertet Amos. 6./ver tam festiuitatē vr̄am. ⁊ gaudiū vr̄m in luctū/⁊ qz gaudiū illō freq̄nt ē de ℟. de q̄ potius eēt lugendū Ecc̄. ij. Risum reputaui errorē et gaudio dixi ꝛc/Quartū est q̄ turbā tumultuātē iussit recedere/h turba designat iportunas cogitatōes. q̄ alias q̄nq̄ oppmūt/q̄ ꝓcatū est. iiij. Re. vij. p ducem illū. in cui⁹ manu rex incubuerat/quē ꝓcul cauit turba i introitu porte samarie/Qui tū est q̄ admisit petrū. iacobū et iohānem hos tres elegit dñs intesse sue trāsfigurātōi. Mat. 17. ⁊ ozoni. Mat. 26. ⁊ h puelle suscitatiōi/ꝑm Christ. ꝓpter eminētiā quā hēbant/Jtē Hiero. ōt in hys trib⁹ vocat/oñdit pulegiū dignitatz eoz. scōs vt tribus ydoneis testib⁹ mō⁹ credat/Jtē ꝓpter fidē trinitatz. ⁊ h est rō Bede/sz moraliť phos tres ꝓcant ea. q̄ sunt ad pniaz nc̄cia/Quia Job gr̄a intꝑetat. In iobe ꝓcat gr̄a. a q̄ē mor⁹ ꝓtritōr/volūtas liberi arbitrij sine ea nō sufficit ad ꝓtritōz. Ro. 7./velle mihi adiacet/pficere bonū nō inuenio/ad Cor. ix./nō ego solus sz gr̄a dei mecū/Quia petr⁹ agscēs intꝑetat. in petro intelligit ꝓfessionis agnitio/pś Jniq̄tatē meā ego ꝓgsco sup il ō. Bti q̄ remisse st iniq. ōt glo./Si detegis ōs tegit/⁊ si agscis ōs igscit/Et qz iacob luctator intꝑtat/in iacobo intelligit labor satisfactōr Mich. 4. dole ⁊ satage filia syon/Sextū est q̄ assūpsit pr̄em ⁊ matrē puelle/valet em̄ ad suscitatōez pec catoris meditatio originis ꝓpie/vñ q̄dā. vñ supbit hō. cui⁹ ꝓceptio culpa/nasci pena. labor vita. necesse mori. Pr̄ ⁊ mr̄ q̄ ad suscitatōz pctōris necessariū st. sūt illi de q̄ bus loq̄t Job. 17./putredini dixi pr̄ me⁹ es

(Vel ista puella mortua ꝓcare ꝑt aiaz claustrat mali/Jair⁹ ꝑo figurā tenet ꝑlati/nā intꝑtat illūians l illūiat⁹/illūiat⁹ oz esse ⁊ alios illūiare doctna uel exē⁹. ad Thy. iiij

Exēplū esto fideliū in doctrina et puersatōne/et sicuti filia figurā tenet claustraliū sic emoroyssa secularium maloz. q̄ sunt in p fluuio sanguis/qz in carnalib⁹ vicijs Infirmitas filie nō determinat/qz pctā claustraliū spūalia sunt et magis occulta/Vñ pctm̄ eoz est mēsura eoz q̄ crucē ferūt. nō spōtanee designati p symonē cyreneū/quē angariauerūt vt ferret crucē. de q̄ Mar. 27. ⁊ Mar. xv. ⁊ Luc. 23./Aliud est ipacientia. puer. xix. Qui ipatiens est sustinebit damnū/Dō em̄ iracund⁹. ꝑmo nocet sibi vñ ꝓudenti⁹/ipsa sibi est hostis vesania/secz furēdo interimit. morikqz suis ira ignea telis/Aliud est odiū. q̄ō non est puum pctm̄. j. Joh. iiij. Qui odit frēm suū homicida est/Aliud est inuidia. q̄ multū hoiem affligit Job. v./puulū occidit inuidia/Aliud est negligētia q̄ dei maledictōz incurrit Hiere. 48./Maledict⁹ q̄ facit op⁹ dñi sui negligēter/ꝑm aliā lr̄az/Aliqñ ꝓtingit in claustrz/vt qui spū ferucbat repidus et remissus fiat. ⁊ sic bona q̄bus abundabat amittit. puer. xi. Egestatē opata est man⁹ remissa. ⁊. xviij. Qui mollis ⁊ dissolut⁹ est in ope suo. frat est sua opa dissipāt/Dolt est/q̄ cedit vnicuiqz duriciei/Dissolut⁹ est/q̄ nullo vinculo amoris ad bonū op⁹ ligatus est/egestas sequēs remissiōz. figurata est in somno pharaonis Ben̄. xli./q̄ ꝑmo vidit. vij. boues crassos ⁊ pulcros nimis et totidem fedas ꝓfectaq̄z macie (Circa modū suscitatiōis duo occurrunt sc̄z suffragiū oratiōis/de quo petendo dat nob exemplū. etiā pharao dicens/Exod. viij. Ego dimittā vos vt sacrificetis ⁊ sc̄tur rogate ꝓ me. et saul samueli. j. Re. xv. nūc q̄so porta pctm̄ meū/⁊ Act. 8/ꝑcami vos

ꝑ me ad dñm. dixit symon magꝰ ꝛ. xij. Petrꝰ ſuabat in carcere. ozo aũt fiebat ab eccl̃ia. Speciliter bonꝰ paſtor dz ozare ꝑ grege. Ro. j. Teſtis mihi ds cui ſeruio in ſpũ meo. q̃ ſine intermiſſiõe meoꝝ vri facio. Scõo ſepatõ a turba. qõ valde nec̃ſ̃ e illi q̃ vult ſanare aiam ſuã. Tob. iij. Tu ſcis dñe dixit ſara. qz nũq̃ cũ ludẽtib⁹ miſcui me. neq; cũ hyſ q̃ in leuitate ãbulãt pticipẽ me ꝑbui. Beñ. ſocrati ciceroni ꝛ lelio honeſtatẽ excuterẽ diſſimil̃ multitudo. Jõ nihil adeo nociuũ eſt bonis moribꝰ q̃m in aliq̃ ſpectaculo reſidere. Job. 39. de bono claustrali Contẽnit multitudinẽ ciuitatis. (Tybicines) pñt intelligi malicie ꝓſuaſores ſ̃ carnales illecebre. q̃ et ꝑ ſyrenes deſignãt de q̃bꝰ Ouidꝰ Syrene ſẽ monſtra maris. q̃ voce canora q̃ſlibet admiſſas detenuere rates. Jſa. 14 Syrene in delubris voluptatis. Perſuaſores etiã malicie ꝑ fiſtulã mercurij intelligũt. q̃ ſopiuit argum cuſtodientẽ vaccas. de q̃ Ouidꝰ. Centũ lũib⁹ cinctũ caput argꝰ hẽbat. et ſ̃cat viꝝ circũſpectũ. q̃ plerꝝq; ab illꝰ decipiãt. vel plerũq; tybicines ſẽ adulatores. de q̃bꝰ Ezech. 13. Ve illis q̃ ꝓſuunt puluillos ſub oĩ cubito manꝰ. turbã ꝛ tybicines. dñs ieſus excluſit. qz doctrina eiꝰ impedimentũ boni ꝛ occaſiões peccãdi ꝓſcidit. Admiſit etiã petrũ iacobũ ꝛ ioh̃em in q̃bꝰ ꝑtutes claustralibꝰ maxie nec̃ſ̃ ſ̃cant. In ſymone petro obedia Eph̃. vlt. Filij obedite ꝓpoſitis vr̃is. In iacobo q̃ luctatoꝛ iterꝑtat ꝑtus pacie q̃ ꝓtra tribulatões luctamur. puer. 16. Melioꝛ eſt paciẽs viro forti. In iohãne q̃ erat diſcipl̃s. quẽ diligebat ieſus caritas. Eccl̃. 25. In tribꝰ bñplacitũ eſt ſpũi meo. q̃ ſẽ pbata coꝝã deo et hoib⁹ ꝓcordia fratꝝ. cõ. ſ̃ et mat̃. admiſſi ſẽ. qz nec̃ſ̃ ſũt in claustro. pña diſciplina et mat̃na vbera. vñ quidã. Verbera pris hẽs. vbera matris habe. Beñ. Erudimi q̃ iudicatis terrã. Diſcite vos ſubditoꝝ matres debere eſſe nõ dños. Studete magis amari. q̃ metui. ꝛ ſi iterdũ ſeueritate opꝰ eſt pña ſit nõ tyrãnica. pies coꝛripiendo. matres fouẽdo vos exhibeat. mãſueſcite ponite feritatẽ. ſuſpendite ꝓbera. pducite vbera. In hoc ꝓo. q̃ emoꝛroiſſa citiꝰ ſanat. q̃m filia ſuſcitat̃ ſ̃catur q̃ difficilius puer tunt mali claustrales. q̃z mali ſeculares. qz minꝰ bũiles. q̃ntũ em̃ aliq̃s diſtat. ab bũili tate tm̃ a ſalute. Jtẽ notandũ q̃. vij. fct̃ ſũt circa ſuſcitatiõz hꝰ puelle. q̃ pñt valere ad inſtructõz. Primũ ẽ q̃ turbã adeſſe noluit. turba em̃ a bono mr̃os ipedit. Eccl̃i. 18. Ne oblecterꝛ in turbis. nec in modicis aſſidua em̃ ẽ ꝓmiſſio illoꝝ. q̃dam ꝓbs interrogatꝰ. q̃d eſſet inimiciſſimũ homi. Rñdit alter hõ. quidã ſenex in vitas ꝑr̃m. q̃ñ moyſes intrabat nubẽ cũ deo loq̃bat̃. q̃ñ autẽ exibat. cũ ꝓp̃lo. ſic monachꝰ q̃ in cella eſt. loq̃tur cũ dño. q̃ñ egredit̃ loq̃tur cũ ꝺmoib⁹. Scõm eſt q̃ tybicines inde eiecit. per q̃s ſ̃cant laudatores. Eccl̃i. xx. q̃ edunt panẽ impiꝰ. falſe ligue ſẽ. Oſee. vij. In malicia ſua lerificauerũt regẽ. ꝛ in mẽdacijs ſuis ꝓncipes. Jſa. iij. ꝓp̃le meꝰ q̃ btm̃ te dicũt ipſi te decipiunt. puer. 27. Qui bñdicit ꝓxio ſuo voce grãdi de nocte ꝓſurgẽs. maledicenti ſil̃is erit. Terciũ eſt q̃ flẽtib⁹ dixit. q̃d turbami ꝛ ploratꝛ. innuẽs illos q̃ flent in morte amatoꝝ ſuoꝝ. debere dirigere intẽtiõnẽ ſuã. ſunt em̃ q̃ potiꝰ vident̃ plorare ſeipos q̃m amicos mortuos. vt q̃ ploꝛãt ꝓ dãno. q̃ eos ſeq̃tur ex morte amicoꝝ ſuoꝝ. cum lacrime ille potiꝰ deberẽt eſſe ꝑaſſiõis. cõpati em̃ dz amico q̃ recedit ſolus ꝛ nudus Job. j. nudꝰ egreſſus ſum de vtero matris meę. timere dz ne hoſtes ſui. i. pctã eũ ſeq̃ntur Apo. 14. opa em̃ illoꝝ ſequũt̃ illos. Jtẽ ne demões q̃ eũ expectãt ĩ eũ ptãtẽ hẽant. vñ btus martinꝰ dya expectãti ait. Quid hastas cruẽta beſtia. nihil in me funeſte repies. ꝑpati etiã dz de h̃ q̃ tranſit ad regiõz ignotã ſibi ꝛ q̃ tot ꝛ tãtas intulit ꝓtũelias dño regiõz illi. ſup q̃bꝰ neſcit eũ adhuc eẽ placatũ. Quartũ eſt q̃ dixit puellã nõ eſſe mortuã. q̃z dormire. ſi de em̃ mortui dormiũt. ꝛ q̃ amicos ds occidũt occaſiõz dormiendi lõno q̃eto eis ꝓferunt. Jo. xi. q̃ credit in me. etiã ſi mortuꝰ fuerit viuet. glo. credẽs etiã mortuꝰ viuit. ſic nõ credẽs viuẽs mortuꝰ eſt. Quis fatuũ nõ reputet eũ quẽ videat lugere eo q̃ amicꝰ ſuꝰ dormit. ſic ẽ fatuũ lugere de morte amicoꝝ ds. Quito manũ puelle tenuit. in q̃ ſ̃catũ eſt q̃ q̃ vult ſpũal̃r ſuſcitari. manũ dz ponere in manu ds. ps. Tenu. ma. dex. tu. Manũ tuã tenet ds. ſi eã a malo cohibes. ſi paupi eã libenẽ extẽdis. ſi firmit̃ ad volũtatẽ ei⁹ opari ꝓpoſis. ꝛ h̃ firmũ ꝓpoſitũ req̃rit̃ ad h̃ q̃ aliq̃s ſpũal̃r ſuſcitet. ſexto ꝓcepit puelle ſurgere. eph. v

Surge q̄ dormis/tūc aīa surgit cū torpo rē negligentie a se excutit/cū ad celestia se erigit. ⁊ tūc in hoīe dominiū sibi vēdicat.

¶ Septimū ē q̄ iussit ei dare māducare/qđ fecit vt esset indiciū ꝑe suscitatōis/Quidā magicis artibus videnť suscitare mortuos. ponētes caracteres sub aselľ/⁊ faciūt eos ambulare ⁊ ꝓfabulari/sz nō pūt facere vt māducent/Jussit ei dare māducare. vt ḋt Amb⁹ Ad testioniū vite. vt non fantasma sz veritas crederet/Jtem ad oīendū q̄ spūaľr suscitati pane spūali indigeāt/puu lis em̄ freq̄ns cibus nec̄⁹ est/alioq̄n defici uut. Qđ min⁹ habes ħ de hystoria/Reḡre Dar. v. ⁊ Luc. 8. Qz ꝑus emorroyssa sanať. q̄m filia archisynagogi suscitet/ꝓcať q̄ p⁹ hō sanet q̄ ad carnalia vicia q̄m q̄ ad spūalia/Ecc̄i. 25. A muliere factū ē inicīū pcti. sic a muliere. i. carne inchoāda est sanatio/vñ i glo. sup mat. 4. ḋz q̄ in pugna xp̄i ꝑus ꝫ gulā agiť/qz nisi hec ꝑus refrenet frustra ꝫ alia vicia laborať (⁊ exīt fama hec in vniuersā terrā illā) Luc. 8/Dī q̄ p̄cepit ne cui dicerēt/qđ factū est ꝓpter duo/ꝑmo ꝓpter misteriū qz secreta culpa. secreta indiget pnia/Ecc̄i. vij. De negligē cia purga te cū paucis/publica ꝯo culpa publica indiget pnia. ad Thy. peccantem coꝛā omib⁹ argue/Jtē ꝓpter exēplū vt nos in magnis factz doceat fugere gl̄az/Ecc̄i ix. Non zeles gloriā ⁊ opes pctōris.

Dnica vltima. ꝓmo. Jn ordine. 126.

Cum sublevasz

oculos ihesus ⁊c. Reḡre de ħ euā° dominica in media q̄dragesima/ bis em̄ legitur in anno.

¶ De q̄druplici exposit̄oe sacre scripture

Dota q̄ est q̄drupler mod⁹ expo nendi sacrā scripturā/scz hysto ric⁹ siue l̄ralis/tropologic⁹ siue moraľ/Allegoric⁹ siue mysticus ⁊ anagogic⁹/Primo ḋz hystoric⁹ siue l̄raľ. qz narrat rē gestā siue qđ factū est/⁊ ḋz l̄raľ qz put l̄ra sonat accipiť/ꝯbi gr̄a/vt narrať q̄ dō vicit ⁊ interfecit golyā. j. Re. xvij/⁊ sic est sensus hystoric⁹ siue l̄ralis/Secūs mō⁹ exponēdi ḋz moraľ siue tropologic⁹ ⁊ ḋz moraľ qz ad mores ptinet siue loq̄tur de morib⁹ q̄ ptinēt ad instructōz aīe/Jtem tropologic⁹ ḋz a tropos qđ est trāslatio si ue ꝓuersio et logos qđ est ꝓmo/q̄si sermo trāslat⁹ siue ꝓuersus ad aīam fidelē/verbi gr̄a. Cū ḋz dauid interfecit golyā/ꝑ dauid intelligiť aīa fidelis/q̄ ḋz pugnare ꝫ dya boli tentatōes. et ei⁹ suggestiōes/⁊ euince re/⁊ sic est sensus tropologic⁹ vel moraľ. Terci⁹ mō⁹ ḋz allegoric⁹ siue mystic⁹/cū fit ꝓmo de xp̄o capite vel eccľia scz militāte. ⁊ ḋz allegoric⁹ q̄i alia vľ aliena locutio/vt ꝯbi gr̄a. cum ḋz q̄ dauid pugnauit ꝫ golyam rex fuit ad l̄ram/et ꝓm hystoriā/tū vl terio⁹ ducit intellect⁹ ad accipiendū dauid ꝑ x⁹/⁊ golyā ꝑ dyabolo ꝑ qđ intelligiť de pugna xp̄i vel in mēbris suis/q̄ sunt ipa ec clesia militans ꝫ dyabolū/et nunc ḋz alle goric⁹ siue mysticus. ⁊ ḋz mystic⁹ qz ibi at tendit aliq̄d occultū siue secretū sub sensu litterali/Quart⁹ est anagogyc⁹/q̄ est q̄ndo fit ꝓmo de eccľa triūphante siue de vita et na et btitudie sanctoꝝ/Et ḋz ab ana qđ ē sursum ⁊ gogos ductio/q̄si ꝓmo ducens sursum/vt aūt hy q̄ttuor modi nō pigeāt magis in vno ponit exemplū. de illis q̄ttu or scz in hoc nomie hierusalē/ad l̄ram em̄ hierusalē est q̄dam ciuitas q̄ interꝑať vi sio pacis/qñ loq̄tur scriptura de illa ciui tate materiali vt de ei⁹ nobilitate vel de ei⁹ captiuitate vel destructiōe/sic fuit ꝓm hystoriā/tunc ḋz sensus l̄ralis siue hystori alis/Si ꝯo accipiať hierusalē ꝑ aīa fide lis in q̄ debet esse pax pectoris. tunc est sen sus tropologic⁹ siue moralis. Si aūt ac cipiatur ꝑ xp̄o. vel eccľa tunc est sensus al legoric⁹/Xp̄s em̄ pacem fecit ⁊ pacem sue eccľe reliq̄t/Si aūt ꝑ ipaz hierusalē intel ligatur eccľa triūphans siue vita beata. in qua est visio pacis./qz ibi est pax et nita tis. tunc ḋz sensus anagogyc⁹. qz de pace pectoris ductio fit in pacem etnitatis/Ad quā nos ꝑducat ihesus xp̄s dei filius q̄ est benedict⁹ in secula seculoꝝ Amen.

Finis sermonū dominicalium ex euāgeliis wilhelmi ꝓrisiensis

Tituli sermonū de certis festiuitatib⁹ christi et sanctoꝝ cum annotatione numeri. quot de festo vel sancto habeantur sermones.

Andree apostoli sermones tres
Nicolai episcopi sermones. 2.
Lucie virginis sermo. j.
Thome apostoli sermo. 3.
Vigilia natiuitatis christi ℞mões tres
Natiuitatis christi sermones. 2.
Stephani martiris sermo. j.
Johannis euangeliste sermo. 2.
Innocentum sermo. 2.
Thome cantuarienſ sermo. 4.
Circumcisione domini sermo. j.
Epiphanie domini sermo. 4.
Octaua epiphanie sermo. j.
Anthonij confessoris sermo. 2.
Fabiani et Sebastiani ℞mo. j.
Agnetis virginis sermo. j.
Vincencij martiris sermo. 2.
Conuersione sancti Pauli sermo. j.
Purificationis marie sermo. j.
Cathedra Petri sermo. j.
Barbie apostoli sermo. j.
Gregorij pape sermo. j.
Benedicti abbatis sermo. j.
Annunciationis Marie sermo. 2.
Ambrosij episcopi sermo. j.
Vincij martiris sermo. j.
Marci euangeliste sermo. j.
Petri martiris sermo. j.
Philippi et Jacobi sermo. j.
Inuentionis sancte crucis sermo. j.
Johānis ante portam latinā sermo. j.
Dominici ꝓfessoris sermo. j.
Barnabe apostoli sermo. j.
Gerualij 2 Prothasij martirū sermo. j.
Johānis baptiste sermo. 2.
Johannis et Pauli martirū sermo. j.
Petri apostoloꝝ principis sermo. j.
Commemoratōis sancti Pauli doctoris gentium sermo. j.
Margarethe virginis sermo. j.
Marie magdalene sermo. 2.
Jacobi apostoli sermo. j.
Petri ad vincula sermo. 2.
Inuentionis Stephani sermo. j
Laurentij martiris sermo. 2.
Ypoliti martiris sermo. j.
Assumptionis Marie sermo. 2.
Bernardi abbatis sermo. j.
Bartholomei apostoli sermo. j.
Augustini episcopi 2 doctoris sermo. j.
Decollatōis sancti Johānis bap. ser. j.
Natiuitatis Marie sermo. 2.
Exaltationis sancte crucis sermo. j.
Mathei apostoli et euāgeliste sermo. 2.
Mauricij et sociorum eius sermo. j.
Michaelis archangeli sermo. j.
Hieronimi presbiteri sermo. j.
Francisci ꝓfessoris sermo. j.
Dionisij cum socijs suis sermo. j.
Luce euangeliste sermo. j.
Symonis et Jude apostoloꝝ ℞mo. j.
Omnium sanctorum sermo. j.
Cōmemorationis animaꝝ sermo. j.
Martini episcopi thuronenſ sermo. j.
Cecilie virginis sermo. j.
Clementis martiris sermo. j.
Katerine virginis sermo. j.
Dedicationis templi sermo. j.

Regi strum

Annotare placuit et ꝑmittere indici seu vt aiunt inuentario in sermologo de sanctis contentorum errata quedam. que ex impressoris incuria ꝓtigere. quo liber emendatior ꝓdiret. ipseq; lector studiosus. semotis errorum scopulis. ⁊ scitis negligẽtiaq; locis. inoffenso pede que volueerit quãtotius habere possit. Forte occasionem erandi non modicã prestitit exemplaris vetustissimi nullitas et mẽdositas. ꝙbus curandis dum impressor summopere intendere habuit. quatenus sua industria operosaue diligentia. scptoris errata posseten⁹ emendaret. castigaretq;. volens vitare scillam incidit in caribdim. Noluiꝯo in edendo indicem seu inuentariũ ꝓtentorum in parte de sanctꝫ. alium numeꝝ preter eum quẽ impressor improuidus singulis sermonib⁹ et libri folijs singulatim appressit. frustra et inaniter scribendo annotare. sed eam ipsam quã appressit quottationẽ immutatã sinendo sequi. ne cõfusio ꝓfusionem afferat. Erratũ est in sermone de sancto Thoma cantuarienſ in ipa q̃tatione. Nã sermo antefatus vere est vicesimus sed quottatur tricesim⁹. ⁊ ita fit saltus a.j9. vsq;.30. Item post sermonẽ. 48. scribitur. ser. 50. et omittitur numer⁹. 49 Item post ꝫmonẽ. 68. omisso numero. 69. scribitur numerus. 70. ⁊c.

De sancto Andrea apostolo

Sermo primus

fidem multipliciter ꝓmendat et epistolã. Lorde creditur ad iusticiam postillat.

Fides multipl⁹r valet ad iusticiã. Lol 1. ⁊
Fidei cordis ⁊ oris duo respõdent sacramenta. Lol.2
In xp̃m credens nõ ꝓfundetur. licet multi xp̃o credentes ꝓfundant. Lol 3
Fides viua et efficax. Tepida et mortua quomõ differunt Lol.3.4
Cõfusio reprobor⁹ m⁹tiplex in die iudicij Ibi de apertiõe libri ꝓscientie. de cogitationib⁹ accusantibus et defendentibus ⁊c. Lolum 3.4. 5.
Sancti pacientes in hoc mũdo ꝓ xp̃o nullam habent ignominiã. Lol 6.
Sermo scõs de imitatione xp̃i ⁊ vestigiorum eius ꝓpter multa bona in eo ꝓpta Item ad quos loquit xp̃c vt sequãtur eius vestigia Christus que declinauit et fugit Quã viam tenuit Quomodo porrigit manũ sequentib⁹ eum
Minister vnde dicit Lo.1
Sequendus et imitandus est christ⁹ In quibus Lo.3.4.
Christ⁹ probat amicos suos nõ in mensa et delicijs sed in pena ⁊ arduis. Lo 4
Sermo tercius de multiplici sancti Andree vocatione.
Vocatio sancti Andree multiplex et de virtutibus ei⁹ et vocatõis obedientia nobis exemplatis. Lo.1. p totum
Habitatio saluatoris in quib⁹ est. Lo 3 Ibi de loco habitatõis eius
Scale iacob interpretatio Lo.3.
Scala obedientie plures habet gradus .Lo3.4.5

De sancto Nicolao

Sermo ꝓmus In quib⁹ sanct⁹ Nicola⁹ est admirabil⁹ honorabilis ⁊ imitabil⁹
Imitandus est sanctus Nicolaus a nob⁹ in sex. Et ꝓmum q̃ iugum domini ab adolescentia portauit. Lo 2
Multiplex bonum homini ꝓuenit si in adolescentia christum imitatur et sanctos. Lo 2.3.
Securitas multiplex. Lol 2
Imitandus est sanctus Nicolaus in hoc

q̄ sanctitatē vite in carnis maceratōe incepit Q̄ amorem scripture habuit. Q̄ ecclesiam frequentauit. Col 3. Q̄ mūdi gloriam sprezuit. Col 4. Q̄ pietatis opibus operam dedit

5 Sermo secundus hortatur vt simus parati quia nescimus horam domini
Ad quos loquitur dom̄s dicēs Estote parati. Et quare prepari debent. Et quomodo. Col 2
Ad prepandum se ad aduentum domini plura mouent hominē Col. 2
Quare dixit christus Estote parati z nō parate vos. Col 3.
Multiplex occasio q̄ quis imparatus inueniatur. Col 3
Ut quis reperiatur paratus plura valēt Columna. 4

6 De sancta Lucia virgine
Sermo vnicus ostēdit christi sponse sancte Lucie humilitatē. Col 1. Ibidem sponse virtutem ad sustinendū ardua p̄o christo Col. 1. Quid animauit eā ad paciendum. Col 3. Quanta gloria fuit remunerata a christo Col. 3.
Christus pluribus vicibus fudit sanguinem. Col 3. Item ser. 7. Col 4

7 De sancto Thoma apostolo
Sermo p̄mus pulcre psequitur edificationem spiritualis pallacij quod christ⁹ inhabitare dignatur. Edificium spirituale quomodo ad morem edificij corpalis fundatur. erigitur. pficitur. consecratur Inhabitat̄ per totum p̄monē multum pulcre
De resurrectione et immortalitate bonorum et malorum Col. 1. 2.
In iudicio erunt quatuor ordines hominum Col. 2
De fruitione bonorum. Col 3.
Sicut episcopus templū materiale consecrat plura faciendo Ita christ⁹ templum suum spūale aspergit multipliciter sanctificat z vngit ⁊c Colū. 3. 4. 5 late explicātur singula.
Christus septies sanguinem fudit. Co 4
Unctio fit multis de causis Col. 4. 5.
Trinitas tota quomodo templū nostrū inhabitat. Quid in eo optatur. Col 5.

8 Sermo secund⁹ De duplici aduentu x̄pi ad discipulos Quorū vnus fuit thoma presente. alius eo absente. Et que bona nobis ex hoc facto exemplant
Aduentus christi post resurrectionē suā ad discipulos timoratos. ostēdit que sunt nobis necessaria ad dignā christi susceptionē. Col 1. 2.
Saluator post resurrectionē stetit in medio discipulor̄. pacem cōmendando. Infirmū confortando. absentes laudando. per quod magnam et pulcram traddidit in p̄gregatione viuentibus et similiter prelatis doctrinā et eruditionem quomō sese habere debeant

9 Sermo tercius p̄sequitur thome dubitātis infirmitatē et magistri informantis pietatem Et quare dom̄s permisit thomam dubitare et alios discipulos cadere. Col 1. z p̄ totum p̄monem.
Pietas resurgentis christi in quo apparuit Col. 2
Adherere deo bonum est. Co 3.
Fides beatificans qualiter debet esse p̄ditionata et formata. Col. 3

In vigilia natiuitat̄ x̄pi

10 Sermo primus Explanat illud Isa. 40 ca⁰. Reuelabitur gloria domini et videbit omnis caro pariter quod os domini locutum est. Ostendēdo quomō filius est gloria et verbum patris. Et quomō illa reuelatio facta est in incarnatione verbi Col. 1. 2. 3.
Os domini quod est. Et verbum domini quod os domini locutum est Col. 2. 3
Quare filius tempe sue humiliatiōis frequenter nominat̄ gloria domini Co. 3
Multa hominū dementia qui superbiūt cū x̄pc humiliatur Contumeliā ei inferūt cū bona largitur ⁊c. Col 4
Tempore aduētus z natiuitat̄ regis glorie. locus glorie. vestes z delicie gloriose sibi sūt p̄parande. z ad eius gloriam assumende. Col. 5. 6

11 Sermo secūdus ostendit quid faciēdum est vt benedictionem nascentis christi consequi possimus p̄ueniendo eum in oratione
Preuenire oportet christū venturū in mūdum multipliciter vt eius benedictionem cōsequamur Col. 1. 2
Oratione oportet christū venturum p̄ue-

nire ꝛ veniente adorare ad quod plura inducunt hominem Col.2
Adoratio latrie quid est. Quomõ fit deo Quomodo adorans recognoscit eum summe potentem sapientem benignũ Et quomodo recognitio illa fit corde verbo corpore et rebus Col.3.4
Adoratio quandoq3 videtur esse illusio Col.4
j2 Sermo tercius ostendit christum nõ habuisse patrem carnalem Ad quod inducitur joseph dubitatio ꝛ angeli certificatio Et quib9 plura moralia colliguntur
Conceptio christi pbata est multiplici testimonio non esse de patre carnali. Columna 1
Joseph in multis ꝑmendatur. Col.1
Dubia in meliorem partem sunt interpretanda Exemplo joseph Col.1
Angelus certificans de christi conceptione illumiauit. purgauit. perfecit qui sunt actus hierarchici. Colum 2
De nominis iesu cõmendatione multiplici. Col.2 3. Ibidem de nominis ratione Col.3. Et de eius saluatione
Ad amorem salutis ꝑprie plura mouere possunt hominem Col.2

In die natiuitatis domini.

j3 Sermo ꝑmus ostẽdit periculum in quo fuit mũdus ante christi natiuitatem. Remedium datum mundo. Et subueniendi modum.
Ante ortum saluatoris mund9 erat regio vmbre mortis. Col.1.2
Remedium mundi in mortis vmbra constituti Col.3
Christus dicitur lux multiplici ratione Col.3.4.
Modus subueniendi mundo in pericul' constituto fuit in humilitate. Co 5

j4 Sermo secundus ꝓsequitur euãgelium. Exijt edictum ad lram ꝛ mistice ostendendo vbi saluator natus est De cura materna virginis respectu pueri. De reuelatione natiuitatis facta pastoribus. Quomodo inuenerunt vera que ab angelis eis fuere dicta.
Quare ioseph cum Maria iuit in bethleem Colum.1.
Augustus cesar noluit dici domin9. Columna 2
Conditionem regni saluatoris plura indicabant. Columna 2
Circa locum natiuitatis domini plura attendenda sunt. Col 3
Christ9 quomodo nascitur spiritualiter in bethleem iude. Col 3
Cura quam virgo mater ad filium habuit. Et de penuria siue defectibus matris. Columna 4
Diuersorium quid est. Col 4
Quare pastoribus super gregem vigilantibus facta est dominice natiuitat3 reuelatio Colum. 4. 5. Ibi de modo reuelationis
Pastores visuri que dicta erant ab angelo. iuerunt festinanter in bethleem. ꝛc Columna. 6.

De sancto Stephano

Sermo vnicus Stephani certamen cõmendat et nobis imitandum ꝓponit Ibi de modo certaminis quem habuit stephanus ad nostram eruditõnẽ Et quomodo homo se debet cõmittere orationi efficaci sancti Stephani qui sua oratione nobis dedit Paulũ apostolum. j5

De sancto Johãne euãgelista

Sermo ꝑim9 explicat christi et iohãnis amiciciam. vna cum modo amandi et amoris ratione. j6
Amici christi qui sunt Col. 1
Vos est amantiũ truncate et ex defectu loqui ꝓpter amoris vehemẽtiã Col.2
Dilectus meus mihi et ego illi multipliciter exponitur Colũ 2.3 vt sit verbum a iohãne ad christum.
Quare christus dilexit iohannẽ. Col.4
Johannes habet candorem et odorẽ siue redolentiã multiplicem. ideo cõparatur lilio Quomodo venenum bibit. multa sustinuit Col.4.5

Sermo secundus Ostendit ꝙ in mundo j7

non repitur verus amic⁹ Item ꝙ xp̄c est verus amicus sine falsitate. Et ꝙ iohānes christū habuit verū amicum
Mundus quid est aut quid significat Columna.1
Abest christo falsitas mundialis. Colū 2
Ibi que est falsitas mundialis
Johannis cum christo amiciciam veram quattuor effecerunt Col.2.3.

18 De sanctis Innocentibus

Sermo primus hortatur ad innocentie custodiam
Sicut rex herodes oppressit innocentes ita in mundo maiores opprimunt minores. Columna 2
Innocentia custodienda est multiplici ratione. Columna 3
Innocentia facile amittitur verbo. facto. voluntate. omissione. Columna 3
Innocentia vnit hominē deo qua amissa iusticia funditus corruit Columna. 3
Innocentia seruata cuncta bona seruantur. Columna 4
Ad innocentiam plura inducere possunt hominem vt eam seruet et malum pro malo non reddat Columna.4.5

19 Sermo secundus Euangelium ꝓseq̄tur ſm hystoriam littere et inde multiplicem edificationis materiam trahit
Multum necessarie homi humilitas innocentia puritas. Columna j. 2. Et hee sunt in innocentibus exemplate
Innocentes sunt flores martirum. Col 2
Edificationis materiam ministrant paruuli occisi. Columna p̄ma
In paruulo ratione cuius innocentes occiduntur triplex edificatiōis materia ꝓponitur. Columna.2. Similiter in herode qui in paruulos malignatur. .Columua 3 Item bonitas christi pacientis paruulorum necem plurimum edificatiōis materiam prestat. Col 4
Ecclesia eis compaciens leticie cantica obticendo similiter edificat. Col 5

Hic nota errorem in quottatiōe quia fit saltus a.19. vsq3.30. dimissis.20. et deinceps vsq3.30. Et ne coningat error legenti. seruaui eundem ordinem in annotatiōe numeri edendo inuētarium quem habet liber impressus.

De saucto Thoma Cantuariens Archiepiscopo

Sermo primus Euangelicam parabolā Mathei.xxv.scriptam Proseq̄tur de quinq3 talentis ꝛc̄. 30
Omnes homines sunt serui dei facticij empticij et conducticij. Col 2
Quatuor genera malorum seruorum, sc3 seruus inutilis. dissipator. nequam. ꝓditor. Columna. secunda
Ratio multiplex quare dominus inutilē seruum habentem intellectum scripturarum damnat. Columna.3

Sermo secūdus Quomodo sanct⁹ Thomas pro iusticia certauit viriliter. constanter. incessanter 31
Certamen spirituale habēdum est pro iusticia. de modo et fine certaminis de loco certaminis per totum.

Sermo tercius Quid christi minister facere debet et quid premij expectare habet pro labore 32
Sanctus thomas cantuariēs in quibus imitatus est vt seruus dn̄m suū Col. 1
Qui mihi ministrat me sequatur dictum intelligitur contra octo genera hominum Columna.2
Implens mandatum christi in sequendo eū quid premij expectare habet. Co 4

Sermo quartus ostēdit multiplicem esse viam christi quam ministrans ei sequi debet 33
Via christi multiplex Columna. 1
Christus in ministro suo requirit (vt eū premio remuneret) decorem discretionem fidelitatem. Columna 2

In die Circumcisionis domini 34

Sermo vnicus plura habet de dn̄i circūcisione
Quare puer iesus legē circumcisionis impleuit. Columna 1

Peccatorum penitentia fit septem dieb⁹ Columna. ꝑma
Duplici ratione celebratur circūcisio domini Colūna. ꝑma. secunda
Circumcisio triplex. Colūna secūda. Et quomodo fieri debet interius et exterius Et debet esse integra. Col 3
Circumcisio demonstrat humanitatem. Nominis impositio demōstrat diuinam maiestatem
Q puer ꝓsummatis octo dieb⁹ ē circumcisus significat octo per que ad pfectionem circumcisiōis spiritualis peruenitur. Colūna tercia
Octo dies post quos circumcisio fieri debet qui sunt ꝑm beatum Bernardum Columna. 3 4
De nominis iesu vocatione. publicatōe. ꝓcellentia. Colūna q̄nta

In die Epiphanie domini

35 Sermo primus Qualiter et quare saluator apparuit Qualiter et quare ei⁹ apparitio est celebranda
Apparicio saluatoris aliter facta est bodie aliter die natiuitatis. Col j
Apparitōnē saluatoris triplicem festiuat ecclesia. Et quando facte sunt Col. j
Appitio triplex saluator̄ in mōdo facta est ad tollendum triplicia opera dyaboli scilicet inquinationē contra quā baptismus Excecationē contra quam apparitio per stellam Afflictionē contra quā mutatio aque in vinū. Col 2 3
Natiuitas quadruplex de qua gratulari debemus. Colūna 3
Septem sunt opera dyaboli ad que dissoluēda christus venit in carnem. Columna 4.5

36 Sermo secūdus de quadruplici statu saluatoris. Prim⁹ fuit dum adhuc esset in corpore mortali. Secundus nunc est. Tercius erit in fine mundi. Quartus post finem mundi. In quibus vel benignitas aut humanitas vel seueritas apparuit vel apparebit
Benignitas q̄d est. vnde dicitur In quo relucet benignitas dei Col. j

37 Sermo tercius Plura ad edificationem ponit ex verbis epistole
Splendor in quo reges ambularūt multiplex est. Et multipharie sumi potest. Colūna. ꝑma
Christus volait ꝑmos ex gentibus ad fidem cōuersos esse reges et quare. Et quid significat q̄ tres fuerunt reges. Primū ex gentibus cognoscētes. Col 2. Ibi de regimie manus. lingue ⁊ cordis Col. secunda tercia
Factum trium regum q̄ stella ducente venerunt. audacter quesierunt. videtes stellam gauisi sunt. q̄ ꝓcidentes adorant. ⁊c. Multam afferunt edificationem. Col 3.4.5.6
Gaudij materia triplex. Colūna 4
Offerunt aurum thus mirzam seculares offerunt claustrales. offerunt laici. offerunt clerici. Colūna 5.6
Recidiua in peccatū cui assimilatur Columna. sexta
Sermo quartus ostendit quemadmodū celsitudinem regis nati. plura indicāt 38

In octaua Epipbanie

Sermo vnic⁹ tangit duplicem sacramētorum effectum. scilicet gratie collationem in ꝓsenti Et glorie in futuro. ostendit nibilominus quomodo hij effectus fluant de fonte saluatoris. exēplariter q̄ omia sacramēta none legis 39

De sancto Antonio ꝓfessore

Sermo primus de merito et varietate meriti sancti Anthonij Similiter de eius premio ꝓsequitur per verba. Iustum deduxit dominus ⁊c. vbi etiam ꝑticulatim tangitur eius vita Multū pulcre 40
Virum iustum quattuor deducūt p vias rectas. Columna 4
Sermo secund⁹ comparat sanctum Anthonium onagro siluestri. 41
Anthonius quare ꝑt dici onager Col. j
Anthonius quare elegit et duxit vitā heremiticam. Columna 3
Dyabolus quare vocat leo Et quare onagrum studiose venatur Columna. 3 4

De sanctis Fabiano et Sebastiano martiribus.

42 Sermo vnicus ꝓsequitur meritū et p̄mi
um sanctorum Meritum fuit vincere
mala et facere bona
Fabian⁹ ⁊ sebastian⁹ vicerunt regna. car⁊
nis. mūdi. dyaboli. p fidem rectā. Col
j ⁊ Ideo adepti sunt coronā regni quā
repromisit de⁹ diligentib⁹ se Col. 2
Fides formata radix est ⁊ fundamētū oīs
boni ⁊ meriti Col. 2
Fides sanctoꝝ fuit viua. magna et firma.
Columna 3.
Fabian⁹ vicit mala. de eius electōe in pa⁊
pam. de ꝓscriptōe gestoꝝ p sctōs mar⁊
tires ei⁹ iussu facta de ei⁹ p̄mio. Col 3

De sancta Agnete

43 Sermo vnicus ostendit qūo gene sancte
agnetis fuere pulcre sicut turturis
Sponsa quare ꝓparatur turturi Et quare
poti⁹ a pulcritudine genaꝝ q̄s a ceteꝛ
membris ꝓmendat Col. j ⁊
Ad pulcritudinē genaꝝ turtureā plura re
req̄runt. ⁊ p̄ckm rubedo q̄druplex
Columna. 2. 3
Beata agnes fuit casta ad modū turturꝛ.
⁊ fidē thori xp̄o integre seruauit. habēs
genas rubricatas multiplici rubore.
Columna. 3
Exemplo sancte agnetꝛ. et nos genas mē
tis castas ⁊ rubricatas habere studea⊼
mus. Colūna 4

De sancto Vincentio martire

44 Sermo p̄mus ostēdit tria esse necessaria
volenti pugnare vt vincere valeat. q̄
sunt discretio. fortitudo. audacia.
Discretio multū valet ad victoriā Col. j
Ut alios sit fortis in certamie habito ad
iutorio diuine gr̄e. plura valēt Col. j
Exemplū passiōis ⁊ victorie sancti Vin
cencij inter alia exempla q̄bus ecclesia
animat in certamine plurimum valet
Columna. 2. 3
Arma spūalia freq̄nter sunt repanda. nec
hosti adiutoriū est ꝓcurandū ꝛc Col. 3
Quando hosti ministrant arma p sensuū
exterioꝝ abusum Col. 3. 4
45 Sermo secundus q̄ttuoꝝ ꝓseqūtur pūcta.
Quare tempe gr̄e ꝓmissiones fiunt vincē
tibus. cū in tempe legis veteꝛ fiebāt
ꝓmissiōes mādata fuantib⁹. Col 2
Bona vita quid est. Col 2

Vincere debemus regna plura. p̄cktim
septem nūero. q̄ sunt septē vicia capita
lia p septē gentes significata vt xp̄i ꝓ⊼
missiones ꝓseq̄mur. Col 2
Septē ꝓmissiōes facte vincentib⁹ habēt
in apocalipsi q̄ ad victoriā septē victo
rum possunt referre. Col. 2. 3
Lignū vite cui⁹ esus vincētib⁹ ꝓmittitur
qō est. Col 4 Et q̄re esus talis ligni
dandus nō reddend⁹ esse dr ibidem

In ꝓuersione sancti Pauli

Sermo vnic⁹ late aperit materiā edifica⊼
tōis ex facto ꝓuersionis sancti pauli 46
Pauli ꝓuersio pctōrib⁹ ⁊ ꝓuersis est felix
instructio. Et ideo freq̄nter ab eis at⊼
tendenda. que etiā est causa q̄re eccl'ia
festiuat ei⁹ ꝓuersionē Col. j. 2.
Circa pauli ꝓuersionē. xij. sunt attenden⊼
da que valent ad nr̄am edificationem
Col. 2. 3. 4. 5. 6

In die purificatōis Marie
semper virginis.

Sermo vn⁹ elicit ex factis diei hui⁹ p vir 47
ginem symeonē et puerū. que sunt per
nos p vite edificatōe faciēda
In festo p̄senti pur'esse debem⁹ cū maria
Deuoti cū symeone. fructu iusticie cū
xp̄o pleni Col. j. 2. Debem⁹ hr̄e luctū
p bonis omissis ⁊ malis ꝓmissis Co⊼
lumna. 2. 3
Symeon fuit purus. deuot⁹. iusticia ple
nus Columna. 2. 3

In festo sancti Petri quod
dicitur Cathedra

Sermo vnus de exaltatione sancti petri 48
et de tribus eius festiuitatib⁹ p instru⊼
ctione triplicīū hominū in triplici sta
tu ꝓsistentium
Nomine cathedre quid intelligitur
Exaltent eū in ecclesia plebis ⁊ in cathe⊼
dra senioꝝ laudent eum Exponit late
Festum cathedre ad instructionē p̄latoꝝ
Festum ad vincula seu liberatōnis ad
instructionē actiuoꝝ. festū coronatiō
ad eruditionē ꝓtemplatiuoꝝ ptiet Co
lumna. p̄ma. scda
Qualiter petrus est sublimatus ad pon⊼
ficatum. Non carnaliter. non violen⊼
te. non symoniace Columna. j
Carcer ⁊ cathedra petri q̄d sunt. Col 2

Duplex cultus diuini honoris exp̃mitur in Petro exaltato in cathedram pontificalem Col. 2. 3
Exaltatur hõs ab homie dum de eo recte sentit. Et dum ore recte laudat Colũna. 2. 3
Exaltatio ambitionis seu p̃sumptionis iactantie ꝛ ostentatõis a domino refutatur ꝛ p̃funditur Col. 3. 4
Contra inuidos qui non sinunt q̃ deus aliorum p̃dicatione laudatõe ꝛc̃. magnificetur. Col 3
Contra clericos superbos. elatos. carnales spurcicie deditos inuectiua Colũna. quarta. quinta
Predicator quilibꝫ potest dici mater spiritualis Col. 4
Nota iterũ errorẽ qz nũer⁹. 49. omissus ẽ

De sancto Mathia apostolo

Sermo vnus multum notabilis. explicans diffuse ꝛ magistraliter p̃ditiões aliquoꝝ hominũ quas deus nõ attendit sed respuit in electionib⁹ ad dignitates ecclesiasticas 50
Reprobatio saulis reprobationẽ significat iude proditoris Col. p̃ma
Electio dauid in regnum. electionẽ significat mathie in apostolatũ Col. j.
Saul ꝛ Judas assilantur in affectu cupiditatis. in scelere impietatis. in crimine desp̃ationis Col. j. 2
Septem sunt p̃ditiones hominũ qui excludunt a diuina electione in assumptione ad ecclesiasticos gradus et act⁹ quas notabiliter p̃sequitur Colũna. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Has colligit auctor ex illo textu Exo. 18. p̃uide de oi plebe ꝛc̃.
Electio diuina ad gradus ecclesiasticos nõ attendit p̃sanguinitatẽ. Colũna 3
Nec nobilitatem. Colũna q̃nta
Pulcra expositio p̃abole q̃ habet Judicũ. ix. de ficu. vite. oliua. nolentib⁹ p̃moueri in regem qz non poterant dimittere suas. dulcedinẽ. iocunditatẽ. pinguedinem. p̃ que significatur penitens. pauper spũ. ꝛ humilis anima. fugiens p̃motiones quas petit ramn⁹ Columna. 3. 4. 5
Mundana p̃motio consistit In delicijs diuicijs et honoribus. Col 4
Electio diuina reprobat fragiles effeminatos et pueriles siue muliebres Ibi late contra p̃motionem minorum, et puerorum in ecclesia dei ad apicem regiminis Columna. 5
Pusillanimes ꝛ superbi a diuina electione ad ecclesiasticas dignitates reprobantur Ibi de multiplici pena superborum exemplo chore. dathan. ꝛ abyron ꝛc̃. Columna sexta. septima
Mendaces sunt multiplices et quomõ tales repelluntur ab electione diuina. Columna. 7.

De sancto Gregorio papa

Sermo vnicus beatũ Gregoriũ de multis gratijs p̃mendat 51
Ecclesia solennizando de aliquo sancto debet hr̃e respectũ ad tria. scz ad deũ. ad sanctũ. ꝛ ad seip̃am seu suimet vtilitatem. Colũna p̃ma
Ex solennitate celebri sanctoꝝ triplex ecclesie p̃uenit vtilitas Col. j
Octo ponunt gratie sancti Gregorij ad edificationẽ nostrã. Col 2. 3. 4. 5
Sapientiã amauit ꝛ quesiuit. Gregori⁹. ꝛ quomodo ei p̃fuit. Colũ 2 Ibi quo modo sapientia amatur ꝛ queritur
Sapientie p̃mendatões. xij Col. 2. 3

De sancto Benedicto abbate

Sermo vnicus quẽadmodũ beatus Benedictus mundũ deseruit et solitudinem intrauit. Et cum hoc de gestis p̃ eundem. 52
Transiens de mundo ad solitudinẽ assimilari debet columbe Col. 2
Columba a p̃propinquat aque duplici de causa. Columna 3
Viri cõtemplatiui residere debent iuxta aquã scripturaꝝ. Columna 3
Quies in mundo non est. p̃ter tria Columna quarta
P̃nas strutionis. corui. vulturis aut columbe qui habent Col. 4

Annũciationis Marie

Sermo p̃mus quomodo maria est sine ve. de plenitudine gr̃e eius. et quomõ dominus fuit cum ea 53
Aue p̃ quem est nomen eua. Col j
Marie benedictio triplex. et eue maledi

ctio tottuplex. Columna ꝑma
Gratie plenitudo in virgine in quo consistit. Et quomodo refertur ad quatuor virtutes cardinales Columna. ꝑma. secunda
Beata virgo quattuor cardinalibus virtutibus formatur. assimilatur quadrāgulo Col. 2
Stelle duodecim in corona virginis marie que sunt. Columna. 2
Dominus quomodo fuit cū virgine maria multipliciter. Colūna 3
Et quomō est cū ꝑtritis et pacientib⁹
Tria dicuntur de virgine in angelica salutatione ad manifestationē trium virtutum ei inexistentiū Col. 4

54 Sermo secundus ostendit quomō dies illa est dies boni nunciꝫ. ex parte angeli nūciantꝫ Marie cui nunciat filiozꝫ ade ꝑ quibus nunciatur.
Multiplex diei huius ꝑmēdatio. Col j. 2
Et quomodo est ꝑma festinitas Colum. 3 7 aliaꝝ festiuitatum origo.
Priuilegia mirabilia diei huius tria sunt Columna. j. 2
Dies annunciationis dicitur dies boni nunciꝫ. tum ex parte angeli. tum ex ꝑte marie. Col 2. tum ex parte filiozum ade. Col. tercia
Dies annunciationis que noua attulit. q̄ encenia obtulit. que munera ꝓmisit. Columna. 2. 3.
Debitum laudis humane quod requirit festiuitas hec. multiplex est Et q̄z reꝑhensibiles sunt qui tacent hoc die a laude Col. 3. 4

Ambrosiꝫ episcopi mediolanenſ

55 Sermo vnicus late ꝓsequitur quales seruos requirat dominus quia fideles'. Columna 3 Quā auctoritatem vult eos habere ne sese ingerāt Colūna. 4
Cuiusmodi operationi intendere debent et de remuneratione eozundem. Columna quinta
Serui dei rari sunt. Col 2
Status altioz et ꝑlature timendus est et ambiri non debet. sed ex cā quandoqꝫ acceptari. Colū 2 Ibi que sunt cause acceptionis et quomodo pauci magnates saluantur.
Dominus vult habere seruum humilem et vtilem nō infidelem. Et que faciūt infidelem suum aut fidelem. Colūna tercia. quarta
Seruus aliquis ex multis fit infidelis. . Columna quarta
Dispensatozi christi multiplex prudentia necessaria est. Col. quarta
Seruozum dei operatio et remuneratio ꝑ laboze que est. Col 5
De pena et peccato sese ingerentiū ad prelaturas 7 ꝑncipatus Col. 4

De sancto Georgio martire

Sermo vnicus de caritate euncium post ꝙm. de libertate eozūdem. de triplici exhoztatōne eundi post ꝙm. et exhoztationis ratione 56
Pauci volunt ire post ꝙm et cum sequi. cum id facere possint. 7 ad hoc sufficiēter spe ꝑmij alliciantur. Col. j
Abnegatio sui ipsius fit multipliciter Et quomodo fidelis debet se abnegare et deo deuouere. Col 2
Crucem portare post christum tempore persecutionis et extra quid est. Colūna tercia.
Tollunt aliqui crucem christi sed cum nō sequuntur. Et quid ꝑtinet ad hoc vt tollens crucem christi eum sequatur. Et quomodo id fit. Col. 3
Exhoztatio ad sequendum christum Et quomoō intelligitur q̄ volens saluare animam suam perdet eam Columna. tercia
Anime quomodo sunt ꝑ christo perdende. Columna quarta

De sancto Marco euangelista
Sermo vnicus. quid est manere in deo. Quomodo in eo manendum est. de loco māsionis in deo qualis est Et qualis locus mansionis cum mundo 7 diabolo ac carne. Colū j. 2. 3 57
Beatus marcus quomodo māsit in deo 7 deus in eo Col. 3

De sancto Petro martire

58 Sermo vnicus quomodo Petrus martir in multis similis fuit Paulo apostolo. in vita bona. in morte gloriosa. in mortis causa et mortis gloria per totum sermonem

Tres hostes in campo mundi hui⁹. caro scilicet. mundus et dyabolus. quomodo superati fuerunt a sancto Petro martire ex legenda eius late deducitur.

Dolor sanctorum triplex. Columna tercia.

De sanctis Philippo et Jacobo

59 Sermo vnicus de insania multiplici male viuētium. Et quomodo mali recte viuentes insanire dicunt Et quomodo apostoli sicut erzore vie et finis gloriam consecuti sunt

Inuentionis sancte crucis

60 Sermo vnicus Quomodo verbum crucis pereuntibus est stulticia. Hijs autem q̄ salui fiunt virtus dei.

Quare predicatio crucis aliquibus est stulticia. aliquibus virtus dei Colūna prima.

Pereuntes quibus crux est stulticia sunt mundi sapientes. Hij enim multipliciter dicuntur esse pereuntes Columna. prima secunda

Qualiter id quod mundi sapientibus est stulticia. ꝑm veritatem est sapientia. Et quod eis est sapientia iudicio dei est stulticia. Columna. secunda

Qui sunt illi saluandi quibus crucis verbum est virtus dei Columna. scōa

Crux quomodo dicitur virtus dī. Et respectu cuius seu quorum. Columna tercia

Crux quattuor ligna dicitur habuisse. ad significationem quadruplicis efficacie crucis domini. vnde et in quattuor casibus signamus nos cruce. Columna tercia

Johannis ante portam latinam

63 Sermo vnicus iohannem ex quattuor commendat et vt electum christi discipulum extollit

Johannis humilitas multiplex Et deꝑtinentibus ad vere humilem Et quomodo humilitatem a magistro suo dicit. Columna p̄ma. secunda

Johannes quomodo interpretatur. Columna secunda

Johannem specialiter dilexit dominus non affectu carnali sed spirituali. Columna secunda

Johanni dominus ostendit maiora signa dilectionis q̄m ceteris discipulis. Et quare hoc fecit. Columna secunda

Johannes fuit domino multum familiaris. Et que signa familiaritatis ostendit sibi dominus Columna. secunda.

Johannes pre ceteris maioris fuit auctoritatis Columna. secunda

De sancto Dominico ordinis predicatorū

64 Sermo vnicus Quemadmodū beatus Dominicus fuit similis enoch. Et in quibus ⁊ cetera.

Studium omnium hominum debet esse

placere deo. Columna ꝑma

Clerici et religiosi ꝓe ceteris conari debent vt placeant deo ꝓpter tres rationes Columna. ꝓma

Dominicus fuit de numero virorum qui excellenter studuerunt placere deo. Columna secunda

Sanctus Dominicus quomodo et ad quem sensum dicitur Enoch Columna. secunda.

Sanctus dominicus in bꝫs punctis seu factis assimilatur Enoch que de eo sacra refert scriptura Columna. scꝺa Et deinceps per totum sermonem

Sanctus dominicus fuit magne fidei. hereticos et errores extirpando et cõfutando. et magnum fidei zelum habendo. Jn quo pleriqꝫ mali sacerdotes et prelati eum non sequuntur. Columna tercia. quarta.

Sanctus dominicus quomodo dicitur ambulasse cum deo exemplo Enoch. Et quomodo quidam ambulant contra deum Quidam ante deum. Quidam post deum. Quidam cum deo. Columna quarta. quinta. sexta

Dominicus quare sic dicitur. et quomodo nomine et re vere obtinet hoc vocabulum. Columna sexta

Dominicus fuit feruens predicator. Et quemadmodum valde excellenter officium predicationis exercuit ad modum primorum apostolorum

Dominicus valde placuit deo. eo' q̃ habuit. fidem viuam. ꝓuersationem puram. doctrinam sanam. Jbi de testimonio sue ꝓuersationis a personis diuinis Columna septima

Translatio Sancti Dominici institutoris ordinis predicatorum fuit multiplex. Et quomodo ante translationem et in translatiõe placuit domino Columna. septima. octaua

Diuersis sanctis dominnus diuersa dedit testimonia placentie sue vel in morte vel ante aut post mortem. Columna octaua.

Magna fiducia habenda est ad sanctum dominicum nũc beatum. cum eterna patria eius pietatem. caritatem. compassionem. ⁊c. non minuit Columna. octaua. nona

De sancto Barnaba

Sermo vnicus Quemadmodum deus querit amiciciam habere cum homine. Et quomodo homo amiciciam cum deo optare debet Quomodo deniqꝫ talis amicicia adquiri. Et quib⁹ signis percipi potest. 63

Amicicia multiplex dei ad homines. hominis ad deum. Columna ꝑma. secũda. tercia.

De sanctis Gerualio ⁊ Prothasio martiribus

Sermo vnicus quomodo mali ꝓsequuntur et odio habent bonos Et de tolerantia perseueranti huiusmodi malorum 64

Serui dei non debent mirari si odit eos mundus multiplici ratione. Colũna. secunda. tercia.
De nominis ieſu laude et virtute Columna. tercia.
Perſeuerantie multiplex commendatio. Columna quarta

Johannis Baptiſte

65 Sermo primus Quomodo Johãnes dicitur lucerna ardens et lucens Quomodo arſit et luxit lumine multiplici. Johannes dicitur lucerna Et quomodo eam domin⁹ parauit. Quomodo accendit Quam virtutem contulit Columna. ꝑma. secunda. tercia
Lucent multi ſed non ardent. Ardent et non lucent ꝛc. Columna ſcda
Johannes lucerna ardens fulſit lumine triplici. ſcilicet multiplicis prerogatiue. lumine doctrine et boni exempli. Columna tercia
Johannes multiplici exemplo luxit mundo. Columna tercia. quarta

Sermo secund⁹ De prerogatiuis ſancti
66 Johannis et eius magnitudine multiplici
Johannes baptiſta multipliciter fuit magnus. ſcilicet magnitudie ſingularis priuilegij. Columna ꝑma. secunda. Magnitudine meriti. Columna tercia. quarta. Magnitudie premij. Columna quinta. ſexta. Que omnia late explicantur per totum ſermonem.

Johannis et Pauli martirum

67 Sermo vnicus Quemadmodum nõ occiſores corporum ſed condemnatores animarum ſunt a fidelibus et ſanctis timendi. Exemplo illorum duo martirum Johannis et Pauli
Amici dei non debent terreri ab hijs qui occidũt corpus multiplici ratõe. Columna. secunda
Amici dei timere debent eum qui poteſt corpus et animam mittere in gehennam Columna. tercia. quarta

Sancti Petri apoſtolorum principis

Sermo vnicus Quomodo dominus cõmiſit ſancto Petro officium paſcendi Et quomodo officium paſcendi dilegit dominus ꝛc. Et quomodo paſtores aliorum ſe habere debent in paſcẽdo gregem domnini 68
Paſtores et predicatores docturi et paſturi populum quid et que debent facere in ſuo officio multum pulcre. Columna ſecunda vſq; in finem Ibi quomodo animam ſuam ponere debent ꝓ ouibus ſuis
Paſtoris officium valde placet deo Columna. tercia
Paſtores paſcere debent. exemplo verbo temporali ſubſidio Columna. 3

Omiſſus eſt numerus. 69. ex negligentia impreſſoris

Cõmemorationis ſancti Pauli doctoris gentium

Sermo vnicus Quomodo dominus revelauit ſancto Paulo appropinquantem mortem et pro laboribus remunerationem 69
Dominus indicauit et revelauit ſancto Paulo tempus ſue reſolutionis Attamen ex hoc non fuit territus ſed gauiſus. Columna secunda
Quomodo Paulus adhuc viator exiſtẽs et mortem expectans potuit vere dicere. Bonum certamen certaui Curſum conſummaui Columna. secũda.

Tempus huius vite eſt tempus certandi. peregrinandi. adquirendi. et perdẽdi Columna. secunda. tercia
Paulus qualiter certauit cum carne mundo et dyabolo Ibi de tentatione dyaboli Columna. tercia

Paulus quomodo conſummauit curſum ſuum. Et quid eſt curzere ad deum. Quid feruenter curzere et alacriter. Columna quarta

Paulus quomõ ꝓuauit fidem ⁊ in q̃bus ⁊ In q̃bus laborauit abundãti⁹ Col. 4

71 Margarethe virginis
Sermo vnicus in quo est gloriandũ Et in q̃ sancta Margaretha gloriata fuerit Et quale ꝯnubiũ cum deo habuit.
Connubium spirituale anime cũ deo honorabilissimũ est. iocundissimum ⁊ fructuosissimũ Col. 3. 4

72 Marie magdalene
Sermo ꝑmus sex ꝯtinet exempla ex euãgelio sumpta pro edificatione ecclesie
Vngentum quo maria Magdalena vnxit dominum vnde fuit factũ. Col ꝑma
Sanctoꝝ memoria vngento odorifero compatur Colũna. ꝑma
Multiplex marie Magdalene ex euãgelio ꝯmendatio. et quemadmodũ ex eo multa pro ecclesie edificatõe sumi possunt. Col 2. 3. 4. 5.

73 Sermo secundus docet quemadmodũ hoc festum ab omnibus hominib⁹ presertim tamen a religiosis cõtemplatiuam vitam habentib⁹ celebrandum est cum notabili ostensione multarum doctrinarum ꝑ religiosis ex vita Marie magdalene.
Vita contemplatiua et actiua quomodo differunt. Colũna 2
Religiosorum aut religionem ingredi volentium notabilis et multiplex eruditio. Columna 2. 3. 4

74 Jacobi apostoli
Sermo vnicus sanctum Jacobum multipliciter ꝯmendat et populũ edificat
In festis sanctoꝝ intendendum est ꝯmendationi sanctoꝝ et edificationi fidelium Columna. j
Jacobi apostoli multiplex ꝯmẽdatio. Columna secunda
Sancti ardua ⁊ magna ꝑ christo paciũtur multiplici ratione Col. 2
Mali non possunt facilia et modica pro christo pati multiplici ratione. Colũna. tercia. quarta
Sicut intendẽtes proprie saluti corpali strẽnue laborant ita ꝑiformiter in dei seruitio salutem anime querentes strẽnue laborare debent multis de causis. Columna quarta

Petri ad vincula
Sermo primus docet quemadmodũ ecclesia tria festa facit de sancto Petro. Et quomodo vincula penalia et corporalia sunt paciẽter toleranda. Spiritualia ꝟo fugienda et dirumpenda. 75
In vinculis corporalib⁹ alia causa recluduntur boni. alia mali. Et quomodo talia vincula sunt pacienter tolerãda Colũna. ꝑma. secunda
Vincula spiritualia propter que christ⁹ descẽdit ad terram que sunt Quomodo fugienda et dirumpenda ⁊ odiẽda Columna. secunda
De miraculis cathene sancti Petri. Columna tercia
De honore sanctoꝝ in gloria qui sumi potest ex honore impenso ipsorum reliquijs hic in mundo. Col 3

Sermo secundus sanctũ Petrum ex dignitate ⁊ idoneitate prelationis multipliciter ꝯmendat 76
Prelatus debet habere cor altum quantum ad intellectum ⁊ ad affectum. Et quid est talismodi cor hr̃e Col. j
Saluator volens Petrum ad dignitatẽ potestatis clauium exaltare prius examinauit eum de fide multiplici. Audita responsione eum ꝯmendauit. Et onus imponẽdum indicauit Columna. ꝑma. secunda
Petrum tria faciunt cõmendabibem. scꝫ cognitio celit⁹ data Obedientia ꝓmpta et simplicitas columbina. Col 2
Symon ratione nominis et ratione officij cui⁹ tenet figuram. Col 2
Prelatus debet esse simon hoc est obediens. Columna secunda
Fides christiana quam Petrus multipliciter est confessus est altissima multiplici ratione. sed in multis ecclesie prelatis remanserũt sola fidei verba. Columna. secunda
Sapientiã ꝟm carnem habẽt ecclesie destructores. sed ecclesie fundatores sapientiã diuinam que presidẽtib⁹ summe necessaria est in multꝫ Col. 2. 3

Primus ecclesie prelatus dictus est ⁊ symon et Petrus et quare hoc. Col 3
Petrus plurimum ꝓmendatur ex obediē tia prompta. Et quot habuit manda ta. Columna tercia;
Simplicitas colūbina petrū plurimum fecit ꝓmendabilem Col. 3

Inuentionis sancti Ste phani pthomartiris

77 Sermo vnicus stephanum ꝓmendat de quattuor que in eo fuerunt
Triplicem gr̄e plenitudinem seu triplicis gr̄e abundantiā habuit stephan⁹. scili cet fidei. caritatis. ⁊ pacientie. ꝑter cre denda. diligenda. ⁊ toleranda Col. j. 2
Pacientie magna necessitas. Col 2
Caritatis magna necessitas. Col 2
Fides mortua nihil valet. Col 2
Stephanus deuotionē suā tpe passiōis in deo habuit non in terra Col. 2
Stephanus apparuit suis psecutoribus similis angelo. et quare hoc beneficiū sibi deus dedit. Col 3
Stephani confessio gloriosa que ei mor tis occasio fuit. Col 3
Stephan⁹ ꝓmicerius martirum suis cō militonib⁹ ante passionē eos anima do plura ostendit. Col 3
Securum refugium vbi inuenit. Col 3
Stephan⁹ imitatus est dominū in mul tis Colūna. 3
Christus multiplex auxiliū prestat suis militibus. Col 4

De sancto Laurentio martire

Sermo ꝓmus ꝓtinet verificationē expo
78 sitōis illius versus. Probasti cor meū ⁊ visitasti nocte. igne me examinasti rē de sancto laurentio
Passio sancti Laurentij fuit ad pbatio nem eius ⁊ examinationē. sed in ea cō solationem recepit. fortiter perstitit et laudabiliter egit. pbauit vero ipsum multipliciter. Col j. 2
Examinat domin⁹ suos milites multipli citer. Et probat eos quādoq; in reb⁹ in amicis. in psona ppria Col. j. 2. 3
Laurentius dedit non vendidit thesau ros paupibus. respiciēdo mun⁹ quod cunq; lingue. A corde siue a manu rē. . Columna secunda
Elemosina ante mortem data melior est Columna. secūda
Laurencij iusticia tripliciter manet. Co lumna tercia
Consolationem recepit laurentius a do mino in nocte tribulatiōis. Col 3
Laurentius igne examinat⁹ est multipli citer. Et quēadmodū dominus suos multipliciter examinat. Col 3
Laurentius sine iniquitate ꝓstanter ⁊ pse ueranter se habuit in passione Colum na. 3. 4
Sermo secundus Laurentij fidem. mise ricordiam. et pacientiā nobis imitan 79 das ꝓponit et duas peccatorū radi ces extirpat
In festiuitatib⁹ sanctor; quot et que sunt a nobis ꝓsideranda. Col. j
Laurentij fides. misericordia. et pacien tia nobis ꝓponuntur imitanda
Due sunt peccatorū radices. amor ꝑsen tis boni. et timor transitorij mali. Co lumna. secunda. tercia
Solacium in tribulationibus multiplex . Columna 3

Ipoliti martiris

Sermo vnicus ostendit fidei ꝓfessionem 80 esse necessariam ad salutem
Ipolitum non retraxit a pena mortis ti mor Colūna. ꝓma
Sola fides cordis ad salutē non sufficit . Col 2. Ibi q; fidei cordis ⁊ ꝓfessioni oris duo respondent sacramenta
Quā fidei ꝓfessionem x̄pc a fidelibus re qrit. Et q; triplex est christi confessio Columna. secunda
Quam ꝓfessionem ꝓmittit christus se cō fitentibus. Itē de erubescentib⁹ ⁊ ne gantibus x̄pm et de reprehensione ne gantium et erubescentium christum. Item de cōminatione quā facit x̄pc se negantibus vel erubescentibus. Co lumna. 3. 4. 5 81

Assumptionis Marie virginis

Sermo primus ostendit quemadmodū assumptōnem Marie aliter recolunt boni. aliter mali.
Ad recolendum digne assumptionē Ma rie sex ptinent. scz cōgratulatio'. imi tatio. laudatio. oratōnis supplicatio. Exequiarum exhibitio. Ammiratio per totum sermonem

Assumptio marie fuit multum ãmiranda Columna. 3 De causis ammiratõnis Columna. 4.5.6.7
Angeli multum ammirati fuerunt de deliciosa virginis assumptõne Colũna. quinta. sexta. septima
Delicie marie generales et speciales que fuerunt Columna. quinta. sexta

82

Sermo secundus. principaliter psequitur dubium de assumptione virginis gloriose An in corpore ꝛ anima simul assumpta sit in celum et corpus eius illesum pseruatum a putrefactõe. Columna 4 vsq3 in finem
Recurrendũ est in omi necessitate ad auxilium virginis marie Columna. ꝑma Et ad cognoscendũ ac inuocandum virginem. ecclesia filios suos multiplíciter monet et dirigit Col. j 2
Admiranda piurimũ est virgo maria propter magna ei a deo facta. Col 2
Maria virgo quomodo est assumpta an tantũ anima vel corpore et anima Cõcluditur cũ beato Augustino q3 corpe et anima cuius motiua et rationes late recitantur. Columna quarta. q̃nta. sexta. septima

83 Bernardi abbatis Clareuallenſ

Sermo vnicus de beati Bernardi gratia et gloria
Conari debet homo vt primũ diligatur a deo. deinde ab hominibus Col. j
Vt aliquis a deo ametur plura valent q̃ omnia fuere in beati bernardi. scilicet carnis mundicia. humilitas. mansuetudo. dilectio dei. Col 2. 3
De gloria ꝛ beatitudine sancti Bernardi et expositione illorum verborum. similem illum fecit in gloria sanctoꝝ. Columna quarta

84 Batholomei apostoli

Sermo vnicus deducit beati Bartholomei sanctitatem imitandam. potestatem inuocandam. et gloriam in celo ꝛ terra ei exhibitam
Duodecim sunt quibus magnitudo gl'ie beati Bartholomei ꝑt perpendi. Col secunda. tercia. quarta

Augustini episcopi

Sermo vnicus beatũ Augustinũ pluribus creaturis compar. et ex earum cõditione et virtutibus beatum Augustinum multipliciter cõmendat. ex eo q3 lingua eius ꝓmendationẽ simpliciter exprimere non valet 85

Decollationis sancti Johannis Baptiste

Sermo vnicus, psequitur herodis puersitatem et Johãnis sanctitatẽ Et ꝑm hoc per misterium docet de vita malorum exteriora diligentium. et vita bonorum exteriora ꝓtemnentiũ 86
Johannes fuit christi seruus fidelíssim⁹ heremi cultor. officio doctor. omnium hominũ. ꝛ ꝑsertim religiosorum. ꝛ qui populum dei docere habent exemplar ꝑfectíssimum Columna. 2. 3.

Natiuitatis Marie

Sermo primus ꝓsequitur vite virginis marie inicium progressum ꝛ profectum. quem ab ea habet ecclesia 87
Virgo maria compatur stelle ꝓpter q̃nq3 que sicut repiũtur in stella. j ita suo modo in virgine maria. Colũ. ꝑma
Virgo maria fuit preseruata ab originali peccato Colũ ꝑma Ex hoc cõiici potest ꝑmones illos non esse Guilhelmi Lugdunenſ sed parisienſ.
Natiuitas triplex celebrat in ecclesia dei Columna. ꝑma
Virgo maria dicitur stella ꝛ virga. Co. 2

Sermo secundus ostendit quẽadmodũ virgo maria est domus sanctíssima. eburnea. nobilíssima ꝛc. a deo edificata. et multis columnis ex spirituali lapicidina sumptis. firmata et fulcita 88

Exaltationis sancte crucis

Sermo vnicus ostendit quẽadmodum illa verba prophete Ego domin⁹ illuminaui lignum sublime. et exaltaui lignum humile. intelligi possunt. vel de christo. vel de cruce christi. vel de cruce penitentie. 89
Christus dicitur lignum vite. quod lignum humiliatum est in passione. exal-

tatum in resurrectiõe. Ibi quando floruit et fronduit. quando siccatumest Columna .j.2

Crux christi exaltata est quintupliciter Columna.2.3 Ibi quando siccata est et humiliata.

Voluptas seculi quando floruit.quando humiliata est. Columna 4

Exaltatio crucis cur celebratur a fidelibus. Columna 5

De sancto Matheo apostolo et euangelista

90 Sermo primus docet duplex esse officium euangeliste scilicet bona nunciare et ea memorie ꝯmendare

Euangeliste officium quod est. Colũna secunda.tercia

Ad bonum nuncium quattuor pertinẽt. Columna secunda

Nõ sufficit audire tm̃ bona ſz oportet ea memorie ꝯmendare. Col 3

Aliqui christiani parum discũt in doctrina christiana et quare hoc Columna. tercia.quarta

91 Sermo secundus circa sancti Mathei vocationẽ ꝓsequitur ad nostram edificationem vocandi modum. Modum sequendi. vocantis affectum. vocationis effectum. Que omnia extendunt̃ per totum sermonem

Sapiẽter egit Matheus terzena dimittendo cum christum sequi voluit Columna.quarta

Mauricij et sociorum eius

92 Sermo vnicus. Nobilitatem triumphi sanctorz martirum insinuat.et causam victorie demonstrat

Nobilitas triumphi sanctorz martirũ ex multis colligitur. Colũna ꝑma

Fides fuit causa victorie sanctorum martirum. Et quomodo fides christum suis militibus ostẽdit in pugna. Colũna. secunda tercia

Michaelis archangeli

93 Sermo vnicus De prelio magno quod est in ecclesia militante Et magnitudine adiutorij diuini

Ecclesia militans dicitur celum propter multas ꝯditiones celi que ibi enumerantur. Columna secunda. tercia De magnitudine prelij in eodem celo. Dicitur eñ prelium in ecclesia militante magnum multiplici ratione Colũ. 5

De adiutorio in prelio tali. Colũ 6

Hieronimi presbiteri

Sermo vnicus vitam iusti describit ⁊ beatum hieronimum multipliciter commendat. 94

Justi viri vita in quattuor consistit Colu. na. ꝑma.secunda

Intellect⁹ qui est a spiritusancto ꝺr os. ꝺr os iusti. In quibus os cordis assimilatur ori corporis Col.2

Verba que ꝓferre volumus prius examinare debemus multiplici ratione Columna. secunda

Hieronimi mutiplex cõmendatio Et exponũtur de eo verba illa. Os iusti meditabitur sapientiam Col.3

Francisci confessoris

Sermo vnicus ꝓsequitur meritũ sancti francisci quod fuit in humilitate. cum ꝯmendatione eiusdem. ⁊ exaltat eius meritum 95

Humilitatꝫ multiplex ꝯmendatio et quo modo est inicium sapientie. Col.2

Dionisij et sociorum eius

Sermo vnicus Dubium absoluit Cum dominus posset sanctos suos facile liberale.cur eos ꝓmittit tam multiplici pena mulctari Ponunt̃ ratões septem 96

Luce evangeliste

Sermo vnic⁹ exponit illa verba Genes. fluuius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum paradysum qui diuiditur in quattuor capita Et potest ex exemplo illius ꝓmonis cõijci ꝓmones illos esse Guilhelmi pisienſ. non Lugdunenſ 97

Paradisus terrestris figura est militantꝫ. ecclesie multis de causis. Col j.2

Christus voluit ecclesiam suam esse super fluuium. vnde non parua vtilitas, pueni t ecclesie Colũ.2 3

Doctrina sacra est fluuius vite et torrēs voluptatis Aut torrens aureus. Columna tercia
Capita quattuor in quibus se diuidit fluuius aureus doctrine sunt quattuor euangeliste. Columna 4
Quattuor euangeliste possunt dici quattuor fontes. Columna 4
Euangeliste an habeāt. et in quo. p̄ cellentiam respectu apostolorum qui nō fuerunt euangeliste. Col 4
Quattuor euāgeliste quomodo se habēt ad ecclesiam dei Columna. 4
Lucas in quo excellit alios euangelistas Columna. 4. 6

Symonis et iude apostolorum

98 Sermo vnicus De apostolorum exaltatione et de medio per quod exaltari meruerunt quod est dilectio dei
Quattuor gradus scale ascensus in electorum gloriam. scilicet predestinatio vocatio. Justificatio. Magnificatio que omnia extenduntur. Columna secunda. tercia.
De passione sanctorū Symonis ⁊ Jude. Columna. 3

Omnium sanctorum.

99 Sermo vnicus ꝓsequitur excitantia ad dei firmitatem et dilectionem ad pacientie humilitatem et equanimitatem.
Dei amicicia multum est nobis optanda Columna. p̄ma
Sancti designantur per lapides preciosos multis de causis. Col. 2
Multiplex ratio solennitatis omniū sanctorum Columna. 3

Cōmemoratōnis omnium animarum

100 Sermo vnicus docet quēadmodū fideles hodie debent quattuor facere. scz Mortuis subuenire. ꝓpriam mortem cogitare Causam mortis animaduertere. ⁊ mortis effectum attendere.
Mortuis subueniendū est cito. ⁊ festinanter propter cruciatus et penarum immensitatem. Col p̄ma
Mortis proprie cogitatio multa bona affert homini Col. p̄ma
Mors quomodo dicitur iudicium ⁊ quale iudicium Colū. 1. 2.
Quare dicit sapiens de morte Dihi heri. tibi hodie et non cras. Col. 2
Causa mortis fuit peccatum. ⁊ ideo valde detestandum Columna. secunda. Et eius longitudo. latitudo. sublimitas et profundum considerādum. Columna tercia
Effectus mortis quid est Col. 3

Martini episcopi

Sermo primus De pietate sancti Martini. 101
Pietatis commendatio. Colū 1. Pietas martini vnde claret ibidem.
Elemosina cui danda est. ad quid. Quomodo. Columna secunda
Elemosinarius quattuor cogitare habet cum dat elemosinam. Col. 2
Martinus an multum vel parum dederit respectu christi et respectu pauperis Columna. secunda
Christus large subuenit pauperibus. volens nobis per hoc dare exemplum simile faciendi Columna. 2
De nuditate spirituali. et veste ei correspondente. Columna 3.
Vestis religiosorum quomodo ornabitur intus et exterius. Columna. 3

Sermo secūdus Quomodo oculos cordis ad deum habere debem⁹. Et quare Et que vtilitas ex hoc accrescit homini cū oculos cordis habet ad deū. 102

Cecilie virginis

Sermo vnicus quattuor puncta colligit ex euangelio Quid per has virgines significatur. De prudentia prudentum Et fatuitate fatuarum virginum in quib⁹ attendat. Que de sponso in euangelio dicuntur. 103
Quid designatur per numerum denarium virginum Columna. 4

Clementis martiris

104 Sermo vnicus continet exhortationem ad vigilantiam. ꝓpter domini venturi reuerentiam. hostis maliciam. ⁊ gregi commissi caritatem
Vigilantia et meditatio domini venturi ad iudiciū vniuersale quomodo fiet. quam affert vtilitatem ⁊ eius omissio quantam iacturam. Col. 1. 2
Aduentum domini ad iudicium particulare cogitare debem⁹ diligenter. Col 2
Mortis memoria plurimum valet homini. Col. 2. 3
Dominus venturus ad iudicium quid in eo faciet Col. 3
Prelatus subditos suos debet agnoscere docere. vestire. pascere. ꝓtegere. Col 4

Katerine virginis

105 Sermo vnicus. verba illa. Multe filie congregauerunt diuicias ⁊c. in laudem katerine psequitur
Katerina vere dici potest mulier fortis. Col 1
Anime iuste filie dicuntur non serue anime peccat'ces serue sunt nō filie. Col. 1
Filij et filie dei quas congregant diuicias. Col 2
Ditari contingit aliquem multis modis. Col 2
Katerina meruit auream et aureolam triplicem. Col 3

Dedicationis ecclesie

106 Sermo vnicus exponit illa verba. Domum tuam domine decet sanctitudo. allegorice de ecclesia militante. Moraliter de anima fideli. Anagogice de ecclesia triumphante
Domus quadruplex reperitur in scriptura sacra. militans. triumphans. Ania fidelis. ⁊ materialis. De earundē edificatione. dedicatione ⁊ sanctificatione. Colum 1
Ecclesiam militantem quomō decet sanctitudo. Col 2 Ibidem de causa motiua dedicatiōis a christo dom⁹ eiusdem. de modo dedicationis. ⁊ de fine. Col 2. 3. 4
Fidelis anima qūo dedicat templū domino ⁊ sanctificatur. Et quēadmodum in ea fieri debent spiritualiter. omnia que fiunt in dedicatione templi materialis per episcopum.
In dedicatione ecclesie per episcopum plura fiunt Que sunt illa Quid significant in nobis fiendum spiritualiter. Col. 5. 6.
Ecclesiam triumphantem quomodo decet sanctitudo in longitudine dierum Col. 6. 7

Deo laus. et actiogratia ꝫ

279

Sermones de sanctis
Wilhelmi parisiensis

Liber monasterij Sancti pauli apostoli In Trauecto Inferiori

De sancto Andrea Sermo i

Corde creditur ad iusticiã. ore aũt confessio fit ad salutẽ. Dicit em̃ scriptura. ysaie. xxviij. s̃m aliam litterã. Omnis q̃ credit in illum nõ confundetur. Ad Rom̃. x. Solennisat hodie ecclesia de beato andrea qui fidei feruentissime fuit. qui fidem suam confiteri nõ timuit nec erubuit. Ideo ad honorẽ ipsius hodie epistola legit̃ in qua de fide agitur. Et in p̃ncipio eius tria nobis de fide ostẽdunt̃. Primo. q̃ fide cordis homo iustificet̃. Scdo q̃ ꝯfessione oris hõ saluet̃. Tertio quis fructꝰ recte credentes consequat̃. Ad primũ pertinet illud. corde credit̃ ad iusticiã. Ad secundũ illud. ore aũt fit confessio ad salutẽ. Ad tertiũ. omnis qui credit in illũ nõ confundetur. Corde credit̃ ad iusticiã id est ꝑ fidem cordis homo iustificat̃. ad Ro. iij. Arbitramur hoĩem ꝑ fidem iustificari. Et actuũ. xv. Fide purificans corda eorũ. Et notandũ q̃ q̃druplr̃ fides valet ad iusticiã. Primo timorem dñi introducendo quo pctã expelluntur. Ecc̃. i. Timor dñi expellit peccatũ. nam qui sine timore est nõ poterit iustificari. ysaie. xxvi. A timore tuo concepimus quasi parturiuimus. ⁊ pepimus spiritũ salutis. Fides ostẽdit nobis dei omnipotentiã. cui nec possumꝰ resistere nec eam effugere. ⁊ dei sapientiã cui mala nr̃a nõ possumus abscondere. ⁊ dei bonitatem que summa est. et summe odit mala. ⁊ in eteruũ ea puniet. ⁊ ex hijs timor introducit̃. sicut consideratio patibuli maleficos terret. sic tormẽta futura lumĩe fidei considerata pctõres terrent. Secundo valet fides ad iusticiã spem introducendo. Ostendit enim misericordiã redemptoris. vnde venia sperat̃. ⁊ impetrat̃. Bern. sup canti. nõ peccare dei est iusticia. homis vero iusticia. est dei indulgẽtia. Idẽ Bern. meuz meritum miseratio dñi. nõ plane sum meriti inops. q̃diu ille miserationũ inops non fuerit. Tertio fides valet ad iusticiam. amorẽ regni ⁊ iusticie que via est ad regnum introducendo. fides em̃ ostendit regnũ celorũ iustis esse paratũ. ⁊ iusticiã esse viam ad illud. vnde querit iusticiã. querit et obtinet. Math. vi. Primũ querite regnũ dei ⁊ iusticiam eius. Quarto fides valet ad iusticiam. qꝛ dirigit intentionẽ que est iusticia siue bonitas operũ. vnde sup illud Rom̃. iij. Arbitramur hoĩem iustificari ꝑ fidẽ. dicit Augꝰ. vbi fides nõ erat vere opus bonũ non erat. bonũ em̃ opus intẽtio facit. intẽtionẽ fides dirigit. Primũ obsequiũ q̃d ania facit deo obsequiũ fidei est. fides enim est obsequium salutis hũane. vt dicit Augꝰ. Et notãdũ q̃ non d̃r hic credit̃ simpliciter. sz corde creditur. qꝛ cetera potest homo nolens. cetera nõ põt nisi volens. Ut dicit glo. augustini. Sequitur (ore aũt confessio fit ad salutem) Augꝰ. Non incassuz additũ est hoc. nam pene omnes qui xp̃m coram ꝑsecutoribus negauerũt. q̃d de illo credebãt. corde tenuerũt. vt illi qui penitẽtia reuixerũt vt petrus. Itẽ augꝰ. Cur petrus diluit q̃d ore negauerit. si saluti sufficiebat q̃d corde tenebat̃. Confessio oris in martyribus erat ad eternã salutẽ. ⁊ ad temporalẽ mortẽ. econuerso negatio in hijs qui timore vel verecũdia deficiebant. erat ad salutẽ temporalẽ sed ad eternã mortem. Math. xvi. Qui voluerit animã suam saluã facere ꝑdet eã. Et notandũ q̃ fidei cordis ⁊ confessioni oris respondent duo sacramenta in ecclesia. scz sacramentũ baptismi. ⁊ sacramentũ cõfirmationis. In baptismo aqua exterius abluitur corpus. fide aũt interius purificat̃ animus. In sacramento aũt confirmationis in fronte signuz crucis efficitur. ⁊ interius animus cõfirmat̃. ne erubescentia fidei cõfessio impediat̃. vñ Augꝰ. nõ sine causa signũ crucz fit in fronte id est in sede pudoris. ne xp̃i opprobria christianus erubescat. peccatũ fuit petro ore negare. cuz crederet corde. discedat ergo mala verecũdia. accedat salubris confessio. Non erubescamꝰ de xp̃i noĩe. insultemꝰ nob̃. q̃ credimꝰ in xp̃m crucifixuz in occisum. Plane dico in occisum. sed hoc in illo occisum est q̃d sumpsit de me. nõ quo fecit me. Luc̃. ix. Qui me erubuerit ⁊ sermões meos. hunc ⁊ filius hominis erubescet. cũ venerit in maiestate sua ⁊ patris ⁊ angelorũ. Sequitur (dicit enim scriptura. omnis qui credit in illũ non confundet̃) Ostensio est q̃ habẽs fidem cordis iustus sit. quia in iudicio vbi dñs iusticias iudicabit. vbi que sit vera iusticia apparebit. qui crediderit in xp̃m a cõfusione immunis

erit qō non esset nisi per fidem christi iustificatio fieret. ¶ Et notandū q̄ in illo mundo incredulus confundetur. vbi totus mundus omnia peccata eius videbit cum agnus dei in quem ipe non credidit ea non abstulerit. Hiere. xx. Confundentur vehemēter et nō intellexerunt opprobrium sempiternuz q̄ nunq̄z delebitur eiusdem. xxxiij. Dabo vos in opprobriū sempiternū et in ignominiam eternam que nunq̄z oblivione delebitur.

¶ Item notandū q̄ nō dicitur omnis qui credit illum. vel omnis qui credit illi non confundetur. sed omnis qui credit in illū. Multi qui credunt christum esse deū. ei non obedientes tanq̄z deo. in futuro confundentur cum scilicet comparatione eorum infideles iustificabuntur. manifestū em erit q̄ ipsi dānabiliores erunt qui cū christū per fidem cognouissent esse deum non tanq̄z deum glorificauerunt. q̄z multi infideles quos in parte ignorantia excusabit. qui si christum deum cognouissent eum glorificassent. ad malum eorum erit fides ipsorum. fides enim ostendet eos fuisse christianos. Opera vero mala eorum ostendent eos christi fuisse inimicos. ¶ Fides ostendet. q̄ fidelitatem christo debuerunt. opera vero ostendent. q̄ fidem ei non exhibuerunt. r p consequens q̄ prodidores fuerunt. ¶ Item multi qui credūt ei ad hibendo fidem hīs que in lege eius scripta sunt. in iudicio confundentur cum inueniuntur deferre secum litteras sue dānationis. p legem enim cuius ipse noticiam habuerunt. constabit q̄ q̄ talia peccata agūt. regnuz dei non possidebunt. ¶ In libro vero conscientie ppie inuenietur scptum. scptura facta propria manu eor. q̄ ipi talia fecerūt. Quedā em note a malis operibus relinqntur. in corde hominum. Unde glosa origenis super illō Ro. ij Cogitationes accusantiū aut defendentiū ¶ Sciendum inquit q̄ in illa die cogitationes accusabunt animas. vel defendent. Non vtiq̄z cogitatiōes que tunc erunt. sed iste que nunc sunt in nobis. quarū note quedam r signacula in corde nostro relinquunt. velut in cera. que in occulto cordis posita in illa die reuelari dicuntur. (omnis qui credit in illum). i. q̄ fide efficaciter tendit in illum (non confundetur) minus dicit r plus significat. immo honore inestimabili honorificabit. sicut homo mortuus non vadit. sic fides mortua in deum non tendit. sed fides viua est illa. que tendit in deum desiderio r operē. ¶ Item sicut homo debilis cū in itinere impedimentū inuenit. iter nō perficit sic fides tepida timore vel pudore prohibetur. ne ad deuz proficiscat. ¶ Fides ergo viua et feruens est. de qua verbum propositum intelligitur. qua in deum efficaciter tenditur. Qui hanc fidem habet. pro christo sustinet confusionē transitoriam. ¶ Deo merito non sustinebit cōfusionez eternam. ¶ Fecit cō fusio transitoria. que liberat ab eterna. hec est confusio adducēs gloriā. Eccī. iij ¶ Et notandū q̄ multa sunt que videntur facere ad magnitudinē confusionis reprobor̄ in futuro. de quibus duo decim ponere sufficiat. ¶ Primū est nuditas ō qua Apoc. xvi. Beatus qui vigilat. r custodit vestimēta ne nudus ambulet. O q̄z erubescibile erit nudum esse inter tot. r tantos ita pulchre vestitos. Ps. Astitit regina a dextris tuis. in vestitu deaurato rē. Regina dicitur ecclesia. ¶ Secundū est turpitudo. de qua subditur post verbū propositū (et videant turpitudinem eius) tot turpitudines in reprobis apparebunt. quot peccata habebunt. tunc apparebit veritas illius verbi. ¶ Ps. Beati quorum remisse sunt iniquitates. r quorū tecta sunt peccata. ¶ Beatus qui. tunc habebit caritatē que operit multa peccata. Prouerb. x. Universa delicta operit caritas. ¶ Tertium est ingratitudo. Eccl. de em erubescibile erit cū toti mundo. de aliquo apparebit. q̄ ipse fuerit ingratus suo creatori. prouisori. defensori. magna etiā erit cordis amaritudo. cum alicui dictabit conscientia. q̄ deum qui eū genuit dereliquit. r oblitus fuerit dñi creatoris sui. ¶ Insignia etiam passionis iudicē precedent. vt beneficium redemptionis reprobis ad memoriā reuocet. r de ingratitudine tanti beneficij confundant. Zacha. xij. Aspicient ad me quē confixerunt. r Apoc. i. Videbit eum omnis oculus. r qui eum pupugerunt. ¶ Quartū est crimen infidelitatis seu proditionis. non solum enim beneficijs xpi nō responderunt. immo etiā benefactorē suum a quo pascebantur. r vestiebant. impugnauerunt. r ei multiplices cōtumelias intulerunt. Ps. Homo pacis mee q̄ edebat panes meos. magnificauit sup me supplātatiōm. ¶ Item si inimicus me⁹ maledixisset mihi. sustinuis-

sem vtiqz/tu vo homo vnanimis ꝛc̄.q̄ me-
cum dulces capiebas panes ꝛc̄/O quantū
ille erubescere poterit de quo toti mūdo ma
nifestū erit q̄ cōtra dn̄m suum ꝓditor fuit.
¶Quintū est dei irrisio actis. ꝑs̄. Qui habitat
in celis irridebit eos/Prouerb. j. Ego q̄z in
interitu vestro ridebo/Sextū est sctōr leti-
cia de eor pena. ꝑs̄. Letabit̄ iustus cū vi.
vindicta/Septimū est mēdicitas cū ignomi
niosa repulsa. Prouer. xxi./Propter frigus
piger arare noluit/mēdicabit ḡ estate ꝛ non
dabit̄ illi. Math. xxv. dictū est fatuis virgi
nibus oleū mēdicātibus. Ne forte nō suffi-
ciat nobis ꝛ vobis/ite potius ad vendētes
ꝛ emite vobis./Eisdē etiā dicentibus. Dn̄e
dn̄e aperi nobis/responsum est. Amen dico
vobis. nescio vos/ꝛ Luc̄. xvi. Negat̄ diui-
ti epuloni gutta aque quā petit ad refrige-
riū lingue/Octauū est collatio status ī quo
erūt ad statum quē amiserunt/satis confun
di poterūt q̄ facti sunt ceteris creaturis visi
bilibus supiores/q̄n videbūt se inferiores ꝛ
qui ad dei similitudinē creati sunt/eius qui
nō est. socij erūt./Delius em̄ esset eis nō esse
q̄z esse. sicut in dyabolo/Ideo matbei. xxvi.
dicit̄ de iuda/Bonū erat ei si natus nō fuis
set homo ille/Apoc̄. ij. Memor esto vñ exci
deris/¶Nonū est cōsideratio glie ad quā, cre-
ati sunt ꝛ ad quā multi ex eis aliqn̄ tus ha-
buerūt/ꝛ ad q̄m frēs suos videbunt assumi/
Osee. xiij. Consolatio tua abscōdita est ab
oculis meis/q̄ infernus inter frēs diuidit.
Chrisost. omnes gehenne supat cruciatus/
carere bonis quib⁹ in pt̄ate habueras per-
frui/¶Decimū est ꝓtemptibilitas rerū ꝓpter
quas tāta bona amiserūt/Bern̄. Ue ve va-
por est ad modicū parens q̄ eterne felicita
tis aditū intercludit/q̄ vniuersitatis scien
tia fraudat/q̄ sūme priuat dignitatis ho-
nore/Sap̄. v. Quid nob̄ pfuit superbia/aut
diuiciaru iactantia q̄d ꝓtulit nobis/transie
runt omnia tanq̄z vmbra/¶Undecimū est il
lud durū verbū q̄ audient/Discedite a me
maledicti. Math. xxv. Merito dicit deus
discedite a me illis qui dixerūt deo recede a
nobis/Job. xxi./¶Duodecimū est q̄ associāti
demonib⁹ in pena quor socij fuerunt in cul
pa/ducent̄ coram toto mundo ad patibulū
infernale ꝛ vt breuiter dicam tanta erit cō-
fusio reproborū in futuro q̄ dicent montib⁹
cadite super nos ꝛ collibus cooperite nos
a facie sedentis super thronum. ab ira agni
Apoc̄. vi./Omnis qui credit in illum nō cō
fundet̄/potest hoc intelligi de p̄senti. qui em̄
sustinet aliquid pro christo. q̄ mundus di-
cat ignominiosum/ꝑm veritatē non confun
detur. imo gloria est et. q̄ multipliciter pōt
ostēdi/¶imo per hoc q̄ sancti qui clarius
videbāt q̄z celi q̄z corda mūdiora habebāt
hoc gloriā reputabāt/vñ ad Rom̄. v. Glori
amur in tribulatiōibus. ij. Cor. xij./Libē-
ter gloriabor in infirmitatib⁹ meis/Ad gal̄.
vj. Mihi aūt absit gloriari nisi in cruce dn̄i
nostri iesu xp̄i/Act̄. v. Ibant apostoli gau-
dentes a conspectu consilij. q̄m digne habi-
ti sunt pro nōie iesu cōtumeliā pati/Hiero.
apud christianos nō est miser qui patit̄ con
tumeliā sed qui facit/¶Secūdo ostendit̄ per
hoc q̄ triumphus pacientie quē habet qui p
xp̄o ignominiā sustinet est triumphus glori
osissimus/ꝑm illud Prouerb. xvi./Melior
est paciens viro forte q̄ qui dñat animo suo
expugnatore vrbium./Triumphus non est
confusio sed res gloriosa/Tertio p hoc q̄ est
assimilari xp̄o q̄ est magne glorie. ꝑm illud
Act̄. xxiij. Gloria ē magna seq̄ dn̄m/Bern̄.
sup̄ canti. Sponsa christi nil sibi gloriosius
reputat q̄z xp̄i portare opprobriū/Sic glori
osum est alicui militū cū differt arma regis
sic gloriosum est christiano cum differt stig-
mata xp̄i iesu ad Gal̄. vi. Nemo mihi mole-
stus sit ego em̄ stigmata iesu in corpore meo
porto. Aug⁹. Stigmata appellauit notas
penarum quas de psecutionibus paciebat̄.
¶Stigma. tis. dicit̄ punctū vel nota alicui.
ferro aliquo facta.

De eodem Sermo. II.

Venite post me
ꝛc̄. Math. iiij. Solent homi
nes sic loqui suis seruientib⁹
vel viam ignorantibus vel timētibus peri
culum vie. vel asperitatem/Cōuenienter ḡ
hoc dicit saluator bīs quos vocabat ad mi
nisteriū suū. vt sic eos ad humiliratem mo-
ueret ꝛ de via certos redderet/ꝛ contra ad
uersitates quas passuri erant in via eos ani
maret (venite inquit post me) tanq̄z minist̄ri
post dn̄m suum. Minister enim dicit quasi
minor statu. eius est sequi nō preire Math.
xxi. Quicūq̄z voluerit inter vos maior fieri

sit vester minister/ & quicunq; voluerit inter vos primus esse sit vester seruus. sicut filius hominis non venit ministrari sed ministrare/ Johānis. xiij. Non est seruus maior dño suo neq; apls maior illo qui misit illū. Eiusdem. xv. Mementote sermonis mei quem ego dixi vobis. non est seruus maior dño suo/ Christus fuit regnum. Joh. vi./ Bern. Deus inquit se subdit hoibus & tu dñari gestiens te tuo preponis auctori/ Idem nullū venenū nullum gladiū plus formido q̄ libidinem dominādi/ Item (venite post me) qui errare non possum/ alij sancti errare potuerunt vnde sequens eos potuit errare. christus vero errare non potuit & ideo sequens eum non errat Joh. viij./ Qui sequit me non ambulat in tenebris/ Aug⁹. Ambula p xpi humilitatē vt venias ad eternitatem/ Christus patria est. quo imus/ ad illum imus. per illum imus/ quid timemus ne erremus/ Item (venite post me) protectorem. adiutorē. consolatorem./ Non est timendū ei. qui post christum vadit. ipse enim sic eum protegit/ vt nihil ei noxium sit. Geñ. xv. Noli timere abraham./ Ego protector tuus. Ps̄. Dñs protector vite mee a quo trepidabo. Idem si ambulavero in medio vmbre mortis non timeba mala/ quoniā tu mecū es/ Item non est timenda asperitas sequenti christū e proximo/ Si enim occurrit aliqua difficultas in via/ christus tanq̄ bonus socius manus ei extēdit & auxiliū impendit/ Ps̄. Adhesit anima mea post te. me suscepit dextera tua/ Ibidē tenuisti manum dexterā tuam & in voluntate tua deduxisti me/ & cum gloria suscepisti me/ Item cunti post christum magna consolatio est hoc ipsum q̄ vadit post eum/ labor enim ipsius consideratus. eius laborē relevat. Bern. Videntes angustias dñi nostri leuius nostras portabim⁹/ Aug⁹. Magna consolatō mēbris ex capite &c./ Trenor. iij. Dabis eis scutum cordis laborē tuū. Et notandū q̄ illud qō dictum est petro & andree specialiter/ dictum esse alijs ministris christi generaliter. Joh. xij. Si quis mihi ministrat me sequat/ Ideo eis diligenter attendendū est q̄ via ad quā christus declinauerit & per quā viam incesserit vt eum sequi possint/ Unde sciendū est eis q̄ christus viam voluptuosam cauit/ ipse enim elegit qō carni molestius est. vt dicit. Bern./ Verito enim eam cauis tanq̄ tenebrosam & lubricā a demonibus inhabitata/ Uia voluptuosorum iuxta verbum. Ps̄. Fiat tenebre & lubricum & angelus dñi persequens eos. Tenebrosa est via illa et fumo procedente de igne prauarum cōcupiscentiarū/ lubrica vero est sicut vie humide & vncuose/ lubrice solent esse que a demonibus inhabitant/ Uehemoth enim habitat in locis humentibus Job. xl. In hac via dyabolus christum ponere voluit cuz de peccato gule primo eum tentauit./ Mathei. iiij. Sed ipse sapienter eam declinauit incedens per viam sobrietatis que sicca est & a lapsu secura. Item declinauit christus lutum diuiciarū. Abacuc. ij. Ue qui multiplicat non sua. vsq; quo aggrauat sup se densum lutū./ Recte aūt declinauit hoc lutum tanq̄ tenacissimū lapidibus cōplantatum. spinis plenū. Cuius tenacitatem ostendit. Mathei. xix. Dicens amen dico vobis. quia diues difficile intrabit in regnum celorum. hoc lutum lapidibus est complantatum. quia diuicias sequūtur. scādala. lites & discordie. vnde Geñ. xiij. Dicit de abraham & de loth/ q̄ erat substantia eorum multa. et non quibant habitare communiter. vnde facta est rixa inter pastores gregum ipsorum./ Eccī. iiij. Uia eoz cōplanta lapidibus/ spinis etiam plena est. spinis inq̄ cōpunctionū. est enim solicitudo in diuiciaruz congregatione. timor in earum cōseruatione. dolor in earum amissione/ Per viam paupertatis pulcram et pacificā christus incessit. Prouerb. iij. Uie eius pulcre & semite eius pacifice./ Item christus montē superbie declinauit. montem inq̄ arentem et pestilentem. mons enim gelboe est in quē nec ros nec pluuia descendit. iij. Regum. j. Hic est mons in quē lucifer angelus ascendit & dyabolus factus est. iuxta illud Bernhardi/ Per vallem humilitatis christus incessit. vallem inquit amenissimā & fertilissimam./ Ad amenitatē faciunt aque graciarū que ibi abundant/ Eccī. xl. Super omnem aquam viriditas et ad oram fluminis/ Ps̄. Inter medium monciū pertransibunt aque. mediū monciū vallis est/ Aqua etiā facit ad fertilitatē/ Ps̄. Valles abundabunt frumento/ Studeamus ergo christum sequi per viam sobrietatis. paupertatis & humilitatis. Bernhardus/ Beatus est dñe tesu q̄ te bo-

minem inter homines conuersantem/ diligenter obseruans pro viribus se prebet imitatorem tui./ Mathei.x. dicitur qui non accipit crucem suam & sequitur me non est me dignus./ Voluit saluator noster vt ministri eius sequerentur eū conuersatiōis similitudinē ꝑm illud Johannis.x. Si quis mihi ministrat me sequat̄ & maxime voluit vt eū sequerētur passionis imitatione. vt patet ex pluribus locis sacre scripture./ Item Mathei.xvi. Si quis vult venire post me abneget semetipsum & tollat crucē suam & sequatur me./ Item luce.xiiij. Qui nō baiulat crucem suam & venit post me non potest meus esse discipulus. & vt supra. Mathei.x./ Qui non accipit crucem suam & sequitur me non est me dignus/ Et prima Petri.ij./ Christus passus est pro nobis. vobis relinquens exemplum vt sequamini vestigia eius. ¶ Circa qđ notandū ꝙ dominus scit amicos nō esse eligendos nec probandos a d mensam./ sed in arduis & asperis vnde non reputat eū amicum qui ei ad mensam societatem facit/ sed eum qui in aduersitate etiā timore mortis eum non deserit./ Ideo dicit qui non accipit crucem suam & sequitur me non est me dignus. Eccī.ij./ In igne probatur aurum & argentum. homines receptibiles in camino humiliationis./ Eiusdem. vi. si possides amicum in temptatione posside illum/ et ne facile credas ei teipsum/ est enim amicus ꝑm tempus suum & non permanebit in die tribulationis./ In eodem/ est amicus socius mēsa & nō permanet in die necessitatis./ Dominus vult vt seruꝰ suus nō sit eo delicacior./ Aug. Frustra meliorem vl̄ molliorē viā speramꝰ nisi qua precessit eamus/ qua duxit sequamur./ Si a vestigijs eius erramus perimus/ non vult dominus habere socium in bonis qui non fuit socius in malis/ qui non compatitur. non conregnabit/ qui non fuerit cum eo in prelio. non erit cum eo in triūphali gaudio/ Aliqui volunt talem societatem christo facere. qualē facit vsurariusꝫ mercatori indigenti mutuo/ qui vult esse socius in lucro & nō in dāno ꝑm Chrisostomū crucem tollit qui paratus est ad omne periculū propter deum vt Paulus Actuū.xxi. Ego inquit non solum alligari sed etiam mori in hierusalem paratus sum/ pro nomine ieſu xp̄i/ Tribus ꝙ modis tollitur crux/ sed duobus modis determinat glosa dicens/ Crux duobus modis tollitur. vel cum per abstinētiam corpus afficitur/ aut per compassionē proximi affligitur.

¶ De eodem. Sermo. III.

Tabat iohānes & ex discipulis eius duo &c. Johannis.j. Recolit hodie ecclesia beati andree primam vocationem/ Tres enim distinguuntur vocationes/ Prima est ad simplicem cognitionez de qua legitur in euangelio hodierno/ Secunda fuit ad familiaritatem de qua legitur Luce.v. quando secuti sunt ieſum subductis ad terram nauibus. adhuc tamen voluntatem habebant redeundi ad sua. vt tangit Interlinearis./ Tertia fuit ad disciplinatum de qua legitur Mathei.iiij. Que cras in euangelio recitetur. vbi vero prima vocatio beati andree describitur/ ex imitatione digna nobis in eo cōmendātur/ scilicet familiaritas sancta. fides prompta. operatio bona. interrogatio discreta. obedientia parata. pietas non infida vel ociosa./ Primū scilicet familiaritas sancta cōmendatur in hoc ꝙ andreas fuit discipulus iohānis quē ex vtero matris spiritussanctꝰ gratia repleuit. Luce.j./ Qui plusq̄ propheta fuit quo inter natos mulierum maior nō surrexit/ quantū valeat ad salutem. habere familiaritatem cum homine qui sit conuersationis sancte & doctrine sane satis perpendi potest. ex hoc ꝙ quasi vnum verbum auditum a Johanne videtur fuisse occasio vocationis Andree/ scilicet illud verbum. Ecce agnus dei./ Eccī. xxxvij./ Cum viro sancto assiduus esto/ quēcunqz cognoueris obseruantem timorem dei. cuius anima est ꝑm animam tuam./ Seneca. Cum illis versare qui te meliorem facturi sunt./ Prouerbiorum.xiij./ Qui cum sapientibus graditur. sapiens erit./ Amicus vero stultorum similis illis efficitur/ Carbo ꝙ mortuꝰ positꝰ cū viuis accēditur/ sic ille qui malus est. occasione societatis bone interdum bonus efficitur/ Psalmus. Cum sancto sanctus eris & cum viro innocenti in

nocens eris/ Eccī. vij. Discede ab iniquo ⁊ deficiūt mala abs te/ Scōm scz fides ꝓmpta cōmendat in hoc ꝙ iohanni dicenti ecce agnus dei tam cito credidit andreas/ de credulitate etiam cōmendatur beata virgo. Luce. j. Dixit elisabet beata es que credidisti/ Et abraam. Heñ. xv. Credidit abraam deo ⁊ reputatū est ei ad iusticiam/ econtrario zacharias punitus est a deo quia nō credidit angelo ꝓmittenti ei iohannem. Ad tempus enim mutus effectus est/ Tercium scz operatio bona cōmendatur nobis/ eo ꝙ andreas eum quem agnum dei esse credidit gressu corporis secutus fuit. ¶ Non solum autem gressu corporis secutus est eum/ sed officio predicationis ⁊ eodem genere mortis/ Nam in cruce suspensus biduo viuens/ funibus non clauis cruci affixus predicauit/ habentes astantes viginti milia hominum quez cum populus vellet de cruce deponere/ splendor celestis circūdedit euz per dimidiā horam/ vt nullus eum videre posset. ⁊ abcedente lumine simul cum lumine spiritum tradidit/ Huius sancti andree festiuitas ꝓ tanto circa initiū dñici aduētus celebrari consueuit/ qm̄ ipse vocatus a iesu. iesum precipue manifestauit aduenisse in carnem/ vt satis ostendit euangeliū vigilie. Johānis. j. conscriptū/ Cum iohānes baptista iesum primo vocat agnū dei. Andreas postea vocat rabbi ⁊ messiam/ Deide philippus per saluatorem vocatus. vocat eū filium ioseph a nazareth/ quē scripsit moyses ⁊ prophete/ Ecce christū cōtinentiā ⁊ materiā diuinaz scripturaz/ Et nathanael vocatus ꝑ philippū. vocat iesuz rabbi filiū dei/ quibus ꝓ meritis confessionis fidei iesu xpi/ ipsemet iesus ait. videbitis angelos ascendētes ⁊ descendentes super filium hois/ sicuti Genesis. xxviij. Jacob vidit i scala āgelos ascēdentes. ⁊ descendēres/ ⁊ dñm scale innixum/ quia in dei ecclesia capiti christo. fundamento ecclesie. angeli administrāt pariter/ ⁊ mēbris viua fide xpo incorpatis/ Nō g̃ sufficit fides sine operatiōe. Jacobi. ij. Si fides nō habeat opera/ mortua est in semetipa/ In eodem sicut corpus sine spiritu mortuū est/ ita fides sine operibus mortua est/ Bernhard⁹ super Canti/ Quid est fides que nō operatur ex dilectione/ nisi cadauer exanime/ Bene honoras deum munere fetido. bene placas deum tue fidei interfectum/ fides mortua inferior esse videtur fide demonum/ Jacobi. ij. Tu credis ꝙ vnus est deꝰ/ benefacis. et demones credunt/ et contremiscunt. quod plus est./ Ecce demones viderunt et tremuerunt/ homines viderunt et interfecerūt/ Quartū scz iterogatio discreta cōmendatur in hoc ꝙ andreas quesiuit a saluatore vbi habitaret/ ¶ Multū valet homi ad hoc vt saluetur/ int errogare diligenter de hīs que pertinent ad salutem/ Specialiter valet multum ad salutem cognoscere. vbi saluator habitet ⁊ vbi inueniri possit. ¶ Notandum ergo ꝙ saluator in multis locis habitare dicitur/ Habitat in hīs qui cōsilio bonorum se regunt/ Prouerb. viij/ Ego sapientia habito in consiliis. ⁊ eruditis intersum cogitationibus/ Eiusdem. xxiiij/ Erit salus vbi multa consilia. salus non est sine saluatore/ Item habitat saluator cum bona societate. Mathei. xviij. Ubi enim duo vel tres congregati sunt in nomine meo/ ibi sum in medio eorum/ Item habitat in pace. Psalmista. In pace factus est locus eius/ ad qō significandū noluit nasci in hoc mundo. donec pax esset per vniuersum mundum/ Ad idem designanduz voluit vt salomon id est pacificus. edificaret sibi templum/ Habitat etiam in humilibus. ysaie vltimo/ Ad quē respiciam. nisi ad pauperculum spiritu ⁊ trementem sermones meos/ Item habitat in mundi huius contēptoribus/ Qui mundū habent sub pedibus altissimi sunt/ ⁊ ideo merito altissim⁹ in eis habitat/ Eccē. xxiij. Ego in altissimis habito/ Item habitat in vere obedientibus qō significatum est. Genesis xxviij. Ubi iacob vidit scalam designantez viam obedientie/ Hanc scalam vidit iacob dormiens in itinere. lapide supposito capiti/ In quo nota ꝙ pfecte obediens debet dormire in via huius seculi. a strepitu ⁊ abanore temporalium. Item debet christo adherere mente/ Scala illa est obedientia ⁊ latera eius duo. paupertas ⁊ continentia.

¶ Notandum vero ꝙ de hac scala dicuntur quatuor/ Primum ꝙ erat stans super terram/ in quo notatur rectitudo intentionis/ que debet esse aggredientibus viam obedientie/ contra temerariam intentionem quorundam. ¶ Secundum qō cacumen tangebat celum/ in quo notatur ꝙ conuersatio re-

ligiosorum debet esse in celis. ¶ Tercium est q̄ angeli ascendunt et descendunt per scalam/in quo notatur q̄ vita obedientie debet esse vita angelica. ¶ Quartum est q̄ dominnus erat innixus scale. in quo notatur/q̄ dominus paratus est iuuare obedientes./ /vel q̄ obedientia immediate se habet ad deum. nullum enim interuallum est vel modicum. inter mortem vere obedientis. et dei visionem./ Unde in psalmo. Tenuisti manum dexteram meā et in voluntate tua rē. ¶ Hec scala ſm beatum Bernhardum habet septem gradus. Quorum primus est libenter obedire/quem gradum sicut ipse dicit nō pōt ascendere qui voluntatē precipientis non suā fecerit/ Libenter obediebat qui dicebat/ meus cibus est vt faciam voluntatem eius qui misit me. Johannis. iiij. Paulus ostendit se paratum ad dei voluntatem cum dixit Actuum. ix. Domine quid me vis facere./ Sed quidam similes sunt rusticis/qui dominis suis nullum seruicium volunt facere nisi coacti/ Tales sunt sicut Symon cireneus/qui crucem domini portabat in angaria./ Mathei. xxvi. ¶ Secundus gradus est obtemperare siue obedire simpliciter. Bernhardus// Post precipientis imperium/ multos videmus multas facere questiones/quare hoc. et vnde creuerit hoc cōsilium/et q̄s inuenerit/vnde oritur murmuratio. excusatio. impassibilitas. simulatio. aduocatio amicorum.— Unde psalmista. In auditu auris obediuit mihi. Gregorius. Qui vestri cum semel nobis credidistis quid rursum de vobis intromittitis. ¶ Tertius gradus est obedire hylariter prima Ad corinthios. ix/ Hylarem datorem diligit deus / Bernhardus. Serenitas in vultu/ dulcedo in sermone/ multum colorant obedientiam/obsequentis nubilosa corporis compositio. et facies tenebris tristicie obfuscata/deuotionem ab animo recessisse significat/ Ad Philippenses. ij. Omnia facite sine murmuratione. ¶ Notandū q̄ ille qui cum murmure domino obedit/ similis est rote carri. que murmurat ex defectu vnctionis/ et etiam quasi qui alium precedere non vult sicut neq̄ rota rotam/ Unde dicit. non faciam hoc nisi ille fecerit/ Ecclesiastici. xxx. Precordia fatui sicut rota carri. ¶ Quartus gradus est obedire velociter/ Luce. xix. Dictus est zacheo festinans descende/ et festinans descendit/ Et subditur remuneratio/ Hodie inquit huic domui salus facta est/ et Mathei. iiij. Dicitur de petro et andrea at ille continue relictis/retibus secuti sunt eū/ Valde gratum est principibus cum precepta eorum velociter implentur./ Prouerbiorum. xxij. Vidisti hominem velocem in opere suo/coram regibus stare. ¶ Quintus est adimplere mandatū viriliter. Bernhardus/ Manum tuam misisti ad fortia Agendum est instanter et constanter obediendum/ Philippenses. iij. Factus est obediens vsq̄ ad mortem. Bernhardus./ Dementote fratres. christus ne perderet obedientiam perdidit vitam. ¶ Sextus gradus est obedire humiliter. Luce. xvij. Cum omnia feceritis que precepta sunt vobis/dicite serui inutiles sumus. ¶ Septimus gradus est obedire indesinenter siue perseueranter/ Bernhardus/ Perseuerantia singularis est filia summi regis/ prima Ad chorinthios. ix/ Sic currite vt comprehendatis id est perseueranter. // Item notandum q̄ iacob postea dixit q̄ terribilis est locus iste. et locus religionis/ propter dei presentiam/propter q̄ decebant habere sollicite quia dominus est presens/ Mihee vi. indicabo tibi o homo quid sit bonum et malum rē/ Et sequitur. solicite ambulare cum deo tuo rē/ Item terribilis propter penā qua puniti sunt qui in locis sanctis peccauerunt/vt patet de pena luciferi. et ipsius adam. Item habitat in tribulatione/ Unde in psalmo/ Cum ipso sum in tribulatione. Bernhardus. In quacunq̄ tribulatio seuiat/non putes te derelictum/sed memineris scriptum esse/ego cum ipso sum in tribulatione/ Danielis. iij. Vidit Nabuchodonosor cum tribus pueris in fornace positis quartum similem filio hominis/ Quintum scilicet obedientia parata cōmendatur in hoc/q̄ cum dixisset dominus andree et alij discipulo iohānis/ Venite et videte. venerūt et viderūt vbi maneret/oq̄ediētiā voluit saluator spēaliter discipulos suos docere/ipemet eam addiscere voluit/ ſm illud Ad Hebreos. vi. Ex his que passus est didicit obedientiam. Ipse de in obediētia discipulos suos examinat/et cum inuenerit in aliquo pa-

ratam obedientiam multum inde gaudet. Psalmista. In auditu auris obediuit mihi. Sextum scilicet pietas non infida cōmendatur in hoc q̄ christum inuentū fratri suo indicauit. Nō fuit infidus nec ociosus. bonum enim inuentum fratri suo cōmunicauit ⁊ eum ad iesum adduxit. Circa qd̄ est notandum q̄ quidaz sunt qui nec ad iesum veniūt nec adducunt sicut sunt perniciose mali ⁊ exemplo malo perniciosi quales erāt illi quibus dictum est Mathei. xxiij. Clauditis regnum celorum ante homines. vos enim non intratis nec introeuntes intrare sinitis. Quidam autem adducunt ⁊ non veniunt sicut sunt illi qui sibi neq̄z sunt ⁊ alijs boni quibus dici potest illud Mathei. xvi. Quid prodest homini si vniuersum mundū lucraret. anime vero sue detrimentum paciatur. Alij vero veniunt vt videtur. sed non adducunt qd̄ non videtur sufficere homini litterato. Item nō sufficit h̄ prelato qui venator debet esse cui dicit dominus affer mihi de venatione tua. Genesis. xxvij. Item nō sufficit piscatori cui dicitur affer mihi d̄ piscibus quos prendidistis. Johannis. xxi Item non sufficit pastori cui dicitur illud. Hieremie. xiij. Ubi est grex qui datus est tibi. Apostoli ⁊ venerunt ⁊ adduxerunt. Petrus adduxit Indiam. Johannes adduxit Asiam. Andreas Achaiam. ⁊c.

De beato Nicolao. Sermo. I.
In ordine. 4.

Ecce sacerdos magnus. Qui in diebus suis placuit deo ⁊ inuentus est iustus. Ecclesiastici. xliiij.

Ecclesia recitando hoc verbuz bene demōstrat nobis beatum nicolaū ⁊ fit hec demōstratio oculis cordis ⁊ quasi dei digito quia spiritussancti magisterio. Et demonstratur nob̄ tanq̄z vir āmirabilis. imitabilis. honorabilis. Admirabilis ꝓpter miraculorum operationē. imitabilis propter sanctā ꝯuersationē. honorabilis propter adeptam dignitatē. In hac vita presenti fuit indutus stola glorie sacerdotalis nūc indutus est stola glorie celestis. Operatio miraculoꝝ virtutē siue ptātem nobis ostendit quā habuit in terra existens. ex qua estimare possumus quā potestatē habeat nunc existens in celis. potestas enim nō est diminuta imo augmētata cum omnipotenti assistat. vt merito de eius suffragijs plurimū cōfidere possumus. Ps̄. Scitote quoniā mirificauit dn̄s sanctum suū operatione scilicet miraculoꝝ. Dominus exaudiuit me cum clamauero ad eū supple meritis et precib9 eius. Sex vero sunt in quibus debemus eum imitari. Primū est hoc q̄ iugum dn̄i ab adolescentia sua portauit. Secundū est hoc q̄ sanctitatē vite sue a carnis maceratione inchoauit. Terciuz est hoc q̄ amorē sacre scripture habuit. Quartū est q̄ ecclesiam frequētauit. Quintum est q̄ gloriam mundi spreuit. Sextum q̄ pietatis operibus operam dedit. Ista sex plane habentur de ipso in vita sua. Circa primū notandū q̄ valde expedit q̄ homies imitentur ipsum in adolescētie bonitate s̄m illud. Trenoꝝ. iij. Bonū est viro cum portauerit iugum ab adolescentia sua. Quadruplex bonū ex hoc prouenit. Primū est securitas que etiam quadruplex est. Prima est securitas a timore quo cruciant̄ qui in peccatis morantur. ne a morte preoccupentur. Seneca Pulcrū est ante mortē consumare vitā. deiñ expectare securā reliquā temporis partē. Secūda est securitas a timore casus minus em̄ potest casum timere q̄ in adolescentia bonus fuit cum habeat bonitatem magis sibi adherentē iuxta illud quo semel est imbuta recens seruabit odorem testa diu Prouerb̄. xxij. Prouerbiū est adolescens iuxta viam suam ⁊ cum senuerit non recedet ab ea. Tertia securitas est ab igne purgatorij in quo parū est respectu eius qui tarde bonam vitam inchoauit. Aug⁹. Miro modo ignis ille grauis est ⁊ si non sit eternus exuperat em̄ oēm penā quā aliquis in hoc mundo perpessus est. Quarta est securitas a dubietate illa in q̄ sunt q̄ in fine vite sue penitent de qua dubietate dicit Aug⁹. Due res sunt aut ignoscitur aut non ignoscitur quid hoꝝ tibi futurū sit nescio. tene certū ⁊ dimitte īcertū. Idē qm̄ multa sunt q̄ īpediūt ⁊ languētē r̄trahūt ꝑiculosissimū ē ⁊ īcitui vicinū

ad mortem protrahere penitētie remediuz/
Secundū bonum est consuetudo difficilia
ad facilitatem reducens. ꝑm illud. qđ male
fers. asuesce feres. Sapiēs. optima forma
viuēdi eligēda est. quā iocūdā reddet asuetu
do. Tertiū bonū est magnitudo tā meriti q̄ꝫ
premij/ qui enim deo seruit diucius. remu
nerabitur melius/ Joh. xiiij. In domo p̄ris
mei mansiones multe sunt/ Quartū ē ꝙ ser
uicium eius deo est gratius. cum de flore vi
te sue deo offerat/ Qui florem iuuētutis sue
dyabolo offerunt. ⁊ fecem senectutis sue đo
reseruant. timere possunt ne de fece inferna
lis miserie bibant/ Ps. Fex eius non est exi
nanita/ Itē in secundo multum expedit ho
minem beatum nicolaū imitari/ Impugna
tio enim dyaboli incipit ex parte carnis. vt
patet in primis parentibus/ Gen. iij. Item
in christo. Mathei. iiij. Ideo oportet vt re
pugnatio hominis a maceratione carnis in
cipiat/ vnde glo. super Math. iiij. In pugna
christi prius contra gulam agitur. quia nisi
hec prius refrenetur. frustra contra alia vi
cia laborat/ Itē in tertio scz in amore sacre
scripture multum expedit imitari eū. vt scz
verba sacre scripture libenter audiamus/ ⁊
exēplo eius in pectoris armariolo ꝯdamus.
Prouerb. viij. Beatus homo qui audit me.
⁊ vigilat ad fores meas quotidie/ fores sunt
doctores. Luce. xi/ Beati qui audiunt ver
bum dei/ Ps. Beatus homo quem tu erudi
eris domine/ Seneca/ Omnia tibi seruiēt
si philosophie seruieris/ ⁊ recte ꝯtēptum car
nalis voluptatis amor sacre scripture secu
tus est. ꝑm illud. ysaie. xxviij. Quem doce
bit dominus scientiā ⁊c/ ablactatos a lacte.
auulsos ab vberibus/ Bernhardus sup can
tica/ Ante carnē discipline studijs edomitā.
⁊ spiritui subditam. ⁊ ante spretam ⁊ abiectā
seculi pompaz ⁊ sarcinam. indigne ab impu
ris lectio sancta presumitur/ Item in quarto
multum expedit eum imitari. vt scilicet ex
emplo eius qui iuit cum parentibus/ nunc
solus ecclesiaꝝ tenebat limina. ecclesiam fre
quentemus. de eodem habemus exemplum
in christo. qui quando veniebat in hierusa
lem primo ibat ad templū. vnde sup Math.
xxi. Dicit glosa/ Ingressus vrbem primo tē
plum adijt. dans formam religionis/ vt quo
cunqz imus primo domum orationis. si ibi
est adeamus/ ⁊ per orationes deo cōmenda
ti sic ad agēda negocia secedamus/ Chriso
stomus/ prouerbiū erat boni filij. vt veniens
primo curreret ad domum patris/ christus
amissus in ecclesia inuenitur/ beata virgo
inuenit eum in templo. Luce. ij. In ecclesia
consolatio recipitur/ in templo recepit sime
on consolationem israel. quā expectauerat/
vt habetur ibidem/ Item in quinto multum
expedit eum imitari vt scilicet in bonis que
nos agimus mundanam gloriam non que
ramus/ ⁊ vt bona temporalia que habemus.
pro eterna gloria non pro transitoria expē
damus/ Gregorius/ Fatuum est inde transi
toria querere. vnde possumus eterna habere
beatus Nicolaus occultissime bona tempo
ralia voluit distribuere/ vt mundanam glo
riam perfectius posset cauere/ Contemnen
da est vana gloria. quia parū vel pocius ni
hil valet/ ⁊ quia multum constat. ⁊ quia mul
tum nocet/ Quia parum valet comparatur
pulueri qui est minima pars terre/ Michee
iij. Lingent puluerem quasi serpens/ cū va
nitas dicātur omnia que videntur sub sole
tamen gloria mūdana tanq̄ꝫ vanissima. hoc
nomē sibi appropriauit/ Valorē vane glo
rie esse paruum. vel pocius nullum ostendit
dominus. Johannis. viij. Si ego glorifi
co meipsum gloria mea nihil est/ Vana glo
ria multum constat/ plus expēditur in mun
do isto pro ea. q̄m pro gloria eterna/ plura
expenduntur ad pascendū oculos. q̄ꝫ ad pa
scendum ventres./ Sapiens./ non magno
ꝯstat nobis fames sed ambitio. pulcritudo
vestium et alie pulcritudines et exteriores
ostētatōes. ꝑ magna parte ꝓpter gloriā mū
danam fiunt/ Gregorius/ Nemo preciosa
vestimenta. nisi ad inanem gloriam querit/
videlicet vt ceteris honorabilior videatur
Nemo vult preciosis vestibus indui. vbi a
nemine potest videri/ Multum etiam no
cet vana gloria. salutem hominum impedi
endo. Johannis. v/ Quomodo potestis cre
dere qui gloriam accipitis ab inuicem. Et
eiusdem. xij. Dicitur de quibusdam/ ꝙ non
confitebantur iesum. quia dilexerūt magis
gloriam hominū q̄ꝫ dei/ Multi facile salua
rent animas suas. si amor glorie mundane
cessaret in eis/ Chrisosto. Tolle hoc viciū.
vt nō velint homies hoibus appere/ ⁊ faci
le oīa vicia resecātur/ Item in sexto multū
expedit eum imitari vt scz pietatis operib⁹

insistamus/sicut enim oleum supernatat a-
lijs liquoribus sic pietas excellit respectu a-
liarum virtutuz/ipsa est que deo magis pla
cet./Augustinus. Non est quod deo ita a-
mabiles faciat vt pietas ipsa/ de dyabolo
maxime triũphat. vñ sup illud. Ps. Mise-
ricordia mea et refugiũ meũ. dicit Glo./De
nulla re sic vincit dyabolus vt de misericor
dia./Ipa in tribulatõe maxime subuenit/vñ
dixit beatus Nicolaus q̃busdam nautis/q̃s
a naufragio liberauerat/libenter paupibus
subuenite. qz nullũ bonum hoĩs in periculo
ꝯstituti sic deꝰ approbat vt elimosinã. si tñ
nõ ob mũdi fiat gloriã/Hijs sex opibus q̃si
sex gradibus ascẽdit beatus Nicolaꝰ ad sũ
mum sacerdocij gradũ/vñ ad honorẽ ipius
legit hodie illud. Ecci. xliiij./Non est inuẽ-
tus silis illi q̃ con ꝛc. Ideo fecit illi dñs ꝛc.
Sic solebãt crescere in ecclia/meliores em̃
fiebant supiores. ꝛ qui quantũ ad vitam te-
nent infimũ locum/quantũ ad dignitatẽ te-
nent supremũ./Sic fiũt nouissimi pmi/Me
rito etiã horum operũ ad celestem gloriã p-
uenit/merito deus ei celestẽ gloriam dedit/
q̃ ꝓpter ipsum gloriã mundi spreuit./Joh.
viij. Gloriã meam non quero/est qui querat
et iudicet/Item merito illũ deus glificauit/
qui in terra in eius ministerio se humiliauit.
Jo. xij. Si q̃s mihi ministrauerit honorifi
cabit eũ pater meus./Job. xxij. Qui hũilia-
tus fuerit erit in glia/Prouerb. xxi. Humi
lem spũ suscipiet gloria/Item merito deus
illũ glorificauit q̃ in mundo isto dei glifica-
tioni intendit. j. Re. ij. Quicũqz glorificaue
rit me. glorificabo eũ/qui aũt contemnunt
me erũt ignobiles. j. Cor. x. Siue mãduca
tis. siue bibitis. siue aliud facitis/oĩa in dei
gloriam facite.

De eodem. Sermo. II.
In ordine. 5.

Estote parati. qz
qua hora non putatis filius hoĩs
veniet. Luce. xij./Estote inq̃z pa
rati ad aduentũ iudicis q̃ erit in morte vni-
uscuiusqz/vel in fine mũdi/qui paratus ẽ ad
vnum aduentũ. paratus est ad alterũ. Ecci
xi. Si ceciderit lignũ ad austrum/vel ad aq̃
lonem in q̃cumqz loco ceciderit ibi erit/Au
ster. spũssanctus/vñ irrigatio interior et ca-
lor sancti amoris/Aquilo dyabolꝰ. vnde sic-
citas spiritualis et cõgelatio/Tria nob̃ at-
tendenda sunt circa verbũ ꝓpositũ/Primo
ad quos ãmonitio ista ptineat/Secũdo q̃-
re implere debeat/Tertio qũo impleri vale
at/Pertinet autez ãmonitio ista/Primo ad
eos qui se parare differunt/Secundo ad
eos qui preparationem inchoatam non pfi
ciunt/semper se parantes et nunq̃z parati.
Tertio ad eos qui iam parati apparatũ de-
struunt. Non est differẽda p̃paratio illi qui
iam deberet esse paratus/qui non habet se-
curitatem vnius diei in qua possit se prepa-
rare/licet enim deus remissionem peccato-
rum penitenti ꝓmiserit nulli tamen crasti-
num diẽ promisit sicut dicit Augꝰ. Ecc. v.
Non tardes conuerti ad dñm. ꝛ ne differas
de die in diem/subito enim veniet ira eius
Item qui inceperit se preparare/preparati-
onem suam debet perficere. nõ enim solum
vult deus nos esse in preparatiõe. imo vult
nos oẽs paratos esse/Sed de q̃busdã verũ
est illud. Senece. Nihil habemus facti. in
futurum nostra distulimus./Multi postq̃z
inceperunt se preparare peccata sua confi-
tendo/non curant preparationem perficere.
ablata restituendo./Item qui se preparaue-
runt cauere debent ne apparatum suum de-
struant/Apoc. xvi. Beatus qui vigilat ꝛ cu
stodit vestimenta sua. ne nudus ambulet.
Circa secundũ notandũ q̃ quatuor sunt
que multum debent nos mouere ad solici-
te laborandũ. vt parati simus/Primum est
magnitudo honoris ad quez vocati sumus
/Ue illi qui negligentia preparandi se ami-
serit tantum honorẽ. honor iste ostenditur.
Mathei. xxv. Tunc dicet rex hijs qui a de
xtris eius erunt. Uenite benedicti patris
mei possidete regnum vobis paratũ a con-
stitutione mundi. Infelix valde reputaretur
qui electus esset in episcopũ vel ad maiorez
dignitatẽ si ꝓpter h̃ dignitatẽ amitteret q̃
a nũcijs imp̃patus ĩueniret. Uel si post ele-
ctõz crimẽ cõmitteret ꝓpter qd̃ suspẽdium
mereretur. heu quot sunt quibꝰ de gloria ce
lesti similiter accidit. Secundum est magni
tudo expensarum quas fecit christus pro
hac gloria nobis comparanda. Mathei.
xxij. Dicite inuitatis. ecce prandium meum
paratum thauri mei et altilia occisa sunt et
omnia parata. venite ad nuptias. Ter-

cium ē magnitudo periculi qđ īminet si imparati inuenti fuerimus. dānum erit irreparabilie nunq̄ꝫ honorē illum recuperare poterimus ⁊ qui non habebit regnuꝫ habebit tormentū eternū. Math. xxv. Et dicet rex illis qui a sinistris sunt. Recedite a me maledicti in ignem eternum. Quartum est multitudo eorum qui negligentes se preparare perierunt. plures hac negligentia perierūt q̄ꝫ sint viuentes hodie. Dicebat eis dyabolus. adhuc bene facietis penitētiā. hoc modo sunt in inferno ⁊ nunq̄ꝫ penitentiā agent Fatuus est qui illi mendatō adquiescit quo scit tot milia hominū ꝑijsse. Ecc̄i. xxix. Repromissio nequissima multos perdidit.

Et notandum ꝙ non dicit dominus parate vos sed dicit estote parati. ⁊ hoc duplici ratione. Prima est ꝙ non est in potestate nostra ꝙ mors veniat. vel non. prandere est in potestate patrisfamilias ideo non oportet prandium semper esse paratum. sed tempore oportuno est parandū. Sed eum qui ingressurus est nauem ad transfretandū cum ventus flauerit oportunus. cuꝫ hoc non sit in eius potestate semper oportet euꝫ esse paratum. Bernhardus loquens differenti cōuersionem spe diu viuendi dicit. quid de futuro miser tā temerarie presumis tāq̄ꝫ tempora ⁊ momenta pater in tua ⁊ nō magis in sua posuerit ptāte. Scđa ē qꝛ mors nō ꝑuidetur Uindemie ⁊ si nō sint in potestate nostra perpenditur tamen quando sunt venture et tunc vasa preparantur nec oportet ea semper esse parata. sed non sic est de morte. vnde subdit dn̄s post illud estote parati. (qꝛ qua hora non putatis filius homīs veniet) Ueniet inq̄ꝫ ad iudiciū ꝑticl'are qđ ē in morte vniuscuiusqꝫ vl' ad iudiciū generale ergo oportet nos esse paratos hora qua non putatur venturus. multoforcius qua putatur venturus ergo omni hora. Mathei. xxiiij. Ueniet dn̄s serui illius in die qua non sperat. Ecc̄s. ix. Nescit homo finem suū. Seneca. Nescis quo loco mors te expectat ido tu eam omni loco expecta. Circa tercium notandū ꝙ quadruplex potest esse occasio ꝙ quis impatus iueniatur. Prima est negligentia addiscendi. Math. xxv. Fatue virgines in aduentu spōsi inueniunt' imparate Prouerb. x. qui indocti fuerint in egestate cordis morientur. Secunda est dilatio cōuersionis. fiducia penitēdi in fine que. fiducia multum habet fatuitatis. Unde talis facit sicut aliquis faceret qui habēs quatuor iumēta ⁊ onera ad q̄ portanda vix sufficerēt debiliori ex ipsis vellet imponere. Senio em̄ qđ ē debelissima pars vite vult totū on⁹ imponere penitentie. Legitur in vitis patruꝫ ꝙ beatus arsenius qui habitabat in heremo sicie audiuit vocem dicentē sibi. egredere ⁊ ostendam tibi opera hominū. ⁊ egressus vidit ethiopem nigrum cum securi cedētez ligna ⁊ facientē g̅ndē sarcinā ⁊ tentabat leuare ⁊ pre magnitudine non poterat ⁊ iterū cedebat alia ligna ⁊ addebat sarcine. Exposuit ergo hanc visionem dicens. Qui cedebat ligna ⁊ adhuc super sarcinā addebat. homo est oneratus multis peccatis ⁊ semꝑ addit alia peccata cum oporteret ea deponere et demere. Tertia est varietas viarum per quas incedit vt cum aliquis nunc agit bene. nunc male. nunc seruit deo. nunc mūdo. nunc incedit per viam paradisi. nunc ꝑ viam inferni. nunc procedit. nunc retrocedit. nunc edificat. nūc destruit. Ecc̄i. xxxiiij Unus edificans ⁊ alter destruēs quid prodest illis nisi labor. Et eiusdeꝫ. ij. Ue duplici corde ⁊c. ⁊ peccatori ingredienti in terrā duabus vijs. Quartū est defectus pietatis Jacobi vl. Judiciū sine misericordia fiet ei qui nō fecerit misericordiā. Cōtraria hijs quatuor multū valent ad hoc ꝙ aliquis paratus inueniat'. ⁊ maxime pietas. De operibus em̄ pietatis fiet disceptatio ⁊ misericordia assignat loca in paradiso. Ideo miscđia multū ꝑparat hominē. Ps̄. Beatus homo qui miseret' ⁊ comodat dis. ser. su. in iudicio Ecc̄i. xvi. Omnis miscđia faciet vnicuiqꝫ locū ſm meritū operū illius. Beatus nicolaus nō fuit negligēs in addisc ēdo. Eccl'ie ei freq̄ntans limina sacra pectori condebat mandata sicut de eo cātat ecclesia. Ipse em̄ nō distulit se preparare īmo incepit se ꝑparare cū adhuc māmillas sugebat. Ipse non incessit varijs vijs siue duplici via īmo habuit simplicitatē cōmendabilē de q̄ in epl'a ad frēs de monte dei. Simplicitas est ꝑfecte ad deū ꝯuersa volūtas. vnā petēs a dn̄o hanc req̄rēs. Ipse soli deo placere intēdens sic volebat pauꝑib⁹ bona sua distribuere vt ipsi nescirent. Ipi etiā erat valde cōpaciēs ⁊ suꝑ afflictos pia gestans viscera.

De beata Lucia. Sermo. VI

Sponsus sanguinum tu mihi es. Exodi. iiij. Verbum istud dictū est moysi a sponsa ipsius. Sed nō minus potuit vere dici xp̄o a sponsa ipsius scz a beata lucia de qua hodie solēnisat ecclesia. Sponsa moysi dixit hoc ei ꝓpter sanguinem filij effusum in eius circūcisione. Sed beata lucia potuit hoc dicere xp̄o propter sanguinem ꝓpriū effusum pro eius amore Juxta verbū ꝓpositū quatuor nobis consideranda sunt ad nostrā edificationē. Primo sponsi humilitas tale matrimoniū dignantis. Secūdo virtus sponse pro amore sponsi tam ardua audētis. Tercio illud qđ sponsam ad audaciā tantā animare potuit. Quarto gloria qua sponsus sponse sustinentiā remunerauit. Humilitas sponsi apparet si cōsideretur quis cui sit spōsus. altissimus est sponsus. sponsa paupercula ancilla. Admirāda ⁊ cōmēdāda est humilitas in tanta sublimitate. Bern. Nō est magnū esse in abiectione humilem sed magna prorsus ⁊ ima virtus est humilitas honorata. Idem. nescio quo pacto vis humilitatis maior in maioribus ⁊ clarior in clarioribus cōprobet̄. de hac hūilitate superbia nr̄a cōfundit̄. Maiestas tanta societatē matrimonialē paupis ancille (que societas maxima ⁊ familiarissima est) nō dedignatur. multi vero societatē minoꝝ dedignant̄. cū tñ ꝑm formā a saluatore nobis traditā nos inferioribus subdere debeamus. Mat. iij. ait saluator iohi renuēti baptizare eū Sic inq̄t decz nos adīplere oēm iusticiā id est humilitatē subdendo nos inferiori. Virtus sponse apparet si attendamus que ⁊ quanta pro xp̄o sustinuerit. Primo tp̄ales diuicias ꝯtēpsit. Ipsa pecijt a matre sua vt daret ei ꝓperanti ad auctorē ītegritatis qđ erat datura eūti ad hominē moriturū auctorē corruptionis ⁊ cum mater cōcessisset vt faceret qđ sibi placeret res earum sunt distracte ⁊ in necessitates pauperū expense. Ipsa etiā carnales delicias pro christo despexit ⁊ gloriam mundi spreuit. Itē spōso suo xp̄o virginitatē immaculatā ꝯseruauit. cū em̄ paschasius consularis cōminaret̄ ei ꝙ faceret eam ad lupanar duci. ipsa tanto opprobrio nō exterrita nec a suo ꝓposito mota respondit. nunq̄ inquinatur corpus nisi de consensu mentis. de voluntatibus enim iudicat altissimus. si me inuitam feceris violari castitas mihi duplicabitur ad coronā. Ipsa ignem magnū in nomine iesu xp̄i sustinuit. pice resina ⁊ feruenti oleo super eam iactatis. Ipsa etiam pro xp̄o gladiū sustinuit qui in gutture eius mersus est. ⁊ licet vulnus letale suscepisset tamē post. orationi ꝓpter instructionē nostrā operam dedit. Cum hec beata virgo similis nobis passa fuerit. de eodem luto formata de quo ⁊ nos ⁊ fuerit sexus fragilioris. q̄d est ꝙ non solum difficile īmo impossibile nobis estimam⁹ illud qđ ipsa fecit. Greg⁹. loquēs de sctā felicitate. cū ad illđ inq̄t examen terribile venerit iudex districtus. q̄d nos viri dicemus cum huius femine gloriā viderimus. de debilitate mētis nostre. que tūc nobis viris excusatio erit qñ hec ostendet̄ que cū seculo etiā sexuz vicit. Non possunt multi. minis vel ꝓmissionib⁹ ad cōtinentiā induci dicentes se non posse continere. hec vero a voto continentie nullis potuit tormentis auelli. Bern. in epl'a ad fratres de mōte dei Ignosce dñe ignosce. excusamus. tergiuersamur. sed non est qui se abscondat a lumine veritatis tue Vix est aliquis qui ea que ad te sunt experiri velit quid possit etiā qđ ꝓmptissime potest qñqz ꝑm carnez vel seculum siue timor īpulerit siue cupiditas traxerit. Attendendū vero est ꝙ xp̄c beate lucie fuit non solum sponsus sanguis sed etiā sanguinum. Ipsa em̄ pro xp̄o quasi tripliciter sanguinem suuz fudit. vbi pro prima effusione cōputamus ꝙ bona tp̄alia quibus vita eius erat sustētāda pro xp̄o pauperib⁹ distribuit quē modū loq̄ndi hēs Ecc̄. xxxiij. panis egētiū vita ꝓauperū est qui defraudat eū homo sanguinis est. Pro alia vero effusione sanguinis cōputamus ꝙ ipsa contēnens carnales delicias pro xp̄o carnem suam mortificauit. Ps̄. Propter te mortificamur tota die. Tertia effusio sanguinis fuit. cum gladius in guttur ei⁹ mersus est. vult christus sponsam suam sic ei adherere vt non possit eam ab ipso separare nec amicus nec inimicus. Amicus non potest ꝑm illud Ad eph̄. v Propter hoc relinquit homo patrem ⁊ matrem ⁊ adherebit vxori sue ⁊ erūt duo in carne vna ⁊ subditur. sacramentū hoc magnū est ego autem dico in christo et in ecclesia.

Inimicus etiam non potest. ꝑeligit eñ gladio hostis occidi magis q̄ fidez xp̄i debitā violari Ipsa debet dicere exēplo pauli. q̄s me separabit a caritate christi. tribulatio an angustia ꝛc̄. Item certa sum q̄ neq̄ mors neq̄ vita ꝛc̄. poterit me separare a caritate dei. ad Roñ. viij. Ad hanc vero audaciam potuit eam animare passio xp̄i. Ostendebatur elephantib⁹ sanguis vue ꝛ mori ad eta cuandū eos in prelio. j. Mach. vi. Ad heb. xij. Recogitate eum qui talem sustinuit aduersus semetipsum cōtradictionē a pcōzibus vt non fatigemini animis vestris deficientes. Nondū eñ ad sanguinē restitistis aduersus pctm̄ repugnantes. Sicut beata lucia potuit dicere xp̄o. spōsus sanguinū tumihi es sicz xp̄c potuit dicere ei spōsa sanguinū tu mihi es sanguinē. n. suū p ipa fudit nō semel sed plurib⁹ vicib⁹. Hec eñ vicib⁹ creditur christus sanguinē suū fudisse pro salute nostra. Primo in circūcisione. Luce. ij. Secūdo in agonia eiusdem. xxij. Tertio cū flagellatus est. ligatus ad columnā Math. xxvij. Quarto in spinea coronatiōe. Quinto in crucifixione. in eodem Sexto in lateris apertiōe. Joh. xix. Sed quantū ad multos potest dicere christus. q̄ vtilitas in sanguine meo. In quibusdā amor terrenus sic sanguinē xp̄i operit q̄ nullū signum eius ab alijs videt. passionē eñ ipsius in nullo imitantur. ipsi etiā non vident sanguinē xp̄i vt ad paciendū aliquid pro eo animent. Job. xvi. terra ne operias sanguinē meū. Gloria scz qua christus sponse pacientiā remunerauit exupat eius meritū. Roñ. viij. Nō sunt cōdigne passiones huius tp̄is ꝛc̄. Gloria illa inexplicabilis est. j. Corinth. ij. Qđ oculus non vidit. nec auris audiuit. nec in cor hois ascendit ꝛc̄. Quanta ergo gloria p̄parata est sponse p̄ ceteris diligenti habetur Canti. j Adolescentule dilexerūt te. in hoc q̄ specialiter dicitur de adolescentulis insinuatur excellens earū dilectio. Qui sponsus sanguinū fuit sponse siue in hoc exilio. apparet ei speciosus forma pre filijs hoīum in celo. imo apparet ei splendor glorie. Heb. j Candor lucis eterne. Sap. vij. Ibi letificat eam in gaudio cū vultu suo. In nuptijs xp̄i in presenti deficit vinum gaudij ꝛ implētur ydrie aqua tribulatiōis sed christus mutat aquam in vinū exultationis. Joh. xvi. Tristicia vestra vertet in gaudiū. Sponsa in hoc exilio est vt pauper ancilla sed in celo est vt regina. Ps̄. Astitit regina a dextris tuis ꝛc̄. In hoc exilio est in gloria. in celo vero coronata multiplici corona. Cantico. iij. Veni de libano sponsa mea. veni coronaberis. gloria sponse est vt gloria sponsi. Apoc. xij. signū magnū apparuit in celo mulier amicta sole. hec mulier est sponsa sponso conformis.

De beato thoma. Sermo. I.
In ordine. 7.

IN quo omnis edificatio constructa crescit in tēplū sanctū in dño. Ad eph. ij. Hodie recolit ecclesia quō dñs ministerio thome. Cuius festum colimus palaciū parauerit regi indie/ tpe aūt isto adiuti p̄cib⁹ bti thome debem⁹ parare habitaculū regi glorie qui in proximo est venturus/ vñ cōuenīter āmonicio apostoli de habitaculo deo p̄parando hodie in ecclesia recitatur. Notandū aūt q̄ spirituale edificiū ad modum materialis edificij. Primo fundat/ Secundo erigitur/ Tertio pficit. Quarto consecratur. Quinto inhabitat. vñ dicit ad Eph. ij. Superedificati super fundamentū apl̄oz ꝛc̄ (in quo oīs edificatio constructa) ecce fundamentū (crescit) ecce erectio (in templum) ecce cōsūmatio (sanctū) ecce consecratio (in tabernaculū dei vel habitaculū) ecce inhabitatio. Fundatur per fidem/ ad fundamentū istud est primari⁹ lapis xp̄c siue fides xp̄i/ quē pōrifex id est pater signatū cruce ponit in fundamēto nostro id est in corde/ ꝛ habet quīq̄ virtutes. humiles exaltat. diuisos cōgregat. debiles confortat. infirmos vngit. peccatores saluat/ vñ dicit apl's (superedificati ꝛc̄) summo ecce primū (angulari) ecce secūdum (lapide) ecce terciū (christo) ecce quartū (iesu) ecce quintū. Secundo erigitur per spem. erigit aūt spes quatuor parietes/ quia quatuor sunt que sperare debemus. Prima spes siue paries est resurrectionis versus occidentez. Secūda imortalitatis siue ipassibilitatis versus aquilonē vnde pandit oīne malum. Hiere j. Tertia ascensionis versus orientem. Quarta fruitionis versus austrū Canti. iij. Veni auster pfla ortū meū. Circa resurrectionē notandū q̄ est resurrectio

bonoꝝ leta ꝛ malorꝝ tristis. est eñ bonis gaudium de liberatione corruptiõis ad Rom. viij Creatura liberabit a seruitute. Item de claritate. Phil. iij. Saluatorẽ expectam⁹. Itẽ de receptione anie tanq̃ si mater filiã. vxor maritũ diu absentem recipet. Item de dotibus. Sap. iij. Fulgebunt iusti sicut sol ꝛc. De malorꝝ tristicia dicit Job. iij. Pereat dies in qua natus sum ꝛc. Tristant mali de cõfusione quã habebũt de peccatorũ suoꝝ manifestatione. Naum. iij. Reuelabo pudenda tua in facie tua ꝛ ostendam gentibus nuditatẽ tuam ꝛ regnis ignominiã tuã. Ecc. xi. In fine hominis denudatio operum illius Item de iudicis visione. Luce. ij. Tunc videbunt filiũ hominis. tunc videbũt eũ iudei qui hic eum videre noluerant. Sap. ij. Grauis est nobis etiã ad videndũ. Itẽ mali qui eum in tenebris suis abominant. Itẽ tristantur de coniunctione anime ꝛ corporis. Duo enim perpetui inimici cõiungunt. anima tunc dolebit de corpore tanq̃ si homo ardentem loricam indueret ꝛ quia dupli cabit pena. Apoc. xviij. Quantũ glorificauit se ꝛ in delicijs fuit tantũ. ꝛc. Ps. Periantur sicut dyploide. Circa immortalitatem nota q̃ ꝛ boni ꝛ mali erunt immortales Precipitabit eñ dñs morte in sempiternũ quo ad bonos. y saie. xxv. sed mali optabũt mortem ꝛ fugiet ab eis. Boni tñ erunt impassibiles. Apoc. xxi. Absterget deus oẽm lacrimã ab oculis sanctorꝝ. Mali vero passibiles erunt oi genere passionũ. caloꝛe. frigore. stridoꝛe dẽciũ. site. fame. ifirmitate iustitia odio. iuidia. ꝛ ceterꝝ malis oib⁹. y sa. lxvi Serui mei comedẽt. vos aũt esurietis Circa ascensionẽ nota q̃ quatuoꝛ erũt ordines hominũ in die iudicij. Quidam iudicabunt ꝛ iudicabunt ꝛ regnabũt vt apli ꝛ apostolici viri. Math. xix. Vos qui reliquistis oia ꝛ secuti estis me ꝛc. Quidã iudicabunt ꝛ nõ iudicabũt ꝛ saluabunt vt mediocriter boni Math. xxv. Esurui ꝛ dedistis mihi mãducare ꝛc. Quidã nec iudicabũt nec iudicabũtur vt infideles Joh. iij. Qui nõ credit iam iudicatus est. Quidã nõ iudicabũt sed iudicabunt vt ceteri mali. Mathei. xxv. Esurui ꝛ non dedistis mihi manducare. Sentẽtia malorũ est. Ite maledicti in ignẽ eternum. Non credentes tres habẽt turmas. Paganoꝝ. iudeoꝝ. hereticoꝝ. Mali christiani habebunt septem turmas sub septem vexillis. Prima est homicidarũ quoꝝ dux est cayn. Secũda oppꝛimentiũ pauperes quoꝝ dux est nero. Tertia adulteroꝝ quoꝝ dux est lamech. Quarta est derisoꝝ. quorum dux est cham. Quinta est simoniacoꝝ. quoꝝ dux est hiezi ꝛ symon magus quo ad vendentes et ementes bonũ spirituale. Sexta vsurariorum quoꝝ dux est iudas qui ꝓpter auariciã vendidit dñm. Septima ꝓprietarioꝝ quorũ dux est ananias ꝛ saphira quo ad spirituales. Sententia bonoꝝ est. Venite benedicti ꝛc. Circa fruitionẽ bonoꝝ notandũ q̃ vt dicit Aug⁹. Sine fine videbit. sine fastidio amabit. sine fatigatiõe laudabit. hic visus. hic affectus. hic actus erit oibus. Idez vocabimus ꝛ videbimus. videbim⁹ ꝛ amabimus. amabimus ꝛ laudabimus. ecce quid erit in fine. Ex visiõe vtiq̃ dilectio ꝛ ex hijs fruitio siue cõprehensio. in fruitione siue cõphensione tanta erit dilectio q̃ necessario ꝓrumpemus in laudem. vocalem ſm cassiodorum. mentalem ſm augustinũ. Tercio edificiũ spirituale ꝑficit caritate. qz caritas operit multitudinẽ peccatoꝝ. Jacobi. v. et est vinculum perfectionis. Coloss. iij. Propter hoc dicit apls. j. Coꝝ. xiij. Si linguis hominũ loquar caritatẽ aũt nõ habuero ꝛc. Quarto consecratur vñ ps. Sanctificauit tabernaculũ suũ altissimus. Sanctificauit autem oratione. asperſione. vnctione. quẽadmodũ ep̃s templũ materiale. orauit verbo. asperſit lacrimis. vnxit sanguine. De primo Joh. xvij. Ego pro eis rogo. rogat aũt mali amotionẽ. vñ. ibidem. Nõ rogo vt tollas eos de mũdo ꝛc. Item sanctificari veritate. Ibidem Pater sanctifica eos in veritate Item in bono cõseruari. Ibidem Pater serua eos in nomine tuo quos dedisti mihi. Item vniri Ibidem vt sint vnum. Item cõmorari secum. Ibidem Pater volo vt vbi sum ego ꝛ illi sint mecum. De secundo dicit Heb. v. Qui in dieb⁹ carnis sue preces supplicationesq̃z ad eũ qui posſit illum saluum facere a morte cum clamore valido ꝛ lacrimis offerens. exauditus est ꝓ sua reuerẽtia. De tertio ad Heb. xij. Accessistis ad noui testamenti mediatorẽ ih̃m ꝛ sanguinis asperſionem melius loquentẽ q̃z abel. Rogat pro peccatoribus cicatricũ ostenſiõe. Ad rom. viij. Qui etiam interpellat pro nobis Hoc

attendant qui raro ⁊ tantuꝫ verbotenus vo
lunt orare ꝓ salute ꝓpria. Scdo sanctifica
uit septies aspergendo. Leui. iiij. dicit̄ ꝙ ꝓ
popl'o offerebat̄ vitulus in cui⁹ sanguine sa
cerdos tingebat digitum ⁊ aspergebat septi
es in conspectu dei. Sacerdos ſm ordinē
melchisedech est xp̄c. ppl's israel est totū ge-
nus humanū. Synagoga est ipsa ecclesia.
Vitulus est corpus xp̄i. Iste sacerdos intin
git digitū in sanguine ꝓprio in quo signifi-
catur redemptio. j. Petri. j. Nō corruptibi-
libus auro vel argēto redēpti estis ⁊c̄. Se-
pties aspergit qꝛ septies suū sanguinē fudit.
Prima effusio in circūcisione eius fuit in ab
lutionē pctī originalis vnde facta est in illo
mēbbro ꝑ qd̄ cōtrahit̄ pctm̄ originale. Se-
cunda effusio fuit in oratione. ad emundati-
onem peccati venialis quia subiecit sensua-
litatē ratiōi. Luc̄. xxij. (pater transfer a me)
ecce motus sensualitatis (verūtamen non si
cut ego volo. ⁊c̄.) ecce subiectio sensualita-
tis sub ratione. ⁊ ex inordinatiōe sensualita
tis eueniunt peccata venialia. Tertia effu-
sio fuit in flagellatione propter ablutionem
culpe omissionis. propter omissionem infli-
guntur flagella. Luce. xij. Seruus sciēs vo
luntatem domini sui ⁊c̄. Quarta effusio fuit
in coronatione. ad ablutioem erroris qui ex
primitur in spina quia non est sine punctio-
ne cordis vnde heretici dicūtur habere cau
teriatam conscientiam. prima Tim̄. iiij. Et
cauteriatam habentium conscientiam pro-
hibentes nubere. Prouerbioꝝ. xxiiij. Per a-
grum hominis pigri transiui ⁊ per vineam
viri stulti et ecce totum repleuerant vrtice ⁊
operuerant superficiem eius spine. Per pi-
griciam ⁊ negligentiā nascuntur spine id est
errores qui pungunt. Quinta effus o fuit in
manuū perforatione in ablutionem morta-
lis. in ꝯmissione. in opere. per manus opera
significantur. per dexteram opera in prospe
ritate. per sinistrā opera in aduersitate. Se-
xta effusio in pedum confixione fuit. ad de-
lendam culpam cōmissionis in affectu siue
in voluntate. Septima in lateris apertiōe
fuit ad delendā culpā ꝯmissiōꝫ in cogitatōe.
per latus ſcant̄ cogitationes que exeunt a
corde. De hijs oībus. Apoc̄. j. Qui dilexit
nos ⁊ lauit nos a peccatis nostris in sangui
ne suo. Tertio sanctificauit vngendo. Ps̄.
Vnxit te deus ⁊c̄. Vngitur quis quinqꝫ de
causis. In signum honoris. sic vnxerūt re-
gem salomonē in gyron. sic vngimur in ba-
ptismo in signum regni futuri. Qñqꝫ ad sa-
nitatē. Ecc̄. xxxviij. Vnguētarius conficiet
vnguenta sua. Luce. xvi. Samaritanus ⁊c̄
sic vngimur sacramento cōfirmationis ⁊ ex
treme vnctiōis. Jacobi. vltio. Infirmator
quis ex vobis aliqñ ad suauitatē Hester. ij.
Puelle que prepabant̄ assuero vngebantur
oleo mirtino ⁊ quibusdā vngentis sex men-
sibus. sic vngimur nos vt exemplo quasi bo
no odore alios confortemus. ij. Corinth̄. ij.
Christi bon⁹ odor sum⁹. Ecc̄s. vij. Meli⁹
est nomen bonū q̄ꝫ vnguenta preciosa. qñqꝫ
vngitur in bellū iturus ne possit ab hoste ca
pi sic xp̄c ⁊ apostoli sunt vncti gratia mā̄sue
tudinis qua inuincibiles extiterūt. ysa. lxi.
Spūs dñi super me eo ꝙ vnxit me. Quin-
to vt corpus cōseruet̄ a putredine sic vncta
fuerunt antiquoꝝ corpora ⁊ sic vngimur ne
putrescamus in stercore nostro. i. fetore lu-
xurie. Nobis sic fundatis. erectis. cōsuma-
tis. consecratis. inhabitamur a tota trini-
tate. Joh̄. xiiij. Ad eum veniemus ⁊ mansio
nem apud eū ⁊c̄. Glo. Pater ⁊ fili⁹ ⁊ spūssan
ctus. pater cui appropriatur potētia veniēs
irascibilē roborat. fili⁹ cui ap propriat̄ sapi
entia veniēs rationalē illuminat. Spūssan
ctus cui appropriat̄ bonitas veniens cōcu-
piscibilē saciat. Ad robur irascibilis ꝑtinet
donū timoris ⁊ fortitudinis. timor fugat ve
ra mala scꝫ mala culpe ⁊ pene eterne. fortitu
do sustinet mala non vera sed trāsitoria ma
la pene ⁊ vtrūqꝫ pertinet ad robur irascibi-
lis Glo. In via dñi timor operatur fortitu-
dinē. in via seculi debilitatē. Prouerb̄. xiiij.
In timore dñi fiducia fortitudinis ad illu-
minationem rationalis pertinet donum cō
silij. scientie. ⁊ intellectus. Dono intellectus
sapientiā legimus in creaturis. Ecc̄. j. De⁹
effudit sapiam super omnia opera sua. Do-
no scientie a deceptione cauemus quam bo
na presentia faciunt que se vera bona menci
untur cum pocius sint vmbra veroꝝ bonoꝝ
Sap̄. vi. Transierunt hec oīa velut vmbra
Item dono consilij bona transitoria in eter
na cōmutamus. Math̄. xix. Si vis ꝑfect⁹
esse vade et vēde oīa ⁊c̄. Aug⁹. Prebe tectū
⁊ accipe celū. Ad sanitatē ꝯcupiscibil' ꝑtinet
donū pietatis ⁊ sapie. dono pietatis proxi
mi mala desipiunt dum de eis dolemus ⁊ ꝑ
sapientiā vera bona sapiunt nobis.

De eodem Sermo. II.
In ordine. 8.

Post dies octo erant discipuli eius intus ⁊ thomas cū eis venit ihesus ⁊c. Joh. xx. Hodie in euāgelio duplex aduētus saluatoꝛ ad discipulos recolit vnus fuit thoma absente. ⁊ alter thoma pñte. tpe etiā isto aduentus saluatoꝛis a fidelibus expectat. ideo ⁊ de aduētu saluatoꝛis ad discipulos ⁊ de aduētu saluatoꝛis ad nos loq̄ ꝓpoſuim⁹

¶ Et si diligēter attendat in q̄ statu erant discipuli q̄n saluatoꝛ ad eos venit appere nob poterit q̄liter saluatoꝛ a nobis expectādus sit. Itē si diligēter attēdam⁹ q̄liter saluatoꝛ ad discipl'os veniēs inter eos se habuerit apparere nobis poterit q̄liter se debeat habere q̄ viuit in ꝯgregatione. Circa primū notā dū q̄ q̄n saluatoꝛ ad discipl'os venit ipi in timoꝛe erāt sero factū erat i vnū erāt ꝯgregati. ⁊ foꝛes erant clause in q̄b⁹ q̄tuoꝛ insinuāt nobis valde nccia ad ħ vt saluatoꝛē quē expectam⁹ digne suscipiam⁹ ⁊ Primū est timoꝛ q̄ domū ꝓscie mūdat ꝑm illud. Ecc. j. Timoꝛ dñi expellit pctm̄ nā q̄ sine timoꝛe est nō poterit iustificari. Timoꝛ dānatiōis introducit amoꝛē saluatoꝛis ⁊ cōsideriū aduēt⁹ ei⁹. ysa. xxvi. a timoꝛe tuo dñe cōcepim⁹ ⁊ q̄si pturiuim⁹ ⁊ pepim⁹ spm̄ sctm̄. amātes saluatoꝛez ab eo amant ⁊ visitant. Prouerb. viij. Ego diligētes me diligo. Joh. xiiij. Si q̄s diligit me mādata mea seruat ⁊ pr̄ me⁹ diliget eū ⁊ ad eū veniem⁹ ⁊c. Visitat dñs desiderantes aduentū ipsius. Aggei. ij. Veniet desideratꝰ cūctis gētibus. Sic in ꝑmo aduētu nō venit nisi desideratus sic spūaliter venit ad eos q̄ eū desiderāt. Scōm est ꝓceptus mūdane glie q̄ significat in ħ q̄ sero fctm erat Ad eū dñs venit cui lux mūdane glie occubuit ⁊ ꝑe eā ꝓtenit. sicut iacob postq̄ sol occubuerat dñm vidit. Gen. xxviij. Amoꝛ mūdane glie multū est causa q̄ saluatoꝛ ad eos nō venit. cū em̄ ad aduentū saluatoꝛis se deberēt ꝑparare. intendūt mūdane glie vel vestes ꝑciosas sibi ꝑpando vel supbos hospites inuitādo. Tertiū est vnitas. Nō visitat saluatoꝛ hoies discoꝛdes nec visitat hoiem singularē sic nec visitauit thomā ab alijs sepatū. ⁊ s̄. In pace fact⁹ est locus ei⁹. ⁊ Coꝛ. vltio. Pacē habete ⁊ de⁹ pr̄ erit vobiscum. ⁊ Coꝛ. xiij. Nō est deus dissentiōis sz pacis

¶ Quartū est stabilitas q̄ aliq̄s in domo ꝓscie manet nō curiose exteri⁹ euagat. Exo. xvi Maneat vnusquisq̄ apd semetip̄m nullus egrediat de loco suo die septimo sc̄z die q̄etis. Foꝛes sensuū claudende sunt ⁊ sic saluatoꝛ est expectandus. ysaie. xxvi. Vade ꝑple meus intra cubicula tua claude ostia sup te. In oratiōe vel studio cū silētio expectādus est saluatoꝛ. Trenoꝛ. iij. Bonū est ꝓstolari cū silentio salutare dei. Circa scōm notandū q̄ saluatoꝛ ad discipl'os veniēs in medio eoꝝ stat/pacē cōmēdat/infirmū ꝓfoꝛtat. absentes laudat. In hijs oīdit q̄liter se hr̄e debeat q̄ in ꝯgregatione viuit. in medio stare debet vt oēs diligat. nō debet se a q̄busdam p discoꝛdiā separe ⁊ alijs carnali amoꝛe ꝓsequi. Ecc. vi. Noli fieri p amico inimicus ꝓximo. Itē debet stare in medio. medietatē inter superfluitatē ⁊ indigētiā tenēdo. ħ medio tutissim⁹ ibit. ħ mediū tenuere bti. ħ est mediū in q̄ virtus ꝓsistit. nō velit esse nimis iustus. nimia iusticia occasio est q̄rele. vñ sup illud Luc. j. Incedētes in oibus mādatis et iustificatiōib⁹ sine q̄rela. ecce tēpata iusticia. plerūq̄z hoīm iusticia durioꝛ q̄relā ꝓuocat. Ecc. vij. Noli esse iust⁹ multū. Mediocritas est via regia qua ꝓ⁹ dei incedendū est. Num. xx. Via publica gdiemur nō declinabim⁹ ad dexterā vel sinistrā. Stare in medio maxie ꝑtinet ꝓgruit. sicut est idecēs in coꝛpe hūano si caput ad humeꝝ dextrū vel sinistrū declinet. sic indecēs est si plat⁹ nō oēs amet. exēplū debet accipe ab eo q̄ ꝑ est oibus de q̄ legit. Sap. vi. Pusillū ⁊ magnū ipe fecit ⁊ eq liter est ei cura de oib⁹. Itē q̄ in ꝯgregatiōe viuit verba pacis debet hr̄e in oꝛe q̄ pacē in turbēt sz poci⁹ eā faciat ⁊ foueat/colūba ramū oliue defert in oꝛe. Gen. viij. Sic q̄ spm̄ sctm̄ hz ꝛba pacis debet hr̄e. Prouerb. xv. Lingua placabil' lignū vite q̄ aut imobata est ꝓferet spm̄. Ecc. xx. Sapiēs in ꝛbis amabilē se facit/grē aūt fatuoꝝ effundēt fere oīm turbationū vel pluriū q̄ sunt in ꝯgregatione occasio ē pctm̄ lingue. Multū timēda ē lingua q̄ nou refrenat. Jacobi. iij. Lingua nr̄a ignis ē vniuersitas iniq̄tatis. Hiere. ix. Sagitta vulnerās lingua eoꝝ. Itē q̄ est in ꝯgregatiōe infirmū debz ꝓfoꝛtare. n̄ dispicere. cō foꝛtauit dñs in ꝑmo aduētu discipl'os ad paciendū infirmos exēplo pacie sue ostendēs eis manus ⁊ latus. qui modus confoꝛtandi multū pertinet ad ꝑlatos qui exēplo suo

alios debent aīare. ad aspitates tolerandas ad idem etiā debet eos aīare memoria dñice passiōis. j. Petri. iiij. Christo in carne passo et vos eadē cogitatiōe armami ꝛc. Bern. Videtes āgustias dñi nr̄i. leui⁹ vr̄as portabitis. Passio christi lignū est aq̄s tribulationis dulcorans sicut figuratū est. Exod. xv. In ligno qd̄ ostensum est moysi a dño. q̄ aq̄ marach sunt dulcorate. In secūdo aduentu ad discipulos thomā in fide infirmū cōfirmauit adeo vt nullus loc⁹ dubitatiōis fidei in eo remaneret. ꝑm em̄ triplicē sensum ostēdit ꝙ ipse erat viuens q̄ prius mortuus fuerat. ꝑm auditū hoc oñdit ꝑ vocem suā q̄ eis nota erat. ꝑm visum dicens. Vide manus meas. ꝑm tactū dicens. affer digitū tuum ꝛ mitte in latus meū. in hoc etiā se esse deum ostendit ꝙ ea que ip̄o absente thomas dixerat ei replicauit scz de videnda fixura clauorū ꝛ mittēda manu in latus vñ dicit Greg⁹. carnotēsis ep̄us. Quid mirū si mira deuotione mox exclamauit. dñs me⁹ ꝛ deus meus Non em̄ erat iam ꝙ de diuinitate illius ꝛ d̄ veritate resurrectionis hesitaret aliq̄tenus quē nec arcerent claustra nec laterent secreta. Item exemplo dñi qui absentes cōmendat. nō presentes. cauere debet qui est in cōgregatione. ne presentes adulando laudet vel absentibus detrahat. Chrisosto. Blanditores in facie laudant coram domesticis. vir aūt sapiens qñ laudat̄ in facie flagellat̄ in corde. timenda est adulatio quia multum est nociua. adulāti potest dici illud. Ps̄. Sicut nouacula acuta fecisti dolum. Nouacula acuta furantur barbam adulator virtutez Hiero. Pulcre adulator diffinit̄ apud philosophos. blandus inimicus. Seneca. habet suum venenū blanda oratio. Non est detrahendū absenti licet ipse non audiat. quia deus audit. Sap̄. j. Auris celi audit omnia Greg⁹. ep̄s carnotens̄. loquēs de hoc verbo (mitte manū tuā) Ecce dep̄hēsus es o apl̄e cuncta tibi replicant̄ a dño que pridie locutus fueras velut de absente. Heu mihi dñe tanq̄ non sint oculis tuis omnia nuda ꝛ aperta meos ab illis infideliter ꝛ insipienter auertens. indigna cogito. vana loquor. operor praua. posuisti in neruo pedem meum ꝛ obseruasti omnes semitas meas et vestigia pedum meorū considerasti. at ego miser sicut lepus (vt aiunt) dumetis caput infigēs dum videntē me non video. me quoq̄ videri non reputo q̄ beatus domine qui sub testimonio tuo semper agit. loquit̄. meditatur immo vero qui sub testimonio tuo se viuere semper attendit. naz sine tuo testimonio nemo viuit.

De eodem Sermo. III.
In ordine. 9.

Nisi videro in manibus eius fixuram clauorū ꝛc. Joh. xx. Circa narrationē huius euangelij duo sunt nobis specialiter attendenda scz discipuli infirmitas ꝛ saluatoris pietas. Circa infirmitatē discipuli pensandum nobis est. qualiter saluator nobis permiserit ꝙ beatus thomas in fide dubius fuerit ꝛ similis dubitatio potest esse de alijs discipulis quare permiserit eos cadere. Virtus enim tentationis tempore passionis in eis irruens timore concussiōis oppressit sicut accidit filijs. Job. j. Math. xxvi. Et relicto eo omnes fugerūt. permisit dñs iudam sic cadere vt non resurgeret. permisit etiam vt petrus caderet ter negando eum. petrus negat. Johanes fugit. thomas dubitat. cūcti relinquūt. Huius aūt ꝑmissionis quinq̄ causas possumus assignare. Prima est sanctrau congregationū excusatio. sciebat dñs ꝙ maledici sanctis congregatiōibus detraherent. cum aliquos ex ipsis cadere viderent. Ideo ad eoꝝ excusationem multos vel pocius omnes de illa primitiua cōgregatione cadere ꝑmisit. Maledici libencius bonis q̄m malis detrahūt. Ipsi faciez dñi conspuere non verent̄. Joh. xxx. Facies ecclesie cetus est personarū. que sunt sublimiores in ecclesia. in quarū pulcritudine maxime consistit pulcritudo ecclesie. sicut in pulcritudine faciei maxime consistit pulcritudo corpis. q̄s libēcius maculāt maligni. qui timere possunt illud. Ecc̄. xxxvi. Qui pessimāt plebē meā inueniēt ꝑditionē. Scd̄a cā est penitentiū ꝯsolatio q̄ em̄ peccāt ꝛ penitere volūt. ꝯsolationē in exēplis taliū accipiūt vt de venia obtinēda spez habeāt. Bern. sup can. Oīno ꝓpter māsuetudinē q̄ in te p̄dicat̄ currim⁹ p⁹ te dñe iesu. audiētes ꝙ nō sp̄nas pauperē. pctōres ñ horreas. ñ horruisti ꝯfitētē latronē ñ lacrimātē peccatricē ñ chananeā orantē nō dep̄hēsum in adulterio. nō suppli

cantē publicanum. non negantē discipulum non ꝑsecutorem discipuloꝝ. nō ipsos crucifixores tuos. in odore vnguentoꝝ tuoꝝ currimus. Tertia causa est de se ꝑsumentiū humiliatio. Coꝝ. x. Qui se existimat stare videat ne cadat. Aug⁹. xiiij. li. d. ciui. dei. Audeo dicere supbis esse vtile cadere ī aliquod manifestū pctm̄ vnde sibi displiciant q̄ iam sibi placēdo ceciderāt. salubrius em̄ petrus sibi displicuit qn̄ fleuit. q̄ꝫ placuit qn̄ ꝑsumpsit. Quarta est ꝓfectus electoꝝ qui ex casu eorū sequitur. Rom̄. viij. Scimus qm̄ diligentibus deum oīa cooꝑantur in bonū ꝛc. Resurgent etiā electi post casum. cautiores. humiliores. deuociores ꝛ peccatorib⁹ magis cōpacientes. Quinta quantū ad thomā est cōfirmatio ecclesie in fide. Gregorius in omelia. Nunquid inquit casu gestuꝫ creditis vt electus ille discipulus tunc deesset. post aūt veniens audiret. audiens dubitaret. dubitans palparet. ꝛ palpās crederet. Non hoc casu sed diuina dispensatione gestū est. egit nanqꝫ miro modo supna clementia. vt discipulus dubitās dum in magistro suo vulnera palparet carnis. vulnera in nob̄ sanaret in fidelitatis. plus enim nobis thome infidelitas q̄ꝫ fides credentiū discipuloꝝ ꝓfuit. quia dum ille ad fidem palpando reducit̄. nostra mens omni dubitatione postposita solidat̄. Simile habet̄ de ioseph. Mathei. j. Qui de ꝯceptu marie dubitauit vel timuit. ꝛ ꝑ angelū certificat⁹ vt c̄tificatio ei⁹. c̄tificatio eēt ecl̄ie. Circa pietatē saluatoris notādū q̄ pietas eius multum apparuit in generali cōsolatione discipuloꝝ. qua omnes cōsolatus est pacem eis optando. sicut oēs peccauerāt eū relinquēdo. Amplius vero apparuit in hoc q̄ specialiter eos cōfortauit qui specialiter eū offenderant. vt petrū cui singulariter apparuit. Luce. vltio. Surrexit dn̄s vere et apparuit symoni. petr⁹ etiā singulariter nominatus est cū resurrectionē suā discipulis nūciari voluit. Amplius pietas eius in hoc apparuit. q̄ infirmitati ꝑiculosiori maius remediū adhibuit. scꝫ dubitationi circa fidem in beato thoma. q̄ ꝑiculosa est. qꝛ fundamentū bonoꝝ destruit. ꝛ qꝛ difficilius pctm̄ erroris ab hoībus expellit̄ q̄ꝫ cetera pctā ideo ad confirmaudū beatū thomā saluator venit. ꝛ visioni eius ꝛ palpationi vulnera exposuit ꝛ dehortationē ab infidelitate. ꝛ exhortationē ad fidelitatē subdidit dicēs Noli esse īcredulus sed fidelis. Chrisosto. Cum videris discredentē discipulū excogita dn̄atoris clementiā. qualiter ꝛ ꝓ vna aīa ostendit seip̄m vulnera habentē. i. vulnerū cicatrices. ꝛ accedit vt saluet vnū. ꝛ etiam alijs grossiorē existentē. Pietas etiā eius multū apparuit in generali cōsolatione fideliū quā fecit dicēs quia vidisti me thoma credidisti. Beati qui non viderūt ꝛ crediderūt. Circa qd̄ verbū notādū q̄ valde bonū ē adherere deo. varijs enim ex causis beatificantur adherētes ei. Aliqui credēdo de quibus hic dicit̄. aliqui videndo. Luc̄. x. Beati oculi qui vident q̄ vos vidistis. Aliqui audiēdo. Luce. xi. Beati qui audiunt verbum dei. Aliqui portando Ibidem Beatus venter qui te portauit Aliqui sequendo. Bern. Beatus est dn̄e iesu qui te hominē inter homines conuersantē diligenter obseruans. pro viribus se prebet imitatorē tui. Item notandū q̄ nō qualiscunqꝫ fides hominē beatificat. sed si fuerit recta scꝫ ꝑm dei reuelationem quā sacra scriptura indicat. vnde Mathei. xxvi. Beatus es symon bariona quia caro ꝛ sanguis non reuelauit tibi. Sed pater meus qui in celis est. Item si ꝑme veritati sit innixa vt etiam deficientibus miraculis ꝛ alijs āminiculis maneat. ꝑm illud qd̄ hic d̄r. Beati qui non viderūt ꝛ crediderūt. Item si fuerit magna vt etiam in magnis ꝓmissionibus factꝫ fiduciā habeat q̄lis fuit fides beate virgis. Luce. ij. Beata que credidisti quia perficiētur in te que dicta sunt tibi a domino. In eodem. Beatam me dicent omnes generationes. quia fecit mihi magna ꝛc. Itē si fuerit firma vt nihil contrariū ei preualeat. Mathei. xi. Beatus est qui nō fuerit scandalizatus in me. i. qui pedem intellectus non offenderit ad infirmitatē humanitatis mee. non credens me deum qꝛ videt me hominē.

In vigilia Natiuitatis dn̄i.

Sermo. I. In ordine. 10.

Reuelabitur gloria dn̄i ꝛ videbit oīs caro pariter qd̄ os dn̄i locutū est. ysa. xl. Septuagīta iterptes sic hn̄t. ꝛ videbit oīs caro salutare dei. hec ꝓphia quā ꝓposuim⁹ ꝑtinet ad natiuitatē saluatoris. de q̄ solennisamus et sonat idem qd̄ euangeliū. h̄ excepto q̄ ꝓ

phetia predicit futurū qđ euāgeliū asserit fa
ctum/quam prophetiam vobis explanare
volumus ad dei gloriam ⁊ nostram edifica-
tionē. Gloria dñi est filius dei. gloria enim
patris est filius sapiens/ Prouerb. x. ꝑm aliā
litteram. Si gloria patris carnalis est fili⁹
sapiens/quāto magis gloria patris celestis
est filius ille qui est ipsa sapiētia/ Mira glo-
ria est dei patris habere filium. sūme poten-
tie. sūme sapientie sūme bonitatis. sibi coe-
qualem ⁊ coeternū/qualis pater. talis filius.
pater gloriosus īmo ipsa gloria/⁊ filius non
solum gloriosus sed etiam ipsa gloria vnde
⁊ splendor glorie dicitur. Heb. j. Qui cum
sit splendor glorie/ Glo. patri filius est coe-
ternus. sicut igni splendor est coeuus/ Glo-
ria dñi. incarnatione facta est gloria virgis
Hec est singularis gloria marie. habere fi-
lium cum deo cōmunem/ Nunq̄d filius sa-
piens est gloria matris sicut ⁊ patris/ Ipse
etiam est gloria electorū. Unde symeon te-
nēs eum vocauit eum gloriam plebis israel:
Luce. ij. Plebs israel est cetus electorū qui
deum hic vident per fidem. ⁊ in futuro visu
ri sunt per speciem/ Ipse est gloria replens
ecclesiam militantem et triumphantem. qđ
figuratuz est in hoc ꝙ gloria dñi repleuit ta
bernaculū perfectum/ Exodi. vltimo. Si-
militer ⁊ templū salomonis cū salomon pre
ces complesset. ij. Paral. vij. tabernaculum
figura fuit militantis ecclesie. templū triū-
phantis/ Ipse etiam est gloria tocius gene-
ris humani/ multū em̄ exaltata est humana
natura in hoc ꝙ cum diuina in eadem perso
na est sociata. si crux multum exaltata est. in
hoc ꝙ ad modicū tempus corpori christi est
cōiuncta/ quantū exaltata est humana natu
ra que diuine in vna persona est sociata. nū-
q̄ ab ea separanda/ Ipse etiaz gloria est om
nis creature ⁊ spiritualis ⁊ corporalis/ Un-
de ecclesia cantat de ipso. exiuit per auream
portam. lux ⁊ decus vniuerse fabrice mundi
Hec est gloria quā pecijt sibi ostēdi moyses
Exod. xxxiij. Ostende inquit mihi gloriam
tuam/cui dñs. Ostendā tibi omne bonum.
Gloria ista quā p̄dixit ysaias. reuelandā/est
reuelata cum nascens in mūdo isto in carne
est manifestata/ Modus autem reuelatiōis
subiungitur ⁊ que sit hec gloria ostenditur
cum dicitur (⁊ videbit omnis caro pariter
qđ os dñi locutū est. Qđ os dñi locutū ē. est
verbū dei patris ostensiuū sicut verbū men
tem loquentis ostendit/nec facit hoc ex insti
tutione sicut verba nostra transeuntia ex in
stitutione significant/sed ex expressissima si-
militudine quia pfecta ymago est dei patris
eiusdē potentie. eiusdē sapientie. eiusdē bo-
nitatis. vt qui videt vnū videat alteruz. ꝑm
illud Joh. xiiij. Qui videt me. videt ⁊ patrē
meū ⁊ hec est gloria ipsius patris ꝙ habeat
tantū ⁊ talez filiū/ h̄ verbū oīs caro videbit
. i. oīs homo videre poterit pariter. i. eq̄liter
diues ⁊ paup/nobilis ⁊ ignobilis/ Sicut ap
paruit stella regib⁹. sic angelus apparuit pa-
storib⁹/ Nobilior creatura manifestauit eū
pastoribus q̄ regibus/ Idem ysaias ꝓphe-
tat qđ iohānes euāgelizat. verbū inquit ca-
ro factū est. i. homo ⁊ habitabit in nobis. in
ter pauperes. vt ab omni hoīe/ etiam a pau-
pere possit videri/⁊ vidimus gloriā eius glo
riam quasi vnigeniti a patre/licet em̄ gloria
sacco mortalitatis esset opta. tñ diuinis mi-
raculis ē cognita/ Aliter os dñi itelligi pōt
cetus ꝓphetarū. vt sit sensus (videbit omis
caro pariter. qđ os dñi locutū ē). i. quē cet⁹
ꝓphetarū ꝓmisit/ Littera ergo nostra ipsi⁹
sublimitatē ostēdit vocans eum gloriam et
verbum/littera vero septuaginta interpre-
tum ostendit qđ pertinet ad pietatem vo-
cans eum salutare dei. Ipse saluator est salu
tare. volens. sciens. ⁊ valens/ Bernhardus
Illi secure me credo. qui saluare me velit no
uerit ⁊ possit/loco eius dicit eum iohannes
plenum gratie ⁊ veritatis/ Conueniēs me-
diator est qui est plenus gratia apud deum/
vt qđ vult ab eo impetrare possit ⁊ qui ple-
nus est veritate. vt cōfidentem in se decipe-
re nolit/sicut vanitas innitenti fulcimentū
non prestat. sic veritas innitenti fulcimen-
tū non denegat/ hoc qđ pertinet ad pietatē
expressius ostendit in euangelio. Math. j.
vbi introducit angelus loquens ad ioseph
vocabis nomen eius iesum. ipse em̄ saluum
faciet populū suū a peccatis eoꝝ ⁊c/ Sed q̄
ratio est ꝙ fili⁹ dī tpe sue hūiliatiōis totiēs
gl'ia noiat vt in v̄bo ꝓposito/ Itē in Ps. Ut
inhitet gl'ia t'ra nr̄a. mia ⁊ v̄itas obuiauerūt
sibi/ Itē cātat eccl'ia mane videbit gl'iaz ei⁹/
ysa. xlvi. gl'ia dñi sup te orta ē/ Itē gl'ia ei⁹ in
te videbitur. ysaie. vi/ Huius rei ratio qua-
druplex potest assignari. Prima est. vt super
bia inaniter gloriantium cōfundatur/ Se-

cunda vt eius humiliatio gratior habeat. Tertia vt eius contumelia hoc tpe sumope caueatur. Quarta vt tpe isto eius glorificationi intendat. Recolit hoc tpe gloria domini hoibꝫ reuelata sed sacco induta/ Quis ergo misero vermiculo gloriādi remanet locus, vbi ille qui nō solū gloriosus est, sed ipa gloria sub sacco mortalitatis nostre abscondit/ Ipe est rex niniue, q surrexit de solio suo ⁊ indutus est sacco/ Jone. iij. Saccum carnis nostre. ideo assumpsit, vt in eo ꝓ nobis penitentiā ageret/ Quid ḡ nobis agendū est pro nobis. Aug⁹. Filius dei nō habebat vt flagellaretur/ ad hoc carne indutus est vt sine flagello nō esset/ Multū pōt in eo cōfundi supbia inaniter gloriantiū. Aug⁹. medicina tumoris hoīs est hūilitas christi. erubescat homo esse supbus/ qꝛ humilis factus est deus/ Ideo etiam ostendit humiliati sublimitas, vt gratior sit nobis eius humilitas. Sicut detestabilior est supbia ī paupe q̄ in diuite sic humilitas laudabilior est ī psonis sublimibus q̄ in inferioribus/ Bern. in lib. de consideratione. Cum omni indifferenter persone humilitas sit quedā turris fortitudinis a facie inimici/ nescio quo pacto vis eius maior in maioribus ⁊ in clarioribꝰ clarius comprobet/ Tempore etiam illo ab eiꝰ cōtumelia multum cauendū est. hoc enim requirit eius sublimitas, humilitas, ⁊ caritas. Sublimitas hoc requirit/ cū enim scriptū sit de xp̄i crucifixoribus. q̄ si cognouissent nunq̄ dn̄m glorie crucifixissent/ Cor. ij. q̄ inexcusabiles sunt illi, qui ei quē ex tot testimonijs agnoscunt esse dei gloriam, nō timēt inferre contumeliā/ Humilitas requirit idē quia dei ordinatio est/ vt qui se humiliat exaltetur/ Prouerb. xix. Humilē spiritu suscipiet gloria/ Job. xxij. Qui humiliatus fuerit erit in gloria/ quāto ergo tēpore isto magis pro nobis est humiliatus, tanto hoc tēpore magis est a nobis glorificandus/ Caritas etiam ipius hoc requirit/ qua ipse studuit ad hoc vt nos honoraret. in Ps. Annūciate inter gentes studia eius/ Item nos creando honorauit quia ad imaginē ⁊ similitudinem suā nos fecit/ Ecc. xvij. Deus de terra creauit hominē ⁊ ꝑm imaginem suam fecit illum/ Ipse etiam recreando nos honorauit, qꝛ humanā naturā ⁊ diuinā in eadem psona sociauit/ Ipse voluit inglorius apparere vt nos poneret ī honore/ Aug⁹. de ipo Redemit inquit venditus. viuificauit occisus. honorauit iniuriatus/ Ipse morte propria gloriā eternā nobis parauit/ Quāta ḡ ingratitudo est cū aliquis illum inhonorat qui honorem ipsius sic procurat/ Multū etiam pōt deus offendi cum in omnibus alijs creaturis videt suam gloriam. ꝑm illud ysaie. vi. Pleni sunt celi ⁊ terra gloria eius. In hoīe vero qui deū pre ceteris debuit honorare tanq̄ magis honoratus ab eo videt suā cōtumeliā/ Item cū deus creauerit hominē specialiter in suā gloriam. Juxta illud ysa. xxvi. Faciet te dn̄s excelsiorē cūctis gētibus, q̄s creauit in laudē et nomen ⁊ gloriā suā/ quantū pōt offendi cū ipe incessanter infert cōtumeliā/ Item quanta demētia est cū hō semetipsum inhonorat quē deꝰ sic honorat. Ecc. x. Quis honorabit exhonorātem aīam suā/ Tpe isto gl'ie saluatoris nr̄i vēturi intendere debemus, vt ipsi tanq̄ illi qui est gloria dn̄i et rex glorie locū glorie p̄paremꝰ ⁊ ad eius honorē vestes gl'ie assumamus et delicias gl'ie ꝓuideamus/ Hec enim tria facere solemus, cū aliquā personā honorabilē suscepturi sumus/ De primo dicit dauid. q̄ fuit vir ꝑm cor dei. Dn̄e dilexi decorē domꝰ tue ⁊ locū habitationis glorie tue/ Nec est necesse querere deo locuꝫ gloriosiorē corde humano, si tn̄ fuerit modo dbito preparatū Seneca. scitote homines tam bene culmo q̄ auro tegi. contēnite omnia que supuacuꝰ labor velut ornamentū ac decus ponit/ cogitate nihil p̄ter animū esse mirabile cui magno nihil est magnū/ Cor humanū sine cōpatione maius est mūdo. cū sit capax dei cui mūdus cōpatus est q̄si gutta roris. Sap. xi Quasi gutta roris antelucani sic est ante te orbis terraꝝ/ Cor humanū palaciū regium si tn̄ ibi debito mō ꝯsulat. imperet. ⁊ pareat. imo regnū dei. Lu. xvij. Regnū dei int' vos est. Est etiā celū celoꝝ cuiꝰ hitatio est deo ḡtissima. Prouerb. viij. Delicie mee esse cū filijs hoīm. Hic locus est debito mō patus si sit patꝰ vt dictat sūma ps aīe ꝑm quā maxie attendit silitudo eiꝰ ad deū. q̄ pars sp remurmurat malo/ Aīa sic parata locꝰ est gl'ie ꝑm illud Cor. j. In q̄ pace factus est locus eiꝰ Sine hac pace est cor hoīm quasi domus ꝑstillans in qua nō est quies. Prouerb. xxvij. Tecta perstillantia ⁊ litigiosa mulier com-

parãtur/Ad vestes glorie monemur. ysaie. lxj. Induere vestimẽtis glorie tue hierusalẽ ciuitas sancta/vestes glorie dicunt vestes spirituales/ad differẽtiã vestiũ corporis que sunt vestes ignominie. Bern/Qui gloriat in veste similis est furi glorianti de cauterio/quia propter peccatũ ade introductus est vsus vestiũ/Vestes in hoc festo cõuenientes erunt puritas. humilitas. caritas/Puritas est velut vestis de byssо/Humilitas velut vestis violacea/caritas velut vestis purpurata/Delicie glorie quibus deus pascẽdus est sunt eius laudes. ps. xlix. Nunquid mãducabo carnes thaurorum/immola. deo sacrificium laudis ꝛc/Licet deus cibo corporali in se non egeat/tamen pascendus est eo in mẽbris suis/Sed cibus proprius eius est laus/ꝛ sic cibus iste dicit glorioſus/cum scriptum sit/sacrificiũ laudis honorificabit me. Glificatio vero ista nõ debet esse solius oris/sꝫ eẽ cordis/ꝛ corpis/j. Cor. vi. glificate ꝛ/por. de/i cor. vro/Quidã labijs deũ glorificant/corde autẽ ꝛ opere eum blasphemant/Cor. v. Sine cõederit/ꝛc. Glo. Si modũ debitũ immoderatõe voracitatis excedas/ꝛ vinolẽtia te ingurgites/q̃ntascũqz laudes lingua sonet/vita blasphemat ysa. 29. Populus hic labijs me honorat cor autem eorum longe est a me.

De eodem. Sermo. II.

In ordine. II.

Oportet preveni re solem ad benedictionẽ/ꝛ ad ortum solis te adorare/Sap. xvi. Natiuitatꝫ saluatoris eras sumus celebraturi/ꝛ nisi per nos steterit/eius benedictionem accepturi/Ideo vobis ostendemus q̃d facere debeamus vt eius benedictionẽ suscipiamus. ℣m verbum ꝓpositũ debem⁹ eum preuenire/ꝛ orare. Preuenire aũt debemus sex modis/Primo a lecto pigricie surgendo Indecens em est xp̃iano/si ortus veri solis in eodẽ lecto eũ iacentẽ inueniat. Prouerb. xxiij. Usqꝫquo piger dormis ꝛc. Rom. xiij Hora est iam nos de somno surgere/Tecũ do impedimentum seu obstaculũ amouendo/sicut em sol qui oculos corporis illumiat/licet liberalissime lucẽ suam impendat/tñ si grossum corpus oppositũ fuerit officiũ ip̃i⁹ impedit/Sic licꝫ iste verus sol liberalissim⁹ sit/impeditur tamẽ pctõ ꝓ oppõne ne eius beneficiũ recipiat. ysaie. lix./Iniq̃tates vre diuiserũt iter vos ꝛ deũ vestrũ/ꝛ pcta vestra absconderũt faciẽ eius a vobis. Tertio faciem interiorẽ ad eũ querẽdo. meditando. scꝫ de tpe isto/ꝛ aduẽtũ ipsius desiderãdo/De illis qui verterũt ei tergũ ꝛ nõ faciẽ/non est mirũ si ab eo nõ illuminant/Aug⁹. in. li. cõfessio. Dorsum habebã ad lumen ꝛ ipsa facies mea nõ illuminabat/Quarto ad vez solẽ appropinquãdo. ps. Accedite ad eũ ꝛ illuminamini ꝛc. Jacobi. iiij./Appropinquate deo ꝛ appropinq̃bit vobis. Appropinq̃tio ista fit nõ loco sed similitudine/Saluatori hoc tpe appropinq̃t q̃ statũ suũ meliorat/qui ꝓponit eũ de cetero exprẽssius imitari/Quinto se humiliando sicut recepturi bñdictionẽ epiſcopalẽ monet vt se humiliet ad bñdictionẽ. sic qui bñdictionẽ saluatoris hoc tpe volũt recipe. debẽt se ad eũ humiliare. De⁹ em superbis resistit hũilibus aũt dat gratiã. Jacobi. iiij. Sexto saluatori bñdicendo vel in se vel in mẽbris ipsius. De bñdictione ipsius in se dicitur. Ecc. xlij. Bñdicẽtes exaltate eũ quãtum potestis. Maiorẽ em omni laude/exaltãtes aũt replebimini virtute. Prouerb. xi. Anĩa que bñdicit impinguabit/In mẽbris etiã ipsius debem⁹ benedicere saluatori elimosinas abundãter ei dando. vt sic benedicamur ab eo in presenti benedictione gr̃e et in futuro bñdictione glorie. vñ Math. xxv Venite benedicti. Luc. ij./Qui seminat in benedictiõe in bñdictione/ꝛ metet. Cor. vi. Date ꝛ dabit vobis. In hac solẽnitate etiã attẽdendũ ẽ ad orationẽ. ad qõ monet nos ecclia in principio officij matutinalis. dicẽs xp̃c natus est nobis venite adoremus/Ad idem monemur exẽplo regũ q̃ venientes ad locum vbi puer erat/prostrati adorauerũt eũ. Mat. ij. Viri religiosi/pnũciata natiuitate saluatoris/in caplo/pternũt se deũ corde ꝛ corpe adorãtes/Ad idez inuitat nos cõsuetudo scl'arũ/cũ em fili⁹ alicui⁹ principis venit recipe terrã q̃ iure hereditario ad eũ pertinet/recognoscit ei⁹ dominiũ/sic dominũ regz nr̃i ad nos venientes debem⁹ recognoscere adorãdo/Idem etiã reqrit dei ordinatio q̃ vult vt q̃ se hũiliat exaltet/vñ fili⁹ altissimi/p nob hoc tpe hũiliat⁹ multũ a nob est exaltandus que exaltatio maxime fiet adoratione/Ad idem facit q̃ parui multũ solent

adorare magnos.cū dignātur visitare eos/ ⁊ qō negat facultas suplet ī eis deuota vo/ lūtas/zache⁹ paru⁹ gaudens suscepit salua/ torem. Luc.xix./Elizabeth cū beata virgo eā visitasset ait/vñ hoc mihi vt veniat ma/ter dñi mei ad me. Luc.j. et Dauid/ Quid est homo q⁹ memor es ei⁹?⁊c./ Deuotissime ergo suscipiēdus est a nobis fili⁹ dei ad nos/ veniēs Bern. Fratres hic est heres deuote/ suscipiam⁹ eū/ Hic em̄ ⁊ hereditas nr̄a erit./ filius dei nō tm̄ venit regnū accipere.sed re/ gnū eternū dare/ Ideo em̄ filius dei factus est homo.vt heredes faciat filio⁹ dei. iuxta verbum Bern. regnum em̄ est in manu ip̄i⁹/ ad dandū sicut cantat ecclesia Si honora/ uerim⁹ eū erim⁹ ip̄ius coheredes./vult pa/ter vt honoremus eū. ⁊m illud Math.xxi./ Nouissime misit ad eos filiū suū dicens.ve rebuntur filiū meū. sed multi vidētur facto dicere qō ibi seq̄tur. hic est heres. venite oc cidamus eū,/rursum crucifigentes in semet ip̄is filiū dei ⁊ ostentui habentes.ad Heb. vi. Valde reprehensibiles sunt qui a deo re cesserūt. Jere.xvij. Dñe oēs qui te derelin quūt confundentur/ Ip̄i pro pessimo dño opti mū derelinquunt/ tale em̄ bonū est deus vt nemini eum deserēti bonū sit.sic̄ dicit Aug. Osee.vij. Ue eis qui recesserūt a me. Jere. ij/ Uide et vide q⁹ malū est ⁊ amar⁹ te dere liquisse dñm deum tuum/ Ip̄i relinquendo eum piecerunt omne bonū./ Osee.vij. pie/ cit israel bonum. Circa adoratōem vero cui intendendū est notādum,q⁹ adoratio di uine maiestat⁹ est pfessio,/vt maiestatē intel/ ligamus.qō significatur per hoc aduerbiū sume/cū dicit. summe potens. sume sapiēs. summe bon⁹./ Adorans recognoscit plenū dei dominiū in se ⁊ sui plenā subiectōez.que recognitio fit quatuor modis.corde. verbo/ Corpore.⁊ reb⁹/ Recognitio cordis est no/ bilior ⁊ ideo gratior./ Joh. iiij. Uenit hora et nūc est quādo veri adoratores adorabūt pr̄em in spiritu et veritate/ nam pater tales querit qui adorēt eū./ Ad recognitōem cor/ dis ōtuor ptinēt. fides.amor.timor.⁊ spes./ Ad fidei recognitōem ptinet vt credamus deo sic̄ ei credendū est ꝓpter se scilicz ⁊ super oīa tanq̄ pme veritati/ Item ad eā ptinet vt digna deo credam⁹ de eo,vt sumam po/ tentiā.summā sapientiā.summā bōitatem,⁊ p̄sequētia ad hec/vt scz quoniā ip̄se est oīm bonor̄ creator.seruiētiū sibi liberalissimus/ remunerator. Eor̄ vero qui ptinaciter sibi sunt rebelles zelatissimus vltor. Timore re/ cognoscim⁹ dei maiestatē non qualicūq⁹ ti/ more sed tali quali timendus est ille cui⁹ po tētie nemo pōt resistere.vel eam fugere/ cui⁹ sapiētie nichil pōt abscondi.cum sit summa/ summe odit malicia ⁊ sine fine puniet quos in ea pertinaces inuenerit/ Spes etiaz per tinet ad r̄cognitionē.spes inq̄z talis q̄lis po nenda est in eo cuius potentie facillimū est liberare ab omni miseria cuius sapientie no tissima est miseria nostra./ Abyssus enim mi sericordie nō inuocat abyssum miserie nisi agnoscatur/ Item eius bonitati p⁹prium est misereri ⁊ parcere,qui ꝓpter liberalitatē fecit q̄cūq⁹ fecit/ Amor etiā pertinet ad recog nitionē.amor inq̄z talis q̄li ille amād⁹ est q̄ est optimus in se ⁊ ideo amore dignissimus/ qui etiam fons est omniū bonor̄ a quo oia bona suscepimus que habemus,vel habui/ mus ⁊ que suscepturos nos speramus Hec quatuor sunt velut quatuor species aroma tice intyme iamate spūali. De tymiamate ha betur Exod.xxx. Talem cōpositionē nō ha bebitis in vsus vestros,quia sanctū dño est. homo quecunq⁹ fecerit illud vt odore illius perfruatur peribit de populo suo/ p⁹timam speciē non habent mulieres sacrilege plus credentes sortilegis ⁊ diuinis q̄z deo/ Se/ cundā speciē non habet qui timore verbi de risor̄ vel alterius mali transitor̄ cessant a penitentia inchoata vel alio bono/ Terciā spēm nō habent qui nō sperāt se habituros necessaria si deo seruierint,vt sunt vsurarij vel fatue mulieres/ Quartā non habēt aua/ri qui plus amant pecunia q̄z deū qui indu bitanter ydolatre sunt. Glo.super illud. Ad phil.ij. Quor̄ deus venter est ⁊c. hoc ab ho mine colitur qō p̄ ceteris diligit/ Verbo re/ cognoscit ecclesia maiestatē dei ⁊ plenū do/ miniū cū dicit xp̄o tu solus dñs tu solus al/ tissimus Corpore fit hec recognitio. incli/ natione genuflexione ⁊ prostratione. ysaie. xlv. Mihi curuabit̄ omne genu deo excel/ so. Rebus fit hec recognitio cū decime offe runtur dño in signuz vniuersalis dominij.

Et notandū q⁹ adoratio quantū ad mul/ tos videtur esse illusio sicut xp̄o genuflexiōe illusum est a crucifixoribus suis. Math.xxvij. Ut cum ab aliquo xp̄o genuflectit̄ qui dya

boli seruus est ⁊ ei obsequitur. vel cuz aliqs recognoscit bona sua a deo se habere ⁊ tamē cum petit christus aliquid ab eo per paupe rem non vult eī dare. Augustinus in pſona dñi. de eo qō dedi tibi de meo peto ⁊ mihi non donas.

De eodem. Sermo. III.
In ordine. ⁊.

IOseph fili da uid noli timere accipere mariā. Hath. j. Sicut heri in euangelio ostendebāt vnde ex parte matris christus ortus sit. sic in euāgelio hodierno ostendit̄ q̄ patrez carnalē nō habuit/ Sed de spū sancto cōceptus fuit. i. ptāte vel opatione spūssancti ⁊ ad hoc ostendendū introducitur ioseph sup hoc dubitans ⁊ angelus de hoc eum certificans. / Et notandum q̄ ꝓceptio xp̄i triplicit̄ probata est esse nō de patre carnali. sed de spū sancto. testimonio scz dei ⁊ angeli ⁊ hois. Testimonio dei scz miraculo/splendor em̄ procedebat de facie virginis. vt legitur in euangelio nazareor. Testimonio angeli de quo habetur hic/ Testimonio hois scz ysaie. ꝓphete dicētis ecce virgo in vtero habebit. ysaie. vij. / Item notandū q̄ in ioseph quatuor nobis cōmēdāt̄/ Primo iusticia ibi ioseph āt cū esset hō iustus. Joseph tanq̄ homo iustus volēs cauere offensam dei ⁊ scandalū proximi ⁊ facere q̄d eum decebat/ nolebat eā secū retinere ne si res mala esset. videret conscius esse peccati ⁊ reus. Prouerb. xviij. Qui tenet adulteram stultus est ⁊ insipiens. Secūdo commendat̄ nobis eius pietas. ibi ⁊ nollet eam traducere. ne sicut adultera puniret̄/ Interli. p traducere greci habent ꝓpalare/ Tertio cōmendat̄ nobis eius prudentia in hoc q̄ mediā viā elegit vt occulte eā dimitteret/ Dimittere eam voluit quia iustus/ occulte quia pius. Glo. Vera virtus est cum nec pietas sine iusticia nec iusticia sine pietate est/ que separate ab inuicē dilabūt̄/ Quarto maturitas ibi. hoc aūt eo cogitante. Glo. Hic docemur diu deliberādū esse in incertis. ne peccetur temeritate leuitatis/ In angelo vero certificante ioseph/ Primo attendendum est q̄ cum ioseph incertus esset an res esset bona vel mala/ ipe hoc in meliorē partem ō terminat. exemplo ergo eius dubia in meliorem partē interpretari debemus/ Interpretatio dubij in meliorē partē. est interpratio angelica/ Interpretatio vero in deteriorem est dyabolica/ talē interpretatōm fecit dyabolus per serpentē loquens eue dubitanti. Gen. iij. In angelo etiā attendenda sunt tria ptinētia ad officiū angelicū ſm beatū Dyonisiū purgat em̄ ⁊ illūinat ⁊ pficit/ purgat ab inordinato timore quantū ad effectū dicēs Joseph. Noli timere ⁊c. Item purgat a noxia dubietate quantū ad intellectum dicēs. quod in ea natū est de spū sancto est. Glosa. De ea nasci est in lucē pduci. in ea ꝙo nasci est concipi/ Illuminat. ostendens ꝓlis sexū ⁊ nomen dicens. paries aūt filiū ⁊ vocabis nomen eius iesum/ Perficit vero prolē cōmendando. ⁊ sic ad amorē eius inflamando dicēs. Ipse enim saluū faciet populū suum. / Hec tria scz purgare. illūinare ⁊ pficere ptinent etiā ad hoīes q̄z est euāgelizare/ debēt enim purgare ab errore ⁊ inordinata affectione/ Illuminare ad cognitionē visus veritatis/ ⁊ pficere accēdendo ad ordinatū amorem bonitatis. De noīe vero ipsius notandū q̄ est nom̄ bonū. nom̄ gl̄iosum ⁊ nom̄ bndictum. Nomen bonum est. Ps. Expectabo nomē tuum qm̄ bonū est in conspectu sanctorū tuor/ hoc nomen bonū erat in cōspectu beati bernhardi sicut ipse oñdit. sup illud Cant. j. Oleum effusum nomen tuum Si disputes inquit aut conferas non sapit mihi nisi sonuerit ibi iesus/ Jesus mel in ore in aure melos. in corde iubilus. cui fons fortes siccatus est lacrimarū inuocato iesu noīe cōtinuo erumpit vberior fluit suauior/ Nomen saluatoris bonū est timenti suam dānationem ⁊ amanti suam salutē. Et notandum q̄ quatuor sunt que deberent hominē mouere ad amorē ꝓprie salutis/ Primū est desideriū salutis q̄d videm⁹ in creaturis inferioribus/ Columba manēs sup aquas vbi videns vmbrā accipitris fugit/ Cant. v. ⁊ residet sup fluenta plenissima/ Item vir pōt lapis ita caute accipi vt in aues ꝓciaſ/ q̄n agnoscant ⁊ fugiant/ ouis naturaliter fugit lupum. oculus statim se claudit si aliquid ei noxiū approp̄inquauerit/ omnia illa faciūt creature irrationales desiderio ꝓprie salutis/ quō ergo est excusabilis creatura rationalis si ꝓpriam non dilexerit salutem.

Secundū est magnitudo ⁊ multitudo infirmitatuz humani generis. infirmitas ipsius tanta est vt multis sensuz auferat. Bern. in li. de consideratione. Scio mēbrum longi⁹ a salute assistere qđ obstupuit ⁊ egrum se nō sentientem piculosius laborare. Tertiuz est multitudo ⁊ magnitudo piculoꝝ que sunt in mari huius mūdi qđ piculū ꝓbat ꝑm Bernhardū transeuntiū raritas ⁊ peuntiū multitudo. in mari marsilie vix ex quatuor nauibꝫ transfretātibus perit vna. in mari huius mūdi vix ex quatuor animabus saluatur vna. Quartū est future dānationis p̄uisio. diues epulo ignem infernalem sentiens. rogat vt adiutor salutis ad fratres eius mittat̄ ne ad locum tormētoꝝ veniant. Luce. xvij. Sic peccator si frequenter cogitaret suam dānationem confugeret ad saluatorem. Hoc nomen iesus est gloriosum ad gloriam hui⁹ nominis primo facit auctoritas nunciātis illud quia angelus. Luce. j. Item nūciauit illud ioseph De quo habet̄ hic. Secūdo facit ad gloriam huius nominis hoc ꝙ ip̄m est terribile demonibus. Ps̄. Sanctū ⁊ terribile nomē eius. Math. viij. Quid nobis ⁊ tibi iesu fili dei cur venisti ante tēpus torquere nos. Tercio hoc ꝙ in isto noīe facta sunt miracula. Mathei vltimo. In nomine meo demonia eijcient ⁊c̄. Quarto ꝙ in hoc nomine impetrabant apostoli qđ volebant Joh. xv. Quidquid petieritis patrē in noīe meo dabit vobis. Quinto hoc ꝙ ī ipso omne genu flectit̄ celestiū terrestriū ⁊ infernoꝝ Ad phil. ij. Hoc nomen etiā est benedictū. Ps̄. sit nomen eius benedictū in secula. Itē nomen benedictum maiestatis eius in eternum. ⁊ merito nomen eius benedicit̄ a quo benedictio eterna obtinetur. Ratio vero nominis ostenditur cuz subditur ipse enim saluum faciet populū suū. ⁊c̄. Circa quā rationē duo attēdēda sunt scz a q̄bus saluet ⁊ q̄s saluet. Dicit̄ em̄ saluare a pctis n̄ ab hostib⁹ corpalib⁹. sic̄ fec̄ Josue saluare. n. a pctis soli⁹ dei est dic̄ Interli. Unde in h̄ ostendit̄ esse deus. ysaie. xliij. Ego sum q̄ deleo iniq̄tates tuas ꝓpter me. Joh. v. Quis potest dimittere peccata nisi solus de⁹. saluat autē populū suum scz veros iudeos peccata sua confitentes. Bern. Quidq̄d remordet conscientiā confitere humiliter ⁊ pure ⁊ fideliter. ip̄e saluat circūcisos noxia desideria vel superflua resecantes Item ipse saluat israelitas in speculo sacre scripture deum videntes. Ipse saluat veros hebreos visibilia ista transeuntes qui loquūtur lingua hebrea vt faciebat paulus Ad corinth. vij. Preterit inquit figura huius mundi. Sic etiam loquebatur Job Nunquid non paucitas dieruz meorum finietur breui. Job. x. Sic loquebatur iesus. Luce. xij. Stulte hac nocte repetent animam tuam a te.

In die Natiuitatis dñi. Sermo. I. In ordine. 13.

Habitātibus in regione vmbre mortis lux orta est eis. ysaie. ix Et subditur quibusdam interpositis. Paruul⁹ autem natus est nobis. ꝓphetia est de natiuitate saluatoris de qua hodie solēnizamus // Et ostēdit nobis tria hec ꝓphetia. Primo periculum in quo mundus erat ante saluatoris ortum/ Secundo remedium/ Tertio declarat subueniendi modū qui modus subueniendi fuit per humilitatē/ primū tangit̄ ibi. Habitantibus in regione vmbre mortis/ secundū ibi Lux orta est eis/ Tertiū ibi paruulus enim natus est nobis. Ante ortū saluatoris mundus erat regio vmbre mortis. Sex de causis// Primo ꝓpter obliuionem pertinentiū ad eius salutem/ maxime ꝓpter obliuionē diuine iusticie/ Unde Job. iij. Obscurent eum tenebre ⁊ vmbra mortis Interli. i. obliuio que delet mēoriā. vt mors vitam ideo in Ps̄. Vocatur in terra obliuionis. qui iusticie diuine non meminit/ que eū incessanter percutit. nunc fame. nūc siti. nūc calore. nunc frigore. nunc labore. nunc infirmitate. nunc morte. percutit dei iusticia mūdum de summitate virge. ⁊ tamen vix potest portare. quid fiet cuz percucietur de grosso immo de gladio// Secūdo ꝓpter abundantiam culpe. que culpa est vmbra mortis. similitudo dyaboli que dicitur mors. Apoc. vi Qui sedebat sup illū nomē illi mors/ hec est vmbra quā colūba. i. habēs spm̄scim̄ timet et fugit/ ꝓpter quā ec̄ dep̄hendendā sedet super aquas scripture sacre. Can. v. Oculi ei⁹ sic̄ colūbe sup riuulos aquaꝝ/ Oculi ecclesie sunt clerici. q̄ spēaliter sup aquas scripture

sacre sedere deberēt. vt agnoscentes vmbrā
accipitris infernalis fugerēt eū/ Tertio pro
pter penalis miſ̄ie abundantiā. tanta est mi
seria presentis vite. vt gen⁹ mortis videat̄
Ecc̄i. iiij. Laudaui magis mortuos q̄ viuē
tes Ecc̄i. xxx. Melior est mors q̄ vita ama
ra. Grego. Vita pn̄s laborib⁹ plena est. cū
luctu agitur. et cū lacrimis amittit̄/ Quarto
ꝓpter propinq̄tatem variaꝝ causaꝝ peundi.
causis peundi corpaliter ⁊ spūaliter plenus
est mund⁹/ Sapiē. xiiij. Creature dei in odi
um facte sunt et in tētatōem anime hominū.
⁊ in muscipulas pedib⁹ insipiētiū/ Paulin⁹
episcop⁹ Augustino. hostis noster cui mille
nocēdi artes tam varijs inpugnand⁹ est te
lis q̄ impugnat insidijs/ Ecc̄i. ix. Sup ar
ma dolentiū ambulabis. Dolentes sunt de
mones q̄ secū flāmaꝝ incēdia portare dn̄r/
q̄ visibilibus istis q̄si armis vtūtur ad occi
dendū hominē/ Quinto ꝓpter infernalis mi
serie similitudinē/ miſ̄ia em̄ presentis vite
est quasi q̄dam imago infernalis miſ̄ie. ⁊ sic
est vmbra mortis scz eterne. que dicit̄ mors
scd̄a Apoc̄. ij. Qui vicerit nō ledetur a mor
te scd̄a In iferno sunt tenebre Math̄. xxij.
ꝓijcite eū in tenebras exteriores. ibi est ignis
⁊ vermis Isa. vlti. Vermis eoꝝ nō morieť
⁊ ignis nō extinguetur/ Item ibi est ꝯfusio ⁊
horror Job. x. Vbi null⁹ ordo sed sempiter
nus horror inhabitat/ Ibi etiā est habitatio
demonum. Sic in mundo isto sunt tenebre
ignorātie Ecc̄i. iiij. Via impioꝝ tenebrosa
/ Ibi etiā est ignis ꝯcupiscētie. et vermis re
mordētis ꝯsciētie./ Ibi tot sunt habitatōes
demonū q̄t sunt mali/ Ibi etiā est om̄imoda
ꝯfusio. qd̄ em̄ deberet esse intra est extra. qd̄
deb̄et esse supra est infra. qd̄ deberet esse re
tro est ante. qd̄ deberet esse a dextris est a si
nistris/ Primū accidit in ypochritis q̄ pul
critudinē quā deberēt querere interi⁹ que
runt exteri⁹ Math̄. xxiij. Ve vobis scribe
et pharisei ypochrite q̄ mundatis qd̄ de fo
ris est calicis ⁊ parapsidis/ Ve vobis scribe
⁊c̄. qui similes estis sepulcris dealbatis/ Itē
accidit in homibus mundanis qui se ornāt
exterius ⁊ interi⁹. inornatos dimittūt simi
les sterquilinio exteri⁹ niue tecto/ Aug. Cū
iniquis om̄ia sunt pulcra et ipi sunt turpes.
Scd̄m accidit in his que deberēt obedire
supioribꝫ suis. ⁊ poti⁹ volūt eos sibi obedire/
Heb̄. vlti. Obedite p̄positis vestris ⁊c̄./ Itē
accidit in ſuis dyaboli q̄ sublimātur Ecc̄i.
x. Vidi positū stultū in dignitate sublimi. ⁊
diuites sedere deorsuz/ vidi seruos in equis.
⁊ principes ambulantes quasi seruos super
terrā/ Tertiū accidit in ministris ecclesie q̄
intentionē quā habere deberent ad eterna
habent ad temporalia. Hiere. vij. Facti sūt
retrorsum ⁊ nō ante/ Quartū accidit in eis
qui reputant dextrum qd̄ reputandū est si
nistrum. vt ꝓsperitatē reputāt eis ꝓdesse que
eis maxime aduersatur/ Greg⁹. Dū oīs for
tuna timenda sit. magis timēda est prospe
ra q̄ aduersa/ Hec enim seruiendo erudit.
illa blandiendo seducit. sicut magis timen
dus est excecans q̄ illuminās. sic ꝓsperitas
magis timēda est q̄ aduersitas Ecc̄. x. Cor
sapientis in dextera eius. ⁊ cor stulti in sini
stra illius/ Sexto ꝓpter superbam a vero
lumine auersionē/ Auerterat se mundus ꝑ
superbiam a vero sole. ⁊ ideo vmbra erat et
vmbra mortis. quia vmbra supbie mortife
ra est. sub hac vmbra dormit dyabol⁹. Job
xl. Aug⁹. in li. de confessi. Dorsum habebaz
ad lumen. ⁊ ad hec que illumināt faciez. ⁊ ipa
facies illam que illuminata est cernebat. nō
illuminabatur/ ⁊ sup illud Rom̄. j. Errauе
runt in cogitationibus suis. ⁊ obscuratū est
insipiens cor eorum ⁊c̄. Dicit glo. Quia su
perbia erat in eis obumbrauit eos cecitas/
qd̄ enim curiositate inuenerūt. per superbiā
ꝑdiderūt/ Qd̄ deus dederat gratis tulit in
gratis. Remediū ostendit̄ cuz dicit̄ Lux
orta est eis. christus scz qui est lux vera q̄ illu
minat omnē hominē ⁊c̄. Johannis. j. Eius
dem. viij. Ego sum lux mundi Itē. xij. Ego
lux veni in mundū./ Et notandū q̄ multis
de causis christus lux dicit̄. Primo ad ostē
dendum quō de matre sua natus sit. lux nō
damnificat illud vnde oritur/ Sic christus
matrē non damnificauit auferendo ei virgi
nitatem/ Boet. Nec sideri radius suam mi
nuit claritatem nec virgini filius suam inte
gritatē/ Secundo ad ostendēdā ipsius ⁊ pa
tris coeternitatē/ lux coeua ē ei vnde oritur.
⁊ si illud est eternum ipsa coeterna. sic filius
coeternus est patri/ Tertio ad ostendendā
ipsius cum patre vnitatē. vnitatē inq̄ essen
cie. in luce ꝯtingit. radium generantē et ge
neratum esse vnū. vt quando radius ꝑpendi
culariter descendit in domū per fenestram. ⁊
cadit in terram generat ex se radiū reflexum/

qui radius reflexus reuelatur per eandē viā per quā radius descendit ⁊ ita duo radij generans ⁊ generatus sunt vnum sic pater ⁊ filius sunt vnū. Quartū ad ostendendā virtutem xpi. Lux enim magne virtutis est principiū enim est generationis omnia eīm generantur ſm aliquē lucis influxū vt dicit philosophus. dyonisius in li. de diuinis noib⁹. Nihil est visibiliū quo radius non recipiat ſm ꝓprie claritatis superexcellentē magnitudinem. sed ad generationē corpoꝝ sensibilium cōmittit ⁊ ad vitam ea mouet ⁊ nutrit ⁊ auget ⁊ pficit ⁊ purgat ⁊ renouat Sic xpc principiū est per qō omnia facta sunt. Johānis. j. per quē etiā omnia regenerant. Sap. vij. Vapor est virtutis dei ⁊ emanatio quedam est claritatis omnipotētis dei sincera. Quinto ad ostendendā xpi sapientiam. lux manifestatiua est ⁊ sue ⁊ ceterarū rerum. ipa per se videtur ⁊ alia mediante ipa. sic ⁊ xpc ⁊ se ⁊ omnia alia manifestat. Joh. xiij. Manifestabo meipsum. Eiusdē. xvij. Pater manifestabo nomen tuū hominibus. Eiusdem xiij. Vocatis me magister ⁊ domine. ⁊ benedicitis. sum etenim Sap. vij. Candor est lucis eterne. Sexto ad ostendendā xpi bonitatē. lux inter creaturas visibiles magne bonitatis est. vnde eius bonitas inter creaturas ꝓius indicatur. Gen. j. Vidit deus lucem ꝙ esset bona. bonū habet esse diffusiuum. Lux vero multū est diffusiua vndiqz enim radios diffundit ⁊ se cōmunicat. Dyonisius. Sol omnia que eum participari possunt illuminat ⁊ superextentū habet lumen in omnia. Si quid radios eius nō participat hoc non infirmitatis aut breuitatis est illuminatiue eius distributionis sed per assumptionis luminis importunitatē. Ideo xpc bene dicit lux pro tpe natiuitatis quādo se ipsum dedit. Item lux pulcerrima est visibilium formarū ⁊ oculis delectabilis Eccī. xi Dulce lumen ⁊ delectabile oculis videre solem. recte ergo xpc lux dicitur ⁊ ꝓpter bonitatem que est suauitas ⁊ propter diffusionē vel cōmunicationez ipsius. vnde Sap. vij. dicitur de sapiētia increata ꝙ est ymago bonitatis dei. Et notandū ꝙ vera lux vnica est licet falsi oculi multas fingant sibi luces. falsus oculus est impietas. zacharie. v. hic est oculus eorum in vniuersa terra. Auaricia est oculus auari cui lucet terra q̄ est corpus tenebrosum. Luxuria est oculus luxuriosi vnde de ea que est similis bufoni videtur luxurioso ꝙ sit similis lune vel soli. Cñ quidam de sacerdote cupido conquerēte de tumultu cuiusdā molendini ꝙ si ei daretur in cytharam suauissimā ei verteret. Modus subueniendi declaratur cum dicit. Parvul⁹ enim nat⁹ est nobis. Periculū maximū fuit superbia ideo remediū fuit per humilitatē. Factus enim est qui erat maximus infans parvulus vt exemplo eius ceteri humiliarētur. ysaie. lxiiij. Vtinā dirumperes celos ⁊ descēderes ⁊ a facie tua montes defluerēt. i. superbi humiliarent. Aug⁹. Medicina tumoris hominis est humilitas xpi. Erubescat homo esse superbus quia humilis factus est deus. Greg⁹. quanta virtus humilitatis ꝑpter quā veraciter edocendam. is ꝙ sine estimatione magnus est vsqz ad passionē parvulus factus est. Bern. Studeamus effici sicut paruulus iste discamus ab eo quia mitis est ⁊ humilis corde ne magnus scz deus sine causa factus sit homo paruulus.

De eodem sermo. II. In ordine. 14

Exiit edictum a cesare augusto vt describeret vniuersus orbis. Luc. ij. Euāgelica hystoria que hodie recitat in ecclesia quatuor nobis ostēdit/ Primo vbi saluator natus sit/ Secundo quā curam mater ipsi⁹ de ipso nato habuerit ibi. Et pannis inuoluit eum ⁊c. Tertio quō natiuitas eius pastoribus fit reuelata. ibi Pastores erant in regione eadem ⁊c/ Quarto quomodo ea que de saluatoris natiuitate pastoribus sunt dicta ab ipsis sunt cōperta/ ibi Pastores loquebātur adinuicē./ Vbi ꝙ primū ostēditur duo nobis declarantur/ scz occasio qua ioseph cū vxore sua pregnante in bethleem ascenderit/ Et beata virgo filium suuz ibi peperit. Occasio aduentus ipsorum in bethleem fuit edictum Augusti cesaris de orbe describendo/ ipse enim volens scire numerū prouinciarum. ⁊ ciuitatū ⁊ villarum. ⁊ personarum q̄ erāt subiecte romano imperio/ voluit vt de villis conuenirēt homines ad ciuitates vñ originem duxerant. Ideo ioseph cū vxore

sua venit in bethleem/vñ Dauid de cui⁹ p/
genie erāt fuerat oriundus. j. Reg. xvij. Et
¶ notādum q̄ August⁹ cesar cui⁹ regni anno
xlij. saluator natus est licet inter hoies ma/
xime potestatis esset/tamē dei ordiatōne p/
hibuit ne aliqs eū dñm vocaret quasi cedēs
vero dño in mundū venienti/Tria vero in
¶ regno fuerūt que p̄ditōem regni saluatoris
indicabāt/Subiecti em̄ ipsius. subiectōem
suā p̄fitebātur. soluentes numnū argenteū.
imaginē et supscriptōem ei⁹ habentē/r decē
nūmos vsuales valentē/Ipsi etiā describe/
¶ bātur r pacis abūdantia fruebātur. vñ duo
decī annis circa natiuitatē saluatoris in tā/
ta pace regnauit. vt ad litteram videret esse
impletū illud Isa. ij. Conflabūt gladios su
os in vomeres. r lāceas suas in falces/Pro/
fessio subiectōis attestabatur ei⁹ ptāti De/
scriptō sapiētie seu discretōni/Pax bonitati
que tria habet saluator in sumo Xpi em̄ da/
¶ ta est omnis ptās in celo et in terra Hath.
vlti./In ipo etiā sunt oēs thesauri sapiētie
et sciētie dei. Ad Coloc. ij./Ipe etiā accepit
spiritū nō ad mensurā Joh. iij. Cult salua/
tor eos qui subiecti sunt regno suo. ei⁹ domi
nū libere p̄fiteri/Rom. x/Corde credit ad
iusticiā. ore aūt fit p̄fessio ad salutē/Cult etiā
vt seipos ei reddāt eius imagie insignitos/
non enim placet ei diuisio illor⁹ qui sua offe/
rūt deo. r se ipos dyabolo/Cult etā. vt sui p̄
ter imaginem gre. similitudinē quasi super/
scriptōem habeant. qua mandata decalogi
impleāt/Ipse etiā electos in eternitate de/
scribit. p̄m illud Luc. x. Gaudete q̄ nomia
¶ vra scripta sunt in celis/Ipse est p̄nceps pa
cis Isai. ix. Erat discordia inter deū et ho
minē p̄pter p̄cepti dati homini trāsgressi/
onem./Erat etiā discordia inter homies p̄
pter cultus diuersitatem/Item erat discor/
dia inter homies et angelos Nam sic dicit
Greg. q̄ extranei eramus a deo. extraneos
nos angeli deputabāt Sed hec oīa paci/
ficauit saluator in mundū veniēs Coloc. j.
Pacificās que in celis et q̄ in terris/Ephe.
ij. Ipse est pax nostra Isai. xxvij. Pacem fa/
ciet michi/Ite ad ea que pacis erāt doctria
et exemplo monuit/Ipse pacē nostram care
emit Isai. liij. Disciplia pacis super eum r̄c.
Ipse fines regni celestis pacem posuit. illuc
nō intrat hostis/Isa. xxxij. Sedebit popu/
¶ lus meus in pulcritudie pacis/Circa locū
¶ vero natiuitatis q̄tuor sunt attēdēda/. Pri/
mum est q̄ nascit in terra aliena./Scōm est
q̄ nascit in villa paruula/Terciū q̄ nascit
in bethleem/Quartū q̄ nascit in via In ter
¶ ra nascit aliena/Ad oñendum q̄ hec pars
mundi in qua homo exulat/est ei terra alie/
na licet in ea inueterat⁹ sit/Baruth. iij. In/
ueraſti in terra aliena. Ipse est in ea quasi ad
uena r pegrinus./Aliunde enim venit. r ad
alium locū tendit. De paradiso terrestri fuit
expulsus. r ad paradisum celestē tendit/Ps̄.
Aduena sum apud te r peregrinus. Heb. vl
timo Non habemus hic manentē patriam
¶ sed futurā inquirimus/Ipse est in villa par/
uula conceptus. in villa paruula natus. sed
in ciuitate regia scz hierusalē crucifixus/In
magnis enim ciuitatibus plus est sapientie
mudane que inimica est deo/ibi etiam plus
regnat cōcupiscentia carnis. r cōcupiscētia
oculorum. r superbia vite/Ascensus marie a
nazareth vbi concepat. in bethleem vbi pe/
perit. designat ascensum a flore boni propo
siti ad fructū boni operis/In quibusdā xpc
concipit. r non nascit. immo quasi abortum
patitur. quia bonus ppositū ad opus nō per
ducit/Recte eē. in bethleem christus nascit
¶ cuius nomen domus panis interpretat. cū
ipse sit panis viuus qui de celo descendit.
Johānis. vj. Ante christi natiuitatem erat
mundus plenus famelicis hoibus/Omne
enim q̄ō est in mundo est concupiscentia car
nis. r cōcupiscētia oculor⁹. r supbia vite. pri/
ma Johis. ij/Et quid est aliud cōcupiscētia
carnis nisi fames deliciarum/q̄d cōcupiscē/
tia oculorum nisi fames diuiciarū/q̄d super
bia vite nisi fames honoris. In persona ho
rum famelicorum dicit filius p̄digus. Luc.
xv./Ego autem hic fame pereo. Hos fame/
licos./panis iste saciat. dum xpi gr atia famē
siue ardorem concupiscentie cedat/In hoc
¶ etiam q̄ christus in bethleem nascitur. dat
intelligi. q̄ ad hoc q̄ christus i aliquo nasca/
tur spiritualiter. multum valet refectio ver/
bi diuini/Unde Bern. in sermone/Consi/
dera q̄ in bethleem iude xpc nascit. r solicit⁹
esto quomō bethleem iude inueniaris. et iā
nec in te quidē suscipi dedignat/Bethleem
est aliquis p̄ verbi diuini refectionez/Juda
¶ est per humilē confessionē/Ipse in via nat⁹
est ad ostendendū q̄ vita p̄sens via est ad
mortem. Gregorij in omelia. Quid est vita

mortalis nisi via/ et quale sit fratres mei ppē dite in labore vie lacescere et tamen viam nol le finire/ Nocte et die incessanter ad mortem tendimus singulis diebus vnam magnam dietam ad mortē facimus/ Aug⁹. Nil aliud est tēpus presentis vite q̄ cursus ad mortez/ in quo nemo vel paululū stare vel tardi⁹ ire pmittit sed oēs pari motu vrgemur/ Cura quā pia mater habuit de filio fuit/ q̄ cum eū peperisset ipsa eum pannis inuoluit et recli nauit eum in presepio/ quia non erat ei locus supple alius in diuersorio/ Diuersoriū dicit platea vacua inter duos muros desuper co operta/ habens duos exitus vbi boues di uertere solebant/ ibi manserūt nō inuenientes hospiciū ppter multitudinē que in bethleez cōuenerat vt dicit Crisostom⁹/ Et vident nobis insinuari quatuor defectus in verbis p̄dictis quos beata virgo cum filio suo pas sa est/ Primus est defectus familie/ Solent mulieres cū pariunt habere aliquā mulierē que eis assistit que curam prolis gerit/ quā verisimile est beatā virginē non habuisse/ p hoc q̄ ipa puerū pannis inuoluit et in psepiū reclinauit/ Ad idē facit hoc q̄ extranea erat nec erat in alicuius hospicio sed in diuerso rio/ et nō erat pfunda/ Secundus videtur fuisse defectus opimenti/ pauci enim panni quos paup mater habebat pegre pfecta sine pellib⁹ nō vident bene suffecisse tenero pue ro/ de nocte et in medio hyemis/ Bern. in ℞ mone. Et certe cū tanta necessitas esset/ nul lam audio pelliū fieri mentionē/ De igne eē nulla fit mentio qui valde necessarius fuisz eis/ ad illuminationē et calefactionē/ Terti⁹ defectus videtur fuisse lecti/ presepe p lecto habuit/ presepe non est lectus nec locus dor mitationis sed refectionis/ pocius est mensa iumentor q̄ lectus/ Quartus videt fuisse defectus habitaculi. Non habuit sufficiens habitaculū/ adeo em̄ fuit angustū q̄ nō fuit locus vbi puer collocaret nisi psepiū/ Hos defectus pati voluit ille a quo est omnis suf ficientia/ vt tuos defectus suppleret et vt in ipis cum aliquos defectus pateris solaciuz haberes/ magna enim est consolatio mēbris cū capite vt ait Aug⁹ Circa revelationē do minice natiuitatis duo sunt nobis attendē da scz quare sit specialiter facta pastoribus super gregem suum vigilantibus/ et revelati onis modus/ Multiplici enim ratione fa cta est pastoribus/ Primo ad cōmendatio nem simplicitatis/ mundus deridet simpli citatem ℞m illud Job. xij. Deridet iusti sim plicitas/ deus vero amat eam et est familiarz ei/ Prouerb. iij. Cum simplicibus sermoci natio illius/ Cor. j. Que stulta sunt mundi elegit deus/ Secundo ad cōmendationem vite laborioſe. Bern. in ℞mone. q̄ multi no biles ℞m carnem quā multi sapientes huius seculi hora illa stratis mollibus quiescebāt/ et nemo eoz dignus habitus est nouaz vide re lucem/ Scire magnum illud gaudiū. au dire angelos cantantes Gloria in excelsis deo/ Agnoscant ergo homines quia in labo re hoim non sunt. visitari ab angelis nō me rentur/ Tertio ad cōmendationē vite pasto ralis ad litteram cuius fuerunt antiqui pa tres. Gen. xlij. Viri pastores ouium sumus/ Quarto ad cōmendationē vigilantie in pa storibus spūalibus/ Greg⁹/ Quid est q̄ vigi lātibus pastoribus angelus apparuit eosq̄ dei claritas circūfulsit nisi q̄ illi pre ceteris videre sublimia dei merentur/ qui fidelibus gregibus preesse solicite sciunt/ dumq̄ ipsi pie super gregem vigilant diuina super eos gratia largius cozuscat/ Valde conueniēs fuit vt natiuitas veri agni pastoribus nuci aretur. ysaie. xv. Emitte agnū dñe rē. Jo hannis. j. Ecce agnus dei/ Item valde con uenies fuit vt princeps pastor qui ouem p ditam veniebat querere pastoribus reuela retur/ Ad modū vero revelatiōis spectat Angelus enim per quē fit revelatio iuxta pa storez stat/ claritas dei eos illūinat/ āgelus e os confortat/ gaudiū natiuitatis eis nūciat/ signum eis dat/ et ne parua videatur vnius angeli auctoritas multitudo angelor glori ficat/ et natiuitatis vtilitatē indicat dicens. pax hoibus bone voluntatis. xp̄m scz susci pientibz non persequētibus/ ysaie. lvij. Nō est pax impijs dicit dñs/ In hoc q̄ angelus iuxta pastores stat duo nobis ostenduntur scz concordia et reuerentia angeli ad hominem Greg⁹. Priusq̄ redemptor noster per carnē nasceretur/ discordiam cum angelis habui mus/ a quorum claritate et mundicia p culpe prime meritū pergz quotidiana delicta lon ge distabamus/ Sed quia cognouimus re gem nostrum. recognouerunt nos angeli ci ues suos et quos infirmos abiectosq̄ despe rarant iam socios venerāt/ Hinc est q̄ Ioth

ꝛ Josue angelos adorāt nec eos adorare ꝓ
hibētur / Johes vero ꝓhibet adorare Apo.
vlti. vide ne feceris / Itē angeli humanā na
turā q̄si infirmā ꝯtemnere ausi nō sunt / quā
sup se in rege celi venerant / In h̄ ꝙ claritas
2° dei eos circumfulget ostenditur. ꝙ vera lux
orta sit in mundo Malach. vlti. Vobis ti
mentibus nomē meū. orietur sol iusticie / In
hoc ꝙ d̄r claritas eos circūfulsisse. luminis
abundātia oñditur / qd̄ ꝑm Glo. in tota serie
veteris testamēti nō inuenitur / homie auer
tente se a vero lumīe per p̄cepti transgressio
nem facte sūt tenebre spirituales que comi
3° tabatur horror siue timor / Ido dixit ange
lus. Nolite timere. tenebras ec̄ comitabat
tristicia ꝑm illd̄ Tob. v. Quale gaudiū mihi
4° erit qui in tenebris sedeo / Ideo dixit angel⁹
5° Euāgelizo vobis gaudiū magnū / Item mū
dus supbiā angeli apostate imitabat / Ideo
specialiter humilitas saluatoris nati pasto
ribus indicatur / Inuenietis inq̄t se occultā
tem. infantē. nō se iactantem. pānis inuolu
tum. quantū ad humilitatem habitus / et po
situm in p̄sepio quantū ad domū ꝛ lectū. ha
bentem stabulū ꝓ domo ꝛ presepiū ꝓ lecto. /
Et quia pro nobis humiliatus est. a nobis
6° est glorificandus / Auditur multitudo ange
loꝝ deum glorificās / et exemplo suo ad dei
glorificatōez nos incitans / et vtilitatem na
tiuitatis q̄ est pax nobis indicans / Distribu
tio illa angelica dans gloriā deo. ꝛ homib⁹
pacem licet valde sit vtilis hominibus / sup
bo tamen nō placet vt dicit Bern̄ / gloriam
meā alteri nō dabo / ꝛ supbus. ego inquit eā
licet nō dedit vsurpabo ¶ Circa pastores q̄
ad locū natiuitatis transierūt / et sic ab ange
lo audierūt ꝛ inuenerūt / tria nobis attendē
da sunt. ꝙ transire in bethleem nō differūt /
ꝙ festinanter incedūt / ꝙ cognita saluatoris
natiuitate diuine laudi intendūt / Primū ibi
factum est vt discesserūt angeli / Scd̄m ibi.
venerūt festinantes / Terciū ibi. reuersi sunt
glorificātes / Sic verbum angeli iniciantis
xp̄i natiuitatē nō inaniter audierūt / sic mul
titudinem angeloꝝ glorificātem deum imi
tati sunt /

¶ De beato Stephano Sermo XV

Cum esset Ste
phanus plenus spiritusancto /
intendens in celū vidit gloriā
dei ꝛc̄. Actuū. vij / Solent homīes certamē
libenter aspicere / Hodie vero ꝓponitur no
bis certamen quoddā nō solū hominib⁹ sed
etiā deo et angelis eius spectabile / scz certa
mē prothomartiris Stephani / Certamen
illud ipse rex angeloꝝ militē suū pro ipso le
gittime certantem aspexit / Aspexit etiā mi
les dñm suū eum coronare volentē / Aspexit
illū cui⁹ adiutorio erat triūphatur⁹ / Aspex
it etiā gloriam / quā ab ipso post triunphum
erat accepturus / Hoc certamē hodie debe
mi⁹ oculis cordis attente aspicere. vt ad pu
gnam armemur / ꝛ de modo pugnādi instru
amur / Ostēdebat elephātibus sanguis vue
ꝛ mori ad exacuēdū eos in p̄liū. j. Macha. v
Sic sanguis christi ꝛ martyrum ostenditur
fidelibus / vt ad pugnam animent / Bernh.
In mūdo isto quasi in stadio certaminis po
siti sumus / vbi christus mortuus est / qui er
go hic liuorem vel plagas non susceperit.
in futuro iudicio miles gloriosus minīe ap
parebit / Aug⁹. Ideo natus est dñs. vt more
retur ꝓ seruo / ne seruus timeret mori pro do
mino / Heb. xij. Recogitate eum qui talem
sustinuit a peccatorib⁹ aduersus semetipm
contradictionem / vt non fatigemini animis
vestris deficientes / Sed quia aliquis pos
set dicere nō possuz qd̄ christus potuit / Ipe
enim erat gygas gemine substantie / Ideo
exemplum stephani nobis preponitur. qui
purus homo fuit / August. Si multū a te pu
tas imitari dñm tuum / attende stephanum
ꝯseruū tuū / Idez multū ad te qꝛ infirmos o
culos habes intueri solem / Lucernam vide.
/ Ecce lucet lumē stephani. lucet lucerna ista.
homo erat. homo es. sed non accepit a seip̄o /
Nunquid accepit ꝛ clausit tibi. fons cōmu
nis est. bibe vnde bibit / beneficio dei acce
pit. abundat qui dedit. qd̄ tu pete ꝛ accipe.
¶ Diligenter attēdendus est nobis modus
certandi quem habuit stephanus / vt de mo
do pugnādi in eo instruamur / Septez vero
attendēda sunt circa modū illū / Primū illud
ꝙ celestia intēdit / ꝑm illud intendēs in celū.
Consideratione vero celestiū. terrena ꝛ trā
sitoria despexit / Greg⁹. Vilescunt tempora
lia cum considerant eterna / non curat qui vi
tam mortalem amittit pro christo / cum con
siderat vitam immortalem se accepturū ab
eo. Sap̄. Non est lugenda mors quā imor
talitas sequit / ij. Mach. vij. E celo ista pos

sideo sed propter dei leges hec ipa despicio
qm̄ ab ipso me ea recepturū spero/ Qui diui
cias terrenas pro christo amittit nō curat
si eternas ab eo se recepturū sperat/ Heb. x.
Rapinam bonorum vestrorum cum gaudio
suscepistis, cognoscentes vos habere melio
rem ⁊ manentem substantiam/ Conueniens
modus seruandi transitoria est perdendo.
Joh. xij. Qui amat animā suam perdet eam/
⁊ qui animā suam odit in hoc mundo in vi
tam eternam custodit eam/ Videtur etiam
pditio ⁊ est in melius cōmutatio/ Mathei.
xvi. Qui voluerit animā suam saluam face
re perdet eam. Glo. Quasi dicatur agricole
frumentū si seruas perdis. si seminas reno
2m ¶ uas. Secundum est q̄ certauit non pcucien
do sed paciendo/ mala pene fortiter sufferen
do. non inferendo/ Non est boni viri mala
inferre sic nec ignis est frigere. prima. Thim̄
vi. Tu autem homo dei sectare pacientiam
Apoc. xiij. Hec est pacientia fides sanctorum
Eccl. j. Usq; ad tempus sustinebit paciens
Et postea redditio iocunditatis. In eodem
Qui timent dominū custodiunt mandata il
lius ⁊ pacientiā habebunt, vsq; ad inspectio
nem illius/ gloriosissimi triumphi sunt triū
phi paciētie. Prouerb. vi. Melior ē paciēs
viro forte ⁊ qui dominat animo suo expu
3m ¶ gnatore vrbium Tertiū est q̄ plus malis p
secutorum condoluit q̄ de proprijs doluit.
Fulgentius. Plus illorum dolebat peccata
q̄ sua vulnera: Plus illorum impietatem q̄m
suam mortē/ nec mirū. illorum impietatē mor
talem sequebatur eterna. Huius autem mor
tem vita ppetua/ Signū vero q̄ magis do
luit de malis persecutorum q̄m de proprio ma
lo est hoc/ q̄ flexis genibus ⁊ cum clamore p
eis orauit. Beda. Pro se stans orauit. p ini
micis genuflexit quia maior eorum iniqui
tas maius supplicandi remediū requirebat/
Aug⁹. Discernit iustum a peccatoribus/ pro
iusto stans petebat. quia mercedem exige
bat/ pro peccatoribus genua flexit/ quia scie
bat q̄m difficile pro tam sceleratis posset ex
audiri/ q̄uis iustus. q̄uis sub corona consti
tutus et nō p̄sumpsit sed genuflexit/ non at
tendens quid dignus esset petendo accipe
re sed quid illi digni essent a quibus nolebat
horrenda supplicia remouere. Beatus stte
¶ phanus in patientia habuit pietatem iuxta
verbum. ij. Pet. j/ Sicut si frater tuus insa
nus manu vna gladio se transfoderet ⁊ alia
tibi alapam daret/ plus doleres de magno
malo quod inferret sibi q̄m de paruo quod
inferret tibi/ Sic amplius dolendum est de
spirituali morte persequentiū q̄m de corpo
rali pacientium. Quartum est q̄ mala culpe 4m
diligenter cauit/ peccata sunt peiores ho
stes quas habemus/ Alij em̄ hostes nō pos
sunt nobis nocere nisi per istos. Nulla enim
nocebit aduersitas si nulla dominetur ini
quitas ideo totis viribus hijs hostibus resi
stendum est. Augustinus. Frenate iram que
vos stimulat ad vindictam. ira em̄ scorpio
est. Si te sitis internis flāmis excitauerit
magnum aliquid putas si te de inimico tuo
vindicaueris. Si vindicare te vis de inimi
co tuo. ad ipsam iram te conuerte quia ipsa
est inimica tua que occidit animam tuam.
in istam seuias quia melior est qui vincit irā 5m
q̄ qui facit ciuitatem. Quintum est q̄ ma
gna bona diligenter seruare voluit. scz spm̄
sanctum ⁊ bona spiritualia vt innocentiam
suam/ Prouerbiorum. iiij. Omni custodia ser
ua cor tuum. Domine inquit suscipe spiritū
meū. suscipe inq̄ in celum qd̄ ostendisti mo
do apertum. Augustinus. Accipe spiritum
meum ⁊ redde mihi promissum tuum. Ps.
Custodi innocentiā. Seneca. Ridiculū est 6m
odio nocentis innocentiam perdere. Se
xtum est q̄ cōtrarijs repugnauit sicut aqua
repugnat contra ignem. sicut sapientia repu
gnandum est contra stulticiam/ bonitate cō
tra maliciam/ mansuetudine contra iram.
caritate contra odium. conferendo bona. in
ferentibus mala/ Noli imitari in hoste tuo
qd̄ in eo odis ⁊ detestaris/ Septimū est q̄ 7m
ad orationem recurrit. orando omnipoten
tis adiutoriū impetrauit. ij. Paral. xx. Tur
ris fortissima nomen dei. ad ipsum currit iu
stus ⁊ exaltabitur/ cum adiutorium omnipo
tentis dei impetratur. orādo impetrans for
cior ⁊ quodāmodo altior hoste efficitur. In
hijs septem imitari debemus stephanum in
certaminibus nostris/ in quibus continuo
sumus. Milicia enim id est tentatio seu pu
gna est vita hominis super terram. Job. vij.
Attendere etiam debemus q̄ curia celestis
certamina nr̄a aspicit sicut certamen stepha
ni aspexit. prima. Corinth. iiij./ Spectacu
lum facti sumus mundo ⁊ angelis ⁊ homini
bus. Aspicit christus pugnantes pro ipso q̄

victores coronabit/ Et econtra vero vi-
ctos cruciabit Jacobi j. Beatus vir qui
suffert tentationem quoniā cum ꝓbatus
fuerit accipiet coronam vite/ Viriliter er
go nobis pugnādum est ne in aspectu ei⁹
confundamur/ Cauendū ꝟo nobis est ne
soli pugnare p̄sumam⁹/ Solus pugnare
presumit qui in tribulatione ꝓ adiutorio
ad deum orationem non mittit. j. Cor. x
Fidelis est deus. qui non permittit vos
tentari supra id quod potestis/ sed faciet
cum tentatione ꝓuentum vt possitis su-
stinere/ Specialiter ꝯmendare debemus
nos orationibus beati stephani. quia iux
ta verbum beati Augustini/ Multoma-
gis nunc exaudietur ꝓ veneratoribus q̄ꝫ
tunc exauditus est ꝓ lapidatoribus/ Q̄
multum efficax sit eius oratio ostendit
Aug⁹. hijs verbis/ vt nouerit sanctitas
vestra. quātū valuit oro sancti stephani
martiris/ recurrite nobiscum ad saulum/
qui cum ipse lapidaretur. lapidantium ve
stimenta seruabat/ vt tanq̄ꝫ manibus om-
nium ipse lapidare videretur qui ad lapi-
dandum exertos reddebat/ Hic audiuit
vocem dicentem sibi. Saule saule quid
me ꝑse queris/ propter mala que habuisti
in me olim. habui perdere te. sed stephan⁹
orauit pro te./ Igitur elisus est filius ꝑdi
tionis et erectus est. vas electionis/ Si
sanctus stephanus nō sic orasset. ecclesia
Paulum vsq̄ꝫ hodie nō haberet/ sed ideo
erectus est paulus quia in terram inclina
tus. exauditus est stephanus.

De beato Johanne euangelista
Sermo. I. In ordine. j6.

Dilectus meus
mihi et ego illi qui pascitur in-
ter lilia. Cant. ij. Hodie solen
nizat ecclesia de singulari amico christi
scilicet beato Johanne/ Generaliter sunt
amici christi. qui eius mandata custodiūt
ꝟm illud Joh. xv. Vos amici mei estis si
feceritis que ego precipio vobis. Speci
ales amici christi fuerunt apostoli/ quib⁹
secreta sua reuelauit/ Joh. xiiij. Jam nō
dicam vos seruos. sed amicos/ ꝛc. Vos
aūt dixi amicos. quia omnia que audiui
a patre nota feci vobis/ Singularꝫ vero
amicus eius fuit Johannes quē christus
ꝓ se sue matri tradidit Joh. xix. Mulier
ecce filius tuus/ Sicut singularis ꝑsona
ꝓprio nomie ab alijs personis discernitur
sic. Johānes dilectione xp̄i ab alijs disci-
pulis distinguitur. Joh. xix/ Conuersus
petrus vidit discipulum quem diligebat
iesus/ Si magnū est esse seruum regis ce-
lestis. Seruiens enim regis. par dicitur
esse comiti. et seruire deo regnare est/ q̄m
magnū est esse amicū dei nō solū generalē
sed specialem/ sed etiam singularem/ Item
cum ꝟm Tulliū in libro de amicicia. Om
nibus rebus humanis amicicia sit ante-
ponenda humana/ quantū appetenda est
amicicia dei Au⁹/ Respice ad munera ec-
clesie ꝛ vniuersis excellenti⁹ caritatis mu
n⁹ cognosces/ De h̄ singulari amico xp̄i.
de q̄ solennizamus vobis loqui volumus.
Ideo ad eius ꝯmendationē. et nostrā edi
ficationem. verbum ꝓpositum de cantico
amoris sumptum prosequi volumus/ In
quo duo nobis ostenduntur ꝑtinētia ad
christi et iohānis amiciciā/ scilicet mod⁹
amandi et ratio amoris/ modus amandi
ibi. Dilectus meus mihi et ego illi/ Ratō
amoris ibi. Qui pascitur inter lylia.

Circa primū attēdendus est defectus
locutōis. et quomō suppleri possit/ Mos
est amantium cum defectu loqui/ propter
vehementiam enim affectionis singultu
et gemitu loquela interrumpit/ Quadru-
pliciter vero verbum propositum suple-
re possumus. Primo sic. Dilectus meus
cooperat mihi et ego illi./ Sicut vir. vel
mulier non est arbor sufficiens ad fructū
carnalem producēdum/ immo oportet q̄
sint duo in carne vna prolis procreande
Ideo maximus amor est inter coniuges/
Sic homo non est sufficiens ad spiritua
lem fructum producendū scꝫ ad opus me
ritorium/ immo deus et homo cooperan
tur/ homo per arbitrij libertatem/ deus ꝑ
gratiā. j. Chorin. iij. Sufficientia nostra
ex deo est/ Ideo maxim⁹ amor debet esse
hominis ad deū/ Secūdo sic potest sup-
pleri. Dilectus meus ꝯgruit mihi et ego
illi/ Ipse est candidus ꝛ rubicund⁹/ Cant.
v/ et talis esse studio. Eccī xiij/ Omne al
diligit simile sibi/ Dilectus fuit candidus

in ingressu mundi. fuit enim velut lilium ex lilio virginali. Rubicundus vero in egressu mundi. quia sanguine passionis rubricatus/ Ipse fuit candidus p̄fecta puritate/ Rubicūdus caritatis igne qui duo colores amantibus sunt gratissimi. Tercio potest sic supleri. Dilectus meus est mihi. id est ad meā vtilitatem. mihi natus est/ mihi vixit. mihi mortuus est/ mihi resurrexit. mihi ad dexterā patris sedet/ Mihi natus est p̄m illud Isa. ix. Paruul⁹ natus est nobis/ mihi vixit quia suam vitam in meā vtilitatem expendit/ Nocte intendebat orationi et die p̄dicatiōi ⁊ miraculoꝝ opatiōi./ Mihi mortuus est. ad Thy. tū. ij. Dedit semetipm p nobis Gal. ij. Dilexit me ⁊ dedit semetipm p me/ Mihi resurrexit. Resurrectio em̄ sua. pignus ⁊ securitas fuit resurrectōis mee. j. Loꝝ. xv Si resurrectio mortuorum non est/ neq; christus fuit vel resurrexit/ Mihi ad dexteram patris sedet. ad Hebr̄. vij. Accedens p̄semetipsum ad deū semper viuens ad interpellandū p nobis/ ⁊ Eiusdem. ix. Jesus introiuit in templū vt apperet vultui dei p nobis. Specialiter vtilitati beati Johānis xp̄c intendit quando faciebat sp̄ialem gratiā tribus discipulis quorum Johānes vnus erat ex eis. vt in trās figuratione Mat. xvi. Ad quā admissi sē ⁊ in Marc̄. vi. Suelle suscitationi/ quādo faciebat gratiam duobus/ ipse erat vnus ex eis/ vnde ipse solus ⁊ Matheus duas habent dignitates in ecclesia dei/ Ipsi sunt de numero q̄ttuor euangelistarum/ ⁊ duodecim apostoloꝝ/ Fecit etiaz ei gratiam quā nūlli alij creature fecit/ q̄ matri sue p̄ se eum tradidit. Sequitur (Et ego illi) Sicut christus nobis. id est ad nostrā vtilitatem fuit sic nos debemus ei. id est ad eius honorē esse Ro. xiiij. Nemo nostrum sibi viuit ⁊ nemo sibi moritur/ Siue em̄ viuimus domino viuim⁹ siue morimur. dño morimur. In eodē. In hoc xp̄c mortuus est ⁊ resurrexit vt ⁊ viuoꝝ et mortuoꝝ dominet/ Berñ. cui mihi iustius viuendū est q̄z eisi nō moreretur ego non viuerem/ iuste sibi vendicat vitam meā. qui p mea posuit suam./ Johānes vt se totaliter daret deo, voluit nō esse in matrimonio. j. Loꝝ vij. Qui cum vxore est solicitus est. q̄ sunt mundi quomō placeat vxori ⁊ diuisus est/ Quarto mō sic potest supleri. Dilectus me⁹ mihi est omne qō desidero. ps̄. Qui replet in bonis desideriū tuū. ipse est om̄e bonum/ Exo. xxxiij. Ego ostendā tibi omne bonū. Ideo diligens non expressit q̄d sibi esset dilectus q⁹ illud ineffabile est qō omnē sensum ⁊ intelligentiā excedit. Sequitur (Et ego illi) Quid diligens sit dilecto non expressit/ causa iactantie vitande/ q⁹ magnum quid est ei/ ipse eius reputatione est filius matris ipsius/ et ideo quasi frater est eius. immo quod plus est. ipse est ei alter ipse/ Tullius. verū amicum qui intuetur tanq̄z exemplar aliquod intuetur sui/ Quo circa. et absentes assunt et egentes abundant et imbecilles valēt. ⁊ qō dictu facilius est mortui viuunt. Johānes christo mortuo loco eius vixit matri sue/ ipse vero potuit dicere. illud Gal. ij. Viuo ego iam nō ego. viuit vero in me christ⁹/ magnum quid. christus eum reputauit/ cum eum p̄o se matri sue reliquit. Si enim meliorem in mundo inuenisset. Verisimile est q̄ eum p̄ se matri reliquisset. Sequitur (Qui pascitur inter lilia) In quo ostenditur quare christus Johānem dilexerit/ ideo eum sic dilexit. quia lilium. sicut christus fuit Cantioꝝ. j. Ego flos campi et lilium conuallium/ Lilium habet candorem ⁊ odorem. ⁊ mitigat dolorē Triplicem candorē habuit Johānes. Ipse habuit cādorem sapientie/ ⁊ hec est candor lucis/ ideo ille qui est candor lucis etne. eum dilexit/ Eccī. xv. Repleuit eum spiritu sapientie. Ipse recubuit supra pectus domini. Joh. xiij. Et celestis haustū sapientie ceteris altius potauit. vt dicit Aug⁹/ In pectore enim christi erant oēs thesauri sapientie et scientie absconditi/ Ipse sedit supra fontem, vite a quo fonte abundātiam ipse habuit/ vt esset vnus de magnis fluuijs paradysi/ ad terram ecclesie irrigandā/ habuit etiam Johannes candorem innocentie/ mala enim in mansuetudine sustulit non intulit/ habuit etiam candorem mūdicie carnis. Virgo enim est electus a domino ⁊ virgo semp̄ mansit/ Primus candor pertinet ad vim ratio

nalem. Secundus ptinet ad irascibilem Tercius ad concupiscibilem. Ipse etiam lilium fuit quantū ad odorem. multe eniz redolentie fuit. Triplex potest esse causa magne redolentie. Prima est flatus venti sicut accidit in ortis vbi sunt arbores et herbe aromatice que ad flatuz austri multum redolent Cant. iij. Ueni auster perfla ortum meum. et fluent aromata illius Secunda est cōtritio specierum. vt cum species puluerizantur plus em̄ redolent puluerizate q̄z integre. Cāticoꝝ. iij. Que est ista que ascendit per desertum sicut virgula fumi ex aromatibus mirre et thuris et vniuersi pulueris pigmentarij. Tercia est causa ignis vt accidit in thure. Ecc̄i. .j. Quasi thus ardens in igne. Hijs trib⁹ modis Johannes magnam redolentiam habuit. Ipse fuit ortus deliciarum. si delicie sunt ei esse cum filijs hoīm. Prouerb. .ix. Quāte delicie ei sunt esse cum filio hominis. scz cū illo quē filium virginis haberi voluit. Ille ortus delitiarum austro spiritussancti aspirante et archana dei ei inspirante. celestis doctrine redolētia abundauit. Ipse etiam fuit apoteta sancti spiritus. specierum gratiarum plenus. vnde et Johannes id est in quo est gratia dictus est. specie aromatice sunt contrite in eo quodāmodo. quia tribulationibus est afflictus. Ipse in feruente oleo est positus et in exilium missus. ipse etiam venenum bibit in quo magne redolentie fuit. In mansuetudine enim tribulationes sustinuit. et de ipsis deo gratias reddidit. Ipse etiaz fuit velut fornax spiritussancti. Sicut enim a deo multum est dilectus. sic deum. et in se. et in membris eius multum dilexit. Magna eius caritas omne bonū dilexit. et bonis operib⁹ abundauit. et sic ignis caritatis in eo redolentie causa fuit. Unde vt breuiter colligam⁹ ipse habuit redolentiā sapientie dicēdo. Sapientia em̄ sicut cynamomū vel balsamū aromatizans odorē dat. Ecc̄i. xxiiij. Habuit etiā redolentiā caritatis. bona amando ⁊ agendo. ⁊ redolentiā māsuetudinis mala cum gratiaꝝ actione sustinendo. ip̄e etiam fuit lilium quantum ad dolorz mitigatōnem. miseriam hominū non solum spūalem sed etiam corporalem releuādo. vnde gemmas valde p̄ciosas. q̄s Anton philosophus in foro ob mundi gloriam frangi fecerat. oratione facta solidauit vt eaꝝ precium pauperibus posset erogari.

¶ De eodem Sermo. I.
In ordine. j7.

Beatus qui inuenit amicum verū. Ecc̄i. xxv. Amicum verum id est xp̄m inuenit beatus Johānes. de quo solennizamus vnde beatus fuit hic beatitudine vie. et nunc beatus est beatitudine patrie. Tria vero volumus vobis ostendere circa verbum propositum. Primo q̄ in mundo nō inueniatur amicus verus. Secūdo quomodo christus sit amicus verus. Tercio quomodo beatus iohannes hunc amicū inuenerit seu adquisierit vt sic pateat quomodo a nobis inueniri possit. Circa primum Notandū q̄ illi vocantur mundus qui amant bona mundi. scz diuicias. ⁊ honores et delicias. vsq̄z ad contemptū dei ⁊ suoꝝ. sic sumitur Johā. j. Et mūdus eū non cognouit. Inter tales non inuenitur verus amicus. Sapiēs. hoc primum sentio. nisi in bonis amiciciam esse non posse. Ecc̄ia. xiiij. Qui sibi nequam est. cui alij bonus est. quomodo diliget alium qui nō diligit se. Ps̄. Qui diligit iniquitatē odit animam suam. vere odit eam. cum ꝓcuret sibi mortem eternam. nec solum animam odit. sed eciam carnem cui idem procurat Qui odit animam odit et carnē. qui prouidet anime prouidet et carni. Si em̄ bene fuerit anime in futuro. bene erit et carni. vnde s̄m beatum Bernardum. Nihil est melius corpori q̄m salutem anime prouidere. Quis dicat patremfamilias amicum esse familie sue. si viderit eum ꝑcutere claua vxorem suam in capite ⁊ eam occidere. et idem faciat in ceterz domesticis suis. Sic facit vsurari⁹ familie sue cū facit eos ꝯsentire peccato suo. et sic inimici hoīs domestici eius. Mich. vij. Osee. ix. Effraim deducent ad interfectionē filios suos. Circa s̄m notandū. q̄ xp̄c verus

amicus est. ab eo longe est triplex falsitas/ que solet in mundi amatoribus inueniri.
¶ Prima est q aliquando non amant licet amentur. Non sic est in christo. Prouerb. viij. Ego diligentes me diligo Joh. xiiij Qui diligit me diligetur a patre meo. et ego diligam eum/ Secunda est q tempore aduersitatis desinunt amare. Eccl. vj Est amicus fm tempus suum et non permanebit in tempore tribulationis/ Non sic christus. Prouerbi. xvij. Omni tempore diligit qui amicus est/ z frater in angustijs comprobatur/ Quid valeat iste amicus apparet in angustijs infirmitatis vel mortis/ vel eterni iudicij. vbi nullus potest subuenire si ipse non subueniat.
¶ Tercia est q eos quos amant viuos. non amant mortuos/ Eccl. vj. Est amicus q conuertitur ad inimicicias. vel mortuos spoliando. vel que commissa sunt ab amico nō exequendo. vel heredibus causam mouendo/ Non sic christus. imo in morte specialiter se esse amicum ostendit/ cum spiritum qui de habitaculo corporis exit in celeste habitaculum recipit. ipse propter patres amat filios. Exodi. xx. Ego sum dominus deus tuus ꝛc. faciens misericordiam in milia hijs qui diligūt me.

Circa tercium notādum q quattuor potuerūt facere ad hoc q Johānes cum christo banc amiciciam habuerit/ Primū est q omnia pro christo reliquit etiam patrem suum cui erat necessarius. iuuando ipsum in adquisitione necessariorum arte piscatoria/ Mathei. iiij. et Luce. v. Reliquit etiam vxorem quam volebat ducere/ De nuptijs enim volentem eum nubere vocauit de⁹. vt dicit Hiero. Et quia delicias carnales p christo deliuit/ ideo spirituales delicias in christi familiaritate habuit/ Johannes ideo veram amiciciam adquisiuit. quia vanam amiciciam pro christo contempsit. Non capit optatum. qui non largitur amatum. Jaco. iij. Adulteri nescitis quia amicicia hui⁹ mūdi est inimica deo/ Qui ergo voluerit esse amicus huius seculi inimicus dei constituetur/ Secundum est q iuuenis ad xpi societatem venit. quod patet ex hoc q tā longo tempore post christi passionem vixit. ipse florem iuuentutis sue deo obtulit qō valde gratum deo fuit. Hieremie. ij. Recordatus sum tui misericordiam adolescentiam
¶ tuā. Tercio est q in cordis z carnis puritate simil fuit. Sapie. vi. Incorruptio facit proximū deo. Eccl. xxvij. Volatilia ad sibi similia gueniunt Ambro. sup ps. Beati immaculati in via ꝛc. Est institum bonum vt vnusquisq virtutes in alijs amet/ Quartum est q multum amauit Seneca. Monstrabo tibi amatorium sine medicamēto. sine herba. sine vllius veneficij carmine/ Si vis amari ama. Amor eius patet ex scripturis ipsius. quia fm Gregorij. Omne quod loquitur igne dilectionis vaporatur/ patet etiam ex hoc q refert Hiero⁹. de ipso super epistolam ad Galatas. q cum ipse epheſi morarer. z vir senex inter discipulorum manus ad eccl'iam deferer/ non posset plura dicere ꝓba. ad quālibz paulā hoc dicebat. filioli alterutrum diligite. tandem vero discipuli z fratres qui aderant affecti tedio q eadem et eadem semper audirent dixerunt. Magister quare hoc semp loqueris. Qui Respondit quia preceptū domini est. z si solum fiat sufficit.

De sanctis Innocentibus. Sermo. I. In ordine. j8.

Custodi innocentiam et vide equitatem quoniam sunt reliquie homini pacifico. Iniusti autē disperibunt simul reliquie impiorum interibunt/ Recolit hodie ecclesia quomodo herodes malicia paruulos innocētes occiderit/ vt inter eos christum paruulū occideret/ quod tamen facere non potuit quia paruulus ille noluit/ Occisi sunt paruuli p xpo/ vixit ipse. et occisi melius vixerunt/ in ipo amiserūt vitam miseram ab ipso recepturi vitam beatam/ plus dico moriēdo a morte liberati sunt quia a presenti vita que genus mortis est. Eccl. xxx. Melior est mors q̄m vita amara. Augustin⁹. Beatam vitam queritis in regione mortis. non est ibi/ quomodo enim

beata vita.vbi nec vita. Quod scriptura referente audiuimus.hoc quottidie videmus/malignus rex paruulos occidit et maiores quottidie in mundo isto opprimunt minores. Eccl. ij. Uerti me ad alia/et vidi calumnias que sub celo geruntur. et lacrimas innocentum.et neminem consolatorem/nec posse eorum resistere violentie.cunctorum auxilio destitutos/Decipiunt astuti simplices/psequuntur maligni innocentes/infirmos cōculcant potentes/nec incipit ℔ de nouo.immo incepit ab initio mūdi/Serpens callidus decepit simplicem mulierem. Genes. iij. Ca yn malignus occidit abel innocentē/Ei⁹dem. iiij. Miserabilis guerra partes videnť agere in ptes/ex vna parte simplicitas.ex alia astutia/Ex vna parte infirmitas ex alia potentia/Ex vna parte innocentia ex alia malicia/vnde est consilium parti inualide vt ad sapientiam christi recurrat/Sapientiam enim non vincit malicia. Sapie. viij. Sapientia christi pauperis.liberat paruam ciuitatem que est cetus electorum. Eccs. ix. In eodē. Melior est sapientia q̄m vires et arma bellica. Sapie. v. Melior sapientia q̄m vires/et vir prudens magis q̄m fortis/Sapiētia christi fuit/inter nocentes innocentiā seruare/et potius eligere cum innocentia mori q̄m amissa innocentia viuere. ꝓma Petri. ij. Cum malediceretur non maledicebat/cum pateretur non ꝓminabatur. tradebat autem se iudicanti iniuste Isa. .liij. Quasi agnus coram tondente se obmutescit. Hieremie. ix. Ego quasi agnus mansuetus/qui portatur ad victimam. Isa. viij. Ecce ego et pueri mei quos dedit nobis dominus in signum/In signū inquā innocentie vsq; ad mortem seruande/Attendere debent infirmi qui in hoc mundo premuntur.verba Dauid que ꝓposuimus q̄ fuit vir ℞m cor dei/qui sī se nes intellexit/cui⁹ verba sūt spiritussancti soliloquia. In verbis propositis parti dicte guerre que inualidior videtur/Primo consilium dat.deinde ostendit ea que eam possunt inducere vt consilium datū impleat/Consilium quod datur est illud. Custodi innocētiam Glosa, ne extorquatur a te. Seneca. Ridiculum est odio nocentis innocentiā perdere/Triplici rōne conari debemus ad custodiam innocentie. Primo.quia facile amittitur/Secundo quia ea amissa omnia amittunt. Tercio quia ea seruata omnia seruantur/Facile amittitur innocentia quia facto.z verbo.z voluntate et omissione/Facto dupliciter et cum bona aliena auferuntur/et cū mala alij inferuntur. Aug⁹. Omnis homo qui alium in corpore psequitur.prius ipse in corde sustinere pcutionē cognoscitur. Idem. Nemo habet iniustuz lucrū sine iusto damno/vbi damnū ibi lucrum. lucrum in archa damnū in conscientia/tulit vestem et perdidit fidem/adquirit pecuniā z perddit iusticiam/quantum ad illam partem iusticie que est innocentia. Aug⁹. Malicia tua vt alteri non noceat fieri potest/q̄ autem tibi non noceat fieri non potest/Non potest manere innocentia cum malicia. Uerbo amittitur innocentia/vt cum alius proximo detrahit/vel inuiciatur.vel in malum eius mētitur Aug⁹. Fraudator prius et peius leditur damno innocentie/q̄s proximus pecunie In psalmo. Lacum aperuit et effodit eū/et incidit in foueam quam fecit. Uoluntate etiam nocendi amittitur/vt cum aliquis odit proximum suum. Omnis enim qui odit fratrem suum homicida est. ꝓma Joh. iij. Qui vero homicida est indubitāter innocens non est Omissione etiam amittitur vt cum aliquis non subuenit indigenti fame pereunti/℞m illud Aug⁹. Pasce fame esurientem si non pauisti occidisti/Si innocentia amittitur omnia bona amittuntur/Coniungūt homines deo scilicet obedientia et rectitudo.℞m illud ℔s. Innocentes et recti adheserūt mihi/vnitate voluntatis maxime adheret quis deo./Uoluntatē vero vnam cū deo habemus/si irascibilis sit sine puersitate/et concupiscibilis sine curuitate/Primum facit innocentia. 2m rectitudo/Innocentia aduersatur malignitati que est appetitus alieni mali/Rectitudo curuitati que est appetitus inordinatus trāsitorij boni/Hec due grē hoiem reddūt ꝓxīmē deo z sic faciūt eū ipsi adherere.in ps̄ Rect⁹ est

dñs deus noster ⁊ non est iniquitas in eo
/ Expulsa vero innocentia per maliciam
iam homo non adheret deo, et sic iam de-
um amisit. Isay. lix. Iniquitates vestre
diuiserunt inter vos. et deum vestrum.
/ Item amissa innocentia amittitur fundi-
tus iusticia/ Innocentia enim fundamen
tum est iusticie / Primum fundamentum
iusticie est. ne cui noceas/ deinde vt ꝯmũi
vtilitati deseruias Si innocentia ser
uatur cuncta bona seruantur. Unde cum
adam innocẽtiam seruauit. nihil ei nocuit
Nihil eciã nocet his hodie. qui innocẽciã
seruant. Eccẽs. viij. Qui custodit precep
tum non experietur quicquã mali/ Aug⁹.
quid times hominem o homo in sinu dei
positus. tu desinu illius noli cadere. quid
quid ibi pacieris ad salutem valebit. non
ad perniciẽ. Math. x. Omnes capilli ca-
pitis vestri numerati sunt/ que videntur
noxia. innocenti sunt vtilia. ad Roma. viij
Scimus quoniã diligentibus deum oĩa
cooperantur in bonum ⁊c/ Aug⁹/ Ecce ꝓ
phanus hostis nunquã beatis paruulis
tantum potuit ꝓdesse obsequio/ quantum
profuit odio / Innocentia armatura dei
est/ quã si habueris tu cum tuis salu⁹ eris/
Job. xxij. Saluabitur innocens/ Eiusdẽ
. iiij. Quis vnquam innocens perijt/ In-
nocentia etiam vestꝫ est sine q̃ null⁹ intrat
celum. Ps̃. Quis ascendit in montem do
mini/ aut quis stabit in loco sancto ei⁹ ⁊c.
Innocens manibus ⁊c/ Hanc vestem ne
cesse habemus deferre ante iudicem. Ido
latro infernalis conatur nos ea spoliare.
/ hac veste spoliatus est descendens de hie
rusalem in hiericho qui incidit in latro-
nes. Luce. x. Sequitur (Et vide equi
tatem ⁊c.) In quibus verbis tria osten-
duntur nobis/ que debent hominem indu
cere. vt innocentiam custodiat/ et malum
pro malo ñ reddat. Primũ est conside-
ratio diuine equitatis. ad quod pertinet
illud. Uide equitatem id est cogita equo
dei iudicio hoc fieri/ ꝙ tu malum pateris
et diuine iusticie congaude/ Hoc em̃ per
tinet ad perfectionem iusticie/ Perfecta
enim iusticia est non solum iusticiam face-
re sed etiam pati/ De ꝑmo habet̃ Prouer.
xxij. Gaudiũ est iusto facere iudicium. De
scdo. ij. Regũ. xvj. Dimitte eum ait Da-
uid vt maledicat/ Domin⁹ enim precepit
ei/ Uel sic. Uide equitatem id est nõ faci
as aliquid nisi equũ/ Si reddis malũ ꝑ
malo iniqu⁹ es ꝯ teip̃m ꝯ ꝓximũ ꝯ deum.
/ Cõtra teip̃m interficiendo animã tuam.
eo ꝙ proximus tuus leserit corpus tuum
licet culpa anime tue non fuerit. Contra
ꝓximum tuum. cui infirmanti ad mortem
vel iam mortuo nõ condoles sed seuis in
eum et odis. amare debuisti infirmũ. vel
mortuum quem amasti viuum. Contra
deum etiam iniqu⁹ es quia ius eius vsur
pas dũ te vindicas. Deutro. xxxij. Mea
est vltio ⁊c/ Ordinem iuris peruertis dũ
in causa in qua es actor. vis esse iudex.
/ Preterea dies assignata est ad iusticiã ple
ne faciendam/ interim treuge debent esse.
et partes debent esse sub ꝓtectione domi-
ni/ Deo ergo iniuriaris cum treugas ei⁹
frangis. Prouer. xxx. Ne dicas Reddam
malum pro malo/ expecta dominũ et libe
rabit te a dolore scilicet vindicandi/ a de
bito gehenne. quo te alligas vindicando.
/ Preterea ad plenum vindicabit te. infer
nali patibulo hostem tradendo/ Tu ad
plus non posses ei nocere nisi ad mortem
asini sui/ breuem et momentaneam scilicꝫ
ad mortem corporis sui. Secundũ est
fructus pacientie quod tangitur ibi. qui
sunt reliquie homini pacifico. id est pacẽ
inter iniurias seruanti/ bona innocẽtium
non sunt omnia presentis vite/ immo me
liora expectant in futuro/ propter que pa-
tienter sustinẽt si bona transitoria eis au-
feruntur vel mala inferuntur/ Hebre. x.
Rapinam bonorum vestroꝝ cum gaudio
suscepistis/ cognoscentes vos habere me
liorem et manentem substantiam. ad Ro.
. viij. Non sunt condigne passiões huius
temporis Tercium est pena malicie. de
qua tangitur ibi. (Iniusti disperibunt)
id est in corpore et anima interibunt/ vel
primo morte transitoria peribunt/ post-
eterna. in quo deterioris conditionis sũt
q̃ꝫ bruta animalia/ vel disperibũt. id est pe
reũtes diuersa supplicia sustinebunt. Ig-
nis em̃ sulphur ⁊ spirit⁹ ꝓcellaꝝ ꝑs calicꝫ
eoꝝ/ Et nõ solum habebũt maloꝝ abun-
dãtiam sed etꝫ honoꝝ inopiã. de q̃ subdit̃.

(Similes reliqe impioꝝ interibũt) Job. xxvij. Diues cum dormierit nihil secum affert. Sapie. v. Spes impij q̃si lanugo que a vento tollitur.

De eodem Sermo. II.
In ordine. j9.

Angelus domini apparuit in somnis Joseph dicens. Surge et accipe puerum ⁊c. Math. ij. Circa hystoriam hodierni euangelij/quinq; nobis materiam edificationis ministrant. ¶Primo paruuli qui occiduntur. ¶Secundo paruulus qui in eis ad occidendum querit/Tercio herodes qui in paruulos malignat. Quarto dei bonitas queparuulorum innocencium oppressionem patitur. Quinto. pietas ecclesie que eis conpatitur. ¶In hys que occiduntur tres gracie fidelibus cõmendantur/scz. humilitas. innocencia. puritas/humilitas in hoc q̃ fuerunt paruuli/Innocentia in hoc q̃ fuerunt innocentes/Puritas in hoc q̃ fuerunt virgines/Hee tres gratie sunt multuꝝ necessarie homini/qui ordinem habz ad id quod est supra/⁊ ad id quod est iuxta/⁊ ad id qõ est infra/propter primũ necessaria est humilitas/propter secundũ innocentia/propter tercium puritas/Humilitas superiori honorem debitum reddit. Ecci. iij. Magna potentia solius dei et ab humilibus honoratur. ¶Innocẽtia primum nõ ledit. ¶Puritas ab inquinatione bonorum infimorum hominẽ custodit/Humilitas non solum gratia est ſz etiã receptaculum aliaꝝ gratiaꝝ/p vallem humilitatꝫ aque gratiarum abundanter fluunt Jaco. iij. et p̃ma Pet. v. Deus superbis resistit humilibus autem dat gratiam/virtus humilitatis in capite ecclesie maxime commẽdatur/sicut superbia in eius aduersario maxime dominatur/Augustin⁹. xiiij. lib⁹ de ciuitate dei/Nunc in ciuitate dei peregrinanti in hoc seculo. maxime cõmendatur humilitas. et in eius rege qui est christus maxime predicatur/Contrarium huic virtuti viciũ elatiõis in ei⁹ aduersario/qui est dyabolus maxime dominari sacrꝫ litteris edocetur/Ad docendum humilitatem filius dei carnem sumpsit/ad illud passus est. Gregor⁹. Quanta virtus humilitatis propter quam veraciter edocendam is. qui sine estimatione magnus est/vsq; ad passionem paruul⁹ factus est/In quo multi prelati sunt multum ei dissimiles/qui ñ modicũ facerent vt vere humilitatem docerent/vere eam docet qui non solum docet eam verbo sed etiam exemplo. ¶Innocentia vero fundamentum est iusticie. Tullius. Primum fundamentuꝫ iusticie est. vt nulli noceas/deinde vt cõmuni vtilitati deseruias/Puritas vero que est velut candor spiritualis. est quasi campus. vel substramẽtum aliarum graciarum/sicut in picturis color albus est substramentum aliorum colorũ/Eccĩ. xxvj. Gracia super graciam mulier pudorata ⁊ sancta/Sancti innocentes fuerunt velut flores martirum. vnde Aug⁹. de ipsis. Hij iure inquit dicuntur martirum flores/quos in medio frigore infidelitatis exortos/velut primas ecclesie gemmas quedam persecutionis prima decoxit/Ipsi primos ictus in exercitu christi recepe-
runt/Tres gratie in eis nobis cõmendate sunt/velut flores sanctitatis/et quasi initia. ¶Ipse etiam primos ictus receperũt/humilitas ictum recepit in lucifero/puritas in adam/innocentia in cayn. ¶In paruulo qui in nece puerorum queritur triplex materia edificationis nobis ministratur/Tribulatio enim cito incepit/ipse paruulus in egyptũ fugit/Joseph ⁊ Mariam socios itineris sui habuit/Propter primũ ne indigneris si tribulationem patiaris Joh. xv. Mementote sermonis quẽ ego dixi vobis/Non est seruus maior domino suo. Si me persecuti sunt/et vos psequentur. ij. Thy. iij. Oẽs qui pie volunt viuere in christo/psecutionem patiuntur Hieronym⁹. Acunabilis ecclesie non desinit iniquitas premens ⁊ iusticia patiẽs/Propter secundum caute declina periculum maxime si adhuc paruulus es/Prouer. xxij. Astutus videns malum abscondit⁹ est/paruuli transeuntes sustinuerunt dispendia/sicut paruuli transeuntes p vicos ab equis vel curribus conculcãtur/Intercõ insinuatur nobis q̃ filij⁹ dei paruꝰ

lis necessari⁹ est qui eos doceat. ⁊ custodi
at/ Joseph ꝑm interliniarē figurat p̄dica-
tores/ quoꝝ doctrina necessaria est ꝑuul'.
/ Maria amaritudine penitētie. qua vita
paruulorum condienda est ne putrefiat.
Eccī. xxij. Flagella ⁊ doctrina omni tēpe
sapia. i. sunt cause sapie. In herode qui in
ꝑuulos malignat' materia edificatōis no
bis triplex ministratur/ Ipsi ambitio cau
sa est tāte malicie/ illusus valde irascitur/
ꝑuulos ꝑsequit'/ Propter p̄mū multū ti-
mēda est ābitio. Ber. in ꝑmone Ambitio
est subtile malū. secretum virus. pestis oc
culta. doli artifex. mater ypochrisis. liuo
ris patēs. vicioꝝ origo. criminū fomes.
virtutū erugo. tinea sanctitatꝫ/ Propter
scd̄m qui dyabolo illuserunt euadendo a
manib⁹ eius/ ꝑare se debet ad tentatōnes
/ Cum magna em̄ ira ad eos redit/ et cum
magna multitudine vicioꝝ et demonum
in ps̄. Dn̄e quid multiplicati sunt qui tri
bulant me/ sicut multiplicant' insequētes
eum qui euasit de carcere/ plures em̄ sunt
q̄m qui custodiebāt eum in carcere/ Pro-
pter terciū ꝑuuli dyabolici a nobis occi-
dendi sunt/ sicut herodes ꝑuulos xp̄i oc-
cidere vult/ Fas em̄ est et ab hoste doceri.
ps̄. Beatus q̄ tenebit ⁊ allidet ꝑuulos su
os vsqꝫ ad petrā/ p̄ncipijs obsta ⁊c̄. Genes
iij. Dictū est serpēti de muliere. ip̄a conte-
ret caput tuū. Hiero. Lubricus est anti-
quus serpens. ⁊ nisi capite teneat' tot⁹ sta
tim illabitur/ Filij israel in morte p̄moge
nitoꝝ liberantur a potestate pharaonis.
Ex eodē. xij. Qui bonis que incboant' re
sistant similes st' herodi/ Bern̄ in ꝑmone
herodiana malicia. ⁊ babylonica crudeli-
tas est nascentē extinguere religionē/ ⁊ alli
dere ꝑuulos israhelis/ Si quid em̄ ad sa-
lutē ꝑtinens. si quid religionis orit' repug
nat/ plane cum egyptijs ꝑuulos germinis
necare conatur. immo cū herode ꝑsecuto
re ꝑsequitur saluatorem/ Sunt aliqui q̄
herodianā maliciā excedere vidētur/ qui
ante natiuitatē sp̄ualem cōceptum suffo-
cant. vel dissuasione vel irrisione/ in quo
peiores vident' esse dracone infernali. qui
stetit ante mulierē que erat paritura vt cū
pepisset filiū eius deuoraret. Apoc̄. xij. Il
le em̄ saltem expectabat quousqꝫ pepisset/
Bonitas dei nobis tripliciter ministrat
materiā edificatōnis/ que occisionē inno
centū patitur/ maliciā herodis dissimula
re videtur/ tn̄ post. patiendo cū ꝑuulis mi-
sericorditer et cū herode seuere operatur
/ Dilexit xp̄c ꝑuulos sicut dilectus est a pa
tre suo qui eū tribulatōi exposuit Joh. xv
Sicut dilexit me pr̄ ⁊ ego dilexi vos/ licꝫ
herodes maliciā dissimulauerit tn̄ eū po-
stea multū puniuit/ Cū ꝑuulis v̄o valde
misericorditer egit/ cū mortis debitū cōuer
tit eis in preciū regni celoꝝ/ terra corpis
nostri in adam onerata est debito mortis/
hereditas v̄o transit cum onere suo ad po
steros/ mortis ergo debitores erant ꝑuuli
quos tn̄ d̄s recepit tanq̄ p̄cium celestis
regni/ De necessitate fecit q̄si virtutē. Ra
puit eos ne a malicia īmutarent' Sap̄. 4
Raptus est ne mala mutarent intellectuꝫ
eius ⁊c̄/ In eodē. Placita erat deo aīa illi⁹
/ ꝓpter hoc ꝓperauit educere illum de me-
dio iniquitatū/ festinauit remunerare eos
Eccī. xi. Benedictio dei in mercedē iusti
festinat Sed sunt q̄ ꝑuulos istos pro xp̄o
occisos damnare volūt/ contra q̄s loq̄tur
Bern̄. in ꝑmone dicens/ Ille ꝓ xp̄o truci
datos infantes inter martires dubitet co
ronari qui regeneratos in xp̄o non credit
inter adoptōis filios numerari/ Alioquin
q̄uo cenos sibi pueros. puer q̄ nat⁹ est no-
bis nō ꝯtra nos/ ꝓ se pateret occidi q̄ vti-
qꝫ solo nutu ꝓhibere poterat/ nisi melius
nobis ⁊ eis aliq̄d ꝓuideret/ vt quēadmod̄
eis ī ceterꝫ īfantib⁹ tūc q̄dē circūcisio. nc̄
vero baptism⁹ sine vllo ꝓprie voluntatis
vsu sufficit ad salutem/ sic nihil ꝯmunius
ꝓ eo susceptū martiriū illis sufficeret ad
sanctitatem/ Si queris eoꝝ merita apud
deū vt coronarent'/ quere apud herodē cri
mina vt trucidarent'/ An forte minor est
xp̄i pietas q̄m herodꝫ iniq̄tas/ vt quidem
potuerit innoxios trucidare. xp̄c non po
terit ꝓpter se occisos coronare/ Qui occa
sionem damni dat. damnū dedisse videt'
/ Debuit ergo dei bonitas illis dare vitaꝫ
gl'ie/ quib⁹ occasionalit' abstulit vitā natu
re/ Assuer⁹ largitus est munera iuxta mu-
nificentiā p̄ncipalem. Hest'. iij. Augu⁹ in
ꝑmone. Qui potuit natus habere p̄dica-
tores angelos. narratores celos/ adorato
res magos/ potuit ⁊ illis ne ꝓ eo morerēt'
p̄stare nisi sciret illa morte ꝑituros/ ⁊ n̄ po

ti⁹ maiori felicitate victuros/ Absit absit vt ad liberandos homies xp̃c veniens/ de illoꝝ p̃mio q̃ p eo interficerent nihil egerit/ qui pendẽs in ligno pro eis a quibus interficiebat orauit./ Ecclesia nobis materiã edificatiõis ministrat triplicit/ multum em̃ ꝓpatit eis in festo eoꝝ cantica leticie subticẽdo sicut in paſcaeue/ qõ nõ facit ecclesia de alio sancto nisi de xp̃o/ p vindicta eoꝝ multũ orare videtur. Vnde in festo eoꝝ cantat Vindica dñe sanguinẽ seruoꝝ tuoꝝ qui effusus est/ honorat eos solennitatẽ eoꝝ solennitati xp̃i sociãdo/ Exemplo p̃mo debent rectores ecclesie multum ꝓpati afflictioni innocentũ/ ecõtrario tñ accidit. Eccs. iiij Vidi calumnias que sub sole geruntur⁊ lacrimas innocentũ⁊ neminẽ ꝓsolatorẽ./ Item deberẽt multum vindicare in eos/ q̃ innocentib⁹⁊ resistere non valentib⁹ iniurias inferũt/⁊ eos qui humilitate puuli sunt honorare./

De beato Thoma Cantuarien̄.

Sermo. I. In ordine. 30.

Seruũ inutilem. ꝓijcite in tenebras exteriores. Math. xxv. Hoc verbum terribile est seruis generaliter/ cũ ex ipso pateat/ q̃ sola inutilitas ad eoꝝ damnationẽ sufficiat/ sic̃ hẽ. prouer. xiij. Iracũdia ei⁹ inutilis sustinebit/ Spẽaliter tñ terribile est seruis habẽtib⁹ intelligẽtiã sacre scripture/ ꝓpter quos dictũ est/ Qõ vt manifestum fiat/ p̃mo explanationẽ pabole breuiter ponem⁹/ Scõdo ostendem⁹ q̃ omnes serui sum⁹/ Tercio tangem⁹ de diuersitate maloꝝ seruoꝝ// Quarto ostendem⁹ q̃re inutilitas seruoꝝ intellectum scripturaꝝ habentiũ ostendat esse damnabilis (Notandũ ergo q̃ homo ꝓficiscens est xp̃c in celum ascendẽs./ Glo. Locus carnis tra. xp̃c ergo carnem nostrã ad pegrina duxit/ q̃n celum ascẽdit/ ſm Glo/ qõ cuiq̃ datũ est in rebus mũdanis vel spũalib⁹ p talento ꝓputatur/ Quinq̃ talenta accepit cui datur sciẽtia exterioꝝ ministerio quinq̃ sensuum ꝓpata⁊ exercenda/ que triplex est scz Politica ptinens ad regnum ciuium. Domestica ptinens ad regnũ familie Priuata ptinens ad regnũ sui ipsi⁹// Duo talẽta accipit qui intellectum⁊ operationem accipit/ Talentũ vnum accipit qui capit intelligentiã scripturaꝝ// Quinq̃ talenta lucratur/ q̃ se a visibiliũ voluptate custodiens/ ab hijs etiã nos amouẽdo ꝓficit/ Duo talenta lucratus est/ qui p̃dicando⁊ mira opando/ ad similia homies inducit/ Talentũ vero vnum acceptũ abscondit/ q̃ lucrum spũale. ꝛ scripture intelligẽtia nõ quesiuit/ Et ꝓtra seruũ istum inutilẽ verbum ꝓpositum specialiter est dictũ. Circa scõm notandũ q̃ omẽs serui dei sum⁹ factici⁹/ empti⁹/ ꝓducti⁹/ facti⁹. q̃ ad hoc facti vt deo seruiam⁹./ Eccs. vlt. Deũ time⁊ mandata eius obserua/ hõ est omnis homo/ Si ad seruiendũ factus est homo/⁊ non vult hoc facere destruend⁹ est/ vnde iustissime inobedientia morte punita est. Ben̄. ij. Quocũq̃ die comederitis ex eo morte moriemini/ b̃./ dign⁹ plane est morte qui tibi domine ihu xp̃e recusat viuere/ Empti⁹. j. coꝝ. vi/ empti estis precio magno. Ben̄. Cui iustius viuendũ est mihi/ q̃m ei/ qui si nõ moreret nõ viuerem/ iuste sibi vendicat vitam meã qui ꝓ mea posuit suam/ Ab eo qui redẽptori suo non vult seruire potest redemptor p̃cium redemptõnis sue reꝑere/ scz mortem suã/ Serui etiã ꝓducti⁹ sumus. quia mercede celesti ꝓducti Ben̄. v. Dixit domin⁹ abrae/ Ego merces tua magna nimis/ Ingrat⁹ est valde qui ꝓ tanta mercede nõ vult seruire factori⁊ redemptori suo/ ꝓ modica ꝓ mercede seruiret alij cui nõ tenetur. Circa terciũ notandũ q̃ quattuoꝝ genera malorum seruoꝝ nobis in euãgelio insinuant̃/ scz seruus inutilis/ seru⁹ dissipatoꝝ/ seru⁹ nequã. seruus pditoꝝ/ De seruo inutili habet in verbo ꝓpositio/ De seruo dissipatore Luc̃. xvij. Hic diffamat⁹ est apud eũ q̃si dissipasset bona sua/ De seruo nequã. Math. xviij. Serue nequã omne debitũ dimisi tibi. ꝛc̃/ Serui pditores fuerunt q̃ dixerunt. h̃ est heres/ Venite occidamus eum. ⁊ habebim⁹ hereditatẽ eius/⁊ apprehẽsum eũ eiecerunt extra vineã⁊ occiderunt. Math. xxj/ Duo ꝑma genera seruorum male se habẽt ad ea que sunt intra se/ Terciũ male se habz ad id quod est iuxta se/ Quartũ directe ad id quod est supra se/ transiens a misterio in dominiũ hereditatis exheredans dominũ suum/ Seru⁹ in-

utilis damnaꝫ peccato omissionis a quo pauci ĩmunes sunt, pauci tñ hoc piculum intelligũt. pñs. Delicta quis intelligit. Delicta dicunt quasi derelicta peccata scilz omissiõz. Dissipator bonoꝝ dñi est homo voluptuosus. vñ Luc. xv. dicit de filio p digo q dissipauit substantiã suam viuẽdo luxurioſe. voluptuosi sunt vt porci quos legio demonũ ꝓcipitauit et mortui sũt in aquis Mat. viij. Multi quos misit dominus ad expugnandũ castellum mundi sunt submersi in aqua fossati huius mundi. scz in aqua voluptatz. Serui nequã se superbi. qui se oneroſos exhibent. hĩs quorum onus portare debent. conseruis suis nõ ꝓpacientes sed eos poti9 ꝓprimẽtes Berñ sup cant. Quid iugũ vñm super eos aggrauatis quoꝝ onera poti9 portare debetis. Mat. xxiij. Si dixerit mal9 ille seruus. moram facit dñs meus venire et cepit pcutere conseruos suos ꝛc. Veniet dñs serui illius in die qua nõ sperat. Seruus ꝑditor est ꝑlatus carnal' qui vult esse dñs bonoꝝ illoꝝ quoꝝ solus est minister. ꝛ beneficia q̃ deberet filijs dei dat seruis dyaboli qui sunt sui ꝓsanguinei. Circa quartũ notandum q̃ quadruplex ratio esse potuerit quare dñs inutilitatẽ serui habentis intelligentiam scripturaꝝ damnabilẽ esse iudicauit. Prima est. quia talentũ hoc valde vtile est vt aliquis eo debito modo vtatur. Si ꝑdicator toto tempe vite sue ꝑdicando nõ lucraretur nisi vnam animã. maius lucrum esset ꝗm si terzenis intẽderet ꝛ totũ mõm lucrarek Secũda est qz multũ. talentũ hoc negligitur in maiozib9 ꝓsonis. Impedit illud potestas secularis. Sacerdotiũ eñ et regnũ non ꝓuenerunt in vnũ sed vtinã nõ aduersus dominum ꝛ aduersus xp̃m eius. Archiepi ꝛ episcopi habent regalia. in minozib9 ꝓsonis cantus quãdoqz impedit q̃ licet bon9 sit ꝛ ad dei gloziam pti neat non tamẽ est ꝓponend9 ꝑdicationi Nullus census ꝓponẽdus est censui apostoloꝝ qui in tantã abundantiã receperũt spm̃sanctũ. vnde his instandũ esset q̃bus hĩ institerũt nec p aliquo ope essent negligenda. hec fuerũt ꝑdicatio ꝛ oratio. Luc. xix. Erat quottidie docens in templo. Marc. vj. Circuibat ꝛc. De eius oratiõe hr̃ in multz locz. de apostolis habek Act. vj. Nos vero orationi ꝛ ministerio verbi instãtes erimus. Tercia est q̃ ecclesia in hoc multũ damnificat. Berñ. Modica seminis detractio. nõ modicuz est messis detrimentũ. Quarta est q̃ de9 ꝓ hoc multum offenditur Isa. vj. Ue mihi qz tacui Prouer. x. Qui abscondit frumenta male dicetur in populis Jere. xl viij. Maledictus qui facit opus dei negligẽter. ꝑdicatio specialiter põt dici opus dei Ezech. iij. Si dicente me ad impium ꝛc. ſ. Lor. ix. Ue mihi si non euangelizauero.

De eodem Sermo. II.

In ordine .zj.

PRo iusticia agonizare ꝓ ania tua et vsqz ad mortem certa ꝓ iusticia ꝛ dns expugnabit ꝓ te inimicos tuos. Eccli iij. In hĩs verbis monet spũssanctus ad certandũ ostendens certandi modũ. Ad certandũ manet cum dicit. agonizare. id est certa. Ad modũ vero certandi ptinent tria. Primũ est vt fine debito certetur ad quod ptinet illud ꝓ iusticia ꝓ anima tua. Scõm est q̃ in cartamine pseueretur. ad quod ptinet illud vsqz ad mortem certa. Tercium est vt certantes de dĩ adiutorio ꝓfidamus et nõ de nostris viribꝰ ꝑsumamus ad qđ ptinet illud. ꝛ deus expugnabit ꝛc. Per ꝓmũ ostendit nobz q̃ certamẽ ad qđ monemur sit spũale. Per scõm ostẽditur nobis q̃ pugnandũ sit viriliter Necessitatẽ pugnandi habem9 cũ in campo certaminis sumus. ſm Chriſ. Tria loca habet de9. Unus est locus certantiũ. scz mundus. Alter est locus eoꝝ q̃ victores sunt. scz celum. Tercius est locus eoꝝ qui victi sunt. scz infernus. In loco ergo certaminis sum9. dum in ħ mundo viuim9. In mũdo isto quasi in stadio certaminis positi sumus in quo xp̃c mortu9 est. qui ħ liuoꝛẽ vel plagas nõ suscepit in fuko mõdo miles ingloriosus appebit Job. vij. Militia est vita hominis sup terrã Eccs. iij. Tempus belli ꝛ temp9 pacis. Temp9 belli est temp9 ꝑsentz vite. In campo isto certaminis incessanter impugnamur Greg. Dyabol9 assidua tentatõne nos pulsat vt saltem tedio vincat Nec soluz in vna pte

impugnamur imo vndiqz. Dauid. Inimici mei aiam meā circūdederūt. Sap. xiiij. Creature dei in odiū hoīm facte sūt ⁊ in tentationē anīe hoīm et in muscipulā pedib⁹ insipientiū. potētiores etiā hostes nostri inuisibiles sunt ⁊ ideo magꝫ timendi. Hiero. Tūc maxīe impugnarꝫ si te impugnari nescis. Corona nobis ꝑata est si vicerim⁹. patibulū ꝟo infernale si victi fuerim⁹ Jaco. j. Beat⁹ vir qui suffert tentationes quoniā cū ꝓbat⁹ fuerit accipiet coronam vite. ij. Thy. ij. Qui in agone ꝯtendit nō coronabit̄ nisi legittime certauerit Min⁹ dt ⁊ plus significat. Nō solū enim nō coronabit̄ q̄ legittime non certauerit. imo etiā infernali supplicio affliget̄. Pro aīa certandū nobis est. homīes carnales ⁊ aīales ꝓ corpe ⁊ necessarijs corpi certāt sic ⁊ bruta aīalia que licet sint eiusdē spēi. pugnant tñ adinuicem ꝓ cibo ⁊ māsione. Certamē ꝟo viroꝝ spūaliū ꝓ aīa ē. ꝓ custodia aīe soliciti st̄ corpa sua despiciētes. saluatorē imitantes. q̄ cum corp⁹ pateret̄ ait Pater in man⁹ tuas ꝯmendo spm̄ meum. Luc̄. xxiij. simile habet̄ Act̄. vij. Dñe iesu xp̄e suscipe spm̄ meū ait stephan⁹. Spēaliter vero ꝓ iusticia certant tanq̄ ad salutem necessaria. Ecc̄i. xxx. Salus anīe in sanctitate iusticie. homīes curiosi certāt ꝓ scientia. quod dissuadet apl's. ij. Thy. ij. Stultas inquit ⁊ sine disciplina q̄stiōes deuita sciens quia generāt lites. Justiciam ꝟo ꝓ qua certandū est duplicit̄ possumus intelligere. vel bonitatē generalit̄ ꝓ qua ꝯseruanda ⁊ augmētanda certandum est. sic iusticia sumit̄. Math. vj. Querite p̄mū regnū dei ⁊ iusticiā eius. Glo. Justicia regni est omīa q̄ xp̄c docuit obseruare Justicia hoc modo nobis multū necessaria est cum ipsa em̄ ante iudicē venturi sumus. ps̄. Ego in iusticia apparebo in conspectu tuo. Ve illi qui in aduentu iudicis ea carebit. ps̄. Non ꝑmanebūt iniusti añ oculos tuos. Item iniusti dispibunt. habēti iusticiā nihil noxiū est. nec etiā mors Nūeri. xx. Moriat̄ aīa mea morte iustoꝝ Justiciā em̄ possum⁹ intelligere ꝓut ius est. vtilitati ꝯmuni seruire. ⁊ vnicuiqz ius suū reddere. Ambro. in libro de ꝑadyso. Justicia magis alij q̄m sibi ꝓdest ⁊ vtilitates suas negligit. ꝯmunia emolimenta preponens. Aug⁹ in libro. de libero arbitrio. Justiciā quid dicam esse nisi virtutē q̄ sua cuiqz tribuunt̄. Pro iusticia sic sumpta nobis certandū est. In ipsa em̄ sic̄ ait Tulli⁹. maxi⁹ est splēdor honestatꝫ. dū ipa amittit̄ nullum lucrum qd̄ fiat reputatur. vñ sup illud ps̄. Rapinas nolite ꝯcupiscere dicit Glo. Omīa lucra damnosa. inuenis pecuniā ⁊ ꝑdis iusticiā. ꝓ ista vsqz ad mortem certandū est etiā inclusiue vt āte quā ipa amittat̄ poti⁹ mors sustineat̄ Ipa em̄ s̄m Senecā est vinculū societatis humane. vñ cum societas hūana nobilior sit societate aīe ⁊ corpis poti⁹ timēda est in iusticia q̄ vinculū hui⁹ societatꝫ soluit q̄m mors que societatē corpis ⁊ anīe destruit. Justicia ꝑpetua est ⁊ īmortal'. Iniusticia aūt mortis adq̄sitio Sap̄. j. Amanda est iusticia tanq̄ a morte eterna liberās Iniusticia ꝟo timenda tanq̄ mortis et̄ne causa Prouer. x. Nil ꝓderunt thesauri impietatis. iusticia ꝟo liberabit a morte. Beati st̄ qui iusticiā amant. Math. v. Beati q̄ esuriunt ⁊ sitiunt iusticiā. beati etiā q̄ sequuntur. Prouer. xv. Qui sequit̄ iusticiā diligetur a dño. iusticiā sequit̄ qui eam hꝫ tanquā ducē. illd̄ faciēs qd̄ iudicat esse iustū In q̄busdam iusticia nō impedit sꝫ seq̄tur vt in illis qui dicūt. Sap̄. ij. Sit fortitudo nr̄a lex iusticie. Itē bti q̄ ꝓ iusticia aliquid patiunt̄. Math. v. Beati q̄ ꝑsecutionē patiunt̄ ꝓpter iusticiā ꝛc̄. j. Pet̄. iij. Si q̄d patimini ꝓpter iusticiā dei. Qui ꝓ iusticia patiunt̄ habebūt in mūdo iusticiā ꝓ se sicut ipsi h̄ ꝓ iusticia steterunt. vñ sentētia ꝓ ipsis dabit̄. Nihil em̄ poterit ibi contra iusticiā fieri. Seq̄tur (et de⁹ expugnabit ꝓ te inimicos tuos) Deus amator iusticie certamen qd̄ fit ꝓ iusticia suū reputat. vñ certantes iuuat ⁊ hostes eoꝝ expugnat. Exo. xxiiij. De⁹ pugnabit ꝓ vobis ⁊ vos tacebitis. Etiā cum viri sancti ꝓ iusticia moriunt̄ inimici eoꝝ expugnant̄. Caro q̄ est familiaris inimic⁹ expugnat̄ qꝛ occiditur. Mund⁹ ⁊ demones expugnant̄ qꝛ in morte viri sancti plene a ꝑicul' mdi ⁊ a ptāte dyaboli liberant̄. Beat⁹ thomas de q̄ solennizam⁹ viriliter certauit. a tyranno em̄ flecti nō potuit. Vñ ad laudem ei⁹ recitatur hodie illud. Ecc̄i. xv. Firmabit̄ in illo ⁊ non flectetur. Ipse vsqz ad mortem

certanit. Primo sustinuit exilium septēne & bonoꝝ suoꝝ pfiscationē. sustinuit etiā triplicem mortē. Prima fuit carnis mortificatio. habebat eñ cilicium ad carnem Secūda fuit ꝓpassionis. tota eñ cognatio pscripta est & omēs eius amici & familiares. Quotquot aūt annos discretiōis attingunt tactis sacrosanctis. compulsi sunt q mari transito statim beato Thome se pſentarent vt ꝓpassionis gladio cōpulsus animi rigorem ad regē inflecteret volūtatem. Tercia mors fuit quā gladi⁹ corporalis intulit. ipso vero mortuo. de⁹ inimicos eius expugnauit. In breui eñ fere omēs pſecutores eius morte miserabili perierūt. libertatem etiā ecclesie pro qua certabat obtinuit mortuus. quā non potuit obtinere viuus.

De eodem Sermo. III.

In ordine. xx.

Si quis mihi ministrat me sequat. & vbi ego sum ibi et minister me⁹ erit Joh. xij. In hijs verb ostendit dominꝰ quid ministro suo sit faciendū. & quid ꝓ opere suo expectandū. Primū ibi. me sequat. Scōm ibi. Et vbi ego sum &c. Recitat autē hoc verbū hodie ad beati thome ꝓmendationē & ad nostram edificationē. Beatus thomas mandatū impleuit & pmissam mercedē recepit. ipse sic xp̄m secut⁹ est. q eū pſecutus est Sex vero sunt in q̄bus xp̄m imitat⁹ est. Primū est paupib⁹ humiliter mistrauit. Singul' eñ diebus quando poterat paupibus pedes lauabat. Singulis q̄ttuor argenteos ꝓferens. quādo vero p se hoc facere nō poterat pauperum hoc impleri faciebat. In hoc xp̄m imitatus est q̄ discipuloꝝ pedes lauit. Joh. xiij. Si ego laui pedes vr̄os domin⁹ & magister & vos debetis alter alterius lauare pedes Hath. xx. Quicūq; voluerit inter vos maior fieri sit vr̄ minister. Scōm est. q vias duras custodiuit Habebat eñ cilicium ad carnē. in ps̄. ꝓpter verba labioꝝ tuoꝝ ego custodi. vias duras. berñ. xp̄c elegit q̄ carni molesti⁹ est ꝫ ergo meli⁹ et magis eligendū Bal. v Qui xp̄i sunt carnem suā crucifixerūt cū vicijs & cupiscentijs. ij. Cor. iiij. Hortificationē ihu semp in corpe nostro circumferentes. Terciū est q hom̄ib⁹ se ꝓformauit q̄ntū sibi licuit & eis expedire vidit sic & xp̄c. Sm illud Hath. xj. Venit filius hominis manducans & bibens &c. Seneca. Intra omia dissimilia sic frons nostro populo ꝓmunicat. Idem. Id agam⁹ vt meliorem vitam sequamur quā vulgus nouit ꝓtrariam Alioquin quos emendare volumus fugamus a nobis & auertim⁹. Quartum est q ad patiendū volūtari⁹ fuit. vñ cum pſecutoribus gladijs extractis eū insequentib⁹ monachi aditum ecclesie p̄cludere vellent occurrit beat⁹ thomas hostibus et eis hostiū reseranit dicēs. Non ecclesia vt castꝝ obſuāda est. Sic xp̄c volūtarie venit ad crucē Isay. liij. Oblat⁹ est q ipse voluit. Petrū etiā volentē captionē suam impedire ꝓhibuit. Joh. xviij. Mitte inquit gladium in vaginā. Calicē quē dedit mihi pater nō vis vt bibam illum. Quintum est q ꝓ dei voluntate. i. p libertate ecclesie aiam suam posuit. sicut & xp̄c fecit Joh. xj. Expedit vobis vt vnus homo moriatur ꝓ populo & non tota gens pereat. Bal. ij. Dilexit me et tradidit semetip̄m ꝓ me Thim̄ ij. Qui ꝺdit semetip̄sum ꝓ nobis. &c. Sextū est q infirmitati eoꝝ qui secum erant parci voluit. vnde p secutorib⁹ suis inhibuit. ne alijs noceret dicens. Si caput meū queritis ꝓhibeo ex parte dei ne cuiq̄ clerico vel layco noceatis. sic xp̄c ait eis qui volebant eū capere. Si me queritis sinite hos abire Exemplo beati thome nos xp̄m debemus sequi. si eū volum⁹ cōsequi q̄ pauci faciūt Bern̄ sup cantica. q̄m pauci post te domine ire volunt. cum tñ nemo sit qui ad te p̄uenire nolit. Hoc scientib⁹ cunctis quia delectatōes in dextera tua vsq; in finem Et propterea volunt omnes te frui. et nō ita imitari. Conregnare cupiunt sed non compati. Non curant querere. quē deliderant inuenire cupientes ꝓsequi sed nō sequi. Et notandū q hoc verbū (q̄ mihi ministrat me sequatur) potest intelligi dictum cōtra octo genera hominū. Primi sunt ocio torpentes. serui pigri occasiōes querētes vt vitent labores. Prouer. xxij. Dicit piger leo est fortis. in medio platearum occidēd⁹ sum. Eiusdem. Dicit piger

leo est in via leena in itinerib⁹ Mat. xxv. Serue male ⁊ piger. sciebas. qꝛ meto vbi nõ semino ⁊ ꝯgrego vbi nõ sp̄go. Oportuit ḡ te pecuniã meam ꝯmittere nũmularijs. Scdi sunt p̄ire volentes sensum suũ xp̄i sapie p̄ponendo. q̄lis fuit petr⁹ dicẽs xp̄o. Absit a te dñe non erit tibi hoc. Cui dñs. vade post me sathana scandalũ mihi es. sup illud ps̄. Cõuertant̄ retrorsum. d̄t glo. Petr⁹ p̄cedendo. satanas seq̄ndo discipul⁹ xp̄i fuit. xp̄ꝫ etiã p̄ire volũt q̄b⁹ ea que xp̄o suffecerunt nõ sufficiũt Joh. xv. Memẽtote s̄mõis mei quẽ ego dixi vob̄ nõ ẽ s̄uus maior dño suo. Bern̄. de⁹ se subdit homib⁹ ⁊ tu dñari gestiens tuo te p̄ponis auctori. Aug⁹ Frustra molliorẽ viam speram⁹ nisi qua p̄cessit eamus. qua duxit seq̄mur. si a vestigijs erram⁹ p̄imus. Tercij sunt circa ip̄tinẽtia sibi attendẽtes. vñ petro dicẽti dño de iohe. h̄ aũt q̄d. ait domi⁹. Quid ad te tu me sequere. Quarti s̄t xp̄m in tribulatõe deserentes. sic̄ fecerũt apostoli tp̄e passiõis. Math. xxvi. Tunc discipuli omẽs relicto eo fugerunt. Ecc̄i xxij. Fidem posside cũ amico tuo in paup̄tate illi⁹ vt in bonis illi⁹ leteris Quinti s̄t lucrũ tp̄ale plusq̄ꝫ xp̄m sequẽtes Seneca Mel musce. frumentũ formice cadauera lupi. predã turba. hõ v̄o hoiem Tal̄ erat ille q̄ dixit dño. sequar te quocũq̄ꝫ ieris volens eũ seq̄ ꝓpter tp̄ale lucrũ. cui dñs. vulpes foueas h̄nt ⁊c̄. Tales etꝫ erãt illi q̄b⁹ dñs ait Joh. vi. Queritꝫ me nõ qꝛ vidistꝫ sig̃ sed qꝛ d̄ panib⁹ meis mãducastis Sexti s̄t q̄ fugiũt xp̄m. Duo genera hoim vident̄ fugere xp̄m. scꝫ q̄ tribulatões fugiũt ps̄. Cũ ip̄o sum in tribulatõe. ipsi s̄t sil̄es ione q̄ fugiebat a facie dñi Jone. j. ꝓuer. xxviij. Fugit impi⁹ nemine p̄sequẽte. imo poti⁹ deo in succursum ei⁹ veniẽte. Tribulatio em̄ succursus est missus a deo. Deũ etiã fugiũt hoies pusillanimes in bonitate de d̄o nõ senciẽtes. q̄ lꝫ ꝓ d̄o qd̄ possint faciũt tñ se odiri a deo estimãt. Septimi sunt serui neq̄ꝫ poti⁹ dyaboli malignitatẽ q̄m dei bonitatẽ imitantes. q̄lis erat ille cui dictũ est Mat. j8. Serue neq̄ꝫ omne debitũ dimisi tibi qm̄ rogasti me. nõne ḡ ⁊ te op̄tuit misereri ꝯserui tui. Octaui sunt verbũ dei dispẽsantes ⁊ ꝯ̄ria doct̄ne sue faciẽtes. ⁊ sic seip̄os ꝯfundentes. Hiero. Non cõfundant opera tua s̄monẽ tuum ne cũ in ecclesia loq̄ris tacitus quilibet respondeat. Cur ergo hec que dicis non facis. vt ergo breuiter colligam⁹ qui xp̄o ministrat eum sequat̄. vt sicut minist̄ꝫ se ꝯfitetur ore sic ostẽdat op̄e. dominũ suum nolit p̄ire. sic ei adhereat vt nec inutili occupatõne. nec in tribulatõe eũ deserat pl⁹ ip̄m q̄m tẽp̄alia lucra diligat. bonitas dei in eius bonitate resplẽdeat. vita ei⁹ doct̄ne ipsius non ꝯ̄dicat. Seq̄tur (et vbi ego sum ⁊c̄. In quo ostẽdit̄ q̄d sit expectandũ iplenti dictũ mandatũ Aug⁹ p̄ciũ operis quo illi mistrat̄ est esse cũ illo sine q̄ nunq̄ꝫ est bñ ⁊ cũ quo nũq̄ꝫ est male Et ad explanationẽ h⁹ ꝓmissi seq̄tur. Si q̄s mihi ministrauerit honorificabit eũ pr̄ me⁹. Au⁹ Qui dixerat vbi ego sum ⁊c̄. hoc intelligit̄ exposuisse cũ dicit. honorificabit eum pat̄ me⁹. ⁊ subdit. Aug⁹. Quem maiorẽ honorẽ poterit accip̄e adoptat⁹ q̄m vt sit vbi ẽ vnctus nr̄ equalis fact⁹ diuinitati sꝫ ꝯsociatus eternitati. j. Regũ. ij. Quicũq̄ꝫ horificauerit me glorificabo eum. Qui deũ honorat mistrãdo glorificat̄ ab eo p̄miũ recipiẽdo. honor ille multũ ꝯsolatur amicos dei in tribulatõib⁹ suis. Bern̄. Quid est ꝙ nõ optam⁹ p̄ medios enses si op̄teat tantã declinare miseriam et ad tantã accelerare gl̄am nisi ꝙ mortua est fides nr̄a De signis quibus potest perpendi illius glorie magnitudo. Require in sermone illo Non sunt ꝯdigne passiones hui⁹ temporis.

De eodem Sermo. IIII.

In ordine. 33.

Si quis mihi ministrauerit me sequatur. vt christuꝫ possis sequi ⁊ sic consequi Attende multiplicem viam ipsius. Prima fuit de celo in virginis vterum. quando exinaniuit se formã serui accipiens. Phyl̄. ij. Hec fuit via humilitatis contra superbiam Secunda fuit de vtero virginis in munduꝫ. quando natus est in diuersorio et pannis inuolutus et positus in presepio Luce. ij. et hec fuit via paupertatis contra auariciam. Tercia fuit de presenti vita per multas tribulationes ad mortem ⁊ hec fuit

via doloris contra luxuriam. Quarta fuit de cruce ad inferos. vnde sanctos patres eduxit. ⁊ hec fuit via caritatis Zach. .ix. Tu autem in sanguine testamenti eduxisti vinctos de lacu. Tandē hijs peractis redijt ad patrem in celum. ⁊ hec fuit via glorie ⁊ honoris. Sequitur (Et vbi ego sum illic ⁊ minister meus erit Joh. xiiij. Accipiam vos ad meipsum. Qui fuit eius socius in via. erit socius eius in hospitio. Et notandum ꝙ christus in ministro. suo tria specialiter requirit. quantum ad meritum. vt dignus sit recipere ꝓmissum premiū. scz decorem. discretionē ⁊ fidelitatem. Ad primum duo pertinent scilicet puritas. et morum honestas. Ad puritatē pertinet illud. ps̄ Ambulans in via immaculata. hic mihi ministrat. Ad morum honestatem. illud p̄ma Pet. j. Cōuersationem vestram inter gentes habentes bonam. ⁊c̄. Hec duo notantur Exo. xl. Locutusqz est dominus ad moysen. Applicabis aaron et filios eius ad fores tabernaculi testimonij. et lotos aqua indues sanctis vestibus. vt ministrent mihi. et vnctio eorum in sacerdotium sempiternum ꝓficiat. lotio ꝑtinet ad puritatem. Sacre vestes ad morum honestatez. Discretionem etiam requirit in ministro suo vt agnoscat quid placeat domino suo. et quid familie eius expediat. Prouerb. .xiiij. Acceptus est regi minister intelligens. Luce. xij. Quis putas est fidelis dispensator et prudens. ⁊c̄. Fidelitatem etiam requirit in ministro. et quantum ad ꝑsonam suam. et quantum ad bona sua. Quantū ad personam. ne eū hostib⁹ prodat vel in aduersis deserat. Quantum ad bona ne ea dissipet. Cum prodit qui in domum conscientie. hostem eius scilicet dyabolum introducit. Psalmi. Homo pacis mee. qui edebat panes meos. ⁊c̄. De dissipatione habetur Luce. xvi. De villico qui diffamatus est apud dominū. quasi dissipasset bona sua. Locus in quo christus est. tripliciter nobis notificatur. Dicitur enim esse in lumine. ꝟm illud Thimo. vj. Lucem habitat inaccessibilem. Item dicitur esse ad dexteram patris. vbi sunt dei delectatōes. Hebre. j. Sedet ad dexteram maiestatis in excelso. Itē dicitur sedere in throno Apocal. iiij. Qui vicerit dabo ei sedere mecum in throno. sicut et ego vici. et sedi cum patre meo in throno eius. Minister ergo christi erit vbi christus est. habebit enim perfecte cognitiōis claritatem. quantum ad primū. habebit et amoris suauitatem. quantum ad secundum. fruetur enim presentia rei amate. habebit etiam magnam dignitatem que in throno intelligitur. Primū ꝑtinet ad vim rationalem. Secundum ad ꝯcupiscibilem. Tercium ad irascibilē

In die Circumcisionis Sermo. I. In ordine. 34.

Postquā consumati sunt dies octo. vt circumcideretur puer. vocatum est nomen eius ihus ⁊c̄. Luce. ij. Implet puer ihc legē circūcisiōis quā ꝓ nob suscepit. qd vtiqz magnū est gr̄e mun⁹. habet aūt circūcisio p̄ter donū obediētie plures vtilitates. Quia debilitat libidinosam ꝯcupiam. q̄ viget in mēbro isto virili. ipsa etz est impssio pacti creatorz ad abraam adherēdi scz deo. ꝑcultū. de quo pacto dn̄s iubet hr̄e recordatōnē Isa. l. Attendite ad petrā vnde excisi estz. Sicut aūt in mēbris nr̄is sepe ꝓ vni⁹ mēbri infirmitate alteri adhibet curatio. ita ꝓ toti⁹ corꝑis ecclesiastici putredine auferēda. hodie cauteriū quoddā infixū est capiti xp̄o. ⁊ qd dignati⁹ ē caput xp̄c. hodie formā h̄t pctōris. vt tu peniteas pctā tua qd fit septē dieb⁹. Prima. ꝑ iusticiā teip̄m ꝓ delictz puniēdo. Scda ꝑ prudentiā. fugam a malis eligēdo. Tercia. ꝑ fortitudinem pias opatōes q̄rendo. Quarta. ꝑ tēporantia incōtinētes mot⁹ volūtatz refrenādo. Quita. ꝑ obediētiā aduersa ⁊ dura aggrediēdo. Sexta. ꝑ paciam eadē tolerando. Septima ꝑ hūilitatē adq̄sitas v̄tutes ꝯseruādo. Et octaua die discretiōis opi nomen imponēdo vt. s. ordinate fiat. Ordiatiōe em̄ tua ꝑseuerāt dies. dies in q̄m v̄tutū. Sic postq̄z ꝯsummati st̄ dies octo. Asscribit fidelis saluti ⁊c̄. Notādum autē ꝙ duplici ratione hodierna solennitas celebratur scilicet propter saluatoris circumcisionem. et nominis eius publicationem. et de hijs duobus agitur

In die Circumcisionis

iu euangelio hodierno. Primo de circumcisione. Secundo de nominis publicatione. Circumcisio pertinet ad veritatem humanitatis. Nomen publicatum ad maiestatē deitatis. Bern. Circumcisio veritatem humanitatis. nomen sup omne nomen gloriam indicat maiestatis. Circumciditur tanq̄ verus abrahe filius. Jesus vocatur tanq̄ verus dei filius. Et sicut abrahe circumcidēdo nomen mutatū est. Genes. xvij. Item sicut in baptismo xp̄ianis nomen imponitur. sic iudeis in circūcisione nomen imponebat. In susceptiōe sacramenti vita spūalis inchoatur. cuius ꝯpatione vita nature vita non est vocanda. Recte ergo tunc nomē imponitur. cū vera vita inchoatur. Circumcisio nobis ꝓponitur ad imitationē. Nomen nobis publicat. ad inuocationē. Quicūq3 enim inuocauerit nomen domini saluus erit. Jobel. iij. Et notandum q̄ est triplex circumcisio. Circumcisio iudeorum. Circumcisio xp̄ianoꝝ viatorum. Circūcisio beatorum. Prima est carnis que p̄cepta est iudeis. ⁊ iam cessauit. Tercia vero erit cum omis corruptio ab electis auferetur. Media vero circumcisio est circumcisio spūalis. de qua Bern. in s̄mone. Fratres nos circumcidi necesse est non littera. sed spiritu et veritate. nec in vno membro tm̄. sed in toto corpore simul. licet em̄ magis in ea parte in qua iudeis mandata est circumcisio regnet cōcupiscētia. vniuersam tū occupat carnem. A planta pedis vsq3 ad verticem non est in nobis sanitas. nec est pars aliqua que tabida ñ sit. hoc veneno. Propterea sicut puulus adhuc in fide et dilectione populus. ꝯgruum sibi mandatum exigue circumcisionis accepit. sic vbi creuit in virum pfectiorem. toto iubetur corpore baptizari. que est totius hominis integra circumcisio. hinc est q̄ saluator nr̄ circūcidi octauo die. ⁊ post annum tricesimū dignat⁹ est crucifigi. vbi corp⁹ distensum est vniuersum. cui⁹ similitudini mortis ꝯtemplatur ⁊ nos. vt scribit apostolus. q̄ nouissime traditum est obseruātes. Circumcisio debet esse integra. sicut ridiculum se facit q̄ in parte barbam suaz radit. sic qui in parte circūcisionē spiritualem facit et in parte se in circūcisuz relinquit. Debemus circūcidere nos interius et exterius. Interius quantū ad cogitationes ⁊ desideria. Exterius quantū ad singula membra. Ad cordis circumcisionē monemur. Hiere. iiij. Circūcidimini domino. ⁊ auferte p̄putia cordiū vr̄oꝝ ⁊c. De exteriori circumcisiōe habet Isa. 33. Quis poterit habitare cū igne deuorāte. i. cum deo qui est ignis rubiginem malicie ꝯsumens. Et subdit. Qui ambulant in iusticijs. hoc potest referri ad circūcisionem pedum. ⁊ loquitur veritatem. ecce circūcisio lingue. Qui ꝓijcit auariciā ex calumnia ⁊ excutit man⁹ suas ab omni munere ecce circumcisio man⁹. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinem. ecce circūcisio auris. Et claudit oculos suos ne videat. ecce circumcisio oculi. In hoc q̄ ꝯsummatis octo diebus puer circūcidebatur. potest intelligi. q̄ octo sunt quibus ad pfectionē circumcisiōis spūalis pueni tur. Primo p̄cidenda est peccati gloriatō. Ps. Quid gloriaris in malicia. Qui de malicia gloriatur. similis est illi q̄ de hoc gloriaretur. q̄ in lutū fetidum cecidisset. Secundo p̄cidenda est peccati defensio. ps. Non declines cor meū in v̄ba malitie ⁊c. Tercio peccati ꝯsuetudo. Aliqui sunt qui iugiter repetunt infernalem viam. q̄si timerent eam obliuisci. Hiere. ij. Quam vilis facta es nimis. iterans vias tuas. Quarto ipsum opus pcti. Isa. j. Quiescite agere peruerse. Quinto verba peccati. Eph. v. Fornicatio et omnis immūdicia aut auaricia non nominetur in vobis. Eiusdem. iiij. Omnis sermo malus. ex ore vestro non procedat. Sexto peccati consensus. Ecc̄i. xviij. Post ꝯcupiscentias tuas nō eas. Septimo delectatō peccati per desiderium. p̄ma Corinth. x. Nō simus cōcupiscentes malorum. Octauo cogitatio peccati. que ē vltima radix peccati. Isay. j. Lauamini mundi estote. auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis. Bernard⁹. in sermone octo dies hijs verbis distinguit. Nascitur inquit hō. quando sol iusticie oritur in anio pctōrꝫ. tenebras illuiat. horrendq3 d̄i iudiciū interi⁹ obtutib⁹ offert. ad errorē b̄uē

dierum numerum et finem incertum/ hec plane vespera est ad quā demorabitur fletus/ sed necesse est addi matutinā letitiā/ vt auditam faciat nobis mane dominus misericordiā suam/ Sic em̄ fit vespere ⁊ mane dies vn⁹/ Est aūt dies ista dies iustitie/ reddens vnicuiq; qđ suū est. nobis miseriam. deo misericordiā. in hac die puer nascitur// Secunda est prudentie./ In hac particula auertit. et de p̄senti seculo neq; fugere eligit/ dicens cum prophetā. Odiui ecclesiā malignantiū ⁊c̄/ Sed nō dum sufficit hoc. forte em̄ vult eligere solitudinem non satis attendens ppriā infirmitatem./ Ideo necessaria est tercia dies. que est dies fortitudinis/ In hac die eligit congregationem/ que p̄ fortitudine sua terribilis est sicuti castrorum acies ordinata/ ve aūt soli quia si ceciderit nō habet subleuantem. Ideo po⁹ dicit/ Odiui ecclesiam malignantium. et subdit. Dauid. Lauabo inter innocētes manus meas./ Elucescat in te dies temperantie. vt queras quomodo refrenari possint incontinentes motus voluptatis/ cernicosi elationis/ deinde necesse est. vt elucescat dies pacientie/ per quam omnia dura ⁊ aspera tacita amplectaris conscientia/ in cognitione tua semper partem magistri quā potes aduersum temetipsum iuuās. ⁊ te quidem in omnib⁹ accusare illum magis excusare laborans// Horro iam in hoc cauendum tibi arbitror a superbia/ vnde dauid/ verumtamē deo subiecta esto anima mea/ ab ipso em̄ pacientia mea.// Nonne tibi videtur hoc occasione pacientie tentationem sensisse superbie. ideo necessarius est dies humilitatis/ Deinde dies deuotionis/ in qua nihil laboriosum est/ sed totū suaue hec dies paucorum./ Si quis videt hanc habere nō continuo credat sibi/ Necesse est maxime si nouitius est/ nec p̄fatos ascendit gradus. plus enim dominus pusillos corde blandicijs solet allicere/ Sed nouerint qui h⁹ modi sunt gratiam hanc p̄stitam esse non datam// Hoc autē timēdum est ei. qui tanta deuotione omnia facit/ ne dum sequitur affectionem. corpus destruat per immoderatā exercitationem/ Ergo necessarium est lumen discretiōis/ que mater virtutum est ⁊ consumatio p̄fectionis/ Hec est octaua dies in qua circumciditur puer/ vt non plus vel minus fiat/ Sed quia rara ista. fons est. huius discretionis/ locum suppleat virtus obedientie/ vt nihil plus nihil minus. nihil aliter q̄m imperatum sit faciatis. ¶ De noie pueri notandum q̄ euangelista ostendit prius nominis publicationem. ibi vocatum est nomen eius ihesus// Secundo dignitatem ibi. Qđ vocatum est ab angelo p̄usq; ⁊c̄. Origenes. Vocabulum ihesu gloriosum omi odoratu. cultuq; dignissimū nomen/ quod super omne nomen non decuit ab boibus appellari. nec ab eo offerri in mundum/ Sed ab excellentiori quadam maioriq; natura/ hoc nomē vocatū est ab angelo salutante Mariā/ priusquā in vtero conciperetur Luce. j// Hoc etiā vocatum est ab angelo certificāte ioseph de conceptu Marie/ postquā puer in vtero conceptus est prius quam natus esset. Math. j. Et sicut hoc nomen prius vocatum est ab angelo. q̄m ab homine/ ita rē nominis salutem sez prius adoptatus est angelus q̄m homo/ vnde Bern̄. in p̄mōe Idem saluator et angeli ⁊ hominis. sz hominis ab incarnatōe/ angeli ab initio creature ¶ Et notandum q̄ nomen istud quadrupliciter excellit alia nomina// Primo sublimitate. vnde Phyl. iij. Dedit ei nomen quod est sup omne nomen/ vt in nomine ihu. omne genu flectatur// Secūdo suauitate Bern̄. Mus mel in ore in aure melos. in corde iubilus Canticor. j. Oleum effusum nomē tuum// Tercio potestate in mirabilibus faciendis/ Marc. vlt. In noie meo eijcient demonia ⁊c̄/ Quarto vtilitate Act. iiij. Non est aliud nomen sub celo datum hominibus/ in quo oporteat nos saluos fieri/ De hoc nomine reḡre in p̄mōe illo. in vigilia natalis Joseph fili dauid ⁊ cetera

¶ In Epiphania domini Sermo. I.
In ordine. 35.

In hoc apparuit filius dei vt dissoluat opera dyaboli. p̄ma Joh. .iij. Hodie apparitionem saluatoris celebram⁹ ¶ Circa quā quattuor sumus vobis ostensuri. scilicet qualiter/ et quare saluator apparuerit./ et qualiter. ⁊ quare eius apparitio celebranda sit ¶ Duo p̄ma insinuātur nobis in v̄bo proposito/ Primum. ibi. filius dei ¶ Secundū ibi. vt dissoluat. ⁊c. ¶ Circa primum notandum. q̄ saluator hodie sic apparuit/ q̄ acies fidei ad cognoscendā virtutem deitatis penetrauit/ Ambrosi⁹ in sermone/ Quomodo apparuerit requiramus/ non q̄ in mundo antea non fuerit. cum mundus per ipsum factus sit/ Sed q̄ tunc primis signis atq3 miraculis credentium cordibus/ deus christus illuxerit/ Idem si prius natus ex virgīe oculis carnalibus videbatur/ tamē non apparebat. q̄ v̄tutē ei⁹ adhuc fidei acies ig̃rabat/ ¶ In natiuitate apparuit fili⁹ hoīs. s3 hodie appet fili⁹ dei. ⁊ d̄s Jo. j. Vidim⁹ gl'am ei⁹ quasi vnigeniti a patre/ In natiuitate apparuit eius humanitatis infirmitas. infantuli paruitas/ hodie vero apparuit ei⁹ celsitudo. virtus et magnitudo/ Augu⁹ in sermone/ Que est ista humilis celsitudo. infirmi fortitudo. paruuli magnitudo. ¶ Triplex hodie memoratur saluatoris apparitio/ Prima facta fuit tredecima die ab eius natiuitate/ Secunda fuit tredecima die ⁊ tricesimi anni eius/ quādo scilicz baptizat⁹ fuit a iohāne/ Tercia fuit sicut creditur eadez die anno reuoluto/ cum in nuptijs aquam mutauit in vinum ¶ Prima facta fuit in apparitiōe stelle/ per quā ostendit seipsum esse. cui celestia famulantur/ Aug⁹ in sermone. Quid erat illa stella. nisi mirifica lingua celi/ que narraret gloriam dei/ inusitatum virginis partum/ inusitato splendore clamaret/ Cui postea non apparenti. euāgelium toto orbe succederet/ Secunda in bapstimo vbi testimonio patris. gloria eius quasi vnigeniti apparuit/ Hic est inquit filius meus dilectus ⁊c. Joh. ij. Vidimus gloriam ei⁹ quasi vnigeniti ⁊c. Tercia in nuptijs vbi aquā mutauit in vinū in qua mutatiōe se dominū terrenoꝝ esse ostendit/ Ambrosi⁹ in s̄mone. Nemo potest mutare naturam nisi q̄ dn̄s est nature/ Idem Magnū plane signū. ⁊ ad dei credendā sufficiēs maiestatē. hoc signo manifestauit gloriā suā. ⁊ crediderunt in eū discipuli eus. Joh. ij. ¶ In secūda apparitione ostensus est vnigenitus patris. ⁊ sic eiusdē substātie cū ipso/ In p̄ma ostensus est. domi⁹ celestium/ in tercia terrenoꝝ. ⁊ sic eiusdem potentie cū patre. ¶ Circa scd̄m notandum q̄ dyabolus tria opera in hoc mundo fecerat/ ¶ Procurauerat em̄ hominū excecatōnem/ inquinationē/ afflictionem/ Ad tantam cecitatem deuenerant homies/ q̄ diuinū honorē lignis ⁊ lapidibus exhibebant/ et cultum quē soli factori suo impendere debebant/ opibus manuū suarum impendebant/ Cecitatē vero secuta est inquinatio/ Qui em̄ lutū non videt nō cauet/ vñ omī genere spurtino inquinati erāt/ Inq̄natiōnē vero peccati iuste sequitur afflictio/ Aug⁹ in libro. de libero arbitrio/ Nullo tempis interuallo ista duo diuiduntur. vt quasi alio tempe nō faciat qd̄ debet. ⁊ alio patiat̄/ ne vel tempis puncto vniuersalis pulcritudo turpet̄. vt sit in ea pcti dedec⁹ sine decore vindicte. puer. xiiij. Miseros facit ꝓpl'os pctm̄/ Osee. iiij/ Maledictio homicidiū. mendatiū. furtū. ⁊ adulteriū inundauerūt/ Et subiditur. ꝓpter hoc lugebit t̄ra/ Et vt h̄ tria opa dyaboli dissolueret apparuit filius d̄i/ Apparitio facta p stellam fuit ꝯtra cecitatem mundi/ stella em̄ que exteri⁹ splenduit. figurabat lumē fidei. quod in cordibus gentiū radiare fecit/ sicut tenebre solis in passione christi/ figurabant tenebras infidelitat̄/ que erāt in cordibus iudeoꝝ/ vñ Aug⁹ in s̄mone. Istā nouā stellā declarauit nat⁹/ q̄ ātiquū solē obscurauit occis⁹/ illa luce inchoata est fides gentiū. ist̄ tenebris accusata ē p̄fidia iudeoꝝ/ Stella em̄ figurabat lumē celest̄ doct'ne. q̄ regēda erat ecc̄ia/ Scd̄a apparitio q̄ facta fuit in baptismo fuit cōtra scd̄m op⁹ dyaboli. scz inq̄natōnē/ sponsus em̄ eccl'ie q̄ est splēdor gl'e/ Heb. j. Parauit balneū/ quo ipse se balneauit. baptismum scz/ non aquam maculans/ sed virtutem abluendi donans/ Ambro. in s̄mone Qualis saluatoris est baptismus in quo

purgantur potius fluenta q̄z purgant/no uo em̄ sanctificatiōis genere christū non tam lauit vnda q̄m lota est/Tercia apparitio vbi aqua in vinum mutata est/fuit contra tercium opus dyaboli scz afflictionē/Mutatio em̄ aque in vinum. significauit aquam tribulationis mutandā esse in vinū ꝓsolationis/Que mutatio in parte iam facta est.quia filius dei mala pene tolerando.ea nobis toleranda reddidit./Magna enim consolatio membris ex capite. vt dicit Augu⁹. Spes etiam futuri gaudij tribulationes presentes quodammodo dulcorat/Perfecte vero hec mutatio fiet in futuro.tunc vna gutta aque tribulationis in mille modios gaudij vertetur/Pro vna em̄ hora qua aliquis afflictionem penitentie sustinuerit/mille annis in delicijs paradysi erit. Circa tercium notandū q̄ sic filius dei in hoc mūdo apparuit vt opera dyaboli dissolueret/sic apparitionē ipsius ita celebrare debemus.vt eisdem operibus destruendis intendam⁹/lumen celestis doctrine amando. puritati adquirēde ⁊ conseruande studendo.aqua tribulationis penitentialis ydrias implendo.que nobis vertatur in vinum spiritualis ꝓsolatōnis in presenti ⁊ eterne in futuro. Eccī. j. Usqz in tempus sustinebit paciens/et postea redditio iocunditatis Greg. Si dulcia querimus necesse est vt amara toleremus. Circa quartū notandum q̄ cum gaudio magno celebranda est apparitio saluatoris.sicut em̄ ōt Greg. Natiuitas hodierna altior est q̄dāmodo natalisalu atoris nr̄i/Possum⁹ distinguere quadruplicē natiuitatē. dequa hodie gratulari debemus. Prima est natiuitas eterna/de qua filius dei de patre nascitur.que testimonio patris nobz hodie declaratur./In natali celebramus temporalē christi natiuitatem ex matre.sed hodie celebramus digniorem illā/que ex patre.vnde Ambro. Pater q̄ tunc obumbrauit in virtute. nunc clamat in voce.qui tunc vmbram prestitit natiuitati.modo testimonium perhibet veritati. Hic est inquit filius meus dilectus. ꝛc. Preclarior est secunda q̄m ꝑma natiuitas. Secunda est spiritualis natiuitas q̄ per fidem in cordibus gentium verus sol nasci cepit. Tercia ꝙ est natiuitas sacramentalis qua in membris suis in aquis baptismi nascitur/quā Ambrosi⁹ comparat natiuitati saluatoris que fuit ex virgine dicens/Gloriemur quia filium genuit mater et casta est/et quia christum lauit vnda et sācta est/illi est collata virginitas isti collata fecunditas/illa virum procreauit et virgo est/ista generat plures ⁊ pura est.ista ꝑter christum nescit alium. ista cum christo mater est populorum/Quarta est natiuitas beata qua inchoatur vita eterna que in mutatione aque in vinum est figurata. vnde Ambrosius in sermone Credēdum est iam ex hoc. mortalem hominē in immortalē posse conuerti/quādo vilis substantia in preciosam conuersa est substantiā. (In hoc apparuit filij⁹ dei ꝛc.)

Possum⁹ distinguere sex opera dyaboli ad q̄ dissoluēda filius dei carne assumpta mōdo appuit./Primū est obscuratio. de q̄ Isa. ix. Populus qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam. Eiusdem. lx. Ecce tenebre operiēt terram ⁊ caligo populos. Dyabolus odit lucem. Joh. iij. Omnis qui male agit odit lucem et amat tenebras. Job. xxiij. Oculus adulteri obseruat caliginem. Contra hoc opus dyaboli. venit filius tanq̄z lux vera. Secundum opus dyaboli est cōgelatio. ventus aquilo. id est dyabolus flauerat ⁊ congelauerat cristallū ab aqua Eccī. xliij. Non solum corda hominū congelata erant in glacie sed etiam in cristallum Congelatio diuersarum naturarum res contingit/facit em̄ lapides sic adherere terre vt vix separari possint./Sic flat⁹ tentationis dyabolice corda hominuz que quasi celestia sunt terre per cupiditatē ⁊ auaritiam fecerat adherere vt a terrenis non possent separari. Contra hanc congelationē venit filius dei legem igneam afferens. ignē amoris. verbis. exemplis. et beneficijs. in cordibus hominum succendens. Terciū opus est ligatio. Prouer. v. Iniquitates sue capiunt impium et funibus peccatorum suorum quisq̄z constringitur/De hoc seruitio/seruit peccator dyabolo q̄ manibus propijs funes facit quibus

se ligat et dyabolo ligatum se tradit/ Cõtra hoc opus dyaboli venit filius dei qui soluit compeditos et potestatem soluẽdi ministris ecclesie dedit/ Mat. xvj. Quartum est oneratio. Ps. Iniquitates mee supgresse sunt caput meũ. sicut onus graue grauate sunt sup me/ Congregauerũt homines materiam ignis infernalis. trahebant eñ quasi plaustrum spinis peccatorum omnium quibus in inferno incendendi erant. Iay. v. Ve qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis. ⁊ quasi vinculum plaustri peccatũ/ Contra hoc opus dyaboli venit filius dei et onꝰ peccatoꝝ nostroꝝ quantũ ad penam super se sumpsit Isa. liij. Vere languores nostros ipse tulit. ⁊ dolores nostros ipse portauit. j. Pet. j. Peccata nostra ipe ptulit in corpore nostro sup lignum Joh. j. Ecce qui tollit peccata mũdi. Quintũ opus est deformatio cuius triplex causa erat/ Prima erat monstruosa puersitas. ꝙ eñ posuit deus in summo aĩam. scz volens eã dominari carni. dyabolus posuerat eam in imo. Item faciẽ anime quã deus vult esse versam ad anteriora scz spũalia ⁊ eterna/ dyaꝰ ꝯuerterat ad posteriora scz ad caduca. ps. Pones eos dorsum Hiere. ij. Verterunt ad me tergum ⁊ nõ faciem/ Eiusdẽ vij. Facti sunt retrorsum ⁊ nõ ante/ Qđ debuerat esse intus posuerat extra. ꝑm illud Eccl. x. qđ dicit de auaro/ piecit intima sua in vita sua/ Scđa causa est membroꝝ precisio. Ezech. xxiij. Nasum tuum et aures tuas pcident Tercia đcoloratõ Treñ. iij. Denigrata est facies eoꝝ sup carbones. Sic dyabolꝰ pingit imaginẽ suã in aĩabus peccantiũ/ Sap. j. Imitant eũ qui sunt ex pte ipsiꝰ. Cõtra hoc opus venit filiꝰ dei qui est ymago patrꝫ vt hoĩes ꝯformantes se ei a deformitate hac reformarent Sextum est vilificatio quã dyabolus dupliciter pcurat/ Uno mõ dum homies venales efficit p momẽtanea voluptate feda/ puer. xvi. Preciũ scorti vix est vnus panis/ Secũdo cũ homines ad peccata redire facit. Hiere. iij. q̃ vilis facta es nimis iterans vias tuas. puer. 26 Quasi canis qui reuertitur ad vomitum suum. sic homo prudens qui iterat stulticiam suam/ Contra hoc opus filius dei apparuit ⁊ vt pciosos nos faceret seipm nobis pcium posuit/ vt nõ minori precio nos de cetero venderemꝰ Augꝰ Appẽdete ex precio nẽ tibi vilescas. Septimũ opus est tyrannica dominatio/ dyabolꝰ tanq̃ symia regnũ effigiare voluit. ⁊ se dẽ sibi ex aduerso statuit/ Isa. xiiij. Ponam sedem meã ad aquilonẽ. ipse ad modũ symie sup humeros hominũ sedere ꝯtendit/ Contra hoc opus eius filius dei apparuit qui tyrannidẽ eius cõpescuit. Joh. xij. Sic princeps mundi huius eijciet foras

De eodem Sermo. II.
In ordine. 36.

Apparuit benignitas ⁊ humanitas saluatoris nostri dei ad Tytũ. iij. Quadruplicem statum saluatoris possumꝰ distinguere/ In pmo apparuit benignitas ⁊ humanitas/ In secũdo latet humanitas apparet tñ benignitas/ In tercio appet humanitas et seueritas/ In quarto apparebit non solũ benignitas ⁊ humanitas sed etiam diuinitas/ Primus status fuit. dũ erat in hac vita mortali/ Secũdꝰ est mõ. Tercius erit in h̃ mundo/ Quartus post mundũ. Circa pmum notandũ ꝙ benignitas dicit abundans bonitas se et sua ꝯmunicãs. qualis est dei bonitas. que creature capaci sui scilicz creature rationali si digna fuerit se ꝯmunicabit/ vt sicut beatꝰ est clarissime suam pulcritudinem inspiciendo. et summe suam suauitatẽ amando. sic creatura rõnalis beata erit manifestata eiꝰ visione. ⁊ pfecto eiꝰ amore/ hanc benignitatẽ seu bonitatẽ abundantẽ voluit dñs psuadere hoĩ ⁊ in creatõe vsus est ad h̃ q̃si argumento vniuersitate creaturaꝝ/ q̃s non solũ liberaliter. imo etiã liberales creauit deꝰ vt dent seipas/ lux dat se silr calor. ⁊ sic de ceterꝫ Augꝰ Indiciũ maxie diuine bonitatꝫ est. ꝙ q̃libet res cogit dare seipsam/ Sed quia posset aliq̃s dicere nõ secure. ⁊ si dei bonitas det sua. ꝙ ꝓpter hoc det seipaꝫ. imo dñs se visibilem facit. vt donatione sui visibili. inuisibilem sui donationem psuaderet. et sic apparuit benignitas et humanitas. i. in humanitate

Non ex operibus ⁊c. Quasi diceret hoc beneficium non fuit ꝓportionale meritꝫ nostris sed sue misericordie/nec potest cogitari maior fluuius de fonte diuine misericordie ꝓcedens/Scom magnitudinē fontis fuit magnitudo fluuij/vnde subditur. Scom misericordiā suā saluos nos fecit. Filius dei factus est filius virginis/vt q̄ donabilis erat a deo. donabilis essꝫ a virgine/Solent dicere sapientes huiꝰ mundi. sufficit vnus datoꝛ in vna domo. Econtrario diuina liberalitas videtur dixisse/Non ē bonū. patrem esse datoꝛem filij solum/faciamꝰ ei adiutoꝛiū scz beatā virginem/Solent auari oblata ab alijs recusare/ne opoꝛteat eis sua dare/ecōtrario dei bonitas voluit accipere de nostro. vt nos accipemꝰ de suo Augꝰ. Dubitas q̄ non velit tibi dare bona sua qui nō dedignatꝰ est ꝓ te suscipere mala tua/Sicut apparuit saluatoꝛis benignitas. sic apparere debet ⁊ tua/Noli deo esse auarꝰ tempoꝛe illo quo fuit tibi tam largus/Apparere etiā debet tua humanitas. In q̄busdam tamē apparet bestialitas. Bernardꝰ Puto iumenta dicerent si loqui fas esset. Ecce adam factus est quasi vnus ex nobis/Seneca. Quosdam ventri obedientes loco animaliū numeremꝰ. non hoīm/Non apparet humanitas in detractoꝛibus qui canes vel serpentes esse videtur. Eccī.x. Si moꝛdebat serpens in silentio/nihil minus eo habet qui occulte detrahit. Detractoꝛes ad modum canis homines moꝛdēt. Gal.v. Si adinuicem moꝛdetis/videte ne abinuicem ꝓsumamini/Non apparet humanitas in raptoꝛibus qui vrsi. vel lupi. vel leones esse videntur/Pꝛouer.xxviij. Leo rugiens et vrsus esuriens. ꝓnceps impius super populū pauperem. Danielꝭ.vij. Ecce bestia alia similis vrso cui dictum est/Surge comede carnes plurimas/Mich.iij. Pꝛincipes eius in medio eius. quasi leones rugientes. iudices eius lupi vespere/In hominibus dolosis non apparet humanitas. vulpes eīm esse videntur Luc.xiij. Dicite vulpi illi. vulpem vocat herodem. Et notādum q̄ aliquis leo est ꝓ supbiam. serpens ꝓ inuidiam/aper ꝓ iram/testudo ꝓ pigriciam. vrsus ꝓ gulam. vrsus eīm seq̄n do dulcedinem mellis capitur. poꝛcus ꝓ luxuriam. talpa per auariciam. Circa scōm statum notandū q̄ tunc apparet saluatoꝛis benignitas. licet lateat eius humanitas/Specialiter autē apparet in sacramentis ecclesie. in baptismo et penitētia/vbi peccatoꝛibꝰ peccatū dimittit/pacem eoꝛum adeo care emens q̄ dat eis regnum celoꝛum. et licet non appareat nob eius humanitas. patri tamen apparet ꝓ nobis Joh.j. Si quis peccauerit aduocatum habemꝰ apud patrem ⁊c. in psalmo Respice faciem christi tui. Bern. Securum habes o homo accessum ad deū. vbi habes filium ante patrem/et ante filium habes matrem. filius ostendit patri latus et vulnera/mater ostendit filio pectus et vbera. nec vlla ibi timeri poterit repulsa vbi tot caritatis cōcurrunt in signia.

Circa terciū statum notandū q̄ in mūdo apparebit humanitas ⁊ seueritas. vñ ꝑm illum statum vocat eum ꝓpheta leonē Osee.xj. quasi leo rugiet Amos.iij. Leo rugiet quis non timebit Bern. in sermōe Quoniā benignus apparuit. vltra omnē spem vltra omnē estimationē similem expectare possumus iudicij districtionem/Ex magnitudine indulgentie magnitudinem vltionis attende./Immensus est enim deus et infinitus in iusticia. sicut et in misericoꝛdia. multis ad ignoscendum multis ad vlciscendum. ꝓpter hoc. benignitatem ꝓgauit vt per eam recōciliati seueritatem videamus securi. Circa quartū statum notandū q̄ post iudicium apparebit electis non solū benignitas et humanitas. sed etiā diuinitas Job. xxiij Videbunt faciem eiꝰ in iubilo. in ps. Letificabis eū in gaudio cū vultu tuo Isa. xxxiij. Regem in decoꝛe suo videbunt In illa apparitiōe erit ꝓfectum gaudium electoꝛum. Bern. Reuera illud est verum et solum gaudium quod nō de creatura sed de creatoꝛe accipitur/quod cum possederis nemo tollet a te/cui compata omnis aliūde iocūditas meroꝛ ē. ois sanitas doloꝛ. omne dulce amarum/omne decoꝛuꝫ fedum. omneq̄ cū aliud delectare possit molestū. Augꝰ Si mali possent. mallent in infernō deum videre ⁊ in penis/q̄m ex tra penas deum non videre.

De eodem. Sermo. III.
In ordine. 37.

AMbulabunt gentes in lumine tuo et reges in splendore ortus tui Isa. lx. Prophetia est de vocatione gentium ad fidem christi. hec videtur hodie esse impleta quantum ad vltimam partem. Ambulauerunt enim reges in splẽdore stelle que signũ erat regis nati. De cuius natiuitate ꝓlocutus erat Isa. dicens ad hierusalem. Super te ozietur domin⁹. Sup dicitur. quia super merita hominũ fuit christi aduentus. vel qz visitauit nos oriens ex alto. Luce. j. Vel quia qui de celo venit sup omnes est. Joh. iij. Natiuitatem istam. dixit ꝓpheta esse populi illius. quia christus populo illuminatus est. ſm illud Isay. ix. Paruulus natus est nobis. Ambulauerunt etiam reges in splendore christi cum ceteri reges ad fidem eius conuersi sunt. vt Constantinus eraclius. et theodotius. Et potest hoc intelligi de quadruplici splendore christi. scilicz splendore doctrine. gratie. exempli et miraculorum. vel specialiter splẽdor põt esse sine ꝓpria gloria in quo splendore reges ambulauerunt. cum contempta ꝓpria gloria. christi gloriam quesierunt. Apocal. xxj. Ambulabunt gentes in lumine eius. et reges terre auferẽt gloriam suam et honorem. et ſm ß. hec duo. Ambulabunt gentes in lumine tuo. et reges in splendore ortus tui. Respondent duobus que premisit Isay. venit lumen tuum. Et gloria domini super te orta est. christus lumen est humani generis ⁊ gloria patris Johã. viij. Ego sum lux mundi. Prouer. x. Gloria patris filius sapiẽs De splendore glorie dicitur Baruth. v. Ostendet splendorem suum. in te reges q̃ fidẽ xpi susceperũt. ecclie valde deuoti fuerunt. ſm illud Isay. xlix. Erunt reges nutricij tui et regine nutrices tue. vultu in terram demisso adorabunt te. ⁊ puluerem pedum tuorum lingent. Eiusdem. lx. Damilla regum lactaberis. hodie ⁊ reges in splẽdore christi ambulabunt. dum fideles bene se regentes. ad splendorem doctrine et exempli christi proficiunt.

Et notandum. q̃ christus voluit reges esse illos qui primi de gentibus ad fidem eius venerunt. ad designandũ q̃ deo seruire est regnare. et quia seruientes ei regnum celorum sunt accepturi. Ideo christiani in baptismo inungũtur. Et hoc triꝑliciter. In vertice vt in superiori pãrte anime dignitatem regiam conseruẽt. nec seruituti viciorum eam subijciant. In pectore vt viscera misericordie in ꝓximos habeant. In scapulis vt onus christi mãsuete portent. Fideles q̃ bene se regũt viã regiam ducunt. In eis enim debito mõ consulitur. impatur. obeditur. Seneca. Multos reges si ratio te reperit. Luce. xvij. Regnum dei intra nos est Seneca Vis magnũ impium. dabo tibi. impera tibi. Tullius. Omis sapiens liber. omis stultus seruus. nec putatur hoc nomine imperator dignus. quomodo vel cui libere imperabit. qui suis cupiditatibus imperare non potest. hoc q̃ tres reges fuerunt referri potest ad fidem trinitatis. vl̃ ad hoc q̃ fideles tria habent regere. manum. linguam. cor. Primum regnũ latius Scõm latius. Terciũ latissimũ. regẽda sunt hec tria. vt a malis cohibeant. ⁊ bonis actibus seruire cogantur. Regenda est manus vt a tribus cohibeatur. scilicz a tactu immunditie. a peccato violentie. et auaricie. ꝓpter ꝓmum monachi sunt accincti. Eccli. xiij. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea. Caro ad modum picis inquinat tangentem. De secundo arguũtur iudei. Isay. lviij. Percutitis pugno impie. ad Roma. xij. Non vos defendentes carissimi sed date locum ire. De tercõ habetur Eccli. iiij. Non sit manus tua ad accipiendum porrecta ⁊ ad dandum collecta. Qui excutit manus suas ab omni munere ipse in excelsis habitat. Regenda est lingua vt cohibeatur a detractõne. et adulatione. ⁊ alijs vanis. Hiere. j. Dispergite satorem de babylonia. ⁊ tenentẽ falcem in tempe messis. Sator babilonie est detractor. qui seminat inter fratres discordias. lingua vo adulatoris falci ꝓpt q̃ amplectãdo secat lingua. et detractor est q̃si arc⁹ occulte feriẽs Hiere. ix. Extẽderũt linguã suã quasi arcum mendacij. Regendũ est cor ab imũdis cogitatõib⁹

vt a prauis desideriis cohibeatur/ locus eñ est sacrificij. ps. Sacrificiū deo spūs ptribulatus. cor ptritū ⁊c. legitur Genes. xv. De sacrificio abrae. q descenderūt volucres super cadauera et abigebat abraam/ sic cogitatiões male a corde sunt abigende. Dulce morientes perdunt suauitatem odoris/ siue vnguēti/ Ecc. x. Occupanda sunt etiam tria predicta bonis actib⁹/ benedicta man⁹ q a bono ope non cessat. ps Labores manuū tuarum quia māducabis. beat⁹ es ⁊c. benedicta lingua q solum benedicit/ Jaco. iij. Ex ipso ore procedet maledictio. ⁊ benedictio/ Nō oportet fratres mei h̄ ita fieri/ Nunquid fons de eodem foramine emanat dulcem et amaram aquam. Ephes. iiij. Omnis ſmo malus de ore vestro non procedat/ Benedictum cor quod est quasi auis cadauera ⁊ stercora fugiens. ⁊ floribus virtutum insidens ⁊ aromata diligens/ puer. xxviij. Unguento ⁊ varijs odoribus delectatur cor. Circa hos reges nob attendenda sunt quattuor que ad edificationem nostram valere possunt/ Primum est q lumē celeste. stella scilicz fuit occasio perueniendi ad saluatorem/ sic lumen celestis sapiētie est initium pueniēdi ad salutem Sap. vj. Initium sapientie est verissima discipline concupiscentia/ Secūdum est illud q audacter querunt vbi est qui natus est rex iudeorum/ Exemplo ergo eorum non erubescas de hijs querere. que pertinent ad salutem anime tue/ Attendēdum vero est q christus rex iudeorum est. ad est confitentiū. Illi eñ ab eo regunt. qui frequenter defectus suos recolligunt ⁊ confitent/ Bernar. Computatio dilata multa facit oblīuisci. Aug⁹ Initiū iusticie nostre. cōfessio peccatorum nostrorum. Bernard⁹ in sermone. Quidquid minus est perfectionis/ humilitas suppleat confessionis/ Hiero. in epistolis. Secunda post naufragium est tabula. humiliter confiteri culpam/ Tercium est q videtes stellam multum gaudent/ Exemplo ergo eorum gaudeas ad lumen celestis doctrine. quod nō minus amandū est q̄m lumen stelle. stella illuminabat oculos corporis/ lumen doctrine illuminabit oculos cordis/ Stella ducebat ad christum mortalem/ doctrina celestis ad christum imortalem/ stella ducebat ad diuersoriū et presepium/ doctrine lumē ad celum glorioſum/ Stella ad christū ducebat ad regionem suam reuersuros/ lumē doctrine ducebit ad christum sine fine cum ipso mansuros. Attendendum est etiā q dicit. Gauisi sunt gaudio magno valde. Triplex eñ est materia gaudij. scilicz vita nature cum hijs que ad eam ptinent/ vita gratie cum suis pertinentijs. ⁊ vita glorie. De primo legitur Joh. xvi. De muliere que peperit q non meminit pressure pter gaudium/ quia natus est homo in mundo/ De secūdo Luce xv. Gaudium est in celo sup vno peccatore penitentiā agente. In eodem. Epulari autem ⁊ gaudere oportebat/ quia frater tuus hic mortuus fuerat. ⁊ reuixit. De tercio dicitur Luce. x. In hoc congaudete quia nomina vestra scripta sunt in celis. lumen celestis sapientie facit. vt homo de hijs tribus debito modo gaudeat/ Ipsuz facit. vt vita nature homini sit vtilis sine ipso enim est noxia. vt patet in hominibus et animab⁹ damnatis. quibus melius esset non esse q̄m sic esse/ Ipsum dat vitam gratie quia doctrina dabit gratiā. puer. xiij. Ipsum producit ad vitā glorie Sap. vj. Concupiscētia sapientie deducet ad regnum perpetuū/ Gaudendum est de illo gaudio magno quia dat vitam gratie gaudendum etiam est valde gaudio magno. quia ducit ad vitam glorie Quartum est q procidentes adorant in quo dant nobis exemplum humilitatis. que valde efficax est in oratione/ Ecci. xxxv. Oratio humiliantis se nubes penetrabit/ Unde mulieres male prepant se ad orationem/ que tunc ornatos superbos assumūt. cum causa orandi ad ecclesiam vadunt/ Adoratio est diuine maiestatis professio. Maiestas vero dicitur/ qō intelligitur p hoc aduerbiū summe cum dicitur summe potens. summe sapiens. vel sūme bonus. vt adoratio est recognitio diuine dominationis siue sit interior recognitio siue sit exterior Interior fit fide spe caritate/ Aug⁹ in Ench. Fide spe caritate colim⁹ deum. Exterior ꝓ fieri potest voce. aut inclina

tione aut genuflexione/vel pstratiõe. Quíntum est q tunc thesaurum aperiunt qñ cum saluatore sunt. Greg⁹. Depredari desiderat qui thesaurum publice in via portat/ multi de quibus percipiebatur q ferrent pecuniam iugulati sunt a latronibus/ qui se eis sociebant./ Ezechias amisit que nuncijs regis babilonis ostendit. iiij. Regũ. xx. Ecc. xlij. Ubi fuerint multi manus claudit. Sextum est q munera christo offerunt aurum thus ⁊ myrram qõ quantũ ad seculares põt referri ad elemosinam. orationem ⁊ ieiuniũ./ Thobie. xij. Bona est oratio cum ieiunio. et elemosina: magisqm thesauros auri condere. Agustinus in sermone/ A nobis aurum accipite si elemosinã faciamus/ thus si orationem fundamus/ myrram si pro eo moriamur. Aurũ offert qui deum recognoscit omnium bonorum suorum dñm ⁊ se solum dispensatorẽ. Prouerb. xiiij. Acceptus est regi minister intelligẽs. Luce. xiij. Omnis qui non renũciauerit omnibus que possidet. nõ potest esse me⁹ discipulus./ Sunt multi qui diuicias suas dyabolo plus qꝫ deo offerũt/ dum in eius seruitio eas expendunt/ Seruis diaboli prodigi. paupib⁹ xpi auarissimo diuicias suas ydolum faciũt dũ eas sup oia diligũt./ Thus offerunt humiles qui ad modum thuris ad ardorem diuini amoris quasi annichilant se in odorem deo suauissimũ. Cantico. j. Nardus mea dabit odorẽ suũ. Nardus humilis hic beatã humilitatẽ designat/ ⁊ sicut humiles thurificant deo sic superbi dyabolo quia ad odorem diuini ardoris ad nihilum rediguntur/ Superbia ſm veritatem nihil est in valore. Galathas. vi. Qui putat se aliquid esse cum sit nihil ipse se seducit./ Capita mulierum mala intentione ornata. sunt velut thuribula dyaboli/ que alijs mulierib⁹ fetorẽ ingerunt. dũ ad similitudinẽ ea⁹ exẽplo. puocãt/ supbi fetorẽ itolerabilẽ deo ingerunt. ꝓpter quẽ fetorẽ dominus in celo luciferum tolerare noluit/ sed eum de celo precipitauit. Luce. x. Videbam sathanam de celo cadentem./ Hirram offert qui carnem suam pro xpo macerat/ sed sunt aliqui qui tunc pocius mirram apponunt cum iam corpus cõputruit ⁊ vermibus vitiorum plenum est/ Sunt etiam aliqui qui cũ grano myrre corpora condire volunt. non attendentes q modicum myrre ad corporis et cordis conseruationem non sufficit./ Quantũ ad religiosos exponit. Bernhardus. Has oblationes hijs verbis./ Si solũ aurum obtulissent. videri poterãt pauperta ti matris consulere/ Hunc autez thus ⁊ mirram pariter offerentes spirituales oblationes insinuant/ Aurum inter diuicias seculi videtur excellere/ qõ per dei gratiam nos omnes obtulimus. qui pro eius nomine ex integro dereliquimus substantiam huius mundi./ Jam vero necesse est vt qui terrena ꝓtemsim⁹ flagrãti desiderio celestia, reqramus/ Si offerimus ⁊ thuris odoramentuz erit etiam gratum sacrificium ⁊ acceptabilis oblatio nostra/ si cũ auro ⁊ thure myrra fuit que licet amara sit tamẽ parualis, conseruat corpus qõ moruuz est per peccatum ne fluens in vitium putrefiat./ Possunt etiam hec tres oblationes referri ad tria genera hominum. scilicet Laycos clericos ⁊ claustrales laycí offerunt aurum qui dotant ecclesias. assignantes ministris ecclesie tanꝫ advocatis suis. vnde sustenstentur/ etiam confidunt q ipsi causam eorum tueantur/ quia ipsi nesciunt defendere./ Unde ministri ecclesie sunt proditores. si bona eorum recipiunt ⁊ de cã eor defendẽda se ñ intromittũt./ Clerici debent thus offerre/ quia caritatis ignẽ ⁊ zelo salutis animarum. in flãma odoris bone fame populo debent ministrare. et ad moduz thuris per humilitatem quasi in nihilum resoluí/ Claustrales myrram offerre debent. cum enim ipsi mundo sint mortuí/ carnẽ suã ꝓdire debẽt myrra disципline. Septimum est q responso accepto non redeũt ad herodem. sicut moyses tacens clamabat/ Exodi. xiiij. Et susanna. Danielis. xiij. Sic isti affectu interrogabant quid diuia vellet voluntas/ de reuersione ad herodem meruerunt responsionem. Et notandum q talis est insania eorum qui ad peccata relicta redeunt/ qualis esset si quis voluntarie rediret ad carcerẽ inimici sui/ de q euasit. vel rediret per viam in qua spoliatus est ⁊ grauiter vulneratus/ Talis brutis insipientior videtur esse. q ad laqueos ñ redeũt quos euaserũt Aues ceteraqz animalia in easdem pedicas retiaqz nõ incidũt. Ecc. xi. Quasi a facie colubri fuge peccatuz. ⁊ si accesseris ad ea suscipiunt te.

De eodem Sermo. IIII.
In ordine. 38.

Qm natus esset ihesus in bethleem iude ⁊c. Math. ij. Circa seriem euangelice hystorie quatuor sunt nobis attendenda. scz regis nati celsitudo/ Magor discretio/ iudeor duritia. ⁊ herodis malicia. Celsitudinem regis nati quinqz nobis indicat. Primu est multiplex ppheria de ei⁹ natiuitate scripta que ab euangelista ostendit esse impleta/ Quando rex vel alius magnus venturus est ad ciuitatem aliquam/ premittunt varij nuncij. ⁊ multu est si per dimidiu annu mittunt ante/ Sed rex iste in mundu venturus nunciatus est a diuersis ppbetis ante. p multa tempa/ Prophetauit micheas. Et tu bethleem ⁊c. locum natiuitatis eius nucias Michee. v. Que ppbetia ostenditur esse impleta/ cum dicit in bethleem iude/ ppbetauit iacob de tempore natiuitatis. Ben. xlix. Non auferetur sceptru de iuda. ⁊ dux de femore suo donec veniat q mittendus est. ⁊ ipe erit expectatio gentiu/ hoc tempus aduenisse ia ondit euangelista dicens. In dieb⁹ herodis regis. Finito enim regno iudeorum herodes alienigena regnum sibi iam occupauit/ Prophetauit balaam de signo natiuitatis huius regis/ Numeri. xxiij. Oriet stella ex iacob/ Que ppbetia ostendit impleta cu dicit. Vidimus stellam eius in oriente/ Conueniens fuit vt eius natiuitas qui saluaturus erat credentes in se tam ex iudeis qz ex gentilibus non solum prenunciaret p iudeos/ sed etia per gentilem balaam/ Secundu est q ipse natus est rex iudeor/ alij postqz sunt nati. reges effecti sunt/ ipse vero rex erat cu natus est. non solum iudeor sed etiam seculor./ Magi gentiles eum regem iudeorum dixerunt/ Pylatus etia gentilis nulla aura veritatis afflatus/ in eius passione titulum scripsit rex iudeor/ que titulum iudei conati sunt ingere do se. emendare vt dicit Aug⁹. Velint aut nolint rex est iudeor/ cu etia per seruos suos eis dominet/ Judei em serui sunt christianor. Tertiu est stella que eu demonstrauit. Aug⁹. Abscondebat in stabulo ⁊ cognoscebatur in celo/ Idem celos angeli habitat ⁊ sydera exornant/ vtriqz celi enarrauerunt gloriam dei cum verbum caro factum est/ cu celestia a gloria christi non tacuerunt/ Pater testimonio suo eu glorificauit/ Spusanctus desuper eu in specie columbe descendit/ ioseph pastoribus apparendo. stella magos dirigendo. celum super christum baptizatum se aperiendo/ Cum ergo verbu caro factum laudet lingua celestis quomodo ab ei⁹ gloria cessare pot lingua carnis. Quartum est q reges tres de longinquo venientes regem natum quesierunt et adorauerut et muneribus honorauerunt/ Augustinus. Magnum sacramentum/ in presepio iacebat ⁊ magos ab oriente ducebat/ Quintu est q a rege herode timebatur. August. Quid erit tribunal iudicantis/ quando superbos reges curia terrebat infantis Idem. Pietimebant reges ad patris dexterā iam sedentem qō rex impi⁹ timuit ad huc matris vbera lac sugentem.

In octaua Epiphanie Sermo 39.

Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris et dicetis in illa die confitemini domino ⁊ inuocate nomen eius ysa. xij. In verbis istis duplex effectus sacramentor agitur. sufficienter exprimitur/ Mundus quippe duplici incomodo tenebat. scz pene ⁊ culpe siue miserie/ Omnes enim peccauerut. ⁊ egerunt gloria dei/ Rom. iij. Sed christus attulit abundantia gratie ptra culpam/ ⁊ leticia glorie contra miseria/ gratiam enim ⁊ gloriaz dabit dns sicut ait ps. Hoc duplex beneficiu pdixerat in christo. ysaias habendu dicens. Haurietis. pmittens in primo in presenti abundantia gratie saluantis a culpa ibi. haurietis aquas./ Secundo in futuro leticiam resurrectionis glorioseliberantis ab omni miseria ibi. Et dicetis in illa die/ Gratia vero lauantis a culpa declarat tres conditiones. largitate scz ibi haurietis aquas. vtilitatem in gaudio. phennitatem de fontibus saluatoris/ Largitate quidem in anima sicut temporibus noe ad purgationē mundi ⁊ factu est diluuiu aquaz corporaliu./ Ben. vij. Sic temporibus xpi ad mundi purgationē factu est diluuiu aquaru spiritualiu. ſm illud Ecc. j. In diebus eius emanauerut putei aquarū ⁊c/ In cui⁹ signu delatere eius fluxit aqua in ablutionē peccatorum. Joh. xix. Factus est fons patēs domui

dauid scz vulnus in latere apertum in ablu-
tionem peccatoꝝ actualium ⁊ oꝛigenalium
zacharie. vi/ Necessariū autem erat diluuiū
gratiarū quia in mundo inundauerat dilu-
uium aquarum culparū. ꝑm illud Osee. iiij.
Maledictū ⁊ mendatiū. furtum ⁊ homici-
diū ⁊ adulteriū inundauerūt/ cē. has aquas
antiqui haurire non poterāt quia nō dabat
gratia in sacramentis eoꝝ sicut cisterne dis-
sipate que continere non valēt aquas suas.
// ꝓpter qō dñs ꝓquerit de iudeis seruantib⁹
legalia post eius aduentū. Hiere. ij. Me de
reliquerunt fontem aque viue ⁊ foderūt sibi
cisternas ⁊c. Sacramenta vero noue legis
continēt abundantiā gratiarū. Ideo monet
ysaie. lv. Omnes sicientes venite ad aquas
// Utilitatē gratie sacramentalis ostendit. cū
addit in gaudio/ peccatū quippe aufert du-
plex gaudiū internū. s. mentis ⁊ gaudiū di-
uine visionis Thobie. v. Quale inquit gau
diū mihi erit qui in te. se. ⁊c/ Sed gratia sa-
cramentalis tollit tristicie causam. i. pcm̄/ ⁊
restituit vtrūq; gaudiū/ fluminis nāq; id est
gratie sacramentalis impetus letificat ciui-
tatē dei. Auditui meo ait. ꝑs. dabis gau-
diū ⁊ leticiā. Eccī. v. Jocunditatē ⁊ exulta-
tionem thesau. s. eum. Perennitatem gratie
V/ sacramentalis ostendit cum addit (de fon-
tibus saluatoꝝis.) aquaꝝ enim fontium iugi-
ter fluit sic gratia sacramentoꝝum euangeli-
coꝝ phēnis erit ꝑm illud. Joh. iiij. Qui bi-
berit ex aqua hac siet in eo fons aque salien-
tis in vitam eternam/ Quia sacramentoꝝ
quidē veterū vsus cessauit. Leui. ix. Nouis
superueniētibus vetera ꝓpicitis/ sed sacra-
mentoꝝ nouoꝝ virtus semp durabit. ysaie
lvij. Erit sicut fons cuius nō deficiēt aque.
/ De fontibus vero saluatoꝝis. pluraliter di-
cit. quia septem sunt fontes sacramētales ex
quibus aquarū sacramētaliū abūdātia fluit.
peruenit in xp̄m. ysaie. ix. Fluuiū in septē riuis.
/ De fonte quidē baptismi fluit aqua ad mun
dationē cl'pe oꝛiginalis/ De fonte penitētie
ad mūdatiōez cl'pe mortal'. De fōte vnctiōis
extreme ad emūdationē culpe venialis/ De
fonte sacre oꝛdinis ad emundationē ignorā
tie macule oculū intellectiue obscurantis qz
in ea confert clauis scientie/ De fonte euca-
ristie ad mundationē malicie qz macule affe
ctum coꝛrūpentis. De fonte cōfirmationis
ad mūdationē infirmitatis q̄si macule irasci
bilem deturpantis. De fonte cōiugij ad mū
dationem ꝓcupiscentie quasi macule concu-
piscibilē anime partē fedantis/ hijs quippe
septem ablutionibus mundat lepꝛa huma-
in generis in aquis iordanis/ qui interpꝛeta
tur humilis descensus. i. in vertice passiōis
que inest sacramētis. iiij. Regū. v. Hoc est la
uacrū aque in verbo vite in quo ecclesia mū
datur. vt exhibeat xp̄o nō habens maculam
aut rugā/ aut aliquid huiusmodi in die glori
V/ ose resurrectionis/ Eph̄. v. Sic ergo in ver
bis istis pꝛimo tangit effectū gratie a culpa
lauantis/ Deinde tangit effectū glozie a mi-
seria liberātis. ibi ⁊ dicetis in illa die ⁊c. quē
describit a tribus/ vnus em̄ effectus glozie
in sanctis erit ꝑfecta illuminatio in secretoꝝ
reuelatione quia dies erit/ Alter deuota gra
tirūactio de euasione maloꝝ omniū qz erit
confessio/ tertius assidua laudatio de ade-
ptione omniū bonoꝝ. qz erit noīs dei inuo-
catio/ Erit quidē ꝑfecta illuminatio in reue
latione secretoꝝ/ veniet em̄ dñs qui reuela-
bit abscondita tenebꝛarū. j. Coꝝ. iiij. Oriet
in timentibus nomē dñi sol iusticie/ Mala-
chie vltimo. Nec vltra occidet eis sol. ysaie
lx. Non occidet vltra sol tuus/ vnde nō erit
vltra noꝝ sed dies ⁊ claritas in perpetuum.
zacharie vltimo. Erit dies vna qne nota est
dño. O inquit Bern. Vere meridies pleni
tudo feruoꝝis ⁊ lucis. o solicitatio ⁊ vmbꝛa-
rū exterminatio. o qm̄ hyems abijt ⁊ recessit
/ Erit etiā deuota gratiarūactio ꝑ euasione
maloꝝ omniū. neq; enim moꝛs. neq; luct⁹.
neq; doloꝝ erit vltra. Apoc. penultio. Sed
de euasiōe eoꝝ deuota gratiarūactio. ysaie
lj. Gaudium ⁊ leticia audietur in ea gratia-
rumactio ⁊ voꝝ laudis/ Confitebunt enim
celi mirabilia tua dñe/ etenim veritatē tuaz
in ecclesia sanctoꝝ/ benedictio enim ⁊ clari-
tas ⁊ gratiarūactio. honor virtus ⁊ foꝛtitu-
do deo nostro Apoc. iiij. Sic eē erit assidua
dei laudatio de adeptione bonoꝝ omniū./
videbimus em̄ vt ait Aug⁹. vocabimus at-
q; laudabimus nam tota die ⁊ nocte non ta
cebunt sancti laudare nomen dñi. ysaie. lxij.
Hoc erit vnum ⁊ cōmune officiū angeloꝝ
⁊ hominū laudare deū/ Sic ergo in verbis
ꝓpositis tangit. ysa. duplicem sacramētoꝝ
effectum. scz gratie in pꝛesenti ⁊ glozie in fu-
turo/ quē duplicem effectuz tangit scꝛiptura
ꝑ oleum samaritani ⁊ vinum. Luce. x. Quo

duplici remedio sanant vulnera sauciati generis hūani tam penarū qm culparum prestante ipo samaritano redemptore humani generis qui est benedictus in secula seculorum Amen.

De beato Antonio Sermo. I. In ordine. 40.

IUstum deduxit dñs per vias rectas ⁊ ostēdit illi regnum dei. Sumptū est de libro Sap̄. x. vbi sic legitur. Sapientia pfugum ire fratris iustum deduxit per vias rectas ⁊ ostendit illi regnū dei. ⁊ est scriptum de iacob qui maliciam fratris sui esau irati sapienter fugit cuius viam dñs direxit ⁊ regnū suuz ei ostendit. vidit em̄ in somnis scalam stantem super terrā ⁊ cacumen eius tangens celum ⁊ angelos dei ascendentes ⁊ descendētes per eam ⁊ dñs innixū scale. Genesis. xxviij. Ecclesia tū. verbū ppositū in laudē bti antonij assumit ⁊ oñdit nob in ꝑbo isto meritū ⁊ pmiū ipsius. meritū ibi Justū deduxit dñs ⁊c. Vbi vero meritū ostendit. Primo oñdit meriti radicē. deide oñdit meriti varietatē. Radicē meriti in h̄ qꝫ dic̄ iustū varietatē meritorū in hoc qꝫ dicit eū p vias rectas deductū. Circa primū notandū qꝫ btūs antonius tanq̄z ꝑe iust⁹ nihil de re aliena male retinere voluit vnde intelligens se omnia a deo habere. omnia voluit ei reddere. omnia in seruitio eius expēdēdo ⁊ hec est vera iusticia Bern. etiā ifidelē vrget natura lis iusticia se totum tradere ei a quo se totū habet. Ipe vt liberius posset deo fuire voluit se a mundo elongare ⁊ vitam heremiticaz ducere. iuxta illud Ps̄. Ecce elongaui fugiens ⁊ mansi in solitudine. vnde vicini eum deicolā nuncupabant vt refert Anastasius alexandrinus epus. Justicia serui est dño obedientissimū esse. Justicia amici est p amico ꝓpria dāna negligere. Ipse se cognoscēs dei seruū xp̄o obedientissimus fuit. vnde nō solum precepta sed etiā consilia eius implevit ideo in laudē ipsius assumit illud. Eccī. xlv. Dedit ei deus coz ad precepta. Ipse humilis dei amicus pro ipso damna ꝓpria neglexit. amore em̄ xp̄i suos ⁊ sua reliquit. Pro uerb̄. xij. Qui negligit damnū ꝓpter amicū iustus est. Circa meritoz varietatē notandum qꝫ beatū antoniū dñs de loco piculoso eduxit de virtute in virtutē duxit. ⁊ per vias rectas ad visionē regni pduxit. Primū ptinet ad statū incipientis. Secundū ad statū pficientis. Tertiū ad statuz pfectionis. De loco piculoso deductus est cū mundū deseruit. Mundus est locus periculosus causis peundi plenus. j. Joh. v. Totus mūdus in maligno positus est. Aug⁹. Amas seculum absorbebit te. Amatores suos vorare nouit non portare. Idē sup Johānē. Si delectat te mundus semp vis esse immūdus. Fuga q̄ btūs antonius vt ceteri sancti mundū fugerunt ꝓueniēter figurata est per fugā qua iacob fugit esau. Amatores em̄ mundi sunt similes esau. homines em̄ sunt beluini. sicut esau hō pilosus fuit ⁊ quasi beluinus. Aug⁹ in libro de disciplina christiana. beluin⁹ es amando talia qualia belue. beluas deus in faciem prostratas fecit pastū querentes. de terra te in duos pedes erexit. de terra tuam faciem sursū attendere voluit. Non discorret coz tuum a facie tua vt habeas faciē sursum et coz deorsum. Quid est sursum habere coz nisi qd̄ dictum est. Diliges dominum deū tuū. ⁊c. Beluini sunt qui ad modū bestiarum statuerūt oculos suos declinare in terram. fuit esau gule obediens. venatiōi intendens. mortē fratris sitiens. Damna primogenite vēdite paruipēdens in q̄bus amatores mundi ei assimilantur. Primū ptinet ad carnis concupiscētiā que in eis regnat. ⁊ sic iumentū nō habet in ptāte viso aliq̄ delectabili sibi refrenare cōcupiscentiā suaz sic nec ipsi sicut accidit in esau. Geñ. xxv. En morior. quid mihi proderūt primogenita. Secundū ptinet ad cōcupiscentiā oculorū siue ad auariciā que in amatoribus mundi regnat qui multū venant sed parum capiūt imo ipsi postea capiūtur. Aug⁹. Preda quā vis capere in muscipula est. tenes alienū ⁊ teneris a dyabolo. Greg⁹. Ad cōpedes onerat quidq̄d preter necessaria curat. Tertiū ptinet ad superbiā vite. veniet inquit esau luctus patris mei ⁊ occidam iacob fratrem meū. Geñ. xxvij. Ulentus superbie in eo succenderat ignem odij ⁊ ire qd̄ frequēter accidit in amatoribus mūdi qui etiam paruipēdunt spiritualia damna. sic legitur de esau q̄ abūt puipendēs qꝫ primogenita vendidisset

De sancto Antonio

Sicut porci margaritas pedibus calcãt sic ipsi bona spũalia despiciũt Math. vij Nolite sanctũ dare canib⁹ z margaritas nolite spgere ante porcos. btm̃ Antoniũ dñs de ꝓu. i ꝑ. duxit Justoꝝ semitas q̃si lux splendens ꝓcedit z crescit vsq; ad pfectum diẽ. puer. iiij. Ecõtrario iniusti deteriorando ꝓcedũt Eccl. xxij. Filia fatua in deminoratõe fiat. aia remissa dicit filia ꝓpter defectũ virilitatis seu virtutis Fatua vero ꝓpter defectũ discretõis. cuius bona quottidie diminuunt. similis est statue nabuchodonosoꝛ cui⁹ caput melius erat q̃; cetera mẽbra. btm̃ Antoniũ p vias rectas dñs ad regni visionẽ duxit. Et notandũ q; rectitudo duplr agnoscit. scz regule recte applicatõne z medij ad extrema ꝓpatiõe. Rectũ em̃ est cui⁹ medĩũ non exit ab extremis. vita bti Antonij recta fuit qz xpo z sanctis fuit ꝓformis. Regula recta est vita xpi q̃ speciosus est forma pre filijs hoim. ipse pulcerrimã nobis regulam viuendi oñdit. Alij sancti potuerunt errare ipe non. beat⁹ Antoni⁹ xpo se ꝓformare voluit vnde audiens illud euãgelicũ in ecclesia legi. Si pfect⁹ vis esse rẽ Vox illõ impleuit. ipse qõ rectũ in viris sanctis aspiciebat imitabat. Unde legit in vita ipsius q; ꝓprias gratias fratꝛ q̃s visitabat velut apes mellis dulcedinem a floribus bauriebat. vita etiã eius recta fuit qz mediũ ab extremis nõ discrepabat Initium vite homis non ht diuicias cũ homo nudus nascat. nõ ht gl'am cũ de immundo semie ꝓcipiat. nõ ht delicias. puer em̃ a plorando incipit. vt dicit Aug⁹ Finis etiã homis non ht diuicias cũ hõ nudus in terrã reuertat nec delicias cum in magno dolore hõ moriatur. nec gl'am cũ sub terra ponat z ab homib⁹ z brutis aialib⁹ ꝓculcetur. hjs extremis mediũ vite beati Antonij ꝓforme fuit. Ipse em̃ diuicias et delicias z mũdi gl'am ꝓtempsit. Nz ꝓtẽpserit diuicias. patz p hoc q; discum argenteum quẽ dyabol⁹ ꝓiecerat in via p quam ipse transitur⁹ erat accipe noluit. Deinde ingentẽ massam auri iacentẽ in itinere cõspiciens rapido cursu quasi magnũ incendiũ deuitauit. Delicias etiã ꝓtempsit. semel in die post solis occasum comedebat. non nunq; tribus diebus vel q̃tuoꝛ ieiunans. Quarto die z panem z salem z potum aque p modicũ sumebat. Quieti ꝓ mẽbra ꝓtendens. coniunco. ꝓtecto. atqz cilicio vtebatur. Aliquotiẽs em̃ sup nuda humũ iacebat Gloriã ꝓtempsit ꝓpter quã vitandã interi⁹ desertum adijt. vere ergo p vias rectas eum dñs duxit. Isay. xxvi. Semita iusti recta est z rectus callis iusti ad ambulandũ Quattuoꝛ virũ iustum deducunt p vias rectas scz sapia que velut lucerna vie rectitudinẽ indicat. Justicia que vt p eam ambulet indicat vel imperat. Tpantia que facit vt nõ declinet ad dexterã. Fortitudo q̃ facit vt nõ declinet ad sinistrã. Ad dexteram declinat q; boni transitorij cupiditate deuiat. Ad sinistrã q; timore trãsitorij mali vie rectitudinem derelinquit Neutro mõ beatus Antoni⁹ declinauit qz et bona trãsitoria pfecte cõtempsit z mala trãsitoria fortissime sustinuit. Eccl. ij. Ue illis qui dereliquerunt rectas vias z diuertunt in vias prauas Legitur (z ostẽdit illi regnũ dei) p fidem viuam vidit beat⁹ Antoni⁹ regnum dei. dum fuit in hac vita mortali. Manifeste ꝓ illud vidit cũ de⁹ in illud ipm induxit cum dictũ est ei. Intra in gaudiũ dñi tui Mat. xxiiij Uidit etiã regnũ dei in ꝓtẽplatione. cum em̃ a demonib⁹ laceratus esset eleuans oculos ad celũ. celo aperto vidit ad se lucem influere z ỏmones disparere z recessit dolor corpis penit⁹. Et ꝑsentiã dñi intelligens ait vbi eras ihu bone vbi eras. quare a ꝓncipio non affuisti z vox ad eum Antoni hic erã. scz expectabã videre certamen tuum. Nunc aũt qz viriliter dimicasti in toto orbe te faciã nominari. Aliq̃n ab angelis in sublime capt⁹ est cui⁹ transitũ demones ꝓhibere voluerunt cõtra eum pcã ab exordio natiuitatꝛ replicantes. liber tamen cũ angelis ascẽdit et statim ad statũ pristinũ redijt. Et notãdũ q; sicut dñs iustũ deducet p vias rectas. sic dyabol⁹ iniustũ p vias prauas z q̃q; per manifeste prauas. q̃q; p eas que vident. recte cũ sint prave Manifeste prave sunt vie illoꝝ qui aliena rapiũt. Recte ꝓ vident z prave sunt. qui aliena nõ rapiũt sed sua nimis diligunt qualis fuit diues euangelic⁹ Luce. xvi. puer. xvi. Est via que videtur homi recta scz nouissima illi⁹

ducunt ad mortem. Dyabolus hijs quos ducit regnũ suũ non ostendit imo abscondit. Oculis em̃ velatꝫ eos vult ducere ad patibulũ infernale Prouer. iiij. Via impiorum tenebrosa.

De eodem Sermo. II.

In ordine. 4j.

Venatio leonis onager in heremo. Eccĩ. xiij Solent homies libenter videre animalia siluestria Solent etiã libẽter videre venationẽ vel auiũ vel terrestrium aĩalium ⁊ tanto libenti⁹ quãto venatio est magis extranea ⁊ minus cõsueta. Siluestre aĩal volo vobis ostendere onagrũ in solitudine habitantẽ. scꝫ btm̃ antoniũ vitam heremiticã ducentẽ. venatõem etiã volo vobis ostendere. nõ venationẽ homis feras insequentꝫ. sꝫ venationẽ leonis infernalis circa captionẽ onagri. scꝫ bti antonij studiose laborãtis. de qua venatione p̃t intelligi verbũ ꝓpositum. Venatio leonis. ꝛc. Circa qđ verbũ quattuor volo vobis ostendere. scꝫ q̃re beatus antoni⁹ onager dici possit. ⁊ quare vitã heremiticã sibi elegerit Itm̃ quare dyabol⁹ leo vocetur. ⁊ q̃re onagrũ studiose venet̃.

Circa p̃mũ notandũ ꝙ asin⁹ domesticus est aĩal onerifer ũ multũ ꝑuituti addictũ ⁊ ꝑuam gratiã ꝯsequit̃. ꝑm multitudinem laboꝝ quos patitur. vnde ꝑcat mũdi amatores qui multũ sunt onerati. Mat. xj. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis. Ipsi sunt onerati onere culpe ⁊ pene. ps̃. Iniq̃tates mee supgresse sũt caput meũ ⁊ sicut onus graue grauate sũt sup me. Ipsi hñt molã asinariã ad collum ligatã. de qua loq̃tur dñs Math. xviij. Ipsi dimissi spinis pctõꝝ vadunt ad infernale incendiũ. Ipsi in magna ꝑuitute sunt Malus em̃ vt dicit Aug⁹. tot dñoꝝ seru⁹ est quot vicioꝝ. Ipsi hñt tot dños quot possessiões. nõ em̃ res eoꝝ ip̃is sunt subiecte sed ip̃i rebus. vnde viri diuiciaꝝ dicunt̃ in ps̃. Ex sua subiectõe ꝑuã gr̃am ꝯsequunt̃. In fine em̃ mund⁹ eos nudos trãsmittit Harena est termin⁹ maris que est infructuosa ⁊ ponderosa Sil'r accidit in mari h⁹ mđi Amatores em̃ mđi fructũ. nõ habẽt de labore suo ⁊ onerati remanẽt debito multe pene. Ro. vj. Quẽ fructum habuistis in quib⁹ nunc erubescitꝫ. Asin⁹ domesticus onager efficitur qñ ab onere dicto aliq̃s expedit⁹ ⁊ a ꝑuitute dicta liberatus mđm deserit ⁊ solitudinẽ eligit. vt beat⁹ antoni⁹ qđ nõ facit ꝓpria virtute sꝫ dono diuine gr̃e. vñ Job. 39. dicit domi⁹ ad Job. Quis dimisit onagꝝ liberum ⁊ vincula eius q̃s soluit. supple nisi ego. ꝑm Greg. Onager ꝑcat eos qui remote ꝯuersatõis secreta appetũt qui dei dono liberant̃ a ꝑuitute negotioꝝ seculariũ q̃ magna est ⁊ vincula eoꝝ soluunt̃ in terra. scꝫ retinacula carnalium desiderioꝝ. ⁊ nõ est ꝑuum beneficiũ. in ps̃. Dirupisti vincula mea tibi sa. h. lauđ. Seq̃tur (Cui dedi in solitudine domum) hoc fit cũ sancti a carnalibus desiderijs remoti silentiũ mentꝫ inhabitãt. Osee. ij. Ducam eum in solitudinẽ ⁊ ibi loq̃tur ad cor eius ⁊ tabernacul' eius in terra salsuginis supple dedi. Salsugo sitim accendere solet. Q̃ꝫ viri sancti q̃mdiu in hui⁹ mđi vite sancte tabernaculis degunt eternã patriã sitiũt. in terra salsuginis hr̃e tabernaculũ ꝑhibent̃. De hac siti legit̃ in ps̃. Sitiuit aĩa mea ad d. fon. viuũ. Contẽnit multitudinem ciuitatis. ⁊ qꝛ nõ vult ei cohabitare nec ei in morib⁹ ꝯformari cohabitationẽ fugit q̃si ꝑiculosam. Sene. Quo maior est populus cui admiscemur hoc plus ꝑiculi est. Eccĩ xviij. Ne oblecterꝫ in turbis nec in modicis. Assidua em̃ est cõ missio illoꝝ Hiere. xlviij. Relinq̃te ciuitates. nõ ꝯformatur mltitudini. ꝑm illud Ro. xij. Nolite cõformari huic seculo. Exo. xxiij. Non seq̃ris turbã ad faciendũ malũ. Clamorẽ exactoris nõ audit. exactor est dyabol⁹ q̃ semel homi nummũ male suasionis ꝯtulit ⁊ q̃tidie h⁹ mõi debiti reatum querit. vel exactorem ventrẽ dixit qui quotidie a nobis quoddã debitũ exigit. Abstinẽtes ꝟo dũ violenta gule desideria rep̃mũt quasi clamãtis exactoris verba ꝯtemnũt sed recte petentis verba audiũt. Circũspicit montes pascue sue. altas scꝫ ꝯtemplatõꝫ int̃ne refectionis vel altas sentẽtias scripture sctẽ vel mõtes dicũt̃ angeli, vl' viri sancti quos circumspicit vel vt inde veniat sibi auxiliũ vel vt inde sumat exẽplũ ⁊ mente q̃ꝫ ꝑquirit eterna. scꝫ que nulla successiõe

temporũ marcescunt quoꝝ ꝯsideratione terrena despicit. Circa scdm notandũ ꝙ beatus antoni⁹ merito deserti habitationẽ. habitatõi mũdi ꝑelegit. Desertum em̃ mũdi ꝑiculosi⁹ est quacunq; solitudie plures causas hñs ꝑeundi spũaliter q̃ solitudo corꝑalit̃ Quidq̃d em̃ in hoc mũdo aspicitur occasio ꝑt esse homi ꝑeundi Jõ hõ sapiens in omnib⁹ metuit. Ecc̃i. xviij. Sap̃. xiiij. Creature in odiũ hoim facte sunt ⁊ in tentationẽ anie hoim ⁊ in muscipulã pedib⁹ insipientiũ. In solitudine sũt fere indomite sꝫ domabiles. Tanta est ibi indomabilitas ꝙ vnũ membꝝ scꝫ lingua domari nõ ꝑt Jaco. iij. Omis natura bestiaꝝ volucrũ ⁊ serpentũ ⁊ ceteroꝝ domãtur ⁊ domata sunt a natura humana. linguã aũt nullus hominũ domare põt. Innumerabilia sunt aĩalia venenata ĩ deserto mũdi. Quis venenũ lingue poterit explicare. Lingua est inquietũ malũ plena veneno mortifero. in ps̃. Venenũ aspidũ sub labijs eoꝝ. Multi sunt serpentes in deserto mũdi. ꝟm illud Ecc̃s. x. Si mordeat serpens in silentio nihil min⁹ eo ht qui occulte detrahit. Multi in eo vrsi et leones. ꝓuer. xviij. Leo rugiens et vrsus esuriens. ꝑnceps impius sup populũ pauperẽ. Multi sunt apri in eo. ps̃. Exterminauit eam aper de silua ⁊ singularis fer⁹ depastus est eam Multi etiã lupi ꝟm illd̃ Michee. iij. Judices eius lupi vespere. Non videtur minus ꝑiculosum esse venire inter homies q̃m inter lupos. Interrogatus q̃dam phs̃. quid esset inimicissimũ hoĩ Rñdit alter hõ. veniẽs inter homies timere debet ⁊ occidere ⁊ occidi. ledere ⁊ ledi. ꝑiculosum est ei videre ⁊ videri. audire vel audiri. Berñ. Detrahere aut detrahentẽ audire qd̃ hoꝝ damnabili⁹. nõ facile dixerim. oculi hoim q̃si vim venenãdi hñt. bona nr̃a quo ad valorem ad nihilãt ad modũ basilisci Visus homis occasionaliter nos interficit Solo ore lupus nobis nocet. homo ꝟo non solum ore nec minus ore q̃m lupus. quasi ignis exit de ore homis Jaco. iij. Lingua nr̃a ignis est

Circa terciũ notandũ ꝙ dyabol⁹ ꝑ leonẽ figurat̃ eo ꝙ in multis ei assimilatur Leo habet collum rigidum ⁊ inflexibile. Non em̃ est collum eius articulosũ sꝫ est vnius ossis in quo significat̃ inflexibilitas dyaboli et suoꝝ Job. xli. Cucurrit aduersus deũ collo extenso ibidẽ. In collo eius morabitur fortitudo. Itẽ leo habet os latum ⁊ fetidum in quo figuratur capacitas dyaboli et suoꝝ Isa. v. ꝓpter hoc dilatauit infern⁹ aĩam suam. ꝓuer. j. Deglutiam⁹ eum quasi infernus viuentẽ ps̃. Sepulcrũ patens est guttur eoꝝ. Itẽ leo ht vngues recuruos in quo figurat̃ rapacitas dyaboli ⁊ suoruꝫ. Ecc̃i. iiij. Non sit manus tua ad accipiendũ porrecta. ⁊ ad dandũ collecta. Itẽ leo habet ossa durissima ⁊ sine medulla in quo significat̃ durities ⁊ imiꝟicordia dyaboli et suoꝝ Job. xli. Indurabitur cor eius quasi lapis. absq; medulla pie affectõis sunt mẽbra dyaboli Rom̃. j. Sine affectõne. sine federe absq; miꝟicordia. Si ossa leonis colliduntur adinuicẽ exit inde ignis. sic cũ ĩpatiẽtes verbo se collidũt exit inde ignis ire. ꝓuer. xvi. Vir insipiens fodit malũ et in labijs ei⁹ exardescit ignis. Eiusdem. xxvi. Sic carbones ad prunas ⁊ ligna ad ignem sic homo iracundus suscitat rixas Circa quartũ notandũ ꝙ sicut diuites h⁹ mũdi habent aĩalia domestica vt gallinas porcos anseres que impĩguãt refectione abũdanti ⁊ quiete ⁊ ista habent ad manũ sine labore ⁊ impinguata occidũt Sic dyabolus habet homies mũdanos velut aĩalia domestica que impinguat abũdantia tꝑalium ⁊ ocio. Dicit̃ in libro de natura aĩalium ꝙ multa animalia crassa sunt in ventre ⁊ maxime que sunt pauci motus. hos habet dyabol⁹ quasi ad manum ⁊ impinguatos occidit ⁊ magnũ festũ facit Zach. xi. Pasce pecora occisionis que q̃ possederant possidebunt. tñ cum dyabolus leccator sit non sufficit ei hoc. immo vult habere venationẽ. vnde viros spũales venatur et circa eorum captionem studiose laborat Abacuc. j. Incrassata est pars eius ⁊ cibus eius electus. Qualiter beatũ antonium venenatus sit Require in sermõe precedenti vel in vita ipsius.

De Fabiano et Sebastiano
Sermo. 42.

Sancti per fidē vicerūt regna. operati sunt iusticiam adepti sunt repromissiones ad Hebreos. xj. Hijs verbis meritū sanctoꝝ martirū. et p̄miū nobis indicat̄. fidēs eoꝝ ꝯmēdatur ⁊ q̄lis fides nr̄a eē debeat īsinuat̄. Meritū indicat̄ cū d̄r. sancti vicerūt regna operati sunt iusti. p̄miū cū d̄r. adepti sūt repromissionē. Fides eoꝝ ꝯmendat̄ cū ostenditur fuisse causa ꝙ regna vicerūt. iusticiā fecerunt. repmissiōes adepti sunt. q̄lis fides nr̄a esse debeat insinuat̄ cū virtus fidei eoꝝ declarat̄ que nobis in exemplū ꝓponitur. Circa p̄mū notandū ꝙ meritum sanctoꝝ in duob⁹ fuit. scz in hoc ꝙ mala vicerunt ⁊ bona fecerunt. De p̄mo ibi. vicerūt regna. De scd̄o ibi. opati sunt iusticiā. Sancti fide vicerūt regna mūdi carnis ⁊ dyaboli. Regnū mōdi. ꝯtēnendo diuicias. Regnū carnis ꝯtemnēdo delicias. Regnū dyaboli ꝯtemnēdo honores De p̄ma victoria d̄r. j. Joh. v. Hec est victoria q̄ vincit mōm fides nr̄a. q̄dam mūdū vincunt diuicias sibi subijciēdo. alij eas abijciendo. Subijciēdo qꝛ eas retinentes ⁊ habētes sub se ex hoc quodāmō sunt altiores ⁊ ad expugnationē inimici potentiores. faciunt em̄ inde largas el'as Qui mod⁹ expugnādi inimicū valde efficax est. vñ sup illud. Misericordia mea et refugiū meū. dicit Augu. De nulla re sic vincit̄ dyabol⁹ vt de mia. ⁊ Ecc̄i. xxix. d̄r de el'a. sup scutum potentis ⁊ sup lanceā aduersus inimicū tuū pugnabit. Ecōtrario cupidi ⁊ auari nō subijciunt sibi terrena sed se terrenis Que em̄ male adquirūt sup humeros suos ponunt ⁊ quasi viuos se sepeliunt. sil'es talpe que terrā quā fodit sup se ponit. Abijciendo mōm vincūt qui amore xp̄i mōm relinquūt q̄ ad modū luctantiū se terrenis sploliant ne dyabolus habeat quo eos teneat ⁊ sic eos deijciat ⁊ deuincat Luc̄. xiiij. Omis ex vobis q̄ nō renūciauerit oībus q̄ possidet non p̄t me⁹ esse discipul⁹. Sancti fide diuitias ꝯtēpserūt eas esse in muscipula dyaboli agnouerūt. Aug. Preda quā vis rape in muscipula est tenes alienū ⁊ teneris a dyabolo Item q̄ futuras diuicias hijs longe meliores intellexerūt. Heb. xi. Rapinā bonorum vr̄oꝝ cū gaudio suscepistis. ꝯgnoscētes vos hr̄e meliorem ⁊ manentē sub̄am. Greg. Uilescūt tp̄alia dū ꝯsiderāt̄ eterna sup illō Thym̄. vlti. Sectare iusticiā. pietatem fidem. dicit glo. Qui verā fidē de deo h̄t non cupit in miserijs seculi fieri diues. Delicias fide ꝯtempserunt. qꝛ corpa sua morti esse ꝯdemnata ꝯgnouerūt. Sene. Oēs capitali supplicio ꝯdēnati sum⁹. Corpus em̄ s̄uus maliuol⁹ quē nō decēt delicie. Ecc̄i. 33. Seruo maliuolo tortura ⁊ ꝯpedes Isa. xj. Erit fides cinctoriū renū eius. Honores ꝯtēpserūt qꝛ eos ꝯfusione plenos intellexerūt. Phyl'. iij. Gl'ia in ꝯfusione eoꝝ qui terrena sapiūt. Luce xvi. Qd̄ homib⁹ altū est abomiatio est añ deū Hec tria regna moyses fid̄ vicit. vñ Hebre. xi. Fide moyses grandis fact⁹ negauit se esse filium filie pharaonis. Ecce ꝯtempt⁹ honoris magꝫ eligens affligi cū populo dei q̄ꝫ peccati tp̄alis hr̄e iocunditatem. ecce ꝯtemptus deliciaꝝ. maior es diuicias estimās thesauro egyptioꝝ improperiū p̄xi. ecce ꝯtemptus diuiciarū. aspiciebat em̄ in remuneratōnē. Sancti iusticiā opati sunt a q̄ nullo tormēto cessare voluerūt. Sene. Uir bon⁹ ab honesto nulla re deterrebit̄. ad turpia nll'a re inuitabitur. hec fuit esuries ⁊ sitis sanctoꝝ vt possent iusticiā opari. beatos se reputabāt cum ꝓ iusticia tormēta sustinebāt. Mat. v. Beati qui esuriūt ⁊ sitiunt iusticiā Itē beati q̄ ꝑsecutionē patiunt̄ ꝓpter iusticiā. j. Pe. iiij. Si q̄d patimini ꝓpter iusticiā. beati. ⁊ sicut sancti cauerūt mala ꝓhibita ⁊ impleuerūt mādata sic adepti sunt repmissionē. De qua subditur. adepti sunt repmissionē. s. coronā quā repmisit de⁹ diligentibus se. Jaco. j. Oīm aūt hoꝝ fides radix fuit. Cetere ꝑtutes radices sunt suorum opm. sed fides radix est ceteraꝝ virtutū. Aug⁹. sup iohem. Sicut in radice arboris nulla apparet prorsus spēs pulcritudinis. ⁊ tñ q̄dquid est in arbore pulcritudinis ⁊ decoris ex illa ꝓcedit. sic ex fidei humilitate quidq̄d meriti q̄dquid beatitudinis aīa susceptura est ꝓcedit. Itē Greg. Sic̄ rami sine radicis virtute arescunt. ita quelibꝫ opa licet bona videant̄ nulla sunt si a fidei soliditate distinguant

Et notandū ꝙ fides sanctoꝝ fuit mag̃ viua et firma. Magna fuit. vnd̃ sua magnanimitate regna vicit. viua fuit. vnd̃ fructum iusticie ꝓtulit. firma fuit. ꝯstant' em̃ omia aduersa sustinuit. sic fides nr̃a magna debet esse vt ea omia transitoria ꝯtemnam⁹. viua etiā debet esse ne a bonis opibus ignauia cessemus. Fides em̃ sine opibus mortua est Jac̃. ij. Item debet esse firma vt in ea ꝑseuerem⁹. vitā em̃ illam expectam⁹ quā deus datur⁹ est illis q̄ fidem suam nunq̄ mutant ab eo. Tob̃. j. Item notandū ꝙ beat⁹ Fabian⁹ mala vicit. vñ cum tractaret̃ de electōe pape in signum sanctitatꝫ candida colūba sup caput eius de celo descendit. ⁊ ab omib⁹ in papā electus est. Ipse etiā iusticiā fecit. qꝛ factus papa in ministerio suo diligentiā habuit. vñ misit septē diacones ꝑ omēs regiōes xp̄ianoꝝ tradens eis septē subdyacones q̄ notarijs p̄fuerunt et sic gesta martirum collecta sunt. Ipse reꝓmissiōes adept⁹ est ꝑ martirij em̃ palmā ad vitaꝫ transiuit beatā. Beatus etiā sebastian⁹ regnauit. q̄ imꝑatorem rep̄hendere nō timuit. Justiciā oꝑatus est xp̄o em̃ quottidie sedulū exhibebat officiū et fideles inter tormēta deficientes ꝯfortare curauit. vñ ei p̄t dici illd̃ Job. iiij. Vacillantes ꝯfirmauerūt s̄mones tui ⁊ genua tremētia ꝯfortasti Interl̃ In genib⁹ p̄us appet tremor. Ipse etiā intelligens ꝙ xp̄c ꝑ ip̄o mortu⁹ fuerat ei vicem reddens mori pro eo voluit et sic ad gaudia a christo ꝓmissa ꝑuenit

De beata Agnete.

Sermo. 43.

Pulcre sunt gene tue sicut turturꝫ. Cant̃. j. Vox est sponsi ad sp̄osam scꝫ xp̄i ad ecclesiam. tñ p̄t esse vox xp̄i specialiter ad beatā Agnetē cui⁹ hodie celebramus solennitatē. Circa verbū hoc tria nobis ꝯsideranda sunt. Primū ꝙ sponsa inter aues p̄mo turturi assimilat̃. Scd̃m est ꝙ a pulcritudine genaꝝ p̄usq̄ a ceterꝫ membris ꝯmendat̃. Terciū est in quibus pulcritudo genaꝝ turturea attēdat̃ In p̄mo sponsa de castitate amāda et fide thori s̄uanda ā monetur q̄ sponsus in sponsa maxime requirit. Hoc em̃ in turture significat̃ que amisso cōpare quasi voto vidualis ꝯtinentie se astrinxerit alium vlterius nō admittit sed ab osculo alieno ⁊ a tactu impollutam se custodit. Bernard⁹ Turtur ē luctus amica. opace solitudinis familiaris incola. forma simplicitatis. exemplum castitatꝫ. sic eccl'ia q̄ est a sponso suo viduata. qui corporalem presenciam ei subtraxit et in celum ascendit immaculatam ab hoc seculo se custodit. instar turturis solitudinem eligens s̄m illud ecce elongaui fugiens et mansi in solitudine Apoc̃. xij. Date sunt mulieri due ale vt fugiat in desertuꝫ. hee due ale possunt intelligi ꝯtemptus mundi. et amor celestis regni. et si nō habeat solitudinē corꝑis. habet tamen mentis. de qua Bern̄. O ania sancta. esto sola vt soli oīm serues teip̄aꝫ quē ex omib⁹ elegisti In hoc etiā ꝙ inter aues. turturi primo assimilatur q̄ turtur pro voce habet rugitū sic̃ columba gemitū Insinuatur ꝙ prima vox venientiū ad deū ⁊ copulantiū se xp̄o sponso debet esse rugitus penitētie Ps̃. Rugiebā a gemitu cordis mei In hoc ꝙ sponsa primo a genaꝝ pulcritudine ꝯmendatur. insinuatur ꝙ hij qui habent ecclesiam. de honestate amāda admonētur. gene em̃ que ꝯtinent dentes cibū ꝯterētes ⁊ in quibus magna ꝑs pulcritudinis corꝑis ꝯsistit doctores ecclesie designant q̄ cibū scripture ꝯterūt et auditorib⁹ ꝯmestibilem reddunt. quoꝝ honestas deo multū placet ⁊ ad pulcritudinē ecclesie multū valet qꝛ parum ꝓficit eoꝝ doctrina si desit vita honesta. Itē d̃t sponsus sponse Cant̃. ij. Ostende mihi faciem tuam sonet vox tua in aurib⁹ meis. vox em̃ tua dulcis et facies tua decora

Circa terciū notandū ꝙ ad pulcritudinem genarū turtureā tria ꝑtinent. Primū est castitas debent em̃ esse sine corruptiōe doctrine vel vite. ij. Coꝝ. iiij. Non ambulantes in astutia neq̄ adulterātes verbū dei. Scd̃m est rubor. Rubricati em̃ debent esse q̄druplici rubore. Primus est rubor sancte verecūdie. que verecūdia est timor in turpifacto et fuga rei indecentis. Oēm em̃ inhonestatē timere debēt ⁊ fugere. Ecc̃i. vij. Gratia verecūdie mulierꝫ sensate sup aurum. Alius est rubor passionis dñice. debent em̃ habere memoriā eius ⁊

desideriū imitādi eam. Cant. iiij. Sicut fragmē malipunici ita gene tue. Terci⁹ ē rubor pacie Quart⁹ ꝑpassiōis. pacientes debent esse in ꝓpriis malis. ꝑpacientes in alienis malis. Et hec sunt duo genera martirij. de pacia dicit Greg. Sine ferro ⁊ flamma martires esse possum⁹ si pacīam in anio ꝑseruem⁹. Martiriū ꝙo ꝑpassiōz nō vnico genere tormenti. sed quasi omni genere hoiem torquet. Fm illud. ij. Cor. ix. Quis infirmat ⁊ ego non infirmor ?ē. Rubor iste q̄ in genis eccl'e debet esse intelligitur iu hoc q̄ gene turturis colorē rubeū aspectib⁹ hominū inferūt cui ūmixtus color esse videtur iacinctin⁹ color scz ethere⁹ p quē celestis intentio designatur que genas eccl'ie pulcras reddit. labores em̄ ⁊ passiones eccl'e ⁊ ꝑpassiōes exornat Sic̄ terzena intentio labores ⁊ dolores reprobor denigrat Hiere. ix. vt inique agerent laborauer̄t. et hec celestis intentio est quartum ptinens ad pulcritudinē genaz eccl'ie. Spēaliter verbū ꝓpositū pōt esse vox xp̄i ad dilectā sponsam suam. scz beatā agnetē q̄ ad modū turturis casta fuit. ⁊ fidem thori integre xp̄o seruauit. De ea dr Ambro. Pulcra facie sz pulcrior fide. fidelitate pulcrior fuit. q̄ntā dicebat filio p̄fecti eam solicitāti. Discede a me fomes peccati qz iam ab alio amatore p̄uenta sum. Non potero aliū aspicere ⁊ illum derelinq̄re. illi soli seruo fidem. genas ei⁹ ornauit rubor sancte verecūdie q̄ oēm rē indecentē timuit et cauit. De verecūdia dicit Bern̄. sup Cant. Nescio si quicquā grati⁹ verecūdia in moribus hoim deprehendi queat. verecūdia oim est ornat⁹ etatum. sz in tanta etate amplius pulcriusqz enitescit. Genas beate agnetis rubor dominice passiōz ornauit scz duas vires aie vim cognitiuā. scz ⁊ vim affectiuam. In cognitiua fuit memoria dn̄ice passiōz In affectiua desideriū imitatōis ipsi⁹. vnde ipsa dicebat. sanguis ornauit genas ei⁹. et itez posuit signū in faciem meā. vt nullum p̄ter eum amatorē admittā. posuerat signuz in faciē eius scz amoris maximi q̄ dilecta fuerat a xp̄o. s. beneficiū redēptōz qō in memoria habebat. de quo Joh. xv. Maiorē hac dilectionē. i. maius signum dilectōis nemo habet q̄m vt animā suā ponat quis ꝓ amicz suis Amor iste totum amorē ei⁹ exigebat. Bern̄. sup cant. Sup omia reddit te amabilē mihi bone ihu. calix quē bibisti opus redemptōis nr̄e. hoc oīno amorē nr̄m facili vendicat sibi totū Redemptōis beneficiū totius vite nostre requirit obsequiū Bern̄. Juste sibi vendicat vitā meā qui ꝑ mea posuit suā Exemplo b⁹ beate virginis ⁊ nos genas mentz pulcras hr̄e studeam⁹ vt cui ipsa placuit placere valeam⁹ Facies mentis intentio est cui⁹ gene pulcre sunt si aia intēdat rei cui debet. ⁊ fine q̄ debet. Bern̄. sup cant. Cogita anie faciem mentis intentionem ex qua nimirū rectitudo opis. sic̄ ex facie pulcritudo corpis estimat̄. Jnq̄rere deū ꝓpter se ipm̄ solū. hoc plane est vtrāqz faciem biptite intentōis hr̄e pulcerrimā. Jn tēdere aūt q̄si in deū ⁊ nō ꝓpter deū ypo plane q̄si aie est. porro ecōtrario intēdere in aliū. tm̄ ꝓpter deū non ocium marie sed marthe negocium est.

De beato Vincentio Sermo. I. In ordine. 44.

Vincenti da bo edere ō ligno vite quod est in padyso dei mei. Apoc. ij. Cū tria sint necessaria ei qui pugnat vt vincere valeat. scz discretio. fortitudo. audacia. benign⁹ dn̄s militantē ecclesiam scripturis sacris instruit ne defectu discretiōz in certamine succumbat. Adiutorium etz gr̄e ei p̄stat vt fortitudinē bēat Exēplis ⁊ pmissionib⁹ eā aiat vt audacem eā reddat Circa p̄mum notandū q̄ discretio multum valet ad victoriam. puer. xxviij. Vir sapiens fortis est et vir doctus robustus et validus. qz cum dispositōe initur bellum et erit salus vbi multa ꝑsilia sunt. Eccs. ix. Dicebā ego sapientiā meliorem esse fortitudine. Jn eodē. Melior est sapientia q̄z arma bellica Sapie. vj. Melior est sapiētia q̄z vires et vir prudens q̄z fortis. Et quia sapia tm̄ valet in bello ideo poete fabulati sunt palladem deam sapie deam esse belli. Duodecim stultitias q̄b⁹ multi in bello spūali succūbunt. Require in tractatu de prudentia ca⁹. iij. Circa scd̄m notandū q̄ tria multū valent ad h̄ q̄ aliq̄s adiutoriū gr̄e habeat ⁊ sic fortis

in bello fiat. Primum est humilitas Jacobi. iij. Deus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam. aque gratiarum ad vallem humilitatis confluunt. humilitas ostendendo suam miseriam incitat ad miserēdum dei misericordiam. Abyssus eī abyssum inuocat. abyssus miserie. abyssum misericordie. Oratio humilis. est nūcia succursum dei impetrans Eccī. xxxv. Oratio humiliantis se nubes penetrabit Humilitas gloriam victorie deo attribuit et propter hoc totum pondus prelij eidem imponit. Cuius eī est victorie gloria. eius est et pugna Secūdum est spes Bonus enim dominus. sperantibus in eum. Trenor. iij. Hieremie. vij. Benedictus est qui confidit in domino. et subditur. Erit tanq̄ lignum quod plātatur super aquas. Ipse est velut arbor iuxta fontem diuine misericordie plantata. a qua sperat se adiuuari. a qua habz robur Isa. xxx. In silentio ⁊ spe erit fortitudo vestra Eiusdem. xl. Qui sperant in domino mutabunt fortitudinem. Ps̄. Qui confidūt in domino sicut mons syon. Tercium est pietas. pietati proximo subueniēti in suis necessitatibus. diuina pietas in certamine non deest. Ideo hosti preualet. vnde dicitur de elemosina. Eccī. xxix. Suscutum et lanceam potentis pugnabit p te contra inimicos tuos. Circa tercium notandum. q̄ inter exempla quibus ecclesia militans in certamine animatur vnum de magis efficacibus est. Exemplum beati Vincentij cuius hodie festuz celebratur. Inter promissiones vero vel de consolatoria est promissio nobis proposita que in ipso impleta est indubitanter. Ipse vincentius fuit et re et nomine. ipse vt dicit Augustin⁹. Vicit in penis. vicit exustus in ignib⁹. vicit submersus in fluctibus. vicit viuus. vicit mortuus. Non est victus a malo vel culpe vel pene. sed vicit in bono malum. Ipse vicit dyabolum tentationibus eius non consentiendo. j. Jaco. v. Resistite dyabolo ⁊ fugiet a vobis. Vicit etiam eius ministrum scz Dacianum adeo manifeste. vt nō diceret dacianus verbum malum. Ait enim victi sumus. Ipse vicit in aere etiam aculeo extentus. Ipse vicit in igne super candētis ferri machinam positus. ipse vicit in terra intestis acutis super eam pstratis Ipse vicit in aqua in mari proiectus. et post glorioſam victoriam ad esum ligne vite est recept⁹. Si vis vincere sicut ipse vicit. tribulationes non fugias Non est strennui militis tormenta fugere. sed in hūs potius absq̄ peccato in armis se exercere. velut torneamenta tribulationes sunt. has beatus Vincentius non fugit. Vnde scriptum est de eo Intrepidus dei athleta candentis ferri machinam vltro conscendit. Item moras carnificum arguendo ad penas alacriter properabat. Jacobi. j. Omne gaudium existimate fratres mei cum in varias tentationes incideritis. In tribulatiōibus pacientia addiscitur Judicū. iij. Hec sunt gentes q̄s reliquit vt eis erudires israhel. Item si vincere vis noli magis timere equo tuo q̄m ascensori id est corpori q̄m spiritui. Math̄. x. Nolite timere eos qui occidūt corpus. Animā autem non possunt occidere. Item nunquā incedas inermis. cōtinue enim es in bello Ephe. vj. Accipite armaturam dei vt possitis stare aduersus insidias dyaboli. Si quid in armis tuis diruptum fuerit illud non differas reparare. Frequenter reparare debemus arma spiritualia vt pacietiā ⁊ humilitatē. Eccī. ij. Fili accedens ad seruitatē dei sta in iusticia ⁊ timore ⁊ prepera te ad tentationē. nec hosti adiutores pcures. nec arma ministres. hosti familiari. scilicz carni Adiutores pcurat qui varias delicias ei preparat quod periculosum est. Si enim caro que concupiscit aduersus spiritum. ceperit habere deliciarum preparamenta et irritamenta. fiunt duo contra vnum ⁊ periclitatur conscientia vt habetur in epistola ad fratres de monte dei. Hosti arma ministrātur cum immoderato cibo ⁊ potu corpus impletur. Item caue ne solem ante oculos habeas vt gloriam mundanam concupiscas. Hec enim multis fuit occasio vt vincerentur. Job. xxxi. Si vidi solem cum fulgeret. ⁊c. Johā. v. Quomō potestz credere q̄ gl'iam accipitz ad inuicē⁊c̄ Item caue ne hostis in ocu-

los tuos terram iniȝciat vt in bonis que agis terrenam intẽtionẽ habeas Math. v j. Si oculꝰ tuꝰ fuerit simplex totũ corpꝰ tuũ lucidum erit si autem nequam totum corpus tenebrosum erit Oculus dicitur intentio. corpus cõgeries operum Item caue ne habeas crines nimis longos immo ad modũ pugilis habeas eos breues et iunctos ne per eos a dyabolo capiaris Crines nimis lõgos habet q̃ varijs cogitacionibus nimis per ea que mundi sunt euagatur Crines iuncti sunt si fuerint ꝺ hijs que ad caritatem pertinent vel accendendam vel conseruandam Item caue ne hostis te altior existat. tu potius procura vt eo altior sis. vt scilicȝ conuersatio tua in celis sit. tunc dicere poteris. illud Ps. Sup inimicos me. de. o. m. id est deorsum aspexit. tormenta eoꝝ despiciendo. hoste altior fuit beatus Vincentius cum dicebat Daciano. Ecce iam in sublime agor et ipsos principes tuos altior despicio. Qui exemplo vincentij vicerint ad esum ligni vite peruenient. Lignum vite hic intelligitur summa bonitas que hic p̃ gustatur. ꝑm illud Gustate et videte quoniam bona est negociatio eius. sed in futuro pleno esu ipsius satiabũtur. ꝑm illud ps. Saciabor cũ apparuerit gloria tua.

De eodem Sermo. II. In ordine. 45.

Vincenti dabo edere de ligno vite. qꝺ est in paꝺyso ꝺei mei Apoc̃ .ij. Circa verbum ꝓpositũ quattuor sunt nobis attendenda. Primũ quare tempore gratie promissiones fiant vincentibus cum tempore veteris legis soleant fieri mãdata seruantibꝰ. Deutro. .xxvij. Si audieris vocẽ ꝺomini ꝺei tui vt facias atq̃ custodias omnia mandata eius que ego p̃cipio tibi hodie. faciet te dominus deus tuus excelsiorem cunctis gentibus ꝛc̃. Secundum est q̃ vincere debemus vt promissiones assequamur. Tercium est qꝺ sit lignum vite cuiꝰ esus vincentibus promittitur. Quartũ est quare esus ligni ꝺandus non rꝺꝺen ꝺus esse asseritur. Circa primum notandum q̃ ꝑm Bernardũ. Bona vita est bona agere et mala pati ꝛ sic perseuerare vsq̃ ad mortem. Initium iusticie fuit veteris legis. scilicet mandata seruando bona agere. Ad tempus vero gratie pertinet perfectio iusticie vt nõ solum bona agamus sed mala sustineamus et in hijs perseueremus et sic victores existamus. Ad tempus veteris legis pertinet iusticiam operari. ad tempus vero gratie non solũ iusticiam operari sed etiam necesse est pro iusticia pati. Math. v. Beati qui psecutionem paciuntur ꝓpter iusticiam. j. Pet̃. iij. Si quiꝺ patimini ꝓpter iusticiam beati ꝛc̃. Circa scm̃ notandũ q̃ septẽ regna vincere debemus vt christi promissiones assequamur. id est septem capitalia vicia que significata sunt per septem gẽtes quas expugnauerunt filij israel vt terram promissionis haberẽt. de quibus legitur. Judicũ. iij. Vere hec sunt regna que sancti per fiꝺem vicerunt Hebr. vij. Septẽ autem promissiones in apocalipsi cõtinentur vincentibus facte que ad victoriam horum septem viciorum possunt referri. quarum vna est verbũ ꝓpositum que potest referri ad vicium gule. hoc viciũ priꝰ infestat hominem. hoc vicio tentati sunt primi parentes. hoc etiam primo tentatꝰ est dominus in deserto Math. iij. vbi ꝺt Glo. In pugna christi prius contra gulã agitur quia nisi prius hec refrenetur frustra circa alia vicia laboratur. Vincenti hoc vicium ꝺat dominus edere ꝺe ligno vite. plongatur enim ei in p̃senti. vita corporis et continuatur in eo vita spiritual In futuro vero ꝺabitur ei vita beata ꝛ immortalis. Primi parentes vicio gule devicti de ligno vite non comederunt quo immortales fierent ꝛ necessitati moriendi addicti sunt. homines abstinentes diutiꝰ viuunt. Eccl̃. xxxvij. Qui abstinens est adꝺiciet vitam. Econtrario vigilia et colera et tortura viro infrumito. Eiusdem xxxi. Secunda promissio est. Apoca. iij. Qui vicerit vestietur vestimentis albis quod potest referri ad vicium luxurie. Qui vicerit hoc vicium in p̃senti pulcrũ

habet vestimentum scilicet candorem castitatis ⁊ in futuro pulcrius habebit. luxuriosus habet vestimentum mixtum sanguine quod erit in combustione ⁊ cibus ⁊ ignis Isa. lx. Fonicatores enim ⁊ adulteros iudicabit deus Hebre. xiij. Tercia p̄missio est. Apoc. ij. Qui vicerit non lediture a morte secunda que potest referri ad vicium ire. Qui hoc vicium vicerit mala huius mundi pacienter tolerando que solent concitare hominem ad iram et odiū ⁊ impacientiā non leditur a morte secunda. Prima mors est in corporis dissolutione. Secunda in damnatiōe. Qui timēt presentia non futura. sunt vt equi vmbratici. vmbram timentes malorum ⁊ nō vera mala. Sap̄. v. Transierunt omnia illa tanq̄ vmbra. Quarta p̄missio est Apoc. .ij. Vincenti dabo manna absconditum quod potest referri ad vicium inuidie. animus benignus qui sine inuidia est. socius christi est ⁊ membrorū eius. bonis ipsorum ꝓgaudens et malis compatiens. ⁊ sicut hic socius ē passionis sic socius erit ꝓsolationis. vnde habebit manna absc̄onditum. Animus vero inuidus socius est dyaboli. in lucro et in damno. De malis proximi gaudens de bonis dolens. vnde socius erit dyabolice desolationis Quinta p̄missio est Apoc. iij. Qui vicerit faciā eum columnā in templo dei mei ⁊ potest referri ad vicium superbie qui hanc vicerit columna est in templo inferiori p̄sustētationem aliorum. Insuperiori vero erit columna per ornatum ⁊ decorem. Superbus non potest esse columna cum sit flexibilis vt arundo. Sexta p̄missio est Apo. .iij. Qui vicerit dabo ei sedere in throno quod potest referri ad vicium accidie. hic non est locus quiescendi sed in futuro. Bernard⁹. loquens ad luciferum. O impudens ⁊ imprudens milia milium ministrabant ei et decies centena milia assistebant ei. ⁊ tu alijs ministrantib⁹ ⁊ assistentibus sedere presumis. hic est locus laborandi. ij. Thym̄. ij. Labora sicut bonus miles christi. Septima p̄missio est. Apoc. xxj. Qui vicerit possidebit hec et ero illi deus et ipse erit mihi filius. Hec p̄missio referri potest ad vicium cupiditatis. quod qui vicerit ꝓtemnendo terrena possidebit celestia. beat⁹ ille qui terrenas possessiones ꝓtemnendo fit dei heres et christi coheres. Item quia dicitur vincēti simplicit̄ sine determinatōe aliqua potest intelligi. vincenti vniuersa dabo edere ⁊c̄. vult dominus militem suum tante virtutis esse vt totum mundū vincat sic̄ ipse vicit. Joh. xvj. Confidite quia ego vici mundum. Mundum vincit qui omnia transitoria despicit. Desinit enim timere qui desinit sperare ⁊ amare. Qui nihil in hoc mundo sperat et amat. nihil in hoc mundo timet. Circa. tercium notandum q̄ lignum vite christus est. Pō. Tanq̄ lignum quod plantatum est secus decursus aquarum. Ipse est principium triplicis vite. scilicz nature. gratie. ⁊ glorie. De vita nature dicit Gen̄. ij. Inspiravit in faciē ei⁹ spiraculū vite. De vita gr̄e Joh. vi. Verba que ego loquor spiritus et vita sūt. Epbe. ij. Conuiuificauit nos in christo. De vita glorie Joh. vi. Domine ad quē ibim⁹ verba vite eterne habes. Eiusdem. xj. Et vitam eternam do eis.

Circa quartum notandū q̄ p̄miū promissum vincētib⁹ omne meritum excedit. Jō bene dicit dabo nō reddam Ro. viij Non sunt ꝓdigne passiones hui⁹ temporis ad futuram gloriā que reuelabitur in nobis. vincentiōr ꝫ pusillanimes pugnā nō aggrediētes vel contra remissos semper pugnantes ⁊ nunq̄ vincentes vel cōtra molles ante victoriam deficientes. dabo dicitur contra p̄sumentes.

In Conuersione sancti Pauli. Sermo. 46.

Paulus adhuc spirans minarum/et cedis in discipulos domini accessit ad principem sacerdotū et pecijt ab eo epistolas in damascū. Act. .ix. Hodie cum magna exultatione ⁊ dei glorificatione recolitur in ecclesia beati pauli conuersio/et merito quia eius conuersio et peccatoribus ⁊ conuersis/felix est instructio/Erigit enim peccatores ad spem ⁊ conuersis dat viuendi formam. Ideo et iustis ⁊ peccatoribus diligenter

attendenda est ne pctōres despiciāt. Qui em peccator est. sanctus futur⁹ est. immo iam in dei prudentia sanctus est. vt patet in paulo. qui nunc est sanctus. in dei pre scientia iam est quasi dyabolus. vt ptz in iuda Joh. vj. Nonne ego duodecim vos elegi. et vnus ex vobis dyabolus est. habe bat paulus maliciam in corde. sm illud spirans cedis. id est anhelans ad cedem. habebat etiam minas in ore. sm illud spi rans minarum. Minas enim vt ignem spirabat. non ab alio incitatus. sed alios succendens. habebat maliciam in opere. sm illud. Accessit ad principem sacerdo tum. ꝛc. Non ꝓponebat parcere etiā mu liebri sexui. vnde subditur. Vt si quos in ueniret huius vite viros et mulieres. ꝛc. Nec se prepabat ad conuersionē per ali quam bonam operationem. immo dum psecutioni christi in membris eius inten deret. christi misericordia conuersus est. Peccatoribus etiam attendenda est ipsi⁹ conuersio. spem enim illorum erigit et ig norantiam instruit. Sunt aliqui pecca tores. qui conuersi volunt vti voluntate imperfecta. sicut vult et non vult piger. Prouer. xiij. Sed diffidentia et ignoran tia eorum conuersio impeditur. Sed at tendenti pauli ꝓuersionem nullus locus relinquitur desperatiōi. In ea et peccato res circa suam conuersionem multum in struuntur. Bernard⁹ in sermone. loquēs de memoria huius conuersionis. In hac inquit memoria. et peccator spem venie concipit. vt ꝓuocetur ad penitentiam. et qui iam penitet perfecte conuersionis ac cipit formam. Duodecim vero nobis sunt attendenda circa beati Pauli cōuer sionem. que valere possunt ad nostrā edifi catione. Primū est q̄ lux eum circumful get. per quam intelligitur dī gratia ad cō uersionem necessaria. Sine ea enim nō fit vera conuersio. Osee. xiij. Perditio tua israel tantūmodo ex te. ex me autem auxi lium tuum. occidere potest se homo ꝛ nō a morte suscitare. spiritus est vadens et nō rediens. piscis per se potest nassam in trare. sed per se non potest inde exire. Se cundū est q̄ in terram cadit in quo desig natur motus humilitatꝛ. qui multum va let ad conuersionē. humilibus enim deus dat gratiam. Jaco. iiij. Ad terram cadit qui terram se esse agnoscit. Gen. iij. Pul uis es. et in puluerem reuerteris. Qui ha bet castrum forte situm in rupe nō est mi rum si guerram velit habere cum potente. sed fatuus est ille. qui non habet mansio nem nisi ō palea que cito comburi potest. si cum potente guerram habere velit. An gelus cum immortalis sit habet quasi ca strum super rupem situm. Homo vero q̄ habet corpus mortale habet māsionem que facilime potest comburi. solo enim calore febrili sine igne in cinerē redigit. Jdeo valde fatuus est si omnipotenti re pugnare presumit. Tercium est q̄ a dō reprehenditur dicente sibi Saule saule q̄d me persequeris. et subditur. Ego sum ihs id est saluator. durum est tibi contra stimu lum calcitrare. Ad hāc questionem. quid me persequeris. nulla causa rationabilis potest responderi. duabus de causis perse quitur aliquis alium. aut propter ipsius culpam. vel propter vtilitatem propriam. Propter culpam saluatoris eum non per sequebatur. non enim saluator nocuerat ei. immo ab eo multa beneficia acceperat pro quibus potius debuit ei obsequi q̄m persequi eum. Item persequēdo eum vti litatem non cōsequebatur. immo potius sibi nocebat. Sicut enim bos recalcitrās stimulum sibi infigit. sic peccator deo re pugnans non nocet. sed seipsum ledit. ho mo enim p maliciam occidit animam su am. Sapie. xvj. Quartum est quod cum dicit. Domine quid me vis facere ostē dit deo voluntatem suam paratam ei ad obediendum. Glosa. Indica voluntatem tuam. et ego obediam. Intellexi q̄ stimu lus compellebat eum ad opus sicut dicit Glosa. stimulus inquam diuine percussi onis. Aug⁹. Non est conuersus quando ꝓstratus est in terram. sed quando dixit. Domine quid me vis facere. verissime ab angelis dictum est. Pax hominib⁹ bone volūtatis. Luce. ij. Bona voluntas que diuine voluntate est subiecta. qua habi ta pax habetur. sicut cera mollis abilis est vt in ea ymago sigilli imprimatur. sic voluntas prompta ad obediēdum quasi materia est totius honestatis. Bernard⁹ In epistola ad fratres de monte dei.

Quicunq; bonam voluntatē habet, totū habet quicquid ei ad bene viuendū op⁹ est/in eadem epistola/Simplicitas volū tatem simplicem et bonā quasi futuri boni in formam materiam in primordio sue cōuersionis auctori suo offert formandā Bern̄. Loquens de hoc verbo. Domine quid me vis facere. hoc plane fratres perfecte cōuersionis est forma/ Paratum inquit cor meum deus. paratum cor meum/ parat⁹ sum et nō sum turbat⁹/vt custodiā mandata tua. et subdit/O verbum breue. sed plenum. sed viuū. ⁊ efficax/sed dignum omni acceptōne/Quam pauci inueniuntur in hac parte obedientie forma./Idem heu plures habemus illius euangelij ceci. quā noui apostoli imitatores/ Quid vis ait domin⁹ ad cecum vt faciā tibi. Quintū est ꝙ ad discipulū mittitur. vt ab eo instruatur. in quo ꝑm Glo. Exemplum discendi datur. et supbia increpatur. vt nullus alium indignum estimet. a quo doceatur quod ignorat. Seneca. Primum documentum vt nullā doctrinam contemnas, nō dedigneris doceri etiā a formica. Prouer. vi. Vade piger ad formicam et disce sapientiā. Sextum ē/ꝙ apertis oculis nihil videbat et erat tribus diebus nō videns. in quo ostensum est/ꝙ oportet eū qui cōuertitur sensum proprium deponere. vt sensuz domi possit recipere/Rom̄. j. Putantes se esse sapientes stulti facti sūt Augustinus. Si dicendo te esse sapientē stultus factus es/dic te stultum et sapiēs eris/Prouerb̄. xxvi. Vidisti hominem sapientem sibi videri/magis spem illo habebit insipiens. sicut nimietas salis deterior est in cibo quā modicitas/sic nimietas terrene sapientie animalis et diaboli ce. potius impedit cōuersionez q̄ simplicitas. Augustinus in sermone. De cōuersione pauli/vt interiori luce fulgeret/cor eius. eiecta est exterior ad temp⁹/subtracta est persecutori vt redderetur p̄dicatori. et subdit causam/ Eo em̄ tempore quo cetera non videbat/iesum videbat. ita vt in eius cecitate misterium informabatur credentiū/quoniam qui credit in xp̄m ipsum intueri debet. cetera nulla cōputare. Creatura vilescat. vt creator dulcescat. Septimum est ꝙ ad manus trahitur, in quo intelligitur exemplū bonum qd̄ multum necessarium ē ei qui cōuertitur/Qui inter malos cōuersantur. quasi ad manū in infernum trahuntur. Seneca. In vitium alter alterum trudim⁹/quomodo ad salutem reuocari possuut. quos vulgus retinet. populus impellit/Illi v̄o qui inter bonos cōuersantur quasi ad manū in paradisum trahuntur/Prouerb̄. xiij. Qui cum sapiētibus graditur sapiēs erit. amicus stultoꝝ similis illis efficietur. Ecc̄i. vij. Discede ab iniquo et deficient mala abste. Eiusdem. xxxiij. Cum viro sancto assiduus esto/quemcūq; cognoueris habere timorem dei/Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea et qui cōcomitauerit superbo induet superbiam. Eiusdem. xiij. Octauum est ꝙ paulus inuenitur orans. Luce. xviij. Oportet semper orare et non deficere. ante cōuersionē debet orare peccator saluatorem. vt operi manuū suaruz dexteram porrigat/et opus manuum suarum non despiciat. sine em̄ respectu misericordie ipsius/peccator nō corrigitur. Ecc̄i. vij. Considera opera dei. ꝙ nemo possit corrigere quem ille despexerit/post cōuersionē vero debet orare vt deus gratiam datam custodiat ei/Cito enim bonum amittitur. nisi a largiente custodiat̄. vt dicit. Grego/poeta. Non minor est virtus. quā q̄rere parta tueri/Nonū est ꝙ surgens baptizatus est. Qui cōuersus est ad sacramenta ecclesie. frequēter debet accedere et ad sacramenta penitētie/Sacramenta fontes gratiarum sunt/Qui enim debito modo ad ea accedit vel gratiam vel augmentum gratie recipit/Isaie. xi. Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. Decimū est ꝙ accepto cibo cōfortatus est. illi qui nouam vitā inchoant valde necassariū est. vt refectionem spiritualem frequēter recipiant/Verbum dei audiēdo. panis enim est qui cor hominis coufirmat/Multū enim valet panis iste ad augmētū et robur noui hominis. Undecimum est ꝙ ingressus in synagogās p̄dicabat de iesu ꝙ esset filius dī/gratia dei in eo vacua nō fuit. j. Corinth̄. xv. immo in eo strennue operatus est/et hoc commēdabile est in eo. qui ad deum conuertitur/vt feruentur opereter. in epistola ad

fratres de monte dei. Si incipis incipe perfecte. si in profectu es hoc ipsum perfecte agere stude. Sicut enim visus deficit nisi in actum exeat. sicut apparet in illis q̄ diu manent in tenebris. sic virtus deficit nisi operetur. Operibus enim que ab ea exeunt quodāmodo sustentatur. Gratie cōgruit. illud Gen. xxx. Da mihi liberos alioquin moriar Duodecimū est q̄ ipse invalescebat ꝛ confundebat iudeos affirmans. quoniā hic est christus. in quo cōmendatur nobis pseuerantia. Cōmendabilis valde est pseuerantia vbi adest resistentia. pseuerantia ſm Bern̄. Summi regis est filia. Illa enim sola est heres regni eterni. Tantum valet vltimus dies quo aliquis bene viuit quantū omnes p̄cedētes quantum ad hoc. quia si illa die male vixisset tota precedens vita p̄dita esset

In die purificationis Marie Sermo. 47.

Postquā impleti sunt dies purificationis Marie. ꝛc. Hodie recolit ecclesia aliqua retroactis tp̄ibus facta ꝛ insinuat aliqua ex retroactis quotidie fidelibus faciēda. tria recolit iam facta. scilicet q̄ beata virgo diebus purificationis expletis templum ingressa sit/ ꝛ q̄ symeon saluatorem multum desideratum cum gaudio magno suscepit/ ꝛ q̄ saluator cum parentibus suis cum legalibus hostijs domino sit oblat⁹. Memoria primi facti monet fideles vt ad diuina accedant puri. Memoria secūdi facti monet eos vt ad dei bñficia sint deuoti. Memoria tercij facti adhoc monet eos ne in cōspectu domini compeant vacui. Exemplo beate virginis in festo isto debemus esse purificati/ quid prodest remanenti in sua spurcitia recolere q̄ beata virgo templū ingressa est pura ꝛ munda/ licet semper debemus esse purificati. specialiter tamē in festo purificatōis Marie/ festum porcorum non purificationis celebrat qui remanet in immūdicia sua in hoc festo. ꝛ est quasi sus lota in volutabro luti. Luce. vij. Sanctus dominus. ministros sanctos requirit. p̄ma Thessal. iij. Leuit. xx. Sanctificamini et estote sancti quia ego sanctus sum dominus deus vester. Eccī. ij. Qui timet dominum preparabit cor suum ꝛ in cōspectu illius sanctificabit animas suas Ephe. j. Elegit nos deus vt essemus sancti ꝛ imaculati in cōspectu illius. Exemplo symeonis ad dei beneficia debemus esse deuoti. vt de beneficijs a deo p̄missis habeamus magnū gaudium/ ad exhibita non simus ingrati ad exhibenda vero simus parati. Parum prodest homini tepido qui ad saluatorem nullā habet affectionē Symeonis recolere deuotionem. qui saluatorem p̄missum tantū desiderauit ꝛ de eo suscepto tm̄ gaudiū habuit. Filius videt esse perditionis qui non amat amatorē saluatoris. Exemplo parentum christi apparere debemus in conspectu domini fructu iustície pleni. ſm illud p̄s/ Ego autem in iustícia apparebo in conspectu tuo/ Debemus etiam habere luctum et p̄o bonis obmissis et p̄o malis cōmissis Que due species luctus designantur in auibus habentibus gemitum vel rugitum p̄ cantu Luctum etiam debemus non solum habere p̄o malis p̄op̄ijs sed etiam p̄ alienis. Quid prodest seruo ocioso et inutili risum p̄o luctu in valle lacrimaꝝ habenti recolere q̄ parentes christi fructū deo acceptissimum obtulerunt et nihilominꝰ hostias lacrimabiles dederunt. Prouer. xiij. Iracundiam eius inutilis sustinebit Math. xxiij. Seruum inutilem p̄oijcite in tenebras exteriores. Tria predicta habuit symeon. Puritatem habuit cum esset timoratus. Timor enim domini expellit peccatum. Eccī. j. Et in timore domini declinatur a malo. Prouer. xiij. Vacuus coram domino non apparuit. iustꝰ enim fuit. Ad dei beneficia non fuit indeuotus. Erat enim expectans consolationem israel. Ad tria predicta incitat nos dominus Luce. xij. dicens. Sint lumbi vestri precincti/ ꝛ lucerne ardentes in manibus vestris/ ꝛ vos similes hominibus expectāctibꝰ dñm su. qñ reuer. a nuptijs. Ad puritatē pertinet illud. sint lumbi vestri/ ad fructuositatē illud. ꝛ lucerne ardētes in manibus vestris/ Ad deuotionē illud. ꝛ vos similes ꝛc. Primū necessariū est

nobis quantũ ad nosipsos/ Secundum quantum ad ꝓximum/ Terciũ quantũ ad deum. lumbos oportet precingi. id est desideria restringi/ et desideria carnalia/ et desideria spiritualia/ Carnalia desideria sunt lumbi carnis/ Spũalia sunt lumbi mentis. de ꝑmo dr in ps̄. Lumbi mei in ple. sc̄ illu. ⁊ nõ est. s. in car. m./ De scdo dr .j. Pet. j/ Succincti lũbos mentis vestre/ lumbi carnis succingendi sunt fortitudine ⁊ tempantia/ Fortitudine in aduersis/ temperantia in ꝓsperis. Prouer. vltimo. Accinxit fortitudine lumbos suos/ iij. Regũ. xx. Ponam⁹ saccos in lumbis nostris. In saccis asperitates penitentie intelliguntur/ lumbi mentis p̄cingẽdi sunt iusticia et prudentia/ intellectus p̄cingendus est prudentia. ne defluat ad iniquitatem. Isay. xi. Erit iusticia cingulum lumborum eius/ Ad desigandũ ꝙ lumbi quattuor dictis virtutibus precingendi sunt cingulum aaron ⁊ filiorum eius quattuor colores habebat./ Erat em̄ ex iacincto. ⁊ purpura. ⁊ cocco bis tincto/ et bysso retorta. Exo. xxxix./ Iacinctus cum sit cerulei coloris ⁊ nature peruie significat prudentiam./ Purpura que est sanguinei coloris et sanguine tingitur signat/ fortitudinem/ coctus cum sit rubei coloris ꝓcat zelum iusticie/ Byssus cum sit candidi coloris ꝓcat mundiciam temperantie/ hijs virtutibus lumbi viriliter precingendi sunt vnde Job. xxxviij. Accinge sicut zona lũbos tuos et quia fides virtutes has debet dirigere. dicitur Isay. xj. Erit fides cinctorium renum eius/ Lucerne ardentes debent esse in manibus. vt scilicet feruenter operemur et sic lucem boni exempli populo ministremus/ Et notandũ ꝙ in tenebris presentis vite triplex lucerna nobis necessaria est/ Lucerna bone intentionis/ Lucerna verbi diuini/ ⁊ lucerna boni operis/ De prima dicitur. Mat. .vj. Lucerna corporis tui oculus tuus/ Corpus hic dicitur operum congeries eius lucerna est oculus bone intentionis/ De secunda dicitur in psalmo. Lucerna pedibus meis ver. t/ De lucerna bone operationis habet̄ in verbo proposito. et Mat. v. Luceat lux vestra ⁊c̄. Sequitur Et vos similes hominibus. Symeon et alij patres antiqui expectabant primum saluatoris aduentum/ Nos vero expectare debemus secundũ eius aduentum/ Ipsi expectabãt saluatorem qui nuptias celebrauit in vtero virginali. vnde ipse exiuit tanquã sponsus procedeus de thalamo suo. et postea oblatus est in templo. Nos vero expectare debemus qñ ipse reuertatur. de nuptijs que in celo celebrantur./ Ipse expectabat eum qui erat ab omni miseria liberatus/ Nos vero expectare debemus eum qui nos a miseria ꝑ gratiam suam est illustraturus. ⁊ ad gloriam introducturus/ Ad ꝑmum ꝑtinet qđ dixit Viderunt oculi mei salutare tuum/ Ad secundum pertinet ꝙ vocauit eum lumen. Ad tercium ꝑtinet ꝙ vocauit eum gloriã

In Cathedra sancti Petri Sermo. 48.

Exaltent eum in ecclesia plebis ⁊c̄. Et in cathedra seniorum laudẽt eum. psalm⁹. cvj: Nomine cathedre intelligitur pontificatus et dignitas beati petri/ Pro quo dicitur exaltent eum. Quem eum? scilicet dominum pro quo premittit̄. confiteantur domino misericordie eius. ⁊ post subditur. Exaltent eum in ecclesia plebis et in cathedra seniorum. id est apostolorꝫ laudabũt eum/ ideo dicit Augustin⁹/ Hoc dicitur ad magnificentiam festiuitatis hodierne/ In cathedra seniorum. id est dignitate apostolorum hodie sublimatus est petrus/ Considera ḡ petrum in cathedra sublimatum/ ab herodis carcere liberatũ/ martirio coronatum/ Hec sunt tria festa eius. festum promotionis/ festum liberationis. festum passionis/ Hec festa petri ecclesiam videtur erudire/ Unde festum cathedre est ad instructionem p̄latorum/ Festum liberationis ad instructionem actiuorum. Festũ passionis ad instructionem ꝯtemplatiuorum. Considerandum est qualiter ad cathedram sublimatus est petrus/ Non carnaliter. nõ violenter. non symoniace/ Nõ carnaliter quia non ꝑ carnem ⁊ sanguinẽ sicut quidã q̄muis sint infames. tñ a carnalib⁹ introducũt̄ sic̄ abimelech./ Judi. ix

Fest promotio liberationis passion — p̄latos doc actios ꝯtemplatios

Considerate q3 os nr̃m et caro. ⁊c̃. Sed petrus nõ fuit cognat⁹ pmouẽtz Math. iiij. Ambulãs iuxta mare/Itẽnõ violent q3 nõ p potestatẽ regalẽ vel papalẽ sicut q̃ dam sunt intrusi ꝺ illud ad Heb. v./Nẽo sibi assumat honorẽ sed q̃ vocatur a deo tanq̃ aaron ⁊c̃. Exemplũ de alchimo. ij. Mach. iiij./vñ Math. iiij. Ambulans et vocauit eos/vñ facti sunt apli nõ p violẽtiam ptãtis sz ex gr̃a vocãtz/Item non symoniace q3 non interfuit symoniaca cupiditas Math. iiij. Relictz retibus ⁊c̃. Vñ ecce nos reliquim⁹ oia ⁊c̃. Sic ergo festũ ꝓmotõis instruit plat̃os/Festũ vero liberatiõz a carcere instruit actiuos/Carcer em̃ est miseria corruptõis originalis in qua detinet hõ/Job. vi./Numq̃d mare sic̃ ego ps̃. Educ de carcere aiam meã/ad Ro. 7 Infelix ego. ⁊c̃. Due cathene. scz pnitas ad malũ ⁊ difficultas ad bonũ/q̃b⁹ absoluitur hõ adiutorio gr̃e/designat p angelũ cum ór. angel⁹ dñi astitit/Excitari dicunt cogitat⁹ q̃ ꝺsopiti sunt in fantasijs. Erigi dicit affectus voluntatz, vñ excitauit eũ dicens. Surge velocit̃ ꝓcingere ⁊ calcia te ⁊c̃/que sunt ꝓambula ad iter/⁊ cant ꝓpationẽ bone operatõis/⁊ tunc cadit cathena de manib⁹ vt possit dicere. nũc scio ⁊c̃. cũ facilis efficit ad declinandũ malũ ⁊ operãdũ bonũ./Festũ passiõis est ad instructionẽ ꝓemplatõis siue religiosoz/Crux em̃ est religio Math. xvi. Qui vult venire post me ⁊c̃/de hoc ór petro Joh. vlt./Cũ senueris extendes ma. t./In extensiõe manuũ significat abrenũciatio ꝓprietatum. man⁹ em̃ extẽte nihil pũt retinẽ/In cingulo votũ castitatis/In ductõe q̃ tu nõ vis votum obediẽtie siue relictõ ꝓpij sensus Exaltent ergo ⁊c̃. Duplex cult⁹ diuini honor⁹ exꝓmit in petro. Honoꝛa simplicib⁹. vt exaltent eũ in ecclesia plebis/⁊ honoꝛa doctis ⁊ maiorib⁹/vñ in cathedra senioꝛum exaltent q̃ corde ore ⁊ ope. Exaltẽt corꝺe digne de deo sentiendo/ps̃. Accedit hõ ad coꝛ altum/hõ ad coꝛ altum accedit cum de diuinis cogitat vel inq̃rit/de⁹ ergo exaltat cũ quidq̃d est dignũ vel honorificũ de eo cogitat ⁊ semp incõphensiliter estimat. Eccl̃i. 23. Iple em̃ oipotens sup oia op⁹ sua/terribilis dñs ⁊ magnus vehement⁹ ⁊ mirabilis potẽtia ipsi⁹/glorificantes dñm quantũcunq̃ potuerit⁹/supualebit adhuc ⁊ admirabil̃ magnificẽtia eius/benedicẽtes dñm exaltate illũ q̃ntũ potestis, maioꝛ est enim oi laude Nota totã auctoritatẽ/hic fallitur illa temeritas qua nr̃i phi ir̃uere cupiũt in dina/Eccl̃i. iij. Altiora te ne q̃sieris ⁊ fortiora te ne scrutatus fueris/sed q̃ precepit tibi de⁹ cogita illa semp/vñ moysi dicit. Exo. ix. Ascẽde ⁊ ꝓtestare ꝑpl̃m ⁊c̃/Sic exaltat de⁹ in corde digne de eo sentiendo/Exaltat ore digne laudando Isa. xxv. Dñe deus exaltabo te ⁊ ꝓfiteboꝛ nomi tuo ⁊c̃/Non solũ in cogitatõe quo ad me ipm. sz in locutõe q̃ ad ꝓximũ ps̃/Magnificate dñm mecũ/cõtra inuidos, qui nõ sinũt q̃ de⁹ p alios magnificẽt docẽdo ꝓdicando/sic̃ ille inuidus q̃ nũciauit moysi beldach ⁊ melad ⁊c̃ Et rñdit moyses. q̃d emularis ⁊c̃. Puer i. Minister moysi doctoꝛ ⁊ ꝓdicatoꝛ legis dicit/sed dicat cancellari⁹ vel platus q̃s mihi tribuat vt omis ꝑpl̃s ꝓphetet. Non poterat saul rectis oculis aspicere dauid nec sustinere laudes eius. j. Regũ. j8./Immo dicebat. mihi dederũt mille ⁊c̃. ido volui lancea transfodere illũ/Lancea criminatio vel detractio est. Job. xvj. Circũdederũt me lanceis suis ⁊c̃. Lumbi vulnerant q̃n recto fine dãnant. ꝺ quos dicit ps̃. Magnificate dñm mecũ./Hinc exemplũ habem⁹ in saluatoꝛe q̃ p talẽ inuidiã tradit detractõe. ꝺspuit vilificatione. crucifigitur scriptoꝛ suoꝛ damnatõe. j. Pet vlt. Carissim⁹ frater nr̃ paul⁹./Ite exaltat ope digne ꝓuersan⁹ Tob. j4 Regẽ sectoꝛ exaltate in opib⁹ vris. j. Coꝛ. vj. Glorificate ⁊ portate deũ in corꝑe vestro Vulti set ex quoꝛ ꝓuersatõe nõ exaltat dñs sed potius blaphemat. Isa. lij. Tota die nomen tuũ blaphemat/Exaltent q̃ deũ non seipsos. ps̃. Qui exaspant ⁊c̃. Exaspatur dñs ꝓter petã clericoꝛ in malicia obstinatoꝛ. Ezech. ij. Dom⁹ israel exaspans ⁊. Quidã em̃ de auditoꝛib⁹ increduli sunt veritati/q̃dam subuersoꝛes verboꝛ veritatz/q̃dam scoꝛpiones. i. detractoꝛes veritatis facie blandientes cauda pungẽtes. Isti ergo non exaltant in semetipis. sed exaltẽt deũ in eccl̃a plebis/Non exaltantur inq̃ nec corde nec ore nec opere/Nõ corde p ambitionẽ ⁊ ꝓsumptionẽ/nõ ore p iactantiã

Non opere p ostentationē. vñ ps̄/ Domi
ne nō est exaltatū cor meū p ambitōnē, ne
q3 elati sunt oculi mei p p̄sumptionē, neq3
ambulaui in magnis p iactantiā magnifi
cando s̄monē/ q2 scio q dñs dispdat vni-
uersa labia dolosa. qui dixerūt linguā no-
strā magnificabim⁹. sc3 in mirabilib⁹ sup
me p ostentationē in ꝯuersatiōe. in vestitu
in ornatu ꝛc̄. que mūdani mirant̄. Nā sal
uator in euāngelio dānauit hanc triplicē
exaltationē dicēs. Luce. xiij. Qui se exal-
tat humiliabit̄. Exaltationē cordis dam
nauit Mat. xxiij. Vñ cum ꝓhibuisset am
bitionē honoris dicendo. patrē nolite vo
bis vocare sup terrā/ ꝓhibuit etiā p̄sump
tionē dicēs nec vocemini magistri. quoꝝ
alteꝝ in secularib⁹. alteꝝ in religiosis pote
rit ꝯtingere. statim subdit Qui se exaltat
humiliabit̄/ ꝓuer. xvi. Contritionē prece
dit sup̄bia. ꝛ ante ruinā exaltabit̄ spiritus
Paral. 32. de ezechia dicit̄. Humiliat⁹ est
cū exaltatū esset cor eius. Exaltationem
oris dānauit Luc. j8. Vñ ad exemplū in
troducit iactantiā pharisei ꝛ humilē con
fessionē publicani. ꝛ statim subdit/ Descē-
dit hic iustificat⁹ in domū suā ab illo. q2
omīs qui se exaltat ꝛc̄./ Hec est exaltatio
iactantie. de q̄ Jaco. iij. Lingua modicū
membꝝ est ꝛ multa exaltat: hoc etiā in v̄ꝫ
sacre scripture exp̄mūt aliquādo docētes
ꝛ p̄dicātes/ ꝓpter qd̄ in figura vinee dicit̄
Ezech. xvij. Mater tua q̄si vinea iuxta
aq̄s ꝛc̄. Mater nr̄a est q̄libet doctor p̄di-
cator q̄ p euāgeliū generat nos deo./ Hec
plantata est iuxta aq̄s. i. scripturas. ps̄.
Erit tanq̄ lignū ꝛc̄. p frondes verba. Ex
altatio stature est elatio iactācie/ Videre
altitudinē in medio paradysi est vane gl̄ari
ꝛ extolli in medio clericoꝝ/ fruct⁹ edifica-
tio vel vtilitas que vento vrēte. i. elatiōe
gl̄ie p verbū iactātie arescit ꝛ siccat̄. Exal
tatōm opis dānauit dñs Luce. xiiij. In
pabola de inuitatis vbi dicit̄ recumbe ꝛc̄
ꝛ statim subdit̄. qui se exaltat humiliabit̄
Vtinā hoc attenderēt tales ꝛ īmundi car
nales. q̄ q̄mnis in sacr3 ꝓmouēt̄ ad eccle-
siasticas dignitates, tñ peccatis exigenti
bus nec est eis s̄m termios occupare lo-
cū in ecclesia. l' dignitatē. put dicit apl's
Phyl. iij./ Multi ambulāt de quib⁹ sepe
dixi vobis. Ideo ve eis nisi attendant il-
lud ps̄. Inimici vero dñi mox ꝛc̄. Hinc
etiā ꝯsolatur nos dñs sup talib⁹/ Math.
xi. Et tu capharnaū vsq3 ad ce ex/ Vtinā
etiā attenderent auari ꝛ insaciabiles red
dituū ꝛ p̄bendaꝝ. qd̄ dt ps̄ Vidi ipiū ꝛc̄.
trāsiui/ ꝛ ideo dixi iniq̄s nolite inique age
re/ nunq̄d equū est vt quis duas p̄bendas
teneat ꝛ ali⁹ melior illo nullā hēat. vtinā
illud attenderent arrogantes. qui q̄muis
nulli⁹ meriti sint tñ p̄mum locū vsurpant
q̄uis dicat Hiere. xlix. Arrogātia cordis
tui decepit te qui ha. in ca. ꝛ ap. nitter3 al.
col. i. dignitatē sedis episcopalis s3 cum
exaltatus fueris ꝛc̄.

De sancto Mathia apostolo
Sermo. 50.

Non elegit do
minus ex istis. j. Reg xvi.
Adhuc reliquus est puul⁹
ꝛ pascit oues. Hec verba
dicūt̄ vbi hystoria tractat
de reꝓbatōe saulis. ꝛ electōe dauid regis
vbi legit̄ q ꝓpha samuel missus ad inūgē
dum in regem vnum de filijs Jsai/ qui cū
venisset. Jsai pater dauid ꝓposuit coram
samuele septē filios qui erāt domi/ dauid
existente in pascuis/ ꝛ interrogante samuele
dominū. si corā domino esset xp̄c eius. ꝓ
vno quoq3 ꝓnūciauit in spū. nō elegit do-
min⁹ ex istis subinferēs ꝛ querēs ab Jsai
si cōpleti essent filij./ Quo rūdente adhuc
reliquus est puulus qui pascit oues. sub-
dit scriptura de eo q erat rufus ꝛc̄/ Et cō
ueniūt verba illa festiuitati hodierne In
q̄ ꝯmemoram⁹ q̄liter reꝓbato iuda elect⁹
est Mathias ad apostolatū. reprobatio ḡ
saulis reprobationē ostendit iude ꝓdito-
ris/ Electo dauid in regnum. electionem
Mathie indicat in apostolatū/ quod pt3
Saul em̄ ꝛ iudas in tribus assimilant̄. in
affectu cupiditat3/ in scelere impietat3/ in
crimīe desp̄atōis/ Saul em̄ in affect⁹ cu-
piditate/ cū ꝯtra dei p̄ceptum pinguiora
aīalia amelech retinuisset. j. Regū. xv/ spe
cie sanctitatis excusauit facinus dicens
samueli/ pepcit popul⁹ melioribus ouib⁹
ꝛ armentis vt īmolaret dño deo tuo./ Re-
liqua vero occidit/ Sic iudas scarioth si
mili affectu cupiditatis cū fur esset ꝛ lo-
culos hñs cum sancta illa mulier vngētū

ꝑciosuꝫ in obsequiū dominicū impēderet in ꝟba prupit dicens/ vt q̄d pditio hec ꝛc̄. non dixit qꝛ ad eū ꝑtinebat dare paupib⁹. sꝫ qꝛ fur erat ꝛc̄. Joh. xij. ꝓculdubio volebat palliare furtū sub spē pietatꝫ. Simiſ les sunt q̄ in affectu cupiditatꝫ/ Scō ſimiles sunt in scelere ipietatꝫ/ saul em̄ scī dauid fuit persecutoꝛ. q̄ ꝛ ipse exp̄mit saluatoꝛē Judas aūt sancti saluatoꝛis traditoꝛ ꝛ pditoꝛ/ Tercio sūt similes in crimine desp̄atōꝫ/ Saul em̄ ex desp̄atōe seip̄m occidit. j. Reg. vlt. Judas ꝟo ex desp̄atōne seip̄m suspendit/ Mat. 27/ Saul q̄ iudam exp̄mit pditoꝛē. ꝛ reꝓbatio saulis reꝓbationē pditoꝛis/ Reꝓbato saule. dauid inungit in regem/ reꝓbato iuda pditoꝛe. Mathias eligitur in ap̄lm p̄m q̄ recitat Act. j/ Ubi dicit q̄ diuino ductu sors cecidit sup mathiā/ ꝛ nō sup aliquē discipulorum. lxx/ Quid aliud ostendebat nisi q̄ p reliquis discipul dici possit. nō elegit dom̄⁹ quēq̄ ex istis ad tm̄ officium scz ad tm̄ gaudiū/ p mathia dici posset/ adhuc reliquus est puulus. que oīa fructuosius ad laudē beati mathie ꝛ gl̄am tractabūt/ si ea ꝓuertam⁹ ad instructionē nr̄am. Nō elegit dñs quēq̄ ex istis ꝛc̄. Queram⁹ duo/ ꝓmo qui sit q̄s non elegit dñs. de q̄bus ꝺꝛ nō elegit dñs/ Scō q̄lis debz esse vt eligatur a deo/ Ꝓro quo ꝺꝛ adhuc reliquus est ꝛc̄. De ꝓmo iuxta hystoriam septē sunt differētie inquirende/ ꝓpter q̄s non eligat aliquis a deo/ Sic em̄ dicit scriptura/ Adduxit Jsai septē filios suos coꝛā samuele. q̄ dixit nō elegit ꝛc̄/ Septē sunt differentie notande in hijs q̄ excludunt a diuina electione/ ꝓmo ꝓsanguinitas/ scō nobilitas/ tercio fragilitas/ quarto pusillanimitas/ quinto supbia/ sexto falsitas/ septimo cupiditas que septem p illam regulam electōis/ Exo. xviij. excludunt q̄ dicebat ietro moysi/ Ꝓuide de omi plebe viros po. ti. deū in quib⁹ sit veritas/ q̄ oderunt auariciā/ Per ꝓmū excludit ꝓsanguinitas cum dicit. puide de omi plebe non tm̄ de tua ꝓsanguitate vel affinitate/ Per scōm nobilitas cū dicit de plebe. q̄si diceret nō tm̄ de nobilibus ꝛ magnatib⁹ sꝫ de plebe de infimis puide ad regnū/ Per tercium fragilitas q̄ eneruatur mens p molliciem muliebrē ꝛ puerilem/ ꝓpter qō dicit viros .i. viriles nō muliebres vl̄ pueriles/ Per quartū excludit pusillanimitas. cū subdit potentes. q. d. puide potentes magnanimes fortes qui nō sint vt arundo vento agitati. Per quintū supbia cū ꝺꝛ timētes deū quasi diceret puide timentes deū et humiles/ nō elatos nec supbos/ q̄ nec deū nec hoiem verentur/ Per sextū falsitas ꝛ h̄ est qō dicit in q̄bus sit veritas/ Per septimū cupiditas cū dicit q̄ oderunt auariciā ecce circūstantie septē que excludunt p̄sonas a diuina electōe/ ꝓpter qō ꝺꝛ nō elegit dñs ex istis. ex istis inq̄ septem. Circa qō notādū q̄ diuina electio duas p̄sonaꝝ differētias nō attendit scz ꝓsanguinitatē ꝛ nobilitatem/ Duas reliq̄s reꝓbat scz fragilitatē ꝛ pusillanimitatē/ Tres vltias damnat scz supbiam falsitatē ꝛ cupiditatem/ Non attēdit ergo diuina electio cōsanguinitatē/ vñ filijs zebedei p matrē petentib⁹ vt vnus sederet ad dexterā alius ad sinistrā/ Rñdit dñs/ nescitis q̄d petatis ꝛc̄. ꝛ subdit. Sedere ad dex. vel sini. nō est me. da. vo/ q̄si diceret. Ex meo qō habeo vobiscū ꝓmune. s. ꝓsanguinitatē nō habeo q̄ dem vob regnū. ꝛ hoc est qō dicit. Nō est meū dare vobis/ Cōsanguinitatē ergo diuina electio nō attendit/ q̄muis in ecclesia multi ꝓmoueant ratiōe ꝓsanguinitatꝫ Sed ve illis q̄ edificant syon in sanguinibus Amos. vi. De q̄bus habem⁹ exēplū. Judicuꝫ. ix/ In quodā q̄ dicebat abimelech filius p̄m⁹ gedeonis/ q̄ volens regnare sup siebimitas allegabat sic p se/ Considerate qꝛ os vr̄m ꝛ caro vestra sum⁹ ꝛ p̄mor⁹ occidit. lxx. fratres suos/ Excepto vno. s. ionatha filio gedeonis ꝛ ꝓponit ptra siebimitas talis pabola a ionatha/ ierunt ligna siluaꝝ vt vngerēt sup se regem/ dixerūtq̄ oliue impa tu nobis/ Tria ibi introducūt ligna que volunt ꝓmoueri/ Oliua fic⁹ vitis. quoꝝ qōlibet rōnē assignat/ Rō oliue est q̄ neq̄t deserere piguedinē suā/ Ratio vitis q̄ neq̄t deserere iocūditatē. Rō fic⁹ est q̄ nequit deserere dulcedinē/ deinde introducit ramn⁹ regnare desiderās. dicēs. Si vere me regē ꝓstituerit⁊ ꝟe ꝛ egrediet ignis de ramno ꝛc̄./ Cui⁹ pabole interꝑtatio hec est ligna silue infructuosa apta incēdio/ sunt mūdani carnales absq̄ fructu bonoꝝ deputādi eterno incendio/ Oliua

est penitens aspnatoꝝ deliciaꝝ/ficus pau per spū ꝓtemptoꝝ diuiciaꝝ/vitis aūt hu milis aspnatoꝝ bonoꝝ/ideo tria ponūtur qꝫ in hys tribus excellencijs ꝓsistit mūda na ꝓmotio/in delicijs.diuicijs.ꝫ honori bus./Oliua ḡ est penitens aia/Habet em amaritudinē humoris siue doloris in ra dice/q̄ post ꝙuertit in suauitatē vnctuosi tatꝫ in fructu/vñ postmodū eliḡtur oleū./ sic penitēs in ꝓcipio aliq̄ntulū patitur amaritudinē pene vel tentatōis/q̄ pᵒ modo ꝙuertit in suauitatē dīne ꝓsolatōis/ps. ſm multitudinē doloꝝ.j. Loꝝ.j. Sic abun dant passiones xpi in nobis/vñ fallunt car nales miseri q̄ timent aspitatē religionis/ qꝫ sine dubio ſm illud Job. 29. Petra ef fundit riuos olei/duricia apparens religi onis ꝙuertit in riuos dīne ꝓsolatōis/Si ḡ vocaret oliua. i. talis fidelis aīma peni tens/vt sublimaret in delicijs.rñdet/qūo possum deserere pingnedinē meam/pin guedo ista ē spūssancti ꝓsolatio.ps. Sic adipe ꝫ pinguedine/Ficus ꝩo est paup sī ue ꝓtemptoꝝ diuiciaꝝ/Ficus inḡs fructi fera.nō ficᵘ illa in q̄ non repperit dñs nisi folia que maledicit ab eo/et statim arescit/ q̄ ſcat magistros ꝫ ꝓdicatores euāgelicā pauptatē tm̄ hñtes in foljs ꝩboꝝ/ſz nihil in fructibus opm/Hij maledicunt a deo. ꝫ fiunt aridi absq̄ humore gr̄e ꝫ ꝓpuncti onis.sic ptz/Sed ficus sancta.ania paup spū si vocetur vt ꝓmoueat in diuicijs.re spondet.qūo possum deserere dulcedinē/ Vere pauptas spūal generat fructᵘ dul ces/ꝓpter qō dicebat sponsa Can. iij. Fru ctus eiᵘ dulcis gutturi meo/Querūt cupi di dulcedinē in diuicijs.sed nō inueniūt nisi amaritudinē in eis/qꝫ labore adq̄run tur.timore possident.anxietate dispēsant. dolore amittunt. Vitis est hūilis aia aſp natrix honoꝝ./vitis em flectit ramos/et ſcat humilē aīam.q̄ affectiones ꝫ opatio nes suas humiliť inflectit p sui ꝫ nulliᵘ al teriꝰ ꝓtemptū/Si vocaťvt ꝓmoueatur in bonorib⁹/rñdet qūo possum deserere vi nū/Vinū istud est spūalis deuotio.quod iuxta ps. Letificat coꝝ homis/qꝫ reuera nō nisi in humili mente ꝓfluit/Renuit igiť ꝓmoueri oliua.ficus ꝫ vitis.id est penitēs paup spū.ꝫ hūil/Penitēs in delicijs. pau per in diuicijs/hūil in honorib⁹/iō demū venitur ad ramnū. Ramnᵘ tota est aculea ta.ꝫ sicut ꝛ ex coagitatōe ventoꝝ ignem emittit/vñ ſe ꝫ alias arbores ꝓburit/tales sunt hij miseri qui rōne sanguis ꝓmouēt. quoꝝ si vidres aias.p oēs partes/videres aculeos erūpētes ꝓcupiaꝝ gule luxurie ꝫ oīmoda libidinis incentiua/vñ postmo dū ignis mali exempli ꝫ pditōis egredit/ quo pit q̄ eligitur ꝫ qui eligunt/sic dicit de abimelech Judi.x. Et hoc sufficit illis q̄ eligunt rōe ꝓsanguinitatꝫ/sic dīna electio nō attendit ꝓsanguitatē sic nec nobilitatē/ Nota quosdā nobilitat scientia. quosdā ge nus. nec hos nec illos attendit dīna ele ctio/vñ Bern. Videte frēs vocationē ve strā/nō multi sapientes intra vos.nec mul ti nobiles. Hij sunt vt vtar ꝩbis/Barut. iij. Gigantes statura magna scientes bellū ꝛc./Non hos elegit dñs nec via discipline inuenerūt ꝓpterea perierūt. Gigas est mō strum nature.nec crescētia gigantea est de intentiōe nature/sil'r nec magnificētia quā dicūt nobilitatē est aliq̄d ſm naturā/Oēs enim natura sumus pares/ſz varia opio hoim illud introduxit vnᵘ est ei introitus ad vitā.ꝫ exitus vnᵘ.ꝫ nullus ex re. h. ali ud na. initiū./Sap. 7. sil'r magnificentia scientie nihil est in esse gr̄e/Aliter dēones magni essent coram deo. hij ḡ sunt gygātes scientes bellū. nam p hos. ꝓtentōnes ꝫ scis mata in ecclesia suscitant/ꝓpter qō mater ecclesia potest vti verbis rebecce. Genes .xxv. Cū colliderent in vtero eius puuli ait/Si sic mihi futuꝝ erat quid fuit nece ꝓcipere/puuli isti Jacob lenis/ꝫ esau. pi losus,carnalis ꝫ spūalis q̄ hodie collidun tur ꝫ ꝓtendunt.ꝫ tñ spūales ibi cōsolatur scriptura dicens. Q̄ maior seruiet mino ri scz carnalis spūali. Sunt ꝫ alij q̄s diuina electio reꝓbat. Reꝓbat enim fragiles ꝫ pusillanimes/fragiles dico mu lieres ꝫ pueriles. de q̄bus indignatio p ꝓminationē ꝛ/Jsa. iij. dabo pueros ꝓnci pes eoꝝ ꝫ ef. do. eoꝝ/in quo maxime do lendus erꝛ in ecclesia plangendᵘ est/q̄ pueris ꝓceduntur ꝫ prebende ꝫ cure ani maꝝ/q̄ muis ſm dīnaz legem ad nullū bo rum admittant. Leuit. viij. Hec est lex le uitaꝝ a. xxv. ānis ꝫ supra in gre. vt mi. in tab. Cūq̄z q̄nquagesimū annū ꝓpleuerit custudiant que sibi fuerit ꝓmissa ꝛc. Non

admittit lex diuina ad misteriũ taberna-
culi ministeriũ puerorum/qꝛ nullum ad-
mittit nisi a vigintiquinqꝫ annis ⁊ supra/
Quomõ ergo ita pueris ꝯferunt̃ p̃bende
⁊ dignitates/nõ admittit etiã lex diuina
iuuenes ad custodiam vasorum nisi com-
pleto.l.anno/Quõ ergo ꝯceditur pueris
custodia animaꝝ. Glosa sup illũ locum d̃t
Leuite a.xxv.ãno.in ministerio seruiãt/in
q̃nq̃gesimo custodes vasoꝝ fiãt/qꝛ impug
nantium viciorum certamina p ꝯsensum
delectatiõis tollerant/curam aliorum su-
scipere nõ p̃sumunt/sꝫ cũ intima securita-
te tranquillitatẽ secuti sunt aĩarum custo
diam sorciunt̃/Sed heu nob̃ qꝛ pueri da
ti sunt nob̃/⁊ heu iteꝝ qꝛ effemiati dñan-
tur carnales ⁊ molles.⁊ etiã prochdolor
sodomite/vñ in li.mach. Lamentabiliter
dicit̃/ꝙ in arce syon erat quoddã gen⁹ ho
minũ q̃ inferebant magnã plagã castitati
Sunt alij quos electio diuina reꝓbat
rõne pusillanimitatꝫ/vnde in exercitu do
mini acclamat̃. Exo.xx. Qui est formido
losus ꝛc̃/Hoꝝ sunt duo genera.q̃dam ti-
ment vt magistri/qui ita audaces sunt in
cathedra ad ꝓnunciãdũ veritatẽ/ sꝫ post
modicũ sunt sicut canes muti non valen
tes latrare in curia p̃latorum/quia nõ au
dent molestare a quib⁹ accipe sperant/vñ
timent displicere/Alij timent a causa in-
teriori accusante eos praua ꝯscientia/ido
timent semp̃ ne ea que occulta faciunt et
in occulto/ne ꝓdeant in lucem/ido deter-
ret eos sonus folij volantis Leui. xxvj.
Id est verbũ sinistrum cuiusqꝫ/ꝓpter qd̃
Job.xv. Sonitus timoris semp̃ in auri-
bus illius ꝛc̃/Inde est ꝙ declinat cor suũ
in ver.ma.ad excusandã excu.in pec/Nõ
elegit dñs de quibus diximus/⁊ de q̃bus
dicturi sumus quos diuina electio dam
nat/quales sunt superbi. de quibus Isa.
xx. Ve corone sup̃bie/Ypochrite Math
xxiij. Ve vobis ypochrite. Cupidi Luce
vj. Ve vob̃ diuitib⁹. Oĩb⁹ istis ve. id est
eterna damnatio imminet̃/Pro sup̃bis g̃
quos diuina electio dãnat/q̃ nec deũ nec
hoĩes verentur,⁊ aperta fronte ex ambi
tione agitati/insurgũt cũ chore ⁊ abyron
ꝯtra moysen.id est legem dei./Assero pe-
nam triplicem ambitiosorum. Chore qui
cum gladio suo perijt ⁊ igne. Numeri.j6.

Penam datan ⁊ abeyron/qui viuentes de
scenderũt in infernũ/eodem capl'o./Penã
osie q̃ voluit vsurpare sibi summũ sacer-
dotium ⁊ ꝑcussus est lepra.ij. Paralip̃.xv.
Pena g̃ ignis p designationẽ est exemplũ
ambitionis/pena descensus ad infernũ in
vita est certitudo dãnationis/pena lepre
corruptio erroris/que oĩa tales apprehẽ-
dunt/cũ eorum ambitio omnib⁹ sit mani-
festa.dãnatio certa.error in doctrina/hec
enim est lepra que est morb⁹ contagiosus/
que per anhelitũ inficit/ꝓpter quod p̃cipi-
tur Leuit̃.xiij.ꝙ leprosus habeat os veste
contectũ/qꝛ sine dubio talibus imponit̃ si
lentiũ/Magna fuit cura spũisancto de le
prosis ne alios inficerẽt/vnde Nũe.v. vt
precipitur de castris oẽs leprosi/et q̃ semi
ne fluũt.et pollut⁹ super mortuo/Lepro
sus est qui in doctrina corrupta/et mẽda-
ci anhelitu inficit audiẽtes/semine fluit q̃
verbum dei ad terrenã ꝯcupiscentiã infle
ctit/pollutus est sup̃ mortuo ex cõtactu q̃
alijs pollutum exemplũ ostendit/Sic er
go sup̃bos reprobat diuina electio. Sed
contra mendaces diuina electio inuehit̃/
Horum aũt quidam habent mendaciũ in
vita/quidã in doctrina/In vita vt ypocri-
te quibus nolẽtibus sequi xp̃m ꝟboten⁹.
sed corde lucrũ vel temporalia/Rñdetur
in illo qui dicebat. Mar. viij. Magister
sequor te quocũq̃ ieris/Rñdit iesus vul-
pes voueas habẽt etiã/Volebat enim seq̃
dominum vt accepta ptãte curandi infir-
mos expellẽdi d̃monia/acquireret lucrũ
vel temporalẽ gloriam. Ideo temp̃alibus
omnibus se carere dñs ostendit dicens.
Vulpes voueas ꝛc̃./Alij sunt mendaces
in doctrina vt pseudo prophete de q̃bus.
Hiere.xxxiij. In ꝓphetꝫ samarie vidi. f.et
pro.in.baal/Et in ꝓphetis hierusalem vi
di adulteriũ et iter mendacij/Et post sub
ditur. Nolite audire ꝟba ꝓphetaꝝ qui se-
ducunt nos/qd̃ videtur hodie in p̃dicato
ribus modernis/In ꝓphetis samarie di-
cit se vidisse fatuitate/Samaria interp̃ta
tur custodia/Fatuitas vero in ꝓphetis sa
marie est illa vtputa d̃ q̃ in p̃sona taliũ di
cebat. Abac̃.ij. sup̃ custodiã meam stabo/
et sequitur contẽplabor vt videam q̃d di-
catur mihi/Et quid rñdeam ad arguentẽ
me talis contẽplatio fatua est malorũ ma

gistroꝝ/qui semp ꝑdicationi que fiunt attendunt/si quid dicat ad vituperiū vitiorum suoꝝm/ꝛ postea ꝓponunt respōsionē ad arguentē se/vnde sunt iste ꝓtentōnes ꝛ excusatōnes modo in sermonib⁹ Jn ꝑphetis nō iherusalē que interpretat visio pacis/ꝑdicatores illi significant qui semper pacē ꝛ securitatē que in scelerib⁹ suis sunt annūtiant dicentes

De beato Gregorio
Sermo. ij.

Optauiet datus est mihi sensus inuocaui et venit in me spiritus sapiētie ꝛ preposui illam regnis et sedibus/et diuicias nihil esse dixi in compatōe illius/ꝛ paulo post venerunt mihi omia bona pariter cū illa Sapie. vij./ Ecclesia que solennizat hodie de beato Gregorio/solennizādo de aliquo sancto respectū habet ad tria/scz Ad deum. vult enim ostendere liberalitatem in seruientes sibi qui ꝓmomentaneo seruitio eos remunerat/qui eos in explicabili honore honorat in celis/ꝛ super reges ꝛ impatores honorari facit meritis/ vt vere deus gloriosus sit in sanctis suis. Super qua liberalitate ecclesia multum laudat ad seruiendū tam laudabiliter remuneranti/ꝛ eum ad glorificandū fideles prouocat.. Joh. xij. Si quis ministrauerit mihi honorificabit eū pr̄ meus. j. Reg. ij. Quicunqz honorificabit me glorificabo eum/ Qui aūt me ꝓtemnunt erunt ignobiles. id est viles/ Habet etiam respectum ad sanctum cui vult honorem impēdere/ꝛ sic gratiam ꝛ suffragia eius adquirere/ꝛ eius beatitudini ꝓgaudere/ hec est em̄ sequela caritatis. gaudere cum gandētibus. ꝑma Lor. iij. Si gloriatur vnum membrū ꝓgaudent omia membra/ Ad se etiam habet respectum qz ad vtilitatem suam/ Triplex autem vtilitas ex solennitatum celebratōne ꝓuenire debet/ Prima quia sancti⁹ tunc fideles debent viuere sicut calix sanctus ꝛ ꝓsecratus sancti⁹ Fuatur q̄m aliud vas non consecratum/ꝛ locus dedicatus alicui sancto q̄m non dedicatus/ Sic et dies sanctius custodiri debet alicui sancto dedicatus q̄z nō festiuus Exo. xx. Memento vt diem sabbati sanctifices. id est sanctum serues/ Sed heu hodie plura mala fiūt in vno festo/q̄m in alijs diebus seu nō festiuis Jdeo solēnitates multoꝝ a demonib⁹ irridēt. Treū. j. Uiderunt eam hostes ꝛ deriserunt sabbata eius/ Secūda vtilitas est quia a terrenis opibus cessant vt deo intendāt. pū Uacate ꝛ videte quoniā ego sum deus. Tercia est q̄ gratias sancti ad sui edifi/cationem ꝓsiderant/ Possumus aūt. viij. gratias beati Gregorij vobis ostendere/ in quibus potestis exemplū accipe/ Prima est amor sapiētie. ꝓter quā in laudem eius ꝓuenienter assumit ecclesia verba ꝓposita/in quibus Primo ostendit quomō sapientiā adquisiuit ibi optaui ꝛ inuocaui/ Secūdo quantū sapientiā amauerit ibi. ꝓposui/ Tercio quātum sapiētia ei profuerit. ibi. venerunt mihi omnia bona ꝛc. Principium adquirendi sapientiā est desiderium addiscendi eam. Sapie. vi. Facile inuenitur ab his qui diligūt illam ꝛ q̄querunt eam/ ꝓoccupat eos qui se ꝓcupiscunt ꝛc. ꝛ paulo post/ Dignos seipsa circuit querens ꝛc. Jnitium em̄ ipsius est verissima ipi⁹ discipline ꝓcupiscētia/ Oratō etiam multum valet ad adquirendū sapiētiam/vnde in verbis ꝓpositis subdit. Jnuocaui ꝛ venit in me sapientie supple dator. Sapiētia donum dei est. sz p̄m illud Eccī. j. Omis sapientia a domino deo ē. Jacobi. j. Si quis indiget sapientia postulet ꝛc/ Q̄ in beatū Gregorij spirit⁹ sapientie inuenerit. patz ex hoc q̄ petr⁹ ei⁹ discipulus columbā vidit/ Amor quē beat⁹ Gregorij⁹ ad sapiaz habuit ostendit cū dicit/ ꝓposui illam regnis ꝛ sedib⁹ scilicet potencijs ꝛ dignitatibus/ De salute patz hoc modo. Regū. iij. Qui postulās sapiētiam ꝓtulit eam oībus alijs et diuicias nihil esse dixit/ Glosa. Omia p̄ciosa ei⁹ cōparatione vilescunt/ Prouer. iij. Preciosior est cunctis opib⁹/ Jtē est p̄ciosa margarita q̄ inuenta oia vendūt. vt ipa ꝓpet. Math. xiij. Jn multis sapia ꝑualet diuicijs/ꝛ alijs bonis terrenis/ Et possumus xij. enūerare que ad excellentiam sapie ptinent/ Primū est q̄ sapia est bonū cui⁹ dominatiōne de⁹ ad manū retinuit Prouer. ij. Domin⁹ dat sapiam/ Secōm est q̄ sub precio nō cadit. Job. xxviij. Nō dabitur

aurum obrisum ꝑ ea. Ibidem. Nescit hō
p̄cium eius nec adeq̄bitur ei aurum/ Ter
cium est. cum datur non amittitur vel mi
nuitur/ immo poti⁹ augetur. qꝛ ſm ph̄m.
Nobilis scīa thesaurus/ distributa susci⁹
pit incrementū ⁊ auarū dedignat̄ posses⁹
sorem. nisi publicet̄ elabitur/ Nō sic est de
diuicijs tempalib⁹. Boeti⁹. O angustas
inopes quia diuicias quas nec habere to
tas plurib⁹ licet. nec ad quēlibet sine cete
roꝝ pauꝑtate veniunt/ Quartū est ꝙ ab
homīe auferri non potest/ est em̄ in archa
cordis in qua homo non habet potestatē
Seneca. Sapiēs infra se omne bonū ter
mīabit/ Quintū est ꝙ ibidē multū fructū
facit nō sic est de auro ⁊ argento qđ in ar
cha fructū faciat/ minime. harene ꝯpatur
que est sterilis Sap̄. vij. Omne aurum in
ꝯpatione illius est harena exigua/ p̄mi et
purissimi sunt fructus ei⁹/ Primi qꝛ stipi
ti sunt coeui/ purissimi qꝛ impmixtissimi.
Prouer. xiij. In gaudio ipsi⁹ nō miscebit̄
extrane⁹. Sextum est ꝙ ipsi⁹ fruct⁹ sunt
honoris. Ecc̄i. xxiij. Flores mei fruct⁹ ho
noris ⁊c̄. Eiusdē. Exiguū in ea laborabꝫ
⁊ cito de generatōib⁹ illi⁹ edes. Flores in
telligi possunt p̄ma desideria ⁊ p̄mi ꝯcep
tus. Septimū est ꝙ ad mundiciā facit cū
diuicie maculent. Prouer. iij. Uie ei⁹ vie
pulcre. ꝓpter hoc ꝙ diuicie inq̄nāt ꝯpant̄
luto Sap̄. vij. Quasi lutum estimabit̄ ar
gentum ⁊ aurum in ꝯspectu illi⁹ Abac̄. ij.
dicit̄ de ꝯgregante diuicias. vsq̄ quo cō
gregat ⁊ aggrauat ꝯtra se densum lutum
Octauū est ꝙ sapientia hominē reddit se
curū cū diuicie hominē in timore ponāt.
Prouer. iij. dicit̄ de sapīa semite eius pa
cifice. De diuite vere đr Job. xv. Soni
tus terroris in aurib⁹ eius semꝑ ⁊ cum sit
pax suspicat̄ insidias. Nonū est ꝙ sapien
tia habet iocunditatē cū diuicie habeāt
dolorem. ꝓpter qđ spine dicunt̄ Sap̄. viij.
Intrans in domū meā conq̄escā cum illa
nō em̄ habet amaritudinē ꝯuersatio illi⁹.
nec tedium ꝯuict⁹ illius sꝫ leticiā ⁊ gaudi
um. Decimū ꝙ sapīa est causa salutis cū
diuicie sint occasio ꝑditionis. Isa. 33. Di
uicie salutis sapiētia ⁊ scientia Ecc̄i. vij.
Plus habet eruditio ⁊ sapīa. quasi vitam
eternā tribuūt possessori suo nō solū tribu
unt sꝫ etiā ꝯseruant. ꝓuer. iij. Lignū vite ē
hys q̄ app̄henderint eā qđ lignū vite face
ret quātū ad vitā corꝑalē hoc sapīa facit
q̄ntum ad vitā spūalem. Undecimū est ꝙ
sapīa bona tempālia adq̄rit ⁊ ꝯseruat nō
ecōuerso Salomon accepta sapīa tempa
lium abundantiā habuit. iij. Regum. iij.
ꝓuer. viij. Mecū sunt diuicie et gloria.
Duodecimum est ꝙ sapīa facit vt diuicie
sint vtiles ab ea em̄ est laudabilis vsus ea
rum Sene. Stulto nulla re opus est nul
la re scit vti. ꝓuer. xvij. Quid ꝓdest stulto
habere diuicias cū sapīam emere nō pos
sit. Bonū diuiciaꝝ ꝯsistit in laudabili vsu
eaꝝ. Ideo pōt dici illud. Uenerunt mihi
omīa bona ꝑiter cū illa. Scđa gr̄a que
in btō Gregorio fuit. fuit dulcedo eloquij
quod ptꝫ ex scripturis eius. Ex abundā
tia em̄ cordis os loq̄tur. Non erat mirū
si dulcedo eloquij erat in ore cū dulcedo
spūssancti erat in corde ⁊ mente Ecc̄i. 24
Spūs meus sup mel dulcis Multū pla
cet hec dulcedo auditorib⁹ Ecc̄i. xl. Ty
bia ⁊ psalteriū dulcē faciunt melodiā. sed
sup vtraq̄ lingua suauis. ꝓuer. xvi. Qui
sapiens est corde appellabit̄ prudens. et q̄
dulcis est eloquio maiora repiet Maiorē
scꝫ gr̄am ⁊ gl̄iam. Lingua eius fuit cala
mus velociter scribentꝫ. Tercia gr̄a est
abstinētia mag̃ qꝛ in tāta deliciaꝝ copia.
fuit valđ abstinēs vt p̄mag̃itudīe abstinē
tie ⁊ or̄onū sedulitate infirmat⁹ vix subsi
stere vidēt̄. ip̄e a matre sua cilinia crudis
leguminib⁹ pascebat̄. vt in vita ip̄i⁹ legit̄.
Abstinētia ad sapīam eū disposuit. sicut
⁊ pueros. de q̄bus hr̄. Danil̄. j. Quar
ta gr̄a ē hūilitas ꝑfecta. q̄ valde laudabil̄
est in hoīe mag̃o. sꝫ nō est magnū in abie
ctione esse humilē. Magna ꝓrsus sꝫ rara
virtus hūilitas honorata. Primū signū
eius hūilitatꝫ fuit ꝙ sub habitu secularis
dignitatꝫ habuit hūilitatē. p̄mo bonitatē
suā occultare voluit. Mente em̄ voluit
famulari deo specieten⁹ in mđo sꝫ ꝓcessu
tꝑis ꝑpendit ꝙ nō solum exteriori ꝯuersa
tione in mđo teneret̄ sed etiā mente. Et
defuncto patre suo sex monasteria in cici
lia ꝯstruxit. Septimū ꝟo infra vrbem ro
mā fabricauit. In quo multis sibi sociatꝫ
frībus religiose vixit. Etiā aliud ei⁹ hūili
tatis fuit signū ꝙ cū cler⁹ ⁊ senat⁹ ⁊ ꝑpl̄s
eum in pontificē romanū elegissent. ipse

impator destinauit lr̃as ꝙ assensum p̃beret et cũ littere ad manũ prefecti vrbis venissent. et ab eo essent dirupte. Ipe hoc cognito dissimulatõe habita in cauernis habitare voluit. In q̃bus cum q̃reretur indicio fulgide colũne super euz de celo dependẽtis est inuentus. Aliud signũ hũilitatis fuit. ꝙ primus in principio epl'arnz suarum se seruũ seruorum dei describi diffiniuit. cũ doctrina eius esset saluberrima in comparatõe tractatuũ aliorum. eã furfur noĩabat. Et dũ visuz legi ꝑhibebat vt in vita ip̃ius legit̃. Quinta gr̃a est fortitudo in infirmitate. Licet em̃ langueret tamen corpi suo nullã quietẽ dare voluit q̃n aut oraret. aut legerz. aut dictaret. aut scriberet. ij. ad Corinth. xij. Virtus in infirmitate ꝑficitur. Sexta gr̃a est ꝯtẽptꝰ diuiciarum in abundãtia eaꝝ quod laudabile est valde. Seneca. Multũ est diuiciaꝝ ꝯtubernio nõ corrũpi. Quidã heremita cui dñs reuelauerat ꝙ mãsionẽ cũ Gregorio accipet cũ ergo erat acceptur⁹ eam ingemiscens de hoc ꝙ inopia quã sustinuerat. parũ sibi ꝓfuisset si mansionẽ cũ Gregorio recipet qui tantis diuicijs abundaret. Audiuit a dño cur audes pauꝑtatem tuã Gregorij diuicijs ꝯpare q̃ tantã quã habes inopiã magis diligis q̃z Gregori⁹ diuicias tantas Septima gr̃a est pietas magna. Magn⁹ em̃ elemosinari⁹ fuit sicut ptz ex vita ipsi⁹ Octaua gr̃a ꝙ d̃o fuit dedicat⁹. sicut ptz ex assiduitate quã habuit licet esset negociosissim⁹. Idẽ ptz ex officio ecclesie qd̃ ordinauit. vñ satis congruit ei qd̃ loquitur de dauid de omi corde suo laudauit deum ⁊ dilexit dñm q̃ fecit illũ. Ecc̃i. xliiij. ⁊ paulo post. Et stare fecit cantores cõtra altare ⁊ in sonos eoꝝ dulces fecit modu. Et dedit in celebratiõibus decus et ornauit tp̃a vsq̃z ad ꝯsumationẽ vite vt laudarẽt nomẽ d̃i sui.

De beato Benedicto abbate.

Sermo. 52

Quis dabit mihi pennas sicut colũbe. et volabo et requiescã. Hodie solennizat ecclesia de btõ Benedicto quem spũssanctus hominuz spũalium auctorẽ et rectorem de mũdo eduxit/ Et in solitudinẽ duxit sicut et saluatorẽ. Math. xiij. Ductus est iesus in desertũ a spiritu/ Beato benedicto volenti mundũ deserere spm̃sanctũ ducem ⁊ doctorẽ habuit. Ipse m̃dm ꝑfecte ꝯtempsit. qꝛ ꝟm Greg. a puericia corsenile gessit. Vanitatẽ mũdi ꝯtempsit. qꝛ nulli voluptati animũ dedit/ Etiã ꝯtempsit scientiã Quia cum rome studijs tempalibus dedit⁹ fuisset ꝟm Grego. Cernẽs in eis multos ꝑ abrupta ꝑire vicioꝝ ⁊ abire eum quẽ quasi in ingressu mundi posuerat pedem retraxit: scienter nescius ⁊ sapienter indoct⁹: Diuicias ꝯtempsit quia relictis oĩbus fugit. Et cũ in quodã loco per quoddam miraculum per ipsũ factũ in ãmiratõne magna haberetur. ipse plus mala mundi appetens q̃z laudes. deserti loci secessum petijt/ Ipse ꝟm Gregorium scripsit monachoꝝ regulã discretõe p̃cipuã sermone luculentã: qd̃ spũssanctus ꝑ ip̃m ⁊ alios mũdi desertores egit ꝑ os dauid ad ecclesie ꝓfectũ in v̄bo ꝓposito nob̃ reuelare voluit/ Et est dictũ verbũ ꝓpositũ in ꝑsona hoĩs inter malos existentz a q̃bus mala multa patit̃ pene. q̃b⁹ ꝑturbat̃ ⁊ timet ne in mala culpe labat̃ in medio ꝑsecutoꝝ. vñ p̃mittit̃ Cor meũ in me turbatũ est ⁊ formido mortz cecidit sup̃ me/ Mors anime odium est sicut dilectio vita est. Incitatus ergo hijs malis d̃siderat trãsire a labore vite actiue ad q̃etẽ ꝯtẽplatiue vnd̃ dicit. Quis dabit mihi pẽnas Ostẽdens esse pẽnas necessarias trãseũti siue faciẽti hunc t trãsitum que pẽne sunt dona dei. ⁊ hũili oroe sũt impetrãde/ Hee pẽne st̃ virtutes ꝟm Aug. q̃b⁹ mẽs ad celestia eleuat̃ Specialiter tamẽ p̃nt intelligi cõtẽptus mũdi ⁊ amor celestz regni/ Malach. vltio. ⁊ sanitas i pẽnis ei⁹ Apo. xij. legit̃ ꝙ date sũt mulieri due ale aq̃le magne vt volaret in d̃sertũ Hee pẽne ꝟm Aug. alicui dãtur cum a deo virtutes ministrãtur/ Vel cum ligati cura ⁊ officio pastorali soluũt̃ Dant̃ etiã quando ab aliqua occupatõe terrena aliq̃s absoluit̃ (Seq̃tur sicut colũbe).

Et notãdũ ꝙ ille q̃ d̃ m̃do trãsit ad solitudinẽ dz assimilari colũbe in q̃tuor Primo vt gemat/ scd̃o vt sup̃ aq̃s scripture sacre sedeat/ 3° vt in foramib⁹ petre freq̃nt̃ maneat. q̃rto vt ad archã cũ ramo oliue redeat/ colũba gemitũ hz ꝑ cantu Gemere dz q̃

seculũ relinq̃t. ꝑ malis q̃ in seculo ꝯmisit/ Isa. xlix. Quasi colũbe meditãtes gemẽ⁹ Sup aq̃s sacre scripture residere dz/ ꝑm illd̃ Cañ. v. Oculi ei⁹ sic colũbe sup riuos aq̃ꝝ q̃ lacte sunt lote. ⁊ resideat sup fluẽta plenissima/ Oculi ecclesie sunt viri ꝯtemplatiui q̃ debẽt esse sup libros sacre scripture. ⁊ hr̃e lacteũ cãdorẽ/ Duab⁹ de causis columba aq̃ appinq̃t vel vt sitim extiguat/ vel vt videns in aq̃ vmbrã accipitrꝫ eum fugiat/ sic viri ꝯtẽplatiui iuxta scripturã sacrã esse debẽt vt ardorẽ ꝯcupiẽ mdi refrigerẽt/ ⁊ vidẽtes vmbrã accipitrꝫ infernal̃ fugiãt. vñ glo. sup ꝟbũ ꝓpositũ/ Solent cocũbe iuxta aq̃ fluenta residere/ vt volutantiũ in aq̃ vmbrã videãt. ⁊ sic vigiles viuant/ Sic sancti in scripturꝫ fraudes demonũ ꝓspiciũt. ⁊ a deceptõe quã attẽdũt q̃si ex vmbra hostẽ ꝯgnoscũt ⁊ fugiũt/ que fluenta plenissima dicunt̃/ qꝛ de q̃buscũq̃ ꝯsiliũ querit̃ ꝑ illã ad plenũ inuenit̃/ Debꝫ etiã freq̃nter ꝑmanere in foraminib⁹ petre/ meditatõe passiõis dñice/ ꝑm illd̃ Cañ. ij Colũba mea in foramib⁹ petre/ Xp̃c in statu passiõis velut petra fuit q̃ nõ flectitur ⁊ si frangit̃/ Occidi em̃ potuit sed nõ valuit ad malũ flecti/ Foramĩa b⁹ petre sunt vulnera ipsi⁹ xp̃i/ In q̃bus meditatõe manere dz vir ꝯtẽplatiu⁹/ Ad archã etiã dz redire ꝑ ꝯpassionẽ/ dz em̃ hr̃e viscera pietatis ad eos q̃s in mdo reliquit/ Sic habebat qui dicebat/ Quis infirmat̃ ⁊ ego ñ infirmor .ij. Coꝝ. xj. Coru⁹ de arca est missus. ad eã nõ redijt/ colũba aũt redijt portans ramũ oliue secum. Aug⁹/ Colũba q̃rit a molestijs euolari sed dilectionẽ nõ amittit/ et semꝑ gemit/ Sic bonus vult se separi corpore ab hijs q̃bus nõ p̃t ꝓdesse/ sꝫ nõ amore amans correptionẽ ip̃oꝝ. ⁊ dolens p̃uaricatiõꝫ ruinã/ Ramũ oliue in ore portat cum dei mĩam orando impetrat Seq̃tur (Volabo ⁊ requiescã) Volatus est elongatio a terrenis quantũ ad solicitudinẽ ⁊ amorẽ/ De quo subdit̃. Ecce elongaui fugiẽs/ ⁊ mansi in solitudine/ Fugiens se elõgat qui a turba desideriorũ in alta dei cõtemplatõe se subleuat/ Manet in solitudine q̃ ꝑseuerat in remota mentꝫ intentione/ Hui⁹ mõi volatũ seq̃tur quies/ Quid qui etius q̃ꝫ nihil appetere in hoc mdo/ Quid laboriosi⁹ q̃ꝫ terrenis desiderijs estuare.

Hinc est q̃ israel sabbatũ accepit in munere/ Egipt⁹ ꝑcutit̃ muscaꝝ multitudine Tribus de causis nõ est q̃es in his transitorijs/ Primo ꝓpter velocẽ eoꝝ transitũ/ Qũo em̃ quies est in re trãseunte. de transitu eoꝝ dicit̃ Sap̃. v. Transierũt oĩa velut vmbra/ Scdo ꝓpter cruciatum/ spine em̃ sunt cruciãtes amatores suos/ de quibus loq̃tur dominus Math̃. xiij. ⁊ Luviij. In spinis q̃scere q̃s potest/ Tercio ꝓpter onus. Nõ q̃escit q̃ valde est oneratus De hoc onere dicit Berñ. Beat⁹ qui post ea non abijt/ q̃ possessa onerant amata inq̃nant amissa cruciant/ Aug⁹ in li⁹. de ꝟbo dñi/ Abijce diuiciaꝝ onera a te. abijce vincula volũtaria/ abijce anxietates ⁊ tedia q̃ adam pl̃imos ãnos inq̃etabãt/ Hiero. in epl̃a. Si habes in ptãte tua rem tuã vende si nõ hẽs ꝓijce q̃ cor tuũ laniant/ q̃ si aliter extrahi neq̃rent cor tuũ cũ eis euellendũ erit/ Põt referri qd̃ subdit̃. Expectabã eũ q̃ saluũ me fecit ad pusillanimitatẽ spũs ⁊ tẽpestatẽ/ Saluũ inq̃t fecit custodiens me ne malis inter q̃ eram inclinatus pusillanimitate ꝯsentirẽ. ⁊ ne in irã l̃ odiũ ꝑsecutoꝝ tꝑe tribulatõꝫ incidere/ In expectatõne dñi q̃escere dz vir ꝯtemplatiu⁹/ ⁊ nũc q̃ est expectatio mea in medio dom⁹ mee. Treñ. iij. Pars mea domin⁹/ ꝓpterea expectabo eum habentẽ spm̃sanctũ/ est dicere illud. Quis dabit mihi pẽnas/ Spiritus malign⁹ ꝯtrarium suggerit vt homo desideret sibi dare impedimẽta pennarũ/ Apoc̃. xij. An sit serpens ex ore suo p⁹ mulierẽ aliquã tanq̃ꝫ flumen vt faceret eã trahi tanq̃ꝫ a flumine id est opulentia temporaliũ/ vt a fluxu tempalium tranhetur. In q̃busdam penne virtutũ sunt tanq̃ꝫ viscate. Aug⁹. Amor tꝑalium viscus est spũalium pẽnaꝝ. Sene. Quisquis vitam volet agere tutam ista viscata beneficia deuitet Sũt q̃ pẽnas non colũbe. sed corui l̃ vulturis vel strutiõis hr̃e volunt/ Corui qui religionẽ intrant vt ibi voluptuose viuãt. Vulturis vt diuicias habeant vultur est apis rapax/ Strutionis q̃ inanẽ vl̃ vanã gl̃iam expectãt. Job. 29. Pẽna strutionis similis est penne herodij accipitris. sicut ypochrita similis est iusto/ Pennas ꝟtutũ dat solus dñs ꝟtutũ Greg. Incassum laborat q̃ aliunde ꝟtutes adq̃rendas putat

q̃ a dño virtutũ. Non intrant multi vt volent sed vt ventre ꝛ pectore id est solicitudine ꝛ amore serpant terram imitatores eius cui dictũ est. Super pectus tuũ gradieris. Ecc̃. iij. Tales non habent requiẽ quõ enim veram requiẽ habet qui semper sequit ꝛ non assequitur. Eccl. xxxiij. Quasi qui apprehẽdit vmbram ꝛ sequit ventum sic qui attẽdit ad visa mendacia tpalia mẽdacia dicunt qz non soluunt quantã promittũt plenitudinẽ sed potius extinaniunt. Luce. j. Diuites dimisit inanes.

In annũciatione dñica. Sermo. I. In ordine. 53.

Ave gratia plena dñs tecum. Aue euersum nomen eue. Aue dicitur quasi sine ve id est sine maledictione. Eua triplicẽ habuit maledictionẽ. scz corruptionis in conceptu. Grauitatis post ꝛceptũ. Doloris in partu. Econtra beata maria triplicẽ habuit benedictionẽ. Fuit enim sine corruptione fecunda. sine grauitate grauida. et sine dolore puerpera. Ideo iuste salutata est ab angelo per hoc nomen aue id est sine ve scilicet corruptionis. grauitatis ꝛ doloris. Et nota q̃ in salutatione virginis angelus primo apposuit aue gratia plena dominus tecuz. Ecclesia addidit maria. Elizabeth subiũxit benedicta tu in mulieribus ꝛc. Et quid significat hoc nisi q̃ in salutatione virginis marie conueniunt ecclesia triumphans et ecclesia militans. et synagoga q̃ p elisabeth designat. Ideo gratia plena. Ad dñm per humilitatez ad angelos p virginitatẽ. Ad homines per fecunditatem. Prouerb. xi. Mulier graciosa inueniet gloriam. hec plenitudo gratie est fomitis extinctio. veritatis agnitio. virtutis dilectio. Primũ est fuga viciorum ꝛ parat animũ. Secundum perficit intellectum. Tertiũ consumat affectum ꝛ ideo gratia plena. sed magis q̃ stephanus de quo dicitur. Actuum. vij. Plenus gratia ꝛ fortitudine. et minus q̃ christus de quo dicitur. Johãnis primo. plenum gratia ꝛ veritatis. Stat ergo in medio beata virgo maria. Unde Ecc̃. xxiiij. In me omis gratia vite et veritatis. Stephanus plenus fuit plenitudine apta. christus plenitudine cumulata. Maria mediuz eligẽs plena fuit plenitudine equa. Prima sufficit. scda effluit. Joh. j. De plenitudine eius omnes accepimus. Tertia pfecta est. Ista plenitudo refertur ad quatuor virtutes cardinales. quibus nichil melius est in vita. Sapientie viij. Que sunt. Tempantia. iusticia. prudẽtia. fortitudo. quas sicut ait quidã sctus. singulas inuenimus tripliciter ordinatas in beata virgine. Ex tempantia habuit carnis pudicicia. ℔ monis modestia. cordis mundicia. Ex prudẽtia siluit turbata. Intellexerat audita. rndit sapiẽter ad pposita. Ex iusticia reddidit oibus q̃ debebat. durs coz de gessit mozem in sua ꝺsponsatione. in filij circucisione. in legali purificatione. Afflictz exhibuit cõpassionẽ. Joh. ij. Fili vinũ nõ habent. Sanctis reddidit comunionẽ qz erat cum mulieribus ꝛ discipulis in oratione pseuerãs. Actuũ. j. Ex fortitudine ppositũ virginitatis assumpsit. assumptũ tenuit. rei tam immense fidẽ exhibuit. Fiat inquit mihi ℔ verbũ tuũ. ꝓpter ista q̃tuor bene ꝓportionat sibi archa dñi quadrãgulata. In hys quatuor virtutibus recta describit sicut quadrangulus quatuor lineis rectis ꝛ sicut q̃drangulus addito gnomone crescit. crescit quidem ꝛ nõ alterat. Sic btã virgo archa dñi q̃drãgulata addito ei ioseph q̃ additamentũ vl augmentũ interpretat. in coniugio creuit in vtero ꝛ non alteratur. quia virgo ante partũ. virgo in partu virgo post partuz. Hee sunt duodecim stelle in corona de quibus dicitur Apoc. xij. Mulier amicta sole. ꝛ luna sub pedibus eius. ꝛ in capite eius corona duodecim stellaz. Has tũ duodecim stellas dicit. Bern. duodecim p̃rogatiuas virginis. ꝓpter quas etiam dicitur gratia plena. Qui sunt quatuor celi. fulserunt enim quasi stelle de celo. marie generatio. angelica salutatio. spũssancti superuentio. filij dei inenarrabilis cõceptio. Fulserunt in carne quatuor. virginitatis p̃miceria. sine corruptione fecunda. sine grauitate grauida. sine dolore puerpera. Fulserunt in corde quatuor. Deuotio humilitatz reuerẽtia pudoris. magnitudo credulitatis martiriũ cordis. ꝓpter primas 3 dñs tecũ. Dñs tota trinitas quã pater elegit. Cantic. vi. Pulchra vt luna electa vt sol. Filius desponsauit. Ps. Ipse tanq̃ sponsus. Joh. iij. Qui sponsus est habet sponsã. Spiritussanctus ꝺsecrauit vñ benedicta gr̃a. plena vñ cantat q̃ est templũ dñi sacrariũ spũssancti.

Aue gra plẽ ons tecũ
Ondi vgo grã dabit a.z
1ª a puritat sũm ꝛ a
ue 2ª a boitat plẽtu
de ꝛ g plẽ. 3ª a dignitat alitudẽ ꝺ dño. p
fect ꝺgruz grandabilem
2m amabile. 3m venera
bile. Dr go aue. i sine
ve. vel maledra

Tecum. quia te sibi associat pater in vnitate prolis/ Quia filius patris. filius est virginis scz vnus christus/ Tecum. quia filius te sibi associat in causa humane salutis/ quia sicut mors intrauit per virum ⁊ feminam sic vita per christum et virginem. Romanoꝝ. v. Sicut per vnum hominē ⁊c. Tecum. quia spiritussanctus te sibi associat in agenda causa hominis/ quia ipse est aduocatus. Joh. xiiij. Paraclitus aūt spūs ⁊ de te canit. Eya ergo aduocata nostra. Item tecum in corde vnde gratia plena. Prouerb. ix. Domus sapientie. Apoc. iij. Sto ad ostiuz. Tecum in ore. Prouerb. vltio. Os suū aperuit. Regū. xxij. Spiritus dñi. Gen. xlix. Neptalim seruus. Can. iiij. Eloquiū tuum dulce. Tecum in opatione iuxta illud. Sap. ix. Emitte illam de sede vt mecū sit ⁊ mecū laboret. Can v. Manus mee distillauerunt mirrā. Item tecū cōmunicās tibi suā diuinitatē vt ei cōmunices carnē virginalē. Tecū. vt q̄ iam spiritum tuū replet cito vent rē tuū impinguet ⁊ vbera sugat. Tecum quia tu semper fuisti et es secum. Ps. Ut iumentum factus sum ⁊ ego semper tecuz. Dominus tecum. Nota dominus dicitur esse cum cōtritis vt medicus. ysaie. lxi. Ut mederet cōtritū cor. Ps. Qui sanat contritos corde. ysa. lvij. Habitans cū ꝯtrito ⁊ hūili spū. Cū tentatis ⁊ tribulatis vt bellator robustus. Hiere. xx. Dñs mecū est tanq̄z bellator fortz. Hiere. xv. Bellabunt aduersum te ⁊ nō p̄ualebūt q̄z ego tecum sum vt saluē te. Cum grege tocius ecclesie vt custos ⁊ pastor. Math. xxviij. Uobiscū suz vsqz ad ꝯsumationē seculi. Exo. xxx. Ego pascens oues meas. Ps. Nisi dominus custodierit ciuitatē. samaritanus. Luce xi. Cum maria autē est vt sponsus cū sponsa quas vnit vnicus amor. Coꝝ. vi. Qui adheret deo vnus spiritus est. Ps. Mihi adherere deo bonū est. Propter scd̄as bn̄dictatu/ ꝓpter tertias gr̄a plena. Propter oēs dicit. Prouerb. vltimo. Multe filie congregauerūt diuicias ⁊c. In h̄ q̄ d̄r gr̄a plena virginitas. caritas. hūilitas specialiter signant. Gratia em̄ est q̄si balsamū. ⁊ ideo vas puruz solidū. ⁊ ꝓfundū req̄rebat. Quid purius marie virginitate/ virgo ante partum. virgo in partu. virgo post partū. Quid solidius marie caritate. Dilexit em̄ cōtinue ⁊ pseuerāter toto corde. tota aīa. tota mēte. Quid ꝓfundius marie hūilitate/ habuit em̄ illos quatuor gradus qui tangunt̄ in versibus beati malachie. Spernere mundū. spnere multū. spernere sese. ⁊ sperni se. Primū pertinet ad beati paupes spū. Secūdū ꝑtinet ad beati mites. Tertiū ad beati qui lugent qui em̄ nihil nisi lugendū considerant in se de facili se spernunt. Quartū ad beati qui esuriunt ⁊ siciunt ⁊c. qui enim esurit ⁊ sitit iusticiam haberi cōtemptui sustinet pacienter/ ꝓpter hec quatuor dicitur. Canticoꝝ. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula ⁊c. Si vis ergo ingredi ad virginem ⁊ salutare eam/ oportet vt sis angelus. Angelum faciunt tria. Puritas. caritas. humilitas. Puritas carnis. Hierony. In carne preter carnem viuere angelicū est. non humanū. Caritas in cōmunicatione vite superne ciuitatis. Ps. Participatio eius in idipsum. Humilitas angelica probatur in obedientia ⁊ ministerio. ⁊ hijs tribus modis claustralis vita comprehendit formam angelicam. Quia per hec tria de mundo exitur ad religionem. Puritas enim abijcit cōcupiscentiam carnis. Caritas concupiscentiā oculorum. humilitas superbiā vite. Et q̄ hec tria abijcit iam intrare potest secrete in cellam vinariam ad salutandum mariā. Dicendo aue maria ⁊c. Sequitur dominus tecum. Premisit dñs gabrielem. Sed ipse preuenit ad virginem vnde sponsa. Canticorū ij. Ecce ille veniet saliens in montibus transiliens colles/ qd̄ gabriel attendens non dixit marie prepara hospicium domino meo. quia dominus meus veniet. sicut alij nuncij faciunt. Sed hospicium preparatum inueniens ⁊ dominum suum preuenisse sciens dixit dominus tecum. Nota q̄ tria dicūtur ei ad manifestationē trium virtutū. Primū gratia plena propter eius humilitatem. Erat enim quasi vas vacuum volens repleri ⁊ possibile ad plenitudinem. Regum. iiij. Heliseus impleuit vasa vacua ideo vasa que non sunt vacua sed plena non implebit dominus gratia sua. sz pocius euacuabit. Job diuicias quas deuorauit euomet ⁊ de ventre eius extrahet illas dominus. Fuit etiam quasi vas mundū in castitate/ quia virgo ante partum. virgo in partu. virgo post partū. Ideo heliseus infudit oleū suū. Sed vasis que sunt immunda non habētia operculū nō infundet̄ oleum gratie imo acetū ire ⁊ belli.

Hieremie. collides mihi vasa belli/ fuit quasi vas solidus in perfecta dilectione quia dilexit ex toto corde/ ex tota anima/ ex tota mente/ ideo stetit in ipsa oleum gratie./ Sed in vasis que sunt fracta non stat oleum dei./ Sz fluit z decurrit/ Prouerbio. Cor fatui quasi vas confractum/ omnẽ sapiẽciã nõ retinebit. Item dñs tecũ ꝓpter pacẽ z solitariã vitã. Inuenit eñ eã angelus in cõclaui. nõ in platea/ nõ in choreis./ Ideo dominus secum Sed q̃ nõ sũt in comitatu domini sũt soli. z nõ solitarij. q̃bus dicit. Eccl. iij. Ve soli qz si ceciderit nõ habet subleuãtẽ se/ Sz qui in comitatu malo sũt illos desolabit dominus id est faciet illos solos.

In annũciatione dñica. Sermo. II. In ordine. 54.

Hec dies boni nũcij est/ si tacuerimus zc. Rom. vij. Quia vbi habundauit delictum superabundauit gratia./ Sed nota tria verba ad huius diei cõmendationem/ quia hec dies boni nuncij dies./ Ex primo enim claritas patet hec est enim dies clara siue splendida/ z ideo dicitur a dian quod est claritas/ z hoc propter refulgentiam triplicis luminis ad illuminationez huius diei./ Refulget enim lumen angelicum in veniendo de celo ad virginẽ/ quia missus est angelus zc./ Nunqz enim cum tanto splendore venit/ ita q̃ expauescit virgo de lumine/ lumen virgineum in respondendo z suas virtutes ostendendo/ vsqz enim ad diem hanc clausum fuit lumen hoc in secreto cubiculo z nõ cognoscebatur./ Sed iam ex descriptione virginis. ex salutatione angeli. ex responsione sui. satis splenderet. quequalis z quãta fuerit illa virgo. Ecc Sicut sol oriens in altissimis zc./ Lumen diuinũ in carnem assumendo/ non enim ipse lux prout est in fonte suo potuit esse visibilis. nisi incorporaret quodãmodo cuz nube carnis nostre/ Et ideo qui cognouit. testimoniũ phibuit. tu es vere lumen ad reuelationem zc. Luce. xx. Joh. j. Ut testimoniũ perhiberet de lumine. Ex secũdo dignitas priuilegiata z ideo cũ distinctiõe dicit hec dies Sũt em tria mirabilia ꝓuilegia huius diei. scz q̃ virgo fecundatur. sed non nisi ex deo viuo/ Unde spiritussanctus superueniet in te. Ideoqz z qõ nascetur zc./ Deus humanatur. sed non nisi ex virgine. concipies z paries zc/ ysaie. vij. Ecce virgo concipiet z pariet filium zc/ homo reconciliatur. sed non nisi mediatore deo z homine. Thim. ij. Unus est mediator dei z hominũ homo christus iesus/ Et ysaie. vij. Aperiatur terra z germinet saluatorem. ps. Misericordia z veritas obuiauerunt sibi zc. Ex tertio iocunditas diei/ vnde hec dies grata z leta/ quia hec dies boni nuncij est./ Dicitur autem hec dies boni nuncij ꝓpter tria/ Quia bonũ gabriel qui nunciat./ Bono marie cui nunciatur/ Filijs eue id est nobis pro quibus nunciatũ./ Primum patet ex tribus./ Fit enim diuinorum secretorũ nuncius conscius./ Unde Luce. j. Missus est angelus gabriel/ Celestis sponsi paranymphus. Eñ ad vginẽ desponsatã viro quasi pertractans connubia/ sponse secretarius. vnde ingressus angelus ad eam zc. hec tria ꝑ alijs gabriel habuit z ideo bonũ ei/ Item bonum et iocundum marie/ qõ si vis scire. vide noua que attulit. Aue inquit gratia plena/ Exenia que obtulit. Ecce concipies z paries fi. zc./ Munera que promisit. Spiritussanctus superueniet in te/ Et ista tria assumuntur ẽm triplicem allocutionem angeli/ attulit ei quidez noua z inaudita/ magna z inconsueta/ sicut patet in salutatione virginis. Aue inquit gratia plena/ Noua prorsus z inaudita salutatio huiusmodi nũqz alicui talia verba nunciata sunt/ tam leta consilia tam profunda misteria./ Aue inquit/ Ecce virgo tot inuoluerat ve filios eue/ sed non solum sine ve. sed cum omni gratiarum plenitudine/ siue in comparatione ad se. z sic dicitur gratia plena/ siue comparatione ad superiorem z sic dicitur dominus tecum/ siue in comparatione ad inferiorem z sic dicitur benedicta tu./ Sola enim inter omnes z ideo benedicta pre omnibus/ z ideo dominus tecum pre omnibus./ et ideo gratia plena/ inuenit siquidem gratiam z habundanter hausit. ita q̃ toti mundo refudit/ Vas ergo plenũ tange. z refunde ad hoc/ Hec sunt noua sed supra consuetudinẽ pariet virgo. Sed ne timeas audi exenia maiora z mirabilia/ que obtulit in propositione nuncij/ Ecce inquit concipies z paries filium zc/ Exemplũ est istud qz virgo cõcipiet z pariet/ Sz

quem ꝛ qualem. ¶ Saluatorē/ vnde vocabis nomē eius iesum ꝛc̄ prolem dei. hic erit magn⁹ ꝛc̄. Regem perennem seculi. Unde dabit illi dominus deus sedē dauid patris ꝛc̄/ vel sic qz mūdi redēptorē. vñ vocabis nomē eius iesū ꝛc̄/ ¶ Mūdi autē redēptor fuit i patibulo/ ¶ Hōi iudicē. h̄ erit magn⁹ ꝛ filius altissimi vocabit et h̄ in iudicio/ q̄ modo humilis et filius fabri appellat/ ¶ Mūdi regē. Et dabit illi dominus deus sedē ꝛc̄. Rex autē mundi in celo. ysa. Regē i decore suo videbūt/ ¶ Ex quō fiet istud angele q̄ virgo pariat/ ¶ Audi maria. q̄ implicat maiora ꝛ incōprehēsibilia/ ¶ Spirit⁹ sanctus superueniet in te qz a spū sctō p̄secrat. vñ spūssc̄us superueniet in te/ ¶ A pr̄e p̄ pat. vñ virt⁹ altissimi obūbrabit tibi/ ¶ A filio inpregnat vnō quod nascet ex te sctm ꝛc̄. et sic fit tocius trinitatis triclinīū nobile/ verbi tamē incarnati hospicīū specialē ꝛ sic ptz quō bonū. marie Est etz bonū oīb⁹ filijs eue/ imo tā bonū. q̄ nūq̄z tātū bonū pri⁹ vel post nūciatū est/ ¶ In hac enim legatione sic dicit q̄daz omelia tractatū est de icarnatione filij dei/ ¶ Innouatōe legis/ reparatione humani generis/ expulsione dyaboli/ ¶ Spoliatiōe inferni/ ¶ Restauratiōe celi/ ¶ Aditū paradisi/ ¶ Hodie reuelatū ē cōsiliū quo peccatū originale tollitur/ mors occiditur/ vita redit/ ꝛ homo de domo seruitutis liberat ꝛ a deo in filiū adoptatur. ad antiquā patriā reducit/ ¶ Si itelligeret mūd⁹ quātā gloriā sibi reparasset hec dies. super oēs dies. hūc diē festiuum habere/ ¶ Hec est prima festiuitas et principiū et origo aliaꝝ festiuitatū/ ¶ Nota ḡ in vniuerso q̄ bonū nūciū nob̄ similit̄ ꝓpter tria/ ¶ Primo qz saciat ardor ꝛ sitis antiq̄rum desiderior/ ꝛ sic dicit. Prouer. xxvi. Aqua frigida anie sicut bon⁹ nūcius ꝛc̄/ ¶ Itez destruit et supat virtus inimicor ꝛ sic dr. ij. Re. xviij. Bonū nūciū apporto dñe mi rex. iudicabit em̄ dominus ꝛc̄/ ¶ Item saluat gr̄es pditorū ꝛ sic dicit. Luce. ij. Annūcio vobis gaudiū magnū/ ¶ Si vis ampli⁹ ꝓcedere post nūciū celestis annūciatōis qō hec dies recolit/ accipe debitū hūane laudis qō reqrit/ ¶ Si tacuerim⁹ in q̄ūt ꝛ nolueri⁹ nūciare. vsqz mane ꝛc̄. Optie inf erūt ex ꝓcedētib⁹/ vbi em̄ tot igerūt gaudia quō locū hñt silētia/ vide ḡ q̄ tria sunt irrepbensibila et dānabilia ex pte nr̄a/ ¶ Primo si tacerē? si celarem⁹ ideo dicit/ ¶ Si tacuer⁹ ꝛc̄. ysa/ ¶ Ue mihi qz tacui ꝛc̄/ qō fit triplicit. vel in mēte p defectū recognitōis/ ¶ Ps̄. Cogitaui dies antiq̄s ꝛc̄/ ¶ Ps̄. Obliti sunt dñm qui saluauit eos/ ¶ In ore p defectū gr̄aꝝ actōnis/ ¶ Ps̄. Būdicā ia mea dño ꝛc̄/ ¶ In ope p defm̄ digne recōpēsatōr/ ¶ Ps̄. sed q̄d retribuā dño ꝛc̄/ ¶ Secūdo si nunciamus ꝛ p̄dicamus. vñ subdit ꝛ nō nūciauerimus qz sacramentū regis abscondere bonū est/ opera aūt dei reuelare ꝛc̄ qō fit tripliciter/ ¶ Siue sermonibus ꝓuerb. xxv. Gloria dei ē ꝛc̄/ siue hymnis. siue canticis. Coloss. iij/ Cantātes ꝛ psallentes in cordibus vestris dño. canticis spūalibus ꝛc̄/ ¶ Siue in cōuersatione/ Cor. v. Glorificate ꝛ portate deuz. ꝛc̄/ ¶ Tertio si nūciare morarmur ꝛ ideo addunt vsqz mane ꝛc̄/ imo nec vsqz ad horam nec momentū/ ¶ Sceleris inquiūt arguemur ꝛ sceleris triplicis scz/ ¶ Ingratitudinis. ad virginē quā p̄uat laudib⁹ eius. Bern. Taceat laudes tuas qui nescit miserationes tuas. Regū. ij. Quicūq̄z honorificauerit me ꝛc̄/ ¶ Iniquitatis ad proximū. ꝓuerb. xi. Qui abscondit ꝛc̄/ ¶ Impietatis ad seipsum quem ex ingratitudine defraudat beneficijs. Eccl̄i. xxiij. Qui elucidāt me vitam eternam habe bunt ꝛc̄.

¶ Ambrosij episcopi ꝛ confessoris

Sermo. xx.

QVis putas est fidelis seruus ꝛ prudens quem constituit dñs super familiā suā Math. xxiij. Ecclesia solennizat hodie de vno seruorum dñi iesu christi scz ambrosio quem ipse super seruos suos cōstituit/ qui in ministerio suo bene se habuit ꝛ p illo honorem a dño accepit/ ¶ Ideo cōuenienter ad gloriam dñi ꝛ serui ꝛ fideliū edificationē/ recitātur hodie in euangelio. verba quibus dñs tales seruos docuit ꝛ remunerationē repromisit/ ¶ Ad gloriam serui ptinet q̄ fecit qō docuit/ ¶ Ad gloriā domini q̄ impleuit seruo qō promisit/ ¶ Ad edificationē fidelium pertinet ista recitatio. ista recitatione incitamur ad serui imitationē vt ꝓsequamur similez remunerationē/ ¶ In verbis vero ꝓpositis quatuor nobis dñs determinat/ ¶ Primo quales suos velit esse/ ¶ Secundo determinat auctoritatem quā vult eos habere/ ¶ Tertō opponit cui vult eos intēdere/ ¶ Quarto remunerationē q̄s vult eis dare/ primū ibi fidelis seruus/ scōm ibi quē cōstituit/ Tertiū ibi vt det illis cibū

in tẽpore/quartũ ibi beatus ille seruus. Interrogatione vero insinuat taliũ seruoꝝ raritatẽ dicẽs quasi dicat rarus est sil'is/Eccl. xxx. Beatus diues q̃ inuẽtus est sine macula/quis est hic ⁊ laudabimus eum? Prouer xx. Multi misericordes vocantur. virũ aũt fidelem quis inueniet. In illa autẽ multitudine regis populi iudeorũ de qua loquitur liber regum tres reges inueniunt' alij mali fuerũt/Criso. Miror si quẽ ꝯtigerit de hijs qui principant' saluari. in tantis in iusticijs ⁊ tãta pigricia/Altitudo dignitatũ est mõs in quo ceciderũt fortes israel/ij. Regũ. j. Facile obstupescit aliquis ibi. hoc facile est in alto se constituentẽ obstupescere/⁊ de vita periclitari/ideo locus supior locus terribilis. Numeri. xxv. Tolle cũctos principes ppl'i ⁊ suspende eos cõtra solez in patibulũ/Glo. hec si cogitarẽt hoĩes principatus nõ ambirent/sufficit ꝑ pctis ꝓprijs argui ⁊ reddere rationẽ sicut illud. j. Thim. iij. Si quis episcopatũ desiderat bonũ opus desiderat/Dicit glo. augusti/Locus supior sine quo ppl's regi nõ pot/⁊ si ita teneat' ⁊ aministret' vt decet indecent' tñ appetit'/Christus fugit volentes eum facere regẽ. Joh. vi. Qui tñ voluntarie venit ad crucẽ. Heb. xij. Qui ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucẽ. Legitur de augustino q̃ fugiebat ab omni ciuitate in q̃ nõ erat eps/ne in epm' sumeretur. Licet aũt hic locus timeri debeat nõ ambiri/tñ q̃tuor ad hoc faciunt. vt status ille sit tollerabilis/Primũ est mandatũ dñi. Joh. vltimo. Symon iohãnis diligis me plus hijs pasce oues meas/q̃d mandatũ inculcat' cũ subditur iterũ pasce oues meas/sup illud. j. Thim. iij. Si quis epatũ d̃siderat. Dicit glo. augusti. ocium sanctũ querit caritas veritatis negociũ suum suscipit necessitas. Secundum est amor ꝓximo cõpaciens ꝑiculosum est subuenire naufragãtibus/multum amore proximi huic se exponũt/Bern. de naufragãtibus loquẽs sequi inquit ad eos forte veniãt. vt subueniãt nõ nunq̃ apprehẽsos solent inuoluere/adeo vt iam nec sibi nec illis auxiliũ ferre valeant. Tertiũ est fiducia in principe pastorũ q̃ ecclesiã suã custodit/Ps. Nisi dñs custo. ciuitatẽ ⁊c. vult tñ ꝑcibꝫ excitari. Math viij. Christo dormiẽte nauicula opit' fluctibus sed xp̃c excitatus impat ventis ⁊ mari/⁊ fit trãq̃litas/Ex defectu fiducie mlti i xp̃o ꝑiclitant'/Math. xiiij. Petrus ambulãs sup aquas timẽs ventũ mergit'/⁊ de fide modicitate a dño icrepat'/Quartũ est fiducia in custodia angeloꝝ/Ps. Angelis suis deꝰ mandauit de te ⁊c. Ysaie. xlij/Sup muros tuos hierl'm custodes constitui/Bern. Benignꝰ es dñe q̃ nõ es ꝯceptus nr̃oꝝ fragilitate muroꝝ sed ipsis hoĩm custodibꝫ. angeloꝝ custodiã supponis. Circa q̃litatẽ ſuoꝝ notandũ q̃ dñs vult habere ministrũ humilẽ ⁊ vtilez Ad humilitatẽ ꝑtinet q̃d dicit' ſuus/Ad vtilitatẽ q̃ d̃r fidelis ⁊ prudẽs/pauci iueniunt' q̃ hoc hñt/Pauci v̄o q̃ vtilit'. pauciores q̃ humiliter p̃sunt/Qui sup alios est si nõ est eis vtilis est q̃si onus ꝓijciendũ/Seneca/Illiꝰ magnitudo stabilis est q̃m oẽs tam supra se q̃ꝫ ꝓ se sciũt/Bern. Fidelis q̃ diligit/prudẽs q̃ intelligit/optet fidelẽ esse ne fallere velit. prudẽtẽ ne falli possit/seruũ se reputare nõ dñm. j. Coꝝ. iiij. Sic nos existimet hõ vt mĩstros xp̃i. Bern. in epl'is/Si xp̃c te misit estimabile est te nõ ministrari sed ministrare venisse/Idẽ verus successor pauli dicit/q̃ nõ dñamur fidei nr̃e sed adiutores sumꝰ gaudij vr̃i/Item Bern. ad Eugeniũ papã. Non ad dominandũ opinor te eleuatũ/nã ⁊ ꝓpha cũ similit' eleuaret' audiuit. vt euellas et destruas ⁊ edifices ⁊ plãtes/q̃d hoꝝ fastũ sonat rusticã magis vitã sudoris scemate q̃dã spũalis sudor expressus est/disce ꝯ. sarculo tibi opus ẽ nõ sceptro/Luc. xxij. Qui maior est vestruꝫ fiat sicut iunior ⁊ q̃ p̃cessor sicut ministrator/Ego aũt i medio vr̃m sum sic q̃ mĩstrat/vniuersalit' ad mĩstrũ ꝑtinet hũilitas/cũ mĩster dicat' minor statu/Sꝫ p̃cipue ad mĩstros q̃ hñt hũilẽ dñm q̃lis fuit xp̃c/Discite q̃ mitꝫ sum ⁊ hũilis corde ⁊c. Idẽ. deꝰ se subdit hoĩbus ⁊ tu dñari gestiẽs. tuo te p̃ponis auctori/Auctor ille q̃ maior est int' mĩstros xp̃i ſuũ ſuoꝝ se noĩat/Fideles vult xp̃c esse ſuos suos ⁊ ꝓ eo tollerãdo mala ⁊ tractãdo bona eiꝰ De illo Ecc. 31. Fidẽ posside cũ amico tuo i paupꝫtate illius. vt in bonis illius leteris/In tpe tribulationis illius permane illi fidelis. Bernhardus Fidelitas non est in eis q̃ tam cito dyabolo se reddunt. q̃ꝫ cito tentantur/nec ad dominum nunciũ orationis pro succursu mittentes/nec succursum expectantes/Tractãdo bona domini debet minister esse fidelis. ea conseruãdo ad vtilitatem domini ea bene dispensando ea multiplicãdo.

Primo modo nō est fidelis qui bona dñi sua facit. vel qui ea ex negligentia pire pmittit. Prouerb. xxiiij. Per agrū pigri bois trāsiui & per vineā viri stulti & ecce totū repleuerant vrtice. Secūdo mō nō est fidelis q̄ inde pascit oculos hominū vnde debuit xp̄m in suis mēbris. Bern. loquēs de ecclesia. de sumptibus egenoz seruit oculis diuitū. Inuenūt curiosi quo delectent & nō inueniunt miseri quo sustentent. Item q̄ inde se voluptuose pascit. vñ dicit dñs de suo malo Si dixerit seruus ille malus. moram faciet dñs meus venite ⁊c. manducet aūt & bibat cum ebriosis veniet dñs serui illius in die q̄ non sperat & hora q̄ ignorat & diuidet eū partēq̄ eius ponit cū ypocritis. Non se habuit iudas fideliter in dispensando q̄ dabat vxori & filijs q̄ dandū erat paupibus & multiplicandū. Non se habuit fideliter seruus piger q̄ timore pdendi abscondit pecuniā dñi sui. Math. xxv. Prudētes etiā vult esse dñs seruos suos. Prouerb. xiiij. Acceptus est regi minister intelligens. Chriso. Conscientia bo placet. sapiētia boibus pdest. si tñ fidel q̄s fuit laycū facit. sacerdotē autem nō facit Ecc. x. Rex insipiēs pdit pplm suū. Prouer bioz. xxviij. Dux indigēs prudentia mltos opprimet p calūniam. Specialiter due species prudētie necessarie sunt dispēsatori xp̄i scz̄ puidētia q̄ nobis cōmendat in villico iniquitatis. Luc. xvij. et docilitas q̄ est prudētia docēdi impitos quā pecijt salomon tāq̄ sibi valde necessariā q̄ pplm dñi habebat regere. iij. Regū. iij. Ad auctoritatē ptinet illō quē constituit dñs ⁊c. Non debet aliquis se ingerere. Heb. v. Nec quisq̄ assumat sibi honorē. sed qui vocat a dño sicut aaron. Jo hānis. x. Qui nō intrat p hostiū in ouile ⁊c. Bern. Quid mirū si infideliter intrat q̄ non intrat p xp̄m. a dyabolo & nō a xp̄o cōstituit q̄ mediante pecunia intrat vel p p̄ces carnales violentia p̄ncipū & principaliter amore ereni lucri. Symoniac⁹ q̄ intrat mediāte pecunia multū posset dolere cū symonia heresis nūcupet. vñ Glo. sup illō Math. xxi. Et cathedras vendētiū colūbas euertit hic ē q̄ heresis symoniaca damnat Sile habet Jo hānis. xj. Qui vero per p̄ces carnales intrat maledictus est. Abac. ij. Ve qui edificat ciuitatē in sanguinibus. Qui vero violentia pficitur principū dign⁹ ē tre byatu absorberi vel igne comburi. Numeri. xv. Chore cū ducentis & quinq̄ginta de maioribus leuitis igne succensus est quia sacerdotiū rapere voluit. Dathan & abiron qui ducatu moysi inuidebant terra destructa & dirupta sub pedibus eoz & aperiente os suum deuorati sunt cum taberuaculis suis & vniuersa substantia sua descēderūtq̄ in infernū. Illi etiā qui amore tpalium principaliter p̄ficiuntur digni essent exustione sicut nadab et abyu. Leuiti. x. Bern. Si q̄s alienū in diuino p̄ sumpserit offerre officio morietur in iniquitate sua & si patrē habeat aarō. Ecc. xx. Qui potestatem assumit iniuste. odiet. Operatio cui intendere debent ostenditur cum dicit. vt det illis cibum in tempore. intellige cibū in tempore sermonis diuini vel exempli boni. In tpe additur. quia omni negocio tempus est opportunitatis. Ecc. viij. et ix. Exore fatui reprobat parabola q̄ nō didicit illam in tpe suo. Chrisost. Qui semper egrotat semp illi ars medici oportuna videtur. Item doctrina & consolatio sacerdotis semper oportuna est. maxie aūt tpe tribulatiōis sicut naui gubernator semp quidē sed maxie in tpe tempestatis. Nam in psecutionibus naturalis intellect⁹ deficit Ex hoc verbo vt det illis cibum in tempore ppendi potest q̄ maxime attendendū est in pastore vt pascat. Ad hoc enim ponit. Seneca que condītio rerum: eadem regula est homini nō q̄s formosa sed q̄s recta sit querit. Hiere. iij. Dabo vobis pastores ſm cor meū & pascēt vos scientia & doctrina. Joh. vlti. Pasce pasce pasce. Eccī. xviij. Qui misericordiā habet docet & erudit quasi pastor gregē suū. Eiusdem. xxxvij. Sapiens plebem suam erudit Hiere. xxxiij. Suscitabo sup eos pastores & pascent eos. j. Petri. v. Pascite qui in vobis est gregem dñi. zacharie. ix. Pasce pecora occisionis que qui possederāt occidebāt Ad remunerationē pertinet beatus seruus ille quem cum venerit dominus eius. inuenerit sic facientem scz̄ in cura gregis vigilātem & cibum ei spiritualez fideliter ministrātem & subditur. Amen dico vobis super omna bona sua cōstituet eum. Interline. Nō vt solus. sed vt p̄e ceteris eterna habeat gaudia. Chrisost. Bene agēte ppterea vn⁹ quisq̄ p suo bono remunerat sacerdos aūt p bonis omniū. habebit em̄ p̄o bonis p̄o-

prijs aureolã ꝛ ex adquisitione alioꝝ aureolas. j. Thim. ij. Que est spes nostra ꝛ gaudiũ aut corona glorie. nõne vos. Sicut agricola habet spem magnã in agros quos bene excoluit ꝛ seminauit sic prelatus in subditos quos diligenter instruxit. Joh. iij. Maiorẽ horũ nõ habeo gratiã q̃z vt audiã filios meos in veritate ambulare cũ multi prelati dissimiles sint ꝛc̃.

De beato Georgio martire.
Sermo. 56.

Si quis vult venire post me abneget semetipm ꝛ tollat crucem suam ꝛ sequatur me. Math. xvi. Luce. ix. Verbum propositum dixit saluator cum petrus eius passionem noluisset ei loquẽti de sua passione Absit a te dñe. non erit hoc tibi. cui dñs. Vade post me sathana. scandalũ mihi es quia non sapis que dei sunt Jn verbis vero ꝓpositis dñs ostendere voluit q̃ nõ sufficiebat nõ impedire quin ipse ꝓ salute nostra nõ pateret. imo eum qui saluari volebat oportebat esse paratũ ꝓ xp̃o pati Circa verbum ꝓpositũ insinuat primo nobis caritas eorũz qui post christũ ire volunt. Secundo ostẽditur libertas quã habent hoies circa hoc vt post christum eant vel nõ eant nemo enim cogit ad eundũ post eum. Tertio ponitur triplex exhortatio. Quarto exhortationis ratio. Primũ ibi. Si quis ꝛc̃. Secundũ ibi. vult. Tertiũ ibi abneget ꝛc̃. Quartũ ibi Qui volunt aiãs suas ꝛc̃. Circa primũ notanduz q̃ rarus est qui post xp̃m vult ire. Bernhar. q̃m pauci dñe post te ire volunt cum tamen nemo sit qui puenire nolit. tales volunt facere saltũ nimis magnũ q̃ totã vitã volunt trãsilire. Sunt multi qui nolunt post deum ire ascensum desiderantes nõ attendẽtes quantũ p̃cipiciũ subsecutus sit eius ascẽsus. Luce. x. Videbam sathanã quasi fulgur de celo cadentẽ. ysa. xiiij. Jn celũ ꝛ subdit in infernũ detraheris i pfundũ laci. Circa scõm notãdũ q̃ liberũ est hoi ire post xp̃m vel post mũdũ vel post dyabolũ. Aug⁹. Heliozes iudicauit de⁹ suos suos si ei liberalit̃ defuiũt. Magnitudo p̃mij sufficere debet hoibꝰ ad incitandũ eos vt veniãt post xp̃m ꝛ magnitudo tormẽti cohibere eos ne eant post dyabolũ ideo nõ ẽ necessaria coactio. Crisᵗ. Si q̃s aur̃ daret aut thesaur̃ ꝓponeret si vocaret cũ violẽtia multomagis curzerent hoies q̃z si ꝓponerentur q̃ sunt de celis. Circa terciũ notandum q̃ eũ q̃ xp̃m sequi̇ oportet abnegare nõ solũ sua sed etiã semetip̃m. Ad primũ ptinet illud Luc. xiiij. Qis ex vobis q̃ nõ renũciauerit oibus q̃ possidet nõ potest me⁹ esse discipulus. Ad scõm illud. Math. x. Qui amat patrẽ vel matrẽ plus q̃z me non est me dign⁹. Luc. xiiij. Si q̃s venit ad me ꝛ nõ odit patrẽ suũ ꝛ matrẽ ꝛc̃. nõ põt meus esse discipl's. Decimo h. abneget ꝛc̃. Hiero. Cur timido aio expectãs es xp̃iane hereditatẽ scli coheres xp̃i. Seruus xp̃i nihil p̃ter xp̃m hñs pfectus es. vociferat xp̃c. Si quis vult post me venire ꝛc̃. et ego onustus ozo arbitroz me seq̃ xp̃m. Tripliciter abnegat q̃s seip̃m. Primo seip̃m quasi exuẽdo ꝓpriũ sensum ꝛ etiã ꝓpriã voluntatem disponendo et sensum xp̃i ꝛ voluntatẽ assumẽdo. sic abnegauit se paulus. Gal. ij. Viuo ego. sed iam non ego. viuit vo in me xp̃c. Secũdo abnegat se q̃ se nõ suũ reputat sed xp̃i ad cuius voluntatẽ vult opari. Et notandũ q̃ fidelis quatuoz modis debet se abnegare ꝛ deo se dare Primo tanq̃z creatori a q̃ corpus ꝛ aiam mutuo accepit. Dan. xv. dicit de factore falsorũ deoꝝ. Jmitatus est spm̃ qui vinxit illos. Scõo ratione redẽptionis. Bern. Cui iustius mihi viuẽdũ q̃z ei q̃ si nõ mozereꝰ ꝓ me nõ viuerẽ ꝛ iuste sibi vendicat vitã meã qui ꝓ mea posuit suã. Rom. xiiij. Jn hoc moztuus est xp̃c ꝛ resurzexit vt viuoꝝ ꝛ moztuoꝝ dñetur. ij. Coꝝ. v. Pro oibus moztu⁹ est xp̃c vt q̃ viuũt iam nõ sibi viuãt sed ei q̃ ꝓ ipis moztuus est ꝛ resurrexit. Tertio tanq̃z defensori sic aliq̃s tenẽs castrũ ꝯ quẽ tenere nõ põt reddit castrũ dño Hostis nr̃ inuisibil̃ valde potẽs est Job. xli. Nõ est ptãs in tra q̃ ei valeat cõpari. Nos vo sum⁹ valde ipotẽtes Referꝛ de q̃dã q̃ cũ vehement tẽtareꝰ de pctõ carnis nec posset amplius se tenere vt ei videbaꝰ q̃ ꝓstra⁹ est añ crucẽ ait. dñe h̃ modicũ terze qõ a te habeo nõ possum amplius Fuare reddo tibi scz corpus meũ defende eã ꝛ statim cessauit tẽtatio. Quarto tanq̃z reddituro se meliozem letanter poni debet in dei seruitio hec vita mortalis vt ab eo recipiatur vita immortalis. Sapiẽs. Non est lugenda moꝛs quam immortalitas sequitur. Sequitur

Et tollat crucem suam tpe psecutionis crux tollitur cuz martirium tolleratur. tēpe pacis totaliter crux cum per abstinentiam corpus vel per cōpassionē proximi animus affligit. Crucez abstinentie tulit qui dicebat Castigo corpus meū tē. crucē etiā cōpassionis tulit cum dixit. ij. Cor. x. Quis infirmatur et ego non infirmor. ꝑm Criso. Crucē tulit q̄ ad omne periculū fuit paratus ꝓpter deum vt paulus. Actz. xxi. Ego aūt non solum alligari sed etiā mori paratus sum. ꝓ nōe dñi iesu xp̄i. Crux a cruciatu dicit que est semp portāda vt amor xp̄i ostendat Jn verbo tollendi duo sunt scilicet manifestatio vt sit sensus tollat id est leuet. Hiere. vij. Leuate vexillum qz malum visum est ab aquilone non est gloriosum dño ihesu qñ eius vexillum nō audent portare milites eius. Nihil abscondunt non audentes penitentiam facere nisi sub mundi cōuersatione. Secundū verbum tollendi notatur spontanea sumptio q̄ dicitur crucē suā referendum est ad hoc vt crux penitentie assumatur que congruit assumenti Non omnes naues onerāde sūt vno onere. ꝑm Criso. Suam dicit ne putes crucem christi sufficere sine tua. Gal. vi. Unusquisqz onus suum portabit Sequitur et sequatur me. crucem tollit sed christum non sequitur et q̄ in diaboli seruicio cruciat. qui cottidianis cruciatibus eternū meretur cruciatū q̄ scalam cū ad celū debuit applicare in ferno applicat et scala in celum eundū est. cruce. s. si geratur sicut christus in celū ascendit ꝓ crucem quā tulit. Joh. xix. Et baiulans sibi crucem. cruce signari debent christiani. ꝑm illud Gal. v. Qui christi sit carnem suam crucifixerunt cū vicijs et concupiscētijs. Ad hoc etiā q̄ tollens crucem xp̄m sequat ptinet vt mansuetudinē et omnē pacientiā ostendat et in cruce penitentie ꝑseueret. nō debet secum dispensare qui crucem assumpsit vt eā deponat. Bernbar. Suspecta est mihi fateor tua dispensatio et vereor illudi. in hoc regimine discretionis a prudētia carnis. Circa quartū sez exhortationē notandū q̄ qui volunt tē. qui animā. i. vitā temporalē vult saluare vitā perdit eternā et est simplex relatio. quasi dicat agricole frumentū si seruas perdis si seminas renouas. Et innuit in glo. illa q̄ bona presentia sunt bona seminalia vel inutilia qua em̄ sunt et non durabilia. vnde seminānda sunt vt multiplicent et conseruent sicut frumentū. hijs duabus causis sequunt dum in xp̄i seruicio expendunt vt in vitam eternā cōmutent. bona etiā que ad vsum presentis vite seminātur dum ex eis bona eterna emunt et sic quodāmodo seruant que in se seruari non possent. Bern. Ecras si mansuras putas tibi diuicias que tot ꝓ manus hominū transierunt et sicut bona huius mundi seminalia ita et pars mūdi in qua sumus quasi vestibulū est et non principalis mundus. Seneca. Jnuestibulo huius mundi habitamus. Bern. loquēs de hoc verbo Qui voluerit animā suam tē. Prudentius animā p̄dis vt custodias q̄s custodis vt p̄das. Jdeo dñs docet animas p̄dere Salienus et ypocras saluare. eius consilio acquiescas cuius vis esse discipulus. Prouerb. iij. Non capit optatū qui non largitur amatū. Non accipit eterna bona qui ꝓ christi amore nō vult dare temporalia.

De beato Marco enāgelista Sermo. 57.

Manete in me et ego in vobis. Joh. xiiij. Verbū ꝓpositum pertinet ad tempus paschale in quo sumus et ad beatū marcum cuius festū celebramus. Ad tempus paschale ptinet qz cū hoc tpe frequēter dicat ecclesia xp̄o Mane nobiscū dñe tē. Jn verbo ꝓpositio erudimur quō christus retineat Manete in me et ego in vobis. Jn xp̄o manet qui amore ei adheret et implet hoc vt neqz timore boni transitorij euz deserat nec in timore mali. j. Joh. iij. Qui manet in caritate in deo manet. Jn caritate vero manere est mādata dei seruare. Joh. xv. Si precepta mea seruaueritis manebitis in dilectiōe mea actiue et passiue eritis diligētes me et dilecti a me Aliter est de dilectione dei q̄s hois Aliqñ q̄ amat hominē nō vult facere eius voluntatē sed pocius eius vtilitatē eligens. Sic aliqñ pater sapiens facit filio et medicus prudens infirmo. homo em̄ aliqñ vult qō sibi non expedit vel exignorātia vel ex voluntatis peruersitate. Aug⁹. Non erudit ad voluntatē sed ad vtilitatem. Sed deum amare est ei⁹ voluntatē velle et facere cū ipe bonoz nostro rū nō egeat nisi qō expediat. j. Rom̄. v. Nec

est caritas vt ei⁹ mãdata custodiamus. man
sio illa mansio est desiderabilis. mansio luci
da. secura. iocosa. gloriosa oĩbus bonis ferti
lis lucida manens ei in deo. Ps̃. In sole po
suit tabernaculũ suũ. Deus illuminat hanc
mansionẽ ⁊ luceruã. Apoc̃. xxi. ei⁹ est agnus
Non ꝑmittit deus eum qui in ipso habitat
ꝑiculose habitare vel errare. Secura est hec
habitatio. qui manet in caritate in deo ma
net. Aug⁹. Quid securius Quid times ho
minẽ. hõ in sinu dei positus tu de illius sinu
noli cadere quidq̃d ibi pacieris ad salutem
tibi valebit. non ad ꝑniciem Jocosa est deũ
⁊ hominẽ letificat ꝑm illud qđ ostendit̃ hic.
Joh̃. xv. d. Hec locutus sum vobis vt gan
dium vestrũ sit plenũ ⁊ vt gaudiũ meũ in vo
bis sit vt scz in p̃senti de vobis gaudiũ ego
⁊ vos de me plene in futuro habeatis. Glo.
est. Nusq̃ em̃ gloriosius manet quisq̃ q̃ in
deo. Oĩbus bonis fertilis est vbi est em̃ obe
dientia ibi datur dei benedictio ⁊ quantum
ad mali amonitionẽ ⁊ quantũ ad bonoꝝ ha
bundantiã. Luc̃. vltimo. Eduxit eos foras
in bethaniã ⁊ eleuatis manibus suis bñdi
xit eis. Bethania interpretat̃ domus obedi
entie. De benedictionibus obedientiũ ha
betur Deut̃. xxviij. Veniant sup̃ te oẽs bene
dictiões iste ⁊ app̃hẽdẽt te si tñ p̃cepta ei⁹ au
dieris bñdictus ĩ ciuitate bñdictus in agro
bñdictus fructus ventris tui ⁊ fructus ter
re tue. E contrario mansio in mũdo isto quo
ad solicitudinẽ ⁊ amorẽ habenda est tanq̃ te
nebrosa. ꝑiculosa. ignominiosa molestijs ple
na. bonis deficiens in tantis tenebris sunt
q̃ seipsos non vident ⁊ qđ videt̃ in eis lumẽ
in veritate tenebre sunt. Sapientia huius
mundi stulticia est apud deũ in regione vm
bre mortis manẽt. Infinite cause sunt ꝑeun
di in mũdo. Bern. Periculũ ꝓbat transeun
ciũ raritas ⁊ ꝑeunciũ multitudo. Mundus
stabulũ est vnde eius habitatio ignominio
sa est. eius habitatio multas habet molestias
in spinis em̃ manet q̃ diuicias diligit. Man
sio ista infructuosa est sicut em̃ arena termi
nus est maris marsilie sic ⁊ maris mundi ter
minus est vel finis infructuositas. Rom̃. vi.
Quẽ fructũ habuistis ĩ quibus nũc erubesci
tis. mũdi amatores magis onerati de mun
do isto recedũt q̃ alij. Sterilis est hec habi
tatio. maledicta est mansio talis vbi est defe
ctus boni ⁊ habundantia mali. Deut̃. xxvij.

Si nolueris audire legem dñi dei tui ⁊c̃. ve
nient super te iste maledictiões ⁊ app̃hẽdent
te Maledict⁹ eris in ciuitate maledictus in
agro. Inobediencia primo aufert hoĩ dñm
Bern. Inobedienti copiam sui. tantus obe
dientie amator vt mori plus q̃ non obedire
maluerit Inobediẽtia aufert deo et dat dy
abulo cuius seruum eum efficit̃. ideoq̃ meri
to amittit deũ qui domin⁹ est. in q̃ntũ domi
nus. j. Reg. xv. Quasi peccatũ auolandi ẽ re
pugnare ⁊ quasi zelus idolatrie nolle acquie
scere. Glo. Sola obediencia est que meritũ
fidei possidet. sine qua infidelis quisq̃ ꝯuin
citur Gre. in Mora. Contra creditorem su
perbie est p̃ceptum ei⁹ peccando trãscẽdere
quia quasi a se iuguz domini excutit cui per
inobediẽciam subesse ꝯtempnit Secũdo in
obediẽcia aufert homini beneficia dei Gre.
Dignũ est vt ab ei⁹ beneficijs sit quilibet ex
traneus qui eius nimirum iussionibus non
vult esse subiectus Inobedienciam eciam se
quitur multiplex malum. Malum culpe et
malum pene. Malum quod inuenit inobe
diens sibi est inferius quia suo superiori nõ
obedit. Gen̄. iij. Ideo iuobediens molestijs
etiam suis affligitur multis. Vnde spiritus
malignus exagitabat saul post inobediẽtiã
.j. Regũ. xvi. Aug⁹. in li. confes̃. Jussisti et
sic est vt pena sibi sit inordinatus amor. Cõ
fusio etiã sequitur in inobedientiã. Osee. xi.
Confudetur israel in voluntate sua ysa. xv.
Confundant̃ omnes qui repugnant ei. Se
quens ꝓpriã voluntatẽ cõfundet̃. i. cõtrariũ
ei accidit eius qđ intẽdit cũ em̃ non habeat
gratiã apud deũ ⁊ hoĩes. i. multa nõ conce
dunt̃ ei que alij concederent̃. Jonas fugere
voluit ne iret ad locũ ad quẽ mittebat̃ fecit
tñ dei voluntatẽ licet inuitus. Greg⁹. Ecce
ionam dei fugitiuũ tempestas inuenit. sors
ligat mare suscipitur. Et quia auctoris vo
ci obedire renitebat̃ ad locũ q̃ missus fuerat
suo onere reportat̃. Qui dño suo non vult
subijci hostibus subijcit̃. Josue. vij. Anathe
ma in medio israel nõ poteris stare corã ho
stibus. Ad beatũ marcũ ꝑtinet verbũ ꝓposi
tum scz manete ⁊c̃. qđ dictũ fuit discipulis
christi qui pro ipso omnia reliquerũt cuius
tribulatio iminebat ⁊ in capite suo ⁊ ĩ seip̃is
discessurus erat christus ab eis ꝓpter qđ ex
osi facti sunt hoĩbus. Voluit ergo cum eis
christus manere vt in eo manerẽt nõ recedẽ

tes ab eo desiderio eoꝝ que reliquerãt more tribulationũ q̃ eis iminebant q̃ ei adherent obediendo ei licet ipse recederet ab eis quãtum ad corporalẽ presentiã cũ esset cũ eis voluntatẽ eoꝝ implendo. vnde subdit. Si mãseritis in me ⁊ verba mea in vobis manserit Et Prouerb. j. Quocunq; volueritis petetis ⁊ fiet vobis. Item si manseritis in me mecum in tribulatõne perseuerando ⁊ ego i vobis manebo in futuro btificando. ij. Cor. j. Si socij fueritis passionũ socij eritis consolationũ Hanc ãmonitionẽ bene adimpleuit beatus marcus. qui in tormẽtis ab eo separari non potuit. Ipse cõuenienꝫ p leonem figuratus est. Ecc̃. j. ⁊ Apoc. iiij. Non solum ꝓpter ministeriũ sed etiã ꝓpter strennuitatis exemplũ. Prouerb. xxvij. Justus confidens absq; terrore erit. Eiusdem. xxx. Leo fortissimus bestiarũ ad nullius pauebit occursum Greg⁹. Justus vt leo confidit quia eum diligit quẽ nemo inuitus amittit.

De beato petro martire.
Sermo. 58.

Bonũ certamẽ certaui. cursum consumaui. fidem seruaui. in reliquo reposita est mihi corona iusticie. ij. ad Thimo. iiij. Verba sunt pauli predicẽtis suũ martyriuꝫ et satis cõpetũt beato petro martiri de quo hodie solẽnizamus qui in mꝛtis similis fuit paulo. Sicut enim paulus vltimus fuit apostoloꝝ. sic iste temporibus nr̃is vltimus fuit martirũ. Similis fuit ei in vita q̃ sanctam vitaꝫ celibemq; deduxit. Similis fuit ei in morte paulus occisus est capitꝫ obtruncatione. ille capitis vulneratiõe. Similis in cã mortis q̃ pro fide occisus est. Silis in coronatione q̃ preter cõmunẽ gloriã cũ paulo habet specialẽ coronã virginũ. predicatorũ martirũ hec quatuor in verbis ꝓpositis p ordinẽ tanguñ. Ad vitã bonã ptinet illud bonũ certamen certaui ⁊c̃. Ad mortem gloriosam illud cursum consumaui. Ad causam mortis illud fidem seruaui. Ad gloriaꝫ post mortem illud reposita est mihi corona iusticie ⁊c̃. Certamen bonũ certaui q̃ est quasi quoddã bellũ iuxta illud Job. vij. Melius est vita hois sup terram nõ ait sub terra quia ibi captiuitas. Non sup celũ q̃ ibi securitas sed sup terrã vbi est locus ⁊ quasi tẽpus certaminis. Bern. in sermone. illa est dom⁹ leticie ista milicie. hec inq̃ vbs fortitudinis nostre. Illa est ciuitas requiei nostre ꝓpterea si victorioſi fuerimus hic. illic erimus gloriosi habentes loco galee dyadema sceptrum ⁊ palmã ꝓ gladio ꝓ scuto clamidẽ deauratã ꝓ thorace stolam iocũditatis. Bern. In mũdo isto quasi in stadio certaminis sumus positi. Custodes huius campi sunt angeli. milicie sunt principiũ annoꝝ discretiõis ⁊ mors corporis extra campũ parata est corona victoribus in celo. victis patibulũ in inferno. In hoc campo tria nobis inducuñ certamina iuxta illud. mũdus. caro. demonia. Diuersa mouent prelia habemus enim contra carnem. q. bellũ intestinũ cũ mũdo quasi bellum ciuile cum dyabolo. quasi bellũ hostile. Instruit caro cõtra nos aciem carnaliũ motuũ. mundus aciem tpaliũ tribulationũ. dyabolus aciem spiritualiũ tẽtationũ. Primũ igitur certamen mouet caro ꝫm illud Gal. v Caro cõcupiscit aduersus spm̃ Glo. hoc in bonis manifestũ est in quib⁹ est spũs dei (spirit⁹ aũt ⁊c̃). q. d. sed nõ est diffidẽdũ q̃ spũs id est ratio gr̃a dei adiuta cõcupiscit aduersus carnẽ nec. n. illõ ẽ viciũ cũ caro ꝓcupiscit aduersus spm̃ cui vltimo ꝓtraria virtus est cum spũs cõcupiscit aduersus carnem. In hoc certamine multos caro vincit etiaꝫ qui fortes videbañ. Prouer. vij. Multos vulneratos p malã ꝓcupiscẽtiã. deiecit p opꝫ expletõez. fortissimiq; iterfecti sunt ab ea exẽplũ de samsone quo nemo forcior. dauid q̃ nullus mãsuetior. Salomone quo nemo sapiẽtior. ℞ instruit ꝫ nos aciẽ carnaliũ motuũ Ro. vij. Vidõ aliã legẽ Glo. s. fomitẽ pcti q̃ regnat i mẽbris meis vt in oc̃o ad ꝓcupiscẽdum in manu ad opandũ et hmõi repugnãtẽ legi mentis mee. i. legi ⁊ rationi mee coniunctis in vnũ ⁊ captiuantẽ me p consensum ⁊ operationẽ in legez pcti. id est in pctm̃ que est in mẽbris meis id est ex carne. hanc hostẽ vicit beatus petrus legiꝫ em̃ de ipso q̃ carnem suam assidua cibi ⁊ potus parcitate restrinxit ⁊ in deum iustificationibus assidue exercebaꝫ. nocturnã quietem cõuertebat in studiũ lectionũ ⁊ somni tempus vigilijs occupabat. dies aũt impendebat ꝓmodis animarũ vel predicãdo vel cõfessiones audiẽdo vel contra hereticos disputando. vnde

virginitatē integre custodisse. nec mētis habuisse corruptelaz nec corpis ⁊ nullius mortalis criminis sensisse cōtactū ⁊ quia virgo ⁊ corpe ⁊ mente pmansit corpus ei⁹ post mortem dñs diu integrū seruauit. Nam pplis post annū sine corruptione ⁊ fetore ostensum fuit quia adhuc adolescens mundū reliquit fide reliquit egyptū. Hiere. xl. Ideo eū dñs viuū honorauit. Insultus dyaboli vicit qz voluntatē suam humiliter aliene subiecit. religionē intrans ⁊ pro obediētia romane ecclesie periculo mortis se exponens ideo merito super demones supbos potestatem accepit. vnde multas possessas demoniacas mulieres liberauit Cursus ꝯsumatio fuit mors eius gloriosa. Aug⁹. Nil aliud est tempus p̄sentis vite q̄ cursus ad mortem in quo nemo vel paululū stare vel tardius ire permittitur sed oēs pari motu vrgemur sic aque ad mare currūt sic hoies ad mortem. defensio huius cursus est mors peccatoz. qui in fine huius cursus cadūt in infernum ideo mors peccatoz pessima. Mala est eoz natiuitas in originali. peior est vita in criminali. pessima mors in mortali. Cōsumatio cursus sanctoz est mors de qua in ps̄. Preciosa est in conspectu dñi mors sanctoz ei⁹. q̄ Triplex est scz bona eoz qui moriunt in dño. Apoc. xiij. In fide dñi ⁊ confessione Melior. eorū q̄ moriuntur cū domino scz in cruce aspe penitencie sic sūt religiosi ⁊ latro dexter Optima est eorum q̄ moriunt p domino scz martiriū. Btūs petr⁹ mortu⁹ fuit bona quia in domino .i. in fide. vnde ait in manus tuas domine rē ⁊ dixit symbolum fidei Item in morte meliori quia in aspa religione in qua fere. xxx. annis quersatus est Itē morte optima quia effuso sanguine p xp̄o datum est ei illud donū. de q̄ phil. j. Nob donatū est p xp̄o nō solum vt in eum credatis. sed etiam pro illo patiamini. Multū desiderandū est hoc donū. ij. Regū. xvij. Quis mihi det vt moriar pro te rē. Causa mortis fuit conseruatio fidei. fides fundamētū ecclesie. Math xvi. Super hanc petram edificabo ecclesiā meā ideo nititur dyabolus eā destruere ⁊ q̄si fundamentum ecclesie diruere. ideo sancti multum nitantur eam conseruare iuxta illud Math. x. Estote prudētes sicut serpentes vt scz corpus pro capite exponatis pro fide xp̄i scz p hac plantanda occisus est xp̄c. pro hac dilatanda apli. p defendenda martires primi p conseruanda ab erroribus doctores hic martir nouissimus fidem non solū seruauit in corde credēdo sed etiā ore cōtra hereticos feruētissime predicādo ⁊ defendēdo. Etiā in ope martiriū sustinēdo. ipe semper orabat vt nō pmitteret mori. nisi pro eo sanguine fuso ⁊ cum pro fide mortuus sit post mortē glorioſus vixit. Justus enim ex fide viuit. vita eius p motū id est p opa patuit p miracula. Btūs petr⁹ p⁹ mortē multos hereticos quertit. similis samsoni q̄ moriendo philisteos interfecit. A corporalibus etiam infirmitatibus multos liberauit ydropicam sanauit. puez qui de alto ceciderat liberauit Detractorem suū curauit. puero muto loq̄lam restituit. Glorioſe post mortē est coronatus corona iusticie. Jacobi. j. Beatus vir q̄ suffert tentationē qm̄ cum probatus fuerit accipiet coronā vite quā repromisit deus diligētibus se rē. ps̄. Gloria ⁊ honore coronasti eum dñe. Gloria cōmuni omniū sanctoz ⁊ honore speciali aliquoz .s. corona speciali virginum de qua Canti. v. Veni de libano veni coronaberis. Gloria speciali doctoruz Phil. vltimo Gaudiū meū ⁊ corona. Gloria speciali martirū. Apoc. ij. Esto fidelis vsq̄ ad mortem ⁊ dabo tibi coronā vite. Quasi triplici corona coronatus liliox violarum ⁊ rosarum quē dñs sic honorauit in celis. honorem⁹ ⁊ nos in terris vt ei⁹ precibus ad celestem gloriam pueniamus.

De sancto Philippo ⁊ Jacobo.
Sermo. lx.

Dos insensati vitam illoruz estimabamus insaniā ⁊ finem illorū sine honore. Ecce quō cōputati sunt inter filios dei rē. Sapiē tie. v. Ecclesia solēnizans hodie de duobus aplis. s. philippo ⁊ iacobo ponit ante oculos cordis nostri sublimitatē gl'ie quā a dño susceperūt ⁊ humilitatē ministerij qō ei exhibuerunt. finē vie ad quē venerūt ⁊ viam p quā venerūt. cognitio finis vie dirigit in electione vie. Error vero circa finem vie. Errare facit in eligendo viā. qui nescit quā viam tenere debeat. multi vitam sanctoz reputāt insaniam ⁊ stultoz vitam. vitam vero malorum sapientiā. nō attēdentes fines ad q̄s

tendunt. Si fines agnoscerent aliter iudicarent sic apparet ex verbis ꝓpositis qui in inferno sunt qui peccauerũt. In quibus nobis oñdit̃ Primo error quẽ in h̃ mũdo habuerũt de vita sctõꝝ ibi nos insensati ꝛc̃. Secũdo error quẽ habuerũt circa finem vie ibi finem illorũ sine honore. Tertio recognoscentes veritatẽ q̃ꝫ in inferno agnoscunt ibi. Ecce quõ computati sunt inter filios dei. Circa primũ notandũ ꝙ quinqꝫ modis potest manifestari insania eorum qui male viuunt Primo testimonio reproboꝝ qui iam in inferno sunt fortissimũ testimoniũ est ꝙ aliq̃s ꝑhibet contra seip̃m. Ignis infernalis tales excitauit ꝛ apire fecit oculos vt veritatẽ cognoscant ꝛ recognoscãt oculos quos culpa aperit. Efficax est testimoniũ eius qui in carcere dñi positus est. Si in graui infirmitate latrones cum torquẽtur veritatẽ confitẽtur. Sap̃.ij. Contumelia ꝛ tormẽto interrogemus eum. Secundo qꝛ simpliciter stult⁹ est qui ignorat qd̃ debet scire. sed plus q̃ꝫ stultus est ꝛ quasi insanus qui ignorat ꝛ nescit se ignorare. talis stultus est ꝛ credit se sapiẽtem esse qui multũ est longe a sapientia. Qui enim credit se habere eam nec eã querit nec adquirit ꝛ cum stulticiã suam putat esse sapientiam pro nullius sapientia eum relinquit Greg⁹. de talibus tanto inquit a deo longe sunt quãto in se humiles nõ sunt. Prouerb̃. bioꝝ.xxiij. Vidisti hominẽ sibi sapientẽ videri magis spem de illo habebit insipiens. Mira cecitas eoꝝ qui nec cecitatẽ suam vident. Tertio quia triplex apparet stulticia vel insania alicuius circa sua vel circa suos vel circa seipsum. Qui peccat simpliciter agit circa sua ad modũ esau. modica dilectione hereditatẽ suam amittẽs. Gen̄.xx. Amittit etiã oĩa bona sua que sunt ꝛ partẽ suã de om̃ibus bonis ecclesie. Ps̃. Particeps ego sum omniũ timentiũ te de quo mortali peccato veꝝ est illd̃ Job.xxxi. Ignis est vsqꝫ ad consumationẽ deuorãs. filius ꝓdigus d̃uorauit omnẽ substantiã suã cum meretricib⁹ viuendo luxuriose. Luc̃.xv. Stulte se hẽt circa sua qui sup̃ spinas peccatoꝝ seminat. vna spina mortalis pctĩ omnia bona suffocat. Hiere.iiij. Nolite serere sup̃ spinas Circa suos fatue se habet interficiẽs vxorẽ suaꝫ ꝛ filios ꝛ filias ꝛ ꝟuos ꝛ ancillas faciẽs eos cõsentire vsurꝫ vel alij mortali pctõ. Circa se fatue habet peccator manũ in semetipsum inijciens ꝛ seipsum occidens. Sapien.xvi. Homo per maliciã occidit animã suã. quis insanũ nõ reputat illũ qui req̃situs quo eat dicat vado submergere vel suspendere me. Qui in mortali pctõ est facit quotidie vnam dietam ad infernale suspendiũ. Item q̃s insanum nõ dicat eum qui spinas vnde cõburend⁹ est voluntarie congregat. Spine ille sunt peccata. Quarta insania illa potest dici vel ostendi ꝑ hoc ꝙ in pctõrib⁹ multa signa apparent que in insanis solent inueniri. In aliquibus inuenit̃ risus nimius quasi frenetici. Prouerb̃.j. Letant̃ cum malefecerint ꝛ exultant in rebus pessimis. In alijs timor ĩmoderatus quasi lunatici. Leui.xxvi. Terrebit eos sonitus folij volantis. hoc accidit in illis qui pro verbis hominũ dimittũt seruire deo. In alijs vero est ira immoderata quasi in arepticijs qui deum blasphemant ꝛ sibi ꝛ carissimis suis maledicũt. In alijs v̄o est insania similis insanie illius qui credebat se caput nõ habere cum tamen videret biberet ꝛ comederet ꝛ audiret que a capite sunt. Quidam enim sic se habent ac si animã non haberẽt que est quasi caput hoĩs quia excellentior pars. ad lr̃am nõ põt ꝑsuaderi ꝙ habeant animã cum tamen gustent videant audiant qd̃ est ab anima hoc ipsum qd̃ dubitãt an animã habeant anime est. Quinto potest ostendi insania discurrẽdo per singula vicia. Insania sup̃bi ptꝫ per hoc ꝙ se qui nihil est aliquid magni putat. Gal̃.vi. Qui putat se aliquid esse cum nihil sit ipse se seducit. Itez ex hoc ꝙ vana gloria que nihil est in ea expẽdit ex quibus gloriã dei potuit habere. Grego. Fatuũ est inde temporalia adquirere vñ possumus eterna habere. Joh̃.viij. Si ego glorifico meip̃m gloria mea nihil est. Item ex hoc ꝙ ore dei famelico damnabiliter subtrahit. vnde oculos hoĩm inutiliter pascit. Item ea expendit vnde debita sua pro quibus in horrendo carcere ponẽdus est soluere potuit. Insania ĩuidi ptꝫ ex fatuitate ip̃i⁹ poeta risus abest nisi quẽ nõ fecere dolores. Item ex hoc ꝙ venenosis se pascit. salubria vero quasi abhominabilia relinquit. insania iracundi ptꝫ ex h̃ ꝙ ira furor breuis est. Iracundus igne ire se ꝛ sua incendit. ipse etiam se occidit vt tunicam hostis sui ꝑforare possit vnde Glo. super illud. Gladius eorũ in-

tret in corda ipsorum ita insaniũt quasi q̃s per corpus suum gladium mittat vt tunicã alterius scindat. Insania accidiosi ptz exh q̃ pigricia excruciendi ignem infernalez qui supra se cecidit se cõburi pmittit. Bern. Abscondi ignez in sinu meo z exusto iam latere iam nudatis visceribus z sanie defluẽte ad huc consulendũ est an excutiã illuz. Insania gulosi quantũ ad ebriosos ptz. Seneca Nihil aliud est ebrietas q̃ voluntaria insania. Osee. vij. Ceperũt principes furere a vino Item insania gulosi ptz quantũ ad eos qui ex gulositate sua mortifera comedũt vt rem furtiuam vel rapinam vel per vsuram male adquisitam. Insania etiaz luxurioſi ptz qui pre oĩbus amat gladiũ quo a dyabolo occidatur scz fatuã mulierẽ. Greg⁹. Ignea est species mulieris. Insania cupidi ptz q2 exhibit multos laqueos occultos scz vsure vel symonie q̃bus se pimat. Prouerb. xxv. Cor iniqui exquirit mala. Item ex hoc q̃ cum re furtiua ad iudicem seuissimũ non timet ire. dum nõ vult male adquisita restaurare pocius eligens suspẽdi q̃ ea restituere. Sequit vitam illorum estimabamus insaniam. sanctissimos mali reputauerũt insanos vt xpm z iohannẽ baptistã. Joh. viij. Nonne bene dicimus nos quia samaritan⁹ es tu z demonium habes. Math. xi. Venit iohãnes neqz manducãs neqz bibens z dicũt demoniũ habet. Sz oportet viros sctõs non moueri ad talia iudicia sed ptenere. j. Tes. iij. Nisi vobis timotheũ rẽ. Nemo vestrũ moueat in tribulatione ipsi enim scitis q̃ in hoc positi sumus. ij. Regũ. xiiij. Sicut angelus dei sic est dominus meus rex vt nec benedictione nec maledictione moueat. Math. v. Beati estis cum maledixerint vobis homines rẽ. Vituperiũ malor laus est z laus cor vituperiũ. Seneca Tam turpe sit tibi laudari a turpibus q̃ laudari ob turpia. Item malis placere laudari est a turpibus. Estimant mali bonos in contemptu temporaliũ insipienter agere nõ attendẽtes q̃ nõ agit insipienter cambitor qui monetã minus valentẽ dat p magis valente. tota vero temporalia bona dat pro eternis. non facit insipienter qui frumentũ suũ seminat. vt illud renouet z augeat nec qui thesaurũ suum ponit in loco secreto. Math. xvi. Thesaurizate vobis thesauros in celo. Item nõ agit insipienter qui in seruicio alicuius expendit runcinũ suũ lentem p quo susceperus est ab eo velocissimũ destrariũ. Causam erroris circa vitã bonorum z malorũ circa finem nota de quo subditur z finem illor sine honore. Boeci⁹. Nõ q̃ rectũ est ante oculos sufficit intueri rerũ exitus prudẽtia metit. Prouerb. xij. In semita iusticie vita. iter deuiũ ducit ad mortem Ecc. xxi. Via peccantiũ cõplantata z in fine illorum inferi z tenebre z pene.

In inuentione sancte crucis.
Sermo. 60.

VErbum crucis pereũtibus stultitia est hijs aũt qui salui fiunt virtus dei est. j. Cor. j. Circa verbum ppositum ad edificationẽ nostram quinqz sunt nobis attendenda. Primo ratio huius diuersitatis q̃ scz predicatio crucis aliquibus est stultitia aliquibus virtus dei. Secundo qui sunt isti peuntes. Tertio id q̃ eis est stultitia. Cm veritatem est sapientia z q̃ eis est sapientia iudicio dei est stultitia. Quarto qui sunt isti qui salui fiunt. Quinto quomõ crux dei virtus dei est. Ratio primi ẽ diuersa dispositio cordium. sicut enim vnus cibus vni est dulcis alteri amarus ꝓpter diuersas palati dispositiones sic eadẽ res vni est virtus alteri stultitia. Aug⁹. Palato non sano pena est panis qui sano est suauis. z oculis egris odiosa lux que puris est amabilis. Circa secundũ notandũ q̃ peuntes dicunt mundi sapientes. Unde glo. sup verbũ ppositum. cum diceret sapientibus dicit peuntibus. Qz sapientes huius mundi sunt peũtes tripliciter põt intelligi et manifestari. Primo p hoc q̃ mare huius mundi est valde periculosuz q̃ manifestat raritas transeuntiũ z multitudo peuntiũ. in mari marsilie de quatuor nauibus vix perit vna. in mari huius mundi de quatuor aiabus vix euadit vna. z sicut in mari vel in alta aqua accidit q̃ illi qui habent pitiam natandi multociens periclitant. vnde ꝓuerbium est q̃ natator bonus sit sui submersor. Confidens enim de pitia natandi periculum non timet. vnde aliqñ ibi remanet Sic etiam sapientes huius mundi in profundo ipsi⁹ peccati nullũ mundi periculũ timentes z ideo frequenter peunt. Si verã

sapientiā haberēt periculosa timerēt Secū do potest hoc manifestari ꝑ verbū. Bern. di centis. Quibus assimilabimus homines ge nerationis huius. aut quibus cōparabimus illos quos a terrenis videmus et corporali bus auelli nō posse. ꝓfecto similes sunt q̄ sub mersi ꝑiclitantur in aquis quos nimirum te nentes nec vlla racione qd̄ primū manibus occurrit quicquid sit illud. licz sit tale quod prodesse oīno nō possit. et si qui forte ad eos vt subueniant veniunt appꝫhensos secum te nent vt sibi nec ipsis auxiliū ferre non vale ant In hꝫ magno ⁊ spacioso mari miseri duz ꝑituris adherent. omittentes ea. quibus ap ꝓhensis saluare possent animas suas. Ter cio potest dici ꝑ hoc ꝙ tales sunt similes ho mini molam asinariā ligatā in collo habenti iam in aquā proiecto non solū habent lapidē centum talentorū collo ligatū sed vnam do mum amoris vinculo habent cordi ligatam vnde amici eorū deberent eos redimere añ q̄ꝫ ꝑmitterent eos perire quilibet deberet ad hoc adiuuare de suo. vxor vero ꝑmittere de bet decetero se parce victurā vt maritū suū sic videret euadere Circa tercium notan dum ꝙ cū principiū sapientie sit timor do mini ⁊ sunt duo genera malorū scz malū cul pe ⁊ malum pene. Sapiētie mūdane prin cipiū est timor mali scz pene qd̄ cū nō sit verꝫ malū sed bonū tanq̄ꝫ illd̄ qd̄ est a sūmo bono ⁊ fuit in sūmo bono scz christo ⁊ ducat ad sū mum bonū ꝯm illud. Gregꝫ. Mala que nos hic premūt ad deum cicius nos ire ꝯpellūt patet hoc ꝙ sapīa huius mūdi vere stulticia est Non eīn timenda sunt mala pene. immo amāda ⁊ amplectēda exemplo xp̄i q̄ propo sito sibi gaudio sustinuit crucem. Heb. xij. j Coꝝ. j. Quod stultum est deo sapiencius est hominibus Cum vero malum culpe vere malum sit qd̄ perfecte christus cauit sapiētia dei cuius principium est timor huius mali vera sapīa est. añ xp̄i passionē malū pene ti mebatur. malū vero culpe a multis nō time batur nec cauebatur iō christus cruci affigi voluit vt verā sapienciā q̄ est in sustinendo mala pene et cauendo mala culpe doceret

Circa quartū notandū ꝙ ꝯm Glo. q̄ sal uant̄ sunt credentes in ipsū. Joh. iij. Sicut moyses exaltauit serpentē in deserto ita ex altari oportet filiū hominis vt q̄ credit in eum ⁊c. Aliter tñ qui salui fiunt possūt intel ligi humiles. vñ sup illud. Joh. vi. Hec est volūtas eius q̄ misit me patris vt omne qd̄ dedit mihi pater nō ꝑdam. Dicit. glo. Da tus est tm̄ humilis. de tumētibus ꝑit de pu sillis nichil. Gregꝫ. Euidentissimū est signū reproborum superbia. electorum humilitas

Circa quintū notandū ꝙ hoc ꝙ crux dei virtus dicitur potest referri ad quīq3 Pri mo ad hꝫ ꝙ xp̄c in cruce diabolū vicit et ho minē ab illius potestate liberauit ⁊ mortem destruxit. j Coꝝ. j. Quod infirmū est dei for cius est hominibus Scd̄o ad nobiles triū phos quos viri sancti habent per pacientiā Prouer. xv. Melior est paciens viro forti Seneca. Magni animi est iniurias in sum ma pacīa pati. Tercio ad hoc ꝙ signum cru cis vl' memoīra multū valet ꝯ temptatōnes Orige. Tanta est virtus crucis vt si mente fideliter habeat̄ nulla peccati ꝑualere valet īuidia. Si ꝯtinuo ad memoriā eius reuoce mus triūphū tocius effugiet peccati ⁊ mor tis exercitus nullus demonum ꝓpe stare po test videns gladiū in quo deuictus est atq3 deiect⁹ Et notandū ꝙ q̄tuor ligna dicūt̄ fuisse in cruce dñi. Cedrus. cipressus. oliua palma in quibus designat̄ q̄druplex effica tia quā hēt signū crucꝫ vl' mēoria. Prima est ꝙ fugat malas cogitationes qd̄ designatur in cedro q̄ dicitur fugare serpētes Scd̄a ꝙ intribulatione ꝑstat ꝯstanciam qd̄ designat̄ in cip̄sso qui nullius venti inpulsu comam amittit vt dicit. glosa sup illud. Eccī. xxiiij Sic cip̄ssus in monte syon. Tertia amari tudinem penitētie nobis tꝑat qd̄ designat̄ in oliua cuius liquor est cibi condimentum Quarta est ꝙ de hoste triūphat et eū fugat qd̄ signatur in palma. vnde victores solent coronari In hijs q̄tuor casibus cruce nos ꝯsueuimus defendere. vel cum aliqua mala cogitacio surgit. vel cū aliquod ꝑiculū sub ito emergit. vel cum dolor aliq̄s nos arripit vel cū aliqd̄ fantasma dyaboli se nostris sen sibus obijcit. Quarto potest referri ad mira cula q̄ ad signū crucis facta sunt. In inuē tione sancte crucis de q̄ hodie solennizam⁹ Ad ꝯtactum crucis dominice mortu⁹ vn⁹ suscitatus est. cū eīn tres cruces inuēte essēt et dubitaretur q̄ esset crux domini ⁊ tactus fuisset mortu⁹ crucibus latronū qui cū ipso fuerāt crucifixi ad tactū soli⁹ crucis domini surrexit. Quinto pōt referri ad virtutē quā

habet crux in benedictiõibus. Ideo nullus verecũdetur cruce cui ꝓferamus eã vt coro/nam etenim omnia que ꝑm nos sunt ꝑ crucẽ perficiunt. regeneratio ⁊ consecratio ⁊c.

Johãnis ante portam latinam.
Sermo. 61.

QUonuersus petrus vidit aliũ discipulũ quem diligebat ihesus sequentẽ qui et recubuit super pectus eius ⁊ dixit. domine. Quis est qui tradet te ⁊c. Joh. vltio. Filius dei q̃ venit in mundum vt mundus erudiret multos discipulos habuit inter quos vnus carissimus fuit iohannes de quo solẽnizam⁹ Qualis aũt hic discipl's fuerit. ostendit nobis in verbis ꝓpositis. In quibus ꝓmo apparet eius hũilitas referens eã de se que faciũt ad eius laudẽ se nõ nomiauit. Secũdo dilectio magistri ad eum ibi quẽ diligebat ihesus. Tertio familiaritas eius ad magistrum ibi qui ⁊ recubuit supra pectus eius. Quarto auctoritas eius ad alios discipulos ibi et dixit dñe quis est qui tradet te. Humilitas apparet in hoc q̃ de se ranc̃ de altero loquitur. simile habes de paulo. ij. Cor. xij. Scio hominẽ in xpo ante annos quatuordecim sive in corpore sive extra corpus nescio. deus scit raptũ vsq3 ad tertiũ celum. Dis laus in ꝓprio ore sordescit ideo dicitur. Prouerb. xxvij. Laudet te alienus ⁊ non os tuus. Ad vere humilẽ tria pertinent. Primũ est vt bona sua abscondat ꝑm illud Math. vi. Cum oraueris. intra in cubiculum tuum ⁊ clauso ostio ora patrẽ tuũ in abscondito. Econtrario superbi bona sua ostendunt vt pharisei. Luc. xviij. Jeiuno bis i sabbato ⁊c. Scõm est vt mala sua ⁊ defectus cognoscat ⁊ confiteri nõ erubescat vt faciebat paulus. j. Cor. xv. Non sum dignus vocari apl's q̃m ꝑsecutus sum ecclesiam dei. j. Thimo. j. Qui prius blasphemus fui ⁊ ꝑsecutor ⁊ cõtumeliosus ⁊c. Ecõtrario. Superbus mala sua palleat ⁊ tegit vt adã. Gen. iij. Mulier quã dedisti mihi sociam dedit mihi de ligno vite ⁊ comedi. Tertium est verus humilis mala sua recognoscendo ⁊ bona sua abscondendo vilis vult reputari nõ humilis ꝓdicari ꝑm verbum Bern. Econtrario. superbus si qua opa facit humilia ex eis videri appetit ꝑm illud glorioſa res est humilitas q̃ palliari appetit superbia ne vilescat Johannes qui ꝑfecte humilis fuit lectionẽ quã a magistro audiuit. s. humilitat⁊ Matth. xi. Discite a me q⁹ mitis sum ⁊ humilis corde. Deus retinuit ⁊ ideo gratiam magistri habuit. humilib⁹ em. deus dat gratiã. Jacobi. iij. Ipse fuit iohannes ⁊ re ⁊ nomine Johãnes interpretat⁊ in quo est gr̃a Specialiter dilexit eũ xpc Si magnũ est diligi ab hoie magno. quantum est tunc diligi a deo. Non diligebat eũ q⁹ solũ eũ diligeret sed q⁹ plus omnibus diligeret eũ. et q⁹ maiora signa dilectiõnis oñdebat ei. nõ affectu carnali nec q⁹ erat ꝓsanguine⁹. sz affectu spirituali. Et potest assignari triplex ratio hui⁹ ostẽsionis. Prima est q⁹ iunior ceteris apl's munduz reliq̃rat. qõ valde gratum erat deo Treno⁹. iij. Bonũ est homini cũ portauerit iugum ab adolescentia sua. de primis fructibus fiunt exenia grata magnatib⁹. Michee vij. Preciosas ficos desiderauit aia mea. pater minori filio magis applaudit sic xpc maiora signa dilectionis iohãni ostendit. Secunda est q̃ ꝑfectius ceteris discipulis carnis voluptatẽ reliquit. Est enim virgo electus a dño. ipse sponsam ꝑ xpo reliquit vocatus est em de nuptijs vt ait Hiero. Ideo q⁹ pro xpo carnales delicias reliquerat q⁹ volebat vt in eo solaciũ haberet. Bern. Delicata est diuina consolatio. nec datur facile admittentibus alienã. Tertia ratio est q⁹ cõtemplationi plus alijs animũ suũ dabat. vñ ceteris scribentibus que erant humanitatis ipse scripsit que erãt diuinitatis ideo ꝑ aquilam figuratus est. Ezech. j. et Apoc. iij. Ostẽdit maiora signa dilectionis christus marie q̃ marthe ⁊ iohãni q̃ petro. ipse em erat magistro magis familiaris. Tria aũt fuerunt signa familiaritatis. Primuz q⁹ supra pectus ei⁹ in cena recubuit. Scõm q̃ matrẽ carissimã in cruce ei cõmendauit. patri animam virgini vero virginẽ beatã Tertiũ vero fuit q̃ sine dolore martirij voluit eũ finire vitã q⁹ aia eius parũ carni adherebat quasi sine dolore sepata fuit. Et quia familiarior erat xpo ideo inter discipulos magne fuit auctoritatis. vñ petrus caput apl'or q̃ ꝑ se interrogare ausus nõ fuit ꝑ iohãnẽ interrogauit annuens ei q̃ quereret quis eũ traditurus esset Solebat petr⁹ ñ solũ interrogare sz etiã respondere christo aliquando pro omnibus

Math. xvi. Tu es christus filius dei viui ⁊ alibi. Et si omnes scandalizati fuerint in te. ego nunq̄ scandalizabor tunc nō ausus fuit interrogare. forsitā qr corripies dn̄m de sua passione dure fuerat ab eo redargut⁹. Mathei. xvi. Quc petrus habuit mediatorez ad xp̄m. studeamus habere intercessorem ⁊ mediatorē in curia celesti tanq̄ ⁊ regi ⁊ regine familiarissimū qui nepos est regine et quasi filius. Dixit enim christus matri de ip̄o. Ecce filius tuus ipse cognatus est regis ⁊ quasi alter ipse quē matri sue pro se dimisit. Ip̄e negocium salutis nostre efficacissime procurare poterit. Alios sermones require in alio festo sancti iohannis

De beato Dominico confessore.
Sermo. 62.

Enoch ante trāslationem habuit testimonium placuisse deo. Heb. xi. Studiū ⁊ desiderium omniū hominū ad hoc debet esse vt deo placeant pro dei placito placitū faciant ⁊ pro deo placidum relinquant. Sapiēs. Est virtus placidis abstinuisse bonis. sic suum placitum perfecte obtinebunt illud scz qd̄ anime sūme placet qd̄ sic placet ꝙ nūq̄ vel nulli displicet cui⁹ ꝯparatiōe alia placentia displicentia sunt. Scd̄m magnitudinē eius cui placere querūt debet esse magnitudo studij ⁊ desiderij eorū. Hiero. in epl'a. Tanto maiori studio placendi opus est. quāto maius est placitū. licet studiū ⁊ desideriū omniū hominū debeat esse ad placendū deo maxime tn̄ clericoꝝ ⁊ religiosoꝝ. Primo qr multa desideria placētia reliquerūt vt ei totaliter intenderēt ⁊ amplius ei placerēt. p̄ma Coꝝ. vij. Qui sine vxore est solicitus est que dei sunt vt placeat deo. qui aūt cū vxore est solicitus est q̄ sunt mūdi quō placeat vxori ⁊ diuisus est. Scd̄o qr stare habent in cōspectu dn̄i q̄ habēt ministare deo qd̄ valde periculosum est q̄bus iratus est dn̄s. Principes huius seculi vix possunt sustinere ꝙ illi quibus offensi sunt veniāt ante eos. Quid ḡ cū ante regē regū q̄si ꝯtinue stat q̄ eum offendit Abac. j. Mūdi sunt oculi tui ne videas malum ⁊ ad iniq̄tatē respicere nō poteris. Eph̄ ij. Elegit nos deus vt essemus scti ⁊ immaculati in cōspectu illius. Dauid. Ero immaculatus cū eo. de hijs q̄ licet d̄o displiceāt tn̄ stant in ꝯspectu illius ꝯquerit̄ dn̄s. ysa. lxv. Ppl's qui ad iracūdiā me ꝓuocat ante faciē meā semp est. qn̄ dn̄s diu sustinuit aliqn̄ hac de causa eos iterficit s̄m illud. Leui. x. Scificabor ego in hijs q̄ appropinquāt mihi. i. sctūs apparebo pctā eoꝝ nō dissimulabo sed de illis vindictā sumā. Tertio qr deū p̄ alijs hn̄t placare vnde oportet eos deo placere. bern. Nō placas si nō places cur ḡ sacerdos Idem. ve filijs ire q̄ nō dū reconciliati sunt officiū recōciliationis sibi assumunt. Ecc̄i. xliiij. In diebus suis placuit deo ⁊ in tp̄e iracundie factus est recōciliatio. Clericis ⁊ religiosis frequēter ponēdū est ante ocl'os cordis speculū sacre scripture vt si fuerit in eis feditas aliqua videāt eā ⁊ remoueāt. Hiero in epl'is. Impossile est deo quēq̄ posse placere q̄ q̄d ei placeat ignorat fieri etiā pōt vt obsequēdi officio offendat q̄ quō obseq̄ debeat ante nō didicit. frequēter etiā recognoscēdi sunt ab eis viri scti q̄ deo excellēter placuer̄t vt imitando eos deo placeāt qr s̄m verbū senece nisi ad regulā praua nō corriges. de numero viroꝝ deo excellēter obsequentiū fuit btūs dn̄icus de cuius translatiōe hodie solēnisamus ad quē verbū ꝓpositū referre volumus qd̄ dicit apl'us de enoch q̄ fuit septimus ab adam ⁊ satis ꝯpetenter pōt ad eū referri: cū ip̄e fuerit valde sil'is enoch. Scd̄m hunc modū loquēdi vocat veritas iohannē helyā. Math. xi. Oēs ꝓphe ⁊ lex vsqz ad iohannē ꝓphetauerūt ⁊ si vultis recipe ip̄e est helyas. Eiusdē. xvij. Dico vobis helyas iā venit ⁊c. tūc itellexerūt discipuli ꝙ de iohāne baptista dixisset eis. Beatus dn̄icus fuit enoch s̄m nois interpretationē. interp̄tatur em̄ cū deo ambulās vel edificās. Proficiendo de virtute in virtutē cū deo ambulauit. predicatiōe sua fidē edificauit. ecōtra cū dyabolo ambulāt dū in malo ꝓficiūt q̄ quāto a deo plura bona recipiūt tanto magis postpositi sunt. Ps̄. Supbia eoꝝ q̄ te oder̄t ascēdit semp Enoch ante translationē habuit testimoniū placuisse d̄o. Sz btūs dn̄icus etiā ante translationē ⁊ in trāslatione ⁊ post. testimoniū habuit placuisse deo. Nūc de hijs in q̄bꝫ fuit sil'is enoch ꝓseq̄mur Sex q̄ d̄ enoch possumus habere ex scriptura sacra. Primū est ꝙ fuit fidelis. Heb. xi. Fide enoch translatus est. Scd̄m est ꝙ cum deo ambulauit.

Gen. v. Terciū q timore iudicij homies ad penitentiam incitauit. vnde legitur in Cano. iude. pphetauit aūt de his septim⁹ ab adam dict⁹ enoch. Ecce venit dñs in sanctis milibus suis facere iudiciū cōtra oēs t arguere omnes impios ꝛc. Quartū q deo excellenter placuit. Sap. iiij. Placens deo factus est dilectus t viuens int peccatores translatus est. Eccl. xlix. Nemo natus est in terra qualis enoch. Quintum est q translatus est. Sextū est q gentibus sapientiā est datur⁹. de hijs duob⁹ legitur Eccl. xliij. Enoch placuit deo et translatus est in paradysum. vt det gentib⁹ sapientiam. Quantum ad primū fuit beatus Dominic⁹ similis enoch qz fuit valde fidelis cum vitam suam ad fidei defensionem expendere voluit. vt ptra hereticos fidem defendere posset. ipe patriam suam reliquit in terrā ambigētiū venit vbi multos labores. multas irrisiones sustinuit. periculis multis se exposuit. abstinencijs imoderatis corpus suum afflixit. intelligens em̄ q heretici magne abstinētie simplices homines decipent. vt eis posset resistere quādoq; p totam quadragesimā ieiunauit in pane t aqua et sup tabulam nudam iacuit. Ipse ad defensionem fidei ordinē pdicatoꝝ instituit Quantū ad hūc zelum fidei multi ministri ecclesie sunt ei valde dissimiles. fidem in se pimētes. t in alijs impugnātes. Fidem in se pimit qui mala opera agit. Fides em̄ sine operibus mortua est Jaco. ij. Fides dicit deo. illud Gen. xx da mihi liberos alioquin moriar Bern. Bene places deo tue fidei interfector. fides est pmogenita virtutum. vnde q̄si pmogenitā dei occidit qui fidem hñs mala opera agit. Mali ministri ecclesie vita sua fidēimpugnāt. q̄si maximū argumētum qō habēt heretici ptra fidem catholicam est eoꝝ mala vita. dicim⁹ em̄ siqdem domino crederent non sic viuerēt. qs credit alicui si cibum aliquem delicatum venenatum asserit t tā cito illū comedit. nūquid videbit hoc dixisse vt sol⁹ illū comedat. Job. vi. An gustare aliquis poterit qō gustatū afferat mortē? Preterea quā securitatē habet hō simplex q sacerdos mētiat quē scit nō timere fornicari vel adulterari vel symoniā pmittere. Et licz pstaret de sacerdote malo q nollet decipe mentiendo. tū timeri pōt ne ipse decipiat. pt̄m em̄ hoiem excecat Aug⁹ Erzat quisqs veritatem se pgnoscere putat. si adhuc neqter viuat. cū modicū pulverz iniectum oculo corpis. ei⁹ visum impediat quid pt facere magna moles terrā occupans iniecta oculo ecclesie. Quomodo clare videt ille in quo ignis pcupiscentie est. ex quo multus pcedit fum⁹ Quomō sapiētie lumen ad eos venit qui spurcicia manuum suaꝝ illud a se pbibent. Eccl. j. Concupiscens sapiam. serua iusticiam t deus prebebit illam tibi. Eiusdē. xxvij. Volatilia ad ei similia pueniunt t veritas ad eos q̄ opantur illam reuertetur Apoc. iij. Collirio vnge oculos tuos vt videas. Collirio oculi vt videant vnguntur cum ad agnoscendā veri luminis claritatē intellect⁹ nostri aciem meditatōne bone opationis adiuuam⁹. Quantū ad scōm fuit similis enoch Vere em̄ cū deo ambulabat qō tribus de causis potest intelligi dictū. Primo quia dei offensam solicite euitauit. Secūdo quia deo ppter se adhesit. Tercio quia deo valde familiaris fuit. Offensam dei solicite cauit. viuens ac si deum iuxta se videret. ꝟ. Quisqs es q̄ turpe facis q me spectante ruberes. Cur spectante deo nō magis ipse rubes. Boeti⁹ Magna nobis si dissimulare nolum⁹ indicta est pbitatz necessitas. cū agamus ante oculos iudicis cuncta cernentis Michee. vj. Indicabo tibi o homo quid sit bonū et quid deus requirat a te. vtiqz facere iudicium et iusticiam et diligere misericordiam et solicite ambulare cum deo tuo. Ille cum deo ambulat quē iniquitas ab eo nō separat cū innocēt viuat. Hiere. lix. Iniquitates vestre diuiserūt int vos et deū vestrū. ps. Innocētes t recti adhe serunt mihi. Et notandum q quidam ambulant contra deū. quidam ante deū. quidam post deū. quidam cū deo. Cōtra deum ambulat qui mundū vsqz ad dei cō temptū amat. Amicus enim hui⁹ mundi inimicus dei constituitur. Jaco. iiij. Job. xv. Curzunt aduersus deum erecto collo et pingui ceruice armati sunt. In colli erectione intelligitur amor preeminentie In pinguedine vero rerum affluētia quia

aliqui armant̃ qui in malis suis se defendunt. Supbia currit in infernũ. sic̃ humitas in padysum. Aug⁹ Ue homini cuius auriga est supbia. necesse est em̃ vt p̃ceps eat. Nauicula petri ꝓ magna parte vento superbie agi videtur. Unde timendum est ne scopulis illidatur ⁊ frangatur. Pro magna parte sui. nimis querit altitudinẽ secularem. vnde timendũ est ei de ruina. Prouer. xvij. Qui altam facit domũ suã querit ruinam. hodie abominatio stat in loco sancto ĩ multis ecclesijs Mat. xxiiij Cum videritis abominationẽ desolationis que dicta est a Daniele ꝓpheta stantẽ in loco sancto. q̃ legit intelligat. Abominatio est secularꝫ altitudo. ꝟm illud Luc̃. xvj. Quod altum est apud homĩes abominatio est ante deũ. Ante deũ ambulat qui ꝑ viam delicatam ⁊ latam portam intrare vult regnum celoꝝ. cum xp̃c per artam viam ⁊ angustã portam intrauerit Mat. .xij. Cõtendite intrare ꝑ angustam portã quia lata est porta ⁊ spaciosa via que ducit ad perditionẽ ⁊ multi sunt qui intrant ꝑ eã. ⁊ angusta ⁊ arta ẽ via q̃ ducit ad vitã Luce. vlt̃. Nonne oportuit pati christũ ⁊ sic intrare in gloriã suã. Frustra molliorẽ vitam speram⁹ nisi qua p̃cesserit eamus. Joh. xv. Mementote ꝟmonis mei quem ego dixi vobis. Non est ꝟuus maior domino suo. Ante xp̃m volebant ire filij zededei volentes ꝯregnare sed nõ compati Math. xx. Similiter ⁊ petr⁹ volens impedire christi passionẽ cui dictum est Uade post me sathana Math. xvj. Post deũ ambulant penitẽtes Math. xvj. Siq̃s vult venire post me abneget semetipsum et tollat crucem suam ⁊ sequatur me. Cũ deo vero ambulant innocẽtes. ꝟm illud Apoc̃. iij. Habes pauca nomĩa in sardis qui non inquinauerũt vestimẽta sua. ambulãt mecũ in albis quia digni sunt Sic beatus Dominic⁹ cũ deo ambulauit qui virginitatẽ toto tempe vite sue seruauit. Aliter etiam cum deo ambulauit quia ei ꝓpter se adhesit. Uidentur multi in ecclesia ambulare cum deo qui poti⁹ ambulãt cum diuicijs. Quãdo canis ambulat cũ duobus simul euntibus nescitur quis sit dominus eius sed si se sepauerint tunc agnoscitur quia canis sequitur dominũ suum. Sic dum in ecclesia sunt diuicie nõ agnoscitur quis christum sequatur vel diuicias. Sed tempe antixp̃i cum fiet sepatio diuiciarum ab ecclesia tunc agnoscet̃ tunc derelinquetur filia syon vt vmbraculum in vinea. et sic̃ tugurium in cucumerario. Isa. j. beatus Dominic⁹ sicut erat dominic⁹ nomĩe. sic voluit esse dominic⁹ re ⁊ vt totaliter esset domini. diuicias voluit relinquere sciens illud esse verum. nõ potestis deo ꝟuire ⁊ mãmone Math. vj. Mammona syra lingua diuicie Chriso. Diuicie a dei seruitute nos expellunt in suam captiuitatẽ. vnde ps̃. Uiri diuiciarum dicunt̃ auari. Et sic̃ beat⁹ dominic⁹ vere fuit domini sic voluit adherentes sibi vere domĩ esse. vnde ei competit illud Exo. xxxij. Si quis domini est iungatur mihi. ⁊ subdit. Ponat vir gladium super femur suum ite ⁊ redite de porta ad portam ꝑ medium castroꝝ. ⁊ occidat frater amicum ⁊ ꝓximũ suum. Qui vere domini est nõ habet amorẽ nimiũ ad nepotulos suos. ĩmo si sciret placitum deo esse. esset paratus occidere filium suum Gen̄. xxij. Luce. xiiij. Si quis venit ad me ⁊ non odit patrẽ suum ⁊ matrẽ. ⁊c̃. nõ potest meus esse discipul⁹. Item beat⁹ dominic⁹ cum deo ambulauit q⁊ cum deo fuit valde familiaris. de die nullus ei ꝯmunior. de nocte nullus eo in orõne feruentior. De die intẽdebat opibus misericordie. de nocte orõni ⁊ ꝯtemplatõi. ps̃. In die mandauit dñs misericordiã suã ⁊ nocte canticũ ei⁹.

Quantũ ad terciũ fuit similis Enoch p̃dicator fuit valde feruens. vnde mater eius antequã ipsum cõciꝑet vidit in somnis se gestare catulum accensam in ore faculam baiulantem q̃ totũ mundũ incendere videbatur. Ipse opus apostolicum angelicum ⁊ diuinum. scꝫ predicationẽ q̃ ꝑ negligẽtiã prelatoꝝ quasi extincta erat. suscitauit. istud op⁹ apostolicũ erat. ꝟm illud. j. Coꝝ. j. Nõ misit me d̃s baptizare sꝫ euãgelizare. glo. Aug. ꝑfecte baptizare etiã min⁹ docti p̃nt. ꝑfecte aũt euãgelizare mlto ẽ difficilioris ⁊ rarioris opis. Adh̃ q̃ aliq̃s ꝑfctẽ euãgelizet optꝫ q̃ tot⁹ a spũ scõ occupet̃. vt. s. scĩa sit ĩ intellctũ. caritatꝫ. dulcedo ĩ ꝟmõe. lux boni exẽpli in ope Op⁹ istd̃ est angelicũ Lu. ij. Dixit angel⁹

Euangelizo vobis gaudiū magnū. ⁊ illō Isa. lxi. Euangelizare paupib⁹ misit me. Opus etiā diuinū est cum filius dei hoc opus exercuit Marci. j. Eamus in ciuitates ⁊ vicos ꝓximos vt ibi ꝑdicem. ad hoc em̄ veni. Exercuit autem excellenter hoc opus ad modum ꝓmoꝝ ꝓdicatorum ecclesie apostoloꝝ scz. cui excellentie aureola debetur. vnde sup illō Exo. xxv. Et sup illam coronam aureolam alteram dicit Interliniarꝫ. In hac figuratur eoꝝ remuneratio qui in doctoribus excellunt Nunquid habituri sunt aureolam doctores cupidi et auari qui ꝓtemptū temporalium verbo ꝑdicant. ⁊ contrariū exemplo malo agunt. qui vt videtur ꝓtemptū temporaliū ꝑdicant verbo vt soli habeāt qui potius mām̄one q̄m deo seruiunt. ꝓncipal'r em̄ ꝓ tempalib⁹ operantur. qui hic mercedē suam recipiunt. que est ratio vt cumuletur ei merces in futuro qui h̄ ꝓpus recipit q̄z mereatur. Sed quid erit de ill' qui diuicias nō habēt defacto. sed tantū habent eas in desiderio. Sed nunq̄d illi inter excellentes doctoꝛes numerādi sūt videtur q̄ non. Sicut ille qui habet integritatem in carne. ⁊ coꝛruptionē in mēte manēs talis nō est dign⁹ aureola Hiero. Nihil ꝑdest b̄e virginitatē si mente q̄s nupserit. Quantū ad quartū fuit beatus Dominic⁹ filius Enoch. excellenter enim deo placuit. cū habuerit fidem viuā. ꝓuersatōnē purā. doctrinā sanā que tria ꝓcipue placēt deo. Fides adeo placet ei q̄ sine ea impossibile est placere ꝺo Hebre. xi. Ecci. j. ⁊ q̄ō b̄ñplacitū est illi fides et māsuetudo Puritas etiā multū placet ei Cañ. ij. Qui pascit inter lilia. Zelus etiā aiaꝝ multū placet ei. nullū em̄ sacrificium mai⁹ est deo q̄z zelus aiaꝝ. vt ꝺt glo. Bre. Ezech. x. Sume tibi sartaginē ferreā. habuit beat⁹ Dñic⁹ añ translatōz testimonium placuisse deo a p̄re ⁊ filio. tria em̄ sūt q̄ testimoniū dant in celo. p̄. verbū. ⁊ ꝓ̄us sanct⁹. j. Joh. v. P̄ cui attribuit potētia dedit ei testimoniū dādo ei virtutē in miraculoꝝ opatōe. Filius cui attribuit sapia q̄ ⁊ ꝙbū p̄ris ꝺr dedit ei testimoniū in sapiē tz ꝙbi āministratiōe. Spūssanct⁹ cui attribuit bonitas dedit ei testimoniū in bona ꝓuersatōe. In trāslatōe ꝙo sua testimoniū habuit odoris mirabil' q̄ de ei⁹ coꝛpuscullo exiuit. cum fetoꝛ ꝑm natura ab eo exire ꝺberet Et notandū q̄ diuersis sanctis dedit dñs diuersa testionia placētie sue vl' in morte vel p⁹ morte. aliquib⁹ dedit testimoniū lucz. vt ioh̄i euāgeliste ⁊ andree super q̄s lux magna in morte apparuit Aliq̄bus ꝙo testioniū vnctōis vt nicolao ⁊ katherine. Aliq̄b⁹ ꝙo testimoniū odoris vt btō dñico Et ꝓueniēt institutoꝛi ordinis ꝑdicatoꝝ fratrū tale testioniū datū est cū odoꝛ boni exēpli multū ncēi⁹ sit ꝑdicatoꝛibus. vñ dicebat ille egregi⁹ ꝑdicatoꝛ. xp̄i bon⁹ odoꝛ sum⁹. ij. Coꝛ. ij. ⁊ monebat ad ℔ thymotheū ⁊ tytū. j. Thy. 4 Exēplū. g̃ fideliū esto ⁊c̄. Thy. ij. In omīb⁹ p̄be te exemplū bonoꝝ opm. q̄ h̄t docēnā bonā ⁊ exemplū malū sedet in cathedra pestilentie. Papi⁹ defect⁹ b⁹ odoris erat. cū dñs dedit eccl'ie btm̄ dñicū Multū em̄ nocet ecclesie dei q̄ illi q̄ h̄ñt eā docere ꝓ magna pte fetoꝛe mali exēpli eā coꝛrūpūt Hier. lj Ecce ego ad te mons pestifer q̄ coꝛrūpis vniuersam terrā. valde ꝓueniēs fuit vt de coꝛpe illo vñ dū viueret. exierāt ꝙba sapie ad cui⁹ aromaticitatē oñendā. spūssctūs redolentib⁹ vtik Eccī. 24. exiret etiā post mortē suauis odoꝛ ⁊ nō fetoꝛ. nō fuerat in vita ipi⁹ sepulcꝛ patēs guttur ei⁹. ideo p⁹ mortē ꝓuenient nō fetoꝛ. sed odoꝛ suauis inde exiuit. placentie cā fuit trāslatio. Et possum⁹ distinguere triplicē translatōz ei⁹ Prima fuit de loco piculi in locū securitatis. Scōa de loco laboris ad locū quietz ℔ fuit in trāsitu ei⁹ de mūdo ad celū. eadē em̄ die ⁊ hoꝛa q̄ defunct⁹ est oñsus est cuidam fratri ascensus aie ei⁹ in celū. Tercia fuit trāslatio coꝛpis eius de loco būili ad locū honoris de q̄ solennizam⁹. Circa sextū notandū q̄ enoch nō est trāslat⁹ sibi soli. sz vtilitati eccl'e. vt tpe neēitatz ei⁹ subueniat. tpe em̄ antixp̄i mittet ei datur⁹ sapientiā. qꝛ tūc ei ꝓsulet ꝑ astucias antixp̄i Sic btūs dñic⁹ nō sibi soli trāslat⁹ ē sz vtilitati eccl'ie. vt scz subueniat ei in suis necessitatib⁹. Et notandū q̄ magna fiducia debet h̄ri in eo. nō em̄ deest ei volūtas subueniēdi vel facultas cū beat⁹ dñic⁹ tm̄ fuerit ꝓpassus pctōrib⁹ cū eēt i p̄ti vita. q̄ p salute eoꝝ pauptati. laboꝛib⁹ se exposuerit. ꝓsil'e est q̄ adhuc velit iuuare eos

Pietas em̄ eius nō est diminuta sz potiꝰ augmētata quoniā ante fontē mīe assistit. Preterea caritas que ē ignicul⁹ h̄. camī⁹ est in paradyso. ipse vendidit libros suos. qñ erat in scolis scolaris et p̄ciū illoꝝ distribuit paupib⁹. Preterea ipse nouit per expientiā infirmitatē humanā q̄ tm̄ hodie abundat ꝙ nō sic antiq̄tus. verisil'e est ꝙ velit humilib⁹ subuenire. Potestas ꝟo subueniendi nō deest ei. multū em̄ de⁹ amat modernos sanctos q̄ abūdante tanta malicia in mdo sanctitatē ꝓuauerūt et valde magni meriti sunt apud deū. Rogem⁹ eū qui deo excellēter placuit. vt impetret nobis vt h̄ placeam⁹ deo.

De beato Barnaba.

Sermo. 63.

Vos amici mei estis si feceritꝫ que ego p̄cipio vobis Joh. xv. Oībus rebus humanis anteponēda est amicicia. vt d̄t sapiēs Ecc̄i. vj. Amico fideli nulla est cōpatio ⁊ nō est digna ponderatio auri ⁊ argenti. Venit deus in mdm vt amiciciam hominū sibi adq̄rat. rogauit hoīes vniuersitate creaturaꝝ vt eū amarent. Aug⁹ Dñe celum terra ⁊ omnia que in eis sunt dicūt mihi vt amem te nec cessant hoc dicere oībus. Mandauerat eis ꝑ moysen ⁊ ꝓphetas vt eū amarent. tandem venit ip̄e ⁊ multiplicis beneficij exhibitiōe ⁊ eterne gl'ie ꝓmissiōe amicos sibi adq̄rere voluit adq̄siuit amiciciā apl'oꝝ de q̄ꝝ nūero fuit btūs Barnabas cui⁹ hodie festū celebram⁹. Docuit etiā homines quomō amiciciam dei possent adquirere. doctrina vero ista nobis hodie in euāgelio recitatur. cū dicit. Vos amici mei estis ⁊c̄. In hoc ꝙ deus amiciciā hominū dignatur querere apparet nobis ei⁹ magna benignitas. Si pauper querat amiciciam diuitis non est miranduz qꝛ eo indiget. sed cum deus sit ditissim⁹. homo pauperrim⁹. mirum est ꝙ deus qui bonoꝝ nostroꝝ non eget querit amiciciam hominis. Ps̄. Domīe quid est homo quia memor es eius Job. vij. Quid est homo qꝛ magnificas eū ⁊c̄. Aug⁹. Dñe q̄d sū ego vt me amare te iubeas ⁊ nisi hoc faciam irritaris et minaris mihi ingētes miserias. Ad hāc questionem quid est homo. Respondi potest ꝙ homo est res fragilis naturaliter. Isa. xlj. Omnis caro fenum. pauꝑ gratia. gratie enim gutta datur ei. Math. xiij. Si habueritis fidem sicut granum sinapis ⁊c̄. abundās in culpa Gen. 8. Sensus et cogitatio humani cordis ad malum prona sunt ab adolescētia sua. plena miseria Job. xiiij Homo natus de muliere ⁊c̄. Circa dei amiciciam tria nobis attendenda sunt. scilicz quare multum debeat honorari. quomō possit adquiri. quibus signis valeat percipi

Circa p̄mum notandū ꝙ amicicia est multum optanda. quia valde est honorabilis et multum vtilis et durabilis. Si magnum est esse seruum regis terreni. q̄m magnum est esse seruum regis eterni. q̄m magnum est esse eius amicū. Ps̄. Nimis honorati sunt amici tui deus. non solum honorati sunt in celo sed etiam in mundo Maior honor exhibetur modico pulueri amici dei q̄ꝫ vni magno terreno principi. Ad querendā d̄i amiciciam laborabāt omnes sancti in mundo isto. Valde vtilis est hec amicicia. Amicis em̄ d̄i omnia sunt quasi amica. prosunt em̄ eis. Roma. viij. Scimus quoniā diligētibus deum omnia coopantur in bonum ⁊c̄. ecōuerso inimicis dei omnia quasi sunt inimica. Ipsimet sunt sibi inimici. ps̄. Qui diligit iniquitatem odit animam suam Ecc̄i. xxj Fatuo non erit amicus In futuro magis apparebunt iste inimicicie quādo pugnabit orbis terraꝝ cōtra insensatos. Sap̄. v. Gregori⁹. Offenso creatore omīs creatura damnatū habet odio. ipsi sancti qui multum amauerunt peccatores in mūdo isto letabuntur cum viderint vindictam. Durabilis est amicicia ista. Morte enim nō deficit sed crescit. p̄ma Coꝝ. xiij. Caritas nunq̄ꝫ excidit. Aug⁹ in libro ꝯfessio. loquens de hoc amico. nemo te amittit nisi qui dimittit. Circa secundū notādum ꝙ dei amicicia adquiritur. Primo deum amando. Prouer. viij. Ego diligentes me diligo Joh. xiiij. Qui diligit me diligetur a me et a patre meo. Secūdo mādata eius implendo. iuxta verbū ꝓpositū Vos amici mei estis ⁊c̄. et maxime implēdo preceptum de dilectione. de quo promissum est. hoc est preceptum meum ⁊c̄.

Tercio q̄ ipse diligit diligēdo. ⁊ que ipse odit odiēdo. ipse diligit bonū gr̄e. ⁊ odit malum culpe. ps̄. Qui diligit dn̄m odite malū. De mal' ad q̄ ht̄ spēale odiū. habet̄ puer. vi. Sex sunt q̄ odit dn̄s. ⁊ septimū detestat̄ aīa ei⁹. Oculos sublimes ⁊c̄. Septimū qd̄ detestat̄ est semiare inter frēs discordiā. Per ꝯriū vero intelligas ꝙ specialissime amat eos q̄ int̄ frēs ꝓcurant ꝯcordiā vel amiciciā. Signa q̄bus amicicia diuina ꝑpendi pōt sunt hec. vnū est cū aliq̄s ht̄ ad verbū dei magnū amorē vt illud libēter audiat. meōriter teneat. ope impleat Hiero. Qui diligit diliget̄ ⁊ custodit bn̄placitū suū. Luc̄. x. Maria sedēs sec⁹ pedes dn̄i audiebat verbū oris illi⁹ Eiusdem. ij. Maria ꝯseruabat oīa verba hec ⁊c̄. Joh. xiiij. Qui habet mādata mea ⁊ seruat ea ille ē q̄ diligit me. Alid̄ signū ē cū aliq̄s pijs libēter largit̄ bona sua. j. Joh. iij Qui habuerit hui⁹ mdi sub̄am ⁊ viderit fratrē suū necessitatē hr̄e ⁊ clauserit viscera sua ab eo qūo caritas dei manet in eo. Cant̄. vlt̄. Si dederit hō omnē sub̄am suā ꝑ dilectione q̄si in hoc despiciet eā. Aliud signum est cū mala libēter sustinet ꝑ d̄o Gen̄. ij In igne ꝓbat̄ aur̄ ⁊ argentū. hoīes v̄o receptibiles in camino humiliatōis. i. pena interrogat si q̄s veraciter amat beat⁹ Barnabas ad v̄bū dei magnū amorē habuit. q̄ sicut legit̄ in vita ipsi⁹ euāgelium Mathei secū ferebat ⁊ impositōne man⁹ ⁊ euāgelij infirmos curabat. bona sua libēter ꝑ xp̄o dedit q̄ vendito agro suo p̄ciū ad pedes apl'or̄ posuit. Act̄. iiij. Mala ꝑ xp̄o libēter sustinuit q̄ voluntarie iuit vbi se sciuit moritur̄ esse ⁊ ꝑ xp̄o passur̄ ⁊c̄.

De beato Geruasio ⁊ Prothasio Sermo. 64.

Eritis odio oībus hoīb⁹ ꝓpter nomen meū. q̄ aūt ꝑseuerauerit vsq̄ in finē salu⁹ erit Mat. xiij. Hodie monet eccl'ia fideles ad sustinentiā malor̄ h⁹ mdi v̄bo ⁊ exēplo in euan⁹ vbi doctrina saluatoris exhortās discipulos ad sustinētiā malor̄ recitatur. exemplo ī hoc ꝙ sustinētia beator̄ martir̄ Geruasij ⁊ ꝓthasij recolitur. In v̄bis v̄o ꝓpositꝫ saluator discipul' malū qd̄ passuri erant p̄us p̄nunciauit dicēs Eritꝫ odio ⁊c̄. Scd̄o ad tolerantiā spe salutis eos animat dicens. Qui ꝑseuerauerit ⁊c̄. s̄m Greg Jd̄o mala eis denūciat vt eos min⁹ ꝑturbēt veniētia q̄ fuerint p̄scita Min⁹ em̄ iacula feriunt q̄ p̄uident̄ ⁊ nos tolerabili⁹ mdi mala suscipim⁹ si ꝯ hoc ꝑ p̄scie clipeū ꝯmunimur. Grauis tribulatio fuit p̄mis de eccl'ia ꝙ ab hoīb⁹ obruebant̄. Grauior v̄o erat q̄ odiebant̄ ab his a q̄bus debebāt diligi. vn̄ ante v̄ba ꝓposita. Tradet aut frat̄ fratrē in mortē ⁊ pat̄ filiū ⁊ ꝯsurgūt filij in ꝑentes. ⁊ morte eos afficient Grego. minorē dolorē mala ingerunt q̄ ab extraneis inferunt̄. plus v̄o in nobis ea seuiunt que ab illis patimur de quor̄ mentibus p̄sumebam⁹ quia ⁊ cū damno corꝑis mala nos cruciāt amisisse caritatem. Hinc est ꝙ d̄ iuda dn̄s dixit. Si inimicus meus maledixisset mihi ⁊c̄. Item hō pacis mee in quo sꝑaui ⁊c̄. Grauissima fuit tribulatio q̄ a mdo odiebantur q̄ ab eo erant diligendi. scꝫ q̄ nomen ih̄u bonū. salubre hoībus ⁊ gloriosū portabāt Circa odium qd̄ ht̄ md⁹ ad s̄uos dei. Notandū ꝙ serui dei nō debent de h̄ mirari hijs de causis. Primo q̄ ip̄m dominū md⁹ odiuit Joh. viij. Si md⁹ vos odit. scitote q̄ me p̄orē vob̄ odio habuit. Aug⁹ Magna ꝯsolatio mēbris ex capite Mat. x. Nō est discipul⁹ sup̄ magistr̄ suū nec seruus sup̄ dominū suū Joh. xv. Mementote s̄mones mei quē ego dixi vobis Nō est s̄uus maior dn̄o suo si me ꝑsecuti sunt ⁊ vos ꝑsequent̄ ⁊ qd̄ grauius solet esse mundus sine causa ip̄m odio habuit. iuxta illud. ps̄. Odio habuerunt me gratis. immo odio eum habuerunt. vn̄ eum diligere debuerūt. s̄m illud. Posuerūt aduersum me mala ꝑ bonis ⁊ o. p. d. m. Scd̄o quia mali homines huius mundi seipsos habent odio. Unde non est mirum si alios odio habent Ecc̄i. iiij. Qui sibi nequā cui bonus? ꝙ mali se habeant odio. patꝫ ex hoc ꝙ mali amant scꝫ sua vicia. Qui amat vicium odit animam. Ps̄. Qui diligit iniquitatem odit animam suam. Tercio ꝙ mali odiūt maiores amicos quos habent Mich̄. vij. Inimici hominis domestici eius. Nonne odit vsurarius vxorem et filios et filias dum eos iugulat. faciendo eos ꝯsentire pctō suo. Osee. ix.

Effraim ꝺducet ad inꝛfectoꝝ filios suos Quarto qꝛ boni nõ sunt de hoc mꝺo. iꝺo nõ est mirum si mundus odiat eos tanq̃ extraneos. sicut canis solet odire extraneos canes supueniẽtes Joh. xv. Ego dedi eis ꝑmonẽ meũ ⁊ mꝺ⁹ eos odio habuit qꝛ de mꝺo nõ sꝛ. ⁊ ipsi si de mꝺo fuissetis mꝺ⁹ qꝺ suũ erat diligeret. qꝛ ꝟo de mꝺo ñ estis ꝓꝑꝛea odit vos mꝺs. Quito qꝛ boni sunt mꝺo dissiꝛes. dissiꝛitudo ꝟo occasio est odij sic siꝛitudo amoris Eccĩ. xiij. Oẽ aĩal diligit sibi siꝛe. Sap. ij. Grauis ẽ nobis ad videndũ qꝛ dissiꝛis est alijs vita illius. Sexto qꝛ boni sunt mꝺo ꝯrij testificãtes ꝯ ipm Jo. 8. Nõ ꝑt mꝺ⁹ vos odisse me aũt odit. qꝛ testimoniũ ꝑhibeo de illo qꝛ opa ei⁹ mala sũt Mali siꝛes sunt auib⁹ noctis. vñ odiũt lucẽ bonoꝝ opm. ⁊ spẽaliter lucẽ sancte doctꝛne Joh. xiij. q̃ male agit odit lucẽ Job. 24. Si subito apparuerit aurora arbitranꝛ vmbrã mortꝫ Amos ij. Odio habuerꝛt corripientẽ in porta. iij. Reg. penꝛ. Dixit achab de michea. Ego odi eũ qꝛ nõ ꝓphetat mihi nisi malũ Isay. 30. Loq̃mĩ nob placentia. Septĩo qꝛ mali habẽt palatũ cordꝫ infectũ de febre iniq̃tatis. ⁊ ideo bona q̃ eis deberent placere displicẽt ⁊ sapida sꝛ eis amara Mich. iij. Odio habebitꝫ bonũ Isa. v. Ve q̃ dicitis malũ bonũ ⁊ bonũ malũ. ꝓuer. xiiij. Amlans recto itinere ⁊ timẽs deũ despiciꝛ ab eo q̃ infamis g̃ditur. Eiusdẽ. 29. Aboĩanꝛ impij eos q̃ in recta via sunt. Ph⁹ q̃dam cũ diceret ei. hoĩes te ꝯtẽnunt. ait nec illi asinos nec ego eos curo. Sene. Malis displicere laudari est. Idem. Nõ dũ felix es si turba te nõ deridet. boni nõ solũ pacienꝛ sꝫ etiã libẽter ⁊ letãter sustinere ꝺbẽt odiũ maloꝝ. cũ ꝟitas dicat. Bti eritis cũ vos oderint hoĩes Luc. vi. Diligẽdi erãt q̃ nomẽ saluatoris portabãt cũ valde bonũ sit ⁊ multũ vtile hoĩb⁹. ps Expectabo nomẽ tuũ qm̃ bonũ est in ꝯspectu sanctoꝝ tuoꝝ. Sanctꝫ q̃ nõ hñt palatũ cordꝫ infectũ de febre iniq̃tatꝫ valde suaue est nomẽ illud Bern̄ sup illꝺ Cañ. iij. Oleũ effusum nomẽ tuũ. ihs mel in ore. ĩ aure melos in corde iubil⁹. cui⁹ fons lacrimaꝝ siccat⁹ inuocato noĩe ihu ꝯtinue erit vberior. fluxus suauior. Nomẽ ihs ẽ bonũ timẽti suã dãnatõꝫ. amãti suã salutẽ. nomẽ est salubrimũ Act. 4. Nõ est aliꝺ nomẽ sub celo datũ hoĩb⁹ in q̃ opteat nos saluos fieri Non est hoc nomẽ erubescibile sꝫ gl'iosum. terribile ꝟo est demõib⁹ Mat. 8. Quid nob ⁊ tibi fili. cur venisti añ tẽp⁹ torq̃re nos In h̃ noĩe facta sunt miracula Mat. vlt. In noĩe meo demonia eijciẽt. In h̃ noĩe impetrabãt apl'i qꝺ ꝺꝛ Joh. xv. Quidq̃d petieritis pr̃em in noĩe meo dabit vob ꝛc. Sequtur. Qui ꝑseuerauerit vsq̃ ĩ finẽ ꝛc Multum amplectẽda est ꝑseuerãtia. hanc sacra scriptura multũ ꝯmendat Apoc. ij. Illud qꝺ hẽtꝫ tenete donec veniã. In eoꝺ Esto fidelis vsq̃ ad mortẽ ⁊ dabo tibi coronã vite. Eiusdẽ. iij. Tene qꝺ hẽs vt nẽs accipiat coronã tuã. Perseuerãtia bõa ꝯꝛuat. sicut dissolutio ꝑseuerãtie bona dissipat. ꝓuer. xix. Qui mollis est ⁊ dissolut⁹ fraꝛ ẽ opa sua dissipantꝫ Mollis est q̃ cedit malis. Dissolut⁹ est q̃ nulli⁹ amore ligat⁹ ẽ ad bonũ. Aug⁹. magnũ donũ dei ꝑseuerãtia q̃ dona cetera ꝯꝛuanꝛ. Perseuerãtie dya⁹ maxĩe insidiaꝛ. sciens q̃ illa sola coronaꝛ. Bern̄. in epl'a Scias dyabolũ soli sp ꝑseuerãtie ĩsidiari. quã solã ꝟtutẽ nouit coronari Gen̄. iij. Tu ĩsidiaberꝫ calcaneo ei⁹. ⁊ Coꝝ. xi. Vn⁹ accipit brauiũ. s. ꝑseuerãs Bern̄. ꝑseuerãtia est singularꝫ filia summi regis. virtutũ finis ⁊ ꝯꝛuatio. Grego. in mor. Incassum bonũ agiꝛ si añ terminum vite deseraꝛ qꝛ ⁊ frustra velociꝛ currit qui ꝑusq̃ ad metas veniat deficit. Vltimus dies ꝑseuerantis plus videꝛ valere q̃ oĩa q̃ ꝑcesserunt. si em̃ illa dies defecisset precedentia ꝑdidisset.

De beato Johanne baptista Sermo. 65.

Parauĩ lucernã xp̃o meo. inimicos aũt ei⁹ in duã ꝯfusi. Verbũ est dei pr̃is Circa qꝺ verbũ tria sunt nobis attendẽda. s. que fuerit hec lucerna. Qualiter parata ⁊ q̃ ipsi⁹ sic ꝑate fuerit efficacia. Primũ ostendit Aug⁹ di. hec lucerna est Johãnes baptista ꝑco ꝟbi. ꝑanimph⁹ sponsi. lucerna xp̃i. Idem ostendit saluator Joh v. dicens de iohe Ille erat lucerna ardẽs ⁊ lucens. Bern̄. tm̃ lucere vanũ. tm̃ ardere paꝝ. ardere ⁊ lucere ꝑfectũ. arꝺre ⁊ nõ lucere ꝑuersum. nõ lucere nec ardere nec

feruere sed fumū emittēdo fetere pestifex Inuenitur lumen sine ardore vt quercus putrida lucēs in tenebris. in lumie ꝙo nō sic. Inter malos lucent aliqui qui habēt aliq̄d de genere bonoꝝ. vt castitatē corpa lem ipsi tñ sunt in multꝫ vicijs. Ꝑm etiā lumen eoꝝ qñqꝫ est tenebre cū sinistra intē tōe ꝓtineāt Mat. vi Si lumē qđ in te est tenebre sūt. hoc lumē vanū est lumē ⁊ sine calore. In luna inest lumē qđ vanū est q̄ntū ad hoc q̄ crescit ⁊ ꝺcrescit. tale est lumē eoꝝ q̄ laudes hoīm ꝓcupiscūt Berñ. Qui ꝓscias suas in alie nis labijs ponūt mō magni mō nulli sunt ſm q̄ adulantiū liḡuis vel vituparе pla cuit l' laudare. Eccī. xxx. Sapiēs manet in sapia. sꝫ stultus vt luna mutat. vñ ferue re parū est sup. ij. Coꝝ. viij. Prouideam⁹ bona nō solū coꝝā deo sꝫ etiā coꝝā hoibus ꝺt glo. ꝓpter nos ꝓscia nr̄a sufficit nobis. ꝓpter vos aūt fama nr̄a nō pollui sꝫ polle re debꝫ in nob. Due res sunt ꝓscia ⁊ fama ꝓscia tibi. fama ꝓximo ꝓdest q̄ ꝓscie fidēs famā negligit crudelis est. Ardere ⁊ luce re ꝓfectū est. si lux ex ardore ꝓcedat. si ꝙo feruoꝝ ꝓcedat ex splēdore est puersū Berñ in sermōe. Nō ait lucens ⁊ ardēs. qz iohā ni ex feruore splendoꝝ nō feruoꝝ ꝓdūt ex splēdore ḡ qui nō sunt qz nō lucent qz fer uent sꝫ magis feruēt qz lucēt. At isti plane feruēt nō spū caritatꝫ sed studio vanitatꝫ fumū emittēdo fetere pestiferū Maiores eccl'ie sunt ei⁹ lucerna Mat. v. Vos estꝫ lux mūi Sꝫ hec lucerna in magna ꝓte ex tincta est fumū emittēs pestifex dū malo exēplo subditos corrūpit Iere. lj. Ecce ego ad te mons pestifer q̄ corrumpis vni uersam terrā. legit in libro de na. aialiū. q̄ equa ad fumū candele aborciuū facit exē plo maloꝝ prelatoꝝ eccleſia suos amittit Lucerna xp̄i sꝫ Johes accensa est in ei⁹ sanctificatōe sꝫ fuit sub modio dū ipe fu it in vtero materno. Manifestata ꝙo ē in ei⁹ ꝓdicatōe. visa ꝙo est extingui in ei⁹ de collatōe. vere ardens ⁊ vehemēter accen sus qñ sic ꝓoccupauit flumia celestꝫ fontꝫ vt iam xp̄i sentiret aduētū q̄ nec dum po terat sentire seip̄m. Idē. fuerat iohes tūc lucerna ardens sꝫ adhuc sub modio potu it in illo tpe solū illuminare modiū suum sꝫ lucerne . Quis tibi indicauit matrē domini mulier sancta vt facta esset in q̄t. vox salutatōis in auribꝰ meis exultauit ꝛc. Qualiter hec lucerna ꝓata sit ꝓpendi ip̄t si attendatur a quo sit parata ꝛc. Parauit eam deus p̄ sicut nouit eā esse pandā. pa rata ē xp̄o dño q̄liter ei decuit . fulsit hec lucerna triplici lumine sꝫ lumine multi plicis ꝓgratiue. De ei⁹ ꝓgratiuis rec̄ re in seq̄nti sermōe. Erit magn⁹ ꝛc. Item fulsit lumie doctrine. Berñ. Johem nō p dicatio sꝫ in spiratio quē repleuit spūssan ctus in vtero matrꝫ. Item habuit verba ignita vt helyas Luce. iij. Ipse ꝑibit ā te eum in spū ⁊ virtute helye Eccī. l. ⁊. ꝓl viij Surrexit helyas ꝓpheta q̄si ignis ⁊ verbū ei⁹ q̄si facula ardebat. fulsit etiā vita boni exempli. De exemplis ꝙo q̄ nobis mīstrat octo ponere sufficiat. Primū ē abstinētie Luce. iij. Vinū ⁊ sicerā nō bibit Mat. iij Esca eius erāt locuste ⁊ mel silueſtre Ei⁹ dem. xi. Venit iohes nō manducās neq̄ bibens Scōm exemplū fuit vestimēti aspitas et vilitas Mat. iij. Johes hēbat vestimentū de pilis camelo. Eiusdē. xj. Quid existꝫ videre in deserto hoiem mol libus vestitū. q. d. nō. glo. Seru⁹ dei non ꝺz hꝫ vestimentū ad decorē vel ad dele ctationē. sꝫ tm̄ ad tegendū in decorem. Terciū est exemplū puritatꝫ angelice vir go em̄ fuit. terciū seq̄tur duo p̄cedentia. Dyabol⁹ victus de gula nō tentat de libi dine. vt ꝺt glo. sup Mat. iij. ꝓpter hanc puritatē vocat angelus Malach. vlt. et Math. ij. Ecce ego mitto angelū meum.

Quartū est exemplū fugiēdi mōm Lu. iij. ꝺz de ipso q̄ erat in deserto vsq̄ ad tē pus ostensiōis sue in israel. pſ. Ecce elō gaui fugiēs ⁊ māsi in solitudine. Duplex fuit ratō q̄re in desertū fugit ne sꝫ oculꝰ visurus saluatorem videret mundi vani tatem ⁊ ne leui saltem maculare vitam fa mine posset. Quintum est exemplū hu militatis qui cum tante fame esset q̄ xp̄c posset credi confessus est se non esse xp̄m. sed eius vocē. Gregoriꝰ in omelya loq̄ns de ipso cum tante inquit virtutis esset vt christus credi potuisset. elegit sibi soli ꝺo subsistere insuper ne humana opinione inaniter raparetur supra se. Signum eti am eius hūilitatis fuit q̄ ait Joh. iij. Nō sum dignꝰ vt soluā corrigiā calciamēti ei⁹

Sextũ est signum ꝯstantie. Math. xj. Quid? existis in desertũ videre arundinẽ vento agitatã. q. d. nõ. nã audacter ꝟitatẽ dixit ⁊ constanter mortem ꝓ ea sustinuit.

Septimũ est exemplum zeli boni. fuit aũt zelus ei⁹ ordinat⁹. ꝑmo ꝯtra peccata ꝓꝓria nõ ꝙ iã cessarẽt sꝫ ꝙ nõ essent. Bern̄ Considera hoiem angelico ꝓmissum oraculo. ꝯceptũ miraculo sanctificatũ in vtero ⁊ nouum in homine nouo pnie mirare feruorẽ. Apostolica ꝑfectio hñtes alimẽta ⁊ q̃bus tegamur hijs ꝯtenti sim⁹. Joh. hoc ꝯtempsit Audi dominũ Johes inq̃t venit non manducans neqꝫ bibens. plane nec vestiens. sicut ei non est locus nisi sorte aliquoꝝ irrõnabiliũ aĩalium. sic nec pil⁹ cameli humanũ est indumentũ. Bern̄ quid nos irratõnales sicut reptilia cibos exq̃ri⁹ delicatos Johes sanct⁹ hõ missus a deo. ĩmo angelus sicut ait pr̄ quo maior nullus inter natos mulieꝝ. sanctissimum corp⁹ sic castigat sic affligit sic attenuat. Zelum habuit ꝯtra aliena peccata vñ genimina viperaꝝ ꝛc̄. Octauũ est exẽplũ deuotõis in deo amantissim⁹ ⁊ deuotissimus fuit. Qui ad vocationẽ christi ad se exultauit. in iordane eum baptizatur⁹ cõtremuit. sic ei⁹ exemplo in aduentu xp̄i ad te ĩ mẽbris suis exultes ⁊ ad res sanas reuerentissime te habeas Malach. ij. Leui a facie nominis mei pauebat Seq̃tur de efficacia hui⁹ lucerne q̃ est ꝯfusio inimicorũ xp̄i Ad lr̄am testimoniũ Johis mlt̄os ꝯfudit iudeos ⁊ adhuc põt ꝯfundere eos Math. ij. Baptism⁹ iohis vnde erat? e celo an ex hoĩb⁹. ⁊ subdit̄. ⁊ respõdẽtes dixerunt. Nescim⁹. quidq̃d ei rñdebant videbant sibi ĩminere ꝯfusionẽ. quesierũt a iohe quis eẽt. Joh. iij. Et credidissent ei. si dixisset se esse xp̄m. Joh. v. Vos voluistis iohannẽ exaltare in luce eius vt crederetis eum esse xp̄m. vt dicit Intli. Vñ multo magis ei credere debuerũt ferenti testimoniũ de alio. Multo em̄ ampli⁹ valet testimoniũ alicui⁹ ꝓ aliquo q̃ꝫ ꝓ se. Testimoniũ etiã iohãnis ꝯfundere p̄t multũ inimicos xp̄i. Venerat iohãnes domino parare plebẽ ꝑfectã et ideo ꝑfecte abstinebat a vicijs et fulgebat virtutib⁹. Multi cũ simile officium habeant in contrariũ agunt. ꝛc̄.

De eodem. Sermo. II. In ordine. 66.

Amen dico vobis nõ surrexit maior iohãne ꝛc̄. Math. xi. Verbũ illd̄ ꝓtulit ipse saluator dñs noster ihs xp̄c ad laudem p̄cursoris sui in quo miro modo extollitur ipse beat⁹ iohes. tũ ꝓꝓter laudãtis certitudinẽ. tum ꝓꝓter laudis magnitudinẽ. ꝓꝓter laudantis certitudinẽ qꝛ ip̄e laudauit qui nescit mẽtiri. nõ adulari nec falli põt. ꝓꝓter quod dicit. Amen dico vobis ꝛc̄. q. d. Certitudine assero non ex relationis fama. nõ ex suspitionis cõiectura. nõ ex simulatõꝫ apparẽcia sed ex certa sciencia. sicut dicitur Joh. ij. Ipse em̄ iesus sciebat quid essꝫ in homine. ip̄e eni viuus ſmo dicit̄ et efficax. in ei⁹ conspectu nulla latet creatura. ⁊ verbũ eternũ cui ãtequã crearent̄. omnia sũt cognita. ꝓꝓter magnitudinẽ laudis extollit̄ qꝛ excepto christo et eius sanctissima matre null⁹ ei p̄ponit̄ qd̄ apparet in sentẽtia verboꝝ ꝛc̄. Sꝫ libꝫ nostrũ q̃ntus sit ille q̃ sic extollit̄ ⁊ magn⁹ p̄dicat̄ ab eo qui nõ mentit̄ ⁊ dũ considero Joh. nascentem ex vtero video ipsum magnũ magnitudine ãmirabili. talis est magnitudo singularꝫ p̄uilegij ꝛc̄. beatus Johãnes dicit̄ magn⁹ ideo qꝛ format⁹ a potentia patris altissimi ⁊ si omnes pater altissim⁹ formauit adiuuãdo nat̄am hũc specialiter formauit admirãdo sup̄ naturam Luc. iij. Zacharie ⁊ elizabeth nõ erat filius eo ꝙ elizabeth esset sterilis et ambo ꝓcessissent in dieb⁹ ꝛc̄. ⁊ ita iohes nat⁹ est de sterili ⁊ vtero senectutis ⁊ ideo format⁹ a potentia dei patris. ꝓꝓter qd̄ in ꝑsona ei⁹ dicit̄ Isay. xl. Et nũc hic dicit̄. Dñs formans me ab vtero. Ratio autem quare format⁹ est a patre altissimo qꝛ p̄ire debebat xp̄m in diuino testimonio. nõ hũano Ipse em̄ dñs dicit Joh. v. Ego testimoniũ ab homie non accipio sed testimoniũ accipit̄ a iohãne. ergo Johes non tm̄ hõ sed etiã plus q̃ꝫ homo qꝛ diuin⁹ hõ ⁊ formatus a d̄o qd̄ est ꝯtra eos q̃ min⁹ sunt q̃ꝫ homo qꝛ beluin⁹ hõ. Eccl. iij. Dixi de filijs hominũ vt ꝓbaret illos de⁹ ⁊ ostenderet eos similes esse beluis. Vnde recte cõuenit ei qd̄ dicit̄ Job. iij. Erat vir ille ma

gnus inter omēs oriētales. Oriētales sūt qui habitāt iuxta ortū solis. tales fuerūt apostoli ⁊ alij discipuli q̄ fuerunt tēpe xp̄i inter omēs t'les fuit beat⁹ Johes magn⁹ ⁊ isti fuerūt magni viri in terra. Beatus ḡ iohes adeo magn⁹ fuit in terra. vt vere dictum sit inter natos mulier⁊ rē. Magnus etiā scdo q̄ visitatus a p̄sentia ꝓbi incarnati. si etem̄ a verbo multi visitant spūal'r iste specialit' a verbo visitat⁹ est coꝛpaliter dicit em̄ Luc. iij. q̄ postq̄ maria cōcepit abijt in montana rē. ꝓpter fuiendi desiderium sciens q̄ q̄nto q̄s maioꝛ est tāto dz esse humilioꝛ. vñ ei⁹ filius nō venit ministrari sed ministrare Math. x. Hic datur exemplū subfuiendi Glo. Discant sancte mulieres quā sedulitatē debeāt p̄gnātib⁹ cognatis. verbum incarnatum in vtero virginis venit ad btm̄ Johannē in vtero sterilis. vnde ipsum salutauit. ⁊ ipse resalutādo exultauit. et quasi curialis seruus dñm suū ad se venientē cū hylaritate ⁊ reuerentia suscepit. Ratio aūt q̄re visitat⁹ est a verbo. qꝛ ip̄m p̄ire debebat in vocali officio fm q̄ ipe dixit de se Joh. iij. Ego vox clamantz rē. Vox recte dicebat qꝛ sic vox exp̄mit verbū in coꝛde ꝓceptū ⁊ manifestat sic beatus Johānes verbū natū ⁊ absconditū in carne. Si ḡ magna vox est q̄ magnū verbū annunciat. recte Johes p illā vocem intelligit. de q̄ Apoc. ix. Audiui q̄si vocem magnam tube rē. Vox tube mag. vox aq̄ maioꝛ. vox tonitrui maxima Johes ḡ fuit vox maxia vt inter natos mulier⁊ nō surꝛexit maioꝛ rē. Magn⁹ tercio qꝛ sanctificat⁹ a gr̄a spūssancti et si multi sanctificant in baptismo iste tñ specialiter sanctificatus est in vtero. de quo dz Luc. v. Spūsancto replebit. vñ recte ꝓuenit ei qd dñs dixit Hiere. iij. Priusq̄ te formarē rē. Nō aūt q̄re sanctificat⁹ est a spūsancto est. qꝛ p̄ire debebat xp̄m in spū ꝓphetico. fm q̄ dz Luc. j. Preibis añ illū in spū ⁊ virtute helye in spū scz ꝓphecie et virtute prudētie. vñ Luce. vij. Prophet⁹ magn⁹ surꝛexit ī nobis. vere magn⁹ quia plus q̄ ꝓpheta. Magn⁹ quarto qꝛ noiat⁹ a lingua angeli domini. cū em̄ alij noient impositōe humana Beat⁹ iohes noiatus est denoiatōe angelica. vñ Luce. vij. Angelus apparuit zacharie ⁊ dixit ei rē. huj⁹ nomis denūciato⁊ angelus fuit sed deus imposuit qd in p̄sona Johis dz Isay. xv. Dñs ab vtero vocauit me rē. Ratio q̄re noiat⁹ ab angelo est. qꝛ p̄ire debebat xp̄m in actu angelico. fm q̄ de ipso dictū est p Malachiā ꝓphetā. iij. Ecce ego mitto angelū meū. Si igit magnū dñm Johes denūciabat ⁊ viā eius parare venerat. recte illi ꝓuenit qd de dño dz Isay. ix. fm aliam translationē vocabit magni ꝓsilij angel⁹. vere angelus magn⁹ in ꝓsilio. magnus in puidentia ⁊ adeo magnus vt inter natos mulier⁊ rē. Cōsidero etz scdo beatū iohez ꝓuersantē in mūdo ⁊ video ip̄m magnitudine mirabili q̄lis est magnitudo meriti. Magn⁹ fuit btūs iohes nō p̄sidētia dominij. hac dicit homo magn⁹ ex potentia Ille ꝓo dz magn⁹ qui ꝓculcat magnū aduersariū ⁊ talis est Joh. Act. vij. ⁊ puer. xix. Melioꝛ est patiens viro rē. Aut qui subiugatur p humilitatē ⁊ ideo q̄nto aliquis humilioꝛ tanto domin⁹ maioꝛ fm q̄ dicit Math. xxiij. Quicunqz humiliauerit se. hanc magnitudinē habuit beatus Johes qꝛ cum tantus esset vt ab hoib⁹ putaretur xp̄s. ipse non solū se xp̄m negabat sed fuū inutilē ⁊ indignū se reputabat. vnde dicebat. post me veniet qui ante me fact⁹ est. ⁊ cui⁹ nō sum dign⁹ soluere coꝛrigia calciamenti eius. hoc est extraneū inter omnia obsequia. hāc magnitudinē imitari dēbē fm cōsiliū sapientz Eccī. iij. q̄nto magn⁹ es rē. Sed istam magnitudinē nō imitāt p̄sumptuosi q̄ sunt magni coꝛde. ꝓtra q̄s dz Job. xij. Quid te eleuat coꝛ tuum. ꝓtra tales est illud ꝓpie dauid Dñe nō est exaltatum coꝛ meū. Relinquam⁹ istam falsam magnitudinē ⁊ imitemur Johem p humilitatem vt simus magni. Magn⁹ etiā fuit excellencia magisterij. hic dicit homo magnus ex sapiētia Ille ꝓo magn⁹ magist⁹ est qui facit qd docet fm illud Math. v. Qui fecerit ⁊ docuerit rē. bene dz. q̄ fecerit vñ aliq̄s quātūcunqz doceat q̄ntūcūqz sciat nō est magn⁹ nisi faciat. vñ ⁊ Ibidem dz. Qui soluerit vnum de mandatz istis minimis rē. nō solum minim⁹ immo etiā null⁹ voca. q̄ntūcunqz sit scīēs Hanc magnitudinē habuit beat⁹ Johes. qd em̄ docuit ꝓius fecit. qd bene innuit Lu. iij Factū est verbū sup Johem. nō dicit dictū

sed factū quia tanq̄ bon⁹ magister cepit facere ꝛ docere. hanc magnitudinē debemus imitari. qz doctrina fidei non ꝓsistit in ꝑmone sed in virtute. vñ dicit Act. iij. Virtute magna reddiderūt apl'i testimoniū. vñ ꝛ paul⁹. j. Cor. ij. Sermo noster ꝛpdicatio ꝛc. Sed hāc nō imitant viri delicioſi q̄ volunt docere ꝛ nihil facere. Dimiles ꝓbiseis de q̄bus Matth. xxv. Alligāt onera grauia ꝛ importabilia ꝛc. Magnus etiā fuit auctoritate iudicij. q̄ dicit homo magn⁹ ex iusticia. ille est magn⁹ iudex qui seruat censuram iudicij. nō tm̄ in extraneos sz etiam in domesticos sed ille maxi⁹ q̄ in seipm̄. ꝑ illō Eccī. x. Magn⁹ est iudex ꝛ potēs in honore. sed nō est maior eo qui timet dñm deū qz iudex ille puniralios. sed qui timet deum punit ꝛ iudicat seipm̄. ꝛ ideo magn⁹ est qz nō iudicabit ꝑm illud. iij. Cor. xj. Si nosmetipos diiudicarem⁹ nō vtiq3 ꝛc. Hanc magnitudinē habuit beat⁹ iohēs. q̄ q̄muis esſz innocens p aspiratem vite in lemetipm̄ districtam ferebat iudicij censurā. vñ de eo dicit Luce. iij. Erit magn⁹ coꝛā dño ꝛc. Similit̄ oꝛ q̄ cibus ei⁹ fuit locusta. Hāc aūt magnitudinē imitari debem⁹ q̄ fuim⁹ pctōres ꝛ quāto maiores fuim⁹ in culpis tanto maiores esse debemus in pñijs. ꝑm ꝓsiliū Eccī. xxix. Animū ꝑ magno placeat tibi. vt sic fuit pctōr in abundātia sic penitēs in penuria. Sed hanc nō imitāt viri delicioſi q̄ volunt esse in ꝓmessatōib⁹ ꝛ ebrietatib⁹ ꝛ p centū peccatz vix volūt solum ieiunare. tales nō sunt ꝓputādi inē magnos iudices sed inē magnas meretrices qz non sunt viri sed femine. vñ in ꝓsona femine in Apoca. signant Veni ostendam tibi dānatōz meretricis magne. id est gentis delicioſe ꝛc. Magn⁹ etiam fuit ducatu exempli. Hic dicitur homo magnus ex fama. Ille ꝯo magn⁹ est dux qui nō solum habet nomen sz rem nois. ꝑm q̄ oꝛ Josue ad laudem ei⁹ Eccī. xlvij. Fuit magn⁹ ꝑm nomē suū. maxi⁹ in salute gentis sz alioq̄n nomen nō est magnū sz vanum et fama simulate rei debet in famia iudicari. Hanc magnitudinē habuit beatus iohēs ꝑm q̄ de ipso veritas oꝛt. Ille erat lucerna ardens nō qz luceret p se sed q uia ab alio habebat q̄ luceret sic luna a sole. vñ de xpo ꝛ ipso potest exponi illud Gen. ij. Fecit duo luminaria magna. id ē xpm ꝛ Johem. luminare maj⁹. i. xpm vt p̄ esset diei sz ipsi ecclesie. ꝛ luminare min⁹ id est Johem vt p̄esset nocti. q̄ntum ad instructōz sinagoge. ꝛ sic lūa crescit ꝛ in ꝓsumatōe minuit. sic iohēs in ꝓsumatōe minuit. ꝑm q̄ ipse dixit. me oportz minui. id est purū hominē reputari. hanc magnitudinē imitari debem⁹. iuxta mandatū dñi. Matth. vij. Sic luceat lux vestra ꝛc. Hz hanc nō imitant viri vane glorioſi q̄ sola apparentia ꝛ laude hoim sunt ꝓtenti. ꝓtra quos ꝓuer. xxv. Ne glorioſus appareas coram te ꝛ in loco magnoꝝ ne steteris. ne sz dum vis esse magn⁹ in ꝓspectu hoim fias abominabil̄ apud deū. ꝑm illud Luc. Qđ altū est apud ho. ꝛc. Ideo hanc magnitudinē vanitatz ꝓtemnere debem⁹. Cōsidero tercio btm̄ Johem regnantē in celo ꝛ video eū magnū magnitudine retributōis q̄lis est magnitudo ꝑmij. Ro. viij Quos iustificauit hos ꝛ magnificauit nō est dubiū q̄n ille qui dixit abrae Ego cro merces tua magna nimis. q̄n ꝛ ipe iohānī dixerit idem. Magna nimis. qz magna ꝑm omnē modū ꝛ sup oēm modū. est enim eius mensura imensitas ꝛ finis infinitas ꝓmo illa merces est magna longitudie eternitatis. ꝑm qđ dicit apl's. ij Cor. iiij Illud qđ est in p̄senti momentaneū ꝛ leue ꝛc. Jđo adhoꝛtans alios ad sustinendum modicū. ad Hebre. iiij. oꝛt Nolite amittere ꝓfidentiā vestrā q̄ magna est qz ꝓ momento tpis adquirit longitudo eternitatis ꝑm illud ps. Longitudie dierꝝ. ꝛc. O q̄z beatus q̄ tantā possidet mercedē. valde moꝛtuum hz desideriū qui hanc nō desiderat Sed q̄ vult ad hanc vitā longaz puenire nccē ē vt ꝓtemptū hēat moꝛtalis vite. ꝑm illud dñi. Qui odit animā suā in hoc mūdo in vitā eternā custodit eā Sed ecōtra p amoꝛē vite moꝛtalis puenit ad moꝛtem vt ibidē oꝛt. Qui amat aiam suam pdet eā Magna est etiā merces bri iohis latitudine vbertatis. Baruth. iij. O israel q̄m magna est dom⁹ dei. ꝛsi sit ampla tm̄ nō est vacua sed abundās ꝛ repleta. ps. Repleb unt ab vbertate. hui⁹ vbertatis dulcedinē repire cepit qui dicebat q̄z magna multitudo dul. ꝛ. de⁹. O q̄z beat⁹ est q̄ ad vber

tatis longitudinē meruit ꝑuenire. Sed valde dur⁹ est q̄ hanc nō appetit sz ad hāc ꝑuenire nō p̄t nisi ꝑ amaritudinē pauꝑtatis in cañ. beate ṽginis. Esuriētes impleuit bo. Nā eꝯ ꝑ vbtatis amplitudinē ꝑuenitur ad pauꝑtatꝫ magnitudinē. sic dicit Gen̄. xli. Ubertatis magnitudine ꝑdita est inopie magitudo. sic em̄ dr in Job Diues cū dormierit nihil secū affert. Mag̃ etiā illa bti iohis merces sublimitate honoris. ſm qd in ps̄. dr Magna est gloria ei⁹ in salutari t. in salutari. i. in xp̄o. qr cuꝫ apparuerit xp̄c vita nr̄a ꝛc. ⁊ nos appebimus cū ipso in gl'ia. Saluatorē etiā expectam⁹ ꝛc. O q̄ꝫ magn⁹ est btūs iohes q̄ ad tantā honoris sublimitatē meruit ꝑuenire vt de eo vere dicat Magna est gl'ia ei⁹ in sal. ꝛc. valde dur⁹ est q̄ hanc magnitudinē nō desiderat. Sz ad hāc magnitudinē nō p̄t q̄s ꝑuenire nisi ꝑ paruitatē vilitatis Job. Qui humiliat⁹ fuerit erit in gl'a Nā ecōtra a gl'ie sublimitate ꝑuenit ad ignominie ꝑuitatē. Apoc. 23. Quantū glorificauit se Mag̃ etiā illa merces ꝓfunditate pacꝫ Adeo em̄ erit in itimis collocata vt ꝑ ip̄aꝫ nūq̄ꝫ exeat extra. vñ illi⁹ pacis ꝓfunditas signata est ꝑ requiē xp̄i in t're ꝓfundo siue in sepulcro. Ipse em̄ xp̄s est pax nr̄a et req̄euit sub terra die sabbati qd fuit indiciū future pacꝫ. vñ Joh. xix. dr ꝙ ille erat magn⁹ dies sabbati. ⁊ figurabat magnitudinem illi⁹ q̄etis. O q̄ꝫ magn⁹ est btūs iohes q̄ ad hanc pacꝫ magnitudinē meruit ꝑuenire. vt d eo vere posset dici qd scribitur. ij. Regū. ꝙ magnificatus est rex salomon super omnes reges. Salomon rex pacificus q̄ in pace regnauit in pace magnificatus est valde. durus est valde q̄ ad hanc pacem ꝑuenire non appetit. Sed ꝑuenire non potest nisi ꝑ virtutē quietis temꝑalis Sicut em̄ dicitur. Actu. ij. Per multas tribulationes oportet nos ingredi ꝛc. Nam eꝯtrario ꝑ quietem ociositatꝫ ꝑuenitur ad laborem eternū vñ. j Thessa. v. Cum dixerint pax et securitas tūc. re. superueniet. interitus

De beato Johāne et Paulo
Sermo. 67.

Dico aūt vobis amicis meis ne terreamini ab hijs qui occidunt corpus. ⁊ post hoc non habent amplius q̄d faciant. Ostendā aūt vobis quē timeatis. timete eū q̄ postq̄ꝫ occiderit habet potestatem mittere in gehēnam. Luc̄ xij. Sicut dicit glo. sup illud Ps̄. Incensa igni et suffossa. Omnia peccata due res faciunt in homine scꝫ cupiditas et timor. sic eꝯ amor dei et timor ei⁹ ducit ad omne bonū. Ideo celestis magister volens docere discipulos suos vtilia Docuit eos nō amare temꝑalia bona. et nō timere transitoria mala. In verbis ṽo ꝓpositis que in euangelio hodierno ꝯtinētur. Primo monet eos vt occisores corporis non timeant. Scdo ostendit quē timere debeāt. ibi timete eū ꝛc Circa primū notandū ꝙ sic dicit. Chriso. Omīa mala operat timor mortis. omīa bona ꝯtemptus mortis. Jerē. x. Nolite timere que timent gentes qr leges populorū vane sūt Seneca. Mors. exiliū. luctus. dolor. nō sunt supplicia sz tributa. sz multi cū req̄runtur vt soluant debita. postulant indutias cum tam̄ possint soluere statim quasi mali debitores. ⁊ Prouer. xxix. Qui timet hoīem cito corruet. Tribus de causis nō debent terreri amici ab hijs q̄ corpus occidunt. Primo qr sunt amici dei. Amicis em̄ dei sūt omīa amica ⁊ vtilia. sunt em̄ eis nō vana. ad Ro. viij. Scimus quoniā diligētibus deū omnia coopantur in bonū et. Ecc̄i viij. Qui custodit p̄ceptum non experietur q̄dq̄ꝫ mali. Inimicis vero dei sunt omnia inimica nocent em̄ eis ꝓspera et aduersa. Magna em̄ est ꝯsolatio filijs d̄i ꝙ ꝑsecutor virgā hn̄s. in manu p̄ris eorū hz. patrꝫ inq̄ꝫ miſicordiaꝝ cui⁹ sapiam nihil p̄t latere. cui⁹ potentiā nihil pōt superare. vñ verisil'e est ꝙ ꝑsecutor nō affligat eos nisi inq̄ntū p̄r viderit eis expedire Isay. x. Virga fortis mihi assur Magnū solatiū est amicꝫ dei oīpotētia. hoc solatiū adhibuit dn̄s discipulis suis post resurrectionē suā cū timerēt ne illi q̄ occiderant magistꝝ eoꝝ eos occiderent. Data ē mihi inq̄t oīs ptās in celo ⁊ in t're Mat. vlt. Timere debēt amici dei sup oīa. illud qd aufert amiciciā dei. scꝫ pcm̄. Ecc̄i. xxi Quasi a facie colubri fuge pctm̄ ꝛc. Manente ei⁹ amicicia oīa sunt in tuto Lu. xij Capilli capitis vr̄i omēs nūerati st̄ ideo

notabiliter dictū est. Dico vobis amicis meis ꝛc. Inimicis dei omīa sunt timēda. Gen. iiij. ait Cain post pctm̄. q̄cūq; inuenerit me occidet me. Scdo nō sunt timēdi corpis occisores. sz potiꝰ amādi. qꝛ corpus est hostꝫ noster familiaris. ad Gal. ij. Caro ꝯcupiscit aduersus spm̄. ꝛ spūs ꝛc. Nulla aūt pestis efficacior ad nocēdum q̄ familiaris inimicꝰ. vt ait Sap. Obsequunt q̄ ꝑsequi videntur occidendo hostē nr̄m qui plus p̄t nocere. ꝓuer. xxvi. Fugit impiꝰ nemine ꝑseq̄nte. Obsequiū istud videbat desiderare Apostolus paulꝰ dicēs. Infelix homo quis me liberabt de corpe mortis huiꝰ. q̄ liberat a corpe. a sordido liberat carcere. ps. ꝑm aliā lr̄am. Educ de carcere animā meā. Corpꝰ in mortali peccato. corpꝰ mortis dici p̄t. qꝛ viuere in eo est q̄si mors vel morte deteriꝰ. Ecci. xxx. Melior est mors q̄ vita amara. Itē corpus mortis p̄t dici. qꝛ addictū est necessitati moriendi. Sene. Nullū maiꝰ solaciū mortis q̄ ipsa mortalitas. q̄ necessitas moriēdi. Chris. Si gratꝫ post modicum morituri sumꝰ q̄re añ modicū in causa dicū gl'ia nō morimur. vt fiat volūtariū qd futurū fieri est necessariū. Sene. Nēo tā timēdꝰ est q̄n malit sp pendere q̄ semel cadere. Tercio nō sunt timēdi corpis occisores qꝛ modica est eoꝝ ptās. pñt enim in corpꝰ ꝛ nō in aīam. pñt añ mortē non post. pñt inferre tormentū momētaneū. nō et̄num. Seq̄tur. Timete eū q̄ postq̄ ꝛc. Timendꝰ est ille q̄ p̄t nō solum in corpꝰ sz etiā in animā. ꝛ non solū añ mortē sz etiā post mortē. qui nō solum infert penā trāsitoriā sed etiā eternā. potestas illa timēda est. Illū debemꝰ timere cui nihil possumꝰ abscondere. Justiciā eius debemꝰ timere qm̄ nec prece nec precio possumꝰ corrūpe bonitatē illā debemꝰ timere q̄ summe odiens malum. illud puniet sine fine. Greg. Quidq̄d est qd exteriꝰ sentis. ꝑ hoc ille metuēdꝰ est q̄ hoc interiꝰ disponit. Augꝰ Si creature. deū time nō ipsas qꝛ oīa sub ip̄o Idē. Et si cupiditatem per te habeas. potestatem nocendi. si ille non dederit non habes. Ido deꝰ hō stans ante hoīem ait. Non hr̄es potestatē in me. nisi tibi desup datum esset. nec ipse dyabolꝰ vel vnā ouiculā nō potuit tollere viro Job. nisi p̄us diceret. mitte manū tuā. hoc ē da potestatem Job. ij. ꝛ Malach. ij. A verbꝫ iniqui pctōris ne timueritꝫ. qꝛ gl'ia eiꝰ stercus ꝛ v̄mis est. Extollit hodie ꝛ cras nō inuenietur Isa. l. Quis tu vt timeas. ab homie mortali ꝛ a filio homīs. qui q̄si fenū arescit. Eiusdē. 8. Dñm exercituū ip̄m sanctificate estimātes eum sanctū. ꝛ sanctitatꝫ amatorē. Ipse pauor nr̄. ꝛ ip̄e terror noster. Beati martires quoꝝ hodie festū celebramꝰ ab hijs q̄ occidunt corpus nō fuerunt territi. imo ad martiriū fuerūt ꝑati ꝛ volūtarij. vñ dixerunt iuliano q̄ dederat eis inducias decem dieꝝ martirij sui. iam decē dieꝝ inducias existima p̄terisse. ꝛ qd te minaris postea factuꝝ. hoc ꝑfice. pꝰ mortem ad gloriā festinabāt ꝑuenire. Ad quā nos ꝑducat q̄ sine fine viuit ꝛ regnat Amen.

De beato Petro Sermo. I.

In ordine. 68.

Symon iohannis diligis me plus hijs ꝛc. Joh. vlt. Eccl'ia solēnizās de p̄ncipe apl'oꝝ. multa nobis recitat de ipso ad gl'am dei. ꝛ ipsiꝰ cōmendatōnē ꝛ nr̄am edificationē. Spēal'r v̄o in euangelio hodierno recitat nobis q̄uo saluator officiū pascendi ei ꝯmēdauerit. qd officiū spēaliter saluator diligit. cui in hoc mdo intēdere voluit. Joh. x. Ego sum pastor bonꝰ. Ad hoc etiā in mdm venit Mar. j. Eamꝰ in ciuitatē ꝛ vicos ꝓximos vt ibi p̄dicem. ad hoc em̄ veni. hoc officiū discipulis suis pꝰ resurrectōꝫ multū ꝯmēdauit. postq̄ thomā in fide resurrectōꝫ ꝯfirmauit. fere in oī apparitōe illd ꝯmēdauit. Conmēdauit illud petro. qñ tercio discipul' suis se manifestauit. Jo. vlt. de q̄ hr̄ in euāgelio hodierno. Itē ꝯmēdauit illud discipul' cum apparuit eis in galylea. Math. vlt. Ite docete oēs gentes. Item in die ascensionis. Mar. vlt. Euntes in mdm vniuersum ꝛc. Cōmendās āt h̄ officiū petꝰ q̄tuor facit. Primo symonē vocat ꝛ symonem Joh. Scdo de dilectōne sui eū interrogat. Tercio ad officiū pascendi gregem ter eum inuitat. Bis ad pascendū agnos semel ad pascēdas oues. Quarto genꝰ mortis ꝑcat qd petrꝰ passurꝰ erat ꝑ eo dicēs. Cū esses iunior cingebas te ꝛc.

In hijs q̃ttuor ostẽdit ordinatio vite eoꝝ/ qui gregẽ dei hñt pascere. Primo se debẽt ponere in via vt ipleant qd̃ docẽt. Scd̃o debent opam dare vt in amore dei ꝓficiãt. Tercio officio pascendi debent insistere. Quarto si opus fuerit ꝑ grege debẽt animas suas ponere. Ad primum ꝑtinet q̃ dominꝰ petrũ simonẽ vocat/ interp̃tatur em̃ obediẽs. Predicator ꝑmo debet obedire doctrine sue. Augꝰ in li. de doctrina christiana. Non obediẽter auditur qui se ipsũ nõ audit. Gre. cum imperio docetur qd̃ prius agit q̃ dicitur. nã doctrine quis subtrahit fiduciã. qñ ꝯsciẽtia p̃pedit liguã j. ad Thym̃. iiij. Attẽde tibi et doctrine/ ⁊ ꝓuer. ix. Si sapiẽs fuerꝫ. tibimetipi eris. Berñ. Non est sapiẽs. q̃ nõ est sapiẽs sibi. Symonem vocat qꝛ obedire debet religiosus ⁊ p̃ceptis diuinis ⁊ statutis maiorũ/ ⁊ amonitiõibꝰ eoꝝ. Symon iohis. dꝫ esse vir religiosus/ nõ symon cirenꝰ. q̃ angariatꝰ est vt crucẽ dñi ferret. Johes intp̃tatur gr̃a. Obediẽtia gr̃e est oibus gratis data/ ⁊ talis est d̃o grata. Timendũ est ne obedientia illoꝝ sit deo parũ grata/ q̃ non obediũt nisi qñ gladius sup caput eoꝝ extrahit/ cũ scꝫ in virtute obedie p̃cipitur. sil'e sibi. ac si diceret/ Gladio eterne pene ferieris si hoc nõ feceris. Multũ a nobis amãda est obediẽtia cuiꝰ saluator fuit discipulꝰ ⁊ doctor/ de ꝑmo d̃r ad Hebre. v. Cũ esset filiꝰ dei. didicit ex hijs q̃ passus est obedientiã/ didicit in mẽbris ex hijs q̃ passi sũt in se/ vl' didicit ꝑ expientiã. Ipse docuit expientiã in mũdo veniẽs. Joh. vi Descẽdi de celo nõ vt faciã volũtatẽ meã ⁊c. Item in mũdo manẽs. Joh. xij. Meꝰ cibus est vt. fa. vol. eius q̃ misit me/ etiã d̃ mũdo exiẽs. Math. xxvi. Nõ sic̃ ego volo sꝫ sic̃ tu vis. Joh. xv. Sic̃ mãdatũ dedit michi pater sic facio. Berñ. Memẽtote frẽs. xp̃c ne ꝑderet obediẽtiã/ ꝑdidit vitã. In signũ huius inclinato capite emisit spiritũ. In domo obediẽtie saluator ponit illos quoꝝ salutẽ desiderat/ ibi dat benedictionẽ. inde ascẽdit in celũ Luc̃ vltio Educ eos foras in bethaniã/ q̃ interp̃tat̃ domus obedie ⁊ bñdixit eis. ⁊ factũ est dũ bñdiceret recessit ab eis ⁊ ferebat in celũ/ religioĩs scole sũt obediẽtie/ ⁊ erit magna ꝯfusio in die iudicij hys q̃ lxxxx annis fuerũt in scolis vl' amplius ⁊ in obedientia nõ ꝓfecerũt/ sic̃ magna ꝯfusio alicui qui. xx annis in scolis fuisset. ⁊ in scia nõ ꝓfecisset. Circa ꝓfectũ ⁊ dei amorẽ notãdũ q̃ ad ꝑfectionem diuini amoris ꝑtinet/ vt bona trãsitoria ꝯtemnãt ⁊ trãsitoria mala non timeãt/ Augꝰ. Dñe te minus amat/ q̃ p̃ter te aliq̃d amat qd̃ ñ amat ꝓpter te. Joh. iiij ꝑfecta caritas foras mittit timorẽ/ Augꝰ sup Jo. Amor in eo q̃ pascit oues xp̃i in tam magnũ debet spiritualẽ crescere ardorem/ vt vincat etꝫ mortẽ naturalẽ ⁊ timorẽ. Terciã interrogationem de amore/ refert Berñ. ad hoc q̃ pastor debet plus amare xp̃m q̃ sua vl' suos vl' se ipm̃. Item ꝯtra hos vigilat tociẽs iculcata vox ista xp̃i/ q̃s apl'us gemit sua querere/ non q̃ ihũ xp̃i. et vult. Augꝰ hanc inculcationẽ esse factã ꝯ hoies se ip̃os amãtes/ de q̃bus habetur. ij ad. Thtmo. iij. Scito qꝛ i nouissimis diebus instabũt tp̃a ꝑiculosa/ ⁊ erũt hoies se ipsos amãtes/ qd̃ est radix multoꝝ maloꝝ. ⁊ subdit. cupidi. supbi. elati. ⁊c. voluptatuũ magꝫ amatores/ q̃ hoc animo pascũt oues xp̃i vt suis velit esse/ dediti voluptatibus se cõuincũtur amare. non xp̃m/ vel gl'iandi vl' dominãdi vl' acq̃rendi cupiditate. nõ obediẽdi ⁊ subueniẽdi et deo placendi caritate. Itẽ. Augꝰ sup Jo. Nescio quo explicabili modo q̃s seipsũ nõ deum amat/ q̃sq̃s deũ nõ seipsum amat. se amat q̃ ei nõ potest viuere de se. moritur amãdo se. Non ergo se amat q̃ ne viuat se amat/ cũ vero ille diligit̃ de quo viuitur nõ se diligendo magis diligit qui ꝓpterea se non diligit vt eum diligat de quo viuit. Circa officiũ pascẽdi notãdũ q̃ ml'tum est acceptũ deo. Jerẽ. iij Dabo vobis pastorem iuxta cor meũ ⁊ pascẽt vos scia et doctrina. j Pet' v. Pascite q̃ in vobis ẽ gregẽ domini. ⁊ mouetur petrus ad mouẽdũ pascẽdũqꝫ. Tripl'r debet pastor pascere scꝫ exemplo. v̄bo. tp̃ali subsidio. Ad pabulũ exempli monet apl'us. j. ad. Thimo. ix. Exẽplũ esto fideliũ in verbo. in cõuersatione Thimo. ij. In omibus exẽplũ p̃be teipsũ bonorũ op̃m. De alys duobus dicit. Aug Talis debet esse rector ecclesie/ q̃ ꝓponat verba doctrine ignorãtibꝰ ⁊ mensam suã ꝯmũicet indigẽtibꝰ/ libẽter audit linguã eius loquentẽ cuiꝰ dexterã expectat porri

gentē/ Bis monetur petr⁹ pascere agnos. q̄ nec lanā nec lac pastorib⁹ ministrāt/ z se mel oues/ qz sciebat xp̄c pastores ecclesie parū facturos illis a quib⁹ nō spare vtilitas tpalis/ z qz iuuenes frequentioze indigent refectōe spūali q̄z senes sic etz corpali. Optet scdo q pastor si necesse fuerit aiam ponat p ouib⁹/ sicut ꝓnceps pastor fecit z petiuit facere z voluit/ de quo subditur. cū esses iunior zc. Cū aūt senueris extendas manus tuas crucifigend⁹/ Ad hoc aūt vt venias/ alius cinget te z ducz quo tu nō vis Aug⁹ Hunc inuenit exitū negatoz et amatoz ꝓsumēdo elatus/ negādo prostratus/ flendo purgatus/ confitēdo probatus/ paciendo cōuiciatus/ hunc inuenit exitū vt p eius nomine pfecta dilectione moreretur/ cū quo se moriturū p grege pascendo promiserat/ Sed quomō morietur p grege pascēdo/ q̄ nec vnā puā refectionē p eo vel prauū lectum sustinere vellet/ Gregoriꝰ Primū nobis est exteriora nostra p ouib⁹ nostris impendere/ Postremū vero si necesse fuerit. etiā mortem nostrā p eisdem ouibus ministrare/ Sed cum incōparabiliter longe melioz anima sit qua viuim⁹ q̄z terrena substātia quā exterius possidem⁹/ qui nō dat p ouibus suis substantā suam/ quomodo p eis daturus esset animam suam.

Ōn ꝓmemoratione Pauli
Sermo. 70.

Tempus meē resolutiōis instat. bonum certamen certaui. cursum ꝓsummaui. fidem seruaui Ideoq̄z reposita est mihi corona iusticie. ij. Thy. iiij. Ecclesia retulit hodie transitum beati Pauli a valle miserie ad locum glozie/ z ꝓgratulatur ei de corpore mortis exeūti/ lucrum quod diu ꝓcupierat ꝓquirēti. bonū qđ secutur⁹ fuerat apprehendēti/ Verisimile est. q̄ in exitu a mortali corpe multum gratus sit spiritus eius/ qui ait. Infelix ego homo q̄s me liberabit de corpore mortis hui⁹ Ad Roma. vij. Multum lucrum adquisiuit sibi moza que est nake debitū/ ꝓmutata in regni celestis p̄cium. ad Phil. j. Mihi viuere christus est et mori lucrum/ Hodie summū bonum apprehendit quod tanto tempe secutus fuerat/ ad Phylip. iij. De quoz si quomō apprehendā/ Sciens domin⁹ desideriū quod paulus habebat de transitu ab hac vita mortali/ ꝓpinquitatē illius transitus ei reuelauit/ z de victoria sua et corona eum securz reddit/ qđ Thimo. verbis ꝓpositis scripsit/ In quibus p mo ꝓpinquitatē resolutionis sue indicat. Secundo ostensionem laboris sui et corone confortat. primū ibi. Temp⁹ zc. Laborem suum ostendit ibi. Bonum certamen zc/ Coronam ibi. In reliquo zc. id est in futuro reposita est mihi corona iusticie/ Simile ei qđ hic dicit/ Temp⁹ mee resolutōis zc. hēt. ij. Pet. j. Ubi petrus dicit Certus sum q velox est depositio tabna culi mei/ sicut domin⁹ deus signauit mihi Propinq̄tas vero mortis paulo reuelata/ non euz terruit/ cum haberet in desiderio mortem z vitam in pacientia/ ad Phyl. j. Coartoz e duobus/ desiderium habens dissolui/ et esse cum christo. multo est melius/ pmanere qđ in carne necessarium est p pter vos. Prouerb. xxviij. Justus vt leo confidens absq̄z terroze/ Eiusdem. xxx. Leo fortissimus bestiarum ad nullius pauebit occursum/ querit Aug⁹ Quomō paulus potuit dicere/ bonum certamen certaui zc. Cum adhuc restabat tempus passionis quā sibi impendere predixerat/ tam magna conflictio/ tam magna luctatam graue/ z tam grande certamē ad cui⁹ ꝓsummandū cursum adhuc illud deerat. vbi erat futur⁹ acrioz et crudelioz inimicus/ et subdit hanc responsionē. hoc dicit non re plena/ sed spe firma/ quia de victoria futuri certaminis z cursus ꝓsummatione certum eum securūq̄z fecerat/ q̄ sibi passionem iminere iam reuelauerat/ ideo qđ futurū fuit p̄sumpsit. z tanq̄z fuerit. indicauit/ Magnam securitatem videbat habere cum diceret. ad Ro. viij Quis me separabit a caritate xp̄i zc/ tribulatio angustia. zc/ et post. Certus sum quia neq̄z moz neq̄z vita zc. Circa scōm notandum q tempus huius vite temp⁹ est certandi/ tempus pegrinandi/ tempus adq̄rendi/ Tempus certandi. quia milicia est vita homini s sup terram Job. vij. Berū Jn mundo isto tanq̄m in stadio certamis

De sancto Paulo

positi sumus/ ibi christus mortuus est/ q̄ vero hic liuorem vel plagas nō suscepit. in futuro mundo miles inglorius appare bit/ Nunc est tempus pegrinatōis. j. Pet. v. Obsecro vos tanq̄ aduenas ⁊ pegri nos/ pſ. Aduena ego sum apud te ⁊ pegri nus. sicut omnes patres mei/ ad banc pe grinationē ptinet q̄ animus bois tendat ad dei fruitionē/ vnde animo isto non est manendū. cū corpus eius curzat ad mor tem/ Aug⁹. iiij. li. pfess. Feciſti nos ad te. in quietum est cor nostrū donec veniat ⁊ re quiescat in te/ Idem. Nihil aliud est tem pus p̄sentis vite q̄s cursus ad mortem/ in quo nemo vel paululū vel tardius ire per mittitur/ sed omēs pari motu vrgemur/ Ad hoc etiam. vt homo ad alium locum tendat/ facit velox transitus rerum tempa lium. Sap. v. Transierunt velut vmbza omnia/ Item mutabilitas hui⁹ vite Job. xiiij. Tanq̄ flos egreditur ⁊ p̄teritur. ⁊ fu git velut vmbza/ ⁊ nū. in eo sta. p/ Ad idem facit q̄ locus iste non est patria sed exili um/ ideo sancti ad locū meliorē et ad bo na meliora anbelant/ Nūc est etiā temp⁹ adquirendi. ſm illud Eccī. iij. Temp⁹ ad quirendi ⁊ temp⁹ perdendi/ Nunc est tē pus adquirendi animas xp̄o/ nūc est tem pus adquirendi viram īmortalem/ Nūc est temp⁹ pdendi bona transitoria ⁊ adqui rēdi eterna/ Eccī. xl. Perde pecuniā p̄ter fratrē/ Certamen respicit id q̄ est cōtra cursum. Ideo bonis infimis non debent electi adherere ⁊ ad pmanentia p̄opare. Fides enim respicit illud q̄ est supra vel iuxta. Fidem ergo debem⁹ seruare deo et p̄ximo. Quantū ad primū dicit apostol⁹ Bonum certamen certaui. Seruos dei ipugnat in mundo illo corruptio carnis. Vanitas mūdi/ malicia dyaboli. Insult⁹ carnis sunt tētatōes luxurie/ insult⁹ mōi sunt tentatōes cupiditatis/ Insult⁹ dya boli sunt tentationes supbie/ Qui tentati onib⁹ cedit ⁊ p̄sentit/ male certat ⁊ vincit ⁊ suspendit/ Qui resistit. bene certat ⁊ vin cit ⁊ cozonat. ij. Thym. ij. Non cozonabit nisi qui legittime certauerit/ Tentatiōes carnis ap̄s vicit/ caste eā vixit. j. Cor. Castigo corpus meum ⁊ in ser. re. zc. Ad designandū candorem castitatis. ipsi⁹ in martirio eius/ de corpore suo vnda lacte exiuit/ Tentationes cupiditatis vicit q̄ diuicias perfecte p̄tempsit. ideo q̄uenien ter recitatur in euangelio hodierno/ Ec ce nos reliquim⁹ omia/ ad Phyl. iij. Qui fuerunt lucra hec arbitratus sum p̄ xp̄o detrimenta/ ⁊ paulopost ⁊ arbitror vt ster cora/ vt christum lucrifaciam/ Tentatio nes superbie vicit/ quia humillimus fuit. j. Cor. iij. Ego sum inquit minim⁹ apo stolorum. Ephe. iij. Mihi omniū sancto rum minimo data est gratia in gentibus euangelizare inuestigabiles diuicias gra tie christi/ Sequit (cursum p̄summaui) Vita mortalis ſm Greg. Via est in qua paul⁹ cucurzit/ quā velociter et strēnue ex ecutus ē. vt de⁹ mandauit. p̄ma. Cor. iij. Ego sic curzo nō q̄si in incertum/ ipse sic cucurzit q̄ cōprehendit/ in. eoō. sic curzite vt p̄prehendatis. Hebre. xij/ Curzamus p̄positum nobis certamen. Bern. Qui a mat ardentius curzit velocius ⁊ perueni et citius/ Ipse cursum p̄sumauit. q̄ nec bonis mōi visitatus detineri potuit/ nec malis vinculis/ nec etiā cathenis. cursus eius impeditus fuit ad Ephesi. iiij/ Ob secro vos ego quasi vinctus in domino/ In vinculis etiam positus a p̄dicatione non cessauit/ Sunt alij qui cursum p̄riuꝫ faciūt. de quib⁹ Hiere. xxiij. Factus cur sus cor malus pedes cor ad malū curzūt Prouer. j. veloces pedes cor ad effundē dū sanguinē/ de ipsis dicit Bern. Alacri⁹ curzunt ad mortem q̄s nos ad vitam/ non tantū de die sed etiā de nocte/ nec tātum diebus non festiuis sed etia festiuis/ non tm̄ pedibus sed omnib⁹ membris tendūt ad infernum/ Quidā vero bene curzētes ante cursus p̄sumationē cadunt ⁊ collum frangūt sibi/ Sequitur (Fidem seruaui) Apostol⁹ xp̄o fidelez se exhibuit. eius em̄ gloria. nō suam quesiuit/ Nomē eius co rā gentib⁹ ⁊ regib⁹ portauit ⁊ filijs israel/ ⁊ ipi nō sermonē facere volunt zc/ Caput eius dū p̄cisum fuit/ nomen dñi nostri ihu christi clara voce p̄sonuit/ Ipse talen tum sibi p̄missum fideliter dispensauit. j. Cor. xv. Gratia dei in me vacua nō fuit. ij. Cor. xij. In laboribus plurimis. p̄ma Cor. xv. Abundanti⁹ omnib⁹ laborauī ipse euāgelio q̄ reuelationē domini ihu christi didicerat/ ecclesiā illuminauit/ et

odore bone fame eam ꝯfortauit. ij. Cor. .ij. Christi bonus odor sumus. in morte eius lux magna super eũ apparuit ⁊ odor maxim⁹ de corpore ei⁹ exiuit. Fidelitati vero ei⁹ corona reddita est. ꝟm illd̃ Apo. .ij. Esto fidelis vsq; ad mortẽ ⁊ dabo tibi coronam vite. de quo subdit̃. In reliquo reposita est mihi corona iusticie. Iusticia dicit̃ quantũ ad illud quod est ꝯdignum. munus vero est quantũ ad illud quod est supra ꝯd ignum. Vel iusticia potest dici facta comparatõne p̃mij ad meritum. munus vero habito respectu ad radicem merendi que gratꝫ datur. Et quantũ ad hoc intelligitur. illud Isa. xxvi. Omĩa opera nostra operat⁹ es domine ⁊c̃.

¶ De beata Margareta Sermo. vj.

Qui gloriatur in domino glorietur. prima Cor. x. Cum homo creatura nobilis sit ⁊ ad gloriam regni celestis creatus. naturalit̃ appetit gloriari. ideo necessarium est scire in quo gloriari debeat. ne forte vnde confundi possit gloriam querat. In q̃ aũt gloriari debeãt ostendit apostolus in verbo ꝓposito dicens. Qui gloriatur. in domino glorietur. Non debet homo gloriari in malis. ps̃. Quid gloriaris in malicia ⁊c̃. Gloriatio ista est tal̃ ac si aliquis gloriaret̃ de hoc ꝙ in lutum fetidum cecidisset. peccatũ enim res immundissima est. Item non debet gloriari in bonis hui⁹ mundi Hiere. ix. Non glorietur sapiens in sapientia sua. ⁊ non glorietur diues in diuicijs suis. In sapiẽtia mundana non debet aliquis gloriari. qꝛ sapientia hui⁹ mũdi est stulticia apud deum. Ipsa enim ẽ velut lumen lignorum putridorũ. qd̃ de nocte apparet. de die non. In tenebris hui⁹ vite videtur esse sapientia. sed in futuro apparebit ꝙ sit insipiẽtia. De fortitudine etiã corporis nõ debet aliquis gloriari. quia fortiorib⁹ fortior instat cruciatus. Sap̃. vj. Hoc est gloriari de fortitudine sui hostis cum corpus aduersetur spiritui. De diuicijs non debet etiã aliquis gloriari. quia non ꝓderunt diuicie in die vltionis. quia gloriari de multitudine diuiciaꝝ que amantur ꝯtra deum. est gloriari de hoc ꝙ habet magnam molam ad collum. qua mergend⁹ est in ꝓfundum inferni. In domino debet gloriari. Qui gloriat̃. potest gloriari de hoc ꝙ habet dñm deũ. cũ sit optim⁹ dominus. Ps̃. Beata gens cui⁹ est dominus deus eius Idem. Beatus popul⁹ cui⁹ domin⁹ deus ei⁹. Ambrosi⁹. Mori nõ timeo. qꝛ bonũ dominũ habeo. Item potest aliquis gloriari in dei cognitione. ꝟm illd̃ Hiere. ix. Sed in hoc gloriet̃ qui gloriatur scire ⁊ nosse me. Baruth. iij. Beati sum⁹ israel. qꝛ que placent deo manifesta sũt nobis. Itẽ potest quis gloriari in gratia domini. quã ostendit se habere. ij. Corinth̃. j. Gloria nostra hec est testimoniũ ꝯscientie nostre. quãdo spũssanct⁹ reddit testimoniũ spũi nostro ꝙ sum⁹ filij dei. Item potest quis gloriari in dei imitatione. vt cũ exemplo christi bona transitoria despicit. vel tribulationes pacienter sustinet. Ecc̃i. xxiij. Magna gloria est sequi dominum. Sic gloriabat̃ paulus. Ro. v. Gloriamur in tribulationib⁹. gloriari debet christian⁹ i hoc qd̃ iudicio domini sui christi ẽ gloriosum. non mũdi indicio. Iudicio christi gloriosa res est humilitas. q̃ appetit palliari superbia ne vilescat. Altitudo vero seculi. iudicio dei res est ignõiniosa. Luce .xvj. Quod hominib⁹ altum est abomĩatio est apud deum. In quo debet christianus gloriari ⁊ in quo non. require in festo sancte crucis in ꝟmone illo. Mihi absit gloriari. Amor qui est inter seruuꝫ christi ⁊ christũ. cũ sit vnio amantis ⁊ rei amate facere debet vt xp̃i seruus glorietur. de bonis que ꝑtinent ad gloriam xp̃i. gloriã em̃ christi suam debet reputare. sicut mater d̃ amore quẽ habet ad filium de exaltatõne filij gloriatur. vt cum fit episcop⁹ vel aliter sublimat̃. Sic seruus christi debet gloriari de hoc ꝙ dominus suus sedet ad dexterã patrꝫ ⁊ data est ei oĩs ptãs in celo ⁊ in t̃ra ⁊ ꝙ in noĩe ei⁹ oẽ genu flectat̃. dꝫ ꝟu⁹ xp̃i gl̃iari in dño. h̃ est ĩ bonitate ⁊ virtute dñi sui. vt si quid boni hꝫ ei attribuat. qui. fons est oĩm bonorũ. si q̃d boni agit ꝟtuti ei⁹ attribuat. j. Cor. 4. Quid hẽs qd̃ non accepisti. q̃re gloriarꝫ q̃si nõ accepis. Btã margareta cuius hodie festum celebram⁹

in dño gloriari potuit, q̄ ipsius virtute carnem. mundū. dyabolū vicit. Carnem vicit quia virginitatē semp habuit ⁊ seruauit, mūdum vicit. quia tiranni precepta ⁊ tormenta contempsit. Bona etiam mundi non concupiuit nec mala timuit. Dyabolum vicit cuius astucias deprehendit et pedem suum super caput eius posuit sicut patet perlegenti vitam ipsius. Spiritualiter ista bona virgo gloriari potest in domino quia domino est sociata tanq̄ sponso. Honorabilissimum est tale cōnubiū cum creatura creatori sponsa efficitur. Si tantus est honor regem habere sponsum francie quantus honor est habere regem glorie magnū honorem faceret christus virgini si dignaretur eam in ancillam assumere. Seruire enim regi regnare est cum eo quantum ergo honorem ei facit cum eam in sponsam accepit atq; elegit ipsa nō esset digna discalciare eum cum ille quo maior inter natos mulierum nō surrexit dixit se non esse dignum soluere corrigiam calciamēti. eius ⁊c. Joh. j. Mirabilis honor est cū ille qui angelos habet pro seruis humilem virginem pro sua sponsa elegit cum quanta exultatione esset ei cantandum. ipsi sum desponsata cui angeli seruiunt tñ exultationi miscendus est timor. multum em̄ debet timere ne inferat contumeliā a quo tantam suscepit gloriam. Ps. Exultate ei cum tremore. Hoc nobile ꝯnubium verum ꝯnubium est. Carnale autem ꝯnubium est quasi signum et quedam pictura. Ad ephe. vi. Sacramentū hoc magnū est ego autem dico in christo ⁊ in ecclesia cōnubium carnale qđ cum hoīe mortali contrahit morte soluit ſm illud. j. Corinth. vij. Si dormierit vir eius. soluta est a lege viri cui vult nubat in domino. Cōnubiū vero spirituale qđ cū đo immortali contrahitur morte non soluitur immo sponsa per mortem ad sponsi fruitionem perducitur. Hoc cōnubium non solum est honorabilissimū immo ⁊ iocundissimū et fructuosissimū. Iocunditas vero in presenti inchoat sed in futuro pficit. Sed cū oculus nō vidit deus abs te que preparasti diligentibus te quanta preparasti sponse om̄ia preter te contemnenti integro te amore amāti quis exprimere valeat iocunditatem quā sponsa dei habebit cum sponsum suum facie ad faciem intuebitur. Huic iocunditati iuxta verbum beati Bernhardi comparata omnis aliunde iocunditas meror est. Omnis suauitas dolor. omne dulce amarū. omne decoꝝ feduꝫ omne aliud quantūcūq; delectari possit molestum. Spe huius iocūditatis contemnere debet sponsa christi omnē vanam iocunditatem seculi vnde ſm consuetudinē aliquorū cum virgines consecrātur legitur in euangelio plorabitis ⁊ flebitis vos mundus autem gaudebit vos autē cōtristabimini. sed tristicia vestra vertet in gaudium ⁊ in introitu misse cantatur Vultum tuum domine ⁊c. ⁊ in cōmunione dicitur ad implebis me leticia cum vultu tuo ⁊c. Fructuosissimum est hoc cōnubium. cum enim statui coniugali debeatur fructus tricessim⁹ viduali vero sexagesimus. Virginali debet centesimus. Unde Mathei. xiij. dicitur de semine qđ cecidit in terram bonam q̄ aliud dedit fructū tricessimum aliud sexagesimū. aliud centesimū. Virgo dei in pñti cōsecrata habet maiorem fructum quia soli deo habet intendere. Illa vero que est in carnali cōiugio habet intendere viro ⁊ mundo. j. Corinthioꝝ. vij. Mulier innupta ⁊ virgo cogitat que ei sunt vt sit sancta et corpore et spiritu. Que autem nupta est cogitat que sunt mundi quomodo placet viro. In futuro vero habebit maiorem fructum premij qꝛ preter commune premium aureolam. non curet sponsa christi si non habeat fructum carnalem cum habeat spiritualem. Ad Gal. v. Fructus spiritus. caritas. gaudium. pax. ⁊c. non curet si non habeat illum fructū viperarum qui matrem affligit ⁊ aliquando matrē occidit ⁊ frequenter matri causa damnationis existit attendat qđ dicit domin⁹. Luc. xxiij. Venient dies in quibus dicent Beati steriles que non genuerunt ⁊ vbera que non lactauerunt. Item illud Sapiētie. iij. Felix sterilis ⁊ incoinquinata que nesciuit thoruꝫ in delicto habebit fructum in respectione animarū sanctaruꝫ. Item non curet si nō habeat filios qui frequenter sunt mali patrem ⁊ matrem faciunt maledici quos parentes coram toto mundo ad patibulum videbunt duci. Ecc̄i. xiiij. Ne iocunderis in filijs impijs si multiplicentur ⁊c. Melior est enim vnus qui timet deum q̄ mille filij impij. et vtile est mori sine filijs. q̄ relinquere filios impios.

De sancta maria magdalena. Sermo. I. In ordine. 72.

DOmus imple ta est ex odore vnguenti. Johānis. xij. Bis vnxit maria dominū. Primo in galilea. in conuersione sua. Luce. vij. Secundo in Bethania de quo habetur Mathei. xxvi. Et Johannis. xij. Hac vnctione vnxit maria ⁊ pedes ⁊ caput de pedibus dicit Johannes. de capite dicit Matheus ⁊ Marcus. Unguentum de quo facta fuit hec vnctio fuit de nardo. qđ genus vnguenti est preciosum. Nardus herba parua ⁊ calida vt dicit Nicol'. super illud Canticoꝝ. j. Nardus mea dedit odorem suauitatis Marcus dicit hoc vuguentū fuisse nardi spicati de spicis ⁊ folijs confecti qđ genus est preciosius q̄ꝫ confectum ex radicibus. Johannes dicit nardi pistici id est fidelis. pistis grece fidelis latine. Unguentū illud fuit pisticum fidele fideliter confectum absqꝫ cōmixtiōe vel sophistica admixtione. Odore vngenti ad litteram domus ista repleta est. magne enim erat redolentie. memoria enim deuotionis marie quasi odore vnguenti suauissimi replenda erat domus ecclesie. Sicut dominus insinuat. Mathei. xxvi. Ubicunqꝫ predicatum fuerit euangelium hoc in toto mundo dicetur ꝙ hoc fecit in memoriam eius. Et notandū ꝙ memoria sanctorum odori vngenti comparatur. quia odor aromaticus postq̄ꝫ res esse desinit vel ad aliū locū trāsferť restat qđ snauitate delectat. virtute confortat. Prouerbioꝝ. xxvij. Ungento ⁊ varijs odoribus delectatur cor. Sic memoria sanctorum post transitum eoruꝫ de mundo restat qđ corda fidelium delectat ⁊ ꝯfortat. Aliter est de memoria malorum. Perit enim memoria eoruꝫ cū sonitu. Cessante enim sonitu campanarum ipsis sepultis cessat memoria eorum ⁊ si remanet non redolet. sed fetet. Prouerbioꝝ. x dicitur Memoria iusti cum laudibus nomen autem impiorum putrescet. Ecclesiastici. x. Perdet dominus memoriam superborum ⁊ relinquit memoriam humiliū. Exodi. xvij. Delebo memoriā amalech Sub celo mēoria marie suauis ē in odore ī ore in aure. sicut de memoria marie. Josie Ecc̄. 49. Memoria iosie in compositione odoris facta est opus pigmentarij in omni ore quasi mel indulcabitur. eius memoria ⁊ vt musica in couuiuio vini. memoria eius est quasi cōpositio vel confectio odorifera. Uere est opus pigmētarij. filius dei sanare volens genus humanum sciens nil adeo impedire ei⁹ sanationē nisi mali exempli fetorem pigmenta fecit in mundo quorū redolentia confortarētur qui spiritualiter infirmabanť. Ecc̄. xxxviij. Ungentarius faciet pigmenta suauitatis ⁊ vnctiones conficiet sanitatis. Deuotio marie in corde suauis est dum cogitatur. in ore dum dicitur. in aure dum auditur ⁊ quasi musica in cōuiuio vini. Armonia cōsonantia valde suauis est cum corda letificata sunt vino. Et possumus sex exēpla ex euāgelio hodierno colligere que vtilia sunt ad edificationē ecclesie. Primuꝫ est acceleratio eundi ad saluatorē que est contra vicium dilationis quo multū laborat genus humanū Seneca. Nihil facti habemus. nostra distulimus in futurū ⁊ id nō habemus cū non dū sit Aliqui sunt etiā qui nec habēt futurū. nullum ꝓpositū habentes non curantes nisi ꝙ vnus transeat dies post alium Ipsi sunt animalia sine cauda ipi sunt velut nauis dimisso gubernaculo ventis exposita. Prouerb̄. xxiij. Eris sicut dormiens in medio mari ⁊ quasi sopitus gubernator amisso clauo. cui⁹ vicij dilatiōis hēs exēplū in h̄ ꝙ đr vt ꝯg̊uit ꝙ iesus accubuisset ī domo pharisei. attulit alabastrum vnguenti ⁊c̄. Scđm glo. genus marmoris est in qua alia vngenta seruantur incorrupta Uidebatur habere rationabilē causam dilationis. Nec tēpus nec locus videbatur esse plorādi pctā sua Om̄ia tempus habent. Ecc̄i. iij. Omni negocio tempus est ⁊ oportunitas. Eiusdē. viij. Non est tēpus molestandi homines dū ipsi comedūt sicut in luctu musica narratio īportuna. sic luctus importunus videť esse in cōuiuio. Ecc̄. vij. Poniť quasi ex opposito domus luctus. ad domū conuiuij. ipsa sup̄ cōuiuātes ingressa est. nō iussa venit. inter epulas lacrimas obtulit. vt ait Greg⁹. Locus etiā non videbať esse cum ipsa esset publica peccatrix. et dn̄s dom⁹ esset pharise⁹. pharisei v̄o pctōribꝫ indignabāť. Lu. 18. Exēplo g̊ ei⁹ si in pctō es n̄ differas in̄ exire vl' si es ī loco piculoso nō differas ind̄ recedere Bern. abscōdi ignē ī sinu meo. ⁊ exusto iā lať nudatꝫ iā visceribꝫ iā

fame effluente consulendum est an excutiaz illum. Sicut quando carbo insilit in sinum alicuius statim excutitur sic peccatum mortale q̄cito perpenditur amouendum est. bona enim hominis consumit. Est enim ignis vsqz ad cunsumationem deuorans z omnia eradicans genimina. Johannis. xxvi. Item quisibi videt imminere periculū in mūdo debet relinquere mundum. est enim velut fornax igne infernali succensa z draco infernalis ignifumus nō cessat spirare ibi. Job. xli. Anhelitus eius prunas ardere facit z flamma de ore eius egreditur. Ysaie. lxiij. Ego creaui fabrum sufflantem in igne prunas. prima Johannis. vi. Totus mundus in maligno positus est. Johelis. j. Ignis comedit speciosa deserti. Quid differt de mundo exire qui videt se incipere comburi. qui crines cogitationum iam habet cōbustos et vestes pro magna parte combustas. Ita qui femoralia sua igne luxurie iam amisit Quātū viri spirituales instare debeant illis qui in mūdo periclitantur vt inde exeant insinuatur eis. Geneſis. xxx Instantia quam angeli fecerūt Loth vt de sodomis exiret z suos educeret. quia delendus erat locus ille. Secundum exemplū est verecundie de quo ibi. Stans retro zc. Bernhardus. Quantum displicet deo impudentia peccatoris tantum placet ei penitentis verecundia. Sicut qui cecidisset in latrinā. refugeret videri. sic qui in peccatū cecidit notoriū. corde debz verecūdari Peccatum erubescibile est. nichil videt erubescibile nisi ipsum peccatum. Etiam nuditas corporis non erat erubescibilis ante peccatum. Immundicia corporis non est immūdicia comparatione peccati. Mathei. xv. Non lotis manibus manducare non coinquinat hominem. Multum deberet erubescere peccator cum considerat bona que a deo receperit. Et cū considerat etiaz mala que ecōtrario reddidit Canis non est ingratus domino suo sicut peccator deo. Tertiū exemplum est humilitas de quo dicitur Secus pedes dñi. de ei⁹ humilitate potest intelligi. illud Canticorū. iij. Cum esset rex in accubito suo nardus mea dedit odorem suum. Per nardum que parua est z odorifera herba intelligit huius peccatricis hūilitas que christo multuz placuit. Bernhardus loquens ad animam peccatis oneratam. Non tibi quecunqz es anima talis. non tibi ille locus vilis aut despicabilis videatur Ubi sancta peccatrix peccata deposuit. induit sanctitatem Igitur beate penitētis exemplo pster nere z esto misera vt desinas esse misera. Humilitatem a principio sue conuersionis arripuit nec eam deseruit donec christum videre z tangere meruit. Post eius resurrectionē legimus sex vicibus ipsam stetisse z stare voluisse iuxta pedes domini. Luce. ij. et. x. Sedens secus pedes dñi. et Luce. viij. Stans retro secus pedes dñi. Johannis. xi. Videſ cum cecidit ad pedes eius. Johannis. xij. Unxit pedes domini. Quinto voluit pedes eius tangere. sed non est pmissa. Johannis. xx. Noli me tangere. Glosa. hic innuit q̄ pedes eius amplecti voluit. Mathei vltimo. vbi legit de ipa z socia ei⁹. Accesserūt z tenuerunt pedes eius. Ad pedes eius stat peccator humilis qui inferiorem se reputat minimo quē de corpore christi mystico credit esse. pedes enim sunt infima membra corporis. Qui est in mortali peccato canē se debet reputare. Apocalipsis vltimo. Foris canes. z oīez in quo videt signa q̄ bonus sit. debet reputare quasi dominum suum. tanq̄ eum qui filius est domini sui. consueuerunt enim subditi filios dominorū suorum domi nos vocare. Hac hūilitate obtinuit mulier chananea a christo qō voluit. Mathei. xv. Licet duriciam ei prius ostenderit Non est bonum inquit sumere panem filiorum z mittere canibus. cui ipsa. etiam supple non est hoc bonum. panis integer ad canem nō pertinet sed mice. Nam catelli edunt de micis que cadunt de mensa dominorum suorum. Christus comparauerat eam cani. ipsa seipsam catello quod est diminutiuū z filios dei dominos vocat Ps̄. Respexit in orationez humiliū Et cum vix posset esse q̄ homo qui in peccato mortali est vtilitatem suam vere agnosceret quin exempla de statu illo desideraret Est enim vt canis. immo cane inferior quia duplicis mortis debitor temporalis et eterne. Quartum exemplū est doloris quem ostendūt lacrime de quo ibi. lacrimis cepit rigare pedes eius. Gregorius. Quo dolore ardebat que flere inter epulas non erubescebat. De fletu eius habem⁹. Joh. xi.

Jesus vt vidit eam plorantē. Et eiusdē. xij. Maria stabat ad monumentū foris plorās In eodem. Dicunt ei angeli. Mulier quid plorās ꝛ post. Dominus adhuc inueniēs eā dicit ei mulier quid plorās. Cui multi dissimiles sunt qui nunq̄ pro peccatis suis vnaz guttam lacrimarum fundunt. nescientes q̄d sit peccatum. si enim hoc scirent pocius sanguine lauarent q̄n ea nō delerent. sicut christus fecit. Apoc. j. Qui dilexit nos lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Quintuz est exemplum feruoris ꝛ est contra vicium remissionis vel tepiditatis. ipsa cum tanto feruore penitentiam recepit q̄ nec sibi nec suis pepercit. Solent mulieres diligenter seruare os suum ꝛ crines suos multum amare. ipa pedes osculatur ꝛ de crinibus suis fecit terzorum pedum. ipa non timet preciosum vngentum quasi pdere. perditionē lucrum reputat. solum xpo placet. Phil. iij. Propter quē omnia detrimenta feci ꝛ arbitroz vt sterco/ra vt christum lucrifaciā. Gregoriꝰ. De ipsa quot in se habuerat oblectamēta tot in se inuenit olocausta. conuertit ad numerum virtutum numerū criminū vt totū deo seruiret in penitentia quidq̄d extra se dīm contemplatur in culpa. cui multū sunt dissimiles qui penitentiā inchoare differunt ꝛc. Incipiūt remisse et quasi moztui agunt. Bern. ad fratres de monte dei. Si incipis incipe perfecte. si imperfectus es hoc ipsum perfecte agere stude. Si perfectionis aliud exempluz non habeas. teipsum in temetipso metire. Sextum est exempluz pacientie. phariseus vocat eam peccatricē cū ipe esset pocius peccatoz. Martha eam accusabat. Luc. x. Apostoli sunt ei molesti. Mathei. xxvi. Quid molesti estis huic mulieri. omnia pacienter sustinet. Luce. xxi. In pacientia vestra possidebitis animas vestras. Ad Heb. x. Pacientia nobis necessaria est vt voluntatē dei facientes reportemus repromissionem. Apoc. xiij. Hec est pacientia fides sanctozum.

De eodem Sermo. II.
In ordine. 73

Maria optimam partem elegit que non auferetur ab ea. Luc. x. Hodierna solennitas deuote celebranda est ab omnibus tam iustis q̄s peccatoribus et secularibus et claustralibus sed specialiter a claustralibus qui cōtemplatiuam ducunt vitam quozum maria exemplar est ꝛ speculum. Due enim sozores martha ꝛ maria duas vitas designāt. actiuam ꝛ contemplatiuā. De quibus dicit ysidozus in ō sūmo bono. Actiua rebus humanis bene vtitur. Contēplatiua vero mūdo renuncians soli deo viuere delectatur. vitam contemplatiuā nobis cōmendat saluatoz in verbo propositō Quā vir religiosus debet habere in desiderio licet aliquando habeat in pacientia. ipa optimo nitendit cui etiā adheret q̄ō necessarium est. ipa dicit Mihi adherere deo bonum est. ipsa in moz te non amittit q̄ō amauit. sed tanto liberius fruetur. Actiua in morte eum cui adheserat deserit. Multa attendenda sunt religiosis salubzia documēta. que maria eis ministrat de quibus duodecim nūc tangere nobis sufficiat. Primū est vt volentes ingredi religionem discretionē habeāt locum salubzem eligendo. saluti sue principaliter intendendo. hoc documētū datur eis in hoc q̄ vt cognouit iesum in domo symonis accubuisse. illuc venit vt ab eo salutem obtineret. Ex causis diuersis accedebant homines ad iesum. aliqui vt salutem corpozalem obtinerent vel sibi vel suis. Aliqui vt ab eo pascerentur Johannis. vi. Queritis me. non quia vidistis signa sed quia ex panibus manducastis ꝛ saturati estis. Maria nō sic. Si vis intrare religionem elige locū vbi religio seruetur. iunge te illis qui salutem suam operantur. filius videtur esse perditionis qui locum pereuncium ingreditur. Fatuum est aliquē religionem intrare quā ꝓspicit perire sed si ibi esset exire deberet. Seneca. Non tantum corpori sed etiam moribus salubzem locum eligere oportet Intrantibus religionem dissolutam dici potest illud verbum angelicum quem queritis. viuētem cum moztuis? Luce. xxiiij. Non debet aliquis religionē principaliter intrare propter comodum temporale vt propter diuicias vel delicias. Eccle siastici. iiij. Custodi pedem tuum ingrediens domum domini. pedem inquā intentionis. Sicut aliqui q̄ui pedem istum in coquina ponunt qui monachi coquinarij sunt.

Secundū est vt cum intrauerint. mala que cōmiserunt in seculo defleant. Maria habū dantia lacrimaꝝ pedes dñi rigat. Hiere. vi. Luctum vnigeniti fac tibi planctū amaruꝫ luctum quia luges mortem propriam cum mater plorans vnigenitū defunctum. lugeat alienū id est debet nouiciatus tpe sui nouicij compunctione peccata sua delere et humiliter confiteri. diligēter sunt instruēdi de modo confitendi ꝛ vt puritati ꝓscientie querende ꝛ conseruande intendant. Tertiuꝫ est vt verecūdiā habeāt q̄ fuga est rei indecētis. vel ſm Augustinū timor in turpi facto etiaꝫ multum refrenat ab actibus inhonestis Ue recūdie est q̄ maria retro stat Bern. sup can. Nescio si quid q̄ gracius verecundia in moribus deprehendi queat. verecundia est omniū ornatus etatuꝫ sed in tenera etate āplius pulcriusqꝫ enitescit. Quartum est vt humiliter se habeat. ad humilitatem pertinet q̄ maria secus pedes stetit. pedes sunt infime partes corporis in corpore iuxta pedes stat qui nulli se preponit. Luc. xiiij. Recumbe in nouissimo loco ꝛc. Quintū est vt ad omnes pacientiam habeāt. Maria pacienter sustinet phariſei indignationē. marthe accusationē. Luce. xi. Apostoloꝝ molestationē. Marci. xxvi. Qui paciens est multa gubernatur sapientia. Prouerb. xiij. Textum est vt amore ferueant. Feruorem amoris Marie ostendunt eius obsequia. de quibus saluator eam laudat. Item q̄ dñs ait remittuntur ei peccata multa quoniā dilexit multum. Septimū est vt obedientiam promptam habeant prompta obedientia marie ostenditur vbi martha dixit ei. Magister adest. ꝛ vocat te Et subditur. illa vt audiuit surrexit cito In auditu auris obediuit ei. Octauū est vt quietem diligant. Seneca. Primū argumentuꝫ mentis compositę est posse ꝛ consistere ꝛ morari secum. De quiete marie habes Luce. x. Sedens secus pedes dñi ꝛc. Item Joh. xi. Maria domi sedebat. Bonum vt ad silencium habeant amorem. Augꝰ. Loquela sit in necessitate. taciturnitas in iocunditate. si lebat maria cum diuersi loquerent. sed p ea loquebat saluator. Audiuit auris eius vocē dicentem sibi. Arseni fuge. tace. quiesce. hee sunt radices non peccandi ꝛc. Decimum est vt verba non proferant inutilia. Ad Ephesios. iiij. Omnis sermo malus de ore vestro non procedat sed si quis bonus est ad edificationem fidei qui dat gratiam audiētibus vtiliter loquebatur maria verba ipsius que in euāgelio leguntur q̄ vel sunt de deo vel cū deo. Johannis. xi. Domine si fuisses hic frater meus ꝛc. Eiusdem penultimo. Tulerūt dominū meū ꝛc. ꝛ post. Dñe si tu sustulisti eum dic mihi. Item mathei. xj. Vidi dominum ꝛc. Undecimum est vt compassionem habeant ad proximum. Duodecimū est vt deuotionem habeant ad deum hec duo designata sunt in hoc q̄ maria vnxit ꝛ pedes et caput iesu. De pedibus habetur Johānis. xij. De capite habetur. Mathei. xxvi. Bernhardꝰ super cantica. distinguit triplex vngentum hȳs verbis. Bonum est contritionis vuguē tum qđ de recordatione peccatoꝝ conficitur. Melius deuotionis qđ fit de recordatione beneficioꝝ dei. porro qđ vtraqꝫ vincit vnguentum pietatis. Ungento contritionis debent vti in se ingredientes religionem ad mentis curationem. vngēto vero pietatis vti debent ad pedes christi vt eis cōpaciantur q̄ sunt in miseria vel in mūdo vel in purgatorio. Ungento vero deuotionis debent vti ad caput vt de beneficijs a deo acceptis gratias agant ꝛc.

De beato Jacobo.
Sermo. 74

POtestis bibere calicem quem ego bibiturus sum ꝛc. Dicunt ei. possumus. Math. xx. Ecclesia in solennitatibus sanctoꝝ duobus intendit scz cōmenditioni sanctoꝝ ꝛ fidelium edificationi. Circa cōmendationem iacobi cuius festuꝫ hodie celebramus notandum q̄ iacobꝰ. maior est dictus quia prius est a deo vocatus q̄ alter iacobus alphei filius. ipe fuit vnus ex illis quatuor primo vocatis de quibus habetur. Mathei. 4 Ipse fuit sebedei filius. nepos beate virgis dñi consanguineus. Frater discipuli quem diligebat iesus. Familiaris fuit christo. ita q̄ ad multa secreta christi admissus est cum petro ꝛ iohāne fratre suo ad que alij apli admissi nō sūt. Ut i suscitatiōe filij archisynagogi. Mat. 9. mar. v. Lu. 8. Et trāsfiguratione Mat. 17. mar. ꝛ Lu. 9. Adhuc viuēs xp̄s

vidit in gloria sua. ¶Ite in die cene cum dñs oraturus secessisset a discipulis dicens sede te hic donec vadã illuc ꝛ orẽ. ꝛ assumpto petro ꝛ duobus filijs zebedei. cepit contristari ꝛ mestus esse. ¶Ipse adhuc viuens multum terribilis fuit demonibus. Unde dixerunt nos non possumus festucam attingere que in cubili tuo ẽ. ¶Ipse christo pro se passo primus inter apostolos vicem reddidit ab herode occisus. Actuum. xij. Occidit iacobuz fratrem iohannis gladio. quid retribuam dño ꝛ subditur Calicem salutaris accipiam ꝛc̃. In hoc nõ modicũ honorẽ deus ei fecit q ipm pro eo inter apostolos primo martirium sustinere voluit ꝛ ad gloriã prior peruenit. ¶Solent barones pro dono petere vt primum bellum habeant. Magnus honor est pro xpo pati. ad Phil. j: Uobis donatũ est pro xpo nõ solum vt in eum credatis sed vt etiam pro illo paciamini. Actꝰ. v. Ibãt apli gaudentes a conspectu consilij q̃m digni habiti sunt pro nomine iesu contumeliam pati. ¶Ipse in miraculis et subuentionibus fidelium post mortem prerogatiuam habuit. ¶Ad cõmendationem ipsius faciunt verba proposita. quesiuit dns ab eo ꝛ fratre eius an calicem bibere possent quem ipse erat bibiturus. qui calix ipsi domino terribilis fuisse videtur. cum diceret. pater si possibile est transeat a me calix iste. Math. xxvi. Ipsi tamen confidenter responderunt. possumus. in quo apparet eorũz magnanimitas. Sancti ad sustinendum pro christo multum feruentes fuerunt vt patet in paulo. Actuũ. xxi Paratus sũm ait non solum alligari sed etiã mori pro nomine iesu. ꝛ thomas. Johi. Eamus ꝛ moriamur cum illo. ꝛ hij dicunt possumus. ¶Triplici ratione sancti multum pertulerunt. Primo propter amoris magnitudinem quem ad christũ habuerunt. Amor em magnus fecit vt multũ vellent ꝛ ideo multũ possent. Gen. xxix. Uidebantur iacob dies pauci pre amoris magnitudine quibus pro rachele fruiebat. Aug⁹. Omnia seua ꝛ immania prorsus facilia ꝛ prope nulla facit amor Bern. Qui amat ardentius. currit velocius ꝛ peruenit cicius. ꝛ in libro de spiritu ꝛ anima dicitur. q amor est p desiderium currẽs. ꝛ per gaudium requiescens. per desiderium in appetendo. per gaudium in fruendo. Ideo aliqui in hijs que ad deum pertinẽt parum possunt quia parum volunt. Ipse martirium cõpleuit ipsa die ꝛ hora. qua dominus passus est scz. viij. kal. aprilis. vnde dicit Calixtus papa. ꝛ erat dies annũciationis dñi. et. viij. kalendas augusti. translatus est ad compostellũ ꝛ tertia kal. ianuarij sepultus. ¶Uoluit autem ecclesia eius festum octaua kalendas augusti tempore magis congruo celebrari. ¶Alia causa est q multum de deo confidunt. ꝛ ideo a deo adiutoriũ magnum recipiunt. Bern. q̃ tocius in bonis domini fiducie pedẽ porreteris. eo cicius possidebis. ysa. 61. Qui sperãt in dño mutabunt fortitudinem Fortitudo dñi quodãmodo est dum eos iuuat. Bern. Nil omnipotentiã verbi clariorẽ reddit. q̃ q omnipotẽtes facit. oñes qui in se sperant. fiducia in deo viuentiũ fortissimos reddit. vnde dicebat vincentius tyranno. dei virtute videbis me plus posse qui torqueor. q̃ possis ipse qui torques. ¶Tertia causa est. quia a deo consolationẽ recipiũt. q amaritudines tribulationum eis dulcorat. Bern. Quẽ non obtemperabit dulcedo illa que mortẽ q̃q facit dulcissimã. Ad phil. iij. Omnia possuz in eo qui me confortat. ꝛc̃ ¶Ecõtrario varijs de causis mali nõ possunt ea que facilia sunt. ¶Una est ignauia. Josue. xviij. Quo adusq marcessitis ignauia. ¶Secunda est debilitas ex infirmitate relicta. In psal. Infirmata est in paupertate virtus mea. ¶Tertia est a cibo spirituali abstinẽtia nimia. Psalmus. Aruit cor meum quia oblitus sum comedere panem meum. ¶Quarta est alterius oneris grauitas. vt accidit in eis qui onus graue ꝛ praue consuetudinis sibi assumpserunt. ideo onus christi leue portare non possunt. qõ figuratur per eum qui emerat iuga boum quinq ꝛ non poterat venire. Luce. xiiij. Pone grauissimam sarcinã pone molam asinariam. pone quinq iuga boum. non hominũ qui sunt insipienter onusti. ¶Quinta est premij celestis vilipensio. ista causa est in eis q̃ pro nihilo habuerũt terrã desiderabilem. Augustinus. Labor deterret. vide mercedem. qui agnoscunt premiuz libenter implent preceptum. Gen. penultio. vidit requiem q esset bona. ꝛ terram q esset optima. ꝛ suppossuit humerum ad portandũ ¶Sexta est defectus diuini adiutorij. que causa accidit in hijs qui se fingunt. quorum infirmitatẽ spiritussanctus nõ iuuat. Sap. j.

Spūssanctus discipline effugit fictū/ Septimū est impedimentū irrisoriū ⁊ dissuasionum mūdanaꝝ. quibus hoīes pusillanimes nimis credūt. Duplex solet aūt esse causa huius pusillanimitatis. Una est amor placendi mundo. Seneca Desines timere si sperare deseris/ Alia ē error ꝙ credunt esse timēdū. qđ pocius est deridendū/ Derisiones malorum quas bonis faciunt contēnende sunt ⁊ deridende/ Ridiculū est ꝙ ceci derident videntes ⁊ claudi recte ambulātes/ Seneca. Equo animo audienda sunt impiorum cōuicia. ⁊ ad honesta vadenti. cōtemnēdus est ipse contemptus/ Prouerb. xxiij. Ambulās recto itinere. ⁊ timens deum despicit ab eo qui infami graditur via/ Eiusdem. xxix. Abhominant impij eos qui in recta via sunt. nō solū nō sunt timēde irrisiones immo etiā appetende. Seneca. Non dum felix es si turba nō dū te deridet/ Item nō ꝙ multis. sed quibus placeas cogites. ¶ Item notanduz ꝙ quinqz de causis solent strenue operari q̄ ꝓpter corporis vtilitatē operant. ⁊ istis de causis strenue operari debēt qui in seruitio dei operantes salutez anime sue desiderant/ ¶ Una causa est quia laborant in ꝓprio opere. vt in ꝓprio agro. vel vinea fructum multuz habeant hac de causa strenue debēt operari qui pro salute anime sue operant/ quia talia opera ꝓprie sunt eorum. de hijs em̄ veruz est Apoc. xiiij. Opera illorum sequuntur eos. Ambro. Non sunt bona hominis q̄ secū serre non potest. sola miscđia est comes defūctorum/ ¶ Scđa causa est cum maioritati laborz rūdere dz maioritas mercedis hac đ causa strenue operari debēt qui salutez suā querūt. nunquid enim propriam mercedem recipient ꝑ m suuz laborem. j. Corinth. iij/ ¶ Tertia est causa. cum breuitate temporis artantur. hac de causa debēt etiam strenue operari q̄ salutem suam querunt. quia nesciunt q̄z diu hoc poterunt. Gal. vi. Dum tempus habemus operemur bonum ad omnes/ maxime autem ad domesticos fidei. Ecci. ix. Que potest manus tua instanter operare/ ¶ Quarta est causa cum redire volunt in gratiaz domini quā offenderunt/ hac de causa strenue operari debemus quia in multis offendim⁹ omnes j. Johānis. Si dixerimus quia peccatum non habemus nosmetipsos seducim⁹ ⁊ veritas in nobis non est ⁊c/ ¶ Quinta est cū corā tremendo dño de labore reddēda est ratio/ hac de causa etiam strenue operari debemus. Bern. Omne tempus tibi impensum requiret a te qualiter fuerit expensum/ Job. xxxi. Quid faciā cū surrexerit ad iudicandū deus. ⁊ cū quesierit quid respondebo ei.

¶ De beato petro ad vincula.
¶ Sermo. I. In ordine. 75.

Quodcunqz solueris super terram erit solutum ⁊ in celis. Math. xvi. Tria festa celebrat ecclesia ad honorem beati petri/ Primum est festum cathedre eius/ Secundum martyrij. eius/ Et tertiū festum hodiernum qđ dicitur festum petri ad vincula/ in quo festo recolit ecclesia quō petrus vincula corporalia in carcere herodis sustinuit/ a quibus eum dominus miraculose liberauit. ⁊ hoc in epistola hodierna recitatur. in euangelio vero recolitur quomodo potestatem soluendi vincula spiritualia a christo suscepit/ In matutinis autem recitata sunt que dominus fecit in vinculis petri/ Sicut enim dominus eum miraculose de vinculis liberauit. sic et multa miracula deus per ipsa vincula fecit/ ¶ Primum pertinet ad petri bonitatem/ Secundum ad eius potestatem quā in hac vita habuit/ Tertium ad potestatem quā habet in celo existens/ Primo monemur vt mala pene fortiter sustineam⁹/ Secundo vt mala culpe odiamus ⁊ destruamus/ Tertio vt đo adhereamus. ⁊ eum honorare studeamus q̄ seruos suos vsqz ad glorificationem pro penis adducit. ¶ Circa primum notandum ꝙ ille quem dominus in carcere in vinculis penalibus ponit. vt illa vincula pacienter sustineat/ attendere debet corpus suum stultum esse. vel pocius insanum. ⁊ ideo in vinculis esse ponendum/ ne forte sibi vel alteri noceat. ne se in aquam vel ignem precipitet/ Prouerbioꝝ. xxx. per tria mouetur terra. ⁊ quartum sustinere non potest ⁊c. per stultū cuz saturatus fuerit cibo. qui stult⁹ est ieiunus. insanus. saturatus est qđ manifeste accidit in corpe/ Itē attēdere debet corpus suū maliuolum qui dñm suum nititur fugere. vel ei rebellare ꝑuo ꝟo maliuolo tortura ⁊ cōpedes. Ecc. xxxiij. Attendere etiam debet. ꝙ nitit inimicari spiritui/ ideo ligandū est. vt possit

a spiritu superari. Gal. v. Caro concupiscit aduersus spm̄ ⁊ spūs aduersus carnem/ hostis familiaris est corpus ideo debet multuz timeri/ Nulla enim pestis efficatior ad nocē dū q̄z familiaris inimicus/ Attendere etiam debet quo animo deus det tribulatiōes/ Ille enim solus de flagello murmurat qui animū ꝑcussoris ignorat vt dicit Greg⁹. Si ille cui datur tribulatio est in peccato mortali est in loco valde īmundo ideo deus eum vinculis ligat vt extrahat/ Si ergo vincl'a vult dirumpe/ in loco īmūdissimo vt videt vult remanere/ Vilem se habet qui non sustinet vt educatur de lacu miserie ⁊ de luto fecis. Viliorem se habet q̄z suum asinum cui⁹ eductionē in simili casu ꝓcuraret/ Si i bono statu est. ponit eū dn̄s in vinculis vt eū retineat ne ab eo fugiat. vnde dicere debet cū. Dauid. Michi adherere deo bonum est/ Non debet se sociare illis q̄ dixerūt domino deo. recede a nobis/ Bern̄. Quantūcumqz seuiat tribulatio nō putes te derelictū esse sed memineris scriptū esse. Cum ipso sum in tribulatione/ Item attendere debet ꝙ ad celū in tribulatione trahimur/ Canti. j. Trahe me post te. Greg. Mala que nos hic premunt. ad deum ire ꝯpellunt/ Osee ij. In funiculis adam traham te in vinculis caritatis. vincula caritatis sunt pene corpales. Noli vincula dirumpere. si vis ad celum peruenire. Si placet deo vt in vinculis corporalibus maneas placeat ⁊ tibi/ si placuerit deo te ab eis eripe. hoc a deo recognoscas ⁊ ei gratias agas dicens/ Dirupisti vincula mea tibi sacrificabo hostiā laudis ¶ Circa vincula spiritualia attēdendū est ꝙ saluator in mundū venit vt ea solueret. ligari voluit vt ea solue rētur/ Vn̄ attendere debet homo q̄lia sint illa vincula ꝑ q̄bus soluēdis oportuit xp̄m ligari/ Xp̄s dn̄s captus in pc̄tis nostris. ptātez ht soluēdi/ ⁊ hec vincula dedit petro quē vicariū suū reliq̄t in mundo/ Hijs vinculis vult dyabol⁹ hoīem ligari ne se possit defendere/ vel ab eo fugere. vt eū possit tanq̄z iumētū ducere. et vt illo fune possit eū in inferno suspendere/ Libenter posset pc̄tor ad illā manū accedere. que hec vincula dissoluit/ vincula pc̄torum si nō soluūtur in pn̄ti nō soluētur in futuro/ immo dicet de eo. qui in vinculis inuenieť ligatis manib⁹ et pedib⁹ mittite eū in tenebras exteriores. Math. xxij.

Ista vincula absqz virtute diuina nō soluūt ps̄. Dominus soluit ꝯpeditos/ Attendenda etiā est fatuitas illoꝝ. qui hoc vinculo dyaboli se faciūt q̄damodo vinctos/ dū cogitatōem malā voluunt ⁊ reuoluūt/ filū filo iungunt. cum cogitatōi ꝯcupiscentiam addunt/ Filum iteꝝ filo iūgunt. cū ratio ꝯcupiscentie ꝯsentit. ⁊ tūc est funiculus triplex qui difficile rumpitur Ecc̄i. iiij. Item attēdenda est fatuitas illoꝝ qui non curant de diruptōne vinculoꝝ illoꝝ in se. vel amicis suis/ cū de liberatōne a vinculis corporalib⁹ multā curā habeāt ¶ Circa miracula facta per vincula beati Petri notandū ꝙ cathena quā attulit filia Theodosij īpatoris a hierosolima. miraculose fctā ē vna cū cathena quā hēbat papa/ ac si semꝑ fuissent vna/ Item per eam q̄dam demoniac⁹ liberatus est a demonio/ Et q̄dā puella ab infirmitate gutturis ¶ Nota ꝙ cū de⁹ honorat tormēta sctōꝝ in terris. faciēs maiorē reuerentiā exhiberi pulueri vel ossib⁹ eoꝝ. vel panniculis q̄z exhibeat magnis p̄ncipibus huius seculi/ argumentū est efficax honoris quē ipi habent in celis.

De Beato Petro ad vincula Sermo II In ordine. 76.

Beatus es simō bariona qz caro ⁊ sanguis non reuelauit tibi. sed pater meus q̄ in celis est Math. xvi. Ecclesia q̄ solennizat hodie de beato Petro. mlta nobis de ipso recitat ad dei gloriam ⁊ beati petri cōmendationē ⁊ nostrā edificationem. Tria vero nobis ostendit de ipso euangelium hodiernū. scz ipsius sensum. virtutem ⁊ dignitatem/ Primū ibi beatus es/ Scd̄m ibi Tu es petrus/ Tertiū ibi. Tibi dabo claues ⁊c/ Sensus virtutē regit. virtus ad dignitatē ydoneū reddit/ Qui dei locū debet tenere sensum diuinū ⁊ dei virtutē debet habere/ vt altitudini prelationis respondeat altitudo mentis/ altū est cor quantū ad intellectum si habeat diuinū sensum/ Quantuz ad affectum est cor altum si sit cōtra mundum. ita vt eum nec mala transitoria a malo deterreāt. nec bona transitoria ad malū alliciant. ⁊ tunc vere est ad modū petre firmus. ij. Regū. xiiij. Sicut angelus dn̄i sic ⁊ dn̄s meus rex. vt nec benedictione nec maledictiōe moueat. ¶ Circa primū notandū ꝙ salua-

tor petro potestatem clauiū collaturus. primo eū examinauit/ Secūdo eū post responsionem cōmendauit/ Tertio dignitatē quā erat ei daturus indicauit/ Examinauit aūt eū primo de fide aliena ibi. quē dicunt/ Scōo de ppria ibi. vos aūt. quia prelati reddituri sunt rationez non solum p seipsis sed etiam pro aliis// Post responsionē vero petri saluator eum cōmendauit quantū ad cōuersationem & cognitionem ibi. beatus es/ deinde ostendit etiā onus qō accepturus erat p honore. onus ibi. Sup hanc petrā.. honor ibi. Tibi dabo. Tria petrū reddiderūt cōmendabilem scz cognitio reuelata a patre celesti/ obediētia prompta/ simplicitas columbina// Ad primū ptinet illud beatus es. Glo. tam alte fidei confessor/ Ad secundū ptinet illud Simon qō interpretatur obediens/ Nam platus debet obedire suo supiori sicut vult inferiores sibi obedire/ Ad tertiū ptinet illō Bariona id est filius columbe/ Symon ratione nois figuram tenet viri religiosi/ Ratione vero officij tenet figuram prelati & vterqz beatus est si eum spūssanctus introducat & reuelet. non caro & sanguis. ¶ Notandum q̄ fides christiana altissima est/ primo trascendendo sensuz corporeū. vnde dicit Heb. xi Argumentū rerum non apparentiū// Item transcendit intellectum humanum. redigit eīm eum in captiuitatē// Item transcendit nature cursum. qz opatrix est miraculoz./ Miraculū vero sm beatū Augusti. est opus arduum & insolitū. Transcendit etiā vincendi potestatem & principatū/ Sancti eīm p fidez vicerunt regna. Heb. xi/ Fidem altissimam confessus est petrus. Primo verbo ibi. Tu es christus/ Secundo facto cum ex feruore fidei supra mare ambulauit/ Tertio Miraculis in quibus quodāmodo magistraliter processit/ quia ad vmbram ipsius infirmi sanati sunt. Actuū. v. Quod videt maius fuisse scz q̄ ad xpi fūbriā infirma sanata est/ Quarto supplicijs. qz & flagella & crucem p xpo sustinuit/ Fidei confessio quantū ad multos de ecclesia. multū diminuta est. & remāserūt sola fidei verba/ vnde multum deberēt timere. ne sint sic ficus a dño maledicta/ cum nō haberet nisi folia. & nihil de fructu/ Fundatores ecclesie habuerūt cognitionē a patre celesti reuelatā. j. Cor. j. Non multi sapientes sm carnem. Destructores vero ecclesie nūc habent sapientiam sm carnem/ qui putant melius regi ecclesiam p sapiētiā humanā. q̄z diuinā/ Sapientia reuelata a deo. rex salomon pīm dei recit/ & dicit btās eē res publicas si eas sapiētes regerēt. aut q̄ sapiētie studerent// Necessaria est sapientia diuina his qui presunt/ in dispositione bonoz tpaliū. in q̄ hāc debent tenere regulam/ Qō supest date elemosynā. Luce. xi. Item in collatione beneficioz ecclesiasticorum. vbi debet teneri illud. Ecc. ij. Benefac iusto/ Item in dispensatione sacramentorum. vbi debet seruari illud. Mathei. x. Gratis accepistis/ gratis date. ¶ Actu. viij. Dixit petrus symoni. pecunia tua tecum sit in pditionem/ sed multi dicūt hodie pecunia tua mecū sit/ Item in iusta diuinoz executione. Deut. xvi. Juste qō iustum est exequeris/ Obedientia petrum reddit cōmēdabilē. Actz. iij. Oportet deo magis obedire q̄z hoibus/ Primus prelatus ecclie. nō tm̄ petrus. sed etiā symon vocatus est. qz nō sufficit in prelato credendo. cognitio/ si desit mandatoz impletio/ Fides enim sine opibus mortua est/ Jacobi. ij. Habuit petrus quadruplex mandatū. Unum de piscando. Luc. v. Duc in altum et laxate retia/ Aliud de dimittēdo petā. Math. xviij. Non dico tibi vsqz septies sed vsqz septuagies septies/ Tertiū de pascendo. Joh. vltio/ Quarto de sequendo ad crucem. Joh. vltio/ Sed quidā officiū piscādi puertūt in officiū venādi & aucupandi/ Baruth vltimo. Qui in auibus celi ludunt/ Quidā etiā officiū culpas relaxandi cōuertūt in officiū malignādi. hij sunt pphete qui mordent dentib⁹/ Michee. iij. Quidā etiam officiū piscandi cōuertunt in officiū depredādi. ysa. iij. Vos depasti estis vineā meā/ Quidā etiā deberēt esse obsecutores a facti sunt psecutores xpi et suoz. Phil. iij./ Multi ambulant quos sepe dicebam vobis. Nunc aūt flens dico inimicos crucis xpi/ Simplicitas colūbina reddit petrū cōmendabilē/ vnde bariona id est filius columbe noiatus est/ ipse fuit de numero illoz quos christus monuit. vt essent simplices sicut columbe. Hath. x/ Olim ad custodiam columbe id est ecclesie ponebant filij columbe carentes felle malicie. vt moyses mitissimus factus est princeps synagoge/ & petrus princeps ecclesie/ Hodie vero ponunt leene filij. Ezechielis. xix/ Leena mater tua. hodie

prefertur leonina ferocitas columbine simplicitati. Olim melior fuit prelatus qui minus habuit de felle plus de melle hodie econuerso fit. Debet autem quadruplex simplicitas esse in prelato videlicet sensus vt sit sine astutia fraudis. ysa. xxix. Ue profundis corde. Secundo affectus siue intentionis. Luc xx. Si oculus tuus fuerit simplex &c. Tertio lectionis vel sermonis. Mathei. v. Sit sermo vester est est. non nō. Quarto conuersationis. Prouerb. x. Qui ambulat simpliciter. ambulat confidenter.

In inuentione sancti stephani.

Sermo. 77.

Quum esset stephanus plenus spūsctō intendens in celum vidit gloriaz dei z iesum stantem a dextris dei z ait. ecce video celos apertos z filium hominis stantem a dextris virtutis dei. Actuū. vij. Beatus lucas in verbis propositis quatuor nobis ostendit circa beatū stephanum de cuius corporis inuētione hodie solennizamus. Primo abundātem gratiā que in eo fuit. Secundo suā deuotionē ad deū quā in passione sua habuit. Tertio beneficium qō in ea dīs exhibuit. Quarto gloriosam confessionē que ei mortz occasio fuit. Primū ibi. Cū esset plenus spiritussancto. Secundū ibi. intendens in celum. Tertiū ibi. vidit gloriam. Quartū ibi. ecce video celos apertos. Circa primum notandū q beatus lucas ostendit beatū stephanū triplicē plenitudinē habuisse scz plenitudinē fidei. Actuū. vi. Elegerunt stephanum plenum fidei Et plenitudinē gratie. z plenitudinē fortitudinis. In eodem Actz. 6 Stephanus plenus gratia et fortitudine. Prima plenitudo pertinet ad credēda. Secunda ad diligenda. Tertia ad toleranda. Signuz plenitudinis fidei fuit operatio miraculoz de qua lucas dicit. Faciebat signa z prodigia magna in ppło. Secūde plenitudinis signū fuit q pro inimicis positis genibus orauit. Signū tertie plenitudinis fuit q non solum pacienter sed etiā letanter martirium sustinuit. Lapides cū torrentes illi dulces fuerunt z eos gaudens suscepit. Gratia qua plenus fuit intelligenda est caritas que caput est virtutum z gratia gratiarum et ad illud pertinet q dicitur plenus fuisse spūssancto. Ue tres grē sunt multū necessarie homini in pīsenti vita. Lumen fidei multum necessariū est in tenebris huius seculi. cum absqz eo patrē celestem non cognoscamus a quo z sub quo sumus. a quo oīa bona suscepimus et ad quem redire debemus. Hec habet visum suum in presenti. In futuro enim videbimus qō nunc credim⁹. Apoc xiij. Hec est pacientia z fides sanctoz. pacientia enim valde necessaria est. qui enim illā non habet est tanqz homo habitans in medio inimicoz suoz. Heb. x. Pacientia nob necessaria est vt voluntatē dei facientes reportemus pmissionē. j. Cor. vi. In oratiōnibus exhibeamus nos sicut dei ministros in multa pacientia. Caritas etiam multum necessaria est. sine ipsa enim non prosunt cetera. Aug⁹. Ubi caritas adest qd ē qō possit obesse. Magna caritas eius fuit q in illa lapiduz ruina qñ alius obliuiscī poterat etiā carissimos suos ille dño cōmendabat inimicos vt dicit Matimus. Uicerat in eo sensum corporee passionis. affectus interne cō passionis. Plus tunc dolebat illoz peccā qz sua vulnera. plus illoz impietatem qz suam mortem. Non habet fidei plenitudinē aliquis si fides eius non sit viua vel integra vel si sit modica. De fide mortua habeť Jacobi. ij. Si fides nō habet opera mortua est in semetipsa. Aug⁹. Fides cū dilectione fides est christiani. fides sine dilectione fides est demonis imo fides christianoz qui deū non timent videtur inferior esse fide demonum. Jacobi. ij. Tu credis q vnus est de⁹. bene facis, demones credūt z cōtremiscūt. Aug⁹ Utinā quō demones vident viderēt homines z sic salua torem agnoscerent. Ecce demones viderūt z timuerunt. homines viderunt z occiderunt. Ad fidei integritatē ptinet vt omnes articuli credanť vel explicite vel implicite. De fidei modicitate reprehenditur petrus. Mathi. xiiij. Modice fidei quare dubitasti. Eiusdem. xvi. Reprehēdunť discipuli de eodem. Quid cogitatis inter vos modice fidei. Circa secundū notandum q reprobi in terram intendunt ſm illud ps. Oculos suos statuerunt declinare in terram. Stephanus vero in tribulatiōne sua in celum intendebat. nec mirū quia in terra locum non habebat. Ejcientes eū

eum extra ciuitatē lapidabant. Jn celo thesaurū suū habebat. Mar. vi. Ubi est thesaurus tuus. ibi est cor tuū et inde auxiliū sperabat. Ps̄. Leuaui oculos meos in montes Jn celum mox iturus erat sic martinus qui ait. Sinite me celum videre vt suo itinere iturus ad dominū spiritus dirigat Circa tertiuz notandū Stephanū magne puritatis fuisse qui adhuc in carne posit⁹ dei gloriā vidit quā alij sancti vident post mortem Jdeo apparuit psecutoribꝫ suis similis angelo Actu. vij. Vidit gloriā dei Paul⁹ in raptu Petrus Jacobus ⁊ Jhes viderūt similitudinē glie in transfiguratōne Stephanus vero vidit verā gloriā in sua psecutōne Facta est hec ostensio ad aduersariorꝫ confusionē Stephani psolatōem Aliorꝫ martirꝫ aniationem Ad virtutez martirij manifestatōem per qō statim ꝙuenitur ad gloriam Circa quartū notandū q⁹ Stephan⁹ tanctꝫ martirū ꝑmiceri⁹. morte ꝑmiceria ꝙmilitones suos animat dicēs. Ecce video celos aptos. Ostendens eis securum refugiū scz domini exemplū. paratū auxiliū. desiderabile ꝑmiū Securū refugiū est celū Ps̄. Altissimū posuisti refugiū tuū. Ante passionē xp̄i nō habebatur illō refugiū quādo clausum fuit celū Serui enim dei qui occidebantur. descendebant in regionē aduersariorꝫ scz in infernum Jdeo nō erat mirū si timebatur bellū. Jnfra celū nō est recipe locū securum. nec in mundo ꝓpter guersitatem hoīm. nec in aere isto ꝓpter habitatōem demonū. nec in paradiso terrestri ꝓpter igneū gladiū qui ꝓhibet homini ingressum Celū vero locus secur⁹ est vbi machine nō timētur ꝓpter loci altitudinē. necfamis inopia ꝓpter loci vbertatē nec proditio ꝓpter habitantiū fidelitatem Exemplū egregiū in martiribus exemplum xp̄i qui pro ipis sanguinē suū fudit. Ostendebatur elephātib⁹ sanguis vue et mori ad acuendū eos in prelio. j. Machab. vi. Hoc exemplū ꝓponit petrus. dicēs Xp̄c pro nobis passus est. vobis relinquens exemplū ⁊ paul⁹. ad Heb. xij Consideratе eū ⁊c. Xp̄m imitatus est beat⁹ stephan⁹ Primo in causa mortis qz veritatez ꝙstanter docuit Scō in loco qz extra ciuitatē eiectus fuit Tertio in zelo qz p psecutoribus orauit Quarto in modo qz voluntarie sustinuit mortē Auxilium paratū vidit qz vidit filiū hominis stātem quasi paratū ad adiuuandū Juuat xp̄c milites suos arma ministrando. gratias sczdando. ij. Machab. vlti. Accipe gladiū sanctum ⁊c. Boet⁹. Talia arma tibi ꝓtulerамus que nisi ꝓ⁹ abiecisses in virtute fraternitatis tuerētur Scō aduersarios rep mēdo vnde dyabolus nō potuit nocere iob nisi licenciaret Tercio militibus suis auxilium mittēdo Ps̄. Angelis suis ⁊c. Quarto deuz pro eis rogādo. ad Rom. viij. qui etiā interpellat p nobis. Premiū desiderabile vidit qz gloriā dei vidit qz filium hominis vidit a dextris virtutis dei vbi ē locus sanctorum.

De Beato Laurentio Sermo I
In ordine. 78.

Probasti cor me um et visitasti nocte. igne me examinasti ⁊ nō est inuenta in me iniq tas Ps̄. xvi. Uersus iste est pars illi⁹ psalmi Exaudi dñe iusticiā meā Jn quo ꝑm hominem orat xp̄c adiūcta sibi voce corporis sui qō est ecclesia vt dicit Cassiodor⁹ et potest de quolibet martire intelligi et specialiter ō beato Laurētio. q ad litterā. ignē passus est Circa cui⁹ passionez quatuor nobis in verbis ꝓpositis ostēdunt Primo q⁹ passio ei⁹ ad ꝓbatōem fuit. ibi. ꝓbasti Scō q⁹ in ea ꝙsolatōem recepit. ibi. et visitasti Tercio q⁹ ꝓbatio fortis fuit. ibi. igne ⁊c. Jgnis enim maxime affligit Quarto q⁹ in ea laudabiliter se habuit Jbi. ⁊ nō est inuēta ⁊c. Circa p mū notandū q⁹ examinari solent qui ad dignitatez sublimātur ⁊ q̄nto dignitas maior examinatio tāto est fortior sic de⁹ tribulatiōibus vult examinari quos ad dignitatē regni celestis vult sublimare. Attēdendū vero est ei qui tribulationē patit a quo ⁊ ad quid sibi tribulatio detur. Datur enim ei a deo patre misericordiarū qui nihil noxium vult ei dare ideo pacienter sustinenda est. Joh. xviij. Calicem quē dedit mihi pater nō vis vt bibam illum. Ad hoc etiā datur vt per eā homo ꝓbetur ⁊ ꝓbatus ad regnū celoꝝ admittat vnde letanter recipienda est ⁊ ex hoc spes de regno habēdo ꝓcipienda est. Sapientie. iij. Deus tentauit eos et inuenit eos dignos se. Jacobi. j. Omne gaudium existimate fratres cū in varias tentatiōes incide

ritis. In eodem Beatus vir qui suffert tentationem qñ cum probatus fuerit accipiat coronam vite. Item attendendū est q dicit cor meū. exēplo ipius illi qui ꝓmouēt ad dignitates ecclesiasticas ad cor debent respicere. non ad nobilitates vel alias conditiones corporis. Prouerb. xvi. Spirituū ponderator est dñs. Seneca. Quēadmodū stultus est qui tentaturus equū non ipsum respicit sed stratum ⁊ frenum sic ⁊ qui hominem ex veste vel ex conditione que modo vestis est existimat. Et notandū q triplicīter dominus aliquē probat scz in rebus suis vel in amicis vel in ꝓpria persona. Primo mō iob ſm illud Job. j. Extende paululū manū tuā ⁊ tange cuncta que possidet nisi in faciem benedixerit tibi. Eundē probauit etiaz in amicis qñ dom⁹ corruēs in qua liberi eius erāt eos oppressit vt habeť ibidem. Sic etiā probauit abraam cum precepit ei vt offerret ei filiū suum vnigenitū in olocaustum. In pſona ꝓpria etiam probauit iob cum percussit eū a planta pedis vsqz ad verticem vlcere pessimo. Job. ij. Beatū laurentiū ꝓbauit dñs duobus modis ⁊ fidelem eum inuenit. Corpus eius torquendū tyranno exposuit tradidit etiā ei thesauros ecclesie quos nec aurę retinuit nec infideliter dispēsauit sed dispersit dedit paupibus iusticia eius manet in seculū seculi Dispersit. diuersis ⁊ discrete spargendo qō ad elemosynarū abundantiā pertinet. dedit non vendidit. ab oīi munere manus excussit. ysaie. xxxiij. Quia nec munus a corde. i. humanū fauorē nec munera lingue .i. humanā laudē. necmun⁹ a manu. i. humanū obsequiū vel retributionē ꝗsiuit sed secreto paupibꝫ. nō diuitibꝫ thesauros distribuit ipe iducias ei tribui pecūt vt p man⁹ paupm thesauros i celū posset mittere. cui⁹ ꝛriū multi faciūt qui dū viuūt bona sua dare nolunt. sed executoribus distribuēda relinquūt qui vt frequēcius infideliť agūt Elemosina que ante mortē dať multo melior est q̄ que post mortē datur. Sic est eīm de ipsa sicut de candela que cum fertur ante eum qui per locum tenebrosum vadit viam ei ostendit. custodit vt nō i foueā vel lutū cadat qō nō facit candela que post dorsum ei fertur. Sic elemosina facta ante mortē custodit hominem ne in foueam inferni cadat. facta aūt post mortem si iam in foueā inferni cecidit numq̄ de ea exibit ꝓpter eā. Sequiť (iusticia ei⁹ manet in seculū seculi) Tripliciter manet iusticia beati laurencij. Primo in successorū imitatiōe. Secundo in ecclesie militantis venerabili recordatione. Tertio in eterna retributione (⁊ visitasti nocte) Nox tribulatio dicit qz sensualitatē pturbādo obscurat Visitatō cōsolatiōis. seqť sustinētiā tribulatiōis Paul⁹ p aliꝫ afflict⁹ rapt⁹ est in tertiū celū. ij. Cor. xij. Johānes in exilio recipit solaciū diuinarū reuelationū. Ad Rom. xv. Deus pacientie et solacij ⁊c. Sequiť (igne me examinasti) Ad lr̄am laurencius igne examinatus est et inde purissimus exiuit. Examinat deus seruos suos multis modis. aliqñ tangēdo eos infirmitate corporis. sicut cambitores examinant argentū tactu lapidis sic examinauit iob. Mitte manū tuā ⁊ tange os eius et carnē ⁊ videbis q in faciem benedicat tibi. Job. ij. Item sicut sonitus vasis vacuitatez ostēdit vel campane fracturā sic pari modo paciens tribulationē ostendit gratie plenitudinē vel vacuitatē ⁊ virtutū pfectionē vel defectum. Unde de martyribus cantať. cedūtur gladiꝫ more bidentiū nō murmur resonat ⁊c. Item ventus tentationis ⁊ specialiť ventus laudis ⁊ vituperij ostēdit que sit palea ⁊ qō granū cū immobile manet. j. Cor. iij. Nihil pro minimo est vt a vobis iudicer. Prouerb. xxvij. Quō pbatur in conflatorio argentū ⁊ in fornace aurū sic probatur homo ore laudantiū. Item pbatur aliquis igne ad litteram vel igne vehementis tribulationis. Ecc. xxvij. Vasa figuli pbauit fornax ⁊ homines iustos tentatio tribulatiōis Sap. iij. Sicut aurum in fornace pbat eos Ecc. ij. In igne pbatur aurum ⁊ argentum homines vero receptibiles in camino humiliationis. August. In li. de ciui. dei. Sub vno igne aurū rutilat ⁊ palea fumat. Habuit laurentius ignem diuini amoris in corde ignem materialē in carne. Ignis cordis superauit ignem carnis. Un̄ dicit Ambro de ipso in quantū in illo fidei ardor feruet in tm̄ supplicij flāma frigescit. Saluatoris ardor restrinxit tiranni ardorē. Sequitur (⁊ nō est inuenta in me iniquitas) Optime se habuit beatus laurentius in illa probatione. Iustinuit enim eam pacienter gratāter ⁊ leanter Pacienter quia non est ꝓhibitus passione a christi cōfessione. Unde dicebat interroga-

tus te dominū cōfessus sum. Gratāter quia gratias agebat super carbones. Unde dicebat assatus. gratias ago. sicut pinguia assata gratioris saporis sunt q̄s elixa sic gratiarū actio magis placet deo in aduersis q̄s in prosperis. Letāter ſm illud gaudio plane quia hostia christi effici merui. Non est inuēta in laurentio iniq̄tas nec respetu dei nec respectu primi vt scz ptra deum murmuraret vel psecutores odiret. iniquū est vt aliquis psecutorem odiat q̄ sibi coronā ppetuam fabricat. Ps̄. Sup dorsū meū fabri. pec. suple corona ppetuam. Item circūdederūt me sicut apes mel eterne dulcedinis michi pparādo Iniquū etiā est pdere creatorē suū ꝓpter corpus suū et timere pdere runcinū lentis in seruitio dei q̄ optimū dextrariū redditurus est sibi. Ambro. Dori nō timeo qz bonum dominū habeo

De beato Laurentio
Sermo. II. In ordine. 79

NIsi granum frumenti cadēs in terram mortuum fuerit ipsum solū manet. Joh. v. Bern̄. in sermo. tria sūt q̄ in festiuitatib⁹ sanctorū vigilāter ꝓsiderare debemus scz exemplum sancti. Eius auxiliū. Confusionē nostram. Considerandū est nobis qūomō sanctus ad tantā gloriā ꝑuenit et eū sequi debemus vt ad simile gloriā veniamus. Sequētes vero eum debemus ab eo auxilium spera re ꝛ oratiōis obsequio illud impetrare. Solent homines benigni sequētes se iuuare cū ad locū difficilē ad trāseundū venerit. Item cum sanctus nobis similis fuerit ꝛ ex eadem materia ex qua nos. ꝓfundi debemus q̄ videtur nobis impossibile vt faciam⁹ post tot exempla et tot adiutorijs quodipse fecit qui nec tot adiutoria habuit cū via padisi iā trita sit vt etiam stultus vir trāsiret p eā. et tot etiam adiutoria habemus in celo q̄ nisi negligentia nostra nos impediat illuc ascendemus. In beato laurentio cuius hodie festuz celebramus tres gratie. fuerunt nobis multum necessarie excellenter in hac vita in quibus eū imitari debemus. Fides. misericordia. pacientia. Fide cecos illuminauit. Misericordia thesauros ecclesie paupib⁹ distribuit. Pacientia assatus gratias egit. Ad misericordiā pertinet qō dicit in epla qui parce seminat parce ꝛ metet. Item hilarē datorem diligit deus. Ad pacientiā pertinet euā gelīū vbi dns suadet mortē transitoriā non esse timendā ꝛ vitam temporalē nō esse diligendā. Ad fidem ptinet qō cantat in missa. Ieuita laurencius bonū opus opatus est qui per signū crucis cecos illuminauit. Fides videtur esse ꝑmus radius solis spiritualis ad cor humanū valde necessaria nobis. cum simus in tenebris ꝛ vmbra mortis. Luce. j. Visitauit nos oriens ex alto Illumiare hijs qui in tenebris ꝛ vmbra mortis sedent. Contra lumen fidei nō preualet malum. attingit eā a fine vsq̄ ad finē fortiter ꝛ disponit oia suauiter. Fides ostendit nobis eterna mala ꝛ bona vt nō reputemus transitoria. Greg⁹ Uilescunt tpalia cum considerant eterna ꝛ super illud. j. Ad thim̄. vltimo. Sectare iusticiam fidem pietatē. Dicit glo. Qui veram fidem de deo habet nō cupit in hijs miserijs fieri diues. Nec pluris est ei mundus q̄s de⁹ Fidem vero sequit misericordia ꝛ pacientia Agnoscens em̄ eterna bona ꝛ mala libenter bonis transitorijs cōparat eterna ꝛ libēter sustinet mala transitoria ne incidat in eterna. Misericordia ꝛ pacientia multū sunt necessaria homini in mundo isto qui plenus est malis. misericordia aliena mala nobis in bona cōuertit. Paciencia vero mala ppria In euangelio hodierno intendit dns extirpare duas radices peccatorū scz timorē transitorij mali ꝛ amorē transitorij boni. De quibus dicit glo. sup illud Ps̄. Incensa igni ꝛ suffossa. Omnia pcta due res faciunt in homīe scz cupiditas ꝛ timor. Ad primū ptinet illud nisi granū frumenti. Ad secundū illud Qui amat animā suā perdet eam. Ad primū notandū q̄ sicut putrefactio grani que mors ē dicit esse via ad multiplicatōem sic. p mortem temporalē est homini transitus ad permanentē vitam a transitoria ideo non est timenda mors trāsitoria. Sapiens. Non est lugenda mors quā immortalitas cōsequitur. Augustinus. xiij. li. de ciuitate dei. Deus fidei gratiā prestitit vt mors quā constat mihi esse contrariā. instrumentū fieret p qō trāsiretur ad vitam. Christo ꝛ sanctis eius per mortē afflictionis creuit gloria sicut ecclesia tribulationibus multiplicata est. Ps̄. Singulariter sum ego donec transeam. Exo. l.

Quanto magis affligebant filij israel tanto magis multiplicabant. Circa secundum notandū q̄ qui amat animā suam scz vitam perdet eā qui amat p̄sentē vitā amore eius martiriū declinando vel penitentiaz facere nolendo pdet eternā vitā. sup illud Math. xvi. Qui voluerit animā suā saluam facere pdet eam Dicit glo. quasi dicat Agricole. frumentū si seruas pdis si semias renouas. vbi innuit q̄ bona p̄sentia sunt vt semina parua scz r nō in se durabilia. Unde seminānda sunt vt multiplicētur et conseruētur sicut fit de frumēto. Uita p̄sens seminat cū in xpi seruicio expendit vt p̄o ea eterna recipiat. Bona etiaz p̄sentis vite seminant cū illis eterna emunt. Aug⁹. Prebe tectum r accipe celum. Bern. Erras si mansuras tibi putas diuicias que per tot manus hominū transierunt. Et notandū q̄ in tribulationibus duplex habemus solaciū scz xpi exemplū. ex quo subdit dñs si quis mihi ministrat me sequatur id est imitetur Etiā pmiū de quo subditur ibi Ubi sum ego ibi r minister meus erit. De quo dicit augustinus Magna consolatio mēbris ex capite. Eccī. xxij. Magna gloria sequi dñm. De secundo dicit augustinus. premiū operis quo illi ministrat est esse cum illo. sine quo nunq̄ est bene. r cum quo nunq̄ est male. Et subditur exponēdo. Si quis ministrat mihi honorificabit eū pater meus. Aug⁹. Quod dixerit vbi ego sum rē. Hoc intelligitur exposuisse cum dicit honorificabit eum pater meus. nunq̄ maiorē honorē accipe adoptat q̄ vt sit vbi ē dñs. Hic honor multum consolatur amicos dei. Bregor. Consideratio pmij minuit vim flagelli

De beato Ipolito. Sermo. 80.

Dico vobis omnis quicūq̄ cōfessus fuerit me coram hominibus. confitebor eum coram patre meo r angelis dei. Luc. xij Hodie celebrat ecclesia festum beati ipoliti quē timor mortis a confessione xpi phiberi non potuit. Immo cesari dicenti sibi nunq̄d magus factus es q̄ corpus laurēcij diceris abstulisse. libere et constanter dixit. nō feci hoc vt magus sed vt christian⁹. p̄o qua p̄fessione mortē sustinuit r ad gloriā eternā peruenit. ideo in euangelio hodierno cōuenienter recitatur p̄missio a xpo facta confitentibus seque in beato laurentio est impleta. Circa quam promissionem propositam quatuor nobis sunt attendenda ad edificationē nostrā. Primū est q̄ sola fides cordis ad salutē nō sufficit. Secundū. quā confessionē christus a fidelibus requirit. Tertiū est quā confessionē cōfitētibus se p̄mittit. Quarto tā gitur de cōminatione quā negātibus se vel erubescentibus se facit. Ad primū ptinet illud. Rom. x. Corde creditur ad iusticiā ore aūt fit confessio ad salutem. Aug⁹. Uelut in cassum addirū est hoc. nam pene omnes qui christū coram psecutoribus negauerunt q̄ de illo credebāt corde tenuerunt r tñ ore nō confitendo perierunt nisi illi qui penitentia vt petr⁹ reuixert. Itē Aug⁹. cur petr⁹ lacrimis diluit q̄ ore negauerat si ad salutē sufficiebat q̄ corde tenebat. Criso. Si sufficit xpo qz tu cognoscis eū etiā si cōfessus nō fueris sufficiat tibi q̄ cognoscat te christus etiā si te p̄fessus nō fuerit. Idem si sufficeret fides cordis. tātūmodo coz creasset tibi de⁹ nunc aūt r os creauit r quinq̄ sensus. Confessio oris in martiribus erat ad eternā salutem r ad tpalem mortem. Econtra negatio in hīs qui timore mortis vel verecūdia deficiebant erat ad salutem tempoalē r ad mortem eternā. Math. xvi. Qui voluerit aiam suam saluā facere pdet eam r qui perdiderit aiam suā ppter me inueniet eam. Et notandum q̄ fidei cordis r confessioni oris respondent duo sacramēta in ecclesia scz sacramentū baptismi r confirmatiōis. In baptismo corpus aqua abluitur exterius. fide autē interius purificatur animus. Actuū. xv. Fide purificās corda eoz. In sacramento confirmationis in fronte signū crucis efficit et interius animus confirmat ne erubescentia fidei in p̄fessiōe impediat. Unū Aug. nō sine causa signū crucis fit in fronte scz in sede pudoris ne xpi appzobria christian⁹ erubescat

Circa secundū notandū q̄ triplex est confessio xpi. Prima fit solo ore. Secūda nō fit solum ore sed etiā seruicij redditiōe sed semiplena. i. nō libera. Tertia autem fit plena et libera seruicij redditione. prima parum vel nihil placet deo. Secunda placet sed nō pfecte. Tertia vero placet. Prima est ridiculosa r deo contumelioſa et habet negationem sibi contrariam. Ridiculosa est. ridiculū enim

est q̄ aliquis in aliqua arbore sola folia dicatur habere ⁊ non alia. Sic qui xp̄m confitet solum ore sola habet folia verbor. Deo contumelioſa est ideo quia ad dei contumeliā facit q̄ aliquis a deo fedū se hr̄i recognoscit et tñ huiciū ei manifeste negat tāq̄ ei⁹ inimic⁹ negatiōz vero habet cōtrariā. facto enim negat q̄ verbo asserit Ad titū. j. Confitentur se nosse deum factis autem negant. Secunda confessio deo non sufficit quam faciūt illi qui reddūt deo seruicia sed tm̄ in illis in q̄bus mōus p̄rebet assensum cum em̄ dñs sit rex regū vult se regulariter timeri ⁊ non vult homagiū sibi fieri saluo alio homagio Ideo dicit Mathei. vi. Nemo potest duob⁹ dominis seruire. Circa tertiū notandū q̄ cōfessio quā christus suis confessoribus ꝓmittit fiet cum dicet fidelibus. Venite benedicti patris mei ꝓcipite regnū Math. xxv. vel cū dicet Euge fue bone ⁊ fidel' in eode ⁊ ō illo quē cōfitebit dicet volo pater vt vbi ego sum illic sit ⁊ minister meus. Job. xij. Dicit glo. Qui per filiū habet accessum ad patrem per filiū habet accessum ad patris visionem Seq̄tur de ꝓminatōne quā facit xp̄c negātibus vel erubescentibus se Luce. xij. Qui negauerit me coram hominibus negabitur coram angelis dei Interli. Nō perducetur ad visionem patris qua perfruuntur sancti Luc. ix. Qui me erubuerit ⁊ sermones meos hunc filius homis erubescet cum venerit in maiestate sua ⁊ sanctor angelor. Christū erubescit q̄ ob rubore vel verecūdiā nō vult ei de⁹ dicere vel eū deū appellare Hūc filius homis erubescit. i. abnegat vt dicit Interlinea. cū venerit ad iudiciū in maiestate sua .i. in forma humana glorificata In qua ibi. apparebit. p̄sens maiestate sibi cōmuni ⁊ sanctorū angelor q̄ cum eo apparebunt ſm illud Math. xiij. Exibunt angeli ⁊ separabūt malos de medio iustor. Et notandū q̄ xp̄c nō agnoscet fatuas virgines nec eis aperiet Math. xxv. Erubescētes vero se erubescet immisericordes vero ꝓfundet. i. imisericordiā suā p̄pando. Math. xxv. Virgines fatue que adq̄sierūt vanā gloriā merito nō admittentur ad verā gloriā nec agnoscētur a deo que ei in operibus suis noluerunt placere sed mūdo Erubescentibus xp̄m sic accidit sic cuidam scolari parisiensi accidit qui cum esset indutus vestibus p̄ciosis et a socijs suis multū honorareť ⁊ visitasset eū pater in humili habitu timens ne eum socij sui ꝓtemnerēt si scirent eū habere talem patrem rogauit patrem suū vt nullo modo indicaret eis simulās eū nō esse patrē suū Vñ et cū seruiētibus fecit eum ꝓmedere cū gartione domus quod pater pacienter sustinuit Sed cū finito p̄randio scolaris duxisset eū secreto in cameram suam et quesiuisset ab eo quid attulisset ei osten dit ei pater denarios quos ei attulerat asserēs q̄ nec vnū de illis haberet Tu negasti me fili ait pater. ⁊ ego te Nunc̄ de cetero ꝓmedes vel bibes de aliquo q̄ mittā tibi. Immisericordes confusi quasi inhumani demonibus sociabunť ⁊ in ignem mittentur Math. xxv. Discedite a me maledicti in ignem eternū qui parat⁹ est dyabolo et angelis eius. Item notandum q̄ reprehensibiles sunt qui negāt xp̄m etiā timore mortis vel vexatione tormentorum Sed maxime reprehensibiles sunt qui erubescunt eum qui scz p erubescētia dimittūt ei seruire vel bene agere Hec erubescentia multum habet fatuitatis et multū timiditatis ⁊ deo valde cōtumelioſa est. Fatuitatis multuz habet talis erubescentia in religiosa persona. glorioſum em̄ est deo seruire p̄cipue inter male agentes Vel coā eo qui male agere ꝓsuevit Qui habet hanc erubescentiam similis est ei qui erubesceret de hoc q̄ faceret sicut solitus esset facere vel de hoc q̄ inter leprosos esset sanus vl' inter inq̄natos mundus Valde fatuū est erubescere admirtiones medendor hoīum saucioſor vel ceor ⁊ claudor dum videntes ⁊ recte incedētes deridentur. Seneca. Equo animo toleranda sunt imperitor vicia ⁊ ad honesta vadenti contrēnendus est ipse contemptus. potius appetende sunt tibi hec derisiones q̄s timende. Seneca. Non dum felix es. si nōdū te turba deridet. Mathei. v. Beati estis cū maledixerint vobis homines. Hec erubescentia multū halet timiditatis. quā qui habet similis est ei. qui sic erubescit dñm suuz q̄ eum deserit ꝓpter latratum canuz qui nō mordent. Mundus enim iste est velut catulus irrisionibus latrans cōtra eos qui benefaciūt. Mordere nescit q̄ benefaciētes nō pauit. ⁊ cū satz latrauerit tacebit. tacitur nitate supari pōt. ⁊ i eis q̄ sic erubescūt iplet illud Leuitici. Terrebit eos sonitus folij

volātis. ⁊ infra/ fugient quasi gladiū/ Foliū volans est verbum irrisionis qđ terret tales/ qđ plus timent q̄ dei gladiū qui parat⁹ est occidere/ Exo. xxvi. Euaginabo gladiū. interfici. eos manus mea/ Item ꝯtumeliosum est xp̄o. q̄ anima que nō esset digna esse eius ancilla. sponsuz talem erubescat/ Ammiranda est. ⁊ grauiter punienda hec erubescentia quinqz de causis/ Prima est. qz sponsus ille nō est ignobilis/ vt ido erubescēdus sit. eius nobilitatē indicat angelus/ Luc̄. j. Hic erit magnus ⁊ filius altissimi vocabit/ Et pater Math. iij. Hic est filius meus dilectus/ Et Salomon/ Prouer. vlti. Nobilis in portis vir eius/ qn̄ sederit cū senatoribus terre/ Ei⁹ nobilitas tūc apparebit cū in maiestate iudicabit/ Scđa. Quia nō est deformis immo speciosus forma pre filijs hoim./ Ipe est candor lucis eterne/ Apoc. vij. Qui cū sit splendor glorie Heb. j/ Tercia. qz est sponsus legittimus nō adulter/ Ipsa lex naturalis hūc sponsum anime signat/ Bernhar. in lib. de diligen. deo/ Infidelem vrget naturalis iusticia. se totū tradere illi a quo se totū habet. ⁊ ex se toto diligere/ Quarta. qz est strennu⁹ pugnator qui animā singulari pugna acquisiuit/ Quinta. qz ipse est vehemētissim⁹ amator/ quē mors nō potuit separare ab amore sponse/ Hunc sponsum nō erubescebat que dicebat/ Ipsi sum desponsata cui angeli seruiūt cui⁹ pulcritudinē sol ⁊ luna mirantur

In assumptiatōe beate Marie v̄ginis Sermo I In ordine 81

Que est ista que ascendit de deserto/ delicijs affluens/ innixa supra dilectum suum. Cantico. vlti. Hodie recolunt fideles transitum matris dei ab hac vita mortali/ Exitum eius ab hoc seculo nequā per mortē/ sicut fili⁹ eius exierat inde/ Postq̄ ab hominibus ad sepulcrum est deducta/ ab angelis ad celum est perducta/ vbi a filio suo est suscepta cum gloria qua ipsa digna fuit/ ⁊ que ei⁹ filium decuit/ Bernhar/ Quis cogitare sufficiat q̄ gloriosa ea die mundi regina precessit/ ⁊ quanto deuotionis affectu tota in eius occursum celestium legionum multitudo ꝓdierit/ quibus ad thronum glorie canticis sit deducta. q̄ placido vultu q̄ serena facie/ q̄ diuinis amplexibus a filio suscepta/ ⁊ sup omnez creaturā exaltata/ cum eo honore quo tanta mater digna fuit/ cuz ea gloria que tantum filium decuit/ Assumptionem eius ⁊ boni ⁊ mali ⁊ sapientes ⁊ insipientes recolunt. sed nimirum recolendi differentia est/ Sapientes enim recolunt eam/ vt recolenda est insipientes non/ Ad debitum modum recolendi sex pertinent/ Primo congratulatio. Secundo imitatio/ Tertio laudatio/ Quarto orationis supplicatio/ Quinto Exequiorum exhibitio/ Sexto Ammiratio/ Debēt fideles congratulari ei/ Sicut enim filius dei dixit apostolis/ Si diligeretis me. gauderetis vtiqz quia vado ad patrem. Johannis. xiiij. Sic virgo beata poterat dicere. Si diligeretis me gauderetz vtiqz/ quia vado ad filium/ Bern./ Si mariam diligimus gaudebimus vtiqz quia vadit ad filiū/ Congratulabimur ei nisi forte (qđ absit) inuentrici gratie īueniamur om̄imode ingrati/ Gaudiū sequela est amoris. s̄m illud Gal. v. Fructus spiritus. caritas pax gaudium/ Amor est. sicut amantis sic ⁊ amati/ Amantes habent idem velle ⁊ idem nolle/ de eodem gaudentes ⁊ dolētes/ Canti. iij. Introduxit me rex in cellaria sua. dicitur per spiritum sanctum in persona virginis/ Et subditur oratio fideliuz/ Exultabimus ⁊ letabimur in te memores vberum tuorū/ In hoc festo cantat ecclesia. Hodie maria virgo celos ascēdit gaudete qz/ ⁊c̄. Bern. tn̄ cōtra hoc obijcit hijs verbis/ Plangendum plus nobis q̄ gaudendū esse videtur/ quantū enim de ei⁹ presentia celum exultat/ nunquid non consequens est. vt tantum lugeat inferior iste mūdus absentiam suam/ Cesset tamen querela nostra/ quia nec nobis est hic manēs ciuitas sed eā inquirimus ad quā hodie mater benedicta ꝑuenit/ Imitari debent fideles mundi dominā quasi eam sequentes/ Sicut em̄ gloria magna est sequi dn̄m/ Ecc̄i. xxiiij. Ita ⁊ sequi dominā/ Bern. Precessit nos regina nostra ⁊ tam gloriose suscepta est/ vt fiducialiter dominā sequant̄ seruuli clamitātes. trahe nos post te/ Specialiter debent eam imitari in puritate/ humilitate. caritate. ⁊ pietate/ Debent etiam laudibus eam prosequi. ij. Regū. vi. Dauid archam dn̄i cum iubilo induxit in hierusalē/ Archa in quā deus the-

saurum suum posuit. vbi ꝑcium nostre re/demptōis posuit / ad quā ecclesia in suis necessitatib⁹ recurrit est beata virgo. / De suis laudibus dicit Bernā / A laudib⁹ non debet cessare humana mortalitas / cū hominis sola natura supra spūs immortales exaltatur in virgine / ꝓius erat exaltata. sed associata diuine / Debent etiā fideles matri domini que in celum ascendit ꝓ salute sua supplicare / nō em̄ est verisimile q̄ in die honoris ⁊ coronationis sue / a filio suo paciatur repulsam / iij. Regū. ij. Dixit salomon matri sue / pete mater mi. nō em̄ phas est vt auertam faciem meam / Bernā. / Aduocatā ꝑmsit pegrinatio nr̄a / q̄ tanq̄ iudicis mat. ⁊ mater mie suppl'r ⁊ efficaciter. salutis nr̄e negotia ꝓtractabit / Idē. Preciosum mun⁹ terra nr̄a hodie in celū direxit / vt vādo ⁊ accipiēdo feliciter amicicia q̄ federe copulent humana diuinis / terrena celestib⁹ ima sum̄is / vnde data optima ⁊ dona pfecta descēdūt / Ascendēs q̄ in altū virgo dabit dona hoibus. siq̄dem nec facultas ei deesse poterit nec voluntas / celoꝝ regina est. misericors est. mater est vnigeniti filij dei / Debent etiā fideles obsequijs suis benivolētiā captare / ad honorē ei⁹ ieiunādo / loca in q̄bus honorat visitando / ⁊ modis alijs. Vultū em̄ placet filio honorā mr̄i exhibere / Recolēda est etiā assūptio ei⁹ cū āmiratiōe / cū ipsi angeli de ipsa mirati sint. iuxta ꝙbū ꝓpositū a spūsco ꝑ salomonē dictū / de q̄ āmiratiōe. Bernā. Ipi inq̄t curie celestī. ꝓncipes / in tante nouitatī ꝓsideratōe clamāt cū āmiratiōe. (q̄ est ista q̄ ascēdit ō dēkto rē) Rōnabilē cām āmirandi habuerūt angeli / cū viderūt mr̄em dei sup choros angeloꝝ exaltari / sciebant em̄ q̄ nā būana q̄ ꝑm modōnāe mīoꝝ est angelica. ps. / Minuisti eū paulomī⁹ ab angelis. ꝑt angel' eq̄ri ꝑ virtutī meritū / Hath. xiij. ōr de hoib⁹ q̄ sunt angeli dei in celo. / Per pilegiū ꝙo grē ꝑt hō angelis ꝑferi. qō accidit in duab⁹ ꝓsonis / scz in xp̄o et mr̄e ei⁹ / vñō xp̄o ascēdēte admirā⁹ dixerūt angeli. Quis est iste rex glie rē. Ysay. xl. De mr̄e etī ei⁹ ascendēte dixerūt admirā⁹ (Que est ista.) Circa āmiratiōnē notandū. q̄ sic dictū est ꝑ Isa. lx. de xp̄o Vocabit nomē ei⁹ āmirabilie / Sic ⁊ mr̄ ei⁹ āmirabilis fuit / h bocscōm diuersos stat⁹ ipi⁹ / Immirabil' fuit añq̄ eēt nata cū in vtero fuit sctificata / ps. Sctificauit tabnaculū suū altissim⁹ / Cito inchoauit sciatē suam / Ite Mirabil' fuit p⁹ ntitatē suā in puersatōe / vñ ōr spūssanct⁹ ꝑ salomonē. Cañ. 4. Que est ista q̄ ascendit ꝑ desertum sic ꝙgula fumi / ex aromatib⁹ mirre ⁊ thurī ⁊ vniuersi puluerī pigmētarij / Ista ꝑ desertū pauptatī ꝓficiēdo de bono in melⁱ⁹ ascendit / Ipsa spe ⁊ amore supnoꝝ se erexit / ꝙgula fumi ꝑ hūilitatē exilis / ignis tribulatōī agēs interi⁹ spm̄ ei⁹ exaltās / velut i fumū odorifer ꝙo ⁊ angel' redegit / ꝑ hūilitatē q̄si ānihilauit in mirrā. / disciplia carnaliū delideri oꝝ mortificatā ⁊ a carnali putrefactōe cō seruatā intelligit / In thure ꝙo gra oꝝ / Quāūt sequtur. ⁊ vniuersi puluerī pigmentarij / ad vniuersitatē frutū referendū est q̄ in ea fuit / Aromata puluerisata pl⁹ redolēt. sic scti ꝑ laboris tribulatōes ꝓriti maiorē odorē suauitatī spirāt / cū hō puluis sit. ꝑm illud Hñ. iij. Puluis es ⁊ in pul. re / Gra facit eū pigmētariū Hñ. j8. Loqr ad dñm meū cū sim puluis ⁊ cinis / Ite Mirabil' fuit in filij dei ꝓceptōe Ber. Fide ꝓcipit ꝙgo / ꝑit ꝙgo. manet ꝙgo. q̄s non mireť / Sine corruptōe ꝓcepit sine gu amie guida fuit sine dolore pepit. / Valde āmirabil' fuit i assūptōe ad qō ꝑtiet interroga⁹ angeloꝝ ꝓposita. Que ē ista rē / Ad qō rūdet Aug⁹ ōi. Dr̄ dei regina celi / dña mōi porta pdyſi. / Dr̄ ōi qz genuit filiū ōi Lu. j. Qō ex te nascet sctm̄ vocabit filī⁹ ōi / ipsa būit sup ipm̄ mat ne auctoritatī impiū qō nll'a alia creatura būit Aug⁹ Singulariť illa feia būit. vt videret sibi nascēdi būilitate subditū / quē n̄ solū būana veꝝetiā angelica creata venerat ⁊ adorat altissimū / Regina celi ē. ō spolijs inferni ruinas repans angeloꝝ / Ber. Per te celū ipletū est / ifern⁹ spoliat⁹ / ruine ciuitatis irl'm restaurate / A ꝑn⁹ mōi regē habuerāt fz nō reginā / Sed hodie regina hesť subliata ē ad regnū asueri / Dña mōi ē Vñ maria interptat. p ipam repat⁹ est / vñ Aug⁹ loqns ad eā. Tuo singl'ari ꝓmercio / mōo succurristi pdito / porta padisi est / qz añq̄ ipa eēt nll⁹ hō padisū intrauit celestē / vñ ōr ei eccl'a. Tu regz alti ianua / Ad hāc portā ōz pulsare q̄ vult intrare eā amādo / ō ipsa sperā⁹ / eā laudā⁹ ⁊ orā⁹ ⁊ ei obsequ⁹ / Cae āmiratōz subdūt. cū ōr. Ascendit de

serto/desertũ mundus dicitur. Joh. ij. Ignis comedit speciosa deserti. Mund⁹ ad modum deserti transeuntibus est horribilis/deficiens bonis/habitatio potius bestiarum q̃m hominũ. Timent viri sancti transitum huius deserti. Ecc̃i. xviij. Homo sapiens in omnibus metuit. Sap̃. xiij Creature in odium hominũ facte sunt/ ⁊ in tentationem ꝛc̃. Una gutta diuine gr̃e non potest haberi in hoc deserto. nisi de celo veniat/nec potest sitis vnius anime sedari. ex omnibus bonis huius mundi/ quia vt dicit beatus Augustin⁹ Animam solius dei capacem quidquid minus deo est/implere non potest. Multe belue sunt ibi. et pauci viri. Aug⁹. Beluinus est homo amãdo talia qualia belue. Idem. Nõ discordet cor tuũ a facie tua/ nõ habeas faciem sursum ⁊ cor deorsum. Multa sũt ibi venenata animalia per malignitatem Ps̃. Furor illis ꝯm similitudinem serpentis. Multi leones ⁊ vrsi per rapacitatem Prouer. xij. Leo rugiens ⁊ vrsus esuriẽs princeps impius super populum pauperem. Multi sunt vulpes per dolositatem Luce. xiij. Dicite vulpi illi. loquens dominus de herode. De hoc deserto solebãt omnes descendere in infernũ ante christi passionem/post etiam maior pars hominũ. Alij enim illuc descendunt per ambitionem. vt dathan et abijron/qui ambientes principatum incitauerũt seditionem ꝯtra moysen. Mũeri. xvj/descenderunt qꝫ viui in infernum. Alij ꝑ amorem diuiciarum. Luce. xvi. Mortu⁹ est diues ⁊ sepultus in inferno. Alij ꝑ amorem deliciarum. Job. xxj. Ducũt in bonis dies suos ⁊ in puncto ad inferna descendũt. Multum mirari potuerunt angeli ꝙ ascendebat cum affluentia/de loco vbi tanta est penuria/⁊ cum delicijs de valle miserie ⁊ afflictionis/⁊ ꝙ in eis non inueniebant̃ pares delicie. quos in ciuitate domini fluminis impet⁹ letificat/qui a vultu glorie dei voluptatis torrente potabantur. Delicie iste erant gr̃e/que virginem ꝑadysum voluptatꝫ fecerãt/ vt ibi filius dei inhabitaret. Plantauit dñs ꝑadysum voluptatꝫ a ꝑncipio vbi hominem posuit/sed nobiliorẽ ꝑadysum ꝑauit filio suo scꝫ btãm virginem/quidni delicias dixerim. q̃ꝫ dec⁹ virginitatꝫ cũ munere fecũditatis/humilitatis insigne. distillantem fauum caritatis. viscera misericordie. plenitudinẽ gratie. ꝑrogatiuam glorie singularis. Verba illa bernardi. singula pondus h̃nt. Honorabile est decus virginitatꝫ/que ponit in statu angelico ⁊ quasi sponsã sociat deo. Ipsa est delectabilis deo. ꝯm illud Cant̃. j. Pascitur inter lilia. Humilitatis insigne est electoꝝ. ꝯm illud Greg. Euidentissimũ signum reproboꝝ est superbia/humilitas electorum. Humilitas virginis delectabilis fuit deo et curie celesti. Eius redolentiã filius dei sensit in celis/dum virgo esset in terris Cant̃. j. Cum esset rex in accubitu suo. nard⁹ mea dedit odorez suũ. Item caritatis eius vestis inestimabilis odoris/delectabilis fuit curie. ꝯm illd̃. Inestimabilis odor erat nimis in vestimẽtis eius. Item Pietas summe placens deo. valde fuit illi curie delectabilis. Augusti⁹ Nihil est quod ita amabilẽ faciat deo vt pietas. Item Satis poterãt mirari vidẽtes plenitudiem gratie esse in sexu muliebri/qui solebat exosus esse mũdo. eo ꝙ mulier fuerat causa ꝑditionis humane. Itm̃ mirari multũ de hoc poterant/quia videbant prerogatiuam glorie in muliere/que ꝓpter dictam causam fuerat obprobrio.

Et notandum ꝙ beata virgo habuit delicias generales/que ꝯsistunt in securitate. in manifesta cognitione ꝑme veritatis. ⁊ gustu summe suauitatꝫ. Speciales sunt homini qui habet aliquã rationem specialem amandi christum. ⁊ gloriãdi in eo. quã non habet angelus. Et aliquo mõ ꝯtemplatur eius humanitatem/quod non angelus. Gloriant̃ angeli in christo q̃si in domino/homies quasi in fratre suo. Cõtemplantur angeli humanitatẽ christi solo intellectu/homines intellectu ⁊ sensu. ꝑma. Pet̃. j. In quem desiderant angeli ꝓspicere. Delicias singulares habuit qꝛ mater fuit. Si gloria patris est filius sapiens. Prouer. xv. Nunquid gloria matris est filius qui est ipsa sapientia/non ꝑua gloria est imo maxima habere deo patri filium cõmunem/in quo nec prima similem visa est. nec habere sequentem.

¶Illa causa ãmiratõz esse potuit q̃ erat inuicta supza dilectũ suũ in quo ei⁹ ostendit familiaritas ad filiũ/sicut discipuli quem diligebat ihc. in hoc familiaritas appuit/ q̃ supza pect⁹ xp̃i discubuit. Job. vj. ¶Nec mirũ si mater innitebat ei/eo q̃ sup matrem pluries etiã puer innixus fuerat. ¶Dirãt angeli q̃ ipsa ei inhereat/a quo angelice ptãtes reuertendo resiliunt. ¶Per ꝟ etiam intelligit mr̃is ptãs/Qui em̃ alicui inniti tur virtutẽ ei⁹ qõdmõ sibi assumit/r ea vti tur/Sic mat̃ de oipotentia filij q̃ntũ vult assumit. Berñ. Qñ misereri nõ potez mr̃ oipotentie/Et notabiliter dr mat̃ filij/qz alij filij nõ sunt totaliter matrz/sed in isto nihil habet pr̃ carnalis/Mater fuit eius total'r. ei in oibus obediẽdo. idõ ipe meri to est matrz voluntatẽ ei⁹ pfecte iplendo.

¶De eodem Sermo. II.

¶In ordine. 82.

QVe est ista que

pgreditur q̃si aurora ꝟsurgens/ pulcra vt luna/electa vt sol/terribilis vt ca stroz acies ordinata Cañ. vj. Verba ꝓpo sita q̃ salomon edoctus a spũsancto dixit/ Ecclesia in eodẽ spũ edocta. in laudẽ brẽ ꝟginis assumit/Quib⁹ verbz beatã ꝟginẽ fidelib⁹ demõstrat/r que ipa sit. cũ ãmira tione introgat/notificãs eam r ẽm statũ vie. r ẽm statum patrie/¶In hoc q̃ eam fi delibus demõstrat. ipos ad attentionẽ in citat/sicut em̃ oculi ancille in manib⁹ dñe sue. ita debẽt esse oculi eccl'ie ad beatã vir ginẽ/Que dictõe demõstratiua vtit quod demonstrat ꝟspicit/r aliũ ad ꝟspiciendum inducit/Eccl'ia g̃ filios in mari h⁹ mundi fluctuãtes/q̃ntũ vellet ad portũ salutis p se dirigere non valens/ad directionẽ eos mittit scz ad mariã q̃ stella marz bebraice intꝛptat/Lu. j. Nomẽ ꝟginis maria/Berñ Si insurgũt venti tentatõnũ. si incurris scopulos tribulationũ/respice stellã voca mariã/¶In picul'. in angustijs. in rebus du bijs. mariã cogita. mariã inuoca/nõ rece dat a corde. nõ recedat ab ore/vt ipetres ei⁹ auxiliũ ne deseras ꝙuersatiõis exẽplũ./ ¶Ipam seq̃ns nõ deuias. ipam rogans nõ desperas/ipam cogitãs non erras/ipa te nente nõ coeruis/ipsa ptegente nõ metu is. ipsa duce non fatigaris/ipsa ꝓpicia ad portum puenis r sic in temetipso expiris q̃ merito dictũ sit (Maria) nomẽ ꝟginis ¶In hoc q̃ ecclesia de ipa sic introgat desi deriũ agẽdi fidelib⁹ ꝟmendat/Qui em̃ introgat/desiderare videt vt sciat. ¶Cũ magno desiderio audienda est r legenda. scripta sacra/que ꝺ ipsa loq̃tur. Dulcz em̃ occasio salutz extitit/Eccl. xxiij. Qui elu cidant me vitam eternã habebũt/Ei⁹ elu cidatio nõ solum elucidãtib⁹/sz etiã illis q̃bus fit. occasio salutis existit/Cũ em̃ hu militas r cetere virtutes ei⁹ r gr̃e omnib⁹ ostendũt/ipi ad eius imitationẽ ꝓuocant ¶Itẽ Cũ abundãtia pietatis ei⁹ notificat eis ipi inuocãt eã/inuocata aũt inuocan tibus deesse nõ ꝟsueuit/Berñ. Sileat mi sericordiã tuã virgo btã quisqz q̃ inuoca tã te in suis nccitib⁹ sibi memínerit defu isse/Ammirãda est btã ꝟgo/ꝓpter magnã ei a dño facta/r ꝓpter noua in ea facta/Luẽ. j. Beatã me dicẽt oẽs gñã. zc. ¶Magnũ fuit q̃ dñs mulierẽ deo r mõo exosam/ꝓpr eue ꝓuaricatõz grosam fecit/¶Itẽ magnũ fuit q̃ fontẽ oim gr̃aꝝ in ea posuit/In ea etz val de magnũ fuit q̃ eã angeloz̃ dom̃ dñam fecit/Qz sup seraphin senas alas hũtia eã exaltauit. regina appuit/ps. Astitit regia a dextris tuis zc. ¶Btã ꝟgo q̃si aurora fuit qz de bono in meli⁹ pficiẽs ad pfectõz pue nit/Sic pgredi dz iust⁹. puer. 4. Justoz semita q̃si luz splendẽs/pcedit r crescit vsq̃ ad pfectũ diẽ/¶Itẽ q̃si aurora fuit in sal uatoris ꝓceptõe qz vez solẽ genuit r tene bris ignorantie r culpe finẽ ipositi. Fuit etiã q̃si aurora in sua assũptõe cũ sua claritate celũ decorauit. Aurora ꝟsurgẽs tantã cla ritatẽ adducit q̃ claritas lũiarioz noctz dispgere videt. Sic claritas ꝟginis cla ritatẽ ciuiũ celestiũ supauit/Ipa eẽ adhuc q̃si aurora. q̃tidie pie flagitantib⁹ verũ solẽ spũal'r adducit/r diẽ salutz eis illuce scere facit/¶Ipa est illa aurora in q̃ cet⁹ an tiquoz patz piacob cum angelo luctantẽ desiger̃ bñdictõz obtinuit/Dr̃ãdo luctabã tur/antiq̃ pfes cũ deo vt veniret/Isa. xlvij dr. Nõ q̃escã donec egrediat vt splendor iust⁹ ei⁹/ps. Veni ad liberandũ nos/Luctãdo bñdictõz obtinuerũt/q̃ p btam ꝟgi nẽ ipm receperunt/in quo bendicẽde erãt omnes gentes/¶Ipsa erat aurora furibus infernalibus tremebunda. Job. xxiij.

Si subito apparuerit aurora arbitrant̄ vmbrā mortis. Multi nō ꝓgrediunt̄ q̄si aurora potius similes vespi q̄ꝫ aurore in q̄bus tenebre culpe inualescentes ꝑ pctm̄ mortale lucem gr̄e fugant. Causa ꝓ mag̃ ꝑte est ꝙ aliqui nō ꝓgrediunt̄ sed retrocedunt ꝙ volūtatē ꝓficiendi nō hn̄t. Bern̄. Magna ꝑs ꝓfect⁹ est velle ꝓficere. Aug⁹ Nostrū nō est regredi iam cesset oīs ignauia si volum⁹ nō redire currendū est. Leo papa. In deridendi inciderūt ꝑiculū qui ꝓficiendi ꝑdiderunt appetitum. Bern̄. In via vite nō ꝓgredi. regredi est. Beata virgo pulcra est vt luna. Luminare em̄ noctꝫ est lucens eis qui sunt in nocte pcti. Pro pinquissima inter planetas est luna terre. Sic beata virgo inter sanctos ꝑatior est his q̄ in hac valle miserie habitant miseri corditer subueīre. Itē luna mediatrix est luminis. Cum em̄ mds lumen solis ꝓpter aliq̄d int̄positū sibi ⁊ soli non potest recipere luna illud recipit ⁊ mdo illud ꝯmunicat. Sic beata v̄go tam filiū q̄ꝫ radiū a vero sole ꝓcedentē suscepit ⁊ hūanitate obumbratū mūdo dedit. Bern̄. Cū tu dign⁹ non eras cui filius dei daret̄ dat⁹ est marie vt ꝑ eam accipes quidq̄d hr̄es. Ut luna pulcra fuit que ex parte solis habet pulcritudinē suā. In his em̄ que dei sunt sapiens fuit. Luna quanto ꝓpinquior est soli tanto ei⁹ lux min⁹ nobis apparet. Sic beata virgo cū vera lux in ea recepta fuit ꝑ humilitatē lucem gr̄e sue occultauit vnd̄ tunc ait. Ecce ancilla dn̄i Luc̄. j. Sic luminare fuit qd̄ innuit̄ in ꝯsumatōe. Ecc̄i. xliij. Ipsa fuit electa vt sol verus. vt esset regina celoꝝ sicut ip̄e rex similima fuit soli huic. s̄m illud Apoc̄. xxi. Mulier amicta sole. Bern̄. Vestisti nube solem ⁊ ip̄a sole vestiris. Electa etiā fuit vt sol corpal̄ qui est lumīare electum fons luminis ⁊ caloris lumē habēs indeficiēs lumīare par sibi nō habēs beata virgo pulcra vt luna q̄ntū ad eos q̄ sunt in nocte pcti. Electa vt sol q̄ntum ad eos qui sunt in statu iusticie qui sub ea in luce ꝯgnitōnis ⁊ caloris. diuinū amorē ꝑficiunt ⁊ ad ꝑfectionē ꝑueniunt. Terribilis v̄o est q̄ntū ad eos qui tentant. Timent em̄ eā demones ⁊ fugiūt. In quocūqꝫ g̃ statu es deuot⁹ sis ei et ab ea speres ꝯsilium ⁊ auxiliū in hoc ꝙ d̄r

Electa vt sol ⁊ sole amicta insinuat̄ dotata q̄tuor dotib⁹ corꝑis. scꝫ claritate agilitate subtilitate. impassibilitate q̄ in sole designant̄. Radius em̄ solis clar⁹ est agil̄ est vt subito ab oriente in occidentē transeat. Subtilis est qꝛ vitrum intrat sine eius lesione. Impassibil̄ est vt nec gladio nec alio ledi possit Math̄. xiiij. Fulgebūt iusti sicut sol. Bern̄. Quis erit splendor aīaꝝ quādo solis splendorem habebit lux corꝑm. Querit̄ vtrum beata virgo tm̄ assumpta sit in aīma vel in anima ⁊ corꝑe. Hiero. diffinire noluit sed ambiguū reliquit. Aug⁹ autē pie credit ꝙ in anima ⁊ corꝑe assumpta fuerit ⁊ multis rōnibus h̄ astruere voluit ⁊ sibi Bern̄. beate virgini deuotus in multis ab ea edoctus ꝯsentiens fuit. vt ptꝫ ex verbis suis que sequūt̄. Si oculus non vidit nec auris audiuit ⁊ in cor hominis nō ascendit que prepauit deus diligētibus se quid prepauit gignēte se (⁊ quod omnib⁹ certum est) ꝑ omib⁹ diliēgti. Tronū quippe dei thalamū ⁊ tabernaculum christi dignū est ibi esse vbi ⁊ ipse tantū thesaurum digni⁹ est celum seruare q̄m terram. merito em̄ non putredinis resolutio sed incorruptibilitas sequitur integritatem tantā. Sciendū etiā hoc de assumptione beate virginis ꝙ xp̄c se exceptū esse voluit ab illa generali snīa ade dicta Puluis es ⁊ in puluerē r̄uerterꝫ Gen̄. iij. Corpus em̄ eius mortuū non est in puluerem redactum s̄m illud ps̄. Non dabis sanctū tuum videre corruptionem Si ergo in hoc parcere sibi voluit. Veri simile est ꝙ in eodem matri sue pepercerit. Boni em̄ filij est āpli⁹ ꝑcere mr̄i sue q̄ꝫ sibi īmo etꝫ cōiter mali filij hoc faciunt vt filij infideliū a lege nat̄ali edocti. Si ergo illi q̄ sunt mali h̄ faciūt q̄s sani capitis audeat hoc negare de optio filio. Itē q̄s nostꝫ mr̄em suā a v̄mib⁹ comedi ꝑmitteret q̄ sine difficultate hoc ꝓhibere valeret. Quō g̃ nō v̄isil̄e est vt fili⁹ ille cui⁹ spūs sup mel dulcis cui⁹ benignitas ⁊ hūanitas in virgine sumpta mūdo apparuit matrē suam dulcissimā putrefieri ⁊ a v̄mibus comedi ꝑmisit cū facillime hoc ꝓhibere potuerit. Item. Cum voluerit matrē suam ereptā esse ab illa generali sententia Eue dicta. In dolore paries. Cur non voluerit eam

eam ereptam esse a generali sententia ade dicta. In puluerē reuertēs. In exceptiōe illa manifeste apparet. q̄ potuit parcere matri sue q̄ sibi. Voluit enim pariēdo eam gaudere sicut cantat ecclesia. Dū paris et gaudes cantant celi agmina laudes. Se autem voluit in natiuitate flere Aug⁹. Puer a plozatu incipit. Sap. vij. Primā vocem similē omnib⁹ emisit plozās. Item qui in angustijs passionis mr̄is sue curam habere voluit. Nunquid accepta potestate omni in celo ⁊ in terra de ea nō curauit. Item Aug⁹. Si ihs quem scim⁹ omnia posse voluit integram matrē virginitatē seruare pudore. cur non velit incoꝛruptā a putredinis seruare fetore. Idem. Nunquid ad eius benignitatē ptinet matris honozem seruare. qui legem q̄ matrē honozem p̄cepit non venit soluere sed adimplere. Quā igit in vita p̄ ceteris sui gr̄a p̄ceptus honozauit. pium est credere q̄ eā in mozte etiam speciali gratia honozauit. Potuit illā a putredine ⁊ puluere alienā facere. qui ex ea nascens potuit virginem relinquere. Putredo namq; ⁊ vermis obp̄zobriū est humane p̄ditōnis. obp̄zobriū vero p̄trariū est honozi. matrem ergo perfecte non honozauit si ab hoc obp̄zobrio eam non seruauit. Item bern⁹. Puto christ⁹ me spernere nō poterit. os de ossib⁹ meis. ⁊ caro de carne mea. Si nos spnere non potest. quomō eam spernere potuit a qua carnem suam sumpsit. vnde Aug⁹ de ipsa. Tota trāslata est ne ps maneret cū verbo ⁊ ps in ỹme. Item qui nō solum sanctoꝝ coꝛpa in honoze vult br̄i in terris. imo etiā tozmenta sua scz crucem ⁊ clauos ⁊ silia. Nunq̄d coꝛp⁹ sue matrē voluisset baberi i honoze alicubi in terra. nisi in maiozi honoze esset in celo. Item q̄s nō videat indecens valde esse. q̄ in tota natōe celestis regine deesset ei oznat⁹ sui gloziosissimi coꝛporis. cū rex celestis in oznatu tali appareret. Nunq̄d p̄ueniens fuit. vt sic in coꝛpe regis scriptū erat. rex regū ⁊ dns dnantiū. Sic ⁊ in coꝛpe regine idē esset scriptū. vt sic ex q̄ttuoꝛ dotib⁹ coꝛpis glozificati apparebit regis. ita apperet ⁊ regine. Item Aug⁹. Si merito p̄ omnibus marie viuenti donata est gr̄a. nunq̄d nō erat in mozte meminenda. Absit. Nam si oim sanctoꝝ mozs est p̄ciosa. marie sane erit p̄ciosissima. que tantā dei gr̄am comitē habuit. vt mat̄ dei dicat ⁊ sit. Consideraꝝ ḡ omib⁹ his. vera rōne sentio p̄fitendū mariā ad eternitatē gaudia gloziose assumptā xp̄i benignitate ceteris honozati⁹ susceptā ⁊ ad p̄munē putredinis ỹmis ⁊ puluerē būilitatē nō esse adductā. Idē. Si in ptāte saluatoris est de sanctoꝝ capite capillū non pire. q̄ ⁊ matrē suā aia ⁊ coꝛpe integrā posse seruare. et si nullus fideliū dubitat hoc eū posse. cur dubitandū est etiā q̄d ad tantā benignitatē attinet eū voluisse. Cū leprosō dicente xp̄o. Dñe si vis potes me mūdare. Mat. viij. xp̄c. volo. respondit. Quis nisi puerissim⁹ audeat dicere. q̄ mr̄ez suā quā a putrefactōe ex ỹmiū p̄mestōe facillie seruare potuit. seruare noluerit. Aug⁹. Si ds sola gr̄a inter crepitātes flāmas. non solum coꝛpa pueroꝝ illesa. sed ⁊ vestimēta seruare voluit inusta. cur abijciat in mr̄e p̄pria. q̄d elegit in veste aliena. Item Aug⁹. Jonā in ventre ceti p̄ter naturalē vsum sibi seruauit incoꝛruptū sola mia. cur mariā incoꝛruptā p̄ter naturā nō seruabit. Si seruatus est daniel in int̄patissima fame leonum. ⁊ nō est seruanda maria tantis donata meritis dignitatum. Item Aug⁹. Letatur maria leticia inenarrabili ania ⁊ coꝛpoze. in filio p̄pio cum filio p̄pio. per filium p̄pium. quē in vtero suo gessit. quem genuit. quem fouit. et aluit. dei genitrix. dei ministratrix. dei q̄z secutrix. de qua quicq̄ aliter sentire nō audeo. aliter dicere non p̄sumo. Suscipiat banc fraterna caritas. et si refragarebijs elegerit. tam̄ non vult dicere hoc christum non posse. p̄ferat quare non conueniat velle. Et si dei consilium de hijs nosse veraciter ostendit. incipiam ei credere. de quibus aliter p̄sumpsit credere sentire. Si ergo sunt vera que dixi. tibi xp̄e. gratias ago. quia de sancta virgine matre tua. non nisi vt dignum est sentire potui. Si ergo dixi vt potui. approba obsecro christe et tu. ⁊ tui. Item ad idem. Voluit christ⁹ totus esse matris sue ſm carnem. scz vt patrem carnalem non haberet. voluit etiam matrē suam. totam esse eius. vt alios filios ſm carnē nō gn̄aret. qui ex ea voluit gn̄ari. gloziosam matrē suā noluit cōicare boi. Nunq̄d eā voluit cōicare ỹmi.

¶Item si ꝓueniēs fuit vt christi gloriosa resurrectio acceleraret/ vt per ꝫ viris spes sue glorioſe resurrectionis daretur/ Sic neceſſe fuit vt beate virginis resurrectio acceleraretur/ vt muliebri ſexui natura / liter magis pusillanimi. et maiorem materiam diffidendi habenti/ eo q̄ fuisset occasio perditōis mundi. spes sue resurrectionis daretur/ Uterq; sexus/ de paradyso terrestri eiectus est. vterq; in celo debuit apparere/ in augmentum perfecte reparationis/ Qui ad honorem mulierū. mulieris filius voluit esse. non viri/ & post resurrectionem suam mulieri ꝓius apparere/ humanam naturam in anima et corpore exaltare voluit in muliere ad inimicor̄ humani generis horrorem/ & repatror̄ ipius laudem/ ¶In corpore & aia filius & mater sunt in celo. ſm illud ps̄. Surge domine in requiē tuam. tu & archa sanctificatōis tue. Apoc. iij. Apertum est templū. & visa est archa testamenti eius in templo/ ¶Die ergo Augustino & Bernardo credi pōt/ q̄ in corpore anima mater domini sup̄ chor̄ angelorum exaltata sit.

¶De beato Bernardo Abbate Sermo. 83.

Dilectus deo & hominibus/ cuius memoria in benedictōe est. similem fecit illum in gloria sanctorum. Eccī. xlv. Uerba ꝓposita que de Moyse sunt scripta/ hodie in laudem beati Bernardi assumit ecclesia. ¶In quibus nobis duo ostenduntur/ scilicet eius gratia & gloria. Hec sunt duo dona p̄cio sa que deus dat electis. ſm illud. ps̄. Gratiam et gl'iam dabit dominus/ Ad gr̄am pertinet illud. Dilect⁹ deo & hominibus/ Ad gl'iam quod sequitur. Cui⁹ memoria in benedictione est &c̄. ¶Circa ꝓimum notād⁹ est ordo/ ¶Primo em̄ p̄uidendū est vt simus dilecti a deo/ deinde ab homnib⁹/ Querenda est dilectio diuina etiam cum odio paterno. vel fraterno. vel etiam filiorum si aliter haberi non potest/ ¶Paratus fuit abraam occidere filium suum ad p̄ceptum domini Gen̄. xxij. Et leuite occiderunt fratres & amicos. Exodi. 32. Luce. xiiij. Si quis venit ad me & non odit patrem & matrem/ nō potest meus esse discipulus/ Uestis caritatis debet esse desup contexta. vt ab amore dei inchoetur/ homines vero ꝓpter deum amētur/ Fons amoris cum in alto oritur. vt cum deus ꝓpter se & sup̄ omnia amatur/ ad inferiores cōuenienter deriuatur. vt ꝓpter deum homines amētur/ Augu⁹ in libro ꝓfessionū. Domine beatus qui amat te/ et amicum in te. et inimicum ꝓpter te/ Solus enim nullius caritatē amittit cui omnes in illo cari sunt. qui nō amittit te/ nemo amittit nisi qui dimittit. ¶Et nota q̄ quattuor sunt que ad hoc valent vt aliquis a deo ametur que vere in hoc sancto fuerunt/

¶Primum est carnis mundicia/ ꝓpter hanc Johānes dictus est discipulus quē diligebat ihesus/ Joh. vltimo. Canticor̄. ij. Dilectus meus mihi et ego illi qui pascitur inter lylia/ puritate em̄ delectatur. Sapiē. vj Incorruptio facit ꝓximū deo

¶Carnis mundiciam habuit beatus Bernardus. Ipe fuit deliciarum carnaliū cō temptor maxim⁹/ Ipse fuit magne abstinētie/ ita q̄ in hijs que sumebat saporem nō discernebat/ Aliquādo sagimen crudū per errorem sibi oblatum ꝓ butiro sumpsit/ Aliquando oleum ꝓ potu & solam sibi aquam sapere dicebat/ quā dum sumebat. fauces & guttur eius refrigerabat

¶Castitatem tanq̄ thesaurum magnū seruauit/ Cum enim aliquando curiosus aspiciendo defixos oculos aliquādiu tenuisset/ ad se reuersus et confusus in stagno frigidarum aquarum quod ꝓximū erat cellotenus insiliit/ et tam diu ibi permānsit donec pene exanguis effect⁹ a caloze carnalis ꝺcupiscentie refriguit/ ¶Item Quedam hospita sua cum ad lectum eius venisset clamauit/ latrones. latrones. nō dimittens p̄ verecūdia clamare. quod multi non faciunt/ ¶Potius eligentes castitatem amittere q̄ clamando erubescentiam sustinere/ sequenti vero die cum quereretur ab eo quid clamans habuisset/ Respōdit. vere aderat latro hospita scilicz/ castitatem mihi volens auferre thesaurum inestimabilem. ¶Secundum vero fuit

humilitas ꝓpter quā dicit vir ꝟm cor dei. j. Regū. xiij. ⁊ Math. ix. In signum amoris quem habet deus ad humiles amplexatus est paruulū. Et beniamin frater minimus Genes. xliij. vocatur amantissimꝰ domini. Deutro. xxxiij. Valde humilis fuit beatꝰ Bernardꝰ. illius signum est ꝙ ordinis cister. plantulam nouam ac modicam intrauit vt lateret tanq̄ vas perditum et sicut in vita eius legitur. Ceteros arbitrabat sanctos esse et perfectos se autem incipientem esse et nouiciū. Ipe etiam ait de se alieno sensui magis credidi q̄ meo cum vires ei deficiebant ad opera que alij faciebant ad viliora opera fugiens laborē humilitati compensabat.

Tercium est mansuetudo ꝓpter hanc moyses deo dicit specialiter dilectꝰ erat em̄ mitissimus sup omnes homies qui morabantur sup terrā Nūeri. xij. Mansuetudo multū assimilat deo cuiꝰ bonitatē aliena malicia non ꝑturbat ideo deo amabilem facit. beatus Bernardꝰ valde mansuetus fuit vnde de se ait. Lesus vindictā nō expecij. Cum quadā die quendā canonicū regularem collegium suum postulantem nollet recipere ille quasi insanus in eum irruens ꝑcussit eum tam grauiter in maxillam vt succederet rubor in quem cū vellent irruere qui aderant precepit vir sanctus eum non tangi sed caute eum educi et curam illius haberi. De illo legitur ꝙ interpretatiōe rarius vtebatur monitis potius ⁊ obsecratōibus agens. Quartū est dilectio. Diligit em̄ deus eos qui se diligunt alioquin esset infidelis Bernardꝰ in epistolis. Nemo se amari diffidat qui iam amat libēter deus amorem nostrum quem preuenit subsequitur. Prouer. viij. Ego diligētes me diligo Joh. xiiij. Qui diligit me diligetur a patre meo ⁊ ego diligam eum. beatus Bernardꝰ deū multū dilexit cuius signum est ꝙ offensam eius studiose cauit cum ei adhuc puerulo dolore capitis laborantiquedam mulier eēt adducta vt eius dolorem suis carmibus mitigaret cum indignatiōe clamans eam a se repulit. Signū etiā huiꝰ amoris fuit ꝙ omnia ꝑ ipso reliquit. Math. xix. Si vis ꝑfectus esse (interli. in dei dilectiōe) Vade ⁊ vende oīa que habes ⁊c. Sene.

Nemo dignus deo qui opes non ꝯtempsit temꝑalia amata. ꝟm beatū Bernardū inq̄nant ideo amans ea amplexū diuini amoris non est dignus. Item signū amoris fuit ꝙ deo quos potuit adq̄siuit vn̄ plus q̄z cū triginta socijs ordinem cister. intrauit. Humilitas enim multum valet ad hoc ꝙ aliquis diligatur ab hominibꝰ sicut enim odibilis est deo et hominibus superbia sic amabilis est deo ⁊ hominibꝰ humilitas. Et ad idem valet mansuetudo ꝟm illud Eccī. iij. In mansuetudine opera tua perfice et super hominū gloriā diligeris. Valet etiam ad idem dilectio. Seneca. Monstrabo tibi amatorium sine medicamēto sine herba sine vllius venefice carmine si vis amari. ama. Sequitur. (Cuius memoria in benedictione est ⁊c) militanti ecclesie memoria eius est in benedictōne laudabilis enim est iuxta illud Prouer. x. Memoria iusti cum laudibus. Ipe vero laudabilis est excellentissime enim vixit gratiosissime docuit. manifestissimis miraculis fulsit eum nō humana instructio sed diuina inspiratio sapientem fecit quod in scripturꝫ specialiter sensit. In siluis maxime et in agris meditando et orando confitebatur se accepisse et in hoc nullos magistros aliquando se habuisse. nisi quercos inter amicos dicere solebat. Quod autem seq̄tur. (Similem fecit illum in gloria sanctorū) Primo potest referri ad hoc ꝙ sicut moyses mira opera faciēdo popolū dei a seruitute egypciaca liberauit sic beatus Bernardꝰ multis miraculis effulgens infinitos a seruitute viciorum eripuit et multos a periculo mūdi ad religionē adduxit quasi quasdam murationes dei contra hostes ipsius. Secundo potest referri ad hoc ꝙ Sicut deus moysi recitauit sua misteria et vultus eius claritate resplenduit radioꝝ vt non possent in eū respicere filij israel. Exodi. xxxiij. Sic beato Bernardo secreta multa reuelauit vt celesti luce illuminatus multum ecclesiam illumiauit. Tercio potest referri ad hoc ꝙ in gloria celesti receptus est vt illis esset similis in gloria quibus similis fuerat in gratia.

De beato Bartholomeo.
Sermo.84.

Quicunqz honorificauerit me gl'ificabo. eũ.j. Reg.ij. Hodie celebrã⁹ bti Bartholomei solẽnitatẽ q̃ fuit vnus de magnis amicis dei. Circa quẽ tria attendere debem⁹ Ei⁹ sanctitatẽ vt eam viriliter imitemur. Eius ptãtẽ vt de ea auxiliũ sperem⁹ Eius gl'iam in t'ris ⁊ in celo a dño exhibitã vt amiciciã h⁹ dñi desiderem⁹ q̃ amicos suos sic facit honorari. Tria ad sanctitatẽ ei⁹ ptinentia. in q̃bus eũ imitari debem⁹ indicat nobis ipi⁹ vita q̃ hodie in ecclesia recitat̃. scz ꝙ fuit tpalium ꝯtemptor. Assidu⁹ ⁊ feruens orator. ydolatrie zelãtissim⁹ psecutor ⁊ destructor. Ad p̃mum ptinet ꝙ postq̃ filiã regis polimij sanauerat q̃ fuerat lunatica ⁊ ab ea demoniũ expulerat. Rex sumarios auro ⁊ argento ⁊ lapidibus p̃ciosis ei p̃sentare voluit. cũ aũt postea apl's cũ solo rege ostio clauso apparuisset. dixit regi vt q̃d me q̃siuisti cũ auro ⁊ argento ego nihil terrenũ vel carnale desidero. cui multi ꝯtrarij sunt quoꝝ porte pauꝑibus clause sunt diuitibus aperte. Ad scd̃m ptinet ꝙ ipse centies flexis genib⁹ orabat i die. ⁊ centies in nocte. Et q̃dam demoniac⁹ clamauit. Apostole dei bartholo. incendũt me oratões tue. oratio feruore incensa demones incendit. ydolatrie psecutor ⁊ destructor fuit. ydola em̃ ꝯfringebat ⁊ demones ab hoĩbus expellebat. Unde ait ipse regi polimio. filius dei victor dyaboli misit nos in omẽs ꝓuincias. vt expellam⁹ ministros eius qui ꝑ templa habitant vt hoĩes qui eos colunt. de ptãte eius q̃ victus est auferam⁹ ⁊ ecõtrario multi hodie ydola faciunt vt gulosi quorum deus venter est ⁊ q̃ sectant̃ auariciã que est ydoloꝝ seruit⁹. ad Ephe. v. Potestas ei⁹ apparet ex h̃ ꝙ angeli boni nõ ꝑmittebant eũ esurire nec sitire nec fatigari. ⁊ ex subiectõe demonũ quos ligabat. ⁊ ad ꝯfractionẽ ydoloꝝ suorum ⁊ ad destructõnẽ d̃ceptionũ suaꝝ cogebat. vt patet in vita ipsi⁹. De gloria ei in terra ⁊ in celo exhibita. ptz ꝙ valde est magna. vnde bñ in eo impleta est ꝓmissio a deo facta quã ꝓposuim⁹. (Quicũqz honorificauerit me ⁊c̃.) honorificauit eũ beatus barthome⁹ orando centies flexis genibus in die ⁊ centies in nocte vt prius dictũ est. Item gloriam deo dandã ad demones transsatã ad eum reuocando in reuicissitudinis debuit glorificari a d̃o. gloria ipsi⁹ celestis inexplicabilis est. sicut et alioꝝ sanctoꝝ. Item duodecim sunt q̃b⁹ magnitudo illi⁹ glorie aliq̃ten⁹ p̃t ꝑpẽdi. Primũ est ꝙ de⁹ care vendidit gloriã istã etiã amicissimis suis. Petr⁹ eam emit crucis patibulo. Paul⁹ amputatõe capitz. et verisil'e est ꝙ ipse nõ deceperit eos. cũ sit amicus fidelissimus. imo qd̃ plus est. ipse met emit gloriã istam carissime suis amicis. scz crucis ignominia. vnde verisimile est gloriã istam magnã esse quam christus tanta ignominia emit. Scd̃m est gloria pulcritudinis. quã videmus etiaz in istis inferioribus creaturis. cum omnia q̃ dominus fecit mirabilis sint pulcritudinis. Idem videmus in pratis. Math. vi. Cõsiderate lilia agri quomõ crescũt. ⁊ subditur. dico vobis quoniã nec salomon in oĩ gloria sua coopt⁹ est sic vnum ex istis. Et p⁹. si fenũ agri qd̃ hodie est ⁊ cras in clibanũ mittitur deus sic vestit. quanto magis vos modice fidei. Tercium est gloria pulcritudinis in his q̃ sapiẽtia artificis fiũt. videm⁹ ꝙ ea q̃ fiũt ex lignis et lapidib⁹ et metallis (que qñ de terra sumunt̃ paruaz habent pulcritudinẽ) erunt mire pulcritudinis vt ptz in gloria salomonis. iij. Reg x. Uidens regina saba omnẽ sapiẽtiam salomonis. et domũ quã edificauerat ⁊c̃. nõ habebat spiritum. quid ergo glorie habebunt amici dei. cũ deo placuerit eos decorare s̃m magnitudinem potentie diuine. Quarto potest apparere magnitudo glorie eius ex verbis sanctoꝝ. quibus deus reuelauit eam vt habetur. ysa. lxiiij Oculus non vidit deus absqz te. que p̃parasti expectãtibus te. Et.j. ad. Coꝝ. ij. Ocul⁹ nõ vidit nec aurz audiuit nec in cor hoĩs ascendit que p̃parauit deus diligentibus se ad. Ro. viij. Non sunt ꝯdigne passiones huius temporis ad futurã gloriã q̃ reuelabitur in nobis. et.ij. Coꝝ. iiij. Id qd̃ est momentaneũ et leue tribulationis nr̃e supra modũ in sublimitatẽ eterne gl'ie põdus opatur in nobis. Gen̄. xv. Ego sum

merces tua magna nimis. Exodi. 33. ait moyses ad dñm. Ostende mihi gl'am tuā. q̄ respondit ei. Ostendā tibi omne bonū. puer. xi. Desideriū iustoꝝ omne bonū. Dauid. Nimis honorati sunt amici tui deꝰ. Quinto ꝑ hoc ꝙ legit Mat. xvij. In trās figuratōe dñi factū. ꝙ facies resplenduit sicut sol. ⁊ vestimēta eius facta sunt alba sicut nix. Voluit em̄ illis dñs ostēdere gloriā quā habitura sunt corpa nr̄a. in resurrectōne. Sexto honor quē ꝯtulit cruci q̄ ei seruiuit. Augꝰ. Crux de penis latronū transiuit ad frontes impatoꝝ. quid faciet ds fidelibꝰ suis ⁊c. Ambrosiꝰ sup ps. Beati īmaculati. Si obprobriū tuū. gl'ia est domie. q̄nta est gl'ia tua s tue ḡ ꝑticipatōne gl'ie quid erimꝰ. cuiꝰ sumus obprobrio gloriosi. Septimo. honor quo xp̄c honorat sanctos in terra. maior ē reuerētia puluerib⁹ vel ossib⁹ sanctoꝝ. vel etiā panicul' q̄bus induti sunt q̄m exhibeat maximis p̄ncipib⁹ hui⁹ mūdi. verisil'e est ꝙ multum sit honoratur⁹ eos in celis. quos facit tantū honorari in terris. Octauo per hoc ꝙ gloria eoꝝ erit similis glorie di. iuxta illd .j. Joh. iij. Filij dei sumꝰ sed nondū appet quod erimꝰ. sꝫ cū apparuerit similes ei erimus. verisil'e est ꝙ illa creatura q̄ in naturalib⁹ similis do existit. ⁊ opatōe do imitata est. multū debeat decorari. ⁊ deo in gloria assimilari. Rom. viij. Quos p̄destinauit ꝯformes fieri ymaginis filij sui. Nono locus in quo xp̄i benignitas vult eos esse. Joh. xij. Vbi ego sum illic ⁊ mister meus erit. In eodē. xvij. Pater quos dedisti mihi volo vt vbi ego sum. ⁊ illi sint mecū. vt videāt claritatē meā. ⁊ Luce. xxij. Et ego dispono vobis sic disposuit mihi pat' meus regnum. vt edatꝫ ⁊ bibatis sup mensam meam. Decimo ꝙ regnum habebunt Math. xxv. Venite benedicti p̄ris mei ꝑcipite regnū ⁊c. Apoc. xxij. ⁊ regnabūt in secula seculoꝝ. Vndecimo Corone p̄ciositas. in ps. Posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. Lapis preciosus iste deus est. Hec est illa p̄ciosa margarita. quā qui inuenit vendit omia que habet. ⁊ emit eam. Math. xiiij. Circa coronam istā nō solū attende valorē lapidū. sꝫ etiam splendorē. est em̄ splendor glorie Hebre. j. Qui q̄siuit splendorem glorie. Apoc. xxj. Ciuitas nō eget sole ⁊ luna vt luceant in ea. nam claritas dei illumīabit eam. Attēde etiā corone decorē q̄ decenter scꝫ corona ꝯueniat capiti. caput em̄ cordis ad eā ⁊ ꝓpter eam factū est. Augꝰ in liꝰ ꝯfess. Dñe fecisti nos ad te. ⁊ inq̄etum est cor nr̄m. donec q̄escat in te. Duodecimo ꝙ deus eos misterio ꝓprio honorabit. Luc. xij. Precinget se et faciet illos discūbere. ⁊ transiens ministrabit eis. Hec ministratio erit dīne faciei in q̄ sunt summe delicie ostēsio. Dauid. Letificabis eū in gaudio cum vultu tuo. Job 33. Videbit faciē eius in iubilo. nunc facies eiꝰ abscōdita est. Dauid. Quā mag̃ multitudo dulcedis tue dñe. quā abscondisti timentib⁹ te. Job. xxvi. Qui tenet vultū solij sui. ⁊ expādit super illd nebulā suā. Tanta est hec gloria. ꝙ in spe illius glorie sancti gloriant. ad Ro. viij. Gloriantur in spe filioꝝ dei ⁊c.

De beato Augustino
Sermo. 85.

Quasi vas auri solidū ornatū omī lapide p̄cioso. Ecci. xv. Ecclesia q̄ hodie de sancto Augustino solēnizat. eum ꝯmendare desiderat. ⁊ qꝛ lingua eius ꝯmendationē exp̄mere nō sufficit. diuersis creaturis eū ꝯpat. vt quelibet eaꝝ laudis eiꝰ aliq̄d ostendat. Et p̄mo ꝯpat eum q̄tuor creaturis celestib⁹. scꝫ stelle matutine in medio nebule. Lune plene. Soli effulgenti. Arcui celi qui est radius solaris in nube aquosa. Deinde ꝯpat eū q̄nqꝫ creaturis terrestrib⁹. scꝫ floribus vt rose ⁊ lilio. thuri redolenti. igni effulgenti. vasi de auro lapidibus p̄ciosis ornato. Arboribus vt oliue pululanti ⁊ cip̄sso in altitudinē se extollenti. Similitudinē vasis aurei lapidibus p̄ciosis ornati hic ꝓsequi volumꝰ obmissis alijs causa breuitatis. Notandū ḡ ꝙ p̄ma ps verbi ꝓpositi referri potest ad bona naturalia sancti Augustini. Scōa ad gratuita. ⁊ s̄m hoc sanctus Augꝰ. Vas fuit q̄ntū ad vim rōnalē. Solidū quantū ad irascibilē. Auri quātū ad ꝯcupiscibilē. In aīa v̄o rationali possibile est oīa fieri. s̄m ph̄m. Ita s̄m eū. ē aīa vas capax oīm. Vere vas āmirabile opus excelsi Ecci. xliij. Ratōnalis. sanctus Augꝰ nō solum

fuit capax sed ꝛ multū pspicax habult em rōnē valde penetrantē vñ ipse de se refert. ꝙ sine mgro intellexerit libros logicoꝝ q̄ valde sunt difficiles. Soliditatē habuit ꝙntū ad irascibilē fuit em difficile frangibilis ab aduersis nō fuit pusillanimis sic ꝙ difficultati sibi occurrēti cederꝫ Auꝛ fuit quantū ad ꝛcupiscibilē ad quā ptinet amoꝛ qui excellit inter alias passiones sic aurū inter metalla Fuit em valde amicabilis. habil amare ꝛ amari puer. xviij. vir amicabilis ad societatē magis erit amicꝰ q̄ frater. Ite signa amicabilitatꝫ eius sūt ꝟba que ōt q̄rto liº ꝓfer Doꝛtuo quodā amico suo quē diligebat multū eum dixit fuisse dimidium anime sue Nam ꝛ ego in quit sensi aiam meā ꝛ aiam illiꝰ vnā fuisse in duobꝰ coꝛpibꝰ ꝛ ideo hoꝛroꝛi mihi erat vita qꝛ nolebā dimidiꝰ viuere Uel quasi vas fuit ꝙntū ad rationē Solidū ꝙntū ad memoꝛiā Optie em meōꝛie fuit. nō fuit coꝛ ei sic coꝛ stulti Eccī. xxj. Coꝛ fatui q̄si vas ꝓfractū ꝛ oēm sapiam nō tenebit. Auri fuit quantū ad voluntatē Possunt tñ verba ꝓposita totalit referi ad gratuita que nob sunt mirabilia ita vt illō quasi auri solidū ꝛferaꝝ ad ꝟtutes theologicas Istud ꝟo lapidibꝰ ꝓciosis oꝛnatū ad cardinales Sm hoc fuit q̄si vas p fidei humilitatem. solidum per spei firmitatem auri p caritatem. Circa ꝑmū notandū ꝙ licet coꝛ humanū capax sit dei ꝛ creaturaꝝ Et capacitas creaturaꝝ mioꝛ sit capacitate dei hūilitas tñ fidei (q̄ iuxta ꝟbū apl̄i ꝛpꝫ facit habitare in coꝛdibus nr̄is) coꝛ nostꝝ facit vas qō dei est capax. Coꝛ scti augu. cū suit supbum non fuit capax dei. vt ipe de se ōt in libꝛo ꝓfes Tumoꝛe meo inquit sepabar a te ꝛ minꝰ nflata facies mea claudebat oculos ꝑ̄os. Supbia est occasio ꝙ aliq̄s cadaꝛ in errorē vel in eo detinea tur. Humilitas ꝟo ab errore liberat ꝛ seruat liberatū cū scz aliq̄s magis vult alios credere q̄ sibi Nam superbo oculo veritas nō videtur sup illō Hiere. xlix. Arrogantia tua decepit te ꝛ supbia coꝛdis tui glo. Supbia facit hereticum Augustinꝰ ōt. Superbia merek illudi Abac. ij. Quō vinū potantē decipit sic erit vir supbus ꝛ nō decoꝛabit. Gregoꝛiꝰ de supb. Tanto a dei luce longi sunt ꝙnto apō humiles nō sunt Spes hominē firmū facit. Hebꝛ. vj Foꝛtissimū solaciū habeamꝰ q̄ ꝓfugimus ad tenendā ppositā spem quā sic ancboꝛā habemꝰ aie tutā ac firmā ꝛ incedentē vsq̄ ad intioꝛa velamis Seqūtur de spe Isa. xl. Qui sperāt in dño mutabūt foꝛtitudinē suā scz in diuinā. vnde cū ōi foꝛtitudo sit oipotentia. quodāmō oipotētes fiunt Bern. sup can. Nil oipotentiā verbi clari oꝛē reddit q̄s ꝙ oipotentes facit oēs q̄ sperant in se Deniq̄ possibilia oia sunt credenti. Caritas hoiem facit aureū. Aurū est ꝑciosum. speciosū. ponderosū. Ioo bñ significat caritatē que pulcra dilectio ōꝛ. Eccī. xxiij Ego mr̄ pulcre dilectōꝝ Spā etiā est ꝑcium regni celoꝝ ipsa est aie pondus. Aug. Hoc est amoꝛ in spiritib. qō pondꝰ in coꝛpib. Pondꝰ oꝛdinat coꝛpa ꝛ q̄escere facit in locis suis sic caritas aiaꝫ oꝛdiat ꝛ facit eam q̄escere in loco suo q̄ est deus. Greg. Anie būane locus ē deꝰ De auro caritatis ōꝛ Apoc. iij. Suadeo tibi a me emere aurū ignitū ꝛ pbatum vt locuples fias Quantū ꝓfecerit sanctꝰ Aug. in ꝟbis q̄ sunt fidei ꝓtꝫ ex scriptꝫ suis Firmitas spei sue patet ex hoc ꝙ postq̄ sacramenti baptismū accepit spem omnē quā habebat in seculo relinq̄bat Caritatis ꝓfectus patꝫ ex hoc ꝙ viuere voluit sm regulam a sanctis apl̄is ꝓstitutā q̄ iubebat omia esse ꝓmunia vñ de eo cant ecclesia vulnerauerat caritas xp̄i coꝛ ei Uere aureū fuit vas istud nō fictile nec ligneum. ij Thym. ij. In magna domo nō solū sunt vasa aurea ꝛ argentea sꝫ ꝛ lignea ꝛ fictilia Uasa fictilia polluta frangebant Leuit. xi. ꝛ. xv Lignea lauabāt. aurea lꝰuabant ꝛ si lotio nō suffecit igne purgabāt Josue vj. Auꝛ ꝛ argentū es ꝛ ferū ꝛ netallū dño ꝓsecrata sunt cetera ꝟo igne succensa sūt. Uasa fictilia sunt illi q̄ nō sustinent correptionē q̄ ab emendatiōe dest ruūt. Hodie abundāt in ecclesia vasa fictilia. Treñ. 4. Quomō reputati sūt in vasa testea opus manuum figuli sanctus aūt Augustinus fuit vas bñ lotū aquis lacrimaꝝ Flebat vberrime in hymnis ꝛ canticꝫ vt de ipso cantāt Igne etiā tribulatōis purgat est. multos em labores sustinuit ꝛ multas psecutōes habuit ꝓpter hereses q̄s expugnabat vnde rubigine amota vas purissi-

mum factū est. Prouer. xxv. Aufer rubigi
nem de argento ⁊ egredieť vas purissimū
Ipse fuit vas in honorē sanctificatōis et
vtile dño. ij. Thy. ij. Sicut aliter ꝟuatur
calix q̄ꝫ scutella cōis sic aliť ꝟuare se ꝺbēt
clerici ⁊ religiosi sꝫ hodie factꝰ est israel q̄i
vas immundū Et spēaliter ora sua ꝟuare
deberēt Bern̄. Cōsecrasti os tuum euāge
lio nugis illud apire illicitū est assuescere
sacrilegiū. sanctꝰ Augꝰ non fuit vas sine
operculo. de quo Nūeri. xix. Vas qd̄ nō
habuit operculū. nec ligaturā imdm erit
Ipse in mensa scriptū habebat illa metra
Quisq̄s amat dictis absentū rodere vitā
Hanc mensam indignā nouerit esse sibi
Vñ si forsitan detractio emergeret dice
bat q̄ si nō tacerent aut versus illos dele
ret aut a mensa recederet. Ipse fuit vas p̄
ciosum qd̄ describiť. puer. xx. Auꝝ ⁊ mul
titudo gēmaꝝ ⁊ vas p̄ciosum labia scie. i.
scia in labijs vt sit patissimꝰ ad instruēdā
ecclesiā vas est p̄ciosum. siľe hr̄ Malach
ij. Labia sacerdotꝭ custodiūt sciam Sūt
aliq̄ vt saccus lr̄is plenꝰ qui vnū verbū ne
sciunt dicere ad edificationē ecclesie licet
scientiā habeāt in corde. Isti sunt vasa nō
preciosa imo inutilia. Tale nō fuit sanctꝰ
Augꝰ sed valde p̄ciosum q̄le ex auro ⁊ mul
titudine gēmaꝝ fieri solet. Seq̄tur (Or
natū lapide p̄cioso) vnus lapis p̄ciosus ē
prudētia hic lapis est adeo p̄ciosus vt eū
reddat p̄ciosum in q̄ est puer. xvi. Precio
si specie viri eruditi felix q̄ hunc lapidem
inuenit puer. iij. Beatꝰ vir q̄ inuenit sapiē
tiā ⁊ q̄ affluit prudētia. Hic lapis bene re
splenduit in sancto Augꝰ. vtꝫ in eiꝰ ordi
nata vita ⁊ sciētia magna puer. ix. Scia
sanctoꝝ prudētia q̄ est sciētia operādoꝝ.
Homies boni ⁊ curiosi ambulant in ma
gnis ⁊ mirabilibꝰ sup se Viri vero sancti
circa agenda incedūt docētes q̄liter opa
nostra possint ꝺo esse grata ⁊ nobis vtilia.
Alius lapis preciosus est tpantia q̄ est in
estimabilis valoris ꝟm illud Ecci. xxvj.
Non est digna ponderatio ꝯtinentis aīe
Hic lapis multū resplēduit in btō Augꝰ
qui mensa frugali siue temperata ⁊ parca
vsus est vt legiť in vita eius vestim̄ta me
diocria habuit Anulū nunq̄ꝫ tulit legitur
em̄ eū dixisse fateor. de preciosa veste eru
besco ⁊ ideo cū datur mihi vendo eam. vt
qꝛ vestis non potest esse ꝯmunis p̄ciū sit
ꝯmune Tercius lapis est fortitudo. que
hominē inter mala huiꝰ mundi illesum cu
stodit hec dicit homi illud Isa. xliij. Cū
transierꝭ ꝑ aquas tecū ero ⁊ flumia nō ob
ruēt te hec mala in bona ꝯuertit. Lapis
iste multū resplenduit in sancto Augusti
no qui multas ꝑsecutōes sustinuit ⁊ mul
tum laboriosus fuit licet ip̄e esset episco
pus ⁊ curam pastoralem haberet ⁊ predi
caret ⁊ impugnationi heresis intēderet
causas etiā pie et diligenter audiret non
solum fideliū sed ⁊ infidelium cū interpel
labať ab eis Tñ nūerꝰ scriptoꝝ eius extē
ditur plꝰ q̄ꝫ ad mille ⁊ triginta puer. xiiij.
Ubi apparent plurime segetes. ibi mani
festa est fortitudo bouis Quartꝰ lapis p̄
ciosus est iusticia. hic lapꝭ est adeo p̄ciosus
qui eum amittit quidq̄d adquirit ꝑ nihi
lo reputatur vñ sup illd̄ ps̄. Rapinas no
lite ꝯcupiscere Glo. O lucra damnosa in
uenis pecuniā perdis iusticiā Hic lapis
multū in sctō Augꝰ resplēduit q̄ se totum
deo a q̄ se totū habebat reddidit. Bern̄.
etiā infidelē vrget naturalis iusticia se to
tum tradere illi a quo se totū habet. Augꝰ
Iusticia est amor soli amato seruiens.

In decollatione sancti Johannis
baptiste. Sermo. 86.

Herodes misso
spiculatore p̄cepit afferri ca
put Johis in disco ⁊ decolla
uit eū in carcere Marci. vj.
Discus hic diciť scutella magne capacita
tis in supiori ꝑte lata. Euangeliū hodier
num p̄ter hystoriā que ostendit herodis
ꝑuersitatē ꝯtinet mister ij ꝓfunditatē.
Ad cuiꝰ intelligentiā notandū q̄ duo
sunt genera hominū in mdo isto Alij em̄
bona exteriora diligunt ⁊ querūt. Alij vero
exteriora despiciūt. p̄mi designanť ꝑ hero
dem. scdi ꝑ Johannē. Interp̄tatōes vero
noim istoꝝ his significatōibꝰ satꝭ ꝯgruūt.
Johānes interp̄tatur in quo est gr̄a. He
rodes pellibꝰ glorians siue pellicijs glori
osus Johānes est. q̄ desiderabilia sua ha
bet in se de q̄bus gloriať ꝟm illud. Gloria
nr̄a hec est testimoniū ꝯsciētie nr̄e ij Coꝝ
ij. Herodes est. q̄ bona exteriora querit ⁊
diligit ⁊ si ea habeat de illis gloriať Hec

est differentia inter amicos dei ⁊ mundi. ¶ Amator mūdi in exterioribꝰ habet cor suū amicus dei nō. Joh. vj. Eum q̄ venit ad me nō ejiciam foras. Glo. Superbi est ejicī foras qui nihil de bonis interioribꝰ curat. ¶ Si non curas de pulcritudine corpis vl̄ delicijs carnis, signum est q̄ ad xp̄m vere veniſti. Amatores mūdi in pellibꝰ gloriātur q̄ in exterioribꝰ, auarꝰ in diuicijs nō curās de bono interiori, vñ Eccl. x. Dic em̄ aiam suam venalem habet qm̄ in vita sua p̄iecit intima sua. ¶ Voluptuosus gloriatur in pelle carnis, superbꝰ in apparētia plus appetens videri q̄ esse. ¶ Sz hec pelles detrahent ⁊ tunc ania coram districto iudice nuda apparebit, pelle carnis detracta, cetere pelles nō remanēt cū peccatore, ps. Cū interierit nō sumet omia neq̄ descendet cū eo gloria eius. ¶ Amator mūdi est pellicꝰ quasi p̄stans ex pellibꝰ sic cepe totus in exterioribꝰ similis est vulpi cuiꝰ pellis dicit p̄ualere carni. Lu. xiij. Dictū est a dño de herode. dicite illi vulpi. Amator mundi q̄si mercator est pelliū anguillaz. ¶ Dyabolꝰ illudit ei sicut aliq̄s illudit socio suo ꝺ pomo pato, pomū sibi retinēs paturam relinquēs ei. Deū. xxiij. Da mihi animas cetera tolle tibi. Johānes aūt bz omnia bona sua intus. Sene. Sapiens intra se omne bonū terminabit. ¶ Idem loquens de ratione recta. Aliena inquit et exteriora p vilibus habet. O mē em̄ bonū in anio est. ¶ Et notandū q̄ sanctꝰ Johānes fuit seruꝰ xp̄i fidelissimꝰ, heremi cultor, officio doctor. ¶ Ipse est exemplar virorum xp̄ianoz p̄munit, ⁊ exemplar specialiter religiosoz, ⁊ eoz qui populū dei dñt docere. ¶ Seruꝰ xp̄i fidelis fuit in virtute p̄ficiendo, digito eū demonstrādo, xp̄i gloriam p̄pria gloria neglecta q̄rēdo, cui multū dissimiles sunt multi xp̄iani. qui p̄fitentur verbis se nosse deū. factis aūt negant. similes illusoribꝰ xp̄i. qui ore eū laudabāt dicentes. Aue rex iudeoz, ope vero blasphemabāt. dantes ei alapas in facie ⁊ percutientes caput arundine. ¶ Ipse gloriā xp̄i q̄siuit, vñ dicebat. Illū oportet crescere. me aūt minui. ¶ Johes in carcere, est seruꝰ ꝺi cui mōs displicet ⁊ est carcer ei. ¶ Iste ab herode decapitat, cū insanus a mōdo reputatur. ¶ Math. xi. Venit iohānes nō manducans neq̄ bibens, ⁊ dicūt demonium habet. iij. Regū. ix. dictū est de quodā filio p̄pheta. missō ꝺ helyseo ad iehu, quid venit insanus iste ad te. ¶ Ite decapitat cū ab eo in quo erat gr̄a, xp̄e q̄ est caput xp̄ia noz p mortale pctm̄ sepatur. ¶ Item caput iohis abscindit cū dominū ratiōi auferēt sic fit in multis, in quibꝰ loco huiꝰ capitis caput azininū. vel caninū vl̄ porcinū assumitur. ¶ Caput azininū assumpsit ille in q̄ stulticia dominat vel odiū, ⁊ sic de ceteris vicijs. ¶ Item caput abscindit, cum caritas que caput est gr̄az amittit. ¶ Johes etiā exemplar est religiosoz q̄ mundo relicto desertū in tenera etate petunt, vt mūdi picula fugiant, linguā suā mundā seruēt, ⁊ q̄etam vitā ibi ducant. ¶ Multū placet deo cum aliquis iuuentutꝭ florem sibi offert. Hiere. ij. Recordat sum tui miserās adolescentiā tuā. ¶ Johānes pecūt desertū. ne leui saltem maculare vitā famine posset, quid p̄dest ei q̄ desertum claustri pecūt q̄ mōm reliquerit, si ita male linguā suā custodit in claustro. sicut faciebat in seculo. verbis suis nō timēs p̄sentē p turbare. vel absenti detrahere, vñ Jaco. j. babet. Si q̄s putat se religiosum esse nō refrenās linguā suā. sed seducēs cor suū, huiꝰ vana est religio. ¶ Fuit beatꝰ iohes in deserto. vsq̄ ad tēpꝰ ostensiōis sue israel. ps. Ecce elōgaui fugiēs ⁊ māsi in solitudine. ¶ Audiuit arsenius vocē dicentē sibi arseni. fuge. tace. quiesce. hec sunt radices nō peccandi. q̄ in religione cauet sibi a decursu p mōm ⁊ a discursu p domū, lectōi ⁊ oratōi ⁊ sctē meditatōi intentus vitat multas occasiones peccādi. ¶ Qui secutꝰ est xp̄m pauperē in desertū religionis nō debet timere defectū necessarioz, cū dñs pauit turbā que eum secuta fuerat in desertū, dedit etiā filijs israel māna in deserto. ps. Panē angelorum manducauit hō. Sap. xvi. Esca angelorū n utriuisti populū tuū. ¶ Johannes etiā exemplar est illoz q̄ docent populum dei q̄ntū ad illa tria in quibꝰ p̄mēdat eum dñs. ¶ Math. xi. Prophetā ⁊ plus q̄ p̄pha. fuit mollibꝰ se non induit, leuitatē arundinis nō habuit. ¶ Necessaria est doctori scia q̄ clare videat, vt sit p̄pheta futura vidēs ⁊ plus q̄ p̄pheta vt demonstret digito q̄ docet verbo aperte docendo, ⁊ exemplū

bonum monstrando Prouer. xiiij. Doctrina prudentiũ facilis. Debet etiã carnem suam mortificare. ꝑm verbũ apl'i dicentis. Castigo corp⁹ meũ ⁊ in ꝑuitutem redigo. Johãnes indutus erat pilis cameloꝝ, et zona pellicea circa lumbos eius. Esca ꝟo eius mel erat siluestre ⁊ locuste. Math. iij. Vita rigida decet eũ qui monet alios ad penitentiã. Debet etiã habere ꝯstantiam in p̃dicatione veritatis. Arguebat Johãnes phariseos ⁊ saduceos dicẽs, ꝓgenies viperaꝝ. q̃s demonstrabit vobis fugere a ventura ira. Mat. iij. Arguebat etiam iohãnes herodem. Marci. vj.

In natiuitate beatissime virginis Marie Sermo. I. In ordine. 87.

Orietur stella ex iacob ⁊ ꝯsurget virga de israel ⁊ ꝑcuciet duces moab. Nũeri. xxiiij. Verba ista dicta sꝫ a spũsancto de btã virgine, de c⁹ natiuitate ecclesia hodie solennizat. In q̃bus verbis tria ostendunꝫ, scꝫ iniciũ vite ipsi⁹, eius ꝓgressus ⁊ ꝓfectus quem ab ea habet mũdus. Primũ ibi. Orieꝫ stella ꝛc. Scd̃m ibi. Cõsurget ꝛc. Terciũ ibi ꝑcuciet. Circa p̃mũ notandũ ꝙ stella habet incorruptionẽ, corpa inferiora corruptibilia sunt rõne materie. q̃ est possibilis ad susceptionẽ alterius forme, ab ea quã ht. vbi elemẽtata ꝯposita sunt ꝯmixtiõe elemẽtorũ sibi ꝯtrarioꝝ, in stellis ꝟo nõ sic est. vñ hñt ꝑpetuitatẽ, vnde stella ht lucem in se, lumen etiã emittit ex se. cum nõ sit solũ lucida. sed etiã luminosa, a terris est remota. Solaciũ est mũdi de nocte, etiã ornat⁹ est celi. Quantũ ad has q̃nqꝫ ꝓprietates btã virgo stelle ꝯparatur, ⁊ ideo a spũsancto cõuenienꝫ stella vocaꝫ, ⁊ h̃ q̃ntũ ad duo. Primo in ortu suo fuit stella mdi. Illuiata em̃ fuit añ ortũ. ⁊ p̃ꝑuata ab originali corruptõne, ⁊ habebat lucem gr̃e. ideo natiuitas eius celebratur. Triplex natiuitas celebratur. Natiuitas saluatoris qui plenus fuit gr̃a in ꝯceptu ⁊ in ortu. Natiuitas p̃cursoris. de quo Luc. j. Spũsancto replebitur adhuc ex vtero matris sue. Et natiuitas marie de q̃ scriptũ est. Orietur stella ex iacob ꝛc. etiã Aug⁹ de ea dicit. Neqꝫ festiuis laudib⁹ honoraret, si non sancta nasceret. Est itaqꝫ virgo regina miris honorum titulis cumulata, que ꝓculdubio sancta fuit añq̃m nata, nec fallit sancta eccl'a diem natiuitatꝫ eius sanctum reputãs, et ãnua solẽnitate suscipiẽs, ego puto ꝙ ⁊ copiosior sanctificatõis bñdictio q̃ꝫ in alijs ab vtero sanctificatꝫ in eã descẽderit, qui nõ solũ ipsi⁹ ortũ sanctificaret, sꝫ vitã ei⁹ deinceps ab omi pctõ imunẽ ꝯꝑuaret, etꝫ nõ solum btã virgo lucem in se habuit, sꝫ etiã ad modũ stelle lucem emisit. salua ꝟginitatꝫ sue integritate filium generando q̃ est lux vera Joh. j. Etiã ipsa dum fuit in hac vita mortali lucem boni exempli mũdo mĩstrauit. Nunc ꝟo radios bñficioꝝ suoꝝ sup genus humanũ emittit. A terris remota fuit quantũ ad amorẽ, bona enim terrena despexit, a gloria mũdi fuit remota. qꝛ fuit humillima, a diuicijs mũdi quia pauprima, a delicijs qꝛ sanctissima. Ipsa est solacium ipsoꝝ qui paciunꝫ tenebras culpe vel ignorantie, lumen bñficioꝝ suorum eis largiendo ⁊ ad portũ salutis eos dirigẽdo. Luc. j. Et nomẽ ꝟginis maria .i. stella maris. Ipsa est ornat⁹ celi ad modum stelle. magnitudine glorie sue decorans ꝑadysum Eccĩ. xliij. Spẽs celi gl'ia stellaꝝ. Eiusdẽ. xxvj. Sic sol oriens mdo in altissimis dei sic mulieris bone spẽs in ornamentũ dom⁹ sue. Seq̃tur de ꝓgressu ꝟginis ad qd̃ ꝑtinet illud. (Cõsurget ꝟga de israel) beata ꝟgo d̃r stella ⁊ ꝟga. Stella quia mente in celo mansit, virga qꝛ corꝑaliter mansit in terra. Solent nobiles ꝑsone hr̃e duplices mansiones, in alto ⁊ in imo, sic in beata ꝟgine fuit. vel stella ideo dicit. qꝛ radices beneficioꝝ suoꝝ inferius mittit. Virga ꝟo eo ꝙ fructũ sursum produxerit, scꝫ illũ fructum terre sublimem, ꝑ quẽ celestes ciues reficiunꝫ. Vel stella et virga d̃r ad insinuãdã duplicẽ naturã, fruct⁹ ipi⁹ stelle lux est, fruct⁹ virge t'ren⁹. Fruct⁹ virgis fuit nat'a hũana luci et'ne mixta. Virga ista ꝯsurrexit. qꝛ ꝑm oẽs vires ĩ altũ se leuauit. Scd̃m vim rõnalẽ ꝯsurrexit. qꝛ sapiam ⁊ dinoꝝ ꝯgnitõeꝫ vehementꝫ dilexit ⁊ abundanꝫ habuit. Luc. xj. Maria ꝯꝑuabat oĩa ꝟba hec ꝯferens in corde suo. Greg. Quid de deo nõ sapiebat in q̃ dei sapiẽtia latebat. Scd̃m vim irascibilem surrexit qꝛ ad resistẽdũ malis culpe et

ad tolerandum mala pene magnā inter se crexit. ¶ Et notandū q̄ licet idē fuit Jacob ⁊ israel/ tn̄ signant d̄r stella nasci ex iacob/ ⁊ virga ꝯsurgere de isrl̄. Jacob nomē habuit a supplantatōe accelerata/ quā sp̄ i vtero facere voluit/ ⁊ credit̄ vt d̄t mgr̄ in historijs sanctificat⁹ fuisse in vtero mat̄no/ ¶ Ad insinuādū g̊ pr̄ne imitatōz formam in accelerata sanctificatōe ⁊ hostz supplātatione/ dicta est nasci ex iacob. ¶ Israel āt dict⁹ est p⁹ luctā cū angelo/ p⁹ quā luctā. ait Gen̄. 32. Vidi dn̄m facie ad faciē ⁊ salua facta est aīa mea/ ad insinuatōz pr̄ne imitatōis in sublimitate ꝯtēplatōz v̄ga d̄r cōsurgere de israel. ¶ Seq̄tur de pfectu quē h̄t mds ad quem ptinet illud (Et pcutiet duces moab) q̄ dicūt̄ demōes scz supboꝝ rectores/ dyabol⁹ p viā supbie incessit dicens. sil̄is ero altissimo Isa. xiiij. ⁊ p eā seducere voluit hoīem dicēs. Eritz sic̄ dij. Gen̄. iij. Et dux est eoꝝ q̄ p hanc viā incedūt Job. xlj. Ipse est rex sup oēs filios supbie. ¶ Per moab intelligunt̄ hoīes supbi q̄ ex pr̄e dyabolo p imitatōnē sunt q̄ etiam pentes veteres imitant̄. ¶ Moab em̄ int̄p tat̄ ex pr̄e. Isa. xv. Audiui⁹ supbiā moab. ¶ Tripl̄r btā v̄go duces moab pcussit/ l̄ q̄z xp̄m ducē hūiliū ꝯcepit. ⁊ pepit/ l̄ q̄z d̄ d̄monib⁹ triū phauit. vel q̄z hūillima fuit/ ⁊ sic in se de supbis demōib⁹ supbiā hūiliauit/ vel q̄z his q̄ tentant̄ subuenit/ vt supbos demones vincere possint.

De eodem Sermo. II.
In ordine. 88.

Sapientia edificauit sibi domū excidit colūnas. vn̄ puer. ix. Dom⁹ quam fili⁹ sibi edificauit q̄ est pr̄is sapia est v̄go beatissima/ Circa quā domū v̄ba ꝓposita duo nob̄ ostendūt/ scz dom⁹ decorē ⁊ stabilitatē/ dom⁹ decorē ibi. Sapia edificauit ¶ Illū decorē dom⁹ isti⁹ ꝑpendere possum⁹/ si attendā⁹ a q̄. ⁊ cur sit edificata. Solet edificiū esse pulcri⁹ s̄m q̄ artifex sapiētior est/ vel psona cui edificat̄ excelsior/ Quale g̊ credendū est illud edificiū fuisse/ qd̄ ipsa dei sapia edificauit filio suo dei. regi regū/ ⁊ vt breuit̄ dicam⁹ talis fuit illa dom⁹. q̄lem sapia nouit edificare/ ⁊ q̄lem ad opus ip̄i⁹ sapie decuit edificare. hāc domū edicauit sapia/ vt ad temp⁹ in ea corpal̄r. ⁊ in et̄nū spūalit̄ inhitaret/ p̄us em̄ inhabitauit v̄ginis mentē. q̄m ventrē/ Dom⁹ illa fuit sanctissima/ tanq̄z dom⁹ sancti sctōꝝ. ps̄. Sanctificauit tabnaculū suū altissimus/ Ecc̄i. 24. In habitatōe sancta corā ip̄o mistraui/ Dom⁹ ista fuit serenissima vt rex regū posset ibi q̄escere/ ad qd̄ valuit ei taciturnitas ⁊ carnis integritas/ taciturnitatē habuit i iocūditate. loq̄laz i necessitate/ Porta h⁹ dom⁹ clausa fuit ⁊ sine lesiōe integritatz/ sol intelligentie in eā influxit/ cū sol visibilis p eā sine ei⁹ lesione transijt ¶ Aug⁹. vnde sordes in domo ad quā null⁹ habitator accessit/ sz solus ad eam ei⁹ fabricator venit/ Dom⁹ ista hūillima fuit/ ⁊ tn̄ valde alta fuit. cum altissimi capax fuerit ¶ Dom⁹ ista licet valde puula videret̄ capax tn̄ imensi/ Domus illa fuit eburnea quātū ad ꝯscientiā/ sz domus aromatū fuit q̄ntū ad bonā famam/ Nobilissima fuit int̄ domus eburneas. ex q̄bus xp̄m delectauer̄t filie regū i honore tuo/ de c⁹ aromaticitate habet̄. Ecc̄i. 24. Sic̄ cynamomū ⁊ balsalmū aromatizans odorē dedi/ Hanc domū sapia edificauit nō solum sibi sed etiā nobis/ domū refrigerij his q̄ sunt in pugna/ ꝓpitiatōis his q̄ lapsi sunt/ de domo refrigerij hēt̄ in ps̄/ De domo ꝓpiciatōz. hr̄ j. Paral̄. 23/ Dom⁹ illa fid̄ fuit firmissima/ spe altissima. caritate latissima/ Fundamētū fidei habuit firmissimū/ vn̄ cū tpe passionis xp̄i ad ventū vehemētissime tribulatōis. domus alie. i. apostoloꝝ corruerent. ipsa stetit/ ipsa fidem recte in sabbato sctō tenuit/ ideo ab eccl̄ia tali die specialis honor ei exhibet̄/ Ipsa ad v̄bū angeli statim sperauit altissimū/ vnde ait. Fiat mihi s̄m verbū tuū/ ⁊ tunc statim altissim⁹ pure creature dedit. q̄ est mater dei celi ⁊ terre regina angeloꝝ ⁊ hoīm domina/ Signum caritatis ei⁹ fuit/ q̄ post ꝯceptionē filij dei ascendit in montana cū festinatōe salutare elizabeth/ Et ad stabilitatē domus ptinet illud. (excidit colūnas septē) Nō solū sapia dei voluit hanc domū edificare/ sed etiā multis colūnis eam stabilire/ q̄z nō minor est virt⁹ q̄z q̄rere pta tueri/ lapicidina vn̄ hee colūne sunt excise est corp⁹ sanctorum/ excellētes gr̄e quas diuersi sancti singillatim habuer̄t. in virgine sunt collecte/

Prima colūna fuit timor dei sic̄ d̄ filio ei⁹ scriptū est/ Isa. xj. Replebit eū spū timor⁹ dei mei/ ita dici pōt eā spū timoris fuisse repletā/ timor em̄ eam sic repleuit ⁊ occupauit/ ꝙ vanitas locū in ea hr̄e nō potuit/ In timore isto ipa declinauit occasiones peccādi/ ꝓuer. xv/ In timore dn̄i declinat̄ a malo/ In h̄ timore ipa ad verba angeli turbata ē. vn̄ dictū est ei ab angelo/ Ne timeas maria. Luc. j. Sine hac colūna nō diu stat edificiū spūale/ Ecc̄i. xxvij. Si in timore dn̄i instant̄ te non retinueris/ cito subuertet̄ dom⁹ tua/ Hāc colūnā destruit temeraria securitas ⁊ tior mal⁹/ vn̄ hiero. Securitas mētis tempestas est/ ꝓuer. 29. Qui timet hoīem cito corruet/ vbiq3 sp̄ timere debem⁹/ vbiq3 em̄ sunt cāe pereūdi. ꝓuer. 28/ Btūs hō q̄ sp̄ est pauidus/ Ecc̄i 18. Hō sapiēs in oībus metuit. Scd̄a colūna fuit prudētia q̄ edificiū spūale valde forte efficit/ ꝓuer. 24. Vir sapiēs fort⁹ est/ ⁊ vir prudēs robustus ⁊ valid⁹/ Sap̄. vj. Melior est sapia q̄m vires/ Signum prudentie ipi⁹ fuit/ ꝙ cogitabat q̄lis esset ista salutatio angeli/ an esset salutatio ꝓditoris aut saluatoris/ Ad illā spēm prudentie q̄ d̄r caucio/ ꝑtinet discernere mala boni spēm hn̄tia./ Salutatio ꝓditoris est cū aliq̄s aliquē salutat. cui⁹ mortē q̄rit ⁊ desiderat/ vt q̄ vult vitā ꝯuare ꝑ mortē culpe/ Ad prudētiā etiā ei⁹ ꝑtinet/ ꝙ prudenter introgauit dicēs/ Qūo fiet istud/ Et audita de filio memoriter retinuit/ viri celestes stabiliūtur prudentia. ꝯm illud ꝓuer. iij. Stabiliuit celos prudentia/ Tercia columna est humilitas que ad modū turris fortis est/ Bern̄. Cum humilitas omī ꝑsone indifferēter turris quedā fortitudinis sit a facie inimici/ nescio tn̄ quo pacto vis eius maior in maioribus/ et clarior in clarioribꝰ ꝯprobatur/ Sine hac columna non stat edificium spūale/ nec sine hac columna erigitur s3 corruit/ Humilitas est aqueduct⁹ qua gratia venit/ ꝑ quā peccator regenerat̄/ Deus em̄ humilib⁹ dat gratiam/ Humilitas virginis ꝑt3 ex v̄bo illo Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ꝯm verbū tuū. Luce. j/ Quarta columna est pietas qua homo efficitur valde fortis/ Unde dicit̄ de elemosina Ecc̄i. xxix. Gratiā quasi pupillā ꝯseruabit. ⁊ non peribit/ Pietas v̄ginis. ꝑt3 ex illo verbo Joh. ij. Vinum non habent/ Quinta columna est societas bona que edificium spūale multū sustentat. ꝓuer. xviij. Frater qui adiuuat̄ a fratre q̄si ciuitas munita/ Ecc̄i. iiij. Melius est duos esse simul q̄3 vnū/ habent em̄ emolimētum sue societatis/ Si vnus ceciderit. habet ab altero fulcimentū/ Qui est in bona societate. tot habet columnas. quot bonos socios/ Bonā societatē btā virgo habuit. cum a xp̄o iohāni sociata fuit/ Sexta columna est occupatō honesta/ que edificium spūale multū sustētat/ Aug⁹. Non facile capitur a tentatore/ qui bono vacat exercicio/ Hāc columnā btā virgo habuit/ victum suū acu querens/ ps̄. Labores manuū tuarum. q2 manducabis/ beatus es et bene tibi erit/ Septima columna ē vite austeritas/ ad quā ꝑtinet pauꝑtas victus. ⁊ vestitus asperitas/ Pauꝑtatem habuit btā virgo. ⁊ verisimile est ꝙ abstinuerit a delicijs carnis ꝯm gustum/ sicut ab illis que sunt ꝯm tactum. Unum em̄ est antecedens ad reliquū. Math. xij/ In locis aridis spiritus immūdus requiem nō inuenit/ glo. sup Math. iiij. In pugna christi prius contra gulam agitur/ quia nisi prius hec refrenetur. frustra contra alia vicia laboratur.

In exaltatione sancte Crucis Sermo. 89.

Ego dominus humiliaui lignum sublime et exaltaui lignum humile/ ⁊ siccaui lignum viride ⁊ frondere feci lignum aridum. Ezech. xvij. Verba ꝓposita possunt intelligi vel de ligno vite/ vel de cruce cui caput ecclesie affixū est/ vel de cruce penitentie. cui membra affiguntur/ ꝯm illud ad Gall. v. Qui christi sunt carnem suā crucifixerunt cū vicijs ⁊ ꝯcupiscentijs/ Scd̄um primum intellectum notandum. ꝙ lignum vite dicitur sapientia increata filius dei/ Prouerb. iij. Lignum vite est hijs qui apprehēderunt eam/ Hoc lignum erat altissimum/ nec ꝯgnoscebat sapientia humana quomō posset sublimari/ Sed dei sapientia viam q̄

sublimaretur inuenit viam scz humanitatis. Humiliatum est ergo sublime in filij dei incarnatione et passione. Humiliat⁹ est altissimus. ⁊ factus paruulus paupis mulieris filius, qui tota vita mortali pauper mansit. ab hominibus ꝯtemptus est. cruci affixus. inter sceleratos est deputatus, ⁊ vt totum dicatur. adeo est humiliatus. vt virorum appareret nouissim⁹ Isa. xliiij. Christi humilitas homines ad humilitatem ꝓuocat. Aug⁹. Medicina tumoris homis est humilitas christi. Erubescat homo esse superbus, quia christus humilis fact⁹ est. Greg. Quãta virtus humilitatis ꝓpter quã veraciter erudiendãis qui sine estimatione magnus est, vsqz ad passionem paruul⁹ factus est. Lignũ exaltatum est in resurrectione ⁊ ascensiõe. Lignum viride siccatum est. cum de⁹ pater filium suum qui nihil habebat cremabile ꝑsecutoribus exposuit, ⁊ quasi in arido eos in christo operari permisit. Luce. xxiij. Si in viridi ligno hoc faciũt in arido quid fiet. Lignum aridum fronduit cũ caro ei⁹ mortua in resurrectiõe refloruit, cum post eius ascensionẽ. doctrina ei⁹ per apostolos in mundo inualuit. Iuxta secundũ intellectum notandum, ꝙ gloria mundi ante filij dei incarnationem valde lignum sublime fuit, Sapientia enim mũdana eam altam reputauit. Sed hoc lignum sublime deus humiliauit, cum filius dei humanatus ꝑfecta humilitate mũdi gloriam cõtemnens, eam exemplo suo et verbo ꝯtemptibilem esse voluit. Joh. viij. Ego gloriam meã non quero. Luce. xvi. Quod altum est hominibus abominatio est ante deum. Lignum humile ds exaltauit, scilicet lignum crucis qd erat vile, sicut patibulũ hodie est vile vbi scelerati suspenduntur. Quod q̃nqz modis exaltatum est. Primo contactu mẽbrorum christi in respersione sanguinis. Vñ cantat ecclesia. Arbor decora et fulgida. ornata regis purpura, electa digno stipite. tam sancta membra tangere. Sicut crux contactu sancti sanctoꝝ sancta effecta est. sic contactu altissimi facta est alta ⁊ cõtactu regis glorie gloriosa. Secũdo exaltata est in veneratione fideliũ xp̃i, ſm illud Ecc̃i. xxiiij. Quasi palma exaltata sum in cades, id est in sancta ecclesia. Interp̃tatur enim cades sancta. Honoratur crux ꝯmuniter a fidelibus adoratione, et in hoc ꝙ in fronte depingitur. Augustin⁹. Crux de penis latronum transiuit ad frõtes imperatorũ, quid faciet dominus fidelib⁹ suis. qui tantum honorẽ contulit penis suis. A clero in ecclesia crux honoratur, cum in diuino officio laudes eius extolluntur. Honoratur etiã cũ a predicatorib⁹ populo virtus crucis declaratur. Tercio exaltata est miraculorũ operatione, et specialiter quando eracli⁹ arcem tenens impij, deuicto filio cosdre rege persarum. crucem deferens venit in hierusalem, Odor vincens omnia aromata. populo redoluit. Suscitatus est mortuus Cecis reddit⁹ est visus. Paralitici sunt sanati. leprosi mũdati. Plurimi a demonibus liberati. Quarto in hoc ꝙ benedictiones in ecclesia. cum signo crucis fiunt, Sap. xiiij. Benedictum lignum per quod fit iusticia. Ante christi passionem lignum crucis erat adeo maledictũ. ꝙ maledictus erat qui pendebat in ligno. Hodie adeo est benedictum. ꝙ sine ipso benedictio nõ fiat. Quinto exaltata est de eiectione hostium corpalium ⁊ spiritualium. Constantin⁹ imparor maxentiũ deuicit fiduciam habens in cruce. Etiam eraclius filium cosdre. Hostes etiam inuisibiles signum crucis multum vincit, quilibz enim dyabolus timet ensem in quo letale vuln⁹ accepit, p̃ma Coꝝ. j. Verbum crucis gentibus stulticia est. hijs autem qui salui fiunt virtus dei est, Origenes. Tanta est virtus crucis, vt si mente fideliter habeatur, nulla libido. nulla peccati preualere possit inuidia. sed continuo ad memoriam eius totius peccati et mortis fugiet exercitus. Sequitur (Siccaui lignum viride). Mundi gloria videbatur virere. et gloria esse, deus eam siccauit ostendendo eam non esse veram gloriam, et parũ duraturam et in ignominiã ꝯmutandam. Non est vera gloria quã quis habet apud inglorios scilicet malos. Nõ est vera gloria que est de re ingloria, scz de vili corpore. Mathei. ij. Gloria impij stercus et

vermis/ quia corpus est saccus stercorum et materia vermiū/ Parum durat hec gloria. ſm illud Job. xx/ Gaudium ypocrite ad instar puncti/ Gaudium ypocrite est vana gloria/ ysaie. xl. Omnis caro et omnis gloria eius quasi flos agri/ exiccatum est fenum et cecidit flos/ Gloria mundi cito vertitur in ignominiam. ſm illud Osee. iiij/ Gloriam eorum in ignominiaꝫ commutabo/ Cito fit ignominia superbi gloria. frondere fecit deus lignum aridum ¶ Lignum enim crucis. et mortis vile imstrumentum/ vitale factum est et fructuosum/ ex quo triumphator mundi in ea pepēdit/ De fructu eius dicit Can. vij. Ascendam in palmam et apprehendam fructus eius ¶ Palma est arbor triumphalis/ de qua victores coronantur/ et signat crucem/ De hoc ligno cantat ecclesia/ Nulla silua talem profert/ fronde flore germine/ frondes pertinent ad doctrinam/ quā christus nos docuit. Crux enim ſm beatum Augu. non tam fuit patibulum morientis/ q̄ cathedra docentis/ Flores pertinent ad virtutes quas nobis in cruce commendauit/ Fructꝰ fuit redemptio mūdi. Scdm tertium intellectum notandum q̄ voluptas seculi lignuꝫ sublime fuit ante incarnationē filij dei/ Appreciabatur enim multum a sapientia mundi/ Sed deus hoc lignum humiliauit/ cum christus qd̄ carni erat molestius elegit. iuxta Bernhardi. verbuꝫ/ Et melius et magis eligendum esse docuit/ Luce. vj. Ve vobis diuitibus qui habetis hic consolationes vestras/ Lignum vero humile. austeritateꝫ scꝫ penitētie exaltauit/ in hoc q̄ induens saccum mortalitatis nostre penitentiā pro peccatis nostris agere voluit/ Ipse fuit qui ciuitatem ecclesie penitentia liberauit/ Aug. Filius dei non habebat vbi flagellaret/ ad hoc carnem indutus est vt sine flagello nō esset/ Ipse hoc lignum exaltauit cum ait/ Penitētiam agite. a propinquabit enim regnum celorum Math. iiij. Eiusdem Beati qui ligent. quoniam ipsi consolabuntur/ Deus lignum viridis siccauit. cum voluptatem carnis mortiferā esse docuit Roma. viij. Prudētia carnis mors est/ Ecclesiastici. vij. Inueni amariorem morte mulierem/ per q̄ voluptas signatur/ Lignum aridum frondere fecit/ cum mortuos in peccatis penitentia resuscitauit/ Penitētia virga aaron est frondens florens ⁊ fructum faciens/ floret in cōtricione p propositum ſuiendi deo/ frondet in confessione. fructum facit in satisfactione ¶ Et notandū q̄ euangeliū huius festiuitatis est illud/ Ego si exaltatꝰ fuero a terra oīa traham ad meipsum/ Et sequitur expositio exaltationis/ Hoc aūt dicebat significans q̄ morte esset moriturus/ Exaltatio ergo christi est sua mors in cruce/ quā ⁊ iudei intelligētes dixerūt/ Nos audiuimus ex lege q̄ christus manet in eternum/ ⁊ quō tu dicis oportet exaltari filiū hominis/ quis est iste filius hoīs/ Quā intellectionē ipsi nō habebant infusa sapiētia/ sed magis stimulata consciētia/ Unde eis dicit/ adhuc modicū lumen est in vobis/ Unde ad questionē cur iudei fidē nō habeant/ respondet apl's ad Rom. ix/ Offenderunt em̄ in lapidem offensionis/ ⁊ in petrā scandali/ Que sententia etiā habet ysa. 28. et. j. Petri. ij. Quia iudei excecationē in xp̄o passi sunt/ diuinitatē eius in humanitate latentem contēnentes/ A xp̄i ergo fidelibus exaltatio sancte crucis ideo celebrat/ qꝛ in ea fides crucis plurimū manifestatur/ Cum eraclius deuotione crucis accensus que dehonerabat a Cosdra. ipsaꝫ crucem angelo visibiliter apparente ⁊ edocente humiliter hierosolimā reportauit/ Cosdra īterfecto/ Ubi ⁊ multa renouabant crucis miracula. christus enim venit mundū saluare nō perdere/ Ideo immemor iniurie ⁊ memor gratie affixus ligno illacrimabat populū/ ⁊ vt pctā nostra dilueret de visceribus misericordie hoc fundebat vnguentū/ Pater ingnosce hijs. qꝛ nesciunt quid faciunt/ De gloria crucis req̄re in scdo sermone de sancto andrea/ qui nō accipit crucē ⁊c/ Itē ſmōes ptinētes ad crucem require in parasceue ⁊ in inuentione sancte crucis.

¶ De sancto matheo ſmo. I.

In ordine. 90.

Opus fac euāgeliste. ij. Thi. ij. Hodie celebrat ecclesia festuꝫ beati mathei apostoli et euangeliste/ in quo fideles non debēt tantum operam dare vt eius gratiam acquirant/ immo vitam eius diligenter debent attendere/ vt eam imitari valeant. ad qd̄ pertinet inuitatio proposita/ Circa qd̄ notandum q̄ duplex est opus euangeliste/ scilicet

bona nūciare/interpretatur enim bonus nū cius et ad memoriam ea scripto commenda re/Circa primum notandum q̄ cum a deo venerimus/et ad deum reuersuri sumus/ꝛ a ꝺo nos missos reputam⁹ necesse ē. vt sic nos habeamus/vt ad eum reuertentes qui nos misit/boni nūcij ab eo reputemur/Alioquin cum diabolo ad ignem mittemur Mathei. xxv. Discedite a me meledicti in ignem eter num/qui paratus est diabolo ꝛ angelis eius

¶Et notandum q̄ quatuor pertinent ad bo num nuncium/Primum est vt semper sit pa ratus/non debet tunc primo incipere para re se quando dicitur ei vt vadat Psalmista. Paratus sum ꝛ non sum turbatus. Item pa ratum cor meum deus paratum cor meum. Paratus erat samuel cuz dicebat. Ecce ego Et cucurrit ad heli eos. i. Regum. iij. ibi dicitur Loquere domine quia audit seruus tuus/Item paratus erat angelus qui tho. biam iuniorem duxit. Thobie. v. Egressus thobias inuenit iuuenez stantem splendidū precinctum ꝛ quasi paratum ad ambulandū Sic parati erāt subditi centurionis. Ma thei. viij. Dico huic vade ꝛ vadit/ꝛ alij veni

¶ꝛ venit/Secundum est velocitas. Prouer bioꝝ. xxi. Vidisti hominē velocem in opere suo/coram regibus stabit nec erit ante eos ignobilis/Nuncius bonus est velox cursor/ Bernhardus. Qui amat ardentius currit velocius/ꝛ puenit citius/ij. Thim. iij. Cur sum consumaui/Et de christo q̄ exultauit vt gigas ad curendam viam. Dauid. Viam mandatorum tuorum cucurri/Sed quidā sunt qui videtur esse mortui/Non enim ap paret q̄ se moueant proficiendo in aliquo. Bernhardus/Magna confusio/ardentius desiderant seculares pernicioſa q̄s nos vtilia alacrius currunt ad mortem q̄s nos ad vitā/

¶Tertium est diligentia vt scilicet ad hoc stu deant vt q̄ iubentur. bene faciant/Non em facere sed bene facere meritorium est/alioquin demones mererēt/De christo legitur. Ma thei. vij. Bene omnia fecit/Et Luce. xiij. Factum est vt imperasti/Quidam preceptū dei onus reputant/ꝛ nihil aliud videntur quererenisi q̄ ab onere illo sint expediti/

¶Quartū est vt animū suum non habeant fi xum ad locum aliquez/vel ad opus aliquod ſz totaliter dependeat a voluntate iperantis Ezechielis. Quocunqz ibat spiritus illuc euntes pariter eleuabant sequentes eum. Volubilitas obedientie sequi debet q̄ spi ritus sanctus imperanti dictauerit/Placere debet nūcio q̄ videt placere ei qui mittit eū Augustinus in libro confeſ./Optimus est minister qui non magis intuetur hoc a te au dire q̄ ipse voluerit sed potius hoc q̄ a te audierit.

¶Circa secundū opus euangeli ste notandum q̄ non sufficit christiano do ctrinam euangelij audire vel alij dicere/sed debet eam in corde scribere/vt in memoria eam retineat. Scriptura est certa designa tio ꝛ stabilis/Deus voluit scribere decalo gum iudeis in tabulis lapideis/Exodi. xxxi Et cum tabule essent fracte/iterum voluit eum scribere alia vice/Exodi. xxxiiij. Item voluit vt doctrina euangelij scriberetur nō ab vno tantum sed a quatuor euangelistis/ Sic legem dei in corde tuo scribas et si se mel scriptura deleta fuerit/iterum scribas eā Ecclesiastici. xxviij. Sapientiam scribe in tempore necessitatis ꝛc. Hieremie. xxxij. Da bo legez meam in visceribus eor/ꝛ scribā ꝛē Prouerbioꝝ. iij. Describe eaz in tabulis cor dis/loquitur de misericordia ꝛ veritate cir ca que lex versatur. In eodē. fili mi ne obliui scaris legis mee. ꝛ precepta mea cor tuū cu stodiat/Quid prodest conceptio quā statim mors sequitur. Sic parum valet susceptio doctrine vel sapientie si statim obliuio sequa tur/Obliuio quedā mors sapientie est/ſm Gregorium. Item quid prodest aliquid po nere in saccū pertusum/Ecclesiasti. xxj. Cor fatui quasi vas confractum/ꝛ omnem sapien tiam nō tenebit. Inutile est imprimere figu ras in aqua. cum eas non seruet. Item inuti le est capere feram. si capta tam cito euadat. vel capere cibum si statim emittatur Sene ca in epistolis. Non prodest cibus in corpo re qui statim sumptus emittitur/Sic paruz prodest doctrinaz euangelij audire. nisi me moriter teneatur/Luc. ij. Maria conserua bat omnia verba hec conferens in corde suo

¶Multum posset confundi. qui. xx. vel. xxx. annis fuit christianus/et vix potest dicere quatuor verba euangelij. cum vnus hereti cus addiscat modico tpe magnā ptē euange lioꝝ. Et notandū q̄ ꝗtuor de causis potest accidere q̄ aliquis christianus ita parū pro

ficiat doctrinam faciaz addiscendo. Prima est defectus concupiscentie ad addiscenduz. Sapientie. vi. Inicium sapientie est verissima ꝯcupiscentia discipline. Secūda est ꝙ sapia mūdi cor eius occupauit. Vñ nō habz vbi dei sapientiam recipiat. Seneca de quibusdam. Ideo iuquit nō discunt multi, quia superuacua didicerunt. Tertia est quia cor eius est quasi terra iuxta viam. que parua occasione fit via, et transeunt homines per eam. Unde semen ibi deperit. Luce. viij. Sic multi tot habent cogitationes mundanas. etiam dum sunt in sermone, ⁊ postq̄ recesserunt ꝙ nihil remanet in eis de doctrina audita. Quarta est ꝙ nihil repetunt de hijs que audiunt. Augustinus ad fratres de monte dei. Non tantūmodo agendum est vt cum aliqua delectatione, vel sine grandi nausea dies transagatur, sed vt etiam dum peracta dieta ad profectū mentis semper aliquid in conscientia resideat, aliquid quotidie in thesaurum cordis congregetur. Thesaurus cordis est mēoria. Idē de quotidiana lectione. Aliquid in ventre memorie dimittendū est qđ fidelibꝫ dirigat ⁊ rursus reuocetur, crebrius ruminetur. qđ proposito cōueniat, qđ intentionem perficiat, qđ animum dirigat, qđ alibi eū cogitare non libeat. Animal non ruminans immundū est. Leuitici. xi. Opus mathei euangeliste fuit facta christi hominis describere, vnde Ezechielis. iij. et Apocalypsis. iiij. Inter aīalia q̄bꝰ q̄tuor euangeliste designantur. figuratus est mathe⁹ ꝑ hominē. Ergo ipsum imitatur qui facta christi ⁊ conuersationem eius diligenter attendens, ei pro viribus assimilatur. Bernhardus. Beatus est domine qui te hominē inter homines conuersantem diligenter obseruans, pro viribus se prebet imitatorē tui.

De eodem Sermo. II.
In ordine. 91.

Cum intrasset iesus vidit hominem sedentē in thelonio matheum nomine. Et ait illi. Sequere me ⁊ surgens secutus est illum. Mathei. ix. Luce. v. Additūr relictis omnibus. ſm glosam. thelos grece vectigal latine dicitur. Vectigal vero dicitur a vehendo quia datur de hijs que vehūtur. Thelonium vero dicitur locus vbi vectigal recipitur. Ecclesia de beato matheo solennizans in euangelio eius vocationem nobis recitat, circa quam recitat ad dei gloriam ⁊ nostram edificationem, que attendere debemus scilicet modum vocaudi, modū sequendi, vocantis affectuz, vocationis effectum. Ad modum vocandi duo pertinent. scilicet ꝙ saluator vocandum respexit et sequi iussit. Respectio diuine misericordie cōuersionem peccatorum necessario precedit. Sapientie. iiij. Respectus eius in electos illius. Luce. xxij. Conuersus dominus respexit petrum. Et subditur Egressus foras fleuit amare in quo confunditur repromissio quorundam nequissima que multos perdidit, qua credunt esse in potestate sua conuerti cum voluerint. Osee. xiij. Perditio tua ex te israel, tantūmodo ex me anxilium tuum. Job. xij. Si destruxerit nemo est qui edificet, si incluserit hominē nemo est qui aperiat. Ecclesiastes. vij. Considera opera dei ꝙ nemo possit corrigere quem ille despexerit. id est aspectu misericordie non respexerit. In quo etiam confunditur indignatio quorundam qui impacienter sustinent si non corrigantur peccatores ad eorum verba, ac si nescirent correptionem eorum esse diuinam. Si quis vero conuersus fuerit sapientie sue ⁊ eloquentie insipienter hoc ascribunt, non confert virtutem incedendi vel gradiendi ille qui prefert lucernam gradienti, nec confert vitā comedenti qui cibum ei āministrat. Nec campana confert gratiam orandi. ſ ad locum orationis vocat. Nec tuba potestatē dat pugnandi sed monet ad pugnādū. Sic predicatio iuuat ad hoc ꝙ homo vita gratie viuat, salubria agnoscat. viam paradisi incedat. Sed nisi deus operetur non potest in ista sine deo. Oratio premittenda est predicationi ⁊ gratiarumactio debet subsequi. Augustinus in libro de doctrina christiana. loquēs de doctore. Orando inquit pro se aut pro illis quos allocuturus est, sit orator antequā doctor. Idē in eodē. Si regina

hester ꝓ sue gentis temporali salute locuta apud regem orauit/ vt in os suũ congruũ sermonem daret deus/ quãtomagis orare debet vt tale munus accipiat. qui pro eterna hominum salute in verbo et doctrina laborat/ Post sermonem vero non est negligẽda grãꝝ actio/ Ingratitudo em̃ est vent⁹ vrẽs siccãs sibi fontẽ pietatis/ rorẽ misericordie fluenta grẽ/ vbi dicit Bern./ In hoc ꝙ seq̃ iussit dedit predicatoribus formaꝫ efficaciter instruendi/ Efficatior ẽ vox operis q̃ꝫ vox sermonis. vt ait Bernardus. ⁊ sicut dicit seneca. Longum iter per precepta/ breue. ⁊ efficax ꝑ exẽpla. Et notandũ ꝙ xp̃c multotiẽs legitur monuisse ad sequendum se/ Monuit ad hoc aliquos temporalibus intendentes. Ut petrũ et andreã/ Mathe. iiij./ Ad idem monuit petrum iam discipulum factum/ sed precedere volentẽ/ Mathei. xvi. Uade post me sathana/ Monuit eundem iam pastorẽ factum ad idem/ sed circa inpertinencia intẽdẽtem Joh. vltimo. Quid ad te tu me sequere/ Primam monitionem implet paupertas voluntaria per mundi contemptum. Unde sequitur. Relictis omnibus secuti sunt euꝫ/ Secundum implet obedientie humilitas/ et pertinet illa monicio ad religiosos iam factos/ in quibus est valde reprehensibile. cuꝫ p̃cedere vult qui deberet sequi/ ſm illd̃ Ps̃. Auertantur retrorsuꝫ ⁊c̃/ Petrus sequendo christi discipulus. precedẽdo sathanas fuit/ Nõ quiescit religio. si pedes sursum ⁊ caput deorsum/ vt scꝫ. sint supra qui deberent esse infra. Aug. in libro confesso/ Minus ordinata. inquieta sunt/ ordinata autez quiescũt/ Idem in eodem. Jussit deus et sic est/ vt pena sibi sit omnis inordinatus animus/ Terciam autem monitionem implet charitas zelum habens ad salutem animarum/ Ualde enim reprehẽsibilis est ociositas in illis qui debent intendere saluti animarum/ qui debent subuenire pereuntibus in mari huius mundi/ ij. Thimo. iiij. predica verbum. insta oportune importune./ Prouerbioꝝ. vj. Si spopõderis pro amico tuo/ defixisti apud extraneum animam tuam/ illaqueatus es verbis oris tui et captus proprijs sermonibus/ fac ergo ꝙ dico fili mi ⁊ temetipsum libera/ quia incidisti in manum proximi tui. discurre festina/ Seneca. tantum habes nogocij. q̃ntum medicus in pestilentia/ Ad modum sequendi duo pertinent scꝫ. ꝙ velociter secutus est/ ⁊ ꝙ omnia reliquit. In primo datur exemplum peccatoribus nõ obdurandi corda contra admonitiones diuinas. sed facile adquiescendi eis. Cor enim durum male habebit in nouissimo/ et qui amat periculum in illo peribit Ecc̃. iij. Exemplum etiã de hoc habemus in iudeis/ qui propter duritiam cordis percussi sunt in deserto. Numeri. xiiij. Et hierosolimitis qui destituti fuerunt/ quia obdurati erant ad predicationem christi et apostolorum Luce. xxiij. Nõ relinquetur in te lapis super lapidem/ eo ꝙ non congnoueris tempus visitationis tue/ Hic obiciunt porphirius et iulianus heretici in hoc loco arguentes imperitiam historici mentientis/ vel stulticiam eorum qui statim secuti sunt saluatorem/ quibus respõdet Hieronimus in originali super matheũ dicẽs. Tante virtutes tantaqꝫ signa p̃cesserant/ ꝙ apostoli anteq̃ꝫ crederent viderunt ꝙ minime dubitare potuerũt/ Certe fulgor ⁊ maiestas diuinitatis occulte que etiam in humana facie relucebat/ ex ipso aspectu ad se trahere poterat/ videmus etiam in magnete lapide hoc esse. Unde dicitur ꝙ anulos et festucas et stipulas ad se copulat/ q̃nto magis dominus rex omnium/ ad se trahere poterat quos volebat/ Et glosa super illud/ Secutus est/ non leuitate ductus. sed virtute operum. et diuina potentia/ intus operante tractus/ Et notandum ꝙ sanctus mathe⁹ sapienter egit in hoc ꝙ sequẽs christum terrena reliquit/ Primo quia currentẽ erat secuturus/ Bernhardus. loquẽs de illo verbo petri. Ecce nos reliquimus omnia. optime inquit ⁊ non ad insipientiã tibi quia exultauit vt gigas ad currendã viam ⁊ currentem sequi non poteris oneratus/ Scd̃o quia per angustam portam erat transiturus Bernhar. Felices exonerati qui sequi possunt expediti/ artissimuꝫ enim foramen nos exspectat/ Attendamus. necesse est ingredi per angustam portam/ quid tu camele gippuꝫ. quid tu pecuniose sacculos proditoris tollis/ Non sic impie non sic ingredieris/ foramen acus huiusmodi sarcinas non admittit/ Tertio quia per mare periculosuꝫ mũdi erat natatur⁹/ Nemo em̃ cũ sarcinis enatat

vt ait seneca. Quarto quia per viam arduaz ascensurus. Oneratus difficile ascendit. Psalmus. Beatus cuius est auxilium abs te. ascensiones in corde suo disposuit.

Quinto quia nisi ea relinqueret ab eis erat relinquendus. Bernhardus loquens petro. Transit inquit mundus t concupiscentia eius t relinquere magis expedit q3 relinqui. Vocantis affectus est nobis diligenter attendendus. scilicet magna saluatoris benignitas notoziũ peccatozem vocans ad familiarem societatẽ. quem voluit in ecclesia duplicem habere dignitatem. vt scilicet esset apostolus t euangelista. in quo nullum habet simílem sibi nisi iohannem euangelistam. Humilitas penitentie parificatur innocentie. Bernhardus. fugiamus ad misericordiam. t dicamus quoniaz melioz est misericordia tua super vitas. t qui non possumus in vestitu innocentie seu iustitie appareamus vestitu cõfessionis. Psalmus. Confessio t pulcritudo in conspectu eius. Benignitas saluatoris apparet in hoc q publicanos recipit non solum ad colloquium. sed etiam ad conuiuium. Et murmurantes super hoc prudenter instruit. t a murmure compescit. Effectus etiam vocationis nobis attendendus est. scz appropinquatio publicanorum ad iesum. exemplo mathei sperantes a saluatore veniam consequi. Nullus iam locus desperationis relinquitur. exquo publicanus apostolus et euangelista efficitur. Bernhardus super cantica. Omnino propter mansuetudinẽ que in te predicatur curramus post te domine iesu. audientes q nõ spnis pauperẽ. pctõẽ nõ horres. ñ horruisti confitentem latronem. non lacrimantem peccatricem non chananeam supplicantem. non publicanum. non negantem discipulum. non persecutozem. discipulorum. non ipsos crucifixores tuos. In odore horum vngentorum curramus. Luce. v. Exprimit conuiuium magnum saluatori a leui. siue matheo in domo sua factũ pter conuiuiũ corporale qõ matheus fecit saluatori. Fuit nobile conuiuiũ spirituale qõ ei exhibuit. ẽm illud Apocalypsis. iij. Si quis aperuerit mihi introibo ad illum. t cenabo cum illo t ipse mecum Ipse peccator cibus delicatus est deo. Genesis xxvij. Auser mihi duos edos optimos vt faciam escas patri tuo quibus libenter vescitur. Lucas dicit Conuiuium magnum factum est. vere magnum est tale cõuiuium. quia de reliquijs eius comedunt angeli. Luce. xv. Gaudium est angelis dei super vno peccatore penitentiam agẽte. Bernhardus Lacrime penitentium vinuz sunt angelorum.

De beato Mauricio t socijs eius. Sermo. 92.

Sancti per fidez vicerunt regna. Hebreorũ. xi. Ecclesia que solennisat. Hodie de beato mauricio t socijs eius. verbum proposituz assumit in laudem eorum. in quo nobilitatem triumphi eorum insinuat. t causam victorie demonstrat. Primum ibi vicerunt. Secundum ibi. per fidem. Isti sancti non vnum militem solum. vel ciuitatem vel vnum regnum. sed regna plura vicerunt. Regnum scilicet hominũ. demonum. t celorum. Regnuz hominũ vicerunt dũ iniquis iussionibus tiranni adquiescere noluerunt. vt scilicet christianis nocerent. vel honorem deo dandum ad deos gentium qui omnes sunt demonia transferent. Vere tirannum vicerunt qui morte ab illo illata a christo separari non potuerunt. Augustinus. Inuictus est. cui non potest auferri quod amat.

Regnum demonum vicerunt. qui hijs tribus vicijs scilicet concupiscentie carnis. et concupiscentie oculorum t concupiscentie vite ceterisq3 tẽtationib9 nõ psenserũt. Regnum celorum vicerunt. qõ quasi quedam violentia obtinuerunt. Mathei. xi. Regnũ celorum vim patitur t violenti rapiunt illud. Nobilitatem huius triumphi quã hij sancti martires habuerunt. nõ feriendo sed parcẽdo. primo ostẽdit christ9 rex glorie qui hunc modum triumphandi sibi elegit. Cuz enim posset habere duodecim legiones angelorum. quibus hostes suos superaret. patientia pocius voluit eos superare. prima Corinthioz. i. Qõ infirmum est dei fortius est hominibus. Prouerbioz. xvi. Melioz est paciens viro forti. t qui dominatur animo suo. expugnatore vrbiuz. Seneca. Da

gni animi est iniurias in sūma pacientia pa ti. Glorioſum est valde in hoc mundo. vin centi christo assimilari. Ecclesiastici. xxiij. Magna gloria est sequi dominū. Ad nobi litatem huius triumphi facit eius raritas. paucis enim cōtingit hoc q̄ perfecta pacien tia sibīpsis dominentur. ipsoꝝ victores. Seneca. Innumerabiles sunt qui populos qui vrbes habuerunt in potestate. paucissi mi qui se. Super illud Job. iij. Vbi est for titudo tua. Dicit glosa. Qui se vincit con tra omnia fortis est. Vnus homo perfecte paciens. a toto mundo vinci non posset. Se neca. Facilius est gentem q̄ virum vnum vincere. Et super illud. Qui dominatur ani mo suo fortior ē expugnatore vrbiū dicit glosa. Minor ē gloria vrbes expugnare q̄ seipm. Extra sūt illi q̄ vicūt. paciēs āt supat hostē q̄ iaz secū est in arce. Dificili⁹ est hosti resistere cū iam castrū intrauit. Hostē familiarissimū vincit q̄ seipm vincit. Nulla vero pestis est efficatior ad nocendū q̄ familiaris inimic⁹. Ista victoria habita de seipso. nulla fuitus remanet ignominiosa. In illis vero. qui ci uitates expugnauerūt. multiplex fuit⁹ igno miniosa remanet. Aug. Mal⁹ tot dñoꝝ ser uus est q̄t vicioꝝ. Bern. An non seruus cui dñāt iniq̄tas. nisi tu idigni⁹ iudices hoiez tibi q̄ vicīū dñari. Causa victorie fuit fides .j. Jo. Hec ē victoria q̄ vincit mundū fides nostra. Ibidē quis est q̄ vincit mundū. nisi qui credit qm̄ xp̄⁹ est fil⁹ dei. qō itelligendū est de habente fidem viuā. De mortua dicit Ber. Nec mirū videri pōt si neq̄ fides vin cit q̄ nec viuit. Et notandū q̄ mund⁹ duabus manib⁹ nobiscū pugnat. Dextra ꝓsperitatis ⁊ sinistra aduersitatis. ꝓsperꝫ allicies aduersis terrēs. quem ille vincit qui credit xp̄m esse filiū dei. Qui enī hoc credit. nouit eū fuisse sūme bonū nec habuisse defectū ve ri boni. nec p̄sentiā veri mali. Unde cū in eo tēporalis ꝓsperitas defuerit. et aduersitas affuerit. ppēdere p̄t talē ꝓsperitatē nō esse verū bonū. nec esse appetendā. Nec talem aduersitatē esse verū malū. nec esse timendā Aug. Oīa bona terrena ꝓtempsit hō deus. vt ꝓtemnenda monstraret. ⁊ oīa mala terre na sustinuit. q̄ sustinenda p̄cipiebat. ut nec in illis q̄rerēt felicitas. nec in istis timerēt infe licitas. Fides est scutū triangulū quo circum dat veritas dei. Ephe. v. In oībus sumen tes scutum fidei. Ideo primus angulus est fides de penis inferni. Alius de bonis eter nis. tertius fides xp̄i mediatoris. Fides ostē dit hīs qui sunt in pugna spirituali. ex vna parte regnum dei paratum si vicerint. ex a lia parte patibulum infernale sibi paratum si victi fuerint. ⁊ hec causa ē strenue pugnādi ⁊ vincendi. Bern. Quid est q̄ non optamus etiā per medios (enses si oporteat) tantā de clinare miseriam. ⁊ ad tantam accelerare glo riam nisi q̄ mortua est fides nostra. Fides o stendit christum hīs qui sunt in pugna tri pliciter. vt strennuū ducē. strēnue agendi ex emplum dantem. vt fortissimū adiutorem. Ut liberalissimum remuneratorem ⁊c.

Primo modo ostendit se christus apostolis cum essent intus in domo propter metum iudeoruꝫ. ostendens eis manus ⁊ latus. Lu ce vltimo. Hebreoꝝ. xij. Recogitate eū qui talem sustinuit a peccatoribus aduersus se metipsum contradictionē. vt non fatigemi ni animis vestris. deficientes. Secundo modo ostendit se stephano. Actuū. vij. pma Corinth. x. Fidelis est deus qui non permit tit vos temptari super id qō potestis. sed fa ciet cum tentatione prouentū. vt possitis su stinere. Tertio modo ostendit se deus abra be. Genesis. xv. Noli timere. ego protector tuus ⁊ merces tua magna nimis. Augusti nus. Labor te terret vide mercedem. Fides est sapientia illa quā non vincit malicia Sa pientie. vij. Attingit enim a fine vsqꝫ ad fi nem fortiter. a fine inquā cogitationis vsqꝫ ad finem operis. Fides enim ostendit cogi tationem malam esse. velut caput serpentis infernalis cui fortiter resistendum est. Hie ronimus. Lubricus est antiquus serpens. ⁊ nisi capite teneatur. statim labitur.

De sancto michaele. Sermo. 93.

Factuꝫ est prelīū magnū in celo michael ⁊ angeli eius preliabant cum draconē. Apoc. xij. Tēpus belli ⁊ tempus pacis Ecc iij. In presenti est tempus belli. Milicia est em vita hois super terram. Tempus pacis in futuro. qō ptinet ad ecclesiam triumphā

tem/cuius fines deus posuit pacem/ ysaie. xxxiij. Sedebit populus meus in pulcritudine pacis/ Tempus belli pertinet ad ecclesiam militantem/de cuius bello iohānes in verbis ppositis duo nobis ostendit/scz magnitudinē prelij/z magnitudinem adiutorij/ Primū ibi.factū est prelium magnum in celo id est in militante ecclesia/ Hoc prelium magnum precipue est factū/postq̄ dyabolus a cordibus hominū eiectus est per fidem christi. Johis.xv. Nunc princeps mundi huius ejcietur foras/ Secundum ibi. michael zc. Primū icutit timorē/ Scōm subleuat spem dādo consolationē/ Circa primū duo ostendemus.scilicet quare ecclesia dicatur celum/ et quomodo prelium eius sit magnum/

Notandum ergo q̄ ecclesia militans tempore gratie.ꝑm statum in quo pater eam posuit/z eam esse voluit recte celum dicitur ratione quadruplici/ Primo.quia de celo descendit/ Secundo quia ad celum tendit ibi sine fine mansura/ Tertio quia mente in celo versatur/ Quarto quia celo assimilat. Ecclesia de celo descendit/ꝑm illud Apoc.xxi. Ego iohannes vidi ciuitatez nouam hierusalem descendentē de celo/sicut aliquis dicitur facere imaginē.ratiōe forme/licet ꝑm materiam eam nō efficiat/ Sic ecclesia militās quantū ad formā de celo descendit/sapientiam eius z virtutem inde recepit/fontem sapientie verbum dei in excelsis/de quo habetur Ecc.j.id est ad erudiendum eam/de quo descēdit. Math.xxiij./ Unus est magister vr̄ qui in celis est/Aug⁹. Cathedram habet in celo q̄ corda docet i terra/ Primi de ecclesia cū essent ydiote/manifeste edocti fuerunt a deo/ Actuū.x. Aug⁹. Ideo descendere de celo ciuitas illa dicitur/quoniā celestis est gratia q̄ deus eā facit.z posse.z scire.z velle/ qō a deo habet/ Actū.j. Accipietis virtutem superuenientis spiritus sancti in vos/ Esse gratie. sancti pocius reputant q̄s esse nature/prima Cor.xv. Gratia dei sum id qō sum./ Ecclesia in celum tendit.z celestia in operibus suis intendit/illa.n.sibi sunt pmissa/ Math.iij/et iiij. Penitentiam agite appropinquabit enī regnum celorum. Ad celestis regni promissionē inchoauit legem nouam saluator/ Math v. Beati pauperes spiritu/ quoniam ipsorū est regnum celorum/ Synagoga terrena intendebat que sibi promittebantur/ ysaie.j.

Si volueritis et audieritis me.bona terre comedetis/ Ecclesia etiaz in celis conuersatur.ꝑm illud Ad phil.iij./ Nostra cōuersatio in celis est/ Conuersabatur apostolus in celo.meditatione.desiderio z spe.ij. Corinth. iiij. Non contemplantibus nobis ea que videntur/ Ecclesia celo assimilatur ꝑm statum in quo eam saluator posuit.z eam esse voluit/

Possumus autem circa celum sex proprietates attendere.in quibus saluator voluit ecclesiam ei assimilari/ Celum est locus sublimis.habitatio spirituum. locus vbi est perfecta obedientia.perfecta concordia. perfecta ordinatio/ Ubi etiā iugiter resonat vox laudis.z gratiarū actio/ Celum locus sublimis est.cum multum distat a terra/ Sic christus voluit ecclesiā suā esse in sublimitate vite/et multum elongatam a terrenis./ Ideo ad contemptū terrenorum specialiter consuluit dominus./ Math.xix. Si vis pfectus esse zc/ Et in eodem. Facilius est camelū per foramen acus transire q̄s diuitem intrare in regnū celoz/ Luce.xiiij. Omnis ex vobis q̄ non renunciauerit omnibus que possidet/nō potest meus esse discipulus. ysaie.lv/ Sicut exaltant celi a terra.sic exaltate sunt vie mee quas tenui z tenendas docui.dicit saluator qui erat patris sapientia.z sapienter processit in extirpatione viciorum./ Securim predicationis ponens ad radicem malicie/que est cupiditas. j. Thim. vi./ Radix omnū malorum cupiditas/non fiet perfecta correctio in ecclesia dei.nisi extirpationi cupiditatis in ea intendatur/ Cupiditas tantum exercetur quantum ad multos in ecclesia dei/q̄ etiam se venales exhibent/z ipsum deum scz spiritum sanctum./ Eccī.x. Nihil iniquius q̄s amare pecuniaz/hic enim animā suam venalem habet/ Quantum ad hanc primam proprietatem/non videtur ecclesia esse celū sed pocius terra quantum ad plures/nec minus amare terrena q̄m amauerit synagoga./ Hieremie. vi. A maiore vsq̄z ad minorem/ omnes auaricie student/ Celuz locus est sublimis.maxime empireum./ Unde dicit philosophus q̄ añ corpus in q̄ est diuersitas luminis est aliquid supra inquo est vniformitas luminis/ Primū est celum vbi sunt stelle fixe scz firmamentū.z qō est infra ipsum vbi sunt planete/ Secūdū est celū empireū qō xp̄c voluit ecclīaz esse/z locū luminis habētē celestis

sapiētie claritatē ⁊ honestatis splēdorē. Hñ posuit in ea viros splendentes luce doctrine ⁊ boni exēpli ⁊ velut q̄sdā stellas ꝑm illud ad Phil. ij. Inter quos lucēt quasi stelle in firmamento. verbū vite cōtinentes. Math. v. Vos estis lux mūdi. Sed hodie ꝓ lumine sapiētie celestis. est lumen sapientie terrene. qđ assimilat lumini ligni putridi. qđ de nocte. non de die appet. Sic sole intelligentie apparēte manifestū erit q̄ terrena sapientia stultitia fuit. ⁊ de multis statutis humanis q̄ iniqua fuerūt. sicut dñs ostendit de aliq̄bus statutꝫ scribaꝝ ⁊ pheoꝝ. q̄tū ad ꝓprietatē pocius ecclesia terra est q̄ celum. quantum ad plures. et loco stellarum sunt mala culpe.

¶ Item celū est habitatio spirituū. celū inquā empireū qđ qñ factū ē. ā gelis stati repletū ē. illi spūs sunt immediate a deo. non ab alio. deo totaliter se debēt ⁊ exhibent. Sic deus voluit ecclesiaz esse habitationē hominū spiritualiū nō carnaliū. quos deus ītroduceret in ecclesiam quoꝝ seruicium haberet. Joh. viij. Qđ natū est ex carne caro est. ⁊ qđ natū est ex spū spūs ē. Primi đ ecclia spūales fuerūt ij. Coꝝ. x. In carne ambulātes non ꝑm carnē militam? qui in carne sunt placere deo nō possunt. ideo deū non placāt. Bern. Si non places nō placas. prelatus si spūaliter precedat beatus est. si vero carnaliter precedat. sathanas a deo reputatur ⁊ est scandalus ecclesie dei. Math. xvi. Btūs es symon bariona qz caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi ꝛc. Et eiusdem. xvij. Vade post me sathana. quia nō sapis ea que dei sunt. Carnalis prelatus saluti est aduersarius. plus enim potest impedire salutem animarum. q̄m multi dyaboli.

¶ Item celum est locus perfecte obedientie quantū ad cōtinēs ⁊ cōtentū. ꝑs. Preceptū posuit ⁊ non preteribit. Math. vi. Fiat voluntas tua sicut in celo ⁊ in terra. Sed quātum ad multos obediētia mutata est. Ecc. x. Pecunie obediūt oīa. ¶ Item celū locꝰ est vbi est pfecta cōcordia. Job. xxv. Qui facis cōcordiam in sublimibus. hāc voluit xp̄c esse in ecclesia. Sed hodie ꝓ magna parte locus est dissensionis. ¶ Item celum est locus vbi pfecta est ordinatio. ibi em̄ sunt nouem ordines angelorū. scz nouem cetus ordinatissime se habentes in aliquo dono cōuenientes. ⁊ cū eorum sit contemplari ⁊ operari. ꝑm hoc distinguūt. Ad pfectionē cōtemplationis ptinent tria. Cognoscere. diligere quiescere. vl ꝓmanere. Ab excellentia dilectionis dicūt seraphin. Ab excellētia cognitionis dicunt cherubin. Ab excellentia quietis throni. Opari vero quis dicit tripliciter. vl impando. vel ministeriū exequēdo. Ad tres medios pertinet imperiū. scz dñationes. principatus. potestates. Dñationes habent potestatem ordinatam sup angelos cōfirmatos in bono. Principatus sup hoies vertibiles in bonū ⁊ malum. Potestates sup angelos obstinatos in malo. Ministeriū pertinet ad infimos scz virtutes. archangelos. angelos. virtutū est mira agere. Archangeli dicti sunt a denunciatione secretorum excellentissimi. angeli a denūciatione alioꝝ. Voluit christus in ecclesia perfectā esse ordinatōnē. sed ecōtra ibi est ordiatio. qđ debuit esse supra. s. celū ē infra. Prouerb. xxv. Celum sursum terra autē deorsuz. Qđ debuit esse ante ē retro. Hiere vij. Facti sunt retrorsum ⁊ non ante. Qđ debuit esse sinistrū est dextruz. Multi malū pe nefugiūt ⁊ reputāt aduersuz. malū ꝓ culpe q̄m pulres amplectūt. medicinā scz tribulatiōes timēt. vulnera negligūt. ¶ Item in celo iugit resonat gratiarūactio ⁊ vox laudis. Sic voluit xp̄c esse in ecclesia. sed m'ti lz ibi voce laudent. blasphemant ope. Aug⁹ sup illud. j. Coꝝ. x. Siue comedatis siue bibatis si modus nature debitū. immoderatio vorācitatꝫ excedit ⁊ vinolētia te īgurgites quātasq̄z laudes lingua resonet. vita blasphemat. ¶ Circa prelij magnitudinē notandū q̄ hoc prelium magnū est quinq̄ modis. scz duratione. duorat em̄ a tp̄e illo q̄ dictū est draconi. Gen. iij. Inimicicias ponā inter te ⁊ mulierē. Secūdo continuitate. Grego. Assidua tentatione nos pulsat. vt saltē tedio nos vincat. Tertio impugnantiū multitudine. vñ subditur post verbū ꝓpositū. Draco ⁊ angeli eius pugnabant. ꝑm Haymonē. Angeli draconis dicūtur quicunq̄z cōsenserūt ei. cū dixit. ascendā sup altitudinē nubiū ꝛc. ysaie. xiiij. ꝑm bedā non solū illi sed etiam hoies qui laqueis peccatorū sunt irretiti. Quarto impugnantiū fortitudine. Job. xli. Non est potestas in terra que ei valeat cōparari. Quinto modoꝝ impugnandi varietate. impugnat enim quasi infinitis modis. Paulinus Aug. hostis noster cui mille nocēdi artes. tam varijs expugnandus est telis. q̄ impugnat insidijs

Sequitur de adiutorij magnitudie ad quā ptinet illud (Michael ⁊ angeli eius ⁊c) Michael ꝓpositus fuit synagoge vñ angelus danielis dixit danieli. Nemo adiutor meus fuit in omnibus hijs nisi michael princeps noster. Danielis. v. Eiusdē. xij. In tempore illo consurget michael princeps magnus qui stat ꝓ filijs populi tui ⁊ forsitan de illo intellexit dñs. Exo. xxiij. di. Ecce ego mitto angelum meū qui precedet ⁊ custodiat in via ⁊ introducat ad locū quē parauī. Ex quo vero synagoga ipsum crucifixit michael translatus est vt sit princeps ecclesie. Angeli vero eius dñr angeli ad custodiam hominū deputati. preliantur aūt vel dyabolū coercendo vel in tentatione confortando. Draco vero dicitur lucifer. Istud adiutoriū magnum est nobis solatium. Bernhar. q sub tantis custodibus timeamus vel supari vel seduci minus autem seducere possunt. Idem. bene tecum agitur o mater ecclesia in loco pegrinationis tue de celo in terrā venit auxilium tibi.

De beato hieronymo.
Sermo. 94.

O Iusti meditabitur sapientiā ⁊ lingua eius loquetur iudicium lex dei eius in corde ipsius ⁊ non supplantabunt gressus eius. Hijs verbis vita iusti nobis describit cuius quatuor sunt opationes scz. Meditatio. locutio. voluntas. ⁊ exterior opatio. Et ostendit hijs verbis quō vir iustus se habet ad hec quatuor. Primo quō se ad meditationem habeat ibi. os iusti meditabit sapientiā. Secundo quō ad locutionē ibi. loquit iudicium. Tertio quomō ad voluntatem ibi. lex dei. ⁊c. Quarto quomō ad aliā opationē ibi ⁊ non supplantabunt gressus. Circa primum tria sunt nobis attendēda. Primo quare spūssanctus cuius psalmi sunt soliloquia vocet intellectus. Secundo quare vocetur os iusti. Tertio in quibus ori corporis assimiletur. ideo aūt intellectus a spiritusancto os dicit. vt ex hoc intelligat q ei reuerentia debeat. si eīm os corpis ab imundicia corporali fuat. cū imūdicia corpal nō ꝓputet respectu spūalis q̄s diligenter debet os spirituale a spūali immundicia seruari. non sunt g neglignde cogitationes male. bene aūt intellectus dicitur os iusti. Justus enim os cordis reputat os suū. Ecc. xxi. In corde sapiē tum os illoꝝ. iiustus os iumēti scz corpis os suū reputat. inuanū enim accepit aiam q solo cibo iumēti ⁊ vestitu ⁊ ceteris necessarijs corpis contentus est. iustus aūtē non sic. sentit eīm q nō in solo pane viuit homo. Deut. viij. Iniustus sua sibi ꝓponit. Aug⁹. Adeo cecitas mētis inualuit. adeo absurduit homo. vt oia velit habere bona preter seipsum. vult habere sotulares bonos ⁊ pulcros ⁊ se malū ⁊ deformem. Idem. eccē cum iniquis omnia sunt pulcra ⁊ ipsi sunt turpes. Os cordis in tribus assimilat ori corpis. datum enim est ad loquendū. ad edendū. ad osculandū. Sic os cordis cogitatio est et spiritualis loquela que debet esse de hijs que ptinent ad dei gloriā ⁊ vtilitatē humanam. Alia cogitatio abusio est intellectus. Joh. x. Quare loquelā meā non cognoscitis. Os etiā cordis est ad comedendū. Ecc. xxiiij. Sicut cynamomū ⁊ balsamū aromatizans odorē dedi. Tertio est ad osculandū celestē sponsum. Ex hoc apparet quāta mūdicia debet huic ori quō aia que habet os immundū audet dicere. Canti cor. j. Osculetur me osculo oris sui. Et ibidem. Quis mihi det vt inueniā te solum foris vt osculer te. Item sponsa cui osculū spōsi celestis ꝓmittitur sepe debet abstergere os cordis. Aug⁹. in epl. ad frēs de monte dei. Spūs vbi vult. qñ vult. ⁊ quō vult spirat. Sed hois est preparare cor. voluntatē expediendo ab occupationibus non necessarijs. os ergo iusti meditabit sapientiā nō tpalia q̄ apls estimauit vt stercora. Philip. iij. Ideo iustus sapiētiā meditat qz ñ vult nūciari suo ori vt immūdicia illud polluat nec sapientie cui os illud consecratū est. Sequit. ⁊ lingua eius loquet iudiciū. i. sententiā examinataz vel iudicatā. Examinare debemus verba q̄ platuri sum⁹ triplici ratiōe. Primo qz oportebit ea transire per dei iudicium. ꝛm illud. Math. xij. De omni verbo qō locuti fuerit hoies reddent rationē in die iudicij. ideo expedit vt saltem per iudiciū nostrū transeant ante. Secundo qz in ꝛ consistit magna ps iusticie nostre. Item quia verbum nostrum de proximo dictuz testimoniū est pro eo. vel cōtra euz dicere testimoniū. Sequit lex dei eius ⁊c. Lex dei est in corde qñ est cordis. i. qñ placet homini ꝓs. In lege dñi volūtas.

eius quoniã dilexi legez tuam dñe/ similiter Bonum mihi lex oris tui ꝛc. Lex est regula ad quã voluntatem nostram dirigere debemus. Sequitur et non supplantabuntur gressus eius ꝛc. gressus hominis supplantantur/ cum opera et labores eius quasi furtim surripiuntur. Sicut accidit eis. qui cũ pro temporalibus. xl. annis laborauerunt ꝛ amplius/ iueniunt̃ in illo statu in quo fuerũt ab inicio. sicut enim nudi egressi sunt de vtero matris sue ꝛ nudi reuertunt̃ illuc/ sic deprehendet dñs sapientes in astutia sua. Job. v. Item gressus ei supplãtantur cui bona opa auferunt̃ vel eũ deserũt/ eo ꝙ in mortali fiãt/ ꝓpter qđ meritoria nõ sunt/ vel qꝛ praua intẽtione fiant vt sint tenebre que vident̃ lumẽ Mathei. vi. Si lumen qđ in te est tenebre sunt/ Aliqñ autem auferunt̃ opa postq̃ sunt facta. scz quando aliquis in peccatũ mortale cadit. Ezec. xviij. Si auerterit se iustus a iusticia sua. ꝛ fecerit iniquitatem nunquid viuet. omẽs iusticie eius quas fecit non recorbũt̃. Verba sacra iam ꝓposita congruũt beato hieronymo/ qui in lege dñi meditat⁹ est die ac nocte/ studiosissimus eniz fuit. de quo sanctus augustinus/ nõ contemnendum arbitres sanctum Hieronymum qui greco ꝛ hebreo eruditus eloquio/ ad orientalem ecclesiaz transiens in locis sanctis pie ꝛ religiose vsqz ad etatem decrepitam vixit/ lingua ei⁹ locuta ẽ iudiciũ. trãsferẽdo em̃ de hebreo in latinũ magnã diligentiam habuit. Vnde sanctus aug⁹. de ipso inquit/ trium linguaꝝ ꝑitus sermone fuit. ita vt ex hebreo in latinũ eloquẽter scripturas sacras transtulit/ cuius interpretatio ceteris prefertur/ qm̃ ꝛ verbis tenatior est ꝛ ꝑspicuitate sententie clarior/ atqz vt a christiano interprete verior. ipse etiã iudiciũ dei futurũ multũ timuit. ꝛ de eo multum locutus fuit/ Vnde dicebat. Ego in scelerum meoꝝ sepulcro lateo/ qꝛ peccatoꝝ vinculis colligatus. diuci⁹ clomorẽ illorũ expecto. hieronime veni foras. ego etiã omnia tuta timeo. Lex dei fuit in corde ipsius. In lege em̃ dñi fuit volũtas ei⁹ die ac nocte/ In lege inquã addiscenda. implenda. ꝛ docenda. Pro ea discenda ꝓfectus est ad gregorium nazazenũ constz. vrbis ep̃m/ ꝓ ipsa implenda ꝛ suos ꝛ sua deseruit. ꝛ mare transiens et deserta petens. quadrẽnez penitentiã valde artam fecit/ Post p. xlvi. annos senilis apud athenelytos manens vrbem bono spirituali ope repleuit. Lex caritatis que est specialis lex dei in corde ipsius vere fuit/ cuius signũ fuit ꝙ hospitalitati intendebat. Vnde ipse ait de se in monasterio/ hospitalitati ex corde intendimus/ ꝛ omnes ad nos venientes preter solos hereticos leta fronte recepimus/ aduenientiũ pedes abluimus/ etiã leonez in pede infirmitatẽ habẽtẽ claustrũ eius ingredientem cum fratres eius ꝑterriti fugerent/ velut hospitem suscepit/ ꝛ curam illius haberi voluit/ qui curatus inter fratres quasi domesticum animal commoratus/ socius factus est ꝛ custos asini illius claustri/ Gressus eius non sunt supplantati/ opa em̃ ipsius hostis fraudulenter nõ surripuit/ sed in via celestis regni ꝑseuerãs ad regnũ eternũ ꝑuenit.

De sancto francisco.

Sermo. 95.

Sapiẽtia humiliantis se exaltabit caput illius ꝛ in medio magnatoꝝ illum cõsedere faciet. Ecc. xi. In verbis propositis ostendunt̃ nobis duo de beato francisco. de quo hodie solẽnizamus scz eius meritũ ꝛ p̃miũ. Meritum ibi. sapiẽtia humiliantis se. Premiũ ibi. ꝛ in medio magnatorum ꝛc.

Circa primũ notandũ ꝙ angelus elatus dũcupiens se equare deo. se exaltare voluit/ caput suũ scilicz dñm qui est caput creaturarũ rationaliũ quãtũ in se fuit dimisit/ vnde nõ exaltauit caput suũ sed membrũ/ ꝛ sic ꝑuersitatem intolerabilem in vniuersitate rerũ voluit facere/ ꝛ hoc fuit prima stulticia ꝛ maxima vel vna de maximis/ que nulla corrigit̃ sapientia. Greg. Prima stulticia angeli fuit cordis elatio/ angelũ qui erat valde capacis intelligentie sic infatuauit/ ꝙ infatuatus ait ero similis altissimo/ ysaie. xiiij. In quo duo opposita multiplicata sunt. Si enim creatura est similis deo similitudine equalitatis iã non est altissim⁹/ quia iam equatur ei creatura/ qđ em̃ ꝑ supabundantiã dicit̃ vni soli cõuenit/ per exaltationẽ aũt de se deiectionem meruit/ fugiendo em̃ subiectionẽ honorabilem incurrit subiectionẽ ignominiosam/ seruus em̃ factus est vicioꝝ/ ꝛ qui erat creatura nobilissima factus ẽ quasi sanguisuga sanguinem peccatorum sugens. Prouerb. xxx.

Sanguisuge due sunt filie/ qui dei visionez sitire deberet/ nunc sitit sanguinem culpe/ inferior est serpentibus ⁊ bufonibus quantum ad hoc q̄ ipse est in miseria culpe ⁊ pene. cū illi solum sint in miseria pene/ De hȳs tribus scz infatuatione angeli. elatione. deiectione. dicitur. Ezech. xxviij/ Eleuatū est cor tuū ⁊c̄/ perdidisti sapientiam in decore tuo/ in terrā proieci te/ ysaie. xiiij. Quō excedisti lucifer ⁊c̄/ Exaltatio causa fuit deiectionis. Luce. x. Videbam sathanā quasi fulgur de celo cadentem. Stulticia etiam hois elati/ mulierꝫ s. credentis serpēti. dicenti eritis sicut dij ⁊c̄/ Caput suum non exaltauit vt deū honorare mendaciū eius adimplendo/ immo caput suum quodāmodo dimisit ⁊ membrū exaltare voluit/ ideo deiectionē meruit ⁊ de statu felicitatis ad statū miserie transiuit/ Stulticia vero illa. sapientia corrigi potuit/ corrigenda aūt fuit p̄ sapientiā hūilitatis. Decreuit enim deus vt ait Ambrosius non intromitti hominē id est ad dei contemplationem nō admitti nisi hoi tanta existeret humilitas. que oīmbus suis sufficere posset/ sicut in primo hoie tanta fuit supbia q̄ oībus suis nocuit. ¶ Et notandum q̄ humilitas principiū sapientie videtur esse/ ⁊ quedā causa/ vnde Gregꝫ. Prima stulticia angeli fuit elatio cordis. subdit vera sapientia. Augº de verbo dñi. Quanto humilius maria sedebat tanto amplius capiebat/ cōfluit em̄ aqua ad humilitatē vallis de supcilio montis/ humiliatus anthonomastice pōt intelligi christº caput scz cum mēbris/ Item cū esset sūmus factus est infimus/ cū esset primus. factus est nouissimus/ in humilitate enim. iudiciū sublatum est/ huic capiti soli humiles tanq̄ mēbra adherent/ vnde sup illud Johānis. xvij. Omne q̄ dedisti mihi dicit glosa. tm̄ humiliatus est in corpore cuius christus est caput/ Non potest esse gibbositas nisi aliq̄ mēbrū capiti supponat vel equet/ christo humilitatis fuit gloriā p̄priā non querere/ sed gloriā patris sui. Joh. viij. Ego gloriā meā nō quero. In eodem. Ego glorifico patrem meum. si ego honorifico meipsum gloria mea nihil est. Sic ergo sapientia humilitatis fuit se p̄ humilitatē dimittere ⁊ querēdo gloriam dei caput suum exaltare. que duo vere fuerūt in beato francisco. fuit em̄ p̄prie glorie p̄fectus contemptor ⁊ dei glorie amator sicut patet ex vita ipsius ⁊ sic a deo glorificari meruit/ ¶ Et notandū q̄ sapientia mūdi que dei iudicio verisimile est stulticia ꝑm illud. j. Cor. j. Sapientia huius mundi stulticia est apō deum tripertita est. Prima pars eiº pertinet ad mundi gloriā/ Secunda ad diuicias/ Tertia ad delicias. Primā stulticiā ostendit esse in pabola de decē virginibus/ vnde vocat fatuas virgines supbas/ mundi gloriam querētes. Illam que p̄tinet ad diuicias ostēdit esse stulticiam. Luce. xij. Ubi ille qui dilatauerat horrea sua ⁊ illis repletis dicebat/ anima mea mlta habes bona reposita in annos plurimos ⁊c̄. Dictū est Stulte. hac nocte animā tuā repetent a te ⁊c̄/ Tertiam ostēdit stulticiā. Luce. xvi/ In parabola de epulone qui epulis transitorijs sitim eternā incurrit. mille anni sunt ⁊ vltra q̄ lingua eius ardebat igne infernali/ ⁊ guttaz aque desiderabat a digito lazari q̄ leprosus fuerat/ ⁊ non obtinuit nec vnq̄ obtinebit/ Cōtra tres partes sapientie mūdane attulit filius dei sapiētiam tripertitam scz hūilitatis. pauptatis. ⁊ cruciatus siue crucifixi. De primo habetur in verbo ꝓpositō. De secundo Ecc. xxi. Ciuitas parua ⁊c̄/ ⁊ inuentus est in ea pauper ⁊ sapiens/ ⁊ liberauit vrbem per sapientiā suā. Prouerb. xxviij/ Sapiens videt sibi vir diues/ paup autē scrutabit eum prudens/ De tertio dicit apostolus. Nihil iudicaui me scire inter vos nisi iesum christum ⁊ hunc crucifixum. Augº. dicit. Sapientia sanctorum est hic tempaliter cruciari ⁊ in eternum delectari. Sapientia humilitatis vera sapiētia ē ⁊ recta ē via ad gloriā hūiliatio. Mathei. xxij. Qui se humiliauerit exaltabit/ ipsa humiliatio est exaltatio/ Altitudo em̄ congruēs creature rationali est p̄fecta subiectio ad deū/ ¶ Preterea qui se humiliat et deum glorificat ab eo meret glorificari/ s. Regū. ij. Qui me glorificauerit glorificabo eū. Ecc. iij/ Magna potentia solius dei etiā ab hoibus honorat/ talis quasi precio mūdane glorie quā p̄ro christo contemnit verā gloriā adquirit. Bern. Filius dei cū non haberet quo ascenderet/ quia vltra deū nihil est. tm̄ per humilitatē inuenit quō cresceret/ Sapia vero supbi est vera stulticia/ Dum enim deserit dei subiectionē honorabilē. incurrit subiectionē detestabilem. j. Regū. ij. Qui me contēnūt erūt ignobiles. Ps̄. Deiecisti eos dum allenarent

Luce.xvi. Qđ altum est hominibus abominatio est apud deum/ cum aliqs subtrahit se subiectioni corporis ꝛ dyaboli ꝛ viciorum Aug⁹. Malus tot dñor seruus quot viciorum/ Altitudo ergo superbi in quantū exaltat se respectu dei. abominatio est. vel in quātū exalta tse respectu proximi iniqua est/ vult enim de fratre suo . quem natura fecit sibi parem ꝗsi scabellū pedū facere. vt ipe exaltet Seneca. Si videris vnum velle dominari alijs. iñ nunqꝫ vsum teneas/ qz cum fit contumelia fratri fit contumelia et tibi/ Contumelia enim vnius fratris quodāmodo in cōtumeliā alterius redundat/ Altitudo etiam illius qui ex bonis inferioribus se. gloriā mēdicat nature humane/ cum sit naturaliter superior eque subiciens est cōtumeliosa. Sapientia humilitatis multū abundauit in beato francisco/ vnde ab ea voluit suū ordinem nuncupari. vt dicerent frēs minores nō paupes fratres/ ñ discalciati Sequit (in medio magnatoz consedere eū faciet) Magnates dicunt nobiles potentes prelatos. In medio nobiliū scz filioz dei fecit eū consedere/ cū in celum receptus est ꝛ in medio eoz ſm statū infirmitatis ꝛ vilitatis. ꝛ ſm statuz virtutis ꝛ glorie/ Hij sunt filij in statu infirmitatis qui non possunt se defendere a muscis/ et pulicibus vel in statu vilitatis/ Ecc̄. x./ Vidi seruos in equis ꝛ principes quasi seruos ambulantes sup terrā/ sed in patria mutatus est status/ Et cū humiliatio sit causa glorificationis. ex magnitudine humilitatis ppendere debemus glorie magnitudinē Ipe valde pi⁹ fuit i hac vita mortali Pietas vero ei⁹ augmētata est nō diminuta/ ipe etiā nouit p expiētiā infirmitatē magnā in qua est hodie natura hnmana. nō deest ei volūtas subueniendi neqz facultas/ Multū amat deus sanctos modernos q̄ inter tot ꝛ tam malos boni sunt.

De beato dyonisio ꝛ socijs eius Sermo. 96.

Justoꝝ anime in manu dei sunt ꝛ non tanget illos tormentū malicie ꝛc. Sap̄. iij. Hodie solēnizat ecclesia de beato dyonisio ꝛ socijs eius qui pro christo multa tormenta passi sunt/ Super hoc gūt q̄ christus fideles seruos suos imo carissimos amicos suos sic pmittit tractari/ posset aliquis āmirari ꝛ moueri cū ita de facili posset eos liberare/ Septem vero ostenduntur nobis in lectiōe de libro sapientie sumpta/ que ad milsam leguntur/ que si quis diligenter attendat de ista dei tolerantia nec mirabit nec mouebitur/ Primū est q̄ licet seruoz suoz corpora psecutoribus exponat/ tū id qđ est in eis p̄ciosius scz animā ptegit ꝛ saluat/ ad qđ pertinet illud (Justoꝝ anime.) Sic christ⁹ in tribulatione passionis corpe suo psecutoribus exposito patri suo spiritū cōmendauit/ Sic p̄ncipes terreni cum guerrā habēt cum potente hoie/ villas quas tenere non possunt exponunt omnino. tū castra muniūt/ Et notādum q̄ anime omniū sunt in manu dei quātum ad volūtariā subiectionē ꝛ ideo sunt in manu dei quantū ad protectionē. Ps̄. Dñs ptector vite mee a quo trepidabo. Magna securitas est esse in manu dei. cum nō sit qui de manu sua possit eruere. Ps̄. Si consistāt aduersum me castra non timebit cor meum Bern. Qui manet ī caritate i deo mānet. q̄d securius. Aug⁹. Anima iusti non solū est in manu dei sed in sinu q̄d times inquit homem homo in sinu dei positus. tu ō sinu illius noli cadere. quidq̄d ibi patieris ad salutem tuam valebit. non ad pniciem. Ecc̄. viij. Qui custodit preceptū non expietur quidq̄ mali Rom̄. viij. Scimus qm̄ diligentibus deum oīa coopant in bonū/ corpora sanctoz erūt in manu toztorum. anime vero eoz in manu dei. Johānis. ix. Terra data est in manu impij. anime iniustoz in manu dyaboli. anie iustoz in manu dei/ Valde periculosus est status iniustoz cum ipsi sunt in ore lupi infernalis. lupus cum accipit ouem. sine lesione defert eam donec a pastoribus ꝛ canibus sit elongatus. Cum vero elongatus est eam occidit/ Sic dyabolus eis facit quos capit. in presenti cauet vt mansuete eos tractet. in futuro vero aliter se ad eos habebit/ Secundum est q̄ in presenti tribulatione breui ꝛ leui eternam penam euadunt. ad qđ ptinet illud (Et non tanget illos tormentū malicie) de quo dicit. Joh. viij. Si quis sermonem meū seruabit ꝛc/ Cuius cōparatione mors temporalis mors nō reputat. cū sit desiderabilis. Apoc. / Desiderabunt homies mortem ꝛ fugiet ab eis mors/ ſm Bregz. Sancti temporalē penam lucrū putant. quia per

eam eternā euadere non dubitant. Tertiuz est erroz stultorū circa transitum eorum ad qō ptinet illud Uisi sunt oculis insipientiū mori. Transitū mortis reputāt cum pocius sit destructio seu cessatio mortis qz vite pre sentis q̄ est. q. genus mortis imo morte dete rior. Eccī. xli. Melior est mors q̄z vita amara. Hors ista est liberatio a carcere vili vbi multas miserias sustinuit spūs. Ps̄. Educ de custodia animā meam. Rom. vij. Infelix ego homo quis me liberabit de carcere mortis huius. Trāsitus sanctoz est exitus a miseria, ingressus ad gloriam. finis misere vite. sed inchoatio beate vite. Ideo pocius est natiuitas q̄z mors. Non videbatur beatus dyonisius mortuus. qñ cadauer eius se erexit. z caput sibi āputatū p duo fere miliaria deportauit. Potestas etiā quā ipe habz post mortē eum preesse mortuū ostendit qō enim petit pro illis qui sibi sunt deuoti, a dño iuxta promissionē sibi factā ipetrabit. cū enim esset in carcere z fideles confortaret, resplenduit lux de celo super eū in qua christus apparēs dixit, sic facies fortiter et erit memoria tua in laude, dilectio z benignitas quam habes pro quibus cūqz pecieris impetrabis. Quartū est erroz stultorū circa passiones iustorū. quia credūt eos pro malis suis exterminari, cum tñ ad gloriā probent, que tangūtur ibi. Ab itinere iusto abierūt in exterminiū. sed deus tentauit eos z inuenit eos dignos se. Florenus recipiēdus ponderat. pūcitur flectitur iucidit. super lapidē trabit, ab bijs vexationibus liber est florenus qui malus apparet. Quintū est pax quā in transitu suo adquisierūt, videntur supare ab hostib⁹ suis. ipsi tñ in verirate eos superant. z liberati a carne hoste familiari z ad nocendū efficaciozi, z a dyabolo potenti valde astuto z malicioso, z a mundo valde piculoso pacem pfectam habent. ysai. xxxij. Sedebit pplus meus in pulcritudine pacis in morte vt requiescant a laboribus suis. Apoc. xiij. Sextum est consolatio quā habent interius. licet affligantur exterius, ad qō pertinet illud Et si corā hoibz tormēta passi sūt. spes illoz immortalitate plena est. Sap. Non est lugēda mors quā immortalitas cōsequit. De ila consolatione dicit. Bern. q̄ non obtemperabit dulcedo illa, que etiam mortē facit dulcissim. Septimū est q̄ pro pena leui z momētanea redditur illis merces eterna ad qō ptinet illud In paucis vexati in multis bene disponent. pro paucis que sustinent malis, multa bona habebunt imo omne bonū Exodi. xxxiij. Dixit moyses, Ostende mihi gloriā tuā. qui respondit ostendā tibi omne bonū. Rom. viij. Non sunt condigne passiones huius tpis ad futurā gloriam que reuelabitur in nobis. Dicit aug⁹. Si labor te terret, vide mercedē. Gregj. Consideratio premij minuit vim flagelli.

De beato luca euangelista.
Sermo. 97.

Fluuius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandū paradisum, qui diuidit in quatuor capita. Gen. ij. Moyses qui ea que in paradiso terrestri fuerunt vidit in spiritu, scripsit inter alia, et dicit ibi fuisse fluuium de loco voluptatis egredientem, paradisum irrigantem in quatuor capita se dividentem. Paradisus terrestris est figura ecclesie militantis multis de causis. Primo qz paradisus fuit locus in quo dñs voluit probare hominē in obedientia, sic in ecclesia militanti probantur homines in obedientia, q̄ bene se habent in ea admittuntur ad triumphantem ecclesiam, qui male se habent non. Unde simon beatificatur. Math. vj. Et ei dantur claues regni celorum. Si parentes primi de paradiso (vbi tunc erāt) eiecti sunt, non sperent se in celestem paradisum ingressuros qui obedire nolunt. Secūdo quia paradisus terrestris licet in terra sit, tamen in loco est valde alto. Unde ōz q̄ attingat vsqz ad lunarez globum, nec ad eum aque diluuij peruenerunt, sic ecclesia militans licet corpe sit in terra, mente facta est in celo. Phil. iij. Cōuersatio nostra in celis est. ideo secura est Pruerbioz. j. Frustra iacitur rete ante oculos pennatoz. Glosa facile euadit laqueos in terris qui oculos habet in celis. Tertio quia in paradiso est perpetua aeris temperies vt ait ysidorus, sic in ecclesia precipue quātum ad illos qui se regunt ꝑm sapientiaz christi que est. q̄si tēperies, sunt em̄. q. supra mundū cum eum contemnūt. Unde z non mutantur ꝑm eius mutabilitatem. Seneca. Talis est sapiētissimus qualis mūdus ꝛc.

¶ Quarto est locus valde amenus/est.n.locus et ortus omni genere ligni pomiferarum arborum consitus ait ysidorus/ Sic in ecclesia militante sunt arbores celestes diuerse in paradisum transferende/ Ps. Ego sicut oliua fructifera pul. ꝛc/ ibi etiā sunt varij fructus spiritus. Gallatas. v. Fructus spiritus est caritas gaudium pax ꝛc/ Quinto. Erat ibi lignuz scientie boni et mali/ Bernhard⁹ ad fratres de monte dei/ In paradiso lignuz scientie boni ꝛ mali. censura discretionis est penes virum spiritualem/ qui diiudicat omnia et ipse a nemine iudicatur. Ipsius est discernere. aliorū obedire/ Multa mala proueniunt in ecclesia dei ex hoc ꝙ iudicium discretionis quod ad superiores ꝑtinet/ inferiores dyabolica sugestione vsurpant/ Esus ligni sciētie boni ꝛ mali primos parentes de paradiso expulit. ¶ Sexto fuit ibi lignum vite primis parentibus expositum et ꝯcessum/ Lignū vite in ecclesia christus est Prouerbioꝝ. iij. Lignuz vite est his qui apprehendunt eam. hoc ligno pacificat qui christi exempluz imitatur/ Bernhard⁹. Beatus est domine qui te hominē inter homines conuersantez diligenter obseruās ꝓ viribus prebet se imitatorē tui ¶ Septimo ꝑm ysidorum. Paradisus vndiqz flammeo motu igneo cingebatur/ sic ecclesia igne tribulatiōis vndiqz cingit ne ad eā hostes successum habeāt sicut alexander contra serpentes deserti vallasse exercitū suum incendio dicitur/ Octauo ꝑm ysidorum. Angeloruz prelium. paradisum custodit/ sic deus angelis suis mandauit de ecclesia vt custodiant eam in omnibus vijs suis. fluuius paradisū ecclesie irrigans est doctrina christi/ Notādum ꝙ christus voluit ecclesiam suam esse super fluuium ꝑm illud/ q̄ fundasti terrā sup stabilitatem aquaruz sicut ciuitates beatoꝝ super fluuium solent fundari/ Et proueniūt ꝛ perueniunt quatuor bona ecclesie de illo fluuio/ Primum bonū est medicina. Jo. xv. Vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis/ Ad literā fluuij qui sunt in ciuitatibus. mundant eas a sordibus.

¶ Scdm est spiritualium bonorum abundantia/ Fluuius enim doctrine christi venit de paradiso. vbi est omnium bonorum abundātia Ecclesiasti. xxiiij. Ego quasi fluuius dorix ꝛ q̄si aq̄ductus de paradiso exiui/ Dorex interpretatur medicamentum generatiōis/ et fit ibi sermo de sapientia dei. negligentia eorum qui sunt iuxta fluuium istum. est si habeant defectum vel lignorum vel victualiū. abundāter em̄ adducit eis fluuius ille ligna exemplorum sanctorum/ quibus igne diuini amoris succendantur/ abundanter etiam ministrat eis materiā spūalis refectiōis/ Tertiuz est fortitudo ꝯtra hostes spūales/ Submergitur enim in fluuio doctrine euangelice pharao/ Unde scolares qui in patria sua non possunt se defendere a dyabolo/ parisi⁹ vbi clausi sunt vndiqz aqua scripture/ sunt securi a dyabolo/ Quartum est viriditas. Ecclesiastici. xl. Super omnem aquaz viriditas/ et ad orā flumis añ om̄e fenū euellet/ Qñ alia sunt arida. solent esse viridia q̄ sunt super aquas/ sic cum illi qui sunt aridi infernali incendio parati/ qui adherent doctrine sacre virides sunt habentes regni celestis opera meritoria/ Gre. Nil habet viriditatis ramus boni operis. nisi maneat in radice caritatis/ Doctrina euangelica dicitur torrens ille de quo Ezec. xlvij. Viuent omnia ad que venerit torrēs/ Ipse est fluuius vite Joh. vj. Verba que ego locut⁹ sum vobis spiritus et vita sunt/ Si fluuius balsami ad aliquē veniret. cum gaudio magno reciperetur/ quanto cum gaudio suscipiendus est fluuius vite. immo qui est ipsa vita. Nō em̄ minus bonum est q̄s ipa vita/ Mortem suam amare videtur qui non amat fluuiuz vite Prouerbioꝝ. viij. Qui me oderūt diligunt mortem/ Vel doctrina euangelica torrens aureus est Job. xxij. dabit ꝓ terra silicē et pro silice torrentes aureos/ Gre. Ad se conuersis pro terra silicem dat/ quia pro infirma actione fortitudinē dat robusti operis/ pro silice torrteēs aureos quia ꝓ robusto opere doctrinam multiplicat clare predicationis/ non est plangēda paupertas illius qui torrentē aureum a se repellit/ Doctrina euangelij potest intelligi aurea viro diuini amoris/ Dauid. Ignitum eloquium tuum vehementer. Fluuius ille a fonte sapientie initium habuit/ Ecclesiasti. j. Fons sapientie verbum in excelsis/ In genesi dicit egredi fons de loco voluptatis. locus voluptatis christ⁹ est. In eo est diuinitas qua

spiritus noster ꝺlectatur/ꝛ humanitas qua corpus nostrum delectabitur/ vt societas deitatis ad humanitatem christi nobis materiam delectationis ministraret/ quando scz videbimus q̄ frater noster verus deus ¶ sit/ Quatuor capita in q̄bus se fluui⁹ iste diuidit/ sunt quatuor euangeliste/ scz Mathe⁹ us/ Marcus/ꝛ Lucas/ꝛ Johannes ꝑm sanctum Augustinum/ Flumina in que diuidi⁹ tur fluuius paradisi sub terra eunt/ꝛ post lōgos tractus erumpunt/ vt tanq̄ suis fontibus nota esse perhibeantur/ ¶ Sic euangelia quatuor euangelistis diuinitus inspirata/ ab eis sunt p̄dicata/ꝛ scripture tradita/ ¶ Unde ipsi fuerunt quasi quatuor fontes. ysaie. xij. Haurietis aquas in gaudio de fontib⁹ saluatoris/ cum magno gaudio esset haurienda aqua ista/ est enim saporis valde grati/ ¶ Unde ꝛ verba christi dicunt verba gratie Luce. iiij. Mirabātur omnes in verbis gratie que p̄cedebant de ore illius/ ¶ Prouerbior. xxv. Aqua frigida anie sicienti est grata. et nuncius bonus de terra longinqua/ ¶ Euangelista interpretatur bonus nuncius/ Euangeliste videntur habere p̄eminentiaz respectu apostolorum/ qui non fuerunt euangeliste/ quia euāgelica doctrina in apostolis fuit quasi torrens modico tempore irrigās ecclesiam dei/ doctrina vero euangelistaruz fuit fons indeficiēs/ ¶ Ipsi euāgeliste nō solū p̄dicauerunt sed etiam scripserunt/ ¶ Quia sicut dicit. Sanctus Augustinus inter omnes scripturas p̄cellit euangeliū/ Multū amādi ꝛ honorandi sunt euangeliste ab eis/ qui p̄priā substantiam desiderant/ ipsi enī reseruauerunt verbum diuinum. qō potest saluare animas nostras. Jacobi. j/ ¶ Ipsi se habuerunt ad ecclesiaz sicut ioseph ad egiptum/ qui frumentum collegit vnde populus postea sustentatus est/ vocatus est ioseph saluator mundi Ecclesiastici. xlj. Sic euangeliste collegerunt frumentum electum in ecclesia/ de quo zacha. ix. Perditus esset mundus nisi doctrina euāgelij esset ꝟuata/ y saie. j. Nisi dominus exercituū reliquisset nobis semē/ q̄si sodoma ꝛ gomorra essemus/ ¶ Inter Euāgelistas alios Lucas de quo hodie solennizamus/ in hoc excellit. q̄ p̄mordia salutis nostre diligenter scripsit/ scz. p̄cursoris conceptum. et natiuitatem ei⁹/ etiam de angelo ad beatam virginem missoꝛ de conceptione filij dei/ et sicut dicit Ambrosius super lucam plura nobis gestorum domini miracula reuelauit/ꝛ non solum actus salvatoris sed etiam actus apostoloꝝ scripsit/ Ad commendationē etiam ipsius facit/ q̄ sancti pauli fuit socius laudabilis/ ¶ Unde illud Pauli/ cuius laus est in euangelio. per omnes ecclesias quidam de luca hoc intelligūt ¶ Fuit etiam ei carissimus Colos. vltō. Salutat vos lucas medicus carissimus. ij. Thimo. vltō/ lucas est mecū solꝰ/ ¶ Hic neq̄ vxorem neq̄ filios carnis ꝑpagatōe habuit/ sed sine crimine/ die noctuq̄ dño ꝟuiēs/ lxxiij. vite sue anno spiritu sancto plenius obijt/ꝛc̄

¶ De Symone ꝛ iuda.

Sermo. 98.

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui deus. Ps. 138. Q̄m amicicia cum deo sine dilectio honorificat p̄ ceteris virtutibus/ cum caritas mater sit virtutū ꝛ forma/ honorifica exhibitio sit reuerētie in signū virtutis hinc eccl'ia de sctis aplis simone ꝛ iuda solēnizās/ ait. Mihi aūt nimis honorati. s. a. t. d/ Cui p̄mo tangit eoꝝ exaltatio. q̄ nimis honorati/ Et exaltatiōis mediū. scz dilectio dei. q̄ amici tui de⁹. Desiderat g̃ ecclesia ad eoꝝ gloriā sempiternā celebrādo p ficere/ꝛ p ficiēdo celebrare/ vt ptz intuēti collectā/ Epl'a Ro. 8/ Scim⁹ q̄m diligētibus deū oia coopant in bonū hūs q̄ ꝑm p̄positū vocati sunt scti/ Que verba tractās deuot⁹ Bern. sic ait/ Magna nob a dō collata gra/ q̄m nobis deseruiūt vniuersa. eo q̄ diligētib⁹ eū oia coopant in bonū. hūs q̄ ꝑm p̄positū vocati sūt scti/ q̄ ñ scitat⁹ dixerat nomē apl's. q̄m nō ꝑm meritū sz ꝑm p̄positū/ nō ꝑm affectionē. sz ꝑm intētionē sctōs vocat iuxta illō/ Ps. 84. Custodi aiaz meā q̄m scūs sum/ ¶ Si q̄d g̃ aliq̄n min⁹ recte fecerz vt ē hūana fragilitas/ nō in eo p̄sistere sz emēdare p̄ viribꝰ studuerz scūs er⁹/ꝛ tu/ cui tm̄ iteri clamare nc̄e ē/ custodi aiaz meā q̄m sctūs sū. Huic sctō oia coopant in bonū. q̄ etiā inimici ꝛ hostes p nob faciūt/ ¶ Hā cū i corde cōpūgimur/ꝛ in cubilibꝰ p̄scie sup ōlict⁹/ pena illa ꝟducit spez venie repellēs p̄ita ꝛ futura pctā/ꝛ p̄pulsās tentantia vicia/ Qui etiā p̄fecte senserit pctī onus ꝛ anie lesionē/ exteriozē penā aut non sentiet aut ñ reputabit laborē/ Diligēti ergo

deum ꝑm ꝓparationē gr̃e dei. omnia etiaꝫ
seculi mala coopant̃ in bonū. Et ex hac epl̃a
trahunt̃ q̃tuoꝛ gradus scale ascensus in glo
riā electoꝝ. Primus p̄destinatio que est gr̃e
p̄paratio. Secūs vocatio q̃ consistit in adiu
uādo cogitationē de fide. Tertius iustifica
tio que respicit remissionē pctōꝝ ꝛ bonā ope
rationē. Quartus magnificatio. ꝓcernēs oē
genus virtutis. Et est ordo hoꝝ q̃tuoꝛ gra
duū. qz per appositā gr̃am quā ꝓparauit de⁹
est. q̃ credimus verbo p̄dicationis. Ipsam
aūt vocationē fidei sequit̃ iustificatio. Abac
iij. Justus ex fide viuit. Ad iustificationē ꝥo
sequit̃ magnificatio. Quo ad primū dicit̃ in
epl̃a. p̄destinauit cōformes fieri ymaginis fi
lij dei. vt ipse dei filius esset primogenitus
in multis fratribus. Ad primogenitū aūt p
tinet iure hereditas patris. Et dispsio eius
dē fratrib⁹. ꝑm illud em̄ q̃ dei filius primus
sine pctō natus. ꝛ primus impassibilis resur
gens habet frēs. ꝛ dignatus est vocare frēs
oēs. qui p eius primatū in gr̃a dei renascunt̃.
Nam causa nr̄i de⁹ pr̄ tradidit eū morti. vt
ex eius morte gr̃a nobis regenerādi in ado
ptionē filioꝝ dī exoriret̃. ex morte em̄ xp̄i no
stra vita fluxit. sicut illud mirifice ostendunt
fluxus sanguinis ꝛ aqua de latere xp̄i tā mor
tui. vñ in ortu eius ex virgine Euāgelista lu
cas ecclesie hoc sacramentū exp̄ssit. cū de vir
gine matre pariente verbū plenū gr̃a ꝛ veri
tate dixit. Et pepit primogenitū. nō q̃ vir
go maria post iesum aliū paritura esset filiuꝝ
sz qz iesum quē ꝓgenuit salutis nr̄e auctoꝛez
in gr̃aꝫ Euāgelista sic exp̄ssit. Quo ad scām
dm̄ in epl̃a. q̃s accusabit aduersus electos dī
vbi conatos dyaboli q̃ nitit̃ retrahere a fide
dm̄ accusatio iuxta illud ꝑs. Cogitauerunt
vnanimit̃ aduersus testamentū. Quo ad ter
tiū dm̄ in epl̃a de⁹ q̃ iustificat ꝛ mod⁹ iustifica
tōis subiūgit̃. qm̄ xp̄c ihs mortu⁹ est ad pctā
ꝛ delicta delenda. Et resurrexit ꝓpter iusti
ficationē nr̄aꝫ sedet ad dexterā dei. ꝙ est i po
cioꝛib⁹ bonis. ꝓ nob⁹ iterpellās miseratiōe ꝛ
repsentatiōe. graue videlz gen⁹ mortiſ q̃ ꝓ
nob⁹ sustinuit vultui pr̄no offerēdo vt nr̄i mi
sereat̃. Quo ad q̃rtū sequit̃ in epl̃a. q̃s iustifica
uit. illos ꝛ magnificauit. q̃s sepabit nos a ca
ritate dei q̃ est i xp̄o. Uñ ꝓprio filio ñ pepcit
de⁹ ꝛc. Hic g̃ ex epl̃a tradit̃ sctōs apl̃os nō
ex eoꝝ meritiſ sz ex dei dilectiōe ad sempiter
nā gloriā puenisse. Hic scriptū est. non vos
me elegistis sz ego elegi vos. Electio aūt est
ipsius gr̃e Euāgeliū. Hec mādo vob⁹ vt dī
ligatiſ inuicē sic dilexi vos. Joh. xv. ad ꝙ ele
git saluatoꝛ discipl̃os suos vt fructū afferret
manēter fructꝰ ille caritas ē. Gal. vi. Fructꝰ
spūs caritas. Fructū illū indicit ꝛ impat salu
uatoꝛ discipl̃is suis i exordio euāgelij dicēs
Hec mādo vob⁹ vt diligatiſ inuicē sic dilexi
vos. nā signū discipulat⁹ xp̄i dilectio est in
xta illō. In ꝙ cognoscēt oēs. q̃ discipuli mei
estis. si dilecti onē ad inuicē habuerit̃. Ab ꝙ
fructu dilectiōis cetere virtutes tāq̃ a capi
te descēdūt. ad dilectionē aūt dei odiū sequit̃
mūdi. ꝛ odiū mūdi ꝓficit ad imitationē xp̄i
ꝛ ad virtutis augmentū. Mundus em̄ odit
q̃s cernit nolle qđ ipe diligit. vñ ꝛ semetip̄m
saluatoꝛ ponit in exēplñ dicēs. memētote ser
monis mei qz si ꝑsecuti sūt me ꝑsequēt̃ ꝛ vos.
me aūt odio ꝑsecuti sunt gr̃tis. Et q̃ me odit.
et patrē meuꝫ odit. qz p̄r is ꝛ filij est vna dilectio sicuti ꝛ vna natura. vñ Amos. v. Odio
habuerūt corripientē in porta. sic̄ g̃ xp̄c ex
dio suoꝝ ꝑsequētiū. augmētauit nr̄aꝫ salutē.
sic ꝛ odia mūdi ꝓficiūt valde diligētib⁹ deū.
ñ ex se sz ex dī p̄stito. sicuti etiā de passiōe xp̄i
dicim⁹. fructū eiusdē nō fuisse ex malicia iude
sz ex gr̃a xp̄i. benignit̃ i bono malū vīcentiſ q̃
liet̃ aūt symō canane⁹ iudas thate⁹ electi a xp̄o
ad apl̃atū mirificoꝛdit. passi sūt aduersitatē. nā
p⁹ ascēsionē saluatoriſ apl̃i illi ꝙ diuersas ter
ras p̄dicauerūt fidē xp̄i. effugav. erūt ꝑ p̄tes
a magis ꝓductos ad illudendū hoib⁹ ꝛ puer
sos plēs baptizantes ꝛ docentes in fide xp̄i.
Insurrexert̄ ꝫ eos īsani p̄tificēs eos captiuātes ꝛ ad īmolandū ydol̃ eoꝝ trahētes vbi
demōes dī tēploꝝ appebāt. frāgētes ydoloꝝ
imagines ꝛ fulgore templū deuastatū est. ꝛ ma
gi cōminutiſ sz sctī apl̃i a p̄tificib⁹ tēpli sunt
infecti. de qb⁹ etiā mēs fit i canōe misse. sub
bis ꝓbis symōis ꝛ thatei. symō frat̃ iacobi
minoris. q̃ ꝛ canane⁹ dict⁹ est. a zelo quē ha
buit xp̄iane religiōis. quē albert⁹ magn⁹ in
sua letania sctōꝝ sic exorat. Uñ cessione q̃s
dñe sctī symonis cananei. fac nos zelū virtu
tis semp hr̄e. de ꝓtute i ꝓtutē ꝓficere ꝛ tuoꝝ
sp̄ipleri dilectatiōib⁹ mādatoꝝ. Sz iudas tha
te⁹ iterp̄tat̃ corcul⁹. ꝓpe diligētē cordis custo
diā. de q̃ ad deū sic orat albert⁹. Impetret no
bis q̃s dñe iudas thate⁹ apl̃s tuus puritatē
cordis ꝛ cōscie. et in tue laudis confessione
faciat esse consortes.

De omnibus sanctis

De omnibus sanctis
Sermo. 99.

Dicimus quoniã diligentib⁹ deũ omnia coopant in bonũ. his qui ꝟm ꝓpositum vocati sunt sancti Ro. viij. Verbũ ꝓpositũ qđ hodie in ecclesia recitat / incitare potest nos ad quattuor / scz ad dei firmitatẽ / dei dilectionem / pacientie equanimitatẽ ⁊ bũilitatẽ / Ad fidei firmitatẽ põt incitare qđ dicitur (Scim⁹) Glo / Nos maiores ⁊ doctores quoꝝ auctoritati credendũ est / non dicit credim⁹ / Exemplo ergo ipsius ⁊ tu firm⁹ sis in his in q̃bus sapiẽtia dei . mũdi sapientie ꝓtradicit / Sapiẽtia mũdi infelicem pauperem reputat / ecõuerso dei sapiẽtia eũ beatũ iudicat / Luce. vi. Beati pauperes spũ quoniã ipoꝝ ꝛc. / Item sapiẽtia mundi sublimes reputat quos mũdus honorat / ecõuerso dicit sapiẽtia dei qđ altum est in homib⁹ . abominatio est apud deũ / Luce. xvi / Item sapiẽtia mũdi dicit felices qui gaudio seculi ꝑfruunt / ecõuerso dicit sapientia dei / Beati qui nunc fletis. ⁊ ꝛc. qui nunc ridetis. Luce. vj / Ad dei dilectionem incitare potest vtilitas dilectionis diuine / cum dicit (diligentib⁹ deum omnia coopant ꝛc.) Glosa / Tales em deus ꝓsolatur ꝓsperis . exercet aduersis / iam ꝓpria ipsoꝝ infirmitate exercetur humilitas / afflictione paciẽtia / ꝓtradictõe sapiẽtia / odio beniuolẽtia / adeo vtilis est dei dilectio vt cum ea omnia sunt vtilia / Aug⁹ vbi caritas adest q̃d põt deesse / vbi vo caritas nõ est q̃d põt ꝓdesse. / Et notandũ qꝫ qtuor de causis multũ optanda est nob dei amicicia / Primo ꝓpter amici hui⁹ fidelitatẽ / Eccl. vj. Amico fideli nulla est ꝓpatio / et non est ponderatio digna argenti ⁊ auri / homies aliquãdo nõ amant eos a quib⁹ amãtur / in deo vero hoc nõ accidit puer. viij. Ego diligentes me diligo / Joh. xiiij Qui diligit me diliget a patre meo / ⁊ ego diligo eũ / Secũda causa amicicie est vtilitas / nihil em fructuosius diligi põt / ꝟm verbũ Bern. / Utilitas hui⁹ amicicie siue aliorum apparet in necessitate vel infirmitate a qua ipse liberare vult cum alij amici nõ possint / ⁊ in morte quando alij amici hominẽ deserũt tunc amicus ille hominẽ

sanctis

suscipit ps. In voluntate tua deduxisti me / ⁊ cum gloria suscepisti me / ⁊ in iudicio vbi nõ habebis amicũ si deus nõ erit amicus Eccl. xx. / Fatuo nõ erit amicus. / Omia amica sunt ei cui deus amic⁹ est cũ coopere / retur ei in bonum / Tercia est inimicicia ⁊ eius damnositas / omia sunt inimica inimicis dei . ipsi etz sibimetipsis inimici sũt Qui diligit inquit iniq̃tatem odit animã suam. / In futuro vero magis apparebunt inimicicie qñ pugnabit orbis terr ⁊ ꝓtra insensatos Sap. vj. Greg. / Offenso creatore . omis creatura damnatũ odio habet / etiã ⁊ ipsi sancti qui multũ amauerũt peccatores in ꝑsenti letabunt cũ viderint vindictã / Quarta est amandi deũ necessitas / Magnã hem⁹ necessitatẽ amandi deũ / de qua re ꝛe in ꝟmoib⁹ . de tpe ex epl'is ⁊ euãgelijs de amore . et amicicia / vbi habes qꝫ multũ debet hõ desiderare diligi a deo . et amicicia hre cũ eo. / Et notãd. qꝫ q̃nqꝫ de causis sancti ꝑ lapides ꝑciosos designant / Primo qz nullis penis a rectitudine fidei flecti potuerũt / postqꝫ spũsctõ celit⁹ missio habuerũt / lanis em nõ põt flecti licz põt frangi / de illis scriptũ est. Occidi possunt flecti nequeũt. Eccl. xv. Firmabit in illo ⁊ non flectet / Non sic aliqui q̃ ad modum arũdinis ad quelibet flatum vẽti mouent / eo qꝫ radicẽ cordis nõ habeãt fixam in solido etnitatis / Sed q̃si in palude rerum ꝓpriarũ. Eccl. v. Ne te ventiles in oẽm ventum. In eisqꝫ implet illud Leuit. xxvj. / Terzebit eos sonitus folij volant / exterriti em ad verbũ irrisionis / rectitudinẽ vite deserunt / Scõo ꝓpter eoꝝ imputribilitatem . lapis ꝑciosus licet diu maneat in luto nõ tñ putrescit ibi / Sic sancti licz ꝑmixti inẽ gẽtes fuerit / nõ tñ didicerũt opa eoꝝ sic nõ potuerũt flecti malis pene nec malis culpe potuerũt torqueri ipsi illesi seruati sunt in fornace babilonica mundi sic pueri Daniel. iij / Un⁹ mittebat ad regnũ vnũ / ⁊ ꝓuertebat illud et nõ ꝓuertebat ab illo / Hiere. xv. / Ipsi ꝓuertent ad te ⁊ tu non ꝓuerteris ad illos / Tercio ꝓpter eoꝝ modicitatẽ / lapides ꝑciosi sunt modici in cõpatione . lapidum ꝓmuniũ / Sic ⁊ sancti modici fuerũt ꝑ humilitatẽ / vñ ⁊ pusillus grex dicunt / Luc. xij. Nolite timere pusillus grex / qz ꝓplacuit ꝑri vro . dare vobis

supplendo

qđ nõ q̃ ꝺ ꝓplun ꝺe eũ erũ
istruꝫ fiſtũ oꝝ ſtoꝛ ꝓ ⁊ ꝓꝑ
omſſoꝛ . cla mitos ſtoꝛ omi
ſim⁹ ꝺe q̃b⁹ n̄ fiſtũ ol mo
hoꝛ ſim⁹ . ho ꝓꝑ ſtoꝛe mſtu
ꝺuꝫ / q̃ mlti ⁊ ꝺfti vꝺ hui⁹
mũꝺ ꝺpſo ꝺ⁹ / q̃ n⁹ ſit ꝺuꝫ
ꝺcepto ꝺe ſtoꝛe lamary ꝺ
q̃ꝺ⁹ mlta mũꝺ paſſi ſũ / hi ꝛꝛ
ꝓꝑ mraꝫ ꝺfmtatẽ q̃ n⁹ ad h
ꝛaſſiꝛ poſſ⁹ / ſꝺ ꝛꝛ ꝓꝑ hui⁹
breuitatẽ / 2a ꝺ ꝓꝑ mũꝺ⁹
ſuſcepiſtẽ / q̃ feſta ſtoꝛe q̃ꝺ ſi
mꝺ ꝺeuote ⁊ ꝛeuſꝛẽ ꝺeꝛ⁹
Gia / ⁊ ꝺ alijs ſolẽnitatib⁹ ꝛeq̃ꝛ
mꝺ⁹ ꝺ q̃ꝺ ſupplere ꝺebem⁹
3a ꝛꝛ ꝓꝑ ſanctoꝛ mlte
tomꝺ ſtoꝛ / ꝑmatoꝛ /
vt ſuꝑ oꝝ ſtoꝝ vlut q̃ꝺ ꝺe
ꝺonaꝺm⁹ / ſic ⁊ ꝺ oꝝ
q̃ nob ꝺfeꝺẽ vt ſꝛ ꝺe mi
ſeꝛoꝛꝺia ſtanꝺ⁹ ꝺpeneꝛem⁹
vꝺ ueꝛom⁹ ⁊ ꝺmpoſſ⁹ ⁊
mlteꝛ oꝝ mꝛ ⁊ ꝺ apuꝺ
et ꝑ q̃ ꝺpoſſ⁹ eſſe oꝝ
ſtoꝛe ꝑ nobis oꝛꝺiuũ ꝑꝛ
ꝛo ꝺpaꝺm⁹ / vꝺ ⁊ ꝺ illꝺ
ꝺſꝺa ꝺ nob hue ꝛꝛm
aꝺoꝝ aꝺoꝺ ꝺ / mlti pu
ꝛuſ ꝺ ꝛeſſoꝺ⁹ laꝛgiaꝺ⁹ /
/ ⁊ m ꝛꝛ ſtoꝛe q̃ꝺ⁹ vt ꝛꝛ
ꝺ⁹ ꝺ ſtoꝛe ſuꝫ q̃
amoꝛe ꝺeuote ꝛeq̃ ꝛa ꝺo
na ⁊ ſpꝛa plmꝺa ꝺ⁹
mã ꝛonſeꝛꝛe / vꝺ põ lau
ꝺaꝛe ſꝛ ꝺ ſtoꝝ vig ꝛꝛ
ꝺ⁹ ⁊ ꝺ⁹ ſeꝛua
ꝺ⁹ ui om me ꝺ⁹ vꝺ

regnū Mat. xj. Dicunt puuli. Et reuelasti ea puulis. Ad lr̄am. deꝰ elegit paupes ⁊ simplices vt essent hūiliores. j. Coꝝ. j. Videte vocationē vr̄am frēs, qꝛ nō multi inter vos sapientes ꝟm carnem, nō multi potentes. nō multi nobiles. Sed q̄ stulta sunt mūdi elegit deus. vt ꝯfundat sapientes ⁊c̄. Quarto ꝓpter p̄ciositatē, lapides p̄ciosi licet sint minimi q̄ntitate, magni tñ sunt valore. Unus em̄ valet mille lapides ꝯmunes. Idē accidit in viris sanctis Ecc̄i. xvj. Melior est vnꝰ timens deū q̄ꝫ mille filij impij, vnus de filijs dei in statu glorie indubitant preferendus esset mille alijs hoībꝰ q̄ damnati essent. Et idē verū esset de illo q̄ in statu gr̄e est ꝙ esset melior ceterꝫ hoībꝰ q̄ essent in statu culpe mortal', scꝫ si non esset spes ꝙ mutarent a malicia hoc saluo. ꝙ entis ad non ens nō est comparatio. nisi abusiua vt mali ad bonū in bonitate. nec eiꝰ qd̄ nihil est vel minus ad id qd̄ est. At bonū esset ei si natus nō fuisset hō ille. Lapides preciosi despiciunt a simplicibꝰ hoībꝰ ⁊ pedibus ꝯculcant. Math. xvij. Margaritas nolite ꝓijcere ante porcos. ne forte ꝯculcent eas pedibꝰ suis. j. Coꝝ. iij. Tanq̄ꝫ purgamenta mdi huius facti sumꝰ oīm ꝑipsima vsqꝫ adhuc. Glosa. Purgamentū est ferri vel pomi aut etiam quidq̄d de matia q̄libet (vt purgatior habeat) abijcitur. ad Heb. xj. Egentes angustiati. afflicti. q̄bus dignꝰ nō erat mds. Quinto qꝛ āmirandi erāt ꝟtutibꝰ in spūalibꝰ caritate pacientia ⁊ silibꝰ. Greg. Ego virtutē pacientie signis ⁊ miraculis maiorē credo. Et miraculis. q̄ sunt signa spūaliū. maiora vident fecisse miracula q̄ꝫ xp̄c Joh. xiiij. Qui credit in me opa que ego facio ⁊ ipse faciet et maiora hoꝝ faciet, qꝛ ego ad patrē meū vado. Et q̄dquid petieritis pr̄em in noīe meo hoc faciet vobis, vt glorificet pr̄ in filio. Item si aliquid petieritis patrē in noīe meo hoc faciā, quod āmō oīpotentes fecit eos xp̄c. Bern̄. Nil omīpotentiā ꝟbi clariorē reddit q̄ꝫ ꝙ omī potentes facit omēs q̄ in se sperant. Deniqꝫ omīa possibilia sunt credenti. Potest et q̄druplex rō huiꝰ solēnitatis assignari. Duas tangit Rabanꝰ his ꝟbis. legimus in ecclesiasticꝫ hystorijs ꝙ sanctꝰ Bonifacius a foca cesare īpetrauit donari eccl'ie xp̄i templū rome qd̄ ab antiq̄s pantheon antea vocabat, qꝛ hoc q̄si simulacrū oīm videbat esse deorū. In hoc igit eliminata omī spurcicia, fecit ecclesiā in honore sctē dei genitricis. atqꝫ oīm martirū xp̄i. Quere in legenda siue lectōibꝰ p̄ntis diei.

In ꝯmemoratione omnium defunctoꝝ Sermo. joo.

Beati mortui qui in dño moriunt Apoc. xiiij. Hodie debēt fideles q̄tuor facere. Mortuis subuenire, ꝓpriā mortē in meōria hr̄e. Que cā mortis fuerit attendere. Effectū mortis in hoībus aduertere. Primo Orando. et modis alijs debemꝰ mortuis subuenire. ij Mach. xiij. Sancta ⁊ salubris est cogitatio ꝓ defunctis exorare, vt a pctis soluantur. Non est differēda vel negligēter agēda subuētio eiꝰ qui in ignē ceciderit. j. ad Coꝝ. iij. Saluꝰ erit sed tñ q̄si per ignem. Augꝰ. Miro mō grauis est ignis ille. licꝫ nō sit eternus, exupat em̄ oēm penam quā q̄s passus est in hoc mdo Job. xxx. Miseremini mei miseremini mei saltē vos amici mei qꝛ manꝰ dñi tetigit me. ad Heb. xj. Horrendū est incidere in manꝰ dei viuentis. Magna impietas est negligere subuētionē eoꝝ q̄ igne cruciant ⁊ maxīe his qui ad hoc tenent vt qui tenent ex ꝯuentōne vt sic ꝓfessus, vel ꝓpinqui vel filij ꝑentibꝰ suis. vel rōne accepti. Gen̄. 4. Si magna impietas est subuentōꝫ istā negligere q̄ꝫta impietas est eā vilipēdere, vt faciūt qui dicunt suffragia nō ꝓdesse mortuis. Ecc̄i. 7 Mortuo ne ꝓhibeas gr̄am, mortē ꝓpriam meditari debemus. Et hoc valde vtile est Ecc̄i. vij. Meliꝰ est ire ad domū luctꝰ q̄ꝫ ad domū ꝯuiuij. Ibi em̄ finis cūctoꝝ ammon et hoīm, et viuēs cogitat q̄d futurū sit. Ecc̄i. vij. In oībꝰ opibꝰ tuis meōrare nouissima tua, ⁊ in eternū non peccabis, ibi debet resonare vox cordis dcō illa. Ecc̄i. 38. Memor esto iudicij mei sic enim erit et tuū. mihi heri ⁊ tibi hodie, vox est mortui ad viuentē cui reducit mors ad memoriā, ⁊ merito cū cito a memoria soleat excidere. Et dr̄ mors iudiciū. qꝛ sic hō in iudicio apparebit. vt mortuus fuerit Ecc̄i. xj. Si ceciderit lignū ad austrū aut ad aqui

lonem in quocũqz loco ceciderit ibi erit/ mors dicit iudicium. qz est pena iusto dei iudicio homi p peccato inflicta/ Seneca. Omẽs capitali supplicio ꝑdemnati sum⁹/ iudicium mortis. iudiciũ est regni/ nulli⁹ apostoli. Job. xviij. Talcet sup eum quasi rex interitus/ hoc iudiciũ est sine omni acceptione ꝑsonarum/ Eccĩ. xlj. Hoc iudiciũ a dño oi carni/ Judiciũ mortis est. nõ iudiciũ suspitiõis/ ꝙle fuit iudiciũ salomonis. cũ reddidit infantẽ vere matri/ iij Regũ. iij. Sed est iudiciũ certitudinis. vbi homo reddetur vere matri sue scz tre/ Eccĩ. xl. Graue iugum sup filios adam a die exitus de ventre matris eorum. vsqz in diem sepulture in matrẽ omniũ. Job. j. Nudus egressus sum de vtero matris mee z nudus reuertar illuc. i. in vtez matris scz terre. Seqtur (Sic erit z tuum) Non est homo q viuat. z nõ videat mortẽ/ Sap viij. Unus introit⁹ est ad vitam z similis exitus. j. Thy. vj. Nihil intulim⁹ in hunc mundũ. sed nec quicqz aufferre possum⁹. Seqr (mihi heri tibi hodie) nõ ot. tibi cras duplici rõne/ Primo qz sic ot Aug⁹. Domin⁹ ꝑmittit remissionẽ peccatoꝝ sed nulli promittit crastinum/ Scõo qz mori non cessam⁹. ij. Reg. xx. omnino morimur zc/ Item Eccĩ. vij. Omẽs morimur et in gaudiũ volumus venire/ Seneca. Quid mihi dabis. quis aliquod pcium tempori ponat q intelligat se quottie mori/ In hoc fallimur. q mortẽ nõ pspicimus/ Magna pars eius preterijt. cum mors sit priuatio vite/ quantũ transijt de vita tantũ mortis de hoie/ vnde qui victurus erat sexaginta annis z iam vixit quinqginta. non solum semimortu⁹ est/ sed tm̃ ad quin qs ptes sui mortuus esse videtur/ Tercio attendere debem⁹ que fuerit causa mortis Sap. j. Deus mortẽ non fecit/ z paulopost) impij manibus z verbis iam adquisierũt eã Bern. Ad milites templi nihil ꝙgruenti⁹ esse potest qꝫ vt mors spũalis opata sit mortẽ corporalẽ/ culpabilis penalem voluntaria viuam. Gen. ij. Quacũqz die comederis ex eo morte morieris/ Eze. viij. Anima que peccauerit ipsa morietur. ad Rom. vj. Stipẽdia peccati mors/ Cum homo sit fact⁹ vt deo factori suo obediret/ z noluerit facere id ad quod fact⁹ erat iusto dĩ iudicio dignus fuit destrui/ Bern. Plane morte est dignus qui tibi domie recusat viuere. peccati effectus seruus/ Mors ostendit quid sit peccatũ/ Nesciuit adam quid fecerat cũ peccauerat/ scz mortuo abel filio suo. quẽ intellexit mortuũ esse ꝑpter peccatũ suum plenius agnouit q peccãdo agi fecerat/ z dans se luctui dicit fuisse centũ ãnis in luctu/ Magnũ malum sequẽs ex facto alicui⁹ solet esse occasio multoꝝ/ quare de facto suo multum peniteat vel doleat/ vt si gartio vnus ex facto alicui⁹ mortu⁹ fuerit. fortior magni doloris cã existit/ Multum ergo dolẽdum est de peccato/ ex quo tantũ malum secutum est. quãtũ est mors/ Et attende in malo eius longitudinem/ latitudinem/ sublimitatem/ z ꝑfundum. Longitudinem in hoc q malum istud durabit vsqz in finem mundi/ Omnes enim morietur ꝑpter peccatũ/ Latitudinem in hoc q ꝑ totum mundũ hec pena extenditur/ Profundum in hoc. q etiam paulus vnius diei. vel qui est in vtero materno/ vel qui pauprim⁹ est. ꝑpter peccatũ mori/ Sublimitatẽ in hoc. q vsqz ad altissimũ puenit. scz vsqz ad filium dei/ Peccatum offensionis ꝓpinquos qui tibi mortui sũt occidit/ Et etiam qui tibi remanserunt z teipsum occidit/ Quanto ergo odio deberes illud odire cum ꝑ morte vnius solius amici tui. hominẽ odio habeas/ Est etiã alia causa quare peccatum odire debeas. quia opus dyaboli est/ Omia que sunt in mundo isto. opera dei sunt/ preterqꝫ peccatum/ Ad quod destruendum filius dei venit in mundũ/ ꝓma. Joh. iij. In hoc apparuit filius dei vt dissoluat opera dyaboli/ Ideo qui ex parte dei sunt debent illud odire. Ps̃. Qui diligitis dominũ odite malum/ Quarto debemus aduertere effectum mortis/ q valde dissimilis est in dissimilibus/ Bonum eĩ facit beatum vt hic dicit/ Beati mortui qui in dño moriunt. Malum aũt facit infirmum. Ps̃. Mors peccatoꝝ pessima/ Eccĩ. xlj/ O mors qꝫ amara est memoria tua. homi iniusto/ Et in eodẽ/ O mors iustum est iudicium tuũ. homini indigenti scilicet pauperi spiritu/ Eccĩ. xl/ Si multis annis luxerit homo

Et in bijs omib⁹ letus fuerit, meminisse debet tenebrosi temporis et vanitatum multorum, qui cum venerint vanitates arguuntur. ¶ Preterea pbat mos vana fuisse que precesserunt, et sapientiam huius mundi stulciciam fuisse que attenditur circa diuicias delicias et honores. Cum eñ nihil secũ afferat hõ in morte apparet eũ fatue egisse in diuiciarũ pgregatõe et in sui exaltatõe. ¶ Item cum a vermib⁹ comedatur, apparet eum fatuum fuisse in deliciarum prepatione, fatuum eñ est multum curare, qualem carnẽ vermes sunt comesturi vtrũ pinguẽ vel macilentã

De beato Martino Sermo. I.

¶ In ordine. j o j

NUdus fui et cooperuistis me Math. xv. Ecclesia hodie solenizans de beato Martino duo nobis de ipso recitat. scilicet gratiam et gloriam, humile ministeriũ quod christo exhibuit. Et glorioſum premiũ quod ab eo suscepit. ¶ Inter gradus vero quarum eminentiã habuit, ostendit nobis eius pietatẽ, de qua specialiter vobis loqui proposui. Sicut eñ oleum supernatat liquoribus. sic pietas alijs gracijs pminet. Hec enim est q̃ ita deo amabilem faciat. vt pietas iuxta verbum Augustini. de nullo sic vincitur inimicus dyabolus vt de pietate, sicut dicit Gregor⁹ super illud psal. Misericordia mea et refugium meum. hec gratia gratior est nobis in miseria positis. Berñ. Misericordia miseris dulcior sapiẽtia. ¶ Pietas beati martini. ptz ex hoc q̃ nudo obuiãti sibi palliũ diuisit. Ideo dign⁹ audire fuit illud. (Nudus fui et cooperuistis me.) Hec de hoc christus eius transitum expectauit. vel extremum iudicium, imo seqñti hoc audita est vox christi alloquentis multitudinem angelorum. Martin⁹ adhuc cathecumin⁹ hac me veste cõtexit. ¶ Christus vere impleuit. illud Sapiẽtis Exiguum munus cum dat tibi pauper amicus, accipito etc. ¶ Potest autem intelligi verbum propositum et de nuditate corpali et spirituali. ¶ Primo modo tria nobis ostendũtur in verbo proposito scilicz cui danda est elemosina, et ad quid, et quomõ. ¶ Indigenti danda est elemosina. vñ ot christus (nudus fui. etc.) ¶ Quidam elemosinam dant bijs qui non indigent, contra illud domini in euangelio Joh. xiij. Cum facis prandium aut cenam noli vocare amicos tuos. neq̃ cognatos. neq̃ vicinos. neq̃ diuites, etc. Sed cum facis conuiuium voca pauperes. etc. ¶ Debet añt fieri elemosina ad nañe sustentationem non ad superfluitatem, vnde dicitur (cooperuistis me.) simile habetur. j. ad Thym. vj. Habentes alimenta et quibus tegamur, bijs contenti simus. Alimenta dicit non oblectamenta. tegamur ot nõ oznemur. ¶ Nudus dandi in hoc attenditur, vt sicut xpo elemosina detur. vnde dicit christ⁹ (Nudus fui. etc.) ¶ Quartuor cogitare debet ille a quo pauper elemosinã petit. scilicet q̃s petat quoniã christus. Hieronim⁹. Quocienscunq̃ manum extenderis pauperi christũ cogita. ¶ Scõo quid petat. q̃m sui⁹ Augustin⁹ in persona dei. De meo peto et mihi non donas. ¶ Tercio ad quid petat q̃m ad vsuram centuplam. Aug⁹ Miser homo quid feneraris proximo tuo. Fenerare deo et centuplum accipies, et vitam eternam possidebis. Sic fenereris vni iudeo si hoc posses sine peccato. ¶ Quarto q̃z ab eo a q̃ maiora petitur⁹ est. Sapiẽs Ne dubitas cum magna petas impendere parua. beatus Martinus habito respectu ad pauperem videtur magna concessisse, dando ei dimidium palliũ sui. Sz habito respectu ad christum cui dedit vi detur minus fecisse. cum enim palliũ esset christi et eo indigens, totum videbatur ei esse exhibendũ vel maior pars, non enim videtur seruus equandus esse domino. ¶ Et notandũ q̃ christus voluit multum facere pro pauperib⁹, vt exemplo ei⁹ alij multum p eis facerent in mũdo. ¶ Ps. Propter miseriam inopum et gemitũ pauperum, nunc exurgã dicit dominus. ¶ Pauperum etiam societatem elegit quando inter reges et impatores esse potuit, toto tẽpore vite sue pauper esse voluit Luce. xj. Filius hominis non habet vbi caput suũ

reclinet/regnum celorum pauperibus dedit Hath. v. Beati pauperes spiritu. ⁊c/ Et quod eis fieret sibi fieri declarauit reputare/ Mat. xix. Quod vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis/ De illis quib⁹ christ⁹ dicere poterit (nudus fui ⁊ nō cooperuistis me/ ⁊ vnde tegi debui mihi abstulistis. ⁊ dyabolum in seruis suis operuistis/ Seqtur de nuditate spūali/ et veste ei respondente. ¶ Notandum ergo q⁹ omnib⁹ fidelibus duplex vestis est necessaria/ sm illud Prouer. vlt. Omnes domestici eius vestiti sunt duplicibus/ In eoꝺ Byssus et purpura indumentū eius/ Byssus inquā puritatis/ ⁊ purpura caritatis. / Fideles enim debent esse fideles amicis/ et accensi amore omis boni/ Qualis eñ sponsus est talis debet esse sponsa Cant. v. Dilectus meus candidus ⁊ rubicundus. Apoca. xvj. Beatus qui custodit vestimenta sua ne nudus ambulet/ et videāt homines turpitudinē eius/ Uestibus religiosorum virorū necessaria est constātia/ Interius ex vniuersitate virtutū. Exterius vero ex honeste cōuersatiōis decore/ pars interior multum habet suauitatē/ pars exterior multum habet splendoris. ¶ Decor exteriorꝭ ꝓuersatiōis consistit in quattuor/ Primum est membrorū continētia. Isay. xxxiij. Qui excutit manus suas ab omni munere/ Qui obturat aures ne audiat sanguinem/ ⁊ claudit oculos suos ne videat malum/ ipse in excelsis habitabit/ Secundum est mandatorū obedientia. Ecci. xxxv. Salutare sacrificium est obedire mandatis/ Terciū pacientia aduersorum. Luce. iij. In pacientia vestra possidebitis animas vestras/ Quartum est fraterna societas/ Prouer. xix. Frater qui adiuuatur a fratre/ quasi ciuitas firma/ Uestis ista dignū facit ingressus celestis/ sicut vestimentum mixtum sanguine erit in abusiōe/ Quibusdā dyabol⁹ vestes pscindet/ sicut amon rex filiaꝝ amon legitur fecisse nūcijs Dō. ij. Reg. x. Per manifestā eñ incōtinētiā denudata sunt corpudibunda/ Quidam etiā veste partitam habēt/ qui in pre nouitatē vite assumpserūt/ in previte vetustatē retinuerūt/ Ytra illud Mat. ix. Nemo immittit ꝓmissuram pānni rudis in vestimētū vet⁹/ maiores doctrina ⁊ exemplo ꝓcurare debent minoribus vestem spiritualem.

De beato Martino. Sermo. II.

In ordine. jor.

OCuli nostri sē per ad dominū/ quoniā ipe euellet ꝺ laqueo pedes meos/ respice i me/ ps. 24. Cū ecclesia de beato Martino hodie solēni gaꝺ/ gratias eius fidelib⁹ debet ostendere vt eas imitētur/ Una vero gratia ipsius fuit/ q⁹ oculos cordis libenter hūit ad deū/ oculos corpis ad celū/ Exemplo cui⁹ fideles oculos cordis libenter habere debent ad deum/ ⁊ ad idem excitamur exemplo dauid iuxta verbum ꝓpositum ¶ Et notandum q⁹ octo sunt que nos ad hoc incitare possunt/ Primū est corpis humani figura/ Dedit eñ deus homini figuram corpis erectam. ⁊ rectitudo linee. ad rectitudinē honorū/ Señ. cū cetera animalia natura deiecit ad pastum/ hominē erexit ad sidera/ homies polū ꝓspectant. animalia cetera terrā/ Os homnini sublime dedit. celūq3 videre iussit/ Augustin⁹ in libro de doctrina xpiana. Non discorder cor tuū a facie tua/ Non habeat sursum faciem et cor deorsum/ Indecens eñ est cor beluinum inhabitare corpus humanum/ Cor beluinum habent qui oculos cordis statuerunt declinare in terram/ ps. Homo cum in honore esset nō intellexit/ ꝓparatus est iumentis insipientib⁹ ⁊ similis fact⁹ est illis. Bernar. Puto q⁹ vniuersa dicerent si loqui fas eis esset/ Ecce adā quasi vnus ex nobis factus est. ⁊c/ Secundū est natura anime. sicut eñ ignis naturaliter tendit sursum et terra deorsum/ Ita anima naturaliter tendit ad deum/ Augu⁹ in li⁹ ꝓfessionū. Fecisti nos ad te ⁊ inqetum est cor nostrum. donec requiescat in te/ ocul⁹ anime ad ꝺi visionem est creatus/ hic eñ nō saciat oculus visu. Ecci. j. Sed in ꝺi visione erit eius sacietas/ ps. Saciabor cum apparuerit gloria tua/ visio dei perfectio est oculi interioris. Joh. xvij. Hec est vita eterna. vt ognoscant te ⁊c. sup illō ps. Ostendā illi salutare meū/ dicit Bloſa. q⁹ visio est tota merces/ Tercium est vniuersitas creaturarū. Aug⁹. Aut⁹ tui sūt

dñe oñe decus creaturaꝝ. ¶ Magnitudo creaturarum ostendit dei potentiam/ varietas et pulcritudo sapientiam/ vtilitas dei bonitatē. ¶ Quartum est multitudo beneficiorum que a deo suscipimus ꝛ suscepimus scz beneficium creationis/ incarnationis. redemptionis. gubernationis. defensionis. et ꝓseruationis/ ꝓseruatiōis inquā i esse. vel in bñ esse. vel vt nō i nihilū redigamur. ¶ Quintū est mltitudo maloꝝ que sustinem⁹ scz culpe ꝛ pene/ Ad qō ꝑtinet verbum ꝓpositū. Oculi mei semp ꝛc. ipse euellet de laqueo pedes qui sunt in laqueis/ vel in cōpedib⁹ dyaboli/ Respice in me quia ad te leuaui oculos meos qui habitas in celis. ¶ Ecce sic oculi in manib⁹ dñi sui ita oc'li nr̄i ad dñm deū nr̄m. ¶ Sext ū est magnitudo mercedꝝ quā ab eo speram⁹? Aug⁹. labor te tret. vide mercedē ꝛc. ¶ Septimū ē etnitas penaꝝ quā ab ipo timem⁹ puer. 27. Viri impij ñ cogitāt iudiciū/ q̄ aūt requrunt dñm. animaduertūt ei. ¶ Octauum est multiplex vtilitas/ que sequitur ex hoc q̄ oculos cordis ad deū habemus/ ¶ Una vtilitas est q̄ deus habet oculos suos ad te si tu oculos tuos habes ad eum. ꝑs. Oculi domini super iustos. Item. Firmabo super te oculos meos/ Glosa. Non aufferam oculos meos a te quia tu semp leuas oculos tuos ad me. ¶ Secunda vtilitas quia sic multe tentationes vitantur ꝓuer. j. Frustra iacitur retbe ante oculos pennatorum/ Glosa. Facile euadet laqueos q̄ oculos habet in celis Job. xviij Abscondita est in terra pedica eius. ¶ Tercia vtilitas q̄ ꝑm diuersas de deo meditationes oriūtur diuerse affectiōes/ in q̄bus anima multum ꝓficit. ¶ Nam meditationem diuine potentie. sequitur affectio timoris/ meditationem diuine sapientie omia aspicientis. sequitur pudor. ¶ Meditationem diuine misericordie. sequitur spes/ ¶ Meditationē diuine bonitatis. sequitur affectio amicicie. ¶ Meditationem diuie suauitatꝝ. seq̄t amor. ¶ Et notandū q̄ oculi nostri debēt esse ad dominū semper/ et tempe ꝓsperitatis ꝛ aduersitatis ꝛ tempore iuuentutis et senectutis. ¶ Quidam tempe aduersitatꝝ recurrūt ad dñm/ tpe p speritatꝝ de ipso nō curātes/ cor ignobile hñtes. ¶ In corde eñ nobili plus ꝓficiūt bona q̄ꝝ mala. ¶ Ecōtrario aūt in corde ignobili. ¶ Quidā etiā in iuuētute de deo nō curātes in senectute ad deū recurrūt/ q̄si nō tenerēt iuuentutē a deo. sic ꝛ senectutē/ cū melior sit iuuēt⁹ senectute/ ꝓ illa poti⁹ ꝛ in illa q̄iēdū est do. ꝛ ad deū oculos bñe debem⁹/ vt ab eo exemplū sumam⁹/ adiutorium sperem⁹ ꝓmiū expectem⁹. ¶ Consi derātes ergo fratres carissimi but⁹ sancti ꝓfessoris ꝛ pontificis sanctā vitā nobis imitandā. ꝓpositā. studeam⁹ ambulare digne deo. fructificātes. in omi bono. ¶ Hā ex donis siue talētis dei receptꝝ/ obligamur reportare eadē cū vsura/ q̄ et data sunt nob vt deo adheream⁹/ Qō beat⁹ martin⁹ sua intercessione facere. impetrare dignetur. —

De beata Cecilia virgine

Sermo. joz.

Simile est regnum celoꝝ decem virginibus/ que accipientes lampades suas exierunt obuiam sponso ꝛ sponse Mat. xxv. ¶ Hec pabola de decē ꝙginib⁹ a saluatore dicta/ ꝛ a Matheo scripta recitatur in ecclesia/ quoniā solennizam⁹ ad beate Cecilie ꝓmendationē/ ꝛ nostrā edificationē. ¶ Circa quā quatuor nobis sunt attendenda. ¶ Primo quid per has virgines designatur. ¶ Secundo circa prudentes. in quibus earum prudētia attēdatur. ¶ Tercio circa fatuas in quibus attendatur earum fatuitas. ¶ Quarto que in hac pabola de sponso dicuntur. —

¶ Circa primum notandum q̄ in scriptura sacra aliquando dicuntur virgines. que habent carnis integritatem. ¶ Augu⁹ super illud. ij. Coꝝ. xj. Despondi vos vni viro. virginem castam exhibere christo/ Virginitas carnis. corpus est intactum. ¶ Aliquando dicunt virgines cōtinētes se a delectatōib⁹. ꝑm sensum istū sic inter virgines ꝓphendunt. et fatue ꝛ prudētes Glosa. decē virgines sunt q̄ se a luxu seculi cōtinent. ¶ Quādoqꝝ ꝙ nomē ꝙginis strictius sumitur/ vt ꝓprehēdat nisi prudentes virgies/ ꝛ ꝑm hoc dicit Augu⁹ q̄ virginitas mentis consistit in hoc q̄ fides sit integra. spes solida ꝛ caritas sincera. ¶ Et pertinent hec tria ad tres vires anime/ rationalem. concupiscibilem. et irascibilem/

Fides integra est que credit omnia creden-
da. hāc nō habēt mulieres sortilege. Spes
solida est que innitit̄ deo sicut summe verita
ti que innitenti sibi modo debito se non sub
trahit. Vanitas innitenti sibi fulcimentum
non tribuit. Sed aliter est de re ꝑmixta. Ali
qui deo ita tenuiter innitunt̄ ac si esset bacu
lus arūdineus. In diuicijs vero ⁊ honoribꝫ
ita confidūt ac si non essent fallaces qui me
rito corruūt. Prouerb. xi. Qui cōfidunt in
diuicijs suis corruent. j. Ad thim̄. vi. Diui-
tibus huius seculi precipe non sublime sape
re nec sperare in incerto diuiciarum sed in
deo viuo. Caritas sincera est que amat deū
ꝓpter se cui nō miscetur inordinatus amor
terrenoꝝ. Regnū celorum id est ecclesia cu-
ius vita esse debet regia ⁊ celestis. similis est
decem virginibus. Sic enim in ea accidit
sicut in negocio huius parabole accidere po
tuit. Illa vita regia est in qua consulit̄ impa-
tur paretur modo debito hoc enim perti-
net ad regnū bene dispositū. Celestis ē eccle
sia origine conuersatione similitudine. Ad
primū pertinet illud. Apoc̄. xxi. Ostende mi
hi ciuitatem sanctā hierusalē descendentem
de celo. Intelligenda est descendisse de celo
formaliter scz quantū ad gratiā que sancta
est. Ad secundum pertinet illud Ad phil̄. iij.
Nostra conuersatio in celis est. Similitudi
ne celestis est. quia a terrenis est remota quā-
tum ad amorem. sicut celi exaltantur a ter-
ra. Item ecclesia habitatio est dei locus a-
moris ⁊ gaudij ornata virtutibus ⁊ sanctis
operibus sicut celū sideribus ⁊ archana dei
in ea celantur. Lampades. i. opera lumino-
sa habent qui se a delectationibus continēt
siue hoc faciant propter deum siue propter
mundū amore scz laudis mundane vel gra
tie cum sponsus venturus sit ei appropin-
quāt nō loco sz similitudine virgines ei ob-
uiam exeunt. que ponendo mundū sub pedi
bus per contemptum eorum que in mundo
sunt ei appropinquāt volūtati eiꝰ ꝯcordādo
⁊ exeundo a ꝓprio sensu ⁊ ꝓpria volūtate se
eleuando. Trenoꝝ. iij. dicit̄ de contemptore
mundi leuauit se supra se. Circa scd̄m notā
dū ꝙ prudentia virginū prudentiū tribus
ꝯsistit. Primū ē ꝙ oleū in vasis suis accipiūt
Secundū est ꝙ de insufficētia sua metuūt.
Tertium ꝙ in aduentu sponsi parati sunt.
Prudentia sponse maxime attenditur in stu
dio placendi sponso. Hiero in epl̄is. Tanto
maiori studio placēdi opus est quāto maior
est cui placendū est. j. ad Coꝝ. vij. Mulier
innupta ⁊ virgo cogitat que dei sunt vt sit
sancta corpore ⁊ spiritu. Que autem nupta
est cogitat que sunt mundi quomodo place-
at viro amore vero maxime placet ei. Se-
neca. Si vis amari ama. Maxīe vero spon
sus a sponsa amatur in pauperibus parenti-
bus vel mēbris suis qd̄ ad paupertatē perti
net que sponso suo maxime placet. Nil eniz
est qd̄ ita nos d̄o amabiles faciat vt ē pietas
vt dicit Augustinꝰ. Prudētia ergo maxima
virginis est vt in vase cordis oleum habeat
caritatis ⁊ pietatis. Bern. Castitas sine ca-
ritate est lampas sine oleo. Subtrahe oleū
lampas non lucet tolle caritatez castitas nō
placet. Sicut dilectio dei honorabilis est sa
pientia sic defectus diuine dilectiōis est cō-
temptibilis sapientia. Magna fatuitas est
non cauere defectum illius rei sine qua cete
ra non prosunt. j. Coꝝ. xiij. Si distribuero
in cibos pauperū omnes facultates meas ⁊c̄
caritatē autem non habuero nihil mihi pro
dest. Augustinus. Attende quanta est cari-
tas que si desit habentur frustra cetera si au
tem assit alia oīa habet vel in se vel in alijs.
Oleum potest etiam intelligi propter suaui-
tatem. Oleum habet in vase suo qui deum
amat ⁊ ab eo amat̄ ⁊ credit se ei placere glo-
riosissimum enim est a rege glorie amari. ij.
ad Corinth̄. ij. Gloria nostra hec est testimo
niū conscientie nostre. Prudētia magna est
humiliter de se sentire ⁊ de insufficientia ꝓ
pria timere. Prouerb. xix. Ubi hūilitas ibi
sapientia. Magna est etiā prudentia sponse
ad aduentū sponsi semper esse paratam cuz
aduentus eius non preuideatur. Ad appa-
ratum vero duo pertinent scilcz. byssus vir-
ginalis puritatis et purpura feruentis ca-
ritatis. Prouerb. vltimo. Byssus ⁊ purpu-
ra indumentū eius. Apoc̄. xix. tangit̄ de pri
mo. venerunt nuptie agni ⁊ vxor eius pa-
rauit se. Et datum est illi vt operiat se byssi-
no splēdenti ⁊ cādido. Bene parata est spon
sa quando ornata est vt sponsus qui est can-
didus ⁊ rubicundus. Canticoꝝ. v. Circa
tertium notandū ꝙ fatuitas fatuarū virgi-
num in tribus consistit. Primū est ꝙ oleum
non habent in vasis suis querentes laudem
⁊ gloriam ab hoībus. Secunda fatuitas

q̄ de gloria dei que vera est non curāt/ ⁊ quā habere possent. vanam sibi gloriam ab homi nibus vendicantes/ Johis. v/ Quō potestis credere qui gloriam ab inuicem accipitis/ et gloriā que a solo deo est non querit/ Tertia fatuitas est q̄ impate dormiunt ⁊ dormitāt/ Cū em̄ intrare deberent se parare nolunt. Prouerb. xxiiij/ Paꝝ inquā dormies modicum dormitabis/ ⁊ pauxilluꝫ conseres manꝰ vt quiescas/ ⁊ veniet tibi q̄si cursor egestas ⁊ pauperies quasi vir armatus. Circa quartum notandum q̄ tria de sponso dicuntur/ scꝫ q̄ moram facit. media nocte subito venit/ morātes ianua clausa se nescire ostēdit/ Mora sponsi misericordia est. vt scꝫ se preparēt qui se preparare neglexerunt/ sed multi ex eius bonitate maliciam contrahunt peccantes in eius misericordiā/ quibus frequenter accidit q̄ cum esset eis misericordia necessaria non habent eam/ Rom̄. ij/ An ignoras quoniā benignitas dei ad penitentiā te adducit/ secundū autem duriciam tuam et cor impenitens thesaurizas tibi iram ⁊c̄/ Secūdo. Nocte venit sponsus/ subito em̄ media nocte clamor factus est/ ecce sponsus venit. prima. Thes. v/ Dies domini sicut fur ita in nocte veniet/ clamor ille determinat. j. Corinh. xv. vbi dicitur/ Canet enī tuba et. p̄ma Thes. iiij. In voce angeli ⁊ in tuba dei descendet de celo/ Tertio. Sponsus ostendit se nescire morantes ianua clausa/ Augustinꝰ Post mendaciū non patet precium/ aut meritorum locus/ Apoc. iij. Claudit ⁊ nemo aperit/ Beata cecilia vere virgo prudens fuit/ que oleum caritatis et pietatis in vase cordis habuit/ Magna enim fuit ei gratia cum de paupib⁹ fuit et ab amore sponsi nullo tormento separari potuit/ mundi gloriam spreuit/ contra quā ciliciū veste deaurata/ foris ⁊ ornata bysso virginalis puritatis ⁊ purpura martyrij in thalamum sponsi sui recepta fuit. Notādū q̄ s̄m Hilariū ⁊ hieronymū in denario numero virginū designati sunt iudicandi de p̄fectione/ aut negligentia operum virtutū/ Verum fatue virgines in aliena laude scꝫ hominū fulciūt sua desideria/ carentes oleo bonoꝝ operū in conscientijs/ et ideo eaꝝ lampades. i. fidei lumina extinguūtur/ q̄ fouent̄ opibus mīe. Vñ s̄m Crisosto. euāgelista vocat oleū q̄dcunqꝫ circa indigētes auxiliū siue in elemosina siue in virtutibus siue in ꝯsilijs/ qꝛ g̃ desponsati sumus in fide deo viro aīe ⁊ reddituri sumꝰ rōes op̄m q̄ in corpe gessimꝰ/ ideo hic exornemꝰ lampades sensuum nr̄oꝝ vsibus rectis ⁊ saluificis. ignoramus nāqꝫ diem iudicij/ ideo solicite p̄paremꝰ bonoꝝ opeꝝ lumē/ Magna est em̄ dei seueritas post iudiciū/ cuius ante tam ineffabilis p̄rogata est misericordia/ Sic em̄ scriptū est Eccī. xxxi/ Miserere anime tue placens deo. omniū remuneratori/

De beato clemente. Sermo. 104.

Vigilate quia nescitis qua hora dominus vester venturus sit. Mathei. xxiiij/ Ecclesia solennizans hodie de beato clemente qui super gregem domini fideliter vigilauit/ ad eius commendationem recitat exhortationem ad vigilandū a dño factam/ ⁊ ab ip̄o impletam/ Dominus vero ad vigilandum exhortans ostendit triplicem esse vigilandi necessitatem/ Prima est domini venturi reuerentia/ Scd̄a est hostis malicia/ Tertia gregꝫ cōmissi caritas. Incitamur ad vigilandum vt aspiciamus ad id quod est infra. Ad primum pertinet illud. Vigilate ⁊c̄/ Ad secundum illud. Si sciret paterfamilias ⁊c̄. Ad terium illud. Quis putas est fidelis seruus ⁊ prudens/ Vigilātia ad quā hortatur nos in duobus attenditur/ scilicet in solicitudine de hijs que ad salutem pertinent/ et strēnuitate declinandi ab hijs que sunt mala et faciendi bona/ Et intelligitur verbuꝫ propositum de aduentu ad iudicium/ sed distinguitur duplex iudicium scilicet iudiciuꝫ vniuersale/ q̄d erit in fine mūdi/ Et iudiciū particulare q̄d est ī morte vniuscuiusqꝫ/ ⁊ ad aduentum ad vtrūqꝫ debet se quilibet preparare/ De aduentu ad iudicium vniuersale solicitus erat Hieronymus qui dicebat siue comedam siue bibam siue aliquid aliud faciam/ semp̄ insonare videtur auribus meis illa terribilis tuba/ Surgite mortui. venite ad iudicium/ Et Job. xxxi. Quid faciam cū surrexerit ad iudicādū deus/ ⁊c̄. ⁊ cū q̄sierit quid respondebo ei/ Meditatio illa multuꝫ valet ad salutem impetrandam/ In vitis patrum dixit abbas amon cuidam fratri interroganti aliquē sermonem/ Vade ⁊ fac aliqñ cogitationeꝫ tuā/ qualem faciunt illi qui sūt in carcere/ ille em̄ iterrogāt hoīes. vbi est iudex. et quādo veniet ⁊ in exspectatione penarum suarum plorant/ Sic ⁊ monachus

debet animam suam obiurgare dicēdo/ Ve
mihi quoniā habeo astare ante tribunal xpi/
⁊ actuū meorum reddere rationē/ si sic semp
meditatus fueris, potis salu⁹ esse/ Itē i vitꝫ
patꝝ dixit abbas helias. tres res tieo/ Una
est quando anima mea egressura est de cor-
pore/ Alia qñ occursurus sum deo/ Tertia
qñ pferēda est sniā/ Ad ppationē monemur
Ecc. xviij. Ante iudiciuꝫ interroga teipm/
In eodē. Añ iudiciū ppara tibi iusticiā/ ps.
Btus hō qui miseret et cōmodat/ disponet
sermones suos in iudicio/ Malum valde ⁊
nociuū est ꝙ de iudicio. non cogitant. Ps
Inquinate sunt vie illius in omi tēpore/ Et
subdit aufferuntur iudicia tua a facie eius
Prouerbioꝝ. xxviij. Viri iniqui non cogi-
tāt iudiciū/ q aūt requirūt dñm animaduer-
tunt omnia/ Aduentum domini ad iudiciū
particulare vigilanter exspectare debemus
vt iugem memoriā mortis habeam⁹/ Et sic
viuam⁹. q. cras morituri simus. ⁊ iudicādi/
Nota ꝙ valde vtil' ē mēoria mortꝫ/ Ecc. vij.
In oibꝫ opibꝫ tuis mēorare nouissima tua et
ineternū nō peccabis/ Hiero. platonis est
sententia ⁊ omniū sapientum/ vitam medi-
tationem esse mortis/ Sapiens. Summa
est philosophia/ assidua mortis cōsideratio/
Valet eñ mortis memoria ad sex/ Primo
ad fugam viciorum vel saltem fiendorum/
Sicut timent latrones iudicis aduentum.
sic vicia mortem/ terribilis est eis locus iste/
quasi porta inferni/ Aut ex toto hominem
tunc deserunt aut certe contemnunt/ Econ
trario vicia in hijs secuta sunt qui non ha-
bent mortis sue memoriā Trenoꝝ. j/ Sor-
des eius in pedibus eius/ non est recordata
finis sui/ Scdo valet ad cōtemptū mundi
Hieronimus/ Facile contemnit omnia/ qui
se semp cogitat morituꝝ/ Ecc. j. Si multis
annis vixerit homo/ et in omnibus hijs le-
tus fuerit/ meminisse debet tenebrosi tem-
poris. et dierum malorū/ qui cum venerint
vanitatis arguētur preterita/ In morte va-
nitatis arguuntur illa omnia que pertinent
ad sapientiā mundi/ Illa pars que pertinet
ad congregationem ⁊ conseruationem diui
ciarum. vanitatis arguitur/ qñ hic nudus.
reuertitur interrā. sicut nudus egressus fue-
rat d vtero matris sue/ Job. j/ Illa pars q̄ p-
tinet ad delicias. vanitatis arguitur/ quan-
do corpus delicate nutritum vermibus in
escam datur/ que pertinent ad honorē mun-
di. vel gloriam arguuntur vanitatis/ quādo
ille qui super alios esse volebat/ sub terra po
nit. et vadūt sup eū asini et porci/ Tercio ad
sui contemptū. facit enim ꝙ homo cogno-
scat se. quasi per resolutionem/ Qui modus
cognitionis verissimus est/ Et hoc est ꝙ da
uid orat dicens/ Sciant gentes quoniam
homines sunt. id est de humo/ Inde est hu-
militas/ qui sic se congnoscit cum videt in
se insurgere aliquem motum superbie/ dicit
sibi. quid supbis terra et cinis/ Ecclesiastici.
.x./ Non debet esse terra super alias crea-
turas/ cum naturaliter inferior sit alijs/ Et
cineri non expedit hoc/ ne a vento disperga
tur/ Quarto vt homo recte se regat in via p
sentis vite. sicut aues cauda se regunt vo-
lando per aera/ et pisces natando per aquā/
sic sapiens fine se regit/ in hijs que sunt ad
finem/ Quinto ad temperandaꝫ leticiā pre-
sentē/ sicut et alia mala penalia corda desti-
tuunt/ vnde risus dolore miscebitur. et extre
ma gaudij luctus occupat/ Prouerbiorum.
xxiiij. Et Ecclesiastici. xi/ In die bonoꝝ nō
immemor sis malorum/ Sexto ad hoc/ ꝙ
homo recte iudicet de presenti vita et futu-
ra/ Qui enim per meditationem ponit se in
statu mortis. q. in medio pñtis vite ⁊ future/
⁊ vtrāqꝫ de ppe videt. nō fallit visus ei⁹/ Il
le q̄ se tenet i inicio vite sue. nō iterponēs sibi
mediū pñtis vite ⁊ future/ q̄dq̄d se sperat vi
ctuꝝ. nō bñ pōt iudicare de vita futura/ sicut
fecerat diues ille. q̄ dicebat aīe sue multa bo
na habes reposita in annos plurimos/ epu-
lare. ⁊c/ Cui dominus/ hac nocte repetent
animam tuam a te/ dominus reposuit eum
in finem vite sue/ Item notandum ꝙ domi
nus venturus est ad iudiciū ad perscrutan
dum Sophonie. j. Scrutabor hierusalem
in lucernis/ et visitabo sup viros defixos in
fecibus suis/ Bernhardus. Quid tūc in ba-
bilone. si in hierusalem manet scrutinium/
Maxime scrutabit prelatos/ Sapientie.
vi. Audite h reges ⁊c/ Interrogabit opa ve
stra et cogitationes scrutabitur/ Magnum
erit scrutinium quod erit de cogitationib⁹/
et de verbo ocioso/ In eodem. potentes po
tēter tormēta paciēt/ Item venturus est ad
puniendum et maxime superbos/ Ps. Re-
tribuet abūdant facientib⁹ supbiā ysaie. ij.
Dies dñi exercituū sup oēm supbū/ Eiusdē

xxiij. Pedibus conculcabitur corona superbie Ysich.ij. Calcabit dominus super excelsa terre. Item vētur⁹ est ad remunerādū humiles ysaie.lxxij. Ad annunciandum misit me ⁊c̄ vt darem eis coronam pro cinere. .i. gloriā pro hūilitate penitentie. Circa ām notandum q̄ prelatus paterfamilias dicit ad modū em patrisfamilias debet subditos suos agnoscere. docere. vestire. pascere. protegere. Ad primū ptinet illud Prouerbioꝝ. xxvij. Diligenter agnosce vultū pecoris tui Johānis.x. Agnosco meas. Prouerb.xij. Nouit iustus aias iumētoꝝ suoꝝ. Prelatus subditos suos docet cū exēplo suo bono eos ad honestatē ꝓuersatiōis iducit. De vestitu ꝓuerb. vltio. Quesiuit lanā ⁊ linū ⁊ opata est consilio manuum suarum. In eodem. Omnes domestici eius vestiti sunt. duplicib⁹. .s. fortitudine ⁊ decore. In eodem. Fortitudo ⁊ decor indumentum eius. Et de pabulo habetur in euā. Johānis.xxj. Pasce agnos meos. De protectiōe.j. Machabeoꝝ.iij. Protegebat iudas gladio castra israhelis.

Per similē ostenditur q̄ sit vigilandū. Si enim vigilaretur pro terreno incommodo. multomagis vigilandum esset pro maiori incommodo vitando. Unde illud. Si sciret paterfamilias qua hora fur veniret. exponit Chrisostomus dupliciter. Primo vocat furem diabolum. Domum mentem. quā si intraret per negligenciaz ianitoris id est rationis. spoliat domum vestimentis iustitie. auro sapiētie. argēto innocētie. Secō vocat furem mortez. q̄ occulte venit. j. Ad thes. v. Dies dñi sicut fur ita i nocte veniet Apoca. iij. Si non vigilaueris veniam tibi. Sicut fur domum intrat et perfodit. Sic mors spiritu dormiēte habitaculum carnis corrumpit ⁊ animam violenter perfodiens extrahit. Circa tertiū notandū q̄ qui gregi dominico preest multum debet eum monere ad vigilandum. Roma.xij. Qui preest. in solicitudine. supple prefit. j. Ad thimo. iiij. Tu vero vigila. loquit thimotheo qui erat episcopus Actuum. xx. De rectoribus ecclesie ephesioꝝ. Vigilate mēoria retinētes ⁊c̄.

Alia pertinentia ad istam materiam require in sermōe scti gregorij. de illo verbo vigilate ⁊c̄. ⁊ in festo sancti ambrosij in sermone illo. Quis putas est fidelis ⁊c̄.

De beata katerina.

Sermo.105.

Multe filie congregauerunt sibi diuicias. tu vero supergressa es vniuersas Prouerbioꝝ vltimo. Verbum propositum quod dictum est a salomone in laudē fortis mulier. satis ꝓuenienter btē katerine ꝓuenit. de qua hodie solēnizamus. q̄ vere fortis fuit. cum eam nec ꝓsperitas nec aduersitas vincere potuit. quam diabolus duabus manibus inpugnauerat. nec eam deicere poterat. Quia nec bona huius mūdi potuerunt eā allicere. nec mala terrere. vt a christo separaretur. Paruulum castrum quod habebat id est castrum corporis sui. toto tēpore vite sue defendit. contra hostem tam potentem scz diabolum. Ipsa nobilissimam speciē fortitudinis scz pacientiā habuit. Prouerbioꝝ. xvj. Melior est vir pacies viro forti. Circa verbum propositū primo attendendū est. q̄ anime iuste. filie dicunt non serue vel ancille. Anime peccatrices ancille sunt. et serue diaboli. Augustinus. Malus tot dominoꝝ seruus est quot viciorū. Sapientie. omnis sapiens liber. omnis stultus seruus putatur Bern. An non seruus cui dominat iniquitas ⁊ maxime nisi indignius iudices ho. ⁊c̄. Auarus seruus vocatur. et venalis est. Ecclesiastici.x. Nichil iniquius q̄z amare pecuniam. hic enim ⁊ animam venalem habet. Luxuriosus seruus est. scilicet membroꝝ pertinentium ad generationez. quibus contra deum et salutem anime sue obedit. Illius obedientie seruitutē ostendit. Luce. vj. Quid vocatis me dñe domine. et non facitis que dico. melius esset seruum vnius leprosi esse. q̄z illoꝝ membroꝝ. Superbus est seruus vane glorie. ad cuius imperium aliquando morti se exponit. vt patet in militibus gloriam mundanā sectantibus. Iracundus seruus est malicie. adeo vt eius motum a se excutere non possit. vnde fatetur se non posse remittere odium. Qui serui dei sunt. diuicias non congregant. sed paupertatē. q̄ eā diuites efficiūt pluribus idigēt q̄mante. ad min⁹ idigēt familia cui multa sūt necessaria. ⁊ oēs indigētie ei⁹ sunt dñi. Ecc̄. v. Ubi mlte opes. mlti sunt qui comedūt eas.

Et quid ꝓdest possessori/nisi ꝙ cernit diuicias oculis suis/ꝛ si multũ amet eas/cũ videt eas comedi.tale est ac si videret se comedi./Boe. Illd̃ verꝫ ē/neminē q̃z pluribus indigere.q̃z qui plura possidet/Filij dei ꝛ filie ꝯgregant veras diuicias/virtutes ꝛ virtutũ opera. Bern̄. Vere diuicie nõ sunt opes sed virtutes/quas ideo ꝯscientia parat.vt in perpetuum diues fiat.ſm Bern̄. Aurum et argẽtum sunt terra rubea ꝛ alba/que nõ virtus eoꝝ.sed error hominũ preciosa facit./Sap̄. vij/Omne aurum ꝯparatione sapiẽtie arena est exigua/ꝛ quasi lutum estimabit̃ argentum in ꝯspectu illius. ¶ Et notandum ꝙ q̃nq̃z modis ditatur aliquis.scz thesauri inuentione/seminatione/associatione/negotiatione/liberal̃ dñi cui seruit remuneratõe ¶ Primo modo ditat hominem voluntaria pauptas./Math̄.xiiij/Simile ē regnum celoꝝ thesauro abscondito in agro/ager est religio.vbi regnũ celorum est absconditum/id est vita regia et celestꝫ que terre amotõe inuenitur/vna ꝑs terre.i.terrenitas amouet̃/qñ amor diuiciaꝝ deserit̃ ꝑ ab renũciatõnẽ ꝓpetatꝫ/Alia ꝑs.qñ amor d̃liciaꝝ amouet̃ ꝑ votũ castitatꝫ/ꝛ ꝓpositũ abstinẽtie regularꝫ/Alia ꝑs.qñ amor honoris deserit̃ ꝑ humilitatẽ obediẽtie sic inueniuntur vere diuicie et delicie ꝛ honor verus/De diuicijs patet ex verbo Augustini dicentꝫ. Aurum habens in archa diues est.deũ habens in ꝯscientia diues nõ est/coniunge deum ꝛ aurũ/archam ꝛ ꝯsciẽtiam/de delicijs ptz Prouer.xv. Secura mẽs q̃si iuge ꝯuiuiũ/Ecc̄i. xxx. Nõ est oblectamentũ sup cordis gaudiũ/De gloria .ij. Coꝝ.j./Gloria nr̄a hec est testimoniuꝫ ꝯscie nostre/Vita regia est in religiõe cuꝫ debito mõ ibi ꝯsulit̃/ꝓcipitur/obeditur/celum est ibi.vbi deꝰ habitat/ꝛ vbi est locus lumis.ꝛ amoris ꝛ diuine laudis/Seiatione ditat pietas.ij. Coꝝ.ix/Qui parce seminat ꝑce ꝛ metet/sup illud Math̄.xvi/q̃ volũt aĩam suã saluã facere ꝛc.d̃t Glo. q̃si dicat̃ agricole frumentũ si ſuas ꝑdis/Si semĩas renouas/Bona ꝑsentia q̃si seĩalia sunt/ꝑua sunt et parũ durabilia/vñ seminanda sunt vt multiplicent̃.ꝛ ꝯseruẽtur. ¶ Associatõe ditat caritas. Greg. Pensent inuidi.quantũ bonum est caritas q̃ aliena bona sine labore sua facit/ps̄. Particeps ego sunt om.tmen.te/¶ Negotiatiõe ditat prudẽtia/Ad qd̃ ꝑtinet ꝑabola de talentis/Math̄.xxv/¶ Remuneratõe dñi liberalis ditat humilitas/qui em̄ in ſuitio dñi humiliatur/ad regnũ celeste exaltatur.j. Reg.ij. Quicũq̃z honorificauerit me glorificabo eũ/humilitas deũ honorat.ideo honorat̃ ab eo merito/Ecc̄i. iij./Magna potentia solius dei est/ꝛ ab hominibꝰ honorat̃. Seq̃tur ¶ Tu supgressa es vniuersas) Et notandũ ꝙ biã katerina diues ē ꝛ sibi ꝛ nob̃/ꝓpt̃ meritũ auree ꝛ aureole. ¶ Aurea debetur impletioni sanctoꝝ ꝓceptorum/vnde videtur ꝑtinere ad virtutem iusticie/Item ipsa videt̃ etꝫ habuisse meritum triplicis aureole.ſm tres vires anĩe/scz rõnalem/ꝯcupiscipilem/et irascibilem/q̃ triplex aureola videtur ꝑtinere ad tres alias virtutes cardinales/Ipsa enim fuit predicatrix.virgo et martir/Primũ pertinet ad vim rationalem/ꝛ ad excellentiam prudentie/Scd̃m Ad ꝯcupiscibilẽ/ꝛ ꝑtinet ad excellẽtiã tꝑantie/Tertiũ ad irascibilẽ ꝛ ad excellẽtiã fortitudinis/mors em̄ est maximũ terribiliũ que timent̃/Ad virginitatem ꝑtinet lac in decollatione eius fluens de corpe/Ipsa erat de numero illarum que lacte sunt lote. Canticoꝝ. v/Ad virginitatẽ etiam ꝑtinet freq̃ntatio angeloruꝫ q̃ cognoscit̃ eiꝰ virginitas.dum ipa esset in carcere/etiã ministeriũ ab ipsis ei in sepultura exhibitum/Ad predicationẽ eius pertinet ꝙ sepulta est in monte sinay/vbi lex fuit data ꝯuenienter in ea associatus est candor sapientie.candori virginalis mundicie/que etiam habuit ruborem caritatis et pacientie/vt bisso et purpura ornata esset.vt esset candida et rubicũda. sicut sponsus eius Cant̃. v/Meritũ vero martirij datum est ei vt qui ei deuoti fuerint salui fiant/Ad quod pertinet oleum ex eius tumba manans./In quo apparet illud.ad gladium ih̄u bone rex tu meũ da paradyso spm̄ collocans placacissimum/Et fac misericordiam meã agentibus memoriam/Vox de celo insonuit/veni dilecta iam veni intra thalamũ sponsi tui ꝛc̄/qui te laudant salui fiant.

¶ In dedicatione templi.

¶ Sermo.jor.

Sermo .Cvi.

Domum tuã domine decet sanctitudo in longitudie dierum. In sacra scriptura quando q3 domus p familia sumitur/ vt in psal. Dom⁹ israel benedicite domino/ & in multis alijs locis/ Nos vero sum⁹ de familia domini quia de mensa eius/ vos vero recũbentes. ego autem debeo ministrare/ & istam domũ. id est istã familiam decet sanctitudo/ Quia sanctus debet esse qui ministrat verbũ dei. vnde ps̃. Peccatori dixit deus quare tu enarras iusticiã meã. ꝛc. Item sancti debent esse qui recumbũt in mensa domini. vnde domin⁹ Math. vij. Nolite sanctũ dare canibus Ideo rogemus dominũ ꝛc. Domũ tuã ꝛc. Multipliciter sumitur dom⁹ in sacra scriptura/ sz nũc sufficiat ō quadruplici/ Est em̃ domus dei superior in celis scz triumphãs ecclesia/ Inferior in terris scilicet militans ecclesia/ Interior spiritualis scilicz fidelis anima/ Exterior materialis. hoc est oratoriũ vel basilica. de ꝓma Joh. xiij In domo patris mei mãsiones multe sũt de secunda ad Hebre. iij. Erat moyses fidelis in omni domo eius/ De tercia. ꝓma Cor. ij. Nescitis q2 templũ dei estis vos & spiritus dei habitat in vobis/ ad Heb. iij. Christ⁹ tanq̃ filius in domo sua que domus sum⁹ nos/ si fiduciam et gloriam spei vsq3 ad fidem firmam retineam⁹. De quarta. Isa. lvj. Dom⁹ mea domus oratonis vocabit/ Hanc quadruplicẽ domũ dei decet sanctitudo/ Decet em̃ vt sanct⁹ dominus ōs sabaoth. hẽat sanctã domũ. ps̃. Sanctũ est templũ tuũ/ & in leuitico. multociens ō2/ Sancti estote quia ego sanctus sum/ Et quia non tantũ sanctus Sed etiã eternus & in eternũ sanctus est domin⁹/ ideo domum eius decet sanctitudo. non ad horam tm̃. sed in longitudine diez hoc est in ꝑpetuũ/ Ut aũt iugis & ꝑpetua sit sanctitudo dom⁹ domini/ ꝓpter hoc fit dedicatio/ Videmus em̃ in domo dei exteriori & materiali/ q̃ añq̃ dedicata fuerit potest alij vsui nõ sancto deputari/ sed postea nõ põt. vñ Aug⁹. In oratorio nemo aliquid agat nisi ad qõ factum est/ Ipse etiã dñs eiecit de templo vendẽtes & ementes. dicẽs eis. Joh ij. Nolite facere domũ pr̃is mei domũ negociatõis. q̃si diceret. Dom⁹ ista dedicata est ō. & nihil debetz in ea facere nisi sanctũ/ Ho⁹ dom⁹ dei materialis. dedicatõz hodie festũ agimus/ vñ ꝓpositũ versiculũ q̃ ei ꝓpetit hodie frequẽter decantam⁹/ Sed nõ tm̃ domus ist⁹ debem⁹ agere festũ. sed aliaz3 moz3/ q̃ deo magis sunt grate. q̃ nõ a puro homie sed ab ipso deo x̃po dedicanꝫ. Domũ em̃ istã materialẽ dedicat episcop⁹ purus homo/ sed alias domos dedicat christus pontifex futuroz3 bonoz3/ ad Hebre. ix. Pastor & episcopus animaz3 nostraz3. j. Petri. ij. Hunc autẽ de aliarum domoz3 dedicatione videam⁹/ Et primo de militante ecclesia/ cui⁹ expositio ad allegoriã ptinet. Secundo de fideli anima. cui⁹ sermo ad moralitatẽ spectat/ Ultimo de domo supioi. cui⁹ sermo anagogice respicit/ Predictũ versiculũ exponam⁹/ Dicit ḡ de ecclesia militãte domũ tuã. ꝛc. Ecclesiam militantẽ decet sanctitudo. vt sit sancta/ & mistros sanctos habeat/ Et hoc vt magis deceret tu dñe dedicasti eam/ ad Ephe. v Christus dilexit ecclesiam/ & tradidit semetipsum p ea/ vt illam sanctificaret/ mũdans eã lauacro aque in ꝑbo vite sanctificate. vt exhiberet sibi ecclesiã gl̃iosam. nõ hñtẽ maculã neq3 rugã aut aliq̃d h⁹moi. Sed vt sit sancta & imaculata. Hic apls tria ꝓncipal̃r tangit/ Primũ est cã motiua ex pte x̃pi. ad dedicãdũ domũ istã/ Scõm mod⁹ ipi⁹ dedicatõz/ Terciũ est finis quẽ in hoc intẽdebat. Causã motiuã tãgit cũ dr. Xp̃c dilexit eccl̃iam. amoz em̃ monit cũ ps̃/ Zel⁹ dom⁹ tue comedit me/ Modũ dedicatõz tãgit cũ dr. & tradidit semetipm ꝛc/ Nõ em̃ aliũ ep̃m misit. Et sic eps scalam ascendit in dedicatõne vt inungat ecclesiam in crucibus ibi factis/ ita christus ascendit scalam crucis. vt domum suam vngeret oleo sui sanguinis. Sed quia in dedicatione. nõ tantũ fit inunctio. Sed & asperfio aque/ ideo & bene subdit apls. Mundas eã lauacro aque. i. p baptismũ in ꝑbo vite hoc est ꝑbũ qõ accedit ad elementum & fit sacramentum. quod dicitur verbum vite quia mortuos in peccato viuificat hoc sacramentũ/ Finem dedicationis tangit apostolus cũ dicit. vt exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiã ꝛc/ Gloriosam p imitationẽ passiõis christi. Sicut

cantat ecclesia. Nos autē gloriari oportet in cruce domini nostri iesu christi. ad Gal. vltio. Mihi absit gloriari ꝛc. Non habentem maculā aperti et notorij peccati. Neq; rugam duplicitatꝫ et ypochrisis hec est ergo sanctitudo ecclesie et finis dedicatiōis scilicet imitatio passionis christi mundicia vite ꝯtra maculā aperti peccati. veritas siue simplicitas contra ypochrisim. Et de hac dicit. Domum tuam domine ꝛc. Indecens em̄ est vt postq̄ sic sanctificata et dedicata est a domino ihu christo sanctitudinem amittat. Sed heu hodie ista longitudo multum videtur abbreuiata. Nam licet ipsa ecclesia verā sanctitudinem amittere non possit tñ multi sunt in ea numero. qui merito de ea non sunt. Trenoꝝ. j. Egressus est a filia syon omnis decor eius id est ab ecclesia militāte que est filia syon id est ecclesie triūphantis omnis decor eiꝰ scilicet iste triplex decor supradictus. Pauci em̄ sunt qui gloriam habent in imitatione passionis christi imo potius gloriant̄ in diuicijs in delicijs ꝛc. de quibus ad Phyl. iij. Nunc aūt et flens dico inimicos crucis christi quorum finis interitus quoꝝ deus venter est et gloria in confusione ipsoꝝ. qui terrena sapiunt. Et si nos haberemus zelum apostoli fleremus cum ipso. vnde Johelis. j. Accingite vos et plangite sacerdotes ꝛc. quoniā interijt de domo dei nostri sacrificium mortificationis carnis. de quo ad Roma. xij. Obsecro vos ꝑ misericordiam dei ꝛc. et libatio lacrimarū et deuotionis de domo dei. id est d̄ ecclesia vnde flendū esset ꝛ plangendū. sic Mathathias plangebat. j. Machabeoꝝ. ij. Ue mihi vt q̄d natus sum videre ꝯtritionē populi mei ꝛ contritionē ciuitatis sancte sancta in manu extraneoꝝ facta sūt templū eius sic hō ignobilis ꝛc. quia amisit nobilitatē ꝛ gloriam quam deberet habere de imitatione passionis christi et vasa glorie eius. i. ministri ecclesie qui deberent hanc gloriam seruare captiua abducta sunt anabuzardan p̄nci pe coquoꝝ. id est ingluuie ventris. huiꝰ modi enim vt dicitur ad Rom̄. vltimo. Christo domino non seruiūt sed suo ventri. Ecce qualiter magna pars ecclesie non est gloriosa ꝑ imitationem passionis christi. Est etiā hñs maculam notorij et notabilis peccati habet em̄ maculā in oculis. id est in p̄latis. de quibus Isa. iij. Peccatum suum sicut sodoma predica ꝓpter hoc dicitur Osee. vj. In domo isrl̄ vidi horrendum. quid. et subdit Ibi fornicationes effraym per effraym qui interp̄tatur frugifer intelligunt̄ diuites layci q̄ fornicantur et corꝑaliter per libidinem. ꝛ spūaliter ꝑ auariciam. ad Ephe. v. Auaricia est ydolorū seruitus. Sequitur. cōtaminatus est israel. Sic ergo habet maculā apti peccati. habet etiā quo ad multos rugam ypochrisis. vñ Luce. xij. Attendite vobis a fermēto phariseoꝝ quod est ypochrisis. Jam em̄ abūdantia fermēti totam massam corrumpit discipuloꝝ hec est ruga que pellem. id est ꝯuersationē plicat et partem mūdiorem exterius ostētat. Bern̄. Tempora ista plane feda sunt a fermento phariseorū quod est ypochrisis si tñ ypochrisis det que pre abundantia latere non potest ꝛ p̄ impudentia non querit. Patet ergo qualiter a filia syon egressus est omis decor eius nam gloriosa non est ꝑ imitationē passionis maculata ꝑ notorium peccatū. Rugata ꝑ ypochrisim ꝛ sic sanctitudinē que ipsam decebat in longitudine dierum amisit. Moraliter (Domū tuam ꝛc) De fideli anima exponitur Domū ꝛc. de hac hodie cantatur q̄ dominus dixit Luce. xix. Zachee festinans descende. ꝛc. Zacheus interp̄tatur iustus consilio ꝛ significat virum iustum et precipue religiosum qui non solum iusticias preceptoꝝ. sed ꝯsiliorum adimplere festinat. Et tñ dicit ei dominꝰ. descende per humilitatē quia aliter nō maneret dominꝰ in domo id est in anima ipsius. qꝛ ipse dicit Isa. vlt. s̄m aliā translationē Sup quē requiescet spūs meꝰ nisi sup humilem ꝛ quietū ꝛ trementē s̄mōes meos. Ut aūt in hac domo iugiter et in longitudine dierum habitet ipsam decet sanctitudo in longitudine dierum quia domiꝰ in sancto habitat. et ꝓpter hoc dedicat eā sicut p̄dictum est. De cuius dedicatione dicitur. p̄ma Thessalonicēs. v. Ipse autem deus pacis sanctificet vos ꝑ omnia

vt integer spiritus vester. et anima et corp⁹ sine querela in aduentu domini nostri iesu christi seruetur / vt scilicet sitis ei ita dedicati et appropriati. q̄ nō possit in illa die conqueri / q̄ spiritus vester et anima et corpus non integre ei seruierit / Nemo em̄ duob⁹ dominis seruire potest. Osee. .x. Diuisum est cor eorum nūc interibūt.

¶ Scitis autē q̄ anteq̄ episcopus dedicet ecclesiam. oportet q̄ prepetur / precipue in tribus. scilicet vt dealbetur / cruces in ea pingantur / et ab omnib⁹ euacuetur. Silr si volum⁹ vt domin⁹ in nobis sibi dedicet domū / hec tria faciamus que etiā faciunt religiosi in triplici voto suo. Euacuāt em̄ se ab omibus per renunciationē ꝓprietatis / dealbant se ꝑ votum castitatis. / Cruces faciunt per votum obediētie vsq̄ ad mortē / hec etꝫ innuit apostol⁹ esse faciēda / q̄ anteq̄ diceret ipse de⁹ sanctificet vos. premisit. omnia probate quod bonum est tenete. ab omni specie mala abstinete vos Et statim subiungit ipse aūt deus sanctificet vos ⁊c. / Et ne dubitent subiungit. fidelis est deus qui vos vocauit. / qui et faciet dedicationem domus sue in vobis.

¶ Notanda sunt sex que fiunt in dedicatione / scilicꝫ circuitio / aque aspersio / hostij pulsatio / inscriptio. / crucium inunctio. luminis accensio / hec fiunt spūaliter a christo pontifice nostro. in dedicatōne fidelis anime / Circuit eam custodiendo ⁊ protegendo. Ps̄. 33. Immittet angel⁹ domini in circuitu timētium eum. Iste autem angelus christ⁹ est. qui mittit angelos suos ad custodiendum nos / Zach. ix. / Circuibo domum meam / id est fidelem animam ex hijs qui militant mihi. id est ex angelis immo ꝑ seipsum / ps̄. Dominus in circuitu populi sui / Aspergit dominus domuꝫ istam. aquis gratiarum et lacrimarū. / Ps̄ Asperges me domine ysopo / et mūdabor.

¶ Per ysopum que est herba humilis intelligitur humilitas / ꝑ quam domin⁹ aspergit animā aquis gratiarum / quia humilibus dat gratiam et lacrimarū / quia humilitas facit hominem cognoscere defectus suos. ⁊ inde flere. Item pulsat tribulationibus ⁊ tentationibus / vt videat et faciat videri. vtrum homo dormiat per pigriciā Luce. xij. / Ut cum venerit et pulsauerit confestim aperiat ei / venit dominus cum tribulationem īmittit / aperitur ei ꝑ pacientiam ⁊ gratiaꝝ actionē. / Et tales gaudere debēt / vñ ait āgel⁹ ad thobiā. Thobie. .xij. / Quia acceptus eras deo / necesse fuit vt tentatio ꝓbaret te. Item inscribit dominus inspirando. ⁊ suam voluntatem docendo. ij. Corinth. iij. epistola estis christi mīstrata a nobis. et scripta / nō attramento sed spiritu dei viui. non in tabulis lapideis sed in tabulis cordis carnalibus / q̄si diceret / Domin⁹ scripsit legem veterem in tabulis lapideis / Sed legem nouam scribit in cordibus nostris. Item cruces inungit. cum in tribulatōne ⁊ in austeritate penitentie ꝯsolationem īfundit. / Ppsalm. De christo et de quolibet iusto. Dilexisti iustitiā. i. pniaꝫ que dlicta corrigit ⁊ emēdat / et odisti iniquitatem ꝓpterea vnxit te deus in eternum. Bern̄. Multi vident cruces nostras / qui nō vident nostras vnctiones. Et ideo multi fugiunt pniam. / Sicut symia sentiens corticem nucis amarum / et non considerans dulcedinem nuclei proijcit nucem. / Si sentirent vnctiōeꝫ dulcedinis. proculdubio currerēt ad crucem / Canticorum. j. dicit sponsa. Trahe me post te scilicet ꝑ viam crucis / hec est via arta que ducit ad vitam. / Et post subdit. Curremus in odore vngentorum tuorum / Odor vngentorum consolationis / faciet nos currere per viam istam.

¶ Et hijs omnibus ꝑactis sequitur lumis accensio. quia per hoc accēdit dominus alijs lumen exempli / vt dr̄ Isaye. xlix. Dedi te in lumen gentium / Tales facit currere per terram portantes pacem / ⁊ illuminantes patriā. / Per hoc ḡ dedicat sibi dominus domum interiorem / id est animā fidelem. / Et appropriat ⁊ ꝯiungit. ps̄. In velamento alarum tuarū exultabo adhesit anima mea post te / quare? quia me suscepit dextera tua. / Et domum istam sic dedicatam decet sanctitudo in longitudine dierum. ¶ Anagogice de ecclesia triumphante potest exponi (domū tuam ⁊c) qꝛ ibi nō intrat nisi sanctū ps̄. Quis ascēdit in montē dī ⁊c. Sanctitas em̄ ē vestis nuptial / sine q̄ nō intrat ad nuptias ꝑadisi

In dedicatione.

Math. xviij. Quomodo huc intrasti ꝛc. Et hoc in longitudine dierum / quia hec est domus nõ manufacta. ecclesia in celis .ij. ad Corinth. v. / Habens domum non manufactã eternam in celis. hui⁹ dedicatio fiet in generali resurrectione. sicut dicitur sup̱ titulum illius psalmi / Exaltabo te. qui est de dedicatione domus Dauid id ẽ christi / Tunc vere dedicabunt̃ sancti id est deo dicabunt̃. i. ꝯiungent̃ / hic enim nullus ita dedicatur quin adhuc possit a deo separari / Sed ibi nullus poterit. ps̃. Beati qui habitãt in domo tua dñe / q̃re? quia in secula seculoꝝ laudabunt te / Ad hanc dedicationem perducat nos dominus noster ih̃c christus Amen. Et sic finem sumit sermologus Guilelmi parisiensis / Expensis Friderici meynberger et ductu magistri Johãnis Otmar in Thubingñ feliciter exact⁹ feria tercia post Inuocauit. Anno. 99.

Liber mon^un sacti pauli In tuetto ifer^n

1001974
A977550

8468

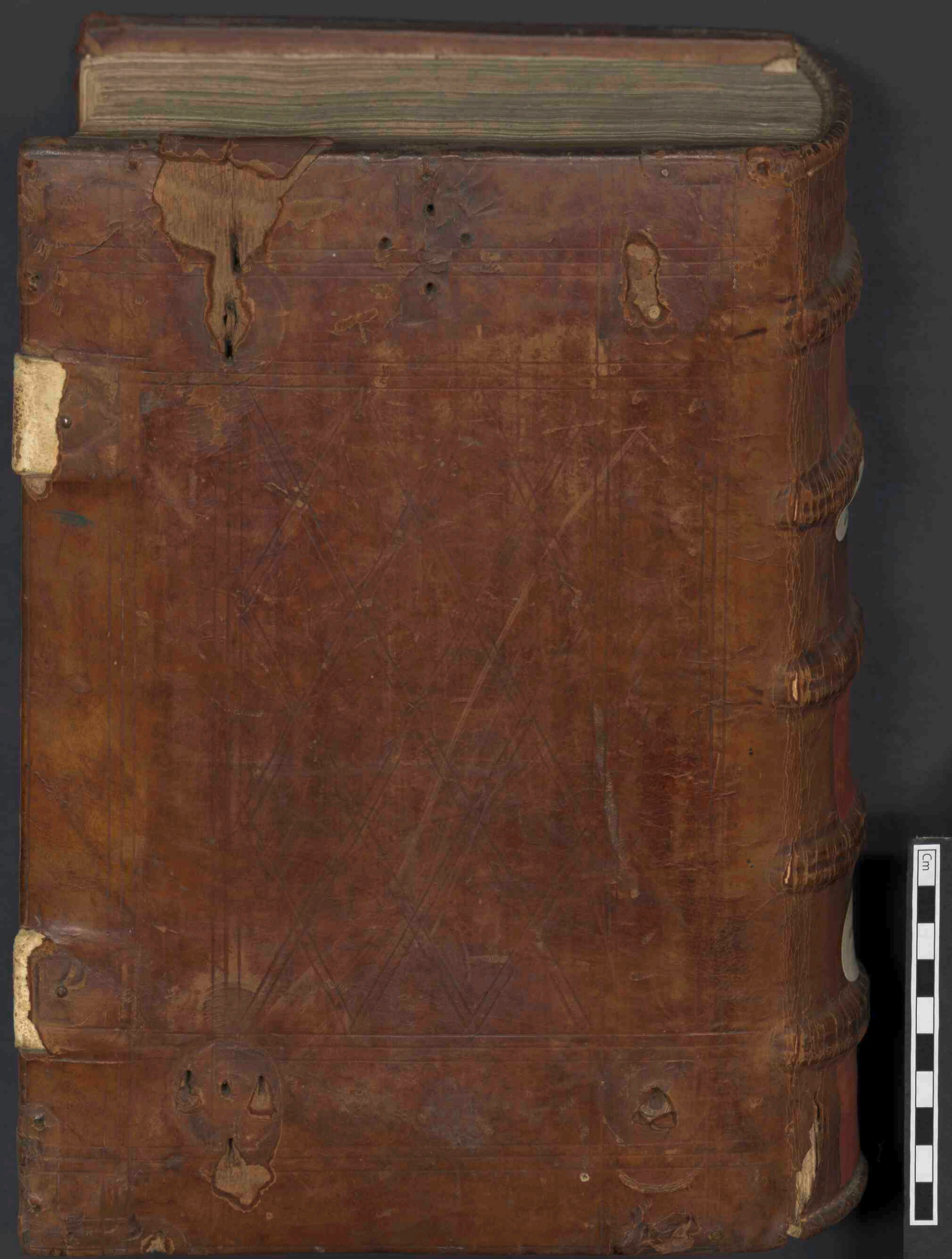

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6